Ч. 222. Львовъ, Понедѣлокъ 2 (15) Жовтня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро огодошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Опольского ул. Кадинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитобекъ за инсерати оплатній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ .	16 зр.	на цѣлый рѣкъ .	22 зр.
на пѣвъ року .	8 зр.	на пѣвъ року .	11 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ .	14 зр.	на пѣвъ року .	7 зр.
на чверть року .	3·50 зр.	на мѣсяць .	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Отголошеня звычній принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся мѣсяца а въ рубрицѣ „Надсѣланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домаганя приватній тягнуть ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

„Русины угодовцѣ“.

Пѣдъ такимъ заголовкомъ читаємо у вчерашнѣмъ числѣ Gazet'ы narodow'ои незвычайно забавну передову статью, такъ що варто въ ню вмѣстомъ познакомити нашихъ читателѣвъ, а въ другои стороны намѣстникѣвскому органови дати деякій поясненя въ справахъ, котрій его чудують якъ-разъ длятого, бо ихъ не розумѣе, хочь розуму позичае у „кавокъ“.

Послы, що зачисляють ся до Русинѣвъ угодовцѣвъ, — править той любый послушникъ „кавокъ“ — мають сю непевнои вартости приемность, що заедно находять ся мѣжь молотомъ а коваломъ. Нѣкому не можуть догодити, нѣхто въ нихъ не вдоволеный! Поляки бачать въ нихъ лише політикѣвъ реальныхъ, що фразы и сварнѣ лишають на боцѣ, не дразнять, не вызывають Полякѣвъ, але за сю дешеву „уступку“ переводять оденъ за другимъ тѣлько народныхъ рускихъ постулятѣвъ, якъ доси жадне зъ найбѣльше бундючныхъ и загонистыхъ опозиційныхъ сторонництвъ рускихъ не годно було здобути, — и то такъ въ соймѣ якъ и въ державнѣй радѣ. Черезъ нихъ ростуть въ силу и значѣня такожь опозиційній рускій сторонництва, бо они користають изъ здобуткѣвъ „угодовцѣвъ“, а въ нагороду за те копають и поневѣряють ихъ безъ милосердя. Поляки такожь не дуже имъ довѣряють, бо бачать, що они о краевыхъ справахъ волять радити зъ Хорватами мѣжь зъ своими земляками польскои народности, и що те, що они здобудуть въ имя святои згоды, выходить опѣсля на користь сторонництвъ, ворожихъ Полякамъ. Одна часть Полякѣвъ вѣдносить ся до нихъ зъ недовѣремъ и холодно, а знова опозиційній дневники польскій нападають на нихъ такъ само якъ руский. Вѣдомо такожь, що въ кождѣмъ рускѣмъ окрузѣ выборчѣмъ легше перевести выборъ Полака, нѣжь угодового Русина, бо Русины зъ нечуваным занятемъ поборюють кандидатуру такого Русина, що бажав реальнои праць для добра Руси, а не „борбы“ зъ Поляками. Варто застановити ся надъ тымъ, що властиво спонукуе руский сторонництва опозиційній такъ переслѣдовати угодовцѣвъ, котрій лише тымъ грѣшать, що тримають ся свято проголошеной д. 29 падолиста 1890 р. програмы Романчука, обіймаючои чотири точки: національна окремѣшность Руси, вѣрность унію, вѣрность Австрій и заключеня сварнѣ зъ Поляками. Програма ся була добра, коли ю проголосивъ Романчукъ; але скоро вѣнъ ю выперъ ся и зрадивъ, тыхъ, що ѣй остали вѣрній, окликано зрадниками Руси, а Романчукъ вышовъ на героя и патріярха „правдивыхъ“ Русинѣвъ! Де тутъ льогіка? Поясняти дасть ся се лише тымъ, що инші сторонництва рускій стратили бы пѣдставу свого истнованя, коли бы вырекли ся сварнѣ зъ Поляками; длятого уважають за своихъ смертельныхъ ворогѣвъ такихъ Русинѣвъ, котрій сварню зъ Поляками лишають на боцѣ. Якій-жь можуть бути въ теперѣшній акціи выборчій наслѣдки того, що опозиційній сторонництва рускій такъ завзято поборюють кандидатуры угодовыхъ Русинѣвъ? Коли Поляки попирають кандидатуры Русинѣвъ, то тымъ оказують свою прихильность до рускои справы; а нѣхто неупередженый не може имъ брати за зле, що зъ помежи двохъ Русинѣвъ, одного ворога, а другого згѣдливо успособленого, волять згѣдливого мѣжь ворога. А коли Русины заявляють, що волять Поляка мѣжь „Барвѣнчука“, то знова не можна дувувати ся, що тутъ и тамъ, де мѣгъ бы выйти умѣрковануый Русинъ, коли бы его згѣдно поперло усе населенє руске, Поляки ставлять свого кандидата Полака: щобы зъ угодовымъ Русиномъ не наразити ся на упадокъ. Взагалѣ пора бы була, щобы угодовій Русины не давали терорызувати ся радикальній прасѣ; коли бы смѣлѣйше и рѣшучѣйше выступали, то незадовго позыскали бы масы народу и скончилось бы господарство wichrzycielskich сторонництвъ, що живуть лише борбою и зъ борбы!

Такъ розтеревенилась Gazeta Narodowa.

Що-жь тутъ за нечуване помѣшанє понять, що за „столпотвореніе“! Русинѣвъ дѣлить намѣстникѣвскій органъ на ворогѣвъ Полякѣвъ, що живуть лише сваркою чи борбою зъ Поляками, и на згѣдливыхъ, що лишають сварку на боцѣ. То такъ само, якъ коли бы хто чоловѣка, що спокѣйно сидить у власній хатѣ, назвавъ ворогомъ розбишаки, що на него напавъ оружно и обдеръ до нитки та ще й на душу его настае, — а згѣдливымъ того, що розбишаку цѣлуе смирно въ руку та каже: „Добродѣю мій ласкавый! Спасибогъ, що забравъ ѣси у мене все, що тобѣ може придати ся; можешь забрати и останокъ, коли твоя воля. На ласку твою здаю ся и до нѣгъ тобѣ чоломъ ударю, коли схочешь менѣ бодай душу полишити, бо ще й яку драпину звернути, щобы гол[illegible]е тѣло покрыти!“

Мы ворогы Полякѣвъ! Чи [illegible] настаемо на ваше добро, вѣдбираемо вамъ ваший права? Чи може гадаемо вытопити Полякѣвъ, що осѣли мѣжь нами, або жадаемо, щобы они зрущились и вырекли ся своихъ правъ? Але коли де на свѣтѣ ворогомъ называе ся той, хто своему гнобителеви не дае ся задавити на смерть, хто вѣдъ него допоминае ся звороту неправно и насильно загарбаного майна, — га, въ такѣмъ разѣ мы справдѣ е ворогами, доки не вѣдберемо свого, не бажаючи нѣ крихѣтки чужого. Въ такѣмъ разѣ и се правда, що лишь сваркою и борбою мы живемо: бо перестали бы мы разъ кричати и бороти ся, то вы задавили бы насъ до нащадку и душу бы зъ насъ выгнали. Такъ не тѣлько народъ, не тѣлько поодинока людина, але й всяка живот[illegible]а мае голосъ и дрѣбку силы, боров[illegible]ити передъ напастникомъ розбишакою крикомъ и борбою до послѣднихъ силъ, — дарма, що той крикъ не на руку розбишацѣ, бо неразъ спроваджуе помочь и сполошуе его.

Вѣддайте намъ по доброму, що намъ належить ся пѣсля Божихъ правъ и пѣсля конституційныхъ законѣвъ, а залишимо тогдѣ борбу, перестанемо допоминати ся о своє чи то — по вашому — сварити ся зъ вами и станемо тогдѣ не тѣлько „згѣдливыми“ зъ „ворогѣвъ“, але навѣть приятелями вашими. Тогдѣ побачите, чи справдѣ лише борбою и зъ борбы мы живемо.

Тѣлько жь вы сего не хочете! Вы бы радѣ, щобы мы таки заразъ стали „згѣдливыми“ и перестали „сварити ся“ — такъ, якъ нѣбы то заповѣдъ Романчукъ д. 29 падолиста 1890 р.; вы бы радѣ, щобы мы таки заразъ замовкли пѣдъ вашою медвежою лабетою — такъ, якъ роблять вашій „угодовцѣ“. Вамъ бо навѣть и тѣ „угодовцѣ“ ще не цѣлкомъ въ ладъ, бо нѣбы то за богато перевели доси рускихъ постулятѣвъ въ имя святои згоды и таки ще не засѣли зъ вами въ польскѣмъ колѣ, а тѣлько въ его офіцинѣ; черезъ те и вы до нихъ вѣдносите ся зъ недовѣремъ, а дивуетесь, чому Русины нихъ лають, поневѣряють, переслѣдують.

Отже Романчукъ зовсѣмъ не обѣцювавъ залишити „сварню“ зъ Поляками; вѣнъ сего робити не мѣгъ и не потребувавъ. Справа була тогдѣ не зъ Поляками, а зъ правительствомъ. Именемъ правительства обѣцявъ тогдѣ гр. Каз. Бадені справедливость для Русинѣвъ; коли бы бувъ слова додержавъ, то само собою розумѣло ся, що и „сварка“ зъ Поляками стала бы була зайшла. Вѣнъ слова не додержавъ, то й Романчукъ завернувъ ся; не Романчукъ зрадивъ чи то спроневѣривъ ся своѣй выголошенѣй програмѣ, а Бадені зрадивъ. Що „угодовцѣ“ мимо тои зрады не тѣлько остали ся вѣрній тѣй програмѣ — вѣрнымъ оставъ ся ѣй и Романчукъ, — але пѣшли навѣть далеко по-за ви межѣ, наложивши собѣ добровѣльно каганець въ народныхъ рускихъ справахъ, се не могло имъ зъєднати довѣря Русинѣвъ, а у Полякѣвъ, якъ довѣдуемо ся зъ намѣстникѣвского органу, тежь имъ не зъєднало его. Те, зъ чого „угодовцѣ“ въ имя святои згоды нѣбы то именемъ Русинѣвъ зрекли ся, е для Русинѣвъ занадто богато, — для Полякѣвъ занадто мало; те, що здобули, е для Русинѣвъ занадто мало, для Полякѣвъ занадто богато!

Мимоходомъ лише доторкнемо тыхъ „здобуткѣвъ“, знаныхъ Русинамъ аже надто добре. Запомога для Наукового Товариства им. Шевченка, рускій паралельки въ Тернополи, катедра церковнои літературы у львѣвскѣмъ університетѣ (для угодового зята — не для Русинѣвъ), ну, н... н... конець! Хиба бы ще додати славный здобутокъ въ соймѣ: звѣстне „нехай буде, якъ бувало“ въ справѣ

---

(2)

Унія въ львѣвскѣй епархіи.

II.

[*Постепенный упадокъ православія въ львѣвскѣй епархіи та взагалѣ въ цѣлій Полщи и причины того упадку. — Потайній змаганя епископа Іосифа Шумлянского завести унію въ львѣвскѣй епархіи.*]

Коли притлумлено рухъ народный, наступила реакція політична, соціяльна и релігійна, котра прикро вѣдбила ся на православнѣй церквѣ.

Шляхта, що выховувала ся въ школахъ, удержуваныхъ латиньскими чинами, приймала католицизмъ и що-разъ цѣнкѣйше зростала ся изъ загаломъ польскои шляхты, зъ котрою лучивъ ся спѣльный интересъ и борба зъ крепаками, що домагали ся полекшѣ. А коли деякій родины держали ся ще давнои вѣры, то — пѣдъ вплывомъ выхованя въ молодости — не вѣдносили ся вже такъ ворожо до католицизму и до гадки про унію. Мѣщаньство православне, пригнетене и выпране зъ мѣстъ*), пѣдупало, перестало бути тымъ сильнымъ чинникомъ, зъ котрымъ треба було числити ся; мало просвѣчене не потрафило зорієнтувати ся та оперти ся тѣй струѣ, що обхоплювала що-разъ то ширший кругъ. Духовенство, бѣле и чорне, мало просвѣчене, зъ выимкою немногихъ одиниць, народъ темный, приголомшеный рѣзнымъ горемъ та нуждою зъ наслѣдокъ недородѣвъ, тративъ вѣдпорну силу. Львѣвска братска школа пѣдупала. Зъ Кіева не було пѣдмоги, бо всѣхъ здѣбнѣйшихъ и бѣльше талановитыхъ людій вербувала Москва до себе, де они помагали переводити конечній реформы. Зъ Царгорода не було помочи, бо патріяршій престолъ обсаджували Турки людьми, котрій мало дбали о церковь и о пѣдвластный епископатъ, а въ додатокъ рѣзній грецкій пройдисвѣты-епископы, що неразъ були вылучені зъ церкви за рѣзній провины, находили на Русь, присвоювали собѣ тутъ власть епископску, поставляли священникѣвъ и епископѣвъ и черезъ тое збѣльшували неладъ въ запущеній православній церквѣ. А знова зъ стороны латиньскои церкви роблено сильній заходы, щобы, перетягнувши руске дворяньство, перекинути католицку пропаганду до мѣстъ та мѣжь сельскій народъ.

Тымчасомъ православній Русины, подѣлеій на партіи, въ дѣйстности не мали митрополита, бо було аже двохъ претендентѣвъ до кіевского митрополичого престола — архіепископъ бѣлорускій Іосифъ Нелюбовичъ Тукальскій и перемыскій епископъ Антоній Винницкій. За Тукальскимъ заявили ся (1663 р.) дворяне зъ Кіевщины и Вѣйско Запорожске, за Винницкимъ голосувала руска шляхта и духовенство зъ Корсуня. И оденъ и другій бажавъ удержати ся на митрополичѣмъ престолѣ, старавъ ся о затвердженє у всходныхъ патріярхѣвъ и у короля, а внаслѣдокъ того змѣшуваня чужихъ людій збѣльшивъ ся неладъ въ православнѣй церквѣ.

Рѣкъ 1667-мій, се бѣ-то Андрусовскій договоръ становить важну хвилю въ исторіи православнои церкви та й львѣвскои епархіи. Мѣсто Кіевъ а зъ нимъ и кіевскій православный митрополитъ дѣставъ ся пѣдъ власть Москвы. Москва була бы вгодила ся на митрополита Тукальского, що уважавъ ся прихильникомъ Москвы, бо се забезпечувало ѣй вплывъ на православныхъ въ Польщѣ. Але польске правительство не бажало того, щобы рускій епископы були зависимій вѣдъ кіевского митрополита, котрый мавъ пѣдлягати власти московского патріярха. Політичній рацію наказували — або дати православнымъ митрополита, що мешкавъ бы въ Польщѣ, або перевести ихъ на унію.

Якъ-разъ въ тѣмъ часѣ опорожнивъ ся владичій престолъ у Львовѣ черезъ смерть епископа Атанасія Желиборского (1666 р.). Дрібнѣйша шляхта, Ставропігія, перемыскій епископъ Винницкій выбрали на соймику въ Судовѣй Вишни епископомъ Евстахія Свистельницкого*). Майже рѣвночасно зібрало ся въ Галичи до 5000 богатѣйшихъ дворянъ, 300 священникѣвъ, и за вплывомъ коронного гетьмана Івана Собѣского выбрали епископомъ молодого ротмістра зелѣзно-панцырной хоругви Іоана Шумлянського**).

(*Дальше буде.*)

*) Въ мѣстѣ Каменци подѣльскѣмъ не вѣльно було осѣдати жидамъ и православнымъ. Volumen legum VI. 35. §. 64. читаемо: W tém mieście ludzie religii greckiej dysunici mieszkać nie mają. Вѣдтакъ окремою постановою сойму заборонено було жидамъ и православнымъ мешкати въ Каменци. (Гл. Д ра Ив. Шараневича Patryarchat wschodni wobec kościoła ruskiego стор. 141.)

*) Свистельницкій, вступивши пѣсля всходного звычаю до монастыря, принявъ друге имя Єремія. Такъ само Іоанъ Шумлянскій яко монахъ и епископъ звавъ ся Іосифъ.

**) Гляди розвѣдку д-ра Ив. Шараневича „Іосифъ Шумлянскій рускій епископъ львѣвскій“ у „Временнику“ Ставропігійского Института за рѣкъ 1897.

„Стрічки“ Богдана Лепкого.

Сими днями появилась у Львовѣ елегантно выдана зѣбрка поезій Богдана Лепкого, що на 103 сторонахъ друку малои 8-ки мѣстить въ собѣ 64 невеличкихъ песъ, въ бѣльшій части оригінальныхъ, въ меньшій перекладаныхъ зъ Конопницкои, Пушкина та Тетмаера. Крѣмъ „Посьвяти“ та „Засьпіву“ зѣбрка складаеть ся зъ отсихъ частій: „Думки і пісні“ (19 песъ оригінальныхъ, 5 переложеныхъ зъ Пушкина, а 1 зъ Конопницкои), „Любов і жаль“ (18 песъ оригінальныхъ, а 2 переложеній зъ Тетмаера), „Село“ (4 песы оригінальній, а 5 переложеныхъ зъ Конопницкои), „З чужини“ (5 песъ оригінальныхъ, а 1 переложена зъ Пушкина). Згадаю ще, що много зъ песъ, помѣщеныхъ въ сѣй зѣбрцѣ, було вже друкованыхъ въ „Дѣлѣ“ та „Літературно Науковім Вістнику“.

Оттакъ розѣбрали мы „Стрічки“ „по пунктамъ“ на дрібнѣйшій части. Коли вы ждете ще подрібнѣйшого розбору, розбору „на атомы“ зъ анатомічнымъ ножемъ въ руцѣ та вельми точного выказуваня, що ось тутъ або тамъ поетъ на тѣлько й тѣлько міліметрѣвъ вѣдступивъ вѣдъ „законѣвъ штуки“, то радше не читайте сего огляду, бо не найдете въ нѣмъ того, чого бажаете. Коли-бъ я мавъ до дѣла зъ науковымъ твором, щобы подав суму дослѣдѣвъ автора, то може й зважавъ бы ся розкраювати отсѣй дослѣды „на атомы“ та подрібно доказувати, що тутъ шан. авторъ помыляесь на тѣлько, а тамъ знова на тѣлько... Але такъ розбирати поезію, въ котру авторъ вкладае всю свою душу (а такою вважаю я поезію Б. Лепкого), не сила...

ТУТКИ „PRIMUS“ суть найлѣпшій!!
ВСЮДЫ ДО НАБУТЯ.
Фабрика: Львѣвъ, ул. Міцкевича ч. 2.
Цѣнники въ пробами даромъ и оплатно.
Пп. купцѣ и рольничій кулка дѣстають вѣдповѣдный рабатъ. 502 1—15

урядового языка та установлене ц. к. „пароxіальныхъ урядовъ яко метрикальныхъ“! Отсе тй здобутки, якихъ не перевело передъ тымъ „жадне зъ найбільше бундючныхъ и загонистыхъ опозиційныхъ сторонництвъ русскихъ“! А якъ здобутй тй здобутки? Жебраниною, зъ ласки. Мы-жь не ласки жебраємо, только справедливости, правъ нашихъ домагаємо ся!

И въ замѣну за тй выжебранй милостинѣ „угодовцѣ“ попідписували обома руками соймовый адресъ, домагаючій ся розширеня автономіи краю, що такъ погубне въ наслѣдкахъ мусѣло бы стати для Русинівъ, хочь зъ другои стороны кленуть ся передъ Русинами, що они розширяють ся за автономію народовъ, а не краєвъ. Они безъ словечка опозиціи або якого застереженя голосували за міліонами на Вавель, хочь зъ податковъ рускаго населеня руска институція дістають або малозначну запомогу або жаднои не можуть допроситп ся. Отсе, побѣжно лише сказавши, здобутки „угодовцѣвъ“!

И Gaz. Nar. нѣбы дивує ся, що Русины поневѣряють „Барвѣнчуковъ“ та радять имъ, щобы смѣлѣйше взяли ся до дѣла, а зъединають собѣ незадовго маси народа! Ну, ну, смѣлѣйше! Тогдѣ мабуть народъ провчить ихъ, де перець росте. Чи не рады намѣстниковского органу послухавъ п. Барвѣньскій, коли такъ смѣло здававъ справу зъ своіи посольскои дѣяльности, що своихъ выборцѣвъ зобравъ до Бродовъ за запрошенями и зобравъ ихъ ажь сѣмь своихъ приятелѣвъ (якъ доносять польскй дневники)!

Мы бы радили намѣстниковскому органови, щобы при теперѣшнѣй акціи выборчѣй не только не опікувавъ ся „угодовцями“, але взагалѣ не тыкавъ носа до рускихъ округовъ выборчихъ. „Нехай воля населеня объявить ся цѣлкомъ свободно!“ — якъ сказавъ д-ръ Керберъ; а се певно выйде на добре обомъ сторонамъ — Русинамъ и Полякамъ.

Зъ опѣки польскои на Руси.

Зъ Городенщины пишуть намъ:

Дивнй у насъ въ Городенщинѣ настали порядки! Вѣдъ чотирохъ лѣтъ є въ Городенцѣ нова громадска рада безъ зверхности! — вже другій рѣкъ є повѣтовый выдѣлъ безъ рады! — по околичныхъ селахъ правлять вѣйты по вѣсѣмь, десять и бѣльше лѣтъ безъ выбору! — въ Вѣкнѣ править сынъ п. маршалка повѣтового п. Ценьскій уже дванадцять лѣтъ безъ выбору, а протестъ, внесеный ще передъ семома роками, затративъ ся десь у п. комісаря! — люде не можуть допроситп ся, щобы староство розписало громадскй выборы, пр. въ Нивочевѣ, де давнѣй радѣ ще передъ двома роками скѣнчивъ ся реченець урядованя! бѣднымъ заробникамъ дошкулявъ до живого декорованый п. Яскуловскій, подаючи на оплату аркушка всякого, хто не хоче за нимъ голосувати [за те п. Яскуловскій добрый до выборовъ!], — пятый уже рѣкъ не стягає ся вѣдъ жидовъ датковъ на народну школу въ Городенцѣ, а тымчасомъ сотки хрестіяньскихъ дѣтій шкѣльныхъ просто душить ся по жидовскихъ стухлыхъ закамаркахъ, тратячи тамъ свое молоде здоровле... Всюды застій, всюды страшный веладъ, де лише що заведжить вѣдъ нашои політычнои власти!

Замѣсть сильнои справедливои руки въ повѣтѣ, котра регулювала бы публичне жите въ имени высшихъ державныхъ интересовъ, мы чуємо тутъ лишь омніпотенцію польскаго бецарку, а въ самомъ мѣстѣ лишь невмолиму власть пропінаційного интересу барона Ромашкана. Хто противъ того важить ся выступити, той радикалъ, той „duch niespokojny“, а жерело правды, зъ котрого п. комісарь зачерпує свои информаціи по громадахъ, то Мошко Груберъ зъ Городницѣ и Перецъ Гібшеръ зъ Дубокъ.

Мы вже зъ такъ давна зросли ся зъ такимъ „utrzymywaniem równowagi politycznej“, що вже нѣхто й не дивує ся, якъ тамъ комісарь, полишаючи цѣлу громаду рускихъ хлѣборобовъ на боцѣ, перетягує ся значучо передъ громадскими выборами зъ Мошкомъ Грубером; але найшовъ у насъ фактъ, що зрушивъ до живого цѣлый повѣтъ, и нарештѣ й у нашомъ закутку зачинає варити ся.

Въ селѣ Вѣкнѣ, резиденціи п. маршалка, довшій часъ не було учителя. Чи приписати се тій обставинѣ, що вѣдъ непамятныхъ часовъ предсѣдателемъ мѣсцевои рады шкѣльнои є п. маршалокъ повѣтовый, очевидно зъ давна безъ выбору, чи чому иншому, Богъ знає; досыть, що вчителя не було, ажь змилосердивъ ся п. инспекторъ то й давъ учителя. Але тому бѣдному вчителеви мѣсцева рада шкѣльна анѣ города не хотѣла обгородити, анѣ навѣть дати сторожа до замѣтаня школы; вѣнци бачать люде — окружна рада шкѣльна переносить учителя-Русина зъ Вѣкна, а по повѣтѣ розносить ся чутка, що „p. marszałek sprowadza do Okna mateczki“!

И дѣйстно, десь ажь зъ двохъ кѣнцѣвъ краю зъѣзджають ся ажь три „mateczki“, а на ихъ привитане зъявляєсь на коломыйскѣмъ дворци навѣть самъ п. инспекторъ окружный Круковичь — и вповнях „mateczki“, що имъ „będzie bardzo dobrze pod opieką zacnego p. marszałka, — a jakie to dobrodziejstwo, jaka gwałtowna potrzeba dla tego ludku nie rozumiejącego „swego ja“ и т. д. И такъ ѣдуть mateczki до Вѣкна, а по дорозѣ въ Гвіздци стрѣчають klasztor Bernadów. „Ach, jak to dobrze! będzie można pojechać do tego kościoła. Tylko jak to przykro, że w Oknie kościółka niema.“ Хтось тамъ зъ присутныхъ замѣтивъ, що у Вѣкнѣ є церковь и тамъ можна буде помолити ся Богу. „Tak, tak, — вѣдзываються mateczki, — ale my mamy pozwolenie modlić się w domu, jeśli nie pojedziemy do kościoła...“

Радуй ся, рускій народе! отъ тобѣ просвѣтителѣ народнй, шануючій вѣру и церковь батьковъ твоихъ!

Mateczki обнимають управу народнои школы въ Вѣкнѣ и вже имъ п. маршалокъ обгородивъ городъ, выпорядкувавъ школу сублічну...

Спаси Бѣгъ вамъ, п. Бобжиньскій, за те! спаси-Бѣгъ и вамъ, п. старосто Страсеръ, и всѣмъ вамъ, небожата въ окружній радѣ шкѣльній! Польскими закѣпицями хочете затроювати душу невинныхъ ще рускихъ дѣтей. Сѣйте, небожата, народну зраду — будете збирати!..

Зъ руху выборчого въ краю.

„Галичанинъ“ въ послѣдѣмъ числѣ жалуе ся дуже на часопись „Свободу“, що она атакуе москвофілівъ. Та вѣнъ забувае чи не хоче знати о тѣмъ, зъ якими инвективами вѣнъ и „Русское Слово“ выступають противъ народовцѣвъ, противъ національного духовенъства рускаго и т. д. Якъ-бы хотѣти такъ, якъ вѣнъ зробивъ, зобрати до купы всѣ его напастливости, то зъ нихъ утворила бы ся ще красша вязанка, нѣжь вѣнъ зобравъ зъ „Свободы“. Хто зачѣпае та ще остро, мусить бути приготованый, що зачепленый и зъ своеи стороны ужие острого оружя. Отже перестаньте, бодай въ часѣ выборовъ, поступати напастливо и дразнити, то не буде причины и другій сторонѣ до острѣйшои розправы въ вами.

Зъ Богородчанъского:

До Вел. Духовенъства, интеліґенціи мирскои, селянъства и мѣщанъства зъ Богородчанъ, Солотвины и Лисця!

Якъ звѣстно Вамъ, Вел. панове Пѣдгѣрне, новй выборы до рады державнои въ курій пятои и четвертои розписанй на днѣ 13 и 17 грудня с. р. Маємо отже ставути до великого дѣла для пожитку, гаразду, розвитку и поступу нашого народу. А щобы се добре осягнути, треба намъ Вп. пановє выборцѣ, завчасу однодушно, безъ личныхъ амбіцій и цѣлій, згѣдливо въ часѣ передвыборчѣмъ до пожаданои меты стремѣти и усильно горячо попрацювати. А щобы дати Вамъ спроможность порозумѣтись мѣжь собою и познакомити ся въ Вп. кандидатами, котрй намѣряють убѣгати ся о мандатъ въ нашого округа выборчого въ обохъ куріяхъ, то взываємо и запрошуємо симъ всѣхъ Васъ на народне пѣдгѣрске вѣче на день 23. н. ст жовтня с. р. о 10 годинѣ рано въ повѣтовѣмъ мѣстѣ Богородчанахъ.

Вѣдъ Богородчанъского Комітету повѣтового.

Барабашъ Олекса, Басарабъ Михайло, Говера Теодоръ, Книгининцкій Антінъ, Калитюкъ Гнатъ, о. Охримовичъ Иванъ, о. Паукъ Володиславъ, о. Пачовскій Кирилъ, о. Рудницкій Несторъ, Семонъ Михайло, Твердохлѣбъ Стефанъ, Яцковъ Стефанъ.

[Всѣ рускй часописи упрашае ся сесю вѣдозву перепечатати.]

Зъ Борщева:

Центральный Комітетъ выборчій въ Борщевѣ скликуе на день 19 н ст. жовтня на 12 годину въ полудне до Чорткова [въ канцелярію Вп. д ра Горбачевского] зборъ репрезентантовъ и організаторовъ повѣтовъ Борщевъ-Залѣщики-Чортковъ-Теребовля-Гусятинъ-Скалатъ и дотычныхъ потовъ судовыхъ въ цѣли поставленя кандидата на V курію зъ наведеныхъ высше повѣтовъ и заразомъ просить Р. Т. кандидатовъ, котрй хотѣли бы старатись о мандатъ посольскій зъ тои курій, щобы зволили зголосити свою кандидатуру на руки Вп. д-ра Михайла Дорундяка, адвоката въ Борщевѣ, або на руки Вп. д-ра Антона Горбачевского, адвоката въ Чортковѣ, евентуально явили ся на тѣмъ зборѣ. *Вѣдъ комітету выборчого.*

Зъ вѣдъ Магерова пишуть намъ:

Народне вѣче въ Магеровѣ вѣдбуло ся дня 11 с. м. въ полудне въ громадскій канцелярій при невеликѣмъ числѣ селянъ и мѣщанъ [около 120] и 6 священникахъ. Зъ интелігенціи свѣтскои не було нѣкого. О. Кипріянъ зъ Немирова державъ реферати, економічный и выборчій, а Д. Микелита, господарь зъ Бутинъ, въ своій очевидячки кандидатскій промовѣ звертавъ увагу вѣчовиковъ на то: що посолъ повиненъ для народу зробити. Промова не була належито обдумана, тому й не зробила потрѣбного вражѣня. Сподѣвали ся на вѣчу д-ра Короля до політичного реферату, але видко д-ръ Король бувъ перешкоджены, тому й не явивъ ся. Та шкода! Кандидатъ своею особою найбільше за собою агітує...

Правыборець.

Зъ Равщины:

На вѣча! Звертаю увагу Русинівъ равского повѣту, щобы не забула численно явити на вѣча, а то: въ Немировѣ, дня 18 с. м., въ Равѣ рускій дня 22 с. м. Дальше оповѣщаю, що дня 25 с. м. вѣдбуде ся народне вѣче въ Угновѣ въ громадскомъ будынку въ стражницы. Розпочатокъ всѣхъ тыхъ вѣчъ точно о 12 годинѣ въ полудне. Реферати: 1) політичный, 2) економічный, 3) выборчій и 4) внесеня. Передъ вѣчами богослуженя въ парохіяльныхъ церквахъ о год. 9½ передъ полуднемъ. На тй вѣча зголять явитп ся кандидаты!

За выдѣлъ „Равскои Рускои Рады“ о. *Ивана Кипріяна*, предсѣдатель и організаторъ.

Въ Коломыи вѣдбуло ся онодгы вѣче радикальнои „Народнои Волѣ“. Закимъ подамо ширшу допись зъ Коломыѣ о сѣмъ вѣчу, якъ и о москвофільскомъ довѣрочномъ зборѣ скликанѣмъ д-ромъ Дудикевичемъ, скажемо нинѣ лишь коротко, що на вѣчу „Народнои Волѣ“ радикалы поставили кандидатуру д-ра Трильовского на IV курію а Ив. Сандулика зъ Карлова на V курію. Сеся ухвала була несподѣванкою для Русинівъ Коломыйщины, бо до послѣдныхъ часовъ вѣдомо було, що д-ръ Трильовскій буде кандидувати зъ V курій, а въ IV курій стояти буде кандидатура д-ра Окуневского, котрый на случай выбору мандатъ прійме.

Правда, въ поезіи бачу я лише слова, що бѣльше або меньше вѣрно вѣддають настроі душѣ, але я вѣдчуваю въ нѣй цѣлу душу поета, зъ усѣми ей радощами и смуткомъ, зъ хвилями ентузіязму и зневѣры, розпуки й резиґнації... Очевидно, що не говорю тутъ про всѣ писаня, якій мають претенсію называтись поезіею, бо иногдѣ стрѣнешь ся зъ такими „архитворами“, що лише здвигаешь плечима й подумаешь: „Що-жь, папѣръ терпеливый!“.. Та сего не можна сказати про поезію Б. Лепкого. Читаючи его, заразъ вѣдчуваѣть ся правду отсихъ его словъ:

„Я пишу те, що чую, бачу,
що в серце, або в мозок впало,
часом сьміюсь, часом заплачу,
сьміху не много, сліз не мало.

Напишу — от і лекше стане,
немов тягар скотив ся з груди.
А як що вдасть ся непогане,
то прочитайте, добрі люди.“ (стор. 6.)

Отсій щирій, простій слова нагадують намъ Шевченка:

„Не для людий і не для слави
мережані та кучераві
отсі вірші віршую я...
Для себе, братия моя!
Бо мині мов лекше стане,
як я їх складаю“...

Я далекій вѣдъ того, щобъ тутъ заразъ добачувати „вилывъ“ одного поета на другого; тутъ радше треба покласти, що поетичній, отже спорѣднений душѣ мусять мати й деякій думки однаковй.

Коли-бъ хто домагавъ ся вѣдъ мене, абы я „Стрічки“ схарактеризувавъ кѣлькома словами, то я бъ навѣвъ ему таки уступъ зѣ „Стрічок“:

„Я йду у сьвіт з бажанем волі,
з любвою ясного простору,
Я чую радість, чую болі,
Я розумію душу хору.

Моя-ж душа як струна тая
богата у всілякі тони,
На вій і коломийка грає
і похоронні стогнуть дзвони“. (стор. 5.)

Певна рѣчь, не всюды пѣшло поетови такъ гладко, якъ тутъ сказано. Поббчь сильныхъ песъ, якій я поклавъ бы поручь зъ лучшими Франковыми, находимо въ „Стрічках“ и слабшй. Се вѣдчуває й самъ поетъ, коли говорить:

„О пісне, яка ти прекрасна,
коли так на споді душі
з'явиш ся пресьвітла, преясна
на втіху, на розкіш мені.

Я рад би тебе звідтам взяти,
а тих темнях, таємних глубин,
у мову як в шати прибрати,
щоб сьяла немов херувим.

Так годі! Я чую, я знаю,
що перлсну твою красу
в ту хвилю, коли ти вбираю
в слова, мов у трумну кладу“. (стор. 31.)

Коли прочитати цѣлу зббрку, то вона лишає на насъ вражѣне якогось тихого спокою, спокѣйнои резиґнації. Такій самій почуванія будять въ насъ теплй, погѣдний днѣ пѣдъ конець осени або гарній цвѣты на могилѣ дорогои особы, що вже давнѣйше вмерла и некучій жаль за нею вже минувъ ся. Мы справдѣ вѣдчуваємо, що минуле не верне ся, але вже вжили ся зъ теперѣшнымъ станомъ рѣчей и найшли супокій. И тому то я мушу мимоволѣ поперечити ся трошки зъ авторомъ за отсій его слова:

„Батьком тих пісень
безвідрадний сум,
безутішний день,
невмолимий глум.
Матірю туга,
а кумою злість
і тота жура,
що гризе і їсть. (стор. 3.)

Отсими словами поетъ трохи за чорно змальовуе свои пѣсні. Я въ нихъ бачу, що правда, и сумъ и тугу, але бачу такожь и радѣсть, особливо въ циклю „Любов і жаль“.

Для загального схарактеризованя поезій Б. Лепкого позволю собѣ ще порѣвнати ихъ зъ Франковыми. Отже Франковй поезіи переважно пристрастній: коли любовь, то любовь до нестямы; коли розпука, то страшна, шалена; коли ненависть, то така, що нищать все; навѣть спокій и резиґнація заправленій ѣдкою іронією. У Лепкого все — не скажу, що противно, але о много спокійнѣйше; все плыве якось рѣвнѣйше, повольнѣйше; Лепкій взагалѣ вельми мягка артистична вдача, що любить передовсѣмъ артистичный гармоній ный супокій, що середъ бурѣ та незгодинъ житя вмѣе замкнути ся въ своѣмъ власномъ поетичномъ свѣтѣ та снувати свои любимй мрѣѣ:

„Зима вколо, доокола
сніг і метелиця,
а пташині, небожині
яр, весновька сниться ся.“ (стор. 9)

Отсе була-бъ загальна характеристика поезій, зббраныхъ въ „Стрічках“.

Годило-бъ ся сказати такожь дещо про поодинокій циклѣ, але тутъ сказати що вельми трудно. Всякій зрозумѣе се, коли вѣзьме на увагу, що цѣла зббрка — то самій песы лірични. А почування наши взагалѣ, а тымъ бѣльше почування поетичнои душѣ такій богатій, такій рѣжнородний, що годѣ звести ихъ до якоись схемы и сказати: „Тутъ рѣчь маесь такъ, а не инакше“. Щобы поезіи, помѣщенй въ „Стрічках“, вчинили на насъ вражѣне, треба ихъ прочитати. Переповѣдуванемъ „замѣсту“ чи „провѣднои думки“ можна лишь попсувати те вражѣне. Особливо вѣднести се треба до циклю „Думки і пісні“, вельми рѣжнородного змѣстомъ и настроемъ. Вже скорше дадуть с схарактеризувати три прочій циклѣ.

Отже черга приходить на „Любов і жаль“. На мою думку се найлучшій цикль зъ усеи зббрки. Всѣ ей песы стоять менше-бѣльше на тій самій артистичній высотѣ, а що-до змѣсту то 7 першихъ песъ можна-бъ назвати гимнами въ честь любови; темою прочихъ [и то лучшихъ] є вже нещаслива любовь, резиґнація... Гайнівсій стиль пригадує песа, що починаѣть ся словами:

„Ой зриваю руту въ гаю,
тай рожу, тай рожу.“ (стор. 56.)

Була вона друкована въ сегорѣчнѣмъ „Літ.-Наук. Вістнику“, тому зацитую зъ неи лишь ту звороткy, якои тамъ не було:

„Якаж тая рожа гожа,
а яка колюча,
а на рожу любов схожа,
солодка й болюча“... (стор. 56.)

Найсильнѣйшими зъ циклю „Любов і жаль“ вважаю я 6 песъ пѣдъ спільною назвою „Desperato“, написаныхъ пѣдъ вражѣнемъ Мазурки Шопена (вони були друковани 1899 р. въ фейлетонахъ „Дѣла“ и „Буковини“). Дрожить въ нихъ жаль-туга за милою; легенькій докѣръ за те, що забула; втома, щира, дѣточа втома житемъ; а кѣнчать ся вони ось якою песою:

„А як колись надійде тая хвиля,
що вже житя не стане в моїм тілі,
й на ложе смерти повалюсь в безсилля
і від страху заплачуть очи сьмілі —
тоді, тоді одного лиш бажаю:
Нехай тебе мої побачать очи
такою, як була в житя моего маю,
побачать, спалахнуть, і.. няй буде, що хоче!
(стор. 73).

Цикль „Село“ складаесь переважно зъ перекладовъ зъ Конопницкои, котрои вѣршѣ зъ мужицкого житя, держанй въ сатирично-

Зъ Городецкого повѣта:

Вчера (въ недѣлю, 14. с. м.) вѳдбули ся передвыборчѣ зборы въ Оброшинѣ городецкого повѣту. Селянъ явило ся велике число, такожь зъ прилученого села Бартатова. Промовляли пп. Цегельскій и Старосольскій зѳ Львова та два селяне зѳ Скнилова. Заинтересованє було велике. Завязано мѣсцевый комітетъ выборчій; на IV. курію ухвалено кандидатуру д ра К. Левицкого зѳ Львова, а зъ двохъ кандидатѳвъ, якѣ стають въ V. курія, зборы заявились одноголосно за соціяльнымъ демократомъ Шіфлеромъ зъ Перемышля.

— —

Кандидатури стояловцѣвъ. Въ остатнѳмъ числѣ Wieńca-Przczółki зъ д 14 с. м. оглошено отсѣ кандидатуры христіянъско людового сторонництва: *Въ V. курію* Краковъ: Ґуставъ Вэнґжинъ, Ярославъ: Андрей Вількъ изъ Сѣнявы, Рашѣвъ: Ант. Бомба зъ Будзіовя, Новый Санчъ: Вінк. Смольчиньскій зъ Мушины, Бяла: Мат. Фіякъ. — *Въ IV. курію* Ярославъ: Робертъ Цена, Рашѣвъ: Тома Шаяръ, Ланьцутъ-Висько: кс. Стояловскій, Бяла-Живецъ: Явъ Кубікъ, Новый Торґъ: Іосифъ Рекуцкій селянинъ. — Прочихъ кандидатѳвъ огодосить кс. Стояловскій сего тыждня.

— —

За польскими дневниками нотуємо:

Пѳсля Czas'y въ IV. курія округа Стрый-Дѳгобичъ-Жидачѣвъ Ксенофонтъ Охримовичъ не мае шансъ, бо Стрый и Жидачѣвъ противній его кандидатурѣ; за те мае тамъ шансы Кароль гр. Дѣдушицкій. Отже видко, що Поляки радѣ тамъ ставити кандидатуру Дѣдушицкого.

Пѳсля Kurjer'a lwowsk'ого дотеперѣшный посолъ зъ V. курія тернопѳлеского округа Вайзеръ, котрый на свои выборы выдавъ 1897 року 50 000 коронъ, хоче теперь кандидувати въ золочѣвскѳмъ зъ IV. курія. На его мѣсце кандидувати-ме въ Тернопѳлщинѣ зъ V. курія д-ръ Неменговскій. Въ IV. курія тернопѳльского округа д-ръ Гладишовскій мае мати малѣ шансы тожь Русины [?] форитують о. Чубатого зъ партія москвофільскон.

До Słowa polsk'ого пишуть зъ Бродѳвъ: „Дня 11 с. м. бувъ у насъ б. посолъ Барвѣньскій и складавъ справоздане зѳ своєи посольскон дѣяльности, але на жаль передъ пустою салію. Прибуло лише 7 священикѳвъ, особи отыхъ товаришѣвъ приятелѣвъ. Свѣтска интелігенція и селяне демонстраційно не явили ся. Бувшій п. посолъ говорывъ про реформацію духовного стану на Руси, а що-до своєи дѣяльности въ послѣдній каденціи зазначывъ, що самъ нѣчого не мѳгъ зробити, але на будучѳсть приречъ усе, чого лишь чия душа забажае. Моральный результатъ его побуту такій, що навѣть своихъ приятелѣвъ такъ знеохотивъ, що про его кандидатуру нѣхто въ цѣлѳмъ повѣтѣ не хоче поважно думати. Найвисшій часъ, абы п. посолъ увольнивъ той повѣтъ вѳдъ своєи кандидатуры и не деморалізувавъ селянъ терорызмомъ та перекупствомъ. На дворецъ вѳдѣхавъ п. Барвѣньскій въ товариствѣ комісаря старостваˮ.

елегійнѳмъ тонѣ, мають велику літературну стѳйкѳсть. До нихъ зовсѣмъ добре достроюсь оригінальна „Ідиляˮ, держана въ сатиричнонапивнѳмъ тонѣ, и прочій оригінальній песы.

Въ циклю „З чужинˮ пробиваєть ся туга за рѳдною краиною, яка грызе поета на чужинцѣ. [Якъ звѣстно, поетъ передъ рокомъ перенѣсъ ся въ Бережанъ до Кранова]. Своєю бадьорістю ударяе песа присвячена В. Стефаникови, що кѳнчить ся словами:

„Розкине ся земля
вѳд заходу на схід,
неділена, цѳла.
Вѳд заходу на схід
Як воздух, як вода —
Ти*) дав їй кров і піт,
вона буде твоя!ˮ (стор. 38).

Оттакъ мы перейшли цѣлу зѳбрку. Хотѣвъ бы я сказати ще кѳлька слѳвъ про мову поета. Вона не всюды така, якою слѣдъ бы ѣй бути. Занадто понанизувана вона формами, якѣ вживае лишь галицко-рускій народъ, якъ пр. „таˮ замѣсть „тебе“, додатокъ „сьˮ для зазначеня 2 особы sing., пр. „чого-сьˮ замѣсть „чого тыˮ и т. д. Правда, черезъ уживаня такихъ формъ поезія декуды набирае бѳльшон гладкости або наивнон простоты, але коли въ стремлѣню до выробленя суцѣльнон літературнон мовы сихъ формъ не вживаєсь, то й авторъ „Стрічокˮ мѳгъ бы ихъ не вживати, тымъ бѳльше, що се не справляло-бъ его поетичному хистови великихъ трудностій. Та ся увага лишь такъ, мимоходомъ...

М. Ловинскій.

*) се-бъ-то хлѣборобъ.

НОВИНКИ.

— **Всѣ льосы дяковскои льотеріи не звернені Комітетови до 16 жовтня с. р. уважають ся за куплені. Належитѳсть за нихъ мусить бути заплачена.** — За Комітетъ *Танячкевичъ.*

— **Преосвящені Епископы:** перемыскій Чеховичъ жертвувавъ яко фантъ на дяковску льотерію Евангеліе срѣбно оправлене [зъ заведеня Сновжарского у Львовѣ], а станиславѳвскій Шептицкій вѳсѣмъ фелонѳвъ (зъ Товариства Рязница въ Самборѣ), котрѣ становлять по-при иншихъ головній выграѣ тои льотеріи. — *Танячкевичъ.*

— **З Наукового Товариства имени Шевченка.** В середу 17/10 буде точно о 6 год. по полудни засѣданє історично-фільсофічної секціи з отсим порядком дневним: М. Зубрицькій, Матеріяли про рекрутчину, зреферує д. Ст. Томашівський. 2) Др. Гр. Величко, Географія Украіни-Руси, т. I. — Потім буде засѣданє фільольоґічної секціи. На порядку дневнім: 1) О. Конишський, Тарас Шевченко т. II. 2) О. Рождольський, Галицько-руські новелї. 3) В. Гнатюк. Етнографічні материяли з Угорської Руси т. III.

— **Зъ Руского Товариства педагоґічного.** Засѣданє Выдѣлу вѳдбуло ся дня 6 с. м. пѳдъ проводомъ заступника головы проф. Бѣлецкого. Межь иншими полагоджено отсѣ справы: 1) Вѳдчитано и принято до вѣдомости угоду, яку п. проф. Шухевичъ заключывъ зъ графинею Альфонсиною Дѣдушицкою въ справѣ вынайму дому на помѣщенє женьского институту. Ухвалено подякувати проф. Шухевичеви за трудъ въ тѳй справѣ. — 2) Выбрано комітетъ для новоосновано бурсы; до комітету увѳйшли: дир. Харкевичъ яко голова, проф Бѣлецкій яко заступникъ головы, проф. Целіньскій яко директоръ науковый, п. Бѣлецка яко директорка економічна, о. катихитъ Лужницкій яко священникъ, д-ръ Евг. Озаркевичъ яко дѣкарь а д ръ Ст. Фѣдакъ яко дорадникъ правный. — При сѣй нагодѣ пригадуємо, що заповѣджене вже засѣданє выдѣлу Товариства вѳдбуде ся въ суботу о 6 год. вечеромъ, де звычайно. Окремыхъ запрошень не буде ся розсилати.

— **Товариство Рускихъ Женщинъ въ Станиславовѣ** просить панѣ и панночки о приладженє фантѳвъ на вечѣръ св. Андрѣя въ цѣли призбиранія фондѳвъ на дѣвочій институтъ. Товариство постарается устроити сей вечѣръ въ вѳдповѣдными забавами. — Всѣмъ панямъ, що зволили на вечерокъ заосмотрити буфетъ, складаємо прилюдну подяку. — *Вѳдъ Выдѣлу.*

— **Конференція галицкихъ старостѳвъ** вѳдбула ся вчера у намѣстника. Радили тамъ, очевидно, о выборахъ.

— **Уконституованє рады повѣтовои въ Богородчанахъ** не вѳдбуло ся дня 2 с. м. [зъ причины Судного дня у жидѳвъ], але аж 10 с. м. Маршалкомъ выбрано одноголосно дотеперѣшного маршалка Іосифа Шелінського заступникомъ маршалка о. Кирила Пачовского декана и пароха Старыхъ Богородчанъ, а до выдѣлу: двохъ Русинѳвъ: вѣнца церковного Олексу Барабаша зъ цѣлои рады и Антона Книгиницкого [Русина] зъ сѣльскои курія, одного Поляка дѣдича Потворовского и двохъ жидѳвъ: Лейбу Лявтмана нафтяря зъ Дзвиняча и Савля Купферберґа зъ Богородчанъ. — По уконституованю рады повѣтовои зѳбрали ся всѣ радній повѣтовій зъ курія сѣльскои на зборы комітету передвыборчого, въ складъ котрого они всѣ дванадцять входять. На тѳмъ зѳбранію застановлювано ся надъ справою акціи выборчои и одноголосно порѣшено скликати зъ цѣлого богородчаньского пѳдгѳря народне вѣче для порѣшеня кандидатуръ. [Таке вѣче вже скликала президія комітету — гледи въ рубрицѣ „Зъ руху выборчого въ краюˮ въ нинѣшнѳмъ числѣ „Дѣлаˮ].

— **Невдоволенє богомольцѣвъ.** Вчера по приходили навѣть зъ дальшихъ сторѳнъ селяне на торжество до церкви св. Юра. Однакъ поліція вѳдъ проводомъ енергічного комісаря п. Лисаковского замкнула вхѳдъ до церкви и пускала до середины лишь такій особы, якій зъ лица були ѣй до вподобы, отже селянинови трудніѣше було туды дѳстати ся, нѣжь верблюдови перелѣзти ушкомъ голки. Зъ гурту селянъ вѳдзывали ся голосы: „Якъ видко, треба було намъ було перебрати ся въ сурдуты...ˮ А прецѣнь въ церквѣ було досыть вѳльного мѣсця!

— **Упѣкъ для себе печеню.** Зъ нагоды катастрофы въ домѣ Лявфера въ Перемышли выдавъ староста Лянікевичъ заборону на зборы, доки не выпукае ся вѳдповѣдного льокалю, якій буде давати всяку запоруку безпеченьства. Цѣкава рѣчь, въ якій способѳ можна буде переконати п. старосту, що выбраный льокаль зовсѣмъ безпечный; хиба треба буде въ кождѳмъ случаю жадати опінія технічныхъ знатокѳвъ.

— **Огнѣ.** Дня 11. с. м. о 3. год. пополудни навѣстивъ село Вѳдгородя [почта Рогатинъ] великій пожаръ. Погорѣло 25 господарѣвъ въ усѣми своими цѣлорѳчными зборами. Шкода, що выносить въ приближеню 46 600 коронъ, ледви въ половинѣ обезпечена [чотирохъ було зовсѣмъ необезпеченыхъ, а у прочихъ обезпечені були лишь будынки]. Ласкавій жертвы для погорѣльцѣвъ, що остали безъ кусника хлѣба, просить ся присылати на руки о. В. Зацерковного, мѣсцевого руско-кат. сотрудника. — Въ Иванѳвцѣ, теребовельского повѣта, дѣти селянина Матѣя Трача курили папѣросы и черезъ неосторожність пѳдпалили батькѳвску стрѣху, а огонь такъ скоро розширивъ ся, що въ кѳлькохъ годинахъ згорѣло 24 господаретвъ. Загальна шкода выносить 16.000 кор., а лише трохъ господарѣвъ було обезпеченыхъ по 400 кор. — Въ Ягольници запаливъ грѳмъ хату Петра Рѣзничка. При гашеню Петро Гіпчиньскій перелазивъ черезъ парканъ, але такъ незручно, що пробивъ ся на штахетину и померъ слѣдуючого дня. — Въ Луцѣ великій, повѣта тернопільского, выбухъ дня 9 с. м. въ полудне огонь и погорѣло трехъ господарѣвъ зѳ всѣми будынками и запасомъ збожа. Зъ погорѣльцѣвъ бувъ лишь одинъ Якимъ Брикайло, честный патріотъ, обезпеченый въ „Дністрѣˮ на 500 зр.

— **Комітетъ парохіяльный въ Городници** [ad Городенка] складае отсимъ прилюдно подяку Хвальному Товариству „Дністеръˮ за скоре и солідне оцѣненє шкоды и выплаченє вѳдшкодованя по причинѣ лучившои ся въ парохіяльнѳмъ домѣ частковои пожежѣ дня 4. вересня с. р. Най се буде и заохотою для тыхъ, котрѣ до теперь ще обезпечують ся по чужихъ товариствахъ, чужихъ пѳдпомагають, а самѣ наражують ся на всякого рода потрачування, такъ що при выплатѣ мало що дѳстають. — *Комітетъ парох. въ Городници.*

— **Д ръ Фердинандъ Ціґляверъ**, професоръ черновецкого університету, зъ нагоды переходу въ пенсію одержавъ титулъ радника двору.

— **Зъ Нового Санча.** До Вп. Духовенъства Лемкѳвщины. Выдѣлъ „Рускои Бурсы въ Новѳмъ Санчи на сей рѳкъ шкѳльный 1900/1 приняв до Бурсы 43 убогихъ школярѣвъ въ переконанію, що 57.000 Лемкѳвъ потрафить безъ власного ущербу удержати згадане число бурсакѳвъ; чей-же 1.326 Лемкѳвъ зможе выкормити одного школярика сироту. — Патріотичне Духовеньство Лемкѳвщины въ минувшихъ двохъ лѣтахъ взяло ся зъ жаромъ молодечимъ до дѣла та й его заходамъ завдячуємо, що доси груль (бульбы) не купили-смо навѣть за сотика. Хотяй сего року прибуло намъ 11 дѣточокъ убогихъ, за те, слава Богу, сегорѳчній урожаѣ о много лѣпшій. — Яко добрій и давній знакомій удаємось до Вп. Духовеньства именемъ тыхъ маленькихъ дѣточокъ зъ просьбою о помѳчъ. Мы малымъ сытій: зъ кождои хижины лемкѳвскои лише горнець груль або кварту пшона пожизы, а перестанемо журитись о хлѣбъ насущный. Мы певній, що на сей голосъ заповнять ся по береги пивницѣ Бурсы. — Бѳдь Выдѣлу Рускои Бурсы въ Новѳмъ Санчи, дня 21/9 1900. *Лѣжиньскій* предсѣдатель, *Иванъ Черкавскій* секретарь.

— **Шахъ перскій у Львовѣ.** Въ суботу въ полудни переѣздивъ дворскимъ поѣздомъ перскій шахъ зѳ своими двораками. На дворци зѳбрало ся богато цѣкавои публики, але володѣтель Персін спавъ и не бувъ ласкавъ показати ся Львовянамъ.

— **Дрѳбни вѣсти.** Цѣсарь выѣхавъ до Ґеделе на Угры. — Въ Похѳвцѣ, Богородчаньского повѣта, повѣсивъ ся у власнѳй стодолѣ одинъ изъ найзаможнѣйшихъ тамошныхъ селянъ 55-лѣтный Михайло Мартинюкъ. Причина самоубійства незнана. — Въ Кривѳмъ, бережаньского повѣта, убивъ грѳмъ на пасовиску селянина Илька Кривжаловского. — Въ Тернополи зазалила ся вчера стеля въ судовыхъ арештахъ и покалѣчила двохъ арештантѳвъ. Въ Медіолянѣ засуджено адвоката д-ра Месіна на десять мѣсацѣвъ вязниці за те, що похвалывъ чинъ Брещіого.

Надѳслане.

Ball-Seiden-Robe

fl. 6·50

und höher! — 14 Meter: porto- und zollfrei zugesandt. Muster umgehend; ebenso von schwarzer, weisser und farbiger „Henneberg-Seideˮ v. 45 Kreuz. bis fl. 14·65 per Meter. 53 [3]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

„Здоровє єсть найлѣпшимъ добромъˮ. Кобы лише завсѣгды о тѳмъ памятано! Кѳлько-жъ то людей мучить ся черезъ бѳльшу часть житя, абы послѣдній свои днѣ пережити въ супокою. Але изъ здѳбностію до працѣ вычерпує ся найчастѣйше и здѳбность тѣла до уживаня. Чи-жъ не лѣпше бы то було заощаджувати такожь здоровє, щобы его на часъ супокою удержати здѳбнымъ до приниманя и сильнымъ? Простый, природный способъ вѳдживаюваня есть до того зовсѣмъ не трудною а рѣшучо до цѣли ведучою дорогою. Розпочати се при раннѳй кавѣ, котру найкористнѣйше приладжує ся черезъ змѣшане звычайной кавы пѳвъ-на-пѳвъ зъ Катрайнера Кнайпѳвскою солодовою кавою. Есть то у безчисленныхъ родинъ выпробоване и узнане за идеальне сполученя улюбленого смаку звычайной кавы изъ служачими для здоровля приметами свѳйского солодового перетвору. По скорбмъ навыкненю нѣхто не схоче сбѳйти ся безъ того приємного смачного кавового напою. Треба лише зважати на тое, абы вживати завсѣгды правдивои Катрайнера Кнайпѳвскои солодовои кавы въ оригінальныхъ пачкахъ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Крилошаньскій вѳдзнаки дѳстали оо.: Ник. Чайковскій завѣдатель устрицкого деканата и пароховъ въ Берегахъ дольныхъ и Іосифъ Билиньскій пароховъ въ Устрѣкахъ долѣшныхъ. — Канонічну институцію дѳстали оо. Іос. Скобельскій на Горбачѣ, Ром. Чайковскій на Терканву гѳрну, Волод. Гнилевичъ на Тисову, Теоф. Мусѣй на Кукавѣвъ. — До канонічнои институціи вѳзваній оо.: Клим. Хотинецкій на Черняву, Іос. Котецкій на Угнѳвъ, Вол. Ильницкій на Горохвицѣ. — Завѣдательство дѳстали оо.: Кир. Пирожокъ въ Волковыи, Евстахій Каюракъ въ Кривѳй ad Тѣсна. — Сотрудництва дѳстали оо.: Вол. Арданъ въ Саноцѣ, Вал. Ольшаньскій въ Вислоку выжнѳмъ.

Наука, штука и література.

— **Польска рецензія рускои выставы штуки.** Редакція польского літературно-артистичного двотыжденника Ігіs спромогла ся выслати свого рецензента на артистичну руску выставу. Та, на жаль, пѳслали слѣпого подивитись яке небо: чи на погоду, чи на дощъ. Той панокъ, пишучи о выставѣ рускихъ „pracownikѳw pędzlaˮ, помынувъ працѣ артистѳвъ: Пилиховского: Воскресенє Лазаря, Пречистая Дѣво Матн руского краю, картины до исторія Руси; Скрутка: Мадонна, Воскресенє Лазаря, образы до иконостаса, Петрана: Ісусъ на горѣ Оливнѳй, Тайна вечеря, Мойсей; студія конкурсовій Панькевича, Новаковского и Куриласа, надто того артиста Преображенія; Устіановича Мойсей, Архіерей; Конистиньского студію Гуцула и Гуцулки, сціцы до Гальшка Острожекои и Недѣля у Лемкѳвъ; Томасевича: Свята родина, Ісусъ, Гагѳлка, Нападъ Татаръ; Терлецкого Св. Петро и Павло, портреты Труша, Панькевича, Конистиньского и Турѳацкого; Гузика: Усѣкновенія главы св. Іоана, Архіерей, Жертва Авраама; Демчука студія и сціцы; Манастирского акварелѣ, Кривого сціцы; рѣзьбы и реліфы Кавки, Пастернака, Щуплаковича, Луговяка, Гнатковского и иншихъ. Все то поважній працѣ людей, що студіювали въ академіяхъ въ Краковѣ, Вѣдни, Монаховѣ, Петербурзѣ, працѣ, що могли бы занятн мѣсце въ заграничныхъ ґалеріяхъ образѳвъ.

А панокъ той, махнувши собѣ пѳвтора сотки выставленыхъ працъ, загнавъ ся въ кутъ, знайшовъ невеличкій сціцъ Конистиньского Богачъ и Лазарь и давай робити собѣ изъ скромного начерка сатиру! Даруе вже и зовсѣмъ непоправный рисунокъ, а то все ради „tendencyjnej brawury karykaturyˮ, та ба! навѣть розпѳзнавъ много лицъ жидѳвскихъ изъ львѳвского бруку, тѳлько „nastrojuˮ, за котрымъ розбѣгъ ся, не найшовъ, бо загородила „przesada tłustych niemożliwie wydatnych biustѳwˮ. За тымъ вышукавъ собѣ непоказный сціцикъ Турбацкого и охрестивъ его именемъ Alegoria, мальованый пѳсля того панка „модерномъˮ бо замазаный, повный, „kaczorowego koloru i czekoladowo-fioletowegoˮ. Огъ якъ добре понимае вѳнъ модерніамъ, и давай догадуватись, выводити дивогляднію, про яку маляръ и не снивъ. Але найцѣкавѣйше се, що панокъ той, звабленый „tylko różowem i fioletowem światłemˮ образа Панькевича „Зложенє Ісуса до гробуˮ, забувъ уже про иншій образы, почепивъ на нѣмъ особы и всѣмъ повымѣрявъ цирклемъ и кутомѣромъ носы и найшовъ „wszystkie tj. 10 osѳb mają jednakowiuteńkie prostokątne regułyˮ и на тѳмъ закончилась бы его рецензія, єли-бы не бувъ собѣ ще нагадавъ, що Русины забули выставити свои народній-украиньскій вышивки, абы польскій панѣ могли приходити, оглянути и нужь падькатись „że tak nikt nie odwiedza wystawyˮ. Добре бы було, щобы и вы, панцю, впередъ були розвѣдали ся, що нема украиньскихъ вышивокъ, и були зовсѣмъ не приходили, бо що то говорити слѣпому о краскахъ? — *Демонъ.*

Надѳслане.

Д-р. Софія з Окуневских Мрачевска
улиця Миколая 19.
ординує від 3—4.
508 1—65

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ
Дентистъ
ординує при улици Ягайлоньскѳй число 7
вѳдъ 9—1 и 3—5 237

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великѳмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, дібеле манометры и т. п.
Уряджене дзвонкѳвъ електричныхъ.
Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

Франца Вільгельма
аптикаря въ Neunkirchen
(Niederösterreich)
прочищаючу
ГЕРБАТУ
можна дѳстати у всѣхъ аптикахъ по 1 зр. а. в. за пачку. 434 7—0

Гармоніюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалон конструкціи
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

В. Малышґрошъ
артистъ-малярь въ Рогатинѣ
приймае церковній роботы вхо-дячі въ обсягъ малярства, рѣзьбарства и позолотництва.

МЫЛО всходныхъ красотъ

вôдзначає ся приятною вонію, надто посѣдає знамениту прикмету выбѣлювання вынѣжнювання шкôри и усуванія морщинъ — ЦѢНА 160 гел. 8

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львôвъ: склепы власний: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернôвцѣ: Рынокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24.

Подяка.

Всевышньому подобало ся покликати до себе дня 3./X. с. р. найдорожшу намъ маму, бабку и прабабку, бл. п. Юстину, вдову по бл. п. Василію Гаиновичу, деканѣ въ Стебнику. Вôдрадою одиночою въ тôмъ тяжкôмъ для насъ ударѣ було сочувство и участь Вп. сусѣдôвъ на ея похоронѣ. Длятого чуємо ся обовязанымн сердечно подякувати всѣмъ Вп. Д., котрі вôддали Покôйній послѣдну прислугу.

Въ першôмъ рядѣ складаємо подяку зъ щирои душѣ Всеч. оо. Онуфрію Данилевичу и Василію Мацюраковн, котрі не щадячи трудôвъ, кôлька разôвъ приѣджали, щобы занести мольбы до Всевышнього за душу Покôйнои: дальше Всеч. оо. Володимирови Коростеньскому, Григорію Савицкому, Антонію Хиляковн и Иванови Куликовн, котрі причинили ся до звеличання того сумного обряду; вкôнци всѣмъ Вп. Д. и парохіянамъ, що почитаючи память Покôйнои, вôдпровадили тлѣнні ея останки на мѣсце вѣчного супочинку.

Най вынагородить Вамъ Всевышній щедро за Ваші труды!

Иванъ и Аделя Гаиновичъ и Іоанна и Юліанъ Шнхъ, дѣти; Єлена и Анатоль Козаневичъ, Марія и Николай Иванусѣвъ, Теодозій, Любовь и Зеновія Шнхъ, Мирослава, Норбертъ и Єлена Гаиновичѣ, внуки, и Ольга Короневичъ, правнуки. 505 1—1

Подяка.

Невмолима смерть забрала менї дня 7 с. м. найдорожшого мужа, а дрібним дїточкам найлучш го батька о. Льва Лисяка, сотрудника в Люблинци любачівського деканату. В тім тяжкім горю правдивими добродіями були для мене Вир. оо. крил. Боброви, Яримович і Метелля, парох в Люблинци. Я не в силї выразити моєї вдячности за ті труди, які вони для мене понесли. Нехай Всевишній стократно надгородить їм за те: Не меньше дякую всім Отцям духовним, що без'інтересовно взяли участь в похоронній обрядї, пп. питомцям за сьпів і всім тим, що своєю присутностю віддали Покійному останню прислугу.

У Львові, дня 12/X. 1900.

Паулина з Созанських Лисякова з дїтьми. 504

Оповѣщенє загальныхъ зборôвъ

членôвъ „Народнои Гостинницѣ“, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою.

По мысли §. 55 статута загрошуємо отсимъ членôвъ Товариства „Народна Гостинница“, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою на перший конституючій загальній зборы, котрі вôдбудуть ся у Львовѣ дня 2 н. ст. падолиста 1900 р. о 2 год. зъ полудня въ льокали товариства „Зоря“ при ул. Краковскôй ч. 17, (партеръ) зъ слѣдуючамъ порядкомъ дневнымъ:

1) Вôдкрите зборôвъ и уконституоване тихже.
2) Справоздане комітету основательôвъ въ дотеперѣшнои его чинности.
3) Выбôръ десяти членôвъ Рады надзираючои.
4) Внесеня членôвъ.

У Львовѣ дня 8 н. ст. жовтня 1900.

Василь Нагірный. о. Александеръ Темницкій. Михайло Губчакъ.

Примѣтка: На загальныхъ зборахъ мають право голосу, могуть выбирати и выбраными бути до Рады надзираючои тôлько тї члены, котрі вилатили свои удѣлы въ позначôй высотѣ. — Удѣлъ члена выносить 20 кор., а вписове 2 кор.

ПОДЪ ЗВѢЗДОЮ.

АПТИКА

ПЕТРА МІКОЛЯША

у Львовѣ, Коперника ч. 1

поручає

ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша

вôдзначені найприхильнѣйшими свѣдоцтвами вызначныхъ повагъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.

НАЙНОВѢЙШІЙ ПЕРФУМЫ

выробу парижскихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Піверъ и Societte Hygienique

Всякі приборы до бактеріольогіи и мікрохеміи.

Найлучшій средства косметичній и тоалетовій французкій. 398 19—30

Воды лѣчничій ґазовій

перевышаючій родимій воды мінеральній

ПРИРЯДЫ ХІРУРГІЧНІЙ

анґлійскій, французкій и нѣмецкій найлучшои якости.

Хемікалія для п. п. фотоґрафôвъ.

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшка есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный дрюкъ на жовтôмъ папері).

Доси неперевышеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченôмъ опакованю)
жовтого фляшка К. 2.— „
бѣлого „ „ 3.— „

з фабрики

ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА

у Відни

Роспѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своєи легкои стравности поручений також дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ котрых лѣкарь хоче досягнути скріпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ, збôльшеня ваги тѣла, волѣшеня сокôвъ, а також взагалѣ прочищеня крови.

Дôстати можна въ найбôльшôй части Аптикъ и Дроґерій австро-угорскои Монархіи.

W. MAAGER, WIEN

III./3., Neumarkt 3. 501 1—18

Противъ наслѣдуванъ заряджує ся судове слѣдство.

Орґіґінальній гарлемскій цибульки

ГІЯЦИНТôВЪ и ТУЛІПАНôВЪ

одержано просто зъ Голяндіи

Заведена огороднице

М. ВОЛИНЬСКОГО

у Львовѣ, площа Маріацка ч. 3

и поручає ихъ по найдешевшихъ цѣнахъ. На жадане цѣнники вôдворотно. 464 8—14

ВИДАВНИЧА СПІЛКА

В белетристичній серії видань вийшли доси отсі книжки:

	Ціна
1. Стефан Коваліь: Дезертир і иньші оповідання	80 кр.
2. Іван Франко: Поезиі	80 „
3. Ольга Кобилянська: Покора і иньші оповід.	70 „
4. Ґю де Монасан: Дика ваші і иньші оповід.	65 „
5. Іван Франко: Полуйка і иньші борисл. опов.	70 „
6. Наталія Кобринська: Дух часу. Оповідання	80 „
7. Кнут Гамсун: Голод. Роман	1·10 „
8. Леся Українка: Думи і мрії. Поезиї	80 „
9. Ст. Коваліь: Громадські промисловцї	80 „
10. Уіллїям Шекспір: Гамлет. Принц данскій	90 „
11. Генрик Понтоппідан. Із хат.	70 „
12. Богдан Лепкій. З життя	60 „
13. Ґ. Ґауптман: Візник Геншель	80 „
14. М. Коцюбинський: В путах Шайтана	80 „
15. Шекспір: Приборкана Гоструха	70 „
16. Нанас Мирний: Лихі Люди	60 „

Книжки сеї серії оправлені в полотно.

II. серия (брошуры):

1. К. Кавцкі: Народність і її початки	30 кр.
2. Фр. Енґельс. Людвіґ Фаербах	25 „

467 2—2

Адреса: Львів Чарнецького ч. 26.

ЗАЛЮЗІИ и СТОРЫ

припоручає П. Т. Публицѣ по найдешевшихъ цѣнахъ фабрика

І. ХРІСТОФА

заложена въ р. 1873 367 35—36

Львôвъ, улиця Яблоновска ч. 9.

Машины и знаряды господарскій

зъ перворядныхъ фабрикъ

можна купувати за посередництвомъ

„НАРОДНОЇ ТОРГОВЛѢ“

у Львовѣ

а именно:

Сѣчкарнѣ ССХ	зъ 2 ножами и 1 колесомъ	по 54 кор.
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 3 ножами и 2 колесами	„ 56 „
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 4 ножами и 2 колесами	„ 59 „
Млынки до чищеня збôжа системы Бакера		„ 100)
Млынки до чищеня збôжа лекшій		„ 64) цукр.
Молотѣльнѣ ручній		„ 170 „
Крайчѣ до бураковъ		„ 60 „
Тискачѣ [гнѣтôзники]		„ 230 „
Прасы до олѣю		„ 230 „
Плуги ковальскои роботы	зъ колѣсницями	„ 32 „

Косы зô стирійскои стали довгій: 60, 70, 80 цм.
по кор. 1·00, 1·20, 1·40

[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ. На 5-кілеву посылку вде 8—10 кôсъ]

Окрôмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народнои Торговлѣ“ и иншій машины и знаряды господарскій по цѣнахъ фабричныхъ.

ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаютъ ся лише за готôвку и безъ опусту. При сейчасовôй уплатѣ за сѣчкарнѣ дає ся 5% опусту а за всѣ прочій машины 10% опусту. Допускає ся и сплату ратами (зъ вымінкою плугôвъ и кôсъ) за окремою умовою и порукою, однакъ въ тôмъ случаю не признає ся вѣякихъ опустôвъ.

Застерѣгає ся можлива пôзнѣйша змѣна цѣнъ!

267 20—? Народна Торговля.

Продаєть ся книжка п. з.

Домашній писарь

збірка примірів, як укладати ріжні письма і родинні листи, ділові письма, приватні грамоти, урядові подани.

Видав Др. Т. Галіп.

Около 140 взірців на 147 стр. 8. Ціна книжки в оправі 80 кр. або 1 кор. 60 с. Дістати у Львові в книгарнях Тов. Шевченка та Ставропігійского Інститута і по иньших містах східної Галичини. 491 3—3

О 60% дешевше, чимъ деинде.

Одинока у Львовѣ піротехнічна робôтня

ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО

„зъ Варшавы“

при ул. Домбровского число 4

поручає

Штучній огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетований сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенґальскій, сальтановій, пахучій въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажане даромъ и оплачений. 439 27—36

НОВôСТЬ. НОВôСТЬ.

ВОДА ДО ВОЛОСЯ

Станіслава Лапінцкого

По кôлькаразовôмъ ужитю дѣлає чудесно.

Припоручаю всякій материялы аптичній и знаряды тоалетовій.

Дôстати можна лише въ дроґеріи

Станіслава Лишницкого

У ЛЬВОВѢ

886 ул. Синстуска ч. 21. 21—0

ВЕЛИКА ВôЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДôВЪ

Золота и Срѣбна Льотерія

Послѣдный мѣсяць.

Головна выграна **60_000** коронъ

готôвкою въ 20% вôдшибки. 493 5—0

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДôВЪ по 1 коронѣ

поручають: М. Іонасъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуст. Максъ, Кіцъ и Штофъ, Самуелі и Ляндау, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Ліліенъ,

Розкладъ їзды поїздôвъ зелѣзничихъ важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсля часу середньо-европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского.]

посп.	особ.	приходить до Львова	посп.	особ.	вôдходить зô Львова
		День			**День**
	6·20	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·25	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	7·45	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пôдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова		6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Тернополя, Бродôвъ на Пôдзамче		6·43	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
	8·00	„ „ „ гол. дворець	8·30		„ Кракова, Любачева, Ордова, Вѣдня
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои (гол. двор.)		8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Ордова		9·15	„ Янова
	11·45	„ Ярослава, Любачева		9·25	„ Пôдволочискъ зъ гол. дворца
	11·55	„ Ицканъ, Станислав, Козовы		9·55	„ Черновець
	12·55	„ Янова на гол. дворець		9·42	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
1·35		„ Кракова, Вѣдня		—·—	„ Белзця, Равы, Любачева
	1·15	„ Сколього, Хирова, Калуша	1·35		„ Пôдволочискъ зъ гол. дворца
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина	2·08		„ „ „ Пôдзамча
2·20		„ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Кережмеза
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабôвки
	5·40	„ „ „ Пôдзамче		—·—	„ Ярослава
	5·17	„ „ „ гол. дворець			
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева			
		Нôчь			**Нôчь**
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава	12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·20		„ Черновець, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Ордова		4.15	„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·12	„ Пôдволочискъ на Пôдзамче		6·10	„ Станиславова
	3·35	„ „ „ гол. дворець		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	9·45	„ „ „ Хирова		7·25	„ Сокаля, Равы рускои
	10·—	„ Ицканъ, Пôдвысокого, Козовы		7.10	„ Тернополя зъ гол. дворца
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·33	„ „ „ Пôдзамча
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		9·12	„ Янова 1/10 до 30/4 1900 включно
	10·12	„ Ицканъ, Пôдвысокого, Козовы		10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·30	„ Пôдволоч. Бродôвъ, Копычинець		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Иванича
	10·15	„ „ „ на гол. дворець		11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ г. дворца
		„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·23	„ „ Грималова Пôдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нôчна числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державном при ул. Красицкихъ ч. 5.

Цѣс. корол. упр.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 866 56—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Ч. 223. Львовъ, Второкъ 3 (16) Жовтня 1900. Рочникъ XXI.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второнъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Кримановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитостѣ за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрій:		за границицемъ:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застережена. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Неодинокe число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычай принимають за]по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчин инсератовой або ей мѣнше а въ рубрицѣ „Надсѣлане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватній ченить ся по 15 кр. вѣдъ особника.

Потреба рускихъ гімназій.

Хочь онодгы Gazeta Narodowa такъ ладно промовила намъ до серця, що краще бы намъ було бути „згѣдливыми“ и слѣдомъ „угодовыхъ“ Русинѣвъ лишити на боцѣ „сварку и борбу“ зъ Поляками та взяти ся за ихъ прикладомъ до „реальной працѣ“ для добра Руси, — значить, сидѣти тихо, писати ся на Ягайлоньску идею, на розширене автономію краю зъ одвѣчальностію намѣстника передъ соймомъ та ждати, поки нашій опѣкуны-добродѣї въ своѣй прихильности для рускои справы знову не ущасливлять насъ новою якою реформою науки рускаго языка, поки для спасеня душь нашихъ дѣточокъ не повѣддають народній школы въ нашихъ дикихъ некультурныхъ селахъ всѣлякимъ „матечкамъ“, поки не уцивілізують нашихъ громадъ окружными вѣйтами: мы все таки — звычайно, якъ налоговій „борителѣ“, „ворогы“ — мусимо знову почати борбу, хочь и не нову, але досы не покѣнчену, а доконче домагаючу ся полагодженя.

Пѣсля основныхъ законѣвъ австрійскои конституціи публичній школы повинній бути такъ уладженій, щобы въ краяхъ, заселеныхъ кількома народами, молодѣжь кождои народности мала спроможность побирати науку въ рѣдній мовѣ. Постанова ся вѣдповѣдае такожь вымогамъ всякои здоровои педагогіки и правамъ природы. О се право Поляки вѣдъ давна побиваютъ ся — чи то сварять ся! — такъ пѣдъ россійскѣмъ якъ и прускимъ панованемъ; тѣлько на галицкій Руси се право, заручене тутъ врештѣ и конституційными законами, заперечують они Русинамъ, признаючи его намъ ляше въ мѣру „справдѣшной потребы“ и присвоюючи собѣ iuro caduco рѣшане, чи въ кождѣмъ поодинокѣмъ разѣ така „справдѣшна потреба“ заходить. Се рѣшене мы мусимо собѣ за кождымъ разомъ ажь выбороти. И такъ доси выбороли мы собѣ рускій гімназіи у Львовѣ, въ Перемышли и въ Коломыи; а въ Тернополи — се вже, якъ каже Gazeta Narodowa, здобутокъ „реальной працѣ“ и згѣдливои чи то угодовои політыки тыхъ Русинѣвъ, що „лишили сварку зъ Полявами на боцѣ“.

Намъ уже все одно, чи се буде здобутокъ „борбы“ чи „реальной працѣ“, — досыть, що сихъ гімназій, якій маемо, рѣшучо е за мало; и то не тѣлько въ приравнаню до того, що намъ пѣсля основныхъ законѣвъ справно належить ся, за мало, але и въ приравнаню до „справдѣшной потребы“, яка оказуе ся мимо всякихъ перешкодъ, зъ которыми наша молодѣжь мусить бороти ся, поки дѣстане ся до гімназій, и опѣсля, коли вже до нея дѣстане ся. Мундуры, острій вступній испыты до першои клясы, при которыхъ особливо испытъ зъ польскаго языка не тѣлько фактичну трудность справляе рускій молодѣжи, але крѣмъ того е ще часто приключкою до сторонничого репробованя, дальше высока сплата шкѣльна, а наконець всѣлякій пагѣнки, якій пѣдпадае особливо руска молодѣжь (пр. за читане рускихъ книжокъ и т. п.), и острій клясифікаціи (теперѣшній педагоги особливо про руску молодѣжь дбають, щобы учила ся якъ слѣдъ), — те все не дуже причинне ся до зросту фреквенціи рускои молодѣжи въ гімназіяхъ. А таки мимо всѣхъ тыхъ трудностей и перешкодъ, природныхъ и штучныхъ, фреквенція зростае.

Станиславѣвскій Русины вже вѣдъ довшого часу заходят, ся коло того, щобы здобути отворене рускихъ паралельокъ въ станиславѣвскій гімназіи, выказуючи „справдѣшну потребу“ такихъ паралельокъ. Те саме выказували мы вже разъ и що-до самбѣрскои гімназіи. Теперь мусимо сю справу знову порушити чи то и почати о ню сварку!

Сего року числить самбѣрска гімназія:

въ класѣ	Русинѣвъ	Полякѣвъ	жидѣвъ	разомъ
I a	16) 42	31	14	61
I б	26)	26	9	61
II a	8) 23	31	7	46
II б	15)	18	11	44
III a	19) 27	15	5	40
III б	8)	25	3	36
IV a	16) 30	23	2	41
IV б	14)	17	5	36
V	24	30	2	56
VI	20	19	8	46
VII	17	25	4	46
VIII	11	21	6	38
Разомъ	194	281	76	551

Якъ бачимо, у всѣхъ класахъ е тѣлько Русинѣвъ, що бували и у насъ давнѣйшими часами гімназіи, котрій въ поодинокихъ класахъ не мали бѣльше ученикѣвъ; а по иншихъ краяхъ, якъ въ Чехахъ, въ Австрій и теперь е такій гімназіи. Значить, вже и теперь могла бы въ Самборѣ станути окрема руска гімназія. О скѣлько бѣльше найшлось бы ученикѣвъ Русинѣвъ, коли бы отворено руску гімназію. Стрыйскій, дрогобыцкій, старосамбѣрскій, турецкій, рудецкій повѣтъ — се повѣты найблизшій, а часто рускій! До того ще надѣяти ся треба, що въ рускій гімназіи були бы неможливій такій выпадки, якій склавъ ся торѣкъ въ самбѣрскій гімназіи польскій. Въ VII. класѣ було торѣкъ 23 Русинѣвъ, 22 Полякѣвъ и 6 жидѣвъ. Зъ нихъ перейшло до VIII. класы 11 Русинѣвъ (!), 21 Полякѣвъ и 6 жидѣвъ. Якъ бачимо, въ Русинѣвъ згубило ся вжь 12, зъ Полякѣвъ лишь одинъ! Поминувши вже рѣчь нечувану въ шкѣльній практицѣ, щобы зъ такъ выс[illegible] класы, якъ VII-а, не перейшло до V[illegible] ажь 13 ученикѣвъ, годѣ не счудувати [illegible] мѣжь тыми 13-ма мусѣло найти ся а[illegible] Русинѣвъ и такъ сегорѣчна VIII. клас[illegible] лишь 11 ученикѣвъ-Русинѣвъ.

Такъ и по иншихъ гімназіяхъ реду[illegible] ся число ученикѣвъ Русинѣвъ. А мимо того потреба новыхъ рускихъ гімназій е очевидна — а передовсѣмъ рускои гімназіи въ Самборѣ!

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Глинянъ:

Дня 21 с. м. [въ недѣлю] о 4 годинѣ въ полудня въ сали Уряду громадского въ Глинянахъ зложить о. Танячкевичъ справоздане изъ своеи дѣяльности посольскои и выголосить промову кандидатску. Явить ся такожь передъ выборцями п. Тимотей Старухъ, кандидатъ на посла зъ V. курій.

Пишуть намъ зъ Золочѣвщины:

Дня 12 жовтня вѣдбули ся въ Золочевѣ передвыборчій зборы. Згромаджене було дуже численне. Сов. Рожанковскій отворивъ зборы и предложивъ на предсѣдателя о. Дудикевича.

Зъ перемышляньского повѣта було кількохъ селянъ, котрій заявили заразъ по вступѣ, що у нихъ ставлено кандидатуры на IV-у курію начальника суда въ Перемышлянахъ сов. д-ра К. Давидовича а на V-у курію Тимотея Старуха, властителя реальности зо Слободы. Выязала ся широка дискусія, въ котрій всѣ бесѣдники зъ Золочѣвщины промовляли за кандидатурою на IV-у курію о. Данила Танячкевича а на V-у курію о. Ан. Мироновича зъ Березовицѣ. Вкѣнци на внесене о. Пелехатого зборъ одноголосно — зъ выимкою селянъ въ Перемышлянщины — ухваливъ на IV-у курію кандидатуру о. Танячкевича, котрого на той часъ на зборахъ не було а прибувъ ажь при самѣмъ кѣнци.

Розпочала ся дебата надъ кандидатурою въ V-ои курій. Селяне зъ Перемышлянщины стояли при кандидатурѣ п. Старуха, а о. Пелехатый и селяне Борухъ та Захарчукъ зъ Золочѣвского выводили, що хлопъ не дорѣсъ ще до послованя въ Вѣдни, и домагали ся ухваленя кандидатуры о. Мироновича.

Тогды выступивъ п. Старухъ и зачавъ выголошувати кандидатску бесѣду. Огниста промова, сильный голосъ и богатый змѣстъ, обѣймаючій головній точки народнои програмы, були сильне враженя. Мѣжь иншимъ згадавъ такожь о собѣ, що есть сыномъ селянина, такого посла, зъ самбѣцкого чи лѣського [illegible] що бувъ вахмайстромъ въ жандармерії [illegible] его за рускій патріотизмъ кѣлька ра[illegible] переношено, и що умѣе добре по нѣмецки. Въ часѣ его промовы а особливо на кѣнци сыпали ся грѣмкій оплески, а пп. Рожанковскій и инші зъ интеліґенціи гратулювали ему свѣтлого выступу.

Потѣмъ забравъ слово о. Мироновичъ и выголосивъ такожь кандидатску бесѣду, котра не зробила враженя, и вѣнъ закѣнчивъ ѣ скоро.

Кѣлька священникѣвъ и селянъ признавали п. Старухови великій ораторскій способности, а межи иншими п. Захарчукъ, котрый и сказавъ, що п. Старухъ мѣгъ бы бути дуже придатный на посла до Вѣдня.

На зборахъ були и вѣдпоручники повѣтового комітета збараского, соймовый посолъ Дмитро Остапчукъ и селяниНъ Шмигельскій. Сей послѣдный зложивъ на стѣлъ передъ предсѣдателемъ письмо и заявивъ, що комітетъ на повѣты Збаражъ и Тернополь не годить ся кандидатуру п. Старуха, а се именно зъ тои причины, що п. Старухъ служивъ при жандармерії и звѣдчамъ мѣгъ вынести тѣлько противнародне выховане. — Сѣ слова обурили п. Старуха до крайности. Вѣнъ збравъ ся, зачавъ перерывати Шмигельскому и кинувъ ся до него. Повстало замѣшане, а ажь по довшѣмъ часѣ приверцено спокѣй. Посолъ Дмитро Остапчукъ на запытане предсѣдателя зборѣвъ вѣдповѣвъ, що вѣнъ не кандидуе, тѣлько именемъ збараского комітета ставить внесене, щобы нинѣшній зборы не рѣшали о кандидатурѣ на V-у курію, нно выбрали вѣдпоручникѣвъ, котрій бы вразъ зъ вѣдпоручниками иншихъ повѣтѣвъ порозумѣли ся.

Тое интермеццо перехилило справу въ користь о. Мироновича. Зборъ приймивъ его кандидатуру, почѣмъ однакожь п. Старухъ заявивъ, що о. Мироновичъ не може бути кандидатомъ народнымъ, бо при доповнюючѣмъ выборѣ посла зъ IV-ои курій въ Тернополи пшовъ противъ народу за своимъ швагромъ д-ромъ Гладишовскимъ. П. Старухъ додавъ, що не резигнуе зъ своеи кандидатуры

---

(3)

Унія въ львѣвскѣй епархіи.

II.

[Постепенный упадокъ православія въ львѣвскѣй епархіи та взагалѣ въ цѣлѣй Польщи и причины того упадку. — Потайній змаганя епископа Іосифа Шумлянского завести унію въ львѣвскѣй епархіи.]

(Дальше)

За Шумляньскимъ заявивъ ся латиньскій архіепископъ львѣвскій Янъ Тарновскій, що мавъ право презентувати рускаго львѣвского епископа и тому Шумляньскій одержавъ вѣдъ короля Яна Казимира конфірмаційну грамоту дня 26. червня 1668. Такожь митрополитъ Тукальскій бувъ за Шумляньскимъ, а знову Винницкій всѣми силами перешкаджавъ ему, уважаючи его неодвѣтнымъ на епископа и тайнымъ уніятомъ, що може наковти богато лиха въ православнѣй церквѣ*).

Та мимо такъ сильнои пѣдпоры трудно було Шумляньскому спокѣйно засѣсти на владичѣмъ престолѣ, бо его противникъ, епископъ Єремія Свистельницкій державъ ся у Львовѣ при помочи львѣвскои Ставропігіи и митрополита Винницкого ажь до своеи смерти 1676 р., хотяй въ 1673 рокомъ усунувъ его зъ епископіи король Янъ III. Собѣскій.

Шумляньскій, скоро лише ставъ львѣвскимъ епископомъ, зрозумѣвъ докладно вѣдносины, середъ якихъ прийшло ся жити Русинамъ. Бачивъ, що Русь мусить сполучити ся, сконцентрувати свои силы, коли має устоятись передъ напоромъ зъ двохъ сторѣнъ — вѣдъ Москвы, що бажала зъабсорбувати и вѣднята всѣ вольности рускому народови, и вѣдъ Польщѣ, що при помочи латиньскои пропаганды и рѣзныхъ адміністративныхъ способѣвъ бажала ополячити Русь, щобы на завсѣгды обезпечити ся противъ рухѣвъ народныхъ и вмѣшуваня Москвы.

Яко політичный дѣятель бувъ Шумляньскій приклонникомъ політыки, яку проф. Шараневичъ называе зъ инпими „украинофильскою политикою“, се-бъ то бажавъ сполучити назадъ цѣлу Украину вѣдъ однымъ гетьманомъ, що остававъ бы вѣдъ протекторатомъ Польщѣ. Тому-то вже вѣдъ 1667 р. веде Шумляньскій переговоры зъ гетьманомъ Дорошенкомъ, а вѣдтакъ черезъ монаха Соломона зъ гетьманомъ Мазепою.

Въ тѣй думцѣ пѣддержувавъ Шумляньского король Янъ III. Собѣскій, котрый неразъ уживавъ владики до рѣзныхъ політичныхъ місій на Украину. Коли вѣдтакъ выявили ся всѣ заходы владики, зрадивъ его Мазепа, то царь Петро Великій зажадавъ вѣдъ короля, щобы выдавъ Шумляньского Москвѣ, и ледви удало ся ему перепросити царя, до чого помѣгъ ему дуже много московскій резидентъ у Львовѣ Михайловъ*). Але гадку про сполучене цѣлои Украины не покидавъ владика до смерти. Яко епископъ и дѣятель на поли церковномъ Шумляньскій бажавъ заведеня уніи у всѣхъ епархіяхъ, що досы ще оставались православными.

(Дальше буде.)

*) Въ листѣ, написанѣмъ дня 5. цвѣтня 1667 до львѣвского Ставропігійского братства Винницкій повѣдомлае братчикѣвъ о заходахъ Шумляньского и выдае свѣй судъ о нѣмъ. Вырывки зъ того листу напечатавъ проф. д-ръ Шараневичъ въ своѣй праци „Patryarchat wschodni“ зъ примѣткѣ на сторонѣ 121 и мы подаемъ тутъ перекладъ польского оригіналу: „Недавно розбійшла ся поголоска, мовь-бы якійсь п. Шумляньскій сфабрикував собѣ потайно, противъ усякого права, якусь елекцію и на тѣй пѣдставѣ старае ся теперь о презенту и привілей королѣвскій. Правда, що вѣнъ тамъ має мати деякій прикметы, але хотяй бы вѣнъ и найодвѣтнѣйшимъ бувъ кандидатомъ, треба сейчасъ вѣдъ разу рѣшучо выступити противъ него, щобы не вышли зъ того на будуче якій злій наслѣдки для церкви.“

*) Гл. Д-ра Шараневича „Patryarchat wschodni“ стор. 150.

„В царствѣ Сатани“.

„Іронічно сентиментальні картини“

Михайла Яцкова.

Въ роцѣ 1886 бувъ я въ VIII. класѣ гімназіи, якъ мою увагу звернувъ блѣдый, але незвычайно живый и дотепный хлопчина, про котрого чувъ я вже передъ тымъ вѣдъ молодшихъ гімназіястѣвъ, що мавъ вѣнъ знати бѣльше казокъ, нѣжь въ „Тысячѣ и одной ночи“. Не знаю, чому заняли мене передовсѣмъ его незвычайній очи и усмѣхъ. Очей такихъ я зъ роду не бачивъ. Були они темній, быстрѣ, то знову ставали такій сумовитій и немовь вглубляли ся въ свою душу, що мене тронули несвѣдомо дивнѣ прочутя. Пѣзнѣйше довѣдавъ ся я вѣдъ одного зъ монхъ товаришѣвъ, що авторови высше згаданои книжки мала выхопити ся въ ваганѣ зъ Бурштына до Станиславова неясна скарга про укушене гадины „Его треба розумѣти — говоривъ мѣй товаришъ — яку вѣнъ гадину може мати“ на думцѣ. Яке въ тѣмъ дѣло було, не намъ судити; въ кождѣмъ разѣ замѣтка мого товариша не безъ вартости, тымъ бѣльше, що по перечитаню картинъ нашого молодого письменника прийшовъ я до певного пересвѣдченя, що его творы треба также умѣти розумѣти.

„В царствѣ Сатани“ се зборка 15 творѣвъ — творѣвъ, а не новель, анѣ нарисѣвъ, бо ледви двѣ три зъ нихъ можна бы такъ на-

КОБЗАРЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА найповнійше до тепер видане в 4 томах, у гарній оправі, можна дістати по зниженій ціні 12 корон за комплет (без пересилки). Хто купуе усі тома разом просто в книгарні Наук. Товариства ім. Шевченка, платить лише 10 корон (без пересилки). Поодинокі томи продають ся по 3 кор. — Рівнож хто купуе в книгарні Науков. Товариства ім. Шевченка комплет „Історичну Бібліотеку“ чи то поодинокі томи, дістае 20% знижки.

помимо запавшои що ино ухвалы. До сего письма мусимо додати свои замѣтки. На насъ цѣла справа сеи кандидатуры робить прикре враженя. Найперше передвыборчѣ зборы въ Тернополи ухвалили кандидатуру п. Старуха, въ подобнѣмъ дусѣ, хочь не такъ выразно, заявили ся зборы въ Збаражи. Потѣмъ збаражскій комітетъ повѣтовый рѣшае противъ Старуха, але не ставить нѣ-якои кандидатуры. Старухови закидують именно, що вѣнъ служивъ въ жандармерии и що его люде не знають добре. Але-жь если служивъ въ жандармерии а черезъ часъ своеи службы не тѣлько не допустивъ ся нѣ-якого противнародного дѣла але зберѣгъ патріотичне чувство и оказувавъ тожь, о скѣлько се було можливо, то се вже-жь нѣякъ не може промовляти противъ него. Коли-жь его въ Тернопѣльщинѣ та Збаражчинѣ не знають, то легко про него звѣдати ся вѣдъ людей бережаньского повѣту, тымъ бѣльше, що вѣнъ мешкае на самѣй граници тернопѣльскѣй. На всякій способъ коли збараскій комітетъ хотѣвъ вѣдложеня рѣшеня о кандидатурѣ, то не потребувавъ выступати противъ особы жадного въ кандидатѣвъ. Теперь отже стоять въ тѣмъ окрузѣ выборчѣмъ три кандидатуры: вѣна пана Старуха, друга о. Мироновича а трета якогось ще незнаного кандидата зъ Збаражчины (и Тернопѣльщины?). Се розумѣе ся, може улегшати тѣлько побѣду польского кандидата п. Нементовского. Сцена на зборахъ въ Золочевѣ тымъ прикрѣйша, що и п. Остапчукъ и п. Старухъ належать до одного, народного сторонництва. П. Шмигельскій есть радикаломъ, але запевняють насъ, що и декотрѣ радикалы, особливо зъ тернопѣльского повѣта, стоять за кандидатурою п. Старуха.

О. Мироновичъ въ письмѣ до нашои редакціи заявляе, що, поставленый кандидатомъ на V-у курію округа Тернопѣль-Збаражъ-Золочевъ-Бережаны-Перемышляны на зборахъ въ Золочевѣ 12 жовтня а въ Бережанахъ 20 вересня и 10 жовтня [намъ о сѣмъ рѣшеню нѣчого не донесено], кандидатуру приймае и зголосивъ ся до руского комітета выборчого въ Тернополи.

——

Зъ Коломыѣ мѣстить намѣстниковска Gazeta narodowa таку нѣвы допись въ справѣ V курии коломыйского округа:

„Рухъ середъ Русинѣвъ великій. Угодовцѣ пѣдпираютъ кандидатуру д-ра Коцюбы, а и начальникъ суду въ Обертынѣ Кишакевичъ мае рѣвножь досыть сторонникѣвъ. Заинтересоване выборами проявило ся середъ Русинѣвъ о стѣлько бѣльше, що п. Мойса, дотеперѣшный посолъ зъ пятои курии, заявивъ, що повнѣвно убѣгати ся о той мандатъ не хоче. Теперь змѣнило ся. На п. Стефана Мойсу зроблено моральный напѣръ такъ, що вѣнъ рѣшивъ ся станути и при сихъ выборахъ яко кандидатъ, що его выбѣръ треба уважати за запевненый, отже той округъ и на далѣ вѣстане ся въ нашихъ рукахъ“.

Повысшій вѣсти цѣкавѣ для насъ тымъ, що въ V курии коломыйского округа таки зновъ кандидуе Мойса, а коли Narodowa уважае его выбѣръ „запевненымъ“, то хиба гадае, що и при сихъ выборахъ повторять ся всѣ тѣ цыганьства выборчѣ, якѣ дѣяли ся перше. Про кандидоване тамъ д-ра Коцюбы або п. Кишакевича въ кругахъ рускихъ нѣчого не вѣдомо.

Зъ Коломыйского пишуть намъ:

Оставнымъ часомъ вѣдбули ся въ Коломыи два зборы — напередъ довѣрочный (за запрошеняи) зборъ д-ра Дудикевича, а опѣсля вѣче радикальнои „Народнои Волѣ“.

Зборъ д-ра Дудикевича зъ дня 10 с. м. бувъ, просто сказавши, фарсою. Д ръ Дудикевичъ, знаючи, що народовцѣ ще передъ розвязанемъ рады державнои основали выборчѣ комітетъ на Коломыйщину и зорганізували акцію выборчу въ повѣтѣ, а такожь знаючи, що народовцѣ ставлять кандидатуру д-ра Окуневского, за котрымъ стоить народъ, скликавъ зборъ нѣбы-то безпартійныѣ, запрошуючи, кого ему подобало ся. Изъ запрошеныхъ д-ромъ Дудикевичемъ народовцѣвъ та радикалѣвъ явило ся на тѣмъ взагалѣ не надто численнѣмъ зборѣ лишь кѣлька особъ въ тѣй цѣли, абы пояснити селянамъ правдивый станъ рѣчи.

Коли д-ръ Дудикевичъ почавъ представляти, що въ справѣ выборѣвъ нѣчо не робить ся, д-ръ Олександеръ Кульчицкій заперечивъ тому, вказавши на комітетъ выбраный ще 19 вересня, а зложеный ажь изъ 70 членѣвъ, головно селянъ. Коли-жь д-ръ Дудикевичъ назвавъ завязане сего комітету покутною роботою и домагавъ ся консолідаціи — „спѣльного“ комітету, — то мѣщанинъ Тминьскій зъ Печенѣжина зазначивъ, що консолідація въ Коломыйщинѣ не спасеніе, бо отъ самъ д ръ Дудикевичъ при попередныхъ выборахъ казавъ кандидувати москвофілови д-рови Юрченкови противъ д-ра Окуневского! А що до завязування на тѣмъ довѣрочнѣмъ зборѣ „спѣльного“ комітету — то селянинъ Лаврукъ збивъ д ра Дудикевича зъ пантелику, замѣтивши: „Якъ будете ухвалювати спѣльный комітетъ, коли тутъ нема всѣхъ партій?“ Та мимо того д-ръ Дудикевичъ подиктувавъ членѣвъ до комісіи, котра бы заразъ на зборѣ запропонувала комітетъ, и выбравъ такій комітетъ, впакувавши до него и не-москвофілѣвъ. А що на зборахъ всьо йшло на команду д-ра Дудикевича, то селяне Лаврукъ, Варчукъ и Тминьскій по зборахъ рекомендоваными листами до д ра Дудикевича зрекли ся чести бути членами „спѣльного“ Дудикевичевого комітету.

Пѣдъ конець д-ръ Дудикевичъ заявивъ ся за кандидатурою д ра Окуневского на V. а выглядно и на IV. курію. Коли д-ръ Дудикевичъ не надумае ся ще инакше и не поставить противъ д-ра Окуневского когось зѣ „своихъ“, якъ перше д-ра Юрченка, то народовцѣ Коломыйщины очевидно нѣчого не можуть мати противъ того, щобы москвофіли пѣдперли ихъ кандидата, бо-жь народовцѣ, якъ сказано, давнѣйше вже постановили ставити д-ра Окуневского въ IV. курии.

Другій зборъ передвыборчій — вѣче „Народнои Волѣ“ — вѣдбувъ ся дня 12 с. м. Вѣче було не дуже численне (мабуть не досягло и сотки особъ), хочь були люде такожь зъ повѣтѣвъ печенѣжиньского, снятиньского, городеньского и зъ надвѣрняньского. Сесе вѣче — якъ можна було сподѣвати ся — поставило на обѣ курии кандидатѣвъ зъ радикальнои партіи: Ивана Сандуляка зъ Карлова, а на IV. курію д-ра Кирила Трильовского. При тѣмъ ухвалило вѣче не кандидуючому д-ру Окуневскому признане и щиру подяку за его дотеперѣшну дѣяльность посольску въ радѣ державнѣй...

На четверъ скликали радикалы вѣче до Коршова.

Письма зъ краю.

——

Зъ-пѣдъ Калуша. [*По повени. — Що губить народъ?*].

Читали мы много про шкоды зъ сегорѣчнои повени. Читали мы про роздѣлъ запомогъ помежи поодинокѣ повѣты. Та бачимо тамъ: на нашь повѣтъ долиньскій и на калускій сумы такъ „щедрѣ“, що не знати, чи впало бы на одного пошкодованого по 20 гелерѣвъ. Отъ заслуги нашихъ послѣвъ: бувшого пана старосты и пана Ройовского! Видко, якъ подбали они за насъ! Та й загаломъ чимъ они похвалять ся? Не дармо сховали ся и не показують ся народови...

А у насъ шкоды величезнѣ, зъ нѣчимъ незрѣвнанѣ. Вода змулила поля, засыпала рѣнію найкрасшѣ сѣножати, дороги позривала, мосты позносила и поурывала богато берегѣвъ. Отъ загляньте, панове, бодай зъ цѣкавости въ Тисовъ, Полянницю, Гошѣвъ, Витвицю, Росточки, Тужилѣвъ, Берлоги и пр — се самѣ зарѣвки чистѣ! а не одному не то пожитку, але й нивы не лишило ся на оденъ полуденокъ. А що-жь намъ кажуть на тое? Пишуть: „energicznie zabrać się do dróg“, бо самѣ зрезигнували зъ цирон опѣки надъ нами, выслухавши ся нашѣ дороги. Та й роби цѣлый день коло дорѣгъ, а въ ночи гукай та пасы паньскѣ дики, бо якъ нѣ, то тобѣ зрыють послѣдный бульбанъ. А лишишь хату, то тобѣ вовки заглянуть на обору и вытягнуть зъ кучѣ послѣдне паця або ягня. Ну, а покажи ся зъ ручницею, то не лишь вѣдберуть, а ще й вѣдсидишь!... Якъ Богъ дасть шкоду, то смиривши ся скажешь: „га! Божа воля!“ Але бо тото друге гѣрша повѣнь и заглада и розпука!

Не хочемо мы вже „energicznego ratunku“, але хочемо, щобы мы безпечнѣй були майна и житя. Не вѣдбирайте намъ, чимъ насъ Богъ своею премудростію обдарувавъ. Не хочемо вже камѣня чорного соленого, не хочемо бульбы чорнои пянои, бо за нихъ бы всѣмъ солити: за фѣру, за вагу, за роздѣлъ и за все. У насъ жерела щедрѣ, близькѣ сыровицѣ. Знати, що Богъ наймудрѣйшій, то узнавъ за потрѣбне для околиць гѣрскихъ. Чому-жь боронить сего дару божого, не вашого? Коли сѣно знамулене, квасне, слабости худобы, овець и коней появляють ся частѣйше. А плѣдъ и раса никне й гине. Мы пшеницѣ не продамо, кукурузы и проса не видимо, якъ росте. Не поможуть жандармы та й варты въ часѣ слабости. То не загроза, а слабость и недостатокъ. А природа сама каже и домагае ся: „дай соли!“

Верховинець.

Переглядъ політичный.

——

Ватиканъ въ найновѣйшѣмъ часѣ занявъ отверто непризане становище противъ Австріи, а то, здаеть ся, зъ причины пропаганды „Los von Rom“ межи Нѣмцями въ Долитавщинѣ и переслѣдованя національныхъ меншостій въ Угорщинѣ.

Свѣдчать о тѣмъ два факты. Насампередъ папа остентаційно сердечно принявъ архіепископа Штадлера, а вѣдтакъ приймаючи архикнягиню Аліцію зъ трема ей дочками на приватнѣй авдіенціи выразивъ ся о австрійскихъ вѣдносинахъ, що они „дуже сумнѣ“, а вина, по гадцѣ папы, въ тѣмъ, що „высоко поставленѣ и дуже вплывовѣ личности боязливѣ, трусы“.

Не треба и казати, що все те наробило въ Австріи великого шуму. А позаякъ амбасадоръ австрійскій при Ватиканѣ гр. Ревертера уступае зъ свого становиска, то дневники повязали сей фактъ зъ енунціяціями папы. Повѣ-урядовый Fremdenblatt старае ся справу представити инакше и каже, що гр. Ревертера при выборѣ реченця свого евентуального уступленя не оглядавъ ся анѣ на передчасни донесеня дневникѣвъ про его дымісію анѣ на подѣѣ, якѣ нѣбы-то мали до того причинити ся. Уступленя гр. Ревертеры не мае нѣчого спѣльного зъ аферою сп. Штадлера, а то хочь-бы вже длятого, що гр. Ревертеры вѣдъ трохъ мѣсяцѣвъ не бувъ въ Римѣ. По Римѣ ходять вѣсти, що наслѣдникомъ гр. Ревертеры мае бути теперѣшный австро-угорскій посолъ при бельгійскѣмъ дворѣ, бар. Кевенгіллеръ.

——

Зъ спільоту бурско-англійскои вѣйны нотуемо отсѣ звѣстки: Шанованый горожанинъ Ванъ-Постъ дѣставъ дозвѣлъ вышукати Девета и представити ему, що дальше ведене вѣйны було-бъ нерозумнымъ. Въ тѣй самѣй цѣли удались инши горожане до Боты. Буллеръ выѣхавъ сими днями до Англіи. При сѣй нагодѣ Робертсъ въ приказѣ до арміи подякувавъ ему за великі услуги и зручность, зъ якою сей генералъ сповнивъ свою задачу.

——

Въ европейскихъ дневникахъ веде ся остра полеміка въ справѣ капітана Томана, коменданта австрійского корабля „Зента“, помершого вѣдчасъ боротьбы въ Хінахъ, котрому цѣсарь надавъ по его смерти кавалерскій хрестъ ордеру Леопольда зъ военною декораціею. Поминувши сю обставину, що зъ сего хреста невелика для небощика потѣха, нотуемо звѣстки про грызоту, яку справила-бъ небощикови газетярска полеміка про его особу, коли-бъ вѣнъ живъ... Отже лондоньскій Times въ статьѣ про боротьбу въ Пекінѣ вѣддавъ острѣй критицѣ поступоване Томана, котрый, яко найстаршій офіцыръ, одержавъ свого часу начальство надъ вѣйскомъ въ Пекінѣ. Було се д. 22 червня с. р. Всѣ вѣйска боронили тогдѣ своихъ посольствъ. Дѣставши вѣдомѣсть, що американьске посольство въ небезпеченьствѣ, капітанъ Томанъ, не справдивши ся, выдавъ всѣмъ вѣйскамъ приказъ подати ся до англійского посольства. Вправдѣ всѣ се вчинили, але на Томана дивились якъ на варіята. Незабаромъ переконано ся про его блудъ и вѣднято ему начальство, котре зъ чемности обнявъ англійскій посолъ Макдональдъ. Зъ сеи причины стратили Нѣмцѣ одного чоловѣка. Що правда, вѣйска вѣдзыскали потѣмъ на ново посольства, але сей крокъ Томана мѣгъ также спровадити велике нещасте. — Отсѣй закиды вѣдпирае енергічно Wiener Abendpost, называючи ихъ суперечными зъ усѣми дотеперѣшными донесеними та заповѣдаючи автентичный описъ цѣлои справы, котрый доведе безпѣдставность тяжкихъ закидѣвъ, вѣднесеныхъ противъ памяти хороброго офіцыра.

Зъ полеміки на тлѣ хіньскои вѣйны перейдѣмъ до перегляду найновѣйшихъ подѣй въ Хінахъ. Тутъ починае ширити ся повстане. Вѣдъ опѣсля дотеперѣшныхъ вѣстій въ Квантуно звернене воно противъ династіи, а въ Квансі противъ льокального правительства. Загально беручи, е се рухъ антідинастичный, а обгортае вѣнъ цѣлу хіньску краину. Хіньского цѣсаря пѣдчасъ его подорожѣ до Сіанфу хотѣли замордувати. Чоловѣка, що хотѣвъ се зробити, — пѣсля одныхъ е се боксеръ, пѣсля другихъ хіньскій воякъ — злапано и стято.

Въ Пекінѣ вѣдбулась дня 8 с. м. конференція заступниковъ державъ, на котрѣй англійскій посолъ внѣсъ застереженя що-до трехъ точокъ въ нотѣ Більова зъ дня 1 с. м. Взагалѣ Англія годить ся зъ нѣмецкою нотою. Остаточно ухвалено, що 1) списъ винуватыхъ, предложеный хіньскимъ правительствомъ, мае бути ще доповненый, бо нема тамъ двохъ головныхъ виновниковъ, Тунфусяна и Гсесіе-

---

зватн. Се радше збѣрка поезій въ прозѣ, цѣкава тымъ, що передъ наши стае молода свѣжа творчѣсть, вправдѣ не все выроблена и повна, але незвычайно оригінальна та интелігентна. Можна сказати, що въ тѣй збѣрцѣ збрвавъ авторъ зѣ всѣма шаблёнами и способами, якѣ були досѣ въ нашѣй літературѣ. До якои „класы“ належало бы его зачислити, се не лишень тяжко, але й цѣлкомъ неможливе при такѣмъ множествѣ найрѣзнороднѣйшихъ нюансѣвъ та напрямѣвъ, якѣ подыбуемо въ его збѣрцѣ.

„Осѣнна недѣля в касарни“ — се одинока вѣрна, але й найбрутальнѣйша картина зъ житя нашихъ воякѣвъ, й найбрутальнѣйша вона не лишень въ цѣлѣй збѣрцѣ, але, по моѣй думцѣ, въ цѣлѣй нашѣй літературѣ. Признаю ся, що тои рѣчи я не мѣгъ за однымъ разомъ прочитати, и лишь одно мене дивуе, якъ хтось поббчь такои нѣжнои перлины, якъ „Весняний захват“, „Білі вѣнці“ та „Diva“, потрафить щось подѣбне написати. Зъ певныхъ устъ довѣдавъ ся я, що авторъ самъ невдоволеный зъ тои картины и мае ей вже переробленѣ.

На другѣмъ мѣсци маемо картину „Погонич і конякa“. Сеся картина така чорна, що годѣ щось чорнѣйшого уявити собѣ. Пѣсля моеи думки мала бы вона бути символічнымъ доповненемъ першои; въ кождѣмъ разѣ е вона артистична, а головнымъ щастемъ для неи е те, що вона коротенька.

Дальше слѣдуе „Собака“, картина, а радше поезія въ прозѣ, незвычайно проста, гарна и оригінальна. Говорять деякѣ, що се мае бути найстарша рѣчь зѣ всѣхъ писань М. Яцкова. Вѣнъ мавъ ей написати ще дванацять лѣткомъ. — „Недоумна“, „Затровна шпилька“ и „Щож робити“ належать рѣвножь до гарныхъ рѣчей, але всѣ вони такѣ короткѣ и такъ зѣбранѣ, що хотѣвши подати ихъ змѣстъ, мусѣло бы ся хиба радше ихъ въ цѣлости навести. Свѣдчать вони про глубоку интуіцію автора, про незвычайну, що такъ скажу — „малярску пластику“, хочь признаю ся, що звязи заголовка „Затровна шпилька“ зѣ змѣстомъ не розумѣю. Такъ само дивне враженѣ зробивъ на мене „Весняний захват“. Пригадую собѣ, що рѣчь сеся була вже друкована тѣрѣкъ въ „Літ.-Наук. Вістнику“ и оденъ зъ моихъ товаришѣвъ [въ гѣрничѣй академіи въ Лвобенъ] одушевлявъ ся нею такъ, що мусѣвъ ей що-день бодай разъ прочитати.

Въ „Поганствѣ юрби“ душа героя, пошматована въ кусняѣ, опановуе зъ дикою силою свою месть до невѣрнои любки и вѣддае ся своимъ контемпляціямъ. Образы пересуваютъ ся якъ въ зачарованѣмъ калейдоскопѣ, що хвилѣ вражають насъ нерѣвнѣй скоки, але рѣвночасно чуемо, що лучить ихъ якійсь глубокій діапазонъ болю. По моѣй думцѣ „Поганство юрби“ та „Посуди“ найлѣпше пѣдпадають пѣдъ цѣлый заголовокъ книжки.

„З циклю вічних поезий“ и „Готурідн“ се рѣчи въ цѣлѣй збѣрцѣ найслабшѣ, декадентскѣ. Є въ нихъ безперечно велика фантазія, але нѣ слѣду акціи, а цѣле тло пересычене хоровитою тьмою.

„Білі вівці“ и „Diva“ позволю собѣ назвати рѣчами геніяльными. Ихъ артистична будова та глубока, нѣжна и ясна концепція аналізы будять подивъ.

Оповѣдане „У наймах“ свѣдчить, що авторъ знае глубину мужицкои душѣ. Бѣдна сирота Олена, що служить у запопадливыхъ, сѣльскихъ глытаѣвъ, вѣдчута и представлена такъ глубоко, що годѣ ту що закинути. Незвычайна мелянхолія, що дыхае зѣ всѣхъ картинъ збѣрка, переведена ту на тлѣ прегарнои сѣльскои природы простыми, але незвычайно гарными красками. Оповѣдане се належить до давнѣйшихъ, бо писане ще въ 1894 роцѣ. Перша часть X-ого и XI-ый роздѣлъ належать до найкрасшихъ рѣчей въ нашѣй наймолодшѣй літературѣ.

Въ картинѣ „Нухим“ змальованый збанкретованый жидъ-дѣдичъ пѣдчасъ стрѣчи зѣ своимъ давнымъ слугою Лесемъ. Образокъ сей ударае глубокою правдою та здоровымъ сюжетомъ, вѣдданымъ вповнѣ просто и артистично.

„Посуди“ — се кѣлька хвиль зъ житя артиста вазъ Гільберта. При раннѣй утомѣ заходить до него незвычайный демонічный чужинець и пѣддае ему своею загадочною появою паралѣ мѣжь повстанемъ посудъ и людей. Виротомъ рѣчь ся менѣ неясна.

Чувъ я, що п. Яцкѣвъ працюе теперь надъ драмами и повѣстями та що ладить бѣльшій романъ зъ арабского житя. Не злый сей починъ дае намъ надѣю, що невдовзѣ стрѣнемо ся въ талановитою, може навѣть геніяльною силою.

А. Левицкій.

на; 2) вымѣръ кары є недостаточный; 3) для контролѣ вымѣру кары мають бути присутнї при ей выконанію делєґаты державъ. Въ Пекінѣ вѣдбулась такожъ нарада ґенералѣвъ союзныхъ вѣйскъ, а наслѣдкомъ єго має незабаромъ появити ся проклямація, котра оголосить, що кождому въ мешканцѣвъ буде вѣльно входити до мѣста й выходити зъ него безъ особного позволеня. Отся проклямація завѣзве селянъ звозити свои продукты на торґъ до мѣста.

Значить ся: на разѣ нѣбы заносить ся на миръ, але коли вважемо на увагу, що въ краю ширить ся повстанє та що Вальдерзе теперѣшну безадѣльность Хінцѣвъ уважає лишь воєннымъ пѣдступомъ для замилєня очей союзнымъ вѣйскамъ, то не знати ще, що тамъ зъ того всего выварить ся.

НОВИНКИ.

— **Всѣ льосы дяковскои льотерії не звернєнї Комітетови до 16 жовтня с. р. уважають ся за куплєнї. Належитость за нихъ мусить бути заплачена.** — За Комітетъ *Танячкевичъ.*

— **Артистична руска выстава** буде ще отворена черезъ середу и четверъ (17 и 18). Замкненє наступить въ четверъ о годинѣ 5 бій вечеромъ при участи комітету, артистовъ взявшихъ участь въ выставѣ и Вп. Родинцѣвъ, прихильныхъ розвоєви нашои рѣдноі штуки. — *Комітетъ.*

— **Для Полякѣвъ матуся, для Русинѣвъ мачоха!** Зъ Тернополя пишуть намъ: Філія рускаго Товариства педаґоґічного въ Тернополи на загальныхъ зборахъ дня 24 мая с. р. ухвалила отворити курсъ для дорослыхъ анальфабетѣвъ обохъ полѣвъ, на котрѣмъ науки мали удѣлятн учителѣ школъ середныхъ, выдѣловыхъ и народныхъ въ часѣ вѣдъ жовтня до кінця цвѣтня кождого року що недѣлѣ и свята въ годинахъ пополудневыхъ. Отже выдѣлъ Філіи звернувъ ся зъ просьбою до ц. к. краевои рады школьнои о призначенє на науку на курсахъ двохъ кѣмнатъ школьныхъ зъ обслугою въ школѣ выдѣловѣй або чотирокласовѣй мужескѣй въ Тернополи. На се прошенє одержавъ выдѣлъ таку вѣдповѣдь:

Тернопіль дня 26 вересня 1900. До філії рускаго Товариства педаґоґічного в Тернополи. — Рескриптом з дня 18-го вересня 1900 ч. 24491 *неувзгляднила ц. к. Рада шкільна краєва прошеня Філії* о позволенє ужитя двох кімнат шкільних ра поміщенє курсу анальфабетів в часі від 1 падолиста 1900 до кінця цьвітня 1901 о чім Філію рускаго Товариства педаґоґічного повідомляє ся. — Ц. к. Рада шкільна окружна.

Якъ вытолкувати тую вѣдмову краевои рады школьнои, котра зѣ свого складу и уряду повина дбати о просвѣту? А якъ зновъ выяснити се, що *по школах народных вѣдбувають ся курсы для анальфабетѣвъ польскои народности* и тѣ школы и учителѣвъ пѣдносять часописи, выхваляють и заохочують, якъ примѣромъ курсъ для анальфабетѣвъ при школѣ въ Микулинцях, де учили ся дорослі *по польски* читати и писати? — ***.

— **Авантура пѣдчасъ торжественного отвореня школьного року на львѣвскѣй політехніцѣ.** Дня 15 с. м. на торжественнѣмъ отвореню школьного року въ політехніцѣ, коли достойники (намѣстникъ, архіеп. Исаковичъ, президентъ суду д-ръ Тхоржницкій и ін.), професоры університету и техніки вразъ изъ ректоромъ Нементо́вскимъ входили до авлѣ, середъ студентѣвъ техніки пѣдняли ся на адресу ректора крики: „pereat!“ „ганьба!“ Вѣдтакъ часть студентѣвъ демонстраційно вышла зъ салѣ, и пѣдчасъ коли ректоръ д-ръ Нементо́вскій выголошувавъ мову инавґураційну, студенты выспѣвували по коридорахъ „Gaudeamus igitur“ и веселѣ пѣсеньки французкѣ, якихъ навчили ся звѣдуючи выставу въ Парижи. Коли ректоръ кѣнчивъ свою промову, студенты вернули до салѣ и зновъ заявили свою „симпатію“ для ректора криками „ганьба“, „pereat“ и свистомъ. Причиною сеи авантуры есть невдоволенє студентѣвъ зъ новомного выбору д ра Нементо́вского на ректора, до котрого мають они жаль за знанѣ торбчнѣ подѣ, а ее невдоволенє ще збѣльшило ся, коли рознеслась чутка, що новый ректоръ заказавъ технікамъ уряджуванє аборѣвъ.

— **Черновецка „Буковина“** пѣднесить кѣлька негативныхъ сторѣнъ буковинськои рускои суспѣльности. Она пише:

„Корѣнный Буковинець не знає свѣта по-за Садаґурою и, якъ спровадити книжку зѣ Львова, се для него пытанє таке, що цѣлого житя ему мало, щобъ найти на него вѣдповѣдь. Такъ далеко свѣтъ, якъ далеко ѣдять люде кулешу — а тамъ десь по-за Коломыею вже погана вѣра, Турки, Татаре, — Буковинцеви ажь душа холоне...

Самѣ лѣземо Нѣмцямъ въ зубы. Не выдираємо дѣтей зъ нѣмецкихъ рукъ домашнимъ рускимъ выхованемъ и першою наукою въ народнѣй школѣ, тѣлько своєю недбалостію ще й помагаємо нѣмеччити свои дѣти. Хто жь таке може похвалити? Чи то-жь гарно на прикладъ, що зъ девятьохъ Русинѣвъ-матурантѣвъ сего року ажь пять записало ся до нѣмецкихъ студентскихъ товариствъ? Батьки — Русины, а сыны — нѣмецкѣ бурше! Соромъ и годѣ! Якѣ-жь се тѣ батьки-Русины, якѣй першѣ початки выхованя сихъ паничикѣвъ, що имъ такъ легко наплювати у своє рѣдне гнѣздо?

А нашѣ дѣвчата? Що се за Русинки? Польки горять вѣдъ патріотизму, Румунки выдерли бы очи Русинови, а нашѣ Русинки якъ та кваша, що нѣ борщъ нѣ каша — або вони знають, що вони є? Возьме котру Нѣмець, вона стане Нѣмка; возьме Полякъ, буде Полька; якъ бы Турокъ узявъ, була бы Туркиня; нѣй усе одно, бо такій тато буєъ мудрый, така була и мама мудра, и така выйшла й доня. Руского козацкого завзятя у нея не найдешь — вона якъ та верба: де ей посадишь, тамъ буде рости. И що намъ, яко народови, за хосенъ зъ такихъ панночокъ? Адже не всѣмъ намъ зъ ними танцювати та подивляти ихъ чорнѣ брови — народови треба ревныхъ и завзятыхъ Русинокъ, а не ляльокъ до танцю!“

— **Анкета въ справѣ реформы учительскихъ** семинарій. На послѣдній сесіи ухваливъ соймъ припоручене краевому выдѣлови, щобы скликавъ анкету въ цѣли розслѣдженя реформы учительскихъ семинарій, и зъ нарадъ тои анкеты здавъ опѣсля справу передъ соймомъ. Придержуючи ся тои ухвалы, рѣшивъ краевый выдѣлъ скликати анкету на день 27 с. м. и запросивъ до участи всѣхъ членѣвъ соймовои школьнои комісіи. Анкета має збрати ся о 10 год. передъ пол. въ соймовѣмъ будынку и має застановити ся: а) надъ способомъ запевненя лѣпшого выхованя кандидатовъ учительского званя; б) надъ примѣненемъ пля нѣвъ науки въ семинаріяхъ до властивыхъ потребъ типу мѣского и сѣльского народныхъ школъ.

— **Зѣздъ мелникѣвъ** скликаный до Станиславова не вѣдбувъ ся, бо не повѣдомлено про него въ часъ старосто. Вѣдбуло ся лишь дорѣчне збѣране, на якѣмъ мѣсцевѣй робѣтники при млынахъ заявили, що приступлять до вѣденьского центрального товариства млынарского, а зновъ мелники постановили заснувати особне товариство „Коло мелникѣвъ“, до якого записове збирає п. Лаврукъ въ Чуквѣ п. Самборъ.

— **Усувають нѣмецкій языкъ.** На засѣданю школьнои комісіи въ Будапештѣ ухвалено вѣдъ будучого школьного року усунути нѣмецкій языкъ зъ межи обовязковыхъ предметѣвъ въ народныхъ школахъ.

— **Въ Переворску** увязнено кѣлькапацять резервістѣвъ, котрѣ на контрольнѣмъ збѣраню вѣдзывали ся по польски „jestem“ замѣсть нѣмецкого „hier“. О клопотъ у насъ не тяжко!...

— **Пропавъ капітанъ.** Пештеньска поліція шукає за капітаномъ 24 п. п. Іосіфомъ Шуцомъ. Вонъ бувъ стаціонованый у Львовѣ, а неданно выѣхавъ до Вѣдня на войсковыя зелѣзничѣй курсъ. Передъ кѣлькома днями заявивъ вонъ властителеви готелю, въ котрѣмъ мешкавъ, що ѣде до Будапешту и вѣдъ того часу слѣдъ по нѣмъ загинъ. Побоюють ся, що вонъ або спровадивъ самоубійство або упавъ жертвою якои нещасливои пригоды.

— **Андрѐ убитый дикунами?** До богато попередныхъ поголосокъ про Андреа появила ся ще одна. Телеґрамы зъ Чікаґа и Мінеаполя доносять, що до Чікаґа приѣхавъ недавно якійсь Кнаппенъ, котрый вѣдбувъ небезпечну подорожъ до заливу Гудсонъ. Переѣзджаючи около 600 миль черезъ край Унґай, мавъ вонъ довѣдати ся вѣдъ Ескимосовъ, що передъ двома роками упавъ на землю „небесный корабель“ а дикуны тои околицѣ убили бѣлого человѣка, якій находивъ ся въ тѣмъ кораблн. Пѣсли Кнаппена „корабель“ той бувъ бальономъ Андреа.

— **Галицкій „анархістъ“ передъ судомъ.** Передъ звычайнымъ трибуналомъ львѣвского карного суду стававъ вчера Станиславъ Єндель, б. слухачъ техніки, обжалованый за захваленє атентату на короля Гумберта. Обжалованый такъ рѣчь представивъ: Приѣхавъ вонъ недавно до Сѣхова и тамъ на зелѣзничѣй стаціи чекавъ на якусь знакому паню, котра мала приѣхати изъ Станиславова. А познанѣ не знавъ, котрымъ поѣздомъ «го знакома має приѣхати, то задержавъ ся тамъ пѣвтора дня, а зъ нудьги заглядавъ часто до коршмы и вдававъ ся въ розмову зъ жидами. Була тамъ бесѣда и про убійство Гумберта, але вонъ сего не похвалявъ. Жиды жадали вѣдъ него пояснєня, що то є анархісты; на се вонъ заявивъ, що то секта фанатична, котра стремить до повалєня всякои власти. Збнана свѣдковъ були дуже цѣкавѣ. Показало ся, що жидки, перепудженѣ атентатомъ на Гумберта, о котрѣмъ всюда говорено, побачивши, що Єндель, не знакомый нѣкому, крутить ся по селѣ и обливає якійсь неспокѣй, взяли его за анархіста, а перекрутивши кѣлька словъ зъ его розмовы, котрыхъ не зрозумѣли, допровадили до арештованя его. — Трибуналъ увольнивъ Єндля вѣдъ обжалованя о захваленє злочину, а лишь засудивъ его на 24 годинъ арешту або 10 кор. кары за те, що подавъ арештуючому его жандармови фальшиве назвище.

— **По американьски.** Въ однѣмъ мѣстѣ въ Америцѣ розбѣйники въ бѣлый день обрабували народный банкъ на 15.000 долярѣвъ. Въ само полудне приѣхала до мѣста банда на коняхъ, впала до касы и грозьбою приневолювала касіера выдати готѣвку, яка була въ касѣ, а опѣсля зовсѣмъ спокойно посѣдали на коня и вѣдъѣхали. Все те стало ся протягомъ кѣльканацятн мінутъ, такъ що нѣхто навѣть не мѣгъ отямити ся.

— **Зъ милосердія для пса убивъ человѣка.** Одинъ кельнеръ въ Берлинѣ побачивъ що якійсь человѣкъ на улици бѣ пса. Вонъ выбѣгъ до того человѣка и станувъ въ оборонѣ пса. Зъ того прийшло до сварки а вкінци до бійки, середъ котрои розлюченый кельнеръ ударивъ того человѣка такъ сильно въ лице, що той упавъ на землю, зломивъ собѣ ногу, стрясъ собѣ мозокъ и опѣсля померъ въ шпиталн. Кельнера, що змилосердивъ ся на собакою а позбавивъ жита человѣка, поставлено теперь передъ судъ.

— **Траґічна сцена** розбграла ся недавно передъ петербурскимъ карнымъ судомъ. Въ хвили, коли предсѣдатель розправы вѣдчитавъ выровъ засуджуючій почтового урядника Николая Васильевича Матвѣева, за чинну зневагу свого настоятеля на вѣсѣмъ мѣсяцѣвъ вязниць и позбавлене всякихъ правъ, засужденый, закрывши лице хустинкою, выпивъ фляшинку отруты и въ очахъ трибуналу й збѣранои публики поваливъ ся на землю.

— **Огнѣ.** Въ Островѣ коло Ярослава згорѣвъ дворъ Вольфельда и Готліба. Огонь выбухъ въ стодолѣ зъ сѣномъ и перенѣсъ ся на горальню, оборы, стайнѣ, домъ економа и вкінци и на самъ дворъ. Въ огни згорѣло до 20 штукъ худобы.

— **Зборы фабрикантѣвъ** папіру вѣдбули ся дня 10 с. м. у Вѣдня. Заступленѣ були майже всѣ бѣльшѣ фабрики. Предметомъ нарадъ були теперѣшнѣ кошты выробу рѣзныхъ родѣвъ папіру и рѣшено, що за-для подорожѣня сирыхъ матеріалѣвъ и коштѣвъ продукціи, треба зновъ пѣдвысшити цѣну папіру... Найгѣрше лихо для дневникѣвъ, бо що можна було выскати на скасованю стемоля, се забравъ и ще забере папѣръ!

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Селянинъ Антоній Ломацкій вертавъ зъ празника въ Лосячи чортковского повѣта. По дорозѣ напали на него не выслѣдженѣ доси драбуги и такъ его побили, що на другій день скѣнчивъ житя. — До Нѣмеччины заборонено довозити вудженину зъ цѣлои австрійскои держави. Втрата для галицкого промыслу! — Увязненого секретаря жидовского кагалу въ Станиславовѣ Бѣрінґа выпущено на волю за кавцією 12.000 зр. — Федоръ Семко, занятый яко гѣрничій роббтникъ въ копальни воску Лавтмана въ Дзвинячи, богородчаньского повѣта, погибъ тамъ внаслѣдокъ удушеня. Слѣдство судове въ тѣй справѣ переводить ся въ солотвиньскѣмъ судѣ. — Пѣсля урядовыхъ справоздань зъ Ґлязгова удало ся тамошнымъ властямъ перемочи чуму. Вѣдъ послѣдного случаю занедужавшихъ минуло вже три тыждні. Зъ особъ збстаючихъ пѣдъ обсерваціею выпущено три, а 20 хорыхъ въ шпиталю мають ся добре.

Наука, штука и література.

— **Про концертъ п. Модеста Менциньского въ Стрыю** при участи п. Софіи Рудницкои виніетки зѣ Львова и „Стрыйского Бояна“, пишуть намъ:

Концертъ выпавъ удачно такъ въ боку артистичного выконання програмы, якъ такожъ зъ огляду на численну участь публики. Громада стрыйскихъ и замѣсцевыхъ Русинѣвъ выповнила по береги салю пѣдъ Чорнымъ орломъ, бачили мы такожъ представителѣвъ польскихъ круґовъ музикальныхъ.

П. Менциньскій, звѣсный уже вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ зъ концертѣвъ „львѣвского Бояна“, образувавъ ся въ сольовѣмъ спѣвѣ напередъ у проф. Высоцкого у Львовѣ, вѣдтакъ ставъ ученикомъ звѣсного въ Европѣ проф. Юл. Штокгавзена въ Франкфуртѣ надъ Меномъ, де зробивъ дуже значный поступъ, замѣтный для кождого, хто чувъ попередно его спѣвъ. Голосъ п. Менциньского се лірычный теноръ, що вѣдзначає ся милою барвою та нѣжною мягкостію и рѣвностію у всѣхъ тонахъ широкои скалѣ. Спѣвакъ умѣє надати голосови нотты и мужескои силы, то зновъ чарувати слухача нѣжнымъ pianissimo зъ захованемъ знаменитого фразованя: деклямаціи.

Сѣ прикметы концертанта выступили особливо въ Желѣньского „Romans Kirkora“ и въ Лисенковѣмъ „Меня однаково“. Въ вѣдспѣваню сихъ пѣсень п. Менциньскимъ мусимо пѣднести ще одну дуже важну прикмету спѣвака, а то его незвычайну музикальность, що дає ему спроможность зрозумѣти и вѣдчути творъ музикальный, влити въ него житя та надати ему своєрѣдну закраску. Въ продукціяхъ концертанта видно було взагалѣ слѣды совѣстного студіованя спѣваныхъ творѣвъ та умѣле трактованє солового спѣву зъ захованемъ артистичноі мѣры.

Кромѣ выше згаданыхъ пѣсень вѣдспѣвавъ концертантъ ще Шумана „Fluthenreicher Ebro“ [що не дуже надає ся до его голосу] и три пѣсні народнѣ въ укладѣ Лисенка, що особливо припали до вподобы зѣбранѣй публицѣ, котра взагалѣ щедро нагороджувала спѣвака заслужеными оплесками. Однакожъ, коли-бъ порѣвнати выступы п. Менциньского въ Перемышли и въ Стрыю, то треба признати высшѣсть першому выступови о стѣлько, що програма перемыского концерту зъ огляду на выборъ и число сольовыхъ спѣвѣвъ була богатша и добрнѣйша; при тѣмъ въ голосѣ спѣвака на стрыйскѣмъ концертѣ чутно було легку недиспозицію, замѣтну лишь для знатока.

На стрыйскѣмъ концертѣ выступала мабуть въ-перве передъ ширшою публикою молода и дуже талановита піяністка панна Софія Рудницка зѣ Львѣва. Гра концертантки особливо въ Шопеновѣмъ „Concert Allegro op. 46“ свѣдчить про ей знамените вышколене (вѣсля методы Лешетицкого), про пильне, серіозне студіованє и добре розумѣне Шопеновыхъ творѣвъ та про незвычайну музикальность концертантки, що умѣє въ добре зрозумѣлый творъ музичный переллятн цѣлу свою душу. Въ грѣ п ны Рудницкои видно шляхотне трактованя творѣвъ музичныхъ зъ характеристичною индівідуальною закраскою и справдѣ артистичнымъ розмахомъ. Огепмъ то вона поривае слухача, каже ему позабути на хвилю про сѣру дѣйстность та веде его по каскадахъ гучныхъ гармоній та плавныхъ мельодій у чарѣвный фантастичный свѣтъ тонѣвъ.

Коли я слухавъ Шопенѣвского концерту въ интерпретаціи п-ы Рудницкои, пригадала ся менѣ — не знаю, черезъ яку асоціацію гадокъ — чудова фантазія Левицкого „Запорожцѣ“ зъ своєю чарѣвною грою красокъ и тонѣвъ, зъ цѣлымъ зачарованымъ свѣтомъ вѣдъ Днѣпровыми филями. Можна надѣяти ся, що многозаслужене товариство „Львѣвскій Боянъ“, котре вже не одинъ молодый талантъ выдвигнуло, и найближшѣмъ спонѣмъ концертѣ дасть спромогу такожъ п-ѣ Рудницкѣй выступити передъ львѣвскою публикою.

Програму концертову доповнили ще три выступы мужескаго хору „Стрыйского Бояна“, що зовсѣмъ удачно вѣдспѣвавъ двѣ пѣсенѣ народнѣй Лисенкового укладу, двѣ пѣсенѣ народнѣй про Козакѣвъ укладу Ф. Колессы и гирольскій квартетъ „Bua am Gansberg“, котрый мусѣвъ хоръ повторати на домаганє публики.

Кождый щирый Русинъ повно зъ вдоволенемъ вычитавъ недавно звѣстку въ „Дѣлѣ“, що панны Прокешѣвны, добре звѣстнѣй львѣвскѣй громадѣ изъ своихъ выступовъ на концертахъ „Львѣвского Бояна“, отворили власну школу музичну фортепіановои гры у Львовѣ [при улици Некарскѣй ч. 14]. Вѣдбувши довшій студіи и практику въ школѣ п. Лявецкои, учать панны Прокешѣвны пѣсля методы проф. Мікулього и тѣшать ся не лишь заслуженою славою концертовыхъ піяністокъ, але суть такожъ пошукуваными учительками гры фортепіановой, томужь и школа ихъ — сподѣваємо ся — вдобуде собѣ швидко розголосъ и узнанє, особливо въ рускихъ кругахъ музикальныхъ. — *Стрыянинъ.*

До нашои редакціи надѣслано слѣдуючѣ книжки:

— „**Осторожниця**“, нарис Перебендаї, и „**Хто винен**“, картина К. Зоряна. Львів. Накладом А. Хойнацкого. Ціна 30 сот. Стор. 31 малои 8 ки.

— М. Конко: **Бібліотека музикальна.** Число 2 мѣстить „Часть церковну: Пѣсни“ а число 3. „Часть церковну: На Рождество Хр.“. Кожде Число коштує 24 сот.

— **Rachunkowość w gminach wiejskich.** Podręcznik o prowadzeniu ksiąg i rachunków gminnych wraz z wzorami przepisanych druków. Уложивъ п. Вікторъ Кробіцкій (котрый на курсѣ для писарѣвъ громадскихъ выкладавъ сесю рахунковѣсть). Ціна 1 корона. Головный складъ въ експедиціи друковъ Е. Вінаржа у Львовѣ, ул. Домініканська ч. 11. — Є се дешева, а при тѣмъ дуже потрѣбна книжка, въ котрѣй приступно и розумѣло зѣбрано лишь тѣ конечнѣ приписы та постановы, якихъ домагають ся зъ одной стороны громадскій законъ и розпорядженя краевого выдѣлу, а зъ другои потреба всякои докладной рахунковости, що давала бы правдивый поглядъ на станъ громадскои господарки. Отсю книжку поручивъ краевый выдѣлъ особнымъ обѣжникомъ повѣтовымъ выдѣламъ и громадскимъ урядамъ, отже тѣ уряды будуть ѣи уживати, але при сѣй нагодѣ пригадуємо рускимъ громадскимъ урядамъ щобы, послугуючи ся сими по польски написаными пѣдручниками, уживали въ урядованю лише рускои мовы.

— **Справа въ селѣ Кленотинѣ** Рудольфа Моха коштує зъ пересылкою почтовою 70 сот. [а не 50 сот., якъ свого часу було подано въ нашѣй часописи].

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

Радниками высшого краевого суду у Львовѣ въ шестѣй ранзѣ именованѣ: посѣдачѣй титулъ и характеръ радника высшого краевого суду и шефъ президіяльного бюра Місінський Кароль, а дальше радники краевого суду: Генрикъ Нітарскій, Адольфъ Вальтеръ Іосифъ Ильницкій, Алекс. Стобецкій, Сильверій Дзержинський, Володим. Вілько и Юліянъ Гіновскій.

Львѣвскій высшій краевый судъ перенѣсъ канцелярійного офіціяла Фр. Немеша зъ Угнова до Калуша, а заменувавъ судовыми канцелістами Ив. Голембіовского канцелярійного помочника зъ Станиславова для Калуша и Лавр. Ив. Недѣльского канцелярійного практиканта зъ Отинія для Угнова.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Телеґрамы.

Вашінґтонъ 16 жовтня. Адмірал Remey повѣдомивъ телеґрафічно урядъ маринарки, що выѣзжає зъ Хінъ Американьскій вѣйска и всѣ американьскій кораблѣ, що находять ся на хіньскихъ водахъ, удають ся або до Таку або до Чіфу.

Вашінґтонъ 16 жовтня. Сполучѣй державы и Франція приняли пропозицію, яку предложивъ секретареви стану Гайови першій секретарь россійского посольства Валлянъ, що на случай рѣжницѣ поглядѣвъ на справу военного вѣдшкодованя скличеть ся мировый судъ до Гаґи.

Пекінъ 16 жовтня. Тутешный великій арсеналъ, якій доси займали Россіяне, обсадили теперь Нѣмцѣ. Царь зарадивъ, абы засобы амуніціи, якихъ найдено велику силу, були роздѣлені мѣжь Нѣмцѣвъ и Россіянъ.

Тіентсінъ 16 жовтня. Прибувъ тутъ новый англійскій посолъ Salow. — Ґр. Вальдерзе выѣхавъ вчера рано до Пекіну.

Петербургъ 16 жовтня. Золоту шаблю, высаджену бриллянтами, даруваєъ царь ґенеральному ґубернаторови амурского округа Ґродекови въ нагороду за знамениту управу военными операціями на манджурскѣмъ полі бою.

Зъ ц. к. Дирекциі держ. зелѣзниць.

З днем 10 вересня с. р. отворено стацию „Руда“ на шляху Чернівці-Ісакани також для необмеженого надавання і видавання дрібних посилок. Належитости перевозові обчисляє ся після цін единичних льокальної тарифи товарової часть II. зшитка 2.

Ческо-північно-німецкий рух вуглевий. — З днем 1 жовтня 1900 входить в житє додаток I до тарифи для повисшого руху.

Выказъ складаныхъ жертвъ

— *На реставрацію церкви въ Лежайску* жертвували Р. Т.: по 10 коронъ Стеф. Зелонка и П. Плешкевичъ; — по 8 коронъ І. Черкавскій и Теоф. Шухевичъ; — 6 коронъ Гр. Чайковскій; — 5 коронъ Гр. Прихитко; — по 4 корони І. Гамерскій, І. Шеховичъ, о. Юл. Ілевичъ, Братство церк. въ Гнѣздичевѣ, приходъ Залуки [?], М. Калинецъ, приходъ Миротинъ, Н. Коропасъ, Котлярчукъ; — по 3 корони І. Борсукъ, Ал. Ивасівка, приходъ Лапшинъ, Ис. Гляньскій, приходъ Звенигородъ, приходъ Мельничъ, Пор. Руденьскій, Герасимовичъ; — по 2 корони М. Ладижиньскій, Калимунецкій, приходъ Тарнавка, І. Титаръ, М. Юрчакевичъ, О. Мерена, Ал. Хтѣй, Е. Борковскій, А. Венгриновичъ, І. Дашкевичъ, приходъ Билины, О. Дикій, приходъ Колодрубы. Іос. Заремба, І. Яновичъ, І. Мудрый, І. Козловскій, Монастирь ОО. Василіянъ въ Жовкви, Ден. Нестайко, Н. Осмѣловскій, С. Теодоровичъ, приходъ Монастириска, Юл. Стеткевичъ, Іос. Шуховскій, Іос. Крушиньскій, Н. Сенета, Юл. Серочковскій, Вол. Герасимовичъ, Гаранюкъ, Юл. Яримовичъ, Густ. Дроздовскій, І. Кмицикевичъ, Д. Іосифовичъ, Гр. Чвартацкій, приходъ Клѣцко. М. Булка, М. Барусевичъ, Кинасевичъ, І. Чмола, С. Заяцъ, А. Лукашевичъ, Ал. Маланюкъ, І. Завадовскій, Ден. Восвудка, Сев. Матковскій, Н. Дрогомирецкій; — по 1 коронѣ Левъ Набакъ, Ямницкій, А. Мокрицкій, І Пастернакъ, Вол. Дуркотъ, О. Левицкій, Ор. Конистаньскій, приходъ Маркополь, Ом. Боярскій, Мелешкевичъ, приходъ Лѣсеничъ, Клим. Роснецкій, Домбчевскій, Демчиньскій, Савойка, Юл. Дикій, приходъ Залѣщъ, церковь въ Дубю, А. Лотоцкій, І. Коцюба, Н. Рыбакъ, Е. Кушикъ, приходъ Усте, Д. Бордунъ, приходъ Голоско, Дим. Хоминъ; — 50 коронъ Рада повѣт. Ланьцутъ; 3·40 кор. приходъ Тростянець вел., 2·90 кор. приходъ Зелена, 1·60 кор. приходъ Бовщаны, 2·80 кор. приходъ Липовица, 1·42 кор. приходъ Шупалія. (*Дальше буде.*) — При сѣй нагодѣ складає Комітетъ всѣмъ Добродѣямъ сердечну подяку за ласкавій жертвы и поручає ся ласкавымъ взглядамъ. За Комітетъ *В. Кмицикевичъ* парохъ.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп. І. Лю. въ Бр. За жовтень прийде ще 1 кор. 6 сот. — А. Ла. въ Бѣ. зо. За жовтень ще 40 сот. — П. Ле. въ Т. Теперь вплачено за 3 а не 4 кварталъ. — М. Ба. въ Ко. До кінця року прийде ще 5 кор. 80 с. — К. Па. въ Су. во. За 4 кварталъ такъ ще 2 кор.

Русины! Памятайте на Домъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

Водозва.

„Трудъ“, жіноча промислова спілка

Члени „Клюбу Русинок у Львові“ заходять ся коло заснованя такої промислової спілки, яка подаючи помічну руку Русинкам, що шукають праці, могла би рівночасно пропагувати домашний промисл, достарчувати на замовленє всякого рода жіночих убрань, принимати Русинки на науку шитя, крою, кравецтва, модняретва, удержувати склади з матеріями, потрібними до жіночих робіт, і тим способом старати ся, щоби руский гріш не ішов в чужі руки. В тій цілі уложений статут спілки став вже затверджений властями; тепер розходить ся лише о квоту около 3.000 зр., потрібну до введена в житє згаданої спілки. На сю ціль вплинуло вже 500 зр., які опроцентовують ся в „Союзі кредитовім“; там будуть вкладати ся і дальші надсилані уділи, де остануть до часу заснованя спілки. Один уділ виносить 10 зр., а вписове 1 зр.; кождому вільно приступити з довільним числом уділів. Запрошуючи сею дорогою всіх В. П. Родимців до приступленя до спілки „Труд“, просить „Клюб“ висилати гроші на руки председітельки „Клюбу“ п-ні Г. Шухевичевої у Львові ул. Собіщини ч. 7, куда також звертають інтересовані відносити ся о висилку статутів та о бліжші інформациї дотичні Спілки.

За виділ: *Г. Шухевичева*, председітелька.

Цѣна збіжа и другихъ продуктовъ.

15 м. ст. жовтня 1900

[Цѣна подана въ коронахъ]

Львовъ: Пшениця стара 14·90 до 15·50, пшениця нова 14·80 до 15·10, жито старе 12·80 до 13·10, жито нове 12·30 до 12·60, овесъ старый 11·50 до 12·40, овесъ новый 10·80 до 11·80, ячмѣнь пашнистый 11·10 до 11·60, ячмѣнь броварный 13·20 до 14·40 горохъ пашнистый 12·20 до 13·50, до вареня 14·60 до 18·20, вика —·— до —·—, насѣня льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— бобъ —·— до —·—, бобикъ 12·— до 13·—, гречка 17·— до 20·—, конюшина червова 132·— до 148·—, конюшина бѣла —·— до —·— конюшина шведска —·— до —·— кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 26·60 до 27·20, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо —·— до —·—, оковита готова за 50 літровъ 17·25 до 17·75, на терминъ 16·75 до 17·—.

Курсъ Львовскій

въ дня 15 н. ст. Жовтня 1900.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	517 —	527 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	354 —	364 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	420 —	425 —
Зелѣз. Львов.-Черновц.-Ясеы по 200 зр.	527 —	534 —
Листы наставий на 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 30	99 —
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	89 70	90 40
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	98 50	99 20
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	92 —	92 70
Товарищства кредит. 4% (I. емісія)	91 —	91 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	92 20	92 90
„ „ 4% льос. въ 56 л.	89 70	90 40
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	95 —	95 70
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	100 50	— —
Комунальній Банку краев. 5% (II. ем.)	100 50	101 20
„ „ „ 4½% (III. ем.)	99 —	99 70
Позички краевой въ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позички краевой въ 1893 по 4% а. в.	90 —	90 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	88 —	88 70
Льосы:	к. с	к. с
Мѣста Кракова по 20 зр. (40 к.)	69 50	72 50
Мѣста Станиславова „ „	145 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 35	11 50
20 франковка	19 20	19 40
Повъимперіалъ	— —	— —
100 Рублевъ срѣбныхъ	254 —	258 —
100 Рублевъ паперовыхъ	254 25	257 25
100 марокъ нѣмецкихъ	118 —	118 60

Надѣслане.

ПОДЯКА.

Родина бл. п. о. Олександра Балтарозича, номершого дня 5 жовтня с. р. въ Серетци, складає отсимъ Высокопреподобному о. Декану Кулицкому въ Маркополя якъ и Всѣмъ Всечестнѣйшимъ Отцямъ, що зволили взяти участь въ похоронѣ Покойного, сердечне спаси-Богъ!

Никодимъ Костецкій внукъ.

Д-р. Софія з Окуневских Морачевска
улиця Миколая 19.
ординує від 3—4.
503 2—15

Адвокатъ Д-ръ Левъ Ю. Алексевичъ
открылъ адвокатскую контору въ г. Станиславовѣ на Сапѣжинской (тысьменецкой) улицѣ п-ръ 10 (возлѣ ц. к. Старостваа).
481 12—.04

Оборонець въ справахъ карныхъ
Д-ръ І. БАРАНЪ
отворивъ бюра у Львовѣ улиця Третього Мая число 21. 473 7—8

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площ Галицков
поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничі, піоны, нівеляционметры и т. п.

Уряджене дивбиковъ електричныхъ.
Всякі направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4168

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“
у Львовѣ ринокъ ч. 10
выдало новый накладъ друковъ
І. Друки правничі:
1. Позовъ въ справахъ дрібныхъ либра по 25 кр.
2. Контрактъ купна и продажи I. либ. по 40 „
3. „ „ „ II. „ по 40 „
4. „ „ „ III. „ по 40 „
5. Повномочія по 40 „
6. Подан о екс- и интабуляцію, взборъ а) б) в) г) либра по 40 „
7. Написы до подань о интабуляцію либ. по 20 „
II Друки для касъ позичковыхъ:
8. Дневникъ касовый либра по 40 „
9. Книга довжникобъ „ „ 40 „
10. Книжочка для позичаючого 100 прим. „ 2— „
11. Скрипть довжный „ „ „ 1·20 „
12. Книжочка вкладкова (щадн.) „ „ „ 3— „
III. Друки для крамниць:
13. Книжка товарова либра по 40 „
14. Книжка касова „ „ 40 „
IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:
15. Списъ членобъ либра по 40 „
16. Грамоты членьскій читальнѣ „Просвѣты“ примѣрникъ по 2 „
За опаковане и оплату почты дочисляє ся належитбеть особно.

Альбум заслуженихъ Русинів
в красній кольоровій тецї, в цінї 2 корони
набути можна
в Товаристві „Просьвіта“, Львів, ринок ч. 10.

Академік гладае село. Ласкаві зголошеня просить ся надсилати: *Академік poste restante Жовтанці.* 475 1—3

Пошукую инструктора
до науки приватиста ученика I кл. гімн. Условя бливші листовно. — о. Теофіль Любінецкій въ Вербовѣ, п. Нараївъ.
500 2—3

Ковдры и матерацы
найдешевше набути можна въ спеціяльній роботни постелій
Іосифа Шустера
Львовъ, улиця Коперника ч. 5.
455 14—30

НОВОСТЬ. НОВОСТЬ.
Хто хоче мати красне и бѣле **е,**
най уживає кремъ вехбдной красоты и воду лілієву Станислава Липницкого, котра усуває веснянки и жовтѣ плямы зъ лиця, а лице выбѣлює и робить нѣжнымъ.
Дбстати можна лише въ дрогеріи
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386b ул. Сикстуска, ч. 21 29—34

ОГОЛОШЕНЕ.
„КРАЄВЫЙ СОЮЗЪ КРЕДИТОВЫЙ“ выдавъ для рускихъ товариствъ кредитовыхъ потрѣбній друки и продає ихъ по отсихъ цѣнахъ:

Книга довжниковъ	арк. по	10	сот.
Замкненя мѣсячні	„ „	5	„
Инвентарь довжник.	„ „	5	„
„ вкладник.	„ „	5	„
„ удѣловъ	„ „	5	„
Книга годовна	„ „	10	„
„ ліквідаційна	„ „	10	„
„ вкладокъ щадн.	„ „	10	„
„ удѣловъ членьск.	„ „	10	„

Купувати и замовляти належать въ „Краевомъ Союзѣ Кредитовомъ“ у Львовѣ, Ринокъ ч. 10, I. поверхъ.

КОНКУРСЪ.

Въ цѣли обсадженя посады секретаря Рады повѣтовои въ Долинѣ розписує ся конкурсъ.

Посада тота надана буде на-разъ провізорично зъ платнею 3.200 коронъ рбчно; по роцѣ наступить стабілізація.

Кандидаты мають выказати:

1) Довбдъ укбичоныхъ студій правничихъ и зложеныхъ испытовъ.

2) Знане докладне языковъ краевыхъ и нѣмецкого въ мовѣ и письмѣ.

3) Дотыхчасове заняте удокументоване.

Подане, власноручно писане, вносити належить до Выдѣлу повѣтового найдалѣ до 1 грудня 1900.

Зъ Выдѣлу повѣтового въ Долинѣ 10 жовтня 1900.

Валігурскій в. р.
Презесъ.

509 1—3

Львовска філія
Банку галицкого для торговлѣ и промыслу
улиця Ягайлоньска ч. 3
(давный льокаль Банку кредитового)

повѣдомляє Р. Т. посѣдачевъ книжочокъ вкладковыхъ и асигнатъ касовыхъ Гал. Банку кредитовогу, що приняла тій-жь до выплаты зъ заховапемъ застереженого выповѣдженя.

Въ замѣну за книжочки вкладковй Гал. Банку кредитового будуть выдаватись на жадане, безъ жадной перервы въ опроцентованю

4 1/2 0/0 книжочки вкладковй
Львовской філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу

Опроцентоване вкладокъ розпочинає ся въ найблишомъ дни будномъ по зложеню — а кбичить ся зъ днемъ будныимъ попереджаючимъ звороть тыхже.

Въ обсягъ дѣлана **Львовской філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу** входять всякій чинности банкирскій, отже: вымѣна паперовъ, валютъ и купоновъ, есконсъ векслевъ, принимане на рахунокъ чековый грошей до опроцентованя, удѣлюване позичокъ на рахунокъ бѣжучій за вбдповѣдныимъ забезпеченемъ, вкбнци принимане фондовъ на высше згаданій Книжочки Щадничій.

ВОДДѢЛЪ ЗАСТАВНИЧІЙ
Львовской філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу удѣляє позичокъ на всѣ дорогоцѣнности, якъ: дорогій каменѣ, перлы, золото и срѣбло (партеръ въ подвбрю.
418 24—0

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педагогічного двотыждневникъ педагогічно-науковый, выходить вбдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вбрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ, важный вбдъ 1 мая 1900.

пбсля часу середно европейского [пбзнѣйшого о 36 мінутъ вбдъ часу львбвского].

посп. приходять о годинѣ	особ. приходять о годинѣ	до Львова (головный дворець)	посп. вбдходять о годинѣ	особ. вбдходять о годинѣ	зъ Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава (Сколього вбдъ ½ до ³⁶/₅)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Рашева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	3·35	„ Пбдволочискъ, Тернополи, Грималова, Копичинець		5·45	„ Бруховичъ (вбдъ ¹³/₅ до ¹⁶/₉ що дня)
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Рашева, Римапова, Сянока, Перемышля		6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борыслави
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина		6·30	„ Пбдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродбвъ
	6·45	„ Бруховичъ (що дня вбдъ ³¹/₅ до ¹⁶/₉.)		6·35	„ Станиславова, Пбдвысокого, Потуторъ
	7·45	„ Янова	8·30		„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина, Любачева
	8·—	„ Тернополя, (Краснаго, Бродбвъ)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту		9·—	„ Сколього, Хирова, Калуша, (Лавочного вбдъ ½ до ¹¹/₅)
	8·15	„ Сокаля, Равы руской		9·15	„ Янова
	8·50	„ Кракова, Загбря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Вердина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·25	„ Пбдволочискъ, Бродбвъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
				9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	11·45	„ Рашева (Любачева, Ярослави, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белзца, Любачева, Равы руской
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вбдъ ½ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вбдъ ½ до ¹¹/₅)	1·55		„ Пбдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродбвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Рашева, Розвадова, Пшеворска, Сянока		2·15	„ Бруховичъ (вбдъ ¹³/₅ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
1·45		„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.	2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·35		„ Пбдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродбвъ	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
	3·14	„ Бруховичъ (вбдъ ¹³/₅ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)		3·05	„ Стрыя (Сколього вбдъ ½ до ²⁵/₉)
	5·40	„ Пбдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродбвъ		3·15	„ Янова (що дня вбдъ ½ до ¹⁵/₉)
	5·45	„ Кракова		3·26	„ Бруховичъ (що дня вбдъ ¹³/₅ до ¹⁶/₉)
	5·55	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова		3·30	„ Рашева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослави
	6·00	„ Сокаля, Белзца, Любачева, Равы руской		6·10	„ Станиславова
	7·24	„ Бруховичъ (вбдъ ¹³/₅ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)		6·18	„ Янова (вбдъ ½ до ¹¹/₉ въ будний днѣ, а вбдъ ¹⁶/₉ до ³⁰/₉ що дня)
	8·28	„ Янова (вбдъ ¹/₉ до ¹⁵/₉ въ недѣлѣ и свята)		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8·50	„ Бруховичъ (вбдъ ¹³/₅ до ¹⁶/₉)		7·10	„ Тернополя, Бродбвъ
	9·23	„ Янова (вбдъ ½ до ¹⁵/₉ що дня)		7·25	„ Сокаля, Равы руской
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		7·48	„ Бруховичъ (вбдъ (¹³/₅ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
				9·12	„ Янова (вбдъ ½ до ¹⁵/₉ въ въ недѣлѣ и свята)
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		10·50	„ Черновець, Ицканъ
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Рашева, Орлова, Тарнова
	10·30	„ Пбдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродбвъ, Копичинець		11·—	„ Пбдволочискъ, Бродбвъ, Копичинець, Грималова

На дворець Пбдзамче

	8·12	Зъ Пбдволочискъ, Тернополя
	7·40	„ Тернополя
2·20		„ Пбдволочискъ, Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „
	10·12	„ „ „ „

Зъ Пбдзамча

	6·48	До Пбдволочискъ, Кіева, Одесы
	9·42	„ Пбдволочискъ
2·08		„ „ Кіева, Одесы
	7·38	„ Тернополя
	11·28	„ Пбдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нбчна пора числить ся вбдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рана; нбчні поѣзды означені обвбдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Краєцкихъ ч. 5

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Йосифа Даниляка.

Ч. 224. Львовъ, Середа 4 (17) Жовтня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Hasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ: M. Hasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пів рóку	8 зр.	на пів рóку	11 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пів рóку	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатані вільні відъ порта.

Неодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звичайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр відъ одного стрічки инсератового або ихъ мѣсце а въ рубриці „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші довізні принимній числить ся по 15 кр. відъ стрічки.

Відозва.

Небавком виложені будуть лїсти правиборчі і зачнуть ся правибори. Взиваємо отже: 1) щоби допильнувати тих лїст, аби внйшли без помилок; 2) постарати ся, аби всюди вибрані були на виборців самі честні та певні люде. Як сего докажемо, то справа в більшій части виграна. Подбати о се повинен кождий, хто інтересує ся виборами та долею народу.

Міністер-президент запевнив депутацаї „Народної Ради“, що „зробить всьо, щоби існуючі приписи були респектовані та щоби воля народу проявила ся без перепон“. Добрій волї п. міністра президента можемо висвни вірити, тим більше, що він доси справдї старав ся поступати безсторонно. Але ми не можемо на саму ту добру волю спускати ся, бо не маємо зовсїм певности, що она буде як слїд виконана. Противно, вже тепер є познаки, що хотять нам знов против нашої волї накинути на послів таких людей, котрі не нас і не наші інтереси заступали би, але інтереси найгірших ворогів наших.

Длятого відзиваємо ся знов до вас: Тримайте ся! пильнуйте ся! бережіть ваше добро, вашу честь, вашу будучність! Ставайте до бою всї, хто Русин, хто хлоп, хто міщанин, хто робітник, хто приятель народу! Забудьмо тепер на всї сварн, не дїлїм ся на партиї, на стани, але всї, що противні суть теперішному польсько-шляхотскому панованю, всї лучім ся разом до тої борóн!

Панованє теперішних верховодів і їх прислужників руйнує наш край, руйнує его мешканців, особливо селян, і тілько їм самим виходить на користь. Длятого сно надоїло вже не тілько всему рускому народови, але і мазурским хлопам та робітникам а також їх приятелям з інтелїгенцаї, і по цїлім краю гомонить оден клик: зробім ему конець! нехай не одна горстка людей але цїла маса народу прийде до власти, прийде до своїх прав!

До бою отже, до честної борби виборчої! Нас сто на одного! Против згідних наших голосів не буде й чуга голосу наших противників...

У Львові дня 17 н. ст. жовтня 1900.

Юл. Романчук, голова. Др. *Евг. Оварксвич*, секретар.

Слово на часѣ.

Для насъ Русинóвъ настав теперь горячій часъ. Русь готовить ся до борбы выборчон. Чекає насъ тяжка, а дуже важна праця. При зближаючихъ ся выборахъ до парляменту маємо показати нашу силу и не допустити до того, щобы мѣродайний круги перейшли надъ нами до порядку дневного. Маємо доказати, що рускій народъ також дозрѣвъ політично и що умѣє користати зъ одробинъ тыхъ правъ, які ему наша конституція призвала. Отже до роботы, брата Русины, селяне и мѣщане, інтелїгенція свѣтска и духовна! Не тратьте — дорогого часу, бо время люте, а часъ вже короткій! При тóмъ побóчь політики анѣ на хвильку не вóльно намъ спускати зъ ока иншихъ не менше важныхъ справъ, именно справъ економічныхъ. Єли дотеперь наша робота на поли політичнóмъ и просвѣтнóмъ не увѣнчалась бажанымъ успѣхомъ, то головно належить се приписати невóдрадным нашимъ вóдносинамъ економічнымъ. Чоловѣкъ, що боре ся зъ нуждою, є вóдъ всѣхъ и вóдъ всего зависимый и не має вóльного часу и свобóдной мысли занимати ся політикою и просвѣтою. До найважнѣйшихъ причинъ, котрí нашъ народъ руйнують, зачислити треба лихую мѣжь нимъ лихву и всякій вызыскъ, котрыми занимають ся хрещений и нехрещений жидъ, якъ також брáкъ дешевого и догóднього кредиту селянського, котрый одинокій є въ силѣ выкорѣнити лихву и вызыскъ и прийти въ помóчь промыслови и торговли по селах и мѣсточках. Такого дешевого и догóднього кредиту селянського можуть достарчити нашимъ хлѣборобамъ, дрóбнымъ промыслóвцамъ и ремѣсникамъ, — якъ се досвѣдъ выказавъ въ иншихъ краяхъ цѣлой Европы, — только мѣсцевій институції фінансовій, якъ спóлки ощадности и позичокъ системы Райфайзена. Всякій банки и товариства задатковій, на зыскъ обчисленій и розвиваючій свою дѣяльнóсть на бóльшій обшары, такого кредиту нашимъ селянамъ-хлѣборобамъ достарчити не можуть; противно ихъ кредитъ частѣйше имъ шкодить, нѣжь помагає. Такій спóлки щадничій и позичковій, якъ вѣдомо, закладають ся теперь пóдъ патронатомъ краевого выдѣлу. Хочь ихъ пожиточнóсть для селянъ є всесторонно доказана, не слѣдно мѣжь Русинами запалу до тон новон институції, котра въ нашóмъ житю економічнóмъ може вóдограти велику ролю. Здає ся, що загальна апатія, инана руска отяжѣлóсть, брáкъ довѣри у власній силы, а головно може брáкъ розумѣня рѣчи, є причиною того сумного обзиву.

Въ часѣ вóдъ 1. жовтня 1899 р. до 1. жовтня 1900 р. вплынуло до бюра патронату при краевóмъ выдѣлѣ 122 зголошень о заложенє спóлокъ ощадности и позичок. Зъ того 47 зголошень походить зъ захóднон (мазурскон), а 65 зъ всхóднон (рускон) части краю, а зъ сихъ послѣднихъ зголошено 40 въ рускимъ характеромъ урядовымъ, а 25 зъ польскимъ. Пóсля обѣжника бюра патронату зъ дня 1. жовтня 1900 по день 30. вересня 1900 принято дефінітивно 56 спóлокъ до патронату по ихъ зареєстрованю въ судѣ и они розпочали вже свою дѣяльнóсть; а 7 спóлокъ мають доперва приречення приняти. Отже разомъ заложено — взглядно зорганізовано — 63 спóлки при помочи бюра патронату; зъ тыхъ на жаль бóльша половина на Мазурахъ и зъ польскимъ характеромъ урядовымъ.

Замѣтна и сумна рѣчь, що въ деякихъ часто рускихъ громадахъ засновано польскій спóлки; а походить се звóдти, що ініціативу до заложенія спóлки взяли Поляки, а інтелїгенція руска не допильнувала, щобы перший загальнй зборы рѣшили урядованє руске. Такъ въ будучности бути не може и не повинно!

Також подаю до прилюдной вѣдомости, що бюро патронату выдало вже зъ поручення выдѣлу краевого пóдручникъ для тыхъ спóлокъ въ мовѣ рускóй. Пóдручникъ сей складає ся зъ 4 частей.

Перша часть загальна описує, якимъ способомъ повстали и розвинули ся спóлки системы Райфайзена въ иншихъ краях — якій ихъ знамена и головій засады ведення, — чимъ займають ся и яку мають опѣку въ иншихъ краях, а въ особенности въ краю нашóмъ.

Друга часть має вже практичне значѣня, бо мѣстить взорцевій статуты зъ необмеженою и обмеженою порукою, дальше докладне пояснене про заснованє, зареєстроване и принятє спóлки до патронату, инструкцію: адміністраційну рахункову, о выконаню патронату, а також приписы о позичках зъ установленого для тыхъ спóлокъ фонду позичкового въ сумѣ одного міліона; зрештѣ подробній поученя про податки и скарбовій належитости, зъ якими спóлки мають до дѣла.

Третя часть мѣстить взоры и примѣры, котрí докладно поясняють замѣстъ другон части.

Въ четвертóй части зóбраній є и поданій всѣ важнѣйшій законы и розпорядженя, що вóдносять ся або могуть вóдносити ся до спóлокъ ощадностей и позичок. При помочи сего пóдручника можна пóзнати докладно цѣле дѣловодство и способъ ведення рахункóвъ спóлки. Пóдручникъ сей оправленый можна набути въ бюрѣ патронату при выдѣлѣ краевóмъ за 3 корóны, а для заснованыхъ вже спóлокъ по 2 корóны.

Теперь въ часѣ выборчóмъ вóдбувають ся по всѣхъ повѣтахъ вѣча и зборы передвыборчій, на котрыхъ часто проголошують ся побóчь рефератóвъ політичныхъ також економічній. Була бы найвóдповѣднѣйша пора мѣжь рефератами економічными обговорити також важнóсть и значѣне тыхъ спóлокъ и заохочувати народъ до ихъ заснованя.

Д-ръ А.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Тернополя пишуть намъ:

Въ сѣмъ мѣсяци вóдбудуть ся у насъ выборы до рады громадскон. Для переведеня выборóвъ покликавъ голова мѣста мужѣвъ довѣря изъ всѣхъ станóвъ, по 30 зъ кождон народности на день 14 с. м., щобы выбрати комітетъ до переведеня сихъ выборóвъ. На сій зборы явило ся до 60 особъ. Наший найсердечнѣйшій махеры вóдбули, якъ зачуваємо, день передъ тымъ нараду въ радѣ повѣтовóй и приймли вже на сій зборы зъ готовыми постулатами. Тій постуляты представивъ нашъ посолъ, звѣстный демократъ [?!] Михаловскій, щобы комітетъ, котрый має ся выбрати, занявъ ся не лишень выборами до рады мѣскон, але також выборами до рады державон зъ мѣста Тернополя. Дальше жадавъ нашъ посолъ, щобы зборы выбрали також делегата на зѣздъ делегатóвъ польского центрального комітету. Сему оббсланю спротививъ ся адвокатъ д-ръ Ляндавъ и въ довгій основно обдуманій промовѣ выказавъ кривды' якій партія консервативна заподѣяла вóдъ найдавнѣйшихъ часóвъ партіи демократичнóй, с. е. мѣщаньству. Въ имени Русинóвъ спротививъ ся також рѣшучо оббсланю делегата професоръ д-ръ Левицкій. Нѣчо не помогла горяча промова проф. Гедройца за высланѣмъ делегата. Зборы ухвалили не высылати делеляньского мавъ его протекторъ и приятель — великій коронный гетьманъ Янъ Собѣскій, котрый въ 1673 р. ставъ королемъ польскимъ. Владика выховувавъ ся при Собѣскóмъ, за вплывомъ Собѣского ставъ епископомъ львóвскимъ, вже яко владика дуже часто перебувавъ у него то у Львовѣ то въ Яворовѣ, въ нимъ разомъ бувъ майже на всѣхъ походах военныхъ противъ Туркóвъ. На нарадах, та конференціяхъ, якій переводили ся въ покояхъ королѣвскихъ, неразъ порушувано гадку унїи, король робивъ напóръ на владику, а не безъ того, що вплывавъ на владику и Єзуитъ Король Мавринкій Вота [Vota], головный дорадникъ короля въ справах політики Польщѣ зъ Туреччиною и Москвою та вóдносивъ до православія. Король Янъ III. уважавъ зломане силы Турецкон головною цѣлію своєи політичнон дѣяльности, а до того мала ему послужити лїга всѣхъ християньскихъ державъ, а головно союзъ зъ Москвою, котру бажали папа и король наклонити до унїи зъ Римомъ. Годѣ пóдумати, щобы такій апостолъ унїи въ чужóй державѣ не бажавъ передовсѣмъ приднати и для унїи своихъ пóдданыхъ та не трудивъ ся „надъ усуненѣмъ роздвоєня людій грецкон релігіи“, до чого обовязавъ ся бувъ, заприсягаючи такъ званій pacta conventa *). Выразъ тыхъ заходóвъ давъ

*) Гл. „Очеркъ состоянія православной церкви въ Юго западной Россіи съ половины XVII. до конца XVIII. столѣтія „В. Б. Антоновича, стор. 288 и слѣдуючій. Статя написа.

---

(4)

Унія въ львóвскóй епархіи.

II.

[Постепенный упадокъ православія въ львóвскóй епархіи та взагалѣ въ цѣлóй Польщи и причины того упадку. — Потайній змаганя епископа Іосифа Шумлянского завести унію въ львóвскóй епархіи.]

(Дальше)

Кромѣ внутрѣшного личного переконання, яке вытворило ся у Шумляньского пóдъ вплывомъ выхованя и того окруженя, середъ котрого обертавъ ся, склоновавъ его до унїи фактичный станъ та ситуація безъ выходу, въ якóй знаходила ся православна церковь въ его епархіи. Вóнъ, вглянувши глубше въ той розстрóй та въ тій окружаючій доокола неприхильній вóдносины, бачивъ, що православіе такъ було ослабленє, такъ пережило ся, що конче треба було впустити нову оживляючу струю, котра бы тхнула нове житє въ орґанізмъ ослабленый, завмираючій. А тымчасомъ новій постановы соймовій завдавали що-разъ то новій, прикрій удары.

Лише згадаємо про ухвалу сойму зъ 1667 р. Она давала значну пóльгу унїятскому духовенству, освобóджувала его вóдъ постóєвъ, выдавання провіянтóвъ, кватирового, пóдводъ для вóйска та взагалѣ вóдъ всякихъ повинностій военныхъ, а православне духовенство вóддавала на поталу ненарного вóйска, котре мало досыть нагодъ и способóвъ матеріально зруйнувати бѣдного сельского пароха. Дальше згадаємо про той ворожій настрóй до православія цѣлой суспільности, передъ чимъ жаденъ законъ не охоронивъ, про тій трудности, якій мали православній при будовѣ та реставраціи кождой церкви, про уменшуванє дотацій священьства та остаточно про конституцію выдану на коронаційнóмъ соймѣ 1676 р. Тая конституція мала цѣлкомъ пóдтяти православіе, котре загально уважало ся найбóльшимъ нещастемъ держави и причиною многих кровавыхъ борбъ. Она вóдтинала руску православну церковь вóдъ царгородского патріарха, верховного настоятеля тон церкви, а вóддавала ей пóдъ власть короля и его правительства. Пóдъ карою смерти и конфіскаты майна [sub poena colli et confiscationis bonorum] соймъ заборонивъ православнымъ выѣздити въ справах вѣры за границю, або кому зъ-за границѣ приѣздити до Польщѣ и вмѣшувати ся въ справы церковній. Яко головный мотивъ тон постановы подавъ соймъ, що православній нѣбы-то въ интересах церковныхъ ѣздять за границю и до Царгорода, а тамъ зрадж-ують ворогамъ рóзній внутрѣшній справы державній. А впрочóмъ — арґументуе дальше — патріархъ не много може помочи православнымъ, бо вóнъ самъ живе пóдъ властію ворога Христового. Перша часть конституціи досягала клиръ, а силу мирянъ загадавъ соймъ зломати постановою, що консеквентно выплывала зъ першон и звучала, що всѣ братства церковній, котрí доси пóдлягали просто самому патріархови, на будуче приходять пóдъ власть епархіяльныхъ епископóвъ. Коли-бы братство уважало розпорядженя епископскій несправедливыми, або коли-бъ епископъ кривдивъ братство, мало оно апелювати до короля и ему предкладати всѣ релігійній споры до остаточного порѣшеня. Цѣлкомъ природно, що при такóмъ устрою православіе мусѣло занѣти зъ року на рóкъ.

Не безъ того, що Шумляньскій мавъ певній выраховання и матеріяльнон натуры. При заключеню унїи надѣявъ ся вóнъ вóдобрати всѣ столовій добра галицкон епископіи, о котрí его попередники бóльше якъ сто лѣтъ процесували ся безъ найменшого успѣху.

Кромѣ того були на него вплывы зъ сторóны католикóвъ. Єзуитъ Теофіль Рутка *) надворный капелянъ коронного гетьмана Яблоновского, та й самъ гетьманъ заохочували владику до рѣшучого кроку и пóддержували у него католицкого духа. Особливо Рутка дуже много потрудивъ ся надъ богословскимъ образованѣмъ владики, своими літературными працями зазнакомивъ его зъ рóзницею, яка заходить мѣжь православною вѣрою а католицкою, пóддавъ ему не одну гадку, якъ переводити реформы та пóдготовляти народъ и духовенство на принятє унїи, здержувавъ владику, коли вóнъ хотѣвъ завернути ся въ половинѣ дороги.

А вжежь найбóльшій вплывъ на Шум-

*) Гл.: „Czy Jezuici zgubili Polskę“ ks. Stanisława Załęskiego T. J., стор. 404 и 405.

ТУТКИ „PRIMUS“ суть найлѣпшій!!
ВОЮДЫ ДО НАБУТЯ.
Фабрика: Львовъ, ул. Міцкевича ч. 2.
Цѣнники зъ пробами даромъ и оплатно.
Пп. купцѣ и рóльничій кулка дóстають вóдповѣдный рабатъ. 502 2—15

гата на зборъ польского центрального комітету на день 18 с. м., а заразомъ ухвалили, щобы комітетъ, котрый мае ся выбрати, занявъ ся лишень выборами до рады мѣскои, и для выбору посла до рады державнои мають ся скликати особнѣ зборы, въ котрыхъ мають взяти участь всѣ выборцѣ мѣста. Такъ нашъ посолъ, котрый уже мавъ мандатъ до центрального комітету польского въ кишень, мусить остати ся въ Тернополи. Нашѣ „найсердечнѣйшѣ“ пробовали рѣзныхъ штучокъ, щобы повалити сѣ двѣ ухвалы, але дарма! Ухвала стала ся правосильною. Остаточно выбрано комітетъ зъ 9 членовъ, зъ кождои куріи по 3, по одному членови зъ кождои народности, с. е. одного Русина, одного Поляка и одного жида, а сей комітетъ мае собѣ прибрати 36 членовъ, по 12 зъ кождои куріи а по 4 членовъ зъ кождои народности.

Зъ стороны Русиновъ нема нѣ малѣйшои акціи, а выборы вже за плечима. Акція така повинна бы бути жива, бо кружать слухи по мѣстѣ, що махеры ухвалили на тайныхъ зборахъ жадного Русина не допустити до рады мѣскои. Отже caveant consules!

——

Зъ Чортковщины пишуть намъ:

Въ чортковскомъ округѣ функціонуе окружный рускій комітетъ выборчій зложеный зъ 20 членовъ, по половинѣ зъ интеліенціи и селянъ. За-для успѣшнѣйшого дѣлания подѣлено округъ на чотыри рейоны: чортковскій, ягольницкій, звиняцкій и будзановскій.

Справы кандидатуръ ще не порѣшенѣ. Що-до IV. куріи повѣтъ чортковскій здавъ ся на повѣтъ бучацкій. Тымчасомъ въ Бучачи на нарадѣ спѣльного выборчого комітету дня 9 н. ст. жовтня подношено рѣзнѣ кандидатуры, але нѣякои ще не ухвалено. Найбольше шансъ могли бы мати пп. К. Телишевскій и д-ръ Ант. Горбачевскій зъ Чорткова, але они рѣшучо вѣдказали ся вѣдъ кандидатуры. — Въ справѣ порѣшенн кандидатуры на V. курію Борщовъ-Залѣщики-Чортковъ, Гусятинъ-Теребовля Скалатъ вѣдбула ся за починомъ д-ра Дорундяка дня 6 с. м. въ Чортковѣ нарада вѣдпоручниковъ згаданыхъ повѣтовъ. Нарады тревали вѣдъ 3 до 8 годины. На сей округъ було бѣльше кандидатовъ, але що деякѣ не приняли кандидатуры, то лишили ся тѣлько два: бувшій посолъ зъ того округа д-ръ Яросевичъ и поторичный урядовець [барвѣнчукъ] д-ръ Олександеръ Куличковскій, редакторъ „Вістника законів державних“ зъ Вѣдня, котрый заголосивъ свою кандидатуру. Комітетъ ухваливъ: „Приймае ся кандидатуру д-ра Яросевича пѣдъ услѣвемъ, що д-ръ Яросевичъ дасть публично (въ газетахъ) заяву, що: а) въ разѣ выбору вѣнъ яко посолъ не вступить до клюбу соціяльно-демократичного, а б) вступить въ члены клюбу независимыхъ рускихъ пословъ, вкѣнци в) що его кандидатуру затвердить Комітетъ Народный, взглядно не поставить противъ него иншого кандидата“. Вѣдтакъ комітетъ уповажнивъ д-ра Дорундяка порозумѣти ся въ тѣмъ дѣлѣ зъ д-ромъ Яросевичемъ, а для остаточного порѣшенн справы склнкати ще разъ окружный комітетъ. Засѣдане того комітету вѣдбуде ся сими днями.

——

Зъ Борщева пишуть намъ: Въ IV. курін округа Борщовъ-Залѣщики-Городенка стоить уже кандидатура о. Алойсія Олесницкого зъ Торговицъ коло Городенки. Якъ довѣдуемо, на него мали вже згодити ся повѣты залѣщицкій и городеньскій.

[Дальше нашъ Вп. дописуватель пише о V. курін округа борщовского, та се мы пропускаемо, бо ставъ рѣчи въ тѣй курін описаный въ повысшѣмъ письмѣ зъ Чорткова.]

——

Вѣдъ Турки пишуть намъ:

Дня 15 с. м. вѣдбули ся, на запрошенѣ перший передвыборчій зборы въ радѣ повѣтовѣй. Явило ся, на жаль, дуже мало, бо ледви 10 священиковъ зъ цѣлого повѣту, трохи селянъ, п. маршалокъ и кѣлькохъ панѣвъ зъ цѣкавости. Промовляли: оо. Прухницкій и Морозъ а такожь п. Лавровскій, прибувшій сюды, якъ казавъ, зъ рамени своихъ одномышленникѣвъ провѣрити теренъ полѣтичный. — Зборы выбрали комітетъ выборчій зъ 15 членовъ и ухвалили: 1) Устроити ще три такѣ зборы въ Комарникахъ, Соколикахъ и Лѣмнѣй. — 2) Порозумѣти ся зъ Комитетами центральными у Львовѣ и повѣтовыми зъ IV. и V. курін. — 3) Прибрати собѣ до помочи довѣльне число членовъ до комітету. — Першѣ зборы въ сторонѣ повѣту вѣдбудуть ся дня 22 н. ст. жовтня въ Комарникахъ.

——

Зъ Тернополя приносить Słowo polskie таке письмо:

„На першѣмъ передвыборчѣмъ зборѣ селянъ зъ IV. курін въ ратушы, о котрѣмъ я намъ доносивъ, бувъ такожь о. Чубатый. Вѣнъ заинтерпелювавъ тогдѣ кандидата Будзиновского въ справахъ руского клира, а коли Будзиновскій давъ ему вдоволяючу вѣдповѣдь, о. Чубатый заявивъ вразъ зъ иншими черезъ пѣднесене рукъ, що годить ся зъ кандидатомъ и зъ его програмою. Нинѣ шляхта подбльска, а тымъ самымъ и правительство ставить Будзиновскому яко контркандидата того самого о. каноніка Чубатого, бо думае, що Гладишовскій не вѣдповѣдае вымогамъ селянъ. Кандидатура Будзиновского, на думку селянъ, мае певнѣ шансы. Бо-жь се може першій кандидатъ, що запознае ся зъ кождымъ выборцемъ. Вѣдъ кѣлькохъ тыжднѣвъ ѣздить вѣнъ вѣдъ села до села, стае лично передъ хлопами, свою програму высказуе, длятого всюды и ухвалюють овацыйно его кандидатуру. Его брошуру, котра мѣстить вмѣстъ, програму и вѣдозву до селянъ и выборцѣвъ въ языцѣ рускѣмъ и польскѣмъ, а выйшла въ 3000 примѣрникахъ, розквнули ѣдучѣ по селахъ агітаторы партіи навѣть пѣдчасъ ѣзды въ воза або вѣкнами вагона“.

——

Gazeta Narodowa приносить такѣ три дописи зъ Сянока, Бродовъ и Пѣдгайцѣвъ.

Зъ Сянока: П. Станіньскій агітуе шалено, ѣздить вѣдъ села до села, а зъ нашои стороны не робить ся нѣчого. Шкода! Бо можна бы мандатъ зъ пятои курін сянѣцкои позыскати для польского кола. Зразу говорено тутъ про кандидатуру п. Павла Тишковского, але вѣнъ не хоче кандидувати навѣть въ четвертои курін дотеперѣшного свого округа Перемышль - Добромиль - Мостиска. Однако не припускаемо, щобы п. Тишковскій не зробивъ жертвы зъ себе, коли ему выкаже ся, що не повинень зъ рукъ пускати свого мандату. Такимъ чиномъ о четверту курію перемыску можемо бути спокѣйнѣ; але кого найти на пяту сянѣцку? Пропоновано кандидатуру п. Людв. Рамултови; але и вѣнъ не хоче ся принятн. Лишае ся теперь лише одинъ кандидатъ, котрый мѣгъ бы станути противъ п. Станіньского, — се гр. Красіцкій. И вѣнъ держить ся доси дуже вѣднорно, але чей же не вѣдкаже ся вкѣнци вѣдъ громадяньского обовязку; а коли разъ рѣшить ся пѣйти въ борбу выборчу, то певно побѣдить (!).

Зъ Бродовъ: Дотеперѣшный посолъ зъ пятои курін п. Володисл. Гневошъ не кандидуе, а новои кандудатуры польскои нѣхто не заголошуе. Чи маемо добровѣльно вѣддати сей округъ въ рускѣ руки або — ще гѣрше — въ руки рускаго радикала д-ра Олѣйника зъ Мостовъ? Попирати тутъ кандидатуру якого умѣрковаваного Русина ще тяжше нѣжь Поляка, а вѣддавати мандатъ безъ борбы въ руки рускаго радикала, то бувъ бы верхъ нашои нездарности. Рѣчею „центрального“ комітету а оглянути ся за „народовымъ“ кандидатомъ, а коли троха доложить заходовъ и стане на выборчихъ зборахъ, то мандатъ дѣстане.

Зъ Пѣдгайцѣвъ: На четверту курію Бережаны-Пѣдгайцѣ-Рогатинъ заголосивъ повновно свою кандидатуру п. д-ръ Ив. Валевскій. Зъ рускои стороны, а именно вѣдъ романчуковского комітету кандидуе скарбовый радникъ Вас. Яворскій. Треба числити ся зъ тымъ, що се кандидатура досыть сильна. П Валевскій въ Пѣдгаячинѣ мавъ бы може еще попертя, але въ Бережанщинѣ и Рогатанщинѣ его выгляды слабѣ. Люде, котрымъ ходить о те, щобы сей округъ не пропавъ для польского кола, отже и для „народовои“ справы, радять, щобы п. Валевскій, коли чуе ся въ силахъ (значить, коли мае грошѣ — *Ред.*), пустивъ ся на пяту курію станиславовску, а на четверту курію бережаньску, щобы спонукано до кандидованя п. Алекс. Кшечуновича, котрый мѣгъ бы числити на значну бѣльшѣсть.

Отгакъ бачимо, що панамъ ходить лише о те, щобы найти кандидата такого, котрый бы „чувъ себе въ силѣ“, — а о выборъ байдуже, выборъ тогдѣ вже певный! Клопотъ лише, що тѣ кандидаты, котрѣ чують себе въ силѣ, якось, якъ бачимо, не квапляють ся; треба ажь приступомъ напирати на нихъ, вѣдкликуючи ся до нихъ „obywatelskiego“ обовязку. Найшлось бы врештѣ богато „народовыхъ“ кандидатовъ, тѣлько що не богато вже е такихъ, котрѣ бы чули себе „въ силѣ“.

——

П. Вуйцікъ просить ся въ Kurjer'ѣ lwowskѣмъ, щобы „центральный“ комітетъ не занимавъ ся его кандидатурою въ сѣльскихъ громадъ Кракова-Велички-Хшанова; попертя комітету людовцѣвъ — каже — выстане ему. „Oby się nie zawiódł!“ замѣчае Gazeta Narodowa въ своѣй певности, роздобутѣй пѣдъ кавками, що безъ попертя „центрального“ комітету не выйде жаденъ кандидатъ.

——

Въ Печенѣжинѣ вѣдбуде ся дня 21 с. м. [въ недѣлю] о год. 2-ѣй по полудни въ сали громадскѣй передвыборче вѣче.

Голосна выборча брошура.

Сими днями появила ся брошура „До виборців з четвертої курії округа Тернопіль-Скалат-Збараж“, въ котрѣй [на звыжь пять аркушѣвъ друку in quarto] мѣстять ся: вѣдозва до выборцѣвъ въ двохъ мовахъ, рускѣй и польскѣй [для селянъ мазурѣвъ], припоручена кандидатура п. Вячеслава Будзиновского [по руски и по польски], а вкѣнци заява п. Будзиновского „Кілька слів о церковних справах“.

Сеся брошура звернула на себе увагу вѣдозвою до выборцѣвъ, зредагованою рѣзкимъ тономъ и высловомъ та й дуже цѣкавою змѣстомъ. У вѣдозвѣ говорить ся рѣзкимъ тономъ въ першѣй половинѣ, де мова насамперед о галицкихъ выборахъ а вѣдтакъ въ переведеню паралель мѣжь долею хлопа а пана [несправедливе поклясованне грунтовъ, безземельность селянъ и т. п.]. Въ другѣй части вѣдозвы бачимо кѣлька найважнѣйшихъ точокъ програмовыхъ и они очевидно найбѣльше заслугують на увагу.

Авторъ, представивши кривды и бѣду хлопску, такъ дальше пише:

Бѣда не була бы ще така страшна, коли-бы та земля, що мы ей ще маемо, не була обтяжена довгами, коли-бы тѣ довги можь було сплатити. А то нинѣ ледви чи знайдешь кусанкъ хлопскои земли безъ довговъ. Тѣ довги ростуть що-разъ бѣльше, бо якъ хлопови сплатити довгъ, коли вѣнъ не мае навѣть на проценты? Въ 1870 роцѣ було $2^1/_2$ мілiона гульденовъ довговъ занитабульованыхъ на хлопскихъ маетках. Въ 1894 р. тѣ довги вже выросли до 73 мілiонѣвъ гульденовъ. Хлопы тыхъ довговъ нѣколи не сплатять, довги будуть що-разъ бѣльшѣ, бо хлопы позычають що-року два рази тѣлько грошей, якъ сплачують. Рахунокъ зъ 1894 року показуе, що всѣ хлопы-господарѣ въ Галичинѣ сплатили пѣвшеста мілiона гульденовъ довгу, а за те вробили бѣльше якъ 12 мілiонѣвъ нового довгу. Прийшло отже о $6^1/_2$ мілiонѣвъ гульденовъ довгу бѣльше, якъ передъ сплатою. Хлопъ мусить робити що разъ бѣльшѣ довги, бо та земля, що вѣнъ ей мае, и заробки на паньскихъ ланахъ не даютъ ему такого приходу, абы вѣнъ мѣгъ добре жити и заплатити податки. Хлопъ мусить бодай на податокъ задовжити ся. Коли довги такъ дальше будуть рости, то за пару лѣтъ хлопска земля вся буде задовжена такъ, що всѣхъ насъ зліцитують, мы всѣ пѣдемо въ торбами. Одна рада на се така: треба зменшити податки и придбати народови бѣльше землѣ. Се повинни зробити хлопскѣ послы въ радѣ державнѣй.

Наша земля така широка и богата, що могла бы выкормити въ двое и въ трое тѣлько людій, що теперь на нѣй жие. Чи-жь наше збѣже, наша худоба не ѣдуть до Вѣдня? Чи наша земля, нашь хлѣбъ не кормить чужѣ народы? Коли-жь у насъ тѣлько хлѣба, що везуть его ажь по-за границѣ краю нашого, то чому-жь бы самѣ мали такъ бѣдувати, ходити голодни? — Не въ тѣмъ бѣда, що землѣ мало, бо ей въ нашѣмъ краю досыть; бѣда лише въ тѣмъ, що она не добре роздѣлена. Одинъ мае такъ богато, що не може всего зъѣсти и збѣже та худобу шле до Вѣдня, а другій знов мае такъ мало, що за мало, абы жити, а за богато, щобы вмерти. Якъ бы вся земля въ нашѣмъ краю була лѣпше роздѣлена, якъ бы вси була въ рукахъ людскихъ, тогдѣ хлѣбъ остававъ бы ся у насъ и нѣхто не ходивъ бы голодный.

Намъ бы треба дѣстати землю въ нашѣ руки. Лишь якъ се зробити? Забрати ей силою годѣ, бо не позволяе право. Купити такожь годѣ, бо зъ вѣдки взяти грошѣ? На се бувъ бы способъ: Землѣ дѣдичѣвъ такъ само задовжений якъ и хлопскій. Камера повинна взяти довги дѣдичѣвъ на себе, решту вартости паньскои посѣлости выплатити панамъ облігаціями и забрати вѣдъ нихъ всю землю такъ якъ держава забирае людску землю пѣдъ колію. Паньску землю повиненъ урядъ розпарцелювати до ужитку тымъ хлопамъ, що землѣ не мають, або мають такій малый грунтъ, що зъ него не можуть выжити. Якъ якій мужицкій грунтъ пѣде на ліцитацію, тогды краева або державна каса не повинна позволити, щобы грунтъ купивъ лихварь за пеей грошѣ а газду выкинувъ на дорогу. Они самѣ повинни купити той грунтъ и назадъ вѣдпродати его на роки тому мужикови, котрый на нѣй до теперь газдувавъ.

Заки се стане ся, нашѣ послы повинни ще одного добивати ся, а то, щобы на мужицкѣмъ грунтѣ були менши тягарѣ, якъ тѣ, що теперь е. Такожь треба намъ домагати ся, щобы скасовано податокъ вѣдъ грунту, щобы замѣсть всѣхъ тыхъ податковъ [зъ-за котрыхъ и свѣта божого не видко] установити одинъ однѣсѣнькій податокъ вѣдъ чистого зыску. Щобы не плативъ жадного податку той, хто въ своѣи землѣ мае менше якъ 600 гульденовъ зыску. Щобы податокъ платили лишь тѣ, що мають зыску бѣльше якъ 600 гульде-

---

король въ листѣ написанѣмъ до папы Иннокентія XI: „Коли бы я вспѣвъ зъединати зъ св. Апостольскимъ Престоломъ тѣ численнѣ рускѣ, православнѣ церкви въ моѣй державѣ, уважавъ бы я се за найбѣльшу заслугу, вѣддану справѣ Христовѣй **).

Шумляньскій выбивъ ся въ тѣмъ часѣ на передове мѣсце въ православнѣй ерархіи*).

на въ „Архивѣ Юго-западной Россіи“, часть I. томъ IV. Кіевъ 1871, и мѣжь „Монографіями по исторіи западной и Юго западной Россіи“ Кіевъ 1885 р.

**) Гл. Theiner'a „Monumenta Poloniae historica“ том III. стор. 696.

*) Король Иванъ III. порѣшивъ справу кіевскои митрополіи въ той способѣ, що призналъ митрополитомъ Іосифа Тукальского, внаслѣдокъ чого епископъ Антѣнъ Винницкій зрѣкъ ся всякихъ правъ до того достоинства. Та выявило ся, що старенькій митрополитъ Тукальскій такъ бувъ здитинѣвъ, що не потрафивъ управляти церквою. Король занимавъ Шумляньского адміністраторомъ митрополіи универсаломъ выданымъ въ Брацлавѣ дня 10. марта 1675 р. Крокъ той мотивуе король въ листахъ высланыхъ до епископовъ, духовенства и монаховъ, до дворянъ и братствъ въ слѣдуючій способѣ: Gdyśmy w państwa nasze na Ukrainie z wojskami, tak koronnemi, jak i Wks. litewskiego weszli, zastaliśmy w tychtu krajach duchowieństwo rozprószone, z którego wiele w pogańskie, czego się pożal Boże, poszło niewolę i ręce, nad czem bardzo naszém królewskiem ubolewamy sercem, a na ostatek bez pasterza, jakoby też okręt jaki po burzliwym pływający morzu bez żeglarza, ktory schorzały i trawiony starością [тутъ розумѣе ся митрополита Тукальского] do dziecinnych już prawie przyszedł lat, w myślach pomięszany, a do tego dalekiem bardzo miejscem odległy poruczonej mu od naszych antecessorów trzody paść i rządzić nie może“. Тому именуе король Шумляньского адміністраторомъ митрополіи „żądając po nim, aby na miejsce schorzałego i zestarzałego ojca metropolity kijowskiego metropolją rządził, występnych karał, prowentami dysponował tak długo, póki żyć będzie schorzały i strawiony starością wyżej napisany ojciec metropolita, albo po zejściu jego innego metropolity według przywileju wolności i praw tychtu krajów nie nastąpi elekcyja, a potem i nasza królewska konfirmacyja“. — Выривки зъ актовъ короля Яна III. до Шумляньского и до всего епископату та вѣрныхъ напечатанѣ у д-ра Ис. Шараневича „Patryarchat wschodni“ стор. 129.

Кромѣ львовскои епископіи, котрою мѣгъ спокѣйно управляти по усуненю Свительницкого, одержавъ вѣнъ адмівістрацію кіевскои митрополіи та управу добръ кіево-печерскои архимандріи. Ему судило ся перевести унію въ львовскѣй епархіи та потягнути за собою ще епископовъ перемыского и луцкого. Тому вѣнъ ѣздивъ, вѣвъ тайнѣ наради зъ виливовыми людьми зъ-помѣжь свѣтского клира и зъ черцями, зносивъ ся зъ дворянами та членами Ставропигійского братства. Въ роцѣ 1677 бачимо коло Шумляньского згрупованый цѣлый кружокъ людей, що рѣшили ся дѣлати по его думцѣ. Се були: номінатъ перемыскій епископъ Инокентій Винницкій, Варлаамъ Шептицкій архимандритъ унѣвского монастыря, Сильвестеръ Творовскій игуменъ лишняньскій та мѣщане братчики Ставропигійского братства Василь Курендовичъ, Журавковскій, Мокрицкій, Кручкевичъ и Тарнавскій, котрѣ заявили охоту приступити до унін и вилывати въ тѣмъ дусѣ на другихъ братчиковъ, пѣдъ услѣвемъ, сли одержать шляхотство. Видно, що владика мавъ уже сильну партію, бо того року звернувъ ся до нунція и заявивъ, що приступить до унін, тѣлько зажадавъ, щобы ему звернено забрани добра галицкои епископіи, щобъ на дальше лишивъ ся адміністраторомъ добръ кіевскои православнои митрополіи и кіево-печерского монастыря. Далѣ домагавъ ся, щобы латиньскій ерархи не вмѣшувались у внутрѣшнѣ справы рускои церкви; щобы латиньске духовенство не перетягало католиковъ грецкого обряду на обрядъ римскій; щобы рускому духовенству заґварантовано рѣвнѣ права зъ латиньскимъ та щобы всѣ Василіянськѣ монастырѣ оставали пѣдъ властію епархіяльныхъ владикъ. На разѣ мали его переговоры и принятя унін задержати ся въ тайнѣ ажь до вѣдповѣдного хвилѣ, бо не хотѣвъ выкликувати реакціи православныхъ. Розходилось о тое, щобы мавъ свобѣдни руки пѣдготовити спокѣйне а трѣвке переведене унін. Нунцій згодивъ ся на всѣ услѣви, а такожь король затвердивъ всѣ точки предложенѣ владикою. Ще того року [1677] зложивъ Шумляньскій въ Варшавѣ письменну исповѣдь католицизму вѣры на руки короля Яна III.

(Дальше буде.)

вôвъ, и лишь вôдъ того, що в бôльше якъ 600 гульденôвъ. Дальше мусимо добивати ся такого права, щобы не вôльно було анѣ фантувати, анѣ ліцитувати ґруиту; щобы можна фантувати лишь дохôдъ зъ ґруиту, але не весь дохôдъ. Щобы не вôльно було фантувати доходу въ 10 морґôвъ, т. є., щобы не вôльно було фантувати того, хто не мае бôльше якъ 10 морґôвъ; якъ хто мае 13 морґôвъ, щобы вôльно було фантувати дохôдъ зъ трохъ морґôвъ. Дальше треба намъ добити ся права, котре скасувало бы всѣ таксы и штемплѣ вôдъ малыхъ спадщинъ, вôдъ контрактôвъ на малѣ ґруиты и вôдъ интабуляцій малыхъ довгôвъ.

Въ нашôй монархіи є ще одна важна хиба, котру нашѣ послы повинны справити. Монархія подѣлена на краѣ, а кождый край мае окремого начальника (намѣстника) и краевый соймъ, де полагоджують ся менше важнѣ справы, котрѣ не йдуть до рады державной у Вѣдни. Хиба такого подѣлу въ тôмъ, що въ одинъ край злучено землѣ зъ рôжными народами. Галичину зроблено такъ, що повѣты, въ котрыхъ жиють самѣ Поляки, скомасовано зъ рускою землею въ одинъ край зъ намѣстникомъ и соймомъ у Львовѣ. Два господарѣ въ одной хатѣ все будуть сварити ся о першенство, отже и въ Галичинѣ сварять ся Поляки зъ Русинами: хто зъ нихъ мае бути на верха.

Польскѣ дѣдичѣ взяли въ краю верхъ и тиснуть Русинôвъ такъ, що тѣ суть наймитами въ своѣй власной хатѣ. Черезъ те Русинъ и руска мова упослѣджены въ школахъ и урядахъ, въ соймѣ и радѣ державной. Русинъ терпить и не мае своихъ правъ не лишь тому, що вôнъ хлопъ, але й тому, що вôнъ Русинъ. Польскѣ паны орудують нашими податками и, занедбуючи всхôдну часть Галичины, всѣ грошѣ высылають до захôднов. За нашѣ грошѣ засновують тамъ школы, будують дороги, регулюють рѣки. Абы насъ не вызискувала захôдна Галичина, абы Русинъ мавъ бодай въ своѣй хатѣ свое право мусимо домагати ся подѣлу Галичины: на схôдну руску и захôдну польску, та щобы у Львовѣ бувъ соймъ такій, якъ рада державна у Вѣдни. Кождый народъ повиненъ мати свôй власный вôльный край, тожъ Русины не можуть спочити такъ довго, якъ довго не роздѣлять Галичины на схôдну и захôдну та не дадуть роздѣленымъ частямъ повнои свободы.

Черезъ такій подѣлъ Поляки, що жиють мѣжь нами, не були бы покривджены, бо передъ подѣломъ рада державна може установити право, що Поляки мають въ своихъ школахъ и передъ урядами повне право послугувати ся своею рôдною польскою мовою. Вôдъ-дѣлене схôдноп Галичины вôдъ захôдноп потрѣбне також для польскихъ хлопôвъ, що жиють у схôдноѣ Галичинѣ, бо и они терплять черезъ те, що нашѣ грошѣ йдуть на захôдну Галичину. Коли у насъ дороги гôршѣ, то терпить на тôмъ и нашъ польскій хлопъ. Коли у насъ рѣки не регулюють, бо грошѣ йдуть на захôдну Галичину, то и польскому хлопови вода заливае збôже, обрывае.

Щобы все те перевести та щобы взагалѣ и въ иншихъ справахъ права були для народу добрѣ, мусимо добивати ся того, щобы послами були правдивѣ заступники народу. Теперь є въ радѣ державной бôльше нашихъ ворогôвъ якъ нашихъ заступникôвъ, бо выборче право є для насъ несправедливе. Мы мусимо домагати ся, щобы скасовано выборчѣ курiи, т. є. щобы не выбирали послôвъ окремо паны-дѣдичѣ, а окремо люде. Голосувати повинны всѣ укупѣ, якъ теперь лишь въ пятôй курiи. Дальше повинны голосувати всѣ тѣ, що скôнчили 24 лѣтъ, все одно, чи платять податокъ чи нѣ. Хочемо, щобы голосувало ся, не якъ теперь, вперёдъ на выборцѣвъ, а тѣ доперва голосують на посла, т. є. мы домагаемо ся загального, рôвного и безпосереднього голосования!

Домагати ся змѣны нынѣшного права выборчого, котре засуджуе народъ на меншôсть въ радѣ державной, мусять бути першою рѣчію народныхъ послôвъ. Нынѣшне выборче право таке, що рада державна є властиво паньскою радою. Въ Галичинѣ маемо не цѣлыхъ пôвпята тысяча дѣдичѣвъ, котрѣ въ своеи курiи выбирають 20 послôвъ. Хлопôвъ-господарѣвъ є въ Галичинѣ бôльше якъ пôвтора міліона и всѣ они мають право выбирати 27 послôвъ. Якъ бачимо, въ паньскоѣ курiи є одинъ посолъ на 224 дѣдичѣвъ, а въ селяньскоѣ курiи одинъ посолъ на 60.000 господарѣвъ. Якъ бы у насъ право було рôвне для всѣхъ, то на кождого паньского посла повинно бути 361 хлопскихъ послôвъ; коли паны мають 20 послôвъ то хлопы повинны мати бôльше якъ 7000 послôвъ. Коли-жь будемо стояти при тôмъ, що селяньска курiя мае мати право выбирати лише 27 послôвъ, то курiя дѣдичѣвъ не повинна мати нѣ одного посла.

Черезъ те, що выборы въ IV. и V. курiи посередни, нашi противники можуть дуже легко шахрувати при выборахъ, такъ що дѣдичѣ выбирають собѣ послôвъ не лишь зъ своихъ курiи, але ще й хлопамъ крадуть мандаты зъ четвертои и пятои курiи; такъ нынѣ мають въ радѣ державной бôльшôсть и панують надъ нами. Черезъ курiи, черезъ посередне голосованє и черезъ те, що не въ кождôмъ выборчôмъ округѣ є однакове число народу, въ радѣ державной покривджены не лишь хлопы, але и всѣ Русины взагалѣ.

Русинôвъ въ Австрiи є 3,350.000, а Полякôвъ разомъ съ жидами 3,800.000. Хочь Русинôвъ є небогато менше вôдъ Полякôвъ, то въ розвязанôй радѣ державной Русины мала 11 послôвъ, а Поляка 69. Въ цѣлôй Австрiи бувъ одинъ посолъ на 58.000 людей; польскій одинъ посолъ бувъ на 44.000 Полякôвъ, а на 304.000 Русинôвъ бувъ також лишь одинъ посолъ. Числячи лише правдивыхъ послôвъ, мали мы одного посла на 1,102.090 Русинôвъ! Коли-бы выборче право було справедливе, то пôсля числа населенп Русины повинны були мати не 11, але щонайменче 56 послôвъ! Нѣмцѣ мали 195, а повинны мати лише 149. Въ користь Нѣмцѣвъ покривджены тутъ Русины, Поляка и иншѣ Славяне, котрѣ мали 192 послôвъ а повинны були мати ажь 261. Нове выборче право повинно направити и сю несправедливôсть.

Нынѣ вже всѣ народы монархіи домагають ся скасованя курiй и заведенп загального та безпосереднього голосованя, и можна надѣяти ся, що вже въ дуже короткôмъ часѣ дôбють ся свого. Тогды народъ буде паномъ въ радѣ державной, тогды скôнчить ся наша неволя...

Переглядъ політичный.

Справа подружя архикнязя Франца Фердинанда д'Есте стане мабуть предметомъ дуже горячои дискусіи въ угорскôмъ соймѣ. Сторонництво независимыхъ пôдъ проводомъ Кошута выходить въ тôй справѣ зъ засады, що звѣстна деклярація, яку зложивъ архикнязь передъ своимъ подружемъ зъ графинюю Хотекъ, мѣстить въ собѣ знамена зречена и змѣны порядку наслѣдства трону, бо въ иншôмъ разѣ не було бы треба предкладати ей соймови; а далѣ, що угорске законодавство не признае морганичного подружя, бо всяке подруже, заключене пôсля приписôвъ закона, уважае оно законнымъ. Коли сю деклярацію втягнути до збôрника угорскихъ законôвъ, то тымъ самымъ поставить ся нове услôвє наслѣдства трону, незнане доси въ угорскôмъ законодавствѣ, т. є. рôвне уроджене мѣжь сторонами, що заключують подружя. На думку Кошута архикнязь не мавъ також права зрѣкати ся правъ що до наслѣдства въ имени своихъ будучихъ потомкôвъ, бо угорскій законъ уважае таке зречене особистымъ правомъ. Наконецъ законна жѣнка угорского короля є черезъ те саме угорскою королевою и не може зречи ся сего титулу. Беручи на увагу всѣ тѣ обставины, сторонництво независимыхъ есть противне тому, абы деклярацію архикнязя втягати до збôрника угорскихъ державныхъ законôвъ.

Въ краинѣ Бурôвъ не запануваиъ ще супокôй смерти. Поодинокій бурскій вôддѣлы напастують ще ту и тамъ своихъ „цивілізованыхъ" ворогôвъ, хотячи ще передъ смертію бодай разъ вкусити добре свого ворога. И се имъ по части вдаеть ся. Такъ пр. лордъ Робертсъ телеграфувавъ 15 с. м. зъ Преторіи до Лондона, що генералъ French и полковникъ Mahon зôткнули ся въ послѣдныхъ днахъ зъ Бурами въ кôлькохъ значнѣйшихъ перепалкахъ. Вправдѣ Бурôвъ усе побито, але й Англійцамъ не пôйшло все гладко. Стратили они кôлькохъ офіцирôвъ и и кôлькапайцятьохъ жовнѣрѣвъ, а 25 жовнѣрѣвъ и 3 офіцирôвъ ранено.

А зъ Хінъ маемо знову кôлька цѣкавыхъ звѣстокъ, що „розъяснюють" хіньску справу. Въ урядовыхъ бюрахъ въ Пекинѣ найдено документы, котрѣ доказують, що хіньске правительство стояло въ тѣсноѣ звязи зъ Боксерами. Мѣжь иншими паперами находять ся також докладнѣ рахунки правительственныхъ запомогъ выплаченыхъ Боксерамъ. Показуесь також, що истнувала спеціяльна ліга Боксерôвъ, до котрои належали и женщины. Зъ Шанґаю знову доносять, що хіньскій двôръ выдавъ едикгъ, въ котрôмъ приказуе постинати всѣхъ тыхъ віцекоролѣвъ та губернаторôвъ, що не хотѣли мордувати чужинцѣвъ. Мѣжь тымъ въ околицяхъ Кантона зростае въ застрашуючій способъ розбишацтво, а въ полудневыхъ провінціяхъ хіньске правительство вже не въ силѣ опанувати повстанчого руху.

Про рухъ союзныхъ вôйскъ потуемо слѣдуючи звѣстки: Англійскій контінґентъ, котрый вырушивъ до Паотінфу, прибувъ уже до Тулісу. Вчера знову вымаширувала въ Пекіну до Паотінфу колюмна зложена зъ Французôвъ, Англійцѣвъ и Нѣмцѣвъ пôдъ проводомъ ґенерала Gaselee. Ходить поголоска, що хіньскій вôйска въ Паотінфу дôстали вôдъ цѣсаревои приказъ ставити опôръ ажь до остаточности. Союзнѣ вôйска, прибувши до Паотінфу, зажадають сейчасъ, абы имъ вôддати мѣсто, а въ противнôмъ разѣ пôчнуть облогу. Зъ Гонкону выслано вôддѣлъ англійскои пѣхоты въ 9 гарматами до Коулюну, щобъ не допустити перейти границю такъ повстанцямъ, якъ и хіньскому регулярному вôйску. Въ послѣдныхъ операціяхъ въ Хінахъ не бере участи австро-угорске вôйско, пôсля Wiener Abendpost тому, що теперь, коли въ Хінахъ є вже досыть сухопутныхъ вôйскъ англійскихъ, нѣмецкихъ та італійскихъ, нема потребы, абы австро-угорске вôйско, що належать до марынарки, брало участь въ операціяхъ, якѣ вôдбуваютъ ся въ бôльшôмъ вôддаленю вôдъ побережъ. Головный австро-угорскій вôддѣлъ находять ся въ Пекінѣ, мала частину въ Тентсінѣ, а кôлька иншихъ незначныхъ вôддѣлôвъ стереже австро-угорскихъ фляґъ на забраныхъ фортахъ. Россія хоче заселити Манджурію своими людьми. „Новое Время" доносить зъ Благовѣщенска, що ґенеральный губернаторъ Ґрібскій одержавъ вôдъ міністра внутрѣшныхъ справъ инструкцію, абы въ Манджурiи на просторахъ, опущеныхъ Манджурами, поселити Россіянъ и признавати имъ права козакôвъ.

Дипльоматія въ Хінахъ також не спить. Члены дипльоматичного тѣла зобрали ся 14 с. м. на нараду, на котрôй ухвалили одноголосно згодити ся на пропозицію французского міністра заграничныхъ справъ Delcasse'ого. При тôмъ американьскій посолъ Konger замѣтивъ, що услôвя, поставлены французскимъ міністромъ, повинно ся предложити Хінцямъ доперва пôдчасъ мировыхъ переговорôвъ. Послы Англіи и Італіи зажадали, абы замѣсть Чунліямену заведено урядъ хіньского міністра заграничныхъ справъ, на що инши послы згодили ся.

Зъ Парижа доносять, що вчера пополудни заступникъ Нѣмеччины вручивъ вôдповѣдь на ноту Delcasse'ого, котрый пôсля донесень дневникôвъ мае незаборомъ выслати нову ноту до державъ и спровадити нею вымену гадокъ що-до инструкцій, якѣ мають бути удѣленѣ заступникамъ державъ въ Пекінѣ.

НОВИНКИ.

— **Всѣ льосы дяковскои льотеріи не звернены Комітетови до 16 жовтня с. р. уважають ся за купленѣ. Належитôсть за нихъ мусить бути заплачена.** — За Комітетъ *Танячкевичъ*.

— **Артистична руска выстава** буде ще отворена черезъ четверъ [18 жовтня]. Замкненє наступить въ четверъ о годинѣ 5-ôй вечеромъ при участи комітету, артистôвъ взявшихъ участь въ выставѣ и Вп. Родимцѣвъ, прихильныхъ розвоєви нашои рôдноп штуки. — *Комітетъ*.

— **Зъ „Сокола".** Засѣданє Старшины „Сокола" вôдбуде ся въ четверъ дня 18 жовтня о год. 8 вечеромъ. На порядку дневнôмъ: приняте новыхъ членôвъ и справа розписаня загальныхъ зборôвъ якъ також справозданя функціонерôвъ Старшины, длятого просимо доконче о комплетъ. *Василь Нагорный* голова, *Осип Кузьмичъ* справникъ.

— **Заходомъ Товариства имени Котляревского** вôдбудуть ся въ суботу 20 с. м. вечеринцѣ въ комнатахъ „Руской Бесѣды" на дохôдъ будовы народного театру при ласкавôй спôвучасти Хв. „Клюбу Русинôвъ". Комітетъ постаравъ ся о рôзнѣ несподѣванки, щобы забава пôшла охочо. Для тыхъ, що не танцюють, зарезервувавъ особный столикъ при буфетѣ. Танцюристыхъ буде до сотки, а кождый обѣцавъ гулять до бѣлого дня и не утомити ся. Велику жару сердець будуть холодити холодники, а для холоднѣйшихъ темпераментôвъ будуть горячѣйшѣ напитки. Кождая тура буде такъ панночцѣ якъ и мущинѣ записана въ анналахъ Товариства яко лепта на будову театру. Отже приходѣть патріоты, а погуляемъ всю нôч. Вступъ 1 корона, початокъ о 8 вечеромъ. — За Комітетъ *Ю. Гаккевичъ*.

— **Зъ Калуша** пишуть намъ: Дня 9 с. м. скликаны були вôйты до староства. Давано имъ тамъ поученя въ справѣ выборôвъ. Межи иншимъ дôстали припоручена, щобы всякихъ захожихъ аґітаторôвъ, всѣхъ, що намовляли бы людей противъ интенціи уряду, выдаляти зъ села. Може оно не зовсѣмъ такъ було, але вôйты такъ зрозумѣли и таке враженє зробили на нихъ давани поученя, а о се именно й ходить. Староства, видко, пôсля интенціи гр. Пініньского пильнують, щобы „свобода выборцѣвъ не була ограничувана аґітацією".

— **Філія товариства „Просвѣты"** въ Тернополи устроюе въ середу 24 жовтня с. р. о 2 годинѣ по полудни въ сали Замковôй въ Тернополи *Вѣче господарске*. Програма: 1) Якъ плекати садовину и якѣ роды на Подôлю удають ся. 2) О полученю расы худобы по селахъ. 3) Управа бураковъ цукровыхъ. 4) Нова ростина соя и дура, управа ихъ и пожитокъ. 5) Оглядане выставы овочѣвъ и практичне поученє на оказахъ. Закôнчить: Голосованє щепъ межи участниковъ. Вступъ безплатный. О численну участь просить — *Выдѣлъ товариства*.

— **Одинъ скаче, другій плаче.** Зъ Борокъ льобовскихъ доносять, що дня 13 с. м. по полудни пôдѣхало тамъ бôльше якъ 20 офіцирôвъ артилерiи зъ пеами и устровли собѣ лоны на поляхъ по озимыхъ засѣвахъ и не зобраныхъ ще зъ поля земленлодахъ, а селянъ, котрѣ представляли имъ свои шкоды, ще зневажали.

— **Міністеръ просвѣты** д ръ Гартель зажадавъ докладного справозданя про подѣ пôдчасъ инавґурацiи на львôвскôй політехніцѣ. Въ сѣй справѣ розпочато слѣдство, але и тенденція полагодити справу. Кôлькохъ професорôвъ не годило ся на поповный выборъ д-ра Неменговского на рентора и тому не прийшли були на инавґурацію сего року школьного.

— **Продає ся частями дворска земля** въ селѣ Ямне коло Камѣнки струмиловои. Землю тоту забравъ за довги вѣденьскій банкъ и теперь продае ей селянамъ частями. Продажу тои землѣ переводить львôвскій адвокатъ д-ръ Фердинандъ Кватковскій при помочи г. Буржиньского. Банкъ принявъ на себе сплату всѣхъ тягарôвъ, якѣ лежать на добрахъ Ямне и тымъ способомъ кождый, хто купить часть тои землѣ и заплатить умовлену цѣну купна, не буде вже обовязаный паньскихъ довгôвъ платити и за то ручать такъ само банкъ якъ и его повномочники, адвокатъ Кватковскій и п. Буржиньскій. Доносимо о тôмъ длятого, що недавно въ каменецкôмъ повѣтѣ продававъ свою землю селянамъ одинъ дѣдичъ и то въ такій способôвъ, що на проданôй земли лишавъ довги и селяне мусѣли два рази платити. При сѣй продажи того не буде и бути не може и кождый, хто купить землю и заплатить грошѣ, може свою пайку сейчасъ на себе интабулювати и при тôмъ обезпечать собе, що нияких довгôвъ паньскихъ на себе не принимае. Цѣлый сей обшаръ дворскій обнимае 450 морґôвъ, межь тымъ 100 морґ. сѣножатей. Цѣна за морґъ орного поля 200 зр. а за сѣножати по 250 зр. Сподѣемо ся, що такъ мѣсцевѣ якъ и дооколичнѣ рускѣ хлѣборобы поспѣшать зъ купномъ землѣ, котра легко може перейти въ ворожѣ намъ руки.

— **Галіч чи Галич?** Ще вôдъ часу отворена шляху зелѣзничого Галичъ-Острôвъ умѣщено таблицю зъ написю Halicz а повизше напись по руски „Галіч". Часъ бы найвысшій, щобы ц. к. Дирекція зелѣзницъ въ Станиславовѣ подану повысше куріозну напись руску змѣнила на „Галич".

— **Процесы бувшихъ послôвъ.** П. Дашиньскій, проводиръ галицкихъ соціялістôвъ, мусить теперь на всѣ боки борыкати ся зъ судами. Зъ розвязанемъ парляменту скôнчила ся его нетыкальнôсть посольска и рôвночасно посыпали ся рôзнѣ обжалованя. Дотеперь маe вôнъ вôдповѣдати передъ судомъ: за обиду цѣсаря, за обиду директора краковскои зелѣзницѣ Горошкевича, зелѣзничого урядника Пасецкого, офіцирôвъ щось ажь зъ трехъ полкôвъ въ Перемышли, одного полковника, одного профоса, кôлькохъ пôдъофіцирôвъ, а дня 16 с. м. розпочала ся передъ краковскимъ судомъ противъ него розправа о розрухъ въ краковскôмъ театрѣ ще въ 1897 р., коли-то выставлено тымъ написану прокуратором Калитовскимъ штуку „Kusiciele ludu", де представляе ся въ найгôршôмъ свѣтлѣ поступки соціялістичныхъ проводирôвъ. Вырокъ въ тôй справѣ заиаде нинѣ рано. — Не лѣпше дѣе ся и кс. Стояловскому, бо до теперь маe вôнъ ажь 18 процесôвъ прасовыхъ и карныхъ.

— **Убійство девяти особъ за-дня рабунку.** Зъ Катеринослава доносять, що въ будынку волостного заряду новомиханôвского невыслѣджены доси розбишаки, напавши въ ночи для рабунку касы, замордовали девять особъ: писаря, его жѣнку и 3-лѣтного сынка, трехъ помôчниковъ писаря [одинъ мавъ 16 а два по 17 лѣтъ] сторожа, десятника и кухарку; крôмъ того розвалили голову 6-лѣтнôй дочцѣ писаря, але она ще жие. Зъ касы забрали готôвкою 1.050 рублѣвъ. Недавно имовѣрно тѣ самѣ розбiйники зрабували въ харковскôй губернiи сѣмь касъ громадскихъ и убили 14 особъ.

— **Катастрофа при будовѣ.** Въ Простѣевѣ на Моравѣ при будовѣ новои чеекои ґімназіи завалила ся недавно уставлена фасада и привалила своимъ тягаромъ працюючихъ роббтниковъ. Пôсля дотеперѣшныхъ вѣстій згинуло на мѣсци 7 роббтниковъ и 3 потерпѣли дуже тяжкій скалѣченя, и то 2 зъ нихъ смертельнѣ.

— **Средство противъ анальфабетизму.** Военне міністерство въ Россіи розпорядило, щобы всѣ вояки обовязково учили ся въ часѣ вôйсковои службы читати и писати. Въ сей способъ зменшить ся въ Россіи рôкъ рôчно число анальфабетôвъ о 200.000 особъ, т. є. о число вступаючихъ у вôйскову службу рекрутôвъ. Подобне заряджене дуже придалось бы й у насъ.

— **Дѣти безъ опѣки.** Зъ Яворова доносять, що дня 5 с. м. коло 4 годины по полудни выбрали ся полишенѣ безъ опѣки дѣти Михайла и Теклѣ Ґдулѣвъ 5-лѣтня Ѳинка и 6-лѣтна Паранька въ поле и тамъ въ товариствѣ кôлькохъ хлопцѣвъ розложили собѣ огонь и пекли бараболю. Вôдъ огню займила ся на Ѳинцѣ суконка и потерпѣла таке тяжке

попарене тѣла, що по кількохъ годинахъ умерла.

— **Противъ пересадной формалістики** выдало міністерство торговлѣ припоручене до всѣхъ почтовыхъ и телеграфічныхъ урядовъ, взываючи ихъ, щобы сповнювали всякій о правданій бажаня публика. Мівістереске розпорядженя пбдносять въ натисконъ потребу залишена непотрѣбной формалістики, котра такъ денервуюче дѣлає и на урядниковъ и на публику.

— **Зъ Москвы** доносять, що тамъ при переводженю пбдземныхъ роботъ пбдъ водопроводову стацію на Воробичныхъ горахъ докопали ся робітникы до старон палаты царя Ивана Грозного, знанон въ исторіи зъ того, що тамъ укрывавъ ся царь Иванъ въ часѣ пожежѣ Москвы и бунту въ 1547 р.

— **Пожаръ церкви.** Въ Сушаци рыковбй, самборского повѣту, згорѣла въ ночи зъ 4 на 5 с. м. таможна церковь. Крбмъ чотирохъ дзвонбвъ не уратовано бблше нѣчого. Шкода до 2000 коронъ. Причина пожежѣ до теперь незнана.

— **Діяволь** — горѣвка. Антоній Пришлякъ, господарь въ Маловодахъ пбдгаецкого повѣта, налоговый пянаца, вылѣзъ дня 9 с. м. на пбдъ набрати кукурузы и занести до коршмы за горѣвку. Его жѣнка упросила сусѣда Тому Клубицкого, щобы той опамятавъ чоловѣка передъ марнованемъ цѣлорбчной тяжкой працѣ. Въ хвили, коли Клубицкій лѣзъ по драбинѣ на пбдъ, ударивъ его Пришлякъ косою такъ сильно, що протявъ ему жилу коло уха и въ наслѣдокъ того Клубицкій померъ по кількохъ мінутахъ. Пришлякъ увязнено и вбддано до суду въ Вишнѣвчику.

— **Огнѣ.** Въ Сапоговѣ, станиславбвского повѣта, згорѣли дзвѣ селянськй загороды вартости до 4200 кор. Причиною огню була неосторожность 4 лѣтного сынка одного зъ погорѣльцѣвъ. — Въ Бодняровѣ, станиславбвского повѣта згорѣла стодола Іосифа Луцкого. Шкода необезпечена 1500 к.

— **Памятні роковины** обходили вчера Буры. Вчера минувъ рбкъ, якъ Буры розпочали вбйну, переступивши границѣ Наталю. Зъ такими подѣями и поводженемъ розпочата вбйна не могла остаточно зъ огляду на перевагу Англіи инакше скбнчити ся, якъ скбнчила ся...

— **Електричный карабінъ.** Паріжоті оголошує зъ Женевы отвертый листъ, въ котрбмъ заявляє, що въ сихъ дняхъ предложить італійскому електротехнічному товариству выготовленый нимъ електричный карабінъ, якій безъ гуку, зъ надзвычайною скоростію и зъ великою силою выкидає кулѣ на далеку просторонь и надає ся до воєнного ужитку. Практично обдуманый електричный приладъ, умѣщеный въ тбмъ карабінѣ, заступає выбухаючій матеріялъ. У вбйсковыхъ кругахъ выналбдъ сей выкликавъ велику сенсацію и кажуть, що король Вікторъ Еманулъ казавъ показати собѣ той карабінъ. Наколи-бъ сесь вѣсть показала ся правдивою, то наступивъ бы переворотъ въ сучасній техніцѣ пального оружя.

— **Дрббній вѣсти.** Въ Краковѣ, падавъ вчера першій снѣгъ. — Въ Коломыи вбдбуде ся дня 22. с. м. урядове отвореня філіи австро-угорского банку. — Д-ръ Никола Сабатъ, гімназіяльный професоръ въ Станиславовѣ, дбставши державну стіпендію, выѣзджає въ науковыхъ цѣляхъ на цѣлый рбкъ до Італіи, Греціи, Малои Азіи, Єгипту и пбвнбчнои Африки.

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

Міністеръ скарбу занменувавъ: головного контрольора податкового уряду въ Сяноцѣ Генр. Кудельку и головного контрольора податкового уряду въ Краковѣ Ив. Геля головными поборцями податковыми а податковыхъ поборцѣвъ Ант. Домініковского въ Галичи и Ив. Вавровского въ Крисовцахъ головными податковыми контрольорами въ округѣ львбвскои скарбовои дирекціи.

Намѣстникъ перенѣсъ: концептовыхъ практисантбвъ Фр. Лѣщиньского зб Львова до Лѣська, Ром, Третяка зб Львова до Тернополя и Євст. Романовского зб Львова до Ярослава, — дальше: адъюнкта будбвництва Стан. Желенського зб Львова до Кракова, а канцеліста поліціи Ив. Онишкевича зъ Перемышля до Львова.

Господарство промыслъ и торговля.

Вбдозва.

„Трудъ“, жіноча промыслова спілка

Члены „Клюбу Русинок у Львові“ заходять ся коло заснована такої промисловой спілки, яка подаючи помічну руку Русинкам, що шукають праці, могла би рівночасно пропагувати домашній промысл, достарчувати на замовленє всякого рода жіночих убранъ, принимати Русинки на науку шитя, крою, кравецтва, моднярства, удержувати склади з матеріялмы, потрібнымы до жіночих робіт, і тым способом старати ся, щоби рускій гріш не ішов в чужі руки. В тій цілі уложеный статут спілки став вже затверджений властями; тепер розходить ся лише о квоту около 3.000 зр., потрібну до введеня в жите згаданої спілки. На сю цілъ вплинуло вже 500 зр., які опроцентовують ся в „Союзі кредитовім“; там будуть вкладати ся і дальші надсилані уділи, де остануть до часу заснованя спілки. Один уділ виносить 10 зр., а вписове 1 зр.; кождому вільно приступити з довільным числом уділів. Запрошуючи сею дорогою всіх В. П. Родимців до приступленя до спілки „Трудъ“, просить „Клюбъ“ висилати гроші на руки председітелькы „Клюбу“ п-ні Г. Шухевичевої у Львові ул. Собіщини ч. 7, куда також зволять інтересовані відносити ся о висилку статутів та о близші інформациї дотично Спілки.

За видія: *Г. Шухевичева*, председітелька.

Телеґрамы.

Лондонъ 17 жовтня. Вечѣрній дневники подали вчера зъ Вашінґтону депешу американьского посла въ Пекінѣ, що хіньскій цѣсарь пбдъ охороною американьскихъ вбйскъ верне до Пекіну.

Франкфуртъ надъ Меномъ 17 жовтня. Тутешна Frankfurter Ztg. подає вѣстку зъ Шанґаю, що хіньскій цѣсарь прибувъ до Сіанґауфу.

Тієнтсінъ 17 жовтня. Новоименованый англійскій посолъ Satow удавъ ся вчера рано до Пекіну.

Пекінъ 17 жовтня. Россіяне лишили въ своимъ посольствѣ лишь одну компанію пѣхоты. Англійцѣ обложили лѣтню палату.

Пекінъ 17 жовтня. Ґр. Вальдерзе мешкати-ме въ тыхъ апартаментахъ цѣсарскои палаты, котрій займавъ цѣсарь и цѣсарева-регентка.

Брукселя 17 жовтня. Тутъ роблять приготованя на принятє Кріґера; 160 товариствъ выбрало комітетъ, котрый на принятє Кріґера мае урядити походъ зъ лѣхтарнями.

Дрезно 17 жовтня. Поґбршивъ ся дуже станъ здоровля короля Альберта, що терпить вбдъ довшого часу на хоробу мѣхура.

Ню-Йоркъ 17 жовтня. Въ добре поінформованыхъ кругахъ панує переконанє, що новый выббръ Мекъ-Кінлея на президента Сполученыхъ Державъ є запевненый, хоба стало бъ ся щось незвычайного и непередвиджепого.

Надбслане.

Д-р. Софія з Окуневских Мірачевска
улиця Миколая 19.
ординує від 3—4.
509 3—15

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ
Дентистъ
ординує при улици Ягайлоньскій число 7
вбдъ 9—1 и 3—5 287

Спеціялістъ недугъ шкбрныхъ и венеричныхъ
Д-ръ Левъ Рашъ
повернувъ и ординуя вбдъ 9—12 и вбдъ 2—5.
456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 6—8

Адвокатъ Д-ръ Левъ Ю. Алексевичъ
открылъ адвокатскую контору въ г. Станиславовѣ на Сапѣжинской (тысьменицкой) улицѣ ч-ръ 10 (возлѣ ц. к. Староства).
451 13—.03

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ
Спеціялістъ шкбрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клініках у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчитъ методою опертою на найновѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладбвъ всякій венеричній недугы, насѣтъ найбблше застарѣлій шкбрній, половій и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординує вбдъ годины 10—12 и вбдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 31—

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. уприв. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купуе и продаз
всякій паперы цѣнній и монеты
по найдешевшбмъ курсѣ деннбмъ не чи-слячи нѣякои провізіи. 374 [4]

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площа Галицкои

получае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля далекозиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ нанометры и т. п.

Уряджене дзвінкбвъ електричныхъ.

Всякій направы полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Альбум заслуженихъ Русинів
в красній кольоровій тецї, в цієї 2 корони
набути можна
в Товаристві „Просьвіта“, Львів, ринок ч. 10.

Склеповій льокалѣ
и рбзній бблъшій й менший мешкання зъ найбблъшимъ комфортомъ [електричне освѣтленє, водопроводы, лазенки и т. п.] зараз до выпайму при улици Синстускбй ч. 29. 498 3—4

Винкентій Бѣльскій
огородникъ-пейсажистъ
Львбвъ, Ягайлоньска 7,
уряджує и закладае парки англійскій, французскій и лѣсній, затринцѣ, партеры цвѣтовій, огороды и сады овочевій такъ ужитковій якъ також експльоатаційній, оранжеріи и теплярнѣ цвѣтовій и овочевій, провадить спеціяльній управы якъ також рисує пляны такъ цѣлыхъ огородбвъ якъ и поодинокихъ цвѣтникбвъ.

Приймае також стало и правильно черезъ цѣлый рбкъ всяку огородовизну, овочѣ и цвѣты на провінцію и до заведень кухенныхъ.
365 26—26

Найдовше
потрезати можуть гардероби, коли они хемічно чищеній и прасованій [и выглядають якъ новій] въ першбмъ вѣденьскбмъ хемічнбмъ
Заведеню чищеня плямъ
СИМЕОНА ВАЙСА
У ЛЬВОВѢ
лише при улици Коперніка числе 12
На жадане чищу убраня за помочію апаратбвъ въ протягу кількохъ годинъ. Листы похвальній зб всѣхъ сторбнъ.
474 8—10

К. Гостынській
и
І. АЛЬОСЪ
пбдприємство спедиційне
у Львовѣ, Чарнецкого 3

Перевбзъ меблѣвъ въ патентованыхъ возахъ замыканыхъ
Опаковане меблѣвъ.
Спедиція на зелѣзницю и зъ зелѣзницѣ.
Склады на меблѣ и товары. 412 10—15

До
пбвнбчнои и полудневои
АМЕРИКИ
черезъ
ГАМБУРҐЪ
высылаю пасажербвъ всѣми поспѣшными и почтовыми парбвцями по найдешевшихъ цѣнахъ.

Ѣзда до Нового Йорку 6 до 7 днѣвъ.

Всякій информациї удѣляе охочо
С. Ярмуловскій
въ Гамбурґу Gr. Theaterstrasse 22.
Агентбвъ потукує ся. Провізія высока 354 9—13

новбсть. новбсть.
ВОДА ДО ВОЛОСЯ
Станислава Липницкого
По кількаразовбмъ ужитю дѣляе чудесно.

Припоручаю всякій матеріялы аптичній и знариды товлетовій.

Дбстати можна лише въ дротеріи
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
ул. Синстуска ч. 21. 386 25—0

Артистично. Ритовичъ
ЗАВЕДЕНЄ
А. ЗПМАНА
у Львовѣ, ул. Синстуска ч. 14
доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше:
Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравірованій и проче.
Цѣнники даромъ и франко.
Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою.
257

До выпайму
при ул. Синстускбй ч. 29
фронтовый льокаль зъ кількохъ великихъ убікацій зъ всякимъ комфортомъ на заграничный способбъ зъ електричнымъ и газовымъ освѣтленемъ, водопроводами и великимъ огородомъ, особливо вбдповѣдный на каварню або реставрацію.
498 3—4

Гармоніюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалои конструкціи
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

Камѣнный уголь
угорскій, кавалковый, кбстковый и кбтловый
цѣлыми вагонами доставляе дешево заступникъ для Галичини
САМУИЛЪ ФЕТТЪ
въ РЯШЕВѢ
На запытане подаю цѣны franco кождои стаціи.
505 2—3

Оріґінальній гарлемскій цибульки
ГІЯЦИНТОВЪ и ТУЛИПАНОВЪ
одержало просто зъ Голяндіи
Заведене огороднице
М. ВОЛИНЬСКОГО
У Львовѣ, площа Маріяцка ч. 3
и поручае ихъ по найдешевшихъ цѣнахъ. На ласкаве жадане цѣнники вбдворотно. 464 9—14

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львбвск. університету
поручае
свое переплетиче и ґалянтеріине заведене
у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 286
Підіймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету Служебникбвъ, Евангелій, Молитовникбвъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумбвъ, Мапъ, Дипльомбвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Рбкъ заснованя 1892.
ТОВАРИСТВО
ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНѢСТЕРЪ“
Львбвъ, Ринокъ ч. 10 (дбмъ „Просвѣты“.)
перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Вцреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкбдъ огневыхъ.

Станъ фондбвъ ґваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к. 52 с.		
Резерва премій	148.480 „ — „		
Резерва спеціяльна	1.684 „ 80 „		486.145 к. 92 с.
Фондъ основный	72.000 „ — „		
Фондъ емеритальн.	18.166 „ 60 „		

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кінца 1899 року выносили выплачені шкоды 1,669·565 кор. 38 сот. Полісы „Днѣстра“ принимае Банкъ краевый и Касы ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятинѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщиках при позичках ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товаристві взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбблъшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускбмъ языцѣ. 34

Зголошеня о удѣленє аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентбвъ „Днѣстра“, приймають ся. „Днѣстеръ“ выплативъ аґентамъ по конець 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.

Львбвъ, Ринокъ ч. 10 (дбмъ „Просвѣты“).

ВЕЛИКА ВОЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДОВЪ
Золота и Срѣбна Льотерія
Послѣдный мѣсяць.
Головна выграна 60_000 коронъ
готбвкою зъ 20% вбдшибки. 493 6—0

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДОВЪ по 1 коронѣ
поручають: М. Іонасъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуст. Максъ, Кіцъ и Штофъ, Самуелі и Ляндау, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Ліліенъ,

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарни Інституту Ставропігійского

Ч. 225. Львовъ, Четверъ 5 (18) Жовтня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро огодошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кришановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбетъ за инсерати виимій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне засвѣдченє. — Рекламаціи неопечатані вѣльні вѣдъ порта.

Неодинокє число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звичній принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ей мѣсце в въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Нодини и инший денесенія принятій числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Зѣздъ „Фамілій“.

——

Сегодня зѣздить ся у Львовѣ „центральный“ комітетъ и делегаты мѣсцевыхъ комітетовъ зъ усѣхъ повѣтовъ и мѣстъ; на сѣмъ зѣздѣ маѳ мѣжь иншимъ комітетъ „центральный“ доповнити ся. Для приготованя зѣзду выдано зъ центрального комітету зазывъ, щобы въ повѣтахъ и мѣстахъ творено мѣсцевій комітеты и выбирано делегатовъ. Тій мѣсцевій комітеты знавъ у насъ вѣдъ давна пѣдъ именемъ маршалковскихъ — тому, що повѣтовій маршалки, до котрыхъ „центральный“ комітетъ звыкъ безпосередно удавати ся, скликують нѣби то выборчій зборы, на котрыхъ выбирае ся мѣсцевый комітетъ и делегатовъ. Панове маршалки надуживають при тѣмъ звычайно навѣть урядового становиска повѣтовыхъ выдѣловъ, розсылаючи урядовою дорогою въ урядовыхъ ковертахъ зъ приписком „вѣльне вѣдъ почтовои оплаты“ запросины на выборчій нѣби то зборы; заразомъ добираютъ собѣ очевидно людей лише певныхъ, котрій не сиротивлять ся анѣ власти „центрального“ комітету анѣ выборови комітету мѣсцевого пѣдъ патронатомъ центрального.

Такимъ чиномъ нинѣшный зѣздъ буде, якъ и все бувавъ, зѣздомъ „Фамілія“. Все-жъ таки рѣзнить ся вѣнъ трохи вѣдъ давнѣйшихъ. Помнивши вже те, що опозиційнй сторонництва польскій не признаютъ поваги и власти центрального комітету, почали такожъ и мѣста выволюватн ся вѣдъ узурпованои власти тои Фамілія. И такъ пр. Рашѣвъ, Тарнѣвъ, Станиславовъ, Бохня, вѣдповѣли, що не хотятъ опѣки центрального комітету. Вкінци сами двома тернопольскій комітетъ, коли не мѣгъ самъ рѣшити ся на емансипацію, телеграфічно поспытавъ инший мѣста, що они гадаютъ робити, та достався вѣдъ 27 мѣстъ вѣдповѣдь, що не прилучаютъ ся до роботы центрального комітету, а лише три мѣста вѣдповѣли, що высылаютъ на зѣздъ своихъ делегатовъ. Тогдѣ и Тернополь рѣшивъ не посылати делегата и не піддавати ся центральному комітетови.

До сего стану рѣчи замѣчае краковскій Głos Narodu (якъ кажуть органъ кс. Стояловского): „Вина тутъ спадае на самъ центральный комітетъ. Повольность и нездарность, нігнорованє интересовъ всѣхъ суспольныхъ верствъ крѣмъ верховодячи, идентифікованя „народовыхъ“ идей зъ самолюбными идеями консерватистовъ бѣльшои посѣлости, повный бракъ знания краевыхъ вѣдносинъ и пенхольотін люду, уважаного теперь, якъ передъ 20 роками, лише за пасивный чинникъ выборчій въ рукахъ старостовъ“. А дальше: „Заразъ на початокъ зголосило ся до центрального комітету трехъ графовъ и оденъ шляхтичъ: гр. Кароль Дѣдушицкій, гр. Адамъ Голуховскій, гр. Мечиславъ Пінінъскій и Каз. Трачевскій на кандидатовъ зъ сѣльскихъ громадъ. Кандидатуры сій оголошує ся мовъ бы на доказъ, що центральный комітетъ дальше тревае въ методѣ нігнорованя струй и идей політичныхъ въ краю и що нѣчого змѣнити и анѣ нѣчого научити ся не хоче“.

Але мимо тыхъ протестовъ, якій вѣдозвали ся вѣдъ опозиційцыхъ сторонництвъ и мѣстъ, центральный комітетъ дасть собѣ раду. Якъ замѣчае Kuryer lwowski и Słowo polskie, всюды найдуть ся послушники центрального комітету и они тихцемъ, крадькома зберуть ся, хочь бы лише въ якѣмъ малѣмъ гуртку, и таки выберуть собѣ нѣби то комітетъ та вышлютъ делегата. Отже и такій делегаты готовій появити ся на зѣздѣ Фамілія та выступати именемъ мѣстъ; тѣлько-жъ и мѣста, котрій ухилили ся вѣдъ опѣки центрального комітету, а чей же зъумѣютъ собѣ поступити зъ такими самозванцями.

Ну, якъ тамъ буде зъ мѣстами, сего мы не знаемо и не такъ дуже се насъ и пече. Врештѣ и центральному комітетови не дуже залежитъ на мѣстахъ. „Антінародовыхъ“ кандидатовъ зъ тои стороны комітетъ мабуть не боитъ ся, а опозиційниковъ все таки надѣе ся по выборахъ приведати для польского кола, заспокоюючи ся фактомъ, що при недавныхъ выборахъ зъ мѣстъ до сойму мимо всякои опозиціи не такій зновъ страшній для „солідарности“ повыходили послы.

Инша рѣчь зъ повѣтовыми маршалковскими комітетами для сѣльскихъ громадъ въ руснѣй части краю. Тутъ головна форса „центрального“ комітету, бо вѣдти могло бы грозити найбѣльше небезпеченьство. Але вѣдъ чого-жъ спрытъ и повага пановъ маршалковъ? Вже то они всюды умѣли повести рѣчь такъ, щобы до повѣтового комітету повыбирати „рускихъ“ выборцевъ-селянъ и делегата на зѣздъ выслати, по можности навѣть руского священика, — ну, и опбсля „вы брати собѣ“ чи то принятн вѣдповѣдного кандидата, по можности графа, коли бы простый якій шляхтичъ або интеліґентъ не „почувавъ себе на „солахъ“ здобути зауфанє людку. Тамъ, де не найде ся такій кандидатъ, тамъ остаточно выбере ся зъ прихильности до руснои справы якогось „згѣдливого“ Руснна, що обѣцяе лишити на боцѣ сварню зъ Поляками и вѣддати ся „реальнѣй працѣ для добра Руси“.

А що-жъ руснй народъ на те? Чи потрѣбній тутъ еще якій поучена?...

Зъ руху выборчого въ краю.

——

Зъ Болехѣвщины пишуть намъ:

Дня 15 н. ст. жовтня вѣдбудо ся въ Болеховѣ въ домѣ п. Петровича передвыборче вѣче. Участниковъ селянъ було поважне число, священниковъ 8, интеліґентовъ цивільныхъ 3. Предсѣдателемъ вѣча бувъ о. Бѣлецкій зъ Панцикова.

Перше слово удѣливъ предсѣдатель д-ру Косови, адвокатови зъ Калуша, котрого запрошено, абы представивъ ся народови яко кандидатъ на посла въ V. курій. Д-ръ Косъ въ довгѣй, красно а популярно выголошенѣй мовѣ представивъ ся дуже способнымъ кандидатомъ на посла. Д-ръ Косъ объявивъ себе національнымъ демократомъ и свою дѣяльность буде розвивати въ рамахъ програмы того сторонництва. Мѣжь послами, выбраными зъ волѣ народу, партій не припускае, бо у Вѣдни не буде до того притоки. На интерполяцію о. Горинкевича вѣдповѣвъ, що яко вѣрный сынъ руского народа буде все стояти за тымъ, абы руска церковь мала належнѣ ѣй право. — На дотычне внесенє о. Бабія всѣ вѣчевники зъ одушевленемъ приняли кандидатуру д ра Коса и обѣцяли доложити силъ, щобы его кандидатуру перепертн.

Вѣдтакъ о. Бѣлецкій въ довгѣй популярнѣй бесѣдѣ вказавъ, якъ треба зорганізувати ся до выборовъ, а о. Струтинъскій въ порывающій способъ замаркувавъ, що Русины, падали лишь тому, що не вѣрили у власній силы, и подавъ кѣлька поражаючихъ примѣровъ справедливости взглядомъ бѣдныхъ. Зъ промовъ селянъ найбѣльшу несподѣванку зробила бесѣда М. Юрочка зъ Тисова. Юрочко, неграмотный и правдивый постъ, плавнымъ стихомъ змалювавъ крыхѣтку великои люд скои бѣды.

При кѣнци вѣча селянство пытало за кандидатомъ на IV. курію, якъ рѣвножъ, чому не запрошено п. Романчука, бо они его знаютъ и хотѣли бы его мати посломъ на IV. курію. О. Дерлиця ствердивъ, що п. Романчука чомусь не запрошено, а вѣнъ самъ чей не буде намѣтувати ся; однакожъ коли вѣчевники-селяне домагаютъ ся его кандидатуры, то комітетъ возьме п. Романчука на кандидата зъ IV. курій и порозумѣе ся зъ другими повѣтами.

При спѣвѣ „Миръ вамъ брата“ вѣчевники розбѣгли ся.

——

Зъ Делятина:

Зъ причины, що на день 25 н. ст. жовтня назначено въ Станиславовѣ зѣздъ делегатовъ зъ всѣхъ повѣтовъ выборчого округа Станиславовъ-Надвірна-Товмачъ-Богородчаны въ цѣли порѣшеня кандидатуры зъ IV курій на сей округъ выборчій, длятого *валовѣджений на день 25 с. м. въ Надвірнѣй* зборы ширшого комітету выборчого на повѣтъ надвірнянскій въ тѣмъ дни *не вѣдбудуть ся.*

Натомѣсть *на передвыборчѣмъ вѣчу въ Волосовѣ*, котре вѣдбуде ся дня 21 с. м., выбере ся пять делегатовъ зъ повѣту на зѣздъ до Станиславова, якъ такожъ порѣшить ся, коли маѳ зѣбратись повѣтовый комітетъ выборчій для затвержденя кандидатуръ. О чѣмъ сею дорогою повѣдомлае ся всѣхъ членовъ комітету.

Зъ президіи надвірнянського повѣтового комітету выборчого. — *Д-ръ Никола Лагодинскій* адвокатъ въ Делятинѣ.

——

Зъ Теребовля пишуть намъ:

Теребовельска Русь поки-що не розвинула ще акціи выборчои.

Въ сѣмъ сезонѣ выборчѣмъ перший розпочали жиды. Ще дня 30. вересня зѣбрались они численно на вѣче до божницѣ, на зазывъ зверхника жидовскои громады адвоката Блявштайна, и по промовахъ зверхника и другихъ выбрали комітетъ выборчій вѣдъ проводомъ якогось Качки и дали тому комітетови директиву: вѣдпирати кандидатовъ польского центрального комітету. Та и польскій центральный комітетъ розпочавъ уже свою дѣяльность. Дня 12. с. м. маршалокъ гр. Боркоскій и віцемаршалокъ кс. Корженьовскій,

(5)

Унія въ львѣвскѣй епархіи.

II.

[Постепенный упадокъ православія въ львѣвскѣй епархіи та вагалѣ въ цѣлѣй Польщи и причины того упадку. — Потайнѣ змаганя єпископа Іосифа Шумлянского завести унію въ львѣвскѣй епархіи.]

(Дальше)

По довершеню того акту вернувъ владика Шумлянъскій до своеи епархіи и двацать три роки вѣдготовлювавъ мѣжь народомъ и духовенъствомъ теренъ для уніи. Сумна исторія вѣйны козацкои поучила его, що приняте уніи самымъ владикою ще не полагоджуе справы, бо остае ще народъ и вѣдданство духовенъство, котре такожъ маѳ важкій голосъ въ тѣй справѣ. А накидувати унію зъ горы, подразнювати народъ въ его найсвятѣйшихъ чувствахъ релігійныхъ, се уважавъ рѣчію дуже небезпечною — выкликувало ся грѣзный протестъ масъ народныхъ, вѣдъ якого могли задрожати основы цѣлои держави.

Тому Шумлянъскій взявъ ся до повѣльнои и тихои а систематичнои роботы. Старавъ ся зблизити до себе и пѣзнати народъ та выховати собѣ клиръ, на котрый мѣгъ бы на певно числити. Найперше треба було подбати о пѣднесенє ровеня просвѣты мѣжь духовенъствомъ, бо тѣлько зъ просвѣчеными людьми можлива якась позитивна робота. Се спонукало Шумлянъского до выданя „Метрикъ“, въ котрыхъ дававъ поученя своему духовенъству не лишь якъ маѳ сповняти свои душпастирскій обовязки и поводити ся зъ народомъ, але и заохочувавъ до читаня, до просвѣты. Батькамъ священникамъ вкладавъ на совѣсть, щобы сыновъ своихъ не держали дома „на едукацін“, а посылали до школъ, до Кіева, до Могилянъскои академіи, до монастирскои школы въ Гощи, до львѣвскои братскои школы та до академіи въ Краковѣ. Дѣти священничій не можуть вдоволяти ся тѣлько выученемъ читати церковно-словенскій книги, але повинній знати добре языки латиньскій и польскій та набирати просвѣты и свѣтовои огляды, щобы шляхта не кпила собѣ, що руснй духовный — простакъ, котрый не потрафить знайти ся приличнo въ товариствѣ и розмовити ся розумно и „политично“. Бѣльше образованє може мати вплывъ на будучу карієру такого поповича, бо епископъ рѣшивъ при обсадѣ лѣпшихъ мѣсць и интратнѣйшихъ парохій уваглядновати передовсѣмъ тыхъ, що маютъ бѣльшій студіи.

Навѣть що до внѣшного выгляду бажавъ владика, щобы духовенъство выступало всюда часто и въ приличнѣй одежи, а передовсѣмъ щобы въ церквѣ не давало соблазни своимъ нехарствомъ. Приведемо тутъ оденъ дуже характеристичный уступъ зъ тои Метрики: „Очистивши душу и тѣло отъ всякои скверни, съ чистою совѣстію и со всякимъ тѣла опастваомъ до божественнои литургіи маешь приступити. Опасство же тѣла або охендожность на томъ належитъ, абы священникъ завше, а особливо, гды до церкви Божои на служеніе идетъ, мѣлъ на собѣ сукману пристойную, не захлапаную, голову и бороду учесану, руки умытыи, пазуры обрѣзаныи ба и усы, если въ котрого сутъ великіи и навѣслыи на уста, могутъ быти безъ сумнѣнья на передѣ пристреженые. И обувье на ногахъ нехай будетъ чистое и не догтяное, а не ходячи або постолы личаныи, але овшеки боты, або принаймнѣй сандалія.“

Такій науки дававъ вѣнъ старшому, парохіальному духовенъству, а коли поставлявъ пресвитеровъ, запрезентованыхъ на опорожнену парохію, переводивъ зъ ними строгій испытъ и допускавъ до рукоположенія тѣлько вѣдповѣднѣйшихъ кандидатовъ и такихъ, на котрыхъ мѣгъ числити, що не будуть ему бороздити и опирати ся введеню уніи. Для лѣпшого перегляду своихъ людій впровадивъ вѣнъ „Метрыку рукоположеныхъ“ и до тои книги вписувавъ всѣхъ тыхъ, котрыхъ рукоположивъ за весь часъ своего епископства. Сеся Метрика дала починъ до крѣпшои організаціи клира, улекшувала персональный переглядъ и служила вѣдставою до усунена тыхъ неодѣтныхъ священниковъ котрыхъ рукополагали молдавскій або грецкій епископы по зложеню грубои грошевои оплаты.

А ижежь найбѣльше числивъ Шумлянъскій на Василіянъ. (Рѣвночасно зновъ и православній уважали монастирѣ за найсильнѣйше забороло православія.) Тому-то объѣздивъ вѣнъ монастирѣ, бувавъ въ Крилосѣ, въ Гошевѣ, Теребовли, въ скитѣ Манявскѣмъ, пѣзнававъ черцѣвъ, прихилювавъ ихъ до себе рѣзными записами та настроювавъ прихильно для унін. У Львовѣ пѣдѣйсъ вѣнъ и наново вывѣнувавъ св.-юрскій монастирь, спровадивъ до него способныхъ монаховъ, щобы зъ нихъ мати сильну помѣчь и пѣдпору.

Не малозначуча рѣчь була здобути для себе народъ. Найлѣпша нагода зблизити ся до народу була въ часѣ візитацій канонічныхъ и тому-то владика объѣхавъ майже цѣлу свою епархію. Навѣдавъ майже всѣ важнѣйшій мѣста и мѣсточка. Бувъ въ Коломыи, Тернополи, Бережанахъ, Городенцѣ, Пѣдгайцяхъ, Яслѣвци, Снятинѣ, Чортковѣ, Рогатинѣ, Бурштинѣ, Каменци подольскѣмъ — всюда старавъ ся вѣдправити якъ найсвѣтлѣйше богослуженє, а при тѣй нагодѣ звычайно и поставлявъ пресвитеровъ. Въ многихъ мѣстахъ и мѣсточкахъ поустановлявъ церковній братства и давъ имъ свѣй статутъ, щобы скрѣпити руснй елементъ и вытворити центръ, около котрого групувались бы исповѣдники грецкои вѣры.

Але королеви и его дорадникамъ сприкрила ся така повѣльна робота розложена на лѣта. Вѣнъ бажавъ скоро добити ся до меты; думавъ, що православнй сейчасъ приймуть унію, якъ лише вѣйдуть ся въ унітами на нараду и переведуть диспуту релігійну о тыхъ догматахъ, котрыхъ не узнаютъ православнй. Року 1679 выдавъ король універсалъ до всѣхъ Руснновъ свѣтскихъ и духовныхъ, унятовъ и православныхъ, зъ вазывомъ, щобы слѣду-

КОБЗАРЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА найповнѣйше до тепер виданє в 4 томах, у гарній оправі, можна дістати по зниженій цінѣ 12 корон за комплет (без пересилки). Хто купуе усі томи разом просто в книгарні Наук. Товариства ім. Шевченка, платить лише 10 корон (без пересилки). Поодинокі томи продають ся по 3 кор. — Рівнож хто купуе в книгарні Наукон. Товариства ім. Шевченка „Історичну Бібліотеку“ чи то комплет, чи то поодинокі томи, дістае 20% знижки.

яко вѣдпоручники „центрального“, скликали до магістратових салѣ урядникѣвъ, обшарникѣвъ, войтѣвъ и жидѣвъ на зборы (за запросинами) и завязали комітетъ для пѣдпиранья кандидатѣвъ центрального комітету, а именно: гр. Адама Голуховского на IV. курію, а гр. Мечислава Пінінъского на V. курію.

——

Зъ Городка доносять, що тамошный польскій комітетъ передвыборчій постановивъ пѣдпирати кандидатуру въ V курію Юліяна Новаковского окружного инспектора зъ Городка. На се замѣчає Gazeta narodowa, що пѣсля ея информацій тота локальна кандидатура, симпатична въ городецкѣмъ повѣтѣ, не має шансѣ въ выборчѣмъ округѣ, до котрого, крѣмъ Городка, входять ще: Ярославъ, Ланьцутъ, Чешановъ и Яворѣвъ.

——

О кандидатурахъ на V курію пише Gazeta narodowa, що на тоту курію всѣ сторонництва переважно повменували вже своихъ кандидатѣвъ, а тѣлько центральный комітетъ, зъ причины, що вонъ ще не повный, не затвердивъ доси анѣ одного, а въ многихъ округахъ нема ще навѣть деснінованыхъ кандидатѣвъ. Доси лише тѣлько, що въ V курії кандидують: въ стрыйскѣмъ округѣ поновно Казимиръ Ройовскій, въ борщѣвскѣмъ Мечиславъ Пінінъскій, въ коломыйскѣмъ поновно Стефанъ Мойса, въ новосандецкѣмъ Іосифъ Знаміровскій а въ тарновскѣмъ кс. д-ръ Жигуліньскій противъ д-ра Вѣнковского (людовця). То значить, що доперва одна третина округѣвъ V курії має кандидатѣвъ „народовыхъ“, узнаючихъ солідарнѣсть кола польского. (Въ розвязанѣй радѣ державнѣй зъ 15 мандатѣвъ курія пятоп мали: коло по ческе 9, соціялісты 3, (межи тыми Русинъ д-ръ Ярошевичъ), людовцѣ 2 и стоялювцѣ 1.

Переглядъ політичный.

——

Въ Нѣмеччинѣ вѣдъ довшого часу ходили слухи, що канцлеръ кн. Гогенльоге має подати ся до дымісіи. За причину подавано поважнѣ лѣта канцлера, бажане вѣдпочинку. И дѣйстно пѣсля найновѣйшихъ вѣстій внѣсъ кн. Гогенльоге просьбу о дымісію, а цѣсарь принявъ ю, а канцлеромъ, презесомъ прускоо кабінету и міністромъ заграничныхъ справъ занменувавъ гр. Більова.

——

Въ Босніи панує велике невдоволенѣ зъ міністра спѣльного скарбу Каллая. До Будапешту має прибути незабаромъ боснійска депутація, зложена зъ 100 особъ, абы перевести дальшу акцію противъ него. Деякѣ посли угорского сойму приякли депутаціи свое поперте въ сѣй справѣ. На засѣданю угорского сойму, на котрѣмъ президентъ міністрѣвъ Шель вѣдповѣдати-ме на интерпеляцію въ боснійскѣй справѣ, будуть такожь присутнѣ члены боснійскоп депутації. Депутація робить такожь заходы, абы одержати послухане у цѣсаря, котрый теперь, якъ звѣстно, перебуває на Угорщинѣ.

——

Въ Хінахъ варить ся. Боксеры рушають ся въ напрямѣ на пѣвнѣчь вѣдъ Пекіну. Въ провінціи Шантунѣ вертають они до своихъ осель. 12.000 Боксерѣвъ вѣстало побитыхъ и змушеныхъ до утечи пятьма тысячами хіньского цѣсарского вѣйска. Французскій вѣйска прибули 15 с. м. до Паотінфу. Про отсю выправу звали въ мѣстѣ вже давнѣйше, проте хіньскій урядники та маетнѣйшій люде забрали ся зъ мѣста, забираючи зъ собою всѣ дорогоцѣнности, а тѣ, що лишили ся, здали мѣсто безъ опору. Скрѣзь по мѣстѣ свѣтять пустками...

Цѣсарскій едиктъ, котрый наказує укарати тыхъ, що пѣдняли бунтъ, вважають за сфальшованый. Чінъ и Лігунчанъ говорять, що про него нѣчого не знають. Мабуть выдумано его въ надѣѣ, що въ сей способъ удасть ся здержати експедицію союзныхъ вѣйскъ до Паотінфу. До Тіентсіну прибувъ посолъ Чіканъ. Россійскій посолъ одержавъ приказъ, зъ цѣлымъ персоналомъ посольства перенести ся якъ найскорше до Пекіну. Цѣсарскій двѣръ, якъ звѣстно, прабувъ уже до Сіпауфу. На думку лондоньского Standardu треба бы цѣсареви и цѣсаревѣ-вдовѣ загрозити, що, коли они не вернуть зъ дворомъ до Пекіну, то союзнѣ вѣйска збурять гробы ихъ предковъ и позалять династію Манджурѣвъ. Така грѣзьба помогла бы... Въ Пекінѣ мало вѣдбути ся 12 с. м. засѣдане дипльоматѣвъ, на котрѣмъ поставлено такѣ условя мировыхъ переговорѣвъ: покаране винныхъ урядникѣвъ; заплата вѣдшкодованя; внесене фортѣвъ въ Таку и всѣхъ инпихъ фортѣвъ межи Тіентсіномъ а моремъ; заказъ ввозити стрѣльне оружє; призначене сталои сторожѣ для посольствъ; внесене чунліямену, а установлене хіньского міністра заграничныхъ справъ; завѣшене державныхъ испытѣвъ на 5 лѣтъ вѣ всѣхъ тыхъ провінціяхъ, въ котрыхъ мордовано чужинцѣвъ; гарантія нормальныхъ зносинъ зъ хіньскимъ дворомъ и цѣсаремъ. Ухвалено такожь, абы всѣ тѣ условя, коли хіньске правительство згодить ся на нихъ, були оголошенѣ цѣсарскимъ едиктомъ. Однакъ формальна ухвала въ тѣй справы не запала еще.

——

А на полудневѣй кѣнчинѣ Африки хлопскій народъ Бурѣвъ, вмираючи, силує ся бодай въ останне вкусити ще ворога, щобъ лишити память по собѣ. Однакъ смертнымъ симъ судорогамъ вже туй-туй кѣнець. Невеликій вѣддѣлъ Англійцѣвъ напазъ Бурѣвъ коло Веневеръ. 7 Бурѣвъ забили, 2 дѣстало ся до неволѣ, Англійцѣ не понесли нѣякихъ стратъ. Иншій вѣддѣлъ Англійцѣвъ розбивъ Бурѣвъ коло Лайтерсбурга, але потѣмъ дѣставъ ся вѣдъ огонь иншого бурского вѣддѣлу. При сѣй нагодѣ стратили Англійцѣ двохъ людей, а одного ранено. Таймісъ Бота, братъ звѣстного генерала, передавъ Англійцямъ мѣсцевѣсть Фолькерустъ. Поволи кѣнчить ся все. Англійцѣ мають чого тѣшити ся...

Неподѣльний та рентовий господарства.

Що-с дуже спѣшить ся нашѣй шляхтѣ въ тыми быстроумными аґрарными реформами, що выгрѣли ся въ краковскѣй, неоконсервативнѣй кузни а внесений въ соймъ дѣдичемъ Гупкою та псевдо-хлопомъ Поточкомъ. Мимо рѣшучои опозиціи цѣлого краевого населеня, мимо тысячныхъ протестѣвъ, мимо голосѣвъ народу на вѣчахъ та голосѣвъ независимои прасы, верховодяча кліка завзяла ся не уступити и таки свои замѣры перевести.

Якъ звѣстно, минувшои соймовои сесіи въ наслѣдокъ остроп опозиціи зъ соймовои меншости полагоджено на-разъ справу сихъ внесень компромісово и вѣдослано ихъ до краевого выдѣлу безъ нѣякого поручена анъ вказівокъ. Та вже, видко, були такій пильній люде, що постарались, абы оба внесеня прийшли на порядокъ обрадъ найблизшои соймовои сесіи, и то зъ конкретными внесеями краевого выдѣлу.

Що не дасть ся перевести вѣдъ разу и въ короткѣмъ часѣ, се — думають шляхетскій менери — можна буде поволи та частками перешварцувати. Тому-то и справоздане та внесеня краевого выдѣлу дотыкають головно „włości rentowych“ проектованыхъ Поточкомъ. Цѣль сего проекту менче-бѣльше та сама, що и проекту Гупки се-бъ-то вытворене, — при помочи всего краевого населеня — невеликого числа богатирѣвъ-мужикѣвъ, що мали бы интересы бѣльше схожій на интересы великои посѣлости, нѣжь на интересы нашои звычайнои, дрѣбнѣнькои хлопскои маси. Изъ-за фігового листка „podźwignięcia średniego stanu“ вызирає хитрый замѣръ: скрѣпити ряды ворожои мужикамъ консервы новыми полками „дѣдичикѣвъ“ меншого калібру, и то таки зъ помежи самого мужицтва. „Włości rentowe“ — се способъ до того. Край се-бъ-то усе краеве населене дасть грошѣ, абы кѣлькохъ мужицкихъ богатирѣвъ мало до крайности обчислений позички на пѣднесене своихъ господаретвъ та на парцеляцію бакрутуючихъ дворѣвъ. Бо весь той проектъ обдуманый тѣлько для „ekonomicznie silnych“ загородъ.

Такъ отъ зъ тымъ проектомъ краевый выдѣлъ вже майже покѣнчивъ. Ухвалено поставити въ соймѣ внесокъ на отворене при Банку краевѣмъ осѣбного вѣддѣлу для рентового кредиту; за тымъ вѣзвано Банкъ краевый до вѣдповѣднои змѣны статута въ цѣли емісіи рентовыхъ паперѣвъ и розширена парцеляційного вѣддѣлу; ухвалено внести проектъ о тымчасовѣй неподѣльности рентовыхъ господаретвъ, якъ и проектъ для ихъ организаціи въ спѣлки чи союзы; вкѣнци ухвалено внести о признане рентовымъ паперамъ гарантіи краю се-бъ-то вѣдклекати ся до хлопскои кишенѣ.

Що-до проекту Гупки видѣлъ краевый рѣшивъ засягнути гадки о нѣмъ вѣдъ краевои комісіи для справъ аґрарныхъ.

Такъ поспѣшнымъ темпомъ пѣдготовляє ся теренъ для Гупкового проекту.

Вѣдозва.

——

Адміністрація „Господаря“ оголосила въ числѣ 10 *выставу овочѣвъ въ Перемышли на день 26 н. ст. жовтня въ кѣмнатахъ Руской Бесѣды*, вѣдъ 10—1 годины черезъ полудне.

Сеся выстава мала обнимати єдино тѣ сорты, що суть въ нашѣмъ пѣдсоню безусловно плѣдній (родять що року), а при тѣмъ и показній выглядомъ, хочь бы и не вѣдзначали ся величиною. Тымчасомъ дѣстало ся намъ письмо ц. к. австрійского помольогічного товариства слѣдуючого змѣсту:

„Наколи въ Галичинѣ не удало ся до теперь спонукати якій авторітетъ, щобы взявъ въ руки орґанізацію удѣлу краю въ парискій выставѣ овочѣвъ, бачимо ся спонукаными нормальный сортиментъ найбѣльше розширеныхъ и найлучшихъ сортъ яблокъ и грушокъ, якій въ кѣнцемъ жовтня ще найдуть ся, зложити при помочи поодинокихъ выставцѣвъ.

Потрѣбній суть зъ найбѣльше розширеныхъ сортъ краевыхъ найважнѣйшій — найбѣльше 15 сортъ яблокъ и 15 сортъ грушокъ, кожда сорта 25—30 дуже гарно розвитыхъ примѣрникахъ, а зъ кѣлькохъ передовсѣмъ важныхъ по 60—100 (пѣсля величины) старанно сортованій и добре въ скринку запакованій.

Отожь позваляємо собѣ В. Всч. укланно запросити до ласкавои участи въ зложеню такого краевого сортименту овочѣвъ, и намъ прихильно, коли можна вѣдворотною почтою, подати до вѣдомости якій сорты черезъ Вашу доброту можна намъ надѣятись дѣстати.

Въ разѣ згоды повѣдомимо Васъ, коли и де належить тѣ овочѣ выслати, бо таки ще надѣємо ся, що може яке центральне мѣсце рѣшить ся взяти въ руки ширшу орґанізацію обсылки сеи выставы, бодай въ одпои частины краю.

Се-жь таки шкода, що въ Вашѣмъ краю не найшовъ ся нѣхто, що пѣднявъ бы ся представити краевый сортиментъ овочѣвъ на тыхъ фаховыхъ обзорнихъ, на котрѣ являть ся интересенты зъ всѣхъ краѣвъ свѣта. У всѣхъ нашихъ краяхъ — зъ выимкою Шлеска — удало ся зложити красный показъ овочевыхъ продуктѣвъ краю, бо они пѣзнають вповнѣ далекосягдѣсть свѣтовои выставы.

Изъ Старін примѣромъ дано намъ до розпорядимости — черезъ выс. выдѣлъ краевый на кошты краю — цѣлый ладунокъ ватоновый 200 м. с. franco площа выставы въ Парижи. Се здѣлано въ добре зрозумѣлѣмъ интересѣ загалу, позаякъ на всесвѣтнѣй выставѣ пѣдготовляє ся интересъ на десятки лѣтъ. На торговлю всесвѣтну можна вплывати одно при такихъ нагодахъ, черезъ вѣдповѣдній заряджена.

Нѣмецкій, россійскій, англійскій импортеры, що шукають за овочами, запбанюють ся на всесвѣтнѣмъ обзорѣ въ Парижи зъ жереламп побору, тѣ однакъ мусять намъ бути заступлений. А въ рочѣмъ примѣчаємо, що пересылка такихъ бѣльшихъ скѣлькостій овочѣвъ не есть навѣть ризикомъ, бо по перше — маємо забезпеченый 50% опустъ на належатости пересылковѣй, а зъ другои стороны се рѣчь певна, що такій вѣдличный I-а товаръ буде мати въ Парижи по высокихъ цѣнахъ порывающій збыт.

Подѣбно повиненъ бувъ здѣлати и нашъ край; се грѣхъ не вызыскати выставы, щобы спомогти торговлю овочами а черезъ те и плеканье самои садовины“...

Сю вѣдозву насиѣшу до насъ въ послѣднѣй порѣ, помѣщуємо тутъ до прилюдног вѣдомости Родимцѣвъ трудячихъ ся плеканемъ садовины. Ся вѣдозва дае намъ, Русинамъ, въ послѣдній хвили нагоду станути хочь-бы и въ скромныхъ розмѣрахъ въ заводы на всесвѣтнѣмъ обзорѣ овочѣвъ въ Парижи, а черезъ те ратувати честь тои частины краю, що заселена нашимъ, рускимъ племѣнемъ.

Не тратячи въ симъ предмѣтѣ дальшихъ слѣвъ, проснмо звернути увагу на осудъ неповоротности рѣшаючихъ чинниковъ нашого краю въ наведенѣй тутъ вѣдозвѣ ц. к. австрійского помольогічного товариства и на жичливу его надѣю, що найде ся бодай одно мѣсце, що рѣшить ся взяти въ руки орґанізацію обсылки сеи выставы, бодай зъ одног частины нашого краю.

Принадковою есть обставина, що точно въ часѣ рѣшаючѣмъ о обсылцѣ всесвѣтнои выставы овочѣвъ въ Парижи, наша адміністрація заповѣла pro doma sua скромненьку ограничену выставу овочѣвъ, и то яко перший несмѣлый крокъ нашъ на поли помольогічнѣмъ, обчисленый на малый яно кругъ концентруючій ся около „Господаря“. Въ виду однакъ повышеног вѣдозвы ц. к. австрійского помольогічного товариства уважаємо патріотичнымъ обовязкомъ нашимъ подати ся до прилюдног вѣдомости, щобы черезъ те спонукати широкій круги рускій, займаючій ся плеканемъ садовины, до надсылки на заповѣджену выставу такихъ сортъ яблокъ и грушокъ, котрѣ своими прикметами кваліфікували бы ся до пересылки на всесвѣтну выставу овочѣвъ въ Парижи, на руки свѣтлого ц. к. австрійского товариства помольогічного, котре остаточно порѣшить, котрѣ зъ сортъ плеканыхъ въ рускѣй части Галичины а надбелыхъ выставцями-Русинами, кваліфікують ся на всесвѣтный осмотръ въ Парижи.

Якъ низко стоить нашъ край въ плеканю садовины и въ выкористаню всесвѣтного торгу для того матеріялу, що его посѣдаємо въ садахъ истнуючихъ, се документуе якраз помѣщена тутъ вѣдозва. Въ нашихъ рукахъ есть: репутацію рускои части краю ратувати, а заразомъ и доказъ жизненості Русинѣвъ подати зборовою обсылкою парискои всесвѣтнои выставы овочѣвъ, до котрои зладжена свѣтле ц. к. австрійске товариство помольогічне дае згаданою вѣдозвою такъ жичливу принуку, а льокальна, спершу на найскромнѣйшій розмѣры обчислена выстава овочѣвъ зъ рамени редакціи „Господаря“, такъ щасливу нагоду. Зъ нашои стороны оголошуючи сю рѣчь, дѣлаємо всьо въ нашихъ силахъ можливе, а вѣдъ Родимцѣвъ залежить дану намъ нагоду выкористути въ розмѣрахъ диктованыхъ патріотизмомъ.

Переходячи на практичне переведене рѣчи, оповѣщаємо, що овочѣ, якій мали бы бути присланій до насъ, до розсмотру и пересылки на руки ц. к. австр. помольогічного товариства на всесвѣтну выставу въ Парижи, мусять пѣсля оповѣщеня тогожь товариства бути сортованій по 25—30 штукъ въ однѣй пачцѣ и старанно опакованій въ здорову отаву а ще лучше въ суху а нечутку полову, щобы не обгнили ся. Скоро назва сорты есть точно знана, належить ю выписати на скринцѣ, а такъ само и имя и побутъ надавця; коли-жь назва помольогічна не есть знана, належить выписати назву овочу льокальну. Въ окремѣмъ же письмѣ до Адміністрації „Господаря“ належить подати всѣ прикметы материног деревины, а особливо оцѣнку ея родючости и ея розповсюдненя въ околици. Тутъ примѣчаємо, що старанемъ нашимъ буде, щобы по можности всѣ надѣсланій намъ овочѣ, хочь бы они до высылки на всесвѣтну выставу и не кваліфікували ся, були помольогічно класифікованій, зъ чого для выставцѣвъ буде сеся користь, що будуть знати точно, яку помольогічну назву мають надѣсланій ними овочѣ.

Высылку оплатну овочѣвъ на адресу: *Адміністрація „Господаря“, Перемышль, Побереже ч. 1.* належить зарадити такъ, щобы найдальше до 24 н. ст. жовтня наспѣли вже конечно на мѣсце свого призначеня. На день же 26 жовтня упрашаємо Родимцѣвъ, що мають помольогічне знане, до льокалю „Бесѣды“ въ Перемышли на 11 годину передъ полуднемъ для помочи въ першѣмъ розклясифікованю оказовъ, якихъ надсылку предлежача вѣдозва споводуе.

Родимцѣ! Нашъ край повиненъ стати ся тереномъ продукціи овочѣвъ на цѣлу пѣвнѣчну Европу. Пѣдсоне и земля надае ся зовсѣмъ до того. Десять лѣтъ енергічнои, одноцѣльнои працѣ, а край нашъ рѣдный мусить стати ся експортовымъ краемъ овочѣвъ, маючи пѣчѣвній краевы недалеко. А щобы до того дѣйти, на се потрѣбне широке заинтере-

---

ючого (1680) року дня 24 сѣчня зъѣхали ся на нараду до Люблина. Уніятскій митрополитъ Кипріянъ Жоховскій и король подбали о тое, щобы зѣздъ бувъ якъ найторжественнѣйшій. Та не такъ склало ся, якъ ждало ся! Православнѣ рѣшили не явити ся на тѣмъ зѣздѣ. Пѣсля ихъ думки справы рускои церкви мавъ рѣшати соборъ епископѣвъ, духовенства и представителѣвъ „людства“, але безъ вмѣшуваня и безъ вплыву правительства, до котрого они не мали довѣря. Та й не годило ся помиинати царгородского патріярха, котрого они узнавали головою рускои церкви.

Въ означенѣмъ дни прѣхавъ весь руско-католицкій епископатъ зъ митрополитомъ Жоховскимъ, явило ся много священиковъ, черцѣвъ и свѣтскихъ Русинѣвъ католиковъ, а православныхъ прибуло дуже мало. Хоть якъ не на руку бувъ для Шумляньского той зѣздъ, але вонъ прѣхавъ разомъ зъ унѣвскимъ архимандритомъ Варлаамомъ Шептицкимъ та зъ виднѣйшими монахами и священиками львѣвскои епархіи. Ще передъ отвореномъ нарадъ показало ся, що зѣздъ не удавъ ся, не доведе до цѣли, для котрои бувъ скликаный. Противъ такихъ аборѣвъ запротестувало луцке Ставропігійске брацтво и выслало до короля депутацію зъ инструкцією, пѣдписаною 55 найзнатнѣйшими православными дворянами. До депутації выбрали трохъ могучихъ и вплывовыхъ братчикѣвъ: князя Вацлава Четвертиньского, Даниля Братковского брацлавского пѣдстолія и Андрея Гулевича кіївского пѣдчашого. Депутаты заявили, що они не вдають ся въ жадній переговоры въ справахъ вѣры безъ вѣдомости патріярха царгородского. Рѣшучій выступъ депутації спонукавъ нунція и короля выслати письма до митрополита Жоховского, щобы не отвиранъ нарадъ, анѣ не зачинавъ диспутъ, а всѣхъ зобраныхъ завѣзвавъ на зѣздъ до Варшавы. А коли се було неможливе, то король приказавъ всѣмъ розѣхати ся, а назначивъ новый реченець зборѣвъ на 24 червня 1680 р. Розумѣе ся, що той зѣздъ не вѣдбувъ ся.

Сеся неудача переконала короля, що обережность, въ якою поступавъ Шумляньскій, одиноко вела до цѣли; на прихапцѣ такои важной справы не полагоджує ся. Владика, вернувши зъ Люблина, поѣхавъ до короля до Яворова, щобы обговорити плянъ поступованя въ будучности. Ту заявивъ вонъ другій разъ, що приступить до унія, якъ лишь король сповнить условя, якій вонъ и митрополитъ Жоховскій поставлять. Король згодивъ ся на тую пропозицію. Слѣдуючого [1681] року зъѣхавъ Шумляньскій разомъ зъ архимандритомъ Варлаамомъ Шептицкимъ и игуменомъ Сильвестромъ Творовскимъ на соймъ до Варшавы, де ихъ дожидавъ перемыскій владика Инокентій Винницкій. Тутъ вѣдбула ся довша конференція зъ уніятскимъ митрополитомъ Жоховскимъ, а вѣдтамъ зъ гетьманомъ Яблоновскимъ и королемъ. Обезпечивши вольности и права уніятскои церкви, епископату, клира и мирянъ, заявили оба епископы и ихъ товарищѣ, монахи Шептицкій и Творовскій, що приступлять до унія, але актъ той має задержати ся въ тайнѣ ажь до слушного часу. Католицке вѣроисповѣдане зложили они въ палатѣ королѣвскѣй на руки митрополита Жоховского въ присутности великого гетьмана коронного.

(*Дальше буде.*)

сованє ся плеканемъ садовины; а першимъ степенемъ до розбудженя сего интересу есть ревізія, що маємо у себе здалого, годного плеканя и находячого покупъ. А сеи ревізіи не зробить ut docent exempla, нѣхто, єли мы самѣ не возьмемо ся до того. Коли будемо мати чимъ обдслати параску выставу при помочи ц. к. австр. помольолічного товариства, то се буде въ нашу користь о стілько, що на тѣмъ всесвѣтнѣмъ осмотрѣ де гладатимуть теренівъ продукуючихъ овочѣ зъ замилуваньемъ, не бранне и насъ, колишныхъ Тирольцѣвъ всходу, що колись-колись слали овочѣ галерами до Гданьска и на Чорне море, а и днесь рвуть ся зъ галицкого запущеня на широкій свѣтъ, мѣжь рухъ культурный. Але хочь-бы на се не рефлектувати, выстава овочѣвъ въ Перемышли нехай стане ся намъ ревіёю нашого питомого рускаго садовництва, на котрій здѣлавши бодай першій побѣжный осмотръ того, що маємо, подамо собѣ руки до стремлѣня, щобы **власными силами** нашу руску краину вызволити вѣдъ грѣха крайного занедбаня садовництва, котре географічно кваліфікує нашу вітчину на край експортовый овочѣвъ для заміонъ пѣвночи.

Адміністрація „Господаря“.

НОВИНКИ.

— **Русины!** Памятайте на бурсу Філіи Рускаго Товариства педагогічного въ Станиславовѣ!

— **Зъ Львѣвскаго Бояна.** Запрошуючи симъ до вступленя въ члены Львѣвскаго Бояна, повѣдомляє выдѣлъ, що приймає зголошеня въ члены товариства въ часѣ вправъ хоральныхъ, який вѣдбудуть ся завтра, въ пятницю, о год. 7½ вечеромъ, въ великій комнатѣ Рускои Бесѣды (ринокъ ч. 10.).

— **Въ сали замковій въ Тернополи** дня 23. и 24. жовтня с. р. отворена вѣдъ год. 8. рано до 5. вечеромъ выстава овочѣвъ и цвѣтѣвъ. Вступъ вѣдъ особы 20 сотиковъ, для ученикѣвъ и рѣльниковъ 10 сотиковъ.

— **Пригадка.** Взыває ся духовенство руске ярославске, щобы въ виду наказу ц. к. староства выготовити списъ ополченцѣвъ въ языцѣ латиньскѣмъ, предложило тѣ выказы въ языцѣ рускѣмъ. На се дали мы слово. [Просить ся другѣ газеты перепечатати се memento.] — *Деканальный.*

— **Товариство „Руска Бесѣда“ въ Перемышли** просить Вп. панѣ и панѣвъ на вѣдчитъ проф. д ра Щурата п. з.: „Похороны славного чоловѣка“ [сатира], що вѣдбудесь 21. жовтня 1900. Вступъ 30 сот. Початокъ о 8 вечеромъ. — *Выдѣлъ.*

— **Зъ Городка** пишуть намъ: Въ мѣсяци липни с. р. ухвалила рада громадска въ Мавковичахъ завести у себе руску переписку зо всѣма властями. Коли повѣдомлено о тій ухвалѣ наше ц. к. староство, одержавъ вѣйтъ сейчасъ зазывъ „do przesłuchania“, а явившись на терминѣ, почувъ таку реприменду вѣдъ ц. к. комісаря Ленчинского: „Co wy tutaj napisali? Co to jest? To wy chcecie wszystko tutaj przewrocić do góry nogami! Już raz dostaliście naganę (за тое, що не приняв польского письма вѣдъ жидѣвского каталу зъ нашого мѣста), teraz was po raz drugi upominam, ażebyście się nie ważyli pisać tutaj po rusku!“ Кинувши руске письмо пѣдъ ноги, загрозивъ вѣйтови, що заплатить 20 коронъ кары, єли важить ся внести що-небудь по руски. Коли-жь недавно всѣ наши громады предложили староству листы выборчѣ для IV. и V. курій, а вѣйтъ зъ Мавковичъ предложивъ тіи листы по руски написаны, повторила ся самажь така исторія зъ тымъ придаткомъ, що на сего вѣйта наложено кару 10 коронъ, а всѣ акты мусѣвъ до 24 годинъ переписати на польске. Лишь одинъ „оповѣщена“ позволило прабити въ громадѣ руснѣ, поучаючи збраныхъ вѣйтѣвъ, що у власнѣмъ обсягу дѣлана можуть уживати рускои мовы, а за тое въ „poruczonym zakresie działania“ мусить (?) бути всьо по польски писане. — Примѣтите выпадає, що громада тая вѣдъ 1895 року провадить переписку зо всѣма нашими властями, крѣмъ староства, по руски, та невѣдѣки не стрѣтила супротивленя, лише староство одно переслѣдує руске письмо. На якій законнѣй основѣ?!

— **На загальныхъ зборахъ академ. товариства „Союзъ“ въ Черновцяхъ** выбрано такій выдѣлъ: Платонъ Лушпиньскій студ. філ. голова, Микола Левицкій студ. правъ заступникъ головы, Ив. Вишньовскій студ. правъ I. писарь, Гр. Герасимовичъ студ. правъ II. писарь, Вас. Семовичъ студ. філ. бібліотекарь, Альфр. Мѣнкушъ студ. правъ касіярь, Ив. Ясеницкій студ. правъ господарь, Павло Шухевичъ студ. правъ контрольоръ, Мик. Харжевскій студ. філ. членъ выдѣлу. Заступники выдѣловыхъ: Осипъ Назарскій студ. правъ, Емануель Стратійчукъ студ. правъ, Адріянъ Артимовичъ студ. філ. — Заходомъ научного кружка „Союза“ вѣдбуде ся въ недѣлю о год. 3 по полудни въ сали „Народного Дому“ популярный вѣдчитъ проф. Маковея въ получени зо співами и деклямацією. Вступъ вѣльный.

— **Д ръ Евгенъ Кобриньскій**, санітарный асистентъ при черновецкѣмъ правительствѣ обявъ урядованє. Сей нашъ землякъ — лише „Буковина“ — теперь членъ нашои рускои громады, бувавъ свѣтами: бувъ лѣкаремъ у Босни, вѣдбивъ кампанію зъ Турками у Мекку и потѣмъ бувъ въ Празѣ, поки вернувъ ся до насъ. Дуже мило бачити его помѣжь нами.

— **Изъ Станиславова** пишуть намъ: Въ рускій церкви прибито на стѣнѣ лавы табличку зъ написію „Добровольній жертвы для бѣдныхъ“, а подъ нею видне напись польска „Dobrowolne ofiary dla biednych“. По що сего? Тажь Поляки не умѣщують нѣколи рускихъ написій! Се робить дуже немиле вражѣне, якъ лишь увійти до церкви.

— **Карна розправа противъ Дашиньского** въ Краковѣ [о котрій мы писали вчера] закончила ся вчера о год. 3½ пополудни. Трибуналъ засудивъ Дашиньского на 10 тыждневъ строгого арешту. Оборонець Дашиньского зголосивъ въ имени Дашиньского жалобу неважности и вѣдкликъ вѣдъ вымѣру кары Въ часѣ промовы Дашиньского трибуналъ засудивъ его на 50 коронъ дисциплінарной кары за высказъ: „Є на свѣтѣ прокураторы, що конфіскують часописи зъ приватныхъ мотивовъ“.

— **Університетскій клініки и амбулятории.** Зъ початкомъ 1900/901 школьного року вѣдкрыто, подѣбно якъ попередныхъ роковъ, на медичномъ выдѣлѣ львѣвского університету клініка и амбулятории. Убогимъ недужимъ удѣляють въ амбулаторіяхъ лѣкарскои помочи даромъ, а именно: въ клініцѣ внутрѣшныхъ недугъ проф. д-ра Глюзиньского вѣдъ 8 до 9½ год. рано; въ хірургичній клініцѣ проф. д-ра Рідігера вѣдъ 8½ до 10 рано; въ клініцѣ шкірныхъ и венерычныхъ недугъ проф. д-ра Лукасевича вѣдъ 8 до 10 рано; въ гінекольогичній клініцѣ проф. д-ра Марска вѣдъ 9 до 10 год. рано а въ окулістичній клініцѣ проф. д-ра Махека въ 10—11 годины передъ полуднемъ.

— **Епілогъ процесу** величкои касы ощадности. Передъ касаційнымъ трибуналомъ переводила ся два днѣ польска господарка у величкій касѣ ощадности, котра свого часу наробила богато шуму въ краю тымъ бѣльше, що въ тую справу замѣшаный бувъ посолъ Чеча. Процесъ въ I. инстанціи скончивъ ся засудженямъ обжалованныхъ Новацкого директора касы и бурмістра въ Подгуржи и купца Блята на 3 роки вязниць, директора касы и бурмістра въ Величцѣ Коха и бухгальтера касы Комніта на 4 роки вязниць, купцѣвъ и цесаровъ касы Лінкера, Вімера и Зайденфрава на 5 лѣтъ вязниць, купца Вальдмана на 5 мѣсяцѣвъ и купца Гросмана на 3 недѣль арешту. Два послѣдній приняли смирно выровъ и вже вѣдпокутували свою кару, але не вдоволились нимъ прочій обжалованій и внесли черезъ своихъ заступниковъ жалобу неважности. Найздібнѣйшій адвокаты стали въ оборонѣ обжалованыхъ [д ръ Корнфельдъ, д-ръ Ландесбергеръ, д ръ Гольдгамеръ, д ръ Гайнбергеръ], черезъ два днѣ розшибали ся ихъ огнистій мовы по стѣнахъ трибуналу, не оббашло ся и безъ тяжкихъ докорбъ на адресу посла Чеча, котрый „сѣномъ выкрутивъ ся“ зъ цѣлои аферы, але все то не помагало. По чотыро годинній нарадѣ оголосивъ президентъ сенату Уле выровъ: Жалобы неважности Коха, Віммера, Лінкера, Блята и Зайденфрава не увзглядняє ся. Жалобу неважности Новацкого и Комніта узнано въ одній точцѣ оправданою, именно що-до засудженя ихъ за ошуканчу криду и що-до той точки обохъ увольнено, але нишихъ точокъ жалобы Новацкого и Комніта не увзглядненo. Що-до кары трибуналъ потвердивъ выровъ що до Лінкера, Вімера, Зайденфрава [по 6 лѣтъ] и Блята (3 роки) а натомѣсть, по причинѣ вѣдкликы прокураторія що-до низького вымѣру кары для Коха и Комніта (по 4 роки) и Новацкого (3 роки), трибуналъ пѣдвысивъ кару всѣмъ тремъ на пять лѣтъ.

— **Сумна пригода** лучила ся въ Збаражи а жертвою ей стала ся молода дѣвчина. Дванадцять и кѣлька лѣтна панночка Бронислава Городиска занедужала на тифъ. Помочь лѣкарска, конзиліи не богато помагали. Мати панночки зателеграфувала передвчера по брата, ветеринаря Герасимовича зъ Тернополя, и той пріѣхавъ помочи сестрѣ обслугувати хору. Вчера сконстатували лѣкарѣ припадково якусь рану на клубѣ и заординували окклады карболемъ. Аптика выдала карболь зъ написію „отрута“. Герасимовичъ зробивъ окладъ и поставивъ фляшочку зъ карболемъ на вѣкно помѣжь вазонки. По якомсь часѣ змучена Городиска хотѣла подати недужій лѣкъ, а що всѣ лѣки були въ темныхъ фляшочкахъ, то подала недужій черезъ похибку ложку карболю. Внаслѣдокъ того панночка померла за пѣвъ годины.

— **Пригода чи злочинъ?** Недавно найшли пастухи въ Тартаковѣ утопленыхъ въ рѣцѣ двохъ паробчакѣвъ Стефана Кубасу [18 лѣтъ]. И реведене доходженя доказало, що оба выѣхали вечеромъ зъ кѣньми на нѣчь. На сѣножати селянина Сильвана Гінця пустили конѣ на пашу, а самѣ въ кожухахъ и чоботахъ положили ся спати надъ самымъ берегомъ рѣки. Позаякъ тои ночи лютила ся велика буря, то можливе, що они перепудженій и нагло зо сну збуджений утѣкаючи стратили напрямъ и самѣ попадали у воду, котра въ тѣмъ мѣсци на 2½ метра глубока. Але не выключена и друга евентуальность. Именно подозрѣвають, що Иванъ Семчукъ, служащій Сильвана Гінця, користаючи зъ того, що оба паробчаки спали, затягнувъ ихъ до воды, абы въ сей способъ вѣдстрашити другихъ вѣдъ пашеня коней на чужихъ сѣножатяхъ. Тѣло Стефана Кубасы добули зъ воды безъ чувбъ, хоть справджено, що вѣнъ выйшовъ зъ хаты въ чоботахъ.

— **Причина послѣдной пожежи Угнова**, котра нанесла мешканцямъ майже на мілінъ шкоды, выясняє ся. Въ пятницю вечеромъ лишили жиди запалену свѣчку на столѣ а самѣ забрали ся до божницѣ. Вѣдъ свѣчки займила ся на вѣкнѣ фіранка, котру вѣтеръ черезъ отворене вѣкно нагнувъ до свѣчки, а служниця, побоюючись лайки, вѣдбивала фіранку и придушивши огонь выкинула ся на пѣдъ. Тамъ фіранка тлѣла цѣлу нѣчь аж слѣдуючого дня въ суботу запалилъ ся домъ а огонь зъ него розбѣшовъ ся по цѣлѣмъ мѣстѣ.

— **Латиньскимъ епископомъ у Черновцяхъ** має стати Нѣмець зъ Вѣдня, графъ Рудольфъ Мельсъ-Кольоредо. Такъ пишуть нѣмецкій часописи. Вонъ має дбстати частину доходбвъ, призначеныхъ на львѣвске архіепископство и и зъ того жита. Пишучи о тѣй справѣ черновецка „Буковина“ каже: „Дуже се не подобає ся галицкимъ и буковиньскимъ Полякамъ, бо вони хотѣли бы мати въ Черновцяхъ епископа-Поляка, щобы помагавъ польщити Русинбвъ. Зъ сеи причины мы радибйшій бачити Нѣмця на епископскѣмъ престолѣ анѣжь Поляка. Польскій газеты нарѣкають такожь на то, що грошѣ на черновецкого епископа мае дати львѣвскій епископатъ. Се, кажуть, кривда. Але коли такъ кривдать рускихъ епископбвъ у Львовѣ, що имъ обрывають доходы, то се, розумѣе ся, не є нѣяка кривда...“

— **Польско-москофільска сполка въ станиславовскій гімназіи.** Сего року прийшовъ до Станиславова въ характерѣ гімназіяльного суплента „господинъ“ Дороженьскій, чоловѣкъ „коренно русскій“ до тои степени, що на самый видъ украиньско-рускои часописи або книжки дбстае лихорадку, а щобы взяти ей въ руки, про те й думати годѣ. Але вѣдъ сеи „засады“ вѣдступае той „господинъ“ въ одномъ выпадку, коли въ гімназіи вчить украиньско-рускои мовы зъ вѣдручникбвъ, писаныхъ фонетичною правописію. Якъ отсе годить „господинъ“ професоръ зо своими „убѣжденіями“, то рѣчь не наша, а его „широкои“ [якъ и въ кождого зъ нашихъ „русскихъ“] совѣсти; для насъ интересно лишь за те, чи учить вонъ въ школѣ украиньско-рускои мовы такъ, абы ученики мали зъ сего правдивый хосенъ. Отже на жаль такъ не є. Про научуваня сего педагога въ самборскій гімназіи може кождый дознати ся зъ „Молодої України“; про его поступованя въ станиславовскій гімназіи маємо вже також цѣкавѣ звѣстки. И такъ „господинъ“ професоръ уживає въ школѣ такого „язычія“, якимъ писаный „Галичанинъ“, а коли одинъ ученикъ зъ II. класы заявивъ ему въ своѣй дѣточій щирости, що „не розумѣе, що ихъ професоръ говорять“ то шан. педагогъ попавъ у велику злость, котру побольшила ще та обставина, що и всѣ иншій ученики II. класы потвердили наивне призванє свого товариша. Ты бунтуешь класу! „Крикнувъ розлюченый педагогъ, вхопивъ хлопця за руку и повѣвъ до директорскои канцеляріи, а п. директоръ, не розпытуючи навѣть о що пѣшло, покаравъ хлопчину за krnąbrność i nieposłuszeństwo“ пятигодинным карцеромъ. Значить ся, въ станиславовскій гімназіи навѣть хлопчина зъ першои або другои класы обовязаный розумѣти „язычія Галичанина“, якого добре и редакторы тои часописи не розумѣють, бо инакше покарають „господинъ“ Дороженьскій и директоръ Терлікоескій (котрый мимоходомъ сказавши, такими горить ефектами до мовы „братнього народу“, що зимою 1899 р. домагавъ ся, абы вѣдчитъ на Шевченкивыхъ вечерницяхъ въ гімназіи бувъ выголошеный по польски; про иншій его „подвиги“ надѣемо ся поговорити ширше другамъ разомъ, бо шкода абы вони пѣшли въ забуте.

Такъ то у насъ, выховуеть ся молодѣжь въ народномъ дусѣ! — *М. Лозинській.*

— **Огнѣ.** Въ Конотопахъ, сокальского повѣта згорѣла на тамошнѣмъ фольварку стодола зо збожемъ вартости 3.600 к. Огонь бувъ здаеть ся пѣдложеный, але пѣдпалника до теперь не выслѣджено. — Въ Суховцяхъ збараского повѣта запаливъ громъ стодолу селянина Василя Шурана и она згорѣла разомъ зъ цѣлорѣчнымъ добуткомъ. Шкода 600 кор.

— **Роботы около иконостаса** въ церкви „Народного Дому“ у Львовѣ поступають скоро на передъ безъ огляду на холодну осѣнь. Золоченє и лакированє вже покончене, орнаментація кѣнчить ся. Недавно рѣшивъ управляючій совѣтъ Народного Дому обезпечити иконостасъ [безъ иконъ] на 15.000 зр. Иконы въ роботѣ, а хрестъ зъ Розпятемъ буде вже невдовзѣ умѣщеный на иконостасѣ. Цѣлый иконостасъ зъ иконами буде коштувати около 30.000 зр.

— **Швець операторомъ.** Въ Тернополи прорѣзавъ собѣ шевскій ученикъ долоню. Майстеръ, не надумуючись довго, зашивъ ему долоню дратвою. Рѣчь очевидна, хлопцеви грозить теперь закаженє крови.

— **Катастрофа въ монастири.** Въ вѣдпустомѣсци Порхонѣ въ польскѣмъ Королѣствѣ приключило ся въ нѣчи зъ 6 на 7 с. м. велике нещасте. Вечеромъ удали ся прочане на супочинокъ до двоповерхого дому, призначеного на нѣчлѣгъ, абы на другій день рано встати до богослуженя, котре мало торжественно вѣдбути ся въ процесію.

Коли все пѣснуло пѣдъ крылами темной ночи, розлегли ся нагло страшній, проразливій крики, а потѣмъ бити въ дзвоны на трѣвогу. Отей проймаючій крики та гомінъ дзвонбвъ зловѣщо розлягали ся въ гробовій тишинѣ — монастирь сей положеный въ багнистій околиці середъ густыхъ лѣсбвъ далеко вѣдъ людскихъ осель. Повставъ страшный переполохъ, побольшуваный ще нѣчною темнотою. Въ страху передъ огнемъ, котрого въ дѣйсности зовсѣмъ не було, позривали ся всѣ прочане и почали тиснути ся до дверей, а не могучи ихъ найти вѣдъ разу, скакали вѣкнами и страшно калѣчили ся, падаючи по сходахъ, розбиваючись о камѣне. На долинѣ утворила ся цѣла куча людей. Верхній привалювали долѣшныхъ, а всѣ кричали нелюдскими голосами. Доперва парохови монастыря та поліціи вдало ся успокоити переполоханыхъ; розбслано такожь полотна для тыхъ, що ще выскакували зъ вѣконъ, абы ихъ охоронити вѣдъ нещастя. Коли все успокоило ся, выдобуто 40 трупбвъ и бѣльше якъ 20 раненыхъ. Теперь провадить ся въ сѣй справѣ слѣдство, бо є пѣдозрѣне, що отсей заколотъ выликано за для рабунку.

— **Дрѣбній вѣсти.** Прав. катихитомъ для вышои гімназіи въ Черновцяхъ именованый сотрудникъ церкви св. Параскевы о. Дмитро Цопа.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Господарство промыслъ и торговля.

— **Цѣна рогатои худобы** на вѣденьскѣмъ торзѣ. На торгу д. 15 жовтня пригнано рогатои худобы призначенои на зарѣзъ 5337 штукъ, мѣжь тымъ зъ Галичины . . 439 „ зъ Буковины . . . . . 11 „ Торгъ ожывленый. Галицкій волы плачено: прима 74 до 78 К; секунда 68 до 73 К.; терція 58 до 67 К., выимково плачено по 80 до 82 К. — Пѣдтучений бугаѣ и коровы по 56 до 70 К.; — худый товаръ по 38 до 56 К. за метрачный сотнарь живои ваги.

Выказъ складаныхъ жертвъ

Для погорѣльцѣвъ Угнова зволили надѣслати на руки пѣдписаного: Ихъ Преосв. Кирскопъ Чеховичъ 50 кор., Вп. Лонгинъ Рожанковскій 10 к., Всч. оо. Викторъ Матюкъ 10 к. 10 с., Лука Осмѣловскій 10 к., Димитрій Гузаръ 16 к., Иванъ Пастернакъ 40 к., Василь Кондрацкій 28 к., Романъ Кордасевичъ 42 к., Теодоръ Савойка 14 к. и Антонъ Бончевскій зъ Америки 25 к., разомъ 250 кор. 10 сот. — Всѣмъ Вновь. Добродѣямъ складаю именемъ нещастныхъ щире спаси-Бѣгъ! Заразомъ звертаюсь отсимъ вдруге головно до Впр. и Всч. Отцѣвъ Духовныхъ зъ горячою просьбою о дальшій жертвы для прибитыхъ горемъ и нуждою тутешныхъ мѣщанъ, стратившихъ въ пожежи изъ свого доробку майже все, що лише стратити можна, а число нещастныхъ не мале, бо згорѣло 179 домовствъ, въ тѣмъ 74 христіяньскихъ а около 400 будынковъ зо всѣмъ сегорочнымъ зборомъ. — Свящ. *Володимиръ Гойдишъ*, завѣдатель парохіи.

Русины! Памятайте на Домъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

Телеграмы.

Лъондонъ 18. жовтня. Вечѣрній дневники доносять зъ Вашінгтону, що державный департаментъ одержавъ урадове потвержденє про статє Чанґіхуана, бувшого хінъского посла въ Вашінгтонѣ.

Лъоренцо Маркізъ 18. жовтня. Въ суботу вѣдъѣзджає Крігеръ на „Джівуші“ до Марсилії.

Берлінъ 18. жовтня. Нѣмецкій парламентъ зостане скликаный на 14. падолиста.

Філядельфія 18. жовтня. Конференція промысловцѣвъ и властителѣвъ копалень вугля приняла жадання горникбвъ, отже стрейкъ покончений.

Вѣдень 18. жовтня. Міністеръ вѣйны Крігхаммеръ выѣхавъ на довшій часъ до Семмерінгъ.

Надѣслано.

Д-ръ Антоній Роицкій
(Берґеръ)

Спеціялістъ для недугъ шкірныхъ и венерычныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвѣдченою, довголѣтною. Також Пацѣнъ на взбръ Lindevisen парою.

Ординуе вѣдъ 9—11 рано пополудни вѣдъ год. 4—6

На жадане лѣки можуть бути выданій зъ аптики въ дискретный способъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львовъ ул. Заморовича ч. 5. 167

ПЕРЕКАЗЫ
на Варшаву, Берлинъ, Парижъ, Лондонъ
выдає
СОКАЛЬ и ЛЛІЕНЪ
банковый Домъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Поручена въ провінціи выконують ся вѣдворотною почтою. 7 (I.)

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площа Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Академікъ глядає лекцій на село. Ласкаві зголошеня просить ся надсилати: *Академік poste restante Жовтанці.* 475 2—3

Вода булзвинова

до мытя лиця по оголеню, знаменита,
фляконъ 1 кор.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: склепы вдасней: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Краковъ: Сукенницъ ч. 20, Черновцѣ: Рынокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24.

Повѣдомлене.

Отсимъ маю честь повѣдомити Поважану Публику, що зъ початкомъ падолиста с. р. **переношу свою Торговлю делікатесовъ до ново выбудованого рускаго Народнаго дому въ Стрыю.**

Торговля, заосмотрена въ свѣжій делікатесы тѣстъ, чаю, руму, лікеровъ, и головный складъ вина на мѣру и бутельки, буде сполучена также зъ реставрацію.

Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ, прошу о ласкаве попертє, а старанемъ моимъ буде добрыми стравами, ретельною и скорою услугою вдоволити Поважану Публику.

Зъ глубокимъ поважанемъ
І. Грайнеръ.

512 1—8

ЗАЛЮЗІИ и СТОРЫ

припоручая П. Т. Публицѣ по найдешевшихъ цѣнахъ фабрика

І. ХРІСТОФА

заложена въ р. 1873 367 36—36

Львовъ, улиця Яблоновска ч. 9.

Найдешевше

ОГНЄ ШТУЧНІЙ

поручае магазинъ фірмы 397 10—16

Кавчиньскій и Оберскій, Львовъ.

ПОДЪ ЗВѢЗДОЮ.

АПТИКА

ПЕТРА МІКОЛЯША

у Львовѣ, Коперника ч. 1

поручае

ВИНА ЛѢЧНИЧІ Д-ра Кароля Міколяша

вѣдзначаний найприхильнѣйшими свѣдоцтвами высшихъ повагъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.

НАЙНОВѢЙШІЙ ПЕРФУМЫ

выробу парискихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Шперъ и Societte Hygienique

Всякій приборы до бактеріольогіи и мікрохеміи.

Найлучшій средства косметичній и тоалетовій француский. 398 20—30

Воды лѣчничі ґазовій

перевышаючій роднимій воды мінеральній

ПРИРЯДЫ ХІРУРГІЧНІЙ

англійский, француский и нѣмецкій найлучшои якости.

Хемікалія для П. П. фотоґрафовъ.

Цѣс. корол. упр.

Рафінерія спіритусу, фабрика рому, лікеровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старій горѣлки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout" на напивки, также правдивый оцетъ спіритусовый. 366 57—?

Склады для вѣета: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

КАВУ

лучшу въ тонкахъ ворочках 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай куранційный

въ фляшкахъ 1/2 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняк французскій

въ фляшкахъ 3/4 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку 3/4 літрову

поручае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

20 87—0

Старшій мужчина

нежонатый або вдовець найде користне мѣсце яко касіеръ въ гандлю делікатесовъ. Зголошеня зъ дотеперѣшнымъ описомъ занятя надсылати до Торговлѣ И. Бориса въ Перемышли.

511 1—10

Ученика

зъ укінченою I. кл. гімназ. въ вѣцѣ до 15 лѣтъ приймe Торговля И. Бориса въ Перемышли. 511 1—10

Найбольшій выборъ гробовыхъ вѣнцевъ

по найдешевшихъ цѣнахъ поручае похоронне заведене „Stella" К. Слотовича Львовъ Валова ч. 11. 492 1—15

До Всечестнѣйшого Духовенства!

Прочь зъ жидовскою бляґою!
!!! Свій до свого!!!

Выробы ножовничій, захваляваний шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше зъ ґарантіею на мѣсци

Бритвы англійскій, власній, солінґеньскій и швайцарскій у великомъ выборѣ въ цѣнахъ вѣдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду бритву передъ высилкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надае ся до волося, вымѣняю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ Бритвы безпеченства [скаліченє выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся] Геннельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ
НОЖОВНИКЪ
Львовъ, ул. Галицка ч. 6.

Зъ разомъ поручаю всякій выробы ножовничій въ моѣй роботни выконаній.

Вытягъ зъ листовъ признана:

ВПоважаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надісланій 2 бритвы и ножички, котрій мимо ихъ коп цѣны є дуже добрій и радшу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

Девятники 31 серпня 1900.
483 5—104 Дороттеушъ Конобъ

Перший рускій складъ машинъ до шитя!

Незрівнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Ножній вѣдъ 27 до 65 зр.
Ручни „ 25 до 48 зр.

Условія сплаты пристушній. Готівкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жадане даромъ. 3—104
483

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*
Львовъ, Галицка 6.

новость. новость.

Хто хоче мати красне и бѣле тіло,

най уживае кремъ всѣдніои красоты и воду ліліеву Станислава Липницкого, котра усуває веснянки и жовтій плямы зъ лиця, а лице выбѣлює и робить нѣжнымъ.

Дістати можна лише въ дротеріи

Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
ул. Сикстуска, ч. 21 30—34

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ спеціяльній роботни постелій

Іосифа Шустера
Львовъ, улиця Коперника ч. 5.

О 60% дешевше, чимъ деинде.

Одинока у Львовѣ піротехнічна роботня

ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО
„зъ Варшавы"
при ул. Домбровского число 4

поручае

Штучній огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетований сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенґальскій, сальоновій, пахучій въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажане даромъ и оплачений.

489 28—36

Золотый медаль. **МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ** Золотый медаль.

СТАНИСЛАВА ВРОНЬСКОГО

у Львовѣ, ул. Театральна ч. 5

(напротивъ катедрального костела)

поручае по найприступнѣйшихъ цѣнахъ свій щедро заосмотреный магазинъ футеръ, такъ готовыхъ якъ и поодинокій шкоры, такожъ матерія на покрытя футеръ у великомъ выборѣ.

Цѣнники на жадане franco. 514 1—6

ТЕОФІЛЬ КОНІСТИНЬСКІЙ

АРТИСТЬ-МАЛЯРЪ

мешкае 20 лѣтъ у Львовѣ, принимае загально, що входить въ украсу церковну и просить уклінно Выс. Пр. Духовенство о занотованє адресы до дальшихъ услугъ въ искуствѣ

Львовъ, улиця Краковска число 20. 205

Перша краєва фабрика цементовыхъ

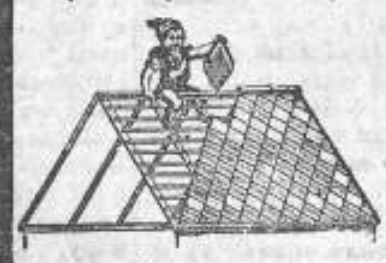

ДАХОВОКЪ

у Львовѣ

Тов. реєстров. зъ ограниченою порукою

поручае свою патентовану цементову даховку, котрои доброта, тревалость, щѣльность и гарна форма ставлять єю высоко понадъ всякій до теперь знанй покрытя.

Цѣнники, кошторисы и взоры высилае на жадане якъ также приймае замовлена

Адольфъ

КАМПЕЛЬ

Фабрика бетоновыхъ выробовъ, складъ портляндъ цементу и всякихъ будовляныхъ артикулювъ.

Львовъ — ул. Городецка ч. 3.

ТЕЛЕФОНЪ № 460. 121 1—0

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1900.

цѣсля часу середньо-европейского [цѣлѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львовского.]

посп.	особ.	приходить до Львова	посп.	особ.	вѣдходять зъ Львова
		День			**День**
	6·20	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·25	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	7·45	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Підволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова		6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Термополя, Бродовъ на Підзамче		6·43	„ Підволочискъ зъ Підзамча
	8·00	„ „ „ гол. дворець	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои (гол. двор.)		8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·15	„ Янова
	11·45	„ Ярослава, Любачева		9·25	„ Підволочискъ зъ гол. дворца
	11·55	„ Ицканъ, Станислав, Козовы		9·55	„ Черновець
	12·55	„ Янова на гол. дворець		9·42	„ Підволочискъ зъ Підзамча
1·35		„ Кракова, Вѣдня		—·—	„ Белзца, Равы, Любачева
	1·15	„ Сколього, Хирова, Калуша	1·35		„ Підволочискъ зъ гол. дворца
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина	2·08		„ „ „ Підзамча
2·20		„ Підволочискъ на Підзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Кереземезе
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабовки
	5·40	„ „ „ Підзамче		—·—	„ Ярослава
	5·17	„ „ „ гол. дворець			
	6·00	„ Сокаля, Белзца, Любачева			**Нѣчь**
		Нѣчь	12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава	2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
12·20		„ Черновець, Букарешту		4.15	„ Кракова, Хирова, Коросна
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Орлова		6·10	„ Станиславова
	3·12	„ Підволочискъ на Підзамче		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
	3·35	„ „ „ гол. дворець		6·50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Синока		7·25	„ Сокаля, Равы рускои
	9·45	„ „ „ „ Хирова		7.10	„ Термополя зъ гол. дворца
	10—	„ Ицканъ, Підвысокого, Козовы		7·33	„ „ „ Підзамча
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Любачева		9·12	„ Янова 1/10 до 30/9 1900 включно
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Синока		10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	—·—	„ Ицканъ, Козовы, Підвысокого		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Ивовича
	10·12	„ Підволоч. Бродовъ, Коничинець		11·—	„ Підволочискъ, Бродовъ г. дворца
	10·30	„ „ „ на гол. дворець		11·23	„ „ Гримайлова Підзам.
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту			

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъде 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ держанои при ул. Красицкихъ ч. 5.

Львовъ ул. Сикстуска ч. 2. Замовленя зъ провінціи вѣдворотною почтою.

Лінолеумъ до покрытя цѣлыхъ покоѣвъ
Диваники передъ умивальню зъ Лінолеумъ
Диваны зъ Лінолеумъ
Хѣдники зъ Лінолеумъ

LINOLEUM CERATA

Спеціяльный фабричный складъ

першои австрійскои фабрики въ Трієстѣ.

ФАРТУШКИ.
ОБРУСЫ.
Охороны для стѣнъ.
Простирала гумовій и пѣдкладки для дѣтій.
Борты до кредензу, пѣдставки, імітаціи дерева и мармору. 847 18—26

Цераты до покрыта меблѣвъ въ перскихъ, смирненьскихъ и рѣзнородныхъ десеняхъ.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одпѣчадный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянъскои. Зъ друкарни Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Йосифа Лан...

Ч. 226. Львовъ, Пятница 6 (19) Жовтня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переминѣ разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Конопниска ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароли Людвика 9, и А. Окѣшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кришановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wolkeile 11.; Hasserstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Hasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты приймаютъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатками
въ Австрії: на цѣлый рокъ . . 16 зр. на пів рокъ . . 8 зр.
за границею: на цѣлый рокъ . . 22 зр. на пів року . . 11 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рокъ . . 14 зр. на пів року . . 7 зр. на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.
Редакція, Администрація и Експедиція пів. ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Реклямаціи неопечатані вільні від порта.
Неодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.
Отголошеня звычайні приймаютъ за ціну 10 кр від одного стрічки инсератового або як мѣсце в рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.
Подяки и инші домовскі привычаї числятъ ся по 15 кр. від стрічки.

Синедріонъ нечестивыхъ.

Центральный комітетъ — якъ вже ся офіціяльне шляхотеско польскій выборчій комітетъ — стрѣнули въ сѣмъ роцѣ такій удары, що захитили не на жарты его „центральностію“, та ясно якъ на долони показали властивый, вузко-партійный характеръ сего комітету.

Комітетъ сей се той синедріонъ нечестивых, що протягомъ цѣлыхъ лѣтъ управлявъ політичною акцією польскои суспільности въ нашомъ краю, що дусивъ въ самомъ зародѣ кождый ясніїшій та критичнѣйшій проблескъ публичнои опініи, що на его услугахъ стояла цѣла ультра консервативна або зазпродана псевдо-демократична праса, що диктувавъ безъоглядно свою волю всѣмъ повѣтамъ черезъ повѣтовыхъ маршалковъ чи иншихъ „mężów zaufania“, що пильнувавъ, абы нѣякимъ способомъ не допустити до політичнои еманципаціи галецкои суспільности зъ пѣдъ верховодства шляхоцко консервативнои кліки, що вкінци надужитями, терроризмомъ, отже й такими способами, на якій карный законъ предвиджує бѣльшій або меншій кары, затыкавъ уста міліонамъ руского населенія.

Зростаюче освѣдомленє середъ людовыхъ масъ польского народу захитало значѣне сего синедріону. „Бунтъ“ зачавъ ся зъ сѣлъ, вѣдъ хлопа. Коли та сѣра мужицка маса, такъ тяжка до зъорганізованя, рушила ся, коли она, збита въ густій лавы опозиційныхъ хлопскихъ партій, зачала завзяту „борбу хатъ зъ дворомъ“, то якъ же далеко мусѣло посунути ся насильство, доконуване шляхоцкою клікою на народѣ, якъ глубоко зайшли рапы завда й нею интересамъ масы! За селами пѣшли мѣста та еманципували ся вѣдъ шляхты скорымъ темпомъ. Остаточно вѣрній доси сателіты шляхоцкихъ менеровъ, народовій демократы, пробачивши, що вмъ усувае ся грунтъ зъ-пѣдъ ногъ, збрехали зъ дволичною політикою та позабувши ся зъ своихъ кругівъ доброи половины мамелюковъ, и полишивши ихъ для „omasty“ панамъ-шляхтѣ, станули до бою зъ пануючою клікою.

Все те довершило ся передъ выборами, такъ, що панки зъ центрального комітету знайшли ся безперечно въ чималомъ клопотѣ, якъ ту задержати при собѣ авреолю „центральности“. Пробовано репарувати комітетъ, роблено засѣдання, проектовано деякій пѣбы уступки, не такъ абы приманити демократовъ, бо ихъ вже вважае се за страченыхъ, якъ щобы замылити очи загалови и мати основу тымъ сильнѣйше вдарити на опозицію. — Зъ усеи-жь тои репарациі выйшло стѣлько, що до выборчои нарады надъ выборами и установленемъ кандидатовъ покликавъ комітетъ ще и дещо людей зъ-поза себе — якъ то офіціяльно звучало: „делегатовъ повѣтовыхъ та мѣйскихъ передвыборчихъ комітетовъ.“

Та все те не змѣняе нѣ трошечки характеру сего комітету, бо якъ выбираютъ ся сій делегаты — се рѣчь аже надто звѣстна По повѣтахъ выбирае ихъ конвентикль найконсервативнѣйшихъ елементовъ, скликаный „mężem zaufania“ (звычайно маршалкомъ або що) а зъ мѣстъ то на 30 ледве десята часть се бъ-то 3 мѣста выслали своихъ делегатовъ, прочій жь 27 выпросили собѣ опѣку центрального комітету.

Теперь саме дня 18 с. м. зъѣхали ся тій „делегаты“ зъ усѣхъ усюдовъ, абы выбрати десятьохъ зъ помѣжь себе въ центральный комітетъ.

Dziennik polski i Gazeta Narodowa пишуть, що було ихъ тамъ 142. О скѣльки зъ ихъ тенденціѣного справозданя можна вымѣркувати, то участники сего збору розпадали ся на двѣ групы: проворныхъ махеровъ и наівныхъ баранковъ. Першій, якъ д-ръ Скалковскій, Войтко Дзедушицкій и д-ръ Соколовскій, гремѣли богато за „народову солідарность“, „повагу народову“, а загаломъ на тему „єдность то сила“, скрываючи цѣлкомъ на способъ нашихъ москвофілівъ пѣдъ сій гарній фразы свои властивій замѣры.

Другій тежь промавляли за и миромъ, єдностію, згодою, вырозумѣлостію, любовію, рѣвностію всѣхъ станівъ и всѣма тыми магнетичными окликами, якихъ наче слѣпый плотъ тримая ся всякій невышколеный політично та добродушно-наівный елементъ.

Вкінци въ „мирѣ и згодѣ, єдности и любови“ выбрано зъ помѣжь „всѣхъ станівъ“ 10 парадіеровъ до центрального комітету. Ось они: графъ Водзіцкій, графъ Станиславъ Стадніцкій, Альбінъ Гайскій, Казіміръ Ценьскій, инфулатъ Вальчиньскій, стояловець (sic!) Дата, włościanin Семіонъ Пудикъ (?!), бурмістръ Нового-Санча д-ръ Барбацкій, посолъ д-ръ Шецль та Фелікъ Созаньскій. Ось еліта народу!

— —

По тій комедіи було засѣданє самого центрального комітету, де кооптовано новыхъ 10 членовъ зъ помѣжь редакторовъ та иншои бранжи и раджено надъ выборчими махерствами.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Жовквы пишуть намъ:

Пригадуемо нашимъ патріотамъ, що выборчій листы въ нашомъ повѣтѣ вже выложеній, и просимо провѣрити, чи всѣ наши люде тамъ вписаній.

Такожь пригадуемо, що въ недѣлю д. 21 с. м. вѣдбудутъ ся передвыборчій збори въ Мостахъ великихъ. — *Комітетъ.*

— —

Зъ Золочева:

Въ понедѣлокъ д. 29 с. м. вѣдбудутъ ся передвыборчій збори въ Зборовѣ о год. 11 передъ полуднемъ, на котрыхъ являть ся оба кандидаты. О год. 9 вѣдправить ся служба Божа въ мѣсцевій церкви.

Вѣдъ выдѣлу Рускои Рады. — *Рожанковскій. Яновичъ.*

— —

Зъ Чешановского:

Дня 23. с. м. о год. 1 зъ полудня вѣдбуде ся передвыборче вѣче въ Любачевѣ. На се вѣче запрашае выборчій комітетъ всѣхъ нашихъ людей зъ Чешановщины, а такожь вѣдпручниковъ зъ тыхъ повѣтовъ, котрій разомъ зъ нами голосуютъ (въ пятій курій повѣты яворовскій, городецкій, ярославскій и ланцутскій, а въ IV. курій повѣтъ ярославскій). Такожь просить выборчій комітетъ пп. кандидатовъ, щобы на сѣмъ вѣчу явили ся и зголосили свои кандидатуры.

Комітетъ выборчій.

— —

Зъ Станиславова пишуть намъ дня 18 жовтня:

Нинѣ вѣдбуло ся засѣданє повѣтового комітету выборчого, на котрѣмъ голосовано надъ кандидатурами въ IV-ом курій. Найбѣльше голосовъ одержавъ д-ръ Евгеній Левицкій, однакъ не мавъ абсолютнои бѣльшости. (Крѣмъ сего пѣдносять тамъ, якъ звѣстно, кандидатуру о. Бариша и сов. Карановича.) Выбрано вѣдтакъ вѣдпоручниковъ до окружного комітета, котрый мае зѣбрати ся дня 25 с. м. За д-ромъ Левицкимъ стоять, окрѣмъ значноі части Станиславовщины, особливо Товмаччина; за сов. Карановичемъ Надвірняньщина, але се найслабшій повѣтъ для независимого кандидата. Противъ д-ра Левицкого воюютъ тымъ, що вонъ есть радикалъ, а противъ о. Бариша, що вонъ клерикалъ; розумѣе ся, що одно и друге тверджене есть безпѣдставне.

— —

Зъ Залѣщицкого:

Дня 16 с. м. вѣдбули ся зборы въ Добровлянахъ коло Залѣщикъ. Явило ся 5 священниковъ и около 30 селянъ. Выбрано головнымъ організаторомъ о. Григорія Ковча зъ Лисовець (п. Тлусте) и ухвалено скликати *передвыборче вѣче на день 26 жовтня въ пятницю до Тлустого.* Передъ вѣчемъ вѣдправить ся Служба Божа въ парохіяльній церкви.

— —

Зъ Самбора:

Выборчій комітетъ въ Самборѣ, завваный на нарадѣ дня 11 с. м., скликуе на д. 25 с. м. въ четверъ о год. 10 зрана до салѣ Народного готелю въ Самборѣ великій передвыборчій збори, на котрій просить выборцѣвъ зъ усѣхъ повѣтовъ нашого выборчого округа явити ся якъ найчисленнѣйше. Запрашае такожь пп. кандидатовъ на послівъ въ IV. и V. курій самборскои, щобы явили ся на зборахъ и представили ся зѣбраным выборцямъ.

За комітетъ *о. Петро Погорецкій.*

— —

Зъ Яслівця:

Запытуемо сею дорогою повѣтовый комітетъ; коли зволить скликати передвыборчій збори въ Яслівци? Но нашій гадцѣ крайна вже пора; а найлѣпшимъ днемъ для Яслівця був бы вторникъ 23 с. м., для Потока 24 с.

---

(6)

Унія въ львівскій епархіи.

II.

[*Постепенный упадокъ православія въ львівскій епархіи та взагалѣ въ цѣлій Польщи и причины того упадку. — Потайній змаганя епископа Іосифа Шумлянского завести унію въ львівскій епархіи.*]

(Дальше)

По довершеню того акту Шумлянскій и митрополитъ Жоховскій предложили въ основно обробленомъ меморіялѣ всѣ постуляты Русинівъ уніятовъ. Зажадали они, щобы король затвердивъ усѣ права и вольности, якій уніяты давнѣйше одержали вѣдъ польскихъ королівъ, починаючи вѣдъ короля Володислава III. (1443 р.). А спеціяльно домагали ся, щобы католики грецкого обряду мали такій самій права, якъ мають латиняне. Яко головнѣйшій постулятъ поставили, що духовенство мае мати голосъ на соймикахъ и свого депутата въ трибуналахъ, а епископы мають засѣдати въ сенатѣ и бути зрѣвнаній въ правахъ зъ латинськими врархами. Епископи, архимандрити и взагалѣ всѣ высшій чины церковній мають займати тѣлько Русины, а митрополита мають выбирати епископы и весь рускій клиръ цѣлои речи-посполитои, а вѣдтакъ предкладати королеви до затвердженя. Василіянскій монастырѣ мають прийти пѣдъ власть епархіяльного епископа, а также всѣ братства мають бути пѣдъ епископскою контролею. Духовенство мае судити епископъ, а не свѣтскій суды, и взагалѣ всѣ уніяты мають въ процесахъ въ справахъ вѣры удавати ся до суду епископского. Епископы застерѣгали собѣ бѣльшій вплывъ на обсаду парохій, щобы негримотный нид відуа не купували собѣ презентъ вѣдъ колаторовъ и не вевували ся межь клиръ. Для рускои шляхты и рускихъ мѣщанъ домагали ся полекшѣ та тыхъ правъ, якій мали шляхта и мѣщане латинники. Особливо розходилось имъ о мѣщанъ, щобы ихъ не выключувано вѣдъ урядовъ мѣйскихъ та щобы було имъ позволено осѣдати въ мѣстахъ, купувати и будувати домы и свобѣдно вести торговлю та ремесла. Для Винницкого застерегли епископію перемыску, а для Шумлянського адміністрацію добръ кіівскои митрополіи и кіівопечерскои архимандрія та зворотъ добръ галицкои епископіи, а по крайній мѣрѣ Пѣдгородя коло Галича. На останку пѣдчеркнули зъ натиском, що бажаютъ задержати ненарушено обрядъ грецкій, домагаютъ ся забезпеченя самовѣльного переходу зъ обряду грецкого на латинскій, що и такъ есть заказане булею папы Урбана VIII, та застерегли ся противъ вмѣшуваня латиньскихъ епископовъ въ управу рускои церкви.

Король, одержавши тое письмо рускихъ епископовъ, зложивъ окрему комісію*), котра мала розмотрити всѣ постуляты и выготовити вѣдповѣдну грамоту. Дня 18. марта 1681 р. предложила комісія тую грамоту — названу „list komplanacyi i zgody wiecznej między Duchowieństwem Grecko-Ruskim“ — королеви Янови Собѣскому, а вонъ затвердивъ ей универсаломъ выданымъ у Варшавѣ дня 31. марта 1681 р. Король признавъ усѣ справедливій поступляты епископовъ и деякій вволивъ сейчасъ, а кромѣ того обѣцявъ, що постарае ся на сегорѣчнѣмъ соймѣ, щобы рускій епископы одержали мѣсци въ сенатѣ а клиръ и мѣщане жаданій права и свободы, а кромѣ того выробить шляхотство для мѣщанъ: Василія Корендовича, Александра Журавского, Ивана Мокрицкого, Александра Кручкевича, Константина и Александра Тарновскихъ*). На останку звернувъ ся зъ зазывомъ до епископовъ, щобы постарались о отворене духовныхъ семинарій въ своихъ епархіяхъ.

Передъ вѣдѣздомъ зъ Варшавы Шумляньскій вручивъ правительству готову програму дальшого поступованя, щобы розширити унію. Головно домагавъ ся, щобъ не робити много розголосу, а по-тихо та консеквентно дѣлати и прихилювати до унія розумнѣйшихъ священниковъ та черцѣвъ и вплывовыхъ дворянъ та братчиковъ-мѣщанъ. А вжежь нѣякимъ чиномъ не повинно ся силувати до унія и переслѣдувати православныхъ за-для вѣры, бо добре дѣло не переводить ся страхомъ и насиломъ. Противъ насиля ужиють православній насиля; дворяне, братства, духовенство и народъ двигнуть ся противъ гнобителівъ, а така внутрѣшна межиусобица не выйде на добро анѣ церквѣ анѣ державѣ. Несправедливый гнетъ приневолить знасилуваныхъ шукати опоры за границею, у Москвы а навѣть у Турка, и тому було бы нерозумно и неполітично доводити до тои крайности. Правительство мае много иншихъ способовъ помочи унія и зробити ей популярною у православныхъ. Коли король и соймъ дадуть полекшѣ и права уніятамъ**), коли свѣтскій люде перестануть вмѣшувати ся въ кожде найменше дѣло рускои церкви, коли перестане душехватство, то православній певно не будуть боронити ся вѣдъ унія зъ такимъ завзятемъ. А коли уніятске духовенство буде могло свобѣдно стыкати ся зъ православными, то черезъ таку вымѣну гадокъ добуде ся пригожій теренъ до згоды. И здавало ся, що верховодячій круги послухають рады Шумляньского, бо вже соймъ въ 1681 р. давъ деякій пѣльги уніятамъ. Але скѣнчило ся тѣлько на починахъ. Наступають грѣзній борбы въ Туреччиною. Король и владика Шумляньскій пѣшли пѣдъ Вѣдень бити Турка, inter arma перервала ся робота, справа унія зѣйшла на другій планъ.

Шумляньскій все ще уважавъ ся православнымъ епископомъ и адмініструвавъ добра православнои митрополіи, мимо того, що царь московскій ще 1679 р. поставивъ кіівскимъ митрополитомъ Гедеона Четвертиньского, епископа луцкого, и вѣддавъ кіівску митрополію пѣдъ власть московского патріярха. Коли-жь Польща 1686 р. вѣдступила на вѣчній часы мѣсто Кіівъ Москвѣ, заявили православній владики въ Польщи, що они належать до царгородского патріярхата, що не узнаютъ теперѣшного кіівского митрополита, а зажадали нового митрополита, що мешкавъ бы въ областяхъ речи-посполитои. Король вволивъ волю владикъ и поставъ Шумляньского адміністраторомъ кіівскои православнои митрополіи та призначивъ ему доходы зъ всѣхъ волостій митрополіи.

Шумляньскій, ставши на чолѣ цѣлои православнои врархіи, мавъ великій вплывъ и силу и тому въ бѣльшою смѣлостію и отвертостію ставъ усувати противниковъ унія. Головно звернувъ вонъ увагу на священниковъ зъ-за кордону, зъ Кіівщины, та на вандровныхъ монаховъ, що то находили въ розлогу епархію владики, бунтували народъ и ширили

---

*) Въ складъ тои комісіи ввійшли: кіівскій латиньскій епископъ Янъ Вѣтвицкій и три свѣтскій магнаты: Яблоновскій, Галецкій и Карчовскій.

*) Гляди грамоту выпечатану въ „Зорѣ галицкій“ за рокъ 1860, стор. 218—221.

**) За вплывомъ Шумляньского король Янъ III. выдавъ универсалъ въ таборѣ пѣдъ Тысьменицею дня 10. липня 1686 и въ тѣмъ-то универсалѣ освободивъ руске духовенство въ королѣвщинахъ [добрахъ коронныхъ] вѣдъ всякихъ податковъ и тягаровъ. Одно тѣлько „поголовне“ мало руске духовенство платити, але поголовне платили и латиньскій священники въ цѣлій речи-посполитій.

м., а для Бучача 25 с. м., бо въ тыхъ дняхъ суть тамъ тиждневі ярмарки. Въ Язловци відступає на заборы свій дімъ ч. Данило Гафтковичъ.

Павло Петрицкій.
Дан. Гафтковичъ.

Антольоґія „согласія“.

Мы вже вказували на фарисейске поведене „Галичанина“ и его москвофільскихъ приверженцівъ, котрі кричать „согласіе! консолидація!“, а рівночасно обсыпують тыхъ людей, въ котрыми будьто хотять консолідувати ся и „согласно“ йти, найгрубшими инвективами и инсинуаціями. „Галичанинъ“ въ одномъ числі трохи нібы-то був змякъ и признавъ ся, що може де-въ-чімъ и помилиръ ся, але відтакъ зновъ зачавъ своєю методою поступати, такъ, що если бы у кого и справдї була сяка-така вїра въ щирість заступованя нимъ партій, котрон вінъ же-жъ есть офіціальнымъ орґаномъ, то вїра тота, коли-бъ опирати ся именно на его статьяхъ, мусить уступити абсолютному не то недовірю але пересвідченю о злій волі.

„Противне согласію и консолидації Дїло“ выстерїгає ся, окрімъ двохъ трохъ відповідій на зачіпки, якъ найпильнійше всякихъ зачіпокъ зо своєи стороны та взагалї всего, що могло бы дразнити та розбивати руски силы. Такъ робимо въ нашихъ статьяхъ, а навіть справозданяхъ о руху выборчімъ стараємо ся надбсланій намъ письма лагодити и, о скільки можна, пропускаємо остріший мїсця. Тымъ способомъ бажали-бъ мы, щобы вытворивъ ся настрій такій, що вся интензивність звернула бы ся противъ спільныхъ противниковъ. „Галичанинъ“ старає ся противно неустаннымъ підозрівяннямъ, тенденційнымъ представленемъ фактівъ и обставинъ та простыми клеветами руску суспільність настроити якъ найбільше ворожо противъ народовцівъ, противъ вызначныхъ ихъ людей и противъ „Дїла“.

Возьмїмъ н. пр. лише два остатнї числа „Галичанина“. Въ ч. 225 есть добра третя часть посвячена напастямъ на „Дїло“, на „національно-демократическую партію“, на Романчука и навіть на товариство „Дністеръ“, котре, якъ звістно, анї до выборівъ анї до політики зовсімъ не мішає ся и у всякихъ партійныхъ справахъ старає ся заховувати скрупулятну неутральність. Въ передовій статьи „Почему Дѣло противится консолидаціи“ инсинуує, що „правительство и польскія политики поддерживаютъ національный сепаратизмъ русскихъ галичанъ“, що „національно-демократическая партія получила обезпеченіе относительно выбора нісколькихъ ея членовъ въ парламентъ подъ условіемъ, що она не вступитъ въ соглашеніе съ русско-народною партіею“, що „между національно-демократическою и радикально-соціалистическою партіями существуетъ до того тісная связь, що въ сущности они составляютъ якъ бы одну партію“, що „Дѣло лишь для того не пишетъ на „папову“ такъ, якъ „Громадскій Голосъ“, щобы не оттолкнути отъ національно демократической партіи принадлежащого къ ней духовенства“ — и т. д. и т. д. цїла статья писана въ тімъ самімъ дусї и въ тімъ самімъ тонї, а вкінци покликує ся навіть на „Руслана“.

У вчерашнімъ числі 226 „Галичанина“ редакція въ примітцї своїй до передовои статьи якоись „русской женщины“ инсинуує посередно народовцямъ, що они хотять лише „перехитрити другую партію и не допустити ея сторонниковъ въ парламентъ“, що въ „Дѣлѣ“ стали „въ послідніе время появлятись отзывы, що русско-народная партія должна лишь слѣпо исполнати приказъ національныхъ демократовъ“, що „г. Романчукъ воззвалъ приватнымъ (?) письмомъ своихъ сторонниковъ (?) въ калушскомъ повітї къ водворенію консолидаціи, но консолидація та имѣетъ водворитись лишь на то, щобы перевести выборъ того же г. Романчука (?)“, що „давнїйшою партіею такъ зовимыхъ народовцевъ руководятъ сегодня молодыи, неопытныи радикалы, у котрыхъ на первомъ планї роздоръ и всеобщее розстройство, посредствомъ которыхъ они желали бы перевести народъ нашъ въ таборъ соціалистовъ“ и т. д. и т. д.

Розумїємо, если въ боротьбі двохъ супротивныхъ партій кожда старає ся ужити острого, ба найостріишого оружія противъ другои — хотя воювати затровнымъ оружіемъ якъ не дозволено въ войнї правами военными, такъ и въ боротьбі партійній не повинно уживати ся оружія нечестного. Але не розумїємо, якъ може хтось заманювати до „согласія та консолидаціи“ такими способами, котрі ледви чи личать тогды, коли бъ воювало ся зъ якимъ найгоршимъ ворогомъ на жите и смерть. Тажъ редакція „Галичанина“ и проводирь москвофільскои партіи не можуть не знати того, що таке ихъ поведене есть крайнымъ фарисействомъ, що такимъ способомъ провокує ся більше, нїжъ коли-бъ не було тыхъ солоденькихъ слівъ о „согласію и консолидаціи“, що черезъ те робить ся „согласіе“ навіть у найбільше до того склонныхъ людей прямо неможливымъ. Отже хиба се есть и цїль всего того поведеня, супротивъ котрого острому оружію відпорному, якого ужила „Свобода“, не можна дивувати ся. А може редакція „Галичанина“ — якъ той Шілерівъ Францъ Моръ, що in seinem Munde verwandelt sich sogar das Gebet in Lästerung?...

Мы здержуємо свое обурене на таку тактику и нерадї бы въ часї выборчімъ ужинати такого оружія, якимъ бы противъ такихъ напастій треба воювати. Але и наша терпеливість, якъ и всяка терпеливість людска, мусить мати свою мїру. Се нехай знає и редакція „Галичанина“ и москвофільскій проводирь, котрій повинній бути дуже осторожній въ своихъ напастяхъ, маючи самій такъ багато слабыхъ сторонъ...

Письма зъ краю.

Зъ Збаражщины. [*Просьба до Ексц. п. Намѣстника*].

Получені громады Гущанка, Лозівка и Ободівка мають тов щасте, що у нихъ урядує стара рада громадска вже відъ вісьмохъ лїтъ, а проводить ѣй приятель п. старосты Збаражского Телиховского заступникъ войта Луць Гапѣй. Властивый войтъ Заячковскій є відъ двохъ лїтъ засуспендованый, хотяй рада повітова въ Збаражи еще на весни р. 1899, переконавши ся о нестойности закидовъ ему зробленыхъ, ухвалила одноголосно и переслала ц. к. старостві Телиховскому свій внесокъ на внесене суспензіи и хотяй панъ староста вже кілька разовъ на просьбы громадянъ приречавъ суспензію тую знести. Видко жаль ему свого приятеля Луця Гапѣя покинути.

На домаганя громадянъ позволивъ вкінци п. Староста розписати выборы до новои рады громадскои, а въ днихъ 30 и 31 сїчня 1900 переведено ихъ въ присутности комісаря ц. к. староства, котрый пильнувавъ того, щобы выборы лєґально переведено, и за тое казавъ собі заплатити 24 коронъ, хотяй громада его до выбору не взывала. Але що-жь дѣе ся? До рады громадскои хотівъ конечно бути выбраным ґр. Тишкевичъ, пристай до дочки п. Федоровича, а перепавши при выборахъ, внесъ протестъ до староства въ Збаражи еще въ лютімъ 1900, на котрый громада до сегодня жаднои резолюціи не одержала. Натомість прийшло нове розписане выборівъ на день 4 вересня с. р. и тій переведено вже безъ комісаря. Панъ ґрафъ и снимъ разомъ не достушивъ чести бути раднымъ и, очевидно внесъ новый протестъ. Громадяне отже запытують Ексцелєнцію п. Намѣстника: чи відомо ему що о першімъ протестї, бо ходить чутка, що той протестъ нїколи въ намѣстництві не бувъ; и друге: чи вільно п. старостї Телиховскому тримати суспензію чоловіка чистого въ нескінченість? а трете: чи п. комісарь, що приїхавъ для пильнованя легальности выборівъ, мігъ перевести ихъ нелєґально? — Громадяне Гущанки, Лозівки и Ободівки.

Анґлія по выборахъ.

Выборы до англійскои палаты послівъ покінчені. Правительственна більшість выносить 130 голосівъ, на якій складаєть ся 332 консерватистівъ и 68 уніоністівъ се-бъ то консервативныхъ лібералівъ противъ 187 ліберальныхъ та роботничимъ посламъ та 82 Ирландцямъ. Міністерство Сельсбері-Чемберлєнъ побідило, а въ нимъ и имперіялістична идея Чемберлєна та загаломъ идея велико промыслового и магнатскои Анґлії.

Выборча борба, яка що йно затихла, була навіть якъ на Анґлію незвычайно горяча. Зїйшли ся два основній пріндипы англійского державного житя, станули противъ себе дві супротивній могучі лавы. Найбільше ударівъ сыпало ся въ сторону зненавидженого всего поступового Анґлією Чемберлєна. Сему бірмінґенському фабрикантови а заразомъ міністрови кольовій закидали ліберали особистый интересъ въ имперіялістичній політицї, — и не безъ деякихъ основъ, закидали особистый бізнесъ въ бурскій войнї, зновъ не безпідставно, повытягали всякій грошевій та промысловій его спекуляціи, якій вінъ веде на своїй політицї — остаточно візвали его оправдувати ся передъ судомъ. Та и Чемберлєнъ не зволікавъ зъ відповідію; противникамъ инпутувавъ бракъ патріотизму, що більше навіть державну зраду черезъ прихильність для Бурівъ и т. д. Сварка дійшла до небувалыхъ розмірівъ, що свідчать о завзятости противниковъ.

Замітне и се, що аристократичній дамы объізджали край не гордили вступити и до послідней хаты захвалючи та аґітували за имперялістичными кандидатами. И се знаменитый фактъ, бо свідчить, якъ непевна була побіда кабінета, коли ажь жіночого вилыву треба було ужити до аґітації.

Теперь Чемберлянъ тріюмфує. Та рівночасно и середъ его власныхъ партизантівъ підносить ся тривога, абы сей енерґічный та самолюбный бізнесістъ не захотівъ заступити Сальсберіого на премієрскімъ фотели. Лондоньска аристократія уживає просто всіхъ своихъ заходівъ до того, абы хорого Сельсберіого задержати въ урядї — головного міністра и Чемберлєна заспокоити місцемъ „лідера“ палаты послівъ.

Переглядъ політичный.

Вчера донесли мы, що канцлеръ нїмецкого Союза, кн. Хльодвіґъ Гогенльоге, уступивъ зо свого становища, а его місце обнявъ ґр. Бернардъ Білов. Нинї подамо кілька звісток зъ минувшины обохъ сихъ мужівъ.

Кн. Гогенльоге уступивъ зо свого становища 82-лїтнымъ старцемъ. Баварець зъ роду, католикъ, дїдичъ порадзивілівскихъ добръ на Литві, бувшій президентъ баварскихъ міністрівъ до 1870 р., оперъ ся партикуляризмови полуднево-нїмецкихъ державъ и першій приложивъ руку до зъединеня Нїмеччины. Бувъ такожъ віцепрезидентомъ цлового парляменту, а по нїмецко-французскій войнї нїмецкимъ амбасадоромъ въ Парижи, де пізнавъ ся зъ „поступовыми республиканами“, про котрыхъ писавъ, що будуть забороломъ мира и modus'a vivendi зъ Нїмеччиною. Въ початкахъ 70-тыхъ роківъ бувъ намѣстникомъ Альзациі и Льотарингіи, де удержавъ ся черезъ довшій лїта. Покликаный 1894 р. на місце Капрівіого на канцлера нїмецкого Союза бувъ ініціяторомъ заморскои и кольоніяльнои политики Нїмеччины на-зверхъ.

Его наслідникъ, 45-лїтный ґр. Білов бувъ передъ трома роками нїмецкимъ амбасадоромъ въ Римї при квіринали, опісля зістававъ секретаремъ стану, а теперь обнявъ канцлерство нїмецкого Союза, президентуру прускихъ міністрівъ, міністерство заграничныхъ справъ. Мавъ вінъ поважного противника въ особі нїмецкого амбасадора въ Відни, кн. Айленбурґа, особистого приятеля цісаря Вільгельма, але поконавъ его головно тому, абы політика Нїмеччины супротивъ Хінъ, яку вінъ досі провадивъ, яко секретарь стану, не дізнала змины. Ґр. Білов мати-ме въ парляментї противъ себе аґрарне сторонництво, противне експанзивній політицї Нїмеччины, яку вінъ попирає, и предложеню про збільшене фльоты, якого авторомъ є такожъ вінъ. Поляки тішать ся, що новый канцлеръ є особистымъ приятелемъ міністра Ґолуховского; Анґлійцї потішають себе тымъ, що хочь ґр. Білювъ не є мабуть приятелемъ Анґлії, то се нїчого не значить, бо нїмецкій цісарь є властиво самъ своимъ канцлеромъ, а номінальный канцлеръ не має рішаючого голосу.

На вчерашнімъ засіданю фінансовои комісіи угорского сойму почали ся буджетовій наради. При титулї „кабінетова канцелярія“ запытавъ посолъ Комяті, зъ чіи ініціативы выдано цісарскій листъ до архіеп. Штадлера. На се відповівъ президентъ міністрівъ Шель, що сей листъ не бувъ урядовымъ актомъ, а выслано его зъ власнои ініціативы цісаря, однакъ правительство радо приймє за него одвічальність. При титулї „спільній выдатка“ Шель заявивъ, що керма заграничныхъ справъ находить ся въ рукахъ міністра, котрый вповнї відповідає духови угорскихъ законівъ. Ґр. Ґолуховскій респектує угорскій державній законы и засадничі уставы Угорщины. Що-до хінъскои справы, то й Австро-Угорщина интересована въ Хінахъ. Монархія не може изолюватись супротивъ акціи всего цивілізованого свѣта, підпятои въ интересї цивілізациі и гуманности (таки добре перебірщено. — *Ред.*). Австро-Угорщина выбрала посередну дорогу, котра не позволяє ѣй занадто ангажуватись. Въ заграничныхъ акціяхъ не можна становища Угорщины трактувати віддільно відъ становища цілои монархіи; що, пожиточне для монархіи яко цілости, пожиточне такожъ для Угорщины. Впрочімъ кошты хінъскои експедиції не суть великій. Що до австро-угорскои амбасады при Ватиканї, то такъ Шель, якъ и Голуховскій думають, що ватиканьскій амбасадоръ такъ повиненъ заступати интересы монархіи, абы й становище Угорщины було належно узгляднюване.

Зъ Хінъ звістокъ не богато. Кантоньскій повстанцї заняли місто Мучавъ надъ східною рікою; жовнїры, котрыхъ высилають хінъскій генералы, абы творили прибічну сторожу цісаря дезертерують; австрійскій корабель „Марія Тереса“ удасть д. 20. с. м. зъ Тіентсіну до Вайгайваю, абы набрати вугля. Отъ и все. Трохи лучше стоить справа зъ дипльоматією. Лїгунчанъ и ки. Чінъ выготовили письмо до послівъ чужихъ державъ, котрымъ запрошують ихъ на суботу (20. с. м.) на першу мирову нараду. Delcassé мавъ выготовити нову ноту до державъ, въ котрій заявляє, що перша его нота зыскала загальне признане, и взывае державы, абы поручили своимъ заступникамъ въ Пекинї закомунікувати хінъскому правительству условія, якій містить ся въ нотї. Хінъскій посолъ въ Лондонї заявивъ передъ однымъ зъ дневникарівъ, що підля его информациі розпочнуть ся незабаромъ мировій переговоры, що повинній зробити дуже користный вилывъ на цілій Хіны, а особливо на полудневій провінціи, де теперь ширить ся повстане. Вутінфанъ, хінъскій посолъ въ Вашінґтонї, вручивъ секретареви стану меморіялъ, въ котрімъ, покликуючись на принятє французскои ноты, просить, абы скоро почати мировій переговоры. Вчера вручивъ вінъ такожъ Мекъ-Кінлейови декретъ хінъского цісаря зъ подякою за згляды, якій президентъ Союзныхъ Державъ оказувавъ Хінамъ підчасъ останныхъ подій. На думку сего посла едиктъ, въ котрімъ хінъскій цісарь приказує покарати винуватыхъ достойниковъ, а безъ сумнївву правдивый, а выконане едикту наступить незабаромъ. Прямо неможливо, абы сей едиктъ підроблено; то-жь дуже легко можна-бъ відкрити, хто се вчинивъ.

НОВИНКИ.

— **Русины!** Памятайте на буресу філіи Руского Товариства педаґоґічного въ Станиславовѣ!

— **Зъ Нижанковщины** пишуть намъ: Наша громада Мелинчъ дістала запомогу зъ причины повени, але войтъ Прокопъ Ґринджола роздавъ тілько своимъ поплечникамъ, а більша половина громады не дістала нїчого. На те внесли мы жалобу до староства; може оно вышле кого на місце, щобы провірити нашу справу. Той самъ войтъ грозить, що закаже намъ сходити ся въ читальни, бо за стараньемъ о. Граневецкого заложили мы читальню „Просвѣты“. Господи, стереги кожду громаду відъ такого войта!

— **Зъ Самбора** доносять намъ: Въ тутешній ґімназіи в сего року 194 учениковъ Русиновъ. На науку руского языка записали ся: Въ I. класѣ всѣ Русины (42), 2 Поляковъ и 1 жидъ; въ II. кл. всѣ Русины (23); въ III. кл. всѣ Русины (27); въ IV. кл. 27 Русиновъ трехъ Русиновъ не учить ся руского языка

недовірє до его особы. Такихъ монаховъ відбивавъ Шумляньскій въ руки свѣтскои власти, неразъ силою усувавъ тыхъ пароховъ, котрій, на его думку, не держали зъ нимъ, а своимъ опоромъ бороздили ему въ роботѣ. Се були хвилѣ, въ котрыхъ палкій шляхтичъ-процесовичъ, заведія, що силою и наїздами добивавъ ся права, перемагавъ въ нїмъ холодного та идейного владыку. А якъ разъ тій нерозважній кроки утруднювали ему ситуацію и відчужували відъ него многихъ дворянъ и мѣщанъ. Ще більше шкодили справѣ заходы адміністраційныхъ властій та промахи деякихъ шляхтичівъ-католиковъ, що зъ нерозумної ревности для справы унії неразъ доскулювали народови и священикамъ, котрій придержували ся православія. Владыка дуже не радъ бувъ тому, та що-жь коли вінъ не мавъ часу вглянути всюда, и боронити неправно переслідуваныхъ, бо дуже много часу забирала ему політика, та різній тайній місіи и політичній интриги, въ якій его впутавъ бувъ король Янъ Собѣскій.

Зъ рокомъ 1694 відносины такъ укладають ся, що годѣ було Шумляньскому дальше потайно дѣлати, треба було явно выступити и отверто принята унію. Того домагавъ ся відъ него король, на тое напирали его могучі и вилывовій приятелѣ и покровителѣ, а и нунцій бажавъ, щобы вже разъ скінчила ся тая неґевна и нелєґна ситуація, тымъ більше, що православній вже були переконаній, що владыка есть въ душѣ католикомъ. И самъ Шумляньскій думавъ, що якъ-разъ прийшла хвила до явного выступу, ему здавало ся, що справа вже дозрѣла, — лишь простягне руку, а зірве зрѣлый овочь, коло котрого такъ много потрудивъ ся.

(*Дальше буде.*)

въ V. кл. всѣ Русины и 4 Поляковъ; въ VI. кл. всѣ Русины (20); въ VII. кл. 15 Русиновъ а 1, сынъ руского священника не ходить на науку руского языка; въ VIII. кл. всѣ Русины (11). Отже въ цѣлой гімназіи мимо реформы науки руского языка, заведеной очевидно лише для Поляковъ, ходить всего лише 7 ученяковъ не-Русиновъ на науку руского языка. За те 4 Русиновъ не узнало за потрѣбне учити ся рѣдной мовы. Оно-бъ по правдѣ и тѣ, що позаписували ся на науку, зробили те лише зъ почутя народного обовязку, бо пожитку зъ науки не можна надѣяти ся, скоро удѣляють ся учителѣ не кваліфікований, вѣдъ котрыхъ може неоденъ ученикъ VIII. класы бѣльше умѣе. Коли-жь разъ дѣждемо ся учителя для руского языка?!

— **Зъ Бразиліи.** До американьскои „Свободы“ пише Стефанъ Дума, секретарь братства Іоана Хрестителя, зъ Анонія-Олінта: Свого часу було двохъ людей зъ нашои кольонія у епископа въ Куритибѣ зъ тымъ, щобы вонъ постаравъ ся для насъ о сталого руского священника, а тымчасомъ щобы о. духовнай приѣздили до насъ хоть пару разъ до року. Въ Куритибѣ чекали тѣ люде 5 день, а що епископъ выѣхавъ бувъ на довшій часъ зъ мѣста, удали ся до австрійского конзуля, щобы сей передавъ епископови ихъ жаданя. Въ цѣятню дѣстали мы вѣдъ конзула письмо, що епископъ пообѣцавъ задосыть учинити нашому жаданю, а тымчасомъ поручивъ насъ опѣцѣ о. Кизимы зъ Прудентополісъ. На Воскресеніе отримали мы вѣдъ о. Кизимы письмо що приѣде до насъ на свята, але на якѣ, то не знаемо. Вже маемо городы пѣдъ будову церкви и помешканя для священника, складаюче ся зъ 4 саль зъ коритаремъ по серединѣ и выходомъ на оба боки. Купило его братство св. І. Хрестителя вѣдъ одного Русина за таній грошѣ, а стоить оно побочь городу церковного. Теперь даемо штахеты коло цмеатаря, що будуть дорого коштувати.

Дня 5 мая прибувъ до насъ непрошеный гость польскій пралатъ зъ Pio-Herpo Бронѣковскій. Въ недѣлю мавъ промову до всѣхъ зобраныхъ въ каплицы. Казавъ, що тутъ е Русины и Поляки, але се не шкодить, нехай лишь кождый свое тримае и взаимно помагають собѣ и любляють ся. Ну, то еще бы не було нѣчого; але бо на другій день ксьондзъ Бронѣковскій вылѣзъ по „мши“ на проповѣдницю а видячи, що мазурѣвъ е бѣльше якъ нашихъ (въ недѣлю нашихъ було бѣльше), зачавъ говорити такъ: „Bracia Polacy! nie myślcie sobie, że tutaj będzie ruski obrządek, bo Rusini muszą za wami postepować choćby ich było 600 a was tylko 60, a nie wy za nimi. Ani ruskiej cerkwi, ani ruskiego księdza oni tutaj mieć nie będą. bo ja napiszę zaraz do biskupa i biskup im tego nie dozwoli. A będziemy mieć tutaj misyę w miesiącu Sierpniu, na którą oprócz mnie jeszcze jeden ksiądz przyjedzie“. Нашій люде коли се почули, зовсѣмъ збаламутили ся, а декотрій думають, що може и правду польскій ксьондзъ каже: а мазуры задерли нѣсъ въ гору и ходили до инспектора нашои кольонія, щобы насъ намовивъ пристати на польского „ксендза“. Що имъ вѣдповѣвъ, — не знати.

Длятого звертаемо ся зъ просьбою до нашои старшины духовнои въ краю, щобы вже разъ зробили зъ нами якійсь порядокъ, щобы насъ польскій пралаты за нѣсъ не водили, анѣ публично не безчестили, бо зъ того ганьба не тѣлько про насъ людей простыхъ, але особливо про старшину духовну. Такъ само просимо о. Роздольского зъ Прудентополісъ и другихъ тутешныхъ оо. духовныхъ, щобы они обстали за нами и помогли намъ у нашій бѣдѣ. При сѣй нагодѣ складаемо щиру подяку о. Роздольскому и членамъ читальнѣ им. Котляревского въ Pio-Кларо за присланій намъ въ дарунку книжки.

— **Зъ Ризницѣ въ Самборѣ** пишуть намъ: Теплого покровительства и особлившого признания дознавало и дознае Товарыство Ризница въ Самборѣ вѣдъ Преосвященного Епископа Константина Чеховича, котрый не тѣлько що вѣдъ самого заснованя Товарыства смотрѣвъ за поступомъ его, желавъ ему якъ найлучшихъ успѣховъ и радувавъ ся его розвоемъ, але такожь такъ особисто якъ и въ Вѣстнику Епархіяльномъ все приторучувавъ его своему духовенству и тымъ дуже богато до скорого розвою Товарыства причинивъ ся. Въ сѣмъ роцѣ досвѣдчила Ризница знова великои матеріяльнои и моральнои пѣдмоги вѣдъ Преосвященого Константина. Именно замовивъ Преосвященый въ Ризници для себе три гарнітуры фелонѣвъ зъ омофорами (одинъ гарнітуръ тканый щиро-золотою ниткою) и кромѣ того окремый омофоръ и епитрахиль. По доставленю всѣхъ тыхъ рѣчей удостоила ся Дирекція Ризницѣ вѣдъ Преосвященного слѣдующого письма: „Зъ ризъ обнятыхъ рахункомъ якъ и зъ ризъ, котрій и въ сѣчни с. р. зъ Ризницѣ дѣставъ, всьмъ цѣлковито задоволеный. Кроій и форма тыхъ ризъ бездоганній и приписамъ св. обряду нашого цѣлкомъ вѣдповѣдній; робота, такъ гафты якъ и шитє, дуже красна и дуже старанна, а цѣна низка. Тѣшу ся тыми ризами, а Вп. Дирекціи высказую мое повне задоволенє и щиру подяку, пересылаючи мое Архіерейске благословенє до дальшои успѣшнои и для нашои Церкви такъ пожиточнои працѣ. *Константинъ Енпа* (вл. р.)“. Получивши таке цѣнне письмо уважаемо собѣ за великій и милый обовязокъ зложити симъ Преосвященному Константину прилюдну щиросердечну подяку и за слова признания и за щедру матеріяльну и моральну помочь и за Его Архіерейске благословенє та вѣтцѣвску опѣку, вѣдъ котрои покровомъ може Ризница безпечно для добра нашои Церкви дальше розвиватись и процвитати. — *Вѣдъ Дирекціи Товарыства Ризница въ Самборѣ.*

— **Службовій табель учителѣвъ.** „Neues Wiener Tagblatt“ доносить, що міністерство скарбу выдало важне для учителѣвъ розпорядженя. Ото вѣденьска краева скарбова дирекція выдала була свого часу рѣшенє, що учитель суть обовязаній свои службовій табелѣ заосмотрувати стемлевою маркою. Противъ того рѣшеня внесли декотрій учителѣ рекурсъ до міністерства скарбу, опираючи ся на тѣмъ, що службова табеля не є жаднымъ свѣдоцтвомъ, лише письмомъ уживанымъ у внутрѣшнѣмъ урядованю. Міністерство узгляднило той рекурсъ и заявило, що службовій табелѣ є вѣльній вѣдъ стемпля.

— **Обновленє и украшенє церкви.** Въ Мохначцѣ нижнѣй мушиньского деканата, перемыскои епархіи, обновлено и хорошо прикрашено тамошну церковь жертвами и трудами церковного братства и прихожанъ, а старанемъ пароха о. Діонізія Мохнацкого. Такожь построено тамъ новый великій престолъ и нову дзвонницю. О. парохъ и парохіане за ихъ жертвы и труды дѣстали вѣдъ перемыского епископа похвальній грамоты и архіерейске благословленє.

— **До ц. к. консулярнои академіи** у Вѣдни вписавъ ся сего року одинъ Русинъ Буковинець Еманулъ Тымчукъ. Зъ вдоволенемъ потрэбно выборъ заводу и Тымчукомъ тымъ бѣльше що на сѣй дорозѣ рѣдко можна подибати Русина.

— **Ренумерація університетскихъ асистентѣвъ.** Міністерство просвѣты установило нормальну ренумерацію для університетскихъ асистентѣвъ 1400 кор., котра пѣдносить ся по 3 лѣтахъ службы до 1700 кор., а по 6 лѣтахъ службы до 2.000 кор.

— **Малолѣтна пѣдпалячка.** Въ селѣ Бовшовѣ, рогатыньского повѣта, знищивъ недавно огонь будынки и цѣлый сегорѣчный добутокъ пятьохъ господарѣвъ, а шкода доходила до 6.000 кор. Коли въ два днѣ опѣсля выбухъ въ тѣй самѣй громадѣ знова огонь, звернено увагу на молоду 12-лѣтну дѣвчину Марію Мушиньску и дѣйство зловлено ей въ хвили, коли на нашѣмъ мѣсци пѣдкладала огонь. Малолѣтна пѣдпалячка переслухувана признала ся, що она дѣйство пѣдложила огонь, котрый знищивъ пять загородъ селяньскихъ, а помѣжь ними и ей батька Альбіна Мушиньского; а запытана о причину, подала, що робила се тому, бо не дѣставала молока. Пѣсля збанань родичѣвъ и сусѣдѣвъ Марія Мушиньска не оказувала до теперь жадныхъ объявѣвъ збоченя ума.

— **Кровавый сѣоръ національный.** Помѣжь роботниками хорватскими и чеськими въ копальни угля „Фердинандъ“ надъ Дравою въ Хорватщинѣ прийшло до сварки о те, що тамошный чеський нижінєръ дававъ перщеньство чеськимъ роботникамъ. На того нижінєра напали Хорваты и зневажали его чинно, а появившимъ ся жандармамъ вѣдобрали карабіны. Незадовго появивъ ся численнѣйшій вѣддѣлъ жандармерія и почавъ стрѣляти; 8 роботниковъ убито, а 10 е тяжко покалѣченыхъ.

— **Самоубійство зъ любови.** Дня 15 с. м. доконавъ самоубійство въ Липици долѣшнѣй рогатыньского повѣта парѣбокъ Иванъ Тишковскій, кинувшись пѣдъ колеса зелѣзничого поѣзду недалеко стациі. Було то коло 7 год. вечеромъ; машиністъ недовидѣвъ, и колеса льокомотивы вѣдтяли нещасному голову, такъ що покотила ся въ рѣвъ. Тишковскій полюбивъ бѣдну дѣвчину, та родичѣ его не позвалляли ему женитись зъ нею. Парѣбокъ попавъ въ розпуку. Передъ споэненемъ самоубійства попращавъ ся зъ своею выбраною и опѣсля зайшовъ на зелѣзничій шляхъ, завязавъ собѣ платиною очи, положивъ ся на шины и не довго ждавъ на смерть.

— **Уголь замѣсть кавяру.** До загально знанои у Львовѣ гостинницѣ Нафтулы Тепфера заголосивъ ся недавно агентъ торговельный Стефанъ Дзіковскій и склонивъ Тепфера до замовленя у него астраханьского кавяру, на що сей згодивъ ся и выплативъ наперед квоту 18 зр. Передвчера одержавъ п. Тепферъ замовлену бочѣлку кавяру, але якежь було его зчудованє коли отворивши бочѣлку переконавъ ся, що она замѣсть кавяромъ була наповнена мѣлкимъ углемъ. Переконавши ся зъ фрахту, що бочѣлка була надана въ Краковѣ, поѣхавъ тамъ самъ, вышукавъ молодого обманьщика въ готели и вѣддавъ его въ руки поліціи.

— **Страйкъ зелѣзничихъ роботниковъ.** Въ Трієстѣ вѣдбулись вчера зборы роботниковъ, занятыхъ при магазинахъ полудневои зелѣзницѣ, порѣшено здержати ся вѣдъ роботы, бо дирекція не хоче увзгляднити ихъ бажань о пѣдвышку платнѣ.

— **Холєра въ Афганістанѣ.** Пѣсля справозданя росіѣского медичного департаменту въ Афганістану выбухла тамъ въ червни с. р. холєра. Емиръ Афганістану опустивъ столицю Кабуль зъ цѣлою родиною. Въ тѣмъ мѣстѣ померло до теперь 4500 особъ на холєру. Помѣжь населенемъ запанувала велика паніка. Въ послѣднихъ часахъ зменшили ся случаѣ смерти и емиръ вернувъ вже до столицѣ, але въ иншихъ мѣстахъ Афганістану лютить ся еще дальше холєра.

— **Дрѣбни вѣсти.** Дня 30 жовтня с. р. вѣдбуде ся въ парохіяльній церквѣ въ Рѣчцѣ, почта Косовъ, вѣнчанє Іосифа Горбачевского, ц. к. податкового адъюнкта, зъ п-ою Анною Михалиною Данилович'вною, дочкою тамошного народного учителя. — Станиславовскій епископъ Преосв. Шептацкій выѣхавъ до Кракова. — Въ Букарештѣ дало ся чути дня 17 с. м. легке трясенє землѣ. — На краковскомъ дворцу увязнено Файгу Кімльову зъ Медыки, котра вывозила до Америки двоє дѣвчатъ, а то Стефанію Лагішовну зъ Тернополя и Леонтину Чупкалбвну зъ Стрыя.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

Стефанъ Дзядекъ, судовый офіціялъ, ревный патріотъ, упокоивъ ся дня 18 с. м. въ Жвуци. В. е. п.

Станиславъ Харкевичъ, ревідентъ скарбовои дирекціи у Львовѣ упокоивъ ся дня 17 с. м. въ 42 роцѣ житя. В. е. п.

Вѣсти зъ Епархіи Львовскои.

Въ домѣ пресвят. принятій и Тайну Священьства одержали: Андрущишинъ Илія, Ванчацкій Володимиръ, Гайдукевичъ Михаилъ, Герасимовъ Петро, Галянтъ Ник., Захарчукъ Мих., Ковчъ Вас., Кордуба Ем., Кузѣвъ Илія, Куницкій Волод., Куницкій Леонтій, Мохнацкій Стеф., Прокоповичъ Ник., Туркевичъ Мих. и Ром. Яросл. Березовскій. — Въ пропозицію на Красне дек. увевского принятій: 1. Іоанъ Гургаль, 2. Пав. Дудикъ, 3. Зенонъ Гутковскій и 4. Ил. Гучковскій; на Баличѣ наборій о. Іоанъ Целевичъ самъ одинъ. — Канон. институцію одержали оо.: Ем. Зарицкій на Милошовичѣ, Зеновій Перфецкій на Пальчинцѣ, Корн. Леонтовичъ на Баличѣ подорожній, Іос. Зацерковный на Водники. — Сотрудництво одержали оо.: Клавдій Саѣжиньскій зъ Незнанова въ Вербловцяхъ, Левъ Юрчиньскій зъ Бурштина въ Царахъ, Гр. Панчишинъ зъ Вербиловець въ Прошовѣ, Ром. Зарицкій зъ Товстого въ Золотникахъ, Мар. Клодзиньскій зъ Сорокъ въ Ярчовѣ, Ал. Ганасъ зъ Полюхова въ Сорокахъ, Іос. Ярославичъ зъ Залозець въ Лубликахъ. — Презенты одержали оо.: Левъ Бачиньскій на Должанку, Діонизій Свистунъ на Черниховъ. — Завѣдательства одержали о.: Мих. Горчиньскій зъ Болотнѣ въ Сяховѣ, Дан. Роздольскій зъ Баличъ под. въ Рожневѣ, Ед. Косановскій зъ Налужа въ Рудѣ. — О. Вол. Стернюкъ зъ Милошовичъ получивъ сотр. cum jure directionis въ Пустомытахъ. — Конкурсъ розписаный зъ реченцемъ до 24 падолиста с. р. на парохію Цутатинцѣ, деканату рогатиньского, надана приватного. Подана кандидатовъ, внесенй при попереднѣмъ конкурсѣ, остаютъ важній и теперь.

Русины! Памятайте на Домъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

Телєґрамы.

Вѣдень, 19 жовтня. Въ справозданю австрійского заступника въ Пекінѣ, Ростгорна, друкованѣмъ въ Polit. Correspondenz, находить ся цѣкава вѣстка, що цѣсарева-вдова, вернувши до Пекіну, выдала приказъ безглядно вымордувати всѣхъ чужинцѣвъ.

Берлинъ, 19 жовтня. Нѣмецке правительство въ вѣдповѣди на французку ноту въ справѣ Хінъ заявило готовость брати участь въ подрѣбнѣмъ обговорюваню точокъ, обнятыхъ тою нотою.

Лондонъ 19 жовтня. Зъ Кантону телєграфують, що цѣсарскій вѣйска вѣдобрали мѣсцевость Куячавъ повстанцямъ, котрѣ, побитѣ, втѣкли на схѣдъ.

Ню Йоркъ, 19 жовтня. Вальдерзе прибувъ 17 с. м. до Пекіну, а пекіньска колюмна приняла его зъ вѣйсковыми почестями.

Берлинъ, 19 жовтня. Канцлеръ кн. Гогенльоге одержавъ ордеръ чорного орла зъ бриллантами.

Римъ, 19 жовтня. Папска енцикліка въ справѣ христіяньскои демократіи мае появити ся въ листопадѣ. Працюють надъ нею кардинали Аліярдін и Рамполя.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Господарство промыслъ и торговля.

Вѣдозва.

„Трудъ“, жіноча промыслова спілка

Члены „Клюбу Русинок у Львові“ заходять ся коло заснованя такоі промисловоі спілки, яка подаючи помічну руку Русинкам, що шукають працї, могла бы рівночасно пропагувати домашний промисл, достарчувати на замовленє всякого рода жіночих убрань, приймати Русинки на науку шитя, крою, кравецтва, модництва, удержувати склади з матеріямы, потрібнымы до жіночих робіт, і тым способом старати ся, щоби рускій гріш не ішов в чужі руки. В тій цілі уложений статут спілки став вже затверджений властями; тепер розходить ся лише о квоту около 3.000 зр., потрібну до введеня в житє згаданої спілки. На сю ціль вплинуло вже 500 зр., які опроцентовують ся в „Союзі кредитовім“; там будуть вкладати ся і дальші надсилані уділи, де остануть до часу заснованя спілки. Один уділ виносить 10 зр., а вписове 1 зр.; кождому вільно приступити з довільним числом уділів. Запрошуючи сею дорогою всіх В. П. Родимців до приступленя до спілки „Труд“, просить „Клюб“ висилати гроші на руки председітельки „Клюбу“ п-ні Г. Шухевичевої у Львові ул. Собіщини ч. 7, куда також звольять інтересовані відносити ся о висилку статутів та о близші інформациї дотично Спілки.

За виділ: *Г. Шухевичева*, председітелька.

Зъ ц. к. Дирекціи держ. зелѣзниць.

З днем 1 жовтня 1900 р. змінено назвище стациї Виків на шляху Гадіксальва-Бродина на Виків долішній, назвище же стациї Віволєрі на тім самім шляху на Виків горішній.

Цѣна збожа и другихъ продуктовъ.

19 м. ст. жовтня 1900.

[Цѣна подана въ коронахъ]

Львовъ: Пшениця стара 14·90 до 15·50, пшениця нова 14·80 до 15·10, жито старе 12·80 до 13·10, жито нове 12·30 до 12·60, овесъ старый 11·50 до 12·40, овесъ новый 10·80 до 11·80, ячмѣнь пашнистый 11·10 до 11·60, ячмѣнь броварный 13·20 до 14·40 горохъ пашнистый 12·20 до 13·50, до варенья 14·60 до 18·20, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— бобъ —·— до —·—, бобикъ 12·— до 13·—, гречка 17·— до 20·—, конюшина червова 132·— до 148·—, конюшина бѣла —·— до —·— конюшина шведска —·— до —·— кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 26·60 до 27·20, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо —·— до —·—, оковита готова за 50 літрѣвъ 17·25 до 17·75, на терминъ 16·75 до 17·—.

Курсъ Львовскій

въ дня 19 н. ст. Жовтня 1900.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	617 —	627 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	354 —	364 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	420 —	425 —
Зелѣз. Львов.-Черновц.-Ясси по 200 зр.	527 —	534 —
Листы заставній на 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 30	99 —
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	89 70	90 40
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	98 50	99 20
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	92 —	92 70
Товарыства кредит. 4% (I. емісія)	91 —	91 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	92 20	92 90
„ „ 4% льос. въ 56 л.	89 70	90 40
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	95 —	95 70
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	100 50	— —
Комунальній Банку краев. 5% (II. ем.)	100 50	101 20
„ „ „ 4½% (III. ем.)	99 —	99 70
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позички краевои въ 1895 по 4% а. в.	90 —	90 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	88 —	88 70
Льосы:	к. с.	к. с.
Мѣста Кракова по 20 зр. (40 к.)	69 50	72 50
Мѣста Станиславова „ „	145 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 35	11 50
20 франковка	19 20	19 50
Повъимперіяхъ	— —	— —
100 Рублѣвъ срѣбныхъ	254 —	258 —
100 Рублѣвъ паперовыхъ	254 25	257 25
100 марокъ нѣмецкихъ	118 —	118 60

В КАНЦЕЛЯРІЇ

„Руского Товариства Педагогічного“

при улици Чарнецкого ч. 26.

можна купити слідуючі видання:

I) Образкові видання.

Звѣринець	10 кр
Гостинець	10 „
Забавки	10 „
Менажерия	10 „
Робінзон	40 „
Квіточка	20 „
Віночок	20 „
Кобзар Тараса Шевченка	20 „
Франко: Лис Микита, 2-ге цілком перер. вид.	50 „
Мирон: Пригоди Дон Кіхота з видане	40 „
Наші звірята	40 „
Діточі вигадки ч. I.	30 „
„ „ ч. II.	30 „
Забавки для дітий	40 „
Мала менажерия	35 „
Велика менажерия	40 „
Нашим дітям ч. I.	40 „
„ „ ч. II.	40 „
Народні казки ч. I. і II. по	25 „
Казки Андерсена ч. 1 і 2 по	25 „

2) Видання без образків.

О. Нижанковский: Батько і мати, двоспів для дітий з фортепіяном	10 „
Леонида Глібова: Байки	5 „
Дніпрова Чайка: Казка про сонце та его сина; Писанка по	5 „
М. Лисенко: Тече вода в під явора. Двоспів з фортепіяном	10 „
Мапа етнографічна України-Руси	20 „
Гордіенка: Картагенці і Римляни	20 „
Юлій Верне: Подорож довкола землі	60 „
Барановский: Приписа до іспитів	20 „
Молитвенник народний, в полотно оправлен.	20 „
Д-р. Л. Кельнер: Коротка історія педагогіки	60 „
Василь В—р: Джонатан Свіфт. Подорож Гулівера до краю великанів	25 „
Остап Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства	15 „
Мальота: Без родини	40 „
Віра Лебедева: Прогулька	5 „
„ „ Гостинець дітям	25 „
„ „ Малі герої	25 „
Др Мандибур. Олімпія	35 „
Садьо. Непос для III. кл. гімназ.	65 „
А. К. Робінзон неілюстрований	10 „
Kokurewicz Józef; Podręcznik dla kancel. szkol.	50 „
Тарас Шевченко. Кобзар для мол діжи	1·20 зр.
Др. Пачовский Мих. Замітки до науки рускої мови в середних школах	80 кр
Др. Пачовский Мих. Билини і думи	10 „

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринок ч. 10

выдало новый накладъ друковъ

I. Друки правничѣ:

1. Позовъ въ справахъ дрібныхъ	лібра	по 25 кр.
2. Контрактъ купна и продажи	I. лібр.	по 40 „
3. „ „ „	II. „	по 40 „
4. „ „ „	III. „	по 40 „
5. Повномочія		по 40 „
6. Подани о екс- и интабуляцію, набръ а) б) в) г) лібра		по 40 „
7. Написы до подань о интабуляцію	лібр.	по 20 „

II Друки для кас позичковыхъ:

8. Дневникъ касовый	лібра	по 40 „
9. Книга довжниковъ	„	„ 40 „
10. Книжочка для позичаючого 100 прим.	„	„ 2·— „
11. Скрипт довжный	„	„ 1·20 „
12. Книжочка вкладкова (щадн.)	„	„ 3·— „

III. Друки для крамниць:

13. Книжка товарова	лібра	по 40 „
14. Книжка касова	„	„ 40 „

IV. Друки для читалень и кас позичковыхъ:

15. Списъ членовъ	лібра	по 40 „
16. Грамоты членьскій читалень „Просвѣты“ примѣрникъ		по 2 „

За опаковане и оплату почты дочисле ся належитость особно.

Надѣслане.

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ
Дентистъ
ординуе при улици Ягайлоньскій число 7
вѣдъ 9—1 и 3—5 237

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялістъ шкѣрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на университетскихъ клінікахъ у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжійшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладовъ всякій венеричній недуги, наслѣдокъ найбольше застарѣлій шкѣрий, половій и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вѣдъ години 10—12 и вѣдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 32—?

ЛИПІЄ

въ ресторациі ГАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дѣсть взасный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ

Печенѣ вепрове съ капустою	15 кр.
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „
Ковбаска съ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моєи ресторациі, даю вѣдбиральчимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣдня, въ великій выборъ отравъ и напитковъ заосмотрених кухня.

73 224—? Съ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площа Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля далекозиды, барометры, термометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, ціоны, лібелї манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4178

Вже вийшов

накладом газети „Свободи“

ПОРАДНИК ПИСАРСКИЙ

ПІДРУЧНИК ДЛЯ ПИСАРІВ ГРОМАДСКИХ,

містить в собі взори писем і друків а також поясненя як їх виповнити і взагалі як вести діловодство і касу уряду громадского.

ВИПУСК I.

уложив

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦКИЙ

адвокат краєвий у Львові.

Ціна примірника *25 кр.*, а оплатою почтовою *30 кр.* Хто пришле в листі шість марок почтових по 5 кр. дістане на місце вже оплачений порадник.

Замовленя приймає редакция „Свободи“ у Львові, ринок ч. 10.

!! Купуйте !!

МОЛИТВЕННИКИ

видані товариством „Просьвіта“

Сих Молитвенників є три роди:

I. Молитвенник для руского народу

в народній мові, правописю етимольоґічною, великий і дотлного формату обіймаючий 757 сторін друку, найповнійший зі всіх таких Молитвенників.

Молитвенник сей містить в собі; I.) Молитви щоденні ранні і вечірні. II.) З Богослуженя церковного, іменно: а) з Вечірні, б) з Повечерниці малої, в) з Повечерниці великої, г) з Утрені, д) Литурґія св. Іоана Золотоустого, е) молитви в часі св. Литурґії. III.) Тайни покаяня і пресв. Евхаристиї. IV.) Молитви для ріжного віку, стану і в ріжних потребах. V.) Молитви в часі Великого посту VI.) Молитви на празники а) Господскі, б) Богородичні, в) Святих. VII.) Молитви споручені з відпустами. VIII.) Акафист до а) Ісуса Христа, б) Пресв. Богородиці, в) св. Отця Николая. IX.) Молебен до пресв. Богородиці X.) Тропарі, кондаки, богородичні і прокимени, а) недільні, б) щоденні, в) на празники Господскі, Богородичні і Святих, г) на деякі потребы. XI.) Коляди і инші пісні церковні. XII.) Таблицю пасхальну.

ЦІНА: *I. На звичайнім папері з образками Пресв. Дїви Марії, Ісуса Хр. і св. о. Николая:*

1) Молитвенник брошурований	60 кр.
2) оправлений ціло в полотно з одвітними відтисками з шабатуркою	90 кр.
3) оправлений ціло в шкіру з золоченями і відтисками з шабатуркою	1·20 кр.

II. На веліновім папері з чудово гарним образком Пресв Дїви Марії або Ісуса Христа:

4) брошурований	70 кр.
5) оправлений як під 3) з додатком золочених берегів	1·60 кр.

II. Хвалите Господа з небес!

Молитвенник для руского народу.

Зміст і формат молитвеника той сам, що під 1) а ріжниця в тім, що виданий правописю шкільною

ЦІНА: *I. На звичайнім папері з образком Пресв. Дїви Марії:*

1) Молитвенник брошурований	60 кр.
2) оправлений ціло в полотно з одвітними відтисками з шабатуркою	90 кр.
3) оправлений ціло в шкіру з золоченями і відтисками з шабатуркою	1·20 кр.

II. На веліновім папері з чудово гарним образком Ісуса Христа:

4) брошурований	70 кр.
5) оправлений як під 3) з додатком золочених берегів	1·60 кр.
6) оправлений як під 3) з додатком золочених берегів і гарної скобки [клямр.]	1·80 кр

III. Народний руский Молитвенник.

Найкращий і найлїпший дарунок для молодежи!

новий наклад, виданє шесте

новою народною, правописею шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Молитвенник сей містить в собі: Молитви щоденні; що кождому христіянинови знати, вірити і заховати треба; молитви ранні і вечірні; тайну покаяня; образець ісповіди совісти; молитву сокрушеного серця; молитву грішника постановляючого поправу; молитву по сповіди; молитву перед і по сьв. Причастю; молитву на всякі потребы; сьв. Літурґію з поученями, як треба ґнати служачому до неї; моленя за Церков; пісні в богослуженю церковних; тропарі, кондаки недільні і на деякі потребы; де-що з богослуженя церковного в Вечерні і Утрені; а вкінци пісні: Коляди, до пресьв. Трійці, до Ісуса Христа, до пресьв. Богородиці, до сьв. о. Николая, благальні і гами ціасрский.

ЦІНА:

1) Молитвенник оправлений в папір з хребтом полотняним	80 кр.
2) оправлений ціло в полотно з одвітними відтисками і з шабатуркою	40 кр

Сі всі молитвенники можна дістати в канцелярії товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10.

Замовленя виконують ся за готівку або за переплатою (Nachnahme). Замовляючі поодиноко Молитвенники зволять прислати 20 кр. на оплату почти.

Гармонїюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалои конструкціи
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

Артистично-ретовничє

ЗАВЕДЕНЄ
А. ЗПМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляє и выконуе якъ найдошвидше и найстаранїйше:

Стампілѣ металевій и каучуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и травірованій и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.

257

Винкентій Бельскій
огородникъ-пейсажистъ
Львовъ, Ягайлоньска 7,

уряджуе и закладае парки англійскій, французскій и лѣсній, звѣринцѣ, партеры цвѣтовій, огороды и сады овочевій такъ ужитковій якъ такожъ естетьоватаційній, оранжерії и теплярнѣ цвѣтовій и овочевій, провадить спеціяльній управы якъ такожъ рисуе плянчы такъ цѣлыхъ огородовъ якъ и поодинокихъ цвѣтниковъ.

Приймае такожъ сталый надзѣръ и управу надъ огородами приймаючи у власный зарядъ продажу продукцій.

Досталяе такожъ стало и правильно черезъ цѣлый рѣкъ всяку городовизну, овочѣ и цвѣты на провінцію и до заведень купецкевыхъ.

865 27—0

Товариство взаимного кредиту
„ДНѢСТЕРЪ“
стоваришенє зъ обмеженою порукою
Львовѣ, ринокъ ч. 10 (дѣмъ „Просвѣты“.)

Удѣляє позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційнй, властителямъ ґрунтовъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляцією на першѣмъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священники, не посѣдаючи реальностей, мусять крѣмъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще поліси житеву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ пѣсля всякихъ можливыхъ комбінацій.

Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ“ приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ третыхъ особъ по 4%.

Удѣлъ членьскій выносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членомъ бути и позичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. 84

Информацій удѣляе Дирекція листовно або агенты Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“.

ТОВАРИСТВО
ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЇ ШТУКИ
стоваришенє зареєстроване зъ ограниченою порукою
у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякій працѣ зъ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пѣсля композицій своихъ членовъ, а именно: образы релігійній до иконостасовъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчній, портреты зъ натуры и фотографій, краєвиды, побутовій и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійній, сповѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рѣвножъ украшае внутра церковъ, выготовляе плины церковъ, каплицъ и пр. и утримуе на складѣ фотографічні репродукціи образовъ рускихъ артистовъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства е: пѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи проте се чисто руске Товариство патріотичнѣй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовной и свѣтскои надѣемо ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрій приймае выключно лишь Дирекція Товариства. 480 87—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся агентами.

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ, важный вѣдъ 1 мая 1900.

пѣсля часу середно европейского [пѣзнѣйшого о 38 мінутъ вѣдъ часу львовского].

поси.	особ.	до Львова (головный дворець)	поси.	особ.	зъ Львова (головный дворець)
приходять о годинѣ			вѣдходять о годинѣ		
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава (Сколього вѣдъ ½ до ³⁰/₉)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлява, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
				5·45	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ що дня)
	8·35	„ Пѣдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинець		6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борыслава
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Сянока, Перемышля		6·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродовъ
				6·35	„ Станиславова, Пѣдвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·30		„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина. Любачева
	6·4.	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ ³¹/₉ до ¹⁶/₉.)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	„ Янова			
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродовъ)		9·—	„ Сколього, Хирова, Калуша, (Лавочного вѣдъ ½ до ¹⁵/.)
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту		9·15	„ Янова
	8·15	„ Сокаля, Равы руской		9·25	„ Пѣдволочискъ, Бродовъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	8·50	„ Кракова, Загѣря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·55	„ Черновець, Станиславова. Потуторъ
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы руской
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезо, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вѣдъ ½ до ¹⁵/₉)	1·55		„ Пѣдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродовъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока		2·15	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
1·45		„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гадацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.	2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·35		„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродовъ	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
				3·05	„ Стрыя (Сколього вѣдъ ½ до ³⁰/₉)
	3·14	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉, въ недѣлѣ и свята)		3·15	„ Янова (що дня вѣдъ ½ до ¹⁵/₉)
				3·26	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)
	5·40	„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродовъ		3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	5·45	„ Кракова		6·10	„ Станиславова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ. Станиславова		6·18	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₉ въ будний днѣ, а вѣдъ ¹⁶/₉ до ³⁰/₉ що дня)
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы руской		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	7·24	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8·28	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹²/₉ въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Тернополя, Бродовъ
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля		7·25	„ Сокаля, Равы руской
				7·48	„ Бруховичъ (вѣдъ (¹/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
	8·50	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹²/₉ до ¹⁶/₉)		9·12	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₉ въ въ недѣлѣ и свята)
	9·2.	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₉ що дня)		10·50	„ Черновець, Ицканъ
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезо		11·—	„ Пѣдволочискъ, Бродовъ, Копичинець, Грималова
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродовъ, Копичинець			
		На дворець Пѣдзамче			Зъ Пѣдзамча
	3·12	Зъ Пѣдволочискъ, Тернополя		6·43	До Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы
	7·40	„ Тернополя		9·42	„ Пѣдволочискъ
2·20		„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08		„ „ Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „		7·35	„ Тернополя
	10·12	„ „ „ „		11·28	„ Пѣдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нѣчна пора числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рана; нѣчній поѣзды означені обвѣдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницъ державнои при ул. Краєвицкихъ ч. 5.

НОВѢСТЬ. НОВѢСТЬ
ВОДА ДО ВОЛОСЯ
Станислава Липницкого

По кѣлькаразовѣмъ ужитю дѣляе чудесно.

Припоручаю всякі матеріялы аптичній и знаряды тоалетовій.

Дѣстати можна лише въ дрогеріи

Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386 ул. Сикстуска ч. 21. 23 0

Пошукую инструктора

до науки приватиста ученика I кл. гімн. Условя бливший листовно. — о. Теофіль Любѣвецкій въ Вербовѣ, п. Нараєвъ. 500 3-3

Найбольшій выборъ гробовыхъ вѣнцѣвъ

по найдешевшихъ цѣнахъ поручае похоронне заведенє

„Stella“ К. Слотовича Львовъ Вялова ч. 11. 492 2—15

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперовъ державныхъ и льосовъ. Згодошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII. Deutschgasse 8, BUDAPEST. 98

МОЛИТВЕННИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педагоґічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр. В паперовій окладці 15 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов ім. Шевченка, Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае: Льонінъ Цегельскій. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Наѳаиль Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата виносить 3 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, улиця Бочна Кривова ч. 5

Вѣдъ 1 (18) сѣчня 18.. выходить у Львовѣ що четверг (на мѣсце популярныхъ газетокъ „Батьковщина“ и „Читальня“) тыждева популярна газетка.

КОМАР

двотижденнік гумористично-сатиричний.

Одинокій гумористичній ілюстрований орган на Руси Видае і за редакцію одвічае: Іван Кущевич.

Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і адміністрация: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

ВЕЛИКА ВОЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДОВЪ
Золота и Срѣбна Льотерія
Головна выграна **60.000** коронъ
готівкою въ 20% вѣдшибки.

Послѣдный мѣсяць

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДОВЪ по 1 коронѣ

поручають: М. Іонасъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Густ. Маисъ, Кіцъ и Штофъ, Самуелї и Ляндау, Авг. Шоллєнберґъ и Сынъ, Сональ и Лілієнъ,

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 227. Львовъ, Субота 7 (20) Жовтня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ свята) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзначенитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Кришаковскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; V. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и маленькитбеть на [illegible] цинчій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатконъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатані вѣльнѣ вѣдъ порта.

Неодинокє числе коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звичній приймають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовон або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні тяглять ся по 5 кр. вѣдъ стрічки.

До пояснення.

Політичне товариство „Народна Рада“ у Львовѣ дѣстало вчера зъ Коломыѣ письмо вѣдъ президія зборовъ, котрі тамъ вѣдбули ся дня 10 с. м. на запрошенє д-ра Дудикевича а о котрыхъ була згадка въ „Дѣлѣ“ въ ч, 223. На тѣмъ письмѣ пѣдписали ся, яко президія зборовъ, о. Йоанъ Могильницкій яко предсѣдатель, Семенъ Мочерюкъ мѣстопредсѣдатель, о. Михаилъ Романовскій и Михаилъ Миронюкъ-Заячукъ секретарь. Другого мѣстопредсѣдателя, котрымъ бувъ Василь Варчукъ зъ Печенѣжина, нема пѣдписаного, за те есть на самѣмъ кѣнци ще пѣдписъ д-ра Владиміра Дудикевича. (Мимоходомъ згадаємо для вѣдомости етимольогівъ-ультрасовъ, що Владиміръ або Володиміръ повинно вѣсля етимольогія писати ся въ остатнѣмъ складѣ черезъ м або в, а не черезъ і а Дудикевичъ повинно писати ся черезъ и а не черезъ ы.) Тов письмо, въ котрѣмъ дано нъ ся о поставленю, на згаданыхъ зборахъ, кандедатуры д-ра Окуневского на V-у а евентуально и на IV-у курію въ Коломыи, мѣстить въ собѣ деякій твердженя, котрі якъ зъ одной стороны суть неправдивій, такъ зъ другой стороны, бачить ся, высказаній въ добрѣй вѣрѣ. Зъ тыхъ причинъ хочемо тій твердженя, котрі нинѣ суть головнымъ предметомъ партійной завзятости, пояснити та спростувати.

На вступѣ сказано въ тѣмъ письмѣ, що „мужи довѣрія Коломыйского, Гвоздецкого и Печенѣжиньского повѣтовъ, зѣбравшись безъ розличія партій и стану въ Коломыѣ 10-го н. ст. с. м. на нараду по поводу предстоячихъ выборовъ послѣвъ до державной думы, приняли единодушно слѣдуючій рѣшенья“. Отже менше о те, чи и якъ всѣ руски партіи були на тыхъ зборахъ заступленій и чи рѣшенья були дѣйство принятій однодушно (нашій донесена були трохи инакшій, а однодушне принятє бодай декотрыхъ точокъ — се рѣчь таки очевидно неможлива), але дальше такъ сказано въ тѣмъ письмѣ:

„1) Выражаетсѧ сожалѣнье по поводу выступленья народовцѣвъ зо вспѣльного краєвого руского выборчого комитета, утвореного въ 1897 р.“ — Тутъ мусимо замѣтити, що выразъ „выступленє“ есть неумѣстный: народовцѣ не „выступили“ зъ комітета, тѣлько заявили, що комітетъ, сповнивши свою властиву місію, перестає дальше истнувати. Та и се було бы такожъ меншон ваги, за те важнѣйшій суть дальшій точки:

„2) Осуждаетсѧ роздоръ рускихъ партій, розгорѣвшійся съ утвореньемъ національно-демократичной партіи;

„3) Взываются выдѣлы политичныхъ товариствъ „Русская Рада“ и „Народна Рада“, яко представителей русско-народной и національно-демократичной партій, положити конецъ партійной борбѣ, пожирающой найлучшій народный силы и угрожающой небезпеченьствомъ пораженья руского народа при выборахъ и по крайнѣй мѣрѣ залишити партійну борбу въ виду предстоящихъ выборовъ, напротивъ утворити для руководства выборами въ цѣлѣмъ краю вспѣльный краєвый рускій выборчій комитетъ у Львовѣ.“

Отже до сихъ точокъ мусимо замѣтити отсе:

а) Нѣяка (нова) національно-демократична партія не утворила ся, тѣлько давна партія народовцѣвъ, злучивши ся, на основѣ своєи зревідованон и поправленон але въ сущности незмѣненон програмы, зъ умѣркованѣйшими радикалами, прибрала до своєи давнон и не покиненон назвы „народна“ ще другу, яснѣйше ей характѣръ маркуючу, назву „національно - демократична“. Противно-жъ вытворила ся нова партія по другѣй сторонѣ, котра 1) отверто вывѣсила праворъ „общерускости“, 2) прибрала собѣ нову назву, взяту вѣдъ народовцѣвъ, „русско-народнон“.

б) „Роздоръ рускихъ партій“, котрый коломыйскій зборы „осуджаютъ“, бувъ ще передъ новою організацією народного сторонництва, а если вѣнъ опѣсля сильнѣйше розгорѣвъ ся, то вина сего спадає выключно на партію москвофільску. Народовцѣ устроили въ сѣмъ першѣмъ пѣвроцѣ 70 вѣчъ и зборовъ, а на жаднѣмъ не пѣдношено партійной борбы анѣ не зачѣпано москвофілѣвъ. Противно насамперед д-ръ Король въ Жовквѣ а потѣмъ ще завзятѣйше о. Мировичъ въ Тернополи на зборахъ тамошныхъ політичныхъ товариствъ зачепали народовцѣвъ або ихъ вызначныхъ представителѣвъ.

в) Борба межи москвофілами зъ одной а народовцями зъ другой стороны мусить вести ся такъ довго, якъ довго москвофіли не тѣлько въ теорій признають единство украинско-руского (малоруского) народа зъ великорускимъ (московскимъ), але и въ практицѣ працюють надъ національнымъ сполученемъ и вѣльланемъ тыхъ двохъ народовъ въ оденъ нарѣдъ, а заходамъ народовцѣвъ, щобы забезпечити національну самостѣйность свого народу, неустанно роблять перепоны.

г) Борба тая веде ся зѣ стороны народовцѣвъ переважно позитивною роботою при окремѣй організаціи, зѣ стороны москвофільскои перепиновуванемъ роботы народовцѣвъ и напастями.

д) При теперѣшныхъ выборахъ до рады державной народовцѣ нѣгде не провокують москвофілѣвъ, за те москвофіли провокували народовцѣвъ взагалѣ въ Бережанахъ на якихсь своихъ зборахъ, потѣмъ въ Болеховѣ выступали спеціально противъ проф. Романчука и т. д. Отже нехай коломыйскій зборы звернуть ся зѣ своимъ завѣзваньемъ о „залишенє партійной борбы на часъ выборовъ“ не до „Народной Рады“, але тѣлько до „Русской Рады“ у Львовѣ, котра нехай дасть своимъ приверженцямъ въ краю вѣдповѣдній порученя.

е) Утворенє одного спѣльного комітета у Львовѣ „для руководства выборами въ цѣлѣмъ краю“ не есть анѣ можливе анѣ потрѣбне та вказане. Не есть можливе вже зъ тои причины, що народна організація и тактика сего не допускає безъ ухвалы народного зѣѣзду. Але хоть бы оно й було можливе, то оно зовсѣмъ не есть потрѣбне. Нехай тѣлько рускій дѣячѣ по повѣтахъ мають на оцѣ ту одну цѣль: щобы выслати до парламенту мужѣвъ найбѣльше до того уквалѣфікованыхъ, котрі бы й творили тамъ достойне та одноцѣльне заступництво галицко-руского народу! На случай же потребы можутьъ у Львовѣ „Народна“ и „Русска Рада“, взглядно оба комітеты при нихъ, межи собою порозумѣвати ся, бо и народна тактика каже выразно: Б) 4) „Допускає ся часовій порозумѣня межи народнымъ сторонництвомъ и москвофільскою партіею для поборенья спѣльного противника.“ Длячого москвофіли настають однакъ на утворенє одного спѣльного комітета, сего не хочемо розбирати, бо хочемо омминати всьо, що могло бы причинити ся до дразненя.

Сподѣваємо ся, що отсій нашій слова причинять ся до розъясненя цѣлои справы — розумѣе ся, у людей доброи волѣ.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Надвѣрнянщины пишуть намъ:

Заповѣджене на 21 с. м. вѣче въ Волосовѣ ц. к. староство надвѣрнянське заборонило. За те вѣдбудуть ся передвыборчій зборы въ Надвѣрнѣй — се вже безъ перешкоды — дня 23 жовтня о 2-гій годинѣ по-полудни въ ратушевѣй сали.

О заборонѣ вѣча въ Волосовѣ писали намъ ще перше зъ инши стороны таке: Дня 15 жовтня рано привѣхавъ повѣтовый лѣкарь до Волосова до школы, оглядавъ дѣти, найшовъ у декотрыхъ коросту и коклюшъ, и замкнувъ школу на двѣ недѣлѣ. Се тутъ вдивувало, бо коли на веснѣ и въ лѣтѣ бувъ коклюшъ до кѣнця курсу вѣ всѣхъ селахъ нашои околицѣ, то нѣгде школъ не замыкано. Межи иншимъ бувъ коклюшъ и въ Камѣнѣмъ, та коли тамошный парохъ о. Левицкій запытавъ выразно лѣкаря повѣтового, котрый случайно бувъ въ селѣ, чи не замкнути бы зъ причины коклюшу, то лѣкарь сказавъ, що тота пошесть не есть перешкодою до науки. А коклюшъ бувъ тогды такій великій, що дѣти умирали зъ высиленя та зъ запаленя мозкѣвъ. Помимо того всего школъ не замыкали, а теперь, коли коклюшъ пригасъ и нѣхто на него не умираѥ, замыкають школы въ Волосовѣ на двѣ недѣлѣ а въ Камѣнѣмъ на чотыри недѣлѣ. Може ще почуємо, що всюды школы запертій: тогды готовій заборонити и всякій вѣча та нарады передвыборчій.

— —

Зъ Грималова доносять намъ, що на зборахъ выборчого комітету дня 18 с. м. въ Грималовѣ принято одноголосно кандидатуру о. Ивана Воляньского, пароха въ Острѣвчика, въ IV. курій округа выборчого Гусятинъ-Теребовля.

— —

Зъ Коломыйщины: Дня 15 с. м. вѣдбуло ся передвыборче вѣче въ Кутахъ. Ухвалено кандидатуру въ IV. курій д ра Кир. Трильовского, а въ V-тій Ив. Сандуляка зъ Карлова. Дня 16 с. м. вѣдбуло ся таке-жъ вѣче въ Городенцѣ пѣдъ проводомъ д-ра Окуневского. По проголошеню кандидатскихъ бесѣдъ и по интерпеляціяхъ, ухвалили представителѣ 29 сѣлъ городеньского повѣту кандидатуру на IV-ту курію округа Залѣщики-Борщѣвъ Городенка о. Олесницкого зъ Торговицѣ, а на V. курію Ив. Сандуляка. Дня 18 с. м. на передвыборчихъ зборахъ въ Коршевѣ ухвалено кандидатуру зъ IV-он курій (округа коломыйского) д-ра Трильовского, а въ V. курій Сандуляка.

Якій выгляды може мати кандидатура д-ра Трильовского въ IV. курій коломыйского округа, скоро тамъ такъ народовцѣ якъ и москвофіли згодили ся на кандидатуру д-ра Окуневского?

— —

Зъ Чешанѣвского пишуть намъ:

Дорогій Братя! Панове выборцѣ! комітетъ выборчій, зъ рамени Вашого выбраный, запрашає Васъ на передвыборче вѣче, котре вѣдбудесь въ Любачевѣ дня 23. с. м. о год. 1. въ полудня. — Прибувайте, дорогій Братя, зъ усѣхъ закутинъ нашого повѣту на той день до Любачева, бо порѣшити тамъ маєте важну, вельми важну Вашу власну справу! Ото маєте остаточно, спѣльно зъ делегатами иншихъ повѣтовъ, котрі въ нами голосують на послѣвъ въ курій V и курій IV., а котрыхъ отсимъ запрашаємо, щобы ласкаво звволили прибути, кого хочете мати своими заступниками, своими послами у Вѣдни. Се буде залежати вѣдъ Вашои власнои волѣ, кого поставите своими кандидатами; але самій нихъ собѣ поставивши, будете мусѣли всѣми силами за ними постояти, щобы Вами выбраній люде — стали и Вашими послами! Прибувайте численно! — За комітетъ выборчій *С. Метелля.*

— —

Дописуватель Czas-y, що пише „Z Rusi“, бѣдкає надъ „прикрымъ обявомъ“, що мѣжь рускими „угодовцями“ не слѣдно жадного руху выборчого. Крѣмъ д ра Гладишовского жаденъ зъ нихъ не стававъ передъ выборцями зъ посольскимъ справозданемъ анѣ зъ своею політичною програмою. Въ „Руслані“ такожъ — каже — слабо вѣдбиває ся рухъ выборчій; лише часомъ дрѣбній полемічній артикулики противъ москвофілѣвъ мають свѣдчити, що животѣє якась руска фракція, котра є и народна и вѣльна заразомъ вѣдъ односторонног опозиціи, веденои въ цѣли позыскавя чогось що лежить по-за межами можливости.

Злишно мабуть буде успокоювати дописувателя та краковского станьчика, що „угодовцѣ“ череза те не пропадуть. Вже то роботу за нихъ роблять пп. старосты та „центральный“ комітетъ, въ котрѣмъ, якъ упевняє Gazeta Narodowa, засѣдають „и обшарники и селяне, и мѣска интелігенція и католицкій духовній и жиды, консерватисты и поступовцѣ, Поляки и *Русины*“. Ну, особливо тій Русины, що засѣдають въ „центральнѣмъ“ комітетѣ, не дадуть певно пропасти „угодовцямъ“!

Письма зъ краю.

Зъ Старосамборского повѣта пишуть намъ:

Ц. к. староста Рѣчі въ Старѣмъ Самборѣ завѣзвавъ всѣхъ вѣйтѣвъ на 16. с. м. до себе, щобы имъ дати науку, якъ мають залагоджувати деякій справы. Вѣзване такъ зачинало ся: „L. 13.900 St. Sam 10/X 1900. Wskutek nagromadzonej większej ilości spraw ściśle urzędowych wzywam wszystkich Naczelników и т. д. Зъ початкомъ сего мѣсяця вѣдбула ся сесія вѣйтѣвъ, 16. с. м. мусѣли зновъ ити на жаданє п. старосты, а 24. с. м. вѣдбудуть ся контрольній зборы ляндверы въ Старѣмъ Самборѣ. Такимъ чиномъ въ однѣмъ лишь мѣсяци зъ кождои громады три разы начальникъ мусить ити до пов. мѣста. Ц. к. староста Рѣчі промовлявъ до вѣйтѣвъ по польски, а що въ повѣтѣ жиють Русины, то его цѣлкомъ не розумѣли. Не одинъ вѣйтъ мовивъ: „мара його знае, що плѣвъ; не можна було зрозумѣти, бо по польски говоривъ“. Мы Русины дуже бѣдній и нѣчого не значимо въ Австрій, коли насылають намъ такій индивідуа на урядниковъ, що навѣть не умѣють по руски бесѣдовати. Говоривъ передъ вѣйтами, що буде давати запомогу и прочитавъ села, якій ви одержать; споминавъ про конскрипцію; пытавъ ся, чи нема кого въ селѣ, щобы ви перевѣвъ, а вѣдтакъ вѣйшовъ на выборы и старавъ ся вѣйтѣвъ перетягнути на свѣй бѣкъ. Зъ промовы п. Рѣччого можна пересвѣдчити ся, що се агітаторъ другои класы, бо выводы его посвѣдчили, що се досыть тѣсна голова. П. Рѣчі наказувавъ вѣйтамъ, щобы его слухали при выборахъ, бо треба все зъ урядомъ держати. Вѣнъ имъ селянамъ добре значить и жие за свои грошѣ, а вѣдъ селянъ нѣчого не бере. Вѣнъ не такъ, якъ другій люде, що селянамъ радять, а вѣдъ нихъ грошѣ беруть; неразъ такому дорадникови належить ся 1 зр., а вѣнъ бере 2. Такихъ не треба слухати.

И біблійный фарисей моливъ ся въ бѣжници: „Господи! я не такій грѣшникъ, якъ онтой митарь!“ Панъ староста таки бере чужій грошѣ, що люде зложать податками; мае добрій павшала, красне помешкане поверховe въ ц. к. старостві; самъ ѣздить на комісіи маснѣйшій, бере зѣ Спаса овесъ и сѣно для коней и за те все менше сидить въ канцелярій, а бѣльше займае ся агітацію; а часто убирае ся въ мундуръ, ѣде верхомъ, або повозомъ вѣйсковыми кѣньми пѣдъ Созань на rendez-vous. Селяне платять значній кары, если якій зъ нихъ зайде до спаского лѣса, або яка худобина забѣгне. Вѣйты одержують наказы пѣдъ загрозою карного пѣсланця, щобы наложеній на селянъ дворскимъ обшаромъ кары стягали. Панъ староста Рѣччі мая право запобѣгти сему, щобы хтось вѣдъ селянъ не бравъ 2 зр., если ему належить ся 1 зр.; однакъ загально цѣлый станъ не смѣе и не мае права подавати въ пѣдозрѣне селянъ, бо высша власть не поставила его въ Старѣмъ Самборѣ агітаторомъ, а лишь ц. к. урядникомъ за-для управы повѣтомъ и береженя закона.

По агітаторскѣй промовѣ въ ц. к. старостві завязали Поляки передвыборчій комітетъ въ пов. радѣ. На зборахъ були и Русины, отъ якъ начальникъ громады Старои Рогы, Василь Басарабъ. Вѣнъ перевѣвъ борбу противъ попереднього вѣйта, Ивана Рудзіньского, скинувъ его при помочи тамучныхъ людей въ повѣтѣ, ставъ самъ вѣйтомъ и мабуть

ТУТКИ „PRIMUS“ суть найлѣпшій!!
ВСЮДЫ ДО НАБУТЯ.
Фабрика: Львовъ, ул. Міцкевича ч. 2.
Цѣнники зъ пробами даромъ и оплатно.
Пп. купцѣ и рольничій кулка дѣстають вѣдповѣдный рабатъ. 502 3—15

захотѣвъ занятн мѣсце свого попереднпка. Радъ бы конче упхатн ся до повѣт. рады, статн выдѣловымъ, роздобутн трохи грошей, бо не одинъ селянинъ думае, що коли вбйде до пов. рады, тамъ певно щось заробить, о. Яворскій зъ Стрѣльбичъ допомбгъ Басарабови звалити попереднього вбйта, хоть всѣ бранжѣ въ Старбмъ Самборѣ его ратували, а пбдчасъ послѣдпого выбору доповнюючого до пов. рады п. Басарабъ агітувавъ противъ о. Яворского и ще свого склепаря на се пбдмовивъ. Вправдѣ вбнъ мавъ три голосы, але богато допомбгъ до выбору кс. Маха зъ Хировa. А склепарь продае въ крамницп, основанбй при читальни „Просвѣта“ въ Старбй Рощѣ. До передвыборчого комітету въ пов. радѣ выбрали такожь п. Сильвестра Витошиньского, учителя въ Сушицѣ великон, и Герша Гліка, управителя двбрского обшару зъ того-жь села. Колись Сушиця велика за пок. о. Скородиньского все добре держала ся а теперь село здеморалізоване, все прожпть передъ Гліком, и вбнъ цѣле село за нбсъ водить, а ему вторують п. С. Витошиньскій и вбйтъ Лещишинъ.

Въ нашбмъ повѣтѣ найббльше землѣ и то лѣсбвъ належить до спаскихъ дббръ. Майже всѣ лѣсы вырубанѣ, лишь голѣ верхи свѣтять ся, тай проторкують люде, що лѣсы вырубують безъ затвердженыхъ планбвъ. Дивовпзне, що п. Цігляръ може такъ вырубувати и нѣхто его не здержуе; а якъ селянинъ продасть кбльканацять ялиць, або сосенъ, зразъ ѣде комісія зб Старого Самбора и треба солено заплатити.

У насъ селяне дуже нарѣкають на повѣтову господарку въ справѣ вынайму права польованя. Теперь дики роблять великій шкоды въ бульбѣ, а нѣхто нихъ не переполошить. П. Цігляръ вынаймае польоване по всѣхъ селахъ, що належать до спаскихъ дббръ и сусѣдныхъ. На те нема ліцитацій, лишь вбйтъ бе печатку на чистый папѣръ и вбддае Цігляровн. Таке стало ся въ Бѣличи, хоть всѣ люде жадали вбдъ вбйта Ощипка, щобы була ліцитація. Въ Старбмъ Самборѣ давали два брата п. п. Папы, почтовій урядники, за польоване въ мѣстѣ 80 зр., а Цігляръ взявъ за 20 зр.; таке було и въ Стрѣльбичахъ, таке въ кождбмъ селѣ. Такъ щиро дбае нашъ урядъ про добро загалу, такъ боронить и охоронюе тій невелікій гаразды селянъ. А таки передъ выборами выголошуе п. Річчі до селянъ „казане“ и теребенить, що вбнъ о нихъ дбае, ихъ стереже, пильнуе и за свои грошѣ жне, а вбдъ нихъ не бере.

Зъ литовского руху.

Прихильникамъ Польщѣ od morza do morza рѣшучо не ведеть ся, навѣть мимо звѣстнон „поезіи“ батька народныхъ вбдступникбвъ, Платона Костецкого [„яко тройця, такъ єдина Польща, Русь и Литва“]. Перший вбдпекувати ся вбдъ сен „трбйцѣ“ почали Русины и теперь можна Полякамъ на певно сказати: „Lasciate ogni speranza“. Въ своимъ національнбмъ та культурно-економічнбмъ розвою Русины поступили вже такъ далеко, що всякій затѣмъ на ихъ національну самостбйность не вдадуть ся.

За Русинами почали рухати ся й Литовцѣ. Литовскій національный рухъ, прозваный Поляками сепаратизмомъ, датуе ся ще вбдъ 1864 р. Якъ усюди, такъ и тутъ розбудила его интеліґентна молодѣжь селяньского походженя. Треба знати, що литовскій селяне пбдъ зглядомъ посылання дѣтей до школы стоять о много высше вбдъ нашихъ и заповнюють своими дѣтьми середній та высшій школы. Університеты въ Кролевци и Вильнѣ, а опбсля знесеня сего останного въ Дорпатѣ и Москвѣ, все були повні литовскои селяньскои молодѣжи, котра по окбнченю студій — що мусимо зазначити яко незвычайный и вельми симпатичный обявъ — дуже часто вертала на батькбвску рбли. И отся молодѣжь, кровь зъ крови и кбсть зъ кости народу, пбднесла власне литовскій народный стягъ. Пбзнала вона, що на кбльковѣковбй спблцѣ зъ Поляками Литовцѣ нѣчого не зыскали, а противно стратили много, бо хто зна, чи литовско-руска держава не була-бъ остоялась до нинѣ, коли-бъ не фатальна злука зъ Польщею. Отже почавъ ся литовскій національный рухъ. Безпосереднымъ товчкомъ до живѣйшои дѣяльности въ тбмъ напрямѣ було въ великбй мѣрѣ польске повстанє въ 1863 р., по котрого невдачѣ россійске правительство почало однаково переслѣдувати Полякбвъ и Литовцѣвъ. Литовцѣ „здоровымъ, хлопскимъ розумомъ“ вытолкували собѣ, що отсій переслѣдуванія навели на нихъ Поляки, про те старали ся вбдъ нихъ національно вбддѣлити.

Зъ початку россійске правительство не звертало на литовскій національный рухъ найменшои уваги; доперва пбзнѣйше — на вдиовнижу всѣхъ тыхъ, котрій знають, якъ то воно гасте-придушуе всякій, хочь-бы й найневиннѣйшій національній стремлѣня, чого клясичный примѣръ бачимо на Украинцяхъ — почали оцѣкувати ся нимъ. Та не думайте, що зб щирости. Нѣ, воно робить се зъ простого вырахованя, абы тымъ способомъ ослабити польскій елементъ на Литвѣ. Очевидно, що зъ такого стану рѣчи Поляки дуже невдоволенй и лають литовскихъ паці налбвъ москвофілами (такъ само, якъ въ Галичинѣ украиньско-рускихъ національбвъ). Одвакъ лайка тутъ зовсѣмъ нѣ при чому. Що се може обходити литовскихъ патріотбвъ, зъ якихъ мотивбвъ россійске правительство на разѣ спрнпя ихъ стремлѣнямъ. Спрпяе, то й гаразд, а коли стане противъ нихъ окунемъ, то вони певне зъумѣють показати ему зубы, а то тымъ ббльше, що литовске селянство вельми просвѣчене и мае въ собѣ невмирущу вбдпорну силу противъ усякихъ антінаціональныхъ затѣй. Адже вѣки цѣлй було воно пбдъ польскимъ панованемъ и не спольщилось; перебуло вже тяжкій переслѣдуванія зб стороны россійского правительства, и не змосковщилось; при тбмъ держить ся уперто батькбвскои землѣ, такъ що помимо ассімиляційныхъ замахбвъ зб стороны россійского правительства въ чисто литовскихъ повѣтахъ вся майже земля находить ся въ рукахъ Литовцѣвъ (пр. въ вильненьскбмъ 87%, въ ковненьскбмъ 92% земль).

Теперь розходить ся Литовцамъ о дуже важный постулятъ, о заведене службы божои на ихъ рбднбй мовѣ Постулятъ сей, анѣ слова, оправданый, бо-жь коли богослуженя мае бути розмовою вѣрныхъ зъ Богомъ, то не може вбдбувати ся на незрозумѣлбй для вѣрныхъ мовѣ, а загалъ Литовцѣвъ мимо своихъ освѣты таки латины не розумѣе и може безъ нея безпечно оббйти ся. Литовцѣ, покликую чись на те, що для Чорногорцѣвъ-католикбвъ папа приставъ на словіньске богослужене, домагають ся, абы и у нихъ воно вбдправляло ся на ихъ рбднбй мовѣ. Жадання вхъ поперло россійске правительство, зновъ на здиовнижу всѣхъ, бо-жь воно всѣмъ своимъ пбддаными якои небудь конфесіи накидуе богослужене на московскбй мовѣ.

Вбдповѣдь Ватикану не звѣстна ще доси и не знати, якъ вона выпаде. Польскій консервативній газеты пишуть, що вбдповѣдь не може выпасти прихильно, бо апостольска столица лишае вправдѣ народови его мову въ богослуженю, коли ходить о те, абы его навернути на католицизмъ, але робити таку концесію народови, зъ дазна католицкому, се противить ся ея традиціямъ. Намъ таке розумѣне справы выдае ся недарымъ. Тажь мы знаемо ажь западто добре нашихъ „приятелѣвъ“. Де лишь е гуртокъ людей римо-католицкого обряду, а Поляки мають тамъ якутаку власть, то заходять ся заразъ спечи при сбй нагодѣ свою шовіністично „народову“ печеню, чого найлучше зазнали Русины римо-католицкого обряду на власнбй шкбрѣ. Таке само хотѣли-бъ вони выроблятн зъ Литовцями, а заведене богослуженя на литовскбй мовѣ поклало-бъ ихъ змаганямъ величезну перешкоду. Отже inde ira.

На нашу думку апостольска столица повинна заспокоити оправданій бажаня Литовцѣвъ, бо-жь анѣ католицка церковь анѣ вѣра нѣчого не стратить на тбмъ, а противно выскае, коли народъ буде розумѣти богослужене. Впрочбмъ побачимо...

Переглядъ політичный.

Въ Трансвалю не запанувавъ ще супокбй смерти.. Одному вбддѣлови Бурбвъ удало ся нбчю 16 с. м. впасти до Ягерсфонтайну. Вывязала ся боротьба, въ котрбй упало 20 Бурбвъ разомъ зъ комендантомъ, а въ Англійцѣвъ 9 забито, а 2 тяжко ранено. Пбсля англійскихъ урядовыхъ донесень лордъ Метуенъ и полковникъ Дуглясъ по многодневныхъ перепалкахъ зъ бурскими вбддѣлами прибули до Церисту. Зелѣзничій власти въ Льоренцо Маркізъ одержали приказъ вбддати возы и локомотивы трансвальскои зелѣзницѣ до диспозиціи вбйскова-зелѣзничому зарядови англійскому.

—

Зъ Хінъ приходять зновъ занепокоюючій вѣсти. Боксеры въ околицѣ Тунчао розвивають вельми оживлену дѣяльность. На площахъ порозклѣплювано вбдезвы до населеня, абы выступило оружно противъ чужинцѣвъ. Пбсля отсихъ вбдезвъ Лігунчанъ удавъ ся на пбзнбчь въ тбй цѣли, абы зъорганізувати опбръ противъ Европейцѣвъ, а оружный рухъ пбдъ его проводомъ мае запевнену побѣду. Такій вѣсти ширать Боксеры нарочно на те, абы середъ чужинцѣвъ та послбвъ чужихъ державъ абудити недовѣря. Передъ кблькома днями попбдпалювали Боксеры въ околицѣ Тунчао много домбвъ и постинали кблькохъ вызначныкъ Хінцѣвъ, звѣстныхъ зб своеи прихильности до чужинцѣвъ. Зъ Кантону доносять, що повстанє надъ схбдною рѣкою прибирае що-разъ ббльшій розмѣры. Онодѣ прийшло до битвы мѣжь военною силою адмірала Го и повстанцями: послѣдній стратили коло 100 людей. Такожь мѣжь кантоньскими Европейцями панує велике обурене, а то задля сего, що Хінцѣ нарушили гробы Европейцѣвъ. Англійскій конзуль починивъ старання въ цѣли покаранія винуватыхъ. Антіхристіяньскій рухъ, якій тревавъ кблька днѣвъ, вже затихъ. Зачувати що хінській урядники готовій заплатити вбдшкодоване за знищене христіяньскихъ капляць. Французскій вбддѣлъ експедиціи до Паотінфу занявъ се мѣсто, якъ звѣстно, 15 с. м.; англійскій вбддѣлъ обложивъ того самого дня безъ опору твердиню Ванчіяку; 9 с. м. вбддѣлъ союзныхъ вбйскъ — мабуть нѣмецкихъ або французскихъ розбгнавъ коло Везану Боксербвъ, завдавши имъ тяжкій страты. Теперь выбирають ся россійско-нѣмецка експедиція въ тій околицѣ, де перебуваe цѣсарева-вдова. Шанґайскій Таотай просивъ заграничныхъ конзулбвъ о заряджене арештованя пбдъ закидомъ заговору ббльше якъ 100 Хінцѣвъ, мешкаючихъ въ чужинецкихъ селяхъ. Мѣжь тыми стома Хінцями е богато людей, котрій хиба лишь тымъ провинили ся, що належать до поступовои партіи. Отсе поступованя Таотая е доказомъ, що збльшуеть ся зновъ вплывъ партіи, противныхъ чужинцямъ. Потверждують се и инші вѣсти. И такъ еке едиція до Паотінфу мала немало вражи Лігунчана, а навѣть ходять и голоски, що его зъ сен причины здеградовано. Цѣсареву-вдову терорызуе кн. Туань, котрого сынъ Бутшуанъ, наслѣдникъ трону, мавъ збстати забитымъ.

Дипльоматичній переговоры поступають на передъ. Американьскій посолъ въ Хінахъ, Конґеръ, прислався до Вашінґтону телеґрафічно змѣстъ пропозиціи, якій предложивъ ему Лігунчанъ именемъ хінського правительства. Мають вони мѣстити въ собѣ пбдставу до мировыхъ переговорбвъ; однакъ поки-що не знати сего на певне, бо депешѣ Конґера не оголошено ще публично. Сими днями оголосивъ Лігунчанъ ноту, котра мѣстить въ собѣ жаль Хінъ за-для послѣдныхъ подій и домагаюсь рѣшучо, щобы чуліяменови уможливити нарады та щобы по залагодженю квестіи вбдшкодованя европейскій вбйска вынесли ся зъ Хінъ. Кн. Чінъ и Лігунчанъ, вручили такожь ноту дипльоматичному тѣлови, въ котрбй заявляють, що найвышшій часъ почати мировій переговоры. Особы, що выкликали повстанє Боксербвъ, будуть засуджені и покарані пбсля хінськихъ законбвъ. Лігунчанъ и Чінъ, яко хінській повномочники, пропонують, абы оперти ся на такбй засадѣ: за знищене посольствъ Хіны повинні заплатити грошеве вбдшкодоване въ высотѣ назначенбй делеґатами державъ; Европа одержала-бъ новій торговельно-політичній концесіи. А що жадання рбжныхъ державъ не суть однаковій, то вбдпоручники кождои держави повинні ихъ осббно сформулувати. Такожь въ хвилю навязаня мировыхъ переговорбвъ повинні устати непріятельскій кроки союзныхъ вбйскъ. Перша нарада мае вбдбути ся въ чуліяменѣ 21 с. м. На сю ноту вбдповѣвъ французскій посолъ Pichon, що се дуже гарно, що Хіны признають ся до нарушеня основныхъ мѣжнародныхъ законбвъ и уважають квестію вбдшкодованя, однакъ доки не впадуть головы чотирохъ головныхъ виновникбвъ т. е. кн. Туана, Чуана, Канґи и Тунфусяна, доти союзні вбйска не застановлять непріятельскихъ крокбвъ.

На звѣстній „перепросины“ хінського цѣсаря, выслані до его нѣмецкого и японьского товаришѣвъ „по званію“, вбдповѣвъ сей послѣдный: нехай хінській цѣсарь верне до Пекіну и дасть тымъ очевидный доказъ, що жалуе всего того, що стало ся. Вбнъ теперь повиненъ вчинити все для задосыть учиненя чужимъ державамъ. Лишше рады цѣсарь не вмѣе дати.

Въ справозданю Ростгорна, друкованбмъ въ Polit. Correspondenz, находимо цѣкавѣ звѣстки про початки боксерского повстаня. Ростгорнъ хотѣвъ 12 червня розслѣдити дорогу до полудневои брамы мѣста, але мусѣвъ завернути зъ половины дороги, бо укритій по заулкахъ Боксеры та хінській жовнѣры хотѣли его обпасти несподѣвано. 13 червня впало до Пекіну коло 1000 Боксербвъ. Почали дѣяти ся страшній рѣчи. Цѣлу дѣльницю, заселену чужинцями, спалено и знищено; спалено такожь дбмъ американьского посольства и католицку катедру Чунъ-Танъ, въ котрбй схоронило ся много христіянъ, по найббльшбй части жѣнокъ и дѣтей. Коло 200 зъ нихъ Боксеры попалили або позабивали; лишь малый гуртокъ, и то попаленый та покалѣченый, успѣвъ схоронитись до посольствъ. Фактъ, що таке нечисленне австро-угорске посольство такъ сильно опиралось Боксерамъ, свѣдчить найлучше, що коли-бъ хінській вбйска були хотѣли, то були-бъ дуже скоро придушили боксерскій рухъ, та що говорене про неможливбсть опанувати его е простою выдумкою и брехнею.

—

Зъ Риму доносить Polit. Correspondenz, що сераевского архіеп. Штадлера вовсѣмъ не принимали въ Ватиканѣ овацийно и демонстраційно прихильно, якъ се доносили газеты, а противно, зб стороны, покликаном до сего, вчинено ему закидъ, що его выступъ въ Загребѣ бувъ невбдповѣдный и зб становища внутрѣшнои політики австро-угорскои монархіи невластивый. И дбзнай ся тутъ де правда?!

—

Въ угорскбмъ соймѣ радила вчера правничa комісія надъ проектомъ уставы, котрый вбдносить ся до звѣстнои деклараціи архики. Франца Фердинанда зъ нагоды его подружя. Шель противить ся выводамъ кблькохъ попередныхъ бесѣдникбвъ и д казує, що сю декларацію треба втягнути до зббрки угорскихъ законбвъ. Вона годить ся зовсѣмъ зъ уставою зъ 1723 р. Моґантичне подружє ее инстатуція, принята на цѣлбмъ континентѣ, а правне ея значѣне таке, що анѣ жѣнка анѣ дѣти не входять до стану, до якого належить батько. А що II. артикулъ уставы зъ 1723 р. постановляе, що лишь австрійскій архикнязѣ (Austriae archiduces) мають право наслѣдства трону, то потомки зъ моґантичного подружя архики. Франца Фердинанда не мають права до трону анѣ въ Австріи анѣ въ Угорщинѣ. Шель просить о принятє предложеня. Нарадъ еще не покбнчено.

„Причины“ шкбльнои нужды въ Австріи*).

Рбжній причины, за-для котрыхъ въ Австріи ббльше, якъ три четвертины міліона дѣтей, обовязаныхъ ходити до школы, росте безъ всякои наука, мають той самый корѣнь: винна тутъ держава, краѣ и тій, що въ краю держать власть у своихъ рукахъ.

Д-ръ Ст. Г. Бадені подае чотири выпадки, въ котрыхъ вину за-для недостачѣ школы для дѣтей треба приписати державѣ. Пбсля него дѣти не можуть ходити до школы або тому, що громада анѣ не мае власнои школы анѣ не належить въ обсягу шкбльництва до громады, въ котрбй е школа; або тому, що школа, до котрои якась громада причислена, лежить такъ далеко, що дѣтямъ неможливо ходити до неи; або тому, що въ громадѣ е справдѣ школа на паперѣ, але за-для недостачѣ учительскои силы або вбдповѣдного помѣщеня е вона зовсѣмъ або почасти замкнена; або врешть тому, що шкбльный льокаль е за малый и не може помѣстити всѣхъ дѣтей, обовязаныхъ ходити до школы. Отсе найгарнѣйшій выцвѣты на поли нашого шкбльництва. И не думайте, що высше наведений случаѣ выступають лишь дуже спорадично тай вбдносять ся тбльки до невеличкого числа дѣтей. О, нѣ! Де ходить о недостачѣ, тамъ мы, Австрійцѣ, не е поверховій, тамъ показуемо мы незвычайну основность. Тому й дѣтей, вычисленыхъ въ тыхъ чотирохъ выпадкахъ, можна рахувати на сотки тысячь.

Пригляньмо ся хочь бы першому выпадкови. Коли вбдчислити тій громады, въ котрыхъ були бодай приватній школы, то було въ Австріи 1890 р. 1961 громадъ зъ 1,156.426 мешканцями, котрій не мали анѣ своихъ школы анѣ не належали до школы якои громады. Въ поодинокихъ краяхъ вони представлялись такъ:

Край	Число громадъ	Число мешканцѣвъ	Дѣти, обовязанѣ ходити до школы
Стирія	4	1.887	382
Каринтія	1	1 070	216
Крайна	8	5.026	1.018
Галичина	1.887	1,086.837	220.272
Буковина	59	51.963	10.529
Дальматшина	2	9.643	1.954
разомъ	1.961	1,156.426	234.371

*) Гл. статью п. з. „Позбавленй школы дѣти въ Австріи“, въ чч. „Дѣла“ 206 и 211 с. р.

Спеціяльный магазинъ чаю
МАРКА ПАРНЕСА
у Львовѣ, улиця Ягайлоньска ч. 15 513 1—5

поручае чай маевои зббрки зъ знаменитымъ смакомъ и ароматичнымъ запахомъ ½ кільо вбдъ зр. 1·50—3.
Замовленя зъ провінціи высылаю вбдворотною почтою.

Пôсля сеи таблицѣ число дѣтей обовязаных ходити до школы въ громадахъ, де незôставляє д-р Бадені зъ загальною сумою и одержує таку таблицю:

Край	Дѣти позбавлені школы въ загалѣ:	Дѣти, позбавлені школы въ громадахъ де нема школы	Въ процентахъ
Стирія	4.322	382	8·8
Каринтія	1.347	216	16·0
Крайна	10.500	1.018	9·7
Галичина	718·167*)	220,272	30·6
Буковина	43,232	10.529	24·3
Дальматщина	65.790	1.954	2·9
разомъ	843.358	234 371	

Тутъ впадає въ очи, що въ Дальматіи тôлько такъ мало дѣтей росте безъ науки задля недостачѣ школы въ их громадахъ, та що на сѣй таблици нема зовсѣмъ Истріи, въ котрôй є 17 000 дѣтей, позбавленых школы. Се намъ выяснить ся, коли звернемо увагу на теріторіальный простôръ громадъ въ сих краях. Коли громада простягаєсь черезъ цѣлый повѣтъ, то чейже въ нѣй мусить бути хоч одна школа! А такій выпадки въ обох краях не рѣдкій. Въ Дальматіи примѣромъ є 14 повѣтôвъ, зъ котрых кождый складає ся зъ одной політичной громады. Повѣтъ найбôльше подѣленый повѣтъ Петре має тôлько 8 громадъ. Рѣчь зрозумѣла, що при такôмъ станѣ рѣчей може бути въ громадѣ одна або й дзѣ школы, а черезъ те потребъ населення не заспокоить ся и въ найменшôй мѣрѣ. Въ сей спôсôбъ дôйшли мы до другого выпадку, въ котрôмъ дѣти ростуть безъ науки.

Подати число дѣтей, що въ наслѣдокъ завеликого вôддалена школы мусѣли зôставати безъ науки, рѣчь не можлива, бо про се нема статистичных даных. Знаємо справдѣ, що въ школьнôмъ роцѣ 1896/7 не могло ходити до школы задля завеликого вôддалена 3 394 дѣтей въ Краинѣ, а 1.544 въ Сиріи, але се лишь поодинокій цифры. Трохи лучше буде въ тою статистикою доперва пôсля найблизшôй школьнôй конскрипціи, при котрôй — якъ про се згадує д-р Ст. Г. Бадені — буде узгляднена такожь статистика вôддалення мѣжь школою а мешканями дѣтей. Очевидно, не треба ждати ажь на тѣ цифры, абы зрозумѣти, що школъ є за мало и що треба новѣ школы будувати. Школьній експозитуры, устроюваній декуды, не можуть заступити школъ. Отсѣ школьній сурогаты находять ся въ мѣсцевостях, де нема школы и звôдки дѣти при лихôй погодѣ або и все не можуть дôстати ся до школы, до якôй вони призначеній. Въ такихъ експозитурах учить черезъ кôлька тыждньвъ або мѣсяцѣвъ пôдучитель або мѣсцевый духовникъ. Певна рѣчь, що зъ такôй науки користь не конче велика. Про се говорять досыть дослѣды, якій починено въ роцѣ школьнôмъ 1895/6 въ 184 школьных експозитурах. Д-р Бадені каже въ сѣй справѣ: „Найбôльше школьных експозитуръ находять ся въ альпейскихъ краях: Стирiи, Краинѣ (!) и Побережю (!). Стоять вони пôдъ управою мѣсцевых духовных, котрій пôсля справоздань школьнôй рады Горицiи в Градиски не завдають собѣ труду, абы пôдъ зглядомъ фреквенціи и науки осягнути вôдповѣдній результаты.

Вже лучше стоить справа зô статистикою нечинныхъ школъ. Недокладна она такожь, бо обнимає мѣжь нищимъ и школы, котрій замкнено яко „зличній“ але все-таки дещо говорить. Передъ въ сѣй справѣ веде звонъ... хто-жь бы нищій, якъ не Галичина?! Такъ пр. въ школьнôмъ роцѣ 1896/7 въ нащôй коханôй вôтчинѣ на 4.105 народных школъ було 3.600 чинных, а **505** нечинных, *бо въ 257 бракувало вчителя, а для 248 не було анѣ хаты анѣ вчителя.* Знôвъ пр. въ 1894/5 школьнôмъ роцѣ для 237 народных школъ не було нѣякого примѣщення. Число необсаджених учительскихъ посадъ въ тôмъ роцѣ выносило 838, зъ чого ббльше якъ половина (466 отже 55·6%) припадає на Галичину, майже сема частина (115 = 13·7%) на Чехи, а якъ-разъ десята частина на Моравію.

Кôлько дѣтей за-для недостачѣ мѣсця въ школѣ мусить ростi безъ науки, про се годѣ зъ урядовых справоздань що путнього довѣдатись. Въ самôй Краинѣ така доля судилась въ роцѣ школьнôмъ 1896/7 **645** дѣтямъ.

Такъ перейшли мы те, що д-р Бадені подає за „причины“ школьнôй нужды въ Австрiи, а що дасть ся зредукувати до недостачѣ школъ. І се мудре, дуже мудре розслѣдженє „причинъ“; держачись тои методы, дôйдемо до глубокои фільософiи, що причиною голоду є недостача пожывы. Однакъ тѣ причины лежать трохи глубше, лежать въ тôй обставинѣ, що держава здала старане про школы на краевій соймы, а тымъ самымъ на ласку и неласку дѣдичѣвъ и иншихъ упривілейованых, котрій и безъ народнôй школы мають нагоду набрати трохи образованя, а думають, що хлопъ не потребує бути нѣ трохи розумнымъ. Вони будують за мало школъ, а вчителямъ платять такъ нужденно, що й тѣ школы, якій є, мусять стояти пусткою. Въ тыхъ обставинах треба шукати корѣня зла; одным словомъ є се пп. Бадені et consorties, и коли має бути лучше, то школу вô всѣх краях треба выдерти зъ рукъ шляхты, а вôддати пôдъ опѣку народу. Передовсѣмъ треба се зробити въ шляхотскôмъ ельдорадо, въ Галичинѣ, а потôмъ й у всѣх иншихъ краях Австрiи. Тогдѣ потрѣбній школы будуть побудований, учителѣ дôстануть приличну платню, а молодѣжь не рости-ме безъ науки.

*) Отже тутъ маємо третю и найвышшу цифру дѣтей, позбавленых школы, яку д-р Ст. Г. Бадені подає для Галичины. Такожь для иншихъ краївъ цифры суть вышшій, якъ въ попередных таблицях, въ наслѣдокъ чого загальне число дѣтей Австрiи, позбавленых школы, перевышає 850.000. Рôжницю треба приписати тому, що д-р Бадені робивъ обчисленя пôсля рôжных ключѣвъ, а не похибкамъ въ рахункахъ, бо п. граф въ рахункахъ доволѣ сильный, тôлько въ географiи спотыкавъ ся трохи. Такъ пр. пише вôнъ про *альпейскій* край Стирiю, *Крайну* и *Побереже*, вôдбираючи симъ двомъ послѣднымъ ихъ горы Красъ Такъ и видно, що п. граф образованъ ся у Франціи.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

— **Митрополитъ Іосифъ Сембратовичъ**, якъ намъ телеграфічно доносить зъ Риму о. Левицкій, тяжко хорый и принявъ св. тайны.

— **Зъ тов. им. И. Котляревского.** Вôвторокъ дня 23 с. м. вôдбуде ся перше засѣданє по ферiях *артистично технічном секціи тов. Котляревского* о год. 7½ вечеромъ въ комнатѣ тов. „Боянъ“. На порядку дневнôмъ: 1) справа найблизшого представленя аматорского „Чорноморцѣ“ 2) Репертуаръ на пôвтъ 3) Регулямінъ приватый выдѣломъ. 4) Справа салѣ на представленя. Зарядъ просить усѣхъ членôвъ щобы точно и въ якъ найбôльшôмъ числѣ явились; заразомъ просить щобы новѣ члены вписувались до секціи. За зарядъ *Д-р Е. Озаркевичь, О. Шухевичь.*

— **Загальній зборы** товариства гімнастичного „Сокôлъ“ вôдбудуть ся дня 4 н. ст. падолиста 1900 о годинѣ 4-ôй зъ полудня въ локали товариства (Пôдвале 7) зъ слѣдующимъ порядкомъ дневнымъ: 1. Вôдкрытє зборôвъ промовою головы; 2. Справоздане справника зъ дѣяльности товариства въ р. 1899/900; 3. Справоздане скарбника; 4. Справоздане комісiи контрольной; 5. Выбôръ головы, 2 заступникôвъ и членôвъ старшины. 6 Выбôръ комісiи контрольной; 7) Внесеня членôвъ. — Львôвъ 20 жовтня 1900. *Василь Нагірный*, голова. *Осип Кузьмичь*, справникъ.

— **Зъ Теребовлѣ** пишуть намъ: Наша мѣщаньска читальня пôдъ проводомъ дѣяльного головы п. Томашевского ладить серію недѣльных вôдчитôвъ для своих членôвъ. Першій вôдчитъ уже вôдбувъ ся въ недѣлю 7-ого с. м., на котрôмъ п. Навроцкій говоривъ о початку свѣта. Вôдчитъ заинтересувавъ численно зібраных членôвъ читальнѣ, а доказомъ сего була довга дискусія надъ порушеною темою. — Выдѣлъ читальнѣ заходить ся такожь надъ призбиранемъ фондôвъ на будову читальняной хаты, на котру то цѣль має урадити кôлька аматорскихъ выставъ. Для читальнѣ теребовельскои въ сѣмъ роцѣ повѣявъ щасливый вѣтеръ. Именно одержала читальня вôдъ о. Петра Озерского въ Глещавы дуже цѣнный даръ — комплетъ музичных инструментôвъ вартости 340 коронъ. Честь ему за те! а Теребовельщина най радѣє, бо на рôкъ буде мати свою руску орхестру. — *Стефанъ Вѣтеръ.*

— **Якъ переводять ся у насъ выборы** посвѣдчить отся допись: Дня 6 вересня с. р. выбирали въ Старôмъ Самборѣ одного члена до повѣтовои рады. Майже всѣ Русины годили ся на выборъ о. Яворского изъ Стрѣльбичь, але завдяки махінаціямъ противникôвъ стало ся инакше, бо перейшовъ бôльшостію кôлькох голосôвъ польскій кôндзъ зъ Хирова Махъ. Що противники воювали пôдступомъ, наведу одинъ дуже характеристичный случай: Въ селѣ Тарнôвцѣ коло Березова не оголошено зовсѣмъ, що дня 6 вересня мають вôдбутись выборы члена повѣтового выдѣлу, о выборахъ тыхъ нѣхто въ селѣ не знавъ, оповѣщеня намѣстництва о розписанôмъ выборѣ не вывѣшено, якій звычайно въ такихъ случаях роблено, на церквѣ або громадскôмъ урядѣ; навѣть жаденъ зъ громадскихъ радныхъ не мавъ вѣдомости о тôмъ выборѣ. А що треба було выбрати одного выборця изъ села тожь зôйшовъ ся писарь зъ Березова Высоцкій, Полякъ, зъ зôйтомъ Иваномъ Саганомъ и выбрали въ дрôйку выборцемъ Михайла Дѣдуна [Васькового] зъ Тарнавки. О тôмъ выборѣ не повѣдомлено анѣ громадску раду анѣ навѣть самого Дѣдуна. Дня 4 вересня с. р. здибавъ ся на сесiи въ Старôмъ Самборѣ Михайло Дѣдунъ [Васькôвъ] зъ вôйтомъ, и тогдѣ, вертаючи до дому, сказавъ ему вôйтъ по дорозѣ, що дня 6 вересня поѣде вôнъ [Дѣдунъ] знôвъ до Старого Самбора, не згадуючи ему нѣчого о выборахъ, хотяй Дѣдунъ пытавъ его, по що має ѣхати. А коли Дѣдунъ заявивъ, що того дня не може ѣхати, бо наймивъ ся на „форшпанъ“ для войска на маневры, вôдповѣвъ вôйтъ: „Но, то поѣде присяжный, бо вôнъ такожь называє ся Михайло Дѣдунъ [въ громадѣ пише ся „Стефанôвъ“]. И дѣйстно въ день выборôвъ явивъ ся въ Старôмъ Самборѣ Михайло Дѣдунъ Стефанôвъ замѣсть Михайла Дѣдуна Васькового и вôддавъ голосъ на польского кандидата кс. Маха. Такъ отже вôйтъ въ писаремъ допустили ся фалшу, бо затаили въ селѣ выборъ, хотяй люде допитувались вôйта, коли буде выборъ. Вôйтъ у спôлцѣ въ писаремъ арабували громадѣ пôдступомъ ся право, и такого то писаря и вôйта терпить староста

Шкôльна реформа. Зъ Вѣдня доносять, що міністеръ просвѣты скликавъ на 24 и 25 с. м. до Вѣдня конференцію директôровъ долѣшно-австрійскихъ середныхъ школъ, та запросивъ на ню богато иншихъ особъ. Мѣжь иншими порушить ся справу реформы вступныхъ испытôвъ до I класы середныхъ школъ, заведеня обовязковои науки одного зô свѣтовыхъ сучасныхъ мовъ, увôльненє директôровъ середныхъ школъ вôдъ веденя адміністрацiи и т. п. Правительство намѣрає завести постôйнй конференціи директôровъ середныхъ школъ, що вôдбували бы періодично свои засѣданя.

— **Ювілей черновецкого університету** [25-лѣтный истнованя] будуть святкувати дня 2 грудня с. р. На святкованє має приѣхати міністеръ просвѣты д-ръ Гартель.

— **Куріозумъ!** Пишуть намъ вôдъ Дрогобича, Ц. к. староство здобулось на велику вôдвагу и розослало въ рускôмъ языцѣ таке письмо: Дрогобич дня 13 липня 1900 ч. 2026. До Преподобного уряду парохіального в . . . В дневнику устав і розпоряджень краевих ч. XIV. н. 133 оголошена зістала нова устава будовничa для сел і поменших міст і місточок з дня 13 паздерника 1899. Звертаю увагу преподобному урядови парохіяльному на постановленя предостатного устуну §. 25 тои устави, в слідстві которого двері костелів і церкви мають бути заслягнена опінія властивого ц. к. конзерватора також на підставі §. 37 тои устави в слідстві побіч костелів і церкви могуть бути будовлі ставлені з уваги на близко; як на 50 метрів. — Ц. к. Староста *Бобжинський.*

Чого хоче ц. к. староство тымъ письмомъ? Хто згадає? Не дивуємо ся, бо то перший пробы въ языцѣ рускôмъ Коли ц. к. староство не занедбає ся на будуще въ рускôмъ языцѣ, то слѣдуючій письма выйдуть може лѣпше. Щасть Боже!

— **Нову** церковь поставлено недавно въ Сулимовѣ, куликôвского деканату за стараньмъ тамошного пароха о. Іосифа Пелеха и его парохіянъ, котрыхъ есть въ Сулимовѣ всего 750 душъ. Декотрій парохіяне пожертвували значнй суми на построеня церкви, за що дôстали вôдъ перемыского епископа похвальній грамоты и архиерейске благословенє.

— **Нещастє на зелѣзници** Дня 18 с. м. о 4 год. рано на шляху въ напрямѣ до Болехова забувъ будникъ зачинити рампу въ наслѣдокъ чого наѣхала машина на селянина, що ѣхавъ зъ вапномъ, и роздерла его въ кусню, одному коневи вôдорвала ногу и стегно, а другій выйшовъ зъ бѣды безъ ранъ.

— **Поєдынки** межи професорами а студентами, то найновѣйша стадія поєдынковои горячки на Угорщинѣ. По причинѣ спору въ часѣ послѣдныхъ студентскихъ розрухôвъ, вôдбувъ ся недавно въ Дебреченѣ поєдынокъ на пістолеты, а до бою станули професоръ д-ръ Беля Мандель и студентъ права Кепесте. Студентъ мавъ першій стрѣлъ, але хибивъ. Проф. Мандель, знаменитый стрѣлець, котрый убивъ недавно противника въ поєдынку, не мѣривъ до студента, але выстрѣливъ до стоячого о 25 крокôвъ на боцѣ мѣшка и подавъ руку студентови, впевнюючи его, що не мавъ намѣру его обидити.

Аіда тутки и папиркѣ египетскій суть теперь у курцѣвъ уважаній за найлѣпшій выробъ. Причиною того есть се, що папиръ Аіда не мѣстить въ собѣ шкôдливыхъ для здоровя субстанцій, въ наслѣдокъ чого тѣшимо ся попытомъ не лише въ краю, але такожь у всѣхъ европейскихъ державахъ Численій замовленя надходячі щоденно изъ заграницѣ а навѣть аъ далекого всходу суть найлучшимъ его доказомъ.

Посмертній — ǂ — оповѣстки.

Стефанъ Кончевичь выслуженый деканъ, приходникъ въ Пôдкамени коло Бродôвъ, упокоивъ ся дня 13 с. м. въ 80 роцѣ жытя а 46 священьства. В. в. п.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои

Въ пропозиціи принятій оо.: на Солукôвъ: 1) Теофанъ Бородайкевичь, 2) Теодоръ Леонтовичь, 3) Петро Чикалюкъ. — На Черниховъ: 1) Іеронимъ Алексевичь, 2) Юрій Куницкій, 3) Діонисій Свистунъ, — а въ спи сѣ: 4) Теофиль Войтовичь, 5) Михайло Горбачевскій. 6) Епифаній Роздольскій, 7) Володимиръ Кальба, 8) Володимиръ Богачевскій. — На Дроговыже: 1) Іоанъ Редкевичь, 2) Александеръ Юрикъ, 3) Михайло Гаврилюкъ. — На Шибалинъ: 1) Емиліянъ Король, 2) Володимиръ Сабатъ, 3) Іоанъ Барановскій, — а въ списѣ: 4) Северинъ Габрусевичь, 5) Корнилій Лотоцкій. 6) Николай Садовскій. — На Клебановку: 1) Евгеній Шухевичь, 2) Іеронимъ Алексевичь, 3) Володимиръ Чайковскій, — а въ списѣ: 4) Михайло Фрись, 5) Іоанъ Зазулякъ, 5) Теофиль Копыстаньскій. 7) Іоанъ Иванчукъ. — На Княжолуку: 1) Мечиславъ Авдыковичь, 2) Игнатій Юхновичь, 3) Константинъ Глѣбовицкій. — На Дмитрѣ: 1) Дмитрій Романовскій, 2) Володимиръ Рудавскій, 3) Иполитъ Хоминъ. — На Чехи: 1) Левъ Авдыковичь, 2) Андрей Дольницкій, 3) Теодоръ Леонтовичь, — а въ списѣ: 4) Іоанъ Мартинюкъ-Лотоцкій, 5) Павло Чмола, 6) Павло Дудыкъ, 7) Володимиръ Богачевскій, 8) Василій Лиско. — На Должанку: 1) Іосифъ Гоцкій, 2) Іоанъ Мартинюкъ Лотоцкій, 3) Михайло Горбачевскій, — а въ списѣ: 4) Антоній Сосенко, 5) Левъ Бачинъскій, 6) Володимиръ Кальба, 7) Юліянъ Левицкій, 8) Теофиль Луцикъ. — На Саранчуки: 1) Теофиль Войтовичь, 2) Емиліянъ Король, 3) Іоанъ Барановскій, — а въ списѣ: 4) Володимиръ Богачевскій, 5) Корнилій Лотоцкій, 6) Николай Садовскій, 7) Михайло Мосора, 8) Володимиръ Рудавскій. — На Пôддністрани: 1) Северинъ Наконечный, 2) Андрей Одѣжинъскій, 3) Володимиръ Глѣбовицкій. — До семинарии духовной обстали принятій слѣдуючій кандидати стану духовного. — На I. рôкъ: 1) Николай Бобилякъ, 2) Константинъ Билинкевичь, 3) Михайло Бутриньскій, 4) Александеръ Гассай, 5) Василь Гургула, 6) Романъ Добровольскій, 7) Іоанъ Жигаль, 8) Александеръ Илевичь. 9) Григорій Качала, 10) Іоанъ Комариницкій, 11) Петро Курдалюкъ, 12) Прокопъ Лукасевичь, 13) Анатоль Малиновскій, 14) Василій Мереньковъ, 15) Стефанъ Новосадъ, 16) Іоанъ Пелехъ, 17) Григорій Плакида, 18) Петро Процикъ, 19) Володимиръ Сварычевскій, 20) Іоанъ Теслюкъ, 21) Василій Турула, 22) Маріянъ Юркевичь, 23) Адамъ Филиповскій, 24) Николай Щуровскій, 25) Стефанъ Яворскій, 26) Михайло Ярмовичь, 27) Іосифъ Ярмовичь, 28) Володимиръ Ярмовичь, 29) Діонисій Бородайкевичь; на II. рôкъ: Александеръ Гарасевичь.

Наука, штука и література.

— **Кôлька слôвъ** въ справѣ выдавництва „**Народна бібліотека**“. Неразъ думавъ я собѣ: коли то мы Русины будемо такъ щасливій, що зможемо подôбно якъ Нѣмцѣ, Россіяне або й Поляки за кôльканацять крейцарѣвъ читати творы своихъ або въ рôднôй мовѣ творы чужихъ письменникôвъ! У насъ доси книжокъ годѣ було докупити ся. Цѣны були такъ высокій, що неразъ за грошѣ выданій на руску книжку купишь и кôлька такихъ самыхъ примѣрниковъ въ языцѣ нѣмецкôмъ або польскôмъ. Було се тому, що у насъ дотеперь думано, що нема у насъ кому читати, нема кому своихъ книжокъ купувати, а тымъ самымъ нема й для кого въ бôльшôмъ числѣ книжки друкувати. А чимъ менший накладъ, тымъ и дорожшій. То й не дивниця, що авторы установляли такъ высокій цѣны, бо хотѣли, не скажу заробити, але бодай за друкъ заплатити. Середъ такихъ обставинъ знайшла ся людина, що постановила подати нашôй читаючôй публицѣ въ цѣнѣ якъ можна найнизшôй творы своихъ та чужихъ письменникôвъ, щобы тымъ и рôдну літературу збогатити и читателямъ дати спроможность танымъ коштомъ образувати ся, особливо тымъ, що неразъ мимо найщиршого бажання не могли рускои книжки купити.

Маю на гадцѣ выдавництво п. Михайла Яцкова и С-ки, що въ дешевости зовсѣмъ не уступає загально знаному нѣмецкому выдавництву Реклама, або польскому Цукеркандля. Я бы сказавъ, що оно на нашій літературній вôдносинѣ навѣть таніше вôдъ тамтыхъ. П. Яцкôвъ назвавъ свое выдавництво: „Народна бібліотека“, а въ першôмъ числѣ помѣстивъ „Камѣнный хрестъ“ та иншій образки В. Стефаника. Красшого выбору на початокъ не мôгъ п. выдавець зробити. Початокъ зробленый, а вôдъ насъ буде залежати, чи мы якъ и дотеперь будемо купувати та спомагати подôбній чужій выдавництва, чи возьмемо ся ширити своє, що намъ милѣйше и дорожше а вôдъ чужихъ навѣть таніше [одинъ выпускъ 10 кр.]. Вôдъ насъ теперь залежить, чи п. Яцкôвъ вôддасть намъ своимъ выдавництвомъ таку прислугу, якъ Нѣмцямъ Рекламъ своею Universal-Bibliothek, Россіянамъ Сувориныъ своею „Дешевая бібліотека“ а Полякамъ Цукеркандель своею Biblioteka powszechna. Вôдъ насъ буде залежати, чи по кôльканацяти лѣтахъ повеличає ся выдавництво кôлькома тысячами чиселъ, чи збогатить рôдну літературу творами своихъ та чужихъ письменникôвъ, чи несли буде освѣту для бѣднѣйшого брата, чи знидѣє вже по выданю кôлькох першихъ чиселъ. А шкода була бы велика, навѣть дуже велика! — *Идеалістъ.*

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

Міністеръ торговлѣ занменувавъ начального управителя почты въ Золочевѣ Камиля Матковского, начальнымъ старшимъ управителемъ почты въ Тернополи. — Міністеръ скарбу занменувавъ въ статѣ салінарных зарядôвъ въ Галичинѣ и на Буковинѣ: старшихъ салінарных управителѣвъ Ив. Гікля и Вяч. Пшетоцкого и старшого гôрничого управителя Ант. Мілера гôрничими радниками; старшого гôрничого и гутничого управителя Льва Цегака старшимъ салінарнымъ управителемъ; гôрничого и гутничого управителя Збіи. Зловцкого гôрничого управителя Кар. Штольѣу и гôрничого и гутничого управителя Жигм. Гейду старшими гôрничими и гутничими управителями.

Телеґрамы.

Лондонъ 20 жовтня. Два хіньскій банки на пôвночи оголосили по причинѣ розрухôвъ банкротство. Иншій банки такожь въ фінансовых клопотахъ.

Вашінґтонъ 20 жовтня. Секретарь стану Гай конферувавъ вчера аъ президентомъ Мекъ Кінлейомъ, а опôсля зъ хіньскимъ посломъ Вуінфаномъ.

Тієнтсінъ 20 жовтня. Нѣмецкій посолъ Муммъ готовить ся до выѣзду въ Пекінъ.

Льоренцо Маркізъ 20 жовтня. Президентъ Трансвалю Крiґеръ удавъ ся вчера рано на покладъ корабля „Гельдерляндъ“.

Берлинъ 20 жовтня. Передъ именованемъ Бiльова канцлеромъ нѣмецкого союза радивъ ся цѣсарь Вільгельмъ союзных правительствъ.

Вѣдень 20 жовтня. Пôсля вчерашныхъ вечѣрных дневникôвъ цѣсарь Францъ Іосифъ I. выславъ сердечну ґратуляцію до Бiльова въ нагоды именованя его канцлеромъ нѣмецкого союза.

Вѣдень 20 жовтня. Вчера вôдбулась тутъ нарада міністрôвъ въ справѣ будовы босняцкихъ зелѣзниць. Слѣдуючого тыждня вôдбудуть ся спôльній нарады австрійскихъ міністрôвъ зъ угорскими: Шельомъ, Люкачомъ и Гегедіюсомъ, котрій 26 с. м. приѣдять до Вѣдня.

Вода фіялкова

усуває зъ лица прищѣ, лишаѣ, угры, сѣдане и лущене шкѣры, выгладжує морщаны и вѣ сповнину. Вѣдсвѣжує, выбѣлює и вынѣжнює лице.

5 Цѣна 2 кор.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львовъ: склепы взлесѣ улиця Окнстуска ч. 25, Рынок 1 ка ч. 11. Кракѣвъ: Суконницѣ ч. 20. Черновцѣ: Галицч 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч 4.

Надѣслане.

Д-р. Софія з Окуневских Мрачевска
улиця Миколая 19.
ординуе від 3—4.

508 4—15

Спеціялістъ недугъ шкѣрныхъ и венеричныхъ

Д-ръ Левъ Рашъ

повернувъ и ординуе вѣдъ 9—12 и вѣдъ 2—5.
456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 6—6

Найчистѣйша алькалічна

GIESSHÜBLER

вода щавова. 96

Яко добру и певну льокацію

поручаемо:

4½% Листы гіпотечны,
4% Листы гіпотечны коронови,
5% Листы гіпотечны преміованы,
4% Листы Тов. кред. земского,
4½% Листы Банку краевого,
5% Облігація Банку краевого,
4% Позичку краеву,
4% Облігація пропінаційны и всяки ренты державны.

Папиры ти продаемо и купуемо по найточнѣйшѣмъ курсѣ деннѣмъ. 874 (3)

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. акц. Банку галиц. гіпотечного.

ЛИПЕЦЬ

въ ресторації НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дѣмъ власны, можна дѣстати щодекажде о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдання

ЦѢННИКЪ

Печенки вепрова въ капустѣ	16 кр
Сѣкамй легки	14 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача въ хрѣномъ	10 „
Ковбаска въ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походятъ въ моей ресторації, даю вѣдбиравочнымъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. дѣтра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ отравъ и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 225—? Зъ высокимъ повазаньемъ
НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Уряджене дзвинковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4168

Альбум заслужених Русинів

в красній кольоровій теці, в цінѣ 2 корони

набути можна

в Товаристві „Просьвіта", Львів, ринок ч. 10.

Повѣдомлене.

Отсимъ маю честь повѣдомити Поважану Публіку, що зъ початкомъ падолиста с. р. **переношу свою Торговлю деліватесѣвъ до ново выбудованого рускаго Народнаго дому въ Стрыю.**

Торговля, заосмотрена въ свѣжій деліватесы тѣсть, чаю, руму, лікерѣвъ, и головный складъ вина на мѣру и бутельки, буде сполучена такожъ зъ реставрацією.

Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ, прошу о ласкаве поперте, а старанемъ моимъ буде доббрыми стравами, ретельною и скорою услугою вдоволяти Поважану Публіку.

Зъ глубокимъ поважаньемъ
І. Грайнеръ.

512 2—8

Старшій мужчина

нежонатый або вдовець найде користне мѣсце *яко* касіеръ въ гандлю делікатесѣвъ. Зголошеня въ дотеперѣшнымъ описомъ занятя надсылати до Торговлѣ

И. Бориса въ Перемышли.

511 2—10

Ученика

зъ укѣнченою I. кл. гімназ. въ вѣцѣ до 15 лѣтъ прийме Торговля И. Бориса въ Перемышли. 511 2—10

Правник розумѣючий основно спѣв хоральний, глядає лекції на село. Зголошеня з условями під: Т. В. Адміністрация „Дѣла".

Ск еповй льокалѣ

в рѣзній бѣльшій й меншій мешканя зъ найбѣльшимъ комфортомъ [електричне освѣтлене, водопроводы, лазенки и т. п.] заразъ до выпайму при улици Сикстускій ч. 29. 498 4—4

До выпайму при ул. Сикстускій ч. 29

фронтовый льокаль зъ кількохъ великихъ убікацій въ великимъ комфортомъ на заграничный способъ зъ електричнымъ и газовымъ освѣтленемъ, водопроводами и великимъ огородомъ, особливо вѣдповѣдный на каварню або ресторацію.

498 4—4

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ спеціальній роботни постелій

Іосифа Шустера
Львовъ, улиця Коперника ч. 5.

456 15—30

Камѣнный уголь

угорскій, кавалковый, кôстковый и кôтловый

цѣлыми вагонами доставляє дешево заступникъ для Галичины

САМУЇЛЪ ФЕТТЪ

въ РЯШЕВѢ

На запытане подаю цѣны franco кождой стації.

505 3—3

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власній выробы

поручае по цѣнахъ умѣреныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кросна

Замовленя зъ провінції просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеґрафъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаемо на жадане даромъ и оплатно

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ иншой ѣірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а инших агентѣвъ анѣ похатникѣвъ не высылаемо. 2 58—52

ПАСАЖЬ ГАВСМАНА
І. ЛЬВѤВСКЕ
Photo-Plasticon
(46 разѣвъ преміоване.)
Вѣдъ 21/10 до 28/10 побачення
Занимаюче звиджуване
Монахія и Сальцбурга.
Вступъ 10 кр. 97

МУЖЕСКУ 344
БезсильнѤость

выликвану инекно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхѣвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поменени своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко надежитости, высылае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ F. Ф. Бірей въ Липску. (K. F. Biery's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Прочь зъ жидовскою бляґою!
!!! Свій до свого !!!

Выробы ножѤвничѣ, захваленый шумными анонсами вѣденьскихъ ѣірмъ, продаю о 10% дешевше въ ґарантію на мѣсци.

Бритвы англійскій, власній, солінґеньскій и швайцарскій у великѤмъ выборѣ въ цѣнахъ вѤдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду братву передъ высилкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надае ся до волоса, вымѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ Бритвы безпеченьства [скалѣчене выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся] Генкельса зъ охоронниками, цѣна зъ етуі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ
НОЖѤВНИКЪ
ЛьвѤвъ, ул. Галицка ч. 6.

Заразомъ поручаю всякій выроды ножѤвничѣ въ моѣй роботни выконаній.

Вытягъ зъ листѤвъ признания:

ВПоважаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надѤсланій 2 бритвы и ножичка, котрій мимо ихъ коли цѣны е дуже добрій и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

Девятникъ 31 серпня 1900.

483 6—104 Доротеушъ Конѣвъ

Найдовше

потретати можуть ґардероби, коли они хемічно чищеній и прасованій [и выглядаютъ якъ новій] въ першѤмъ вѣденьскѤмъ хемічнѤмъ

Заведеню чищеня плямъ

СИМЕОНА ВАЙСА
У ЛЬВОВѢ
лише при улици Коперника число 12

На жадане чищу убрана за помочію апаратѤвъ въ протягу кількохъ годинъ. Листы похвальны зѤ всѣхъ сторонъ.

474 9—10

КОМАР

двотижденник гумористично сатиричний.

Одинокій гумористичний ілюстрований орґан на Руси Видае і за редакцію одвічае: Іван Кунцевич.

Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і адміністрация: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

Найбѣльшій выборъ гробовыхъ вѣнцѣвъ

по найдешевшихъ цѣнахъ поручае похоронне заведеня

„Stella" К. Слотоловича Львовъ Вялова ч. 11. 492 3—15

Таблицѣ зъ металю

ЛИТЫЙ

таблицѣ надмогильній, таблицѣ для ВыдѣлѤвъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ мосяжній зъ блихи прасованій для нѣчной сторожи. — Пѣчомбы одовиній и ґузики до пѣчомбованя — выконуе найдешевше

Лѣярня выробѤвъ металевыхъ

ГЕНРИКА ШАПІРЫ
ЛьвѤвъ ул. Коперника ч. 3,
(побѤчь антики п. Миколяша.)

2 3 18—?

НОВѤСТЬ. НОВѤСТЬ

Хто хоче мати красне и бѣле лице,

най ужинае кремъ всходнюй красоты и воду лілієву Станислава Липницкого, котра усуває веснянки и жовтѣ плямы зъ лица, а лице выбѣлює и робить нѣжнымъ.

ДѤстати можна лише въ дротеріи

Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386b ул. Сикстуска, ч. 21 31—34

Артистично-Літературні Новини

Кн. I. *В. Щурат*: Мої Листи (поезиі)
Кн. II. *Е. Но-Іе. Петрушевич*: Новелі.
Кн. III. *П. Лінґае-В. Щурат*: Мелійська Венера (драма).

Брошурований примірник 1 корона, оправний 2 корони. Кн. I—II. в Книгарни Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Кн. III, у перекладчика в Перемишли.

„КРАЄВЫЙ СОЮЗЪ КРЕДИТОВЫЙ"

створичене зареєстроване зъ обмеженою порукою у Львовѣ (ринокъ ч. 10, I. поверхъ въ домѣ „Просѣты") приймае вкладки ощадности въ довольній высотѣ и опроцентовує на 4½%.

Одинъ удѣлъ членьскій въ „КраєвѤмъ Союзѣ КредитовѤмъ" виносить 50 коронъ; кождый членъ може мати бѣльше удѣлѤвъ. При вплачуваню першого удѣлу належить зложити также вписове въ квотѣ: 2 корони на фондъ резервовый. Вѣдъ удѣлѤвъ членьскихъ в ладачує „Краєвый Союзъ Кредитовый" за рѣкъ 18 9 дівіденду въ высотѣ 5%.

Призбираныхъ грошей уживае „Краєвый Союзъ Кредитовый" на *заосмотреване рускихъ товариствъ кредитовыхъ* потрѣбнымъ засобомъ капіталу оборотового, якъ также на *переведене користныхъ парцеляцій.*

Складаймо рускій грошъ въ своѣй институціи.

Линія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найближчій вѤдходы:

25 жовтня „Роттердамъ" о год. 2по полудни; 1 падолиста „Маасдамъ" о год. 7 по пол.; 8 падолиста „Амстердамъ" о год. 1·30 по полудни; 15 падолиста „Статендамъ" о год. 7·30 передъ полуднемъ.

Новѣ пароходы зъ подвійнымъ шрубами:

Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10 320 тонъ, Потодамъ 12.500 т.

Цѣны першихъ каютъ вѤдъ 264 кор. и высше) зъ
другихъ каютъ 204 к. и высше) прикІІІ. клясы 197 к. 40 с. зъ Вѣдня.)стания.

Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10: для III. клясы: IV. Weyringergasse 7 A.

Австрійскій ѣілія въ Берлѣ, Инсбруку и Трієстѣ. 59

Для курцѣвъ!

Найлучшій тутки и папиръ цѣґаретовъ зъ правдивого египетского папиру

Vergé Combustible

выроблений.

Головный складъ: Фабрика папирцѣвъ цѣґаретовыхъ „Aida" у Львовѣ, Паньска 10.

Взоры на жадане даромъ.

AIДА

Вѣды можна дѤстати.

Для курцѣвъ!

Aida папиръ незатовшуе
Aida папиръ безъ запаху.
Aida папиръ не вуґлить.
Aida папиръ горить рѤвномѣрно.
Aida папиръ есть найлучшимъ фабрикатомъ.

515 1—10

Вѣды можна дѤстати.

Першій рускій складъ машинъ до шитя!

НезрѤвнаной доброты машины до шитя и гафту Зінґера

НѤжній вѤдъ 27 до 65 зр.
Ручній „ 25 до 48 зр.

Уздобя сплаты пристушній. ГотѤвкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жадане даромъ. 483 4—104

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*
Львовъ, Галицка 6.

ЛЬВѤВСКЕ БЮРО ГАНДЛЕВЕ

Львѣвъ, улиця Костюшка число 4.

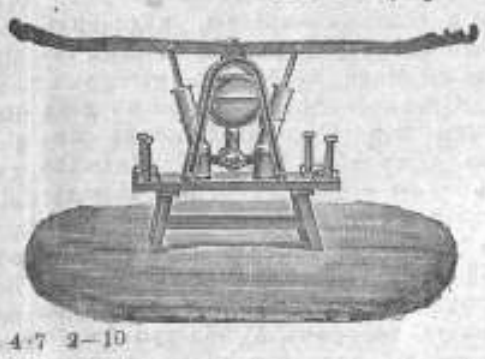

поручае выпробованій

СИКАВКИ ОГНЕВЇ

всякихъ системѤвъ и зъ найлѣпшихъ фабрикъ, **вужѣ до свкавокъ (шлявхи), партяній ведерця, коновки и огневї гаки** а такожъ **шеломы, мундуры, пасы, топѤрцѣ** и инший приборы для огневыхъ сторожей.

Цѣны низькій. — Условя сплаты догоднй.

4·7 2—10

При закупнѣ товарѤвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выда вець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськом. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѤдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 228. Львовъ, Понедѣлокъ 9 (22) Жовтня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“, ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро огологошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2; — въ Ярославю: Л. Кришаковскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты взглядомъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вольный вѣдъ порта.

Неодмѣнно часопись коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Огологошеня звычай принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчного инсератового або ся мѣнше а за вѣдповѣдь „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инший допискы приватній числить ся по 5 кр. вѣдъ стрічка.

Потреба аґітації.

Хлопы нашій скрозь пѣзнають вже, що станъ такій, якъ до теперь, вже неможливый на довшій часъ. Инакше хиба загине слухъ про рускихъ хлопѣвъ, — а всѣ они пѣйдуть въ наймы жидѣвскій и паньскій. Бѣда крайна, тягарѣ неможливій, задовженє що разъ простає — зачинають помалу отвирати хлопамъ очи и они, що передъ тымъ слѣпо вѣрили рускимъ опѣкунамъ, а властиво, не такъ вѣрили, якъ байдужно дивили ся на всѣ ихъ експерименты зъ „poczciwym chłopkiem“, теперь вже зачинають думати самій про себе.

Але початокъ всякого доброго дѣла тяжкій. До пѣбѣды кождой доброй справы треба силы, одушевленя, вѣры въ успѣхъ и лучности, а того всего ще мало помѣжь нашими хлопами. Є порывы одиниць и кружкѣвъ, та нема силы, мало ще довѣря и не всюды ще запанувала лучность-солідарность — ще много є такихъ хлопѣвъ и интелігентѣвъ, котрій безмысльно, безкарно, но хрунѣвски выломлюють ся вѣдъ лучности, не памятаючи, що черезъ безмысльность, безідейность, трусливость и захланность куютъ собѣ и своимъ дѣтямъ ланцухи неволѣ, копаютъ грѣбъ цѣлому народови.

Такъ дальше не повинно бути! Масою кидають хлопы рѣдный край, абы втечи вѣдъ „krajowego“ ляха. Сли-жь мають стѣлько енергія, щобы пѣрвати всѣ звязи зъ родиною, приглушити ѣдкій бѣль при розлуцѣ зъ землею, котру батькы ихъ и самі они зросили потомъ и кровію; коли на силу вѣдрываютъ ся вѣдъ того, до чого приросло серце, то чому-жь не могли бы здобути на стѣлько силы и лучности, абы тутъ, въ краю, на родинѣ пробити ладъ — постарати ся о добрыхъ послѣвъ, котрій бы упѣмнули ся за хлопомъ и выбороли для него добрій законы, причинили ся до поправы его долѣ.

На жаль, не всѣ ще хлопы знають, яку силу дає право голосованя на посла. Не всѣ знають, що вѣдъ картки голосованя залежить доля хлопѣвъ и ихъ дѣтій. Тому честь тымъ людямъ, що теперь, коли рѣшає ся доля хлопского стану, не жалують труду, абы освѣдомити народъ и загрѣти до тяжкой борбы.

Въ першій мѣрѣ повиненъ то зробити тій самій, котрій хотять бути послами хлопскими. Хлопскій посолъ повиненъ подбати, абы его пѣзнавъ и побачивъ очима кождый хлопъ, абы его порозумѣвъ, полюбивъ, повиненъ старати ся, абы нѣ одна душа въ повѣтѣ не могла бути въ непевности, на кого має голосувати. Паньскій посолъ, що пхає ся на непрошеного опѣкуна хлопови, має за собою всѣ земній силы — староства, жандармерію, вѣйско, польскій бецирки, заплаченыхъ хрунѣвъ-зрадникѣвъ хлопскои справы и заплачену польско-жидѣвску звалочь, що за нимъ горлає и ему нагання дурныхъ выборцѣвъ. А хлопскій заступникъ одно тѣлько має и повиненъ мати оружє: любовь и посвяченє для справы хлопскои.

Але ту любовь свою до народу повиненъ дати пѣзнати, щобъ она зродила любовь до него и запалила всѣ серця хлопскій. Най же йде мѣжь народъ, ели можливо вѣдъ села до села, и най явно голосить, якъ буде его хлопа боронити, а народъ мусить полюбити его и охотно наставить плечѣ, абы выбрати свого любимця. Де не дойде его слово живе, най долетить слово писане, аґітаційній брошуры, що ясно розкажуть его гадки, загрѣють костенѣючихъ, пѣднесуть упадаючихъ, малодушныхъ. [Добрый прикладъ въ тѣй борбѣ выборчѣй дає п. В. Будзиновскій.] Словомъ живымъ и писанымъ мусять кандидаты розрухати народъ и злучити его въ одну могучу фалянгу.

А мы, панове громада, також приложѣмъ рукъ до пѣбѣды нашои хлопскои справы. Вѣдъ села до села, вѣдъ хаты до хаты, на празникахъ и на хрестинахъ, по ярмаркахъ и вѣдпустахъ, всюды, де тѣлько зберe ся купка народу, повтаряймо слова нашихъ кандидатѣвъ, заохочуймо людей, пѣдносѣмъ упадаючихъ на дусѣ, загрѣваймо холодныхъ и байдужныхъ, научаймо несвѣдущихъ, лучѣмъ ся, збиваймо ся въ одинъ неподѣльный гуртъ до тяжкого бою за справу народу нашого! Тѣлько не млаво берѣмъ ся до того, але вложѣмъ въ ту нашу працю цѣле серце, душу цѣлу. Вѣра горы переносить, вѣра въ нашу добру и часту якъ слеза справу пѣбѣдить и найкрѣпшихъ ворогѣвъ!

Н. Н., членъ Рады-хлопскои.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Чорткова пишуть намъ:

Дня 19 с. м. вѣдбули ся тутъ зборы вѣдпоручникѣвъ комітетѣвъ зъ V курія округа Борщѣвъ-Чорткѣвъ и т. д. Зборы вѣдкрывъ д-ръ Ант. Горбачевскій. До президія выбрано пп. К. Телішевского, о. Матковского и Антонишина зъ Кобиловолокъ, а секретарювали пп. Петрицкій и Косарчинъ зъ Наторанки.

Голова комітету д-ръ Дорундякъ заявивъ, що має зголошеній до теперь чотири кандидатуры, именно: о. Галущиньского, д-ра Ол. Кулачковского, д-ра Ярославча и д-ра Євгена Левицкого. О. Галущиньскій и д-ръ Кулачковскій явили ся. Першій выславши свою політичну исповѣдь о. Галущиньскій. Вѣнъ христіяньско демократичный націоналъ — ворогъ всякого шовінізму національного и партійного, а на случай выбору дбавъ бы о найширшій права для покривджених масъ народныхъ рускихъ. Спеціяльну вагу кладе на характерность кандидата на посла. — По нѣмъ говоривъ д-ръ Кулачковскій. Вѣнъ дуже респектує о. Галущиньского и другому рускому кандидатови не станувъ бы въ дорозѣ. Вѣнъ, хочь урядникъ, почувае себе доволѣ независимымъ. Однакъ заявы д-ра Кулачковского въ справахъ рускихъ були вѣльше загальній. — Потѣмъ вѣдчитано заяву д-ра Яросевича що-до условій поставленыхъ ему зборомъ въ дни 6 жовтня. Отже д-ръ Яросевичъ вѣдповѣдае, що зъ соціялістичного клюбу не выступивъ бы. Свои кандидатуры вѣнъ на той округъ не ставитъ, але поставивъ бы тогдѣ, якъ бы поставлено кандидатуру руского урядовця. — Вкѣнци вѣдчитано зголошенє д-ра Євг. Левицкого.

Опѣсля розвилась дискусія. Д-ръ Горбачевскій жадавъ вѣдъ кандидатѣвъ заявы, до якого руского клюбу евентуально вступивъ бы посолъ? Дальше пытавъ ся о. Балько о погладъ въ справѣ внесенія курій и въ справѣ заступства меншостій при комісіи выборчѣй. — Вѣдповѣдь о. Галущиньского була вдоволяюча, д-ра Кулачковского не вповнѣ ясна. — Дальше ще заявивъ о. Галущиньскій, що евентуально зрѣкъ бы ся кандидатуры въ користь д-ра Євг. Левицкого.

Розпочало ся голосованє, а результатъ выйшовъ такій, що порѣшено кандидатуру о. Галущиньского.

Дальше вели ся наради въ справѣ IV курія округа Бучач-Чорткѣвъ (и Будзанѣвъ). Референтъ п. Телішевскій выказувавъ, що въ сѣй курій найбѣльший шансы мавъ бы д-ръ Горбачевскій, а зголосили свои кандидатуры пп. Фр. Борисякевичъ, Ст. Танчаковскій и д-ръ Коцюба зъ Станиславова. — Д-ръ Горбачевскій рѣшучо заявивъ, що кандидатуры не приймае, а поручае п. Ст. Танчаковского. Справы поки-що не порѣшено. Комітеты чортковскій и будзановскій заявили, що згодять ся на порѣшенє комітету бучацкого.

Правыборець.

Зъ Тернополя:

Зъ причины, що появило ся кѣлька кандидатуръ зъ V. курія округа Тернопѣль-Збаражъ-Золочѣвъ-Бережаны Перемышляны, запрошує рускій комітетъ выборчій въ Тернополи делегатѣвъ комітетѣвъ выборчихъ всѣхъ повышшихъ повѣтѣвъ на спѣльне засѣданє на день 26 с. м. [въ пятницю] о 2 год. по полудни въ Тернополи для остаточного порѣшенія кандидатуры зъ V. курія. — *Дмитро Остапчукъ*, голова комітету.

Зъ Рудецкого повѣта:

Зъ причины, що 25. с. м. вѣдбудуть ся передвыборчій зборы въ Самборѣ, то заповѣджене на той день *передвыборче вѣче въ Гошанахъ не вѣдбуде ся*, а вѣдбуде ся доперва въ суботу 27 с. м. о 12 год. въ полудне. Просить ся о численну участь! — *Стефанъ Онишкевичъ*, парохъ зъ Хишевичъ.

Изъ Залѣщицкого пишуть намъ:

Пѣдчасъ коли на цѣлѣмъ просторѣ галицкой Руси народъ сильно бере ся до роботы и орґанізуесь, въ нашѣмъ повѣтѣ доперва зачинають „думати“ о орґанізациі выборчѣй. Интелігенція свѣтска тутъ цѣлкомъ на боцѣ, а духовенство рѣвножь байдужне. Подѣбного повѣта здасть ся нема другого въ краю.

Та завдяки енергічному и справѣ народовѣй душею вѣданому о. Ковчеви зъ Лисовець поволи йде до орґанізациі. Селянство має уладити передвыборчій зборы въ трехъ мѣсцяхъ судового повѣта залѣщицкого а також въ кѣлькохъ мѣсцяхъ судового повѣта тлустецкого.

(7)

Унія въ львѣвскѣй епархіи.

III.

[*Отвертый выступъ владики Шумлянского. Неудалый соборъ 1694 р. Проголошенє уніи въ львѣвскій епархіи 1700 р. и наслѣдки тои подѣї. Приняте уніи львѣвскою Ставропігією 1708 р.*]

Ще 1691 р. принявъ унію перемыскій владика Инокентій Винницкій, не стрѣтивши ся зъ сильнѣйшимъ опоромъ духовенства и мирянъ. Навѣть численна дрібнѣйша шляхта перемыскои и самбірскои землѣ, котра придержувала ся православной вѣры, не поставила ся такъ рѣзко; поволеньки заявляли ся за унією парохіи, монастирѣ та дворяне, а на весни 1694 р. скликавъ Винницкій соборъ до Самбора, щобы приєднати и тыхъ, що доси протестували.

Король, нунцій и другій протекторы уніи стали напирати на Шумлянського, щобы пѣйшовъ за примѣромъ свого сусѣда та рѣшучо и явно принявъ унію зъ цѣлою своєю епархією. И самъ владика думавъ, що кѣлькапацять-лѣтными заходами вже на стѣлько пѣдготовивъ теренъ мѣжь клиромъ и вѣрными, що не буде сильнои и рѣзкои опозиції. Тому згодивъ ся, щобы король Янъ Собѣскій скликавъ всѣхъ православныхъ Русинѣвъ львѣвскои епархіи на соборъ до Львова. Королѣвскій універсалъ зъ дня 6. падолиста 1694 р. вѣзвавъ епископа Шумлянського, унѣвского архимандрита Варлаама Шептицкого, игуменѣвъ, протопресвѣтъ и весь клиръ, дворянъ, мѣщанъ и всѣ братства, щобы въ день 16. грудня того року зѣбрали ся на епархіяльный соборъ въ львѣвскѣй Успеньскѣй церквѣ и на тѣмъ соборѣ заключили унію зъ римскою церквою. По оголошеню сего універсалу заворушили ся дворяне, мѣщане-братчики та многій монахи. Они рѣшили не допустити до уніи и цѣлою силою оперти ся починаннямъ владики.

Дня 16. грудня зъѣхало ся много духовенства и монахѣвъ приклонникѣвъ владики; явили ся и его противники дворяне, мѣщане та монахи. Не була се тая грѣзна опозиція зъ берестейского собора, що готова була шаблюкою боронити православія и самому королеви грѣзно показала зубы; противники уніи на львѣвскѣмъ соборѣ условились держати ся легальныхъ средствъ, розбити соборъ и обструкцією не допустити до жадного обовязуючого рѣшеня въ хосенъ уніи.

На той соборъ прислав король своихъ вѣдпоручникѣвъ и окремого посла Кристофа Скарбка зъ инструкцією зъ коронної канцеларіи. Владика отворивъ соборъ въ Успеньскѣй церквѣ и заповѣвъ друге засѣданє на слѣдуючій день се-бъ-то на 17. грудня. Коли отворено друге засѣданє, забравъ перше слово посолъ Скарбекъ и вѣдчитавъ королѣвске письмо, зъ покликомъ до Русинѣвъ, щобы приняли унію.

Король заявивъ въ своѣмъ письмѣ, що бажае на старій лѣта дожити тот радѣстнои хвилѣ, щобы мѣгъ бачити всѣ рускій епархіи уніятскими, зъєдинеными зъ Апостольскимъ престоломъ. Се було бы для него однакою потѣхою и вѣдрадою въ тыхъ клопотахъ и въ горю, въ якѣмъ довелось ему коротати старій лѣта. Бо релігійный роздоръ мѣжь Русинами був причиною многихъ розрухѣвъ, заколоту въ державѣ та братоубійчихъ борбъ. Вражда, взаимне недовѣре, межиусобицѣ мали свій починъ въ тѣмъ, що одна часть Русинѣвъ приняла унію а друга придержувала ся православія. А вѣднесины змѣнили ся некорыстно для православія. Въ рускій православной церквѣ панує неладъ — нема головы, верховного настоятеля, патріярхъ царгородскій живе въ Туреччинѣ въ неволи бисурманьскій, приступъ до него не легкій, а яко турецкій пѣдданый не має права вмѣшуватись у внутрѣшну управу рускои церкви, бо се ему заборонне конституція соймова. Ладъ въ церквѣ конечно треба ввести, а на се одинока рада: признати зверхность папы римского, котрый може свободно управляти католицкою церковю въ цѣлѣй речи-посполитѣй, не перешкоджены жадными перепонами въ зносинахъ зъ пѣддаными католиками, такъ що кождой хвилѣ есть свободный до него приступъ. А якъ хосенною буде унія для цѣлои держави! Коли удасть ся при помочи св. Духа перевести зъєднанє и разъ на все покѣнчити тѣ довгѣ, безхосенній диспуты про трудній догматичній питаня, то буде можна ужити всѣ силы державній противъ Туркѣвъ бисурманѣвъ, котрій въ непогамованою жадобою посуваютъ ся чимъразъ дальше въ християньскій край, загортаютъ тысячѣ народу въ полонъ, усуваютъ хрестъ святый, а на его мѣсци вводять почитанє пѣвмѣсяця. Пѣбѣда надъ Турками не осталась бы безъ вплыву и на долю християньскихъ народѣвъ, що поневолений зносять важке ярмо турецке. Коли бъ удало ся освободити ихъ зъ неволѣ бисурманьскои и полекшити ихъ прикру долю, тогдѣ можна бы дуже легко склонити ихъ до уніи, привести до верховного пастиря цѣлои церкви Христовои. Також и на політичне положенє Русинѣвъ буде унія мати великій вплывъ. Годѣ не признати, що мѣжь Русинами є люде вельми талановитій, хоробрій и добрій патріоты. Та мимо того не можуть они займати видніѣшихъ мѣсць въ державѣ, а вже-жь по мѣстахъ не допускаютъ Русина до жадного уряду въ магістратѣ. Король обѣцює порѣвнати всѣхъ Русинѣвъ-уніятѣвъ въ правахъ и вольностяхъ зъ латинянами; дворане и мѣщане будуть могли занимати всѣ уряды и достойньства, якъ се имъ неразъ було заґарантоване законами державными и окремыми конституціями. Найлѣпшій примѣръ до наслѣдуваня мають вѣрній львѣвскои епархіи на перемыскѣй, котра недавно приступила до уніи, застерѣгаючи собѣ ненарушимость грецкого обряду и всѣхъ звычаѣвъ рускои церкви.

Скарбекъ вѣдчитавши таке королѣвске письмо, промовивъ коротко. По его промовѣ заявили члены собора, що они не можуть такъ скоро рѣшити ся въ такій важній справѣ, а перше мусять основно нарадити ся. А щобы

ТУТКИ „PRIMUS“ суть найлѣпшій!!
ВСЮДЫ ДО НАБУТЯ.
Фабрика: Львѣвъ, ул. Міцкевича ч. 2.
Цѣнники зъ пробами даромъ и оплатно.
Пп. купцѣ и рѣльничій кулка дѣстають вѣдповѣдный рабатъ. 502 4—15

Ходить о освѣдомленя народу и о пѡдготовленя сего рускаго повѣта до орґанізаціи выборчои, а ели она теперь добре переведе ся, выбѡръ рускаго кандидата буде запевненый.

——

Зъ Пѡдгаєччины:

Комітетъ пѡдгаєцкій урядивъ передвыборчій зѡбѡръ дня 19 с. м. въ Швейковѣ зъ 8 сѣлъ. На сѣмъ зборѣ явивъ ся кандидатъ зъ V. курін п. Гурикъ и делеґаты зъ тыхъ 8 сѣлъ приняли зъ одушевленемъ его кандидатуру.

——

Дня 23 с. м. будуть предвыборчій зборы въ Заваловѣ о 11 год., а 26 с. м. въ Мужиловѣ о 1 год. и въ обохъ тыхъ мѣсцевостяхъ буде п. Гурикъ, тожь просить ся о численну участь изъ сусѣдныхъ сѣлъ.

——

Зъ Чешанѡвщины пишуть намъ:

Дня 7 жовтня вѡдбулось передвыборче вѣче въ Диковѣ новѡмъ, скликане комітетомъ выборчимъ. Якъ на глухій и страшно запущеный сей кутъ зѡбралось народу доволѣ; прибули также люде посторонній, а именно зъ Дикова Старого, зъ обохъ Люблинцѣвъ та й изъ Олешичъ. За те изъ Старого села, зъ Цѣвкова, самыхъ сусѣдныхъ громадъ Дикова нового, якось не було нѣкого. Зборы котрій протягнулись до пѡзна въ ночи, вѡдбулись дуже хорошо и въ належитѡмъ порядку пѡдъ проводомъ Вп. о. Скобельского, пароха зъ Жукова, хочь якіесь два „ценѡвцѣ“ зъ Ярославщины разъ-въ-разъ хотѣли выкликати заколотъ и перешкодити въ поучуваню народу въ его потребахъ и правахъ. Численній бесѣдники, якій на тыхъ зборахъ забирали слово для выголошеня своихъ рефератѡвъ, якъ нашъ кандидатъ д-ръ Стахура, д-ръ Антоневичъ зъ Перемышля [вѡнъ зголосивъ ся на тыхъ зборахъ также зъ намѣромъ поставленя своей кандидатуры], о. Скобельскій, о. Полошиновичъ, о. Метелля, мѣщанинъ зъ Олешичъ п. Огрызло, давшій двомъ „ценѡвцямъ“ зъ Ярославщины въ своѣй красноѡй бесѣдѣ досадну вѡдправу, дуже причинились до збужденя самоевѣдомости у зѡбраного народу. Але на сей кутъ сесій одній зборы не выстарчаючій; тамъ треба буде намъ ще неразъ завернути! Кромѣ выше згаданыхъ особъ въ интеліґенціи явили ся ще на зборахъ о. деканъ Корінъ зъ Олешичъ, мѣсцевый парохъ о. Чэрнецкій о. Мокрицкій зъ Цѣвкова, о. сотрудникъ Фенякъ зъ Олешичъ, п. Мачуга и кѡлькохъ пп. учителѣвъ, Полякѡвъ и Русинѡвъ, котрыхъ назвищъ не памятаю. Честь тобѣ, честна интеліґенціе, що такъ численно являешь ся на зборахъ для поученя и загрѣтя молодшого брата до працѣ надъ собою! Нехай тамъ собѣ всякій Naprzod-ы пеуть кровь „popowskiemi zebraniami“, нехай пѣначись обкидають „поповъ“ розличными епітетами, мы, отцѣ духовній, не переставаймо въ праци надъ народомъ зачате дѣло провадьмо дальше и дальше въ передъ!

По Чешанѡвщинѣ увихають ся соціялістичній кандидаты Петро Новаковскій вразъ изъ Шіфлеромъ, запопадно аґітуючи за собою. Коли одинъ говорить до людей, другій помѣжь людьми аґітуе за своимъ товаришемъ. Дня 14 жовтня оба панове урядили передвыборче вѣче въ одномъ шинку въ Цѣшановѣ; зѡбралась горстка людей, але у тои горстки нимъ не пошло о ся. Позѣдають, що на тыхъ зборахъ въ Цѣшановѣ мали соціялісты голосити, що д-ръ Стахура зрѣкъ ся кандидатуры въ користь Новаковского. На се сказавъ честный господарь Ставковый зъ Хотилюба, котрого Новаковскій на сѣ зборы втягнувъ, що вѡнъ о резиґнаціи д-ра Стахуры нѣчого не знае и сумнѣвае ся, чи то правда. И дѣйстно се неправда. Нашій люде нехай не вѣрять нѣкому, хто такій небелящѣ плести буде. Нашимъ кандидатомъ е д-ръ Стахура. Самій селяне его собѣ выбрали, самій поставили, тожь певно и постоять за нимъ въ цѣлою силою!

Той самъ.

——

Зъ Надвѡрняншчины пишуть намъ:

Заповѣджене на день 21 с. м. передвыборче вѣче въ Волосовѣ не вѡдбуло ся, бо панъ „kierownik“ староства надвѡрняньского Стан. Корытовскій заборонивъ его и при тѡмъ розбелавъ до всѣхъ громадъ ось такій „okólnik“:

„L. 17765 Nadwórna dnia 15 października 1900. Do Pana Naczelnika gminy w... Pana Przełożonego obszaru dworskiego w...

Doszło do mej wiadomości, że dnia 21 października 1900 ma się odbyć w Wołosowie zgromadzenie przedwyborcze wyborców z kuryi powszéchnej. Gdy powiat nadwórniański od trzech lat nawiedzony jest chorobami zakaźnemi i w gminach Nadwórna, Hwozd, Krasna, Bretheim ad Majdan średni, Delatyn, Zarzecze, Kamienna, Wołosów i Przerośl z rzeczonych chorób panują i tyfusy plamisty i brzuszny, ospa, czerwonka, nadto koklusz i szkarlatyna szczególnie w Wołosowie koklusz w stopniu spotęgowanym, co urzędownie przez c. k. lekarza powiatowego zostało sprawdzonem, przeto ze względu, iż przez zebranie się masy ludzi w Wołosowie choroby te mogą się łatwo rozszerzyć i przenieść na inne gminy, jak niemniej z uwagi, że *policya bezpieczeństwa gminy wiejskiej Wołosowa nie daje rękojmi utrzymania należytego porządku i spokoju publicznego* podczas wyjątkowo zwiększonego zjazdu i napływu ludzi należących do rozmaitych partyi politycznych, przeto zakazuję odbycia zgromadzenia przedwyborczego, któreże na dzień 21 października b. r. do Wołosowa zapowiedziane zostało. Polecam Naczelnikowi gminy (p. przełożonemu obszaru dworskiego) ażeby zakaz ten natychmiast ogłosił jak najobszerniej w tamtejszej miejscowości. Na ścisłe wykonanie tego polecenia czynię zwierzchność gminną i Przełożeństwo obszarów dworkich odpowiedzialnemi. — Kierownik c. k. Starostwa *Korytowski* m. p.

Отже баденѣвскій выборы знов зачинають ся, а початокъ до нихъ дае „керовнікъ“ повѣту, въ котрѡмъ жите политичне доси найслабше розвинуло ся и „небезпеченьство“ зѡ стороны „agitatorów“ майже выключене. П. „керовнікъ“ однымъ почеркомъ пера заборонае всякій зборы передвыборчій въ часѣ розписаня загальныхъ выборѡвъ, спустивъ на свою руку конституційный законъ, запевняючій для выборцѣвъ въ періодѣ выборчѡмъ неограничену свободу зборѡвъ!

Що-до самого змѣсту „окульника“ — то въ нашѡмъ повѣтѣ о епідеміяхъ въ теперѣшнѡмъ часѣ нѣчого не чути. А ели десь спорадично трафить ся якій случай хоробы, то ще не рациа заводити станъ вынимковый! Для чого п. „керовнікъ“ не заборонивъ ярмаркѡвъ въ Надвѡрнѡй? для чого не позамыкавъ школъ и не заборонивъ иншихъ згромаджень бѡльшого числа людей, на котрыхъ также „choroby mogą się rozszerzyć“?! Видко, що у того пана лишь для ограниченя горожанъ у выкананю найдорожшого ихъ права конституційного е пѡдъ рукою „хоробы“!

Ще цѣкавѣйшій другій мотивъ заборонывѣча, що „policya bezpieczeństwa gminy wiejskiej Wołosowa nie daje rękojmi utrzymania należytego porządku i spokoju publicznego“. — Але-жь панe „керовніку“! Се Ваша, а не выборцѣвъ рѣчь постаратись о вѡдповѣдну „рекоймю“!

Мотивы сего „окульника“ можуть стати ся прецеденсомъ для всѣхъ староствъ до цѣлковитого здавленя руху выборчого въ краю, бо жь ихъ можна всюда легко примѣнити. Длятого конечна рѣчь, щобы нашій патріоты, а особливо політичне товариство „Народна Рада“ постарала ся тѡй гадрѣ зъ самого початку утяти голову и въ тѡй цѣли вѡдвесла ся тамъ де треба, щобы подѡбній заборонырна будуще були неможливій.

——

Цѣкава а може й важна рѣчь: Зъ Немирова пишуть намъ: На народнѡмъ вѣчу въ Немировѣ, що вѡдбуло ся *дня 18 с. м.*, бувъ зѡ староства вѡдпоручений на комісаря п. Бохеньскій; вѡнъ бувъ также комісаремъ на вѣчу въ Магеровѣ *дня 11 с. м.* На магерѡвскѡмъ вѣчу бувъ п. Бохеньскій цѣлкомъ спокѡйный, нѣ до чого не втручавъ ся, хоть тамъ промавляло ся далеко острѣйшимъ тономъ, нѣжь на немирѡвскѡмъ вѣчу. На немирѡвскѡмъ вѣчу показавъ ся п. Бохеньскій не такимъ, якимъ бувъ въ Магеровѣ. Въ Немировѣ разъ-у-разъ штурмувавъ вѡнъ президію вѣча, щобы она збороняла бесѣдникамъ то сего то того говорити. Зъ-вѡдки взяла ся така змѣна у п. Бохеньского? Коли п. Бохеньскій на Немирѡвскѡмъ вѣчу показавъ ся надто супорымъ, то знов по вѣчу привѣтно розмавляв зъ Яномъ Скорупскимъ, Полякомъ, мельникомъ, бувшимъ немирѡвскимъ вѡйтомъ а славнымъ батькомъ выборцѣвъ-хрунѣвъ. Надто повѣдають, що п. Бохеньскій завѣвъ въ домѣ Яна Скорупского конференцію зъ Яномъ Скорупскимъ, Саламономъ Венігеромъ, славнымъ выборчимъ аґітаторомъ, Ханмомъ Штольцбергомъ и Антономъ Добровольскимъ, теперѣшнымъ немирѡвскимъ вѡйтомъ, котрого равскій маршалокъ князь Павло Сапѣга мавъ за рѡзній неправильности усунути зъ вѡйтоства, але задля выборѡвъ не усунувъ. Дальше повѣдають, що п. Бохеньскій на вѡдходѣ зѡ всѣми выше згадаными особами дуже сердечно прощавъ ся, всѣмъ подававъ и стискавъ руки. Вже навѣть деякій „людцѣ“ въ Немировѣ дають „свою шию“ на закладъ, що въ нашѡмъ выборчѡмъ округѣ на V. и IV. курію не выйде посломъ нашъ кандидатъ; мовлять: шкода вашихъ заходѡвъ! Чи не слѣдній тутъ наслѣдка конференціи галицкихъ старостѡвъ у намѣстника, що вѡдбула ся *дня 14 с. м.*? Най но Народный Комітетъ прослѣдить! — *Иванъ Запека.*

——

Пропорціональный выборчій системъ.

Les Assemblées sont pour la nation ce qui'est une carte reduite pour son étendue physioque; soit en partie, soit en grand, la copie doit toujour avoir les mêmes proportions que l'original.“

Mirabeau.

Въ державахъ изъ куріяльнымъ, ще й посереднымъ выборчимъ системомъ, якъ примѣромъ въ Австріи, найважнѣйшою та найбѡлшь пекучою справою, довкола якои обертае ся головно політична борба, е квестія загальною, рѡвного та безпосереднього права голосованя. Та що у насъ и ще въ декѡлькохъ державахъ е доперва постулятомъ, се въ бѡльшѡй части всего культурного свѣта е дѣйстностію. Математична бѡльшѡсть голосѡвъ рѣшае тамъ про особу кандидата въ поодинокихъ округахъ. Тымъ способомъ дѣесь неразъ, що кандидаты даной партіи, котра загаломъ, въ цѣлѡй державѣ, дѡстали мало що менче тысячъ голосѡвъ нѡдъ кандидатѡвъ противной партіи, попадали всѣ изъ сей простои причины, що голосы були такъ розложенй, що упавшій кандидаты мали на кождый понѣть тѡлько не значну меншѡсть. Простый примѣръ выяснить намъ сю справу. Ось на прикладъ:

Округъ	Голосѡвъ		Послѡвъ	
	Партія А.	Партія Б.	Партія А	Партія Б.
I.	3005	1995	1	0
II.	2645	2355	1	0
III.	3238	1765	1	0
IV.	2509	2497	1	0
V.	2603	2394	1	0
Разомъ	14.000	11.000	5	0

Якъ бачимо зъ примѣру и якъ въ дѣйстности справдѣ часто — майже правильно — трафляе ся, выслѣдокъ выборѡвъ цѣлкомъ не е правдивымъ выслѡвомъ публичной опініи бо мало що не половина населеня въ наслѣдокъ такои выборчои математики не приходить до голосу въ законодатныхъ тѣлахъ. Та навѣть коли бы й не такъ було и коли-бъ о много менша часть населеня мала замкненій уста въ наслѣдокъ змайорізованя ей въ деякихъ округахъ, то все-таки се, е зъ одного боку несправедливе супротивъ тои меншости, зъ другого шкѡдне для цѣлои суспільности. Шкѡдне вono тому, бо найперше — закрывае передъ очима суспільности новонырнаючій стремлѣня доти, доки вони не наберуть вже розсаджуючои силы; по друге — примушуе меншости до найзавзятѣйшои и отчайдушной борбы, абы не остати безъ репрезентаціи; — по трете — приневолюе ихъ уживати неразъ способѡвъ колідуючихъ зъ етикою, зневолюе ихъ до невѡдповѣдныхъ компромісѡвъ; а по четверте — знеохочуе меншости до політичного жита и тымъ способомъ вѡдтручуе вѡдъ суспільной роботы неразъ найкращій елементы.

Отсе все заставило вызначній умы изъ помѣжь державныхъ мужѣвъ призадумати ся надъ способомъ, якій бы забезпечивъ меншости вѡдъ выборчои майорізаціи. Тымъ способомъ е по ихъ гадцѣ пропорціональный выборчій системъ. Опираюсь вѡнъ на тѡй думцѣ, що и меншости, якій при майорізаційнѡмъ выборчѡмъ системѣ не одержали бы въ однѡмъ округѣ мандату, мимо того выскуютъ мандатъ поѡбчь посла бѡльшости.

Першій заговоривъ про пропорціональный выборчій системъ французкій міністеръ зъ часѡвъ Реставрациі Де Відель, а першій впровадивъ сесю думку бодай въ части въ житѣ данській міністеръ и математикъ Андрэ. Живу аґітацію за пропорціональнымъ выборчымъ системомъ вели Англійцѣ Джонъ Штюартъ Міль, Тома Геръ и Другъ, Бельгіецъ Д'Гондтъ, Швайцарцъ, Гагенбахъ и Бірклі та Нѣмцѣ Розінъ, Билюнтшлі и Моль. Остаточно введено сей системъ въ кѡлькохъ кантонахъ Швайцаріи та по части и въ Бельгіи.

Пропорціональный выборчій системъ повиненъ основувати ся на тѡй думцѣ, що загальне число усѣхъ выбраныхъ послѡвъ мае бути роздѣлене точно пѡсля пропорціи мѣжь поодинокій групы чи партіи выборцѣвъ. Праци англійского математика Томы Гера завдячуе ся выготовлене на сихъ основахъ двохъ выборчихъ способѡвъ: пропорціонального одиничного выбору и лістового выбору.

Пропорціональный одиничный выборчій системъ — рѣчь дуже проста и полягае на усталеню „выборчого квотієнта“ (chiffre d' élection) се-бъ-то числа голосѡвъ, якe выстарчае до выбору посла. Коли примѣромъ въ округѣ, що выбирае 5 послѡвъ, всѣхъ выборцѣвъ е 10 000, то симъ квотієнтомъ буде число 2.000 и кандидатъ, що одержать 2.000 голосѡвъ, уже выбраный на посла. Въ практицѣ переводить ся се двояко: або выборцѣ голосують устно, кождый на одного кандидата и тогдѣ въ тою хвилею, якъ котрый зъ кандидатѡвъ одержать означене квотієнтомъ число голосѡвъ, дальше голосоване на сего кандидата стае вже безпредметове и неважне и кандидатъ сей узнае ся выбранымъ на посла, а выборцѣ, якій були бы дальше на него голосували, маютъ голосувати на иншихъ, довѡльно выбраныхъ кандидатѡвъ, доки такъ по порядку не выбере ся всѣхъ послѡвъ зъ даного округа, або знов голосоване вѡдбуваю ся тайно и тогдѣ кождый выборець выписуе на картѣ голосованя стѡлько именъ, скѡлько послѡвъ округъ выбираe, а при обчисленю голосѡвъ мае вагу тѡлько голосъ вѡдданый на того, хто на першѡмъ мѣсцѣ выписаный и першимъ выбраным е той, хто найборше одержавъ потрѣбне, квотієнтомъ означене число голосѡвъ; въ сею хвилею всѣ голосы зъ прочихъ картокъ вѡдданій на сего вже выбраного кандидата узнаютъ ся неважными, а вагу маютъ тѡлько тій голосы, що вѡдданій на иншихъ кандидатѡвъ а стоять на взглядно першѡмъ мѣсцѣ. Ось такъ вде обчислене голосѡвъ ажь до вычерпаня всѣхъ картокъ.

О много бѡльше зложенымъ е системъ пропорціонального лістового выбору — „scrutin de liste“, що переводить ся черезъ рѡвночасне подѡбне голосованe — „double vote simultané“, а то голосованя на партійну листу

Ходить о освѣдомленя народу и о пѡдготовленя сего рускаго повѣта до орґанізаціи выборчои, а ели она теперь добре переведе ся, выбѡръ рускаго кандидата буде запевненый.

——

Зъ Пѡдгаєччины:

Комітетъ пѡдгаєцкій урядивъ передвыборчій зѡбѡръ дня 19 с. м. въ Швейковѣ зъ 8 сѣлъ. На сѣмъ зборѣ явивъ ся кандидатъ зъ V. курін п. Гурикъ и делеґаты зъ тыхъ 8 сѣлъ приняли зъ одушевленемъ его кандидатуру.

——

Дня 23 с. м. будуть предвыборчій зборы въ Заваловѣ о 11 год., а 26 с. м. въ Мужиловѣ о 1 год. и въ обохъ тыхъ мѣсцевостяхъ буде п. Гурикъ, тожь просить ся о численну участь изъ сусѣдныхъ сѣлъ.

——

Зъ Чешанѡвщины пишуть намъ:

Дня 7 жовтня вѡдбулось передвыборче вѣче въ Диковѣ новѡмъ, скликане комітетомъ выборчимъ. Якъ на глухій и страшно запущеный сей кутъ зѡбралось народу доволѣ; прибули также люде посторонній, а именно зъ Дикова Старого, зъ обохъ Люблинцѣвъ та й изъ Олешичъ. За те изъ Старого села, зъ Цѣвкова, самыхъ сусѣдныхъ громадъ Дикова нового, якось не було нѣкого. Зборы котрій протягнулись до пѡзна въ ночи, вѡдбулись дуже хорошо и въ належитѡмъ порядку пѡдъ проводомъ Вп. о. Скобельского, пароха зъ Жукова, хочь якіесь два „ценѡвцѣ“ зъ Ярославщины разъ-въ-разъ хотѣли выкликати заколотъ и перешкодити въ поучуваню народу въ его потребахъ и правахъ. Численній бесѣдники, якій на тыхъ зборахъ забирали слово для выголошеня своихъ рефератѡвъ, якъ нашъ кандидатъ д-ръ Стахура, д-ръ Антоневичъ зъ Перемышля [вѡнъ зголосивъ ся на тыхъ зборахъ также зъ намѣромъ поставленя своей кандидатуры], о. Скобельскій, о. Полошиновичъ, о. Метелля, мѣщанинъ зъ Олешичъ п. Огрызло, давшій двомъ „ценѡвцямъ“ зъ Ярославщины въ своѣй красноѡй бесѣдѣ досадну вѡдправу, дуже причинились до збужденя самоевѣдомости у зѡбраного народу. Але на сей кутъ сесій одній зборы не выстарчаючій; тамъ треба буде намъ ще неразъ завернути! Кромѣ выше згаданыхъ особъ въ интеліґенціи явили ся ще на зборахъ о. деканъ Корінъ зъ Олешичъ, мѣсцевый парохъ о. Чэрнецкій о. Мокрицкій зъ Цѣвкова, о. сотрудникъ Фенякъ зъ Олешичъ, п. Мачуга и кѡлькохъ пп. учителѣвъ, Полякѡвъ и Русинѡвъ, котрыхъ назвищъ не памятаю. Честь тобѣ, честна интеліґенціе, що такъ численно являешь ся на зборахъ для поученя и загрѣтя молодшого брата до працѣ надъ собою! Нехай тамъ собѣ всякій Naprzod-ы пеуть кровь „popowskiemi zebraniami“, нехай пѣначись обкидають „поповъ“ розличными епітетами, мы, отцѣ духовній, не переставаймо въ праци надъ народомъ зачате дѣло провадьмо дальше и дальше въ передъ!

По Чешанѡвщинѣ увихають ся соціялістичній кандидаты Петро Новаковскій вразъ изъ Шіфлеромъ, запопадно аґітуючи за собою. Коли одинъ говорить до людей, другій помѣжь людьми аґітуе за своимъ товаришемъ. Дня 14 жовтня оба панове урядили передвыборче вѣче въ одномъ шинку въ Цѣшановѣ; зѡбралась горстка людей, але у тои горстки нимъ не пошло о ся. Позѣдають, що на тыхъ зборахъ въ Цѣшановѣ мали соціялісты голосити, що д-ръ Стахура зрѣкъ ся кандидатуры въ користь Новаковского. На се сказавъ честный господарь Ставковый зъ Хотилюба, котрого Новаковскій на сѣ зборы втягнувъ, що вѡнъ о резиґнаціи д-ра Стахуры нѣчого не знае и сумнѣвае ся, чи то правда. И дѣйстно се неправда. Нашій люде нехай не вѣрять нѣкому, хто такій небелящѣ плести буде. Нашимъ кандидатомъ е д-ръ Стахура. Самій селяне его собѣ выбрали, самій поставили, тожь певно и постоять за нимъ въ цѣлою силою!

Той самъ.

——

Зъ Надвѡрняншчины пишуть намъ:

Заповѣджене на день 21 с. м. передвыборче вѣче въ Волосовѣ не вѡдбуло ся, бо панъ „kierownik“ староства надвѡрняньского Стан. Корытовскій заборонивъ его и при тѡмъ розбелавъ до всѣхъ громадъ ось такій „okólnik“:

„L. 17765 Nadwórna dnia 15 października 1900. Do Pana Naczelnika gminy w... Pana Przełożonego obszaru dworskiego w...

Doszło do mej wiadomości, że dnia 21 października 1900 ma się odbyć w Wołosowie zgromadzenie przedwyborcze wyborców z kuryi powszéchnej. Gdy powiat nadwórniański od trzech lat nawiedzony jest chorobami zakaźnemi i w gminach Nadwórna, Hwozd, Krasna, Bretheim ad Majdan średni, Delatyn, Zarzecze, Kamienna, Wołosów i Przerośl z rzeczonych chorób panują i tyfusy plamisty i brzuszny, ospa, czerwonka, nadto koklusz i szkarlatyna szczególnie w Wołosowie koklusz w stopniu spotęgowanym, co urzędownie przez c. k. lekarza powiatowego zostało sprawdzonem, przeto ze względu, iż przez zebranie się masy ludzi w Wołosowie choroby te mogą się łatwo rozszerzyć i przenieść na inne gminy, jak niemniej z uwagi, że *policya bezpieczeństwa gminy wiejskiej Wołosowa nie daje rękojmi utrzymania należytego porządku i spokoju publicznego* podczas wyjątkowo zwiększonego zjazdu i napływu ludzi należących do rozmaitych partyi politycznych, przeto zakazuję odbycia zgromadzenia przedwyborczego, któreże na dzień 21 października b. r. do Wołosowa zapowiedziane zostało. Polecam Naczelnikowi gminy (p. przełożonemu obszaru dworskiego) ażeby zakaz ten natychmiast ogłosił jak najobszerniej w tamtejszej miejscowości. Na ścisłe wykonanie tego polecenia czynię zwierzchność gminną i Przełożeństwo obszarów dworkich odpowiedzialnemi. — Kierownik c. k. Starostwa *Korytowski* m. p.

Отже баденѣвскій выборы знов зачинають ся, а початокъ до нихъ дае „керовнікъ“ повѣту, въ котрѡмъ жите политичне доси найслабше розвинуло ся и „небезпеченьство“ зѡ стороны „agitatorów“ майже выключене. П. „керовнікъ“ однымъ почеркомъ пера заборонае всякій зборы передвыборчій въ часѣ розписаня загальныхъ выборѡвъ, спустивъ на свою руку конституційный законъ, запевняючій для выборцѣвъ въ періодѣ выборчѡмъ неограничену свободу зборѡвъ!

свобѡднѣйше могли вести дискусію, попросили, щобы вѡдпоручники и посолъ королѣвскій опустили зборы, бо ихъ присутность може декого вязати въ выявленю отверто свого погляду. Скарбекъ згодивъ ся на тое.

По выходѣ вѡдпоручникѡвъ першій промовивъ епископъ Шумлянській. Въ своѣй промовѣ наклонювавъ членѡвъ собора принити унію, представляючи имъ, якій хосенный вплывъ на розвѡй церкви буде мати сей крокъ и якій полекшѣ й привілеѣ одержать всѣ Русины уніяты. Та его аргументы не переконали опозиціи. Майже всѣ свѣтскій Русины а за ними и монахи заявили, що справа уніи есть занадто важна и занадто глыбоко вкроме ся въ житя церковно-народне, щобы ей такъ наборзѣ приймати въ имени всѣхъ вѣрныхъ епархіи, коли навѣть самъ соборъ есть такъ нечисленный, що не може уважати ся репрезентантомъ цѣлои епархіи. Коли ходить о тое, щобы унія поєднала всѣхъ Русинѡвъ и принесла тривкій хосенъ, то на ихъ думку — треба просити короля, щобы скликавъ на соборъ всѣхъ православныхъ, що живуть въ Польщи и на Волощинѣ, тогдѣ соборъ буде правдивою репрезентацію рускои церкви. На таку обструкційну заяву епископъ не бувъ приготованый и тому вѡдповѣвъ, що вѡнъ розважить всѣ пѡднесенй гадки, а тымчасомъ переносить зборы до св.-юрскои церкви и просить всѣхъ членѡвъ, щобы явили ся на засѣданю слѣдуючого дня о 8 годинѣ рано.

Якъ було условлено, зѡбрали ся всѣ дня 18 грудня на засѣданю въ св.-юрскѡй церквѣ. Владыка промовивъ першій. Заявивъ, що вѡнъ не годить ся въ гадкою деякихъ членѡвъ, щобы вѡдложити на пѡзнѣйше рѣшене справы уніи. Черезъ таку проволоку дуже легко може справа розбити ся. Пѡсля его думки соборъ не потребуе оглядати ся на православныхъ въ другихъ рускихъ епархіяхъ або аже на Волощинѣ, бо они маютъ зложити заяву тѡлько въ имени львѡвскои епархіи.

Въ часѣ дебаты явили ся послы Скарбковій и просили, щобы соборъ позволивъ ему прийти на засѣдане, бо вѡнъ хоче промовити и дати деякій конечній поясненя. Противъ того запротестувала опозиція, заявляючи, що се есть знасилуванемъ свободы зборѡвъ, коли буде сидѣти королѣвскій посолъ и своею присутностію робити пресію на деякихъ членѡвъ. Они не бачать найменшои раціи, щобы на зборахъ являвъ ся чужій человѣкъ и дававъ имъ вказѡвки, якъ они маютъ рѣшати справы своеи церкви и вѣры. На инструкцію королѣвску соборъ дасть письменну вѡдповѣдь, а посолъ не мае потребы являти ся на засѣданяхъ. Одначежь при голосованю бѡльшѡсть заявила ся за тымъ, щобы Скарбка впустити на засѣдане. Скарбекъ въ промовѣ, выголошенѡй до соборучихъ, старавъ ся пѡднести всѣ користи, якій принесе унія рускѡй церквѣ, и представивъ полекшѣ й праса, якій одержать уніяты. Въ тыхъ самыхъ рамахъ обертала ся и промова епископа, котрый опѡсля забравъ слово. Тогды опозиція зложила заяву, що они просять короля, абы не робивъ на нихъ пресіи, а оставивъ ихъ при давнѡй православнѡй вѣрѣ и грецкѡмъ обрядѣ. А коли епископъ конче бажае принити унію, они за нимъ не пѡйдуть [„my za Jegomością nie poydziemy“]. Вѡдъ тои заявы они не вѡдступлять нѣякимъ чиномъ, а вѡдповѣдь на королѣвске письмо пришлютъ послови до его мешкана.

Середъ такого напруженя замкнувъ епископъ трете засѣдане.

(Дальше буде.)

и голосованє на особы. Може се дѣяти ся або черезъ „звязану лісту“, а се доконує ся такъ, що кожда партія передъ голосованємъ доручує выборчій власти [комісіи чи якъ тамъ] лісту своихъ кандидатовъ, а выборцѣ голосуючи означують тѣльки лісту и тымъ способомъ голосують на всѣхъ въ лістѣ своєи партіи поставленыхъ кандидатовъ, голосувати-жь на иншихъ не можуть. Выборъ довершує ся черезъ обчисленє выборчого квотієнта.

Та при лістовѣмъ выборѣ партійный примусъ може й не обовязувати, а тогдѣ лишає ся выборцямъ до волѣ вычеркати зъ лісты своєи партіи сего або того кандидата а виписати иншого.

Системъ пропорціональныхъ выборовъ, є безперечно скомпліковааный и вымагає зъ одного боку высшого умового ровеня та політичного выробленя у выборцѣвъ, а зъ другого боку справдѣшнои безсторонности выборчихъ властій [комісій], що дає ся осягнути черезъ обовязкове допущенє до комісіи репрезентантовъ всякихъ партій, якъ се дѣє ся въ північно-американьскій Уніи.

Годѣ и хвилины сумнѣвати ся, що пропорціональный выборчій системъ є высшимъ, бо справедливѣйшимъ, вѣдъ простого систему бѣльшостя. Тому и идея сего систему приймає ся постепенно въ краяхъ, де парлямен тарне житє розвинене до высшихъ ступенѣвъ, и деякій державы, є вже на дорозѣ ввести его у себе. Про сій засады и про се, якъ представляє ся пропорціональный системъ въ практицѣ, поговоримо нашимъ разомъ.

Переглядъ політичный.

Въ Нѣмеччинѣ всѣ секретарѣ стану и міністры подали ся були о дімісію, але цѣсарь не принявъ ни. Наслѣдникомъ Більова на становищи секретаря стану має бути бар. Ріхтгофенъ. Своє урядованє почавъ Більовъ въ того, що зложивъ візиту амбасадорамъ при берлінськомъ дворѣ. А старый Гогенльоге прибуде 8 листопада с. р., абы подякувати ся въ кн. регентомъ.

— —

Въ Испаніи по причинѣ рѣжницѣ гадокъ въ кабінетовѣмъ тѣлѣ постановивъ президентъ міністрѣвъ Сільвела поставити королевѣ регентцѣ квестію довѣря и вручити дімісію цѣлого кабінету. Ходять вѣсти, що президентъ сенату Азкараґа одержить припорученє утворити новый кабінетъ.

— —

Хіньску вѣйну уважаю скінченою и сподѣваю ся скорого вѣдкликаня“ — заявивъ гр. Вальдерзе. Але не думайте, що хіньска вѣйна таки на правду скінчилась. Повстанє Боксерѣвъ тревае дальше. Онодѣ ихъ вѣддѣлъ розбитый союзными вѣйсками въ дорозѣ до Паотінфу, появивъ ся въ провінціи Шанту ѣ, що выкликало середъ тамошного населеня велике занепокоєнє. Паотінфу, якъ звѣстно, заняла француска колюмна Бельона, заки мѣжнародна колюмна тамъ прибула. Чучу, въ котрѣмъ було 200 жовнѣрѣвъ Лігунчана, опорожнили тѣ жовнѣры на просте вѣзванє французского капітана.

Лігунчанъ запропонувавъ американьскому послови починити стараня въ цѣли привернення дѣяльности чунліямену. Просить вонъ, абы послѣдній розрухи уважати выключно боксерскимъ питанямъ и поддає галку, абы 15.000 хіньского цѣсарского вѣйска разомъ зъ союзными вѣйсками привернули супокій. Американьскій секретарь стану Гай заявивъ у вѣдповѣдь на послѣдну французку ноту, щобы мировй переговоры въ Пекінѣ почати спільною заявою державъ, котра мѣгила-бъ запевнити, що територія хіньскои держави не буде поменшена, и жадане отвертого, вѣльного торговельного обороту для всѣхъ народовъ. Въ тѣмъ самѣмъ напрямѣ заключивъ нѣмецкій амбасадоръ гр. Гацфельдъ зъ лордомъ Сельсебері слѣдуючій англійско-нѣмецкій трактатъ: Нѣмецке и англійске правительство принимають такій спільній засады: 1) Вѣдповѣдно до спільного мѣжнародного интересу приймають ся засаду, що надъ рѣками и побережами хіньскихъ пристаней торговля и всяка економічна дѣяльность буде отверта и дозволена для всѣхъ народовъ безъ рѣжницѣ. 2) Оба правительства заявляють, що не користати-муть зъ теперѣшныхъ розруховъ, абы вѣднести якій-небудь територіяльній користи, а політика ихъ буде направлена на задержанє ненарушимости теперѣшного стану посѣданя хіньского. 3) Коли-бъ иншій держави ужили хіньскихъ забурень для одержаня новыхъ хіньскихъ територій, то обѣ державы порозумѣють ся мѣжь собою въ цѣли забезпеченя власныхъ интересовъ. 4) Оба правительства повѣдомлять про тѣ точки и запросять прилучити ся до нихъ Францію, Італію, Японъ, Австро-Угорщину, Россію и Союзній Державы. Отсымъ договоромъ заінтересували ся всѣ політичній круги, приписуючи ему велике економічне значѣнє. Впрочѣмъ и всѣ иншій державы, интересованій въ хіньскій вѣйнѣ, годять ся менше-бѣльше на него. Лишь одна Россія посѣдає вже въ Ніучванѣ и въ иншихъ мѣсцевостяхъ хіньскій территорій.

Противъ союзныхъ вѣйскъ выступає новый, грѣзный ворогъ. Зъ Тієнтсіну доносять, що середъ нѣмецкого вѣйска бушують рѣжній хороби. Що дня вмирає 2 або 3 людей, переважно на жолудковій хороби. На кладовищи въ Тієнтсінѣ забракло вже мѣсця, про те Нѣмцѣ внесли просьбу о мѣсце на вѣйсковѣмъ кладовищи.

НОВИНКИ.

— **На тягненю льосовъ дяковскои льотерии**, що вѣдбуло ся 17 и 18 с. м., припали 25 выграныхъ [образъ воскресеня Лазаря, олтарь, кивотъ, евангеліе въ срѣбло оковане, фелонъ даръ Рязницѣ, чаша, другій образъ Воскресеня Лазаря, евангеліе друге до того подушка 16 фелонівъ [становлячихъ 16 выграныхъ служебникъ до ого епітрахиль] на слѣдуючій числа: 18467, 67173, 29202, 79334, 6565, 56916, 25485, 97492, 23490, 31046, 29147, 66939, 22482, 7189, 507, 99000, 90380, 66265 79578, 88782, 75727, 66863, 66910, 47420, 43937. Числа вытягненыхъ льосовъ вѣдносячій ся до 3000 поббчныхъ выграныхъ будуть напечатаній въ окремѣмъ выказѣ, котрый появить ся протягомъ 3 днѣвъ.

— **Народный Домъ въ Стрыю**, товариство заревестроване зъ ограниченою порукою, має доси 183 членовъ. Теперь будова есть на окінченю и въ першихъ дняхъ листопада буде вѣддана до ужитку. Народный Домъ є такъ хороша будова, що могла бы бути окрасою первороднои улицѣ Львова а въ Стрыю є одинокою въ тѣмъ родѣ будовою. Особливою окрасою будовы суть прехорошо выкінченій бюсты Шевченка, Лисенка, Федьковича, Котляревского и Н. Устіяновича, умѣщеній на фронтовій стѣнѣ Народного Дому вѣдъ улицѣ Гоша. Окрѣмъ того стѣны зъ внѣ и величезна сала суть прекрасно, справдѣ артистично декороваій. Є обовязкомъ моральнымъ кождого Русина взяти бодай одинъ удѣлъ с. є. 10 ар. и 1 ар. винового, бо товариство теперь много гроша потребує.

— **Ліцитацію Олешъ**, котра мала вѣдбутись 11-ого жовтня, вѣдкликано, а вѣдбуде ся зъ кінцемъ листопада. Сли-бы ще хто хотѣвъ взяти участь въ купнѣ, зволить на руки подписаного надѣслати по 25 коронъ яко вадіюмъ вѣдъ моря. Земля въ Олеши первороднои якости. На листы зъ запытаними о информацію не буду вѣдписувати; вѣдповѣмъ лише тымъ, котрій пришлють на вадіюмъ. *Т. Войнаровскій* парохъ въ Балинцяхъ п. Гвоздець. [О. Войнаровскій, якъ довѣдуємо ся въ остатній хвили, вѣдѣхавъ нинѣ на два тыждні до Турину въ Італіи въ справѣ спадку селянського]

— Епископъ перемыскій **Константинъ Чеховичъ выѣхавъ до Риму**, щобы тамъ станути на чолѣ русскихъ путниковъ. Въ подорожи товаришать владицѣ о. митратъ Волошиньскій, о. канонікъ Стрыйскій и о. капелянъ Погорецкій.

— **Дорога помылка.** Dziennik urzędowy ц. к. краевои рады шкільнои для народныхъ шкілъ помѣстивъ въ ч. 33-ѣмъ обѣжникъ, въ котрѣмъ оголошено: „Spółka owocarska w Nadwórnej, poparta przez komitet c. k. Towarzystwa gospodarskiego, urządza we Lwowie w dniach 17. 18. 19. i 20. października 1900 bezpłatne wykłady o przerobach owocowych“. А дальше каже ся въ обѣжнику, що ц. к. краєва рада шкільна, признаючи пожиточность такого курсу, уповажнив окружній рады шкільній давати учителямъ на ту цѣль вѣдпустки зъ тымъ, що для недостатку фондовъ учителѣ не можуть числити на жадну пѣдмогу зъ ц. к. краевои рады шкільнои. Наслѣдкомъ такого обѣжника зѣѣхали ся д. 17. с. м. до Львова учителѣ и учительки, що мали користати зъ тыхъ безплатныхъ выкладовъ; але що въ Dziennik-у не означено мѣсця, де они мали вѣдбувати ся, то учителѣ удали ся по информацію до найпевнѣйшого жерела, до ц. к. краевои рады шкільнои. Не мале було ихъ зачудованє, коли тутъ дізнали ся, що въ Dziennik-у „зайшла помылка“ та що выклады не мають вѣдбути ся у Львовѣ, а въ Надвірнѣ! Рада шк. отже скомпромітувалась, а щобы поправити помылку, велѣвъ п. Бобжиньскій выплатити учителямъ brevi manu (зъ чиєи касы?) двѣста кількадесять коронъ... Помылка рады шк. тымъ бѣльше звертає на себе увагу, що се число Dziennik-а, въ котрѣмъ ся вроблено, вийшло ще 10. с. м., а выклады мали розпочатись доперва 17-ого — значить часу було досыть, помылку якось спростувати.

— **Авантура на політехницѣ** пѣдчасъ торжества инавґураційного вступає въ нову, дуже немилу фазу. Ото часть професоровъ рѣшила переслухати въ тій справѣ службу політехники. Не треба й казати, що се введе въ немилій и безъ того вѣдносины мѣжь студентами а деякими професорами новый сильный ферментъ, зъ котрого хто зна' що ще вытворити ся може.

— **Въ справѣ лат. епископства въ Чернівцяхъ** доносять зъ Вѣдня, що референтъ въ міністерствѣ просвѣты и вѣроісповѣдань предложивъ прихильне пассенє на основане того епископства. Також доносять зъ иншои сторони, що въ Чернівцяхъ має осунуватись не епископство, а лише генеральный вікаріятъ, якій буде пѣдлягати львѣвскому архіепископству або маючому ся основати епископству въ Тернополи або Коломыи.

— **Пожарництво въ учительскихъ семинаріяхъ.** На день 27 с. м. скликавъ краевый выдѣлъ анкету въ справѣ реформы учительскихъ семинарій. Вѣдъ давна вже „Союзъ добровѣльныхъ огневыхъ сторожій“ домагає ся введеня науки пожарництва въ учительскихъ семинаріяхъ. Отже зъ нагоды скликаня сеи анкеты пригадує „Союзъ“ свою справу краєвому выдѣлови и надѣє ся, що справа уряджения тыхъ куребовъ буде прихильно полагоджона.

— **Испытъ зрѣлости въ галицкихъ учительскихъ семинаріяхъ** въ лѣтнѣмъ и осѣнньмъ речинци 1900 р. зложило загаломъ 416 публичныхъ ученикѣвъ и учениць а 235 екстерністѣвъ и екстерністокъ; репробовано 145 кандидатовъ и кандидатокъ. Въ порѣвнаню зъ 1899 рокомъ зложило теперь испытъ 23 публичныхъ ученикѣвъ менше а 2 публичній ученицѣ бѣльше, 31 екстерністѣвъ менше а 12 екстерністокъ бѣльше.

— **Заговѣръ на житє царя?** Лондоньскій дневники доносять о вѣдкрытю заговору на царя, уложенѣмъ передъ чотирма тыждними, т. є. въ часѣ, коли царь выѣздживъ до Спалы въ Крымъ. Тунель зелѣзницѣ коло Севастополя бувъ пѣдмінованый, абы царскій поѣздъ высадити у воздухъ. Заговѣръ въ самъ часъ вѣдкрыто, а въ Москвѣ и въ полудневій Россіи увязнено богато людей. — Times доносить, що атентатъ мавъ сповнити молодый студентъ зъ Москвы, сынъ одного высшего офіцера маринарки. Его бачили дуже часто коло того тунелю, але нѣхто не звертавъ уваги на него; аж коли передъ царскимъ переѣздомъ почавъ ся вонъ туды крутити, достерегли его жандарми, почали за нимъ слѣдити и вынайшли въ тунели пѣдъ шинами „пекольну машину“ зъ цѣлкомъ новою выбуховою матерією. Знатоки заявили, що на тій вувъ бы напевно высадивъ поѣздъ у воздухи. Студента и кількохъ его товаришѣвъ увязнено.

— **Галичанинъ Китайцемъ.** Чін Бо Бра, найвысшій мандаринъ китайского двора називавъ ся первѣстно Іванъ Боберскій и бувъ родомъ зъ Галичины. Перебуваючи довшій часъ на еміґрациі въ Парижи, Боберскій познакомивъ ся зъ французскимъ орієнталістомъ Вурбульономъ, познійшимъ амбасадоромъ Франціи въ Китаю и зъ нимъ около 1847 року повхавъ до Китаю. Тамъ місіонаръ Августинъ Шамеленъ поручивъ его молодому провѣдникови сторонництва неба и земль, що стремѣло до повалення татарскои династіи. Вѣдъ того часу почали ся для Боберского часы славы. Небавомъ зо степени адъютанта посунувъ ся до годности мандарина I. класы. Смерть его була несподѣваною, якъ и часъ, коли осягнувъ велике достоинство. Въ цѣтни 1863 р. въ Нанкинѣ выбухъ заговоръ, а герейскій Чін-Бо-Бра полягъ зъ горсткою вѣрныхъ ему союзниковъ. Родина Боберскихъ походить зъ руской ходачковои шляхты зъ пѣдъ Самбора а вѣдай чи не звѣдтамъ бувъ родомъ згаданый мандаринъ I. класы.

— **Толстой о хіньскихъ розрухахъ.** Въ послѣднѣмъ выданю „Revue de Revues“ мѣстить ся статя Льва Толстоя п. з. „Le mensonge chinois“ въ котрѣмъ знаменитый той писатель, выказує свои погляды на причину хіньскихъ розруховъ. Вину розруховъ складає авторъ на Европейцѣвъ. „Повстанє Хінцѣвъ — пише вонъ — есть наслѣдкомъ довгого, безнастанного гнету, котрому не було нѣ мѣры нѣ кінця. Тѣло політичне Хінцѣвъ пѣднесло ся, абы освободити ся зъ ярма цивіліазаціи ненавистно въѣдаючои ся въ само мясо Хінъ“.

— **Тунель зъ Европы до Африки.** Въ французскихъ и англійскихъ дневникахъ обговорюють справу сполученя Гібральтару зъ сушею въ Африцѣ, именно въ Марокко. Якъ черезъ утвореня Суецкого каналу роздѣлено два великій континенты, такъ теперь проектованый тунель має ихъ на ново зъ собою сполучати. Въ Лондонѣ заснувало ся вже акційне товариство, котре має старатись о зреалізованє того великого пляну. До передвступныхъ роботъ не можна було вже теперь приступити, бо показали ся великій трудности політичнои натуры. Именно мароканьскій цѣсарь не годять ся на удѣленє позволеня на будову тунелю, побоюючи ся, щобы въ дальшихъ наслѣдкахъ край его не бувъ выставленый на цѣлковиту утрату самостійности

— **Дрібній вѣсти.** Въ Станиславовѣ померъ нагло инспекторъ тамошнои поліціи Зубрицкій. — У Вѣдни увязнено на жадане стрыйского суду банкового урядника Сандора Вайса, котрый мавъ допустити ся въ Стрыю якогось обманьства. — У Львовѣ нараджувавъ ся черезъ два днѣ синодъ евангелицкихъ пасторовъ зъ Галичины и Буковины. — Дня 23 с. м. вѣдбуде ся въ церквѣ въ Васильковцяхъ [стація зелѣзничча и телегр. таки въ Васильковцяхъ коло Гуситина] вѣнчанє п. Петра Патрила, укінченого богослова, зъ п-ою Климентиною Куницкою дочкою выслуженого учителя. — Дня 30 с. м. вѣдбуде ся въ церквѣ въ Рѣчцѣ [почта Косовъ] вѣнчанє Іосифа Горбового [не Горбачевского якъ черезъ похибку оголошено въ 226 ч. „Дѣла“] зъ п-ою Анною Михалиною Данилевичівною, дочкою тамошного пароха.

— **60.000 коронъ** выносить головна выграна **Льотерии Инвалідовъ**, яку выплатить ся готівкою по вѣдшкодцѣ 20%. Звертаємо увагу нашихъ п. п. читателѣвъ, що тягненє буде **10 падолиста 1900.**

Занадто сильній прочищаючій лѣки є, як ъ вѣдомо, шкѣдливій. Длятого уживати треба лѣку лагѣдного, прочищаючого незамѣтно безъ жадныхъ прикрыхъ проявовъ, котрый не шкодить травленю, а лише его побуджує и скріплює, а такимъ є д-ра Роз ы жолудковый бальзамъ зъ аптики Б. Фраґнера, ц. к. придворного доставника въ Празѣ. Дістати можна та кожь въ тутешныхъ аптикахъ, якъ видно з оголошеня.

Що день мала сладкість дає вкоротцѣ поважну сумку, яку спеціально має значѣнє для малого господарства. Таку сладкість осягає ся черезъ каву мѣшанину, въ половинѣ изъ звичайнои кавы и въ половинѣ зъ Катрайнера Кнайпівскои солодовои кавы, сотками тысячъ родинъ выпробуваву и за добру узнану. Черезъ ню кавовый напій дістає красну потягаючу барву, особливый милый смакъ и есть заразомъ кориетный для здоровля. Всюды, де заведено тую кавову мѣшанину, показала ся она найлучшою и въ сей способѣ приладжену каву пють изъ щоразъ бѣльшимъ влюбленемъ. Лишь треба уживати завсѣгды Катрайнера Кнайпівскои солодовои кавы, котра есть одинокою, що по вдя смакъ звичайнои кавы. Дістати ю можна всюды, однакъ не показана она бути продавана отверта, бо правдиву є она лише въ знаныхъ пачкахъ Катрайнера.

Damast-Seiden-Robe
fl. 9·00
und höher! — 12 Meter! porto- und zollfrei angesandt! Muster umgehend; ebenso von schwarzer, weisser, und farbiger Henneberg Seide von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met.
G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl. Zürich. 58 [4]

Посмертна ✝ оповѣстки.

О. Богданъ Кирчовъ, парохъ Довгого, деканата стрыйского, померъ скоропостижно дня 19 с. м. въ 44 роцѣ жатя а въ 14 роцѣ священьства. Высокообразованый и очитаный бравъ живу участь въ народномъ житю. Писавъ стихи, есѣзы и новелѣ, що вѣдзначають ся пригарнымъ языкомъ и высокимъ полетомъ духа. Его нагла и передчасна смерть глубоко тронула руску громаду. Полишивъ хору жену и двохъ сыновъ. В. в. п.]

Телеґрамы.

Будапештъ, 22 жовтня. Тутъ дожидаютъ ся великимъ занятемъ нарадъ сойму надъ пертикуляціею присяги архикн. Франца Фердинанда, бо партія независимыхъ готовить ся до сильной опозиціи.

Льоренцо Маркізъ, 22 жовтня. На покладѣ корабля „Гельдерляндъ“ вѣдѣхавъ Крігеръ до Марселіи.

Дурбанъ, 22 жовтня. Буларъ вѣдѣхавъ до Англіи.

Пекінъ, 22 жовтня. Послы державъ не готовій ще до стрѣчъ зъ кн. Чіномъ и Лігунчаномъ.

Лондонъ, 22 жовтня. Хіньскій дневники доносять, що Канґі не жие. Тутешній хіньскій урядники не отримали потвержденя сеи звѣстки, а заграничній заступники не вѣрить ѣй.

Тієнтсінъ, 22 жовтня. Россійскій посолъ Гересъ удавъ ся до Пекіну

Тієнтсінъ, 22 жовтня. Прибули тутъ японьскій офіцеры инжінерія въ цѣли трасованя дороги на нову зелѣзницю, на котру ще не удѣлено концесіи.

Лондонъ 22 жовтня. До Шанґаю вадбѣшла звѣстка, що цѣсарскій дворъ не находить ся ще въ Сіанвфу, а въ вѣддаленю 80 миль вѣдъ сего мѣста.

Лондонъ 22 жовтня. Daily Mail и Times доносять про сензаційне вѣдкрыте заговору на житє царя. Було се передъ чотирма тыждними, коли то царь удававъ ся до Спалы въ Крымѣ. Отже вѣдкрыто, що тунель зелѣзницѣ коло Севастополя пѣдміновано, абы высадити царскій поѣздъ въ воздухъ. Заговѣръ сей вѣдкрыто и міны въ часѣ усунено. Въ Москвѣ и полудневій Россіи зараджено вельми численній арештованя.

Надѣслане.

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ
Дентистъ
ординує при улици Ягайлоньскій число 7
вѣдъ 9—1 и 3—5 237

Д-РЪ А. ПАДАЛЄВСКІЙ
Спеціялістъ шкірныхъ и венерычныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клінікахъ у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою острою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладовъ всякій венеричній недуги, навѣть найбѣльше застарѣлій шкірій, половій и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординує вѣдъ годины 10—12 и вѣдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 208 93—?

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райєцайґи, тасьмы жарничі, піомы, нівелі манометры и т. п.
Уряджене довбінковъ електричныхъ.
Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

Кольоньскій воды цвѣтовій

prima зъ запахомъ конвалієвымъ, фіялковымъ геліотроповымъ и бзовымъ,
фляксикъ 140 гелер. 6

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: склепы власній улиця Сикстуска ч. 25, Рынокъ ч. 11. Кракивъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернивцѣ: Га лицъ ч. 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

ПОДЪ ЗВѢЗДОЮ.
АПТИКА
ПЕТРА МІКОЛЯША
у Львовѣ, Коперника ч. 1
поручае
ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша
вподобанѣй найприхильнѣйшими свѣдоцтвами визначныхъ повагъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.
НАЙНОВѢЙШІЙ ПЕРФУМЫ
выробу паркевыхъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Шиеръ и Societte Hygienique
Всякій приборы до бактеріольогіи и мікрохеміи
Найлучшій средства косметичнѣ и тоалєтовѣ французскій. 398 21—30
Воды лѣчничій ґазовій
перевышаючій родимій воды мінеральній
ПРИРЯДЫ ХІРУРГІЧНІЙ
англійскій, французскій и нѣмецкій найлучшои якости.
Хемікалія для п. п. фотоґрафовъ.

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ
вподобанена двома срѣбными медалями
выконуе **дзвоны** рознои ваги и приймае ушкоджені дзвоны до переливаня въ найкоротшомъ часѣ, а такожъ маѣ на складѣ готовій дзвоны рознои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнѣ замовленя, прошу о ласкавѣ замовленя такъ на поодинокій нові дзвоны яко и на цѣлѣ групы. За тревалость матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонівъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважаньемъ
8789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Цѣс. корол. уприв.
Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, Лікеровъ и Оцту
Юлія Миколяша Наслѣдниковъ
Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ
поручае старѣ горѣвки польскій, **розолісы**, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 58—?
Склады дла мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Конечне для домового обходу!
Д-ра РОЗА (ROSA) БАЛЬСАМЪ
на жолудокъ,
зъ антики Б. Фрагнера въ Празѣ
есть вѣдъ 30 лѣтъ загально знаным средствомъ домовымъ дѣлючимъ на побудженє апетиту и на легкій столець. При регулярномъ заживаню его процесъ травленя змѣцнюе ся и удержуе ся въ правильномъ ходѣ.

Велика фляшка 2 К., мала 1 К., почтою 40 сот. бѣльше.

За попередным надѣсланемъ 2·56 К. высылае ся велику фляшку, а 1·50 К. малу фляшку franco на всѣ стациі австро-угор. монархіи.

ОСТОРОГА! На всѣхъ частяхъ опаковання виднѣе подана побѣчь законно обезпечена марка охоронна

ПРАГСКА МАСТЬ ДОМОВА
зъ антики В. Фрагнера въ Празѣ
то старе, насамперед въ Празѣ ужите средство домове, що удержуе раны въ чистотѣ и охороняе ихъ, усмиряе запалене и болѣ та дѣлае охолоджуючо.

Въ дозахъ по 70 сот и 50 сот.; почтою о 12 сот. бѣльше.

За попередным надѣсланемъ 3·16 К. высылае ся ½ дозъ, або 3·36 К. ⅔ дозъ, або 4·60 К. ⅘ дозъ, або 4·96 К. ⅔ дозъ franco на всѣ стациі австро-угорскои монархіи

ОСТОРОГА! На всѣхъ частяхъ опаковання виднѣе побѣчь подана марка охоронна, законно обезпечена.

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ: **Apotheke B. FRAGNER** „zum schwarzen Adler“ **Prag**, *Kleinseitz, Ecke der Sporngasse.*

Высылка почтова щоденно.
Склады въ аптиках Австро-Угорщины. 468 10—25

Найбольшій выборъ гробовыхъ вѣнцѣвъ
по найдешевшихъ цѣнахъ поручае похоронне заведенє
„Stella“ К. Слотоловича Львовъ Валова ч. 11. 432 4—15

ПОДЯКА.
Видѣл Міщаньскої Читальні в Теребовли складае прилюдно щиро-сердечну подяку Високопреподобному О. П. Озерскому, пароховы в Глещанї, за вельмя цінний дар в музичних інструментах вартости 340 корон.
Т. Томашевский голова.
Підгірний секретар.

Молодець 29-лѣтный, Русинъ, здѣбный рукодѣльникъ шукае на тій дорозѣ, зъ взгляду на бракъ часу, подруги життя Русинки зъ посагомъ 4 до 5 тысячей зр. до отворенія дуже доброи рентуючои ся фабрики. Бажае подружитя дѣвицю або молодую вдову. Близшихъ информацій удѣлитъ: „М. Л. Перемышль poste restante.“ 516 1—3

В. Малышґрошъ
артистъ-малярь въ Рогатинѣ
приймае церковній роботы входячій въ обсягъ малярства, рѣзьбарства и позолотництва.
431 4—8

новость. новость
ВОДА ДО ВОЛОСЯ
Станислава Липницкого
По кількаразовомъ ужитю дѣлае чудесно.
Припоручаю всякій матеріялы аптичнѣ и знаряды тоалетовѣ.
Дѣстати можна лишє въ дротеріи
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386 ул. Сикстуска ч. 21. 27 0

Правникъ розумѣючій основно спів хоральній, глядае лекцеї на село. Зголошенія в условіями під: Т. В. Адміністрация „Дѣла“.

Машины и знаряды господарскій
зъ перворядныхъ фабрикъ
можна купувати за посередництвомъ
„НАРОДНОЙ ТОРГОВЛѢ“
у Львовѣ
а именно:

Сѣчкарнѣ ССХ зъ 2 ножами и 1 колесомъ	по 54	кор.
Сѣчкарнѣ ТН зъ 3 ножами и 2 колесами	„ 56	„
Сѣчкарнѣ ТН зъ 4 ножами и 2 колесами	„ 59	„
Млынки до чищеня збожа системы Бакера	„ 100	„
Млынки до чищеня збожа лекшій	„ 64	„
Молотѣльнѣ ручнѣ	„ 170	„
Краячѣ до бураковъ	„ 60	„
Тискачѣ [гнѣтозники]	„ 230	„
Прасы до олѣю	„ 230	„
Плуги ковальскои роботы зъ колѣсницями	„ 32	„

Косы зъ стирійскои стали довгѣ: 60, 70, 80 цм.
по кор. 1·00, 1·20, 1·40

[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ. На 5-кілеву посылку идє 8—10 кбсъ.]

Окрѣмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народнои Торговлѣ“ и инші машины и знаряды господарскій по цѣнахъ фабричныхъ.

ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаютъ ся лишє за готівку и безъ опусту. При сейчасовій уплатѣ за сѣчкарнѣ дае ся 5% опусту а за всѣ прочій машины 10% опусту. Допуска ся и сплату ратами (зъ вынимкою плугівъ и кбсъ) за окремою умовою и порукою, однакъ въ тѣмъ случаю не признае ся вѣякихъ опустівъ.

Застерѣгае ся можлива пізнѣйша змѣна цѣнъ!
267 21—7 Народна Торговля.

Гармоніюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалои конструкціи
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

О 60% дешевше, чимъ деинде.
Одинока у Львовѣ піротехнічна роботня
ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО
„зъ Варшавы“
при ул. Домбровского число 4
поручае
Штучній огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетованій сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ в. в. Огнѣ бенґальскій, сальоновѣ, пахучѣ въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. в. в. Цѣнники на бажане даромъ и оплачей.
432 29—35

СВОБОДА
письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.
Выдае и за редакцію вѣдповѣдае: Льонгінъ Цегельскій. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.
Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пів року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, улиця Бочна Крижова ч. 6
Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1901 выходить у Львовѣ що четверть (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыждневе популярна газетка.

КОНКУРСЪ.
Въ цѣли обсадженя посады секретаря Рады повѣтовои въ Долинѣ розписуе ся конкурсъ.
Посада тота издана буде на-разѣ провізорично зъ платнею 3.200 коронъ рѣчно; по роцѣ наступить стабілізація.
Кандидаты маютъ выказати:
1) Довѣдъ укінченыхъ студій правничыхъ и зложеныхъ испытівъ.
2) Знанє докладне языковъ краевыхъ и нѣмецкого въ мовѣ и письмѣ.
3) Дотыхчасове занятє удокументоване.
Подане, власноручно писане, вносити належить до Выдѣлу повѣтового найдалѣ до 1 грудня 1900.
Зъ Выдѣлу повѣтового въ Долинѣ 10 жовтня 1900.
Валіґурскій в. р.
Презесъ.
509 2—3

КАВУ
въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко
по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.
ВИНО
въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко
по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожій вина фляшками)
высилае
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЇ.
92 124—?

Brady-ого
КАПЛѢ ЖОЛУДКОВІЙ
давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковій
приспособлений въ аптицѣ „обдъ королемъ Угорщины“ Кароля Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.
загально досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреныхъ травленя и иншихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвійна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои каплѣ жолудковій часто бувають фальшованій. Тому при купнѣ треба уважати на повышену охорону марку зъ підписомъ **C. Brady** и вѣдкинути яко неправдивій всякій фабрикаты, котрій не заосмотрений тою маркою охоронною и підписомъ **C. Brady.** 428 5—24

Каплѣ жолудковій аптикаря К. Браді
(давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковій)
опаковани въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріяцель [яко марки охоронной]. Підъ маркою охоронною мусить находитись стоячи побѣчь підпись *C. Brady*
Складовій части подай.
Каплѣ жолудковій правдивій можна набути у всѣхъ аптиках.

ВЕЛИКА ВОЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДОВЪ
Золота и Срѣбна Льотерія
Послѣдный мѣсяць.
Головна выграна **60_000** коронъ
готівкою зъ 20% вѣдшибки. 493 8—0

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДОВЪ по 1 коронѣ
поручаютъ: М. Іонасъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуст. Максъ, Кіцъ и Штофъ, Самуель и Ляндау, Аг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Лілієнъ,

---

Розкладъ їзды поѣздівъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1900.
вѣсля часу середно-европейского [вѣдмѣнаючого о 36 мінутъ вѣдъ часу львівского.]

поѣз.	особ	приходить до Львова	поѣз.	особ	вѣдходить зъ Львова
		День			**День**
	6·20	зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·35	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	7·45	„ Япова (гол. дворець)		6·30	„ Підволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова		6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Тернополя, Бродівъ на Підзамче		6·43	„ Підволочискъ зъ Підзамча
	8·00	„ „ „ гол. дворець	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	6·15	„ Сокаля, Равы руской (гол. двор.)		8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·15	„ Япова
	11·43	„ Ярослава, Любачева		9·21	„ Підволочискъ зъ гол. дворця
	11·55	„ Ицканъ, Станиславъ, Козовы		9·55	„ Черновець
	12·55	„ Япова на гол. дворець		9·41	„ Підволочискъ зъ Підзамча
1·35		„ Кракова, Вѣдня		—·—	„ Белзця, Равы, Любачева
	1·15	„ Сколього, Хирова, Калуша	1·35		„ Підволочискъ зъ гол. дворця
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина	2·08		„ „ „ Підзамча
3·20		„ Підволочискъ на Підзамче	3·45		„ Ицканъ, Гусятина, Кереземзе
2·55		„ „ „ гол. дворець	3·56		„ Кракова, Вѣдня, Хаббаки
	5·40	„ „ „ Підзамче	—·—		„ Ярослава
	5·17	„ „ „ гол. дворець			
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева			
		Ночь			**Ночь**
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава	12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·20		„ Черновець, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Орлова		4·15	„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·12	„ Підволочискъ на Підзамче		5·10	„ Станиславова
	3·25	„ „ „ гол. дворець		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	9·45	„ „ „ „ Хирова		7·25	„ Сокаля, Равы руской
	10·—	„ Ицканъ, Підвысокого, Козовы		7·10	„ Тернополя зъ гол. дворця
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·33	„ „ „ Підзамча
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		9·12	„ Япова 1/16 до 30/5 1900 включно
	—·—	„ Ицканъ, Козовы, Підвысокого		10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·12	„ Підволоч. Бро, бзъ, Коничинець		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Іванича
	10·30	„ „ „ на гол. дворець		11·—	„ Підволочискъ, Бродівъ г. дворця
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·28	„ „ Гримайлова Підзам.

ЗАМѢТКА: Пора кѣчна числить ся вѣдъ 6 годины евечеромъда 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державной при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянъскои. Зъ друкарни Института Ставропігійского, вѣдъ

Ч. 229. Львовъ, Второкъ 10 (23) Жовтня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣтей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и оголошенія приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Брижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за оголошенія платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ пересылкою:

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне заторомленє. — Реклямації неопечатаний вѣльній вѣдъ порта.

Неодиноке числе коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычній приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчного кількратного або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Оплаты и инши допевнѣ признаний членамъ ся по 15 кр. вѣдъ книжки.

Зъ Риму одержуемо вѣдъ Вп. о. Левицкого сумну вѣсть:

„Нинѣ о 7 годинѣ 40 мінутъ рано померъ

МИТРОПОЛИТЪ

ЮСИФЪ СЕМБРАТОВИЧЬ

Завтра похороны.“

Помѣщаючи поки що коротку сесю вѣсть, кличемо праведному Архіереви, померщому на чужинѣ, далеко вѣдъ любимого рѣдного краю

Земля Тобѣ перомъ! Вѣчная память!

Risum teneatis!

Зъ такою осторогою мусимо звернути ся до нашихъ читателѣвъ, намѣряючи подати имъ звѣстку, що мае бути поважна а въ дѣйстности є незвычайно комічна, ото звѣстку, що Рада шкѣльна краєва пѣдъ проводомъ знаного покровителя руского шкѣльництва п. міністра польскои просвѣты Міхала Бобжиньского мабуть въ наслѣдокъ невтомимыхъ патріотичныхъ заходѣвъ радника и подвѣйного посла Барвѣньского кривдить Полякѣвъ а протегуе Русинѣвъ! Таку то неимовѣрну и вельми комічну звѣстку подало мовь на глумъ своимъ мабуть дуже легковѣрнымъ читателямъ „Czasopismo Towarzystwa szkół wyższych Muzeum“ въ 8. и 9. числѣ с. р. Звѣстка ся звучить дословно въ оригіналѣ такъ (подаемо нарочно въ оригіналѣ, щобъ ни комізмъ не затеръ ся въ переводѣ):

...„Procent szkół (ludowych) przewyższający znacznie (w r. 1895/6) procent etnograficzny, mają Niemcy, Czesi, Włosi, te narody są zatem najlepiej w szkoły zaopatrzone. U wszystkich innych narodów (Долитавщины — *Red.*) procent szkolny jest niższy od procentu etnograficznego. U nas (читай: Полякѣвъ!) wynosi ta różnica przeszło $^1/_3$ (Polaków — розумѣе ся въ „braćmi mojżeszowego wyznania“, котрыхъ є въ Галичинѣ около 780.000 — 15·84%, szkół polskich 10·7%), tz. że co najmniej powinniśmy byli mieć o 33% czyli o 650 szkół polskich więcej, aniżeli mieliśmy w r. 1895/6. Rusini w Galicyi (слухайте!) są nierównie lepiej zaopatrzeni w szkoły publiczne niż Polacy (розумѣе ся, „z braćmi mojżesz. wyzn.“); ruskich szkół było 1816 (t. j. 49·2%), polskich 1837 (t. j. 49·8%), pomimo że Polaków (vide supra!) jest prawie 54% (recte: 53·4% разомъ зъ „braćmi m. w.“), a Rusinów 43% (recte 43·1% пѣсля „urzędow-ои“ статистики) w Galicyi. Gdybyśmy chcieli się zrównać z Rusinami pod względem liczby szkół publicznych, to musielibyśmy w r. szkol. 1895/6 mieć szkół polskich w Galicyi nie 1827, ale 2.280 czyli o 443 szkół więcej aniżeli mieliśmy wówczas. Te cyfry to memento dla nas; taka nierówność może się bardzo smutno odbić na naszej przyszłości. (Значить: п. Бобжиньскій зрущать галицкихъ Полякѣвъ и такъ людскѣсть буде оглядати нове чудо свѣта!) Obowiązkiem Administracyi szkolnej (се до васъ пановє Бобжиньскій и Барвѣньскій!) jest jak najrychlej różnice te usunąć i przez wydatniejsze zakładanie szkół polskich zrównać nas z sąsiednim narodem pod względem zaspokojenia naszych potrzeb szkolnych, do czego mamy wszelkie prawo zagwarantowane nam, jak i innym (читай: протеґованымъ Русинамъ!) mocą konstytucyi“.

Въ дальшѣмъ уступѣ пише „Muzeum“ таке: ...„Stosunki szkolne na Szląsku są dla naszego narodu mimo obcej wrogiej nam administracyi korzystniejsze jeszcze niż w Galicyi“ (значить, п. Бобжиньскій бѣльше „wrogi“ Полякамъ галицкимъ, якъ тевтоньска Рада шкѣльна краєва въ Опавѣ для Полякѣвъ шлескихъ!).

Ось такою стравою кормить своихъ читателѣвъ „Muzeum“. А треба знати, що до товариства, котрого оно є органомъ, належать такожь професоры гімназій и шкѣлъ реальныхъ руской народности, межи ними й такій „хитрій Малоросы“, що не належать до жадного товариства руского, а если й належать, то хиба номінально, бо не беруть въ нихъ дѣяльности жадной участи, а навѣть не платять вкладокъ (своє товариство выразумѣле!), а навпаки беруть живу участь въ дѣяльности „Towarzystwa“, дають ся выбирати до выдѣлу головного або до выдѣлу „Коła“ на провінціи, платять точно вкладки (бо, бачите, не выпадае компромітувати ся передъ Поляками!), збираютъ ревно вѣдъ товаришѣвъ вкладки членьскій и на „fundanc-ію imienia Mickiewicza“*) — самій проворній людцѣ, що знаютъ, вѣдки вѣтеръ вѣе.

Коли-бы „Muzeum“ редагувавъ першій лѣпшій шовініетъ, то можна бы сказати: Та звѣстно, по руски читати не вмѣе, руских книжки анѣ часописи не мавъ нѣколи въ рукахъ, тожь и вѣдки ему було дѣзнатись про дѣйстный станъ рѣчи? Тымчасомъ редакторомъ его є урядникъ бібліотеки львовского университету, що може користуватись всѣми рускими часописями, а руску мову имѣти повиненъ. Даты статистичній, на якихъ опираѣ ся редакція, вынятій въ урядового выданнища Oesterreichische Statistik, выдаваного ц. к. центральною комісію статистичною у Вѣдни. Дать про галицке шкѣльництво достатчила, розумѣе ся, галицка Рада шк. краєва, славна въ своіи безсторонности супроти Русинѣвъ. Тажь Русины дуже добре знаютъ, якъ то примѣромъ она спритно уложила квестіонарь для учителѣвъ, коли ходило о подѣлъ молодѣжи шкѣлъ людовыхъ зъ огляду на рѣдный языкъ. Раду шк. краєву може назвати справедливою супроти Русинѣвъ хиба сей, що информуе ся выключно зъ польскои публицистики. Коли-бъ отже редакція Muzeum'у хотѣла трактувати рѣчь справедливо, науково, то не повинна бы спускати ся на даты Рады шк., якъ на святе письмо; тымчасомъ она мабуть держить ся сеи засады, що все „urzędowe“ свята правда! Одначе зъ другого боку мимо волѣ будить ся пѣдозрѣне, що ви елюкубрациі поданій були злою вѣрою, бо посуджуване Рады шк. краєвои о се, що протегуе Русинѣвъ коштомъ Полякѣвъ, подабае хиба на кпины!

Русины зъ оправданымъ недовѣрямъ мусять приймати даты поданій Радою шк. краєвою. Они ажь надто добре знаютъ, що немало нашихъ шкѣлъ людовыхъ лишь на паперѣ мае выкладову мову руску, а въ дѣйстности учить ся въ нихъ по польски; знаютъ, що въ богато школахъ въ рускою мовою выкладовою учать учителѣ або учительки, що изъ-за незнания руской мовы суть предметомъ насмѣшок молодѣжи, — що инспекторы окружній и краєвій се ревній послушники п. Міхала, котрій при люстрациі рускихъ шкѣлъ передовсѣмъ уважаютъ, чи руска молодѣжь „poprawnie“ володѣе urzędow-ою мовою, що переслѣдують учителѣвъ-Русинѣвъ за найменшій проявъ патріотизму; знаютъ, що усѣмъ нашимъ школамъ людовымъ накинено науку польскои мовы, хочь не подумано про заведене науки рускои мовы въ школахъ західнои Галичины; знаютъ наконецъ, що рускій школы людовій се майже выключно одно- або двоклясовки, а школы три- и четироклясовій майже выключно польскій. Редакція Muzeum'у правдѣ зъ жалемъ констатуе, що зверхъ $^2/_3$ шкѣлъ людовыхъ въ Галичинѣ було одноклясовыхъ, се є найбѣльше процентово зъ усѣхъ краѣвъ Долитавщины, але не подумала надъ тымъ, що школы зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ належать въ дуже почисленными выимками якъ-разъ до одноклясовыхъ, котрыхъ якъ говорить на нашѣмъ мѣстци: „краѣ высоко стоячій зъ огляду на загальну просвѣту, мають найменше“; говорить выправдѣ, що триклясовыхъ шкѣлъ мае Галичина розмѣрно найменше, але затаюе, що тій школы майже выключно польскій; говорить, що осьмиклясовыхъ шкѣлъ мае Галичина найвысшій процентъ зъ усѣхъ краѣвъ (краѣвъ такихъ лишь четыре), але не подае, що всѣ тій школы въ Галичинѣ — польскій!

Якъ совѣстно редакція Muzeum'у понимала свій обовязокъ супроти своихъ читателѣвъ, межи котрыми є чимало Русинѣвъ, бачимо зъ ея огляду числа гімназій зъ року 1895/6. Гімназій польскихъ було 25, рускихъ — 21 Подаючи сій числа, якій дѣймаючо вражають Русинѣвъ а звертають увагу кождого чоловѣка, що мае почуте якои-такои справедливости, редакція не вважала за потрѣбне хочь-бы слѣвцемъ згадати про се, що Русины покривджений; она мовь-бы забула про даты, якій подала на ст. 533, пѣсля котрыхъ въ Долитавщинѣ є Полякѣвъ вразъ зъ „braćmi mojż. wyzn.“ 15·84%, а Русинѣвъ безъ великихъ „braci“ 13·23% (звѣстно, пѣсля urzędow'ои статистики); забула вывести зъ нихъ высновокъ, що Русины хочь-бы лишь зъ огляду на урядову статистику повинній мати не дев гімназій, а двацять! За те подаючи на тій самѣй сторонѣ, що въ Галичинѣ було 95 приватныхъ шкѣлъ людовыхъ зъ выкладовою мовою

---

*) Ча не була бы пора подумати професорамъ-Русинамъ про заснованє Фонду запомогового „имени Шевченка“?...

---

(8)

Унія въ львѣвскѣй епархіи.

III.

[*Отверстый выступъ владики Шумлянского. Неудалый соборъ 1694 р. Проголошенє уніи въ львѣвскій епархіи 1700 р. и наслѣдки тои подѣи. Принятє уніи львѣвскою Ставропігією 1708 р.*]

(Дальше.)

Послѣдне засѣданя вѣдбуло ся 19 грудня. Найперше уложено вѣдповѣдь на королѣвске письмо и въ тій то вѣдповѣди высказавъ соборъ велику похвалу Скарѣкови за его щирій заходы, щобы сповнити поручене вложене на него королѣвскою инструкціею. Наразѣ соборъ не рѣшивъ ся на унію, але всѣ соборуючій заявили, що они приступлять до уніи, коли имъ король запоручить непарушимѣсть вѣры, обряду, правъ, привілеѣвъ и тыхъ грамотъ, якій уніяты давнѣйше одержали були. Опозиція зажадала опѣсля, щобы выбрати депутацію зъ помѣжь членѣвъ синода и вѣслати ви до короля, щобъ она здала точно справу о всѣхъ постановахъ собора и представила постуляты Русинѣвъ.

На се Шумляньскій заявивъ, що соборъ може выслати послѣвъ, але найперше треба заявити ся за унію, а доперва вѣдтакъ предкладати королеви свои постуляты. Бо и щожь може перепинювати членѣвъ собора вѣдъ того рѣшучого кроку? Знаютъ о тымъ добре, що православна церковь не мае верховного начальника, а зъ причины того неладу и безъ организації многій Русины принимають протестантизмъ, кальвінізмъ и затрачують ся для свого народу. Московского патріярха не узнаютъ рускій владики своимъ зверхникомъ, бо вѣнъ нѣколи не мавъ власти надъ Русію. Кіевскій митрополитъ такожь не мае до нихъ жадныхъ правъ анѣ власти, бо его не выбирали рускій епископы свободными голосами, але занимнував его московскій царь. На царгородского патріярха також нема що оглядати ся, бо въ царгородскѣй церквѣ неладъ и внутрѣшна борба мѣжь претендентами до патріяршого престола; отъ и теперь есть ажь вѣлькохъ патріярхѣвъ, не знати котрого держати ся. А и о тымъ треба тямити, що конституція коронаційного сойму вѣдняла патріярхови всякій вплывъ на справы рускои церкви. Одинъ есть выхѣдъ — принати унію, признати папу римского головою рускои церкви. Найблизше намъ перемыска епархія ще передъ трема роками приняла унію, а прецѣнь въ тій епархіи есть о много бѣльше клира, дворянъ и мѣщанъ, они скорше могли опертн ся тому напорови и завести у себе вѣдповѣдный ладъ.

На се опозиція заявила, що обстае таки при своѣмъ, щобы справу уніи вѣдложити до часу, доки не настане супокѣй въ краю, а наразѣ выслати депутацію до короля и просити, щобы скликавъ соборъ всѣхъ православныхъ Русинѣвъ.

Владика, переконавши ся, що противними вѣдъ жадныхъ условѣвъ не приймуть уніи, забравъ голосъ у послѣдне и заявивъ, що вѣнъ не годить ся зъ тымъ, щобы выслати депутацію до короля, бо то не мае цѣли, а тѣлько прогнѣвать ся короля. Що-до его особы — вѣнъ не заверне ся зъ дороги, котрою пустивъ ся йти; чия воля, може пѣйти за его проводомъ, вѣнъ нѣкого не буде силувати, а лишь буде молити Бога, щобы всѣхъ противникѣвъ склонивъ до уніи зъ католицкою церквою.

По тій промовѣ дворане, мѣщане и деякій монахи выйшли зъ церкви, опустили збори. Оставъ ся владика и клиръ парохіяльный, деканы, пароси и монахи правильній уніи. Таки сейчасъ збиралисъ они въ каплицы Теребовельскои Матери Божои на дальшу нараду. Духовенство заявило, що оно не винуване, що свѣтскій Русины и монахи розбили соборъ. На запытане владики, чи приймуть унію, заявили, що пѣдуть за голосомъ свого пастыря и дають ему повновласть поѣхати до Варшавы и въ ихъ имени повторити сесю заяву передъ королемъ и нунціемъ. Тѣлько просили владику поробити заходы у короля и на соймѣ, щобы бѣдне свѣтске духовенство дѣстало полекшѣ та було освободжене вѣдъ тыхъ даннинъ, тягаровъ и кривдъ, якій доси терпѣло. На владику вложили обовязокъ пильнувати, щобы король и послы додержали дану обѣтницю. По тій заявѣ владика розвязавъ соборъ*).

Та годѣ було дальше вести справу якъ слѣдъ. Въ епархіи выступили противъ владики свѣтскій Русины, а въ горѣ не було достаточнои вѣдпоры. Король старый, схорованый, мученый прикрою сварнею въ роднѣ, пригнобленый невдячностію народу и наглядным упадкомъ державы мало займавъ ся справами державными, а тымъ менше думавъ про унію.

На галицкѣй Руси зачинають ся страшній наѣзды татарскій. Въ три мѣсяцѣ по соборѣ въ лютымъ 1695 року 60.000 Татаровъ напало на Русь, попалили много мѣстъ и сѣлъ, взяли 30.000 народу въ полонъ и оперлись ажь вѣдъ мурами Львова. Спалили Краковске передмѣсте а вѣдтакъ пѣйшли дальше нищити й рабувати бѣдный народъ, за котрымъ не було кому заступити ся. Шляхта сидѣла у Варшавѣ, радила, сварилась та допѣкала старому королеви.

Въ 1696 р. умеръ король Янъ Собѣскій, а зъ нимъ умерли и всѣ справы, для котрыхъ вѣнъ трудивъ ся. Его память обезсславила, шляхта, кинула на него каменемъ. Цѣлый рѣкъ [до линия 1697 р.] не було короля, въ державѣ вела ся борба мѣжь могучими магнатами, котрій запродувались тому, хто бѣльше заплативъ. Вплывъ Москвы въ Польщи зазначувавъ ся чимъ разъ яррѣйше.

Середъ такихъ вѣдносинъ годѣ було переводити унію, бо и самъ владика ставъ спроневѣрювати ся своему власному дѣлу. Зъ політичного выраховання*), щобы обезпечити ся передъ православною Москвою, ставъ вѣнъ вѣдпирати ся уніи, а въ листахъ до православного митрополита кіевского Варлаама Ясинъского и до боярина Бориса Шереметева писавъ, що вѣнъ про унію нѣколи на серіо не думавъ; умеръ король, умерла и унія; вѣнъ бувъ и есть вѣрнымъ сыномъ православной всходной церкви, а до переговорѣвъ въ хосенъ унію втягнувъ его небощикъ король

---

*) Точный описъ того собора є въ архіві Почаѣвского монастыря. Вѣдписъ оригіналу вѣдпечатавъ еп. Едвардъ Ліковскій въ своѣй книзѣ „Dzieje kościoła unickiego na Litwie i Rusi w XVIII i XIX wieku“ мѣжь додатками [Аппеха] пѣдъ ч. 1. на стор. 461—464.

*) Гл. д ра Пелеша „Geschichte der Union“ т. II. стор. 339 и 340.

вою нѣмецкою, не забула заосмотрити сего числа знакомъ „!“, що мае выражати обурене Полька-шовініста изъ за того, що галицкій Нѣмцѣ не хотять пойти за примѣромъ „bracі mojé. wyznania“, значить: дати ся почеслати до Поляковъ!

Редакція справедливо докоряе Радѣ шк. краевой, що зъ 184 замкненыхъ школъ въ Долиняващинѣ припадало 1895/6 138, се е 75% на саму Галичину; зъ 841 замкненыхъ класъ припадало на Галичину 517, се е 61·4%, але не згадуе, колько школъ, зглядно класъ було замкненыхъ въ рускихъ селахъ. Редакція забувае, що по мѣстахъ та мѣсточкахъ заведено майже выключно польскій школы людовій головно на сѣй подставѣ, що жидовъ пбсля urzędow'oи статистики вважае ся за Поляковъ, хочь кождому совѣстному чоловѣкови вѣдомо, якою мовою говорить загалъ нашихъ жидовъ. Редакція Muzeum'y зазначуе, що „Галичина е однымъ зъ чотирохъ краевъ, що маютъ найнизшій процентъ учителѣвъ зъ испытомъ кваліфікаційнымъ“, а „подъ зглядомъ кваліфікаціи жѣнокъ (53,4%) занимае послѣдне мѣсце“; але не старала ся дбанати, якій процентъ рускихъ школъ мае некваліфіковаыхъ учителѣвъ (згл. учительокъ), а якій процентъ польскихъ. Що въ значной части рускихъ школъ учатъ учителѣ або учительки польскои народности, котрій ледво „слабізувати“ вмѣютъ по руски, се Русинамъ ажь надто добре звѣстно; не знаютъ про се лишь польскій шовіністы, а Рада шк. краева удае, що не знае!

Въ роцѣ шк. 1895/6 було въ цѣлой Долиняващинѣ необсадженыхъ посадъ учительскихъ 910, зъ тыхъ припадало 517 (се е 56·8%) на саму Галичину (!), а 393 (се е 43·2%) на австрійскій край. (Muz. 542). Колько тыхъ посадъ було необсадженыхъ въ рускихъ школахъ про се urzędowa статистика благоразумно не згадуе, а Русинамъ практика Рады шк. краевои доволѣ звѣстна..

Подобній уваги насуваютъ ся намъ и при дальшихъ уступахъ:

Такихъ дѣтей, що обовязанй були ходити до школы, а не побирали зовсѣмъ жадноі науки, було въ Галичинѣ въ 1895/6 роцѣ шк. 33·34%, се е третина дѣтей, що були въ обовязковомъ вѣцѣ. На инший коронній край выпадало дѣтей позбавленыхъ науки лише 67.250 (або 16%), а на саму Галичину 355.000 (або 84%)!

Сума каръ грошевыхъ, якій накладано за непосылане дѣтей до школы, була найвыша въ Галичинѣ, хочь се найубожшій край!

Вѣдносины для аванcу учителѣвъ е найменше корыстній въ Галичинѣ.

Въ Галичинѣ репробовано найвысшій процентъ ученикѣвъ при вступномъ испытѣ до гімназій, именно зверхъ $^1/_5$, коли въ Чехіи и Моравѣ лише около $^1/_{20}$!

Зъ огляду на переповнене гімназій и на вѣдношене числа учительскихъ силъ до числа ученикѣвъ Галичина належала до найгорше ситуованыхъ краевъ, бо стояла на третомъ мѣсци зъ конца.

Ученикѣвъ рускои народности було въ гімназіяхъ всего 2.543 (въ галицкихъ 2.373) се е 4·4%, коли Русиновъ въ Долиняващинѣ е 13·23%! Замѣтна рѣчь, що Muzeum не уважало за вѣдповѣдне звернути увагу на причины такъ низького процентy рускои молодѣжи по гімназіяхъ; за те для него „bardzo interesującą rzeczą jest obliczenie tej młodzieży polskiej, która losem rzucona po zagranice kraju, kształciła się w obcych zakładach w obcym języku“!*) Сьй часописи и на гадку не прийшло завважати, що и зъ невеличкого числа 2.543 рускои молодѣжи гімназіяльнои лише 685 (27%), отже лише мало що по надъ $^1/_4$ побирало науку въ рѣдной мовѣ, а ажь 1858 (73%), отже майже $^3/_4$ побирали науку въ чужой мовѣ, и то не „по-за границами краю“, а таки на своей не своей земли! Muzeum може навѣть вдячне верховодамъ школьництва за ихъ батьковску опѣку надъ рускою молодѣжію...

Въ протягу року покинуло гімназію 8·6%, такъ що подъ симъ зглядомъ Галичина стояла на передпослѣднѣмъ мѣсци. Пруссъ Гор. Австрія сей убутокъ выносивъ лишь 0·1%. Muzeum справедливо звертае увагу на „марноване матеріалу ученикѣвъ“.

Кляcифікація выпала въ указанѣмъ роцѣ понизше середнои пропорціональноі: особливо звертае увагу величезне число поправокъ. Въ самой Галичинѣ було ихъ зверхъ $^1/_3$ загального числа, коли въ иншихъ краяхъ було ихъ разомъ менше чимъ $^2/_3$ загального числа.

Ученикѣвъ, що одержали злый степень, або не були кляcифікованій, було въ рускихъ гімназіяхъ 11·5%; подъ симъ зглядомъ стояли руссій гімназіи на третомъ мѣсци — пбсля сербскихъ и чеcкихъ. Въ польскихъ гімназіяхъ число такихъ ученикѣвъ выносило 14·2%, такъ що они стояли на пятомъ мѣсци. Въ рускихъ гімназіяхъ число ученикѣвъ увольненыхъ вѣдъ оплаты школьной выносило найвысшій процентъ (76·5), польскій гімназіи стояли подъ симъ зглядомъ доперва на четвертомъ мѣсци. Сй числа выказують, що руска молодѣжь найубожша въ цѣлой Долиняващинѣ, а мимо того подъ зглядомъ пильности й поведеня представляе ся корыстнѣйше чимъ польска; они свѣдчатъ также про се, що професоры Русины спознаютъ свои обовязки совѣстнѣйше, якъ выдае ся деякимъ непокликанымъ критикамъ — старшимъ и молодшимъ... Молодѣжь руска могла бы выказати ся безъ порбвнаня красшими успѣхами, коли бы нею опѣкувалась своя Рада школьна, а не — мачуха...

Замѣтна рѣчь, що найвысшій процентъ ученикѣвъ, що одержали злый степень або не були кляcифікованій, припадае на утраквістичній гімназіи (18·2%), два рази высшій акъ въ сербскихъ гімназіяхъ, що стоятъ на першомъ мѣсци. Помимо сего, впрочомъ зовсѣмъ природного прозву, правительство обдарило буковиньску Русь утраквістичными паралельками, а галицка Рада школьна, що то такъ щиро дбае о приспорене рускимъ школамъ учительскихъ силъ, не хоче згодити ся на заснованe хочь-бы одного чисто-рускоro семинара учительского, а засновуе лишь польскій або утраквістичній. Мачуха та й годѣ!

Галицка молодѣжь гімназіяльна була найменше заосмотрена въ стіпендіи. Въ польскихъ гімназіяхъ процентъ стіпендистовъ выносивъ 2·8, а въ рускихъ 6·2; въ польскихъ пересѣчна сума одного стіпендія выносила 145·2 зр. а въ рускихъ 126·4 зр.; не забуваймо при томъ, що польскихъ гімназій було 25, а рускихъ 2; що директорами польскихъ гімназій суть самій Поляки, хочь е въ нихъ и немало рускои молодежи; наконецъ, що стіпендія роздѣлюе головно Выдѣлъ краевый и Намѣстництво...

Das Beste kommt zuletzt: Найвысшій процентъ ученикѣвъ репробованыхъ при испытѣ зрѣлости припало на гімназіи — рускій! Именно выносивъ вонъ 15·3, бувъ повтретя разъ высшій, якъ въ италійскихъ гімназіяхъ, що стояли на першомъ мѣсци. Въ польскихъ гімназіяхъ сей процентъ выносивъ лишь 11·3 Сего сумного прояву нѣякъ не вмѣемо пояснити. Въ нооднионихъ класахъ руска молодѣжь лѣпше учить ся и красше веде ся вѣдъ польскои, а при испытѣ зрѣлости оказуе менше знана, значить: забула се, чого навчилась! Пояснѣть се, пане инспекторе Левицкій, що то у выдѣлѣ перемыскои рады повѣтовои промавляли-сьте проти заснованя рускои гімназіи въ Перемышли, пояснѣть се пане „міністре галицкои просвѣты“, що то такъ горячо бажаете „odrusinić“ галицке школьництво!

Muzeum, подавши высновѣдъ испытовъ зрѣлости, каже зъ фільософічнымъ спокоемъ: „Wyniku egzaminu dojrzałości w gimnazyach galicyjskich nie można zatem wcale nazwać pomyślnym“. Що руска молодѣжь сими wynik'ama покривджена, не замѣтило Muzeum.

Така то справедливость орґану товариства, котре подпираютъ своею працею и своимъ грошемъ также Русины!

X. Y. Z.

*) Листы тй выпечатано въ Лѣтописи событій во югозападной Россіи въ XVII. вѣкѣ Самуила Величка а зъ вѣдтамъ вѣдпечатавъ крил. А. Петрушевичь въ „Сводной галицко-русской лѣтописи съ 1600 по 1700 годъ“ на стор. 253—255. Вѣдпечатаемо тутъ листъ писаный до боярина Шереметева, бо вонъ дае наглядный доказъ, якій сильный вилывъ вже тогдѣ мала Москва на внутрѣшній справы речи-посполитои та якъ зъ обаны передъ царемъ Петромъ Великимъ Шумляньскій вѣдрѣкавъ ся всего, що могло бы его наразити царевы и дати причину до вывезеня въ неволю московску. Листъ той звучитъ: „Пане милостивый! Умеръ король, умерла и Унія; и якомъ былъ неотмѣнно православнымъ церкви святой сыномъ такъ естемъ, и неотмѣнно въ православіи святомъ зоставатиму. А що колвекъ было зъ волѣ короля небощика, и наразити мусѣло его пресвѣтлѣйшаго царскаго Величества, щожь было чинить, щожь мусѣлъ, то чинить мусѣлъ. Больше того не будетъ, упевнию. И яко естемъ щоденнымъ Его царско Величества богомолцею, такъ естемъ и буду, такъ ми Боже помози, и даруй Боже Цареви нашему Петрови на врага побѣду и вамъ всѣму воинству христіянскому покорить Боже подъ ноздѣ всякого врага и супостата. Аминь! Аминь дай то предвѣчный Царь“.

*) Такихъ нещасливыхъ ученикѣвъ-Поляковъ було ажь 482, се е $4^1/_2$ %!

Янъ Собѣскій; трудно було оперти ся, бо прецѣнь се загально звѣстно, якъ прикрымъ для всѣхъ бувъ сей король.*)

Що Шумляньскій писавъ сй листы не зъ внутрѣшного переконаня, а только въ хвилѣхъ зневѣры у власній силы, слѣдно зъ того, що таки остаточно рѣшивъ ся проголосити публично унію въ цѣлой львовскій епархіи, хочь, правда, не выступавъ ворожо, зъ завзятемъ противъ православныхъ.

(*Конець буде.*)

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Радимна пишуть намъ:

Вѣче въ Радимнѣ вѣдбуло ся при участи колькасотъ людей и майже всеи интелігенціи Радимна. Зъ околецъ бувъ князь Чарторыйскій и д-ръ Діціюсъ, бурмістръ Ярославля.

Кандидаты соціялістъ Шіфлеръ и стоаловецъ Цена зробили бучу и опустили вѣче. Потомъ выголосивъ промову кандидатску зъ V куріи людовець д-ръ Гіоль зъ Яворова. Завначивши колька разовъ, що вступить до кола польского, котре треба не розбивати а зреформувати. Директоръ касы п. Захарасевичь заинтерелювавъ кандидата, якъ задивлае ся на безпосередне загальне голосоване и на подѣлъ Галичины, та замѣтивъ, що коло попсуте и часто направлюване треба выкинути а не реперувати. Бесѣда кандидата, хотяй выголошена сильнымъ голосомъ, вражѣня великого не зробила. — Потомъ забравъ голосъ другій кандидатъ на V куріи Вовкъ — теперь вже Wilk, — зъ роду Русинъ зъ Острова, але теперь перекинчикъ, коваль, що пробувавъ довшій часъ въ Америцѣ. Зъ школы Стояловского кинувъ ся на всѣхъ и на вся, воюючи знаными намъ вжь до пересыту фразами. Въ своей бесѣдѣ сказавъ, що Чарторыйскій укравъ людямъ въ Лежаховѣ пасвиско. Стала ся буча. Князь вѣдзавъ присутныхъ на свѣдковъ и показало ся, що докторъ Вілька не мае подставы. Предсѣдатель вѣдобравъ ему голосъ и розвязавъ зборы. Вількъ опустивъ зъ сторонниками салю, але Русины всѣ й часть мазурбвъ лишили ся, бо хотѣли чути нашого кандидата рускаго. И промовивъ д-ръ Стахура. Въ бесѣдѣ, часто и гумористичній, указавъ на всѣ кривды народу рускаго, на нужду хлопа й темноту его, и въ якій способъ посолъ хлопскій у Вѣдни мае для него працювати. Запротестувавъ противъ внесеня Гупки и противъ окружныхъ мандаторовъ. Бесѣду его часто оплескувано, а потомъ промавляли Сухій зъ Ляшокъ (загорѣлый передше Стояловець) и Бітосъ зъ Высоцка, загрѣваючи всѣхъ, щобы свои голосы вѣддали на Стахуру.

Давно вже Радимно не чуло только рускихъ промовъ, а наши хлопы въ запалѣ цѣлкомъ не уступаютъ Мазурамъ. Кандидатура д-ра Стахуры отже запевнена, але треба згоды, бо е людцѣ, що хотѣли бы Антоневича и черезъ се незгода.

Вѣ второкъ велике вѣче повѣтове въ Любачевѣ, де остаточно рѣшить ся кандидатура руска зъ V куріи, бо и тая мае выглядъ на побѣду.

Въ недѣлю устроюе комітетъ вѣче въ Ляшкахъ въ стодолѣ господара Сухого (бо читальни за мала), на котре просить всѣхъ патріотбвъ зъ радимняньского судового повѣту. Не можемо собѣ легковажити стояловцѣвъ и ихъ кандидатбвъ, бо хто бувъ при послѣднихъ выборахъ въ Ярославлю, хто видѣвъ сей терорызмъ Мазурбвъ за Ценою, той мусить нашихъ покорныхъ Русинбвъ добре пильнувати, абы въ рѣшаючой хвилѣ зъ страху не опустили нашого кандидата — *Б.*

Зъ Глинянъ пишуть намъ:

Дня 21. с. м. вѣдбули ся у насъ передвыборчій зборы при части около 600 доохрестныхъ селянъ, колькадесять мѣсцевыхъ жидовъ, колькохъ зъ свѣтскои интелігенціи. Зборамъ проводивъ п. Андрей Балтаровичь, бурмістръ мѣста. На зборахъ представили ся кандидаты на послбвъ, а именно на IV. курію о. Данило Танячкевичь, котрого кандидатуру по выголошеню кандидатскои бесѣды зобраній зъ одушевленемъ одноголосно приняли. Зъ черги выступивъ кандидатъ на V. курію п. Тымотей Старухъ зъ Слободы. Его бесѣда зробила на зобраныхъ найлѣпше вражѣня. Другій кандидатъ на V. курію о. Мироновичь програмою не займавъ ся, бо мовлявъ: уже основно вычерпана попереднымъ бесѣдникомъ и на тую годить ся виовнѣ; лише, закидаючи п. Старухови, що ще за мало народови знаный, себе узнавъ за знаного зъ выборбвъ зъ року 1897, коли то его арештували, отже народъ повиненъ за то принати и поперти его кандидатуру. Зъ уваги, що зъ твердои партіи були голосы и за о. Мироновичемъ, а не можна було знати, куды перехилять ся инший повѣты, президія зборбвъ поки-що справу кандидатуры не пбдала пбдъ голосованѣ; лише постановлено розвѣдатись и порозумѣти ся зъ другими повѣтами та опбсля оголосити кандидатуру. На делегатбвъ до переведена тои справы выбрано п. Балтаровича и о. Стефана Высочаньского зъ Перегноева. Жаль лише, що мы маемо богато кандидатбвъ а въ результатѣ найменше послбвъ. — *Присутный.*

Зъ Бережанъ:

Выдѣлъ товариства „Селяньска Рада“ въ Бережанахъ скликуе отенмъ всѣхъ выборцѣвъ и правыборцѣвъ бережаньского повѣта на передвыборче вѣче, що вѣдбуде ся въ середу 31. жовтня о 11. годинѣ рано въ великой сали „Надѣя“. Упрашае ся такожь кандидатбвъ зъ обохъ курій, щобы схотѣли представитись народови и най народъ собѣ самъ выбирае.

За выдѣлъ *С. Левкій* голова, *М. Мосора* секретарь.

Зъ Долиняньского:

Народне вѣче скликане повѣтовою орґанізацією Народного Комітету вѣдбуде ся въ Пацыковѣ долиняньского повѣту дня 29 н. ст. с. м. въ понедѣлокъ о год. 10 передъ пол. въ домѣ церковномъ. Програма вѣча: 1) референтъ економічный про нужду середъ нашихъ селянъ та способы зарады ѣй, 2) о выборахъ до рады державной, 3) о потребѣ орґанізации въ повѣтѣ, 4) дискусія и внесеня. — Родимцѣ патріоты, а особливо вы, братя селяне изъ сусѣдныхъ сѣлъ, прибувайте якъ найчисленнѣйше на вѣче!

За Комітетъ: о. *Теодоръ Бігачевскій* и *Андрей Павлишъ.*

Зъ Теребовлѣ:

На передвыборчихъ зборахъ дня 17 с. м. ухвалено одноголосно кандидатуру о. Івана Воляньского зъ Острбвчика зъ IV. куріи на округъ выборчій Теребовля-Гусятинъ. На зборахъ въ Копычинцяхъ дня 18 с. м. ухвалено рбвножь кандидатуру о. Воляньского.

Зъ Дрогобича:

Выборчій комітетъ дрогобицкого повѣта запрашае на передвыборчій вѣча: въ Медницяхъ на суботу 27 с. м. и въ Дрогобичи на понедѣлокъ 29 с. м. Заповѣджене въ Подбужи на 28 с. м. вѣче вѣдкликуе ся зъ независимыхъ вѣдъ комітету причинъ на пбзнѣйшій часъ. На оба вѣча явить ся кандидатъ зъ IV. курії.

До Gazet'ы Narodow'oи доносять, що п. Барвѣньскій розбславъ запрошеня на посольске справоздане, котре уладжуе д. 23 с. м. въ Щуровичахъ, кандидуючи заразомъ въ IV. курії Броды-Камѣнка. П. Барвѣньскій — инше допысуватель — е дуже симпатичный межи Русинами. Лише парохъ Щуровичъ о. Левицкій оставъ ему вѣрнымъ и длятого лише въ Щуровичахъ здасть п. Барвѣньскій справу изъ свого пословання. Поляки — инше дальше — на п. Барвѣньского голосувати не [?] будуть, бо вонъ не вступить до польского кола [але жь засяде въ его офіцинѣ! — *Ред.*]. Сильнымъ противникомъ его е парохъ зъ Милятина о. Зельскій, що шалену розвинувъ зъ собою агітацію. Радо выступивъ бы зъ „народовою“ кандидатурою п. Володисл. Гневошъ, кобы лише „центральный“ комітетъ схотѣвъ его поперти и затвердити; на Гневоша охотно голосувала бы и польска демократія.

Въ Пбдбужи, якъ доносять Dziennik polski, вѣдбули ся вчера передвыборчій зборы, скликаній сторонництвомъ москвофільскимъ. Зѣхало ся 6 священикбвъ и около 30 селянъ. Проводивъ деканъ и парохъ Сторонни [о. Едв. Кушнѣръ]. Селянинъ Воронъ зъ Опаки промовлявъ вымовно противъ заходбвъ теперѣшнои бблшости соймовои на поли краевого законодавства. Крбмъ него промовляли лише три священики, заохочуючи селянъ, щобы при правыборахъ голосували только на людей певныхъ, котрій вѣддадуть свбй голосъ на рускаго кандидата.

Зъ Дрогобича доносить Słowo polskie що п. Ксен. Охримовичь на власну руку кандидуе зъ V. курії, але кандидатуру сю можна брати лише зъ гумористичнои стороны.

Дальше записуемо за польскими дневниками ще отсй кандидатуры: Зъ IV. курії Бережаны-Рогатинъ-Пбдгайцѣ „народовый“ кандидатъ е Казим. Трачевскій, президесъ повѣтовои рады въ Бережанахъ; зъ IV. курії Чорткбвъ-Бучачь выринае „народова“ кандидатура п. Артура Целецкого. Въ V. курії львбвскій выступаютъ новй кандидаты: Ернестъ Брайтеръ, редакторъ Monitor'a, и кс. Фіялковскій, пробощъ Давидова. Въ IV. курії львбвскій (Львбвъ-Городокъ-Яворбвъ) заголосивъ свою кандидатуру п. Стан. Бобеляхъ, урядникъ гіпотечного банку у Львовѣ, обѣцюючи вступити до польского кола.

Польскій дневники доносять, що намѣстництво приказало староствамъ приготовленій до сихъ выборбвъ листы переховати и по выборахъ, бо може бути, що они незадовго придадуть ся, коли бы раду державну зновъ розвязано.

Народне вѣче въ Немировѣ.

Народне вѣче, устроене въ Немировѣ пбдъ голымъ небомъ на церковномъ цвинтарѣ дня 18 с. м. удало ся знаменито и цѣкаво. Народу, селянъ и мѣщанъ, було звышъ пбвъ тысячки, священикбвъ шѣсть. Зъ подальшихъ сторбнъ прибули: п. Василь Головка, господарь въ Любичи камеральнои, зъ політичнымъ рефератомъ, и п. Wawrzyniec Pępiak, Полякъ, господарь зъ Белаця, зъ выборчимъ рефератомъ. Прибувъ также п. Данило Микелита, господарь зъ Бутинъ. Д ра Короля не було.

О. Кипріянъ вѣдкрывъ вѣче короткою промовою. До вѣчевои президіи увибшли: о. Ем. Гриневецкій, парохъ въ Щарци, предсѣдателемъ, п. Иванъ Смокорбвскій, мѣщанинъ и дякъ въ Немировѣ, заступникомъ, а секретарями: о. Володимиръ Панъ, парохъ въ Ворблячинѣ, и п. Теодоръ Скороденьскій, мѣщанинъ въ Немировѣ.

О. Гриневецкій подякувавъ за выборъ звернувъ увагу вѣченикбвъ на важность теперѣшнои хвилѣ и на важность права народныхъ вѣчъ, заохочувавъ присутныхъ, щобы зъ увагою выслухали референтбвъ та щобы вѣдтакъ въ дискусіи смѣло выявляли также свои думки и бажане, най комісарь все понотуе собѣ и подасть высшимъ властямъ до вѣдомости о всѣмъ, що мы думаемо и чого домагаемо ся; вкбнци вибсъ многолѣте цѣсареви а весь народъ вѣдспѣвавъ грбмке многая лѣта.

Зъ дневного порядку наступивъ політичный рефератъ, въ котрôмъ п. Головка мавъ выложити, яка то велика кривда дѣе ся намъ Русинамъ въ нашихъ політичныхъ, просвѣтно-шкôльныхъ та економічныхъ правахъ и що єдина зарада на се — подѣлъ Галичины. Та не судило ся п. Головцѣ всего реферату выголосити, бо присутного комісаря п. Боженьского страшно подразняли ся нервы при выказуваню кривдъ, заподѣюваныхъ Русинамъ польскими верховодами. Особливо при выказуваню кривдъ на поли шкôльництва комісарь сильно подразнивъ ся и почавъ штурмувати предсѣдателя, щобы той не дозволивъ референтови говорити о „школахъ“, бо се мовлявъ не належить до політичного реферату, а до шкôльного, котрого въ програмѣ нема. Предсѣдатель звернувъ увагу комісаря, що тутъ говорить ся не о шкôльныхъ плянахъ, а о покривдженю насъ въ нашихъ горожанськихъ або инакше політичныхъ правахъ на поли шкôльництва, отже якъ-разъ се належить до політичного реферату. Коли-жь п. комісарь — мовивъ дальше предсѣдатель — буде намъ перебивати и перешкаджати, то мы закрыємо вѣче и запорядимо передвыборчѣ зборы и тамъ все собѣ свобôдно выговоримо“. Однакъ комісарь обстававъ при своѣмъ, такъ що п. Головка мусѣвъ опустити зъ свого реферату выказанѣ нашихъ кривдъ на поли шкôльництва, а перейти на кривды на поли економічнôмъ и політичнôмъ. Втручуване комісаря трохи збило зъ пантелику п. Головку, тому п. Головка не мôгъ такъ выголосити реферату, якъ треба, щобы нимъ народъ пôбрати. Сего, здае ся, комісарь лише бажавъ.

Въ дискусіи надъ політичнымъ рефератомъ забравъ слово о. Кипріянъ. Найперше вынесивъ вôнъ, що то значить слово „політика“ и дальше сказавъ, що нинѣшній політичный рефератъ мавъ выказати, якѣ мы въ Австрiи маемо „горожанськи“ або инакше політичнѣ“ права и що намъ тыхъ правъ вôдмовляють польскѣ верховоды. „Мы — мовивъ бесѣдникъ — маемъ горожанськѣ права и на поли шкôльництва, але мы тутъ тяжко покривджени; я вамъ выкажу...“ Але о. Кипріянъ не мôгъ дальше говорити, бо комісарь, розсваренный до нестями, зновъ почавъ штурмувати предсѣдателя, щобы той о. Кипріянови не дозволивъ говорити о „школахъ“, бо се мовлявъ до політичного реферату не належить. Въ той часъ о. Грыневецкій встае и просить п. Ивана Смокорôвского, яко заступника предсѣдателя, щобы вôнъ обôйнявъ предсѣдательство, а самъ промовивъ: „Позаякъ комісарь непокоить мене, бо вѣчно называе, щобы я бесѣдникамъ не дозволявъ говорити истыни правды, отже я змушеный уступити зъ предсѣдательства!“ Сказавши се уступивъ зъ предсѣдательского мѣсця. Счинила ся велика консернація. Народъ сильно зворушивъ ся, а комісарь то блѣдъ то червонѣвъ, вѣдай зъ-за того, що теперь буде мати дѣло зъ простымъ мѣщанином. О. Кипріянъ силюнувъ и вже дальше не говоривъ.

Забравъ слово п. Микелита: Братя хлопы! Вы не могли выслухати всего політичного реферату, де выказуе ся нашѣ кривды, бо комісарь не позволяе. Але се баѣка. Поступокъ комісаря бôльше отворивъ вамъ очи, нѣжъ самъ рефератъ. Вы наглядно пôзнали, що намъ всюды кривда и кривда [голосы: Такъ! намъ всюды кривда, ще й не дозволяють намъ о нѣй говорити!] и инде тутъ на вѣчу кривда! Наша конституція дала намъ крыхôтку правъ, але и тыхъ намъ не дають тотѣ, що мы ихъ своею працею-кервавицею годуемо. А мы годуемо дуже многихъ. Мы годуемо комісаря, старосту, намѣстника, міністрôвъ, судѣвъ, однымъ словомъ — мы всѣхъ годуемо. А тотѣ ще, що мы ихъ годуемо, важать ся зъ насъ смѣяти ся! Ось передъ розпочатемъ вѣча я стоявъ на дорозѣ, а йшовъ дорогою немирôвскій судья и ставъ по дорозѣ супротивъ церкви и запытавъ тутъ стоячого жандарма: „A co? już się rozpoczęło ruskie *picie*?“ То такъ говорить вчена особа? Братя хлопы! Берѣть собѣ на умъ, мотайте на вусъ и готовѣть ся скидати зъ себе знущанѣ! Я скôнчивъ! [*Славно!*]

О. Кипріянъ ставъ выголошувати економічный рефератъ. Народъ зворушеный и живо розцѣкавленый. Майже при кождôмъ реченю референта вôдзываються слова обурення на кривды або притаканення на подавану въ рефератѣ зараду. Тутъ треба було якого газетярского звѣтинка, а мôгъ бы бувъ списати прекрасный та поучаючій звѣтъ. Шкода, не було! Отсе разъ панъ комісарь розворушивъ народъ, чимъ велику прислугу намъ вчинивъ. Пана Бохеньского ино за комісаря на народный вѣча посылати, а вôнъ своимъ поступкомъ лише заострить увагу вѣчевикôвъ; се-жь власне вода на нашъ млынъ.

При економічнôмъ рефератѣ ключила ся гумористична сценка. О. Кипріянъ зôйшовъ на „lex Gupka“. Комісареви, що сидѣвъ позалу предсѣдателя, се не подобало ся, тожь зрывая ся до п. предсѣдателя и каже: „Вôзвѣть бесѣдника, най того не говорить!“ Предсѣдатель звертае ся въ сторону комісаря. Комісарь сѣдае. Предсѣдатель теперь звертае ся въ сторону о. Кипріяна зъ клопотливою думкою: „Якъ то я скажу своему згомостевi: „того не говорѣть“? О. Кипріянъ не обзирае ся, ино дальше говорить, то и предсѣдатель Смокорôвскій [бачучи, що и комісарь вже сидить] дае всему спокôй. Комісарь ажь чернонѣе зô злости, зновъ встае до предсѣдателя, и предсѣдатель зновъ те саме, що перше. Такъ було и третій разъ, зъ тою лише вôдмѣною, що комісарь попавъ въ бôльшу злость. За той часъ о. Кипріянъ докôнчивъ економічный рефератъ. Зъ тои гумористичнои сценки мали видцѣ велику втѣху; ажь душила ся зô смѣху, споглядаючи то на розлющеного комісаря, що не мôгъ собѣ дати рады зъ предсѣдателемъ, то на заклопотаного предсѣдателя, що не мазъ вôдваги заказати референтови, а своему парохови, дальше говорити.

По економічнôмъ рефератѣ забравъ слово п. Микелита и сказавъ: Братя хлопы! Мы маемо ще дуже важну справу, бо поговорити о выборахъ до рады державнôи, а тутъ комісарь тягомъ втручае ся намъ и перешкаджае намъ. Мы-жь можемо оббйти ся безъ комісаря. Я є тои думки, щобы мы наше вѣче таки закôнчили и десь устроили передвыборчѣ зборы; тамъ комісарь не смѣе бути! Тамъ поговоримо собѣ, якъ захочемо!“ На се весь народъ загувъ: „най такъ буде!“ На тôмъ вѣче закôнчено, а о. Кипріянъ запросивъ вѣчевикôвъ на передвыборчѣ зборы до хаты Петра Осьмака. Комісарь чимъ скорше забравъ ся, а народъ загувъ: „А то-сьмо напудили комісаря“ и цѣлою ватагою поспѣшивъ до хаты Петра Осьмака, де вôдбували ся передвыборчѣ зборы зô всею свобôдностію. Тамъ промовлявъ о выборахъ по польскѣ п. Pępiak, взывавъ всѣхъ Поляковъ, щобы йшли солідарно зъ Русинами, бо польскій хлопъ такъ само бѣдує, якъ и рускій. Тутъ промовлявъ такожь Микелита и мушу сказати, що знаменито. Одушевивъ народъ.

Правыборець.

Переглядъ політичный.

Въ недѣлю, якъ доносять ческѣ дневники, вôдбула ся у Вѣдни нарада заступникôвъ клюбôвъ, що належали доси до правицѣ въ державнôи радѣ; була тамъ заступники консервативнои шляхты ческои, центра и полудневыхъ Славянъ. Полудневыхъ Славянъ приѣхало кôлькохъ. На нарадѣ бувъ такожь п. Барвѣньскій. Показало ся, що всѣ зôбранѣ одинаково задивляють ся на теперѣшне положене політичне. Постановлено въ новôи радѣ державнôи старати ся зновъ злучитись для згôдного поступованя та до спôльнои акціи приднати такожь польске коло и молодоческій клюбъ, — чи то, инакше кажучи, наново вôдтворити давну правицю.

——

Бувшій президентъ міністрôвъ гр. Тунъ мавъ сказати передъ одною особою, — якъ про се доносять ческѣ дневники — що его кабінетъ зовсѣмъ непотрѣбно вôддано въ жертву Нѣмцямъ, бо зъ того часу вôдносины въ державѣ нѣ крихты не полѣпшили ся.

Вчера зъявила ся въ Будапештѣ у міністра торговлѣ депутація торговельнои палаты мѣста Рѣки пôдъ проводомъ губернатора гр. Шапаріого и вручила меморіялъ противъ будовы боснійскихъ зелѣзниць. Міністеръ заявивъ, що старати-ме ся берегти интересôвъ Рѣки; однакъ квестію будовы тыхъ зелѣзниць не можна ще вважати порѣшеною, бо переговоры въ сѣй справѣ ще не покôнчени.

Державный трибуналъ у Вѣдни выдавъ вчера рѣшене въ справѣ жалобы мѣста Хебу по поводу заказу поставити въ тôмъ мѣстѣ памятникъ Бісмаркови. Трибуналъ вôдкинувъ жалобу яко неоправдану, вважаючи проектъ поставити Бісмаркови памятникъ недозволеною політичною демонстрацією зô стороны нѣмецкихъ ирредентистôвъ въ Австрiи.

——

Norddeutsche Allgemeine Zeitung заперечуе подану нами вчера звѣстку, будто бы нѣмецкій міністры и секретарѣ стану вручили свои дамісіи. Новый канцлеръ, гр. Більовъ, вôдвѣдавъ вчера міністра фінансôвъ, дра Міквеля. Дневники запевнюють, що мѣжь канцлеромъ а міністромъ фінансôвъ истнуе повне порозумѣне, про те вѣсти про близьке уступлене послѣднього зовсѣмъ безпôдставни. Зачувати, що гр. Більовъ вôдвѣдае незабаромъ дворы саскій и базарскій, а на весну удасть ся зъ офіціяльными візитами до Вѣдни и Риму.

——

Въ Испанiи утворено вже новый кабінетъ. Президію обнявъ Азкаррага, портфель внѣшныхъ справъ Кампосъ, вôйны Лінаресъ, а портфель маринарки ще не обсадженый. Пôдсекретарь стану для внутрѣшныхъ справъ, префектъ и бурмістръ Мадриту, а такожь префекты бôльшои части департаментôвъ подали ся до димісіи. Здаеть ся, що треба буде сконсигнувати гарнізонъ мадритскій и инши. Доси всюды пануе супокôй.

——

Оранськи Буры зачинають що-разъ бôльше рухати ся. Такожь и тѣ, що зложили присягу невтральности, оказують що-разъ бôльшу охоту пôдпомагати неприятелѣвъ Англійцѣвъ. Се такъ занепокоило вôйсковѣ власти англійскѣ, що постановили вони зарядити енергічнѣ средства, абы розбити тѣ останка вôйскъ, якѣ ще тутъ и тамъ волочать ся, и строго карати тыхъ, що ломлять присягу невтральности.

Останки бурского вôйска понесли значне пораженe въ битвѣ коло Єгерфонтайну. Въ сѣй битвѣ брали такожь участь женщины. Коло Цернсту забравъ льордъ Метуенъ Брамъ 225 возôвъ и много самыхъ Бурôвъ до неволѣ.

Трансвальске посольство въ Брукселѣ одержало повѣдомлене вôдъ бельгійского правительства, що зъ огляду на заповѣджени антіанглійскѣ маніфестаціи не може позволити на довшій побутъ Кріґера въ Бельгіи. Въ наслѣдокъ того повѣдомленя Кріґеръ тôлько переѣде черезъ Бельгію.

——

Въ Парижи выголосивъ вчера Буржоа на бенкетѣ, устроенôмъ на его честь, промову, въ котрôй пôднесъ енергію міністерства вôйны, якому вдалось усунути непорозумѣня мѣжь французскимъ народомъ, а армією. Бесѣдникъ бажавъ бы, абы правительство зô скликанемъ парляменту приступило до реформы республиканьскои програмы, а передовсѣмъ до поборюваня релігійныхъ конгрегацій. „Католицизмъ — говоривъ вôнъ — е релігією, але клерикалізмъ належить до політики. На думку бесѣдника правительство мусить поборювати націоналізмъ и старати ся розвивати свою дѣяльность въ напрямахъ республиканьскôмъ и патріотичнôмъ французскôмъ. На конецъ внесъ бесѣдникъ тоастъ на свободу и розвитокъ республики.

——

Въ Хінахъ въ околицяхъ Кантону ще не настав супокôй. Заступникъ віцекороля грозить вправдѣ повстанцямъ карами, але не выконуе ихъ. Проклямація, якѣ вôнъ выдае, вдирае населене зъ мурôвъ. Коли-бъ була певность, що повстаня поведеть ся, то до него прилучилось бы богато такихъ, що теперь сидять тихо.

Французске вôйско заняло дворецъ въ Паотінфу и, користаючи зъ зелѣзницѣ, розсильжуе околицѣ на пôвночи й на полудня.

Парискѣ дневники догадують ся, що крôмъ звѣстного нѣмецко-англійского договору въ хінськôй справѣ, про якій мы донесли вчера, мусять истнувати тайнѣ постановы и услôвя, якихъ не опубліковано. Отже National Zeitung заявляе на пôдставѣ точныхъ информацій зъ якъ найбôльшою рѣшучôстю, що нѣякѣ тайнѣ услôвя не истнують. Доси ще жадна зъ державъ не дала вôдповѣди на запрошене приступити до нѣмецко-англійского договору. Однакъ здаеть ся, що всѣ державы згодять ся на сей договоръ, хиба зъ выймкомъ Россіи, котра певне починить деякѣ застереженя. Замѣтити треба, що сей договоръ, зверненый выразно противъ політики Россіи въ Хінахъ, зробивъ въ Россіи дуже немиле вражѣне. Зъ Лондону доносять, що всѣ державы згодили ся на другу французку ноту, а въ наслѣдокъ сего Delcassé звернувъ ся до нихъ зъ просьбою, якъ найскорше подати сформулованѣ услôвя до вѣдомости хінськихъ повномочникôвъ. Правительства приймуть мабуть за пôдставу переговорôвъ одинаковый текстъ; опôсля можна буде швидко вже почати мировѣ переговоры.

НОВИНКИ.

— Вчера, 22 жовтня, о год. 7 вечеромъ выѣхали **руски путники до Риму** пôдъ проводомъ митрата Бѣлецкого. Мѣжь участниками бачили мы досыть священикôвъ та селянъ зъ повѣтôвъ коломыйского, рогатинського, бобрецкого и тернопôльского. Дорога пôйде на Стрый, Лавочне, Будапештъ до Рѣки зелѣзницею. Зъ Рѣки переплынуть путники кораблемъ до Анконы, а зъ вôдси зелѣзницею до Риму, де прибудуть правдоподôбно ажь 28. жовтня.

— **Всѣ письма въ справахъ дяковскои льотерiи** — выимши посылки грошевѣ, котрѣ належать якъ и доси, посылати до Народноя Торговлѣ — просимо адресувати: Канцелярія дяковскои льотерiи, Львôвъ, улиця Коперника ч. 36. — За Комітетъ *Танячкевичъ.*

— **Выстава овочѣвъ зъ нагоды вѣча господарского** въ Тернополи заповѣдае ся надзвичайно свѣтло. Выстава буде тревати 3 днѣ, а то 23, 24, 25, а въ четверъ буде замкнена. На выставѣ суть овочѣ науково означенѣ и зôбранѣ зô школы огородничои въ Тарновѣ зъ садôвъ бар. Бруницкого и вѣрнѣ моделѣ овочѣвъ зъ музею господарского учительскои семинарiи въ Тернополѣ. Участь выставцѣвъ зъ околицѣ есть численна и поважна. Сама выстава вôдбуваеться въ сали замковôй коло площѣ Собѣского. Вôдъ доохрестныхъ священикôвъ зъ Те еboзлѣ и т. д. наспѣли прекраснѣ оказы. Всѣмъ выставцямъ незнанѣ сорты будуть означенѣ по можности автентичными назвами помольотичными. Дуже буде пожадане, щобы участь особôвъ, занимаючихъ ся справою садôвництва, була якъ найчисленнѣйша.

— **Зъ Риму** одержали мы телеграфічну вѣсть, що вчера прибувъ тамъ станиславôвскій епископъ Шептицкій. [По торжествѣ ювілею унiи у Львовѣ еп. Шептицкій выѣхавъ до Вѣдня въ справѣ обсады опроченыхъ владичихъ престолôвъ. Передъ его вôдъѣздомъ розбийшла ся у Львовѣ поголоска, що епископомъ станиславôвскимъ мае бути именованый духовникъ львôвскои дух. семинарiи о. Исидоръ Дольницкій.]

— Въ суботу 27 жовтня вôдбудуть ся **вечерницѣ зъ танцями** въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ [ринокъ ч. 10], устроюванѣ заходомъ „Академічна Громада“. Вступъ 1 корона. Початокъ о год. 8½ вечеромъ. Комітетъ постаравъ ся о цѣлу фалянгу добрыхъ дансерôвъ, о много несподѣванок и о велику выгоду, проте и надѣесь численнои участи та живои забавы. — *Комітетъ.*

— **Вечерницѣ въ „Руской Бесѣдѣ“.** Комнаты „Руской Бесѣды“ заповнили ся по береги въ суботу дня 20 с. м. на вечерницяхъ устроюваныхъ заходами товариства имени Котляревского; не хибло и гостій зъ провінціи. Середъ охочого настрою гуляла молодѣжь до бѣлого дня; до кадриля стануло звыжь 40 паръ. Справедливôсть вже признати аранжерамъ вечерницъ, що вмѣли вести забаву, тому то продираючій ся крôзь вôкно сонѣчнѣ лучѣ выкликали на розбавленыхъ личахъ красавицъ велике невд воленe. Заходы товариства осягнули свою цѣль, бо и вечерницѣ выпали величаво, въ чôмъ заслуга и то не мала „Клюбу Русинôвъ“, а досыть значный дохôдъ зъ вечерницъ обôльшивъ фондъ на будову народного театру. — *В. Демянчук.*

— **Прокураторскій біреты.** Міністерство судôвництва выдало розпорядженe, пôсля котрого мають прокураторы накладати на голову біреты не лише въ часѣ оголошуваня выроку, але такожь пôдчасъ своеи промовы. Въ касаційнôмъ трибуналѣ звычай сей увôйшовъ уже въ ужите.

— **П. Дашиньского** засудивъ знова краковскій але симъ разомъ судъ повѣтовый, за обиду поліційного концепіста на 10 днѣвъ арешту зъ однымъ днемъ посту, наглядно на 100 коронъ грошевои кары.

— **Страченe вояка.** Въ Терезинѣ [въ Чехiи] повѣшено дня 23. с. м. инфантериста зъ 91 п. п. Колана, котрый дня 1. мая с. р. стрѣливъ до службового капрала, але замѣсть него положивъ трупомъ свого товариша, а другого поранивъ тажко. Страченя докопавъ праскій кать Вольшлеґеръ.

— **Вôдтята голова.** Страшна пригода лучила ся недавно въ Боннбадѣ на Угорщинѣ. Вôдъ довшого часу якiсь злочинцѣ допускали ся крадежи у тамошнього заможного шевця Стефана Штеґнера. Той, намѣрюючи схопити злодѣѣвъ, зôбравъ кôлькохъ товаришѣвъ и разомъ зъ молодымъ своимъ паробкомъ чатували въ стайни. Дня 20 с. м. въ ночи побачивъ вôнъ зô стайнѣ, що коло станѣ крутять ся три незнакомѣ люде и вже зробили дѣру въ мурѣ таку велику, що одинъ зъ нихъ мôгъ уже дôстати ся до середины. Коли-жь одинъ злодюга черезъ вырубану дѣру всунувъ ся ногами до середины такъ, що лише голова була на дворѣ, Штеґнеръ звязавъ ему ноги воловодомъ и привязавъ до стовпа. Злодѣй, попавши въ лапку, почавъ кликати своихъ товаришѣвъ. Штеґнеръ зачувъ, „якъ потрыйсь нaъ нихъ сказавъ: „Але ты насъ зрадишь!“ Потôмъ тихло, ажь по часѣ звязаный злочинець крикнувъ перераливо. Штеґнеръ зô страху передъ злодѣями сидѣвъ тихо въ стайни тымъ бôльше, що не знавъ кôлько ихъ тамъ, було; але дивувавъ ego той перераливый скрикъ звязаного. Ажь пôзнѣйше, коли вже домѣркновувавъ ся, що злодѣѣ утѣкли, выйшовъ побачити, кого то вôнъ звязавъ. Але тутъ остовпѣвъ въ переполоху. Ото злодѣѣ утяли голову звязаному товаришеви и забрали ею зъ собою, абы въ сей способъ унеможливити враду и утруднити справдженe тожсамости злочинця. Власти ведуть въ тôй справѣ енергічнѣ доходженя.

— **Пôвночна выправа.** Въ сихъ дняхъ выѣзджае зъ Петербурга на пôвночь пôдъ проводомъ барона Толя друга выправа для розслѣдженя берегôвъ и островôвъ пôвночного океану. Часть выправы ѣде сухопутемъ, друга часть водою на пароходѣ до переплынання ледôвъ „Зоря“. Смѣлѣ розслѣдники намѣряють дôстати ся ажь до заливу Берінґа, а вôдтамъ черезъ океанъ спокôйный до Владывостока.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Віцепрезидентъ намѣстництва Лідль позернувъ до Львова и обнявъ урядованe. — Роббтники зелѣзничѣ въ Трiестѣ повернули до працѣ, бо дирекція пôдвышила имъ платню. — Конкурсъ на посаду лѣкаря въ Мраголодѣ, оголошувъ повѣтовый выдѣлъ въ Снятынѣ; рôчна платня 1000 коронъ и 700 коронъ на объѣздъ. — Въ лѣсѣ „на Пукачовѣ“ коло Радехова найдено дня 16 с. м. тѣло незнакомого чоловѣка, котрый уже передъ кôлькома днями повѣсивъ ся на деревѣ. — Шеста и послѣдна въ сѣмъ роцѣ каденція судѣвъ присяжныхъ у Львовѣ розпôчне ся дня 19 падолиста с. р.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

Осипъ Грабиньскій, судовый радникъ и начальникъ суду въ Винникахъ, упокоивъ ся въ Закопанôмъ въ 40 роцѣ жита, В. б. п.!

Антоній Дзюбиньскій, студентъ правъ, упокоивъ ся въ домѣ родичѣвъ въ Соколѣ коло Мостискъ въ 21 роцѣ жита. В. б. п.!

Вѣсти зъ Ен. Перемыскои.

Речинець до ординацiи назначеный на 11 грудня с. р. — Крилошанькѣ вôдзнаки одержавъ о. Викторъ Кордасевичъ парохъ въ Высоцку выжнôмъ. — Канонічну инстатуцію одержали оо. Іос. Пелеховичъ на Крампну и Ник. Фелинчакъ на Поляны. — До канонічнои инстатуцiи на Брусно завбаваный о. Пет. Кувикъ. — Правительство продовжило дотацію зъ релігійного фонду на дальшій одинъ рôкъ для сотрудникôвъ въ Ожомли и Крущи, а призволило на таку саму дотацію на одинъ рôкъ для сотрудника въ Порохнику.

Опорожнену парохію regiae collationis въ Трускавци надало намѣстництво о. Тад. Скородиньскому дотеперѣшному пароховi въ въ Скоповѣ.

Телеґрамы.

Пекінъ 23 жовтня. Прибувъ тутъ англійскій посолъ Satow.

Ню-Йоркъ 23 жовтня. Зъ Вашінґтону доносять, що президентъ Мекъ Кінлей не давъ досі вôдповѣди на запрошеня приступити до нѣмецко англійского договору въ хінъскôй справѣ.

Парижъ 23 жовтня. Зъ тутешнього хінъского посольства вручено міністрови заграничныхъ справъ письмо хінъского цѣсаря до президента Любета зъ просьбою о добрй услуга въ цѣли якъ найшвидшого навязаня мировыхъ переговорôвъ.

Ню-Йоркъ 23 жовтня. Въ добре поінформованыхъ кругахъ запевнюють, що Мекъ Кінлей значною бôльшостю голосôвъ зôстане вновъ выбраный президентомъ Союзныхъ Державъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. Ю. Ку. въ Иг. На рôкъ 1901 зôстало теперь 4 кор. — К. Вн. въ Ут. Теперь за 3 кварталъ, отже просимо ще о надôслане за 4 кварталъ. І. Яс. въ Но. ве. До кôнця року прийде ще 14 кор. — Т. Са. въ Дм. До кôнця року прийде ще 6 кор., бо зъ минулого року зôстала така залеглôсть. — М. Вз. въ Го. Зеданy Вами исторію можна дôстати въ Книгарни Тов. им. Шевченка ул. Чарнецкого ч. 26, а дальшого Вашого бажаня мимо щирои волѣ вволити не можемо. — Т. Да. въ Пр. До кôнця року прийде ще 80 с. — Лу. въ Ко. За жовтень прислано менше 20 с. — В. На. въ Яв. Мимо щирои волѣ не можемо на Вашь рахунокъ згодити ся, бо папѣръ и друкарскй роботы значно подорожѣли, тожь до выробленя передплаты по конець року прийде намъ ще 6 кор. 50 сот.

Альбум заслуженых Русинів

в красній кольоровій тецї, в цінї 2 корони

набути можна

в Товаристві „Просьвіта“, Львів, ринок ч. 10.

Надôслане.

Д-р. Софія з Окуневских Морачевска

улиця Миколая 19.

ординуе від 3—4.

508 5—15

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, лупы, компасы, райцайґи, тасьмы мѣрничй, щоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджена дзвонкôвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

21 н. ст. жовтня 1900.

[Цѣна подана въ коронахъ]

Львôвъ: Пшениця стара 15·10 до 15·25, пшениця нова 14·80 до 15·10, жито старе 12·70 до 13·10, жито нове 12·30 до 12·60, овесъ старый 11·50 до 12·40, овесъ новый 10·80 до 11·80, ячмѣнь пашнистый 10·50 до 11·20, ячмѣнь броварный 12·90 до 13·60 горохъ пашнистый 12·80 до 14·—, до вареня 14·30 до 17·60, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— бôбъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червова 130·— до 140·—, конюшина бѣла 70·— до 130·— конюшина шведска —·— до —·— кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 26·50 до 27·—, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо —·— до —·—, оковита готова за 50 літрôвъ 17·25 до 17·75, на термінъ 16·75 до 17·—.

Найбôльшій выбôръ гробовыхъ вѣнцѣвъ

по найдешевшихъ цѣнахъ поручае похоронне заведене

„Stella“ К. Слотоловича Львôвъ Валова ч. 11. 492 5—15

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ спеціяльнôй роботни постелій

Іосифа Шустера

Львôвъ, улиця Коперника ч. 5.

455 16—30

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ

Хто хоче мати красне и бѣле лице,

най уживае кремъ вехôдной красоты и воду лілівну Станислава Липницкого, котра усуває веснянки и жовтй плямы зъ лиця, а лице выбѣлює и робить нѣжнымъ.

Дôстати можна лише въ дроґерій

Станислава Липницкого

У ЛЬВОВѢ

386b ул. Сикстуска, ч. 21. 82—84

Артистично-Літературні Новини

Кн. І. *В. Щурат*: Мої Листи (поезії)

Кн. ІІ. *Е. Ш-Іо. Петрушевич*: Новелі.

Кн. ІІІ. *П. Людвє-В. Щурат*: Мелійська Венера (драма).

Брошурованай примірник 1 корона, оправний 2 корони. Кн. І—ІІ. в Книгарни Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Кн. ІІІ, у переводчика в Перемишли.

Львôвска філія

Банку галицкого для торговлѣ и промыслу

улиця Ягайлоньска ч. 3

(давный льокаль Банку кредитового)

повѣдомляе Р. Т. посѣдачôвъ книжочокъ вкладковыхъ и асигнатъ касовыхъ Гал. Банку кредитовогу, що приняла тій-жь до выплаты зъ заховането застереженого выповѣдженя.

Въ замѣну за книжочки вкладковй Гал. Банку кредитового будуть выдаватись на жадане, безъ жаднои перервы въ опроцентованю

4½% книжочки вкладковй

Львôвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу

Опроцентоване вкладокъ розпочинае ся въ найблизшôмъ дни будôмъ по зложеню — а кôнчить ся зъ днемъ буднымъ попереджаючимъ зворотъ тыхже.

Въ обсягъ дѣлання **Львôвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу** входять всякй чинности банкирскй, отже: вымѣна папеpôвъ, валютъ и купонôвъ, есконсъ векслѣвъ, принимане на рахунокъ чековый грошей до опроцентованя, удѣлюване позичокъ на рахунокъ бѣжучій за вôдповѣднымъ забезпеченемъ, вкôнци принимане фондôвъ на высше згадани Книжочки Щадничй.

ВÔДДѢЛЪ ЗАСТАВНИЧИЙ

Львôвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу удѣляе позичокъ на всѣ дорогоцѣнности, якъ: дорогій каменѣ, перлы, золото и срѣбло (партеръ въ подвôрю.

418 24—0

Вже выйде небавомъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рôкъ 1901.

УЧИТЕЛЬ

органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чвертъ року 1 зр.

Подяка.

Громада Мшана повіта Городецкого просит о поміщене слідуючу подяку:

Від трех літ, коли Вєч. Отець Лукіян Січиньскій обняв парохію в Мшані, дочекала ся громада великої зміна а іменно:

Вєч. Отець Січиньский яко парох заложив своїм трудом читальню Просьвіти, крамницю під зарядом читальні і відновив церков мурована так у внутрі як і зверха, що на цілий повіт наша церков повеличатн ся може.

До того діла Вєч. Отець Січиньскій разом з своїм зятем Доктором Федаком во Львова не тілько підняли труду, але також причинили ся більшою частию грошевою на покрите понесених видатків.

В імени цілої громади складаємо прилюдно сердечну подяку за їх труди і жертву, які принесли на хвалу Божу і громаді в пожиток.

Нехай Господь Бог нинагородить їм сторицею за їх ласку і опіку над нашою громадою і дасть їм довгий вік прожити в нашой громаді. 519 1—1

Олекса Крільч начальник. *Василь Гірский.*

Подяка.

Всавишный навѣстивъ родину нашу великамъ горемъ забираючи до вѣчности бл. п. Стеф. Ковчевича, пароха въ Пôдкамѣню, вѣрнымъ ревного душпастыря, женѣ дорогого мужа, а дѣтямъ и внукамъ печалиного батька и дѣда. Въ тôмъ то горю правдивымъ бальсамôмъ на зболѣлй нашй серця було сердечне вспôвчуте другôвъ нашихъ и сусѣдôвъ, котрй на вѣсть о смерти покôйного поспѣшили оказати намъ потѣху словомъ и дѣломъ. Нехайже приймуть вôдъ насъ отсею дорогою наше найщирше „Бôгъ-заплать!“.

А именно ВПр. О. Деканъ Иванъ Куницкій за ласкавый трудъ въ часѣ похорону и цвру живливôсть, що прибувъ день передъ похорономъ на панахиду мимо того, що пôдъ недѣлю въ темну нôчь вертати муєвъ домôвь. — Дальше Вєч. О. Павлюкъ сотрудникъ покôйного за свои щирй заходы около устроєня всего потрѣбного до похорону и взагалѣ за ту правдиву прихильнôсть, яку оказавъ намъ въ першôй хвили нашого найбôльшого пригнобленя и смутку. Не меншу подяку приймѣть вôдъ насъ Высокоблагородный Пане графе Цетнеръ за участь въ похоронѣ, за свое добре серце, щосьте горували середъ здвигу народа дорогу вѣкомъ и смутком пригнобленôй вдовиці и готове а раде вôдступленя кухаря и обслуги. Дякуємъ изъ глубины серця Впр. О. О. Єффиновичеви и Гутковскому зъ Залозець за теплй слова пращальній и потѣхи надъ домовинною покôйного. Вєч. оо. Фольваркови зъ Демнѣ и Глѣбовицкому зъ Наквашѣ, що хоть зъ чужихъ деканатôвъ, и хоть першому стояла на перешкодѣ далека дорога и трудъ, прибули вôддати послѣдну прислугу покôйному. Дальше всѣмъ Вєч. оо. Кондеканальнымъ, що взяли участь въ похоронѣ, а именно оо. Гутковскому зъ Кутищь, Городницкому, Чубатому зъ Танасôвки, Мармуровичеви, Горбачевскому, Косарови, Тарнавскому и Ляховичеви, якъ не менше Вєч. оо. Домініканамъ зъ Впр. О. Пріоромъ на чолѣ, що зволили звеличати своєю участию сей сумный обрядъ. Приймѣть сердечну подяку добрй дѣти духовній покôйного, парохіяне за свою вѣрну услугу особливо Вы, Пане Іоанне Смаль за свои горячій и ревній слова чувствъ и признане изъ стороны парохіянъ до свого покôйного пароха надъ его гробомъ. „Бôгъ-заплать“ пѣвцямъ церковнымъ за ихъ величавый спѣвъ и всѣмъ доокрестнымъ селянамъ и интеліґенціи обохъ обрядôвъ, що такъ многочисленно зібрали ся. Еще разъ Всѣмъ „Бôгъ заплать“.

Пôдкамѣнь 18/10 1900.

Антонина зъ Стрѣльбицкихъ Кончевичева вдова, Тадей, Григорій, Онуфрій, Павелъ Кончевичъ сыны зъ женами и дѣтьми, Петронеля Ваврикова, Іоанна Бутриньска, доньки зъ мужами и дѣтьми. 520 1—1

Во цѣляхъ аґітаційныхъ!

поручають ся до ширени масами слѣдуючй брошурки „Парохіяльной Бібліотеки:

1. Законы людскои суспôльности где розправляе ся о суспôльнôй нуждѣ, и о средствахъ якъ ѣй въ публичнôмъ житю зарадити. За 100 штукъ 8 кор.

2. Фалшивый парламентаризмъ, где вытолковано ясно чому дотеперѣшній послы не зробили и не могуть зробити нич доброго для масъ народу. За 100 штукъ 8 коронъ.

3. Наша зброя, або якъ бороти ся проти воробôвъ нашого быту. За 100 штукъ 6 корокъ.

4. Наша орґанізація, або куди ати щобы було намъ лѣпше. За 100 штукъ 8 коронъ.

5. Злука Антихристôвъ, брошурка дуже на часѣ поодиноко: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотири статіи разомъ: 100 штукъ 4 корони.

6 Христосъ и Его народъ, брошурка дуже побуджаюча до патріотичнои чинности. 100 штукъ 5 коронъ.

7. Не бôйте ся пострахy! брошурка на часъ выборчій знаменита! За 100 штукъ 3 кор.

8. Реліґія-а паньство. За 100 штукъ 2 кор.

9. Реліґія а бѣдаки. За 100 шт. 2 кор.

10. Хѣбъ безъ реліґіи не сытть. За 100 штукъ 2 короны.

Выѣмково, ино на часъ выборчій, можна всѣ тй брошурки набути франко, едино въ Редакціи Правора, Перемышль, Побережє ч. 1. въ найменшôй скôлькости 100 штукъ зъ кождои.

Старшій мужчина

нежонатый або вдовець найде користне мѣсце яко касіеръ въ ґандлю делікатесôвъ. Зголошеня зъ дотеперѣшнымъ описомъ занятя надсылати до Торговлѣ И. Борыса въ Перемышли. 511 3—10

Ученка

зъ укôнченою І. кл. ґімназ. въ вѣцѣ до 15 лѣтъ приймe Торговля И. Борыса въ Перемышли. 511 3—10

КОМАР

двотижденник гумористично сатиричний.

Одинокій гумористичний ілюстрований орґан на Руси. Видае і за редакцию одвічае: Іван Кунцевич.

Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і адміністрация: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

Розкладъ їзды поѣздôвъ зелѣзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсля часу середно европейского [пôвнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского].

поєз. приходять о годинѣ	особ. приходять о годинѣ	до Львова (головный дворець)	поєз. вôдходять о годинѣ	особ. вôдходять о годинѣ	зъ Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрия, Калуша, Борыслава (Скольского вôдъ ½ до ³⁰/₆)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	3·35	„ Пôдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копычинець		5·45	„ Бруховичъ (вôдъ ¹²/₉ до ¹⁶/₉, що дня)
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Сянока, Перемышля		6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борыслава
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина		6·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ
	6·45	„ Бруховичъ (що дня вôдъ ³¹/₈ до ¹⁶/₉.)		6·35	„ Станиславова, Пôднысокого, Потуторъ
	7·45	„ Янова	8·30		„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина. Любачева
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродôвъ)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	8·05	„ Лавочного, Стрия, Хирова, Синока, Калуша, Пешту		9·—	„ Скольского, Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ ½ до ¹⁵/₉.)
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·15	„ Янова
	8·50	„ Кракова, Загôря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·25	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копычинець, Гусятина, Грималова, Козовои
				9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белзца, Любачева, Равы рускои
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вôдъ ½ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Скольского, Стрия, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ ½ до ¹⁵/₉)	1·55		„ Пôдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродôвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Синока		2·15	„ Бруховичъ (вôдъ ¹⁵/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
			2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
1·45		„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2·35		„ Пôдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ		3·05	„ Стрия (Скольского вôдъ ½ до ²²/₉)
				3·15	„ Янова (що дня вôдъ ½ до ¹⁵/₉)
	3·14	„ Бруховичъ (вôдъ ¹¹/₉ до ¹⁶/₉, въ недѣлѣ и свята)		3·26	„ Бруховичъ (що дня вôдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉)
	5·40	„ Пôдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродôвъ		3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	5·45	„ Кракова		6·10	„ Станиславова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·13	„ Янова (вôдъ ½ до ¹⁵/₉ въ будній днѣ, а вôдъ ¹⁶/₉ до ³⁰/₉ що дня)
	6·00	„ Сокаля, Белзца, Любачева, Равы рускои		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	7·24	„ Бруховичъ (вôдъ ¹²/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8·28	„ Янова (вôдъ ¹/₉ до ¹⁵/₉ въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Тернополя, Бродôвъ
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Синока, Пешту, Перемышля		7·25	„ Сокаля, Равы рускои
				7·48	„ Бруховичъ (вôдъ (¹/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
	8·50	„ Бруховичъ (вôдъ ¹²/₉ до ¹⁶/₉)		9·12	„ Янова (вôдъ ½ до ¹⁵/₉ въ въ недѣлѣ и свята)
	9·2·	„ Янова (вôдъ ½ до ¹⁵/₉ що дня)		10·50	„ Черновець, Ицканъ
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копычинець, Грималова
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ, Копычинець			
		На дворець Пôдзамче			**Зъ Пôдзамча**
	3·12	Зъ Пôдволочискъ, Тернополя		6·43	До Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	7·40	„ Тернополя		9·42	„ Пôдволочискъ
2·20		„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08		„ „ Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „		7·58	„ Тернополя
	10·12	„ „ „ „		11·28	„ Пôдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рана; нôчній поѣзды означени обôдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницъ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

ВСЮДЫ МОЖНА ДÔСТАТИ.

Для курцѣвъ!

Найлучшій тутюн и папер цѣ цыґаретей зъ правдивого кашетского папиру

Vergé Combustible

выробленй.

АІДА

Для курцѣвъ!

Аіда папѣръ незатовшуе

Аіда папѣръ безъ запаху.

Аіда папѣръ не вуглить.

Аіда папѣръ горить рôвномѣрно.

Аіда папѣръ есть найлучшимъ фабрикатомъ.

ВСЮДЫ МОЖНА ДÔСТАТИ.

Головный складъ: Фабрика папирцѣвъ цыґаретовыхъ „Аіда“ у Львовѣ, улиця Паньска ч. 10.

Взоры на жадане даромъ. 515 1—10

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдае отъ и одвічальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Даниляка.

Ч. 230. Львовъ, Середа 11 (24) Жовтня 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и оголошенія приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Ваторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte 1. P. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и оголошенья за границями ситній у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатками

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	22 зр
на пѣвъ року . .	8 зр.	на пѣвъ року . .	11 зр

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць . 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Ваторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатані вільній вѣдъ порта.

Поєдинке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звичній приймають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрічки цѣсератовои або на мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносенія приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

митрополитъ Іосифъ Сембратовичъ,

архіепископъ Теодозіопольскій, графъ римскій, совѣтникъ римскои конгрегації для пропаганды вѣры въ справах гр. кат. обряду, предсѣдатель комісіи для ревізіи церковныхъ книгъ, тайный совѣтникъ Его Вел. цѣсаря Франціи Іосифа, членъ палаты панѣвъ державной рады, д-ръ теольогіи, бувшій митрополитъ галицкій

уродивъ ся въ роцѣ 1821, ставъ священникомъ въ р. 1845, а опѣсля бувъ професоромъ въ богословскѣмъ выдѣлѣ львѣвского університету, поки въ р. 1865 не вѣставъ архіепископомъ Назіянзеньскимъ; тогдѣ покликано его до Риму до конгрегації для пропаганды вѣры. Въ р. 1867 зъ причины хоробы перемыско епископа Томы Полянського назначеного Преосв. Іосифа адміністраторомъ перемыскои діецезіи, а въ р. 1870 ставъ вѣнъ митрополитомъ галицкимъ. Въ р. 1882 приневолено его зречи ся митрополичого престола и переселити ся до Риму, де вѣнъ безвыѣздно прожывъ ажь до смерти.

Будучи ще університетскимъ професоромъ, покѣйный Іосифъ не бравъ въ народнѣмъ житю Русинѣвъ нѣякои вызначнѣйшои участи. Вѣнъ жывъ лише наукои и молитвою, незвычайно тихо и скромно, справдѣ по черничому, мешкавъ у Львовѣ въ монастири оо. реформатѣвъ и не покинувъ того мешканя ажь до свого вѣдъѣзду до Риму. Ставши вже архіепископомъ Назіянзеньскимъ, выкладавъ еще до кѣнця школьного року въ університетѣ. Его тиха и смирна вдача була мабуть причиною, що польско езуитска кліка вывела его постепенно на вплывове становиско галицкого митрополита, надѣючись найти въ нѣмъ — подѣбно, якъ пѣзнѣйше въ епископѣ Ступницкимъ — повольне оруде для правительства и Польщѣ; однакъ на обохъ нихъ дуже завела ся. Покѣйный Іосифъ бувъ человѣкомъ рѣдко праведнымъ, — сказати бы, святымъ, а при тѣмъ всею душею вѣданымъ рускому народови; а хоч не бувъ спосѣбный занята вызначного становиска політичного, все таки добре розумѣвъ цѣли нашихъ ворогѣвъ та опираючи ся имъ и служивъ Руси пѣсля своихъ силъ, своея совѣсти и найлѣпшого свого розумѣня. Ставши митрополитомъ, пильно объѣздивъ розлогу, не подѣлену тогдѣ ще архідіецезію, котра вѣдъ непамятныхъ часѣвъ не бачила у себе архіерея; вѣнъ старавъ ся двигати нашу церковь, загрѣвавъ духовенство, по вѣтцѣвски усуваючи хыбы и недостатки або напружена мѣжь духовенствомъ а народомъ. Такожъ звернувъ увагу на великій упадокъ простого народу черезъ пияньство и дуже ревно ставъ ширити мѣжь народомъ братства тверезости, чимъ стягнувъ на себе невдоволенѣ шляхты, котра въ тѣй совѣстнѣй пастирскѣй дѣяльности бачила пѣдкопуване свого гаразду. Въ справахъ обряду и духовенства стававъ покѣйный Іосифъ твердо въ ихъ оборонѣ и неразъ приходило до острыхъ сцисій мѣжь нимъ а намѣстництвомъ.

Хоч гора св. Юра не мала вже давного значѣня політичного, все жъ таки не ишла еще на руку польско-езуитскѣй кліцѣ. Тому придумано повалити пок. митрополита, а нагоду до сего дали деякѣ прояви москвофільскои агітації, що довели до звѣстного процесу Ольги Грабарѣвои и о. Наумовича. Прояви тѣ уважано небезпечными для унія и для державы, а пок. Іосифа не досыть сильнымъ, щобы ихъ здержати. Тогдѣ то зажадано вѣдъ него зъ Вѣдня и зъ Риму, щобы добровольно врѣкъ ся митрополичого престола и на стало переселивъ ся до Риму зъ титуломъ архіепископа Теодозіопольского. Покѣйный пѣддавъ ся и переѣхавъ въ р. 1882 до Риму. Разомъ зъ нимъ спенсіоновано двохъ крилошанъ, Малиновского, що бувъ дѣйстно ще останкомъ давного св. Юра, и — мабуть щобы справѣ надати позѣръ бѣльшои ваги — крил. Жуковского, що бувъ Богу духа винивъ, а въ народныхъ справахъ стоявъ рѣшучо на широ народовѣмъ становищи такъ само, якъ и пок. Іосифъ.

За симъ пѣшло вѣддаване руского монашого чину св. Василія Вел. вѣковымъ и найтяжшимъ ворогамъ рускои церкви и руского народу, наставленє тогдѣшнего суфрагана Сильвестра Сембратовича митрополитомъ тепшій благодати, якѣ зъ тымъ спали на галицку Русь. Не выйшло-жъ еще зъ нашои памяти, якъ наслѣдникъ пок. Іосифа въ політичныхъ справахъ (пр. при выборахъ послѣвъ) пѣддававъ ся нѣбы-то правительству, а властиво Полякамъ; якъ скликавъ синодъ зъ цѣлею заведеня целібату духовенства рускаго; якъ знесено духовну семинарію у Вѣдни, розширено римскій интернатъ пѣдъ проводомъ езуитѣвъ; якъ значна часть высшого нашого духовенства стала ухилати ся вѣдъ народного жита та покланяти ся чужимъ богамъ, якъ сей вплывъ розтягав ся поволи и на остале духовенство — и богато иншихъ проявѣвъ езуитско-польскои чорной интриги, маючои на цѣли ослабити и повалити руску церковь и народность...

Яку участь въ усуненю и заточеню пок. Іосифа бравъ его наслѣдникъ, може не пора ще судити, хоч есть участь уходить загально за рѣчь пезну и, здаєсь, не безъ подставы. Въ тѣмъ дѣлѣ пок. Іосифъ высказувавъ ся передъ рускими паломниками и членами своеи родины.

Зазначити вкѣнци годить ся, що пок. Іосифъ до остатныхъ хвиль бувъ добродѣемъ не тѣлько тыхъ въ своеи родины, що помочи потребували, але такожъ и народныхъ институцій, а передовсѣмъ бурсы въ Новѣмъ Санчи, котрою вѣнъ дуже тѣшивъ ся, бо самъ бувъ родомъ зъ Сандеччины. Рѣчь певна, що коли лишивъ яке майно и якѣ легаты, тѣ певно не позабувъ и на тую бурсу. У всякѣмъ разѣ вѣйшовъ во свѣта человѣкъ праведный, щирый сынъ Руси, що лишивъ по собѣ добру память у руского народу.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Долиньского пишуть намъ:

Народне вѣче въ Брошневѣ дня 21 с. м. удало ся знаменито. Немимо злои дороги и зимного осѣннего воздуха зобрало ся 400—500 участниковъ. Мы ухамъ своимъ не хотѣли вѣрити, коли учули, що прибули селяне ажь зъ Пацикова, Новоселецъ и зъ иншихъ 4—5 миль вѣддаленыхъ сѣлъ такъ долиньского якъ и калуского повѣту. Зъ интелігенціи прибули: о. деканъ Криницкій, о. Богачевскій, нотарь п. Панлишъ, о. Макаревичъ [котрый мимо преклоннего вѣку жадного не опуская вѣча], о. Медвецкій, о. Кордуба, п. Павлюкъ и колька панѣ. Село Брошневъ лежить вже на самѣй граници долиньского повѣта вѣдъ стороны Калуша и належить до парохіи Голинь калуского деканата. Вѣче попередила торжественна вечѣрня вѣдправлена парохомъ о. Криницкимъ. По вечѣрни промовивъ вѣнъ до зобраныхъ вѣчевникѣвъ колька теплыхъ слѣвъ, заохочуючи ихъ, щобы шли слѣдомъ иншихъ народѣвъ, просвѣщали ся, освѣдомлювались та користали зъ конституцій и наданыхъ правъ.

О 3 годинѣ въ полудня именемъ скликуючого комітету привитавъ вѣче організаторъ Народного Комітету о. Богачевскій. Въ своѣй промовѣ указавъ, що въ рѣшаючѣй хвили народъ має обовязокъ всѣ свои силы сполучити для осягненя спѣльнои цѣли и для побореня спѣльного противника. Предсѣдателемъ вѣча выбрано о. дек. Криницкого, котрый вѣвъ наради дуже поважно.

Референтъ о выборахъ до рады державной выголосивъ о. Богачевскій. Выказавъ, що интереси селянъ а интереси обшарѣвъ добрскихъ цѣлкомъ вѣдмѣнній и длятого селяне повинні при надходячихъ выборахъ за своима селянскимъ кандидатомъ добре оглянути ся. — О лихвѣ референтовавъ о. Кордуба зъ Рожнѣтова, подаючи зъ житя кѣлька примѣровъ вызискуваня селянъ лихварями, обговорювавъ причины лихвы, выказавъ, що самъ законъ противъ лихвы не выстарчае и подавъ до ухваленя такій резолюціи: Вѣче въ Брошневѣ домагае ся выкупна панскихъ грунтѣвъ на користь селянъ; постановы, щобы не вѣльно було грунту до 10 моргѣвъ поля фантуватн за довги; удержаванія приватныхъ довгѣвъ; полагоджена селянскихъ т. зв. minimum existentiae т. е. увѣльнена вѣдъ податкѣвъ тыхъ селянъ, котрѣ не мають 600 зр. чистого доходу. Всѣ тѣ резолюціи вѣче приняло. — П. Павлюкъ въ дуже займаючій способѣ представивъ хлопску бѣду и выказавъ, що панамъ ще не досыть тои хлопскои бѣды, они хотять ще того бѣдного хлопа „повѣсити за обѣ ноги“. Повѣшене за одну ногу представляе проектъ Гупки, а за другу проектъ Дунаевского. Зъ имя и додавати, що вѣче якъ найенергичнѣше запротестувало противъ обохъ тыхъ проектѣвъ.

Наступила дискусія и внесена. О. Богачевскій выказавши, що врагъ-человѣкъ не спить, а черезъ жидѣвъ факторѣвъ уже накидае намъ противныхъ и ненависныхъ кандидатѣвъ на послѣвъ, завѣзвавъ вѣче, щобы заявило ся цѣлкомъ свѣдомо и щиро, якихъ кандидатѣвъ въ обохъ куріяхъ собѣ желае.

Ч. Никола Дирѣвъ зъ Янѣвки вѣдповѣвъ, що вже всѣ пѣдгѣрскій села порозумѣли ся въ тѣй справѣ и жадають собѣ послами мати: въ IV. курій п. Юліяна Романчука а въ V. п. Андрѣя Коса, и внѣсъ, щобы й вѣче въ Брошневѣ до тыхъ кандидатуръ прилучило ся. Середъ окликѣвъ „славно“ зѣбраній заявили ся также за тыми обома кандидатами. Коли о. Богачевскій другій разъ запытавъ: чи хто изъ зѣбраныхъ не маѣ противъ тыхъ кандидатуръ якого замѣту, не оѣзвавъ ся нѣодинъ голосъ противный. И такъ то вже семе въ черги народне вѣче въ долиньскѣмъ повѣтѣ, що такъ щиро и однодушно заявляе ся за кандидатурами: п. Юліяна Романчука въ курій IV., а п. Андрѣя Коса въ курій V. Думаѣмо, що того голосу не повинень нѣхто маловажити анѣ противъ него выступати, бо голосъ народу голосъ Бога.

Ч. Никола Дирѣвъ зъ Янѣвки оповѣдавъ, якъ въ 1897 роцѣ при выборахъ одинъ комісарь выборчій хотѣвъ его перетягнути на свое, але увидѣвши, що нѣчо не вдѣе, не лише самъ сторонивъ вѣдъ него, але и всѣ посѣпаки выборчій дали ему спокій; длятого бесѣдникъ вѣзвавъ усѣхъ до постоянности при выборахъ. — Мѣщанинъ п. Котурбашъ зъ Рожнѣтова называвъ, щобы въ день выборѣвъ явили ся въ Долинѣ не лишь всѣ рускій выборцѣ, але и невыборцѣ для охороны честныхъ выборцѣвъ вѣдъ напасти голоты.

О. Богачевскій, яко предсѣдатель повѣтового комітету выборчого, на дотычну интерпеляцію вѣдповѣвъ, що Народна Рада зъ своеи стороны зробила все можливе, щобы акція выборча въ повѣтѣ могла вести ся однодушно и безъ перепонъ; дальше, що для рускихъ выборцѣвъ въ Долинѣ постарав ся о вѣдповѣдный безпечный льокаль; вкѣнци, що вѣднесе ся до Всч. о. пароха Долины, щобы рано въ день выборѣвъ вѣдправлена була въ церкви служба Божа на интенціи щасливого переведена выборѣвъ и выголошена була вѣдповѣдна коротка наука до зобраныхъ рускихъ выборцѣвъ. — Заяву о. Богачевского приняли вѣбраній грѣмкими оплесками.

Многолѣтями въ честь цѣсаря, предсѣдателя вѣча о. Криницкого, референтовъ, патріота Михайла Лѣщиньского, що вѣдступивъ свою хату на се вѣче, жѣноцтва селянъского, що численно явило ся на вѣчу, якъ и всѣхъ вѣчевникѣвъ середъ гомону пѣсень „Щасть намъ Боже“ и „Миръ вамъ брата“ закончило ся вѣче, по чѣмъ пп. Криницкій щиро гостили гостей вечерею. Комітетъ складае Имъ за се щиру подяку.

Зъ Калуша.

Акція выборча въ калускѣмъ повѣтѣ вездесь досыть енергічно, бо до теперь устроено вже пять вѣчъ по селахъ, а именно: въ Копанкахъ, Завою, Сливкахъ, Петранцѣ и Томашѣвцахъ. Зъ тыхъ вѣчъ найлѣпше удалось въ Сливкахъ, де дуже много народу було зъ Небылова и Слободы небылѣвскои, завдяки щирымъ заходамъ о. Кржановского зъ Небылова, котрый загрѣвъ селянъ до численнои участи въ згаданѣмъ вѣчу. Народъ зъ великимъ заинтересованемъ прислухуваѣ ся рѣчнымъ промовамъ д-ра Коса и Яр. Коритовского.

Ще заповѣджено вѣча въ слѣдующихъ громадахъ, до котрыхъ и примежнѣй громады запрошено, а именно: дня 26 с. м. въ Хотѣнни, примежне Загѣрье; — дня 27 с. м. въ Калушѣ вечеромъ о 6 год. въ домѣ Ляндсманѣвъ; — дня 28 с. м. въ Долищѣ, примежнѣй: Дуброва, Цѣтова, Лука, Сѣнка войнилѣвска, Середне, Дубовиця и Мошкѣвцѣ; — дня 3 листопада въ Долиотовѣ, примежнѣй: Копанки и Перекосы; — дня 4 листопада у Верхни, примежнѣй: Завадка, Болохѣвъ, Збора, Станькова и Мостище; — дня 8 листопада въ Камѣнни, примежнѣй: Лдаѣне, Рѣвня, Слобода рѣвняньска и Тѣпольско; — дня 10 листопада въ Голинію, примежнѣй: Сѣнка, Кадобна и Кропивникъ; — дня 11 листопада въ Тужилѣвѣ, примежнѣй: Вѣйло, Долга калуска и Берлога; — дня 14 падолиста въ Новици, примежнѣй: Добровляны, Угринѣвъ старый и Бережница; — дня 17 листопада въ Бабинѣ, примежнѣй: Студѣнка, Вѣстова, Слободка, Перевалець и Пѣдгѣрки; — дня 18 листопада въ Заною, примежнѣй Яворѣвка и Граббвка; — дня 21 листопада въ Нетѣвцяхъ, примежнѣй: Долга войнилѣвска и Гуменѣвъ. Въ наведеныхъ мѣсцевостяхъ вѣдбуде ся вѣче о годинѣ 4 пополудня и маємо повну надѣю, що желаючій добра нашому народови люде подбаютъ о то, абы въ кождѣй мѣсцевости выпало вѣче величаво, а такожъ и Всч. духовенство численну участь взяти схоче. — *А-ръ Андрѣй Косъ, Яр. Коритовскій.*

Зъ Борщева.

Центральный Комітетъ выборчій въ Борщевѣ скликуе вѣча до:

1) Борщева на 7-ого н. ст. падолиста.
2) Козаччины на 9 н. ст. падолиста.
3) Иванкова на 10 н. ст. падолиста.
4) Пановець на 12 н. ст. падолиста.
5) Ивання пустого на 14 н. ст. падолиста.
6) Устя епископского на 16 н. ст. падолиста. Початокъ вѣча завѣсѣгды о годинѣ 1 по полудни. Взывае ся отсимъ выборцѣвъ V. и IV. курій до численнои участи, а рѣвночасно упрашае ся кандидатѣвъ на послѣвъ зъ V. и IV. курій, щобы на скликаныхъ вѣчахъ явились и свои політичній переконанія передъ выборцями высказали. Заразомъ упрашае ся выборчій комітеты, щобы въ повѣтахъ, выбираючихъ послѣвъ въ IV. або V. курій разомъ зъ Борщевомъ, такъ вызначали вѣча, абы не було колізій зъ высше означеными вѣчами. [Иншій часописи просить ся о повторене.]

Вѣдъ центрального Комітету выборчого въ Борщевѣ.

Вѣдъ Вп. о. Ник. Галущиньского одержуемо зъ просьбою о умѣщене отсе заявленя:

Веденый єдино мотивомъ, щобы кандидатура на V. курію въ повѣтахъ Борщевъ-Залѣщики-Чорткѣвъ-Теребовля-Гусятинъ-Скалатъ була „независимою“ рускою, я, пѣдписаный, зголосивъ дня 19. с. м. Хв. Комітетови выборчому въ Чорткові свою кандидатуру.

Ставши яко кандидатъ посольскій передъ Комітетомъ, доперва коли переконавъсь ся, що Вп. д-ръ Романъ Ярошевичъ, бувшій посолъ сего округа, своихъ кандидатуры дальше не пѣддержуе, попередъ всего заявивъ имъ, що противъ п. Ярошевича не кандидувавъ бы-мъ.

Я представивъ ся яко христіяньско демократичный національ. И такимъ я есмь. Яко вѣруючій христіянинъ католикъ уважаю кождого человѣка за брата, чи то вѣнъ Русинъ, Полякъ або жидъ. Але я засадничій противникъ всякои погани и неправедности, безъ огляду на особу чи верству суспѣльну, хто бы практикуе; та й чуе въ собѣ вѣдвагу и готовѣсть напротивъ всякои неправды выступати рѣшучо. Есьмь демократомъ въ такѣмъ розумѣню, що багнувъ бы мъ выдирати для широкихъ верствъ нашои суспѣльности, именно для селяньства, мѣщаньства, робітникѣвъ и взагалѣ для середныхъ и бѣдныхъ якъ найбѣльше політичнои свободы и заразомъ розвитку економічного, просвѣтного и загально культурного. Назвавъ-бмъ себе Русиномъ-народовцемъ. Я кохаю весь свѣй народъ, свѣй рѣдный край, нашу бувальщину, наше житє теперѣшне. Приналежу до сторонництва народовцѣвъ, але поважаю такожъ переконаня другихъ рускихъ сторонництвъ. Надто есьмь добрымъ патріотомъ австрійскимъ. Для правительства есьмь льояльнымъ, але рѣвночасно супротивъ правительства чую ся независимымъ. Таке правительство, котре для нашого народу було бы непрахильне або несправедливе, поборювавъ бы-мъ цѣлою силою.

Яко посолъ приналежавъ бы-мъ до клюбу „рускихъ независимыхъ послѣвъ“. Зъ послами польскими независимыми, котрѣ становили бы клюбъ самостѣйный, незалежный вѣдъ „koła“, старавъ бы-мъ ся о вѣддержане приязни и контакту въ справахъ загально краевыхъ.

Остаточно, по моему мнѣню, кандидатъ народный рускій повиненъ посѣдати три приметы головнѣ: 1) характерность, 2) уадѣбне ня, 3) симпатію у выборцѣвъ. Если я тѣ свѣйства хоть въ части посѣдаю, то прошу мене яко кандидата посольского приймити.

Коли Хв. Комітетъ выборчій, выслухавши мене, посытавъ ся, якъ бы я вѣднесъ ся до кандидатуры Вп. д-ра Евгена Левицкого, то я на се заявивъ: „Кандидатуру д-ра Евг. Левицкого уважаю за вѣдповѣдну и, евентуально, я готовъ пофнути свою кандидатуру, а поперати кандидатуру д-ра Евг. Левицкого.“

Выборчій Комітетъ, абсолютною бѣльшостію приймивъ кандидатуру мою. Именно повѣты Чорткѣвъ, Залѣщики, Теребовля и та-

кожь [условно] Борщѣнъ освѣдчили ся за мою кандидатурою, повѣтъ Гусятинський вотувавъ за д-ромъ Евг. Левицкимъ, а повѣтъ Скалатскій телеграфічно обстававъ за кандидатурою д-ра Яросевича.

Остаточно я давъ Комітетови слѣдуюче заявлене: „Кандидатуру на V. курію приймаю, подъ условіемъ, що Краевый Комітетъ потвердить ю. Если-бъ Краевый Комітетъ замѣсть мене поставивъ кандидатомъ д-ра Евгена Левицкого, то я на те щиро пристаю".

Тажь менѣ передовсѣмъ иде о то, щобы удержала ся засада, що кандидатами народными смѣютъ называти ся лишь кандидаты независимій, а не интрузы!

Зъ глубокимъ поважаненъ:

Николай Галущинський парохъ Заянча.

——

Зъ Городецкого пишуть намъ:

Дня 21 с. м. вѣдбуло ся передвыборче вѣче въ Любѣню въ домѣ патріота-господаря Михайла Сусулѣвского. Всѣ комнаты просторого дому заповнились численными участниками вѣча, селянами зъ Любѣня великого, Любѣня малого, Косѣвця, Порѣча любѣньского, Мавковичъ и Кириличъ. На вѣче прибули священники о. о. Черепашанькій зъ Кириличъ, Романюкъ зъ Городка, Фолисъ зъ Скнилова яко вѣдпоручникъ львѣвского повѣту и мѣсцевый парохъ сов. Гелѣтовичъ.

Вѣче отворивъ о. Царь промовою, въ котрій пояснивъ важность выборѣвъ до рады державной та подавъ способы, якими належить тіи выборы переводити, щобъ они для селянъ хосенно выпали. Высказавъ признане и похвалу для выборцѣвъ зъ сихъ громадъ при недавныхъ выборахъ рады повѣтовои, при якихъ особливо выборцѣ зъ Любѣня великого и малого та зъ Косѣвця, власности маршалка бар. Бруницкого, оказали ся непохитными патріотами, вѣддавши помимо супротивныхъ махінацій всѣ свои девять голосѣвъ на хлопску лісту.

Упрошеный на предсѣдателя вѣча о. Гелѣтовичъ давъ теперь голосъ о. Фолисови, котрый зъ жаромъ выголосивъ свій знаменитый рефератъ економічный. Нестѣйность шляхотского проэкту збѣрныхъ громадъ выказавъ бесѣдникъ такимъ примѣромъ: Чотири абопять хатъ мають кожда свого хозяина-господаря, а въ кутѣ кождои хаты стоить вѣникъ-мѣтла, котрою хата замѣтае ся. Але приходить новый господарь и каже: „ту въ хатахъ неладъ, хаты не вымѣтають ся якъ слѣдъ, я кажую тіи всѣ мѣтлы, а вызначую одну велику мѣтлу, котрою всѣ хаты будуть замѣтати ся". Но если доси окрема мѣтла [вѣйтъ] въ кождій хатѣ-громадѣ не вмѣли удержати ладу, то чи можна сподѣвати ся, щобы одна мѣтла [збѣрный вѣйтъ-мандаторъ] здужала завести въ нихъ лѣпшій порядокъ?

Середъ того реферату прибувъ нашъ кандидатъ д-ръ Кость Левицкій, приѣхавши нарочно зъ Львова, щобы предстатити ся выборцямъ нашого повѣта. Въ обширнѣй бесѣдѣ кандидатскій, выголошенѣй зъ силою дзвѣкимъ, симпатичнымъ голосомъ, порушивъ сей знаменитый бесѣдникъ всѣ найважнѣйшій справы дотыкаючій нашого селяньства и прикувавши увагу вдячныхъ своихъ слухачѣвъ на звыжь пѣвтора годины, вызвавъ себе правдивымъ, бо незрѣвнанымъ заступникомъ-трибуномъ сего всѣми гнетеного та поневѣряного селяньства уважаного непрошеными опѣкунами вдано за „misera contribuens plebs"..

Изъ селянъ забиравъ слово Стефанъ Чумало зъ Мавковичъ, ставляючи жадане до кандидата, щобы старавъ ся о змѣну закона карного въ тѣмъ напрямѣ, щобы пошкодованого не вѣдсылано на дорогу права, але щобы самъ законъ запевнивъ вѣдшкодованье въ той способѣ, що шкодоробъ злодѣй буде замкненый и засужденый до примусовои роботы на такъ довго, доки не сплатить скарбъ изъ зароблении злочинця всю шкоду покривдженому. Ось примѣромъ злодѣй украде коня господареви або спалить всю газдовство та на довгій роки або й на все зруйнуе его бытъ матеріяльный. Злодѣя зловлять, засудять на довголѣтный криміналъ, а пошкодованого вѣдсылають на дорогу права, нищими словами: нищи пропало! Злодѣй сидить собѣ безъ журбы въ домѣ карномъ, маючи забезпечене удержане, до котрого також пошкодованый яко податникъ мусить свою пайкою причинятися, а о вынагородѣ шкоды нѣхто не пожурить ся.

По вычерпаню порядку дневного вѣча всѣ присутній выборцѣ заявили одноелѣвно, що уважають лишь одного д-ра Костя Левицкого за свого хлопского кандидата принятого всѣми трема повѣтами: Львѣвъ-Городокъ-Яворѣвъ на IV. курію, та лишь на него вѣддадуть свои голосы. — *Адріянъ.*

——

Вѣдъ Вп. п. Василя Нагѣрного одержуемо отсе Заявленіе:

Запропонованый Народнымъ Комітетомъ на кандидата посольского зъ IV-ои курії округа Львѣвъ-Городокъ-Яворѣвъ, я згодивъ ся приймити кандидатуру тѣлько длятого, що не було на-разѣ нищого вѣдповѣдного кандидата. Однакъ я заразъ застерѣгъ собѣ, що зрезигную, коли знайде ся другій кандидатъ. Отже теперь, коли дѣйстно знайшовъ ся кандидатъ въ особѣ д-ра Костя Левицкого, я уступаю и прошу всѣхъ, що готовій були постоити за мою кандидатурою, щобы зъ всею ревностію стояли за д-ромъ Костемъ Левицкимъ.

Василь Нагѣрный.

——

Зъ Жовквщины пишуть намъ:

Дня 21 жовтня с. р. вѣдбули ся передвыборчій зборы въ Мостахъ великихъ. Народу зѣбрало ся 500—600. Предсѣдавъ о. деканъ Дѣдацкій. Крѣмъ кандидатскихъ промовъ д-ра Короля на IV. курію и Даніла Мекелиты [господаря зъ Бутинъ] на V. курію, котрій народъ принявъ зъ одушевленемъ, промовляли ще д-ръ Олѣйникъ, пп. Михальчукъ зъ Бышева, Левицкій [молодый] зъ Добрачина и кѣльохъ иншихъ бесѣдниковъ. Обѣ кандидатуры принято середъ грѣмкихъ оплескѣвъ. Кобы лишень бѣльше цвроста мѣжь нашою интеліґенцію, а менше байдужности мѣжь селяньствомъ, оба русій кандидаты могли бы перейти. — *Участникъ.*

——

Зъ Теребовельщины пишуть намъ:

Въ теребовельскѣмъ повѣтѣ многолюдне (яких 5.000 мешканцѣвъ) село Могильница. Зъ-вѣдси выходять на выборцѣвъ лишь самій „хрунѣ". При страшныхъ порядкахъ тутешныхъ навѣть не може бути инакше. Парѣдъ тутъ коротае свѣй вѣкъ у тьмѣ кромѣшнѣй Подабае радше на труна, на котрого карку „звѣръ лютый поклавъ важку лапу, высысае послѣдну каплю крови живои та не позваляе страдалцеви вѣже порухати ся.

На зборахъ довѣрочныхъ въ Будзановѣ запала ухвала, щобы въ Могильница урядити зборы передвыборчій. Знайшли ся охотники, мѣжь ними и я, вѣдписаный, сесю акцію перевести. Дня 7 с. м., въ порозумѣню зъ кѣльокома могильницкими жителями, постановили мы склякати зѣбръ выборчій въ Могильница на день 21 с. м. по полудни. На сей зѣбръ мали прибути, окрѣмъ вѣдписаного, також кѣлькохъ селянъ зъ громадъ сусѣдныхъ, члены Комітету выборчого. Могильничане зобовязали ся, що постараютъ ся о мѣсце на зѣбръ, именно надѣяли ся, що парохъ Могильницѣ о. Савчиньскій позволить и вѣдступить порожну (незамешкану) хату коло церкви, а въ разѣ, якъ бы парохъ заборонивъ хаты, мали вѣдбути ся зборы въ будынку будь котрого господаря.

Въ незначенѣмъ реченця т. з. 21 с. м. я и 8 членѣвъ выборчого Комітету прибули до Могильницѣ на зборы. Коло церкви товпивъ ся народъ, переважно молодѣжь. Мѣжь народомъ походжувавъ жандармъ въ повнѣмъ мундирунку. Зъ господарѣвъ-Могильничанъ, котрій мали приготовити зборы, не видко було анѣ одного. Мы сконстатували заразъ, що сараки поховали ся! Зъ тяжкою силою змогли мы вышукати одного такого схованого, котрый бувъ нашимъ довѣреникомъ, та зъ нимъ тихцемъ розмовити ся. Вѣнъ, що приобѣцювавъ напевно, що выведае хату вѣдъ пароха, а въ разѣ потребы прійме зѣбръ до себе, сердечный переляканый ось що намъ сказавъ: „Забирайте ся зъ нашого села, що лишь можете борше! Онъ, бачите, жандармъ въ гвером, а ось напротивъ у хатѣ, в схованый „заступця вѣйта". Нашъ ксьондзъ хаты не дасть! Я також бою ся вѣдступити свою хату та й васъ не прійму. Нашъ ксьондзъ казавъ, щобы всѣ люде йшли зъ процесією до косцьола на місію. Ось заразъ буде сюда вти процесія. Утѣкайте! Люде пѣйдуть на процесію, а не на зборы!"

Га, мы прогнаній вернули ся домѣвъ... Одинъ мѣй товаришъ розказувавъ, що жандармъ, здыбавши его, запытавъ ся: „А ты що за одинъ?" — „Зъ Вербовця — пане!" — „Щожъ ту робишъ зъ паличкою? ты польовый!" — „Нѣ, пане, я пришовъ ту до маляра" выбрѣхувавъ ся сарака... — *И. Галущинський.*

——

Зѣ Стрыя.

На численій домагання выборцѣвъ зъ округѣвъ Калушъ Долина-Бѣбрка-Стрый Жидачѣвъ-Турка, щобы скликати въ Стрыю, яко осередку округа выборчого V. курії, загальній зборы передвыборчій, скликую симъ, яко предсѣдатель політичного товариства „Пѣдбрека Рада", по порозумѣню зъ виднѣйшими представителями деякихъ изъ сихъ округѣвъ загальній зборы передвыборчій до Стрыя на середу 31 н. ст. жовтня о год. 1 въ полудне въ сали вѣдъ „Чорнымъ Орломъ" и прошу всѣхъ Р. Т. выборцѣвъ изъ сусѣдныхъ повѣтѣвъ о численну участь. Зъ огляду на велике число выборцѣвъ окремыхъ запрошень не буде ся розсылати. — *Д-ръ Евгеній Олесницкій.*

——

Зъ Бучача.

Дня 27 н. ст. жовтня о 4 год. зъ полудня вѣдбуде ся въ Бучачи засѣданье повного повѣтового комітету выборчого въ цѣли порѣшеня кандидатуры на курію сѣльскихъ громадъ. Запрошуемо на тое засѣданье делегатѣвъ всѣхъ громадъ и Вп. пп. кандидатѣвъ, котрій въ тѣмъ округѣ кандидатуры свои зголосили. — За Комітетъ выборчій *Олесницкій.*

Горѣвчаный монополь въ Россіи.

Вѣдъ сѣчня 1898 року обовязуе въ 35 губерніяхъ европейскои Россіи горѣвчаный монополь, се бъ то законъ, що признае право продажи спіритусу тѣлько державѣ. Лише въ кѣлькохъ губерніяхъ центральнои Россіи лишивъ ся спіритусъ предметомъ приватнои торговлѣ. Однымъ зъ мотивѣвъ, якій спонукували россійске правительство до введеня монополю, було зростаюче въ страшный способъ, піянъство а затымъ дегенерація населеня економічный его упадокъ, и т. д. Та зъ другого боку мабуть чи й не сильнѣйшимъ мотивомъ була надѣя на збѣльшене державныхъ доходѣвъ.

Велика часть публики глядѣла на впровадженя монополю скептично: вѣдношено сумнѣвы, чи загаломъ усуне ся піянъство або чи бодай зменшить ся, — высказувано побоюванья, чи держава, замѣсть причинити собѣ доходѣвъ, ще й не втратить, бо поббчь державныхъ горѣвчаныхъ склепѣвъ можуть бути тайній шинки та торговлѣ, де продававъ бы ся необложеный акцизою спіратусъ и т. д.

Побоювання и сумнѣвы публики частію оправдали ся, частію нѣ. Доходы державнои касы изъ спіритусу, беручи безвагладно, не зменшили ся, бо выносили въ двохъ послѣдныхъ рокахъ пересѣчно по 289·6 міл. рублѣвъ, коли загаломъ пересѣчный дохѣдъ въ сѣй позиціи за послѣдныхъ десять лѣтъ выносивъ рѣчно 275·5 міл. рублѣвъ. Але взаглядноберучи рѣчь представить ся менче свѣтло. Именно треба взати вѣдъ увагу два моменты, якій мають чималый а практикою доказаный вплывъ на высокость доходу изъ спіритусу. Се: приростъ населеня и урожай збѣжа, котрый послѣдными двома роками можна назвати вдоволяючимъ. Далѣ годить ся вѣднести и се, що спіритусовій доходы передъ введенемъ монополю були бѣльшій, бо примѣромъ 1896 року дѣйшли до 294·3 міл. рублѣвъ. Обчислено, що черезъ введене монополю стратила держава въ спіритусовѣмъ доходѣ около 7 міл. рублѣвъ доходу. Та зъ другого боку выскала она цѣлкомъ новый и то значный, бо 35 міліонѣвъ рублѣвъ рѣчно выносячій дохѣдъ, то есть частый торговельный зыскъ изъ продажи спіритусу, якій передъ заведенемъ монополю роздѣлявъ ся мѣжь численну армію шинкарѣвъ, торговцѣвъ, гуртовыхъ продавцѣвъ и т. д Остаточно на монополю заробляе держава около 30 міліонѣвъ рублѣвъ понадъ давній доходы изъ спіритусу. Та о много цѣкавѣйше для насъ, якій вплывъ мае монополь зъ боку соціально етичного.

На урядовій справоздания въ тѣмъ зглядѣ покладати годѣ, бо звѣстна рѣчь, якъ тенденційно вони выготовляють ся. Губернаторы реляціонували, що піянъство, позбавлене своихъ азилѣвъ шинкѣвъ, перенесло ся було зразу на улицѣ, але по выданю вѣдповѣдного розпорядженя и по строгѣмъ переведеню его, се перестало, піянъство зменшило ся, и т. д. Та дальшій справоздания, якъ и приватній донесеня вказують, що въ дѣйстности рѣчь не представляе ся такъ оптимістично, якъ се губерніяльній власти зразу доносили.

Найцѣкавѣйшій въ тѣмъ предметѣ е статистичній данѣ, зѣбраній п. Поппером, редакторомъ „Биржевыхъ Вѣдомостей". На розбеланый до рѣзныхъ людей въ 35 губерніяхъ квестіонарь дѣставъ вѣнъ 3.764 вѣдповѣдій, а то: 438 вѣдъ чиновникѣвъ, 415 вѣдъ купцѣвъ, 314 вѣдъ селянъ, 265 вѣдъ учителѣвъ а 265 вѣдъ иншихъ станѣвъ.

Ось вѣдповѣды на деякій пытаня зъ квестіонаря: На пытаня: „Чи піянъство перенесло ся до роднинного кружка?" — вѣдповѣдае 977 такъ, 1698 нѣ; на пытаня „чи поправивъ ся станъ роднинного пожитя?" — вѣдповѣдае 2342 — такъ, 764 нѣ; и т. д. Вѣдповѣди, якъ бачимо, не конче потѣшаючій. Піянъство, що давнѣйше царствувало въ шинку, перенесло ся теперь на улицю або до хаты и тымъ способомъ зыскало двѣ вельми шкѣдній стороны: публичну деморалізацію та втягнене цѣлои родины въ порокъ, якому передъ тымъ вѣддававъ ся всего одинъ або два-три члены родины.

Якъ выпливало бы отже зъ цѣлого образу сеи справы, монополь въ тѣй формѣ, якъ вѣнъ теперь въ Россіи истнуе, піянъства не зменшае або хочь зъ одного боку трохи ограничае, такъ зъ другого боку придае ему новій, дуже шкѣдній прикметы. Се и натурально, бо-жь монополь цѣлкомъ не ограничивъ спродажи горѣвки що до ея скѣлькости, змѣнивъ тѣлько звычай ея консумованя. Противно — благородній намаганя деякихъ урядовыхъ продавцѣвъ спіритусу: повздержувати населеня намовами и поучуваньемъ вѣдъ купованя и уживаня горѣвки — стрѣнули ся зъ наганою зъ боку правительства, навѣть въ загрозою утраты посады, коли противно, вызначено нагороды, додатки и вѣдвышеня платы тымъ продавцамъ, що вѣдвышать консумцію спіритусу, отже и доходы казны. Сі факты облетѣли всю европейску прасу и розчарували легковѣрныхъ о гуманітарныхъ интенціяхъ россійского уряду.

Намъ выдае ся, що дорогою до ширеня тверезости не буде такій монополь, але просвѣта, вѣднесене добробыту населеня та такій законы, якій истнують въ деякихъ кантонахъ Швайцарії и въ Норвегіи, що ограничають скѣлькѣсть шинкѣвъ въ оселяхъ, або въ Америцѣ и иншихъ державахъ, що наказують замкнене шинкѣвъ на всѣ святочній днѣ, або вкѣнци въ многихъ державахъ введеный законъ, що зборонае шинкареви продавати одній людинѣ бѣльше по надъ певну скѣлькѣсть горѣвки.

Переглядъ політичный.

Вчера донесли мы пѣсля Narodn'ыхъ List'ѣвъ про нараду заступникѣвъ, що належали доси въ державнѣй радѣ до правицѣ. Староческій Hlas Naroda доносить про сю нараду, скликану ческою феудальною шляхтою, близший подробицѣ, въ котрыхъ выходить, що зробила вона комплетне fiasco, бо окрѣмъ кѣлькохъ членѣвъ феудальной шляхты нѣхто не прибувъ. Зъ полудневыхъ Славянъ прибувъ лишь посолъ Беркъ, и то безъ жадныхъ повномочій, тѣлько яко приватна особа. Голова клюбу полудневыхъ Славянъ посолъ Повше оправдавъ свою неприсутность тымъ, що занятый выборчими справами въ своимъ округѣ; Барвѣньскій и Буковичъ оправдали также свою неприсутность, присутными були: гр. Пальфі, кн. Шварценберґъ, бар. Парішъ, Патеманъ, опатъ Трайнфельдъ и Беркъ. На конференціи не запали нѣякій ухвалы. Дискусія велась надъ спромогою привернути парляментови здѣбность до працѣ и надъ новымъ угрупованемъ сторонництвъ. Що до першои точки, то ческа феудальна шляхта, клюбъ полудневыхъ Славянъ и центръ пѣдъ проводомъ опата Трайнфельдса не можуть брати участи въ жадній обструкціи, а властитель великои посѣлости повинній вплынути на решту ческихъ послѣвъ, абы полишили обструкцію. При точцѣ нового угрупованя сторонництвъ правицѣ зазначено, що коло польске и католицко-народне сторонництво зѣстануть въ тѣсній звязы зъ собою и въ будучѣмъ парляментѣ, але нема найменшого выгляду на вѣдтворене давнои правицѣ. При обговорюваню становища Молодочехѣвъ опатъ Трайнфельдсъ заявивъ, що ему, яко католицкому духовному не вѣльно належати до партіи, до котрои належить також посолъ д-ръ Стránský, пропагаторъ оклику Los von Rom мѣжь Чехами.

——

Мѣжь Англіею и Франціею заноситься на добру бучу. Ходить именно о островъ Ньюфундляндъ, званый Французами Terre-neuve (Нова Земля), що лежить при схѣдньомъ березѣ пѣвнѣчнои Америки и немовь замыкае вѣздъ зъ Атлянтійского океану до проливу св. Лаврентія. О сей островъ выбухла мѣжь Англіею и Франціею суперечка, тымъ труднѣйша до залагодженя, що права обохъ державъ до сего острова не суть ясно означенѣ — зовсѣмъ такъ, якъ ихъ права до Фашоды, що въ минувшѣмъ роцѣ наробила тѣлько галасу. Въ такихъ случаяхъ выграе звычайно той, хто острымъ выступленемъ дасть пѣзнати, що не злякаесь вѣйны. Але на жаль се не завсѣгды кѣнчить суперечку разъ на все, лишь вѣдсуває ся на неограниченый часъ. Такъ власне маесь рѣчь зъ ньюфундляндскою справою, котру вѣдъ XVI. ст. управильнювано вже много разѣвъ, мѣжь иншими на конгресѣ въ Утрехтѣ 1713 р., въ Парижи 1783 р., але все на дармо. Походить се звѣдти, що ловля китѣвъ на ньюфундляндскихъ водахъ и ловы бобрѣвъ, чорныхъ лисѣвъ, соболѣвъ и т. п. на тамошныхъ острѣвцахъ приносить великій корысти, якихъ жадна зъ державъ не хоче, а навѣть не може зречи ся, бо окрѣмъ островѣвъ, якій безъ сумнѣву належать до Франціи або до Англіи, суть и такій, про котрій годѣ знати, до кого належить, бо вони то западають ся въ воду то вынынають изъ нея. До такихъ островѣвъ признае собѣ право Франція, покликуючись на те, що на утрехтскѣмъ конгресѣ вѣддала Англіи всѣ ясно означенѣ острови, а неозначенѣ, отже и всѣ новѣ, лишила собѣ. Англія зновъ покликуесь на паризкій конгресъ, на котрѣмъ постановлено, що цѣла водна територія мае зѣставати пѣдъ англійскою юрисдикціею, а тѣлько ловля китѣвъ е спѣльною власностю обохъ державъ. И дѣйстно зъ выѣмкомъ острѣвцѣвъ Miquelon и St. Pierre, якій належать выключно до Франціи, всѣ иншій творять одну англійску кольонію зъ губернаторомъ, що урядуе въ 30-тысячнѣмъ мѣстѣ St. Johns, зъ высшою палатою, зложеною зъ 15 доживотныхъ членѣвъ, и зъ нижшою, въ котрій засѣдае 33 послѣвъ, выбираныхъ що чотири роки, зъ морскимъ трибу-

ТУТКИ „PRIMUS" суть найлѣпшій!!
ВСЮДЫ ДО НАБУТЯ.
Фабрика: Львѣвъ, ул. Міцкевича ч. 2.
Цѣнники зъ пробами даромъ и оплатно.
Пп. купцѣ и рольничій кулка дѣстають вѣдповѣдный рабатъ. 502 5—15

наломъ, зложеннымъ зъ президента и двохъ вотантовъ, именованыхъ доживотно лондоньскимъ правительствомъ, котрй судять пôсля англійскихъ законôвъ, а котрыхъ власть розтягаєсь на всѣ острови зъ вымѣнкомъ двохъ французскихъ, згаданыхъ высше, на всѣ безъ вымѣнку проливы, пристанѣ и т. зв. „чавы“, де збирають ся киты. Коли-жь цѣле судôвництво й адміністрація суть въ рукахъ Англіи, то повинний-бъ належати до нея й новй острови. Въ тôмъ тôлько бѣда, що лондоньске правительство неразъ за-для рôзныхъ причинъ дивить ся черезъ пальцѣ на французкй „надъужита“ въ сѣй справѣ, а потôмъ, коли хоче усунути сй „надъужита“, повстає горяча суперечка.

Така суперечка повстала власне теперь, а є вона тымъ горячѣйша, що ходить не лишь о рыболовлю, але такожь о богатй поклады камѣнного вугля, якй вôдкрывъ на одномъ ньюфундландскôмъ островци новôй формаціи Англієць Mac-Cunningham, котрый таки зразъ дôставъ вôдъ лондоньского правительства концесію, заложивъ оселю Mings-Bright, спровадивъ потрѣбнй прилады и, вложивши въ те пôдприємство коло 20.000 фунтôвъ штерлінгôвъ, почавъ експльоатацію. Мѣжь тымъ приплывъ сюды французкій военный корабель зъ морскою пѣхотою, прогнавъ Англійцѣвъ, забравъ копальню, а на островѣ вывѣсивъ французку хоругов. И хочь поклады вугля камѣнного такй цѣнній, а ще будуть цѣннѣйшй въ наслѣдокъ розвитку маринарки, що о нову богату копальню, положену середъ океану варта процесуватись и грозити, та лондоньске правительство навѣть не запытало ся въ Парижи, що має значити занятє копальнѣ, бо було тодѣ въ великихъ клопотахъ зъ Бурами, тожь не хотѣло нѣкого дразнити.

Теперь політична ситуація въ Англіи змѣнила ся. Зъ Бурами кôнець, хіньска вôйна також не страшна, выборы до парляменту одобрили дотеперѣшню правительственну політику, проте Англійцѣ стали вôдважнѣйшй. Англійскій амбасадоръ въ Парижи вручивъ міністрови Delcassé ноту, въ котрôй просить укладно, абы Французы забрали ся зъ острова и порозумѣли ся зъ паномъ Mac-Cunningham'омъ, котрый має залагодити зъ ними грошевй рахунки. Не знати ще, що Франція зробить зъ симъ фантомъ, але паріска праса або кричить на Англію або — се чинить праса націоналістична — насмѣвать ся зô свого правительства, проповѣдаючи, що воно мусить уступити и тымъ погôршує ситуацію. Паріскій міністеріяльній дневники доводять, що „правительство поступить зъ достоинствомъ“, а на се вôдповѣдає міністеріяльна праса въ Лондонѣ зъ іронією: „Нехай собѣ Франція заховує достоиньство, але зъ острова мусить забратись. Коли мы не позволили Бурамъ угнетати нашихъ поселенцѣвъ и въ оборонѣ ихъ правъ вели вôйну, то льогіка каже намъ зробити те саме и въ иншôй сторонѣ свѣта. По вôйнѣ въ полудневôй Африцѣ може бути вôйна тамъ, де сего захочеть ся Франціи. По Фашодѣ — Нова Земля. Инакше мы сен справы не розумѣємо“. Отъ вамъ и наслѣдки „мировôи конференціи“ въ Газѣ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Зъ Рускаго Товариства педагогічного.

Засѣданє Выдѣлу вôдбуло ся д. 20 с. м. пôдъ проводомъ заст. головы проф. Бѣлецкого. Запали такй ухвалы:

1. Ухвалено отворити курсъ анальфабетôвъ д. 1 н. ст. падолиста.

2. Ухвалено отворити при выдѣловôй школѣ им. Шевченка курсъ для науки рускаго языка для дѣвчатъ школъ львôвскихъ.

3. Въ справѣ курсу до школъ выдѣловыхъ ухвалено довѣдати ся, чи Выс. власть згодила бы ся, щобы курсъ той тревавъ цѣлый школьный пôвôрôкъ.

4. Принято до 40 новыхъ членôвъ.

5. Ухвалено розсилати до розпродажи всѣмъ членамъ Товариства цеголки на Бурсу въ сумѣ по 2 кор.

6. Референтъ філій п. Панкôвскій здавъ справу про зборы філій въ Тернополи и Перемышли и повѣдомивъ о засновани новои філіи въ Буську.

7. Ухвалено заложити музей педагогічный и просить Вп. Родимцѣвъ о ласкаве присылане книжокъ и иншихъ рѣчій школьныхъ на адресу Товариства Принято такожь зъ подякою до вѣдомости, що Вп. п. Антôнъ Павенцкій, старшій учитель у Львовѣ, жертвувавъ до того музея кôлькинадцять старыхъ Букварѣвъ и иншихъ книжокъ.

8. Що-до справы мовы выкладовои въ школахъ Выдѣлъ зробить въ своѣмъ часѣ вôдповѣдный ужитокъ на пôдставѣ даныхъ, якй має.

НОВИНКИ.

— **Загальнй зборы Філіи Руского Товариства педагогічного** въ Станиславовѣ вôдбудуть ся тамже дня 1 падолиста с. р. въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ [при улиці Собѣского ч. 18] зъ слѣдующою програмою: 1) О год. 3 зъ полудня, а наколи-бъ не явило ся потрѣбне число членôвъ, о год. 4 отворенє загальныхъ зборôвъ и вôдчитанє протоколу зъ попереднихъ загальныхъ зборôвъ. 3) Звѣтъ уступаючого выдѣлу зъ дѣяльности філіи. 4) Звѣтъ касовый. 5) Выборъ нового выдѣлу. 6) Внесенія членôвъ. 7) Вôдчитъ изъ области психольогіи. — Того самого дня и въ тôмъ самômъ льокали о год. 8 вôдбуде ся вечерокъ зъ товарискими забавами, вôдчитомъ и деклямацією, зъ котрого чистый дохôдъ призначеный на Бурсу нашои Філіи. Вступъ 40 сотиковъ. Кому лежить на серци добро нашого, ще такъ мало просвѣченого народа; кому на серци добро нашои бѣднои молодежи школьнои, той прибуде на нашй зборы, вступе ся въ члены нашого Товариства и возьме участь въ нашôмъ вечерку! — Вôдъ Выдѣлу Філіи Рускаго Товариства педагогічного въ Станиславовѣ, *Мих. Мороз* голова, *Мих. Ластовецкій* секретарь.

— **Літературнй вечерниці Філіи „Просвѣты“ въ Стрыю** вôдбуваютъ ся дальше правильно кождого четверга. Дня 4 н. ст. жовтня читавъ проф. Ив. Вахнянинъ „Про передисторичного чоловѣка“ (въ геольогіи) и о. Ол. Бобикевичъ „Про вôдрожденє і успѣховъ въ Галичинѣ по прилученю до Австріи“ (часть I.); — дня 11 н. ст. жовтня читавъ о. Бобикевичъ часть другу свого повысшого вôдчиту; — дня 18 жовтня читавъ п. Юліянъ Кмита „Про знаряды людскои працѣ“ и п. Володимиръ Устіяновичъ „Про парову машину“ (зъ демонстраціями). — Тй вечерниці стаютъ чимъ-разъ бôльше популярными и стягаютъ що-разъ бôльше публики. Доси вôдбуло ся шесть вечерниць, а теперь настане черезъ 2—3 тыждни перерва, позаякъ всѣ рускій товариства переносять ся зъ днемъ 1 н. ст. падолиста до будынку „Народного Дому“. По спровадженю и урядженю въ „своѣй хатѣ“ будуть вôдчиты вôдбуватись дальше безъ перервы.

— **Зъ Бялои** [на Мазурщинѣ] пишуть намъ: На мѣсце вѣчного спочинку вôдпровадили мы въ Живци дня 20 с. м. дорогого земляка Лемка Стефана Дзядика. На смиpнôмъ становиску судового канцеліста зъѣднавъ собѣ небôщикъ въ недовгôмъ часѣ симпатію не тôлько цѣлого мѣста, але и окрестности, а доказомъ того бувъ великій здвигъ усѣхъ верствъ суспôльности при вôданю послѣдноі услуги. По вôдправѣ богослуженя пôсля обохъ обрядôвъ вôдпровадивъ тѣло покôйного о. В. Козловскій сотрудникъ краковскои рускои парохіи, въ численнôй асистѣ лат. духовенства, на мѣсцевый цинтарь. Зъ о. Козловскимъ приѣхали зъ Кракова руски співаки а ихъ трогаючій жалôбный співъ переняв усѣхъ участникôвъ и всѣ вôддавали похвалу нашому обрядови. [Ту мушу пôднести рѣдкій фактъ, що живецкій парохъ и деканъ кс. Макарій мужъ высоко интеліґентный и правдивый пастирь своихъ парохіянъ, не тôлько есть великимъ прихильникомъ замешкалыхъ въ Живцю Русинôвъ, але до того дуже солідаризує ся зъ рускимъ духовенствомъ. Жаденъ рускій священникъ не може бути въ Живцю, абы его гостинный и симпатичный деканъ у себе не приймивъ.] О пок. Дзядику скажу коротко, що то була честна душа. Лемко родомъ зъ Черпон, привязаный душею и тѣломъ до своѣи народности, великій патріотъ, що не лишь словомъ, але й чиномъ всюда бувъ першій, де розходило ся о пôдмогу для народной справы. Зъ невеличкихъ своихъ доходôвъ жертвувавъ много на народнй цѣли а особливо займавъ ся горячо Бурсою въ Новôмъ Санчи, для котрои при кождôй нагодѣ старавъ ся призбирати ленту. Знали его ту всѣ зъ тои дѣяльности, тожь его зверхники судьѣ въ Живцю дуже гарно почтили его память, бо замѣсть вѣнця на домовину призначили зложенй грошѣ на тую улюблену покôйникомъ Бурсу. Перомъ ему тая земля, котру такъ полюбивъ, а вдовѣ сихъ кôлька слôвъ прилюдного а заслуженого узнаня нехай буде улекшеньемъ въ ей прикрôй судьбѣ! — *И. Г.*

— **Зъ Тернополя** пишуть намъ: Мы згадували вже свого часу въ „Дѣлѣ“, що помôчный учитель співу въ учительскôй семинаріи п. Рутъ впровадивъ музику до церкви на богослуженю спôльнôмъ для ученикôвъ гімназіи и семинаріи учительскои. На нашу замѣтку въ „Дѣлѣ“ мавъ сей панъ сказати, що на перекôръ Русинамъ вôнъ буде грати въ церкви, бо коли грає въ костелѣ, то и въ церкви може; все жь таки не выступавъ у церкви въ своею орхестрою. Ажь въ сесю недѣлю зновъ выступивъ сей псевдо композиторъ зъ своими продукціями на хорахъ церковныхъ къ загальному обуренію присутныхъ въ церкви. И се цѣлкомъ природно, бо руска церковь є для побожного співу, а не для театральныхъ компонôвій, не одвѣтныхъ для прехорошихъ вчеслыхъ молитовъ и пѣсній церковныхъ. Сумна се рѣчь, що такій субальтерный учитель співу смѣє въ церкви пôсля своеи волѣ управляти, а дуже дивуємось нашому парохови, що позволяє церковь парохіальну замѣнати на видовище театральне. Мы зъ своеи стороны не перестанемо противъ сен неодвѣтнои новины выступати, доки музику зъ церкви цѣлкомъ не проженемъ. — *Одинъ за всѣхъ.*

— **Зъ політехніки** По причинѣ знаныхъ подѣй пôдчасъ инавґураційного торжества веде ся дисциплінарне слѣдство противъ пятьохъ студентôвъ. Въ складъ слѣдчои комісіи входять професоры Пілятъ, Быковскій, Маріянъ и ректоръ Нементовскій.

— **Старшій державный прокураторъ** радникъ двору Воронецкій, скôнчивши сорокъ лѣтъ служби, намѣрає, якъ доносять, перейти на еметуру, а его мѣсце заняв бы старшій радникъ Середовскій, котрый теперь придѣленый до міністерства судôвництва.

— **Лихва** въ скôльскôмъ закутку. Kurjer lwowski помѣщує таку допись зъ Стрыя: Въ скôльскôмъ закутку дѣють ся лихварскй розбоѣ, о якихъ нѣхто не мав понятя. Зъ богато фактôвъ наведу два. Передъ лѣтами зайшовъ до Тухлѣ жидъ М. Е., такій бѣдный, що для кусника хлѣба товкъ камѣнє на державнôмъ гостинци. Нинѣ вôвъ маючій панокъ. До нинішого зновъ села зайшовъ недавно Л. В. и зачавъ вôдъ продажи сѣрникôвъ та скупованя понѣсма, а нинѣ має найбôльше ґрунту въ селѣ. Въ ихъ слѣды вступае Ханмъ Гросманъ зъ Волосянки, котрый есть громадскимъ писаремъ въ Хащованю. Паробокъ зъ Хащованя Гриць Ружаловичъ намѣрявъ реклямувати ск. Ханмъ написавъ ему дотычне подане въ р. 1898 до староства въ Стрыю и казавъ заплатити собѣ 3 зр. и дати фѣру сѣна. Въ 1899 р. поновивъ Ружаловичъ свое подане и зновъ мусѣвъ заплатити Ханмови 3 зр. и фѣру сѣна. Сего року зажадавъ Ханмъ вôдъ Ружаловича такои самои заплаты. Отже бѣдный хлопъ давъ 3 зр., фѣру сѣна, що представляє вартôсть 3—5 зр., а що ще й самъ мусѣвъ завезти сѣно Ханмови зъ Хащованя до Волосянки, що коштуе такожь 1—2 зр., то таке подане коштуе 10 зр.! Чи-жь дивота, що мѣжь селянствомъ що-разъ бôльшая обурене на тй паяки? Звертаємо на ее увагу власті.

— **Нова церковь** изъ твердого матеріялу почне ся будувати весною 1901 р. въ Дубровици, городецкого деканата львôвскои епархіи. Потрѣбный на будову капіталъ зібравъ уже гамотный парохъ о. Ілія Лагола. Будова буде коштувати около 10.000 зр. Потрѣбный матеріялъ есть вже на мѣсци и о. парохъ шукає за совѣстнымъ пôдприємцемъ.

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** Доходять насъ вѣсти, що по селахъ кружать ся агенты подорожуючій, представляючій ся яко агенты „Народнои Торговлѣ“, и накидують людямъ лихй машины и знаряды господарскій. Отже заявляємо, що мы не высылаємо нѣякихъ подорожуючихъ агентôвъ чужои народности, а машины и знаряды господарскій продаємо або прямо самій черезъ нашъ центральный зарядъ у Львовѣ, або черезъ мѣсцевыхъ посередникôвъ по селахъ, т. є. Русинôвъ-господарѣвъ, учителѣвъ и священникôвъ. Остерѣгаємо отже передъ чужими агентами. — *Дирекція.*

— **Неприятель студентôвъ.** Д ръ Нотнаґель, славный професоръ лѣкарского выдѣлу у Вѣдни, а вже знаный яко великій противникъ, щобы женщины студіювали медицину. Теперь зновъ доносять, що вôнъ выпросивъ изъ салѣ своихъ выкладôвъ одиноку женщину, що записала ся на его выклады.

— **Пять дôбъ арешту за одинъ поцѣлуй** — то за дорого! Такъ бодай каже Сальо, молодый купчикъ въ магазинѣ „Louvre“ Ігнатія Бальтера въ Станиславовѣ. Одного дня вôнъ, не пытаючи о дозвôлъ, поцѣлувавъ свою склепову товаришку Реіну. Тота запôзвала его до суду а судья вымѣривъ ему кару 5 днѣвъ арешту. Отже Сальо заявляє рѣшучо, що той поцѣлуй не варта бувъ тôлько...

— **Ошукавъ ся.** Въ суботу около 2 годины въ ночи переходивъ улицею Оборковою у Львовѣ поліційный агентъ Кохановскій. Наразъ кинувъ ся на него якійсь мужчина и закричавъ грôзно: „Стôй! Давай грошѣ або годинникъ!“ Але Кохановскій вынявъ револьверъ и стрѣливъ у воздухъ. Напастникъ зô страху поваливъ ся на землю. Надôйшла помôчь и напастника вôддано до арешту. Называв вôнъ Иванъ Корчакъ. Каже, що бувъ пяный.

— **Пôмста роббтникôвъ.** Зъ Будапешту доносять, що въ Митровичахъ высадили роббтники въ воздухъ корабель на Дунаю, на котрôмъ находило ся 1800 метр. сотнарôвъ збôжа. Зô служби корабельной згинули 4 особы. Причиною мести було невдоволенє роббтникôвъ, що властитель корабля не выплативъ имъ заробленыхъ грошій.

— **Убійство задля двохъ крейцарѣвъ.** Антонія Фішбаха, батька 3 дѣтій, краєця зô Львова [при ул. Сербскій] убивъ вчера на Знесѣню Жигмонтъ Брандесъ, сынъ реставратора, при помочи дворця дому. Причиною убійства було те, що Фішбахъ на рахунокъ того дворця, котрый ему бувъ винен грошѣ за крайецкй роботы, выпивъ въ реставраціи Брандеса чарку горѣвки за 2 кр. Фішбахъ, скатованый въ нелюдскій способъ мучивъ ся вôдъ 11 год. въ ночи до 5 рано. Жандармерія увязнила убійникôвъ, а судова комісія перевела секцію тѣла убитого.

— **Дрôбнй вѣсти.** На празнику въ Оровôмъ коло Дрогобича поскаривъ ся дня 15. с. м. селянинъ Михайло Марґоличъ изъ своею жѣнкою и ударивъ ю цѣпомъ по головѣ такъ сильно, що жѣнка по кôлькохъ годинахъ померла. Марґолича увязнено. — Зъ Вѣдни доносять, що міністерство не затвердило нового статута Галицкои касы ощадности въ причины, що вôнъ удержуе т. зв. бѣжучй рахунки. — У Львовѣ закрали ся злодѣї до суду III. секціи и забрали 2 блюзы, 5 лямпъ и 2 мешкй лѣхтарѣ; украдений акты найдено порозкиданй на улици. — Зъ арештôвъ львôвского повѣтового суду утѣкъ вчера пополудни Дмитро Стобецкій въ полотняной арештантскôй одежи.

— **60.000 коронъ** выносить головна выграна **Льотерії Инвалідôвъ**, яку выплатить ся готôвкою по вôдшибцѣ 20%. Звертаємо увагу нашихъ пов. читателѣвъ, що тягненє буде **10 падолиста 1900.**

Господарство промыслъ и торговля.

— **Справозданє** зъ дѣяльности „Краєвого Союза кредитового“, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ, *за часъ вôдъ 1. липня до 30. вересня 1900 р.*

I. Станъ довжный:

1.	Удѣлы членôвъ . . .	23.256·48	кор.
2.	Фондъ резервовый . .	723·96	„
3.	Вкладки щадничи . .	277.908·26	„
4.	Сальдо процентôвъ . .	9.634·36	„
5.	Спеціяльна резерва . .	96·80	„
6.	Непôднята дівідемда за 1899 р.	495·08	„
7.	Решта чистого зыску въ 1899 р.	91·88	„
	Сума	312.206·88	кор

II. Станъ чинный:

1.	Удѣлей позички . . .	286.963·08	кор.
2.	Инвентарь	754·10	„
3.	Льокаціи	18.265·39	„
4.	Папиры фонду резервового .	697·05	„
5.	Кошты адміністраціяни .	4.210·73	„
6.	Готôвка въ касѣ . . .	390·79	„
7.	Друки товариствъ . .	925·74 74	
	Сума:	312.206·88	кор.

Оборотъ въ мѣсяцяхъ:

Удѣлы:

Конець липня 1900 року .		22.708·48	кор.
„	серпня „ „ .	23.060·48	„
„	вересня „ „ .	23.256·48	„

Число членôвъ: 301 зъ 485 заявлеными удѣлами въ сумѣ 24.250 к. Зъ кôнцемъ червня 1900 р. було 289 членôвъ зъ 463 заявлеными удѣлами.

Вкладки щадничи:

Конець липня 1900 року .	259.648·02	кор.
„ серпня „ „ .	274.705·38	„
„ вересня „ „ .	277.908·26	„

Удѣлей позички (станъ)

Конець липня 1900 року .	280.016·56	кор.
„ серпня „ „ .	280.761·86	„
„ вересня „ „ .	286.963·08	„

Станъ кредиту товариствъ зъ кôнцемъ вересня 1900 року въ коронахъ:

Городокъ 6.000; Остроβъ 1.850; Бережаны 12.000; 6% 8.000; Станиславôвъ 9.800; Чернôвцѣ 6.000; Стрыганцѣ 360; Лихôвцѣ 2.600; Стрыя 6.000; 5% 4.000; Скнилôвъ 1.600; Теребовля 2.000; Вышатичѣ 2.000; Калушъ 5.000; Самбôръ 4.000; Немирôвъ товариство 2.000, Немирôвъ „Просвѣта“ 1.000, Радимно 3.000, Рогатинъ 5.000, — разомъ 82.210 к.

Люстрацій товариствъ переведено въ отсныхъ касахъ: въ Островѣ, Немировѣ, Калуши, Рогатинѣ, Винникахъ коло Жовквы, Золочевѣ и Самборѣ (дир. Панькôвскій), а такожь въ Копычинцяхъ, Тернополи и Теребовли (дир. д-ръ Л. Озаркевичъ).

Новй товариства: Повѣтове Товариство кредитове на повѣтъ Львôвскій, зареєстроване; такъ само въ Бирщевѣ; въ Сокали и Бôбрцѣ вôдбули ся зборы основательôвъ на пôдставѣ нашихъ информацій; до Жовквы и Скалата высылано вôдпоручника въ цѣли пôдготовленя справы, та по наслюванô Снятинъ и Городенку, а вкôнци оголошено информацію до закладанія повѣтовыхъ товариствъ кредитовыхъ.

Взагалѣ до „Краєвого Союза кредитового“ приступило до теперь 28 товариствъ кредитовыхъ, зъ того 4 переєстрованй.

Вôдъ часу заснôванія товариства удѣлено 128 позичокъ вексельовыхъ и 16 позичокъ гіпотечныхъ. Въ рахунку позичокъ удѣленыхъ умѣщено также рахунокъ бѣжучій товаришôвъ колѣныхъ на закупно ґрунту парцеляційного въ остальнôй квотѣ 11.274 к. 87 сот.

У Львовѣ дня 7. жовтня 1900 р.

— **Справозданє Дирекціи „Народного Дому въ Стрыю“**, товариства зареєстрованого зъ обмеженою порукою.

Вôдъ часу заснованя по конець вересня с. р. выносивъ оборотъ касовый:

1) въ приходахъ:

выплачений удѣлы	4473·	К.
Фондъ резервовый [вписове и дôбровôльный датки] . . .	7118·56	„
побраний вôдсотки	295·85	„
вкладки на рахунокъ бѣжучій	51.553·20	„
позичка въ „Дністрѣ“ . .	15.000	„
разомъ	78.420·61	К.

2) въ розходахъ:

кошты адміністраціи . . .	27·60	К
кошта заснованя	64·34	„
выплачений и допсаний вôдсотки	656·28	„
льокаціи	50·—	„
закупно плацу и будова дому	74.236·58	„
разомъ	75.280·58	К.

Зъ кôнцемъ вересня число товариство 152 членôвъ зъ 282 деклароваными удѣлами на квоту 5640 К.

На цѣли товариства жертвували вôдъ червня по конець вересня с. р. Р. Т.: Дм. Хирбовскій изъ складки 5., о. Фил. Авдыковскій 4 к., о. Ол. Бобикевичъ изъ складки 4 к., о. Ник. Рожаньскій 10 к., Мѣщаньска Бесѣда въ Стрыю зъ фестину 50 к., громада Тухля 10 к., д-ръ Євг. Тшесневскій 10 к., о. Кордуба зъ Рожнѣтова 10 к., Ром. Ташовницкій 5 к., о. Дзюба зъ Протесъ 30 к., о. Вархолякъ зъ Орова 4·80 к., о. Щуховскій зъ Братковець 20 к., о. Григ. Олесницкій 40 к., о. Ив. Стоцкій зъ Олексинчь 5 к., о. Ив. Палагицкій 2 к., о. Б. Кирчôвъ 4 к., Антоній и Кароль Стемпурскій по 2 к. Вас. Дорожоньскій 3·40 к.; зъ пушокъ вилынуло: Читальня Конюхôвъ 12·70 к., д-ръ Олесницкій 3 к., Ив. Вахнянинъ 2·15 к., Касино руске 4·14 к., Костярка зъ Товмача 7·23 к., Каса заличкова Стрыйска 3·14 к., Ив. Лозиньскій 3·91 к.

Якъ свого часу оповѣщено, товариство наше въ цѣли придбання средствъ матеріяльныхъ вôдкрыло зъ початкомъ цвѣтня с. р. дѣль щадничій, на що позволяє §. 10 а) ста

тута. Зложена въ тôмъ часѣ институціями и приватными особами квота 51.533 к. 20 с. на рахунокъ бѣжучій може послужити доказомъ повного довѣря суспольности въ жизненость товариства. У высокôмъ фондѣ резервовôмъ, чотирократній поруцѣ членôвъ и въ реальности, яку товариство будуе а котра по скôнченю представляти ме вартôсть що-найменче 150.000 к., знаходить она певну обезпеку вложеныхъ к-піталôвъ. Дирекція мае повну надѣю, що и ширшій загалъ патріотичнои суспольности чи то численнымъ приступленемъ въ члены [удѣлъ 20 к. и 2 к. вписового], чи льокацією своихъ капиталôвъ въ касѣ товариствъ [на разѣ на 4½%] поможе товариству до успѣшного розвою его, до скоршого реалізованя цѣлей, высказаныхъ §. 2 статутôвъ [купно и продажъ недвижимостій, будоване чинщовыхъ домôвъ въ цѣли пôднесеня добробыту членôвъ]. Передовсѣмъ звертаемо ся въ тôй справѣ до комітетôвъ и братствъ церковныхъ Стрыйщины, котрій, о скôлько намъ звѣстно, льокуютъ свои ощадности по чужихъ, неразъ намъ ворожихъ институціяхъ.

Въ Стрыю 20 жовтня 1900.

Юл. Федусевичъ директоръ. *Вол. Левъ* касіеръ. *Ив. Вахнянинъ* контрольоръ.

Телеґрамы.

Парижъ 24 жовтня. На вчерашнôй кабінетовôй нарадѣ повѣдомивъ Delcassé, що чужій послы въ Пекінѣ готовій принятн французкій пропозиціи.

Берлінъ 24 жовтня. Новоменованый нѣмецкій посолъ Муммъ прибувъ д. 22 с. м. рано до Цекіну.

Берлінъ 24 жовтня. Дотеперѣшный пôдсекретарь стану бар. Ріхтгофенъ зôставъ именованый секретаремъ стану въ урядѣ заграничныхъ справъ.

Вашінґтонъ 24 жовтня. Президентъ Мекъ Кінлей удавъ ся до Кантону въ станѣ Огайо, де перебуде до скôнчена выбору президента.

Вѣдень 24 жовтня. Зарядъ христіяньско-соціяльнои партіи ухваливъ не мѣшати ся до звѣстнои боротьбы о мандатъ въ Тироли мѣжь бар. Дінавліжъ а пралатомъ Шепферомъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ

На Бурсу Рускаго Товариства педаґоґічного у Львовѣ жертвували Р. Т.: Преосвященый Епископъ Чеховичъ 20 к., ч. Михайло Царь господаръ въ Пôдберезцяхъ 2 к., о. А. Вачиньскій въ Клѣцку 2 к., п. сов. Титко Ревакович у Львовѣ 10 к., о. Мѣльницкій у Львовѣ 10 к., п. В. Б. у Львовѣ 5 к., п. М. Б. у Львовѣ 5 к. — Ласкавымъ Жертводавцамъ складае Комітетъ Бурсы сердечну подяку.

Надôслане.

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ

Дентистъ

ординуе при улици Ягайлоньскôй число 7 вôдъ 9—1 и 3—5 287

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялістъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на университетскихъ клінікахъ у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчитъ методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ придядôвъ всякій венеричній недуги, найбôльше застарѣлій шкôрий, полевій и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вôдъ годины 10—12 и вôдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 84—2

Молодець 29-лѣтный, Русинъ, здôбный рукодѣльникъ шукае на тôй дорозѣ, зô взгляду на бракъ часу, подруги житя Русинки въ посагомъ 4 до 5 тисячей зр. до отворена дуже доброи рентующои фабрики. Бажае подружитн дѣвицю або молодую вдôву. Близшихъ информацій удѣлитъ: „М. Л. Перемышль poste restante.“ 516 2—9

Гармоніюмъ

до

науки спѣву

дуже тревалои конструкціи

поручае

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

Климентій Федунь

переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету

поручае

своє переплетниче и галантерійне заведенє

у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 866

Пôдоймае ся всякихъ роббтъ, особливо переплету Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумôвъ, Манъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Спеціялістъ недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ

Д-ръ Левъ Рашъ

повернувъ и ординуе вôдъ 9—12 и вôдъ 2—5.

456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 6—6

Ц. к. уприв. галицкій акційный

Банкъ гіпотечный

Вôддѣлъ депозитовый

принимае вкладки и выплачуе задатки на бѣжучій рахунокъ, принимае до переховання цѣнкій папиры и удѣляе на нихъ задатки.

Окрôмъ того заведено на взôръ заграничныхъ институцій такъ званій

Депозита сховковй

(Safe Deposits.)

За оплатою 25 до 35 зр. а. в. рôчне, депозитарь одержуе въ сталевôй панцирнôй касѣ сховокъ до выключного ужитку и пôдъ власнымъ ключемъ, де *безпечно а дискретно* можна переховувати свое майно або важній документы.

Въ тôмъ напрямѣ гіпотечный Банкъ поробивъ якъ найдальше йдучій заряджена.

Припасы зôдносячій ся до того рода депозитôвъ можна одержати безплатно въ депозитовôмъ вôддѣлѣ. 874 2

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкôв

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Уриджене дзвонкôвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджуютъ ся якъ найскорше и найдешевше. 4168

К. Ґостынъскій и І. АЛЬСЪ

пôдприємство спедиційне

у Львовѣ, Чарнецкого 3

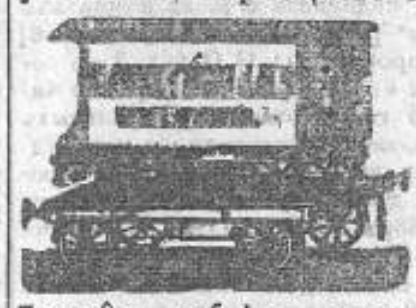

Перевôзъ меблѣвъ въ патентованыхъ возахъ замыканыхъ

Опаковане меблѣвъ.

Спедиція на зелѣзницю и въ зелѣзницѣ.

Склады на меблѣ и товары. 412 11—15

Артистично-ритовничо

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранньйше:

Стампілѣ металевій и канчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіованій и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи полагоджуютъ ся вôдворотною почтою.

257

До

пôвнôчнои и полудневои

АМЕРИКИ

черезъ

ГАМБУРҐЪ

высылаю пасажерôвъ всѣми поспѣшными и почтовыми парôвцами по найдешевшихъ цѣнахъ.

Їзда до Нового Йорку 6 до 7 днѣвъ.

Всякій информацій удѣляе охочо

С. Ярмуловскій

въ Гамбурґу Gr. Theaterstrasse 22.

Агентôвъ потрібуе ся. Провізія высока 354 10—15

Рôкъ заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

Львôвъ, Риновъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты“.)

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Вирооск. Митроп. и Преосв. Єп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будинки, уряджена домашне, скотъ, господарскій знаряды, збôже въ верхѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будинкахъ противъ шкôдъ огневыхъ.

Станъ фондôвъ ґаранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к. 52 с.	
Резерва премій	148.480 „ — „	
Резерва спеціяльна	1.684 „ 80 „	486.145 к. 92 с.
Фондъ основный	72.000 „ — „	
Фондъ емеритальн.	18.166 „ 60 „	

Тарифы „Дньстра“ дуже умѣрковани, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідуютъ ся безпроволочно. До кôнца 1899 року выносили выплачені шкоды 1,669·565 кор. 38 сот. Полісы „Дньстра“ приймае Банкъ краевый и Касы ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятынѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщикахъ при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товаристве взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ. 34

Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентôвъ „Дньстра“, приймаютъ ся. „Дньстеръ“ выплативъ агентамъ по конецъ 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.

Львôвъ, Ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты“).

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтôмъ папери).

Доси неперевысшеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ закономъ обезпеченôмъ опакованю)

жовтого фляшка К. 2.— „

бѣлого „ „ 3— „

з фабрики

ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своеи легкои страшности порученый такожъ дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣплени цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ, збôльшени ваги тѣла, полѣпшени сокôвъ, а такожъ взагалѣ прочищена крови.

Дôстати можна въ найбôльшôй части Аптикъ и Дроґерій австро-угорскои Монархіи.

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3. 501 2—18

Противъ наслѣдуванъ заряджуе ся судове слѣдство.

Курсъ Львôвскій

зъ дня 19 п. ст. Жовтня 1900.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	600 —	620 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	354 —	364 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	420 —	425 —
Зелѣз. Львôв.-Чернов.-Ясси по 200 зр.	527 —	534 —
Листы заставныя за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 30	99 —
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	89 70	90 40
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	98 50	99 20
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	92 —	93 70
Товариства кредит. 4% (I. емісія)	91 —	91 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	92 20	92 90
„ „ 4% льос. въ 56 л	89 90	90 60
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	95 —	95 70
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	100 50	— —
Комунальній Банку краев. 5% (II. ем.)	100 50	101 20
„ „ „ 4½% (III. ем.)	99 —	99 70
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позички краевои въ 1898 по 4% а. в.	90 —	90 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	88 —	88 70
Льосы:	к. с.	к. с.
Мѣста Краковa по 20 зр. (40 к.)	69 50	72 50
Мѣста Станиславова „ „	145 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 85	11 50
20 франкôвка	19 20	19 50
Півъимперіялъ	— —	— —
100 Рублѣвъ срѣбныхъ	254 —	58 —
00 Рублѣвъ папероныхъ	254 25	257 25
100 марокъ нѣмецкихъ	118 —	118 80

Найбôльшій выборъ гробовыхъ вѣнцѣвъ

по найдешевшихъ цѣнахъ поручае похоронне заведенє

Stella К. Скололовича Львôвъ Валова ч. 11. 491 6—15

НОВôСТЬ. НОВôСТЬ.

ВОДА ДО ВОЛОСЯ

Станислава Липницкого

По кôлькаразовôмъ ужитю дѣляе чудесно.

Припоручаю всякій матеріялы античній и знаряды тоалетовій.

Дôстати можна лише въ дроґерій

Станислава Липницкого

У ЛЬВОВѢ

586 ул. Сикстуска ч. 21. 23—0

ВЕЛИКА ВôЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДôВЪ

Золота и Срѣбна Льотерія

Головна выграна **60.000** коронъ

готôвкою зъ 20% вôдшибки. 493 9—0

Послѣдный мѣсяць

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДôВЪ по 1 коронѣ

поручаютъ: М. Іонасъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Густ. Максъ, Кіцъ и Штофъ, Самуелі и Ляндау, Авг. Шелѣзенберґъ и Сынъ, Сокаль и Лілієнъ,

Розкладъ їзды поѣздôвъ зелѣзничихъ важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсля часу середньо-европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского.]

посп.	особ	приходять до Львова	посп.	особ.	вôдходять зô Львова
		День			**День**
	6·20	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·25	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	7·45	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пôдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова		6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Тернополя, Бродôвъ на Пôдзамче		6·43	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
	8·00	„ „ „ гол. дворець	8·30		„ Кракова, Любачева, Ярослава, Вѣдня
	8·15	„ Сокаля, Равы руской (гол. двор.)		8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·15	„ Янова
	11·45	„ Ярослава, Любачева		9·25	„ Пôдволочискъ зъ гол. дворця
	11·55	„ Ицканъ, Станислав, Козовы		9·55	„ Черновець
	12·55	„ Янова на гол. дворець		9·42	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
1·35		„ Кракова, Вѣдня		—·—	„ Белзца, Равы, Любачева
	1·15	„ Сколього, Хирова, Калуша	1·35		„ Пôдволочискъ зъ гол. дворця
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина	2·08		„ „ „ Пôдзамча
2·20		„ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Кереметне
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабôвки
	5·40	„ „ „ Пôдзамче		—·—	„ Ярослава
	5·17	„ „ „ гол. дворець			
	6·00	„ Сокаля, Белзца, Любачева			
		Нôчь			**Нôчь**
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава	12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Орлова		4.15	„ Кракова, Хирова, Коросна
	8·12	„ Пôдволочискъ на Пôдзамче		6·10	„ Станиславова
	8·55	„ „ „ гол. дворець		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	9·45	„ „ „ Хирова		7·25	„ Сокаля, Равы руской
	10·—	„ Ицканъ, Пôдвысокого, Козовы		7.10	„ Тернополя зъ гол. дворця
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·33	„ „ „ Пôдзамча
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		9·12	„ Янова 1/10 до 30/4 1900 включно
	—·—	„ Ицканъ, Козовы, Пôдвысокого		10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·12	„ Пôдволоч. Бродôвъ, Кошчинець		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·30	„ „ „ на гол. дворець		11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ г. дворця
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·28	„ „ Грималова Пôдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нôчна числить ся вôдъ 6 годины вечеромъдо 6 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Краснцкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянъскои. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Даниляна.

Ч. 231 и 232. Львовъ, Пятница 13 (26) Жовтня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Ваторія ч. 24. Центральне бюро огологошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и напоминбесть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чвертъ року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Ваторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатаний вѣльный вѣдъ порта.

Неодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Отголошенія звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчного инсератового або ся мѣсце а на рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домовлені приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ числа.

Обчисленє силы галицкихъ жидовъ.

Вѣдъ недавна выходитъ у Львовѣ тиждневникъ Wschód, орґанъ жидовскихъ сіоністовъ. Въ ч. 3 зъ дня 19 с. м. читаемо статью п. заг. „Siły wyborcze żydów galicyjskich“, котра на пѣдставѣ статистичныхъ даїъ старає ся выказати, що жиды въ Галичинѣ могли бы власными силами выслати до Вѣдня около 10 послѣвъ, коли бы на пѣдставѣ програмы, вѣдповѣдной ихъ бажанямъ и цѣлямъ, схотѣли всѣ держати ся солідарно. Тѣлько-жь жиды каже авторъ статьѣ — здобувають ся на солідарность при выборахъ ажь въ остатній хвили, коли якійсь отвертый антісеміть має выгляды стати посломъ; врештѣ уважають себе лише за язычокъ, котрый перехилює вагу на сторону Полякѣвъ або Русинѣвъ, и гадають, що лише на тій пѣдставѣ можуть щось выторгувати для себе. Але се поглядъ хибный: „язычокъ“ взагалѣ не має значѣня, бо звычайно перехиляє ся туды, де бѣльшій тягарь, а по зваженю разомъ зъ цѣлою вагою (значить, выборцями) тратить значѣнє. Або жиды самі про себе мають силу таку, що могли бы выбрати свого посла, то въ такѣмъ разѣ можуть мати рацію також и комбінаціи зъ иншими сторонництвами; або они не мають такой силы, а тогдѣ нехай лѣпше не творить ся до выборѣвъ та полишать ихъ тымъ „нечистымъ духамъ“, що доси робили на нихъ брудні интересы.

Переходячи поодинокій курій выборчій, указує авторъ статьѣ насамперед на велику посѣлость, яка остає въ рукахъ жидовскихъ. Жиды, що мають бѣльше якъ по 1000 морґѣвъ землѣ, мають въ своихъ рукахъ 12·39% всей посѣлости табулярной въ Галичинѣ, а 13·26% табулярной посѣлости приватной (такихъ, що мають менше нѣжь по 1000 морґѣвъ, а всего 729 жидовъ, а ихъ посѣлость выносить лише 1·48% загальной посѣлости табулярной). На пѣдставѣ сего стану рѣчи належалось бы жидамъ зъ великой посѣлости найменше два, а по слушности навѣть и три мандаты до державной рады. Але ходить не о те, що имъ належить ся, а о те, що могуть здобути. Отже що найменше можуть жиды выбрати свого посла въ округѣ Стрый-Долина, маючи въ Стрыю 68·86%, а въ Долинѣ 84·6% приватной посѣлости табулярной. Але и въ 4 иншихъ округахъ можуть важити при выборахъ, и такъ: въ Золочевѣ-Бродахъ, маючи въ Бродахъ 29·21% приватной посѣлости табулярной; въ Старѣмъ Самборѣ-Самборѣ-Дрогобичи, маючи въ Дрогобичи 30·02%, а въ Старѣмъ Самборѣ около 20%, въ Рашевѣ-Кольбушовѣй-Нижу-Ропчицахъ, де мають около 20%, а вкѣнци въ Тернополи-Скалатѣ-Теребовли, до тежь мають около 20% табулярной землѣ въ своихъ рукахъ.

Такъ само обчислює авторъ статьѣ мѣску курію и показує, що жиды могли бы выбрати свого посла зъ мѣстъ Бродовъ Золочева, Коломыи-Снятина-Бучача, Тернополя-Бережанъ и Станиславова Тисьменицѣ. Поважне число мають жиды въ округахъ мѣстъ Рашева-Ярослава, Тарнова-Бохнѣ и Самбора-Стрыя-Дрогобича. Такимъ чиномъ могли бы жиды выбрати зъ мѣстъ 4—5 послѣвъ. Зъ трехъ палатъ торговельныхъ жиды и доси выбирали своихъ послѣвъ. Въ сѣльскихъ округахъ число жидовъ-хлѣборобовъ є цѣлкомъ незначне. Въ загальной курій жиды мають 14% голосовъ, отже мали бы право до двохъ мандатовъ. Найсильнѣйшій они є у Львовѣ (35·39%) и въ Краковѣ (30·19%); дальше въ округѣ Броды-Жовква-Сокаль (15·2%), Борщевъ-Чорткѣвъ-Гусятинъ (14·61%), Станиславовъ-Бучачь (14·2%), Коломыя-Надворна (13·66%), Тернополь-Золочевъ-Бережаны (13·18%), Стрый-Долина-Калушь и Перемышль-Самборъ-Дрогобичь мають жидовъ по 12%, Рашевъ-Ропчицѣ-Тарнобжеґъ 10·33%, Ярославъ-Городокъ, Снятынъ-Ясло и Тарновъ-Бохня 9—10% Вадовицѣ-Бяла, Новый Санчь-Новый Торґъ 5—5·4%.

Выходить зъ того обчисленя, що жиды власными силами, безъ нѣчиєй ласки могли бы выбрати двохъ послѣвъ зъ бѣльшой посѣлости, 4—5 зъ мѣстъ, 3 зъ торговельныхъ палатъ и 1 зъ загальной курій, — значить около 10 послѣвъ. Такій клюбъ разомъ зъ жидовскими послами зъ по-за Галичины мѣгъ бы вже стати поважною обороною интересовъ „жидовского народу“. До тыхъ выводовъ скажемо изъ своей стороны лише те, що жиды, коли бы пѣшли за радою автора статьѣ, про котру отсе говоримо, у всякѣмъ разѣ заняли бы симпатичнѣйше и достойнѣйше становище, нѣжь занимають его теперь, коли при всякихъ выборахъ служать лише за наганячѣвъ та пѣдле оруде въ рукахъ верховодячой въ краю кліки.

Зъ руху выборчого въ краю.

Засѣданє (шпрутого) Народного Комітета відбуде ся дня 1. (н. ст.) падолиста о 10-ій годинѣ перед-полуднем в сали Руской Бесѣди у Львовѣ, ринок 10, I. Явити мають, окрім членів Комітета, організатори і мужі довіря, взглядно делеґати зі всїх повітів. Кождий політичний повіт мусить бути що найменше одною особою заступлений. Делеґати мають виказати ся легітимациєю від організациї повітової, взглядно від мужа довіря. — *Юл. Романчук. Др. Евг. Оларкевичь.*

Зъ Тернополя 24/X. 1900:

Въ повѣтахъ нашого выборчого округа вѣдбуваютъ ся теперь передвыборчій збори въ поодинокихъ громадахъ, на котрыхъ народный кандидатъ В. Будзиновскій розвиває свою програму. Всѣ збори, на котрыхъ доси представивъ ся нашъ кандидатъ безъ выняткy кѣнчили ся одноголоснымъ поставленемъ его кандидатуры. Окрѣмъ численныхъ громадскихъ зборовъ, вѣдбули ся два загальнѣйшій вѣча, а то именно въ Качановцѣ, мазурскѣмъ селѣ коло Пѣдволочискъ и въ Микулинцяхъ. Въ Качановцѣ зібрало ся надъ 600 выборцѣвъ зъ мѣсця и доохрестныхъ сѣлъ. Були се головно Мазурѣ и Русины-латинники. Кандидатъ на сій збори не явивъ ся, бо бувъ занятый въ нашѣмъ мѣсци. Всѣ бесѣдники промовляли за кандидатурою Будзиновского; противъ нея не выступавъ нѣхто. Голосованя надъ кандидатурою не було, бо зібраній хотѣли передъ тымъ лично познакомити ся въ кандидатомъ. Скѣнчило ся на тѣмъ, що порѣшено въ найблизшу недѣлю збити ся ще разъ, а до кандидата выслано письмо зъ просьбою, абы явивъ ся на сихъ зборахъ.

Въ понедѣлокъ вѣдбуло ся вѣче въ Микулинцяхъ. Величезный заѣздъ „Паньского дому“, заповнивъ ся по край людьми. По промовѣ п. В. Загайкевича и кандидата, котрый вѣдповѣдавъ на численій интерпеляциї зібраныхъ и давъ вдоволяючу вѣдповѣдь на всякій запытана, ухвалено одноголосно кандидатуру В. Будзиновского.

По вѣчу, члены рускои мѣщаньскои читальнѣ угостили сердечно кандидата и прибувшихъ зъ нимъ товаришѣвъ. Зъ Микулинець о. Є. Цѣрковскій и п. В. Загайкевичь поѣхали ще до Чарторыѣ, де въ ночи вѣдбули ся передвыборчій збори, и де такожь ухвалено ту саму кандидатуру.

Бувшій посолъ, д-ръ Гладишовскій бачучи, що его кандидатура серіозно захитана, зачавъ такожь „аґітувати“, хочь его патронъ, п. староста заборонивъ всяку аґітацію. И д-ръ Гладишовскій ѣздить теперь вѣдъ села до села! Правительственный кандидатъ дає знати вѣйтови, що приѣде до села, складає имъ ad captandam benevolentiam предовге „ушановане“, а вѣдтакъ передъ кільканацятьми людьми уряджує політичну балачку. Люде слухають и по найбѣльшой части не перечать ся зъ нимъ, бо кожде слово критики, страшно бентежить правительственного кандидата и вѣнъ тратить психічну рѣвновагу. Часами однакъ, коли людямъ за богато, сей, або той не втерпить и стане критикувати дѣяльность б. посла. Тогдѣ катастрофа готова. Тогдѣ кѣнчить ся такъ, якъ примѣромъ вчера скѣнчило ся въ Глубочку великомъ. Люде счесали пана кандидата, а вѣнъ въ найбѣльшой пасіи, не ждучи на закѣнчене збору, зъ трикратнымъ „почтеніємъ“ спасъ ся бѣгствомъ.

Мимо того, въ округѣ говорять лише про дѣ рускій кандидатуры: правительственну д-ра Гладишовского и народну Будзиновского, орґанъ гр. Пінїньского Gazeta Narodowa а за нею инші польскі дневники донесли були о кандидатурѣ о. Чубатого, котрого нѣбы то ставлять Русины. Згадувано навѣть про кандидатуру тернопѣльского пароха о. Громницкого. Жерело сихъ поголосокъ таке: при

Вражѣнє зъ подорожи на выставу въ Парижи.

I.

Вечеромъ о годинѣ 9·45 рушивъ поспѣшный потягъ зъ центрального двѣрця въ Базилеи и забравъ насъ зъ собою до Парижа. Хвала Богу, що мы вже въ ваґонѣ, подумавъ я собѣ, занявши мѣсце. А то тамъ на двѣрци така метушня, такій стовкъ и такій заколотъ, що сохрани Господи. До того ще й цѣлый базилейскій дворець якійсь такій нечистый, нехарный, обдрапаный, що ще гѣрше выглядає, чимъ бувшій дворець львѣвскій.

Потягъ летѣвъ стрѣлою такъ, що мы й не счули ся, якъ вже о годинѣ 6·30 рано станули въ Парижи на двѣрци Gare de l' Est. Скорый и рѣвномѣрный бѣгъ потягу уколысавъ до сну, котрому сприяли и иншій обставины. Въ купе II. класы — третои при тѣмъ потягу не було — було тѣлько 5 особъ помимо того, що на двѣрци видно було страшно много пасажирѣвъ и що тогдѣ власне ѣхала на выставу парискy компанія італійскихъ студентѣвъ въ числѣ надъ 200 особъ. Видно, зелѣзничій заряды въ захѣдныхъ краяхъ не щадять такъ ваґонѣвъ, якъ въ нашій Галичинѣ, де саме по поворотѣ зъ Парижа лучило ся менѣ ѣхати поспѣшнымъ потягомъ зъ Львова до Красного въ такѣмъ стиску, що въ ваґонѣ вымѣренѣмъ на 30 особъ ѣхало особъ 35, въ котрыхъ 5 особъ, розумѣє ся, мусѣло стояти.

Вѣдтакъ и нашими зарядженями подбано тамъ про выгоду подорожныхъ. Тамъ вамъ не влѣзе до купе кондукторъ за білетами и не буде васъ будити, коли вы спите. Коли васъ разъ пущено за білетомъ на перонъ, то вже о білетъ другій разъ не будуть васъ непокоити подѣбно, якъ се також дѣє ся на локальныхъ зелѣзницяхъ у Вѣдни. Рѣдко коли тамъ вѣдбуває ся контроля и то хиба радше за тымъ, чи хто не сѣвъ случайно до вышой класы, чимъ білетъ купивъ.

А коли приѣхали мы на французку границю до Дель, де находить ся комора француска, то урядникъ прийшовъ до купе, запытавъ ся чемно, чи нема чого до оплаты, и выйшовъ. Якже-жь инакше поступають на нѣмецкій коморѣ н. пр. въ Аэрікуръ зъ тыми, що ѣдуть зъ Франціи. Ото казано намъ хоть бы найменшій клунокъ нести до цлового уряду, розвязувано всѣ пакунки, розбивано пакли, перевертано всьо зъ коренемъ и стягано грубе цло. Вѣдъ мене, примѣромъ, выдерто за дѣ маленкій забавочки — памятки бронзовій зъ выставы дѣ марки.

Може бути, що французкій урядники на коморѣ и на зелѣзницяхъ мали наказъ, якъ разъ въ сѣмъ роцѣ найчемнѣйше и найприв'ятнѣйше обходити ся зъ подорожными, однакъ, хоть бы и такъ було, то все таки велика чемность и людяне поведене французскихъ урядниковъ, кондукторовъ, поліціянтовъ вѣдбивало яскраво вѣдъ поступованя тыхъ же въ Нѣмеччинѣ, именно въ полудневыхъ провінціяхъ. Сій останній поводять ся зъ публикою за мало привѣтно, майже шорстко, що признають самій Нѣмцѣ. Ся шорсткость и непривѣтливость урядниковъ въ Нѣмеччинѣ мусить мати десь свій взорець. Вже заразъ видно змѣну въ тѣмъ взглядѣ, скоро переѣде ся въ Сімбахъ границю и стане ся на австрійскій територіи. Ту въ Сімбахъ на коморѣ поводивъ ся урядникъ дѣйстно зъ вышуканою чемностю и елеґанциею.

Певно кождому, що першій разъ ѣхавъ до Парижа, мусѣло ставати ся якось нѣяково, коли наближавъ ся вже до самого мѣста, бо думавъ собѣ: Коли на такихъ двѣрцяхъ, якъ вѣденьскій а ще бѣльше базилейскій, панує така нечувана стовкотня и замѣшане, що-жь то доперва мусить дѣяти ся на велѣзничѣмъ двѣрци въ Парижи. Тымчасомъ той цѣлый неспокій зовсѣмъ щезъ, коли мы высѣли зъ ваґону на широкій ошкленый перонъ парискій. Всюды взорценый ладъ и спокій. Пакерѣвъ, який громадно снують ся по нашихъ перонахъ и тымъ ще збѣльшують замѣшане, якось ту рѣдко видко. Кождый подорожный чи подорожна бере ту самъ свои клунки ручій и спокійно непоспиханый и непоштуркованый выходить брамою, що на нѣй написано: Sortie.

Рѣвножь при выѣздѣ зъ Парижа мусить кождому подобати ся то уладжене, яке находить ся на парискѣмъ двѣрци. Выходишь собѣ на перонъ и на перонѣ при турнікетѣ показуєшь білетъ ѣзды урядникамъ, що тамъ сидять. Перейшовши черезъ турнікетъ, станешь передъ довгимъ рядомъ (надъ 20) потягѣвъ, уставленыхъ побѣчь себе своими кѣнцями до тебе. Идешь вздовжь того ряду и шукаешь, котрый зъ тыхъ потягѣвъ вѣдходить н. пр. до Штрасбурґа; заразомъ на тій самій таблици, на котрій написаный напрямъ потягу, найдешь також означену годину и мінуту, въ якій найблизшій вѣдъѣздъ наступить. Такъ отже подорожный не потребує бояти ся, щобы не сѣвъ не до свого, властивого потягу.

Таке саме уладжене можна видѣти також на двѣрци въ Монаховѣ. Оно безперечно лучше и выгѣднѣйше, чимъ н. пр. въ Карльсруге, або Ґіттельдорфъ-Ґаккінґъ пѣдъ Вѣднемъ, або въ Краковѣ, де-то до розманитыхъ перонѣвъ треба переходити пѣдземными коритарами то въ-низъ то въ-гору.

Ще одну добру сторону порядкѣвъ на захѣдныхъ зелѣзницяхъ треба пѣднести. Коли прийдешь до потягу, не потребуешь бѣгати за кондукторомъ и просити его, щобы тобѣ се або то купе отворивъ. Тамъ найдешь всѣ ваґоны — безъ нѣякои резервы — наостижь поотвираній: сѣдай, де тобѣ завгодно. А въ Швайцаріи, бодай на проеторонн мѣжь Констанцією а Шафузою, то отвиране ваґонѣвъ навѣть на малыхъ стаціяхъ доходить до пересады. Заки ще потягъ въѣхавъ на стацію, а вже кондукторъ бѣжить вздовжь и насамперед вѣдмыкає замки дверей, а коли потягъ вже станувъ, тодѣ кондукторъ зновъ бѣжить и отвирає всѣ двери. Робить то дуже скоро и зручно. Дѣє ся то въ — млѣ ока. Ты чуешь тѣлько: трасъ, трасъ, трасъ, а а вѣдтакъ fahrrt и знову вже ѣдешь, а кондукторъ середъ ѣзды замыкає дверѣ.

Не менчій ладъ, якъ на парискѣмъ перонѣ, найдешь також на майданѣ передъ двѣрцемъ, де стоять фіакры. Взорценый спокій, порядокъ и тихо.

Мы взяли одного, заявляючи ему, що беремо его на годину. Такъ найлучше, хотячи омминути непорозумѣня що-до таксы. За годину ѣзды въ день платить ся за всѣ особы 2 франки. Вѣдтакъ я сказавъ фіакрови адресу готелю, до котрого мали мы заѣхати, и гайда.

Мы выѣхали на широкій бульвары de Strasbourg, de Sébastopol, du Palais, Saint Michel, а вѣдтакъ попри Люксембурскій огородъ на rue du Montparnasse до готелю Jules César, до котрого за починомъ д-ра Сѣменовича заѣздили Гусины. За 5 франкѣвъ денно дѣстали мы дѣсять обширный покій на 2 поверхъ на дѣ особы, хорошо умебльованый и прибраный зеркалами та ковериями. Певно

Маса до пѣдлогъ, лякеръ до пѣдлогъ, воскова маса, восковій цеголки найдешевше въ гандлю В. ЧОППА Львѣвъ, ул. Жовкѣвска ч. 2.

легальности выборовъ, кандидатура д-ра Гладишовского не має ниякихъ найменшихъ выглядовъ, бо за Будзиновскимъ заявили ся всѣ селяне и цѣле руске духовенство. Повѣтовій правительства нашого округа стоять однакъ на тѣмъ, що „Будзиновского не можь впустити до парляменту бодъ нѣякимъ условемъ". Абы „загроженого ладу суспольного" не треба було ратувати насильствами, конечный в такій кандидатъ, на котрого згодила бы ся часть „больше умѣркованыхъ" независимыхъ выборцевъ. Однымъ словомъ, коли вже не дасть ся переперти польскій шляхтичъ, анѣ навѣть правительственный Русинъ, треба подпирати „менше небезпечного" опозиційного Русина. Такимъ кандидатомъ, котрый добобравъ бы Будзиновскому голосы священиковъ и тыхъ выборцевъ, що идуть за священиками бувъ бы по думцѣ правительства поважный въ повѣтѣ старецъ, о. Чубатый. Якихъ 50 до 70 независимыхъ голосовъ, плюсъ хрунъ и вірелисты, уратувало бы округъ водъ „революціонера". Гадаючи, що о. Чубатый злакомить ся на мандатъ, тернопольскій староста просивъ его, абы зголосивъ свою кандидатуру, Gazeta Narodowa вже именувала его кандидатомъ а инші дневники розголосили се urbi et orbi.

Тымчасомъ о. Чубатый, коли справа стала ся бути голосною и зачала робити мѣжь выборцями замѣшане, приславъ до выборчого комітету въ Тернополи письменну заяву, що ему анѣ не сниться ся кандувати и просивъ, абы сю его заяву подати до прилюдной вѣдомости. Такъ само въ поголоскахъ о кандидатурѣ о. Громницкого нема нѣ макового зерна правды. Доси въ IV. курій стоять лише двѣ кандидатуры: чисто правительственна кандидатура д-ра Гладишовского и чисто народна независима кандидатура В. Будзиновского.

Про выборчій рухъ сказати мусимо, що вонъ не є такій живый, якъ въ р. 1897 и при доповняючихъ выборахъ 1898 роцѣ. Потѣшаюче є лише се, що бодай до сей поры, мѣжь селяньствомъ а духовенствомъ нема того антагонізму, якій бувъ при послѣднихъ доповняючихъ выборахъ.

Невесела лишь ся обставина, що о скольконебудь якійсь рухъ, ініціаторами и участниками его суть майже выключно селяне, бо въ дотеперѣшныхъ передвыборчихъ зборахъ по громадахъ въ интелігенціи брали живу участь лише о. Цурковскій зъ Настасова и В. Загайкевичъ зъ Тернополя. Сѣльска интелігенція, т. є. священики, бодай въ приватныхъ зносинахъ зъ громадянами стараютъ ся вплынути на результатъ выборовъ, але мѣска интелігенція, тернопольскій Русины роблять враженє, такихъ, котрій ще нѣчогобезпечно не знаютъ, що парляментъ розвязаный, що выборы розписанѣ. Що дѣе ся за рогачкою мѣста, того майже нѣякій Русинъ зъ Тернополя не знае. Се оказуе, що интелігенція нашихъ мѣстъ подъ політичнымъ взглядомъ — зводить ся, не лишь не бере участи въ політичномъ житю нашого народу, але навѣть интересуе ся нимъ менше, якъ хіньского войною!

——

Зъ Калуша.

Дня 19 жовтня по-полудни воббули въ Калуши зборы ширшого повѣтового комітета выборчого. Передъ полуднемъ мали самій священики свою нараду, дуже оживлену а навѣть часами бурливу. На зборы комітета явило ся 26 членовъ на 62; багато селянъ не прибуло зъ причины пильныхъ роботъ въ поли, а декотрій и знеохочений незгодою интелігенціи, позаякъ москвофілы зъ партійной завзятости противлять ся кандидатурѣ п. Романчука, хотя розважнѣйшій зъ нихъ признаютъ, що она супротивъ польско-правительственной кандидатуры п. Каратницкого єдино есть можлива, основуючись на довѣрю и симпатіи народа. На ту вузко-партійну політику й рахуе противна сторона та голосить, що выборъ п. Каратницкого есть запевненый, бо за нимъ будуть и декотрій москвофілы въ калускомъ та долиньскомъ повѣтѣ.

Зборы ширшого комітета мали на цѣли именно выборъ делегатовъ на зъѣздъ окружного комітета, котрый то зъѣздъ маe воббути ся въ Стрыю яко центральномъ мѣсци выбору посла зъ 5-ои курій. На делегатовъ вызначено двохъ народовцевъ, д-ра Коса и п. Корытовского, и двохъ москвофіловъ, оо. Козака и Сѣчиньского. О кандидатурахъ не рѣшано, лишаючи ce зъѣздови делегатовъ, лише переведено нараду и зроблено пробне голосованє. ОО. Козакъ, Сѣчиньскій и Крижановскій, пѣвець церковный Петровъ и емер. учитель Кушликъ промовляли противъ кандидатуры п. Романчука, длятого, що вонъ „розбивъ консолідацію"; за сею кандидатурою говорили пп. д-ръ Косъ, Корытовскій и мѣщанинъ зъ Войнилова Гаджаровскій. При пробномъ голосованю обявили ся що до 5-ои курій всѣ за кандидатурою д-ра Коса; що до 4-ои курій, то на п. Романчука пало 12 голосовъ (2 священиковъ, 2 свѣтскои интелігенціи и 8 мѣщанъ та селянъ), а 12 голосовъ пало на д-ра Антоневича (межи ними 7 священиковъ и 3 селянъ), 2 комітетовій вышли передъ голосованемъ.

(Показуе ся, що мы мали рацію, не довѣряючи щирости заявы москвофіловъ въ Стрыю при принятю кандидатуры о. Давидака дня 10 с. м. Що-жь скажуть на те и зроблять теперь народовцѣ стрыйского округа? И хто неуе „соглясіе? — Прим. редакціи.)

——

Якъ довѣдуемо ся, „краевый хлопскій выборчій комітетъ", на котрого чолѣ стоить п. Мих. Павликъ, скликавъ до Станиславова на д. 28 с. м. передвыборче вѣче, котре маe воббути ся въ театральной сали им. Монюшка о 1½ год. по полудни. На тѣмъ вѣчу мають явити ся кандидаты зъ IV. и V. курій станиславовского выборчого округа, щобы выголосити свои кандидатскій програмы.

——

Зъ Коломыи пишуть намъ:

Въ Коломыи зобрались дня 22 с. м. члены комітетовъ повѣту коломыйского, снятынского и косовского и д-ръ Т. Окуневскій яко вобпоручникъ комітету городеньского. Д-ръ Окуневскій оповѣстивъ, що скликаный нимъ зборъ въ Городенцѣ принявъ и ставляе на V. курію зголошену кандидатуру Ивана Сандуляка зъ Карлова — зъ застереженемъ згоды повѣту коломыйского. Вобпоручники комітетовъ зъ Косова и Снятына освѣдчилились рѣшучо противъ кандидатуры Сандуляка зъ причины, що она не маe нѣякихъ выглядовъ на успѣхъ. По всесторонной дискусіи ухвалено (всѣми голосами зъ вынятком голосу д-ра Окуневского) рѣшучо кандидувати на V. курію д-ра Окуневского и въ цѣли переведеня того выбору завязати окремый комітетъ выборчій зложеный зъ вобпоручниковъ обохъ комітетовъ коломыйского повѣту и по двохъ вобпоручниковъ зъ кождого повѣту судового, входячихъ въ округъ выборчій Коломыя Городенка - Снятынъ - Косовъ - Надворна - Богородчаны.

——

Зъ Подгаєччины:

Дня 29. с. м. воббудуть ся передвыборчій зборы въ Сосновѣ повѣту подгаецкого о год. 10-ій зъ рана, на котрій выборцевъ до численной участи запрашае ся. — *Комітетъ.*

——

Зъ Надворянщины: [*Увязненя пп. Королюка и Головки*].

Сконфісковано.

Пишу тутъ лишь про одинъ фактъ зъ надворняньского повѣту. Тамъ урядуе теперь управитель староства Корытовскій, що, бажаючи стати старостою, мостить собѣ до его дорогу махерствами и надуживанемъ власти при выборахъ. Сей панокъ нехтуе зовсѣмъ державній законы. Мимо сего, що вобъ часу розписаня выборовъ до дня выбору право дае повну свободу передвыборчихъ зборовъ, не хоче вонъ допустити въ своимъ повѣтѣ до нѣякихъ передвыборчихъ зборовъ. Всякій зборы розганяють жандармы. Послѣдній довѣрочній зборы зазначились арештованемъ двохъ селянъ зъ Чернѣева.

Вѣсть про се що пп. Королюкъ и Головка, два найчестнѣйшій и найдѣяльнѣйшій селяне зъ Чернѣева зостали арештованій за скликане зборовъ, перелетѣла скоро весь надворняньскій и станиславовскій повѣтъ та напознила серця всѣхъ гнѣвомъ и обуренемъ. Ще не заросла травою могила пок. Стасюка въ Чернѣевѣ, ще не погоились раны вобъ жандармскихъ багнетовъ, ще не засхла невинно пролята тодѣ кровь, а вже зновь поповнено актъ беззаконности на двохъ найлѣпшихъ селянахъ зъ того самого села: увязнено селянъ, Королюка и Головку за се, що смѣли скликати передвыборчій зборы. Увязнено всѣхъ 21 с. м., а до теперь еще сидять они въ слѣдчомъ арештѣ.

Рѣчь малась такъ: На день 21 с. м. скликано передвыборчій зборы до Волосова, на котрій зобйшла ся сила народа, однакъ жандарми розогнали людей багнетами, мотивуючи свой поступокъ недугами, що нѣбы то ширять ся въ селѣ. Розогнаній селяне удались до сусѣдного села Цуцилова, котрого войтъ на зборы позволивъ и записавъ ихъ, що въ селѣ нема недужихъ. Зобраній выбрали предсѣдателемъ зборовъ п. Королюка, а заступникомъ п. Головку, обохъ господарѣвъ зъ Чернѣева. Подчасъ нарадъ появивъ ся несподѣвано комісарь староства зъ жандармами. Вѣчевиковъ розогнано багнетами, а предсѣдателя и его заступника увязнено. Жандармерія зробила донесене до староства, котре однакъ не находило нѣякои вины, на арештованыхъ; самъ навѣть комісарь не бачивъ причины увязнени, тожь хотѣвъ обохъ вязнѣвъ выпустити, однакъ они сему спротивились бажаючи таки добитись справедливости. Тодѣ староство сфабрикувало собѣ донесене, зовсѣмъ неугодне аъ донесенемъ жандармовъ, одинокихъ свѣдковъ справы. На подставѣ сего донесени передано обохъ арештованыхъ повѣтовому судови въ Надворной, а сей вобславъ ихъ подъ ескортою до окружного суду въ Станиславовѣ, де они й доси въ слѣдчомъ арештѣ перебувають. Справою новыхъ сихъ мучениковъ за народну справу занявъ ся щиро д-ръ Евгенъ Левицкій, кандидатъ на IV. курію станиславовского округа, котрый въ тѣй справѣ вобнесъ ся телеграфічно до президента міністровъ д-ра Кербера. По увязненю пп. Королюка и Головки выдавъ Корытовскій заказъ передвыборчихъ зборовъ въ надворняньскомъ повѣтѣ, подаючи за причину сего панованє недугъ въ цѣломъ повѣтѣ.

Ю. Є. Олесницкій.

——

Зъ Глиняньского пишуть намъ:

До недавна було въ повѣтовъ золочівского и перемышляньского на IV. курію лише двохъ кандидатовъ Русиновъ: Танячкевичъ и д-ръ Давидовичъ, начальникъ суду въ Перемышлянахъ. За д-ромъ Давидовичемъ, щирымъ дорадникомъ селяньства въ справахъ правничихъ, стояли не только селяне зъ повѣту судового Перемышляньского, але и члены „powiatowego komitetu": Выбрановскій, Третеръ, Висневскій, Войціцкій и Фуксъ, та дали Давидовичеви слово чести, що кандидатуру его подпирати будуть. Дня 18. с. м. по засѣданю komitetu centralnego, коли освѣдчивъ Вайзеръ зъ Сасова, що кандидовати не хоче, подпявъ ся кандидатувати въ IV. курій тутешного округа Аполінарій Яворскій, президесъ кола польского. Войты, урядуючи по 7—8 лѣтъ въ наслѣдокъ неполагоджены протестовъ, пробѣцяли попирати Яворского. Всѣ цѣкавій, чи розважесь powiatowy komitet narodowy чи може и дальше попирати буде д-ра Давидовича, котрый на выпадокъ тѣснѣйшого выбору прирѣкъ порадити своимъ выборцямъ вобддати голосы на о. Танячкевича. Організаціи народнои въ повѣтѣ перемышляньскомъ доси нема и при такомъ недбальствѣ рускомъ може дуже легко выйти Яворскій на глумъ не только Руснямъ, але и Полякамъ демократамъ.

Селянинъ.

——

Зъ Сянока достали мы до оголошеня отею вобозву:

Мы ниже подписаній яко члены Центрального Комітету выборчого на IV и V курію округовъ: Сянокъ-Лѣсько-Березовъ и Сянокъ-Лѣсько-Березовъ - Коросно - Ясло - Добромиль-Старый-Самборъ зъ порученя зборовъ мужевъ довѣря, воббувшихъ ся въ Сяноцѣ дня 19-ого жовтня 1900, маемо честь подати до прилюдной вѣдомости патріотовъ въ районѣ выше наведеныхъ округовъ, що дня 1-го н. ст. падолиста 1900 о годинѣ 11-ій передъ полуднемъ воббуде ся въ Сяноцѣ въ салѣ мѣйскій т. зв. „Рамеровцѣ" загально всенародне передвыборче вѣче, а то въ цѣли остаточного поставлена кандидатовъ на пословъ зъ выше реченыхъ курій.

Заразомъ повѣдомляемо, що намѣряючій кандидувати повинній свою кандидатуру передъ тымъ устно або письменно зголосити до предсѣдателя „Сяноцкои Народнои Рады" о. Теофиля Калужняцкого въ Загорю п. Іосо, а въ самъ день вѣча лично представитись вѣчевому зобраню и выголосити свое політичне вѣроисповѣдане.

Маемо надѣю, що всѣ ревній Патріоты такъ зъ посередъ интелігенціи и зъ посередъ мѣщанъ и селянъ громадно являть ся на скликаномъ нами вѣчу и тымъ самымъ дадуть доказъ що имъ лежить на серцю такъ важна справа, якою есть выборъ пословъ до державнои рады.

А за тѣмъ Братя до побаченя въ Сяноцѣ!!

Вобдъ Центрального Комітету выборчого на IV и V курію Сянокъ дня 24-го жовтня 1900.

О. Теофиль Калужняцкій, о. Омелянъ Константиновичъ, д-ръ Иванъ Струтыньскій, о. Петро Тустановичъ, о. Василь Мысыкъ, о. Григорій Пержило.

——

Вобдъ Радимна:

Вѣче въ Ляшкахъ воббуде ся въ недѣлю 28. жовтня о годинѣ 2½ пополудни въ стодолѣ ч. господаря Дмитра Сухого. На вѣчу симъ явить ся и нашъ кандидатъ д-ръ Стахура. Братя селяне зъ Радимняньского повѣту, явѣть ся численно на вѣчу! — Вобдъ Комітету: *Подохинській, Гоцкій, Ренко, Бігосъ, Сухій.*

——

Отсе спростованє достали мы до оголошеня:

Вычитавъ я въ „Галичанинѣ", що я належу до комітету, котрый поставивъ кандидатуру Вп. п. Александра Барвѣньского на посла до державнои рады зъ IV. курій округа выборчого Броды-Камѣнка. Симъ заявляю, що я не належу до жадного комітету выборчого. — *Корнилъ Мосевичъ*, гр. кат. парохъ въ Гаяхъ старобродскихъ.

у Львовѣ подчасъ выставы за таку цѣну бувъ бы такого не достався.

Яке-жь перше враженє зробивъ Парижъ, коли до него въѣхало ся? Ото таке, яке роблять взагалѣ широкій та довгій улицѣ въ великихъ мѣстахъ, хиба въ тою рѣзницею, що въ Парижи дещо а именно бульвары то враженє роблять приятнѣйшимъ. Тій бульвары — по перше — тягнуть ся простою — простѣсенькою лінією далеко — далеко и подаютъ ѣдучому далекосяглу перспективу, а по друге — они, маючи по обохъ бокахъ широкій алеѣ зъ деревъ, тымъ самымъ суть приятній для ока. Се власно є характеристичне у парискихъ бульваровъ.

Коли мы ѣхали, бувъ се часъ ранѣшній мѣжь 6½ а 7½ годиною. Руху видно було тодѣ на бульварахъ мало, бо Парижаны выходять доперва около 8 годины на мѣсто. Длятого-то и склепы вобмыкають ся доперва о тій порѣ; бо й снѣдати не можна достати вчаснѣйше, бо кавярнѣ, молочарнѣ и т. д. до тои поры позапираній. Не рухъ отже, але два предовгій ряды каменниць видѣли мы, якъ тягнули ся по обохъ бокахъ бульвару, по найбольшой части пятиповерховій, на одинъ способъ збудованій, зъ довгими галеріями поподъ пятый поверхъ, мало прикрашеній а заосмотреній вокониницями коло кождого вокна водъ долу ажь до горы. Тій вокониницѣ, очевидно, служать передовсѣмъ до охороны проти дѣланя сонця. Того рода вокониницѣ бачити можна й въ Швайцарін, всюды на зелено помальованій.

Коли отже рано видно въ Парижи слабый рухъ, то зато около 10 годины передъ полуднемъ той рухъ начинае замагати ся, именно коло стацій трамваєвъ електричныхъ, конныхъ и омнібусовъ. Щобы мочи поѣхати, треба сейчасъ, прийшовши, на стацію взяти карту першенства, бо хто маe ближше число на картѣ, той борше поѣде. Бо до трамваю анѣ омнібусу не возьме подъ нѣякимъ условемъ больше особъ, якъ приписано. Длятого часомъ и зъ картою першенства треба чекати въ чверть годины, заки достане ся мѣсце.

Той рухъ взмагае ся ще больше по полудни около 4 годины. Въ недѣлѣ же о тій порѣ прибирае той такій розмѣры, що вѣрне выображенє о нѣмъ може мати лише той, хто его видѣвъ на власній очи. Коли стати, примѣромъ, при Avenue de champs élysées тамъ, де она впадае на площу de la Concorde — а при тій площи саме находить ся головна входова брама на выставу — то видно безперервный ланцухъ фіакровъ и повозовъ, що ѣдуть згаданою улицею. Щобы отже дати безчисленнымъ масамъ пѣшого народу можность перейти черезъ улицю на другу сторону, то поліцай, стаючи середъ улицѣ, подносить лѣсочку и дае нею знакъ, щобы фіакры и повозы задержали ся. Коли одна маса пѣшоходовъ перейшла, пускае тодѣ поліцай фіакровъ, а по кількохъ хвилях знову задержуе, щобы дати перейти свѣжимъ масамъ народу. Ту мимоходомъ не завадить сказати, що, хотяй въ недѣлѣ бувае такъ великій здвигъ народа, що мовь рѣка плыве на выставу, то мимо того въ входовій брамѣ на выставу есть зовсѣмъ свободно, есть зовсѣмъ безъ стиску. Се дѣе ся тому, що, по перше, въ недѣлѣ отвирають всѣ турнікеты въ числѣ 58, а по друге, Французы суть дуже уважній и чемній; хотьбы то було въ найбольшихъ згромадженяхъ, то они все стараютъ ся задержати приличну вобстань одинъ вобдъ другого и не будуть анѣ тиснути ся анѣ пхати ся. Такъ чемного народа пошукати.

(*Конецъ буде.*)

Смерть реформатора аґрікультуры.

Передъ кількома тыжднями вмеръ въ Англіи одинъ зъ найбольшихъ людей сучасной

Англіи, 85-лѣтный старець Джонъ Левісъ (Laves).

Зъ его именемъ вяже ся безмѣрный переворотъ въ управѣ рѳлѣ, бо вѳнъ бувъ першимъ, що теоретично умотивувавъ та практично перезѣвъ новочасну рѳльничу господарку изъ штучными навозами.

Майже дитиною будучи, одѣдичивъ вѳнъ заможну фарму недалеко Лондона. Яко слухачь оксфордскою университету студіювавъ хемію зъ ясным замѣромъ приложити ви до рѳльництва. Практичне примѣнене своихъ выснокѳвъ перевѣвъ вперве на своихъ добрахъ, та поббчь штучного навожування завѣвъ плодозмѣнъ, меліорацію сѣножатій и и неужитковъ, дренованѣ, штучне наводнюване и т. и.

Бажаючи розповсюдинти свои реформы заложивъ фабрику штучныхъ навозѳвъ, а зъ другого боку численными монографіями та статями популяризувавъ свои дослѣды помѣжь загаломъ англійскихъ рѳльниковъ. Агітувавъ зъ чисто англійскимъ завзятемъ. Заложивъ агрономічне бюро, що мало на цѣли оголошувати рѳкъ-рѳчно справоздане о продукціи пшеницѣ, а въ 1843 роцѣ на еиблку зъ хемикомъ д-ромъ Джільбертомъ розширивъ свою фабрику такъ, що вона не тѳлько заспокоювала потребы всего англійского рѳльництва, але и стала фабрикувати на експортъ.

Жива его агітація не остигла безъ наслѣдковъ. Вона выкликала просто революцію въ рѳльництвѣ. Выдатность рѳлѣ пѳднесла ся такъ, що коли давнѣйша выносила на акрѣ 26 кѳрцѣвъ, теперь сягае 42 и бѳльше кѳрцѣвъ. Господарка безъ штучныхъ навозѳвъ теперь въ Англіи щось немыслиме. Та не тѳлько въ Англіи, але и въ краяхъ континенту та за океаномъ штучнѣ навозы выпираютъ крокъ за крокомъ товарячій навѳзъ и загаломъ господарка стае чимъ-разъ бѳльше поступовою и интензивною. Тому недаромъ старого Левіса обсыпувано зѳ всѣхъ бокѳвъ ознаками почести и вдяки. Золотѣ медалѣ, найвысшѣ нагороды научныхъ товариствъ и правительствъ, а вкѳнци надане ему титулу барона — все те свѣдчило о популярности реформатора агрономіи. Умираючи патріархъ рѳльництва записавъ капіталъ 100 тысячь фунтѳвъ штерлінгѳвъ и часть своихъ дѳбръ на дальше ведене дослѣдѳвъ на поли агрономічнои хеміи.

Та годить ся завважати, що зъ цѣлои працѣ Левіса найменче скористали таки его земляки — головнѣ-жь користи потягли чужинцѣ та неразъ зъужиткували его дослѣды на некорысть англійского рѳльництва. Бо-жь звѣстна рѣчь, що само англійске рѳльництво нѣякъ не змогло бы выжывити населеня Великои Британіи. Тому и доконечный е заграничный довѳзъ зѳбжа. Та такій довѳзъ робить такъ велику конкуренцію англійскому рѳльництву, що воно мусѣло упасти. Продукція зѳбжа въ Америцѣ, Россіи, Єгиптѣ, Индіи а послѣдными роками въ Аргентинѣ и Австраліи дешева до того степеня, що англійскій продуцентъ, котрый не може вести рабунковои господарки на способъ згаданыхъ краѣвъ и оплачуе высоко робітника, нѣякъ не устоить ся на найблизшѳмъ навѣть зѳбжевѳмъ лондоньскѳмъ торзѣ, бо заграничне зѳбже, мимо транспорту черезъ море, все буде танше.

Вправдѣ англійскій рѳльники — а треба тямити, що се е самій бѳльшій посѣдачѣ, бо дрѳбна посѣлость загинула въ Англіи ще въ XVII. и XVIII. столѣтю — отже сѣ ляндльорды та фармеры думали закономъ о зѳбжевыхъ цлахъ спинити и ослабити конкуренцію чужинцѣвъ. Але поражаюча бѳльшѳсть англійского населеня е промыслова и вона станула до борбы за вольною торговлею зѳбжемъ и за скасованемъ цла на заграничне зкѳже. Ся борба — то одна зъ найважнѣйшихъ подѣй, ний страсли Англію въ XIX. вѣцѣ. Якъ звѣстно, борба була завтра завзята, просто скажена. Ляндльорды и фармеры боронили цла зъ отчайдушнымъ завзятемъ, міліоны-жь народу бурили ся та сыпали грѳзнѣ проклоны на головы „вызыскувачѣвъ, що хочуть зѳбивати грошѣ на голодѣ и нуждѣ народу“. Дѳйшло до розрухѳвъ; Англіи загрозила — революція и зѳбжевѣ цла мусѣли упасти. Зи ними впало и англійске рѳльництво рѣдко хто изъ великобританьского населеня ѣсть теперь хлѣбъ, ародженый рѳдною землею. Орнѣ поля замѣнено на пасовиска, де выпасають ся міліоновѣ стада мериносѳвъ або тучныхъ коровъ, що при малыхъ вкладахъ рентуе ся о много лѣпше вѳдъ властивого рѳльництва.

Та послѣдными лѣтами настае звѳльна реакція. Загранична продукція зачинае дорожѣти, а тымъ способомъ и англійскому рѳльництву облекшуе ся конкуренція. До того найновѣйша агрономія пѳднесла до нечувaного степеня выдайность англійскои земли — и недалекій часъ, а англійскій фармеръ и льордъ знова стане продукувати зѳбже.

Переглядъ політичный.

На вчерашнѳмъ засѣданю ческого краевого Выдѣлу вѳдчитано повѣдомлене зѳ стороны правительства, що ческій Соймъ буде скликаный въ послѣдныхъ дняхъ с. р. въ цѣли залагодженя буджетовои провізоріи на р. 1901. Краевый выдѣлъ ухваливъ звернутись до правительства зъ просьбою, абы при тѳй нагодѣ мѳгъ бути ухваленый такожь остаточный буджетъ на слѣдуючій рѳкъ, противъ чого заявились нѣмецкій члены краевого Выдѣлу.

—

Зъ Петербурга доносять до Koeln Ztg., що панславістичнѣ круги вельми невдоволений изъ замѣру Австро-Угорщины будувати стратегічну зелѣзницю зъ Сераѣва до Митровичь. Россійске правительство не подѣляе мабуть погладѳвъ панславістѳвъ, признаючи, що будова сеи зелѣзницѣ выкликана выключно економічными интересами.

—

Льордъ Чемберленъ выголосивъ учера вечеромъ въ Fishmougershall бесѣду, въ котрѳй заявивъ, що англійскій нарѳдъ домагаесь остаточного зъединеня великобританьскои державы. Получене зъ кольоніями не значить зовсѣмъ, що Англія мае выступити ворожо супротивъ иншихъ народностій, противно, хоче жити въ пріязни зъ ними.

—

Въ Трансвалю ще не все успокоилось. Ген. French мавъ въ остатныхъ дняхъ численнѣ переправы зъ Бурами, въ котрыхъ понѣсъ чи-малѣ втраты, бо вѳнто ему 34 жовнѣрѳвъ. Не лучше пѳшло й иншимъ англійскимъ вѳддѣламъ, котрѣ сими днями стратили коло 50 жовнѣрѳвъ. Вѣденьскій Fremdenblatt доносить, що ажь до часу остаточного управильненя політичныхъ вѳдносинъ обохъ полудньо-африканьскихъ републикъ буде выславный одинъ урядникъ австро-угорского генерального конзуляту въ Капштадѣ для береженя интересѳвъ австро-угорскихъ пѳддаиыхъ. На разѣ займае сей урядъ теперѣшный віцеконзуль въ Капштадѣ, Піттнеръ.

—

Про англійско-нѣмецкій договоръ въ справѣ Хінъ петербургскѣ дневники розписують ся доволѣ неприхильно. Лишь „Петербургскій Вѣдомости“ твердять, що сей договоръ не звернены противъ Россіи. Се тверджене пѳдхопили лондоньскѣ газеты, котрѣ додають вѳдъ себе, що Россія годить ся вповнѣ на сю умону, що подѳбнѣ умовы мѣжь Нѣмеччиною и Англіею наступлять также що до иншихъ частій свѣта та що крѳмъ оголошеныхъ точокъ догору нѣякѣ тайнѣ не истнуютъ.

Мѣжь тымъ у Хінахъ йде далѣ „робота“. Хіньскій цѣсарь надѳславъ до італійского короля письмо зъ просьбою о розумѣне въ иншими державами въ справѣ усуненя трудностій та швидкого заключеня мира. Дата конференціи заступникѳвъ державъ зъ Лігунчаномъ и ки. Чіномъ ще не назначена. Деякѣ послы не одержали еще инструкцій въ сѣй справѣ, двохъ нема въ Пекінѣ, а одинъ, французскій заступникъ Pichon, мае бути хорый. Про его хоробу донѣсъ телеграфічно Лігунчанъ хіньскому послови въ Парижи, котрый повѣдомивъ про се Delcassé'ого и зажадавъ именованя иного заступника. Однакъ Delcassé не одержавъ доси вѳдъ самого Pichon'a нѣякои звѣстки, проте не вѣрить дуже Лігунчанови, а вѳдносить ся въ сѣй справѣ телеграфічно до самого Pichon'a. Зъ Вашінґтону доносять, що секретарь стану Гай выславъ до Конґера телеграму зъ зазывомъ, абы вѳнъ формально зажадавъ знесеня чуньіямену и занменованя хіньского міністра заграничныхъ справъ, котрый володѣвъ бы бодай одною зъ европейскихъ мовъ. Союзнѣ державы згодять ся мабуть на англійско-нѣмецкій договоръ зъ выѣмкомъ третьои точки, въ котрѣй мова про поступоване Англіи в Нѣмеччины на выпадокъ, коли бъ котра зъ державъ хотѣла здобути новѣ территорія въ Хінахъ. Урядово доносять, що начальники вѳйскъ россійскихъ и японьскихъ заключили умову, на пѳдставѣ котрои Россія обнимае управу зелѣзницѣ мѣжь Янтономъ а Шангайкваномъ. Союзнымъ вѳйскамъ прислугуе право уживати сеи лінія въ мілітарныхъ цѣляхъ.

А тымчасомъ повстаньчій рухъ въ околицяхъ Кантону росте зъ кождымъ днемъ. Въ вѳддаленю 10 миль вѳдъ Кантону напали розбѳйники на лодку, що везла 100 людей, зграбували ви и втѣкли. Рабунки въ сихъ околицяхъ мабуть еще зростуть. А конзулѣ въ Кантонѣ одержують що разъ бѳльше занепокоюючій звѣстки. Въ самѳмъ Кантонѣ пануе ще супокѳй, але въ Гунчавъ повстане прибирае щоразъ бѳльшій розмѣры, а населене прилучуесь до повстанцѣвъ, котрѣ суть добре заосмотренѣ въ грошѣ. Мабуть треба буде бѳльшои вѳйсковои силы, абы се повстане придушити...

Wiener Abendpost мѣстить листъ поручника Вінтергальдера, высланый вѳдчасъ облоги посольствъ до австрійского правительства, а писаный по хорватски, тому, бо всѣ листы пѳдлягали цензурѣ чуньіямену. Отже Вінтергальденъ не писавъ по нѣмецки, а по хорватски, сподѣваючи ся, що въ чуньіямені не розумѣти-муть сеи мовы.

НОВИНКИ.

— **Зъ Львѳвского Боена.** Вправы хору мѣшаного вѳдбудуть ся завтра, въ пятницю, о год. 7½ веч. Вп. Члены Товариства зволять въ огляду на близькій концертъ зѳбрати ся точно и въ комплетѣ. — Въ часѣ вправъ приймае выдѣлъ заголошеня въ члены товариства (ринокъ ч 10 I. пов.) *III.*

— **Похоронъ митр. Іос. Сембратовича,** якъ намъ телеграфують зъ Риму, вѳдбувъ ся вчера при великѳмъ здвизѣ народу. Службу Божу вѳдправивъ епископъ Шептицкій, похоронъ провадивъ пралатъ о. Левацкій. На похоронѣ були: австрійскій амбасадоръ гр. Ревертера, гр. Короніні, восточнѣ архіереѣ, секретарь пропаганды, генералъ амартвыхвстанцѣвъ кс. Смоляковскій, го. Дѣдушицкій въ родиною, братства колегій. Родину покѳйного заступавъ питомець Сембратовичь. Рускій питомцѣ гарно спѣвали въ церкви и въ походѣ. О год. 3-ій пополудни зложено тѣло въ гробници пропаганды. Вѳдправлено такожь панахиду на могилѣ пок. Яновского.

— **Жиды въ школахъ.** Пѳсля статистичныхъ выказѳвъ було въ р. 1898. жидѳвъ въ австрійскихъ университетахъ: у Вѣдни 1349, значить 25·4% чи то бѳльше нѣжь четверта часть загального числа студентѳвъ; въ Градци 23=1·6% въ Инсбруку 5=0·5%, въ нѣмецкѳмъ университетѣ въ Празѣ 372=32·9½, въ ческѳмъ университетѣ въ Празѣ 63=2·5%, въ Краковѣ 221=17·1%, у Львовѣ 329=19·7%, въ Чернѳвцахъ 147=39·1%; разомъ у всѣхъ университетахъ австрійскихъ було жидѳвъ 2.509 чи то 17% загального числа студентѳвъ.— Въ політехнікахъ: у Вѣдни 449=26·8%, въ Градци 13=4·2%, въ Празѣ въ нѣмецкѳй школѣ 99=25·3%, въ ческѳй школѣ въ Празѣ 27=3%, въ Берні 71=21·1%, у Львовѣ 43=9·6%, разомъ у всѣхъ політехнікахъ 702=17·3%. Въ рѳльничѳй академіи у Вѣдни було жидѳвъ 5=1·6%. — Въ гімназіяхъ: долѣшнои Австріи 1897 горѣшнои 9, Сольногороду 5, Стирії 46, Каринтії 2, Краины 0, Побережа 90, Тиролю 16, Чехіи 1747, Моравы 881, Шлеска 237, Галичины 2620, Буковины 805, Дальматщины 6. — разомъ 8361. — Въ реальныхъ школахъ: долѣшнои Австріи 1021, горѣшнои 20, Сольногороду 9, Стирії 10, Каринтії 1, Краины 1, Побережа 69, Тиролю 3, Чехіи 804, Моравы 726, Шлеска 203, Галичины 374, Буковины 248, Дальматщины 1, — разомъ 3490. — Въ мужескихъ семинаріяхъ учительскихъ: долѣшнои Австріи 2, Побережа 1, Чехіи 3, Галичины 114, Буковины 5; въ иншихъ краяхъ не було ученикѳвъ жидѳвъ въ учительскихъ семинаріяхъ. Въ женьскихъ учительскихъ семинаріяхъ: долѣшнои Австріи 21, Стирії 1, Побережа 1, Тиролю 1, Чехіи 9, Моравы 3, Шлеска 4, Галичины 18, Буковины 26. — Въ торговельныхъ школахъ Австріи 2198, горѣшнои 20, Сольногороду 2, Стирії 41, Каринтії 1, Краины 2, Побережа 44, Тиролю 5, Чехіи 1350, Моравы 332, Шлеска 57, Галичины 128, Буковины 233. Въ промысловыхъ школахъ: дол. Австріи 1311, горѣшнои 1, Сольногороду 3, Стирії 13, Краины 1, Побережа 9, Чехіи 460, Моравы 269, Шлеска 111, Галичины 1198, Буковины 223.

— **Скликане соймѳвъ.** Урядовый дневникъ для Тиролю доносить въ неурядовѳй части, що тирольскій соймъ, якъ также соймы иншихъ провінцій будуть скликаны передъ Рѳздвяными святами на коротку сесію.

— **Намѣреный атентатъ на цѣсаря Франц Іосифа?** Вчера рано приѣхавъ цѣсарь до будиньского замку, а звѳдтамъ мавъ пойхати на выставу оленѣхъ рогѳвъ. Поліція спостерегла, що коло замку крутить ся якійсь пѳдозрѣный чоловѣкъ, котрый вѳдъ часу до часу вѳдзывавъ ся голосно зъ погрозами. Коли поліція хотѣла увязнити его, почавъ вѳнъ утѣкати, але его зловлено и спроваджено на поліцію. Ту справджено, що называе ся вѳнъ Дольнъ, е італійского походженя зъ Дальматщины, перебувъ передъ тымъ у Вѣдни яко торговельный субектъ и бувъ вже караный двохлѣтною вязницею за обиду маестату. При арештованю выдававъ вѳнъ революційнѣ окляки и кричавъ: Eviva Bresci! При ревізіи найдено у него револьверъ и штилетъ. Въ мѣстѣ пануе велике обурене.

— **Демонстраціи противъ студентокъ.** По разъ першій показали ся на будапештеньскѳмъ университетѣ студентки на выкладахъ Фільософіи проф. Бекефого, та негостинно приняли ихъ студенты. На самѳмъ вступѣ привитали ихъ насмѣшливыми окликами „Eljen!“, свистами и вытямъ. Перестрахъ женщинъ, не навыклыхъ до того рода демонстрацій, додавали студентамъ охоты до ще бѳльшихъ крикѳвъ. Професоръ утихомирявъ демонстрантѳвъ, але се не помагало, то вѳнъ передавъ цѣлу справу академічному сенатови.

— **Изъ Станиславова:** Всч. о. Зенонъ Шепаровичь, парохъ въ Колодѣвцѣ, жертвуванъ для Бурсы філіи руского Товариства педагогічного въ Станиславовѣ 20 кѳрцѣвъ бульбы. За сей щедрый даръ складае пѳдписаный выдѣлъ великодушному добродѣеви Бурсы горячу подяку. — *Н. Морозъ* голова, *М. Ластовецкій* секретарь.

— **Наукова експедиція.** Незабавкомъ выѣде зъ Вѣдня науковая експедиція до полудневои Бразиліи. Експедиція тая буде заосмотрена у всякій приряды до розслѣдѳвъ мінеральогічныхъ зоольогічныхъ, геольогічныхъ и т. д. Експедиція выбирае ся на кѳлька лѣтъ, а участь въ нѣй бере также кѳлькохъ професорѳвъ университету.

— **Львѳвска добровѳльна огнева сторожь** вѳдбуде свои дорѳчнѣ вправы въ недѣлю дня 28 с. м. о год. 3 по полудни, на подвѳрю ратушевѳмъ.

— **Дрѳбнѣ вѣсти.** Париска выстава буде замкнена дня 5. падолиста с. р. Заступникъ маршалка п. Хамецъ выѣхавъ до Вѣдня. — Въ Тернополи вѳдбудуть ся дня 1 падолиста о год. 2 по полудни с. р. въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ загальнѣ зборы філіи товариства им. Мих. Качковского. Рано о 10 год. поминальне богослуженѣ. — У Львовѣ стрѣлився до себе въ самоубійчѳмъ намѣрѣ 63-лѣтный Адольфъ Пашковскій, властитель молочарнѣ при ул. Вѳрменьскѳй ч. 10. Смертельно зараненого вѳдвезено до шпиталя. Причиною самоубійства бувъ лихій маетковый станъ.

Телеґрамы.

Будапешть 25 жовтня. Вчера передъ полуднемъ принявъ цѣсарь Шелля на довшѳй авдіенціи, а вечеромъ выѣхавъ до Вѣдня.

Вѣдень 25 жовтня. Въ палатѣ міністерства иншихъ справъ вѳдбувати-муть ся вѳдъ завтра дальше сполѣни міністеріяльнѣ конференціи, на котрѣ приѣдуть завтра рано зъ Будапешту угорскѣ міністры: Шелль, Люкачь и Гегедіешъ.

Барменъ 25 жовтня. При посвяченю „Ruhmeshalle“ выголосивъ нѣмецкій цѣсарь бесѣду, въ котрѳй сказавъ про нѣмецко-англійскій договоръ, що вѳнъ на далеку будучность запевнюе зъусиля обохъ народѳвъ на отвертѳмъ свѣтовѳмъ торзѣ въ пріязнѳмъ супернництвѣ позбавленѳмъ острого характеру.

Капштадъ 25 жовтня. Выдано тутъ заказъ вывозу сирого золота зъ Трансвалю.

Вашінґтонъ, 25 жовтня. Державный департаментъ мае намѣръ приступити до нѣмецко-англійского договору тѳлько зъ застереженями, а то задля неясного стилізованя третои точки договору.

Вѣдень, 25 жовтня. Австро-Угорщина пѳсля Fremdenblatt'у прилучилась до нѣмецко-англійского договору въ справѣ Хінъ.

Парижъ, 25 жовтня. Delcassé одержавъ вѳдъ Pichon'a двѣ телеграмы зъ Пекіну зъ датою 20 с. м., въ котрыхъ сей посолъ доноситъ про рѳзнѣ бѣжучѣ справы, але нѣ словомъ не згадуе про свою недугу, про котру донѣсъ бувъ Лігунчанъ.

Парижъ, 25 жовтня. Французскій конзуль въ Шангаю доноситъ, що цѣсарева вдова прибуде до Сіанфу доперва завтра. Про цѣсаря не згадуе вѳнъ нѣ словечкомъ.

Римъ, 25 жовтня. Спеціальный кореспондентъ Tribun'ы въ Пекінѣ доноситъ, що хіньскій цѣсарь прибуде до Пекіну зъ кѳнцемъ падолиста.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. І. Жу. въ Ін. Теперь за вересень а не жовтень. – В. За. въ Шѳ. За жовтень прийде ще 80 сот. — В. Ск. въ За. За 4 кварт прийде ще 80 сот., а позаякъ на кредитъ часопись высылати не можемо, то просимо зъ передплатою не спѣзняти ся.

Зъ ц. к. Дирекціи держ. зелѣзниць.

„Пристань на Вислѣ в Набжезю. Сим подае ся до приладовои відомости, що на істнуючій від 5 мая 1897 пристани над Вислою в Жабжезю, стації ц. к. зелѣзниць державних уряджено осѣбну стацію Надбжезю зъ пристань на Вислѣ служачу виключно для заграничного руху товарового з Висли на зелѣзницю або на відворот і творячу в той спосіб безпосередне получене поміж ц. к. австрійскими зелѣзницями північно-всхідними а росийскими і нѣмецкими пристанями над Вислою, як і з морем Балтийским через Ґданьск. Посилки в повищих реляціях належить адресовати до стації Надбжезе пристань на Вислѣ і то або до комерциальної агентури і бюра спедиційного ц. к. австр. зелѣзниць державних для пристани надвисляньскої „Ґольдлюст і Ска“ або також до якого иншого відбирателя. Формальности граничні і цлові, як також переладоване товарів з возів зелѣзничих на кораблѣ на Вислѣ і на відворот полагоджуе виключно комерциональна агентура і бюро спедиційне ц. к. австр. зелѣзниць держ. для пристани надвисляньскої Ґольдлюст і Ска. Належитости комерциальної агентури за згадані чинности суть подані в части II, роздѣл А. під IX. і XII. льокальної тарифи товарової ц. к. австр. зелѣзниць держ., о скѣльо нема для поодиноких зъязків зелѣзничих безпосередних цін тарифових до Надбжезя пристани на Вислѣ, в котрих ті належитости зачислені.

Ученика

зъ укѳнченою I. кл. гімназ. въ вѣцѣ до 15 лѣтъ приймe Торговля И. Бориса въ Перемышли. 511 4—10

ВАЛЄНТИНЪ певне средство противъ выпаданя и на порôстъ волося, цѣна 6 кор., пôвъ флякона 3 к. 10 сот.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львôвъ: склепы власней улиця Сикстуска ч. 25, Рынокъ ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернôвцѣ: Галицька ч. 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

Надôслане.

Д-ръ ИВАНЪ ДОЛЖИЦКІЙ
адвокатъ краевый
отворивъ канцелярію въ Станиславовѣ въ домѣ Банку мѣщаньского при ул. Сапѣжинскôй. 525 1—3

ПРОМЕСЫ

на 3% Льосы австр. кредат. земск. заведена
Головна выграна 50.000 зр.
тягнене 5 мая
спродають по 1 зр. и стемпель 50 кр. разомъ 1 зр. 50 кр.

СОКАЛЬ и ЛЛЄНЪ
банковый дôмъ и контора вымѣны у Львовѣ.
Поручена зъ провінція полагоджують ся вôдворотною почтою. 7

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочках 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.
Токай куранційный
въ фляшкахъ 1/2 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.
Коняк французскій
въ фляшкахъ 3/4 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.
Мѣдъ питный
по 80 кр. за флящку 3/4 літрову
поручае
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.
20 88—0

Найдешевше
ОГНѢ ШТУЧНІЙ
поручае магазинъ фірмы 337 11—16
Кавчиньскій и Оберскій, Львôвъ.

Перша краєва фабрика цементовыхъ
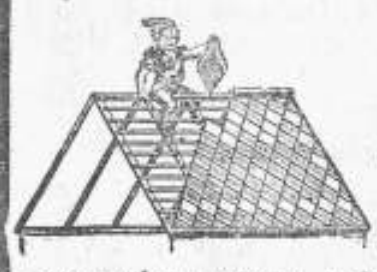
ДАХÔВОКЪ
у Львовѣ
Тов. реєстров. зъ ограниченою порукою
поручае свою патентовану цементову дахôвку, котрои добрôта, тревалôсть, щѣльнôсть и гарна форма ставлять єю высоко понадъ всякій до теперь знаний покрытя. Цѣнники, кошторисы и взоры высилае на жадане якъ такожъ приймае замовлена
Адольфъ
КАМІЄЛЬ
Фабрика бетоновыхъ выробôвъ, складъ портляндъ-цементу и всяких будôвляных артикулôвъ.
Львôвъ — ул. Городецка ч. 3.
ТЕЛЄФОНЪ № 460. 121 2—9

Д-ръ Антоній Роицкій
(Берґеръ)
Спеціялістъ для недугъ шкôрных и венерычных недугъ жѣночих и мѣхуровых, лѣчить методою досвѣдченою, довголѣтною. Такожъ Панôвъ на взбръ Lindevisen нарою.
Ординуе вôдъ 9—11 рано пополудни вôдъ год. 4—6
На жадане лѣки можуть бути выданій въ аптики въ дискретный способъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львôвъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, лъорнеты, бінокля далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелї манометры и т. п.
Уряджене дзвонкôвъ електричных.
Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Село Кругôвъ коло Сассова есть заразъ до парцеляціи.
Має 365 моргôвъ орнои пшеничнои землѣ, 242 моргôвъ бôльшого лѣса, 95 моргôвъ сѣножатій першои клясы, 18 моргôвъ пасовиска, млынъ, кузнѣ и пр. Рефлектуючій купити зволять зголосити ся устно або письменно до о. Пелехатого въ Нущу почта тамже. 1—3

Ковдры и матерацы
найдешевше набути можна въ спеціяльнôй роботни постелій
Іосифа Шустера
Львôвъ, улиця Коперника ч. 5.
155 17—30

Найбôльшій выбôръ гробовых вѣнцѣвъ
по найдешевших цѣнахъ поручае похоронне заведене
„Stella" К. Слотоловича Львôвъ Валова ч. 11. 492 7—15

Перший рускій складъ машинъ до шитя!

Незрôвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера
Нôжній вôдъ 27 до 65 зр.
Ручній „ 25 до 48 зр.
Условія сплаты приступній. Готôвкою о 10% дешевше. Наука шитя и гаєту безплатно. Цѣнники на жадане даромъ. 5—104
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*
Львôвъ, Галицка 6.

Старшій мужчина
нежонатый або вдовець найде користне мѣсце яко касіеръ въ гандлю делікатесôвъ. Зголошення зъ дотеперѣшнымъ описомъ занятя надсылати до Торговлѣ
И. Борыса въ Перемышли.
511 4—10

О 60% дешевше, чимъ деинде.
Одинока у Львовѣ піротехнічна робôтня
ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО
„зъ Варшавы"
при ул. Домбровского число 4
поручае
Штучнѣ огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетованій сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенґальскій, сальпоній, пахучѣ въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажане даромъ и оплачень.
439 30—36

новôсть. новôсть
Хто хоче мати красне и бѣле лице,
най уживае кремъ всходнов красоты и воду лілієву Станислава Липницкого, котра усуває веснянки и жовтѣ плямы зъ лица, а лице выбѣлює и робить нѣжным.
Дôстати можна лише въ дрогеріи
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386b **ул. Сикстуска, ч. 21** 33—34

До Всечестнѣйшого Духовенъства!
Прочь зъ жидôвскою бляґою!
!!! Свôй до свого !!!
Выробы ножôвничій, захваляваний шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше съ гарантією на мѣсци.

Бритвы англійскій, власній, солінґенськй и швайцарскій у великôмъ выборѣ въ цѣнахъ вôдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву передъ высилкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надае ся до волося, вымѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ. Бритвы безпеченьства [скалѣчене выключене назвѣ у не умѣючих голити ся] Генкельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Лявруктъ
НОЖÔВНИКЪ
Львôвъ, ул. Галицка ч. 6.
Заразомъ поручаю всякій выробы ножôвничій въ моєй робôтни выконаній.
Вытягъ зъ листôвъ признания:
ВПоважаный Пане!
Складаю сердечну подяку за надôсланій 2 бритвы и ножички, котрій мимо низкои цѣны є дуже добрій и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.
Девятники 31 серпня 1900.
483 7—104 Доротеушъ Конôвъ.

Повѣдомлене.
Отсимъ маю честь повѣдомити Поважану Публику, що зъ початкомъ падолиста с. р. **переношу свою Торговлю делікатесôвъ до ново выбудованого рускаго Народнаго дому въ Стрыю.**
Торговля, заосмотрена въ свѣжій делікатесы тѣстъ, чаю, руму, лікерôвъ, и головный складъ вина на мѣру и бутельки, буде сполучена такожъ зъ реставрацією.
Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ, прошу о ласкаве поперте, а старанемъ моимъ буде добрыми стравами, ретельною и скорою услугою вдоволити Поважану Публику.
Зъ глубокимъ поважанемъ
І. Грайнеръ.
572 8—8

На осѣнный и зимовый сезонъ!
Складъ и роботня футеръ Самуила Вальдманна
у Львовѣ, Рынокъ число 16
поручае всякій роды футеръ а именно: подорожній футра и мѣскій, мужескій у всяких ґатункахъ. Дамскій футра пôдля найновѣйших фасонôвъ, именно: пальтоты, ротунды, короткій дольманки, пелерынцы, якъ такожъ заручавки и дамскій ковнѣры, боа, футряній шапочки и т. п. Шапки и колпаки мужескій, стрѣлецкій заручавки и дерки до саней. Готовій верха до мужескихъ и дамскихъ футеръ, новій фасоны. Великій выбôръ найновѣйшихъ матерій выключно на верхи до футеръ. Шкôра на футра поодиноко або гуртомъ, у всяких можливых родахъ. Замовлена зъ провінція за надôсланемъ докладнои мѣры, выконує ся спѣшне, точно и совѣстно. За набутый въ магазинѣ матеріялъ ручить ся. Товары даю на часъ. Приймае ся до перероблки всякого рода старій футра по найнизших цѣнахъ, якъ такожъ до переховання черезъ лѣто. Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ Пов. Р. Т. Публики сміємо ся увіряти, що ускôльнымъ старанемъ моимъ буде придбати собѣ довѣре совѣстною и точною працею.
Зъ глубокимъ поважанемъ
Самуилъ Вальдманъ
523 1—12 **Львôвъ, Рынокъ число 16.**

ПÔДЪ ЗВѢЗДОЮ.
АПТИКА
ПЕТРА МІКОЛЯША
у Львовѣ, Коперника ч. 1
поручае
ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша
вôдзначені найприхильнѣйшими свѣдоцтвами вызначных повагъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.
НАЙНОВѢЙШІЙ ПЕРФУМЫ
выробу парискихъ фірмъ свѣтовыхъ L. T. Piverъ и Société Hygiénique
Всякій приборы до бактеріольоґіи и мікрохеміи.
Найлучшій средства косметичній и тоалетовій французскій. 398 22—30
Воды лѣчничій ґазовій
перевышаючій роднимій воды мінеральній
ПРИРЯДЫ ХІРУРҐІЧНІЙ
анґлійскій, французскій и нѣмецкій найлучшои якости.
Хемікалія для ІІ. ІІ. фотоґрафôвъ.

Цѣс. корол. упр.
Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерôвъ і оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ
Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ
поручае старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout" на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 360 53—?
Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Золотый медаль. **МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ** Золотый медаль.
СТАНИСЛАВА ВРОНЬСКОГО
у Львовѣ, ул. Театральна ч. 5
[напротивъ катедрального костела]
поручае по найпристуиньйшихъ цѣнахъ свôй щедро заосмотреный магазинъ футеръ, такъ готовыхъ якъ и поодинокій шкôры, такожъ матерій на покрыта футеръ у великôмъ выборѣ.
Цѣнники на жадане franco. 514 2—6

Львôвъ ул. Сикстуска ч. 2. Замовлена зъ провінція вôдворотною почтою.
Лінолеумъ до покрытя цѣлыхъ покоѣвъ
Диванивы передъ умивальню зъ Лінолеумъ
Диваны зъ Лінолеумъ
Хôдники зъ Лінолеумъ
Спеціяльный фабричный СКЛАДЪ
LINOLEUM CERATA
першои австрійскои фабрики въ Трієстѣ.
ФАРТУШКИ.
ОБРУСЫ.
Охороны для стѣнъ.
Простирала гумовій и пôдкладки для дѣтій.
Борты до кредензу, пôдставки, імітація дерева и мармору. 847 19—26
Цераты до покрыта меблѣвъ въ перскихъ, смирненьскихъ и рôзнородныхъ десенях.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропіґійскаго, пôдъ зарядомъ Йосифа Даниляка.

Зъ руху выборчого въ краю.

Правыборы вже зачинають ся и то точнѣсѣнько на звѣсный баденѣвскій способъ. Именно въ Золочѣвщины доносять до „Галичанина“, що дня 23 жовтня с. р. рано около 8-ои годины зъявивъ ся въ селѣ Словичи цѣлкомъ нечайно и безъ якого небудь попереднього заповѣджена комісарь староства и призвавши начальника громады, зарядивъ выборы потайки вѣдъ цѣлои громады а въ присутности кількохъ тѣлько радныхъ, жидовъ и дворакѣвъ. Ся пачка выбрала 4 выборцѣвъ въ IV-ои а 5-охъ зъ V-ои и комісарь замкнувши чимъ борше правыборы — вѣдъѣхавъ. Замѣтне, що сѣй перший нелегальний правыборы переведено въ селѣ, котре дае спорe число выборцѣвъ.

Въ львѣвскѣмъ повѣтѣ выборча аґітація незвычайно жива.

Дня 14 с. м. (на Покрову) було вѣче въ Поршнѣй (коло Щирця). На вѣче зѣйшло ся зъ пѣвтора сотки люда и явили ся кандидаты на обѣ курія. Проводивъ зборамъ господарь Олекса Скандаюкъ, а промовили кандидаты, парохъ о. Олексѣй и Д. Сембратовичь и селяне. На IV курію ухвалено кандидатуру д-ра К. Левицкого. Взагалѣ заинтересоване выборами въ повѣтѣ львѣвскѣмъ велике.

Зновъ 21 с. м. вѣдбуло ся вѣче въ Кукизовѣ. Зѣбрало ся около 200 людей, Русинѣвъ, Полякѣвъ и навѣть жидовъ. Бувъ и мѣсцевый священникъ о. Утриско. Вѣче вѣдбуло ся хатѣ п. Скиплика а проводивъ мѣщанинъ п. Бѣлиньскій. Промавляли п. Д. Сембратовичь, Цегельскій [редакторъ Свободы], академикъ Б., п. Пришлякевичь зъ Пѣдлѣсокъ и селянина п. Мацькѣвъ изъ Скнилова всѣ за кандидатурою д ра Костя Левицкого, котру и ухвалено одноголосно.

Кандидатура д-ра К. Левицкого находить середъ селянъ всюды одногодосну симпатію.

П. Барвѣньскій таки кандидуе. „Gazeta Narodowa“, що передъ кѣлькома днями поставила вже кандидатомъ на IV ту курію: Броды-Камѣнка п. Владислава Гнєвоша, а не бажала бачити посломъ изъ сего округа навѣть такъ смиренного Русина, якъ п. Барвѣньскій, змѣнила у вчерашнѣмъ числѣ фронтъ, та жертвуе п. Барвѣньскому дотеперѣшный его мандатъ, а с. Гнєвошъ лишить ся кандидатомъ зъ V-ои курії. — Що вплынуло на таку змѣну погляду намѣстникового орґану, — се тайна; певна рѣчь, що за кулісами мусѣла вести ся жива акція въ сѣй справѣ.

Кандидатъ на округъ 5-тои курії. Рогатинъ-Станиславѣвъ-Бучачь и т. д. п. Аґеноръ Лободзіньскій оголосивъ въ польскихъ дневникахъ заяву, що вѣнъ вѣдкликуе свою кандидатуру, бо его переконѣчена не згоджують ся „obecnym prądem“.

Въ IV-тѣй курії округа: Бучачь-Чортковъ кандидуе зъ польско-панъскои стороны бувшій посолъ, повѣтовый маршалокъ зъ Бучача бар. Бруницкій. Намѣстникѣвъ братъ ґрафъ Мечиславъ Пінінъскій кандидуе вже не тѣлько въ 5-тѣй курії борщѣвскѣй але и въ станиславѣвскѣй противъ п. Гурика. Видко, що противъ п. Гурика треба тарана бѣльшого калібру.

Вѣдъ д-ръ Костя Левицкого дѣстали мы до оголошеня отсе заявленє:

Наслѣдомъ розширюваныхъ вѣстей, мовь бы я разомъ зъ кандидатомъ соціяльно-демократичного сторонництва п. Шіфлєромъ на пѣдставѣ доконаного формального укладу зъ тымъ-же сторонництвомъ, провадивъ аґітацію выбору въ повѣтѣ яворѣвскѣмъ противъ волѣ повѣтового комітету выборчого, заявляю, що п. Шіфлєра зовсѣмъ не знаю, нѣякого укладу не заключавъ я анѣ жаднои аґітациі не провадивъ, такъ якъ до сего часу зовсѣмъ не бувъ я еще въ повѣтѣ яворѣвскѣмъ.

Львѣвъ 25 жовтня 1900. — *Д-р Кость Левицкій.*

Зъ Станиславова:

Вчера вѣдбуло ся въ Станиславовѣ засѣданє вѣдпоручникѣвъ всѣхъ повѣтѣвъ выборчого округа сѣльскои курії Станиславѣвъ-Товмачь-Богородчаны Надвѣрна. Справу кандидатуры порѣшено вже окончено, приймаючи бѣльшостію голосѣвъ кандидатуру д ра Євґена Левицкого. Ще передъ порѣшенємъ справы зобовязано ся стояти солідарно за тымъ кандидатомъ, за котрымъ заявить ся бѣльшость голосѣвъ. Такимъ чиномъ остае ся на згаданый округъ выборчій одина кандидатура д-ра Євг. Левицкого, а на курію пяту п. Іосифа Гурика.

Д-ръ Євг. Левицкій просить насъ оголосити отсю заяву:

Въ справѣ моєи кандидатуры зъ пятои курії выборчого округа Борщѣвъ-Чортковъ-Гусятинъ-Теребовля-Скалатъ заявляю отсимъ, що зъ уваги на вельми симпатичну кандидатуру о. Галущаньского я рѣшучо тамъ кандидувати не буду. Дякуючи о. Галущаньскому за его щирѣсть, въ якою вѣнъ заявивъ ся въ мою користь, прошу его заразомъ, щобы зъ уваги на добро загальне не уступавъ зъ мѣсця бою. — Въ Станиславовѣ дня 25 жовтня 1900. *Др Євг. Левицкій.*

Выборчій комітетъ на судовый повѣтъ олеськіи подае до прилюдноп вѣдомости, що устроюе передвыборчій зборы въ слѣдуючихъ мѣсцевостяхъ:

1. въ Олеську въ середу дня 31 жовтня; 2. въ Соколовцѣ въ четверъ 1 листопада; 3. въ Бѣлѣмъ Камени въ пятницю 2 листопада с. р.

Запрашаючи Вп. Кандидатѣвъ посольскихъ зъ IV. и V. курії, щобы заволили представити ся своимъ выборцямъ, комітетъ просить всѣхъ патріотѣвъ, котрымъ народна справа лежить на серци о якъ найчисленнѣйшу участь въ згаданыхъ зборахъ.

Початокъ у всѣхъ наведеныхъ мѣсцевостяхъ о 10 годинѣ передъ полудньмъ, громадити ся просимо коло мѣсцевыхъ церковь, звѣдки покаже ся властиве мѣсце зборѣвъ.

Выборчій комітетъ олеськіи.

Зъ Перемышляньщины дѣстали мы два письма вѣдъ комітету, що нѣбы то мавъ завязати ся д. 23 с. м. въ громадѣ Мерищовѣ. Именемъ комітету пѣдписали ся: Павло и Петро Олѣйнуки, Петро Костельный и Онуфрей Кочоровскій. Одно зъ тыхъ писемъ доносить, що згаданый комітетъ по нарадѣ кѣлькадесяти селянъ зъ Перемышляньщины постановивъ кандидатуру д-ра Кароля Давидовича, начальника суду въ Перемышлянахъ, на сѣльску курію Золочѣвъ-Перемышляны, а Тимофтея Старуха на пяту курію Друге письмо заповѣдае передвыборчій зборы, що мають вѣдбути ся д. 2 падолиста с. р. въ сали повѣтовои рады въ Перемышлянахъ о год. 11 передъ полуднемъ.

Подаючи змѣстъ тыхъ писемъ, мусимо высказати наше здивованє надъ кандидатурою радника Давидовича, котра, о скѣлько знаемо, выглядѣвъ не мае жадныхъ, а тѣлько наробить баламутства и допоможе до выбору польского кандидата. Чи наша народна орґанізація въ повѣтѣ перемышляньскѣмъ не година сего вытолкувати людямъ?

Зъ Судовои Вишнѣ.

Дня 24 с. м. вѣдбули ся въ Судовѣй Вишни передвыборчій зборы, на котрыхъ явивъ ся кандидатъ на посла Всеч. о. А. Захарієвичь, парохъ зъ Вышатичь. Мимо слоты зѣбрало ся велике число селянъ зъ усѣхъ доокрестныхъ селъ; на зборы прибувъ о. Г. Левъ деканъ судововишеньскій, панъ Гурскій, дѣдичь зъ Волчищовичь, Н. Захарієвичь, касіеръ зъ Радимна, мѣсцевый парохъ о. В. Кондрацкій якъ и мѣсцева інтеліґенція. Зборомъ проводивъ о. В. Кондрацкій. Довгои промовы кандидата выслухали зѣбраній зъ одушевленємъ. Въ довшихъ промовахъ попирали кандидатуру о. А. Захарієвича: о. Левъ, о. Кондрацкій и п. Гурскій, котрый остерѣгавъ передъ шаленою аґітацією соціялістѣвъ зъ стороны д-ра Ярославича. По промовахъ кѣлькохъ селянъ принято кандидатуру о. А. Захарієвича, а селяне постановили всѣми силами перевести выборы въ користь кандидата. — *Участникъ.*

Письма зъ краю.

Зъ Бережанъ. [*Зборы філіи общества им. Качковского и зборы нѣбы то передвыборчій.*]

Коли бережаньска філіа „Просвѣты“ вѣдъ року не дала знаку житя, не скликала анѣ одныхъ зборѣвъ, не мала анѣ засѣданя выдѣлу, воскресили москвофіли упавшу передъ 15-ма лѣтами філію общества им. Качковского и забирають ся до роботы. Въ червни уладили одно „собраніе“ зъ делеґатами зѣ Львова и спѣвами селяньского хору, а 23 с. м. друге „собраніе“ для формального заложена філіи. И зновъ прибувъ делеґатъ зѣ Львова, селяньскій хоръ зъ Кривого, о. Савюкъ зъ Жидачѣвщаны зъ селяньскими декляматорами зъ Заболотовець и деякій твердій отцы зъ Тернопільщины. Народу зѣбрало ся до 150 люда, переважно зъ Городища и Дмухавця, вѣдки ихъ попривозили ихъ твердій отцы. Характеристичный бувъ выступъ селянокъ зъ Заболотовець, парохіянокъ о. Савюка Гарій ихъ промовы скорѣйше назвати бы деклямаціями, бо очевидно выробивъ ихъ чоловѣкъ інтеліґентный, а селянки опѣсля повычувались ихъ. Ударяли въ тыхъ нѣбы промовахъ такій слова, якъ „ходилъ, полезный, собственный, даже“ и т. п. А дѣвчина Анастазія Миренюковна то вже цѣлкомъ деклямувала язычіемъ, уживаючи навѣть такихъ слѣвъ, якъ „въ Наталкѣ Полтавкѣ, въ центрально Аѳрикѣ“. Загаломъ всѣ бесѣдники собранія бѣдкали на зрадникѣвъ и ворогѣвъ народа, що запродали святій нашій *ѣ, ѣ, ы*, котрій намъ дали наши святій апостолы. Видно було, що всѣ селяньскій бесѣдники повычували ся своихъ бесѣдъ, а головный змѣстъ ихъ промовъ — то нашій буквы, нашъ обрядъ, наша церковь, нашій твердій отцы. Зборы замкнувъ о. Чировскій словами: „Поневажь нема внесенія, замыкаю засѣданє“. Се яркій доказъ, що нашій твердій все приймуть до свого язычія, лишь рѣдной мовы вѣдпускують ся.

При тыхъ зборахъ упекли твердій ще й другу печеню. Зборы філіи общества перемѣнили ся опѣсля въ передвыборче собраніе та стали радити о кандидатахъ, хочь на зборы не запрошене нѣкого зъ по-за него. Твердій отцы разомъ зъ д-ромъ Чайковскимъ уложили листу членѣвъ выборчого комітету, обережно дбаючи о те, щобы не влѣзъ тамъ якій мужикъ „радикалъ“. Зборы притакнули листѣ отцовъ, и даремный бувъ протестъ селянъ, що не зачисляють ся до твердыхъ. Опѣсля д ръ Чайковскій поставивъ на сѣльску курію округа Бережаны-Рогатинъ-Пѣдгайцѣ кандидатуру радника Василя Яворского. Зборы безъ дискусіи приняли сю кандидатуру. Опѣсля выголосивъ о. Мировичь въ Березовицѣ кандидатску промову, прирѣкаючи щиро заступати селяньскій интересы; при тѣмъ не залишивъ похвалити ся, якій вѣнъ дѣяльный у своѣмъ повѣтѣ, — що всего заставъ тамъ дѣ читальнѣ, а теперь позакладавъ читальнѣ въ кождѣмъ селѣ и дбае о розвѣй кождои зъ нихъ. Чи лишь се правда? Предсѣдатель зборѣвъ пѣддавъ кандидатуру о. Мировичча пѣдъ голосованє. Даремный бувъ протестъ пятьохъ селянъ, що заявили ся за п. Старухомъ; тверде собраніе пѣшло за своими твердыми отцами. По замкненю зборѣвъ була еще мала перепалка, въ котрѣй о. Мировичь успокоювавъ своихъ противникѣвъ тымъ, що Старуха не хоче анѣ Збаражчина анѣ Золочѣвщина. Однако селяне не дали ся тымъ збаламутити и обставали за Старухомъ, та були крайно розлючени на собраніе и его здѣлки.

Такъ то твердій зробили „консолідацію“ та будуть теперь голосити, що ихъ голосъ — се голосъ народу, хочь на зборахъ не було членѣвъ „Селяньскои Рады“ анѣ ея головы о: Лепкого анѣ найдѣяльнѣйшого въ повѣтѣ о. Мосоры.

Михайло Андрейчь.

Переглядъ політичный.

На вчерашнѣмъ засѣданю угорскаго сойму раджено надъ цѣсарскимъ письмомъ въ справѣ квоты. Супротивъ кѣлькохъ опозиційныхъ бесѣдникѣвъ Шелль заявляе, що нѣколи не говоривъ, будто бы австро-угорска угода вѣчно мала истнувати въ теперѣшнѣй формѣ, хочь зъ другого боку угода зъ Австрією потревае ще такъ довго, якъ довго се буде користне для угорскихъ интересѣвъ, При теперѣшнѣй угодѣ поступлено пѣсля духа и буквы закона зъ 1867 р. Цѣсарске рѣшене було конче потрѣбне й оправдане во виду того, що зъ вины австрійского парляменту оба парляменты не могли на квоту згодитись и не було найменшого выгляду, щобы въ австрійскѣмъ парляментѣ ухвалено угодову уставу. По сѣй промовѣ соймъ принявъ до вѣдомости цѣсарске рѣшене. Противъ голосувала партія независимыхъ и католицко-народна.

Пѣдчасъ нарадъ надъ квотою выголосивъ посолъ Чавольски зъ партіи независимыхъ замѣтну бесѣду, въ котрѣй пѣднѣсъ, що угода зъ 1867 р. не вѣдповѣдала анѣ интересамъ монархіи. Треба ей конче змѣнити. Стремлѣня Чехѣвъ до утворена самостѣйнои державы короны св. Вячеслава найдуть на Угорщинѣ прихильне поперте, а Угры не можуть брати на себе вѣдвѣчальности за те, що доси не сповнено приречень, якій мѣстять ся въ вересневѣй адресѣ. На думку Угрѣвъ найлѣпшимъ оружемъ деякихъ ческихъ партій є утворене самостѣйнои ческои держави. До выводѣвъ Чавольского прилучивъ ся посолъ Польоні, котрый замѣтивъ такожь, що теперѣшна політика австрійскихъ Нѣмцѣвъ рѣвнаесь політичному банкротству.

Въ Нѣмеччинѣ займають ся дневники вельми сенсаційною справою, для котрои найвѣдповѣднѣйша назва: нѣмецка панама. „Поступовый“ нѣмецкій цѣсарь въ своимъ кружку обявивъ охоту до введеня закона, котрый стрейкуючихъ роботникѣвъ пакувавъ бы до вязницѣ. Противъ такого каганца на особисту свободу робучого народа пѣднесли ся острій голосы въ цѣлѣй нѣмецкѣй державѣ, въ наслѣдокъ чого нѣхто зъ послѣвъ не посмѣвъ вытягнути руку на роботничу свободу и поставити въ парляментѣ предложене такого закона. Однакъ зѣ стороны великихъ промисловцѣвъ почала ся жива аґітація за введенємъ сего закона, котрый вѣдданвъ бы роботникѣвъ зовсѣмъ на ихъ ласку и неласку и позвалявъ бы платити роботникамъ такъ, якъ платить галицкій дѣдичь нашимъ хлопамъ. Теперь появивъ ся въ часописяхъ листъ Біка, генерального секретаря центрального союза промисловцѣвъ, котрого дословный текстъ такій: „Державный урядъ внутрѣшныхъ справъ звернувъ ся особисто до мене въ бажанямъ, абы промисловцѣ удѣлили правительству 12.000 марокъ на аґітацію за правительственнимъ проектомъ закона для покарания стрейкуючихъ роботникѣвъ. Сю справу передавъ я заступникови головы центрального союза, котрый зъ легко зрозумѣлыхъ причинъ заявивъ, що уважае за вѣдповѣдне, абы бажаня правительства не вѣдкинено. Рѣвночасно субскрібувавъ заступникъ головы именемъ фірмы Круппа 5.000 марокъ на аґітацію за тымъ закономъ. — Бікъ.“ Теперь пѣвурядова Berliner Correspondenz ратувати хоче ситуацію заявою, що ти грошѣ мали бути оберненій на друкъ самого проекта и посольскихъ бесѣдъ за проектомъ. На всякій случай дуже сумно, коли правительство, замѣсць боронити бѣдныхъ та прягнетеныхъ, змовляеть ся зъ капіталістами, абы тыхъ бѣдакѣвъ якъ найбѣльше придавити. И потѣмъ те саме правительство домагаеть ся вѣдъ тыхъ бѣдакѣвъ любои и пожертвованя! „Якою мѣрою мѣряш, такою и тобѣ вѣдмѣрять“...

Льордъ Чемберлянъ въ дальшѣй части своеи бесѣды, про котру згадували вчера, сказавъ мѣжь иншимъ: Коли инши народы вѣдкидають нашу приязнь, то мы можемо безъ ихъ обѣйти ся. Наше вѣдокремленє буде свѣтле для насъ, а хочь бы навѣть Англія упала, то нашій колонии пѣддержувати-муть англійскій традиціи. Бесѣдникъ заявивъ дальше, що федеративнй союзы въ Канадѣ й Австралії будуть вѣрцемъ для полудневои Африки. Державнй федерациі уможливлюють сповнюване задачъ справедливости, цивілізациі и мира. Бесѣдникъ заперечивъ, будьто бы въ Англіи слѣдни були обявы упадку и выразивъ признанє великѣй хоробрости англійскихъ жовнѣрѣвъ въ бурскѣй вѣйнѣ. Зъ симъ послѣднымъ мѣвъ ш. льордъ зовсѣмъ не выѣзджати. Такимъ неличезнымъ числомъ вѣйска побита подовгихъ невдачахъ горстку Бурѣвъ, се анѣ велика штука анѣ хоробрѣсть.

Въ Хінахъ, отъ якъ въ Хінахъ. Хінцѣ бурять ся, въ деякихъ околицяхъ прилучують ся до повстанцѣвъ и товчуть своихъ цивілізаторѣвъ; французкій посолъ Pichon вже здоровый; нѣмецке вѣйско хоче зимувати въ Паотінфу; европейскимъ вѣйскамъ жалось бы яко-тако, кобы не тѣ чорты-Боксеры, що нѣякъ не хотять зрозумѣти, що Европейцѣ лишь „бажають ихъ добра“ (а властиво вони добре розумѣють се и тому такъ завзято боронять свого добра)... Мировѣ переговоры вже мають туй-туй зачати ся, а правительство японьске и нѣмецке згодило ся вже на те, абы условя въ сѣй справѣ уложили послы чужихъ державъ въ Пекінѣ. Решту покаже будучность... Але я надѣя, що-скоро настане миръ, бо въ деякихъ державахъ, що беруть участь въ хіньскѣй вѣйнѣ, треба „на гвантъ“ вѣйска на часъ выборѣвъ.

НОВИНКИ.

— Вчерашне число „Дѣла“ ч. 131 конфіскувала ц. к. прокураторія за звѣстку про

Найлѣпшій рыбячій лѣчничій трань поручае 527 **В. ЧОППЪ** Львовъ Жовковска 2.

арештоване чесныхъ селянъ зъ Червіева Королюка в Головки. — Зъ огляду на спѣзнену конфіскату зъ стороны ц. к. прокураторія выдаємо нинѣшне чисто въ объемѣ пѣвтора аркуша.

— **Пригадує ся,** що тов. „Академічна Громада“ устроює сеї суботи вечерок з танцями в комнатах „Рускої Бесіди“. — *Комітет.*

— **Звичайні загальні збори тов. „Академічна Громада“** у Львові відбудуть ся дня 11 падолиста с. р. (неділя) на університеті о 3 год. пополудни, з слідуючим порядком: 1) Відчитане протоколу з передвиборчих зборів; 2) справоздане комісиї шконтруючої; 3) уділене абсолюторії уступаючому виділови; 5) внесеня та інтерпеляції. — Передвиборчі збори відбудуть ся дня 2. падолиста с. р. (пятниця). — За Виділ: *Евген Косевич* голова; *Богдан Гузар* писар.

— Повідомля ся отсим, що загальні зборы філії Товариства „Просьвіта в Бібрці відбудуть ся дня 1 лат. падолиста (четвер) с. р. о годинї 11 рано; місце збору: стражниця міска. Програма зборів: 1. Хвала Божа о годинї 9. 2) Отворене збору о год. 11. 3) Представленє комісаря прав. і делеґата Голов. Виділу. 4) Вибір президії. 5) Справоздане секретаря і касиера. 7. Відчит економічно господарскій, (пан Король). 7. Відчит економічно господарскій, (пан ***). 8. Вибір виділу. — По зборах комере. — Просить ся о як найчисленнїйшу участь членів! — Від Виділу філії тов. „Просьвіти“.

Бібрка дня 25/10 1900.

От. Евг. Дверовичъ голова. *Михайло Воробецъ* секретар.

— **Хіньскій чай.** Do Politische Correspodenz доносять зъ Москвы, що въ тамошныхъ купецкихъ кругахъ побоюють ся, що на будучій рокъ хибне хіньского чаю. Сего року збобрано въ Хінахъ дуже мало чаю, бо не було роботника, але є ще дуже значнї запасы давного, только нема кораблѣвъ до перевезеня, а нѣяке асекураційне товариство не хоче принять обезпеченя перевозу чаю зъ Хінъ до Европы.

— **60.000 коронъ** выносить головна выграна **Льотерії Инвалідовъ**, яку выплатить ся готовкою по вѣдшибцѣ 20%. Звертаємо увагу нашихъ пов. читателѣвъ, що тягнене буде **10 падолиста 1900.**

Посмертнї — ✝ — оповѣстки.

Дня 23 с. м. упокоивъ ся **о. Іоанъ Зафіовскій** парохъ Барыша, деканата бучацкого въ 48 р. житя а 19 священьства. Ревный священникъ, щирый Русинъ патріотъ, характеръ чистый мовь слеза, лишає на собѣ загальный жаль такъ у своихъ парохіянъ якъ у товаришѣвъ и знакомыхъ. В. е. п.!

Телеґрамы.

Вѣдень 26 жовтня. Вчера принявъ цѣсарь на авдіенціи д-ра Кербера.

Вѣдень 26 жовтня. Вчера вѣдбулась рада міністрѣвъ, на котрій були присутнї всѣ міністры крѣмъ хорого Резека.

Будапештъ 26 жовтня. Соймова правнича комісія устаяла автентичный текстъ проекту закона про инкартикуляцію заявы архики. Франца Фердинанда до збірки угорскихъ законѣвъ.

Берлінъ 26 жовтня. Вчерашне повне засѣданє союзной Рады отворивъ голова, канцлеръ Більовъ, промовою, въ котрій въ сердечныхъ словахъ згадавъ про заслуги бувшого канцлера кн. Гогенльоге, додаючи, що, підносячи ихъ, сповнює бажане цѣсаря. На конець просивъ союзну Раду о поперте въ своимъ урадованю.

Лондонъ 26 жовтня. Военный урядъ доносить, що Робертсъ задумує 15 падолиста с. р. выѣхати зъ Африки.

Надѣслане.

Д-р. Софія з Окуневских Морачевска
улиця Миколая 19.
ординує від 3—4.
503 6—15

Д-РЪ А. ПАДАЛЄВСКІЙ
Спеціялістъ шкѣрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клінікахъ у **Вѣдни, Берлинѣ и Парижи,** лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладовъ всякій **венеричній недуги,** насѣть найбольше застарѣлій **шкѣрий, половій и мочового наряду.** у мужчинъ и женщинъ. — Ординує вѣдъ годины 10—12 и вѣдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 35—?

ЛИПЕЦЬ
зъ ресторациі ГАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трабу ч. 12 дѣлъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя

ЦѢННИКЪ

Печена вепровина зъ капустою	18 кр
Сѣчаний легеня	14 „
Фланчик	14 „
Ніжка теляча зъ крѣномъ	10 „
Кобасска зъ крѣномъ	8 „
Каширъ	18 „
Обѣдъ зъ абонаментъ	30 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певкости, що походять зъ моеи ресторациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій виноградъ по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжна, въ великій выборъ страв и напитковъ звосмотрена кухня.

79 226—? Въ высокимъ поважаненъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкой

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

К. СОЛИКЪ
передтымъ
ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
у Львовѣ улиця Собѣского число 7.
поручає
всякій ґатунки футеръ, а именно: **мужескій и дамскій** вѣдъ найновѣйшихъ фасоновъ, ротунды такожъ палєтка, ковнѣрѣ, пелєрины, заручаки, шапки мужескій и дамскій, колпаки, шкѣбры у всякихъ ґатункахъ, готовій верхи до мужескихъ и дамскихъ футеръ.
Найновѣйшій матеріи на верхи въ найбольшомъ выборѣ.
ЦѢНЫ УМѢРКОВАНІЙ.
Для Р. Т. Публики и Всеч. Духовенъства сплаты мѣсячными ратами. 522 1—12

Р. Т.
Маю честь повѣдомити Поважану Р. Т. Публику, що я обнявъ на власнѣсть вѣдъ многихъ лѣтъ хвально знаный
МАҐАЗИНЪ ФУТЕРЪ
по бл. п. П. Чапчиньскомъ
котрый буду вести дальше пѣдъ фірмою
М. А. АВҐУСТИНЪ
при ул. Театральній ч. 7.
[напротивъ головного входу до катедрального костела]
Футра повбиравшій до переховання черезъ лѣто по бл. п. П. Чапчиньскомъ обилвъ я зъ масы конкурсовои и выдаю ихъ за оказанемъ давныхъ цертифікатовъ
Заосмотривши мій магазинъ въ щедрый запасъ футеръ и матеріи на верхи, буду старати ся совѣстною працею придбати собѣ взгляды и довѣре Пов. Р. Т. Публики, котрій поручаю ся.
Цѣнники на жаданє даромъ и оплатно. 499 2—6
Зъ глубокимъ поважанемъ **М. А. АВҐУСТИНЪ.**

ТОВАРИСТВО
ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЇ ШТУКИ
стоваришене заревестроване въ ограниченою порукою
у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,
выконує всякій працѣ въ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пѣсли композицій своихъ членовъ, а именно: образы релігійнї до иконостасовъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчній, портреты зъ натуры и фотографій, краевиды, побутовій и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнї, споѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рѣвножъ украшає внутра церковь, выготовляє пляны церковь, каплиць и пр. и утримує на складѣ фотографічній репродукціи образовъ руских артистовъ.
Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.
Цѣлею Товариства є: пѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи проте се чисто руске Товариство патріотичній опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовной и свѣтскои надѣємо ся, що зводить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрій приймає выключно лишь Дирекція Товариства. 460 88—?
Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*
Товариство не послугує ся аґентами.

Глядає посады дяка испытованый церковный пѣвець, знаючій нотный спѣвъ. Адреса: **Алексей Николинъ въ Богородицяхъ почта Ходоровъ.**
524 1—3

новость. новость.
ВОДА ДО ВОЛОСЯ
Станислава Липницкого
По кількаразовомъ ужитю дѣляє чудесно.
Припоручаю всякій матеріялы аптичній и знаряды тоалетовій.
Дѣстати можна лишє въ дротеріи
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
ул. Сикстуска ч. 21. 29—0

Артистично-ретортичне ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14
доставляє и выконує якъ найдешевше и найстараннїйше:
Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіованій и проче.
Цѣнники даромъ и франко.
Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.
257

ВЕЛИКА ВОЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДОВЪ
Золота и Срѣбна Льотерія
Послѣдный мѣсяць.
Головна выграна **60.000** коронъ
готовкою въ 20% вѣдшибки. 493 10—0

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДОВЪ по 1 коронѣ
поручають: **М. Іонасъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуст. Максъ, Кіцъ и Штофъ, Самуелі и Ляндау, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Ліліенъ,**

Найбольшій выборъ гробовыхъ вѣнцѣвъ
по найдешевшихъ цѣнахъ поручає похоронне заведенє
„Stella“ К. Слотоловича Львовъ Валова ч. 11. 492 8—15

Молодець 29-лѣтный, Русинъ, **здобный** рукодѣльникъ шукає на тій дорозѣ, зъ взгляду на бракъ часу, **подруги житя Русинки** зъ посагомъ 4 до 5 тысячей зр. до отворенія дуже **доброи рентуючои ся фабрики.** Бажає подружити дѣвицю або молодую вдову. Близшихъ информацій удѣлить: „M. L. Перемышль poste restante.“ 516 3—3

Гармоніюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалои конструкціи
поручає
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

100 до 300 зр. мѣсячно
можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости повно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперовъ державныхъ и льосовъ. Згодошени до: **LUDWIG OESTERREICHER,** VIII. Deutschgasse 8, **BUDAPEST.** 96

КОМАР
двотижднєвник гумористично сатиричний.
Одинокій гумористичний ілюстрований орґан на Руси. Видає і за редакцію одвічає: **ван Кумцевич.**
Цѣлорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакція і адміністрація: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

Товариство взаимного кредиту
„ДНѢСТЕРЪ“
стоваришенє зъ обмеженою порукою
Львовъ, ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты“.)
Удѣляє позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційнї, властителямъ ґрунтовъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляцією на першомъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священники, не посѣдаючій реальностей, мусять крѣмъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще полісу житеву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ пѣсля всякихъ можливыхъ комбінацій.
Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ“ приймає вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ третыхъ особъ по 4%.
Удѣлъ членскій выносить 50 кор., вписове 2 кор.
Членомъ бути и позичку дѣстати може только членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. 84
Информацій удѣляє Дирекція листовно або аґенты Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“.

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ, важный вѣдъ 1 мая 1900.
пѣсля часу середно европейского [пѣзнѣйшого о 38 мінутъ вѣдъ часу львовского].

посп.	особ.	до Львова (головный дворець)	посп.	особ.	зъ Львова (головный дворець)
приходять о годинѣ			вѣдходять о годинѣ		
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Бориславя (Скольского вѣдъ ½ до ³⁰/₉)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
			2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту		4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		5·45	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ що дня)
	3·35	„ Пѣдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинецъ		6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Бориславя
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Сянока, Перемышля		6·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродовъ
				6·35	„ Станиславова, Пѣдвысокого, Потуторъ
	6·30	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·30		„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Берлина, Любачева
	6·4.	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ ³¹/₉ до ¹⁹/₉.)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	„ Янова			
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродовъ)		9·—	„ Скольского, Хирова, Калуша, (Лавочного вѣдъ ½ до ¹⁵/₉)
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту		9·15	„ Янова
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Пѣдволочискъ, Бродовъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	8·50	„ Кракова, Загѣря, Лужкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вѣдъ ½ до ¹³/₉)	1·55		„ Пѣдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродовъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока		2·15	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹⁸/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
			2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
1·45		„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2·35		„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродовъ		8·05	„ Стрыя (Сколього вѣдъ ½ до ¹³/₉)
				3·15	„ Янова (що дня вѣдъ ½ до ¹³/₉)
	3·14	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)		3·26	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁹/₉)
	5·40	„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродовъ		3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	5·45	„ Кракова		6·10	„ Станиславова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова		6·13	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₉ въ будній днѣ, а вѣдъ ¹⁶/₉ до ³⁰/₉ що дня)
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	7·24	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8·28	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₉ въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Тернополя, Бродовъ
				7·25	„ Сокаля, Равы рускои
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля		7·48	„ Бруховичъ (вѣдъ (²/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
				9·12	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹³/₉ въ въ недѣлѣ и свята)
	8·50	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉)			
	9·2.	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹³/₉ що дня)		10·50	„ Черновець, Ицканъ
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11·—	„ Пѣдволочискъ, Бродовъ, Копичинець, Грималова
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродовъ, Копичинець			
		На дворець Пѣдзамче			**Зъ Пѣдзамча**
	3·12	Зъ Пѣдволочискъ, Тернополя		6·43	До Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы
	7·40	„ Тернополя		9·42	„ Пѣдволочискъ
2·20		„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08		„ „ Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „		7·38	„ Тернополя
	10·12	„ „ „ „		11·28	„ Пѣдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нѣчна пора числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано; нѣчній поѣзды означені обвѣдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державной при ул. Краєцкихъ ч. 5.

Ч. 233. Львовъ, Субота 14 (27) Жовтня 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходитъ во второкъ, и во второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и оголошенья приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошенъ ул. Копернika ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Одынѣвского ул. Килинъского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсылкобезъ на инчерпанъ кватиръ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатномъ

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 22 зр.
на пѣвъ року . . 8 зр.	на пѣвъ року . . 11 зр

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи завертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанай вѣльнай вѣдъ порта.

Поєдинче число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенья звычай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчка иисератового або ся мѣсяць в ст рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инши доношенія приватній числомъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Чѣшанівщины пишуть намъ:

Дня 23-го с. м. вѣдбулось въ парохіяльній стодолѣ передвыборче вѣче при досыть численній, якъ на слѣтный и дуже студеный день, участи народа. Зібралось звышь 3 сотокъ народа; явились вѣдпоручники, по 2—3, зъ 26 громадъ повѣту Чѣшанівского и значне число мѣщанъ Любачівскихъ та селянъ зъ найблизшихъ сѣлъ коло Любачева положеныхъ. Священникѣвъ явилось також значне число, бо зъ самого повѣту Чѣшанівского було 17, а зъ Ярославщины 6; за то зъ рускои інтеліґенціи мѣсцевои кромѣ 2 священникѣвъ одного учителя и одного академіка не було вѣльше нѣкого. Зъ запрошеныхъ комітетомъ выборчимъ делеґатѣвъ зъ иншихъ повѣтѣвъ, сибльно зъ чѣшанівскимъ голосуючихъ, прибули лише делеґаты зъ пов. ярославского зъ о. Подолиньскимъ, предсѣдателемъ комітету выборчого ярославского, на чолѣ.

Промова д-ра Стахуры, котрого нарѣдъ вже мавъ нагоду пізнати на кількохъ передвыборчихъ зборахъ, загально сподобалась. По тій промовѣ забравъ слово п. Ив. Ставковый, господарь зъ Хотылюба. Вѣнъ указавъ на головній моменты зъ промовы кандидата п. Стахура, зазначивъ великій заслуги духовеньства повѣтового, котра такъ енергічно взялось до роботы надъ народомъ, вкінци въ патріотичныхъ словахъ зъ жаромъ выголошеныхъ, загрѣвавъ нарѣдъ до однодушного сѣбльного дѣлания въ корысть кандидата п. Стахуры, а перестерѣгавъ передъ Новаковскимъ и его аґітаторами. Коли симъ словамъ бесѣдника вѣбраный нарѣдъ однодушно притакнувъ, п. Ив. Ставковый поспытавъ: „кого-жь хочете люде, мати своимъ посломъ у Вѣдни?“ — „Д ръ Стахура — се одинокій нашь кандидатъ! за нимъ постоймо, его хочемо мати нашимъ заступникомъ!“ — була однодушна вѣдповѣдь вѣбраного народу.

Опѣсля делеґатъ зъ Ярославщины о. Подолиньскій заявивъ, що побачивши тутъ нинѣ, якъ зборы стоятъ за кандидатурою п. Стахуры, котрый давъ ся тутешному народови пізнати зъ найлѣпшои стороны, переконавъ ся, що тутъ вже не може бути и бесѣды о иншій якій кандидатурѣ; тожъ именемъ комітету выборчого ярославского приймаютъ делеґаты кандидатуру п. Стахуры, але заразомъ просятъ его, щобы явивъ ся и въ Ярославщинѣ та и тамъ давъ ся пізнати народови. По сѣй промовѣ, принятій вѣбраными народомъ съ невысказаными одушевленемъ, коли вже нѣхто не зголошувавъ ся до слова що до кандидатуры зъ курія IV., принято окончено и однодушно кандидатуру д-ра Данила Стахуры зъ курія IV. Чѣшанівъ-Ярославъ.

А що на сѣмь вѣчу мала бути порѣшена и кандидатура зъ курія V., то выборчій комітетъ чѣшанівскій запросивъ на вѣче о. М. Колтунюка, пароха зъ Тарнавки пов. ланьцутского, зъ тымъ, щобы зволивъ зголосити свою кандидатуру. О. Мих. Колтунюкъ прибувъ на вѣче и, коли порѣшено кандидатуру зъ IV. курія, выголосивъ референтъ економічный, котрый выкликавъ велике вражѣне у вѣбраного народа; але своеи кандидатуры не зголосивъ, заявляючи, що не кандидатови годить ся накидуватись народови, а нарѣдъ повиненъ оглядати ся за кандидатомъ и опѣсля вѣзвати его до принятя кандидатуры. Такимъ чиномъ кандидатура зъ курія V. не порѣшена; але, вдучи за голосомъ народа, осмѣлюємо ся сею дорогою просити о. Колтунюка, щобы зголосивъ свою кандидатуру на курію V., а може бути певный, що найде поперть у нашого народа, бо нарѣдъ, пізнавши въ нѣмъ зъ его референтуры свого приятеля, за нимъ допытує ся. У насъ буде невдовзѣ велике передвыборче вѣче въ Олешичахъ, отже тамъ о. Колтунюка дожидаємо, а вельмо певній, що нарѣдъ стане за нимъ однодушно. Завважаємо також повѣты ярославскій, яворівскій, городецкій, щобы о. Колтунюка запросили до себе и признали его кандидатуру, бо въ тыхъ повѣтахъ чейже повиненъ выйти посломъ не хто иншій, якъ Русинъ.

На день 24-го с. м. назначено передвыборче вѣче въ Лѣвчи, пов. чѣшанівского; на день 26-го с. м. вѣдбуде ся въ Коровици пов. чѣшанівского, а на день 27-го въ Бѣгалихъ и Новій Гребли на граници пов. чѣшанівского и ярославского. Блившій реченець великого передвыборчого вѣча въ Олешичахъ буде въ своѣмъ часѣ оголошеный въ часописяхъ.

Той самъ.

Зъ Перемышля пишуть намъ:

Дня 26 с. м. вѣдбули ся на Замку передвыборчій зборы выборцѣвъ, скликаныхъ посломъ Новаковскимъ и тов. въ цѣли поставленя кандидатуры въ IV. курія на округъ Перемышль-Мостиска-Добромиль. Вправдѣ вже дня 12 с. м. на зборахъ скликаныхъ „Селянъ-скою Радою“ принято и затверджено кандидатуру о. Ант. Захаріясевича, и то значною бѣльшостію голосѣвъ противъ голосѣвъ мѣсцевыхъ соціялістѣвъ; мимо того теперѣшный проводирь соціял-демократѣвъ, пос. Новаковскій, пробувавъ ще разъ щастя и хотѣвъ тамту ухвалу знялити, а переперти кандидатуру д ра Яросевича. Се однакъ не удалося мимо горячихъ промовъ Вѣтика, Гаатика, Новаковского и др. и мимо шаленои аґітаціи зѣ стороны перемыскихъ соціялістѣвъ. Промавляли також оба кандидаты: о. Захаріясевичъ и д ръ Яросевичъ, зъ котрыхъ перший запротестувавъ противъ поданои въ польскихъ дневникахъ вѣсти, мовь бы вѣнъ освѣдчивъ ся за програмою соціял-демократѣвъ. О. Захаріясевичъ заявивъ, що кандидує пѣдъ праиоромъ христіянськимъ, а до соціялістѣвъ по науку не потребує удавати ся. Найважнѣйшу интерпеляцію поставивъ до д-ра Яросевича адвокатъ д-ръ Кормошъ, чи кандидатъ въ разѣ выбору вступивъ бы до клюбу руского (независимыхъ), чи до клюбу соціялістѣвъ. Д ръ Яросевичъ освѣдчивъ, що разъ повзятого постановленя не змѣнитъ, и въ разѣ отриманя мандату належати буде до клюбу соціял-демократѣвъ. При голосованю, осталась кандидатура д-ра Яросевича въ значнѣй меншости, зложенѣй передовсѣмъ зъ мѣсцевыхъ перемыскихъ роботниковъ; велика бѣльшість селянъ задилась за о. Ант. Захаріясевичемъ; а правду казати, лишь кандидатура о. Захаріясевича можлива до переведеня въ тутешнѣмъ округѣ выборчѣмъ.

П. Барвѣньскій здає справу зъ своеи посольскои дѣяльности и, розумѣе ся, кандидує. Якъ доносить „Руслан“ въ недокінченѣй ще довгѣй допись зъ Бродівъ на довѣрочній наради, заѣхали ся „Барвіньщуки-священники (sic!) д. 11 падолиста (?) до Бродівъ на довѣрочній наради, запросивши п. Барвѣньского. Наради були чисто довѣрочній безъ свѣтскои інтеліґенціи и безъ селянъ. Зъѣхалось 10 священникѣвъ. Що тамъ радили, остане ся поки-що тайною; досыть що урадили, що п. Барвѣньскій повиненъ таки кандидувати. Наслѣдкомъ тыхъ нарадъ було, що п. Барвѣньскій робить справозданя зъ своеи дѣяльности. Насампередъ станувъ д. 23. с. м. (наслѣдкомъ нарадъ зъ д. 11. падолиста!) передъ выборцями въ Щуровичахъ въ сали громадского уряду. Явило ся около сотни выборцѣвъ зъ дооколичныхъ сѣлъ, мѣжь котрыми були переважно селяне и священики обохъ обрядѣвъ („Галичанинъ“ довѣдує ся, що все було 30 людей на запроснаки, мѣжь ними и жиды и лат. ксьондзъ Верединьскій и якійсь бернадинъ зъ Лешнева). П. Барвѣньскій вѣльше якъ двѣ годины хваливъ ся своими здобутками и вѣльше якъ годину вѣдповѣдавъ на интерпеляціи. Вкінци показало ся, якою симпатією тѣшить ся вѣнъ мѣжь селянами мимо роботы всякихъ духівъ. Селяне выборцѣ высказали п. Барвѣньскому свое довѣре и подяку и поставили его на ново кандидатомъ на посла.

Якъ доносить Słowo polskie п. Барвѣньскій загостивъ 25-го с. м. знову до Бродівъ и въ сали повѣтовои рады передъ купкою адгерентѣвъ и выборчихъ махерѣвъ, котрымъ президувавъ невтомимый о. Левицкій изъ Щуровичъ. Розумѣе ся все пѣшло „благополучно.

Зъ Самбора:

Делеґаты повѣтѣвъ Самборъ, Старый Самборъ, Рудки и Турка приняли кандидатуру на посла зъ IV. курія о. Мих. Зубрицкого.

Зъ Сянока.

На зѣздѣ мужѣвъ довѣря зъ повѣтѣвъ Сянѣкъ-Березѣвъ-Лѣско въ Сяноцѣ дня 19 жовтня уконституовавъ ся комітетъ выборчій

Вражѣне зъ подорожи на выставу въ Парижи.

1.

(Докінченє.)

Иншого рода рухъ и бульваровe жите властиве тѣлько Парижени и дѣйстно чарующе своею оригінальностію, видно вечеромъ, почавши вѣдъ 8 годины. Кипить то жите передовсѣмъ на головныхъ центральныхъ бульварахъ въ околици Оперы, именно на бульварѣ Madeleine и des Capucines. Коли йдешь тыми бульварами, то бачишь непроглядній масы народа, що снують ся тамъ и сямъ або стають великими громадами. Ту видишь чарівній выставы склеповій, ясніючій въ електричнѣмъ освѣтленю, тамъ бачишь пречудесно урядженну кавярню або реставрацію, а въ нѣй безъ числа гостей; деинде знова подивляешь театральне представленя маріонетокъ въ вѣкнѣ першого поверха; тамъ дальше на дасѣ каменицѣ пишуть ся въ твоихъ очехъ найрозманитший анонсы електрикою; а ще деинде на дишь, якъ въ вѣкнѣ другого або третого поверха каменицѣ показують ся при помочи мутоскопу розличній образы и сцены, що мають також на цѣли анонсованє розманитыхъ рѣчей, примѣромъ: найлучшои пожывы для дѣтей або дуже доброго шварцу на чоботы и т. д. Щобы дати выображенє про такій мутоскоповій сцены, то наведу деякѣ. Оно въ першій сценѣ представляє ся дуже живо и скоро, якъ батько и мати вѣдьвають ся и ломлють руки надъ хорою дитиною; въ другій сценѣ являє ся лѣкарь, котрый оглянувши дитину, кивае головою, що нема вже ратунку, и выходить. Въ третій сценѣ батько злить ся, сварить на жѣнку, дорѣкаючи ѣй, и выходить. Въ четвертій сценѣ мати клякае, взносить руки до неба и молить ся. Въ тымъ являє ся оточеный облаками ангелъ подае матери фляшку зъ молокомъ (се власне анонсъ). Въ пятій сценѣ представляє ся, якъ дитина вѣдъ того молока выздоровѣла и якъ батько и мати радують ся. По однѣмъ такѣмъ анонсѣ наступае другій, третій, четвертый и т. д.

Той рухъ и жите на згаданыхъ бульварахъ протягае ся пова 12 годину въ ночи и нѣнъ може дѣйстно кождого привадити до себе, розвеселити и розмѣшити. Щось подѣбного деинде не можь побачити.

Коли отже Парижани такъ почами бавлять ся, то не дивно, що рано, коли мы ѣхали зъ дѣбрци, було пусто и тихо по бульварахъ та улицяхъ. Таке отже нѣчимъ незвичайне вражѣне мавъ я, ѣдучи рано повыше згадаными бульварами.

Однакъ щобы говорити о цѣлостѣмъ вражѣню Парижа, то треба поглянути на него зъ верху 300 метровои вежѣ Айфля або бодай зъ костела Sacré-Coeur, що лежить не на горѣ Montmartre, названій такъ вѣдъ мученичои смерти першого парижского епископа Діонисія въ III. в. по Хр. Поглядаючи зъ-горы, видно велику просторонь землѣ по обохъ бокахъ Секваны покриту безчисленными каменицями, зъ-посередъ котрыхъ выстрѣлюють въ-гору вежѣ та копулы костелѣвъ. Масы каменицъ передѣлюють чиленый бульвары та avenues, обсаджеиї деревами, и парки, що мовь островы зеленіють посередъ бѣлыми каменицями.

Огородѣвъ и паркѣвъ видно 8. На заходѣ мѣста вже за мурами, останками давного укрѣпленя, розтягае ся лѣсокъ бульоньскій, до котрого зъ пѣвночи прилягае Jardin d' Acclimatation (огородъ укліматизованя чужихъ звѣрятъ); на пѣвнічнѣмъ заходѣ коло россійскои церкви лежить паркъ Topeau зъ фонтанною, ставомъ, водопадами, руинами, колюмнадами въ чисто коринтійскѣмъ стилю, статуями, марморовыми групами, широкими алеями, травниками, цвѣтниками и иншими оздобами. Сей паркъ лежить въ найкрасшій части мѣста и є правдивымъ райскимъ кусникомъ землѣ. На пѣвнічнѣмъ всходѣ находить ся Parc des Buttes-Chaumant въ озерцемъ и стромою зъ воды выстирчаючою скалою. Сей паркъ вѣдзначае ся именно своимъ высокимъ положенямъ и подае хорошій видъ на Парижъ и околицѣ. При самій Секанѣ зъ лѣвого боку на всходъ вѣдъ острова La cité находить ся Jardin des Plantes, огородъ дуже богатый въ плекавй цвѣты. На полудни вѣдъ Секаны близько Пантеону и Сорбоньскои церкви и на весь свѣтъ знанои давнои высшои шкоды простягае ся Люксембурскій огородъ зъ палатою, въ котрій засѣдае сенатъ, и зъ музеумъ. Далеко на полудни близько самыхъ окопныхъ муровъ лежить Parc de Montsouris зъ метеорольоґічною обсерваторіею, а вкінци далеко на всходъ поза мурами мѣстъ простягае ся лѣсокъ Vincennes, въ котрѣмъ находить ся філіи головнои выставы. Въ самій серединѣ мѣста помѣжь площею Згоды и Лювромъ красуе ся славный огородъ Туйлерійскій.

Крѣмъ тыхъ огородѣвъ и паркѣвъ впадають въ око, коли дивити ся зъ горы на Парижъ, ще инші мѣсця зеленѣючій деревами, а то цвинтарѣ. Є ихъ въ Парижи три: найбѣльшій и найкрасшій на всходъ, званый Pere Lachaise, де поховани Расінъ, Моліеръ, Бальзакъ, Шопенъ; другій лежить на пѣвночи и называе ся cimetiére Montmartre, де похованый Генрикъ Гайне, а третій лежить на полудни и зове ся cimetiére Montparnasse.

Цѣле мѣсто лежить на великій одностайнѣй рѣвнинѣ зъ выимкомъ высше (около 100 м. положеного горбка Montmartre и згаданого парку Bultes-Chaumant. Длятого робить Парижъ вражѣне мѣста трохи за одностайного зъ мало рѣзнороднею околицею. Зъ того боку уступае Парижъ значно передъ такимъ н. пр. Зальцбургомъ, положеныимъ въ чудовій долинѣ рѣки Зальцахъ помѣжь Капуциньскою и Монашою горою и прикрашеныимъ такимъ хорошимъ, высокимъ и на стромій горѣ положеныимъ старымъ замкомъ, якъ Veste Hohensatzburg. Ба, и нашъ Львівъ зъ огляду на рѣзнороднѣсть терену, именно зъ огляду на Высокій замокъ и на свои парки, особливо Стрыйскій, не много найде мѣстъ собѣ зъ того боку подѣбныхъ.

Певного рода рѣзнороднѣсть помѣжь ту велику масу вѣльше менше рѣвно высокихъ каменицъ вносять костелы, котрыхъ есть: католицкихъ 70, протестантскихъ надъ 40 и одна россійска церква. Я завдѣвъ кількà зъ тыхъ костелѣвъ, а то: костелъ св. Магделены, Notre-Dame des Champs про бульварѣ Montparnesse, Panthéon, що первѣстно бувъ костеломъ св. Геновефы, Sacré Coeur на горѣ Montmartre, Notre-Dame на островѣ Cité, Saint frangois Xavier при бульварѣ Інвалідівъ, Saint Louis des Invalides, сорбоньскій костелъ, Trinité недалеко захѣдного зелѣзничого дѣбрця св. Лазаря и Val-de-Grace въ близкости Люксембурского огорода.

Всѣ тій костелы вызначають ся на-зверхъ дуже хорошою архітектонікою; а декотрій зъ нихъ, якъ Пантеонъ, Магдалена, Нотр-Дамъ

ТУТКИ „PRIMUS“ суть найлѣпшій!!
ВСЮДЫ ДО НАБУТЯ
Фабрика: Львівъ, ул. Мицкевича ч. 2.
Цѣнники зъ пробами даромъ и оплатно.
Пп. купцѣ и рольничій кулка дѣстануть вѣдповѣдный рабатъ. 632 6—15

на 4-у курію, зложеный зъ 3 мужѣвъ, а на 5-у курію, зложеный зъ 7 мужѣвъ, по одному зъ кождого повѣту, належачого до сего округа выборчого.

Д-ръ Искрицкій, адвокатъ зъ Сянока, заголосивъ свою кандидатуру на 4-у курію. Зборъ постановивъ на-теперь еще кандидатуръ не рѣшати, але урядати народній вѣча, на котрыхъ належить спытати нарѣдъ, кого бажае мати своимъ кандидатокъ. Вѣча вѣдбудуть ся: дня 29 жовтня въ Лѣську въ сали магістрату о 11-ій годинѣ передъ полуднемъ, а дня 1 падолиста також о 11-ій год. передъ полуднемъ въ Сяноцѣ въ сали мѣскій, т. зв. Рамерѣвцѣ. Тогожь дня мае запасти наконечне порѣшенє комітета що до кандидатуръ на 4-у и 5-у курію.

Примѣтити треба, що п. Стапиньскій, кандидатъ польскои людовои партіи на 5 у курію, устроювавъ зборы въ Балигородѣ, Сяноцѣ, Лѣську и Березовѣ та на тыхъ зборахъ поручавъ на кандидата зъ 4-ои куріи Антона Старуха, господаря зъ Бережницѣ-выжнои. Польскій людовцѣ зъ березовского повѣту маютъ ту кандидатуру пѣдпирати. Антѣвъ Старухъ есть братомъ Тимотея Старуха, кандидата на 5-у курію зъ округа Тернопіль-Бережаны, и сыномъ давнѣйшого рускаго посла селянина.

——

Зъ Городенки.

Въ трохъ повѣтахъ, якій творять округъ выборчій 4-ои куріи Залѣщики-Борщѣвъ-Городенка, поставлено и принято кандидатуру о. Альойзія Олесницкого, пароха зъ Торговицѣ. Въ городенецкѣмъ повѣтѣ вѣдбули ся 4 вѣча именно въ глухихъ кутахъ: въ Гарасимовѣ дня 6 жовтня, въ Городенцѣ дня 16-ого, въ Хотимѣри дня 21-ого а въ Чернелици дня 22-ого. Кандидатъ розвивавъ всюды народну програму, а зборы приймили его кандидатуру зъ одушевленемъ. Дальшій вѣча маютъ вѣдбувати ся въ залѣщицкѣмъ и борщѣвскѣмъ повѣтахъ.

——

„Gazeta Narodowa“, найвѣльше компетентный орґанъ въ сѣй справѣ доносить, що п. Вахнянинъ тымъ разомъ не кандидуе.

——

Зъ Перемышля доносять „Narodow ôй“, що бувшій посолъ п. Тышковскій, котрый — якъ звѣстно — тѣлько зъ тяжкимъ трудомъ дае ся намовити до выдаванія грошикѣвъ на выборчу „акцію“, таки остаточно рѣшивъ ся старатись о мандатъ и его выбѣръ „należy uważać za zapewniony.“

——

Зъ Турки дѣстали мы довшу допись, котру зъ браку мѣсця мусимо вѣдложити до наступующого числа; теперь подаемо лише короткій ей змѣстъ. Д. 24 с. м. вѣдбули ся въ сали повѣтовои рады въ Турцѣ передвыборчій зборы, скликаній маршалкомъ Осуховскимъ. На зборахъ явили ся вѣйты, писарѣ, урядники, жиды, паны, ксьондзы и — кѣлькохъ незапрошеныхъ рускихъ священникѣвъ, котрій *опѣля* дуже псували гармонію маршалкѣвскихъ зборѣвъ. Явили ся також и кандидаты „народовій“ п. Ройовскій на V-ту и п. Гізовскій на IV-ту курію. Оба они здавали справу зъ своеи дѣяльности чи то властиво недѣяльности посольскои. Ихъ кандидатуры, очевидно, принято и то навѣть нѣбы однодушно.

Переглядъ політичный.

——

Нарештѣ дѣждалась Галичина благодати. Краковска „Nowa Reforma“ довѣдуеть ся зъ певного жерела, що галицкій сеймъ зберется д. 27 грудня с. р. о 11 годинѣ рано. Нема то, якъ нашій домашній сѣньокровній політики. За три днѣ залагодять усѣ краевій потребы, тай потѣмъ на цѣлый рѣкъ супокѣй. Але признати треба, що нашій краевій автономісты таки добре лѣпивій. Горлаютъ вѣчно, що треба конечно розширити краеву автономію, бо нарады парляменту перешкаджають соймовымъ нарадамъ, а тутъ показало ся, що ихъ балаканина то лишь такъ, на вѣтеръ, що о розширенє краевои автономіи ходить имъ тому, абы въ нашѣмъ краю завести свою, польско-паньску „ґавтономію“. Бо-жь парламентъ вже такъ давно розвязаный, що вѣдъ того часу мѣгъ соймъ вже богато урядити, а тымчасомъ вѣдкладаетъ ся скликанє сойму зъ нинѣ на завтра и т. д. и т. д. Але, слава Богу, бодай знаемо вже, коли той самъ зберетъ ся. Нехайже щасливо вѣдбуде ще ту свою тридневну панщану, а потѣмъ нехай розѣйдетъ ся въ супокою, и нехай уже бѣльше въ своимъ теперѣшнѣмъ складѣ нѣколи не збираетъ ся. А о се повиненъ постарати ся при слѣдуючихъ выборахъ рускій нарѣдъ.

——

Нинѣ починаютъ ся у Вѣдни вѣдъ проводомъ гр. Ґолуховского дальшій спѣльній нарады австрійскихъ міністрѣвъ въ справѣ будовы боснійскихъ зелѣзниць. Запевнюютъ, що теперь мае наступити вже остаточне порозумѣнє. Угорскій міністры: Шелль, Гегедісъ, Люкачь и Файервері прибули вже до Вѣдня и возьмуть також участь въ обходѣ зъ нагоды шлюбу архикняжны Райнерія зъ кн. Віртемберскимъ.

——

На вчерашнѣмъ засѣданю угорского сойму предложивъ референтъ справозданє въ справѣ звѣстноп декларації архикн. Франца Фердинанда. На пропозицію президента ухвалено помѣстити ту справу на деннѣмъ порядку вторкового засѣданя (30 с. м.).

Въ справѣ сеи декларації наступило непорозумѣнє мѣжь партіею независимыхъ, а ей членомъ, посломъ Угрономъ, котрый пѣсля донесень вчерашныхъ дневниковъ, мавъ зъ сеи причины зложити мандатъ и зовсѣмъ усунути ся въ політичнѣмъ житю. Сю звѣстку простуе теперь п. Угронъ. Хочь мѣжь нимъ, а его партіею наступило непорозумѣнє, то вѣнъ зовсѣмъ не думае усуватись вѣдъ політичного житя, а коли-бъ непорозумѣня не можна було усунути, то вѣнъ выступитъ зъ партіи, але мандату до сойму зовсѣмъ не зложитъ.

Зачувати, що партія независимыхъ на найближшѣмъ засѣданю сойму зажадае вѣдъ правительства уставы Габсбурского дому, а коли-бъ ей жадане вѣдкинено, то вѣдчасъ на радъ надъ инартикуляціею декларація архикн. Франца Фердинанда урядитъ обструкцію.

——

Въ „нѣмецкѣй палатѣ“, про котру мы вчера донесли, сильно заангажованый секретарь стану гр. Посадовски-Венеръ, котрый стоявъ на чолѣ державного уряду тодѣ, коли урядъ зажадавъ вѣдъ союза промысловцѣвъ 12.000 марокъ. Отже ходили вѣсти, що въ наслѣдокъ сеи аферы становище п. секретаря такъ сильно захитане, що вѣнъ мусѣти уступити. Однакъ въ мѣродайныхъ кругахъ удержують, що вѣнъ не уступитъ, а „выяснитъ“ цѣлу справу передъ парламентомъ. Певна рѣчь, що те „выясненя“ нѣчого не „выяснитъ“ та що „Zuchthausvorlage“ для „поступового“ нѣмецкого правительства вельми компромітуюча.

——

Буры таки не складають оружя. Президентъ Штайнъ мае теперь находити ся въ Фурієбурґу, котру то мѣсцевѣсть оголосивъ вѣнъ столицею вѣльнои ораньскои державы. Поодинокій буркій вѣддѣлы, де можуть, тамъ пѣдрываютъ силы Анґлійцѣвъ. И такъ напали вони були и заняли Філіпополісъ, зъ вѣдки однакъ по кѣлькохъ дняхъ выгнали ихъ знова Анґлійцѣ. Стратъ не понесли Буры при сѣй нагодѣ нѣякихъ. По завзятѣй битвѣ забрали вони Якобсдаль, при чѣмъ Анґлійцѣ стратили 34 людей. Иванъ Бота зъ своимъ вѣддѣломъ напавъ на зелѣзничій поѣздъ межи стаціями Гайдельберґъ и Ґрайлінґштадъ и вѣдтявъ вѣддѣлъ бриґады стрѣльцѣвъ, що ѣхавъ тымъ поѣздомъ. Въ битвѣ впало двохъ англійскихъ офіцерѣвъ и значне число жовнѣрѣвъ, при чѣмъ цѣлый вѣддѣлъ мусѣвъ пѣддати ся.

Такою партизантскою вѣйною думають Буры выгнати зъ своеи краины свого ворога. Та даремній ихъ зъусиля. Партизантскій вѣддѣлы можуть вѣддати въ вѣйнѣ величезній услуги. Коли за ними стоить добре зъорґанізована національна армія, але тутъ нема надѣѣ, абы така армія могла повстати... Анґлія на разѣ буде могла „тріюмфувати“, хочь колись, въ будучности, певне тяжко заплатить за свое теперѣшне „цивілізаційне посланництво“.

——

Знаемо вже напевне, що союзній вѣйска въ Хінахъ заняли Паотімфу. Въ округѣ Янксе вѣйскова ситуація вельми критична. Засобы пожывы, амуніція и грошѣ вывозять звѣдси до Сіанфу на цѣсарскій дворъ. До Янксе выбираютъ ся теперь нѣмецкій вѣйска. Віцекоролѣ и губернаторы округа Янксе одержали вѣдъ цѣсаревы-реґентки едиктъ, котрый взывае ихъ, абы подали свою думку въ якѣй формѣ мае укарати ся кн. Туана та иншихъ винновникѣвъ. Вони вѣдповѣли, що супротивъ кн. Туана жадаютъ примѣненя якъ найострѣйшои кары, якою пѣсля хіньскихъ законѣвъ є повѣльна смерть, конфіската майна и суспѣльна деґрадація цѣлои родины. Цѣсарь и цѣсарева-реґентка мали выслати до нѣмецкого цѣсаря подяку за заключенє нѣмецко анґлійского договору. А Боксеры далѣ роблять свое 20 с. м. напали вони на вѣддѣлъ, що вѣзъ поживу до Пекіну, але ихъ розбито. Очевидно, що за правдивѣсть сихъ звѣстокъ ручити не можна, отъ потуеть ся ихъ зъ дневникарского обовязку, абы публика мала все щось нового. На всякій случай зъ Европейцями мабуть не такъ рожево, якъ се доносять часописи. Хінцѣ притихли мабуть лише на те, абы потѣмъ зъ тымъ бѣльшою ударити силою. Вирочѣмъ побачимо...

——

Высокоповажана Редакціе!

На пѣдставѣ §. 19 у. пр. прошу умѣстити слѣдуюче спростованє:

Въ ч. 218 „Дѣла“ зъ 10 жовтня с. р. була допись, котрои авторъ, хотячи пѣдорвати честь мою и мого вѣтця, подавъ факты зъ правдою незгѣдній.

1) Неправдою есть, яко-бы д. 7 жовтня въ недѣлю 17 по Сош. св. Духа „коли по приказу Вч. консисторіи мавъ вѣдчитатись по нашихъ церквахъ листъ пастирскій, выданый по причинѣ святкованя 200-лѣтного ювілея приняття уніи нашою епархіею“ (слова кореспондента), я поѣхавъ на лат. вѣдпустъ до Козлова и тымъ уклонивъ ся вѣдъ выполненя сего приказу Вч. Консисторіи, бо того власне дня 7 жовтня бувъ празникъ въ церквѣ моѣй матери вѣй Золочѣвцѣ въ честь св. Іоана Богослова и зъ тои причины я до Козлова поѣхати не мѣгъ и не поѣхавъ, що своимъ обовязкамъ въ парохіи моѣй точно задосыть учинивъ.

2) Неправдою есть, яко-бы я ѣздивъ с. р. до Тернополя на реколекціи Базунтѣвъ и то зъ тои причины, що „предпочитавъ-емъ“ тій реколекціямъ Василіянъскимъ. Я почитаю и узнаю велику стѣйность реколекцій Вч. оо. Василіянъ нашихъ, но разъ одинъ бувъ я у Вч. оо. Базунтѣвъ въ Тернополи на реколекціяхъ, и то 8 лѣтъ тому въ р. 1892, а поѣхавъ тамъ для того, що вѣдбували ся въ часѣ для мене пригѣднѣмъ, въ жнива, коли я мѣгъ вѣдъ тогдашныхъ обовязкѣвъ сотрудника въ дуже численнѣй парохіи бути бѣльше свободнымъ, а також длятого, що въ тѣмъ часѣ я повдовѣвъ и потребувавъ покрѣплена на душѣ, яке я на тыхъ реколекціяхъ, провадженыхъ Вч. о. Баудісомъ тогдашнымъ ректоромъ Василіянъ и осягнувъ, а въ тѣмъ часѣ не вѣдбувались реколекціи Василіянъскій.

Що ся касае чести и поважаня мого вѣтця, котру кореспондентъ „Лѣла“ силувсь пѣдорвати, и инсинуаціи, яко-бы отець мѣй ѣздивъ до костела до Козлова длятого, „щобы выслугуватись здекларованымъ ворогамъ руской церкви и народа та здобувати собѣ опінію „porządnych Rusinów“, то я прошу Вп. Редакцію напечатати, що: Отець мѣй есть пароxомъ въ Плаучи лѣтъ 17, приобрѣвъ собѣ не лишь у парохіянъ своихъ, но въ цѣлѣй околици велику честь и повагу, такъ добре у Русинѣвъ, якъ и у Полякѣвъ, але не длятого, що ѣздивъ до костела до Козлова и на вѣдпусты, бо отець мѣй тамъ не ѣздивъ нѣколи, але ажь сего року одинъ разъ. Отець мѣй бувъ перше пароxомъ въ Межигѣрцяхъ коло Галича лѣтъ звыжь 25, а бувъ и тамъ не лишь тогды въ великѣмъ поважаню, такъ у своихъ парохіянъ якъ въ цѣлѣй тамошнѣй околици, але лишивъ по собѣ по нинѣ найлѣпшу опінію и память всюды и у всѣхъ въ цѣлѣй тамошнѣй околици. О инсинуаціи, якобы я и отець мѣй чули ся зообовязаными кс. Найнбурґови „за (безуспѣшну) инстанцію на парохію Козлѣвъ, за сягающѣ anticipando въ будучности“, не хочу й говорити. Кѣнчу мое спростоване тымъ, що усилія ворогуючихъ загаданою дописею на мене черезъ писане приватныхъ листѣвъ до Вч. сусѣдѣвъ монхъ „щобы у мене не бували, бо менѣ навѣть руки не можна подати“, до того ще зъ уваги на тое, що въ тѣй справѣ есть высоко поставлена особа вѣ Львовѣ, не довели и не доведуть до цѣли (хіба у такихъ, якъ они самій) а радше я мѣгъ бы мати причину за клевету вѣдвернутись вѣдъ нихъ.

Капличцѣ дня 15 жовтня 1900.

Михаилъ Сосенко.

——

пишаютъ ся крѣмъ того множествомъ колюмнъ въ коринтійскѣмъ стилю. Пантеонъ, що лучить въ собѣ два стилѣ старинной штуки, а то портикъ атеньского пантеону и копулу св. Петра въ Римѣ, мае въ фронту чудову колюманду, що складае ся зъ 22 коринтійскихъ стовпѣвъ. Костелъ св. Магдалены робить вражѣнє радше якои грецкои святинѣ, чимъ христіяньского Божого дому, и в зъ фронту зовсѣмъ подѣбна до палаты депутованыхъ, що находить ся vis-á-vis по другѣй сторонѣ Секваны коло моста Згоды. Сей костей св. Магдалены, творячи правильный прямокутникъ, наоколо оточеный рядомъ великихъ коринтійскихъ стовпѣвъ, що выликують незвычайне вражѣнє. Рѣвно-жь костелъ Notre-Dame, ся найкраща оздоба Парижа на островѣ Cité и правдивый клейнотъ ґотицкои архітектуры, посѣдае свою головну красу въ рядахъ величныхъ колюмнъ въ серединѣ церкви. Сей костелъ є пятинавовый; дня бѣчній навы вѣдѣлюють ся вѣдъ себе по обохъ бокахъ костела 120 высокими колюмнами, а головна нава є оточена 108 великаньскими стовпами, зъ котрыхъ кождый є выкутый зъ одноцѣльнои скалы.

Коли увѣйти до-внутра тыхъ костелѣвъ, то вправдѣ деякій зъ нихъ, якъ св. Магдалены и Нотр-Дамъ, вызначають ся дѣйстно великамъ богатствомъ и рѣзнородностію артистичныхъ мальовнлъ, рѣзьбъ, золочень, мальованыхъ вѣконъ, марморѣвъ (именно уваги гѣдный славный великій вѣвтарь въ костелѣ св. Магдалены цѣлый зъ бѣлого мармору), — однакъ инший костелы є въ серединѣ убогій и опущенй. Видишь тѣлько голій стѣны зъ затертыми малюнками и множество або на купу поскладаныхъ або пороставлюваныхъ крѣселъ. По бокахъ стоять въ капличкахъ, вѣдгородженыхъ барієрами, бѣдній вѣвтарѣ, а при входѣ до тыхъ капличокъ побачишь прибитый білетъ зъ именемъ священника, що ту сповѣдае и вѣдправлае Службу божу, тай означену годину, коли то дѣе ся.

Замѣтній також оригінальній вѣдозвы на дверяхъ костелѣвъ, що свѣдчать о не дуже великѣмъ пошанованю для божихъ домѣвъ у Французѣвъ. Примѣромъ, въ костелѣ Sacré-Coeur вывѣшено на дверяхъ и на стѣнахъ пригадку, що належить въ костелѣ заховувати ся такъ, якъ то вѣдповѣдно святому мѣсцю. На головныхъ дверяхъ костела св. Магдалены выставлено вѣдозву, написану по французки, англійски и нѣмецки, що въ костелѣ кождый зъ огляду на порядокъ мае давати послухъ церковнѣй службѣ; коли бы хто не хотѣвъ услухати, то пароxъ мае право вѣзвати до костела поліцію. Видно, що безъ сумнѣву частѣйшій нарушувания порядку въ костелѣ мусѣли выликати тѣ вѣдозвы на дверяхъ божихъ домѣвъ.

Такъ зъ тыхъ проявъ якъ и много инпихъ можь пѣзнати, що релігійнѣсть у Французѣвъ пѣдупала а разомъ зъ нею також и моральность, зъ упадкомъ же моральности наступае у нихъ фізичне знищенє и змаленє населеня. Все то иде въ парѣ. Въ недѣлѣ побачишь тамъ не тѣлько приватныхъ людей при тяжкихъ роботахъ — примѣромъ, при обтесуваню каменѣвъ, але й зъ дозволу, видно, городскои управы выконують ся въ недѣлѣ публичній роботы, н пр. бруковане улиць въ мѣстѣ. По костелахъ не много побачишь побожныхъ зъ выимкою хіба може такого костела св. Магдалены, де то чудовый спѣвъ въ недѣлѣ стягае велику товпу народа. Крѣмъ того дуже лихо вражае власне въ тѣмъ костелѣ взѣрцевый порядокъ. Входити вѣльно лише правыми дверми, а выходити лѣвыми. Хто хоче стояти, мусить лишити ся передъ барєрою, а хто хоче пти дальше поза барєру, той мусить сѣсти на крѣслѣ и заплатити за крѣсло 2 су т. є. нашихъ 10 сотѣвъ. Такимъ способомъ тотій, що находять ся напередъ, не заступають виду тымъ, що стоять зъ-заду. Удержати порядокъ, є назначена особна церковна служба вѣдъ проводомъ свого найстаршого „паламаря“, убраного въ якійсь костюмъ зъ часѣвъ Людвика XIV зъ капелюхомъ безустанно на головѣ и величезною патерицею въ руцѣ.

Вѣнъ такъ походжае по костелѣ, якъ якій вождъ по майданѣ. Збирати грошѣ за крѣсла належить до сестриць. Призбираній грошѣ за крѣсла идуть до касы товариствъ, що опѣкують ся бѣдными.

Коли бы взагалѣ зъ огляду на величавѣсть и великолѣпность внутрѣшного устроѣня и на божеску, такъ сказати-бъ, атмосферу и релігійный настрѣй порѣвнати паризкій костелы зъ такими, примѣромъ, костелами, якъ св. Стефана въ Вѣдни, або св. Петра въ Зальцбурґу, де лежать мощи св. Рупрехта и де безустанно палае свѣтло въ великѣвъ вѣйтари, або Марія Дѣвы въ Краковѣ, то мусить ся сказати, що паризкій костелы зъ того огляду лишають ся значно по-заду.

Но вернѣмъ до рѣчи. Не тѣлько костелы, парки, огороды, бульвары, але також и численній творы штуки, коли перейти ся по Парижи, якъ рѣзьбы, статуѣ, тріумфальній брамы, монументы, памятники, якій находять ся публичныхъ площахъ та бульварахъ, по огородахъ та паркахъ, урозманчують Парижъ, розганяють матеріальну монотонность и настроюютъ кождого видця на высшій и идеальнѣйшій ладъ. Тѣ творы штуки є правдивымъ вѣдбиткомъ идеальныхъ стремлень Французѣвъ, ихъ взаимныхъ порывѣвъ, ихъ любви до свободы, а вкѣнци ихъ вдячнои памяти для своихъ передовыхъ, заслуженыхъ около добра вѣтчины славныхъ мужѣвъ.

Однакъ про сій творы и про вражѣня зъ властивои выставы и зъ нашихъ мѣстъ лишаю до другихъ фейлетонѣвъ.

І. К.

Оливу до машинъ и пасы до машинъ поручае 527 **В. ЧОППЪ** Львовъ Жовковска 2.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Вытягъ зъ протоколу засѣдань выдѣлу „Руско-украинського драм. товариства им. Ивана Котляревского у Львовѣ“ за послѣдный часъ:

1) Выдѣлъ принявъ до вѣдомости, що шкіцъ проектованого театру, якого зажадала президія магістрату (въ тій цѣли, абы знати, якъ велика площа потрѣбна підъ будову), выготовляє архітектъ п. І. Левинський.

2) Въ справѣ гадки піднесеной на загальныхъ зборахъ, чи не було бы порадно постарати ся о тымчасову відповѣдну салю, що була бы пригодна на представленя театральнѣ, аматорскѣ и для ужитку другихъ товариствъ, котрѣ часто відчувають недостачу такой салѣ, запросивъ був выдѣлъ ще весною до анкеты фаховыхъ людій, архітектівъ пп. Нагірного, Левинського, Ганиичака, Левандовского и Голейка, щобы звволили предложити відповѣдный проектъ. А кета застановлялась надъ тымъ, чи можливо було бы урадити таку салю въ домѣ Просвѣты? Коли підсля проекту анкеты показала ся можливість перетворити деякѣ комнаты на 1 поверхъ на таку салю, рѣшивъ выдѣлъ запросити відпоручниковъ товариствъ Пр свѣты, Бесѣды и другихъ, котрымъ бѣльша салю потрѣбна, до спѣльной нарады надъ способомъ здѣйсненя поданого проекту. Коли-жъ відтакъ зъ одной стороны почулись голосы, що проектована сала въ домѣ Просвѣты була бы за вузка, а зъ другой вырыкнула гадка, що не є виключена можливість прийти до бажаной значно бѣльшой салѣ въ бувшѣмъ скарбковскѣмъ театрѣ, выдѣлъ рѣшивъ провѣрити ще и сю послѣдну гадку и на разѣ здержавъ ся зъ запросинами высше згаданыхъ відпоручниковъ товариствъ на спѣльну нараду.

3) Принято до вѣдомости, що секція артистично технічна підъ зарядомъ д-ра Е. Озаркевича приготовляє пяте зъ ряду аматорске представленя, именно оперету „Чорноморцѣ“ зъ музикою Лисенка на повну орхестру, котра въ короткѣмъ часѣ буде выставлена, и що уложено репературъ на часъ посту.

4) Принято до вѣдомости, що т. зв. цегодокъ не збѣльшеня фонду будовы театру розіслано въ книжочкахъ по 2 сот. 180 книжочокъ на суму 307·50 кор., 218 книжочокъ по 4 сот. на суму 776·40 кор., 173 книжочокъ по 10 сот. на суму 1853·50 кор. и 178 книжочокъ по 20 сот. на суму 4297 кор., разомъ книжочокъ 749 на загальну суму 7225·40 коронъ.

5) Принято до вѣдомости, що въ товариствахъ и инныхъ льокаляхъ розмѣщено на разѣ 50 пушокъ для збиранья жертвъ на фондъ будовы театру.

6) Проектъ уряджуваня въ теперѣшну и зимову пору літер. драм. вѣдчитовъ, полученыхъ зъ добровольными дрібными жертвами на згаданый фондъ — передано секціи літературной до переведеня.

7) Въ виду того, що выдѣлъ мусить передъ загальными зборами упорядкувати рахунки касовѣ, рѣшено просити Вп. паповъ и панѣ, що приняли въ розпродажъ т. зв. цеголки на будову театру у Львовѣ, щобы звволили зібранѣ доси грошѣ переслати на руки касіера товариства п. Британа, секретаря тов. „Дністеръ“ у Львовѣ, домъ Просвѣты, рынокъ ч. 10; заразомъ рѣшено просити тыхъ Вп. членовъ товариства, що доси залягають зъ накладками за сей або и минувшій рокъ, щобы тоюжь дорогою въ короткѣмъ часѣ звволили свои рахунки выровнати, бо розвой товариства условленый лише точностію въ сполненю обовязковъ; якій члены товариства на себе приняли.

8) Принятѣ дальше въ члены товариства: Олекс. Ярема, Ю. Лопатиньска, І. Наконечна, Є. Озаркевичева, Ф. Колесса, М. Заремба, С. Шпойнаровскій, Софр. Недѣльскій, Ярослава Недѣльска, М Рыбачекъ, Кордасевичъ, о. Євг. Ступницкій, Ів. Раковскій, Ом. Колодницкій, Т. Купчиньскій, Яр. Вѣнцковскій, О. Сполитакевичъ, П. Шеремета, І. Устиновичъ, С. Лотоцкій, Р. Ольшаньскій, Ю. Семотюкъ, І. Котовичъ, Ю Гладиловичъ, П. Гладиловичъ, П. Гуменюкъ, В. Лесикъ, І. Доманикъ, О. Кузьмичъ, І. Набакъ, Л. Тишиньскій, А. Угринъ, Р. Перфецкій, Крулецкій, Олесницкій, Щ. Підгорецкій, І. Кобилецкій, М. Лозачакъ, М. Задорецкій, К. Ількивъ, Т. Федунковъ, Ів. Фурґола, Б. Скрипчукъ, Є. Гвоздикъ. Товариство числить теперь 365 членовъ.

9) На цѣль товариства зложили дальше добровольнѣ жертвы: М. Марушевска 1 к., о. Ст. Пытликъ 1 к., К. Мацюкъ 1 к., Мокрицкій 20 сот., Чума (вѣдъ урядниковъ „Дністра“) 12 к., Ів. Мозола, О. Пріймова, Ф. Гладиловичъ и Х. У. 9 к., Гр. Морозъ (складка на вечерку Шевченка и Міцкевича въ сем. учит.) 15·34 к., Стефановичъ (вѣдъ молодѣжи учит. сем. въ Сокали) 27·22 к., товариство им. Шевченка (вѣдъ Григоровича и Леонтовича зъ Харкова (5 рублѣвъ въ золотѣ) 12·70 к., вѣдсотки зъ книжочки вкладк. „Дністра“ 23·32 к., Кл. Рогозиньскій зъ Бучача зббрка 78·20 к., п. Олесницка 1 к., о. Речетыловичъ 1 к., А. Андрейчинъ 12·56 к., о. П. Патрило (складка на весѣлю у о. Мелешкевича) 31 к., В. Пасека 42 сот., Устіновичъ 88 сот., А Андрейчинъ 3·60 к.

Станъ касы товариства выносить суму 1664·77 кор., котру умѣщено на книжочки щадничій „Дністра“ ч. 1250 и ч. 1294.

Хочь якъ богато жертвъ складає наша Русь на добродѣйнѣ цѣли рѣзныхъ товариствъ, институцій, бурсъ и п., всежь таки не вѣльно намъ перестати накликувати до загалу родимцѣвъ: „Русины и Русинки! вступайте въ члены нашого товариства, памятайте про фондъ будовы руско-народного театру у Львовѣ. Сотикъ до сотика — а фонды будуть. Не забуваймо на те, що менші народы славяньскій вже давно выпередили насъ въ осягненю цѣли, до якой стремимо. Просимо не забувати и на пушки для жертвъ, розмѣщенѣ въ тій цѣли въ товариствахъ; просимо и при нагодѣ вечерниць, товарискихъ сходинъ не забувати на те, що одинока наша дружина театральна все ще скитає ся бездомна.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

— **Ліста тягненя льосовъ дяковскои льотерії** друкусь въ Ставропігійскій друкарни и появить ся въ найблизшихъ дняхъ; интересованымъ вышле ся за надосланемъ 25 сотикивъ. Просимо адресувати: Канцелярія дяковскои льотерін, Львовъ улиця Коперника ч. 36. — За комітетъ *Танячкевичъ.*

— **Загальнѣ зборы філіи Руского Товариства педагогічного въ Станиславовѣ** вѣдбудуть ся, якъ було оповѣщено вже въ ч. 230, д. 1 падолиста с. р. Подану програму доповняємо ще отсимъ: О год. 9 зрана вѣдправить ся въ катедральній церкви поминальне богослуженѣ за померших членовъ філіи, а на вечерку, що вѣдбуде ся по зборахъ, выступить зъ співами Станиславовскій Боянъ.

— **Громада Унятичѣ** дрогобицкого повѣта купила ще въ 1892 році грунтъ підъ будову школы за 400 зр., а квоту 800 зр. призначила на будову школы. Тогдѣшный староста п. Свѣтальскій приликавъ до себе вѣйта, приказавъ ему квоту 800 зр. зложити до депозиту староства и заказавъ будувати школу, не подаючи причины. И такъ громада Унятичѣ не має доси школы и безуспѣшно домагає ся вѣдъ староства звернена грошій зъ депозиту.

— **Про новый нападъ Ботокудовъ** на нашихъ посельенцѣвъ въ кольонії Люценѣ пише Курітібска „Prawda“ въ послѣднѣмъ числѣ (зъ 20 вересня с. р.) ось що: „Якъ доносить „A. Republica“, комісарь поліціи въ Pio Negro повѣдомивъ телеґрафічно шефа поліціи держави Параны въ Курітібѣ, що минувшои пятницѣ на польскій кольонії Люценѣ (лінія „Costa Carvalho“) Индіяны, напавши на посельенцѣвъ, убили восьмохъ мущинъ, одну женщину и одну дитину, то є разомъ 10 особъ“.

Якъ вѣдомо напали були Ботокуды вже передъ кількома роками на ту кольонію и то власне на рускій лініи Люцены, що звуть ся „Mohema“ и „Yrosema“, тай убили тодѣ 19 рускихъ душъ (головно зъ Жовківщины и зъ підъ Белза). — Не знати, чи и сей свѣжій нападъ постигъ Русиновъ, бо не знаємо, чи лінія „Carvalho“ лежить въ польскій чи въ рускій части Люцены. — Люцена, се велика польска оселя въ Параньї, на самій граници сусѣдной полуднево-бразилійскои держави Санта Катаріна, въ сусѣдствѣ Кочобащь дикого и лютого племены индійского Ботокудовъ. — Поляковъ осѣло въ Люценѣ 6.000 душъ, переважно зъ Россіи. По-за сею кольонією польскою поселено въ рокахъ 1895 и 1896 досыть значне число галицко-рускихъ посельенцѣвъ въ окремій осели. — Число Русиновъ въ рускій части Люцены подає о. Кинзина на три тысячѣ душъ. Часть тои рускои осель лежать якъ разъ найблизше Ботокудовъ и то кільканацять хатъ навѣть на самомъ святомъ мѣсци ботокудскомъ, на давныхъ ихъ гробовищахъ. Тѣ посельенцѣ найбѣльше выставленѣ на напады червонокожихъ дикунівъ.

Чи не варто бы подумати о томъ, щобы люценьскій Русины перенеслись изъ того немилого сусѣдства ботокудского до рускихъ осель Прудентополіс и Pio Claro, де є понадъ 12.000 Русиновъ и де Русины становлять звижь 90% усеи людности. Найлѣпше було бы ихъ переселити на той незаселеный просторъ, якій лежить помѣжь рускими Pio Claro а Прудентополіс. Въ сей способъ можна бы получити тѣ двѣ найбѣльшій рускій осель майже въ одну великаньску громаду руску, а заразомъ люценьскій Русины усунулись бы разъ на все відъ нападовъ своихъ дотеперѣшныхъ лютыхъ червонокожихъ сусѣдовъ. — Подаємо отсю гадку нашимъ священникамъ въ Параньї и сподѣємось, що они не залишуть о се по можности постарати ся.

Співавъ колись Франко про Ботокудовъ, не знаючи ще, що небавомъ стрѣнесь нашъ мужикъ такой зъ дѣйстными Ботокудами. — *Омелянъ Волынській.*

— Изъ **Старосамборского** пишуть намъ: Дива дивнай дѣють ся въ нашомъ повѣтѣ. Староста Річчі поклавъ собѣ за задачу здавити всѣхъ Русиновъ, щобы и слѣдъ по нихъ загинувъ. Тутъ ось наведемо дуже яркій фактъ. Въ селѣ Тершовѣ є дозорцемъ при забудованю горскихъ потоковъ п. Макухъ, чоловѣкъ народній справѣ дуже щирый, а при томъ и дѣяльный. Его заходомъ засновано того року въ Тершовѣ „Читальню Просвѣты“, а при нѣй отворено заразомъ и крамницю. Для підвисеня рільництва въ селѣ спровадивъ выдѣлъ „Читальнѣ“ 50 сотнарівъ метрячныхъ штучного навозу и по цѣнѣ фабричній безъ жадного зарібку розпродавъ межь мѣсцевыхъ громадянъ. Якъ видно, п. Макухъ ставувъ на грунтѣ просвѣтно-економічномъ далеко відъ політики. Але Читальня не сподобала ся чомусь мѣсцевому священникови о. Шемелякови и вѣйтови. Отже пішли рѣжні доносы до староства, а п. Річчі радъ тому. Вонъ Макуха и такъ мавъ вже підъ ребромъ за те, що заложивъ Читальню. Але що не мавъ надъ нимъ власти, бо забудова потоковъ підлягає виростъ міністерству, то завізвавъ техніка лѣсового п. Гукевича, котрый в безпосереднымъ зверхникомъ при такихъ забудовахъ и казавъ ему, абы зараз віддалився зъ служби Макуха, бо въ противнѣмъ разѣ буде его скаржити до міністерства за те, що ему въ повѣтѣ утримує бунтовниковъ. Самому-жь Макухови наказавъ п. Річчі, абы зараз забравъ ся зъ повѣту, бо его скаже жандармами выдалити. А п. Макухъ відъ двохъ лѣтъ уже постійно мешкає въ Тершовѣ и вже купивъ собѣ навѣть грунтъ. Цѣкава рѣчь, де то его скаже сверѣчный староста выдалити!

— **Увязненыхъ** на передвыборчихъ зборахъ въ Цуцыловѣ, надвірняньского повѣта, чернѣевскихъ селянъ Королюка и головку выпущено изъ арештовъ станиславовского суду на волю.

— **Зъ Тернополя** дістали мы отсе письмо зъ просьбою о его умѣщенѣ: П. Як. Миколаевичъ, учитель школы вправъ при ц. к. учительскій семинарії въ Тернополи, зложивъ 50 кор. для интернату учениковъ ц. к. учит. семинарії. Выдѣлъ товариства опѣки надъ интернатомъ складає отсимъ Вп. професорови сердечне спаси-Бѣгъ! — *Кс. д-ръ Дениевскій,* секретарь товариства надъ интернатомъ.

— **Тайній денунціяціи на священиковъ.** „Галичанинъ“ пише: „Що напишешь перомъ, того не вытягнешь воломъ“ — може смѣло сказати староство въ Бѣрцѣ, котре выслало до ц. к. президія намѣстництва у Львовѣ, дня 5 червня 1885 р. до ч. 69/pr. слѣдуюче донесенѣ: W wykonaniu wysokiego polecenia z dnia 20 kwietnia 1885 L. 3545/praes. donoszę uniżenie Wys. Prezydyum, iż z tutejszego powiatu następujący księża obrządku grecko-katol. zasługują na wykluczenie od dobrodziejstwa obdzielenia zapomogą: 1) Antoni Kuliczycki gr. kat. proboszcz w Bertnikach, 2) Szymon Zając gr. kat. proboszcz w Chodorowie, 3) Jan Czestyński gr. kat. proboszcz w Podjarkowie, 4) Eugeniusz Dzerowicz gr. kat. proboszcz w Bóbrce, 5) Włodzimierz Gliński gr. kat. proboszcz w Podmanasterzu, 6) Leon Sosnowski gr. kat. proboszcz w Podsosnowie 7) Szymon Berezowski gr. kat. proboszcz w Zagóreczku, 8) Jan Bodnar gr. kat. proboszcz w Poddniestrzanach i 9) Wiktor Sokołowski gr. kat. proboszcz Nowosielicach. Księży tych poznałem jako gorliwych zwolenników tendencyi russofilskich i jako namiętnych przeciwników narodowości polskiej a nawet istniejącego rządu, a przekonania te swoje starają się wszelką siłą wpoić w tutejszy ciemny lud. Przewrotność ich w tym względzie poznałem najlepiej podczas ostatnich wyborów do Rady Państwa, przy których to wyborach księża ci uciekali się do wszelkich możliwych agitacyi by w oczach ludu zdyskredytować *obecny rząd a przez to i postawionego przez komitet centralny polski kandydata ks. Siegalewicza.* Jako najgorszych w tym względzie napiętnować muszę ks. Eugeniusza Dzerowicza z Bóbrki i ks. Jana Bodnara z Poddniestrzan, którzy nawet w lokalu wyborczym rozwijali swe agitacye, wskutek czego zmuszony się widziałem tychże surowo skarcić. — Замѣтна рѣчь, якъ то п. староста ідентифікує „obecny rząd“ зъ „центральнымъ“ комітетомъ польскимъ!

— Крамниця мѣшаныхъ товаровъ читальнѣ „Просвѣты“ въ Комарнѣ просить **Вп. Мих. Петрицкого,** щобы подавъ высше згаданій крамници свій адресъ, бо крамниця має до него дѣло въ справахъ купецкихъ.

— **Садовництво въ учительскихъ семинаріяхъ.** Товариство огородниковъ у Львовѣ внесло до краевого выдѣлу меморіялъ зъ жаданемъ, щобы краевый выдѣлъ при реорганізацію науковои програмы учительскихъ семинарій взявъ підъ розвагу справу введена до учительскихъ семинарій обовязковои науки садовництва, котру мали бы выкладати огородники або фаховій помольоги.

— **Холєра въ Японѣ.** „Новое Время“ доносить зъ Владивостока, що въ Японѣ чимъ разъ бѣльше лютить ся холера. Всѣ кораблѣ японьскій підлягають кварантаннѣ.

— **Нещастє черезъ недоглядъ дѣтей.** Въ Мочерадахъ мостиского повѣта Никола и Анна Шпитки лишали двоє дѣтій въ хатѣ безъ дозору. Старше, имовѣрно бавлячись сѣрниками, впустило огонь до колыски, відъ котрого займила ся солома въ колысцѣ, де спала мала дитина. Родичѣ вернувши до дому застали дитину живцемъ спалену.

— **Єще одинъ.** Окружный судъ въ Тарновѣ розіславъ гончій листы за Альтеромъ Гавзе ромъ б. директоромъ банку въ Дембіцы, котрый утѣкъ забравши изъ собою кількадесять тысячъ коронъ.

— **Родинна драма.** Дмитро Капущакъ, господарь зъ Гороходины богородчаньского повѣта, віддавъ недавно свою дочку за мужъ за Гната Якового. Яковівъ зъ початку спражувавъ ся добре, працювавъ пильно разомъ зъ родиною жѣнки на спѣльномъ грунтѣ; але відъ кількохъ мѣсяцѣвъ якъ бы „щось до него приступило“, не бравъ ся до роботы, цѣлыми днями пересиджувавъ въ корчмѣ и послѣдный грошь зъ хаты выносивъ за горѣлку. До дому вертавъ звычайно пяный, бивъ безъ пощады бѣдну жѣнку, поки сонъ не замкнувъ ему очій. Плакала жѣнка, нарѣкали старій передъ сусѣдами що зять имъ не вдавъ ся, але Гнатъ пивъ дальше и марнувавъ майно а на просьбы и плачь жѣнки відповѣдавъ букомъ. Дня 17 с. м. вернувъ Гнатъ пяный зъ корчмы и розпочавъ сварку зъ тестемъ а навѣть підбивъ ся до бійки. Старый Капущакъ такъ розлютивъ ся, що вхопивъ сокиру и кількома ударами положивъ трупомъ не вдячного зятя. Капущака увязнено и віддано до суду.

— **Нѣмота зъ піяньства.** Сумна и мабуть еще не бувала доси судьба постигла одного пяницю въ Будапештѣ. Недавно привели тамъ до мѣско-окружного арешту 34 лѣтного фабричного роботника Михайла Кареша и замкнено тамъ для его власной безпечности, бо такъ бувъ упивъ ся, що не мігъ удержатись на ногахъ и мігъ бувъ легко розбити собѣ де голову. Коли вонъ выспавъ ся и привели его передъ урядника, пізнище, що передъ тымъ страшно выкрикувавъ по мѣстѣ, не мігъ промовити анѣ слова, бо онѣмѣвъ. Повѣтовый лѣкарь велѣвъ відставити его до шпиталю въ цѣли розслѣдженя, що стало ся тому пізнѣй и чи не мігъ бы вонъ відзискати мову.

— **Огнѣ.** Въ Лагодовѣ, перемышляньского повѣта згорѣли дня с. м. двѣ селяньскій загороды вартости 7.800 кор. Огонь бувъ вмовѣрно підложеный.

— **Дрібній вѣсти.** Намѣстникъ гр. Пінінський поздоровѣвъ вже и обнявъ урядованє. — Въ Перемышли кондукторъ С. вернувши по 48-годинній службѣ до дому, дістався помѣшанє ума и пірвавши сокиру хотівъ порубати жѣнку и дѣти. Нещасливого відданно до перемыского шпиталю.

Фірмѣ Генрика Матонього высказали роботники при розкопахъ въ Ефезѣ горячу подяку за Гігієбельску щаву, котру вонька разівъ дістали въ дарѣ. Теперь ся фірма знову выслала даромъ 600 фляшокъ Гігієбельскои щавы управителеви австрійскихъ розкопівъ въ Ефезѣ, п. секретареви д-рови О. Гебердеви въ Смирнѣ для підмоги розкопівъ

— **Русины!** Памятайте на бурсу філіи Руского Товариства педагогічного въ Станиславовѣ!

Русины! Памятайте на Домъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

Посмертній — ✝ — сповѣстки.

Иванъ Левицкій, властитель реальности въ Рожнѣ великомъ (коло Кутъ), померъ вчера рано. Похороны відбуде ся въ понедѣлокъ рано. Покійный бувъ правымъ чоловѣкомъ и державъ ся завсѣгды руского народу. В. в. п.!

Наука, штука и література.

— **Ілюстрований календар „Просвѣти“** на р. 1901 вже выйшовъ зъ друку и заразъ зачне ся его высылка. Змѣстъ календаря, якъ що року, є богатый, цѣкавый и поучаючій. Крѣмъ часта властивои календарскои и информаційной, якій зъ потрѣбными змѣнами повторяють ся що року, часть літературна и поучаюча мае такій змѣстъ: Чернігівка, правдива подія з другої половини XVII-того віку; за Мик. Костомаровым коротко переповів А. Б. (ст. 97—128); Добра продаж, купно ще ліпше; оповіданє Теод. Янцкого (зъ „Дѣла“; стор. 129—136); Про управу найважнѣйшихъ струковыхъ рослинъ (ст. 137—146); Народні оповіданя про пана Каньовского (ст. 146—151); Господарскіради (ст. 151—161); Народні загадки (ст. 161—166); Десять заповідей здоровля (ст. 167); Дещо про Київ і его памятки — зъ илюстрацією (ст. 168—177); Гетьман Петро Дорошенко — зъ трема илюстраціями (ст. 178—187); Матрозолича палата в Уневі — зъ двома илюстраціями (ст. 188—190); Хорватскій епископ Йосиф Штроемаєр — зъ илюстрацією (ст. 191—198). За тымъ идуть „Народні рускі товариства у Львові“, „Правила для руских громад і для Русинів“ и вкінци Оповѣстки. — Цѣна одного примѣрника 60 сот., зъ пересылкою 65 сотик.

Именованя, перенесеня, відзначеня и пр.

Цѣсарь заименувавъ старосту въ Сяноцѣ Антонія Поглодовского радникомъ намѣстництва у Львовѣ. Президентъ міністровъ заименувавъ повѣтового комісаря Едв. Очосальского секретаремъ галицкого намѣстництва.

Выказъ складаныхъ жертвъ

На руску Бурсу им. св. Николая въ Перемышли зложили: Преосв. К. Чеховичъ 200 кор.; дирекція рускои гімназіи зъ жертвъ, складаныхъ при вписахъ 80 кор.; д-ръ К. Черлюнчакевичъ відъ неназванои особы 4 кор.; о. Кипріянъ 2 кор. — Выдѣлъ Бурсы складає отсимъ сердечну подяку за сей жедри жертвы.

Совѣтъ Ставропігійского Института жертвувавъ с. р. 30 коронъ на шкільній книжки для убогои молодѣжи рускои школы им. М. Шашкевича у Львовѣ. За сей щедрый даръ складає Дирекція згаданои школы Свѣтлому Совѣтови въ имени обдарованои книжочками молодѣжи сердечну подяку.

Телеґрамы.

Вѣдень 27 жовтня. Вчера пополудни удавъ ся цѣсарь зъ Шенбруна до Кальксбурґа и зложивъ візиту гр. Стефаніи Льонай.

Будапештъ 27 жовтня. Вчера по довшій дискусіи ухвалявъ угорскій сойм принати цѣсарске рѣшенє що до высоты квоты.

Вашінґтонъ 27 жовтня. До тутешного хіньского посла надійшла депеша, що Канґи захорувавъ и вмеръ д 18 с. м., а Юєсіянъ, губернаторъ провінціи Шансі, скінчивъ самоубійствомъ.

Брукселя 27 жовтня. Тутешній дневники переповѣдаютъ подробицями про страшній звѣрства, якихъ российскій и японьскій войска допустились на безоборонныхъ Хінцяхъ підчасъ облоги Фортовъ въ Таку. Стято годѣ коло 20.000 Хінцѣвъ!

Средство до нищеня молѣвъ

Фенілінъ нищить молѣ зъ зародками 60 кр.
Зела антімольовй до переховуваня футеръ кор. 30 кр.
Паперцѣ антімолевй тузинъ 30 кр., штука 3 кр.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: сходны власнй улица Сикстуска ч. 25, Рынокъ ч. 11. Коломыя: Суконницѣ ч. 20. Чернівцѣ: Галицька ч. 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

Господарство промыслъ и торговля.

Цѣна безрогъ. На вѣденьскій торгъ дня 23 н. ст. жовтня с. р. пригнано 12.297 штукъ. Мѣжь тими було зъ Галичины 5.105 штукъ. Платили за галицкй по 88 — 89 сот., за молодй галицкй по 60 — 80 сот. за одинъ кільограмъ живои ваги.

Водозва.

„Трудъ", жіноча промыслова спілка

Члени „Клюбу Русинок у Львові" заходать ся коло заснованя такої промыслової спілки, яка подаючи помічну руку Русинкам, що шукають працї, могла би рівночасно пропагувати домашнїй промысл, достарчувати на замовленѣ всякого рода жіночих убрань, принимати Русинки на науку шитя, крою, кравецтва, моднярства, удержувати склади з матеріями, потрібними до жіночих робіт, і тим способом старати ся, щоби рускій гріш не ішов в чужі руки. В тій цїли уложеннй статут спілки став вже затвержденний властями; тепер розходить ся лише о квоту около 3.000 зр., потрібну до введена в житѣ згаданої спілки. На сю цїль вплинуло вже 500 зр., які опроцентовують ся в „Союзї кредитовім"; там будуть вкладати ся і дальші надсилані удїли, де остануть до часу заснованя спілки. Один удїл виносить 10 зр., а виписове 1 зр.; кождому вільно приступити з довільним числом удїлів. Запрошуючи сею дорогою всїх В. П. Родимцїв до приступленя до спілки „Трудъ", просить „Клюбъ" висилати гроші на руки председїтельки „Клюбу" п-нї Г. Шухевичевої у Львові ул. Собіщинн ч. 7, куда також звольять інтересовані відносити ся о висилку статутів та о близші інформациї дотично Спілки.

За видїл: *Г. Шухевичева*, председїтелька.

Надѣсланѣ.

Спеціялістъ недугъ шкѣрныхъ и венеричныхъ

Д-ръ Левъ Рашъ

повернувъ и ординуе вѣдъ 9—12 и вѣдъ 2—5.
456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 6—6

Д-ръ ИВАНЪ ДОЛЖИЦКІЙ
адвокатъ красвый

отворивъ канцелярію въ Станиславовѣ въ домѣ Банку мѣщаньского при ул. Сапѣжиньскій. 525 1—8

Найбольшій выборъ гробовыхъ вѣнцѣвъ
по найдешевшихъ цѣнахъ поручае похоронне заведенѣ
„Stella" К. Слотоловича Львовъ
Валова ч. 11. 492 9—15

Вѣдновлюемо!
Зимовй пальта и футра не порвеній и всякй мужескй, дамскй и балевй гардероби.
ПЕРШЕ ВѢДЕНЬСКЕ
хемічне Заведенѣ чищеня плямъ
СИМЕОНА ВАЙСА
У ЛЬВОВѢ
лише при улици Коперника число 12.
На жадане чищу убраня за помочію апаратовъ въ протягу кількохъ годинъ. Листы похвальнй зъ всѣхъ сторонъ.
174 9—10

Найчистѣйша алькалічна
GIESSHÜBLER
вода щавова. 96

Всякї купоны
и выльосованї паперы вартостнї 874 [1]
выплачує безъ потручення провізіи або коштовъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
Ц. к. управ. Галицкого акційного
Банку гіпотечного.

ЛИПЕЦЬ
въ реставрациї ГАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 домъ власный, можна достати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячй снїданя

ЦѢННИКЪ

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣчкій дорка	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кларъ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моєи реставрациї, даю вѣдбиваючимъ марки. — Найлѣпшй пивa по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. литра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 227—? Зъ высокимъ поважанямъ
ГАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґа, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелї манометры и т. п.

Уряджена дзвінковъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Старшій мужчина
нежонатый або вдовець найде кориетне мѣсце яко касіеръ въ гандлю делікатесовъ. Зголошеня зъ дотеперѣшнымъ описомъ занятя надсилати до Торговлѣ И. Бориса въ Перемышли.
511 5—10

Ученика
зъ укінченою I. кл. гімназ. въ вѣцѣ до 15 лѣтъ прийме Торговля И. Бориса въ Перемышли. 511 5—10

Правник розумівчий основно спів хоральній, глядає лекциї на село. Зголошеня з условями під: Т. В. Адмінїстрация „Дѣла".

„MALTUS"
выпробоване средство для пань!
Дуже важный на науковых виставках снорядженый винаходъ, поручений лѣкерскими повагами. Знамените и гігієнічна охорона. Цѣна картону 4 корони.
Головный складъ: Аптика „вѣдъ срѣбнымъ орломъ"
ЖИГМОНТА РУКЕРА
У ЛЬВОВѢ. 5 9

Ковдры и матерацы
найдешевше набути можна въ спеціяльнѣй роботни постелїй
Іосифа Шустера
Львовъ, улиця Коперника ч. 5.
155 18—30

новость. новость
Хто хоче мати красне и бѣле лице,
най уживае кремъ всходнои красоты и воду лілїеву Станислава Липницкого, котра усуває веснянки и жовтї плями зъ лица, а лице выбѣлює и робить нѣжнымъ.
Дѣстати можна лише въ дрогеріи
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
вѣдъ ул. Сикстуска, ч. 21. 35—84

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелїхи и т. п. власнї выробы
поручае по цѣнахъ умѣренихъ
Краєве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кросна
Замовленя зъ провінціи просимо нѣдсылати до Кросна.
Почта, телеграфъ и стациї зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаємо на жадане даромъ и оплатно.
Зразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентовъ анї похатникѣвъ не высылаємо. 2 59—62

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
I. ЛЬВОВСКЕ
Photo-Plasticon
(46 разовъ преміованый.)
Вѣдъ 28/10 до 3/11 до побаченя
Вѣйна Англичанъ зъ Бурами и зъ Англіи до полудневои Африки.
Вступъ 10 кр. 97

Таблицѣ зъ металю
литѣ
таблицѣ надмогильнй, таблицѣ для Выдѣлювъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ мосяжній зъ блахи прасованій для лѣсныхъ сторожи. — Пальомбы оловяній и гузики до пальомбованя — выконує найдешевше
Лѣярня выробовъ металевыхъ
ГЕНРИКА ШАПІРЫ
Львовъ ул. Коперника ч. 3,
(побочъ антики п. Миколяша.)
208 29—?

До Всечестнѣйшого Духовенства!
Прочь зъ жидовскою бляґою!
!!! Свій до свого !!!
Выробы ножовничѣ, захваляваний шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше зъ гарантіею на мѣсци.

Бритвы англійскй, власнй, солінґеньскій и швайцарскій у великомъ выборѣ въ цѣнахъ вѣдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду бритву передъ высилкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надае ся до волоса, вымѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ Бритвы безпеченьства [скаліченя выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся] Генкельса зъ охоронниками, цѣна зъ втюї 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ
НОЖОВНИКЪ
Львовъ, ул. Галицка ч. 6.
Зразомъ поручаю всякй выробы ножовничѣ въ моїй роботни выконанй.
Вытягъ зъ листовъ признания:
ВПоважаный Пане!
Складаю сердечну подяку за надісланий 2 бритвы и ножички, котрій мимо ихъ кон цѣны є дуже добрій и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.
Девятники 31 серпня 1900.
483 8—104 Дороттеушъ Конѣвъ

КАРОЛЬ ЯВОРСКІЙ
у Львовѣ ул. Баторія 20
поручае свій складъ и роббтню
ОБУВЯ
дамского, мужеского и дѣтинячого *по умѣркованых цѣнах.*
581 1—25

РУКОДѢЛЬНЯ РѢЗБЯРСКА
Е. ЩУПЛАКЕВИЧА
у Львовѣ, при ул. Коперника число 17.
выконує цѣлковитй уряджения церковнй
Иконостасы, престолы, проповѣдницѣ, цимборіи, гробы Божій, олтарѣ, олтарики процесійнй и всѣлякй роботы сальоновй совѣстно и дешево.
530 1—24

Вѣдъ року 1868
БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ
МЫЛО СМОЛЯНЕ
выпробоване на клінїках и многими практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але також и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на півостровѣ Балканьскомъ, въ Швайцарії и т. д. на недуги шкѣрнй, особливо противъ
Выкидовъ шкѣрныхъ рѣзного рода
зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣланя Берґерового мыла смоляного яко гігієнічного средства до усуненя порлѣвъ, до чищеня и десинфекциї шкѣры есть рѣвножъ загально признане. Берґера мыло смоляне має 40% смолы деревнои и рѣзнить ся значно вѣдъ всѣхъ иншихъ родовъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охорены передъ фальшованемъ треба жадати выразно Берґера мыла смоляного и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкѣрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно
Берґера лѣчничого мыла смолянo-сѣрчаного.
Яко найдѣйше мыло смоляне до усуненя всякои
нечистоты шкѣры
на выкиды шкѣрнй и на головѣ у дѣтей, також яко незрѣване мыло до мытя и кунелѣвъ для щоденного ужитку служить, обіймаюче 35% ґліцерины и пахуче
Берґера ґліцеринове мыло смоляне.
Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживания.
Зъ инших родовъ мыла Берґера поручае ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: **Мыло бензоове для нѣжности шкѣры; мыло бораксове противъ прищѣвъ; мыло карболеве до выгладжения шкѣры и знаковъ по вѣспѣ и яко мыло десинфекційне; Берґера мыло до купели** зъ смерековыхъ шпильокъ и таке-жъ мыло тоалетове, **Берґера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.).**
Берґера мыло петросульфольне
противъ вишневого лица, вишневого коса, высыпокъ и свербѣнковъ на шкѣрѣ; мыло на веснѣвки дуже успѣшне; мыло сѣрчано молочне на нечисте лице; мыло танінове на почервонѣня и выпадъ волоса.
Берґера зубна паста въ тубахъ
найлучше средство до чищеня зубовъ Нр. 1 на нормальнй зубы, Нр. 2 для курцѣвъ. Цѣна 80 кр. Що до прочихъ мылъ Берґера вѣдсылаємо до приписовъ ужитя. Жадати все Берґера мыла, бо є много безуспѣшныхъ наслѣдувань.
Мѣсця продажи для Львова въ аптикахъ пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Скленинського, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Кулика и А. Ранапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродахъ* Кріжого, Ландберґа; въ *Борщовѣ* Ал. Пйотровского; въ *Бережанахъ* А. Дурста, Л. Нагліка; въ *Березовѣ* Галямаса, Ербена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Княжановского, І. Тобіяшека; въ *Ярославѣ* І. Антермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камянцю* Пилевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Рогатинѣ* Карпиньского, Прона; въ *Сколимѣ* Лѣховского; въ *Самборѣ* І. Анджеевича и Гердлички наслѣдниковъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ бѣльшихъ мѣстъ Галичины. 165 21—24

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педагогічного двотыжневникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1869 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Повѣдомленѣ.

Отсимъ маю честь повѣдомити Поважану Публику, що зъ початкомъ падолиста с. р. **переношу свою Торговлю делікатесовъ до ново выбудованого рускаго Народнаго дому въ Стрыю.**

Торговля, заосмотрена въ свѣжій делікатесы тѣстъ, чаю, руму, лікеровъ, и головный складъ вина на мѣру и бутельки, буде сполучена також зъ реставрациєю.

Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ, прошу о ласкаве поперте, а старанемъ моимъ буде добрими стравами, ретельною и скорою услугою вдоволити Поважану Публику.

Зъ глубокимъ поваженямъ
І. Грайнеръ.
512 4—8

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найближшй вѣдъѣзды:
1 падолиста „Маасдамъ" о год. 7 зъ рана, 8 падолиста „Ротердамъ" о год. 1·30 мін. по полудни; 15 падолиста „Статендамъ" о год. 7·30 зъ рана, 23 падолиста „Спаридамъ" 1 год. 30 мін. по полудни

Нові пароходы зъ подвійнымъ шрубами:
Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10 320 тонъ, Ротердамъ 12.500 т.
Цѣны першихъ каютъ вѣдъ 264 кор. и высше) въ
другихъ каютъ 204 к. и высше) при-
III. клясы 197 к. 40 с. въ Вѣдни.) стани.
Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10; для III. клясы: IV. Weyringergasse 7 A.
Австрійскій філіи въ Берни, Инсбруку и Трієстѣ. 59

Першій рускій складъ машинъ до шитя!

Незрѣвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера
Ножній вѣдъ 27 до 65 зр.
Ручній „ 25 до 48 зр.
Условія сплаты приступній. Го вкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жадане даромъ. 6—104
483
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*
Львовъ, Галицка 6.

ЛЬВОВСКЕ БЮРО ГАНДЛЕВЕ

Львовъ, улиця Костюшка число 4.

497 3—10

поручае выпробованій
СИКАВКИ ОГНЕВЇ
всякихъ системовъ и въ найлѣпшихъ фабрикъ, **вужѣ до сикавокъ (шлявхи), партяній ведерця, коновки и огневї гаки** а також **шеломы, мундуры, пасы, топорцѣ** и иншій приборы для огневыхъ сторожей.
Цѣны низкій. — Условія сплаты догодній.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черланьского. Зъ друкарни Инстытуту Ставропійского, вѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 234 и 235. Львовъ, Второкъ 17 (30) Жовтня 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро огологшень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинъского 2; — въ Перемышлю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты платитъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатконъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Реклямації неопечатаний вѣльний вѣдъ порта.

Неодиноке число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычай принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або си мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Зъ руху выборчого въ краю.

Пригадуемо, що *дня 1 (н. ст.) падолиста* вѣдбуде ся зъѣздъ (ширшого) Народного Комітету у Львовѣ въ сали „Руской Бесѣды“ (ринокъ 10, I.) о 10-бій годинѣ передъ полуднемъ. Явити ся мають, окрѣмъ членѣвъ Комітету, організаторы и мужѣ довѣря, наглядно делеґаты зъ всѣхъ повѣтѣвъ. Кождый політичный повѣтъ повиненъ бути конче що-найменше одною особою заступленый. Делеґаты мають выказати ся легітимацією вѣдъ організації повѣтовои, наглядно вѣдъ мужѣвъ довѣря.

——

Зъ Бѣбрки пишуть намъ:

Дня 25 с. м. вѣдбуло ся въ Бѣбрцѣ передвыборче вѣче. О. Заяцъ мавъ референтъ о выборахъ до рады державнои, а о. Билинкевичъ о економічныхъ справахъ. Яко кандидатъ на V курію представивъ ся д-ръ Косъ и принятый бувъ дуже прихильно. Вкінци выбрано чотырохъ делеґатѣвъ (оо. Свнгалевича и Билинкевича та господарѣвъ Станка и Придивуса), котрі мають зѣхати ся зъ делеґатами иншихъ повѣтѣвъ того округа выборчого за-для порѣшеня посольскихъ кандидатуръ.

——

Зъ Залѣщицкого пишуть намъ:

Дня 26 с. м. вѣдбули ся передвыборчі зборы въ Тлустѣмъ. Зѣйшло ся около 200 селянъ и кѣлькохъ священикѣвъ. Народъ въ сихъ сторонахъ интересуе ся дуже теперѣшными выборами, розумѣе ихъ важность, вѣчемъ бувъ одушевленый и одноголосно принявъ кандидатуру о. Олесницкого, котрый представивъ ся зѣбраным. Не було однакожь кандидата на V. курію, а народъ бувъ невдоволеный зъ того и домагавъ ся конче, що и сего кандидата хоче видѣти та пѣзнати.

——

Зъ Турки пишуть намъ:

Въ середу ман. тыждня вѣдбули ся въ Турцѣ въ сали рады повѣтовои передвыборчі зборы, на котрі маршалокъ Осуховскій запросивъ всѣхъ своихъ приятелѣвъ вѣдъ выборѣвъ и спровадивъ кандидатѣвъ на послѣвъ Ройовского на V. курію а Ґізовского на IV. Обширну салю заповнили пѣдъ командою старосты Бѣлиньского всѣ вѣйты послушники выборчі зѣ своими писарями, всѣ повѣтовцѣ зъ маршалкомъ, учителѣ зъ инспекторомъ Заборяковъ, лѣсничѣ и побережники зъ своимъ шефомъ Кінсбергомъ, завѣдателѣ тартакѣвъ зъ машиністами и роботниками фабричными, жиды всякого сорта зъ Шехтеромъ на чолѣ, почтарѣ зъ Брисевичемъ, ремѣсники и сурдутовцѣ всякои бранжѣ, судъ, нотаріятъ, адвокаты, лѣкарѣ и т. д., а такожь кѣлькохъ незапрошеныхъ священикѣвъ рускихъ, бо и польскій тутъ були. Провѣдъ зборѣвъ обнявъ радникъ судовый Кияровскій.

Дѣставъ голосъ напередъ Ройовскій, бувшій посолъ зъ V курія. Вѣнъ здававъ справу изъ своѣи „дѣяльности“ для добра турчаньского хлопа. Представившись зборамъ яко „рѣльникъ“, котрый такъ само якъ хлопъ коло поля робить и зъ поля жие, яко „вѣйтъ“ своеи громады, вкінци яко „приятель хлопа“, почавъ свою безконечно нудну балаканину на тематъ роботы а радше безроботя въ парляментѣ. Набалакавъ въ стилю чисто обшарницкѣмъ черезъ майже три годины польско-рускими словами таку силу всякои чепухи, що она тяжкою атмосферою залягла салю, заклекочи повѣки утомленыхъ слухачѣвъ. Результатомъ роботы посла выйшло — велике нѣчо, розумѣе ся зъ причины спору ческо-нѣмецкого и обструкціи. Але посолъ водивъ всѣлякій депутаціи всюды, за всѣмъ, не знати только: кого и за чимъ. Скінчивъ Ройовскій, пробудивъ ся народъ и гей же тверезитись окликами, розрушуватись оплесками, оживлятись гудѣнямъ, а всьо на адресу „заслуженого пана посла“. Та на бѣду встав о. Борковскій и въ пронічній бесѣдѣ запытуе п. посла по при иншe и о то: чому вѣнъ не прилучивъ ся по выборахъ въ 1897 р. до хлопѣвъ масовои депутаціи рускои. — П. посолъ вѣдповѣвъ, що „не знавъ“ про руску депутацію. Вѣдтакъ попросивъ о голосъ о. Морозъ, але той небезпечный бесѣдникъ мусѣвъ довго выждати, заки предсѣдателеви удалось успокоити товпу, що ревла несвоими голосами: „не хочемо слухати! не дати голосу!“ О. Морозъ зазначивъ передовсѣмъ, що мимо сумнои правдѣ ситуаціи парляментарнои удало ся прецѣнь рускимъ посламъ о. Таначкевичеви и д-ру Окуневскому поставити и умотивувати множество внесень та интерпеляцій, а п. посолъ Ройовскій певно не пѣдписавъ анѣ одноѣ, хотяй були се справы хлопскій [о. Морозъ навѣвъ кѣлька внесень та интерпеляцій]. Товпа слухала, деякій потакували, ба навѣть оплескували справедливѣ замѣты о. Мороза — але схаменулись, коли п. посолъ почавъ выкручувати ся вѣдъ поважноі вѣдповѣди нелицюючими жартами або й неправдою, якъ н. пр. що не мѣгъ пѣдписувати внесень о. Таначкевича, коли той „належавъ до обструкціи“. — Опѣсля завдавъ ще послови три питаня адвок. кандидатъ д-ръ Левенталь, а то: 1) чому посолъ голосувавъ вразъ въ коломъ польскимъ за Іех Фалькенгайнъ? 2) чому не старавъ ся, щобы и людовцямъ уможливити вступъ до кола, заарендованого станьчиками, тымъ бѣльше, що людовцѣ вступаютъ ся вдно за права люду? 3) яке становище займавъ посолъ до поведеня посла Рутовского? — Ройовскій и тутъ не давъ поважнѣйшои вѣдповѣди, котру бы ажь годило ся пустити въ свѣтъ. И годѣ дивуватись! Се-жь не є чоловѣкъ якои програмовои дѣяльности, напряму політичного або чогось такого; то звычайный собѣ платный посолъ, выфорсованый своими для пѣдношеня руки на командо презеса кола. И яко такого принято его [на внесене маршалка] знова на кандидата, и то — якъ зазначено „jednogłośnie“, хочь се неправда, бо зъ поза дикого крику и реву збаламученои и стеторизованои товпы годѣ було чути голосѣвъ протесту.

По Ройовскѣмъ забравъ слово Ґізовскій, радникъ суду, яко кандидатъ на IV. курію. Чоловѣкъ се гладкій, такъ и видко, що обертавъ ся въ курій бѣльшои посѣлости, тривавъ и живъ зъ панами. А чому-жь теперь паде такъ низько? добровѣльно ступае ажь до курій простыхъ хлопѣвъ, и то ще рускихъ? Се зволивъ самъ вѣнъ пояснити въ той идеальный способъ, що у него, правдивого горожанина и охочого спасителя всѣхъ становъ, безъ рѣзницѣ курій, за мало було курій паньскои. Вѣнъ, остаючи тамъ все духомъ, серцемъ и идеалами, хоче зъ практичности хапнути теперь мандатъ зъ хлопскои курій. И на се дѣставъ голосне „браво“, що було чутне ажь до окописка.. Бесѣда п. Ґізовского, выголошена зручно чистою бесѣдою рускою, такожь крутила ся разъ-у-разъ коло обструкціи. Але, якъ сказано, панокъ гладкій. Якъ бы вѣнъ дожывъ ще часу, коли турецкій Русины будуть мати свою паньску курію, тогдѣ мене бы не равило, якъ бы вѣнъ згголосивъ въ тѣй курій свою кандидатуру. Але рускимъ хлопамъ зъ Самбора и Рудокъ [выявши тыхъ турецкихъ, що були на зборахъ] куды имъ братати ся зъ такимъ знатнымъ чоловѣкомъ?... Але послухайте, якъ скінчилось! Ото по закінченю бесѣды приступивъ до радника Ґіжовского вымозный панъ писарь зъ Комарникъ Высочаньскій и предложивъ ему мандатъ зъ IV. курій, умоляючи его, щобы принятемъ мандату зволивъ уцаславити славну Туреччину, котра черезъ те стане ще славнѣйшою. Почтенна особа пана радника пѣднеслась и въ довшѣй промовѣ згодилась на жертву изъ свого достоенства паньского посла для щастя и добра умилуваного рускаго народу — турецкого. Що теперь дѣяло ся, не дасть ся описати. Вы чули про зойкъ трубъ жидовскихъ при повалению мурѣвъ мѣста въ обѣцяній земли, отже тутъ було щось подѣбного, лишь о много голоснѣйше. На внесене маршалка хлопы, жиды та всѣлякій нуждарѣ ухвалили п. Ґізовскому вотумъ довѣря за хосенну працю яко послови зъ бѣльшои посѣлости и поставили его кандидатомъ на IV. курію. А п. маршалокъ зъ вдячности за серце вѣдплативъ серцемъ, бо принявъ до комітету выборчого міліонъ членѣвъ зъ цѣлого повѣту, помѣшавши межи панѣвъ торбы вѣйтовскій и шевскій копыта, межи жидѣвъ польского кєьондза и т. д., всѣхъ зъѣдиниви пѣдъ оденъ выборчій окликъ „kochajmy się“. Не поминувъ и рускаго духовенства, зволивъ выбрати одного нашого священика, та сей не принявъ тои чести.

Потѣмъ многолѣтя цѣсареви за ласку, що народови давъ конституцію, взаимній подяки та й конець! Де тамъ! конець кінцемъ а паны, вѣдправивши хлопѣвъ, тихцемъ потюпали до гостинныхъ комнатъ порадуватись собою, успѣхомъ добре вѣдограноі комедіи, на хлопскихъ гортанкахъ и надѣю на славу „вѣльныхъ выборѣвъ“ въ Туреччинѣ...

——

(9)

Унія въ львѣвскѣй епархіи.

[Отвертый выступъ владики Шумлянского. Неудалый соборъ 1694 р. Проголошеня уніи въ львѣвскѣй епархіи 1700 р. и наслѣдки тои подѣ. Принятє уніи львѣвскою Ставропігією 1708 р.]

(Дальше.)

По заключеню карловацкого мира 1699 р. настали въ Польщѣ мирнѣйшій вѣдносины. Шумлянській рѣшивъ выкористати пригожу хвилю — отверто принятн унію зъ цѣлою епархією.

На недѣлю Мироносиць, т. е. 14 [?4 нового стиля] цвѣтня 1700 р. екликавъ владика всѣхъ деканѣвъ и виднѣйшихъ священикѣвъ на соборъ до львѣвскои свято-юрскои церкви. Тутъ заявивъ зѣбранымъ, що бажае отверто принятн унію, и вѣзвавъ отцѣвъ собора, щобъ и они разомъ зѣ своими парохіями пѣйшли за его примѣромъ. Нѣхто не спротививъ ся владицѣ, всѣ згодились на его предложене и дали ему повновласть ѣхати до Варшавы зложити въ имени цѣлои епархіи католицку вѣроисповѣдь, зажадати вѣдъ короля и сойму, що якъ-разъ зѣбравъ ся бувъ у Варшавѣ, щобы потвердили уніятамъ всѣ вольности и права та згодили ся на тѣ постуляты, якій Русины вже неразъ предкладали.

По соборѣ Шумлянській поѣхавъ до Варшавы. На авдіенціи у короля Августа II. Саса заявивъ вѣнъ, що принимае унію самъ и весь пѣдвластный клиръ и зобовязавъ ся въ недовгѣмъ часѣ склонити до уніи весь народъ, дворянъ и мѣщанъ. Король обѣцявъ полекшѣ для уніятѣвъ, згодивъ ся на всѣ поставленій постуляты и привѣкъ оголосити всѣ права и вольности для уніятѣвъ окремымъ универсаломъ, але ажь по заключеню уніи. Решту условій мавъ доповнити соймъ.

Тымчасомъ, по выѣздѣ Шумлянськаго до Варшавы, закипѣло въ епархіи сильнымъ рухомъ. Дворяне и братства рѣшили перешкодити владицѣ и сейчасъ въ маю выслали своихъ вѣдпоручникѣвъ до Варшавы. Тій вѣдпоручники удали ся до московского резидента Судейкина, представили ему небезпечность, яка грозить православію въ львѣвскій епархіи, заявили, що кромѣ царя московского нема кому за ними постояти, и зажадали, щобы вѣнъ своимъ вплывомъ на короля не допустивъ до уніи. Король буде мусѣвъ оглядати ся на царя, бо царь ему помѣгъ при елекціи. А знова королеви буде легко вѣдрадити Шумлянському, щобы не принимавъ уніи противъ волѣ дворянъ и мѣщанъ.

Та заходы православныхъ и Судейкина не удали ся. Въ першу недѣлю по латинскихъ Зеленыхъ святахъ, въ празникъ Пресв. Тройцѣ дня 16 [26 н. ст.] мая зложивъ Шумлянській католицку вѣроисповѣдь въ костелѣ Капуцанѣвъ у Варшавѣ передъ примасомъ кардиналомъ Радзѣйовскимъ и папскимъ нунціемъ архіепископомъ Антоніемъ де Вія [de Via]. При тѣмъ актѣ бувъ король Августъ II., сенаторы духовній и свѣтскій и много послѣвъ, котрымъ ходило о тое, щобы се торжество вѣдбуло ся величаво.

Таки зъ Варшавы выславъ Шумлянській письмо до конґрегацін de propaganda fide, звѣщаючи, що явно принявъ унію, усунувши тѣ

Скопіско. Скопіско.

ТУТКИ „PRIMUS“ суть найлѣпшій!!
ВСЮДЫ ДО НАБУТЯ
Фабрика: Львовъ, ул. Міцкевича ч. 2.
Цѣнники зъ пробами даромъ и оплатно.
Пп. купцѣ и рольничій кулка дѣстають вѣдповѣдный рабатъ. 502 7—15

Зъ Бучацкого одержали мы ширше письмо про передвыборчій зборы, якій вôдбули ся тамъ дня 27 с. м. въ цѣли нарады надъ кандидатурами зъ курій IV и V. Заки подамо тое письмо въ повнôй основѣ, розкажемо нинѣ коротенько змѣстъ его. Многолюдній зборы репрезентувало 36 громадъ. По промовѣ предсѣдателя зборôвъ п. Телишевского промовлявъ насамперед кандидатъ зъ V курії п. Іосифъ Гурикъ и зборы оголосили его кандидааруру. На IV курію було четирохъ кандидатôвъ: д-ръ Коцюба, нотарь Стеф. Танчакôвскій, Лукашъ Дембицкій (селянинъ-латинникъ) и Иванъ Косарчинъ. Промовляли всѣ четири, а по довшôй дискусіи бôльшôсть збôраныхъ заявила ся за кандидатурою селянина Ивана Косарчина. Предсѣдатель и оголосивъ сесю кандидатуру.

Потôмъ выбрано новый комітетъ выборчій. Засѣданє сего комітету вôдбудесь уже вô второкъ (30-ого с. м.) о 4 год. пополудни. Въ середу (31-ого с. м.) вôбудуть ся вѣча, а то: о 9 год. рано въ Язлôвци а о 4 год. въ Трибухôвцяхъ при участи обохъ кандидатôвъ пп. Гурика и Косарчина.

(Зъ Бучацкого доносять до польскихъ дневникôвъ, що зъ сѣльскихъ громадъ Бучача-Чорткова кандидує не п. Целецкій, а бувшій посолъ зъ того округа бар. Блажовскій, маршалокъ бучацкои рады повѣтовои, а крôмъ него такожъ п. Ив. Знаміровскій зъ Слобôдки долѣшнои, котрій мѣжь селянами такъ бучацкого якъ и чорткôвского повѣту мае мати „wielki mir“.)

——

Зъ Долины.

Выдѣлъ Селянъскои Рады въ Долинѣ повѣдомляе патріотôвъ повѣту долинъского, що дня 12 п. ст. падолиста [въ понедѣлокъ] вôдбуде ся повѣтове передвыборче вѣче въ Долинѣ въ сали Рады повѣтовои о 11 годинѣ передъ полуднемъ. Заразомъ просять ся кандидатôвъ зъ IV. и V. курій, абы представили ся выборцямъ. Русины! Прибувайте численно, абы выслухати своихъ будучихъ, дасть Бôгъ, заступникôвъ и взаимно ободритись во виду предстоячихъ выборôвъ. — Зъ Выдѣлу Селянъскои Рады въ Долинѣ.

——

Вôдъ Перемышлянъ пишуть намъ:

Вычитавъ я въ „Дѣлѣ“, що на 2 падолиста скликують до Перемышлянъ до салѣ рады повѣтовои передвыборчій зборы пп. Косцельный, Павло и Петро Олѣйники и Качуровскій въ цѣли проголошеня кандидатуры д-ра Кароля Давидовича на IV. курію округа выборчого Золочôвъ-Перемышляны. Вже само скликанє зборôвъ хлопами въ сали рады повѣтовои дало бы знаючому нашій вôдносины досыть до мысленя, та мы не потребуемо ажь догадувати ся, бо пп. скликуючій ажь надто добре знаній въ повѣтѣ яко орудя нанôвъ зъ „повяту“. П. Косцельный занимае навѣть высокій урядъ „drożnika powiatowego“ и стоить такъ сильно на сѣмъ становиску, що нѣякій желобы громадъ на его господарку нѣчого ему не шкодять.

Жалуемо васъ, пане д-ре Давидовичъ, коли вы свою кандидатуру опираете на такихъ „filarach“... Тымъ самымъ доказуете свою неспособôбность до політики, а за тымъ и до послованя. Цѣль сеи акціи чей-же ясна — урвати кôлькадесять голосôвъ о. Тянчкевичеви и выбрати Яворского. Зъ васъ, пане Давидовичъ, смѣють ся паны Поляки вôдъ давна по кутахъ и умѣють сповѣдати о васъ рôзни фацеціи. Дотепръ було се намъ прикро, бо-жь вы зъ нашои крови; та теперь выбачте, що и мы будемо мусѣли противъ васъ выступити, коли ваша лична амбіція такъ васъ заслѣпила, що звязали ся зъ ворогами нашими на шкоду Руси. Мандату посольского вы не дôстанете, бо вашои кандидатуры нѣхто серіо не трактуе, а зробите лише роздоръ межи нами, зъ котрого скористають наши вороги. А вы, панове выборцѣ перемышлянъского судового повѣта, стережѣть ся и не дайте ся звести!

——

П. Вахнянинъ таки кандидуе! „Руслан“ простуючи вѣсть, подану онодѣ Gazet'ою Narodow'ою, мовь-бы то п. Вахнянинъ не мавъ уже кандидувати, каже: „Не маемо нѣякого поручена вôдъ п. Вахнянина, однакъ зô своеи стороны замѣтити мусимо, що въ теперѣшнôй хвили такъ п. Барвѣньскій якъ и Вахнянинъ кандидувати повинни и будуть. Безъ борбы нѣхто становиска не опускае Се буде ихъ горожаньскимъ обовязкомъ хоть-бы длятого, що противъ нихъ поставленій кандидатуры такого покрою, якъ Зельскій и Король. Впрочôмъ апетитови деякихъ польскихъ газетъ а може и комітетôвъ, що радій бы загарбати всѣ рускій мандаты, треба противставити людей поважныхъ, статочныхъ и зъ певными и то великими заслугами въ нашôмъ національномъ вôдродженю“.

До такихъ „поважныхъ, статочныхъ и зъ певными и то великими заслугами въ нашôмъ національномъ вôдродженю“ треба очевидно зачислити такожъ п. Каратницкого, кандидата зъ IV. курія Калушъ-Долина-Бôбрка, о. Мандического, котрый, якъ уневаже Ruch katolicki, кандидуе въ давнôмъ своемъ округѣ выборчôмъ, п. Кеен. Охримовича, що переходае ся на пяту курію Перемышль-Мостиска-Рудки-Самбôръ-Дрогобичъ, уступаючи гр. Кар. Дѣдушицкому мѣсце въ IV. курій Стрый-Жидачôвъ-Дрогобичъ, д-ра Гладишовского, кандидата зъ IV. курій Тернопôль-Збаражъ-Скалатъ, д-ра Кароля Давидовича, кандидата зъ IV. курій Золочôвъ-Перемышляны.

——

Зъ Тернополя пишуть намъ:

Дня 26 с. м. вôдбувъ ся зъѣздъ делегатôвъ на V курію округа Тернопôль-Збаражъ-Бережаны-Золочôвъ-Перемышляны. Якъ вѣдомо, стоять тамъ двѣ кандидатуры: о. Мироновича зъ Тернопôльщины и п. Старуха зъ Бережанщины. Отже на зъѣздѣ не дôйшло до згоды всѣхъ повѣтôвъ на одного кандидата. Делегаты зъ повѣтôвъ золочôвского, тернопôльского и перемышляньского заявили ся за о. Мироновичемъ, делегаты Селяньскои Рады въ Бережанахъ заявили ся за п. Старухомъ, а делегаты зъ повѣта збаражского усунули ся вôдъ голосованя (се очевидно значить, що той повѣтъ выступить зъ окремымъ своимъ кандидатомъ, чи не посломъ Дмитромъ Остапчукомъ?].

——

Зъ Глинянъ пишуть намъ:

„Галичанинъ“ въ 231 числѣ зъ 25 с. м. помѣстивъ справоздане о передвыборчихъ зборахъ въ Глинянахъ на-скрôзь ложне, а що спростованя не помѣстивъ бы, то проснемо дати мѣсця въ „Дѣлѣ“. Отже:

Неправдою есть, мовь-бы хто зъ помѣжь збôраныхъ хотѣвъ зробити яке „замѣшательство“, а тымъ самымъ вôдпадае, мовь-бы кого выкинено за дверѣ. Зборы вôдбули ся зовсѣмъ поважно и спокôйно. Цѣле „замѣшательство“ було въ тôмъ, що коли по выголошеню програмы п. Старухомъ, котру всѣ збôраній зъ найвысшимъ одушевленемъ приняли и почали сыпатись грôмкій оплески, а въ часѣ тôмъ хотѣвъ забрати слово п. Балабанъ учитель школы фундациі Гірша, народъ розумѣючи, що той яко жидъ хоче промовляти въ користь п. Вайзера, не хотѣли допустити его до слова. Опôсля показало ся инакше; п. Балабанъ заявивъ, що велика часть жидôвъ пôйде за кандидатомъ селянином. Тутъ мусимо зазначити, що въ часѣ того intermezzo о. Мироновичъ, видячи таке одушевлене у народу за Старухомъ, уважавъ свою кандидатуру за пропащу и звернувъ ся три разы до одного зъ тутешнои интелігенціи а члена комітету зъ догадкою, що его вже не допустять до голосу, але дôставъ успокоюючу вôдповѣдь, що на певно прійде до слова, и такъ стало ся.

Що-до програмы о парцеляціи обшарôвъ дворскихъ и обчисленя, кôлько землѣ припадае на одного мешканця, то о тôмъ говоривъ п. Старухъ, а не о. Мироновичъ, бо о. М—вичъ сказавъ лише, зъ вôдки мали бы найти ся на се грошѣ.

Що-до „бурныхъ рукоплескавій“ то тыхъ пôдчасъ бесѣды п. Старуха було такъ вôдъ народу якъ и интелігенціи стôлько, що бесѣдникъ неразъ кôлька хвиль мусѣвъ ждати, заки мôгъ дальше слово вести; противно, пôдчасъ бесѣды о. Мироновича дали ся чути оплески лишь при згадцѣ за баденѣвскій выбôры. Нинѣ можна у насъ почути, якъ вызначнѣйшій селяне и мѣщане говорять: „Коли стану выборцемъ, дамъ голосъ на Старуха“.

Що-до змѣны делегатôвъ на зъѣздъ до Тернополя, то она наступила зъ тои причины, що п. Бѣлорусèй свôй проектъ пôддавъ самъ пôдъ голосованє, не оглядаючись на президію, до котрои се належало.

Вкôнци мусимо додати, чого въ попереднôй допискѣ мы не тыкали, не хотячи робити роздору, що о. Мироновичъ передъ зборами грозивъ народови, що сли не принято бы тутъ его кандидатуры, то москофіли поставлять на IV курію противъ о. Танчкевича селянина Боруха зъ Вôльшанецъ.

Дало бы ся ще неодно спростувати, але не хочемо забирати вамъ мѣсця, лише скажемо: Сли вы господиновe прихильники „Галичанина“ такою правдою все и всюды воюете, то гратулюемо вамъ! — *Участникъ.*

——

Зъ Мостиского пишуть намъ:

Въ допискѣ зъ Судовои Вишнѣ подавъ дописыватель недокладну вѣстку, яко-бы п. Гурскій, звѣстный польскій агітаторъ выборчій, промовлявъ за кандидатурою о. Захарієвича. Отже констатую, що п. Гурскій явивъ ся при самôмъ кôнци зборôвъ якъ deus ex machina, нѣкимъ не проценый и зовсѣмъ не сподѣваный гôсть, и забравъ голосъ, але въ своей промовѣ не поперавъ кандидатуры о. Захарієвича, лише розбгнавъ ся противъ хлопского руху, за що и дôставъ коротку, а остру вôдправу вôдъ ч. господаря Лутшина зъ Соколѣ. — *Участникъ.*

Обсада опорожненыхъ престолôвъ епископскихъ въ краю.

Справа обсады львôвскои митрополіи вже порушена. Якъ доносять зъ Риму митрополитомъ вже именованый епископъ Шептицкій. Небавомъ появить ся его именованє въ урядовôй вѣденьскôй газетѣ. Торжественный въѣздъ нового митрополита до Львова вôдбуде ся мабуть ще передъ Новымъ рокомъ, хотяй доси не пороблено ще въ митрополичôй палатѣ вôдповѣдныхъ приготованъ на его принятє. Се промавляло бы за правдивостію поголоски, яка удержуе ся въ львôвскихъ духовныхъ кругахъ, що епископъ Шептицкій хоче дôти оставати въ Станиславовѣ, доки обсада станиславôвскои епископіи не буде окончно полагоджена.

Що-до кандидатуръ на станиславôвску епископію, годѣ на разѣ зорієнтувати ся. Се певно, що Римъ застерѣгъ ся противъ именованя вдôвця епископомъ, и тому пôднесено кандидатуру всѣмъ симпатичного, загально поважаного о. Исидора Дольницкого, духовника львôвскои семинаріи. Та сейчасъ выринула нова трудноôть — питанє, чи 70-лѣтный старець схоче пôдняти ся того тяжкого и одвѣчального становища та выставлятись на колізіи, до якихъ дуже легко могло бы неразъ прийти зъ тои простои причины, що о. Дольницкій, вôддапый цѣлымъ серцемъ выхованю питомцевъ та працямъ надъ обрядами и спѣвомъ церковнымъ, не мавъ нагоды зорієнтувати ся въ тыхъ вôдносинахъ, якій вытворили ся для рускои церкви, и въ політичныхъ напрямахъ, якій появили ся середъ нашои суспôльности. Тому-то, пôсля нашихъ информацій, остались тôлько двѣ кандидатуры: о. крилошанина Стрыйского и о. вгумена Филяса Шанцы о. Филяса о стôлько користнѣйшій, що вôнъ уже разъ бувъ предложеный правительствомъ на львôвского суфрагана та й будучій митрополитъ мае довѣре до его особы.

Львôвскимъ латинъскимъ архіепископомъ мабуть на певно стане професоръ львôвского университету кс. д ръ Бѣльчевскій. Послѣдними часами вôдносило ся до него правительство въ деякихъ справахъ львôвскои архіепархіи, а головно: чи згодивъ бы ся вôнъ на утворенє латинъскихъ епископствъ въ Тернополи и въ Черновцяхъ. Отже що-до епископіи въ Тернополи згодивъ ся кс. Бѣльчевскій на всѣ поставленій услôва [ще бы нѣ!], а що-до Черновець рѣшучо спротививъ ся вôдлученю

церепони, якій мавъ поборотн въ наслѣдокъ, прикрыхъ вôдносинъ політичныхъ. Такожъ до папы Климентія XI. выславъ письмо написане дуже гарно и поетично, въ котрôмъ поновивъ исповѣдь католицкои вѣры, зложивъ заяву сыновскои улеглости Апостольскому престолови и просивъ папу о покровъ для Русинôвъ-уніятôвъ.

Король Августъ, якъ прирѣкъ бувъ, выдавъ дня 15 червня 1700 р. універсалъ, котрымъ звѣстивъ всѣмъ горожанамъ, що Шумляньскій приступивъ до уніи, и подавъ до прилюдноп вѣдомости свободы, полекшѣ и концесіи данй уніятамъ. Тѣ полекшѣ обнимали такій точки: Найперше признавъ уніятамъ ненарушимôсть грецкого обряду. Клиръ уніятскій зрôвнавъ зъ латинъскимъ и признавъ ему такій самій права и свободы. А що-до суспôльнои позиціи священьства и ихъ родинъ — універсалъ припоручивъ, щобы уніятского духовного поважано та щобы его родину и самого священника трактовано такъ, якъ звычайно обходить ся зъ духовнымъ. Заборонивъ такожъ гонити священникôвъ на панщину до тяжкихъ робôтъ (aby do robót Ich (священникôвъ) niezwyczaynych Chłopskich nie pociągali), заборонивъ визнити, зневажати и кривдити рôзными несправедливыми податками и драчками. Наконецъ освободивъ клиръ вôдъ постоевъ вôйсковыхъ и поручивъ гетьманови й старшинамъ вôйсковымъ наглядати, щобы вôйско не брало провіантôвъ у священника. Шляхтѣ а найпаче мѣщанамъ запоручивъ свободы: мѣщанинъ-уніятъ мôгъ займати найвысшій урядъ въ магістратѣ, мешкати свобôдно въ мѣстѣ, вести ремесло або торговлю. Всѣ епископіи и архимандріи застерѣгъ універсалъ для рускихъ дворянъ, котрій вступлять до Чина Василіянъского. Братствамъ и монастирямъ потвердивъ усѣ права, але владыка мавъ наглядати, щобы бувъ ладъ у внутрѣшнôй управѣ. Для Шумляньского зарезервувавъ доходы зъ кіевскои митрополіи и кіево-печерскои архимандріи.

Решту постулатôвъ мавъ ухвалити соймъ, але нѣколи того не вчинивъ.

Повернувши до Львова, Шумляньскій склыкавъ другій разъ духовенъство на соборъ на день 1 липня 1700 р. По торжественнôмъ богослуженю епископъ и клиръ зложили католицку вѣроисповѣдь и явно приняли унію. Клиръ заявивъ, що потягне за собою народъ. Не спускаючись на тое, Шумляньскій самъ ѣздивъ по епархіи та правлучувавъ церкви и парохіи до уніи. Такожъ шляхта не конче опирала ся, рôкъ рôчно по кôльканайцять родинъ пôдписувало ся на унію. Але було много и такихъ, що не хотѣли й чути про унію, а принимали латинъскій обрядъ, заявляючи, що коли мають стати католиками, то принимають католицизмъ въ латинъскимъ обрядомъ, а не унію, котра — пôсля ихъ думки — не була анѣ католицизмомъ, анѣ православіемъ. Поволи, безъ бôльшого опору, протестôвъ и насиля приняла унію цѣла епархія, завдяки дипльоматичному поступованю владыки.

Тая подѣя не остала безъ вплыву на культурне, політичне и економічне житє народу. Вже сама полеміка, яка вела ся мѣжь православными а уніятами, побуджувала одныхъ и другихъ до науковои працѣ. А спеціально уніяты зôткнули ся близше зъ бôльше культурнымъ тогдѣ католицкимъ свѣтомъ, мали легкій приступъ до католицкихъ школъ и академій. Духовенъство дôстало деякій полекшѣ, хочь не удало ся ему добути собѣ належне становиско въ товарискôмъ житю; се толкуе ся, тымъ, що бôльшôсть клира таки стояла на нижôмъ ступени образованя, товарискою огладою и своимъ свѣтоглядомъ не богато вôдходила вôдъ простолюдина. Економічне положенє клира подекуда стало поправляти ся бо дѣдичѣ-колятори освобôджували своихъ парохôвъ вôдъ панщинныхъ тягарôвъ, а декотрій пôбôльшували ерекціи, щобы пароха заохотити до ревнѣйшои працѣ въ користь унія. Але при тôмъ неладѣ, самоволи, браку пошановання закона и людскои гôдности у того, хто не бувъ шляхтичемъ, трафляли ся неразъ случаѣ нелюдяного та брутального поступованя зъ рускимъ духовнымъ. Та вже теперь така була рôзница, що на такій надужитя мôгъ рускій клиръ уніятскій пожалуватись та й владыки пригадували властямъ законъ и конституціи, гарантуючій клирози обезпеку личнои свободы та ненарушимôсть ихъ особы и цѣлои родины. И народови впала ся деяка полекша, бо таки були дѣдичѣ, що хлопамъ-уніятамъ попускали трохи прикрои панщинноп шрубы, щобы привязати ихъ до уніи. Мѣщаньство користало зъ наданыхъ правъ, Русины займали уряды по магістратахъ, хочь по деякихъ мѣстахъ треба було добути собѣ тій права довгими процесами. Въ церковнôмъ житю слѣдно було пôднесенє релігійного духа мѣжь народомъ, бо духовенъство бôльше образоване могло дѣлати въ тôмъ напрямѣ.

Але рôвночасно выринула нова, и то велика небезпечноôть для рускои церкви, котру то небезпечноôть мусѣвъ признати навѣть Єзуитъ Станиславъ Заленскій*). Се було перетягане Русинôвъ на обрядъ латинъскій, и то не лише шляхтичѣвъ, але й селянъ. „По заключеню уніи — пише Заленскій — взяли ся Єзуиты дуже ревно до місій на Руси, а то тымъ бôльше, що и шляхта дуже ревно ширила унію въ своихъ посѣлостяхъ. Настоятелька львôвскихъ Бенедиктинокъ запросила 1700 р. кôлькохъ львôвскихъ Єзуитôвъ до Лисеничъ, власности того монастиря, и тій отцове голосили проповѣди въ день торжественного принятя уніи тою парохією. На Покутю проповѣдали Єзуиты по костелахъ и церквахъ, катихизували та сповѣдали латинникôвъ и уніятôвъ. Самій священники уніятскій запрошували Єзуитôвъ зъ проповѣдами до своихъ убогихъ церквей. Въ Настасовѣ на Подôлю Єзуиты... отворили дôмъ місійный... Видно, що въ праци коло уніи Єзуиты неразъ ломали заборони папъ Климентія VIII. и Урбана VIII., бо зъ поручена пропаганды упоминавъ ихъ генералъ Тамбуріні въ листѣ зъ дня 20 падолиста 1712 р., щобы строго держали ся буллѣ папы Урбана VIII., котра забороняе Русинамъ уніятамъ переходити на обрядъ латинъскій, а настоятелямъ Єзуитôвъ не позволяе принимати ихъ до латинъскои церкви безъ выразного дозволу Апостольского престола. Тую заборону перетягана уніятôвъ на латинъскій обрядъ поновивъ папа Венедиктъ XIV., прошеный о то рускими владыками.“

(*Конецъ буде.*)

*) „Czy Jezuici zgubili Polskę“, Kraków 1883, стор. 405 и 406.

Спеціальный магазинъ чаю

МАРКА ПАРНЕСА

у Львовѣ, улиця Ягайлоньска ч. 15

513 2—5

поручае чай маевои збôрки зъ знаменитымъ смакомъ и ароматичнымъ запахомъ ½ кіло вôдъ зр. 1·50—3.

Замовленя зъ провінціи высылаю вôдворотною почтою.

Буковины вôдъ львôвскои архіепархіи. По довшихъ переговорахъ рѣшено остаточно, що въ Чернôвцяхъ мае бути установленый епископъ-вікарій львôвского лат. митрополита, именованый и зависимый вôдъ того митрополита. А коли прийшло до выбору кандидата на черновецкого вікарія, заявило правительство, що оно высмотрило на того мѣсце священика Нѣмця, каноніка графа Кольоредо. Поляки спротивили ся тому, обавляючись, щобы въ часомъ не установлено въ Чернôвцяхъ нѣмецку епископію независимому вôдъ львôвскои митрополіи. И тому вôдволѣкла ся справа на якійсь часъ, але они знайдуть якійсь выхôдъ, погодять ся, а тогды наступить именованє митрополита. Вôдтакъ доперва предложить новый митрополитъ кандидатôвъ на латиньскій епископіи перемыску, тарнôвску и тернопôльску. Ходять вѣсти, що въ Перемышли останесь епископъ Пельчаръ, въ Тернополи епископъ Веберъ зô Львова, а въ Тарновѣ або львôвскій каноникъ Ленкевичъ або тарнôвскій Вальчиньскій.

Переглядъ політичный.

„Угорске информаційне бюро“ ствердже звѣстку, що архикн. Францъ Фердинандъ, знеохоченый дискусією, яка ведеть ся въ угорскôмъ соймѣ по причинѣ его подружя, мае намѣръ зречись корони. Якъ мы вже доносили свого часу, угорска партія независимыхъ не хоче узнати морганичного подружя архикнязя зъ гр. Софією Хотекôвною, доказуючи, що се противить ся угорскôй конституціи, пôсля котрои жѣнка угорского короля и угорскою королевою безъ огляду на свое походженє, а дѣти ей мають право до наслѣдства трону. Въ засадѣ протестують независимій противъ примѣнювана супротивъ Угрôвъ чужого, а навѣть незвѣстного имъ домашного права Габсбургôвъ, и домагають ся, абы те право предложено до розгляду и критики угорскому соймови. Отсе поступованє партіи независимыхъ мало выкликати велике невдоволенє на цѣсарскôмъ дворѣ: Цѣсарь не хоче дозволити, абы супружество члена династіи було черезъ кôлька тыждневъ предметомъ безгляднои публичнои дискусіи. Проте выринула думка, чи не було-бъ лучше, коли-бъ архикн. Францъ Фердинандъ зрѣкъ ся правъ до трону на рѣчь свого брата архикн. Оттона або его 12-лѣтного сына. Въ початкахъ падолиста вôдбуде ся велика фамілійна нарада и тамъ западе остаточне порѣшенє сеи справы. Сподѣваючи ся, що архикн. Францъ Фердинандъ зрече ся своихъ правъ до трону, угорске правительство не спѣшить ся представити его заяву, надъ якою недесь теперь дискусія лише въ парламентарнôй комісіи, на пленумъ парламенту, и можлива рѣчь, що до сего таки зовсѣмъ не прийде.

——

Сôбольнй конференціи міністрôвъ про справу будовы боснійскихъ зелѣзниць вôдбули ся вчера на парогодиннôмъ засѣданю. Нинѣ мабуть уже тй конференціи покôнчать ся. Зъ тои нагоды пише N. W. Journal, що рѣшенє въ сѣй справѣ може потягнути за собою поважнй консеквенціи, бо мае воно бути направлене противъ интересôвъ Угорщины. Мѣжь Шелльомъ и Кріггаммеромъ показались поважнй рôзницѣ гадокъ, такъ, що въ сѣй справѣ мае рѣшати самъ цѣсарь. Въ пôвоофіціяльныхъ кругахъ заперечують сѣй звѣстцѣ.

——

27 с. м. вôдбулась урядова проклямація Трансвалю яко частины англійскои державы. Мимо того Буры не складають оружя. Того самого дня появивъ ся въ пôвнôчнôмъ Наталю значный вôддѣлъ Бурôвъ и высадивъ у воздухъ малый зелѣзничій мôстъ коло Вашбанкъ. Льордъ Метуенъ побивъ Бурôвъ коло Церустъ, забравши 20 возôвъ и 40 людей до неволѣ.

——

Вутінфанъ, хіньскій посолъ въ Вашінгтонѣ, одержавъ звѣстку, що кн. Туанови заказано товаришити цѣсарскому дворови въ дорозѣ до Сінанфу. Проте лишивъ ся вôнъ въ Шансі и на цѣсарскій дворъ не мае вже вплыву. Пôсля урядовыхъ донесень зъ Йокогамы заступники державъ вôдбули вже перше засѣдане въ справѣ мировыхъ переговорôвъ. Лігуачана именовано начальникомъ армін Ву-вей, що складаеть ся зъ жовнѣрѣвъ, вельми добре вышколеныхъ заграничными офіцерами.

НОВИНКИ.

— **При надходячôй змѣнѣ мѣсяця** просимо о вчасне вôдновленє передплаты, тымъ певнѣйше, що на кредитъ высылати часопись не можемо.

— **П. Яцка Остапчука** (сына соймового посла Дмитра Остапчука) — якъ намъ пишуть зъ Тернополя — арештовано дня 26 с. м. въ Збаражи и приставлено до Тернополя, закидаючи ему нарушенє §§. 65 а), 300 и 302 закона карного, сповнене черезъ розширюванє голоснои друкованои вôдозвы до выборцевъ зъ сѣльского округа Тернôпôль-Збар.-жь-Скалатъ за кандидатурою п. В. Будзиновского. Се намъ дивно, бо — о скôлько знаемо — згадана вôдозва не була сконфіскована.

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** Самъ заявляемо, що „Народна Торговля“ окрôмъ никасованя грошей за проданй лъосы дяковскои лотерии не займала ся и не займаесь нѣякими дѣлами тои-жь лотерии. Просимо отже Вп. Публику у всѣхъ дѣлахъ лотерии а въ особенности въ справѣ лістъ тягненя звертати ся прямо до Комітету дяковскои лотерии у Львовѣ, ул. Коперніка ч. 36 на руки Вп. о. Михаила Яцковского, префекта гр.-кат. семинарии духовнои. — *Дирекція.*

— **До успѣху дяковскои фантовои лотерии** найбôльше причинила ся Еп. Консисторія въ Перемышли, бо за ей посередництвомъ вплынуло за лъосы 11.117 коронъ 30 сот. Крôмъ того ще деякй уряды деканальнй и парохіальнй зъ перемыскои дієцезіи присылали грошѣ за лъосы просто до Комітету лотерійного на адресу „Народнои Торговлѣ“.

— **Руско-народному театрови въ Бродахъ** велось — якъ намъ доносять — добре. Дано 12 представлень. Выступали тамъ першій разъ пп. Монастырскій [она ладный мецо-сопранъ, вôнъ характеристичный акторъ]. Дебютувавъ такожъ теноръ п. Марущакъ въ „Запорожцю“ и дуже подобавъ ся. Дирекція навязала зносины зъ Лисенкомъ и о. Конкомъ [о. Конко пише музику „Дарины“ до слôвъ Льва Лопатыньского]. Зъ Бродôвъ переѣздить театръ до Тернополя. Вô второкъ перше тамъ представлене „Кляте серце“, въ середу „Запорожець за Дунаемъ“, и „Вечерницѣ“, въ суботу „Малка Шварценкопфъ“ а въ недѣлю „Нещасна любовь“.

— **Зъ Нового Санча** пишуть намъ: Дня 27 с. м. вôдправивъ о. катихитъ Юрій Генсерскій за почином товариства „Руска Бурса въ Новôмъ Санчи“ при участи всѣхъ бурсакôвъ и цѣлои громады новосандецкои Службу Божу за упокôй незабутного митрополита Іосифа Семôратовича, котрый словомъ и дѣломъ пôдпиравъ Бурсу нашу вôдъ ей заложенія ажь до послѣдныхъ хвиль житя свого. Выстарчать сказати, що покôйникъ въ 22 мѣсячныхъ ратахъ зложивъ на цѣли товариства „Руской Бурсы въ Новôмъ Санчи“ разомъ книжку суму 2.200 К. Память его отъ рода въ родъ!

— **За упокôй бл. п. Іосифа Сембратовича,** бувшого львôвского митрополита, вôдправить ся вô второкъ, 30 с. м., о 8 годинѣ рано поминальне богослуженє въ церкви св. Пятницѣ на Жовковскôмъ передмѣстю. Львôвска митрополича Капітула не тôлько не дала нѣякого знаку жалобы по покôйнôмъ митрополитѣ [руской товариства львôвскй повывѣшували були чорнй флаги], але навѣть не вôдправила по покôйнôмъ митрополитѣ бодай панахиды!

— **Новй памятники польскимъ заслуженымъ людямъ у Львовѣ.** Вôдъ давна вже проектують польскй політики поставити у Львовѣ памятникъ бувшому львôвскому намѣстникови гр. Агеноровi Голуховскому, котрый заслуживъ ся у Полякôвъ зъ тяжкою кривдою для руского народу, лишь не могли погодити ся що-до мѣсця, де памятникъ той мае стати. Справу тую рѣшила львôвска громадска рада на засѣданю дня 25 с. м. Первѣстно був проектъ поставити той памятникъ на Святоюрскôй площи, однакъ за-для ей розлогости треба бы було поставити памятникъ значнои величины а крôмъ того вести переговоры зъ рускимъ митрополитомъ. Другій проектъ був поставити памятникъ напротивъ генеральнои команды. Вкôнци громада вôдступила пôдъ памятникъ площу на кôнци улицѣ Третього мая на розѣ повзунтского огорода. Зновъ же пôдъ памятникъ поета Уейского, автора знаного хоралу „Z dymem pożarów“, вôдступила громада мѣсце на скверѣ Академічнои улицѣ напротивъ мѣщаньского касина. Тôлько пôдъ памятникъ Шевченка громада мѣста Львова пожалувала трошки мѣсця!

— **„Основа“** товариство рускихъ технікôвъ, устроюе въ суботу 3-го падолиста въ комнатахъ „Бесѣды“ вечерницѣ зъ танцями. Вступъ 1 кор. 50 сот. вôдъ особы. Музыка вôйскова 15 п. п.

— **Запомоги на бурсы.** Въ краевôмъ буджетѣ на 1900 рôкъ вызначивъ соймъ суму 10.000 кор. до розпорядимости краевого выдѣлу въ порозумѣню зъ краевою радою школьною на пôдпомоги для бурсъ, удержуючихъ убогу польску и руску молодѣжь. Згôдно зъ внесенемъ школьнои рады признавъ краевый выдѣлъ зъ тои сумы елѣдуючй пôдпомоги: Бурсѣ для учительскихъ сынôвъ въ Краковѣ 400 кор., польскôй бурсѣ въ Перемышли 500 кор., рускôй бурсѣ им. св. Николая въ Перемышли 600 кор., польскôй бурсѣ въ Коломыи 700 кор., рускôй бурсѣ въ Коломыи 300 кор., учительскôй бурсѣ въ Тернополи 700 кор., рускôй бурсѣ въ Бережанахъ 200 кор., польскôй бурсѣ им. Міцкевича въ Дрогобичи 400 кор., рускôй бурсѣ св. Іоана Хрестителя въ Дрогобичи 400 кор., христіянскôй бурсѣ въ Бродахъ 400 кор., рускôй бурсѣ въ Ярославѣ 200 кор., бурсѣ им. Коперника въ Ярославѣ 300 кор., польскôй бурсѣ въ Ряшевѣ 700 кор., ювілейнôй бурсѣ въ Сяноцѣ 200 кор., гімназіяльнôй бурсѣ въ Самборѣ 500 кор., бурсѣ им. Крашевского въ Станиславовѣ 500 кор., бурсѣ им. св. Казимира въ Тарновѣ 600 кор., бурсѣ им. Стефана Баторія въ Вадовицахъ 400 кор., бурсѣ им. Костюшка въ Новôмъ Санчи 300 кор., рускôй бурсѣ въ Стрыю 200 кор., рускому Педагогічному товариству у Львовѣ для руских бурсы им. св. Николая у Львовѣ 600 коронъ.

— **Близшй вѣсти про нападъ Ботокудôвъ на кольонію Люцену** подае допись до Gazety handlowo-geograficzn oй, зъ котрои показуе ся, що нападъ той бувъ на руску оселю люценьску и убитй були Русинами. Допись та звучить: „Люцена, дня 20 вересня 1900. На кольонію Коста Карвальйо, найкрасшу въ цѣлои Люцены, напали дикуны и выправили страшну рѣзню у поселенця Нича, котрого убили вразъ зъ жѣнкою, двома сынами и шѣстьми людьми, котрй у него працювали. Полапшло ся зъ цѣлои родины, до теперь зовсѣмъ щасливои трое хлопатъ, котрыхъ люде добрй притулили до себе. Ничь походивъ зъ Теребовлѣ и бувъ зъ фаху муляремъ. До кольонiи Люцены прибувъ передъ двома роками и сильною працею доробивъ ся досыть гарного господарства. Въ тôмъ нещастнôмъ дни рубавъ дерево въ „россѣ“ зъ своимъ сыномъ Павломъ и сусѣдами Мартиномъ Пенцакомъ, Пилипомъ Бородѣмъ, Михайломъ Паньковымъ, Онуфромъ Мельничукомъ и братьми Михайломъ и Гнатомъ Войдылами. Близько полудня напали нечайно Буґры [т. е. Ботокуды] и повбивали всѣхъ. Жѣнка Нича, чуючи крикъ въ лѣсѣ, гадала, що падаюче дерево когось покалѣчило, отже вхопила карболь и воду та й побѣгла до лѣса. За нею побѣгла жѣнка Гната Колинця, котра працювала недалеко нея, але не уйшла богато дороги, якъ учула крикъ Ничовои „Матѣнко Божа!“ и въ тôй хвили побачила, що ей окружили зô всѣхъ сторôнъ дикй Индіяне. Ледви жива зъ переляку почала зô всѣхъ силъ утѣкати, забираючи по дорозѣ на руки свое немовля и кричучи до малого Нича: „утѣкай, бо Буґры йдуть!“ Малого Нича знайдено вôдтакъ мертвого зъ потороченою буками головою. Колинцева утѣкаючи чула за собою крикъ: „лапаті, ляпаті“ [т. е. „лапайте“; на стôлько научилась десь тамъ Ботокуды рускиня — *Ред.*], а прибѣгши до свого дому, застала въ нѣмъ повно дикунôвъ, отже утѣкала дальше, доки не знайшла ся въ безпечнôмъ мѣсци. Мужъ ей повернувши зъ лѣса, заставъ такожъ повну хату дикунôвъ, а що не мавъ при собѣ оружія, то не мôгъ боронити свого майна и его обрабували зô всего. Рôвножъ обрабували дикуны дôмъ убитого Нича и дôмъ убитого Пенцака, котрого жѣнка полишила ся зъ четверо малыми дѣтьми безъ средствъ до житя. До чого доходить вже зухвалôсть Индіянъ, показуе фактъ, що до хаты Ивана Керича, котрый замешкувъ ся зъ жѣнкою Пенцака и въ дѣтьми, добувавъ ся Буґеръ [Ботокудъ] и хотѣвъ выломати дверѣ; ажь якъ, выломивши вôконце, стрѣнувъ ся око въ око зъ Керичемъ, заосмотренымъ въ „фойсу“ [т. е. сѣкачь до бамбусôвъ и ліанъ], утѣкъ и зъ вôддаленя кôльканацяти крокôвъ вôдъ хаты стрѣлявъ зъ лука. Якъ бы був Керичь мавъ стрѣльбу, мôгъ бы буръ прогнати Индіянъ, рабуючихъ дôмъ Пенцака въ очахъ вдовы и дѣтей. Дикуны дуже вже осмѣлили ся, а ели не зарядить ся енергічныхъ средствъ, то 330 родинамъ на трохъ крайныхъ оселяхъ [рускихъ — *Ред.*] кольонiи Люцены грозить кождои хвилѣ велика небезпечнôсть вôдъ Ботокудôвъ. Въ Курітібѣ мають збирати складки на сироты по убитыхъ нашихъ поселенцахъ. *B...*“ — Подаемо отсю допись зъ Люцены, бо певно убитй поселенцѣ лишили ту своякôвъ, нехай они о рѣзни довѣдають ся, а нашимъ люценьскимъ поселенцямъ ще разъ радимо перенестись до Ріо-Кларо и Прудентополісъ. — *Ом. Во—скій.*

— **Анкета въ справѣ реформы учительскихъ семинарій,** скликана краевымъ Выдѣломъ въ наслѣдокъ звѣстного внесеня посла Крамарчика, мала свои обрады дня 27-го и 28 го с. м. Проводивъ анкетѣ маршалокъ гр. Бадені. Субкомітетъ, выбраный анкетою уложивъ квестіонарь що-до науковыхъ плянôвъ, подѣлу семінарій пôсля типôвъ школъ мѣскихъ и сѣльскихъ та интернатôвъ. Нарады анкеты покôнчали ся вчера по полудни ухвалами, котрй подамо другимъ разомъ. Теперь замѣтимо лишь, що найважнѣйшою зъ тыхъ ухвалъ е бажане, щобы на пробу заложити одну учительску семинарію при котрôйсь рôльничôй школѣ и тымъ способомъ подбати о пôдготовленє учителѣвъ для школъ сѣльскихъ.

— **Самоубійство.** Баронъ Бруніцкій, знаный пôдъ назвискомъ „Жужу“, голосный зъ процесу Коритовского и Данцевичѣвнои въ Станиславовѣ, паничикъ, котрый пропивъ и програвъ въ карты цѣле свое майно, такъ що мусѣли вôддати его пôдъ курателю и вôнъ живъ зъ милостынѣ родины, застрѣливъ ся дня 28 жовтня с. р. въ однôмъ вѣденьскôмъ готели въ часѣ, коли прийшовъ по него агентъ поліційный, бо „Жужу“ вôдгрожувавъ ся, що застрѣлить свого брата Юліяна. По его смерти знайдено въ его кишени всего 70 сотикôвъ.

— **Погорда для львôвскои рады мѣйскои.** На передвыборчôмъ зборѣ, якй вôдбули ся мин. тыждня въ сали мѣского касина у Львовѣ а котрымъ проводивъ радный мѣста Іосифъ Каетанъ Яновскій, посыпали ся тяжкй докоры на раду мѣску и на президента Малаховского, а зôбранй ухвалили резолюцію высказуючу президентови и мѣскôй радѣ найвысше обурене и погорду за те, що вôдмовлено ратушевои салѣ на передвыборчѣ зборы. Отже на оногдашнôмъ засѣданю мѣскои рады вôдчитавъ секретарь магістрату Дзюбіньскій письмо кôлькадесятьохъ радныхъ до президента Малаховского, въ котрôмъ они заявляють, що докоры на адресу управы мѣста, пôднесенй на згаданôмъ зборѣ, уважають за несправедливй и высказують свое обурене для радного Яновского, що вôнъ таку резолюцію пôддавъ пôдъ голосованє. На се заявивъ п. Яновскій, що резолюцію поставлено на зборахъ середъ великого одушевлена и оплескôвъ, тожь вôнъ не дочувъ ей змѣсту и пôддавъ пôдъ голосованє. Коли-жь сесію заяву радній приняли насмѣшками, вôнъ заявивъ, що складае свôй мандатъ радного въ руки президента и середъ оплескôвъ опустивъ салю. Опôсля зложивъ мандатъ такожъ демократъ Тадей Романовичъ.

— **З Наукового Товариства ім. Шевченка.** Засіданє секціи природописно-лѣкарскои відбуде ся в пятницю 2 н. ст. падолиста о 6 годинѣ вечером в сали, де звичайно.

— **Фарбованый лисъ.** Дня 11 с. м. дôстали громады стрыйского повѣта зô старостваповѣдомленє, що дня 22 с. м. буде роздавати сôль для худобы зъ огляду на сегорôчну повѣнь. Коли вже роздѣлено сôль, закликавъ селянъ презесъ повѣтовои рады гр. Кароль Дѣдушицкій на конференцію и заявивъ присутнымъ, що вôнъ постаравъ ся нихъ о сôль и грошей запомоги, що вôнъ приятель руского народу, бо самъ походить зъ рускои родины, тожь селяне повинні выбрати его посломъ до рады державнои. Видко гр. Дѣдушицкій пробовавъ отуманити нарôдъ, що будьто вôдъ его добродѣй, але нарôдъ пôзналъ ся вже на фарбованыхъ лисахъ!

— **Дрôбнй вѣсти.** Въ Лондонѣ померъ славный лінгвістъ Максиміліянъ Мюллеръ. — Въ Жовкви померъ опатъ кс. Кароль Бавхъ. — Въ Турильчи коло Скалы померъ властитель дôбръ Альбінъ Слонецкій. — Въ Богаткôвцяхъ, пôдгаецкого повѣта, загорѣла цѣла родина Федька Качора зъ чотирохъ особъ. Скора помôчь окружного лѣкаря зъ Вашнѣвчика уратувала жите тремъ особамъ, а 12-лѣтный хлопець таки померъ. — Вiцебурмістромъ мѣста Перемышля выбрано адвоката д-ра Смутного. — Презесомъ повѣтовои рады въ Дрогобичи выбрано певновно гр. Станислава Тарновского зô Снятынки, а его заступникомъ п. Леонарда Вашневского. — Директоромъ перемѣненои зô школы на академію красныхъ штукъ въ Краковѣ именувавъ цѣсарь Юкіяна Фалата, звычайными професорами тои академіи Теод. Аксентовича и Леона Вычолковского, а надзвычайными Ив. Станиславского и Конст. Лящку.

— **60.000 коронъ** выносить головна выграва **Лотерии Инвалідôвъ**, яку выплатить ся готôвкою по вôдшкôдованю 20%. Звертаемо увагу нашихъ п. п. читателѣвъ, що тягненє буде **10 падолиста 1900.**

Надѣслане.

Foulard-Seiden-Robe

fl. 8.40

und höher! — 14 Meter! — porto und zollfrei zugesandt! Muster umgehend; ebenso von schwarzer, weisser u. farbiger „Henneberg-Seide“ von 45 Kreuz. bis fl. 11·65 per Meter.

G. Henneberg, Seiden-Fabrikant (k. u. k. Hofl.) Zürich. 55 (x)

Русины! Памятайте на Дôмъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

Послѣдній вѣсти.

——

Зъ Тернополя одержуемо въ послѣдней хвили телеграфічно таку вѣсть:

„П. Вячеслава Будзиновского, кандидата зъ IV. курiи, арештовано. Поліцаѣ и жандармы вôдставили его на рукахъ до суду“.

О причинѣ арештованя телеграма не доносить.

— **Русины!** Памятайте на бурсу філіи Руского Товариства педагогічного въ Станиславовѣ!

Телеґрамы.

——

Берлинъ 29 жовтня. На біржи ходила звѣстка, що маршалокъ гр. Вальдерзе умеръ въ Хінахъ. Однакъ звѣстки сеи зовсѣмъ не ствердженo.

Лондонъ 29 жовтня. Макдональдъ, бувшій англійскій посолъ въ Пекінѣ, опустивъ се мѣсто 25 с. м.

Кольонія 29 жовтня. Koeln. Volks-Ztg. заявляе, що всѣ донесеня про переговоры въ цѣли внесеня закона противъ бунтôвъ въ Нѣмеччинѣ суть безпôдставнй.

Оливу до свѣченя и найлѣпшй ґнотики найдешевше въ торговли **В. ЧОППЪ** Львôвъ ул. Жовкôвска ч. 2.

!!Бѣлй и красній руки!!

Хочь-бы и якъ червонй и посѣданй руки выбѣлѣють и выделікатнѣють по кôлькаразовôмъ натертю Кремомъ рослинным. Слоикъ 160 гелєрôвъ.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львôвъ: склепы власній улиця Оникстуска ч. 25, Рынок ч. 11. Краковъ: Суконницѣ ч. 20. Чернівцѣ: Гали ч 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч 4.

Надôслано.

Д-р. Софія з Окуневских Моравчевска
улиця Миколая 19.
ординуе від 3—4.
508 7—15

Франца Вільгельма
аптикаря въ Neunkirchen
(Niederösterreich)
прочищаючу
ГЕРБАТУ
можна дôстати у всѣхъ аптикахъ по 1 зр. а. в. за пачку. 434 7—0

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкôв

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелї малометры и т. и.
Уряджене дзвінкôвъ електричныхъ.
Вежй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

Альбум заслужених Русинів
в красній кольоровій теці, в цінї 2 корони
набути можна
в Товаристві „Просьвіта", Львів, ринок ч 10.

Складъ и Роботня Футеръ
ФЕЛІКСА и ЮЛІЯНА
ЛЮБЕЛЬСКИХЪ
при улици Валовôй число 3 у Львовѣ

поручаємо на зимовый сезонъ свôй свѣжо спровадженый засôбъ футеръ въ шкôрахъ якъ и готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣрѣ, зарукавки, шапки, баранцѣ и богато иншихъ можливыхъ въ обсягъ кушнѣрства входячихъ рѣчій. Такожь удержуємо на складѣ великій выбôръ сукна до покрыванія футеръ и продаємо все по можливо найнизшихъ цѣнахъ.
Илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно. 521 1—10

Село Кругôвъ коло Сассова есть заразъ до пар целяціи.
Має 365 моргôвъ орной пшеничной землѣ, 242 моргôвъ бôльшого лѣса, 95 моргôвъ сѣножатій першои класы, 18 моргôвъ пасовиска, млынъ, кузнѣ и пр. Рефлектуючій купити зволять зголосити ся устно або письменно до о. Пелехатого въ Нущу почта таможе. 526 2—3

КОМАР
двотижденник гумористично сатиричний.
Одинокий гумористичний ілюстрований орган на Руси. Видае і за редакцию одвічае: ван Кунцевич.
Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і адміністрация: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

СВОБОДА
письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.
Выдае и за редакцію вôдповѣдае: Льонгінъ Цегельскій. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.
Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пôвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львôвъ, улиця Вôчна Кряжова ч. 5.
Вôдъ 1 (13) сѣчня 1901 выходить у Львовѣ що четверть (на мѣсяц популярныхъ газетокъ „Батьківщина" и „Читальня") тыжднево пощирна газетка.

Во цѣнахъ аôітацийныхъ!
поручають ся до ширенія масами слѣдуючій брошурки „Парохіяльнои Бібліотеки":
1. Законы людскои суспôльности где розправляе ся о суспôльнôй нуждѣ, и о средствахъ якъ ѣй въ публичнôмъ житю зарадити. За 100 штукъ 8 кор.
2. Фалшивый парламентаризмъ, где вытолковано ясно чому дотеперѣшній посды не зробили и не могуть зробити нычь доброго для масъ народу. За 100 штукъ 8 коронъ.
3. Наша зброя, або якъ бороти ся проти ворогôвъ нашого быту. За 100 штукъ 6 коронъ.
4. Наша організація, або куди имы щобы було намъ дѣпше. За 100 штукъ 8 коронъ.
5. Заука Антихристôвъ, брошурка дуже на часѣ поединчо: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотири статіи разомъ: 100 штукъ 4 коронъ.
6. Христосъ и Его народъ, брошурка дуже побуджаюча до патріотичнои чинности. 00 штукъ 5 коронъ.
7. Не бôйте ся пострахy! брошурка на часѣ поединчо: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотири статіи разомъ: 100 штукъ 4 коронъ.
8. Религія а паньство. За 100 штукъ 2 кор.
9. Религія а бѣдаки. За 100 шт. 2 кор.
10. Хлѣбъ безъ религіи не сытить. За 100 штукъ 2 коронъ.
Выѣмково, ино на часъ выборчій, можна всѣ тій брошурки набути франко, едино въ Редакціи Прапора, Перемышль, Побережже ч. 1. въ найменшôй скôлькости 100 штукъ за кождôн.

Машины и знаряды господарскій
зъ перворядныхъ фабрикъ
можна купувати за посередництвомъ
„НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ"
у Львовѣ
а именно:

Сѣчкарнѣ ССХ	зъ 2 ножами и 1 колесомъ	по 54 кор.
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 3 ножами и 2 колесами	„ 56 „
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 4 ножами и 2 колесами	„ 59 „
Млынки до чищеня збôжа системы Бакера		„ 100 } за кус.
Млынки до чищеня збôжа лекшій		„ 64 }
Молотѣльнѣ ручній		„ 170 „
Краячѣ до бураковъ		„ 60 „
Тискачѣ [гнѣтôзники]		„ 230 „
Прасы до олѣю		„ 230 „
Плуги ковальскои роботы	зъ колѣсницями	„ 32 „

Косы зô ставійскои стали довгій: 60, 70, 80 цм.
по кор. 1·00, 1·20, 1·40
[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ. На 5-кілеву посылку иде 8—10 кôсъ.]
Окрôмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народнои Торговлѣ" и иншій машины и знаряды господарскій по цѣнахъ фабричныхъ.
ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаю ть ся лишe за готôвку и безъ опусту. При сейчасовôй уплатѣ за сѣчкарнѣ дае ся 5% опусту а за всѣ прочій машины 10% опусту. Допускае ся и сплату ратами (зъ вынимкою плугôвъ и кôсъ) за окремою умовою и порукою, однакъ въ тôмъ случаю не признае ся нѣякихъ опустôвъ.
Застерѣгае ся можлива пôзнѣйша змѣна цѣнъ!
267 22—? Народна Торговля.

В. Мальшингроиь
артистъ-малярь въ Рогатинѣ
приймае церковній роботы входячій въ обсягъ малярства, рѣзьбарства и позолотництва.
481 5—8

Найбôльшій выбôръ гробовыхъ вѣнцѣвъ
по найдешевшихъ цѣнахъ поручае похоронне заведенє
„Stella" К. Слотоловича Львôвъ
Валова ч. 11. 49210—15

Гармоніюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалои конструкціи
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 64

О 60% дешевше, чимъ деинде.
Одинока у Львовѣ піротехнічна роботня
ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО
„зъ Варшавы"
при ул. Домбровского число 4
поручае
Штучній огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетований сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенґальскій, сальоновій, пахучій въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажане даромъ и оплачений.
489 31—36

ВИДАВНИЧА СПІЛКА
В белетристичній серії видань вийшли доси отсі книжки:

		Ціна
1.	Стефан Ковалів: Дезертир і иньші оповідання	80 кр.
2.	Іван Франко: Поеми	80 „
3.	Ольга Кобилянська: Покора і иньші оповід.	70 „
4.	Ґю де Мопасан: Дика пані і иньші оповід.	65 „
5.	Іван Франко: Полуйка і иньші борисл. опов.	70 „
6.	Наталія Кобринська: Дух часу. Оповіданя	80 „
7.	Кнут Гамсун: Голод. Роман	1·10 „
8.	Леся Українка: Думи і мрії. Поезиї	80 „
9.	Ст. Ковалів: Громадські промисловці	80 „
10.	Уіллїям Шекспір: Гамлет. Принц данскій	90 „
11.	Генрик Понтоппідан. Із хат.	70 „
12.	Богдан Лепкій. З життя	60 „
13.	Г. Гауптман: Візник Геншель	80 „
14.	М. Коцюбинський: В путах Шайтана	80 „
15.	Шекспір: Приборкана Гостроха	70 „
16.	Павас Мирний: Лихі Люди	60 „

Книжки сі серії оправлені в полотно.

II. серия (брошуры):

1.	К. Кавцкі: Народність і її початки	30 кр.
2.	Фр. Евґельс. Людвіґ Фаербах	25 „

467 2—2
Адреса: Львів Чарнецького ч. 26.

ПôДЪ ЗВѢЗДОЮ.
АПТИКА
ПЕТРА МІКОЛЯША
у Львовѣ, Коперника ч. 1
поручае
ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша
вôдзначений найприхильнѣйшими свѣдоцтвами вызначныхъ повагъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.
НАЙНОВѢЙШІЙ ПЕРФУМЫ
выробу парискихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Піверъ и Societe Hygienique
Всякій приборы до бактеріольоґіи и мікрохеміи.
Найлучшій средства косметичній и тоалєтовій француский. 398 23—30
Воды лѣчничій ґазовій
перевышаючій роднимій воды мінеральній
ПРИРЯДЫ ХІРУРҐІЧНІЙ
анґлійский, француский и нѣмецкій найлучшои якости.
Хемікалія для п. п. фотоґрафôвъ.

Вже выйшовъ
Илюстрованый Календарь „Просвѣты"
на рôкъ 1901.

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ важный вôдъ 1 мая 1900.
пôсля часу середньо-европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского.]

посп.	особ	приходить до Львова
		День
	6·20	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова
	7·45	„ Янова (гол. дворець)
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова
	7·40	„ Тернополя, Бродôвъ на Пôдзамче
	8·00	„ „ „ гол. дворець
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои (гол. двор.)
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Орлова
	11·40	„ Ярослава, Любачева
	11·55	„ Ицканъ, Станиславъ, Козовы
	12·56	„ Янова на гол. дворець
1·35		„ Кракова, Вѣдня
	1·15	„ Сколього, Хирова, Калуша
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·20		„ Пôдволочиськъ на Пôдзамче
2·35		„ „ „ гол. дворець
	5·40	„ „ „ Пôдзамче
	5·17	„ „ „ гол. дворець
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева
		Ночь
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава
12·20		„ Черновець, Букарешту
3·31		„ Кракова, Вѣдня, Орлова
	8·12	„ Пôдволочиськъ на Пôдзамче
	3·25	„ „ „ гол. дворець
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока
	9·45	„ „ „ „ Хирова
	10·—	„ Ицканъ, Пôдвысокого, Козовы
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Любачева
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока
	10·12	„ Ицканъ, Козовы, Пôдвысокого
	10·30	„ Пôдволоч. Бродôвъ, Коничинецъ
	10·15	„ „ „ на гол. дворець
		„ Лавочного, Хирова, Пешту

посп.	особ	вôдходять зô Львова
		День
	6·25	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·30	„ Пôдволочиськъ, Одесы, Козовы, г. д.
	6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	6·43	„ Пôдволочиськъ въ Пôдзамча
8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Пôдволочиськъ въ гол. дворця
	9·55	„ Черновець
	9·43	„ Пôдволочиськъ въ Пôдзамча
	—·—	„ Белзця, Равы, Любачева
1·35		„ Пôдволочиськъ въ гол. дворця
2·08		„ „ „ Пôдзамча
2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Кереземезе
2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабôвки
	—·—	„ Ярослава
		Ночь
12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
	4.15	„ Кракова, Хирова, Коросна
	6·10	„ Станиславова
	6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
	6·50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	7·25	„ Сокаля, Равы рускои
	7.10	„ Тернополя въ гол. дворця
	7·33	„ „ „ Пôдзамча
	9·12	„ Янова 1/10 до 30/4 1900 включно
	10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·40	„ Кракова, Вѣдня, Инсмича
	11·—	„ Пôдволочиськъ, Бродôвъ г. дворця
	11·23	„ „ Грималова Пôдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нôчна числить ся вôдъ 6 годины вечеромъдо 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. желѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

ВЕЛИКА ВôЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДôВЪ
Золота и Срѣбна Льотерія
ПЕРЕДПОСЛѢДНЫЙ
ТЫЖДЕНЬ.
Головна выграна **60_000** коронъ
готôвкою зъ 20% вôдшибки. 493 11—0
ЛЬОСЫ ІНВАЛІДôВЪ по 1 коронѣ
поручають: М. Іонасъ, М. Кляйфельдъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуст. Максъ, Кіцъ и Штофъ, Самуелі и Ляндау, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Ліліенъ,

Всюды можна дôстати.
Для курцѣвъ!
Найлучшій тутки и папериці циґаретовій зъ правдивого японского папиру Vergé Combustible выроблений.
АІДА
Для курцѣвъ!
Аіда папиръ незатовшуе
Аіда папиръ безъ запаху.
Аіда папиръ не вуґлить.
Аіда папиръ горить рôвномѣрно.
Аіда папиръ есть найлучшимъ фабрикатомъ.
Всюды можна дôстати.
Головный складъ: Фабрика паперцѣвъ циґаретовыхъ „Аіда" у Львовѣ, улиця Паньска ч. 10.
Взоры на жданє даромъ. 515 2—10

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папиръ зъ фабр. Черляньского. З друкарни Инсгитуту Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Даниляка.

Зъ руху выборчого въ краю.

Про арештованє п. Вячеслава Будзиновского въ Тернополи одержуємо зъ Тернополя вôдъ наочного свѣдка таке письмо:

„Вчера, вô второк 29-ого жовтня, вступаю до комнаты снѣдань „Народнои Торговлѣ“ въ Тернополя. И яку-жь тутъ застаю сцену! Кандидатъ на IV курію округа выборчого Тернопôль-Збаражь-Скалатъ п. В. Будзиновскій сидить на крѣслѣ а его обступила жандармерія и поліція два жандармы въ повнôй абруи, инспекторъ мѣсков поліціи и одинъ поліцай мѣскій зъ шаблею. Жандармъ взывав п. Будзиновского „w imieniu prawa“, щобы въ цѣлôй тôй жандармско-поліційнôй асистенціи удавъ ся до суду, бо вôнъ (жандармъ) мав право его „aresztować“. На се п. Будзиновскій вôдповѣдав зовсѣмъ спокôйно: „Не розумѣю“. Тогдѣ жандармъ кличе: „Im Namen des Gesetzes“ и т. д. П. Будзиновскій знов спокôйно: „Не розумѣю“. Жандармъ починав вже грозити ланцушками. Се зовсѣмъ не перестрашило п. Будзиновского и вôнъ спокôйно каже: „Прошу предложити менѣ приказъ арештованя на письмѣ въ рускôмъ языцѣ“. Такого приказу въ рускôмъ языцѣ жандармы не мали. Могли постаратись, але не вчинили того. Натомѣсть, не надумуючись довго, покликали двохъ поліцаѣвъ и тѣ вынесли п. Будзиновского зъ хаты заднымы дверми черезъ подвôрє та головнымы сѣньми дому и посадили на дорожку, заздалегôдь вже приготовану. (Свѣдками тои сцены були о. Мироновичь, адв. д-ръ Даниловичь и Вас. Нагôрный.)

За той часъ згромадили ся передъ домомъ сотки народу всякои народности и всякого стану. По вынесѣ п. Будзиновского на дорожку нова сцена: п. Будзиновскій сидить въ дорожцѣ по серединѣ, по-при него сѣдають два жандармы, инспекторъ поліціи сѣдає передъ нимъ а поліцай коло вôзника. Живописный похôдъ рушивъ передъ судъ. Хочь се був день робочій, тысячѣ народу залягли улицю, куда вôдбуваєъ ся похôдъ, и такъ само плянты передъ судомъ. Тутъ знов нова сцена: поліцаѣ знов беруть п. Будзиновского зъ дорожки и на рукахъ заносять до будынку судов.го. [Дальше авторъ письма описуе вражѣнє зôбраного народу и голосы его, та мы се зъ огляду на ц. к. прокураторію державну, котра теперь „Дѣло“ разъ-по-разу конфіскуе, мусимо пропустити, тымъ бôльше що зъ ласки ц. к. прокураторіи наший читатель вже нинѣ не дôстали „Дѣла“.]

П. Будзиновскій и товариство „Подôльска Рада“ удали ся въ справѣ сего арештованя телеграфічно до президента міністрôвъ.

Причиною арештованя п. Будзиновского мала бути знана выборча брошура. За ширенє сеи брошуры арештовано въ Збаражи молодого Остапчука и приставлено до тутешного окружного суду.

Наконець годить ся додати, що вже въ суботу Тернопôльцѣ читали въ вѣденьскихъ дневникахъ донесенє зъ Тернополя, що противъ рускаго опозиційного кандидата В. Будзиновского веде ся карне слѣдство и що *выбôръ правительственного кандидата д-ра Гладиловского запевненый*“.

До сего письма нашого допысувателя наведемо ще телеграфічну вѣстку зъ нинѣшного Słowa polsk'ого: „Велике вражѣнє выкликало тутъ арештованє Будзиновского. На вѣчахъ передвыборчихъ а головно въ своѣй брошурѣ до выборцѣвъ выданôй въ мовахъ рускôй и польскôй мавъ Будзиновскій допустити ся закиненыхъ ему злочинôвъ обиды маєстату, забуреня публичного спокою и обиды релігіи [?] Прокураторъ Півоцкій вôдступивъ акты судовн, а комната радна мала онôгды ухвалити арештованє Будзиновского на основѣ §§ 301, 302 и 65 закона карного. Поліція мѣска дôстала онôгды наказъ арештованя (устный), та доперва внаслѣдокъ письменного наказу судьѣ слѣдчого жандармерія и поліція увязнили тутъ Будзиновского въ Народнôй Торговли“. [Тутъ замѣтимо, що §§ 301, 302 и 65 не вôдносять ся до обиды релігіи, отже о такôй провинѣ не може бути й мовы.]

Зъ Бучача пишуть намъ:

Дня 27 с. м. вôдбулись тутъ передвыборчій аборы въ цѣли нарады надъ кандидатурами зъ курій IV. и V. Зборы були дуже численній, а настрôй дуже поважный. Репрезентованыхъ було 36 громадъ. Предсѣдателемъ зборôвъ выбрано п. нотаря Танчаковского, заступниками пп. Гафтковича и Медвецкого, секретарювавъ о. Баричко.

Першій забравъ голосъ п. Телишевскій. Въ жаркôй и ядреннôй бесѣдѣ здавъ справу зъ дѣяльности дотеперѣшного комітету, выказавъ вагу хвилѣ, перевѣвъ паралелю мѣжь интересами шляхты а селяньства, навѣвъ короткій очеркъ послѣднои выборчои компанії, выказавъ деструкційну роботу верховодячихъ кругôвъ та выбраныхъ ними насильно послôвъ и, яко выснôвокъ своихъ выводôвъ, представивъ на V. кандидатуру п. Іосифа Гурика яко найсимпатичнѣйшу зъ огляду на вагу хвилѣ и на самъ характеръ кандидата, чоловѣка независимого, справѣ людôвôй сердцемъ вôдданого и даючого запоруку своею минувшостію, що справы народнои селяньскои не зрадить.

На се забравъ слово п. Гурикъ. Трудно рѣчь, яку вôнъ выповѣвъ, навести дословно. Була се рѣчь такъ пламенна, такъ перечута, якои будь-хто не скаже; се було тепле слово селянина, що радъ бы всю свою кровь выточити, щобы лишь помогти селяньству. Говоривъ щиро, говоривъ о всѣмъ. Пригадавъ свою кандидатуру въ 1897 р., нагадавъ про Чернѣвнь. Сказавъ: „Стаю нинѣ другій разъ, стаю зъ обовязку; не обѣцяю золотыхъ гôръ, але то обѣцяю и присягаю, що справы хлопскои нѣколи не зраджу!“ Далѣ потягнувъ паралелю мѣжь соймомъ а радою державною, мѣжь законами, якій ту а тамъ рѣшають ся. Говоривъ про всѣ жизненій справы народу, такъ польского якъ рускаго, не пômинувъ нѣ одной некучои потребы — адміністрацію громадску, роздѣлъ податкôвъ, працѣ, школы, просвѣту, часъ служôбы вôйсковôй, законъ ловецкій, дороговый, шкôльный, буевôлянный, неподѣльность селянськихъ грунтôвъ, громады окружній, збôльшенє автономіи краю, полишене судьбы селяньскои шляхетскому соймови, словомъ: не було предмету, котрого бы вôнъ не доторкнувъ ся, не яко дебютантъ, але яко глубокій знатокъ житя и дѣйстности, яко парламентаристъ-селянинъ. „Нинѣ, коли йде о мандатъ — говоривъ вôнъ — они простягають лапы и до V курії и выступають яко опѣкуны. Де-жь нихъ опѣка, якъ село згорить, забере вода, выбухне пошесть и таке инше? Нинѣ для васъ селане весна, часъ сѣйбы. Що посѣете, то зберете. Я повню се, що менѣ велить обовязокъ; вы рѣшайте такъ, якъ вымагае вашъ интересъ. За мною можете знайти людей вôдповѣднѣйшихъ“. — Якъ въ тишинѣ всѣ слухали его бесѣды, такъ коли скôнчивъ збрвала ся буря оплескôвъ.

На поставленій интерпеляцій вôдповѣвъ п. Гурикъ: 1) що якъ въ соймѣ, такъ и въ парламентѣ нôйде рука въ руку тôлько зъ приятелями люду и справы людовои не зрадить; 2) що зъ обовязку всюды и по кождôй сесіи складати буде справоздання посольскій; що на кожде вôзване загалу своихъ выборцѣвъ мандатъ зложить.

П. Телишевскій поставивъ зборамъ слѣдуючій резолюцію:

1) Протестуємо проти великому вмѣшуваню ся выборцѣвъ I. курії въ комѣтетѣ центральнôмъ репрезентованои до выборôвъ зъ курій IV. и V. — 2) Протестуємо проти накидуваню кандидатôвъ и форсованю ихъ дотеперѣшными способами премій, корупціи и штучокъ, яко способомъ незгôднымъ изъ запорученою вôльностію громадянъ австрійскои держави. — 3) Протестуємо проти провектованыхъ зборныхъ громадъ, стоячи цѣлковито за повною автономією кождои окремои громады. — 4) Домагаємось знесеня обшарôвъ дворскихъ яко привілеѣвъ противныхъ сучаснымъ понятямъ и вымогамъ суспôльного житя, и жадаємо злученя ихъ зъ громадами на рôвныхъ правахъ и обовязкахъ. 5) Затверджуємо на V курію кандидатуру п Іосифа Гурика. — Всѣ тѣ резолюціи пôддавъ предсѣдатель пôдъ голосованє и зборы, середъ великого одушевленя ухвалили ихъ одноголосно. Предсѣдатель оголосивъ, що кандидатомъ на V курію есть п. Іосифъ Гурикъ.

Приступлено вôдтакъ до кандидатуры зъ IV курії. П. Телишевскій, забравши голосъ, вказавъ на всѣлякій трудности що-до кандидатуры зъ IV курії и подавъ до вѣдомости, що яко кандидаты зголосились: д-ръ Коцюба, Стеф. Танчаковскій, Лукашъ Дембицкій и Иванъ Косарчинъ, однакъ вôзвавъ до згоды и вôдкликавъ ся до почутя обовязку и солідарности, а закôнчивъ: „Въ нашôй хатѣ наша правда и сила и воля, а наша хата — се IV курія“.

П. Танчаковскій заявивъ, що не кандидуе, а сли въ тôмъ напрямѣ була бесѣда на чертковскихъ зборахъ, то буде дѣлати солідарно и поступати такъ, якъ рѣшить загалъ выборцѣвъ.

П. Дембицкій заявивъ, що хоть вôнъ Полякъ, вде яко хлопъ солідарно зъ хлопомъ, чи то польскимъ чи рускимъ, и лишь зколи-бъ мандатъ зъ IV курії мавъ попасти въ соціялістичнй руки, вôнъ кандидуе, впрочôмъ не кандидуе.

П. Косарчинъ заявивъ, що сли кандидуе, то тôлько приневоленый до сего селянами, есть селяниномъ и справъ селяньства боронити буде, однакъ вôнъ вже въ Чортковѣ заявивъ, що на случай ничои кандидатуры вôвъ своеи зрѣкае ся.

Вôдтакъ забравъ голосъ д-ръ Коцюба и въ довгôй гарнôй промовѣ вôдкрывъ свое серце. Застерѣгъ ся, що не думае робити роздору и пôйде за голосомъ народу, однакъ яко кандидатъ мусить пояснити деякій справы. Зачавъ вôдъ 1848 року и коротко представивъ исторію нашого упадку и нинѣшнои руины. Вôдтакъ, подôбно якъ п. Гурикъ, обговорився всѣ важнѣйшій справы: про народности, про землю и ея выкупно, про просвѣту та школы народній и середній, про фабрики и промыслъ домашный, про школы сельскій и потребу сильного учительства, про шпихлѣрѣ, касы, асекурацію и помочь въ нещастю, про нерôвномѣрность тягарôвъ горожанськихъ, про податокъ прогресивный, а говоривъ зрѣло, фахово, предметово и зрозумѣло. Вкôнци заявивъ, що буде справъ селяньства боронити якъ своихъ. Впрочôмъ не полює на мандатъ, а тôлько, коли-бъ его воля выборцѣвъ до сего покликала, обовязокъ свôй сповнить совѣстно и честно. Рôвножь згодивъ ся безусловно на резолюціи попередно ухвалений.

Вывязалась довша дискусія. Вкôнци при голосованю бôльшôсть заявила ся за кандидатурою п. Ивана Косарчина. Предсѣдатель кандидатуру тую оголосивъ. — *Зъ мѣсцевого комітету.*

Выборчій комітетъ на судовый по тъ сѣнявскій уряджуе слѣдуючі передвыборчі зборы: дня 4 н. ст. листопада пополудни въ Теплицяхъ, дня 5 листопада о 9 год. рано въ Краснôмъ, дня 5 листопада пополудни въ Добрôвѣ, дня 6 листопада въ Молодичу, дня 6 падолиста пополудни въ Манастирѣ, дня 7 падолиста пополудни о 2 год. головне вѣче зъ цѣлого округа въ Сѣнявѣ, дня 8 падолиста пополудни въ Пискоровичахъ. — Комітетъ взывае всѣхъ доохрестныхъ селянъ и священикôвъ, численно явити ся на сихъ зборахъ, щобы нашъ заспаный повѣтъ розрухати. Нашого кандидата п. Данила Стахуру просимо, щобы рôвножь явивъ ся на тыхъ зборахъ. Особливу вагу кладе Комітетъ на совѣсть всѣхъ значливыхъ людей, щобы на вѣчу въ Сѣнявѣ численно явила ся и тымъ заявили, що Русь тутешна, хоть выпихана на всходъ, ще же своимъ житемъ. Вы, отцѣ духовнѣ, не забувайте на реченцѣ вѣчь и являйте ся яко духовнѣ провôдныки своихъ парохіянъ! (Всѣ рускій часописи просимо о передрукъ нашого запрошена.) — *Вôдъ Комітету.*

Справы шкôльнѣ въ Старосамбôрщинѣ.

I.

Вôдъ коли п. Рѣчі ставъ у насъ шефомъ повѣту а сателітъ его п. Заборнякъ прийшовъ на инспектора шкôльного, въ нашôмъ повѣтѣ запанували такій незвôдрадній вôдносины на поли шкôльництва, що тôлько выкликують обурене середъ загалу населеня. П. Рѣчі достаточно вже знаный рускôй публицѣ изъ свого шовінізму и ненависти до Русинôвъ, досолинъ вôнъ навѣть самому Епископови перемыскому, що мае добра въ Старосамбôрщинѣ. Достоту такій самъ, якъ капля воды, есть и п. Заборнякъ. Се два братя сіямскій. Вороже его поступованє наступротивъ духовеньства рускаго спонукало навѣть священикôвъ деканата старосамбôрского до внесеня спôльного зажаленя на руки Епископскои Консисторіи. [Жалобу пôдписавъ и о. Васалькевичь, а вôдтакъ на засѣданю окружнои рады шкôльнои звинявъ ся, що се зробивъ зъ мусу передъ другими, и вказувавъ навѣть на автора жалобы, але мимо того се нѣчо не помогло и учительку п-ну Варко таки взяли ему зъ Лужка].

За-для того шовінізму старосты и инспектора учителѣ Русины боять ся подавати ись до нашого повѣту, а сли котрый подасть ся, то у вôдповѣдь почуе: „nie dostaniesz pan, boś pan Rusin“. П. Заборнякъ мавъ навѣть просити инспектора Кулѣша въ Самборѣ, абы ему присылавъ Поляковъ, бо вôнъ до рускихъ школъ потребуе учителѣвъ Поляковъ. А що Поляковъ такожь не много зголошуе ся, бо они нхають ся до мѣстъ и въ лѣпшій повѣты, то тутъ школы стоять пустками. Въ Слоханяхъ школу вымуровано тому ще 15 лѣтъ, далѣ прийде вже новый дахъ давати и пастухи цеглу изъ стѣнъ повыштуркують, а учителя тамъ якъ не було, такъ до нинѣ нема! Таке саме дѣе ся въ Головецку долѣшнôмъ, таке у Волошиновѣ, таке и по другихъ селахъ. Народъ вытягнувъ ся зъ послѣднего на выбудованє величавыхъ будынкôвъ, неодному послѣдну рубаху зъ хребта стягнули, а теперь хиба павуки по нихъ сѣти собѣ тчуть та пергачѣ гнѣзда собѣ вютъ, бо учителя-Русина не допустять, а Полякôвъ Бôгъ дасть. Не диво отже, що при такôмъ станѣ позволи затрачують ся и маєтки шкôльній. Въ Березовѣ зникъ якъ камфора весь матеріялъ будôвляный на школу а закупленый пляцъ шкôльный присѣвъ жидъ. Въ Стрѣльбичахъ дворъ привласнивъ бувъ собѣ весь огородъ шкôльный, а громада мусѣла платити учителеви по 10 зр. рôчно яко вынагороду за огородъ. Мѣсцева рада шкôльна выгонила процесъ о той огородъ. Процесъ тягнувъ ся чотири роки, провадила его сама мѣсцева рада шк. своимъ коштомъ, безъ найменшои пôддержки вôдъ рады окружнои. Рада мѣсцева остаточно выграла, а рада окружна поспѣшила заразъ чимъ скорше заключити угоду, и то безъ участи рады мѣсцевои. При угодѣ дворъ обѣцявъ заразъ вôддати забраный огородъ, але вôдъ того часу минае вже пятый мѣсяць а огорода таки ужива дворъ! Нинѣ треба бы вже новый процесъ выточувати, бо дворъ есть въ правѣ посѣдання. При тôмъ п. инспекторъ не поліквідувавъ анѣ одного сотика коштôвъ для рады мѣсцевои, забувъ сарака, не знати тôлько, чи и за свои діяты забувъ? Але правда, рада окружна заплатила радѣ мѣсцевôй сама за ея старанья. Ото орченемъ своимъ зъ дня 19 марта 1900 ч. 158 выключила Стрѣльбичѣ изъ звязи мѣсцевои рады шкôльнои сѣлъ Стрѣльбичѣ, Биличъ и Волошинова, а прилучила ихъ до рады мѣсцевои въ Старôмъ Самборѣ. Чи-жь не гарна заплата?...

Не лѣпше, якъ зъ маєтками, дѣе ся и съ престаціями шкôльными. Грошѣ просто затрачуе ся на безглуздѣ будовы и переoудовы. Панове Рѣчі и Заборнякъ бавать ся тутъ немовь дѣтвакы цеголками Рітера. Въ Хировѣ треба було будувати нову школу. Дотеперь були два будынки: въ одномъ мѣстили ся двѣ класы и мешкане для учителя, въ другомъ знов була одна класа и дровôтня. Мѣсцевій люде радили, абы новый будынокъ ставлено на мѣсце дровôтнѣ, а то о бôльше класахъ, а потôмъ въ разѣ потребы тôлько приoудувало бы ся крыло або протягнуло бы ся на мѣсце, де теперь есть одна класа, а мешканя учителя не казали тыкати. Сему спротививъ ся п. Рѣчі и зъ емфазою вôдрубавъ: „To nie starosta stawi szkołę, ale Rièci“. И поставивъ же ея зъ геніяльнымъ помысломъ, поставивъ! На чолѣ двохъ давныхъ будынкôвъ стоить середъ подвôря нѣ то ратушь нѣ бôжница, а справдѣшный голубникъ, що лише гнѣздъ ему бракуе. Прошу тôлько представити собѣ однôповерховый будынокъ зъ „фаєрмурама“ о двохъ комнатахъ, одна надъ другою, ора тôмъ першій якъ довшій — се найновѣйшій стиль „річі-чі“. Та стало ся! Сего року будынокъ мавъ бути вôдданый до ужитку. Выпорядили отже поверхну салю, побѣлили, лавки и всьо инше повносили, рушованє розôбрали и лишь науку розпочинати. Та наразъ всьо зупинило ся. Въ будынку не постановлено сходôвъ, а дѣтямъ, хирôвскимъ не повырастали ще крыла и наука до нинѣ тамъ ще не вôдбуває ся бо ждуть, ажь крыла повыростають...

Рада мѣсцевыхъ людей, щобы новый будынокъ ставлено о бôльше якъ двохъ класахъ, показала ся вже теперь раціональною. Сего року тôлько вписало ся дѣтей, що першій три класы подѣлено по два вôддѣлы, а четверта поки-що становить ще одень, отже разомъ треба сѣмъ класъ, а у всѣхъ трехъ будынкахъ есть тôлько пять класъ. Въ виду того п. Рѣчі теперь зарядивъ таке: зъ мешканя учителя робять ще одну класу а дровôтню перероблюють на мешканя для учителя. Тымчасомъ для управляючого учителя вынаймлено мешкане въ домѣ приватнôмъ и платять мѣсячно 15 злр. И не лѣпше-жь було послухати мудрѣйшихъ людей и на мѣсци дровôтнѣ поставити бôльше класову школу а дровôтню тôлько на боцѣ де прибудувати? А теперь выставлено шатрище безъ формы и глузду, перебудовуй мешканя учителя на класу, дровôтню на мешканя, ставъ нову дровôтню, для учителя знов вынаймай особне мешкане и т. д. Ба, та на тôмъ не конець. Уже теперь бракуе одной класы для сего вôддѣлу, на другій рôкъ и пôзнѣйше певно прибуде бôльше вôддѣлôвъ, де-жь ихъ примѣстити? Знов треба буде щось прибудовувати. До старыхъ будынкôвъ годѣ буде щось прилѣпити, отже мусить ся новый продовжувати, а въ такôмъ разѣ мусить ся кирпицю засыпати и нову выбрати, а надто въ переднôмъ старôмъ будынку треба буде стѣну выбрати або и цѣлый розôбрати, бо то дерсванный а по-

вый мурованый. И знов за рок-два будуть прибудовы и перерóбки а все те потягне тóлько выдатки непотрéбний.

Отъ такъ то грошемъ людскимъ розфúкує ся, коли свого розуму не має ся а мудрúшихъ людей не слухає ся!

Переглядъ політичный.

N. fr. Presse оголосило сими днями статю п. з. „Поляки, а будучій парляментъ“. О то змúстъ розмовы, яку львóвскій кореспондентъ сего днéвника мавъ зъ однымъ визначнымъ бувшимъ членомъ кола польского въ парлямéнтъ. Отже на думку сего „визначного члена“ про змúну конституцiи не може бути мовы. Президентъ міністрóвъ мовчить мовь заклятый, тому не можна знати про его намúры. Коло польске есть такои думки, що новый парлямéнтъ, мимо Чехóвъ а навúть противъ ихъ думки, мусить бути здóбный до працú, бо до сего змушує польскихъ послóвъ нужда краю [лицемúры!] и зглядъ на саму державу. На послúдныхъ нарадахъ провóдникóвъ кола польского въ Галичинú пóднесено потребу стремлення до утворення „бóльшости охочих до працú“, котра-бъ не оголошувала напередъ своéи політичнои програмы, але занялась найперше економічными справами. Що до складу кола польского то воно верне до парляменту майже въ такóмъ самóмъ числú, якъ досн. Зó всúхъ послóвъ, выбранныхъ Галичиною, було доси въ колú 55, а теперь треба сподúвати ся що-найменше 50. — Отсе коротко переповúджений надúю польского „визначного політика“. Вóдъ себе скажемо, що блаженний вéруючий! хиба що хтось запевнивъ Полякóвъ, що ихъ коло „мусить“ вернути до парляменту въ давнóмъ комплéтú. Впрочóмъ побачимо...

На бенкетú, устроенóмъ муніципальною радою мúста Тульозы въ честь Вальдека-Руссо, президента теперúшного французского кабінету, выголосивъ Вальдекъ-Руссо довшу промову, въ котрóй подавъ оглядъ дúяльности свого кабінету. Коли сей кабінетъ розпочинавъ свою дúяльнóсть, ситуація була вельми трудна; однакъ теперúшне поведене парляменту якъ и зъúздъ 22.000 мерóвъ суть найлучшимъ доказомъ, що кабінетъ вóдповúвъ своéй задачú. Справу Дрейфуса лишило правительство до порúшення независимости судúвъ. Въ мúжнародній політицú Франція займає теперь сильну позицію. Ворогóвъ республики буде правительство якъ найострúйше поборювати, бо політичною цúлію французкои республики є: якъ найбóльше аблизити ся до идеалóвъ французкои революціи. Дальше вычисливъ бесúдникъ много справъ, що ждуть полагодженя на найближшóй сесiи парляменту, н. пр. законъ про товариства и про заснованє касъ обезпечень для роботникóвъ; заповúвъ проектъ амнестійного закона въ палатú послóвъ; критикувавъ релúгійний конфлікт, що хотять грати ролю другои держави въ державú. — Зъ мовы президента умúрений и радикальній днéвники вповнú вдоволений, соціялістичній лише по части, а національстичній говорять, що вóнъ не сказавъ нúчого нового.

Про ситуацію въ Хінахъ рóжни днéвники доносять уже що найменьше десятый разъ, що „нúмецкій, французкій та італійскій вóйска заняли Паотінфу“... Начальника провінціонального скарбу, Хінця, арештовано за жорстокости, якихъ вóнъ допускавъ ся на місіонарúхъ. Має его судити судъ, зложений зъ усúхъ заступникóвъ державъ. Цúсарева-вдова выслала нарочно комісаря зъ порученемъ, абы вó всúхъ провінціяхъ збиравъ якъ найбóльше грошей и вóдсилавъ до Сінавфу. Тымчасомъ въ околицяхъ Кантону повстанє росте зъ кождымъ днемъ, а хінське цúсарске вóйско не може (а може й не хоче) его придушити.

НОВИНКИ.

— **Вчерашне число „Дúла“** сконфіскувала державна прокураторія за умúщений въ фейлетонú „Выборчій картины“ (три образка изъ звúрячого свúта Оттона Ернота въ перекладú д-ра В. Щурата). Нинú выдаємо два числа вкупú въ збóльшенóмъ обемú.

— **За душу бл. п. Омеляна Огоновского** професора руского языка и літератуpы въ львóвскóмъ університетú многозаслуженого головы товариства „Просвúты“ и пр., вóдправить ся въ Успеньскій церкви въ четверъ сего тыждня о 9 год. зрана богослуженє, на котре родина покóйного запрошує знакомыхъ и почитателúвъ его заслугъ.

— **За душу бл. п. митр. Іосифа Сембратовича** вóдправить ся въ сесю середу о 9 год. зрана поминальне богослуженє въ Успенскій церкви. Въ пятницю о 8 год. зрана вóдправить ся заупокóйна служба Божа читана [!] въ церкви св. Юра при рóвночасномъ вóдспúванню парастаса. О 10 год. въ пятницю уладжує совúтъ Народного Дому богослуженє въ церкви Успеньскій.

— **Концертъ станиславóвского „Бояна“** вóдбуде ся вó второкъ 6-ого н. ст. падолиста въ сали театральній [вм. Монюшка]. На концертъ, въ котрóмъ межи иншими возьме такожъ участь Вп. панна Ольга Проскуряницка, славнозвúстна спúвачка солúстка, вóдбудесь аматорске представленє драматичного кружка „Бояна“. Буде вóдограна комедія зó спúвами п. заг. „Дúти Музы“ И. Домника. Близшу програму подасть ся пóзнúйше. — Білéтóвъ на концертъ и на представленє [по цúнахъ звычайныхъ] можна вже дóстати въ „Народній Торговли“. Для уникненя всякихъ непорозумúнь въ тóмъ зглядú заявляю, що запросины розсылаємо лише гостямъ замúсценымъ, бо въ мúстú запросины заступлять афішú. — *P. Z.*

— **Письменні испыты** [клявзурові] кандидатóвъ учительского звання въ гімназіяхъ и реальныхъ школахъ вóдбудуть ся передъ львóвскою екзамінацíйною комісією дня 30 падолиста и 1 грудня с. р. Устнí испыты зачинають ся дня 3 грудня с. р.

— **Наради надъ проéктомъ заснованя высшихъ мужескихъ выдúловыхъ школъ** розпóчнуть ся дня 3 падолиста с. р. о 9 год. передъ полуднемъ въ сали секційныхъ засúдань краéвои рады школьнои.

— **Анкета въ справú реформы учительскихъ семинарій** высказала І) що-до науковыхъ плянóвъ бажанє, щобы въ одныхъ семинарíяхъ покладано бóльшу вагу на ширшу практичну науку господарства, а въ другихъ на науку языкóвъ, однако зъ тымъ, що черезъ таку реформы не змúнить ся анú число лúтъ науки анú ровень образованя анú право кандидатóвъ до узискання учительскихъ посадъ. На разú добре бы було заложити коштомъ краю одну семинарію зъ напрямомъ рóльничымъ. Безъ огляду на згадану реформу науковыхъ плянóвъ бажає анкета, щобы для народныхъ учителúвъ уладжено окремí курсы рóльничí и курсы выдúловí на ширшúй розмúры и бóльше систематичнымъ способомъ нúжь доси. Выдúловí курсы треба бы оперти на школú вправъ, котрою була бы школа выдúлова. Въ справú II) закладаня и уладженя интернатóвъ при семинарíяхъ высказала анкета такí гадки: 1) Интернаты мають бути закладáні зъ иніціятивы приватной, при помочи державы и краю пóдъ наглядомъ учителúвъ. 2) Треба дбати про пóдвышшене субвенцій на стипендія для интернистóвъ. 3) Анкета заявлає ся противъ закладáня великихъ интернатóвъ, а за бóльшымъ числомъ дрóбныхъ интернатóвъ. 4) Надзóръ надъ интернатами, де се взагалú е можливе, повинен мати катехиты. III) Для науки релúгіи учительскихъ семинарíяхъ має бути число годинъ тыжденныхъ пóдвышшене зъ двохъ на три, а при испытахъ кваліфікаційныхъ нота зъ релúгіи має мати таку саму вагу якъ и зъ иншихъ предметóвъ. Крóмъ того высказано бажанє, щобы катехиты въ порозумúню зъ директоромъ мавъ бóльшу свободу що-до релúгійныхъ практикъ.

— **Намúстникъ гр. Пúкіньскій** тяжко занедужавъ — якъ кажуть лúкарú — на запалене слúпои кишки.

— **Зъ Судовои-Вишнú** пишуть намъ: Дня 28 с. м. вóдбулося въ Судовій-Вишнú отвореннє читальнú „Просвúты“. По вечúрни вóдправивъ парохъ о. В. Кондратскій въ сотрудникомъ о. А. Бованкомъ Молебенъ на интенцію розпочатого дúла, а опóсля удали ся всú до читальнú. Выбраный предсúдателемъ збóрóвъ о. В. Кондратскій, отворивши збóры удúливъ голосу проф. Ив. Приймú, делегатови выдúлу філій „Просвúты“ зъ Перемышля. П. Прийма въ довшій промовú выказавъ користи читальнú, а указавши на моральный и матеріяльный занепадъ мúщанъства зъ браку просвúты, що въ упадку може двигнути и вóдродити мúщанъство заснована читальня. Зъ великимъ занятемъ выслухано золотыхъ слóвъ п. делегата; тí слова влили одушевленє а потúху въ серця присутныхъ. Честь за се п. делегатови! По его промовú п. Т. Копистанъскій, судовый адъюнктъ мúсцевый, пояснивъ популярно и зрозумúло статутъ читальнú. Опóсля зачались деклямація и спúвы мúщанъ, котрí звеселили членóвъ и гостей. До читальнú вписало ся до 100 членóвъ и мúсцева руска интеліґенція що була на отвореню читальнú. Предсúдатель зарядивъ выбóръ выдúлу а вóдтакъ по многолúтнихъ закóнчивъ збóры. — *Членъ читальнú.*

— **Запомоги для гімнастичныхъ товариствъ „Соколóвъ“.** Зъ признаныхъ соймомъ въ краевóмъ буджетú 3.400 кор. визначивъ краевый выдúлъ для руского товариства „Соколъ“ у Львовú 100 кор. а решту роздúливъ помúжь польскій товариства. Крóмъ того дóстали польскí Соколы у Львовú и Краковú кожде по 2.000 коронъ.

— **Вóдновленє и украшенє церкви.** Въ Галóвцú, жукотиньского деканата перемыскои епархіи, вóдновлено и гарно украшено тамошну церковь заходомъ мúсцевого пароха о. Ивана Господаревского и его сотрудника о. Александра Залúтача, якъ такожъ жертвами жены пароха панú Александры Господаревскои и мúсцевыхъ прихожанъ, котрí, хотяй незаможній и числять всего 580 душъ, збóрали помúжь собою 800 кор., а сама п. Господаревска жертвувала 260 кор. готóвкою и богато церковного бúля.

— **Увязненє екскомунікованого священика.** Ческого старокатолицкого священника д-ра Ишка, екскомуніковапого за переходъ зъ католицизму на старокатолúцизмъ, увязнено дня 28 с. м. при вóлтарú, коли зачинавъ вóдправляти службу Божу. Въ поліцiи списали зъ нимъ протоколъ и пустили его на волю, але вóнъ вернувъ знов до церкви, де его по разъ другій увязнено. Вóнъ знаный зъ пропаґанды за основанемъ ческои національноі церкви.

— **Ґрафиня Аьоняй** — якъ доносить N. W. Journal — дóстане для себе и свого потомства титулъ княгинú Бодроґъ-Олаґі [вóдъ назвы дóбръ ей мужа] зъ додаткомъ „Высолóсть“. Цúсарь важадавъ, щобы ґрафиня часть року перебувала зó своею дочкою архикнягинею Єлисаветою, а ґрафиня на се згодила ся.

— **Катастрофа зелúзничa.** Поспúшный поúздъ, úдучи зъ Венеціи до Вúдня, наúхавъ на стаціи Конлúяно на тягаровый поúздъ. Машина и кóлька возóвъ в поломаныхъ а кóлька особъ покалúченыхъ. Помúжь ранеными подорожными находить ся трехъ Полякóвъ зъ Австріи, одинъ россійскій полковникъ а такожъ італійскій міністеръ почтъ и телеґрафóвъ Писколато. Міністеръ померъ въ кóлька годинъ въ наслúдокъ ранъ, а одному зъ кондукторóвъ ампутовано обú ноги.

— **Въ Волúвцяхъ**, борщівского повúта полишивъ Иванъ Волощукъ двоє дúтій, 2- и 5-лúтне, замкненыхъ въ хатú. Дúти вóдъ угля запалили постúлі, а не могучи выйти изъ замкненои хаты, вылúзали на пúчь и подушились на смерть вóдъ дыму. Хату уратовано. Того самого дня жúнка Гната Верещука сушила въ печи коноплú, а коли они занялись, перелякана жúнка почала гасити и при тóмъ тяжко попарилась сама и мала дитина. Скора помóчь сусúдóвъ уратувала обóйстє вóдъ пожежи.

— **Акційна фабрика въ Сяноцú** не принесла въ сúмъ роцú нúякихъ доходóвъ. На зборахъ, котрí вóдбули ся недавно, показало ся, що адміністрація коштує за богато, а великí сумы выдаєсь такожъ на дúяты для членóвъ дирекціи. Ухвалено взяти зъ резервого капіталу 63.466 коронъ на выплату 5% дівіденды вóдъ акцій.

— **Знесенє станиславóвскои зелúзничои дирекціи.** Станиславóвска дирекція має бути въ найблизшóмъ часú знесена, а на ей мúсце мають утворити ся двú дирекціи: одна въ Чернóвцяхъ а друга въ Перемышли. Утворення дирекціи въ Перемышли домагає ся міністерство вóйны изъ стратеґічныхъ взглядóвъ, тымъ бóльше, що въ часú послúдныхъ цúсарскихъ маневрóвъ показала ся потреба основання централнои зелúзничои власти въ мúсци урядованя корпусовои команды. Въ Чернóвцяхъ має бути лише розширена компетенція истнуючои тамъ філіи дирекціи руху зъ придúленемъ вóдповúдныхъ шляхóвъ, котрí пóдлягають теперь станиславóвскій дирекціи.

— **Ц. к. Дирекція зелúзницъ державныхъ у Львовú** просить насъ оповúстити, що урядова Gazeta lwowska оголошує конкурсъ на посаду зелúзничого лúкаря въ Дрогобичи зъ рочницемъ внесеня подань до 20 листопада о. р.

— **Дрóбни вúсти.** Дня 29 с. м. вóдбуло ся въ цúсарскóмъ бурґу у Вúдни въ присутности цúсаря, міністрóвъ и двóрскихъ достойникóвъ вúнчане архикнягинú Марії Иммакуляты Райнерія, дочки пок. архикнязя Кароля Сальватора, зъ королевичемъ Робертомъ Віртемберґскимъ. — Конкурсъ на посаду окружного лúкаря въ Лисци розписавъ повúтовый выдúлъ въ Богородчанахъ зъ реченцемъ до 30 падолиста с. р. До того округа належить 9 громадъ числячихъ 9791 душъ а 159 кв. кілм. обсягу. Лúкарь буде мати обовúзокъ удержувати домову аптику. Рóчна платня 1000 кор., а 600 зр. на кошты объúздокъ.

Вúсти зъ Еп. Перемыскои.

Завúдателемъ пороховицкого деканата на мúсце уступившого добровóльно дотеперúшного декана о. Якова Нероновича именованый о. Ант. Дзядалевич парохъ въ Полятичахъ. — Ординаріятскими школьными комісарями именованій оо. Ґриг. Левъ на деканатъ судовишньскій, Кир. Свúцкій на бéльскій а Теодоръ Мерена на коросняньскій. — Канонічну иституцію дóстали оо. Петро Пóдляшецкій на Гладишевъ и Дан. Полошинович на Криву. — До канонічнои иституції на Трускавець вóзваный о. Тад. Скородиньскій. — Завúдательства дóстали оо. Ив Гринь въ Скородномъ и Алекс. Дуркотъ въ Долинахъ.

Телеґрамы.

Вúдень 30 жовтня. Вчера вóдбулась дальше конференція міністрóвъ въ справú боснійскихъ зелúзницъ. Въ сущныхъ квестіяхъ наступило вже порозумúнє, а полагодженє деякихъ внесень, лишеныхъ въ завúшеню, наступить на кóнцевій конференціи, яка вóдбуде ся въ найблизшихъ дняхъ.

Липскъ 30 жовтня. Въ голосній аферú 12.000 марокъ не ходить лише про подúю зъ 1899 р., але такожъ, якъ доносить Leipz. Ztg. — про складки промысловцúвъ зъ серпня 1899 р.

Лóндонъ 30 жовтня. Times доносить зъ Пекíну, що 26 с. м. вóдбулась конференція заграничныхъ послóвъ. Ухвалено, абы въ списú тыхъ урядникóвъ, яныхъ має ся стяти, були помúщені кн. Йі и кн. Йінґнісенъ.

Лóндонъ 30 жовтня. Въ Преторіи померъ на тифъ шлезвицко гольштиньскій князь Христіянъ Вікторъ.

Надóслане.

Д-ръ ИВАНЪ ДОЛЖИЦКІЙ
адвокатъ краевый
отворивъ канцелярію въ Станиславовú въ домú Банку мúщаньского при ул. Сапúжинськóй. 525 2—3

Старшій мужчина нежонатый або вдовець найде христине мúсце яко касіеръ въ гавдлю делікатесóвъ. Зголошенія зъ дотеперúшнымъ описомъ занятя надсылати до Торговлú И. Борыса въ Перемышли. 511 6—10

Ученика зъ укóнченою І. кл. гімназ. въ вúцú до 15 лúтъ прийме Торговля И. Борыса въ Перемышли. 511 6—10

Глядає посады дяка испытованый церковный пúвець, знаючій нотный спúвъ. Адреса: **Алексей Николинъ** въ **Богородицяхъ** почта **Ходорóвъ**. 524 2—3

Ковдры и матерацы найдешевше набути можна въ спеціальній вóдúлú постелій **Іосифа Шустера** **Львóвъ, улиця Коперника ч. 5.** 155 19—30

Семинаристка укóнчена шукає посады въ мúсцевости, де могла бы такожъ обняти не тяжку лекцію за ей умúщенемъ. Зголосити ся можна въ сихъ дняхъ зъ точнымъ поданемъ условій и обовúзкóвъ до о. Стефановича у Львовú (ул. Чарнецкого ч. 26).

Готóвки не вымагаєсь. Пóльги въ сплатахъ пóсля умовы
Цúнники на провінцію на жадане даромъ и оплатно. Всякí можливій гатунки диванóвъ сальоновыхъ, стúнныхъ, покоевыхъ и церковныхъ, такожъ хóдникóвъ, портіеръ, фіранокъ, ґерат, лінолеумъ, кашъ на столы и лóжка, ковдеръ, коцóвъ,

дерґъ на конú и декоративныхъ предметóвъ поручає давна и реномована фірма Вúденьскій Магазинъ и складъ диванóвъ
„Au Louvre“
у Львовú, ул. Сикстуска ч. 6
пасажъ Гавсмана.
ФІЛІЯ: въ Перемышли ул. Міцкевича ч. 4 Правдивій перскій и орієнтальній диваны по зниженыхъ цúнахъ Спеціяльный вóдúлъ рештокъ и высортованыхъ та надиивыхъ товарóвъ. 583

Найбóльшій выбóръ гробовыхъ вúнцúвъ
по найдешевшихъ цúнахъ поручає похоронне заведенє
„Stella“ К. Слотоловича Львóвъ
Валова ч. 11. 49210—15

КОНКУРСЪ.
Въ цúли обсадженя посады секретаря Рады повúтовои въ Долинú розписує ся конкурсъ.
Посада тота надана буде на разú провізорично зъ платнею 3.200 коронъ рóчно; по роцú наступить стабілізація.
Кандидаты мають выказати:
1) Довóдъ укóнченыхъ студій правничихъ и зложеныхъ испытóвъ.
2) Знане докладне языкóвъ краевыхъ и нúмецкого въ мовú и письмú.
3) Дотыхчасове занятє удокументоване.
Подане, власноручно писане, вносити належить до Выдúлу повúтового найдалú до 1 грудня 1900.
Зъ Выдúлу повúтового въ Долинú 10 жовтня 1900.
Валúґурскій в. р.
Президентъ.
109 3—3

К. СОЛИКЪ
передтымъ
ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
у Львовú улиця Собúского число 7.
поручає
всякій ґатунки футеръ, а именно: **мужескій и дамскій** вúдля найновúйшихъ фасонóвъ, **ротунды** такожъ **палúтка, ковнúрь, пелерины, зарукавки, шапки** мужескій и дамскій, колпаки, шкóры у всякихъ ґатункахъ, готовій верхи до мужескихъ и дамскихъ футеръ.
Найновúйшій матеріи на верхи въ найбóльшóмъ выборú.
ЦÚНЫ УМÚРКОВАНІЙ.
Для Р. Т. Публики и Всеч. Духовенства сплаты мúсячными ратами. 522 2—12

Ч. 236. Львовъ, Середа 18 (31) Жовтня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ ще дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароли Людвика 9, и А. Одьшовского ул. Кальнїского 2; — въ Ярославю: Л. Крашкиновскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и наложенѣмъ за инсераты взысей у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Реклямациі неопечатаний вольній вѣдъ порта.

Неодинокє числе коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчного инсератового або ся мѣсце в рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Нодини и инший денесенє приватний числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Зъ руху выборчого въ краю.

О. Танячкевичъ выславъ вчера таку телеграму до президента міністрѣвъ д-ра Кербера:

Староста товмацкій, якъ кажуть, на офіціяльно скликанѣмъ зѣбраню вѣйтѣвъ приказавъ имъ, щобы наперед давали ему знати о кождѣмъ вѣчу въ селѣ, щобы арештували кождого агітатора въ селѣ, щобы не слухали попѣвъ, бо вѣдъ нихъ нѣчого не дѣстануть, а щобы слухали его; хто его не слухає, той не слухає цѣсаря, той є бунтѣвничъ. Староста загрозивъ, що въ разѣ непослуху громада не дѣстане зъ державной запомоги нѣ верна кукурудзы, нѣ одной бульбы. Прошу Вашон Ексцеленціи казати рѣчь безпроволочно найстрогѣйше розслѣдити и не допустити, щобы ославлена практика выборча вела свою обструкційну роботу, противну спокоєви, добру державы, интересамъ рускаго народу, повазѣ рускаго духовенства и вѣры, противну програмѣ и девізѣ Вашон Ексцеленціи про свободу выборѣвъ. — *О. Данило Танячкевичъ.*

——

Зъ Золочѣвщины доносять намъ: Староста Родеръ переводить правыборы навѣть по ночахъ, даючи о нихъ знати вечеромъ або пару годинъ наперед; одни правыборы перевѣвъ въ жидѣвскѣй бѣжници... Ладни выборы!!!

——

Зъ Равщины пишуть намъ:

О выборчѣмъ руху въ равскѣмъ повѣтѣ хочемо подати невеличкій звѣтъ та не за-для самохвальбы, але для информациі другихъ повѣтѣвъ. Памятний на евангельску перестороґу „якъ же люде спали, прийшовъ ворогъ и насѣявъ куколю межи пшеницю“ (Мат XIII. 25) постановили мы „пѣйти въ народъ“, щобы выложити ему, якъ великого значѣня є выборы до рады державной, зъ-за чого належало бы народови схаменути ся та выбрати собѣ послѣвъ, значливыхъ народнѣй-хлопскѣй справѣ.

Доси вѣдбули ся народний и передвыборчій вѣча такій:

I. Въ бѣльшихъ осередкахъ повѣту вѣдбули ся вѣча: 1) въ Магеровѣ 11 с. м. народне вѣче зъ рефератами при участи 120 вѣчовникѣвъ; 2) въ Немировѣ дня 18 с. м. народне вѣче зъ рефератами при участи около 500 вѣчовникѣвъ; — тутъ вѣдбуло ся такожь численне передвыборче вѣче.

Народній вѣча зъ рефератами, який мали вѣдбути ся дня 22 с. м. *въ Равѣ-рускѣй* и дня 25 с. м. *въ Угновѣ староство заборонило*, подаючи за причину: „понеже тов віче устроюють тоті самі особи, котрі устроїли віче в Магерові і Немирові в днях 11 і 18 жовтня с. р. і в тим самим порядком дневним, а зміст промовлень на тих вічах по поводу перекручованя і неправдивого подання річей уміловує побудити нарід до ненависти супротів Властей державних і краєвих, якоже і иншим клясам і станам сполеченьства і загражає публичному беспеченьству і сполечному порядкови“.

Та хоть въ тыхъ днохъ мѣстахъ народній вѣча заборонено, мимо того вѣдбули ся въ нихъ передвыборчій вѣча на основѣ §. 4 закону зъ 15 падолиста 1867. Передвыборче вѣче 3) въ Равѣ-рускѣй вѣдбуло ся на рускѣмъ приходствѣ, бо равскій бурмістръ Ґурка, що то накинувъ ся повѣтови послувати въ соймѣ, що то вѣчно теревенить, якій то вѣнъ страхъ великій приятель народу, особливо рускаго, що то вѣнъ навѣть самъ є Русиномъ (по цыганьскому принципови: цыгане, якон ты вѣры?) и що то мае ще теперь великій храмъ послувати до рады державной, не впустивъ насъ до громадскон стражницѣ, хочь передъ тымъ обѣцявъ. Народу зѣбралось надъ 300. Були оба кандидаты, д-ръ Мих. Король и п. Д. Мекелита, оба промовляли и ихъ кандидатуры принято. О. Ем. Гриневецкій, парохъ Щарця, пѣдносѣ, що находять ся люде въ повѣтѣ, котрій ставлять зъ IV курії кандидатуру Ґурки; може хто за сею кандидатурою обявить ся? Народъ зъ обурененъ закричавъ: „Прочь въ нимъ!“ Тутъ промовлявъ ще Полякъ Вавжинецъ Немиякъ, господарь зъ Белаця, заявляючи, що польскій хлопы повинній держати зъ рускими, бо ихъ справы однакій. Нарѣдъ розходивъ ся зъ сего вѣча одушевленый до найвысшон степени; одушевлене пѣддмухала заборона народного вѣча.

Дальше вѣдбуло ся 4) въ Угновѣ передвыборче вѣче дня 25 с. м. Сесе передвыборче вѣче вѣдбуло ся въ громадскѣмъ будынку въ стражницы. Досыть обширна стражница наповнила ся людьми по самій берега; здавало ся, що люде розбруть муры. Въ стражници могло бути найменче 600 люда, але и на дворѣ було зо двѣ сотки. Вѣче вѣдкрывъ о. Кипріянъ цѣлогодинною промовою. Зразъ на вступѣ подавъ до вѣдомости вѣчевникѣвъ, що староство заборонило народне вѣче зъ рефератами, длятого теперь вѣдбуде ся лише передвыборче вѣче на основѣ §. 4 закона зъ 15/11 1867. По выборѣ президія (до котрои увѣйшли о. Юрій Жунъ нарохъ Вербицѣ яко голова, п. Ив. Дорожиньскій мѣщанинъ зъ Угнова яко заступникъ а секретарями о. Ив. Карпевичъ сотрудникъ въ Вѣльговку, п. Максимъ Лисякъ мѣщанинъ зъ Угнова и п. Микита Лещукъ господарь зѣ Стаѣвъ) забравъ слово д-ръ Мих. Король и въ своѣй промовѣ вычисливъ все, о що посолъ для народа повиненъ старати ся въ радѣ державнѣй. По дискусіи забравъ слово о. Кипріянъ и запытавъ зѣбраныхъ, чи годать ся на кандидатуру д-ра Короля на посла зъ IV курії? Голова вѣча зарядивъ голосованѣ черезъ пѣднесенѣ рукъ и всѣ заявили ся за кандидатурою д-ра Короля. Голова вѣча зарядивъ ще голосованѣ, чи може хто противить ся кандидатурѣ д-ра Короля, однакъ нѣхто не заявивъ ся противъ. Вѣдтакъ о. Кипріянъ запытавъ: чи участники вѣча годать ся на кандидатуру п. Данила Мекелиты на посла зъ V курії? Голова зарядивъ голосованѣ и всѣ заявили ся за кандидатурою п. Мекелиты. Теперь о. голова вѣзвавъ участникѣвъ вѣча, щобы крѣпко постояли за своими кандидатами и перенерли ихъ выборъ, по чѣмъ закрывъ вѣче. Всѣ розходили ся въ найбѣльшѣмъ одушевленю.

II. Кромѣ бѣльшихъ вѣчъ вѣдбули ся ще и громадскій передвыборчій вѣча, а то въ отсихъ 14 громадахъ: Вороблячинѣ дня 23 вересня при участи 70 громадянъ, Передмѣстю 27 вересня громадянъ 65, Смолинѣ 30 вересня громадянъ 80, Верхратѣ 7 жовтня громадянъ 150, Вербици 9 жовтня громадянъ 200, Потилячу 14 жовтня громадянъ 100, Девятирѣ 21 жовтня громадянъ 150, Домашевѣ 23 жовтня громадянъ 50, Остобужу 23 жовтня громадянъ 120, Корчминѣ 24 жовтня громадянъ 60, Василевѣ 24 жовтня громадянъ 60, Корневѣ 24 жовтня громадянъ 130, Рѣчици 26 жовтня громадянъ 170 и Щепятинѣ 26 жовтня громадянъ 100. На всѣхъ вѣчахъ було участниковъ найменче 3000. Кромѣ того будуть ще устроєни вѣча по другихъ громадахъ. — *Правыборецъ.*

——

Зъ Бобреччины пишуть:

Дня 29 с. м. вѣдбуло ся въ Городиславичахъ передвыборче вѣче. Зѣбрало ся около 150 выборцѣвъ зъ Звенигорода, Романова, Миколаєва, Городиславичъ и др. По промовахъ пп. Ив. Пребила, М. Котека и Петра Орлевича зъ Романова ухвалено однолосно кандидатуру проф. Юл. Романчука зѣ Львова на IV. курію, а д-ра Андрѣя Коса зъ Калуша на пяту, и оголосити се въ „Дѣлѣ“ и въ „Свободѣ“, щобы люде знали, що мы нѣкого нашого не хочемо на своихъ послѣвъ, якъ проф. Романчука и д-ра Коса, а коли бы намъ напирали ся „твердѣ“, то выступимо противъ нихъ зъ усею завзятостію. П. Мохъ Микола зъ Звенигорода въ патріотичнѣй бесѣдѣ загрѣвавъ зѣбраныхъ, щобы старали ся якъ найенергічнѣйше допильнувати правыборѣвъ, а о. Як. Свѣгалевичъ въ Романова закѣнчивъ вѣче. Вже по всему явивъ ся п. комісарь и жандармы. Сердечну подяку складаємо отсимъ начальникови громады п. Григ. Паранцѣ, що зъ патріотичною готовостію вѣдступивъ намъ на вѣче громадску канцелярію и самъ проводивъ на вѣчу. — За комітетъ *Петро Орлевичъ*, [другій пѣдписъ нечитній.]

——

Зъ Коломыѣ дѣстаємо до оголошеня отсю (печатану) вѣдозву:

Зъ припоручена зборѣвъ заснованого въ Коломыи д. 19 вересня с. р. Народного повѣтового комітета выборчого на V курію округа Коломыя-Богородчаны-Надвѣрна-Косѣвъ-Снятинъ-Городенка и на IV курію округа Коломыя-Косѣвъ-Снятинъ подаємо до при-

---

(10)

Унія въ львѣвскѣй епархіи.

[Отвертый выступъ владики Шумлянского. Неудалый соборъ 1694 р. Проголошеня уніи въ львѣвскѣй епархіи 1700 р. и наслѣдки тои подѣ. Принятє уніи львѣвскою Ставропігією 1708 р.]

(Докѣнченя.)

Зъ однѣю Ставропігією вѣвъ владика довшу борбу, бо она непохитно держала ся православія. Шумлянъскій уважавъ за конечне до нормального и скорого розвою уніи склонити на свою сторону богато и вплывове братство, котре мѣжь своими членами мало богатыхъ дворянъ, розпоряджувало значнымъ майномъ и великими доходами зъ печатнѣ, мало духовный провѣдъ мѣжь Русинами черезъ свою школу. Отже сейчасъ по приступленю до уніи загадавъ занятн братску Успеньску церковь, що була вынята зъ-пѣдъ его власти а пѣдлягала царгородскому патріархови, и бажавъ до тои церкви перенести свѣй владичій престолъ зъ св.-юрского монастыря.

На св. Апостолѣвъ Петра и Павла 1700 р. заповѣвъ вѣнъ богослуженє въ Успеньскѣй церквѣ и запросивъ гетьмана Яблоновского, латиньску капітулу, цѣлу раду мѣйску и многихъ своихъ прихильникѣвъ-шляхтичѣвъ. Братчики зрозумѣли интенціи епископа и того дня замкнули церковь та й всѣ брамы ставропігійныхъ каменицъ. Владика явивъ ся пѣдъ церквою, зъѣхали ся запрошенй гостѣ, а церковній дверѣ зачинень, годѣ дѣстатись до середины. Мѣжь гѣстьми счинивъ ся рѣпѣтъ, дехто назвавъ за але владицѣ, що спросивъ гостій, абы були свѣдками соблазняючои борбы мѣжь владикою а братствомъ, котре-будь-щобудь боровило своихъ правъ и своєи власности. Довго ждали гостѣ пѣдъ церквою, вкѣнци владика попросивъ Яблоновского, щобы приказавъ жовнѣрамъ силою отворити церковь. Вѣйско вдерло ся по даху сусѣднои каменицѣ до Ставропігіи, силою вѣйшло до церкви, сокирами вѣдважило входовій дверѣ и впустило владику й гостій до церкви. Шумляньскій вѣдправивъ службу Божу а его братъ Домінікавичъ выголосивъ проповѣдь о уніи.

Насильне занятє Успеньскои церкви выкликало загальну соблазнь, нарѣдъ роптавъ, на адресу владики сыпали ся голосній обидливій слова, клиръ просто въ очи вытыкавъ ему нетактовне и безправне поступованѣ*). А Ставропігія сейчасъ обжалувала его передъ львѣвскимъ старостою и передъ гетьманомъ Яблоновскимъ, а зъ жалобою до короля выслала трохъ делегатѣвъ: Юрія Корендовича, Стефана Лясковского и Юрія Котія. Король взявъ братство въ оборону, принявъ его пѣдъ свѣй покровъ, признавъ ему право патронату надъ церквами Успеньскою и св.-Онофрейскою, посвѣдчивъ его независимость вѣдъ львѣвского владики и приказъ боронити передъ всякими напастями на права и вольности братства зѣ стороны львѣвского магістрату и владики.

Король выславъ письмо до владики — заборонивъ ему непокоити та навѣдити Ставропігію и додавъ, що коли вѣнъ добровѣльно принявъ унію, то се ще не дае ему права силувати братство до уніи. Вкѣнци загрозивъ карою 20.000 червоныхъ золотыхъ тому, хто бы вѣдважився ся нарушувати братство въ его свободѣ вѣры та присвоювати собѣ братскій фундаціи и добра. Ставропігійскій лѣтописець подае, що на тов прихильне рѣшене вплынули головно ліберальній поглады, зъ якими король, яко бувшій протестантъ, глядѣвъ на справы вѣры, але на нашъ поглядъ немало значучу ролю вѣдограли тутъ тѣ „antaly wina“ та грошевѣ оплаты складанѣ рѣзнымъ креатурамъ въ окруженя королѣвского, а може и самому королеви.

Шумляньскій побачивъ, що насиломъ не дѣбя ся цѣли, и тому рѣшивъ зъ иншого боку пѣдтяти силу братства. Вѣнъ ставъ выдавати въ св.-юрскѣй печатни богослужебій книги и загрозивъ братство въ его доходахъ въ печатаня и розпродажи книжокъ. Въ поступованю ставъ остряйшій, на братчикѣвъ не робивъ напору, а противно, ставъ зближуватись до нихъ и заявивъ, що вѣнъ узнае всѣ права братскій; вѣдъ мѣйскихъ священикѣвъ, що стояли въ опозиціи до владики, вымагавъ, щобы тѣлько узнали папу Климентія XI. и споминали его на літургіи, а впрочѣмъ могли задержати давный обрядъ и звычаѣ. Мѣжь братствомъ а владикою настали мирнѣйшій вѣдносины; деякій братчики були въ душѣ вже унітами и прихильниками владики.

Року 1704 вчало на братство нове горе. Шведы здобули Львѣвъ, а коли прийшло складати окупъ, райцѣ мѣста вложили на Ставропігію таку контрибуцію, що обдерли ся вѣ всего майна. Зубожѣле братство, загрожене въ доходахъ зъ печатнѣ, ограничене тѣлько на незчисленный кружокъ пѣдупавшихъ мѣщанъ та дворянъ, вѣдтяте вѣдъ царгородского патріарха, зъ котрымъ не вѣльно було зносити ся пѣдъ карою смерти, ставало чимъ-разъ податливѣйше на намовы владики и префекта Театинѣвъ Тромбетіого. Коли-жь владика заявивъ, що продасть братству свою печатню, признае всѣ вымкновій права братства и не буде мѣшати ся въ справы братскій и въ управу церквей Успеньскои и св.-Онофрейскои, братство прислало Шумляньскому письменну заяву, що прийме унію, але застерѣгае собѣ независимость вѣдъ львѣвского епископа. Шумляньскій повѣдомивъ сейчасъ нунція Николая Спіноло о тѣй заявѣ Ставропігіи и просивъ постарати ся въ Римѣ, щобы папа призналъ братство пѣдъ свою безпосередну власть. Нунцій вѣдписавъ, що зъ тымъ не буде найменшои трудности, папа безъ сумнѣву згодить ся на поставлене условя. Шумляньскій доручивъ братству се письмо вѣдъ нунція, а вже 2 мая 1708 р. зложили братчики передъ Шумляньскимъ католицку исповѣдь вѣры. Вѣдтакъ выслало братство два письма до Риму на руки нунція: одно до папы Климентія XI. а друге до конґреґаціи de propaganda fide, въ котрыхъ застерегло собѣ всѣ права и привілеѣ, якій одержало було вѣдъ царгородскихъ патріархѣвъ, и независимость вѣдъ епископа. Пропаганда вѣдписала ще того самого року [23 липня], що папа згодивъ ся на всѣ условя поставленій братствомъ.

*) Гл. „Annalium urbis Leopoliensis tomus extravagans“ Ioannis Thomae Josephowicz стор. 1130—1132. уст. 584. Рукописъ въ бібліотецѣ Оссолиньскихъ пѣдъ ч. 124.

ТУТКИ „PRIMUS“ суть найлѣпшій!!
ВСЮДЫ ДО НАБУТЯ
Фабрика: Львѣвъ, ул. Міцкевича ч. 2.
Цѣнники зъ пробами даромъ и оплатно.
Пп. купцѣ и рѣльничій кулка дѣстають вѣдповѣдный рабатъ. 502 8—15

людном вѣдомости, що въ середу д. 7 н. ст. падолиста с. р. о годинѣ 12 въ полудне вѳдбуде ся въ Коломыи въ павільонѣ мѣского огороду при ул. Францъ Іосифа загальне передвыборче вѣче въ цѣли обговорена справъ публичныхъ и порозумѣня що-до всенародного поставленя кандидатѳвъ на послѳвъ зъ тыхъ курій. Громадяне выборцѣ! Важность сихъ выборѳвъ для всѣхъ зрозумѣла и надто велика, абы Васъ треба заохочувати до найчисленнѣйшого прибутя на передвыборче вѣче. Се обовязокъ кождого члена руской суспольности, такъ интелігенція якъ селанъ и мѣщанъ. Вѳдъ поставленя вѳдповѣдныхъ кандидатѳвъ и переведеня ихъ выбору на послѳвъ зависить доля и лѣпша або гѳрша будучность Ваша та цѣлого нашого народа придавленого и поневоленого політично, економічно и просвѣтно. Брата! Коли дбаете про добро свое и дѣтей Вашихъ, то побачимось на вѣчу. Намѣряючихъ кандидувати просимо, щобы представились вѣчевому зѳбраню и выголосили свою політичну исповѣдь.

Въ имени Народного повѣтового комітета выборчого на V и IV курію. Коломыя д. 30 жовтня 1900. О. Титъ Войнаровскій, Вас. Варчукъ, о. Онуфр. Вергунъ, Ив. Вірстюкъ, Ром. Гудиманъ, Ив. Горда, Мих. Грабовецкій, Ст. Дутчакъ, д ръ Алекс. Кульчицкій, Андр. Кисилица, Леонтій Кузьма, Павло Лаврукъ, Вас. Микитюкъ, Ив. Раковскій, о. Алекс. Русинъ, Ив. Сваричевскій, о. Алекс. Слюсарчукъ, Андр. Тимиській, Макс. Федюкъ, о. Іос. Харжевскій, Як. Жолобайло и Вас. Ющакъ.

——

Зъ Калуша пишуть намъ:

Аґітаторы п. Ройовского туманять въ калускѳмъ повѣтѣ людей тымъ, що мовь то п. Ройовского заслугою є, що декотрѣ громады дбстали дозвѳлъ черпати сыровицю. И дивно, що дехто дае вѣру такимъ нѣсенѣтницямъ. Бо-жь загально се знана рѣчь, що въ сѣй справѣ головну заслугу мае дневникарство, котре указало на величезни шкоды, якѣ у насъ наробила повѣнь, а правительство, котре про своихъ контрибуентѳвъ мусить же дбати такъ само, якъ господарь о свои вѳвцѣ, було приневолене дати людямъ тую дрѳбку солонои воды! Гей, пп. наганячѣ, не пускайте людямъ тумана, бо се нѣ на що не здасть ся! — *Я. К.*

——

Въ справѣ увязненя кандидата В. Будзиновского дѳстаемо зъ Тернопѳльщины ще такѣ вѣсти:

„Дня 25 с. м. выдавъ окружный судъ въ Тернополи наказъ арештувати п. Яцка Остапчука (послового сына) изъ Збаражчины и п. В. Будзиновского за ширене брошуры „До виборців з четвертої курії округа Тернопіль Скалат-Збараж“. Дня 27 с. м. (въ суботу) жандармы привели до Тернополя до суду Яцка Остапчука и тутъ задержано его въ арештѣ. При арештованю Остапчука жандармы розпытували за Будзиновскимъ.

Шумляньскому не судило ся дожити остаточного полагодженя справы Ставропігіи — вѳнъ умеръ 1708, а бреве для Ставропігіи выдавъ папа слѣдуючого [1709] року дня 5 цвѣтня. Папа принявъ Ставропігію пѳдъ свѳй покровъ, освободивъ всѣхъ братчикѳвъ, священикѳвъ и причетъ при обохъ братскихъ церквахъ вѳдъ зависимости вѳдъ епископа; церкви, св.-Онофрейскій монастырь, все майно и всѣ рѣчи въ церквахъ и въ монастирѣ признавъ неоспоримою власностію братства. Въ имени папы мала наглядати братство конґрегація de propaganda fide. Такимъ чиномъ остатки православныхъ свѣтскихъ Русинѳвъ приступили до уніи.

Остали ся ще православнѣ монастирѣ Угорницкій и Скитъ Манявскій, а кромѣ того спора пайка монахѳвъ по другихъ монастиряхъ держала ся православія. Угорницкій монастирь принявъ унію около року 1724, а Скитъ Манявскій выдержавъ при православію аж до упадку Польщѣ и яко православный перейшовъ вѳдъ Австрію. За цѣсаря Іосифа II. скасовано сей монастирь 1786 р. Его рѣчи церковнѣ забрали до ґенеральнои семинарія у Львовѣ, церковь перенесли до Надвѳрнои, а фундація монастирскѣ продало правительство 1812 року на ліцитацію за 5.051 реньскихъ. Зъ Скитомъ Манявскимъ упало послѣдне пріютище православія на галицкѳй Руси, та память про той монастирь живе переказомъ мѣжь гѳрскимъ народомъ.

Ив. Рудовичъ.

П. Будзиновскій того дня (27 с. м.) бувъ у Львовѣ и туда выслали ему приятелѣ зъ Тернопѳльщины телеґраму зъ повѣдомленемъ, що за нимъ розпытуютъ жандармы розбсланѣ на села въ повѣтахъ тернопѳльскѳмъ, збаражскѳмъ и скалатскѳмъ. Мимо того Будзиновскій дня 28 с. м. поѣхавъ черезъ Тернопѳль до мазурского села Качанѳвки на вѣче и тамъ вѣче одноголосно ухвалило его кандидатуру на посла зъ IV курін.

Въ ночи зъ 28 на 29 вернувъ Будзиновскій до Тернополя, бувъ въ реставраціяхъ, кавярняхъ и переночувавъ у готеля.

Дня 29 с. м. [въ понедѣлокъ] Будзиновскій ходивъ по мѣстѣ. О 10 годинѣ рано доручивъ ему судовый возный вѳзвачѣ вѳдъ судьѣ слѣдчого до суду для переслуханя. Вѳзване було польске!!! Будзиновскій заявивъ, що по польски не розумѣе, и вѳдославъ возного назадъ до суду, щобы принесъ ему вѳзване написане по руски. Возный пѳйшовъ въ тымъ до суду, а Будзиновскій удавъ ся на телеґрафічну стацію и надивъ таку депешу до міністра судовництва: „Щобы унеможливити менѣ выборчу аґітацію за моею кандидатурою, тернопѳльскій судъ выдавъ противъ мене наказъ арештованя, хочь я не сповнивъ нѣякихъ простунквѳвъ и злочинѳвъ...“ Потѳмъ пѳйшовъ до цукорнѣ и крѳзь вѳкно спокѳйно приглядавъ ся, якъ кільканацять жандармѳвъ, поліціянтѳвъ и возныхъ бѣгало по мѣстѣ. Зъ цукорнѣ пѳйшовъ до Народнои Торговлѣ. Туда о 11 год. прийшли жандармы и поліціянты и арештували его, вынесли на рукахъ въ-вѳдтамъ и на рукахъ внесли его до суду. [Опесъ арештованя п. Будзиновского бувъ уже вчера въ „Дѣлѣ“]. Арештоване знаного и приниманого въ цѣлѳмъ выборчѳмъ окрузѣ кандидата на посла зъ IV. курін выкликало не лише въ мѣстѣ Тернополи, але и скрѳзь въ окрузѣ выборчѳмъ величезну сензацію, зачудоване и зворушенє.“

Одинъ польскій дневникъ доносить, що „арештоване п. Будзиновского попередили довгѣ нарады прокуратора изъ старостою“.

Консервативна и псевдо-демократична польска праса нотуе вѣсть о арештованю п. Будзиновского зъ очевидною радостію. О тѳмъ, що судья слѣдчій написавъ до руского кандидата вѳзване по польски, а той зажадавъ руского, тѣ газеты, розумѣе ся, мовчать, а що-до самого факту арештованя мѣстять брехнѣ. Думають сараки, що тымъ способомъ поможуть польско-жидѳвскому центральному комітетови, що въ Тернопѳльщинѣ стероризують народъ и привернуть для урядовця д-ра Гладишовского.

——

Сторонництво кс. Стояловского ухвалило таку директиву для послѳвъ, котрѣ выйдуть зъ посередъ него:

I. Послы того сторонництва получать ся въ державнѳй радѣ зъ усѣми иншими послами галицкими (властиво польскими — *Ред.*) въ оденъ клюбъ, званый доси польскимъ коломъ.

II. Заразъ на першѳмъ засѣданю того клюбу зажадають змѣны давного статуту въ тѳмъ дусѣ, щобы 1) посламъ христіяньско-людовымъ можлива була праця у спѳльнѳмъ клюбѣ по мысли програмы свого сторонництва; отже щобы 2) свѳбодно имъ було выступати зъ интерпеляціями и внесеніями въ оборонѣ люду и его добра, скоро зберуть потрѣбне число польскихъ або славяньскихъ пѳдписѳвъ, и щобы свѳбодно имъ було забирати голосъ, скоро имъ се припоручать ихъ христіяньско-людовѣ товариствѣ; 3) щобы при выборахъ до комісій и деляґацій выбирано не лише самыхъ консервативныхъ послѳвъ; 4) щобы безисповѣдный характеръ давного реґуляміну змѣнено на обовязокъ голосованя пѳсля ухвалъ бѳльшости.

III. Коли бы до трехъ недѣль пѳсля того жадання не переведено змѣны статуту, тогдѣ христіяньско людовѣ послы мають утворити окреме христіяньско соціяльне коло — зъ тымъ, що въ справахъ „народовыхъ“ и краевыхъ“ всѣ польскѣ послы у Вѣдни мають голосувати однодушно.

Справы школьнѣ въ Старосамборщинѣ.

II

Не менший куріоза дѣють ся и зъ школьною наукою. Въ Хировѣ примѣромъ наука розпочала ся доперва 15 вересня. До дня 10 вересня не було науки за-для маневрѳвъ. Въ часѣ вѳйны наука устае, бо звѣстно inter arma silent musae, а що маневры суть образомъ вѳйны чи тамъ вправою, то въ Хировѣ такожъ задержано науку для образу чи тамъ вправы. Вѳдъ 10 до 14 вересня були вписы.

Та по розпочатю наука спостерегли, що салѣ ще не бѣленѣ. На феріяхъ не бѣлено бо ферія для „всѣхъ и вся“, що мае стычность въ наукою. Спочивали дѣти, треба було и салямъ спочати. Въ часѣ маневрѳвъ знова не бѣлено, бо то бувъ страхъ, туда переходивъ ворогъ зъ бѣлыми пасками на головѣ а той ворогъ симулювавъ Москаля, брррр! Отже ratio physica бѣленя могло вѳдбути ся аж по 15 вересня. Але якъ? Такъ, абы и наука могла вѳдбувати ся и могло ся бѣлити. Треба жь знати, що школа въ Хировѣ, якъ уже згадано, есть 4-клясова и подѣлена на 7 вѳддѣлѳвъ, а всего на-всего мае 4 салѣ. Отже мудрѣ зверхники такъ зарядили: Найперше бѣлено двѣ салѣ а вѳдтакъ другѣ двѣ, а въ часѣ того всѣ сѣмь вѳддѣлѳвъ мусѣли мѣстити ся то въ одныхъ, то въ другихъ двохъ саляхъ. Науку мали по два вѳддѣлы денно въ одной сали. Представмо-жь собѣ санітарнѣ вѳдносины въ тыхъ саляхъ. Зъ-рана було 60 до 70 дѣтій одного вѳддѣлу а зараз по нихъ прихѣдило друге только зъ нашого вѳддѣлу. Воздухъ, и такъ вже затроеный, стававъ ще гѳрше невыносимымъ а тутъ треба було що найменше три годины пересидѣти. Чи-жь не була то правдива мордовня для учителя и дѣтворы бѣднои? Але всего того таки було за мало, щобы кождый вѳддѣлъ мѳгъ мати що-день науку, въ найлѣпшѳмъ разѣ хиба що другій день. Зваживши однакъ, що въ другѳй половинѣ вересня припадають два рускѣ свята и одно польске а въ початкомъ жовтня сего року бувъ одинъ день помиральный а другій урочистый двору цѣсарского, а бѣленя якъ-разъ на той часъ выпало и тягнуло ся бѳльше анѣжь два тыждни, то увидимо, що наука одного вѳддѣлу не могла вѳдбувати ся скорше, якъ що третый або четвертый а неразъ и що пятый день!

Щось подѳбного заряджено вже и въ Стрѣльбичахъ. Тутъ черезъ пять лѣтъ анѣ рушь було допросити ся надання учителя. Тому два лѣта старавъ ся до Стрѣльбичъ учитель Русинъ Флюнтъ, але ему просто сказали, що въ Стрѣльбичахъ есть уже священикъ Русинъ а вѳнъ такожъ Русинъ, отже не можуть его тамъ дати. Отже ждали, ажь заголосить ся якій Полякъ, и такій дѣйстно заголосивъ ся сего року. Понеже тутъ школа ще передъ шѣстьма лѣтами згорѣла а нового будынку, мимо всѣхъ заходѳвъ громадянъ, до нынѣ ще не выставлено, то вѳдступлено тымчасово пѳдъ школу будынокъ вынаймленый „Читальнею“. Въ комнатѣ, оберненѳй на клясу, помѣстило ся всего 6 лавокъ, отже науку побирати може найбѳльше 30 дѣтей въ одномъ вѳддѣлѣ або 60 въ двохъ вѳддѣлахъ. Тымчасомъ учитель дѳставъ наказъ, щобы всѣ дѣти изъ семи лѣтъ вписати до школы и утворили чотири вѳддѣлы. Заразомъ прийшовъ строгій наказъ до вѳйта зъ екзекуційникомъ, щобы всѣхъ тыхъ, котрѣ не повписували ще своихъ дѣтій до школы пограбити. Зважмо жь теперь: въ Стрѣльбичахъ буде зъ 6 лѣтъ до якихъ 240 дѣтій обовязаныхъ до школы, а сли-бы ще додано семый рѳкъ, то було бы 280, рахуючи только по 40 дѣтей на одинъ рѳкъ. И де-жь теперь тотѣ дѣти помѣстити, коли наразъ може мати мѣсце только 30? Та возьмѣмъ навѣть и чотири вѳддѣлы, то всего могло бы побирати науку лише 120 дѣтей. За що-жь грабити родичѣвъ другои половины дѣтей, коли ихъ мусѣло бы ся наганяти, сли-бы всѣ ходили? А яка-жь знова наука буде въ чотирохъ вѳддѣлахъ при одной салѣ учительскѳй? Кождый вѳддѣлъ мѳгъ бы побирати науку доперва що другій день, а при святахъ и недѣляхъ що третый а неразъ навѣть и що четвертый день. О станѣ здоровнѳмъ въ малѳй, низкѳй комнатѣ вже й незгадуймо.

Такій самый примусъ школьный, якъ въ Стрѣльбичахъ, заряджено и въ самѳмъ Старѳмъ Самборѣ. Чая только дитина не була день або два въ школѣ, заразъ ишли грабѣжника, брали фанты и вѳдтакъ продавали на ліцитація. Въ мѣстѣ настався страшный роботъ и крикъ. Многѣ пѳйшли до староства въ запытанемъ, про що таке дѣе ся, а п. Річчі таку давъ вѳдповѣдь: „Выбралисте собѣ посломъ Стапіньского. Вѳнъ говоривъ, що Мошко мудрѣйшій якъ Гриць и Валентій. Теперь выробивъ вѳнъ таке право, що Гриць и Валентій мусять ходити до школы, щобы були мудрѣйшій вѳдъ Мошка“. Ну, и кажуть, що п. Річчі „тѣсна голова“.

Переглядъ політичный.

На вчерашнѳмъ засѣданю угорского сойму прийшли пѳдъ нарады предложеня въ справѣ инкартикуляціи звѣстнои заявы архики. Франца Фердинанда. Першій забравъ голосъ посолъ Францъ Кошутъ, голова партіи независимыхъ. Бесѣдникъ заявивъ, що его партія на инкартикуляцію нѣколи не згодить ся, бо тутъ ходить не только о нарушеня правъ жѣнки архикняза, на що остаточно ще можна бы згодитись, хочь пѳсля угорскихъ законѳвъ кожда законна жѣнка угорского короля мае право збстати угорскою королевою, але такожь о нарушеня правъ наслѣдства трону и потомкѳвъ архикняза. Пѳсля промовъ ще кількохъ опозиційныхъ бесѣдникѳвъ, що промовляли менше бѳльше въ тѳмъ самѳмъ дусѣ, що Кошутъ, повставъ на скрайнѳй лѣвици страшенный гаморъ и посыпались ировічнѣ уваги пѳдъ адресою міністра Шелли, котрому закидувано, що не мае вѳдваги забрати голосу. Въ кѳнци на внесеня посла Ратная вѳдрочено засѣданє до нинѣшного дня.

——

„Начальный комісарь“ Кретыни. Юрій занепокоивъ вельми султана своею заповѣдженою подорожію до Ліваді, де теперь перебувае россійскій двѳръ. Проте султанъ мае намѣръ замкнути передъ княземъ дарданельскій проливъ. Въ такѳмъ разѣ поступивъ бы вѳнъ правдѣ легально, але зовсѣмъ нерозумно, бо коли, послухавши свого фанатичного окруженя, зложеного зъ дервішѳвъ и муллѳвъ, котрѣ лякають его вѣчно Молодотурками, Вѳрменами, Македонцями и т. п. та дають ему такѣ неполітичнѣ рады вчинить нечемность кн. Юрієви, то заохотять лишь династію до сповненя жадань „начального комісаря“ Кретыни, а жадання сѣ, то узысканє сталои власти и независимости острова. Саме теперь перевѣвъ князь на островѣ першу бранку рекрута. Законъ, накиненый чотирма опѣкуючими державами, позваляе кликати до вѳйска такій малый процентъ населеня, що рѳчна бранка дае лишь 600 жовнѣрѣвъ, а до того „прибѳчна рада“ начального комісаря на жадане населена постановила завести лишь однорѳчну вѳйскову службу. Въ наслѣдокъ того цѣла армія на Кретѣ все выносити не найбѳльше 600 людей, котрѣ подѣлений до того, нѣгде не зъумѣють удержати ладу. На бѳльшу бранку не хотять згодити ся представителѣ опѣкуючихъ державъ, бо боять ся, що въ такѳмъ разѣ Крета не вспѣе зѳ своихъ доходѳвъ поплатити довгѳвъ, за якій поручили тѣ державы. Такожь не хотять вони позволити на заведене надбережнои фльоты, доказуючи, що ѳи удержана не выдержить кретеньскій скарбъ. Проте кн. Юрій удавсь до Ліваді просити царя о признане права держати на Кретѣ только вѳйска, кѳлько треба по усуненю чужоземныхъ вѳйскъ для збереженя ладу, о дозвѳлъ завести надбережну фльоту та о усталенє своеи власти, хочь-бы й безъ титулу удѣльного князя. Въ противнѳмъ разѣ князь хоче зречись уряду начального комісаря.

Відповідь на „Отверте письмо“ о. І. Коцюби.

Вп. о. І. Коцюба, Сов. Конс. і парох Олеші нов. товмацкого, помістив на днях в „Руслані“ до мене яко кандидата з IV курії окр. виб. Станиславів-Богородчани-Надвірна-Товмач „отверте письмо“ з запитами, на котрі я, прочитавши дотичне число „Руслана“, вважаю моїм обовязком відповісти.

Розумію інтерпеляцию о. Коцюби так, що ему розходить ся головно о становиско, яке я яко посол занял би в справах віри і руской церкви.

Отже що-до того я позволю собі навести передовсім сьлїдуючі факти:

Вже в р. 1893 стояв я за автономію в справах церковних і тої автономії я фактично боронив. Була се хвиля, коли Бадені розпочав був „Kultur Kampf“ против руского духовенства і щоб змусити его до своєї політики та стероризувати, закинув ему вину в масовій хлопскій еміґрації. Тоді то я, пробуваючи на університеті у Відни, урядив демонстаційні збори Русинів-академиків за-для сеї справи і ще яко член радикальної партиї в полеміці з „антіпопівською“ фракцією написав між иньшими таке: „Ми Русини не повинні допустити, щоб хто-небудь мішав ся в наші церковні справи; ми повинні стояти на становиску автономії церковної, бо в тім лежить частина нашої національної независимости, частина наших народних прав“. [„Народ“ ч. 1. з 1893 р. Допись з Відня.]

Коли я в 1899 р. заснував власну часопись враз з д-ром Охримовичем „Будучність“, то і в тій часописи я виступив знов в тімже самім змислї в статьї „Новий Митрополит“ [„Будучність“ ч. 2.]

Врешті в програмі народній, котрої субстрат укладав я з д-ром Охримовичем, а що-до справ церковних також при помочи Вп. о. Стефановича і котра то програма мене, яко члена народного сторонництва і его заряду, безусловно обовязуе, написано таке в справах церковних: „Домагаємо ся для руской

STAUBOEL або олѣй охороняючій вѳдъ курявы и пороху надаючій ся найлѣпше для каварень, ресторацій и бюръ публичныхъ поручае **В. ЧОППЪ**, Львѳвъ, Жовкѳвска ч. 2.

церкви такого уладження ей відносин, щоб не була виставлена на ніякі чужі впливи і могла служити вповни рускому народови. Спеціяльно що-до обсаджування церковних бенефіцій домагаємо ся знесеня патронату і впливу правительства, а що до іменованя руских церковних достойників усуненя впливу чужих і ворожих нам елементів та обсаджуваня таких посад відповідно до інтересів і бажань руского народу і клира".

З повищих що-йно наведених фактів оказує ся, що я все стояв а яко посол стояв би також на становиску нашої автономії в справах церковних і тої автономії боронив би-м, в чім знов ті-ж наведені факти дають повну гарантию.

Що до дальшої справи, порушеної Вп. інтерпелянтом, віри і обряду, то я стою на тім, що кожда конституційна держава має строгий обовязок перестерігати свободи віри і віроісповідана, і тому я боронив би кождого, хто яко греко католик був би в виконуваню своїх практик релігійних і обрядових обмежуваний або з причини свого гр.-кат. віроісповіданя і обряду в який небудь спосіб властими відмінно як люде других віроісповідань і обрядів, уважаний або і кривдженый.

Отсе моя відповідь в справах церкви і віри.

Кромі сего на інтерпеляцию о. Коцюби і з нагоди ей маю ще сказати сьлідуюче:

Що-до духовенства — я вже в радикальній партиї був противником боротьби „против попів" взглядно загалу духовенства [дивн мої статьї в „Будучности"], як знов з другого боку виступав я все і буду виступати против клерикалізму і кастовости, а то тому, що узнаю одно і друге за шкідливе для нас Русинів під взглядом національним. На мою думку священьство, як і решта народу, повинно в політиці груповати ся після особистих політичних переконань, а якісь примусові погляди і спосіб ділани можуть відносити ся хиба до справ станових духовенства але не до справ народної політики. [Так впрочім діє ся і в західно та середно-европейских краях; прим. при послідних виборах в Баварії католицке центрум йшло в явнім союзі з соціалістами; ірландске священьство піддержувало довго рух революційний з причин національних та покривдженя „народної церкви" і т. п.]

Що-до шкіл конфесийних, за котрі інтерпелює мене рівнож о. Коцюба, то я є рішучим противником таких шкіл [як і всі ділаючі сторонництва руські], а се з сьлідуючих причин: по 1) що Русини належать до ріжних конфесій [римо-католики, православні, деякі жиди etc.] і тому школа віроісповідна розбила б їх і спинила б процес національної асиміляції; по 2) що наш постулят є і повинен бути самоуправа цілого народу справами виховання — до жадань сеї категорії належить між иньшим жадане своєї ради шкільної краєвої взглядно поділу теперішної на секциї — а здійсненю сего постуляту акция за віроісповідною школою мусіла б пошкодити; по 3) що належите ведене виховання при теперішних культурних вимогах сповнити може лише держава [доказ тому також наші школи перед організациею]; по 4) що виховане релігійне з наукою основ віри і практик релігійних есть і при теперішній системі належито загарантоване; по 5) що конфесийні школи викликали б серед молодого поколіня конфесийну нетерпимість та взаїмну ненависть з причин віроісповідних; по 6) що заснованє і удержанє віроісповідних шкіл при наших відносинах принесло б величезні кошта; по 7) що конфесийну школу в Австрії узнають навіть і партиї клерикальні de facto за неможливу до здобутя (антісеміта підносять сей постулят час до часу лиш для аґітациї!) і піднесене того жадання з боку послів руских наразило б їх лише зовсім непотрібно найможучійшим тепер сторонництвам чеським і німецким та утруднило б їх положенє і вплив в парляменті.

Що до справ економічних і соціально-політичних реформ [порушених рівнож в інтерпеляциї] то стою в тій мірі за постулятами, висказаними в народній програмі.

Тілько мав я виповісти на і з поводу „отвертого письма" о. Коцюби; а даю сю відповідь публично, бо так бажав Вп. інтерпелянт, а потому длятого, що інтерпеляций таких мав би м більше, а волю відповісти нараз.

Львів дня 30. жовтня 1900.

Др. Евгеній Левіцкий.

НОВИНКИ.

— Пригадуємо, що **загальний зборы „Народної Торговлї"** відбудуть ся дня 2 падолиста с. р. о 4 годинї пополудни въ домї товариства у Львовї, Ринокъ 36, I. поверхъ.

— **Народна Гостинниця.** Пригадуємо, що перший конституючий загальний зборы членів сего товариства відбудуть ся въ пятницю 2 н. ст. падолиста о 2 год. зъ полудня въ льокали товариства рускихъ ремїсникївъ „Зоря" при ул. Краківській ч. 17 у Львовї.

— **Філія руского Товариства педаґоґічного въ Станиславовї** одержала въ сихъ дняхъ листъ такого змїсту:

„Станїславів дня 27/X. 1900. До Хвального Видїлу Товариства Педаґоґічного в Станїславові. Небавом входимо в новий вік, новий період в житю народів. Стан, в якім нас Русинів хвилї ся застане, рішатиме о нашій народній сьвідомости та спосібности до культурної праці, а тим самим о нашім правї до місця поміж цивілізованими народами. Уважаючи собі за честь бути членом Товариства Педаґоґічного, що поклало собі далекосяглу задачу придбати нашому народови як найбільше патріотичної інтелїґенциї з-поміж широких а убогих верств нашої успільности, уважаю моїм патріотичним обовязком в так важкій хвилї життя народу звернути увагу Хвального Видїлу на пекучу потребу побудованя власного дому для бурси Товариства, котрий би відтак став розсадником правдиво руско-українського духа на окружаючі полїтичні повіти. Даючи ініціативу до того так донеслого дїла, жертвую на згадану ціль (будову дому бурси) з моєї сторони квоту 2000 (два тисячі) корон, які я по доповненю звичайних касових формальностий до рук Хв. Видїлу в найблизшім часї зложити готов, а заразом з нагоди недалеких загальних зборів Товариства уважаю указаним, щоби Хвальний Видїл вже на сегорічні загальні зборы дня 1. листопада явив ся з проектом призбирання дальших на будову потрібних фондів. Маючи в Бозї надію, що мій почин відіб'є ся згідним та жертволюбним відгомоном в серцях патріотичної нашої суспільности, бажаю Хв. Видїлови за приміром других центрів руско-народного життя дійти як найскорше до пожаданої цїли, а поки-що viat sequens! — З правдивим поважанем *Др. Іван Гробельский*, крилошанин".

Оголошуємо сей листъ прилюдно въ сьмъ пересьвідченю, що Высокоповажного жертводавця [котрий недавно тому жертвував на нашу бурсу 100 кор.] тымъ не прогнїваємо; се не для пустого „славословія", а лишь тому, що горяче слово щирого патріота и народолюбця, завершене великодушным дїломъ, стане порываючымъ прикладомъ для другихъ. — За выдїлъ філїи руского Товариства Педаґоґічного въ Станиславовї. *Ник. Морозъ* голова, *М. Ластовецкий* секретарь.

— **Зъ Дубецка:** Подає ся до відомости дорехрестныхъ громадъ Дубецка, що Репрезентація товариства взаимного кредиту „Вѣра" въ Перемышли, відкрыта дня 1 падолиста минувшого року въ Дубецку, закрывае ся въ днемъ 1 падолиста с. р., а на ей мѣсце буде відкрыте самостійне кредитове зареєстроване товариство підъ назвою „Народна Помочь", до чого вже роблять ся приготовленя. — *О. Романъ Прислопскій*, предсѣдатель Репрезентациї „Вѣры".

— **Пишуть намъ відъ Бобрки:** Дві громады бобрецкого повѣта, Шоломыя, де есть честный вотъ Чемерисъ, и Підманастырь выслали до староства листы правыборцївъ списаній по руски. Однакожь тамъ не хотѣли приймати рускихъ листъ и казали предложити собѣ польскі листы, указуючи на те, що всѣ инші громады предложили польскі листы. Очевидно, що се не є нїякій аргументъ и староство не мало рацій, але зъ другои стороны выходить зъ того наука, щобы всѣ громады чи въ справахъ выборчихъ чи въ якихъ-небудь иншихъ справахъ переписували ся зъ страростомъ тілько по руски. Тогды въ старостві нїхто не буде мати смѣлости анї претенсій жадати польского письма. — *К.*

— **Икономостасъ въ церкви при „Народномъ Домѣ" у Львовѣ** вже цѣлковито зъ обохъ сторонъ позолоченый, полякированый а рустованя розборане. Иконы въ роботѣ.

— **Посвяченє нового будынку учительскои семинаріи у Львовѣ** відбуло ся вчера передъ полудневъ. Торжество розпочало ся въ семинарскій каплицї, де о. митратъ Туркевичъ відправивъ въ присутности учениць и учительского збору чинъ водосвятія, по чомъ відбуло ся посвячене будынку о. митратомъ Туркевичемъ и лат. еп. Вебером при співѣ учениць. По відправѣ службы Божои еп. Вебером наступила одногодинна павза, по котрій зібрали ся въ будынку представителѣ властій, маршалокъ Стан. Бадені, вірменьскій архіеп. Исаковичъ, ректоры університету и техніки, члены краєвои школьнои рады зъ п. Михаломъ Бобжиньскимъ, директоры и директорки львівскихъ школъ та доволї богато запрошеной публики. Коло годины $10^1/_2$ почали ся промовы. Першій промовивъ [розумѣесь лише по польски] п. Бобжиньскій, відтакъ директоръ семинарії п. Зубчевскій [також лишь по польски]. По відспѣваню австрійского гимну кандидатками [строфка по польски и строфка по руски] промовила именемъ учениць одна кандидатка по польски, а відтакъ дуже гарно по руски кандидатка панна Витвицка. На тымъ и скінчило ся торжество. На відхіднымъ удѣливъ зібранымъ благословеня архіеп. Исаковичъ. — *Р. К.*

— **Справа знесеня станиславівскои зелїзничои дирекциї**, о чомъ мы донесли вчера, представляе ся пізнїйше после послѣднихъ информацій трохи инакше. Въ Перемышли має бути дѣйстно основана нова дирекція, а то силами львівскои и краківскои дирекцій, котрыхъ численности значно зменшать ся. Станиславівска дирекція лишае ся на дальше, лише значный процентъ свого персоналу відділе новій дирекції въ Перемышли и черновецкій експозитурѣ, котра буде значно побільшена.

— **Женщины а академія штукъ красныхъ въ Краковѣ.** Депутація женщинъ, що образують ся въ малярскій штуцѣ, внесла до академіи штукъ красныхъ въ Краковѣ просьбу о дозволене женщинамъ побирати науку въ тій академіи. Директоръ академіи п. Фалатъ заявивъ депутациї, що вонъ є за тымъ, щобы женщины мали вступъ до академіи, и порадивъ відвернути ся до намѣстника и до міністра просвѣты.

— **Страшный выбухъ.** Позавчера въ полудне лучивъ ся въ фабрицѣ хемікаліївъ Таранта и Сп. въ Ню-Іорку страшенный выбухъ. Число зраненыхъ и убитыхъ доходить до 200 особъ. Шкоду оцѣняють на повтора міліона долярівъ.

— **Малолѣтный злочинець.** Зъ Лодзѣ доносять о такій пригодѣ: Семилѣтный хлопчина Павло Шеляковскій, укараный старшою сестрою, обливъ постѣль и лїжко сестры нафтою, а скоро дѣвчина положила ся до сну, підпаливъ лїжко. Огонь въ одній хвили обнявъ постѣль и дѣвчина, хоть скоро пробудила ся, потерпѣла тяжке попарене.

— **Перша ґімназіяльна учителька.** Передъ екзамінаційною комісією для учителївъ середныхъ школъ у Вѣдни здала недавно испытъ перша въ Австрії женщина п. Цецилія Вендтъ. Кандидатка складала испытъ зъ математики, фізики и нѣмецкого языка. Панна Вендтъ дістане посаду при женьскій ґімназіи у Вѣдни.

— На підставѣ розпорядженя ц. к. міністерства просвѣты відбуде ся **въ ц. к. державній промысловій школѣ въ Краковѣ въ році 1900/1 дванацятый спеціяльный курсъ для обслугуючихъ машины и котлы паровій**, а то въ мѣсяцяхъ падолистѣ и грудни 1900 р. и въ сїчни й лютомъ 1901 р. въ шістьохъ годинахъ науки що тыждня. Безпосередно по укінченю курсу почнесь десятый зъ черги **спеціяльный курсъ для машиністовъ**, що провадять льокомотивы, на котрый лише по відбутю курсу для машиністовъ або на підставѣ вступного испыту можна виписати ся. Особы, що хотять вышколувати ся на обслугуючихъ паровій котлы або на машиністовъ, такъ для сталыхъ машинъ якъ и для льокомотивъ, наберуть на тыхъ курсахъ потрібного до сего теоретичного знання. Хто хоче бути принятымъ на курсъ машиністовъ, повиненъ зголосити ся въ днихъ 30 и 31 жовтня с. р. въ дирекціи закладу, выказуючись укінченымъ приписанои закономъ науки въ народній школѣ а також що-найменше 6 мѣсячною практики въ фаху слюсарскомъ, котлярскомъ або при котлѣ чи паровій машинѣ. Кождый, хто виписує ся, платить 2 корони на науковій средства закладу; відъ сеи оплаты нема увольненя. Дальшихъ оплатъ не складаєсь. По скінченю курсу выдасть ся свѣдоцтва. Наука буде відбуватись після слѣдуючои програмы: На вступѣ: палене, тепло, напряженє пары, тисненє атмосферы, конденсація, дѣланє силы, механічна праця, сила коня, опаловый матеріялъ; — відтакъ: системы паровыхъ котлівъ, ихъ арматуры, репарація и т. д.; замуроване котлівъ; ихъ фабрикація; котловый осадъ и усуване его; ушкодженя та експльозіи котлівъ; — законъ, що відносить ся до паровыхъ котлівъ и додатковій розпорядженя въ напрямѣ практичного обслугуваня ихъ; — коротка исторія паровыхъ машинъ; — головній складовій части паровыхъ машинъ и ихъ подѣлъ; — подробный описъ найважнѣйшихъ способівъ розпровадженя пары; — експанзія и конденсація пары; практичне обслугуване машинъ; означуване силы и розслѣдъ паровои машины; переношеня силы при помочи зарубленыхъ колѣсъ, линвъ и поясівъ. — Програма науки курсу для тыхъ, що провадять льокомотивы, оголосить ся пізнїйше.

— **50.000 франківъ відшкодованя зажадали** відъ якогось властителя віллї въ Гарлемѣ молодый професоръ Штохеръ и учителька панна Дамé. Одного вечера сидѣли обоє въ альтанцѣ въ найтемнѣйшимъ закутку, вели фліртовый розговоръ и.... цѣлувались. Про се був бы нѣхто не довнавъ ся, якъ бы не електричне свѣтло и властитель віллї, у котрого були гостѣ. Ему забагло ся забавити гостій киданемъ снопівъ електричного свѣтла на далекі предметы. Наразъ упало свѣтло на залюблену пару якъ-разъ въ той часъ, коли обоє цѣлували ся. Наслѣдки свѣтла показали ся другого дня. Цѣле мѣсто знало про професорскій фліртъ а рада школьна увольнила обоє зъ ихъ посадъ. Теперь Штохеръ и Дамé обжалували властителя віллї за „нерозсудну" забаву и зажадали 50.000 франківъ відшкодованя, а судъ присяжныхъ, котрый має сесію справу рѣшати, поставили въ дуже прикре положенє.

— **Здорова юшка.** Парискій лѣкарь проф. Лябардъ оголосивъ приписы, якъ має ся робити юшку для недужихъ, щобы була здорова и легко стравна. Приписъ звучить: Бере ся довгій кусень сырого мяса волового або баранячого, одинъ конець обвивае ся серветою, щобъ не держати мяса въ руцѣ, а другій конець лежить на тарѣлцѣ або на стільници. Опісля острымъ ножемъ абскробує ся зъ мяса дрібонькі кусники и мішае ся ихъ въ студенымъ буліонѣ. Наскробане мясо може важити відъ 60 до 150 грамівъ, а всякій волокна нервівъ чи мязівъ треба старанно выбрати, щобы недужій при їдженю не чувъ обриджења. Вкінци мішае ся сесю панку або кремъ въ мясномъ выварѣ, такъ, щобы юшка мала відповѣдну теплоту, але не була варена. Замість бульбы можна ужити легкого напару тапіоки, а для лучшого смаку додае ся два жовтки и закришку. Такъ приготована юшка есть дуже вкусна и здорова та надае ся головно до відживлювання сухотникївъ.

— **Дрібні вісти.** На прошеня парох. комітету въ Новосѣльцахъ Гневошъ удѣливъ цѣсарь 200 коронъ въ даръ на внутрішне уряджене тамошної церкви. — Въ Станиславовѣ увязнено жидівъ Кавемана и Ґнцера зъ Буковины за те, що намѣряли вывозити дѣвчата до Туреччины. — Конкурсъ на посаду громадского секретаря розписавъ громадскій урядъ въ Делятинѣ зъ реченцемъ до 15 падолиста с. р.; платня 1000 кор. — Касаційный трибуналъ потвердивъ выровъ смерти выданый коломыйскимъ судомъ на Фердинанда Ягодзиньского, за скрытоубійство Фердинанда Шмідта. — Въ Берлинѣ отворено недавно велику мѣжнародну выставу котівъ; на выставу, сполучену зъ ярмарком на коты, надіслано до 100 котівъ рóзи и расы. — Касіеръ першого народного банку въ Ню-Іорку спроневѣривъ 700.000 долярівъ и утѣкъ; по высланю за нимъ гончихъ листівъ удало ся зловити его въ Бостонѣ. — Федь Проць перевозивъ дня 23 с. м. цеглы зъ Дрогобича до Борислава и по дорозѣ найшовъ коло села Млынки синкову кішь защитый шнуркомъ, а въ коши завите въ гибленки тѣло дводнего немовляти; судовій власти ведуть слѣдство.

— **При надходячій змінѣ мѣсяця** просимо о вчасне відновленє передплаты, тымъ певнїйше, що на кредитъ высилати часопись не можемо.

Просьба.

Въ ночи зъ дня 4-го на 5-ый жовтня с. р. погорѣла наша церковця зовсѣмъ, що ся въ нѣй находило, зі всякими прибораии, якъ зі свящ. ризами, чашами, лѣхтарями и богос. книгами. Ничь а ничь намъ не лишило ся!

А що нема у насъ нїякихъ хотя бы найменшихъ фондівъ бодай на справленя що найпотрібнѣйшихъ рѣчей, бо тутешне самост. сотрудництво числить всего 60 числъ бѣдныхъ прихожанъ замкненыхъ горами и рѣкою Днѣстромъ відъ свѣта, осмѣляю ся тому просити всѣхъ тыхъ, котрій выграли на фант. дяк. льотерії яку-небудь церковну рѣчь, чи фельонъ, чи чашу, чи хрестъ, чи лѣхтарь чи що-небудь друге, щобы зволили веласкаво жертвувати выграну рѣчь въ хосенъ церкви въ Сушицї Рыковій, Єпар перем., за що великодушныхъ малосерныхъ жертводавцївъ будемо мати честь причислити до особливыхъ добродѣївъ тутешної церкви. При тімъ молю горячо всѣхъ нашихъ побожныхъ людей, ревнуючихъ о благосостояне нашои руской церкви о вселаскавій лепты а Господь воздасть за се сторицею. Всякій лепты будуть передо всѣмъ оповѣщенї у Вѣстинку Епархіи Перемыскои. — *Іоанъ Федѣвъ*, самост. сотр. въ Сушицї Рыковій п. Старый Самборъ.

— **60.000 коронъ** выносить головна выграна **Льотерії Инвалідівъ**, яку выплатить ся **готівкою** по відшкодованю 20%. Звертаємо увагу нашихъ пов. читателївъ, що тягнене буде **10 падолиста 1900.**

Именованя, перенесеня, відзначеня и пр.

Намѣстникъ именувавъ концепіста намѣстництва Ив. Лопушаньского повѣтовымъ комісаремъ, а концептового практиканта намѣстництва Вач. Лобачевского концепістомъ намѣстництва; дальше именувавъ концепістівъ намѣстництва Стан. Свентицкого и Мик. Черненича повѣтовыми секретарями а канцелісту гірничого уряду Руд. Сковранка-Витошиньского, податкового адъюнкта Стан. Бурнатовича, судового канцеліста Тита Решетиловича, вахмайстрівъ жандармерії Сим. Юльву, Пав. Бедраву и Волод. Бабуховского, вахмайстра 3 п. трену Адольфа Бунцля, вахмайстра 2 п. уланівъ Мих. Старжевского, рахункового офіцира 1. кл. 2 п. уланівъ Юл. Пшестшельского и вахмайстра 8 п. уланівъ Франца Креховецкого канцелістами намѣстництва; — дальше перенісъ офіціала намѣстництва Франца Слонецкого зі Львова до Золочева и повѣт. секретарівъ Ігн. Грозиновского зъ Калуша до Золочева, Іос. Пясецкого зъ Велички до Львова, Домін. Дельмана зъ Ліманової до Львова, Франца Манделю зі Стрижова до Коломыи, Стан. Вонсіка зъ Живця до Тарнова и Ром. Сорочиньского зъ Підгаець до Стрижова, а призначивъ канцелістівъ намѣстництва: Р. Сковранка-Витошиньского до Львова, Ст. Бурнатовича до Станиславова, Т. Решетиловича до Калуша, С. Юльву до Стрыя, П. Бедраву до Підгаець, В. Бабуховского до Дрогобича, А. Бунцля до Львова, М. Старжевского до Живця, Юл. Пшестшельского до Рашева и Фр. Креховецкого до Велички.

Телеґрамы.

Вѣдень 31 жовтня. Вчера принявъ цѣсарь на довшій приватній авдіенціи міністра заграничныхъ справъ ґр. Голуховского.

Берлинъ 31 жовтня. Мандатъ до нѣмецкого парляменту по пок. Лібкнехтѣ одержавъ соціяльный демократъ Лядебуръ 53.896 голосами на 65.832 голосуючихъ.

Мадритъ 31 жовтня. Підля донесеня Агентія Фабра появили ся въ мѣсцевости Икуальоду численній відділы карлістівъ. Донъ Карльосъ запевнивъ, що сі повстанчі відділы утворились безъ его ініціативы.

Врибургъ 31 жовтня. Въ тутешнімъ окрузѣ Буры поступають все напередъ. Здаеть ся хочуть обложити Врибургъ. Въ відділеню 20 миль звідси находять ся чотири бурскій таборы.

Блемфонтайнъ 31 жовтня. Всѣхъ більше як 14-лѣтныхъ Бурівъ въ 10-милевого округа спроваджують Англійцѣ до мѣста, щобы вони не могли пристати до повстаня.

Вашінґтонъ 31 жовтня. Позавчера пополудни выславъ секретарь державный Гай відповідь Сполученыхъ Державъ на ноту англійску и нѣмецку въ справѣ англійско-нѣмецкого договора. Змѣстъ відповіди буде оголошеный доперва за кілько днівъ.

Пекінъ 31 жовтня. Прибувъ тутъ австро-угорскій посолъ.

Переписка Редакциї и Адміністрациї.

Вп. К. Ду. въ Ве. Теперь заплачено по конецъ року. — Е. Ко. въ Ск. За бѣжучій мѣсяць прийде ще 20 сот. — Е. Св. въ На. Одержано. — М. Бр. въ Ко. Такъ. — І. Лю. въ Ду. Такъ. — З. Лѣ. въ Ко. Ще 1 кор. 40 с.

Надѣслане.

Д-ръ ИВАНЪ ДОЛЖИЦКІЙ

адвокатъ краєвый

отворивъ канцелярію въ Станиславовѣ въ домѣ Банку мѣщаньского при ул. Сапѣжинскій. 525 3—3

Д-РЪ А. ПАДАЛѢВСКІЙ

Спеціялістъ шкірныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клінікахъ у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчитъ методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладовъ всякій венеричній недугы, найбѣльше застарѣлій шкірній, полевій и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вщодъ годины 10—12 и вщодъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 26—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продаэ

всякій папиры цѣнній и монеты

по найдешевшомъ курсѣ деннѣмъ не числячи нѣякои провізіи. 374 [4]

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, дадековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничѣ, піомы, лібелѣ манометры и т. и.

Уряджене дзвонкивъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Цѣна збожа и другихъ продуктовъ.

30 м. ст. жовтня 1900.

[Цѣна подана въ коронахъ]

Львовъ: Пшениця стара 14·90 до 15·30, пшениця нова 14·80 до 15·10, жито старе 12·80 до 13·10, жито нове 12·30 до 12·60, овесъ старый 11·50 до 12·40, овесъ новый 10·80 до 11·80, ячмѣнь пашнистый 10·10 до 11·60, ячмѣнь броварный 13·20 до 14·40 горохъ пашнистый 12·20 до 13·50, до варенія 14·60 до 18·20, вика —·— до —·—, насѣне льняне—·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— ббъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червова 132·— до 148·—, конюшина бѣла 70·— до 130·— конюшина шведека —·— до —·— кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 26·60 до 27·20, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо —·— до —·—, оковита готова за 50 літровъ 17·25 до 17·75, на термінъ 16·75 до 17·—.

Найбольшій выборъ гробовыхъ вѣнцѣвъ

по найдешевшихъ цѣнахъ поручае похоронне заведене

„Stella“ К. Слотоловича Львовъ Валова ч. 11. 4921?—15

Правник розумівчий основно спів хоральній, гладае лекціі на село. Зголошеня з услівями під: Т. В. Адміністрация „Дѣла“.

Артистично-ритовниче ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранніѣше:

Стампілѣ металевій и канчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и гравіровані и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вщворотною почтою.

257

Во цѣляхъ аґітаційныхъ!

поручають ся до ширена масами слѣдуючій брошурки „Парохіяльной Бібліотеки“:

1. Законы людскои суспільности где розправляе ся о суспільній нуждѣ, и о средствахъ якъ ѣй въ публичнѣмъ житю зарадити. За 100 штукъ 8 кор.

2. Фалшивый парляментаризмъ, где вытолковано ясно чому дотеперѣшній посолы не зробили и не могуть зробити нічь доброго для масъ народу. За 100 штукъ 8 коронъ.

3. Наша збруя, або якъ бороти ся проти ворогбвъ нашого быту. За 100 штукъ 6 коронъ.

4. Наша організація, або кудыити щобы будо намъ лѣпше. За 100 штукъ 6 коронъ.

5. Заука Антихристова, брошурка дуже на часѣ поданчо: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотири статіи разомъ: 100 штукъ 4 коронъ.

6 Христосъ и Єго народъ, брошурка дуже побуджаюча до патріотичнои чинности. 100 штукъ 5 коронъ.

7. Не бійте ся пострахy! брошурка на часъ выборчій знаменита! За 100 штукъ 3 кор.

8. Релігія а панъство. За 100 штукъ 2 кор.

9. Релігія а бѣдаки. За 100 шт. 2 кор.

10. Хлѣбъ безъ релігіи не сытить. За 100 штукъ 2 коронъ.

Выѣмково, вно на часъ выборчій, можна всѣ тій брошурки набути франко, єдино въ Редакціи Пранора, Перемышлъ, Побереже ч. 1. въ найменшій скількости 100 штукъ зъ кождои.

Семинаристка укінчена шукае посады въ мѣсцевости, де могла бы такожь обняти не тяжку лекцію за ев умѣщеньемъ. Зголошня ся можна въ сихъ днихъ зъ точнымъ подяньемъ условій и обовязкбвъ до о. Стефановича у Львовѣ (ул. Чарнецкого ч. 26).

„MALTUS“

выпробоване средство для панъ!

Дуже важный на науковыхъ засадахъ споряджены выхбдъ, поручены лѣкарскими повагами. Знамените и гігієнічна охорона. Цѣна картону 4 коронъ.

Головный складъ: Аптика „вщодъ срѣбнымъ орломъ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

У ЛЬВОВѢ. 519

К. Ґостыньскій и І. АЛЬСЪ

підприємство спедиційне

у Львовѣ, Чарнецкого 3

Перевозъ меблѣвъ въ патентованыхъ возахъ замыканыхъ

Опаковане меблѣвъ.

Спедиція на зелѣзницю и въ зелѣзницѣ.

Склады на меблѣ и товары. 412 12—15

до

північной и полудневои

АМЕРИКИ

через

ГАМБУРҐЪ

высылаю пасажербвъ всѣми поспѣшными и почтовыми парбвцями по найдешевшихъ цѣнахъ.

Ѣзда до Нового Йорку 6 до 7 днѣвъ.

Всякій информаціи удѣляе охочо

С. Ярмуловскій

въ Гамбурґу Gr. Theaterstrasse 22.

Агентбвъ потикуе ся. Провізія высока. 354 11—13

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львбвск. університету

поручае

своє переплетниче и ґалянтерійне заведене

у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 366

Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо перецлету Служебникбвъ, Евангелій, Молитовникбвъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумбвъ, Манъ, Дипльомбвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнах.

РУКОДѢЛЬНЯ РѢЗБЯРСКА Е. ЩУПЛАКЕВИЧА

у Львовѣ, при ул. Коперника число 17.

выконуе цѣлковитій урядженя церковній

Иконостасы, престолы, проповѣдницѣ, цимборіи, гробы Божій, олтарѣ, олтарики процесійній и всѣлякій роботы сальоновій совѣстно и дешево.

530 2—24

Ф. КОРНЕЦКІЙ и СП.

маґазинъ блаватныхъ товарбвъ

у Львовѣ (Пасажъ Гавсмана)

поручае въ великомъ выборѣ

шовки, вовны, сукна, барханы, флянелѣ, перкалѣ, батисты, муслины, полотна, столове бѣле и т. д.

Выготовлюване комплетныхъ шлюбныхъ выправъ.

Цѣны дуже низкій.

Пробки даромъ и оплатно. 532 1—6

Рѣкъ заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

Львовъ, Ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты“.)

поручае и одиноке руске товарыство асекураційне, припоручене Вел. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скоть, господарскій знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

Станъ фондовъ ґваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к. 52 с.	
Резерва премій	148.480 „ — „	
Резерва спеціяльна	1.684 „ 80 „	486.145 к. 92 с.
Фондъ основный	72.000 „ — „	
Фондъ емеритальн.	18.166 „ 60 „	

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, услбвя обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року выпосили выплачені шкоды 1,669·565 кор. 88 сот. Резервы „Днѣстра“ приняты Банкъ краєвый и Касы ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятинѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщиках при позичках ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій услбвя, представляе своими значными фондами найбѣльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ. 34

Зголошеня о удѣленє аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентбвъ „Днѣстра“, приймають ся. „Днѣстеръ“ выплативъ аґентамъ по конець 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.

Львовъ, Ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты“).

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педаґоґічного двотыжднєвникъ педаґоґічно-науковый. выходить вщодъ 1 червня 1880 у Львовѣ ул. Ворменьсна ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвроку 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Гармоніюмъ до науки спѣву

дуже тревалои конструкціи

поручае

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 74

Готбвки не вымагаєсь. Пбльги въ сплатахъ пбсля умовы

Цѣнники на провінцію на жадане даромъ и оплатно. Всякій можливій ґатунки диванбвъ сальоновыхъ, стѣнныхъ, покоевыхъ и церковныхъ, такожь хбдниквъ, портіеръ, фіранокъ, цератъ, лінолеумъ, канъ на столы и лбжка, ковдеръ, концбвъ,

дерґа на конѣ и декораційныхъ предметбвъ поручае знана и реномована фірма Віденьскій Магазинъ и складъ диванбвъ

„Au Louvre“

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6

пасажъ Гавсмана.

ФІЛІЯ: въ Перемышли ул. Міцкевича ч. 4. Правдивій перскій и оріентальній диваны по зниженыхъ цѣнахъ Спеціяльный вщдѣлъ рештокъ и высортованыхъ та надиныхъ товарбвъ. 533

ВЕЛИКА ВОЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДОВЪ Золота и Срѣбна Льотерія

ПЕРЕДПОСЛѢДНЫЙ **ТЫЖДЕНЬ**

Головна выграна **60_000** коронъ

готбвкою зъ 20% вбдшибки. 493 12—0

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДОВЪ по 1 коронѣ

поручають: М. Іонасъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Густ. Максъ, Кіцъ и Штофъ, Самуелі и Ляндау, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Ліліенъ,

Розкладъ ѣзды поѣздбвъ зелѣзничихъ, важный вщодъ 1 мая 1900.

пбсля часу середко европейского [пбзнѣйшого о 36 мінутъ вщодъ часу львбвского].

посп.	особ.	до Львова (головный дворець)	посп.	особ.	зъ Львова (головный дворець)
приходять о годинѣ			вщходять о годинѣ		
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава (Сколього вщодъ 1/8 до 30/9)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
				5·45	„ Бруховичъ (вщодъ 13/8 до 16/9 що дня)
	3·35	„ Пбдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинець		6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борыслава
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Синока, Перемышля		6·30	„ Пбдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродбвъ
				6·35	„ Станиславова, Пбдвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·30		„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Берлина, Любачева
	6·40	„ Бруховичъ (що дня вщодъ 21/8 до 16/9.)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	„ Янова			
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродбвъ)		9·—	„ Сколього, Хирова, Калуша, (Лавочного вщодъ 1/8 до 15/9)
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Синока, Калуша, Пешту		9·15	„ Янова
	8·15	„ Сокаля, Равы руской		9·25	„ Пбдволочискъ, Бродбвъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	8·50	„ Кракова, Загбря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярославя, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белзца, Любачева, Равы руской
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вщодъ 1/8 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вщодъ 1/8 до 15/9)	1·55		„ Пбдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродбвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Синока		2·15	„ Бруховичъ (вщодъ 15/8 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
1·45		„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станиси.	2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·35		„ Пбдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродбвъ	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
	3·14	„ Бруховичъ (вщодъ 13/8 до 16/9, въ недѣлѣ и свята)		3·05	„ Стрыя (Сколього вщодъ 1/8 до 31/9)
	5·40	„ Пбдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродбвъ		3·15	„ Янова (що дня вщодъ 1/8 до 15/9)
	5·45	„ Кракова		3·26	„ Бруховичъ (що дня вщодъ 13/8 до 16/9)
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова		3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярославя
	6·00	„ Сокаля, Белзца, Любачева, Равы руской			„ Станиславова
				6·10	
	7·24	„ Бруховичъ (вщодъ 13/8 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)		6·13	„ Янова (вщодъ 1/8 до 15/9 въ будни днѣ, а вщодъ 16/9 до 30/8 що дня)
	8·28	„ Янова (вщодъ 1/8 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Синока, Пешту, Перемышля		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
				7·10	„ Тернополя, Бродбвъ
	8·50	„ Бруховичъ (вщодъ 13/8 до 16/9)		7·25	„ Сокаля, Равы руской
	9·2·	„ Янова (вщодъ 1/8 до 15/9 що дня)		7·48	„ Бруховичъ (вщодъ (1/8 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		9·12	„ Янова (вщодъ 1/8 до 15/9 въ въ недѣлѣ и свята)
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		10·50	„ Черновець, Ицканъ
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова Ряшева, Орлова, Тарнова
	10·30	„ Пбдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродбвъ, Копичинець		11·—	„ Пбдволочискъ, Бродбвъ, Копичинець, Грималова
На дворець Пбдзамче					
	3·12	Зъ Пбдволочискъ, Тернополя		6·43	До Пбдволочискъ, Кіева, Одесы
	7·40	„ Тернополя		9·42	„ Пбдволочискъ
2·20		„ Пбдволочискъ, Кіева, Одесы			„ „ Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „	2·08		„ Тернополя
	10·12	„ „ „ „		7·33	„ Пбдволочискъ
				11·28	

Зъ Пбдзамча

ЗАМѢТКА: Нбчна пора числить ся вщодъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рана; нбчній поѣзды означені обвбдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державной при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей.

Папѣръ зъ фабр. Черлянськои.

Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Йосифа Лящинского.

Ч. 237. Львовъ, Четверъ 19 Жовтня (1 Падолиста) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и напечитбекъ за инсераты цлачий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ ілтер. додатконъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ .	16 зр.	на цѣлый рѣкъ .	22 зр.
на пѣвъ року .	8 зр.	на пѣвъ року .	11 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 нр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Моединоке число коштуе 6 нр. на пров. 7 нр.

Отголошеня звычайнй принимаютъ ся по цѣнѣ 10 нр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 нр. а. в.

Подяки и инший допесеня приватнй членовъ ся по 15 нр. вѣдъ стрічки.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Равы-рускон пишуть намъ:

Дня 22 с. м. мало вѣдбути ся въ Равѣ-рускѣй народне вѣче въ мѣскѣй стражници. Але староство заборонило вѣче, а бурмістръ посолъ Ґурка замкнувъ приобѣцяну салю. Люде по бѣльшѣй части порозходилисъ а лише мала часть зѣйшла ся на рускѣмъ приходствѣ, щобы выслухати промовъ кандидатѣвъ пп. Короля и Мекелиты. Отже уряджено передвыборчй зборы. Промовили кандидаты, посыпались интерпеляціи до кандидатѣвъ.

Мѣжь иншими промовлявъ селянинъ Мазуръ Pępiak зъ Белзця, акцентуючи спѣльнѣсть интересѣвъ польскихъ и рускихъ селянъ, и звернувъ ся зъ запытанемъ до кандидатѣвъ: чи въ той способѣ справу розумѣють и чи будуть боронити зарѣвно интересѣвъ польского якъ рускаго хлопа? На той зѣвъ всунуло ся тазожь кѣлькохъ наганячѣвъ п. бурмістра и посла Ґурки, а тымъ промова Мазура дуже не сподобалась и они поспѣшили до свого патрона. Якъ они тую промову представили, не знати, досыть, що п. патронъ [котрый самъ хотѣвъ бы бути посломъ и пѣддобритись власти політичнѣй, а тая якось спротивлявсь его поповному выборови на бурмістра] зробивъ велику реляцію до староства вѣдай о дуже страшныхъ рѣчахъ, що мали дѣятись на тыхъ зборахъ, такъ що **староство вѣддало справу прокураторіи державнѣй у Львовѣ и казало увязнити Pępiaka.** На слѣдство мае приѣхати зъ Львова радникъ Сваричевскій.

Також **обжаловано аранжерѣвъ передвыборчихъ зборѣвъ за те, що** мимо заборони староты урядили „вѣче“.

Цѣлу тую „страшну“ справу розъяснить ажь слѣдство судове.

— —

Въ справѣ увязненого рускаго кандидата п. Вячеслава Будзиновского одержуемо зъ Тернополя сегодня такй вѣсти:

„Увязненый п. Будзиновскій не хоче приймати нѣякон пожывы. Такъ зѣслабъ, що на ногахъ не може стояти. Говорить: „або заразъ выпустять мене, або на марахъ вынесуть“. Тымчасомъ слѣдство розведено на широку скалю, якъ се можна мѣркувати изъ завѣзаня селянъ зъ рѣзныхъ сторонъ выборчого округа. Адвокатъ д-ръ Даниловичъ внѣсъ до львѣвского краевого суду высшого рекурсъ противъ слѣдчого арешту п. Будзиновского.“

Нинѣшне Słowo polskie принесло въ телеграмѣ зъ Тернополя поголоску, що нѣбы-то п. Будзиновскій вчера рано утѣкъ изъ слѣдчой вязницѣ перебравши ся въ одѣжь муляра. [На подзбрю вязницѣ роблять теперь муляръ]. Але самъ телеграфуючій додае, що „доси [до 1-ого падолиста] нема потвердженя тои поголоски“. Въ тѣй самѣй телеграмѣ кореспондентъ нотуе верзію, що не тернопѣльска прокураторія, але надпрокураторія львѣвска мала зарядити увязнене п. Будзиновского.

Державна прокураторія безпощадно конфіскуе хочь-бы тѣжь критики выборчихъ арештованъ на галицкѣй Руси [бо въ захѣдньѣй Галичинѣ нѣякихъ арештованъ нема, хочь тамъ борба опозиційныхъ партій певно не менша, якъ у всходньѣй]. Краквиска Nowa Reforma умѣстила була вчера въ рубрицѣ „Nadużycia wyborcze“ вѣстку про арештованя пп. Будзиновского и Яцка Остапчука и при тѣмъ сказала вѣдъ себе кѣлька обективныхъ и лагѣдныхъ слѣвъ критики изъ становища польскон справы въ Галичинѣ. Та прокураторія сконфіскувала. Въ нинѣшнѣмъ числѣ Nowa Reforma говорить о тѣй конфіскатѣ: „Прокураторія забрала не лишь редакційнй замѣтки, але навѣть предметовнй описъ фактѣвъ... Супротивъ того не остаесь намъ нѣчого иншого, якъ перепросити нашихъ читателѣвъ, що не зъ нашои вины нѣчого не довѣдаютъ ся о арештованю руско-независимого кандидата зъ IV. курін тернопѣльскон п. Будзиновского и агітатора хлопского въ збаражскѣмъ Остапчука“.

— —

Зъ Тернополя пишуть намъ:

Розпочали ся правыборы на старый ладъ — безъ повѣдомлюваня правыборцѣвъ.

Межи сторонниками народного кандидата, Будзиновского, видно великій запалъ.

— —

Зъ Ярославщины пишуть намъ:

Дня 27 жовтня вѣдбули ся въ Ришковѣй Волѣ въ шопѣ парохіяльнѣй передвыборчй зборы скликанй въ имени ярославского комітету мѣсцевымъ парохомъ о. Григорѣмъ Калимономъ. Народу зѣбралось надъ 200. Заступленй були сусѣдній села а изъ дальшихъ прибувъ б. посолъ Цена и вѣдъ Порохника полякъ Красіцкій. Зборы вѣдкрывъ промовою о. Калимонъ, выбраный на предсѣдателя вѣча, и удѣливъ першого голосу п. Стахурѣ.

П. Стахура въ довшѣй, добре обдуманѣй промовѣ указавъ на обовязки посла селянского взагалѣ а рускаго въ особенности. Замаркувавъ на вступѣ, що лко сынъ рускон церкви, буде завсѣгды стояти въ ей оборонѣ. Вказавъ на конечность просвѣты у нашого народу, на перешкоды, якй въ тѣмъ взглядѣ треба бы усунути, якъ великй оплаты школьнй и мундурки. Вказавъ на незавидну долю селянъ зъ причины ихъ задовженя та на помочь, яку въ тѣмъ взглядѣ повинна держава имъ вести черезъ выкупно довговъ. Дальше перейшовъ на парцеляцію панськихъ грунтѣвъ, на реформу карного закона вѣйскового, суды мировй а вкѣнци выложивъ проекты законѣвъ Гупки и Дунаевского. — Нарѣдъ слухавъ его якпов и зъ жаромъ выголошенои бесѣды зъ великимъ зацѣкавленемъ. Потѣмъ забирали голосъ по черезъ п. Шумскій учитель зъ Коренищѣ, правникъ О. Колодѣй и господарь Бородачь, Коньскій, Красіцкій и Цена. Цена, хотячи ратувати свою ситуацію, пѣдбурюе всюда рускихъ селянъ противъ рускаго духовенства, котре такъ ревно займаесь кандидатурою п. Стахуры въ Чешанѣщанѣ, обкидуе его клеветами, а на зборахъ крикнувъ: „A co ta, chłop ruski i polski nie poszywa księdzu stodoły? — але дѣставъ за се добру вѣдправу вѣдъ пароха и п. Стахуры. Натомѣсть Полякъ Красіцкій зъ Порохника высказавъ, що Мазуры повинній теперь голосувати на рускаго кандидата и що вѣнъ мѣжь своими кандидатуру п. Стахуры буде сильно пѣдпирати. При кѣнци всѣ заявили ся зъ одушевленемъ за п. Стахурою; противъ того бувъ самъ оденъ Цена.

На другій день въ недѣлю 28 жовтня вѣдбули ся **зборы въ Ляшкахъ** въ парох. стодолѣ. Народу мѣсцевого и чужихъ зѣбралось кѣлька сотъ, 3 священики, кѣлькохъ учителѣвъ и богато панъ. Предсѣдавъ о. Калимонъ, секретарювавъ правникъ п. Колодѣй. Ситуація була напружена и непевна, бо Ляшки, Бобрѣнка, Маковиско и оба Макишѣ розруханй вже дуже перемыскимъ соціялістомъ Жовнѣромъ, родомъ зъ Ляшокъ. Бувъ вѣнъ на колѣ рано въ недѣлю въ Ляшкахъ и довго конферувавъ зъ своими приятелями. П. Стахура выголосивъ свою промову кандидатску зъ жаромъ молодечимъ, ну и упередженя зникло. По промовахъ о. Гецкого зъ Острова, учителя Шумского зъ Коренищѣ селянъ Сухого и Яремка зъ Ляшокъ предсѣдатель запытавъ селянъ, чи хочуть Стахуру. На се всѣ: „хочемо!“ На запытанѣ, чи може хто не хоче, не пѣднеслась анѣ одна рука.

По сѣмъ можемо пожелати сукцесу Стахурѣ, що вмѣвъ такъ унати собѣ нарѣдъ, до него упередженый. Але и не дивота. Завѣзваный комітетомъ чешанѣвскимъ принявъ кандидатуру и пустивъ ся на вандрѣвку. Урядивъ надъ 30 зѣбрань, давъ ся пѣзнати, а имя его вже наперед идe. Честь ему, що не побоявъ ся трудѣвъ и знеохоченя, не стративъ вѣры, але пѣйшовъ въ нарѣдъ и здаетъ ся нема села, де бы его не знали, де бы его имени не вымовляли. Рускй кандидаты! идѣть за симъ примѣромъ. Не задоволяйте ся вѣчами по мѣстахъ, але идѣть вѣдъ села до села, а побѣда наша!

— —

Зъ Рудецкого пишуть намъ:

Рухъ передвыборчій въ нашомъ повѣтѣ въ повномъ розгарѣ. Коли при послѣднихъ выборахъ до рады державнои въ 1897 р. можна було завважати якусь нервовѣсть, горячковѣсть выборчу межи селянами, то теперь пануе спокѣй, розвага. До теперь вѣдбуло ся при численнѣй участи духовенства семь вѣч устроѣныхъ комітетомъ повѣтовымъ, а два за ініціативою комітетѣвъ мѣсцевыхъ. За-для приповѣненыхъ роботъ въ полѣ коло картофель и за-для слоты декотрй вѣча були малочисленнй; однакъ завважати було можна застушникѣвъ усѣхъ доохрестныхъ громадъ, котрй онбеля здавали справу зъ вѣча своѣй громадѣ. На многочисленнѣмъ вѣчу въ Гошанахъ 27 жовтня с. р. було заступленыхъ около 20 громадъ, межи ними 4 мазурскй. Селяне зъ сихъ громадъ жалували ся, що Русины ними зовсѣмъ не занимаютъ ся, хотяй и они належать до вымыкуваного селянського стану и потребуютъ помочи, а у нихъ цѣлковитый бракъ интеліґентныхъ людей въ повѣтѣ, котрй бы имъ були прихильнй и помочнй.

Дня 30 жовтня вѣдбуло ся засѣдане выборчого комітету повѣтового. На нѣмъ принято до вѣдомости, що делѣгаты цѣлого округа выборчого IV. курій, зѣбраній 25 жовтня с. р. въ Самборѣ, згодились на кандидатуру о. Мих. Зубрицкого зъ сеи курій. Ухвалено попирати тую кандидатуру всѣми силами. Що-до V курій не порѣшено ще нѣчого певного, але сконстатовано, що п. М. Ганкевичъ може числити на поперте комітету повѣтового лишень въ тѣмъ разѣ, коли всенародно дасть слово чести, що выбраный посломъ до парляменту не тѣлько не буде тамъ выступати противъ вѣры, церкви, священикѣвъ и т. д., але ще буде попирати. Нашъ комітетъ мае ще порозумѣти ся въ справѣ сеи кандидатуры зъ другими комітетами повѣтовыми сего округа выборчого.

Ухвалено рѣвночасно устроити въ повѣтѣ ще кѣлькананйцять вѣч передвыборчихъ, а въ найближшѣмъ часѣ слѣдуючй: въ пятницю 2 листопада въ Ричиговѣ, въ суботу 3-ого въ Поверговѣ, въ недѣлю 4-ого въ Новосѣлкахъ гостинныхъ а въ второкъ 6-ого въ Голодовцѣ.

— —

Зъ Самбора пишуть намъ:

Дня 25 жовтня, якъ було заповѣджено, вѣдбули ся въ Самборѣ **передвыборчй зборы** въ сали Рускаго готелю. Прибуло значне число селянъ а також интеліґенціи мѣсцевои якъ и замѣсцевои. Вѣдрадным було те, що мѣжь селянами було досыть шляхты загоновои, котра дотеперь звычайно заходила тѣлько на зборы скликуваній „выдзяломъ“ (радою повѣтовою). Зъ повѣтѣвъ рудецкого, старосамборского и турчанського

Надъ пропастію.

Владислава Оркана.

Зъ вузкого вѣконця въ низькѣй хатинѣ пѣдъ лѣсомъ выставилась кудлата чорна голова хлопа... Очи, запалй глубоко немовь слѣпаки земнои кертицѣ, дивлять ся цѣкаво навкруги въ дивною упертостю. Есть якась пригнетена сила въ тѣй душѣ, що очима гладить на свѣтъ; есть якійсь вѣчный, утаенный бѣль, що застивъ на сухѣмъ, зморщенѣмъ обличю, а орлиный, остро закривленый нѣсъ враджуе неукрывану грабежливость, яку лагодить высоке, зморщками поране чоло. Зъ неспокѣйныхъ бровъ и рухливого чола пѣзнати первѣстного мыслителя, котрого болить власна несвѣдомѣсть и котрый, вѣдчуваючи свою мізерѣсть супротивъ великихъ силъ, грызеть ся тайною злѣстю и безсильнымъ гнѣвомъ.

Сходяче сонце кинуло скѣсными промѣнями на правый бѣкъ хлопского обличя, звернено на пѣвнѣчь — и выступили острѣйше рѣзьблень рисы, суворй й застилй неначе камѣнь. Маленькй очи блищать зеленымъ огникомъ, якъ повнй тайнои отруѣ слѣпаки вужа въ скальнѣй купинѣ.

Зѣ спокоемъ музулманина, що молить ся ранкомъ до сонця, стоить у вѣкнѣ скаменѣлый хлопъ. Нѣодинъ мазъ не задрожить, лишь очи сыплють искрами и думка працюе уперто. Вѣнъ не высылае сонцю молитвы — вѣдшептавъ ен передъ образомъ на стѣнѣ — але думкою шибае по незъоранѣй рѣлѣ, що вѣддыхае сѣрою мракою и легкими опарами пѣсля довгого зимового вѣдпочинку.

Передъ нимъ въ заглубинѣ снуеть ся цѣле спокѣйне село... Видить поровкиданй оселѣ, де-не де самѣтно потрачений хаты, а довкола нихъ загоны, що розходять ся клиномъ. Вузкй вони, а довгй свои шнѣ простягають дъ пустымъ толокамъ и облогамъ. Видить яръ, що спадае въ лѣсного узгѣря и вить ся середъ пѣль. Недавно чорнѣвъ лѣсъ на узгѣрю — нинѣ пустка, голый зрубъ и стада зѣгнилыхъ пнѣвъ, що бѣлѣють на сонци...

— Якъ то все змѣняесь, а процѣнь не на лѣпше... — розбирае въ думкахъ, вдучи уперто за зоромъ, що блудить по загонахъ и совгаеть ся вѣдъ межѣ до межѣ, неначе жива, звинна ящѣрка.

— Недавный часъ, якъ золотилась лапы зѣбжя, гень на долинѣ, довгй та широкй. Выйшовъ ты на хребетъ, то сказавъ бы, що зоря вѣдорвалась вѣдъ сонця и впала, що сине небо звизилось и сѣло, бо такъ по левадахъ синѣвъ ленъ на червонѣмъ тлѣ конюшины. Сходивъ ты на долину зъ тыхъ хребтѣвъ, то птахи спѣвали тобѣ въ лѣсѣ и дзвонили тобѣ ехо нескѣнчене, а по галузяхъ струнки вывѣрки выправляли тобѣ забавнй пустоты. Йшовъ ты долиною бѣля воды, то обгортало тебе высоке жито и барвнй левады довкола, де межамъ не можна було кѣнця доглянути, такъ розбѣгались далеко. А тамъ на узгѣрю — якъ се недалеко! — йшли вѣзцѣ на пашу, гуртами йшли, бѣлй й чорнй, а за кождою двоє молоденькихъ близнятъ... Гей, Боже, недавный часъ! Де то все те подѣлось!

— Теперь зъ хребтѣвъ доглянешь хиба загоны, покраянй на шматки. Сѣрость впала на нихъ и прикрыла рудымъ плащемъ до кривхты. Зъ лѣса не вѣдповѣсть тобѣ жовна нѣ нѣяка птиця. Йдешь зрубами, понурымъ згарищемъ; бѣлй пнѣ наставили ся дъ тобѣ, немовь голй кости на кладовищи. Прийдешь на облоги, то обгорне тебе пустка нескѣнчена — нѣде бѣлон вѣвцѣ, нѣде живои худобины, нѣде нѣчого... Хиба зморене конище, якъ рама розхолѣтана вѣтромъ, запрже жалѣбно вѣдъ млаки, або гадина засичить тобѣ пѣдъ ногою и втече въ купину. Зойдешь яромъ на долину, то выдивишь очи за межами, що вылѣтають тобѣ зъ-пѣдъ вѣгъ на всѣ боки. Такій часъ, такій — така то недоля...

Въ важку задуму попавъ хлопъ и довго стоявъ похиленый у вѣкнѣ.

Совце выкотилось надъ хребты, йдучи по-надъ зрубами въ блакитне склепѣнне, а на земли була велика ясность, велика погода весняного ранка.

Въ долинѣ — жите, рухъ. Люде якъ кертицѣ въорали ся въ землю. Одинъ в другій и десятый ворушать ся на вузкихъ загонахъ въ вогкѣй рѣлѣ. Лемѣшѣ яснѣють до сонця и входять жаломъ до землѣ, а за ними лишають ся рудавй хвосты — довгй скибы. Вытягають ся худй конища та корчать ся ся лѣнивй волы, тягнучи зъ натугою тяжкій плугъ, за котрымъ волочить ся схилена, нужденна стать — рѣдьный панъ... Працюють безъ перестанку худоба й люде; тысячу разѣвъ перейдуть по загонѣ тяжкою, кѣвавою дорогою, тысячу зроблять кроковъ, а кождый въ нихъ змочить пѣтъ слѣзный и болючій — и все те для кѣлькохъ стѣжкѣвъ, коли Панъ Бѣгъ и погода позволять ихъ зѣбрати щасливо.

Видить сю муравельну натугу хлопъ, що стоить у вѣкнѣ. Гладѣвъ на нею давнѣйше, гладить и теперь. Але здаеть ся йому, що бѣльшая натуга, росте робота и дужше привалюе, а плоды все малѣють и земля десь подѣвае ся...

— Орали давнѣйше — орють нинѣ. Не плакше. Але якъ въѣхавъ плугомъ у загонъ о сходѣ, то выѣхавъ по заходѣ. Було де подѣти ся на широкѣмъ ланѣ. Не городили плоты анѣ межѣ — не городили. Давнѣйше чоловѣкъ обсѣявъ землю, вона його кормила и жили зъ собою въ згодѣ пѣсля людскон заповѣди: „Люби землю — вона тебе приодѣе и прокормить...“ Нинѣ доглядаесь ен два разы тѣлько, а муешь проклясти, бо не прокормить тебе, хиба приодѣе, якъ уже ляжешь собѣ на кладовищи...

Думка, повнй невеселыхъ прочувань, вилѣтають йому скереготомъ до мозку и вѣдходять, лишаючи заразливу отрую злыхъ остраховъ и тихихъ роздумуванъ.

А одно найупорчѣйше, мовь оса, бренить йому въ ухахъ и дражнить умъ все повертаючимъ пытанемъ: „Що то буде?“ Сей безпастанный, невыразный шепотъ не опускае його нѣколи. Часомъ здаесь йому, немовь-бы въ тѣмъ пытаню чувъ цѣкавй голосы своихъ дѣтей. Часомъ зновъ — кѣлько разѣвъ зверне око на завтра и на дальшій часъ — дивный страхъ кѣгтями впиваеть ся йому въ серце, а коли його покине, то довго ще вѣдчувае вѣнъ въ серци отрую його острыхъ пазурѣвъ.

Теперь, стоячи у вѣкнѣ, дѣвне мае почуване. Здаесь йому, що вѣдъ пѣвночи йде дъ нему чорна мрака... Чуе, що за хвилю закрые

явили ся вѣдпоручники повѣтовыхъ орґанізацій.

По выборѣ президіи перший забравъ слово п. Вѣтикъ. Представивши вымовно и навѣть, що такъ скажу, поетично невѣдрадный теперѣшный станъ яко конечный наслѣдокъ згубной політики Баденього, поручивъ теплыми словами яко кандидата на V курію п. Миколу Ганкевича. Бесѣда п. Вѣтика була дуже умѣрена супротивъ другихъ партій рускихъ, а супротивъ духовенства такъ льояльна, що вѣдъ разу зыскавъ собѣ всѣхъ зѣбраныхъ и противъ кандидатуры п. Ганкевича нѣхто не оббзвавъ ся анѣ однымъ словомъ.

Теперь выступивъ зъ кандидатскою бесѣдою о. М. Зубрицкій. Въ довгій, повній ядерного змѣсту бесѣдѣ широко розвинувъ о. кандидатъ національну програму и заявивъ, що на случай выбору буде держати ся тѣлько тои а не иншои програмы. Бесѣда, хочь и выголошена тономъ рѣвномѣрнымъ, подобала ся загально. Особливо зъ лиць селянъ можна було вычитати, що порушенй рѣчи живо ихъ дотыкають, а найлѣпшій выразъ тому дали живыми оплесками по скѣнченій промовѣ.

Безпосередно по тѣмъ выступивъ звѣстный п. Михасъ. Зазначивши зъ горы: „хто не хлопъ, тому не вѣрте!“, а що „вѣнъ есть хлопомъ, то тѣлько ему одному можна вѣрити“, зачавъ вѣдъ крадежій по касахъ щадничихъ и повѣдчитувавъ, кѣлько въ котрій касѣ вкрали. Вѣдтакъ нѣ зъ сего нѣ зъ того перейшовъ на священникѣвъ, немовь-бы они мали що спѣльного зъ тыми крадежами и просто навѣть звернувъ ся зъ пѣдлыми инвективами до священникѣвъ численно зѣбраныхъ. Середъ того додавъ ему духа своими выкриками на „фісъ“ молодикъ Мрицикъ. Все те выкликало мѣжь зѣбраными страшный крикъ, середъ котрого Михасъ закѣнчивъ свою бесѣду зазывомъ до селянъ, щобы не выбирали о. Зубрицкого, бо то кандидатъ попівскій и самъ попъ. Належну вѣдправу дали п. Михасови віцебурмістръ изъ Старого Самбора п. Волосяньскій, деякій священники а такожь самъ кандидатъ о. Зубрицкій. По тѣмъ промовивъ еще въ тонѣ лагодячѣмъ п. Вѣтикъ, назвавши выступъ Михаса неумѣстнымъ.

Теперь приступлено до выбору 8 членѣвъ селянъ до комітету повѣтового, въ котрѣмъ засѣдали 4 священники и 4 свѣтскій люде и то 2 зъ нихъ були селяне. Такъ въ комітетѣ селяне дѣстали ажь 10 голосѣвъ а интеліґенты всего 6. Однакъ и се не подобало ся Михасови и, маючи купку прикупѣвъ пѣдъ командою п. Мрицика, ставъ домагати ся, щобы не 16 але 50 членѣвъ було въ комітетѣ, а п. Кищакевичъ зновъ, щобы не 50, але всѣ були членами комітету. Дуже влучно схарактеризувавъ тую компанію о. Онишкевичъ зъ Хищевичъ сказавши: „Вы выбираете 100 членѣвъ до комітету а даете 10 голосѣвъ; отъ радше выберѣть 10 до комітету, а дайте 100 голосѣвъ!“ Въ часѣ выбору було таке розъярене мѣжь селянами, що мало не кинули ся на Михаса и не прийшло до бійки, та тѣлько священникамъ удало ся втихомирати людей.

Зъ полудня зѣйшли ся **делеґаты всѣхъ чотирохъ повѣтѣвъ** и по довшій дебатѣ ухвалили одноголосно принятн кандидатуру отця Зубрицкого и о тѣмъ сейчасъ повѣдомлено „Народну Раду“ и „Руску Раду“ у Львовѣ.

При сѣй нагодѣ позволю собѣ сказати кѣлька слѣвъ на адресу интеліґенціи въ Самбѣрщинѣ. Священники а ще бѣльше интеліґенція свѣтска мало интересують ся народомъ. Що-найбѣльше разъ на рѣкъ скличе ся загальній зборы філіи Просвѣты и на тѣмъ конець. Давнѣйше на тѣ зборы приходило досыть людей, але Михасъ на кождыхъ зборахъ выводивъ свои личній уразы до свого пароха, при тѣмъ нападавъ на цѣле духо-

---

вему все: оселѣ, левады, поля... навѣть и вежу на церквѣ. Леда хвиля не догляне на свѣтѣ зовсѣмъ нѣчого. Боронить ся передъ симъ почуваньемъ, якъ може, зъ цѣлою силою напружує зѣръ, пѣтъ каплями сплывае йому по чолѣ.

— Що то буде? що буде? шелестять оси довкола.

Наразъ зъ тои чорной ночи, зъ по за мраки выступають дивнй образы передъ здивоване око. Черезъ мраку, черезъ темный сакъ продираесь густа, рухлива сѣтка загонівъ. Мовь вузенечки нитки розбѣгають ся межѣ на всѣ стороны. Звѣльна малѣють въ очахъ сѣрй платы, звужують ся незначно, межѣ зближують ся до себе незамѣтно, якъ вказівки годинника — скибами лучать ся и стыкають — нарешті злучили ся въ одно збите пасмо. Якъ окомъ доглянути: межѣ, межѣ и межѣ, безъ метъ, безъ кѣнця, безъ границь...

Хлопъ здрѣгнувъ ся — пригадавъ собѣ, що тѣ образы вертають зъ кождою весною, що-разъ сильнѣйше й выразнѣйше.

Сонце стало на полудни. Люде въорали ся вже далеко въ загоны — и нѣхто не доглянувъ кудлатои головы у вѣконця низькои хатины пѣдъ лѣсомъ нѣхто не стрѣтивъ скляныхъ очей, вдивленыхъ въ будучнѣсть.. Нѣхто.

Переклавъ *М. Ловиньскій.*

Зъ Старосамбѣрского:

Дня 6. н. ст. падолиста т. в. вѣ второкъ передъ св. Дмитрѣмъ вѣдбудуть ся о 12 годинѣ въ полудне передвыборчій зборы въ Старѣмъ Самборѣ въ цѣли нарады надъ надходячими выборами. Поставленый на заѣздѣ вѣдпоручниковъ зѣ всѣхъ чотирохъ повѣтѣвъ въ Самборѣ дня 25. жовтня кандидатъ зъ IV. курій выголосить свою політичну вѣроисповѣдь. Просить ся о найчисленнѣйшу участь В-чч. отцѣвъ духовныхъ, мѣщанъ и селянъ, щобы наши нарады принесли хосенъ для народнои справы. [Другій руский часопись зволять ся повѣдомлене перепечатати.]

Зъ Перемышлянщины одержуемо до умѣщеня отсе письмо:

Всечестна Редакціе!

Допись въ „Дѣлѣ“ зъ 30 жовтня ч. 234 и 235 була, якъ нині довѣдую ся, оперта на не зовсѣмъ вѣрныхъ информаціяхъ дотычно особы Вп. д-ра Давидовича. Д-ръ Давидовичъ зголосивъ справдѣ свою кандидатуру, однакъ не въ тѣй цѣли, щобы шкодити Русинамъ, але длятого, що судячи зъ даныхъ обставинъ боявъ ся, що о. Таничкевичъ не устоить ся, а хотѣвъ ратувати округъ для Русина. Кандидуючи яко Русинъ зголосивъ вѣнъ свою кандидатуру въ Народнѣмъ комітетѣ у Львовѣ. Нині-жь, коли справа выяснила ся въ сей способѣ, що став кандидатъ польскій и що заходить обава, що черезъ роздроблене нашихъ силъ можуть Русины стратити округъ, освѣдчивъ менѣ п. д-ръ Давидовичъ, що кандидатуру свою бере назадъ. А що-до селянъ скликавшихъ зборы передвыборчій до Перемышлянъ на день 2 листопада, то роблять они все то на власну руку безъ участи д-ра Давидовича и лишь инспірований тыми, котрій хотѣли бы, розъединивши насъ, для себе рыбу ловити. Тому обовязкомъ народнымъ буде всѣхъ тыхъ, котрій для добра Руси були за п. д-ромъ Давидовичемъ, стати теперь якъ одинъ мужъ за однимъ нашимъ кандидатомъ о. Даниломъ Таничкевичемъ. — *О. Ал. Таничковскій.*

Зачуваемо, що таки п. Г. Вайзеръ кандидуе зъ V курій округа Тернополь-Збаражъ-Золочѣвъ-Бережаны-Перемышляны. Видко д-ръ Т. Нѣментовскій маршалокъ повѣтовый изъ Збаражчины не може похвалити ся доброю кишенею. Доносять намъ, що по Збаражчинѣ увихають ся Вайзеровій агітаторы, мѣжь ними одинъ вѣйтъ зъ пѣдъ Сасова. Може бути, що п. Нѣментовскій о тѣмъ не знае, або удае, що не знае и все-жь таки пробуе щастя, коли дня 30 жовтня станувъ яко кандидатъ на передвыборчихъ зборахъ въ Збаражи, скликаныхъ посломъ Остапчукомъ.

Изъ Золочева пишуть до Gazet'ы narodow'ои, що презесъ польского кола Аполінарій Яворскій не кандидуе въ сѣльскій курій округа Золочѣвъ-Перемышляны, бо „то бувъ бы за великій говоръ для контркандидата о. Таничкевича, щобы его поборювавъ ажь czcigodny презесъ польского кола, а за мале поражене для о. Таничкевича, коли бъ его поборювавъ п. Яворскій“. — Або иншими словами: бувъ бы скандалъ, якъ бы czcigodny презесъ кола польского вывернувъ ся горѣ ногами въ тій сѣльскій курій, отже нехай лучше держить ся „wielkiej własności“...

Зъ Надвѣрной доносять до польскихъ дневниковъ, що дня 28 жовтня вѣдбули ся тамъ на запрошене бурмістра Міллера въ сали ратушевій передвыборчій зборы зъ цѣлого повѣту и ухвалили вѣдпирати кандидатуру о. Мандичевского зъ IV курій а Мойсы зъ V-ои. Для „podpierania“ тыхъ кандидатуръ завязано комітетъ зъ 54 особъ пѣдъ проводомъ лѣкаря д-ра Володислава Цешевского. Отже о. Мандичевскому кажуть паны таки кандидувати!

Справы шкѣльній въ Старосамбѣрщинѣ.

III.

Попередно обговорювали мы нашій шкѣльній вѣдносины зъ боку адміністраційного; теперь доторкнемо ся троха тои ненависти, якою вѣдносить ся начальство шкѣльне въ нашѣмъ повѣтѣ до всего, що руске.

По всѣхъ мѣстахъ повѣту, хотяй всюда Русины суть въ бѣльшости вѣдъ Полякѣвъ а мѣсцями вѣдъ Полякѣвъ и Жидѣвъ разомъ написи на школахъ суть тѣлько польскій. Нема отже рускихъ написій на школахъ: въ Старѣмъ Самборѣ, Старій Соли, Лашкахъ, Фельштинѣ и Хировѣ. Исторія зъ написіи въ Ляшкахъ уже знана пов. читателямъ. Учитель ляшецкій мусѣвъ написъ польско-руску скинути и саму тѣлько польску вывѣсити за вѣдомостію и порученемъ п. Рѣчіого, бо коли о. Грицкевичъ упоминувъ ся о руску написъ на засѣданю окружной рады шк., то п. Рѣччі выточивъ ему заразъ процесъ о знищене лѣса екзавілентового въ Нанчѣлцѣ, хотяй тому минуло вже три лѣта и самъ п. Рѣччі тую справу передъ тымъ прихильно залагоджувавъ. И написи рускои до нині ще не вывѣшено!

На предсѣдателѣвъ до пописѣвъ при закѣченю року шкѣльного всюда вызначуе ся тѣлько Полякѣвъ. Неразъ ажь прикро вражае, якъ молодикъ польскій священникъ проводить сивоголовому рускому! Де не можна вже польского священника вызначити, бо ихъ тутъ не много есть, тамъ вызначуе ся паньскихъ економѣвъ, абы тѣлько не бувъ Русинъ а до того священникъ. До Фельштина и Городовичъ примѣромъ призначено економа паньского зъ Ляшокъ, а о. Менциньскій, щобы не дати ся понизити, пытавъ реліґіи въ церкві.

Учителѣвъ Русинѣвъ попросту выганяе ся зъ повѣту, а при авансѣ претеруе ся. Учительку Билиньску перекинено зъ Тершова до Хащова въ повѣтъ турчаньскій, де п. Заборняк такожь есть инспекторомъ. И се не одинокій случай. А ось що-до авансу: Въ Хировѣ опорожнили ся двѣ посады старшихъ учителѣвъ. На обѣ подали ся мѣжь иншими панна Гладиловичѣвна, що вже 17 лѣтъ нѣхто ѣй и одного слѣвця не зробивъ закиду. Вѣдъ всѣхъ своихъ зверхниковъ дѣставала тѣлько самій похвалы и узнаня. Тая робѣтниця труда стирала свое здоровѣ при тѣй школѣ, она выучила надобовязково дѣвчата хировскій вышивати такъ, що неодній зъ нихъ вже красный грѣшь собѣ заробляють. За те удостоила ся навѣть похвалы вѣдъ Прессв. епископа Чеховича при візитаціи деканата старосѣльского. И що жь скажете? — якъ була вже въ „Дѣлѣ“ згадка, не дали ѣй нѣ одной посады. Першу дали панѣ Мержиньскій фаворитцѣ кс. Маха, въ службѣ о два роки молодшій, але за те Польцѣ. А панна Мержиньска то страхъ способна учителька. Сего року пустила зъ III до IV клясы такій дѣти, що не вмѣють навѣть читати по руски. Та видно, въ тѣмъ ей заслуга. Другу посаду то само надано Полякови Турчиньскому. На обѣ посады поставлено панну Гладиловичѣвну ажь третю въ пропозиціи, а передъ нею бувъ навѣть Янѣвъ Петро, що доперва четвертый рѣкъ есть учителемъ, тѣлько що вѣнъ, хоть сынъ селяньскій изъ Стрѣльбичъ, перейшовъ уже въ таборъ польскій та й передъ рокомъ мавъ лекцію у п. Рѣччіого. Не ходить тутъ остаточно о кѣлька зр. платнѣ высшои, але по тѣлькихъ лѣтахъ дѣстати таку заплату, се таки прикро. Махеры прибирають теперь плащикъ фарисейства та й кажуть: мы тому не дали посады старшои учителькы панні Гладиловичѣвнѣй, бо зъ переходомъ на посаду высшу була бы стратила дотеперѣшній свои квінквенія. Що за добродѣѣ! де они того вычитали? А панна Мержиньска якъ? такожь стратила свои квінквенія?

Зъ кѣнцемъ минувшого року шкѣльного перенесено управителя школы въ Старѣмъ Самборѣ Батицкого до Хирова за его выступъ агітаційный въ користь посла Станіньского въ часѣ его посольского справоздання. Зъ порядку рѣчи и цѣли припису закона тымчасову управу школы належало сейчасъ вѣддати найстаршому учителеви и найбѣльше до того укваліфікованому. И такимъ бувъ п. Крайковскій, котрый мае испытъ выдѣловый и бувъ уже управителемъ въ Бзуполи. Але, на нещасте, вѣнъ Русинъ, а хоть якъ тиснуть на него, вѣнъ таки політики до науки мѣшати не хоче. Що-жь отже робять? Щобы не дати претексту навѣть до номінаціи п. Крайковского на постійного управителя, вѣддано тымчасову управу польскому катихитови кс. Мілерови. П. Крайковскій мимо того подавъ ся на посаду, пообходивъ усѣхъ членѣвъ шкѣльной рады окружной, всѣ приобѣцяли вѣдперти его, бо жаденъ не може ему нѣчого и за волосокъ закинути, а тымчасомъ коли прийшло до фактичного обсадженя, головній махеры спровадили ажь зъ Калуша Полака Шумского, немовь якого свѣточа европейскои славы на посаду університетску.

Ба, ще що! Сего року вѣдбѣйшовъ изъ Старого Самбора на сталу посаду учитель Пісовичъ, котрый мавъ референтуру при окружній радѣ шк. въ ц. к. старостві. Такій референтъ побирае 10 зр. мѣсячной вынагороды. О тую посаду старавъ ся ще передъ Пісовичемъ п. Крайковскій але не дѣставъ ся, тѣлько Пісовичъ, хотяй той и слова по руски не знавъ и тымъ навѣть величавъ ся. При вѣдходѣ Пісовича зновъ просивъ п. Крайковскій о референтуру, але п. Рѣччі и теперь ему ся не давъ, тѣлько Полякови Новіцкому, зновъ учителеви молодшому и зъ справами шкѣльными менше обзнакомленому.

Отъ такъ то у насъ трактуе ся учителѣвъ Русинѣвъ! И мае тутъ бути гаразъ? мае бути добре? Чимъ же лѣпшій тутъ шовінізмъ польскій вѣдъ гакатизму пруского?

На основѣ §. 19 працового закона прошу о сконстатоване, що въ ч. 227 зъ дня 20 жовтня с. р. въ поважанѣй часописи въ умѣщенѣй статьѣ п. з. „Изъ Старосамбѣрского“ уступъ що-до достарчуваня пану старостѣ Рѣчіому вѣса и сѣна для коней зѣ спаского скарбу минае ся зъ правдою о стѣлько, що панъ Рѣччі не „бере“ того вѣса и сѣна „за дармо“, але купуе его — на доказъ чого суть до переглядну поквітованя для кождого, хто тѣлько цѣкавый ихъ побачити.

Зъ поважанемъ

З. Каменьскій касіеръ дѣбръ Спасъ.

НОВИНКИ.

— **Богослуженє за упокѣй бл. п. проф. Омеляна Огоновского** вѣдправило ся сегодня заходомъ родины въ Успеньскій церкві. Кромѣ родины явило ся також богато почитателѣвъ покѣйного. Службу Божу [тиху] вѣдправивъ сотрудникъ Успеньскои церкви о. Давидовичъ а до парастасу станувъ и другій сотрудникъ о. Красицкій.

— **Товариство Рускихъ Женщинъ въ Перемышли** мае честь запросити Вп. панѣ и панівъ на вѣдчитъ д-ра М. Долиньского, котрый вѣдбуде ся въ недѣлю 4 ого падолиста въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“. По вѣдчитѣ слѣдують забавы товарискій. Вступъ 40 сотикѣвъ. Початокъ о год. 8. вечер мъ. — За выдѣлъ: *М. Шеховичева* предсѣдателька, *О. Добрянска* секретарка.

— **Пригѣдує ся**, що вечерницѣ зъ танцями устроюваній товариствомъ технікѣвъ „Основа“ вѣдбудуть ся въ суботу 3-го падолиста въ комнатахъ „Бесѣды“. Хотяй особныхъ запрошень не высылано, забава заповѣдае ся хорошо, бо музика 15 п. п. грати-ме танцѣ добраній новымъ аранжеромъ. Строй візитовый а вступъ невеликій — всего 1 к. 50 сот. Тѣлько просить ся вступати точно о годинѣ $9^1/_2$, бо пропаде коломыйка. — *Комітетъ.*

— **Станиславъ Щепановскій**, голосный писатель (авторъ книжки „Nędza Galicyi“), парляментарістъ, нафтяръ а вкѣнци герой зъ процесу о крахъ галицкои касы щадничои, померъ вчера въ Навгаймъ.

— **Зъ Богородчанъского** пишуть намъ: Зъ початкомъ сего року шкѣльного дано до великои, майже чисто рускои громады Старунѣ коло Солотвины нову учительку и наумысно польску Kulturträger'ку, а пѣзнати то по тѣмъ: Коли зачала та панна чи панѣ учити польскихъ дѣтей катихізму, мала ихъ такъ мало, якъ за нюхъ табаки. Що-жь ту, думае она собѣ въ своій головцѣ, робити? Nie mam się tu czem odznaczyć, przed władzami zamarkować. Але на що есть крутый духъ у учительки? На то, абы собѣ порадити. И порадила она собѣ такъ по наполеоньски: она зачала въ декотрыхъ Русинѣвъ вмовляти, що они чистій Поляки, отже мусять учити ся ей польского катихізму. Першій попавъ ся въ таку лапку ученикъ III клясы Лукавскій, вѣдъ потопы свѣта Русинъ. Хлопець боронивъ ся якъ могъ, н. пр. тымъ, що вѣнъ учивъ ся доси лише рускаго катихізму, але то не помогло нѣчого. Учителька видно глубоко учена въ фільософіи, въ санскритѣ, бо такъ задецидувала: „Ponieważ piszesz się Łukawski, to musisz być Polakiem; inaczej nazywałbyś się Łukawczyk albo podobnie!“ Ту зараз видно, що та педагогіеса нѣчого навѣть не лизнула зъ граматики Осадцы, не то зъ санскриту; инакше умѣла бы льогічно мыслити и аргументувати и такъ собѣ сказати: „Jeżeliby Łukawski miał być Polakiem, toby się pisał Łękawski!“ Такъ нѣ! Она закликала вѣтця дитины, Лукавского старого, и въ нього вмовляла, що его сынъ Полякъ, и хоть якъ отець вѣдпекованъ ся вѣдъ того, таки Лукавскій учить ся польского катихізму... Не дивуемо ся шовіністцѣ, але дивуемо ся и за грѣхъ рахуемо старуньскому о. завѣдателеви Алімурцѣ, що вѣнъ не заглядае до школы и дѣти дае въ польскій руки. Дивуемо ся, що о. катихитъ о тѣмъ не знае, або сли знае, що учительцѣ не скаже засъ! Гей о. Алімурко, що вы властиво дѣете въ Старуній? Подумайте но троха! — *Хранитель.*

— **Паньска самоволя.** Одержуемо до умѣщеня таке письмо: Въ Топільници въ старосамбѣрскомъ повѣтѣ е частковый дѣдичъ Блажекъ Рудницкій. Отець его е секретаремъ при повѣтовій радѣ, а вѣнъ самъ писаремъ въ Топільници, членомъ ліценційныхъ комісій въ повѣтѣ та займае ся всякими иншими орудками. Добрый въ него агітаторъ при всякихъ выборахъ, а селяне въ Топільници боять ся его якъ огню. Доказомъ сего буде така приключка: Въ Стрѣлкахъ при гостинци, що веде въ Старого Самбора до Турки, живе коваль, до котрого приходять часто люде въ Топільницѣ зъ роботою. Коваль домагае ся деколи, щобы люде помогли ему за его робо-

ту де-що зробити на его полю. Коли якій на се пристане и выйде на поле, дивить ся, чи не йде або не їде панъ Блажекъ. Скоро лишь спостереже его якій чоловѣкъ, лягає въ борозду и такъ довго лежить, доки не побачить, що вже Блажка не видно. Если жь сей панокъ увидать кого на полю, иде до него, бє пальцею и жене наперед себе примовляючи: „Марш въ село! тамъ у мене є для тебе робота!“ Гей, чесній газды въ Топольницѣ! скиньте вже разъ зъ себе те погане ярмо неволѣ, инакше вы вѣколи не взнаєте гараздъ. Панщина вже давно знесена, ще 1848 року, а зъ напасть на поля подайте до суду, а тамъ напастника укарають.

— Зъ „Народнои Торговлѣ“. Повѣдомляємо Вп. Гостій, котрій звольили замовити у насъ вино бочками, що експедиція одной части оправдала ся по тій причинѣ, що сего разу було значно бѣльше замовлень а для старанного и совѣстного добору и зладованя значнѣйшои скѣлькости потреба бѣльше часу. Два ваґоны вже розбсланій, а вино зъ нихъ повинно вже находити ся въ рукахъ нашихъ Вп. Гостій; третій ваґонъ приготовуємо до розсылки. Просимо отже о малу терпеливѣсть. — *Дирекція.*

— **Въ Ходоровѣ** увязнила жандармерія шѣстьохъ циганівъ підозрѣныхъ о крадѣжь 15-лѣтнои дѣвчины зъ Буковины.

— **Реченець замкненя парискои выставы** відложено на 12 падолиста с. р.; дня 7 падолиста вступъ на выставу буде вільный.

— **Конець весѣля.** Въ Растенбургу відбувало ся сими днями весѣля вахмістра Вітнера въ кравчинею Стаховичѣвною. Коли „молода“ безнастанно танцювала зъ однымъ паничемъ, выкликало се заздрість у „молодого“. А коли гостѣ и теща робили ёму за се докоры, вонъ обдивъ ихъ. „Молода“ зъ встыду и розпуки напила ся розпущеного карболю. Ей, тяжко недужу, відвезли до шпиталя, а за здрѣтного „молодого“ засадили до арешту.

— **Відшкодованє якого** домагають ся подорожній, котрій їхали зелѣзницею памятной ночи по коронаціи італійского короля и стали ся жертвою катастрофы підъ Римомъ, выносить 24 міліоны ліръ. Дирекція зелѣзничого товариства Adriatica, котра есть обовязана до выплаченя відшкодованя, годить ся лишь на 12 міліонівъ.

— **Чоловѣкъ трійлоѣдъ.** Берлинська президія поліції устроила онодгы оригінальне представленє для запрошеныхъ гостій, межи котрыми находились репрезентанты властій и науки та кількохъ лѣкарѣвъ, а яко фаховій знатоки професоръ д-ръ Левінъ и судовый хемікъ д-ръ Езеріхъ. Американьскій капітанъ Е. Ветріо подавъ бувъ прошенє, щобы ёму вільно було показати свою не абы яку штуку трійлоѣда. Отже щобы набрати понятя о тій штуцѣ, устроила президія поліції пробне представленя, котре розпочало ся тымъ, що артистъ выпивъ насамперед склянку ультрамарины, по тімъ закусивъ ґріпшпаномъ, наѣвъ ся фарамушки зъ сѣркою и боракеу, а по тімъ всѣмъ заживъ стрихніны и напивъ ся розпущеного трійла уживаного до тровни щурівъ. Незвычайну свою продукцію закінчивъ тымъ, що наѣвъ ся бѣлого фосфору. Всѣ ті трійла оглядавъ д-ръ Езеріхъ и переконавъ ся, що они були правдивій, а капітанови Ветріо не зашкодили. Вонъ розповѣвъ присутнымъ, що одного разу бувъ на обѣдѣ, на котрімъ гостѣ затровили ся арсеникомъ, лишь ёму нѣчого не стало ся. Відъ тои поры вонъ пробовавъ ѣсти всѣлякій трійла, привыкъ до нихъ и такъ ёставъ ся трійлоѣдомъ.

Въ фейлетонѣ „Дѣла“ п. з. „Вражѣня зъ подорожи на выставу въ Парижи“ чч. 232 и 233 просимо поправити отсій важнѣйшій друкарскій похибки: Замѣсть Buttes Chaumant мае бути: Buttes Chaumont; замѣсть паркъ Toneau мае бути: паркъ Monceau; замѣсть Hohensatzburg мае бути: Hohensalzburg; замѣсть: за всѣ особы 2 франки мае бути: за дві особы 2 франки; замѣсть: не на горѣ Montmartre мае бути: на горѣ Montmartre; замѣсть давного укрѣпленя мае бути: давного укрѣпленя; замѣсть: про бульварѣ Montparnesse мае бути: при бульварѣ Montparnasse; замѣсть: колюманду мае бути: колюннаду. Замѣсть: сей костей мае бути: сей костель; замѣсть: дуже лихо вражає мае бути: дуже мило вражає.

— **60.000 коронъ** выносить головна выграна **Льотерії Инвалідівъ**, яку выплатить ся готівкою по відшкодѣ 20%. Звертаємо увагу нашихъ п. т. читателѣвъ, що тягнене буде **10 падолиста 1900.**

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

Наталія зъ Литвиновичѣвъ Сабатовичева, вдова по пароху и деканѣ въ Галичи, упокоила ся у Львовѣ въ 70 роцѣ житя. В. ѣ. п.!

Господарство промыслъ и торговля.

— **Рада надзираюча Товариства взаимн. обезпечень и Товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ“** відбула дня 25. с. м. підъ проводомъ президента Рады и комісара правит. Гута засѣдане, на котрімъ Дирекція предложила справоздане обохъ Товариствъ по конецъ III. кварталу с. р. т. є. по день 30. вересня. Зъ справоздань Дирекціи видно сталый розвій интересівъ Товариства, даючій свѣдоцтво, що оба Товариства почивають на сильній підставѣ економічній та що зарядъ дбає и старазь о ихъ розвій.

I. Въ Товаристві взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“ було въ часѣ відъ 1/1 до 30/9 с. р.: 66.023 важныхъ полісъ на 67,411.741 кор. обезп. капіталу зъ премією 589.970·20 кор., въ порівнаню зъ попереднымъ рокомъ въ тімъ самімъ часѣ більше о 7411 полісъ на 7,297.449 кор. обезп. капіталу зъ премією 69.784·74 кор. Церквей прибуло 130 и будынківъ приходскихъ 130.

Що-до сумы шкідъ представляє ся сей рівкъ до кінця вересня некористнійше відъ року попереднього. По день 30/9 с. р. було 675 шкідъ, котрі разомъ зъ коштами ратунковыми и ліквідаційными выносили 352 291 кор. 56 сот., зъ чого звертає реасекурація 179.861 кор. 78 сот., остає отже на власный рахунокъ 172.429 кор. 78 сот. Попереднього року сума відшкодованій оставшихъ на власный рахунокъ въ тімъ самімъ часѣ выносила 136.594·98 кор. Помимо того признала Рада надзираюча въ трехъ кварталахъ сего року 19 відшкодованъ въ дорозѣ ласки въ такихъ случаяхъ, въ котрыхъ Товариство не було підля статута до выплаты обовязане, въ сумѣ 5076 кор; натомѣсть відмовила Рада въ пятьохъ случаяхъ відшкодованя зъ причины незаплачена премія. До суду мирового не відкликавъ ся жаденъ пошкодованый.

Фондъ резервовый поббільшивъ ся о 47.835 кор. и выносить зъ днемъ 30/9 с. р. 293.650·38 кор.

Фондъ емеритальный поббільшивъ ся о 9.839·30 кор. и выносивъ въ дни 30. вересня 28.005·90 кор.

Власній фонды Товариства въ дни 30. вересня выносили:

1) Фондъ резервовый . .	293·640·38	к.
2) Резерва премій . .	148.480·—	„
3) „ спеціяльна . .	2.888·30	„
4) Фондъ емеритальный .	28.005·90	„
разомъ .	473.025·08	к.

Покрыте на то:

1) въ цѣнныхъ паперахъ .	468.829·20	к.
2) вкладки въ банкахъ . .	56.177·63	„
4) готівка въ касѣ . .	4.859·53	„
разомъ .	529 866·36	к.

II. Въ Товаристві взаимного кредиту „Днѣстеръ“ прибуло сего року 288 членівъ и було въ дни 30 вересня всѣхъ членівъ 1879, котрі деклярували удѣлы въ сумѣ 97·550 кор., а зложили по день 30/9 с. р. 73.260·33 кор. або 75.10% деклярованои сумы.

Зголошень о позички вилынуло 632, зъ котрыхъ полагоджено прихильно 399.

Выплачено до кінця вересня на 365 скриптівъ суму 214.650 кор., на векслѣ 30.080 кор., разомъ 244.730 кор.

Сплачено сего року позичокъ въ сумѣ 122 600·74 кор. Зъ кінцемъ вересня оставало 1699 позичокъ въ сумѣ 773 686·89 кор.

Вкладокъ щадничихъ було зъ кінцемъ вересня 974 на суму 725·563·51 кор.

Въ часѣ відъ 1/1 до 30/9 с. р. вложило 873 сторінъ суму 234.580·60 кор. а выняло 584 сторінъ суму 189.146·97 кор.

Фондъ резервовый поббільшивъ ся о 1520 кор. 88 сот. и выносить 6.759·92 кор. — Спеціяльна резерва стратъ поббільшила о 305 кор. 51 сот. и выносить 758 кор. 83 сот.

Капіталъ власный Товариства выносить 80.809·08 кор. — Капіталъ оборотовый выносить 862.201·11 кор. (о 108.892·79 кор. більше нѣжь въ попереднімъ роцѣ). — Оборотъ касовый въ протягу девяти мѣсяцівъ выносивъ 1,460.463·45 кор.

III. На житє обезпечило ся за посередництвомъ „Днѣстра“ 85 особъ на 155.000 кор. капіталу и відъ тыхъ обезпечень и за никасованя премій житевыхъ зыскавъ фондъ емеритальный урядниківъ „Днѣстра“ 1286 кор. 96 сот. Се повинно для нашихъ людей бути заохотою до обезпечуванія себе на житє за посередництвомъ „Днѣстра“.

По відчитаню и принятю до відомости справоздань такъ Дирекція якъ и Комісія ревізійной заняла ся Рада надзираюча полагодженемъ инших бѣжучих справъ.

На предложенє Дирекціи рѣшено удѣлити въ дорозѣ ласки для членівъ, котрі стратили право до відшкодованя по мысли приписівъ статута, а то увзглядняючи всѣ промовляючи за ними обставины и такъ: Громадѣ Лучицѣ пов. сокальского въ квотѣ 400 кор., Павлови Брухови зъ Добросина пов. жовківского 150 кор., Николѣ Рѣзникови зъ Саранчукъ пов. бережаньского 200 кор., Федорови Бабиньскому зъ Підгайчикъ пов. коломыйского 300 кор., Ив. Подгурскому зъ Плетеничъ пов. перемышлянського 200 кор., Дмоховскому зъ Белза пов. сокальского 150 кор., отже разомъ порѣшено выплатити въ дорозѣ ласки шѣсть відшкодованъ въ сумѣ 1400 кор.

Опосля на предложенє Дирекціи именувала Рада надзираюча сталыми урядниками въ X. рангъ [асистентами III. кл.] практикантівъ Ярослава Нижанковского и Бронислава Остапа Гулевича.

Именованя, перенесеня, відзначеня и пр.

Президія краевои дирекціи скарбу именувала старшого комісара скарбовои сторожи И. класы Мих. Русина и концепістівъ скарбу: Іос. Заблоцкого, Іос. Косцюлка, Меч. Прашіля, Едм. Комана, д-ра Як. Богина, Леон. Брема, Войсл. Кука, Юл. Галатка, Тад. Рогуского, Льва Чачковского, Стан. Обжуда, Леоп. Скуревича, Тому Розума и Едв. Шамоту комісарами скарбу въ IX. класѣ рангы, а концептовихъ практикантівъ скарбу: Едв. Вайгля, Ив. Намачиньского, Людв. Добжиньского, Леона Геттера, Альф. Альбрихта, Вікт. Брайта, Іос. Свідзецкого, Владсл. Расіньского, Дан. Клявзмана, Людв. Осуховского и д-ра Іос. Виенка концепістами скарбу въ X. класѣ рангы для служби при управляючихъ властяхъ скарбовыхъ; — дальше именувала концепістівъ скарбу: Льва Шведзицкого, Ив. Врубля, Стан. Грушецкого, Сим. Отта, Ант. Буска, Стан. Августиньского, Іос. Маначиньского, Макс. Найгофа, Ив. Годека, Войт. Огоржалка, Владсл. Гелчиньского, Ив. Влощиньского, Ферд. Вишневского, Каз. Вейнара, Норб. Шиета, Мих. Павлицкого, Жигм. Пакоша, Владсл. Грайса, Тад. Пшевлоцкого, Іос. Ясовича, Іос. Кубеца, Кар. Шмідта, Льва Товарницкого, Меч. Маєра, Кар. Суровку, Фел. Клодницкого, д-ра Генр. Яворского, Іос. Петца, Ив. Скурного, Стан. Нича, Фр. Міку, Теоф. Марку, Владсл. Фішера, Ю.л. Сальвахи и д-ра Ив. Валігурского податковыми инспекторами въ IX. класѣ рангы, а концептовыхъ практикантівъ скарбу: Никод. Коперского, Стан. Кавделькy, Стан. Ігліцкого, Зен. Микулиньского, Каз. Завішу, Ив. Гречаньского, Брон. Валігурского и Богусл. Ясеньского концепістами скарбу въ X. класѣ рангы для податковои служби першои инстанціи; вкінци именувала рахунковыхъ офіціялівъ: Стан. Вайдовского, Ант. Вѣчковского, Ант. Дзвонковского, Ив. Клявзала, Емил. Пілявского, Ив. Гаврона, Владсл. Сленіцкого, Стан. Вінтера, Ив. Прохонского, Пав. Вѣнцковского и Каз. Конюшевского рахунковыми ревідентами въ IX. класѣ рангы; — рахунковыхъ асистентівъ: Ив. Перуна, Вяч. Дашиньского, Пет. Шихульского, Каз. Боровічку, Вікт. Тарнавского, Каз. Шуманьского, Вдм. Бредера, Стан. Сонсяду, Ант. Кінальского, Іосиф. Ґвардзіньского, Бол. Ґодлевича, Владсл. Вейнара, Ив. Новицкого, Каз. Михальского и Домін. Федоровского рахунковыми офіціялами въ X. класѣ рангы; вкінци рахунковыхъ практикантівъ: Владсл. Хріста, Ив. Гивоновича, Владсл. Дудка, Маріяна Вронку, Маріяна Ваймера, Леонарда Мілера, Алекс. Пухальского, Романа Турчиновича, Каз. Поліньского, Владсл. Турка, Здисл. Рудзкого, Ив. Броза, Алоис. Зенціну, Исид. Шренцля, Стан. Радзіковского, Владсл. Налену, Корн. Куника, Ига. Слиского и Ферд. Вінера рахунковыми асистентами въ XI. класѣ рангы.

— **Русины!** Памятайте на бурсу філіи Русского Товариства педагоґічного въ Станиславовѣ!

Телеґрамы.

Вѣдень 1 падолиста. Завтра выѣзджає цѣсарь на Угорщину до Ґеделе.

Мадридъ 1 падолиста. Въ виду того, що рухъ карлістівъ росте зъ кождымъ днемъ, правительство, якъ доносять дневники, має намѣръ завѣсити конституцію въ Испаніи.

Мадридъ 1 падолиста. Доносять урядово: Войско переслѣдує банду карлістівъ, зложену зъ 800 особъ.

Римъ 1 падолиста. Тутешный парляментъ має зібрати ся 22 с. м.

Будапештъ 1 падолиста. Вечірній дневники доносять, що бар. Фавріві, міністеръ краевои оборони, змученый своимъ урядомъ, подасть ся въ найкоротшімъ часѣ до димісіи. На-рокъ въ цѣтни має вонъ обняти у Вѣдни высокій войсковый урядъ.

Вѣдень 1 падолиста. Прибувъ сюда зъ Парижа грецкій король Юрій II. зъ дружиною замешкавъ incognito въ готели Imperial.

Ню Іоркъ 1 падолиста. Ген. Сімонъ Самъ, президентъ републики Гаіті, якъ доносить бюро Райтера померъ нагло.

Лондинъ 1 падолиста. Відъ днемъ 20 жовтня с. р. доносить бюро Райтера зъ Преторіи, що переговоры зъ Ботою збстали безъ успѣхівъ.

Лѣнсь 1 падолиста. Въ тутешнімъ вуглевімъ ревірѣ стрейкує загаломъ 20.000 робітниківъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп: С. Га. въ Лу. Ще 3 кор. — Н. За. въ Ра. Все до кінця року. — И. Об. въ Бу. Не можемо инакше, а высылку рахуємо відъ 14 (с. ст.) жовтня.

Надісланє.

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Спеціялістъ недугъ ушій, носа и горла

Д-ръ І. РАЙНГОЛЬДЪ

ординує теперь при ул. Сикстускій ч. 29.

536 1—13

Заведене технічно дентистичне

при ул. Коперніка ч. 4

выконує всякій въ той обсягъ входячі чинности підля вѣденьскои школы, выконує ся и всякій направы безъ личного приходу.

Заведене отворене відъ год. 8 рано до 8 вечеромъ.

72 1—30

Д-ръ Антоній Роицкій

(Берґеръ)

Спеціялістъ для недугъ шкірныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвѣдченою, довголѣтною. Такожъ Панівъ на взбръ Lindevisen парою.

Ординує відъ 9—11 рано пополудни відъ год. 4—6

На жаданє лѣки можуть бути выдані въ аптиках въ дискретный способъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львовъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

По поводу высокого курсу рентъ австрійскихъ и угорскихъ поручаємъ вымѣну тыхъ-же на

Листы заставнй Товарист. кредитов. земского
„ „ „ краевого банку
„ „ „ гіпотечного банку.

Яко безпечну льокацію капіталу.

Тѣ же облігація купуємо и продаємо дуже корыстно

СОКАЛЬ и ЛЛЄНЪ

Банковый Домъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Поручена въ провінціи выконують ся відворотною почтою. 71

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великімъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґа, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджена давбликовъ електричныхъ.

Всякій направи подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Ученика

зъ укінченою I. кл. ґімназ. въ вѣцъ до 15 лѣтъ приймє Торговля И. Бориса въ Перемышлю. 511 6—10

Найбільшій выборъ гробовыхъ вѣнцівъ

по найдешевшихъ цѣнахъ поручає похоронне заведене

„Stella“ К. Слотоловича Львовъ Валова ч. II. 49.1—15

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ спеціяльной роботни постелій

Іосифа Шустера

Львовъ, улиця Коперника ч. 5.

455 19—30

О 60% дешевше, чимъ деинде.

Одинока у Львовѣ піротехнічна роббтня

ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО

„зъ Варшавы“

при ул. Домбровского число 4

поручає

Штучній огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетований сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенґальскій, сальоновій, пахучій въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажане даромъ и оплачевій.

439 31—34

КАРОЛЬ

ЯВОРСКІЙ

у Львовѣ ул. Баторія 20

поручає свій складъ и роббтню

ОБУВЯ

дамского, мужескаго и дѣтиначого *по умѣркованыхъ цѣнахъ.* 581 1—25

Brady-ого

КАПЛЄ ЖОЛУДКОВІ

давнѣйше Маріяцельскій каплє жолудковій

приспособлений въ аптицѣ „підъ королемъ Угорщины“ Кароля Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ трававя и нишихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвійна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои каплє жолудковій часто бувають фальшовани. Тому при купнѣ треба уважати на повышшу охоронку марку зъ підписомъ **C. Brady** а відкинути яко неправдивій всякій фабрикаты, котрій не заосмотрений тою маркою охоронною и підписомъ **C. Brady.** 429 5—24

Каплє жолудковій аптикаря К. Браді

(давнѣйше Маріяцельскій напаєє жолудковій)

опаковани въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріяцель [яко марки охоронной]. Підъ маркою охоронною мусить находитись стоячи побічь підпись *C. Brady*

Складовій части подань.

Каплє жолудковій правдивій можна набути у всѣхъ аптикахъ.

Валочки до заосмотрюваня дверій и віконъ кітъ до віконъ и ґіпсъ

поручає **В. ЧОППЪ**

Львовъ Жовківска ч. 2.

Пудръ княжій

бѣлый приятно прилягає до лиця, надає красну и натуральну бѣлбсть, — Коробка мала 60 кр., цѣла 1 зр., зъ лебедомъ 1 зр. 50 кр. — рожевый и кремовый по 70 кр., 1 зр. 20 кр. и 1 зр. 60 кр.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: склепы власній улиця Сикстуска ч. 25, Рынокъ ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернівцѣ: Галицька ч. 3. Перемышль: ул. Францішканська ч. 4.

Найдешевше

ОГНЄ ШТУЧНЙ

поручає магазинъ фірмы 397 12—16

Кавчиньскій и Оберскій, Львовъ.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и вище.

Токай куранційный

въ фляшкахъ 1/2 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коньякъ французскій

въ фляшкахъ 3/4 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку 3/4 літрову

поручає

Народна Торговля.

20 89—0

Золотый медаль. **МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ** Золотый медаль.

СТАНИСЛАВА ВРОНЬСКОГО

у Львовѣ, ул. Театральна ч. 5

[напротивъ катедрального костела]

поручає по найприступнѣйшихъ цѣнахъ свбй щ дро заосмотренный магазинъ футеръ, такъ готовыхъ якъ и поодинокій шкбры, такожъ матерій на покрыта футеръ у великбмъ выборѣ.

Цѣнники на жадане franco. 516 3—6

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКЙ

артистъ-маляръ

мешкає 20 дѣтъ у Львовѣ, принимає загально, що входить въ украсу церковну и просить уклбнно Выс. Пр. Духовенство о замовленя адресы до дальшихъ услугъ въ искуствѣ

Львбвъ, улиця Краковска число 20. 205

Перша краєва фабрика цементовыхъ

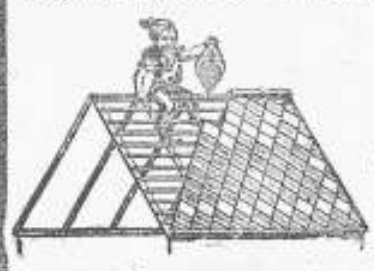

ДАХОВОКЪ

у Львовѣ

Т-во. реестров. зъ ограниченою поруков

поручає свою патентовану цементову дахбвку, котрой доброта, тревалбсть, щѣльнбсть и гарна форма ставлять єю высоко понадъ всякій до теперь знай покрытя.

Цѣнника, кошторисы и взоры высилає на жадане якъ такожъ приймає замовлена

Адольфъ

КАМПЕЛЬ

Фабрика бетоновыхъ выроббвъ, складъ портляндъ цементу и всякихъ будбвляныхъ артикулбвъ.

Львбвъ — ул. Городецка ч. 3.

ТЕЛЕФОНЪ № 460. 121 3—0

Свѣтова выстава Парижъ 1900.

ЗОЛОТЫЙ МЕДАЛЬ

ЗНАМЕНИТЙ

вина дальматиньскй, хорватскй и истрійскй, столовй, десеровй и куранційнй

поручає

ручачи за ихъ правдивбсть и натуральнбсть

СКЛАДЪ ВИНЪ

БРАТЯ ДѢДОЛИЦЬ

Львбвъ, ул. Чарнецкого ч. 3.

ОТВОРЕНЄ 1-ого ПАДОЛИСТА 1900. 537

Вбдзначена на многихъ выставахъ! Комната до збирань товариских!

На осѣнный и зимовый сезонъ!

Складъ и роббтня футеръ Самуила Вальдманна

у Львовѣ, Рынокъ число 16

поручає всякй роды футеръ а именно: подорожній футра и мѣскій, мужескій у всякихъ гатункахъ. Дамскій футра пбсли найновѣйшихъ фасонбвъ, именно: пальтоты, ротунды, короткій дольманки, пелерины, якъ такожъ зарукавки и дамскій ковнѣры, боа, футряній шапочки и т. п. Шапки и колпаки мужескій, стрѣлецкій зарукавки и дерки до саней. Готовй верхи до мужескихъ и дамскихъ футеръ, новій фасонъ. Великій выббръ наймодинѣйшихъ матерій выключно на верхи до футеръ. Шкбра на футра поодиноко або гуртомъ, у всякихъ можливыхъ родахъ. Замовленя зъ провінцій за надбсланемъ докладной мѣры, выконує ся спѣшно, точно и совѣстно. За набутый въ магазинѣ матеріалъ ручить ся. Товары даю на часъ. Приймає ся до переробки всякого рода старій футра по найнизшихъ цѣнахъ, якъ такожъ до переховання черезъ лѣто. Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ Пов. Р. Т. Публики осмѣлюю ся упевнити, що усильнымъ стараньемъ моимъ буде придбати собѣ довѣре совѣстною и точною працею.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Самуиль Вальдманъ

523 2—12 Львбвъ, Рынокъ число 16.

До Всечестнѣйшого Духовенства!

Прочь зъ жидбвскою баяґою!

!!! Свбй до свого !!!

Выробы ножбвничій, захваляваний шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше зъ гарантіею на мѣсци.

Бритвы англійскй, власній, солінґеньскій и швайцарскій у великбмъ выборѣ въ цѣнахъ вбдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду братву передъ высадкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надає ся до волося, вымѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ. Бритвы безпеченьства [скапѣчене выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся] Генкельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ

ножбвникъ

Львбвъ, ул. Галицка ч. 6.

Заразомъ поручаю всякй выроблы ножбвничій въ моѣй роббтни выконаній.

Вытягъ зъ листбвъ признания:

Вповажаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надбсланій 2 бритвы и ножички, котрій мило мя коли цѣны є дуже добрій и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

Девятинки 8' серпня 1900.

483 9—104 Дорохеуш Конбвъ

Першій русскій складъ машинъ до шитя!

Незрбвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Ножній вбдъ 27 до 65 зр.
Ручній „ 25 до 48 зр.

Усадбня сплаты приступній. Готбвкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жадане даромъ. 7—104

483

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*

Львбвъ, Галицка 6.

Повѣдомлене.

Отсимъ маю честь повѣдомити Поважану Публику, що зъ початкомъ падолиста с. р. **переношу свою Торговлю делікатесбвъ до ново выбудованого рускаго Народнаго дому въ Стрыю.**

Торговля, заосмотрена въ свѣжій делікатесы тѣстъ, чаю, руму, лікербвъ, и головный складъ вина на мѣру и бутельки, буде сполучена такожъ зъ реставрацію.

Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ, прошу о ласкаве попертя, а стараньемъ моимъ буде добрыми справами, ретельною и скорою услугою вдоволити Поважану Публику.

Зъ глубокимъ поважанемъ

512 5—8 **І. Ґрайнеръ.**

ПОДЪ ЗВѢЗДОЮ.

АПТИКА

ПЕТРА МІКОЛЯША

у Львовѣ, Коперника ч. 1

поручає

ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша

вбдзначені найприхильнѣйшими свѣдоцтвами вызначныхъ повагъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.

НАЙНОВѢЙШЙ ПЕРФУМЫ

выробу парискихъ фірмъ свѣтовыхъ L. T. Piver и Société Hygiénique

Всякй приборы до бактеріольоґіи и мікрохеміи.

Найлучшй средства косметичнй и тоалетовй французскй. 398 24—30

Воды лѣчничй ґазовй

перевышаючй роднимй воды мінеральнй

ПРИРЯДЫ ХІРУРҐІЧНЙ

анґлійскй, французскй и нѣмецкій найлучшои якости.

Хемікалія для ф. ф. фотоґрафбвъ.

Цѣс. корол. упр.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікербвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникбвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старй горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 364 61—?

Склады для мѣстъ: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

ВЕЛИКА ВОЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДОВЪ

Золота и Срѣбна Льотерія

Головна выграна **60.000** корон

готбвкою зъ 20% вбдшибки. 493 13—0

ПЕРЕДПОСЛѢДНЫЙ ТЫЖДЕНЬ.

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДОВЪ по 1 коронѣ

поручають: **М. Іонасъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуст. Мансъ, Кіцъ и Штофъ, Самуелі и Ляндау, Авг. Шелленберґъ и Сынъ, Сокаль и Ліліенъ.**

Всюды можна дбстати.

Для курцбвъ!

Найлучшій тутки и папериъ цигаретовыхъ зъ правдивого египетского паперу

Vergé Combustible

выробленій.

АІДА

Для курцбвъ!

Аіда папѣръ незатовшуе
Аіда папѣръ безъ запаху.
Аіда папѣръ не вуглить.
Аіда папѣръ горить рбвномѣрно.
Аіда папѣръ есть найлучшимъ фабрикатомъ.

Всюды можна дбстати.

Головный складъ: Фабрика паперцѣвъ цигаретовыхъ „Аіда“ у Львовѣ, улиця Паньска ч. 10.

Взоры на жадане даромъ. 515 3—10

Львбвъ ул. Сикстуска ч. 2. Замовленя въ провінціи вбдворотною почтою.

Лінолеумъ до покрытя цѣлыхъ покоѣвъ
Диваники передъ умивальню зъ Лінолеумъ
Диваны зъ Лінолеумъ
Хбдники зъ Лінолеумъ

Спеціяльный фабричный складъ

LINOLEUM CERATA

першої австрійскої фабрики въ Трієстѣ.

ФАРТУШКИ.

ОБРУСЫ.

Охороны для стѣнъ.

Простирала гумовй и пбдкладки для дѣтій.

Борты до кредензу, пбдставки, імітаціи дерева и мармору. 847 20—26

Цераты до покрыта меблѣвъ въ перскихъ, смирнеьскихъ и рбзнородныхъ десенях.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Йосифа Дашкевича.

Ч. 238. ЛЬВОВЪ, Пятница 20 Жовтня (2 Падолиста) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро огодошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 3; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Sobalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитобѣ за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатковъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць . 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Неодинокє числа коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Отголошеня взыкій приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє" по 25 кр. а. в.

Подякы и инші денесенія приватній членівъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Програма д-ра Кербера.

Дня 30 жовтня с. р. и чавъ у Вѣдни зѣздъ австрійскихъ промысловцѣвъ свои нарады. Причину и цѣль зѣзду высказавъ Юл. Пастре, президентъ союза австрійскихъ промысловцѣвъ, выбраный також президентомъ зѣзду. Промыслъ въ Австріи — сказавъ вѣнъ — занепавъ; капіталѣвъ мало, консумцін нема, дорогій тарифы и суспѣльно політичній тягарѣ гнетуть промыслъ; до того дорожня угля, невыносимій вѣдносны до Угорщины, а передовсѣмъ внутрѣшный політичный станъ рѣчей. Пора] высказати ясно, що головною причиною економічного занепаду е самоубійча борба національна и конфесійна. При такѣмъ станѣ рѣчей промысловцѣ мусять добивати ся також політичного вплыву и домагати ся, щобы національній борбы не нарушали конституційного ладу.

На тѣмъ зѣздѣ правительство е дуже сильно заступлене; явивъ ся намѣстникъ, міністеръ торговлѣ, а крѣмъ того міністерства торговлѣ, внутрѣшныхъ справъ, скарбу, зелѣзниць, рѣльництва, судѣвництва и намѣстництва повысылали навѣть и по кѣлькохъ своихъ заступниковъ на нарады зѣзду. Самъ же президентъ міністрѣвъ д-ръ Керберъ по промовѣ президента зѣзду выголосивъ бесѣду, въ котрѣй не тѣлько указавъ на теперѣшну внутрѣшну ситуацію, але и выложивъ програму правительства.

Д-ръ Керберъ пригадавъ заразъ на вступѣ своеи бесѣды, що его правительство поклало собѣ широку економічну програму, въ котрѣй значну ролю призначено промысловій. Гадка була така, що розвитокъ економічныхъ силъ въ выглядомъ на добробытъ злагодить політичну борбу. Така надѣя выдае ся оправданою, коли порѣвнати станъ рѣчей въ „пишихъ краяхъ въ розладомъ, якій панує у насъ; она е також управнена зъ огляду на довгій поневѣльный застѣй, якій въ Австріи настанъ разомъ зъ політичными заколотами, але не мусівъ конечно зъ ними выйти. Національна борба не повинна була такъ аломити працю, для всѣхъ народностей зарѣвно важну, въ часахъ, въ котрыхъ небувалый досі зрѣстъ свѣтовои працѣ заблизивъ до себе економічно навѣть такій державы, котрій рѣзко рѣзнять ся своими політичными аспіраціями, та выкликавъ голосну проклямацію спѣльныхъ економічныхъ интересѣвъ цивілізованыхъ державъ.

Не лише моя минувшѣсть — говоривъ президентъ міністрѣвъ дальше — удержувала мене при тѣмъ поглядѣ; ажь на теперѣшнѣмъ моѣмъ становищи можу цѣлкомъ добре зрозумѣти, кѣлько Австрія въ послѣдныхъ рокахъ заведбала и кѣлько стратила. Але я мушу зъ мого обовязку памятати и про будучнѣсть. Стоимо теперь передъ установленемъ новои цловои тарифы, передъ вѣдновою торговельныхъ договорѣвъ. Якъ же инакше було бы наше становище, коли бы нашь промыслъ и наша торговля були могли зробити такій самый великій поступъ, якъ иншій державы, коли бы мы менше потребували дбати про охорону нашои продукціи, котра була бы власными поступами обезпечена и всюды способна до конкуренціи, а бѣльше залежало бы намъ лише на розширеню торговищъ въ свѣжо отвореныхъ краяхъ, — коли бы и мы лише на те потребували бачити, щобы собѣ забезпечити широкій шматъ отвореныхъ торговельныхъ ворѣтъ! Отсе бувъ змыслъ економічнои програмы правительства, а тымъ мы зовсѣмъ не гадали економічными справами політику загнати въ кутъ, але противно хотѣли також політичнымъ розправамъ дати сильный товчокъ.

Вѣдъ замкненя рады державцон — мовивъ д-ръ Керберъ — богато докорѣвъ звертало ся противъ правительства; та не уважаю часъ новыхъ выборѣвъ за вѣдповѣдну хвилю до полѣміки про минувшій справы. Але запытаютъ насъ: Чого хоче правительство? А коли оно чогось певного хоче, чому не приключить ся до сторонництва, котре хоче того самого? На тій пытаня вѣдповѣмь коротко и ясно: Правительство хоче пильно працюючои, жваво напередъ ступаючои конституційнои держовы; а всѣ сторонництва, котрій того самого хотятъ, е разомъ нашимъ сторонництвомъ. На жаль не всѣ сторонництва у насъ простують до тои самои засадничои цѣли; декотрій уважаютъ иншій интереси, якъ права языковій або иншій, за найважнѣйшій. Якъ готове е правительство заспокоити національный бажаня, — розумѣе ся, пильнуючи интересѣвъ державы и въ правнои єдности, — дало доказъ своими проектами языковыхъ законѣвъ. Правда, що переданій менѣ меморіялы, ухвалы товариствъ, статьѣ дневникарскій, не лишили на тыхъ проектахъ сухои нитки; але парламентъ, єдино до сего компетентный, не высказавъ ся о нихъ, бо не выбране навѣть комісіи, щобы надъ ними застановила ся. Оперла ся обструкція. Але правительство стоить на законнѣмъ становищи и гадае, що лише до законного поладнання національныхъ справъ може подати руку. На тѣмъ становищи стоячи, надѣе ся також, що не дасть ся втягнути въ борбу сторонництвъ. Зъ сего становища глядимо також на обструкцію. Обструкція — е се потрясаючій образъ, бо розходить ся не о меншого щось, якъ о конституційный станъ взагалѣ, о цѣле законодатство, о контролю адміністрацін, о все, що становить жите новѣтнои державы. Обструкцією парламентъ не тѣлько самъ себе губить, — се була бы дрѣбниця, бо можна иншій выбрати, — але розрывае також грунтъ, въ котрѣмъ мае свое корѣне. Якъ для молодои конституцін, якою е наша, творчій парламентъ е найпевнѣйшою охороною, такъ стае ся конституція рѣвнодушною рѣчею, коли заступникы народу, нѣчого не творячи, накладаютъ на населене лише кошты процесу. Такій парламентъ, що позбавляе конституцію ей ваги, може змусити до порѣшеня, чи не вымагае добро державы и ей народѣвъ лѣпшои нѣжь доси охороны конституція и парламентарнои працѣ. Скоро борба сторонництвъ потрасае основами державы, мусять кождо совѣстне правительство станути передъ тыми основами и боронити ихъ всѣми способами. Держава стоить по надъ всѣми страстями сторонництвъ. Зважте тому, панове, чи такъ надзвычайна ситуація не взывае до найбѣльшои осторожности и не вкладае на правительство обовязокъ повнои безсторонности и розваги. Що на минувшѣсть державы въ нѣякій хвили не можна забувати, се знаемо и тямимо, коли заходимо ся забезпечити ѣй теперѣшнѣсть и красшу будучнѣсть.

Вкінци упевнивъ президентъ міністрѣвъ зѣбраныхъ промысловцѣвъ о найлѣпшій волі правительства для интересѣвъ економічныхъ та потребъ промыслу.

Зъ руху выборчого въ краю.

Вчера (1. падолиста) вѣдбувъ ся у Львовѣ въ сали „Рускои Бесѣды" зѣздъ ширшого Народного Комітету при поважнѣй участи організаторѣвъ и мужѣвъ довѣря, выглядно делегатѣвъ зъ повѣтѣвъ. Нарады о ситуаціи и акціи выборчій та о кандидатурахъ въ поодинокихъ округахъ велися рано а вѣдтакъ по короткій пополудневій перервѣ до пѣзна въ нѣч.

Правыборы, якъ уже намъ зъ кѣлькохъ сторѣнъ донесено, вѣдбуваютъ ся на давный ладъ безъ попереднього повѣдомлюваня громадъ. Одѣчальность за всякій незаконности при переводженю правыборѣвъ спаде тымъ певнѣйше на правительство чи то властиво на староства, що пѣсля вѣсти, поданои польскими дневниками, намѣстництво вѣзвало ц. к. статѣвъ, щобы до переводженя правыборѣвъ уживано всюды лише ц. к. урядниковъ, а не, якъ бувало давнѣйше, всѣлякихъ писарѣвъ, паньскихъ офіціялістѣвъ, урядниковъ повѣтовыхъ радъ и т. п. Зъ другои-жъ стороны по винній також громады, а особливо проживаючій въ нихъ интелігентій люде мати ся на бачности и такъ уладити ся, щобы ихъ выборчій комісарѣ не могли заскочити; а про всякій неправильности, незаконности и надужитя треба безпроволочно подавати до дневниковъ и до вѣдомости Народнои Рады.

— —

Пригадка. Въ р. 1897 всѣ епископы австрійскій, не выимаючи и рускихъ, выдали спѣльный листъ пастирскій въ справѣ выборѣвъ. Зъ уваги, що той листъ заохочуе до выбору честныхъ, неустрашимыхъ оборонцѣвъ народу, повинній его всѣ священики и теперь еще передъ правыборами перечитати и пояснити въ церкви, и то тымъ бѣльше, що выборы зъ р. 1897 зовсѣмъ не выпали по волі народу, а теперѣшній выборы по розвязаню державнои рады е мовь бы повторененъмъ попередныхъ. Що було добре и на часѣ тогдѣ, осталось такимъ и теперь. Польскій дневники дуже обурювались тогдѣ на рускихъ священиковъ за читане того листу; теперь же мабуть зайшла у нихъ змѣна погляду. Gazeta Narodowa заохочуе навѣть священиковъ, щобы агітували за добрыми послами; а добрыми будуть вчейже и на ей гадку такій, що выйдуть зъ вѣльнои волѣ народу, а не черезъ перекупства и всѣлякій иншій выборчій махерства. Тому читайте всюды пастирскій листъ зъ 1897 р. и выбирайте людей вѣдважныхъ, способныхъ и охочихъ до оборони народу, а не мамелюковъ, вѣдъ котрыхъ не надѣяти ся помочи гнобленому народови.

Членъ Хлопскои Рады.

— —

Зъ Теребовельщины пишуть намъ:

По Тернопѣльщинѣ — Теребовельщина! Въ второкъ 30 ого м. м. на ярмарку въ Теребовли дякъ зъ Гуминскъ Василь Кубѣвъ вдыбавъ своихъ знакомыхъ на мѣстѣ и коли зговорились о выборахъ сказавъ: „Отъ, що маемо довго радити? Выбирайте священика зъ Острѣвця и конець." Зачувъ се п. Казиміръ Домбровскій, членъ байрату теребовельского, и кликнувъ на поліцая мѣского, щобы арештувавъ сего чоловѣка, а коли поліцай не хотѣвъ, казавъ ему зробити се на свою одвѣчальность, и той при помочи другого вѣзваного поліцая завели невинного дяка до мѣского арешту! Инспекторъ мѣскои поліціи Яцевичъ не бувъ пѣдъ той часъ дома, а тымчасомъ зъявивъ ся въ магістратѣ п. Выспянскій, ц. секретарь староства, и выдавъ приказъ тримати заарештованого чоловѣка до рана, а вѣнъ потому порозумѣе ся зъ инспекторомъ Яневичемъ, що дальше робити. Коли вернувъ инспекторъ и переконавъ ся, що нема за що вязнити невинного, донѣсъ о цѣлѣй справѣ правительственному комісареви мѣста ц. к. надкомісареви Шайбалеви, и тѣлько правости и тактови п. Шайбаля треба завдячити, що невинного выпущено и справа на-разѣ на тѣмъ скѣнчила ся. О справахъ п. Выспяньского донесу незадовго.

— —

Зъ Городецкого пишуть намъ:

Дня 29 жовтня с. р. вѣдбули ся въ селѣ Зашковичахъ правыборы на давный баденѣвскій ладъ. Вѣйтъ [очевидно въ порозумѣню зъ тыми, котрымъ на тѣмъ залежить, и пѣсля ихъ вказѣвокъ не оголосивъ правиборѣвъ въ приписаный способъ, але ажь въ день передъ правыборами [въ недѣлю] вечеромъ прибивъ на коршмѣ [!!!] оловѣщене, що правыборы вѣдбудуть ся въ понедѣлокъ рано. Рѣчь ясна, що люде, котрій до коршмы не ходять, не могли о тѣмъ довѣдати ся, отже лише вѣйтъ, его заушники а жиды явили ся до выборѣвъ и розумѣе ся выбрали такихъ выборцѣвъ, якихъ вѣйтъ мавъ зъ горы наказъ выбирати. Видно, що и въ городецкѣмъ повѣтѣ зачинае ся практика выборча на ладъ баденѣвскій, котрои тамъ до теперь ще не бувало.

— —

Изъ Стрыйщины пишуть намъ:

И въ нашѣмъ повѣтѣ розвинули нашій найсердечнѣйшій приятелѣ дуже сильну аґітацію. Майже вѣдъ села до села ѣздить гр. Кароль Дѣдушицкій, устроюе зѣбрання вѣйтѣвъ чи то при представленю нового старосты Невядомского, чи по причинѣ роздачѣ вѣдпадкѣвъ соли яко запомоги, и выхвалюесь, якъ то тяжко приходило ему тоту сѣль выхлопотати, и якъ то вѣнъ мусѣвъ ажь до Вѣдня ѣздити своимъ коштомъ, щобы людямъ допомочи. Пану графови всюда асистуе староста Невядомскій и своею урядовою повагою старае ся зъѣднати ему вѣйтовске довѣре. Такихъ вѣйтѣвъ, котрій вдаютъ ся ему бути противниками, терорызуе, ганьбляче ихъ и голосно называючи „шельмами", якъ то дня 27 жовтня с. р. мало мѣсце въ Лавочнѣмъ, де честного вѣйта, любленого громадою и вѣдданого цѣлымъ серцемъ справѣ народнѣй, зганьбивъ словами: „ty szelmo jedna". Тутъ зазначу, що коли заушникъ старосты вѣйтъ зъ Кального сумнои памяти Стефанъ Курцеба померъ, найшли собѣ паны другого такого въ вѣйтѣ зъ Опѣрци Грицю Чеприкачи. А що паны передъ выборами умѣютъ своихъ заушниковъ пошанувати, то въ Лавочнѣмъ, выганьбивши Федора Рѣжнова забрали его шваґра въ Опѣрця Гриця Чеприкача на свѣй поѣздъ и поѣхали зъ нимъ до Опѣрця.

Цѣкава також рѣчь, чому то п. староста, що ажь зеленѣе зъ злости на видъ рускаго письма, не просивъ ся де на Мазуры, а приѣшовъ у повѣтъ зъ чисто рускимъ населенемъ? Свою ненависть до русчины объявивъ вѣнъ не тѣлько тымъ, що загрозивъ священикамъ карою 30 К., коли польскихъ письмъ приймати не будуть, але и ганьбить вѣйтѣвъ и писарѣвъ за письмо руске. Такъ выганьбивъ писаря Матицьовского за написане листъ выборчихъ по руски, хочь писарь не смѣе инакше робити, якъ рада громадска каже.

Такій то у насъ вѣльній выборы, такій порядки! Але наша справа свята и противникъ не годенъ ей убити. Мы не дамось, насъ бѣльше тутъ!

— —

Зъ Підгаєччины пишуть намъ:

Дня 26 жовтня вѣдбули ся зѣборы передвыборчій въ Мужиловѣ. Зѣбрало ся около 50 селянъ мѣсцевыхъ и зъ дооколичныхъ сѣлъ и 7 священиковъ. Явивъ ся п. Іос. Гурикъ и его кандидатска бесѣда зробило велике вражѣне. Такъ само всѣхъ одушевили вѣдповѣди его на ставленій до него запытаня. Всѣ згодили ся попирати его въ V курій и аґітувати за нимъ.

Дня 29 с. м. були зѣборы въ Сосновѣ. Явило ся 60 селянъ и 5 священиковъ. Зѣборы були дуже оживлені. О. Ив. Сенденцкій, членъ комітету выборчого, предложивъ кандидатуру Іос. Гурика на V курію. Забирали голосъ селяне. Вѣднести належить поважну промову п. Т. Содоморы и горяче слово молодого селянина п. Собкова зъ Бенсевы. Такій якъ вѣнъ повинній користати зъ свого дару и одушевлене для хлопского кандидата розносити въ дальшій села, отъ хочь-бы въ сторону Ищкова, зъ вѣдки не було анѣ одного чоловѣка. Се село руске, а дае выборцѣвъ-хрунѣвъ. И теперь не дасть лѣпшихъ, коли ихъ хто не збудить. — Зѣбраній въ Сосновѣ всѣ однодушно заявили ся за Іос. Гурикомъ въ V курій а въ IV-тій обовязали ся стояти за тымъ, на кого остаточно згодять ся всѣ три повѣты. Але коли вже мали розходити ся, лучивъ ся малый дісонансъ, котрый остаточно ще бѣльше заохотивъ зѣбраныхъ до єдности. Передъ закѣнченемъ зборѣвъ зъявивъ ся п. Иванъ Дурдела зъ Вишнѣвчика, забравъ слово и зачавши вѣдъ того, що хлопы повинній ставити тѣлько хлопѣвъ на послѣвъ, поставивъ на IV курію кандидатуру п. Куриса [Полака] нотаря, отже не хлопа. По знаменитій вѣдправѣ даній ему о. Сендецкимъ и п. Собковомъ всѣ заявили ся противъ такого покутного ставлена новыхъ кандидатуръ, до того ще не народныхъ. Оно тымъ бѣльше дивно, що самъ п. И. Дурдела, котрый естъ членомъ рускаго комітету, на зборахъ въ

Вазеліну, смаровила до осій, транъ на шкору поручае В. ЧОППЪ Львовъ Жовкѣвска ч. 2.

Підгайцяхъ на звернене просто до него питане заявивъ ся за тымъ кандидатомъ, за котрымъ тогдѣ заявили ся всѣ, отже за п. В. Яворскимъ. Теперь, надѣємось, пізнавъ волю нараду и піддасть ся солідарности.

Ще бы здали ся заборы въ Ишковѣ и въ Вишневчику або Зарваници. Тамъ щось глухо!

——

На Буковинѣ кандидують зъ Русинівъ два: Николай Василько зъ сѣльскои курія, а проф. Єротей Пігуляк зъ патои курія. Оба руски послы склікували вже передвыборчѣ заборы.

Зъ нашихъ шкільныхъ порядкóвъ.

——

Въ Справозданяхъ рускихъ гімназій, що вышли въ часѣ ферій, заповѣджено, що въ бѣжучімъ роцѣ шкільномъ буде ся уживати въ II и III класахъ гімназіи Географіи д-ра Ом. Калитовского. Тымчасомъ вже минула два мѣсяцѣ науки шкільнои, а книжки сеи якъ не було, такъ нема. Коли выйде, Богъ знае! И якъ при такихъ порядкахъ може ити правильно наука? Polnische Wirtschaft — тай годѣ! Въ цѣлѣй низшѣй гімназіи уживаеть ся такожь підручника геометріи, що зовсѣмъ незгѣдный зъ инструкціями. Таке у насъ водить ся що року.

Говорячи про шкільнѣ підручники, звернемо увагу ще на одну дивоглядію. Вѣйшло у насъ въ моду переводити підручники польскѣ (вѣдки выйшла така мода, легко догадатись?) Коли не можемо добутись на свои підручники, то безъ порівнання бѣльшій хосевъ принесли-бъ нашимъ гімназіямъ переводы нѣмецкихъ підручникóвъ, що повыходили въ кільканайцятьохъ выданяхъ, а Поляки доперва въ послѣдныхъ рокахъ здобулись на вѣдвагу писати оригінальнѣ підручники для гімназій и то певно не тому, щобы могли написати лѣпшѣ вѣдъ нѣмецкихъ, а тому, щобы ратувати „honor narodowy“. Підручники сѣ писали по бѣльшѣй части професоры університетскѣ, котрѣ не мали гімназіяльнои практики и вымогóвъ гімназіяльного образованя не знають, а до того деякѣ зъ нихъ дуже легонько забирались до працѣ. Такъ примѣромъ въ підручникахъ исторіи для низшои гімназіи д-ра Ол. Семковича выказавъ проф. Бостель таку силу рѣчевыхъ похибокъ, що треба лишь дивуватя ся, якъ могла краева рада шкільна допустити ихъ до ужитку въ школахъ! Що и підъ методичнымъ зглядомъ они дуже слабѣ, легко доказати, коли ихъ порівнаеть зъ нѣмецкими підручниками Гінделього або Маера. Сѣ підручники переведено такожь на руску мову; при тѣмъ не опущено зъ уступóвъ вѣдносячихъ ся до польскои исторіи „ниже титлы, ниже ton komy“; въ підручнику середновѣчнои исторіи додано въ рускѣмъ переводѣ два уступы зъ рускои исторіи, а въ підручнику новои исторіи не додано нѣчого... Що Полякамъ передовсѣмъ ходило о се, щобы мати „свои“ підручники исторіи та накинути ихъ рускимъ гімназіямъ, не тажко догадатись. Коли підручники для гімназій инших краівъ Долитавщины затверджуе міністерство просвѣты, то для галицкихъ гімназій — на жаль и для рускихъ — затверджуе ихъ краева рада шкільна, а тота справно користуеть ся „złotą wolnością“. Рускѣ підручники належало бы выдавати якъ найстараннѣйше, бо при малѣмъ числѣ рускихъ гімназій не можна ихъ выдавати такъ часто въ новыхъ поправленыхъ выданяхъ, не кажемо вже, якъ нѣмецкѣ, але навѣть якъ польскѣ, а професорамъ, особливо на провінціи не легко книжку очистити зъ похибокъ.

До тыхъ професорóвъ-Русинівъ, що будуть переводити підручники на руске, звертаемо ся зъ просьбою, щобы зъ огляду на власну честь и на честь народу не брали ся до сеи роботы въ двѣйку, бо яке понятя выробить собѣ рускѣй ученикъ про науковѣ способности рускихъ професорóвъ, коли побачить, що одинъ Полякъ (або Нѣмець) вспѣе уложити книжку, а Русинівъ треба двохъ, щобы могли перелицювати ся на свою мову! Говоримо се длятого, бо вже два переводы выготовила двѣйка, именно переводъ географіи на IV класу и граматики грецкои для III и IV класы. Се „спрагане“ мусить насъ тымъ бѣльше дивувати тому, що вже давнѣйше географію для I класы Белінгера переводивъ д-ръ Шараневичъ, опѣля проф. Н. Вахнянинъ, географію для II и III класы написавъ Н. Вахнянинъ, географію для IV и VIII класы переводивъ д-ръ Юл. Целевичъ (зъ підручника польского д-ра Шараневича) а граматику грецку д-ра Курція перевѣвъ проф. Ол. Борковскій — жаденъ зъ нихъ не потребувавъ „спрягати ся“, хочь повыходили зъ нѣмецкихъ гімназій и університетóвъ.

Письмо зъ Риму.

Римъ 28/X.

Мы пріѣхали до Риму д. 26 жовтня вечеромъ [въ пятницю].

Дорога зъ Анконы до Риму се щось такъ чудово гарного що и Швайцарія не може подати гарнѣйшихъ краевидóвъ, якъ тѣ, котрѣ розточують ся по обохъ бокахъ зелізнои дороги Апенінськои. Три рази перетинае ся горы, тричи здае ся подорожному, що зелізница вже покинула горы и опинилась на розлогѣй рóвнинѣ, ажь нагло сеся рóвнина знову звужуесь и поѣздъ ине ся знову помежи скалы, по вѣдъ неботычнѣй верхи. Верхи сѣ — то полупана скала покрыта декуды малымы корчиками, на низшихъ мѣсцяхъ стоки засаджены морвами, по котрыхъ ве ся виноградъ. Тутъ въ Италіи всюды виноградъ плекають въ сей способбъ, що пускають лозу на молоде дерево, корву або грушку або сливку, и въ осени збирае ся подвѣйнѣ овочѣ.

Заки доѣхали мы до Риму, зробивъ ся вечеръ и мы не могли зазнати того вражѣня, якого дóзнають путники, коли першѣй разъ передъ ихъ очима покаже ся „свяге мѣсто“.

Дворець поганый, старый. Се велика склепана буда зъ зелѣнымъ дахомъ и обдертыми стѣнами. На дворци дожидали насъ Еп. Шептицкѣй, котрый уже давнѣйше пріѣхавъ до Риму, пралатъ Левицкѣй и питомцѣ рускои колегіи въ синихъ рясахъ. Все було вже приготоване: и повозки и гостинница и вечеря. Середъ рѣсного дощу мы ѣхали до готелю „Англьо-американьского“, ѣдучи роззирали ся цѣкаво по стѣнахъ старого мѣста. Та не побачили нѣчого цѣкавого ни гарного: уличкы вузенькѣ, домы старѣ, опущенѣ, вѣконницѣ позамиканѣ, освѣтлене не европейске. Вдемо по при славну „пропаганду“. Ту мешкае нашъ „щирый“ другъ кардиналъ Ледоховскій... Каменица стара, жовта, попукана; у Львовѣ давно казали-бъ завалити. Тутъ она стоить та ще й „пышаесь красою“.

Via Frattina — тутъ наша гостинница. На око непоказна, але въ серединѣ комфортъ правдиво европейскій: вінда, що тягне гостій на гору, електрика, телефонъ, диваны, гобелíны, зеркала. Такъ всюды въ Римѣ. Зъ верха не побачишь нѣчого гарного. Найбогатшѣ палаты римскихъ магнатóвъ або й церкви зъ верха выглядають дуже нужденно, а крыють въ собѣ безмежнѣ скарбы артизму и богатства. У насъ противно; неразъ найгарнѣйша каменица а въ серединѣ смердяче подвóре и невыгѣдный розкладъ комнатъ. „Интелігентныхъ“ путникóвъ примѣщено въ гостинници, по двохъ въ одной комнатѣ по цѣнѣ 8 ліръ за мешканя и цѣлковите удержане. Селяне, котрыхъ есть около 60, мешкають въ сусѣднѣмъ домѣ того-жь самого властителя по трехъ въ одной комнатѣ и мають за 4 ліры на добу майже таке саме удержане. Порядокъ якъ найбóльшій. О все постаравъ ся заздалегѣдъ о. Василь Левицкій, прокураторъ рускаго обряду.

Ще въ Рицѣ [Фіюме] довѣдались мы о смерти Митрополита Іосифа Сембратовича, а прибувши до Риму, почули, що тѣло покóйного не поховано зовсѣмъ, лише зложено на цвинтари ажь до нашого пріѣзду. Не довело ся старенькому выгнанцеви побачити своихъ краянóвъ у себе, хотяй такъ дуже бажавъ того, та за те бодай рускѣ плечѣ занесли его домовину до гробу. Въ суботу [27-ого] о 7 год. рано мы зóбрали ся всѣ на цвинтари за мѣстомъ. Въ маленькѣй каплици пропаганды стояла сива цинкова домовина. Епископъ перемыскій вѣдправивъ службу Божу, 12 священикóвъ стануло до панахиды. Вѣдтакъ селяне взяли домовину и при спѣвѣ досыть доброго хору нашого внесли до гробу підъ тою самою капличею. Гробъ — глубока дѣра въ стѣнѣ, котру опóсля заложено мармóровою таблицею зъ латиньскимъ написомъ. Такъ довелось намъ вѣддати послѣдну прислугу на далекѣй чужинѣ нашому Архіереви, мужеви, що до послѣднои хвилѣ життя щиро любивъ свій народъ и свою церковь. По покóйнѣмъ лишило ся всего 600 ліръ, сума, що ледво выстарчила на выдатки похоронні. Говорять, що мавъ бути обезпеченый, але анѣ полісы, анѣ завѣщаня дотеперь не знайдено.

Черезъ суботу и недѣлю мы паломничали по Римѣ. Підъ проводомъ нашихъ Епископóвъ вѣдвѣдужумо важнѣйшѣ церкви и оглядаемо найважнѣйшѣ историчнѣ памятники. Еп. Шептицкій дае намъ всюды вѣдповѣдні пояснення. Закимъ вступимо до якоись святині чи до памятного мѣсця, збираемо ся всѣ довкола него, а вóнъ зъ незвычайною ерудіцією и точностію оповѣдае намъ исторію сего мѣсця, звертая увагу на важнѣйшѣ предметы, пояснае значѣне того предмету для церкви чи для исторіи, просто учить, а такъ докладно и зрозумѣло, що й селяне нашѣ входять въ тѣ мѣсця вже приготованѣ и вѣдносять правдиву користь. Такъ звѣдѣли мы цвинтарь, церковь св. Лаврентія, церковь Марія „Maggiore“, базиліки св. Петра и св. Павла, кольосеумъ, катакомбы, форумъ и инші руины. Передъ очима нашими встають тѣни давныхъ лицарéвъ, великихъ мученикóвъ и великихъ катóвъ. Думка летить въ давнѣ минувшѣ вѣки, то тріюмфуе вразъ изъ славными цезарями, то терпить вразъ изъ мучениками, що море крови пролили за святу науку Христову. И не хочесь вѣрити до теперѣшности, бо теперѣшность погана. Римъ — се велика руина, и то підъ кождымъ взглядомъ. Народъ бѣдный, голодный. По улици сотки пóвголыхъ дѣтій бѣжить побóчь повозки, вывертае кезлы и просить о нагороду за сю штуку. Вóдъ жебракóвъ та перекупнѣвъ годѣ обогнатись. Всюды розбóй и злодѣйства. Адміністрація лиха и фінансы критичнѣ. Выглядъ внѣшный мѣста таки просто поганый, не европейскій. Дóзнаесь такого вражѣня, що тѣ крикливѣ люде лише часово розложили свій крамъ въ тыхъ дуплахъ старосвѣтскихъ, але невдовзѣ мають выпроваджуватись. Ще бóльше непривѣтного вражѣня додають все слущевѣ вóконницѣ. На улици гамóръ, крикъ. Се Італійцѣ надувають чужинцéвъ, котрыхъ справдѣ теперь дуже богато. Найбóльше священикóвъ. Всѣляки: и бѣлѣ и чорнѣ и червонѣ и синѣ, и зъ бородами и голобородѣ. Вразъ изъ нами пріѣхало 2000 Ірландцéвъ вóдбути ювілей. Пріѣхали такожь путники Сабіньскѣ. А все то привозить тысячѣ для голодныхъ Римлянъ. Тожь хоть не люблять они путникóвъ за те, що пріѣхали поклонятись панѣ, та все-таки радѣ ихъ грошамъ. На селянъ нашихъ эглядають ся мовь на комедію: не бачили баранячихъ шапокъ та кожухóвъ, та нашѣ на се не звважають и дають собѣ раду.

Нинѣ були мы знову у св. Петра и видѣли св. отця. Завдяки ревнымъ стараннямъ о. Левицкого мы всѣ одержали дуже выгѣдне мѣсце въ церквѣ Апостольского благословенства. О 11 годинѣ св. отець зóйшовъ до церкви св. Петра поблагословити паломникóвъ и вѣдправити молебенъ. Роздано білетóвъ 10.000. Мы Русины одержали мѣсце при самóмъ папскóмъ престолѣ. По скóнченóмъ молебнѣ св. отець, сидячи въ лектицѣ, принимавъ поздоровленя Епископóвъ и пралатóвъ. Епископа Станиславóвского списнувъ за голову и розмовлявъ въ нимъ кóлька хвиль.

Завтра (вó второкъ) кóнчать ся наше паломництво св. сповѣдію и Архіерейскою службою Божою. Вечеромъ бóльша часть путникóвъ вертае домóвъ. Деякѣ ѣдуть дальше до Неаполя.

Письма зъ краю.

——

Зъ Тернополя пишуть намъ:

Въ мѣсяци жовтни вóдбувало ся въ мѣстѣ Тернополи черезъ пять днéвъ посвященя костела и монастыря патрóвъ Єзуитóвъ. Та сей фактъ не представлявъ бы самъ собою нѣчого такъ дуже интересного для загалу Русинівъ, щобы ви ажь въ рускихъ часописяхъ вóдносити; але при сѣмъ посвященю стало ся щось такого, чого не годить ся промовчати, длятого подаемо до вѣдомости загалу Русинівъ.

Зъ помѣжь пяти днéвъ присвященыхъ ювілеевни посвященя костела и монастыря вóдступили патры одинъ день також Русинамъ для вóдправленя въ новóмъ костелѣ торжественныхъ богослужень, щобъ и Русины могли наслаждати ся тою подѣею и подякувати Богу, що ихъ надѣлявъ новою „twierdzою“ на Руси. Запопадливѣ патры, щобъ зовсѣмъ догодити тернопільскимъ Русинамъ, задумали спровадити на се торжество изъ Станиславова Преосв. Шептицкого. Однакъ сей вымовивъ ся, що за-для якихсь тамъ перешкодъ пріѣхати не може. Зажурени сею вóдмовою патры удали ся якъ въ дымъ до нашого митрата о. Бѣлецкого, знаючи добре, що сей достойникъ церковный не вóдкаже имъ своихъ услуги — вóдправить торжественне богослуженя въ новóмъ єзуитскóмъ костелѣ на Руси и покропить его рускою свяченою водою. И справдѣ ставивъ ся нашъ о. митратъ на означеный день, посвятивъ костелъ и монастырь, вóдправивъ торжественну службу Божу зъ помочію рускаго духовеньства тернопільского и вдоволеный вóдѣхавъ во свояси. А о що ходило Єзуитамъ? Абы могли баламутити легковѣрныхъ рускихъ людей, що костелъ ихъ не лишь для римского обряду, але и для Русинівъ, бо его посвячув рускій епископъ взглядно митратъ. Якъ поступають собѣ патры Єзуиты, най буде примѣромъ ось такій фактъ: Въ день торжества посвященя костела призначеный для Русинівъ вóдправлено дуже ранѣнько богослуженя для слугъ Русинокъ [на сій слуги Єзуиты особливо полюють]. По богослуженю выступивъ Єзуитъ въ проповѣдію, а закóнчивъ ей словами: „Módlcie się teraz, ale wszyscy głośno, *abym wiedział, że umiecie paciorz polski*“. Такъ то йдуть супротивъ насъ патры польскѣ — а мы якъ супротивъ того поступаемо?!

Зъ симъ вяже ся необходима потреба церкви парохіяльнои въ Тернополи. Нѣхто бы не повѣривъ, що Тернополь, займаючи первозрядне мѣсце помѣжь мѣстами провінціяльными, маѣ до сего часу такъ маленьку церковь парохіяльну. То не церковь парохіяльна, то капличка, котра не въ силѣ помѣстити не то парохіянъ, але навѣть молодежи шкільнои, такъ що ей треба дѣлити ажь на три вóддѣлы, щобы можна для неи вóдправити въ недѣлю богослуженя. Найперше править ся богослуженя для школы реальнои и для школы выдѣловои хлопцéвъ, потому для гімназій и семинарія учительскои, а вкінци для школы выдѣловои дѣвчатъ. А все така глота, що дѣти мало не подусять ся. Та й не дивота, що не одинъ зъ парохіянъ вде до костела, де не набере штованцéвъ и свобóдно може ся помолити. Тымчасомъ нашъ о. парохъ о будовѣ церкви якось доси не гадае.

——

Зъ Старосамбóрского пишуть намъ:

Газда зъ Винъова Антóнъ Цебрякъ одержавъ зъ ц. к. староства въ Старóмъ-Самборѣ платничій наказъ ч. 3 за рóкъ 1898 до числа 13787/99 въ 30. вересни 1899 р. въ підписомъ старосты Річчіого на 1 злр. 50 кр., а по потроченю 25% 1 злр. 12½ кр. заробкового податку вóдъ грошевои спекуляціи. Дня 4 с. м. доручавъ сему газдѣ екзекутникъ упоминаючу кару на суму 16 кор. 17 сот. Коли сей газда одержавъ сей наказъ, пóйшовъ до п. инспектора довѣдати ся, за-для чого наложили на него такій податокъ; але нѣчого не дóзнавъ ся, лишь велѣли ему заплатити. Противъ сего вымѣру заробкового податку внѣсъ вóдкликъ, однакъ и се нѣчого не помагае; его письмо лежить въ бюрѣ п. инспектора. А навѣть довѣдавъ ся, щобы вымѣреный податокъ заплативъ, а дальше не буде платити. Всѣ люде, що знають Антона Цебряка [ц. к. староство наименовало его Цебрикомъ], посвѣдчать, що вóнъ грошей не маѣ, а тымъ самымъ нѣкому не значить. Що бóльше, вóнъ самъ повѣдавъ, що коли вóддававъ доньку, позичивъ у сусѣднѣмъ селѣ Плоскóмъ у одного чоловѣка 100 злр., вóдтакъ продавъ быки и довгъ вóддавъ. Якійсь его ворогъ набрехавъ на него въ старостві, а тамъ безъ доходжени и безъ провѣрени поданого факту наложили на газду цѣлкомъ неслушно заробковый податокъ. Така приключка свѣдчить лишь о легкомысности и легковаженю своихъ обовязкóвъ у податковои власти въ Старóмъ-Самборѣ. Бѣдный чоловѣкъ попавъ у напасть на гладкѣй дорозѣ: прийшовъ у село екзекутникъ и зафантуваѣ ему кожухъ за податокъ, якого вóнъ не повиненъ платити, бо грóшми не спекулюе, коли ихъ не маѣ. Зближае ся зима, та не буде мати въ що загорнути ся. Може бы высшій власти схотѣли сесю приключку провѣрити и наказали, кому треба, щобы трохи уважнѣйше поступали въ Старóмъ-Самборѣ при накладанію податку.

Зразъ за старымъ-Самборомъ за горою лежить сѣльце Коблянъска Воля. Село бѣдне, окружене горами, земля кепска. Навколо лѣсы Созаньского, Вейнерта и епископскѣ, а въ нихъ житло диковъ, що черезъ цѣле лѣто роблять людемъ великѣ шкоды въ засѣвахъ. Минулого року пóйшли люде до ц. к. старосты пожалувати ся въ своѣй шкодѣ и просити его о зарядженя, абы имъ наймаючій право польованя повернувъ шкоду. Сей панъ вóдославъ ихъ до Вейнерта и Созаньского. Однакъ тѣ панове не спѣшили ся повернути шкоду. Сего року дики робили велику шкоду людямъ въ бульбѣ. Пошкодований пóйшли до староства, щобы вóзвало п. Буркгарта, наймаючого право польованя въ Коблянъскóй Волѣ, до переполошеня диковъ. Староство запорадило нагóнку на дики и заявило, що кошты покрыють спродажію убитыхъ диковъ Провóдъ въ нагóнцѣ вóддало ц. к. староство своему секретарови, п. Солтисови. Люде збóйшли ся, провóдникъ пріѣхавъ, цѣлый день люде були въ лѣсахъ и нѣчого не убили. По якóмсь часѣ одержала громада наказъ заплатити 8 зр. 60 кр. коштóвъ нагóнки. Громада не вынесла нѣякого хóсна зъ сеи забавки, тому просила повѣтову власть, щобы ей звóльнили вóдъ плаченя выше поданои суммы. На те одержала она таке письмо:

L. 10274. Stary Sambor dnia 4/8 1900. Do Zwierzchności gminnej w Woli koblańskiej. Nie uwzględniając relacyi z dnia 25. lipca 1900 l. 110 polecam Zwierzchności gminnej wykonać natychmiast tutejsze rozporządzenie z dnia 21. lipca 1900 l. 10.008, a równocześnie przedłożyć

koszta w kwocie 8 złr. 60 ct. wzrosłe wskutek interwencyi przy odbytej w tamtejszej gminie w lipcu b. r. obławie publicznej na dziki. Za ścisłe wykonanie odpowie mi wójt osobiście. C. k. Starosta *Ricci*.

Якось сего лѣта бувъ въ Коблянькой Волѣ лѣсовый радникъ п. Ґоральчикъ. Въ громадѣ показали ему высше поданый рескриптъ нашого славного Річчіого. П. Ґоральчикъ перечитавши заявивъ, що жадане ц. к. староства є не оправдане и громада не має обовязку сесю суму платити. Вонъ бувъ и въ Старомъ-Самборѣ, може що и повѣвъ, кому треба, и вѣдъ сего часу вже вѣдъ громады не домагають ся заплаты. Однакъ въ громадѣ побоюють ся, щобы не стягнули при буджетѣ. Та коли громада припильнує, то не дасть наложити на себе неоправданый выдатокъ.

Въ нашомъ повѣтѣ дѣють ся неможливѣ рѣчи!

Переглядъ політичный.

Зъѣздъ промысловцѣвъ, котрый — якъ мы доносили — вѣдбувъ ся у Вѣдни, ухвалявъ резолюцію въ справѣ становища супротивъ новыхъ выборовъ въ напрямѣ охорони торговельныхъ и промысловыхъ интересовъ. На банкетѣ сего зъѣзду мавъ міністеръ торговлѣ Каль промову, въ котрой заявивъ, що въ спорудженю парляменту бачить найбольшу пѣдпору для коректного порѣшеня квестій нозон цловон тарифы та торговельныхъ договоровъ, и тому бажавъ бы, щобы парляментъ якъ найскорше розпочавъ дѣяльность. Бесѣдникъ пѣднѣсъ також гѣдну признания а наново выказану на парискій выставѣ продуктивность австрійского промыслу.

Въ справѣ будовы боснійскихъ зелѣзниць оголосило ц. к. телеґрафічне кореспонденційне бюро такій комунікатъ: Справы боснійскихъ зелѣзниць доси не порѣшено. Въ наслѣдокъ сего не можна було дати депутаціи зо Сплігу, котра вчера явилась у кількохъ міністровъ, вѣдповѣди въ тѣмъ дусѣ, що проектъ будовы зелѣзничон лінін Буґойно-ццано вѣдкинено. — Кореспондентъ Slow-a polsk-ого доносить зъ Вѣдня, що рѣшеня въ сѣй справѣ запало на користь Угорщины та що проектъ будовы высше згаданон лінін не має найменшого выгляду на здѣйстненя. Зъ сен справы мавъ Сель зробити кабінетову квестію и заявити, що на случай поманення угорскихъ жадань подасть ся до димісіи. Однакъ ц. к. телеґрафічне кореспонденційне бюро дѣстало уповажненя заперечити сѣй звѣстцѣ.

Въ угорскѣмъ соймѣ тревала позавчера дальша дискусія надъ инартикуляціею звѣстнон залы архикн. Франца-Фердинанда. Першій промовлявъ пос. Раткай. Опѣсля выголосивъ довшу промову президентъ міністрѣвъ Сель, що звѣстна деклярація є зовсѣмъ звычайною рѣчію; що архикнязь входячи въ подружну звязь, пѣддавъ ся добровѣльно консеквенціямъ, выплываючимъ изъ сего его поступку, та що пѣсля домашнон устави Габсбурґѣвъ жѣнка архикнязя не може стати угорскою королевою. Бесѣду свою, гучно оплескувану на правици и въ центрѣ, покѣнчивъ міністеръ просьбою о принятя инартикуляціи. На сѣмъ перервано нарады.

— —

Льордъ Сельсберi — якъ стверджує бюро Райтера — зложить незабаромъ урядъ секретара державного для заграничныхъ справъ, але зостанесь далѣ преміеромъ. Яко на его наслѣдника на тѣмъ становищи вказують на льорда Landsdown-a, котрого именѣмъ именованемъ дневники такъ здивовані, що навѣть забули посягнути вѣдповѣдній уваги заслугамъ Сельсберiого. Анґлійска королева мала въ першій хвилѣ бути противною именованю Landsdown-a, отже въ тѣй справѣ удавъ ся Сельсбері мимо тяжкон дороги до Бальмораля, де не бувъ ще вѣдъ 1895 р.

— —

Въ Японѣ наставъ новый кабінетъ, на котрого чолѣ стоить марґрафъ Ито, що вже кількa разовъ бувъ президентомъ міністрѣвъ. При сѣй нагодѣ скажемо дещо про державну орґанізацію въ Японѣ. И такъ: цѣсарь задержавъ выключно для себе право самостѣйного рѣшания въ такихъ справахъ, якъ орґанізація и чисельна сила сухопутнон армін и фльоты вѣдчасъ мира, орґанізація цивільнон адміністраціи, право назначування пенсій урядникамъ. Теперѣшна орґанізація міністерства походить зъ 1885 р. Міністерій є 11: справы внѣшній, справы внутрѣшній, скарбъ, вѣйско, фльота, просвѣта, торговля и рольництво, справедливость, цѣсарскій дѣмъ, почта и телеґрафъ, а вѣдъ 1895 р. міністерство кольоній. Всѣ тѣ міністерства оперто на европейскихъ взорцяхъ, о сколько на се позволили японьскій вѣдносины. Президентъ міністрѣвъ звесь „Сорідаіпінъ“, міністры „ваіймъ“. Крѣмъ міністерствъ истнує вѣдъ 1888 р. рада державна, до котрои належать всѣ князѣ цѣсарскои крови, всѣ міністры и якесь число спеціально именованыхъ членѣвъ. Є се найвысша прибочна рада цѣсарска. Провінціяльна адміністрація обѣймає три великій мѣста [Токіо, Кіото и Осака] та 46 округѣвъ. Поліція, оперта давнѣйше на анґлійскихъ взорцяхъ, зорґанізована теперь на прускій ладъ. Цѣла орґанізація сухопутнои армін взята живцемъ зъ Прусъ. Взагалѣ Нѣмцѣ, а особливо Прусы тѣшать ся великою симпатіею Японцѣвъ. Навѣть анґлійска мова, уживана досѣ интеліґенцією, починає уступати передъ нѣмецкою.

— —

Хіньскій дневники доносять, що мировѣ переговоры поступають швидко на передъ. Пѣдставою переговорѣвъ суть слѣдуючѣ условія: вѣдшкодованє въ высотѣ 400 міліонѣвъ таелѣвъ, вѣддане заряду цла вѣдъ чаю и побору деякихъ податкѣвъ заграничнымъ урядникамъ, досмертна вязниця для кн. Туана, поворотъ цѣсаря до Пекіну, неограниченє право для чужинцѣвъ мешкати въ цѣлыхъ Хінахъ. Офіцирами и губернаторами мають бути Хінцѣ, але при нихъ має ся установити заграничныхъ дорадникѣвъ. Сторожу посольствъ має удержувати хіньске правительство, котре також въ часѣ зъ горы означенѣмъ має придусати боксерске повстанє. Лігунчанъ мавъ заявити, що тѣ условія можливѣ до принятя.

Выправа союзныхъ вѣйскъ до Паотінфу вертає вже, очищуючи дорогу зъ боксерѣвъ и повстанцѣвъ. Анґлійскій вѣддѣлы, высланій на захѣдъ вѣдъ Пекіну для очищенія околицѣ, доносять, що часто нападають на нихъ боксеры; боксерамъ забрано часть оружя, 8 зъ нихъ забито, а кількохъ взято до неволѣ.

Въ Кантонѣ выбухла міна въ домѣ недалеко ямену, вѣбиваючи 14 людей. Ходить поголоска, що партія реформы хотѣла высадити ямень въ воздухъ. Зачувати, що на случай розрухѣвъ Французы вышлють до Кантону 1000 жовнѣрѣвъ, на що заявили члены партіи реформы, що коли Французы обложать Кантонъ, то вони збурять цѣле мѣсто.

Французске правительство вѣдповѣло на ноту, въ якій одержало звѣстку про нѣмецко-анґлійскій договоръ въ справѣ Хінъ. Въ своѣй вѣдповѣди заявляє оно, що стоить на тѣмъ самѣмъ становищи, що американьскій Сполучені Державы и Россія, але лише въ двохъ першихъ точкахъ договору. Що-до третьои точки, то Франція и вѣ не заказдає нѣчого але застерѣгає собѣ свободу акціи на случай, коли-бъ Нѣмеччина и Анґлія були змушені выконати постановы третьои точки.

Сими днями одинъ зъ лондоньскихъ журналѣвъ подавъ бувъ звѣстку, що россійскій царь має намѣръ скликати до Гаги конференцію въ справѣ Хінъ. Отже въ мѣродайныхъ нідерляндскихъ кругахъ запевняють, що нідерляндскому правительству нѣчого про се не звѣстно.

НОВИНКИ.

— **Руска Бурса ремѣсничa и промыслова** яко институція чисто гуманітарна и въ потребами краю тѣсно звязана, бо поставила собѣ за задачу нести помочь тѣй найбѣднѣйшій молодежи, котра не може кѣнчити высшихъ школъ, щобы навчила ся ремѣсла чи то въ роббтняхъ чи въ школѣ промысловѣй, а тымъ самымъ взяла на себе завданє придбати для краю добре вышколеныхъ ремѣсникѣвъ, внесла дня 5 цвѣтня 1900 петицію до сойму краевого о запомогу. На тую просьбу доручено вѣдповѣдь такого змѣсту: „Звертає ся з повідомленем, що Виділ краєвий згідно з опінією ц. к. Краєвої Ради шкільної не увзглядняє сеї петиції приділеної ему Високим Соймом. У Львові 19 жовтня 1900. Маршалок краєвий Badeni.

Чому Выдѣлъ краевый вѣдославъ петицію нашои Бурсы до ц. к. краевои рады школьнои до заопініованя и чому наша Бурса зъ ви цѣлями, наведеными высше, пѣдлягає доброминѣню сен рады, того мы не второпаємо. Здаєсь, що петиція вношеній до сойму краевого трактує выдѣлъ краевый шаблёново, отже мабуть и безъ читания ихъ, бо коли-бъ бувъ п. референтъ петицію товариства „Руска Буса ремѣсничa и промыслова“ и долученый статутъ прочитавъ, бувъ бы чей же прийшовъ до того переконѣченя, що се до рады школьнои зовсѣмъ не належить, я якъ бы бувъ луч ше застановивъ ся надъ цѣлею сего товариства, а давивъ ся на тую петицію не окомъ польского шовиніста, але економіста, бувъ бы певно поставивъ внесокъ на удѣленє запомоги. Такимъ то робомъ товариство, котре заопѣкувало ся найбѣднѣйшими дѣтьми и має на оцѣ справу краю, не дѣстало пѣдмоги зъ краевыхъ фондѣвъ!

— **За упокій бл. п. Іосифа Сембратовича**, бувшого митрополита, вѣдправила станиславѣвска капітула разомъ зъ тамошнымъ священьствомъ дня 1. листопада службу Божу и панахиду при тетраподѣ, украшенѣмъ цвѣтами, портретомъ покѣйного и инсиґніями епископскими. На богослуженю явилось много зъ интеліґенціи, мѣщанъ и селянъ.

— **Вп. о. Данило Танячкевичь** одержавъ зъ Комарна таке письмо: Высокопреподобный Отче! Священьство деканату комарняньского зібране на соборчику деканальномъ въ Комарнѣ дня 30. жовтня 1900, спѣхъ має честь заявити Вамъ, яко б. послови до думы державнои сердечну подяку и глубоке поважанє за щире, рѣшуче и користне заступництво интересѣвъ руского народу, а спеціально вдѣвъ и спротъ по священникахъ. Нехай Всевышній нагородить Вашій труды! Мы цѣлкомъ увѣренѣ, що священьство Вашого округа выборчого зъ всею силою попре Вашу кандидатуру и що не найде ся така нендячна руска душа, котра бы хотѣла стануги на перешкодѣ Вашому выборови на посла до парлямеату и стягнути на себе ганьбу вѣдъ всего руского народа. — Комарно 30. жовтня 1900.

— **Вѣсти зъ Буковины.** Полковый лѣкарь Русинъ д-ръ Константинъ Климъ покинувъ чинну вѣйскову службу и по довголѣтнѣй лѣкарскѣй практицѣ дентистичнѣй на Угорщинѣ и по дотычномъ выобразованію на вѣденьскѣй клініцѣ отвирає свое ателіе дентистичне въ Черновцяхъ. — До мѣсков рады въ Черновцяхъ належать теперь два Русины, выбранѣ пѣдчасъ недавныхъ доповняючихъ выборахъ, именно д-ръ Фалиповичь и радникъ суд. Володимиръ Ясенацкій; два радні на 12.000 Русинѣвъ чей же за мало! — Дня 27 жовтня вѣдслонено въ черновецкомъ краевомъ шпиталю въ огородѣ бронзовый бюстъ пок. директора сего шпиталя д-ра Воляна. При вѣдслонѣ були: президентъ краю, бурмістръ мѣста, лѣкарѣ, професоры університету, а промовою звеличавъ заслуги покѣйного д-ръ Фалиповичь.

— **Послѣдный авансъ въ арміи** обнимає такожь нашихъ земляковъ. Межь иншими авансували: пѣдполковникъ-авдіторъ Захарія Павлюхъ, судовый референтъ X. корпуса, на полковника-авдітора, а майоръ-авдіторъ Димитрій Савчина въ Оломунци на пѣдполковника-авдітора и судового референта I. корпуса.

— **Передвыборчій зборы ґімнаст. товариства „Сокѣлъ“** вѣдбудуть ся въ субоґу 3 н. ст. падолиста о 5 год. пополудни въ льокали товариства. На сій зборы всѣхъ членѣвъ запрошую — *Осип Кузьмичь* справникъ.

— **Огнѣ.** Осьмый разъ сего року выбухъ огонь въ Радеховѣ. Симъ разомъ згорѣли всѣ господарскій забудованя руском парохіи. Парохъ о. Давидовичь потерпѣвъ значну страту, бо згорѣло також девать штукъ рогатои худобы, безроги, домашный дрѣбъ, засобы збѣжа й пашѣ и всѣ господарскій знаряды. Пѣдозрѣвають, що огонь пѣдложила якась злобна рука.

— **Папскій ґунцій у Вѣдни** кс. Таліяні має бути именованый кардиналомъ и опустити свое дотеперѣшне становище, а его мѣсце має занять кс. Самбучеті, теперѣшный апостольскій нунцій въ Монаховѣ.

— **Разомъ жили, разомъ и померли.** Вчера донесла телеґрафічна депеша о смерти Станислава Щепановского въ Навґаймѣ, а рѣвночасно надбѣйшла телеґрафічно вѣсть зо Сходницѣ, що тамъ померъ нагло шуринъ его и спѣльникъ въ нафтарствѣ Казимиръ Оджиновольскій, котрый разомъ зъ Вольскимъ выступавъ яко свѣдокъ въ голосномъ процесѣ за львѣвску касу ощадности.

— **Прокуратор и епископъ.** Краковскій прокураторъ п. Доланьскій конфіскував недавно брошурку п. з. „Głosy katolickie. O nie bie i chlebie“, заосмотрену апробатою краковского ординаріята зъ 27 серпня с. р. ч. 4261, добачивши въ нѣй злочинъ пѣдбурювання противъ жидѣвскои религіи. Фактъ сей очевидно выкликавъ велике негодованє на прокуратора въ кругахъ польского духовеньства.

— **Обманець въ роли ґувернантки.** Въ Будапештѣ арештовано 29-лѣтного чоловѣка Франца Давидовича, котрый въ многихъ мѣстахъ на Угорщинѣ и у Вѣдни выступавъ листовно въ роли ґувернантки, приймавъ посады и казавъ присылати собѣ завдатокъ и кошты подорожи, звычайно 40 до 60 коровъ. Въ сей способѣ выґуманивъ вонъ вѣдъ 103 партій 600 коронъ.

— **Дочка-негѣдниця.** Въ Ландсберґу надъ Вартою засудивъ недавно судъ присяжныхъ на кару смерти нѣку Саверманову. Она, щобы увольнити ся вѣдъ сплаты записаного для матери лѣгату, замордувала ѣи въ ночи и покавалкувавши тѣло сховала пѣдъ купу мерзы, а опѣсля повѣдомила власть, що мати десь пропала. По якѣмсь часѣ удало ся жандармамъ найти кусни тѣла и дочку увязнено. Слѣдство выявило, що безсердечна дочка вже два разы передъ тымъ намѣряла замордувала свою матѣрь.

— **Бійка на парискій выставѣ.** До трансвальского павільону на парискій выставѣ зайшли недавно молодѣ Анґличанки и обурені захваленованем Бурѣвъ иншими гостями почали плювати на бюстъ Крїґера. Зъ того прийшло до бійкі межи Анґличанками, а рештою присутныхъ гостій, въ котрій дѣстало ся невдоволеным Анґличанкамъ доволѣ кулаковъ.

Світла Редакціе!

На возване ц. к. Дирекціи ґимназіальной в Станіславові прошу на основаній §. 19. уст. прас. о поміщенє поняшного спростованя в найблизшім Числї „Дїла“.

Въ „Новинках ґазеты Дїло“ зъ дня 18 жовтня 1900 поміщено артикул пѣд заглавіем „Полєско-москвофальска спѣлка в станиславовскій ґимназіи“ Цїлый сей артикул не заключає в собі ни одного правдивого факта, а напротивъ все его содержанье есть выдуманым и неправдивим. И такъ неправдою есть, щобы якій нибудь ученикъ, а въ особенности ученикъ II. класы ц. к. ґимназіи въ Станиславовї заявивъ учителю п. Дорожинському „що не розумїе, що п. професоръ говорятъ“, неправдою есть, будьтобы „и всї инший ученики II класы потвердили таке (выдумане) признанье свого товарища. Не мавъ длятого причинъ кричати, и не кричав сказаный учитель до никого в класї „Ты бунтуешь клясу“ не „вхопив“ никого за руку и не попровадивъ также никого до директорской канцелярїи. Для той самой причины и п. директор ц. к. ґимназіи не мѣгъ показати сего хлопчины за krnąbrność i nieposłuszeństwo piątogodzinnym karcerem“ и не здїлав того, а тымъ бѣльше не здїлав того „не розпытуючи навѣть о що пѣйшло“. Въ виду того представляютсн и всї дальшїи замѣчанїя кореспондента Свїтлой ґазеты такъ безосновными и безпредметными, якъ неправдивымъ есть и той устугъ вспомянутой новинки, въ которѣмъ говорится, будьтобы п. директоръ Терлыковскій замою 1899 домагавъ ся, щобы вѣдчитъ на шевченковскихъ вечерницах въ ґимназіи був виголошеный по польски.

Станиславів дня 31 Октовріи 1900.

Ц. к. Прокураторъ державний *Киліян*.

Выказъ складаныхъ жертвъ

На Бурсу Руского товариства педаґоґічного у Львовѣ зложили: Хв. Товариство „Просвѣта“ 100 К., Хв. Товариство „Дністеръ“ 50 к., Впр. крилошанинъ, совѣтникъ краевои рады школьнои Ом. Бѣлиньскій 10 к., Хв. гр.кат. Урядъ парох. въ Пациковѣ 10 к., Всч. оо. Погорецкій въ Бродкахъ 3 к., Дашкевичь въ Тустановичахъ 2 к., Євг. Шухевичь въ Красовѣ три кѣрцѣ бараболь и три чвертки буракѣвъ, Вп. В. Шевчукъ учитель въ Грядѣ корець бараболь. — Комітетъ бурсы складає ласкавымъ Р. Т. Жертводавцямъ щиру подяку, а поручаючи убогу молодѣжь руску дальшій опѣцѣ патріотичныхъ Земляковъ, просить присилати дальшій жертвы грошей на адресу: Марія Бѣлецка у Львовѣ, ул. св. Софіи 9 а, II. поверхъ, а жертвы въ натуралияхъ на адресу: Должицка, Львѣвъ, ул. Вѣрменьска 2, III поверхъ.

Господарство промыслъ и торговля.

— **Цѣна рогатои худобы** на вѣденьскѣмъ торзѣ. На торґъ д. 29 жовтня пригнано рогатои худобы призначенои на зарѣзъ 5348 штукъ, межь тымъ зъ Галичины . . 525 „ зъ Буковины . . . . . 49 „ Торґъ оживленый. Галицкій волы плачено: пріма 70 до 75 К; секунда 64 до 69 К.; терція 58 до 63 К., выимково плачено по 76 до 81 К. — Пѣдтучений бугаѣ и коровы по 56 до 68 К.; — худый товаръ по 36 до 52 К. за метричный сотнаръ живои ваги.

Цѣна безрогъ. На вѣденьскій торґъ дня 30 п. ст. жовтня с. р. пригнано 10.981 штукъ. Межь тими було зъ Галичины 5.070 штукъ. Платили за галицкій по 90 — 92 сот., за молодій галицкій по 60 — 80 сот. за одинъ кільоґрамъ живои ваги.

Телеґрамы.

— —

Вѣдень 2 падолиста. Вчера принявъ цѣсарь на авдіенціи міністра спѣльного скарбу Калляя.

Вѣдень 2 падолиста. Онодгы пополудни зложили собѣ візиты цѣсарь и грецкій король. Вечеромъ вѣдбувъ ся въ цѣсарскѣмъ замку дворскій обѣдъ на честь короля.

Мадридъ 2 падолиста. Міністромъ маринарки именованый адміралъ Bramoz-Bizquiezdo.

Барцельона 2 падолиста. Ґубернаторъ вѣдкрывъ два склады оружя рѣвнои системы, шабель и амуніціи. Заговѣръ карлістѣвъ мавъ мабуть обявити ся въ першихъ дняхъ жовтня; рѣвночасно укладано нападъ на муніципальну раду, на ґубернатора цивільного и вѣйскового.

Лондонъ 2 падолиста. Кабінетъ зреконструовано въ сей способѣ: Salisbury президентъ; Ritchie обнявъ внутрѣшній справы; Landsdowne заграничній справы, Brodrich вѣйну, Selborne маринарку.

Зъ ц. к. Дирекціи держ. зелѣзниць.

Замкнене мійского бюра ц. к. австр. желѣзниць державних в Карльсбадї. — З днем 15. жовтня с. р. замкнено на сезон сегорічний бюро мійске ц. к. австр. желѣзниць державних в Карльсбадї, дім „Blaues Schiff“ — Neue Wiese“ для надавання пакунків и посилок експресових і бюро в домі „Savoyen“ — „Alte Wiese“ для продажи білетів їзди. Бюро мійске в домі „Vesuv“ „Marktplatz“ позістає на дальше отверене для продажи білетів.

Надѣслане.

— —

Д-р. Софія з Окуневских Мерачевска
улиця Миколая 19.
ординує від 3—4.

508 7—15

Д-РЪ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялістъ шкѣрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клінікахъ у **Вѣдни, Берлинѣ и Парижи,** лѣчитъ методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладѣвъ всякій **венеричній недуги,** навѣть найбѣльше застарѣлій шкѣрній, половій и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординує вѣдъ годины 10—12 и вѣдъ 3—5 по полудни. Улиця **Академічна 12.** 298 56—9

ЛИПЕЦЬ

въ ресторанціи ШАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12 домъ власный, можна достати щоденне вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя

ЦѢННИКЪ

Печеня вепрова въ капустою	15 кр.
Смажий легки	12 „
Фляки	12 „
Ножка телича въ хрѣномъ	10 „
Ковбаска въ хрѣномъ	6 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моєй ресторацій, даю вѣдбиравчимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ страв и напитковъ заосмотрена кухня.

79 228 —? Въ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКИЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвѣнковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Глядає посады дяка испытованый церковный пѣвець, знаючій нотный спѣвъ. Адреса: **Алексей Николинъ** въ Богородицяхъ почта Ходоровъ. 524 3—3

Село Кругівъ коло Сасова есть заразъ до парцеляціи.

Має 365 морґовъ орной пшеничной землѣ, 242 морґовъ большого лѣса, 95 морґовъ сѣножатій першой класы, 18 морґовъ пасовиска, млынъ, кузнѣ и пр. Рефлектуючій купити зволять зголосити ся устно або письменно до о. Пелехатого въ Нущу почта тамже. 526 3—3

Найбольшій выборъ гробовыхъ вѣнцѣвъ

по найдешевшихъ цѣнахъ поручае похоронне заведене

„Stella“ К. Слотолевича Львовъ Валова ч. II. 49 18—15

ЛІЯРНЯ ДЗВОНОВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рѣзной ваги и приймае ушкоджены дзвоны до переливания въ найкоротшомъ часѣ, а такожъ мае на складѣ готовѣ дзвоны рѣзной ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій новѣ дзвоны якъ и на цѣлѣ групы. За тревалость матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

К. СОЛИКЪ

передтымъ

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

у Львовѣ улица Собѣского число 7.

поручае

всякій гатунки футеръ, а именно: мужескій и дамскій вѣдъ найновѣйшихъ фасонѣвъ, ротунды такожъ палетка, ковнѣрѣ, пелерины, зарукавки, шапки мужескій и дамскій, колпаки, шкоры у всякихъ гатункахъ, готовѣ верхи до мужескихъ и дамскихъ футеръ.

Найновѣйшій матеріи на верхи въ найбольшомъ выборѣ.

ЦѢНЫ УМѢРКОВАНІЙ.

Для Р. Т. Публики и Всеч. Духовенства сплаты мѣсячными ратами. 522 3—12

КОНКУРС.

По мисли завіщаня бл. п. Євсевія Грушкевича, з дати; Ниско дня 17 червня 1890 р. Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ оголошуе отсим конкурс на одну стіпендію роданну ім. Євсевія Грушкевича для ученників середних шкіл в квотѣ 200 корон.

О сю стіпендію можуть просити лиш мужескі потомки пок. о. Віктора Грушкевича, помершого 1877 р. в Колодрубах — в першій лініі, та потомки пок. о. Сальвестра Грушкевича, помершого 1880 р. в Мокранах, пок. о. Кипріяна Грушкевича, помершого 1862 р. в Дахнові, пок. о. Самуіла Грушкевича, помершого 1877 р. в Кліцку і п. Теофіля Грушкевича, гімназіяльчого професора у Львові.

Подана о признане сеї стіпендії треба вносити до Головного Виділу Товариства „Просьвіта“ у Львові, найпізнійше по день 15 грудня 1900.

За Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ у Львові:

Ю. Романчук. *Гр. Вреціона.*

Благодареніе.

Въ недостижимомъ для человѣческого ума постановленіи угодно было Всевышнему призвати къ Себѣ нашего дражайшого однымъ одного сына Іоанна, слушателя III года Богословія, прожившого 24 лѣта жизни. — Сей страшный въ своихъ послѣдствіяхъ ударъ то велнкое горе и горкая печаль постигли насъ 18-го ст. Вересня с. г. такъ якъ того дня неумолимая смерть посѣтила нашъ домъ: именно упокоился пріобщенный св. Тайнами нашъ найд рожшій сынъ Іоаннъ.

Въ семъ неописанномъ горю и печали нашего единою отрадою были сочувствіе и утѣшенія знаемыхъ и сродниковъ намъ во время тяжкой болѣзни и по смерти покойного устно и письменное участіе Высокопреподобныхъ Отцевъ въ отданіи ему послѣдной прислуги. — Прото чувствуемъ ся обязанными по крайней мѣрѣ симъ образомъ поблагодарити за ихъ доброе серце.

Благодаримъ отъ души Впр. о. Совѣтника и Декана Ига Рожанского за проводъ въ похоронахъ Сов. Леонида Романовского, Третяка Григорія, Михаила Олексѣя, Ілярія Свѣцицького, Іоанна Козака за прочувствованное слово при выносѣ тѣла покойного, Сов. Владиміра А. Петрушевича, Димитрія Романовского, крилошанина Кончевича, Николая Бѣлецкого, Лонгина Раковского съ родинною, лат. пароха Валковича Влад. Бордуна Ивана за сердечное надгробне слово, Василія Томозича и Ігнатія Глѣбовицкого. — Благодаримъ ровножъ сердечно Всеч. па ьство Серафиновъ зъ Калуша якоже и Вп. Пана Ивана Куровця врача зъ Калуша за несеніе намъ помощи и отрады во время болѣзни покойного. — Благодаримъ отъ серца П. Т. Тѣло учительское изъ Подмихайля и Добровлянъ якож и П. Т. брацтва церковныя гр. и дат. обряда зъ Подмихайля за участіе въ похоронахъ.

Всѣмъ Вамъ складаемъ щироруское спаси Богъ!

Подмихайлье 28 п. ст. Вересня 1900.

Михаилъ и Мелянія Скороденскіи родителі Покойного.

Певна помочь

на гостець, ревматизмъ, закоя ность членовъ, бѣль въ плечахъ, крижахъ, бедрахъ и т. п. вѣдъ **россійской масти** на гостець. Высылае ся франко за приславшемъ 2 К. 30 сот. Головный складъ въ *аптицѣ Ж. Рукера у Львовѣ.* 538 1—12

Дякъ іспитованій

управитель хору а теноровымі хорошим голосом пошукуе відповідного місця. Ласкаві зголошеня на адресу Адміністрації „Дѣла“ до 7-ого листопада с. р. 581 1—3

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и ризика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папероѣвъ державныхъ и льосовъ. Згодошеня до: **LUDWIG OESTERREICHER,** VIII Deutschgasse 8, **BUDAPEST.** 96

Свѣдоцтво.

Подписаній посвѣдчують, що п. Николай Мандюкъ, концесіонованый мулярскій майстеръ будованчій зъ Одеська золочѣвского повѣта, зовсѣмъ добре розумѣе свое дѣло, точно выконуе будову церквей и кончить робот якъ найточнѣйше. Заявляемо также рѣшучо, що то чиста неправда, мовь-бы-то церковь въ Бѣлѣмъ Камени, побудована п. Николаемъ Мандюкомъ, завалила ся. Противно, тая церковь може бути взорцемъ, якъ повинні церкви будувати ь

Бѣлый Камѣнь дня 9 (22) жовтня 1900.

О. Николай Осѣдачь парохъ и предсѣдатель церк. комітету въ Бѣлѣмъ Камени; Павло Кижакъ, членъ ком тету и начальникъ громады; Кирилъ Бокій, Павло Бродиньскій, Ігнатій Конашевичъ провізоры; Николай Комарияньскій, Иван Тернавскій. 539 1—1

Гармоніюмъ

до

науки спѣву

дуже тревалон конструкціи

поручае

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

Во цѣляхъ аґітаційныхъ!

поручають ся до ширени масами слѣдуючій брошурки „Парохіяльной Бібліотеки:

1. Законы людской суспольности где розправляе ся о суспольной нуждѣ, и о средствахъ якъ ѣй въ публичномъ житю зарадити. За 100 штукъ 8 кор.

2. Фалшивый парламентаризмъ, где вытолковано ясно чому дотеперѣшній послы не зробили и не могуть зробити нічь доброго для нашого народу. За 100 штукъ 8 коронъ.

3 Наша зброя, або якъ бороти ся проти ворогѣвъ нашого быту. За 100 штукъ 6 коровъ

4. Наша організація, або куди маи щобы було намъ лѣпше. За 100 штукъ 8 коронъ.

5. Злума Антихристовъ, брошурка дуже на часѣ поодиноча: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотири статіи разомъ: 100 штукъ 4 коронъ.

6. Христосъ и Его народъ, брошурка дуже побуджаюча до патріотичной чинности. 10 штукъ 5 коронъ.

7. Не бійте ся пострахуі брошурка на часъ выборчій написката. За 100 штукъ 3 к р

8. Реліґія а общество. За 100 штукъ 7 к р.

9. Реліґія а бѣдаки За 100 шт. 2 кор.

10 Х ібъ безъ реліґіи не сытить. За 10 штукъ 2 коронъ.

Выможово, що на часъ выборчій, можна всѣ тій брошурки набути франко, одно въ Редакціи Пропора, Перемышлъ, Побереже ч. 1. въ найменшой скольности 100 штукъ зъ кождой.

МУЖЕСКУ Безсильность 344

выликвану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ ілюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко надежитости, высылае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Biereу's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗПМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше:

Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и гравіованій и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.

257

ТОВАРИСТВО ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЙ ШТУКИ

стоваришене заревестроване зъ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякій працѣ въ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства вѣдъ композицій своихъ членовъ, а именно: образы релігійній до иконостасовъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такожъ образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчній, портреты въ натуры и фотографій, краєвиды, побутовій и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійній, сповѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рѣвножъ украшае внутра церковь, выготовляе пляны церковь, каплиць и пр. и утримуе на складѣ фотографічній репродукцій образовъ рускихъ артистовъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконане.

Цѣлею Товариства е: пѣдвисти нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнѣй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовной и свѣтскои надѣемо ся, що зводить Она причинити ся до осягнення сеи цѣли численными замовленима, котрій приймае выключне лишь Дирекція Товариства. 460 89—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся агентами.

Товариство взаимного кредиту „ДНѢСТЕРЪ”

стоваришене зъ обмеженою порукою

Львовѣ, ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты“.)

Удѣляе позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційній, властителямъ ґрунтовъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляціею на першомъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священики, не посѣдаючій реальностей, мусять кромъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще полісу житеву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ пѣсля всякихъ можливыхъ комбінацій.

Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ“ приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ третыхъ осѣбъ по 4%.

Удѣлъ членскій выносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членомъ бути и позичку дѣстати може только членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. 34

Информація удѣляе Дирекція листовно або а ґенты Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“.

Золотый медаль **МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ** Золотый медаль.

СТАНИСЛАВА ВРОНЬСКОГО

у Львовѣ, ул. Театральна ч. 5

[напротивъ каѳедральнаго костела]

поручае по найприступнѣйшихъ цѣнахъ свій щедро заосмотреный магазинъ футеръ, такъ готовыхъ якъ и поодинокій шкоры, такожъ матеріи на покрытя футеръ у великомъ выборѣ.

Цѣнники на жадане franco. 511 4—6

ВЕЛИКА ВОЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДОВЪ

Золота и Срѣбна Льотерія

ПЕРЕДПОСЛѢДНЫЙ **ТЫЖДЕНЬ.**

Головна выграна **60_000** коронъ

готовкою въ 20% вѣдшибки. 493 14—0

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДОВЪ по 1 коронѣ

поручають: М. Іонасъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуст. Максъ, Кіцъ и Штофъ, Самуелі и Ляндау, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Ліліенъ,

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1900.

пѣсля часу середно-европейского [пѣзнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львовского.]

поєзд.	особ.	приходить до Львова	поєзд.	особ.	вѣдходить зѣ Львова
		День			**День**
	6·25	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·25	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	7·45	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пѣдволочиськъ, Одесы, Козовы, г. д.
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова		6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Тернополя, Бродовъ на Пѣдзамче		6·43	„ Пѣдволочиськъ зъ Пѣдзамча
	8·00	„ „ „ гол. дворець	8·30		„ Кракова, Любачева, Ордова, Вѣдня
	8·15	„ Сокаля, Равы руской (гол. двор.)		8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Стрыя
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·15	„ Янова
	11·45	„ Ярослава, Любачева		9·25	„ Пѣдволочиськъ зъ гол. дворця
	11·55	„ Ицканъ, Станислав, Козовы		9·55	„ Черновець
	12·55	„ Янова на гол. дворець		9·42	„ Пѣдволочиськъ зъ Пѣдзамча
1·35		„ Кракова, Вѣдня		—·—	„ Белзця, Равы, Любачева
	1·15	„ Скодього, Хирова, Калуша	1·36		„ Пѣдволочиськъ зъ гол. дворця
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина	2·08		„ „ „ Пѣдзамча
2·20		„ Пѣдволочиськъ на Пѣдзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабѣнки
	5·40	„ „ „ Пѣдзамче		—·—	„ Ярослава
	5·17	„ „ „ гол. дворець			
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева			
		Ночь			**Ночь**
			12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава	2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
12·20		„ Черновець, Букарешту		4.15	„ Кракова, Хирова, Коросна
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Ордова		6·10	„ Станиславова
	3·12	„ Пѣдволочиськъ на Пѣдзамче		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
	3·56	„ „ „ гол. дворець		6·50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		7·25	„ Сокаля, Равы руской
	9·45	„ „ „ Хирова		7.10	„ Тернополя зъ гол. дворця
	10·—	„ Ицканъ, Пѣдвысокого, Козовы		7·33	„ „ „ Пѣдзамча
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		9·12	„ Янова 1/10 до 30/4 1900 включно
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	—·—	„ Ицканъ, Козовы, Пѣдвысокого		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·12	„ Пѣдволоч. Бро; бовъ, Копычинець		11·—	„ Пѣдволочиськъ, Бродовъ г. дворця
	10·30	„ „ „ на гол. дворець		11·28	„ „ Гримайлова Пѣдзам.
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту			

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины овечоромъдо 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державной при ул. Краєщихъ ч. 5.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, вѣдъ заряднмъ Іосифа Даниліова.

Ч. 239. ЛЬВОВЪ, Субота 21 Жовтня (3 Падолиста) 1900. Рѣчникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ по дни (крѣмъ недѣль и руских овитъ) о 5-той годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ во второкъ, и во второкъ и пятницю на переміну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и оголошенія приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“, ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень над Оперов ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2; — въ Ярославю: Л. Кримановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и наложенымъ за кіперчин платій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додаткомъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на півъ року	8 зр.	на півъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на півъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи зверткають ся лише на переднє заплаченє. — Рекламація неопечатані вѣльній вѣдъ порта.

Неодинока числа коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки виперативом або на мѣсяць а на руб рицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші дописи приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ сенниця.

Въ справѣ порозумѣня що до акціи выборчои.

Въ позавчерашнѣмъ числѣ „Галичанина“ появило ся на передовѣмъ мѣсци „Извѣщеніе“ выдѣлу полїт. товариства „Русская Рада“ у Львовѣ, въ котрѣмъ той-же выдѣлъ, представивши вѣдмѣнне становище „Русскои Рады“ и „Народного Комітету“ въ справѣ акціи выборчои, старав ся пояснити свое поведенє. Се „извѣщеніе“ мае таку ґенезу:

Дня 23 жовтня с. р. выславъ Народный Комітетъ до повѣтовыхъ комітетѣвъ въ Калуши, Жовквѣ, Бродахъ, Сокали и Коломыи и до політичного товариства „Руска Рада“ въ Золочевѣ такій письма:

„До Сьвітлого Повітового Комітета і т. д.

„Повітові Комітети виборчі в Калуши, Жовкві і Бродах, Відїл політичного товариства „Руска Рада“ в Золочеві і Збір „мужів довіря“ в Коломиї завізвали нас письмами з 14/9, 26/9, 2/10, 1/10 і 10/10 с. р., щоби ми з комітетом „Русскої Ради“ у Львові злучили ся в один спільний комітет виборчий, а Збір повітовий в Сокали письмом з 25/9, щоби ми „війшли в порозуміне з другим центральним руским комітетом у Львові і будь утворили разом з ним один спільний комітет виборчий, будь що найменше щоби оба комітети дїлали спільно і згідно“.

„Ми узнали остатний способ, з огляду на принціпіяльні ріжниці і на заострені — не з нашої причини — партийні відносини, за єдино можливий і практичний, а притім і відповідаючий нашим власним намірам та ведучий з зовсім однаковими шансами до тої самої цїли, с. є. до згідної та одноцїльної акциї виборчої і до вибору достойної репрезентациї галицко-руского народу.

„Дня 18 с. м. ми звернули ся отже до „Русскої Ради“, щоби она визначила двох своїх відпоручників, котрі би з нашими двома відпоручниками переговорювали ся в цїли порозуміня. На те ми дістали дня 21 с. м. відповідь, що „Руская Рада“ на переговори не годить ся, а стоїть єдино за утворенем спільного комітета.

„Ми свое зробили, а по тій відмовній відповіди мусимо всяку одвічальність на тепер і будуче від себе ухилити. Акцию виборчу будемо провадити дальше яко краєвий руский комітет виборчий.

„Від Народного Комітета, у Львові дня 23 жовтня 1900.

Ю. Романчук, голова. *Д-р Євг. Озаркевич*, секретар.“

Отже видко, що котрыйсь (чи котрѣсь) въ адресатѣвъ звернувъ ся въ запытанемъ а може и въ докоромъ до выдѣлу „Русскои Рады“ у Львовѣ, а той видѣвъ себе спонуканымъ оправдувати свое поведенє згаданымъ „извѣщеніемъ“. Робить се именно въ той способъ: „Управленіе русско народной [москвофільскои] партіи — сказано въ тѣмъ извѣщеніи — сдѣлало со своей стороны управленію національно-демократической партіи слѣдующее предложеніе: Такъ якъ рѣшенія четырехъ делегатовъ отъ обѣихъ партій носили бы частный характеръ и яко такіи не имѣли бы обязательной силы въ виду управленій тѣхъ партій и ихъ членовъ на провинціи; такъ якъ предложеніе національно-демократической партіи не отвѣчаетъ требованію, выраженному на предвыборныхъ собраніяхъ и въ рѣшеніяхъ повѣтовыхъ комитетовъ въ Бродахъ, Жолквѣ, Золочевѣ, Калушѣ и Сокалѣ и въ зъѣздѣ мужей довѣрія въ Коломыѣ — то является необходимымъ и цѣлеотвѣтнымъ формальное образованіе общого русского краевого комитета, въ составъ которого вошли бы по ровному числу члены управленій обѣихъ партій и который бы дѣйствовалъ по примѣру комитета, управлявшого выборовымъ движеніемъ въ 1897 году... Не получивши со стороны управленія національно-демократической партіи до сихъ поръ ніякого отвѣта, правленіе русско-народной партіи извѣщаетъ снимъ о повышшемъ вышеназванныя повѣтовыи комитеты и своихъ мужей довѣрія“.

До сего мусимо замѣтити: 1) Повѣтовый комітетъ а властиве повѣтовый зъѣздъ въ Сокали поставивъ инакше жадане, анѣжь подане въ сѣмъ „извѣщеніи“, а именно таке, яке наведене дословно въ приведенѣмъ повыше письмѣ „Народного Комітета“. 2) „Народный Комітетъ“ не мѣгъ вѣдповѣдти „Русскои Рады“ розумѣти яко контрапропозицію, на котру мае ся дати вѣдповѣдь. 3) Не есть такъ, якъ сказано на початку „извѣщеніи“, що „всѣ безъ исключеніи русскіи выборовыи комитеты стали на становищи соединеніи двохъ головныхъ русскихъ партій“, бо н. пр. въ Коломыи, въ Перемышли веде ся окрема акція выборча зѣ стороны народного и окремо москвофільского сторонництва.

До офіціального „извѣщеніи выдѣла Русской Рады“ додавъ „Галичанинъ“ вѣдъ себе пѣвъсофіціальный коментарь, въ тѣй цѣли, якъ каже, „щобы на русско-народную [москвофільску] партію и на „Русскую Раду“ не упала даже тѣнь вины... и щобы предложеніе сдѣланное управленіемъ русско-народной партіи не вызвало кривыхъ толковъ“.

Въ тѣмъ коментари указуе „Галичанинъ“ на статью „Дѣла“ въ ч. 227 п. з. „До пояснена“, приводить зъ нея кѣнцевый уступъ о утвореню спѣльного комітета выборчого у Львовѣ и выводить въ нея, що зарядъ народного сторонництва „уже впередъ отклонялъ возможность образованія общого краевого комитета“. Причину сего подае „Галичанинъ“ таку, що „радикальныи элементы, вошедшіи въ составъ партіи народовцевъ, взяли верхъ въ партіи національно-демократической“. На довшій выводы „Галичанина“ вѣдповѣмо коротко: 1) Твердженє „Галичанина“, будто бы згадана статья „Дѣла“ була вѣдповідѣю „Народнои Рады“, есть безпѣдставне, сего нѣгде въ тѣй статьѣ не сказано анѣ не твердивъ сего первѣстно навѣть самъ „Галичанинъ“ въ своѣй першѣй вѣдповѣди „Дѣлу“ въ ч. 229. 2) Слова коментара въ „Галичанинѣ“, що „обстоятельство, въ якой формѣ соглашеніе [въ москвофільскою партіею] могло бы послѣдовати, дѣло второстепенной важности“, говорять якъ-разъ противъ выдѣлу „Русскои Рады“, котрый уперав ся конче при спѣльнѣмъ комітетѣ. 3) Твердженє, неустанно повторюване въ „Галичанинѣ“, що „радикальныи элементы“ взяли верхъ въ народнѣмъ сторонництвѣ, не заслугуе на вѣдповѣдь и стоить въ суперечности навѣть зъ давнѣйшими кликами „Галичанина“, що д-ръ Франко (и проф. Грушевскій) выступили зъ тѣснѣйшого комітета. Зважаючи жь еще, що въ „радикальныхъ элементѣвъ“, котрѣ впрочѣмъ ще передъ приступленемъ до народного сторонництва выступили въ радикальнои партіи, д-ръ Охримовичъ вѣдъ бѣльше якъ мѣсяця переселивъ ся зѣ Львова, то хиба одинъ д-ръ Евгенъ Левицкій завоювавъ бы всѣхъ инпихъ членѣвъ Народного Комітета? 4) „Галичанинъ“ дуже нещасливо выказуе потребы спѣльного комітета справою кандидатуръ п. Романчука, о. Танячкевича и т. и. Поминувши, що за п. Романчукомъ стоить величезна бѣльшѣсть народу въ округѣ Калуш-Долина-Бѣбрка а навѣть въ округѣ Бережаны-Рогатинъ-Пѣдгайцѣ (зъ котрого вѣнъ впрочѣмъ вже давно врезигнувавъ), то на случай потребы знайшли бы ся округи выборчѣ, куды не сягае заѣдѣсть москвофілѣвъ. Але трудѣсть лежить не въ вынайденю округа для п. Романчука, тѣлько въ наклоненю его до принятя кандидатуры, вѣдъ чого вѣнъ рѣшучо ухилявъ ся. А що до о. Танячкевича то вже-жь на него згодили ся оба сторонництва въ цѣлѣмъ его округѣ выборчѣмъ, отже що ему помогъ бы спѣльный комітетъ?

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Бережанъ:

Выдѣлъ „Селянъскои Рады“ въ Бережанахъ устроюе передвыборчѣ зборы въ отсихъ мѣсцевостяхъ: въ Козловѣ въ середу 7-ого с. м., въ Козовѣ 14-ого с. м., а въ Нараєвѣ 23-ого с. м. Початокъ всюда о 11 год. рано. На сихъ зборахъ явить ся кандидатъ на V. курію п. Тим. Старухъ а супроводжати его буде все делеґатъ „Селянъскои Рады“. Кромѣ того въ межичасѣ мѣжь тыми головными зборами вѣдбудуть ся зборы майже въ кождѣмъ селѣ въ охрестности тыхъ мѣсточокъ. — Дальше упрашае Выдѣлъ „Селянъскои Рады“ своихъ членѣвъ и прихильникѣвъ руско-народнои справы о сѣ три важнѣ рѣчи вѣдъ сю пору, а то: 1) доносити Выдѣлови сейчасъ о надужитяхъ выборчихъ, єли-бъ де такѣ зайшли, щобы можна зробити въ нихъ ужитокъ; 2) донести Выдѣлови всѣхъ выборцѣвъ зъ кождого села зъ обохъ курій для належитои евіденціи; 3) присылати членьскѣ вкладки, бо сильно треба грошей на аґітацію. — За Выдѣлъ *С. Лецкій* голова, *М. Мосора* секретарь.

Зъ вѣдъ Олеська пишуть намъ:

Олесько-судовый вѣдкомітетъ выборчій устровивъ д. 31 жовтня въ Олеську а 1 листопада с. р. въ Соколѣвцѣ передвыборчѣ зборы.

На першихъ зборахъ вѣдъ проводомъ о. Т. Дуткевича взяло участь чотири священики и около сотки олеськихъ мѣщанъ и селянъ зъ Кутѣвъ, Цѣшокъ, Ожидова, Пѣдгорець, Юзьковичъ и Хватова. Зъ посольскихъ кандидатѣвъ представили ся о. Д. Танячкевичъ на IV. и о. Мироновичъ на V. курію. Особливо бесѣда о. Танячкевича зворушила зѣбраныхъ до слезъ.

На другихъ зборахъ явило ся чотирохъ священикѣвъ и около 80 мѣщанъ зъ Соколѣвки та селянъ зъ Переволочной, Кутѣвъ и Туря. Зборамъ проводивъ о. В. Цебровскій а зъ кандидатѣвъ промовлявъ лишь о. Д. Танячкевичъ [о. Мироновичъ бувъ на якихсь инпихъ зборахъ]. Подѣбно якъ въ Олеську выкликала бесѣда о. Танячкевича незвычайно глубоке вражѣня и длятого всѣ зѣбраній зъ величезнымъ одушевленемъ постановили всѣми силами попирати кандидатуру свого щирого и неустрашимого заступника. „Нѣхто, лишь о. Танячкевичъ мае бути нашимъ посломъ!“ кликали зворушѣній выборцѣ и, пращаючи ся зѣ своимъ любимцемъ, зъ цѣлого серця спѣвали ему „многая лѣта!“ Треба дуже жалувати, що на промовахъ о. Танячкевича нема стенографа; его бесѣда е такъ популярно-поучаюча а мѣсцами такъ порываюча, що нѣякій справоздавець не годенъ бодай неромъ рушити; кождого зѣръ и слухъ немовь прикованій до голосу бесѣдника. А зъ такои промовы творить ся повный выкладъ популярнои економіи суспѣльнои, державного устрою, здорового патріотизму, статистики и т. п. вѣдомостій, безъ котрыхъ нѣякій народъ не годенъ розвивати ся и вструвати.

Що-до кандидатуры на V. курію рѣшили выборцѣ на обохъ зборахъ попирати о. Мироновича, однакожь на случай бѣльшихъ выглядѣвъ на побѣду п. Старуха постановили вѣддати свои голосы п. Старухови.

Изъ Зборова пишуть намъ:

Дня 29 жовтня вѣдбуло ся вѣче въ Зборовѣ, на котрѣмъ о. Танячкевичъ здававъ справу зъ свого посольства. Коротко кажучи, народъ зѣбраный въ силѣ до 500 люда, зъ великимъ одушевленемъ выслухавъ справоздане о. Танячкевича, а вѣдтакъ, по признаню 6. послови вотумъ довѣря, объяснивъ п. Борухъ способъ перенесенна выборовъ.

Потѣмъ наступивъ рефератъ о. Борачка зъ Кабаровець про силу народу руского, рефератъ глубоко обдуманый.

Теперь зголосивъ ся до голосу п. Старухъ изъ Слободы, кандидатъ на V курію, зъ кандидатскою бесѣдою. И зайшла рѣчь нечувана — президія (твердинъ о. Пелехатый) не хотѣла припустити п. Старуха до голосу! Кѣльнохъ твердинѣвъ изъ Золочѣщины — а не можна посудити о безпартійность и о. Пелехатого — змовили ся, щобы сейчасъ замкнути вѣче, и се справдѣ було бы стало ся, якъ бы не розсудна увага якогось старенького священика, що на те вѣче, абы говорити. П. Старухъ выголосивъ зъ перенятемъ и зрозумѣнемъ рѣчи свѣй поглядъ на теперѣшну ситуацію, зазначивъ вагу теперѣшныхъ выборѣвъ для Русинѣвъ и вызвавъ до крѣпкои організаціи. Народъ одушевлявъ ся его бесѣдою. Потѣмъ замкнено вѣче, а народъ юрбою обступивъ п. Старуха, записуючи собѣ его назвище. Та що-жь, коли президія вѣча не дала рѣшити нѣчого що-до кандидатѣвъ, але таки просто позволила строити кпины зъ народного кандидата п. Старуха. При такѣмъ поступованю твердинѣвъ готово выйти таке, що зъ V курія выборчого округа Тернопіль-Збаражъ-Бережаны-Золочѣвъ-Перемышляны выйде не „рускій“ и не „русскій“ кандидатъ, але кандидатъ „центрального комітету“. Сумно!

Зъ Золочѣщины пишуть намъ:

Передвыборчѣ зборы въ Бѣлѣмъ Каменю вѣдбулись д. 2 с. м. Народу явилось 60 особъ. Кандидатъ зъ IV. курія о. Д. Танячкевичъ згадавъ напередъ про сумнои памяти баденѣвскій выборы, зъ котрыхъ выйшли тѣлько три независимій рускій послы. Дальше розказавъ про свое и товаришѣвъ становище въ радѣ державнѣй та про найважнѣйшій свои заходы [обчищенє руского народу передъ короною и передъ правительствомъ изъ закиду нельоальности, сплата державою селянъскихъ довгѣвъ, знесенє дотеперѣшныхъ родѣвъ податку а заведенє податку вѣдъ доходу]. Господарь Захарчукъ зъ Ляцкого розповѣдавъ про практики выборчѣ и поручивъ горячо на кандидатѣвъ оо. Д. Танячкевича и Мироновича, а зѣбраній одноду шно згодили ся.

Зъ Язлѣвця пишуть намъ:

На передвыборчѣ зборы, що вѣдбули ся въ Язлѣвци д. 31 жовтня с. р. мавъ прибути кандидатъ на посла зъ V. курія п. Іос. Гурикъ, але прислявъ телеґрафічне повѣдомленє, що приѣде до Трибуховець. Зборы вѣдбули ся пѣдъ проводомъ о. Павла Петрицкого. Вѣнъ поясниивъ зѣбраныхъ важнѣсть теперѣшныхъ выборѣвъ и указавъ, якихъ маємо выбирати послѣвъ та чого вѣдъ нихъ жадати. Згѣдно зъ промовою и внесенями о. Петрицкого ухвалили зборы, що посолъ повиненъ домагати ся: 1) знесенія выборчихъ курій и заведенія загальныхъ безпосередныхъ выборѣвъ; 2) зменшенія лѣтъ вѣйсковои службы; 3) заведенія податку прогресивного доходового на мѣсце всѣхъ дотеперѣшныхъ податкѣвъ; 4) выкупу дворскои землѣ державою и розпарцельованія ей мѣжь селянъ на довголѣтну сплату; 5) закладанія господарскихъ спѣлокъ при помочи державы пѣсля проекту гр. Ледебура. Зборы запротестували противъ внесенія п. Гупки о хлопскихъ майоратахъ и проекту окружныхъ громадъ. На внесенє Данила Гафтковича зборы высказали свое обурене, що паны зъ бѣльшои посѣлости накидають ся селянамъ на послѣвъ; якъ сѣльска посѣлѣсть не мѣшае ся до паньскихъ выборѣвъ, такъ и селяне повинни мати спроможнѣсть выбирати собѣ лише такихъ послѣвъ, до котрыхъ мають повне довѣре. Дальше затвердили зборы кандидатуру п. Іосифа Гурика на пяту курію, але зажадали, щобы вѣнъ особисто явивъ ся на передвыборчихъ зборахъ, що мають вѣдбути ся ще въ Язлѣвци д. 6 с. м. о год. 11-ій передъ полудньомъ въ домѣ Дан. Гафтковича, та поясниивъ, якъ думае поступати такъ въ справахъ, повыше указаныхъ, якъ въ иншихъ важныхъ для нашого народу.

ТУТКИ „PRIMUS“ суть найлѣпшій!!
ВСЮДЫ ДО НАБУТЯ
Фабрика: Львовъ, ул. Міцкевича ч. 2.
Цѣнники зъ пробами даромъ и оплатно.
Пп. купцѣ и рольничій кулка дѣстають вѣдповѣдный рабатъ. 502 0—15

Справу кандидатури на IV. курію лишено поки-що не полагоджену, а відложено ся до слідуючих зборів, бо — по перше — кандидатура п. Косарчина зъ Нагоряни, принята на передвиборчих зборахъ въ Бучачи переважно только господарами съ Нагоряни, дуже мало має выглядовъ, а по друге — п. Косарчинъ мігъ и повинен бувъ знати, що 31 жовтня мали відбути ся зборы въ Язловци, а таки сюды не явивъ ся. Симпатичнійша для насъ була бы кандидатура д-ра Мих. Коцюбы зъ Станиславова, але и вінъ чомусь не приїхавъ на наші зборы; може бы приїхавъ д. 6 с. м.?

За комітетъ місцевый: *Романъ Галатя*, *Данило Гафтковичъ*.

——

Зъ сільскихъ громадъ Бучача-Чорткова зголошує до польскихъ дневниковъ свою кандидатуру Янъ Знаміровскій, селянинъ зъ Монастирискъ, и обіцює, що въ разі выбору буде належати до групы тыхъ послівъ, котрыхъ гасломъ буде „Bóg, Ojczyzna i ludl“ — Про сю кандидатуру пише Dziennik polski: „Передвыборчій комітетъ бучацкій бувъ тихцемъ за кандидатурою бар. Блажовского зъ Новосільки. Чортковскій комітетъ поставивъ на першомъ місци кандидатуру хлопа Яна Знаміровского зъ Слободки долішной, на другомъ місци кс. Громніцкого, а на третомъ бар. Блажовского. Окончено рішати буде Бучачь и имовірно укаже центральному комітетови на бар. Блажовского. Але противъ польскои кандидатуры стае тутъ инший хлопъ, Русинъ Косарчинъ зъ Нагорянки. Буде вінъ уникати ся, а хлопы хотять мати посломъ хлопа. Здає ся въ сімъ разі, що выборъ п. Блажовского буде въ Бучачинъ досыть трудный, а въ Чортковщинъ дуже трудный. Знаміровскій є хлопъ интеліґентный, Полякъ и католикъ, маєтного має ся добре, въ своій околици є добре знаный. При выборахъ бувавъ уже неразъ, говорити умі̀є. Бувъ бы въ дусі Поточка и годилось бы поперти его въ разі, коли-бъ оказало ся, що выборъ бар. Блажовского стрінесь зъ великими трудностями. Лішше, щобы мандатъ оставъ въ рукахъ польского хлопа, нежь щобы мавъ перейти въ руки руский.“

——

Зъ Залі̀щицкого пишуть намъ:

Въ середу сего тыжня мало відбутись въ Залі̀щикахъ передвыборче „згромадзенє“ скликане тутешными обшарниками Ценьскимъ и Вартановичемъ. Запрошеня друковани по польски и по руски розбслано по повітї. Зъ цікавости и я мимо злои дороги приїхавъ на сі зборы, щобы переконатись о руху передвыборчомъ въ повітї. До салі рады повітовои зійшло ся кількадесять вівтівъ-хрунівъ и не-хрунівъ, кілька обшарниковъ, жидовъ-лихварівъ и кілька осібъ зъ тутешнои интеліґенції; изъ священниковъ не було нікого, крімъ „зацныхъ ксьонжи“ дзекана Скульского зъ Садокъ и Бачиньского зъ Кошиловець.

Зборы не могли порозумітти ся що-до выбору президія; остаточно на внесене Соколовского, завідателя добръ кн. Повіньского въ Иваню, выбрано председателемъ Ценьского, Ценьскій ломаною рущиною пояснивъ цілъ зборівъ вівтамъ, а потомъ представивъ на кандидата V курії гр. Мечислава Пінінського. Пінінській заявивъ зъ горы, що „не накидаєсь“ на кандидата, але коли его выберуть, то мандатъ прийме; супротивляєсь регуляминови „кола“, котре замикає уста и вяже свободу, але мимо того вступить до него. Говоривъ по польски, а по руски, де ходило о візване „до едносцї“ и „згоды“, а говоривъ такъ „добре“ по руски, що сумнівваю ся, чи который зъ темныхъ и такъ вівтівъ розумівъ, що зъ тои русчины. Вкінци на внесене Ценьского и вівта Романка згоджено ся на его кандидатуру. Підперъ ся горячо Соколовскій, котрый нї сіло нї пало передъ тымъ самъ свою кандидатуру бувъ зголосивъ мотивуючи, що: „веле ксенжи рускихъ просіло мене писемне о пшиенце мандату“ [цікаве, котрі то „ксенжа“ руский?! Шкода, що Соколовскій не навівъ ихъ назвищь] и сейчасъ зрікъ ся ся въ користь Пінінського. Свою балаканку убравъ Соколовскій фразами, говоривъ про недолю хлопа и „свою біду“, якъ вінъ терпить [Соколовскій есть тысячнымъ паномъ а уходить за „дуже вилывового чоловіка“ межь хлопами, бо вмі̀є „добре“ до хлопа приговорити, піддурити его.] Ціла его бесіда була выголошена, такъ сказати-бъ, жартомъ польско-руско-жидівскимъ и выкликала загальный сміхъ и кпины межь темными вівтами, однымъ словомъ — була „віцомъ“.

Що-до кандидата на IV курію то кандидата не поставлено. Председатель підсував на кандидата Хамца, члена выдіду краєвого. Остаточно згоджено ся на внесене паньского заушника вівта зъ Старыхъ Залі̀щикъ Романка, котрый въ имени всіхъ [!] вівтівъ поставивъ внесене, щобы Хамца запытати, чи буде кандидувати и просити его, щобы кандидувавъ.

Зборы закінчили ся галасомъ и непорозумінемъ межь вівтами, выкликанымъ якимсь Скульскимъ [здаєть ся сыномъ дзекана], и Житкевичемъ, котрого въ хвили, коли хотівъ поставити интерпеляцію до кандидата Пінінського, длячого вінъ яко „панъ“ пхає ся до робітничои курії, выпхано зъ салі и не допущено до поставленя питаня Пінінському.

Ухвалено скликати ще одно „зебране“ для обговореня и поставленя кандидата Хамца. Менеры думають, що переформоване Хамца пійде якъ давнійше, коли навіть руского кандидата не ставлено. Богу дякувати, маємо вже своихъ кандидатівъ и дякуємо п. Хамцови за ласку. До слідуючого „зебрання“ и орґанізацій выбрано кількохъ вівтівъ паньскихъ попихачівъ, и кількохъ обшарниковъ.

——

Въ Зборажи — пише Przegląd — шаршій комітетъ повітовый одноголосно постановивъ поставити и попирати кандидатуру въ V курії д-ра Тадея Нементовского, а за те, коли Русины не будуть ся поборювати и въ четвертои курії поставлять руску кандидатуру „умірковану“, поперти таку кандидатуру на користь Русинівъ. Презесомъ выконавчого комітету выбрано п. Фелікса Незабітовского, а віцепрезесомъ кс. ґвардіана Зайовца.

——

Въ V курії перемыскій (Перемышль-Мостиска-Рудки-Самборъ - Дрогобичъ) явивъ ся ще одинъ кандидатъ въ особі̀ д-ра Адама Добошиньского зъ Кракова, котрый заявивъ, що безусловно вступить до польского кола и узнає повагу „центрального“ комітету.

Загальнй зборы „Народнои Торговлї“.

——

Дня 2. падолиста с. р. відбули ся шіснайцятй звычайнй загальнй зборы „Народнои Торговлї“. Відкрывъ ихъ председатель Совіта управляючого д-ръ Щасный Сельскій. Зборы уконституували ся въ той способъ, що выбрали председателемъ Впр. о. Ивана Стрільбицкого, пароха зъ Наварія, его заступникомъ п. Ґригорія Семенюка смер. судью, а секретарями Володимира Бачиньского, инжінера, и Иларіона Гарасимовича.

Наступило справоздане Совіта управляючого зъ дїяльности за рікъ адмін. 1899/900. Въ имени Совіта выголосивъ д-ръ Кость Левицкій слідуюче справоздане адміністраційне:

Передовсімъ належить підвести станъ вплаченыхъ удїлівъ членьскихъ: зъ 30. червня 1898 року було удїлівъ членьскихъ на: 55.370 К. 10 сот., зъ 30. червня 1899 р. на: 62.713 К. 60 сот. а зъ 30. червня 1900 р. на: 68.549 К. 20 сот. До того число членівъ було: зъ 30. червня 1898: 945, зъ 30. червня 1899: 970, а зъ 30. червня 1900: 993.

Въ послідномъ році адміністраційномъ прибуло новыхъ членівъ: 39 зъ 205 удїлами на 4.100 К.; доплачено до давныхъ удїлівъ 3.535 К. 60 сот., а убуло 16 членівъ зъ 90 удїлами на 1.800 К.

Того року адміністраційного не впроваджено въ житє жадного нового складу товариства, удержуючи пятнайцять складівъ мішаныхъ товарівъ, вабрцеву крамницю въ Тернополи и головный магазинъ у Львові. Справа перенесеня головного магазину зъ Львова и заложеня такого магазину при стациї зелізничій Зимна-вода-Рудно въ засадї порішена, такъ якъ ц. к. Міністерство зелізниць въ засадї призволило на розширене сеи стациї для товарівъ „Народнои Торговлї“ та лишь само переведене сего здержало выконане дїла до слідуючого року.

По мысли бажаня высказаного на загальныхъ зборахъ зъ 2. падолиста 1899 р. впроваджено до обороту торговельного продукты промыслу домашного: выробы тканій (въ деякихъ складахъ).

Відтакъ розширено дїлъ посередничена въ закупнї машинъ и нарядівъ господарскихъ черезъ утворене по селахъ и місточкахъ посередниковъ „Народнои Торговлї“, абы охоронити народъ передъ вызыскуваньемъ чужихъ та несовістныхъ агентівъ. Въ тімъ предметї звернено ся до истнуючихъ агенцій „Дністра“, та до сего часу зголосило ся вже 158 агентівъ, за котрыхъ посередниченемъ входять численій замовленя, такъ що є оправдана надія на значный розвій сего интересу.

Крамничный оборотъ въ тімъ роцї 1899/900 ось такъ представляє ся: Въ минувшімъ роцї побирало въ „Народній Торговли“ 724 крамарівъ товару на квоту 335.624 кор. 80 сот. а дістали опусту на товарахъ 44.392 кор. 52 сот. и кредиту 33.017 кор. 53 сот. Зъ того оказує ся, що въ порівнаню зъ попереднымъ рокомъ підвисъ ся оборотъ крамничный: въ Станиславові зъ 65 крамниць на 73, въ Перемышли зъ 82 на 97, въ Стрыю зъ 29 на 47, въ Бродахъ зъ 33 на 49, а въ Золочевї зъ 55 на 73.

Въ „Народній Торговли“ відбували практику початкуючій крамарї, а другій знова звертали ся зъ просьбами о высыланє нашого персоналу въ цілі заложеня крамниць. Дирекція „Народнои Торговлї“ не відказала нї одній такій просьбі, та при помочи нашого персоналу впроваджено въ житє отей більшій крамницї: Союза въ Озерянахъ, Церковну крамницю въ Старій соли, Крамницю Брацтва церковного въ Дубецку и крамницю мішанина Дурбака въ Войниловї, якъ такожь більше число поменшихъ крамниць. Окрімъ того на жадане властителівъ крамниць персоналъ „Народнои Торговлї“ переводивъ шконтра и инвентуры крамниць, та тымъ способомъ торговельній зносины „Народнои Торговлї“ зъ крамницями въ краю значно ожывили ся.

Справу фонду пенсійного и запомогового порішивъ Совіть управляючій, не скликуючи надзвычайныхъ загальныхъ зборівъ товариства, такъ якъ на підставї §. 21/е статуту прислугує право Совітови управляючому ухвалювати всякій регуляминъ въ товаристві. На тій підставї по выслуханю гадки відповідного персоналу ухваливъ Совіть управляючій регуляминъ фонду емеритального (пенсійного и запомогового), котрый зъ днемъ 1. січня 1901 р. входить въ житє. Сей регуляминъ уложено на такихъ условинахъ, що кождый членъ сталого персоналу товариства має право и обовязокъ приступити до фонду зъ хвилею занменованя, якъ не скінчивъ еще 40 літъ житя (§. 2); що фондъ емеритальный творить ся: а) зъ обовязкомъ вплатъ участниковъ фонду, б) зъ призначеня на тоту въ §. 62/ж статуту части щорічного чистого зыску, якъ також зъ части щорічного зыску по мысли §. 62/з статуту на підставї рішеня Совіта управляючого, в) зъ надзвычайныхъ доходівъ, якъ дарованы и запісы на річь фонду емеритального, та всі кары грошеві въ товаристві, и г) зъ власныхъ процентівъ и зысківъ зъ обороту фонду (§. 5.); що всі приходы фонду емеритального творить власність товариства зъ призначеньемъ на цілі фонду въ тімъ регуляминї означеній (§. 11.); що для справъ фонду емеритального установляє ся выділъ фонду (§§. 29. и 30.), а безпосередну управу майномъ фонду емеритального провадить дирекція товариства підъ наглядомъ Совіта управляючого (§. 32.).

Персоналъ товариства въ 30. червня 1900 р. складавъ ся зъ 2 директорівъ, 1 старшого бухгальтера, помічного бухгальтера, секретаря, кореспондента, помічного урядника и возьного въ головномъ зарядї; магазинера и 2 практикантівъ въ головномъ магазинї, та зъ 14 начальниковъ, 1 начальницї, 14 касієрокъ, 11 помічниковъ торговельныхъ и 43 практикантівъ по складахъ, то є 94 осібъ, що разомъ побрали платнє 68.058 К. 76 сот.

Взагалї правильне заосмотрене всіхъ складівъ торговельныхъ товариства, розширене агендъ товариства въ краю та починъ до забезпеченя персоналу службового, становлять признаки дїяльности „Народнои Торговлї“ въ минувшімъ роцї адміністраційномъ.

(*Конець буде.*)

Переглядъ політичный.

——

Вчера передъ полуднемъ принявъ цісарь на довшій авдієнціи президента міністрівъ Кербера и міністра заграничныхъ справъ гр. Голуховского.

Того самого дня пополудни відбулась підъ проводомъ д-ра Кербера довша кабінетова нарада, въ котрій взяли участь усі міністры крімъ хорого Резека.

Цісарь выіхавъ на Угорщину и тамъ въ Будапештї, буде вінъ мабуть проводити спільнымъ міністерскимъ конференціямъ, які, перенісши ся въ Відня, мають тамъ відбути ся 4 або 5 с. м.

——

Карлісты хотіли выкликати повстане въ Испаніи. Однакъ [після донесень Аґентія Гавасъ зъ Мадрида] се имъ не вдалось. Теперішный ихъ рухъ можна вважати вже придушенымъ. Публична опінія має бути на ихъ дуже обурена. Всі мають домагати ся внесеня конституційныхъ свободъ въ цілій Испаніи та занехаюваня „енергічной“ политики, котра-бъ до тла знищила карлістичный рухъ. „Пропала революція, — кричать старі незнайки — не тра намъ конституції, лишь бука та нагайки.“ Дійство блаженный край... для усякого правительства. Донъ Карльосъ має стояти зовсімъ осторонь відъ теперішного карлістичного руху.

——

Лондоньска праса реконструкцію англійского кабінету нї крихты не вдоволена та обговорює ту справу въ вельми роздразненомъ тонї. Daily News замічає, що жаденъ зъ новоименованыхъ міністрівъ не въ силї причинитись до оживленя въ англійскомъ парляментї. А вже годі вытолкувати собі, зъ якои причины дотеперішный секретарь въ міністерстві війны Landstowne ставъ именованый міністромъ заграничныхъ справъ; хиба що теперь уже наставъ такій поглядъ, що хто передъ тымъ невмілo повнивъ свои обовязки, на того укладати треба що більший. Standard зазначує, що коли-бъ зміна міністерствъ була наступила передъ выборами, то они певне були-бъ выпали инакше.

——

Въ Хінахъ заграничні послы радять далі надъ условями мира для Хінъ. Принято остаточно пропозиції предложеній французскимъ правительствомъ. Остаточну ноту одержать хіньскій повновластники доперва за кількa тыжднівъ, бо порозумінє всіхъ кабінетівъ межь собою треватиме дуже довгій часъ. Поббчь Меркурія [що бувъ, якъ відомо, посломъ дипльоматівъ, купцівъ, злодіївъ, крутарівъ и т. д.] працює и Марсъ зъ Хінахъ. Союзні війска безнастанно відбувають малі експедиції по сусідныхъ околицяхъ, абы зъ нихъ выгнати боксерівъ. Колюмна, зложена зъ союзныхъ війскъ, вырушила на занятє цісарскихъ гробівъ. Д. 28. жовтня прибула до Сітіну французка колюмна и обложила гробъ цісаревен. Колюмны німецка, італійска та англійска прибули тамъ доперва підвисше и заняли инший цісарскій гробы. Великого канцлера скарбу въ Паотінфу и губернатора Татарівъ, а також одного хіньского полковника засудила міжнародна комісія на смерть. Засудъ має бути незабаромъ выконаный.

Тымчасомъ въ Хінахъ межь самыми „цівілізаторами“ зачинає уже „исторія“. И такъ въ Янгсе кількохъ французскихъ офіцирівъ занало відъ спеціального поізду, котрый мавъ відвезти 14-ый полкъ американского війска до Танку, и не хотіли уступити ся, аж усунено ихъ силою, противъ чого они внесли протестъ. Vivant sequentes, а Хінцї скоро позбудуть ся своихъ ворогівъ...

——

Бота, одинъ зъ провідниковъ бурского повстаня, заявивъ, що уважає все за страчене, однакъ мимо того не можна вести переговорівъ въ справі піддання, доки хочь одинъ зъ тыхъ, що борють ся, домагаєсь боротьбы. Теперь на чолі більшои силы военной машируе Бота до округа Кенгардтъ, відки часть Бурівъ має вести компанію противъ Англійцівъ. Біля Беглегемъ выперли Англійцї зі становища бурску позицію, однакъ при сій „побідї“ 3 зъ нихъ стороны впало а 17 ранено. Другій відділъ Бурівъ, зложеный зъ 150 людей, взявъ до неволі англійскій постерунокъ, однакъ Англійцї відбили его. Штайнъ занявъ становище, зъ котрого мабуть не уступить, але не все війско має охоту вытревати до кінця.

НОВИНКИ.

— **Загальнй зборы „Народнои Торговлї“** відбулись вчера. Подаючи на нашімъ місци обширнійше справоздане, мусимо вже тутъ зъ радостію и вдоволеньемъ зазначити, що „Народна Торговля“ въ минувшімъ роцї, такъ нещасливімъ для нашихъ краєвыхъ фінансовыхъ предприемствъ, не то що нїчого не потерпіла, але противно, значно скрівпила ся фінансово и заравомъ розширила свои агенды Хідъ дискусій бувъ поважный. Зъ выказаного въ білянсі чистого зыску рішено выплатити 7% дівіденды відъ удїлівъ. До Совіта управляючого выбрано поновно Юліяна Січиньского, совітника Дирекціи лісівъ и домену и о. Александра Стефановича, катихита семинарій учительскои, а дальше Илью Кокорудза, професора ґімназій.

— **Зъ „Народнои Торговлї“.** Симъ повідомляємо Вп. членівъ „Народнои Торговлї“, що на основі рішеня загальныхъ зборівъ зъ дня 2 падолиста с. р. такъ наша центральна каса у Львові якъ и всі касы нашихъ складівъ выплачувати будуть дівіденду відъ удїлівъ за рікъ адміністраційный 1899/900 въ высотї 7%. — *Дирекція.*

— **Д-ръ Евгеній Левицкій** — якъ довідуємо ся — внісъ до ц. к. суду краєвого карного у Львові донесене карне противъ Владиміра Ѳ. Луцыка, яко одвічального редактора „Галичанина“ и „Русского Слова“ о обиду чести за пасквіль поміщеный въ тыхъ часописяхъ на тлі звістнои демонстрациі противъ пок. кард. Сильвестра Сембратовича у Відни.

— **Відъ Вп. д-ра Е. А. Мисулы** зъ Відня одержуємо до уміщеня отсе письмо: До публичнои відомости даю симъ знати, що покійный мій отець **Михаилъ Мисула**, бувшій гр.-кат. пароxъ въ Текучи печеніжиньского повіта, призначивъ въ послідномъ своімъ завіщаню 800 коронъ на похоронъ и на добродійні цілі до моєи розпорядимости. Кошты похоронівъ выносили 200 коронъ. Решту, т. є. 600 коронъ, призначаю на слідуючій цілі: На церкви въ Текучи, Русовї и Снятинї, при котрыхъ мій покійный родитель служивъ черезъ довгій літа, призначаю по 100 коронъ

Спеціяльный магазинъ чаю
МАРКА ПАРНЕСА
у Львові, улиця Ягайлоньска ч. 15
518 8—5

поручає чай мавои збірки въ знаменитымъ смакомъ и ароматичнымъ запахомъ ½ кіло відъ зр. 1·50—3.
Замовленя зъ провінціи высылаю відворотною почтою.

разомъ 300 кор.; на рускій „Народный Домъ“ въ Коломыи 200 кор.; на бѣдныхъ въ селѣ Текучи безъ рѳзницѣ вѣроисповѣдания 100 кор. Прошу дотычний Хв. ц. к. власти и комітеты пѳднести призначений квоты зъ депозиту ц. к. повѣтового суду въ Печеніжинѣ, де они депонований. — Вѣдень дня 1. падолиста 1900. *Д-ръ Е. А. Мисула.*

— **П. В. Будзиновскій** вѳдъ часу уявленя его и осадженя въ тернопѳльгкѳй вязници слѣдчѳй не приймае пожывы. Вчера вѳдвѣдала его мати, выѣхавши зѳ Львова до Тернополя, и застала его дуже ослабленого, въ горячцѣ. А що-жь на те судовій власти? Чи дадуть згинути чоловѣкови?...

— **Надзвичайні загальні збори „Видавничої Спілки“** будуть в неділю 5 (18) с. м., в читальні Наук. Товариства ім. Шевченка. Початок о год. 4 по полудні. На дневнім порядку: 1) Зміна статута, 2) вибір дирекції і контрольної комісії, 3) внесення. — За Надзираючу Раду *М. Грушевський* голова, *Е. Оварковичъ* секретар.

— **Звычайнй загальний зборы „Основы“** товариства слухачѣвъ политехники у Львовѣ, вѳдбудуть ся дня 8 н. ст. падолиста о годинѣ 3 пополудни на техніцѣ въ сали проф. Марияка зѳ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) вѳдчитане протоколу зъ попередныхъ звычайныхъ и надзвычайныхъ зборѳвъ; 2) справозданѳ выдѣлу; 3) змѣна статута товариства; 4) выборъ нового выдѣлу; 5) внесена и интерпеляцін. — За выдѣлъ *Фр. Тузякъ* за голову, *Яр. Бѣлинський* писарь.

— **Выдѣлъ товариства „Сѣльскій Господарь“ въ Олеську** рѣшивъ спровадити сей осени для ужитку своихъ членѳвъ одинъ ваґонъ каінїту и вѳдповѣдну скѳлькѳсть томасины для навожения сѣножатій. Хто отже бажае набути сихъ навозѳвъ, зволить сейчасъ зголосити ся до Головы Товариства о. Томы Дуткевича въ Цѣшкахъ, почта Олесько, и рѳвночасно прислати на подану скѳлькѳсть сотнарѣвъ каінїту и томасины вѳдповѣдный задаток. При тѳмъ тямити треба, що на 1 моргъ сѣножати уживае ся 2 до 4 сотнарѣвъ каінїту и 1—2 сотнарѣвъ томасины на що за 1 q. каінїту платить ся около 2 К. 60 с. а за 1 q. томасины 6 К. 40 с. — Вѳдъ Выдѣлу товариства „Сѣльскій Господарь“. Олесько 30 жовтня 1900. *Т. Дуткевичъ*, голова, *И. Петришинъ* секретарь.

— **Заходомъ Станиславѳвского „Бояна“** вѳдбуде ся вѳ второкъ 6-ого с. м. въ сали театральнѳй тов. им. Монюшка при участи п-ны О. Проскуриицкон вокально-музичный *Концертъ* въ полученю зъ аматорскимъ представленемъ драматичного Кружка станиславѳвского Бояна. Програма: 1) о. Н. Кумановскій: Летѣвъ орезъ, вѳдспѣвае мѣшаный хоръ. 2) а) П. Маскані: Молитва Сантуццы зъ оп. Cavalleria rusticana, б) М. Лисенко: изъ зѳбрника украиньскихъ пѣсень, сольо-спѣвы въ супроводѣ фортепияна выконае панна О. Проскуриицка. 3) а) П. Чайковскій: Ноктурнъ, б) Чайковскій-Лістъ: сольо фортепияновѳ зъ оперы „Евгеній Онѣгінъ“ вѳдограе боягістка панна О. Л., 4) а) С. Цетвіньскій: Моя мати ворожбита, б) Зѳроньки, выконае мужескій хоръ. 5) Д. Сѣчиньскій: Днѣпро реве, мѣшаный хоръ зъ барітонѳвымъ сольомъ въ супроводѣ фортепияна. 6) а) Ґріммъ: Adagio Op, 36, б) Вільбоа: Моряк, концертовій дуеты на двѣ віольончелѣ въ супроводѣ форгепияна, вѳдограють пп. Г. и З. — Закѳнчить: комедія въ 1 актѣ зѳ спѣвами І. Домініка п. з. „Дѣти Музы“. — Цѣны мѣсць: льожа I и X по 10 кор., прочій по 8 кор., фотелѣ партеровій и балькоиовій по 2 кор. 40 сот., крѣсло перворядне 2 кор., другорядне 1 кор. 60 сот., треторядне 1 кор. 20 сот.; партеръ 80 сот., для ученикѳвъ и гарнізону вѳйскового 50 сот.; галерія 30 сот. Білетѳвъ дѳстати можна въ Народнѳй Торговли вѳдъ 7 вечеръ въ касѣ театральнѳй. Початокъ точно о год. 8 вечеромъ.

— Львѳвске товариство спѣвацке **„Лютня“** устроюе въ недѣлю 4-ого н. ст. падолиста въ сали Народного Дому при участи орхестры 30 п. п. концертъ, на котрѳмъ по-при иншій добрій композиціи першій разъ вѳдспѣвае ся хоральный творъ Кароля Бендля „Шванда дудникъ“ ческа басня людова Ярослава Врхліцкого. Початокъ концерту о год. 7½ вечеромъ. Цѣны мѣсць: вступъ на салю 3 кор., галарія 1 кор.

— **Д-ръ Сѣменовичъ** по студіяхъ черезъ пѳвтретя року на европейскихъ университетахъ [въ Празѣ, Берлинѣ, Вѣдни и Парижи] повернувъ назадъ до Америки и осѣвъ въ Чікаго, де бувъ лѣкаремъ и передъ выѣздомъ до Европы. По дорозѣ завдѣвъ вѳнъ рускій кольонія въ Шамокінѣ, Мт. Кармели и Олі-фантѣ въ Пенсильванін.

— **Будова „Народного Дому“ въ Коломыи** вже на окѳнченю. Копула вже покрыта и выглядае дуже красно. Теперь вставляють вѳкна, лякирують дверѣ, укладають пѳдлоги, ставлять печи й кухнѣ и закладають руры для газового освѣтлена.

— **Змѣны въ выборчѳмъ окрузѣ Львѳвскѳмъ.** Wiener Zeitung оголошуе розпорядженѳ міністерства внутрѣшныхъ спразъ зъ дня 1 падолиста 1900, змѣняюче постановы додатковыхъ міністерскихъ розпоряджень зъ 23 сертня и 18 грудня 1896, и впровадже для выборчихъ округѳвъ загальнон курій Львова и Кракова новый подѣлъ на выборчій округи и мѣсця выбору. Насъ обходить лишь Львѳвъ, отже подаемо дотычній змѣны: а) Въ повѣтѣ судовѳмъ Львѳвъ громады: Сокѳльники, Зубря, Свхѳвъ, Пасѣки зубрецкій, Козельники, Ходовичѣ, Басѣвка зъ мѣсцемъ выбору Сокѳльники; б) Волкѳвъ, Жиранка, Пѳдтемно, Загѳрье, Кугаѣвъ, Солонка зъ мѣсцемъ выбору Волкѳвъ. Въ судовѳмъ повѣтѣ Винники громады: Давидѳвъ, Кротошинъ, Толщѣвъ, Селиска и Черепинъ зъ мѣсцемъ выбору Давидѳвъ.

— **Свято въ дѣвочѳмъ институтѣ въ Станиславовѣ.** Якъ вѣдомо, Товариство Рускихъ Женщинъ въ Станиславовѣ отворило передъ пѳвтора року институтъ для дѣвчатъ, котрый дуже добре розвивае ся. Найбѳльше часу та трудѳвъ посвячуе институтови теперѣшна предсѣдателька товариства Вп. панѣ Миюдора Цурковска, вдовица по судовѳмъ радникѵ. Въ тѳй правдивѳй рускѳй патріотцѣ мають институтки материньску опѣку, бо она пѣклуе ся ними якъ-бы власными дѣтьми, не зважаючи на те, що слабе здоровле показувало бы ѣй радше провадити житє спокѳйне А можна собѣ уявити, кѳлько всякого клопоту мае она яко надзирателька института, въ котрѳмъ мае помѣщене 32 дѣвчатъ. Тому тяжкому обовязкови вѳддала ся п. Цурковска зъ правдивымъ посвяченемъ та любовію для повѣреныхъ ѳи опѣцѣ дѣвчатъ. Тожъ и не дивно, що институтки скористали зъ нагоды, щобы въ день именинъ своихъ опѣнки оказати, яке чувство вдячности та любови мають для нѳи въ своихъ молоденькихъ серцяхъ.

У вечѳръ передъ именинами запрошено панію Цурковску до института и тамъ стрѣла ѳи велика несподѣванка. У великѳй гарно зеленію прибранѳй та илюмінованѳй сали устави лись пѳвколесомъ 32 институтки, всѣ въ святочныхъ одягахъ. Коли панѣ Цурковска ввійшла въ салю и здивованымъ окомъ глянула на сю картину, выступила панна М. Зобкѳвна и въ гарнѳй деклямаціи высказала вдячность та любовь институтокъ для панѣ Цурковскон, пожелала зъ нагоды ѳи именинъ крѣпкого здоровля, многихъ лѣтъ та всего добра, и вручила Вп. именинци памятковый аркушь зъ желанями, на котрѳмъ при гарно выкѳнченѳмъ малюнку були умѣщенй пѳдписы всѣхъ институтокъ. Дальше приступили черезъ и вручили сердечній именинци панна Ол. Сумикѳвна великій альбомъ, М. Шанковска гарный флякон, а М. Ставнича велику красну китицю. По сѣмъ вѳдспѣвали институтки прегарно зъ солями „Многая лѣта“. Мило здивована сею несподѣванкою, панѣ Цурковска зъ слезами радости та щастя въ очахъ дякувала институткамъ за сей высказъ любови до нен та пригортаючи кожду зъ нихъ до серця желала имъ, щобы всѣ щасливо пѳкѳнчили наука та пѳйшли щиро служати неньцѣ Украинѣ. Всѣхъ огорнуло якась невысказана любовь до цѣлого свѣта, а ясній слезы-перлы на руманыхъ личкахъ институтокъ були доказомъ, що своихъ опѣкунки та слѳвъ ѳи не забудуть поки житя. Коли филь чувствъ успокоили ся, наступила спѳльна вечеря, а потѳмъ весела забава немовь рѳдныхъ сестеръ пѳдъ окомъ рѳдной матери — сердечной именинницѣ.

Згадуючи про се свято въ станиславѳв скѳмъ институтѣ, мушу пѳднести, що монахи Ч. С. В. В., котрымъ повѣрено провадженѳ института, працюють вздъ выхованемъ дѣвчатъ зъ материньскимъ посвяченемъ та любовію, за що належить ся имъ признане та вдячность. — *І. В.*

— **Нова народна школа у Львовѣ,** мужеска и женьска, повстане зъ подѣлу переповненон школы имени Конарского и дѳстане назву школы имени Генрика Сенкевича.

— **Львѳвскій водопроводы** на просторѣ межи Волею добростаньскою [зъ вѳдки иде вода] а Львовомъ будуть уже вповнѣ уложенй имовѣрно до половины сего мѣсяця.

— **Зъ Перемышля** доносять, що кн. Адамъ Сапѣга зрезигнувавъ зъ достоньства повѣтового маршалка по причинѣ недоброго стану здоровля.

— **Краковскій прокураторъ и Naprzód.** Органъ галицкихъ и шлескихъ польскихъ соціяльныхъ демократѳвъ Naprzód выдавъ вчера для увѣковѣчненя памяти пятьдесятон конфіскаты ювілейный додатокъ, въ котрѳмъ помѣстивъ отвертый листъ до міністра судовинцтва Спенсъ-Бодена на тематъ, що прокураторъ п. Долиньскій на 200 чиселъ Naprzod'y сконфіскувавъ 50 и въ кѳлькохъ тыднихъ вытоживъ редакціи 12 процесѳвъ та перевѣвъ много ревізій. Розумѣе ся, додатокъ той сконфіскувавъ п. Долиньскій.

— **До Канады** мае прийти нова секта релігійна [подѳбна до Духоборѳвъ] Молокане въ числѣ 2000 душъ. Недавно три нихъ делегаты Иванъ Самаринъ, Федоръ Нохревъ, и Пилипъ Тубинъ, ѣздили по цѣлѳй Канадѣ, шукаючи догѳдного мѣсця и рѣшили поселитись грома дно въ Prince Albert District.

— **Пянство причиною смерти.** Дня 24 м. м. вертавъ зарѳбникъ Иванъ Колодѣйчикъ въ Березинахъ, пѳдпитый зъ якогось весѣля до дому и впавъ до ямы зъ вапномъ, котре того дня гашено, а на другій день найдено тѣло его майже цѣлкомъ переварене.

— **Дирекція почтъ и телеґрафѳвъ** намѣряе уряднти сполучене телефонічне межи Грималовомъ, Скалатомъ и Тернополемъ.

— **Бунтъ слѣпыхъ.** Зъ Будапешту доносять, що въ тамошнѳмъ заведеню слѣпыхъ прийшло до явного бунту межи выхованцями. Часть ученикѳвъ, котра спала въ однѳй комнатѣ зъ управителемъ заведеня п. Піваромъ, напала въ ночи на управителя и почала его бити чоботами и буками. Пробуджена служба и професоры осводили управителя. Переведене доходжене выказало, що до того бунту намовивъ ученикѳвъ однинъ зъ професоровъ, котрый мавъ злѳсть до управителя. Учителя того засуспендовано, а доходженепереводить ся дальше

— **Дрѳбни вѣсти.** Архикнязь Фердинандъ-Леопольдъ выѣхавъ въ недѣлю зъ Перемышля на завсѣгды, переносячи ся до Италвы яко полковникъ 8 п. п.

Въ 230 ч. „Дѣла“ вычитавъ я, що Вп. о. І. Лагола, парохъ въ Дубровицяхъ, шукае совѣстного пѳдприемця до будовы церкви. У мене пышае ся середъ села красна мурована церковь. Будовали ѳи пѳдприемцѣ пп. Володиславъ и Францъ Ланьдуцкій зъ Сѣнавы, котрій много церквей красныхъ пѳбудували [якъ въ Яворовѣ], а теперь кѳнчать величаву церковь въ Каменцѣ Старе Село пѳдъ Равою рускою и здаесь будуть мурувати въ Верхратѣ и Журавцяхъ. Такъ пильныхъ, совѣстныхъ, солідныхъ пѳдприемцѣвъ, якъ они, не легко знайти. То идеальній люде въ теперѣшныхъ часахъ. Тожъ щиро а совѣстно приполучаю ихъ тымъ, котрій намѣряють будувати, а не хочуть мати [якъ то бувае часто зъ будовничими] рѳзныхъ хлопотѳвъ и грызотъ.

О. Корнилій Кузикъ, парохъ Махнова п. Любича.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу** рѣмѣсничо-промысловy у Львовѣ.

Телеґрамы.

Вѣдень 3 падолиста. Вчера вечеромъ выѣхавъ цѣсарь до Ґедерле на Угорщинѣ.

Парижъ 3 падолиста. Вчера розбгнано узброенй банды карлістѳвъ зъ Берґа, якъ просе доносить Агенція Гавасу въ Мадридѣ.

Штокгольмъ 3 падолиста. Арештовано тутъ кѳлькохъ россійскихъ офіцырѳвъ, що перебраній за робѳтникѳвъ знимали типоґрафічній пляны. Вѳдъ часу руссифікацін Фінляндіи Россія безнастанно шле тутъ своихъ шпіонѳвъ.

Капштадъ 3 падолиста. Коло 20 с. м. Робертсъ мае выѣхати до Англіи. Буры мали обложати Кофіфонтенъ.

Кольонія 3 падолиста. Зъ Брукселѣ пишуть до тутешнон Koeln. Ztg., що въ справѣ Хінъ заключила Бельґія зъ Франціею договѳръ и внаслѣдокъ того Бельґія шле 500 жовнѣрѣвъ для охороны велѣзницѣ коло Пекіну, котрон стереже французке вѳйско.

Надѳслане.

Лагѳдно и незамѣтно прочищаючимъ лѣкомъ, котрый дѣлае безъ жадныхъ забурень, а тѳлько управильнюе и пѳбуджае траздене, е загально звиный бѳльше якъ вѳдъ сорока лѣтъ бальсамъ жолудковый д-ра Розы въ аптики В. Фраґмера, ц. к. придворного доставника въ Празѣ. Дѳстати его можна такожь и въ тутешныхъ аптикахъ, якъ оповѣщуе инсератъ.

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Спеціялістъ недугъ ушій, носа и горла

Д-ръ І. РАЙНГОЛЬДЪ

ординуе теперь при ул. **Сикстускѳй ч. 29.**

536 1—13

Во цѣлях аґітаційных!

поручають ся до ширена масами слѣдуючй брошурки „Парохіяльнон Бібліотеки:

1. Законы людскон суспѳльности где розправляя ся о суспѳльнѳй нуждѣ, и о средствах якъ ѣй въ публичнѳмъ житю зарадити. За 100 штукъ 8 кор.

2. Фашивый парламентаризмъ, где вытолковано ясно чому дотеперѣшній посолы не зробили и не могуть зробити ничь доброго для масъ народу. За 100 штукъ 8 коронъ.

3 Наша зброя, або якъ бороти ся проти ворогѳвъ нашого быту За 100 штукъ 6 коронъ.

4. Наша організація, або куда ити щобы було намъ лѣпше. За 100 штукъ 8 коронъ.

5. Злука Антихристѳвъ, брошурка дуже на часѣ поединчо: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотири статіи разомъ: 100 штукъ 4 коронъ.

6. Христосъ и Его народъ, брошурка дуже побуджаюча до патріотичнон чинности. 100 штукъ 5 коронъ.

7. Не бійте ся пострахy! брошурка на часъ выборчій знаменита! За 100 штукъ 3 кор.

8. Релігія а паньство. За 100 штукъ 2 кор.

9. Релігія а бѣдаки. За 100 шт. 2 кор.

10. Хлѣбъ безъ релігіи не сытить. За 100 штукъ 2 коронъ.

Выѣмково, ино на часъ выборчій, можна всѣ тій брошурки набути франко, одино въ Редакціи Прапора, Перемышль, Побереже ч. 1. въ найменшій скѳлькости 100 штукъ зъ кождон.

Найбѳльшій выборъ гробовыхъ вѣнцѣвъ

по найдешевшихъ цѣнахъ поручае похоронне заведене

„Stella“ К. Слотоловича Львѳвъ

Валова ч. 11. 49.13—15

Ученика

зъ укѳнченою І. кл. гімназ. въ вѣцѣ до 15 лѣтъ приймe Торговля И. Борисa въ Перемышлянахъ. 511 6—1(

Таблицѣ зъ металю

литы

таблицѣ надмогильній, таблицѣ для Выдѣлѳвъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ мосяжній въ блихъ прасованій для лѣсныхъ сторожи. — Пльомбы одованій и гузики до пльомбования — выконуе найдешевше

Лѣярня выробѳвъ металевыхъ

ГЕНРИКА ШАПІРЫ

Львѳвъ ул. Коперника ч. 3,

(побочь аптики п. Міковяша.)

203 29—?

ПАСАЖЪ ҐАВСМАНА

І. ЛЬВѲВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разѳвъ преміоване.)

Вѳдъ 4/11 до 10/11 до побаченя:

Живописна подорожь черезъ Италію.

Вступъ 10 кр. 97

Певна помѳчь

на гостець, ревматизмъ, заковя ность членѳвъ, бѳль въ плечахъ, крижахъ, бедрахъ и т. п. вѳдъ **россійскои масти на гостець.** Высылае ся франко за присланемъ 2 К. 30 сот. Головный складъ въ аптицѣ *Ж. Рукера у Львовѣ.*

538 1—12

Каваліръ 38 лѣтъ, зъ капіталомъ 4000 коронъ и рѳчнымъ доходомъ 840 кор., желае оженитись зъ Русинкою, середно образованною въ 20 до 30 лѣтахъ зъ вѳдповѣднымъ посагомъ, або безъ посагу зъ такою Русинкою, котра мала бы торговельну практику або зъ сиротою о скромныхъ выкогахъ. Ласкавй заявленя пѳдъ дискрецією безпосередно або черезъ купцѳвъ прошу посылати пѳдъ адресою: „Другъ“ poste restante Monasterysrіska“. 542 1—2

Канарки зъ Гарцу

найлѣпшон породы, жывий спѣваки зъ пречудным голосомъ соловейкѳвъ, спѣвають въ день и при свѣтлѣ по 8, 10, 12, 15, 20 марокъ за штуку, розсылае ся за послѣплатою зъ порукою, що прийдуть живій. Кождый купець дѳстане даромъ альбумъ почтовыхъ картъ зъ видами Хемніцу. *L. Förster, Vogel-Zersandt Chemnitz (Sachsen).*

585 1—8

Лісничий з укінченою IV. кл. гімн. і зі зложенним іспитом лісничівским з добрим поступом приймe посаду лісничого від 15-ого грудня. Ласкаві заголошеня під Ів. Тополиницкий 55 Inf. Rgt. IV. Comp. 2 Zug. Бережани.

541 1—3

„MALTUS“

выпробоване средство для панъ!

Дуже важный на науковых засадах сконструованый выналѳдъ, порученый лѣкарскими новагами. Знамените и гігієнічна охорона. Цѣна картону 4 коронъ.

Головный складъ: Аптика „пѳдъ срѣбнымъ орломъ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

У ЛЬВОВѢ. 579

Заведене технічно дентистичне

при ул. Коперніка ч. 4

выконуе всякій въ той обсягъ входячій чинности пѳсля вѣденьскон школы, выконуе ся и всякій направы безъ личного приѣзду.

Заведене отворене вѳдъ год. 8 рано до 8 вечеромъ.

73 1—30

Уважайте на сей ☞

выпаленый КОРОКЪ! ☜ !!!

69 19—0

Яко добру и певну льокацію

поручаемо:

4½% Листы гіпотечній,
4% Листы гіпотечній коронові,
5% Листы гіпотечній преміованій,
4% Листы Тов. кред. земского,
4½% Листы Банку краевого,
5% Облігацін Банку краевого,
4% Позичку краеву,
4% Облігацін пропінаційній и всякій ренты державній.

Папиры тій продаемо и купуемо по найточнѣйшомъ курсѣ деннѳмъ. 874 [8]

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. акц. Банку галиц. гіпотечного.

ЛИПІНЬ

въ ресторациі ГАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трабунальска ч. 12 дѳмъ власный, можна дѳстати щодення вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдана

ЦѢННИКЪ

Печена вепрова зъ капустою	16 кр.
Сѣкана деска	12 „
Фляки	15 „
Нѳжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Кѳбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Оббдъ въ абонаментѣ	40 „

Великій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моей ресторациі, даю вѳдбиращимъ марки. — Найлѣпшій кавя по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѳдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ отравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 228—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкон

поручае въ великѳмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничѣ, піоны, нівеліманометры и т. п.

Уряджене давѳнкѳвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

Маса до пѳдлѳгъ, лякеръ до пѳдлогъ, воскова маса, воскови цеголки найдешевше въ гандлю

В. ЧОППА

Львовъ, у л. Жовкѳвска ч. 2.

МЫЛО всходныхъ красотъ

вôдзначае ся приятною вонію, надто посѣдае знамениту прикмету выбѣлювання вынѣжнювання шкôры и усуваня морщинъ — ЦѢНА 160 гел. 8

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львôвъ: склепы власнй улици Оякстуска ч. 25, Рынокъ ка ч. 11. Кракôвъ: Сукенницѣ ч. 20. Черновцѣ: Галицч 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

Складъ и Робôтня Футеръ

ФЕЛІКСА и ЮЛІЯНА

ЛОБЕЛЬСКИХЪ

при улици Валевôй числе 3 у Львовѣ

поручаємо на зимовый сезонъ свôй свѣжо спровадженый засôбъ футеръ въ шкôрахъ якъ и готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣрѣ, зарукавки, шапки, баранцѣ и богато иншихъ можливыхъ въ обсягу кушнѣрства входячихъ рѣчій. Такожь удержуємо на складѣ великій выбôръ сукна до покрываня футеръ и продаємо все по можливо найнизшихъ цѣнахъ.

Илюстрованй цѣнники даромъ и оплатно. 521 2—10

Конечне для домового обходу!

Д-ра РОЗА (ROSA) БАЛЬСАМЪ

на жолудокъ,

зъ аптики Б. Фрагнера въ Празѣ

есть вôдъ 30 лѣтъ загально знавымъ средствомъ домовымъ дѣлючимъ на побудженє апетиту и на легкій столець. При регулярнôмъ заживаню его процесъ травленя змôцнює ся и удержує ся въ правильнôмъ ходѣ.

Велика фляшка 2 К., мала 1 К., почтою 40 сот. бôльше.

За попереднымъ надôсланемъ 2·56 К. высилає ся велику фляшку, а 1·50 К. малу фляшку franco на всѣ стациі австро-угор. монархіи.

ОСТОРОГА! На всѣхъ частяхъ опаковани видѣє подана побôчь законно обезпечена марка охоронна

ПРАГСКА МАСТЬ ДОМОВА

зъ аптики В. Фрагнера въ Празѣ

то старе, насамперед въ Празѣ ужите средство домове, що удержує раны въ чистотѣ и охороню нихъ, усмиряє запалене и болѣ та дѣля охолоджуюче.

Въ дозахъ по 70 сот и 50 сот.; почтою о 12 сот. бôльше.

За попереднымъ надôсланемъ 3·16 К. высилає ся ½ дозъ, або 3·36 К. ⅔ дозъ, або 4·60 К. ¾ дозъ, або 4·96 К. ⅘ дозъ franco на всѣ стациі австро-угорскои монархіи.

ОСТОРОГА! На всѣхъ частяхъ опаковання видиве побôчь подана марка охоронна, законно обезпечена.

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ: **Apotheke B. FRAGNER** „zum schwarzen Adler" **Prag**, *Kleinseite, Ecke der Spornergasse.*

Высылка почтова щоденно.

Склады въ аптиках Австро-Угорщины. 466 11—25

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найближчй вôдъѣзды:

8 падолиста „Амстердамъ" о год. 2 по полудни; 15 падолиста „Статендамъ" о год. 7·30 передъ пол.; 22 падолиста „Потсдамъ" год. 1·30 по полудни; 29 падолиста „Спаридамъ" год. 6 по пол.

Новй пароходы зъ подвôйнымы шрубамы:

Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10.320 тонъ, Потсдамъ 12.500 т.

Цѣны першихъ каютъ вôдъ 264 кор. и высше) въ другихъ каютъ 204 к. и высше) при-
III. класы 197 к. 40 с. въ Вѣдни.)стани.

Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10: для III. класы: IV. Weyringergasse 7 A.

Австрійскй філіи въ Берне, Инсбруку и Трієстѣ. 59

ЛЬВÔВСКЕ БЮРО ГАНДЛЕВЕ

Львôвъ, улиця Костюшка число 4.

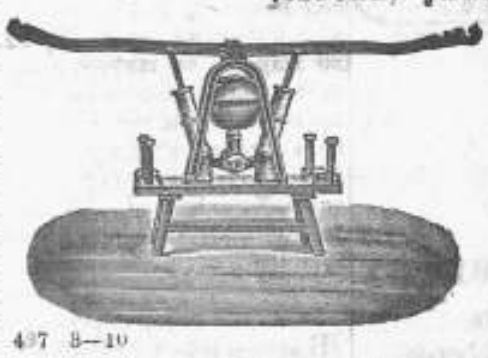

поручає выпробованй

СИКАВКИ ОГНЕВÎ

всякихъ системôвъ и зъ найлѣпшихъ фабрикъ, **вужѣ до свкавокъ (шлявхи), партяній ведерця, коновки и огневй гаки** а такожь **шеломы, мундуры, пасы, топôрцѣ** и иншй приборы для огневыхъ сторожей.

Цѣны низькй. — Условя сплаты догôдни.

497 8—10

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ спеціальнôй робôтни постелій

Іосифа Шустера

Львôвъ, улиця Коперника ч. 5.

455 20—30

Ф. КОРНЕЦКІЙ и СП.

магазинъ блаватныхъ товаровъ

у Львовѣ (Пасажъ Гавсмана)

поручає въ великôмъ выборѣ

шовки, вовны, сукна, барханы, фланелѣ, перкалѣ, батисты, муслины, полотна, столове бѣле и т. д.

Выготовлюване комплетныхъ шлюбныхъ выправъ.

Цѣны дуже низкй.

Пробки даромъ и оплатно. 532 2—6

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнй выробы

поручає по цѣнахъ умѣреныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кросна

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеграфъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаємо на жаданє даромъ и оплатно.

Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентôвъ анѣ похатникôвъ не высылаємо. 2 60—52

До Всечестнѣйшого Духовенъства!

Прочь зъ жидôвскою бляґою!

!!! Свôй до свого !!!

Выробы ножôвничй, захваленй шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше въ гарантіею на мѣсци.

Бритвы англійскй, власнй, соліпгеньскй и швайцарскй у великôмъ выборѣ въ цѣнахъ вôдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву передъ высилкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надае ся до волося, вымѣняю охотно безъ доплаты або взерцаю грошѣ. Бритвы безпеченьства [оказѣчене выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся] Генкельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ

ножôвникъ

Львôвъ, ул. Галицка ч. 6.

Заразомъ поручаю всякй выробы ножôвничй въ моѣй робôтни выконанй.

Вытягъ зъ листôвъ признания:

ВПоважаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надôсланй 2 бритвы и ножички, котрй мимо низкои цѣны є дуже добрй и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

Девятники 31 серпня 1900.

483 10—104 Дороте ушь Конôвъ

Для курцѣвъ!

Найлучшй тутюнъ и папиросъ цигаретовй зъ правдивого египетского папиру

Vergé Combustible

выроблений.

АЇДА

Для курцѣвъ!

Аіда папиръ незатовшуе

Аіда папиръ безъ запаху.

Аіда папиръ не вугонить.

Аіда папиръ горить рôвномѣрно.

Аіда папиръ есть найлучшимъ фабрикатомъ.

Всюды можна дôстати.

Головный складъ: Фабрика папирцѣвъ цигаретовыхъ „Аіда" у Львовѣ, улиця Паньска ч. 10.

Взоры на жадане даромъ. 515 4—10

Свѣтова выстава Парижъ 1900.

ЗОЛОТЫЙ МЕДАЛЬ

ЗНАМЕНИТЇ

вина дальматиньскй, хорватскй и истрійскй, столовй, десеровй и курацiйнй

поручає

ручачи за ихъ правдивôсть и натуральнôсть

СКЛАДЪ ВИНЪ

БРАТЯ ДѢДОЛІЦЬ

Львôвъ, ул. Чарнецкого ч. 3.

ОТВОРЕНЄ 1-ого ПАДОЛИСТА 1900. 537

Вôдзначена на многихъ выставахъ!

Комната до вôдбран товарискихъ!

Перший рускій складъ машинъ до шитя!

Незрôвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Нôжній вôдъ 27 до 65 зр.

Ручній „ 25 до 48 зр.

Уседня сплаты приступній. Готôвкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жадане даромъ. 7—104

483

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *жеханікъ*

Львôвъ, Галицка 6.

Повѣдомлене.

Отсимъ маю честь повѣдомити Поважану Публику, що зъ початкомъ падолиста с. р. **переношу свою Торговлю делікатесôвъ до ново выбудованого рускаго Народнаго дому въ Стрыю.**

Торговля, заосмотрена въ свѣжй делікатесы тѣстъ, чаю, руму, лікерôвъ, и головный складъ вина на мѣру и бутельки, буде сполучена такожь зъ реставрацiею.

Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ, прошу о ласкане поперте, а старанемъ моимъ буде добрыми справами, ретельною и скорою услугою вдоволити Поважану Публику.

Зъ глубокимъ поважанемъ

І. Ґрайнеръ.

512 6—8

КАРОЛЬ

ЯВОРСКІЙ

у Львовѣ ул. Баторія 20.

поручає свôй складъ и робôтню

ОБУВЯ

дамского, мужескаго и дѣтинячого по умѣркованыхъ цѣнахъ. 581 2—25

РУКОДѢЛЬНЯ РѢЗБЯРСКА

Е. ЩУПЛАКЕВИЧА

у Львовѣ, при ул. Коперника число 17.

выконує цѣлковитй уряджена церковнй

Иконостасы, престолы, проповѣдницѣ, цимборіи, гробы Божй, олтарѣ, олтарики процесійнй и всѣлякй роботы сальоновй совѣстно и дешево.

580 8—24

КАТРАЙНЕРЪ

есть правдивый тôлько въ знаныхъ

Пачкахъ Катрайнера!

тому николи отверто або въ иншихъ на обманьство обчисленихъ наслѣдованыхъ пачкахъ.

КАТРАЙНЕРА КНАЙПÔВСКА КАВА СОЛОДОВА

есть найздоровшимъ и найсмачнѣйшимъ а при тôмъ найтаньшимъ додаткомъ до звычайнои кавы.

КАТРАЙНЕРА КНАЙПÔВСКА КАВА СОЛОДОВА

бувае чимъ разъ бôльше уживана черезъ сотки тисячъ родинъ денно.

КАТРАЙНЕРА КНАЙПÔВСКА КАВА СОЛОДОВА

дасть ся найлѣпше ужити тамъ, де звычайна кава яко шкôдлива здоровю черезъ лѣкарôвъ есть заказана.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей.

Папиръ зъ фабр. Черляньскои.

Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, вôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 240. Львовъ, Понедѣлокъ 23 Жовтня (5 Падолиста) 1900. Рочникъ XXI.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзамѣнитшихъ новѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю за перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2; — въ Ярославю: Л. Кришановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: W. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и маломитбемъ за инсераты платна у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковымъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ .	16 зр.	на цѣлый рѣкъ .	22 зр.
на пѣвъ року .	8 зр.	на пѣвъ року .	11 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Рекламація неопечатані вѣльнѣ вѣдъ порта.

Неодиноке число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Отголошеня звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣпчи инсератовои або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домаганя приватні такожъ ся по 25 кр. вѣдъ стрічки.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Бродщины пишуть намъ:

Ще нѣколи въ Бродщанѣ не було такъ живого руху выборчого, якъ сего року по розвязаню рады державнои. Шкода, що патріоты повѣту брѣдского борше не хотѣли собѣ завдати працѣ для освѣдомленя масъ народу. Правда, що е аж два політичні товариства, одно „Селянська Рада“ въ Бродахъ а друге въ Лопатинѣ, але они оказували якось мало житя. Що нарѣдъ прагне науки, пѣзнати се було на передвыборчихъ зборахъ. Вѣдъ въ велик ю увагою слухавъ кѣлькагодинныхъ промовъ и казавъ: „Мы того нѣколи ще не чули! Мы гадали, що намъ вѣчно бути въ неволи, а теперь мы знаемъ, якъ себе ратувати.“

Такі передвыборчі зборы вѣдбули ся въ Лопатинѣ въ урядѣ громадскѣмъ. Прибуло до 100 людей, найбѣльше зъ самого Лопатина, були и люде зъ Лашкова, Грицовлѣ, Батиева и Хмѣльна зъ о. Яцковскимъ. Проводивъ зборамъ самъ вѣй зъ лопатинській. На зборахъ въ Сморжевѣ явило ся до 80 людей зъ Сморжева и трохи зъ Щуровичъ. На зборы въ Миколаевѣ прибуло надъ 100 людей; явили ся такожъ священники оо. А. Пятликъ зъ Стремильча, Завадовскій зъ Увина, Чмола зъ Завидча, Громадка зъ Сморжева, Карановичъ зъ Миколаева и Тарнавскій зъ Куликова. Зъ тыхъ всѣхъ сѣлъ були и селяне. Крѣмъ того були ще и люде зъ Синькова, Барилова и Великѣ барилович. Четвертій зборы вѣдбули ся въ Шиировѣ при участи до 300 селянъ и жѣнокъ зъ Шиирова и Клекотова зъ о. Леонтовичемъ. На зборы въ Пѣдкамени прибуло надъ 150 мѣщанъ и селянъ зъ Наквашѣ и Лосовець. На тыхъ зборахъ було кѣлькан цять жидѣвъ и мѣщанъ лат. обряду.

На всѣхъ тыхъ здорахъ явивъ ся поставленый обома комітетами выборчими повѣтовыми въ Бродахъ и въ Камѣнцѣ кандидатъ зъ IV курії о. Ипдоръ Зельскій. Въ бѣльше якъ двогодинныхъ промовахъ ярко представивъ той гнетъ, якій нашъ рускій нарѣдъ зазнае вѣдъ непрошеныхъ верховодѣвъ въ нашій Галичинѣ, и подавъ способы, якъ добивати ся лѣпшои долѣ. Зібраній зъ великимъ напруженемъ слухали тыхъ промовъ, а при кѣнци одноголосно и зъ одушевленемъ приняли его кандидатуру. Такъ самo приняли и кандидатуру на V курію Данила Мекелиты, хоть его не було.

Дальше вѣдбули ся зборы въ Загѣрю при участи 120 людей. Були мѣщане зъ Пѣдкамеия, селяне зъ Панасѣвка зъ о. Чубатымъ, зъ Серетця зъ о. Городницкимъ, зъ Нишковець и зъ Пониквы. На тѣ зборы прибувъ и п. Данило Мекелита и вже бувъ до кѣнця на всѣхъ зборахъ въ Бродщанѣ зъ о. Ип. Зельскимъ. На зборахъ въ Мѣльнѣ було 48 селянъ зъ самого Мѣльна зъ кс. Заѣончковскимъ лат. обр. На зборы въ 3 лѣзцяхъ новыхъ прибуло лишь 54 мѣщанъ зъ о. Ляндеромъ и селяне зъ Ратища зъ о. Косаремъ зъ Чистопадъ. На зборахъ въ Маркополи було до 100 селянъ зъ оо. деканомъ Кулицкимъ и Косаремъ. На зборахъ въ Пенякахъ було надъ 120 селянъ. Були селяне зъ Чепѣль зъ о. Куньмою, зъ Литовискъ, зъ Гуты пеняцкои, зъ Голубицѣ и зъ Вертелки, бувъ и о. Левицкій зъ Пенякъ. На зборы въ Пониквѣ великѣй прибуло до 200 селянъ зъ Пониквы зъ о. деканомъ Туркевичемъ и селяне зъ Боратина, зъ Волохъ, Суходѣлъ и зъ Дубя. Въ Пониковици малѣй зібрало ся до 120 селянъ зъ о. Чубатымъ. Були и селяне зъ Чехъ, зъ Ясенова, зъ Заболотовець, зъ Голосковичъ, зъ Высоцка и зъ Кадлубискъ. Въ Заболотцяхъ зібрали ся самій заболотецкій селяне зъ о. Сухоровскимъ.

Всюды селяне зъ одушевленемъ слухали промовъ такъ Данила Мекелиты якъ и о. Ип. Зельского. Особливо дивували ся, що простый хлопъ Данило Мекелита умѣе такъ красно промовляти. Промовы електризували нарѣдъ. Вѣнъ мовъ бы вѣдбѣтхнувъ, мовъ бы вже справу выгравъ, побѣдивъ. Всюды зъ зворушеньемъ и зъ слезами одноголосно принято обѣ кандидатуры. Не було нѣгде ниѣ од ого голосу противного.

— —

Зъ Тернополя доносять намъ: Д-ръ Главишовскій, довѣдавши ся о увязненю п. Будзиновского, заявивъ ц. к. старостѣ Завадскому, що зъ уваги на таке поступованя зъ его контркандидатомъ, зрѣкае ся кандидатуры, бо такими способами не хоче бути выбраным.

— —

Зъ Городецкого пишуть намъ:

Дня 1 падолиста с. р. вѣдбуло ся передвыборче вѣче въ Ворцовѣ при численнѣй участи селянъ мѣсцевыхъ и замѣсцевыхъ, именно зъ Рудна, Домажира, Жорнискъ, Кожичъ, Карачинова и Страдча. Священникѣвъ було лишь три, хоть усѣ пробуваючій въ судовѣмъ повѣтѣ янѣвскѣмъ одержали запрошеня. Кандидатура бесѣда д-ра Костя Левицкого всѣмъ загально дуже подобала ся, тожь усѣ однодушно приреклн вѣддержувати въ своѣмъ повѣтѣ судовѣмъ янѣвскѣмъ лишь тую одиноку кандидатуру д-ра Костя Левицкого.

— —

Зъ Теребовельщины пишуть намъ:

Дня 3 с. м. [въ суботу] перепроваджував правыборы въ Маловѣ знаный ц. к. секретарь староства Выспяньскій при помочи свѣжо наминеного писаря Фльоріяна Куліковского. Перепроваджувано ихъ въ той способѣ, що коли хто бувъ караный за лѣсъ, а належавъ до тыхъ, що стоять за громадою, то не пускано его до голосованя; коли-жь буръ сторонникомъ панѣвъ, то голосъ его бувъ добрый. Такъ само поступали въ тыми, що були поопускани въ листахъ (видно, якъ листы були добре уложенѣ). Коли мимо того не удало ся переформувати паньскихъ выборцѣвъ, ц. к. комісарь заповѣвъ новій выборы. Нарѣдъ тримавъ ся добре мимо того, що въ четверъ передъ тымъ (1 с. м.) приѣхавъ бувъ до села ц. к. канцелістъ судовый Острожиньскій [Русинъ родомъ зъ Тернополя] зъ трома наганичами, межи ними одынъ жидомъ, и у Юзька Тополинецкого цѣлу нѣчь пили зъ людьми, намовляючи ихъ, щобы тримали зъ панами.

— —

Въ остатнѣмъ числѣ „Руслана“ помѣщена була звѣстка, що на засѣданю Народного Комітета, котре вѣдбуло ся дня 3 падолиста, „запрошеный“ бувъ „такожъ д-ръ Олександеръ Кулачковскій“, и що вѣнъ тамъ „буде мавъ нагоду порушити справу своеи кандидатуры въ V округа Борщѣвъ-Чортковъ-Залѣщики и пр.“ Отже до сеи звѣстки мусимо додати, що Народный Комітетъ згодивъ ся выслухати д-ра Кулачковского на высказане попередно его бажань. Д-ръ Кулачковскій заявивъ на засѣданю Комітету, що ему ходить именно о те, щобы выказати, що вѣнъ не выступае яко кандидатъ урядовый. Кандидатуры д-ра Кулачковского, не принятои, якъ звѣстно, комітетами повѣтовыми анѣ комітетомъ окружнымъ, Народный Комітетъ не апробувавъ.

Загальнѣ зборы „Народнои Торговлѣ“.

(Дальше.)

Опѣсля забравъ голосъ другій референтъ управ. Совѣта д-ръ Стефанъ Федакъ до слѣдуючого фінансового справозданя:

Сегорѣчный сілянсъ вказуе зновъ на сталый зрѣстъ нашои институції:

Товарѣвъ спродано сего року за суму 1,111.898·60 кор., а именно угорговано:

I. въ централѣ [посеред.]	.	70 375·61
II. въ складахъ:		
1) у Львовѣ		116.512·74
2) въ Станиславовѣ . . .		136 803·56
3) „ Перемышли . . .		123.272·17
4) „ Тернополи . . .		73 956·53
5) „ Дрогобичи . . .		44.336·68
6) „ Коломыи		69.944·03
7) „ Стрыю		51.153·22
8) „ Снятынѣ		40.550·40
9) „ Самборѣ		55.119·46
10) „ Рогатынѣ		48.179·44
11) „ Бродахъ		69.281·02
12) „ Сановцѣ		40.542·82
13) „ Городенцѣ . . .		21.577·78
14) „ Борщевѣ		33.315·37
15) „ Золочевѣ		117.987·17
	Разомъ	1,111.898·00

Есть се сума о 181.742 кор. бѣльша якъ минувшого року.

На збѣльшеня торгу вплынувъ переважно живѣйшій рухъ крамничный, бо крамницѣ побрали сего року у насъ товару за 335.624·80 коронъ, то есть о 127.404·02 коронъ бѣльше, а дѣстали при тѣмъ опусту вѣдъ звычайныхъ цѣнъ на суму 44.392·52 кор. Въ складѣ Станиславѣвскѣмъ побѣльшивъ ся торгъ о 64.888·06 кор. головно черезъ гуртовну продажъ цукру спровадженого ваганами.

Дохѣдъ зъ продажи у всѣхъ складахъ товарѣвъ выносивъ бруто 121.867·74 кор., о 9.512·62 кор. бѣльше, якъ въ роцѣ 1899/99. Посередництво при закупнѣ вина и свѣтла (въ бѣльшихъ скѣлькостяхъ), котрымъ занималася Дирекція, якъ такожъ есконтъ узысканый

Телеґрафонъ.

Телеґрафономъ або такожъ телефонографомъ зове ся новый акустичный приладъ выставленый въ-перве на парискій выставѣ а будучій сполученемъ и дальшимъ усовершенемъ двохъ вправдѣ недавно вынайденыхъ, але широко вже розповсюдненыхъ приладѣвъ: телефону и фонографу.

Першій зъ тыхъ приладѣвъ, якъ звѣстно, служить до перенешеня звукѣвъ на дальшу просторонь, а другій до заховуваня и утревалюваня та поновного репродукованя звукѣвъ въ просторѣ часу. Коли телефонъ опираеть ся на електромаґнетизмѣ, то фонографъ е приладомъ чисто механічнымъ.

Щобы лѣпше порозумѣти суть и значѣне нового вынаходу, се-бъ-то телеґрафону, треба пригадати собѣ основы конструкціи телефону та фонографу.

Основа телефону ось-яка: Знаемо, що маґнетъ змѣнае свою силу за приближенемъ чи вѣддаленемъ металевои штабки. Знаемо рѣвножъ, що змѣна силы въ маґнетѣ, обвитѣмъ спіралею дрота, выкликуе въ тѣмъ дротѣ перемѣнный електричній токи. Коли-жь такій електромаґнетъ умѣстимо передъ дѣликатною и пружастою металевою пластинкою, яка замыкае тубу, що въ ню телефонуючій говорить, то дрожаня сеи пластинки, выкликаній звуковымъ фальованемъ воздуха, спричиновують то вѣбльшене то зменшене силы електромаґнета а затымъ и перемѣнну струю въ спірали дрота обвиваючого електромаґнетъ попроваженого дальше до слѣдуючои станціи, де сеся перемѣнна струя выкликуе знова въ маґнетѣ перемѣнній фазы маґнетизмовои силы, а затымъ и притягане та вѣдпихане металевои пластинки, яка тымъ способомъ дрожачи вѣддае аналѣгічній звуки въ ухо слухача, притулене до слухавки. Отсе схема телефону.

Зновъ же конструкція фонографу ще простѣйша, якъ телефону. Въ голосову тубу говорить ся. Звуки выкликують дрожаня пластинки, замыкаючои денце тубы. Сі дрожаня рисують при помочи штифтика на валци потягненѣмъ тоненькою верстовкою воску а пересуваючѣмъ ся при рѣвночасномъ оборотѣ по вѣдъ сей штифтикъ значки т. зв. руны. Въ той способѣ валець хапае все, що говорило ся въ фонографічну тубу. Коли жь опѣсля при помочи спеціяльного механізму пустимо валець въ оборотъ, то штифтикъ, сховзуючи ся по рунахъ, вырытыхъ у верстовцѣ воску, виправляе въ рухъ пластинку, яка репродукуе звуки — правда, що дуже хрипливо. Се схема фонографу.

Отже телеґрафонъ — то улѣпшене и получене обохъ сихъ апаратѣвъ.

Зали приступимо до опису телеґрафону, мусимо перше завважати, що вынаходникъ его, данській инжінеръ Поульзенъ, вакъ знавъ на думку о телеґрафонѣ, досвѣдчивъ упередъ, що при легкѣмъ намаґнетизованю довгихъ сталевыхъ штабокъ чи листовокъ нема сего явища, яке стрѣчаемо на коротшихъ штабкахъ, именно явища двохъ бѣгунѣвъ. Противно, на довгихъ сталевыхъ листовкахъ е такихъ бѣгунѣвъ тысячѣ въ мінімальныхъ вѣдъ себе вѣдступахъ такъ, що листовка являе ся злученемъ великого числа маґнетикѣвъ розложеныхъ вѣдповѣдно до точки маґнетичнои инфлюенціи. Далѣ дослѣдивъ вѣнъ и се, що въ той способѣ можна намаґнетизувати листовку зъ рѣзныхъ точокъ а она розложить ся на безконечне число, взаимно себе перетинаючихъ маґнетикѣвъ, яки цѣлкомъ собѣ не перешкаджають.

Опершы ся на сѣмъ, сконструювавъ Поульзенъ ось такій апаратъ: Пѣдъ пластинкою звуковои тубы е маґнетъ. Его сила меншае або бѣльшае зъ безмѣрною скоростію вѣдповѣдно до силы и роду дрожань пластинки, выкликаныхъ голосовыми фалями. Пѣдъ тымъ маґнетикомъ пересуваеся, обертаючись рѣвночасно на оси взятый спірально [и на валець навитый] дротъ. Маґнетикъ кождочасно досягае бѣгунами кѣнцѣвъ одного звою сего дрота чи листовки. Коли валець зъ дротомъ управити въ рухъ, вѣнъ пересуваеся такъ, що маґнетъ обома бѣгунами бѣжить вздовжь дрота. Якъ же въ маґнетѣ змѣнае ся напружене маґнетичнои силы и або цѣлкомъ гине або зновъ появляе ся — такъ и въ спірали сталевого дрота вѣдбуваеся безперестанно вѣдповѣдный розкладъ бѣгунѣвъ. Въ сей способѣ въ тѣмъ рѣзнородномъ розкладѣ маґнетичнои силы на дротянѣй спірали уревалюе ся сила и способѣ дрожаня звуковыхъ филь. Перенести ихъ теперь на просторонь — се вже рѣчь найменше трудна. Доконуе се дрѣтъ и выкликуе на вѣдбираючѣй станціи такій самъ розкладъ маґнетичнои силы на тамошнѣй спірали, а далѣ перемѣну напруженя силы маґнетика, вѣдповѣдне дрожане пластинки и звукъ въ слуховѣй тубцѣ.

Крѣмъ того можна при помочи телеґрафону заховати звуки и на довшій часъ. Звычайный телеґрафонъ вѣдбирае звуки замѣнюючи ихъ на маґнетичну силу. На спірали утревалюе ся тымъ способомъ сказане въ формѣ невиднимого „маґнетичного письма“. Коли-жь опѣсля станемо валець зъ навитою на него спіралею обертати та пересувати попѣдъ бѣгуны електромаґнета, то рѣзнородне напруженя маґнетикѣвъ, на якѣ розложена спіраля, выкликуть вагания въ силѣ електромаґнета а затымъ и дрожаня пластинки, а ухо и чуе се, що передше уста вложили въ апаратъ. Звуки выходять при тѣмъ безъ шуму и скреготаня, якій выдае фонографъ, бо тутъ усунене механічне терте, а натомѣсть всѣ „писчій“ функціи сповняе маґнетична сила. Невиднымъ письмомъ явище она на листовцѣ, аби опѣсля якъ найчастѣйше репродукувати сказане.

Крѣмъ того маѣ такій улѣпшеный фонографъ и тоту высшѣсть надъ Едізоновымъ, що „маґнетичне письмо“ можна незвычайно легкимъ способомъ „стерти“, не збавляючи при тѣмъ повосковацыхъ валцѣвъ и т. п., якъ се робить ся при давнѣмъ фонографѣ. Доконуе ся того потягаючи сталеву спіралю телеґрафону дуже сильнымъ маґнетомъ, якій нищить безслѣдно намаґнетизоване спіралѣ.

Значѣня нового вынаходу безперечно велике и выключе переворотъ въ штуцѣ телефонічнѣй.

ТУТКИ „PRIMUS“ суть найлѣпшій!!
ВСЮДЫ ДО НАБУТЯ.
Фабрика: Львовъ, ул. Міцкевича ч. 2.
Цѣнники зъ пробами даромъ и оплатно.
Пп. купцѣ и рѣльничій кулка дѣстають вѣдповѣдный рабатъ. 602 8—15

за скорѣйшу заплату фактуръ, принесли доходу 33.633·22 кор. т. є. 1.450·63 кор. бѣльше сего року. Зазначити тутъ мусимо зъ вдоволеннѣмъ, що за посередництво въ закупнѣ вина церковного дѣстаємо зъ усѣхъ сторонъ лишь узнання и подяки.

Реальности нашѣ у Львовѣ, Тернополи и Сяноцѣ принесли брутто 18.399·52 кор., а та значна пѣдвыжка [о 6.518·76 кор.] повстала звѣдси, що вѣдъ надолиста 1899 р. замешкана вже есть нова каменица наша въ Тернополи.

Зъ попереднього року перенесено решту зыску 309 кор. 26 сот. на новый рахунокъ, тымъ то сума всѣхъ повышшихъ приходѣвъ выносить 174.009·74 кор., о 17.521·01 кор. бѣльше якъ въ роцѣ 1898/99.

Кошты адміністраційнѣ збѣльшили ся о 9.005·17 кор. и выносять 121.044·59 кор. Збѣльшеня наступило переважно въ платни (пѣсля высказанои интенціи Свѣтлыхъ зборѣвъ зъ лѣтъ попередныхъ), въ податкахъ и чиншахъ. Кошты адміністраційнѣ реальностій пѣднесли ся въ поводу замешканя новои каменицѣ въ Тернополи о 5078·56 кор. и выносять 10.879·62 кор.

Процентъ вѣдъ вкладокъ выносить 26.607·41 кор. и збѣльшивъ ся о 3.357·69 кор. вѣдповѣдно до збѣльшеного стану вкладокъ. Процентъ фонду пенсійного выносивъ 327·77 кор.

Вѣдъ довгѣвъ, интабульованыхъ на нашихъ реальностяхъ, заплатили мы процентy 3.030·67 кор.

Зъ мобілій вѣдписано 2183·50 кор., а зъ першихъ уряджень 1190·60 кор.

Разомъ выдатки выносять 164.264·16 кор. Потрутивши тую суму вѣдъ приходѣвъ 174.009·74 кор., одержимо решту 9.745·58 кор. чистого зыску, о 825·42 кор. бѣльше якъ въ р. 1898/99.

Вартѣсть реальностій нашихъ выросла значно въ наслѣдокъ будовы новои каменицѣ въ Тернополи и выносить поважну суму 324.940·60 кор.

Вартѣсть товарѣвъ по складахъ и въ магазинѣ центр. выносить по цѣнѣ закупна суму 281.218·29 кор., отже мы удержали станъ запасѣвъ товарѣвъ майже незмѣненый, хотяй торгъ значно збѣльшивъ ся.

Станъ дебіторѣвъ збѣльшивъ ся въ Станиславовѣ о 7.365·64 кор., въ Золочевѣ задля руху крамничного о 3.665·45 кор. и выносить загально у всѣхъ складахъ 103·384.31 кор. т. є. о 10.531·67 кор. бѣльше. Въ тѣй загальнѣй сумѣ дебіторѣвъ есть крамниць на 33.017·53 кор., — о 9.000 бѣльше, якъ року минувшого.

Дебіторы центральнѣ выносять 17·550·37 кор., отже зросли такожь о 2.065·01 кор. Суть то переважно довжники за вино, свѣтло и машины, зъ весною достарченѣ: свѣй довгъ поплатили они вже переважно въ лѣтѣ по замкненю рахункѣвъ за рѣкъ минувшій. На уторгованыхъ 70.000 кор. есть се цифра незначна и очевидно лишь за послѣдный квартaлъ належна.

На штрацу уплачено въ знмѣ въ протягу року разомъ 239.757·87 кор.

Станъ касы выносивъ у всѣхъ складахъ 16.854·96, а въ почтовѣй щадници 35.410·18 кор. и зъ огляду на станъ нашихъ вкладокъ не бувъ за высокій.

Ефекта фонду пенсійного и резервового на суму 993.10 кор. лишили ся безъ змѣны.

Решту позицій стану активного становлять мобілія всѣхъ складѣвъ на суму 19.651·53 кор., уряджена всѣхъ складѣвъ на суму 1.860 кор. и напередъ заплаченый чиншъ въ загальнѣй сумѣ 14.698·09 кор.

Сумы всѣхъ активѣвъ выносять 816.561·43 кор. и есть о 59.804.23 кор. высша, якъ въ р. 1898/99.

Вкладки такъ званѣ щадничѣ выносили зъ кѣнцемъ року 1898/99 558.533·84 кор. Въ тѣмъ роцѣ вложено новыхъ вкладокъ на суму 258.120·77 кор., а выбрано на 217.562·87 кор.; оказуесь отже звыжка 40.557·90 кор. и то въ часѣ коли въ иншихъ институціяхъ загаломъ вѣдчуваєъ ся бракъ готѣвки.

Сумы всѣхъ активѣвъ выносили д. 30 червня 1900 поважну цифру 599 091·74 кор.

Удѣлы зросли знова о 5 835·60 кор. и выносять 68.549·20 кор., що зазначуємо зъ цѣлою приятностію. Фондъ резервовый збѣльшивъ ся о 2.400·26 кор. и выносить 24.531·80 кор., а фондъ пенсійный збѣльшивъ ся о 958·01 и выносить 7545·67 кор.

На оплату податкѣвъ вставили мы до пасивѣвъ сего року 6.304·12 кор., такъ що резерва тая выносить теперь 17.159·24 кор.

Дивіденды не пѣднесли члены на суму 2.170·40 кор.

Довгъ банковый на всѣхъ нашихъ реальностяхъ выносить 69.962·93 кор., зменшивъ ся отже знова о 1.625·24 кор. Конто кредитове выносить заледво 17.804·87 кор.

Сума всѣхъ пасивѣвъ выносить 806.815·85 кор. Потрутивши тую суму вѣдъ выказаныхъ активѣвъ одержить ся суму чистого зыску, якъ повыше подано, на 9.745·58 кор.

Загальный оборотъ касовый выносивъ 4,894.544·46 кор.

То представивши ставлю въ имени Совѣта управл. внесеня: Свѣтлѣ Збо ры зволить рѣшити: 1) предложеный за рѣкъ 1899/900 бѣлянсъ зъ рахункомъ стратъ и зыскѣвъ, выказуючій чистого зыску 9.745·58 к., приймаєсь до вѣдомости; 2) поручаєсь Совѣтови управляючому, щобы выказаный чистый зыскъ 9.745·58 кор. роздѣливъ по мысли §. 62 стат. и щобы титуломъ дивіденды выплачувавъ 7% вѣдъ удѣлѣвъ.

(Конецъ буде.)

Переглядъ політичный.

Повстане карлістѣвъ въ Испанії ще не скѣнчене. Позамкнено всѣ карлістичнѣ клюбы, богато карлістѣвъ поарештова но та повыгнанно зъ краю. Численнѣ ревізіи на дневнѣмъ порядку. Венецка „Gazeta di Venezia“ оголошуе розмову зъ Донъ Карльосомъ, котрый заявивъ, що теперѣшный рухъ карлістѣвъ, въ котрѣмъ нѣяка вызначна особа не бере участи, лише шкодить карлістичнѣй идеи та що вѣнъ самъ осуджуе его. Зъ огляду на „енергію“ правительства въ Испанії незабаромъ настане знова супокѣй...

Англійцѣ хотять уже зъ Трансвалю вертати до дому... Въ Капштадѣ стоить 20 перевозовыхъ кораблѣвъ, на котрыхъ мають они вѣдплывати домѣвь. Однакъ зараз значна часть вѣйска мабуть не зможе ще повернути Шеффомъ англійскихъ вѣйскъ має стати въ полудневѣй Африцѣ льордъ Кіченеръ. Военный урядъ оголошуе проклямацію льорда Робертса до англійского народу, въ котрѣй радить, абы вертаючимъ зъ бурскои вѣйны жовнѣрамъ не давано альколічныхъ напитквѣвъ. Дальше пѣдхвалюе льордъ въ своѣй проклямаціи англійскихъ воякѣвъ, называючи ихъ „героями“ та „джентлѣменами“. Свѣдчивъ ся циганъ своими дѣтьми... А якъ тѣ „героѣ“ втѣкали передъ Бурами, про те въ проклямаціи не стоить нѣчого. Тымчасомъ Буры далѣ роблять свое. Борють ся; не пѣддають ся, хотять выдержати до кѣнця. Лише за богато доброты въ нихъ, и то ихъ губило вѣдъ початку вѣйны. Отъ и недавно, взявши въ неволю англійскій вѣддѣлъ, пустили его на волю...

——

Въ Хінахъ комедія „на два боки“ Одни мирять ся, другі бють ся. И такъ губернаторъ въ Кіявъ-чавъ доносить, що онодѣ напали розбѣйники и Боксеры въ мундурахъ на одно село, вѣдки выгнали ихъ нѣмецкій вояки. Въ полудневыхъ Хінахъ слѣдный велякій рухъ въ цѣли здетронізованя теперѣшнои династіи, а вѣддання трону на ново династіи Мінъ. Въ проклямаціи претендента сеи династіи мѣстить ся мѣжь иншамъ обѣцанка, що всѣ чужинцѣ будуть належно хоронені вѣдъ напастій населеня и допущенѣ до всѣхъ пристаній. Вальдерзе затвердивъ засудъ смерти, выданый мѣжнародною комісіею на кѣлькохъ хіньскихъ урядникѣвъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Изъ Станиславова пишуть намъ:

Дня 1 падолиста с. р. вѣдбули ся другій звычайнѣ загальнѣ зборы „Філіи Рус. Товариства педагогічного въ Станиславовѣ. Членѣвъ прибуло до 50, число вельми показне, зваживши, що того дня було зимно и непогода. Зборы вѣдкрывъ голова Філіи п. Ник. Морозъ. Въ своѣй промовѣ згадавъ теплыми словами про пок. Андрея Шахновича, основателя и першого голову, и про пок. Николая Бѣлецкого, члена Філіи, а присутнѣ вѣддали честь ихъ памяти вставши зъ мѣсць.

Зъ справоздань выдѣлу зборы довѣдали ся, що Товариство сильно розвинуло ся черезъ рѣкъ т. є. вѣдъ часу основання, бо числить 139 членѣвъ а такимъ числомъ певно жадна Філія Товариства педагогічного не може повеличати ся. Въ сѣмъ роцѣ выдѣлъ працювавъ головно надъ тымъ, щобы придбати потрѣбныхъ фондѣвъ и основати бурсу для сынѣвъ найбѣднѣйшихъ членѣвъ, и се ему удало ся. Тожь нынѣ удержуе бурса Філіи 22 питомцѣвъ, а то одного за повною оплатою (20 кор.), а решту за зниженою вѣдъ 16 до 10 кор Однакъ такій оплаты не покрывають коштѣвъ удержаня питомцѣвъ, тому кождый мѣсяць приносить недоббръ, а той въ знмѣ ще зросте, бо треба буде бѣльше опалу. Однакъ есть надѣя, що при ласцѣ Божѣй и помочи людій, котрѣ розумѣють вагу просвѣты народнои, бурса буде красно розвивати ся. Ото щирого и великодушного покровителя знайшла сеся институція въ особѣ Впр. о. д ра Іоана Гробельского, крилошанина станиславѣвскои капітулы. Въ часѣ вакацій жертвувавъ вѣнъ 100 коронъ на уряджене бурсы а теперь 2000 коронъ на будову дому для бурсы. Зборанѣ, перенятѣ вдячностію, вѣддали честь щедрому жертводавцеви вставши зъ мѣсць и вѣдспѣвавши многолѣта а заразомъ выслали депутацію, котра зложила ему подяку. Ухвалено такожь вѣднести са до Головного выдѣлу, щобы Впр. о. д-ра Гробельского именувавъ почетнымъ членемъ Товариства. Рѣвножь заявили зборы телєграфічно щиру подяку Преосв. Еп. Андрееви Шептицкому за его моральну и матеріяну помѣчь для бурсы. Звѣстно бо, що если бы не заохота зѣ стороны Владики и не безплатне умѣщене, яке вѣнъ жертвувавъ, Філія при малыхъ своихъ фондахъ ще не такъ скоро могла бы була приступити до вѣдкрытя бурсы. Зборы застановляли ся надъ способами придбаня фонду на будову дому бурсы и приняли вѣдповѣдній внесеня уступаючого выдѣлу. Такожь ожившена була дискусія надъ иншими справами бурсы. Голосъ забирали: оо. Струтинькій, Кульчицкій и Горайко, пп. Карановичъ, Гузаръ, Витвицкій, Морозъ и панѣ Дмитракѣвна и Кадайчка. Зъ справоздання касового довѣдали ся зборы, що фондъ Філіи по вѣдтягненю всякихъ выдаткѣвъ и 50% зъ рѣчныхъ вкладокъ, котрѣ належать ся Головному выдѣлови, выносить 87 кор. 28 сот. Приходъ бурсы (зъ рѣзныхъ жерелъ) выносивъ 755 кор.; тыми грѣшми покрыто кошты уряджена бурсы.

Комісія контрольна знайшла всѣ рахунки въ порядку и на ѣи внесено удѣлила зборы абсолюторію уступаючому выдѣлови.

До нового выдѣлу Філіи увѣйшли: о. Іоанъ Горайко яко голова, пп. Ник. Ластовецкій, Ник. Морозъ, Мар. Якимовскій и Ем. Кадайска яко выдѣловѣ, а яко заступники выдѣловыхъ пп. Мир. Кшепіньска и Мих. Девоссеръ.

На зборахъ державъ вѣдчитъ п. Мар. Якимовскій на тему „Свобода волѣ людскои и детермінізмъ въ свѣтѣ психольогіи“. Зборы выслухали вѣдчиту зъ великимъ занятемъ и подякували прелєгентови рясными оплесками.

По вычерпаню порядку дневного замкнувъ зборы голова Філіи о. Горайко. Вѣнъ вѣзвавъ присутныхъ до дальшои працѣ на полі народнои просвѣты и подякувавъ имъ за участь въ зборѣ, особливо замѣсцевымъ.

Въ день зборѣвъ вѣдбувъ ся вечерокъ зъ товариськими забавами на дохѣдъ бурсы. Вечерокъ розпочала п. Константина Малицка, учителька зъ Галича, прекраснымъ вѣдчитомъ на тему „На межи XX. столѣтя“. Наша симпатична літератка справила присутнымъ правдивый пиръ духовый. Сердечна ѣй за се подяка. Выдѣлъ Філіи повиненъ постаратись о выдрукованє тои працѣ, щобы дати ширшѣй публицѣ можность пѣзнати хорошій гадки, якій Вп. прелєгентка высказала. — *Члены Філіи.*

Літературно-Науковий Вістник.

Редакція „Літ.-Наук. Вістника“ оголошуе въ остатнѣй своѣй книзѣ:

Розпочинаючи четвертий річник „Літературно-Наукового Вістника“ редакція вважае своїм першим обовязком подякувати ВП. українсько-руській публиці, що доси передплатою піддержувала се видане і дала йому можність не тілько істнувати три роки без надто великих дефіцитів, але ще й розвивати ся і поступати на перед і в погляду на зміст та на техніку видання. Так само щиру подяку складае редакція й тим нашим письменникам, що своєю без'інтересовною працею помогли зробити Л. Н. Вістник не тілько одинокою в тім роді часописею на всю Україну, але надто більше всестороннім, живим, і різнородним і сучасним від всіх літературно-наукових журналів, які видавались нашою мовою давнійше.

Що сей результат, корисний для письменства і для цілої нашої нації, можна було осягнути тілько при значнім числі співробітників із усіх частин нашого краю, при сумлінній праці редакції, при прихильности і вирозумілости публіки на неминучі дрібні помилки, се показуе трилітня істория Л. Н. Вістника. Редакция бажае й на далі вести діло в дотеперішнім напрямі і просить ласкавої підмоги всіх, хто доси підпирав се видане чи то своєю працею, чи пренумератою. Зі свого боку редакция заявляе, що не зміняючи дотеперішньої програми ані зверхньої форми Л. Н. Вістника всіми силами буде дбати, щоб видане робило ся чим раз красшим щодо свойого змісту. Се думае редакция осягнути головно притяганем чим-раз численніших, молодих і старших сил до праці в Л. Н. Вістнику, а також задержанем відділу белєтристичних перекладів із чужих мов в зачерненім дальше обсягу, не спиняючи розросту иньших відділів.

Щоб уможливити се без побільшування його ціни, будуть в р. 1901 перекладені твори друкувати ся дрібнійшими черенками, такими, як тепер друкуе ся критично-наукова часть Л. Н. Вістника; се не утруднюючи читання дасть нам можність поміщувати в Л. Н. Вістнику більше чужомовних творів у перекладі.

Як доси, так і далі редакция пильнувати буде чистоти нашої мови і нашої питомої складні, розуміеть ся, без ущербу для індивідуальної язикової закраски поодиноких письменників. Як доси так і на далі редакция буде уникати всякої безплодної полеміки, розуміючи, що не полеміка, але спокійна річева дискусия провадить усяку справу наперед. Не пристаючи до жадної літературної „школи“, не присягаючи ні на яку теорию, держачи ся критично супроти всяких політичних і соціяльних напрямів, редакция радо отворить свої шпальти для всякої думки, що буде поперта річевими доказами і виложена талановито. Редакция бажае, щоб поле літературної і загалом духової творчости і продуктивної думки було тим спільним ґрунтом, на якому б могли єднати ся всі розрізнені партийними суперечками — всі, кому дороге наше рідне слово, хто вірить у будущину нашої нації.

Для нового річника маємо готові вже або обіцяні праці майже всіх живучих українсько-руських письменників, старших і молодших, а отсим запрошуємо до співуділу в нашій праці також усіх тих, що доси не виступали у нас зі своїми працями. Надто редакції достачено ще деяких недрукованих творів померших наших письменників П. Кулїша, Вас. Мови (Лиманського), М. Драгоманова, Ол. Козловського, Ів. Банди (Нѣщинського), які будуть друкувати ся в свою пору в Л. Н. Вістнику. Редакция звернула увагу також на відділ споминів, тої галузи літератури, яка у нас доси майже не починана, а в иньших літературах досягла високого ступня розвою. В теці редакції крім інтересних споминів селянки Марусі Н., з яких уже друкована була частина в Л. Н. Вістнику, находять ся спомини К. Садовського, галицького шляхтича з першої половини XIX віку, спомини селянина гірняка Лемця з кінця XVIII в., спомини Українця Левка Ж—ва і Миколи К—ського, що доторкають ся життя укр. інтеліґенції 70-их і 80-их років XIX в. Всі ті писання в міру можности будуть друковані на сторінках Л. Н. Вістника 1901 року.

В критично-науковім відділі буде поміщений ряд статей Ів. Франка п. з. Молода Україна, дальші частини його „Секретів поетичної творчости“ і студий про москвофільське письменство в Галичині, стаття Р. Заклинського про Федьковича, дальше статі про „Наші товариства“, праці М. Грушевського, О. Маковея, В. Гнатюка, І. Раковського, Ю. Кміта, Листи з України, огляд „новин нашої літератури“ як також важнійших появ із чужих літератур. Хроніка і бібліографія буде вести ся дотеперішнім ладом.

Редакция Літературно-Наукового Вістника: *М. Грушевський, В. Гнатюк, Ів. Франко.*

——

Умови передплати.

Літературно-Науковий Вістник, видаваний Науковим Товариством імени Шевченка у Львові, буде виходити в 1901 р. так само як давнійше кождого місяця книжками коло 12 аркушів великої вісімки під дотеперішньою редакцією, в якої склад входять: Володимир Гнатюк, Михайло Грушевський, др. Іван Франко. Передплата, платна у Львові, виносить: В Австрії з пересилкою на чверть року 5 корон (на першу чверть року передплата не приймаеть ся), на пів року 10 кор., на цілий рік 16 кор. В Росії на цілий рік 8 рублів. В иньших державах по обчисленю пересилки. Нові передплатники можуть дістати усі книжки за 1899 і 1900 р. по 16 корон (8 рублів) за річник і 5—12 кн. з 1898 р. з додатком початків статей в попередних книжках по 12 к. (6 рублів). Поодинокі книжки коштують 2 кор. = 1 рубель. Річна передплата може бути оплачена в трьох ратах: 3 січня н. ст. 6 кор., 3 цьвітня н. ст. 6 кор., 3 серпня н. ст. 4 кор.; хто пропускае річницъ рати, тому передплата обраховуеть ся як піврічна (за пів рік 10 кор.). Книжки висилають ся раз на місяць і хто надсилае передплату по виході книжки, дістае належні книжки при найближшій розсилці.

НОВИНКИ.

— **Народному рускому театрови** въ Тернополи, якъ намъ вѣдтамъ доносять, веде ся добре. Публики ходить богато такъ мѣсцевои якъ и замѣсцевои. Репертуаръ на сей тыждень: вѣ второкъ „Попыхайло“, середа „Скапаный свѣтъ“, четверъ „Наталка Полтавка“, недѣля „Хата за селомъ“. Въ науцѣ „Гамалія“ Копка и „Нѣчь Вефлеемска“ Луцика зъ музыкою Копка.

— **З Наукового Товариства імени Шевченка.** В середу дня 7 падолиста буде о 5½ годині вечером засїдане Археографічної комісії. Того самого дня о 6 годині буде засїдане історично фільософічної секції. На дневнім порядку будуть: 1) проф. Вол. Шухевич зреферуе II. том своєї „Гуцульщини“; 2) В. Гнатюк зреферуе: а) свою статю п. н. „Ткацтво у східній Галичині“; б) статю д. А. Веретельника: „Рубане і виготовлюване дерева“.

— **Убита Ботокудами Анна Ничь,** жѣнка майстра мулярского Гната Нича зъ Теребовлѣ, була — якъ пише „Gazeta Polska w Brazylii“ дочкою рускаго священника. Зъ родичами погабли два сыны, найстаршій Павло и пятилѣтный Володославъ; два середущій схоронили ся въ гущавинахъ и ихъ не спостерегли Ботокуды. Тая газета пише, що всѣ убитій були Русинами, зъ выимкомъ трохъ Полякѣвъ: Нѣмцака и двохъ братѣвъ Войдылѣвъ. Одного убитого Индіяне оскальпували, одного хлопця

Найлѣпшій рыбячій лѣчничій транъ поручае **В. ЧОППЪ** Львовъ Жовковска

прошила смертельно стрѣла зъ лука ботокудского.

— **Зъ Яворова** пишуть до Kurjera lw.: Вчасльдокъ ухвалы краевои рады шкільнои въ дня 15 жовтня зорганізовано нову 4-класову мѣшану школу руску, котрои перша кляса мала отворити ся дня 1 с. м. Мѣсто зобовязало ся до двохъ лѣтъ выставити будынокъ на тую школу, а поки-що має умѣстити ся въ наятѣмъ льокалю.

— **Зъ львовскои політехніки.** Цѣсарь именувавъ надзвычайного професора зоольогіи, ботаніки и товарознавства въ політехнічнѣй школѣ у Львовѣ Євстахія Волощака (Русина) звычайнымъ професоромъ тыхъ предметовъ.

— **Зъ львовского університету.** Міністеръ просвѣты затвердивъ ухвалу колегіи професорѣвъ львовского університету, котрою удѣлено veniam legendi д-рови Густавови Бікельсови яко приватному доцентови анатоміи нервовои системы на выдѣлѣ медичнѣмъ.

— **Огнѣ.** Въ Перемышли выбухъ въ суботу рано черезъ неосторожность хлопця въ свѣчкою огонь въ пивници „Сокола", де находивъ складъ бензины, терпентины, олѣювъ та покостовъ. Зъ тяжкою бѣдою удало ся сторожамъ огневымъ придушити огонь и не допустити его зъ пивницѣ въ гору. Колька особъ е пораненыхъ.

— **Пригода на зелѣзн. двѣрци у Львовѣ.** Дирекція держ. зелѣзниць пише намъ: На головній стациї у Львові впущено вчера, 2-ого с. м., в наслѣдок хибно уставленых звороткиць поїзд товаровий ч. 197 на тор заставленый возами, через що наступило виховзнене і ушкодженє одного воза. З персоналу не відніс ніхто ушкодженя. Сеся пригода споводувала заставлене в'їзду до стациї, а через се опізнене поїзду посп. до Кракова о год. 1 мін 13, поїзду особ. зі Стрия о год. 1 мін. 15 і поїзду посп. з Чернівців о мін. 40.

— **Доля руского гімназіяста въ Бразилии.** Курітібска „Gazeta Polska w Brazylii" подае мѣжь польскими клерыками закона місіонарского Салезіянѣвъ Теодора Кульчецкого въ Лоренѣ въ Бразилін. Есть се Русинъ, а исторія его така: Въ 1895 р. выѣхавъ до Бразилін коваль Григорій Кульчецкій зъ Новосѣлокъ повѣта каменецкого зъ цѣлою родиною, забираючи зъ собою и свого сына, ученика III. класы гімназіяльнои у Львовѣ. На „островъ цвѣтовъ" коло Ріо де Жанейро выробзнявъ ся мѣжь товпою прибувшихъ кораблемъ нещастныхъ рускихъ выходцѣвъ хлопець въ мундурѣ гімназіяльнѣмъ. Се звернуло на хлопця увагу якогось Салезіянина и вонъ примѣтивъ его въ Collegio Salesiano въ мѣстѣ Lorena въ бразилійскѣй державѣ San Paulo. Родичѣ осѣли въ Паранѣ, въ рускѣй кольонії Ріо Кляро, а сынъ учивъ ся въ тѣй колегіи. Вѣдти писавъ вонъ передъ кількома роками до Львова, просячи о руски книжки, бо тужно ему за рускою мовою. По пяти лѣтахъ видно вже ставъ клерыкомъ латиньского ордену... Гадаємо, що ще може не спортугальщивъ ся зовсѣмъ и сли ще у него руске серце, то не пойде служити італійскимъ и португальскимъ місіонарямъ, котрѣ місіонують по Африцѣ и Америцѣ мѣжь Мурзинами и Индіянами, але высвятить ся въ рускѣмъ обрядѣ и стане служити своимъ рѣднымъ кольонімъ въ Паранѣ. ОО. Василіяне, котрымъ якъ-разъ такъ дуже недостае священикѣвъ въ рускихъ осельяхъ параньскихъ, повинні его до себе пригорнути и постаратись о се, щобы вонъ ставъ рускимъ місіонаремъ, але не мѣжнародымъ латиньскимъ а радше португальскимъ.

— **Зъ Яворова** пишуть намъ: Зъ кінцемъ жовтня с. р. селянинъ зъ Курника Гнатъ Макало, караный вже за крадежи кількалѣтною вязницею, напавъ у лѣсѣ въ Тростянци жида вертаючого зъ роботы, кинувъ его о землю, ударами пястука обезсиливъ его, впхавъ ему въ ротъ цѣлу жменю сѣна зъ такою силою, що повыломлювавъ ему зубы, а вѣдтакъ овинувъ коло шиѣ грубый шнуръ и душивъ нимъ свою жертву такъ сильно, що шнуръ ажь врѣзавъ ся въ тѣло. Трупа заволѣкъ на шнуръ въ яръ лѣсный, а зрабувавши при нѣмъ готівку около 32 коронъ, пійшовъ спокійно лѣсною стежкою до дому. Но въ четверъ (1-ого с. м.) пастухи зъ присѣлка Крушины знайшли въ ярѣ сего трупа, а жандармерія зъ Шкла сейчасъ выслѣдила виновника, котрый признавъ ся сейчасъ до вины, и знайшла при нѣмъ зрабованый грошѣ. Однакъ коли жандаринъ привезъ его на мѣсце злочину, очѣкуючи при трупѣ его жертвы прибуття комісіи судовои зъ Яворова, Гнатъ Макало, користаючи зъ хвилевои неуваги сторожѣ, утѣкъ въ лѣсы, въ тыхъ сторонахъ дуже просторѣ, и доси ще не удало ся схопити его. Очевидно убійство було сповнене въ цѣли рабунку.

— **Школу выдѣлову 3 клясову им. Ядвиги** задумала громада мѣста Львова перемѣнити на 6-клясову въ сполученю зъ доповняючими практичными курсами и въ тѣй цѣли внесла петицію до сойму о постійну субвенцію. Выдѣлъ краевый, котрому соймъ переказавъ сесю справу, засягнувши опінія краевои рады шкільнои, рѣшивъ предложити соймови внесокъ на удѣлене постійнои субвенції підъ условіемъ, що реорганізація сеи школы вѣдбуде ся на основѣ арт. 14. закона зъ 23 мая 1895 ч. 57 В. з. кр. и що правительство причинить ся до удержаня сеи школы субвенцію въ рѣвнѣй высотѣ до субвенції сойму. Тымъ способомъ субвенція сойму выносила бы около 3.500 коронъ. Якъ бачимо, львовска громада дбае о польскѣ выдѣловѣ школы, коли тымчасомъ Русины надармо вычѣкують цѣлыми лѣтами на отворене рускои выдѣловои школы и не могучи сего доконати,

школу. Та гарный розвій сеи школы вказуе тымъ ясніѣше на пекучу потребу рускои выдѣловои школы у Львовѣ.

— **Нападъ на броварника Ґеца.** Въ суботу по 9 год. зъявили ся въ бюрѣ Ґеца, властителя славного броваря въ Окоцімѣ, якісь три прилично одѣтѣ молодѣ мужчины. Одинъ зъ нихъ представивъ ся яко поручникъ жандармерії „ржонду народового" и зажадавъ выплаты для того „ржонду" квоты вѣдповѣдаючои пѣвъ процентовѣй вартости майна п. Ґеца т. е. сумы 30.000 коронъ. Ґецъ закликавъ до наради надъ тою пропозицією броварияного инспектора Наржимского, противъ чого делегаты „ржонду" запротестували, бо [казали] не хотять кого-будь припускати до тайны; а коли Наржимскій не хотѣвъ вѣдійти зъ комнаты, они добули револьверовъ и почали до Ґеца и Наржимского стрѣляти. Ґецъ выйшовъ цѣло, а Наржимскій діставъ легкі пострѣлы въ голову и руку. Одного зъ напастниковъ удало ся Наржимскому при помочи надбѣгшои служебы придержати. Называвсь вонъ Кендзіоръ и мае бути учителемъ народнымъ въ Новоторжчинѣ. Пѣсля послѣдныхъ вѣстій делегаты „ржонду" называють ся Кендзьоръ, Сѣкора и Чижикъ, всѣ три учителѣ народні. Кендзьора вѣддано до судовыхъ арештовъ въ Бжеску, де его стереже кількохъ жандармовъ. На мѣсце зъѣхала судова комісія, а и краковска поліція выслала туды свого агента.

— **Бурливый комерсъ академиковъ.** Въ суботу урядживали львовскій академики традиційный комерсъ. Ще передъ комерсомъ горстка академиковъ, переходячи „гусакомъ" здержала рухъ комунікаційный. По комерсѣ урядили академики „котячу музику" передъ дирекцією поліції, а коли на вызване комісаря поліційного не хотѣли розходитись, выступивъ вѣддѣлъ поліції и почали ся арештовати. Въ оборонѣ арештованыхъ ставъ п. К., урядникъ одной зъ краевыхъ институцій, и почастувавъ одного зъ поліцаѣвъ параолемъ по головѣ, за що той поліцай вѣдплативъ ему шаблею и зранивъ его легко. На мѣсци авантуры зъявили ся професоры університету д-ръ Марсъ и д-ръ Глюзіньскій а такожъ директоръ поліції Кшачковскій и втихомирювали молодѣжь. Спокій и ладъ заведено доперва тодѣ, коли выпущено зарештованыхъ.

— **Вѣдозва.** Страшный огонь навѣстивъ наше село Задарбвъ дня 8 жовтня с. р. При сильнѣмъ вѣтрѣ неможливый бувъ ратунокъ, та за двѣ годины пійшло зъ дымомъ 23 господарствъ зъ всѣми цѣлорічными припасами збіжа и пашѣ, а звыш 30 родинъ лишилось пѣдъ голымъ небомъ. Нѣхто не выхопивъ навѣть найпотрѣбнѣйшои одежѣ и знарядовъ домашныхъ, бо не було нѣкого дома. Навѣть попекла ся жѣнка Тимка Батога и лежить въ Станиславовѣ въ шпиталі. Деякій були обезпечені въ „Днѣстрѣ", деякій въ Краковскѣмъ Товариствѣ, але цѣстьохъ були необезпечені. Тутъ нема зерна нѣ пашѣ для худобы, а холодъ и голодъ вже докучае. Отожь просимо Всч. отцѣвъ духовныхъ, Вп. начальниковъ громадъ, Читальнѣ, Братства церковні — займѣть ся щиро гіркою долею бѣдныхъ погорѣльцѣвъ, збирайте ласкаво датки добровільні и присылайте на руки Вп. о. Скалѣша въ Задоровѣ п. Манастирска, а Господь вамъ вынагородить! — *Одемъ за всѣхъ.*

— **Выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты" въ Пѣдгородю** складае сердечну подяку Свѣтлому Выдѣлови „Просвѣты" у Львовѣ за щедрый даръ книжокъ въ вартости понадъ 28 коронъ для нашои читальнѣ. Не менше дякуемо и Вповн. п. В. Королеви, люстраторови читальнѣ „Просвѣты" за ласкавый трудъ и информаціи въ справахъ економічныхъ. — *В. Зацерковный* голова, *Григорій Воротка* секретарь.

— **Жидовскій банки по провінціи а контроля властій.** Въ Надвірнѣй истнує жидовскій банкъ „Commerzielle et Industrielle Creditbank in Nadwórna". При одній цивільній судовій розправѣ, яка переводилась въ станиславовскѣмъ окружнѣмъ судѣ противъ того банку, взнавъ бухгальтеръ его пѣдъ присягою, що въ книгахъ товариства выказуе ся декотрѣ довги яко заплачені, щобы білянсъ товариства показувавъ ся користнѣйшимъ. При тѣй самій розправѣ вѣдчитано письмо повѣтового суду въ Надвірнѣй, котрымъ судья п. Дидушиньскій здержуе розписану вже екзекуцію довжника, бо, якъ пише, по перегляненю книгъ товариства касова маніпуляція представлясь у вѣддѣлѣ вкладковыхъ книжочокъ неправильною, а такъ само въ часѣ розправы выйшла на яву маніпуляція зъ неистнуючими векслями. Здавалось бы, що по такѣмъ вѣдкрытю повинна бы карієра директоровъ и касіеровъ того банку вже разъ скінчитись, а власти повинні таке „товариство" розвязати. Но, на жаль, банкъ истнує дальше разомъ зъ директорами. Чи-жь не лѣпше зробивъ бы панъ староста въ Надвірнѣй, якъ бы замѣсть тратити часъ на вышукуваню неистнуючихъ недугъ по повѣтѣ абы лишь перешкодити передвыборчимъ нарадамъ, глянувъ у господарку тыхъ банковыхъ панковъ?

— **Галицка каса щаднича** оповѣщуе: Роздача нагородъ (зъ черги 33) домовымъ слугамъ мешканцѣвъ мѣста Львова вѣдбуде ся дня 31 грудня 1900 о 10 годинѣ передъ полуднемъ въ Дирекціи галицкои щадничои Касы. О сѣ нагороды можуть старати ся слуги родомъ зъ Галичины та Великого княжества Краковского, коли выкажуть ся службовою книжкою та доказжуть, що у того самого службодавця, вѣдъ котрого о нагороду старають ся, або у его родины служили у Львовѣ безъ перервы не менше, якъ 15

нагороду, коли черезъ тыхъ 6 лѣтъ у того самого службодавця або по смерти сего у его родины мешкаючои у Львовѣ зостають въ дальшѣй службѣ. Кождому случаѣ, котрый зъ такою книжочкою зголосить ся и высшій лѣта служби докаже въ канцеляріи галицкои щадничои Касы, выдасть ся друкованый блянкетъ просьбы, якій по вѣдповѣдньѣмъ выповненю вказаныхъ рубрикъ службодавцемъ та приналежнымъ урадомъ парохіяльнымъ въ тѣй самій канцеляріи треба вѣддати найдальше до дня 1 грудня с. р., бо пізнѣйшій зголошеня не будуть увзгляднені. Хто въ назначенѣмъ дни особисто не вѣдбере призначеної ему нагороды або не подасть причины, чому не явивъ ся въ назначенѣмъ реченцю, припише самъ собѣ вину, коли вѣдкажуть ему нагороды.

— **Чи на Марсѣ живуть люде?** На се проф. Цѣлляръ дае таку вѣдповѣдь: Се дуже неимовѣрне; здавсь, що нема нихъ тамъ. Марсъ вѣддаленый вѣдъ сонця 30 міліонѣвъ миль и не дістае стѣлько тепла, що мы. До того вонъ малый; его обемъ выносить четвертину нашои землѣ и бѣльше вже остигліи. Вонъ мусить бути вже дуже старый, бо горы на нѣмъ зовсѣмъ спорохнавѣлі; лишилось лише камѣне и рѣнь. Бѣлярдова куля мае въ порівнаню зъ Марсомъ бѣльше горбовъ и долинъ. Такъ званій „каналы" на нѣмъ — се нѣчого иншого, якъ вода, котра на пѣсковій рівнинѣ плыне куда хоче, подібно якъ въ Африцѣ по хмароломѣ плыне вода пѣсками. Границѣ снѣгу на бѣгунахъ північнѣмъ и полудневѣмъ сягають богато дальше. Конецъ кінцемъ Марсъ опустошѣлый и зимный. Говорять, що его мешканцѣ мусять бути на высокѣмъ ступени культуры, а особливо, що розумѣють ся на математицѣ, а се длятого, що планета Марсъ истнує вже довго. Можливо, що колись жили тамъ люде, а сли они живуть и теперь, то зъ огляду на кліматичні вѣдносины мусять они культурно стояти ще низше вѣдъ Лапляндцѣвъ, про котрыхъ тупоголовѣсть мы знаемо добре.

— **Дрібні вѣсти.** Дня 25 н. ст. с. м. вѣдбуде ся въ Циганахъ (зелѣзн. стація Тереснівъ) вѣнчане п. Антона Казіовского, укінченого богослова, зъ панною Теодосію Глѣбовицкою, дочкою Євгенія и о. Омеляна Глѣбовицкихъ. — Дня 12 н. ст. с. м. вѣдбуде ся въ Перегримцѣ (почта и телеграфъ Змигородъ, зелѣзн. стація Ясло) вѣнчане п. Григорія Максимовича, укінченого богослова, зъ панною Еленою Машковскою. — У Вѣдни померъ краевый ветеринарь для Галичины Людв Тимофтіевичъ. — Цѣсарь санкціонувавъ ухваленый галицкимъ соймомъ проектъ закона въ справѣ введеня громадского консумційного податку вѣдъ горячихъ напоѣвъ, пива, меду, вишняку и малиняку въ громадѣ Скалатъ.

— **60.000 коронъ** выносить головна выграна **Льотеріи Инвалідовъ**, яку выплатить ся готівкою по вѣдшибцѣ 20%. Звертаемо увагу нашихъ пов. читателѣвъ, що тягнене буде **10 падолиста 1900.**

Надѣслане.

„Henneberg-Seide"

— nur ächt, wenn direkt von mir bezogen — schwarz, weiss und farbig, von 45 Kreuz. bis fl. 14 65 p. Meter. An Jedermann franko und verzollt ins Haus. Muster umgehend.

G. Henneberg, Seiden-Fabrikant (k. u. k. Hofl.) Zürich. 58 (1)

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Канонічну институцію дістали оо. Климъ Хотинецкій на Черняву, Петро Кузикъ на Брусно. — Завѣдательства дістали оо. Гр. Иваницкій въ Уйковичахъ, Петро Крупскій въ Зинячи, Стеф. Козбуръ въ Берегахъ гірныхъ. — Сотрудникомъ въ Соколя именованый о. Іосифъ Тяховичъ. Правительство продовжило дотацію зъ религ. фонду для сотрудника въ Новомъ мѣстѣ на дальшій рѣкъ а для сотрудника въ Маковиску на дальшій два роки.

Наука, штука и література.

— **Літературно-Наукового-Вістника"** книжка XI за падолистъ 1900 мѣстить: *Наш альбом*: Поезиї М. Старицького, Сергія Волоха, Грицька Керченренка і Петра Ш леста. *Без пуття* оповіданя І. Левіцького (далї). *Перехресні стежки* повість І. Франка (далї). *Як оженить ся Каапері?* Фінське оповіданє І. Рейонена. *Понад наші сили* драматичні картини Бернштерна Берізона: III. На замку. *Із студий і нарисів Марк Твайна*: II. Тома Кворд. Синя сойка, *Уваги про галицько руський театр* І. Франка. *До житейcу М. О. Дикарева.* Олександра Кониського (конець) *Панько Охлюкович Кулїш* (далї) О. Маковея. *Новини нашої літератури.* Іван Левицький: Повісти й оповіданя. Т. II. „Старосьвітські батюшки та матушки" Л Ч. Хровїка і бібліографія.

Господарство промыслъ и торговля.

— **Лѣкъ на поморъ свиней и на карбункулову рожу.** Нѣмецка часопись Wiener Landwirtschaftl. Zeitung пише въ 87 ч. зъ 1900 отъ що: Ц. к. ветеринарь повѣт. Станиславъ Вагнеръ въ Залѣщикахъ вынайшовъ, якъ намъ доносить дѣдичъ д-ръ Кімельманъ, знамени-

давано лѣкъ Вагнера [порошокъ] зъ якъ найлучшимъ успѣхомъ, такъ що усѣ свині хорі на рожу подужали. Лѣкъ сей мае мати такожъ тую прикмету, що при довшомъ подаваню зъ пожывою въ малій скількости [на конець ножа] здоровій свині набирають незвычайнои охоты до ѣды и черезъ се тучать ся. Порошокъ сей дістати можна въ аптацѣ п. Зеригевича въ Залѣщикахъ підъ назвою „Суіліна".

Выказъ складаныхъ жертвъ

На погорѣльцѣвъ зъ Ушнѣ въ Золочівскомъ повѣтѣ жертвували Р. Т.: Незнакома зъ Бортникъ 4 к., Вир. о. Дм. Гузарь зъ Завалова и парохіяне 12 к., Вир. о. С. Пітушевскій зъ Сасова 5 к., п. А. Моровикъ 40 с., п. Андрѣй Шеліга въ Качановки 1 к. — За всѣ датки приймѣть, Вп. Добродѣй, вѣдъ нещасныхъ погорѣльцѣвъ щире спаси-Бѣгъ. Нужды тутъ богато, богато! — За Комітетъ о. *Левъ Сѣлинскій.*

Львовска ц. к дирекція зелѣзн. держ.

Північно-нѣмецкій рух товаровий з Галичиною і Буковиною. — З днем 1 падолиста 1900 входить в житє додаток VI до тарифи часть II зшиток 1.

Телеґрамы.

Будапештъ 5 падолиста. Въ пѣвъурядовыхъ кругахъ заперечують, мовь-бы президенты міністровъ Керберъ и Сель мали подати ся чи вже навѣть подали ся до дымісіи черезъ те, що не настало згоды въ справѣ будовы боснійскихъ зелѣзниць.

Будапештъ 5 падолиста. Прибувъ тутъ міністеръ заграничныхъ справъ гр. Голуховскій.

Штутґардъ 5 падолиста. Віртембергскій соймъ розвязано. Въ початкахъ грудня с. р. вѣдбудуть ся новій выборы.

Букарештъ 5 падолиста. Въ кількохъ румуньскихъ округахъ прайшло до розрухбвъ межи хлопами а вѣйскомъ. Хлопы привитали вѣйско стрѣльнымъ оружемъ, камѣнемъ и колами, ранячи богато жовнѣрбвъ.

Лондонъ 5 падолиста. Пѣсля донесень Timesa надійшовъ до Шанґаю едиктъ хінъского цѣсаря, въ котрѣмъ комісарями для мировыхъ переговорбвъ поставъ Лігунчана и кн. Чіна именованій Ліукуні и Чансітунъ.

Шанґай 5 падолиста. Цѣсарева вдова покликала зновъ на свій дворъ кн. Чуана, котрого за-для спѣвинны въ розрухахъ позбавлено всѣхъ урядовъ.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп.: Н. Ба. въ На. Прийде ще до кінця року 1 кор. 20 с. — А. Ба въ Во. Прийде намъ ще 2 кор., бо була така залеглість зъ минулого року. — Н. Ве. въ Ля. кор. Ще 80 сот. до кінця року. — В. До. въ Кр. Теперь за жовтень а не падолистъ. — Г. Мѣ. въ За. До кінця падолиста ще 80 сот. — В. Ле. въ Те. Ще 2 кор. — О. Бу. въ Кн. Ще 80 сот. — И. Бр. въ Кр. Родять ся. — В. Пр. въ Оп. За 4 кв. ще 2 кор. 40 с. — Ю. Га. въ Го. Одержано. — П. По. въ Мо. Теперь за жовтень а не падолистъ. — Ф. Пе. въ Гр. До кінця жовтня прийде ще 80 сот. — Ив. Да. въ Пе. Ще 40 сот. — И. Кл. въ Пе. За падолистъ ще 20 сот. — Е. Па. въ Ко. Ще 3 вересня доручено Редакціи „Комара".

Конкурс.

По мисли завіщаня бл. п. Євсевія Грушкевича, з дати: Нисько дня 27 червня 1890 р. Головній Видїл Товариства „Просьвіта" оголошуе отсим конкурс на одну стіпендію родинну ім. Євсевія Грушкевича для учеників середних шкіл, в квоті 200 корон.

О сю стіпендію можуть просити лиш мужескі потомки пок. о. Віктора Грушкевича, помершого 1877 р. в Колодрубах — в першій лінії, та потомки пок. о. Кипріяна Грушкевича, помершого 1862 р. в Дахнові, пок. о. Самуїла Грушкевича, помершого 1877 р. в Клїцку і п. Теофіля Грушкевича, гімназияльного професора у Львові.

Поданя о признанє сеї стіпендиї треба вносити до Головного Видїлу Товариства „Просьвіта" у Львові, найпізнїйше по день 15 грудня 1900.

За Головний Видїл Товариства „Просьвіта" у Львові:

Ю. Романчук. *Гр. Вруцона.*

Надѣслане.

Спеціялістъ недугъ шкѣрныхъ и венеричныхъ

Д-ръ Левъ Рашъ

повернувъ и ординуе вѣдъ 9—12 и вѣдъ 2—5.

456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 6—6

КОПЕРНИЦКІИ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, [illegible]

Вода будзвинова

до мытя лиця по оголеню, знаменита,

фляконъ 1 кор.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львовъ: склены власней улиця Оникстуска ч. 25, Рынокъ ч. 11. Кракивъ: Суконницѣ ч. 20. Чернѣвцѣ: Галицч 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр., 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)

высилає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.

92 125—?

Вже выйшовъ

Плюстрованый Календарь „Просѣты“

на рѣкъ 1901

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за приѣрникъ въ тов. „Просѣта“, Рынокъ ч. 10.

Лишь тогдѣ правдивый, коли тригранна фляшка есть замкнена вище подану опаскою (червоный и зорный друкъ на жовтѣмъ папери).

Доси неперевыщеный!!!

В. Маагера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ якѣсь обезпеченѣмъ опакованю)

жовтого фляшка К. 2.—

бѣлого „ „ 3.—

а фабрика

ВИЛЬГЕЛЬМА МААГЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными повагами медычными из-за своей легкоствравности поручуваный такожь дѣтямъ, и вживуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ дѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, имено грудей и легкихъ, обдѣлюваня всего тѣла, полѣпшеня ґанбъ, а такожь взагалѣ прочищеня крови.

Дѣстати можна въ найбѣльшій части Аптекъ и Дроґерій австро угорскои Монархіи

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3. 501 3—18

Противъ наслѣдуваню заряджує ся судове слѣдство

ГЛУХОВАТОСТЬ

дзвоненє въ ушахъ, шумъ въ ушахъ, теченє зъ ушій якъ и всѣ ревматичнѣ болѣ ушій лѣчить лише свѣтославный ушный олѣй Русса.

Цѣна 1 корона.

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ

Жигмонтъ Рукеръ Аптикарь у Львовѣ

(*ГАЛИЧИНА.*) 538 1—12

Особа інтеліґентна

шукає мѣсця завідательки дому у вдівця. Близші услівя листовно під адресою: Завідателька Самбір poste restante,

549 1 2

Старшій мужчина

неженатый або вдовець найде корветне мѣсце яко касіеръ въ ґандлю делікатесовъ. Зголошеня зъ дотеперѣшнымъ описомъ завяти надсылати до Торговлѣ

И. Бориса въ Перемышли.

511 7—10

В. Малышґрошь

артистъ-малярь въ Рогатинѣ

ориймає церковнѣ роботы входячій въ обсягъ малярства, рѣзьбарства и позолотництва.

481 6—8

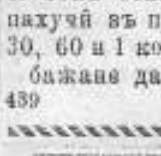

Гармоніюмъ

до

науки спѣву

дуже тревалои конструкціи

поручає

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

О 60% дешевше, чимъ деинде.

Одинока у Львовѣ піретехнічна роботня

ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО

„зъ Варшавы“

при ул. Домбровского число 4

поручає

Штучнѣ огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетованѣ сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенґальскій, сальоновѣ, пахучѣ въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажане даромъ и оплаченѣ.

439 31—36

Готовки не вымагаєсь. Пільги въ сплатахъ по сля умовы

Цѣнники на провінцію на жадане даромъ и оплатно. Всякій можливій гатунки диванівъ сальоновыхъ, стѣнныхъ, покоевыхъ и церковныхъ, такожь хідниковъ, портіеръ, фіранокъ, цератъ лінолеумъ, капъ на столы и ложка, ковдеръ, коцовъ, дерґъ на конѣ и декораційныхъ предметовъ поручає знана и реномована фірма Віденскій Магазинъ и складъ диванівъ

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6

насажъ Гавсмана.

ФІЛІЯ: въ Перемышли ул. Мицкевича ч. 4. Правдивій перскій и орієнтальній диваны по зниженыхъ цѣнахъ. Спеціяльный вѣддѣлъ решетокъ и высортованыхъ та валлиныхъ товаровъ 533

Правник розумѣючій основно совѣ хоральный, глядає лекціи на село. Зголошеня з услівями під: Т. В. Адмінѣстрація „Дѣла“.

Въ цѣ яхъ аѣтацій-ныхъ!

поручають ся о ширеня масами слѣдуючій брошурки „Народнои Бібліотеки“:

1. Законы людскои суспольности где розправляє ся о суспольнѣй нуждѣ, и о средствахъ якъ ѣй въ публичнѣмъ житю зарадити. За 100 штукъ 8 кор.

2. Фалшивый парламентаризмъ, где вытолковано ясно чому дотеперѣшній посолы не зробили и не могуть зробити ничь доброго для насъ народу. За 100 штукъ 8 коронъ.

3. Наша зброя, або якъ бороти ся проти ворогобъ нашого быту. За 100 штукъ 6 коронъ.

4. Наша організація, або кудыити щобы було намъ лѣпше. За 100 штукъ 8 коронъ.

5. Заука Антихриотовъ, брошурка дуже на часѣ поединчо: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотирі статіи разомъ: 100 штукъ 4 корони.

6. Христосъ и Его народъ, брошурка дуже собуджаюча до патріотичнои чинности. О штукъ 5 коронъ.

7. Не бійте ся пострахy! брошурка на часъ выборчій знаменита! За 100 штукъ 3 кор.

8. Реліґія а паньство. За 100 штукъ 2 кор.

9. Реліґія а бѣданя. За 100 шт. 2 кор.

10. Хлѣбъ безъ реліґіи не сытить. За 100 штукъ 2 короны.

Выѣмково, ино на часъ выборчій, можна всѣ тѣ брошурки набути франко, єдино въ Редакціи Шапора, Перемышлѣ, Побереже ч. 1. въ найменшой скількости 100 штукъ зъ кождои.

Машины и знаряды господарскій

зъ перворядныхъ фабрикъ

можна купувати за посередництвомъ

„НАРОДНОЙ ТОРГОВЛѢ“

у Львовѣ

а именно:

Сѣчкарнѣ ССХ зъ 2 ножами и 1 колесомъ	по 54	кор.
Сѣчкарнѣ ТН зъ 3 ножами и 2 колесами	„ 56	„
Сѣчкарнѣ ТН зъ 4 ножами и 2 колесами	„ 59	„
Млынки до чищеня збожа системы Бакера	„ 100	„
Млынки до чищеня збожа лекшій	„ 64	„
Молотѣлькѣ ручнѣ	„ 170	„
Крайчѣ до бураковъ	„ 60	„
Тискачѣ [гнѣтовники]	„ 230	„
Прасы до олѣю	„ 230	„
Плуги ковальскои роботы зъ колѣсницями	„ 32	„

Косы зъ старійскои сталѣ довгѣ: 60, 70, 80 цм.

по кор. 1·00, 1·20, 1·40

[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ. На 5-кілеву посылку иде 8—10 кбсъ.]

Окрѣмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народнои Торговлѣ“ и иншій машины и знаряды господарскій по цѣнахъ фабричныхъ.

ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаютъ ся лише за готовку и безъ опусту. Инши сейзасовѣй уплатъ за сѣчкарнѣ дає ся 5% опусту а за всѣ прочій машины 10% опусту. Допускає ся и сплату ратами (зъ вынимкою плуговъ и кбсъ) за окромою умовою и порукою, однакъ въ тѣмъ случаю не призная ся нѣякихъ опустовъ.

Застерѣгає ся можлива пізнѣйша змѣна цѣнъ!

267 28—? Народна Торговля.

Цѣс. корол. упривил.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, Ліверовъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bouquet“ на малинки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 366 62—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 6.

ПОДЪ ЗВѢЗДОЮ.

АПТИКА

ПЕТРА МІКОЛЯША

у Львовѣ, Коперника ч. 1

поручає

ВИНА ЛѢЧНИЧІ Д-ра Кароля Міколяша

вѣдомычій найприхильнѣйшими свѣдоцтвами визначныхъ попавъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.

НАЙНОВѢЙШІЙ ПЕРФУМЫ

выробу парискихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Піверъ и Société Hygiénique

Всякій приборы до бактеріольоґіи и мікрохеміи

Найлучшій средства косметичній и тоалетовій французскій. 398 25—30

Воды лѣчничій ґазовій

перевышаючій родный воды мінеральный

ПРЕПАРАТЫ ХІРУРҐІЧНІЙ

англійскій, французскій и нѣмецкій найлучшои якости.

Хемікалія для п. п. фотоґрафовъ.

ВЕЛИКА ВОЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДОВЪ

Золота и Срѣбна Льотерія

ТЯҐНЕНЄ

вже въ Суботу.

Головна выграна 60_000 коронъ

готовкою въ 20% вѣдшибки. 493 14—0

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДОВЪ по 1 коронѣ

поручають: М. Іонасъ, М. Кляфельдъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуст. Максъ, Кіцъ и Штофъ, Самуелі и Ляндау, Авґ. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Ліліенъ,

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ, важный вѣдъ 1 мая 1900.

пѣсля часу середно европейского [пізнѣйшого о 32 мінуты вѣдъ часу львовского].

посп. приходять о годинѣ	особ. приходять о годинѣ	до Львова (головный дворець)	посп. вѣдходять о годинѣ	особ. вѣдходять о годинѣ	зъ Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава (Скольского вѣдъ 1/3 до 30/9)	12·47 2·51		До Кракова, Вѣдни, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Чернівець, Ицкань, Констанцы, Букарешту			„ Ицкань, Чернівець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Рышева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдни		4·18	„ Кракова, Вѣдни, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
				5·45	„ Бруховичъ (вѣдъ 12/9 до 16/9 що дня)
	3·35	„ Підволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинець		6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борыслава
				6·30	„ Підволочискъ, Кіева, Одесы, Бродовъ
	5·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдни, Тарнова, Рышева, Риманова, Синока, Перемышля		6·35	„ Станиславова, Підвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Чернівець, Ицкань, Станиславова, Гусятина	8·30		„ Кракова, Вѣдни. Варшавы, Берлина, Любачова
	6·4	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ 31/3 до 16/9.)		8·40	„ Кракова, Вѣдни, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·4	„ Янова			
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродовъ)			
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Синока, Калуша, Пешту		9·—	„ Скольского, Хирова, Калуша, (Лавочного вѣдъ 1/3 до 16/9.)
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·15	„ Янова
	8·50	„ Кракова, Заґбря, Лупкова, Перемышля, Вѣдни, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·25	„ Підволочискъ, Бродовъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
				9·55	„ Чернівець, Станиславова. Потуторъ
	11·45	„ Рышева (Любачева, Ярославя, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	11·5	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вѣдъ 1/3 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Скольского, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вѣдъ 1/3 до 15/9)	1·55		„ Підволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродовъ
1·35		„ Кракова, Вѣдни, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Рышева, Розвадова, Пшеворска, Синока		2·15	„ Бруховичъ (вѣдъ 12/9 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
			2·45		„ Чернівець, Ицкань, Станиславова, Гусятина
1·45		„ Чернівець Ицкань, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станиел.	2·55		„ Кракова, Вѣдни. Вроцлава, Берлина
2·35		„ Підволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродовъ		8·05	„ Стрыя (Скольского вѣдъ 1/3 до 27/9)
				3·15	„ Янова (що дня вѣдъ 1/3 до 15/9)
	3·14	„ Бруховичъ (вѣдъ 12/9 до 16/9. въ недѣлѣ и свята)		3·26	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ 12/9 до 16/9)
	3·40	„ Підволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродовъ		3·30	„ Рышева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярославя
	5·45	„ Кракова		6·10	„ Станиславова
	6·55	„ Чернівець, Ицкань Станиславова		6·13	„ Янова (вѣдъ 1/3 до 15/9 въ будній днѣ, а вѣдъ 16/9 до 30/9 що дня)
	6·0	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои		6·30	„ Кракова, Вѣдни, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	7·24	„ Бруховичъ (вѣдъ 12/9 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8·25	„ Янова (вѣдъ 1/3 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Тернополя, Бродовъ
				7·21	„ Сокаля, Равы рускои
8·40		„ Кракова, Вѣдни, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Синока, Пешту, Перемышля		7·48	„ Бруховичъ (вѣдъ (1/3 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
				9·12	„ Янова (вѣдъ 1/3 до 15/9 въ въ недѣлѣ и свята)
	8·50	„ Бруховичъ (вѣдъ 12/9 до 16/9)			
	9·2	„ Янова (вѣдъ 1/3 до 15/9 що дня)		0·50	„ Чернівець, Ицкань
	9·45	„ Кракова, Вѣдни, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10·4	„ Кракова, Вѣдни, Варшавы, Пшеворска, Розвадова Рышева, Орлова, Тарнова
	10 —	„ Чернівець, Ицкань, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11 —	„ Підволочискъ, Бродовъ, Копичинець, Грималова
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	„ Підволочискъ, Кіева, Одесы, Бродовъ, Копичинець			
		На дворець Підзамче			Зъ Підзамча
	3·12	Зъ Підволочискъ, Тернополя		6·43	До Підволочискъ, Кіева, Одесы
	7·40	„ Тернополя		9·42	„ Підволочискъ
2·20		„ Підволочискъ, Кіева, Одесы	2·08		„ „ Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „		7·33	„ Тернополя
	10·2	„ „ „ „		1··8	„ Підволочискъ

ЗАМѢТКА: Нічна пора числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нічній поѣзды означені обвѣдками — Бюро информаційне п. к. зелѣзницъ державнои при ул. Краєцкихъ ч. 5

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропіійского, пѣдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 241. ЛЬВОВЪ, Второкъ 24 Жовтня (6 Падолиста) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Ваторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кримановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсерати платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатномъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на півъ року	8 зр.	на півъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на півъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатані вільній відъ порта.

Неодинокє числе коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звичній принимають ся по цѣнѣ 10 кр відъ одного стрічки инсератового або ся мѣсце а на рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватній числить ся по 15 кр. відъ стрічки.

Друга нарада Народного Комітета.

Дня 1 р. ст. падолиста відбула ся у Львовѣ въ сали „Рускои Бесѣды“ друга нарада ширшого Народного Комітета вразъ зъ повѣтовыми орґанізаторами, взглядно мужами довѣря та делеґатами, въ справѣ теперѣшныхъ выборівъ до рады державнои. Заступленій були всѣ округи выборчій 5-ои и 4-ои курій (окрѣмъ 2); політичныхъ повѣтівъ було заступленыхъ 29. Незаступленій округи и повѣты поприсылали письма зо справозданями и предложенями.

Наради вели ся відъ $10^1/_2$ годины до 3-ои, а відтакъ відъ $4^1/_2$ до 12-ои въ ночи. Предсѣдателями зборівъ выбрано д-ра Окуневского и д-ра Могильницкого.

По справозданю тѣснѣйшого Комітета, противъ котрого не підносили ся нѣякій замѣты, раджено надъ відношеньемъ до инши сторонництвъ. Справу порозумѣвання зъ „Русскою Радою“ у Львовѣ мы росказали въ передостатнімъ числѣ „Дѣла“. Зъ причины що выдѣлъ „Русскои Рады“, якъ видко зъ его „извѣщенія“ въ „Галичанинѣ“, свою відповѣдь на дотычну пропозицію Народного Комітета уважавъ лише за контрапропозицію, на котру чекавъ знова відповѣди, рѣшено предложити ему, що Народный Комітетъ готовъ порозумѣвати ся въ справахъ выборчихъ черезъ трехъ своихъ сталыхъ делеґатівъ зъ трема его делеґатами аж до кінця теперѣшныхъ выборівъ; делеґаты Нар. Комітета мали-бъ результатъ тыхъ спільныхъ нарадъ подавати комітетови до затвердженя. (За утвореньемъ спільного комітета выборчого, на способъ давнѣйшого комітета зъ року 1897, були лише два голосы). Тое рѣшене закомуніковано заразъ „Русскій Радѣ“ въ часѣ полудневои перервы нарадъ. Дальше відчитано письмо заряду рускои радикальнои партіи; відповѣдь оставлено тѣснѣйшому комітетови. Що до фракціи т. зв. угодовцівъ, що выказувано бажане, щобы она назадъ вервула до того загалу, відъ котрого відлучила ся.

Дальше обговорювано загальну ситуацію, причімъ вказувано на поведене властій и орґанівъ краєвого правительства вже въ теперѣшныхъ початкахъ выборівъ. Поручено тѣснѣйшому комітетови, щобы такій факты, якъ арештованє Королюка и Головки въ Надвірнянщинѣ, якъ припоручене дане ц. к. старостою войтамъ въ Товмачинѣ, якъ увязненє п. Будзиновского въ Тернополи, якъ деякій правыборы въ Золочівщинѣ, подавъ въ короткімъ меморіялѣ до відомости президента міністрівъ. Такожъ мае оголосити ся відозва до подаваня комітетови фактівъ всякихъ надужить выборчихъ.

Наконецъ обговорювано ситуацію и кандидатуры въ поодинокихъ округахъ выборчихъ. Декотрій кандидатуры, особливо такій, на котрій въ дотычнімъ округу выборчімъ була загальна згода, заразъ затверджено, инший лишено тѣснѣйшому комітетови, котрому взагалѣ дано уповажненє до ведення всеи дальшои акціи выборчои. Затверджені кандидатуры подадуть ся на-разъ лишь до відомости окружныхъ и повѣтовыхъ комітетівъ, а аж потімъ оголосять ся въ часописяхъ.

Покликъ въ справѣ выборівъ.

Народови рускому приходить ся теперь звести тяжку борбу, тымъ тяжшу, що зъ ворогомъ дужимъ и хитрымъ. Чи зъ польскимъ народомъ? Хорони Боже! Мы зъ польскимъ народомъ нѣколи не воювали, и теперь не маємо причины и не хочемо воювати. Вели мы давно борбу зъ польскою шляхетчиною, а и нинѣ ведемо и будемо ся вести до послѣдної капли крови зъ шовіністичною оліґархією польскою, зъ котрою борють ся и самі Поляки. До тои борбы мы приневолені, бо шляхотска польска загорѣлость хоче насъ стерти зъ лица земли. Було колись, що Русь-Украіна, тяжко равена въ борбѣ, позалилась и упадкомъ своимъ придавила шляхетску Польщу. А й нинѣ Русь еще такъ сильна, що ей противникъ въ накиненій ей борбѣ не повиненъ забувати, що навѣть въ разѣ своеи побѣды готовъ зъ натуги самъ пасти трупомъ; у всякомъ же разѣ выйде зъ борбы не скрѣпленый, а обезсиленый. Але — вольному воля, а мы приневоленій боронити ся!

Въ теперѣшній важкій борбѣ выборчій наша зброя и амуніція — се карта выборча. Ставали мы въ нею неразъ уже до борбы; неразъ побѣджали, але и падали ще частѣйше. Одною зъ важныхъ причинъ нашихъ невдачь було незнане силъ власныхъ и силъ противника. Идучи до выборчои урны, мы не знаємо властиво нѣколи, у кого боевымъ кличемъ є Русь и ей добро, а у кого — ковбаса для себе, а ярмо для братівъ. Впорядкуймо-жь нашу боеву лаву, идучи на стрѣчу проти тивника! Розглянѣмо добре нашихъ борцівъ: крѣпкихъ, хоробрыхъ — на край, по бокахъ, щобы пильнували и ободрювали слабшихъ; вагаючихъ ся освѣтити, слабыхъ підперти, трусамъ додати духа! А то богато такихъ, що не тілько поутѣкали зъ бою, але ще и помагали поконувати своихъ братівъ, далось бы було довести до опаматаня, коли бы було кому заздалегідь ними занятн ся. Теперь треба намъ се лихо направити, а способівъ на те такій:

Кождый повѣтъ мае свою орґанізацію, свій комітетъ, свого провідника. Комітетъ повиненъ знати докладно станъ свого повѣту що-до числа и якости выборцівъ. Щобы се справдѣ такъ могло бути, то въ кождій громадѣ повиненъ найти ся чоловѣкъ на стілько свѣдомый справы, щобы заразъ по переведенихъ правыборахъ повѣдомити президію комітету: коли и кілько выбрано де выборцівъ? кого выбрано (докладно всѣхъ по имени)? якъ відбули ся правыборы? чи спокійно? коли нѣ, то хто нарушивъ спокій? чи відбули ся законно? коли нѣ, то хто допустивъ ся незаконности и якои? коли выборы відбули ся законно, а таки выпали лихо, то яка сему причина? Про кождого выборця треба донести, чи вінъ певный чи нѣ, чи може на певно пропащій. При непевныхъ треба указати на можливій способы и дороги, якими можна бы на кождого зъ рихъ вилынути, щобы вінъ не пропавъ для народнои справы. Маючи такій докладній вісти, може президія комітету сама або спільно зъ комітетомъ зарадити не одному лихови, а у всякімъ разѣ, идучи до урны, буде ся вже бодай знати, зъ якимъ и зъ якою силою стане ся до бою. Весь той матеріялъ або бодай вірне и докладне справозданє, обіймаюче всѣ села повѣту, треба опісля по выборахъ відослати Народній Радѣ.

Користи зъ такои роботы були бы великій. Разъ, що не въ одномъ выпадку зарадилось бы неудачамъ, а въ иншихъ бодай не заскочила бы насъ неудача несподівано. По друге, була бы у всякімъ разѣ цѣнна наука на выпадокъ слѣдуючихъ выборівъ. Вкінци на выпадокъ протесту буде заразъ підъ рукою найдокладнѣйшій матеріялъ, такъ що протестъ зможе оперти ся на повныхъ и докладныхъ фактахъ.

Отже, Братя Русины, живо до роботы! Не пожалуйте хвильки часу и троха труду, щобы списати те, що треба, та відослати, куды треба. Буде се статистика єдина въ своімъ родѣ, а важна преважна! До урны-жь выборчои ставайте плече об плече, якъ одень мужъ!

І. Борейко.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Перемышлянъ пишуть намъ:

Дня 2 с. м. відбули ся передвыборчій збори въ Перемышлянахъ. Насамперед треба зазначити, що збори тій відбули ся въ въ найменшій сали, а не [якъ було оголошено въ „Дѣлѣ“] въ радѣ повѣтовій. Збори тій, скликаній самыми хлопами, відкрывъ о. деканъ Ганчаковскій, а на секретарівъ покликавъ Данила Березяка зъ Корелич и Минчакевича зъ Волкова. Опісля удѣливъ голосу прибувшому на збори п. Старухови.

П. Старухъ ясно и всесторонно обяснивъ, що то є рада державна и якихъ мае ся выбирати до неи послівъ. Сеся бесѣда такъ всѣмъ подобала ся, що гучнымъ оплескамъ не було кінця, и всѣ радували ся, що Русь наша мае такихъ сынівъ-патріотівъ. Отже не дивно, що зібраній одноголосно проголосили п. Старуха єдинымъ кандидатомъ на V курію. Опісля Березякъ ставивъ внесене, щобы въ имени патріотизму відзвати о. Мироновича, щобы зрѣкъ ся кандидатуры въ користь п. Старуха.

Жаль намъ дуже, що въ „Русскімъ Словѣ“ въ ч. 41 несправедливо хтось оскорбивъ п. Старуха. Мы, розвѣдавши ся о всѣмъ відъ людей зъ Слободы, заявляємо, що все тамъ написане чиста ложь. Щось подібного може мѣстити ся тілько въ „Русскімъ Словѣ“. Неправдою є, що п. Старухъ належить до радикалівъ, и неправда, мовь-бы коли-небудь вінъ що будувавъ, а тымъ самымъ высказувавъ ся такъ, якъ було подано въ „Русскомъ Словѣ“, Коли вінъ, будучи жандармомъ, зберігъ рускість въ своімъ серци, то тымъ більше щирымъ Русиномъ є вінъ теперь, коли є независимый. На сихъ зборахъ оденъ священникъ такъ сказавъ: „Якъ бы я був Мироновичемъ, то бы-мь сказавъ: Господи, слава Тобѣ, що є межи селянами такій Старухъ, гідный заступити мое мѣсце яко кандидатъ на V. курію. Иди, п. Старухъ, и борони правъ свого народу, а я буду въ церквѣ Богу молити ся за

Праця рукъ а машинъ.

Продукція се-бъ-то вытворюваня рѣчей, потрѣбныхъ чоловѣкови до житя, перейшла вже рідонородній фазы розвою. У насъ въ Европѣ перемінила ся она протягомъ одного-двохъ вѣковъ зъ ручной продукціи въ машинову. Та въ другімъ не менче важнімъ культурнімъ свѣтѣ, се бъ-то на Орієнтѣ, въ Китаю, Индо-Хінахъ и т. п. доси панує тілько ручна продукція а машинову що-йно зачинають тамъ вводити европейскій пришелцѣ.

Способъ продукціи вплывае безперечно на всѣ галузи суспільного житя. Деякій соціольоґи та историософы ставляли навѣть тезу, що способъ продукціи є тымъ чинникомъ, якій є основою всего розкладу богатства межи населеньемъ, соціяльного уверстованя людности, науки, штуки — ба, що більше фільософіи, стики, релиґіи и т. д. Найкрайнѣйшій зъ тыхъ поглядівъ є безперечно матеріялістична историософія Маркса, котра всѣ суспільні явища зводить до „основного“ матеріяльного чинника, т. є. до способу продукціи.

Такъ якъ зъ одного боку крайный матеріялізмъ въ пониманю исторіи розвою людскои суспільности є безперечно хибнымъ и заделеко йдучимъ, бо чей-же и индівідуально-психічному чинникови треба признати певну хочь матеріяльными обставинами дуже ограничену вагу, — такъ зъ другого боку матеріялістична историософія въ головныхъ начеркахъ оправдуесь и выдаесь ще найбільше раціональнымъ поглядомъ на исторію.

Бо-жь нѣхто не заперечить сего, що вытворене сучасного роздѣлу суспільности на дуже маючихъ и дуже убогихъ, що вытворене капіталізму а за тымъ и соціяльнои сучаснои борбы не було бы можливе, якъ бы всего того не попередила була доконечна преміса матеріялістичного характеру, т. є. вынаходъ и примѣненє машинъ до продукціи.

Та не лишь на поли економічныхъ и соціяльныхъ відносинъ доконало се великій переворотъ. И поле права, штуки, стики и т. д. неостало вільне відъ вплыву сучасного способу продукціи. Въ правѣ відбило ся се яко повна свобода конкуренціи, въ етицѣ яко апотеозованє индівідуальнои власности, въ штуцѣ яко модернізмъ, и т. д.

Теперь перейдемо до сего: въ якімъ відношеню машинова продукція стоить до ручной на точцѣ продукційнои економіи. Цѣкавій даты що-до сего питаня подае департаментъ працѣ при центральнімъ правительствѣ повнічно-американьскои Унії.

Выснозки сего департаменту опирають ся на точныхъ статистичныхъ датахъ, зібраныхъ зъ 678 різныхъ родівъ продукціи. Ось кілька чиселъ изъ статистичныхъ табель реферату згаданого департаменту:

Выробъ 10 плугівъ ручною працею вымагае 2 роботниківъ, 280 годинъ працѣ и 54 долярівъ 46 центівъ заплаты; — при машиновій праци выробъ 10 плугівъ доконує ся 52 роботниками въ 37 годинахъ и 28 мінутахъ при заплатѣ 7 долярівъ и 90 центівъ. Пересѣчно цѣна годины працѣ выносила отже при ручній роботѣ 19·6 цнт., при фабричній 21 цнт.

А ось другій примѣръ: Ручный выробъ 500 фунтівъ масла, займе 3 роботниківъ черезъ 125 годинъ при заплатѣ 10 долярівъ 6 центівъ. До машиновои продукціи сеи-жь скількости масла треба 7 роботниківъ $12^1/_2$ годинъ часу, а коштъ сего буде 1 доляръ 78 центівъ. Въ першімъ разѣ година працѣ платила ся по 8 центівъ, въ другімъ по $14^1/_2$ центівъ.

Якъ бачимо, хочь при машиновій продукціи скількість роботниківъ зростае, та за то незвычайно зменшае ся число годинъ працѣ. Праця стае выдатнѣйшою. Се наслѣдокъ подѣлу працѣ. Роботникъ при машинѣ выконує стало оденъ и той самъ рухъ. Вінъ набирае въ нѣмъ незвычайної вправы, а до того машина йде, не чекае, и роботникъ мусить безперервно працювати.

Не такъ при праци рукъ. Тамъ, подѣлъ працѣ не такъ розвитый. Роботникъ мусить переходити відъ одного кусника предмету до другого, відъ одного руху до другого, а се забирае богато часу. Крѣмъ того при ручній праци роботникъ не мае примусу безперервно працювати и може перерывати працю довільно. Вже черезъ те продукція машиною вымагае о много менше часу нѣжь продукція руками.

Та прилучають ся тутъ ще й инші моменты. И сама машина выконує добру пайку працѣ механічно. Се друга надвышка ощадженого часу, яку дае машинова продукція.

Яка велика та ощадность, можна змѣркувати зъ порівнаня числа годинъ працѣ, яке було потрѣбне до выконаня тои самои працѣ рукою въ 678 обсервованыхъ заводахъ, а яке зновъ було показало ся доконечнымъ при фабричній продукціи. И такъ: Коли ручной працѣ треба було 730 тысячъ годинъ, то машиновои треба було всего 56 тысячъ и 600 годинъ, т. є. всего лишь 13·5%. Приймѣмъ навѣть, що неточность въ обчисленю досягае другихъ 13·5% [хочь се тяжко навѣть припустити] то на всякій способъ ощадность часу а за тымъ и коштy працѣ просто кольосальна.

Однакъ при тімъ всѣмъ цѣна одной годины працѣ роботника не упадае, але росте.

Та зъ другого боку скількість роботниківъ, потрѣбна до машиновои працѣ, є о много менша, нѣжь сего вымагала бы ручна робота, и богато людей остае безъ працѣ. Се явище особливо ярко выступае тамъ, де въ мѣсце ручной продукціи входить скорымъ кроком машинова продукція. Се стало ся недавно и въ Хінахъ, де Европейцѣ почали заводити фабрики, зелѣзницѣ и т. д., а се відобрало хлібъ мілионамъ „кулісівъ“ — и ось маємо готову ненависть до Европы та бунтъ боксерівъ.

Оливу до машинъ и пасы до машинъ поручає В. ЧОППЪ Львовъ Жовковска 2. 527

Твоє здоровля.“ — *Данило Березякъ* секретарь зборовъ.

——

Зъ Золочевщины пишуть намъ:

Въ Ушиці оголошено правыборы д. 2 с. м. вечеромъ. Пріѣхавъ самъ староста п. Родеръ. Идучи до мѣсця выборчого, сказавъ по дорозѣ Стефанови Свѣдерскому и Федорови Граничцѣ: „Na księdza nie głosujcie, to pogorzelcy dostaną zapomogę.“ Старый вбйтъ голосить людямъ, що погорѣльцѣ дбстануть 500 зр., якъ будуть голосувати по мысли п. старосты. Самъ п. Родеръ пытае ся про число нещасныхъ и заявляе: „Od was zależy, czy dostaną zapomogę“; потому конферуе зъ новымъ вбйтомъ, — ще не затвердженымъ, а вже порожднымъ. Той каже зббранымъ людямъ, що цѣла громада дбстане запомогу, якъ будуть голосувати такъ, якъ кажуть п. староста.

По такбмъ приготовленю приступлено до акту выборчого. Вбйтъ покликуе лишь одного члена до комісіи. Голосують зъ IV. курін. Показуе ся заразъ, якъ то не однакою мѣрою принимае ся голосы. И такъ пп. Мечиславъ Кондзельскій, Мошко Бареръ, Стахъ Бляковскій, Мартинъ Голубъ, Войтко Голубъ голосують: „тій самій“, — и записуе ся ихъ голосы за важній. Двохъ голосуе: „кс. Сѣлѣньскій“, — записують: „кс. Сельнѣцкій“. Ну, народъ ще терпить. Приходить черга на правыборця Льонгина Граничку. Той голосуе выразно: „кс. Сѣлѣньскій“ — п. староста диктуе писарямъ: „кс. Сельнѣцкій“. Федько Граничка вбдзывае ся, що сказано було „Сѣлѣньскій“, а не „Сельнѣцкій“. П. Родеръ обстае, що було сказано „Сельнѣцкій“. Велика бблышбсть заявля, що було сказано „Сѣлѣньскій“. Федько Граничка и другій кажуть, що присягнуть. П. староста пытае ся тогдѣ, якъ называе ся той смѣливый, що то першій обозвавъ ся, и грозить арештованемъ. „Всѣхъ насъ запишѣть!“ говорять усѣ. Тогдѣ п. староста констатуе бунтъ, „wzburzenie większej części wyborców, poduszczonych przez Fed'ka Hrenyczkę, który nacierał na komisarza wyborczego“, [добре nacieranie, коли п. староста смѣло до него ишовъ и кричавъ „cicho“!“) та систуе выборы. Дальше говорить [вже приватно], що „ks. proboszcz podburzył gminę — wywierał presyę nielegalną agitacyą, posyłając w nocy kartki — groził odmówieniem absolucyi tym, którzy nie będą na księdza głosowali“. Додавъ такожь, що то „буде записано, де треба“. Щб е агітація легальна а щб нелегальна, п. староста не мбгъ пояснити. Теперь же я ще прилюдно прошу п. старосту — передъ своими людьми я вже пытавъ о се, — щобы менѣ доказавъ, котрымъ то людямъ я грозивъ вбдмовою розрѣшеня, якъ не будуть на мене голосувати [въ Ушиці е двѣ третій латинникбвъ].

Такъ то вбдбули ся у насъ правыборы. Панове ц. к. урядники! Вышукуйте агітаторбвъ, выгадуйте пресію, а не хочете зрозумѣти, що ломанемъ закона, яркими фактами несправедливости розбурхуете навѣть дрѣмучій масы [отъ хочь-бы въ Ушиці де доси все „благоденьствуе“].

Наконець звертаю ся до нашихъ законознавцѣвъ зъ просьбою, щобы пояснили: чи законъ дозволяе урядникамъ „ты“кати выборцямъ при выборахъ?

Левъ Сѣлѣньскій, руско-кат. експ. сотрудникъ въ Ушиці.

——

Зъ Скалатщины доносять намъ, що на передвыборчихъ зборахъ въ Ружискахъ и въ Задишбвцѣ д. 4 с. м. заявили ся селяне одноголосно за кандидатурою п. Будзиновского. На однихъ и на другихъ зборахъ було бблыше якъ по сто що найчольнѣйшихъ селянъ. Що-до кандидатуры зъ пятои курії не порѣшено ще нѣчого.

——

Зъ Чорткбвского. [*Образокъ правыборчій — въ боку правого и лѣвого!*]

По полудни дня 1 с. м. начальникъ громады Звинячаповн. чорткбвского, оголосивъ плякатами, що въ день 3 с. м. мають вбдбути ся правыборы выборцѣвъ на V кур. почавши вбдъ год. 10 рано, а опбсля по полудни выборцѣвъ на IV курію. Дѣйстно, дня 3 с. м. точно на означену годину, пріѣхавъ ц. к комісарь до Звиняча, удавъ ся тутъ право до мѣсцевои канцелярії громадскои, де его зббраный нарбдъ приймивъ чемно, а п. комісарь такъ само чемно повитавъ нарбдъ. А що громада Звинячь цивілізована, то п. комісарь не потребувавъ для своєи безпечности анѣ однѣсѣнького жандарма. Тутешный нарбдъ самъ ставувъ бы въ разѣ потребы въ оборонѣ ц. к. комісаря. Якъ се постановляе законъ, п. комісарь теплымъ, розумнымъ словомъ пояснивъ важность акції выборчои и взвавъ, щобы начальникъ громады добравъ до себе до комісіи, кого буде уважати за вбдповѣдного. Той покликавъ до комісіи мене пбдписаного, а до веденя контролѣ вбддаваныхъ голосбвъ, чесного письменного газду Іосифа Осадчука. Хотяй до голосованя прийшло велике число правыборцѣвъ, хотяй всѣ голосували на однихъ и тыхъ самыхъ выборцѣвъ, помимо того комісія вбдбирала терпеливо голосы кождого правыборця. Жиды до голосованя чомусь не явили ся, хочь е ихъ богато; такъ само й челядь дворска. П. комісарь, обовязково легальный, вже по скбнченю голосованя запытувавъ, чи нема ще кого, хто хотѣвъ бы голосувати. Актъ выборчій покбнчивъ п. комісарь проголошеньемъ майже одноголосно выбраныхъ выборцѣвъ на курію V.

Такъ самѣсѣнько легально вбдбули ся правыборы въ Звинячи для курії IV. Ажь душа росла зббраному народови, коли побачивъ, що панъ комісарь, почувши, якъ задзвонили на молитвы вечѣрнѣ, вразъ зъ народомъ хрестивъ ся. Ось такъ то любо, красно переведено правыборы у насъ въ Звинячи.

А теперь погляньмо на образокъ правыборбвъ зъ боку лѣвого.

Точно, такожь дня 3 с. м. переводивъ правыборы другій комісарь того-жь самого ц. к. староства чорткбвского, именно п. Олтаржевскій, фельдфебель евіденційный, въ сусѣдньбмъ селѣ въ Косовѣ. Хотяй панокъ сей войсковый, мусить бути очевидно бояжливымъ, бо мавъ при собѣ жандармбвъ. Косовяне довѣдали ся про правыборы, ажь коли побачили п. комісаря зъ жандармами. Правда, заступникъ начальника Куба Старжиньскій отримавъ вѣдомбсть о реченци правыборбвъ дня 2 с. м. у вечерь; але загалъ народу анѣ знавъ, анѣ не мбгъ про се знати. Те, що податковый екзекуторъ черезъ день 2 с. м. бавивъ въ селѣ, не могло значити, що дня слѣдующого, вбдбудуть ся въ Косовѣ правыборы. Нарбдъ тутешный думавъ собѣ, що екзекуторъ правдоподббно лише агітуе..

Отожь комісарь п. Олтаржевскій не позволивъ правыборцямъ мѣсця въ канцелярїи. Видко, що панокъ сесь мусить бути вельми делѣкатный, — не зносить запаху хлопського. Для того вбнъ приставивъ собѣ стблъ коло дверей, а правыборцѣвъ покликувавъ зъ надвору. Перестерѣгаючи скрупулятно, щобы не позбавити голосу п. дѣдича, челяди дворскои и жидбвъ, сей віцекомісарь не допустивъ до голосованя надъ 60 господарбвъ зббраныхъ тай проголосивъ за выборцѣвъ на V. курію тыхъ, котрыхъ самъ хотѣвъ. Допровадивши нарбдъ нетактомъ до нетерпеливости и голосного нарѣканя, бувъ ласкавымъ п. Олтаржевскій бодай тблько, що позволивъ народови выбрати по воли власнбй выборцѣвъ на IV. курію.

Н. Галущиньскій.

Загальнѣ зборы „Народнои Торговлѣ“.

(Докбнчене.)

Предсѣдатель зборбвъ отворивъ дискусію надъ обома справозданями.

П. Юрій Гецевъ запытуе, чи магазинеръ и два его помбчники, згаданій въ справозданю, суть занятѣ такожь очищуваньемъ винa. Дир. Нича пояснюе, що они зъ виномъ не мають нѣякого дѣла. Вина идуть зъ мѣсця продукціи прямо на філіяльнѣ склады, пбдъ опѣку начальникбвъ, або до замаляючихъ гостей, користаючихъ зъ посередниченя. Юр. Гецевъ интерпелюе, чи комітетъ контрольный провѣрюе якбсть товарбвъ. П. Ос. Марковъ примѣчае, що така провѣрка не можлива, бо забирала бы що найменше 12 год. денно часу и потребовала бы на се окремо платныхъ фаховыхъ людей. О. Гр. Грозникъ просить о пояснене, чи будова каменицѣ въ Тернополи вже цѣлковито выкбнчена, — дальше запытуе, чому фондъ резервовый не опроцентовуе ся, а мимо того зрбсъ бблыше якъ білансовый приплывъ, — зазначуе, що станъ почтовои щадницѣ за высокій, що адміністрація каменицъ за высока, а ихъ рентовнбсть и амортизація за малѣ, — врештѣ констатуе, що кошта адміністраційнѣ делкихъ складбвъ суть бблыші вбдъ ихъ приходбвъ. — П. Ив. Чернявскій запытуе, чому резерва податкова такъ велика. — П. Он. Гецевъ выражае бажане, щобы задавненій дивіденды дописували ся до удѣлбвъ членьскихъ. — Яр. Кулачковскій (дир. „Днѣстра“) констатуе нормальный и корнетный розвбй товариства, не видить въ білянсѣ нѣчого неправильного, а амортизацію и вбдписы уважае за зовсѣмъ правильнѣ. Д-ръ К. Левицкій пояснюе, що контролю товарову выконуе Дирекція або сама або черезъ своихъ вбдпоручникбвъ, дальше, що проектованый центральный магазинъ по-за лінією акцизовою буде мати вбддѣлъ пивничный и власну медосытню. — П. Ив. Бачинській каже, що зыскъ въ порбвнаню до такъ значного обороту есть за малый, и есть противный будовѣ магазину, вбнъ противный лишь будовѣ въ Руднѣ, а не у Львовѣ. Врештѣ высказуесь, що загальне образоване персоналу за мале, а уряджуваній Дирекцію 6-тыжднева курсы суть недостаточнѣ.

Дир. В. Нагбрный пояснюе, що пбдъ взглядомъ удержаня не можна нашого персоналу, особливо практикантбвъ, порбвнувати зб станомъ рѣчей у приватныхъ купцѣвъ, котрѣ дають при своихъ роднихъ повне удержане, але за те нѣякои платы. Товариство наше не може такъ робити, а натомѣсть дае персоналови платню а бѣднѣйшому де що зъ убранѣ якъ кожушки и блюзы. Що-до образованя персоналу, то Дирекція зарядила, щобы по всѣхъ складовыхъ мѣстахъ, де е лишь е доповнюча промыслова школа, учащавъ до неи бодай одень практикантъ. Окрбмъ того у Львовѣ учащае сего року трехъ членбвъ персоналу до державнои торговельнои школы. Всего персоналу годѣ до шкблъ посылати, бо склады остали бы ся безъ обслуги. Заведенѣ доси 6-тыжневѣ, а вбдъ теперь 2-мѣсячнѣ курсы для нашого персоналу оказали ся дуже хосенными.

П. Ив. Бачинській застерѣгае ся, яко бы вбнъ бувъ взагалѣ противный будовѣ магазину, вбнъ противный лишь будовѣ въ Руднѣ, а не у Львовѣ.

На тбмъ закбнчила ся дискусія надъ справозданемъ, а предсѣдатель зарядивъ голосованѣ надъ внесенями Совѣта до часу, коли головный Комітетъ контрольный предложить свое внесене.

Именемъ того Комітету [заложеного въ пп. Григ. Врецьовы, Петра Огоновского и о. А. Темницкого] забрае голосъ его предсѣдатель Григорій Врецьона и вбдчитуе слѣдующе справоздане:

„Именемъ Головного Комітету Контрольного товариства „Народна Торговля“ у Львовѣ маемо честь заявити, що сейже по мысли § 34 статута переводивъ въ часѣ адміністраційного року 1899/1900 часто шконтра касы та провѣрювавъ ихъ згбдность зъ книгами пбдручными и головными. Вбнъ провѣривъ станъ переведеныхъ инвентуръ и рапорты зарядбвъ поодинокихъ складбвъ. Остаточно провѣривъ білянсъ въ его активахъ и пасивахъ; розглянувши ся въ рахунку зыскбвъ та стратъ и въ коштахъ адміністрацію. Заявляе вбдтакъ, що білянсъ общества „Народна Торговля“ у Львовѣ вповни згбдный зъ головною касовою книгою; тожь и вносить: Свѣтлій Зборы зволять Управляючому Совѣтови удѣлити добре заслужену абсолюторію“.

Коли нѣхто бблыше голосу не забиравъ, пбддае предсѣдатель пбдъ голосованѣ окремо внесене головного Комітету контрольного, а окремо оба внесеня Совѣта управляючого. Загальнѣ зборы приняли однодушно всѣ три внесеня. Наступивъ доповняючій выббръ двохъ членбвъ Совѣта управляючого на мѣсце уступившихъ по черзѣ: Юліяна Сѣчиньского и о. Александра Стефановича при интервенціи покликаныхъ скрутаторбвъ Александра Бачиньского и Иларіона Герасимовича. Выбрано поновно тыхъ же самыхъ.

На мѣсце уступившого по причинѣ слабости зб Совѣта Михайла Спожарского выбрано проф. Илію Кокорудза.

На внесене Осипа Маркова установлено марку презенційну для членбвъ Совѣта управляючого на 1900/1 въ высотѣ 6 коронъ.

При наступившбмъ выборѣ головного Комітету контрольного выбрано поновно Григорія Врецьону, Петра Огоновского и о. Александра Темницкого.

При внесенихъ членбвъ поставивъ п. Гр. Грозникъ внесене, щобы резервовый фондъ бувъ опроцентованый, а именно черезъ льокаціи въ цѣнныхъ паперахъ. — Д-ръ Федакъ пояснюе еще разъ, що таке внесене вымагало бы змѣны статута, а порѣшене тои справы не може нынѣ наступити, бо оно не було поставлене на порядку дневнбмъ. — П. Ос. Марковъ змѣняе стилізацію внесеня п. Гр. Грозника и предкладае, щобы загальнѣ зборы высказали свое бажане до Совѣта управляючого въ дусѣ того внесеня. — Дир. Ничай пояснюе, що не заходить потреба окремого опроцентованя фонду резервового, бо вбнъ вже близкій до высоты вымаганои статутомъ, т. е. до половины всѣхъ удѣлбвъ.

Загальнѣ зборы не приняли нѣ одного зъ тыхъ обохъ внесень. А коли нѣхто бблыше голосу не забиравъ замкнувъ предсѣдатель загальнѣ зборы.

Переглядъ політичный.

Въ Пекінѣ мали зачати ся переговоры о миръ. Такъ бодай голосять шангайскѣ хіньскій дневники. Зъ першихъ депешъ, якій найдбйшли въ сѣй справѣ, можь було зрозумѣти, що основою сихъ пертрактацій е слѣдующѣ точки: 1) Хіньскими офіцирами и губернаторами будуть и на дальше Хінцѣ, але кождый зъ нихъ дбстане приббчного дорадника, Европейця; 2) такъ зъорганізоване хіньске правительство мае придавити всякѣ революційнѣ течіи, головно боксерскій рухъ, въ певнбмъ, въ горы означенбмъ часѣ; 3) при кождбмъ европейскбмъ посольствѣ чи консулятѣ будуть постбйнѣ вбйсковѣ залоги тои держави, яку репрезентуе консулятъ чи посольство — и то на коштъ хіньского скарбу; 4) такъ уложеный трактатъ мае богдиханъ пбдписати въ самбмъ Пекінѣ. — Пбзнѣйшѣ телеграмы принесли додатковѣ точки трактату, а именно: 1) Хіны заплатять союзнымъ державамъ 400 міліонбвъ таелѣвъ (понадъ 2 мілїярды коронъ) вбдшкодованя; 2) зарядъ цловыхъ урядбвъ, що побирають цло вбдъ чаю призначеного на вывбзъ якъ и урядбвъ стягаючихъ „лікіны“ се-бъ-то цла за перевбзъ товарбвъ зъ одного губернаторства въ друге, — обймуть Европейцѣ, именованѣ союзными державами; 3) въ Пекінѣ, на резіденціи богдихана, буде европейска гвардія; 4) Хіны не мають права купувати збруѣ безъ призволу союзныхъ державъ; 5) чужинцѣ мають право поселяти ся въ цѣлбй хіньскбй имперіи; 6) князь Туанъ и тѣ члены панующого дому, що пбдпирали боксерскій рухъ, мають пбйти въ досмертну

вланицю. — Хінський дневники, що перший подають тій вѣстки додають вѣдъ себе, що анѣ Лігунчанъ, анѣ загаломъ хінській нарѣдъ не може нѣякъ принять договору на повыщихъ основахъ.

Здаѣть ся одначе, що всѣ тій вѣстки про мировій переговоры и про точки трактату є на скрѣзь неправдивій. Бо-жь просто неимовѣрне, щобы вѣдпоручники европейскихъ державъ могли предложити Хінамъ такій жадания. Бо чей-же можна бути певнымъ, що тій Хіны, якій не мали заплатити 400 міліонѣвъ франкѣвъ военныхъ коштѣвъ Японовн— тымъ бѣльше не потрафлять вытиснути изъ свого населеня 400 міліонѣвъ таелѣвъ (звышь 2 міліярдѣвъ коронъ). Рѣвно-жь годѣ подумати, вбы Хінцѣ могли вѣддавати въ европейській зарядъ послѣдній свои доходы зъ чайного цла и зъ лікінѣвъ, зъ якихъ удержують богдиханьській дворъ, та державну и провінціональну адміністрацію — бо всѣ инші цла є вже давно въ зарядѣ Англійця Гарта и йдуть на сплату хінського довгу затягненого въ Европѣ. — Зновъ-же поставленя европейскихъ залогъ при всѣхъ конзулятахъ и посольствахъ, европейскои гвардія коло богдихана и адъютантѣвъ Европейцѣвъ при всѣхъ губернаторахъ и офіцирахъ — се просто знесенє деякои политичнои самостійности Хінъ. — Задля тыхъ всѣхъ причинъ треба все те вважати выдумкою шангайскои хінськои прасы, обчисленою на розгнѣвленє хінського населеня а за тымъ и на пѣддержанє революційного руху. — Въ полудневыхъ Хінахъ приймає сей рухъ антідинастичній и справдѣ революційно-реформаторскій прикметы. „Союзъ реформы“, якъ зве себе тамошный революційный комітетъ, выдавъ проклямацію, що жадає: усуненя манджурскои династіи а привернення хінськои, введеня парляментаризму зъ одвѣчальностію міністрѣвъ, реформы усеи адміністрацій, судовництва, армін и школьництва на европейскій ладъ; повнои гварантіи свободы особы, слова, сумлѣня, прасы, стоваришуваня и т. д., отвореня цѣлыхъ Хінъ для торговельныхъ зносинъ зъ чужиною, загварантованя чужинцямъ повного ихъ безпеченьства и т. д. — Якъ видко зъ вычисленыхъ точокъ, сей рухъ мусить находити ся пѣдъ вплывомъ зъевропеизованыхъ молодыхъ Хінцѣвъ и має безперечно бѣльше революційнои закраски вѣдъ боксерскои жакерін.

— —

Саме нинѣ вѣдбувають ся въ Злучныхъ державахъ пѣвнѣчнои Америки правыборы, що попереджають выборъ президента, бо годить ся пригадати, що выборъ президента Унін вѣдбуває ся въ сей способъ, що населенє поодинокихъ державъ (штейтѣвъ) выбирає певну скількість выборцѣвъ пѣсля числа людности въ кождій поодинокій державѣ.

„Новоюркска Трібуна“ зіставляє шансы обохъ головныхъ контркандидатѣвъ ось якъ: Демократъ Брієнъ побѣдить въ державахъ: Альбома, Арканзасъ, Фльорідѣ, Джорджін, Люізіянѣ, Міссісіпі, пѣвнѣчній и полудневій Каролінѣ, Техасъ, Теннессе и Вірджінін, одже переважно въ рѣльничихъ округахъ — що дасть ёму разомъ 112 голосѣвъ. Державы: Кольорадо, Міссурі, Небраска и Невада є неневій а дають вони 32 голосы.

Та за те у всѣхъ прочихъ промисловыхъ державахъ, що дають 303 голосѣвъ побѣдить республиканець-капіталістъ Мекъ-Кінлі.

Однакъ такій зъ горы роблений обчисленя голосѣвъ при выборахъ президента Унін, звычайно заводять, бо треба взяти пѣдъ увагу се, що правыборче голосованє въ державахъ, зъ якихъ деякій дають до 40 выборцѣвъ — дуже неневне и може малесенькою тѣльки бѣльшостею нагнати кѣлькаиайцять або кѣлькадесять голосѣвъ одному або другому кандидатови.

— —

Повстанє Карлістѣвъ въ Испанін, що спалахнуло передвчасно, дуже не на руку Донъ Карльосови и его прихильникамъ. Доси „Карлістами“ було тѣлько духовеньство и темне селяньство. Карлісты були мабуть чи не найбѣльшь реакційнымъ сторонництвомъ въ Испанін. Теперь же обставины змѣнили ся. У мѣйского населеня, середъ промыслово-купецкихъ верствъ выкликали надмѣрній податки невдоволенє, яке проявляло ся сильными протестами, демонстраціями, агітацією за вѣдмовленемъ податку и т. д. и яке звалило кабінетъ Сільвелѣ. Завважати належить, що мѣщаньство було въ повнѣмъ правѣ, бо воно поносить и такъ вже найбѣльшій податковій тягарѣ, коли великій земскій посѣдачѣ такъ свѣтскій якъ и духовній платять смѣшно малій даниы, а усе духовеньство бѣле и чорне (се послѣдне въ Испанін незвычайно численне) звольнене вѣдъ податкѣвъ. Зновъ-же середъ робѣтничихъ верствъ революційне успособленє проявляє ся вже зъ давна а мусѣло збѣльшити ся зъ пѣднесенемъ консумційныхъ податкѣвъ, якій спадають головно на мѣйску робѣтничу людность. Коли до сего всього ферменту додати автономістичній тенденцін поодинокихъ, особливе въ пѣвнѣчныхъ, провінцій то зможемо выробити собѣ образъ сего революційного напруженя, яке истнує въ цѣлій Испанії. Доки революцію задумували робити тѣлько Карлісты, правительство не дуже ихъ бояло ся. Коли-жь революційне успособленє огорнуло мѣста а черезъ приступленє робѣтництва набрало соціяльнои закраски — рѣчь стала поважною и правительство генерала Азкараґа взяло ся всѣми силами душити рухъ. Опозиційній дневники усякои краски завѣшено, стоваришеня розвязано, сотки особъ арештовано, въ загроженій мѣста и провінцій выслано вѣйско, яке денеде розбило вже бунтовничій банды, що числили и по 800 людя. Розумѣє ся, що найбѣльше ударило правительство на Карлістѣвъ, розумѣючи се добре, що всяка революція въ такъ темнѣмъ краю якъ Испанія доведе тѣльки до династичного перевороту. Зъ другого боку Донъ Карльосъ не вдоволеный цѣлою аферою, бо пѣдъ его фірму пѣдтягнено рухъ ёму самому дуже несимпатичный и для его монархічныхъ претенсій дуже небезпечный.

Рѣвножь спеціяльностію податкового характеру є й хлопскій бунтъ въ Румунін. Румуньске правительство пѣдвысшило податокъ вѣдъ сливовицѣ о 50 банѣ (се есть 40 геллерѣвъ) вѣдъ одного гектолітра. Се выкликало велике невдоволенє середъ широкихъ масъ хлопѣвъ, продуцентѣвъ сливокъ и сливовицѣ та середъ дестиляторѣвъ и агентѣвъ, що торгують сливовицею. Послѣдними часами хлопы зъ дістрікту Рамнікъ Саратъ явили ся у пѣдпрефекта въ мѣстѣ Будѣ зъ протестомъ противъ стяганю сего податку. Постава селянъ була грѣзна. Пѣдпрефектъ повѣдомивъ о тѣмъ префекта дістрікту. Префектъ приѣхавъ въ товариствѣ прокуратора, але безъ вѣйсковои асистенціи. Переговоры зъ проводирами хлопѣвъ не довели до нѣякого результату. Завѣзвано компанію пѣхоты. Та коли она прибула, селяне ударили на нею и вѣдперли ею зъ тяжкими стратами. Префектъ прокураторъ и прочій урядники замкнули ся въ будынку пѣдпрефектуры. Товпы селянъ зачали формальну облогу. Ажь сильный вѣддѣлъ кѣнной жандармерін выбавивъ обложеныхъ вѣдъ нехибнои заглады. — Що опѣля мусѣло вѣйско звести формальну битву изъ селянамя, зъ якихъ богато остало на пляцу. Заряджено арештованя.

НОВИНКИ.

— **Увольненє п. Будзиновского.** Палата радна тернопѣльского окружного суду на засѣданю дня 4 с. м. знесла одну точку обжалованя п. Будзиновского, а що решту точокъ, на котрыхъ опералось придержанє п. Будзиновского въ слѣдчій вязници, знесла львівска апеляція, въ наслѣдокъ чого п. Будзиновского выпущено дня 5 с. м. рано.

— Въ суботу дня 10 с. м. вѣдбудуть ся **вечерницѣ зъ танцями** устроенй заходомъ „Кружка музичного Львівского Бояна“ въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ у Львовѣ. Вступъ 1 корона. Початокъ о год. 9 вечеромъ. — *Комітетъ.*

— Видѣл руського академічного товариства „**Союзъ**“ **в Чернівцях** просить усѣх тих панів, що вижичили книжки з бібліотеки товариства, а випожичених до сеї пори не віддали, щоби зволили в як найскоршім часі надіслати їх на адресу товариства. — Чернівці в падолистї 1900. *Лушпиньский*, голова. *Василь Сімович* бібліотекар.

— **Шовінізмъ урядника староства.** Изъ Жовквы доносять до „Галичанина“: Справедливо пѣдносять ся жалобы, що декотрій урядники старостъ устроюють собѣ формальній спорты зъ селянами. Але не лише въ обходженю зъ селянами, а такожь и зъ руською интеліґенцією допускають ся тій панки всѣлякихъ спортѣвъ, а на доказъ того най послужить отсей фактъ: Въ першихъ дняхъ мѣсяця жовтня с. р. прийшовъ до жовквівского староства студентъ правничого факультета, сынъ начальника суду въ Куликовѣ сов. Григ. Харака. Запукавши до дверей канцелярія староства, вѣйшовъ до середины, поклонивъ ся урядникови и сказавъ: „Мое поважанє!“ Czego pan sobie życzy? спытавъ студента урядникъ. „Я — вѣдповѣвъ студентъ, — прошу о потвержденє свѣдоцтва убожества, щобы увольнитись вѣдъ оплаты на університетѣ“. На таку вѣдповѣдь не сказавъ урядникъ нѣ слова и почавъ дальше розмавляти зъ якимсь панкомъ. По якѣмсь часѣ поспытавъ урядникъ другій разъ студента: Czego pan sobie życzy? а студентъ повторивъ свою першу вѣдповѣдь въ рускѣмъ языцѣ. Почувши другій разъ руску вѣдповѣдь, пытає урядникъ студента: Czy pan umiesz po polsku? Студентъ: Умѣю! Урядникъ: A dlaczegoż pan nie mówisz po polsku? — Студентъ: „Бо я не польскои, а рускои народности“. Подѣбныхъ пытань задававъ урядникъ бѣльше, але на всѣ дѣстававъ такій самій вѣдповѣди. Видячи, що въ жаденъ способъ не приневолить молодого чоловѣка говорити по польски, розлютивъ ся дуже и зъ мести за опозицію студента написавъ ёму на свѣдоцтвѣ убожества, выставленѣмъ урядомъ громадскимъ въ Куликовѣ, ось таке потвержденє: Stwierdza się pieczęć i podpis, т. є. потверджує ся, що печать и пѣдписъ не суть пѣдроблений. Потвердивши въ сей способъ свѣдоцтво, урядникъ кинувъ его студентови, а той взявши той документъ вернувъ до Куликова и розповѣвъ всю исторію свого перебуваня въ старостві своему батькови, совѣтникови Харакови. Сей зараз вѣдѣвъ ся письменно до президія староства въ Жовквѣ и представивши справу, зажадавъ вѣдъ староства: або подати мотивы, задля котрыхъ староство вѣдмовило потвердженя свѣдоцтва убожества, або потвердити тое свѣдоцтво. У вѣдповѣдь на тое письмо прислав староста того самого дня почтою per Express потверджене свѣдоцтво, перечеркнувши на нѣмъ слова: Potwierdza się pieczęć i podpis. Але чи дѣставъ дотычный урядникъ староства за свое безтактовне поведенє по крайній мѣрѣ нагану, — того не знаемо.

— **Концертъ п. Маріи Козловскои**, оперовои спѣвачки, вѣдбудесь 9 с. м. въ сали Народного Дому при спѣвучасти пяніста п. Володимира Гузара. Акомпаніювати буде вѣйскова орхестра 80 полку пѣдъ проводомъ капельміста Фрідріха. Артистичну управу обнявъ директоръ Меч. Солтысъ. Половину доходу призначує концертантка на стіпендію ім. К. Мікулього. Білеты дѣстати можна въ книгарни Зайфарта и Чайковского, Ґубриновича и Шмідта, а такожь въ выпозичальни нотъ п. Задуровича.

— **Заказъ.** Станиславѣвскій епископъ преосв. Шептицкій заказавъ на основѣ церковныхъ постановъ продавати зъ рускихъ церквей станиславѣвскои єпархіи старинній церковній ризы, ікоиы, хресты, пѣдсвѣчники, рукописній або давно напечатаній книги, словомъ: всякій старинній церковній рѣчи а также и мѣнять старинній рѣчи церковній за новій. Придались бы подѣбній розпорядженя также для львѣвскои и перемыскои єпархіи.

— **Пѣсланцѣ „ржонду народового“.** Пѣсля найновѣйшихъ вѣстей вѣдъ очныхъ свѣдкѣвъ нападу на бровариика, б. посла Ґеца, справа мала ся такъ: О год. 10 рано, коли п. Ґецъ сидѣвъ самъ въ бюрѣ, зголосились два молодики, одинъ высокій безъ заросту, другій низшій зъ чорнымъ вусомъ; оба порядно одѣтій и, не чекаючи, аж служащій повѣдомить пана о візитѣ, вѣйшли до бюра. — Зъ кимъ маю честь говорити? — поспытавъ п. Ґецъ. „Мы высланники „народового ржонду“ вѣдповѣли, не подаючи своихъ прізвищъ: „Збираємо податокъ наложеный тымъ „ржондомъ“ на горожанъ краю. Насъ пѣслано, щобы стягнути вѣдъ Васъ выначеный податокъ въ высотѣ $^1/_3$ проц. вашого майна. Мій товаришъ — додавъ одинъ изъ нихъ — показуючи на другого — є поручникомъ народовои жандармерії“. — На яку цѣль збираєте панове грошѣ — запытавъ еще п. Ґецъ, заскоченый несподѣваным жаданемъ. — „На цѣли загально-патріотичній“ — вѣдповѣли — „на поправанє промыслу, и торговлѣ, але передовсѣмъ *на увысканє утрацоней вольности*“. А коли п. Ґецъ заявивъ, що не знає жадного „народового ржонду“ и жадного податку не буде платити, заявляючи, що готовъ дати для нихъ якійсь датокъ „на дорогу“, а рѣвночасно приклікавъ служащого и казавъ закликати до себе инспектора Наржимского: змѣнила ся вѣдъ разу ситуація. Одинъ зъ тыхъ панкѣвъ выступивъ на передъ и заклікавъ: „Тутъ нѣхто не ввѣйде, анѣ не выпустимо. Пане поручнику, станьте коло дверей!“ розлягласъ команда, и оба добули револьверы. П. Ґецъ, видячи, що має тутъ дѣло зъ небезпечнымъ напастникомъ, шарпнувъ за руку „поручника“, вѣдтрутивъ его на бѣкъ, перейшовъ до передпокою, а звѣдтамъ до канцелярія директора. Побѣгъ за нимъ товаришъ поручника и въ другій комнатѣ стрѣливъ зъ револьверу, але не трафивъ, а куля влетѣла въ одвѣрокъ. Въ тѣмъ часѣ коло дверей велась завзята борба. Надбѣгъ п. Наржимскій, мужчина сильный, вхопивъ „поручника“ и тримавъ за руку, въ котрій сей тримавъ револьверъ. Въ часѣ борбы надбѣгъ першій напастникъ, що стрѣливъ до Наржимекого два разы. Перша куля вымѣрена въ голову, похована ся на чоловій кости и перейшла коло уха, друга трафила его въ руку. Опришокъ, кинувъ тогды револьверъ и утѣкъ коритаремъ. На гукъ выстрѣлѣвъ збѣгла ся служба, вѣдобрала револьверъ вѣдъ „поручника“, а его самого звязала. При ревізіи найдено у него острый штилетъ. Такъ має ся рѣчь зъ нападомъ; але ще цѣкавѣйше є знати доси мотивы того нападу, бо справджено, що то не бувъ простый розбишацкій нападъ, але має ся дѣло зъ якимсь тайнымъ зъорґанізованымъ товариствомъ, котре завязалось въ Тарновѣ. Показує ся дальше, що до нападу на п. Ґеца належало до 14 особъ. Доси увязнено крѣмъ придержаного на мѣсци „поручника“, Антонія Кендзьора, числячого 22 лѣтъ, учителя изъ Дзвиніа, еще участниковъ нападу а то: Теофіля Сікору, 18-лѣтного ученика середныхъ школъ, и Іосифа Чижика, 19-лѣтного народного учителя, та Станислава Стиліньского, убличеного ученика учительскои семинарії въ Тарновѣ, у котрого мали вѣдбуватись дня 2 с. м. тайній зборы. Слѣдство въ тій справѣ переводить ся дуже енергічно, а звѣзнання свѣдкѣвъ поки-що незнаній.

— **Зѣздъ окружныхъ лѣкарѣвъ** вѣдбудесь дня 10 с. м. о год. 4 по полудни въ сали товариства галицкихъ лѣкарѣвъ у Львовѣ. Зѣздъ скликано въ цѣли нарадъ 1) надъ выконуваемъ службовои инструкціи окружныхъ лѣкарѣвъ, 2) надъ особистыми справами, згляднo що-до службовои инструкціи, 3) надъ завязаемъ щорѣчныхъ засѣдань окружныхъ лѣкарѣвъ.

— **Справа учителя Росола** противъ шкільного инспектора въ Живци п. Ал. Шашкови, була дня 2 с. м. предметомъ апеляційнои розправы окружного суду въ Вадовицяхъ. Трабуналъ по вѣдчитаню актѣвъ тои справы и по выслуханю промовъ интересованыхъ сторѣнъ, затвердивъ выровъ живецкого суду, котрымъ инспектора узнано виннымъ клеветы и засуджено на 10 днѣвъ арешту або грошеву кару.

— **Дрѣбній вѣсти.** Въ Станиславовѣ застрѣливъ ся дня 3 с. м. функціонарь зелѣзничій Волод. Петрикевичъ. — Намѣстникъ гр. Пінінській вже подужавъ такъ, що полагоджує урядовій справы. — О. Ант. Михалевичъ, б. священникъ станиславѣвскои епархіи, именованый рахунковымъ асистентомъ при президіяльнѣмъ бюрѣ міністерства скарбу.

— **Спростованє.** На основі §. 19 зак. прас. прошу о уміщенє в почтенній часописи слідуючого спростованя: В числі 237 „Дѣла“ накинувсь на мене якійсь дописователь, закидаючи мені брак нагляду над школою в Старуни, а тим самим польщенє школи місцевою учителькою. На се відповідаю: 1) Неправдою есть, будьтобы я не займав ся школою в Старуни, бо моїм заходом докінчено сих вакацій по довгім застою будову школи, а й тепер еще не мало труду посьвячую над її внутрішнім уладженєм. 2) Неправдою есть, будьто би я занедбував науку релігії в школі. Почт. дописователь зволить переглянути дневник шкільний, а там есть кожда лекція науки релігії записана. 3) Неправдою есть, будьто би якійсь ученик III класи Лукавскій учив ся польского катехизму, бо такого ученика в школі старуньскій нема. Катальог маю під рукою. Слова „czy jesteś Łukawski, czy Łękawski“ сказала учителька до Лукавского, котрого при записі увільнено від науки. 4) Неправдою есть, будьто би учителька через мій недогляд польщила школу, бо коли рада шкільна місцева поручила їй виготовити метрики шкільні і она зобовязала ся до того, а потім хотїла їх писати по польски, то я змусив її писати так метрики як і дневники по руски. Від початку року шкільного всьо провадить ся в школі по руски. Нїкого учителька на польске не перехрестила, противно, я учительку навчив по руски хрестити ся. Видно, почт. дописователь засягнув мильних інформацій о відносинах школи старуньскої або руководить ся чистою злобою зглядом мене, закидаючи менї брак нагляду над школою. — о. *Стефан Алімирка.*

Господарство промыслъ и торговля.

— **Справозданє** зъ дѣяльности „**Краєвого Союза кредитового**“, стоваришеня зареестрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ, *за мѣсяць жовтень 1900.*

I. Станъ довжный:

1.	Удѣлы членѣвъ		23.963·48 кор.
2.	Фондъ резервовый		723·46 „
3.	Вкладки: Станъ зъ початк. мѣс. жовтня	277.908·26 кор.	
	вложено	8.981·59 „	
	вынято	7.928·58 „	
	Станъ зъ кѣнц. м. жовтня		278.961·27 „
4.	Сальдо процентѣвъ		11.478·99 „
5.	Спеціяльна резерва		96·86 „
6.	Неподнята дівіденда за 1899 р.		465·71 „
7.	Решта чистого зыску въ 1899 р.		91·88 „
	Сума		315.800·65 кор.

II. Станъ чинный:

1.	Удѣленій позички:		
	Станъ зъ початкомъ мѣсяця жовтня	286.963·08 кор.	
	сплачено	6.788·24 „	
	удѣлено	12.338.34 „	
	Станъ зъ кѣнцемъ мѣсяця жовтня		292 512·18 „
2.	Движимости		754·10 „
3.	Льокацін		15.265·39 „
4.	Паперы фонду резервового		697·05 „
5.	Кошты адміністраційній		4.699·54 „
6.	Готѣвка въ касѣ		956·15 „
7.	Друки товариствъ		916·24 „
	Сума:		315.800·65 кор.

На скрипты	103.760·80
Товариства	88.610·00
Векслѣ	92.992·91
Conto corrente	7.148·47
	292.512·18

Членѣвъ прибуло 2, и оставало зъ кѣнцемъ жовтня 1900 р. 303 членѣвъ зъ 503 декляроваными удѣлами въ сумѣ 25.150 кор. — Стопа процентова вѣдъ вкладокъ $4\,^1/_2\,\%$, вѣдъ позичокъ $5\,^1/_2\,\%$—$7\,\%$. — *Дирекція.*

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

Намѣстникъ именувавъ офіціяла рахункового Іос. Марковского ревідентомъ рахунковымъ, асистентѣвъ рахунковыхъ намѣстництва Євг. Дворского и Стан. Бѣлецкого офіціялами рахунковыми намѣстництва; вѣбиці практикантѣвъ рахунковыхъ намѣстництва Макс. Скульского, Лейбу Ґольдберґа и Тад. Солтыкевича асистентами рахунковими намѣстництва.

Краєва дирекція скарбу надала посады салінарныхъ лѣкарѣвъ: окружному лѣкареви д-рови Тад. Венцлевскому зъ Пѣстиня при зарядѣ салінарнѣмъ въ Косовѣ и секундареви загального шпиталя въ Тарновѣ д-рови Ром. Баранецкому при зарядѣ салінарнѣмъ въ Косовѣ и секундареви шпиталя св. Лазаря въ Краковѣ д-рови Меч. Казлікови при зарядѣ салінарнѣмъ въ Болеховѣ.

Цѣсарь позволивъ, абы учительцѣ женьскѣй учительскои семинарії у Львовѣ Ант. Мах-

чиньскôй при нагодѣ перепесеня ѥи въ станъ супочинку высказано найвысше задоволене за ѥи пожиточну для загалу дѣяльнôсть.

Выказъ складаныхъ жертвъ

На Бурсу им. св. Іоана Хрестителя вô Дрогобичи пожертвували вôдъ 1 цвѣтня до 1 жовтня 1900 р. Р. Т.: пп. І. Шиманьскій управитель школы народнои 1 к., А. Алексевичъ зъ Ясла 2 к., о. Яхно зъ Вербѣжа зъ акафисту въ Гаяхъ нижнихъ 3 к., о. Яхно вôдъ себе 1 к., Марковъ господарь зъ Грушовы 1 корець картофель, Кобылецкій надстражникъ скарбу въ Ясеницѣ сôльнои 1 корець картофель, Петрушевичъ емерит. лѣсничій въ Дрогобичи 6 щенокъ трилѣтныхъ, Кузикъ емерит. капітанъ въ Дрогобичи 18 корчѣвъ малинъ, Товариство викладôвъ увіверситетскихъ на руки директора д-ра Майхровача 50 к., Н. Н. зъ Типова корець картофель, Горницка зъ Улична 2 кôрцѣ картофель и конôвку молока, п. Рѣпнѣйскій професоръ ґімн. зъ Тернополя 3 к., о. І. Скобельскій зъ Горбачъ вôдъ парохіянъ Горбачъ и Черкасъ 9 к., Рада громадска мѣста Дрогобича 200 к., Ольшаньска учителька въ Дрогобичи 2 к., о. Вархолякъ зъ Орова 4 к., Ольга Паславска жена проф. ґімн. въ Дрогобичи 4 к., Н. Хутко вôдъ Манѣ Н. зô Львова 4 к., Н. Иванусôвъ на весѣлю у о. Шиха въ Долгôмъ вôдъ гостій 10 к., Марія Иванусова 14 к., Николай Иванусôвъ 14 к., зъ пушки въ Бурсѣ 1·02 к., Ковшевичъ лѣкарь полковый 55 п. п. 10 к., пп. офіцыры 55 пп. зложили до пушки въ Бурсѣ 10 к. 68 с., Павловскій начальникъ стациі въ Николаевѣ 5 к., на празнику въ Вороблевичахъ зложили гостѣ на руки о. Септа 1 к., Стеф. Винницкій господарь зъ Нагуевичъ чверть кôрця картофель, літру молока и два околоты соломы; панѣ Пастернакова, жена пароха зъ Вацовичъ корець яблокъ. — Складаючи Вп. жертводавцимъ сердечне спаси-Бôгъ, припоручаємъ нашу Бурсу и на дальше ласкавôй опѣцѣ. За видѣлъ Бурсы св. Іоана Хрестителя въ Дрогобичи *А. Луцикô* заст. предсѣдателя, *В. Паславскій* касіеръ.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп. Е. Па. въ Бе. Прийде ще 40 сот. — Е. До. въ До. Прийде ще 20 сот. — М. Ви. въ До. До кôнця падолиста належить ся намъ ще 1 кор. 20 с. о выровнане котрыхъ просимо, абы дальшу высылку не вздержувати. — Н. Кл. въ Тр. Ще 3 кор. 60 с. — Г. Ко. въ Ра. Уплачено все. — А. Ме. въ Ко. За падолистъ ще 20 с. — В. Ве. въ Хи. Ще 20 сот. — Д. Ли. въ Ла. Прийде ще 40 сот. — В. Но. въ Но. До кôнця падолиста належить ся намъ ще 2 кор. 80 с. — М. Ск. въ Ми. До кôнця року ще 4 кор. 60 с. — Е. Ту. въ Ст. До кôнця року прийде ще 1 кор. 10 с. — Ю. Ст. въ Во. ма. Заплачено все за сей рôкъ.

Телеґрамы.

Вѣдень 6 падолиста. Міністеръ-президентъ Керберъ, міністеръ торговлѣ Каль, скарбу Бемъ-Баверкъ, и зелѣзниць Вітекъ выѣхали до Будапешту.

Черновцѣ 6 падолиста. Позавчера на передвыборчихъ зборахъ въ Радôвцяхъ ухвалено одноголосно задержати status quo въ розкладѣ мандатôвъ мѣжь рôжни націи.

Брема 6 падолиста. На покладѣ корабля „Маріенбурґъ“ умеръ морякъ на джуму. Заряджено строгій средства осторожности.

Лондонъ 6 падолиста. Ґрафъ Вальдерзе затвердивъ засудъ смерти выданый на кôлькохъ китайскихъ урядникôвъ въ Паотінфу.

Лондонъ 6 падолиста. Мировій переговоры зъ Хінами начнуть ся зъ кôнцемъ падолиста.

Лондонъ 6 падолиста. Цѣсарь хіньскій выдавъ едикть, якимъ вôдбирае Пекінови гôднôсть столицѣ.

Надôслане.

ЗАВЕДЕНЕ
технічно
ДЕНТИСТИЧНЕ
при ул. Коперніка ч. 4

выконує всякі въ той обсягъ входячій чинности по-ля вѣденьскои школы, выконує ся и всякій направы безъ личного приѣзду.

Заведене отворене вôдъ год. 8 рано до 8 вечеромъ.
72 2—80

Д-ръ А. ПАДАЛѢВСКІЙ

Спеціялістъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клінікахъ у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладôвъ всякій венеричній недуги, найвѣ більше застарѣлій шкôрій, половій и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вôдъ годины 10—12 и вôдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 59 —298

КОПЕРНИЦКІИ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвонкôвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Курсъ Львôвскій

въ дня 6 н. ст. Падолиста 1900.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	590 —	620 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	854 —	864 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	420 —	425 —
Зелѣз. Львôв.-Черновц.-Ясси по 200 зр.	527 —	534 —
Листы заставнѣ за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 30	99 —
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	89 70	90 40
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	98 50	99 20
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	92 —	92 70
Товариства кредит. 4% (I. емісія)	91 —	91 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	92 20	92 90
„ „ 4% льос. въ 56 л.	89 90	90 60
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду проинацийного 4% в. а.	95 —	95 70
Буков. фонду проинацийного 5% в. а.	100 50	— —
Комунальній Банку краев. 5% (II. ем.)	100 50	101 20
„ „ „ 4½% (III. ем.)	99 —	99 70
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	90 —	90 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	88 —	88 70
Льосы:	к. с.	к. с.
Міста Кракова по 20 зр. (40 к)	69 50	72 50
Міста Станиславова „ „	145 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 35	11 50
20 франкôвка	19 20	19 40
Пôвъимперіалъ	— —	— —
100 Рублѣвъ срѣбныхъ	254 —	258 —
100 Рублѣвъ паперовыхъ	254 25	257 20
100 марокъ нѣмецкихъ	118 —	118 60

Правникъ розумiючий основно спiв хоральний, глядае лекцiї на село. Зголошення з услiвями пiд: Т. В. Адмiнiстрацiя „Дѣла“.

Артистично-ритовничѣ
ЗАВЕДЕНЕ
А. ЗПМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше:

Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіровани и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи подагоджують ся вôдворотною почтою.

257

К. Ґостынъскій и І. АЛѢСЪ

пôдприемство спедиційне
у Львовѣ, Чарнецкого 3

Перевôзъ меблѣвъ въ патентованыхъ возахъ замыканыхъ

Опаковане меблѣвъ.

Спедиція на зелѣзницѣ и въ зелѣзницѣ.

Склады на меблѣ и товары. 412 13—15

Готôвки не вымагаєсь. Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы

Цѣнники на провінцію на жадане даромъ и оплатно. Всякій можливій гатунки диванôвъ сальоновыхъ, стѣнныхъ, покôвыхъ и церковныхъ, такожь хôдниковъ, портіеръ, фіранокъ, церат лінолеумъ, капъ на столы и лôжка, ковдеръ, коцôвъ,

дерть на конѣ и декораційныхъ предметôвъ поручае знана и реномована фірма Вѣденьскій Магазинъ и складъ диванôвъ

„Au Louvre“
у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6
пасажъ Гавсмана.

ФІЛІЯ: въ Перемышли ул. Мицкевича ч. 4. Правдивій перскій и орієнтальній диваны по знаженыхъ цѣнахъ. Спеціяльный вôддѣлъ решток и высортованыхъ та надливыхъ товарôвъ 533

Ф. КОРНЕЦКІЙ и СП.

магазинъ блаватныхъ товарôвъ
у Львовѣ (Пасажъ Гавсмана)

поручае въ великôмъ выборѣ

шовки, вовны, сукна, барханы, фланелѣ, перкалѣ, батисты, муслины, полотна, столове бѣле и т. д.

Выготовлюване комплетныхъ шлюбныхъ выправъ.

Цѣны дуже низкій.

Пробки даромъ и оплатно. 552 3—6

Складъ и Робôтня Футеръ ФЕЛІКСА и ЮЛІЯНА ЛЮБЕЛЬСКИХЪ

при улици Валовôй число 3 у Львовѣ

поручаємо на зимовый сезонъ свôй свѣжо справаджены засобъ футеръ въ шкôрахъ якъ и готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣрѣ, зарукавки, шапки, баранцѣ и богато нашихъ можливыхъ въ обсягъ кушнѣрства входячихъ рѣчій. Такожь удержуємо на складѣ великій выбôръ сукна до покрываня футеръ и продаємо все по можливо найнизшихъ цѣнахъ.

Илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно. 521 3—10

Рôкъ заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

Львôвъ, Риновъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты“.)

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збôжже въ зернѣ и солômѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкôдъ огневыхъ.

Станъ фондôвъ ґваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к. 52 с.		
Резерва премій	148.480 „ — „		
Резерва спеціяльна	1.684 „ 80 „	486.145 к. 92 с.	
Фондъ основный	72.000 „ — „		
Фондъ емерітальн.	18.166 „ 60 „		

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркований, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кôнця 1899 року выносили выплачені шкоды 1,669·565 кор. 88 сот. Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый и Касы ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятынѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщикахъ при пожичкахъ кипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товаристве взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ. 34

Зголошеня о удѣлене аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентôвъ „Днѣстра“, приймають ся. „Днѣстеръ“ выплативъ аґентамъ по конець 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.

Львôвъ, Ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты“).

РУКОДѢЛЬНЯ РѢЗБЯРСКА
Е. ЩУПЛАКЕВИЧА
у Львовѣ, при ул. Коперника число 17.

выконує цѣлковитій уряджения церковній

Иконостасы, престолы, проповѣдницѣ, цимборіи, гробы Божій, олтарѣ, олтарики процесійни и всѣлякій роботы сальоновій совѣстно и дешево.

580 4—24

Отворивъ я
при улици Гетманьскôй ч. 4
Гандель ВИНЪ
чаю, руму, лікерôвъ и горѣвокъ.

ВИНА рейньскій и французскій въ комісовôмъ складѣ фірмы братôвъ Льобъ въ Франкфуртѣ н/М Bordeaux. Доборовій ВИНА австрійскій, угорскій, дальматинскій и италійскій

Найлѣпшій ґатунки

ЧАЮ

хіньского и россійского фірмы Поповъ.

Правдивый Ямайка Румъ.

ГОРѢВКИ зъ найлѣпшихъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ. 544 1—4

Антоній Яль.

Дяк іспитований

управитель хору з теноровими хорошим голосом пошукує від повідного місця. Ласкаві зголошення на адресу Адміністрації „Дѣла“ до 7-ого листопада с. р. 581 2—3

„MALTUS“

выпробоване средство для пань!

Дуже важный на науковых засѣдахъ (порядженый выкладôвъ, поручены лѣкарскими повагами. Знамениты и гігієнічны охорона. Цѣна картону 4 кроны.

Головный складъ: Аптика „подъ срѣбнымъ орломъ“
ЖИГМОНТА РУКЕРА
У ЛЬВОВѢ. 529

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ спеціяльнôй роботни постелій
Іосифа Шустера
Львôвъ, улиця Коперника ч. 5.
455 21—30

ОГОЛОШЕНЕ.

„КРАЄВЫЙ СОЮЗЪ КРЕДИТОВЫЙ“ выдавъ для рускихъ товариствъ кредитовыхъ потрѣбнй друки и продае ихъ по отсихъ цѣнахъ:

Книга довжниковъ	арк. по	10	сот.
Замкненя мѣсячий	„ „	5	„
Инвентарь довжник.	„ „	5	„
„ вкладник.	„ „	5	„
„ удѣловъ	„ „	5	„
Книга головна	„ „	10	„
„ ліквідаційна	„ „	10	„
„ вкладокъ щади.	„ „	10	„
„ удѣловъ членьск	„ „	10	„

Купувати и замовляти належить въ „Краевôмъ Союзѣ Кредитовôмъ“ у Львовѣ, Ринокъ ч. 10, I. поверхъ.

ВЕЛИКА ВôЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДôВЪ
Золота и Срѣбна Льотерія
Головна выграна 60_000 коронъ
готôвкою зъ 20% вôдшибки.

ТЯҐНЕНЕ
вжевъ Суботу.
493 15—0

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДОВЪ по 1 коронѣ
поручають: М. Іонасъ, М. Кларфельдъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуст. Максъ, Кіцъ и Штофъ, Самуелі и Ляндау, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Лілієнъ,

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету
поручае
свое переплетиче и ґалантерійне заведене
у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 366

Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумôвъ, Манъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Всюды можна дôстати.

Для курцѣвъ!
Найлучшій тутки и папирцѣ циґаретовій зъ правдивого єґипетского папиру
Vergé Combustible
выроблений.

АІДА

Для курцѣвъ!
Аіда папиръ незатовшуе
Аіда папиръ безъ запаху.
Аіда папиръ не вуґлить.
Аіда папиръ горить рôвномѣрно.
Аіда папиръ есть найлучшимъ фабрикатомъ.

Головный складъ: Фабрика папирцѣвъ циґаретовыхъ „Аіда“ у Львовѣ, улиця Паньска ч. 10.
Вzоры на жадане даромъ.
515 5—10

Всюды можна дôстати.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папиръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 242. Львовъ, Середа 25 Жовтня (7 Падолиста) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбетъ за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатномъ

въ Австрії:		на границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ 14 зр. на пѣвъ року 7 зр.
на чверть року 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся дише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Неодинокє числе коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчного инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доносенія приватній платитъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Оповіщенє.

Хотя п. президент міністрів д-р Кербер заявив депутації „Народної Ради“, що він „що-до надходячих виборів до ради державної зробить все, щоби існуючі приписи були респектовані та щоби воля населення проявила ся без перепон“, однакож вже тепер показує ся і дочосять з ріжних сторін, що декотрі ц. к. власти і органи правительственні поступають стороннично та старають ся в певнім напрямі именно в інтересі верховодячого в нашім краю стороннитства, впливати на виборя а притім раз навіть не зважають на постанови законів. Отже взиваємо всіх правиборців і виборців, щоби мали ся на бачности, щоби нічим не дали ся заманити або настрашити, а о всяких надужитях щоби сейчас нам доносили, подаючи докладно всі обставини (час, місце, особи, свідків і т. д.). Ми всяке сторонне а та некоректне поступованє подамо до відомости п. міністра-президента, а на всякі незаконности внесемо крім того жалобу і будемо доходити справедливости через всі інстанції.

Нехай однакож кождий покривдженний в своїх правах уживає і з своєї сторони всіх законних средств, нехай реклямує, рекурує і т. д., а в тій цїли, коли-б заходила потреба, нехай удасть ся за порадою і помочию до котрого з наших адвокатів і иншихъ правників, котрі не зайнятъ в політичних справах подати безплатно правну поміч.

При тім пригадуємо отсю постанову закона з 17-ого грудня 1862: „Хто при виборах купує або продає голос на виборчі або хто підступним способом фальшує голосованє або его висліджок, допускає ся провини і має бути караний від місяця до 6 місяців строгого арешту.“ Треба нам старати ся, щоби тота постанова закона мала і в нашім краю таке саме примінене, яке має в иншихъ краях коронних.

Від Народного Комітета.

У Львові дня 5. н. ст. падолиста 1900.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Турки пишутъ намъ:

Нинѣ (5-ого падолиста) вѣдбули ся въ нашѣмъ мѣстѣ правыборы зъ IV. курій.

Старостиньска ліста (надрукована на зеленѣй карточцѣ) выглядала осьякъ):

V.

JW. Pan Franciszek Biliński [староста]
„ Jan Kiwiarowski [радн. судовый]
Wielmożny ks. Franciszek Dobrowolski
W. Pan Seweryn Brysiewicz [почтарь]
„ Wiktor Łucki [комісарь староства]
„ Bronisław Wiśniewski [комис. староства]
„ Stanisław Hodoly [секретарь суду]
„ Mojżesz Szechter [бурмістръ]
„ Antoni Nadolski [писарь громадскій]
„ Salamon Rosen
„ Jan Leszczyński [Полякъ рѣзникъ]

Нема що казати — ліста файна! Панъ староста, аже два комісарѣ староства, судъ, почта, громадскій писарь, польскій ксьондзъ зъ польскимъ рѣзникомъ и два „браця мойжешового“ — лишь анѣ одного Русина, хочь въ Турцѣ жие 3000 Русинѣвъ, а латинникѣвъ (навѣть не всѣ зъ нихъ Поляки) лише 500

Переводивъ правиборы одинъ зъ кандидатѣвъ изъ зеленой карточки W. Pan Wiktor Łucki, ц. к. комісарь староства. А переводивъ ихъ такъ, що до голосованя кликано усѣхъ Р. Т. панѣвъ и Р. Т. жидѣвъ — лише зъ кѣлькохъ сотъ Русинѣвъ, що стояли вѣдъ 8 до 1 годины, не припущено до голосованя нѣкого.

Русинъ довготерпеливый, отже терпѣли руснй выборцѣ, терпѣли довго, вкѣнци почали домагати ся, щобъ и они голосували — але домагались на дармо!

Почавъ ся крикъ — палицѣ до горы — народъ наперъ на комісію — столы повывертали ся — панъ комісарь першій — за паномъ комісаремъ панъ Брисевичъ — за паномъ Брисевичемъ цѣла комісія выборча — а наконецъ жандармы, вахмайстеръ остатный — всѣ спасли ся бѣгствомъ черезъ вѣкна.

Такъ закѣнчили ся правыборы зъ IV курій въ мѣстѣ Турцѣ.

— —

Зъ Долинського пишутъ намъ;

Народне вѣче въ Пацикові долиньского повѣту дня 29 жовтня удало ся дуже добре. О 8 год. рано вѣдправила ся торж. соборна служба Б. при дуже гарнѣмъ спѣвѣ мѣшаного хору, а 10 год. начало ся вѣче. Народу зъ Пацикова и доохрестныхъ сѣлъ зібрало ся звыжь 150. Вѣче привитавъ організаторъ Народного Комітету о. Богачевскій короткою промовою выясниваши цѣль народного вѣча взагалѣ. Председателемъ вѣча выбрано о. Бѣлецкого мѣсцевого пароха. Референтъ о нуждѣ селяньскій та о способахъ зарады ѣй выголосивъ п. Павлишъ нотарь въ Рожнѣтова и поставивъ резолюціи вынятй зъ нашои народнои програмы, а вѣче одноголосно приняло ихъ. Референтъ о выборахъ мавъ о. Богачевскій а о потребѣ організації о. Медвецкій.

По тѣмъ референтѣ забравъ слово о. Богачевскій и запытавъ вѣче, якихъ кандидатѣвъ въ обохъ куріяхъ собѣ желае. На то встався господинъ Василь Петровъ, дякъ зъ Пѣдмихайла калуского повѣту, и сказавъ, що въ IV. курій вже цѣла Калущина якъ оденъ пристала на господина Антоневича, а такъ само и Бобреччина, и зачавъ господина Антоневича величати а п. Романчука поганити и безчестити, примащуючи свою лестну промову тымъ, що вѣнъ жадныхъ партій знати не хоче. До него пралучивъ ся и господинъ Михайло Видракъ, выслуженый народный учитель зъ Тернопѣльщины а теперь перебуваючій въ Велдѣжи. П. Павлишъ и о. Богачевскій попросили бесѣдника, щобы троха гамувавъ ся въ своихъ загонахъ. О. Медвецкій вѣдповѣвъ, що сли-бы п. Романчукъ бувъ такъ злый, якъ его представляютъ передбесѣдники, то въ 1897 р. не бувъ бы народъ рускій за него такъ грудей наставлялъ, а теперь rząd и Полякы не старалисъ бы такъ цѣлою форсою не допустити его до парляменту. Сли-жь знова Антоневичъ такій добрый, то чому-жь Перемышлъ, де вѣнъ с професоромъ, не ставитъ его кандидатуры? — О. Богачевскій сказавъ менче бѣльше такъ: „Дуже менѣ подобала ся кѣнцова заява господина Петрова, що вѣнъ жадныхъ партій знати не хоче. Дѣйстно, въ сѣй важнѣй рѣшаючѣй хвили, де нашъ противникъ розявивъ на насъ пащу, щобы насъ проглянути, въ тѣй хвили, де народъ блукае нарочно утримуваный въ темноти, коротае свѣй вѣкъ нещасливый, выссаный рѣзными пявками, въ сѣй хвили, де ходитъ о наше „бути або не бути“, споры партійнй порушати є нерозумно, нечестно, непатріотично. Мы устроюємо вѣча не для порѣшеня споровъ партійныхъ, але для нарады надъ нашою нуждою, недолею. Мушу заявити свѣй щирый жаль, що вже десять вѣчь мы тутъ въ Долинщинѣ устроили, а на жадномъ ще вѣчу не порушувало ся подѣбныхъ справъ, аже доперва тутъ. Господинъ Петровъ каже, що цѣла Калущина и цѣла Бобреччина пристала на господина Антоневича. Однакожь се все є неправда, якъ то мы всѣ добре знаємо зъ часописій. Тутъ у насъ въ Долинщинѣ було вже 10 вѣчь, на тыхъ вѣчахъ бувъ не хто иншій, лише селяне, для которыхъ курія IV и V выключно призначений, на послѣднѣмъ вѣчу въ Брошневѣ було 600 селянъ не лише зъ Долинщины, але и Калущины, а всѣ они, всѣ тѣй вѣча заявлялись не за кимъ иншимъ, лише за п. Романчукомъ. Господинъ Петровъ покликуєсь на духовеньство: але-жь духовеньство певно не маѣ намѣру противъ народу выступати. Панове! И васъ не скликавъ я нинѣ, щобы въ васъ якусь кандидатуру вперати, а тѣлько щобы вашу волю знати, и для того пѣддано вамъ пѣдъ голосованє, чи годитеся на внесенє господина Петрова, котрый ставитъ вамъ кандидатуру господина Антоневича, чи прилучити ся до тыхъ 10 вѣчь нашого повѣту, котрй одноголосно, однодушно ухвалили кандитуру п. Романчука? — Ситуація для господина Петрова стало ся досыть критичною, а зъ того „затруднительного положенія“ выбавивъ его о. Дорожаньскій зъ Мизуня и дякъ Янпуръ зъ Пацикова, поставивши внесенє, щобы вѣче полишило тую справу делегатамъ, до чого вѣче остаточно прихилило ся.

Вѣдтакъ о. Охримовичъ зъ Семчола казавъ, щобы кожде село честныхъ выберало выборцѣвъ и выразно давало имъ поручене, на кого при выборахъ голосъ мають вѣддати. — Сел. Дмитро Ковальчукъ зъ Илема поставивъ внесенє на резізію сервітуѣвъ. — Сел. Павло Сова зъ Мизуня жалувавъ ся на шкоду вѣдъ диквъ и оленѣвъ, котрои нѣхто не хоче звернути.

Вѣче закѣнчило ся о 2 год. пополудни пѣснію „Миръ вамъ братя“, котру народъ зъ одушевленемъ вѣдспѣвавъ.

— —

Въ цѣли выбрана делегатѣвъ, порѣшеня кандидатуръ и обговореня дальшои акціи выборчои въ повѣтѣ долиньскѣмъ, вѣдбули ся выборы ширшого повѣтового Комітету выборчого въ Долинѣ дня 31 жовтня с. р. На 70 запрошеныхъ явило ся 33, а то 19 селянъ, 9 священникѣвъ, 2 мѣщанъ а 3 зъ интеліґенціи снѣтскои. Заступленй були вѣс. партіи, хочь о. Бирчакъ зъ Пѣдбережа въ имени якихсь своихъ бліжше неозначеныхъ „единомышленниковъ“ написавъ до председателя Комітету о. Богачевского, що не явить ся „бо многіи форсують ненавистную ему особу господина Романчука“. — Заряджено повменне пробне голосованє и на 33 голосуючихъ дѣстали въ IV. курій: п. Романчукъ 29 голосѣвъ, п. Антоневичъ 2 голосы а п. сов. Грабовеньскій 2 голосы. Въ V. курій заявили ся всѣ за кандидатурою п. Андрѣя Коса. На тѣй пѣдставѣ выбрано делегатами на зѣздъ окружного Комітету до Стрыя: 1) Іос. Лопатиньского зъ Долины, 2) п. Андр. Павлиша зъ Рожнѣтова, 3) п. Стеф. Кардаша зъ Долины и 4) п. Тита Якимова зъ Витвицѣ коло Болехова и поручено имъ въ имени долиньского повѣту всѣ свои 4 голосы вѣддати: въ IV. курій на п. Юліана Романчука а въ V. на п. Андрѣя Коса.

— —

Передвыборче народне вѣче скликане повѣтовою організацією Народного Комітету вѣдбуде ся въ Перегиньску долиньского повѣту дня 11 н. ст. листопада [въ недѣлю] о 3 год. пополудни въ домѣ Читальнѣ. Комітетъ просить о найчисленнѣйшу участь!

— —

Вѣдъ повѣтового Комітету выборчого въ Долинѣ одержуємо таке пояснене: Въ „Галичанинѣ“ зъ 31 жовтня подано, що Стеф. Кардашъ на вѣчу въ Бѣбрцѣ д. 25 жовтня въ имени Долинщины заявивъ ся противъ кандитуры п. Романчука въ курій IV. На се маю честь донести, що п. Кардашъ бувъ на вѣчу въ Бѣбрцѣ въ характерѣ вѣдпоручника выдѣлу Селяньскои Рады въ Долинѣ, зложеного изъ 7 членѣвъ; що той выдѣлъ на засѣданю дня 22 жовтня одноголосно давъ п. Кардашови припорученє заявити ся за кандидатурою п. Романчука и що п. Кардашъ, якъ менѣ казавъ присутный на вѣчу въ Бѣбрцѣ д-ръ Авдрѣй Косъ, дѣйстно заявивъ ся за кандидатурою п. Романчука. — *о. Теодоръ Богачевскій* председатель повѣт. Комітету выб. въ Долинѣ.

— —

Зъ Бережанщины пишутъ намъ:

Дня 31 жовтня устроивъ выдѣлъ „Селяньскои Рады“ въ Бережанахъ передвыборче вѣче въ великѣй сали „Надѣя“. Явило ся до 300 селянъ и 12 священникѣвъ. Мѣжь селянами було двохъ зъ Рогатинщины [пп. Воробець зъ Залужа и Коптюхъ зъ Пѣдгородя], мѣжь священиками бувъ одинъ зъ Тернопѣльщины а одинъ зъ Пѣдгаєччины, лично намъ не знанй. Зборы отворивъ о 12 годинѣ председатель товариства о. Лепкій и его покликано такожь на председателя зборѣвъ. Секретарювавъ о. Мосора.

Про ординацію выборчу до Вѣдня референтъ упрошеный до того д-ръ Чайковскій. По его хорошѣмъ краснорѣчивѣмъ рефератѣ вывязалась дискусія надъ тымъ, яку самооборону повинні бы Русины постановити противъ безправныхъ надужить при выборахъ зъ стороны органѣвъ правительственныхъ? Та позаякъ мы не маємо силы на разѣ запобѣчи тымъ неправдывостямъ, то стало на тѣмъ, щобы противъ всякихъ беззаконій бодай сейчасъ протестувати.

Зъ черги мали выступити кандидаты посольскій. Председатель прочитавъ заявленє п. Романчука, що вѣнъ на нашъ округъ выборчій зъ IV. курій не кандидуе и просить постояти всѣмъ за сов. Яворскимъ. Въ такій способъ остае у насъ на IV. курію лишь одна кандидатура п. Яворского и на ню всѣ присутнй згодили ся.

Позаякъ п. Яворскій не мѣгъ лично явитись на зборахъ за-для вѣдносинъ службовыхъ, тому вѣдчитано его заяву, що вѣнъ при своѣй кандидатурѣ обстае и просить пѣдперти его. Въ особнѣмъ письмѣ до председателя „Селяньскои Рады“ выложивъ п. Яворскій свою програму коротко въ той способъ: 1) Въ разѣ выбору на посла буде старати ся завязати независимый рускій клюбъ и самъ до него вступлю; 2) буду старатись о переведенє устави, щобы держава выкупила задовжену бѣльшу посѣлость и розпарцелювала ей мѣжь селянъ у всходнѣй Галичинѣ; 3) буду старатись о знесенє монополю соли и о зниженє ей цѣны; 4) буду старатись о зниженє податку грунтового взглядно рѣвномѣрный розкладъ податкѣвъ; 5) буду старатись о упорядкованє вѣдносинъ языковыхъ; 6) буду старатись о змѣну ординаціи выборчои черезъ знесенє куріяльного систему и о впровадженє загального тайного голосованя, а при тѣмъ о выданє строгого закона противъ надужить выборчихъ. Дальше п. Яворскій просить въ тѣмъ своѣмъ письмѣ, щобы сесю заяву прочитати выборцямъ на вѣчу. Але що письмо наспѣло до рукъ председателя за пѣзно, то подаємо его на сѣмъ мѣсце до прилюдной вѣдомости.

По принятю кандидатуры п. Яворского на IV. курію выступивъ на естраду п. Старухъ, кандидатъ на V. курію. Говоривъ довго и пѣднесенымъ голосомъ. Розвинувъ цѣлу свою програму, а то тую, якои придержуе ся національне демократычне сторонництво. Отже выяснивъ, що Русины мусять домагатись: 1) подѣлу Галичины на части польску и руску 2) подѣлу краевои рады школьной; 3) усуненя примусовои науки языка польского въ рускихъ школахъ народныхъ; 4) признаня рускій мовѣ и письму рѣвного права зъ языкомъ польскимъ у всѣхъ урядахъ; 5) выкупна державою грунтѣвъ домінікальныхъ а роздѣлованя ихъ межи малоземельныхъ посѣдачѣвъ; 6) выкупна державою довгѣвъ рустикальныхъ и розложеня сплаты на 50 лѣтъ ратами; 7) знесеня дотеперѣшныхъ податкѣвъ а заведеня загально доходового податку; 8) заведеня загального безпосереднього тайного голосованя; 9) унормованя закона о лихвѣ; 10) знесеня рогачокъ; 11) знесеня нотаріяту. Промову п. Старуха приняли вѣчевники грѣмкими оплесками.

Були тутъ также противники кандидатуры п. Старуха. Найбѣльше не сприяють его кандидатурѣ многій священики закидуючи ему безпѣдставно бракъ вѣры, радикалізмъ и ворожій настрѣй до священникѣвъ. Тому то о. Куницевичъ запытавъ п. Старуха: якій его погляды на вѣру, на церковъ и духовеньство? П. Старухъ заявивъ публично, що 1) є сы-

Оливу до машинъ и пасы до машинъ поручае 527 В. ЧОПЪ Львовъ Жовковска 2.

номъ руско-кат. церкви и гордить ся тымъ, що до неи належить; 2) высоко цѣнить и почитае руско-кат. обрядъ; 3) противъ вѣры нѣколи не выступавъ; 4) противъ духовенъства не выступавъ нѣколи ворожо. Що о нѣмъ пишуть ворожи ему газеты а особливо „Русское Слово", мовь-бы вонъ не узнававъ Бога анѣ вѣры, то чиста ложь. Нѣколи жадной стайнѣ не лѣпивъ и нѣколи не сказавъ слѣвъ: „Якъ мене не послухаете або на посла не выберете, то перейду на Поляка". А треба знати, що редакція „Русского Слова" розослала до кождои громады въ округѣ выборчомъ по кольканамѣрникѣвъ того числа, де помѣстила напасть на п. Старуха, а до мѣста Глинянъ навѣть кольканесотъ примѣрниквъ, коли п. Старухъ мавъ тамъ выступити яко кандидатъ. Та очернене въ „Русскомъ Словѣ" не пошкодило п. Старухови. Народъ уже знае розрѣзнити брехню вѣдъ правды якъ бы на доказъ того, що сказавъ п. Старухъ о своѣмъ переконаню религійномъ, выступивъ п. Ник. Ягоцкій, дякъ въ Нараева, и заявивъ, що п. Старухъ, коли бувъ постенфіеромъ жандармерія въ Нараевѣ, завсѣгды, якъ ему лишь его занятя службовѣ позволяли, бравъ участь въ богослуженю церковномъ. Присутный о. Дидикъ, парохъ Нараева, не заперечивъ сего.

Дальше заявивъ п. Старухъ, на запытане о. Мосоры, що зѣѣздъ делегатовъ въ Тернополи не довѣвъ до порозумѣня, але о. Мироновичъ старавъ ся вѣдкловити его (п. Старуха) вѣдъ кандидатуры, даючи ему вѣдступного 500 зр. П. Старухъ не принявъ сего, кажучи, що убѣгаесь о мандатъ не для зыску, але тому, що народъ его взывае. Коли сторонники о. Мироновича звернули увагу п. Старуха, що не годить ся робити такихъ закидовъ неприсутному о. Мироновичеви, коли вонъ не може боронитись, выступили три селяне (Комаряньскій, Волощукъ и Походжай) и посвѣдчили, що они були свѣдками того торгу выборчого въ Тернополи.

Шкода, що о. Мироновичъ не явивъ ся, най бы були оба кандидаты стали рѣвночасно передъ своими выборцями. А такъ були сторонники п. Старуха въ бѣльшости и тіи були за нимъ. Вправдѣ тыждень передше вѣдбуло ся зѣбране выборцѣвъ въ Бережанахъ, що приняли кандидатуру о. Мироновича. Але тое зѣбране устроили „твердѣ", способомъ пѣдступнымъ, бо отворили філію им. Качковского а потому зробили зѣбране політичне. А теперь могли були всѣ явити ся, бо вѣче устроювало товариство повѣтове „Селявьска Рада" и оголосила про се въ чотирохъ газетахъ, въ органахъ обохъ партій. Тому то внѣсъ о. Дудровичъ, щобы не рѣшати еще дефінітивно нинѣ про особу кандидата, але лишити се, ажь будуть укѣнчені правыборы, а тогдѣ скликати выборцѣвъ, най они рѣшають о кандидатурахъ. Вѣчевики згодили ся на сю пропозицію. Та однакъ годѣ припустити, щобы дѣйшло до цѣлковитои згоды. Бо хоть-бы навѣть прийшло до згоды въ однѣмъ повѣтѣ, то не знати, чи прочѣ повѣты погодять ся. Сли одинъ зъ кандидатовъ не уступить, то будемо мати въ V курія двохъ кандидатовъ зъ рускои стороны, а то о. Мироновича и п. Старуха. То спонукало мене пѣдписаного до такои бесѣды, котру и подаю, пѣдъ розвагу всѣмъ, що щиро займають ся нашимъ народнымъ розвоемъ. „Не дасть ся заперечити, що споры партійнѣ на Руси є для насъ шкѣдными. Сли-бы мы не провадили борбы зѣ шляхтою, зъ Поляками и правительствомъ, то споры партійнѣ не були бы для насъ страшнѣ. А такъ мы не тѣлько що ще не побѣдили нашого внѣшного противника, але въ додатку ослабляемо нашѣ силы спорами партійными. Се насъ ослабляе. Однакъ той сѣборъ пѣдъ сю пору выборчу може насъ и вывести зъ клопоту. Всѣ партіи розвинули незвычайну агітацію, розумѣе ся кождa въ свою користь, а спѣльный противникъ губить ся! Тому я завѣзвавъ: най сторонники о. Мироновича голосують на него, а сторонники п. Старуха нехай голосують на Старуха, але най нѣ одинъ голосъ не паде на польского кандидата, а тогдѣ все-таки котрыйсь Русинъ выйде зъ выборовъ. Бо є такій, що кажуть, що волять голосувати на Поляка, нѣжь на Старуха, а се не є патріотичный поступокъ!" — Сеся бесѣда стрѣтила загальне одобрене и всѣ постановили въ тѣмъ напрямѣ дѣлати.

Рогатинськѣ делегаты домагали ся ще, щобы п. Яворскій явивъ ся передъ выборцями. На се вѣдповѣвъ о. Лепкій, що п. Яворскій обѣцавъ явити ся, сли ему на се позволять его службовѣ вѣдносины. — *М. Мосора.*

——

Зъ Тернополя доносять намъ, що правыборы переводять ся всюды несподѣвано безъ попереднього повѣдомленя громады. Навѣть вѣйты не всюды дѣстають повѣдомленя про реченець правыборовъ. Онодгы бувъ въ Тернополи вѣйтъ зъ одного села, де правыборы мали вѣдбути ся вчера. Запытаный однымъ зъ нашихъ людей, чи громада вже приготовлена на завтрѣшнѣ правыборы, сказавъ здивованый: „Я нѣчого не знаю! Отсе йду просто изъ староства; тамъ пытавъ ся я, коли будуть правыборы, а менѣ вѣдповѣли: „Якъ буде часъ, тогдѣ довѣдаешь ся!" — Въ тѣй самѣй справѣ пишуть до Słow-a polsk-ого: „Про реченцѣ правыборовъ повѣтовый выдѣлъ въ Тернополи знае раньше, нѣжь громада, де мають вѣдбути ся правыборы. Повѣтовый выдѣлъ урядовыми [sic!] листами повѣдомляе про реченець начальника дворского обшару, посессора чи властителя, а тѣ заушники, розумѣе ся, точно являють ся и правыборы йдуть гладко. Такій листы дѣстали Вільчекъ въ Довжанцѣ и начальникъ дворского обшару въ Сущинѣ".

——

Зъ Подволочиськъ доносять намъ вчера:

Сегодня вѣдбули ся тутъ передвыборчій зборы, скликаній тутешнымъ бурмістромъ. Доки говоривъ бувшій посолъ Гладишовскій, дотя було все добре. Але коли опѣсля ставъ говорити селянинъ Пащукъ зѣ Скорникъ противъ п. Гладишовского, голова зборовъ п. бурмістръ зачавъ ему перебивати, а помагала ему въ тѣмъ шайка мѣсцевыхъ махеровъ-выборчихъ. Коли-жь дальше хотѣвъ промовити п. М. Лозиньскій зѣ Львова, то навѣть въ справѣ формальнѣй не удѣлено ему голосу Тогдѣ всѣ селяне забрали ся зъ салѣ, а за ними выйшовъ и п. Гладишовскій. Тѣлько якъ найбѣльше подѣбныхъ зборовъ, а д-ръ Гладишовскій може бути певнѣсенькій, що — провалить ся въ соромомъ.

[Ся вѣсть є заразомъ доказомъ, якъ легковѣрно упевнювано насъ онодгы въ Тернополя, мовь то д-ръ Гладишовскій зъ уваги на увязнене п. Будзиновского заявивъ, що вже кандидувати не буде. Поголоска така пѣйшла зъ того, що таки по правдѣ навѣть самій прихильники д-ра Гладишовского взывали его по увязненю п. Будзиновского, щобы зрѣкъ ся кандидатуры, а була надѣя, що вонъ пѣддасть ся тому напорови. Але видно, що перемогла у него инша сила, а не добро народнои справы.]

——

Вп. Василь Яворскій зъ Кракова надѣславъ намъ до умѣщеня отсе письмо:

До Высокоповажаныхъ Выборцѣвъ IV. курія округа выборчого Бережаны-Пѣдгайцѣ-Рогатинъ!

Понеже при переведеныхъ передвыборчихъ зборахъ въ всѣхъ трехъ повѣтахъ моя кандидатура на IV. курію зѣстала принята, за що всѣмъ Вп. Выборцямъ и моимъ другамъ на сѣмъ мѣсци складаю сердечну подяку, проте заявляю, що вѣдъ моеи кандидатуры не вѣдступаю пѣдъ нѣякимъ услѣвемъ и ей пѣддержувати буду. На передвыборчѣ зборы, якій ще скликанѣ будуть, явити ся не можу, понеже мои власти вѣдказали менѣ вѣдпустки и заборонили выѣзджати зъ Кракова ажь до латиньскихъ Рѣздвяныхъ святъ.

Кракѣвъ дня 6. листопада 1900.

Зъ Высокимъ поважанемъ

Василь Яворскій,

ц. к. совѣтникъ скарбу.

——

Вѣдъ Сянока пишуть намъ:

Дня 29. жовтня с. р. вѣдбули ся заповѣджені зборы въ Лѣську. Не выпали они такъ, якъ мы надѣяли ся, бо того самого дня бувъ ярмарокъ въ Балигородѣ; все-жь таки священиковъ заѣхалось досыть, а прибувъ такожь кандидатъ зъ IV. курія п. Старухъ. Вонъ давъ намъ заяву на письмѣ, що въ радѣ, коли бы его выбрано, вонъ вступить до рускаго клюбу независимыхъ пословъ, а коли бы мавъ спроневѣрити ся рускій справѣ, то на жадане своихъ выборцѣвъ зложить посольскій мандатъ. Вонъ пояснивъ такожь свои зносины зъ п. Стапіньскимъ. Правда, що п. Стапіньскій выдвигнувъ кандидатуру его — Старуха, але не жадавъ вѣдъ него жадныхъ зобовязань, анѣ п. Старухъ нѣякихъ ему не дававъ; а рускихъ переконань не промѣнае не то за посольскій мандатъ але за нѣякій княжій почести. По тѣмъ всѣмъ зѣбраній одноголосно приняли кандидатуру п. Старуха зъ тымъ, що и Сянѣкъ згодить ся на нію.

Въ Сяноцѣ зѣбрали ся Русины д. 1 с. м. въ мѣщаньскѣй сали; але що то було лат. свято, то незадовго робѣтники биткомъ наповнили салю. Коли-жь зъ ихъ стороны вѣдозвали ся слова, обиджаючій священиковъ, тогдѣ о. Калужняцкій зъ Загоря бувъ примушеный розвязати зборы. Потѣмъ перейшли зѣбраній Русины до рускаго „Народнаго Дому" и постановили тутъ радити надъ кандидатами зъ IV. и V. курія. Предсѣдатель зборовъ д-ръ Струтиньскій повѣдомивъ зѣбраныхъ, що зголосило ся 4 кандидатовъ зъ IV. курія: д-ръ Искрицкій зъ Сянока, д-ръ Анточевичъ зъ Перемышля, о. Генрикъ Поляньскій въ Турники и п Антонъ Старухъ зъ Бережницѣ выжнов. Д-ръ Искрицкій заявивъ, що вѣдступае вѣдъ кандидатуры и доказувавъ, що п. Старухъ не може бути нашимъ кандидатомъ, разъ тому, що его кандидатуру выдвигнувъ п. Стапіньскій, а по друге, що п. Старухъ не умѣе по нѣмецки. О. Кипр. Ясеницкій пояснивъ зѣбранымъ, длячого зборы въ Лѣську одноголосно приняли кандидатуру п. Старуха, и поперавъ ви тымъ бѣльше, що селяне стоять за нею. О. Генр. Поляньскій зрѣкъ ся своеи кандидатуры въ користь д-ра Антоневича и старавъ ся переконати селянъ, що кандидатура хлопа, не умѣючого по нѣмецки не є на мѣсци. Але селяне не далисъ переконати и таки доконче домагали ся затвержденя кандидатуры п. Старуха; а були на зборахъ селяне зъ Боська, Тирявы сѣльнои, зъ Костарѣвцѣвъ, зъ Бережницѣ выжнои, зъ Улюча и т. д. За кандидатурою п. Старуха промовляли о. Мекелиса зъ Санѣчка, о. Копистяньскій зъ Сущицѣ; але д-ръ Искрицкій, о. Генр. Поляньскій, о. Калужняцкій и ин. все таки указували на те, що кандидатуру п. Старуха выдвигнувъ п. Стапіньскій и що кандидатъ не умѣе по нѣмецки. Вѣдозвавъ ся на те и п. Старухъ. Правда — каже, — що Стапіньскій выдвигнувъ его кандидатуру, але и селяне, такъ Русины якъ и Поляки, приняли его кандидатуру на тыхъ зборахъ, де вонъ бувъ, и заявили, що лише его будуть поперати. А що вонъ не умѣе по нѣмецки, то — каже до д-ра Искрицкого: — Вы здали матуру вчену, а я хлопску. Въ державнѣй радѣ є дуже розумни люде, а слова не пустили зъ рота. Врешцѣ я читавъ, що тамъ можна и въ рѣдныѣй мовѣ промавляти; а о що коли ходить, то я довѣдаюсь вѣдъ другихъ. На зборахъ въ Лѣську сказавъ я, якъ поступлю, коли бы мене выбрано; те саме повтаряю и теперь.

На интерпеляцію д-ра Искрицкого, чи п. Старухъ зречe ся кандидатуры, коли его зажадають вѣдъ него зборы, вѣдповѣвъ п. Старухъ, що нѣ, бо вонъ хоче сповнити волю селянъ. Коли зъ цѣлои дискусіи выходило, що селяне не хотять д-ра Антоневича, а тѣлько Старуха, о. Калужняцкій зажадавъ закрыти зборовъ и радивъ, щобы селянамъ лишити волю и до выборовъ не мѣшати ся. Зборы пристали на се внесенѣ и розбѣгли ся нѣ зъ чимъ. Зъ тымъ внесенѣмъ не згодивъ ся д-ра Искрицкій и радивъ, щобы склакати мужѣвъ довѣря, нехай они рѣшають (аджежь и тѣ зборы були зборами „мужѣвъ довѣря"!). Вонъ на власну руку розбславъ до 20 особъ (видно, самыхъ вже найдовѣренѣйшихъ, „искреннѣйшихъ патріотовъ") запрошены на д. 6 с. м. Нема тамъ уже за чимъ ити, бо такихъ Искрицкихъ, Поляньскихъ и ин. нѣхто не въ силѣ переконати, що то вже не тѣ часы, щобы селянамъ накидати яку-небудь кандидатуру, хочь бы навѣть д-ра Антоневича, а треба пристати на кандидатуру селянина, хочь бы ви навѣть выдвигнувъ ажь п. Стапіньскій, — тымъ бѣльше, скоро той кандидатъ дав запоруку, що вступить до клюбу независимыхъ пословъ рускихъ. Про справу кандидатуры зъ V. курія нѣхто навѣть не згадувавъ.

——

Изъ Золочева доносять намъ, що паньско-польско-жидовска а розумѣесь и урядова кандидатура зъ IV курія Золочевъ-Перемышляны есть вѣйта зъ Тростяница малого Теодора Наливайка, котрый и попереднього разу противъ о. Танячкевича кандидувавъ. Теодоръ Наливайко — сынъ дяка зъ Тростяница малого и самъ бувшій дякоучитель а пѣзнѣйше дякъ. Яко дякъ бувъ порядный человѣкъ и добрый Русинъ. Вѣдъ коли ставъ вѣйтомъ, радными и выдѣловымъ повѣтовои рады, такъ збратавъ ся зъ папами и рѣзными пѣдпанками, що ставъ ворогомъ, всего що руске — читальнѣ, просвѣты и економічного пѣднесеня народу. Знайте выборцѣ, що то за рыба, що збратавъ ся зъ ворогами народу, щобы повалити о. Танячкевича а у Вѣдни голосувати разомъ зъ коломъ польскимъ, противъ добра рускаго хлопа!

——

Зъ Чорткѣвщины пишуть намъ:

Ажь жаль переймае серце, коли зважить ся, яке безголове запанувало въ бучацкѣмъ повѣтѣ. Сталось майже правиломъ, що тутъ замотувся квестію кандидатуры до незносности. Такъ було въ 1891 р., коли Чорткѣвъ поставивъ бувъ кандидатомъ п. Іосифа Кульчицкого а Бучачъ уперъ ся бувъ, щобы кандидатомъ ставъ я, пѣдписаный. Ще гѣрше поступивъ собѣ Бучачъ въ р. 1895. Тогдѣ Чорткѣвъ поставивъ бувъ кандидатуру мою, але Бучачъ, замѣсть допильнувати організаціи, правыборовъ та й пѣйти за Чорткѣвомъ, не дававъ знаку жытя. Рухавъ ся одинъ небѣщикъ Косарчинъ, людина загадочна. Покѣнчилось на тѣмъ, що въ Манастирискахъ, пѣдъ напоромъ горстки селянъ, поставленя кандидатомъ п. Ивана Знаміровского, латинника-селянина зѣ Слободки долѣшнои. А що п. Иванъ Знаміровскій, якъ зачувати (чи форсованый черезъ панѣвъ, чи самъ набравъ охоты) высував свою кандидатуру на теперѣшню каденцію, то варта зазнакомити ся зъ его особою ближе.

Отожь 1895 р. въ Манастирискахъ на зборахъ, на котрыхъ було кольканацять селянъ, мѣжь ними Иванъ Знаміровскій, по моѣй промовѣ котрыйсь селянинъ завважавъ: „Длячого то все вы єгомость або якійсь панъ накидуе ся намъ хлопамъ на посла? Цѣкавѣ мы, чи вы ксьондзы голосували бы за хлопомъ? Ану поставмо собѣ на кандидата хлопа! Спробуѣмо хочь разъ! Побачимо, чи ксьондзы будуть тримати за хлопомъ?" — На таке dictum, тымъ бѣльше, що нѣяка персазія не помагала та що сякъ чи такъ мандатъ мусѣвъ дѣстати Городиській, а по нараѣ зъ кількома священиками заявивъ готовѣсть вѣдступити вѣдъ кандидатуры. Селяне выбрали кандидата зъ помѣжь себе — Ивана Знаміровского. Щобы ситуацію ратувати о скѣльки дасть ся, я зробивъ ся агітаторомъ Ивана Знаміровского, именно поучивъ-емъ его самого, якій мае бути народный кандидатъ, и старавъ-емъ ся преядати для него независимыхъ выборцѣвъ.

Що Знаміровскій бувъ добрымъ ученакомъ, що паны налякались его кандидатуры, нехай свѣдчать цитаты зъ мого архіва выборчого:

I. „Słobidka doliszna 3/11 1895. S. I. Chr. Najmylijszyj Otcze Jegomościu. Ja doteper ne buwiem chreszczenyj, aż wy Najmylijszyj Otcze otworyły meni świt... Z wnatariatu mene zakłykaw p. starosta, szczoby widstupyty kandydaturu. Kazaw meni, szczo z mene robiat durnia. I kłykały mene do powiatu i koneczne żebym widstupyw i kazały że wsio majut dobry. Ale bojały sia duży. A ja kazaw jak bude jeden (голосъ) i to dobre, bo to ne bude kupłenyj i namowłenyj... potomu dawały wsim po 10 ryńskich prodajnykom i wsi jeno prokłynały jeden druhoho a żydy si smijały... wsi wtikały, ne możut słowa promowyty zi wstydu i kożdyj wdowa krutyt jak może i wżeby ne chtiw desiatki. A meni tak weseło, bo i pan Starosta i wsi komisary zi wstydu paliły. I pozdrawlaju wsi waszi Jegomości u kotrychiśmo buły. Najserdeczne pozdrowlaju was i ciłuju waszi ruki i nohi. Sł. I. Chr. *Jan Znamirowski.*"

II. „Монастириска 3/11 1895. Ты зробивъ на Янѣ Знаміровскѣмъ нестерте вражене и онъ Твои слова и погляды наскрѣзь переняв и защепивъ въ свою душу, а зъ цѣлого акту выборовъ онъ напивъ ся воды живои и ставъ а радше стане добрымъ дѣячемъ справы. Знаміровскій говорившъ: „Я вже не могу, хотябы хотѣвъ, выпускати нѣяких выборовъ зъ рукъ, бо я пѣзнавъ яка то вага. Жиѣ „вложенъ", ни силы ни учености, а они вѣдгрожуются, що 30, 40 тысячокъ кинуть, абы мене перемочи. — *П.*

III. „Przegląd 5. listop. 1895 N. 255: Po ukończeniu prawyborów trochę doświadczensi z Rusinów nie mogli już ani na chwilę wątpić o zupełnej porażce; nie mając już nic do stracenia spłatali nam tak bolesnego figla, że w pierwszej chwili nie wiedzieliśmy, co z tym fantem począć... Oto ni mniej ni więcej, tylko księża rusccy zebrawszy się po prawyborach w Monasterzyskach u znanego „przyjaciela ludu" ks. Podlaszeckiego, uradzili, ażeby nie stawiać żadnej ruskiej kandydatury, a znaleść chłopa Polaka łacinnika i tego jako kandydata ludowego wbić klinem pomiędzy dobrze zorganizowane grono wyborców. Co najsmutniejsze, że wynaleść kandydata udało się im bardzo łatwo, co jasno dowodzi, że morze ambicyi ludzkiej jest niezgłębione. Tym „ludowym" kandydatem, bez woli ludu azwoli kilku „prepodobnych" został z ochotą Jan Znamierowski, potomek szlachty czynszowej i gospodarz ze Słobódki dolnej... Gdy w przeddzień wyborów udało mi się spotkać Znamierowskiego i gdym się starał spokojnie przedstawić, że jest narzędziem w ręku najprzewrotniejszych ludzi, którzy chcą go wprost w śmieszność obrócić, to odpowiedział mi zupełnie bez sensu i związku".

Очевидно, черезъ протягъ пяти лѣтъ заниѣдѣла душа ч. Знаміровского, бо була запущеною. Що-жь дивного, сли вонъ теперь стае орудемъ тыхъ самыхъ противниковъ, противъ котрыхъ колись выступавъ навѣть досыть твердо, тымъ бѣльше, сля увигляднить ся, що комітетъ бучацкій все ще пуе кандидатурами... Длятого я пѣдписаный, яко членъ комітету и выборець, прошу и щиро раджу Комітетови бучацкому якъ найскорше оголосити на IV курію єдино можливу и зовсѣмъ симпатичну кандидатуру д-ра Михайла Коцюбы.

Н. Галущинській.

——

Вѣдъ о. М. Мосоры одержуемо отсе письмо зъ просьбою о умѣщене:

Въ 223 ч. „Галичанина" напосѣвъ ся невѣдомый менѣ допысуватель на мою особу, закидуючи менѣ нетактовне поведене пѣдчасъ теперѣшнои моеи акціи выборчои. Я хочу спростувати сю допись, але выразно застерѣгаю ся, що чиню се не тому, щобы-мь хотѣвъ передъ „Галичаниномъ" оправдувати ся, але для людей зъ мого „народно-демократичного сторонництва, котрѣ може случайно ту допись читали, щобъ они не гадали собѣ, що я справдѣ може въ дечѣмъ поступивъ собѣ некоректно.

Допысуватель закидуе менѣ, що я поагітувавъ межи селянами, що они численно явили ся на зборы дня 10 жовтня въ Бережанахъ, а то мала бути лишь нарада довѣрочна, на котру мало явити ся лише по 6 делегатовъ зъ трохъ повѣтовъ Бережаны, Рогатинъ и Пѣдгайцѣ въ цѣли выбору кандидата на IV. курію. Отже спровадивши селянъ, я нѣбы зле собѣ поступивъ.

Щобы сю справу пояснити, мушу завернути ся трохи взадъ. Констатую, що въ нашôмъ IV округѣ выборчôмъ не було нѣкого, хто валивъ бы начальну директиву въ справѣ выборôвъ. Черезъ то не було порозумѣння и кôлька разъ зъѣздили ся делегаты зъ двохъ повѣтôвъ а зновъ зъ третого бракувало. Нарештѣ якось уже прийшло до порозумѣня, що мали зъѣхатись делегаты зо всѣхъ трохъ повѣтôвъ до Бережанъ на 10 жовтня. Поставлено за засаду: по 6 зъ кождого повѣту и то 3 зъ обохъ партій. Добре. Хто и коли выбиравъ такихъ делегатôвъ зъ тамтыхъ двохъ повѣтôвъ, рогатинського и пôдгаецкого, въ то не входжу, се мене не обходить. А хто выбиравъ, коли и кого выбрано на делегатôвъ зъ бережанського повѣту? Властиво ту не треба було выбирати, бо ту є выдѣлъ „Селянськой Рады", що веде всю акцію выборчу. Але не всѣмъ се подобає ся. Тому то д-ръ Чайковскій, щобы вже бувъ якійсь ладъ, розписавъ листы до о. Лепкого и до мене [а певно и до о. Мащака] зъ запрошеньмъ на сей зъѣздъ, зъ выразнымъ додаткомъ, щобы привести зъ собою селянъ. Що д-ръ Чайковскій взявъ ся за се дѣло, то зовсѣмъ зрозумѣле, бо вôнъ мешкає въ центрѣ, лучше о всѣмъ довѣдаєсь, лучше и лекше може провінцію повѣдомити. Вôнъ такъ и зробивъ. Що додавъ, абы привести селянъ, се цѣлкомъ справедливо, бо длячого жь мають ся всякій парады, хочь-бы и довѣрочній, робити безъ селянъ? Я на пôдставѣ того листу, не маючи означеного числа делегатôвъ, а на пôдставѣ мого власного переконання, що жадна акція не повинно ся у насъ переводити безъ селянъ, порозписувавъ листы до виднійшихъ селянъ и они явили ся. Признаю ся, що я писавъ въ тыхъ листахъ „Интелігенція хоче радити про васъ безъ васъ", сего не вырѣкаю ся, но бою ся и не встыдаю ся.

На зъѣздѣ выринула зновъ дебата: що жь теперь робити? Се довѣрочный зъѣздъ 18 делегатôвъ, а ту прибуло стôлько селянъ? Я ще разъ пôдношу: не тыкаючи тамтыхъ двохъ повѣтôвъ, хто выбиравъ делегатôвъ въ Бережанщинѣ? Правда, духовеньство декальне выбрало на соборчику въ Августôвцѣ д. 25 вересня двохъ делегатôвъ, а то оо. Лепкого и Мащака. Припустивши навѣть, що се бувъ легальный выбôръ, то все було делегатôвъ лише 2 а не 6. Дали ся чути дивачій голосы: „тымъ двомъ делегатамъ признати по 3 голосы!" Чи не смѣшно?

Дальше констатую, що нема чого гнѣватись на мене, що я спровадивъ селянъ на зборы довѣрочній, бо хотяй се мали бути довѣрочній зборы изъ 6 делегатôвъ зъ кождого повѣту, то мимо того прибуло зъ Рогатинщины ажь 9 людей. Щобы не посуджувано мене о неправду, наведу ту имена ихъ: 1) о. Макогоньскій, 2) о. Чаровскій, 3) о. Городецкій, 4) д-ръ Могильницкій, 5) о. Яворскій, 6) о. Биликевичъ, 7) и 8) два оо. Филиповскій, 9) о. Залужный. Послѣдный заявивъ, що є делегатомъ и не забиравъ голосу, але всѣ прочій брали участь въ нарадѣ. Чи то довѣрочній зборы?

Нарештѣ констатую, що на тôй нарадѣ мы не рѣшали о особѣ кандидата, але о тôмъ, чи маємо зараз рѣшати о кандидатурѣ, чи вôдложити на пôзнѣйше, поспытавши впередъ волѣ народу. Перемогла моя гадка, щобы теперь ще не рѣшати кандидатуры, лише поспытати волѣ народу.

Въ тôмъ полягає моя „невластиве поступованє". Дописувателъ звертає ся до мене зъ научкою: Księże Mosora, źle się bawicie. Чи я źle się bawię, най осудить народъ. Якъ вôнъ скаже, що źle, то я кину свою забавку. Ту тôлько додамъ, що я въ своїй праци и службѣ для народу йду просто отверто и щиро. Нѣколи не ховаю ся за паразиты анѣ за кулісы, нѣколи я не лукавивъ. А закôнчу свое спростованє апострофою до дописувателя „Галичанина": Księże дописувателю, źle się bawicie, бо вы пишете доносы по газетахъ на свого брата, а се не личить для священика. — *о. Мосора.*

Переглядъ політичный.

Хіньскій Бісмаркъ, Лігунчанъ, повѣдомивъ послôвъ, що цѣсарскій дворъ не може передъ весною вернути до Пекіну, бо бунтъ магометанцѣвъ въ околицяхъ мѣста Сіньфу де перенесено на теперь цѣсарску резиденцію, загрожує династіи. Заразомъ выдавъ Лігунчанъ едиктъ для успокоєня хіньскои людности и для згнетеня боксерского руху. Та въ тыми едиктами дивна якась исторія, бо рôвночасно сама цѣсарева выдає тайній обѣжники, въ якихъ взиває народъ и боксерôвъ до опору чужинцямъ и т. п. Въ едиктахъ высланныхъ до віцекоролѣвъ каже цѣсарева, що не може укарати славетного провôдника вôйскъ Кансу и начальника магометанскои гвардіи Тунфусіана, бо тогдѣ дворъ лишивъ бы ся безъ охороны супротивъ розбишакъ и чужинцѣвъ. Боксеры, заохочені тыми едиктами, выступають зновъ смѣлѣйше та крутять ся не тôлько въ околицяхъ Пекіну, але навѣть довкола Тіентсіну. Середъ полуднєвыхъ Хінцѣвъ зросло невдоволеня головно черезъ се, що въ кантоньскôмъ портѣ стоять отинацять европейскихъ военныхъ кораблѣвъ.

Президентъ Трансвалю Кріґеръ прибувъ на кораблі „Гельдерляндъ" до Чібуті на исходнôмъ березѣ Африки. Тутъ задержавъ ся вôнъ на три днѣ а опôсля черезъ Суецкій каналъ поплыве до Европы. Де высяде, що не знати. Вôнъ незвычайно вдоволеный, послѣдными побѣдами Бурôвъ, не тратить надѣї и каже, що выѣхавъ до Европы тôлько за вôдпусткою. Зновъ же англійскій дневники доносять, що Кріґеръ тяжко хорый на старечій запекадъ силъ, однакъ се мабуть тôлько ихъ pium desiderium. Робертсъ своїмъ звычаемъ доносить вже сотый разъ, що Буры стратили вже всяку надѣю, не мають пожывы и амуніціи и що президентъ Штатôвъ пôддержує ихъ опôръ тôлько хибными реляціями о ситуаціи та о интервенціи Европы. Та такій самѣській телеграмы высилавъ Робертсъ ще передъ пôвъ року. Тому й теперѣшнымъ не дуже треба вѣрити. Противно — знатоки кажуть, що сильна партизантска армія Бурôвъ може держати ся ще добрыхъ кôлька мѣсяцѣвъ.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

— **Зъ „Львôвского Бояна".** Вже третій рôкъ минає, якъ заходомъ членôвъ „Бояна" завязавъ ся при тôмъ товариствѣ „Кружокъ музичный", котрый має на цѣли плекати музыку инструментальну, такъ сольову якъ и орхестральну. Якъ розвивав ся сей Кружокъ, можна судити после его публичныхъ выступôвъ, прим. въ послѣдньомъ роцѣ на концертѣ „Зорѣ" и на концертѣ людовôмъ въ честь Шевченка. По перервѣ вакаційнôй зобравъ ся вôнъ зновъ до нового жытя и зъ снѣжою охотою та вервою забравъ ся до працѣ, щобы якъ найскорше дати ся зновъ почути передъ широкимъ форумъ публики. Тому-то вôдзывавсь выдѣль Кружка до всѣхъ музикальныхъ Земляковъ, щобы вписували ся въ члены Бояна а тымъ самымъ въ члены Кружка. До Кружка можуть належати не лише мужчины, але и панѣ [якъ се вже й е]. Пробы вôдбуваютъ ся вô второкъ и пятницю вôдъ год. 6 до 8 вечеромъ въ комнатѣ Бояна и тогдѣ можна такожь вписуватись въ члены у секретаря О. Шухевича. — За выдѣль Кружка *Фр. Тузяк* голова, *Р. Ганкевичъ* дириґентъ, *О. Шухевичъ* писарь.

— **Другъ выказу выграныхъ дяковскои льотерії** поступає надъ сподѣване [зъ причины браку черенокъ чисельныхъ] такъ помалу, що доси не встигнено зложитиôбльше, якъ аркушъ. Цѣлый выказъ буде обймати до 3 аркушѣвъ друку. Зъ початкомъ другого тыжня буде рѣшучо готовый и зараз зачне ся розсылка. Просимо Вп. Родимцѣвъ бути терпеливыми; зъ нашои стороны пильнує ся роботы якъ найсовѣстнѣйше. — Заразомъ подаємо до вѣдомости, що *реченець до зголошеня выграныхъ назначеный по конецъ року 1900 н. ст.* — За Комітетъ дяковскои льотерії *Танячкевичъ.*

— **Зъ львôвского университету.** Цѣсарь имевавъ приватного доцента д-ра Віктора Вера надзычайнымъ професоромъ хірургіи въ львôвскôмъ университетѣ.

— **П. Бобжиньскій,** віцепрезидентъ краевои рады школьной, выѣхавъ до Кракова. Выѣздъ сей вважуть зъ голоснымъ нападомъ мазурскихъ учителѣвъ на б. посла Геца.

— **Жандармы „ржонду народовеґо",** що то стрѣляемъ въ людей забиралась до придôбня фондôвъ на вôдбудованє вôтчины, перебувають уже за кратами краковскои вязницѣ. Въ окованхъ, кождого въ товариствѣ двохъ жандармôвъ привезли ихъ вчера до Кракова. Увязненый Анг. Кендзьоръ есть учителемъ въ Дзяніни пôдъ Новымъ Торгомъ, має 22 роки и тамтого року скôнчивъ учительску семінарію. Другій увязненый Іос. Чижекъ, сынъ кравця, родивъ ся у Вѣдни, есть выхованкомъ портѣра на зелѣзничôмъ дворцу въ Тарновѣ, має 18 лѣтъ и бувъ народнымъ учителемъ въ Цанцінѣ живецкого повѣта. Третій Теоф. Сѣкора есть сыномъ органіста въ Гавлошовицѣ мѣлецкого повѣта, має 17 лѣтъ и бувъ ученикомъ VII класы гімназ. въ Тарновѣ. Послѣдный увязненый Стан. Сталіньскій есть сыномъ народного учителя, скôнчивъ учительску семінарію, теперь бувъ на практицѣ у рушникаря Дудзіньского, має 21 лѣтъ.

— **Нападъ въ Перемышли.** Въ недѣлю въ полудне, въ часѣ, коли адв. д-ръ Ліберманъ прислухувавъ ся въ рынку концертови вôйсковои музыки, напавъ на него одинъ зъ офіцирôвъ 58 полку пѣхоты и ударивъ его въ лице. Мала се бути месть за помѣщеній свого часу въ Głos'ѣ przemyski'ôмъ допись обиджаючій офіцирôвъ 58 полку, котрыхъ автôромъ мавъ бути д-ръ Ліберманъ. Того дня вечеромъ, коли одинъ въ офіцирôвъ 58 полку вертавъ около 12 год. до дому, напали на него невыслѣдженій до теперь люде, побили его буками а навѣть стрѣляли до него зъ револьверôвъ. Здаєть ся, що се була вôдплата соціялістôвъ за чинну зневагу ихъ провôдира.

— **Скрытоубійство.** Зъ Кросценка надъ Дунайцемъ доносять: Едварда Прокоповича, нотаря зъ Фрідмана на Угорщинѣ, замордувано на граници. Причиною морду, якъ де-хто догадує ся, бувъ рабунокъ; иншій зновъ говорять, що Прокоповичъ мавъ гарну жѣнку, до котрои залицяло ся богато мужчинъ, та що одинъ зъ нихъ мусѣвъ убити Прокоповича.

— **Нову церковь** зъ твердого матеріалу, досыть простору и належачу до найбôльшихъ провінціальныхъ церквей въ Галичинѣ, побудовано послѣднымъ часомъ въ Яворовѣ, повѣтовôмъ мѣстѣ перемыскои епархіи. Будова скôнчить ся имовѣрно въ лѣтѣ 1901 р., а опôсля зачнесь внутрѣшне украшеня церкви.

— **Проектъ скасованя одного нотаріяту у Львовѣ.** На послѣднôмъ засѣданю *львôвскои* палаты нотаріяльнои ухвалено предложити міністерству судôвництва внесенє на скасованє одного нотаріяльного посады у Львовѣ, яка опорожнилась по смерти нотаря Витославского. У Львовѣ побôльшено недавно число нотаріятôвъ о одну посаду, а теперь сама палата нотаріяльна не узнає потребы того. Польскій часописи пôдносять, що се дѣє ся въ интересѣ львôвскихъ нотарѣвъ, абы въ той способъ збôльшити ихъ доходы, котрій и безъ того досыть великій.

— **Хлопець зъ лявчою гривою.** Въ Лодзи показують вôдъ кôлькохъ днѣвъ публицѣ 8-лѣтного хлопця, котрый має шию обросłу довгимъ ясной барвы волосемъ. Назывась вôнъ Стефанъ Бобровскій, родомъ зъ варшавскои губернії, сынъ селяньскій. Будова тѣла у него дуже сильна, говорить по нѣмецки и троха по польски, а выглядъ лица зовсѣмъ симпатичный.

— Въ **Ватиканѣ** сповнено нову крадѣжъ въ касѣ, де переховують грошѣ на выплату для урядниковъ. Злодѣї забрали всю готôвку. На щастя засобы були дуже малій, бо було вже по выплатѣ.

— **Огнь.** Въ Тернополи згорѣло вчера кôлька будынкôвъ на передмѣстю Микулинецкôмъ. Небезпечность була дуже велика, бо тамъ густо побудованій домы а въ часѣ пожару повѣявъ сильный вѣтеръ. Огонь счинивъ ся немовѣрно вôдъ перезджаючои до Галича машины зелѣзничои.

— **Дробни вѣсти.** У Львовѣ померъ Иванъ Кулицкій, зецеръ Ставропігійскои друкарнѣ въ 32 роцѣ жытя. — Въ Волѣ баранецкôй самôрского повѣту при кôнци минувшого мѣсяця закравъ ся въ ночи невыслѣдженый досе злодѣй до церкви и забравъ скарбону зъ грôшми. — Цѣсарь надавъ управителеви народнои школы въ Порохнику Вікторови Орловскому срѣбный хрестъ заслуги зъ короною. — Въ Хировѣ померъ кс. Ал. Горжакъ, б. настоятель львôвского и тернопôльского монастыря Базиліянôвъ, а въ Снятинѣ померъ Янъ Польоньчикъ, управитель тамошнои народнои школы. — Архикнязь Оттонъ вписавъ свого найстаршого (13-лѣтного) сына Кароля на науку фізики до III клясы вѣденьскои гімназіи Schotten-Gimnasium, хотячи, щобы его сынъ познакомивъ ся зъ своими ровесниками належачими до вышихъ кругôвъ суспôльности. — П. Козакевичъ, бувшій посолъ соціялістичный зъ V львôвскои курії, выѣзджає чи вже выѣхавъ до Америки.

— **60.000 коронъ** выносить головна выграна **Льотерії Инвалідôвъ**, яку выплатить ся готôвкою по вôдшкôдованю 20%. Звертаємо увагу нашихъ пов. читателѣвъ, що тягненє буде **10 падолиста 1900.**

Господарство промыслъ и торговля.

— **Цѣна рогатои худобы** на вѣденьскôмъ торгу. На торгъ д. 5 листопада пригнано рогатои худобы призначенои на зарѣзъ 5886 штукъ, мѣжь тымъ зъ Галичины . . 737 „ зъ Буковины . . . . . 51 „ Торгъ оживленый. Галицкій волы плачено: прима 70 до 74 К.; секунда 65 до 69 К.; терція 58 до 64 К., выимково плачено по 75 до 80 К. — Пôдтучений бугаї и коровы по 56 до 68 К.; — худый товаръ по 34 до 54 К. за метричный сотнаръ живои ваги.

Львôвска ц. к. дирекція зелѣзн. держ.

Перестанок Бецків, положений на шляху Глибока Бергомет н/е буковиньских зелізниць льокельних а отворений дотепер тілько для руху особового, пакункового і для надання посилок ціловозових під условиною попереднього укладу з управою зелізниці, отворено на дни 25 жовтня с. р. з тим самим обмеженєм також для відбору посилок ціловозових.

Зелізницю льокальну Болеиціи-Яворжно, в окрузі ц. к. Дирекциї зелізниць держ. в Кракові, передано до прилюдного ужитку дня 27 жовтня 1900.— Стациї Болеиціи і Яворжно уряджено для загального руху а стацию Хшанів (зелізниці північної) для руху особового і пакункового тілько поміж стациями зелізниці льокальної і для руху товарового з виїмкою посилок поспішних. Перестанки і ладівні Плаза і Вичина зладжено для руху особового, руху пакункового за оплатою належитости в стациї призначеня і руху товарового в ціловозових наборах. Ладівню Поґожице уряджено для руху товарового в ціловозових наборах. В ладівнях можна ладувати тілько ва осібним дозволом ц. к. Дирекциї зелізниць держ. в Кракові. Розклад їзди заміщений в дотичнім оповіщеню.

Телеґрамы.

Лондонъ 7 падолиста. Выборы президента въ Америцѣ незвычайно оживлений. Въ льокали выборчôмъ въ мѣсцевости Денверъ (державы Кольорадо) прийшло до бôйки. Шерîфового помôчника забито а 4 шерîфôвъ и 4 полісменôвъ тяжко ранено.

Лондонъ 7 падолиста. Мекъ-Кінлі має забезпечену бôльшôсть. Въ виде из него 281 голосôвъ, а на Брієна 166.

Берно 7 падолиста. Проектъ т. зв. ініціятивы въ справѣ заведеня пропорціонального выборчого системы до Народнои рады вôдкинено 242.484 голосами противъ 164.976 голосôвъ. Зновъ же проектъ выбирания Союзного правительства народомъ вôдкинено 265.323 голосами противъ 141.430 голосôвъ.

Парижъ 7 падолиста. На перегоновôмъ полю въ Отейль були вчера бурливій демонстрациї націоналістôвъ противъ капітана Кобляца. Демонстрацию урядили мѣский радий.

Петербургъ 7 падолиста. Россія годить ся на двѣ перші точки англійско нѣмецкои умовы.

Надсолане.

Д-р. Софія з Окуневских Мерачевска
улиця Миколая 19.
ординує від 3—4.
508 7—15

ЗМѢНА МЕШКАНЯ
Спеціялістъ недугъ ушій, носа и горла
Д-ръ І. РАЙНГОЛЬДЪ
ординує теперь при ул. Сикстускôй ч. 29.
526 1—15

Спеціялістъ недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ
Д-ръ Левъ Рашъ
повернувъ и ординує вôдъ 9—12 и вôдъ 2—5.
456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 6-6

Д-ръ Антоній Роицкій
(Берґеръ)
Спеціялістъ для недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвідченою, довголѣтною. Такожь Панôвъ на взôръ Lindevisen шарою.
Ординує вôдъ 9—11 рано пополудни вôдъ год. 4—6
На жадане лѣки можуть бути выданій въ аптеки въ дискретный способъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львôвъ ул. Заморовича ч. 5. 167

ПЕРЕКАЗЫ
на Варшаву, Берлинъ, Парижъ, Лондонъ
выдає
СОКАЛЬ и ЛЛІЕНЪ
банковый Дôмъ и контора вымѣны у Львовѣ.
Поручена зъ провінціи выконують ся вôдворотною почтою. 7 (I.)

Ц. к. уприв. галицкій акційный
Банкъ гіпотечный
Вôддѣлъ депозитовый
принимає вкладки и выплачує задатки на бѣжучій рахунокъ, принимає до переховання цѣнні папиры и удѣляє на нихъ задатки.
Окрôмъ того заведено на взôръ заграничныхъ институцій такъ званій
Депозита сховковй
(Safe Deposits.)
За оплатою 25 до 35 зр. а. в. рôчне, депозитарь одержує въ сталевôй панцирнôй касѣ сховокъ до выключного ужитку и пôдъ власнымъ ключемъ, де *безпечно а дискретно* можна переховувати свое майно або важній документы.
Въ тôмъ напрямѣ гіпотечный Банкъ поробивъ якъ найдальше йдучій заряджења.
Приписы вôдносячій ся до того рода депозитôвъ можна одержати безплатно въ депозитовôмъ вôддѣлѣ. 374 2]

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои
поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, тасьмы мѣрничій, піоны, лібелї манометры и т. п.

Уряджене дзвônковъ електричныхъ.
Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Каваліръ 38 лѣтъ, въ капіталомъ 4000 коронъ и рôчнымъ доходомъ 840 кор., желає оженити ся зъ Русинкою, середно образованною въ 20 до 30 лѣтахъ зъ вôдповѣднымъ посагомъ, або безъ посагу въ такою Русинкою, котра мала бы торговельну практику або зъ сиротою о скромныхъ вымогатъ. Ласкавій заявленя пôдъ дискрецією безпосередно або черезъ кумпôвъ прошу посылати пôдъ адресою „Другъ" poste restante Монастырска". 512 1-2

Правник розумiючий основно сиів хоральний, гладає лекцаї на село. Зголошеня з услівами під: Т. В. Адмінїстрация „Ліда".

О 60% дешевше, чимъ деинде.
Одинока у Львовѣ піротехнічна роббтня
ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО
„зъ Варшавы"
при ул. Домбровского число 4
поручає
Штучній огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетований сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенґальскій, сальоновій, пахучій въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажане даромъ и оплачений.
439 32—36

Лісничий з укінченою IV кл. гімн. і зі зложеним іспитом лісничівским з добрим поступом приймє посаду лісничого від 15-ого грудня. Ласкаві зголошеня під Iв. Topольницкій 55 Inf. Rgt. IV Comp. 2 Zug. Бережани.
541 2—3

Семинаристка укінчена шукає посады въ мѣсцевости, де могла бы также обняти не тяжку лекцію за ин умѣщенєм. Зголосити ся можна въ сихъ дняхъ зъ точнымъ поданєм условій и обовязкôвъ до о. Стефановича

Вода фіялкова

усуває зъ лиця прищѣ, лишаї, угры, сѣданє и лущенє шкóры, выгладжує морщины и вó сповнну. Вóдсвѣжує, выбѣлює и вынѣжнює лице.

5 Цѣна 2 кор.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львóвъ: склены власнй: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Кравóвъ: Суконницѣ ч. 20. Черновцѣ: Ринокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24.

Lesen Sie „Die Zeit“!

Herausgeber: Prof. Dr. J. Singer, Dr. Max Burckhard und Dr. Heinr. Kanner.

Jeder, der an der Politischen, Volkswirtschaftlichen, literarischen und künstlerischen Bewegung unserer Zeit Antheil nimmt, abonniere diese im wahrhaften Sinne des Wortes

moderne Wochenschrift,

sie unterrichtet über alle wichtigen Vorkommnisse am zuverlässigsten und treffendsten.

Bezugsbedingungen f. Oesterreich u Deutschland: K. 6— M. 5— vierteljährig, für alle anderen Staaten: K 7·30 M. 6·30 vierteljährig.

Man abonniert bei allen Buchhandlungen. Zeitungsverschleissern und in der Administration der „Zeit“ Wien IX/1 Günthergasse 1.

Probenummer gratis.

Першій руский складъ машинъ до шитя!

Незрóвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Нóжний вóдъ 27 до 65 зр.
Ручний „ 25 до 48 зр.

Удобни сплаты приступний. Готóвкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жадане даромъ. 8—104

488

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*
Львóвъ, Галицка 6.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Прочь зъ жидóвскою бляґою!

!!! Свій до свого!!!

Въробы ножóвничій, захваляваний шумными анонсами нѣмецькихъ фірмъ, продаю о 10% дешевшеъ гарантіею на мѣсци.

Бритвы англійскій, власній, солінґеньскій и швайцарскій у великóмъ выборѣ въ цѣнахъ вóдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду бритву передъ высилкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надае ся до голеня, вымѣняю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ Бритвы безвеньства [скалѣченє выключене навѣть у не умѣючих голити ся] Генкельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ
НОЖÓВНИКЪ
Львóвъ, ул. Галицка ч. 6.

Заразомъ поручаю всякій выроды ножóвничій въ моѣй робóтни выконаний.

Вытягъ зъ листóвъ признаня:

ВПоважаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надбеланй 2 бритвы и ножички, котрій мимо низкои цѣны є дуже добрій и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

Девятники 31 серпня 1900.

488 11—104 Дорогешъ Конбъ

Готóвки не вымагаєсь. Пóльги въ сплатахъ пóсля умовы

Цѣнники на провінцію на жадане даромъ и оплатно. Всякій можливій гатунки диванóвъ сальоновых, стѣнных, покоевых и церковных, такожь хóдникóвъ, портіеръ, фіранокъ, цератъ лінолеумъ, капъ на столы и лóжка, ковдеръ, коцóвъ,

дерґъ на конѣ и декораційних предметóвъ поручає знана и реномована фірма **Віденській Магазинъ и складъ диванóвъ**

„Au Empire“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6

пасажъ Гавсмана.

ФІЛІЯ: въ Перемышли ул. Мицкевича ч. 4. Правдивій перскій и оріентальній диваны по зниженых цѣнах. Спеціяльный вóддѣлъ решток и высортованых та вадливых товарóвъ. 533

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочках 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и инаше.

Токай курацíйный

въ фляшках ½ літровых по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Конякъ французскій

въ фляшках ¾ літровых по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручає

Народна Торговля.

20 90—0

На осѣнный и зимовый сезонъ!

Складъ и робóтня футеръ Самуила Вальдманна

у Львовѣ, Ринокъ число 16

поручає всякій роды футеръ а именно: подорожий футра и мѣкій, мужеский у всякихъ гатункахъ. Дамеский футра пóсля найновѣйшихъ фасонóвъ, именно: пальтоты, ротунды, короткій долманки. пелерины, якъ такожь зарукавки и дамеский ковнѣры, боѣ, футряній шапочки и т. п. Шапки и колпаки мужеский, стрѣлецкій зарукавки и дерки до саней. Готовій верхи до мужескихъ и дамскихъ футеръ, новій фасоны. Великій выборъ найменшихъ матерій выключно на верхи до футеръ. Шкóра на футра поодиноко або гуртомъ, у всякихъ можливых родахъ. Замовлени зъ провінціи за надбеланем докладной мѣры, выконує ся спѣшно, точно и совѣстно. За набутый въ магазинѣ матеріялъ ручать ся. Товары даю на часъ. Приймає ся до переробки всякого рода старѣ футра по найнизших цѣнах, якъ такожь до переробиания черезъ лѣто. Поручаючи ся ласкавым взглядам Пов. Р. Т. Публики семѣдню ся упевнити, що усильным стараням моим буде придбати собѣ довѣре совѣстною и точною працею.

Зъ глубокимъ поважаньем

Самуилъ Вальдманъ

528 8—12 Львóвъ, Ринокъ число 16.

Подяка.

Въ глубокóмъ смутку по стратѣ любимои дочки-сыновои бл. п. Елены изъ Пйонтковскихъ Деканьскои дбзнали мы стóлько доброты и правдиво христіяньскои потѣхи и помочи вóдъ Всечестного Отця Куницкого, пароха въ Игровици, и честнои его жены, що почуваємось до обовязку зложеля имъ найсердечнѣйшои подяки. Такожь складаємо подяку Всечестнѣйшимъ Отцямъ товаришамъ Отця Куницкого.

546 1—1 Родичѣ *Деканьскій и Пйонтковскій.*

!! БУЙНИЙ вусы и бокобороды !!

вытворює одиноке на науковых пóдставах приладжене спеціяльне средство „MARSIN“.

То не обманьство на рóстъ бороды!

Свѣтлй успѣхи. **Цѣна К. 2·—** *Почтою о 20 сот. бóльше.*

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ 538 1—12

Жигм. Рукеръ, аптикарь у Львовѣ (Галичина.)

Повѣдомлене.

Отсимъ маю честь повѣдомити Поважану Публику, що зъ початкомъ падолиста с. р. **переношу свою Торговлю делікатесóвъ до ново выбудованого руского Народного дому въ Стрыю.**

Торговля, заосмотрена въ свѣжій делікатесы тѣстъ, чаю, руму, лікерóвъ, и головный складъ вина на мѣру и бутельки, буде сполучена такожь зъ реставрацією.

Поручаючи ся ласкавым взглядам, прошу о ласкаве попертє, а стараньем моим буде добрыми стравами, ретельною и скорою услугою вдоволити Поважану Публику.

Зъ глубокимъ поважаньем

І. Ґрайнеръ.

512 7—8

Найдешевше

ОГНѢ ШТУЧНЙ

поручає магазинъ фірмы 397 13—16

Кавчиньскій и Оберскій, Львóвъ.

ПОДЪ ЗВѢЗДОЮ.

АПТИКА

ПЕТРА МІКОЛЯША

у Львовѣ, Коперника ч. 1

поручає

ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша

вóдзначений найприхильнѣйшими свѣдоцтвами вызначных повагъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.

НАЙНОВѢЙШЙ ПЕРФУМЫ

выробу паріскихъ фірмъ свѣтовых Л. Т. Шверъ и Societte Hygienique

Всякй приборы до бактеріольоґіи и мікрохемій.

Найлучшй средства косметичній и тоалєтовй французскй. 398 26—30

Воды лѣчничй ґазовй

перевыстаючй роднимй воды мінеральній

ПРИРЯДЫ ХІРУРГІЧНЙ

анґлійскй, французскй и нѣмецкй найлучшои якости.

Хемікалія для п. п. фотоґрафóвъ.

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рóкъ 1901.

Дóстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Свѣтова выстава Парижъ 1900.

ЗОЛОТЫЙ МЕДАЛЬ

ЗНАМЕНИТЙ

вина дальматиньскй, хорватскй и истрійскй, столовй, десеровй и кураційнй

поручає

ручачи за их правдивость и натуральность

СКЛАДЪ ВИНЪ

БРАТЯ ДѢДОЛІЦЬ

Львóвъ, ул. Чарнецкого ч. 3.

ОТВОРЕНЄ 1-ого ПАДОЛИСТА 1900. 537

Вóдзначена на многих выставах! Комната до забрань товариских!

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерóвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникóвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у ЛЬВОВѢ

поручає старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bon-gout“ на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 366 63—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

КАРОЛЬ

ЯВОРСКІЙ

у Львовѣ ул. Баторія 20

поручає свій складъ и робóтню

ОБУВЯ

дамского, мужеского и дѣтинячого *по умѣркованых цѣнах.* 531 3—25

Гармоніюмъ

до

науки спѣву

дуже тревалои конструкціи

поручає

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

ВЕЛИКА ВОЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДÓВЪ

Золота и Срѣбна Льотерія

ТЯГНЕНЄ **вжевъ Суботу.**

Головна выграна **60.000** коронъ

готóвкою въ 20% вóдшибки. 493 15—0

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДОВЪ по 1 коронѣ

поручають: М. Іонасъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Ґуст. Максъ, Кіцъ и Штофъ, Самуелі и Ляндау, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Ліліенъ,

---

Львóвъ ул. Сикстуска ч. 2. Замовленя зъ провінціи вóдворотною почтою.

Лінолеумъ до покрытя цѣлыхъ покоѣвъ
Диваники передъ умивальню зъ Лінолеумъ
Диваны зъ Лінолеумъ
Хóдники зъ Лінолеумъ

LINOLEUM CERATA

Спеціяльный фабричный СКЛАДЪ

першои австрійской фабрики въ Трієстѣ.

ФАРТУШКИ.
ОБРУСЫ.
Охороны для стѣнъ.
Простирала гумовй и пóдкладки для дѣтій.
Бордюры до кредензу, пóдставки, імітацій дерева и мармору. 347 21—26

Цераты до покрытя меблѣвъ въ перскихъ, смирнельскихъ и рóзнородныхъ десенях.

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянькенон. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пóдъ зарядомъ Йосифа Даниляка.

Ч. 243. Львовъ, Пятниця 27 Жовтня (9 Падолиста) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣтей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро огологошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Одынѣвского ул. Килинского 2; — въ Краковѣ: Л. Крешмановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты ѣдинѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ .	16 зр.	на цѣлый рѣкъ .	22 зр.
на пѣвъ року .	8 зр.	на пѣвъ року .	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Неодиноке числе коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Отголошеня звычайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного сербчика инсератового або ся мѣсця а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ сербика.

Босаньскій зелѣзницѣ.

Коли 1878 року зачинала ся окупація Босны и Герцеговины, мѣродайні круги представляли сю справу якъ незвычайно користный та просто доконечный интересъ для Австрії. Тогдѣшный міністеръ заграничныхъ справъ гр. Андраші позволивъ собѣ навѣть на ложь, заявляючи публично, що жаданый имъ надзвычайный вѣйсковый кредитъ цѣлкомъ не на сесю цѣль призначеный та що Босна та Герцеговина упадутъ Австро-Угорщинѣ наче подарункъ безъ кошѣвъ та трудѣвъ.

Тысячѣ людей наложило головами въ босаньскихъ добрахъ, безконечні міліоны всаджено въ саму окупаційну кампанію, все населенє Австрії платило тяжкій податокъ крови и майна, щобы здобути сѣ територія яко „Hinterland“ для Дальматії и яко вывозовый ринокъ для австрійскои продукціи. Однакъ то, що онбеля настало, показуе намъ цѣлкомъ що иншого.

Окупованій край впали въ руки мадярскои адміністрації, въ руки пана Каллая. Вѣнъ чей-же на те Мадяръ, абы дбати о Мадярѣвъ и о свою державу. Тому то и вся адміністрація краю дѣстала ся Мадярамъ и всяку протекцію на економічнѣмъ полѣ дѣставали Мадяры, доки не опанували цѣлои Босны. На покритє недобору, якій лишае ся все въ босаньскѣмъ буджетѣ, причиняе ся Австрія 65%, прочихъ 35% дае Угорщина. Такъ само зъ всякими вкладами на зелѣзницѣ и т. д. Та однакъ мимо того Австрія стоитъ теперь обрабована изъ всякого вплыву и всяких користій у Босніѣ, а все те загорнула Угорщина. Зелѣзницѣ, якій побудовано зъ переважнымъ причиненемъ Австрії, поведенй зъ Баналюки и Сараева въ Угорщину въ напрямахъ Будапешту и Фіюме. Одна тѣлько мала и безъ ваги зелѣзница изъ Мостару, столицѣ Герцеговины, йде до непридатного на пристань надбережного дальматиньского мѣсточка Метковичъ. Тымъ способомъ увесь торговельный оборотъ Босны йде черезъ краї короны св. Стефана а омнае старанно Австрію. Якій сего наслѣдки, не треба й казати. Сконстатуемо тѣлько, що Босна е теперь зъ економічного боку беручи, цѣлковито въ угорскихъ рукахъ.

Що бѣльше — Мадяры дуже добре розумѣютъ, якій бы се бувъ для нихъ интересъ злучити Сараево зъ Сальонікою надъ Егейскимъ моремъ. Будова сеи зелѣзницѣ вже майже порѣшена: Австрія вгатитъ припадаючихъ на неи 65% кошту а всю користь збере Угорщина, бо се-жь буде сполученемъ Будапешту и Фіюме зъ Сальонікою.

А натомѣсть якъ заховуютъ ся Мадяры супротивъ несмѣлыхъ замѣровъ австрійского правительства: сполучити австрійску територію зъ Босною — се показуе намъ исторія проектованои лінії, яка бы получила Баналюку изъ Стирією, та лінія зъ дальматиньского порту Спалато до Богойна, найблизше до Дальматії высуненои стациі босаньскихъ зелѣзниць. Про першу лінію Мадяры чути не хочутъ и категорично заявили, що на своѣй територіи не будутъ Австрійцямъ будувати зелѣзниць. Що-до другои лінії також выкручуютъ ся що змога.

Лінія Спалато-Богойно пѣйшла бы въ половнаѣ довготы се-бъ-то до села Арцано австрійскою (дальматиньскою) територією, а въ другѣй половнѣ вѣдъ Арцана до Богойна босаньскою. Значитъ ся — половину коштѣвъ си будовы покрила бы сама Австрія, другу половину Австрія зъ Угорщиною въ процентовѣмъ вѣдношеню 65 : 35. Кредитъ на будову лінії до Арцана ухваленый нашимъ парламентомъ ще 1898 року и будову сеи зелѣзницѣ вже зачато. Тымчасомъ Мадяры ставули окупемъ и не хочутъ причинити ся до будовы лінії Арцано Богойно тыми трема міліонами, якій на нихъ изъ загальнои сумы 10 міліонѣвъ зр. припадаютъ, а навѣть загаломъ противлятъ ся, абы чимъ-небудь коштомъ будовано сею лінію. Прямо не хочутъ допустити, абы Босна дѣстала найкоротше сполучене зъ Адріятикомъ черезъ австрійско-дальматиньску територію, а хочутъ и на дальше задержати собѣ зелѣзничій монополь въ Босніѣ.

Що-жь на се наше правительство? — Здержано розпочату будову лінії зъ Спалата до Арцана и готово уступити. Се бувъ бы справдѣ вже кульмінаційный пунктъ простраціи нашои державы супротивъ бутнои Угорщины.

Нашъ интересъ, якъ націи тамъ не заангажованый. Але заангажованій мы въ цѣлѣй босаньскѣй крутанинѣ яко податники майна и крови. И зъ нашихъ кишень плыве той грѣшь, якій идe въ користь Угорщинѣ замѣсть нашѣй державѣ. Та й загаломъ на сполѣ зъ Угорщиною и цѣла Долитавщина и наша нація спеціально выходимо „jak Zabłocki na mydle“. Проете вызискуване нашои державы а за тымъ и нашого народу Мадярами веде ся десятками лѣтъ. Нашій правительства занятій бѣльше удержанемъ супрематіи феодалізму и пануючихъ націй надъ угнетыми, нѣжь такими „дробинцями“, якъ вызискъ Долитавщины Залитавщиною. Зновъ же Угорщина, осмѣлена поступованемъ нашихъ міністерствъ, горѣжитъ ся чимъ-разъ бѣльше.

Одна на се рада: зѣрвати цѣлковито связь зъ Угорщиною. Нехай она сама попробуе поносити всю ту пайку фінансовыхъ тягаровъ, яку звалювала на Австрію. Побачимо тогдѣ, що и тій „непримиримій“ въ Кошутовои партіи, котрій теперь зъ позами великихъ революціонерѣвъ горлаютъ за зѣрваненъ связи зъ Австрією, и ліберали та націонали, що тягнутъ зыски зъ теперѣшного стану — всѣ они, якъ прийде ся сягнути рукою власну кишеню, примиряютъ та стануть уступчивѣй. Тѣлько до сего треба на міністерскихъ фотеляхъ мужѣвъ, а не маріонетокъ...

Въ справѣ правыборѣвъ.

Правыборы е вже всюды въ повнѣмъ ходѣ. Вѣдъ вхъ переведена найбѣльше залежати буде, якъ вѣдомо, выслѣдокъ самыхъ выборѣвъ. Длятого то и всѣ заходы тыхъ, що хотятъ насъ перехитрити, звернені теперь на правыборы. Такъ зъ усѣхъ сторѣнъ краю доносятъ намъ про всѣлякій хатрощѣ, надужитя и незаконности, якихъ допускаютъ ся сполучеными силами нашій противники, а маемо слушну пѣдставу припускати, що ледво мала частина того, що дѣе ся, доходитъ до прилюдноп вѣдомости. Такъ бути не повинно. Мы для своеи оборони не маемо иншои рады якъ въ одноп сторони найбачнѣйше пильнувати ся, щобы насъ не заскакувано несподѣвано зъ правыборами, и всѣми законными способами стерегти ихъ законного переведеня, зъ другои-жь сторопы про всяку незаконнѣсть чи неправильнѣсть безпроволочно доносити до часописей и Народнѣй Радѣ, щобы — о скѣльки се можливе — еще въ часъ можна поробити вѣдповѣдній кроки, або бодай на пізнѣйше мати важный матеріялъ до протестѣвъ.

Однако не безъ причины мусимо звернути увагу нашихъ патріотѣвъ на рѣчь незвычайноп ваги: не тѣлько треба заразъ доносити намъ про всяку незаконнѣсть, але кождa вѣсть мусить бути вѣрна, певна и докладна. Вѣрна она буде, коли буде у всѣхъ хочь бы найменшихъ подробицяхъ якъ найдокладнѣйше згѣдна зъ правдою. Щобы була певна, треба подати на кожду подробицю не збитій доказы, а передовсѣмъ заслугуючихъ на вѣру свѣдкѣвъ, котрій се въ разѣ потребы можутъ и схотятъ потвердити хочь бы присягою. Докладна буде вѣсть, коли будутъ поданій докладно мѣсце, часъ, имена особъ и всѣ подробицѣ факту. Певний, лише може на слухахъ опертій вѣсти, неповній и недокладній або може и баламутній — не мають нѣякои вартости, а часто можутъ навѣть бути шкѣдливій для справы, хочь бы вкѣнци и згѣдній були зъ правдою; а яже-жь не казати, коли ще до того и не у всѣмъ е вѣрній и правдивій.

Тымъ то просимо — взываемо всѣхъ, кому добро народне лежитъ на серци, щобы намъ про всякій надужитя, неправильнос и чи незаконности доносили безпроволочно, але заразомъ вѣрно, певно и докладно!

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Гусятинського пишутъ намъ:

Графы Пінінській и Голуховскій цивілізуютъ ся. Зачинаютъ ставати передъ выборцями, щобы здавати політичне вѣрую. Дня 3. с. м. сгавали въ Копичинцахъ въ сали „Сокола“. Не оголошуе ся сего нѣгде напередъ тѣлько запрошуе ся вѣйтѣвъ „певныхъ“, даючи имъ тайній инструкціи, щобы привозили зъ собою такихъ, якъ самій. Участниковъ звозятъ вѣйты стѣбками, а пезнѣйшій зъ нихъ дѣстаютъ квітки, за котрій кождый шинкарь дае почастунокъ до высоты 40 кр. Однакъ и тій „цидулка“ не помагаютъ. Такъ въ Копичинцахъ дня 3. с. м., якъ и въ Гусятинѣ дня 5. с. м. дѣждались тій панове великого фіаска, бо народъ зъ цѣлои груди заявивъ, що не хоче ихъ.

Въ Копичинцахъ селянинъ Бобякъ въ интерпеляціи высказавъ жаданя, якій народъ кладе до своихъ заступниковъ. Мѣжь иншими: справедливе переведене катастру, заведене пѣврѣчнои а найбѣльше однорѣчнои служби вѣйск вои, знесене податкѣвъ посередныхъ а заведене податку прогресивно-доходового а вкѣнци выказавши покривджене на полѣ шкѣльництва и въ иншихъ справахъ, поставивъ жадане подѣлу Галичины. Тутъ уже панки выйшли зъ терпеливости и крикнули „говъ! тпрръ!“ а на те цѣла саля загремѣла „пйо!“ Се „пйо“ тревало зъ десять мінутъ. Ажь якъ позволили Бобякови докѣнчити, доперва тогдѣ народъ успокоивъ ся; але не на довго, бо коли панки зачали ногами шурувати, народъ загремѣвъ: „Най говорить! тихо будьте!“ и вкѣнци видячи, що не дѣйдесь до ладу, розійшли ся.

Таке саме и въ Гусятинѣ. По тѣмъ, якъ представивъ ся гр. Голуховскій, выголосивъ довшу мову о. Матковскій на тематъ, якимъ хлопскій заступникъ повиненъ бути, а по нѣмъ селянинъ Шмата зъ Кривенького пѣдайсъ, що „хлопы вже за богато мають паньскои опѣки, бѣльше вже не потребуютъ ни, най паны не пхають ся до хлопѣвъ. А на доказъ, що вже всѣ хлопы змерзли собѣ панѣвъ, най хлопы пѣднесуть руки!“ Кѣлька сотокъ селянъ якъ-бы зъ одныхъ устъ крикнули: „Мы панѣвъ не хочемо!“ Тогдѣ паны пѣднесли крикъ: „Wyrzucić go“. Хлопы, якъ се почули, пѣднесли нечуваный крикъ: „Най говорить!“ и на тѣмъ зборы розбили ся.

Выборы заповѣдаютъ ся въ Гусятинщинѣ цѣлкомъ на ладъ баденѣвскій. На передвыборчихъ зборахъ въ Копичинцахъ, скликаныхъ рускимъ комітетомъ, явивъ ся комісаръ староства Горжіца, заявляючи презідію, що на телеграфічне поручене старосты прийшовъ розвязати вѣче. Однакъ зборы дали ему належну вѣдправу и казали ему сейчасъ забирати ся зъ салѣ. Комісаръ вагавъ ся хвильку, але видячи розъярене народу, змѣркувавъ, що лѣпше выйти.

Въ Сухоставѣ вже розписаній правыборы, а лѣста ще не була выставлена до переглѣду. Мешканцѣ внесли жалобу до староства, до намѣстництва, до міністерства и до цѣсаря.

Въ Васильковцяхъ въ навечерія правыборѣвъ дѣстало 8 найсвѣтлѣйшихъ господарѣвъ тамошныхъ вѣзване до суду, щобы другого дня [въ день правыборѣвъ] явили ся въ судѣ въ цѣли переслуханя зъ причины обжалованя внесеного ц. к. прокураторією державною въ Тернополи о злочинъ зъ §. 99. в. к. Селяне правыборѣвъ не опустятъ, бо на завѣзване вѣдповѣли, що польскихъ вѣзванъ не приймаютъ, тѣлько рускій.

Въ Мишковцяхъ анѣ лісты не були выставлений, анѣ часъ реклямаційный не означеный, анѣ день и година правыборѣвъ не оголошений, а мимо того дня 7. с. м. правыборы вѣдбули ся. Комісаръ привѣхавъ, вѣйтъ давъ знати деякимъ: „Идѣть до канцелярія!“ та й по правыборахъ. Селяне внесли протестъ и жалобу до міністерства... Въ хвили, коли се пишу, приходитъ членъ комісіи Павло Безкоровайный господарь зъ Мишковець. Перше его слово: „Пане, ратуйте! насъ рабуютъ! Не досыть, що нѣхто не чувъ про лісту, про часъ реклямаційный, про день выборѣвъ але ще при самыхъ выборахъ насъ ошукували. Хто тѣлько голосувавъ за дворскими кандидатами, того голосъ приймали, хочь не мавъ права голосувати и хочь я зъ комісаремъ перечивъ ся. Ба що бѣльше, на моихъ очахъ наши голосы писарь вписувавъ на жида-посесора. Видячи таку ошуку, я не мѣгъ вытримати и уступивъ имъ зъ комісіи, заявляючи громадѣ, що не можу дивити ся на таке шахрайство“.

Ось якъ здобуваютъ собѣ наши обшарники „зауфане людку“ и его мандаты! Кобы лишь намъ, панове графы, выйшло сесе на здоровле...

Михайло Петрицкій.

Зъ Язловця (к. Бучача) пишутъ намъ:

На передвыборчѣмъ зборѣ, що вѣдбувъ ся въ Язловци въ домѣ п. Гафтковича, явивъ ся п. Іосифъ Гурикъ, кандидатъ на V курія зъ бучацкого округа, а коли представивъ, якъ думае заступити селяньство, зѣбраній одноголосно ухвалити его кандидатуру. Потѣмъ зѣбраній запротестували по разъ другій, противъ того, щобы властителѣ бѣльшои посѣлости накидували ся на послѣвъ въ IV и V курія; они маютъ свою курію, до котрои селяне и роботники не пхаютъ ся, отже най не рабуютъ робучому народови мандаты въ ихъ курій. Вѣдтакъ предсѣдатель збору выправдавъ д-ра Коцюбу, що не мѣгъ явитись на сѣмъ зборѣ, а коли запытавъ зѣбраныхъ: що они думаютъ о кандидатурѣ І. Косарчина, тіи вѣдкинули ся одноголосно!

Зъ Журавна пишутъ намъ:

День 5 н. ст. сего мѣсяця бувъ у Журавнѣ днемъ незвычайного торжества. Староста жидачѣвскій п. Турокъ-Невядомскій скликавъ на той день сесію вѣйтѣвъ до Журавна. Коли всѣ вѣйты зѣбрали ся, староста впровадивъ мѣжь нихъ гр. Кароля Дѣдушицкого и представивъ имъ его яко кандидата на посла зъ IV курія, выхваляючи его пѣдъ небеса.

По тѣмъ старостиньскѣмъ прольоґу забравъ голосъ самъ гр. Дѣдушицкій и почавъ також розхваляювати свою прихильнѣсть до селянъ, за котрыхъ радъ-бы въ огонь скочити, та обѣцювавъ правдивый рай для селянъ, коли его выберуть посломъ.

По его промовѣ забравъ голосъ вѣйтъ зъ Баличъ подорожныхъ Гринь Пѣцикъ и высказавъ свое зачудованє, що кандидаты на послѣвъ звычайно дуже богато обѣцюютъ, а вѣдтакъ про все те забуваютъ; однакъ п. староста, почувши такій неблагоподобній словеса, вѣдобравъ ему слово, а удѣливъ голосъ господинови Прокопію Гренджолѣ, вѣйтови въ Мельнича. И стало ся дивне диво: сей многонадежный стовпъ кацапства, настоящій рускій крестьянинъ, членъ всѣхъ настоящихъ комітетовъ, участникъ всѣхъ собраній, сладость „Галичанина“, веселія „Русского Слова“, котрого благоподобну фізіономію помѣстивъ въ біографію Календарь общества Качковского, вставъ и медоточивыми словами розпочавъ кадити пану графовѣ, членячись на душу и тѣло, що лучшого кандидата для рускихъ выборцѣвъ нема на свѣтѣ, и захваляючи тую кандидатуру на IV курію повѣтовъ Стрый Жидачѣвъ-Дрогобичъ. Всѣ остовпѣли, побачивши таку безстыдну враду, и теперь

STAUBOEL або олѣй охороняючій вѣдъ курявы и пороху надаючій ся найлѣпше для каварень, реставрацій и бюръ публичныхъ поручае **В. ЧОППЪ**, Львовъ, Жовквовска ч. 2.

проявило ся всѣмъ, длячого той господинъ, а зъ нимъ и другій твердій зъ Жидачѣвщины выступали такъ противъ кандидатуры д-ра Олесницкого до сойму. Всѣ побачили и спѣзнали, чимъ есть кацапство, и що чоловѣкъ зрадившій разъ свій народъ, безъ сорому вже сповняє одну зраду за другою. „Галичанинъ“ и „Русское Слово“ тѣшать ся дуже, що такій Гренджолы въ Жидачѣвщинѣ голосували и аґітували противъ д-ра Олесницкого а не сповна за два мѣсяцѣ дѣждали ся того, що тѣ самій выхованцѣ ихъ школы аґітують и голосують противъ свого питомого о. Давидяка за польскимъ ґрафомъ. Ото куды веде вѣдступство вѣдъ народнои идеѣ! Хто зѣйшовъ разъ на манівцѣ въ оденъ бѣкъ, зійде легко и въ другій, бо лише пряма дорога одна веде до цѣли.

——

Зъ Каменеччины пишуть намъ:

Въ нашѣмъ повѣтѣ вѣдбули ся доси передвыборчій зборы: Въ Оглядовѣ при участи до 100 селянъ зъ Оглядова въ о. Стоцкимъ, зъ Кривого зъ о. Ис. Свистуномъ и зъ Оплуцка зъ о. Д. Свистуномъ; були такожь селяне зъ Дмитрова. — Въ Деревлянахъ при участи 150 селянъ зъ Деревлянъ, Ракоболтъ, Спаса, Волицѣ и Рѣпнева. — Въ Незнановѣ при участи до 200 селянъ зъ Незнанова, зъ Будокъ незнановскихъ, Полоничнои, Бербекъ и Холоева; тутъ явило ся 14 священикѣвъ.— Въ Буську при участи до 200 мѣщанъ зъ оо. Петрушевичемъ и В. Лискомъ, селянъ зъ Ракоболтъ зъ о. Дорошемъ, зъ Купча, Журатина, Вербляни; предсѣдавъ бурмістръ п. Руслановскій; було и кѣлька жидовъ. — Въ Новосѣлкахъ при участи до 150 селянъ зъ Новосѣлокъ зъ о. Рожевскимъ, селянъ зъ Убинь, Лѣска и Кудеровець. — Въ Желеховѣ великѣмъ при участи до 200 селянъ зъ Желехова великого, Желехова малого и Стрептова зъ о. Захарясевичемъ, зъ Горпина, Нагорець и Лодины зъ о. Лозиньскимъ, зъ Вирова и зъ Соколова зъ о. Бѣлевичемъ; були селяне и зъ Милятина старого. — Всюды промовлявъ о. С. Зельскій и всюда одноголосно принято его кандидатуру на IV. курію округа Камѣнка-Броды. Не було нѣгде нѣ одного голосу противного.

Дальшій зборы вѣдбудуть ся: въ четверъ [нинѣ] въ Добротворѣ, въ пятницю въ Камѣнцѣ о 11 год., въ суботу въ Радеховѣ о 11 годинѣ, въ недѣлю въ Витковѣ о 4 год., въ понедѣлокъ въ Стоянові о 11 г. а вѣ второкъ въ Сушнѣ о 10 год. На тій зборы прибуде такожь кандидатъ на V. курію Данило Мекелита.

——

Зъ Жовквщины пишуть намъ:

Дня 4 с. м. о 3 годинѣ зъ полудня вѣдбули ся въ Куликовѣ передвыборчій зборы при участи звирхъ 500 селянъ зъ околичныхъ сѣлъ, якъ и мѣсцевыхъ куликовскихъ мѣщанъ. На зборахъ явивъ ся такожь д ръ С. Дрималикъ зъ Жовквы и 5 священикѣвъ. Явились и оба кандидаты посольскій: на IV. курію д-ръ М. Король зъ Жовквы, а на V. Данило Мекелита, господарь и дякъ зъ Бутинъ.

Зборы вѣдкривъ короткою патріотичною промовою п. Иванъ Раставецкій, нотарь зъ Куликова, по чѣмъ забравъ голосъ д-ръ Король и въ прекрасній патріотичній бесѣдѣ представивъ задачу и обовязки щиро-рускаго демократичного посла. Говоривъ такъ ясно и переконуючо, зъ такимъ жаромъ и глубокимъ зрозумѣнемъ пекучихъ селянськихъ справъ, що зѣбраный народъ слухавъ его бесѣды зъ напруженою увагою и заинтересованемъ, а вѣдтакъ рѣшучо заявивъ, що его одного хоче мати своимъ заступникомъ у вѣденьскѣмъ парляментѣ. — По д-рѣ Королю забравъ голосъ кандидатъ на V. курію Данило Мекелита. Говоривъ знаменито. — По выголошеныхъ промовахъ обохъ кандидатѣвъ, на запытане предсѣдателя зборѣвъ, чи годять ся на ихъ кандидатуры, всѣ зѣбраній однодушно и одноголосно заявились за обома кандидатами, а при контрпробѣ не пѣднесла ся анѣ одна рука. Предсѣдатель зборѣвъ о. Р., вѣзвавши зѣбраныхъ, щобы припильнували правыборѣвъ и подбали о се, щобы на выборцѣвъ выйшли самій частній Русины, котрій бы не здрадили рускои справы, закривъ зборы.

Немило вразило зѣбраныхъ мѣщанъ и селянъ, що на зборахъ не явивъ ся мѣсцевый рускій парохъ Куликова о. К. Грушкевичь [холмчакъ], и на его адресу вѣдзывали ся голосы его власныхъ парохіянъ, осуджуючій поведенє руского священика, що живучи хлѣбомъ руского селянина, иде все рука въ руку зъ польскою шляхтою въ повѣтѣ противъ интересѣвъ руского народу. — *Семенъ Кропива.*

——

Зъ Борщева пишуть намъ д. 7 с. м.:

Нинѣ вѣдбуло ся тутъ передвыборче вѣче. Зѣхало ся надъ 250 що найчѣльнѣйшихъ селянъ зъ округѣвъ выборчихъ IV. и V. курій и кѣльканацять священикѣвъ. Явили ся также оба кандидаты, затвердженій вже Народнымъ Комітетомъ на пѣдставѣ реляцій комітетѣвъ мѣсцевыхъ, о. Алоисій Олесницкій зъ Торговицѣ въ-пѣдъ Городенки, кандидатъ зъ IV. курій, и д-ръ Евгеній Левицкій, адвокатскій кандидатъ зъ Львова, кандидатъ зъ V. курій. Оба промавляли дуже ясно, зрозумѣло и вычерпуючо, а зборы одноголосно и зъ одушевленемъ приняли обѣ кандидатуры; противъ нихъ не пѣдняла ся при голосованю анѣ одна рука. Коли предсѣдатель зборѣвъ сконстатувавъ сей выслѣдокъ голосованя, зголосивъ ся до слова д ръ Александеръ Кулачковскій зъ Вѣдня. Вѣнъ уже на зѣздѣ въ Чортковѣ, де були заступленій майже всѣ повѣты выборчого округа, выступивъ зъ своєю кандидатурою та не позискавъ анѣ одного голосу. Мимо того теперь зновъ ставъ говорити за своєю кандидатурою; однако тутъ попрошено его, щобы даремно не трудивъ ся говорити, бо зборы що-нно ухвалили вже кандидатуру о. Альойзія Олесницкого зъ четвертои и д-ра Евг. Левицкого зъ пятои курій.

——

Зъ Рудокъ пишуть намъ:

Правыборы въ рудецкѣмъ повѣтѣ зачинають ся въ пятницю 9-ого с. м. рѣвночасно въ судовѣмъ повѣтѣ рудецкѣмъ и комарняньскѣмъ. Та хотяй правыборы переводять ся, то до теперь въ бѣльшій половинѣ громадъ листы выборчій не выложеній. О тѣмъ знає староство въ Рудкахъ, але тую незаконнѣсть переходить мовчки. Рѣвножь не повѣмляє Староство зверхности громацкои на передъ, лишь комісарь выборчій, пріѣхавши на правыборы, має выслати пѣсланця до слѣдуючои громады, де мають вѣдбутись правыборы, зъ огодошенемъ правыборѣвъ. Якій тутъ надъужита можуть дѣяти ся, кождый зрозумѣє. Такъ само выдавъ староста наказъ вѣйтамъ, щобы писарѣ и пѣсланцѣ чекали на несподѣваный пріѣздъ комісаря выборчого, бо если бы комісарь не заставъ писаря въ селѣ [а въ насъ оденъ писарь має и по кѣльканацять громадъ и часто мешкає въ мѣстѣ], то пойде дальше, а опѣсля пріѣде другій разъ на правыборы на коштъ громады. Противъ сихъ незаконностій має выслати повѣтовый комітетъ выборчій представленє до президіи староства, взглядно зажаленє до міністерства.

Нашого старосту п. Свѣтальского мають за чоловѣка доброго и справедливого; але хто чувъ его елюкубрації на вѣйтовскихъ сесіяхъ дня 5 с. м. въ Комарнѣ а 6-ого въ Рудкахъ, мусѣвъ покивати головою и почислити ихъ на „uwiąd starczy“ п. старосты. А вже-жь высміваємъ домаганя выборцѣвъ до кандидатѣвъ посольскихъ, якъ выкупно паньскихъ ґрунтѣвъ, зниженє цѣны соли и т. д.; страшенемъ, що „ja mógłbym agitatorów [т. є. тыхъ, що въ рамени комітету выборчого устроюють вѣча] wsadzić do aresztu, ale nie chcę robić z nich męczenników“, а при тѣмъ натякуваньемъ, що се дотыкає и священикѣвъ рускихъ; аґітованемъ въ уряду [на сесіи], кого громады мають выбирати на выборцѣвъ, и т. д. — всѣмъ тымъ выставляєте себе, пане старосто, лише на смѣхъ, бо той самъ вѣйтъ, що вамъ въ очи кивае головою, зараз цофає ся взадъ и передъ своими товаришами зъ васъ смѣє ся. То вже не тій вѣйты зъ передъ десять лѣтъ, коли-то вы до насъ прийшли!..

——

Зъ Ходорѣвщины пишуть намъ:

Якось ще на веснѣ заѣхали ся до Бѣбрки виднѣйшій люде зъ обохъ нашихъ повѣтѣвъ судовыхъ, бобрецкого и ходорѣвского, щобы заздалегѣдь зорганізуватись на случай розвязаня рады державнои та розписаня новыхъ выборѣвъ, и на тѣмъ заѣздѣ выбрано орґанізаторами на нашъ округъ о. І. В. зъ З. и о. С. Д. зъ Б.

Въ бобрецкѣмъ округѣ видно якійсь, хотяй малый рухъ, бо жь тамъ и славній нашій громады, якъ Романовъ, Пѣдгородище, Миколаєвъ и др. За то у насъ — тишина. По громадахъ не чути нѣчого про недалекій выборы и про ще близшій правыборы; знають про нихъ хиба вѣйты й писарѣ, выготовляючій польскій листы выборчій, а народъ байдужный и неприготованый. Мы гадали, що тій, що приймили на себе нелегкій обовязокъ патріотичный розбудити народъ и приготовити его до выборѣвъ, чекають зъ роботою своєю, поки не покѣнчать ся роботы въ поли; тымчасомъ бульба вже й закопана, роботы въ поли покѣнчений, а про роботу тыхъ людей не чути. Тожь поки ще часъ, поки ще не повыбиранй правыборцѣ, вѣдзываємо ся до нашихъ провѣдникѣвъ: Зачинайте роботу народну! скличте насъ, сли вже не до сѣлъ, бо на то нема часу, то хоть до нашихъ мѣстечокъ Ходорова и Стрілискъ (а тамъ бы то найбѣльше придало ся), поучѣть, загрѣйте и додайте намъ охоты до працѣ народнои, поки ще часъ, поки ще не запѣзно. — *Селянинъ.*

Выборчій рухъ въ нѣмецкихъ та ческихъ краяхъ.

Якъ по досегочасовій выборчій ситуаціи въ ческихъ та нѣмецкихъ краяхъ можна судити, новому парламентови прибудуть тѣлько бѣльше рѣшучій и бѣльше крайній елементы... Выборча акція веде ся всюды пѣдъ крайными окликами.

Молодоческій органы бють въ дзвѣнъ тревоги, называють ситуацію „грѣзною и рѣшаючою“ та взывають выборцѣвъ, абы голосували тѣлько за обструкційными кандидатами. Виравдѣ бувшій міністеръ Кайцль натякавъ дещо, що Чехи въ будучѣмъ парламентѣ залишать обструкцію, однакъ за нмовѣрностію обструкціи промовляє и ся обставина, що бѣльше умѣрений и противній обструкціи члены бувшого молодоческого клюба: д-ръ Енгель, професоры Челяковскій и Блажекъ и деякій инши теперь не кандедують.

О настрою ческихъ выборцѣвъ може свѣдчити и се, що выступъ д ра Крамаржа противъ аґітаціи за „zde“ пѣдорвавъ довѣрє у его выборцѣвъ зъ давного его округа семільского такъ, що Крамаржъ мусѣвъ зъ того округа зрезигнувати а буде кандидувати въ торговельнои палаты въ Будѣвицяхъ. Такъ радикальна позиція Молодочехѣвъ пѣрвала за собою масы ческихъ выборцѣвъ и позбавила помежній ческій сторонництва, якъ аґрарістѣвъ, радикалѣвъ и т. п., можности здобути який-небудь мандаты. Доси мавъ молодоческій клюбъ 61 членѣвъ; теперь надѣются ся Молодочехи здобути ще одинъ можливый мандатъ, якій спочиває въ рукахъ аґрариста-радикала Ратая, що стоявъ по-за ческимъ клюбомъ.

Не такъ остро настроєній моравскій Чехи. Одинъ зъ ихъ провѣдникѣвъ д-ръ Жачекъ выголосивъ передъ своими выборцями въ Прерові кандидатску промову, де обстававъ за вѣдновленемъ давнои правиці, а выборцѣ ухвалили его кандидатуру, хочь зъ условемъ, що вѣнъ має вступити въ одноцѣльный и карный ческій клюбъ, де будуть верховодити крайно-обструкційній елементы.

Якъ Чехи ведуть свою акцію пѣдъ кличемъ безвзгляднои опозиціи, такъ зновъ Нѣмцѣ выступили до борбы пѣдъ прапоромъ єдности Австріи и нѣмецкои супрематіи. Сей спѣльный кличъ зблизивъ и крайно ворожій собѣ партіи на стѣлько до себе, що можливій стали мѣжь ними компромісы. Найважнѣйшій а заразомъ найдальше йдучій є компромісъ тирольскихъ лібералѣвъ та консерватистѣвъ, одныхъ и другихъ зъ великои посѣлости. Пѣсля сего укладу, що дотыкає такъ парламентарныхъ якъ и соймовыхъ выборѣвъ и заключеный на десять лѣтъ, буде бѣльша посѣлость въ Тироли выбирати до парляменту двохъ лібералѣвъ а двохъ консерватистѣвъ, зъ котрыхъ одинъ буде Італіянець. Що до соймовыхъ мандатѣвъ, то 6 зъ нихъ припаде лібераламъ а 4 консерватистамъ, при чѣмъ кожде зъ тыхъ сторонництвъ вѣдступить по одномъ мандатѣ Італіянцямъ. Мимо алярму ліберальнои вѣденьскои прасы такъ либеральній якъ и консервативній выборцѣ затвердили вже сей компромісъ и мусимо вважати его доконанымъ дѣломъ.

Ліберальна партія стирійскои бѣльшои посѣлости выдала выборчій маніфестъ, въ котрѣмъ заявляє ся за єдностію державы, за супрематіею нѣмецкои мовы та за єдностію нѣмецкои лѣвиці. Маніфестъ замѣчає однакъ при тѣмъ, що „нѣмецкій ліберальній послы великои посѣлости“ готовій въ основныхъ справахъ нѣмецкои національнои політики ити и зъ другими, навѣть далеко стоячими ґрупами, пѣдъ якими належить розумѣти сторонництва католицко-людове и христіяньско-соціяльне.

Католицко-людова партія, що має головну суму въ альпейскихъ краяхъ, выдала для кождого краю особній выборчій вѣдозвы. Замѣтне те, що всѣ ґрупы сеи партіи акцентують въ своихъ вѣдозвахъ заховане державнои єдности и протестують противъ сепаратистичныхъ тенденцій Чехѣвъ. Се тымъ бѣльше замѣтне, що вѣдозву зальцбурского вѣдлому сеи партіи пѣдписавъ и бувшій президентъ палаты Фукесъ, що самъ бувъ занятымъ автономістомъ та союзникомъ Чехѣвъ и польского кола. Загаломъ можна сконстатувати, що погляды католицко-людовои партіи зближають ся що-разъ бѣльше до програмы христіяньско-соціяльныхъ [антісемітѣвъ].

Христіяньско-соціяльній розвинули теперь першій разъ незвычайно сильный рухъ въ округахъ пѣвнѣчнои Чехіи, де ихъ проводиромъ є патеръ Опіцъ, выдавець часописи Reichspost въ Варнсдорфѣ на самій граници саксоньскій. При выборахъ 1897 р. здобули христіяньскій соціялы въ Чехіи усего 1 мандатъ; прочій ихъ мандаты були зъ Долѣшнои Австріи, головно зъ Вѣдня. Теперь ставлять они въ Чехіи аже 10 кандидатѣвъ, що будуть бороти ся зъ Шенереріянами або зъ соціяльными демократами. Въ самѣмъ же центрѣ христіяньско-соціяльныхъ, у Вѣдни, зайшло мале непорозумѣнє. Зъ V. округа вѣденьскои V. курій послував доси кельнеръ Міттермаєръ, личность проблематичнои моральнои вартости. Остаточно партія позбула ся его а ставить теперь на его мѣсце князя Алоисія Ліхтенштайна. Та ба! христіяньско-соціяльній роббтники, котрыхъ д-ръ Люеґеръ вмѣє дуже зручно тягнути ся своимъ партійнымъ возомъ, набрали вѣдваги и упѣмнулись, абы бодай сей мандатъ вѣддати роббтникови. Люеґеръ не згодивъ ся, прийшло до перепалокъ, грозьбъ и т. п., але остаточно таки побѣдивъ Люеґеръ и поставивъ въ тѣмъ „збунтованѣмъ“ округѣ найсильнѣйшого по собѣ кандидата кн. Ліхтенштайна. Та цѣла сеся исторія показує, що середъ христіяньско соціяльныхъ роббтниковъ зачинає ся реакція, яку вызискають соціяльній демократы, що мимо великого свого вплыву у Вѣдни падали тамъ у всѣхъ округахъ, декуды лишь маленькою меншостію голосѣвъ за-для штучнои „выборчои геометрія“, якои и мы Русины въ Галичинѣ на своїй шкорѣ добре досвѣдчили.

Та який небудь послы выйдуть зъ теперѣшныхъ выборѣвъ, все то будуть репрезентанты крайныхъ напрямѣвъ, а се не дає запоруки на тревалость парляменту...

Переглядъ політичный.

Narodni Listy, обговорюючи компромісъ зъ Угорщаною въ справѣ босанськихъ зелѣзницъ, заповѣдають, що обовязкомъ ческихъ послѣвъ въ новѣмъ парляментѣ буде: поставити безпроволочно внесенє на обжалованє президента міністрѣвъ Кербера и трехъ міністрѣвъ, котрій разомъ зъ нимъ були въ Будапештѣ. А Politik пише, що цѣлый сей компромісъ буде для Австріи выгаданый лаше въ той способѣ, що приведе парляментъ до нарадъ.

На привитанє прибуваючого до Европы президента Трансвалю Крітера, выѣхавъ до Марсельи персоналъ трансвальского посольства. Трансвальска амбасада въ Бруксели стратила всяку надѣю въ можливость интервенціи европейскихъ державъ въ користь Трансвалю. Д-ръ Лейдесъ одержавъ вѣдъ всѣхъ дворовъ вѣдмовній вѣдповѣды а нѣмецке правительство прямо дало пѣзнати, що не бажає собѣ пріѣзду Крітера до Берлина. Англійске правительство рѣшило на день передъ пріѣздомъ Крітера до Европы выслати до державъ ноту, въ котрій донесе о анексіи Трансвалю. Англія хоче въ той способѣ унеможливити офіціяльне принятє Крітера Францією.

Зъ Дурбану доносять, що коло Штандертону Бури выкинули зъ шинъ поѣздъ, що ѣхавъ зъ Преторіи; одинъ палачь убитый. Коло Кімберлею 20 Бурѣвъ ударило на поѣздъ зъ провіянтомъ, въ котрѣмъ було 10 англійскихъ вояковъ. Буры забрали поѣздъ а льокомотиву высадили въ воздухъ. Въ Преторіи говорять, що въ битвѣ пѣдъ Райберґсдріфтомъ ранено Девета въ ногу.

Зъ Хінъ доносять, що ґенералъ Леневичь за посередництвомъ россійского конзулу Тяентсінѣ, казавъ повѣдомити конзулѣвъ иншихъ державъ урядово, що простори положеній супротивъ англійскихъ и нѣмецкихъ кольоній по другѣмъ боцѣ рѣки Пейго, Россія здобула и анектувала. Коли бы який европейскій властитель сего краю мали претенсіи, повинній безпроволочно доручити россійскому конзулеви вѣдповѣдній документы и доказати свое право власности. Самій претенсіи посѣдана безъ титулу права не будуть увзглядненій. Въ донесеню сказано, що Англія зъ всякою певностею внесе противъ тои анексіи протестъ. Жерело донесеня, анѣ дорога якою оно прийшло, не подані.

Одна визначнѣйша личность въ Пекинѣ заявила, що въ полудневыхъ Хінахъ орґанізує ся повстанє, загрожуюче цѣлу торговлю и фінансы Хінъ. Вальдерсе затвердивъ выровъ смерти выданый на 5 мандаринѣвъ въ Паотінфу.

Берлинській дневники доносять, що сума вѣдшкодованя, якои жаждає Нѣмеччина вѣдъ Хінъ, буде выносити 100 міліонѣвъ марокъ.

НОВИНКИ.

Русины! Памятайте на Дѣмъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

— **Пригадуємо,** що завтра [въ суботу] передкослѣдній вечериньцѣ зъ танцами въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ у Львовѣ.

— **Въ справѣ товариства „Руска Бурса ремѣсника и промысловца“.** Въ осени по зѣбра

ню царины вбдбуваютъ ся звычайнй на Руси празники та молебнѣ та рбзнй инший нагоды, при котрыхъ збирае ся бльше людей разомъ. Громада, кажуть, великій чоловѣкъ. Отже коли-бы при такихъ збранахъ сибмнувъ хто хоть кльком словами про товариство „Руска Бурса ремѣсниче и промыслова", збраний скинувши по шѣстачкови узбирали бы показну сумку, котра допомогла бы розпочате хосенне дѣло похати напередъ. До кнца сего року вбдбуде ся на пашбй галицкбй Руси зо два тисячѣ праванкбвъ, а стблько инших нагодъ; нехай бы бодай дѣ-три корбны въ такон нагоды припало въ хосенъ нашон Бурсы, а вже можна бы у двое-трое тблько бѣдакбвъ примѣстити въ институтѣ сего товариства, кблько теперь примѣщуе ся, и допомогло бы имъ до лучшого кусенка хлѣба, не одно господарство збстало бы нероздѣлене, а въ часомъ засѣяли бы ся ремѣсничй робтнѣ руский по нашбмъ краю. Не много на тую цѣль жадае ся — хоть кблька сотикбвъ вбдъ рускон душѣ, а пбдлевбвский громадяне могли бы привезти кблька кбрцѣвъ бульбы, фасолѣ та инших рѣчей; ово все придасть ся, бо маемо и такихъ тутъ хлопцѣвъ, котрй добре вчать ся а теплон страви разъ на день не мають. Прйде день св. Миколая. Польскй та жидбвскй патронаты згромаджують въ той день молодѣжь ремѣсничу и обдаровують ся щедро, а мы не маемо чимъ обдарувати нашоя молодежи. Рбвножь на Рбздвяний свята дбстае ремѣсничa польска молодѣжь рбзнй дарунки, а мы не маемо що нашимъ дати. У насъ така бѣда, що молодѣжь руска не мае навѣть рускихъ катехитбвъ, прим. въ школѣ промысловбй та торговельнбй, а мусить слухати екзортъ выкладаныхъ польскимъ ксьондзомъ, хоть вже прошено о се нашь митроп. Ординаріятъ, щобы подбавъ о реліґійну сторону нашон ремѣсничон та промыслови молодежи. Куда обернешся, все вѣтеръ въ очи, а тутъ конче треба дивити ся въ будуччину, дивити ся добре, думати и працювати, якъ мае що зъ насъ бути. Якъ вѣдомо, выдѣлъ краевый вбдмовивъ запомоги зъ фондбвъ краевыхъ, бо такъ „заопінювала" ц. к. рада шкбльна краева, до котрон сеся справа навѣть не належала. А може выдѣлъ краевый и рада шкбльна суть того переконаня, що краевн доброго ремѣсника не треба, а може и таке гадають, що хлопови не треба ремѣсла вчити ся. Щось они вже гадали, коли выгадали, щобы вбдмовити запомоги. У вбдповѣдь на се повинна Русины бодай кблькасотъ членбвъ доставити товариству; тажь то тблько 1 корона вписового а 4 корбны рбчно коштуе. Нинѣ удержуе Бурса 12 хлопцѣвъ, то цѣлковито на своѣмъ коштѣ то за доплатою, а кблькохъ примѣстала въ робботняхъ на удержанє майстрбвъ. На удержанє Бурсы платить товариство мѣсячно авыжь 120 зр., а членбвъ є тблько 150 и зъ тыхъ не всѣ уплачують точно свон рбчнй вкладки. Бльшого добродѣя дасть Ббгъ, хиба самбрска „Рзница", що дала въ тбмъ роцѣ 100 кор. Бурса примѣщена теперь при ул. Жулiньского ч. 15. Грошѣ приймае касіеръ товариства п. Ив. Бачинський урядникъ „Дністра" (ринокъ ч. 10 у Львовѣ). Просимо о тбмъ памятати, що намъ здали бы ся вже фабрики, де бы нарбдъ мавъ заробки, щобъ не потребувавъ утѣкати зъ рбдного краю, а фабрики можуть ажь тогды бути, коли будуть добрй ремѣсники та промысловцѣ. — *Одинъ зъ членбвъ.*

— **Зъ „Львбвского Бояна".** Загальнй зборы товариства вбдбудуть ся въ середу 21-ого с. м. о 7 год. веч. въ комнатахъ „Руской Бесѣды" (ринокъ ч. 10) зъ слѣдующимъ порядкомъ: 1) справоздання выдѣлу зъ дѣяльности его и зъ руху касового; 2) справоздане контрольнон комісіи; 3) выборъ выдѣлу; 4) выборъ контрольнон комісіи; 5) внески выдѣлу и членбвъ товариства. До чинной участи въ зборахъ и въ голосованю управненй тблько дѣйстнй члены товариства. — Вбдъ выдѣлу тов. „Львбвскій Боянъ", у Львовѣ д. 9 падолиста 1900. — *В. Шухевичъ* голова, *Тувимъ* секретарь.

— **Зъ руского „Сокола".** Засѣдане старшины товариства „Соколъ" вбдбуде ся въ субботу 10-ого н. ст. с. м. точно о 8 год. веч. На порядку дневнбмъ уконституоване. Въ тбмъ засѣданю мають явити ся всѣ члены старшины старон и новон и заступники членбвъ новон старшины. — *Василь Нагбрный* голова.

— Въ недѣлю 11-ого с. м. вбдбуде ся въ сали Народного Дому концертъ Марiи Козловскон, спѣвачки оперовон, при спбвучасти пяніста Володимира Гузара и въ орхестрою вбйсковою, 80 п. н. Білєта можна набути въ книгарняхъ Губриновича-Шміда и Зейфарта-Чайковского и въ выпозичальни нотъ З. Дуровича. Цѣны мѣсць: фотель 4 кор, крѣсло 2 кор., вступъ 1 кор.

— **Кардиналъ** Лєдоховскій, префектъ пропаганды, удавъ ся до папы зъ прошенемъ о увбльнене его зъ дотепершнихъ обовязкбвъ по причинѣ недоброго стану здоровля. Якъ доносять, папа повѣрить Лєдоховскому урядъ вымагаючій менче труду, а его наслѣдникомъ мае стати кардиналъ Вінкентій Ванутелі.

— **Чайковскій**, голосный убійникъ служницѣ Иликовон у Львовѣ, утѣкъ знову — симъ разомъ уже не зъ вязницѣ, але зъ Кульпаркбвского заведеня, де бувъ помѣщеный для обсервацiи.

— **Въ редакціи** Kurjer'a lwowsk'ого а такожь въ приватнбмъ мешканю спбвроббтника того дневника п. Выслоуха перевели дня 7. с. м. пбзнымъ вечеромъ комісарѣ поліції Венцъ и Райплендеръ зъ кбльнома поліційними агентами ревізію и забрали кбльканайстбвъ Мілковского (Том. Єжа) и Лімановского изъ Швайцарiи писаныхъ до панѣ Выслоухонон. Говорить, що тота ревізія стоить въ связи зъ выкритымъ тайнымъ товариствомъ мазурскихъ учителѣвъ народныхъ и школярѣвъ въ Тарновѣ, котре довело до голосного нападу на Геца въ Окоцімѣ. Въ справѣ того нападу доносять зъ Кракова, що увязнено щестого товариша чотирохъ увязненыхъ, та що въ тбй справѣ вбдбула ся въ Краковѣ вчера конференція представителѣвъ властій.

— **Повѣтове Товариство кредитове въ Сокалі.** Дня 28 н. ст. падолиста 1900 вбдбудуть перший звычайний загальний зборы Повѣтового Товариства кредитового, стоваришення заострованого зъ обмеженою порукою въ Сокалі въ готелю Павликовскон о год. 2 пополудни, на котрй всѣхъ членбвъ-основателѣвъ запрашае ся. Порядокъ дневный: 1) Выборъ председателя и двохъ секретарѣвъ для загальныхъ зборбвъ. 2) Приняте въ члены Товариства. 3) Справоздане з. дѣяльности повномочникбвъ д-ра Евг. Петрушевича и д-ра Ник. Желехбвского. 4) Выборъ Дирекціи Товариства и ся заступникбвъ. 5) Выборъ Надзирающон Рады Товариства и ся заступникбвъ. 6) Выборъ краевон часописи рускон, въ котрбй оголошувати Товариствъ помѣщувати ся будуть (§. 57 статута). — Сокаль дня 8 падолиста 1900. *Д-ръ Евгеній Петрушевичъ, Д-ръ Никола Желехбвскій.*

— **Папска енцикліка.** Папа выдавъ до епископбвъ енцикліку датовану дня 1 с. м. а трактуючу о Спасителю. Папа высказуе въ той енцикліцѣ радбсть по причинѣ громадного наплыву католикбвъ зо всѣхъ краевъ до Риму по причинѣ ювілейного року, а то для доказу, що народы навертають ся до Христа. Енцикліка взывае всѣхъ, щобы вступали въ дорогу Спасителя, котра есть одинокою дорогою любови и правды. Якъ Христосъ перебуваючи на земли реформувавъ людску суспбльбсть, такъ и теперь причинять ся до направы суспбльныхъ вбдносынъ той, хто вбиде слѣдомъ Спасителя. Енцикліка кбнчить ся вбзваньмъ до епископбвъ, щобы старались дѣлати въ тбмъ дусѣ, аби цѣлый свѣтъ признавъ Исуса Христа яко Спасителя людскости, котрый лишь одинъ може завести миръ и благословенє на земли.

— **Тифъ у Львовѣ** шириться чимъ-разъ бльше, головно на улицахъ Пбдвалю, Курковбй, Блихарскбй, Рускбй и Вбрменьскбй. До теперь занедужало 50 особъ. Фізикатъ мѣскій казавъ замкнути кирницю коло нѣмецкон гімназіи (на Пбдвалю), бо стверджено, що дочка сторожа згаданон гімназіи занедужала на тифъ напившися ся води зъ тон кирницѣ.

— **У Вѣдни** увязнено передвчера якогось Бадовского, що называвъ себе Бадеровскимъ, а приѣхавъ бувъ зъ-вбдкись недавно до Моравскон Острави и тамъ давъ ся пбзнати яко дуже здббный и фаховый архітектъ. Крбмъ богато инших будбвель провадивъ вбнъ будову „Польского Дому" въ Острави и вбивъ всякй рахунки. Теперь показало ся, що вбнъ обманювавъ комітетъ и бльшу часть грошій спроневѣрявъ. Позникъ дбмъ той будовано на кредитъ, т. є. за затягненй на гіпотеку позички, а теперь вѣрителѣ, довѣдавшись о выкрытыхъ мальверзацiяхъ, вбдмовили дальшого кредиту и жадають сплаты довгу, то комітетъ будовы опинивъ ся въ дуже прикрбмъ положеню фінансовбмъ. Щобы не допустити до ліквідацiи, ведуть ся переговоры зъ Краковскимъ товариствомъ „Школы людовон" о позичку.

— **Загадочна справа.** Краковскій Naprzód доносить: Д ра Станіслава Гльогера, заступника маршалка рады повѣтовон въ Тернополи, синдика мѣста, кузина необщака архіепископа и т. д., засуджено на грошеву кару 200 коронъ по переведеню дисциплінарки черезъ львбвску палату адвокатбвъ, а его спбльника, котрый провадивъ зъ нимъ разомъ канцелярію, замкнено канцелярію на одинъ рбкъ. Цѣлу справу якъ и основы выроку придержують въ великбй тайнѣ. Спблка тыхъ двохъ панбвъ переводила парцеляцію грунтбвъ и побудувала въ Скалатѣ будынокъ для староства.

— **Вбдважный злодѣй.** Въ Краковѣ увязнено недавно якогось Міськевича за крадѣжь. Маючи его передати зъ поліції до суду, додали ему на асистенцію одного поліцая. Міськевичъ, выйшовши за браму, кликнувъ остро до поліцая: „Прошу менѣ спровадити фіякра!" Поліцай, котрому видко заимпонувавъ великопаньскій розказуючій тонъ Міськевича, пбйшовъ по фіякра, а Міськевичъ тымчасомъ, не чекаючи на фіякра, дранувъ у свѣтъ.

— **Розпука за сыномъ.** У Вѣдни на XV. дѣльници проживала родина кравця Вітека. Недавно померъ Вітекамъ сынъ, а кравчиха не могучи переболѣти втрати одинака", постановила вбдобрати собѣ и маленькбй дочцѣ життя. Напаливши въ печи камѣнымъ вуглемъ заткала коминъ и позачинювала дверѣ. На щасте небазомъ надбйшовъ кравець и жѣнку вратувавъ, але дитина таки померла.

— **Загадочна людина.** Въ монастири Братій милосердя въ Краковѣ пробувавъ на новіціятѣ Дамянъ Бориско, котрый передъ двома роками, укбнчивши 6 класу гімназіи въ Перемышли, вступивъ бувъ до монастиря оо. Василянъ въ Добромили, а коли тамъ ему не подобалось, поѣхавъ до Кракова и тамъ вступивъ до монастиря Братій милосердя. Але и тутъ життя ему незкучилось и вбнъ постановивъ высадити монастирь у воздухъ. Въ тбй цѣли купивъ три чверти фунта стрѣльного пороху, всыпавъ его до фляшки вбдъ пива и вкинувъ до огню въ печи. За хвилю наступивъ выбухъ. Наслѣдки выбуху були невелики, бо лише шибы вбкнахъ потрѣскали, а будынокъ легко задрожавъ. Борисько, перебравный у цивільну одѣжь, выбѣгъ на улицю и вбддавъ ся въ руки поліції.

— **Новій церкви** мурованій пбсля планбвъ п. В. Нагбрного будують сего року громады: Яворбвъ мѣсто, Токи, Гнилицѣ, Лисичницѣ, Сходницѣ, Тухля, Славско, Бобятинъ, Стеняткинъ, Ромашѣвка, Березбвцѣ, Себечѣвъ, Жидачѣвъ Конюшки королѣвскій и Боспри, а Рожнѣбвъ и Ясленки будують деревянй.

— **Нову церковь** зъ твердого матеріялу выбудовано въ послѣднбмъ часѣ въ Копычинцяхъ [станиславбвскон епархіи] стараньемъ тамошнього пароха о. Петра Шанковского. Церковь украшена пятьма копулами. Малярскй роботы обнявъ артистъ маляръ Стефанъ Томасевичъ зо Львова.

— **Дивне явище природы.** Зо Щуровичъ [бродского повѣта] доносять, що дня 31 жовтня с. р. о 3 год. пополудни надтягнула чорна хмара зъ пбвнбчного заходу и закрыла собою цѣлый небозводъ, а середъ громбвъ и блискавиць немовь середъ лѣта посыпавъ ся густый градъ величины лѣскового горѣха и застелявъ землю.

— **Дрббнй вѣсти.** Въ Добрбй коло Нового Санча переѣхавъ поѣздъ зелѣзничій будника; рано найдено его тѣло перетяте на двоя. — Въ Чернбвцяхъ померъ посолъ буковиньского сойму граф деля Скала. — Дня 8 с. м. вбдбуло ся въ Каннъ вѣнчане княгинѣ Марiи Кристины Бурбонъ зъ архикняземъ Петромъ Фердинандомъ.

— **60.000 коронъ** выносить головна выграна Львотерiи Инвалідбвъ, яку выплатить ся готбвкою по вбдшибцѣ 20%. Звертаемо увагу нашихъ п. н. читателѣвъ, що тягнене буде 10 падолиста 1900.

Наука, штука и література.

— Львбвске товариство „Teatr miłośników sztuki" выставивъ дня 4 с. м. въ сали „Сокола" комедію Граг. Цеглиньского „Арґонавты" въ польскбмъ перекладѣ Братра. Про саму штуку говорити не будемо; она вже звістна зъ представленя Товариства им. Котляревского и зъ оцѣнки, яка була свого часу помѣщена въ „Зорѣ" и „Дѣлѣ". Тутъ поговоримо лише про саму выставу рускон штуки на польскбй сценѣ.

Выстава робила вражѣне, що люде, котрй нею занимались, не знали добре тыхъ вбдносынъ, якй зображено въ штуцѣ, и видець мимоволѣ бачивъ не рускихъ питомцѣвъ але великомѣскихъ панчбвъ поперебираныхъ въ вышиванй сорочки и довгй сурдуты. Намагано бльше комізмомъ, котрый допроваджувано часто до карикатурности, а не звернено уваги на декотрй головнй прикметы штуки, якъ пр. на щиру простоту, якою цѣхуе ся сѣльске галицке духовенъство, а навѣть сю добру прикмету обернено мимоволѣ въ смѣхъ, якъ пр. въ роли попадѣ Олімпіи. Годѣ закидати, що аматоры хотѣли высьмѣяти саму штуку або галицке духовенъство; причиною сего тблько незнанє вбдносынъ. А вжежь не можна даруватн декотрыхъ хибъ, котрыхъ навѣть незнанє вбдносынъ не выправдае, якъ прим. безнастанне цѣлованє кравця-глитая Кармоновича въ лысину (?!) а жида-лихваря въ бороду. Однакъ нѣгде правды дѣти, що тѣ хибы уступали заздани добрбй грѣ декотрыхъ аматорбвъ. И такъ зовсѣмъ добре и природно була вбддана роля Софрона Думки, можна-бъ сказати навѣть трохи природнѣйше якъ на рускбй сценѣ, и се справдѣ бувъ одинокій типъ руского питомця. За вбддекламоване сташка въ 2 актѣ до Украины нагороджено аматора грбмкими оплесками. Зъ инших рбль найлѣпше були вбддани роля учительки Омельки и доньки Марiи. Якъ уже выше згадано, чотири аґронавты прогрѣшились надто великимъ шаржованемъ, а деколи власными додатками. Иншій меншій ролѣ, крбмъ попадѣ Олімпіи, були вбддани вдовольняюче, а що-до особы пароха треба занѣтити, що вбнъ бувъ бльше „ksiądz proboszcz" якъ „Єгомость". Въ штуку вложе о два хоры гостій „Многая лѣта" и „Вбддала мене моя матѣнка", котрыхъ выконанє заслугуе на повне узнанє. Перекладъ штуки досыть удачный. Публики було повно и була вдоволена. Якъ зачуваемо, представленє мае бути на загальне жаданє повторене, и тблько тому мѣстимо сихъ кблька увагъ, щоды на будуче остерегти вбдъ непотрѣбного шаржованя та неприродности, на чбмъ терпить найбльше сама штука. — *О. Ш. С.*

Господарство промыслъ и торговля.

— **Зъ „Народнон Торговлѣ".** На запытання въ розличныхъ сторбнъ заявляемо, що *коливоротки до прядженя* продае выключно лишь *нашъ складъ въ Коломыи* по цѣнѣ 5 кор. 40 сот. за штуку loco Коломыя. Просимо отже зъ ласкавыми замовленями звертати ся до того складу и даючи доклалну адресу и стацію зелѣзницѣ, позаякъ коливоротки высылають ся лишь зелѣзницею. — *Дирекція.*

Цѣна безрогъ. На вѣденьскій торгъ дня 6 п. ст. листопада с. р. пригнано 12.630 штукъ. Мѣжъ тими було зъ Галичины 5 301 штукъ. Платили за галицкй по 86 — 87 сот., за молодй галицкй по 56 — 76 сот. за одень кільограмъ живон ваги.

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

Міністеръ судбвництва именувавъ начальниками судовыхъ канцелярій слѣдующихъ офіціялбвъ: Ив. Врублевского въ Перемышли для Перемышля, Едв. Тручку въ Стрию для Стрия, Едв. Фльорецкого въ Станиславовѣ для Бережанъ, дальше канцелістбвъ: Едв. Еберля у Львовѣ для Золочева, Волод. Костишевского въ Равѣ для Синока, вбйцн асистента канц. Влад. Лясковского у Вѣдни для Тернополя.

Президія краевон дирекціи скарбовон именувала офіціялбвъ канцелярійныхъ: Мих. Галая, Іос. Даюру, Іос. Гавсера и Григ. Хомицкого адъюнктами канц. въ IX. класѣ ранґи, а канцеліста Ант. Дружеьского офіціяломъ канцелярійнымъ въ X. класѣ ранґи.

Цѣсарь надавъ судовому радникови Теоф. Ганасевичеви при нагодѣ спенсіонована его титулъ старшого судового радника зъ увбльненемъ вбдъ таксы, а Левкови Данилюкови, управителеви торфовон стації въ Волиці Барилобй, и Иванови Павликови, управителеви стації въ Контахъ, срѣбнй хрести заслуги.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣснично-промыслову у Львовѣ.**

— **Русины!** Памятайте на бурсу філіи Руского Товариства педаґоґічного въ Станиславовѣ!

Телеґрамы.

Прага 9 падолиста. Narodni Listy дуже остро ударяють на міністра Спенсъ-Бодена за его розпоряджене о судейскихъ испытахъ, въ котрбмъ уманно нѣмецкій языкъ за головный въ державѣ.

Загребъ 9 падолиста. Соймъ скликано на 15 грудня.

Будапештъ 9 падолиста. Мѣска рада ухвалила оногды адресу въ справѣ самостбйнон цлости территорiи.

Парижъ 9 падолиста. Парляментъ принявъ правительственный порядокъ дневный але въ додаткомъ, высказуючимъ жаль въ причины, що Франція выдала Бельгiи Сіпіда, Внесене довѣря для правительства принято 316 голосами противъ 238.

Лондонъ. 9 падолиста. Въ Пантінфу розстрѣляно на розказъ военного суду зступника віцекороля провінціи Чілі, Тіпюна, ґенерала Кусйгуна и ще одного достойника. Въ Тьентсінѣ Хінцѣ крали порохъ, причбмъ прийшло до експльозія. Погибло 6 Анґлійцѣвъ и богато Хінцѣвъ. Въ Шанґаю розбйшла ся нествержена ще поголоска о смерти цѣсаревон. До Купліну вбдбйшли два баталіоны пѣхоты маринарки и двѣ батерiи, аби обсадити цѣсарскій гробы.

Львбвска ц. к. дирекція зелѣзн. держ.

В окрузі ц. к. дирекціи зелѣзниць державних у Празі передано дня 1 с. м. до прилюдного ужитку перестанок „Міхле" лежачий на шляху Прага Добжіс поміж стациями Нусле-Варсовіц і Креч для руху особового і обмеженого руху пакункового.

Д. 23 жовтня ср. передано до прилюдного ужитку нововибудовану часть шляху зелізн. льокальної з Госпозін до перестанку Равдніц Бездекон в окрузі ц. к. Дирекціі желізниць державних. Дальша часть з Равдніц-Бездекова до кінця т. є. до стациі Равдніц (австр. угор. Товариства зелізн. держав.) буде отворена доперва по укінченю будови. Стациі Грахолюск, Вражков, Черныц і Госпозін уряджено для загального руху з виїмкою товарів вибухових, а перестанки Равдніц-Бездекон, Кленч, Водоход, Бжіза і Люка для руху особового, пакункового і товарового в ціловозових наборах. Рівночасно отворено істнуючий вже шлях ц. к. зелізниць держ. Зльонїц-Госпозін зі стациями Брештан, Госпозін і стацією граничною Зльонїц для руху загального з виїмкою товарів вибухових.

Північно-німецкий рух з Галичиною і Буковиною. З днем 1 падолиста 1900 входить в жите додаток II. до тарифи часть II, зшиток 3.

Цѣна збжа и другихъ продуктбвъ.

30 н. ст. жовтня 1900.

[Цѣна подана въ коронахъ]

Львбвъ: Пшениця стара 14·90 до 15·30, пшениця нова 14·90 до 15·30, жито старе 12·80 до 13·10, жито нове 12·30 до 12·60, овесъ старый 11·50 до 12·40, овесъ новый 10·80 до 11·80, ячмѣнь пашнистый 11·10 до 11·60, ячмѣнь броварный 13·20 до 14·40 горохъ пашнистый 12·20 до 13·50, до вареня 14·60 до 18·20, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— бббъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червона 132·— до 148·—, конюшина бѣла —·— до —·— конюшина шведска —·— до —·— кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 26·60 до 27·20, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо —·— до —·—, оковита готова за 50 літрбвъ 17·25 до 17·75, на термінъ 16·75 до 17·—.

Конкурс.

По мисли завіщання бл. п. Євсевія Грушкевича, з дати: Нисько дня 27 червня 1890 р. Головний Виділ Товариства „Просьвіта" оголошуе отсим конкурс на одну стіпендію родинну ім. Євсевія Грушкевича для учеників середних шкіл, в квоті 200 корон.

О сю стіпендію можуть просити лиш мужескі потомки пок. о. Віктора Грушкевича, помершого 1877 р. в Колодрубах — в першій лінії, та потомки пок. о. Кипріана Грушкевича, помершого 1862 р. в Дахнові, пок. о. Самуіла Грушкевича, помершого 1877 р. в Клїцку і п. Теофіля Грушкевича, гімназіяльного професора у Львові.

Подання о призначе сеї стіпендії треба вносити до Головного Виділу Товариства „Просьвіта" у Львові, найпізнійше по день 15 грудня 1900.

За Головний Виділ Товариства „Просьвіта" у Львові:

Ю. Романчук. *Гр. Врецьона.*

Надѣслане.

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Спеціялістъ недугъ ушій, носа и горла

Д-ръ І. РАЙНГОЛЬДЪ

ординуе теперь при ул. Сикстускій ч. 29.

536 4—15

ЗАВЕДЕНЄ

технічно

ДЕНТИСТИЧНЄ

при ул. Коперніка ч. 4

выконує всякій въ той обсягъ входячій чинности пѣсля вѣденьскои школы, выконує ся и всякій направы безъ личного приѣзду.

Заведенє отворене вѣдъ год. 8 рано до 8 вечеромъ.

72 3—30

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялістъ шкѣрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клінікахъ у **Вѣдни, Берлинѣ и Парижи**, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладовъ всякій венеричній недуги, насѣтъ найбільше застарѣлій шкѣрній, половій и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вѣдъ години 10—12 и вѣдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 57—7

Старша женщина

глядае мѣсця до заряду дому у священника. Близша вѣдомость: М. Т. въ Пѣдманастирю п. Бобрка въ домѣ о. В Глиньского. 475 1—3

Особа интеліґентна

шукае мѣсця завідательки дому у вдівця. Ближші услівя листовно під адресою: Завідателька Самбір poste restante,

543 2—2

Интеліґентна вдова

по священнику або приватномъ офіціялістъ, знайде помѣщенє у жонатого священника до заряду дому и кухнѣ. Зголошенє надсылати на адресу: Іоанъ Лѣщиньскій парохъ въ Бѣлѣмъ почта Дунаевъ.

548 1—3

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ спеціяльнѣй роботни постелій

Іосифа Шустера

Львовъ, улиця Коперника ч. 5.

55 22-30

„MALTUS“

выпробоване средство для панъ!

Дуже важный на науковыхъ засѣдахъ снорядженый виналѣздъ, порученый лѣкарскими повагами. Знаменита и гігієнічна охорона. Цѣна картону 4 корони.

Головный складъ: Аптика „пѣдъ срѣбнымъ орломъ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

У ЛЬВОВѢ. 539

Р. ДІТМАРЪ

у Львовѣ

ц. к. надворный достависць

поручае яко найновѣйшій и найпрактичнѣйшій выналѣздъ:

Печи и кухнѣ нафтовій до огрѣваня мешкань и вареня цѣлыхъ обѣдовъ, даючій ся ужити **безъ руры и комина**, не вытворюють нѣякого сопуху и копченя, пѣдъ ґварантією.

Лампы и рѣзнорѣдній лампы до освѣтленя електричного и ґазового. 547 1—6

Въ цѣляхъ аґітаційныхъ!

поручають ся до ширеня масами слѣдуючій брошурки „Парохіяльной Бібліотеки:

1. Законы людскои суспільности где розправляе ся о суспільній нуждѣ, и о средствахъ якъ ѣй въ публичномъ житю зарадити. За 100 штукъ 8 кор.

2. Фалшивый парламентаризмъ, где вытолковано ясно чому дотепершній посли не зробили и не могуть зробити нічь доброго для мазъ народу. За 100 штукъ 8 коронъ.

3. Наша зброя, або якъ бороти ся проти вороговъ нашого быту. За 100 штукъ 6 коронъ.

4. Наша орґанізація, або кудиити щобы було намъ лѣпше. За 100 штукъ 8 коронъ.

5. Злука Антихристовъ, брошурка дуже на часѣ поединчо: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотири статіи разомъ: 100 штукъ 4 корони.

6. Христосъ и Его народъ, брошурка дуже побуджаюча до патріотичнои чинности. 100 штукъ 5 коронъ.

7. Не бійте ся пострашу! брошурка на часъ выборчій знаменита! За 100 штукъ 3 кор.

8. Религія а паньство. За 100 штукъ 2 кор.

9. Религія а бѣдни. За 100 шт. 2 кор.

10. Хлѣбъ безъ религіи не сытить. За 100 штукъ 2 коронъ.

Выѣмково, ино на часъ выборчій, можна всѣ тій брошурки набути франко, едино въ Редакціи Прапора, Перемышлі, Побереже ч. 1. въ найменшій скількости 100 штукъ за кождон.

Готѣвки не вымагаесс. Пѣльги въ сплатахъ пѣ сля умовы

Цѣнники на провінцію на жадания даромъ и оплатно. Всякій можливій ґатунки диванѣвъ сальоновыхъ, стѣнныхъ, покоевыхъ и церковныхъ, такожъ хѣдниковъ, портіяръ, ѳіранокъ, цератъ лінолеумъ, капъ на столы и ложка, ковдеръ, коцѣвъ,

дерґъ на конѣ и декораційныхъ предметовъ поручае знана и реномована фірма Віденьскій Магазинъ и складъ диванѣвъ

„Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстусна ч. 6

пасажъ Гавсмана.

ФІЛІЯ: въ Перемышли ул. Мицкевича ч. 4. Правдивій перскій и орієнтальній диваны по низкевыхъ цѣнахъ. Спеціяльный вѣддѣлъ решток и высортованыхъ та вадливыхъ товаровъ. 533

ЛИНІЯ

въ ресторациі ПАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій сніданя.

ЦѢННИКЪ

Печени вепрова въ капустою	16 кр.
Сѣкаій легки	12 „
Флячки	12 „
Ножка теляча въ хрѣномъ	10 „
Кобеска въ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить въ моеи ресторациі, даю вѣдбиравчамъ марки. — Найдѣйній вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все сѣжа, въ великій выборъ страв и напитковъ заосмотрена кухня.

79 929—2 Зъ высокимъ повагаиемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Артистично-ратовничо

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляе и выконує якъ найдешевше и найстраннѣйше:

Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіованій и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя въ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.

257

ДО

пѣвнѣчнои и полудневои

АМЕРИКИ

черезъ

ГАМБУҐЪ

высылаю пасажеровъ всѣми поспѣшными и почтовыми паровцями по найдешевшихъ цѣнахъ.

Ѣзда до Нового Йорку 6 до 7 днѣвъ.

Всякій информаціи удѣляе охочо

С. Ярмуловскій

въ Гамбуґу Gr. Theaterstrasse 22.

Агентовъ потикае ся. Провізія высока 354 12—13

---

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперовъ державныхъ и льосовъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutschgasse 8, BUDAPEST. 96

ГУТКИ цигаретовій 650 штукъ за 1 зр., поручае Ант. Мазуркевичъ, Львовъ, Скарбкѣвска 7.

К. СОЛИКЪ

передтымъ

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

у Львовѣ улиця Собѣского число 7.

поручае

всякій ґатунки футеръ, а именно: **мужескій и дамскій** пѣсля найновѣйшихъ фасонѣвъ, **ротунды** такожъ **палєтка, ковнѣрѣ, пелєрины, зарукавки, шапки** мужескій и дамскій, **колпаки**, шкбры у всякихъ ґатункахъ, готовій верхи до мужескихъ и дамскихъ футеръ.

Найновѣйшій матеріи на верхи въ найбольшѣмъ выборѣ.

ЦѢНЫ УМѢРКОВАНІЙ.

Для Р. Т. Публики и Всеч. Духовенства сплаты мѣсячными ратами. 522 4—12

Перша краєва фабрика цементовыхъ

ДАХОВОКЪ

у Львовѣ

Тов. реєстров. въ ограниченою порукою

поручае свою патентовану цементову дахѣвку, котрои доброта, тревалость, щѣльность и гарна форма ставлять єю высоко понадъ всякій до теперь знанй покрытя.

Цѣнники, кошторисы и взоры высылае на жаданє якъ такожъ приймае замовленя

Адольфъ

КАМПЕЛЬ

Фабрика бетоновыхъ выробовъ, складъ портляндъ цементу и всякихъ будовляныхъ артикуловъ.

Львовъ — ул. Городецка ч. 3.

ТЕЛЄФОНЪ № 460. 121 4—0

Золотый медаль.

МАҐАЗИНЪ ФУТЕРЪ

Золотый медаль.

СТАНИСЛАВА ВРОНЬСКОГО

у Львовѣ, ул. Театральна ч. 5

[напротивъ катедрального костела]

поручае по найприступнѣйшихъ цѣнахъ свій щедро заосмотреный маґазинъ футеръ, такъ готовыхъ якъ и поодинокій шкбры, такожъ матерій на покрытя футеръ у великомъ выборѣ.

Цѣнники на жадане franco. 514 5—6

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЙ ШТУКИ

стоваришене зареєстроване въ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякій працѣ въ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пѣсля композицій своихъ членовъ, а именно: образы релігійній до иконостасовъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчній, портреты въ натуры и фотоґрафій, краевиды, побутовій и пр.; въ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійній, споѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рѣзножъ украшае внутра церковь, выготовляе планы церковь, каплиць и пр. и утримуе на складѣ фотоґрафічній репродукціи образовъ рускихъ артистовъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанѣ.

Цѣлею Товариства е: пѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи проте се чисто руске Товариство патріотичній опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовной и свѣтскои надѣемо ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрі приймае выключне лишь Дирекція Товариства. 460 90—7

Зъ глубокимъ повагаиемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся агентами.

Р. Т.

Маю честь повѣдомити Повагану Р. Т. Публику, що я обинъ на власность вѣдъ многихъ лѣтъ хвально знаный

МАҐАЗИНЪ ФУТЕРЪ

по бл. п. П. Чапчиньскомъ

котрый буду вести дальше пѣдъ фірмою

М. А. АВҐУСТИНЪ

при ул. Театральній ч. 7.

[напротивъ головного входу до катедралного костела]

Футра позосташий до переховання черезъ лѣто по бл. п. П. Чапчиньскомъ обинавъ я зъ масы конкурсовои и выдаю ихъ за оказанемъ давныхъ цертіфікатовъ.

Заосмотривши мій маґазинъ въ щедрый запасъ футеръ и матерія на верхи, буду старати ся совѣстною працею придбати собѣ взгляды и довѣре Пов. Р. Т. Публики, котрій поручаю ся.

Цѣнники на жадане даромъ и оплатно. 499 3—6

Зъ глубокимъ повагаиемъ **М. А. АВГУСТИНЪ.**

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1901.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1900.

пѣсля часу середньо-европейского [пѣзнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львовского.]

поєзд.	особ.	приходить до Львова	поєзд.	особ.	вѣдходить зѣ Львова
		День			**День**
	6·20	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·25	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	7·45	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пѣдволочиськъ, Одесы, Козовы, г. д.
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова		6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Тернополя, Бродовъ на Пѣдзамче		6·43	„ Пѣдволочиськъ зъ Пѣдзамча
	8·00	„ „ „ гол. дворець	8·30		„ Кракова, Любачева, Ордова, Вѣдня
	8·15	„ Сокаля, Равы руской (гол. двор.)		8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Ордова		9·15	„ Янова
	11·45	„ Ярослава, Любачева		9·25	„ Пѣдволочиськъ зъ гол. дворця
	11·55	„ Ицканъ, Станислав, Козовы		9·55	„ Черновець
	12·55	„ Янова на гол. дворець		9·42	„ Пѣдволочиськъ зъ Пѣдзамча
1·35		„ Кракова, Вѣдня		—·—	„ Белзця, Равы, Любачева
	1·15	„ Сколього, Хирова, Калуша	1·35		„ Пѣдволочиськъ зъ гол. дворця
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина	2·08		„ „ „ Пѣдзамча
2·30		„ Пѣдволочиськъ на Пѣдзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Кереземезе
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабѣнки
	5·40	„ „ „ Пѣдзамче		—·—	„ Ярослава
	5·17	„ „ „ гол. дворець			
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева			**Ночь**
		Ночь	12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава	2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
12·20		„ Черновець, Букарешту		4.15	„ Кракова, Хирова, Коросна
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Ордова		6·10	„ Станиславова
	8·12	„ Пѣдволочиськъ на Пѣдзамче		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
	8·55	„ „ „ гол. дворець		6·50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		7·25	„ Сокаля, Равы руской
	9·45	„ „ „ „ Хирова		7.10	„ Тернополя зъ гол. дворця
	10·—	„ Ицканъ, Пѣдвысокого, Козовы		7·33	„ „ „ Пѣдзамча
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		9·12	„ Янова 1/10 до 30/9 1900 включно
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	—·—	„ Ицканъ, Козовы, Пѣдвысокого		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·12	„ Пѣдволоч. Бродовъ, Копычинець		11·—	„ Пѣдволочиськъ, Бродовъ г. дворця
	10·30	„ „ „ на гол. дворець		11·23	„ „ Гримайлова Пѣдзам.
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту			

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро инфо; маніѣже ц. к. залізницѣ державной при ул. Краєвцихъ ч. 5.

ВЕЛИКА ВОЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДОВЪ

Золота и Срѣбна Льотерія

Головна выграна **60_000** коронъ

готовкою зъ 20% вѣдшибка.

ТЯҐНЕНЄ **вже завтра.** 493 16—0

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДОВЪ по 1 коронѣ

поручають: М. Іонасъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуст. Максъ, Кіцъ и Штофъ, Самуелі и Ляндау, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Лілієнъ,

---

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 244 Львовъ, Субота 28 Жовтня (10 Падолиста) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро огологшень ул. Коперника ч. 11, а Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, а А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	32 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣхъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Рекламаціи неопечатаний вѣльній вѣдъ порта.

Неодиноке число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Отголошеня взыщий приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчного инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инші донесеня приватні членамъ ся по 15 кр. вѣдъ вершка.

Зъ руху выборчого въ краю.

Вчера вѣдбула ся перша нарада вѣдпоручникѣвъ Народного Комітета и „Русской Рады“, зъ кождой стороны по три, въ цѣли порозумѣня що-до акціи выборчой взагалѣ а спеціяльно що-до кандидатуръ при надходячихъ выборахъ до рады державной.

——

Зъ Чорткова пишуть намъ:

У насъ въ Чортковскомъ правыборы вѣдбуваютъ ся на гвантъ и то на чисто баденѣвскій способъ, якъ въ роцѣ 1897. Особливо на V. курію заказали ся наши власти політичні, а нашъ староста навѣть не скрываетъ ся зъ тымъ, що гр. Пінінського въ послы за всяку цѣну перефорсувати мусятъ. Отже перепроваджуе ся правыборы такъ, що майже не оголошуе ся ихъ напередъ, комісарь зъѣзджае неожидано и назначуе выборъ зъ V. курія на одну або двѣ годины напередъ [прим. вѣдъ 8 до 10] та допустивши до голосу лише жидовъ, хрунѣвъ та дворакѣвъ, замыкае выборы зъ V. курія а приступае до выборовъ зъ курія IV. Въ той способъ майже немa можности переперти лісту хлопско-руску, бо всѣ свѣдомій правыборцѣ не голосовавши мусятъ вѣдойти зъ нѣчимъ. Бѣдній люде сильно огорчені такимъ поведенемъ власти, розставляютъ варты та пильнуютъ ся якъ можуть, однакъ все те безъ успѣху. Досѣ переведено правыборы въ одинадцатьохъ громадахъ [о скѣлько знаемо], а зъ того ажъ шесть громадъ внесло протесты. Въ одній мѣсцевости концепістъ староства перепроваджуючи правыборы не допустивъ до голосованя по-надъ 60 селянъ въ V. курія, а коли хтось зъ присутныхъ обізвавъ ся: „Не вѣдбирайте намъ, пане, нашихъ правъ!“ п. концепістъ вытягнувъ револьверъ и грозивъ, що буде стрѣляти [!!], та лишь тактови вѣйта треба завдячити, що не прийшло до якого нещастя. Коли такъ дальше пѣйде, то братъ намѣстниковскій дѣстане ся до парляменту — при помочи надужить и терорызму.

Въ Залѣщицкомъ, якъ зачуваемо, такожъ дѣють ся великій надужитя, але тамъ навѣть не повношено протестовъ, бо тамошна руска интеліґенція въ значній части дуже мало интересуесь выборами, а народъ ще за темный, щобы давъ собѣ самъ раду.

Було бы пожадане, щобъ нашій патріоты зъ иншихъ повѣтовъ подавали факты про надужитя до публичной вѣдомости и вносили протесты, бо инакше стратимо мандатъ зъ V. курія, котрый уже прецѣнь бувъ въ нашихъ рукахъ..

——

Зъ Борынѣ телеґрафуютъ, що вчера переводжено тамъ правыборы при асистенціи вѣддѣлу войска пѣдъ командою офіцира. До салѣ впускано лише по 4 выборцѣвъ.

——

Зъ Коломыѣ пишуть намъ:

Дня 7 падолиста вѣдбуло ся въ Коломыи загальне передвыборче вѣче, скликане повѣтовымъ народно-демократичнымъ комітетомъ.

На поклякъ сего комітету зѣйшлось на вѣче зъ коломыйского и зъ сусѣдныхъ повѣтовъ по-надъ 600 селянъ, значне число священниковъ й свѣтской интеліґенції, переважно мѣсцевои. Прибули такожъ кандидаты на послювъ: Иванъ Сандулякъ сынъ Лукина зъ Карлова, д-ръ Кирило Трильовскій и д-ръ Теофіль Окуневскій. Поббчь поважныхъ вѣчевикѣвъ приѣхало кѣлька фѣръ збраныхъ агітаторовъ д-ра Трильовского зъ Снятынщины, а деякій въ нихъ [имовѣрно провѣдники] мали на грудехъ причѣпленну до кожуха блашану вѣдзнаку: знѣаду зъ подвійного трикутника [„гербъ Давида“] и буквами П. Р. Д-ръ Трильовскій и приведений его товаришѣ розпочали ще передъ вѣдкрытымъ вѣча агітацію, щобы на голову вѣча выбрати д-ра Трильовского. Скоро д-ръ Кульчицкій яко заступникъ предсѣдателя комітету отворивъ зборы и вказуючи на вагу хвилѣ вѣзвавъ присутныхъ до супокойного а розважного удѣлу въ нарадахъ, внѣсъ мѣщанинъ зъ Снятына Крикливець, щобы головою вѣча выбрати д-ра Трильовского. Въ сѣй хвили частина зѣбранихъ пѣднесла страшный крикъ — якъ потому показало ся, на знакъ перефорсованя его внесена, — а коли иншій поставили вѣдмѣнний внесена що-до выбору президія, тота частина выкликала заколотъ, пѣддержуючи бучу черезъ бѣльше якъ пѣвъ годины, доки выбраный головою вѣча д-ръ Окуневскій не занявъ президіяльного мѣсця.

По такомъ небувалѣмъ до теперь на нашихъ зборахъ intermezzo, въ котрѣмъ вели провѣдъ д-ръ Трильовскій, бувшій академикъ Анатоль Л. и селяне зъ Снятынщины Горячка, Петракъ и Коржь, наступила політична вѣроисповѣдь кандидатовъ.

Першій промовивъ п. Иванъ Сандулякъ. Бесѣда его, плывуча въ глубины серця, була однымъ великимъ протестомъ противъ всякого гнету и надужить, якій терпитъ рускій народъ въ дотеперѣшныхъ обставинахъ пѣдъ панованемъ польско-шляхотскои кліки. Тожъ не дивно, що вѣчевики, вѣдчуваючи разомъ зъ бесѣдникомъ всѣ пѣдношеня имъ кравды, нагороджували его часто оплесками.

Опбсля забравъ слово д-ръ Трильовскій. Правда, говоривъ довго и порушивъ много давныхъ пекучихъ справъ, однакъ въ бесѣдѣ его не було нѣ одной глубшой думки анѣ якогось ширшого, всесторонного погляду на справы, погляду на ситуацію політичну або на дѣяльность яко посла, заступника рускаго народу, якъ того вѣдъ него належало сподѣватя ся. Була то радше агітаційна промова, а не бесѣда кандидатска. Що-до становища зглядомъ духовенства заявивъ, що буде дѣлати въ тѣмъ напрямѣ, щобы внесено довольній оплаты за требы церковній а установлено пенсію для священниковъ [зъ сею заявою згодились также присутній священники], дальше запевнювавъ, що въ разѣ выбору вступитъ до клюбу независимыхъ послювъ рускихъ. Вкѣнци вѣзвавъ збраныхъ, щобы всѣми силами попирали кандидатуру Ивана Сандулякa яко одиноко можливу зъ стороны рускои на V. курію зъ огляду на сильного контркандидата въ особѣ дѣдича Мойсы.

По нѣмъ забравъ слово д-ръ Дудикевичъ и вказуючи мѣжь иншимъ на те, що Русины повинній старатись выслати до Вѣдня въ сѣй важнѣй хвили самыхъ чѣльнѣйшихъ и розумнѣйшихъ людей, спротививъ ся кандидатурѣ Ивана Сандулякa. Однакъ се выкликало у селянъ негодованє. По промовахъ кѣлькохъ селянъ и по фактичныхъ спростованихъ деякихъ высказовъ д-ра Дудикевича д-ромъ Трильовскимъ и И. Сандулякомъ поставивъ д-ръ Кульчицкій внесенє, щобы зборы ухвалили кандидатуру Ив. Сандулика на V. курію а д-ра Окуневского, на IV курію, и вѣзвавъ д-ра Окуневского, щобы пѣддаючись бажанію народу приймивъ кандидатуру зъ IV. курія, особливо що въ сѣй курія лише вѣнъ зможе выйти побѣдоносно. Теперь д-ръ Дудикевичъ, видячи, що трудно йти противъ волѣ народу, поперъ внесенє д-ра Кульчицкого. Кандидатуру Ивана Сандулика на V. курію принято одноголосно середъ великого одушевленя.

Теперь забравъ слово д-ръ Окуневскій. Заявивъ, що поставленє кандидатуры Ив. Сандулика було его найгорячѣйшимъ бажанемъ, тому и вѣнъ буде кандидувати зъ IV. курія, скоро народъ того жадае. На сесю заяву выдобувъ ся зъ сотокъ грудей одушевленый окликъ: „Просимо!“ Однакъ сторонники д-ра Трильовского не дали за выграну, думаючи, що ще стеторизують вѣчевикѣвъ, и розпочали крикливу бучу. Много бесѣдниковъ надармо забирало слово, щобы втихомирити крикучихъ. Наразъ настала тишина. Се промовляе молодый господарь Ткачукъ зъ Пядникъ, одинъ зъ найгорячѣйшихъ приклонниковъ д-ра Трильовского. Вѣнъ видно орієнтувавъ ся въ ситуаціи и покликуючись на пословицю „згода будуе а незгода руйнуе“, вернувъ ся до своихъ товаришѣвъ зъ покликомъ, щобы теперь, коли Сандулякa поставлено зъ V курія, згодились они на д-ра Окуневского зъ IV курія. По сѣй промовѣ выборцѣ сподѣвали ся вѣдъ д-ра Трильовского заявы, що вѣдступае вѣдъ кандидатуры и здорово выйде зъ сей прикрои для него ситуаціи. Однакъ навѣть слова одного зъ найлѣпшихъ его товаришѣвъ не потрафили его перекопати. Вѣнъ заявивъ що не покидае своеи кандидатуры. Не було иншои рады, якъ пѣддати его кандидатуру пѣдъ голосованє. Позаякъ купка сторонниковъ д-ра Трильовского все ще кричала, що они в въ бѣльшости, поставивъ хтось внесенє, абы всѣ тѣ, що стоятъ за д-ромъ Окуневскимъ выйшли зъ павільону до прилягаючого огорода. Теперь показало ся, що та минма бѣльшість стояча за д-ромъ Трильовскимъ, выносила лишь около 50 людей, и тѣ, окруживши свого провѣдника изъ звѣздою „царя Давида“ на грудехъ спѣваючи „Якій то вѣтеръ шумно граe“ рушили до выходу за сотками вѣчевикѣвъ, котрѣ пѣйшли въ д-ромъ Окуневскомъ.

Такого вѣча рускаго Коломыя ще не видала. Много селянъ, мѣжь ними и розумнѣйшій изъ снятынського повѣта выходили ще пѣдчасъ вѣча огорчені на выправлену бучу, а навѣть поважнѣйша часть колишныхъ приклонниковъ д-ра Трильовского прийшла до рефлексіи що до его особы. Деякій люде приписуютъ его поведенє и манію кандидованя сильнѣй невроѣ.

——

Зъ Борщева пишуть намъ:

Дня 7 с. м. вѣдбули ся передвыборчій зборы въ Борщевѣ въ сали читальнѣ Просвѣты. На зборы тѣ прибули селяне зъ найдальшихъ кутовъ борщевского и мельницкого судового повѣта Явили ся также орґанізаторы помочники зъ тыхъ судовыхъ повѣтовъ, 13 священниковъ и около 260 селянъ. Вѣче вѣдкрывъ голова комітету середочного адвокатъ д-ръ Михайло Дорундякъ, поясниивъ важнѣсть выборовъ та цѣль зборовъ, по чѣмъ на внесенє о. Александра Левицкого зѣ Скалы выбрано одноголосно предсѣдателемъ зборовъ д-ра Дорундяка, а заступниками о. Альфреда Николая Сѣменовича въ Волковець и п. Василя Гуменного господаря зъ Турильча.

Голова зборовъ д-ръ Дорундякъ, обявши провѣдъ, заявивъ, що повѣтовый комітетъ центральный, зложеный зъ делеґатовъ усѣхъ повѣтовъ выбирающихъ разомъ зъ Борщевомъ, порозумѣвши ся зъ краевымъ комітетомъ головнымъ у Львовѣ, принявъ до вѣдости кандидатуру о. Алойсія Олесницкого на IV курію, а д-ра Евгена Левицкого на V курію; що оба тѣ кандидаты в присутній на зборахъ и що имъ удѣлить голосъ, а потѣмъ наступлять интерпеляціи.

Найперше забравъ слово кандидатъ на IV курію о. Алойсій Олесницкій а по нѣмъ д-ръ Евгенъ Левицкій. О. Олесницкій обговоривъ теперѣшній вѣдносины и жадания рускаго народу въ економічной стороны, а д-ръ Евгенъ Левицкій въ політичной. Промовы обохъ кандидатовъ, глубоко и основно обдуманій, зборы приняли зъ одушевленемъ и часто перерывали оплесками притакуваня и одобреня. Коли пп. кандидаты скѣнчили свои промовы, голова д-ръ Дорундякъ пѣддавъ пѣдъ голосованє кандидатуру о. Олесницкого на IV а д-ра Евгена Левицкого на V курію кождого зъ-особна. Зборы одноголосно и одушевлено ухвалили обѣ кандидатуры, а при контрпробѣ не пѣднеслась анѣ одна рука противъ жадного зъ обохъ кандидатовъ.

Зъ порядку дневного наступили интерпеляціи. О. Ив. Смольный зъ Пановець занитерпелювавъ п. голову центрального повѣтового комітету д-ра Дорундяка о пояснена чи на рѣчь д-ра Евгена Левицкого зрѣкъ ся кандидатуры о. Николай Галущиньскій, пароxъ зъ Дзванячa, котрый бувъ вголосивъ свою кандидатуру на V курію на случай, сли-бы д-ръ Евгенъ Левицкій не кандодувавъ, а котру то заяву комітетъ повѣтовый принявъ до вѣдомости? — Д-ръ Дорундякъ, вѣддавши провѣдъ зборовъ заступникови о. Сѣменовичеви, пояснивъ, що на зборахъ головного комітету у Львовѣ дня 1 н. ст. с. м. оба пп. кандидаты зъ V курія, т. є. о. Николай Галущиньскій и д-ръ Евгенъ Левицкій порозумѣли ся зъ собою въ той способъ, що о. Галущиньскій зрѣкъ ся кандидатуры въ хосенъ д-ра Левицкого.

Теперь за дозволомъ президія забравъ голосъ д-ръ Олександеръ Кулачковскій зъ Вѣдня и заявивъ, що и вѣнъ зголосивъ свого часу свою кандидатуру на V. курію до повѣтового комітету центрального, але тамъ при голосованю надъ его кандидатурою не дѣстався анѣ одного голосу. Коли жъ бесѣдникъ замѣсть интерпеляціи кинувъ ся на центральный комітетъ повѣтовый и на головный комітетъ краевый у Львовѣ та пѣдносивъ свои особисті справы, а зѣбраный народъ противъ сего нетактовного поведеня д-ра О. Кулачковского грѣмко кѣлька разовъ запротестувавъ, президія зборовъ въ цѣли удержаня ладу вѣзвала п. бесѣдника, щобы строго державъ ся предмету, котрый стоитъ на порядку дневномъ, т. є. интерпеляцій. Мимо того бесѣдникъ, звернувшись до народу, кинувъ ся дальше на президію зборовъ зъ замѣтомъ, що она накидае зборамъ кандидатовъ. Сеся инсинуація такъ зденервувала селянъ, що въ сали пѣднѣсъ ся гамѣръ и крикъ, селяне обступили бесѣдника, жадаючи рѣшучо, щобы, сли не мае жадныхъ интерпеляцій, переставъ говорити нѣсенѣтницѣ и не кидавъ ся на людей, що суть мужами довѣря всѣхъ селянъ, та й заколоту межи народомъ не робивъ. Но коли все те не помагало, видѣла ся президія спонуканою, для удержаня спокою и утихомиреня народу обуреного нетактовнымъ выступомъ д-ра Кулачковского, вѣдобрати ему голосъ.

По вѣдобраню д-ру Кулачковскому голосу президію зборовъ наставъ у сали межи збраными взѣрцевый ладъ и супокій, а д-ръ Кулачковскій запытавъ ще разъ народу: „То вы не хотече мене мати кандидатомъ?“ а коли учувъ вѣдъ народу грѣмке: „Не хочемо, бо нашимъ кандидатомъ вже есть одноголосно выбраный д-ръ Евгенъ Левицкій“, д-ръ Кулачковскій вѣдповѣвъ: „То и я за д-ромъ Евгеномъ Левицкимъ“. Тогдѣ забравъ слово о. Мих. Проскурницкій изъ Бабинець, сконстатувавъ, що зборы рѣшили одноголосно, що кандидатомъ на V. курію есть д-ръ Евгенъ Левицкій, проте и заява д-ра Ол. Кулачковского, що вѣнъ также зголосивъ свою кандидатуру на V. курію до повѣтового комітету центрального, не маe мѣсця, тымъ бѣльше, що повѣтовый комітетъ центральный одноголосно перейшовъ надъ его кандидатурою до порядку дневного.

Вкѣнци забравъ голосъ п. Дмитро Ткачикъ, господарь зъ Михалкова [зъ мельницкого повѣту судового] и заявивъ, що всѣ селяне стоятъ за кандидатурою д-ра Евгена Левицкого, тую кандидатуру рѣшили вже одноголосно и о иншій бесѣды бути не може, а тымъ бѣльше не хочуть мати кандидатомъ д-ра Ол. Кулачковского, котрый видно приѣхавъ сюда лишь на то, щобы на поважныхъ людей кидати ся, крики на зборахъ розпочинати та межи народомъ заколотъ робити; але се ему не вдасть ся, бо всѣ суть за кандидатурою д-ра Левицкого. Зѣбраный народъ голосно одобривъ бесѣду п. Дмитра Ткачика, почѣмъ голова зборовъ д-ръ Дорундякъ, подякувавши делеґатамъ селянськимъ и народови, що въ найдальшихъ кутовъ повѣту борщевского и мельницкого численно явили ся закрывъ зборы.

——

Зъ Каменеччины пишуть намъ:

Дня 6 с. м. вѣдбуло ся въ Радеховѣ въ сали уряду громадского аматорске представ-

ТУТКИ „PRIMUS“ суть найлѣпшій!! ВСЮДЫ ДО НАБУТЯ.

Фабрика: Львовъ, ул. Міцкевича ч. 2.
Цѣнники зъ пробами даромъ и оплатно.
Пп. купцѣ и рольничій кулка дѣстаютъ вѣдповѣдный рабатъ. 63 9—15

лене комедіи въ одній дѣи пѣдъ заг. „Дикій посолъ“. Головну ролю вѣдогравъ самъ авторъ п. Ол. Барвѣньскій. Ролѣ президіи зборовъ передвыборчихъ обняли лат. нарохъ кс. каноникъ Скальскій и директоръ школы выдѣловои п. Орышкевичъ; доохрестній вѣйты та й спора пачка Нѣмцевъ-кольоністовъ и жидовъ явились яко выборцѣ, кількохъ учителѣвъ школъ народныхъ обняли ролю клаки а вкінци значне число селянъ рускихъ зъ своими нарохами, яко опозиційній интерпеланты. Розумѣе ся, що всѣ прибули за запрошеннями, якій дѣстали вѣдъ п. Барвѣньского черезъ почту; але були й такій, особливо селяне, що прибули незапрошеній, бо казали: „хочемо хоть разъ подивитись, якъ той славный Барвѣньскій выглядае“ а опѣсля казали: „бороду мае файну, але решта до нѣчого“.

Комедія розпочалась передъ полудньмъ. Выступае п. Барвѣньскій и яко бувшій посолъ здае справу зъ своеи посольскои дѣяльности. Говорить довго, бо повныхъ дѣ годинны; хто не хотѣвъ слухати, мѣгъ тымчасомъ дрѣматы, а хто слухавъ, мѣгъ хиба тѣлько довѣдатись, що мовлявъ „хотѣвъ я зробити богато доброго для своихъ выборцѣвъ, та не зробивъ нѣчого, бо ческа обструкція не допустила“. Коли вже Чехамъ дѣстало ся, що ся вдѣзло, а хвалити себе не було чимъ, закінчивъ п. Барвѣньскій свое справоздане та вѣзнавъ: хто мае охоту, нехай ставить интерпеляціи, а вѣнъ все поясннть, и мае надѣю порозумѣти ся навѣть зъ такими, що его доси не потрафили належито оцѣнити.

Сейчасъ выступають о. Ст. Петрушевичь, д-ръ Павлюкъ, о. Л. Діяковскій та й декотрій селяне и посыпались интерпеляціи. П. Барвѣньскій зъ початку тримавсь вѣдважно, грае свою ролю знаменито; але коли интерпеляты забувши, що се мае бути лишь комедія, повыпадали зъ ролѣ та й таки на правду взялись до п. посла, выпавъ зъ своеи ролѣ и п. Барвѣньскій! Интерпеляты одинъ по другѣмъ запытують: Якій вы посолъ, пане Барвѣньскій, польскій чи рускій? а коли рускій, чому вы не зголошували своеи кандидатуры въ рускѣмъ комітетѣ выборчѣмъ центральнѣмъ, а коли теперь знову кандидуете, чому не зголошуете своеи кандидатуры хоть-бы въ повѣтовѣмъ рускѣмъ комітетѣ? чому стороните вѣдъ своихъ братѣвъ Русинѣвъ а пхаетесь о помѣчь межи Полякѣвъ и жидѣвъ? Коли вы рускій посолъ, чому вы не помогли рускій депутаціи доступити до цѣсарского трону та й чому вы сторонили вѣдъ независимыхъ рускихъ послѣвъ-патріотѣвъ? — П. Барвѣньскій боронить ся якъ може, а вкінци здобуваесь на таке заявлене: „Я себе уважавъ завсѣгды рускимъ посломъ, але мене не обовязують жадній комітеты выборчій а тымъ бѣльше жадній „Радѣ селянськѣй“ не признаю компетенціи мѣшати ся до справъ выборчихъ. Я кандидувавъ и теперь кандидую на власну руку; хто хоче, най голосуе на мене, а хто не хоче, я не силую. Я тутки нынѣ зголошую свою кандидатуру и сли буду выбраный, буду выступати подѣбно якъ такъ званій „дикій послы“ инших народностій“. — Ажь теперь отже п. Барвѣньскій переставъ грати комедію и высповѣдавъ ся, Селяне, почувши слова „дикій посолъ“, почали смѣятись, а за ними всѣ кромѣ п. Барвѣньского.

Теперь выступае селянинъ зъ Холовна и каже: „Пане после! я бувъ выборцемъ та менѣ не дали карты легітимаційнои, а далемою карту парубкови въ фѣльварку...“ На се кс. каноникъ Скальскій: „Odbieram wam głos“! — Другій селянинъ зъ Нестанича выступае и каже: „Пане Барвѣньскій! та мы вже маемо кандидата, а намъ двохъ не треба!“ Президія хоче ратувати ситуацію и вносить „uznanie Panu Barwińskiemu przez aklamacyę“. Голосы на сали: „не узнаемо!“ Президія вносить „przyjęcie kandydatury Pana Barwińskiego na posła z IV kuryi“, але на сали загремѣло: „не приймаемо!“ ба далось чути и по польски: „pan Barwiński nas za drogo kosztuje!“ Президія кличе: Ponieważ zrobiło się zanadto wesoło (голосы: сумно! сумно!) zatem zakrywam zgromadzenie“. Голосы: овшѣмъ! лѣпше було й не скликувати!

Тымъ способомъ комедія п. Барвѣньского зробила повне fiasco, а самъ п. Барвѣньскій стоячи занѣмѣлый подабавъ на траґі-комедію. Селяне гуртомъ высыпались на улицю, не жалуючи всѣлякихъ похвальныхъ епітетѣвъ на адресу „дикого посла“ и „дикого кандидата“ и кождый спѣшивъ до дому розказати своѣй громадѣ, яку то вѣнъ „комедію“ бачивъ въ Радеховѣ, та й яку файну бороду мае панъ Барвѣньскій, а оставшій въ сали кѣльканацять „избранныхъ“ прихильникѣвъ „дикого посла“ потѣшились „polską kiełbasą“ та й пивомъ, котре имъ п. Барвѣньскій зафундувавъ. Цѣла невдала комедія най послужить п. Барвѣньскому и подѣбнымъ ему „дикимъ кандидатамъ“ за науку, щобъ не выкликували вовка зъ лѣса та не грали комедіи тамъ, де ходить о добро и честь рускаго народу.

— —

Зъ Золочѣвщины маемо цѣлкомъ певній информаціи, що п. Вайзеръ не кандидуе анѣ зъ IV. анѣ зъ V. курій и що зъ IV. курій противъ о. Дан. Танячкевича цѣлкомъ на певно кандидувати буде самъ начальный полководець польскій Ексц. Аполінарій Яворскій. Зъ уваги на се переводить въ Золочѣвщинѣ п. староста Родеръ такожь и правыборы такъ, щобы на певно пѣдготовити теренъ для ексцеленціи. Про реченець правыборѣвъ повѣдомлюе ся вѣйтѣвъ ажь вечеромъ, а зразъ на другій день зъявлюсь о 6 або 7 год. зрана п. комісарь и переводить правыборы зъ кѣлькома заушниками вѣйта та кѣльканацятьма дворскими парубками. Такимъ чиномъ выходять майже всюды выборцѣ-хрунѣ. Однако не доносять намъ нѣчого за протесты, а при такѣмъ станѣ рѣчи належало бы всюды допильнувати добре умотивованыхъ енергічныхъ протестѣвъ!

— —

Зъ Сокаля пишуть до „Галичанина“: Дня 6 с. м. почали ся въ нашѣмъ повѣтѣ правыборы. Того дня переведено правыборы въ самѣмъ Сокали зъ V. курій, а на другій день зъ IV-ои, и — якъ звычайно въ Сокали — выйшли они дуже користно для правительственныхъ кандидатѣвъ. Въ V. курій дав Сокаль 16 выборцѣвъ, въ IV. курій 13; на жаль зъ тыхъ 29 выборцѣвъ анѣ оденъ не дасть голосу на рускаго кандидата, бо всѣ они выборцѣ старостиньскій. Зъ рускои стороны не було анѣ кандидатѣвъ на выборцѣвъ, анѣ голосуючихъ правыборцѣвъ. Якъ здеморалізоване и до народнои справы рѣвнодушне руске мѣщаньство въ Сокали, видно зъ того, що на правыборы явило ся всего 15 мѣщанъ, такъ що п. староста перевѣвъ — правыборы якъ по маслѣ при помочи шляхты и жидѣвъ. А треба знати, що въ Сокали живуть оба организаторы національно-демократичнои партіи, д-ръ Петрушевичь и о. Чеховичь! Де-жь вашій бодай два опозиційній голосы? Одного зъ нихъ въ часѣ правыборѣвъ не було въ Сокали, а другій въ благоразумію вѣдповѣвъ мѣщанамъ, запытаный въ справѣ правыборѣвъ: „Знаю, що правыборы, але не маю часу тамъ пѣйти.“ Гарній организаторы!

Навѣвши за „Галичанина“ допись зъ Сокаля, замѣтимо, що д-ръ Петрушевичь въ згаданѣмъ часѣ пробувавъ у Львовѣ, де мусѣвъ сидѣти, бо належавъ до судьѣвъ присяжныхъ. При тѣмъ запытаемо такожь: А „вѣдь“ Сокаль — мѣстопребываніе и русскихъ патріотовъ! Де-жь подѣвъ ся бодай оденъ опозиційный голосъ „Ивана Твердорусского“, дописувателя „Галичанина“? Впрочѣмъ ждемо докладнѣйшои вѣсти зъ Сокаля.

— —

Зъ Бережанщины пишуть намъ:

Дня 8 падолиста с. р. були другій передвыборчій зборы въ Жуковѣ. Народу зѣбралось около 200 въ домѣ пароха. По выборѣ президія: п. Григ. Комараньского на презеса, а п. Волощука зъ Шумлянъ на секретаря реферувавъ о. Сильв. Лепкій: 1) выборчій законъ, 2) програму народну, 3) вѣдчитавъ кандидатску заяву п. Василя Яворского, радника скарбу зъ Кракова. По ожившенѣй дискусіи рѣшено всѣми законными средствами пѣдперти на IV курію радника Яворского а на V курію Тимофтея Старуха зѣ Слободы.

Вѣдтакъ наступили внески членѣвъ. Межь иншими на внесокъ п. Волощука ухвалено резолюцію: Взывае ся о. Мироновича, пароха зъ Березовицѣ, щобы въ имя патріотизму зрезигнував зѣ своеи кандидатуры.

На внесокъ Волощука ухвалено комітетъ зъ сѣмохъ членѣвъ пѣдъ проводомъ Селянськои Рады для ведения агітаціи та контролѣ и выбрано: 1) Антѣнъ Вѣятикъ зъ Жукова, 2) Григорій Комараньскій зъ Курлянъ, 3) Дмитро Походжай зъ Вербова, 4) Григорій Волощукъ зъ Шумлянъ, 5) Симеонъ Савчукъ зъ Мечищева, 6) Петро Яцоцкій зъ Нараева, 7) о. Сильвестеръ Лепкій нарохъ Жукова. Комітетъ выбравъ головою о. С. Лепкого и розделивъ межь себе роботу, зробивши вѣдъ разу перше засѣдане. Заинтересованя незвычайне въ народѣ пѣдносить высоко вагу руху выборчого. Зборы скінчили ся пѣзно въ ночи зъ великою заохотою до дѣла. Участники зборѣвъ поручили менѣ зложити допись и просять о помѣщене въ часописяхъ народно рускихъ. — *С. Лепкій.*

Переглядъ політичный.

Въ угорскѣмъ соймѣ по замкненю загальнои дискусіи надъ инвартикуляцію деклараціи архики. Франца Фердананда міністеръ Сейль заявивъ, що вѣдъ самого початку стоявъ за тымъ, абы деклараціи була предложена угорскому соймови. Абы усунути пѣдъ тымъ взглядомъ всякій сумнѣвы, бесѣдникъ предкладае на вступѣ до проекту закона умѣстити уступъ зъ постановою, що всѣ справы що-до права наслѣдства престола на Угорщинѣ, якъ то само собою розумѣе ся, мають бути управильненій тѣлько пѣсля артикуловъ 1 и 2 зак. зъ 1723 року. На закінченѣ Сейль просить о принятє закона, а що до становища жены наслѣдника престола, заявляе ще разъ, що на случай, коли архикнязь вступить на престолъ, его жѣнка не буде могла бути угорскою королевою.

По тѣй заявѣ президента, ухвалено розпочати спеціальну дискусію.

— —

Президентъ испаньского кабінету заявивъ на засѣданю кабінетовои рады въ середу, що въ цѣлѣй Испаніи нема вже одного карліста зъ оружіемъ въ рудѣ, а пробы повстаня цѣлкомъ здавлено. Щобы выкоренити цѣлу організацію карлістѣвъ, завѣщене конституціи въ Испаніи буде и дальше на якійсь часъ удержане. Президентъ повѣдомивъ такожь кабінетъ, що зъ американьскою Унією заключено конвенцію, на пѣдставѣ котрои Испанія вѣдступила Америцѣ острови Каталянъ и Лібутъ, одинокій ще испаньскій посѣлости на Спокѣйнѣмъ океанѣ за суму 100.000 доларѣвъ.

— —

Трансвальскій посолъ д-ръ Левдесъ повѣдомивъ французке правительство, що президентъ Трансвалю, Крігеръ, приѣде дня 19 с. м. до Парижа. На привитаче Крігера выѣде до Франціи комісія Бурѣвъ.

Робертсъ доносить зъ Йоганесбурґа, що дня 5 с. м. заатаковано пѣдъ Ботавісъ неожидано силы Бурѣвъ. Забрано кѣлька арматъ и богато амуніціи. Сто Бурѣвъ полонено, 25 убито а 30 ранено. Англійскій страты такожь досыть великій: убито 3 офіцирѣвъ, мѣжь ними одинъ полковникъ и 8 вояковъ. Раненыхъ 7 офіцирѣвъ и 26 вояковъ. Штайнъ и Деветъ, котрій брали участь въ битвѣ, утѣкли.

— —

Зъ Хінъ доносять, що Лігунчанъ зачинае сумнѣвати ся, чи хіньскій справы дадуть ся управильнити въ згѣдный способѣ. Хіньскій дворъ нѣколи не згодить ся на покаране смертію Юсіна и Тунфусіяна, чого державы доконче домагають ся. Супротивъ нечуваныхъ домагань державъ, цѣсарскій дворъ буде щоразъ дальше цофати ся въ глубину краю, и здае ся перенесе ся до провінціи Сечванъ, де буде сформована 14-тысячна армія для охороны цѣсаря и цѣсаревои-регентки. Кн. Чінъ и и Лігунчанъ мають прихильно вѣдносити ся до мировыхъ предложень Франціи на пѣдставѣ ноты Делькасого, але жалують ся, що посли державъ займають ся дрѣбными справами а вѣдкладають властивій мировій переговоры.

Цѣлій полудневій Хіны мало обхопити повстане. Одинъ хіньскій достойникъ заявивъ, що организація повстаня є знаменита.

НОВИНКИ.

— Вчера [с. м.] именувавъ цѣсарь львѣвского лат. архіепископа. Новоименованый львовскій архіепископъ кс. д-ръ Іосифъ Бѣльчевскій — молодый человѣкъ, мае доперва 41 рѣкъ, уродженый 26. цвѣтня 1860 р. въ Вілямовицяхъ [на Мазурахъ] скінчивъ гімназію въ Вадовицяхъ р. 1880. Богословія учивъ ся въ Краковѣ, а по скінченю 1884 р. рукоположивъ его еп. Дунаевскій. По двохъ рокахъ 1886 здавъ докторатъ зъ богословія и выѣхавъ на дальшій студіи до Риму на университетъ Григоріянській а вѣдтакъ до Парижа до института католицкого. Року 1890 вернувъ до Кракова и тамъ ставъ сотрудникомъ при костелѣ Петра и Павла и суплентомъ катихитомъ при гімназіи св. Анны. Ще того самого року (1890) габілітувавъ ся на краковскѣмъ университетѣ на приватного доцента зъ догматики.

Въ 1891 р. настали въ львѣвскѣмъ университетѣ великій змѣны въ обсадѣ богословскихъ катедръ. Трохъ професорѣвъ д-рѣвъ Дельквевича, Мазуркевича и Вацку спенсіоновано вѣдъ разу за вилывомъ тогдѣшного намѣстника Бадєнього. Послѣдный товчокъ до того рѣшеня мали дати заворушеня въ рускѣмъ духовнѣмъ семинари противъ ректора крил. А. Бачиньского. Питомцѣ II. року выступили зъ семинара а мѣродатній круги пѣдозрѣвали тыхъ професорѣвъ, що они западто справляють покривдженѣй молодежи, и тому усунули ихъ, уважаючи, що они не досыть енергічай на часы управы „зелѣзнои руки“, що такимъ лихолѣтемъ зависла була надъ цѣлою Галичиною. На опорожнене мѣсце професора догматики усмотрено молодого д-ра Бѣльчевского, вѣдъ котрого дожидано, що вѣнъ внесе на львѣвскій богословскій выдѣлъ духа краковского ультрамонтанства. Тому 1891 р. именувало его міністерство просвѣты надзвычайнымъ професоромъ догматики. Перші выступы молодого професора були досыть нефортунній; одного разу за невластивый выступъ противъ рускаго духовенства мало не прийшло до скандалу межь Русинами питомцями II. року а проф. Бѣльчевскимъ. Та самъ кс. Бѣльчевскій пѣзнавъ свѣй нетактъ и поладнавъ справу вѣдкликавши публично неодвѣтный высказъ. Яке становище до Русинѣвъ займе кс. Бѣльчевскій теперь яко лат. митрополитъ цѣлои Галичины, годѣ наперед судити.

Львѣвска митрополія коштуе кс. Бѣльчевского богато, бо мусѣвъ згодитись на условѣ, що буде выплачувати рѣчно 12.000 злр. на удержане епископа въ ново-установленой епархіи черновецкѣй або тернопѣльскѣй, 12.000 на удержане шѣстьохъ каноникѣвъ, а 6.000 на удержане консисторя и канцеляріи въ тѣй новѣй капитулѣ.

Н. мінатъ-митрополитъ вызначивъ ся яко писатель, головно зъ обсягу археольогіи и исторіи церковнои. Найважнѣйше его дѣло — се „Archeologia chrześcijańska wobec historyi kościoła i dogmatu“. Свои студіи писавъ найбѣльше по польски, а печатавъ головно въ извѣстскѣмъ Przegląd-ѣ powszechn-ѣмъ.

— **Соймы краєвій**, якъ говорять, будуть скликаній въ грудни с. р. на тридневну сесію. Львѣвскій соймъ буде скликаный дня 21 грудня для полагодженя буджетовои провізорія и закона о поборѣ краевого додатку до податковъ вѣдъ спіратусу въ высотѣ 20 геллерѣвъ вѣдъ літра. Правительство бажае якъ найскорше прийти въ помѣчь краевымъ фінансамъ и на случай ухваленя того закона заведено бы поборъ тыхъ додатковъ вже зъ днемъ 1 сѣчня 1901 р. Въ міністерствѣ скарбу выготовлено вже додатковій розпорядженя до введеня того закона, такъ що рѣвночасно зъ оголошенемъ того закона було бы оповѣщене и додаткове розпорядженя. Въ Галичинѣ новый законъ принесе краевому буджетови кругло пять мілїонѣвъ коронъ чистого доходу.

— **Зъ Наукового Товариства им. Шевченка.** Читальня при бібліотецї Наукового Товариства ім. Шевченка перемінена ухвалою Виділу на наукову робітню, що відчинена що-дня від 4 до 6 год. по полудни з виїмкою неділь і свят.

— **Зъ Дирекціи Повѣтового Товариства кредитового** въ Бѣбрцѣ. Браття Селяне! Дирекція Повѣтового Товариства кредитового въ Бѣбрцѣ повѣдомляе всѣхъ Русинѣвъ повѣта бобрецкого, що Товариство входить въ житє зъ днемъ 1 сѣчня 1901 р. и буде удѣляти позички на 6%, а такожь приймати вкладки щадничі лише вѣдъ членѣвъ на 5%. Удѣлъ членьскій выносить 10 кор. а вписове 2 кор. Грѣшь се малый, а можна его складати мѣсячно по 2 кор., отже може кождый хочь и не богатый удѣломъ своимъ збѣльшити фонды Товариства и причинити ся до его розвою. Взываемо отже Васъ, Панове Селяне, котрымъ добро сеи институціи и своє власне лежать на серци, вписувати ся численно въ члены нашого Товариства и свои грошѣ складати въ рускій руки. Задачею Товариства есть прийти въ помѣчь Русинамъ повѣта бобрецкого, не дозволяти имъ лѣзти въ жидѣвскій довги и свѣй кровавo запрацьованый грѣшь пхати лихварямъ въ горло. Тожь памятайте Браття Селяне, що лише разомъ и солідарно поступаючи здвигнемо наше Товариство и не дамо братямъ нашимъ гинути марно въ бѣдѣ и нещастю. Русины! памятайте на наше Товариство! [Весь рускій часопись въ краю проснимо о повторене сего оголошення.] — Дирекція *Антѣнъ Ковакевичь, Михайло Чемерисъ, Кицера.*

— **Зъ Тарнова** доносять: Перебуває ту віцепрезідентъ краевои рады шкільнои д-ръ Бобжинській. Приѣздъ его стоить въ связи зъ атентатомъ на Ґеца въ Освоцінѣ, бо одинъ зъ увязненыхъ, Сѣкора, бувъ ученикомъ VII. клясы тарнѣвскои гімназіи. Директоръ гімназіи д-ръ Бенонї розпочавъ въ тѣй справѣ слѣдство, щобы переконати ся, чи мѣжь студентами нема бѣльше участниковъ выкрытого тайного товариства.

— **Зъ Мельниччины:** Запытую Вп. совѣтника судового та начальника суду въ Мельници, чи вѣдомо ему, що тамошный ц. к. адъюнктъ судовый п. Николай Богуцкій [Полякъ] не поважае рускихъ святъ и на день 8 падолиста 1900, въ торжественне св. Димитрія нѣзнавъ до переслухани въ справѣ карній, котра есть въ тоцѣ вже вѣдъ кѣлькохъ мѣсяцѣвъ, отже не есть справою наглою, Русина п. Федора Ґричака, властителя реальности и агента „Дністра“ въ Устя епископского. — *Цѣкавый.*

— **П. Олекс. Барвѣньскій**, вернувши изъ своеи кандидатскои екскурзіи до Радехова, выѣхавъ до Вѣдня.

— **Зъ „Галицко русской Матицы“.** Въ послѣдныхъ двохъ тыднякъ вѣдбулись два

Спеціяльный магазинъ чаю
МАРКА ПАРНЕСА
у Львовѣ, улиця Ягайлоньска ч. 15
518 4—5

поручае чай маевои збѣрки зъ знаменитымъ смакомъ и ароматичнымъ запахомъ ½ кільо вѣдъ зр. 1·50—3.
Замовленя зъ провінціи высылаю вѣдворотною почтою.

засѣдання управляючого совѣта „Галацко-русской Матицы“, на котрыхъ полагоджено адміністраційнй справы, а мѣжь иншимъ рѣшено вѣдкрыти зъ днемъ 1 грудня с. р. въ Матичнѣмъ домѣ (ул. Жовквѣзска ч. 28 коло церкви св. Николая) канцелярію и принати до ведення тои канцелярії особного секретаря. (Вже и принято). Такожь рѣшено осну вати въ тѣй канцеляріи Матичну регістратуру и розпочати зъ 1901 рокомъ правильне выданнє „Литературно-наукового Сборника“, квартальными выпусками, и вже збираютъ ся матеріялы.

— **Стіпендію им. Черлюнчакевича** 100 кор. рѣчно почавши вѣдъ I пѣврроку 1899/900 р. надавъ о. д-ръ Іосифъ Черлюнчакевичъ [выслуженый професоръ краковского университету] Иванови Чайковскому, ученикови III класы рускои гімназіи въ Перемышли, сыновi пароха зъ Передѣлинцѣ. Надѣленый буде пѣвирати тую стіпендію до скѣнченя гімназіи. Той фондъ стіпендійный переховує ся въ касѣ „Народного Дому“ у Львовѣ.

— **Огнѣ.** Въ Кончакахъ коло Галича выбухъ въ ночи дня 5 с. м. огонь и знищивъ около 20 загородъ селяньскихъ, въ бѣльшѣй части необезпеченыхъ. — Въ ночи на 9 ого с. м. погорѣвъ у Пятничанахъ коло Бѣбрки двѣръ, усѣ забудованя господарскй, все збѣже и машины. Шкода величезна. Огонь пѣдложивъ паробокъ.

— **Панѣ Фіцнеръ-Морозевє**, бувша артистка руско-народного театру, привѣхала зъ Владикавказу до Львова на довшій часъ до родины.

— **Новй нафтовй жерела въ Карпатахъ.** У всходнѣй части Карпатъ вѣдкрыто нове жерело нафтове, якъ говорять, дуже глубоке и выдатне. О купно тыхъ жерелъ ведуть ся вже переговоры мѣжь однымъ консорціюмъ будапештеньскимъ а бельгійскими капіталістами. Намѣряють для выдобуванія нафты завязати акційне товариство зъ капіталомъ 6 міліонѣвъ коронъ.

— **Пригода зелѣзнича.** Зъ Дрогобича доносять, що недалеко стацій Комарѣвки въ самъ часъ, коли надѣжджавъ поѣздъ зелѣзничій изъ Станиславова, наѣхавъ на зелѣзничій шляхъ селянинъ Осадокъ и потерпѣвъ тяжке скалѣченє въ голову. Вѣзъ поломила машина.

— **Замѣсть Сибѣру.** Въ наслѣдокъ знесеня кары поселенія на Сибѣръ головный зарядъ вязниць въ Россіи намѣривъ перестроити всѣ вязниці на домы праць, якъ се є въ Нѣмеччинѣ. Пробу сеи реформы розпочнуть вѣдъ Харкова. Тамошну транспортову вязницю перестроить ся на дѣмъ праць, въ якѣмъ буде можна помѣстити 700 особъ. Кошты перебудовы вынесуть около 600.000 рублѣвъ. Вязнѣ будуть въ день працювати и ѣсти разомъ а на нѣч будуть ихъ замыкати кождого особно.

— **Хабарѣ въ берлиньскѣй поліціи.** При нагодѣ ревізіи процесу берлиньского міліонера Штерберґа, засудженого за злочинъ противъ моральности зъ малолѣтными дѣвчатами, вѣдкрыто компромітуючій берлиньску поліцію фактъ пѣдкупства. Штерберґъ бувъ первѣстно засуджений за карыгѣдній зносины зъ 13-лѣтною Фрідою Войдою. Прикликана теперь яко свѣдокъ Войда вѣдкликала свои давнѣйшй зізнаня противъ Штерберґа. Внаслѣдокъ того судъ вѣлвавъ на свѣдка поліційного агента Штірштетера, котрый выслѣдивъ бувъ злочинъ Штерберґа, а той зізнавъ: Коли вѣнъ (Штірштетеръ) выслѣдивъ бувъ злочинъ, комісарь берлиньскои поліціи Тіль обѣцювавъ ему 200.000 марокъ, коли „спасе“ Штерберґа. Штірштетеръ не згодивъ ся на се, а тогдѣ Тіль заявивъ ему: „Якъ мене выдасте, я вѣдберу собѣ житє“. Въ часѣ розправы выявилось також, що обжалованый Штерберґъ позичавъ грошѣ директорови поліціи Мершайтъ-Гілєсому. Штірштетеръ твердить, що директоръ поліціи одержавъ въ той способъ 30.000 марокъ; Штерберґъ знов каже, що позичивъ лише 18.000 на гіпотеку, але вже вѣдобравъ грошѣ. Штірштетеръ зізнавъ ще, що директоръ поліціи взасалѣ бувъ въ грошевыхъ зносинахъ зъ обжалованымъ и дававъ ему дуже часто векслѣ; Штерберґъ знов каже, що директоръ поліціи бувъ у него майже щоденнымъ гостемъ, вѣнъ ему все приходивъ зъ помочію, отже векслѣвъ вѣдъ него не потребувавъ брати. Внаслѣдокъ сихъ зізнань судъ перервавъ розправу, абы доповнити слѣдство. Въ Берлинѣ выкликавъ цѣлый сей фактъ хабарництва въ столичнѣй поліціи велику сенсацію.

— **Украли новонароджену дитинку.** Онодгы у Львовѣ Маланка Цимбалъ около 2 год. по полудни выйшла изъ шпиталю зъ вѣддѣлу полѣжниць зъ маленькою дитиною на рукахъ, охрещеною на имя Катерина. До неи приступила якась жѣнка, лѣтъ може за 30, бѣлява, убрана порядно, въ чорнѣй хустцѣ на головѣ и въ баранковѣй пелеринѣ. Разомъ зъ нею бувъ и якійсь мужчина зъ рудыми вусами, налягаючій трохи на ногу. Они стали выпытувати Маланку, що она теперь буде робити зъ дитиною, а коли Маланка сказала, що сама не знає, бо ще не має служебы, то они стали ей намовляти, щобы дала имъ дитину, они возьмуть ей за свою и не зроблять ѣй кривды. Маланка по довшихъ намовахъ пригадала на се и они пѣйшли до мешкання сторожа при площи Голуховскихъ ч. 10. де то Бекерскій убивъ двѣ женщины. Тамъ добили торгу. Панѣ сказала, що они зъ Дрогобича, мешкаютъ въ дворѣ Воля, маютъ чоловѣка, котрый хотѣвъ бы мати потомство та заразъ возьме дитину зъ собою. Маланка обовязала ся занести дитинку аж на дворець. По дорозѣ вступили до якогось шинку. Панѣ въ Дрогобича дала тутъ Маланцѣ двѣ коронy и казала ѣй пѣйти та купити якои перекуски. Коли Маланка вернула, не застала вже нѣ тыхъ двоє, що до неи припытали ся, нѣ своеи дитины. Всяке шуканє по шинкахъ и на дворцяхъ не довело до нѣчого. Що стало ся зъ дитиною, не знати.

— **Двѣ катастрофы.** На пароходѣ „Арбаторъ“ на Волзѣ выбухъ огонь и такъ скоро розширивъ ся, що 30 подорожныхъ погибло въ полом'ѣни а 12 тяжко або легко попарило ся. Друга катастрофа лучилась на Днѣпрѣ. Черезъ деревляный мѣстъ двѣ милѣ вѣдъ Херсону переѣзджали два селяньскй возы. Перегнилый мѣстъ пѣдъ тягаромъ возѣвъ завалився и оба возы, на котрыхъ було 19 особъ, вразъ зъ кѣньми и людьми потонули въ Днѣпровыхъ филяхъ.

— **Выбухъ газу вуглевого на морі.** Сими днями стала ся на отвертѣмъ мори страшна катастрофа. Нѣмецкій пароходъ „Регенштайнъ“ выѣхавъ зъ наборомъ вугля зъ Уестгертлепуль въ Англіи до Аргузъ. Коли корабель бувъ уже на 129 морскихъ [30 звычайныхъ] миль вѣдъ англійского побережа, наставъ наразъ страшеный выбухъ газѣвъ якій утворили ся зъ вугля. Выбухъ бувъ такій сильный, що высадивъ часть машины у воздухъ, розбивъ значну частину корабля позаду та покалѣчивъ тяжко кѣлькохъ моряковъ. Капітанъ корабля не видѣвъ иншои рады, лише казавъ чимъ-скорше корабель навернути назадъ до Англіи.

— **Щуроловцѣ въ Антверпіи.** Въ Антверпіи въ магазинахъ и будынкахъ намножило ся гѣзько щурѣвъ та мышей, що вже нѣхто не мѣгъ дати собѣ рады; анѣ отруя, анѣ лапки, анѣ коты нѣчого не помагали, а въ старыхъ домахъ коло ратуша, поставленыхъ ще въ 16 бмъ столѣтю, такожь ихъ повно намножило ся. Рада мѣста ухвалила длятого платити за кождого зловленого щура 10 сотикѣвъ, а за кожду мышь два сотики премін. Успѣхъ бувъ надзподѣвано добрый, бо старй и дѣти взялись теперь до щурѣвъ, шукаючи въ тѣмъ заробку. Та й не злый бувъ заробокъ, бо зъ Антверпіи доносять теперь, що тамъ въ послѣднихъ часахъ лишь одного дня зложено въ одномъ бюрѣ магістратскѣмъ 200 щурѣвъ, другѣмъ 100 а въ третѣмъ 70. Одинъ щуроловець, котрый самъ достарчивъ 140 щурѣвъ, дѣставъ за то красный грѣшь 14 франкѣвъ (7 зр.) Якъ видко, и зъ щурѣвъ можна иногдѣ мати добрый заробокъ.

— **Дрѣбнй вѣсти.** Дня 22 н. ст. листопада вѣдбуде ся вѣнчанє п. Григорія Коваля, укѣнченого богослова, зъ панною Евразиною Юрчакевичѣвною, донькою Емиліяна Юрчакевича пароха въ Устю рускѣмъ [стація зелѣзн. Горлицѣ]. — Директоръ почтъ и телеґрафѣвъ надв. сов. Сеферовичъ выѣхавъ въ урядовыхъ справахъ до Вѣдня; заступає его старшій сов. Габерле. — Професоръ львѣвского университета д-ръ Кадый дѣставъ вѣдъ цѣсаря титулъ радника двору зъ увольненемъ вѣдъ таксы. — Въ Угерцяхъ пѣдъ Городкомъ померъ Володимиръ Незабітовскій б. маршалокъ повѣтовый въ Городку и посолъ на сеймъ краевый. — Въ недѣлю 18 с. м. вѣдбудесь въ краевѣмъ выдѣлѣ засѣданє краевои комісіи промысловои. — Въ Швайнфуртѣ мавъ выголосити инжінеръ Шенкъ вѣдчитъ о машинахъ на парискѣй выставѣ и порозкладавъ побѣчь себе потрѣбнй до демонстрацій апараты; несподѣвано наступивъ выбухъ и положивъ презіґента трупомъ. — У Вѣдни померъ професоръ исторіи нѣмецкого права на черновецкѣмъ университетѣ, радникъ двору д-ръ Шулеръ-Лібльой.

— **60.000 коронъ** выносить головна выгра на **Льотерії Инвалідовъ**, яку выплатить ся готѣвкою по вѣдшибцѣ 20%. Звертаємо увагу нашихъ п. н. читателѣвъ, що тягненє буде **10 падолиста 1900.**

Русины! Памятайте на Дѣмъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

— **Ц. к. галицка Дирекція почтъ и телеґрафѣвъ** просить насъ о умѣщенє отсего ся Оповѣщеня:

Скѣлькість абонентів ц. к. сѣти телефонічної досягла вже числа 700. Супротив тої високої цифри як також обставини, що цифра тая з кождим днем в наслѣдок безнастанного прибування нових абонентів зростає, чує ся ц. к. Дирекция почт і телеґрафів спонуканого в інтересі скорої обслуги в ц. к. центральнім бюрі телефонічнім а тим самим в інтересі самих абонентів вимагати, щоби відповідно до припису жадаючи получена зголошували не назвище абонента, з котрим хотять розмовитись, але число его телефону, а в тій цѣли одержує кождий з абонентів щорічно безплатно одна примірник спису абонентів всѣх сѣтий телефонічних в Галичині.

Понеже однак заряджене тое, котре впрочім всюди строго перестерігає ся, недасть ся супротив закорѣненого звичаю зголошування назвища абонентів від разу перевести, то повідомляє ся сим вже тепер всѣх участників ц. к. сѣти телефонічної у Львові, що від дня 1 сѣчня 1901 нѣхто з абонентів не одержить жадного полученя, єли незголосить числа телефону абонента, з котрим хоче ся розмовити. Лежить проте в інтересі самих абонентів, щоби до того часу навикли до того способу телефонованя.

Наука, штука и література.

— **„Унія въ львѣвскѣй епархіи“**, исторична розвѣдка о. І. Рудовича, печатана въ фейлетонахъ нашои часописи, выйшла окремою вѣдбиткою. Книжочка, обнимаюча 71 сторѣнъ друку, коштує 12 крейцарѣвъ. Набути ю можна въ книгарни Ставропігійского Інститута у Львовѣ [ул. Руска ч. 3] и въ Адміністрації „Дѣла“ [ул. Баторія ч. 24].

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Господарство промыслъ и торговля.

Въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“ прибуло въ мѣсяци жовтни с. р. 7.903 важныхъ полісъ на суму 7,875.104 кор. обезпеченои вартости зъ премією 69,877 кор. 06. сот. Разомъ вѣдъ 1 сѣчня до кѣнця жовтня с. р. выдано 73.925 важныхъ полісъ на суму 5,286.845 кор. зъ премією 659.847 кор. 26 сот.; попереднього року за той самъ часъ було 64.966 важныхъ полісъ на суму 66,515.383 кор. зъ премією 575.551 кор. 46 сот.; т. є. сего року 8.959 полісъ и 84.295 кор. 80 сот. премій бѣльше — Шкѣдъ въ жовтни було 107 случаѣвъ; разомъ всѣхъ вѣдъ початку року до кѣнця жовтня було 782 шкѣдъ, зъ котрыхъ 765 вже выплачено, 4 шкоды находять ся въ ліквідаціи, а выплату 12 вѣдшкодовань [въ сумѣ 8151 кор. 49 ст., зъ чого на власный рахунокъ 3.107 кор. 83 сот.] на-разѣ зъ причины правныхъ здержано. Сума всѣхъ тыхъ шкѣдъ разомъ зъ коштами ліквідаціи выносить brutto 417.522 кор. 26 сот., а по потрученю части реасекурованои лишаєсь на власный рахунокъ 200.707 кор. — Фондъ резервовый зъ кѣнцемъ жовтня с. р. выносить 239.507 кор. 49 сот.

Телеґрамы.

Аенсъ 10 падолиста. Зъ причины страйку въ копальняхъ выбухли розруxи. Нестрайкуючимъ роббтникамъ повыбивано шыбы. Жандармерія обсадила вхѣдъ до копальнѣ. До закопѣвъ заѣхало тѣлько 10 роббтникѣвъ. Страйкуючій задержали також силою трамваєвй возы, котрыми ѣхали до копальнѣ нестрайкуючій роббтники.

Парижъ 10 падолиста. Палата послѣвъ признала порядокъ дневный высказуючій довѣре правительству 329 голосами противъ 224.

Ню-Іоркъ 10 падолиста. При выборахъ на президента, упало на прихильникѣвъ выбраного президента 14.900.000 голосѣвъ, т. є. о міліонъ бѣльше, якъ на прихильникѣвъ Брияна. Конґресъ и сенатъ маютъ сильнй республиканьскй бѣльшости. Мекъ-Кінлі побѣдивъ тому, бо бѣльшість выборцѣвъ боала ся, абы выборъ Брияна не спровадивъ до Америки срѣбнои валюты.

— **Русины!** Памятайте на бурсу філіи Руского Товариства педаґоґічного въ Станиславовѣ!

ЗМѢНА МЕШКАНЯ
Спеціялістъ недугъ ушій, носа и горла
Д-ръ І. РАЙНГОЛЬДЪ
ординує теперь при ул. Сикстускѣй ч. 29.
536 4—13

Спеціялістъ недугъ шкѣрныхъ и венеричныхъ
Д-ръ Левъ Рашъ
повернувъ и ординує вѣдъ 9—12 и вѣдъ 2—5.
456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 6—6

Уважайте на сей ☞ **выпаленый КОРОКЪ! ☜ !!!**

69 20—0

Всякй купоны
и выльосованй паперы вартостй
3'4 [1]
выплачує безъ потрученя провізіи або коштѣвъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
Ц. к. управ. Галицкого акційного
Банку гіпотечного.

ЛИПИЦЬ
въ ресторациі ГАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр
Сѣкаий легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка теляса зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	60 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣркенѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи ресторациі, даю вѣдбиранчимъ марки. — Найлѣпшій пивo по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.
По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ страв и напитковъ заосмотрена кухня.
79 230—? Въ высокимъ поважаленемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галиция ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои
поручає въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, лькорнеты, бінокля, далекознды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничй, шіоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвонкѣвъ електричныхъ.
Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4168

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнй выробы
поручає по цѣнахъ умѣреныхъ
Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна
Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.
Почта, телеґрафъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаємо на жадане даромъ и оплатно
☞ Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои ѣирмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентѣвъ анѣ похатникѣвъ не высылаємо. 2 61—62

„MALTUS“
выпробоване средство для пань!
Дуже важный на науковыхъ засадахъ споряджены выналѣзокъ, поручены лѣкерскими повагами. Знаменита и гігієнічна охорона. Цѣна картону 4 корены.
Годовный складъ: Аптика „пѣдъ срѣбнымъ орломъ“
ЖИГМОНТА РУКЕРА
У ЛЬВОВѢ. 519

Таблицѣ зъ металю
ЛИТЫЙ
таблицѣ надмогильній, таблицѣ для Выдѣлѣвъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ мосяжній въ бляхи прасованй для лѣсной сторожи. — пѣльомбы одовній и гузики до пѣльомбованя — выконує найдешевше
Лѣярня выробѣвъ металевыхъ
ГЕНРИКА ШАПІРЫ
Львѣвъ ул. Коперника ч. 3,
(побѣчь аптики п. Міколяша.)
2-8 30—?

Дякъ іспитованій
управитель хору з тенороваміі хорошим голосом пошукує відповідного місця. Ласкаві зголошеня на адресу Адміністрації „Дѣла“ до 7-ого листопада с. р. 581 3—3

Гармоніюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалои конструкціи
поручає
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

МОЛИТВЕННИК ДЛЯ ДІТЕЙ
виданий
коштом руского тов. педаґоґічного
В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр. В паперовій окладці 15 кр.
Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВѢВСКЕ
Photo-Plasticon
(46 разѣвъ преміованый.)
Вѣдъ 11/11 до 17/11 до побаченя:
Край и мешканцѣ
Перу
(Америка пѣвденна)
Вступъ 10 кр. 97

ПРОТИВЪ КОРОСТИ
уживайте едино Масти Русса на коросту.
Успѣхъ 2—3 днѣвъ.
Цѣна К. 1·20.
ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ:
Жигм. Рукеръ, Аптикарь, Львѣвъ
(ГАЛИЧИНА.) 588 1—12

Валочки до заосмотрюваня дверій и вѣконъ
кітъ до вѣконъ и ґіщъ поручає найдешевше
В. ЧОППЪ
у Львовѣ, улиця Жовквѣвска число 2.

Кольоньскі воды цвѣтовї

prima зъ запахомъ конвалієвымъ, фіялковымъ геліотроповымъ и бзовымъ,
фляксинъ 140 гелер. 6

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: склепы власній: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Черновцѣ: Ринокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24.

Першій рускій складъ машинъ до шитя!

Незрѣвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Ножний вѣдъ 27 до 65 зр.
Ручний „ 25 до 48 зр.

Условія сплаты приступній. Готівкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жа 483 дане даромъ. 9—10

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*
Львовъ, Галицка 6.

Канарки зъ Гарцу

найлѣпшои породы, жовтій співаки зъ пречудовымъ голосомъ соловейковъ, співають въ день и при свѣтлѣ по 8, 10, 12, 15, 20 марокъ за штуку, розсилає ся за послѣплатою зъ порукою, що прийдуть живій. Кождый купець дѣстане даромъ альбумъ почтовыхъ картъ зъ видами Хемніцу. *L. Förster, Vogel-Zersandt Chemnitz (Sachsen).* 585 2—8

Готівки не вымагаєсь. Пѣльги въ сплатахъ пѣ ся умовы

Цѣнники на провінцію на жадане даромъ и оплатно. Великій можливій вибѣръ канапокъ диванівъ сальоновыхъ, стѣнныхъ, покоевыхъ и церковныхъ, такожъ хѣдникѣвъ, портіеръ, фіранокъ, церахъ ліполеумъ, капъ на столы и ложка, ковдеръ, коцѣвъ,

дерть на конѣ и декораційныхъ предметівъ поручає знана и реномована фірма **Віденьскій Магазинъ и складъ диванівъ**

„Ам Ринґе"

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6
пасажъ Гавсмана.

ФІЛІЯ: въ Перемышли ул. Мицкевича ч. 4. Правдивій перскій и орієнтальній диваны по зниженыхъ цѣнахъ. Спеціальный вѣдѣлъ решетокъ и высортованыхъ та вадливыхъ товарівъ. 533

Ф. КОРНЕЦКІЙ и СП.

магазинъ блаватныхъ товарівъ
у Львовѣ (Пасажъ Гавсмана)

поручає въ великѣмъ выборѣ

шовки, вовны, сукна, барханы, фланелѣ, перкалѣ, батисты, муслины, полотна, столове бѣле и т. д.

Выготовлюване комплетныхъ шлюбныхъ выправъ.

Цѣны дуже низкій.

Пробки даромъ и оплатно. 532 4—6

КАРОЛЬ ЯВОРСКІЙ

у Львовѣ ул. Баторія 20

поручає свій складъ и роббтню

ОБУВЯ

дамского, мужеского и дѣтячого *по умѣркованыхъ цѣнахъ.* 531 4—25

РУКОДѢЛЬНЯ РѢЗБЯРСКА

Е. ЩУПЛАКЕВИЧА

у Львовѣ, при ул. Коперника число 17.

выконує **цѣлковитій уряджения церковній**

Иконостасы, престоли, проповѣдницѣ, цимборіи, гробы Божій, олтарѣ, олтарики процесійній и всѣлякій роботы сальоновій совѣстно и дешево.

530 5—24

Повѣдомлене.

Отсимъ маю честь повѣдомити Поважану Публіку, що зъ початкомъ падолиста с. р. **переношу свою Торговлю делікатесовъ до ново выбудованого рускаго Народнаго дому въ Стрыю.**

Торговля, заосмотрена въ свѣжій делікатесы тѣстъ, чаю, руму, лікеровъ, и головный складъ вина на мѣру и бутельки, буде сполучена такожъ зъ реставрацію.

Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ, прошу о ласкаве поперте, а стараньемъ моимъ буде доббрыми стравами, ретельною и скорою услугою вдоволити Поважану Публіку.

Зъ глубокимъ поважаньемъ
І. Грайнеръ.

512 8—8

Вѣдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клініках и многими практичными лѣкарями уживає ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожъ и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на півостровѣ Балканьскомъ, въ Швайцарію и т. д. на недуги шкѣрни, особливо противъ

Выкидівъ шкѣрныхъ рѣзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣдане Бергерового мыла смоляного яко гіґієнічного средства до усуненя порилѣвъ, до чищеня и десинфекціи шкѣры есть рѣвножъ загально признане. Бергера мыло смоляне має 40% смолы деревной и рѣзнить ся значно вѣдъ всѣхъ иншихъ родівъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охорони передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкѣрныхъ уживає ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.

Яко найгодиѣйше мыло смоляне до усунена всякои **нечистоты шкѣры**

на выкиды шкѣрній и на головѣ у дѣтей, такожъ яко незрѣвнане мыло до мыта и кушелѣвъ для щоденного ужитку служить, обіймаюче 35% ґліцерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживана.

Зъ иншихъ родівъ мыла Бергера поручає ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: **Мыло бензоове для нѣжности шкѣры; мыло бораксове противъ прищѣвъ; мыло карболеве до выгладжена шкѣры и знаковъ по вѣспѣ и яко мыло десинфекційне; Бергера мыло до кушели въ смереконыхъ шпильокъ и таке-жъ мыло тоалетове, Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.).**

Бергера мыло петросульфольне

противъ вишневого лиця, вишневого носа, высыпокъ и свербінкѣвъ на шкѣрѣ; мыло на весняни дуже успѣшне; мыло сѣрчано молочне на нечисте лице; мыло танінове на почене и выпадъ волося.

Бергера зубна паста въ тубахъ

найлучше средство до чищеня зубівъ Нр. 1 на нормальній зубы, Нр. 2 для курцѣвъ. Цѣна 80 кр. Що до прочихъ мылъ Бергера вѣдсылаємо до приписівъ ужитя. Жадати все Бергера мыла, бо є много безуспѣшныхъ наслѣдувань.

Місця продажи для Львова въ аптекахъ пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ аптекахъ въ *Бродахъ* Кріового, Ляндберґа; въ *Борщовѣ* Ал. Пйотровского; въ *Бережанахъ* А. Дурста, Л. Нагліка; въ *Бережовѣ* Галямась, Ербена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжановского, І. Тобішека; въ *Ярославѣ* І. Анермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камянцю* Пилевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптекахъ; въ *Рашевѣ* Карпиньского, Прона; въ *Сколыми* Леховского; въ *Самборѣ* І. Алексевича и Гердличи наслѣдниковъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптекахъ; дальше въ аптекахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптекахъ бильшихъ мѣстъ Галичины. 165 22—24

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ за 1 зр., поручає Авт. Мазуркевичъ, Львовъ, Снярбінська 7.

Товариство взаимного кредиту

„ДНѢСТЕРЪ"

стоваришене зъ обмеженою порукою
Львовъ, ринокъ ч. 10 (домъ „Проевѣты".)

Удѣляє позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційній, властителямъ ґрунтівъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителівъ або за интабуляцію на першомъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священники, не посѣдаючій реальностей, мусять крѣмъ поруки двохъ ручителівъ предложити еще полісу житову; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ пѣсля всѣхъ можливыхъ комбінацій.

Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ" приймає вкладки до опроцентованя вѣдъ членівъ третыхъ осѣбъ по 4%.

Удѣлъ членскій выносить 50 кор., вписове 2 кор.

☞ Членомъ бути и позичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". 34

Информаціи удѣляє Дирекція листовно або аґенты Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ".

До Всечестнѣйшого Духовенъства!

Прочь зъ жидівскою бляґою!

!!! Свій до свого!!!

Выробы ножівничій, захваленій шумными вконсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше зъ гарантією на мѣсци.

Бритвы англійскій, власній, солінґенськый и швайцарскій у великомъ выборѣ въ цѣнахъ вѣдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду бритву передъ высилкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надає ся до волося, вымѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ Бритвы безпеченьства [скалѣчене выключене набѣтъ у не умѣючихъ голити ся] Генкельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Лявруктъ
ножівникъ
Львовъ, ул. Галицка ч. 6.

Заразомъ поручаю всякій выробы ножівничій въ моѣй роббтни выконаній.

Вытягъ зъ листівъ признаня:

ВПоважаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надісланій 2 бритвы и ножички, котрій мимо низкои цѣны є дуже добрѣ и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

Девятники 31 серпня 1900.
483 12—104 Дороттеушъ Конівъ.

Линія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найблизшій вѣдъѣзды:

15 падолиста „Статендамъ" о год. 7 30 рано; 22 падолиста „Потсдамъ" год. 1·30 по полудни; 29 падолиста „Спарндамъ" год. 6 по пол. 6 грудня „Роттердамъ" 12 по полудни.

Новѣ пароходы зъ подвійнымъ трубамы:

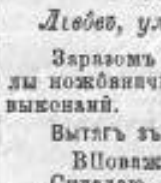

Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10.320 тонъ, Потсдамъ 12.500 т.

Цѣны першихъ каютъ вѣдъ 264 кор. и выше } зъ
другихъ каютъ 204 к. и выше } при-
III. класы 197 к. 40 с. зъ Вѣдня. } стани.

Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10: для III. класы: IV. Weyringergasse 7 A.

Австрійскій філіи въ Берлѣ, Инсбруку и Трієстѣ. 59

ЛЬВОВСКЕ БЮРО ГАНДЛЕВЕ

Львовъ, улиця Костюшка число 4.

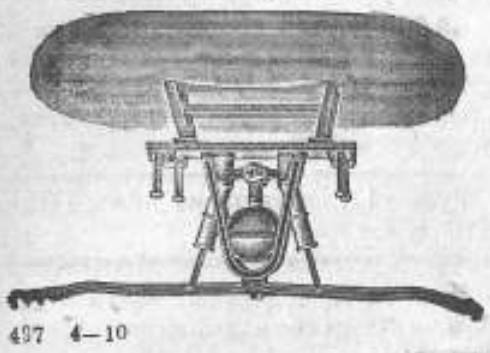

497 4—10

и ручає выпробованій

СИКАВКИ ОГНЕВЇ

всякихъ системівъ и зъ найлѣпшихъ фабрикъ, **вужѣ до свкавокъ (шлявхи), партяній ведерця, коновки и огневї гаки** а такожъ **шеломы, мундуры, пасы, топорцѣ** и иншій приборы для огневыхъ сторожей.

Цѣны низкій. — Условія сплаты догодній.

ВЕЛИКА ВОЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДОВЪ
Золота и Срѣбна Льотерія

ТЯГНЕНЕ НИНѢ
о 8 год. вечеромъ.

Головна выграна **60.000** коронъ

готівкою зъ 20% вѣдшибки. 493 18—0

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДОВЪ по 1 коронѣ

поручають: **М. Іонасъ, М. Кларфельдъ, Корманъ Файґенбавмъ, Ґуст. Максъ, Кіцъ и Штофъ, Самуелі и Ляндау, Авг. Шеллєнбергъ и Сынъ, Сокаль и Ліліенъ,**

Світова выстава Парижъ 1900.
ЗОЛОТЫЙ МЕДАЛЬ

ЗНАМЕНИТЇ

вина дальматиньскї, хорватскї и истрійскї, столовї, десеровї и кураційній

поручає

ручачи за ихъ правдивость и натуральность

СКЛАДЪ ВИНЪ

БРАТЯ ДѢДОЛІЦЬ

Львовъ, ул. Чарнецкого ч. 3.

ОТВОРЕНЄ 1-ого ПАДОЛИСТА 1900. 537

Вѣдвѣдинъ нашого павильону на многихъ выставахъ!

Комната до збірки товаровъ!

Складъ и Роббтня Футеръ
ФЕЛІКСА и ЮЛІЯНА
ЛЮБЕЛЬСКИХЪ

при улици Валовій число 3 у Львовѣ

поручаємо на зимовый сезонъ свій свѣжо справадженый зъ себбъ футеръ въ шкѣрахъ якъ и готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковдеръ, зарукавки, шапки, баранцѣ и богато иншихъ можливыхъ въ обсягъ кушнѣрства входячихъ рѣчій. Такожъ удержуємо на складѣ великій выборъ сукна до покрываня футеръ и продаємо все по можливо найнижшихъ цѣнахъ.

Илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно. 521 4—10

Для курцѣвъ!

Найлучшій тутни и папиросъ цигаретовій зъ правдивого египетского папіру

Vergé Combustible

выроблений.

АІДА

Для курцѣвъ!

Аіда папіръ незатовшуе
Аіда папіръ безъ запаху.
Аіда папіръ не вуглить.
Аіда папіръ горить рѣвномѣрно.
Аіда папіръ есть найлучшимъ фабрикатомъ.

Всюды можна дѣстати.

Головный складъ: Фабрика папиросъ цигаретовыхъ „Аіда" у Львовѣ, улиця Паньска ч. 10.

Вторы на жаданє даромъ. 515 6—10

Всюды можна дѣстати.

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папіръ зъ фабр. Черляньсконъ. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 245. Львовъ, Понедѣлокъ 30 Жовтня (12 Падолиста) 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю за переплату разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Одьшевского ул. Кадинь-ского 2; — въ Ярославю: Л. Кришмановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и инсераты за инсерат оплатий у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Рекламацій неопечатаній вольный вѣдъ порта.

Неодинокє числе коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрічки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші довѣренія приватній числятъ за по 5 кр. рѣдъ стрічки.

Зъ руху выборчого въ краю.

——

Зъ Рожнѣтова пишутъ намъ:

Въ недѣлю 4-ого с. м. вѣдбуло ся у насъ велике торжество. Було то „поуфне собраніе“ въ цѣли порозумѣня въ справѣ близькихъ выборовъ и посольске справоздане п. Ройовского. На то „собраніе“ запросивъ комітетъ, заложеный зъ „бурмістша“ Яновского, управителя Скарбковском фундаціи Бавмана и лѣкаря Бервида, всѣ уряды громадскій и парохіяльній. Запрошено такожь всѣхъ жидовъ.

О 4 год. по пол. явили ся въ сали Хаїмы Вайсмановои зъ интеліґенціи русскои: оо. Медведскій и Кордуба, пп. Павлюкъ, Павлишь и Гулеюкъ; зъ интеліґенціи польскои пп. Бавманъ, Бервидъ, Яновскій, лѣкарь Валіґурскій, судья Богусевичь и Саганекъ, баронъ Валіґь и директоръ тартаку Ганъ. Селянъ и мѣщанъ явило ся звыжь 100 а жидовъ 20. Вахмайстеръ жандармеріи Конвецкій аристуваивъ черезъ цѣлый часъ въ „нафляцованымъ“ багнетомъ.

То „поуфне собраніе“, на котре розумѣе ся кождому вступъ бувъ вольный и безплатный, отворивъ сердечный приятель Ройовского п. Яновскій польскою промовою, котру на жадане селянъ повторивъ по руски, и предложивъ на председателя зборовъ п. Павлиша. П. Павлишь подякувавъ за тую почесть, не принявъ ея. Межи Польонію настала консернація. П. Бавманъ зачавъ налягати на п. Павлиша, щобы ихъ просьбѣ не вѣдмовлявъ, але п. Павлишь рѣшучо обставъ при своѣмъ и на председателя предложивъ п. Бавмана, а коли той зрѣкъ ся, п. Бервида, однакъ и той не хотѣвъ. Зъ сего клопоту выбавивъ усѣхъ п. Гулеюкъ вѣдмѣнивши, що позаякъ вѣльшість збору хлопска, то выпадае, щобы хлопъ бувъ председателемъ, и предложивъ на председателя мѣщанина п. Петра Волошиновича зъ Рожнѣтова, а той покликавъ на секретаря п. Павлюка.

П. Ройовскій, навѣть не дѣставши вѣдъ председателя голосу, зачавъ калѣченою русчиною голосити свое справоздане посольске. Тревало оно звыжь двѣ годинѣ. Ройовскій ажь збрѣхавъ вычисляючи всѣ свои заслуги. Довѣдались мы богато цѣкавыхъ рѣчей, о якихъ нѣкому зъ насъ анѣ приснило ся. И такъ: що п. Ройовскій, приймаючи мандатъ въ 1897 р., зробивъ зъ себе дуже велику „офяру“ [голосы: Багнеты жандармскій зробили васъ посломъ!]; що вѣнъ е вѣйтомъ въ своѣмъ селѣ а его люде зъ тои причины „дуже щасливій“; такъ само хотѣвъ вѣнъ ущасливити цѣлый край, а особливо лежали ему на серци выборцѣ зъ V курій, бо вѣнъ рѣльникъ-хлѣборобъ, якъ всѣ селяне. Вѣнъ бувъ бы въ радѣ державнѣй богато выробивъ, але що-жъ? всѣ его царскій намѣры ударемнила тота проклята обструкція, така страшна, що послы не були певни житя [голосы селянъ: То були послы кровю рускою сплямлений!] Обструкцію спровадили Нѣмцѣ, котрій Чехамъ не хотять дати того, що имъ належить ся (о. Кордуба: „Подѣбно, якъ Поляки Русинамъ!“ Посолъ: „Русины мають свои права загарантованій конституцією“. Голосы: „На папервъ!“) Мимо того удало ся п. Ройовскому де-що осягнути, чого не належить цѣлкомъ маловажити. И такъ: запомогу зъ причины повени (голосы селянъ: котра пѣйде на выборы!), уняв ся за стрейкарями углянами (Селяне: А чому не уняли ся вы за стрейкарями борщѣвскими?), ст рачъ ся о регуляцію рѣкъ, о уставу противъ пияньства, о банки, о гуманне обходженя у вѣйску, о всѣякій школы фаховій. Хто не хоче всему тому вѣрити, най поѣде до Вѣдня и загляне до протоколѣвъ стенографічныхъ (на сали смѣхъ). Спеціально для долиньского повѣту мае и посолъ „чисте сумленя“. Старавъ ся о сыровицю для худобы (голосы: А Рожнѣтовъ не дѣставъ ще навѣть вѣдпадкѣвъ солиныхъ! певно перетримуе ихъ п. Яновскій на часъ выборовъ!) будуть салины въ Долинѣ, буде судъ у Вельдѣжи, буде примусова асекурація (голосы: кобы було що и за що асекурувати!) Коли зновъ выберуть его посломъ, обѣцявъ старатись о уставу о „domokrążstwie“, о уставу цукрову и жадной не опустить нагоды, щобы щось доброго зробити (селяне: А законъ ловецкій?) Я не въ сойму, лише въ парламенту. Отъ онегды вѣйтъ въ Дубшары Федоръ Поповичь казавъ передъ п. старостою на сесіи вѣйтовъ въ Рожнѣтовѣ, що я на польованю въ Дубшарѣ стрѣлявъ слѣпыми патронами. Люде! де-жь то можливе? де бы я таке робивъ? (Голосы селянъ: Та бо е свѣдки на то!)

Вкінци люде, що вже двѣ годинѣ стримували ся, выбухли наразъ страшнымъ обуренемъ и гнѣвомъ. Учинивъ ся крикъ, галасъ, истне пекло. Сала вѣчева въ Рожнѣтовѣ цѣлкомъ не уступала парляментови вѣденьскому. Середъ того краку п. Ройовскій, наслѣдуючи великого гр. Казимира Баденього, утѣкъ изъ салѣ, трамаючись засады: утѣканка не славна, але пожиточна.. По довгій перервѣ удало ся председателеви п. Волошиновичеви втихомирити народъ и взяти, шобы кождый поодиноко и за позволенемъ председателя забиравъ голосъ. П. Ройовскій вѣдсапнувши вернувъ зновъ на салю и зачали ся интерпеляціи.

П. Гулеюкъ заинтерпелювавъ п. Ройовского въ такихъ справахъ: 1) Чому посолъ за часъ 3-лѣтный доперва перше складае справоздане? 2) Чи посолъ домагавъ ся внесеня податку домового и установленя такожь для селянъ т. зв. minimum existentiae? 3) Чому посолъ въ своѣмъ справозданю все заславае ся обструкцію, а не застановить ся, що причиною обструкціи було не що инше, якъ се, що тамъ въ парламентѣ засѣдали не выбранѣ послы народу, а узурпаторы? 4) Якъ глядить посолъ на кровавій выборы въ 1897 р. и чи домагавъ ся вѣнъ належитого покараня моральныхъ виновниковъ тыхъ выборовъ? 5) Чи посолъ вставливъ ся за невинными а тяжко покривджеными селянами-вязнями выборчими въ 1897 р., щобы ихъ выпущено на волю? 6) Чи посолъ кандидуе теперь зновъ яко посолъ правительственный, бо збѣраній не можуть зрозумѣти, якъ панъ дѣдичь-обшарникъ може ихати ся до V курій? 7) Чи на случай выбору буде посолъ старатись о внесене курій выборчихъ, що було бы дуже добре, бо тогдѣ кождый, хто лишь мае 24 роки, дѣставъ бы при выборахъ ковбасу? 8) Чи на случай выбору буде посолъ старатись о подѣлъ Галичины? 9) Якъ посолъ глядить на выкуповане панськихъ грунтовъ на користь селянъ?

П. Ройовскій не стративъ резону и взявъ збраныхъ, щобы ще хто внесъ яку интерпеляцію, а вѣнъ уже разомъ на всѣ интерпеляція вѣдповѣсть.

О. Кордуба вѣзнавъ збраныхъ, щобы мали вже разъ розумъ и не выберали пана, котрый чей же мае цѣлкомъ вѣдмѣнный интересы, якъ хлопъ, а посла запытавъ: якъ вѣнъ глядить на проекты пос. Гупки и Дунаевского, котрій хочь не були на порядку дневѣмъ парламенту, але выйшли зъ лона польского кола? — О. Медвецкій запытавъ посла: чи зректифікувавъ вѣнъ внесеный противъ его выбору въ 1897 р. протестъ и чи теперь на случай неправного выбору зложить вѣнъ мандатъ посольскій? — П. Яновскій закинувъ передбесѣдникамъ неконсеквенцію, бо „пана“ мѣняють „паномъ“; Коса е такъ само паномъ, якъ Ройовскій. — П. Гулеюкъ пояснивъ п. Яновскому, що панъ обшарникъ не може прецѣнь бути рѣвный тому панови, що выйшовъ зъ народу и своею тяжкою працею добивъ ся становища.

П. Ройовскій зачавъ зновъ хвалити ся, що вѣнъ не знае рѣзницѣ межи Русиномъ а Поляномъ, межи богатымъ а бѣднымъ; а хто таку рѣзницю робить [тутъ звернувъ ся вѣнъ до п. Гулеюка] той е ворогомъ „сполечности“, ворогомъ народу. Вѣнъ вставляв ся за вязнями-селянами въ 1897 р., але дарма: тій, що сровнили мордъ, мусѣли вѣдсидѣти свою кару. Minimum existentiae е неможливе для селянъ, бо зъ чого бы цѣсарь утримувавъ вѣйско? Подѣлъ Галичины неможливый, бо якъ можна розлучити то, що Панъ Бѣгъ злучивъ? А выкупно панськихъ грунтовъ такожь немыслиме, бо хлопы не мають грошей. Дивувавъ ся и смѣявъ ся, якъ ему хто може закидувати правительственность, коли вѣнъ прецѣнь не е нѣякимъ урядникомъ. „Впрочѣмъ мене — сказавъ — тамтого разу выбрали самій селяне“.

Тутъ селянамъ зновъ не стало терпцю. Збѣгли ся и зачали кричати: „Жаденъ честный селянинъ не выбравъ васъ! силою васъ перепхали! Не ихайте ся теперь до насъ! недочекане ваше! не лѣзьте по нашихъ, по хлопскихъ плечахъ!“

П. Ройовскій утѣкъ и вже бѣльше не показувавъ ся. По его вѣдходѣ зачавъ секвестраторъ зъ Рожнѣтова Казновскій безчестити русскихъ „поповъ“, зачидуючи имъ здране людей, а на доказъ подавъ посла о. Небыловця, котрый яко делегатъ повѣтовои кассы ощадности въ Долинѣ, „нѣбы каже собѣ три днѣ вѣдроблати, закимъ якому селянинови пѣдпише подане о позичку грошеву, а такожь, що „попы“ мають интересъ въ пѣдпираню кандидатуры Романчука, бо вѣнъ имъ выробивъ пѣдвышеня пенсіи о 100 зр. — Въ оборонѣ духовеньства повстали кромѣ оо. Медвецкого, Кордубы такожь п. Гулеюкъ и селяне Василь Хортовъ зъ Рапнятого и Юрко Юречко зъ Янѣвки, а натомѣсть звернули ся противъ секвестраторовъ, котрій не мають нѣ дробки милосердія, душать чоловѣка и друть зъ него остатну шкору. — По тѣмъ безуспѣшномъ атаку Казновскій давъ также ногамъ знати и... утѣкъ.

Председатель внесъ многолѣтя цѣсареви а лишивши ся селяне нарадживались надъ кандидатурами и порѣшили одноголосно всѣ якъ одинъ постояти: въ IV. курій за Юліяномъ Романчукомъ а въ V. за д-ромъ Андрѣемъ Косомъ.

——

Зъ Теребовельщины пишутъ намъ:

Въ додатку до вашои остатнои дописи зъ Теребовельщины подаю до вѣдомости, що п. Остроживьскій, ц. к. канцелістъ судовый, окрѣмъ въ Маловѣ бувъ ще передъ тымъ одного дня на аґітаціи въ Зубовѣ и въ Острѣвци, де у Иванця Борецкого зъ кѣлькома приятелями політичными выпивши двѣ чвертки пива и чотыри літры вина ухвалили трамати зъ панами. Въ подѣбнѣй мѣсіи бувъ той урядникъ вѣзнѣйше въ Иванѣвцѣ, однакъ [якъ насъ доходять слухи] мусѣвъ спасати ся бѣгствомъ. Мабуть ужито сего пана до аґітаціи длятого, що есть референтомъ судовои касы сиротянскои. — X.

——

— Зъ Турчаньского пишутъ намъ:

Дня 9 с. м. вѣдбули ся правыборы въ Борини. Хочь взздалегѣдь показували ся всѣякій признаки звычайныхъ галицкихъ выборовъ (н. пр. вѣйтъ не голосивъ нѣкому о правыборохъ и не хотѣвъ навѣть о. парохови показати дотычного розпорядженя; листы выборчій выготовлено на користь противрускои стороны; въ самъ день правыборовъ комісарь п. Луцкій привровадивъ зъ собою, не знати на що, компанію вѣйска зъ поручникомъ на чолѣ; именовано комісію зложену зъ одного хѣба члена п. Кінсберґа и двохъ писарѣвъ, его сторонникѣвъ, котрій всѣ разомъ замкненій и вѣдособленій могли писати що хотѣли) — то прецѣнь при правыборахъ, що вѣдбули ся зовсѣмъ спокойно, руский выборцѣ, всѣ якъ одинъ мужъ, выбрали зъ V курій: свого пароха о. Г. Мороза, радника суд. п. Глѣджука и п. Кінсберґа, а зъ IV курій тыхъ самыхъ и Тимка Дикова провізора церковного. Тымъ способомъ имемо въ IV курій 3 голосы а въ V-ій 2. Треба було видѣти и чути одушевлене и вдоволене нашихъ выборцѣвъ! Нѣмцѣ-кольоністы, жиды, урядники и служба обшарницка тримали ся дуже добре, але будучи въ меншости мусѣли перспасти. П. Кінсберґа выбрали хлопы особливо за те, що обѣцявъ, розслаными публичными оголошеняма, вынаняти хлопамъ пасовиско въ лѣсахъ паньскихъ. Кобы бодай додержавъ слова!

——

Зъ Чорткѣвского пишутъ намъ:

Дня 5 с. м. вѣдбула ся въ чорткѣвскѣмъ старостве сесія вѣйтовъ. П. староста, тримаючи въ рукахъ плікъ закувертованыхъ письмъ (то були повѣдомлена зверхностій громадскихъ о реченци правыборовъ) подавъ два письма двомъ вѣйтамъ, решту задержавъ у себе, а до вѣйтовъ сказавъ: „Вы дістанете повѣдомлена о правыборахъ почтою. Зразъ по одержаню повѣдомлена мае ся написати плякать и прибити на урядѣ громадскѣмъ. *По селѣ не треба розголошувати людямъ о правыборахъ; того устава не вымагае*“. — Тенденція ясна: переводити правыборы такъ, абы якъ найменче выборцѣвъ могло користати зъ выборчого права.

При правыборахъ въ Калинѣвщинѣ въ часѣ голосованя въ V курій поцигагено на кѣлькадесять голосовъ. Внесено протестъ.

Въ Семаковцяхъ громадане не знали про реченець правыборовъ. Ажь коли комісаръ перевѣвши правыборы выѣздивъ въ села, громада довѣдалась, що вѣдбули ся якіесь правыборы. Также внесено протестъ.

Въ Джуринѣ не вписано до листы зъ V. курій по-надъ 100 управненыхъ до голосованя. Внесено въ пору протестъ, однакъ старостве не увзглядняло.

Гей, люде, пильнуйте ся! Не давайте ся кривдити! Протестуйте за кожду кривду, за кожде цыганьство! А вы, отцѣ духовній, стѣйте зъ своимъ народомъ крѣпко! — *П. Я.* селянинъ.

——

Зъ Калуша доносять намъ:

Аґітаторы Ройовского и Каратницкого дурять селянъ, що якъ выберуть тыхъ панѣвъ на послѣвъ, то дістануть у вѣчность сыровицю, котру теперь дістали лишь тымчасово на одинъ рѣкъ, а цѣсарь подарувъ въ такѣмъ разѣ хлопамъ также всѣ довги, якій мають по банкахъ и у жидѣвъ. Нашій люде повинній на передвыборчихъ зборахъ вѣдкрывати сю роботу хитрыхъ аґітаторовъ, а въ разѣ, коли котрый зъ названыхъ панѣвъ явить ся де передъ выборцями, поспытати ихъ, чи ихъ аґітаторы за ихъ вѣдомостію пускають такого тумана межь народъ! Треба разъ тыхъ панѣвъ праперти до стѣны!

——

Вѣдъ Бучача пишутъ намъ про передвыборчій зборы, якій вѣдбули ся д. 10 с. м. въ Переволоцѣ. На зборахъ явили ся оба кандидаты: д-ръ Коцюба въ IV. и Іос. Гурикъ зъ V. курій. Оба выголосили кандидатскій промовы и вѣдповѣдали на интерпеляція, зъ якими звертались до нихъ численно збраній селяне зъ Переволоки, Рукомшна, Зарѣвинець и Вербятина. По тѣмъ всѣ збраній одноголосно заявили ся за кандидатурою обохъ названыхъ кандидатовъ, а противъ кандидатуры Ив. Косарчина, котрый навѣть не явивъ ся на зборахъ, хочь добре знавъ о нихъ; видно, бракло ему вѣдваги показати ся середъ селянъ подалеки вѣдъ свого протектора жида д-ра Мезлера.

——

Зъ Перемышля доносять москвофільскій газеты, що д. 2 с. м. въ комнатахъ „общества Союзъ“ збрали ся „щиророусскіе“ люде и поставили на IV. курію противъ кандидатуры о. Захарієвича кандидатуру крилошанина о. Войтовича, про котрого — мимоходомъ кажучи — Русь давно вже була бы забула, якъ бы не те, що вѣдъ часу до часу ѣздить зъ Пресов. Чеховичемъ на посвячена церковъ, о чѣмъ опѣсля доносять до часопи-

ТУТКИ „PRIMUS“ суть найлѣпшій!!
ВОЮДЫ ДО НАБУТЯ
Фабрика: Львовъ, ул. Міцкевича ч. 2.
Цѣнники зъ пробами даромъ и оплатно.
Пп. купцѣ и рольничій кулка дістають вѣдповѣдный рабатъ. 02 10—15

сій. Бути кришлошанномъ — чи не за мало то въ теперѣшнихъ часахъ до того, щобы выступати зъ кандидатурою на посла?!

——

Зъ Перемышлянъ пишуть намъ, що д-ръ Кароль Давидовичъ, начальникъ перемышляньского суду, все-таки кандидуе въ IV курія округа Золочівъ-Перемышляны мимо того, що, якъ вѣдомо, передъ Вп. о. Ганчаковскимъ зрѣкъ ся кандидатуры. Мы додамо вѣдъ себе, що п. Давидовичъ передъ десяти днями надбславъ бувъ до „Дѣла“ заяву, що зрѣкае ся кандидатуры, абы не шкодити кандидатурѣ о. Д. Танячкевича, але на другій день прислався листъ, въ прошеньемъ, абы пѣдъ нѣякимъ условѣмъ не умѣстити въ „Дѣлѣ“ надбсланои имъ заявы, бо вѣнъ пришле ся въ инакшѣй стилізаціи. Минуло вѣдъ того часу вже бѣльше якъ тыждень, а д-ръ Давидовичъ мовчить...

——

Зъ IV. курія жовквѣвскои мае — якъ доносять до польскихъ дневниковъ — кандидувати радникъ намѣстництва управитель староства въ Жовквѣ п. Шумляньскій. — Выборча штучка, негѣдна правительства, практикована за часовъ зненавидженого въ краю а наробившого такъ богато нещастя Австріи — бувшого галицкого намѣстника а опбеля президента міністрѣвъ гр. Казимира Бадеього.

Переглядъ політичный.

Выборча вѣдозва староческого сторонництва стверджуе, що розвязане палаты наступило въ наслѣдокъ упадку всякои парляментарнои дисциплины. Причиною того упадку було языковѣ питанѣ, котре кабінеты, почавши вѣдъ гр. Таффого, безуспѣшно старали ся розвязати. Нѣмецка Gemeinbürgschaft стремить до введеня нѣмецкого языка для вносинъ, а властиво до розширеня нѣмецкого языка далеко поза границѣ конечнои потребы, а до усуненя на другій планъ краевыхъ языковъ. Въ той способъ австрійскій краѣ мали бы одержати нѣмецкій выглядъ, яко вступъ до тѣснѣйшои правнодержавнои звязи зъ нѣмецкимъ цѣсарствомъ. Ся тенденція Нѣмцѣвъ загрожуе династію и державу, а рѣвночасно и истноване ненѣмецкихъ народѣвъ и тому Старочехи заповѣдають противъ нен найострѣйшу борбу; се тымъ бѣльше, що ся тенденція мае поперти зъ заграницѣ и то такъ само зъ церковои, якъ и урядовои стороны.

По вычисленю рѣзныхъ постулатѣвъ, вѣдозва заповѣдае, що Старочехи будуть непохитно стоятн при державнѣмъ ческѣмъ правѣ и не залишать борбы о языковe право. Зъ огляду на спеціяльнѣ вѣдносины въ краю, сторонництво власныхъ кандидатѣвъ ставити не буде, а лише буде голосувати на кандидатѣвъ, котрѣ мають ту саму програму.

Въ справѣ хорватского языка въ Дальматіи Narodni Listy доносять: Касаційный трибуналъ яко найвыша дисциплінарна власть, рѣшивъ слѣдуючу справу: Въ Дальматіи внутрѣшнымъ урядовымъ языкомъ е выключно італійскій языкъ. Одинъ зъ урядниковъ все писавъ до высшои власти по хорватски. Противъ него выточено дисциплінарне слѣдство, котре оперло ся о найвышій трибуналъ. Трибуналъ орѣкъ, що не истнуе нѣякій законъ, котрый зъ внутрѣшнои служебы въ Дальматіи выключавъ бы хорватскій языкъ. Вѣдъ теперъ отже хорватскій языкъ въ Дальматіи буде уживаный на рѣвнѣ зъ італійскимъ.

——

Въ републиканьскихъ дневникахъ появивъ ся листъ Донъ Карльоса до карлістичного генерала Мореа. Въ тѣмъ листѣ претендентъ д оиспаньского престола протестуе противъ руху, выкликаного въ суперечности зъ его инструкціями. Виновниковъ руху называе несовѣстными людьми и потѣшае ся, що въ цѣлѣй тѣй акціи не бравъ участи нѣ одинъ звѣстный провѣдникъ его сторонництва. Ініціяторы руху дѣлали въ злѣй вѣрѣ. Доперва вѣнъ самъ въ вѣдповѣдѣй хвили заапелюе до силы и бунту. Претендентъ осуджуе дальше фальшивѣ вѣсти ширены въ дневникахъ и заявляе, що лише идея карлістовъ выратуе Испанію. Вѣнъ, Донъ Карльосъ нѣколи не зрече ся своихъ правъ, але не хоче згубы Испанін. Не згодить ся на нѣякій компромісъ, боронити буде свою свободу дѣланя, а на оцѣ мае выключно найвыше добро вѣтчины.

——

Зъ Пекіну доносять, що доконана Россією анексія деякихъ частей Хінъ по лѣвѣмъ боцѣ рѣки Пейго коло Тьентсіну, мае бути переходова. Она подиктована выключно вѣйсковыми взглядами и тому американьскій посолъ не внесъ намѣреного протесту. Деякі лондоньскій дневники доносять, що Россія заключила на власну руку зъ хіньскимъ правительствомъ договоръ, на пѣдставѣ котрого Манджурія перейде пѣдъ россійскій протекторатъ.

Зъ Тьентсіну доносять, що въ наслѣдокъ напору зъ Петербурга, Россійне урядово вѣддали зелѣзницю Вальдерзому, котрый знову вѣддасть ся инжинерови повнѣчно-хіньскихъ зелѣзниць Кіндерови.

Бельгійцѣ заняли територію одинъ кільометеръ довгу, коло території занятои Россіянами по лѣвѣмъ боцѣ Пейга. Бельгійскій конзуль повѣдомивъ про се представителѣвъ державъ обѣжникомъ.

„Таймсъ“ доносить, що сѣмъ державъ пѣдперло послѣдне внесене англійского посла, абы до теперѣшного договора зъ Хінами долучено клявзулю въ справѣ реформы торговельныхъ договоровъ. Супротивляли ся тѣлько Франція и Россія. До бюра Райтера доносять, що мимо заявы пословъ, що на ихъ конференціяхъ панує цѣлковита згода, ще не обговорено найелементарнѣйшихъ справъ. Переговоры зъ хіньскими повномочниками можуть протягнути ся въ безконечность.

Вашингтоньскій кабінетъ ухваливъ задержати въ Пекінѣ лише сторожу для посла, а выслати весь американьскій вѣйска, котрѣ безпроволочно мають вѣдъѣхати до Манілѣ. Надѣють ся, що генералъ Мекъ-Артуръ зачне зъ тыми вѣйсками енергічну борбу на Филіпінахъ.

Зъ Владивостока доносять до Петербурга, що цѣсарева-регентка померла.

Письма зъ краю.

——

Перемышль 9. падолиста 1900. [*Похѣд „русскихъ“ на Вислокъ. — Прочистка нашихъ народныхъ товариствъ та институцій поступае напередъ. — Остання борба о Русскій дѣвочій Институтъ починаетъ ся. — О. пралатъ Войтовичъ мѣжъ молотомъ а коваломъ, а нассовѣтникъ Несторовичъ такъ само. — Чи знову Русины лѣзуть пѣдъ польскій дахъ?*]

Неданно тому львѣвскій штабъ „русскихъ“ давъ своѣй арміи „бефель“: приступомъ брати область на захѣдъ сонця аже по Вислокъ. Въ Краковѣ, видко, Польща не дуже перепудилась, бо Сзас закипивъ собѣ зъ того. Заспокоюе его все въ такихъ оказіяхъ коронный гетьманъ „in partibus infidelium“ п. Адамъ Креховецкій. Та въ тѣй оказіи заспокоене краковскои братіи не выплыло зъ точного шконтра. Коли-бъ вѣнъ точно числивъ хочь-бы лише зѣ Львова до Перемышля, то вже въ Перемышли знайшовъ бы неодну ляху позицію. Побачивъ бы, що въ рубрицѣ „русскіе“ въ Перемышли не такъ все стоить, якъ се собѣ неодинъ у Львовѣ гадае. Щось въ тѣй рубрицѣ многій позиціи повышрабувало, щось ихъ повменшувало. А чимъ дальше на захѣдъ, та рубрика тымъ пезнѣйша, чистѣйша... Якъ же-жь се пояснити? А хіба лишь тымъ, що нашимъ „русскимъ“ на нашѣй Руси робить ся тяжко жити, и вони передвигають ся зъ своими ларами та пенатами що разъ дальше вѣдъ насъ, що-разъ близше Вислока. И в се конечный наслѣдокъ видимыхъ причинъ — що-разъ бѣльшого освѣдомленя нашого загалу. Де загалъ ще слабо освѣдомленый, де вѣнъ ще слѣпый на нашій народній справы, якъ генъ-генъ за Сяномъ, тамъ и гуляти нечистымъ силамъ. Та прийде пора и на Засяне, дочекаемось и тамъ жнива, тогдѣ мыши повандрують и черезъ Вислокъ — *„русскіе“ въ Польщу!“* Проте бачабсть Кракусы! Штабъ знае, на що давъ бефель!

Въ останныхъ часахъ дуже пѣтѣсно стало нашимъ „русскимъ“ въ ихъ давнѣй крѣпости, въ Перемышли. Видко, така то й давно та крѣпость ихъ була. Лишь на постерункахъ стояли свои салдаты, а залога — бодай не казати, все, мовлявъ, ворогы любимои матушки-вѣтчины. Коли жь и зъ постерунковъ треба уступатись, то выходить на те, що — славій бубны за горами, а зъ близька шкуратяй. Кобъ не якій „балъ“ чи „чайный вечеръ“ въ касиновѣй комнатѣ „Союза“, кобъ не якій загальній зборы „общества им. Качковского,“, де дасть ся ще взяти яка наивна селянка въ обѣймы агітатора чи агітаторки, — нѣчимъ было-бъ задокументувати свого нѣкчемного тривку. А давнѣйше все-таки было гучнѣйше. Можна было й помѣжь ворогами дыхати на славу. Озвавъ ся якій-небудь „маститый“ якъ-небудь на зборахъ „Руской Бесѣды“ чи „Бурсы св. О. Николая“ — читало ся про се въ „Галичанинѣ“ и у „Временнику“ оглядало ся портретъ заслуженого патріота. Потягнувъ „младенецъ“ голосомъ въ хорѣ „Бояна“ — въ „Галичанинѣ“ була реценэія и для „младенца“ за голосъ, и для старшого а все ще многонадѣйного композитора за его незрѣвнану „Вифлеемску нѣчь“. Скинуло ся кѣлька фіталашковъ на фантову льотерію, що ся уряджувавъ „Клюбъ русскихъ женщинъ“, и брало ся до рукъ часопись, щобъ вычитати подяку въ своимъ честнымъ именемъ и прізвищемъ и титуломъ. Скрозь було „поприще“. Не глядалось его лише въ такихъ товариствахъ якъ „Просвѣта“ або „Товариство педагогічне“ [на щасте сего ще не було], бо тамъ треба бъ попрацювати, а се було-бъ невгѣдне зъ „убѣжденіями“. Лѣпше бути тамъ, де лекше и озватись и показатись — розумѣють ся на передѣ. Нинѣ-жь якъ втавъ! Все йде зъ Петрового дня. Нѣгде на передъ не пустять, нѣгде до слова не допустять; не дадуть оздурити ся, нѣ лѣданомъ окурити ся, скрозь хату прочищують. Фе! погана компанія! Краще пошукати вишов. И знайшлось ся невеличку але честну въ „Союзѣ“, де въ одномъ кутѣ пѣдъ портретомъ Качковского знайшлось тежъ приютъ общество «его имени. „Предесть!“ кажуть, але зѣтхають до лѣпшои. „Вся Русь у насъ!“ выкрикують, але щобъ оплатити льокаль, вѣднаймили одинъ закамарокъ „Зорянамъ“ та й опѣкують ся ними, высылаючи за нихъ привѣтни телеграмы на всякій „русскіе“ ювілеѣ. Остогидла-жь „Зорянамъ“ нихъ опѣка. Але ще до часу держать ся „Союза“. Втѣчуть, скоро лишь оплачуваными чиншами зреванжують ся пани Т. Несторовичевѣй за закупно прапора. Коли-жь ихъ въ „Союзѣ“ не стане, то навѣть всѣ три пп. Черлюнчакевичъ въ пп. Несторовичами и Антоневичами, зъ о. Копкомъ и пралатомъ Войтовичемъ не будуть въ силѣ наробити що дня такого гомону и крику, щобъ свѣтъ ставъ пѣдозрѣвати ихъ о якесь жите. Прийдеть ся сипровадживати на оказію „молодцовъ“ зѣ Львова, прийдеть ся платити имъ и за білеты, и за „віхтунокъ“, и за фраки, а все лишь въ тѣй одній патріотичній цѣли, щобы було кому в вюкнути и стукнути, и лыкнути и крикнути, щобы було кому въ „Союзѣ“ — наробити житя. А нѣ, то збирайте, брата, манатя, та й дальше на захѣдъ, бодай до Сянока!

Гей-гей! нема кому! На ту тему дириґентъ „Союзныхъ“ голосовъ, о. Копко, мѣгъ бы компонувати всякій варіяціи. Нема кому нинѣ послухати спасенныхъ радъ „Галичанина“ та повытягати зъ „Вѣры“ свои капіталы за те, що загальній зборы ся членовъ поважались знехтувати такій фінансовій поваги, якъ пп. Антоневичъ и Глембоцкій. Нехай бы впала до чорта та „Вѣра“, що не може дати имъ вилыву на доохрестне селянъство! — Нема кому за примѣромъ о. Копка посылати сыновъ до польскои гімназіи, щобъ тымъ робомъ пѣдкопати рацію истнованя русскои, нема кому много дечого зробити спасенія рада.

Отъ — „Русскій дѣвочій Институтъ“! Торбѣкъ мало що не попавъ ся вже въ руки нашимъ великимъ русскимъ людямъ. Не было кому зручно повести акцію, зручно обчорнити противниковъ передъ замѣсцевыми членами. Д-ръ Кирилъ Черлюнчакевичъ що-йно розпочавъ бувъ практику. Не диво, що промахнувъ ся, переосылавши свои клеветы до оклеветаныхъ. Нинѣ-жь той самъ Институтъ зновъ не дае спати „Союзанамъ“. Вѣнъ же въ останнѣмъ роцѣ сильно розширивъ ся коштомъ кѣлькадесяти тысячъ золотыхъ, ставъ не лишь морально, але и матеріяльно найповажнѣйшою институцією въ Перемышли. Варто бъ попектн пальцѣ коло такихъ каштановъ. Та, на жаль, нема кому! Союзну силу скрѣпляють ся вже и „Зорянами“ и всякими иншими животными „z pod ciemnej gwiazdy“, мастяй патріоты, кого на улици зловлять, внесуютъ власнымъ коштомъ въ члены Института на часъ загальныхъ зборовъ, а все-таки потерпаютъ: нема кому забезпечити ихъ передъ новымъ такимъ соромнымъ пораженемъ, якъ горбчне.

Душею нового руху противъ Института п. Несторовичъ, а головно панѣ Несторовичева. Вона мае при тѣмъ свои личній рахунки. Ся антипатія — епископъ К. Чеховичъ не хоче силою своѣй покровительской власти завести въ Институтѣ великорускои выкладовои мовы, внаслѣдокъ чого ся вдначка Таша муситъ побирати лекціи великорускои мовы вѣдъ якогось п. Глушкевича въ „Союзѣ“. Епископъ К. Чеховичъ позваляе въ Институтѣ на святковане памяти не лишь Котляревского але и Шевченка, и мовь на злѣсть усѣмъ соблазненымъ Союзанамъ толерувавъ та толеруе въ Институтѣ на становищахъ учителѣвъ „малорусскаго нарѣчія“ такихъ явныхъ сепаратистовъ, якъ Щуратъ, Маслякъ и Прийма. Мала-бъ вѣдъ нихъ набратись сепаратизму Таша, то лѣпше нехай зовсѣмъ не вчить ся по малоруски; выстане ѣй великорускои мовы и літературы. Панѣ Несторовичева внесла передъ кѣлькома тыжднями на руки выдѣлу Института просьбу о увольнене ея дочки вѣдъ науки рускои мовы въ Институтѣ зъ дозволомъ учащати ѣй на науки иншихъ предметовъ, а рѣвночасно почала заходитись около того, щобъ зъединати собѣ когось зъ выдѣловыхъ. Заходы ея вѣнчались очевиднымъ успѣхомъ. Выдѣлъ Института, маючи для школьныхъ справъ инспектора въ особѣ п. професора Д. Чеховского, мѣгъ бувъ прямо ему поручити полагодженя тои справы зъ тою директивною гадкою, що *скандалъ бувъ бы на всю Русь, коли бъ своя руска школа выховувала ренегатовъ, увольняючи ихъ вѣдъ науки рѣдной мовы.* Не входимо въ те, чому выдѣлъ Института поступивъ инакше. Спытали-бъ мы лише, чому той выдѣлъ, взявшись полагодити ту справу, самъ вѣдкладавъ остаточне полагодженя — на незаслуженый може соромъ собѣ — черезъ кѣлька тыжднѣвъ, пѣдчасъ коли панна Несторовичівна побираючи дальше науку въ Институтѣ, демонстраційно передъ годиною рускои мовы выходила въ клясы и деморалізувала тымъ всѣ свои товаришки явно. Спытали-бъ мы о се нинѣ, коли-бъ не знайшли самій достаточнои вѣдповѣди въ поставленю председателя Института, с. пралата Войтовича, кандидатомъ на посла въ IV курія въ перемыскѣмъ. Поставивъ его кандидатомъ „Союзъ“ — заходы панѣ Несторовичевои въ ей институтскѣй справѣ були поведенй вмѣло. Зъ вдячности для неи о. пралатъ Войтовичъ дававъ ся крѣзь пальцѣ на ухвалу и неумѣстну, бо вельми не педагогічну демонстрацію Ташѣ въ Институтѣ. Але и вдячность, видко, мае свои границѣ. Бо пѣдъ напоромъ товаришѣвъ выдѣловыхъ о. пралатъ Войтовичъ дня 9 с. м. мусѣвъ згодитись на письменне повѣдомлене панѣ Несторовичевои, що просьба ея не може бути увзгляднена. Якъ не радъ бувъ председатель такому повѣдомленю, про се посвѣдчити могла бъ уже сама стилізація его — така млява, що зъ неи ледви долупатись можна ея вмѣсту. А прецѣнь же зъ народного чи патріотичного становища прочихъ членовъ выдѣлу повиненъ бувъ выплысти рѣзкій стиль рѣшучого напятня ваня ренегатскихъ починковъ. Та хочь не зовсѣмъ може вдоволити насъ таке млявe полагодженя справы зъ стороны Института, то воно ще менше вдоволюе о. пралата Войтовича. Даннѣйше вѣнъ, якъ самъ мавъ признатись, не квапивъ ся кандидувати на посла зѣ страху, мовлявъ, передъ Monitor'омъ. Нинѣ, видко, вже Monitora не боить ся, та за то знайшовъ ся мѣжъ молотомъ а коваломъ. Згодитись на ухвалу институтского выдѣлу — се не згодне-жь зъ тыми „убѣжденіями“, за якій „Союзъ“ выдвигнувъ его кандидатуру. А годѣ було инакше, бо годѣ... бо якъ на те и епископъ К. Чеховичъ въ Риму вернувъ. Лячно було о. пралатови инакше поступити.

Мѣжъ молотомъ а коваломъ знайшовъ ся и п. надсовѣтникъ Юл. Несторовичъ. Та вѣчно рухлива машина до вѣдказування на панѣвъ зъ koła polsk'oго — наразъ попсувалась, стала мовчки. Було се такъ: Недавно передъ выборчій зборы перемыскои курія III. заявили, що голосувати будуть лишь на такого кандидата, котрый не вступить до koła. Въ цѣли веденя дальшои акціи выбрано комітетъ зъ 60 обывателѣвъ Перемышля. А въ той комітетъ попало й 9 Русинѣвъ. Ажь отъ п. бурмістръ Дворскій, що выперъ ся перше всякихъ звязковъ зъ коłомъ, зробивъ козла у воздусѣ и рѣшивъ ся инакше. На засѣданю выбраного комітету выявивъ свои бажанѣ, щобы посолъ зъ III. курія вступивъ до koła. Противъ сего рѣшучо и якъ слѣдъ запротестувавъ зъ Русинѣвъ совѣтникъ суду п. Л. Шеховичъ. Посломъ зъ III. курія може бути й Русинъ — казавъ вѣнъ — чи-жь и той буде обовязаный вступати до koła, мѣжъ тыхъ завзятыхъ русиножерѣвъ? Въ тѣмъ дусѣ протестували навѣть жиды пп. Робінзонъ та Блюменфельдъ. Лишь п. надсовѣтникъ Несторовичъ вѣдъ голосованя надъ сею справою усунувъ ся — сей твердый Русинъ, завзятый противникъ koła. Поки полагодить ся та справа рѣшучо, п. Несторовичъ може ще поправить ся. Нинѣ вѣнъ сподѣваесь еще поставленя своеи кандидатуры на посла зъ V. курія, надъ чимъ працюе „Союзъ“ пѣдъ проводомъ о. пралата Войтовича. Ану жь придасть ся польска ласка! — гадае вѣнъ и не важить ся пѣйти слѣдомъ пп. Шеховича и Негребецкого, що вже письменно зрезигнували зъ годности комітетовыхъ. Та мы сподѣемось, що инши Русины на сов. Несторовича не задивлять ся.

Искра.

НОВИНКИ.

— **Епископъ Шептицкій** зложить нинѣ, якъ доносить N. W. Tagblatt, присягу вѣрности папѣ въ каплиці вѣденьскои нунціятури яко номінатъ митрополитъ.

— **Зъ Тернополя.** Загальній зборы Товариства „Руска Бурса въ Тернополи“ вѣдбудуть ся въ середу 28-ого с. м. въ комнатахъ „Руской Бесѣды“. Початокъ точно о 8 годинѣ вечеромъ. Порядокъ дневный звычайный. Въ Тернополи дня 11 листопада 1900. *Выдѣлъ.*

— **Пѣльга для резервістовъ.** Міністерство вѣйны зарядило, що резервісты, котрѣ мешкають по-за доповняючимъ округомъ своего корпусу и не мають тамъ права приналежности, мають бути придѣлений до того корпусу, въ котрого округѣ постѣйно перебувають. Въ сей способъ улекшено имъ вѣдбуване вѣйсковыхъ вправъ. Выключенй вѣдъ сеи пѣльги однорѣчники.

— **Зъ Перемышля доносять** въ справѣ нападу на офіцирѣвъ 58 п. п., що въ пятницю перевела поліція ревізію въ мешканю д-ра Лібермана а опбеля арештовано его. Крѣмъ него арештовано ще вѣсѣмь особъ и задержано ихъ въ поліціи, куда дня 8 с. м. привезено обохъ побитыхъ офіцирѣвъ и показувано имъ увязненыхъ для розпѣзнаня, чи который зъ нихъ бравъ участь въ нападѣ. По мѣстѣ переходять вечерами поліційній патрулѣ, зложенй зъ комісарѣвъ, агентовъ и поліцаѣвъ, стережуть, щобы не прийшло до якихъ розрухѣвъ межи цивілями а вѣйскомъ. Крѣмъ того переходять мѣстомъ вѣйсковій патрулѣ. Вѣйско стоить въ касарняхъ сконсигноване а постерунокъ головнои варты здвоеный. Ходить поголоска, що 58 полкъ мае бути перенесеный зъ Перемышля.

— **Зѣѣздъ делегатовъ австрійскихъ мѣстъ.** Вѣденьска рада мѣска постановила скликати зѣѣздъ представителѣвъ австрійскихъ мѣстъ

Вазеліну, смаровила до сій, транъ на шкóру поручае В. ЧОППЪ Львóвъ Жовквóвска ч. 2.

числячихъ по-надъ 10.000 мешканцѣвъ, а предметомъ нарадъ будуть слѣдуючій справы: обговорене наслѣдковъ новелѣ о правѣ приналежности; 2) жаданє вынадгороды за т. зв. порученый кругъ дѣланя, утворене мѣского фонду на заосмотренє на старость и на случай калѣцтва.

— **Епископъ Константинъ Чеховичъ** вѣдбувши ювілейну подорожь до Риму, вернувъ уже назадъ до Перемышля.

— **Зъ руского „Сокола“.** Старшина „Сокола“, выбрана на заг. зборахъ дня 4 с. м. повѣдомляє отсимъ, що складъ ея є слѣдуючій: голова Василь Нагорный, перший заступникъ д-ръ Василь Гукевичъ, другій заступникъ Василь Морозъ, справникъ Ярославъ Вѣнцковскій, скарбникъ Денисъ Кучака, господарь Володимиръ Безкоровайный, книговодецъ Юрко Семотюкъ, писарь Петро Сухиньскій, дальше члены старшины: Евгенъ Бурачиньскій, Антонъ Крушельницкій, Василь Чума и Илько Яремкевичъ, а заступники членовъ старшины: Онуфрій Пащакъ, Микола Сѣнкъ и Василь Шевчукъ. До комісіи провѣрячон увѣшли други: В. Крижановскій, О. Кузьмичъ, О. Максимовичъ, а на настоятелѣвъ вправъ выбрани други: Я. Вѣнцковскій, Ю. Семотюкъ и В. Безкоровайный. — За старшину гімн. тов. „Соколъ“ *Вас. Нагорный, Яр. Вѣнцковскій.*

— **Зневага руского свята.** Въ день св. Димитрія переводжено въ Дрогобичи евіденційну контролю резервістовъ вѣдъ годины 8 зрана, власне коли по церквахъ, такъ у мѣстѣ якъ и по селахъ, правилось богослуженє. Зъ плачемъ удавались поклики на призначену годину, опускаючи богослуженє. Ци высшій власти, такъ духовній якъ и свѣтскій, не могли бъ тому запобѣгти, щобы католикъ въ католицкой державѣ не терпѣли такое зневаги? Quousque tandem?

— **Зъ костела до церкви.** Краковска Nowa Reforma подае слѣдуючій фактъ: Десять клм. вѣдъ Лежайска при ярославскій дорозѣ лежить село Дубно замешкане по большой части Русинами. Мають они самостойне руске приходство, а мешканцѣ Поляки належать до приходства въ Лежайску, котрого настоятелемъ есть кс. Пікосіньскій. Въ послѣднихъ часахъ переходять мешканцѣ Дубна Поляки на грецкій обрядъ. Кѣлька родинъ уже въ жовтни с. р. перейшло офіціяльно на гр.-кат. обрядъ, а решта, до котрои прилучивъ ся и присѣлокъ Халупки числячій до 50 хатъ, намѣряють пойти за прамѣромъ попереднихъ. За причину переходу Поляковъ на гр. кат. обрядъ подае N. Reforma се, що парафіяльный костелъ потребуе направы, направа буде богато коштувати, отже парафіяне переходомъ до гр.-кат. церкви радѣ бы спекатись вѣдъ матеріяльныхъ жертвъ и удержатись при земли.

— **Пѣдвысшенє цѣнъ паперу.** Секція паперова угорскои палаты торговельнои ухвалила пѣдвысшати цѣны паперу зъ днемъ 10 с. м. Крѣмъ того ухвалила такожь условя сплаты: готовкою въ протягу 30 днѣвъ або чотромѣсячій векслѣ. Властителѣвъ фабрикъ повѣдомлено особными письмами о тѣй ухвалѣ.

— **Фінансова дирекція въ Чернѣвцяхъ** подала до вѣдомости учителямъ, що имъ прислугуе право вѣдъ теперь доставати мѣсячну платню почтовыми переказами зъ уряду податкового, коли выразно зажадаютъ сего у вѣдповѣдномъ письмѣ.

— **Памятники п. Мархвіцкого.** Вѣденьскій Extrablatt доноситъ, що голосный д-ръ Здіславъ Мархвіцкій, членъ австрійскои палаты панѣвъ и бувшій директоръ скрахованого банку кредитового у Львовѣ пише свои памятники. Ну-ну, буде щось цѣкавого...

— **Противъ Сальсона**, котрый на площи паризкои выставы выконавъ бувъ **атентатъ на перского шаха**, вѣдбувъ ся онегды въ Парижи процесъ. Сальсонъ признавъ ся до заключеного ему злочину и заявивъ, що е анархістомъ. Президентъ судового трибуналу ствердивъ, що Сальсонъ належить до групы французскихъ анархістовъ. Въ дальшомъ переслуханю обжалованый заявивъ, що е ворогомъ всѣхъ гнобителѣвъ народу и тому пбрвавъ ся на житє шаха и бувшого президента Франціи Періера, котрый казавъ ухвалити законъ противъ анархістовъ. Переслуханій свѣдки и знатоки зѣзнали, що стрѣлъ Сальсона мѣгъ бути убійчій. Сальсона засуджено на досмертній примусовій роботы. Засужденый принявъ вырокъ.

— **Зелѣзнича катастрофа.** Въ Оффенбахъ въ Нѣмеччинѣ наѣхавъ поѣздъ особовый на поѣздъ поспѣшный зъ такою силою, що перервавъ на двѣ части реставраційный вагонъ, а той зновъ ударивъ такъ сильно о другій, сальоновый вагонъ, що выкликавъ выбухъ резервоару газового въ кождомъ нѣмецкомъ вагонѣ. Внаслѣдокъ того выбухъ огонь и, якъ подае Frankfurter Ztg. згинуло до 20 особъ.

— **Засудженє лѣкаря.** Въ Шватавъ въ Гольштинѣ лѣкарь, прикликаный до малои дитины, заординувавъ для неи невѣдповѣдне лѣкарство и внаслѣдокъ того дитина померла. Судъ засудивъ за се недбалого лѣкаря на два роки вязницѣ.

— **Наѣвъ ся.** Одинъ двегарь, жидъ у Варшавѣ заложивъ ся зъ пекаремъ, що зъѣсть за однымъ заходомъ: 5 курокъ, 1 горнець квашеной капусты, 2 гарбузы, 3 фунты грушокъ, 4 фунты яблокъ, 3 фунты сливокъ, 5 огірковъ, хлѣбъ и выше до того горѣвки, 6 фляшокъ пива и 3 сифоны содовои воды. Въ очахъ многихъ свѣдковъ зъѣвъ вонъ то все, але якъ по тѣй вечери лягъ спати, вже бѣльше не пробудивъ ся.

— **Зъѣздъ делеґатовъ щадничихъ касъ.** За починомъ директора Галицкои касы щадничои д-ра Стечковского вѣдбудесь у Львовѣ зъ концемъ сего мѣсяца першій зъѣздъ делеґатовъ касъ щадничихъ въ Галичинѣ. Головнымъ предметомъ нарадъ буде утворене союза всѣхъ касъ галицкихъ.

— **Хто зъ Тернополя** писавъ до мене листъ рекомандованый въ пятницю 9 ого с. м., зволить ще разъ написати то само, бо листъ той зрабованo пѣсланцеви въ суботу, якъ нѣсъ его зъ почты до склепу, де я чекавъ. Сей фактъ въ сполученю зъ тымъ, що я недавно дѣставъ листъ рекомандованый зъ очевидными слѣдами нарушеня, дае до мысленя, нимъ оружемъ хтось противъ насъ воюе. Niehonorowo, ale zdrowo. — *Иванъ Волянъскій* парохъ въ Острѣвчику п. Теребовля.

— **Дрѣбній вѣсти.** Ческій фабриканты полотна рѣшили пѣднести цѣну полотна о 10 процентъ. — Въ Стражи на Буковинѣ есть опорожнена посада писаря у лѣсного управителя; вымагаесь покінченя кількохъ класъ гімназіальныхъ и корректного писаня по нѣмецки. Початкова платня 2 кор. денно; авансъ по трохъ рокахъ за зложенымъ испыту; подане треба вносити на руки п. Христіяна Карста ц. к. управителя лѣсовъ и дожель въ Стражи.

Надѣслане.

Ball-Seiden-Robe

fl. 6.50

and höher! — 14 Meter: porto- und zollfrei zugesandt. Muster umgehend; ebenso von schwarzer, weisser und farbiger „Henneberg-Seide“ v. 45 Kreuz. bis fl. 14·65 per Meter. 58 [8]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Наука, штука и література.

— **Про руско народный театръ** пишутъ намъ зъ Тернополя:

Вже д а тыждня гостить у насъ руско-народный театръ. Дотеперь давъ отей представлена: Клятє серце, Запорожець за Дунаемъ зъ Вечерницями Нѣщаньского, Попихайло, Нещасне кохання, Малка Шварценкопфъ Г. Запольскои, Скапаный свѣтъ В. Оркана и Сербинъ Карпенка Карого. Новинами для загалу публики тернопольскои були зъ того лише три послѣдній творы. Решта то добре знанй, а все прецѣнь цѣкавій рѣчи, и то навѣть не лишь за-для повсуваныхъ режісерію спѣвовъ, неразъ зовсѣмъ не достровныхъ до акціи и до загальнои концепціи твору [н. пр. въ „Клятомъ серци“ пѣдчасъ сцены зо сватанемъ въ украньскомъ селѣ хоръ выконавъ „Вулицю“ Ф. Колесы, зложену, якъ вѣдомо, головно зъ мотивовъ галицкихъ пѣдгорскихъ; публика нагородила спѣвъ гучными оплесками, але за те забула про акцію].

Зъ трехъ зазначеныхъ новинъ безусловно найвартѣйшій Карпенковъ „Сербинъ“, шкода лише, що роль полковника Софрона и козака, женихa Ялины, Дачила не лежали въ темпераментѣ и талантѣ пп. артистовъ призначеныхъ, видко зъ конечности, до вѣдограня ихъ.

Малка Шварценкопфъ разить 1) тымъ, що простій жиды такъ чистѣнько говорять по руски; 2) тымъ, що не выяснено, чому героичка, якъ видко зъ конца, Малка згоджуесь ити за нужденного, аж до пересады нужденного Іойну. Тутъ або одно або друге. Або вона проста, буденна людина, якихъ мілионы, а въ такомъ разѣ не було що шрубувати ей на героинню при конци штука, або вона справдѣ героичный характеръ, то не треба вже бодай того Іойну такъ нужденнымъ представляти. Всьо мае свои границѣ, а для героичного характеру вже само житє зъ нелюбомъ въ подружю е достаточнымъ мотивомъ конфлікту и катастрофы. По-за те штука може якійсь часъ удержатись на нашой сценѣ, хочь-бы за для цѣкавого жидовского весѣля, яке не кождый може такъ легко въ дѣйстности побачити.

Найслабшою зъ новинъ вважаю „Скапаный свѣтъ“ В. Оркана. Авторъ, видко, великій „модерністъ“, хотѣвъ, щобъ рѣчь его выйшла, якъ можна, найреалістичнѣйше. Та забувъ при томъ, що не всьо, що въ дѣйстности истнуе, вражае артистично, се-бъ-то зворушуе и заспокоюе наше чувство естетичне. Се якъразъ и задача писателя: дѣйсность, не фальшуючи ей, борона Боже, такъ представити, щобъ вона вдоволяла нашъ змыслъ естетичный, бо инакше рѣчь перестае бути штукою и кождый може собѣ подумати: „Шкода моихъ грошей, а працѣ акторовъ, бо таку рѣчь можу й за дурно побачити що дня и то въ дѣйстности“. Придавѣмъ ся, що давъ авторъ? — Заможный горнякъ, Мазуръ, змираючи лишае двохъ сыновъ [Кантого и Собка] и другу свою жѣнку [Настю] зъ тымъ, що цѣле свое майно записуе сыномъ Кантому [зъ першого подружя], наколи йно той не оженить ся зъ своею Зузькою, зъ котрою Кантый, треба знати, мае вже двоє дѣтей. [Тутъ зовсѣмъ не выяснено, що спонукало батька до такого дивного условя.] Настя и Собко намовляють Кантого до женитьбы зъ Зузькою, але Кантый женить ся зъ Гальжбітою, щобъ удержати ся при майнѣ. Зъ-вѣдси подвѣйный конфлікть: разъ зъ братомъ и мачохою за грунтъ и Гальжбіту, по друге зъ Зузькою за любовь и за дитину, котру Кантый на силу задержуе у себе на выхованю, а Зузька въ жаденъ способъ не хоче на те пристати, хочь сама, якъ кѣлька разовъ чуемо, не мае що до устъ вложити. Першій конфлікть природный, але зъ другимъ не такъ легко погодити ся зъ огляду на обставины житя Зузьки. Дитина жь дорога Кантому, Гальжбіта радо заходить ся коло неи, а Зузька й сама не мае зъ чого жити. Тутъ допустити бъ хиба треба дуже мало имовѣрну въ данихъ обставинахъ завязтість заздрости Зузьки. Та може бути, що авторъ взагалѣ въ своѣмъ творѣ не оперувавъ характерами, лишь хвилевыми настроями особъ? На таку думку наводить мене конець драмы: Кантый выкидае зъ хаты мачоху зъ Собкомъ, дитину Зузьки par force задержуе у себе и каже колысати Гальжбітѣ, а самъ при звукахъ „люлю, люлю“, що доносять зъ сусѣдной комнаты, попадае въ тяжку задуму... Въ такой ситуаціи опадае заслона и штука „Скапаный свѣтъ“ кѣнчить ся — та лишь въ тѣмъ бѣда, що авторъ намъ нѣчимъ не ручить за те, що Кантый вже нѣколи не зойдесь анѣ зъ мачохою анѣ зъ Собкомъ анѣ зъ Зузькою анѣ зъ своею выкривленою совѣстію... А коли додати до того, що штука цѣла то самѣ сварнѣ, бійки и лайки и зъ нихъ не зробл но жадного синтезы [хиба може такою вважати крайный пессімізмъ дѣда жебрака, котрый каже, що шкода було Ісусу Христу й розпинати ся за таку мізерію людску], то стане ясно, чому публика выходила въ театру по тѣмъ представленю въ бѣльшой части невдоволеною, а на нашу думку, взагалѣ табръ, мимо оріґінального закінченя, не заслугуе на те, щобъ его выставляти въ нашомъ театрѣ. Одинъ мыслитель нѣмецкій сказавъ: Das Schöne ist eine durchgeistigte Form [краса — то форма проникана духомъ]. Въ „Скапанѣмъ свѣтѣ“ Оркана маемо форму, але зовсѣмъ бракъ духа. Хто хоче знати, якъ у талановитого писателя „духъ“ уносить ся по-надъ „формою“ навѣть дуже реалістичною, нехай читае „Камѣнный хрестъ“ нашого одинокого В. Стефаника.

Артисты грають въ данихъ обставинахъ надзвычайно добре. Въ выставахъ видко всюды дбалу руку новои дирекціи. Лишь доходы ледви вдоволяють касу театральну, якъ зважити, що за саму салю Сокола платить театръ 27 злр. за разъ. Зъ публики позамѣсцевои мало хто коли заглядае до одинокого руского театру. — *Иванъ Копачъ.*

— **Часопись правничa,** *розвѣдки правничі секції історично фільозофічної Наукового Товариства імени Шевченка.* Редактор *Др. Кость Левицкий*, адвокат у Львовѣ. Рочникъ X. У Львовѣ, 1900. *Зміст* рочника: 1) *Розвѣдки*: Д ра Петра Стебельского, Австрійскій процесъ карный (коментарь) стор. 1—70; Д-ра Костя Левицкого, Про неважность въ новомъ процесѣ цивільномъ, стор. 1—46; Д-ра Станиславa Дністрянського, Чоловѣкъ и его потребы въ правномъ системѣ, стор. 1—36. 2) *Оцѣнки и справозданя*: Д ра Михайла Зобкова, Die partiarischen Rechtsgeschäfte nach römischem und heutigem Reichsrecht nebst Beiträgen zur Lehre der verschiedenen Arbeitsverträge von Dr. Carl Crowe, a. o. Professor der Rechte an der Universität Berlin, Freiburg i. B. 1897, стор. 1—3; Toro samoго, Opći austrijanski gragjanski zakonik. Uredio Dr. F. I. Spevec. Rješitbe sobrao Adolfo Ruśnov, Zagreb, 1899, стор. 3—4; Л. Целльского, Piotr Górski, Samorząd gminny T. I., w Krakowie 1894, стор. 4—20; Івана Макуха, Dr. Max Schuster v. Bounot, Grundriss des Obligationenrechts, Leipzig, 1899, стор. 20—22; Михайла Новаковского, August Meitzek, Wanderleben, Siedelung u. Agrarwesen der Finnen u. der Slaven, B. II. Berlin, 1895, стор. 22—24. Miscellanea: Зъ комісіи правничои С. Д стор. 1—3; Причинокъ до исторіи громадскои власности Д-ра Володимира Охримовича, стор. 3—5; Въ справѣ нашои термінольоґіи Д ра Костя Левицкого, стор. 6—7. Отсимъ рочникомъ переступило выдавництво нашои першои „часописи правничои“ десять лѣтъ свого истнованя пѣдъ редакціею Д-ра Костя Левицкого, що положивъ основы до розвою нашого правничого письменьства. Зъ наступаючимъ рочникомъ обнимае редакцію „часописи правничои“ Д-ръ Станиславъ Дністрянськай. — *А. Р.*

— **Ще въ справѣ „Народнои Бібліотеки“ М. Яцкова и С-ки.** Въ 227 ч. „Дѣла“ написавъ незванный добродѣй, пѣдъ псевдонімомъ „Ідеалістъ“, прихильный поглядъ на наше выдавництво. Уважаемо своимъ обовязкомъ зложити ему тутъ щиру подяку и высказати деякій свои думки.

Що выдавництво „Народна Бібліотека“ потрѣбне й на часѣ, се правда. Що широкій белетристичный и науковый обсягъ, якій вона мае на цѣли, есть потрѣбный, се такожь правда, а що она мимо своеи безпартійности та такои дешевои цѣны, якои ще доси на Руси не було, розходать ся дуже слабо, се сумна, але ще бѣльша правда.

Цѣкаве буде знати пов. читателямъ, що якъ выйшовъ першій выпускъ „Народнои Бібліотеки“, то многій цѣлкомъ серіозно радили й домагали ся, щобы роздати его даромъ. „Нинѣ у насъ за богато вже пише ся й друкуе ся, отже мы хочемо знати по першой книжцѣ, чи варто буде дальшій купувати, чи нѣ“.

Поминемо всякій нещирій погляды и злобній притиковання.

Якъ „Русское Слово“ зачало выдавати свого „Тараса Бульбу“, то мы передвидѣли заразъ, яка зъ того може выйти шкода для народу, и поквапили ся выдати въ нашомъ перекладѣ такъ якъ лише могли. Хто мавъ въ своихъ рукахъ за цѣле житє двѣ-три книжки и порѣвнувавъ ихъ, може сказати свой осудъ. Але нашій шановій часописи, крѣмъ „Дѣла“, мовчать и доси якъ-бы ихъ замастивъ глиною. Було богато такихъ, що для нихъ „Тарас Бульба“, 15 аркушевъ друку [свѣжими вѣденьскими черенками, якихъ нѣгде въ Галичинѣ ще нема], зъ аркушемъ вступу petit'омъ за 30 кр. *було ще за дорого!*

Що бѣльше: Деякимъ людцямъ стануло вже „Народна Бібліотека“ не то сѣлю, але прискомъ въ оцѣ. Зъ доволѣ нужденнои, личнои, а радше сказати бабскои интриги поставили они вѣдти наше молоде выдавництво. Вѣдмѣрили форматъ нашои Бібліотеки, взяли такій самый папѣръ, здаеть ся, назвуть ей також народною, а рѣзница буде хиба лишь така, що ихъ книжки, обчислений на зыскъ, будуть що-найменше въ двоє дорожшій. Якъ бы й не було, все будемо мати деяку перешкоду.

Мѣжъ письменниками бувають неразъ такій галапасы, що то нѣ літератъ, нѣ учений, нѣ етноґрафъ, а жде лишь на те, щобы малпувати й закалювати другимъ дорогу. Учепить ся тебе така гермафродита за полу, нѣ то по панову, нѣ по тверезому, а ты лишь дивишь ся та сильовуешь, або здвигаешь плечима та й мовчишь, а воно все тобѣ на ноги стае и сипнюе. Давъ бы ты ему бучкомъ по головѣ, та поки що, милосердя зникае тебе.

Та мы числимо на гуртокъ нашихъ щирыхъ приятелѣвъ и не покинемо дѣла. Для молодежи та для будучого поколѣня зробимо все, що лише буде въ нашой силѣ. А поки що сихъ кѣлька яркихъ звѣрень послужить колись критикови до характеристики интеллектуального розвою Украины-Руси.

9. XI. 1900.

Редакція „Народнои Бібліотеки“.

Русины! Памятайте на Домъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Выказъ складаныхъ жертвъ

На вѣдновленє церкви въ Лежайску зложили (дальше) Р. Т.: о. Левъ Таворскій 3 к., о. Кипріанъ 1 к., о. Ігнатій Гавацкій 4 к., Урядъ парох. Шуналя 1·42 к., Димитрій Лойванюкъ 1 к., о. Исид. Ганкевичъ 3 к., о. Яковъ Зробекъ 1 к., о. Іосифъ Иванець 2 к., Іоаннъ Тимцюракъ 4 к., Мих. Косоноцкій 4 к., Е. Маморска 4 к., Венедиктъ Мѣйскій инжінеръ 10 к., Володиславъ Юзичиньскій 2 к., Зенонъ Шухевичъ 2 к., Вінкентій Кузикъ 2 к., о. Іоаннъ Любовичъ 2 к., д-ръ Лонгинъ Рожанковскій 2 к., о. Антоній Бескидъ 3 к., п. Городиска Ославы вѣлй 2 к., о. Юл. Платекъ 2 к., Церковь въ Саджавцѣ 1 к., о. Іосифъ Кустиновичъ 1·50 к., о. Менциньскій 2 к., о. Іоаннъ Маркевичъ 2 к., о. Стрѣльчикъ 2·40 к., о. Василь Мотюкъ 2., Церковь въ Павловѣ 3 к., Парохіяне въ Сопові 2 к., М. Мойсеовичъ нотарь 5 к., Адріянъ Соневицкій нотарь 20 к., оо. Василіяне въ Улашковцяхъ 2 к., д-ръ Лукіянъ Литиньскій 2 к., о. Мих. Онишкевичъ 3 к., о. І. Латоровскій 4 к., Урядъ парох. въ Борщевѣ 2 к., Урядъ парох. въ Бѣркахъ вел. 4 к. 6 с., о. Павло Стукачъ 5 к., П. 2., Северинъ Жуковскій 2 к., Левъ Залужный 1 к., Теодоръ Слабы 8 к., Урядъ парох. въ Хировѣ 14 к., Іосифъ Смеречиньскій 1 к., д-ръ Вол. Дудикевичъ 3 к., Церковь въ Клебановцѣ 2 к., о. Евгеній Ляховичъ 2 к., Михаилъ Щирба 1 к., д ръ Лебедовичъ Мостиска 5 к., Урядъ парох. Ганусовцѣ 1 к., Урядъ парох. Пехівка 1·24 к., а Старуня 2 к., о. Д. Венгриновичъ 1 к., о. Григорій Словацкій 2 к., д-ръ Волод. Ортиньскій 2 к., Урядъ парох. Дубровица 5·20 к., о. Теодоръ Василикъ 6·40 к., Громада Миротинъ 7·70 к., Урядъ парох. Петрилова 1 к., о. Стефанъ Гавацкій 2 к., о. Іосифъ Чубатый 6 к., Урядъ парох. Чертежъ 2 к., Урядъ парох. Сковатинъ 1 к., о. Іосифъ Прислопскій 6 к., о. Ілія Маковей 1 к., о. Альбінъ Добранський 2 к., о. Іосифъ Студиньскій 1 к., о. Мих. Вербицкій 2 к., д-ръ Дрималикъ Жовковъ 1 к., о. Черкавскій 21·40 к., М. Шатиньскій 1 к., Волод. Витошиньскій нотарь 4 к., Урядъ парох. Молодьковъ 1 к., п. Елена Ботля зъ Борина 8 к., о. кан. Іосифъ Дельсевичъ 42 к. 5 с., о. Ник. Дяковъ 1 к., патронъ гр. Р. Потоцкій 40 к., о. Мих. Попель 4 к., о. Алексей Воляньскій 2 к., о. Іосифъ Курмановичъ 4 к., о. Корнилій Монцѣбовичъ 2 к., о. О. Збудовскій 2 к., Іоаннъ Пастернакъ 20 к., о. Яковъ Сыроѣдовъ 4 к., о. Игнатій Юхновичъ 1 к., Яковъ Вербицкій 6 к., о. Мих. Заревичъ 15 к., о. Алекс. Желеховскій 1 к., о. А. Вархолякъ 3 к., Урядъ парох. Явірникъ 1 к., Громада Волцнѣвъ 5 к., о. Евстахій Пелехъ 1 к., Урядъ парох. Болшовцѣ 1 к., о. І. Поповичъ 1 к., о. Григорій Савицкій 10 к., о. Тадей Галайчукъ 4 к., о. Северинъ Гаваньскій 3 к., Церковь въ Черниві 12 к., о. А. Сумикъ 1 к., о. Іоаннъ Мишковскій 4 к., п. Іосифъ и Анна Горбовій зъ весѣля 8 к. 6 с. (*Дальше буде*). — Всѣмъ ласкавымъ Р. Т. Добродѣямъ пожертвувавшимъ свои депты на обновленє нашои церкви складае Комітетъ сердечну подяку и просить о ласкавій дальшій жертвы. — За Комітетъ *о. Віктор Кмицикевичъ* парохъ.

Телеґрамы.

Вѣдень 12 падолиста. N. W. Journal доноситъ, що на день 17 грудня будуть скликаній соймы краевій, и що не е выключеною рѣчею, що противъ первѣстного пляну, сесіи будуть продовженій аж до Нового Року, абы имъ уможливити, окрѣмъ полагодженя буджету и санаціи краевыхъ фінансовъ, полагодити также иншій предложенія. — Праска Politik заповѣдае політичній дискусіи въ ческомъ соймѣ.

Белградъ 12 падолиста. Супротивъ поголоскъ, що Міланъ мае помирити ся зъ Александромъ и вернути до Сербіи, міністеръ внутрѣшныхъ справъ розбославъ до всѣхъ префектовъ въ Сербіи обѣжникъ, що тѣ погалоски е фальшивѣ и що не наступлять нѣякій змѣны анѣ у внутрѣшнѣй, анѣ у вайшнѣй політицѣ.

Римъ 12 падолиста. Зъ нагоды уродинъ король помилувавъ всѣхъ тыхъ, котрыхъ за звычайнѣ злочины, проступки противъ скарбовыхъ властій и за войсковій провины засуджено на 6 мѣсячну вязницю.

ВАЛЄНТИНЪ певне средство противъ выпаданя и на порôстъ волося, цѣна 6 кор., пôвъ флякона 3 к. 10 сот

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львôвъ: склепы власнй: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернôвцѣ: Рынокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24.

— Рахунокъ Товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ“ у Львовѣ стоваришення зареєстрованого зъ обмеженою порукою *за мѣсяць жовтень 1900.*

I. Станъ довжный:

		кор. сот.
1. Удѣлы членьскй вплачений		73.353·42
2. Фондъ резервовый		6.791·92
3. Спеціяльна резерва		758·83
4. Вкладки:	кор. сот.	
а) станъ на поч. жовтня	725.563·51	
б) вложено въ жовтни	36.946 32	
разомъ	762.509 83	
в) вынято въ жовтни	24 128.65	
зôстае зъ кôнцемъ жов.	738 381·18	738.381·18
5. Сальдо процентôвъ (побран.)		37.569·46
6. Непôднята дівіденда за р. 1897/8/9		2.704·08
7. Кошты спору		18·37
8. Рахунокъ Банку краєвого		12.000·—
Сума		871.577·26

II. Станъ чинный:

1) Позички удѣленй на скрипты и векслѣ:		
а) станъ на поч. жовтня	773.686 89	
б) удѣлено въ жовтни	28.940·—	
разомъ	802.626·89	
в) сплачено въ жовтни	23·310·74	
Станъ зъ кôнцемъ жовтня		779.316·15
2. Готôвка въ касѣ		779·316·15
3. Цѣнній паперы резерв. фонду и ин.		4.438·77
4. Инши льокація		51.067·00
5. Въ щадници почтовôй (обор. чекôв.)		3.426
6. Въ товариствахъ и банкахъ		5.241·52
7. въ Товар. обезп. „Днѣстеръ.“		13.556·74
8. Сальдо коштôвъ адміністрацій		9·000·—
Сума		922·82
		871.577.26

Членôвъ прибуло 16, убуло 21, оставало зъ кôнцемъ жовтня 1900 року 1 874 членôвъ зъ 1948 декляроваными удѣлами въ сумѣ 97.400 кор. — Стопа процентова вôдъ вкладокъ 4%, процентъ вôдъ пожачокъ удѣлюваныхъ зъ провізією на кошта адміністрацій 6½%.

Львôвъ дня 8 падолиста 1900.

Надôслане.

Д-р. Софія з Окуневских Мерачевска
улиця Миколая 19.
ординуе від 3—4.
503 8—15

ЗМѢНА МЕШКАНЯ
Д-ръ З. Райнгольдъ
надворный и приватный лѣкарь-дентистъ ординуе теперь при ул. Сикстуской число 29.
545 2—13

КОПЕРНИЦКИЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкой
поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнах найдешевшихъ окуляры, двізеры, пъорнеты, бінокля далекôвиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґа, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвонкôвъ електричныхъ.
Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4168

Альбум заслужених Русинів
в красній кольоровій тецї, в цінї 2 корони
набути можна
в Товаристві „Просьвіта“, Львів, ринок ч. 10.

Лісничий з укінченою IV кл. гімн. і зі зложенним іспитом лісничівским з добрим поступом прийме посаду лісничого від 15-ого грудня. Ласкаві зголошеня під Iв. Топольницкій 55 Inf. Rgt. IV Comp. 2 Zug. Бережани.
541 3—3

В. Малышкрошъ
артистъ-малярь въ Рогатинѣ
приймае церковні роботы входячі въ обсягъ малярства, рѣзьбарства и позолотництва.
481 7—8

Ковдры и матерацы
найдешевше набути можна въ спеціяльнôй робôтни постелій
Іосифа Шустера
Львôвъ, улиця Коперника ч. 5.
455 23—30

Певна помôчь
на гостець, ревматизмъ, заковзнôсть членôвъ, бôль въ плечах, крижах, бедрах и т. п. вôдъ **россійскои масти** на гостець. Высилае ся франко за присланем 2 К. 30 сот. Головный складъ въ *аптицѣ Ж. Рукера у Львовѣ.*
538 2—12

О 60% дешевше, чимъ деинде.
Одинока у Львовѣ піротехнічна робôтня
ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО
„зъ Варшавы“
при ул. Домбровского число 4
поручае
Штучнй огнѣ въ 70-ти родах. Скомплетованй сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенґальскй, сальноваї, пахучй въ пуделках по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажане даромъ и оплачений.
439 33—34

ЛЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ
вôдзначена двома срѣбными медалиями
выконуе **дзвоны** рôзной ваги и приймае ушкоджень дзвоны до переливаня въ найкоротшôмъ часѣ, а такожъ мае на складѣ готовй дзвоны рôзной ваги.
Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнй замовленя такъ на поодинокй новй дзвоны якъ и на цѣлй групы. За тревалôсть матеріялу и гармонійный звукъ моїх дзвонôвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.
Зъ глубокимъ поважанем
3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Brady-ого
КАПЛѢ ЖОЛУДКОВІЙ
давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковй

приспособлений въ аптицѣ „пôдъ королемъ Угорщины“ Кароля Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.
вгавльно досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ трававня и иншихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку	**40 кр.**
Подвôйна фляшка	**70 кр.**

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои каплѣ жолудковй часто бувають фальшованй. Тому при купнѣ треба уважати на повышеу охоронну марку въ пôдписомъ **C. Brady** а вôдкинути яко неправдивй всякй фабрикаты, котрй не заосмотрений тою маркою о зеленою и пôдписомъ **C. Brady.** 42 6—24

Капльѣ жолудковй аптикаря К. Браді
(давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковй)
опаковани в червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божої зъ Маріяцель [яко марки охоронной]. Пôдъ маркою охоронною мають находитись стоячи пôдпись *C. Brady*
Складовй части поданй.
Каплѣ жолудковй правдивй можна набути у всѣхъ аптикахъ.

УЧИТЕЛЬ орґанъ руського товариства педаґоґічного двотыжневникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1869 у Львовѣ ул. Вôрмôнська ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 8 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чвертъ року 1 зр.

Подяка.

Тяжкій ударъ постигъ мене дня 30 жовтня с. р. Неумолима смерть выдерла менѣ найдорожшу жену и матѣрь, полишивши въ серцю нѣчимъ не даючу ся укоити рану. Правдивою потѣхою и вôдрадою мовою було співчутє, якого я дôзнавъ зô стороны Вкпр. Совѣтника о. В. Туркевича, пароха въ Грибовичах, и В. Коновалця, пароха зъ Малехова, котрй зволили ласкаво прибути до Львова и взяти участь въ похоронѣ. Не менче дякую за ласкаву участь въ похоронѣ Вп. п. инспекторови Ф. Говорцѣ, Дорогимъ Товаришамъ и Знакомымъ. Рôзножь дякую Родинѣ зъ Задвôрья, якъ такожъ Честнымъ громадянамъ зъ Грибовичъ, прибувшимъ на похоронъ. Приймѣть проте Вкпр. Отцѣ и Поважане Паньство щиросердечне: спасен-Бôгъ!

Т. Милевичъ управитель школы въ Грибовичах зъ сыномъ Володимиромъ и родиною покôйной. 550 1—1

Я выслужився близько 13 лѣтъ при вôйску яко рахунковый пôдофіцеръ и зô взгляду на пôдупавше здоровле перенесено мене на пенсію по 8 зр. мѣсячно. Не могучи въ того выжити зъ женою и чотырма дѣтьми, прошу Дорогих Родимцевъ подати менѣ якійсь способъ до жытя, а то яку службу яко писаря, економа, учителя, завѣдателя и взагалѣ яку рôвнобѣжну службу, чи-то у Львовѣ, чи на провінціи. Очѣкую зъ поважанем *Иванъ Максимякъ* у Львовѣ, улиця Мурарска ч. 4.

МАСЛО! МАСЛО!
Денно свѣже десерове масло
netto 9 фунтôвъ за 9 Коронъ высылаю оплатно за послѣплатою и ручу за найлѣпшу обслугу.
Антонй Дробнеръ
Бжеско, Галичина. 519

Интеліґентна вдова
по священику або приватнôмъ офіціялістъ, знайде помѣщенка у жонатого священика до заряду дому и кухнѣ. Згодошеня надсылати на адресу: Іоанъ Лѣщиньскій парохъ въ Вѣлôмъ почта Дунаївъ.
548 1—3

Въ цѣляхъ аґітаційныхъ!
поручають ся до ширена масами слѣдуючй брошурки „Парохіяльной Бібліотеки:
1. Законы людскои суспôльности где розправляе ся о суспôльнôй нуждѣ, и о средствах якъ ѣй въ публичнôмъ житю зарадити. За 100 штукъ 8 кор.
2 Фалшивый парляментаризмъ, где вытолковано ясно чому дотеперѣшнй послы не зробили и не могуть зробити нич доброго для насъ народу. За 100 штукъ 8 коронъ.
3 Наша зброя, або якъ бороти ся проти ворогôвъ нашого быту. За 100 штукъ 6 коронъ.
4. Наша ґрганізація, або кудыити щобы було намъ лѣпше. За 100 штукъ 8 коронъ.
5. Заука Антихристôвъ, брошурка дуже на часѣ поодинчо: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотыри статкы разомъ: 100 штукъ 4 короны.
6 Христосъ и Его народъ, брошурка дуже побуджаюча до патріотичнои чинности. 100 штукъ 5 коронъ.
7. Не бôйте ся пострашку! брошурка на часъ выборчій знаменита! За 100 штукъ 3 кор.
8. Религія а панство. За 100 штукъ 2 кор.
9. Религія а бѣдни. За 100 шт. 2 кор.
10. Хлѣбъ безъ религіи не сытить. За 100 штукъ 2 короны.
Выѣмково, яко на часъ выборчій, можна всѣ тй брошурки набути франко, єдино въ Редакціи Прапора, Перемышль, Побереже ч. 1. въ найменшôй скôлькости 100 штукъ зъ кождон.

Цѣс. корол. уприт
Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, ліквôръ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ
Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ
поручае старй горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bon-gout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 64—?
Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Машины и знаряды господарскй
зъ перворядныхъ фабрикъ
можна купувати за посередництвомъ
„НАРОДНОЙ ТОРГОВЛѢ“
у Львовѣ
а именно:

Сѣчкарнѣ ССХ	зъ 2 ножами и 1 колесомъ	по 54 кор.
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 3 ножами и 2 колесами	„ 56 „
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 4 ножами и 2 колесами	„ 59 „
Млынки до чищеня збôжа системы Бакера		„ 100 „
Млынки до чищеня збôжа лекшй		„ 64 „
Молотѣльнѣ ручній		„ 170 „
Краячѣ до бураків		„ 60 „
Тискачѣ [гнѣтôзники]		„ 230 „
Прасы до олѣю		„ 230 „
Плуги ковальскои роботы зъ колѣсницами		„ 32 „
Косы зô старійскои стали довгій:	60, 70, 80 цм.	

по кор. 1·00, 1·20, 1·40
[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народной Торговлѣ. На 5-кілеву посылку йде 8—10 кôсъ]
Окрôмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народной Торговлѣ“ и иншій машины и знаряды господарскій по цѣнах фабричныхъ.
ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаютъ ся лише за готôвку и безъ опусту. При сейчасовôй уплатѣ за сѣчкарнѣ дае ся 5% опусту а за всѣ прочій машины 10% опусту. Допускае ся и сплату ратами (зъ вынимкою плугôвъ и кôсъ) за окремою умовою и порукою, однак въ тôмъ случаю не признае ся нѣяких опустôвъ.
Застерѣгае ся можлива пôзнѣйша змѣна цѣнъ!
267 24—? **Народна Торговля.**

Розкладъ їзды поѣздôвъ зелѣзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.
пôсля часу середно европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского].

поєзд. приходить о годинѣ	особ. приходить о годинѣ	до Львова (головный дворець)	поєзд. вôдходить о годинѣ	особ. вôдходить о годинѣ	зô Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борислава (Скольского вôдъ ½ до ³⁰/₉)	12 4		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2 51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	3·35	„ Пôдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копычинець		5·45	„ Бруховичъ (вôдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ що дня)
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Сянока, Перемышля		6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борислава
				6·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ
				6·35	„ Станиславова, Пôдвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·30		„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина, Любачева
	6·40	„ Бруховичъ (що дня вôдъ ³¹/₉ до ¹⁶/₉)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	„ Янова			
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродôвъ)		9·—	„ Скольского, Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ ¹/₉ до ¹⁶/₉)
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту		9·15	„ Янова
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копычинець, Гусятина, Гриналова, Коловои
	8·50	„ Кракова, Загôря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярославя, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вôдъ ¹/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Скольского, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ ¹/₉ до ¹³/₉)	1·55		„ Пôдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродôвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока		2·15	„ Бруховичъ (вôдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
1·15		„ Черновець Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станиел.	2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·35		„ Пôдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
				3·05	„ Стрыя (Скольского вôдъ ¹/₉ до ³⁰/₉)
	3·14	„ Бруховичъ (вôдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)		3·15	„ Янова (що дня вôдъ ²/₉ до ¹⁵/₉)
				3 26	„ Бруховичъ (що дня вôдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉)
	5·40	„ Пôдволочискъ (Кіева, Одессы), Грималова, Коловои, Бродôвъ		3 30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярославя
	5·45	„ Кракова			
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова		6·10	„ Станиславова
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои		6·13	„ Янова (вôдъ ¹/₉ до ¹⁵/₉ въ будній днѣ, а вôдъ ¹⁶/₉ до ³⁰/₉ що дня)
				6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	7·24	„ Бруховичъ (вôдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)		6 50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8·28	„ Янова (вôдъ ¹/₉ до ¹⁵/₉ въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Тернополя, Бродôвъ
				7·25	„ Сокаля, Равы рускои
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Синока, Пешту, Перемышля		7·48	„ Бруховичъ (вôдъ (¹/₉ до ¹⁵/₉ въ недѣлѣ и свята)
				9·12	„ Янова (вôдъ ¹/₉ до ¹⁵/₉ въ въ недѣлѣ и свята)
	8 50	„ Бруховичъ (вôдъ ¹²/₉ до ¹⁶/₉)			
	9·2	„ Янова (вôдъ ¹/₉ до ¹⁵/₉ що дня)		0·5	„ Черновець, Ицканъ
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвад ва		10·4	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова Ряшева, Орлова, Тарнова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11 —	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копычинець, Гриналова
	10·15	„ Лавочного, Пешту Хирова			
	10 30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ, Копычинець			
		На дворець Пôдзамче			Зъ Пôдзамча
	3 12	Зъ Пôдволочискъ, Тернополя		6 43	До Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	7·40	„ Тернополя		9·42	„ Пôдволочискъ
2·20		„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08		„ „ Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „		7·38	„ Тернополя
	10·12	„ „ „ „		1 ·8	„ Пôдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нôчнй поѣзды означенй обвôдками. — Бюро информаційне п. к. зелѣзницѣ державной при ул. Краєцкихъ ч. 5

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инстатуту Ставропіґійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Даниляка.

Ч. 246. Львовъ, Второкъ 31 Жовтня (13 Падолиста) 1900. Рочникъ XXI.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших новѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людовика 9, и А. Опольевского ул. Кілінського 2; — въ Перемышлю: Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфурть и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и наложенѣботь за инсераты взимій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застережене. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычній принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доношеня приватний числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

„Трудъ“ и „Ластѣвка“.

Я вже пѣславъ удѣлъ до жѣночого „Труду“. „Овва! е чимъ хвалити ся! — закинуть менѣ многій патріоты. — Вже сотки инших пѣслали удѣлы та не хвалили ся по газетах, ажь ты перший трубишь во всеуслышаніе. Краще обзвити-бъ тебе о руске „нерадѣніе“, що такъ пѣзно пѣславъ, бо вже збыжь пѣвъ року, якъ удѣлы на „Трудъ“ складають ся, а ты ажь теперь въ пѣзнѣй осени посылаешь.“ И я признаюсь до сего мого „нерадѣнія“, бо, видите, таки тяжко було тои десятчины зарвати, а теперь якось розкрутивъ и пѣславъ. Та не въ тѣмъ дѣло, що я пѣславъ до „Труду“, але въ тѣмъ, про що я отсе хочу рѣчь повести. Бо, бачите, не пѣславши удѣлу до „Труду“, не було у мене смѣлости про него писати та й ще новій пляны укладати. А сеся гадка мулить менѣ голову вже вѣдъ пѣвъ року а десятка не дала гадцѣ на папѣръ перенести ся.

Приступаю до „Труду“. Нема здавть ся вже нѣкого на нашѣй Руси святѣй, хто бы посмѣвъ заперечити потребу такого хосенного та спасенного дѣла, яке загадало наше свѣтле жѣноцтво, вводячи въ житя „Трудъ“. Взяти въ свои руки моднярство, кравецтво, гафтярство, крѣй, стрѣй и торгъ блаватными товарами — се якъ-разъ лицює нашому жѣноцтву и може немалый хосенъ принести нашому економічному розвоєви. Та я все своє кажу: здало бы ся, щобы до сего дѣла приєднати и наше селяньске жѣноцтво, щобъ и оно заняло ся „Трудомъ“, на-разѣ бодай въ той способѣ, щобъ они побирали товары зъ магазинахъ „Труду“. Та менѣ здаесь, що ни не влястиву задачу мае якъ-разъ „Трудъ“ тую, щобы нашій селяньскій жѣнки купували добрый товаръ крамничный у своихъ людей, а не у жидѣвъ. Се важный крокъ въ нашѣмъ житю. А прецѣнь я таки не о тѣмъ загадавъ писати.

Оно то добра рѣчь пѣднесена економічне, але и не менше важна рѣчь справа просвѣтна. Чи перше добробытъ, чи перше просвѣта? — се справа ще на-разѣ не цѣлковито розъяснена. Та й не треба розъясновати, одно и друге перше. Et illud faciendum et hoc non omittendum. Тому-то Русины беруть ся обома руками и за одно и за друге. Та й добре роблять. Але далеко намъ ще до одного и до другого, богато ще роботы! Богато бѣды, богато й темноты! Та нѣхто менѣ не заперечить, що зѣ всѣхъ станѣвъ на Руси досі ще найтемнѣйше наше селяньске жѣноцтво, бо нѣхто доси нимъ ще не занимаєъ ся якъ слѣдъ, нѣхто доси ще его не образовавъ якъ слѣдъ. Тому то я тутъ пѣдношу несмѣлый голосъ до нашого славного жѣноцтва нателігентного:

Славній жѣнки патріотки! чи не удало бы ся въ новымъ 1901 рокомъ по-при „Трудѣ“ заложити яку популярну газетку — отъ на примѣръ „Ластѣвку“ для нашого селяньского жѣноцтва! Оно таке бѣдне, темне, загароване, що здалось бы ему подати троха корму духового, а оно его такъ гѣренько не мае, а оно его такъ тяжко бажае!

Гадаю, що за се дѣло е кому вже у насъ взяти ся. Маємо вже товариства жѣнокъ-патріотокъ у Львовѣ, въ Станиславовѣ, въ Перемышли и Коломыи. А кромѣ того живе особнякомъ богато Русинокъ нателігентныхъ, що взяли бы ся до сеи праці, бо то праця така красна, така вдячна! А гадаю, що передовій Русины-мужчины не вѣдказали бы своєи помочи въ тѣмъ выдавництвѣ. Выдавництво се мусѣло бы бути на-разѣ таке, оттакъ, щобы коштувало найбѣльше зо 2 коронѣ на рѣкъ, але здало бы ся, щобы появлявъ ся бодай одинъ аркушъ на тыждень.

Плянъ выдавництва не належить уже вѣдъ мене, але скоро я першій забираю въ тѣй справѣ публичный голосъ, то най вѣльно менѣ буде сказати и свою гадку. Гадаю, що така популярна газетка для сѣльского жѣноцтва повинна бы мѣстити ось-такій статьѣ: 1) релігійно-моральній, 2) патріотичній (тѣлько не конче політичній), 3) статьѣ зъ руско-украиньскои исторіи, 4) вѣсти зъ нашои літературы, 5) белетристыку (оповѣданя, повѣсти, новелѣ або й поезіи), 6) де-що зъ економіи, 7) зъ сѣльского господарства жѣночого, 8) вѣсти и всячину. Впрочѣмъ тѣ, що до сего дѣла будуть брати ся, лѣпше обдумають. Гадаю, що не бракне рукъ до праці такои гарноі и хосенноі. Такожь думаю, що не можна вже боятись о поводженя, бо вже рѣчію нашихъ патріотѣвъ а особливо духовенства буде постаратись бодай о дѣв препумерантки въ кождѣмъ селѣ. Маємо вже прецѣнь богато жѣнокъ письменныхъ а навѣть патріотокъ. А мусимо на се зважати, щобы повести наше сѣльске жѣноцтво „въ дусѣ моральнѣмъ и національнѣмъ, бо вже теперь е богато селянокъ збаламученыхъ идеею „общерусскости“.

Нумо до праці патріотки-жѣнки и пустѣть въ новымъ 1901 рокомъ яку „Ластѣвочку“ по-пѣдъ нашій сѣльскій стрѣхи для рускаго жѣноцтва.

Я вже нѣбы скѣнчивъ, але заверну ще разъ на „Трудъ“. Вп. панѣ Шухевичева такъ благае въ кождѣмъ числѣ „Дѣла“ о удѣлы и каже, що зѣбраного гроша е лишь 500 злр. а треба 3.000! Страхъ, якъ богато ще треба, а удѣлы такъ скупо плынуть. Правда, що оно годѣ вже й настарчити тыхъ удѣлѣвъ, тѣлько рѣвныхъ товариствъ, Богу дякувати, намножилось на нашѣй Руси. Але можна працю и тягаръ розложити и я отъ яку гадку пѣддаю пѣдъ розвагу нашого Вел. духовенъства:

Найновѣйшими часами зачали нашій пароси по-при старшій братства церковній заводити и молодшій, парубкѣвъ та дѣвчатъ. Тѣ братства молодшій мають свою касу, свою скарбону. А що, якъ бы такъ зъ кождои касы, вже не кажу парубочои або жѣночои, хоть и се бы можна, але бодай зъ кождои касы дѣвочои пѣслати удѣлъ до „Труду“, кѣлько бы то сотокъ зѣбрало ся! Тажь то прецѣнь сѣльске жѣноцтво треба обзнакомлювати зъ задачою „Труду“, бо се робять ся въ его интересѣ. Я такъ учиню, але ажь коло Нового року; теперь не маю въ скарбонахъ дѣвочихъ покладного гроша, бо я заразъ, якъ призбере ся якій грѣшь, вѣдсылаю до щадницѣ.

О. Мих. Мосора.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Бобреччины пишуть намъ:

Вчера, дня 12. падолиста, вѣдбуло ся передвыборче вѣче въ мѣсточку Стрѣлискахъ, одинѣмъ зъ найглухшихъ кутѣвъ Бобреччины, на котре прибувъ зѣ Львова п. Романчукъ, запрошеный визначнѣйшими людьми зъ повѣту, зъ духовнои та свѣтскои нателігенціи, мѣщанами и селянами. Представленый яко кандидатъ зъ IV-ои курії заявивъ п. Романчукъ, що прийме кандидатуру тѣлько тогды, коли весь загалъ народу въ повѣтѣ сего важадае, коли всѣ зъобовяжуть ся, безъ дальшихъ заходѣвъ зъ его стороны, надъ перепровадженемъ его кандидатуры потрудити ся а на случай его выбору ему въ сповнюваню посольскихъ обовязкѣвъ допомогтемъ о своихъ потребахъ и кравдахъ, слуханемъ его справозданъ и працею надъ освѣдомленемъ та пѣднесенемъ народу помагати. Окрѣмъ п. Романчука, котрый говоривъ мѣжь иншимъ о конечности реформы выборчои и о автономіи народностій, промовляли предсѣдатель вѣча о. Сѣнгалевичъ и о. Левъ Левицкій. Зъ мѣщанъ говоривъ особливо щиро и розумно п. Юськевичъ зъ Бобрки, а зъ селянъ сердечно и цѣтисто ч. Стасикъ зъ Романова. Всего народу зѣбрало ся 400 до 500 людей зъ обохъ судовыхъ повѣтѣвъ, бобрецкого и ходорѣвского. Всѣ ухвалили одноду шно кандидатуру п. Романчука, що стверджено пробою и контрапробою.

Передъ тымъ були поменшій вѣча въ Стокахъ, Вѣдникахъ и иншихъ селахъ. Декуды показало ся, що пѣдъюджуване „Галичанина“ и „Русского Слова“ противъ народовцѣвъ и п. Романчука приймили ся у декого зъ нателігенціи и у дрѣбненькои частины селянъства та выкликали небувалый ту роздоръ, але зразъ показало ся, що се выходить, поминувши загальну шкоду, именно въ некорысть самыхъ прихильникѣвъ сихъ москвофільскихъ часописій, особливо священикѣвъ, противъ котрыхъ загалъ народу рѣшучо та деколи остро звертае ся. Було бы въ интересѣ самого духовенъства пожадано, щобы таку деструктивну роботу залишити.

— —

Зъ Теребовельщины пишуть намъ:

Чиста погань, а не правыборы!

Дня 9 с. м. заѣхавъ тайкомъ въ ночи ц. к. комісарь теребовельского староства на правыборы до Могильницѣ. Розумѣе ся, громадяне не були повѣдомленій о реченци правыборѣвъ; знали хиба вѣйтъ та оба [бодай и не згадувати, бо сорому] священики польскій и рускій. Коли

Враженя зъ подорожи на выставу въ Парижи.

II.

Въ попереднѣмъ фейлетонѣ зазначивъ я, що до пѣднесеня краси и принадности Парижа причиняють ся въ высокѣмъ степени рѣзного рода статуѣ, рѣзьбы, колюмны, ворота, монументы, якій въ великѣмъ числѣ находять ся по костелахъ, то при бульварахъ, то по публичныхъ площахъ, то по публичныхъ огородахъ и паркахъ. Отже хочу бодай зъ-верха кинути окомъ на найважнѣйшій и найцѣкавѣйшій зъ нихъ.

Безперечно найоригінальнѣйшимъ и найцѣкавѣйшимъ есть отвертый гробъ Наполеона, котрый находить ся въ церкви Инвалідѣвъ. 1840. р. перенесено мощѣ Наполеона зъ острова св. Єлены до Парижа и похоронено зъ великимъ торжествомъ въ згаданѣй церкви. Коли дивити ся на сю церкву зъ верха зъ площѣ Вобана, то представить ся нашимъ очамъ понадъ 100 метрѣвъ высока, струнка, пречудна структуры будѣвля. Фасада есть прикрашена зъ долу стовпами дорийскими, а на другѣмъ поверсѣ — йонськими. Понадъ се взносить ся долѣшня часть копулы, утворена зъ 40 коринтийскихъ стовпѣвъ, а понадъ тою спочивае властива копула, котра есть прикрашена плоскорѣзами, зображаючими воєнній дѣла. Верхъ копулы творить пробита лѣхтарня, въ котру зъ-верха встромленый хрестъ. И копула и лѣхтарня и хрестъ суть повлочений и блистять въ промѣняхъ сонца чудеснымъ блескомъ. Коли же въ темну нѣчь пустить зъ верху вежѣ Айфля снѣпъ свѣтла на сю копулу и она вѣдъ того свѣтла засяе чарѣвнымъ свѣтломъ, то чоловѣкъ, зъ-нагла заскоченый и тымъ блескомъ очарованый, не умѣе зразу собѣ здати зъ того справы.

Крѣмъ того ся святыня окрашена зъ-верха ще й статуями: въ двохъ нишахъ на долѣ находять ся статуѣ Кароля Великого и Людвика Побожного, высше въ аттицѣ стоять фігуры, що зображають чотыри головній чесноты, а ще высше пѣдъ самою властивою копулою статуѣ Отцѣвъ церкви.

Коли увійде ся у внутрь сеи святынѣ, то дѣзнае ся зъ огляду на блескъ и богатство такого самого глубокого вражења, якъ перше дивлячи ся на зверхъ. Насамперед впадае въ око по середнѣ святынѣ отверта крипта, глубока и округла, выложена бѣлымъ мрамором. Посередъ тои отвертои крипты въ заглубленю стоить на пѣдвышшеню домовина Наполеона, цѣла зроблена зъ фінляндского червоного мрамору, подарованого на сю цѣлькимъ? — царемъ Николаемъ I. Чудна иронія судьбы! Наоколо попри стѣну крипты стоить 12 величезныхъ статуѣ, що увымысловлюють 12 найважнѣйшихъ побѣдъ Наполеона. 25 мраморовыми сходами сходить ся до крипты. На дверяхъ, що ведуть до середины крипты, читаемо слова, що мѣстять послѣдну волю Наполеона: „Je désire que mes cendres reposent sur les bords de la Seine au milieu de ce peuple français que j' ai tant aimé“ („Я бажаю, щобы мои мощѣ спочивали на бересѣ Секваны посередъ того народа французского, котрый я такъ дуже полюбивъ“). Въ головахъ домовины трохи подальше вѣдъ крипты стоить величавый вѣвтарь, зроблений зъ рѣзнородного мрамору, зъ великимъ чудовымъ хрестомъ. Крѣмъ того въ тѣй святыни находимо еще иншій статуѣ и саркофаги, якъ Йосифа Бонапартого, Вобана, Тюренна, Ієронима Наполеона, Бертранда и иншихъ.

Другимъ монументальнымъ будынкомъ въ Парижи, що е посвяченый славнымъ мужамъ, котрій заслужили ся около добра вѣтчины, есть Пантеонъ, про котрый въ части мы вже згадали и дещо сказали въ попереднѣмъ фейлетонѣ. Се е чудово гарна будѣвля, первѣстно костелъ св. Ґеновефы, збудована въ формѣ грецкого хреста. Межи входовыми дверми взносять ся двѣ мармуровій ґрупы: Аттила, якъ вѣнъ передъ Парижемъ збстае повздержаный черезъ появу св. Ґеновефы, и св. Ремігій, якъ вѣнъ хрестить Сигамбрійця Хльодвика. Вѣдтакъ понадъ колюмнадою, злѣженою зъ 22 коринтийскихъ стовпѣвъ, находить ся тимпанонъ, що зображуе Францію, якъ она подае вѣнцѣ и пальмы мужамъ заслуженымъ около добра вѣтчины; пѣдъ сподомъ блищить золота напись: „Aux grands hommes la patrie reconnaissante (Великимъ людямъ вдячна вѣтчина). Середина будынку завершуе ся высокою копулою въ родѣ св. Петра въ Римѣ; ся копула спочивае на повнѣмъ кругѣ коринтийскихъ стовпѣвъ и завершуе ся хрестомъ, одинокимъ свѣдкомъ, що се бувъ колись божій дѣмъ. Французы замѣнили костелъ на пантеонъ для своихъ заслуженыхъ мужѣвъ. Въ серединѣ не лишили анѣ одного вѣвтаря анѣ св. образа, хиба що видишь наоколо на стѣнѣ al fresco намальованій картины зъ житя св. Ґеновефы. Ба, й нема нѣякихъ нѣ памятникѣвъ, нѣ епітафій, нѣ памятковыхъ таблиць поставленыхъ въ честь и память заслуженыхъ мужѣвъ. Въ тѣмъ пантеонѣ майже пусто и буденно. За то криппы того пантеону крыють въ собѣ тѣла выбраныхъ заслуженыхъ мужѣвъ. Всѣхъ мѣсць есть тамъ 300. Зъ нихъ доси есть замѣщеныхъ тѣлько 31. Въ числѣ тыхъ 31 гробѣвъ находять ся гробы Вольтера, Руссо, Лягранжа, Віктора Гіго, Лазаря Карнота, Марсо, Суфльота, що выбудувавъ сей будынокъ, и Саді Карнота.

Третимъ зъ ряду памятникомъ, що мене глубоко вразивъ, се надгробникъ кардинала Рішельѣ, що находить ся въ костелѣ сорбоньскѣмъ. Се костелъ вправдѣ старый, бо сягае початкѣвъ заснованя сорбоньскои академіи, але убогій. На подвѣрю, помѣжь костеломъ а академією, звертають на себе увагу три статуѣ, зъ котрыхъ одна представляе науку, друга фільософію, а третя теольогію. Однакъ то, що головно варто видѣти, есть надгробникъ Рішельѣ въ серединѣ церкви, твѣръ славного рѣзьбаря Жірардона. Надгробникъ зроблений зъ бѣлого мрамуру и представляе кардинала Рішельѣ, якъ его умираючого пѣддержуе Релігія, а у нѣгъ его сумуе Наука. Выконане у всѣхъ подробицяхъ и тонкостяхъ якъ найдокладнѣйше. Выразъ лиця, найменша жилка на руцѣ, фалды одежи выконаній non plus ultra. Подѣбно сильного хочь иншого вражења дѣзнавъ я, дивлячи ся на надгробникъ Кристины, доньки цѣсаревои Терезы, твѣръ Кановы, въ церкви Августинѣвъ въ Вѣдни: на лицяхъ аллегоричныхъ фігуръ ро-

Colosseum Театръ рѣзнородностій пѣдъ дирекціею ЕРНЕСТА ТОРНА 256 1—15

Щоденно свѣтле представленя (въ недѣлю два представленя.) — Выступы перворядныхъ силъ артистичныхъ

Початокъ о 8-ій год. вечеромъ. — Білеты до набутя въ бюрѣ дневникѣвъ п. Ильона, ул. Кароля Людовика ч. 9.

Могильниця — одна зъ найлюднѣйшихъ подольскихъ громадъ — ще спала, анѣ счула ся бѣдна, якъ черезъ подступъ вѣднято ѣй найдорожше право конституційне — право выборовъ! О годинѣ 6½ рано справный комісарь покончивъ уже выборы на обѣ курії въ громадѣ, що числить надъ 4.000 мешканцѣвъ. Выбрано зъ IV. курії вѣсьмохъ а зъ V. курії сѣмохъ выборцѣвъ правительственныхъ, мѣжь иншими: арендаря Мендля Погорілеса, другого жида Мендля Ляндесберґа, польского ксьондза Юзефа Сквірчиньского, посессора Адама Маслаковского, писаря Юзефа Домбровского, вѣйта Іосифа Корчиньского, заступника вѣйта Онуфрея Возьного и поліцая Міхала Кульчицкого...

Честнѣ громадане, обурґнѣ на такѣ незаконнѣ правыборы, внесли до ц. к. староства протестъ. Чи буде що зъ того протесту, побачимо.

Народъ въ розпуцѣ..

На такій способъ переводженя правы боровъ навѣть деякѣ честнѣйшѣ Поляки здвигають раменами.

— —

Зъ Товмаччины пишуть намъ:

Дня 10. с. м. вѣдбували ся правыборы въ Закровцяхъ, де мали выбрати зъ обохъ курій трохъ выборцѣвъ. А що доси Закровцѣ належали до „najgorszych wsi w całym powiecie“ по розумѣню п. старосты, то треба було опінію поправити и на перекоръ уставѣ перевести правыборы въ користь narodowy'ого кандидата.

По нарадѣ зъ однымъ польскимъ кольондзомъ, знанымъ зъ недавнои романтичнои аферы зъ учителькою, якои епілогъ розбравъ ся передъ трибуналомъ станиславѣвскимъ, выславъ самый юный комісарь товмацкого староства дня 9. с. м. вѣзнымъ вечеромъ повѣдомленя до вѣйта, що рано вѣдбудуть ся правыборы. Вѣйтъ сирота не мавъ часу достаточно оголосити въ громадѣ о маючихъ вѣдбути ся выборахъ, бо — якъ се заявивъ при свѣдкахъ а навѣть и передъ комісією выборчою — ажь вечеромъ довѣдавъ ся. Ажь тутъ дня 10. с. м. въ ночи около 4 годины, ще за темна, будить жандармъ и каже, що вже пріѣхавъ комісарь на выборы, старшина розбѣгав ся по селѣ збирати людей и назбирала ихъ спору купу — ажь чотирохъ! Але вѣдъ чого слуги дворскій? Зобрало ся и тыхъ зъ десять та й зачинають выборы. Панъ комісарь мусѣвъ бути у великомъ страху [вонъ, якъ кажуть, мавъ собѣ навѣть купити револьверъ Liliput для особистои охороны], бо кромъ жандарма прибравъ собѣ до асистенціи ще фізіка и дорожника повѣтового — та й повело ся ему надъ всяке сподѣване щасливо: десять дворскихъ слугъ выбрали выборцѣвъ зъ пятои курії, а чотирохъ „избранныхъ“ зъ IV-ои — и справа покончена. Зъявивъ ся бувъ ще одинъ цѣкавый правыборець, але сказано ему, що выборы вже скончені, панъ комісарь сконстатувавъ, що вже 9 година и замкнувъ актъ выборчій. На закончене цѣлои справы запрошено ще вѣйта на келишокъ и narodowy кандидатъ выскавъ завдатокъ на zaufanie poczciwego ludku...

— —

Зъ Перемышля пишуть намъ:

Чисто безголова выборча польске! Нашій перемыскій польскій псевдодемократы, засѣдаючій въ радѣ громадскій, постановили взяти акцію выбору посла зъ III. курії мѣсть Перемышль-Городокъ въ свои руки. Въ тій цѣли склекали они афішами выборцѣвъ III. курії на зборы до салѣ магістрату. Але боячись, що на зборахъ можуть явитись въ бѣльшѣмъ числѣ соціялісты, предприняли всякій мѣры осторожности. И такъ постарали ся, що вѣдъ всякахъ гіерархій духовныхъ и свѣтскихъ вѣйтовъ указъ до низшого клира мѣского, до народныхъ учителѣвъ, канцелістовъ и пр. и пр., щобы на зборы явили ся. Въ день збору стерегла входу до салѣ цѣла юрба поліціянтовъ, агентовъ поліційныхъ и комісарѣвъ, мундуровыхъ и немундуровыхъ. Вѣдъ коли стоить Перемышль нѣхто ще не бачивъ только народныхъ учителѣвъ на політичныхъ зборахъ. Але що стало ся? Провѣдники соціялістовъ д-ръ Лібсрманъ, Шіфлеръ и другій таки явили ся зъ частію своіи партіи на зборахъ и передовѣмъ поставили два засаднічі вассеня: а) що выборцѣ мѣста Перемышля не солідарізують ся зъ комітетомъ „centralu'ымъ“ и не ѣдуть вѣдъ его команду; б) що кандидатъ на посла, взглядно будучій посолъ не смѣе належати до кола польского. Мимо завзятои оборони кола бурмістромъ д-ромъ Дворскимъ, зборы великою бѣльшостію ухвалили оба внесеня.

При выборѣ комітету, коли часть выборцѣвъ уже розбѣгла ся, а сторонники магістратскій кидали по кільканайцять картокъ, перейшла невеликою бѣльшостію магістратска ліста 60 членовъ комітету. Славетный сей комітетъ збѣгновъ ся першій разъ дня 8 с. м., а першою точкою, котру комітетъ бѣльшостію голосовъ ухваливъ, було внесене, що кандидатъ на посла „мусить“ належати до кола польского. Чи не безголове верховодячои кліки — рѣшати щось просто противне рѣшенію зборовъ, котрій сей комітетъ выбрала?! Що дальше буде, побачимо, бо соціялісты певно не дарують свого, а мають они въ тѣмъ случаю цѣлковиту рацію. Розумѣе ся само собою, що и всѣ кільканацять Русинѣвъ члены того комітету, видячи таке нехтоване загалу Русинѣвъ и нехтоване факту, що въ Перемышли живуть и Русины, котрій не хотять видѣти свого посла въ колѣ, выслали до президіи комітету письменну заяву, що зъ комітету выступають.

Переглядъ політичный.

Староческа Politik въ справѣ вѣдтворенія правницѣ, иде вже за голосомъ молодоческихъ дневниковъ. Обговорюючи змаганя пробиваючій ся въ нѣдрѣ нѣмецкого католицко-людового сторонництва, абы се сторонництво навязало зъ нѣмецкою Gemeinbürgschaft — Politik заявляе, що Чехи не мають причины експонувати ся за вѣдбудованѣмъ давнои правницѣ, коли бы она мала дальше жити своимъ дотеперѣшнымъ гамлетовскимъ житемъ. Противно, злука всѣхъ ліберальныхъ и консервативныхъ Нѣмцѣвъ мусѣла бы доказати, що навѣть такій союзъ не потрафить ослабити силъ ческого народу. Коли отже потрѣбна еще така проба, абы въ Австрії наресштѣ запанувала правдива австрійска система, т. є абы въ нѣй узнано рѣвноправне становище Славянъ, то сеи пробы не треба опбаиовати. Чехи можуть ждати! Перетревали вже горшій хвилѣ, отже переможуть и ту, котра имъ теперь грозить.

Деякій молодоческій рѣвнники вѣдносять раду, абы по выборахъ змѣнити назву партіи такъ, абы въ сторонництвѣ могли бути репрезентованій всѣ вѣдтѣнки ческихъ сторонництвъ.

— —

„Таймесъ“ доносить зъ Пекіну депешу, вѣдносячу ся до котроі Лігунчанъ вѣдповѣвъ на проектъ россійского адмірала Алексеева, абы Хіны вѣдъ протекторатомъ Россіи знову обняли цивільный зарядъ Манджурії, що за симъ заявити ся не може, бо не мае дотычныхъ инструкцій вѣдъ двора. Россія ставить условіе, абы вѣдъ ней належало затверджуване хіньскихъ урядниковъ для цивільного заряду. „Таймесъ“ пише, що коли бы Россія дѣйство одержала „для охороны зелѣзницѣ“ право задержаня въ Манджурії 40 000 вѣйска, то се рѣвнало бы ся вѣйсковѣй окупаціи.

Генералъ Чіфу, пробуваючій теперь на урльопѣ, мавъ выслати до хіньского двора перестогу, абы дворъ не важивъ ся противъ него выступати, чого домагають ся державы. Въ противномъ случаю его провінція, де вонъ мае богато прихильниковъ, прилучить ся до повстаня.

Въ Сіанфу вѣдбула ся конференція хіньскихъ міністрѣвъ для порѣшеня справы, де въ будучности мае осѣсти хіньскій дворъ. Чотири голосы заявили ся за Пекіномъ, а 5 за Сіанфу. Зъ Шангаю доносять, що цѣсареваовова выслала спеціяльного комісаря, абы постаравъ ся о потрѣбній для двора грошѣ. Говорять, що цѣсарева казала стяти 15 людей, котрій взяли участь въ заговорѣ въ тѣй цѣли, абы допомогти цѣсареви вернути до Пекіну. Инша депеша зъ Шангаю доносить, що цѣсарева казала стяти двохъ телеґрафічныхъ урядниковъ въ Сіанфу, котрій выслали тайну депешу цѣсаря до Вальдерсого, де той доносить, що его держать якъ невольника, що ему не позволяють выѣхати до Пекіну и просить о помочь Вальдерсого.

Зъ Тьентсіну доносять, що мировій переговоры продовжить теперь ся обставина, що Бельґія, Данія, Голяндія и Испанія домагають ся, абы въ тѣй справѣ спытано ихъ о гадку. Россія и Франція вѣдпирають жадания сихъ державъ, наколи Нѣмеччина и Англія рѣшучо имъ противлять ся.

Ювілей Омеляна Поповича.

Власне минає двайцятьпять лѣт вѣд тої хвилі, коли молоденькій Буковинець Омелян Попович, натхненій великою любовю до свого рідного руского народу, приложив свої руки до мозольної праці над піддвигненем і освѣдомленем в цѣлковитій темряві блукаючої руской суспільности. Поле для такої дѣяльности було розлоге, але зовсім покутне і запустѣле, охочих товаришів до праці майже не було. Куди не повернись, всюди темрява і байдужна зарозумілість, що не пічни — голословна критика і насьмішки, маловаженя і нежичливости — цѣлі горы.

Але неусипна праця марно не загине, чиста любов все переможе!

Посеред сеї суспільности почав двайцять пять лѣт тому засѣвати наш вп. Омелян Попович здорове зерно правди і науки і то живим словом і письмом, в школі і товариствах, в кружку родинім і на прилюдних зборах, і не одно зерно впало на землю плідну і принесло сторичний плід, не одна наука припала до щирих руских сердець і дала почин до громадної праці.

Коли переглянемо книгу жита сего визначного нашого земляка, то не можемо здержати ся від справедливого подиву над муравлиною сьвідомою працею его, не знаючою жадних перепон і маючою все на цѣли тілько загальне добро.

Омелян Попович давав завсѣгда почин до спільної народної праці, від самого початку був незвичайно дѣяльним членом всіх краєвих руских товариств, де своїм прикладом і щиро-ввічливим поведенем єднав кожду одиницю для руской справи; чи драматичні вистави, чи відчити, промови, деклямації, збори, наради, чи хоральні продукції — нігде і ніколи він не відтягнув ся, а перебирав на себе що найтяжші обовязки.

Омелян Попович є тим мужем, що із-за чистого патріотизму вже двайцятьпять лѣт неустайно трудить ся около піддвигненя руского письменства на Буковині, пустивши за той час в сьвіт цілий ряд популярних книжок, мудро і приступно написаних шкільних учебників і підручників, кільканайцять річників буковинських календарів і редагуючи рівночасно через десять лѣт широко знану Бібліотеку для молодіжи, міщан і селян і буковинсько-руску часопись. При тім постарав ся о єдинодушне упорядковане руской правописи і побіду народно-руской мови в письменстві на Буковині.

Під власним іменем, псевдонімами (Ом. Мурашка, О. Олексів, Александрів) і криптонімом (О. П.) написав Омелян Попович множество статий наукових, життєписей, повістий і перекладів, поезий і віршів, розкиданих то черновецких і львівских книжках і журналах. В пориваючих его поезиях пробиває ся особливо щира любов до покиненого руского народу.

Заслуги Омеляна Поповича в его власнім заводі — в шкільництві — неоцінені. Нинішній відрадний стан народної школи на Буковині звертає на себе очи цілого широкого руского сьвіта і нам завидує сего дорогоцінного здобутку кождо народність, бо школа поведе нас до добробуту і щастя. І коли прочі народи завидують нам так неоцінимого громадянина, ми Русини зі всіх закутин давної і широкої Руси-України чоло клонимо перед великими заслугами високодостойного суспільного дѣяча, бажаючи йому від серця, щоби много лѣт ще радував ся в сімї великій, своїй, плодами совістних своїх заходів.

Заразом сердечно запрошуємо всіх Вп. Русинок і Русинів зі всіх кінців цілої Руси-України, як також і почитателів з иньших народностий, кому тілько миле імя Вп. п. професора і ц. к. інспектора шкільного Омеляна Поповича, прибути ласкаво на другу неділю, 18 н. ст. листопада до Чернівців, на обхід двацятьпятьлѣтнього ювілею его суспільної, літературної і шкільної дѣяльности, що відбуде ся спільним заходом всіх буковинсько-руских товариств в сали Музичного Товариства, з слідуючою програмою:

I. Поранок (о год. 11½ перед пол.) 1) Чом красна Буковино, (муж. хор „Бук. Боян“), 2) Повитане (шк. радникa Єротея Шпулака), 3) Цісарскій гимн, 4) Відчит (проф. др. Ст. Стоцкого), 5) Поезиі Ом. Поповича (деклямовані ученниками), 6) Ще не вмерла Україна (муж. хор „Бук. Боян“).

II. Комерс (о год. 8½ вечером). 1) Мужескі і мішані хоральні виступи „Бук. Боян“, 2) Сьвяточні промови представителів бук. руских товариств, 3) Музичні продукції військової музики.

Прибувайте, Вп. Русини, громадно на народне сьвято дня 18 лат. листопада. Покажім, що вміємо віддати приналежну честь великим заслугам суспільного дѣяча Вп. п. Ол. Поповича! Вступ на поранок і комерс вільний. Особових запрошень не висилає ся. Всі сьвітлі Редакції руских часописей просимо повторити сю відозву. Кождий з Вп. Русинок і Русинів най уважає себе за запрошеного.

Відпоручники буковинськo-руских товариств: „Народний Дім“, „Руска Бесіда“, „Руска Школа“, „Буковинський Боян“, „Союз“, „Міщанська Читальня“.

Радник Волод. Ясеницкий, Проф. А. Клим, Учит. Осип Маковей, Міщ. Іван Созанський. Др. Стефан Стоцкий, Проф. С. Шпойнаровский, Проф. Евгеній Семака, Купець Ігн. Власюк, Шк. радник Єротей Пігуляк, Ом. Манастирский, Герасимович, Проф. Кобилянський.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Про І шій загальний зборы філіи Руского Товариства педагогічного въ Буську довѣдуємо ся:

Зобрало ся до 50 особъ, мѣжь ними 7 священниковъ, 4 панѣ и 5 учителѣвъ изъ Золочѣвского.

Зборы повитавъ о. Вікторъ Єзерскій, парохъ Гумниськ, голова тымчасового выдѣлу. Розповѣвъ про всѣ дотеперѣшній заходы коло заснованя філіи; подѣливши обставину, що зборы выпали въ день именинъ Его Вел. цѣсаря Франца Іосифа І., сконстатувавъ, що наша робота коло выхованя молодого поколѣня мае на цѣли принести пожитокъ не лишь народови рускому, але краєви и цѣлій державѣ, й вѣзвавъ присутныхъ, щобы повстанемъ зъ мѣсця и трикратнымъ „многая лѣта“ заплили любовь и вдячность Найяснѣ. Панови; подѣливъ значѣне Товарыства педагогічного въ нашомъ народномъ розвитку; згадавъ зъ жалемъ про несимпатичный приѣздъ его въ кругахъ мѣцевои польскои интеліґенціи; вкѣнци попросивъ зобраныхъ о дѣяльну подпору.

Вѣдтакъ о. Василь Лиско мѣцевый сотрудникъ вѣдчитавъ привѣтъ вѣдъ центрального выдѣлу Товариства и на провѣдника зборовъ поручивъ о. И. Захаріясевича, пароха Желехова а на секретаря п. Василя Ладу учителя зъ Деревянъ. Потѣмъ п. Ст. Обертасъ, учитель зъ Буська, вѣдчитавъ и пояснивъ важнѣйшій мѣсця статута. Заряджено вписъ новыхъ членовъ и вписало ся 23 особъ. Приступлено до выбору головы и выдѣлу. Головою выбрано о. Єзерского, выдѣловыми пп. Обертаса, о. Лиска, И. Коссара учителя зъ Русилова, Приходка учителя зъ Пѣтрич [изъ Золочѣвщины], а заступниками выдѣловыхъ

Імена енералѣвъ, що упали на поли битвы суть пѣдчеркненій.

ляный такій жаль и смутокъ, що вытискають видцеви слезы зъ очій.

Иншого рода вѣкопомныни памятниками суть два тріюмфальній луки, поставленій въ память военныхъ походѣвъ Наполеона I и его армій. Першій зъ тыхъ тріюмфальныхъ лукѣвъ находить ся на округлѣй площѣ Звѣзды (Arc de triomphe de l' Etoile), зъ котрои-то площѣ розходять ся симетрично, неначе лучѣ звѣзды, 12 широкихъ улиць, при котрыхъ побудовано найвеличавѣйшій палаты. Найкраща зъ тыхъ улиць есть саме улиця Елізейскихъ пѣль, що тягне ся ажь до площѣ Згоды. Сей лукъ поставивъ Наполеонъ I въ честь своіи „великои армії“. Такожь одна зъ згаданыхъ 12 улиць мае назву: Avenue de la grande armée и є продовженемъ улицѣ Елізейскои на заходъ. Поставленя того тріюмфального луку мало коштувати 9 міліонѣвъ франкѣвъ. Высокість цѣлого монументу выносить до 50 м. а широкість до 45 м. На чотырохъ великаньскихъ прямокутныхъ стовпахъ, що пѣддержують лукъ, находять ся чудовои штуки выпуклій реліфы. Одинъ зъ нихъ зображае вымаршъ наполеоньского вѣйска въ р. 1792. Се є найкрасшій твѣръ рѣзьбарскій, якій посѣдае Парижъ; зъ нимъ хиба можна поставити на рѣвнѣ рѣзьбу, помѣщену на згаданомъ въ-горѣ тимпанонѣ Пантеону. Другій реліфъ зображае „тріюмфъ зъ р. 1810“, третій „Ставленя опору напираючому непріятелеви“, а четвертый „Спокій“. Фризъ, що тягне ся наоколо будынку и котрого фіґуры суть що найменше на 2 м. высокій, представляе на одній половинѣ вымаршъ, а на другій половинѣ поворотъ французскихъ армій. Аттика есть прибрана щитами, на котрыхъ суть вырѣзаній имена Наполеоньскихъ битвъ. На склепѣняхъ луку суть вырыті имена енералѣвъ, що брали участь въ тыхъ борбахъ.

Иншого рода вѣкопомныни памятниками суть два тріюмфальній луки, поставленій въ память военныхъ походѣвъ Наполеона I и его армій. Першій зъ тыхъ тріюмфальныхъ лукѣвъ находить ся на округлѣй площѣ Звѣзды (Arc de triomphe de l' Etoile), зъ котрои-то площѣ розходять ся симетрично, неначе лучѣ звѣзды, 12 широкихъ улиць, при котрыхъ побудовано найвеличавѣйшій палаты. Найкраща зъ тыхъ улиць есть саме улиця Елізейскихъ пѣль, що тягне ся ажь до площѣ Згоды. Сей лукъ поставивъ Наполеонъ I въ честь своіи „великои армії“. Такожь одна зъ згаданыхъ 12 улиць мае назву: Avenue de la grande armée и є продовженемъ улицѣ Елізейскои на заходъ. Поставленя того тріюмфального луку мало коштувати 9 міліонѣвъ франкѣвъ. Высокість цѣлого монументу выносить до 50 м. а широкість до 45 м. На чотырохъ великаньскихъ прямокутныхъ стовпахъ, що пѣддержують лукъ, находять ся чудовои штуки выпуклій реліфы. Одинъ зъ нихъ зображае вымаршъ наполеоньского вѣйска въ р. 1792. Се є найкрасшій твѣръ рѣзьбарскій, якій посѣдае Парижъ; зъ нимъ хиба можна поставити на рѣвнѣ рѣзьбу, помѣщену на згаданомъ въ-горѣ тимпанонѣ Пантеону. Другій реліфъ зображае „тріюмфъ зъ р. 1810“, третій „Ставленя опору напираючому непріятелеви“, а четвертый „Спокій“. Фризъ, що тягне ся наоколо будынку и котрого фіґуры суть що найменше на 2 м. высокій, представляе на одній половинѣ вымаршъ, а на другій половинѣ поворотъ французскихъ армій. Аттика есть прибрана щитами, на котрыхъ суть вырѣзаній имена Наполеоньскихъ битвъ. На склепѣняхъ луку суть вырыті имена енералѣвъ, що брали участь въ тыхъ борбахъ.

Имена енералѣвъ, що упали на поли битвы суть пѣдчеркненій. Додати ще належить, що въ тій будовѣ находять ся обширній салѣ и що на гору провадять сходы ажь на платформу, зъ котрои мае ся чудово гарный выглядъ на Парижъ и его околицю. — Зъ тымъ тріюмфальнымъ лукомъ можна порѣвнати хиба такъ величавый монументъ, якъ „Bavaria mit der Ruhmeshalle“ або Пропілеѣ въ Монаховѣ, хотяй они по идеѣ рѣзнять ся.

Другій лукъ тріюмфальный, о половину инший, находить ся на площѣ Каруселю („Arc de Triomphe du Carrousel“) при входѣ зъ Туйлерійского огороду. Сей лукъ выглядае зовсѣмъ такъ, якъ тріюмфальный лукъ Септимія Севера въ Римѣ. Его выбудувано въ 1806 р. на памятку Наполеоньского походу зъ 1805 р. Длятого то пречудовѣ реліфы на тѣмъ луцѣ зображують найважнѣйшій военній подѣї зъ того року. На самѣмъ вершку сего тріюмфального луку виносить ся бронзова ґрупа, котра представляе богиню побѣды везену на возѣ запряженѣмъ 4 кѣньми.

Подѣбній до того тріюмфального луку суть ще двѣ брамы, вправдѣ трохи низшій, але зарѣвно оздоблені богатыми и артистичными рѣзьбами, а то брама св. Діонисія, що стоить при бульварѣ св. Діонисія, и брама св. Мартина, що стоить при бульварѣ св. Мартина. Першу зъ тыхъ брамъ збудовано коштомъ мѣста Парижа въ 1672 р. на памятку такъ званого реньского походу Генрика XIV и его успѣховъ въ Нѣмеччинѣ. Ся брама була въ XV. столѣтю границею мѣжь Парижемъ мѣстомъ а передмѣстями (faubourgs). Та-жь брама була осередкомъ кровавыхъ уличныхъ борбъ въ рр. 1830 и 1848.

(Конецъ буде.)

Маса до пѣдлогъ, лякеръ до пѣдлогъ, воскова маса, восковй цеголки найдешевше въ гандлю

В. ЧОППА

Львѣвъ, ул. Жовкѣвска ч. 2.

пп. Шмату учителя зъ Побужанъ и Нализайка учителя зъ Вольшанецъ [изъ Золочевщины].

По выборѣ наступили внесеня членовъ. О. Сидоръ Зельскій, парохъ зъ Милятина, внесъ: а) щобы вднестись до головного выдѣлу въ справѣ заснованя рускихъ кружковъ педагогічныхъ на ладъ иснуючихъ польскихъ; б) щобы заохочувати селянъ до посыланя здобнѣйшихъ сыновъ до школъ середныхъ и зъ патріотичнымъ пожертвованемъ безъ вынагороды приготовляти ихъ до вступныхъ испытовъ. — П. Ст. Обертасъ внесъ, щобы заводити по селахъ науку анальфабетовъ. — О. И. Дорошъ зъ Рабобутовъ внесъ, щобы члены філіи вднесли ся прихильно до читалень, бо они мають продовжати науку подану школою, а де нема читальнь, щобы старались о заснованє ен. Сесе внесенє вддержавъ також о. Захарієсевичъ. — П. И. Коссаръ внесъ, щобы Товариство педагогічне мало на першомъ планѣ вднову педагогічну и методичну для самыхъ учителевъ, а яко руске помагало имъ допровадити до правильного выслову и правильного наголосу въ рѣдной мовѣ, бо се єдиная неодного вдоволятись по руски на конференціяхъ учительскихъ. — О. Ласко критикувавъ систему школьну, що приневолює рускій дѣти научувати вже елементарій вѣдомости на подставѣ польскои мовы и насылає до школъ, не только мѣскихъ але и сѣльскихъ, учителевъ, що не вмѣютъ по руски. Его слова вдперъ о. Захарієсевичъ, вказуючи, що такій станъ є въ Жолесхъ нѣ. — П. В. Лада говоривъ о томъ, що наша интеліґенція за мало працює надъ просвѣтою селянъ, за мало интересуєсь школами, а вже найменше Товариствомъ педагогічнымъ, хотяй се є загальною недугою нашого краю, въ котромъ є лишь три товариства педагогічній, не такъ якъ въ Чехахъ або въ Нѣмеччинѣ. — П. Цепухъ боронивъ систему школьнои, твердячи, що школьництво у насъ вдносить ся а въ нимъ просвѣта селянъ, бо образованє подаване на вдставѣ якои-небудь мовы буде завсѣгды образованемъ, а не туманенемъ. — П. Носъ, учитель въ Борткова, просивъ духовенство, щобы вдтрямувало школьну працю учителевъ а о. Ем. Петрушевичъ, парохъ Буська, вдзивъ учителевъ, щобы въ згодѣ зъ духовенствомъ працювало надъ просвѣтою молодого поколѣня, бо школа дочка церкви, що перевзяла на себе частину сихъ обовязковъ, якій первѣстно сама церковь сповнила.

Опослѣ голова подякувавъ зобранымъ за участь и бесѣдникамъ за ихъ информаціи у дѣленій выдѣлови, просивъ о одушевленє до роботы въ Товариствѣ и закрывъ збори.

Заразъ потомъ вдбулось засѣданє нововыбраного выдѣлу, котрый уконституувавъ ся въ сей способъ: Стефанъ Обертасъ заступникъ головы, о. Василь Ласко касіеръ, п. Иванъ Коссаръ секретарь, п. Прахдко контрольоръ. Порѣшено вдбувати засѣданя выдѣлу що мѣсяця.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на бурсу філіи Руского Товариства педагогічного въ Станиславовѣ!**

— **О номінатѣ митрополитѣ Шептицкомъ** доносятъ зъ Вѣдня: Вчера передъ полуднемъ вдбувъ ся въ домовой каплици папского нунція канонічный информаційный процесъ станиславовского епископа гр. Шептицкого, именованого львовскимъ гр.-кат. митрополитомъ. Новоименованый архіепископъ зложивъ въ руки нунція Талієного присягу вѣрности и послуху для папы въ присутности папского нотаря и радника кс. Фердинанда кн. Сгоу а, дальше въ присутности секретаря папскои нунціатуры кс. Іосафа Аверен и прочихъ до тои церемонии покликаныхъ свѣдковъ. Въ полудне вдбувъ ся у нунція галеный обѣдъ въ честь митрополита, въ котромъ взяли участь всѣ свѣдки церемонии. Митрополитъ Шептицкій вдѣхавъ вечеромъ до Станиславова а въ-вдтамъ приѣде до Львова.

— **Знесенє вірменьского архіепископства.** Петербургскій Кгај подав таку сензаційну вѣсть зъ Львова: Зъ вѣрыгдного жерела довѣдую ся, що въ рѣшаючихъ кругахъ свѣтскихъ и церковныхъ вднеслась гадка знесеня вірменьско-католицкого архіепископства у Львовѣ. Теперѣшный архіепископъ кс. Исакович мавъ бы бути послѣднымъ вірменьскимъ архіепископомъ, а по его смерти горотка галицкихъ и буковиньскихъ Вірменъ, зъ захованемъ свого окремого обряду, буде прилучена до лат. архидіецезіи. Причиною знесеня того архіепископства мае бути обставина, що число вѣрныхъ вірменьского обряду чимъраз зменшує ся, такъ що не стае фондовъ на удерж не конечного клира з тымъ більше архіепископа у Львовѣ, котрый и такъ есть найвѣдчайшимъ мѣжъ епископами.

— **Обсада латиньскихъ епископствъ въ Галичинѣ.** Зъ Вѣдня доносятъ, що новоименованого лат. архіепископа кс. Бѣльчевского запытуваєвъ у Вѣдни папскій нунцій въ справѣ обсады опорожненыхъ епископствъ въ Перемышли и Тарновѣ. Небавомъ мае наступити именованє епископовъ. Епископомъ въ Перемышли буде кс. д-ръ Іосифъ Пельчаръ, епископъ-суфраганъ перемыскій, а тарновскимъ кс. д-ръ Владиславъ Хотковскій професоръ Ягайлоньского университету; епископомъ суфраганомъ въ Перемышли буде именованый каноникъ кс. Кароль Фішеръ, бувшій посолъ до рады державной. — При сѣй нагодѣ нотуємо, що краковскій епископъ кс. Пуанна мае бути вкоротцѣ именованый кардиналомъ.

— **Послѣдна повыборча разправа зъ часовъ кровавыхъ выборовъ зъ 1897 року** вдбула ся въ Перемышли передъ апеляційнымъ трибуналомъ дня 22 жовтня 1900 р. Яко обжалованый стававъ адвокатъ д-ръ Кормошъ, а рѣчь була така: Въ часѣ правыборовъ 1897 р. въ Нижанковичахъ побили ся сторонники д-ра Ручки [се-бъ то hierarchii społeczn'oи] зъ мѣщанами, за-для чого мѣщанинъ Кукура обжалуванъ поплечника д-ра Ручки Романа Красніка о побитє. Вдчасъ розправы запытавъ д-ръ Кормошъ, котрый борониввъ Кукуру: для чого властиво всѣ мѣщане называють Красніка „великимъ хрунемъ"? За се обжалуваєвъ Красникъ [зъ намовы панобъ hierarch'овъ] д-ра Кормоша о обиду чести и внаслѣдокъ того вдбулась въ Нижанковичахъ въ р. 1898 розправа. По переслуханю двохъ свѣдковъ, котрій зознали цѣлкомъ суперечно, судья Тарновскій [сателіть д-ра Ручки] засудивъ д-ра Кормоша на два днѣ арешту або 10 зр. гривны. Внаслѣдокъ вдклику д-ра Кормоша трибуналъ апеляційный въ Перемышли на внесѣне оборонци адвоката д-ра Костя Левицкого знесъ той засудъ за-для неважности, зрѣкаючи заразомъ, що слово „хрунь" не є звычайною обидою, але замѣтомъ продайности при выборахъ [§ 488 зак. карного, де є допускаемый доказъ правды], и перекававъ справу до повторного рѣшеня судови повѣтовому въ Перемышли, а той по переведеню повторной розправы увольнивъ д-ра Кормоша. Красникъ, не даючи за выграну, вдкликавъ ся вдъ увольняючого засуду, однакъ трибуналъ апел ційный въ Перемышли вдкинувъ дня 22 жовтня 1900 его вдклик. Такъ отже п. Красникъ не только посрамивъ ся, достаючи тымъ самымъ теперь патентъ, але и буде ще мусѣвъ заплатити д-ру Кормошови кошты.

— **Вдгомонъ инавґурації на львовскій техніцѣ.** 282 слухачевъ политехніки зложило въ ректоратѣ заяву, що солідаризують ся зъ демонстрацією въ часѣ инавґурації противъ ректора Немеятовского. Всѣмъ тымъ слухачамъ выточено заразъ дисциплінарку.

— **Зъ Жизновщины** пишуть намъ: Дорогою Тучанъ йде, имъ ходить путка, громада Печихвосты. Причиною до того мае бути знова будова церкви. Въ Колодиѣ будує ся церковь, до котрои вдсля закону обовязана причинати ся вдповѣднымъ датком прилучена до тои парохіи громада Печихвосты. Однако Печихвостяне сказали, що причинять ся до тои будовы лишь вдъ условемъ, коли Колодяне зобовяжуть ся допомочи до будовы дочернои церкви въ Печихвостахъ, котра вже також стара и невдовзѣ треба буде будувати нову. Коли-жь не прийшло до згоды, Печихвостяне мали заявити [певно що не обвйшло ся безъ якогось „przyjaciela"], що переходять на обрядъ латиньскій. Тому щось два тыждни мали вже навѣть вдписати громадно заяву передъ ц. к. комісаремъ въ Жовквы, що переходять на обрядъ латиньскій. Чи оно правда, незднва покаже ся. Але хоть бы й не було ще формального переходу, то треба припускати що не гаразднмъ тамъ пахне. Повѣдають, що Печихвостяне не йдуть до материнои церкви на богослуженя вже щось третій тыждень, бо варта въ Печихвостахъ туды ихъ не пускає; а въ своѣй церкви не мали також вже довшій часъ вдправы, навѣть на св. Димитрія въ день храму. Подаю сѣ погологоски до прилюдной вѣдомости, щобы тій, до котрыхъ се належить, вглянули въ справу и, коли ще не пізно, користно ся полагодили.— *Петро Венедиктовичъ.*

— **П. Романъ Сембратовичъ**, звѣстный публицистъ, помѣстивъ въ 256 ч. монахійского журнала Beilage zur Allgemeinen Zeitung въ д. 8 с. м. статью п. з. „Ein slavisches Opfer des Panslavismus" [„Славяньска жертва панславізму"], въ котрой розповѣдає, якъ „гуманно" обходять ся россійскій панславісты зъ часто славяньскою нацією — Украинцями. Перейшовши коротко исторію культуры украиньско-руского народа та процесъ вытворюваня „двохъ рускихъ народностій", пов. авторъ вычисляє по черзѣ тій указы, що ними россійскій царѣ, почавши зъ Петра Великого, старали ся здержати розвитокъ украиньско руского народа яко такого. Знищенє украиньскои автономіи, зруйнованя Запорожскои Сѣчи, заведенє панщины, скасованє частины народныхъ школъ на Украинѣ та введенє московскои мовы выкладовои въ другій частинѣ, драконьскій указъ зъ 1876 р. проскрибуючій украиньску літературу въ межахъ Россіи, нынѣшный станъ на Украинѣ заведеный указомъ Александра III. зъ д. 14 серпня 1881 р. — се „добродѣйства" славяньскои державы для славяньскои нації. „Крѣмъ гарныхъ слобъ не дало въ послѣднихъ рокахъ россійске правительство нѣчого народамъ Россіи. Вправдѣ не выдано нѣякого нового указу, але й не знесено старого. *Дивогляди XIX. столѣтя, заборона украиньско рускои літературы, тревае доси,* украиньско-руска мова въ Россіи проскрибована, украиньскій письменники дальше заповнюють Сибѣрь и домы кары, одержуючи на порозѣ XX столѣтя нового товарища недолѣ — вдъ теперь мають имъ товариство Фины —, але при солодкихъ звукахъ россійскои пѣсоньки мира. А все те є роботою панславістичной гонтои партіи, що грае въ Россіи рѣшаючу ролю, находячи признанє майже всѣхъ Славянъ. Въ виду того перенесли Русины точку тяжести свого національного житя до Австріи, де они мають бодай народній школы и кольска середныхъ школъ, де ихъ родинна мова допущена по части на львовскій та черновецкій университетъ Але й тутъ находить ихъ всемогуча панславістична партія, и тутъ держить она агентовъ, що про все доносять россійскій поліціи та стають поперекъ національнымъ змаганямъ Русиновъ. Такъ выглядае въ практицѣ здѣйстненє вдѣлювъ россійскихъ панславістовъ, котрій влазливо є напрусами".

— **Стрѣлъ лѣсничого.** Въ мокротиньскомъ лѣсѣ побочь Жовквы застрѣливъ недавно вечеромъ лѣсничій Дубравскій селянина Ивана Ивацца. Ивасець вернувъ недавно до дому вдбувши дволѣтну вѣйскову службу и выбравъ ся того дня въ лѣсъ назбирати топлива. Лѣсничій, почувши на 20 крокобъ передъ собою шелесть въ корчахъ, думавъ — каже — що мае передъ собою дика, отже стрѣливъ и положивъ трупомъ Ивацца. Судове слѣдство выкаже, чи то була дѣйство лише помылка лѣсничого.

— **Черновецкій Русины** основують ремѣсне товариство „Родину", перше руске ремѣсничє товариство на Буковинѣ. Цѣль сего товарыства дуже пожиточна, бо: загальна взаимна помочь, матеріяльна и моральна, т. є. члены товариства помагали бы собѣ взаимно, дбали бы о образованє себе и иншихъ поучаючими вдчитами, деклямаціями и аматорскими театральными представленями, далѣ убезпечували бы себе вдъ выпадку слабости, смерти и т. п. Внесъ 1 зр., а вкладки тыжденні такій малій, що доступній и для найбѣднѣйшихъ ремѣсникобъ. Вдозва до Русиновъ въ справѣ того товарыства появила ся ще въ маю с. р. Зобравъ ся тогдѣ тымчасовый комітетъ и занявъ ся выготовленемъ статута, зобравъ межи прихильниками справы вдповѣдну квоту на стемпль до правительства въ цѣли затвержена статутовъ, а товариство „Народного Дому" въ Черновцяхъ удѣлило було безплатно салю на загальні зборы, котрі мали вдбути ся въ червни с. р. Однакъ зборы не вдбули ся и товариства ще нема зъ вины буковиньскихъ властій. Правительство статуть вдкинуло кажучи: „manche Paragraphen sind für uns unverständlich" — хочь статуть бувъ майже дословно вдписаный зъ львовскои „Зорѣ", також ремѣсничого товариства, и бувъ написаный краевымъ рускимъ языкомъ. Противъ того комітетъ основательовъ „Родины" внесъ выготовленый д-ромъ Галіпомъ рекурсъ до міністерства справъ внутрѣшныхъ у Вѣдни. Яка прийде зъ-вдтамъ вдповѣдь и коли, не знати.

— **Увязненє шляхтича.** Станислава Корвіна Сарнецкого, бувшого властителя села Турники жовковского повѣта, увязнено у Вѣдни на жданє львовского суду.

— **Гарна будова!** Въ Перемышли въ каменицы, до котрои спровадилась команда твердинѣ, заломилась вдъ тягаромъ огнетревалои касы платны на II. поверсѣ и каса, пробивши стелѣ, злетѣла ажь на партеръ

— **На кару смерти** засудивъ въ суботу трибуналъ присяжныхъ въ Коломыи Леона Туряньского, бувшого судового посланця, вдаленого зъ служби за рѣзнѣ переступства. Туряньскій допустивъ ся дня 16. вересня с. р. морду, стрѣливши зъ револьвера до свого сусѣда Юрка Стадниченка, зъ которымъ процесувавъ ся о грунтъ. Се вже четвертый выровъ смерти выданый въ сѣмъ роцѣ коломыйскимъ трибуналомъ.

— **Дробнѣ вѣсти.** Въ Тернополи отруявъ ся карболевымъ квасомъ почтовый експедіентъ Алекс. Выгонія. — Въ Вдволочискахъ утѣкъ изъ судовыхъ арештовъ злодѣй Павло Кучмакъ зъ Медина. — Въ Тернополи засуджено жида Шимона Білера за наклоненованє свѣдковъ до фальшивого свѣдоцтва, за обманьство и лихву на пять мѣсяцевъ вязниці. — Въ Краковѣ повѣсивъ ся ученикъ II курсу промысловои школы Францъ Мѣщиньскій. — Климъ Колаковскій, бувшій редакторъ черновецкои Gazet'ы Polsk'oи, вступивъ до редакціи Dziennik'a Polsk'ogo. — Въ Лучинѣ коло Сокала обокрали злодѣѣ тамошный урядъ почтовый. — У Львовѣ померла въ 40 роцѣ житя Антонія Єгерманови жѣнка радника двору и шефа дирекціи пропінаційного фонду на тифъ котрого набавилась вдъ хорого сына, ученика нѣмецкои гімназіи. — Въ Теребовли на горѣ Замковій вдслонено въ суботу памятникъ Софіи Хшановскои. — Розалія Цвіньска, дѣдачка зъ Ланобъ в Делѣява въ повѣтѣ станиславовскомъ, померла въ 81 роцѣ житя.

Русины! Памятайте на Домъ Товариства „ЗОРЯ" у Львовѣ.

— **Чай Вільгельма** На повторюваній запытана повѣдомляє ся Публику, що называный перше противъ ревматичный прочищуючій кровь чай, „Вільгельма" зъ аптики Франца Вільгельма, аптикаря въ Найкірхенъ, Долѣшна Австрія, наслѣдкомъ розпорадженя высокого ц. к. Міні терства справъ внутрѣшныхъ зъ дня 17 грудня 1894 теперь вдъ назвою прочищуючій чай Франца Вільгельма набути можна у всѣхъ аптикахъ по цѣнѣ зр. 1·— за пачку.

Наука, штука и література.

— **„Панько Олелькович Куліш**, огляд його дѣяльности, написав Осип Маковей, Львів 1900, стор. 160 вел. 8°. З друкарні Наук. Товариства им. Шевченка. Ціна 1 корона. — Есть се передрукъ дуже совѣстной студіи, друкованои въ „Літературно-Науковім Вістнику" сего року.

— **Молода Україна** ч. 9 и 10 (разомъ) за вересень и жовтень с. р., въ другомъ накладѣ по конфіскатѣ мѣститъ: 1) „До праці" статья редакціи; 2) „Самоосьвіта" лектура зъ поля исторіи; 3) „Над сьвіжою могилою" посмертна згадка про Лібкнехта нап. Євгенъ Косевичъ; 4) Вічні атоми" продовженє статьѣ „Картини з природних наук" Прометея Ясенка; 5) „В неволі" стишок Дениса Бошковича; 6) „Софія Перовска" Степняка (продовженє перекладу); 7) „З борби титанів" поема Василя Пачовского; 8) Хроніка з нашого житя (обнимає: Инавґураційні сходини в тов. „Академічна Громада"; „З научного Кружка Академічной Громади", оповістку про загальні збори Акад. Громади; довшу статью „Із ро-

спіского „Украіни" та „Злі знаки на шкільнім овиді" [статейка въ першій половинѣ конфіскована]; 9) Хроніка з чужого житя, що мѣстить статю россійского студента, підписаного псевдонімомъ „Андрей Кожухов" п. заг. „Дещо про студентське житє в Росії"; 10) Бібліографія; 11) переписка и оповѣстня Редакціи и Адміністраціи. До сего числа долучено двокартковый додатокъ изъ заѣтною вдозвою професоровъ нѣмецкихъ университетовъ до студентства про молодѣжи про полову повздержамость. — Число обймає 5 аркушѣвъ друку.

Господарство промыслъ и торговля.

— **І-шій загальній зборы „Народной Гостинницѣ"**, товариства зареєстрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ, вдбули ся дня 2 с. м. въ льокали ремѣсничого товариства „Зоря" о 2 годинѣ пополудни. На дневномъ порядку були слѣдуючій точки: 1) сорзвоздане комітету основательовъ; 2) выборъ Рады надзираючои; 3) Внесеня и интерпеляція.

Зборы вдкрывъ п. Василь Нагорный. Сконстатувавши, що всѣ законій приписы доповнено, а именно: зборы оголошено въ своѣмъ часѣ въ рускихъ дневникахъ, а статутъ не означує мінімумъ числа членовъ на загальныхъ зборахъ, отже зборы можуть вдбути ся въ присутности такого числа членовъ, яке явило ся — въ обширной бесѣдѣ здавъ справу зъ дѣяльности комітету основательовъ. Розповѣвши исторію першихъ починовъ заснованя товариства, вдчитавъ списъ членовъ-основательовъ, котрій передъ нотаремъ вдписали статутъ а опослѣ выбрали тѣснѣйшій комітетъ, зложеный зъ пп. Губчака и Нагорного и о. Темницкого, що мавъ заняти ся введенемъ нового товариства въ житє. Комітетъ постаравъ ся о зареєстрованя товариства [се сталось рѣшенемъ краевого суду яко торговельного зъ д. 28 падолиста 1899 р. до числа фірмы 2308], опослѣ розписавъ акцію въ цѣли придбаня членовъ, котрыхъ вписалось доси 78. Пояснивши дальше широку цѣль товариства, закончивъ п. Нагорный своє справоздане, предкладаючи на голову зборовъ о. Кирила Сѣлецкого зъ Жукели. — Справоздане приняли зборы до вѣдомости черезъ аклямацію, а о. Сѣлецкій, обнявши провадъ, покликавъ на секретаря зборовъ п. Осипа Кузьмича.

П. Григорій Грозникъ зажадавъ голосу въ справѣ формальной, запытуючи: чи мають право голосованя тѣ члены, що зложили половину удѣлу? — П. Нагорный пояснивъ, що право голосованя мають лише члены основатель, а зъ прочихъ членовъ лишь тѣ, що зложили повный удѣлъ. — О. Гузаръ вдписъ бракъ львовскихъ членовъ на зборахъ, въ чомъ добачує трудность для выбору Рады надзираючои, бо вони можуть не приняти выбору, доконаного въ ихъ неприсутности. — На се замѣтивъ п. Нагорный, що сесія обетавина не стоить выборови на перешкодѣ, бо Рада може доповнюватись на мѣсце уступившихъ.

Вдтакъ зарядивъ голова голосованє на членовъ Рады надзираючои картками, покликавши на скрутаторовъ пп. Григорія Грозника, Дениса Сембратовича и Антона Хойнацкого. Наслѣдкомъ голосованя вдбшли до Рады надзираючои: оо. Ол. Темницкій и Іосифъ Фолисъ и пп. Иванъ Дуткевичъ [купець], Вол. Бачиньскій, Мих. Ковровскій, Василь Нагорный, Ив. Бачиньскій, Онуфрій Пашакъ и Василь Чума.

О. Стефановичъ запытавъ: чи комітетъ маєякій плянъ що до закупна або отворена интересу. — П. Нагорный пояснивъ обширно цѣлый планъ дѣяльности товариства на цѣлый край, мѣжъ иншимъ и выхованє цѣлого поколѣня реставраторовъ, кельнеровъ и т. п., подобно якъ „Нар. Торговля" выховує купцевъ.

Вкінци голова, пожелавши новому товариству якъ найлучшого розвитку, закрывъ збори.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Львовска ц. к. дирекція зелѣзн. держ.

На дни 1 грудня с. р. відбуде ся в ц. к. Дирекції зелізниці державної в Станіславові продаж старих материялів в дорозі публичної ліцитації. Реченець до вношеня оферт установляє ся найпізнійше до 30 падолиста с. р. на 12 годину в полудне. Ближші условини суть подані в части інсератовій „Ґазети Львівскої".

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. І. Лѣ. въ Бѣ. За анонсъ 1 кор. 50 с. — Т. Лу. въ Ка. Ще 5 кор. 20 с. — П. Гу. въ По. Такъ. — А. Ве. въ Ба. Одержано. — В. Ле. въ Ля. ко. На рокъ слѣдуючій вдстало 60 сот. В. На. въ На. Ще 80 сот. — Я. Ян. въ Щи. Теперь за жовтень а не за падолистъ. — В. Ан. въ Ба. За падолистъ прийде ще 10 сот.

Альбум заслуженних Русинів

в красній кольоровій тецї, в ціні 2 корони

набути можна

в Товаристві „Просьвіта", Львів, ринок ч. 10

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Телеґрамы.

Прага 23 падолиста. Президентъ пражского суду скликавъ бувъ оногды президентовъ сенатовъ крівавого суду въ цивільныхъ справахъ на засѣданя, на котрѣмъ заявивъ енергічно, що вѣдъ сей хвилѣ цѣле внутрѣшне урядованє маѳ безъ выняткy вѣдбувати ся въ нѣмецкѣмъ языцѣ.

Лондонъ 13 падолиста. Англійска армія маѳ бути радикально зреформована на пѣдставѣ досвѣдовъ зроблєныхъ въ полудньово-африканьскій вѣйнѣ. Тѣ змѣны мають бути введенѣ вже зъ початкомъ 1901 року.

Брукселя 13 падолиста. Соціялісты урядили вчера величавый похѣдъ черезъ мѣсто. Несено плякаты зъ жаданямъ загального голосованя и загальнои амнестіи. Такѣ походы вѣдбули ся такожъ и иншихъ мѣстахъ.

Парижъ 13 падолиста. Д-ръ Лейдесъ донѣсъ правительствамъ Франціи. Бельгіи и Голяндіи, що Крїгеръ вѣдбуваѳ подорожъ incognito. Въ той способъ выманувло ся справу урядового принятя. Крїгеръ везе зъ собою урядовѣ акта, зъ котрыхъ оголосить мотивы, якѣ Англію спонукали выповѣсти Трансвалеви вѣйну. Тѣ мотивы мають дуже компромі увати Чемберлена.

Гельсінґфорсъ 13 падолиста. Урадовый фінляндскій дневникъ оголосивъ розпорядженѣ ґенералъ-ґубернатора, абы вѣдъ дня 1 сѣчня 1901, всяка кореспонденція фінляндскихъ ґубернаторовъ зъ ґенералъ-ґубернаторомъ и єго канцелярією вела ся въ россійскѣмъ языцѣ.

Водозва.

„Т р у д", жіноча промыслова спілка

Члени „Клюбу Русинок у Львові" заходять ся коло заснованя такої промыслової спілки, яка подаючи помічну руку Русинкам, що шукають праці, могла бы рівночасно пропагувати домашний промысл, достарчувати на замовленє всякого рода жіночих убрань, принимати Русинки на науку шитя, крою, кравецтва, моднарства, удержувати склади з матеріями, потрібними до жіночих робіт, і тим способом стерати ся, щоби рускій гріш не ішов в чужі руки. В тій цїли уложений статут спілки став вже затвердженый властями; тепер розходить ся лише о квоту около 3.000 зр., потрібну до введеня в житє згаданої спілки. На єю цїль вплинуло вже 500 зр., які опроцентовують ся в „Союзі кредитовім"; там будуть вкладати ся і дальші надсилані удїли, де остануть до часу заснованя спілки. Один удїл виносить 10 зр., а вписове 1 зр.; кождому вільно приступити з довільним числом удїлів. Запрошуючи сею дорогою всїх В. П. Родимцїв до приступленя до спілки „Труд", просить „Клюб" висилати гроші на руки предсїдательки „Клюбу" п-ні Г. Шухевичевої у Львові ул. Собіщини ч. 7, куда також звольять інтересовані відносити ся о висилку статутів та о блиші інформациї дотично Спілки.

За видїл: *Г. Шухевичева*, предсїдательна.

Цѣна збіжа и другихъ продуктовъ.

13 н. ст. падолиста 1900

[Цѣна подана въ коронахъ]

Львовъ: Пшениця стара 14·80 до 15·20, пшениця нова 14·80 до 15·20, жито старе 12·80 до 13·20, жито нове 12·30 до 12·60, овесъ старый 11·40 до 12·—, овесъ новый 10·80 до 11·80, ячмѣнь пашнистый 10·20 до 11·—, ячмѣнь броварный 12·60 до 13·50 горохъ пашнистый 13·— до 14·50, до вареня 17·— до 18·80, вика —·— до —·—, насѣнє льняне —·— до —·—, насѣнє конопне —·— до —·— бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 10·50 до 11·—, гречка —·— до —·—, конюшина червова 116·— до 130·—, конюшина бѣла 70·— до 130·— конюшина шведска —·— до —·— кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 26·50 до 27·—, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо 89·— до 107·—, оковита готова за 50 літровъ 17·25 до 17·75, на термінъ 16·75 до 17·—.

Курсъ Львовскій

зъ дня 13 н. ст. Падолиста 1900.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	340 —	340 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	351 —	364 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	421 —	429 —
Зелѣз. Львів.-Черновц.-Ясси по 200 зр.	527 —	536 —
Листы застав на 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 30	99 —
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	89 80	90 50
„ краевого 4½% а. в. льос въ 51	98 50	99 20
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	92 —	92 70
Товариства кредит. 4% (I. емісія) .	91 —	91 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	92 20	92 90
„ „ 4% льос. въ 56 л	90 80	91 50
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	95 50	96 2
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	100 —	100 70
Комунальнй Банку краєв. 5% (II. ем.)	100 50	101 20
„ „ „ 4½% (III. ем.)	98 70	99 40
Позички краєвои въ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позички краєвои въ 1898 по 4% а. в.	91 70	92 40
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	88 30	89 —
Льосы:	к. с.	к. с.
Мѣста Кракова по 20 зр (40 к) . .	69 50	72 50
Мѣста Станиславова „ „ . . .	145 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 35	11 50
20 франкувка	19 20	19 50
Полъимперіалъ	— —	— —
100 Рублѣвъ срѣбныхъ	254 —	258 —
100 Рублѣвъ папєровыхъ	254 —	256 —
100 марокъ нѣмецкихъ	117 80	118 —

Надѣслане.

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Спеціялістъ недугъ ушій, носа и горла

Д-ръ І. РАЙНГОЛЬДЪ

ординуѳ теперь при ул. Сикстускій ч. 29.

536 5—13

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Д-ръ З. Райнгольдъ

надворный и приватный лѣкарь-дентистъ ординуѳ теперь при ул. Сикстускій число 29.

545 3—13

ЗАВЕДЕНЄ

технічно

ДЕНТИСТИЧНЄ

при ул. Коперніка ч. 4

выконуѳ всякій въ той обсягъ входячій чинности пѣсля вѣденьскои школы, выконуѳ ся и всякій напрявы безъ личного приѣзду.

Заведенѣ отворене вѣдъ год. 8 рано до 8 вечеромъ.

72 4—30

Франца Вільгельма

аптикаря въ **Neunkirchen**

(Niederösterreich)

прочищаючу

ГЕРБАТУ

можна дѣстати у всѣхъ аптикахъ по 1 зр. а. в. за пачку. 454 8—0

КОПЕРНИЦКИЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручаѳ въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелї махометры и т. п.

Уряджєня дамбликовъ спектрачныхъ.

Всякій направки полагоджують ся имъ найскорше и найдешевше. 4158

Масло! Масло!

Свѣже столове розсылаю щоденно въ пачкахъ 5-кілевыхъ netto 4½ кільо franco до кождои стациі почтовои за послѣплатою 9 коронъ. За доброту товару ручу.

G. Käfer

Słotwina koło Brzeska.

752 1—2

Гармонїюмъ

до

науки спѣву

дуже тревалои — струкціи

поручаѳ

ИВАНЪ СЛ ИНЬСКІЙ

у овѣ. 94

Готовки не вымагаєсь. Пільги въ сплатахъ по сля умовы

Цѣнники на провінцію на жаданѣ даромъ и оплатно. Всякій можливий ґатунки диванівъ сальоновыхъ, стѣнныхъ, покоевыхъ и церковныхъ, такожъ хѣдниковъ, портіеръ, фіранокъ, цератъ лінолєумъ, капъ на столы и ложка, ковдеръ, коцовъ,

дертъ на конѣ и декораційныхъ предметовъ поручаѳ знана и реномована фірма **Віденьскій Магазинъ и складъ диванівъ**

„Ан Ѣфнунґ"

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6

пасажъ Гавсмана.

ФІЛІЯ: въ Перемышлян ул. Мицкевича ч. 4. Правдивій перскій и оріентальній диваны по зниженыхъ цѣнахъ. Спеціяльный вѣддѣлъ рештокъ и высортованыхъ та надлишыхъ товаровъ 533

К. СОЛИКЪ

пер ымъ

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

у Львовѣ улиця Собѣского число 7.

поручаѳ

всякій ґатунки футеръ, а именно: **мужескій и дамскій** пѣсля найновѣйшихъ фасоновъ, **ротунды** такожъ палєтка, ковнѣрѣ, пелєрины, зарука пки мужескій и дамскій, колпаки, шкбры у ґатункахъ, готовій верхи до мужескихъ кихъ футеръ.

Найновѣйшій матеріи верхи въ найбольшѣмъ выборѣ.

ЦѢНЫ УМѢРКОВАНЫЙ.

Для Р. Т. Публики и Всеч. Духовенъства сплаты мѣсячными ратами. 522 5—12

УЧИТЕЛЬ органъ руководства педагогічного двотижневый-науковый, выходить ... вѣдъ 1 че... ч. 2. Пред... ро... ...ве) 188 ...на (жр ... в чвертъ року 1 зр.

ВИДАВНИЧА СПІЛКА

В белєтристичній серії видань вийшли доси отсі книжки:

	Ціна
1. Стефан Ковалів: Дезертир і иньші оповідання	80 кр.
2. Іван Франко: Поэми	80 „
3. Ольга Кобилянська: Покора і иньші оповід	„
4. Ґю де Мопасан: Дика панї і иньші оповід	„
5. Іван Франко: Полуйка і иньші борнел. опов	„
6. Наталія Кобринська: Дух часу. Оповідання	„
7. Кнут Гамсун: Голод. Роман . .	„
8. Леся Українка: Думи і мрії. Поезиї	„
9. Ст. Ковалів: Громадескі промисловцї	„
10. Уіллїям Шекспір: Гамлет. Принц данскій	90 „
11. Генрик Понтоппідан. Із хат. . . .	70 „
12. Богдан Лепкій. З житя	60 „
13. Ґ. Ґауптман: Візник Геншель . .	80 „
14. М. Коцюбинській: В путах Шайтана .	80 „
15. Шекспір: Приборкана Гоструха . .	70 „
16. Панас Мирний: Лихі Люди . . .	60 „

Книжки сеї серії оправлєні в полотно.

II. серия (брошуры):

1. К. Кавцкі: Народність і її початки .	30 кр
2. Фр. Евґельє. Людвіґ Фаврбах . . .	25 „

467 2—2

Адреса: Львів Чарнецького ч. 26.

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ, важный вѣдъ 1 мая 1900.

пѣсля часу середно европейского [пѣвнѣйшого о 38 мінутъ вѣдъ часу львовского].

поєз. приходять о годинѣ	особ. приходять о годинѣ	до Львова (головный дворець)	поєз. вѣдходить о годинѣ	особ. вѣдходить о годинѣ	зъ Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава (Сколього вѣдъ ½ до ³⁰/₉)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Рашева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	3·35	„ Пѣдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копычинець		5·45	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ що дня)
				6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борыслава
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Рашева, Риманова, Сянока, Перемышля		6·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ
				6·35	„ Станиславова, Пѣдвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·30		„ Краковъ, Вѣдня, Варшавы, Берлина, Любачева
	6·40	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ ²¹/₉ до ¹⁶/₉.)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	„ Янова			
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродѣвъ)			
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту		9·—	„ Скольго Хирова, Калуша, (Лавочного вѣдъ ½ до ¹⁶/₉)
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·15	„ Янова
	8·50	„ Кракова, Загѣря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·25	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Копычинець, Гусятина, Грималова, Козовои
				9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	11·45	„ Рашева (Любачева, Ярославя, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белаця, Любачева, Равы рускои
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Скольго, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вѣдъ ½ до ¹⁵/₉)	1·55		„ Пѣдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродѣвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Рашева, Розвадова, Пшеворска, Сянока		2·15	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
1·45		„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.	2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·35		„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродѣвъ	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
				3·05	„ Стрыя (Сколього вѣдъ ½ до ²⁰/₉)
	3·14	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉, въ недѣлѣ и свята)		3·15	„ Янова (що дня вѣдъ ½ до ¹⁵/₉)
				3·26	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉)
	5·40	„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродѣвъ		3·30	„ Рашева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярославя
	5·45	„ Кракова			„ Станиславова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·10	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₉ въ будни днѣ, а вѣдъ ¹⁶/₉ до ³⁰/₉ що дня)
	6·00	„ Сокаля, Белаця, Любачева, Равы рускои		6·13	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
				6·30	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	7·26	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)		6·50	„ Тернополя, Бродѣвъ
	8·28	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₉ въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Сокаля, Равы рускои
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля		7·25	„ Бруховичъ (вѣдъ (¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
				7·48	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₉ въ въ недѣлѣ и свята)
	8·50	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉)		9·12	„ Черновець, Ицканъ
	9·25	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₉ що дня)		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова Рашева, Орлова, Тарнова
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10·40	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Копычинець, Грималова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11·—	
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ, Копычинець			
		На дворець Пѣдзамче			**Зъ Пѣдзамча**
	8·12	Зъ Пѣдволочискъ, Тернополя		6·43	До Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы
	7·40	„ Тернополя		9·42	„ Пѣдволочискъ
2·20	5·17	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08		„ „ Кіева, Одесы
	10·12	„ „ „ „		7·33	„ Тернополя
				11·28	„ Пѣдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нѣчна пора числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нѣчнѣ поѣзды означенѣ обвѣдками. — Бюро информаційне п. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5

Отворивъ я

при улици Гетманьскій ч. 4

Гандель ВИНЪ

чаю, руму, лікеровъ и горѣвокъ.

ВИНА реньскій и французскій зъ комісовѣмъ складѣ фірмы братовъ Льобъ въ Франкфуртѣ н/М Bordeaux Доборскій ВИНА австрійскій, угорскій, дальматинськый и італійскій

Найлѣпшій ґатунки

ЧАЮ

хіньского и россійского фірмы Поповъ.

Правдивый Ямайка Румъ.

ГОРѢВКИ зъ найлѣпшихъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ. 544 2—4

Антоній Яль.

Ученик VIII кл. гімн. рускої глядає лекції на село — з викладовою мовою польскою і рускою. І. С. Мякиш Новий poste restante.

561 1—3

Старша женщина

глядає мѣсця до заряду дому у священика. Близша вѣдомость: М. Т. въ Пѣдманастирци п. Бобрка въ домѣ о. В Глинського. 475 2—3

Інсераты до вѣденьскихъ часописей

якъ и до иншихъ краевыхъ и заграничныхъ часописей подаґоджуѳ найдешевше

Rudolf Mosse, Wien I. Seilerstätte 2.

КОМАР

двотижневник гумористично сатиричний.

Одинокий гумористичний ілюстрований орґан на Руси. Видае і за редакцию одвічае: Іван Кунцевич.

Цїлорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і администрация: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педаґоґічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр. В папєровій окладці 15 кр.

Продаѳ ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Ч. 247. Львовъ, Середа 1 (14) Падолиста 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и числераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Одъшевского ул. Кілинъского 2; — въ Ярославю: Л. Кризановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 12; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбонъ за числерати платитъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатконъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяцъ 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаний вѣльный вѣдъ порта.

Неодинокє число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчкы кшераторои або ся мѣнце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший донесенія приватний числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Ягайлоньска идея въ шкѣльництвѣ.

Дня 4 жовтня с. р. вѣдбули ся Буську въ домѣ читальнѣ „Просвѣты“ перший загальний зборы ново-заложеной філіи Рускаго Товариства педагогічного [гл. 246 ч. „Дѣла“, рубрику „Рухъ въ рускихъ товариствахъ“]. Зразъ по тыхъ зборахъ окружна рада шкѣльна перенесла тымчасового учителя Костя Мацюка зѣ Спаса на ниже мѣсце, сталого учителя Василя Ладу зъ Деревлянъ до Майдану, а старшому учителеви Стефанови Обертасови застановлено платню въ Буську, а отворено въ Рогатинѣ. Всѣ три названий учителѣ належали до основателѣвъ філіи, Лада и Обертасъ равомъ зъ о. Вікт. Озерскимъ въ Гумниску пѣдписували всѣ запрошенія и повѣдомленя, а крѣмъ того Обертаса выбрано до выдѣлу філіи а опѣсля заступникомъ головы.

Оттакъ вяже ся фактъ перенесеня трехъ учителѣвъ зъ заложенемъ філіи педагогічного товариства. Коли бы роздивлятн ся ще за якими иншими подѣями, котрѣ могли бы кинути свѣтло на сей фактъ, то звернуть на себе увагу хиба ще ось якѣ подробицѣ: на зборахъ новои філіи бувъ о. Зельскій и промовлявъ за закладанемъ педагогічныхъ кружкѣвъ та посыланемъ селянськихъ дѣтей до середныхъ шкѣлъ; п. Обертасъ промовлявъ за уладжуванемъ науки для анальфабетѣвъ по селахъ; п. Лада взывавъ до бѣльшои працѣ надъ просвѣтою селянъ и надъ розвиткомъ педагогічного товариства; а провѣдъ філіи заложено въ руки о. Озерского, знаного сторонника угодовои політики п. Барвѣньского.

Отже взявши назѣть и тѣ подробицѣ на увагу, заходишь въ голову: Яка могла бути слушна рація такъ нагло переносити трехъ учителѣвъ середъ шкѣльного року! Будуть се очевидно „względy służbowe“, але рѣчь ясна, що остаютъ они въ тѣснѣй звязи зъ фактомъ заложеня філіи; а хочь такій „względy“ въ кождѣй нормальнѣй суспѣльности були бы по-просту не можливѣ або уважались бы бодай за неморальнѣ и несправедливѣ, то у насъ в они рѣчею звычайною и выплываютъ конечно зъ идеѣ, котра кермуе управу всѣхъ нашихъ краевыхъ справъ, політичныхъ, культурныхъ а навѣть економічныхъ — зъ идеѣ Ягайлоньскои, на котру, якъ звѣстно, пашуть ся такожь и нашѣ „угодовѣ“ політики.

Идея Ягайлоньска велитъ морочити рускихъ дѣтей польщиною всупереч основнымъ законамъ австрійскои конституціи; она за згодою нашихъ „угодовцѣвъ“ вѣдобрала нашимъ громадамъ всякій майже вплывъ на школу; она противитъ ся закладаню рускихъ шкѣлъ середныхъ, а въ крайнѣмъ разѣ терпитъ лише школы „pod jednym dachem“; она справляе, що галицкій чи властиво польскій мінѣстеръ просвѣты смѣе уважати Руске Товариство педагогічне за „сепаратистичне“ въ протиставленю до „краевого“ товариства педагогічного и на тѣй нѣбы-то пѣдставѣ узухвалюе ся заборонити рускимъ кружкамъ педагогічнымъ вѣдбувати свои наради въ шкѣльныхъ будынкахъ, хочь вѣддаютъ ся тѣ будынки на всѣлякій зборы, котрѣ не маютъ найменшои звязи зъ шкѣльництвомъ, ба навѣть на жидовскій весѣля. Тымъ то похваляе ся а навѣть въ заслугу записуе ся, коли учителѣ або и директоры всѣляких шкѣлъ кидаютъ ся хочь-бы въ найгорячѣйшій заколотъ навѣть політичнои агітаціи, скоро она веде ся въ напрямѣ Ягайлоньскои идеѣ; але противно выступаютъ ся „względy służbowe“, скоро котрый зъ нихъ не рве ся за тою идеею або ще до того, хорони Боже, окаже ся ѣй неприхильнымъ, хочь-бы навѣть найсовѣстнѣйше сповнявъ свои обовязки, якѣ на него накладаютъ законы и приписы та здорова педагогіка.

И якъ же не мають промовляти „względy służbowe“ за перенесенемъ — се на одно выходитъ, що за покараньемъ — учителя, котрый прикладае рукъ до розвитку товариства напятнованого „сепаратистичнымъ“? — учителя, що смѣе промовляти за просвѣтою рускихъ селянъ, а навѣть за уладжуванемъ науки для анальфабетѣвъ! Вже й не казати за те, чого можна надѣяти ся по філіи, до котрои належитъ такій „warchoł“, якъ о. Зельскій! Дарма, що головою філіи выбрано о. Озерского, котрому певно не въ гадцѣ нѣяке warcholstwo. Безъ Ягайлоньскои идеѣ навѣть праця на полі шкѣльництва и народнои просвѣты є warcholstwem!

Не знаемо, що зробитъ и що вдѣе п. Барвѣньскій, котрый же є членомъ найвышшои „едукаційнои“ власти краевои. Для насъ сей фактъ есть лише новымъ доказомъ, що мы в въ повнѣмъ правѣ, коли домагаемъ ся подѣлу краевои рады шкѣльнои на окремѣ секціи руску и польску. Такого подѣлу мусимо всѣми силами добивати ся и мусимо его добити ся! Инакше політика Ягайлоньскои идеѣ до нащадку завоюе наше шкѣльництво и, замѣсть просвѣтити народъ, заведе его въ кромѣшную тьму. Въ сѣмъ же выпадку зъ-окрема надѣемо ся, що Руске Товариство педагогічне зверне ся зъ пропамятнымъ письмомъ такъ до краевои рады шкѣльнои якъ и до мінѣстерства просвѣты, бо треба-жь разъ покласти конецъ тымъ упослѣджуваннямъ и напастямъ, якихъ трудяще и тихе товариство зазнае систематично!

Зъ руху выборчого въ краю.

Вѣдъ Мостискъ пишутъ намъ:

Въ нашѣмъ повѣтѣ майже по всѣхъ селахъ уживаютъ при правыборахъ такихъ кручкѣвъ: Вѣйты мали приказъ або цѣлкомъ не оголошувати правыборѣвъ або не раньше якъ на оденъ день напередъ; лише начальники дворскихъ обшарѣвъ и польскій ксьондзы знаютъ завчасу про реченець правыборѣвъ, щобы до голосованя въ V куріи не бракло нѣ одного форнала, льокая анѣ пастуха; до выборчои комісіи допускаютъ лише своихъ ludzi zaufania, хочь бы и непісьменныхъ; на лістахъ выборчихъ пропускаютъ зъ помѣжь управненыхъ до голосованя кождого, кого лишь якимъ-небудь способомъ удасть ся пропустити. Розумѣе ся, що при такѣмъ станѣ рѣчи спритъ и sprężystość выборчого комісаря иде навзаводы зъ бѣльшимъ або меншимъ політичнымъ освѣдомленемъ поодинокихъ громадъ, а результатъ правыборѣвъ залежитъ очевидно вѣдъ того, о скѣльку котру громаду удасть ся перехитрити чи поконати згадаными кручками.

За прикладъ нехай послужитъ переведене правыборѣвъ въ мѣсточку Крукиничахъ, де громада выбирае зъ V курії 3, а зъ IV курії 4 выборцѣвъ. Правыборы мали вѣдбути ся въ пятницю д. 9 с. м. о год. 9 зрана. День передъ тымъ въ четверъ прилѣплено въ полудне дня чвертки паперу, записанѣ дрѣбнымъ якъ макъ письмомъ, одну на дверяхъ громадского уряду а другу на тѣмъ самѣмъ домѣ вѣдъ дороги. Дня 9 с. м. прибувъ п. комісарь Калиневичъ просто на плебанію до męża zaufania ks. Szymona Dziedzica, а громадскій писарь пѣшовъ тымъ часомъ межи жидѣвъ. Коли п. комісарь прийшовъ зъ плебанії до громадскои канцеляріи, заставъ ся вже биткомъ набиту дворскою и ксенжою службою. Отже правыборы зъ V курії пѣшли гладко. Коли котрому непевному громадянинови удало ся дотиснутись до комісіи, то комісарь до него: Wy nie jesteście zapisani! — „Та, прошу пана комісаря, я такожь плачу податки и маю такѣ права, якъ и форналь!“ каже чоловѣкъ. — To spytajcie się wójta, dlaczego was nie zapisał. Wynoście się, bo każę żandarma zawołać! — Ну, и по всѣмъ. По тѣмъ п. комісарь обрахувавъ при всѣхъ голосы, оголосивъ имена выбраныхъ и пѣшовъ до кельондза на обѣдъ. По обѣдѣ почало ся голосоване въ IV курії. Першій выкликаный громадянинъ каже: „Д-ръ Кошь“. П. комісарь каже до писаря: Pisz pan: D-r Kosz! — Другій голосуе: „Д-ръ Корнило Кошь“. П. комісарь: Jak? — Голосуючій вѣдповѣдае: „Ну, та якъ! Нашъ конселіярь!“ П. комісарь до писаря: Pisz pan: Nasz konsyliarz! — И такъ назбирало ся тыхъ докторѣвъ зъ именемъ и безъ имени на 50 голосуючихъ 37. На кс. Дзедзіца падали также всѣлякій голосы: Nasz kanonik, nasz ksiondz, часомъ: ks. Szymon Dziedzic; жиды голосували: polske ksząc; и всѣ тѣ голосы були добрѣ и важнѣ, а п. комісарь навѣть не гнѣвавъ ся. Коли-жь скѣнчило ся голосоване, п. комісарь не обчислювавъ уже голосѣвъ при всѣхъ, а лишивъ въ сали лише одного члена комісіи, и то непісьменного; оголосивъ имена выбраныхъ, але доктора мѣжь ними не було!

Не обѣйшло ся при тѣмъ и безъ дра-

Враженя зъ подорожи на виставу въ Парижи.

II. (Докѣнченє.)

На всходъ вѣдъ повыше описаного тріюмфального луку на площѣ Carrousel помѣжь двома крилами Лювру взносить ся величавый памятникъ Ґамбетты, поставленый въ 1888 р. коштомъ національнои субскрипціи. Передъ собою бачимо высокій постументъ, а по бокахъ его алегоричнѣ фігуры, що представляютъ правду, силу, вѣльность и рѣвность. На тѣмъ постументѣ стремитъ до горы струнків пільонъ, а зъ него выстае спижевый образъ Ґамбетты. Сей трибунъ стоитъ просто и свертічно выгнѣсненою правицею неначе вказуе своимъ співгорожанамъ на ихъ обовязокъ и честь. У его нѣгъ занимаютъ мѣсце оборонцѣ вѣтчины, котрыхъ ослонюе геній Франціи своими крилами. На бокахъ пільону суть вырѣзаній уривки найславнѣйшихъ бесѣдъ Ґамбетты. На самѣмъ вершку того памятника находитъ ся символічна фігура Демократіи, якъ она въ видѣ молодои женщины сидитъ на крилатѣмъ львѣ.

Крѣмъ тыхъ памятникѣвъ находимо въ Парижи ще много иньшихъ знаменитыхъ монументѣвъ, въ великѣй части въ формѣ высокихъ колюмнъ, выставленыхъ на публичныхъ площахъ, котрыхъ, мимоходомъ сказавши, есть въ Парижи надъ 80.

На площѣ Згоды (place de la Concorde) видимо высочезный обелѣскъ. Есть вѣнъ высокій 24 метры и важитъ 250.000 кільограмбвъ. Що найбѣльше подиву гѣдне, то се, що той обелѣскъ есть монолітъ (одноцѣльный камѣнь) зъ червоного ґраніту, покрытого тысячею добре удержаныхъ гіероґліфѣвъ, що увѣковѣчнюютъ дѣла и честноты короля Рамзеса II, що панувавъ въ Єгиптѣ въ 14. вѣцѣ пер. Хр. Сей обелѣскъ дарувавъ віцекороль Мегемедъ Алі Людвикови Филипови, а сей перевѣзъ его зъ горѣшного Єгипту до Парижа коштомъ 2 мілліонѣвъ франкѣвъ. На бокахъ постументу сего обелѣска находятъ ся вѣдображенѣ знаряды и приборы, якими послугувано ся при перевозѣ сего монолѣта. Сей обелѣскъ есть величавою прикрасою площѣ Згоды, котра есть безъ сумнѣву найкрасшою площею въ Парижи а найвеличнѣйшою може й въ цѣлѣй Европѣ. Крѣмъ обелѣска, мае она по своихъ берегахъ 8 павільонѣвъ зъ алегоричными фігурами, що представляютъ важнѣйшій городы Франціи, мѣжь иншими городъ Штрасбурґъ.

Цѣкаво знати, що власно сю статую мѣста Штрасбурґу увѣнчуютъ Французы безустанно вѣнцями, ґірляндами, пальмовыми галузками и т. д. Видно, не тратятъ надѣѣ Французы вѣдзыскати забраній край зъ своими родимцами, котрѣ хотяй, якъ говорено менѣ, справдѣ нѣмчатъ ся, але не перестаютъ чути ся Французами и чимъ разъ бѣльше ненавидятъ Нѣмцѣвъ. Зъ того можна пѣзнати найлучше, що навѣть принятє або накиненє чужои мовы ще зовсѣмъ не выстарчае до того, щобы два народы сплынули ся въ одинъ, коли ихъ традиціи, звычаѣ, стремленя и интересы не йдутъ зъ собою въ згодѣ.

На площѣ Згоды заслугуютъ на увагу ще двѣ прегарнѣ фонтаны, на 9 м. высокій; шѣсть дельфінѣвъ двигае трітонѣвъ и нереіды, що выстрискуютъ воду зъ долѣшнои мыдниці до горѣшнои. Полудневa фонтана мае звеличувати своею формою морску плавбу. Въ долѣшнѣй мыдници есть зображеный Антлантійскій океанъ и Середземне море, якъ также 4 роды ловецтва: перелъ, мушель, коралѣвъ и рыбъ. Фігуры горѣшнои мыдниці зображуютъ морску плавбу, астрономію и торговлю. Пѣвнѣчна фонтана звеличуе плавбу рѣчну. Три геніѣ горѣшнои мыдниці представляютъ рѣльництво, плавбу рѣчну и промыслъ. Статуѣ долѣшнои мыдниці символізуютъ Рейнъ и Родань; иншій фігуры представляютъ вино, збѣже, овочѣ и цвѣты. Рѣвножь чудово-гарну фонтану находимо въ Люксембурскѣмъ огородѣ, звану Fontaine de Médicis. Въ однѣй зъ трехъ нишъ, зъ котрыхъ складае ся фонтана Медицейска, стоитъ статуя Поліфема, якъ вѣнъ задумуе розторощити Ацида и Ґалятею, заскочечыхъ на любощахъ. Передъ тыми нишами, вѣддѣлеными вѣдъ себе дорійскими стовпами, находитъ ся мыдниця зъ водотрискомъ по серединѣ а зъ статуями по бокахъ.

Дивлячи ся на тѣ артистичнѣ прикрасы парискихъ фонтанъ, переноситъ ся мимоволѣ чоловѣкъ мыслею на такій-жь рѣвно чудесній оздобы, якихъ подостаткомъ есть въ Вѣдни (именно при Бурґу), въ Шенбрунѣ, Зальцбурґу, Монаховѣ и т. д., но котрѣ мусятъ вѣдступити першенство симъ парискимъ фонтанамъ.

Коли вже ширше розписавъ ся я про площу Згоды, то жаль було бы не сказати, що зъ сею площею вяжутъ ся важнѣ а заразомъ сумнѣ историчнѣ спомины. Въ р. 1770 на тѣй площѣ палено штучнѣ огнѣ зъ нагоды вѣнчання Людвика XVI. зъ Маріею Антоанетою; въ наслѣдокъ великого стиску цѣкавыхъ видцѣвъ згинуло тамъ тодѣ 1200 людей. А въ 23 лѣтъ пѣзнѣйше на тѣй самѣй площѣ уставлено ґільотину, пѣдъ котрою упавъ першій той самый король; а по его нещасній смерти стратили ту свое житє также его жѣнка, его сестра и около 3000 Французѣвъ, а помѣжь ними Робеспєръ.

Два разы высшимъ вѣдъ обелѣска на площѣ Згоды есть т. зв. Липневый стовпъ на площѣ Бастиліи. Ся площа есть зроблена на мѣсци народомъ збуренои въ 1789 р. бастиліи, що була державною вязницею. Въ 1840 р. поставлено на сѣй площѣ 50 м. высокій трофѣйный стовпъ въ честь борцѣвъ въ липневѣмъ повстаню въ 1830 р., котре спровадило упадокъ Кароля X. Имена упавшихъ борцѣвъ суть вырѣзанѣ въ золотыхъ буквахъ а ихъ тѣла спочиваютъ въ склепѣ пѣдъ памятникомъ. На вершку стовпа взноситъ ся неначе въ воздусѣ граде геній свободы, а у стѣпъ спочивае могутный, въ бронзу выляный левъ. Въ гору на платформу стовпа можна выйти сходами у-внутри.

Подѣбный але далеко цѣннѣйшій есть стовпъ Вандомъ (Colonne Vendôme), що находитъ ся на площѣ того имени, недалеко Тульерійского огорода. Сей стовпъ выляно зъ 1200 здобутыхъ гарматъ на взѣръ Траянового стовпа въ Римѣ и поставлено въ 1810 р. Высота его выноситъ 45 м. а промѣръ 4 м. Есть вѣнъ завершеный статуею Наполеона I. въ одязѣ римского императора. Що найцѣннѣйше, то се бронзовѣ реліфы, котрѣ артистично выконанѣ вютъ ся вужовато наоколо стовпа въ довгѣсть на 273 м. Сѣ реліфы зѣображуютъ оружнѣ дѣла Наполеоньскихъ военъ. Внутрѣшными сходами можна бы выйти на гору на платформу, однакъ вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ выхѣдъ замкнено, бо власне зъ той платформы — дивнымъ дивомъ — найбѣльше поповнювано самоубійствъ. Треба ту ще додати, що й сама площа Вандомъ — въ формѣ осьмикутника — робитъ незвычайне, величне, — такъ сказа-

ТУТКИ „PRIMUS“ суть найлѣпшій!!
ВСЮДЫ ДО НАБУТЯ.
Фабрика: Львовъ, ул. Міцкевича ч. 2.
Цѣнники въ пробами даромъ и оплатно.
Пп. купцѣ и рѣльничій кулка дѣстаютъ вѣдповѣдный рабатъ. 502 11—15

стичнѣйшихъ епізодовъ. И такъ одинъ голосуючій каже: Nasz kanonik. На те п. комісарь: Jak się nazywa? Тогдѣ д-ръ Кошь каже: „Прошу писати такъ, якъ сказано!“ П. комісарь: Jeżeli p. doktor będzie mi przeszkadzał, każę go wyprowadzić! Хтось зъ выборцѣвъ, Полякъ, вѣдозвавъ ся: My go nie damy! Ну, и п. комісарь казавъ жандармови заразъ арештувати того смѣльчака!

——

Зъ Турки описують намъ „революцію въ турецкомъ пашалику“:

Дня 8 с. м., въ день св. Димитрія, въ саме полудне ударили барабаны на ринку въ Турцѣ! Підъ командою капітана стануло 111 баґнетовъ зъ пятьма офіцирами. Вояки 77-ого полку (така Бойки) прийшли втихомирити ворога, ворохобного Бойка! Але ворогъ не показувавъ ся, а войско заняло мѣсто безъ выстрѣлу. Що-жь то за ворохобня така, що п. староста Бѣлинъський телеґрафічно спровадивъ войско?

Якъ була вже згадка въ „Дѣлѣ“, вѣдбули ся д. 6 с. м. въ Турцѣ правыборы зъ пятох курій. Ще нѣколи не зацѣкавивъ ся турецкій селянинъ выборами такъ, якъ сего року. Вже рано зароѣло ся мѣсто селянствомъ. По вѣдправѣ службы Божои рушили выборцѣ до магістратскои салѣ. На чолѣ селянъ станувъ адвокатскій кандидатъ д-ръ Левенталь. До комісіи покликано знаного русиноѣда Брисевича та Шехтера и Надольского, — самі „магістратскі дѣти“, що кормлять ся хлопскимъ хлѣбомъ; зъ Русинівъ не покликано нѣкого, хочь выпадало выбрати бодай пароха о. Прухницкого. Почало ся голосованє. Голосували всѣ зъ пропінаціи, зъ магістрату, кого тѣлько указавъ Брисевичь або Шехтеръ; тѣлько зъ Русинівъ нѣкого не припускано до голосу. Д-ръ Левенталь станувъ за народомъ и просивъ комісаря Луцкого, щобы и Русинамъ вѣддавъ справедливѣсть; але надармо. На те народъ ставъ голосно домагати ся свого права; пѣднявъ ся крикъ и галасъ. Д-ръ Левенталь просить комісаря о голосъ и каже, що втихомирить людей, коли комісарь позволить. Комісарь позволивъ. Д-ръ Левенталь выскакує на стѣлъ и просить людей о спокѣй; народъ успокоивъ ся. Але въ тѣмъ якійсь жидъ замахнувъ ся палицею на Левенталя Тогдѣ зъ сотокъ грудей залунало: „Не дамо бити нашого!“ и палицѣ пойбднимали ся въ гору. Решта народу, що стояли въ сѣняхъ, думаючи, що нашихъ бютъ, потиснули ся до выборчои салѣ зъ крикомъ: „Не дамо бити нашихъ!“ Тѣ, що стояли въ салѣ, пертѣ силою зъ заду, подали ся на передъ, столы повывертали ся, а комісія, думаючи, що народъ кидає ся на нѣи, дала втеки черезъ вѣкно. За кѣлька хвиль д-ра Левенталя увязнено, але вечеромъ выпущено его. Нарѣдъ лавою посунувъ до староства. На сходахъ стояло трехъ жандармівъ зъ насторошеными баґнетами. Выйшовъ староста и пытає, о що ходить. Люде вѣдповѣдають, що прийшли просити о цѣсарске право, щобы ихъ допущено до голосованя. Староста, замѣсть успокоити людей, грозить, що звелить ихъ выстрѣляти якъ качки. Люде вѣдповѣли, що коли они не мають нѣякихъ правъ, то нехай ихъ стрѣляє. По тѣй грѣзнѣй вѣдправѣ п. старости нарѣдъ росѣйшовъ ся домівъ. По полудни вѣдбули ся дальше выборы, але безъ Русинівъ; старостиньска ліста очевидно перейшла цѣла.

На другій день, д. 7 с. м., вѣдбули ся правыборы зъ IV. курій, але зъ рускихъ выборцѣвъ зновъ не прийшовъ нѣхто. П. староста спровадивъ ажь дванацять жандармівъ, и тѣй екликували самі селянъ до голосованя; але селяне вѣдповѣдали, що коли вчера не мали права, то й нинѣ его не потребують.

По тѣй революціи прийшло вѣйско, и д. 9 с. м. почали ся правыборы въ цѣлѣмъ повѣтѣ при его асистенціи. До Борщѣ поѣхавъ знаный п. Луцкій въ асистенціи 25 воякѣвъ и офіцира; але руска ліста побѣдила тамъ въ обохъ куріяхъ.

Оттакъ пробудивъ ся вже и нашъ Бойко! Бавте-жь ся, панове, и дальше, якъ розумѣєте, але знайте, що забава прийде вамъ чимъ разъ тяжше и... дорожше!

Злі языки говорять, що п. староста, котрого якось помиловали при авансѣ, хоче показати, въ якѣмъ небезпечнѣмъ повѣтѣ вѣнъ править, та длятого спровадивъ вѣйско; може бодай теперь зѣстане радникомъ намѣстництва! Про насъ — нехай зѣстає!

——

Зъ Гусятиньского пишуть намъ:

Въ нашѣмъ повѣтѣ правыборы йдуть на ладъ баденѣвскій. Ось Вамъ кѣлька примѣровъ:

Въ селѣ Васильковцяхъ [де, мимоходомъ кажучи, велику рѣзницю мѣжь дрѣбною шляхтою а хлопами посунену ажь до фанатизму пѣддержує Мусьо Рудницкій, сынъ гусятиньского нотаря] були назначені правыборы на день 7 с. м. Вже то въ гусятиньскѣмъ староствѣ дѣсь таке, що мовляв „naród z nami, my z narodem, ale żandarm zawsze przodem“ — отже нема у насъ нѣякихъ выборівъ безъ жандармеріи, а до Васильковець на правыборы спроваджено ажь вѣсьмохъ жандармівъ. Але то ще нѣчо въ порѣвнаню зъ тымъ, що дальше розкажемо.

Судья д-ръ А. Стравіньскій выславъ пятьомъ васильковецкимъ господарямъ: М. Петрашови, Стефанови Рыбакови, Юзькови Васильчишиному, Стефанови Бараньскому и Казькови Борсѣ вѣзвана, щобы дня 7 с. м. [въ день правыборівъ] ставили ся на 9 годину рано въ судѣ. *Вѣзвання доручено имъ 6-го въ ночи, а вже 7-го забравъ ихъ жандармъ на письменный приказъ судьѣ Стравіньского.* Арештованє тыхъ пятьохъ газдівъ [нѣби за „киданє грозьбъ“ и „ширенє непокойчихъ вѣстій“ на однѣмъ зѣбраню] вѣдбуло ся середъ хмары людей зѣбраныхъ до голосованя. Лише тактови жандармеріи, а ще бѣльше присутности мѣсцевого рускаго пароха треба дякувати, що крайно огорченый нарѣдъ задержавъ спокѣй и тѣлько ревнымъ плачемъ пращавъ арештованыхъ. „Чи я винень, браття?“ спытавъ громаду арештованый Юзько Вальчишинъ. Всѣ вѣдповѣли: „нѣ“. — „Не знаю, коли мы вернемо, най Богъ буде свѣдкомъ и судьею нашои справы, а вы постѣйте за хлопску справу!“

Та й цѣкава була исторія тыхъ арештованъ. Коли судъ давъ жандармеріи припоручене приставити пятьохъ селянъ васильковецкихъ, надпоручникъ жандармеріи зажадавъ вѣдъ суду выразного приказу на письмѣ — очевидно зъ причины, що на день 7 с. м. вызначило староство правыборы у Васильковцяхъ. П. Стравіньскій пѣйшовъ на нараду до начальника суду, а коли сеся нарада не дописала, пѣслано по пана старосту. Та нь одинъ зъ тыхъ панівъ не хотѣвъ дати свого пѣдпису на арештованя. Але щобы удержати повагу суду передъ надпоручникомъ жандармеріи, выдано наказъ арештована васильковецкихъ селянъ по правыборахъ. И такъ стало ся, бо староста телеґрафічно вѣдкликавъ правыборы, довѣдавши ся що Васильковчане хмарою вылягли на правыборы...

Підъ конець згадаємо ще про драстичный фактъ, що судья Стравіньскій, стрѣтивши арештованыхъ селянъ васильковецкихъ, почастувавъ ихъ привѣтомъ: „Ja was naczę!“

Арештованыхъ переслухувавъ нинѣй судья и таки того дня выпустивъ ихъ на волю.

Зъ огляду на ц. к. прокураторію державну, такъ дразливу на всяке хочь-бы найлагѣднѣйше критичне освѣтлюванє фактівъ въ сѣмъ часѣ выборчѣмъ, мусимо обмежитись лишь на подане самого опису фактівъ. Сконстатуємо тѣлько, що все те робить ся въ користь кандидатуръ двохъ ґрафівъ — Пінінського и Голуховского. Въ интересѣ кандидатуръ тыхъ двохъ могучихъ ґрафівъ дѣє ся взагалѣ богато неправного въ повѣтѣ.

Въ Трибуховцяхъ вѣдбули ся правыборы дня 10. с. м. Комісарь Горжіца [секретарь староства], привѣхавши зъ вѣсьмома жандармами, выгнавъ усѣхъ правыборцѣвъ не тѣлько зъ салѣ выборівъ, але и зъ другои обширнои комнаты [по другѣй сторонѣ коридора] на дворъ на такє зимно, що люде ажь дригонѣли вѣдъ студени. Не помогли просьбы нашихъ выборцѣвъ, щобы панъ комісарь полишивъ бодай двохъ. Мерзни хлопе и вѣдхоруй выборы, хочь въ своѣй хатѣ громадскѣй доволѣ мавъ бы-сь мѣсця! За те полишивъ у сали голосованя лѣсничого Назаревича, насѣвра горальняного Дмитра Гаврилюка и Гринька Кухарчика, а аґітаторъ Місьо Рудницкій, непринадлежный до громады, мавъ усюда вступъ вѣльный.

Сторонники паньскій голосували картками, не вымовляючи именъ выборцѣвъ, тѣлько клали картки на стѣлъ, а вѣдчитувавъ членъ комісіи Михайло Череватюкъ. Аґітація на сторону намъ противну вѣдбувала ся въ сали явно. Череватюкъ показувавъ правыборцямъ на себе, щобъ голосували на него, а Назаревичь и Кухаренко насильно пихали правыборцямъ паньскій картки. Деякій правыборцѣ подѣйно голосували и т. д.

Зъ вѣсьмохъ жандармівъ — два заступили выгнанымъ на дворъ выборцямъ вхѣдъ до хаты, ходили по-пѣдъ вѣкна выборчои салѣ, абы Боже борони не заглянувъ хто, що тамъ въ серединѣ дѣє ся, а прочій невинно снували ся межи нарѣдъ, що дзвонивъ зубами — не зъ революціи, але зъ студени — и розпихали людей, абы не стояли въ купѣ. Жандармъ Юрасикъ пхнувъ у груди Дмитра и Гринька Гаврилюківъ, ажь люде за ними похилились, а вахмайстеръ Кочі грознвъ Михайлови Деревѣвскому: „Мовчь, бо тя замкну!“

Противъ тыхъ правыборівъ внесли нашій люде протестъ.

——

Зъ Залѣщицкого пишуть намъ:

Въ повѣтѣ нашѣмъ розпочали ся вже правыборы и суть въ повнѣмъ ходѣ. Чи надужитя выборчѣ по селахъ дѣють ся, не мавъ я спроможности выѣдатись; можливо, що декотрѣ села безъ надужить не обійдуть ся; се впрочѣмъ есть тутъ можливе зъ огляду на страшну темноту народу и байдужнѣсть священиківъ и свѣтскои интеліґенціи, котра цѣлкомъ не поучає народу о его обовязкахъ. Староство выделеґувало на правыборы чотирохъ урядниківъ, а то двохъ комісарѣвъ, одного поборця податкового и канцеліста. Повинно бути обовязкомъ нашихъ священиківъ доносити о надужитяхъ, якій бы де лучили ся.

Пекучою справою есть скликанє, о скѣльки можливо найскорше, кѣлькохъ вѣчь по селахъ, на котрыхъ бы выступили рѣвночасно оба нашій кандидаты и представили ся народови, высказуючи свою програму. Якъ слабе понятя мають тутъ народъ о нашихъ кандидатахъ, можна представити собѣ зъ сего, що навѣть добре не знає ихъ именъ. Нарѣдъ, о скѣльки я довѣдавъ ся, бажає вѣчь по селахъ. Одно вѣче, выглядно друге вѣдбуло ся въ Щитовцяхъ, але то за мало.

Підъ Залѣщиками — чувъ емъ увиняють ся людцѣ по селахъ и взывають нарѣдъ, щобы „попівъ не выбирати, бо нѣчого не роблять и суть ворогами“. Найбѣльше вины тутъ поносить само духовенство, котре зъ выимкою кѣлькохъ нѣчого не робить, и вина упаде на него, єли кандидатура священика на нашого посла не перейде.

——

Зъ Борщѣвского пишуть намъ:

Дня 8. с. м. вѣдбули ся передвыборчій зборы въ Шершенівцяхъ. Зібшло ся около 400 селянъ зъ кѣлькохъ сусѣдныхъ сѣлъ. Зборы [въ хатѣ пароха зъ Лисовець. Выбраный председателемъ о. Гіль удѣливъ слово о. Алоізію Олесницкому кандидатови на IV., курію, а той въ гарной довшій промовѣ представивъ теперѣшне положенє рускаго селянства и постуляты русскаго народу, за котрій независимій руській послы попостояти повинні. — Селяне що хвиля увагами своими и притакуваніями оказували велике заинтересованє бесѣдою о. Олесницкого и кандидатуру его приняли одноголосно.

Господарь Онуфрій Голубецъ заявивъ, що зъ V. курій кандидує д-ръ Евгенъ Левицкій, а на вѣче не явивъ ся тому, бо сего дня вѣнъ въ Чортковѣ. Дня 7. с. м. бувъ въ Борщевѣ, 9-ого буде въ Ковалівцяхъ, 10-ого въ Иванковѣ а потѣмъ поѣде въ повѣтъ мельницкій. Яко кандатъ на V. курію мусить объѣхати ажь шѣсть повѣтівъ и черезъ се не може бути на всѣхъ вѣчахъ. Вкѣнци поставивъ кандидатуру д-ра Евгена Левицкого, котру день впередъ вѣче въ Борщевѣ вже рѣшило.

Теперь забравъ слово о. Ґригорій Ковчь и въ дуже цѣкавѣй, въ силою и одушевленямъ а на ладъ зовсѣмъ мужицкій выголошенѣй бесѣдѣ обговорювавъ тему: що есть причиною сего, що народъ руській жие въ великѣй бѣдѣ, доказавъ потребу единости всѣхъ селянъ рускихъ при выборахъ безъ огляду на обрядъ, а обговоривши ще деякій справы зъ економічного боку, поставивъ внесенє, щобы кандидатуру д-ра Евгена Левицкого на V курію ухвалити. Внесенє се председатель пѣддавъ пѣдъ голосованє а зібраній одноголосно кандидатуру д-ра Евгена Левицкого ухвалили.

Вкѣнци председатель о Гіль, звернувши ще увагу зібраныхъ на вагу правыборівъ, закрывъ вѣче.

——

Зъ Сѣнявщины пишуть намъ:

Підля заповѣдженои програмы въ часописяхъ вѣдбувъ комітетъ выборчій на повѣтъ сѣнявскій вѣсѣмъ передвыборчихъ зборівъ, при участи численно зібраныхъ громадянъ та священиківъ. Ще нѣколи не проявивъ ся въ сихъ сторонахъ такій рухъ выборчій, якъ сего року, а причиною того тьма кандидатівъ, званыхъ и незваныхъ ласыхъ на мандатъ, якъ такожь розбуджена свѣдомѣсть нашого люду.

Зачну вѣдъ кандидатуры соціяліста Петра Новаковского, хлопа зъ Торокъ, котрый обійшовъ майже всѣ села того повѣту зъ своимъ невідступнымъ товаришемъ п. Станькомъ, котрый, мимоходомъ сказавши, мѣгъ свою працю посвятити далеко лучшій справѣ, якъ баламученю люду. По деструктивній роботѣ тыхъ панівъ помѣжь нашимъ людомъ здавало ся намъ, що пѣдійймаємось не абыякои працѣ, щобы засѣяный хабазъ выполоти, тымъ бѣльше, що тѣ панове въ несовѣстный способѣ старали ся нашого кандидата д-ра Данила Стахуру въ очахъ люду зднекредитувати. Розкидувано по селахъ „Громадскій Голосъ“, въ котрѣмъ помѣщено умысно пашквіль, мовь-то п. Стахура кандидатъ попівскій, а зъ панами вже давно запивъ справу при вѣдкрытю читальнѣ въ Ярославѣ, и т. н. нѣсенѣтницѣ. Комітетъ, не враженый тымъ, взявъ ся щиро до дѣла и може повеличатись, що народъ, побачивши, чия правда, ставъ по сторонѣ нашій.

Вѣдбули мы, якъ сказано, вѣсѣмъ вѣчь чи зборівъ. Перший зборы вѣдбули ся въ Теплицяхъ въ читальни д. 4 листопада, вѣдтакъ въ Краснѣмъ, Добрѣй, Молодичу, Манастирѣ, Сѣнявѣ, Пакорощицяхъ и Лежаховѣ. Въ Краснѣмъ явивъ ся жандармъ зъ Майдану зъ вѣйтомъ и самовѣльно розвязавъ зборы. Противъ тои самоволѣ внесено телеґрафічне зажалене до староства въ Ярославѣ и до міністра Керберa. Въ Манастирѣ и Сѣнявѣ старавъ ся помѣшати зборамъ знаный тутъ аґітаторъ и кандидатъ столѣвцівъ коваль Вільнъ, но нарѣдъ, почувши вѣдъ о. Вахнянина его curriculum vitae, его вчинки яко аґента „Дністра“ и о колізіи его зъ кодексомъ карнымъ, показавъ ему дверѣ, оббійшовши ся зъ нимъ навѣть недоконче парляментарно. Не подаю тутъ подрѣбно ходу кождого збору, бо се завело бы насъ за далеко. Скажу однымъ словомъ: нарѣдъ розрухавъ ся и прозрѣвъ.

Зборы мѣсцями числили и по надъ 200 особъ. Д-ръ Стахура представивъ ся намъ якъ найлучше. Его порываючій бесѣды наскрѣзь патріотичній, повній молодечого жару, а при тѣмъ порушаючій жизненій справы нашого

ти-къ, маестатичне вражѣне тымъ, що окружена препышными палатами, котрій всѣ суть збудованій пѣсля однакового плану славного архітекта Мансарда. Дальше заслугує на згадку кольосальна статуя Республики на площѣ тон-жь назвы; се есть містерный творъ Моріса. На величезнѣмъ округлѣмъ постументѣ сидить на тронѣ гарна, молода и горда женщина зъ вѣнцемъ на головѣ и галузкою въ пѣднесенѣй руцѣ; се символъ республики. На бокахъ постументу видніють вырѣзаній сцены зъ великои французскои революціи. Зъ полудневои стороны прилягъ чепурный левъ, символъ загального права голосованя.

Подѣбну статую, представляючу „тріюмфъ Республики“, поставлено при кѣнци 1899 р. на площѣ Націи (Place de la Nation). Есть се вѣ] личава ґрупа зъ бронзу, помыслу и роботы ґеніяльного артиста Далю, котрый надъ выконанѣмъ сего мистецкого дѣла мавъ працювати 20 лѣтъ. Зъ боку стоять высокій статуѣ святого Людвика и Филипа Августа.

Зъ важнѣйшихъ статуй не годить ся поминути ще двохъ, а то Людвика XIV. въ строю римского императора на кони на площѣ Побѣдъ (Place des victoires) и Людвика XIII. такожь на кони на площѣ des Vosges, недалеко площѣ Бастиліи. Сеся статуя зъ цѣлымъ своимъ оточенямъ овѣвае чоловѣка якимсь таємничимъ духомъ давныхъ часівъ. И статуя стара и цѣла площа, що есть обставлена самыми домами зъ часівъ Генрика IV. и Людвика XIII. и що подобае въ наслѣдокъ великого спокою, що тамъ панує, радше на подвѣрє якого монастыря чимъ на публичну площу, выкликують у глядача вельми поважный настрѣй душѣ. Ся площа була уряджена ще Генрикомъ IV. и при нѣй мешкавъ Рішельє а въ найновѣйшѣмъ часѣ Вікторъ Ґюґо.

Но не тѣлько королівъ, але й королевыхъ пышають ся статуѣ въ Парижи. Именно въ Люксембурскѣмъ огородѣ на терасѣ взносять ся рядомъ въ округъ 20 статуй французкихъ королевыхъ и славныхъ женщинъ. Всѣ гарній ажь любо глянути.

На кѣнци же того побѣжного огляду важнѣйшихъ монументівъ въ Парижи не годить ся поминути ще однои вельми хорошои вежѣ, збудованои въ чисто ґотийскѣмъ стилю, котра есть одинокимъ останкомъ зъ церкви св. Якова, зруйнованои въ 1789 р. Есть се власно вежа св. Якова (Tour Saint Jackes) при улици Ріволі. Высота ея виносить понадъ 50 м. На горѣ на платформѣ находить ся метеорольоґічна стація. На пѣвнѣчно-всхѣднѣмъ углѣ тои вежѣ стоить великанська статуя св. Якова, а на другихъ углахъ находять ся символічній постати звѣрятъ: левъ, быкъ и орелъ. Въ сѣняхъ вежѣ стоить статуя Паскаля, що ту робивъ досвѣды надъ тисненемъ воздуха.

Вѣдкладаючи оглядъ дальшихъ творівъ штуки и музеѣвъ въ Парижи до нашого фейлетону, глянѣмо, якимъ представляє ся намъ французкій народъ зъ погляду на обговорені повысше памятники. Ото передовсѣмъ любуе ся вѣнъ въ красныхъ штукахъ и окрашае нимъ свои парки, огороды, бульвары, святинѣ, керницѣ, фонтаны, вежѣ, брамы и т. д. Дальше красными штуками звеличуе вѣнъ епохальній хвилѣ своеи минувшины и увѣковѣчнює память своихъ знаменитыхъ мужѣвъ, що покрыли Францію нимбомъ славы. А вкѣнци зъ тыхъ памятниківъ штуки видимо, що духъ Французівъ не розплыває ся въ дрѣбничныхъ, ефемеричныхъ справахъ, але все стремить до чогось высокого, загального, що огортує цѣлый французкій народъ и веде его до правдивого добра и славы.

И. К.

Найлѣпшій рыбячій лѣчничій транъ поручає **В. ЧОППЪ** Львовъ Жовковска ч. 2,

простонародя, одушевляли людъ, а що они доткнули болючои стороны его житя, то доказомъ сего була дискусія, яка по кождыхъ зборахъ розвела ся на тему кривды хлопскои. Народъ майже дивувавъ ся, що хтось подъ панъскою опанчею може такъ вѣдчувати хлопску бѣду. То и не дано, що народъ всюды заявивъ ся за кандидатурою п. Стахуры, видячи въ нѣмъ щирого приятеля люду. Тутъ належить подпести, що члены комітету, оо. Пасѣчнъскій, Вахнянинъ и Заремба и газды Илько Дуда, Андрѣй Дѣдухъ, якъ и мѣсцевій отцѣ духовній Добрянъскій, Лебедовичъ, Гомза Прокопъ, Брилинъскій не щадили труду и на крокъ не вѣдступали свого кандидата, мостячи ему дорогу до серця народу.

Прикро насъ вражувало, що въ „Свободѣ“ писано, мовь-то шансы д-ра Стахуры неповній, бо хлопы нѣбы стоять за Новаковскимъ. Такъ ово не есть, Новаковскій зробивъ въ Сѣнявщинѣ фіяско. Тому мы въ имени комітету сѣнявского заявляемо, що нашимъ одинокимъ кандидатомъ на IV. курію на повѣтъ Чешановъ Ярославъ есть и не може бути хто иншій, якъ лишь д-ръ Данило Стахура. За нимъ народъ!

Зъ польскои стороны высунулась на IV. курію кандидатура кс. Том. Влазовского, проба зъ Сѣнявы, однакъ нѣхто зъ поважныхъ людей не бере ся на серіо, хотяй его кертичну роботу вже по-части слѣдно въ повѣтѣ. Зачуваемо, що и князь Витолдъ Чарторыйскій задумує кандидувати. Отъ розязавъ ся мѣшокъ! Тому memento для Русинівъ: не пробити нашій силы въ повѣтѣ, но однодушно станути за одинымъ! — *Вѣчевикъ.*

Зъ Яворова пишуть намъ:

Дня 12 с. м. [въ понедѣлокъ] вѣдбули ся въ Яворовѣ въ сали „Сокола“ передвыборчій зборы. На сихъ зборахъ явились оба кандидаты на пословъ, именно д-ръ Кость Левицкій на IV. курію и д-ръ Александеръ Гібль, презесъ мѣста Яворова, на V курію. Участниковъ було надъ 200, по-найбільше селянъ, хочь було также трохи интелігенціи и мѣщанъ. Мѣщанъ було за мало, коли зважити, що зборы скликавъ мѣщанъскій комітетъ та що въ самомъ Яворовѣ є кільна тысячъ мѣщанъ.

Першій промовивъ д-ръ Кость Левицкій и въ своѣй гарнѣй, годину треваючій бесѣдѣ высказавъ, въ якій способъ думае въ разѣ выбору на посла боронити справъ рѣльниковъ и селянъ. Сесю промову привали зібраній голосными оплесками и одушевленемъ.

Вѣдтакъ выступивъ д-ръ Гібль. На самомъ вступѣ почавъ по руски выправдуватись, що повиненъ бы говорити по руски, але добре не вмѣе, бо вонъ зъ роду Полякъ. На се зібраній заявили громко, що зачавъ говорити по руски добре, тожь просять, щобъ и дальше говоривъ по руски; д-ръ Гібль згодивъ ся и вже до кінця говоривъ досыть плавно по руски. Промова була популярна и въ рускій мовѣ, тожь всѣ добре зрозумѣли, якъ п. Гібль думае заступати интересы рѣльниковъ та рукодѣльниковъ и нагородили его промову оплесками.

Потомъ выступивъ о. Крушиньскій и підніесъ, що народъ длятого жадавъ, абы п. Гібль промовлявъ по руски, бо вонъ стае передъ рускимъ народомъ. Въ польскій части Галичины сего нѣхто не вымагавъ бы вѣдъ него, але тутъ, на рускій земли, заступникъ руского народу не повиненъ инакше промовляти, лишь по руски, а п. Гібль, хочь не зле говоривъ, навчивъ бы ся ще лѣпше, коли-бы всѣ, що мають инші справы въ его адвокатскій канцелярії, жадали, щобы ихъ полагоджувавъ по руски. Вкінци интерпелювавъ п. Гібля, чи на случай выбору буде за подѣломъ краевои рады шкільнои на руску и польску, бо до теперь по рускихъ школахъ не звертаютъ уваги на руску мову а всю вагу кладуть на науку польскои мовы. — Д-ръ Гібль вѣдповѣвъ, що если бы лише хто сесю справу въ парламентѣ підніесъ, вонъ буде за подѣломъ краевои рады шкільнои на руску и польску и попре сю справу своимъ підписомъ и голосомъ.

Промовивъ ще о. Кручковскій и представивши популярно вагу выборовъ до законодатныхъ тѣлъ высказавъ, що селяне повинні мати такъ само свою честь якъ и властитель бѣльшои посѣлости, бо всѣ є зарівно горожанами. То най-же всѣ пильнують добре правыборовъ, щобы вѣдтакъ підлій выборцѣ не понижали селяньскои чести черезъ зраду за ковбасу та дреглѣ, що самій можуть собѣ купити за якихъ 10 або 20 крейцарѣвъ. Сеся промова зробила рівножь велике вражѣне.

Но найбільше заинтересували ся селяне промовою п. Бресняка, господаря зъ Нового Яжова, котрый промовивъ на кінци. Вонъ підніесъ, що теперь мусять селяне самій про себе подбати, бо интелігенція стороннть, щобъ не наражуватись на переслѣдуванья. Ганивъ теперѣшну науку по народныхъ школахъ. Згадавъ также про бувшого посла Меруновича, котрый не був прихильникомъ хлѣборобовъ и котрый передъ выборами обѣцював золотій горы и казавъ, що буде що року приводити здавати справу, але якъ его выбрали посломъ, то вже не показавъ ся. Вкінци припоручивъ зборамъ д-ра Костя Левицкого, яко знаного оборонця селяньскихъ справъ а котрого вже приняли за кандидата на посла зъ IV. курії повѣты львівскій и городецкій. Рівножь припоручивъ д-ра Гібля яко чоловѣка щирого и обзнаного зъ селяньскими справами.

Отже теперь вознавъ п. Масюкъ, голова зборовъ, щобы тѣ, що годять ся на д-ра Костя Левицкого яко кандидата зъ IV. курії, підніесли руки. Всѣ руки підніесли ся за п. д-ромъ Левицкимъ а противъ него не був нѣхто. Такъ само одобрили присутній кандидатуру д-ра Гібля на V. курію.

— —

Во второкъ 20-ого с. м. вѣдбуде ся въ Жидачевѣ передвыборче збораніе, на котромъ стануть оба кандидаты, т. є. д-ръ Косъ и о. Давидякъ.

— —

Зъ Ярославского:

Позванкъ комітетъ ярославскій, выбраный мужами довѣря зъ цѣлого повѣту, доси ще не уконстатуувавъ ся, проте для веденя одноцѣльнои акціи выборчои просимо всѣхъ членовъ зъѣхати ся на 19-ого листопада пополудни о 2 годинѣ на приходство въ Ярославѣ. Отцѣвъ духовныхъ просимо, щобы селянъ належачихъ до комітету завѣдомили о тѣмъ и заохотили до прибутя. — *Члены комітету.*

— —

Зъ Сокаля:

Въ 244 ч. „Дѣло“ навело зъ „Галичанина“ донісь о правыборахъ въ Сокали. Отже що-до моеи особы повѣдомлюю, що я не зналъ нѣ о часѣ, нѣ о мѣсцѣ правыборовъ, бо о тѣмъ цѣлкомъ не був-емъ повѣдомленый; мѣщане не приходили до мене въ справѣ правыборовъ, тому не могъ я зъ ними о тѣмъ говорити. Говорять, що цѣлкомъ нѣхто зъ интелігенціи рускои не був повѣдомленый о правыборахъ. — Крил. *Ореста Чеховича*, пароха Сокаля.

Переглядъ політичный.

Зъ Пекіну доносять нѣдъ датою 11 с. м.: Заграничні посли згодились остаточно на слѣдуючій точки, котрі мають бути ще затверджені дотычными правительствами, а вѣдтакъ мають служити за підставу до тымчасового договора зъ Хінами: 1) Хіны мають выставити памятникъ убитому Кетелерови на мѣсци де вонъ погибъ, и выслати одного зъ князѣвъ цѣсарскои родины до Нѣмеччины, абы выправити хіньскій дворъ; 2) Хіны мають стяти одинадцять высшихъ урядниковъ и князѣвъ, котрыхъ имена суть вже звѣстні; 3) въ тыхъ провінціяхъ, де були кровавій забурення, державній испиты мають бути на 5 лѣтъ здержаній; 4) всѣ тій урядники, котрі не проявили достаточнои енергіи въ поборюваню ворожого чужинцямъ руху, мають бути усунені и покарані; 5) Хіны мають заплатити вѣдшкодованье; 6) урядъ для заграничныхъ справъ має бути знесеный, а справы входячій въ кругъ его дѣланя вѣдданій міністрови заграничныхъ справъ; 7) мають бути уможливлені нормальній зносины зъ хіньскимъ цѣсаремъ; 8) Таку и инші форты мають бути знищені, а довозъ оружія и военныхъ матеріяловъ заборонены; 9) для посольствъ въ Пекінѣ мають бути заведені сталі сторожѣ, котрі запевнювали бы и забезпечували водну комунікацію зъ Пекіномъ; 10) въ цѣлій державѣ мають бути черезъ 2 роки выѣшені проклямація въ заборону руху боксеровъ.

Сума вѣдшкодованя обіймає также вѣдшкодованье для Хінцѣвъ пошкодованыхъ зъ причины, що служили у чужинцѣвъ; она не обіймає вѣдшкодованя для христіянъ Хінцѣвъ; взагалѣ въ цѣлій наведенѣй нотѣ нема словъ: „місіонарь и христіянинъ“.

Бюро Райтера простує наведене донесенє о условіяхъ, якій мають бути предложені Хінамъ въ тѣмъ напрямѣ, що вѣдшкодованя мають бути признані поодинокимъ державамъ, корпораціямъ и особамъ, кождому зъ окрема, и що не всѣ побережій форты мають бути знищені, тѣлько положені въ провінціи Печілі.

Зъ Вашингтону доносять, що державный секретарь зъ невдоволенемъ принявъ донесенє зъ Пекіну о поставленю условія, що кождый Хінець, котрый по думцѣ словъ провинивъ ся, має бути покараный. Секретарь не годить ся также на высоту вѣдшкодованя 600 міліонівъ. По думцѣ американьского правительства, вѣдповѣдною и выстарчаючою є сума 200 міліонівъ.

Хіньскій власти мають бути страшно обурені зъ причины, що въ Паотінфу стято кількохъ высшихъ урядниковъ. Въ Пекінѣ удержує ся вѣсть про смерть цѣсаревои, але доси ся не потверджено. Хіньскій дневники въ Шангаю доносять, що дворъ рѣшивъ перенести ся до провінціи Сечуанъ, и що віцекороль сеи провінціи одержавъ наказъ, абы въ головнѣмъ ся мѣстѣ Чінгуфу приладивъ палату для цѣсаря и цѣсаревои регентки. На еей крокъ дворъ мавъ рѣшити ся зъ страху передъ заряжеными чужинцями военными операціями.

— —

Нѣмецкій войски въ Хінахъ будуть гірко покутувати за „зраду урядовои тайны“. Коли именно нѣмецкій вѣйска підходили до Хінъ, выдано дуже строгій наказъ, абы войки въ листахъ до родинъ не важили ся нѣ словомъ згадувати про военній операціи, нѣ въ загалѣ про нѣякій подѣі въ Хінахъ. Теперь доносять зъ Вроцлава, що нѣмецкій цѣсарь довѣдавъ ся про оголошеній въ дневникахъ листы деякихъ войковъ зъ Хінъ, въ котрыхъ они пятнують жестокости, доконувані Нѣмцями на побитыхъ Хінцяхъ. Цѣсарь Вільгельмъ має бути страшно обурены и казавъ зарядити енергічне слѣдство.

Цѣкава рѣчь, чимъ цѣсарь обурены: чи жестокостями Нѣмцѣвъ, чи тымъ, що деякій войки посмѣли подати до публичноѣ вѣдомости про господарку „цивілізованыхъ“ Европейцѣвъ въ Хінахъ? Противъ кого зарядженo слѣдство: чи противъ бандитовъ, що рабують и мордують безборонныхъ, чи противъ тыхъ котрій важились зрадити ту урядову тайну?

— —

Въ Букарештѣ розпочавъ ся въ понедѣлокъ сенсаційный процесъ передъ присяглыми въ справѣ, котра довгій часъ була предметомъ дипломатычноѣ акціи и грозила навѣть вѣйною мѣжь Румуніею а Болгарією. Процесъ веде ся противъ членовъ революційного комітету македоньского, обжалованыхъ о убитє агента Фітовского и професора Міхайловича. Въ понедѣлокъ выльосовано присяглыхъ и уконституовавъ ся трибуналъ, котрому презідує апеляційный радникъ д-ръ Дюзарі. Властива розправа розпочала ся вчера. Для дипломатычного тѣла и дневникарѣвъ, котрыхъ богато приѣхало зъ заграницѣ, зарезервовано осремій мѣсця.

Зъ 22 обжалованыхъ явилось тѣлько 9. Неприсутныхъ засудять заочно. По вѣдчитаню великого акту обжалованя, переслухано вчера Бойчева и Іліева, убійцѣвъ Фітовского. Ізіевъ признавъ ся до вины и звізнавъ, що Сонатовъ казавъ ему убити Фітовского.

— —

Въ Французкомъ парламентѣ вела ся вчера генеральна дискусія надъ буджетомъ. Міністеръ фінансовъ звернувъ увагу на конечность упорядкованя державного буджету и приступленя до амортизації державныхъ довгівъ. Франція має найкорыстнѣйшій буджетъ зъ всѣхъ державъ, котрый не стоить въ нѣякій пропорціи до богацтва краю. Въ тѣмъ напрямѣ стоить теперь Франція о много гірше, якъ вѣдъ да нѣйшими правительствами и гірше вѣдъ многихъ иншихъ державъ. Міністеръ зазначивъ еще разъ потребу амортизації державного довгу и просивъ палату, абы була ощадна въ ухвалюваню кредитовъ. На пополудневѣмъ засѣданю палата радила надъ проектомъ закона въ справѣ реформы податковъ вѣдъ напиткивъ.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

— **Рада надзирююча товариства „Народна Гостинниця“** уконституувала ся дня 13 падолиста такъ: предсѣдатель Василь Нагірный, заступникъ предсѣдателя о. Александеръ Темницкій, секретарь инжінеръ Володимиръ Бачинъскій. На слѣдуючімъ засѣданю, котре вѣдбуде ся въ недѣлѣ, приступить Рада до выбору дирекціи.

— **Громада Милашевъ** коло Львова купила вѣдъ дѣдича коршму въ обширною площею. На тѣмъ мѣсци має станути величава мурована церковь.

— **Стіпендійний запомоги зъ фундації бл. п. Стефана Качалы** для практикантовъ купецтва при „Народнѣй Торговли“ по 60 коронъ рѣчно признало ц. к. намѣстництво практикантамъ Миколѣ Скрипцѣ и Антонови Станчакови.

— **Зъ Яворова.** Въ недѣлю 18-ого с. м. вѣдбуде ся заходомъ Мѣщаньскои Читальнѣ въ Яворовѣ въ сали „Сокола“ аматорске представленє „Выхованецъ“, комедія Янчука въ 3 дѣяхъ“. Початокъ точно о годинѣ 8-бій. Цѣны мѣсць: крѣсла перший 80 кр., другій 55 кр., третій 35 кр., вступъ на салю 10 кр.

— **Тифъ у Львовѣ.** До вчерашного дня справджено 56 случаевъ занедужаня на черевный тифъ. Недужій находять ся на улицяхъ: Чарнецкого, Взнхарскій, Валовій, Підвалє, Сакстускій, Шептицкихъ, Клепаровскій, Жонківскій, св. Мартина, Водній, Академічній, Замковій, Сонѣчній, Рускій, св. Марка, Городецкій и Собѣского, въ монастирахъ Домініканівъ и Кармелітовъ и въ касарняхъ при ул. Курковій и Личаковскій.

— **Въ Тернополи** вѣдбула ся вчера въ судѣ окружномъ карна розправа противъ пп. Вол. Загайкевича [правника] и Яцка Остапчука обжалованыхъ за провины, якихъ мали допуститись вѣдчасъ похорону селянина-радикала Грицунка въ Черниховцахъ [въ парохіи о. Василія Курдидика, зъ котрымъ родина Грицунка не могла погодитись за похороны]. Трибуналъ по переведенѣй розправѣ увольнивъ Загайкевича, а Остапчука засудивъ на 14 днівъ арешту на основѣ §. 303 кар. зак. кар. Засужденый згодивъ ся жалованє.

— **Вѣче окружныхъ лѣкарѣвъ** вѣдбулось у Львовѣ дня 10 с. м. въ сали засѣдань лѣкарскои палаты при участи 44 лѣкарѣвъ. Нарадамъ проводивъ д-ръ Натеръ зъ Фрыштака. Зъ стороны правительства взяли участь въ нарадахъ протомедикъ д-ръ Мерунович и инспекторъ санітарный д-ръ Баржицкій, а зъ стороны краевого выдѣлу инспекторъ шпиталѣвъ д-ръ Стелла-Савицкій и референтъ санітарный Волод. Сломковскій. По обговореню становища и обовязкивъ окружныхъ лѣкарѣвъ зъ точки службовои инструкціи, якъ также квестій матеріяльного положеня и обезпеченя на старость, выбрано комітетъ зложеный зъ пяти членовъ, котрый має заняти ся выготовленемъ ухвалъ що-до зміны напряму и доповненя деякихъ постановъ службовои инструкціи, а также выготовленемъ петиціи до выдѣлу краевого и сойму о полѣпшенє платнѣ и о обезпеченє на старость.

— **Людвикъ Айтнеръ**, бувшій инспекторъ самборскои поліціи, одержавъ вже новый актъ обжалованя и если не внесе рекурсу, головна розправа вѣдбуде ся ще при кінци сеи каденціи присяжныхъ судівъ въ Самборѣ.

— **Зъ Тернополя** пишуть намъ: Буква артистка руского сцены панна Марія Слободівна вернула по довшій перерві знов на нашу сцену и вже дня 11. с. м. выступала въ „Хатѣ за селомъ“. Славна сеся артистка грала перші рядні ролѣ у драмахъ, а найзначнѣйшими ея ролями була Маруся въ „Не ходи Грицю“ та Варка въ „Нещасливъ коханю“. Можна рѣшучо сказати, що вѣдъ ла уступленя панны Слободівны вѣ сцены не бачено на сценѣ такого типу Марусѣ въ „Не ходи Грицю“, якій вытворила була сеся артистка. Вже передъ двома роками панна Слободівна була необходною для руского сцены. О сколько-жь більше пожаданымъ бувъ би поворотъ на сцену теперь, коли репертуаръ театру завдяки д-рови Гриневецкому розширивъ ся значно. Руска сцена выскала въ панѣ Слободівнѣ велику силу, що при вѣдповѣдномъ выкористаню може прычинити ся въ значній мѣрѣ до підвесеня артистичноѣ вартости нашого театру. Замѣтна рѣчь, що въ Тернополи розпрощалась артистка зъ театромъ и Тернополем припала участь повитати ея знову на рідній сценѣ.

— **Кардиналъ Ледоховскій** не уступае зъ посады префекта пропаганды, якъ голосили недавно часописи. По лѣтнімъ побутѣ въ Шайцаріи чувсь вонъ теперь значно ад-рожій, лише катаракта по однімъ оцѣ перешкаджае ему занимати ся читанемъ, то великій референты вѣдчитує ему приватный секретарь кс. Мещаньскій. На весну намѣрае Ледоховскій вѣддатись операціи очной.

— **Скаженый песъ въ интернатѣ.** Изъ Сокаля доносять: Лучилась тутъ дуже сумна пригода. По Сокали волочивъ ся якійсь песъ дуже підозрѣный, а посвакъ теперь все, що може а взгляднo що придержує власть мѣску, займае ся выборами, то песько волочивъ ся свобідно, аж зайшовъ на подвірє интернату учительскои семинаріи. Молодѣжъ, побачивши гарного „пудля“, запросила его въ гостинну до себе, абы бѣдакови огрѣти, накормити и побавитись. Песько не конче выкорыстувавъ гостинність учениковъ, еда интернатска не смакувала ему (видко бувавъ въ лѣпшихъ домахъ), а за гостину вѣдплативъ бѣдакамъ дуже гидко, бо покусавъ трехъ кандидатовъ IV року и якъ тогдѣ выкинули заволоку на дверь. Утѣкаючи зъ интернату покусавъ ще одного ученика семинаріи и одного жидка. Пса убито въ поблизькомъ селѣ Завишни и показало ся, що бувъ скаженый. Покусаныхъ вѣдослано до заведеня д-ра Буйвіда въ Краковѣ.

— **Убійство респіцієнта скарбовои сторожѣ.** Д. 2 с. м. розпочалась передъ присяжными судьями въ Тернополи сенсаційна розправа. На лавѣ обжалованыхъ засѣвъ надстражникъ скарбовый Янъ Броніславъ Заборовскій, родженый 1866 р., сынъ податкового урядника, скінчивъ усего чотири нормальні класы, опѣсля бувъ діскрістомъ, служивъ рокъ при краевій оборонѣ, а 1890 р. вступивъ до скарбовои сторожѣ, вѣдки вѣдправлено его на-для неправдивого підозрѣня о крадѣжъ, однакъ незабаромъ знову его принято. Въ лютімъ с. р. инспіцованo его надстражникомъ и придѣлово до Скалы підъ команду респіцієнта Юліяна Пілецкого. Зъ Пілецкимъ Заборовскій служивъ передъ тымъ въ Гусятинѣ и тогдѣ Пілецкій мавъ домагатись, абы его вѣддалено зъ службы; звѣдси [якъ каже Заборовскій] пійшло и упереджене его до своего зверхника. Заборовскій мавъ пити, хочь нѣхто его не видѣвъ пяным, бо мавъ тверду голову, але мимо того респіцієнтъ звертавъ на него увагу, а се вонъ уважавъ за секатуру. Вѣдносины заострились, коли респіцієнтъ вѣддаливъ зъ службы Ольшевску, кухарку вѣддѣлу, замѣтивши близшій вносины мѣжь нею а Заборовскимъ. Въ три днѣ опѣсля, 4-ого мая с. р. мавъ Заборовскій службу при цловій рогатцѣ. Вѣдпровадивши одинъ транспортъ, вонъ замѣсть вернути знову до рогатка, пійшовъ до поблизького шинку и тамъ разомъ изъ запрощеным приятелемъ выпили 12 фляшокъ пива. Тымчасомъ надійшовъ новый транспортъ, а не заставши нѣкого при рогатцѣ, давъ знати респіцієнтови. Той сейчасъ пійшовъ туды зъ надстражникомъ Дрогомирецкимъ и вступивъ по дорозѣ до шинку, бо догадувавъ ся, що застане тамъ Заборовского. Однакъ Заборовскій сховавъ ся, а коли респіцієнтъ пійшовъ далѣ, Заборовскій выбѣгъ за нимъ, добѣгъ до рогатка и почавъ кричати за транспортомъ: „стій!“ Однакъ они ѣхали далѣ, маючи на се дозволъ респіцієнта. Тогдѣ Заборовскій приступивъ до Пілецкого и лаючи застрѣливъ его. До розправы вѣзвано двацять и кількохъ свѣдковъ, мѣжь иншими также селянъ зъ Россіи, очевидцевъ убійства. Пізнимъ вечеромъ оголошено засудъ. Присяжній судьѣ потвердили 8 голосами питанє що-до убійства и въ наслѣдокъ того вердикту трибуналъ засудивъ Заборовского на смерть черезъ повѣшенє.

— **Парижку выставу** замкнено дня 12 с. м. Якъ доказують записки, виділо выставу 55 міліонівъ особъ, зъ того 49 міліонівъ за оплатою. Послѣдного дня продавали карты

вступу по 5 центимбвъ. Богато особъ, опускаючи выставу, купували карты вступу на памятку. Якъ доносять дневники, выстава, котрои фондъ выносивъ 120 міліонбвъ франкбвъ, не буде мати дефіциту, дочисляючи суму, яку правительство одержить зб спродажи палатъ и рбзного матеріялу.

— **Безплатне пиво въ завѣщаню.** Въ мѣсточку Корнельмінстеръ недалеко мѣста Ахена померъ у вѣцѣ 66 лѣтъ тамошный властитель бровару Іосифъ Шміцъ, котрый дбставши броваръ по батькови розвинувъ его красно и доробивъ ся великого майна, а все лишь длятого, що бувъ чоловѣкомъ дуже меткимъ, енергічнымъ и розважнымъ. Въ своѣмъ завѣщаню постановивъ вбнъ, що въ день его похорону всѣ шинки въ Корнельмінстеръ — а треба знати, що се мѣсцевбсть вбдпустова — мають выдавати безплатно, на рахунокъ его спадковмцѣвъ, пива кождому, хто лишь зажадає. Отъ що значить бути добрымъ промыслонцемъ! Покбйникъ ще и въ свого похорону зробивъ реклямы для своихъ спадковмцѣвъ.

— **Въ одній хвилинѣ 2000 коронъ шкоды.** Въ суботу выѣхавъ зб складу дерева при ул. Льва Сапѣги у Львовѣ вбзникъ зъ возомъ дерева на улицю зъ такимъ розмахомъ, що зломивъ газову лѣхтарню на тров, а зъ розбитого стовпа почала добувати ся хмара свѣтляного газу. Перестрашеный вбзникъ задержавъ конѣ, але въ сѣй хвили надъѣхавъ трамваевый вбзъ и ударивъ въ дерево. Наслѣдокъ бувъ такій, що передъ трамваю розчерепивъ ся и выскочивъ изъ шинъ. Шкоду зъ тои пригоды обчисляють на 2000 коронъ.

— **Вбйскова академія для женщинъ** — то найновѣйшій выбрикъ фантазіи богатыхъ Американокъ. Таку академію намѣряють они заложити въ Чікаго и будуть тамъ приймати женщины въ вѣцѣ вбдъ 10—15 лѣтъ. Женьскій баталіоны покликала до житя перша місъ Марі Рікве, котра заложила вже давнѣйше въ Ню-Іорку женьску вбйскову школу. Панѣ въ уніформахъ побирають тамъ науку вправъ вбйсковыхъ, фехтованя, стрѣляня зъ карабінбвъ и пістолетбвъ, а навѣть чищена черевикбвъ на командо.

— **Мілioны на грушцѣ.** Въ Чельтенгемъ въ англійскбмъ графствѣ Гльочестеръ померла сими днями старенька дама Дженъ Курзонъ, котра, закимъ ще попращала ся зъ симъ свѣтомъ, зробила своякамъ дуже милу несподѣвану, показала имъ не — якъ то иногдѣ бувае — грушки на вербѣ, але мілioны на грушцѣ. Панѣ Курзонъ жила сама одна дуже скромненько въ своѣй хатѣ, котра вбдъ старости також уже валяла ся, але сусѣды говорили, що то дуже богата панѣ и що она маѣ закопаный десь въ городѣ грубій грошѣ, бо она чи то пбдчасъ найббльшои спеки чи найббльшои студени або бурѣ мусѣла конче бути въ городѣ и хиба лишь на нбчь заходила до хаты. Кблька недѣль тому назадъ занедужала 80-лѣтна старуха тяжко. Случайно такъ стало ся, що ей сестрѣнница приѣхала до неи въ гостину зъ своимъ чоловѣкомъ. Панѣ Курзонъ, що жила доси самотно, дуже зрадѣла сею гостиною, бо ей не сподѣвала ся а чула ся дуже ослабленою. Горячка що-разъ ббльше вбдбирала ѣй силъ, а коли день добѣгавъ до кбнця, она вже лишь на силу и ледви чутнымъ голосомъ могла ще вымовити: „Шукайте въ городѣ, въ старбй дуплавбй груши“. Коли сестрѣнница и ей чоловѣкъ замкнули ѣй очи, пбйшовъ чоловѣкъ сестрѣнницѣ до города и ставъ шукати, а то, що знайшовъ, зробило его найбогатшимъ въ цѣлбмъ графствѣ. Въ дуплѣ на грушцѣ, такъ высоко, що до тои касы треба було лѣзти по драбинѣ, знайшли ся три спорѣ бляшанки цинковѣ повнѣ золота и банкнотбвъ на загальну суму 50.000 фунтбвъ штерлінгбвъ або 1,200.000 коронъ.

— **Дрббнѣ вѣсти.** Въ цѣлбмъ Тиролѣ упали великій снѣги и то не лише въ горахъ. — У Львовѣ померъ въ 41 роцѣ житя Станиславъ Швіръ-Пепловскій, секретарь львбвского польского „кола літерацкого“, редакторъ часописи „Iris“, знаный популяризаторъ исторіи мѣста Львова. — Цѣсарь затвердивъ выббръ обшарника Адольфа бар. Бруніцкого на маршалка и обшарника Едв. Конецкого на заступника маршалка рады повѣтовои въ Городку. — Въ Потшахъ померъ знаный композиторъ Ришардъ Лефлеръ.

Господарство промыслъ и торговля.

— **Цѣна рогатои худобы** на вѣденьскбмъ торгу. На торгъ д. 12 листопада пригнано рогатои худобы призначеног на зарѣзъ 4115 штукъ, мѣжъ тымъ зъ Галичины . . 459 „ зъ Буковины . . . . . 65 „ Торгъ оживленый. Галицкій волы плачено: пріма 74 до 78 К.; секунда 68 до 73 К.; терція 60 до 67 К., выимково плачено по 80 до 85 К. — Пбдтучей бугѣ и коровы по 56 до 67 К.; — худый товаръ по 39 до 56 К. за метричный сотваръ живои ваги.

Цѣна безрогъ. На вѣденьскій торгъ дня 13 н. ст. листопада с. р. пригнано 11.724 штукъ. Мѣжъ тими було зъ Галичины 4.793 штукъ. Платили за галицкій по 86 — 88 сот., за молодій галицкій по 60 — 80 сот. за оденъ кільограмъ живои ваги.

Телеґрамы.

Прага 14 падолиста. Одинъ вплывовый посолъ мавъ кореспондентови Pîznensk'ихъ List'бвъ сказати, що д-ръ Резекъ подасть ся въ короткбмъ часѣ до димісіи, бо кабінетъ Кербера є для Чехбвъ неприхильнѣйше настроеный, якъ колись коаліційный кабінетъ. Сей посолъ мавъ такожъ заявити, що въ парляментѣ зновъ выбухне обструкція и то въ найострѣйшій способбъ.

Инсбрукъ 14 падолиста. Органъ Діпавлього заявляе, що бар. Діпавлі не прийме мандату зъ ббльшои посѣлости и або буде выбраный зъ пятои курії, або цѣлкомъ до рады державнои не прийде.

Будапештъ 14 падолиста. Угорскій соймъ приняв по довшій спеціяльнбй дискусіи значною ббльшостію голосбвъ проектъ въ справѣ заннартикулованя деклараціи архикняза Франца Фердинанда.

Берлинъ 14 падолиста. Нѣмецкій Reichstag буде нанѣ отвореный престольною промовою, котру цѣсарь выголосить въ королѣвскбмъ замку.

Бѣлградъ 14 падолиста. Въ Скоплѣ одинъ зъ вызначныхъ Болгарбвъ выконавъ атентатъ на ректора семинарії въ Прізрендѣ Димитріевича. Атентатъ выкликавъ велике обурене Серббвъ противъ Болгарбвъ.

Лондонъ 14 падолиста. Дневники доносять, що парляментъ буде скликаный на день 3 грудня.

Капштадъ 14 падолиста. Генералъ Рундле побивъ Бурбвъ. Забравъ имъ 21 людей и богато худобы. Коло Петрусберґа Буры забрали англійску патролю, котру однакъ — забравши оружѣ — выпустили.

Лондонъ 14 падолиста. Представителѣ політичныхъ клюббвъ ірландскихъ выслали до Крігера адресу, въ котрбй запевняють его о симпатіяхъ Ірляндцѣвъ для справы Бурбвъ и бажають имъ, абы якъ найскорше вбдзыскали свою независимбсть.

Надбслане.

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Д-ръ З. Райнгольдъ

надворный и приббчный лѣкарь-дентистъ ординуе теперь при ул. Сикстускбй число 29.
545 4—18

Спеціялістъ недугъ шкбрныхъ и венеричныхъ

Д-ръ Левъ Рашъ

повернувъ и ординуе вбдъ 9—12 и вбдъ 2—5.
456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 6—6

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялістъ шкбрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клінікахъ у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчитъ методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ припрядбвъ всякій венеричній недуги, навѣть найббльше застарѣлій шкбрій, половій и мочового наряду у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вбдъ годины 10—12 и вбдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 38—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всякій папиры цѣнній и монеты

по найдешевшбмъ курсѣ деннбмъ не числячи нѣякои провізіи. 374 (7)

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

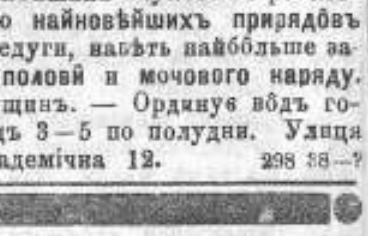

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокля далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґа, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4758

Интеліґентна вдова

по священику або приватбмъ офіціялістѣ, знайде помѣщене у жонатого священика до зарибу дому и кухнѣ. Зголошеня надсилати на адресу: Іоанъ Лѣщиньскій парохъ въ Бѣлбмъ почта Дунаѣвъ.
548 2—3

„MALTUS“

выпробоване средство для пань!

Дуже важный на науковыхъ засадахъ спорядженый выналбдъ, порученый лѣкарскими повагами. Знаменита и гігієнічна охорона. Цѣна картону 4 корони.

Головный складъ: Антика „подъ срѣбнымъ орломъ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

У ЛЬВОВѢ. 529

К. Гостыньскій

и

І. АЛЬСЪ

підприємство спедиційне

у Львовѣ, Чарнецкого 3

Перевбзъ меблѣвъ въ патентованыхъ возахъ замыканыхъ

Опаковане меблѣвъ.

Спедиція на зелѣзницю и зъ зелѣзницѣ.

Склады на меблѣ и товары. 412 14—15

Артистично. Ритовничо.

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранніѣйше:

Стампілѣ металевѣ и кавчуковѣ, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литѣ и ґравіованѣ и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою.

257

Въ цѣляхъ аґітаційныхъ!

поручають ся до ширеня масами слѣдуючій брошурки „Парохіяльнои Бібліотеки:

1. Законы людскои суспільности где розправляе ся о суспільнбй нуждѣ, и о средствахъ якъ ѣй въ публичнбмъ житю зарадити. За 100 штукъ 8 кор.

2. Фальшивый парламентаризмъ, где вытолковано ясно чому дотепершній посли не зробили и не могуть зробити ничъ доброго для масъ народу. За 100 штукъ 8 коронъ.

3. Наша зброя, або якъ бороти ся проти ворогбвъ нашого быту. За 100 штукъ 6 коронъ.

4. Наша організація, або куди имъ щобы було намъ лѣпше. За 100 штукъ 8 коронъ.

5. Заука Антихристбвъ, брошурка дуже на часѣ поединчо: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотири статіи разомъ: 100 штукъ 4 корони.

6. Христосъ и Его народъ, брошурка дуже побуджаюча до патріотичнои чинности. 100 штукъ 5 коронъ.

7. Не бійте ся пострашку! брошурка на часъ выборчій знаменита! За 100 штукъ 3 кор.

8. Реліґія а паньство. За 100 штукъ 2 кор.

9. Реліґія а бѣдаки. За 100 шт. 2 кор.

10. Хлѣбъ безъ реліґіи не сытить. За 100 штукъ 2 корони.

Выѣмково, ино на часъ выборчій, можна всѣ тѣ брошурки набути франко, едино въ Редакціи Пранора, Перемышлъ, Побережке ч. 1. въ найменшбй скількости 100 штукъ зъ кождои.

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ спеціяльнбй роботни постелій

Іосифа Шустера

Львбвъ, улиця Коперника ч. 5.
455 24—30

Семинаристка укбнчена шукае посады въ мѣсцевости, де могла бы також обняти не тяжку лекцію за ей умѣщеньемъ. Зголосити ся можна въ сихъ дняхъ зъ точнымъ поданьемъ условій и обовязкбвъ до о. Стефановича у Львовѣ (ул. Чарнецкого ч. 26).

Я выслужывъ близько 13 лѣтъ при вбйску яко рахунковый пбдофіцеръ и зб взгляду на пбдупавше здоровле перенесено мене на пенсію по 8 зр. мѣсячно. Не могучи зъ того выжити зъ женою и чотирма дѣтьми, прошу Дорогихъ Родимцѣвъ подати менѣ якійсь способбъ до житя, а то яку службу яко писаря, економа, учителя, завѣдателя и взагалѣ яку рбвнобѣжну службу, чи то у Львовѣ, чи на провінціи. Очѣкую зъ поважанѣмъ *Иваномъ Максимякомъ* у Львовѣ, улиця Мурарска ч. 4.

ГЛУХОВАТОСТЬ

дзвонене въ ушахъ, шумъ въ ушахъ, теченє зъ ушій якъ и всѣ ревматичній болѣ ушій лѣчить лише свѣтославный ушный олѣй Русса.

Цѣна 1 корона.

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ

Жигмонтъ Рукеръ Аптикарь у Львовѣ

(ГАЛИЧИНА.) 538 2—12

Ф. КОРНЕЦКІЙ и СП.

маґазинъ блаватныхъ товарбвъ

у Львовѣ (Насажь Гавсмана)

поручае въ великбмъ выборѣ

шовки, вовны, сукна, барханы, фланелѣ, перкалѣ, батисты, муслины, полотна, столове бѣле и т. д.

Выготовлюване комплетныхъ шлюбныхъ выправъ.

Цѣны дуже низкій.

Пробки даромъ и оплатно. 532 5—6

РУКОДѢЛЬНЯ РѢЗБЯРСКА

Е. ЩУПЛАКЕВИЧА

у Львовѣ, при ул. Коперника число 17.

выконуе цѣлковитій уряджения церковній

Иконостасы, престолы, проповѣдницѣ, цимборіи, гробы Божій, олтарѣ, олтарики процесійній и всѣлякій роботы сальоновій совѣстно и дешево.
530 6—24

Рбкъ заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

Львбвъ, Ринокъ ч. 10 (дбмъ „Просвѣты“.)

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Вел. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Вприеоз. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, зббже въ зерни и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкбдъ огневыхъ.

Станъ фондбвъ ґваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к.	52 с.	486.145 к. 92 с.
Резерва премій	148.480 „	— „	
Резерва спеціяльна	1.684 „	80 „	
Фондъ основный	72.000 „	— „	
Фондъ емеритальн.	18.166 „	60 „	

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, условія обезпеченя користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кбнца 1899 року выносили выплачені шкоды 1,669·565 кор. 38 сот. Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый и Касы ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятинѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщикахъ при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товаристве взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найббльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускбмъ языцѣ. 34

Зголошеня о удѣленє аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентбвъ „Днѣстра“, приймають ся. „Днѣстеръ“ выплативъ аґентамъ по конецъ 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.

Львбвъ, Ринокъ ч. 10 (дбмъ „Просвѣты“).

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львбвск. університету

поручае

свбе переплетничє и ґалантерійне заведенє

у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 366

Пбдоймае ся всякихъ роббтъ, особливо переплету Служебникбвъ, Евангелій, Молитовникбвъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумбвъ, Мапъ, Дипльомбвъ и. т. пп. по умѣренихъ цѣнахъ.

Всюды можна дбстати.

Для курцѣвъ!

Найлучшій тутюнъ и папиръ цигаретовій зъ правдивого египетского папиру

Vergé Combustible

выроблений.

АІДА

Для курцѣвъ!

Аіда папиръ незатовшуе

Аіда папиръ безъ запаху.

Аіда папиръ не вуглить.

Аіда папиръ горить рбвномѣрно.

Аіда папиръ есть найлучшимъ фабрикатомъ.

Всюды можна дбстати.

Головный складъ: Фабрика паперцѣвъ цигаретовыхъ „Аіда“ у Львовѣ, улиця Паньска ч. 10.

Взоры на жадане даромъ. 515 7—10

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Одповѣдный редакторъ Иванъ Белей. Папиръ зъ фабр. Черлянськои. З друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 248. Львовъ, Четверъ 2 (15) Падолиста 1900. Рочникъ XXI.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Конопницкой ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатномъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдинче число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычай принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчка инсератовой або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші допесенє приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Гороскопъ выборовъ.

N. Wien. Tagblatt приносить допись зъ Львова, котра увѣнчує, що польске коло въ державнѣй радѣ выйде при теперѣшныхъ выборахъ значно навѣть скрѣплене. Теперѣшный намѣстникъ галицкій — каже ся въ допись — не выступае такъ, якъ давнѣйше гр. Бадені, бо вѣнъ є хорый и тихій; але система адміністрації є добре выпробована, а въ кождѣмъ староствѣ править сильна выпробована рука, такъ що результатъ выборовъ можна уважати за певный. Тому то люде твереэій вже сегодня знають, що польске коло буде мати ще бѣльшу консервативну бѣльшбсть, нѣжь передъ тымъ.

Змѣстъ той допись не є для насъ анѣ новинов анѣ тымъ менше несподѣванков. Вѣсти, якій щоденно дбстаемо зъ усѣхъ кутовъ краю, потверджують наглядно, що мимо увѣренія, яке намѣстникъ давъ д. 23 вересня с. р. депутаціи Народнои Рады, що вѣнъ є противникомъ великихъ надужить и незаконностей при выборахъ, и мимо обѣтницѣ президента міністровъ, данои такій же депутаціи д. 25 вересня с. р., що зробить все, щобы обовязуючій приписы були респектованій та щобы воля населеня проявила ся безъ перешкоды (гл. 208 ч. „Дѣла“), — мимо того всего выборы переводять ся по давному и велять припускати, що такъ само по давному выпаде и конець выборчои акціи, самій выборы и ихъ результатъ.

„Намѣстникъ є тихій и хорый, але система адміністрації є добре выпробована“. Такъ! Система адміністрації є выпробована, и въ кождѣмъ староствѣ править выпробована рука, а всѣми тыми выпробоваными руками править знову выпробована рука зъ президіи! Тымъ то и при выборахъ бачимо скрѣзь самій выпробованій штучки, противъ которыхъ якъ разъ депутація Народнои Рады домагала ся вѣдъ президента міністровъ выразныхъ розпоряджень.

„Выпробованій“ руки по давному накидують населеню урадовыхъ, польскому колу чи то „центральному“ комітетови любыхъ кандидатовъ та агітують за ними черезъ вѣйтовъ при помочи обѣтницъ и грозьбъ, розумѣючи, що лише терорізмъ „агітаторовъ“ (очевидно опозиційныхъ) є недозволеный, але не терорізмъ урядовый. По давному держать выпробованій руки реченцѣ правыборовъ въ тайнѣ дають навѣть выразный приказъ вѣйтамъ не оголошувати правыборовъ зничасу; оголошеня, мовь макомъ писаній, прибиває ся на урядѣ громадскомъ або и на корчмѣ змеркомъ, на кольна годинъ передъ реченцемъ правыборовъ. Выпробованій комісарѣ зъѣздять на правыборы несподѣвано, часто въ ночи, коли люде ще сплять, та кончать свое урядованє при участи своихъ „певныхъ“ людей по простy крадаемки; а бувае, що перерывають або вѣдкликують правыборы, коли не удасть ся штучка заскочити людей и зойде ся значне число честныхъ выборцѣвъ. Першенство при голосованю мають жиды, дворяки, паны, — взагалѣ люде „певній“, а хлопы можуть ждати, поки имъ не бракне терпцю або поки нѣбы то не бракне часу. До того принимае ся голосы сторонничо, вымагае ся вѣдъ одныхъ докладного названя особы, на котру хто голосуе, а вѣдъ другихъ принимае ся за важный голосъ яке-небудь означене звѣстнои особы; се доводить попросту до фалшованя акту выборчого.

Се факты, на котрій указуемо теперь лише загально, бо докладній вѣсти зъ означенемъ мѣсця, часу и особъ подаемо въ кождѣмъ числѣ. Отсе тій „поважній“ выборы! Звѣстно, що органъ намѣстника Gazeta Nar. якось разъ зъ емфазою приголосила: „Теперѣшній выборы вызначають ся повагою!“ Для тои то мабуть „поваги“ потребують пп. комісарѣ такъ богато жандармовъ при правыборахъ (якъ пр. въ Гусятинщинѣ, де кождый комісарь возить зъ собою по 8 жандармовъ). Для тои поваги спровадивъ турецкій староста навѣть ажь вѣйско! А нехай бы по тій выпробованій руки спробували поступати легально, то показалось бы, що на цѣлій Руси не треба нѣ одного жандарма до правыборовъ чи выборовъ. Але „поважныхъ“ выборовъ мусять стерегти багнеты!

И въ якій дѣлі ся те все цѣли?... Щобы не ослабло польске коло въ державнѣй радѣ! Для тои цѣли жертвуе ся интересъ краю, котрый чейже не лежить у вѣчнѣмъ заострюваню національныхъ и суспільныхъ спорбвъ; жертвуе ся интересъ державы и династіи, котрый тежь не лежить въ пѣдкопуваню довѣря до властей, въ пѣдрываню вѣры въ обовязуючу силу законовъ и въ справедливбсть; жертвуе ся повагу и славу краю и державы, даючи Европѣ нагоду и пѣдставу правити про galizische Wahlen и про Halbasien въ Австріи!

Але до часу збанъ воду носить!...

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Жовквбского пишуть намъ:

Дня 11 с. м. вѣдбули ся передвыборчій зборы въ Жовтанцахъ. Народу зібралось до 300, переважно молодыхъ газдовъ. Прибуло такожь 6 священикбвъ, 2 учителѣ, д-ръ Дрималякъ зъ Жовквы и п. Кмицикевичь властитель реальности въ Колоднѣ. Явились и оба кандидаты посольскій д-ръ Король и Мекелита. О. Пелехъ изъ Сулимова предложивъ на предсѣдателя мѣсцевого пароха о. Залѣтача, а зборы згодили ся.

Забравъ слово д-ръ Король и въ довгбй ядренній бесѣдѣ высказавъ кривды рускаго народу дотыкаючись головно точокъ: податокъ прогресивный, зниженє лѣтъ службы вѣйсковои, выкупъ державою задовженои землѣ панъскои въ користь хлопа, справа языкова, подѣлъ Галичины и право патронату, а зазначивши наконци вагу теперѣшныхъ выборовъ, взывавъ до щирои працѣ. — Другимъ бесѣдникомъ бувъ Мекелита. Его бесѣда була доповненемъ бесѣды д-ра Короля про нашій гаразды. Межь иншимъ говоривъ про посередній податки, клясифікацію грунтовъ и сервітуты.

По кандидатахъ промовляли ще: Д-ръ Дрималикъ поясняв штучки выборчій и вказувавъ, якъ ихъ стерегчись. Вѣдтакъ говорили два селяне. Одинъ зъ нихъ, Марковскій, сказавъ, що панбвъ-обшарникбвъ не лишь не допускати, абы они опѣкувались нами, але ще й надати имъ кураторбвъ, бо змарнували свои маетки, завдали жидамъ. Такъ само высказавъ ся зъ обуренемъ про господарку выдѣлу краевого, котрый купивши фбльварокъ въ Колоденци, замѣсть запровадити въ нѣмъ взбрцеву господарку пбсля интенціи фундація, выарендувавъ его жидамъ!

По промовахъ збраній, запытаній о. Пелехомъ, чи приймають кандидатуры д-ра Короля на IV. а Мекелиты на V. курію, одноголосно приняли.

Зъ нагоды сихъ зборовъ мушу запримѣтити, що деякій бесѣдники на подббныхъ зборахъ неразъ велику кривду роблять учителямъ-Русинамъ, втягаючи учителѣвъ до товариства вѣйтовъ-зрадникбвъ, арендарѣвъ и т. п. Якъ всюды, такъ и межи учителями знайде ся десь-не десь негбдникъ, але чей годѣ зъ одиниць судити загалъ. Правда, учитель-Русинъ на зборахъ не выступае, але въ громадѣ справы народнои не засыпляе. Ану но, панове, вгляньте близше: кбльно то заложено читалень за починомъ учителѣвъ, хоть часто-густо вѣдтакъ кого иншого славасловить ся, бо учитель, допровадивши неразъ все до ладу, навѣть на зборахъ не явить ся. Длячого такъ робить, злишно говорити. Або поспытайте, панове, втаємничених про роботу учителѣвъ-Русинбвъ по краю при минувшихъ выборахъ: кбльно то зборбвъ вѣдбуло ся за починомъ учителѣвъ, кбльно то они людій въ тій справѣ усвѣдомили и зъ хрунѣвскои дороги вывели, при чомъ очевидно мусять пильнувати ся, щобы вороги не довѣдались, бо инакше почувъ бы, що то є „władza“! Кблькохъ гбрко се й почуло! И чи-жь серце не краесь такому учителеви, коли почуе прилюдно, и то вѣдъ чоловѣка, вѣдъ котрого може въ тій справѣ и бѣльше працюе, що вѣнъ належить до такъ славнои кумпанії якъ вѣйтъ-хрунь, арендарь и т. п. Не знаю, чи много такихъ учителѣвъ Русинбвъ знайшовъ д-ръ Дрималикъ [бо власне вѣнъ то такъ сказавъ], що належать до такои кумпанії; здаесь, що дуже мало. Тожь рахуйте ся зъ словами, панове, бо нечесть комусь легко зробити, але

Зъ поезій Остапа Тирсы.

Зъ циклю „На селѣ“.

Легенько вѣе вѣтерець,
Дзвбночокъ чути въ далинѣ
Й жалібне блѣяне овець.
Дзвенять косами на ланѣ
Облитій потомъ косарѣ.

Якійсь чарбвный супокбй
Уразъ изъ гомономъ дзвбнка
У грудь находить и у нѣй
Весь вѣдгукъ смутку заглуша' —
Раює серденько, душа.

Чому-жь лишь хвилечку малу
Сей рай, сей миръ въ моѣй душѣ
Царює й здавлює журбу?
Чому-жь то дзвонять на ланѣ
Облитій потомъ косарѣ?

Ахъ, якъ побачу я той пбтъ,
Що такъ и лясь на паньскій ланъ
Уже вѣдъ непамятныхъ лѣтъ,
То въ моѣмъ серцю мовь оркáнъ
Проклонбвъ вые и доганъ.

——

Блисне сонця першій лучь —
Вже побренькує коса,
Вже и поту ллять ся ключь —
Се роса...

Се роса вкравньскихъ пбль,
Що нѣколи не всыха',
Не спадае зъ воннихъ зѣль —
Все сія'.

И въ полудне, наколи
Сонце гранію пече,
Вѣдъ холоднои журбы —
Все тече.

——

Изъ житєвого шляху.

Бѣлѣе шлях и рбзмашнымъ бѣгбмъ
Бѣжить пбдъ стромую гору.
Повздовжь пустый. Лишь въ тѣни пбдъ хре[стомъ
Сидить старéць изъ довгимъ костуромъ
Й заводить пѣсоньку тужну.

Вже довго ходжу-блуджу по шляху
И годѣ стрѣтити ся зъ кимъ.
Вже ставъ я клясти доленьку свою —
Та взрѣвъ старцá — що духу лишь бѣжу!
И мовь на смѣхъ стрѣвсь я зъ слѣпымъ.

——

Що жь, що коло мене крутять ся сотками,
Тысячами люде?
Що музики грають, що дзвенять чарками
Щирости й облуды?

Неначе камѣнь середъ филь бурливыхъ
Хочь и ворухну́ ся,
Хочь и зроблю кроковъ кблька розпучливыхъ,
Зъ ними не зблюю ся.

А хотѣвъ-бъ я злитись! вразъ изъ ними жити,
Плисти вразъ до моря,
Плисти вразъ до цѣли, замѣсть все тужити,
Завмирати зъ горя.

О гбркая доля! Филя камѣнь змые —
Филя вже живая.
О гбркая доля! Милувать не вмѣе —
Филя житевая!

——

На мрѣй прегарному ридвáнѣ
Несусь я въ даль. Тымчáсомъ на вежѣ
Десята выбила и панѣ
„Добранбчь“ пожелала вже менѣ.

Въ якусь прегарную краину
Звернувъ я бувъ ридвáнъ, коли якъ-разъ
Почувъ я сиѣвъ и мандоліну...
Шинокъ бувъ пару крокбвъ лишь вѣдъ насъ.

Уразъ изъ звукомъ мандолины,
Уразъ зъ дзвбнкою пѣсенью про любовь
Почувъ я першои годины
Удáръ. Та не сказавъ я мрѣямъ „говъ!“

Несусь я дальше мовь шаленый —
Ажь ось почувъ я дикій ревъ зъ шинку...
Четверту бе годинникъ приглушéный —
Досыть вже мрѣй! дальше не пбйду!

——

Разъ увбйшовъ я въ пышній палаты.
Злотомъ блистѣли тамки комнаты,
А пбдъ ногами стлались макаты.
Стеля мовь небо сьяла блакúтомъ —
Снѣгомъ курила — тамки мовь лѣтомъ
Цвѣтна левада, пахло все цвѣтомъ.
А тій малюнки! наче живіи
Бачишь особы, мѣста цѣлій.
Годѣ повѣрить — наче у мрѣй.
Справдѣше чудо! дивлюсь на стѣны
Й менѣ здаеть ся, то се лишь тѣни
Й я дожидаю скорои змѣны.
Довго не ждавъ я — отъ вже и змѣна:
Передо мною дика руина
Передо мною вбога крайна.
Дивная змѣна! въ серцѣ лишь мому.
Чудній думы зняли ся въ нбому,
Серцемъ, думками въ краю я мому.
Серцемъ думками въ курнбй я хатѣ
И не думаю, що я въ палатѣ,
Що я у злотомъ вкритбй комнатѣ.

——

Минула лютая зима,
Тепленькій дунули вѣтры
И на холоднбй ще земли
Зродилась зáпашна весна.
Зазеленѣвъ, вбзвавъ ся гай,
Цвѣтами вкрыли ся луги,
На нивахъ блыснули плуги,
Весело гукнувъ оратай.

И выйшовъ я зъ комнатъ своихъ
Чарбвну стрѣтити весну,
Скрѣпить, потѣшити душу́,
Надѣ вчути пѣсню, втѣхъ.

Дарма! скоренько я вернувъ,
Не втѣшила мене весна,
Мойбго серденька зима —
„Той сумъ“ нѣякъ не проминувъ.

Його не зимнін вѣтры
Нанесли въ серденько, о нѣ!
И не проженуть тій пѣснѣ
И теплій пбдувы весны.

——

Вѣе вѣтеръ, грбмъ гогоче,
Линуть хмары, мовь смола...
Та серденько не лякаесь,
Страхъ для нього рѣчь чужа.

Середъ бурѣ въ чистбмъ поли
Розпочавъ я жизнь свою,
Вже въ колысцѣ блискавицѣ
Розганяли нбчну тьму.

Вже въ колысцѣ буйный вѣтеръ
Пѣсоньку менѣ спѣвавъ,
Вже въ колысцѣ граюбтъ грому
Изъ очій сонъ проганявъ.

Середъ бурѣ я родивъ ся,
Середъ бурѣ жизнь плыве —
Все одно, чи у природѣ,
Чи въ серденьку вна гудс.

Бо хоть хмары розвійдуть ся,
Засіяе зновъ блакúтъ,

Оливу до машинъ и пасы до машинъ поручае 527 В. ЧОППЪ Львовъ Жовковска 2.

тяжко вѣдтакъ направити. — *Петро Венедиктовичъ.*

— —

Зъ Старосамбѣрского пишуть намъ:

Дня 6 с. м. вѣдбули ся передвыборчій зборы въ Старѣмъ Самборѣ въ сали братства кушнѣрского. Салѣ магістратскои бурмістръ вѣдмовивъ, хоть на подѣбнѣ зборы для Полякѣвъ вѣнъ все вѣдступае, якъ н. пр. сего лѣта на справоздане посольске п. Станіньского. Оттакъ то на рускѣй земли и въ своѣй хатѣ Русинъ невѣльный, коли господаремъ тои хаты Полякъ. Се повинно собѣ Русины въ Старѣмъ Самборѣ добре затямити и при найблизшихъ выборахъ не допустити Полякa до выбору бурмістромъ. Русинѣвъ тутъ бѣльше межь Жидѣвъ и Полякѣвъ разомъ, отже и ихъ право а не чие инше повинно бути! Участникѣвъ на зборахъ не було такъ много, якъ давнѣйше, та все-жъ зборы представляли ся досыть поважно.

Кандидатъ о. Зубрицкій выголосивъ свою бесѣду кандидатску въ повнымъ зрозумѣнемъ рѣчи, представивши въ дуже приступный способъ, яка есть задача рады державнои и якимъ посолъ селянъскій повиненъ бути. Збравій выслухали бесѣды зъ великимъ заинтересованѣмъ и бесѣдника нагородили рясными оплесками.

Потѣмъ забирали голосъ поодинокій участники на тему выборѣвъ, а мѣщанинъ Гликовскій поставивъ о. кандидатовѣ жадане, щобы, коли стане посломъ, старавъ ся о знесене радъ повѣтовыхъ, бо тѣ рады лише богато коштуютъ народъ, а хѣсна зъ нихъ нѣякого. Въ часѣ бесѣды Гликовского сала ажъ гримѣла вѣдъ голосного притакуваня збраныхъ селянъ, а се найлѣпшій доказъ, якъ народъ гляди на тѣ рады.

Зборы вже мали скѣнчити ся, коли наразъ зголосивъ ся до слова концепістъ ц. к. староства п. Давкша, котрый прибувъ на тѣ зборы въ характерѣ приватнѣмъ. Говоривъ по руски и то досыть плавно. Въ бесѣдѣ своѣй старавъ ся доказати, що дѣдичъ лѣпшій приятель для народу нѣжь священникъ, котрый передовсѣмъ повиненъ дбати о спасене душъ своихъ парохіянъ, хрестити ихъ, вѣнчати, споведати и службу Божу вѣдправляти, а дѣдичъ то вже якъ-бы нно уродивъ ся на політика и силою свого становиска яко рѣльникъ есть добродѣемъ для хлопѣвъ. Дальше указавъ на великій добродѣйства службы вѣйсковои для хлопѣвъ и тую службу назвавъ „єдиным чинникемъ цивілізаційнымъ“ для людей простыхъ, а яко користь тои „цивілізації“ навѣвъ, що той, хто служивъ при вѣйску, борше знайде посаду фѣрмана въ дворѣ, нѣжь той, що не служивъ. Вкѣнци поставивъ интерпеляцію до о. кандидата: чи на случай выбору вступитъ до „кола польского“ и бесѣду свою закѣнчивъ вѣзваненъмъ селянъ, щобы, коли вже не хочуть дѣдича выбирати, выбрали собѣ посломъ радше хлопа, але не священика.

П. Давкшѣ вѣдповѣвъ найперше о. Зубрицкій. Якій добродѣй народу дѣдичѣ, то указавъ на нерѣвнѣсть потаксованя грунтѣвъ панъскихъ и хлопскихъ, а яку цивілізацію выносять хлопъ зъ вѣйска, то указавъ на деморалізацію, яка черезъ урлопниковъ втискає ся межь народъ. Що-до вступленя въ „коло польске“ заявивъ, що позаякъ „коло польске“ то властиво „коло дѣдичѣвъ“ а интереси дѣдичѣвъ а хлопѣвъ цѣлкомъ собѣ противній, то вѣнъ до того кола нѣякъ вступити не мѣгъ бы а мѣгъ бы лучити ся тѣлько зъ тыми послами польскими, котрій такъ само якъ вѣнъ передовсѣмъ мають на оцѣ добро селянъ. — Потѣмъ промовивъ п. Волосяньскій, віцебурмістръ, и въ имени такъ мѣщанъ якъ и селянъ заявивъ, що они священникѣвъ нѣколи не покинуть, тымъ бѣльше, що они въ священникахъ видять не тѣлько учителѣвъ своихъ на дорозѣ спасеня душъ, але въ браку школъ и низкого степеня просвѣты народу видять въ нихъ такожъ своихъ провѣдникѣвъ на поли економічнѣмъ и політичнѣмъ. — Вкѣнци вѣдповѣвъ ще и о. Язорскій въз Сгрѣльбичъ Указавши якъ дѣдичѣ зѣ всѣхъ краѣвъ лучать ся въ радѣ державнѣй разомъ зъ собою для оборони власныхъ интересѣвъ, такъ само послы селянъскій повинній лучити ся зѣ всѣхъ краѣвъ разомъ для оборони интересѣвъ селянъскихъ, тымъ самымъ отже выборцѣ навѣть не позволилъ-бъ о. Зубрицкому на случай его выбору вступити до „кола польского“. А що-до того, що нѣбы дѣдичъ бѣльшій приятель народу якъ священникъ, вѣдповѣвъ, що въ интересѣ священникѣвъ есть, щобы люде добре ся мали, бо тогдѣ и священникамъ буде лѣпше; противно, въ интересѣ дѣдичѣвъ есть, що бы хлопы були якъ найбѣднѣйшій, бо тогдѣ мали бы подостаткомъ и такого роботника.

По вычерпаню предмету зборѣвъ предсѣдатель о. Грицкевичъ пѣддавъ пѣдъ голосованя, чи зборный годить ся на кандидатуру о. Зубрицкого. Всѣ якъ одинъ мужъ заявили, що тѣлько о. Зубрицкого узнаютъ своимъ кандидатомъ; противъ того не вѣдозвавъ ся нѣ одинъ голосъ. И що жъ на се скаже дописуватель зъ „Русского Слова“, що „ни селяне, ни священники и въ старосамбѣрскѣмъ повѣтѣ кандидата того поддержата не хотятъ“? Де-жъ тотѣ „селяне и священники“? Вычислѣть ихъ, дѣстанеге за кождого дуката! Отъ писало ся, абы написати, хоть бы ся и збрехало.

— —

Зъ Чортковского:

Руско народный повѣтовый комітетъ выборчій въ Чортковѣ запрошуе пп. выборцѣвъ и правыборцѣвъ зъ IV и V курій на передвыборчій зборы, котрій вѣдбудутъ ся въ Будзановѣ дня 22 а въ Чортковѣ дня 23 листопада с. р. кождымъ разомъ о 10 годинѣ рано. На сихъ зборахъ зволятъ взяти ся также пп. кандидаты зъ обохъ згаданыхъ курій. — За комітетъ выборчій *Д-ръ А. Горбачевскій, о. Н. Галущиньскій.*

— —

Зъ Долиньского:

Передвыборче народне вѣче, скликане повѣтовою организацією Народного Комітету, вѣдбуде ся въ Ясенѣвци долиньского повѣту дня 18 н. ст. с. м. въ недѣлю о 3 год. пополудни въ домѣ громадскѣмъ. Комітетъ просить о найчисленнѣйшу участь.

— —

Зъ Бережаньского:

Якъ було заповѣджено въ „Дѣлѣ“, вѣдбули ся дня 7. с. м. передвыборчій зборы въ Кѣзловѣ въ заѣздномъ домѣ т. зв. „Ратушѣ“. Народу збралось до 400 людей и 4 священики. О. Концевичъ отворивъ зборы дуже красною патріотичною промовою, вказуючи на дуже важну хвилю теперѣшну, особливо для насъ Русинѣвъ, и обнявъ самъ мѣсце предсѣдателя зборѣвъ и удѣливъ голосу прибувшому на тѣ зборы п. Старухови, кандидатови на V. курію.

П. Старухъ выголосивъ кандидатску бесѣду дуже красну, всесторонно объяснивъ програму національно-демократичнои партіи, чого мы Русины маѣмо въ парляментѣ домагатись и якихъ послѣвъ маѣмо собѣ выбирати, вѣдтакъ пѣднѣсъ, щобы вже разъ селяне просвѣтились и свого права не продавали. П. Старухъ зъ великимъ жаромъ выголосивъ свою промову, стараючись розбудити селянъ того глухого и найтемнѣйшого закутка въ бережаньскѣмъ повѣтѣ, бо вѣдъ часу надання конституціи не мали мы ще зъ Кѣзлова анѣ одного голосу при жадныхъ выборахъ. „Селяньска Рада“ старала ся ще въ лѣтѣ всѣми силами, щобы до того глухого кута дѣстатись и черезъ устроене вѣчь побудити народъ до політичного жита, але наши противники напередъ се перенюхали и не допустили до устроена вѣчь въ тѣй околиці, заборонивши намъ чотири вѣча: одно въ Поручинѣ, два въ Ценевѣ а одно въ Козовѣ. „Селяньска Рада“, користаючи теперь зъ вѣльности права выборчого, зарядила и поручила п. Старухови пѣсля можности устроити передвыборчій зборы хоть-бы и въ нождѣмъ селѣ; а хотяй п. Старухъ вже бѣльше якъ пять недѣль въ день и въ ночи и въ подорожи, то таки заразъ кинувъ ся въ тую сторону, розпочавъ свою працю и, якъ высше згадано, народъ на зборахъ въ Кѣзловѣ принявъ его бесѣду зъ великимъ одушевленѣмъ. Але що зъ того, коли на великій жаль заслѣпленій и твердій господиноне, замѣсть узнати тую надзвычайну працю и жертволюбивость п. Старуха та ще бути ему помѣчнымъ, стараютъ ся тѣй честнѣй роботѣ перешкодити а навѣть въ своихъ часописяхъ вѣдважились того честного нашого патріота оскорбити. До Кѣзлова на зборы супровадивъ о. Бачиньскій зъ Городища своихъ „Русскимъ Словомъ“ заслѣпленыхъ парохіянъ, и коли п. Старухъ скѣнчивъ свою бесѣду, кинувъ ся на него скажено Стефанъ Кульматицкій, знаный махеръ выборчій, і зачавъ прозывати п. Старуха безбожникомъ, радикаломъ, верещавъ якъ не чоловѣкъ, а о. Бачиньскій, стоячи коло него, осмѣхавъ ся, тѣшивъ ся, що выховавъ собѣ такій темній видівіду. Однакъ зграмадженій селяне въ околицѣ и зъ Кѣзлова узнали працю п. Старуха, дякували ему за его красну бесѣду и гурмою вѣдпровадили его до о. Бачиньского, пароха Кѣзлова, де п. Старухъ бувъ запрошеный на обѣдъ. Тутъ пѣдносимо що о. Бачиньскій, пароха Кѣзлова, хотяй належить до твердои партіи, однакъ принявъ п. Старуха угостивъ якъ свого рѣдного брата, при обѣдѣ пивъ за здоровле п. Старуха и пѣдносивъ великій его труды и заслуги. Мы о. Бачиньскому пароху зъ Кѣзлова выражаемо подяку и честь за той гѣдный и благородный поступокъ. А. Кульматицкому и его заступникамъ зъ Городища выражаемо найглубше обурене за таке негѣдне поступлене противъ п. Старуха, бо е тѣлько що самъ нѣчого не робить, але ще до того перешкаджае честнѣй и патріотичнѣй роботѣ.

П. Старухъ, повертаючи зъ Кѣзлова, устровивъ зборы въ Плотичи, потѣмъ 8 с. м. въ Слободѣ золотѣй а 11 въ Будиловѣ; всѣ тѣ зборы дуже удали ся, всюда було повно публики, п. Старухъ всюды проголосивъ зъ жаромъ бесѣду и народъ не находивъ слѣвъ подяки п. Старухови за его труды и працю. Ту мусимо пѣднести, що п. Старухъ просто вже упадае на силахъ зъ такъ великои працѣ, то чи-жъ годить ся ще кадатись на такого чоловѣка, якъ се зробивъ заслѣпленый Кульматицкій въ Кѣзловѣ? То просто крайна слѣпота!

Слобода золота 13 падолиста 1900.

Томко Гуцаль секретарь зборѣвъ въ Кѣзловѣ, въ Плотичи, въ Слободѣ золотѣй и въ Будиловѣ, господарь въ Слободѣ золотѣй, членъ „Просвѣты“ и секретарь читальни „Просвѣты“ въ Слободѣ золотѣй; *Василь Кінашъ* зъ Слободы; *Иванъ Кузѣвъ* зъ Денисова.

Бо хочь зновъ на небосклонѣ
Тиха зоря затремтить,

Чи-жъ розвѣдуть ся тѣ хмары,
Що на серцю залягли,
Чи житейска люта буря
Перестане выть коли?

Вѣйте вѣтры, бійте громы,
Каженѣй и доле ты!
Васъ менѣ вже не злякатись,
Менѣ зъ-давна знанѣ вы.

— —

Другови А..

Ой друже мѣй, друже,
Не вѣрнешь нѣколи,
Якъ серденько дуже
У мене болить,
Що мало не плачу,
Коли я побачу,
Що двохъ насъ дъ метѣ не бѣжить.

Не хочеть ся бѣчи —
Бо що-жъ, що загляну
Будучности въ вѣчи,
Що дѣбюсь мети?
Тебе не забуду,
Вгѣшатись не буду,
Хотяй бы у рай завели.

Нѣнка вже сила
Не вѣтре слезойки
Зъ очій. Навѣть мила
Трѣбуе дармá!
Безъ тебе, мѣй друже,
Тяженько, ахъ дуже,
Утѣхи нѣ зъ-вѣдки нема.

Вѣдень 6. VI. 9001.

Панислямізмъ.

— —

Девятьнайцяте столѣте було свѣдкомъ розкладу магомеданьского свѣта. Найбѣльша мусулманьска держава — Туреччина — обкроена зѣ всѣхъ боковъ европейскими державами, зависима економічно вѣдъ Европы, а навѣть деякій приналежній ще до неи провінціи на-вѣвъ у рукахъ европейскои адміністрациі. Туркестаньскій магомеданьскій ханаты: Бухара, Хива та Туркоманы покорені лягли пѣдъ напоромъ силы бѣлого царя. Афганістанъ и Белюджістанъ въ повнѣй зависимости вѣдъ Англіи а и Персію чекае та сама доля. Подѣбно стоять справы и зъ магомеданьскими державами въ Африцѣ. Всѣ краѣ надъ Нілемъ въ рукахъ Англіи, Тунісъ и Альжіръ пѣдъ панованемъ Франціи, а й мароканьскому султанови грозить забѣръ зъ боку европейскихъ сусѣдѣвъ. Навѣть мурынъскій магомеданьскій державы на полудне вѣдъ Сагары довкола озера Чадъ здобутій въ послѣднихъ часахъ французскою експедицією.

Всѣ тѣ здобутки Европейцѣвъ на магомеданьскихъ територіяхъ выкликали певну реакцію середъ о талыхъ доси неповѣдникѣвъ исляму.

Мусулманьскій державы та державки — се не держава въ новочасномъ того слова значѣню. Се тѣлько орієнтальній деспотіи зъ характеризуючими ихъ прикметами: покорою для деспота [котрый може бути справдѣ добродѣемъ своихъ раббвъ або й кровожадным тираномъ], рѣвностію всѣхъ пѣддаиыхъ передъ деспотомъ, котрый репрезентуе догмы корона, та институцією невѣльництва. О вдехъ національнѣй та політично-державнѣй въ сучасномъ европейскѣмъ значѣню сего слова — въ мусулманьскихъ деспотіяхъ нема й бесѣды. Що-найбѣльше можна тамъ говорити про идеѣ: родову, племѣнну и династичну. Та безперечно истнуе у всѣхъ мусулманъ одна домінуюча идея, идея мѣжнародна, яка е сполучникомъ усѣхъ тыхъ рѣзнокожихъ, рѣзнокультурныхъ племенъ та расъ — а се идея релігійна, почуване релігійнои едности. Коли вѣйде вечѣрна зоря, очи всѣхъ мусулманъ чи они зъ надъ Нігру, чи Ніля, чи зъ-надъ Аму-Дарін и Ганґеса — звертаютъ ся въ сторону святого мѣста Мекки, а релігійно-політичній аспіраціи и надѣи мусульманъ усего свѣта обертаютъ ся довкола особы великого халіфа се бъ-то турецкого султана. Его вважае своимъ зверхникомъ такъ его власный пѣддаиый, якъ и россійскій пѣддаиый Туркоманъ, якъ и Афганістанець та Малаецъ и ъ Суматры, якъ и Арабъ та Бедуинъ зъ пустынѣ Сагары або Мурынъ зъ-надъ Чадскихъ водъ.

Якъ сказано, агресивность Европы выкликала середъ того мусулманьского свѣта деяку реакцію, деяке отверѣзѣне. Спѣльна гроза казала кождому атомови исламского муравлища оглянути ся за опорою та помочію. И тѣ племена, звязаній одною релігією, однымъ свѣтоглядомъ й одными політично-релігійными аспіраціями, стали пѣдъ прапоромъ хрестіянъско-европейскои суспѣльности затѣснювати свои звязи, почули ся союзниками та зрозумѣли силу своеи едности.

По цѣлѣмъ безмежнѣмъ просторѣ, де почитае ся имя великого пророка, вже пробѣгае животворна струя. На всѣхъ точкахъ мусулманьскихъ займищъ проявляють ся ознаки якогось руху. Въ Туреччинѣ по мечетахъ та школахъ явно голосить ся потреба оборони супроти „невѣрныхъ“ та пропагує ся горячо думка про одень великій халіфатъ. Въ Єгипті дѣе ся те саме. Крѣмъ того й молода турецка та єгипетска праса зъ завзятемъ и систематично розъярюе свои масы супротивъ Европы, голосячи при тѣмъ потребу сполуки усѣхъ Ісламітѣвъ до оборони противъ „невѣрныхъ“. Настрѣй турецкого населеня пока авъ ся недавно зъ нагоды хінскихъ подѣй. Вся турецка праса та турецкій клиръ станули симпатіями по сторонѣ Хінцѣвъ, зовучи ихъ своими „союзниками“. Та зъ найбѣльшь таемнымъ а тымъ бѣльше небезпечнымъ фанатизмомъ веде ся пропаганда магомеданьскои единости середъ инше культурныхъ племенъ Африки й Азіи. Йде она двома руслами черезъ дервішѣвъ и марабутѣвъ, сихъ фанатичныхъ на-вѣвъ монахѣвъ, на-вѣвъ жебракѣвъ, що мандруючи цѣле свое жите сямъ и тамъ по цѣлѣмъ просторѣ вѣдъ Филь Атлантика до снѣжныхъ верхѣвъ Гімаляѣвъ та горячихъ джунглѣвъ Суматры и вѣдъ жерелищъ Ніля до полуднево-сибѣрскихъ степѣвъ та бѣлыхъ скель Босны — и черезъ політичныхъ вѣдпоручникѣвъ и послѣвъ „великого халіфа“ [султана], що подарунками й почестями выскують союзникѣвъ а навѣть новыхъ „пѣдданыхъ“ мѣжь мусулманьскими емірами, ханами, султанами и т. д.

И вся та панисламска пропаганда не лишае ся безъ слѣду. Сѣяне зерно знаходить вдяку пригѣдну рѣлю, бо панисламізмъ — се окликъ, що зродивши ся тѣлько недавно, обѣймае широкій круги неляміствъ й лучить ихъ всѣхъ не лише въ релігійный, але и въ політичный союзъ.

Для Европы се рѣчь не такъ страшна, бо-жъ увесь мусулманьскій свѣтъ занадто слабый культурно й матеріяльно, абы выступити зачѣпно супротивъ Европы. Та все-таке важна се рѣчь для самыхъ неляміствъ, бо така одноцѣлна фаланга магомеданъ стане заборолъмъ противъ дальшои агресивности Европы. Се стане ся тымъ бѣльше, що Туреччина не тѣлько у себе, але й у пѣдчиненыхъ собѣ номінально арабскихъ та бедуиньскихъ племенъ переводить вѣйскову реорганізацію, примѣнюючи здобутки европейскои военнои штуки до даныхъ обставинъ. Рѣвножъ и еміры Афганістану й Белюджістану та султанъ Марока порозумѣли ся особными посланцами зъ Портою та взялись и у себе до вѣйсковои реформы. Навѣть мѣжь двома непримиримыми доси суперниками, що оба приписують собѣ титулъ „великого халіфа“ — мѣжь туреццимъ султаномъ и перскимъ шахомъ — настало деяке зближене.

Зъ історіософічного боку увесь панисламскій противный Европѣ рухъ дасть ся легко вытолкувати яко противставленe двохъ культуральныхъ свѣтѣвъ, що стрѣнувши ся стають поволи до рѣшаючого бою. Обѣ культуры — европейска и магомеданьска — безперечно рѣвно сильнѣ. Мусулманьскимъ, вѣдъ Европейцѣвъ низше стоячимъ народамъ накинути нашу культуру годѣ. Схѣдъ мусить перебути ще довгу еволюцію, заки дѣйде до сеи степени, на якѣй зможе принята або вытворити щось подѣбного до нашои культуры.

На-теперь же маѣмо панисламізмъ!

Переглядъ політичный.

Въ процесѣ противъ македоньскихъ революціонистѣвъ переслухувано дальше свѣдкѣвъ. Мітовъ заявивъ, що тайный комітетъ задекретувавъ смерть Фітовского а населеня ухвалило те саме на публичныхъ зборахъ, бо Фітовскій бувъ турецкимъ шпѣгуномъ. Мітовъ вѣдчиталъ также, имъ самымъ зредагованe письмо, обжалуюче его спѣльника Тріфанова о зраду и наказуюче, абы его убити.

Обжалованый Стойчевъ признавъ ся до спѣвинны, якъ также Карамбуловъ, котрый заявивъ, що высказаній имъ въ слѣдствѣ слова: „великій планъ“ вѣдносили ся до заговора противъ румуньского короля.

Въ Бѣлградѣ арештовано двохъ Болгарѣвъ пѣдозрѣлыхъ о се, що належали до заговора въ македоньскѣмъ комітетѣ, котрый мавъ на цѣли убити румуньского короля и болгарсколо князя. Оба прѣхали до Бѣлграду пѣдъ фальшивыми именами и подавали ся купцѣвъ зъ Казанлика. Сербске правительство повѣдомило безпроволочно румуньского кон-

зуля въ Бѣлградѣ про арештованє снхъ двохъ Болгарбвъ и про розпочате противъ нихъ слѣдство. Конзулеви передано такожь фотографіи обохъ арештованыхъ въ цѣли ствердженя, чи они були въ Румунін и въ кимъ зносили ся. Вже вступне слѣдство ствердило, що они належали до заговора на житє румуньского короля.

— —

Европейскій цивілізаторы въ Хінахъ поступають дѣйстно такъ, що — акъ се було бажанемъ нѣмецкого цѣсаря — жаденъ Хінець не посмѣе скоса глянути на Нѣмця! Ось що въ Krefelder Ztg. пише одинъ вонкъ I. морского баталіону: „Мы були въ Пекінѣ доперва 3 дни, а вже мали приємность, коли се можь назвати приємностю, выконана малон екзекуція. Того дня розстрѣляно 78 Хінцѣвъ, котрі рабували въ нѣмецкій дѣльниці. И я мусѣвъ взяти въ тѣмъ участь и выекспедіювати двохъ на тамтой свѣтъ. Роботы, якій тутъ на насъ припадають, кажемо выконувати Хінцямъ. Якъ котрый зъ насъ мае що небудь зробити, ловить собѣ на уличи колькохъ Хінцѣвъ и пильнуе ихъ зъ набитымъ карабіномъ, абы выконали роботу. По скінченій роботѣ пускае ся ихъ на волю, але передъ тымъ кождый зъ нихъ дбстае порядну порцію буковъ. Бо се худоба не люде; тожь якъ зъ худобою треба зъ ними поступати".

Fränkisch. Curier оголошуе таке письмо вонка зъ II. баталіону: „Зъ Хінцями, котрі не поборюють насъ зъ оружіемъ въ руцѣ, не церемонимо ся. Мусять тяжко працювати, а котрый опонуе, дбстае кульку въ лобъ. Въ полонъ взагалѣ нѣкого не бере ся, т. е. полоненыхъ розстрѣлюе ся безпроволочно по кождій битвѣ. Лишь дѣти и жѣнки щадить ся часомъ; мужчинъ розстрѣлюе ся безъ пардону, або пробивае ся багнетомъ. Розбиване головъ кольбами показало ся непрактичною рѣчею, бо кольбы трѣскали. Мы жалували ихъ лише зъ початку, але то такій мерзкій народъ, що кождый зъ насъ скоро отрясъ ся зъ всякихъ сентіментбвъ".

Акція союзныхъ вбйскъ, хоть ся спинае зимова пора въ провінціи Печілі, прибирае що разъ зачепнѣйшій характеръ. Множество Хінцѣвъ гине вбдъ куль и багнетбвъ союзныхъ вбйскъ, поступаючихъ зъ нечуваннымъ варваретвомъ. Выкликуе се акты пбмсты зб стороны Хінцѣвъ, переходячій мѣру того, що Европеець годенъ зробити. Збыткують ся надъ місіонарями и монахинями, надъ ранеными, а навѣть надъ трупами чужихъ во якбвъ, що зновъ зб стороны Европейцѣвъ выкликуе пбмсту прямо бестійску. Таке дѣе ся въ Хінахъ въ имя культуры и христіяньскон вѣры.

Командантъ австрійскон ескадры доносить, що вбддѣлъ австро-угорского вбйска въ Пекінѣ бере участь въ експедиціи въ пбвнбчно-захбднбмъ напрямѣ вбдъ Пекіну. Вымаршъ наступить дня 18. с. м., а часъ експедиціи обчислено на 3 тыждні. Австро-угорска компанія матрозбвъ разомъ зъ 16 людьми нѣмецкон кбнноты стрѣтила ся о 10 клм. на захбдъ вбдъ Пекіну зъ ватагою Боксербвъ. Трехъ провбдникбвъ Боксербвъ застрѣлено а решту покарано.

Зъ Пекіну доносять, що Хіны може приймуть услбвя вычислений въ ногѣ послбвъ, зъ выняткомъ кары смерти князѣвъ, членбвъ цѣсарского двора и кблькохъ достойникбвъ. Буде се неможливе тому, бо хінъскій двбръ якъ разъ знаходить ся въ рукахъ тыхъ особъ, котрыхъ державы хочуть покарати.

Зъ Бережанщины одержуемо отсе письмо зъ просьбою о умѣщеня въ „Дѣлѣ":

Мы низше пбдписанѣ, будучи особисто на передвыборчихъ зборахъ въ Бережанахъ дня 31 жовтня с. р, не можемо згодити ся на тое, якъ въ справозданю зъ тыхъ зборбвъ е написано въ ч. 242 „Дѣла" зъ 7 с. м., а именно, мовь-бы зборы на внесокъ о. Дудровича мали згодити ся, щобы не рѣшати ще дефінітивно того дня про особу кандидата, але лишити се, ажь будуть укбнчені правыборы, а тогдѣ скликати выборцѣвъ, най они рѣшають о кандидатурахъ. Отже рѣчь мала ся цѣлкомъ противно, бо коли о. Дудровичь той внесокъ поставивъ, селяне не дали ему докбнчити и всѣ одноголосно якъ одинъ мужь проголосили кандидатуру п. Тим отея Старуха на V курію и вбзвали ще при тѣмъ п. Старуха, щобы вбнъ пбдъ жаднымъ услбвемъ не смѣвъ вбдступити вбдъ своен кандидатуры; а коли предсѣдатель о. Лепкій пбддавъ внесокъ о. Дудровича пбдъ голосованя, то пбднѣсъ за нимъ обѣ руки лишень Стефанъ Кульматицкій зъ Городища и его компаніста (котрого собѣ спровадивъ) Лыжаковскій, зная выборчій махеръ зъ Бережанъ, але и тін оба сейчасъ утѣкли зъ салѣ, бо цѣле збране звернуло ся грбзно противъ нихъ. Потому Григорій Комаряньскій, начальникъ громады зъ Курянъ, поставивъ внесокъ: вбзвати о. Мироновича, абы вбнъ вбдступивъ вбдъ кандидованя, за що ему селяне дуже будуть вдячні. Зборы одноголосно той внесокъ ухвалили и уповажнили выдѣлъ „Селяньскон Рады", щобы въ тѣмъ дусѣ провадивъ дальшій переговоры зъ другими повѣтами. Мы высоко цѣнимо и поважаемо нашого дорогого о. Мосору и не робимо ему тутъ нѣякого закиду що-до его справозданя, бо знаемо, що вонъ теперь тяжкою працею обтяженый, отже припускаемо, що призабувъ навести тую обставину для насъ хлопбвъ такъ дуже важну, длятого просимо Свѣтлу Редакцію сесе спростоване въ „Дѣлѣ" конечно помѣстити. — *Григорій Комаряньскій* начальникъ громады въ Курянахъ, *Дмитро Походжай* зъ Вербова, *Григорій Волощукъ* зъ Шумлянъ, *Петро Ягоцкій* зъ Нараева, *Семко Гешницкій* зъ Слободы золотон, *Томко Гуцал* секретарь зборбвъ

НОВИНКИ.

— **Зъ Вѣдня** пишуть намъ: „Дня 12 с. м. вбдбувъ ся при свѣдкахъ оо. пралатѣ Андрею Бѣлецкбмъ и Николаю Семенову въ нунціатурѣ канонічный процесъ Преосв. Епископа Андрея Шептицкого на митрополита львбвского, а того самого дня и кс. д-ра Іосифа Бѣльчевского на лат. архіепископа львовского. Шобмъ оба номінаты складали візиты достойникамъ вѣденьскимъ, духовнымъ и свѣтскимъ, а зъ середу або въ четверъ сего тыждня выѣздать до Пешту представати ся цѣсареви. Именованя лат. епископбвъ наступлять пбзнѣше. Що-до лат. епископства въ Чернбвцахъ нѣхто теперь и не гадае о тбмъ, а що-и-вважнѣйше самъ номінатъ Бѣльчевскій зовсѣмъ противный той справѣ зъ многихъ взглядбвъ". — Въ доповненю до сей нашон допнси зъ Вѣдня занотуемо: Kurjer Iwowski дбставъ зъ Вѣдня ось-яку вѣсть: Краковскій епископъ Пузина буде именованый кардиналомъ вже на грудневбмъ консисторѣ; буде вбнъ належати до кардиналбвъ т. зв. папскихъ, не коронныхъ. Епископомъ перемыскимъ буде именованый кс. Пельчаръ имовѣрно пбдъ конець грудня с. р.; суфраганомъ перемыского епископа стане кс. Сапѣга. „У Вѣдни (пише дальше вѣденьскій допысуватель) говорять якъ о рѣчи певнбй, що кс. Бѣльчевскій принявъ достойньство архіепископа на основѣ нетыкальности юрисдикційного обшару своихъ попередникбвъ. О якихъ-небудь змѣнахъ або о основуваню новыхъ діецезій не може бути мовы. Status quo лишаесь на цѣлбй лінії, а всякій вбдъ часу до часу выринаючій поголоски въ тбмъ дѣлѣ лише комбінаціями дневникарскими". — Намъ здае ся, що то не комбінація; за основанемъ бодай ще одинъ лат. епископія у всходнбй Галичинѣ е надто великій набиръ середъ Полякбвъ и кс. Бѣльчевскій мабуть не буде годенъ тому оперти ся.

— **Тифъ у Львовѣ** що разъ ббльше ширить ся. Доси було вже сто и кблькадесять случаѣвъ занедужаня, а що се тифъ злобный, видко по тбмъ, що умирають навѣть особы, котрымъ не збуває на найстараннѣйшбй опѣцѣ лѣкарскбй. Онбгды умерла жена радника намѣстництва Германа, а вчера померъ [въ каменяци Ставропігійского института] ученикъ VI. класы школы реальной Володимиръ Гаврашкевичь, единый сынъ п. Сильвестра Гаврашкевича, радника будівництва при намѣстництвѣ. Ц. к. краевый инспекторъ санітарный д-ръ Іосифъ Баржацкій помѣстивъ въ Gazet'ѣ lwowsk'бй сензаційне письмо, въ котрбмъ выказуе, що чищене кирничныхъ басенбвъ въ цѣлбмъ Львовѣ а особливо въ рынку вбдбуває ся не такъ часто, якъ бы слѣдъ, та що роббтники призначенѣ до чищени влазять до басенбвъ въ брудній одежи, зъ заболочеными чоббтьми та и чистять нечистыми мѣтлами. Д-ръ Баржацкій дня 6 с. м. показувавъ санітарному асистентови д-ру Кунцекови въ водѣ басенбвъ въ рынку буйні поросты; се въ теперѣшній холодній порѣ було доказомъ, що басенбвъ уже давно не чищено. А звѣстно, що пошесть тифу пбйшла зъ воды изъ басенбвъ.

— **Зъ „Основы"**. Выдѣлъ товариства слухачѣвъ політехніки „Основа", выбраный на загальныхъ зборахъ дня 8 с. м., маe честь повѣдомити, що его складъ е слѣдуючій: Павло Дурбакъ голова, Павло Глодзѣньскій заступникъ головы, Юліянъ Горнякъ писарь, Володимиръ Пострыгачъ скарбникъ, Романъ Дудиньскій бібліотекарь, Антбнъ Глѣбовицкій, Володиміръ Комаряньскій, Віктбръ Лучкбвъ, Романъ Барзѣньскій.

— Въ суботу 17-ого с. м. устроює **„Клюбъ Русиновъ" у Львовѣ** вечерницѣ зъ танцями въ комнатахъ „Рускон Бесѣды". Чистый дохбдъ призначеный на „Бурсу товариства педагогічного". Зъ огляду на такъ гарну цѣль и що се вже послѣдній вечерницѣ въ осѣнныхъ масницяхъ, повин й они зібрати всю руску громаду. Крбмъ того готовить „Клюбъ Русинокъ" рбзні несподѣванки. Нова музика, новый аранжеръ, новій танцѣ, новѣ фігуры, новый и добірный буфетъ, а на все вступъ лише 1 корона. Початокъ о годинѣ 9 вечеромъ. — *Комітета.*

— **Зъ Руского Товариства педагогічного.** Засѣданє выдѣлу Руского Товариства педагогічного, вбдбуде ся вб второкъ 20-ого с. м. о год. 6 вечеромъ де звычайно.

— **Друга гімназія** въ Чернбвцихъ [нѣмецка зъ нѣмецко-рускими паралелькаме] буде зъ 1901/902 рокомъ школьнымъ перемѣнена зъ низшон на вышу гімназію.

— **Слѣдство въ справѣ нападу „народовыхъ жандармбвъ"** на Геца въ Окоцімѣ переводить ся такъ скоро, що розправа — якъ доносять польскій дневники вбдбудесь имовѣрно вже въ сѣчни 1901 р.

— **Епископы противъ поединкбвъ.** Vaterland оголошуе вбдозву противъ поединкбвъ, ухвалену на послѣднбмъ зѣздѣ епископбвъ у Вѣдни. Въ вбдозвѣ тбй сказано, що належить всякими средствами поборювати поединки, бо они противні заповѣдямъ Божимъ и державнымъ законамъ, и выступати противъ нихъ такъ въ школѣ якъ и въ церквѣ. Выховане повинно опиратись на широкбй христіяньскбй вбдставѣ.

— **Царъ россійскій** занедужавъ на черевный тифъ. Пбсля послѣднихъ вѣстій перебѣгъ хороби зовсѣмъ вдоволяючій.

— **Голосного жида Гільзнера** засудивъ у Пѣсеку въ Чехіи судъ присяглыхъ другій разъ на кару смерти по переведенбй поновній розправѣ, на котрбй выказало ся, що Гільзнеръ бувъ участникомъ морду не лишь дѣвчины Агнѣшки Грузбвои, але и другои дѣвчины Маріи Клімбвои.

— **Дробни вѣсти.** Дня 25 н. ст. падолиста вбдбуде ся вѣнчане окбнченого богослова Ивана Пачовского зъ панною Стефанією Вільчковною, окбнченою семинаристкою, донькою ц. к. лѣсничого добръ камеральныхъ, въ Краснбмъ коло Печранки [стація зелѣзнича Креховичѣ, телеграфічна Перегинъско, почта въ мѣсци]. — Дня 25 с. м. вбдбуде ся вѣнчане Геодосія Царя, окбнченого богослова, въ панною Юлією Стефановичѣвною, донькою бл. п. о. Николая Стефановича, въ Любѣнѣ великбмъ [почта и телегр. стація въ мѣсци, стація зелѣзнича Городокъ або Щирець]. — Маршалокъ краевый гр. Бадені выѣхавъ вчера въ справѣ скликаня сойму до Вѣдня а верне зб второкъ або въ середу. — Д-ръ Робертъ Чайковскій выѣсъ резигнацію зъ адвокатуры и зъ достойньства презеса товариства адвокатского фонду запомогъ у Львовѣ. — Въ Загбрю у о. Теоф. Калужницкого померла вдова по священику Наталія зъ Алексевичѣвъ Волошиньска въ 64 роцѣ житя. — Станіславъ Шніръ-Пепловскій, польскій писатель у Львовѣ, о котрого смерти мы донесли вчера, якъ показуесь, умеръ неприродною смертію, стрѣливши до себе и тяжко ранивши ся въ околици серця. — Илько Сукачь, розвозитель молока одной молочарскон спблки у Львовѣ, спроневѣривши зббраныхъ за молоко 1000 коронъ, утѣкъ кудысь.

„Поважайте женщины", говорять слова знаного поета, бо ихъ старанно повѣре.е есть тѣлесне, а зъ нимъ такожь и духове добро родины. Власне посвятивши ся въ цѣлымъ вбддаемъ своему знаню мужь не може дбати о те, що до пожавленя его тѣла прийде на стблъ. Але и для женщины не есть легкою рѣчію усе вдати, а ей одвѣчальность зачинаесь уже кавою на снѣданя. Буде отже безъ сумнѣву загальнымъ пожиткомъ сказане на те, що знаменитымъ, для здоровля користнымъ и надмѣрно мало смакуючимъ напоемъ кавовымъ оказалась мѣшанка въ половинѣ зъ кавы звычайной, а въ половинѣ зъ Катрайнера Кнайпбвскон солодовон кавы. Тысячій спостереженя и досвѣды поручають тую найлѣпшу кавову мѣшанку специяльно кождій господинѣ и матери до приладжена дѣйстно правдивои фамілійной кавы, котра побочь пожаданого милого и дразнячого для рбвночасно певну скількбсть пожывныхъ и посилюючихъ первістковъ. Катрайнера Кнайпбвскон солодовои кавы можна дбстати всюды, однако правдиву лише въ знаныхъ оригінальныхъ пачкахъ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Наука, штука и література.

— Вѣденьского тыжденника „Die Zeit" появивъ ся 318-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ: Industrieller Schützentag. Von K. — Wahlreform in der Schweiz. Von Dr. Julius Landmann. — Der Staat und die Kohlenbergwerke. Von Prof. Dr. Adolph Menzel. — Die Grundlagen des neunzenten Jahrhunderts. Von Prof. Fr. Theobald Ziegler. — Max Müller. Von Prof. L. v. Schroeder. — Madrider Kunstsammlungen. Von Richard Muther. — Schlagende Wetter. Von Max Burckhard. — Die Woche: Politische Notizen; Volkswirtschaftliches; Kunst und Leben. — Bücher. — Revue der Revuen. — Die Multiplicationstafel oder das Einmaleins. Eine chinesische Liebesgeschichte. Von Kai lung.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрбчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Выказъ складаныхъ жертвъ

На Рускій „Народный Дбмъ" въ Сяноцѣ зволили дальше за часъ вбдъ 15 липня 1900 до нинѣ надбслати жертвы за розпроданій цеглки слѣдуючій Р. Т. Добродѣѣ: п. Левъ Лепецкій зъ Тернополя 15·12 кор., оо. А. Мокрицкій зъ Цѣвкова 1 кор., Л. Левицкій зъ Княжтвского 6 кор., Мих. Шатиньскій зъ Тирявы сбльной 10 кор., Іоанъ Товариницкій зъ Постолова 5 кор., Левъ Бѣрецкій зъ Прелукъ 1 кор., Емил. Пясецкій зъ Вишенки великои 2 кор., Волдм. Венгриновичь зъ Добромиля 2 кор., Исидоръ Рейтаровскій зъ Лубинокъ 10 кор., Николай Сенета зъ Быкова 5 кор., Иванъ Мудрый зъ Бонарбвки 5 кор., Алексій Хтей зъ Беньковои 5 кор., В. Гошовскій зъ Ролева 5 кор., Юліянъ Гумецкій зъ Далявы (другій разъ) 10 кор., Левъ Лазуркевичь зъ Беньковои Вишнѣ 5 кор., Николай Ивановскій зъ Модрича 5 кор., Атанасій Венгриновичь зъ Завадки 10 кор., Теофіль Турчмановичь зъ Рипнянъ жертву п. Милотина Крішка директора фабрики 10 кор. и за розпроданій цеглки вбдъ своихъ парохіянъ и вбдъ себе 17 кор., разомъ 27 кор., Теодоръ Мерена зъ Рѣпника 10 кор., Андрѣй Женко зъ Самбора 10 кор., Мих. Щирба зъ Жерняцѣ вижнои 10 кор., Григ. Коблешь зъ Тарнавы 4 кор., Іоанъ Мишковскій зъ Перегримки 5 кор., панна Іоанна Мерена зъ Дошна (складку) 8 кор., п. Вадм Товариницкій властитель Голучкова вкладку члена основателя въ квотѣ 100 кор.

(Конець буде.)

Телеґрамы.

Вѣдень 15 падолиста. Мимо сербскихъ урядовыхъ заперечень, N. W. Tagblatt запевняе що межь королемъ Александромъ а Міланомъ прийшло до цѣлковитои згоды пбдъ услбвемъ, що король постараеся о пбдвышеня апанажи Мілана зъ 300 000 франкбвъ на ½ міліона.

Инсбрукъ 15 падолиста. Противъ донесень ліберальныхъ дневникбвъ твердять, що выгляды Діпавлого въ V курій суть дуже добрій и его выборъ здае ся запевненый.

Будапештъ 15 падолиста. Міністеръ фінансбвъ маe въ слѣдуючбмъ тыжди предложити угорскому сеймови законъ въ справѣ надзвычайныхъ инвестицій въ высотѣ 31½ міліона коронъ.

Брукселя 15 падолиста. Принятє Кріґера въ Марсилії буде импонуюче. 55 мербвъ заповѣло свбй привѣздъ. Окрбмъ того привѣде бблше якъ 1.500 делеґатбвъ сурекихъ комітетбвъ зъ кблькохъ державъ. Голяндерскій конзулъ въ Марсилії одержавъ наказъ абы урядово взявъ участь въ принятю Кріґера. Въ Марсилії стане Кріґеръ дня 20 с. м.

Берлинъ 15 падолиста. Нѣмецкому парляментови предложено проектъ закона въ справѣ третого додаткового кредиту на покрытє коштбвъ експедиціи до Хінъ. — Прускій міністеръ публичныхъ роббтъ предложивъ зелѣзничій радѣ проектъ зниженя цла вбдъ галицкои нафты, въ цѣли поборенія монополю товариства Standard Oil Compagnie. Друге предложенє міністра домагае ся зносна вбдвышеня тарифы для деревного угля походячого зъ Австро Угорщины.

Петербургъ 15 падолиста. „Финляндская Газета" стверджуе, що въ выборгскій провінціи цѣлкомъ вже утихла еміґрація до Америки и що еміґраційній агенты вже щезли зъ вбдтамъ.

Надбсланє.

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Д-ръ З. Райнгольдъ

надворный и приватный лѣкарь-дентистъ ординуе теперь при ул. Сикстускій число 29.

545 5—13

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Спеціялістъ недугъ ушій, носа и горла

Д-ръ І. РАЙНГОЛЬДЪ

ординуе теперь при ул. Сикстускій ч. 29.

556 6—13

ЗАВЕДЕНЄ

технічно

ДЕНТИСТИЧНЄ

при ул. Коперніка ч. 4

выконуе всякій въ той обсягъ входячій чинности пбсля вѣденьскои школы, выконуя ся и всякій направы безъ личного приведу.

Заведене отворене вбдъ год. 8 рано до 8 вечеромъ.

72 5—30

Д-ръ Антоній Рощкій

(Берферъ)

Спеціялістъ для недугъ шкбрныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою довѣдченою, довголѣтною. Такожь Павбвъ на взбръ Lindevisen парою.

Ординуе вбдъ 9—11 рано пополудни вбдъ год. 4—6

На жадане лѣки можуть бути выдані въ аптики въ дискретный способъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 нр. — Львбвъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

Ароматичній правдивій россійскій

ЧАЙ

одержавъ свѣжій транспортъ и поручае изъ головный и специяльный складъ

Адольфа Зінгера

Львбвъ, ул. Сикстуска ч. 1.

553 Цѣнники на жадане даромъ и оплатно. 1—10

ПРОМЕСЫ

на 3% Лъосы австр. кредит. земск. заведенія

Головна выграна 50.000 зр.

тягнене 5 мая

спродають по 1 зр. и стемпель 50 нр. разомъ 1 зр. 50 кр.

СОКАЛЬ и ЛЛЄНЪ

банковый дбмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя зъ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою. 7

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіни у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікоры, пьорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничій, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвонкбвъ електричныхъ.

Великій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Средство до нищеня молѣвъ

Фенілінъ нищить молѣ зъ зародками 60 кр.
Зела антімольовй до переховуваня футеръ кор. 30 кр.
Паперцѣ антімолевй тузинъ 30 кр., штука 3 кр.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: склепы власнй улицѣ Сикстуска ч. 25, Рынокъ ч. 11. Кремовъ: Суконницѣ ч. 20. Черновцѣ: Галицч. 8. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

Гармоніюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалои конструкціи
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

Перший рускій складъ машинъ до шитя!

Незрівнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера
Нѣжний вѣдъ 27 до 65 зр.
Ручний „ 26 до 48 зр.
Условни сплаты приступний. Готівкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жаданє даромъ. 483 .0—104
ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*
Львовъ, Галицка 6.

О 60% дешевше, чимъ деинде.
Одинока у Львовѣ піротехнічна роббтня
ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО
„зъ Варшавы"
при ул. Домбровского число 4
поручае
Штучнй огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетований сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенгальскй, сальоновй, пахучй въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажанє даромъ и оплачень.
489 34—36

Артистично-Літературні Новини
Кн. I. *В. Щурат*: Мої Листя (поезиі)
Кн. II. *Е. Ш-Іл. Петрушевич*: Новелі.
Кн. III. *П. Лімдан-В. Щурат*: Мелійська Венера (драма).
Брошурований примірник 1 корона, оправний 2 корони. Кн. I—II. в Книгарни Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Кн. III, у переводчика в Перемишли.

До Всечестнѣйшого Духовенства!
Прочь зъ жидовскою бляґою!
!!!Свій до свого!!!
Выробы ножовничй, захвалюваний шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше зъ гарантіею на мѣсци.

Бритвы англійскй, власнй, солінґенськй и швайцарскй у великомъ выборѣ въ цѣнахъ вѣдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду бритву передъ высилкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надае ся до волося, вымѣняю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ Бритвы безпеченьства [скалѣчени выключене нанѣть у не умѣючихъ голити ся] Генкельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Лявруктъ
НОЖОВНИКЪ
Львовѣ, ул. Галицка ч. 6.
Заразомъ поручаю всякй выролы ножовничй въ моѣй роботни выконань.
Вытягъ зъ листовъ признання:
ВШоважаный Пане!
Складаю сердечну подяку за надбсланй 2 бритвы и ножички, котрй мимо низькои цѣны є дуже добрй и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.
Девятники 31 серпня 1900.
488 10—104 Доротеушъ Конбвъ.

Готовки не вымагаєсь. Пільги въ сплатахъ по сля умовы
Цѣнники на провінцію на жаданє даромъ и оплатно. Всякй можливий гатунки диванбвъ сальоновыхъ, стѣнныхъ, покоёвыхъ и церковныхъ, такожъ хбдниковъ, портіэръ, фіранокъ, цератъ лінолеумъ, капъ на столы и лбжка, ковдеръ, коцбвъ,

дерґъ на конѣ и декораційныхъ предметбвъ поручае знана и реномована фірма Bi деньскій Магазинъ и складъ Диванбвъ
„Au Louvre
у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6
пасажъ Гавсмана.
ФІЛІЯ: въ Перемышли ул. Мицкевича ч. 4. Правдивй перскй и орієнтальній диваны по зниженыхъ цѣнахъ. Спеціяльный вбдѣлъ решетокъ й высортованыхъ та вадливыхъ товарбвъ 533

Найдешевше
ОГНѢ ШТУЧНЙ
поручае магазинъ фірмы 397 14—16
Кавчиньскій и Оберскій, Львбвъ.

Світова выстава Парижъ 1900.
ЗОЛОТЫЙ МЕДАЛЬ
ЗНАМЕНИТЙ
вина дальматиньскй, хорватскй и истрійскй, столовй, десеровй и кураційнй
поручае
ручачи за их правдивість и натуральність
СКЛАДЪ ВИНЪ
БРАТЯ ДѢДОЛІЦЬ
Львовъ, ул. Чарнецкого ч. 3.
ОТВОРЕНЄ 1-ого ПАДОЛИСТА 1900. 537

Вбдзначена на многихъ выставахъ!

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ
артистъ-малярь
мешкае 20 лѣтъ у Львовѣ, принимае загально, що входить въ украсу церковну и просить уклбнно Выс. Пр. Духовенство о заноговане адресы до дальшихъ услугъ въ искуствѣ
Львовъ, улиця Краковска число 20. 205

КАВУ
лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и инше.
Токай курацінный
въ фляшкахъ 1/2 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.
Коньякъ французскій
въ фляшкахъ 1/4 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.
Мѣдъ питный
по 80 кр. за фляшку 1/4 літрову
поручае
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.
20 91—0

На осѣнный и зимовый сезонъ!
Складъ и роботня футеръ Самуила Вальдманна
у Львовѣ, Рынокъ число 16
поручае всякй роды футеръ а именно: подорожнй футра и мѣскй, мужескй у всякихъ гатункахъ. Дамскй футра пбсля найновѣйшихъ фасонбвъ, именно: пальтоты, ротунды, короткй дольманки, пелерины, якъ такожъ заручавки и дамскй конвѣрты, боа, футраній шапочки и т. п. Шапки и колпаки мужескй, стрѣлецкй заручавки и дерки до саней. Готовй верха до мужескихъ и дамскихъ футеръ, новй фасоны. Великій выборъ найможнѣйшихъ матерій выключно на верхи до футеръ. Шкбра на футра поодиноко або гурбмъ, у великихъ можливыхъ родахъ. Замовленя изъ провінціи за надбсланемъ докладнои мѣры, выконуе ся спѣшно, точно и совѣстно. За набутый въ магазинѣ матеріялъ ручить ся. Товары даю на часъ. Приймае ся до перербки всякого рода старій футра по найнизшихъ цѣнахъ, якъ такожъ до перехованя черезъ лѣто. Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ Пов. Р. Т. Публики семѣдаю ся увѣрнити, що усильнымъ стараньемъ моимъ буде придбати собѣ довѣрє совѣстною и точною працею.
Зъ глубокимъ поважаньемъ
Самуилъ Вальдманъ
525 4—12 Львбвъ, Рынокъ число 16.

КАРОЛЬ ЯВОРСКІЙ

у Львовѣ ул. Баторія 20
поручае свій складъ и роббтню
ОБУВЯ
дамского, мужеского и дѣтинячого *по умѣркованыхъ цѣнахъ.* 531 5—25

Золотый медаль.
МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ СТАНИСЛАВА ВРОНЬСКОГО
Золотый медаль.
у Львовѣ, ул. Театральна ч. 5
[напротивъ катедрального костела]
поручае по найприступнѣйшихъ цѣнахъ свій щедро заосмотреный магазинъ футеръ, такъ готовыхъ якъ и поодиноки шкбры, такожъ матерій на покрытя футеръ у великомъ выборѣ.
Цѣнники на жаданє franco. 511 6—6

Перша краєва Фабрика цементовыхъ
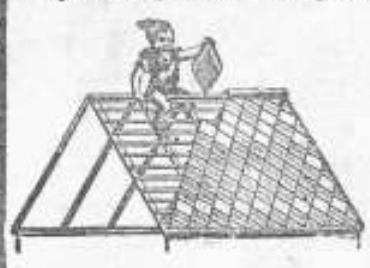
ДАХОВОКЪ
у Львовѣ
Тов. реестров. зъ ограниченою порукою
поручае свою патентовану цементову дахбвку, котрои доброта, тревалість, щѣльність и гарна форма ставлять єю высоко понадъ всякй до теперь знанй покрытя. Цѣнники, конторисы и взоры высилае на жаданє якъ такожъ приймае замовленя
Адольфъ КАМПЕЛЬ
Фабрика бетоновыхъ выробовъ, складъ портландъ-цементу и всякихъ будовляныхъ артикуловъ.
Львовъ — ул. Городецка ч. 3.
ТЕЛЕФОНЪ № 460. 121 5—0

Цѣс. корол. уприв.
Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, ліперовъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдниковъ
Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ
поручае старй горѣвки польскй, розолісы, ліперы, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout" на малинки, таножъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 65—?
Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1 — и улиця Коперника ч. 9.

ПОДЪ ЗВѢЗДОЮ.
АПТИКА
ПЕТРА МІКОЛЯША
у Львовѣ, Коперника ч. 1
поручае
ВИНА лѣчничи Д-ра Кароля Міколяша
вбдзначени найприхильнѣйшими свѣдоцтвами вызначныхъ повагъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.
НАЙНОВѢЙШІЙ ПЕРФУМЫ
выробу паріскихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Піверъ и Societte Hygienique
Всякй приборы до бактеріольоґіи и мікрохеміи.
Найлучшй средства косметичнй и тоалетовй францускй. 398 27—30
Воды лѣчничй ґазовй
перевышаючй родниі воды мінеральній
ПРИРЯДЫ ХІРУРҐІЧНЙ
англійскй, францускй и нѣмецкй найлучшои якости.
Хемікалія для п. п. фотоґрафовъ.

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педаґоґічнаго двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вбдъ 1 червня 1883 у Львовѣ ул. Вбрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1 60 кр. на чверть року 1 зр

Львбвъ ул. Сикстуска ч. 2. Замовленя зъ провінціи вбдворотною почтою.
Лінолеумъ до покрытя цѣлыхъ покоёвъ
Диваники передъ умивальню зъ Лінолеумъ
Диваны зъ Лінолеумъ
Хбдники зъ Лінолеумъ
Спеціяльный фабричный СКЛАДЪ
LINOLEUM CERATA
першои австрійскои фабрики въ Трієстѣ.
ФАРТУШКИ
ОБРУСЫ.
Охороны для стѣнъ.
Простирала гумовй и пбдкладки для дѣтій.
Борты до кредепсу, пбдставки, имітаціи дерева и мармору. 347 22—26
Цераты до покрыта меблѣзъ въ перскихъ, смирненьскихъ и рбзнородныхъ десеняхъ.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Інституту Ставропійскаго, пбдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 249. Львовъ, Пятница 3 (16) Падолиста 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинъского 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсерати якатій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Неодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся мѣсце а за рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доношеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ виписка.

Правыборы въ Угрини въ повѣтѣ чорткѣвскѣмъ.

Пишуть намъ:

Завдяки запопадній душпастирскій праци бл. п. декана о. Брилиньского, колишнього пароха Угриня, а опѣсля его зятя о. Лук. Сѣчиньского — заняла громада Угринь пѣдъ взглядомъ самосвѣдомости та заведеныхъ красныхъ порядкѣвъ первоградне мѣсце въ повѣтѣ чорткѣвскѣмъ. Не дивно, що нашь повѣтъ пѣзнавъ першихъ патріотѣвъ селянъ власне зъ Угриня, такого Кузя Бабяка, Николу Межирѣродского и др. Теперь е пароxомъ Угриня о. Гуглевичъ, котрого народъ называе „паньскимъ ксьондзомъ“.

Давнѣйше выборчій комісарѣ респектували Угринь, але въ остатнихъ часахъ той респектъ чомусь упавъ. Потреба було конечно намацальнього доводу, що Угриняне живуть, що не позволять себе допекти, анѣ кривдити!

Ось дня 7 с. м. розпорядженo правыборы въ Угрини вѣдъ 9 до 10 для V. курія и вѣдъ 10 до 11 год. для IV. курія. Народъ зѣбравъ ся коло канцеляріи громадскои вже о 6 годинѣ рано.

Комісаря не було довго, высыплявъ ся. Вѣйтъ впустивъ до канцеляріи дѣдича п. Потоцкого, жидѣвъ и дворску челядь. Газды, розумѣе ся, стояли на дворѣ. На дверехъ ставивъ вартою жандармъ Кутъ.

Десь около годины 9½ прѣхавъ ц. к. комісарь п. Холоневскій. Удавъ ся право до канцеляріи и розпочавъ выборы. Передовсѣмъ велѣвъ замкнути дверѣ. Вѣдобравши голосы вѣдъ схованыхъ зъ нимъ въ канцеляріи, для ока казавъ поліцаєви покликувати поодиноко зъ надвору тыхъ, котрыхъ нашептувавъ ему дѣдичь п. Потоцкій, що буцѣмъ-то вѣдчитувавъ лісту, — переважно наймитѣвъ дворскихъ. Кѣлькадесять газдѣвъ чекали спокѣйно и терпеливо пѣдъ канцеляріею въ надѣѣ, що прийде черга й на нихъ. Наразъ покликуваня до голосованя урвало ся. Въ канцеляріи дѣялось потайки щось, чого народъ анѣ знавъ анѣ розумѣвъ. Ажь честный старенькій Кузь Бабякъ, б. довголѣтный праведный начальникъ громады и старшій братъ, пояснивъ людямъ, що выборы на V. курію комісарь скѣнчивъ.

Народъ, ураженый до живого, пѣднявъ крикъ, ставъ домагати ся голосно, щобы комісарь выбору не кѣнчивъ, але щобы вѣдбиравъ голосы дальше, именно вѣдъ газдѣвъ, котрыхъ пѣдступомъ и насильно не принущено до голосованя.

Комісарь Холоневскій, почувши крикъ, замѣсть успокоити людей, вдоволяючи справедливому ихъ жаданю, взявъ ся на выкрутъ. Покликавъ ся на те, що приписана 10 година минула, длятого замкнувъ выборы. Остаточно зажадавъ для переговору зъ народемъ двохъ делегатѣвъ. Та се було вже за пѣзно. Обиджeный народъ втиснувъ ся цѣлою товпою до канцеляріи. Теперь рѣчію комісаря було въ сѣй послѣдній хвили вѣдобрати голосы вѣдъ покривдженыхъ правыборцѣвъ, але замѣсть того вѣнъ грубымъ власнымъ нетактомъ попсувавъ всьо наразъ. Панъ комісарь вытягнувъ зъ кишенѣ револьверъ и заявивъ, що буде стрѣляти до народу! Безпечно було бы прийшло до нещастя, и то до великого нещастя, але Богъ милосердный не допустивъ до того. Такій розважній, тактовній газды, якъ Антохъ Плѣшка, Павло Старжиньскій, Кузь Бабякъ, зрефлектували молодого концепіэнта и вѣнъ сховавъ револьверъ.

Почались переговоры. Люде домагали ся выбору для V. курія. На то вѣдповѣвъ п. Холоневскій, що вѣнъ выборъ уже скѣнчивъ та що выборцями выбранѣ: дѣдичь п. Потоцкій, „ржондца“ Андресъ и вѣйтъ Стахъ Мазуркевичь. Люде заявили, що такъ переведеный выборъ уважають за нелеґальный. Комісарь зновъ радивъ людямъ, щобы внесли протестъ до староства. На те люде: „Що намъ прийде зъ протесту та й до чого се здале, коли вы, пане комісаре, самій признаете, що выборъ не важный. Коли неважный, то сѣдайте та й переводѣть другій выборъ, абы бувъ важный. Тажь вы сюда прѣхали не на тото, абы переводити неважній выборы, але важній!“ На таке розумне предложенє не хотѣвъ згодити ся панъ комісарь. Покѣнчило ся на тѣмъ, що комісарь полишивъ выборчій акты въ канцелярія, додаючи на картцѣ вѣдъ себе ось-таку письменну заяву: „Z powodu rzekomo nieważnego wyboru zostawiam akta w przechowaniu urzędu gminnego. — *Chołoniewski*“.

По сѣмъ повхавъ п. комісарь до двора, а опѣсля до Чорткова. Народъ даремно чекавъ на выборы.

По вѣдъѣздѣ п. Холоневского прийшли до Угриня чотири жандармы на патрулю.

Слѣдуючихъ два днѣ було спокѣйно.

Дня 10. с. м. прийшли до вѣйта зновъ два жандармы зъ наказомъ арештовати: Антоха Плѣшку, Кузя Бабяка и Павла Старжиньского та й вѣдставити ихъ до чорткѣвского ц. к. староства. Якъ выше згадано, тій три честній газды вмѣшали ся були въ дѣло, коли комісарь Холоневскій вытягнувъ револьверъ, а розумною своєю интервенціею запобѣгли нещастю, утихомирили бучу...

На селѣ заметушило ся. Що лише жило, выйшло поглянути на сумне позорище. Жѣнки, дѣти заводили. А старенькій Кузь Бабякъ ще й теперь успокоювавъ людей тихимъ сердечнымъ словомъ. „Не плачь жѣнко, не голосѣть любій мои внуки! не рыдайте дѣти! Намъ не лячно, намъ весело. Менѣ здае ся, що я выбираюсь на весѣле або що йду до неба. Однаково, ось вже й вѣкъ звѣкувавъ-емъ, а вязницѣ ще-мъ не бачивъ. Отъ побачу, якъ выглядае арештъ“. Самъ Кузь запрягае свои конята, выстелюе для жандармѣвъ выгѣдне сѣдженє. Жандармы посѣдали на передѣ, на очахъ жандармѣвъ посѣдали вязнѣ... Ну и вѣо до Чорткова!

Тутъ, въ Чортковѣ, жандармы повели арештованыхъ найперше до самого пяна староты. Чорткѣвскій староста п. Выбрановскій, побачивши инквізантѣвъ, попавъ у велику лють. Почавъ кричати до безпамяти. Старенького Бабяка повитавъ словами: „Ty byś wójtem? ty stary buntownika! ja cię nauczę!“ До Плѣшки зновъ: „Ty nosisz medal?“ Плѣшка вѣдповѣвъ: „Та ношу, пане старосто!“ — На се п. староста; „Milcz! stul mordę!“ До Старжиньского прискочивъ староста та й давай сувати кулаками по лици, по-пѣдъ очи, по носѣ. „Ja was nauczę draby! ja poszlę do was dwie szkadrony żołnierzy, aby się... [дальшихъ слѣвъ поки що не наводимо]. Выкричавшись доволѣ, розказавъ староста вѣдпровадити вязнѣвъ до арешту.

Лише що керкермайстеръ мавъ обняти арештованыхъ въ свою опѣку, надѣѣгъ посланець зѣ староства, щобы арештованій ще вернули ся до пана старосты. Вернулись. Почато писати „протоколы“. П. староста, часъ вѣдъ часу, выливае зъ себе ще остатки люти. Коли староста грозить криміналомъ, Кузь Бабякъ вѣдповѣдае ему, що за правду готовъ терпѣти, хочь-бы и у вѣчность. При тѣй нагодѣ сердечный Кузь розповѣдае пану старостѣ, що цѣсарскій права певно е справедливій, а панове комісарѣ або тыхъ правъ не знаютъ, або не шанують.

Коли протоколы вже списано и пѣдписано, оголосивъ п. староста, що всѣхъ трехъ арештованыхъ увѣльняе, отже можуть ити собѣ до дому. На то Кузь Бабякъ: „Пане старосто! Прошу казати мене вѣдвезти до дому. Я старый, нѣпки не годенъ вертати“. — „A wasze konie gdzie?“ — „Вѣдѣйшли до дому, пане старосто. Чей-же коней за выборы не арештують?“ — „No no, idźcie, idźcie!“

Що-жь було робити? Поклонившись пану старостѣ, вѣдѣйшли. Помучені, голодній поступили сердечній всѣ три на шинокъ выпити по скляночцѣ пива.

А тымчасомъ, пѣдчасъ коли се дѣяло ся въ Чортковѣ, погляньмо ще, що творило ся въ Угрини, въ селѣ.

Тамъ зъ-разу плакали, заводили, а вѣдтакъ, розваживши, вradили таку раду громадску: Всѣ, якъ мы е, вѣйтъ и цѣла громада, ходѣмъ сейчасъ всѣ до староства! Най староста або всѣхъ позамикае до криміналу, або най выпустить на волю нашихъ батькѣвъ, бо они невинній.

Якъ вradили, такъ и зробили! Коли вѣйтъ трохи нагадувавъ ся: чи йти, чи не йти, то ему сказавъ народъ: „Вы, начальнику, йдѣть зъ нами та й печатку громадску борѣть, бо, сохрань Боже, коли насъ не буде въ селѣ, готовъ прѣхати комісарь та й перепр вадити выборы“. И начальникъ вразъ изъ громадою вышли до Чорткова.

Саме коли Кузь и его товариші допивали пивце [могла бути 2 година пополудни]

Вѣдъ домовины до танцю.

Зъ чеського — *Якова Арбеса.*

Два днѣ и двѣ ночи не спала вже вона, а сидѣла зъ шитвомъ у рукахъ надъ колыскою умираючого братчика. Шила чудову балеву сукню для приятелки молодыхъ лѣтъ, що мала нинѣшну нѣч перебути на гучній забавѣ; опѣсля, якъ ся бѣдный братчикъ заснувъ на все, замкнула ему очи и почала шити смертну сорочину.

Коли заходяче сонце, тѣкаючи передъ обѣймами понурои мраки, пѣслало черезъ замерзле вѣкно на золотыхъ промѣняхъ останній привѣтъ до хатинки на пѣддашу, тогдѣ вона скѣнчила й ту роботу и вѣдложила на бѣкъ иглу, абы братчикови вѣддати послѣдну прислугу. Убрала маленьке, худе, студене тѣло въ смертну сорочину, поправила тверду подушку, поставила братчика лагѣдно въ домовину, зложила на грудяхъ на вхрестъ его худѣ ручки, вложивши въ нихъ восковый хрестикъ, заквѣтчала его мале тѣло барвѣнкомъ, розмариномъ та образками святыхъ, пригнула ся, щобы ще разъ, въ-останче, поцѣлувати ледене дѣточе чоло, и стояла похилена надъ вѣдкрытою домовиною...

Не плакала, не нарѣкала, тѣльки въ чорныхъ наче нѣч очахъ блискотѣли сльозы. Бѣль ей бувъ нѣмый...

На поблизькій вежи выбила година — була вже пята по полудни.

Здрѣгнулась цѣлымъ тѣломъ, скоренько похилилась, поцѣлувала ще разъ братчика въ чоло, замкнула домовину, закинула на плечѣ вытерту вовняну хустку и выбѣгла зъужитыми деревянными сходами на вулицю.

Зѣ спущеною головою, зъ нѣмымъ болемъ въ грудяхъ спѣшить непевнымъ крокомъ черезъ вулицю. Лише розглядаесь сюды й туды и лишь разъ, одинѣкій разъ вырывае ся зъ ей стисненыхъ, свѣжихъ мовь спѣла вишня губъ тихій шепотъ:

— Охъ, Боже, Боже!.. Чому якъ разъ нинѣ?!

Наконець стае у цѣли своєи дороги. Ще одинъ поглядъ въ сторону, де въ неопленѣй хатинѣ на пѣддашу лишила вона вмерлого братчика, а вѣдтакъ всунавсь до гарного богатого дому.

Вузкими, покручеными коридорами входить до особливои, низькои, подогрѣтои кѣмнаты, освѣтленои однымъ-одною газовою лямпкою.

Пѣдлога тутъ не бачила мѣсяцями мѣтлы нѣ воды, всюды пороху на палець, де неде валяють ся кусники полупаного вапна, стеля счорнѣла вѣдъ дыму, по кутахъ чатують безпечно въ своѣмъ павутиню павуки...

Брудне недбальство вызырае зъ усѣхъ кутѣвъ, а рѣвночасно видно тутъ балевій туалеты, дорогоцѣнній стяжки всякои барвы, золотій поясы, повысаджуваній блышками та скляными камѣнями. Срѣбій та золотій діядемы, ковтки, нараменники, шнуры перелъ лежать по столахъ, стѣльцяхъ та на земли, а въ сѣмъ або тѣмъ зъ трьохъ зеркалъ, що тутъ находять ся, вѣдбиваесь неодна часопись въ товариствѣ порозкидуваныхъ шматъ.

Вона скидае хустку и починае збиратись.

Заки прейшла одна зъ ей товаришокъ, вона вже вбрала ся. Въ снѣжно бѣлій короткій суконцѣ, въ глубоко вытятѣмъ корсетѣ, въ чорныхъ черевикахъ, зъ вѣнцемъ въ польныхъ рожь на уфризованѣмъ по модному чорнѣмъ мовь нѣчь волосю стоить вона передъ зеркаломъ.

Струнка, ґраціозна стать выразно вѣдбиває ся въ склѣ. Гарне, кругле чоло, лице зъ легкими румянцями, чорній очи, чорне волосе — однымъ словомъ мила поява... Тѣльки выразъ молодого личка пронятый болемъ, сумный...

Не довго стоить вона передъ зеркаломъ. Кѣлька товарышокъ, що всунули ся сюда звинно наче вилѣрки та щебечуть мовь ластѣвки, полошать ей.

Вони смѣють ся, оповѣдаютъ, шмінкують ся. Ихъ живый рухъ, ихъ дотепы, часто пересадній, ранять душу сумнои дѣвчины; безнастанно мусить вона думати про свого мертвого братчика...

Иде геть зъ товариства веселыхъ. Блудить коридорами — мае часъ, представленє не заразъ ще розпочне ся... Переходить сцену и несвѣдомо стае на сходахъ, що ведуть до „пекла“ — до простору пѣдъ сценою. Тутъ находить вона те, чого шукала — самоту. Сѣдае на балькахъ, обтерши ихъ перше хусточкою зъ пороху, згортае руки на лоно и думае про мертвого братчика...

Надъ головою чути звычайный шумъ и стуканє, та се не перешкаджае ей споминамъ.

Поволи опановуе ей втома. Очи замыкають ся, вона дрѣмае, вкѣнци засыпляе солодко... И сниться ей, що вона щаслива... ей братчикъ живе, здоровый и гожій... Сниться ей велика, гарно прибрана сцена, а вона одинока танцюе передъ публикою, що бурливо ѣе браво, ей, ей одній вѣддае признанє. Сповнилось ей найгорячѣйше бажанє. Передъ ей духовыми очима пересуваесь одинъ образъ и другѣмъ, одинъ гарнѣйшій вѣдъ другого.

Наразъ обгортае ей якась невысказана тоска. Здаеть ся ей, що чуе знакомій звуки — прелюдію до танцю... Шумъ и гамѣръ надъ ей головою переходить въ голосный, неспокѣйный крикъ — вона чуе, якъ кличуть ей по имени, якъ ей товаришки тупають нѣжками — однакъ не може рушитись, ей тѣло неначе спараліжоване...

По кѣлькохъ секундахъ удаесь ей таки прокинути ся зѣ своихъ снѣвъ. Зъ жахомъ пѣзнае вона, де находить ся; зъ жахомъ замѣчае, що перша точка балету що-нно розпочалась...

Темный споминъ прошибае ей душу. Вона пригадуе собѣ слова, якій директоръ сказавъ на послѣдній пробѣ: „Кождый блудъ, кожда похибка, кожде недбальство пѣдчасъ нинѣшного святочного представленя будуть покараній урваненъ зъ пенсіи и втратою мѣсця!...“

Невысказана тоска стискае ей грудь, смертный пѣтъ выступае на ей чоло. Вона летить горѣ сходами... Ноги майже вѣдмовляють ей службу, вона спотыкаесь, але зновъ зрывае ся.

Безъ духа, зъ свѣтячими очима та студенымъ потомъ на чолѣ вылѣтае на сцену — послѣдна зѣ всѣхъ — однакъ приходить ще на часъ...

Танцюе, якъ инші, а ей зѣръ неначе мрака прислонила. Не бачить нѣчого, тѣльки постати балетниць, що танцюють довкола нея, вертячись мовь фантомы, не чуе нѣчого крѣмъ хаотичного шуму, зъ котрого наче искры выскакують поодинокій звуки.

А вона танцюе, танцюе зъ иншими...

Оливу до свѣченя и найлѣпшій ґнотики найдешевше въ торговли **В. ЧОППЪ** Львовъ ул. Жовкѣвска ч. 2.

насипѣла угриньска громада до Чорткова и розтаборилась напротивъ ц. к. староства. Выбрано десятьохъ яко депутатовъ до п. старосты. Тй, помѣжь ними и войтъ, увойшли до канцелярій. П. староста, побачивши ихъ, попавъ знова у злость. Хотѣвъ казати увязити ихъ, та доперва коли порозумѣвъ, зъ ким мае дѣло, и зъорієнтувавъ ся въ ситуацій, успокоивъ ся. Вышовъ на балькон промовити до зобраного народу.

Коли п. староста успокоювавъ народъ зъ балькону, коли повѣдомивъ людей, що обрани жандармами ихъ любимцѣ позостають на волй, а урадованый народъ дякувавъ всевельможному пану старостѣ за ласку — въ тую саму хвилю выйшли зъ шинку наший три приставлений жандармами патріоты и зойшли ся зъ своими громадянами. Ажь теперь заплакавъ — та не зъ жалю, але зъ радости — старенькій Бабакъ, Антовъ Плѣшка и Павло Старжиньскій, заплакавъ и весь народъ. Обой мившись, обцѣлувавши ся щиро-сердечно, славний Угринчане спокойно, въ ладѣ повертали до своихъ опущеныхъ хатокъ, до свого любого села.

И повернули людонькя здорово и щасливо та й дочѣкують выборовъ, бо акты выборчій комісарй пана Холоневского стоять все ще на столѣ въ угринецкомъ урядѣ громадскомъ...

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Долиньского пишуть намъ:

Хто доси вѣривъ въ щирость т. зв. москвофільскои партій, хто розправлявъ о можливости спільного дѣланя зъ нею, хто дурився якимъ-небудь оптимізмомъ що-до неи — той дуже розчарувавъ ся прибувши на такъ зване вѣче Селяньскои Рады въ Долинѣ дня 12 с. м., котре обернуло ся въ одну комедію, въ одинъ (жаль москвофільскій, въ одву нечувану галабурду.

Передъ вѣчемъ водбувала ся горяча робота. На ринку о. Гурґула зъ Чолганъ обраблявъ, надувавъ и юдивъ всѣхъ сягненыхъ зъ цѣлого повѣту москвофілівъ-селянъ. Було ихъ не много, 20—30, за те кождый мавъ поручено кричати за десятьохъ. У Руфцѣ Турстельтавбовои совѣтникъ судовый п. Грабовеньскій ажь збрѣвъ переконуючи всю прибувшу инделіґенцію о единоможливости и единоспасительности своеи кандидатуры, а знаный москвофілъ о. Бирчакъ перебувавъ въ ц. к. старостві... Зъ тои причины опізнило ся вѣче: мало ся оно зачати о 11 годинѣ а зачало ся о 12½. Въ сали рады повѣтовои о. Гурґула кричавъ несамовитымъ голосомъ, що „хоть тамъ у Львовѣ є якась — консолідація, то однакожь „мы“ тутъ на провінціи не можемо нѣякъ пристати на кандидатуру Романчука, лише на господина Антоневича!“, — О. Богачевскій апелювавъ до людского достоинъства и рускои чести збраныхъ, щобы поводали ся спокойно й поважно и не робили бучѣ, бо инакше всѣ поважнѣйшій и розважнѣйшій патріоты воддалять ся и не схотять бути свѣдками того гвалту на потѣху вороговъ. Такожь и одинъ селянинъ водозвавъ ся до крикуна: „Та чого кричишь? чого хочешь?“ Однакъ тй слова лишили ся голосомъ вопіющого въ пустини... Зъ причины ярмарку въ Перегиньску якъ и правыборовъ зъ жандармами въ Витвици, Гошевѣ и инших мѣсцевостихъ долиньского повѣту збрало ся всего-на-всего 50—60 селянъ. Бильшість вѣча становили жиды та старій и молодій Нѣмцѣ кольоністы спровадженій кандидатомъ соціялістовъ Josef'омъ Krumholz'омъ въ Долины, котрый вже собѣ давъ выдрукувати карты візитовій зъ написомъ: Josef Krumholz „rolnik“ зъ Долины, кандидатъ на IV курію округа выборчого Калушъ-Долина-Бобрка.

Вѣче отворивъ предсѣдатель Селяньскои Рады о. Лопатиньскій и предложивъ збранымъ уханене въ IV курій одного зъ отсихъ досѣ зголошеныхъ кандидатуръ: Романчука, Антоневича, Грабовеньского та Каратницкого и удѣливъ голосу п. Грабовеньскому.

П. Грабовеньскій зачавъ збранымъ выясняти: 1) хто вонъ є, 2) чому вонъ кандидуе, 3) яка его програма на случай выбору. И такъ довѣдала ся нас, що п. Грабовеньскій є Русин мъ, що ще на лавцѣ школьной познакомивъ ся зъ господиномъ Дѣдицкимъ та допису вавъ до часописи „Слово“. Будучи судьею бувъ для Русинівъ якъ и Поляковъ и Жидовъ такъ справедливый, що одинъ его приятель завдавъ ему разъ таке питанє: „чи вы Русинъ, чи вы Полякъ?“ чимъ зробивъ ему найбольшій комплімент. Вкінци водъ вѣсны сего року є вонъ почетнымъ горожанномъ мѣста Долины... Кандидуе вонъ не длятого, щобы своему сыновѣ або зятеви выробити катедру на університетѣ (браво водъ п. Бирчака), анѣ не за-для тои десятки, котру посолъ бере денно, бо-жь та десятка є послови потрѣбна на „убраньство“, бо посолъ рускій мусить передъ заступниками нашихъ народовъ въ достойномъ выступати „убраньствѣ“ (смѣхъ межи интеліґенціей). Кандидуе вонъ на просьбу мѣщанъ долиньскихъ (голосы: котрій выборцями нѣколи не були й не будуть!) и своихъ особистыхъ приятелівъ зъ мѣста Долины. Кандидуе яко спаситель рускои справы, бо его болить теперѣшный „розламъ“ партійный; его болить, що Русины въ повѣтѣ доси не могли згодитись на одну кандидатуру; его болить выборъ до сойму „п важакого“ д-ра Олесницкого противъ „такъ само поважаного“ священика о. Сенника; его болить навѣть пацанковске вѣче... Выткнувъ народовцямъ, що въ 1890 роцѣ завадто маловажили такъ звану „старо-русскую“ партію, и обѣцявъ на случай выбору вѣрно ступати слѣдами господина Василія Ковальского, котрый нинѣ є „совѣтникомъ надворнымъ при найвышшомъ трибуналѣ во Вѣднѣ“ и вивѣсити прапоръ, на котромъ буде написано „золотыми буквами“: вѣрность Найсенѣйшому Панови и Его достойной династіи, вѣрность церквѣ, вѣрность теперѣшному „ржондови“, а вкінци невсыпуща праця для добра „краю“. Вѣрность „ржондови“ потвирдзувавъ п. кандидатъ тымъ, що теперѣшный „ржондъ“ щедру удѣливъ запомогу на потерпѣвшихъ водъ повени и що теперѣшне староство таке милосердне, що не заборонює и не розвязуе жадного вѣча въ повѣтѣ. (Голосы: А нинѣ водбувають ся у Витвици и Гошевѣ правыборы зъ жандармами!) Вкінци обѣцявъ п. кандидатъ на случай выбору постарати ся, щобы священики за оплатою цѣны карты їзды зелѣзницею III. класы могли їздити II. класою (священики: дякуемо! будемо їхати зъ народомъ III класою!) Наколи-жь бы збранй не выбрали его, то вонъ буде подобный до Ісуса Христа, о котромъ пише Евангеліе: „до своихъ прийшовъ а свои Его не приняли“. — Загальну звертало увагу, що подчасъ промовы п. Грабовеньского о. Бирчакъ и его адгеренты были „славно“ тамъ, де треба и не треба, такъ що навѣть одинъ мѣщанинъ долиньскій мусѣвъ до нихъ звернути ся зъ словами: „Та де славно? То ганьба, не слав о!“ О. Бирчакъ въ имени повѣту удѣливъ таки заразъ п. Грабовеньскому мандатъ та назвавъ его „ангеломъ мира“ помежи обома розъединеными партіями.

О. Богачевскій яко предсѣдатель повѣтового комітету выборчого, не трактувавъ п. Грабовеньского анѣ якъ Ісуса Христа анѣ навѣть якъ ангела, лишь яко чоловѣка, и зробивъ ему навѣть досыть острый докоръ: чому вонъ, дѣставши на зборахъ ширшого повѣтового комітету выборчого всего-на-всего 2 голосы на 33 голосуючихъ, мимо того не попускае своеи кандидатуры, и чому вонъ взагалѣ такъ пізно, бо ажь въ повтора мѣсяця выборчои роботы, коли вже 20 вѣчъ заявило ся за кандидатурою п. Романчука, свою кандидатуру высуває и вже й такъ розбитій силы рускій ще дальше розбиває. Фабрикантови ангелівъ о. Бирчакови зробивъ о. Богачевскій дуже острый докоръ: чому вонъ, вобшовши до спільного повѣтового комітету выборчого, не поддав ся водъ рѣшене більшости того комітету и чому заразъ при заявяню того комітету заявивъ, що на случай згоды Народнои Рады зъ Русскою Радою такожь и самъ за кандидатурою п. Романчука пойде, а теперь, по довершеню тои згоды у Львовѣ, мимо того юдить народъ, баламутить и кандидатуру п. Романчука зъогидживе. Вкінци запытавъ о. Богачевскій председателя Селяньскои Рады о. Лопатиньского: чому на нинѣшне вѣче не запрошено п. Романчука зъ Львова, и запротестувавъ противъ того, щобы нинѣшне вѣче, зложене переважно зъ Нѣмцівъ и Жидовъ, а лише зъ горстки селянъ, присвоювало собѣ право порѣшувати кандидатуру, котре выключно до повѣтового комітету выборчого належить, а то тымъ більше, що справа въ повѣтовомъ комітетѣ выборчомъ уже порѣшена и делеґаты выбранй.

Зъ жалемъ примѣтити належить, що подчасъ цѣлкомъ обективнои и справедливои промовы о. Богачевского при згадцѣ достойнои особы п. Романчука збаламучений селяне подъ диріґентурою о. Бирчака подоймали дикій и несамовитый крикъ, бо що більше, одинъ стероризованый москвофілами селянинъ закинувъ о. Богачевскому, що вонъ устроюе вѣча покрадому... А треба знати, що ще день передъ тымъ водбуло ся вѣче въ Перегиньску при участи 600 селянъ! а на отсѣмъ вѣчу въ Долинѣ вразъ изъ Жидами й Швабами не було більше якъ 120.

Потомъ забравъ слово Josef Krumholz и зачавъ проголошувати свою кандидатску промову. Та въ точцѣ, де промова стала найцѣкавѣйшою, де бесѣдникъ заявивъ ся за скасованемъ требъ церковныхъ и оплатъ конкурецийныхъ, а хотѣвъ пояснити, въ якій способъ будова новыхъ церквей мала бы водбувати ся, найшла речь досыть несфортунна: о. предсѣдатель пригадавъ собѣ, що на вступѣ не згадавъ вонъ про кандидатуру Крумгольца, и водобравъ ему голосъ. За нимъ уняли ся не лише всѣ Швабы, але й декотрй рускій селяне и зробили такій крикъ, що о. предсѣдатель мусѣвъ замкнути вѣче.

Втомъ надъѣхавъ д-ръ Косъ, отже о. Лопатиньскій отворивъ друге вѣче и удѣливъ голосъ п. Косови для проголошеня кандидатскои промовы, котру збраній приняли грѣмкими оплесками.

Водтакъ п. Павлишъ нотарь зъ Рожнѣтова водчитавъ письмо громадянъ въ Гошева, въ котромъ тій заявляють ся, що за-для правыборовъ прибути не можуть, поздоровляють вѣченикивъ сердечно та заявляють ся одно душно за кандидатурою п. Юліяна Романчука въ курій IV а п. Андрѣя Коса въ курій V, и просять голосы ихъ взяти въ рахунокъ.

О. Целевичъ зъ Кальнои внесъ, абы задля того, що зъ причины правыборовъ много громадъ не могло взяти участи въ сѣмъ вѣчу, порѣшена кандидатуръ полишити повѣтовымъ и центральнымъ комітетамъ.

П. Грабовеньскій закинувъ о. Богачевскому, що вонъ выдѣлови Селяньскои Рады водмовляе права скликувати „загальній збори“. — О. Богачевскій пояснивъ господину совѣтникови, що заходить певна рѣзница межи загальными зборами членовъ а вѣчемъ Селяньскои Рады. Бо на загальній збори можуть явити ся лишь Русины и лише члены, а на вѣче може прийти хто-небудь: и Жидъ и Нѣмець и Полякъ и малолѣтный, якъ то власне стало ся теперь. Дальше попросивъ вонъ господина совѣтника, щобы словъ его не перекручувавъ, бо вонъ не казавъ, що выдѣлъ Селяньскои Рады не мае права скликати вѣча, лише що отсе вѣче не є компетентне рѣшати кандидатуры.

О. Гурґула, котрый певно також не могъ зрозумѣтй, якъ о. Бирчакъ зъ господина професора Антоневича раптомъ зробивъ господина совѣтника Грабовеньского, внесъ, щобы въ V курій приняти кандудатуру п. Коса, а въ IV „тымчасомъ“ господина Грабовеньского. — Але о. Богачевскій запротестувавъ ще разъ и звернувъ увагу, що на нинѣшне вѣче може справдѣ кандидатску промову выслухати и що найбольше свою индівідуальну гадку заявити, но нѣколи въ свѣтѣ кандидатуру рѣшати та цѣлому повѣтови накидати, и прилучивъ ся до внесеня о. Целевича. На се деякій селяне кликнули: „Нѣкого не хочемо, лише п. Романчука!“ Та однодумленники о. Бирчака закричали заразъ: „Приймаемо кандидатуру господина Грабовеньского! Славно панъ радца Грабовеньскій!“ За ними й жиды: „Slawy, slawy pan radce Grabowinski!“ Позаду всѣхъ стоявъ президъ польского комітету кс. каноникъ Зарѣмба.

О. предсѣдатель вѣча, приголомшеный москвофільскимъ крикомъ, не поддавши розумѣесь нѣкого и нѣчого водъ голосованя, замкнувъ друге се вѣче.

Лишивъ ся ще Josef Krumholz, котрый своеи бесѣды кандидатскои ще не докончивъ, и заповѣвъ на вечеръ скликати ще одно вѣче для укончена своеи кандидатскои програмы...

— —

Въ Старомъ Самборѣ розписаній правыборы на день 28 листопада: въ V курій водъ год. 9 до 12 вполудне а въ IV курій водъ 3 до 6 пополудни — одного и того самого дня! Зъ уваги, що въ V курій есть 900 голосуючихъ и выбирають 8 выборцівъ, то просимо ц. к. староству п. Річчіого, нехай розъяснить намъ тую загадку: якъ роздѣлити 180 мінутъ мѣжь 900 выборцівъ, котрй нѣ мають право до голосованя?

Ей, не провокуйте людей!

— —

П. Ант. Старухъ, кандидатъ на посла зъ округа Синякъ Березовъ-Лѣсько просить насъ оголосити отсе письмо:

З причини, що декотрі із русскихъ виборців побоюють ся на мене голосувати з причини, мовбы я зобовязав ся в разі мого выбору вступити до польского клюбу людовців, заявляю отсе: Партия людовців польскихъ приречила мене попирати, але не ставила до мене жадання, абы я вступив до їх клюбу; а хотяй бы і таке жадане поставила була, то я на него не згодив бы ся. Тому освідчаю прилюдно і рішучо, що в разі мого выбору вступлю до клюбу независимих русскихъ послів. — Зъ поважанем *Антін Старух.*

Бережница вижна 15 падолиста 1900.

— —

Зъ Стараосамбірского пишуть намъ:

Правыборы у насъ вже розпочали ся. Штучокъ баденівскихъ не бракъ и тутъ, але народъ мае ся на осторожности.

Дня 12 с. м. водбули ся правыборы въ Стрілкахъ. На той день достали три найрухливѣйшій господарѣ: Антонъ Шукшинъ, Василь Лабичь и Михайло Прокопякъ вбзвання до ц. к. староства подъ дуже строгою одвѣчальностію. Ось змѣстъ сего вбзвання: L. 15.646. C. k. Starostwo wzywa . . . . ze Strzyłek, aby

---

Наразъ залунало мѣжь публикою прикре пенканє...

Кровь завмирае въ ѣи жилахъ; вона помѣчае, що за ѣи сукнею тягнесь водорвана, бѣла шматка... Швидко водрывае ѣи, стискае мбцно въ руцѣ и танцюе далѣ...

Зновъ пенканє мѣжь публикою...

Бѣдной дѣвчинѣ закручуесь голова; ноги дрожать, однакъ вона танцюе далѣ...

Бурливе, заглушуюче браво, зновъ пенканє и зновъ браво...

Ще кольна тактовъ — кінець танцевы...

Въ мигъ ока зникають балетницѣ за кулісами...

Безъ духа хапаесь бѣдна дѣвчина за кулісу, однакъ мимо того паде, смертно стомлена, на колѣна... Потъ струями сплывае ѣй зъ чола, ѣи серце кидаесь дико въ хвилюючій груди... Публика пенкае и ѣи браза рівночасно — потомъ затихае галасъ, паде заслона...

Все страчене...

Вона плентаесь до гардероды... Нагло заступае ѣй хтось дорогу. Дивить ся и познае директора — его понуре, строге обличе голосить ѣй, здаесь, засудъ смерти... Однакъ вонъ лагодно кладе ѣй руку на рамя и каже:

— Брилянтъ!... Водъ нинѣ будете танцювати сольонй партій!...

Вона хитаесь... Розумѣе се, але не може понятй... Доперва коли директоръ додавъ: „Пенканє було для солістки, брава для васъ“ — здаесь ѣй, що мусить выбухнути голосною радостію... Однакъ въ тій хвили прошибае ѣи душу сумный споминъ. Передъ ѣи очима стае мертвый братчикъ — и струя слѣзъ плыве зъ ѣи очей.

(*жл*)

Въ Косовѣ водбудуть ся передвыборчій збори на косовскій повѣтъ д. 19 с. м. въ понедѣлокъ передъ св. Михаломъ въ готелю Шапіры о 2 год. по полудни. — За Народный комітетъ повѣтовый: *Волод. Стефановичъ*, председатель. *Мелешкевичъ*, секретарь.

— —

Зъ Порохника пишуть намъ:

При правыборахъ въ мѣсточка Порохника (староство Ярославъ) дня 15 н. ст. с. м. выйшли майже одноголосно выборцѣ зъ IV. курій: Станиславъ Голубъ ц. к. нотарь, Левъ Левицкій ц. к. судья повѣтовый и мѣщане Иванъ Карпякъ и Михайло Штурхъ; зъ V. курій: лат. парохъ кс. Гжегорчикъ и мѣщане Иванъ Павловичъ и Андрѣй Маевскій.

— —

Водъ Вп. сов. д-ра К. Давидовича зъ Перемышлянъ одержали мы вчера письмо зъ заявою рѣшучои резиґнаціи зъ кандидатуры въ округѣ Золочівъ-Перемышляны. За-для недостачи мѣсця подамо его ажь завтра.

Переглядъ політичный.

На вчерашнбмъ засѣданю суду въ Букарештѣ переслухано обжалованого студента Тріфанова, котрый заявивъ, що Сарафовъ жадавъ водъ него, абы зобовязавъ ся поѣхати въ червни до Македонія и выкликавъ тамъ революцію. Тріфановъ признае, що намѣрявъ выкликати рухъ противъ жидовъ, але Сарафовъ не згодивъ ся на сей планъ, бо ему розходило ся о убите румуньского короля. Тріфановъ перекопаный, що Сарафовъ хотѣвъ выискати патріотичній чувства обжалованыхъ, абы при ихъ помочи прийти въ посѣданє гроша. Президентъ водчитавъ письмо Сарафова, датоване 18 сѣчня, въ котромъ говорить ся о выконаню „великого плану“. Тріфановъ поясняе, що тутъ розходило ся о убите короля Кароля.

— —

Зъ Бѣлграду доносять, що мѣжь королемъ Александромъ а екскоролемъ Міляномъ, котрй мали розбити ся на точцѣ „засадъ“, дѣйстно наступило порозумѣне — на точцѣ гроша. Посередникомъ бувъ румуньскій посолъ въ Римѣ, Алеко Каларґі, свояк Міляна, котрый спеціяльно въ той цѣли приѣхавъ до Бѣлграду. Міляномъ приречъ вернути своему сыновѣ „вотцѣвску любовь“ за слѣду-

ючу цѣну: 1) що апанажи будуть пѣдвисшеній зъ 300.000 на 500.000 франкѣвъ; 2) що король Александеръ при нагодѣ зъ вѣдповѣдными почестями вѣдкличе Мілана до Сербіи; 3) Мілянъ вобовяже ся не мешкати въ Австро Угорщинѣ.

За ту цѣну Мілянъ приречъ узнати важность подружя сына и молодой парѣ позволивъ жити въ своѣй палатѣ въ Нішу. Тымчасомъ порѣшено цѣлу сю угоду задержати въ тайнѣ. Що донесене може бути праздне, показує ся, що Мілянъ дѣйство выѣхавъ недавно зъ Австріи до Венеціи и що палату въ Нішу зачали приготовляти до пріятя королѣвскои пары.

Переговоры зъ Хінами можуть ще дальше протягнути ся, мимо уложеныхъ вже точокъ, бо Америка уважае жадания державъ за переборщеній. Тѣ жадания можуть довести до банкротства Хінъ. Президентъ Мекъ Кінлі надумує ся, чи не выступити ся зъ спѣльнои акціи. Американьскій амбасадоръ въ Хінахъ одержавъ порученя, абы не прилучавъ ся до предложеня европейскихъ державъ, бо державный департаментъ укладае бѣльше умѣрковану програму.

Лондоньска праса въ загалѣ годить ся на условія мира, але пѣднесить справу можливости ихъ выконаня. Дневники пытають, що робити тогды, коли хіньскій двѣръ не приймe условій и перенесе до иншого мѣста столицю? Се потягло бы за собою надзвычайні політичні и мілітарні консекванціи.

Въ Тьентсінѣ привязують теперь велику вагу до выгань, де въ тѣй хвили знаходять ся японьскій вѣйска, котрі щезли зъ Тьентсіну и Пекіну вырушивши въ незвѣстномъ напрямѣ.

Зъ Вашингтону доносять, що правительство Уніи, въ цѣли прискоренія порозумѣня державъ, згодило ся на ихъ бажаня, абы внесено форты въ Таку и заведено сталу сторожу для посольствъ и для удержаня комунікаціи Пекіну зъ моремъ.

НОВИНКИ.

— **Русины!** Памятайте на бурсу філіи Руского Товариства педагогічного въ Станиславовѣ!

— **Рускій Народный театръ** выставить въ Тернополи: въ суботу 17 с. м. Шашника въ Тиролю, оперету въ 3 актахъ Целлера; въ недѣлю 18 с. м. Вѣльний стрѣлець, драму зъ життя гуцульского зъ спѣвами и танцями въ 5 актахъ Данила Млаки, музика Воробкевича; въ второкъ 20 с. м. Власть тьмы, драму народну Льва Толстого; въ четверъ 22 с. м. Черноморець, народну оперету, музика Лисенка.

— **На Народный Дѣмъ въ Стрыю** жертвували на мои руки Вп. Лайошъ Кріжеръ, властитель добръ у Вѣдни 500 коронъ а Вп. о. Іосафъ Лопатиньскій зъ Долины 40 кор. Передаючи тѣ щедрѣ датки Дирекціи Народного Дому, складаю симъ великодушнымъ Дателямъ глубоку и сердечну подяку. — *Д-ръ Евсевій Олесницкій.*

— **Рѣвный ксьондзъ инспекторъ.** Удѣлено намъ вѣдпису такого акту: „Nadwórna... października 1900. Do szkoły w. . . C. k. Rada szkolna okręgowa wzywa bezzwłocznie nauczyciela szkoły w . . ., ażeby z dzieci uczęszczających do szkoły utworzył dwa oddziały, w których oddziałowi dzieci mniej rozwiniętych będzie udzielał w bieżącym roku szkolnym nauki elementarza ruskiego i rachunków w zakresie 20-tki, zaś oddziałowi dzieci więcej rozwiniętych nauki elementarza ruskiego i polskiego i rachunków w zakresie 20 tki z zachowaniem nauki głośnej i zajęcia cichego". — Зъ якои рацiи кс. инспекторъ Емилій Абрисовскій перевернувъ горѣ ногами шкѣльный законъ, що наказує въ першѣмъ заразъ роцѣ науки велить гуцульскихъ дѣтей учити польского языка? Чи для двохъ-трохъ дѣтей тамошныхъ офіціялістовъ?!! Але-жь то просте надужитя!

— **Запытанє до п. Бобжиньского.** Якъ вѣдомо, п. Бобжиньскій не хотѣвъ педагогічнымъ кружкамъ Руского Товариства педагогічного дати дозволу, щобы вѣдбували свои засѣдани въ шкѣльныхъ будынкахъ, бо — мовлявъ — в педагогічній кружки „краевого" товариства педагогічного, то учителѣ можуть брати участь въ засѣданяхъ тыхъ кружкѣвъ, а Руске Товариство педагогічне зъ своими кружками — се непотрѣбный сепаратизмъ. Минувшого-жь року склала ся въ Олеську така причта: Гуртокъ мѣсцевои интеліґенціи хотѣвъ дати аматорску выставу на доходъ убогои дѣтвори шкѣльнои; справою тою заняли ся перезажно Русины. Звернулись они до краевои рады шкѣльнои зъ просьбою о вѣдступленє шкѣльнои салѣ на тую цѣль, но дозволу не дѣстали. Але в въ Олеську такожь кулко рѣльниче и оно дѣстало дозвѣлъ вѣдбувати свои засѣдания въ школѣ! Запытуємо п. Бобжиньского: зъ якои рацiи кулко рѣльниче мае бѣльшу ласку, нѣжь заходы приятелѣвъ убогои дѣтвори мѣсяця дня 25 загадали Поляки въ Олеську obchodzić wieczorek powstania listopadowego, але щобы дѣстати на той вечерокъ салю шкѣльну, надали ему назву вечерка Мицкевичевского, а щобы о шкѣльну салю не треба подавати до краевои рады шкѣльнои, то пѣдшивають ся пѣдъ фірму кулка рѣльничого, котрого члены, переважно мѣсцевѣ мѣщане, нѣчого навѣть не знають про той вечерокъ listopadowy. И выходить цѣкава рѣчь: кулко рѣльниче чи властиво навѣть люде, не належачѣ до него, лиже пѣдъ его фірмою, можуть въ шкѣльнѣй сали уладжувати всячѣ можливѣ вечерки, а на дохѣдъ убогои дѣтвори шкѣльнои не вѣльно въ школѣ уладити аматорскои выставы. Що жь вы скажете на те, пане Бобжиньскій?!

— **Вплывъ Шевченка на Мицкевича.** Пишуть намъ изъ Станиславова: Писано у насъ уже про вплывъ Мицкевича на Шевченка, але нѣкому не приходило на гадку, щобы на вѣдворотъ Шевченко мѣгъ мати вплывъ на Мицкевича. Отже у насъ показує ся той вплывъ аж теперь. Рѣчь маe ся такъ: Колись ту приходить двохъ ученикѣвъ IV-ого року учительскои семинарии до директора тои-жь школы п. Войцеховского зъ просьбою, щобы позволивъ молодѣжи уладити поранокъ Мицкевичевскій. „Радо" каже директоръ „позволивъ бы я, але въ такѣмъ разѣ и Русины схотять обходити поранокъ Шевченковскій, а на те я позволити не можу. Время - каже — я вѣднесу ся до конференціи, але кажу вамъ наперед, що и конференція зъ тыхъ самыхъ причинъ не схоче згодити ся,.. бо то — каже якѣсь, полапавши ся, що сказавъ трохи за богато — вымагае богато часу, а вы маете много учити ся". Ну, и якъ же? Чи не очевидный тутъ вплывъ Шевченка на Мицкевича? Щобы руска молодѣжь не святкувала памяти Шевченка, то п. директоръ готовъ пожертвувати навѣть поранокъ Мицкевичевскій, — бо... ученики мають богато учити ся! Цѣлкомъ инша рѣчь зъ именинами п. директора. Тогдѣ вже анѣ Шевченко анѣ Мицкевичъ анѣ.. бракъ часу не маe значѣня; молодѣжь буде деклямувати и спѣвати гимны въ честь не только п. директора, але и его czcigodnej połowicy — безъ окремого дозволу конференціи чи п. директора!

— **Що-до обсады сканиславѣвского епископства** розійшлась у Львовѣ вѣсть, що епископомъ маe бути именованый пралатъ о. Андрей Бѣлецкій зъ Львова. О. Филясъ ставъ бы суфраганомъ у Львовѣ и ректоромъ дух. семинарія.

— **Надзвычайні загальні збори Українсько-руської видавничої Спілки** — пригадуємо — будуть в недѣлю 5 (18) с. м. в читальні Наукового Тов. ім. Шевченка; початок о год. 4 пополудни.

— **Въ справѣ львѣвскои політехніки** ходить поголоска, що правительство намѣряе заменувати [!] ректоромъ політехніки проф. Ковача, абы положити разъ конецъ неспокоѣви, выкликаному черезъ поновный выборъ проф. Неменговского на ректора політехніки.

— **Зъ Чортковского** пишуть намъ: Дня 14 жовтня с. р. вѣдбуло ся посвященє новои мурованои церкви бляхою крытои въ Базари ad Паушѣвка, збудованои въ той способѣ, що вѣдъ 16 лѣтъ приготовляла громада матеріялъ, и зъ добровѣльныхъ складокъ,

— **Будова шкѣльныхъ будѣвель.** Голосить, що міністерство въ порозумѣню зъ шкѣльною радою краевою рѣшило поставити будынокъ для V. гімназіи при улици Гофмана Опата на Личаковѣ а для руской гімназіи коло церкви св. Юра [!!!] Що до будынку на учительску семинарію то ще не порѣшено, на котрѣй улици буде вѣнъ выбудованый. До теперь були два проекты: одинъ за будованямъ при улици Мохнацкого а другій на Личаковѣ, де теперь мѣстить ся заведенє для слѣпыхъ.

— **2.000 коронъ надгороды** вызначивъ антісеміткій дневникъ Deutsches Volksblatt тому, хто выслѣдить спѣвавиновникѣвъ Гильзнера, засудженого онегды на смерть за спѣвучасть въ мордѣ двохъ дѣвчатъ, якъ кажуть, для ритуальныхъ цѣлій жидѣвскихъ.

— **Замокъ Ахілєйонъ** на островѣ Корфу, колишне улюблене мѣсце перебуваня цѣсаревои Елисаветы и ей власность, купивъ якійсь Американинъ за 800.000 франковъ.

— **Сухоты и хірургія.** Въ Испаніи докторъ Моле оголосивъ у одной газ своихъ студій, що сухоты можна вылѣчити, отвираючи недужому легкій и кантеризуючи згангренованy часть. Такій операціи пѣддалась хора на сухоты панѣ Фері, жѣнка адмірала. Д ръ Моле отворивъ ѣй легкій, выпаливъ антісептично хорій мѣсця и она цѣлкомъ поздоровѣла.

— **Женщины адвокатами у Франціи.** Парискій сенатъ ухваливъ допустити женщины до повненя обовязкѣвъ адвокатскихъ передъ французскими судами.

— **Женщина архітектомъ.** Въ конкурсѣ розписанѣмъ на будову палаты для управы лѣсництва въ Бистреци [въ Семигородѣ] побѣдила 28-лѣтна панна Ерика Павлясъ. Вѣдъ 17 року життя вѣдбувала она мулярску практику, опѣсля учащала до школы будовництва и одержала дипломъ. Выбудувала вже двацять приватныхъ будовель, а теперь буде вести будову правительственного будынку, котрого кошторисъ выносить. 300.000 коронъ.

— **Каинъ передъ судомъ.** Трибуналъ судѣвъ присяжныхъ въ Перемышли судивъ вчера справу Матѣя Ципріяньского, котрый въ сварцѣ о грунтъ зарѣзавъ косою рѣднего брата Гавришка а его жѣнку Євку тяжко покалѣчивъ. По переведенѣй розправѣ трибуналъ засудивъ его на кару смерти черезъ повѣшенє.

— **Незатвердженє завѣщани.** Судъ цивільный въ Одесѣ вѣдмовивъ затвердженя завѣщани замордованои Володковичевои, котра записала 160.000 рублѣвъ на два кляшторы. Вѣдмова опираесь на тѣй основѣ, що записаній сумы мають бути выплачені такимъ институціямъ, котрѣ не є узнаваній въ Россіи.

— **Горше чужихъ!** Зъ Тернополя пишуть намъ: Дня 10. с. м. вѣдбула ся передъ судомъ тернопѣльскимъ апеляційна розправа, котра кидае ярке свѣтло на сумнѣ вѣдносины середъ Русинѣвъ. Весною сего року довѣсъ начальникъ громады зъ Денисова до президіи ц. к. краевои рады шкѣльнои, що п. Дмитро Дмитерко, учитель школы вправъ при ц. к. семинарію учительскѣй въ Тернополи: 1) пѣдбурює народъ на всѣляких зборахъ противъ зверхностій, 2) мѣшае ся въ справы громадъ цѣлого повѣта, 3) намовляе людей до процесовъ и 4) веде покутну адвокатуру. — На жалобу п. Дмитерка судъ розписавъ розправу а на розправѣ вѣйтъ зъ Денисова Павло Микитѣвъ заявивъ, що п. Дмитерка анѣ не бачивъ анѣ не знае, а той доносъ уложивъ звѣстный въ повѣтѣ москвофілъ учитель Бородіевичъ и казавъ ему (вѣйтови) пѣдписати. Обжалованя розширено и на п. Бородіевича колегу п. Дмитерка по званю. Отже на слѣдуючѣй розправѣ заявивъ п. Бородіевичъ, що буде вести доказъ правды на всѣ точки доносу. Та й цѣкавѣ то були доказы! Що-до першои точки заявивъ, що п. Дмитерко на вѣчу господарскѣмъ, яке урадила тернопѣльска філіа „Просвѣты", выступавъ противъ комасацiи грунтѣвъ и противъ проекту посла Гупки, черезъ що выступавъ противъ богатшихъ станѣвъ, пѣдбурювавъ противъ нихъ народъ. А зновъ на загальныхъ зборахъ тернопѣльскои Бурсы уявъ ся за бурсаками, кажучи, що они дѣстають лихій харчъ и езуитске выхованя, отже черезъ те пѣдбурювавъ ихъ противъ заряду Бурсы. — Очевидно такихъ доказѣвъ не узнавъ трибуналъ апеляційный и засудивъ вѣйта Павла Микитова и учителя Е. Бородіевича на 10 дѣвъ арешту, замѣненого на грошеву кару 50 коронъ.

— **Шантажистъ.** Якійсь Янъ Ильницкій, называючій себе инжінеромъ зъ Россіи, обжалувавъ вдову Б., належачу до „сметанкового" товариства, передъ вѣденьскимъ судомъ о зворотъ 7000 франковъ, котрі вѣнъ мавъ ѣй дати въ Монте Карло. Ильницкій мавъ зъ панею Б. любовнѣй зносины, выдурювавъ вѣдъ неи значнѣй сумы, а коли она постановила збрвати зъ нимъ, вѣдгрожувавъ ся, що повѣдомить ей родину о своихъ вѣдносинахъ зъ нею. Судъ вѣдкинувъ претенсію шантажиста а рѣвночасно карный судъ зарядивъ увязнене его за намѣрене вымушене, як го мавъ допуститись еще въ кѣлькохъ подѣбныхъ случаяхъ.

— **Про змѣну назвищь** розписавъ ся львѣвскій кореспондентъ Dziennika poznańskiego. Пише тамъ, що теперѣшный лат. архіепископъ Бѣльчевскій называвъ ся давнѣйше Бѣлл; презесъ палаты адвокатѣвъ д-ръ Ронньскій называвъ ся передъ тымъ Вурштъ; щавницкій лѣкарь д-ръ Колачковскій называвъ ся Верцьохъ и т. д. Всѣ тѣ особы, дѣйшовши видѣйшихъ становищь, вѣдцурались родового прозваща, а прибрали собѣ паньскій.

— **Два поєдинки у Львовѣ.** Недавно вѣдбулись у Львовѣ одного дня два поединки. П. Т., урядникъ товариства кредитового земского, ставъ до бою на пістолеты зъ технікомъ п. К. и жаденъ не трафивъ, а другій поединокъ вѣдбувъ ся межи д-ромъ Т. а урядникомъ пѣдприемств нафтовыхъ п. З., котрый и дѣставъ рану на руцѣ.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Цесарь потвердивъ выборъ кн. Юрія Чарторыйского на маршалка повѣтовои рады въ Ярославѣ. — Звычайні зборы делегатѣвъ союза повѣтовыхъ касъ для хорыхъ Галичины и Буковины вѣдбудесь у Львовѣ дня 16 грудня с. р. въ сали нарад Заведеня обезпеченя робітникѣвъ вѣдъ нещасливыхъ случаѣвъ. — Дня 15 с. м. вѣдбуло ся въ Успеньскѣй церквѣ у Львовѣ вѣнчане п. Ернеста Брайтера, редактора Monitora, зъ п-ною Анною Трояновскою. — Огонь знищивъ кѣлька сельскихъ загородъ въ Петриковѣ коло Тернополя.

— **Господинъ Прокопъ Гренджола**, вѣйтъ зъ Мелинча въ Жидачѣвщинѣ, прислалъ намъ таке спростованє: Въ ч. 226 „Дѣла" помѣщена була новинка зъ Жидачѣвщины, въ котрѣй сказано було: „Наша громада Мелинчъ дѣстала запомогу зъ причины повени, але вѣйтъ Прокопъ Гренджола роздавъ тѣлько своимъ поплечникамъ, а бѣльша половина громады не дѣстала нѣчого". Дальше сказано тамъ, що „той самъ вѣйтъ грозить, що закаже намъ сходити ся въ читальни, бо за стараемъ о. Гриневецкого заложили мы читальню „Просвѣты". Господи, стережи кожду громаду вѣдъ такого вѣйта!" Цѣла тая новинка вѣдъ початку до кѣнца є неправда. Неправда, мовь то я роздавъ запомогу тѣлько своимъ поплечникамъ, бо жадныхъ поплечникѣвъ въ громадѣ не маю, а роздача запомоги наступила на пѣдставѣ спису, затвердженого радою громадскою на засѣданю д. 21 вересня с. р., котрого вѣдпись вѣдослано свого часу повѣтовому выдѣлови и ц. к. староству въ Жидачевѣ. Въ списѣ тѣмъ выказано 69 господарѣвъ, наділеныхъ запомогою на 85 взмешкалыхъ въ громадѣ. Запомогу роздѣляла комісія, зложена зъ заступника начальника громады Сим. Жолнѣра радного Якова Теняка и члена громады Андрея Веклича. Неправда є, що я грозивъ, що закажу сходити ся до читальнѣ „Просвѣты", заложенои о. Гриневецкимъ. О. Гриневецкій жаднои читальнѣ „Просвѣты" не заложивъ, бо вѣнъ є щирымъ прихильникомъ и добродѣемъ „Рускои Читальнѣ" въ Мельничи, заложеной жителями громады въ р. 1883, и взагалѣ читальнѣ „Просвѣты" въ Мельничи нема. А якій въ мене начальникъ громады, то читателѣ „Дѣла" зволять довѣдати ся вѣдъ сусѣдѣвъ. — *Прокопій Гренджола*, начальникъ громады въ Мельничи. [Мѣстячи се спростованє, додаемо, що дотычну допись мы дѣстали були зъ чотырма пѣдписами громадянъ Мелинча. На роздѣтъ запомоги внесена була жалоба до ц. к. староства. — *Ред.*]

— **Господинъ Гренджола** пише до „Галичанина", що въ Журавнѣ, коли гр. Кар. Дѣдушицкій выступивъ на зборахъ вѣйтѣвъ зъ своею кандидатурою зъ IV курія округа Стрый-Дрогобичъ-Жидачѣвъ, вѣнъ, Прокѣпъ Гренджола захваляваe пана графа „кронічно" а зъ „Дѣла" и зъ польскихъ дневникѣвъ выходить, що слова его взяли вѣбрани вѣйты за правду! — „Галичанинъ" высказуе надѣю, що Гренджола „не измѣлившій до сихъ поръ русскому дѣлу", явить ся на передвыборчихъ зборахъ въ Жидачевѣ, заповѣдженыхъ на 19-ого с. м., и поясныть збраным, якъ вѣнъ розумѣe свою промову на гр. Дѣдушицкимъ въ Журавнѣ, а кромѣ того розвине якъ найсильнѣйшу агітацію за о. Даваднемъ, Коли господинъ Гренджола того не зробить — кѣнчить „Галичанинъ" — то можна буде смѣло заключати, що вѣнъ на старѣ лѣта вступивъ на службу у гр. Дѣдушицкого. — Видно зъ сего, що и самъ „Галичанинъ" якось не дуже вѣрить въ „пронію" Гренджолы.

— **Русины!** Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.

Наука, штука и література.

— **Гумористичний - ілюстрований** календар „Комара" на рік 1901 опустивъ уже прасу и коштуе 25 кр. (зъ почтовою пересилкою 30 кр.). Зверхна форма не полишае нѣчого до жадана; информацій много; инсератовый вѣддѣлъ богатый. Годилось бы задержатися хвильку на літературнѣй части, котру починае держаный въ легко сатиричнѣмъ тонѣ вѣршъ М. Л—ко о п. з. „На переломі". До найлучшихъ рѣчей такъ що-до змѣсту якъ и що до формы належать вѣршѣ Дністровои Чайки, Леонида, С. Я., Богдана, д-ра Шпіцера, Я. Крона и гумористичный нарисъ Лебедя п. з.: „Ах, коби не сей парасоль!" Найлучшимъ літературнымъ творомъ у цѣлѣмъ Календари є на нашу думку Чайки Дністровои „На Маланки". Перлами правдивого гумору названный „Календар астрономічний Комара" та „Десять заповідей галацкого учительства". Вирочѣмъ годѣ про все згадувати, найлучше — купити и самому прочитати. Замѣтимо, що не всюды мова чисто народня; на се повинна редакція „Комара" такъ при выдаваню дальшихъ рѣчникѣвъ свого „Календаря" якъ и при редагованю „Комара" звернути бачнѣйшу увагу. Календарь „Комара" є поки що одиноким въ своѣмъ родѣ на Руси и варта его прочитати. При тѣмъ цѣна низка, отже повиненъ весь накладъ въ короткѣмъ часѣ розійти ся. (Зъ замовленями звертати ся треба до Редакціи „Комара" у Львовѣ, ул. Личаковска ч. 23.). — *М—о.*

Русины! Памятайте на Дѣмъ Товариства „ЗОРЯ" у Львовѣ.

Выказъ складаныхъ жертвъ

Зъ Синока (*Докѣнчень*).

Кромѣ того *на бѣдныхъ учениковъ синѣцкои гімназіи*, що остаютъ пѣдъ опѣкою нашого института, надѣслали за той часъ Р. Т.: п. Антоній Пущиньскій зъ Синока ¼ метра кашѣ ячмѣнной и 1 сягъ дровъ на опалъ, оо. Димитрій Куцерыбъ зъ Синявы 2 кѣрцѣ бульбы, Василь Поляньскій зъ Боська 2 кѣрцѣ бульбы, Левъ Сембратовичъ зъ Чертежа 2 кѣрцѣ бульбы и дѣжку сыра, Иванъ Гамерскій зъ Пельни 2 кѣрцѣ бульбы, Вікторъ Саламонъ зъ Воробликa Королѣвского ½ метра фасолѣ и дѣжку сыра, п. Антонъ Поливка зъ Ольховець 8 кор., оо. Антонъ Лавровскій зъ Одреховои 4 кор., Иванъ Мерена зъ Дошна 30 кор., п. Кирило Иванѣвъ зъ Заборя 2 студентскій убраня.

Всѣмъ тымъ Вп. Добродѣямъ жертвувавшимъ на нашъ институтъ и на бѣдныхъ ученикѣвъ дякуємо сердечно щиро рускимъ спаси Бѣгъ и поручаємо ся й на дальшій часъ ласкавой памяти. Рѣвночасно просимо укланяючій Вп. особы, котрымъ выслали мы книжочки зъ цеголками на жертвы на нашъ институтъ, щобы зводили вселаскавѣйше узгляднити нашій далеко ще не вдоволяючій матеріяльній вѣдносины (позаякъ на реальности нашого института тяжить еще 8688 коронъ 42 гел. загіпотекованого долгу внаслѣдокъ того мы маемо руки якъ-бы завязаній и не можемо такъ точно вѣдповѣсти вытыченой нами глубоко гуманнѣй и патріотичнѣй цѣли) и щобы помогли намъ здвигнути на загроженыхъ окраинахъ св. Руси твердиню необориму а въ тѣй цѣли щобы зволили жертвы зѣбраній ласкаво за помочію продажи цеголокъ намъ надѣслати, а зазначуємо сю нашу просьбу зъ натискомъ длятого, позаякъ тѣлько до кѣнца сего року позволило намъ ц. к. намѣстництво жертвы на нашъ институтъ тою дорогою збирати. Если кому буде неможливо хотяй маленьку жертву зѣбрати, то просимо о ласкаве звернене намъ книжочки потрѣбной намъ до шконтрованя канцеляріи при надходячѣмъ замкненю рахункѣвъ зъ кѣнцемъ адміністраційного року. — Вѣдъ Выдѣлу института „Рускій Народный Дѣмъ въ Синоцѣ", дня 10 н. ст. падолиста 1900. *Іосифъ Москалыкъ* голова, *Генрикъ Поляньскій* секретарь.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Телеґрамы.

Вѣдень 16 падолиста. Arbeiter Ztg. доносить, що въ Одомуци веде ся противъ властителѣвъ кількохъ фабрикъ слѣдство, бо присилували до 400 своихъ роботникѣвъ до голосованя лише на такихъ выборцѣвъ, котрѣ належать до нѣмецко людовои партіи.

Загребъ 16 падолиста. Сесія хорватского сойму буде дуже оживлена. Опозиція хоче именно порушити справы: запартикулованя присяги архикняза Фр. Фердинанда, зложенои передъ шлюбомъ въ Хотекѣвиною; босаньскихъ зелѣзниць; наганы удѣленои сараевскому архіепископови Штадлерови; хорватскихъ предметѣвъ на парискѣй выставѣ, котрѣ представлено яко чисто угорскѣ выробы.

Парижъ 16 падолиста. Сенатъ ухваливъ позволити жѣнкамъ выконувати адвокатскѣй обовязки передъ французскими судами.

Копенгаґа 16 падолиста. Недугу царя уважають тутъ за дуже небезпечну и грѣзну. Въ наслѣдокъ вѣдобрани телеґрамы наслѣдникъ престола нагло выѣхавъ зъ вѣден до Петербурга.

Брунсвіґа 16 падолиста. Естергази зложивъ передъ французскимъ конзулемъ въ Лондонѣ заяву, що бордеро є пѣдроблене, опінія експертѣвъ фальшива, листы нѣмецкого цѣсаря такожь пѣдроблены. Самъ Естергази дѣланъ на розказъ. На доказъ правдивости своеи заявы Естергази показавъ документъ. Заява Естергазого була призначена для амнестійного выдѣлу французскои палаты послѣвъ, але не була ему предложена.

Берлинъ 16 падолиста. Президентомъ нѣмецкого парлямету выбрано ґр. Балештрема 268 голосами на 294 голосуючихъ.

Липскъ 16 падолиста. Выгнано зъ вѣден 24 ческихъ и польскихъ роботникѣвъ зъ Австріи.

Портъ-Сайдъ 16 падолиста. Корабель зъ Кріґеромъ пустивъ ся зъ вѣден въ дальшу подорожъ до Европы. Кріґеръ не давъ на пытання дневникарѣвъ, котрѣ тутъ нарошно приѣхали, нѣякои вѣдповѣди.

Шпандертонъ 16 падолиста. Въ битвѣ зъ Бурами Англійцѣ мали 3 убитыхъ и 7 раненыхъ. Страты Бурѣвъ мали бути бѣльшѣ. Зъ рѣжныхъ мѣсцевостяхъ доносять про численнѣ битвы зъ Бурами.

Капштадъ 16 падолиста. Англійскѣ вѣйска цофають ся зъ-пѣдъ Лідендурґа и зъ-пѣдъ зелѣзничои лінія до Коматіпорту. Здає ся, що присилувала ихъ до того енергічна партизантка Бурѣвъ. Въ послѣднихъ дняхъ Англійцѣ стратили кількохъ виднѣйшихъ офіцирѣвъ. Лондоньскѣ дневники доносять, що Бота приславъ Робертсови условія капітуляція.

Надѣслане.

Д-р. Софія з Окуневских Моравчевска
улиця Миколая 19.
ординуе вѣд 3—4.
508 7—15

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялістъ шкѣрныхъ и венерычныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клінікахъ у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладовъ всякѣ венеричнѣ недуги, насѣть найбѣльше застарѣлѣ шкѣрнѣй, половѣ и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вѣдъ годины 10—12 и вѣдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 89—7

ЛИПЕЦЬ

въ реставрациі ІАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дѣмъ власныи, можна дѣстати щодениѣ вже о годинѣ 8-ѣй рано горячѣ снѣданя

ЦѢННИКЪ

Печена вепрова зъ капустою	15 кр
Сякаи деска	12 „
Фляки	12 „
Нѣжна телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	6 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшѣй вино по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великѣй выборъ страв и напитковъ заосмотрена кухня.

79 231—7 Зъ высокимъ повазаненъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґа, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найокерше и найдешевше 4168

Мѣдъ десеровый куративный, власна пасѣка, 5 клґр. 3 зр. 30 кр. franco. — Корженевичъ ем. учит. Иванчаны. 559 1—5

Ученикъ VIII кл. ґімн. рус. глядае лекціи на сэло — з викладовою мовою польскою і рускою. І. С. Мякиш Новий poste restante. 561 2—3

Старша женщина

глядае мѣсця до заряду дому у священника. Близша вѣдомость: М. Т. въ Лѣдманасвирн. Бѣбрка въ домѣ о. В Глиньского. 475 3—3

Семинаристка укѣнчена шукае посады въ мѣсцевости, де могла бы такожь обняти не тяжку лекцію за ев умѣщенемъ. Зголосити ся можна въ сихъ дняхъ зъ точнымъ поданемъ условій и обовязковъ до о. Стефановича у Львовѣ (ул. Чарнецкого ч. 26).

Въ цѣляхъ аґітаційныхъ!

поручають ся до ширена масами слѣдуючѣ брошурки „Парохіяльнои Бібліотеки:

1. Законы людскои суспольности где розправля ся о суспольнѣй нуждѣ, и о средствахъ якъ ѣй въ публичнѣмъ житю зарадити. За 100 штукъ 8 кор.

2. Фалшивый парламентаризмъ, где вытолковано ясно чому дотепорѣшнѣ посланы не зробили и не могуть зробити ничь доброго для масъ народу. За 100 штукъ 8 коронъ.

3. Наша зброя, або якъ бороти ся проти вороговъ нашого быту. За 100 штукъ 6 коронъ.

4. Наша орґанізація, або куди имъ щобы було намъ лѣпше. За 100 штукъ 8 коронъ.

5. Злука Антихристовъ, брошурка дуже на часѣ поединчо: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотири статіи разомъ: 100 штукъ 4 корони.

6. Христосъ и Его народъ, брошурка дуже побуджаюча до патріотичнои чинности. 100 штукъ 5 коронъ.

7. Не бойте ся пострахувати брошурка на часъ выборчій знаменита! За 100 штукъ 3 кор.

8. Реліґія а паньство. За 100 штукъ 2 кор.

9. Реліґія а бѣдни. За 100 шт. 2 кор.

10. Хлѣбъ безъ реліґіи не сытить. За 100 штукъ 2 коронъ.

Выѣмково, ино на часъ выборчій, можна всѣ тѣ брошурки набути франко, одно въ Редакціи Прапора, Перемышля, Побереже ч. 1. въ найменшѣй скількости 100 штукъ зъ кождои.

Товариство взаимного кредиту
„ДНѢСТЕРЪ"

стоваришене зъ обмеженою порукою
Львѣвъ, ринокъ ч. 10 (дѣмъ „Просвѣты".)

Удѣляє позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційнѣ, властителямъ ґрунтѣвъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляціею на першѣмъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священники, не посѣдаючѣ реальностей, мусять крѣмъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще полісу житеву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ пѣсля всякихъ можливыхъ комбінацій.

Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ" приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членѣвъ третыхъ осѣбъ по 4%.

Удѣлъ членьскій выносить 50 кор., внисове 2 кор.

Членомъ бути и позичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". 34

Информація удѣляе Дирекція листовно або аґенты Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ".

Вже выйшовъ

Плюстрованый Календарь „Просвѣты"
на рѣкъ 1901.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Ринокъ ч. 10.

К. СОЛИКЪ

передтымъ

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

у Львовѣ улиця Собѣского число 7.

поручае

всякѣ ґатунки футеръ, а именно: **мужескѣ и дамскѣ** пѣсля найновѣйшихъ фасонѣвъ, **ротунды** такожь **палєтка, ковнѣрѣ, пелерины, зарукавки, шапки мужескѣ** и дамскѣ, колпаки, шкѣры у всякихъ ґатункахъ, готовѣ верхы до мужескихъ и дамскихъ футеръ.

Найновѣйшѣ матеріи на верхи въ найбѣльшѣмъ выборѣ.

ЦѢНЫ УМѢРКОВАНѢ.

Для Р. Т. Публики и Всеч. Духовенъства сплаты мѣсячныи ратами. 522 6—12

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ спеціяльнѣй роботни постелѣй

Іосифа Шустера

Львовъ, улиця Коперника ч. 5.

455 25—30

„MALTUS"

выпробоване средство для пань!

Дуже важный на науковыхъ засадахъ спорядженый выналѣдъ, порученый лѣкарскими повагами. Знаменита и ґіґієнічна охорона. Цѣна картону 4 корони.

Головный складъ: Аптика „вѣдъ срѣбнымъ орломъ"

ЖИҐМОНТА РУКЕРА

У ЛЬВОВѢ. 519

Масло! Масло!

Свѣже столове розсылаю щоденно въ пачкахъ 5-кілевыхъ netto 4½ кільо franco до кождои стациі почтовои за послѣплатою 9 коронъ. За доброту товару ручу.

G. Käfer

Słotwina koło Brzeska.

552 2—2

Артистично-ретовничѣ

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше:

Стампілѣ металевѣ и кавчуковѣ, гербы, моноґрамы, стампільнѣ марки, станцы, таблицѣ литѣ и ґравіованѣ и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.

257

!! БУЙНЫЙ ☚ вусы и бокобороды !!

вытворюе одинокѣ на науковыхъ пѣдставахъ приладжене спеціальне средство „MARSIN".

То не обманьство на рѣстъ бороды!

Свѣтлый успѣхи. **Цѣна К. 2·—** *Почтою о 20 сот. бѣльше.*

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ 538 2—12

Жигм. Рукеръ, аптикарь у Львовѣ (Галичина.)

Р. ДІТМАРЪ

у Львовѣ

ц. к. надворный доставець

поручае яко найновѣйшѣй и найпрактичнѣйшѣй выналѣдъ:

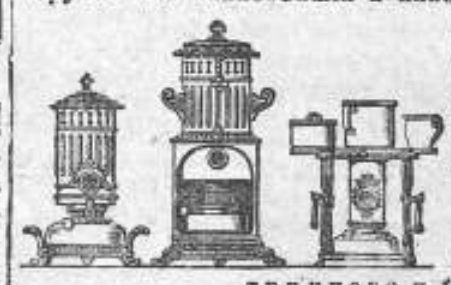

Печи и кухнѣ нафтовѣ до огрѣваня мешкань и варена цылыхъ обѣдѣвъ, даючи ся ужити **безъ руры и комина**, не вытворюють нѣякого сопуху и кончена, вѣдъ ґаранціею.

Павуки и **рѣзнорѣдни** лампы до освѣтлена електричного и ґазового. 547 2—6

ТОВАРИСТВО
ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ

стоваришене зареєстроване въ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякѣ працѣ въ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пѣсля композицій своихъ членѣвъ, а именно: образы реліґійнѣ до иконостасѣвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподы, плащаницѣ и пр. и такожь образы до комнатъ; образы свѣтскѣ: историчнѣ, портреты зъ натуры и фотоґрафій, краевиды, побутовѣ и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнѣ, сповѣдальницѣ и т. д. и всякѣ працѣ золотарскѣ; рѣвножъ украшае внутра церковь, выготовляе пляны церковь, каплицъ и пр. и утримуе на складѣ фотоґрафічнѣ репродукціи образѣвъ рускихъ артистѣвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє. ☚

Цѣлею Товариства е: пѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи проте се чисто руске Товариство патріотичнѣй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що зводить Она причинити ся до осягнены сеи цѣли численными замовленями, котрѣ приймае выключне лишь Дирекція Товариства. 460 91—7

Зъ глубокимъ повазаненъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся аґентами.

Розкладъ ѣзды поѣздѣвъ зелѣзничихъ, важный вѣдъ 1 мая 1900.

пѣсля часу середно европейского [пѣзнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львѣвского].

посп. приходять о годинѣ	особ. приходять о годинѣ	до Львова (головный дворець)	посп. вѣдходять о годинѣ	особ. вѣдходять о годинѣ	зъ Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслави (Сколього вѣдъ ½ до ½)	12 40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12 20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2 51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова. Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·1[illegible]	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
				5·45	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹²/₈ до ¹⁶/₈ що дня)
	3·35	„ Пѣдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинець		6·2[illegible]	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борыслава
				6·20	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Сянока, Перемышля		6·35	„ Станиславова, Пѣдвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·30		„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина, Любачева
	6·40	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ ²¹/₈ до ¹⁶/₈.)		6·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	„ Янова			
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродѣвъ)		9·—	„ Скольего Хирова, Калуша, (Лавочного вѣдъ ½ до ¹⁶/)
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту		9·15	„ Янова
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	8·50	„ Кракова, Загѣря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белаця, Любачева, Равы рускои
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁶/₈ въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вѣдъ ½ до ¹³/₈)	1·55		„ Пѣдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродѣвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока		2·15	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₈ до ¹⁶/₈ въ недѣлѣ и свята)
1·45		„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.	2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·35		„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродѣвъ	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
				3·05	„ Стрыя (Сколього вѣдъ ½ до ²³/₈)
	3·14	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₈ до ¹⁶/₈, въ недѣлѣ и свята)		3·15	„ Янова (що дня вѣдъ ½ до ¹⁵/₈)
				3·26	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ ¹³/₈ до ¹⁶/₈)
	5·40	„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одессы), Грималова, Козовои, Бродѣвъ		3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	5·45	„ Кракова		6·10	„ Станиславова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова		6·13	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₈ въ будни днѣ, а вѣдъ ¹⁶/₈ до ³⁰/₈ що дня)
	6·00	„ Сокаля, Белаця, Любачева, Равы рускои		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	7·24	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₈ до ¹⁶/₈ въ недѣлѣ и свята)		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8·28	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₈ въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Тернополя, Бродѣвъ
				7·35	„ Сокаля, Равы рускои
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля		7·48	„ Бруховичъ (вѣдъ (½ до ¹⁶/₈ въ недѣлѣ и свята)
				9·12	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁶/₈ въ въ недѣлѣ и свята)
	8·50	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₈ до ¹⁶/₈)			
	9·20	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₈ що дня)		0·50	„ Черновець, Ицканъ
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова Ряшева, Орлова, Тарнова
	10 —	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11 —	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Копичинець, Грималова
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ, Копичинець			
		На дворець Пѣдзамче			Зъ Пѣдзамча
	3·12	Зъ Пѣдволочискъ, Тернополя		6·43	До Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы
	7·0	„ Тернополя		9·42	„ Пѣдволочискъ
2·20		„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08		„ „ Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „		7·55	„ Тернополя
	10·12	„ „ „ „		1[illegible]·28	„ Пѣдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нѣчна пора числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рана; нѣчнѣ поѣзды означены обвѣдками — Бюро информаціѣне ц. к. зелѣзницъ державнои при ул. Краевицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись ☚

Выданый и одпѣвѣдальный редакторъ Иванъ Белей. Цѣнферъ въ фабр. Чарнецкого

Ч. 250. Львовъ, Субота 4 (17) Падолиста 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кшижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитоботь за инсераты кинтий у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатаний вѣльний вѣдъ порта.

Поодинокє число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія язычній приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчни инсератовои або он мѣсяць а на рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Поданя и инший доносня приватній уволнює ся по 15 кр. вѣдъ оплати.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Калуша пишуть намъ:

Правыборы зачали ся у насъ 12 с. м. и переведено ихъ доси въ 35 громадахъ — пѣсля девізы: „zachować pozory legalności!“ Отже не бувае баденѣвскои брутальности, але все-таки робить ся по мысли „центрального“ паньского комітету.

И такъ на Бани, де 6 богато роботникѣвъ въ салінахъ, переведено выборы въ будынку салінъ; сконсигновано всѣхъ роботникѣвъ, котрій вѣдъ управы салінарнои мали вже приказъ, на кого мають голосувати. — Въ Завою вызначено правыборы зъ IV. и V. курій въ тартаку бар. Попера для громадъ Завоя и Яворѣвки, хочь Яворѣвка вѣддалена вѣдъ Завоя о два кільометры; управителя тартаку телеграфічно спровадженo зъ Вѣдня, щобы самъ мавъ евіденцію, якъ хто голосуе. — До Кропивника пріѣхавъ комісарь о год. 6 зрана, коли люде ще спали, збудивъ вѣйта и зажадавъ переведеня выборѣвъ. Але тутъ штучка ему не вдала ся. Вѣйтъ покликавъ ся на зарядженє староства, що правыборы назначений на 9 годину, и поставивъ на своѣмъ, такъ що п. комісарь мусѣвъ переждати до 9 годины. Такъ зъ V. якъ и IV. курій выбрано самыхъ честныхъ выборцѣвъ. — Громаду Слободку вѣдлучено вѣдъ Перевѣзця, а прилучено для V. курій до Долиотова, щобы такимъ чиномъ запевнити въ Перевѣзци вѣльшѣсть старостиньску.

При переведженю правыборѣвъ найбільше заслугуе собѣ на „прихильность народу“ славный старшій комісарь староства п. Совіньскій. Коли ему де не удадуть ся правыборы по мысли „ржонду“, то каже вносити протесты, самъ дае информаціи и звычайно вже зъ готовымъ протестомъ вертае до староства.

Не безъ пѣдставы скажемо, що грошей призначеныхъ на голодову запомогу уживае ся на цѣли выборчій. Грошѣ передано повѣтовому маршалкови, а сей дае ихъ до розпорядимости дѣдичамъ, котрій запомагають своихъ заушникѣвъ. Видко се зъ такои пригоды: Дѣдичъ Мярженьскій зъ Дубовицѣ запросивъ до себе одного поважного мѣщанина зъ Войнилова, члена калускои рады повѣтовои, и сказавъ ему, що „koło polskie przed wyjazdem z Wiednia wyprosiło u rządu 2½ miliona dla biednych powodzian, jest to więc zasługą koła, a zatem w intencyi koła będziemy zapomagać tylko spokojnych i przychylnych nam ludzi; jeśli więc pan chce być spokojnym i dla nas pracować, to dostanie pan dostawę 150 taczek, a cenę będzie pan miał dowolną“ — и жадавъ вѣдъ того нашого чоловѣка, щобы такъ, якъ Гренджола, аґітувавъ за правительственнымъ кандидатомъ. Коштомъ запомоговыхъ грошей роблять дворы передовсѣмъ перекопы, гати на рѣкахъ и рѣчкахъ, а роботы вѣддають своимъ заушникамъ та за те жадають помочи при выборахъ. За тій грошѣ купують у себе фашины, самій дають пѣдводы и т. п.

— —

Зъ Косѣвщины пишуть намъ:

Якъ у насъ переводить ся правыборы на ладъ баденѣвскій, просимо послухати:

Дня 12 с. м. вѣдбули ся въ Кобакахъ косѣвского повѣта правыборы въ V. и IV. курій. Дѣзнавши ся въ недѣлю припадково о правыборахъ, зѣбрало ся вже вѣдъ 4 год. рано, мимо ярмарку, около 300 людей. Мимо пресіи и аґітаціи зѣ стороны комісаря, жандармѣвъ, лѣсничого камерального, учителя школы рѣльничои Казевича [Русина] народъ стоявъ непохитно зъ своимъ священикомъ, мѣсценымъ сотрудникомъ, и лише 15 такихъ знайшло ся, що за ласку пана староты а ще бѣльше, щобы могли газдувати въ лѣсахъ камеральныхъ, продали свою совѣсть, тожь удало ся 240 голосами противъ 16 выбрати въ V. курій честныхъ выборцѣвъ. Но въ IV. курій п. Безъ, повѣтовый вахмайстеръ жандармеріи а въ нашѣмъ повѣтѣ найстаршій голова що-до выборѣвъ, бо навѣть комісарямъ розказуе, втявъ таку штучку: До салѣ выборчои покликавъ лише 20 людей, а и зъ тыхъ ще выкидавъ, котрій ему не вдали ся; прочихъ до голосованя не допустивъ и не оголосивши результату выборѣвъ вѣдъѣхавъ, — Противъ сего внесли мы жалобу до міністра и рекурсъ до намѣстника.

— —

Зъ Ярославского пишуть:

Добре то писавъ кореспондентъ зъ Сѣнищины, що кертичну роботу кандидата на IV. курію кс. Томаша Влазовского пробоща зъ Сѣнявы въ повѣтѣ вже слѣдно. Якъ зачуваемо, староство въ Ярославѣ пѣдъ пресію кс. каноніка задумуе легально перепровадженій выборы въ повѣтѣ перечѣнити на нелегальній, розписуючи новій правыборы въ тыхъ селахъ, де выйшли выборцями Русины або люде зъ характеромъ. Чи штука удасть ся, побачимо. Но на всякій случай припускаемо, що ц. к. староство въ Ярославѣ знайде ще въ собѣ только самостойности и справедливости и не допустить до того, щобъ люду, и такъ вже розворушеного, не дразнити и не допроваджувати до крайности. Народъ дуже добре розумѣе, до чого веде така акція, а за свое потрафить вступитись.

Зновъ же зъ Чешанѣвского доходять насъ вѣсти, то тамъ по селахъ вештають ся вже жиды-факторы за кс. Влазовскимъ для закупна голосѣвъ и въздвани ему zaufania ludku. Такого жидка-фактора придыбали мы на-разѣ въ особѣ Озіаса Фрідмана зъ Сѣнявы, а що ихъ есть легіонъ, то бѣльше якъ певно. Тому, панове выборцѣ, бачность! Юду за ковнѣръ та до суду! При выборахъ стойте за своимъ; чей-же вже часъ положити конецъ коррупціи выборчій. Вы-жь отцѣ духовній вильнуйте якъ ока въ головѣ своихъ людей, не легковажте противника. Факторѣвъ майте на оцѣ, факты пѣдкупствъ збирайте старанно, щобы въ належитѣмъ часѣ зробити зъ нихъ правный ужитокъ.

— —

Зъ Сокаля:

Дня 21. с. м. вѣдбудуть ся въ Сокали въ готели Павликовскои о годинѣ 2. пополудни, а дня 24. с. м. въ Яструбичахъ въ домѣ господаря ч. Максима Гука передвыборчій зборы, на котрій отецкимъ всѣхъ выборцѣвъ IV. и V. курій запрошуемо. — *О. Чеховичъ, Д-ръ Петрушевичъ.*

Зъ того-жь повѣту пишуть намъ:

Поляки організують ся пѣдъ проводемъ кс. Гонткевича, пароха сокальского, котрый до свого комітету старае ся втягнути такожь и Русинѣвъ, такъ мѣсцевыхъ якъ и зъ околицѣ. Въ середу вѣдбулось перше засѣдане сего комітету и ту ухвалено упросити маршалка повѣтового п. Вінкентія Крашньского зъ Пересны до принятя кандидатуры въ IV. курій и сесю кандидатуру попирати. Глядано и кандидата на V. курію, але такого ще не знайшли або не хотѣли его выявити.

Що-до правыборѣвъ въ Сокали, о котрыхъ писано въ „Дѣлѣ“, то о нихъ знало лишь не много жидѣвъ и кількохъ магістратскихъ урядниковъ. Впрочѣмъ нѣхто не знавъ!

— —

Зъ Долиньского пишуть намъ:

Передвыборчій зборы вѣдбули ся въ Дубѣ дня 8 с. м. въ домѣ читальнѣ. Селянъ и селянокъ зѣбрало ся звыжь 150. Проводивъ дубеньскій вѣйтъ Петро Быблѣвъ. Референтъ выборчій мавъ організаторъ Народного Комітету о. Богачевскій. Потѣмъ о. Медвецкій выказувъ дуже гарно смѣшность и безпѣдставность пѣдступныхъ аргументѣвъ, якими противъ народно рускихъ кандидатуръ воюють ворожій намъ аґітаторы. Вѣдтакъ селяне жалувались на шкоду вѣдъ звѣрѣвъ, якои п. Войовскій не хоче звертати. Ч. Юрко Павлѣвъ домагавъ ся щобы въ день выборѣвъ въ Долинѣ явили ся такожь и невыборцѣ для охороны рускихъ выборцѣвъ та щобы въ той день вѣдправити службу Божу зъ короткою наукою, бо вѣдъ такои науки може неодинъ выборець-хрунь бодай въ остатній мінутѣ якъ той розбійникъ на хрестѣ покаяти ся и голосъ на руского кандидата вѣддати. — Зборы заявили ся однодушно за кандидатурою п. Романчука въ курій IV. а д-ра Коса въ V.

Дальше вѣдбули ся передвыборчій зборы въ Рѣпнѣмъ дня 10 падолиста с. р. Селянъ и селянокъ зѣбрало ся въ домѣ громадскѣмъ звыжь 100. Проводивъ рѣпеньскій вѣйтъ Матѣй Дирѣвъ. О выборахъ говоривъ о. Богачевскій а по нѣмъ о. Медвецкій. — И тутъ зборы однодушно, середъ оклику „славно“ приняли кандидатуру п. Романчука и д-ра Коса.

Передвыборче народне вѣче въ Перегиньску дня 11 с. м. удало ся величаво. Участниковъ селянъ, такъ зъ долиньского якъ и калуского повѣту, зѣбрало ся въ домѣ читальнѣ звыжь 600. О 3 годинѣ привитавъ зѣбраныхъ організаторъ Народного Комітету о. Богачевскій, вказуючи на важность хвилѣ та на обовязокъ сполученя всѣхъ силъ въ повѣтѣ. Предсѣдателемъ вѣча выбрано п. Палиша нотаря зъ Рожнѣтова. Опѣсля выголосивъ п. Павлюкъ зъ Рожнѣтова референтъ о проектахъ Гупки и Дунаєвского, о. Богачевскій о выборахъ, а о. Медвецкій о потребѣ організаціи. Посолъ о. Небыловець завзывавъ селянъ, щобы пильнували правыборѣвъ и выборѣвъ та выбирали щиро-рускихъ послѣвъ,

Опиръ.

Написъ *Гі-Мопасана.*

Велика ѣдальня готелю наповню алась поволи. Служба почала подавати полумиски, безъ поспѣху, ждучи ще на мародерѣвъ, абы не потребувати ще разъ заходитись. Вчаснѣйшій купелевій гостѣ, „домашній“, що перебували тутъ вѣдъ початку сезону, зъ цѣкавостію позирали на дверѣ, якъ лишь тій вѣдчиняли ся, щобы побачити новій обличя.

Є се одна зъ розрывокъ въ кураційныхъ мѣсцевостяхъ. Чекаесь на обѣдъ, абы зробити переглядъ новыхъ гостей, вгадати, що вони за одній, чимъ займають ся, що думають. Въ нашѣмъ мозку блудить не ясне бажане милыхъ несподѣванокъ, милыхъ знакомствъ, а може и пригодъ. Въ тѣмъ житю, де всѣ стыкають ся лѣктями, набирае незнакомый сусѣдъ незвычайного значѣня. Тутъ цѣкавость заострена, симпатія повстае вельми скоро, товариский инстинктъ вельми чуткій.

Симпатіи родять ся на тыждень, приязни на мѣсяць. На людей дивить ся тутъ иншими очима, вѣдъ иншимъ кутомъ видженя, вѣдъ кутомъ видженя купелевыхъ знакомствъ.

Въ годинахъ розмовы, вечеромъ пѣсля обѣду вѣдъ деревами въ парку, де бє горяче жерело, що приносить здоровле, вѣдкриваесь нагло вызначній интеліґенціи, незвычайній заслуги, а по мѣсяци забуло ся вже зовсѣмъ новыхъ приятелѣвъ.

Тутъ повстають также тривкій та поважній звязи, а родить ся вони скорше, якъ де инде. Коли видить ся кого що-дня, то швидко повстае знакомство. До симпатій, якій тутъ повстають, долучуесь еще чаръ та довѣрочность старого знакомства. Потѣмъ остаесь нѣжный споминъ про тій перший хвилѣ приязни, про тій перший розмовы, що въ нихъ одна душа отвираесь ся другій, про тій перший погляды, що пытають и вѣдповѣдають на укрыті думки, котрыхъ не выповѣли ще уста, споминъ про тій перший хвилѣ сердечного довѣря, споминъ про той чаръ, якого дѣзнаесь ся, коли отвираесь передъ нимъ серце, а вонъ также передъ нами отвираe свое.

А мелянхолія купелевыхъ мѣсцевостій, одностайность днѣвъ, що одинъ зъ нихъ такій самый, якъ другій, надають ще бѣльше чару тымъ выбухамъ довѣря и приязни.

* * *

И такъ того вечера, якъ за кождымъ разомъ, дожидали мы приходу незнакомыхъ гостей.

Лишь двое ихъ прийшло, але дуже незвычайныхъ, мужчина и женщина: батько и дочка. На мене зробили вони сейчасъ вражѣне постатей зъ поезій Едгара По, рѣвночасно розходивъ ся вѣдъ нихъ якійсь чаръ, чаръ нещастя. Я представивъ собѣ ихъ жертвами долѣ, фатумъ. Мужчина бувъ дуже высокій и худый, трохи похилений, зъ цѣлкомъ сивымъ волосемъ, що дивно вѣдбивало вѣдъ его молодого ще обличя. Въ цѣлѣй его поставѣ було щось поважного, якась строгость, яка характеризуе протестантѣвъ.

Дочка могла мати 24 або 25 лѣтъ, а була струнка и гарна, такъ само худа, дуже блѣда, зъ утомленымъ, апатичнымъ, скваченымъ выразомъ лиця. Часомъ стрѣчаесь людей, за слабыхъ до трудѣвъ и вымогѣвъ житя, за слабыхъ, абы рушатись, ходити и робити все те, на що складаесь буденне жите. Вона була доволѣ гарна, а краса ей була нѣжна и лагѣдна; ѣла вона дуже поволи, якъ коли бъ не мала силы рушати рукою. Безъ сумнѣву вона власне потребувала курациі.

Вони сидѣли напротивъ мене. Я сейчасъ замѣтивъ, що въ батька бувъ одинъ зовсѣмъ оригінальный нервовый рухъ. За кождымъ разомъ, коли хотѣвъ яку рѣчь узяти, опиесувала его рука криву, зигзаковату лінію, заки вонъ могъ дѣтягнутись шуканои рѣчи. Скоро сей спазматичный видъ такъ мене стомивъ, що я вѣдвернувъ голову.

Замѣтивъ я также, що пѣдчасъ ѣдженя дочка задержала на лѣвѣй руцѣ рукавичку.

Пѣсля обѣду пѣйшовъ я на проходъ до парку, въ котрѣмъ були теплій жерела. Було се въ Овернії, въ малѣй мѣсцевости Шатель-Ґіосъ, що лежала укрита въ долинѣ, на склонѣ вѣдгѣрского ланцуха, зъ котрого бють горячій жерела, що повстали зъ лона колишныхъ вулканѣвъ. Тамъ гѣрскій узгѣря довгимъ ланцухомъ пѣдносять понадъ насъ свои вершки. Вѣдъ Шатель-Ґіосъ власне починають ся узгѣря.

Того вечера було дуже горяче. Я ходивъ видовжь тѣнистои алеи и прислухувавъ ся касиновѣй музицѣ, котрои звуки доносили ся зъ узгѣря, пануючого надъ паркомъ.

Незабаромъ замѣтивъ я батька и дочку, що йшли поволи напротивъ мене. Я вклонивъ ся, якъ звычайно готелевымъ сусѣдамъ. Однакъ мужчина ставъ, пытаючи:

„Чи не могли-бъ вы намъ показати стежки, по котрѣй булобъ гарно и приемно проходжуватись? Даруйте, що васъ труджу“.

Я принявъ ся товаришити имъ въ одной долинѣ, де журчавъ невеличкій потѣчокъ. Бувъ се вузенькій провалъ межи скалистыми, лѣсомъ покрытыми узгѣрями. Вони пристали.

Мы розмовляли, розумѣеть ся, про вилывъ купелевои курациі.

„Моя дочка — говоривъ вонъ — терпить на незвычайну недугу, котрои корѣнь годѣ вѣднайти. Ей навѣщають нагій нервовій напады. Лѣкарѣ говорять, що се серцева недуга, то зновъ, що се недуга утробы, то зновъ, що се ушкодженє хребетного стрижня. Теперь приписують тій прояви неврозѣ жолудка, тому Протеени о тысячныхъ видахъ та тысячныхъ розгалуженяхъ. Тому то мы пріѣхали сюды. Але здаесь менѣ, що се скорше нервы. Въ кождѣмъ разѣ не дуже се приемно“.

Его нервовый рухъ прійшовъ менѣ на гадку. Я запытавъ:

„Чи се не дѣдичне? Чи не маете вы ушкодженыхъ нервѣвъ?“

Вонъ вѣдповѣвъ зъ великимъ супокоемъ:

„Я?... Нѣ!... Я все мавъ зовсѣмъ здоровій нервы“. — Опѣсля нагло, по хвилѣ мовчанки додавъ: „Ага, вы певне маете на думцѣ рухъ моихъ руки, коли я хочу взяти якій предметъ? Се є наслѣдокъ сильного потрасеня, яке я перебувъ. Подумайте собѣ, та дѣвчина була живцемъ похоронена!“

Сильно зворушеный, кракнувъ я лишь: „Ахъ!“

* * *

Вонъ говоривъ далѣ:

„Було се такъ. Справа зовсѣмъ проста: Жулєтта терпѣла вѣдъ якогось часу на тяж-

ТУТКИ „PRIMUS“ суть найлѣпшій!! ВСЮДЫ ДО НАБУТЯ.

Фабрика: Львовъ, ул. Міцкевича ч. 2.
Цѣнники зъ пробами даромъ и оплатно.
Пп. купцѣ и рѣльничій кулка дѣстають вѣдповѣдный рабатъ. 502 12—15

а тогдѣ неодинъ тягаръ зъ нхъ плечей може ся здоймити. Ч. Иванъ Быблёвъ зъ Рёпного выступивъ противъ кандидатуры Ройовского въ V курін, бо якъ Ройовскій може унятн ся за покривдженымн, коли самъ кривду робить селянамъ яко арендаторъ пользования! Вкінци на запытанє предсѣдателя, якихъ послёвъ вѣче собѣ желає, збраній одноголосно и грёмко заявили ся за кандидатурою п. Романчука и д-ра Коса. — Устровнемъ сего вѣча занявъ ся щиро посолъ о. Небыловець.

— —

Зъ Борщёвского пишуть намъ:

Дня 9 с. м. вёдбули ся передвыборчй зборы въ Козаччинѣ въ урядѣ громадскёмъ при участи кёлькохъ священикёвъ и селянъ зъ кёлькохъ сусѣдныхъ селъ пёдъ проводомъ о. Сѣменовича зъ Волковець. Перший забравъ слово д-ръ Євгенъ Левицкій кандидатъ на V курію, а по нѣмъ о. Алойсій Олесницкій кандидатъ на IV курію. Оба кандидаты выголосили довгй промовы на тему економічныхъ и політичныхъ вёдносинъ руского народу, по чёмъ предсѣдатель поставивъ на порядку дневнёмъ интерпелацію. П. Федь Васильченко сконстатувавъ, що кандидаты такъ обширно и основно высказали свои погляды політичнй, що вже й нема о що нхъ занитерпелювати. Бесѣдникъ звернувъ головно увагу на великй податки, якихъ народъ поносити вже не годенъ, и просивъ кандидатёвъ, щобы старали ся о заведенє податку прогресивного зъ увзглядненемъ minimum existentiae. — П. Іосифъ Свидницкій зъ Борщева згадавъ про выборы зъ 1897 року и вёззавъ збраныхъ, щобы тримали ся. — П. Гринько Жарый зъ Лановець поставивъ внесенє, щобы зборы приняли до вѣдомости кандидатуры обохъ кандидатёвъ. Предсѣдатель зборёвъ пёддавъ се пёдъ голосованє а зборы одноголосно ухвалили кандидатуру о. Олесницкого на IV а д-ра Левицкого на V курію. Вкінци о. Ковчь порушивъ ще кёлька точокъ зъ економічного боку и заохотивъ збраныхъ до сёбільного дѣланя въ едности.

— —

Зъ Старосамбёрского пишуть намъ:

Дня 11 с. м. вёдбули ся передвыборчй зборы въ Биличи долѣшнёмъ. Народу збёрало ся такъ много, що обширна хата и сѣни не могли всѣхъ помѣстити и длятого многй мусѣли збстати на дворѣ; мѣжь збраными було много женщинъ; всѣхъ було понадъ 300 люда. До збраныхъ промовлявъ о. И. Яворскій о устрою конституційнёмъ въ державѣ и якъ люде повинній користати зъ наданыхъ имъ законёвъ конституційныхъ. Бесѣды люде выслухали дуже уважно и часто перерывали влучными своими увагами на тему рёзныхъ кривдъ. Вёдтакъ всѣ ухвалили выбрати въ обохъ куріяхъ певныхъ выборцёвъ, при чёмъ всѣ заявили ся за кандидатурою о. Зубрицкого.

— —

Зъ Болехова пишуть намъ:

Дня 15 с. м. вёдбули ся въ Волосекёмъ селѣ [належачёмъ до парохіи Болехова] передвыборы и вышли якъ ще нѣколи досн дуже добре. Всѣ якъ оденъ вёддали свои голосы на найчестнѣйшихъ господарёвъ-патріотёвъ, людей певныхъ, зъ котрыхъ нѣ одинъ не схрунить при выборѣ посла. Що народъ нашъ пробудивъ ся зъ сну и постоявъ за народною справою при выборахъ, завдячити маємо дотеперѣшному нашому сотрудникови о. Николаю Струтинському, котрый заля своєи щиров працѣ надъ народомъ и своего патріотнаму ставъ ся такъ ненавистнымъ Полякамъ въ Болеховѣ, що они всѣми силами старались о перенесенє его ще передъ выборами. Консисторія и справдѣ перенесла его до Калуша. Народъ дуже тымъ засмутивъ ся, но вдячность и любовь наша до него най будуть ему вёдрадою. Не мало вёнъ трудивъ ся надъ пёднесенемъ не лишь любови до церкви, але и патріотнаму та просвѣты межи народомъ, за що най Ёму Богъ благословить! — *Онуфрій Фурович*, селянинъ зъ Болехова.

— —

Вп. сов. д-ръ Кароль Давидовичъ зъ Перемышлянъ надёславъ намъ до умѣщенія ось таке письмо:

Зъ зачудованемъ и огорченемъ вёдчитавъ я нинѣ по довшёй тутъ неприсутности допись зъ Перемышлянъ въ 245 числѣ „Дѣла“ зъ дня 12 падолиста с. р., яко-бы я таки дальше кандидувавъ зъ IV курія округа выборчого Золочёвъ-Перемышляны, хоть я вже зрезигнувавъ. Отже щобы вже разъ положити конецъ такимъ сплетнямъ, ухиблюючимъ моему характерови и моёй чести, и очистити се е въ опінін руского загалу, заявляю що слѣдуе:

Народъ тутешнього повѣту, пёзнавши мене въ часѣ кёлькалѣтного мого тутъ побуту, вже вёдъ давна постановивъ мене выбрати своимъ посломъ зъ IV курія, а що довѣре народу маю, свѣдчить найлѣпше одноголосный выбёръ мене на члена повѣтовои рады перемышлянскои въ мѣсяци лютёмъ с. р. Въ часѣ того выбору выборцѣ заявили, що одводушно выберуть мене своимъ посломъ зъ IV курія до Вѣдня. Тожъ рѣчь самозрозумѣла, що по розвязаню рады державнои у Вѣдни селяне безъ моеи иніціятивы явились у мене и освѣдчили менѣ, що тёлько мене хотять мати своимъ посломъ, зголосили самй въ Золочевѣ д. 12 жовтня с. р. мою кандидатуру, якъ то було и помѣщено въ часописахъ, завязали окремый комітетъ, котрый мавъ перепровадити мёй выбёръ на посла и завѣдомили объ тёмъ комітеты у Львовѣ и въ Золочевѣ, а акцію свою розпочали склеканемъ передвыборчихъ зборёвъ въ Перемышлянахъ дня 2 падолиста с. р. Тй самй селяне постановили такожъ на V курію пёдпирати п. Старуха. При такёмъ складѣ рѣчій маючи запевненыхъ въ выборчёмъ повѣтѣ сто и кёлькадесять голосёвъ и будучи знакомымъ такожъ въ Золочѣвщинѣ, бо я кёлька лѣтъ служивъ въ Зборовѣ и заѣднавъ и тамъ собѣ довѣре та й мёгъ числити на численнй голосы, знаючи докладно ситуацію и руководячи ся лишь добромъ справы народнои, хотѣвъ я обезпечити выбёръ мёй яко посла руского, котрый мавъ независимо, отверто и гёдно боронити правъ мого народу въ парляментѣ у Вѣдни, и длятого намѣривъ я кандидувати та зголосивъ кандидатуру свою въ Народнёмъ Комітетѣ у Львовѣ и въ Рускёй Радѣ въ Золочевѣ. Додати ще мушу, що и выборцѣ зъ IV курія польскои народности, маючи до мене довѣре, на выпадокъ моеи кандидатуры, були бы мёй выбёръ пёдперли, такъ якъ то здѣлали при выборѣ до рады повѣтовои, отже въ сей способъ мавъ я выбёръ запевненый.

Такъ мала ся справа, якъ довго стояли кандидатуры моя и Вп. о. Танячкевича, а могли мы оба гёдно безъ агітацій добиватись о выбёръ, и той бувъ бы вышовъ, кого бы бувъ народъ выбравъ. Але инакше уложила ся ситуація, коли центральный комітетъ польскій поставивъ свого кандидата; тогдѣ для насъ двохъ мѣсяца не було и я зъ власнои иніціятивы, безъ чого-небудь напору, не руководячи ся личною амбіцією, маючи лише добро народу на оцѣ, а навѣть противъ волѣ моихъ выборцёвъ сейчасъ зъ кандидатуры зрезигнувавъ, се прилюдно оголосивъ и вже анѣ на зборахъ въ Зборовѣ д. 29 жовтня анѣ въ Перемышланахъ д. 2 падолиста с. р. не явивъ ся, не хотячи выборцёвъ баламутити, и голосы розбивати; се жь збстало повновно на зборахъ тутешныхъ дня 2 падолиста оголошено черезъ уста Вп. о. декана Танчаковского, якъ и въ „Дѣлѣ“, а вёдъ того часу нѣхто въ повѣтѣ вже о моёй кандидатурѣ на теперь анѣ говорить анѣ думае и длятого уважавъ я зайвымъ тою справою затруднати непотрёбно загалъ рускій. Але коли-бы вѣсти ухиблюючй моёй чести могли частѣйше повтарятись, а я маю стале намѣреня колись пёзнѣйше народъ мёй яко посолъ заступати и не хотѣвъ бы мь стягнути на себе що найменше закиду неконсеквенціи и баламученя выборцёвъ, а такожъ щобы не дати поводу до обламучуваня народу кимсь непокликаным на мёй рахунокъ, заявляю, що дакую моимъ дорогимъ выборцямъ за довѣре до моеи особы, але на-теперь, якъ то я вже бёльше разёвъ оголосивъ, не кандидую, выбору пёдъ нѣякимъ услёвемъ не приму, а вёддане на мене хоть-бы одного голосу уважаю за справу непатріотичну, справѣ народнёй и моёй чести шкёдливу.

Д-ръ Кароль Давидовичъ.

— —

Изъ Стрыйщины одержали мы вёдъ автора умѣщеной въ 238 ч. „Дѣла“ допнси (въ рубрицѣ „Зъ руху выборчого“) спростоване уступу, де було сказано, що стрыйскій староста п. Невядомскій дня 27 жовтня въ Лавочн бмъ мавъ сказати до тамошного честного вёйта „ty szelmo jedna“. „Цѣла допись — пише авторъ — есть правдива, тёлько що-до того высказу зайшла помылка; то не п. Невядомскій, але самъ кандидатъ на посла графъ Дёдушицкій въ той способъ („to szelma jeden“) представивъ вёйта пану старостѣ.“ — Рёвночасно одержали мы въ справѣ згаданого уступу допнси такожъ вёдъ самого вёйта зъ Лавочного п. Федора Рёжньова спростоване, въ котрёмъ пише: „Позаякъ сказане кореспондентомъ не годить ся зъ правдою и найневиннѣйше оскорбляе п. старосту Невядомского, тому прошу написати, що п. староста Невядомскій не тёлько не сказавъ менѣ слёвъ: „ty szelmo jedna“, але навѣть нѣчого не говоривъ зё мною“. — Жадане п. Рёжньова радо сповняемо, мѣстячи не лишь его спростоване, але и спростоване самого автора допнси, котрый бувъ але понформаный.

— —

Вёдъ Вп. о. Алекс. Мироновича одержали мы письмо въ справѣ высказу п. Старуха дня 31. жовтня на передвыборчихъ зборахъ въ Бережанахъ, при чёмъ покликувавъ ся на свѣдкёвъ п. Комарняньского и другихъ, що о. Мироновичъ обѣцявъ ему 500 зр., если вёнъ вёдступить вёдъ кандидатуры на V. курію округа Тернопёль-Збаражъ-Золочёвъ-Перемышляны,-Бережаны. „Той высказъ п. Старуха — пише о. Мироновичъ — не згёдный зъ правдою и ужитый нимъ яко негёдне средство агітаційне противъ мене“. Дальше о. Мироновичъ розказуе: То мало стати ся въ Тернополи въ Народнёй Торговли по заѣздѣ делегатёвъ въ Тернополи дня 26. жовтня. По тёмъ заѣздѣ п. Старухъ бувъ такъ роздразненый, що зъ нимъ не то контркандидатъ о. Мироновичъ, але нѣхто не мёгъ говорити. О. Мироновичъ зъ кёлькома товаришами перейшовъ до другои комнаты [бо, якъ каже, оставати ся зё Старухомъ було небезпечно.] По хвили прийшовъ туды п. Комаряньскій [делегатъ зъ Бережанщины] и сказавъ о. Мироновичеви, що п. Старухови розходить ся теперь вже не такъ о кандидатуру, якъ о тй грошѣ, якй вёнъ стративъ на агітацію. „Я самъ [каже] знаю, що Старухъ стративъ до 40 зр., то може бы отець обѣцяли ёму що звернути, а вёнъ успокоить ся“. На то о. Мироновичъ вёдповѣвъ що-до кошгбвъ п. Старуха, що то вже така доля кандидатёвъ рускихъ, и радивъ удатись до Вайзера, може той скорше сесю справу полагодить. Свѣдками тои розмовы були селяне Вол. Левандовскій зъ Кутковець и Стеф. Волынець зъ Бёрок. Волынець тогдѣ сказавъ: „не 30 зр., але 30 кр. я бы не давъ“. Коли о. Мироновичъ мавъ уже выходити зъ комнаты, приступивъ до него другій делегатъ зъ Бережанщины зъ тою пропозиціею, що и першій, а коли не дбставъ вёдповѣди, то вёнъ, стоячи (зъ міною, якъ о. Мироновичъ каже, имперминентскою) въ дверехъ сказавъ: „Отче, вы кривдите того чоловѣка.“ На се о. Мироновичъ вёдповѣвъ: „Не журѣть ся, якось то буде!“ Въ тёмъ дѣлѣ покликуесь о. Мироновичъ и на свѣдка д-ра Даниловича, котрому заразъ по выходѣ зъ Торговлѣ цѣлу пригоду свою зъ тыми делегатами розказавъ. Якъ делегаты информували п. Старуха, о. Мироновичъ не знае; довѣдавъ ся пёзнѣйше, що п. Старухъ говоривъ потому кёлькомъ оставшимъ въ Торговли селянамъ, що вёнъ (о. Мироновичъ) дае ёму вже 400 зр. вёдступного. А на зборахъ въ Бережанахъ п. Старухъ пёднѣсъ тую суму на 500 зр.

Такъ рѣчь представляе о. Мироновичъ.

— —

„Буковина“ подае отсихъ кандидатёвъ до парляменту зъ Буковины, котрыхъ выборъ запевненый: зъ I. курія владека Рента (Волохъ); — зъ II. курія радникъ суду Богосевичъ (Вёрменинъ) и Юрій Василько (Волохъ); — зъ торговельнои палаты купець Розенцвайгъ (жидъ); — зъ мѣста Чернёвцевъ д-ръ Штравхеръ (жидъ); зъ прочихъ мѣстъ проф. Скедль (Нѣмець); — зъ сёльскои курія: Никола Василько (Русинъ) зъ округа Кицмань-Вижница-Станёвцѣ, радникъ суду Лупулъ (Волохъ) зъ округа Чернёвцѣ-Серетъ-Сторожинець, маршалокъ краю Лупулъ (Волохъ) зъ округа Радёвцѣ-Гумора-Кімполюнгъ; — зъ V. курія: зъ нёвнёчнои проф. Ёротей Цёгулякъ (Русинъ) а зъ полудневои шкёльный радникъ Иконескулъ (Волохъ). Разомъ: 5 Волохёвъ, 2 Русины, 1 Вёрменинъ, 1 Нѣмець, 2 жиды.

Вёдозва.

Зновъ одинъ крокъ робимо наперед въ роботѣ нашёй на поли нашого розвитку и такихъ крокёвъ повинній мы що року робити бодай по одному, щобы, не скажемо вже, дёгнати другій культурнй народы, але бодай далеко не лишати ся за нимн.

Гуртокъ людей вёйшовъ ся 1899 р. у Львовѣ, щобы застановитись надъ тымъ, чи пёднесена гадка заснования товариства, котре мало бы занятись промысломъ шинкарскимъ, удержуваемъ домёвъ заѣздныхъ, готелѣвъ, казарень, реставрацій и т. п., якъ такожъ ширенемъ знання и замилуваня до сего промыслу помѣжь нашимъ народомъ. Рѣчь сама собою була ясна, тожъ вже на першихъ снхъ зборахъ порѣшено заснувати товариство пёдъ фірмою „Народна Гостинница“, стопаришене зареестроване зъ обмеженою порукою, а дня 3 н. ст. жовтня 1899 пёдписали статутъ въ присутности ц. к. нотаря слѣдующй члены основателѣ: Василь Нагёрный, о. Александеръ Темницкій, Осипъ Кузьмичъ, о. Евгеній Гузаръ, Осипъ Мончаловскій, Иванъ Дуткевичъ, Андрѣй Андрейчинъ, Евгеній Спожарскій, Михайло Губчакъ, Василь Шевчукъ, Денисъ Сембратовичъ, Онуфрій Пащакъ и Василь Чума. Ц. к. судъ краевый яко торговельный рѣшенемъ зъ дня 25 падолиста 1899 ч. 2308 прнявъ сей статутъ до вѣдомости чимъ втягнено его въ реестръ стоварищень господарско-промысловыхъ.

Дня 2 н. ст. падолиста 1900 вёдбули ся конституующй загальнй зборы и тй выбрали Раду надзираючу, въ складъ котрои увёйшли: оо. Александеръ Темницкій, Іосифъ Фолисъ, и Володимиръ Ганицкій, пп. Василь Нагёрный, Иванъ Бачинськнй, Василь Чума, Володимиръ Бачинськнй, Иванъ Дуткевичъ, Михайло Копровскій и Он. Пащакъ. Дня 13 листопада уконституувала ся Рада надзираюча выбравши председателемъ п. Василя Нагёрного, заступникомъ председателя о. Александра Темницкого, а секретаремъ п. Володимира Бачинського.

Предметомъ предприемства товариства „Народна Гостинница“ есть: въ мѣстахъ, мѣсточкахъ, селахъ, мѣсцяхъ купелевыхъ, вёдпустовыхъ и взагалѣ тамъ, де покаже ся потреба:

кій серцевій напады. Мы догадували ся, що се блудъ серця, и були на все приготованй.

Одного дня принесли ен до дому студену, безъ житя, безъ руху. Вона впала въ городѣ. Лѣкарѣ сконстатували смерть. День и двѣ ночи сидѣвъ я біля нея. Самъ положивъ я ен въ домовину и товаришивъ тѣлови на кладовище, де положено ен въ родинномъ гробѣ. Було се въ Льотарингіи, на селѣ. На моє бажане похоронено ен въ ен першій балевій сукнѣ, пристроену въ усѣ дорогоцѣнности, въ усѣ подарунки, якй одержала вёдъ мене. Можете собѣ представити, що дѣяло ся въ моёмъ серци, коли я вернувъ домёвъ. Я мавъ лишь ен, бо моя жёнка давно вмерла. Я вернувъ самётный, майже въ несвѣдомости. Я впавъ на фотель, не въ силѣ рушатись або збрати думки. Я бувъ жнючою, розбитою машиною, бѣднымъ калѣкою. Моя душа була неначе отверта рана.

До кёмнаты ввёйшовъ мёй старый слуга Просперъ, що помагавъ менѣ вбирати Жулетту и вкладати на вѣчный вёдпочинокъ. Приступивъ тихо и запытавъ:

„Чи не взѣли-бъ вы що?“

Не вёдповѣдаючи, заперечивъ я головою. Та се его не вдоволило.

„Вы не добре робити. Се може не добре скёнчитись. Може помочи вамъ покластись до лёжка?“

Я сказавъ:

„Нѣ. Лиши мене въ супокою.“

Вёнъ пёйшовъ.

Не знаю, кёлько годинъ минуло. Що за нёчь! Що за нёчь! Була проймаюча студень. Въ великёмъ комннѣ погасъ огонь. А вѣтеръ, зимовый вѣтеръ, ледяный вѣтеръ, великій вѣтеръ замералои рёвнины дзвонивъ у вёконницѣ якимсь дивнымъ, одностайнымъ скреготомъ.

Кёлько годинъ минуло? Я сидѣвъ, не сплячи, задеревѣлый, закаменѣлый, непорушный, зъ отвореными очима, зъ вытягненими ногами, похиленый на долъ. Мёй мозокъ неначе завмеръ зъ розпуки. Въ тёмъ почувъ я голосне дзвонене при головнёй брамѣ дому. Я такъ стрясъ ся, що фотель затрѣщавъ пёдо мною. Острый, тяжкій звукъ понёсъ ся по замку, пустёмъ мовь якання. Я обернувъ ся, щобъ поглянути на годинникъ. Була друга по пёвночи. Хто мёгъ о сёй годинѣ прийти?

Въ сёй хвили понесло ся дзвонене въ друге. Служба очевидно не мала охоты отвирати. Я взявъ свѣчку и вёйшовъ на долину. Вже хотѣвъ запытати: „Хто тамъ?“ — але завстидавъ ся власнои слабости и поволи обернувъ ключемъ въ старёмъ замку. Моє серце било голосно. Якійсь жахъ найшовъ на мене. Дверѣ швидко отворились, и я побачивъ въ тѣни бѣлу, струнку постать неначе мару. Перестрашеный поступивъ ся я въ задъ.

„Хто то?“

Жѣночій голосъ вёдповѣвъ:

„То я, тату“.

Менѣ направду здалось, що я одурѣвъ. Я вёдступивъ ся вёдъ тои мары, що наближалась до мене. Вёддалившись, зробивъ я рукою рухъ, мовь бы хотѣвъ вёдбгнати опиря; и сей рухъ лишивъ ся въ мене на все.

Мара говорила далѣ:

„Не бёйтесь, тату, я не вмерла. Хотѣли менѣ украсти перстень и вёдрѣзали палець, а се привело мене до свѣдомости.“

Я замѣтивъ, що вона дѣйсно покровавлена. Хлипаючи, впавъ я на колѣна. Зёбравши свои думки, завёвъ я ен въ кёмнату и посадивъ на фотели. Ледви бувъ я въ станѣ оцѣнити те страшне щасте, яке мене стрѣтило. Я казавъ покликати слугу, засвѣтивъ, давъ дитинѣ чарку коняку и пёславъ по лѣкаря.

Коли Просперъ ввёйшовъ и поглянувъ на мою дочку, скривилось ёму обличя въ конвульсійнёмъ страху, и вёнъ упавъ неживый.

Се вёнъ отворивъ гробъ и вёдтявъ моёй дочцѣ палець. Слѣды крадѣжи були видній. Вёнъ навѣть не завдавъ собѣ труду поставити домовину назадъ на ен мѣсце; бувъ певный мого довѣря и не боявъ ся пёдозрѣня.

Видно отже, мёй пане, що мы дуже нещаснвй.

* * *

Старый замокъ. Самётный, сумный провалъ споминала мрака. Мене прошибъ якійсь таемничій лякъ передъ тыми чужими, незвычайными истотами, при боцѣ той мертвои, що встала въ гробу, біля того батька зё спазматичнымъ ругомъ руки.

Я не въ силѣ бувъ щось вёдповѣсти, тёлько шепотѣвъ:

„Страшна, страшна исторія.“

За хвилину додавъ я:

„Може вернемо. Здаесь менѣ, що зачинае бути що разъ холоднѣйше.“

Мы вернули до готелю.

(*ил.*)

Спеціяльный магазинъ чаю

МАРКА ПАРНЕСА

у Львовѣ, улиця Ягайлонська ч. 15

513 5—5

поручае чай масои збёрки зъ знаменитымъ смакомъ и ароматичнымъ запахомъ ½ кільо вёдъ зр. 1·50—3.

Замовленя въ провінціи высылаю вёдворотною почтою.

а) на власный рахунокъ набувати або вынаймати и у власномъ зарядѣ вести готель, ваѣздній домы, курацїйнй домы, гостинницѣ и тымъ подобній заклады;

б) уряджувати и на власный рахунокъ вести: реставрацїи, каварнѣ, пивварнѣ, винарнѣ и шинки;

в) вынаймати право побору податку в оплатъ консумцїйныхъ вразъ зъ додатками вѣдъ всякихъ напитковъ и споживчихъ артикулѣвъ.

Управа товариства спочивае въ рукахъ Дирекцїи пѣдъ доглядомъ и контролею Рады надзираючои.

Удѣлъ членьскій выносить 20 кор. а 2 кор. вписового, однако кождому членови вѣльно приступити зъ бѣльшимъ числомъ удѣловъ при уплатѣ одноразового вписового. Порука триразова.

Въ плянѣ товариства „Народнои Гостинницѣ“ на першомъ мѣсци стоить вѣдкрытє готелю и реставрацїи у Львовѣ, де бы могли мешкати пріѣзджаючй до Львова селяне и интелїгенція и де бы можь було вышколити вѣдповѣднй силы до дальшои роботы на провінціи.

Кождый мусить признати, що беремо ся за рѣчь хосенну, однако и за рѣчь трудну, бо у насъ нами непрактиковану. Беремо ся до предприемства, котре вымагае на першій єго початокъ богато працѣ и гроша. Праця знайде ся, а о грѣшь просимо. Та не просимо о грѣшь яко жертву, тѣлько о вложенє єго въ предприемство, котре пѣдъ взглядомъ матеріяльнымъ и моральнымъ повинно принести намъ всѣмъ тѣлько хосенъ.

Истнуючй у насъ товариства опертй на взаимности розвивають ся гарно, отже мы вѣдбули вже школу и набрали вправы та досвѣду, якъ такій товариства повести, а тымъ самымъ усунули мы зневѣру до власныхъ силъ а натомѣсть що разъ бѣльше скрѣпляєсь вѣра въ добрый выслѣдъ нашои працѣ для гаразду нашого народу. Заснованемъ и розвиткомъ товариства „Народна Гостинница“ здержить ся не одну руску душу вѣдъ вандрѣвки за море, охоронить ся не одну руску людину вѣдъ голодовои смерти. Ба зъ часомъ и капіталець якій-такій призбирае ся, щобы стати нимъ въ пригодѣ. Заснованє головного предприемства въ столици нашого краю буде осередкомъ головнымъ, а філїи єго въ мѣстахъ а мѣсточкахъ провінціональныхъ будуть осередками повѣтовыми нашого публичного житя. Вышколеній у насъ силы розбѣдуть ся по краю и зачне ся робота зъ повною силою и на тѣмъ полю промыслу, на котре мы мозьбы зайды якій лише зъ-далека споглядали.

Смѣло отже напередъ и безъ обавы вписуйте ся въ члены сего нового економічного нашого товариства, щобы тымъ дати єму можность станути вѣдъ разу сильною стопою на своѣй земли!

У Львовѣ дня 13 н. ст. падолиста 1900.

За Раду надзираючу „Народнои Гостинницѣ.“

Василь Нагвpный, предсѣдатель. *Іванъ Бачинській* членъ Рады.

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ конфіскаты 231 ч. „Дѣла“** одержуємо слѣдуюче судове рѣшенє: В імени Єго Величества Цїсаря! Ц. к. Суд краєвий для справъ карныхъ у Львові завідомляє, що ц. к. вищий Суд краєвий у Львові в наслїдок зажаленя ц. к. Прокураторії дєржавной від ухвали ц. к. Суда краєвого у Львові з дня 30 жовтня 1000 Р-г 223/06, котрою відмовлено внескови ц. к. Прокураторії державної з дня 26 жовтня с. г. 188/000 оречене на підставі §. §. 489 і 493 зак. кар. і §. 37 зак. пр. що зміст артикулу уміщеного в числї 231 часописи „Дѣло“ з дня 25 жовтня 1900 під написею „З рулу виборчого в краю“ в уступі від слів „сумно славы“ до „Galizische Wahlen“ містит в собі знамена провини з §. 300 зак. кар. і прото усправедливлена є зараджена через ц. к. Прокуратора державного конфіската сеї часописи постановив дня 6 листопада 1900 VII. 345/00 I. по вислуханю ц. к. Надпрокуратора державного зажаленю сему дати місце і зачїлену ухвалу змінити в сей спосіб, що зараджену конфіскату повищого артикулу утримує ся в своїй силї. В наслїдок того рішеня зборонене є дальше шире того артикулу а забраний наклад має бути знищений. — Поводи: В інкримінованім уступі твердит автор загальникова і предсказує, що правительство допускати ся буде при виборах численних надужить і що не буде перестерігати істнуючих устав, а опісля подає тілько факт недопущеня до зборів по поводу грасуючої епідемії в повіті надвірнянськім, отож видне ест стремленье автора побудити читателїв до погорди і ненависти против органам правительства зі взгляду на їх урядованье, а затім повищий артикул містит в собі знамена провини з §. 300 зак. кар. Львів дня 14-го Листопада 1900. *Prayduski*

— **Американьскій руснй патріоты галицкимъ Русинамъ.** П. Олександеръ Зволиньскій, бувшій членъ бережаньскои „Селяньскои Рады“ и теперь дако-учитель въ Джерзі-Сіті въ Америцѣ, прислалъ на руки одного зъ членовъ Народного Комітету на цѣли выборчй, именно на агітацію въ користь незаявленыхъ рускихъ кандидатовъ въ Галичинѣ 12 долларовъ [т. є. 60 коронъ], котрй зложили отей ч. т. пп.: Діонисій Голодъ въ Луга, Андрѣй Заробиньскій зъ Стрыѣвки и Андрѣй Корпанъ въ Пѣдгаецъ по 2 долары; оо. Пѣдгорецкій, Ардапъ и Тимкевичъ та пп. Иванъ Молчко зъ Поморянъ, Григорій Дольный зъ Соснова и Олександеръ Зволиньскій по 1 долярови. — Складаючи на сѣмъ мѣсци Вп. жертводавцямъ въ имени рускихъ селянъ щиру подяку, кличемо: Vivant sequentes!

— **Зъ громады Печихвостъ**, про котру подали мы въ ч. 246 вѣсть, що зъ причины конкуренцїи до матернои церкви въ Колодній хоче перейти на лат. обрядъ, звернули ся до насъ тамошнй селяне и пояснили справу, просячи заразомъ о помочь въ ихъ горкій долї. Громада не гадае покидати предковскои вѣры и обряду, але находить ся по-простуву розпуцѣ зъ причаны, що пѣдъ загрозою екзекуцїи наказано ѣй зложити до дня 1 грудня с. р. 8.000 зр. конкуренцїи до матернои церкви въ Колодній, котру будуе ся коштомъ 22.000 зр. Можна собѣ выставити, якимъ тягаремъ спадае сеся конкуренція на громаду, до котрои належить всего 70 господарѣвъ з 600 душь. До того громада и такъ убога, недавно зъ причины якоись зарази выбито зъ уряду всѣ свинѣ въ селѣ, такъ що й податку не буде зъ чого заплатити Ще-жь сказати и те, що власна церковь въ Печихвостахъ, котра стоить 260 лѣтъ, хилить ся до упадку и треба бы ставити нову. Що люде тамъ побожнй и привязанй до церкви, свѣдчить се, що въ р. 1871 старала ся громада о вѣдлученє вѣдъ Колодна и готова була на всѣ выдатки и кошты, щобы лишь мати свого окремого священика; але просьбѣ ей тогдѣ вѣдказано. Однако годѣ вымагати вѣдъ людей того, що є надъ ихъ силы. А якъ бы кажуть — загадано въ Колодній ставити церковь за 100.000 зр. и Печихвостамъ прийшлось платити 40 000 зр.! И що жь прийде зъ величавои церкви, якъ не буде кому въ нѣй молити ся? Теперь єдина ще надѣя справдѣ нещастнои громады въ тѣмъ, що чей-же духовнй власти, передо всѣмъ владыка перемыскій, до котрого діецезїи Печихвосты належать, и новый митрополитъ вдадуть ся въ справу и бодай облегчать громадѣ ей горку долю. При тѣй нагодѣ пояснили намъ селяне, що на празникъ св. Дмитрія не було въ селѣ нѣякои варты, котра бы не пускала людей до Колодна; церковь въ Печихвостахъ була цѣлый день отворена, а народъ такъ мѣсцевый якъ и зъ сусѣдныхъ сѣлъ моливъ ся въ нѣй. Правда лише, що зъ Печихвостъ перестали посылати пѣдводы по пароха зъ Колодна.

— **Изъ Станиславова** доносять, що тамъ пѣдчасъ вправъ „на Дубровѣ“ пхнувъ офіцирь 58 п. п. Пайзенбергъ резервиста того полку Михайла Мишкохлѣда изъ Старыхъ Богородчанъ два рази шаблею, завдаючи єму рани въ бѣкъ и въ кришѣ на 7 и 9 цм. глубокій. Жовнѣръ лежить у войсковѣмъ шпиталї. Батько нещастного вонка внѣсъ жалобу до міністерства войны.

— **Зъ товариства „Академічна Громада“.** На звычайныхъ загальныхъ зборахъ товариства д. 11 с. м. выбрано слѣдуючій выдѣлъ: голова Олекса Грабовскій ст. мед.; заступникъ головы Евгенъ Бурачиньскій ст. мед.; бібліотекарь Осипъ Чайковскій ст. філ.; І. касіеръ Осипъ Шухевичъ ст. правъ; ІІ. касіеръ Юлій Олесницкій ст. правъ; писарь Михайло Волошинъ ст. пр.; контрольоръ Андрѣй Гошовскій ст. пр.; выдѣловій: Василь Пачовскій ст. мед.; Зенокъ Кузеля ст. філ; Романъ Гузаръ ст. пр.; Иванъ Боднаръ ст. філ.; Романъ Цегельскій ст. філ.; заступники выдѣловыхъ: Зиновій Харакъ ст. пр.; Осипъ Пашкевичъ ст. філ.; Володимиръ Утриско ст. філ.; Олекса Кущакъ ст. філ.

— **Заколотъ на похоронѣ роботника Гембаліка въ Перемышли** бувъ недавно предметомъ розправы въ найвысшомъ трибуналѣ по причинѣ вѣдклику засудженыхъ вѣдъ выроку перемыского суду. Трибуналъ на тайной розправѣ вѣдкинувъ жалобу неважности засуджевыхъ, а потомъ прихиливъ ся до жаданя прокуратора и декотрымъ засудженымъ пѣдвысивъ кару. И такъ: Рихлікови и Войтѣховскому пѣднѣсъ кару зъ 4 на 6 мѣсяцѣвъ, Вѣтикови и Гебусовій зъ 2 на 4 мѣсяцѣ а Телязѣ зъ 1 на 4 мѣсяцѣ. Сими днями доручено всѣмъ засудженымъ выроки и вѣзвано ихъ зголосити ся въ протягу 48 годинъ до вѣдсиджувана кары.

— **„Комара“ ч. 18 и 19** сконфіскувала въ першомъ накладѣ ц. к. прокураторія за вѣрши С. А. Обуховця п. з. „Ясновельможні“ та за два уступы статьѣ п. з. „Król z Bajek“. Редакція зарядила выдане другого накладу. Взагалѣ замѣтити треба, що „Комар“ що-разъ лучше починае сповнять свою задачу, задачу сатирично-гумористичного журнала на Руси. Отсе число, посвячене въ бѣльшій части выборамъ, приносить богато вдатныхъ дотепѣвъ та кѣлька гарныхъ илюстрацій.

— **Навѣть и прокураторъ въ спѣдници.** Сполучений державы Пѣвнѣчнои Америки мають вже множество женщинъ адвокатовъ, лѣкарѣвъ а навѣть проповѣдниковъ, а теперь мають першого жѣночого прокуратора. Есть нимъ панї Абботъ, котра дотеперь вразъ зъ мужемъ вела адвокатуру въ мѣстѣ Westbranch.

— **Въ будынку спѣльного міністерства скарбу у Вѣдни** выбухъ вчера огонь и знищивъ сальонъ міністра Каллія. Часть дорогоцѣнныхъ образовъ, якими були украшенй стѣны того кабінету, уратовано, але шкода все-таки значна. Доходженя выказали, що огонь тлѣвъ уже вѣдъ трехъ днѣвъ.

— **На старшій лѣта.** Мержвіньскій, колишный славный теноръ, стративши голосъ зараблае теперь на житє опроваджуючи чужинцѣвъ по Парижи.

— **Всесвѣтна злодѣйка.** Въ послѣдныхъ дняхъ паризкои выставы гостї оглядавшй вежу Айфля були свѣдками досыть прикрои сцены. Одинъ изъ тайныхъ агентовъ французкои поліції ходивъ уже вѣдъ кількохъ годинъ за молодою, красною и дуже елегантно убраною Американкою, котра выдавалась єму дуже пѣдозрѣною. Вѣнъ зайшовъ за нею до одного зъ пѣдносовъ, котрыми вытягають людей на вежу Айфля, и побачивъ тутъ, якъ она якоїсь пани передъ собою всунула руку до кишенї. Агентъ приступивъ до Американки и хотѣвъ ю арештувати, але она вырвалась и хотѣла кинутись зъ вежѣ. Якась старша панї, побачивши то, вхопила ю и вѣдтягнула вѣдъ баріеры; за те розлючена Американка покусала ю. Вкѣнци удалось усмирити красну Американку и увязнено ю. Показало ся, що то славна американьска злодѣйка Елеонора Вакъ.

— **Дрѣбній вѣсти.** Дня 25 листопада с. р. вѣдбудесь въ Виноградѣ вѣнчанє п. Ярослава Бородайкевича, укѣнченого богослова, зъ п. Іванною Марморовичѣвною, дочкою пароха зъ Винограду [почта и стація тел. и вел. Отвинія]. — Выдѣлъ повѣтовый въ Сокали розписувъ конкурсъ на провізорычну посаду громадского окружного писаря въ Гольчу зъ рѣчною платнею 800 кор., на удержаня коня 240 корон и зъ вѣльнымъ мешканемъ. Реченець до зношеня подань до 10 грудня с. р. — Въ Насбруцѣ померъ славный тирольскій поетъ Адольфъ Пихлеръ. — Директоръ почтъ радникъ Сеферовичъ вернувъ въ Вѣдня и обнявъ урядованє.

При надзвычайнѣмъ вытворюваню кислоты що повстае въ наслѣдокъ спожитя деякихъ стравъ, вытворюють ся почасто болючй жолудковй долегливости. До усунена ихъ надае ся знамените жолудкового бальсаму зъ Д-ра Розы (Dr. Rosa's Balsam) зъ аптики В. Фрагнера ц. к. надворного достављя въ Празѣ. Можна одержати въ тутешнихъ аптекахъ. — Глядй инсерату!

При загрожуючихъ пошестяхъ де ходить о се, щобы питемъ абсолютно чистои воды охоронити ся вѣдъ небезпеки зараженя, выпачае ся помѣжь всѣма за со препорученыма природными квасными водами особливо Гіссгібдеръ Маттоніого, [Mattoni's Giesshiebler], якого досвѣдчено вѣ всѣхъ такихъ численныхъ выпадкахъ зъ найлѣпшими успѣхами, тому вѣнъ и въ лѣкарскихъ кругахъ незвычайно цѣнить ся. Скѣлько то нещастимъ можна бы запобѣчи, коли бы всякій хапавъ ся все въ пору належного средства.

Наука, штука и література.

— **„Выборець“** оповѣданє Наталїи Кобринськои. Середъ грубои несвѣдомои масы будить ся и пробиваесь высша людска свѣдомость почутє, выходяче по-за межѣ буденного жатя, вѣчне право еволюцїи людского духа, що родить ся зъ хаосу — се „Выборець“ Наталїи Кобринськои. Отсе оповѣданє появило ся въ нашій літературѣ 1889 р. въ часописи „Зоря“. Въ 1891 р. „Выборець“ бувъ помѣщеный въ россійскомъ перекладѣ въ однѣмъ зъ першорядныхъ россійскихъ журналовъ — „Русское Богатство“. Въ альманаху „Хвиля за хвилею“, що выйшовъ м. р. украиньскою мовою пѣдъ редакцією Б. Грѣнченка, находилось перекладство також се оповѣданє, але цензура не пустила его. За те передъ кількома мѣсяцями выйшовъ знову „Выборець“ россійскою мовою п. з. „Якимъ Мачукъ“ въ выдавництвѣ: „Новая библіотека. Изданіе М. Д. Орѣхова“. Сей перекладъ „Выборца“ появивъ ся зъ „переднымъ словомъ“ та илюстраціями. Перша илюстрація: Якимъ розмавляе зъ сусѣдами про выборы; друга: Якимъ иде зъ Іваномъ до священика на нараду; третя: Священикъ зъ сыномъ-академикомъ поясняють селянамъ значенє выборовъ; четверта: Въ хатѣ Якима войтъ и секвестраторъ намавляють его, абы давъ голосъ на паньского кандидата; пята: Розгаръ выборовъ; шеста: Арештоване академика; сема: Якимъ передъ комісією складае грошѣ, данї ему за голосъ; осьма: Якимъ стоить въ задумѣ, бо не лишь его имя выринуло зъ тихого закутка, але и въ его душѣ зайшла важна змѣна. Вѣнъ неначе прочувъ, провидѣвъ. Вѣнъ почувъ у собѣ якусь могучу силу, що пробудила его до нового житя, хочь не знае, чи выбраный також его голосомъ посолъ поможе мужицкій справѣ, чи може его подвигъ пѣйде на марне... Въ „переднѣмъ словѣ“ оповѣдае авторъ кількома словами про вѣдносины Галицкои Руси до Польщѣ, про спольщене рускаго дворяньства, про гнетъ, якого дознають рускій хлопы вѣдъ польскихъ панѣвъ. Авторъ высоко цѣнить руске патріотичне духовеньство, що по его думцѣ одиноке выратувало Русинѣвъ вѣдъ національной смерти. „Въ послѣдныхъ часахъ — кѣнчить авторъ — и руска молодѣжь разомъ зъ духовеньствомъ стае просвѣчати рускій темный народъ. Вона сходить ся зъ селянами, учить ихъ, читае имъ книжки и вѣрить разомъ зъ ними, що скоро настане конецъ рускій темнотѣ, що настане часъ, коли паны стратять всю силу въ Галичинѣ, а рускій народъ жите-ме своимъ умомъ, трудомъ и волею“.

Телеґрамы.

Прага 17 падолиста. Narodni Listy доносить, що радникъ двора Терщь, президентъ скарбовои дирекцїи выдавъ розпорядженє, абы урядники послугували ся у внутрѣшній службѣ выключно нѣмецкимъ языкомъ. Президентъ апеляційного суду выславъ до ческого университету нѣмецке письмо въ справѣ судейскихъ испытовъ. Письмо се доси не полагоджене и жаденъ ческій професоръ не хоче брати въ испытахъ участи. Президентъ апеляційного суду Яиса мавъ подати ся до димісіи, яъ причины пресіи міністра судовництва бм языковій справѣ. Єго наслѣдникомъ бувъ въ якійсь Нѣмець.

Загребъ 17 падолиста. Опозиція поставила въ соймѣ нагле внесене о инкорпорацію до хорватскихъ законовъ деклараціи архикн. Франца Фердинанда. По довгій дискусіи, въ часѣ которои пѣдчасъ промовы посла Франка прийшло до бурливыхъ сценъ, наглѣсть вѣдкинено и вѣдослано внесене до комісіи.

Гаґа 17 падолиста. Корабель зъ Крітеромъ пѣйде черезъ Месіньскій проливъ прямо до Марсельи, де стане дня 21 с. м.

Вроцлавъ 17 падолиста. Коли нѣмецкій цѣсарь ѣхавъ до касарень въ отвореній повозцѣ, якась жѣнка кинула за нимъ сокирою завиненою въ полотно. Сокира упала коло повозки. Арештована жѣнка робила при переслуханю вражѣня божевѣльнои. Антентатъ не мае нѣякого політичного пѣдкладу. Цѣсарь бувъ по атентатѣ дуже блѣдый и зденервованый. По атентатѣ заалярмовано цѣлый гарнізонъ Коли цѣсарь вѣдъѣздивъ, улицѣ були замкнены, а вѣйско творило шпалїръ

Берлинъ 17 падолиста. Соціяльній демократи внесли интерпеляцію въ справѣ 12.000 марокъ, якій міністерство внутрѣшныхъ справъ зажадало вѣдъ центрального союза промысловцѣвъ на агітацію за закономъ противъ соціялістовъ. Окрѣмъ того ухвалено поставити въ парламентѣ внесене о внесенє кары за обиду маестату и о змѣну конституцїи въ гѣмъ напрямѣ, абы канцлеръ вѣдповѣдавъ за всѣ поступки и слова цѣсаря, хочь бы ихъ не контрасигнувавъ Мае бути також поставлене внесене о выданю закона о загальній вѣдповѣчальности міністровъ.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Маріянъ Ясѣльковскій

зъ Стрѣлискъ новыхъ

осѣвъ въ Ходоровѣ.

Вѣдимъ ординуе безплатно вѣдъ 8 до 9 рано.

560 з—1

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Спеціялістъ недугъ ушій, носа и горла

Д-ръ І. РАЙНГОЛЬДЪ

ординуе теперь при ул. Сикстускій ч. 29.

556 6—13

Спеціялістъ недугъ шкѣрныхъ и венеричныхъ

Д-ръ Левъ Рапп

повернувъ и ординуе вѣдъ 9—12 и вѣдъ 2—5.

456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 6—6

ЗАВЕДЕНЄ

технічно

ДЕНТИСТИЧНЄ

при ул. Коперніка ч. 4

выконуе всякій въ той обсягъ входячй чинности пѣсля вѣденьскои школы, выконуе ся и всякій направы безъ личного приѣзду.

Заведенє отворене вѣдъ год. 8 рано до 8 вечеромъ.

72 6—30

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Д-ръ З. Райнгольдъ

вздворный и прибѣчный лѣкарь-дентистъ

ординуе теперь при ул. Сикстускій число 29.

545 7—18

Найчистѣйша алькалічна

GIESSHÜBLER

вода щавова. 96

ЛИПЕЦЬ

въ ресторациї ГАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улица Трабунальска ч. 12 домъ власный, можна дѣстати щоденно вже с годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ

Печени вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажаній легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Кобаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить зъ моеи ресторациї, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 232—? Зъ высокимъ поважанемъ

ГАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, хроны, компасы, райсцайги, тасьмы мѣричй, піоны, нівеляционы и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

!!Бѣлѝ и красни руки!!

Хочь-бы и якъ червонѝ и посѣданѝ руки выбѣлѣють и выделікатнѣють по кôлькаразовôмъ натертю

Кремомъ рослиннымъ.

Слоикъ 160 гелєрôвъ.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львôвъ: склепы взаснй улиця Оикстуска ч. 25, Рынокъ ка ч. 11. Краковъ: Суконницѣ ч. 20. Черновцѣ: Галицъ ч 8. Перемышль: ул. Францішканьска ч 4.

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелíхи и т. п. власнй выробы

поручая по цѣнахъ умѣренных

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

Замовленя зъ провінцій просимо надсылати до Кросна.

Почта, телєграфъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаємо на жаданє даромъ и оплатно

Заразомъ бетерѣгаємо, що репрезентантомъ нашой фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентôвъ анѣ похатминôвъ не высылаємо. 2 62—52

Особа интелíґентна

середного вѣку, глядае мѣсця до заряду дому у священика, вдôвца. Ласкавѝ зголошенѝ подъ адресою: К. Н. Львôвъ, Паньска 15. 564 1—8

Канарки зъ Гарцу

найлѣпшой породы, жвавѝ спѣваки зъ пречудным голосомъ соловейкôвъ, спѣкають въ день и при свѣтлѣ по 8, 10, 12, 15, 20 марокъ за штуку, розсылає ся за послѣплатою зъ порукою, що прийдуть живѝ. Кождый купець дôстане даромъ альбумъ почтовыхъ картъ зъ видами Хемніцу. *L. Förster, Vogel-Zersandt Chemnitz (Sachsen).* 525 8—3

Гармоніюмъ

до

науки спѣву

дуже тревалой конструкціи

поручає

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

КАРОЛЬ ЯВОРСКІЙ

у Львовѣ ул. Баторія 20

поручає свôй складъ и роббтню

ОБУВЯ

дамского, мужеского и дѣтинячого *по умѣркованых цѣнах.* 531 6—25

Таблицѣ зъ металю

ЛИТТЯ

таблицѣ надмогильнѝ, таблицѣ для Выдѣлôвъ повѣтовых, кумеры на дамы, таблицѣ мосяжнѝ въ блахъ прасований для лѣсной сторожи. — Пльомбы одоваянѝ и гузики до пльомбованя — выконує найдешевше

Лѣярня выробôвъ металевыхъ

ГЕНРИКА ШАПІРЫ

Львôвъ ул. Коперника ч. 3, (поббчь антики п. Миколяша.) 238 31—?

„MALTUS“

выпробоване средство для пань!

Дуже вежный на науковых засѣдахъ снорядженый выналхôдъ, поручевый лѣкарскими повагами. Знаменита и гігієнічна охорона. Цѣна картону 4 корôны.

Головный складъ: Антика „пôдъ срѣбным орломъ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

У ЛЬВОВѢ. 529

РУКОДѢЛЬНЯ РѢЗБЯРСКА

Е. ЩУПЛАКЕВИЧА

у Львовѣ, при ул. Коперника число 17.

выконує **цѣлковитѝ урядженя церковнѝ**

Иконостасы, престоли, проповѣдницѣ, цимбор и, гробы Божѝ, олтарѣ, олтарики процесійнѝ и всѣлякѝ роботы сальонôвъ совѣстно и дешево.

580 8—24

Першій рускій складъ машинъ до шитя!

Незрôвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Нôжнѝ вôдъ 37 до 65 зр.
Ручнѝ „ 25 до 48 зр.

Услôвя сплаты приступнѝ. Готôвкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жадане даромъ. 483 1—104

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механік*

Львôвъ, Галицка 6.

До Всечестнѣйшого Духовенъства!

Прочь зъ жидôвскою бляґою!

!!!Свôй до свого!!!

Выробы ножôвничѝ, захваленый шумнымъ анонсамъ вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше зъ ґарантіею на мѣсци.

Бритвы англійскѝ, власнѝ, солінґеньскѝ и швайцарскѝ у великôмъ выборѣ въ цѣнахъ вôдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду бритву передъ высадкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надав ся до волоса, вымѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ Бритвы безпеченьства [скалѣченя выключене] наѣсть у не умѣючих годити ся] Геннельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ

НОЖôВНИКЪ

Львôвъ, ул. Галицка ч. 6.

Заразомъ поручаю всякѝ выролы ножôвничѝ въ моѣй роббтни выконанѝ.

Вытягъ зъ листôвъ признанія:

ВПоважаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надосланѝ 2 бритвы и ножички, котрѝ мимо низкой цѣны є дуже добрѝ и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

Девятники 31 серпня 1900.

483 11—104 Доротеушъ Конôвъ.

„КРАЄВЫЙ СОЮЗЪ КРЕДИТОВЫЙ“

стоваришеня зареестроване зъ обмеженою порукою у Львовѣ (ринокъ ч. 10, I. поверхъ въ домѣ „Просвѣты“) приймає вкладни ощадности въ довôльнôй высотѣ и опроцентовує на 4½%.

Одинъ удѣлъ членьскѝ въ „Краєвôмъ Союзѣ Кредитовôмъ“ выносить 50 коронъ; кождый членъ може мати бôльше удѣлôвъ. При вплачуваню першого удѣлу належить вложити также вписове въ квотѣ 2 коронъ на фондъ резервовый. Вôдъ удѣлôвъ членьскихъ в плачує „Краєвый Союзъ Кредитовый“ за рôкъ 1899 дівіденду въ высотѣ 5%.

Призбираныхъ грошей уживає „Краєвый Союзъ Кредитовый“ на *заосмотрюваня рускихъ товариствъ кредитовыхъ* потрѣбнымъ засобомъ капіталу оборотового, якъ также на *переведеня корыстныхъ парцеляцій.*

Складаймо рускій грôшъ въ свôй институціи.

Ф. КОРНЕЦКІЙ и СП.

магазинъ бавватныхъ товаровъ

у Львовѣ (Пасажъ Гавсмана)

поручає въ великôмъ выборѣ

шовки, вовны, сукна, барханы, фланелѣ, перкалѣ, батисты, муслíны, полотна, столове бѣле и т. д.

Выготовлюване комплетныхъ шаюбныхъ выправъ.

Цѣны дуже низкѝ.

Пробки даромъ и оплатно. 532 6—6

Лишь тогдѣ правдивый, если триґранна фляшка есть земкнена инаше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтôмъ папери).

Доси неперевысшеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ заменно обезпеченôмъ опаков.ню)

жовтого фляшка К. 2.— „
бѣлого „ „ 3.— „

з фабрики

ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своєи легкои стравности поручены также дѣтямъ, и написуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которых дôкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ, збôльшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокôвъ, а также взагалѣ прочищеня крови.

Дôстати можна въ найбôльшôй части Антикъ и Дроґерій австро-угорскои Монархіи.

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3. 501 4—18

Противъ наслѣдувань заряджує ся судове слѣдство.

Готôвки не вымагаєсь. Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы

Цѣнники на провінцію на жадане даромъ и оплатно. Всякѝ можливѝ гатунки диванôвъ сальоновых, стѣнных, покоевых и церковных, такожь хôдникôвъ, портіеръ, фіранокъ, ґератъ лінолеумъ, капъ на столы и лôжка, ковдеръ, коцôвъ,

дерґъ на конѣ и декораційных предметôвъ поручає знана и реномована фірма Вѣденьскій Магазинъ и складъ дíванôвъ

„Ан Ленувре“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6

пасажъ Гавсмана.

ФІЛІЯ: въ Перемышлю ул. Мицкевича ч. 4. Правдивѝ перскѝ и оріентальнѝ диваны по зниженых цѣнах. Спеціяльный вôдділъ решток и высортованых та вадливых товаровъ 533

Складъ и Роббтня Футеръ ФЕЛІКСА и ЮЛІЯНА ЛЮБЕЛЬСКИХЪ

при улици Валовôй число 3 у Львовѣ

поручаємо на зимовый сезонъ свôй свѣжо спровадженый засôбъ футеръ въ шкôрахъ якъ и готовых футеръ дамскихъ и мужескихъ, коннѣрѣ, зарукавки, шапки, баранцѣ и богато иншихъ можливых въ обсягъ кушнѣрства входячих рѣчій. Такожь удержуємо на складѣ великѝ выбôръ сукна до покрываня футеръ и продаємо все по можливо найнизшихъ цѣнахъ.

Илюстрованѝ цѣнники даромъ и оплатно. 521 5—10

Конечне для домового обходу!

Д-ра РОЗА (ROSA) БАЛЬСАМЪ

на жолудокъ,

зъ антики Б. Фрагнера въ Празѣ

есть вôдъ 30 лѣтъ загально знанымъ средствомъ домовымъ дѣляючимъ на побудженє апетиту и на легкій столецъ. При регулярнôмъ заживаню его процесъ травленя змôцнює ся и удержує ся въ правильнôмъ ходѣ.

Велика фляшка 2 К., мала 1 К., почтою 40 сот. бôльше.

За попереднымъ надосланемъ 2·56 К. высылає ся велику фляшку, а 1·50 К. малу фляшку franco на всѣ стації австро-угор. монархіи.

ОСТОРОГА! На всѣхъ частяхъ опаковани видноѣ подана побôчь законно обезпечена марка охоронна

ПРАҐСКА МАСТЬ ДОМОВА

зъ антики В. Фрагнера въ Празѣ

то старе, насамперед въ Празѣ ужите средство домове, що удержує раны въ чистотѣ и охоронює нихъ, усмиряє запаленє и болѣ та дѣляє охолоджуючо.

Въ дозахъ по 70 сот и 50 сот.; почтою о 12 сот. бôльше.

За попереднымъ надосланемъ 3·16 К. высылає ся ½ дозъ, або 3·36 К. ⅔ дозъ, або 4·60 К. ⅘ дозъ, або 4·96 К. ⅚ дозъ franco на всѣ стації австро-угорскои монархіи

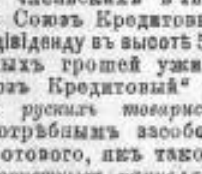

ОСТОРОГА! На всѣхъ частяхъ опаковання видноѣ побôчь подана марка охоронна, законно обезпечена.

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ: **Apotheke B. FRAGNER** „zum schwarzen Adler“ **Prag**, *Kleinseitz, Ecke der Spornergasse.*

Высылка почтова щоденно.

Склады въ антикахъ Австро-Угорщины. 466 12—25

Світова выстава Парижъ 1900.

ЗОЛОТЫЙ МЕДАЛЬ

ЗНАМЕНИТЫЙ

вина дальматиньскѝ, хорватскѝ и истрійскѝ, столовѝ, десеровѝ и курацíйнѝ

поручає

ручачи за их правдивость и натуральность

СКЛАДЪ ВИНЪ

БРАТЯ ДѢДОЛІЦЬ

Львôвъ, ул. Чарнецкого ч. 3.

ОТВОРЕНЄ 1-ого ПАДОЛИСТА 1900. 537

Вôдзначена на многих выставах!

Комната до вôбрань товариских!

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найбляшій вôдъѣзды:

22 падолиста „Потодамъ“ год. 1·30 по полудни; 29 падолиста „Спарндамъ“ год. 6 по пол. 6 грудня „Роттердамъ“ 12 по полудни. 13 грудня „Амстердамъ“ о год. 6 по пол.

Новѝ пароходы зъ подвôйнымъ шрубамы:

Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10.320 тонъ, Потсдамъ 12.500 т.

Цѣны першихъ каютъ вôдъ 264 кор. и высше } зъ
другихъ каютъ 228 к. и высше } при-
III. клясы 209 к. 40 с. зъ Вѣдня. } стання.

Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10: для III. класы: IV. Weyringergasse 7 A.

Австрійскѝ фíлія въ Берни, Инсбруку и Трiестѣ. 59

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВôВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разôвъ преміоване.)

Вôдъ 18/11 до 22/11 до побачення:

Занимаючий проходъ по Римѣ.

Вступъ 10 кр. 97

ЛЬВôВСКЕ БЮРО ҐАНДЛЕЕ

Львôвъ, улиця Костюшка число 4.

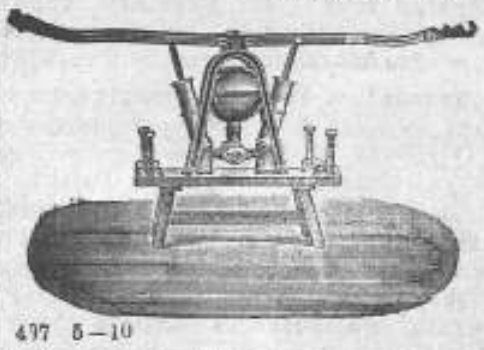

497 5—10

поручає выпробованѝ

СИКАВКИ ОГНЕВѝ

всякихъ системôвъ и зъ найлѣпшихъ фабрикъ, **вужѣ до свкавокъ (шлявхи), партяный ведерця, коновки и огневѝ гаки** а также **шеломы, мундуры, пасы, топôрцѣ** и иншѝ приборы для огневых сторожей.

Цѣны низькѝ. — Услôвя сплаты догôдни.

ТУТКИ циґаретовѝ 1000 штукъ за 1 зр., поручає Ант. Мазуркевичъ, Львôвъ, Скарбкôвска 7.

Вôзды можна дôстати.

Для курцѣвъ!

Найлучшѝ тутки и папериці циґаретовѝ зъ правдивого египетского ґатунку

Vergé Combustible

выробленѝ.

AIDA

Для курцѣвъ!

Аіда папѣръ незатовшуе
Аіда папѣръ безъ запаху.
Аіда папѣръ не вуґлить.
Аіда папѣръ горить рôвномѣрно.
Аіда папѣръ есть найлучшимъ фабрикатомъ.

Вôзды можна дôстати.

Головный складъ: Фабрика паперцѣвъ циґаретовых „Аіда“ у Львовѣ, улиця Паньска ч. 10.

Взоры на жадане даромъ. 515 8—10

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои

Ч. 251. Львовъ, Понедѣлокъ 6 (19) Падолиста 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзаменитшихъ повѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ского 2; — въ Ярославю: Л. Кришаковскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wolizeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и найменшій за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатками

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльный вѣдъ порта.

Неодинокє числе коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычній принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрічки инсератовои або ся мѣсце а за рубрицѣ „Надсылане“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инший комунікаты приватній платить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Найдѣшній „ostgalizische Wahlen“

— симъ разомъ уже лишь „ostgalizische“, бо въ захѣдній Галичинѣ нѣчого не чути про жандармѣвъ, вѣйско, про тероризмъ, надужитя, штучки и найрѣзнороднѣйшій зъ давна практикованій лайдацтва выборчій — звернули вже на себе увагу ширшого свѣта.

Пражскій Narodni Listy подають описъ незнаного нѣгде инде въ Австрій чудовища — способу оголошуваня правыборѣвъ въ Галичинѣ такъ, абы нѣхто въ громадѣ про нихъ не знавъ и абы комісарь перевѣвъ выборъ выборцѣвъ безъ правыборцѣвъ. За примѣръ наводять нѣдомій нашимъ читателямъ факты правыборѣвъ въ рѣзныхъ рускихъ селахъ, а потѣмъ кажуть зъ іронією: „Jsou to v pravdě idyllicke poměry!“ (Се справдѣ идилічній вѣдносины!) О такѣй иділлі нѣякому иншому краєви або народови въ Австрій анѣ приснитись не може! То лишь мы, Русь галицка, маємо тото особливе щасте роскошуватись тою „идиллею“ — тымъ „танцюристымъ раємъ“ выборчимъ...

Обширну и дуже замѣтну своимъ змѣстомъ статью помѣстила про „galizische Wahlen“ одна въ найповажнѣйшихъ часописій въ Нѣмеччинѣ — дневникъ Frankfurter-Ztg. Говорить ся въ нѣй о намѣстнику гр. Пінінськѣмъ, о старостахъ галицкихъ, о шляхтѣ польскѣй о насъ Русинахъ дуже цѣкавій рѣчи — та що-жь! Тои статѣ не можемо подати нашимъ читателямъ, бо навѣть осторожный вытягъ изъ нея, поданый онодги въ Kurjer'ѣ lwowsk'ѣмъ, безмилосердно сконфіскувала державна прокураторія.

Рѣвно-жь поважный въ Нѣмеччинѣ дневникъ Münchener Allgem. Ztg. умѣстила [въ ч. 311 зъ 11 с. м.] допись зъ Вѣдня, котрои авторъ каже, що польска шляхта, все-таки не довѣряючи, щобы ѣй нинѣ при выборахъ такъ пѣшло гладко, якъ за Баденього, зложила ще значній сумы грошей, абы „вплывати на выборы“ [die Wahlen beeinflussen], щобъ они выпали въ ей користь. Се годить ся и зъ нашими информаціями зъ краю, що аґітаторы кандидатѣвъ centraln'ого комітету богато будують на перекупство выборцѣвъ и то навѣть на грубе перекупство [„pieniędzy nie będzie się żałować“], ели комісарямъ выборчимъ не удасть ся повыбирати вѣйтѣвъ, жидѣвъ, польскихъ ксьондзѣвъ и т. п.

Мы щиро остерѣгали тыхъ, що „роблять“ выборы, абы дали спокѣй зъ надужитями и великими штучками выборчими, бо то не може выйти на добро анѣ Полякѣвъ, анѣ державы, а тѣлько компромітуе Галичину передъ цивілізованымъ свѣтомъ. Що и межи Поляками е люде, котрѣ годять ся зъ нами, свѣдчить о тѣмъ фактъ, що Kurjer lwowski перепечатавъ нашу осторогу. Розумѣе ся — нашь голосъ остае „вопіючимъ въ пустини“, якъ свѣдчать що разъ свѣжій вѣсти выборчій зъ краю.

Тѣшить насъ, що покривджений на своѣмъ правѣ выборчѣмъ громадяне вносять протесты и жалобы — деякій въ роспуцѣ идуть громадою по кільска сотъ люда до старосты... О всѣхъ того рода фактахъ просимо намъ доносити — нехай черезъ нашу часопись и ширшій свѣтъ информуесь про „ostgalizische Wahlen“...

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Сокаля пишуть намъ:

Дня 17 с. м. рано наше староство — на диво всѣхъ льояльныхъ мешканцѣвъ Сокаля — знайшло ся несподѣвано въ облозѣ. Облягала его звыжь сотка селянъ-выборцѣвъ въ Потурицѣ и селяне делегаты зъ Свитазова. А причина сему така:

Якъ майже у всѣхъ громадахъ нашого повѣту, такъ и въ Потурици день правыборѣвъ есть для всѣхъ выборцѣвъ ажь до самои послѣднои хвилѣ глубокою тайною. Отже селяне потурицкій, знаючи о тѣмъ зъ досвѣду по иншихъ громадахъ, були осторожній и якбы ци удало ся имъ довѣдатись, але не вѣдъ свого вѣйта, лише таки въ самѣмъ староствѣ, що правыборы вѣдбудуть ся въ Потурици дня 17 с. м. Отже того дня рано всѣ выборцѣ явили ся передъ своимъ урядомъ громадскимъ и чекали. Пезнѣ були, що правыборы вѣдбудуть ся, бо якъ рѣвночасно довѣдали ся въ староствѣ, того-жь дня мали вѣдбути ся правыборы лише въ двохъ, и то найблизшихъ до Сокаля мѣсцевостяхъ. Тымчасомъ по довшѣмъ дожиданю выходить вѣйтъ и оголошуе, що правыборы нинѣ не вѣдбудуть ся, бо староство вѣдложило ихъ на инший день. Чому и на котрый инший день, не хотѣвъ сказати. Таке поступованє, утримуванє въ тайнѣ дня правыборѣвъ и вѣдкликуванє ихъ, коли народъ, довѣдавшись про нихъ случайно, станувъ до нихъ приготованый, мусѣло обурити всѣхъ до живого. Забравши вѣйта зъ собою всѣ якъ стѣй пѣйшли до Сокаля до старостваа. Однакожь и тутъ нѣчого бѣльше не довѣдались, якъ лише, що правыборы вѣдложенй, а коли одинъ смѣливѣйшій посмѣвъ запытати ся, на коли вѣдложенй, дставъ вѣдповѣдь: „Co? i to chciał być wiedzieć? Milcz i marsz za drzwi!“ П. староста, яко чоловѣкъ добре выхованый, взагалѣ не вмѣе инакше говорити зъ народомъ, а часомъ ужива ще сильнѣйшихъ аргументѣвъ — палицѣ и кулака — розумѣе ся до часу, коли знайде ся хто, що ему такимъ самымъ вѣдповѣсть аргументомъ.

Въ Свитазовѣ зновъ переведено правыборы въ той способѣ, що хотяй нашій кандидаты дѣстали по 79 голосѣвъ, а старостиньскій [rządca i wójt] лише по 72, а и зъ тыхъ було много неважныхъ, бо були вѣддавани на „rządcę“, або „wójta“ безъ поданя ихъ назвищь, то однакожь въ результатѣ оголошено выбраными власне „pana rządcę i wójta“... Свитазовцѣ внесли протестъ.

Въ Сокали, якъ намъ уже вѣдомо, такожь нѣхто, навѣть много Полякѣвъ, не знали нѣчого о правыборахъ. Оголошено ихъ доперва день попередъ въ той способѣ, що одинъ поліцай налѣплявъ оповѣщенє, а другій, идучи за нимъ, сейчасъ здиравъ або залѣплювавъ иншимъ“ — Се штучка п. Евгенія Высочаньского, звѣстного ту перекинчика [дѣдъ его бувъ ще рускимъ священникомъ, а вѣнъ самъ кільканадцять лѣтъ тому призиавъ ся ще до Русиновъ!], а теперѣшного бурмістра recte prezesa [!] мѣста Сокаля. Мѣ ску его господарку Сокаль буде вѣдпокутовувати довгій лѣта; найлучшимъ доказомъ его якости есть фактъ, що два роки тому маршалокъ повѣтовый п. Краньскій старавъ ся довести до суспензіи его, та не пришло до того, бо поперъ его очевидно сильнѣйшій р. starosta. Ще й декорацію выробивъ п. Высочаньскому! Теперь надходять новій выборы до рады громадскои [властиво ще на весну сего року мали вѣдбути ся], тожь нѣчо дивного, що п. Высочаньскій, котрый конечно хотѣвъ бы ще дальше ущасливляти мѣсто своимъ „prezesostwem“, и певно що такъ ся стане, всѣми силами стараесь приподобати ся п. старостѣ. Тожь и разомъ зъ нимъ аґітують, що можуть, за польскимъ кандидатомъ.

Вже два польскій передвыборчій зборы вѣдбули ся въ Сокали, третій заповѣджений на слѣдующу середу, а на всѣхъ тыхъ передвыборчихъ зборахъ п. староста промовляе до народу и всѣми силами стараесь переконати его, що нѣхто иншій, лише п. маршалокъ Краньскій може бути вѣдповѣднымъ для него заступникомъ въ радѣ державнѣй! Яко найсильнѣйшій аргументъ за п. Краньскимъ вѣдносять на всѣхъ зборахъ справу отвореня гімназіи въ Сокали, котру будь-то анѣ д-ръ Король, анѣ Мекелита не попруть, бо имъ на серци передовсѣмъ интересы Жовкви, а лише п. Краньскій! Та забули сарьки, лишь мы не забули, що коли передъ двома роками зъ нагоды цѣсарского ювілею повѣтъ и мѣсто старались о отворенє гімназіи въ Сокали и на тую цѣль ухвалили 100.000 зр., то сесю справу вбивъ не хто иншій, лишь власне самъ п. Краньскій, предложивши выдѣлови краевому разомъ зъ иншими шляхтичами свое votum separatum, що именно они узнають невѣдповѣднымъ отвирати тутъ гімназію. И теперь той самъ п. Краньскій мавъ бы тую саму справу попирати! Брешѣть же бодай спритно, панове!

— —

Зъ Бучацкого пишуть намъ:

Въ селѣ Скоморохахъ коло Золотого Потока вѣдбулись дня 15. с. м. правыборы, але въ той способѣ, що обурили они всѣхъ господарѣвъ сего села. Треба знати, що Скоморохи — одно зъ найлѣпшихъ сѣлъ при выборахъ, бо выборцѣ все тримають ся добре и голосують за своимъ народнымъ кандидатомъ. Есть тутъ школа, читальня, шинхлѣръ громадскій та двѣ краминцѣ; зъ сего можна бачити, що тутъ господарѣ вже освѣдомленій, и тому власти нѣколи не легковажили ихъ и правыборы вѣдбувались усе по

Карло Кучуракъ.

Артистична выстава
Товариства для розвою рускои штуки у Львовѣ въ 1900 роцѣ.

Дня 15. н. ст. вересня с. р. отворено въ великій сали Народного Дому у Львовѣ першу выставку рускои штуки — отворено въ способѣ може не такъ торжественный, зъ якимъ повинній-бъ вѣдбуватись акты такои великои ваги. И не всѣ, котрій здавалось бы интересують ся штукою, не всѣ, що слѣдять за ей розвиткомъ, за ей успѣхами, прибули вѣддати честь тѣй громадцѣ людій, котрыхъ одинокою заслугою — старане замѣнити площину полотна на подобу правдивого обсервованого свѣта, повторене того, що вокругъ себе бачать, черезъ вѣдповѣдне уставленє красокъ, ліній [формы] и свѣтла, або сотворене фіктійного свѣта, котрый бы мимо того дававъ вражѣнє натуры.

Людскѣсть, такъ рѣзнородна въ скали уживанй спокою и достатковъ, якій дають ѣй права уродженя, становиска — цѣла та людскѣсть бере удѣлъ въ розвою штуки. Нема такого бѣдака, котрый бы на свѣй способъ и своими средствами не старавъ ся заспокоити давну ту потребу людскои душѣ, якою есть штука.

Рѣзницѣ лежать въ формѣ и у внѣшныхъ проявахъ — змѣстъ зостае все и всюда той самъ.

„Артисты и зрѣтель находять ся у всѣхъ часахъ и краяхъ“.

Не можна заперечити, що суть суспільности, котрій може менше вѣдъ иншихъ потребують штуки, але и тамъ навѣть вѣдрывають ся одиницѣ вѣдъ загального руху цѣлои масы суспільности и гонять на-ослѣпъ за тымъ могучимъ голосомъ, котрый ихъ тягне далеко на поле борбъ и працѣ, де рѣдко коли стрѣлить, замаячить слабонькимъ лучикомъ вельможна „слава“.

— —

Звѣсна рѣчь, що устроюване выставъ (въ певныхъ вѣдступахъ часу) есть конечне. Такій выставы насамперед даютъ людямъ интересованымъ переглядъ творчости рѣзнородныхъ талантѣвъ, зближають суспільность до штуки а що найбѣльше будять заинтересоване тои суспільности штукою, бо штука данои суспільности може мати часомъ взглядну тѣлько стійность артистичну, але одночасно дуже велику вагу суспільну.

Перша артистична выстава Товариства для розвою рускои штуки есть може (хотяй и не зовсѣмъ) „артистичною“, але не есть загальною. Поза малыми выимками есть она тѣлько вѣдзеркаленемъ того, що вже видѣло ся и пописомъ або публичнымъ представленемъ дѣяльности членѣвъ згаданого Товариства.

Приглянѣмо ся близше выставѣ рускои штуки.

Загальне вражѣнє пѣвтора сотки выставленыхъ праць есть навѣть добре.

Чогось, що вже цѣлкомъ выходило бы по-за норму знаныхъ способѣвъ и звѣсныхъ мотивѣвъ нема майже. Тутъ то тамъ видно зближеня до щирого, чистого поняття и навѣть досконалого выконаня, але такожь и велике число помысловъ, формъ, шематѣвъ запозиченыхъ зъ другои руки.

Цѣла выстава мае характеръ „церковный“, де-не-де тѣлько завирне полотенце „свѣтского“ змѣсту. Длячого не хотѣли панове аранжеры представити намъ повный образъ розвою нашои штуки у всѣхъ ей напрямахъ, не знаю; може тому, що выстава та получена була зъ даковскою фантовою льотерією... А се велика шкода, великій грѣхъ, бо въ тыхъ выставленыхъ образахъ релігійного змѣсту прозирають тѣлько останки лихого впрочѣмъ італіянізму або Delaroche, ледно у кількохъ добачити можна слѣды самостійного думаня и чувства.

Тѣлько бы може було що-до загального вражѣня зъ выставленыхъ образѣвъ. Але закимъ приступлю до подрѣбнои оцѣнки поодинокихъ праць мушу въ приятностію вѣднести те, що многій зъ фаховыхъ людей запримѣтили, а то: що въ працяхъ тыхъ видно щиру охоту доброго мальованя, безъ глядне замилуване до самои штуки, совѣстну працю и старанность, що дае певну запоруку поважнѣй штуцѣ, опертій на индівідуальности талантѣвъ.

— —

Малярь, котрый хоче подѣлати на зрѣтеля, котрый хоче збудити въ нѣмъ тѣ самій гадки, якій нимъ володѣли при твореню свого образа, повиненъ всѣ свои средства зъужити въ тѣй цѣли, повиненъ всѣ менший, другорядній рѣчи посвятити, хотяй бы тое було и зъ кривдою „выкінченя“. Таланту, артистичнои своеи силы не буде вѣнъ ужывати для розмовы або голого ефекту въ цѣли зворушеня зрѣтеля, тѣлько въ цѣляхъ чисто малярскихъ.

До такихъ належить п. Антінъ Пилиховскій.

Его „В скресеніе Лазаря“, чи „Пречистая Дѣво Матн руского краю“ — то не илюстраціи тѣлько до гладко скомпонованыхъ титулѣвъ.

Въ першѣмъ бачимо на тлѣ гѣрского пейзажа величаву постать Ісуса (освѣченого передаючимъ ся зъ-помѣжь скалъ лагѣднымъ сяйвомъ сонця) въ хвили довершеного чуда воскресеня передъ остовпѣлою громадою народу. Пилиховскій знае о тѣмъ, що композицію въ образѣ не есть тѣлько таке, або саке уставленє фігуръ, але все, що покрывае площину образа, есть складовою частію композиціи. Ужите краски, розкладъ свѣтла, вѣдношене фігуръ до окруженя, аж до найменшихъ подробиць — все то суть средства композиційнй, котрыхъ легковажити не можна. Въ Воскресенію Лазаря зрѣтель не потребуе шукати того, на що малярь поклавъ найбѣльшу вагу; оно само передовсѣмъ выступае, ударяе. Пейзажь, мальованый зъ розмахомъ а такъ повный воздуха, та товпа народу схоплена зъ рухомъ, зъ тымъ сильнымъ здивованемъ, де-не-де перепудомъ, а у кождого на лиця божеска честь для чудотворця — такъ все достровне до величавои на першѣмъ планѣ постати Ісуса, котрый природнымъ, невымушенымъ рухомъ руки приказуе Лазареви выйти зъ гробу. Въ лиці Ісуса Христа видно тѣлько высшои доброты, тѣлько святости и погѣднои поваги, що пересѣчного зрѣтеля шукаючого тѣлько вражѣнь, образъ той приковуе на довго. Пилиховскому не ходило тѣлько о добрый рисунокъ, типъ образа, льоґіку свѣтлотѣни и т. п., але головно о психічну сторону темы. Въ Воскресенію Лазаря передовсѣмъ въ лиці и руху Ісуса (въ

ТУТКИ „PRIMUS“ суть найлѣпшій!! ВСЮДЫ ДО НАБУТЯ

Фабрика: Львовъ, ул. Міцкевича ч. 2. Цѣнники зъ пробами даромъ и оплатно. Пп. купцѣ и рѣльничій кулка дѣстають вѣдповѣдный рабатъ. 502 13—15

можности найлеґальнѣйше. Однакъ при новыхъ правыборахъ еклало ся цѣлкомъ инакше. Ото громада цѣла, освѣдомлена, чисто-руска осталась жертвою верховодячои кліки жидівско-шляхотскои!

Дня 15. с. м. вѣдбулись правыборы потайно въ дворскѣмъ будынку, а зобралось пять выборцѣвъ — вѣйтъ [темна креатура, оруде всѣхъ пѣдпанкѣвъ], два господарѣ [они самъ поступкомъ своимъ зрадили громаду], посесоръ жидъ и дворскій учитель — и тѣ пять выбрали самій себе на правыборцѣвъ, на деле ґатѣвъ зъ громады, щобы голосувати въ Бучачи въ имени громады!

Се могло-бъ уйти въ иншій громадѣ безкарно, але тутъ сталось инакше. Ото всѣ господарѣ зобрали ся, заявили свое негодованє на таке поступованє и пѣслали протестъ до ц. к. староства въ Бучачи, заосмотрене пѣдписами майже всѣхъ чесныхъ господарѣвъ. Рѣзночасно, опираючись на тѣмъ, що ц. к. староства не увзглядняють протестѣвъ богато громадъ, якъ се стало ся н. пр. въ Джурині („Дѣло“ ч. 245) та въ иншихъ мѣсцяхъ, повѣдомлено ц. к. міністерство телеґрафічно о противзаконныхъ правыборахъ и зажадано безпроволочного вызначеня другихъ — такъ, щобы ліста була въ часъ выставлена (бо теперь ся цѣлкомъ не було); щобы правыборцѣ були наперед повѣдомленій о мѣсци та часѣ правыборѣвъ (бо теперь сего не було и правыборы вѣдбулись несподѣвано). Вина въ тѣмъ передовсѣмъ вѣйта, котрый вже вѣсѣмъ лѣтъ вѣйтує та знає докладно постановы що-до выборѣвъ, тому-то его за те, що надъужывъ своіи власти, має громада вѣзвати передъ кратки судовій, щобы оправдавъ ся зъ свого противзаконного поступованя.

Чи и якій будуть мати успѣхъ наши протесты и наши старанія, щобы дано намъ користати зъ правъ намъ признаныхъ, о сѣмъ повѣдомимо читателѣвъ „Дѣла“, а теперь ждемъ на справедливость терпеливо. — *Громадяне села Скоморох.*

——

Зъ Товмаччины доносять, що правыборы въ мѣстѣ Отинія (такъ само и въ сусѣдньмъ селѣ Угорникахъ) перевѣвъ комісарь Кульчицкій дуже файно. О роченци правыборѣвъ нѣхто не знавъ ще навѣть вечеромъ попереднього дня (т. є. 13 с. м.). Ажь рано 14-ого п. комісарь повѣдомивъ кѣлькохъ заушникѣвъ, абы приставили правыборцѣвъ. Не було ще часу розголосити сен „новины“, а вже п. комісарь оголосивъ, що правыборы скѣнчені. Выборцѣ, крайно обурені, внесли телеґрафічно жалобу до міністра Кербера.

——

Въ Снятинѣ п. староста Цулавѣвъ мавъ сими днями дуже милу візиту. Двѣста людей зъ села Пѣдвысокои прийшло двѣ милѣ пѣхотою до п. староты „подякувати“ за переведеній тамъ дня 15 с. м. страхъ лѣгальній правыборы, бо комісарь (секреґарь староства Голянекъ) не допустивъ пару сотъ селянъ до голосованя.

——

Въ Бѣбрцѣ вѣдбуло ся дня 16 с. м. засѣданє передвыборчого комітету powiatowґого, скликане маршалкомъ повѣту для п. Каратницкого, кандидата гр. Пінінського и жидѣвско-польского комітету centralnґого. П. Каратницкій промовлявъ передъ двома селянами въ дусѣ паньскѣмъ. Розумѣе ся нѣхто не интерпелювавъ п. кандидата, а тѣлько паны сказали, що чекають на затвержене кандидатуры п. Каратницкого centralnґымъ комітетомъ.

До Słowґa polskґo гонишуть зъ Бѣбрки, що тамъ появила ся свѣжа кандидатура о. Билинкевича изъ Звенигорода, але додае, що „она за-для дуже непруженыхъ вѣдношенъ мѣжь селяньствомъ а рускимъ духовеньствомъ не богато має будучности“. Се напружене выходить зъ того, що народъ за кандидатом п. Романчука, а деякій „твердій“ священики въ выборчѣмъ округѣ, баламучені „Галичанином“ и „Русскимъ Словомъ“, неоправданою своєю опозицією посередно помагають правительственно польскому кандидатови. Шопка, вѣдограна недавно въ Долинѣ зъ кандидатурою п. Грабовеньского, мусить обурювати не лише селянъ въ цѣлѣмъ выборчѣмъ округѣ, але певно и розумнѣйшихъ священикѣвъ т. зв. „твердои“ партіи.

——

Gazeta Narodowa подае ось-таній оглядъ польскихъ кандидатуръ при теперѣшныхъ выборахъ:

V. курія: На 15 выборчихъ округѣвъ зъ тои курії лише въ девятьохъ округахъ е усталеній „народовій“ кандидатуры, бо тѣлько въ нихъ льокальній комітеты ухвалили згѣдно кандидатуры, а тымъ самымъ центральный комітетъ не може имъ вѣдмовити затвержења. Се ось-якій округи: Сянѣкъ радникъ Яблоньскій; Ярославъ д-ръ Янъ Гібль; Стрый Казимиръ Ройовскій; Станиславѣвъ д-ръ Янъ Валевскій; Тернопіль д ръ Нементовскій; Борщѣвъ Мечиславъ гр. Пінінскій; Коломыя Стефанъ Мойса; Вадовицѣ д ръ Лазарскій; Тарнѣвъ кс. Жигуліньскій. Въ прочихъ шести округахъ тои курії [Львѣвъ, Краковъ, Перемышль, Броды, Новый-Санчъ, Ряшѣвъ] льокальній комітеты не постановили ще остаточного рѣшеня; стане ся се певно до кѣлькананцяти днѣвъ.

IV. курія: Въ IV. курії сѣльскихъ громадъ, котра выбирае 27 послѣвъ, справа теперь стоить такъ: въ 7 округахъ „народовій“ кандидатуры усталеній вже льокальными комітетами; въ 5 округахъ недостае ще рѣшеня одного зъ повѣтѣвъ; въ 10 округахъ кандидатуры важуть ся ще, а въ прочихъ 5 округахъ выступають рускій кандидати.

До категорії першихъ 7 округѣвъ належать: Сянѣкъ Янъ гр. Потоцкій; Перемышль Павло Тишковскій; Стрый Кароль гр. Дѣдушицкій; Львѣвъ Теофіль Меруновичъ; Бережаны Казимиръ Трачевскій; Бучачь Маріянъ бар. Блажовскій; Теребовля Адамъ гр. Ґолуховскій.

До другои категорії, де ще недостае рѣшеня одного повѣта, належать: Самбіръ Юл. Ґіжовскій; Залѣщики Антоній Якса Хамецъ; Вадовицѣ д-ръ Опідо; Новый Санчъ Янъ Поточекъ; Ясло Плоцкій.

Третю категорію, де льокальній комітеты не довели ще до порозумѣня становлять: Ярославъ-Чешанівъ, Жовквъ-Сокаль-Рава [Вінкентій Крашньскій, староста Шумляньскій, д-ръ Ґурка], Золочівъ Перемышляны [мабуть народный учитель Янъ Войтинґа], Бяла Живець, Бохня-Бжеско, Тарнівъ-Пільзно-Домброва, Рогачицѣ-Мелецъ Тарнобжеґъ, Ряшівъ-Кольбушова; Ланьцутъ-Ніско [нотарь Новіньскій або кс. Коморовскій].

Польскій кандидаты не зголосились доси въ пяти округахъ, де вже кандидують Русины: Тернопіль-Збаражь-Скалатъ [д ръ Е. Гладишовскій], Коломыя-Косівъ-Снятинъ [судовый радникъ Длужаньскій], Станиславівъ-Богородчаны [о. Мандичевскій], Калушъ-Бѣбрка Долина [Каратницкій], Броды-Камѣнка [Ол. Барвіньскій].

Письма зъ краю.

——

Зъ Дубецка. [„*Ze względów służbowych*“.]

Досыть часто приходить ся намъ читати въ нашихъ ґазетахъ о перенесеню „ze względów służbowych“ того або другого урядника рускои народности въ заходну часть краю — и слибы перейти ся по мѣстахъ Мазурщины, то дѣйстно тамъ стрѣтили-бъ мы велике число урядникѣвъ рускои народности, цвѣтъ нашои рускои урядничои интеліґенціи.

Але певно рѣдко котрого урядника рускои народности постигла така судьба, якъ сими днями п. Матея Березовского, ц. к. поборця податкового уряду въ Дубецку. П. М. Березовскій, уродженець Коломыї, бувъ зъ-вѣдтамъ перенесеный до Рогатина, въ Рогатина на Мазурщину въ Дубецко, а сими днями одержавъ вѣзване перенести ся „ze względów służbowych“ до вѣсьмохъ днѣвъ на послѣдну позицію, яка есть въ Галичинѣ на заходѣ, именно на саму пруску границю въ Яворжно недалеко стації Щакова; дальше на заходѣ не було вже можливо его перенести, бо знайшовъ бы ся вже въ прускѣмъ Шлезку. Де Коломыя а де Щакова! Два противположеній кранцѣ Галичины.

Яка-жь причина того перенесеня? Чимъ провинивъ ся п. Березовскій, що его кинено аж на пруску границю?

То тайна урядова — тымъ бѣльша для насъ, бо п. Березовскій въ часѣ тралѣтного перебуваня въ Дубецку давъ ся пѣзнати яко взѣрцевый урядникъ и зъединавъ собѣ велику симпатію не тѣлько посередъ тутешнього, кружка Русинѣвъ, но и посередъ незаслѣпленыхъ враждою до рускости Поляківъ та й посередъ жидѣвъ, и тою симпатією тѣшивъ ся и въ самѣмъ Дубецку и въ околици. Отже „тайны урядовои“ розвязувати не станемо, а лишь наведемо, якъ тую тайну поясняе загальне мнѣня въ Дубецку и охрестности. Поясняе оно ось-якъ:

П. М. Березовскій провинивъ ся тымъ, що будучи Русиномъ придержувавъ ся рускои народности, а яко исповѣдникъ грекокат. обряду придержувавъ ся того обряду. Тымъ провинивъ ся п. Березовскій взагалѣ, а въ особенности провинивъ ся тымъ, що належавъ въ Дубецку — о горе! — до совѣта Св.-Николаѣвского Братства, живо интересувавъ ся нимъ и прихильно вѣдносивъ ся до его розвою и его торговлѣ, котрои чистый зыскъ назначеный на основане фонду для будовы новои церкви въ Дубецку. А найбѣльше пѣсля загального мнѣня — провинивъ ся п. Березовскій тымъ, що привѣзовъ зъ помочію Братству грошевою позичкою, коли сно не мало на стѣлько своихъ фондѣвъ, щобы купити для себе дѣмъ. Отже пѣсля загального мнѣня п. Березовскій упавъ жертвою такъ невинного дѣла, якъ церковне Св. Николаѣвске Братство, его дѣмъ та его торговля, и змушеный удатись на послѣдну позицію на заходѣ, бо на пруску границю, а тамъ не лише не почути руского слова, но навѣть не мати нагоды зайти въ руску церковь.

Чи мають зъ причины того факту тѣшитись тѣ, котрымъ було солію въ оцѣ проявленє руского житя въ Дубецку, хотяй бы на поли церковнѣмъ и економічнѣмъ? Чи они мають сподѣвати ся, що буде притушеный розвѣй того житя? — Нѣ! Они повинній бути свѣдками зовсѣмъ противного факту! Сли п. Березовскій упавъ жертвою Св.-Николаѣвского Братства, то тая жертва повинна принести для того жь Братства обильнѣ плоды, повинна его двигнути рѣшучо на передъ! А стане ся се такимъ способомъ, сли кождый, кому хотяй трохи дороге руске дѣло, котрого хотяй трохи тронувъ высше описаный фактъ, вступить въ члены основателѣ Св.-Николаѣвского Братства а черезъ тое причинить ся и до матеріяльнои его пѣддержки и придасть ему бѣльшу моральну силу. Черезъ тое буде и осолоджена судьба нашого найдальшого заточника на заходѣ, бо вѣнъ увидить, що родимцѣ заопѣкували ся тымъ дѣломъ, котре вѣнъ любивъ, котрымъ живъ и котрого пѣсля загального мнѣня упавъ жертвою.

(Членомъ - основателемъ Св.-Николаѣвского Братства въ Дубецку стае кождый, хто вплатить разъ на все до его касы хотяй лише двѣ корони. А цѣль Братства, кромѣ ширена релігійности, моральности, любви до нашого обряду и т. д., есть такожь старатись о основане фонду на будову новои церкви въ Дубецку, жертвувати на богоугодній и добродѣйній цѣли, якъ на бѣдну шкѣльну молодѣжь и т. д. Братство має вже свѣй власный дѣмъ въ рынку зъ огородомъ вартости 7.000 коронъ, однакъ на нѣмъ тяжить ще 2.000 коронъ довгу; має оно такожь свою Торговлю, одиноку христіяньску въ Дубецку, котра розвиває ся досыть добре, хотяй при дуже тяжкихъ услівяхъ.) — *И.*

Переглядъ політичный.

На засѣданю угорского сойму въ пятницю президентъ міністрѣвъ Сейль вѣдповѣвъ на интерпеляцію въ справѣ непринятя депутаціи босаньскихъ магомеданцѣвъ цѣсаромъ. Ся депутація вже була разъ на авдіенціи у цѣсара, але ихъ бажань не увзглядненo. Що-до закиду аґітації въ напрямѣ навертаня Магомеданцѣвъ на католицку вѣру, бесѣдникъ стверджуе, що взагалѣ 36 босаньскихъ Магомеданцѣвъ приняло католицку вѣру, а за те 29 осѣбъ рѣзныхъ вѣроисповѣдань перейшло на ислямъ. Президентъ міністрѣвъ констатуе, що зарядъ Босны все навѣчливѣйше вѣдносить ся до магомеданьского населеня, а міністеръ Каляй мае для нея великій заслуги. Вѣдтакъ Сейль вѣдповѣвъ коротко на интерпеляцію въ справѣ босаньскихъ ведѣнець, покликуючи ся на выданый урядово комунікатъ и вказуючи, що прийде пора, коли о тѣй справѣ буде можь поговорити основѣйше, якъ дотычній проекты законѣвъ, будуть предложеній соймови. Обѣ вѣдповѣди президента міністрѣвъ палата приняла до вѣдомости.

Въ суботу президентъ міністрѣвъ предложивъ палатѣ королѣвскій рескриптъ замыкаючій четверту сесію сойму и зарядженчій отвореня пятои сесіи дня 20 с. м.

——

Про атентатъ на цѣсаря Вільгельма доносять, що жѣнка, котра кинула за цѣсаромъ сокиру, называе ся Сельма Шнапке. Окружный фізикъ сконстатувавъ, що Шнапке терпить на загальный умысло-

тѣмъ образѣ) высказавъ маляръ, що зъ его чувствъ въ данѣй хвилѣ на внѣ проявляе ся. Не такою вже що-до стороны психічнои есть сама фігура Лазаря, хотяй добре модельована, навѣть неутральный тонъ скалы, що служить головѣ Лазаря за тло, не попсувавъ пластики. Образъ той мае раму рѣзьблену пѣсля взорѣвъ артиста, але темный бронзовый тонъ рамы лучить ся зъ тломъ и не вѣдрубуе образа вѣдъ окружаючихъ его предметѣвъ, що есть власне задачею рамы.

Образъ затитулованый „Пречистая Дѣво Матя руского краю“ змѣстомъ своимъ не зовсѣмъ пѣдходить пѣдъ слова звѣсной пѣсни. Артистъ числивъ тутъ вже бѣльше на ефектъ, на вражѣне масъ, котрѣ шукають въ штуцѣ по-за артистичною приемностію, по-за интересомъ, якій штука будить въ артистѣ, вражѣнь и зворушеня; масы тѣ йдуть до образѣвъ, щобы найти въ нихъ подразнене чувства або илюстрації своихъ понятій. Отже масы тѣ, навѣть интеліґентній, одноголосно сказали: „чудовый образъ“: тѣ дѣти, хлопчикъ и дѣвчинка въ народнѣмъ строю, зъ якою невинною простотою пѣдносять малому Исусикови китацѣ польныхъ цвѣтѣвъ! а то мале дитина въ мѣщаньскѣй бархановѣй суконочцѣ спяло ся ажь на пальцѣ, щобы досягнути простертои ручки Исуса. Яке невинне, усмѣхнене личко Исуса, яка радѣсть блищить въ очахъ Божои Матери а тамъ на боцѣ приклякъ хлопчина въ кипгарѣ и грае въ сопѣлку. Зъ цѣлого образа вѣе щирѣсть, така наивна простодушность. — Таке вражѣне бѣльше-менше вѣдносила та маса, на котру числивъ артистъ. И я ограничусь до того „загального“ вражѣня, а пѣдчеркну тѣлько то, що сильнѣйше вбилось менѣ въ тямку.

Нинѣ, коли хромолітоґрафічній образки, розносять по свѣтѣ тѣлько хорошихъ головокъ жѣночихъ; коли на цукоркахъ, чекольдкахъ блищать тѣлько славныхъ красавиць; коли навѣть шільды дамскихъ конфекцій декорують рѣзній чудноокій личка зъ карміновыми устами и правильными, майже пѣдъ циркломъ чертами, — нинѣ тымъ тяжше, нѣжь коли, звернути увагу зрѣтеля „красою“ въ образѣ. Вырватись зъ того вірвару красы може тѣлько лице на-скрѣзь оригінальне, зазначене сильно индівідуальнымъ характеромъ и выразомъ. Матѣрь Божа Пилиховского не есть то отъ звычайне собѣ личко — и слибы не то, що маляръ хотѣвъ рѣвну увагу зазначити и на лінін долѣшнѣй [на дѣтяхъ], зыскала бы о много бѣльше.

Тѣ образы Пилиховского и выставленій ще его картоны [скіцы] до рѣзныхъ дѣбъ рускои исторіи вказують все на добрый рисунокъ въ цѣлости. Має вѣнъ велике почутє простороны [Воскресеніе Лазаря], выраженои лінією — рисункомъ, навѣть рухъ въ его образахъ есть выразный, здецидованый зъ пѣдчеркненою цѣлею.

Працѣ Пилиховского, котрѣ доведось менѣ бачити, роблять вражѣне робѣтъ сказати-бъ вышколеныхъ въ академицко-класичнѣмъ дусѣ.

Якъ вже згадавъ-емь Пилиховскій выставивъ еще частину зъ своихъ историчныхъ праць (XX картонѣвъ). Цѣла колекція складае ся зъ 70 бѣльшихъ и меншихъ картонѣвъ, до котрыхъ за тему послужили малярови пѣдѣї зъ часѣвъ дохристіяньскои и зъ першихъ вѣкѣвъ христіяньскои Руси. Картоны тѣ суть здобуткомъ поважнои працѣ звыжь двацяти лѣтъ. Рѣчь звѣстна, сли маляръ хоче представити намъ яку сцену зъ умерлои минувшины, то замало ему ограничитись на вражѣнихъ зъ книжки; вѣнъ мусить впередъ вѣднайти собѣ формы и краску тогдѣшного жи-тя. Тогдѣ не знано фотоґрафій, котра бы давала несфальшованій документы правды, отже пѣзнати то давне житє можна тѣлько студіюючи давну штуку а при тѣмъ невѣдлучну вѣдъ нея археольоґію. Треба було перенятись множествомъ формъ стариннои рѣзьбы и малярства, а то коштувало не малои працѣ. Щобы совѣстно понати ту мрачну минувшину, заглядавъ артистъ чи до одного муася, або монастыря, такъ тутъ, якъ и въ полудневой Россіи, вбиравъ, студіювавъ всѣлякій матеріялы археольоґічній и зобравъ чималый засѣбъ ерудиціи археольоґічнои.

Отъ гдеякій зъ тыхъ картонѣвъ въ тѣмъ порядку, якъ они выставленій: Св. Андрей на горахъ кіевскихъ. — Послы магомеданьскій у князя Володимира Вел. — Звернене Перуна. — Данило на молитвѣ въ Кіевѣ передъ вѣдъѣздомъ въ Орду. — Данило оглядае спалений Татарами церкви. — Перший кіевскій мученикъ. — Монахъ зъ картиною страшного суду передъ Володимиромъ Вел. — Княгиня Ольга на грецкѣмъ дворѣ.

Давнѣйшій зъ тыхъ праць мають еще цѣхи „академізму“, котрому майже кождый молодый маляръ пѣдчиняесь; але пѣзнѣйшій, завдяки сильнѣй индівідуальности, автокритицизмови и совѣстнѣй праци артиста, высвободили ся зъ тои академічнои рецепты.

Будь-що-будь у выставленыхъ працяхъ своихъ показавъ намъ Пилиховскій богато рѣчей рисованыхъ порядно, докладно и модельованыхъ добре; показавъ дальше, що житє проявляе ся не тѣлько въ шаленыхъ скокахъ, спазматичныхъ напруженяхъ мязей, але человѣкъ и звѣрина цѣлкомъ спокѣйній суть такожь живій а житє ихъ выражаесь власне тымъ спокоемъ.

(*Дальше буде.*)

Colosseum
Театръ рѣзнородностій
пѣдъ дирекціею ЕРНЕСТА ТОРНА
256 2–15
Щоденно свѣтле представленє (въ недѣлю два представленя.) — Выступы перворядныхъ силъ артистичныхъ
Початокъ о 8-ій год. вечеромъ. — Білеты до набуття въ бюрѣ дневникѣвъ п. Ільона, ул. Кароля Людвика ч. 9.

вый розстрій и манію переслѣдуванья. Деякі вроцлавскі дневники доносять, що Шнапке кидаючи сокиру, крикнула: „отсе для убійцѣ масъ“. Первѣстно хотѣла Шнапке выконати атентатъ на особѣ одного адвоката, котрого ненавиділа зъ причины якоись судовои розправы. Коли не впущено ей до мешкання адвоката, вийшла на улицю и стрѣтила ся зъ повозкою цѣсаря. Въ суботу вѣдставлено Шнапкову до суду, де мала вѣдбути ся противъ ней розправа за обиду урядника. Розправу вѣдложено зъ огляду на ненормальный умысловый станъ обжалованои. На запытанє судьѣ, чи выконала атентатъ на цѣсаря, Шнапкова вѣдповѣла: „Такъ, бо цѣсарева вже вѣдъ давна ей до того намовляла“. Сими днями умѣстять Шнапкову въ шпитали божевѣльныхъ.

——

Въ букарештеньскѣмъ процесѣ противъ членѣвъ революційного комітету македоньского, обжалованый Тріфановъ зізнав, що македоньскій комітетъ ухваливъ убити короля Кароля бомбою, а не якъ передъ тымъ порѣшено, штилетомъ. Григорій Коноъ приѣхавъ бувъ въ сѣчни до Букарешту, абы убити міністра Йонеска. Тріфановъ твердить, що болгарске правительство толерувало тайный комітетъ.

Убійця Мігайлеана, Димитровъ вѣдказує зроблене въ слѣдствѣ зізнанє, що до злочину намовивъ его членъ тайного комітету. Обжалованый Алексовъ зізнає, що разъ одержавъ бувъ пачку зъ трутиною и листомъ, въ котрѣмъ була бесѣда о засудѣ смерти выданѣмъ комітетомъ на Тріфанова. Димитровъ сказавъ ему, що хоче убити Мігайлеана, турецкого шпіґуна Янсара и иншихъ Болгарѣвъ. Не донѣсъ о тѣмъ поліціи зі страху передъ македоньскимъ комітетомъ.

Карамбуловъ зізнає, що Боковъ и Богдановъ говорили, що атентатъ на короля Кароля дасть ся легко выконати, бо король ходить улицями майже безъ товариства. Президентъ додає до того, що самъ Богдановъ сказавъ ему, що дня 18. грудня 1899 року, вѣдъ Арсовъ и Боснаковъ гнали за королемъ на гребли надъ рѣкою Дімбовіцою.

——

Якъ зъ приватныхъ жерелъ хіньскихъ доносять, кн. Туанъ выдавъ до провінціональныхъ урядниковъ въ Шансі розпорядженє, наказуюче поробити приготованя на принятє цѣсаревои вдовы. Рѣвночасно зъ сею вѣстею доносять зъ Шангаю, що Таотай Шенъ одержавъ тайный едиктъ зъ донесенемъ, що князь Туанъ и Чуана засуджений на досмертну вязницю, а Юсіенъ на выгнанє. Дневники въ Шангаю доносять, що кн. Туанъ и ґенералъ Тунфусіанъ оголосили въ провінціи Кансу повстанє. „Таймсъ“ доносить зъ Пекіну, що хіньскій посередники въ мировыхъ переговорахъ одержали вѣдъ цѣсаревои едиктъ зъ наганою за се, що допустили до експедиціи союзныхъ вѣйскъ на Паотінфу.

Донесенє дневниковъ, що 2.500 хіньскихъ воинковъ перейшло головну рѣку, абы ставити пѣдъ командою Лігунчана, простують зъ хіньскои стороны въ тѣмъ напрямѣ, що лише 500 мешканцѣвъ Кантону въ наслѣдокъ свого личного привязаня до Лігунчана жертвували ся ему яко ґвардія и дорогою на пѣвнѣчь перейшли рѣку Янтсе.

„Таймсъ“ доносить, що на вѣзванє россійского правительства, абы Хіны обняли цивільный зарядъ Манджурін, цѣсарева именувала ґубернатора для сеи провінціи. Россійске правительство выслало до адмірала Алексеева инструкціи въ справѣ реорґанізаціи и занятя россійскихъ вѣйскъ въ Манджурін.

„Новое Время“ доносить, що россійскі вѣйска не думають о новинѣй експедиціи до Монголіи и не выконують мілітарныхъ операцій въ Манджурін, а обмежають ся выключно до охороны територіи манджурскихъ зелѣзниць.

Зъ Пекіну доносять, що Россіяне перестали выконувати контролю надъ зелѣзницею Таку-Тансунъ Вальдерсе выславъ прямо до россійского міністра вѣйны въ Петербурзѣ телеґраму зі скаргою зъ причины сего варядженя, про котре его передъ тымъ не повѣдомлено.

Аґенціа Гаваса доносить, що французка колюмна дѣйшла до Туньліну и обсадила цѣсарскій ґрѣбъ по битвѣ въ Боксерами, въ котрыхъ 300 зробили неспособными до борбы. Французы не мали нѣякихъ стратъ.

Вальдерсе телеґрафує, що колюмна полковника Йорка прибула 14 падолиста до Чатану, на пѣвнѣчнѣмъ заходѣ вѣдъ Пекіну при великѣмъ мурѣ.

Зъ Вашінґтону доносять, що правительство рѣшуче противить ся намѣреному знищенію гробѣвъ династіи Мінъ, бо теперь що разъ выразнѣйше показує ся, що Нѣмеччина не хоче мира. Такожъ поступованє Англіи дуже не выразне. Вальдерсе высилає безнастанно експедиціи въ глубину краю, абы провокувати населенє. Хіньскій двѣръ потребує кивнути лише пальцемъ, а насильства зновъ повторять ся. — Пѣсля иншои депешѣ зъ Вашінґтону американьске правительство уважає, що кары, якій наложено на кѣлькохъ виновникѣвъ хіньскимъ едиктомъ зъ дня 13 с. м. не йдуть досыть далеко. Американьскій посолъ одержавъ инструкцію, абы ґенерала Тунфусіина також покарано, а и абы кары для иншихъ виновникѣвъ заострено.

НОВИНКИ.

— Wiener Ztg. зъ недѣлѣ оголошує **именованє руского митрополита и лат. архіепископа.** Именованє станиславѣвского епископа Андрея Шептицкого архіепископомъ-митрополитомъ має въ цѣсарскѣмъ письмѣ дату 31-ого жовтня, а именованє професора львѣвского університету кс. Іосіфа Бѣльчевского архіепископомъ дату 30 жовтня. [Цѣсарске письмо контрасиґнував міністеръ просвѣты и вѣроисповѣдань д-ръ Гартель.] — Дата именованя має таке значѣнє, що скорше именованый епископъ чи архіепископъ має першенство передъ пізнѣйше именованымъ, а звычайно такъ дѣє ся, що коли для Галичины рѣвночасно именує ся Русина и Поляка, то именованє Поляка має дату вчаснѣйшу — въ сѣмъ выпадку о одинъ день.

— **Зъ Турки.** Дня 1 н. ст. студия с. р. о год. 11 рано вѣдбудуть ся въ Турцѣ *загальні збори політичного Товариства „Народна Рада“*. На порядокъ дневный подадуть ся: 1) справоздане зъ дотеперѣшнои дѣяльности; 2) выборъ и уконституованє нового выдѣлу; 3) внесеня членѣвъ. До численнои участи запрашає ся всѣхъ щиро. За выдѣлъ „Народнои Рады“ *Т. Борисъ* голова, *В. Солоґубъ* секретарь.

— **З Наукового Товариства імени Шевченка.** В середу дня 21 падолиста буде о 6 год. вечером засіданє історично-фільософічної секціі в таким порядком: 1) П. Литвинова, Весільні образи і звичаї у Чернигівщині зреф. В. Гнатюк. 2) М. Дикарів, програма до збиранія відомостий про громади і збірки сільської молодіжи, зреферує В. Гнатюк. Потім буде засіданє фільольоґічної секціі з таким порядком: 1) В справі видання творів Федьковича, зреф. др. Ол. Колесса, 2) Збірник галицких приповідок, зреферує др. І. Франко.

— **Изъ „Сокола“.** Старшина ґімн. товариства „Соколъ“ повѣдомляє, що *вправы для учениковъ* розпочнуть ся въ суботу 24 ого с. м. о год. 4 полудня пѣдъ проводомъ настоятелѣвъ вправъ и вѣдбуватись будуть все въ второкъ и суботу вѣдъ 4 до 5 пополудни. Вписуватись можна що-дня вѣдъ год. 7 до 8 вечеромъ. — *Вправы для членѣвъ* вѣдбувають ся такъ перше, въ второкъ, четверъ и суботу вѣдъ год. 7—8 вечеромъ.

— **Выборчу вѣдозву В. Будзиновского,** обѣймаючу 5½ аркушѣвъ друку, сконфіскувала ц. к. прокураторія дня 15 с. м., т. є. якъраз въ пѣвтора мѣсяця по ей выданю! Дотычный вырокъ доручено выдавцеви Будзиновскому доперва дня 19 с. м.

Вѣдозва: „До Выборцѣвъ зъ четвертои куріи округа Тернопіль-Скалатъ-Збаражъ“ сконфіскована за слѣдуючій уступы: 1) Стор. 3 вѣдъ слѣвъ: „Послы, а мѣжь ними до слѣвъ „вже не є послами“; 2) стор. 6 вѣдъ слѣвъ: „Є у насъ также право“ до слѣвъ: „женуть насъ за границю“; 3) стор. 7 вѣдъ слѣвъ: „Для хлопѣвъ Рада державна“ до слѣвъ: „нѣколи не було“; 4) стор. 8 вѣдъ слѣвъ: „Та ще і не для себе“ до слѣвъ: „Дѣтямъ лишн полову“; 5) стор. 15 вѣдъ слѣвъ: „Край нашъ“ до слѣвъ: „мѣжь нами“; 6) стор. 3 в 4 вѣдъ слѣвъ: „Видко правду кажуть“ до „не выграешь справы“, що мѣстять въ собѣ знамена провины зъ §§. 300 и 302 з. к. Дальше уступы: 7) стор. 5 вѣдъ: „У насъ є таке право“ до „що теперь дѣють ся“; 8) стор. 19 вѣдъ „Jako właściciele rustykalnych gruntów“ до „za nisko opodatkowane“ мѣстять въ собѣ знамена провины зъ §. 300 з. к. — 9) Уступъ стор. 4 вѣдъ „Дѣдичѣ та ихъ“ до „а наша для хлопа“; 10) стор. 5 вѣдъ „Пани“ до „злодѣйска“; 11) стор. 6 вѣдъ „Коли таке право“ до „украдене имъ добро“; 12) стор. 7 вѣдъ „Була панщина“ до „цѣлыхъ 5 моргѣвъ“; 13) стор. 12 вѣдъ „Польскій дѣдичѣ“ до „регулюють рѣка“; 14) стор. 14 вѣдъ слѣвъ „Черезъ те, що выборы“ до слѣвъ „панують надъ нами“; 15) стор. 16 вѣдъ „Тѣ выборы“ до „нашъ ворогъ“; 16) стор. 18 и 19 а) вѣдъ „Od wielu“ до „naszym wrogom“, b) вѣдъ „Ten wrog“ до „zaś dla chłopa“, c) вѣдъ „Jako członkowie“ до „szczęścia za morzem“ мѣстять въ собѣ знамена провины зъ §. 302 з. к.

Конфіскату мотивує судъ слѣдуючими причинами: „Змѣстъ уступѣвъ 1 до 5 старає ся пѣдбурити читателѣвъ до погорды и ненависти противъ особы цѣсаря, формы державы и державнои адміністрациі, що становить знамена злочину зъ §. 65 а) з. к. Змѣстъ уступѣвъ 7—8 побудити читателѣвъ черезъ перекрученє фактичного стану рѣчи до погорды и ненависти противъ власти державнои пѣдъ взглядомъ ей урядованя, що становить знамена провины зъ §. 300 з. к. Змѣстъ уступѣвъ 6, 9—16 старає ся побудити читателѣвъ до ворожого выступленя противъ поодинокихъ класъ и станѣвъ суспѣльности, що становить знамена провины зъ §. 302 з. к. Львѣвъ 15 падолиста 1900“ пѣдписъ нечеткій.

„Забраный накладъ має бути знищеный“ — доносить судъ. Тымчасомъ цѣлый накладъ (1.500 примѣрникѣвъ) вже въ рукахъ выборцѣвъ. Розкинено его въ протягу одного тыждня: на передвыборчихъ зборахъ, на торгахъ, зъ вѣконъ зелѣзницѣ и зъ фѣръ пѣдчасъ аґітаційныхъ поѣздокъ. По арештованю Яцка Остапчука и Будзиновского книгарнѣ, редакціи були засыпувани письмами зъ рѣзныхъ сторѣнъ краю, абы имъ прислати сю вѣдозву, але вѣдозвы на складѣ вже не було. Судъ зревідував за нею друкарню Товариства им. Шевченка, але и тамъ нѣчого не знайдено. Власти мають въ руцѣ лишь кѣльканайцять примѣрникѣвъ, які жандармы повѣдбирали селянамъ зъ рукъ або и въ хатахъ, хочь не знати на пѣдставѣ якого закона. Вѣдозва до сеи поры не була сконфіскована, а и сконфіскованый друкъ вѣльно мати у себе въ однѣмъ примѣрнику!

За розширюванє сеи брошуры веде ся слѣдство противъ Будзиновского и Я. Остапчука. Будзиновского вже выпущено зъ вязницѣ, хочь противъ него веде ся слѣдство ще за промовы на кѣлькадесяти передвыборчихъ вѣчахъ, а Остапчукови не роблять зъ сего закиду. Остапчука держать уже четвертый тыждень, бо „ще не переслухано тыхъ кѣлькохъ свѣдкѣвъ“, котрымъ вѣнъ мавъ давати брошуру.

Звертає ся увагу всѣхъ тыхъ, котрій суть въ посѣданю сконфіскованои брошуры, що за розширюванє ей есть кара не лишь за недозволену кольпортажу, але ще и за розширюванє сконфіскованого друку и за всѣ тій провины и злочины, якій мають мѣстити ся въ сконфіскованыхъ уступахъ.

— Для себе вѣльно мати одинъ примѣрникъ и нѣяка власть не може его властителеви вѣдобрати, бо въ противнѣмъ случаю було бы се надужитемъ урядовои власти.

— **Изъ Станиславова** пишуть намъ: Наша станиславѣвска руска громада збѣльшила ся. До Станиславова прибувъ на постійный поруть нашъ землякъ д-ръ Іосифъ Партицкій, дотеперѣшный адъюнктъ судовый въ Кірхбахъ въ Стирії, посвячаючи ся на будуче добровѣльно становы адвокатскому. Д-ръ Партицкій вступивъ яко кандидатъ адвокатуры до руского канцеляріа д-ра Івана Мандичевского и буде заразомъ на основѣ судейскои кваліфікаціи вести самостійно оборону въ справахъ карныхъ.

— **Зъ великою парадою!** Дня 18 с. м. мало вѣдбути ся въ Черняевѣ пѣдъ Станиславовомъ передвыборче вѣче пѣдъ голымъ небомъ, однакъ власти заборонили парады пѣдъ голымъ небомъ, отже вѣдбули ся рѣвночасно передвыборчій зборы въ трохъ льокалахъ. Не входимо въ суть самыхъ выборѣвъ [на котрыхъ мимоходомъ сказавши, промовляли кандедатъ зъ V. курії п. Гурикъ, селяне черняевскій, Бородайкевичъ зъ Товмацкого и М. Лозинскій зі Львова], а занотуємо лишь то, що ц. к. власти такъ подбали о ихъ безпеченьство, що на той день приѣхавъ до Черняева ц. к. комісарь староства, вѣддѣлъ драґонѣвъ пѣдъ проводомъ офіцира та й ще ей цѣлый мѣсцевый постерунокъ жандармерія бувъ въ руку. Vivat ц. к. конституція!

— **Зъ львѣвскои політехніки.** Зъ компетентныхъ кругѣвъ заперечують поголоску, мовь бы правительство намѣряло покликати проф. Ковача на ректора політехніки; натомѣсть правительство мало рѣшитись на случай повторенія заколотѣвъ на політехніцѣ именувати правительственного комісаря зъ рамени краевои рады шкѣльныи. — Дісциплінарна комісія на політехніцѣ переводить дальше слѣдство въ справѣ заколоту. Ходить поголоска, що чотирохъ слухачѣвъ має бути релеґованыхъ и зъ тои причины побоюють ся новыхъ заколотѣвъ.

— **Атентатъ на артилериста у Львовѣ.** Въ однѣй ґостинниці на площи Голуховского посварився вчера артилеристъ Іванъ Марущакъ зъ якимсь цивілемъ, знакомымъ его суджоноя. Вертаючого до дому артилериста напавъ той цивіль на дорозѣ и завдавъ ему ножемъ глубоку рану въ груды.

— **Изъ Станиславова** доносять до Kurjer'a wowsk'oro: Капраль 58 пп. 3 компаніи побивъ въ немилосердный способъ рекрута Семена Шевчука, бючи его дручкомъ вѣдъ щѣтки и колючи шпилькою; надто збивъ его такъ по лици, що нарушивъ ему щоку. Абы затерти слѣды свого варварства не допустивъ батька до побитого вояка, але выкинувъ его, грозячи арештованямъ; такожъ не хоче допустити побитого до лѣкаря, бо знає, що тогдѣ цѣла справа выйшла бы на яву.

— **На почтѣ въ Отинію** згинули послѣдными днями два грошеві листы: одинъ зъ сумою 1183 кор. а другій зъ сумою 200 кор. Дирекція почтъ выслала до Отинію комісара для розслѣдженя справы.

— **Застрѣливъ чоловѣка замѣсть зайця.** На ловахъ въ Штокерави пѣдъ Вѣднемъ застрѣливъ баронъ Ернестъ Е. зъ Берлина 67-лѣтного лѣсничого Вальдавера Баронъ звинявсь, що взявъ лѣсничого за зайця. Вальдаверъ полишивъ жѣнку и одинацятеро дѣтій.

— **Смерть черезъ горѣвку.** Одинъ селянинъ изъ Скольщины выславъ свого сусѣда до Сколього по горѣвку на весѣле. Пѣсланець купивъ лѣтру горѣлки, але по дорозѣ скортѣло его покушати парухи, а покушавши разъ, потягавъ по троха дальше, аж выпорожнивъ цѣлу фляшку. Блукаючи въ нетверезѣмъ станѣ по мѣстѣ натрафивъ коло податкового уряду на незакриту хирницю и влетѣвъ у ню комѣть головою. По якѣмсь часѣ добули его зъ кирницѣ безъ житя.

— **Причиною пожару** въ Ченстоховѣ були, якъ урядового справджено, таки самій боґомольцѣ зъ Каліша, котрій прибули тамъ вѣдъ проводомъ кс. Пелчиньского и, не зважаючи на дуже сильный вѣтеръ, пускали зъ вежѣ костела штучній огнѣ. Вѣтеръ понѣсъ искры на вершокъ вежѣ, запаливъ гнѣзда кавокъ, а зъ того розширивъ ся огонь на цѣлый кляшторъ.

— **Зъ гумористики выборчои.** Соціялістъ Ігнатій Дашиньскій, кандидатъ зъ V курії краковскои, запросивъ величезными червоными плякатами своихъ контръ-кандидатовъ проф. Кротовского и селянина Птака, на передвыборчій зборы, запевняючи имъ свободу слова. У вѣдповѣдь розлѣплено по Краковѣ плякатъ: Na takie plewy, panie Ignacy — nie pójdą ludzie ani ptacy.“

— **Торговля ордерами.** У Франціи заносить ся на новый скандалъ. Недавно оголосили майже всѣ націоналістичній дневники, що сынъ міністра кольоній Декре продававъ ордеры, а вѣдъ одного купця взявъ вѣлшу суму за ордеръ. Купецъ, не дѣставши ордеру, внѣсъ на него жалобу до суду.

Надѣслане.

Foulard-Seiden-Robe

fl. 8.40

und höher! — 14 Meter! — porto und zollfrei zugesandt! Muster umgehend; ebenso von schwarzer, weisser u. farbiger „Henneberg-Seide“ von 45 Kreuz. bis fl. 14·65 per Meter.

G. Henneberg, Seiden-Fabrikant (k. u. k. Hofl.) Zürich. 58 (2)

Телеґрамы.

Прага 19 падолиста. Narodni Listy доносять, що радникъ двора Терш, президентъ скарбовои дирекціи выдавъ розпорядженє, абы урядники послугували ся у внутрѣшній службѣ выключно нѣмецкимъ языкомъ. Президентъ апеляційного суду выславъ до ческого університету нѣмецке письмо въ справѣ судейскихъ испытѣвъ. Письмо се досѣ не полагодженє и жаденъ ческій професоръ не хоче брати въ испытахъ участи. Президентъ апеляційного суду Янса мавъ подати ся до димісіи, въ причины пресіи міністра судовництва въ языковій справѣ. Его наслѣдникомъ бувъ бы якійсь Нѣмець.

Загребъ 19 падолиста. Опозиція поставила въ соймѣ нагле внесенє о инкартикуляцію до хорватскихъ законѣвъ деклараціи архикн. Франца Фердинанда. По довгій дискусіи, въ часѣ котрои пѣдчасъ промовы посла Франка прийшло до бурливыхъ сценъ, наглѣсть вѣдкинено и вѣдослано внесенє до комісіи.

Гаґа 19 падолиста. Корабель зъ Кріґеромъ поѣде черезъ Месіньскій проливъ до Марсилія, де стане дня 21 с. м.

Бруксаля 19 падолиста. Дневники доносять, що англійске правительство робить крока, абы сконфіскувати трансвальскій скарбъ, якій Кріґеръ везе зъ собою. Въ тѣй цѣли приѣхали до Брукселѣ англійскій аґенты.

Берлинъ 19 падолиста. Зъ причины вроцлавского атентату Post домаґає выняткових законѣвъ противъ анархістѣвъ и соціялістѣвъ,

Кольонія 19 падолиста. Köln Ztg. доносить, що станъ недуги царя є дуже поважный. Царь мавъ напити ся воды зъ зараженои керницѣ.

Надѣслане.

Ароматичній правдивій россійскій

ЧАЙ

одержавъ свѣжій транспортъ и поручає ихъ головный и спеціальный складъ

Адольфа Зінґера

Львѣвъ, ул. Сикстуска ч. 1.

553 Цѣнники на жаданє даромъ и оплатно. 1—10

Всякій купоны

и выльосованій паперы вартостній 374 [1]

выплачує безъ потрученя провізіи або коштѣвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

Ц. к. управ. Галицкого акційного

Банку ґіпотечного.

КОПЕРНИЦКИЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничі, піоны, лібелі манометры и т. п.

Уряджене дзвінкѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

STAUBOEL або олѣй охороняючій вѣдъ курявы и пороху падаючій ся найлѣпше для каварень, реставрацій и бюръ публичныхъ поручає **В. ЧОППЪ,** Львѣвъ, Жовкѣвска ч. 2.

Пудръ княжій

бѣлый приятно прилягає до лиця, надає красну и натуральну бѣлбсть, — Коробка мала 60 кр., цѣла 1 зр., въ лебедомъ 1 зр. 50 кр. — **рожевый и кремовый** по 70 кр., 1 зр. 20 кр. и 1 зр. 60 кр.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: склепы власній улица Оникстуска ч. 25, Рынокъ ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернівцѣ: Галицка ч. 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

СПРАВОЗДАНЄ ДИРЕКЦІИ „БАНКУ ЗВЯЗКОВОГО въ СТАНИСЛАВОВѢ, стоваришеня зареєстрованого зъ ограниченою порукою за мѣсяць жовтень 1900.

А) Станъ чинный.

	Станъ въ кінцемъ вересня 1900		Въ протягу жовтня 1900				Станъ въ кінцемъ жовтня 1900	
			побрано		выдано			
	к.	с.	к.	с.	к.	с.	к.	с.
Позички на скрипта	164521	82	5306	56	9850		169965	26
„ „ векслѣ	18072	99	6025	54	5646		17693	45
Кошты адміністрації	1892	26	157	12	232	49	1967	63
„ спору	466	62	205	56	185	48	446	54
„ заснованя	274	66					274	66
Рахунокъ полісъ	727	71	248	08	88	97	568	60
Цѣнний папери	1590						1590	
Готівка	11824	75					9561	02
Сума стану чинного	199370	81	11942	86	16002	94	201167	16

Б) Станъ довжный.

Удѣлы членьскій	42233	93	720		73	06	42880	87
Фондъ резервовый	10257	48	62	48			10319	96
„ для касъ позич.	200						200	
Вкладки щадничѣ	124654		2135	84	2099	84	124690	
Вѣдсотки	8197	50	1368	67	55	43	9510	74
Кредитъ банковый	12200						12200	
Обезпеченє членовъ	177	70	229	09			406	79
Зыскъ зъ лѣтъ минувш.	1450	20			491	40	958	80
Сума стану довжного	199370	81	4516	08	2719	73	201167	16
До того станъ чинный	199370	81	11942	86	16002	94	201167	16
Разомъ (Капіталъ обор.	398741	62	16458	94	18722	67	402334	32
Разомъ (Оборотъ касов.			—	—	—	—		
			35.181 к. 61 с.					

Загальный оборотъ касовый вѣдъ $^1/_1$ до $^{31}/_{10}$ 1900 року 387.999 кор. 22 сот.

Пѣсля білянсу на рѣкъ 1899 выносили зъ кінцемъ року:

Позички на скрипта	. . . . .	136.254 кор.	34 сот.
„ „ векслѣ	. . . . .	23.180 „	80 „
Вкладки щадничѣ	. . . . .	104.549 „	36 „
Сальдо вѣдсотковъ	. . . . .	6.573 „	40 „

Загальный рѣчный оборотъ касовый въ 1899 роцѣ 468.589 кор.

Въ жовтни 1900 прибуло 13 членовъ зъ декляроваными удѣлами въ сумѣ 520 кор., выступило 2 членовъ зъ декляроваными удѣлами 80 к. отже въ кінцемъ жовтня 1900 остало 1055 членовъ зъ декляроваными удѣлами 48680 к.

Стопа процентова вѣдъ вкладокъ щадничихъ $4^1/_2\%$, стопа процентова вѣдъ удѣленыхъ позичокъ $7^1/_2\%$ платнѣ чвертьрѣчно або пѣврѣчно зъ горы.

Станиславовъ дня 9. падолиста 1900. 275 1—1

Банкъ звязковый въ Станиславовѣ, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою.

Северинъ Торонський. *Савинъ Левицкій.*

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по **9** зр. **20** кр., **10** зр. **20** кр., **10** зр. **70** кр. и **11** зр. **20** кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)

высилає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.

92 127—?

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1883 у Львовѣ ул Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Машины и знаряды господарскій

зъ перворядныхъ фабрикъ

можна купувати за посередництвомъ

„НАРОДНОЇ ТОРГОВЛѢ“

у Львовѣ

а именно:

Сѣчкарнѣ ССХ	зъ 2 ножами и 1 колесомъ	по 54	кор.
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 3 ножами и 2 колесами	„ 56	„
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 4 ножами и 2 колесами	„ 59	„
Млынки до чищеня збѣжа системы Бакера		„ 100	„
Млынки до чищеня збѣжа лекшій		„ 64	„
Молотѣльнѣ ручній	. . . . .	„ 170	„
Краячѣ до бураковъ	. . . . .	„ 60	„
Тискачѣ [гнѣтѣзники]	. . . . .	„ 230	„
Прасы до олѣю	. . . . .	„ 230	„
Плуги ковальскои роботы зъ колѣсницями		„ 32	„

Косы зѣ ставійскои стали довгѣ: 60, 70, 80 цм.

по кор. 1·00, 1·20, 1·40

[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ. На 5-кілеву посылку иде 8—10 кѣсъ.]

Окрѣмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народнои Торговлѣ“ и иншій машины и знаряды господарскій по цѣнахъ фабричныхъ.

ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаютъ ся лише за готѣвку и безъ опусту. При сейчасовѣй уплатѣ на сѣчкарнѣ дає ся 5% опусту а за всѣ прочій машины 10% опусту. Допускає ся и сплату ратами (зъ выимкою плугѣвъ и кѣсъ) за окремою умовою и порукою, однакъ въ тѣмъ случаю не признає ся нѣякихъ опустѣвъ.

Застерѣгає ся можлива пѣзнѣйша змѣна цѣнъ!

267 25—? **Народна Торговля.**

Подяка.

Не могучи в иньшій спосіб виявити ся в обовязку дожитньої вдячности, складаю на отсім місци щиро-сердечну подяку і велике спаси-Біг Високоповажаному Панови Докторови Василеви Гуковичу лікареви у Львові, за Єго вселаскаве удѣленє мині своєї спасенної помочи лікарської і матеріяльної і за Єго невтомиму працю в ратованю і вилѣченю мени з тяжкої та гровячої житю хороби, котрої щасливий перебіг тілько Єго единому надзвичайному пѣкованю і найщирішому посьвяченю лікарському завдячую! Господь, Сердечний і Високоповажаний Пане, винагородить Ваші сердечні і гуманітарні почута і заховає Вас в здоровлю на довгі літа для терпячого люду. Відтак будьте ласкаві приймѣть отсих кілька слів найщиршої вдячности, котра заховаєть ся у мині до кінця мойого житя.

Камінка стр. 6 жовтню 1900.

562 1—1 *Марія А. Веретельник* безплатна пацієнтка.

Вже вийшли з друку накладом Євгенія Спожарского

Народні карти кореспонденційні

як також типи гуцульскі и характеристичні.

Замавляти може в Торговли Єг. Спожарского у Львовѣ и у всіх руских торговлях. 566 1—20

ПРОТИВЪ КОРОСТИ

уживайте едино Масти Русса на коросту. Успѣхъ 2—3 днѣвъ.

Цѣна К. 1·20.

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ:

Жигм. Рукеръ, Аптикарь, Львовъ

(ГАЛИЧИНА.) 518 2—12

МѢДЪ десеровый курацій-ный, власна пасѣка, 5 клгр. 3 зр. 30 кр. franco. — Корженевичъ ем. учит. Иванчаны. 559 2—5

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ спеціяльнѣй роботни постелій

Іосифа Шустера

Львовъ, улиця Коперника ч. 5.

455 26-30

ВЖЕ ВИЙШОВ

Гумористичний Ілюстрований

Календар „Комара“

Ціна лише 25 кр.

з почт. пересилкою 28 кр. Набути можна в *Адміністрації „Комаря“ ул. Личаківска ч. 23, в книгарнях: Тов. ім. Шевченка і Ставропігійскій у Львові і по всіх філіях „Народної Торговлі“, в Калуши у п. Коритовского і в Тисьменици у п. Ширановского.* 1—5

В. Малышигрошь

артистъ-маляръ въ Рогатинѣ

приймає церковні роботы входячій въ обсягъ маляретва, рѣзьбарства и позолотництва.

481 8—8

Въ цѣляхъ аѣитаційныхъ!

поручають ся до ширеня масами слѣдуючій брошурки „Парохіяльнои Бібліотеки:

1. Законы людскои суспольности где розправляє ся о суспольнѣй нуждѣ, и о средствахъ якъ бы въ публичнѣмъ житю зарадити. За 100 штукъ 8 кор.

2. Фалшивый парламентаризмъ, где выголошано ясно чому дотепершній послы не зробили и не могуть зробити ничь доброго для масъ народу. За 100 штукъ 8 коронъ.

3. Наша зброя, або якъ бороти ся проти вороговъ нашого быту. За 100 штукъ 6 коронъ.

4. Наша організація, або куди имѣти щобы було намъ лѣпше. За 100 штукъ 8 коронъ.

5. Злука Антихристовъ, брошурка дуже на часѣ поединчо: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотири статіи разомъ: 100 штукъ 4 коронъ.

6. Христосъ и Єго народъ, брошурка дуже побуджаюча до патріотичнои чинности. 100 штукъ 5 коронъ.

7. Не бійте ся пастраху! брошурка на часъ выборчій знаменита! За 100 штукъ 3 кор.

8. Реалія а паньство. За 100 штукъ 2 кор.

9. Реалія а бѣдаки. За 100 шт. 2 кор.

10. Хлѣбъ безъ реалія не сытить. За 100 штукъ 2 коронъ.

Выѣмково, ино на часъ выборчій, можна всѣ тій брошурки набути франко, едино въ Редакціи Прапора, Перемышль, Побереже ч. 1. въ найменшій скількости 100 штукъ зъ кождои.

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ за 1 зр., поручає Ант. Мазуркевичъ, Львовъ, Скарбковска 7.

ПОДЪ ЗВѢЗДОЮ.

АПТИКА

ПЕТРА МІКОЛЯША

у Львовѣ, Коперника ч. 1

поручає

ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша

вѣдзначені найприхильнѣйшима свѣдоцтвами вызначныхъ повагъ лѣкарскихъ зъ краю и за границею.

НАЙНОВѢЙШІЙ ПЕРФУМЫ

выробу парискихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Шверъ и Societte Hygiénique

Всякій приборы до бактеріольогіи и мікрохеміи.

Найлучшій средства косметичній и тоалетовій французскій. 398 28—30

Воды лѣчничій ґазовій

перевышаючій рэдкимій воды мінеральній.

ПРИРЯДЫ ХІРУРГІЧНІЙ

англійскій, французскій и нѣмецкій найлучшои якости.

Хемікалія для п. п. фотоґрафовъ.

Цѣс. корол. упр.

Рафінерія спіритусу, Фабрика румy, лікеровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 66—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ, важный вѣдъ 1 мая 1900.

пѣсля часу середно европейского [пѣзнѣйшого о 38 мінутъ вѣдъ часу львовского].

поєц. приходять о годинѣ	особ. приходять о годинѣ	до Львова (головный дворець)	поєц. вѣдходять о годинѣ	особ. вѣдходять о годинѣ	зъ Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава (Скольского вѣдъ $^1/_5$ до $^{30}/_9$)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	3·35	„ Пѣдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копычинець		5·45	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_5$ до $^{16}/_9$ що дня)
				6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борыслава
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Раманова, Синока, Перемышли		6·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ
				6·35	„ Станиславова, Пѣдвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·30		„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Берлина, Любачева
	6·45	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ $^{31}/_5$ до $^{16}/_9$)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	„ Янова			
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродѣвъ)		9·—	„ Скольского Хирова, Калуша, (Лавочного вѣдъ $^1/_5$ до $^{15}/_9$)
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Синока, Калуша, Пешту			
	8·15	„ Сокали, Равы рускои		9·15	„ Янова
	8·50	„ Кракова, Загбря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·25	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Копычинець, Гусятина, Грималова, Козовои
				9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярославя, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Бендзи, Любачева, Равы рускои
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вѣдъ $^1/_5$ до $^{15}/_9$ въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вѣдъ $^1/_5$ до $^{15}/_9$)	1·55		„ Пѣдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродѣвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Синока		2·15	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_5$ до $^{16}/_9$ въ недѣлѣ и свята)
			2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
1·45		„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станиел.	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2·35		„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродѣвъ		3·05	„ Стрыя (Сколього вѣдъ $^1/_5$ до $^{15}/_9$)
				3·15	„ Янова (що дня вѣдъ $^1/_5$ до $^{15}/_9$)
	3·14	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_5$ до $^{16}/_9$, въ недѣлѣ и свята)		3·26	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ $^{12}/_5$ до $^{15}/_9$)
				3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	5·40	„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродѣвъ			
	5·45	„ Кракова		6·10	„ Станиславова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·13	„ Янова (вѣдъ $^1/_5$ до $^{15}/_9$ въ будній днѣ, а вѣдъ $^{16}/_9$ до $^{30}/_9$ що дня)
	6·00	„ Сокаля, Бендзи, Любачева, Равы рускои		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	7·24	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_5$ до $^{16}/_9$, въ недѣлѣ и свята)		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8·28	„ Янова (вѣдъ $^1/_5$ до $^{15}/_9$ въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Тернополя, Бродѣвъ
				7·25	„ Сокаля, Равы рускои
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Синока, Пешту, Перемышли		7·48	„ Бруховичъ (вѣдъ $(^1/_5$ до $^{15}/_9$ въ недѣлѣ и свята)
				9·12	„ Янова (вѣдъ $^1/_5$ до $^{15}/_9$ въ въ недѣлѣ и свята)
	8·50	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_5$ до $^{16}/_9$)			
	9·2	„ Янова (вѣдъ $^1/_5$ до $^{15}/_9$ що дня)		10·50	„ Черновець, Ицканъ
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова Ряшева, Орлова, Тарнова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11·—	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Копычинець, Грималова
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ. Копычинець			

На дворець Пѣдзамче

	8·12	Зъ Пѣдволочискъ, Тернополя		6·48	Зъ Пѣдзамча До Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы
	7·10	„ Тернополя		9·42	„ Пѣдволочискъ
2·20		„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08		„ „ Кіева, Одесы
	5·1—	„ „ „ „		7·38	„ Тернополя
	9·21	„ „ „ „		11·28	„ Пѣдволочискъ

ЗАМѢТКА: Пѣчна пора числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано; пѣчній поѣзды означені обвѣдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницъ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Йосифа Даниляка.

Ч. 252. Львовъ, Второкъ 7 (20) Падолиста 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“, ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитобть за инсерати платить у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Неодинокe чисто коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доношенія приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Выборы въ захѣднѣй Австріи.

Выборчій рухъ въ чеських, нѣмецкихъ та словѣньскихъ провінціяхъ Австріи доходить теперь до найвысшои точки. При тѣмъ можна завважати, якъ сторонництва бѣльше радикального авторамету, що зразу готовили ся до компромісовъ, теперь въ горячковѣй борбѣ забули цѣлкомъ о своихъ попередныхъ замѣрахъ та изъ сподѣваныхъ союзниковъ замѣнивши ся въ ворогѣвъ стають зъ тымъ бѣльшимъ завзятемъ грудь противъ груди. Зновъ же сторонництва менше-бѣльше умѣрений тратять наочно грунтъ пѣдъ ногами та мимохѣть примушенѣ звернути ся бѣльше на лѣво.

Прояви, що потверджують сѣ нашѣ уваги, заходять такъ въ судетско-чеських краяхъ, де крѣмъ соціяльнои борбы мѣжь Чехами а Нѣмцями веде ся ще й соціяльна борба мѣжь поодинокими чеськими и нѣмецкими партіями, якъ и въ чисто нѣмецкихъ краяхъ, де стають противъ себе репрезентанты рѣзныхъ класъ, отже и рѣзныхъ соціяльныхъ напрямѣвъ.

Що-до Чехіи и Моравы то треба найперше занотувати, що компромісъ мѣжь Молодочехами а чеськими аґраристами розбивъ ся Молодочехи вѣдступали аґраристамъ 4 мандаты разомъ зъ обохъ курій: IV-ои и V-ои. Аґраристамъ було сего за мало, тому й зірвали они переговоры и постановили на спѣлку зъ чеськими радикалами ставити своихъ кандидатѣвъ на власну руку противъ Молодочехѣвъ. Мѣжь чеськими выборцями сѣльскои куріи настрѣй сильно-обструкційный. Тому-то и д-ръ Крамаржъ не буде кандидувати вже въ Ѣчинѣ, зъ-вѣдки доси бувъ посломъ, бо выборцѣ заявляють ся за безвзглядною обструкцією, на що вѣнъ не хоче згодити ся. Натомѣсть кандидуе вѣнъ зъ мѣскои куріи въ Таборѣ. Въ виду такого настрою чеських выборцѣвъ выдали Старочехи маніфестъ, що обговорюе всякій важній справы, якъ обструкцію, языковій розпорядженя, парляментаризмъ, автономію краѣвъ, и остаточно не ставить нѣяких кандидатѣвъ. Се рѣзнозначне изъ компромісомъ зъ Молодочехами.

Компромісъ мѣжь партіями нѣмецколюдовою а шенереріянською також уже розпавъ ся, и то такъ въ Чехіи, якъ и въ Шлеску. Зразу заносило ся на те, що оба сі сторонництва зѣллють ся и поставлять спѣльных кандидатѣвъ, але въ резгарѣ борбы взаимній антаґонізмы такъ зросли, що наступивъ розналъ и теперь обѣ партіи ставляють особных кандидатѣвъ. Длятого и бундючній заповѣдуваня Шенерера, що его партія здобуде три десятки мандатѣвъ, певно и въ малѣй части не здѣйснять ся, тымъ бѣльше, що въ неподѣльнѣмъ доси „царствѣ“ Шенереріянъ се-бъ-то въ Етерляндѣ [околиці Етера або Хебу] зачали шалену аґітацію соціялісты, що аґітують за Ферканфомъ, и христіяньско-соціяльній [антісеміты]. Се послѣднє сторонництво постановило теперь выступити зѣ своими кандидатами противъ нѣмецкихъ людовцѣвъ и Шенереріянъ и на Шлеску. Самъ Люегеръ мае удати ся въ тій стороны, абы форсувати христіяньско-соціяльных кандидатѣвъ.

Розумѣе ся, що противъ усѣхъ тыхъ сторонництвъ загаломъ збитою фалянгою йдуть соціялісты. Положенѣ ихъ въ чеських краяхъ полѣпшило ся черезъ те, що Молодочехи вѣдмовили національно-соціялістичнымъ робѣтникамъ вѣдступити якій-небудь мандатъ. Се зажене всѣхъ національно-соціяльныхъ чеських робѣтникѣвъ въ ряды соціяльнои демократіи. Та зновъ погѣршило ся положенѣ соціялістѣвъ въ нѣмецкихъ округахъ Чехіи и Шлеска, бо тамъ станули противъ нихъ такій завзятій суперники, якъ христіяньскій соціялы.

Въ горѣшнѣй Австріи докопуе ся знаменный зворотъ. Доси панували тамъ двѣ партіи: католицко-людова и христіяньско-соціяльна. Правыборы, що теперь тамъ переводять ся, дають значне число выборцѣвъ соціялістамъ, и то тамъ, де доси переходили выборцѣ высше згаданыхъ двохъ союзныхъ партій. Подѣбно и въ Стирії; борба мѣжь соціялістами а католицко-людовымъ сторонництвомъ доходить до того, що въ однѣмъ селѣ при правыборахъ прийшло до бійки на ножѣ. Однакъ мимо того не чувати нѣчо про се, абы правительство а спеціально стирійскій намѣстникъ уважали вѣдповѣднымъ присылати на правыборы вѣддѣлы жандармеріи, кавалеріи або компаніи пѣхоты, якъ то дѣе ся по деякихъ иншихъ, бѣльше въ сторону Азіи высуненыхъ коронныхъ краяхъ, де ще выборчои борбы на ножѣ не знають.

Въ Тироли загорѣла ся вѣйна мѣжь двома досыть зближенными партіями: тирольскими католицкими „людовцями“ (á la баронъ Діпавлі, д-ръ Фуксъ и т. д.) а христіяньско-соціяльными, котрій и ту ставлять вперве своихъ кандидатѣвъ. Видко, що кандидаты сихъ послѣднихъ бѣльше мають поводженя, коли выборъ барона Діпавлього, головы цѣлого католицко-людового сторонництва, уважае ся захватанымъ черезъ христіяньско-соціяльного контркандидата патра Шрафля. Чимало голосовъ надѣють ся здобути тамъ и партіи поступовѣ: націоналы, радикалы и т. д. Загаломъ въ Тироли рухъ небувалый. Мабуть тому, бо спробували всякій партіи тамъ вперве вымѣрити ся въ католицко-людовою партіею.

Словѣнцѣ кандидують пѣдъ окликомъ союза въ Славянами, головно зъ Чехами, але застерѣгають ся противъ обструкцій.

Отсе-бы бувъ образъ выборчого руху въ захѣднѣй Австріи.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Калущины пишуть намъ:

Що напѣръ зъ горы [т. е въ президіи намѣстництва] е сильный на тутешне староство, абы запевнити шансы кандидатѣвъ centraln'ого комітету, видно зъ поступованя комісарѣвъ выборчихъ, а найбѣльше самого п. старосты, котрый зъ початку правыборѣвъ, здавало ся, поступавъ досыть легально. И такъ:

Зъ початку повѣдомлено деякій громады о правыборахъ на 2—3 днѣ попередъ та й оголошене правыборѣвъ прилѣплено въ старостві за кратками. Але такъ було зъ-разу немовь лишь для замылена очій, бо дальше вже повѣдомлюваво громады лишь на короткій часъ напередъ.

Самъ староста, переводячи выборы въ Загорю, просто аґітувавъ, бо кождому ще выборцеви вказувавъ на сидячого вѣйта и захвалювавъ его, абы выбирати. Въ льокали выборчѣмъ було повно жидѣвъ, не приналежных до выборѣвъ, а выборцѣвъ впускано по одному. Въ Завою 52 правыборцѣвъ не допущено до голосованя, а коли селяне жалувались старостѣ на се, вѣнъ сказавъ, що не може на то порадити, впрочѣмъ най вносять протестъ. Въ Голини мали вѣдбути ся правыборы ще дня 12 с. м. зъявивъ ся вѣйтъ-заушникъ и сказавъ, що треба вѣдложити правыборы на пѣзнѣйше, бо вѣнъ ще добре не обробивъ людей, отже може справа выпасти але для староства. И, розумѣе ся, староста сейчасъ вѣдложивъ правыборы на пѣзнѣйше. Якъ говорять, мають они вѣдбути ся несподѣвано въ понедѣлокъ, въ день ярмарочный, коли люде розѣдуть ся на ярмарокъ. Поживемо, побачимо. А треба знати, Голинь дае чотирохъ выборцѣвъ. Въ самѣмъ Калуши пропінаторы въ неможливый способъ терорызують жидѣвъ, абы не важились голосувати на листу опозиційну. Бѣдній учитель сѣльскій, котрій зъ-далека стоять вѣдъ всякои політики, параженій на секатуры дисциплінарками, якъ се стало ся въ Хотѣни.

Взагалѣ при сихъ выборахъ дѣе ся то само, що при выборахъ 1897 р., лише въ бѣльше рафінованый способъ.

Въ Студѣнцѣ обшарникъ Скаржиньскій купивъ собѣ громаду, тымъ, що обѣцявъ дати поле на цвинтарь, бо тамъ цвинтарь окруженый самыми дворскими ланами. Однакъ сеся обѣцанка не богато варта, бо п. Скаржиньскій мае лишь доживотне Студѣнки безъ права продаваня и обтяжуванья грунту...

Зъ Печенѣжина пишуть намъ:

Въ нашѣмъ повѣтѣ правыборы переводять ся „енергічно“, якъ нѣколи. Комісарѣ зѣѣздяють тайкомъ, безъ попереднього оголошеня. Дають знати лише жидамъ и сторонникамъ вѣйтѣвъ и безъ труду переводять правыборы „pomyślnie“. Высылають въ село екзекуторѣвъ. Народъ крайно огорченый.

Ходять вѣсти, що мае кандидувати тутешный староста на IV. курію Коломыя-

---

Карло Кучуракъ.

Артистична выстава
Товариства для розвою рускои штуки у Львовѣ въ 1900 роцѣ.

(Дальше.)

Въ штуцѣ — якъ впрочѣмъ и на иншихъ поляхъ — працѣ людского духа знаходить ся побѣчь умѣвъ критичныхъ, самостійныхъ, котрій творять оригінальній понятя и формы, також велике число людей великихъ навѣть талантѣвъ, котрій волять ити за чимсь гадкою, волять посувати ся въ напрямѣ кимсь иншимъ самостійно начеркненѣмъ. Въ числѣ тѣмъ подыбуесь навѣть великій таланты, умы вразливій на дѣла артистичній ажь такъ, що та вразливѣсть заслоняе имъ живу природу, забиває въ нихъ можливѣсть обсервованя, аналізы правдивого житя. Они навѣть зъ хибъ великихъ геніѣвъ творять собѣ певній формы, праза естетичній котрій вѣдтакъ невольничо наслѣдують.

Если „Мойсея“ Корнила Устияновича порѣвнаемо зъ майстерскимъ Мойсеемъ Ангелього а вѣдтакъ зъ живымъ чоловѣкомъ, то переконаемось напередъ, що Устияновичъ грубо запозичивъ ся у Ангелього, а дальше, що вѣнъ дуже односторонный и тѣсный въ пониманю формъ людского тѣла. У Мойсея зъ-пѣдъ накрыти шкѣры, репрезентуе цѣла будова мязѣвъ и костій, почавши вѣдъ лиця ажь до пальцѣвъ у ноги однако вымоделюована; черезъ цѣле тѣло переходить та сама тверда, напружена лінія. Вѣдъ великихъ площинъ musculi pectoralis ажь до кѣнчастыхъ заломлень шкѣры на кѣстяхъ суставѣвъ всюда однаке заокруглене. Не можна однакъ зъ того робити закиду маляреви, щобы вѣнъ не знавъ анатомія; противно, у него перестудіованый есть кождый мязъ, тѣлько, що все то мае якусь пересаду, якійсь надпатуральный выглядъ. Але за тое яке у него богатство кольориту! [хотяй, пѣсля моеи гадки, вѣнъ сильно за теплый]. Его Мойсей мальованый въ такимъ надзвычайнымъ богатствомъ средствъ кольористичныхъ, зъ такою незрѣзнаною въ рѣзнородности комбінацією тонѣвъ, зъ такимъ вѣдчутемъ найсубтельнѣйшихъ вѣдтѣнкѣвъ и вѣдблесковъ краски и свѣтла, що площина полотна зникае зовсѣмъ, усуваючись въ глубину, а вокругъ фігуры Мойсея и скалъ кружить воздухъ трептячій и мѣнючій ся вѣдблескомъ заходячого сонця. То надзвычайне напружене тонѣвъ теплыхъ жовтыхъ и зимныхъ — блакитныхъ, межи котрыми важить ся цѣла рѣзнородность, скаля вѣдтѣнкѣвъ, красокъ льокальныхъ и ефектѣвъ свѣтляныхъ, насуває гадку, що Устияновичъ моделювавъ свій образъ тѣлько краскою [кольоромъ], вѣдкинувши рецептовій при правы.

Ярославъ Пстракъ — молодый, бо ледво 22-лѣтный артистъ — не зачисляе себе до ученикѣвъ нѣякихъ великихъ повагъ на поли штуки, хотяй учивъ ся по школахъ и академіяхъ; есть вѣнъ передовсѣмъ и тѣлько ученикомъ натуры. Краска, форма [лінія] и свѣтло суть одинокими средствами артиста до высказаня певныхъ настроѣвъ психічныхъ.

Незвычайна вразливѣсть чутя, рухливѣсть мысли, скорѣсть обсервацій, велика память натуры наповнюють его буйну фантазію невычерпанымъ богатствомъ творчого матеріялу. Завдяки тому працѣ Пстрака хотяй-бы и релігійного змѣсту розрываютъ тѣсній рамы звычайного шабльона и сягають далеко, повній простоты, безъ невольничого шаблю въ техніцѣ, безъ анекдоты въ змѣстѣ, живій, правдивій.

Возьмѣмъ его образъ „Ісусъ на Оливнѣй горѣ“. Молодый маляръ покусивъ ся тутъ на тему, котру вже неразъ представили голосній маляре давнѣйшій и теперѣшній зъ бѣльше або менше щасливыми успѣхами; есть то будь-що-будь за смѣлый крокъ, але придивѣмъ ся пильно, якъ выплававъ ся зъ того Пстракъ.

Кождый, оглядаючи образъ Ісуса або якого иншого святого, шукае передовсѣмъ въ лиці того святого божества, якоись надземскости, надзмысловости. Добре, але знаемо, що боги всѣхъ часовъ и всѣляких релігій, все и всюда выпосажений суть прикметами психічными подѣбными до людскихъ, поступаютъ, роблять все пѣдъ вилывомъ чутя, яке ворушить ся въ грудяхъ кождого чоловѣка. Такъ чей-же кождый въ насъ представляе собѣ святыхъ: зъ головою, руками и т. д., одѣтыхъ въ тѣло, — що-жь доперва въ штуцѣ пластычній! тутъ не можна представити инакше, якъ въ формахъ запозиченыхъ зъ дѣйстного свѣта. Що-жь говорити о Ісусѣ-чоловѣцѣ, котрый хотѣвъ перейти всѣ людскій страсти и вѣдчути ихъ дѣйстно якъ чоловѣкъ? Сли отже жавъ, вѣдчувавъ и страдавъ по людски, то лице Его мусѣло выражати тій чувства, котрій взагалѣ лице чоловѣка выражати есть въ станѣ. Не знаемъ, що думае Ісусъ Пстрака, въ бѣлій одежи на тлѣ гарнои осѣнної ночи, але знаемъ, видимъ, що думае и чувствуе. Який тамъ и суть его гадки, присутность ихъ видно въ тѣмъ мыслячѣмъ чолѣ, якъ видно енергію, силу характеру, котра не подасть ся передъ нѣякими муками. Нема въ тѣмъ лиці змученѣмъ, збѣдованѣмъ анѣ злости, анѣ гнѣву; противно, тій уста выражають велику лагѣдность; навѣть поблажливость въ тій трагічній хвили цѣлкомъ зъ нихъ не згинула. Що-небудь и можна сказати о такѣмъ понятю постати Ісуса, есть то Христосъ новый, Христосъ, котрый мыслить и мае самосвѣдомость своихъ дѣлъ.

Не можна жадати вѣдъ маляря, щобы въ тій однѣй хвили житя, котру вѣнъ може представити, высказавъ цѣле пасмо гадокъ и наслѣдкѣвъ.

Если маляръ представить характеръ чоловѣка, выразъ лиця, взагалѣ станъ его психічный, то зробивъ вѣнъ уже дуже много — на тыхъ отже мотивахъ, высказаныхъ въ незвычайный способъ, опираесь житева сторона образа Пстрака. Побѣчь Ісуса ангелъ (представленый сильветково, въ нѣчній мрацѣ) нахиленый надъ Ісусомъ и держачій высоко въ гору чашу овѣяну селединовою авреолею, дальше гуртокъ ангелѣвъ зъ хрестомъ на раменахъ — все тое на тлѣ спокойної ночи пѣдносить еще дужше трагедію хвилѣ и сцена цѣла набирае особливои силы.

Образъ Пстрака, мимо резльного утриманя, о що старавъ ся маляръ, обчисленый на выразъ и чуство. Цѣлый образъ есть консеквентно триманый въ тонѣ бѣльше зимнѣмъ, що оправдуе маляря сама нѣчна сцена, при тѣмъ добре заакцентоване есть вѣдношене зимныхъ и теплыхъ тонѣвъ въ закрашеню свѣтель, рефлексовъ и тѣній.

Дѣйстною и тревалою прикметою образа есть выразъ и характеръ (се пѣднесли поль-

Colosseum — Театръ рѣзнородностій — пѣдъ дирекціею ЕРНЕСТА ТОРНА — 256 3—15

Щоденно свѣтле представленя (въ недѣлю два представленя.) — Выступы перворядныхъ силъ артистичныхъ. Початокъ о 8-ій год. вечеромъ. — Білеты до набутя въ бюрѣ дневниковъ п. Ольона, ул. Кароля Людовика ч. 9.

Снятинъ Косовъ. Чи не для пострахy такій вѣсти?!

——

Изъ Золочѣвщины пишуть намъ про шабасовій выборы въ мѣсточку Бѣлômъ-Камени:

Въ суботу 17-ого с. м. рано въѣхавъ нашъ панъ староста Родеръ на правыборы до Бѣлого Каменя и такъ ихъ перевѣвъ: Заклинавъ начальничка громады Кѣжика и вразъ зъ нимъ пôйшовъ передъ божницю, выкликавъ зъ божницѣ рабіна и попросивъ его, щобы увôльнивъ жидôвъ вôдъ молитвы. Рабінъ, розумѣе ся, вволивъ волю пана старосты и панъ староста въ тріюмфальнôмъ походѣ 180 жидôвъ удавъ ся до уряду громадского. Тамъ панъ староста, подиктувавши начальникови громады имена тыхъ, на котрыхъ мало ся голосувати, зовсѣмъ вдоволивъ ся голосованьмъ въ той способъ, що жиды говорили: „Na kiegi pan naczelnik, tak i ja". Для обезпеки того ладу выборчого служило вôсѣмь жандармôвъ, а для цѣлковитои обезпеки могло послужити и вôйско, що вправляло ся въ стрѣлянію за мѣсточкомъ...

——

Въ бучацкôмъ повѣтѣ вôдбувають ся звычайно правыборы по дворахъ, куды бôльшои части селянъ навѣть не пускають. Зъ сеи причины селяне зъ Русилова заразъ другого дня по правыборахъ выслали до бучацкого старосты п. Бернацкого депутацію зъ жалобою, а самъ вôйтъ прибивъ громадску печатку на поданю, котрымъ зажадано уневажненя правыборôвъ длятого, що село не було повѣдомлене, що правыборы вôдбули ся въ дворѣ, куды не пускали выборцѣвъ, та що при комісіи крôмъ вôйта не було нѣ одного радного. Староста приpѣкъ полагодити поданє, — якъ пишуть до Słow'a polsk'ogo — напередъ вôдославъ селянъ до дѣдича Гневоша, абы сей заявивъ, чи годить ся на новѣ правыборы...

——

Въ Джуринѣ въ чорткôвскôмъ повѣтѣ вôдбули ся правыборы д. 18 с. м. дуже opiginально. Вечеромъ передъ тымъ приѣхавъ комісарь чорткôвского староства до двора, тамъ у посесора Гіршгорна зъѣвъ вечерю, напивъ ся вина а потôмъ вôдбувъ нараду, абы правыборы перевести о 6 год. рано, и на выборцѣвъ навначено п. Абгаровича, Гіршгорна и вôйта. Опôсля Гіршгорнъ зôбравъ всю дворску службу и вôддавъ „пôдъ опѣку" економови зъ приказомъ, абы ви до рана нѣкуды не пускати. И рано, безъ участи селянъ, выбрано выборцями тыхъ трохъ, назначевыхъ „зъ горы"...

——

Изъ Збаража пишуть намъ:

Правыборы въ окрузѣ судовôмъ Новогосела вже переведенй. Яркихъ надужать не було и обôйшло ся безъ помочи жандармôвъ. За те ужывано зô стороны староства народныхъ учителѣвъ до аґітаціи и въ тôмъ сумнôмъ та понижаючôмъ дѣлѣ вôдлично списали ся: Цурковскій въ Клебановцѣ и Пôдгурскій въ Кошлякахъ. Въ найбôльшôмъ селѣ сего округа — въ Токахъ перевели выборы въ хосенъ противнародныхъ кандидатôвъ о. Копытчакъ и Ґригорій Костецкій, котрый уходить за руского патріота. Оба они ужали за средство до аґітаціи се, що буцѣмъ-то вôдъ села Токôвъ жадае Каса щадничa у Львовѣ добрыхъ правительственныхъ выборцѣвъ, бо инакше не удѣлить позички селянамъ на ихъ ґрунты и на поле закуплене вôдъ о'шару дôбрского. Той способъ аґітаціи — пôсля высказу Ґригорія Костецкого — мавъ выйти вôдъ адвоката въ Тернополи п. Чикалюка, котрый въ Касѣ щадничôй стараe ся о позичку для селянъ. Менѣ-жь здаe ся, що Каса щадничa не могла бы такого услôвя поставити, бо пытане, чи пôсля статута Каса управнена на ґіпотеку хлопскихъ ґрунтôвъ позички удѣляти и чи така институція взагалѣ поважила бы ся на таке негôдне дѣло.

Хочь не було майже нѣякои аґітаціи въ користь народныхъ кандидатôвъ, то результатъ правыборôвъ взагалѣ добрый, зъ выимкою сѣлъ Токи, Кошляки, Ободôвка, Клебанôвка и мазурскихъ сѣлъ Яцовцѣ и Пенькôвцѣ. Добрый результатъ правыборôвъ можна було передвидѣти, бо де честный и розумный вôйтъ, тамъ аґітація темныхъ духôвъ нѣчого не схôснувала. Тутешне духовеньство, зъ выимковою оо. Качалы, Зарицкого и Герасимовича, правыборами не интересувало ся, а на жаль де-хто дѣлавъ въ хосенъ противнародныхъ кандидатôвъ.

Здало бы ся докончe, щобы Комітетъ Народный оголосивъ затвердженыхъ кандидатôвъ, бо селянамъ плетуть аґітаторы, що Будзиновскій не може бути посломъ, що Старухъ кандидатъ правительственный, котрого лишь ослонюв Нементовскій нѣбы кандидатъ правительственный. Рôвножь було бы на часѣ, щобъ и самі кандидаты зъявили ся передъ выборцями.

——

Зъ Гусятина пишуть намъ:

На день 14 с. м. скликавъ руско-хлопскій комітетъ передвыборчій зборы до салѣ радыповѣтовои, котру призволивъ ґр. А. Голуховскій зъ тымъ знаменнымъ додаткомъ: *„щобы зборы були для всѣхъ приступны"*. Отже вже рано того дня обсадила нанята жидова салю, особливо стôлъ, и заки ще почалось нарады, въ сали зачала ся метушня, аж выволѣкли омлѣлого жидка. Коли прийшовъ о. Матковскій, щобы зборы розпочати, нан тй жиды счинили пекольный галасъ. Команду обнявъ панъ зъ Сидорова Корнель Пайгертъ и зъ тріюмфуючою мѣною роздававъ приказы зъ другои кôмнаты. Розумѣе ся на дворѣ були жандармы, а въ сали ц. к. комісарь п. Строка зъ вдоволеною міною нѣбы-то порядкувавъ и ныфукавъ ся до о. Матковского. Хотѣвъ и п. Адольфъ Ценьскій „завести ладъ", але надармо. Щобы не дати причины до дуже можливого нещастя, нашй люде уступили, хоть комісарь репетувавъ на все горло „Nie wychôdzić!"

Отже коли нашй кандидаты, о. Волиньскій и д-ръ Евгенъ Левицкій, тутъ въ Гусятинѣ не могли предетавитись выборцямъ, збори удали ся до села Суходôлъ. Тамъ вôдбули ся зборы въ стодолѣ одного газды и оба кандидаты выголосили промовы. Комісарь Строка выдавъ собѣ приказъ [бо вôнъ одинъ тôлько урядує въ старостві] и прибравши собѣ коваля Качора сѣвъ на фіакра й пôгнавъ ся до Суходолу. Заѣхавъ до священника мѣсцевого, а не заставши его дома, обшукавъ хлѣвы, де коровы робили зборы, обшукавъ стодолу, якôнци удавъ ся до властивого мѣсця зборôвъ, вылеґітимувавъ ся приказомъ староства, выставленымъ самому собѣ. Хотѣвъ щось порядкувати, але на представленє предсѣдателя вынѣсъ ся на вôльный воздухъ, щобы пересвѣдчити ся, якъ то мило на зимнôмъ вѣтрѣ чекати хлопамъ на выборы. Опôсля зайшовъ межи зôбраныхъ священникôвъ на приходствѣ, щобы ще гостинность руску выставити на пробу...

Замѣтна рѣчь, що ц. к. уряды стоять зъ комітетомъ centralьнымъ въ спôлцѣ; що той комітетъ нѣбы krajowy тѣшить ся безусловно пôдпорою вôдъ ц. к. урядôвъ; — що для замыленя очій Русинамъ голосить одно старостве, що имъ не залежить на V. курій, а другє, що на IV-ôй. Голошена свобода при выборахъ е пустою фразою.

Такими то дорогами добивають ся мандатôвъ у хлопôвъ братъ міністра и братъ намѣстника!

Въ Гусятиньщинѣ головнымъ махеромъ е сынъ нотаря Рудницкій. Зъ печаткою „Konstanty Rudnicki c. k. notaryusz" роздае вôнъ квітки хрунямъ, щобы голосували за ґрафомъ Ґолуховскимъ.

——

Зъ Любачева пишуть намъ:

Правыборы въ Любачевѣ були розписанй на день 13-ого с. м. зъ V. а на 14-ого зъ IV. курій. Нашй вже заздалегôдь готовились до нихъ и постановили голосувати на 10 своихъ людей [бо по 10 выборцѣвъ выбираемо въ обохъ куріяхъ].

Надôйшовъ день выборôвъ зъ V. курій. На 9 годину рано бувъ назначеный початокъ а на 12 въ полудне конець. Зô всѣхъ уличь спѣшили выборцѣ, поволи заняли велику часть ринку передъ урядомъ громадскимъ и очѣкували пріѣзду комісаря. Точно о 9 год. надъѣхавъ комісарь и полагодивши формальности зачавъ голосованє. При голосованю показало ся, що е двѣ партіи: польско-жидôвска и руска. На першôй лістѣ було 6 Полякôвъ а 4 жидôвъ, на другôй 10 Русинôвъ. Голосованє протягнуло ся до 4 ои рано. О 4 ôй рано заявивъ одинъ членъ комісіи [жидъ], що хорый и не може дальше урядувати. Комісарь покликавъ иншого присутного радного [Русина] до комісіи, однакъ бурмістръ не згодивъ ся на того, а комісарь заявивъ, що дальше не може урядувати и замкнувъ голосованє. Въ сали выборчôй чекало ще до 200 управненыхъ до голосованя, щобы вôддати голосъ, отже лише пожалували ся передъ комісаремъ, що дармо ждали цѣлый день, и розійшлись, абы бодай трохи вôдпочити и прийти на часъ до выборôвъ зъ IV. курій. На нашу лісту впало въ V. курій о 100 голосôвъ бôльше нѣжь на противну.

Вôдпочивши троха зôйшли ся люде знôвъ передъ 9 годиною до голосованя зъ IV. курій. Знôвъ, якъ вчера, зачало ся голосованє и йшло всьо добре до 8 год. вечеромъ. Тутъ зробивъ комісарь двогодинну перерву, щобы вôдпочити. О 10 год. прийшовъ комісарь, та заставъ лишь одного радного, и знôвъ подôбно якъ вчера заявивъ, що за для здекомплетованя комісіи не може дальше урядувати, и замкнувъ голосованє. Бѣдній людиска стали нарѣкати на радныхъ, що не явили ся до комісіи и черезъ то ударемнили все, стали вже сроха и гнѣватись, але п. комісарь успокоивъ ихъ и обѣцивъ, що будуть мати новй выборы.

Не будемо розводити ся надъ тымъ, для-чого панове радні такъ поступили, бо кождый догадае ся. На руску лісту упало въ V. курій о 100 голосôвъ бôльше, а сли-бы було дôйшло голосованє до кôнца то тая сотка була бы подвоила ся, а въ IV. курій упало на руску лісту о 15 голосôвъ бôльше, а конець заповѣдавъ ся не гôрше якъ въ V. курій.

Ходить чутка, що новй выборы вже розписанй на 29 и 30 с. м, однакъ ще не оголошено. — *Правыборець.*

——

Зъ Підгаєччины пишуть намъ:

У насъ вже по правыборахъ. О яркихъ надужитяхъ менѣ не вѣдомо — хиба що комісарь выборчій, замѣсть поученя о правыборахъ, выголошувавъ скрôзь аґітаційнй промовы, що лицювали бы радше якому аґітаторови маршалкôвского комітету. Змѣстъ ихъ бувъ менше-бôльше такій: Маете новй выборы. Старый парляментъ розвязавъ цѣсарь, бо послы нѣчого не робили, тôлько сварили ся и били ся. Отже теперь выбирайте собѣ добрыхъ выборцѣвъ, щобы знôвъ тй выбрали добрыхъ послôвъ, не бунтôвникôвъ, що дурять васъ, що ве будете платити жадныхъ податкôвъ, що вôдберуть землю панамъ, а помѣжь хлопôвъ роздѣлять. То цѣлкомъ неможливе: бо пр. якъ я маю одинъ морґъ, то чи можу я вôдбрати поле у господаря, що мае 50 морґôвъ? Вы гадаете, що такимъ кандидатамъ ходить о хлопôвъ и ихъ добро? Они хотѣли бы лише дôстатись до Вѣдня та взяти денно десятку" — и т. д. По такôмъ приготованю зачинало ся голосованє. Але видно, що люде не слухали спасенныхъ радъ п. комісаря, бо выборцѣ вôддадуть свои голосы таки на „бунтôвникôвъ".

Шайка наймленыхъ аґітаторôвъ розбиває ся тутъ за польскимъ демократомъ п. Курисемъ, котрого кандидатуру бувъ поставивъ на передвыборчихъ зборахъ въ Сосновѣ 29. жотня п. Ив. Дурдела зъ Вишнѣвчика. Сей членъ руского выборчого комітету увихав ся теперь по цѣлôмъ повѣтѣ, кôлька разôвъ ѣздивъ до Львова до centraln'ого, а до своѣи компаніи добравъ собѣ мѣжь иншими навѣть такихъ махерôвъ, якъ славный Бѣлецкій зъ Росоховатця, що за заслуги при выборахъ 1897 р. ставъ вôйтомъ, а при недавныхъ соймовыхъ выборахъ бувъ навѣть заанґажованый ґр. Меч. Пініньскимъ до Скалатщины. Теперь вôнъ аґітуе за п. Курисемъ и два разы ѣздивъ уже до самого намѣстника, якъ каже, свого шкôльного товариша. Передъ кôлькома днями люде лихон волѣ о мало не перешкодили ему въ его дѣяльности. Кинули на него пôдозрѣне за якісь брусы та ковбасы на весѣлю росоховатецкого дѣдича, а вахмайстеръ жандармеріи, що переводивъ ревізію, бувъ у великôмъ клопотѣ, що зъ тымъ фантомъ робити... — *С.*

Переглядъ політичный.

——

Нота зъ мировыми услôвями для хіньскихъ повномочникôвъ, ще не готова. Говорять, що проекты обнятй французскою и нѣмецкою нотою, будуть зъ деякими змѣнами пôдставою жадань ставленыхъ державами. Reichsanzeiger оголошуе листъ хіньского цѣсаря до цѣсаря нѣмецкого, въ котрôмъ хіньскій цѣсарь ще разъ высказуе жаль зъ причины убитя нѣмецкого посла, дякуе нѣмецкому цѣсареви, що сей не робить его лично вôдвѣчальнымъ, приpѣкае строге покараня виновникôвъ и заповѣдае занменованє повномочникôвъ до мировыхъ переговорôвъ, высказуючи надѣю вдоволяючого результату. Вôдъ результату сихъ переговорôвъ хіньскій цѣсарь робить зависимымъ свôй поворотъ до Пекіну. Цѣсарь приpѣкае, що подôбнй подѣѣ бôльше не повторять ся и запевняе на будучность цѣлковиту свободу дѣлания місіонарѣвъ.

Зъ Владивостока доносять, що на полудневôй манджурскôй зелѣзници Хінцѣ знищили телеґрафічну и зелѣзничу лінію на шляху 300 верстъ. Всѣ зелѣзничй будинки спалено а богато льокомотивъ и возівъ поцосовано. Школу обчислено на 10 міліонôвъ рублѣвъ. Віцекоролѣ провінцій положеныхъ въ долинѣ рѣки Янтсе, здержали высылку данины рижу до Сіанфу болчи ся, що европейскй вôйска выловлять высылку. Ґенеральный ґубернаторъ Сечвану одержавъ наказъ пріѣзду на цѣсарскій двôръ, зъ чого заключають, що двôръ намѣряе выѣхати до Сечвану.

Хіньска справа станула вже на порядку дневномъ нѣмецкого парляменту, котрому предложено третій додатковый кредитъ, выкликаный хіньскою справою. Се, що правительство домагае ся ухваленя кредитôвъ вже по ихъ зужитю, канцлеръ державы полягае

Валочки до заосмотрювання дверій и вôконъ
кітъ до вôконъ и ґішсъ
поручае найдешевше
В. ЧОППЪ
у Львовѣ, улиця Жовковска число 2.

конечною скоростею мілітарної акції въ Хінахъ. Бесѣдникъ протестує противъ закиду, що заколоть въ Хінахъ выкликала анексія Кяу-Чау, бо ся доконано на підставѣ мѣжнародныхъ справъ. Мы не провадимо заборчої вѣйны — мовивъ Більовъ — домагаємо ся лише кары за злочины, и забезпеченя на будучность. Обнятє начальнов команды Нѣмеччиною, ще не змѣнило контурівъ нѣмецкої політики у всхѣдній Азіи. Нѣмеччина лише о стілько заангажує ся тамъ мілітарно, о скілько се принесе користь нѣмецкому народови, и о скілько буде конечне для мѣжнародныхъ вѣдносинъ.

П. Бебель заявляє, що вѣйска выслано до Хінъ противъ мѣжнародного права и що тій вѣйска перший выконали атакъ. Се, що стало ся, завинивъ Кетелеръ. Бесѣдникъ описує жостокости сеи вѣйны, выкликаній промовами цѣсаря. Услівя поставленій Більовомъ, суть для Хінъ неможливыми до приняти. Мінїстеръ вѣйны старавъ ся ослабити закиды Бебля. О нарушеню конституції не може бути бесѣды. Початокъ въ Хінахъ дали самій Хінцѣ, бо они вырѣзали Европейцѣвъ. Тій злочины мусѣли бути покарани.

Въ наслѣдокъ **недуги царя**, наслѣдникъ престола В. кн. Михайло вѣдъѣхавъ зъ Копенгаги на Берлинъ до Россіи. Зразу говорено, що царя строєно. Вѣдтакъ показало ся, що царь напивъ ся воды зъ нездоровои керницѣ и занедужавъ на тифъ. Деякій лондонській дневники доносять, що въ здоровлю царя наступило небезпечне погіршеня, хочь офіціяльній бюлетины лѣкарівъ суть пѣдъ тымъ взглядомъ успокоюючій. Говорять, що царь лишить ся на цілу зиму въ Лівадіи. Царица, котра теперь знаходить ся въ поважнѣмъ станѣ, такожь не дуже здорова.

Царица вдова, котра теперь пробуває въ Берлинѣ, въ огляду на се, що вѣсти зъ Лівадіи звучать успокоюючо, рѣшила — коли въ недузѣ не наступлять якій комплікаціи — лишити ся въ Берлинѣ до дня 27 с. м.

Омелянъ Поповичъ.

Въ 132 ч. черновецкои „Буковини“ зъ д. 17 с. м. находить ся про ювілята Омеляна Поповича гарна статья п. О. М., въ котрои подаємо отсю частину:

„Завтрѣшный день 18 падолиста, выбрано на святковане ювілею. Буде се свято не самого Поповича, але взагалѣ народнои школы. Имя Поповича въ остатныхъ рокахъ такъ тѣсно звязане у насъ изъ рускимъ шкільництвомъ на Буковинѣ, що коли шануємо его заслуги окремимъ святомъ, то при сѣмъ святѣ нѣякъ не можемо забути головну ниву его роботы и тыхъ робітниківъ, що ему помагали хочь бы такимъ способомъ, що выконували его порады. Отымъ то, якъ заповѣдає ся, завтрѣшне свято, призначене для особы бувшого народного учителя, а теперь провѣдника рускихъ учителівъ, дасть нагоду звеличати не лише его самого, але й ту головну цѣль, народну школу, для котрои вѣнъ жывъ и працювавъ.

Але Ом. Поповичъ заслужывъ ся не лише на поли шкільництва: редакція „Буковини“ мае свою окрему причину поздоровити его зъ завтрѣшнымъ ювілеємъ, бо се жъ ювілей першого дѣйсного редактора „Буковини“ вѣдъ ей заснованя въ р. 1885 ажь до кінця 1891 року. Часопись пѣдписувавъ, правда, хто инший, навѣть Ю. Федьковичь даваєъ якійсь часъ фірму, але справдѣ писавъ и редагувавъ ей черезъ сѣмъ лѣтъ Ом. Поповичъ. Тай пѣзнѣйше вѣнъ помагавъ редакції, бо въ него е денникарска жилка и вѣнъ не мовчить, коли мае що сказати. Кождый суспільный дѣятель повиненъ бути и денникаремъ, бо коли хоче выховувати суспільность, мусить ужити до того и часописи, мусить писати. Отже бувъ денникаремъ и Поповичь, бувъ редакторомъ у самыхъ тяжкихъ початкахъ нашои часописи — и таку мы маємо причину займати ся его ювілеємъ бѣльше якъ чимъ иншимъ.

Охоту до писаня унаслѣдивъ Ом. Поповичь очивидно по батьку, православнѣмъ священику. Сей писавъ и печатавъ свои рѣчи по нѣмецки, бо таке було въ его часахъ шкільне и домашне выхованє, що Нѣмеччина верховодила въ интеліґентныхъ домахъ. Сынъ же его, Омелянъ, що родивъ ся 1856 р. въ Дорна-Ватрѣ, а хлопячій лѣта провѣвъ мѣжь Гуцулами въ Путиловѣ, мусѣвъ потѣмъ у высшихъ нѣмецкихъ школахъ довго выволюватися зъ пѣдъ вилыву нѣмеччины, щобы вкінци стати рускамъ дѣячемъ. Руско-нар. театръ, студентска орґанізація „Согласіе“, аматорскій выставы, старшій Русины, зъ котрыми Поповичь сходивъ ся въ 70-ыхъ рокахъ; крѣмъ того и вилывъ родины, въ котрѣй таки не зовсѣмъ була занедбана руска мова, — отсе разомъ вѣдкрыло очи молодому ученикови такъ, що вѣнъ ставъ рѣшучимъ Русиномъ.

Обставины житя Ом. Поповича зложили ся такъ, що вѣнъ зъ VI-тои клясы ґімназіальнои перейшовъ до учительскои семинаріи. Се певно вѣнъ самъ колись уважавъ за невдачу у своимъ житю, бо вже-жъ ґімназія и університетъ даютъ ширше поле для дѣяльности; однакъ нѣгде не справдила ся пословиця „нема лиха безъ добра“ такъ, якъ у его житю; якъ разъ яко учитель вѣнъ намъ придавъ ся найбѣльше и заслужывъ ся. Вѣдомости, працяи невсипуча енерґія вынели его на становище, зъ якого може вести нашій народній школы и справдѣ веде незвычайно прикладно. Довести до ладу орґанізацію рускихъ школъ и дбати, щобы тій школы були не тѣлько на папери (якъ сотки школъ у Галичинѣ), та щобы у нихъ шла справдѣ робота — се завдане не легке, особливо сими роками, коли ще не забуло ся „давныхъ добрыхъ часѣвъ“, якъ учитель не потребувавъ занадто „грнати ся школою. Ом. Поповичь сповнивъ сю задачу, мае въ того боку неодну непріемность, бо „ще ся такій не вродивъ, щобы всѣмъ догодивъ“, але мае й ту велику пріемность, що може вже давити ся на дѣйсно великій наслѣдки своеи роботы.

Завтрѣшный ювілей Ом. Поповича назвавъ ся ювілеємъ его літературнои дѣяльности. Ом. Поповичь не въ тыхъ письменникѣвъ, що имъ вызначує ся першорядне мѣсце въ исторіи т. зв. гарного письменства; да проте потрѣбна була его робота, доконче потрѣбна, якъ потрѣбный щоденный хлѣбъ, що его пече пекарь. Великій ґенія не укладають календарівъ, не пишуть букварівъ и шкільныхъ читанокъ для дѣтей, не пишуть новинокъ у часописяхъ, — а про то хто посмѣе сказати, що вся та щоденна печатана страва намъ не потрѣбна? Намъ безъ неи гяжше обійти ся, якъ безъ высокихъ думокъ фільозофівъ, хочь якъ мы тій ц'нимо. Въ инши часы и въ инпихъ обставинахъ мігъ бы и Поповичь зъосередити свою дѣяльность на однѣмъ поли и довести на нѣмъ до бѣльшои досконалости; тымчасомъ 25 остатныхъ роківъ на Буковинѣ — се, можна сказати, бувъ часъ, де найбѣльшимъ свѣтломъ по селахъ мусѣвъ бути и мусить ще й теперь бути — букваръ. Ширенє самыхъ початківъ освѣты и охоты до книжки тыми всѣма простыми способами, якихъ мусить ся уживати въ несосвѣченій громадѣ — се певно не така робота, що дае чоловѣкови дивити ся на всю людскость зъ найвысшои высоты людского розуму; та про те нѣщо инше, тѣлько сій початки освѣты дадуть будучому поколѣню дійти высше. Мы корчуємо, оремо и засѣваємо заросли буряномъ поля; а плодами будуть тѣшити ся ажь тій, що сегодня вчать ся зъ букваря. Имъ буде лекше жити; они будуть могли лѣтати „сизимъ орломъ пѣдъ облаки“; — намъ же доля судила приготовляти для нихъ шляхъ. А мѣжь тыми, що приготовляють сей шляхъ, Ом. Поповичь одинъ зъ першихъ“.

Літературну дѣяльность почавъ Ом. Поповичь поезіями патріотичного змѣсту; опісля писавъ численній статьѣ педаґоґічно-дидактичній. Вѣдъ 1870—1899 р. редагувавъ календарѣ „Рускої Бесѣди“, вѣдъ 1885—1895 р. „Бібліотеку для молодіжи“, вѣдъ 1885—1891 р. „Буковину“, а все те робивъ безплатно. Крѣмъ того дописувавъ богато до рѣзныхъ газетъ.

Его творы, написаній *для молодѣжи*, суть отсій: „Хлопці-садівники“, 25 повістюк для чемних дѣточок“, „Із життя цѣсаря Франца Йосифа І.“ (два наклады) и ювілейна книжочка „Цѣсар Франц-Йосиф І.“, що розбій шла ся въ 35.000 примѣрникѣвъ.

Популярній его книжки такій: „Чума горілчана“ (перекладъ Zschokke'ого „Branntweinpest“), „Розмова лікаря Розумовича з селянами“, „Наука читання і писання“ и „Наука читання та граматики в другім році шкільнім“.

Шкільній книжки уложивъ такій: „Буквар для шкіл народних“, замѣщеный опісля „Читанкою і граматикою І.“, вѣдтакъ „Читанку“ II. и III. часть, „Граматику“ часть I. и II. „Ruthenisches Sprachbuch“ часть I. и II. для середныхъ школъ, а на конецъ „Німецкій учебник“ ч. III. и переробивъ часть I. и II. тои-жъ книжки. Всѣхъ книжокъ разомъ выдавъ доси Поповичь рѣвно 50.

Ом. Поповичь чоловѣкъ не старый; ще й 45 лѣтъ не мае. Мы бажаємо ему дѣждати ся 50-лѣтного ювілею. Тодѣ вѣнъ буде мати 70 лѣтъ; вже певно инши выручать его въ неодній роботѣ, але вѣнъ буде мігъ дивити ся на молоде поколѣня, якъ на свои дѣти, котрымъ давъ перший початки освѣты.

НОВИНКИ.

Русины! Памятайте на Дѣмъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

— **Вчера** яко въ день имяннинъ бл. п. цѣсаревои Єлисаветы вѣдправлено у всѣхъ трехъ катедральныхъ церквахъ поминальній богослуженя за душу бл. п. цѣсаревои Єлисаветы при участи представителівъ властій цивільныхъ и вѣйсковыхъ. Школьна молодѣжь була вѣльна вѣдъ науки.

— **Зъ Львовского Бояна.** Выдѣлъ пригадує своимъ членамъ, що завтра [въ середу] о год. 7½ вечеромъ загальній зборы товариства, и просить о найчисленнѣйшу участь. — За выдѣлъ *Волод. Шухевичъ.*

— **Репертуаръ руско-народного театру въ Тернополи.** Въ второкъ 20-ого с. м. „Власть тьмы“ драма зъ житя народного въ 5 актахъ Льва гр. Толстои; — въ четверъ 22-го с. м. „Бабы“ комедія Шуткевича; — въ суботу 24-ого с. м. „Чорноморцѣ“ народна оперета Лисенка; — въ недѣлю 25-ого с. м. „Не ходи Грицю на вечерниці“ образець народный зъ співами и танцями; — въ второкъ 27-ого с. м. „За хлѣбомъ“ драма въ 4 актахъ Богдана Лепкого; — въ четверъ 29-ого с. м. „Шалавило“ комедія въ 4 актахъ Глиньского.

— **П. Яцка Остапчука**, майже по тритыждневѣмъ вязненю, выпущено изъ слѣдчои вязницѣ въ Тернополи. Акты тои справы мають предложити ся львовскій надпрокураторіи до порѣшеня, чи слѣдство мае бути застановлене, чи мае ся перезести розправу.

— **Вѣйсковый товаришь Шевченка.** Співробітникъ „Волгаря“ вѣдвѣдавъ выслуженого николаевского салдата Олексу Груновского, перебуваючого пѣдъ лѣкарскою опѣкою въ нижгородскѣмъ вѣйсковѣмъ шпитали. Груновскій, старый инвалідъ, що теперь уже на половину оглухъ та ослѣпъ, служивъ свого часу въ Ново-Петровскій крѣпости разомъ зъ Шевченкомъ. Хочь его оповѣданє про украиньского поета не дае нѣчого нового, то все таки цѣкаве воно, якъ всяке оповѣданє очевидця. Вѣнъ розповѣдавъ:

„Я служивъ у крѣпости писаремъ и бувъ дакомъ при церквѣ, коли до насъ приѣхавъ Тарасъ Григорієвичь. Привезли его пѣдъ вартою, а въ декретѣ було написано, що Шевченко політичный засланець, котрого треба добре стерегти и не позволяти ему писати... Нашъ комендантъ бувъ добрый чоловѣкъ, але начальника роты, въ котру попавъ Тарасъ Григорієвичь, вважали строгимъ чоловѣкомъ, що нѣкому не попускавъ. Шевченкови дбталось вѣдъ него здорово, особливо тодѣ, коли приходило учитись маршу и оружныхъ справъ. А Тарасъ Григорієвичь бувъ чоловѣкъ незручный, розтрѣпаный, и его наука йшла дуже поволи. Мѣжь тымъ начальникъ не мігъ внести кепскихъ воякѣвъ. Зрештою Тараса Григорієвича звольнили швидко вѣдъ службы и вѣнъ не живъ навѣть въ касарни, — тамъ було въ него однымъ-одно лѣжко.

А де-жь вѣнъ жывъ?

— У коменданта, що взявъ его до себе и звольнивъ не тѣлько вѣдъ всѣхъ занять, але навѣть вѣдъ варты. Шевченко рисувавъ у него образы и читавъ рѣжній книжки та газеты.

— Комужъ Шевченко продававъ свои образы?

— Образы купували въ него въ Астрахань и въ загалѣ въ Россію тай дорого платили: 50—100 рублівъ за образъ, черезъ що въ Тараса Григорієвича все були грошѣ. Тай и все инше було въ него. Обѣдавъ у коменданта, живъ, якъ всѣ офіцеры, гулявъ...

— Якъ Вы се розумѣете — гулявъ?

— Та пивъ. Иновѣ пѣдъохотивъ собѣ, було, Гравъ у театрѣ. Гарный бувъ чоловѣкъ.

— И добрый?

— Тай добрый. Бувало не помине нѣ одного вояка, абы не побалакати та пожартувати зъ нимъ. Лише при кінци почавъ вѣнъ неначе сторонити вѣдъ насъ. Ну, и шанували его дуже.

— **Переходъ латинниковъ на греко-кат. обрядъ.** Недавно зголосили мешканцѣ бѣльшого мѣста Мриглода въ сяноцкѣмъ повѣтѣ переходъ зъ латиньского на греко-кат. обрядъ. Въ справѣ тій пише нинѣ Kurjer lwowski, що парохіяне зъ Мриглода надбслали редакції Kurjera кілька урядовыхъ документівъ, зъ котрыхъ показує ся, що теперѣшне ихъ рѣшеня есть наслѣдкомъ десятьлѣтнои безуспѣшнои борбы зъ мѣсцевымъ пробощомъ; не знайшовши анѣ у свѣтскихъ властій анѣ у лат. консисторіи въ Перемышли рады на того ксьондза, сѣючого соблазнь межи своими парохіянами, рѣшили ся змѣнити обрядъ. Въ поданю (польскѣмъ) до „Ясне Вельможного О. Константина Чеховича, епископа въ Перемышли“ въ даты 18 жовтня 1900 пишуть они: „Причиною нашого переходу зъ латиньского обряду на обрядъ греко-кат. есть подразненє нашихъ чувствъ религійныхъ загальною соблазнію нашои молодежи черезъ Преп. кс. Іосифа Біго, проживаючого вѣдъ 1890 р. въ конкубінатѣ зъ Антониною Кукля, а овочемъ того есть шестеро уродженыхъ дѣтій, зъ тыхъ двоє при житю, що выховують ся публично на нашій плебанії.. Частій жалобы парохіянъ до кс. біскупа въ Перемышли оставались безъ успѣху, имовѣрно длятого, що земоралізована черезъ кс. Іосифа Біго зверхнѣсть громадска въ Мриглодѣ безнастанно по братерски зъ нимъ обходить ся и не лише не хоче въ тѣмъ его неморальнѣмъ житю добачити соблазни, но противно, боронить его своими урядовыми свѣдоцтвами. — Друге подане зъ тои самои дати, рѣвночасно выслане до намѣстника и до ц. к. староства въ Сяноцѣ, подае такожь вѣкъ жіночого потомства кс. Біго [дочка Вікторія мае теперь 8 мый рѣкъ а сынъ Казимиръ 4-ый рѣкъ] а кінчить ся слѣдуючимъ прошеньемъ: „Ясне Вельможный ц. к. староста зволить зъ можливымъ поспѣхомъ зарядити пѣдъ законівъ, въ цѣли усуненя лиха, вѣдставленє Антонины Кукля женщины ведучои въ безличный способъ зъ нашимъ пробощомъ таке ледаще житє, що обиджає нашій чувства религійній, примусово до ей місця уродженя.“ Изъ змѣсту тыхъ письмъ и надбеланои до насъ жалобы — инше дальше Kurjer lwowski — видко, що мриглодскимъ парохіянамъ тяжко, дуже тяжко приходило змѣнити обрядъ, въ котрѣмъ они и ихъ батьки выховали ся. Цѣлыхъ десять лѣтъ боролись, ажь вкінци, коли вѣра въ справедливость властій духовныхъ и свѣтскихъ завела ихъ, прилучились на „лоно церкви Божои“, даючи симъ доказъ, що якъ взагалѣ весь польскій народъ, они побожнѣйшій вѣдъ свого... душпастыря. Епископъ Чеховичь принявъ ихъ до своеи дієцезіи и пѣславъ своего делеґата, котрый приѣхавъ дня 4 с. м. и поробивъ передступній кроки въ цѣли принятя ихъ до рускои перемыскои дієцезіи.“

— **Въ Маріямполи** выбухъ тифъ епідемічно. Въ послѣдныхъ трехъ дняхъ занедужало бѣльше якъ 30 особъ. До теперь померло троє хорыхъ.

— **Нову церковь** зъ мягкого матеріялу будуть ставити зъ весною 1901 р. въ Далявѣ дрогобицкого деканата перемыскои епархіи старанемъ тамошнього самостійного сотрудника о. Юл. Гумецкого и его прихожанъ. Планъ выготовивъ архітектъ п. Мих. Голейко и вѣнъ буде такожь вести будову тои церкви.

— **Вѣдъ часу смерти Дмитра Бортняньского** найславнѣйшого композитора Украины, котрому наша церковна музика неодно мае завдячити, минуло сими днями 75 лѣтъ. Вѣнъ родивъ ся 1759 р. въ Глуховѣ черниговскои губерніи и вже въ семѣмъ роцѣ житя бувъ принятый за-для чудового голосу до хору, якимъ управляєъ знаменитый музикъ Галюппі въ Петербурзѣ. Опісля царица Катерина пѣслала Бортняньского до Італіи, де вѣнъ докінчивъ свое музикальне образованє. За поворотомъ до Петербурга въ 1779 р. его назначено дириґентомъ придворного царского хору, а 1796 р. директоромъ співацкои капелѣ. Умеръ въ жовтни 1825 р., полишивши по собѣ богато музичныхъ творівъ, знаныхъ и у насъ и высоко цѣненыхъ знатоками музики.

— **Пануючимъ монархамъ годѣ вже асекурувати ся.** Зъ Белграду доносять до одного зъ вѣденьскихъ газетъ: Недавно тому запытувавъ ся сербскій король Александеръ черезъ своего прибочного лѣкаря въ однѣмъ изъ заграничныхъ товариствъ асекураційныхъ, чи товариство хотѣло бы его взяти въ асекурацію на суму пѣвтора мілїона франкѣвъ. Се запытанє дало причину до скликаня засѣданя рады управляючои дотычного товариства и на тѣмъ засѣданю ухвалено ось-що: прибочному лѣкареви короля треба вѣдповѣсти, що внесене на асекурацію короля не може бути приняте, а то зъ такихъ причинъ. Товариство приймало доси внесеня пануючихъ монархівъ на асекурацію на житє и выплачувало вже неразъ обезпечені сумы. Але вѣдъ часу убитя короля Гумберта, котрого житє було въ товариствѣ асекуроване на три мілїоны франкѣвъ, постановила рада управляюча принціяльно не приймати вѣдъ коронованыхъ головъ внесень на асекурацію житя. Длятого товариство не може сповнити бажаня короля. Король нехай не бере того за якусь неприхильность противъ него, лише за звычайне загальне рѣшене рады управляючои.

— **Зъ Надвірної** доносять: На реквізицію окружного суду зъ Тернополя увязнено въ пятницю о 5 годинѣ вечеромъ цирулика въ Надвірній Вольфа Блява въ его голярни, а его батька Сімхе Блява въ лазни и вѣдвезено ихъ кождого особно въ асистенціи жандарма [щобы не могли порозумѣтись] вечірнымъ повздомъ до Тернополя. — Читателѣ пригадають собѣ голосну справу надвірняньского старосты п. Володислава Галецкого зъ надвірняньскимъ цирульникомъ Вольфомъ Блявомъ о 18 зр., котра закінчила ся въ другій инстанціи передъ станиславівскимъ судомъ некористно для пана старосты. Свѣдка въ тій справѣ, покликаного Блявомъ, Герша Моравця, також цирулика зъ Чортківа, котрый присягавъ въ тій справѣ будучи воякомъ при полку уланівъ перебуваючѣмъ теперь у Вѣдни, засудивъ недавно вѣйсковый судъ за зложене въ тій справѣ фальшивыхъ зізнань на кару три місячної вязниці, отже теперь буде переводити ся цѣла справа на ново передъ делеґованымъ на се судомъ въ Тернополи.

— **Страшна пригода** лучила ся дня 13 с. м. въ Маріямполи. Хорый на тифъ тамошный господарь Григ. Заяць въ горячцѣ пѣрвавъ сокиру и завдавъ нею жѣнцѣ три удары въ голову, пробиваючи ѣй черепъ такъ, що ажь вылетѣвъ кусокъ мозку. Покалѣчену вѣдвезли до шпиталя, однакъ нема надѣї удержати ей при житю. Заяця тримають звязаного, бо вѣнъ вѣдгрожує ся, що уб'є ще свою одиноку дитину.

— **Годнои наслѣдуваня добродѣйности** дознає знову суспільность зъ стороны цѣсарского радника Генрика de Mattoni, бо сейчасъ, якъ розійшлась у Львовѣ вѣсть о выбуху у Львовѣ епідеміи тифу, приказавъ вѣнъ своему ґенеральному заступникови аптикареви п. Рудольфови Вайнребови, щобы доставивъ на руки п. президента мѣста безплатно 1000 фляшокъ воды „Ґіґієлера“ для убогихъ навѣщеныхъ тифомъ.

— **З Наукового Товариства імени Шевченка.** В середу дня 21 падолиста буде о 6 год. вечером засіданє історично-фільософічної секції з таким порядком: 1) П. Литвинова, Весільні образи і звичаї у Чернигівщині реф. В. Гнатюк. 2) М. Дикарів, програма до збиранія відомостий про громади і збірки сільської молодіжи, реферує В. Гнатюк.

— **Дрібні вѣсти.** Дня 20 с. м. о 7 год. вечеромъ вѣдбуде ся вѣнчанє п. Василя Сенищ, управителя школы въ Ладанцяхъ, зъ панною Антониною Войчаковою [стація зелѣзн. Задибрє, почта и телеґр. Курозвичѣ]. — Директоръ академіи красныхъ штукъ въ Краковѣ Юл. Фалатъ дѣставъ вѣдъ цѣсаря ордеръ зелѣзной короны III класы. — Дня 22 с. м. збираєсь у Львовѣ въ выдѣлѣ краєвѣмъ рѣльничча комісія для нарадъ, мѣжь инпимъ надъ іох Гунча и надъ субвенціею для садовничого заведеня въ Краковѣ. — Въ Шумлянахъ бережаньского повѣта вѣдобравъ собѣ житє черезъ повѣшеня Гринь Македоньскій, а то изъ горому, що яко женатый мавъ любовні зносины зъ дѣвчиною.

— **Русины!** Памятайте на бурсу філіи Руского Товариства педаґоґічного въ Станиславовѣ!

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

О. Омелянъ Антоневичь, парохъ въ Пулавахъ перемыскои епархіи, упокоивъ ся скоропостижно дня 9 с. м. въ 60 роцѣ житя а въ 28-ѣмъ священьства В. о. п.!

Водозва.

„Трудъ", жіноча промислова спілка

Члени „Клюбу Русинок у Львові" заходять ся коло заснованя такої промислової спілки, яка подаючи помічну руку Русинкам, що шукають праці, могла би рівночасно пропаґувати домашний промисл, достарчувати на замовленє всякого рода жіночих убрань, приймати Русинки на науку шитя, крою, кравецтва, модняретва, удержувати склади з матеріями, потрібними до жіночих робіт, і тим способом старати ся, щоби рускій ґріш не ішов в чужі руки. В тій цїли уложений статут спілки став вже затверджений властями; тепер розходить ся лише о квоту около 3.000 зр., потрібну до введеня в житє згаданої спілки. На сю цїль вплинуло вже 500 зр., які опроцентовують ся в „Союзї кредитовім"; там будуть вкладати ся і дальші надсилані удїли, де остануть до часу заснованя спілки. Один удїл виносить 10 зр., а вписове 1 зр.; кождому вільно приступити з довільним числом удїлів. Запрошуючи сею дорогою всїх В. П. Родимцїв до приступленя до спілки „Трудъ", просить „Клюбъ" вносити гроші на руки предсїдательки „Клюбу" п-ні Г. Шухевичевої у Львові ул. Собіщини ч. 7, куда також зволять інтересовані відносити ся о вписку статутів та о ближші інформациї дотично Спілки.

За видїл: *Г. Шухевичева*, предсїдателька.

Телеґрамы.

Будапештъ 20 сїчня. Pester Lloyd доносить зъ Відня, що австрійскій парляментъ збере ся дня 25 сїчня.

Прага 20 падолиста. Зъ причины резиґнациї президента высшого суду въ Празї д-ра Яниа, подавъ ся також до димісиї президіяльный шефъ прагскои апеляциї, радникъ высшого суду д-ръ Пандучекъ. — Nar. Listy доносить, що Чехи не вышлють делеґатовъ на вїче мѣстъ, яке мае відбути ся у Відни.

Букарештъ 20 падолиста. Вчера промовляли перший и генеральный прокураторъ підтримуючи обжалованє о убійство и спобѣвину въ убійствѣ Фітовского и Міхайлчана и о участь въ заговорѣ противъ короля Кароля.

Берлинъ 20 падолиста. Зъ Риму доносять, що корабель зъ Кріґеромъ стане въ Трієстѣ.

Парижъ 20 падолиста. Въ парламентѣ підднесено „ордерову аферу", закидаючи правительству, що при помочи особы, що дуже близько стоить до міністра кольоній, надавано за ґрошѣ ордеры. Міністеръ кольоній рѣшучо заперечивъ се, а Мілєрандъ оправдавъ надане ордерівъ за котрій націоналісты ударили на правительство. Палата приняла порядокъ дневный, высказуючій довѣре до правительства 379 голосами противъ 31.

Мадридъ 20 падолиста. Въ одній мѣсцевости Катальонии відкрыто великій склады оружія Карлістівъ.

Берлинъ 20 падолиста. Заряджено, абы нѣмецкимъ воякамъ пробуваючимъ въ Хінахъ, не буде вільно писати листівъ, лише кореспонденцийні картки. Мае се бути средствомъ противъ розголошуваня нѣмецкихъ жестокостей въ Хінахъ.

Пекінъ 20 падолиста. Санітарній відносины въ Пекінѣ дуже ґрізній. Хінцѣ мруть на вїспу. Трупівъ не гребуть, бо боять ся, що Европейцѣ будуть робити перешкоды. Въ домахъ назбирало ся дуже богато нечистоты. Ґрозить выбухъ дуже небезпечной для союзныхъ війскъ епідеміи.

Переписка Редакциї и Адміністрациї.

Вп. И. Те. въ Бе. Доручено д. 17 сїчня куда належало. — И. Мр. въ Дм. Ще 3 кор. 40 сот. — Н. Ле. въ Сл. До кінця року прийде ще 80 сот. — П. Рѣ. въ Те. Теперь за жовтень а не падолистъ, бо за вересень не виплачено.

Надісланє.

Д-р. Софія з Окуневских Морачевска
улиця Миколая 19.
ординуе від 3—4.
508 10—15

ЗМѢНА МЕШКАНЯ
Д-ръ З. Райнгольдъ
надворный и прибічный лѣкарь-дентистъ ординуе теперь при ул. Сикстускій число 29.
545 8—18

ЗМѢНА МЕШКАНЯ
Спеціялістъ недуґъ ушій, носа и горла
Д-ръ І. РАЙНГОЛЬДЪ
ординуе теперь при ул. Сикстускій ч. 29.
536 7—18

Спеціялістъ недуґъ шкірныхъ и венеричныхъ
Д-ръ Левъ Рашъ
повернувъ и ординуе відъ 9—12 и відъ 2—5.
456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 7—6

ЗАВЕДЕНЄ
технічно
ДЕНТИСТИЧНЄ
при ул. Коперніка ч. 4
выконуе всякій въ той обсягъ входячій чинности пібля вѣденьскои школы, выконуе ся и всякій направы безъ личного приѣзду.
Заведенє отворене відъ год. 8 рано до 8 вечеромъ.
72 7—30

Д-РЪ А. ПАДАЛЄВСКІЙ
Спеціялістъ шкірныхъ и венеричныхъ недуґъ б. лѣкарь на университетскихъ клінікахъ у Відни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладівъ всякій венеричній недуги, набѣть найбільше застарѣлій шкірий, половій и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе відъ години 10—12 и відъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 40—?

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвоникивъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4168

Альбум заслуженихъ Русинів
в красній кольоровій теці, в цїнї 2 корони
набути можна
в Товариствї „Просьвіта", Львів, ринок ч. 10

Въ цѣляхъ аґітаційныхъ!
поручають ся до ширена масами слѣдуючій брошурки „Парохіяльнои Бібліотеки":

1. Законы людскои суспільности где розправляе ся о суспільній нуждѣ, и о средствахъ якъ ѣй въ публичномъ житю зарадити. За 100 штукъ 8 кор.

2. Фалшивый парляментаризмъ, где вытолковано ясно чому дотеперѣшній послы не зробили и не могуть зробити нич доброго для масъ народу. За 100 штукъ 8 коронъ.

3. Наша збруя, або якъ бороти ся проти воріговъ нашого быту. За 100 штукъ 6 коронъ.

4. Наша орґанізація, або куди имъ щобы було намъ лѣпше. За 100 штукъ 8 коронъ.

5. Заука Антихристівъ, брошурка дуже на часѣ повидячо: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотири статіи разомъ: 100 штукъ 4 корони.

6. Христосъ и Его народъ, брошурка дуже побуджаюча до патріотичной чинности. 100 штукъ 5 коронъ.

7. Не бійте ся пострахуі брошурка на часъ выборчій знаменита! За 100 штукъ 3 кор.

8. Релігія а паньство. За 100 штукъ 2 кор.

9. Релігія а бѣдни. За 100 шт. 2 кор.

10. Хлѣбъ безъ релігіи не сытить. За 100 штукъ 2 корони.

Выѣмково, ино на часъ выборчій, можна всѣ тій брошурки набути франко, едино въ Редакциї Пранора, Перемышлї, Побереже ч. 1. въ найменшій скількости 100 штукъ зъ кождои.

Ученикъ VIII кл. ґімн. рускій глядае декциї на сѣло — з викладовою мовою польскою і рускою. І. С. Мякиш Новий poste restante.
561 3—3

Артистично-ритовничѣ
ЗАВЕДЕНЄ
А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14
доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше:
Стампілѣ металевій и кавчуковій, ґербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіроваиій и проче.
Цѣнники даромъ и франко.
Замовленя зъ провінциї полагоджують ся відворотною почтою.
257

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ за 1 зр., поручае Ант Мазуркевичъ, Львовъ, Скарбківска 7.

Гармоніюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалои конструкциї
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

„MALTUS"
выпробоване средство для пань!
Дуже важный на науковыхъ засадахъ снорядженый виналѣдъ, поручений лѣкарскими повагами. Знаменита и гіґієнічна охорона. Цѣна картону 4 коропы.
Головный складъ: Аптека „пѣдъ срѣбнымъ орломъ"
ЖИГМОНТА РУКЕРА
У ЛЬВОВѢ. 529

К. Гостыньскій
и
І. АЛЬСЪ
пѣдприємство спедиційне
у Львовѣ, Чарнецкого 3

Перевѣзъ меблѣвъ въ патентованыхъ возахъ замыканыхъ
Опаґованє меблѣвъ.
Спедиція на зелѣзницю и зъ зелѣзницѣ.
Склады на меблѣ и товары. 412 15—15

МУЖЕСКУ 344
Безсильность
выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ ґрѣховъ молодости и розпусты, усуне найлекше и на довго одиноко, розширена въ многихъ выданихъ илюстрована книга
Самоохорона д-ра Ретана
Российске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.
Тысячѣ людей найшли въ ній полсенена своихъ недуґъ и направили свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу пѣченя. По одержаню франко належитости, высилае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцївъ Р. Ф. Бірей въ Липіску. (R. F. Biereу's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Интеліґентна вдова
по священику або приватномъ офіціялістѣ, знайде помѣщене у жонатого священика до заряду дому и кухнѣ. Зголошеня надсилати на адресу: Іоаннъ Лѣщиньскій парохъ въ Бѣлѣмъ почта Дунаївъ.
548 8—?

Готовки не вымагаєсь. Пѣльги въ сплатахъ пѣ сля умовы
Цѣнники на провінцію на жадане даромъ и оплатно. Всякій можливій ґатунки диванівъ сальоновыхъ, стѣнныхъ, покоевыхъ и церковныхъ, такожъ хѣдниківъ, портіеръ, фіранокъ, ґератъ лінолеумъ, капъ на столы и лѣжка, ковдеръ, коцівъ,

дерґъ на конѣ и декораційныхъ предметівъ поручае знана и реномована фірма Віденскій Магазинъ и складъ диванівъ
„Au Louvre"
у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6
пасажъ Гавсмана.
ФІЛІЯ: въ Перемышли ул. Мицкевича ч. 4. Правдивій перскій и орієнтальній диваны по зниженыхъ цѣнахъ. Спеціяльный вѣддѣлъ решткивъ и высортованыхъ та надлавыхъ товарівъ 538

Вже вийшли з друку накладом Евґенія Спожарского
Народні карти кореспонденційні
як також типи ґуцульскі и характеристичні.
Замавляти може в Торговли Евґ. Спожарского у Львовѣ и у всїх рускихъ торговлях. 566 2—20

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львівск. університету
поручае
свое переплетниче и ґалантеріине заведенє
у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 366
Підоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету Служебникивъ, Евангелій, Молитовникивъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумівъ, Манъ, Дипльомівъ и. т. ин. по умѣренихъ цѣнахъ.

К. СОЛИКЪ
передтымъ
ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
у Львовѣ улиця Собѣского число 7.
поручае
всякій ґатунки футеръ, а именно: мужескій и дамскій пѣсля найновѣйшехъ фасонівъ, ротунды також палєтка, ковнѣрѣ, пелєрины, зарукавки, шапки мужескій и дамскій, колпаки, шкіры у всякихъ ґатункахъ, готовій верхи до мужескихъ и дамскихъ футеръ.
Найновѣйшій матеріи на верхи въ найбольшомъ выборѣ.
ЦѢНЫ УМѢРКОВАНІЙ.
Для Р. Т. Публики и Всеч. Духовенства сплаты мѣсячными ратами. 522 7—12

РУКОДѢЛЬНЯ РѢЗБЯРСКА
Е. ЩУПЛАКЕВИЧА
у Львовѣ, при ул. Коперника число 17.
выконуе цѣлковитій уряджения церковній
Иконостасы, престолы, проповѣдницѣ, цимборіи, гробы Божій, олтарѣ, олтарики процесійній и всѣлякій роботы сальоновій совѣстно и дешево.
580 9—24

Рѣкъ заснованя 1892.
ТОВАРИСТВО
ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНѢСТЕРЪ"
Львовъ, Ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты".)
перше и одиноке руске товариство асекураціяне, приручене Вел. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скоть, господарскій знаряды, збожже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

Станъ фондівъ ґваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к.	52 с.		
Резерва премій	148.480 „	— „		
Резерва спеціяльна	1.684 „	80 „		486.145 к. 92 с.
Фондъ основный	72.000 „	— „		
Фондъ емеритальн.	18.166 „	60 „		

Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркованій, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року выносили выплачені шкоды 1,669·565 кор. 38 сот. Полісы „Днѣстра" приймае Банкъ краевый и Касы ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятинѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщиках при пожичках ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбольшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ. 34

Зголошеня о удѣленє аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентівъ „Днѣстра", приймають ся. „Днѣстеръ" выплативъ аґентамъ по конецъ 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.

Львовъ, Ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты").

Особа интеліґентна
середного вѣку, глядая мѣсця до заряду дому у священика, вдовця. Ласкавй зголошена пѣдъ адресою: К. Н. Львовъ, Паньска 15. 564 2—8

Отворивъ я
при улици Ґетманьскій ч. 4
Ґандель винъ
чаю, руму, лікерівъ и горѣвокъ.
ВИНА реньскій и французскій въ комісовомъ складѣ фірмы братівъ Льобъ въ Франкфуртѣ н/М Bordeaux. Доборовій ВИНА австрійскій, угорскій, дальматинській и італійскій
Найлѣпшій ґатунки
ЧАЮ
хіньского и россійского фірмы Поповъ.
Правдивый Ямайка Румъ.
ГОРѢВКИ зъ найлѣпшихъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ. 544 3—4
Антоній Яль.

Рѣкъ засновання 1892.
ТОВАРИСТВО
ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНѢСТЕРЪ"
Львовъ, Ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты".)
перше и одиноке руске товариство асекураціяне, приручене Вел. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скоть, господарскій знаряды, збожже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

Станъ фондівъ ґваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к.	52 с.		
Резерва премій	148.480 „	— „		
Резерва спеціяльна	1.684 „	80 „		486.145 к. 92 с.
Фондъ основный	72.000 „	— „		
Фондъ емеритальн.	18.166 „	60 „		

Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркованій, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року выносили выплачені шкоды 1,669·565 кор. 38 сот. Полісы „Днѣстра" приймае Банкъ краевый и Касы ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятинѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщиках при пожичках ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбольшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ. 34

Зголошеня о удѣленє аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентівъ „Днѣстра", приймають ся. „Днѣстеръ" выплативъ аґентамъ по конецъ 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.

Львовъ, Ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты").

Вже выйшовъ
Плюстрованый Календарь „Просвѣты"
на рѣкъ 1901.
Дѣстати можна по цѣнѣ 60 сот., а зъ пересылкою по 65 сот., за приміромъ въ тов. „Просвѣта", Ринокъ ч. 10.

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньсвон. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, пѣдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 253. Львовъ, Четверъ 9 (22) Падолиста 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсерати знатній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	22 зр.
на пѣвъ року . .	8 зр.	на пѣвъ року . .	11 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . .	14 зр.	на пѣвъ року . .	7 зр.
на чверть року .	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція подъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Неодиноке числе коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычайній принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрічки инсератовоі або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші денесенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Pr. 228/00/4.

Для Редакції часописи „Дѣло“ до рук редактора П. Івана Белея у Львові ул. Баторія ч. 24.

Ck. wyższy Sąd krajowy wskutek zażalenia ck. Prokuratoryi Państwa przeciw uchwale ck. Sądu krajowego karnego we Lwowie z dnia 3 listopada 1900 Pr. 228/00/2 krórą odmówiono wnioskowi ck. Prokuratoryi Państwa z dnia 30 października 1900 St. 192/00 na orzeczenie że treść artykułu umieszczonego w czasopiśmie „Dilo“ No 234 z dnia 29 października 1900 pod tytułem „Wyborczi kartyny“ zawiera znamiona występku z §. 300 uk. że zatem zarządzona i wykonana konfiskata jest usprawiedliwiona, postanowił po wysłuchaniu zdania ck. Nadprokuratora Państwa na zasadzie §. 494 pk. zażaleniu temu nie dać miejsca i zaczepione orzeczenie z powodów w temże przytoczonych zatwierdzić.

O ciім pišeniю ц. к. вищого Суду краєвого у Львові з дня 13 листопада 1900 Д. VII. 351/00/1 завідомлає ся Редакцию „Дѣла“.

Заразом звертає ся 1500 примірників часописи „Дѣло“ ч. 234.

Ц. к. Суд краєвий карний, Львів дня 19 Листопада 1900.

Przyduski.

Заячо-собачій выборы.

Сконфіскований а краєвымъ высшимъ судомъ увольненій вѣдъ конфіскаты „Выборчій картины“ переложенй Васылемъ Щуратомъ зъ нѣмецкого поета Оттона Ернеста, звучать:

I.

Правительственный кандидатъ.

Схотѣлось зáйцямъ мати депутата,
щобъ той ихъ взявъ передъ стрѣльцемъ въ защиту,
бувъ речникомъ ихъ ревнымъ, не вѣдъ свята,
та запевнивъ имъ всяке право быту.
Ставъ передъ ними быстрый хортъ стрѣльця,
Хвостомъ повíлявъ чемно й такъ до збору:
„Хто вкаже лѣпшого нѣжь я вóтця
для васъ, нехай его покаже скоро!
Въ стрѣльця я въ ласкахъ — се вже знане [всѣмъ —
и вóнъ мене послухае неразъ.
Я, чесный зборе, й те тобѣ повѣмь,
що й самъ его боюсь не менше васъ.
Вже зъ довголѣтныхъ досвѣдóвъ менѣ
знакомй óбѣ стороны якъ слѣдъ.
На те жь я песъ — не скажете, що нѣ —
песъ для стрѣльця и песъ на зáйцѣвъ рóдъ!“

Все загулó: „Нехай живуть намъ псы!“
И сыпались на пса всѣ голосы.

II.

Свобóдній выборы.

Кóнчивъ ся псови вже его мандáтъ.
Лупúвъ стрѣлець все зáйцѣвъ, якъ давнѣйше.
За много стало зáйцямъ пéсѣхъ зрадъ;
все дýмати вже стало свобóднѣйше.
Ажь песъ явивсь у зáячóмъ циркýлѣ
и заявивъ: „Радѣйте нинѣ диву!
Бо давъ мóй зъ ласки пороху и кулѣ
днесь лібéральнымъ пробудивсь правдиво.
Днесь хоче вóнъ, щобъ выбóръ бувъ свобóдный.
Нехай свобóдно голосъ всякъ положить.
А хто бъ явився новыхъ свобóдъ негóдный,
вóнъ головою певно се наложить.
Се пана воля. Але й хоче вóнъ,
щобъ я повчивъ васъ про новй выборы,
щобъ зъ васъ нѣхто въ видý выборчихъ змѣнъ
не наразився на кары чи докóры.
Не слухайте свободолюбныхъ фразъ,
бо можете набавити ся згубы.
Свобóдный выбóръ! Тóлько прошу васъ...“
Тутъ вышкиривъ хортъ призно всѣ зубы...
И диво! Песъ дóставъ всѣ голосы.
И загулó: „Нехай живуть намъ псы!“

III.

Моральна консеквенція.

И зновъ выборы по якóмсь часѣ.
А бувъ се власне часъ, коли стрѣльцѣ
не гонять зáйцѣвъ вже, щобъ ихъ число
умéншене помнóжилось, зросло.
И нашъ стрѣлець вже, видко, змѣркувавъ,
що надто много зáйцѣвъ набивавъ.
И вóнъ сказавъ собѣ: „Пора мабýть
вступити нѣбы на концесій путь.“
И зновъ всѣхъ зáйцѣвъ песъ на збóры кличе:
„Мóй панъ рѣшивъ — такъ вывъ вóнъ по гаю —
щобъ заяць вже — нечуваній то рѣчи! —
самъ заступавъ всю братію свою.
Все, чимъ терпить лишь заяча порóда
[мóй панъ любовь для неи береже]
вóнъ радъ бы вчути прямо зъ устъ народа.
И я теперь не кандидую вже..“
На зáйцахъ тутъ ставъ дубомъ кождый волосъ.
И кождый зновъ на пса вóддавъ свóй голосъ.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Перемыского пишуть намъ:

За нашъ округъ выборчій [Перемышль-Мостиска-Добромиль] якось не можна подыбати вѣстій по рускихъ часописяхъ, такъ що здавалобъ ся, якъ-бы тутъ правыборы вóдбували ся цѣлкомъ легально и справедливо. Тымчасомъ такъ не есть. Агітація и пресія изъ стороны ц. к. комісарѣвъ выборчихъ вóдбуваесь на цѣлóй лініи — лише по тихоньки, боками и дуже осторожно, щобы не дати причины до крикóвъ и жалобъ. Самъ староста Лянкевичъ прикликуе декотрыхъ выборцѣвъ, або при нагодѣ, коли хто маe яке дѣло у него, и агітуе противъ рускихъ кандидатóвъ, особливо противъ о. Захарíясевича. За те обѣцюе кождому свою ласку и протекцію. При правыборахъ комісарѣ намавляють правыборцѣвъ, щобъ на выборцѣвъ выбирали вóйтóвъ и писарѣвъ громадскихъ; але такій намовы мало де удались, бодай въ перемыскóмъ и мостискóмъ повѣтѣ, бо селяне розумѣють ся на подóбныхъ штучкахъ выборчихъ и голосують на независимыхъ людей, на хлопóвъ. Въ мостискóмъ повѣтѣ наказувавъ староста на сесій вóйтамъ, щобы для правыборóвъ не оголошували людямъ, бо „tego ustawa nie wyma ga“. О надужитяхъ при правыборахъ въ многихъ мѣсцевостяхъ донесемо небавомъ, ажь всюды тй правыборы скóнчать ся, а се маe наступити около 25 с. м. Запримѣчу лише, що найгóрше справа стоить въ добромильскóмъ повѣтѣ, де нарóдъ дуже темный, запущеный, притисненый нуждою и переслѣдованями изъ стороны офіціялістóвъ Тишковского и урядникóвъ камеральныхъ; школъ тамъ майже зовсѣмъ нема, отже тьма кромѣшная пануе тамъ вóдъ вѣкóвъ и не знати, коли тамъ проленить ся троха. Оголошень о правыборахъ нема, лістъ выборчихъ нѣхто не контролюе; приѣде комісарь и зъ вóйтомъ, писаремъ та арендаремъ перепровадить правыборы, якъ самъ схоче.

Рухъ выборчій иде у насъ приспѣшенымъ темпомъ, бо до выборóвъ уже часъ короткій. По вѣчахъ въ бóльшихъ мѣсцевостяхъ, якъ въ Перемышли, Мостискахъ, Судовій Вишни, Бирчи и т. д. назначила теперь „Селяньска Рада“ нарады самыхъ выборцѣвъ по селахъ и мѣсточкахъ; на тыхъ зборахъ явить ся кандидатъ о. Захарíясевичъ и выголосить свою програму політичну. Такій зборы вóдбудуть ся въ Поповичахъ дня 22 с. м., въ Пакости 24 с. м., въ Добромили 26 с. м., въ Судовій Вишни 28 с. м., въ Черниві 29 с. м., все о годинѣ 11 рано. На тй нарады запрошуе „Селяньска Рада“ дооколичныхъ выбраныхъ выборцѣвъ, такъ селянъ якъ и священникóвъ, щобы пóзнали кандидата, выслухали его промовы кандидатскои, евентуально ставили свои интерпеляціи. Дальшій зборы оголосить ся пóзнѣйше, а кромѣ того розсилае ся до кождого села повѣдомленя.

Наконець доношу, що контркандидатъ крилошанинъ Войтовичъ, поставленый на кандидата зъ IV курій противъ о. Захарíясевича, заявивъ, що зъ причины слабого здоровля и преклонного вѣку вóдъ кандидатуры вóдступае.

— —

Зъ повѣтóвъ округа выборчого V. курій Борщѣвъ-Скалатъ одержуемо численій справоздання зъ передвыборчихъ вѣчъ, а зъ нихъ реґіструемо що слѣдуе:

Кромѣ вѣчъ: зъ цѣлого повѣта въ Борщевѣ и головного въ Козаччинѣ, про котрй вже була згадка въ „Дѣлѣ“, вóдбули ся:

Дня 12 с. м. головне вѣче на Скальщину въ Иванковѣ, на котрóмъ явили ся кандидаты д-ръ Евгеній Левицкій на курію V. и о. Ал. Олесницкій на курію IV. Борщѣвъ-Городенка.

Дня 14 с. м. вóдбуло ся головне вѣче на суд. повѣтъ Гусятинъ — въ Суходолѣ, на котрóмъ явили ся д-ръ Евгеній Левицкій кандидатъ на курію V. и о. Волянський зъ Острóвчика на курію IV. Гусятинъ-Теребовля. [О сѣмъ вѣчи також уже писано въ „Дѣлѣ“.]

Дня 16 с. м. вóдбуло ся головне вѣче на суд. повѣтъ Мѣльница въ Устю епископскóмъ, на котрóмъ явили ся кандидаты д-ръ Евгеній Левицкій на курію V. и о. Ал. Олесницкій на курію IV. Борщѣвъ-Городенка.

Дня 17 с. м. вóдбуло ся вѣче на суд. повѣтъ Копычинцѣ въ Сухоставѣ, на котрóмъ

Карло Кучуракъ.

Артистична выстава

Товариства для розвою руской штуки у Львовѣ въ 1900 роцѣ.

(Докóнченя.)

Можна сказати, що у насъ кождый бóльшій, сильнѣйшій талантъ, котрый хоче жити ширшимъ артистичнымъ житемъ, и бодай зъ малою енергíею практичною, гонить за границю, де его почитають и платять. Однымъ зъ тыхъ, котрй за границею роздобули собѣ имя и крейцарѣвъ троха, есть Миколa Ивасюкъ.

Его образы мало менѣ знаній; одній лишили ся за границею [въ Монахіюмъ], иншій, выставлюваній въ сальонѣ Соколовского, находять ся въ приватныхъ рукахъ. На теперѣшнóй выставѣ бувъ оденъ тóлько образъ, знаный впрочóмъ нашому загалови зъ попереднихъ рецензій, а то „Хмельницкій по битвѣ пóдъ Зборовомъ“ власность товариства „Просвѣта“.

Образъ той выкóнченый старанно зъ подробицями, зъ незвычайною вправою, вказуючою на маляря вполнѣ технікою. Що можна-бъ закинути тому образови, то надмѣръ подробиць, рѣчей, акцесорій дальшого плану, мальованыхъ осóбно, скóнченыхъ самыхъ для себе коштомъ цѣлости образа. Пóдъ взглядомъ кольору належить Ивасюкъ до недавнои ще школы, що вдоволяе ся положенемъ льокальныхъ барвъ, спровадженыхъ до одного загального тону, зъ-пóдъ котрого выглядае пóдкладъ рудавои краски. Будь щобудь Ивасюкъ въ нашій небогатій штуцѣ дотеперь значно выбився ся.

[Зъ огляду на се, що въ короткóмъ часѣ урядить п. Ивасюкъ въ Черновцяхъ выставу своихъ праць, не розписуемо ся тутъ о нѣмъ ширше, а задержимось до часу отворена тои его выставы.]

— —

О выставленыхъ образахъ до иконостаса А. Скрутка можна бы тóлько сказати, що есть то робота зъ памяти маляря, котрый тымъ, що здобувъ передше, пóдпомагае свою творчóсть, не здаючи собѣ справы, чи то вже выстане. Є де не-де лиця навѣть добре модельованій, але цѣлóсть, цѣлй фíґуры за плыткій, выглядають, якъ-бы розхроєній и налѣпленій на золоченй тла. Вóдношу тое переважно до Апостолóвъ, бо пр. „Праздники“ и Пророки вже далеко бóльше поправвй въ рисунку и кольоритѣ.

За то его Мадонна вынагороджуе намъ повысше розчарованя. Есть тутъ и поправный рисунокъ и тонъ и выразъ удачно схопленый; есть то — образъ яко рухъ, яко певный розкладъ лíній, певна комбінація кольорóвъ, укладъ, плянъ, гармонія свѣтла и тѣній — добрый и яко „Madonna“ знаменитый.

— —

Студія И. Куриласа и А. Новаковского выказують здецидоване и определене понятя малярства въ найлучшóмъ значѣню; взяти матеріялóвъ просто зъ жерела — зъ натуры и насильне стремленя до правды, стремленя зъ успѣхомъ, отже зъ талантомъ.

— —

Зъ обовязку рецензента хочу сказати де що и о образахъ Т. Конистиньского и С. Томасевича тымъ бóльше, що панове тй працюють вже довшій часъ на поли нашои церковнои штуки и зъ тои причины выробили собѣ опінію, котра вразъ изъ ними иде въ мнѣне ширшого загалу. Гадка моя така:

Т. Конистиньскій малюе старанно, але зъ старанностію т. зв. лякерницкою. А шкода, бо если-бы часъ страченый на выгладженя свого образа сберигъ на обсервованя людского лиця або руки, розминувъ бы ся зъ тыми блудами, якй подыбуемо въ его образахъ. Его „Преображеніе“, помнявши вже рáзячй рисунковй блуды и цукрияну конвенціональность кольориту, есть дѣломъ очевидячки схибленымъ.

А якъ Конистиньскій умѣе малювати, если ему не мѣшае гадка о хлѣбъ насущный, видно зъ двохъ цѣлкомъ удачныхъ студій „Гуцула“ и „Гуцулки“, слабше вже зъ портрету о. крилошанина Д., робленыхъ давнѣйше; тутъ зробивъ вóнъ смѣлыми потягами кисти се, чого не втявъ пóзнѣйшою т. зв. „лизанною“.

Въ противоположности до Конистиньского малюе С. Томасевичъ такъ, мовь-бы на вершку шталюги умѣщавъ цѣну, за яку образъ замовленый. Въ образахъ его подыбувсь и удатній мѣсця, мальованій щиро, тóлько на жаль тыхъ мѣсць есть мало. Образъ зболѣлого Исуса сухій, бляшаный, анѣ въ выразѣ лица анѣ въ моделяціи твердбй и перемученбй не маe въ собѣ нѣчого зболѣлого. До того ще авреоля, окружаюча голову Исуса, твердa и сыра, пóдчеркуе дужче бураковый кольоръ лица.

Его портретъ о. каноника Г. есть просто хибленый, робить вражѣне якогось зле направленого и злымъ результатомъ закóнченого мысленя. Артистъ, щобы выдобути дрóбнй черты, посѣкавъ лице на части, перемучивъ портретъ и затративъ плястику головы, яко брылы, котра просто вбиває ся въ фонъ. Щобы показати пороватбсть и дрóбнй жилки, властивій шкóрѣ чоловѣка въ лѣтахъ, зробивъ лице неприродно бурачкове и мимоволѣ выдобувъ на передъ замѣсть лѣвои стороны [m. buccinator] якійсь гузъ фіолетовый. Праця та робить вражѣне, якъ-бы авторъ ей, замѣсть малювати чоловѣка такого, якимъ его мавъ передъ собою, все гадавъ надъ тымъ, щобы зробити якесь зовсѣмъ нове дѣло.

Найудатнѣйшою зъ выставленыхъ праць Томасевича есть св. Родина. Якъ бы не то, що артистъ поскупивъ свѣтелъ, не здававъ собѣ справы зъ розмѣщеня свѣтлотѣній, черезъ що не можна вóдгадати, яку пору дня образъ той представляе, нема того воздуха зъ надвору, — образъ той бувъ бы навѣть безъ закиду добрый.

— —

Теперь звернемось до портретóвъ.

Въ портретѣ ходить головно о вóдтворене певного знаного чоловѣка, а не якогось идеального, пересѣчного типу, отже о вóддане индивідуального характеру того чоловѣка. О характерѣ лиця даного чоловѣка становить его форма и краска. Тожь не тóлько чоло, нóсъ, очи, уста, борода своєю формою выражають той индивідуальный характеръ, але також и краска ихъ вплывае въ рóвнбй мѣрѣ на выразъ, характеръ того лиця. Въ виду того портретъ зъ тои вже потребы индивідуалізованя всего есть мѣрою, що такъ скажу, таланту и обсервації маляря.

Зъ выставленыхъ тутъ портретóвъ найлучшимъ есть портретъ бл. п. кардинала Сембратовича кисти И. Труша. Сли по многихъ похвалахъ, якій въ своємъ часѣ сплыли на Труша, мое скромне и спóзнене узна-

Colosseum — Театръ рóзнородностій — пóдъ дирекціею ЕРНЕСТА ТОРНА — 256 3–15

Щоденно свѣтле представленя (въ недѣлю два представленя.) — Выступы перворядныхъ силъ артистичныхъ
Початокъ о 8-бй год. вечеромъ. — Білеты до набутя въ бюрѣ дневникóвъ п. Ильона, ул. Короля Людвика ч. 9.

явивъ ся кандидатъ на курію V. д-ръ Евгеній Левицкій.

Дня 19 с. м. вѣдбуло ся головне вѣче на суд. повѣтъ Тлусте староства залѣщицкого [при незвычайнѣмъ здвиженю народу], на котрѣмъ явивъ ся кандидатъ на курію V. д-ръ Евгеній Левицкій.

На всѣхъ повышшихъ вѣчахъ ухваленъ зѣбраный народъ названий кандидатуры: д ра Евгенія Левицкого, о. Алойсія Олесницкого, и о. Ивана Волиньского одноголосно зъ правдивымъ одушевленемъ. Кромѣ того доносять намъ зѣ Скалатского, що тамъ вѣдбули ся передвыборчій вѣча майже въ кождѣмъ селѣ та що всюды ухвалено одноголосно кандидатуры д-ра Евгенія Левицкого зъ курію V. и п. Вячеслава Будзановского на курію IV. Скалатъ Збаражъ.

Дня 22 и 23 с. м. вѣдбудуть ся два головій вѣча на Чортковщину въ Будзановѣ и Чортковѣ, на котрыхъ являть ся кандидаты д-ръ Евгеній Левицкій на курію V. и д ръ Михайло Коцюба на курію IV. округа Бучачь Чортковъ.

Въ додатку потрѣмо, що противъ д-ра Левацкого, за котрымъ обявляе ся весь народъ, высувае „Галичанинъ“ яко „противъ розъединителя“ пѣдступно кандидатуру якогось Грома селянина зъ Теребовельского, щобы селянъ розбити та голосы руснѣ розстрѣлати. Сеся робота москвофілѣвъ, котрыхъ въ повѣтахъ округа выборчого V. курія Борщевъ-Скалатъ дуже мало и котрѣ бѣльшости пѣддати ся повинній, мае очевидно на цѣли прислужити ся графамъ Пініньскимъ, отже есть то робота справдѣ „хрунѣвска“ и „розѣдинительна“. Але тѣлько такъ дальше „го сподинове“, а народъ зъ вами вже почи слить ся!...

Зъ Теребовельщины пишуть намъ:

Въ ч. 252 „Галичанина“ появило ся письмо селянина зъ Глещавы Мих. Грома, котрымъ Громъ заголошуе свою кандидатуру зъ V. курія округа Борщевъ-Залѣщики-Чортковъ Гусятинъ-Теребовля-Скалатъ. Вѣнъ пише, що теребовельскій комітетъ выборчій постановивъ ставити на V. курію кандидатуру лише селянина; а що такого кандидата досѣ нема, то Громъ заголошуе свою кандидатуру.

Отже для поясненя справы заявляю отсе: Я бувъ такожь на нарадахъ теребовельского комітету и знаю, що въ справѣ кандидатуры на V. курію не порѣшено нѣчого певного и навѣть не говорено о тѣмъ, до якого стану кандидатъ мае належати; вѣдозвали ся тѣлько голосы противній кандидатурѣ бувшого посла д-ра Яросевича. Выбрано делегатѣвъ на зѣѣздъ копычинецкій и чортковскій. Щѣ въ Копычинцахъ уряджено, того не знаю; але делегатъ зъ тыхъ зборѣвъ заявивъ ся въ Чортковѣ на сѣльнѣй нарадѣ всѣхъ повѣтѣвъ лише противъ кандидатуры священика, бо [каже] вже на IV. курію поставлено священика. Але мимо того порѣшено кандидатуру о. Галущаньского, хочь вѣнъ заявивъ, що готовъ зречи ся, якъ и дѣйстно опѣсля зрѣкъ ся на користь д ра Евгенія Левицкого. Кандидатуру д-ра Левицкого принято уже въ Гусятинѣ, Борщевѣ, Чортковѣ, въ Залѣщикахъ и въ Скалатѣ, а нинѣ, здае ся, приймуть ю въ Будзановѣ [въ теребовельскѣмъ повѣтѣ]. Отже лишаесь одна Теребовля, але и тамъ, надѣюсь, вѣ второкъ 27-ого с. м. приймуть кандидатуру д-ра Евг. Левицкого. Тымъ то я певный, що и п. Мих. Громъ доложить всѣхъ заходѣвъ, щобы переперти нашого кандидата зъ V. курія, а о браку кандидата въ V. курія, а о браку карности у насъ нема що говорити.

„Центральный“ комітетъ [жидѣвско-польскій] затвердивъ уже отсѣ кандидатуры: *на IV. курію*: зъ округа Ясло-Горлицѣ-Коросно кс. Пастора и бар. Маріана Блажовского зъ округа Бучачь-Чортковъ; — *на V. курію*: Вінк. Яблоновского зъ округа Самборъ-Коросно-Ясло-Бережанъ-Добромиль-Львовъ Старый Самборъ; Каз. Романовского зъ округа Стрый-Турка-Жидачевъ-Бѣбрка-Долина-Калушъ, д-ръ Тад. Немеровского зъ округа Тернополь Збаражъ-Золочевъ-Перемышляны-Бережаны, д-ра Валевского зъ округа Станиславовъ-Рогатинъ-Надвирнѣ-Бучачь-Тлумачь и Стеф. Мойсы зъ округа Коломыя Надвирна-Богородчаны-Косовъ-Снятинъ-Городенка.

Зъ Будзановщины пишуть намъ:

Въ селѣ Романовцѣ коло Могильницѣ дали знати у вечеръ, що слѣдуючого дня [12 с. м.] рано вѣдбудуть ся правыборы. Народъ державъ ся зъ початку добре. Для V. курія переперъ выборцевъ своихъ. Але при голосованю на выборцевъ для IV. курія на сильній домагання и намовы комісара приняли люде въ сваю лісту вѣйта Якова Бойчука и грехъ своихъ; въ той способъ абсолютною бѣльшостію голосѣвъ выбрали: вѣйтъ Бойчукъ, Микола Корчиньскій, Августъ Мацькѣвъ и Михайло Чайковскій. По скѣнченю выборѣвъ и проголошеню выборцевъ розбѣгли ся правыборцѣ-господарѣ до дому, а въ канцелярія остались жидки и хрунѣ. Ажь теперь хто ь [здае ся писарь] запримѣтивъ, що въ селѣ е дзохъ Михайлѣвъ Чайковскихъ. На се комісарь [вже по оголошеню выбору!] зарадивъ другій „ściślejszy“ выборъ, а зъ него на мѣсце законно выбраного Михайла Чайковского вибшовъ писарь Іосифъ Славскій. Такъ вѣдплативъ ся громадѣ ц. к. комісарь за те, що згодились на накинену имъ кандидатуру вѣйта. Протесту противъ незаконного выбору писаря Славского не було кому внести.

Взагалѣ треба сказати про Будзанѣвщину, що тутъ пп. комісарѣ выборчій – зъ причины великон темноты масъ народныхъ и рѣвночасно за-для браку дѣяльнон руснон интелігенціи мають дуже догѣдный теренъ для пописовъ выборчихъ. Будзанѣвщина дае 54 голосѣвъ, а кѣлько зъ того упаде на руского кандидата? Не маемо анѣ одного голосу въ мѣсточкахъ Будзановѣ и Яновѣ та й въ такихъ людныхъ, майже часто або переважно рускихъ селахъ, якъ Могильница, Ласковцѣ, Вербовець... Сумно, дуже сумно!

Зъ Чешанѣвского пишуть намъ:

Правыборы розпочались у насъ 12-ого с. м. и, якъ зачуваемо, майже всюда по селахъ стали выборцями честній и независимій люде, зъ вынимкомъ кѣлькохъ сѣлъ олешицкого деканату, де — якъ все — повыходили выборцями хрунѣ...

Аґітаторы за Влазовскимъ зъ Сѣнавы [recte Влязломъ, бо кс. Влазовскій бувъ собѣ школахъ звычайный „Влязло“, ажь ставши ксьондзомъ прозвавъ ся за дозволомъ властій „Влазовскимъ“] увѣвають ся по нашѣмъ повѣтѣ и розпиваютъ по коршмахъ людій аґітуючи за кс. Влазовскимъ при куфлахъ, цвертнахъ и дриглях. Минувшого тыжня такихъ двохъ аґітаторѣвъ, хлопѣвъ зъ Майдану, видѣли люде въ коршмахъ въ Цѣвковѣ Улазовѣ и Нѣметовѣ Розпивали людей цѣлы ми ночами, горлаючи охриплыми голосами за кс. канонікомъ. Народъ смѣе ся до розпуку, опонѣдаючи собѣ, якъ то кандуе ся выборцевъ за кс. канонікомъ. Але не смѣйте ся люде, бо за кс. Влазовскимъ стоить moralny rząd polski, a uświęcona karczma — то святиня сего рządu; чи-жь не знаете, що зъ сея святинѣ всѣкій „благодати“ вѣдъ вѣку на васъ сплываютъ? — Бачибть люде, бачибть! Порозумѣйте вже разъ, чи зъ „коршмы“ може выйти на посла нашъ приятель?

Знову якійсь Коньскій зъ Сурохова, стояловець, объѣздить нашъ повѣтъ, аґітуючи за собою. Въ недѣлю 18 ого с. м. скликавъ сей Коньскій передвыборчій зборы въ Чешановѣ, але якось не пѣйшло вму тамъ складно. — *Той самъ.*

Зъ Долиньского пишуть намъ:

Народне вѣче въ Ясеновци долиньского повѣту дня 18 с. м. удало ся знаменито. О 3 год. попол. явило ся звыжъ 300 селянъ (въ громадскѣмъ домѣ) такъ зъ Ясеновця якъ и всѣхъ доокресныхъ сѣлъ. Вѣче привитавъ організаторъ Народного Комітету о. Богачевскій, указавши на невѣдрадній вѣдносины рускій, де одень сѣе а другій вырывае засѣвъ зъ кореньмъ або сыпле куколь помежа пшеницю и вѣдходить, коли мы лишь одною рукою можемо вѣдбудовувати свою рѣдну руску хату а другою бороти ся зъ нашими ворогами. Предсѣдателемъ вѣча выбрано п. Федора Прокопова вѣйта зъ Ясеновця. Потѣмъ выголосивъ п. Павлишъ (нотарь зъ Рожнѣтова) свѣй референтъ о реформѣ податковій на велике задоволеня зѣбраныхъ. О лихзѣ референтувавъ о. Кордуба (управляючій сотрудникъ зъ Рожнѣтова) дуже пристунно и займаючо. Вкѣнци о выборахъ говорилъ дуже гарно знаменитый бесѣдникъ селянинъ Василь Олексинъ зъ Цѣневы.

Опѣсля забравъ слово о. Богачевскій и запытавъ: якихъ кандидатѣвъ въ обохъ куріяхъ вѣче собѣ желае. На то вѣдповѣвъ сел. Василь Бойчукъ вѣйтъ зъ Яновки, що рѣдными кандидатами народными можуть бути: въ IV курія Юліянъ Романчукъ а въ V курія Андрѣй Косъ. То само потвердивъ и вѣйтъ зъ Княжѣвского Гринь Кондратовъ. Розумѣе ся, що и цѣле вѣче заявило ся одноголосно за тыми кандидатурами и обѣцяло всѣми силами за нихъ постояти.

Ч. Федѣръ Прокопѣвъ просивъ о пояснене: що то було за вѣче въ Долинѣ дня 12 падолиста, и чи се правда, що то вѣче заявило ся за кандидатурою п. Грабовеньского? — О. Богачевскій вѣдповѣвъ, що вѣче въ Долинѣ дня 12 падолиста скликавъ выдѣлъ Селяньскон Рады. Однакожь на то вѣче вѣйшло ся дуже много галастры жидѣвскон а такожь Нѣмцевъ кольоністѣвъ, спровадженыхъ кандидатомъ соціялістѣвъ Іозефомъ Кругольцомъ зъ Долины. Селяне були, розумѣе ся, въ меншости, а до того подѣлили ся на двѣ части: одній були за Романчукомъ, другій за Антоневичомъ, а тѣ, що мають дѣла въ судѣ долиньскимъ, за Грабовеньскимъ. Въ виду того и мовы бути не може, щобы се вѣче заявило ся за п. Грабовиньскимъ. Та хочь-бы и такъ було, (але предсѣдатель не бувъ навѣть въ станѣ запытати, чи вѣче чого хоче чи не хоче), то вже передше 20 вѣчь заявило ся за кандидатурою п. Романчука, а що найголовнѣйше, що повѣтовый комітетъ выборчій, яко єдина въ тѣй справѣ компетентна институція, на засѣданю въ Долинѣ дня 31 жовтня 29 голосами на 33 голосуючихъ заявивъ ся за кандидатурою п. Романчука. Бесѣдникъ заявляе, що зъ прикростію споминае о тѣмъ вѣчу та що щиро жалуе а навѣть встыдае ся, що бувъ на тѣмъ вѣчу; однакожь не въ силѣ его було деякими индівідуами укартованый скандалъ стримати и деякій горячій головы до розваги привести.

О. деканъ зъ Княжѣвского сов. Левицкій внѣсъ, щобы о. Богачевскій скликавъ до Долины зборы выборцевъ въ цѣли остаточного порозумѣня що-до кандидатуръ. Такожь и цѣле вѣче зажадало сего одноголосно. О. Богачевскій обѣцавъ зробити се зъ початкомъ грудня.

Пѣснію „Мѣръ вамъ брата“ закѣнчило ся вѣче, а щира подяка належить ся деканови и пароховы о. Левицкому якъ и вѣйтови Федорови Прокоповому, що такъ щиро заняли ся устроенемъ вѣча въ честнѣй громадѣ Ясеновци.

Передвыборче народне вѣче скликане повѣтовою організацією Народного Комітету вѣдбуде ся въ Яновцѣ долиньского повѣту дня 25 н. ст. падолиста (въ недѣлю) о 3 годинѣ по полудни въ домѣ громадскѣмъ. Комітетъ просить о найчисленнѣйшу участь!

Зъ Каменеччины пишуть намъ:

Дня 12. с. м. вѣдбувались у нашѣмъ мѣсточку Добротворѣ правыборы зъ V. и IV. курія. Нашихъ мѣщанъ патріотѣвъ зѣбралось досыть много, канцелярія громадска була биткомъ набита. Але дивувало кождого: що то могло такого зайти, що анѣ одинъ жидъ, анѣ латинникъ не явились до голосованя, хотяй все такъ пильно стерегли правыборѣвъ. Се не могло не впасти въ быстре око п. комісаря [секретаря староства Льотіна], але що-жь було робити? Голосоване вѣдбувалось спокѣйно, а выслѣдъ бувъ свѣтлый. П. комісарь, закѣнчивши правыборы зъ V. курія, пѣйшовъ на обѣдъ до жандармерія. О 2 годинѣ по обѣдѣ явивъ ся зновъ, щобы перепровадити правыборы зъ IV. курія, и заразъ на вступѣ спытавъ: чи я Поляки? Тогдѣ зъ помежа зѣбраныхъ выступивъ Янъ Свѣховскій. П. комісарь приклекавши его до себе спытавъ: Panie Swiechowski! czemu to Polacy nie przyszli do głosowania? czy może nie głoszono? — Ta głoszono było, вѣдповѣвъ той, ale nas tu nie żądano, bo Rusini z nami nie trzymają i wypędzają nas z czytelni. [Голосы: Бо вы до читальнѣ не належите, то не можете приходити до читальнѣ!] — A pan by chciał należeć do czytelni? пытавсь п. комісарь. — A czemuż by nie? вѣдповѣдае Свѣховскій. — I pan by chciał należeć do czytelni! A przecież w czytelni są sami niemoralni ludzie, bo odkąd jest tu czytelnia, to już pietnaście dziewek jest w zmienionym stanie. [Голосы: То не правда!] Ależ prawda! Tak nam doniesiono. — Потѣмъ зачались выборы зъ IV. курія и зновъ выпали для насъ свѣтло, бо выйшли на выборцевъ самій Русины, честній патріоты.

По скѣнченыхъ правыборахъ вставъ о. Никола Рицарь, голова нашои читальнѣ „Просвѣты“ и спытавъ п. комісаря: чи комісарь вѣдтримуе собѣ закидъ що-до читальнѣ? а коли п. комісарь вѣдповѣвъ: Ależ całkiem pewnie! Tak nam doniesiono i pan starosta nosi się z myślą rozwiązać czytelnię“, тогдѣ о. Никола Рицарь покликавъ зѣбраныхъ на свѣдкѣвъ и заявивъ п комісарови, що подасть его до суду о обиду [и таки гаразъ на другій день се зробивъ].

Якъ насъ всѣхъ зѣбраныхъ при правыборахъ обѣйшовъ той безпѣдставный закидъ, не треба й казати, а вже найбѣльше нашого голову читальнѣ, бо-жь его то й нашого громадского начальника [дай Боже, щобы кождая громада мала такого начальника!] заслуга, що нинѣ, коли тѣльо змеркне ся, жадной дѣвчины на мѣстѣ не знайдешь. Вечерами выганяе ся молодѣжь изъ шынкѣвъ, по улицяхъ ганяе ся парубкѣвъ и дѣвчатъ до дому, а навѣть двѣ дѣвчины содѣли въ громадскѣмъ арештѣ за те, що вечеромъ крутили ся на рынку. И п. комісарь здаесь не дуже мило приняв заявлене о. Рицаря до вѣдомости, бо закимъ удавъ ся до Стриганки на правыборы, лишивъ картку до неприсутного пѣдъ той часъ постенкоменданта жандармерія, щобы чимъ борше выслѣдивъ, котрій дѣвчата можуть бути подозрѣній о неморальность. Ну и п. постенкомендантъ мусѣвъ добре зѣпрѣти, заки вынайшовъ ажь пять такихъ дѣвчатъ – до пятнацать таки годѣ було дойти! — и то самыхъ такихъ, котрыхъ и нога въ читальни не була и або въ службѣ прадбали, и то ще передъ кѣлькома лѣтами, або... [договоримо нашимъ разомъ]. А хто за невинность тыхъ пятьохъ по бѣльшой части може вдарити ся въ груди, то покаже ся при судовій розправѣ. Тамъ то выйде на свѣтло се розчаровane на вишкахъ на Белскій улици, солодка горѣлка, мила забава въ домѣ неприсутного мужа, ну и нѣчій візиты тамъ недалеко школы.

Що наша читальня есть сѣлою въ оцѣ декому [а особливо одній особѣ, котра своими антирускими и антихристіяньскими поднягами пѣдъ покрывкою „katolicyzmu“ ажь надто дала ся намъ въ знаки], мы ажь надто добре знаемо, бо и напись, мальована на мурѣ олѣйною фарбою, окрасу нововыбудованого будынку читальнѣ, замазано. Однакъ не можемо укрыти нашого здивованя, чому то перше, коли наша читальня ледви животѣла або коли ще була умѣщена въ тѣсномъ закутку громадскон канцелярія, де ледви кѣлька членѣвъ могло выгѣдно помѣстити ся, не пѣдношено нѣяких закидѣвъ, хотяй и тогдѣ женщины й дѣвчата належали до читальнѣ, ажь допѣрва теперь, коли мы що йно передъ двома недѣлями перенеслись до нового будынку и щось два чи три разы були сходины. А треба знати, що коли всѣ члены прийдуть до нашои читальнѣ, то заповнять по береги досыть простору комнату читальняну. Видно зъ того, що численній сходины въ читальни не на руку нашимъ властямъ, треба щось знайти... хочь-бы ужити й буйнон фантазіи. На тѣмъ кѣнчимо, а бѣльше по судовій розправѣ. — *Одинъ за всѣхъ.*

Зъ Гусятиньского пишуть намъ про вѣльній выборы:

Новый пароxъ Трибуховець, що прийшовши зъ Буковины не знае ще галицкихъ порядкѣвъ, прочитавъ въ церквѣ соборный листъ пастирскій австрійскихъ епископѣвъ зъ року 1897 и обяснивъ право выборче та вѣзвавъ парохіянъ, щобы свѣй обовязокъ сповнили статочно и спокѣйно. Хтось донѣсъ о тѣмъ старостѣ и пароxъ дѣставъ вѣзване до ц. к. староства. „pod rygorem przymusowego sprowadzenia (!), а п. староста Дільцъ ставъ докорять ему, що бавить ся въ політику, що донесе о тѣмъ до консисторія, до намѣстництва, ц. к. прокураторія и „nie pozwoli na żadną presyę!“

Той самъ староста выдавъ такій обѣжникъ до начальникѣвъ громадъ: Husiatyn 7 listopada 1900. L. 28812. Do naczelnika gminy. Nadużywania lokali urzędowych [чи канцелярія староства?] do odbywania wieców jest zabronionem [пѣдля якого права?]. Z tej przyczyny zakazuję naczelnikowi gminy, aby nie dopuszczał do wieców w obrębie lokalności urzędowych, a nad wiecami, które służą częstokroć do karygodnej agitacyi, bezpośredni i ścisły nadzór w myśl przepisów ustawy [то певно якась свѣжа?] o zgromadzeniach wykonywał, nie dopuszczając do wieców tam, gdzie względy spokoju i porządku publicznego mogą być z tego powodu zagrożone. — C. k. Starosta *Dults.*

А що? не гарно?!

Въ Городенци вѣдбули ся правыборы тѣлько зъ V. курія, бо народъ державъ ся добре, то выборы зъ IV. курія вѣдложено.

не може ему зробити приятность, то зъ серця гратулюю ему не тѣлько похвалъ, кѣлько выставленого портрету. Есть то дѣло поважне и красне, пѣдъ взглядомъ кольориту знамените; тѣлько вызначный талантъ, сполученый зъ рѣдкою интелігенцією и совѣстными студіями, мѣгъ дати такій результатъ, що дивлячись на портретъ не видить ся анѣ фарбъ, анѣ роботы, тѣлько живого чоловѣка.

Одною зъ великихъ прикметъ образѣвъ Труша есть сила тону. Зужитковуе вѣнъ цѣлу скалю свѣтла, задержуючи при тѣмъ вѣдношеня тонѣвъ льокальныхъ такъ вѣрно, що навѣть вѣдкинувши краску портретъ его бувъ бы кольоровымъ. Не мае вѣнъ жаднон заправы, жаднего сосу — бронзовои фарбы въ тѣняхъ. Тѣни тѣ суть дѣйстными вѣдтѣнями данои льокальнои краски.

Добре модельоване и дуже живе лице выглядае зъ портрету пок. совѣтника Бережницкого кисти Юл. Панькевича. Не знавъ я особы, котру портретъ той представляе; не знаю, чи она подѣбна; але видячи индівідуальность выражену зъ такою силою, мушу вѣрити маляреви. Панькевичъ мыслить при своихъ портретахъ; кождый зъ нихъ есть образомъ, даючимъ повне вражѣне живого чоловѣка, вѣ всѣми его індівідуальными цѣхами. То вражѣне выликане есть не тѣлько докладнымъ представленемъ данихъ чертъ або выразу, — цѣлый образъ стремить до того, щобы зблизити ся зъ характеромъ чоловѣка, котрого представляе.

Побѣчь портрету Панькевича есть еще портретъ представляючій професора Романчука кисти Н. Ивасюка. Прикметы того портрета суть рисунковій, кольоръ трактованый пѣдрядно, рисунокъ поправный, навѣть доходить до субтельности выразу. Мае вѣнъ певну норму тонѣвъ, певный степень скѣнченя, певну чистость самои роботы технічнои, по за котру вагаесь чи не хоче выйти.

Есть ще на тѣй выставѣ богато портретѣвъ, однакъ они не представляють нѣякого интересу артистичного [портреты Турбацкого].

Кромѣ згаданыхъ малярѣвъ выставили ще свои працѣ молодшій ученики краковскои академіи пп. Гуанкъ, Демчукъ и Монастырскій, а такожь Кривый, Турбацкій и п. Декотрѣ зъ нихъ праць вказують на правдивый талантъ [Демчукъ, Монастырскій]. При совѣстнѣй праци зъ одной стороны, а зъ другой, если зумѣють опертись такъ знаному академізмови, котрый загаздувавшись въ молодыхъ артистичныхъ головахъ накидуе имъ свою идею штуки, свои права композиціи, свои способы малюваня, ажь до замалювань въ певныхъ краскахъ — можуть станути высоко въ нашѣй скупонькѣй штуцѣ.

Много зъ выставленыхъ образѣвъ я опустивъ, а то зъ причины, що або почасти суть слабенькими копіями, або не будять собою вѣлкои цѣкавости.

Рѣзьба на сегорочнѣй выставѣ не есть репрезентована анѣ пѣдъ взглядомъ числа анѣ богатства, хотяй в працѣ кѣлькохъ способнѣйшихъ рѣзьбарѣвъ [Пастернака, Кавки, Луговяка, Гнатковского, Долгого и п.]

На убогѣмъ нашѣмъ грунтѣ не зродились новій напрямы въ штуцѣ, котрій бы обгортали инші народы, а сли вѣдъ часу до часу появляють ся самостѣйній порывы одиниць, то на те, щобъ и нашѣй слабѣй еще штуцѣ выбороти независимe становище въ имперіи людскои мысли.

У Львовѣ 20 IX. 1 00.

Вазеліну, смаровила до осѣй, транъ на шкѣру поручае В. ЧОППЪ Львѣвъ Жовкѣвска ч. 2.

При правыборахъ въ Трибуховцяхъ жандармъ Юрасевкъ поштуркувавъ навѣть вагітну жѣнку Марію Шмороньгову [Марія принесла була своему чоловѣкови обѣдъ, бо вонъ чекавъ вѣдъ досвѣта на выборы]. Се до вѣдомости п. Дільца; вонъ повинневъ донести о тѣмъ до команды жандармів, бо се вже певно недозволена пресія!

— —

Зъ Калущины пишуть намъ:

Въ громадахъ, де переведений правыб ры выпали въ нашу користь — якъ въ Томашовцяхъ, Перевозци, Меднии — калуске старостьо уневажняе тѣ правыборы, взгледно пертрактуе черезъ махеровъ, абы выборцѣ голосували на Ройовского въ V курія, бо инакше староство скористае изъ внесеныхъ зъ панъскои стороны протестовъ и зарядить новѣ правыборы. Така пертракт цін була зъ громадянами зъ села Томашовець, котре дае 6 выборцѣвъ, а пертрактували дѣдичь п. Баржиковскій зъ Сѣльця и д-ръ Яетшембскій.

— —

Зъ Рудокъ:

Повѣтовій передвыборчій зборы вѣдбудуть ся въ четверъ 6 грудня с. р. въ Рудкахъ, а въ пятницю 7 грудня въ Комарнѣ, все о 11 годанѣ передъ полуднемъ. — Просять ся пп. выборцѣвъ и правыборцѣвъ о численну участь, а пп. кандидатовъ на послѣвъ зъ IV и V курія нашого округа выборчого, щобы на енхъ зборахъ конечно явили ся. — За Комітетъ *Стефанъ Онишкевичъ* парохъ въ Хишевичъ.

— —

Зъ Равы руской подае Gazeta Narodowa таку допись:

На [21 с. м.] скликано сюды делегатовъ повѣтовыхъ комітетовъ на засѣданє для порѣшеня кандидатуры зъ IV. курія Жовковъ-Сокаль Рава, зъ котрои доси був посломъ п. Вахнянинъ, и зъ V. курія брѣдскои, зъ котрои посломъ був п. Володиславъ Гнѣвошъ. Оба тѣ панове теперь не кандидують. Зъ IV. курія указують на кандидатуру староспы п. Шумляньского и равского бурмістра п. Ґурка. П. Шумляньскій мавъ бы певно великій выгляды, але на перешкодѣ стоить его урядове становище, бо правительство зъ засады противить ся кандидатурамъ старостовъ. Отже имовѣрно кандидувати буде п. Ґурка. Зъ V. курія стане якъ чутка ходить, кандидатомъ кн. Павло Сапѣга.

Ся информація е для насъ о столько цѣкава, що выявляе ся зъ неи нѣбы незамѣтно неприхильность намѣстниковского органу до кандидатуры п. Вахнянина, котру властиво маскувати мала бы кандидатура старосты Шумляньского — такъ, якъ то свого часу було зъ выборомъ старосты Лянскенича, котрый опѣсля своими голосами выбравъ п. Вахнянина. Дальше замѣтна рѣчь, що маршалокъ Кранньскій не хоче принятн предложенои ему Поляками кандидатуры зъ IV. курія того округа; видко не мае — „зауфанія“ до выборцѣвъ...

Тому самому дневникови доносять зъ Коломыѣ, що тамъ въ послѣдныхъ дняхъ выринула на IV. курію кандидатура д-ра Ив. Должаньского, судового радника зъ Вѣдня, котрого отець бувъ парохомъ въ Росохачи въ коломыйскомъ повѣтѣ. „П. радникъ каже Narodowa — знаный и поважаный въ рускихъ кругахъ, зъ котрыми черезъ свого шурина, вилынового въ повѣтѣ вербѣжского пароха о. Левицкого удержуе живій зносины. Що року пробуваe вонъ по колька недѣль въ Вербѣжи и робить по околиці прогулки та тымъ и знае ся зъ тамошнымъ населенемъ“. — Чи се кандидатура правительственна, чи москвофільска, чи може одно и друге разомъ? У всякомъ разѣ цѣкава!

НОВИНКИ.

— Въ користь жѣночои промысловои спѣлки „Трудъ“ у Львовѣ зложили гостѣ на весѣлю въ домѣ Вп. о. Альбіна Раковского въ Чагровѣ дня 15 с. м. на руки панны Емилїи Огоновскои и п. Зенона Лукавецкого, суд. адъюнкта зъ Городенка, суму 26 зр., котру передано нашій Адміністрації для передачѣ спѣлцѣ „Трудъ“.

— **Зъ Руского Товариства педагогічного.** Маемо честь повѣдомити Вп. Родимцевъ, що дня 11 н. ст. листопада отворено при пляцу Стрѣлецкомъ ч. 6. *недѣльный курсъ аналфабетовъ* [слугъ, роботниковъ] въ двохъ вѣддѣлахъ т. е. окремо для дѣвчатъ и жѣнокъ а окремо для мужчинъ. Наука вѣдбуваe ся въ недѣлѣ вѣдъ 3 до 5 годины по обѣдѣ. Записувати ся можна кождои недѣлѣ.

— **Зъ Товариства Котляревского.** Въ виду того, що выдѣлъ мусить передъ загальными зборами упорядкувати рахунки касовій, рѣшивъ просити Вп. панновъ и панѣ, що приняли въ розпродажъ т. зв. цеголки на будову театру у Львовѣ, щобы зволили зобранй доси грошѣ переслати на руки касіэра товариства п. Британа, секретаря „Дѣстра“ у Львовѣ (домъ „Просвѣты“, ринокъ ч. 10); заразомъ рѣшивъ просити тыхъ Вп. членовъ товариства, що доси залягають зъ вкладками за сей або и за минувшій рокъ, щобы тою-жъ дорогою въ короткомъ часѣ зволили свои рахунки выровнати, бо розвій товариства условленый лише точностію въ сповненю обовязковъ, якій члены товариства на себе приняли.

— **На загально жаданє** въ суботу 24-ого с. м. вѣдбудуть ся невѣдклично **послѣдній** вечерницѣ зъ танцями заходомъ *„Львівского Бояна“* въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ у Львовѣ. Початокъ о год. 9 вечеромъ. Вступъ 1 корона. Буфетъ пѣдъ ласкавымъ зарядомъ „Клюбу Русиновъ“. — *Комітетъ.*

— **Нашъ артистъ малярь** п. **Иванъ Трушъ** по довшомъ побутѣ на Украинѣ, повернувъ въ Кіева до Львова, привѣзши зъ собою чимало своихъ малюнковъ, и задумувъ устроити тутъ въ найкоротшомъ часѣ выставу своихъ образовъ.

— **Намѣстникъ гр. Пініньскій** — якъ доносить Gazeta lwowska въ 21. с. м. — цѣлкомъ вже поздоровѣвъ, вставъ зъ ложка и полагоджуe всѣ справы свого уряду.

— **Зъ львовского університету.** Вчера по полудни вѣдбуло ся засѣданє сенату університетского, на котромъ послѣдный разъ проводивъ ректоръ кс. д-ръ Бѣльчевскій, именованый архіепископомъ львовскимъ. Кс. Бѣльчевскій зложивъ на тѣмъ засѣданю достоинъство ректора и професора університету. Выборъ нового ректора мае вѣдбути ся слѣдующого тыждня.

— **Тифъ у Львовѣ** не выгасае, щоденно прибувае кольска случаевъ занедужанія, и то въ значнои части межи школьною молодежію и межи вояками. Тамтого тыждня померъ на тифъ одинъ ученикъ VII класы нѣмецкои гімназіи и два вояки у вояковомъ шпиталю. Рада мѣска, на скликанѣмъ онегды засѣданю, ухвалила рѣзній средства осторожности, по большила станъ санітарный и выделегувала комісію, котра переводить ревізію чистоты по домахъ. Чищенє кирниць буде вѣдъ теперь вѣдбуватись пѣдъ надзоромъ урядника а занятій при тѣмъ роботники дѣстануть гумовій чоботы.

— **Именованя катихитовъ.** Рускій катихитъ въ тернопольскои гімназіи о. Евг. Громницкій именованый катихитомъ въ золочевскои гімназіи, а рускій катихитъ Дамянъ Лопатиньскій, заступникъ катихита изъ золочевскои гімназіи катихитомъ въ тернопольскои гімназіи.

— **З Долины.** Рѣчній загальній зборы читальнѣ „Просвѣты“ въ Долинѣ вѣдбудуть ся въ недѣлю 25-ого с. м. въ комнатѣ читальнянои о годинѣ 5 зъ полудня.

— **Велике обурене на магістратъ львовскій** давалось чути вчера зо стороны львовскихъ Русиновъ. Ото вчера, въ торжественный празникъ св. Михаила годѣ було дѣстати ся до Успеньскои церкви, бо роботники магістратскій выкопали передъ самою церквою глубокій ровъ, такъ що хотячи дѣстати ся до церкви, треба було скакати черезъ метрову глубѣнь, навѣть мѣстковъ не поставлено, а роботы вели ся черезъ цѣлый часъ богослуженя. Таке грубе непошанованє рускаго свята и затамованє приступу до церкви дуже вразило чувства рускаго населенія. Сподѣваемо ся, що президентъ п. Малаховскій потягне дотычного функціонера магістратского до одвѣчальности за его нетактъ и поучить его на будуще, що належить шанувати рускій свята.

— **Зъ ц. к. Дирекціи почтъ и телеґрафовъ.** З днемъ 1 грудня с. р. отвираесь в Тартарові [повіт Надвірна] при істнуючім там ц. к. Уряді почтовім стациа телеґрафу з ограниченою службою денною.

— **Обокраженя церкви.** Въ ночи зъ 6 на 7 с. м. добули ся невыслѣдженій доси злодѣе кробъ вокно до церкви въ Синковѣ пѣдъ Залѣщиками, розбили касу церковну и забрали зъ нея всѣ грошѣ, и то немалй, бо 855 коронъ. Безпроволочній розслѣды жандармерія выказали, що злодѣе мусѣли перебратися черезъ Днѣстеръ на Буковину.

— **Зъ Варшавы** доносять, що тамъ арештовано сими днями вызначного писателя польского Сѣрошевского (псевдонімъ „Сѣрко“), котрый уже бувъ довшій часъ на засланю въ Сибѣри. — Рѣвножъ арештовано недавно въ Граници молодого чоловѣка зъ Кракова Трейдосевича, котрый ѣдучи до Варшавы вѣзъ изъ собою кольканадесять примѣрниковъ львовскои газетки Przegląd Wszechpolski.

— **„Галицкій“ выноходъ.** У вѣденьскихъ дневникахъ подаесено теперь таку скандальну исторію: Якъ вѣдомо, передъ отвореньмъ свѣтовои выставы въ Парижи розтрублено зъ Вѣдня, що на нѣй повинно явити ся чудо свѣта — електричный далековидъ, выноходъ звѣстного Яна Щепаника. Яко велике чудо мали держати сей выноходъ въ тайнѣ аж до отворена выставы. Тымчасомъ выставу вже замкнено, а зъ заповѣдженого геніяльного выноходу нема и слѣду. Ostd-utsche Rundschau каже, що *того електричного далековида Щепаникъ и не вынайшовъ.* Коротка исторія сего „выноходу“ така: Одного дня обявивъ вѣденьскій дневникъ Reichswehr, що Янъ Щепаникъ вынайшовъ електричный далековидъ. Якъ за помочію телефона можна говорити и слухати на велике вѣддаленя, такъ само можна буде за помочію далековида образъ, поставленый н. пр. у Вѣдни, бачити й вѣдфотографувати въ Берлинѣ Звѣстка про сей выноходъ наробила богато шуму. Зе Reichswehr, що подала и близшій детайлѣ его выноходу, передруковували ви всѣ журналы. Репортеры держали п. Щепаника въ Формальнѣй облозѣ. Але професоры університету Больцманъ и Махъ, не бачивши наукового опису апарату, держали ся въ резервѣ. А коли хто пытавъ ся про близшій даній що-до далековида, управителя цѣлого пѣдприемства, Людвика Клайнберґа [Поляка „мойжешовего“], то сей вѣдповѣдавъ: „Выставимо на парискій выставѣ“. По такій вѣдповѣди почали недовѣрчивій люде сумнѣвати ся про истноване далековида и думали собѣ: „Бѣдный Щепаникъ! До парискои выставы мусить зробити далековидъ!“ Тымчасомъ польскій журналисты и Reichswehr робили кракъ далѣ. П. Клайнберґъ уряднвъ п. Щепанікови прегарну роботвю. Теперь — якъ то буває — почали зголошувати ся рѣзній людцѣ, котрій нѣбы-то той самый выноходъ зробили вже давнѣйше. Хитрый Клайнберґъ зажадавъ вѣдъ нихъ проектовъ выноходу, бо инакше [говоривъ вонъ] будуть сумнѣвы о самостойности ихъ выноходовъ. Бѣдный Щепанікъ мѣгъ потѣшитись надѣю, що бодай хто инший вынайде далековидъ и таки далековидъ буде на парискій выставѣ. Зробивши рекляму Щепаникови, Клайнберґъ заложивъ акційне „Товариство для выноходовъ Яна Щепаника и Спѣлка“. На ишомъ, дѣйствомъ выноходѣ, а властиво на улѣпшеню п. Щепаника, котре не е безъ вартости для ткацтва, заробило товариства не злій грошѣ, але далековида парискаго выставы не бачила, хочь Клайнберґъ ще весною сего року мавъ вѣдвагу оголосити въ „своихъ“ дневникахъ, що „Щепанікъ выѣхавъ до Парижа въ справѣ выставы далековида“ Де жь подѣвъ ся далековидъ — тота [якъ нѣмецкій газеты кпять собѣ] „galizische“ Erfindung?

— **Виновникъ покалѣченя артилериста Марущака у Львовѣ** вже выслѣженый. Называесь вонъ Ковальчукъ, роботникъ у будовничого п. Левиньского. Звинявсь вонъ тымъ, що у власнѣй оборонѣ пхнувъ Марущака ножемъ, ратуючись передъ нападомъ Марущака и его розъюшеныхъ товаришевъ. Ковальчука увязнено.

— **Дробній вѣсти.** Краевый маршалокъ гр. Бадені повернувъ дня 21. с. м. зъ Вѣдня до Львова. — Віцепрезидентъ львовскои апеляціи д-ръ Дылевскій выѣхавъ на візитацію станиславовского суду окружного. — Директоръ почтъ радникъ двору Сеферовичъ повернувъ зъ урядовои подорожи зъ Вѣдня и обявивъ урядованє. — Въ Грималовѣ выбухъ тифъ. — Въ Волици, скалатского повѣта згорѣло дня 17. с. м. сѣмь загородъ селяньскихъ.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

О. Николай Чайковскій, настоятель устрицкого деканата перемыскои епархіи, парохъ въ Берегахъ долѣшныхъ, упокоивъ ся дня 20 с. м. у Львовѣ скоропостижно [упавши на тротуарѣ] на параліжъ серця въ 65 роцѣ житя а въ 37 священьства. В. е. п.!

Телеґраммы.

Прага 22 падолиста. При доповнюючихъ выборахъ до мѣскои рады выбрано: 11 Старочеховъ, 14 компромісовыхъ кандидатовъ, 8 Молодочеховъ и 3 самостойныхъ кандидатовъ.

Парижъ 22 падолиста. Matin оголошуе статьѣ, прокламуючій кн. Людвика Бонапартого, теперь генерала российскои армии, претендентомъ до французкои корони. Людвикъ е молодшимъ братомъ претендента Віктора Наполеона. Matin запевняе, що Людвикъ Бонапарте готовъ вступити до французкои армии и зголити бороду, котру казали ему запустити въ царскій армін. Людвикъ мае бути дуже подобный до Наполеона I.

Лондонъ 22 падолиста. Зъ Шанґаю доносять, що появивъ ся едиктъ цѣсаревои въ возванемъ до віцекоролевъ и губернаторовъ, абы були готовій до борбы зъ чужинцями.

Капштадъ 22 падолиста. Въ полудневой части Оранїи Буры розвивають живу дѣятельность. На полудне вѣдъ Утрехту въ Наталю Буры напали возъ конвойованый 13 вояками, ранили 4, а вози забрали.

Мафкінґъ 22 падолиста. Цѣле населенє Ліхтенбурґа въ числѣ 500 людей перенесло ся для безпеченьства до Мафкінґа.

Надѣслане.

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Д-ръ З. Райнгольдъ

надворный и прибочный лѣкарь-дентистъ ординуе теперь при ул. Сикстускій число 29.

545 8—13

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Спеціялістъ недугъ ушій, носа и горла

Д-ръ І. РАЙНГОЛЬДЪ

ординуе теперь при ул. Сикстускій ч. 29.

536 8—13

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничій, піонки, лібеля манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найкорше и найдешевше. 4158

Мѣдъ десеровый курацій-ный, власна пасѣка, 5 клґр. 3 зр. 30 кр. franco. — Корженевичъ ем. учит. Иванчаны. 559 3—5

Ковдры и матерацы найдешевше набути можна въ спеціяльнѣй роботни постелій **Іосифа Шустера** Львовъ, улиця Коперника ч 5. 455 27—30

Вже вийшли з друку накладом Євгенія Спожарского

Народні карти кореспонденційні

як також типи гуцульскі и характеристичні.

Замавляти може в Торговли Євг. Спожарского у Львовѣ и у всіх рускихъ торговлях. 566 3—20

Золотый медаль. **МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ** Золотый медаль.

СТАНИСЛАВА ВРОНЬСКОГО

у Львовѣ, ул. Театральна ч. 5

[напротивъ катедрального костела]

поручае по найприступнѣйшихъ цѣнахъ свій щедро заосмотреный магазинъ футеръ, такъ готовыхъ якъ и поодинокій шкѣры, такожъ матерій на покрытя футеръ у великомъ выборѣ.

Цѣнники на жаданє franco. 514 6—6

КАРОЛЬ ЯВОРСКІЙ

у Львовѣ ул. Баторія 20.

поручае свій складъ и роботню

ОБУВЯ

дамского, мужеского и дѣтиначого *по умѣркованыхъ цѣнахъ.* 581 7—25

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, фабрика руму, ліверовъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старій горѣвки польскій, розолісы, ліверы, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bondout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 67—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Певна помочь

на гостець, ревматизмъ, за ко вязкость членовъ, бѣль въ плечахъ, крижахъ, бедрахъ и т. п. вѣдъ **россійскои масти** на гостець. Высылае ся франко за присланемъ 2 К. 30 сот. Головный складъ въ *аптицѣ Ж. Рукера у Львовѣ.* 538 3—12

ПОВОЗЫ

вѣзки, тарантасы и санки

новій, якъ такожъ уживанй поручае въ великомъ выборѣ

М. НАССЪ

ЛЬВОВЪ

улиця Шпитальна ч. 28

по цѣнахъ конкуренційныхъ, гарантуючи за добрый выробъ.

Зъ причины, що магазины и роботнѣ, въ которыхъ робить ся повозы, находить ся на передмѣстю у власной реальности, продаю мои выробы дешево, стараючи ся вдоводити пов. публику. 568 1—3

Першій рускій складъ машинъ до шитя!

Незрѣвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Нѣжній вѣдъ 27 до 65 зр.
Ручній „ 28 до 48 зр.

Услѣви сплаты приступній. Готівкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жаданє даромъ. 483 1—104

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*

Львовъ, Галицка 6.

П Т.! Зъ присланои Вами машины до шитя есьмь вповнѣ задоволеный Шие тихо и хорошо. Проте не жалую, що-мь на анонсъ въ „Дѣлѣ“ удавъ ся до Васъ и почуваю ся до обовязку заявити свое вдоволене. — Зъ поважанемъ *Ю. Гладиловичъ* Любачѣвъ. 565 1—12

Семинаристка укѣнчена шукае посады въ мѣсцевости, де могла бы такожъ обняти не тяжку лекцію за ей умѣщенемъ. Зголосити ся можна въ сихъ дняхъ зъ точнымъ поданемъ условій и обовязковъ до о. Стефановича у Львовѣ (ул. Чарнецкого ч. 20).

МЫЛО всходныхъ красотъ

вôдзначав ся пріятною вонію, надто посѣдає знамениту прикмету выбѣлюваня вынѣжнюваня шкôры и усуваня морщинъ — ЦѢНА 160 гѣл. 8

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львôвъ: склепы власній улиця Оикстуска ч. 25, Рынок ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4. Черновцѣ: Галиц- ч. 3.

Р. Т.

Маю честь повѣдомити Поважану Р. Т. Публику, що я обнявъ на власність вôдъ многихъ лѣтъ хвально знаный

МАҐАЗИНЪ ФУТЕРЪ

по бл. п. П. Чапчиньскôмъ

котрый буду вести дальше вôдъ фірмою

М. А. АВҐУСТИНЪ

при ул. Театральній ч. 7.

[напротивъ головного входу до катедрального костела]

Футра повѣставшій до переховаця черезъ лѣто по бл. п. П. Чапчиньскôмъ обнявъ я въ масы конкурсовôм и выдаю ихъ за оказанимъ давныхъ цертыфікатôвъ.

Заосмотривши мôй магазинъ въ щедрый запасъ футеръ и матерія на верхи, буду старати ся совѣстною працею придбати собѣ взгляды и довѣре Пов. Р. Т. Публики, котрôй поручаю ся.

Цѣнники на жаданє даромъ и оплатно. 499 4—6

Зъ глубокимъ поважанєм **М. А. АВГУСТИНЪ.**

Світова выстава Парижъ 1900.

ЗОЛОТЫЙ МЕДАЛЬ

ЗНАМЕНИТИЙ

вина дальматиньскій, хорватскій и истрійскій, столовій, десеровій и куращійній

поручає

ручачи за их правдивость и натуральность

СКЛАДЪ ВИНЪ

БРАТЯ ДѢДОЛІЦЬ

Львôвъ, ул. Чарнецкого ч. 3.

ОТВОРЕНЄ 1-ого ПАДОЛИСТА 1900. 537

Відзначені на многих виставках!

Комната до збірань товариських!

Перша краєва фабрика цементовыхъ

ДАХÔВОКЪ

у ЛЬВОВѢ

Тгв. рестров. зъ ограниченою порукою

поручає свою патентовану цементôву дахôвку, котрои доброта, тревалôсть, щѣльнôсть и гарна форма ставлять єю высоко понадъ всякій до теперь знаній покрыта.

Цѣнники, кошторисы и взоры высилає на жаданє якъ такожъ приймає замовленя

Адольфъ

КАМПЕЛЬ

Фабрика бетоновыхъ выробôвъ, складъ портляндъ-цементу и всякихъ будôвляныхъ артикулôвъ.

Львôвъ — ул. Городецка ч 3.

ТЕЛЄФОНЪ № 460. 121 5—0

ЛЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вôдзначена двома срѣбными медалями

выконує **дзвоны** рôзной ваги и приймає ушкоджені дзвоны до переливаня въ найкоротшôмъ часѣ, а такожъ має на складѣ готовій дзвоны рôзной ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій новій дзвоны якъ и на цѣлій групы. За тревалôсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанєм

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Найдешевше

ОГНѢ ШТУЧНІЙ

поручає магазинъ фірмы 397 15—16

Кавчиньскій и Оберскій, Львôвъ.

ПОДЪ ЗВѢЗДОЮ.

АПТИКА

ПЕТРА МІКОЛЯША

у Львовѣ, Коперника ч. 1

поручає

ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша

вôдзначені найприхильнѣйшими свѣдоцтвами визначныхъ повагъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.

НАЙПОВѢЙШІЙ ПЕРФУМЫ

выробу паріскихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Шварц и Société Hygiénique

Всякій приборы до бактеріольогіи и мікрохеміи.

Найлучшій средства косметичній и тоалетовій француский. 398 29—30

Воды лѣчничій ґазовій

перевышаючій родний воды мінеральній

ПРИРЯДЫ ХІРУРГІЧНІЙ

анґлійскій, француский и нѣмецкій найлучшои якости.

Хемікалія для п. п. фотоґрафôвъ.

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВІЙ

давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковій.

пристособлений въ аптицѣ „пôдъ королемъ Угорщины" Кароля Брадi у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ трававня и инших недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвôйна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои каплѣ жолудковій часто бувають фальшовані. Тому при купнѣ треба уважати на повышшу охорону марку зъ пôдписомъ **C. Brady** и вôдкинути яко неправдивій всякій фабрикаты, котрій не заосмотрені тою маркою о хронцою и пôдписомъ **C. Brady.** 42° 7—24

Капълѣ жолудковій аптикаря К. Браді

(давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковій)

опаковані в червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божої зъ Маріяцель [яко марки охоронной]. Пôдъ маркою охоронною мають находитись етонча побôчь пôдпись *C. Brady*

Складовій части поданій.

Каплѣ жолудковій правдивій можна набути у всѣхъ аптикахъ.

На осѣнный и зимовый сезонъ!

Складъ и роботня футеръ Самупла Вальдманна

у Львовѣ, Рынокъ число 16

поручає всякій роды футеръ а именно: подорожній футра и мѣскій, мужескій у всякихъ фасунках. Дамскій футра пôдля найновѣйшихъ фасонôвъ, именно: пальторы, ротунды, коротки дольманки, пелерины, якъ такожъ зарукавич и дамскій ковнѣры, боа, футряній шапочки и т. п. Шапки и колпаки мужескій, стрѣлецкій зарукавки и дерки до саней. Готовій верхи до мужескихъ и дамскихъ футеръ, новій фасоны. Великій выборъ найновѣйшихъ матерій выключно на верхи до футеръ. Шкôра до футра поодиноко або гуртомъ, у всякихъ можливыхъ родахъ. Замовленя зъ провінціи за надосланимъ докладнои мѣры, выконує ся спѣшно, точно и совѣстно. За набутый въ магазинѣ матеріялъ ручить ся. Товары даю на часъ. Приймає ся до перерôбки всякого рода старій футра по найнизшихъ цѣнахъ, якъ такожъ до перехованя черезъ лѣто. Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ Пов. Р. Т. Публики семѣдяю ся увѣрити, що усильнымъ старанимъ моимъ буде придбати собѣ довѣре совѣстною и точною працею.

Зъ глубокимъ поважанєм

Самуилъ Вальдманъ

528 4—12 Львôвъ, Рынокъ число 16.

УЧИТЕЛЬ орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1883 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочках 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай курацíйный

въ фляшкахъ 1/2 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коньякъ французскій

въ фляшкахъ 1/4 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку 3/4 літрову

поручає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

20 32—0

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Прочь зъ жидôвскою бляґою!

!!! Свôй до свого !!!

Всробы ножôвничій, захваленый шумными анонсами нѣмецкихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше зъ ґарантією на мѣсяцъ.

Бритвы англійскій, власній, солінґенськый и швайцарскій у великôмъ выборѣ въ цѣнахъ вôдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду бритву передъ высилкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надає ся до вôдси, вымѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ. Бритвы безпеченьства [скалѣченя выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся] Генкельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ

ножôвникъ

Львôвъ, ул. Галицка ч. 6.

Заразомъ поручаю всякій выроблы ножôвничій въ моѣй роботни выконаній.

Вытягъ зъ листôвъ признаня:

ВПоважаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надосланій 2 бритвы и ножички, котрій мимо низкои цѣны є дуже добрій и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

Девятники 31 серпня 1900.

488 12—104 Доротеушъ Конôвъ.

Розкладъ їзды поѣздôвъ зелѣзничихъ важный вôдъ 1 мая 1900.

пôдля часу середньо-европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского.]

посп.	особ	приходить до Львова	посп.	особ	вôдходять зъ Львова
		День			**День**
	6·20	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·25	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	7·45	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пôдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова		6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Тернополя, Бродôвъ на Пôдзамче		6·43	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
	8·00	„ „ „ гол. дворець	8·30		„ Кракова, Любачева, Ордова, Вѣдни
	8·15	„ Сокаля, Равы руской (гол. двор.)		8·40	„ „ Вѣдни, Хирова, Струска
	8·50	„ Кракова, Вѣдни, Ордова		9·15	„ Янова
	11·45	„ Ярослава, Любачева		9·2[illegible]	„ Пôдволочискъ зъ гол. дворця
	11·55	„ Ицканъ, Станислав, Козовы		9·55	„ Черновець
	12·55	„ Янова на гол. дворець		9·42	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
1·35		„ Кракова, Вѣдни		—·—	„ Белзця, Равы, Любачева
	1·15	„ Сколього, Хирова, Калуша	1·35		„ Пôдволочискъ зъ гол. дворця
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина	2·08		„ „ „ Пôдзамча
2·30		„ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Кереметне
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдни, Хабôвки
	5·40	„ „ „ Пôдзамче		—·—	„ Ярослава
	5·17	„ „ „ гол. дворець			**Почь**
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева	12·40		до Кракова, Вѣдни, Берлина
		Почь	2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава		4.15	„ Кракова, Хирова, Коросна
12·20		„ Черновець, Букарешту		6·10	„ Станиславова
2·31		„ Кракова, Вѣдни, Ордова		6·30	„ Кракова, Вѣдни, Берлина, Варшавы
	3·12	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамче		6·50	„ Лавочного, Мунката, Хирова
	3·55	„ „ „ гол. дворець		7·25	„ Сокаля, Равы руской
8·40		„ Кракова, Вѣдни, Самбора, Сянока		7.10	„ Тернополя зъ гол. дворця
	9·45	„ „ „ „ Хирова		7·33	„ „ „ Пôдзамча
	10·—	„ Ицканъ, Пôдвысокого, Козовы		9·12	„ Янова 1/10 до 30/4 1900 включно
	—·—	„ Кракова, Вѣдни, Любачева		10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	—·—	„ Кракова, Вѣдни, Пешту, Сянока		10·40	„ Кракова, Вѣдни, Ивонича
	10·12	„ Ицканъ, Козовы, Пôдвысокого		11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ г. дворця
	10·30	„ Пôдволоч. Бро, ôвъ, Коничинецъ		11·28	„ „ Гримайлова Пôдзам.
	10·15	„ „ „ на гол. дворець			
		„ Лавочного, Хирова, Пешту			

ЗАМѢТКА: Пора кôчка числить ся вôдъ 6 годины вечеромъдо 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

Львôвъ ул. Сикстуска ч. 2.

Замовленя зъ провінціи вôдворотною почтою.

Лінолеумъ до покрытя цѣлыхъ покоѣвъ
Диваники передъ умивальню зъ Лінолеумъ
Диваны зъ Лінолеумъ
Хôдники зъ Лінолеумъ

Спеціяльный фабричный СКЛАДЪ

LINOLEUM CERATA

першои австрійскои фабрики въ Трієстѣ.

ОБРУСЫ.

Охороны для стѣнъ.

Простирала гумовій и пôдкладки для дѣтій.

Борты до кредензу, пôдставки, імітаціи дерева и мармору. 847 21 —

Цераты до покрытя меблѣвъ въ перскихъ, смирнеьскихъ и рôзнородныхъ десеняхъ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Даниляка.

Ч. 254. Львовъ, Пятниця 10 (23) Падолиста 1900. Рочникъ XXI.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на цѣломъ разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2; — въ Перемышлю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Реклямації неопечатані вѣльні вѣдъ порта.

Неодинокє числе коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доношенє приватний числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Вѣдъ села до села!

Нашому руховi выборчому, хотяй вѣнъ сего року есть веденый не зле, бракує ще много, абы бувъ повный и цѣлковито успѣшный Много устроєно зборѣвъ загальнѣйшихъ и частныхъ, на 2—3 або бѣльше сѣлъ, и много ще такихъ зборѣвъ скличе ся, але все то есть тѣлько частиною роботы выборчои. Одно мусимо взяти на увагу: тѣ люде, що йдуть на дальшій зборы, хотяй бы тѣлько до другого-третього села, се вже люде менче або бѣльше свѣдомѣ. Але переважна маса — цѣлковито несвѣдомыхъ, найлекшій матеріалъ до рѣзныхъ выборчихъ махінацій — лишає ся дома, не йде на нѣякій зборы, хоть бы й до найблизшого сусѣдного села, и переважно не має понятя о нѣякихъ справахъ загальныхъ, а яко темна, несвѣдома маса бороздить змаганямъ людей честныхъ и зъ посвяченемъ працюючихъ надъ двигненъ народу. И хотяй безперечно многѣ зъ тыхъ, що були на зборахъ бѣльше загальныхъ, вплывають бодай въ части и на ту сѣру, несвѣдому масу, то однакъ всего того за мало. Конче потрѣбно зборѣвъ передвыборчихъ вѣдъ села до села, въ кождѣмъ селѣ и въ кождѣмъ присѣлку. Найлучше такій зборы скликувати въ недѣлю або свято по службѣ Божѣй, передъ вечѣрнею. На такихъ зборахъ вже безусловно можуть зъявити ся всѣ громадяне и почути о назѣ выборѣвъ, о потребѣ лучности, о ганьбѣ спадаючѣй на кожде село черезъ хрунѣвъ-выборцѣвъ, т. є. почути о тѣмъ, о чѣмъ въ нашій способѣ и черезъ цѣле свое жите не почують.

Найважнѣйша перешкода въ такѣмъ дѣланю могла бы бути хиба бракъ бесѣдникѣвъ, котрѣ бы народъ потрафили загрѣти до доброго дѣла. Соромъ намъ, що мы до теперь не постарались о добрѣ пѣдручники зъ мовами популярными трактуючими о найжиненѣйшихъ справахъ нашого народу, зъ котрыхъ бы могли и початковѣ и менче здѣбнѣ бесѣдники користати. Вы, панове кандидаты на послѣвъ, повинній достарчити матеріялу на такій пѣдручникъ. Кождый зъ васъ при теперѣшнѣй агітації выборчѣй промавляє до народу кѣльканацять и кѣлькадесять разѣвъ, отже матеріялу маєте досыть и то обробленого докладно, доповненого и заокругленого черезъ бажаня и интерпеляцїи самого народу. Не марнуйте вашого досвѣду и працѣ вашои! Пѣшлѣть всѣ матеріялы, а найлучше вже готовѣ оброблений популярній, недовгѣ елаборaты, до „Народнои Рады“, най она зъ сего уложить и выдасть якъ найскорше повный пѣдручникъ для бесѣдникѣвъ народнихъ. Безъ того не зайдемо далеко, бо все таки не многѣ безъ нѣякои помочи вѣдважать ся на бесѣды и агітацію.

А поки-що скликуйте людей въ кождѣмъ селѣ и въ найменчѣмъ присѣлку — промовляйте до чутя и людского достоиньства тыхъ, котрѣ нѣколи не чули ще про справы народнѣй, — промовляйте всѣ, хто вмѣєте и якъ умѣєте, а зберемо стократнѣй плоды для нашого народно вѣдродженя. Тѣлько не вѣдтягайте! робѣть се заразъ! Скликати зборы въ часѣ передвыборчѣмъ може кождый безъ повѣдомленя и позволена ц. к. староства. А скликати въ недѣлю заразъ по богослуженю, то прийде кождый, зъ цѣкавости прийде. И не кождє здорове зерно впаде на камѣнь; бѣльша часть упаде на рѣлю плодородну, буйну, но дотеперь ще цѣлкомъ неуправну.

При выборахъ до сойму въ 1901 роцѣ надѣю ся будемо вже мати въ рукахъ добрый пѣдручникъ зъ популярными промовами, котрый улекшить народну працю. А теперь, хотяй и безъ того, берѣмъ ся до роботы, промовляймо до народу якъ хто вмѣє, якъ хто зможе, скликуймо зборы передъ правыборами и по правыборахъ — вѣдъ села до села!

Сѣльска интелігенція, интелігентнѣй и свѣдомѣй хлопы! се робота для васъ, се вашъ святый обовязокъ!

И. И. членъ „Рады хлопскои“.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Надвѣрнянщины пишуть намъ:

Въ нашѣмъ повѣтѣ вѣдбуло ся доси пять передвыборчихъ вѣчь, а то: дня 14 жовтня въ Волосовѣ, дня 22 жовтня въ Надвѣрнѣй, дня 8 листопада въ Ославахъ бѣлыхъ, дня 11 листопада въ Делятинѣ и дня 18 листопада въ Микуличинѣ.

Перше вѣче, якъ вѣдомо, розбгнали жандармы, арештуючи черинѣвскихъ селянъ, а друге зъ причины вѣдмовы въ послѣднѣй хвили салѣ ратушовои надвѣрнянськѣмъ бурмістромъ ограничила ся на льокаль руского купця Мориляка, де зобрало ся до сотки людій зъ цѣлого повѣта и выслухало промовъ тогдѣшныхъ всѣхъ кандидатѣвъ независимыхъ, а то: на IV курію п. Карановича, д ра Gегена Левицкого и о. Барнича на V курію Сандуляка.

Три послѣднѣ вѣча, ограничений на делятиньскій судовый повѣтъ, уряднвъ адвокатъ зъ Делятина д-ръ Лагодиньскій, котрый на всѣхъ тыхъ вѣчахъ мавъ референтъ о выборахъ до рады державнои. На тыхъ вѣчахъ представлявъ ся такожь народови одинокій теперь народный кандидатъ на IV курію п. Іосифъ Карановичъ, а п) его промовахъ нарѣдъ зъ одушевленямъ приймавъ его кандидатуру. На вѣчу въ Микуличинѣ бувъ крѣмъ п. Карановича такожь Иванъ Сандулякъ зъ Карлова, котрый въ своѣй промовѣ представивъ народови всѣ „благодати“, якими панській послы вже обдарували нашого хлопа а якими ще въ будучности хочуть надѣлити. Кандидатуру Сандуляка на V курію принято одноголосно.

На вѣчахъ являє ся народу досыть мало, а причиною того есть темнота, яка тутъ панує завдяки довголѣтному пословано о. Мандичевского и байдужности священникѣвъ, котрѣ просвѣтою и політичнымъ освѣдомленемъ народа не интересують ся. Тожь тутъ для кандидатѣвъ narodowego rządu жнива дуже обильній и легкій. П. староста зъ жидами и вѣйтами зробить все, що схоче.

Та мимо того о. Мандичевскій теперь въ немалѣмъ страху, бо его мандатъ — справдѣ не въ надвѣрнянськѣмъ повѣтѣ, але въ другихъ повѣтахъ серіозно загроженый. Паны, видко, пустили нашихъ никамерованыхъ кандидатѣвъ въ трубу, бо маючи много клопоту зъ переформованемъ своихъ польскихъ кандидатуръ, не мають часу опѣкувати ся належито своими пупілями — рускими мамелюками, котрымъ безъ баґнетѣвъ жандармскихъ, безъ шахрайствъ выборчихъ приходить ся дуже круто.

А вже-жь нашъ о. маршалокъ переживає немалѣ муки душевнѣ. Зъ одной стороны ненасычена жажда гонорѣвъ каже ему за всяку цѣну не выпускати зъ рукъ мандату, а зъ другои стороны страхъ, що може провалити ся и на старости лѣтъ посрамити ся... Тожь о. маршалокъ працює на два боки: зъ одного боку робить ся все, щобы запевнити собѣ мандатъ, а зъ другого боку розпускає ся сплетнѣ, що вѣнъ не кандидує. Така реасекурація має на цѣли ослабити реакцію независимыхъ Русинѣвъ, а крѣмъ того, на случай упадку при выборахъ можна буде голосити свѣтови, що о. маршалокъ не кандидовали и о мандатъ не старались, а сли бы були лишь хотѣли, були бы певно выбранѣ.

Длятого Русины въ цѣлѣмъ округѣ выборчѣмъ повинній злучити ся теперь и поперти згѣдно кандидатуру п. Іосифа Карановича, котрый представить ся ще выборцямъ на вѣчахъ въ Солотвинѣ, Галичи, Товмачи и Тысьменици.

Зъ Калуша.

Калуцкій Комітетъ выборчій просить отсимъ Вп. патріотѣвъ, котрѣ интересують ся справами выборчими, щобы якъ найскорше донесли о результатѣ переведеныхъ правыборѣвъ на адресу Ярослава Коритовского въ Калуши, подаючи: скѣлькѣсть выборцѣвъ; имя и назвище кождого выборця; кѣлько на котрого выборця впало голосѣвъ и при кождѣмъ зазначити: чи „певный“, чи „сумѣвный“, чи „пропащій“ — Вѣдъ калуского пов. Комітету.

[Прим. Ред. Порадно було бы, щобы въ кождѣмъ повѣтѣ ужити того способу информацїи и розгляду зъ шансахъ кандидатѣвъ.]

Зъ Пѣдгаєччины пишуть намъ:

Дня 18 с. м. вѣдбули ся въ Соколовѣ передвыборчій зборы, скликаній мѣсцевыми членами хлопского комітету выборчого, при участи 300 найповажнѣйшихъ господарѣвъ зъ кѣлькохъ найблизшихъ сѣлъ. Ухвалено всѣми силами старатись о выборъ пп. Іосифа Гурика и Василя Яворского. Всѣ хотѣли бы конче почути Іосифа Гурика, тому домагали ся передвыборчого вѣча на цѣлый повѣтъ въ Пѣдгайцяхъ, и то якъ найскорше.

Проф. Анатоль Вахнянинъ оповѣщує въ „Руславѣ“:

„Тяжка серцева недуга не позваляє менѣ станути передъ выборцями округа выборчого Жовквѣ-Рава-Сокаль и здати имъ устно справу зъ посольскои моеи дѣяльности въ державнѣй радѣ, тымъ менше убѣгати ся о посольскій мандатъ до державнои рады. — У Львовѣ 21 падолиста 1900. *Анатоль Вахнянинъ.*

Зъ Равского повѣту. Отсимъ маю честь запросити васъ, братя выборцѣ Равского повѣту, до выбору послѣвъ зъ V и IV курій, на послѣдне передвыборче вѣче до Равы-рускои на день 5 грудня с. р. о 2 годинѣ пополудни на руске праходство. Важна справа молить васъ, щобы вы всѣ до одного явились на сѣмъ вѣчу. Тожь прибувайте, а ободримо ся на „святе дѣло“! Всечестній отецъ духовній зволить звѣстити своихъ парохіянъ выборцѣвъ о тѣмъ вѣчу, якъ и самій прибуде. — За выдѣлъ „Равскои Рускои Рады“ *о. Иванъ Кипріянъ* предсѣдатель.

Зъ Жовквы пишуть до Słowa polsk'ого, що на правыборы до Куликова выслано дня 20 с. м. два вѣддѣлы кавалерїи заосмотрений въ острій набоѣ, а загаломъ усюды актъ выборчій вѣдбуває ся вѣдъ охороною жандармскихъ баґнетѣвъ.

Паниспаньскій конґресъ.

Замѣтною появою послѣднихъ часѣвъ є стремлѣне поодинокихъ расъ до сполуки въ тѣсній союзы для обороны національныхъ а головно економічныхъ интересѣвъ. Такимъ стремлѣнемъ є англійскій імперіалізмъ, панґерманізмъ, великохорватска або великосербска идея, панґеленізмъ, панісламізмъ и т. д. До ряду сихъ проявѣвъ мусимо зачислити и паниспаньску идею.

Испаньска раса вѣдограла колись у всесвѣтнѣй исторїи роль подѣбну до сучаснои ролѣ Англьо-Саксѣвъ. Ѣй завдячує ся вѣдкрытє Америки, она здобула великій просторы нового свѣта та заложила велику імперію, о якѣй Кароль V. мѣгъ цѣлкомъ смѣло сказати: „въ моѣмъ цѣсарствѣ не заходить сонце“. Сеся раса була колись панею всесвѣтного обороту та володѣла на моряхъ величезными армадами. По часахъ блискучого розцвѣту, по столѣтяхъ славы и блеску, влады и богатства наступивъ періодъ занепаду. Грѣзный суперникъ, англьо саксоньска раса, пѣдкосивъ панованє Испанцѣвъ на мори, знищивъ величавѣ армады та спричинивъ вѣдпаденє просторыхъ и богатыхъ кольоній вѣдъ матерного краю. Часть кольоній утворила групу самостѣйныхъ републикъ, друга часть упала въ руки американьскимъ Англьо-Сасамъ. Утрата великихъ кольоній була переломовымъ моментомъ въ испаньскѣй исторїи. Въ послѣднѣмъ столѣтю богата а цвитуча колись Испанія стала краемъ нужды, темноты, вѣчныхъ несупокоѣвъ и забурень. На внѣ стратила она всяку силу и передъ двома роками мусѣла послѣднѣ свои кольонїи — Кубу, Порторіко и Филіпіны вѣдступити агресивнымъ Американцямъ. Стратила при тѣмъ всю свою морску силу та впала въ безвыхѣдне фінансове положенє. Безперечно найбѣльшу часть вины поносить таки сама Испанія, що трактувала всѣ кольонїи якъ добрый матеріялъ до вызыску та що въ своѣмъ нутрѣ не потрафила угрунтувати панованя народу надъ упривілейованими верствами и кастами.

Та рѣвночасно изъ занепадомъ Испанїи йде и упадокъ кольоній, що вѣдорвали ся вѣдъ метрополїи. Якъ звѣстно, испаньскій територій въ полудневѣй части пѣвнѣчнои Америки увійшли въ складъ пѣвнѣчно-американьскои Унїи такъ само, якъ въ послѣднихъ рокахъ Куба и Порторіко. Испаньскій державы середнои Америки — вѣдъ Мехіка починаючи а на Костаріцѣ кѣнчаючи — всѣ они пѣдъ економічнымъ а за тымъ и політичнымъ вплывомъ Янкесѣвъ. Всѣ американьскій републики и середнои та полудневои Америки находять ся въ крайнѣмъ положеню. Людность темна та пасивна, продукція матеріяльна и умова на найнизшѣмъ ровени, управа просто бандитска. Всѣ тѣ державы и державки зависимѣ економічно то въ бѣльшѣмъ то въ меншѣмъ степени вѣдъ Американцѣвъ-Янкесѣвъ або вѣдъ Англійцѣвъ. Пѣвнѣчно-американьска Унія цѣлкомъ недвозначно выказує тенденцію стати панею всеи Америки вѣдъ одного Ледового мора до другого.

Послѣдный ударъ, якій передъ двома роками Сполученѣ державы завдали Испанїи, отверезивъ всю испаньску расу. Она побачила себе загроженою до краю сильнымъ, зорґанізованымъ та интелектуально и матеріяльно могучимъ противникомъ. Испано-Американе побачили ся надъ пропастію загибели.

И въ тѣй грѣзнѣй хвили тымъ яркѣйше выступили спомины давнои єдности и спѣльнои историчнои славы та спѣльнои колишньои величи. По цѣлѣй середнѣй и полудневѣй Америцѣ пролетѣла живо течія горячои симпатїи для побореной Испанїи а „высвобожденій“ зъ пѣдъ ѣи ярма Кубанцѣ и мешканцѣ Порторіка до нинѣ зѣ зброєю въ рукахъ борикають ся изъ своими „освободителями“ — Янкесами. Рѣвночасно и европейскій Испанцѣ звернули очи на полуднево-американьскихъ братѣвъ, а высловомъ взаимныхъ думокъ и почувань була праса.

Испано американьска раса почула свою єдность а заразомъ и свою чисельну силу. Бо годить ся завважати, що она числить около 55 міліонѣвъ головъ, зъ чого 18 міліонѣвъ въ Европѣ, решта въ Америцѣ. Се певне поважне муравлище злучене одною мовою, одною вѣрою, спѣльною культурою, характеромъ, походженемъ та традицію.

Тожь нѣчо дивного, коли середъ тои суспѣльности выринула саме теперь думка привернення наново давнои єдности. Перший кроки до сего зроблено а найпершимъ проявомъ сего нового процесу є що-йно заквичений паниспаньскій конґресъ въ Мадридѣ.

Думку до устроєня конґресу пѣддали европейскій Испанцѣ. Програму установлено дуже богату. Обѣймала она головно квестіи мѣжнародно-економічного, правничого и культурного характеру, якъ примѣромъ: заснованє спѣльнои академіи наукъ, звернене еміґрації зъ европейскои Испанїи тѣлько до испано американьскихъ републикъ, торговельный взаимный союзъ, установленє спѣльного мирового суду для справъ економічного и правничого характеру, спѣльній старання о уодностайненє праводавства и т. д. Конґресъ обослали всѣ испаньскій державы безъ застережень; одно тѣлько Мехіко застерегло ся, що его не будуть обовязувати тѣ постановы конґресу, якій могли бы наразити интересы Мехіка зъ огляду на грѣзного пѣвнѣчного сусѣда. Та й Испанія не була на конґресѣ репрезентована офіціяльно, хоч за те отворивъ и повитавъ его испаньскій міністеръ заграничныхъ справъ. Ухвалы конґресу покищо задержано въ тайнѣ.

Все таки самъ фактъ такого конґресу и зъ такою програмою говорить самъ про себе. За економічнымъ и культурнымъ зъединенемъ испаньскои расы пѣйде и єдность політична. Вѣдбутє сего конґресу тымъ бѣльше набуває ваги, коли зважимо, що стало ся се передъ панамериканьскимъ конґресомъ, якій скликують на слѣдуючій рѣкъ Янкесы.

Сконстатувати отже належить консолідоване испаньскои расы яко противагу пѣвнѣчнымъ Американцямъ. Янкесамъ стане въ дорозѣ сильный супротивникъ, коли тѣлько

Colosseum Театръ рѣзнородностій пѣдъ дирекцію ЕРНЕСТА ТОРНА 256 5—15

Щоденно свѣтле представленє (въ недѣлю два представленя.) — Выступы перворядныхъ силъ артистичныхъ. Початокъ о 8-ій год. вечеромъ. — Білеты до набутя въ бюрѣ дневникѣвъ п. Пльона, ул. Короля Людвика ч. 29

Испано-Американе зъумѣютъ выпросити зъ себе дещо енергіи и завзятя. Та исторія учитъ насъ, чого може сеся раса доказати. Тожъ можна на слѣдуюче столѣте поставити ворожбу великого конфлікту мѣжъ згадаными двома расами. А се буде справдѣ борба гіантовъ.

Переглядъ політичный.

Корабель зъ президентомъ Трансвалю Крітеромъ станувъ вчера въ марсельскій пристани. Въ мѣстѣ, котре прибрало святочный выглядъ, пороблено великій приготованя на его принятє. Зъ усѣхъ сторонъ зъѣхали ся депутаціи. Зъ полуднево-африканьскихъ достойниковъ приѣхали: посолъ Лейдесъ, секретарь Оранія Фішеръ, президентъ трансвальского парламенту Веселосъ и внукъ Крітера Еймофъ. Въ мѣстѣ повно дневникарѣвъ зъ цѣлого свѣта. Завтра выѣде Крітеръ до Парижа а дня 31 с. м. до Гаги, де зачне оголошувати документы о Чемберленѣ.

Крітеръ принявъ насампередъ на кораблі заступниковъ полуднево африканьскихъ републикъ и вѣдбувъ зъ ними нараду. Вѣдтакъ доперва вступивъ на француску землю. Привѣтну промову президента комітету прийнято гучными оплесками. Крітеръ вѣдповѣвъ по голендерски. Меръ и префектъ вѣдвѣдали президента, высказали ему спѣвчуте марсельского населенія и передали ему численнй адресы. Крітеръ принявъ численнй комітеты и депутаціи, а до Любета выславъ телеґраму зъ привитанемъ и подякою за принятє. Кількомъ Анґлійцямъ, котрі стояли на балконѣ одного зъ готелѣвъ и не хотѣли знятй капелюховъ, коли Крітеръ переѣздивъ, публика урядила таку демонстрацію, що Анґлійцѣ мусѣли цофнути ся зъ балкону.

Въ приватныхъ письмахъ зъ Капштаду доносять, що заступникъ Крітера, Шальк Бурґеръ померъ дня 9 с. м. въ вѣйсковѣмъ шпиталю въ Йоганесбурзѣ зъ ранъ вѣднесеныхъ въ битвѣ. Урядового потвердженя сея вѣсти нема. Standard нотує поголоску, що Робертсъ упавъ зъ коня и тяжко покалѣчивъ ся.

Зъ Блюмфонтена доносять, що секретарь вѣйскового губернатора и двѣ сестры коменданта Бурѣвъ Бранда були у Бранда, абы его намовити до капітуляціи. Заходы були безуспѣшній, бо Брандъ не хотѣвъ зъ ними бачити ся и грозивъ, що ихъ застрѣлить, коли не вѣдѣйдуть. Робертсъ доносить, що вѣддѣлъ Бурѣвъ зложеный зъ 800 людей вырушивъ дня 19 с. м. зъ Девентсдорпу до Венепера. Буры розстрѣляли 9 мешканцѣвъ Венепера, пѣдозрѣваючи ихъ о передане Анґлійцямъ рѣзныхъ вѣстей. Въ послѣднихъ дняхъ було кѣлька дрѣбнѣйшихъ битвъ, въ котрыхъ такъ Буры, якъ и Анґлійцѣ мали страты.

Кольоньска Volksztg. доносить, що державній архівы Оранія и Трансвалю и державну касу въ кѣлькома міліонами готѣвки и золотомъ въ штабахъ, уратовано передъ Анґлійцями.

Зъ Капштаду доносять, що 67 управителѣвъ трансвальскихъ копалень поѣхало до Йоганесбурґа, абы поробити приготованя до роббтъ въ копальняхъ Трансвалю.

——

Въ букарештеньскѣмъ процесѣ противъ македоньскихъ революціонистовъ выдано слѣдуючій засудъ: Въ справѣ убійства Фітовского засуджено убійцю Ілієва на досмертній примусовій роботы, его спѣльниковъ Мітева и Сойцева на 20, а Карамболева на 7 лѣтъ роббтъ, а малолѣтного Тріфанова на 2 роки поправчои вязниці; въ справѣ убійства професора Мігайлеана засуджено убійцю Дімітрова на досмертній примусовій роботы, а спѣльниковъ Алексєва на 20 лѣтъ роббтъ, Петова на 5 лѣтъ вязниці; въ справѣ заговора на житє румунського короля Богдановъ одержавъ 10 лѣтъ вязниці, а его спѣльниковъ засуджено солідарно на 10.000 франковъ кары. Заочно засуджено пятьохъ на досмертній примусовій роботы, вѣсьмохъ на 20 лѣтъ роббтъ, а решту на 10.000 франковъ кары.

——

„Таймесъ" доносить зъ Ню-Йорку, що кѣлька державъ потайки стремить до подѣлу Хінъ. Жадня высокихъ вѣдшкодованъ маютъ на цѣли зробити такій подѣлъ конечнымъ. Коли бы заходы Америки, абы зменшити суму вѣдшкодованъ, скѣнчили ся безъ успѣху, то Америка выступить зъ концерту державъ.

Американьскій дневники доносять, що тверджене Більова, мовъ бы то державы були въ цѣлковитѣй згодѣ на точцѣ жадань що до Хінъ, уважають въ Вашингтонѣ за неправдиве. Правительство американьскои Унія рѣшучо противить ся караню смертію хіньскихъ достойниковъ, противить ся знесенію побережныхъ фортѣвъ и въ Чілі. Американьскій посолъ въ Хінахъ мавъ вже одержати инструкціи, абы въ тѣмъ дусѣ запротестувавъ.

Італійске товариство мира уряджує по всѣхъ бѣльшихъ мѣстахъ збори противъ жостокостій, якихъ допускають ся въ Хінахъ Нѣмцѣ и Россіяне. Въ вѣдозвѣ комітетъ хвалить контингентъ італійскій и австрійскій, котрі въ тѣй вандальскѣй господарцѣ въ Хінахъ не беруть участи.

„Таймесъ" доносить зъ Пекіну, що Лігунчанъ предложивъ посламъ цѣсарскій едиктъ, нормуючій вымѣръ каръ на князѣвъ и высокихъ достойниковъ, котрі були провѣдниками Боксерѣвъ. Въ едиктѣ сказано, що тѣ кары суть найбѣльшими, якій цѣсарь може назначити. При тѣмъ Лігунчанъ заявивъ, що такъ ему, якъ и кн. Чіноэи загрожено смертію, коли бы не потрафили осягнути згоды державъ на сей едиктъ. Представленій въ едиктѣ кары мають робити прямо комічне враженє, такъ суть малій.

Послы державъ намѣряють зажадати вѣдъ хіньского правительства не лишь кары смерти, але взагалѣ найострѣйшихъ каръ, якій знає хіньске право, для провѣдниковъ Боксерѣвъ и князѣвъ, котрі вѣдпирали боксерскій рухъ. Урядовій круги въ Вашингтонѣ числять ся зъ можливостію, що окруженя хіньского цѣсаря убѣ его, коли державы не вѣдступлять вѣдъ свого жадання дуже строгого покаранія провинившихъ ся достойниковъ.

Въ околиці Тьентсіна чули онодгы сильный гукъ армать. Въ наслѣдокъ поголоски, що нѣмецка дѣльниця мае бути заатакована, подвоєно нѣмецку сторожу. Доси не зайшла нѣяка змѣна, але хіньска служба покидае европейскихъ офіцировъ и розширює вѣсти, що великій масы Боксерѣвъ машарують на Тьентсінъ и Пекінъ. Европейскій офіцеры не вѣрять въ тѣ вѣсти.

——

Русифікація Фінляндіи переводить ся зъ безвзглядною брутальностею. Генералъ-губернаторъ звернувъ ся онодгы до сенату зъ запытанемъ, якій средства сенатъ уважае за користній, абы ввести въ житє царскій маніфестъ о россійскѣмъ языцѣ въ Фінляндіи. Вѣдъ себе губернаторъ предложивъ слѣдуючій проекты: 1) Завѣсити вимогане урядниковъ, що не знають россійского языка, въ деякихъ видѣлахъ господарского департаменту, въ головныхъ и губерніяльныхъ зарядахъ. 2) Скрѣпити надзоръ надъ выконуваньемъ приписовъ выданыхъ въ цѣли уживания россійского языка въ кореспонденціи и дѣяльности мѣсцевыхъ урядовъ, бо тѣ розпорядженя теперь не выконують ся. 3) Скрѣпити надзоръ надъ выкладами россійского языка въ школахъ, зъ звернѣньемъ спеціяльнои уваги на добоpъ властивыхъ учителѣвъ, на число выкладовыхъ годинъ, методъ выкладу, збѣльшене числа инспекторовъ справджуючихъ науку россійского языка, якъ и на затвержене для инспекторовъ спеціяльныхъ инструкцій.

Письмо зъ Бережанщины.

Написавъ *о. М. Мосора.*

Въ повѣтѣ бережаньскѣмъ переводять ся правыборы досыть легально; бодай въ моѣмъ кутѣ [нараѣвскѣмъ] не чувати про надужитя выборчій зъ стороны органовъ правительственныхъ. Перейду тутъ побѣжно ходъ правыборовъ въ селахъ, про котрі маю певній вѣстки. А зачну вѣдъ Гиновичъ, бо то „резиденція" польского кандидата на нашу IV. курію, п. Трачевского.

Якъ може вже вѣдомо, п. Трачевскій е маршалкомъ повѣту бережаньского а зъ фаху посесоромъ добръ у гр. Якова Потоцкого. Отже кандидатови посольскому залежало, розумѣесь, дуже на тѣмъ, щобы въ своѣй „резиденціи" выйти выборцемъ. И се ему вповнѣ удало ся. Такъ замотивичивъ голову Гиновичанъ, що выбрали его выборцемъ въ обохъ куріяхъ, бо голосували самій его сторонники, а противники чогось не ставили ся до голосованя. А якихъ штучокъ уживавъ п. Трачевскій до аґітаціи за своєю особою? Даруваръ одному хруневи стару кобилу и той ѣздивъ на нѣй по селу и аґітувавъ за п. маршалкомъ. А сѣна, пасовиска, та инпихъ „ласкъ" паньскихъ сыпавъ що не мѣра. Вся старшина громадска дала ся зловити на паньску полову: и вѣйтъ и старшина церковна. [Вже то правдивого „цеха" мае нашъ патріотъ-провѣдникъ о. Лепкій. У него всѣ начальники, старшій брата, даки — то самій хрунѣ.] Досыть, що п. Трачевскій выйшовъ выборцемъ въ Гиновичахъ въ обохъ куріяхъ. Зъ великихъ радощѣвъ загадавъ вѣнъ красно угостити своихъ выборцевъ и запросивъ ихъ всѣхъ на гостину, только не до себе, до своихъ покоѣвъ, але do świętej karczmy. И стало ся велике чудо: справдила ся пословица „z polską szlachtą idzie lud", бо п. кандидатъ повѣвъ самъ своихъ хруневъ до коршмы. П. Трачевскій, що доси не вмѣвъ нѣколи навѣть до хлопа затоворити, припрошуе, частуе, гостить! Умѣвъ навѣть пошанувати нашъ руский обрядъ, бо се була середа, тожъ вже завдалегѣдь спровадивъ арендарь на его рознаказ бочѣвку оселедцевъ. „Ану, ѣджте, выборцѣ, и пийте, кѣлько душа забажае!" И хруневъ такъ причепили ся до оселедцевъ, що одному застрягъ оселедець въ горлѣ и мусѣли ажь спровадживати лѣкаря до операціи. То не пересада, а суща правда.

Але нема злого, щобы на добре не вышло. Молодѣжь, побачивши, яке беззаконіе творять ихъ батьки, схаменула ся. Заразъ пѣйшла громадно до свого пароха о. Лепкого и заявила, що хотять заводити у себе читальню, хотять читати и просвѣщати ся. Чи-жь не диво? Въ селѣ, де доси нѣхто не читавъ нѣчого, де нема анѣ одного члена „Просвѣты" анѣ одного члена „Селянскои Рады" анѣ одного члена „Дѣстра" [ага, правда, за пок. о. Луживцкого було кѣлькохъ членовъ общ. Качковского], въ вѣдни нѣхто не ходивъ нѣколи на жадній вѣча — хотять ся просвѣщати! Щасть Боже! а вы, пане Трачевскій, кандидуйте собѣ далѣ, то не одно ще село прийде до опамятаня.

Вже кѣнчу за Гиновичѣ, хиба ще при кѣнци мимоходомъ додамъ, що щось такъ потрубували троха п. начальника такъ въ рѣдномъ селѣ, якъ и въ Дрищевѣ на празнику на св. Іосафата. Але я тамъ не бувъ, то й нѣчого не кажу.

Переходжу до Нараєва. То такожъ була доси polska twierdza а въ нѣй wszechwładny п. Нартовскій — „другій маршалокъ", якъ его злій языки прозывають. Та twierdza зачинае ся хитати, бо коли зъ Нараєва мало коли выходили руский выборцѣ, то самъ разомъ, на вѣдставѣ компромісовъ, вышли зъ обохъ курій по двохъ выборцѣвъ нашихъ певныхъ. Але ще бѣльше чудо стало ся въ Нараєвѣ-селѣ. Вѣдтамъ все выходили хрунѣ, а самъ разомъ вышли нашій выборцѣ! Панъскій вениаминокъ Дозько Маланѣй, вѣйтъ зъ Нараєва-села, зъ злости ажь заплакавъ, що не вышовъ выборцемъ, тай сказавъ до громады: „То мене всѣ паны шанують, а вы, громада, такъ мене понизили? Я зразъ зъ вѣйтовства скидаю ся!" А громада загула: „Просимо, просимо!" Та на жаль комісарь выборчій не мавъ права вѣдбирати урядованя вѣдъ вѣйта, то може Маланѣй ще инакше нагадае ся. Таку перемѣну зъ Нараєвами зробило вѣче „Селянскои Рады" въ маю, бесѣда Старуха на тѣмъ вѣчу и читальня „Просвѣты", котрою щиро займають ся оба Яцкій.

Переходжу вже до свого власного села, до Поручина. Ще якъ село мое селомъ, то ту не було борбы зъ хрунями, бо ту паны нѣколи не мѣшали ся до жадныхъ выборовъ. Ажь теперѣшный посесоръ п. Мармарошъ зачавъ менѣ кирпити и хотѣвъ выйти по при мене выборцемъ зъ IV. курій. Вонъ мавъ до того повне право, бо будучи зъ роду Вѣрмениномъ, е Полякомъ-шовіністомъ [хотяй каже, що вонъ демократъ], та й ще тому мае право бути выборцемъ, що кандидуе на посла его kolega по званю, и то найблизшій сусѣдъ. Якъ же не обѣцяти товаришеви голосу! Але бо у мене не жартъ, а бѣда! Богъ давъ нещастє сего року. Сорокъ господарѣвъ у мене погорѣло. Скарбъ Потоцкого, чого нѣколи не бувало, даруваръ на погорѣльцѣвъ 300 злр. и не мало матеріялу будовельного. А панъ мій, нема що казати, добрый панъ и милосердный. Давъ погорѣльцямъ пасовиско и сѣна и пошитя и богато худобы забравъ на зимовлю. Та прийшли выборы и хотѣвъ, щобы погорѣльцѣ ему вѣддячились, щобы выбрали его выборцемъ. Ба ще въ додатку заѣзджае въ ночи передъ самыми выборами Швестка, инжінеръ повѣтовый зъ рамени п. Трачевского, ѣде до двора, беруть зъ собою учителя Фока, що бувъ доси моимъ великимъ другомъ и говоривъ все правду шляхтѣ въ очи [бувъ отже демократомъ], просять польского священика зъ Бѣща, учителя зъ Бѣща, въѣзджае посесоръ Аксентовичъ зъ Ценева и въ ночи раду радять якъ — панови на выборца выйти. И урадили такъ: выбрати мене и пана, а якъ бы не удало ся пана, то анѣ мене анѣ пана, тѣлько такихъ двохъ селянъ, щобы дали ся приднати. Кличуть до себе погорѣльцѣвъ; тіи обѣцюють голосувати на пана.

Приходить день выборовъ 16-ого жовтня. Комісарь заѣзджае до двора, а громада збирае ся коло канцелярін. Є и въ громадѣ мои противники, що незадоволенѣ зъ кандидатовъ, якихъ я поклавъ на обѣ курій въ порозумѣню зъ найчестнѣйшими громадянами; та они понурѣ и ховають ся позаду. Точно о 9 годинѣ приходять панъ и комісарь и зачинаесь голосованє зъ V. курій. Голосувало 110 и всѣ якъ одинъ мужъ вѣддали свои голосы на Гната Янчиньского и Яцка Жабрая, великихъ прихильниковъ кандидатуры Старуха. Жаденъ противникъ не посмѣвъ инакше голосувати! Але зъ IV. курією клопотъ! Ту панъ стае на выборця, а вонъ мае свою партію. Приходить ся до голосованя. Голосувало 56 и всѣ вѣддали голосы на мене, 54 на Матѣя Лещишиного, а панъ дѣставъ 2 голосы! и то одинъ вѣдъ себе а одинъ вѣдъ свого коваля Антона Островского [перекинчика]. Погорѣльцѣ по части усунули ся вѣдъ голосованя, а тіи, що були, голосували зъ нами, бо боялн ся громады. Тогдѣ панъ сказавъ: „Я богато для нихъ добра робивъ, але видко, що они не вартій того". А люде сказали: „То мы за паньску ласку маемо свое право продати?"

За то зле пѣйшли выборы въ Бѣщу, въ моѣй філіи. Тамъ е польска парафія. При выборахъ дѣяли ся надужитя — остатнои ночи листу пофальшовано, не допускали Русинѣвъ до голосованя а Поляки голосували по два разы а декотрі малолѣтній. Писаря Ивана Стельмаха, честного Русина, выгнали зъ канцелярія а листу писавъ самъ польскій ксьондзъ. Такого надужитя допустили ся вѣйтъ [Поляк] и ксьондзъ, а запросили ще собѣ до сполки жида зъ Дворець, економа п. Трачевского. Та й ще до асистенціи прибрали собѣ жандарма, хотяй въ нашомъ повѣтѣ нѣгде то не практує ся. Та кліка допустила ся тому такого фальшу, бо настрашилась Русинѣвъ. Тутъ Русины не були ще нѣколи до жадныхъ выборовъ зорганізованій, хотяй становлять бѣльшість въ громадѣ. Доперва я ихъ теперь першій разъ зорганізовавъ и они приступали до голосованя самостійно, безъ нѣякихъ компромісовъ. Выбрано въ обохъ куріяхъ вѣйта и кс. Солтиса. По выборахъ каже кс. Солтисъ: „Nie mam ja wprawdzie ani kiełbasy ani pirogów, ale znajdzie się dla każdego kieliszeczek wódki. Proszę wszystkich do mnie, tak Polaków jak i Rusinów". Але Русины красненько поднякували за честь и не пѣйшовъ нѣоденъ. А Поляки до пѣзного вечера пили горѣлку и вино цѣдъ костеломъ и кричали „wiwat!" — Противъ сихъ выборовъ внесено протестъ.

Такъ само зле пѣйшли выборы въ Плѣховѣ. Се село крайно запущене. Посесоръ тримае всѣхъ громадянъ, якъ за панщизняныхъ часовъ, въ своѣй зависимости и вонъ одноголосно выйшовъ выборцемъ въ обохъ куріяхъ. Одинъ-одинѣській патріотъ Илько Морозъ мусѣвъ покинути свое село въ день выборовъ и прийшовъ до мене розповѣсти свое горе а затуманене его громадянъ.

(Конецъ буде.)

Москвофільска перфідія.

Въ ч. 243. зъ дня 9. н. ст. с. м. помѣстили мы допись зъ Журавна, въ котрій було розказано, якъ то дня 5. с. м. на сесіи вѣйтовъ въ Журавнѣ староста жидачівскій п. Турекъ-Невядомскій захвалювавъ вѣйтамъ кандидатуру гр. Кароля Дѣдушицкого на IV. курію, а опѣсля и самъ п. графъ промовлявъ, розхвалюючи свою прихильность до селянъ. Що тѣмъ — сказано було въ допискѣ — выступивъ противъ тои кандидатуры вѣйтъ Гринь Пѣцикъ зъ Баличъ подорожныхъ, а по немъ вѣйтъ зъ Мельнича Прокопъ Гренджола „медоточивыми словами розпочавъ кадити пану графови, кленучись на душу и тѣло, що лучшого кандидата для рускихъ выборцевъ нема на свѣтѣ".

Допись тую, походячу вѣдъ чоловѣка добре намъ знаного, поважного и безусловно на вѣру заслугуючого, помѣстили мы не надумуючись. Зъ того часу минувъ бувъ цѣлый тыждень, и не только не появило ся знѣвѣдки нѣяке спростованє, але противно, въ польскихъ дневникахъ появили ся такожъ оригінальній дописи, котрі потверджали вѣсть, нами подану. Ажь дня 16. с. м. въ ч. 289 „Галичанина" появила ся така замѣтка: „На собраніи громадскихъ начальниковъ, состоявшемся недавно въ Журавнѣ, представлялся гр. Дѣдушицкій яко кандидатъ изъ четвертой курія. Кандидатуру его поддержалъ также громадскій начальникъ Прокопъ Гренджола изъ Мельнича, выхваляя графа подъ небеса и рекендуя его другимъ громадскимъ начальникамъ. Гренджола, не замѣнявшій до сихъ поръ русскому дѣлу, пишетъ намъ, що рѣчь свою произнесъ онъ въ провинчной формѣ, однако изъ „Дѣла" и изъ польскихъ газетъ выходитъ, що слова его были поняты собраніемъ яко серіозная рекомендація графа Дѣдушицкого. Во вторникъ состоится въ Жидачевѣ собраніе русскихъ выбирателей, на которомъ явятся русско-народные кандидаты о. В. Давидякъ и д-ръ Косъ. На томъ собраніи слѣдовало бы явитись также и г. Прокопу Гренджолѣ и пояснити собраннымъ, якъ понималъ онъ свою рѣчь, а кромѣ того долженъ бы теперь г. Гренджола розвинути найсильнѣйшую агитацію въ пользу русскихъ кандидатовъ, такъ якъ лишь тѣмъ образомъ онъ докажетъ, що свою рѣчь на собраніи въ Журавнѣ онъ не произнесъ въ такомъ серіозномъ тонѣ, въ якомъ она принята была собраніемъ. Если г. Гренджола того не сдѣлаетъ, то можна будетъ смѣло заключати, що онъ на старыи лѣта свои вступилъ на службу у графа Дѣдушицкого".

Констатуемо заразъ на сѣмъ мѣсци, що замѣтку сю подавъ „Галичанинъ" вѣдъ себе, не покликуючись на нѣяку иншу часопись анѣ навѣть на жадну допись власну — кромѣ дописи самого Гренджолы [„Гренджола пишетъ намъ"]. „Галичанинъ" самъ вѣдъ себе пише, що Гренджола „поддержалъ кандидатуру гр. Дѣдушицкого, выхваляя графа подъ небеса и рекомендуя его другимъ громадскимъ начальникамъ". „Галичанинъ" доноситъ заразомъ, що Гренджола оправдуе ся, мовъ то вонъ свою рѣчь въ Журавнѣ сказавъ „ироніčно", а якъ выходитъ зъ „Дѣла" и зъ польскихъ газетъ, „слова его были поняты собраніемъ яко серіозная рекомендація графа Дѣдушицкого". Отже констатуемо, що журавеньску промову Гренджолы не только нашъ дописуватель назвавъ за серіозну, але такъ зрозумѣли ю такожъ збори на сесіи вѣйты; а зъ замѣтки „Галичанина" выходитъ ясно, що и вонъ самъ не дуже вѣрить въ „иронію" Гренджолы, коли его въ досыть навѣть острѣмъ тонѣ упоминае, щобы пояснивъ справу на заповѣдженыхъ передвыборчихъ зборахъ въ Жидачевѣ. Коли-жь въ цѣлій

Маса до пѣдлогъ, лякеръ до пѣдлогъ, воскова маса, восковй цеголки найдешевше въ гандлю

В. ЧОППА

Львовъ, ул. Жокѣвска ч. 2.

вѣсти про журавеньскій выступъ Гренджолы я яка клевета, то допустивъ ся ви такожь „Галичанинъ“ — и то на пбдставѣ письма самого Гренджолы.

Господинъ Гренджола послухавъ упбмнення „Галичанина“ и д. 20 с. м. на передвыборчихъ зборахъ въ Жидачевѣ — якъ пише „Галичанинъ“ въ ч. 254 — „среди общого вниманія выяснилъ, якъ „Дѣло“ и польскія газеты нечестнымъ и подступнымъ образомъ вызискали его рѣчь на сесіи громадскихъ начальниковъ въ Журавнѣ въ пользу кандидатуры гр. Дѣдушицкого“. — „Мой *куртоазійный* привѣтъ — сказалъ Гренджола — злоупотребили гг. староста Турекъ-Неннадомскій и гр. Дѣдушицкій съ кривдою моей личной и народной чести и я считаю долгомъ совѣсти передъ лицемъ свѣтлого собранія инсинуаціи ихъ отперти и противъ напастей „Дѣла“ запротестовати. Я душевно убѣжденъ, що лучшихъ кандидатовъ, чѣмъ о. Давидякъ въ IV и д-ръ Косъ въ V курін, для насъ быти не можетъ. Прошу мое заявленіе принять къ свѣдѣнію и обѣ названныя кандидатуры одобрити“.

И зновъ мусимо тутъ сконстатувати: 1) Журавеньску рѣчь господина Гренджолы „нечестнымъ (?) и поступнымъ (!) образомъ вызискали“ не тбльо „Дѣло“ и польскія газеты, але такъ само и „Галичанинъ“ запи сующи фактъ, котрому и самъ господинъ Гредзола не перечитъ, що промовлявъ „въ пользу“ гр. Дѣдушицкого и захвалювавъ его кандидатуру. 2) Себѣ журавеньскій „привѣтъ“ назвавъ господинъ Гренджола въ письмѣ до „Галичанина“ иронію, а въ своѣмъ пояснению на жидачевскихъ зборахъ куртоазію. А що иронія а куртоазія — се днѣ рѣчи цѣлкомъ вбдъ себе рбзнѣ, то чимъ же властиво бувъ той „привѣтъ“? Хиба лише тымъ, що е фактомъ, котрому и господинъ Гренджола не перечитъ, — величанемъ гр. Дѣдушицкого и захвалюванемъ его кандидатуры! А коли записане того факту господинъ Гренджола называе напастію, то чому-жь не докоряе также „Галичаннинови“ тою напастію? 3) Щб и якъ властиво говорывъ господинъ Гренджола въ Журавнѣ на сесіи вбйтбвъ, того вбнъ не пояснивъ въ своѣмъ пояснению д. 20 с. м. на передвыборчихъ зборахъ въ Жидачевѣ, лише сказавъ, що бувъ се „привѣтъ куртоазійный“! А таки цѣкаво було бы знати, якъ выглядавъ той — разъ „иронічный“, другій разъ „куртоазійный“ привѣтъ!

Ну, тую цѣкавбсть заспокоюе „Галичанинъ“ въ ч. 254 въ новинцѣ п. заг. „Клеветникамъ въ отвѣтъ“. Помянувши небылицѣ про клеветы на „дѣятелей русско-народной партіи“, пр. що мовь-то мы писали про господина Гренджолу, що вбнъ въ Журавнѣ „малъ порицати кандидатуру о. Давидяка“ (брехня!), наводитъ ся въ тбй новинцѣ „опроверженіе“ господина Гренджолы, въ котрбмъ вонъ пише мѣжь иншимъ отъ що: „Дня 5 н. ст. ноября отбылось собраніе начальниковъ громадъ жидачевского повѣта въ Журавнѣ. Въ томъ собраніи явился и гр. Кароль Дѣдушицкій, соубѣгающійся о посольскій мандатъ изъ IV курін округа Стрый-Жидачевъ Журавно. Онъ произнесъ кандидатскую рѣчь, нѣкоторыи изъ участниковъ собранія ему возражали, а наконецъ сказалъ и я — тогда въ первый разъ видѣвшій гр. К. Дѣдошицкого — свое слово съ намѣреніемъ *пошутити* себѣ надъ его неловкими самохваленіями. Навязуя прото къ его словамъ: „я полякъ съ дѣда-прадѣда“ и къ заявленію: „хочу трудитись для блага русиновъ“ — сказалъ я больше-меньше слѣдующее:

„Удивляетъ мене, що графъ кандидатъ, хотя полякъ, возгорѣлъ такою любовью къ русинамъ. Быти можетъ занграла въ его жилахъ хотя одна капля русской крови, оставшая ся по Дѣдухахъ, ибо исторія повѣствуетъ, що отъ нихъ, русскихъ Дѣдуховъ происходятъ графы Дѣдушицкіи. И уже крайная пора, дабы тѣ поляки въ родѣ Дѣдушицкихъ взяли себѣ къ сердцу слова нашего незабвеннаго просвѣтителя Наумовича: „назадъ къ народу!“ Такій примѣръ далъ новоименованый митрополитъ Шептицкій. Що гр. Дѣдушицкій до сихъ поръ сдѣлалъ для русиновъ — о томъ не знаемъ, а то, що онъ хочетъ дѣлати въ ихъ пользу, то сму хвалится.“

Столько было моей „измѣны“, которая послужила „Дѣлу“ и „Свободѣ“ до взведенія на мене тяжкой клеветы“.

Отже такъ нѣбы то выглядала „иронія“ чи „куртоазія“ господина Гренджолы! Правду казати, коли господинъ Гренджола справдѣ такими словами — бодай „больше-менше“ такими — „привѣтствовалъ“ кандидатуру гр. Дѣдушицкого, то не була се анѣ „иронія“ анѣ „куртоазія“, тбльо — нѣсенѣтница, скоро не закбичивъ своего „привѣту“ заявою, що Русины маютъ уже своего кандидата. А теперь нема що крутити, а лѣпше признати ся до нѣсенѣтницѣ, дуже подабаючои на хрунѣвство, та . . . . поправити ся! Тымъ ще меньше маe господинъ Гренджола причину нарѣкати на „напасть“ чи „клевету“ „Дѣла“ и „Свободы“, а бодай повиненъ бы свои докоры такъ самѣсенько звернути и противъ своего „Галичанина“. Поведеніе-жь „Галичанина“ въ сѣй справѣ супротивъ насъ є попросту — грубою перфідією.

НОВИНКИ.

— **Ц. к. высшій судъ краєвый у Львовѣ а рускій языкъ.** У вчерашнбмъ числѣ „Дѣла“ помѣстили мы рѣшене высшого суду краєвого въ справѣ конфіскаты 234 ч. „Дѣла“. Позаякъ до урядовыхъ рѣшень не вбльно робити примѣтокъ въ тбмъ числѣ часописи, въ котрбмъ умѣщено рѣшене, то мы нинѣ констатуемо, що высшій судъ краєвый, котрый повиненъ давати примѣръ пбдвладнымъ собѣ судамъ, нарушивъ право руского языка — противзаконно выдавъ для руского дневника рѣшене въ языцѣ польскбмъ. Розумѣе ся, мы свого права будемо доходити приписаною дорогою.

— **Соймъ галицкій** — якъ доносятъ польскій дневники — буде имовѣрно скликаный дня 18 грудня и потрева до 24 грудня зъ перервою дня 20 грудня по причинѣ выборбвъ въ мѣскои куріи. Соймъ не може бути скликаный по рбздвяныхъ святахъ, бо наступаючій заразъ рускій свята и недѣлѣ робили бы великій перервы въ нарадахъ при такъ коротконій сесіи дуже невыгбдній. Соймъ полагодитъ провізорію буджетову и справу участи краю въ доходахъ въ податку вбдъ горѣвки.

— **Зъ Тернополя.** Выдѣлъ товариства „Руска Бурса въ Тернополи“ пригадуе отсимъ, що загальній зборы товариства вбдбудутъ ся въ середу 28-ого с. м. въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ изъ звычайнымъ порядкомъ дневнымъ. Початокъ точно о годинѣ 8 вечеромъ. — Загальній зборы „Руской Бесѣды“ въ Тернополя вбдбудутъ ся въ комнатахъ товариства въ суботу 8-ого н. ст. грудня с. р. о 2 годинѣ по полудни. Порядокъ дневный: 1) отворене зборбвъ головою; 2) справоздане зъ дѣяльности выдѣлу; 3) справоздане касіэра; 4) справоздане бібліо екаря; 5) выборъ нового выдѣлу; 6) внесеня и и терпеляція.

— **Нові надзвичайні загальні збори Українсько-руської видавничої Спілки** будуть 8 н. ст. грудня, в суботу, о год. 4½ по полудні, в читальні Наук. Товариства ім. Шевченка. На дневнім порядку: 1) Зміна статута, 2) вибір дирекції і контрольної комісії, 3) внесення членів. — За Надзвичайну Раду *М. Грушевський* голова, *Е. Озаркевич* секретар.

— **Зъ Вѣденьскои „Січи“.** На загальныхъ зборахъ якій вбдбули ся дня 14 с. м., выбрано слѣдующій выдѣлъ: голова Михайло Галущиньскій студ. філ.; заступникъ головы Володимиръ Кравичъ студ. правъ; выдѣловій: касіэръ Володимиръ Гуркевичъ студ. правъ, бібліотекарь Данило Джерджь студ. філ., писарь Олекса Маляркевичъ студ. правъ; заступники выдѣловыхъ: Євгенъ Перфецкій студ. правъ и Юліанъ Бѣлиньскій студ. правъ.

— **Радникъ двору Исидоръ Винницкій**, бувшій посолъ до рады державнои, перейшовъ на пенсію и перенѣсъ ся до Черновець на сталый побутъ.

— **Д-ръ Миронъ Кордуба** именованый суплентомъ при нашій т. зв. рускій гімназіи въ Черновцяхъ. Д-ръ Кордуба званый зъ своихъ науковыхъ праць печатаныхъ въ „Запискахъ Наук. Товариства им. Шевченка“.

— **Зъ роббтнѣ нашого артиста-маляра п. Ивасюка въ Черновцяхъ.** На недавный ювілей шкбльного инспектора Омеляна Поповича вадивъ зъ Львова п. Ол. Барвѣньскій. При тбй нагодѣ вбдвѣдавъ артистачну роббтню п. Миколы Ивасюка и такъ о тбмъ пише въ „Руславѣ“: Роббтня заповнена деякими портретами жанровыми картинами артиста, а головну стѣну займае велике полотно, надъ якимъ довшій вже часъ працюе нашъ артистъ: „*Въѣздъ Богдана Хмельницкого до Кіева*“. Зъ головныхъ начерковъ можна вже сегодня оцѣнати, що буде се неперечно першій у насъ историчный образъ, якій певно здобуде ширшу славу молодому живописцевн. За для наконечного выкбнченя намѣряе п. Ивасюкъ ще разъ поѣхати до Кіева для деякихъ доповняючихъ студій, а коли выкбичать сей образъ, устроить выставку своихъ творбвъ у Львовѣ и по иншихъ мѣстахъ. Можемо лишь побажати ему здоровля й силы до выкбнчени сего величного твору, що ще вымагати ме мало-що не цѣлорбчнои роботы.

— **На ювілей черновецкого університету** заповѣли свбй приѣздъ мѣжь иншими міністеръ просвѣты Гартель и професоръ краковского університету Цоль а зъ Львова проф. Цвѣкліньскій.

— **Изъ Станиславова** пишуть намъ: Передъ кблькома днями згодували Вы про покалѣчене жовнѣра офіцэромъ. Цѣле мѣсто о тбмъ говорить въ найбблышимъ обуренемъ, бо то фактъ сумный а правдивый. А було то такъ: Перша компанія 58. полку вбдбувала екзацирку „на Дубровѣ“ въ Станиславовѣ пбдъ проводомъ свѣжо авансованого [зъ кадета] лейтнанта Дайзенберга [Deisenberg] дня 31. жовтня сего року. Офіцэръ той приказавъ робити такъ званс Vergatterung. Одинъ жовнѣръ, на имя Михайло Маскоглбдъ, родомъ изъ Старыхъ Богородчанъ, зашпотавъ ся и не выконавъ того. Тогды прискочивъ до него той лейтнантъ, вытягнувъ шаблю и пхнувъ его въ задну часть тѣла два разы шаблею зъ такою люгостію и такъ сильно, що пробивъ грубій суконній пантальоны, грубій штаны та грубу сѣльску сорочку и въ тѣлѣ бѣдного жовнѣра зробивъ великій двѣ раны на широкбсть шпады, одну глубоку на 9½ цитм., а другу на 7 цитм. Жовнѣръ упавъ на землю тяжко покалѣченый, а крови натекло такъ богато, що офіцэръ приказавъ закопувати кровь, и жовнѣры закопали. Вертати до касарнѣ вбнъ не мбгъ, тожь жовнѣры пбйшли по возикъ; кровь зъ раненого все стѣкала, а вбнъ лежавъ безъ ратунку, якъ бы на поли битвы. Се мѣсце екзацирки [„Дуброва“] вбдалене вбдъ касарнѣ инфантерицкои пбвъ милѣ, тожь заки пбсланцѣ вернули и заки зъ нимъ заѣхали до шпиталю, то кровь зъ него геть сплыла и тому вбнъ лежитъ въ шпитали смертельно хорый. Сеся сумна пригода свѣдчитъ, якъ то треба, щобы на екзацирцѣ бувъ завсѣгды лѣкарь вбйсковый. — Той офіцэръ — герой смутнои славы — є выхованокъ Сзунтбвъ харбвскихъ... Розповѣдаютъ люде въ мѣстѣ, що батько покалѣченого жовнѣра резервіста, Юрко Маскоглбдъ, внѣсъ жалобу до міністра вбйны.

— **Рѣдне торжество учительске** вбдбуло ся д. 18 с. м. въ Клепаровѣ пбдъ Львовомъ, именно пращане шкбльными властями и товаришами п. Теодора Мельничука, управителя школы въ Запытовѣ, котрый по 40-лѣтнбй службѣ перейшовъ въ справдѣ заслуженый станъ спочинку. На се торжество прибули: членъ краєвои рады шкбльнои п. Бол. Барановскій, львбвскій староста п. Кароль Францъ, окружный инспекторъ шкбльный п. Францъ Говорка и 34 учительокъ та учителѣвъ. Пращане розпочавъ промовою п. Говорка, котрый зазначивъ довголѣтну, ревну и успѣшну працю ювілата, а по нѣмъ промовляли по черзѣ: п. Илія Чижъ управитель школы въ Клепаровѣ (по руски), п. староста, котрый вручивъ ювілатови декретъ міністерства просвѣты, признаючій ему титулъ директора, п. Жишкевичъ управитель школы въ Прусахъ (по польски), котрый доручивъ ювілатови на споминъ вбдъ товаришѣвъ золоный перстень, п. Иванъ Климко старшій учитель на Знесѣню въ имени молодшои братіи въ званю [по руски], а вкбнци краєвый инспекторъ п. Барановскій. Послѣдна промова пбдъ взглядомъ стилю дуже гарна а пбдъ взглядомъ чувства дуже тепла, була такожь и пбдъ взглядомъ рѣчи характеристична. Именно бесѣдникъ зъ великимъ притиском пбднѣсъ зъ житя ювілата два слѣдуючій моменты: 1) що ювілатъ на одномъ мѣсци служивъ безъ перервы 38 лѣтъ и тымъ чиномъ выховавъ кблька поколѣнь; 2) що „стоявъ завсѣгды на боцѣ вбдъ всякихъ забаганокъ деякихъ реформаторбвъ суспбльности, котрымъ здае ся, що потрафлять напростувати историчній течѣѣ“. Вкбнци положивъ п. Барановскій натискъ и на сю обставину, що ось найвысшій власти шкбльній вбдзначили учителя-Русина и симъ дали доказъ, що имъ народность учителя не робить найменшои рбзницѣ, а глядять лише на таку та ревну працю его. О скбльско въ тбмъ правды, не тутъ мѣсце доказувати; додамъ лише на закбнчене, що въ часѣ снѣданя, уладженого по торжествѣ, внѣсъ межи нашими также п. И. Петришинъ въ честь ювілата тоастъ, въ котрбмъ зазначивъ, що п. Мельничукъ, котрый зачавъ бувъ орати просвѣтну ниву ще старымъ плугомъ, нѣколи не опускавъ зборбвъ грибовицкои філіи руского Товариства педагбгічного, щобы навчити ся, якъ то его молодшій товаришѣ орбть новѣйшими, поступовыми плугами. На сей тоастъ, коли вже шкбльній достойники опускали товариство, не втерпѣвъ п. Жишкевичъ зазначити, що п. ювілатъ такъ само не цуравъ ся польскихъ кулокъ педагбгічныхъ, бо то все одно и длятого заинтонувавъ пѣсню „Миръ вамъ братя!“ Та мимо сихъ епізодбвъ настрбй цѣлого торжества бувъ вбднесеный и дай Боже кождому учителеви такого дбждати ся! — *Л. С.*

— **Дрббній вѣсти.** Вѣнчане панны Олены Куниньскои зъ п. Остапомъ Даниловичемъ, укбнченымъ богословомъ, вбдбуде ся дня 25 н. ст. листопада въ Романовѣ [стація зелѣзн и телегр. Старесело]. — Въ Лондонѣ померъ на параліжъ серця знаный композиторъ Артуръ Сулліванъ [его твором е оперета „Мікадо“] — Артистка краковского театру Софія Гродска збожелѣла. — Въ Абації померъ Зенонъ Рбвскъ, секретарь повѣтовый при намѣстництвѣ, бувшій правительственный комісарь въ Галиціи. — Въ Парижи застрѣлився графъ Cornullier свою жѣнку, здыбавши ся, якъ вертала вбдъ адвоката Leroux, зъ котрымъ мала любовий зносины — Въ каменоломѣ въ Слобидцѣ струсбвскбй теребовельского повѣта засыпали вбдломы двохъ роббтникбвъ Іос. Гречуха и Панька Галандѣя; першій згинувъ на мѣсци, другій тяжко покараный.

Посмертна ✝ оповѣстки.

Теофиль Озаркевичь, парохъ Черемхова епарх. перем. померъ у Львовѣ дня 22 н. ст. листопада въ 70 роцѣ житя а 46 священьства. Похоронъ вбдбуде ся въ суботу о год. 2 зъ-полудня зъ церкви св. Петра и Павла на цвинтарь Личаковскій.

Наука, штука и література.

— **Про рускій театръ въ Тернополи** пишуть намъ зъ Тернополя:

Въ послѣднихъ часахъ выставивъ нашъ театръ двѣ новины, а то: передъ старыми а якось все сердечно симпатичными „Пбдгбрянами“ *Пролбгъ до Инваліда* (слова Ив. Мыдловского, музика В. Матюка) и драму гр. Льва Толстого *Власть тьмы*.

Прольогъ не зробивъ того вражѣня, яке повиненъ бувъ зробити и своимъ змѣстомъ и своею музикою, а то разъ за-для надто слабкои театральнои орхестры для такихъ рѣчей, а по друге за-для браку вбдповѣдныхъ мужескихъ солістбвъ, именно баритона. (Партія Ббзбога була, що правда, въ конечности вбддана въ руки зовсѣмъ ще не освоєного зб еценою свѣжого адепта штуки драматич нои.) Однакъ цѣлбсть выпала складно. Хоры выпали зовсѣмъ поправно, хотяй справедливбсть наказуе зазначити, що жѣночій голосы далеко краще обсаджений, нѣжь мужескій. Мужчинамъ взагалѣ треба звернути увагу, що роблять часто непотрѣбній portanda и деклямація ихъ не все чиста та выразна такъ якъ у женщинъ. Впрочбмъ хоры нашого театру роблять все дуже добре вражѣне, въ чбмъ маe свою и то не малу заслугу также вмѣла и дбала рука нового директора театру п. д ра Гриневецкого. Про солістбвъ и солістокъ, якъ обов паньство Рубчаки и п а Бучманбвна, про знаменитого дирігента п. Коссака не стану особно говорити, бо-жь вони вже звѣстній рускбй публицѣ якъ найкраще.

Та найгарнѣйшимъ дарункомъ нашого театру для Тернопбльцѣвъ була выстава Толстоевои „Власти темноты“. Змѣстъ драмы такій: Петро Игнатіевичъ, богатый але слабовитый и старый мужикъ, вдруге жонатый зъ молодою и повною житевыхъ силъ Анисею, мае двѣ дочки: вбдъ першои жѣнки прядурковату й приглуху Акуліну и молодшу зъ другого подружа Анютку. У него служитъ молодый парубокъ Микита (сынъ честного и правовѣрного Якима и на скрбзь переворотнои, діявольско демоничнои Матрьоны), котрый вже на своѣй совѣсти маe убогу введеву сироту Марину. Батько каже Микитѣ женити ся зъ Мариною — совѣсти и Бога ради. Але Микита покидае Марину за-для Анисѣ, — зъ котрою вже й такъ довшій часъ живе въ грѣшныхъ зносинахъ — подаючи заразомъ руку до страшного плану, уложеного матерію Матрьоною: щобы старого Петра отруити, грошѣ потайки забрати, Акуліну на ббкъ вбддати и самому зъ Анисею въ гаразді зажити. Плянъ выконано, та лишь въ першбй, такъ сказати-бъ верхнбй его частинѣ. Сподѣваного гаразду не було. Страшный проступокъ отроѣня вбдвергъ Микитѣ Анисю. Дбставши въ руки вбдъ Анисѣ грошѣ зажилъ вбнъ гулящимъ въ крайнбй розпустѣ житемъ зъ Акуліною. Настало въ хатѣ праздне пекло. Та вкбнци Акуліна маe стати матерію. Матрьона зъ Анисею зновъ укладаютъ планъ, якъ бы выйти зъ небезпеченьства. Затаюютъ старанно станъ Акулины, надѣею грошій звабліюютъ для нея подалекихъ сватбвъ и въ той самый вечѣръ, коли Акуліна въ шпихлѣри приводитъ на свѣтъ дитину, запиваютъ зб сватами могорычъ на згоду за нея (неприсутность Акуліны Матрьона толкуе сватови вроками изъ-за заздрости чиясь), а потбмъ... потбмъ по вбдъѣздѣ сватбвъ закопуютъ невинну новонароджену дитину Акуліны въ льоху... Передъ закопанемъ страшій жѣнки змушуютъ Микиту до того, щобъ вбнъ задушивъ упередъ дитину, — Анися тому, щобъ и вбнъ знавъ, якъ смакуе мордоване чужого житя... (она стровила Петра)... и планъ удае ся. Та зновъ лише до половины. Приходитъ весѣля Акулины. Та не до весѣля Микитѣ! Вбнъ нѣякъ не може знажити ся поблагословити святымъ образомъ Акуліну зъ ои женихомъ. Вбнъ вже хоче вѣшати ся, вже посторонокъ на шию закладае. Та надходитъ старый провавовѣрный батько его Якимъ и вказуе ему дорогу, якъ маe поднати ся зъ Богомъ. Въ послѣднбй вбделонѣ Микита замѣсть благословити заквѣтчану Акуліну, падае на колѣна передъ батькомъ, передъ Мариною (она стала жѣнкою вбдвця зъ четверо дѣтьми — той проставъ ѣй попередне житє) и передъ Акуліною тай сповѣдае ся зб всѣхъ своихъ грѣхбвъ. Присутный случайно на весѣлю урядникъ каже арештувати Микиту. Та той приймае се вже зовсѣмъ спокбйно — зъ Богомъ вбнъ вже поднаный.

Сей титаничный, страшный своею правдою змѣстъ уложеный въ незвычайно мѣцнбй формѣ. Въ цѣлбй драмѣ, бачить ся, нема анѣ одного слова банального, конвенціонального, безъ конечнои связи зъ акціею або характеристикою особъ. А характеристика и акція — то не мертвый водянистый вытвбръ холоднои комбінаціи. Се горячій вбдбитокъ безпосереднои — такъ сказати-бъ инстинктово, интуитивно вбдчутои правды житевои — се сама правда житева, згущена и ярко освѣтлена поетичнымъ геніемъ Толстоя.

И та правда була вбддана нашими артистами — такъ що-до ухарактерізованя и и инсценованя, якъ и що до гры и деклямаціи — однымъ словомъ знаменито. Честь имъ за те, тымъ ббльша, що нашъ театръ недавно перебувъ дуже тяжку кризу. Що значитъ совѣстна и вытревала праця, показавъ вчера найлучше п. Стадникъ. Передъ трема роками коли послѣдный разъ бувъ нашъ театръ въ Тернополи, я не бувъ бы нѣякъ повѣрывъ, що п. Стадникъ потрафитъ колись такъ вбддати якъ вчера таку ролю, якъ Микитина (може ще дещо дало бы ся хиба въ партіяхъ пяного Микиты получшити). П-а Бучманбвна [Анися] вбдограла свою ролю тежь знаменито. П. Юрчакъ [Петро] бувъ такъ природный, що по-просту мусѣло ся забувати, що то перебраный акторъ. Те саме треба сказати и про п. Твардівича [Якимъ] и про п. Гембіцкого [Митричь, салдатъ выслуженый]. Навѣть п-а Гембіцка [Акуліна], хочь роля абсолютно не лежала въ темпераментѣ артистки, не зрадила нѣчимъ себе такъ, щобъ се могло було впасти въ око. Лише що-до п. Осиповичевои мушу, хочь дуже нерадо, сконстатувати, що не всюды выдержала ролю демонічно-переворотнои бабы. Прошу Вп. артистки менѣ того высказу не брати за але. Ту не вина знаменитои впрочбмъ [якъ всѣмъ звѣстно] артистки, лишь вина того, що нема въ ружинѣ вбдповѣднѣйшого темпераменту до тои ролѣ. И тому на-скрбзь переворотный характеръ трагічный мусить сякъ чи такъ вбддавати артистка зъ добродушнымъ, веселымъ успособленемъ идилічнымъ, що радше падае ся до комічныхъ ролъ. И той спокбй природный и той комізмъ взвычаенный проглядае навѣть тамъ, де маe зъ очій и зъ рухбвъ и зъ мѣны и зъ голосу артистки пробивати ся лише зловѣща, чорна переворотибсть. — Панѣ Рубчакова мала симъ разомъ лишь незначну ролю [Марина], але й такъ видко було ей звѣстный выразный драматичный талантъ.

Гостей въ театрѣ було досыть, мѣжь ними богато симъ разомъ жидбвъ. Наколи-бъ ббльше число особъ зажадало повторення драмы [а не часто щось такого можна побачити] то дирекція повинна ще разъ драму выставити. Публика выйшла зъ театру дуже вдоволена и вдячна дирекціи за гарный пиръ. — *Иванъ Копачъ.*

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

Радникъ краєвого суду Юл. Оліньскій перенесеный изъ Сучавы до Черновець.

Радниками судовыми І. инстанціи именованій заступники прокуратора: Генр. Квятковскій зъ Львова до Стрыя, Алекс. Козачекъ зъ Коломыѣ для Коломыѣ, д-ръ Богданъ Криницкій изъ Станиславова до Бережанъ, Францъ Моръ изъ Санока для Санока и секретарь высшого суду краєвого Іосифъ гр. Калиновскій до Перемышля.

Перенесеній секретарѣ суду: Теофіль Ясеницкій изъ Санока до Самбора, Евгеній Назаркевичъ зъ Щирця до Станиславова, Лазарь Розенфельдъ зъ Станиславова до Сучавы, Юрій Шмериковскій зъ Комарна до Гусятина.

Судьею повѣтовымъ именованый секретарь суду Конст. Пазликовъ зъ Винникъ для Винникъ.

Секретарями суду именованій адъюнкты: Стан. Ильницкій зъ Добромиля до Винникъ, Здиславъ Вишньовскій зъ Перемышлянъ для Перемышлянъ, Антоній Копровскій зъ Отынія для Солотвины, Стан. Альбіновскій зъ Перемышля для Перемышля, Зиновій Конистаньскій зъ Турки до Комарна, д-ръ Конст. Рыбицкій зъ Журавна до Залозець, Иванъ Цурковскій зъ Радехова до Мѣльницѣ, д-ръ Мих. Яворскій зъ Коломыѣ до Богородчанъ, Меч. Росовскій зъ Козовы до Щирця, д-ръ Теоф. Луковскій зъ Вашковець до Станиславова, Кар. Бабель зъ Бродовъ до высшого краєвого суду у Львовѣ, Тад. Мйончиньскій зъ Радехова до Зборова, Рудг. Ганевичъ зъ Коломыѣ до Станиславова, нотаріяльный кандидатъ Стан. Лучаковскій зъ Мединичъ до Галича, Емил. Мілеръ зъ Становець до Санока, Здисл. Шибальского зъ Мединичъ до Тлустого.

Заступниками прокураторовъ именованій адъюнкты: Каз. Ватрашиньскій изъ Зелочева для Санока, Мих. Дрогомирецкій зъ Косова для Коломыѣ, Іосифъ Прокоповичъ зъ Янова для Львова и д-ръ Вікт. Свобода зъ Чорткова до Станиславова.

Господарство промыслъ и торговля

Цѣна безрогъ. На вѣденьскій торгъ дня 20 н. ст. листопада с. р. пригнано 11.201 штукъ. Межь тими було зъ Галичины 5.257 штукъ. Платили за галицкій по 86 — 90 сот., за молодій галицкій по 56 — 76 сот. за оденъ кільограмъ живои ваги.

Цѣна збожа и другихъ продуктовъ.

20 н. ст. падолиста 1900.

[Цѣна подана въ коронахъ]

Львовъ: Пшениця стара 14·80 до 15·—, пшениця нова 14·20 до 14·60, жито старе 12·50 до 13·—, жито нове 12·40 до 13·—, овесъ старый 12·20 до 12·90, овесъ новый 11·50 до 12·—, ячмѣнь пашнистый 10·— до 11·—, ячмѣнь броварный 12·50 до 13·40 горохъ пашнистый 12·— до 13·—, до вареня 14·50 до 24·—, вика —·— до —·—, насѣня льняне —·— до —·—, насѣня конопне —·— до —·— бобъ —·— до —·—, бобникъ 11·60 до 12·40, гречка —·— до —·—, конюшина червова 110·— до 130·—, конюшина бѣла 70·— до 120·— конюшина шведека —·— до —·— кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 26·50 до 27·—, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо 89·— до 107·—, оковита готова за 50 літровъ 17·25 до 17·75, на терминъ 16·75 до 17·—.

Телеграмы.

Будапештъ 23 падолиста. Рада мѣска въ Шегединѣ ухвалила прилучити ся до резолюціи мѣскои рады въ Будапештѣ, въ которій высказано жадане утворена самостойнои угорскои цловои территоріи.

Парижъ 23 падолиста. Вчера кольпортовано тутъ вѣсти, що станъ недужого царя є дуже грозный.

Штокгольмъ 23 падолиста. Арештовано тутъ дуже небезпечного італійского анархіста Баджіярдіого. Вчера вѣдвезено его до Італіи, бо бравъ участь въ заговорѣ на короля Гумберта.

Блюмфонтенъ 23 падолиста. Буровъ побито дня 18 с. м. коло Баберстану, ихъ командантъ Брандъ раненый.

Монаховъ 23 падолиста. Центральный комітетъ для справъ полуднево-африканьскихъ републикъ надѣславъ на руки Крігера адресу зъ 930.000 підписами.

Надѣслане.

Д-ръ Г. Бродеръ

перенѣсъ свою

канцелярію адвокатску въ Підволочискъ

до Янова коло Львова и тутъ урядуе.

569 1—1

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялістъ шкірныхъ и венеричныхъ недугъ 6. лѣкарь на університетскихъ клініках у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчитъ методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ прирядовъ всякій венеричній недуги, найчастѣйше застарѣлій шкірий, половій и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вѣдъ години 10—12 и вѣдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 41—?

Д-ръ Антоній Ронцкій

(Берґеръ)

Спеціялістъ для недугъ шкірныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчитъ методою досвѣдченою, довголѣтною. Також Шановъ на вѣборъ Lindesvisen парою.

Ординуе вѣдъ 9—11 рано пополудни вѣдъ год. 4—6

На жадане лѣки можуть бути выдані въ аптиці въ дискретный способъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львовъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

По поводу высокого курсу рентъ австрійскихъ и угорскихъ поручаємъ вымѣну тыхъ-же на

Листы заставны Товарист. кредитов. земского
" " " краєвого банку
" " " гіпотечного банку.

Яко безпечну льокацю капіталу.

Тѣ же облігаціи купуємо и продаємо дуже користно

СОКАЛЬ и ЛЬВІВЪ

Банковый Домъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя зъ провінціи выконують ся вѣдворотною почтою. 71

Ароматичний правдивий российскій

ЧАЙ

одержавъ свѣжій транспортъ и поручае ихъ головный и спеціяльный складъ

Адольфа Зінгера

Львовъ, ул. Сикстуска ч. 1.

553 Цѣнники на жадане даромъ и оплатно. 2—10

ЛИПЕЦЬ

въ ресторациі ГАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 13 дбаєъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ

Печена вепрова въ капустою	15 кр
Свіжій легки	12 "
Фляки	12 "
Юшка телача зъ хрѣномъ	10 "
Колбаска зъ хрѣномъ	5 "
Кавіяръ	15 "
Обѣдъ зъ абонаментѣ	60 "

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣреннѣйшихъ цѣнахъ; для вежности, що походить въ моєи ресторациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пива по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжка, въ великій выборъ страви и напиткивъ засмотрена кухня.

79 233—? Зъ высокимъ повазаньемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля далекозиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелї манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

Lesen Sie „Die Zeit“!

Herausgeber: Prof. Dr. J. Singer, Dr. Max Burckhard und Dr. Heinr. Kanner.

Jeder, der an der Politischen, Volkswirtschaftlichen, literarischen und künstlerischen Bewegung unserer Zeit Antheil nimmt, abonniere diese im wahrhaften Sinne des Wortes

moderne Wochenschrift,

sie unterrichtet über alle wichtigen Vorkommnisse am zuverlässigsten und treffendsten.

Bezugsbedingungen f. Oesterreich u. Deutschland: K. 6·— M. 5 — vierteljährig, für alle anderen Staaten: K. 7·30 M. 6·30 vierteljährig.

Man abonniert bei allen Buchhandlungen. Zeitungsverschleissern und in der Administration der „Zeit“ Wien IX/1 Güntbergasse 1.

Probenummer gratis.

Готовки не вымагаєсь. Пільги въ сплатахъ по сля умовы

Цѣнники на провінцію на жадане даромъ и оплатно. Всякій можливій гатунки диванівъ сальоновыхъ, стѣнныхъ, покоевыхъ и церковныхъ, також хідникивъ, портіяръ, фіранокъ, ґератъ лінолеумъ, капъ на столы и лѣжка, ковдеръ, коцовъ,

дерґъ на конѣ и декораційныхъ предметовъ поручае знана и реномована фірма Віденьскій Магазинъ и складъ диванівъ

„Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6

пасажъ Гавсмана.

ФІЛІЯ: въ Перемышли ул. Мицкевича ч. 4. Правдивій перскій и орієнтальній диваны по зниженыхъ цѣнахъ. Спеціяльный вѣддѣлъ решток и высортованыхъ та вадливыхъ товаровъ 533

„КРАЄВЫЙ СОЮЗЪ КРЕДИТОВЫЙ“

стоваришене зареєстроване въ обмеженою порукою у Львовѣ (ринокъ ч. 10, I. поверхъ въ домѣ „Просвѣты“) приймае вкладни ощадности въ довольнѣй высотѣ и опроцентовуе на 4½%.

Оденъ удѣлъ членьскій въ „Краєвомъ Союзѣ Кредитовомъ“ выносить 50 коронъ; кождый членъ може мати больше удѣловъ. При вписчуваню першого удѣлу належить зложити також вписове въ квотѣ 2 корони на фондъ резервовый. Вѣдъ удѣловъ членьскихъ в явличуе „Краєвый Союзъ Кредитовый“ за рокъ 1899 дівіденду въ высотѣ 5%.

Призбираныхъ грошей уживае „Краєвый Союзъ Кредитовый“ на *заосмотрюваня руских товариств кредитовых* потрѣбнымъ засобомъ капіталу оборотового, якъ також на *переведене користных нарадяций*.

Складаймо руский грошь въ своій институціи.

Вже вийшли з друку накладом Євгенія Спожарского

Народні карти кореспонденційні

як також типи гуцульскі и характеристичні.

Замавляти може в Торговли Євг. Спожарского у Львовѣ и у всіх руских торговлях. 566 4—20

Р. ДІТМАРЪ

у Львовѣ

ц. к. надворный доставець

поручае яко найновѣйшій и найпрактичнѣйшій вынахідъ:

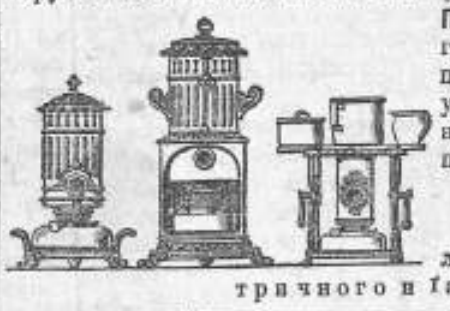

Печи и кухнѣ нафтовій до огрѣваня мешкань и варена цѣлыхъ обѣдовъ, даючій ся ужити **безъ руры и комина**, не вытворюють нѣякого сопуху и копчена, вѣдъ гварантією.

Лампы и рознорѣдній лампы до освѣтлена електричного и газового. 517 8—6

Товариство взаимного кредиту

„ДНѢСТЕРЪ“

стоваришене зъ обмеженою порукою

Львовъ, ринокъ ч. 10 (дбмъ „Просвѣты“.)

Удѣляе позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційнй, властителямъ ґрунтовъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляцією на першомъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священники, не посѣдаючій реальностей, мусять крѣмъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще полісу житеву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ пѣсля всякихъ можливыхъ комбінацій.

Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ“ приймае вкладки до опроцентована вѣдъ членовъ третыхъ осѣбъ по 4%.

Удѣлъ членьскій выносить 50 кор., вписове 2 кор.

☛ Членомъ бути и позичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. 31

Информація удѣляе Дирекція листовно або агенты Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“.

К. СОЛИКЪ

передтымъ

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

у Львовѣ улиця Собѣского число 7.

поручае

всякій гатунки футеръ, а именно: **мужескій и дамскій** пѣсля найновѣйшихъ фасоновъ, ротунды також галетка, кожухъ, пелерины, зарукавки, шапки мужескій и дамскій, колпаки, шкоры у всякихъ гатункахъ, готовій верхи до мужескихъ и дамскихъ футеръ.

Найновѣйшій матеріи на верхи въ найбольшомъ выборѣ.

ЦѢНЫ УМѢРКОВАНІЙ.

Для Р. Т. Публики и Всеч. Духовенства сплаты мѣсячными ратами. 522 8—12

ВЖЕ ВИЙШОВ

Гумористичний ілюстрований

Календар „Комара“

Ціна лише 25 кр.

з почт. пересилкою 28 кр. Набути можна в *Адміністрації „Комаря“ ул. Личаківска ч. 23*, в книгарнях: *Тов. ім. Шевченка і Ставропігійскій у Львові і по всіх філіях „Народної Торговлі“, в Калуши у п. Коритовского і в Тисьменици у п. Ширановского.* 2—5

Особа интеліґентна

середного вѣку, глядае мѣсця до заряду дому у священника, вдовця. Ласкавій вголошеня вѣдъ адресою: К. Н. Львовъ, Паньска 15. 564 3—3

Артистично-ретовничо

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранніѣйше:

Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіованій и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.

257

„MALTUS“

выпробоване средство для панъ!

Дуже вижный на науковыхъ засадахъ спорядженый вынахідъ, порученый лѣкарскими повагами. Знаменита и гігієнічна охорона. Цѣна картону 4 корони.

Головный складъ: Аптика „пѣдъ срѣбнымъ орломъ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

У ЛЬВОВѢ. 5·9

Гармоніюмъ

до

науки спѣву

дуже тревалои конструкціи

поручае

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1900.

пѣсля часу середно-европейского [пѣзнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львовского.]

поєз.	особ	приходить до Львова	поєз.	особ	вѣдходить зъ Львова
		День			**День**
	6·20	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·25	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	7·45	„ Янова (год. дворець)		6·30	„ Підволочискъ, Одесы, Котомы, г. д.
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова		6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовецъ
	7·40	„ Тернополя, Бродовъ на Підзамче		6·48	„ Підволочискъ зъ Підзамча
	8·00	„ „ „ год. дворець	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова Вѣдня
	8·15	„ Сокаля, Равы руской (год. двор.)		8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Ґрузка
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·15	„ Янова
	11·45	„ Ярослава, Любачева		9·25	„ Підволочискъ зъ год. дв ра и
	11·55	„ Ицканъ, Станислав, Козовы		9·55	„ Черновець
	12·58	„ Янова на год. дворець		9·42	„ Підволочискъ зъ Підзам ка
1·35		„ Кракова, Вѣдня		—·—	„ Белзца, Равы, Любачева
	1·15	„ Сколього, Хирова, Калуша	1·35		„ Підволочискъ зъ год. дв ра и
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина	2·08		„ „ „ Підзам
2·20		„ Підволочискъ на Підзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Кереснеза
2·35		„ „ „ год. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабовки
	5·40	„ „ „ Підзамче		—·—	„ Ярослава
	5·17	„ „ „ год. дворець			
	6·00	„ Сокаля, Белзца, Любачева			
		Ночь			**Ночь**
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава	12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Константцы, Букарешту
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Орлова		4.15	„ Кракова, Хирова, Коросна
	8·12	„ Підволочискъ на Підзамче		5·10	„ Станиславова
	3·25	„ „ „ год. дворець		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Санока		6·50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	9·45	„ „ „ Хирова		7·25	„ Сокаля, Равы руской
	10·—	„ Ицканъ, Підвысокого, Козовы		7.10	„ Тернополя зъ год. дворца
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·33	„ „ „ Підзамча
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Санока		9·12	„ Янова ½ до ³⁰/₄ 1900 включно
	—·—	„ Ицканъ, Козовы, Підвысокого		10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·12	„ Підволоч. Бро, бовъ, Кошчинець		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·30	„ „ „ на год. дворець		11·—	„ Підволочискъ, Бродовъ г. дворца
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·23	„ „ Гримайлова Підзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаціине ц. к. вендзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товаровъ просимо поклікуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 255 и 256. (Подвійне число.) Львів, Понедѣлокъ 13 (26) Падолиста 1900. Рочникъ XXI.

Выходить у Львовѣ що дня (крімъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пів рокуу	8 зр.	на пів року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ 14 зр. на пів року 7 зр. на чверть року 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатані вільні відъ порта.

Неодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Отложенія зависѣй приймають ся по цѣнѣ 10 кр відъ одного стрічки инсератового або ся мѣсце в отдѣлѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяка и инша допосана приватна числить ся по 15 кр. відъ вежиска.

Пильнуймо ся!

Зъ причины незаконностей и надужить, якихъ ц. к. власти допускають ся у насъ при переводженю выборівъ до державної рады, внесла Народна Рада до президента міністрівъ а заразомъ міністра внутрѣшныхъ справъ д-ра Кербера жалобу такого змѣсту:

„Ваша Екцелленціе! Ваша Екцелленція увѣнили відпоручниківъ руского політичного товариства „Народна Рада“ дня 26 вересня с. р., що зробите все, щобы при сихъ выборахъ до державної рады респектовано обовязуючій приписы и щобы воля народу проявлялася безъ перешкоды. Тымчасомъ у всѣдній Галичинѣ лучаєся богато выпадківъ, що очевидно остають въ суперечности зъ тою волею Вашої Екцелленціи якъ и въ основами конституціи, права и справедливости. Поведене ц. к. властей у всѣдній Галичинѣ в при теперѣшныхъ выборахъ взагалѣ инше, нѣжь було въ послѣдныхъ двохъ рокахъ, коли то Русины, якъ небудь выпадали для нихъ выборы, не мали причины тяжше жалувати ся на способъ ихъ переведеня. Теперь вертає ся до традицій давнѣйшихъ лѣтъ въ тою лише рѣзницею, що занадто развичу брутальность заступає ся бѣльшимъ вырафінованьмъ. Слѣдомъ пѣвурядовыхъ дневниківъ, особливо Gazet'ы Narodow'ои, стають ц. к. власти, замѣсть бути неутральными и безсторонными, по сторонѣ польского центрального комітету, котрого кандидаты уходять за кандидатівъ правительственныхъ и дбаютьне такъ о интересъ державы, котра черезъ выборъ бѣльшого числа руских послівъ могла бы выскати, а бѣльше про интересъ сторонництва, заступленого тымъ комітетомъ, при чѣмъ часто переступає ся тій границѣ, въ котрыхъ обовязаный в держати ся кождый громадянинъ, а тымъ бѣльше ц. к. власти и орґаны.“

По тѣмъ вступѣ наводить ся въ жалобѣ факты, знані вже нашимъ читателямъ: Стрийскій староста ѣздить зъ гр. Дѣдушицкимъ и аґітує за нимъ; але радникови Вас. Яворскому, котрый кандидує въ Бережанщинѣ, не хотять дати навѣть відпустки. Товмацкій староста обѣцює людямъ голодову запомогу, але жадає за те, щобы добре заховували ся при выборахъ; терорізує відтівъ, гаже собѣ підъ загрозою кар доносити о всяких передвыборчихъ зборахъ, и т. н. Починають ся вже и політичній процесы, арештованя и уживане асистенціи войска при правыборахъ. Равске староство запорядило на підставѣ § 302 зак. к. слѣдство противъ д-ра Короля, Дан. Мекелати, оо. Ив. Козака и Кипріяна, селянъ Вас. Головки, Немпиняка и н. Дальше говорить ся про увязненя Королюка, Головки, Будзиновского, Вас. Кубового, Остапчука и н., про обмеженє свободы печати и и зборівъ, про надужитя при укладаню выборчихъ лістъ, а вкінци про надужитя и незаконности при переводженю правыборівъ. По обговореню всѣлякихъ підступівъ и незаконныхъ штучокъ, якихъ ин. комісарѣ позволяють собѣ при правыборахъ, — при чѣмъ указано на знані намъ факты въ поодинокихъ поимен ваныхъ громадахъ, — розказує жалоба докладнѣйше про правыборы въ Угрини (въ Чортківщинѣ), въ Турцѣ и въ Ушиці (въ Золочівщинѣ). Жалоба кінчить ся такими словами:

„По такихъ початкахъ можна надѣяти ся подібного дальшого поступованя и може вще гіршого кінця. Зъ одної стороны збирали нашій противники відъ своихъ сторонниківъ — мѣжь нашимъ черезъ наложене додатку до безпосередныхъ податківъ — достаточный фондъ, щобы заманити не одного бѣдного правыборця чи выборця, зъ другої стороны переконались мы въ р. 1897, що навѣть въ урнѣ выборчій перемѣняли ся голосы, відданій на нашихъ кандидатівъ, на голосы для нашихъ противниківъ. Коли нашій пропозиціи и просьбы, высказаній въ пропамятнім письмѣ зъ д. 22 вересня с. р., не були увзглядненій, то ожидаємо теперь відъ Вашої Екцелленціи нашихъ відповѣдныхъ запорядженьвъ цѣли здержаня дальшихъ надужить выборчихъ и для охороны правъ нашого народу“.

Оттакъ Народна Рада зробила зъ своєи стороны, що въ сѣй хвили зробити могла. Зъ другої-жь стороны обовязкомъ в нашої организаціи по краю и взагалѣ всѣхъ, хто почуває себе Русиномъ, пильнувати такъ правыборівъ якъ опісля самыхъ выборівъ та якъ найдокладнѣйше и найсовѣстнѣйше записувати всѣ и всякій незаконности и надужитя такъ, щобы въ разѣ потребы можна ихъ невідперто доказати та зробити въ нихъ відповѣдный ужитокъ. Борба тяжка, але безъ борбы нема побѣды!

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Підгаєччины пишуть намъ: Якъ и въ нашімъ повѣтѣ выборы відбувають ся „legalnie“, нехай послужать отсій цѣлкомъ певній факты:

Дня 20 с. м. відбували ся выборы въ Соколовѣ и въ Сокольникахъ. Соколівъ село замешкале въ трехъ пятыхъ частяхъ латинниками, а Сокольники переважно руске.

Передъ правыборами въ Соколовѣ заявивъ довѣрочно ц. к. комісарь Городискій, що руский священникъ не перейде на выборця. „Поставте, казавъ, на его мѣсце двохъ руских хлопівъ, а тыхъ перепустить ся“. Приступлено до акту выборчого. Явило ся сто й кільканацять выборцівъ и на руского священника впали около 95 голосівъ. Въ часѣ выбору денервувало п. комісаря, що голосуючій, вымовляючи имя священника, указували пальцемъ на него, отже казавъ ему пересѣсти ся по-за выборцівъ, але тій зъ чемности розступили ся и голосуючій зновъ указували на него. Выборы въ V. курії скінчено, але комісарь не оголошує результату, а заряджує павзу. Священникъ мусѣвъ поспѣшити на службу Божу.

Почались выборы въ IV. курії. [Передъ тымъ ще, якъ кажуть, мавъ комісарь пытати людей, якъ кличуть въ селѣ священика на имя. Одинъ латинникъ] (М.) мавъ на те сказати: „по польски Epifaniusz а по руски Панько Роздольскій“.] Починають падати голосы на о. Роздольского. Комісарь заявляє, що не вільно голосувати на него, бо вінъ уже выбраный въ V. курії. И такъ кількаразівъ! Люде збаламучені перестають давати голосы на о. Роздольского.

По скінченю голосованя комісарь оголошує выборъ трехъ выборцівъ въ IV. курії, а лишь одного [латинника Іосифа Макдѣя] въ V. курії, а на другого заряджує тѣснѣйше голосованє межи двома, зъ котрыхъ при першімъ голосованю одинъ діставъ 11 голосівъ а другій 13. О. Роздольскому, на котрого впало 95 голосівъ, признавъ комісарь зъ ласки лише 6 чи 7 голосівъ за важній, бо тій упали на „Epifaniusza“; прочій выборцѣ голосували „Панько“ Роздольскій, якъ то въ селѣ всѣ скорочено вымовляють. Люде обуреній почали домагатись оголошеня выборцемъ священника. П. Насельскій зголошує протестъ именемъ всѣхъ, а п. Маркелъ Галькевичъ справедливо замѣтивъ: „Що то? вже руска мова не важна? Мы голосували такъ, якъ всѣ кличемо: „Панько“. И въ 1897 роцѣ такъ мы голосували и голосы були важній!“ Коли комісарь таки уперъ ся за тѣснѣйшимъ выборомъ, люде выходять, кажучи: „Не хочемо такихъ выборівъ“, а дишло ся ино кількохъ латинниківъ изъ священникомъ вернувшимъ зъ церкви и выбрали Русина (Мих. Пастухевича).

Противъ правыборівъ въ обохъ куріяхъ внесено протестъ изъ звыжь 70 підписами выборцівъ.

Въ Сокольникахъ пополудни „вдалля“ легальности въ другімъ родѣ. Передъ правыборами комісарь [Городискій] напирає на войта, абы казавъ выбрати себе; а коли войтъ не хоче, то абы направивъ на выборъ Яна Бавера въ V. курії а Анджея Сандурского и Стефана Теплого въ IV. курії, але и на те войтъ не згодивъ ся, не хотячи йти противъ громады. Зачинає ся голосованє. Въ V. курії паде 77 голосівъ на Михайла Кицкая а по кількa голосівъ на Стефана Теплого и Яна Бавера. Комісарь заряджує тѣснѣйшій выборъ межи двома послѣдными, бо въ селѣ є два Михайлы Кицкаѣ. Люде домагають ся попереднього выбору, а коли комісарь не пристає, выходять всѣ зъ заявою: „На такихъ не голосуємо!“ и зъ постановою не голосувати вже и въ IV. курії. Войтъ Іосифъ Коваленко хоче завернути ихъ до голосованя въ IV. курії, але выбѣгає за нимъ комісарь и грозить ему: „Wyrzucę was z komisyi! wracajcie do sali!“ Здыбали ся зъ священникомъ, а той довѣдавшись о рѣчи, завернувъ ихъ, абы голосували въ IV. курії. Люде вернули ще въ часѣ и всѣми голосами перевели выборъ двохъ своихъ.

Противъ выбору въ V. курії внесено протестъ.

Народъ крайно огорченый, заровно Русины якъ и латинники. Латинники вжь теперь прозрѣли, куда оно йде...

Ось бачите, я то тяжко мусить напрацювати ся комісарь, абы привести спокійный народъ до свѣдомости и почутя свого достоінства. И аґітаторы не втнуть того, що за хвильку вдѣе добрый комісарь...

Зъ Золочівщины пишуть намъ про правыборы въ околиці Озѣрнои:

Дѣйстно правдивѣ слова „Комара“: „Ох ті выбори, чорт би їх узяв! за наші гріхи Бог нам їх наслав...“ Неодному вкорочують они вѣку що-найменше на рѣкъ, два, бо-жь чоловѣкъ мае чутя и нервы а не посторонки. Цѣкаво бъ знати статистику житя політичныхъ урядниківъ. Мы ино годину-двѣ маємо напяти до крайности нервы [розумѣесь хто лишь хоче ихъ напинати, бо є и такій людцѣ, що кажуть: давайте менѣ и 50 зр., то не хочу мѣшатись до выборівъ, а комѣсарѣ и посѣпаки всѣлякого сорта кажуть: „widać, to inteligentny człowiek, a nie jak pop N. N.“], а політичній урядники, то днями, тыжднями живуть нервами въ тѣмъ проклятѣмъ часѣ выборчѣмъ. Бѣдній они и здавсь, що декотрій зъ нихъ не зъ охотою такій выборы оприймають до відомости, бо одинъ староста при

Вѣки и народы.

Зъ *Г. Релера.*

Підъ лѣсомъ кузня при шляху
розсипалась въ руины;
нѣ молота, нѣ пѣсенъ вже
не чують чорній стѣны.

Близь кузнѣ видко вже новый
будынокъ, — въ тѣмъ будынку
гарує при машинахъ людъ,
весь въ сажи, безъ спочинку.

Фабричными вже цвяхами
ту домовину збили,
въ якій коваль переселився
изъ кузнѣ до могилы.

Зъ *А. Кліе.*

Якъ довгій сей божистый день,
я безъ розмовъ та безъ пѣсень
сиджу все зъ голкою въ рукахъ
сама одна, цѣла въ думкахъ.
Слезо! не вступишь ся зъ очий?..
Ший, голко, ший! Ший, голко, ший!

Всмѣхнулось сонце... тутъ менѣ...
а тамъ... ему на чужинѣ!
Я знаю се, що въ парѣ насъ
не вздрить воно по вѣчный часъ.
Слезо! не вступить ся зъ очий?..
Ший, голко, ший! Ший, голко, ший!

Зъ *М. Гартмана.*

Дощу капличка такъ
до другои говорить:
„Що стукати въ вікно?
Нѣхто-жь намъ не отворить!“

А друга такъ на те:
„Живе тутъ сынъ журбы.
Нехай же знае вінъ,
що вже ростуть хлѣбы!“

Зъ *Гільма.*

Въ задушный день.

На столѣ менѣ резеду ставь чудову
й червоній астры!... Серед тыхъ прикразъ
мы розвѣчнемъ любовную розмову,
якъ въ майській часъ.

Нехай моя рука твою устисне,
хочь бы й при свѣдкахъ, — та-жь се только разъ!...
Нехай менѣ свѣтъ ока твого блисне,
якъ въ майській часъ!

Цвите, палае днесь на кождомъ гробѣ...
Тожь будь сей день задушнымъ и для насъ,
щобъ хочь разъ въ рѣкъ я чувъ тебе при собѣ,
якъ въ майській часъ!

Зъ *Г. Фалерслебена.*

Вѣрність и любовь безъ краю
я присягъ тобѣ давно.
Все, чимъ ставъ я, все, що маю,
все відъ тебе, вітчино!

Не лишь въ словѣ, не лишь въ пѣсни
серце вдячне я тобѣ;
я готовъ на дѣло дѣйсне
у потребѣ, у борбѣ.

Чи то въ радости, чи въ горю
кличу другамъ и врагамъ,
що дружбу зъ тобою творю
й за те щасте душу дамъ.

Вѣрність и любовь безъ краю
я присягъ тобѣ давно.
Все, чимъ ставъ я, все, що маю,
все відъ тебе, вітчино!

Зъ *Уланда.*

Король Карло на морѣ.

По морю плывъ король Карло
въ далекій край Гесперідній.
Двайцять перовъ въ нимъ було —
попались бури водній.

Рече хоробрый граф Роландъ:
„Мечемъ я битись вмію, —
Та чортъ відъми такій талантъ!
Нѣчого тутъ не вдію“.

Панъ Гольгеръ зъ Данії на те:
„Я въ арфѣ буджу силы.
Та арфа й пѣсня — тутъ пусте,
коли топлюсь на филі!“

Не бувъ веселый Оліверъ.
Все на устахъ у пера:
„Не жаль менѣ житя теперь, —
жаль мого Гальтеклера!“

Поганый Ганелонъ разъ въ разъ
тихцемъ цѣдивъ крізь зубы:
„Кобъ лишь менѣ втекти відъ васъ, —
бери васъ чортъ за чубы!“

Турпінъ архієпископъ все
зітхавъ: „Мы — войско Боже!
Коли насъ Панъ-Богъ не спасе,
нѣхто намъ не поможе!“

Ґрафъ Ришардъ „безъ страху“, якъ могъ
кричавъ: „Вы духи изъ аду!
Чи разъ вамъ я въ бѣдѣ помогъ, —
ратуйте, бо пропаду!“

Панъ Наймесъ казавъ: „Се знае свѣтъ,
що я совѣтникъ зъ роду.
Однакъ на мори о совѣтъ
труднѣйше нѣжь о воду“.

А сивый панъ Ріоль додавъ:
„Я радити не въ силѣ,
Та радъ бы я, щобъ трупъ мій спавъ
колись въ сухій могилѣ“.

Озвавъ ся тутъ и ґрафъ Ґарайнъ:
„Веди насъ Боже зъ горя!
Волю — не я се тайна тайнъ —
вино нѣжь воду зъ моря“.

Молодикъ панъ Ламбертъ повѣвъ:
„О Боже, глянь ласкаво!
Волю, щобъ самъ я рыбу ѣвъ,
нѣжь рыбѣ ставъ за страву“.

Панъ Готфрідъ клавъ на зевмъ печать:
„Чи гарно чи погано —
яка всѣмъ буде благодать,
на ту и я пристану“.

Король Карло — вінъ не вважавъ
на бесѣды понурій.
Въ крѣпкій руцѣ керму державъ,
поки не втихли бурѣ...

Въ Перемишли, въ вересни, 1900.

В. Щурат.

Найлѣпшій рыбячій лѣчничій трань поручає **В. ЧОППЪ** Львовъ Жовковска ч. 2.

стрѣчи зъ своимъ школьнымъ товаришемъ-священникомъ сказавъ: „Bieda nadała znowu te przeklęte wybory!“ Та я розжалобивъ ся надъ ними бѣльше, якъ они варта того; лѣпше-бъ роздумувати намъ, щобы знайти вже способъ, абы такъ нервы нашій не псувались, бо псують ся, ахъ псують ся дуже! — а чи-жь нема чого, коли видить ся и чуѣ ся, якъ правда наша допчесь и то нѣбы въ имени права!

Сконфісковано.

Реченець выборовъ изъ засады нѣгде не оголошувсь напередъ на кольна день, а сли оголосить ся де, то у вечеръ або рано въ день выборовъ; войты умысно не посылають по почту, а про часъ выборовъ знають, бо на фольварки воддалений посылають посланцѣвъ, а передъ людьми выкручують ся, що посылають за орудкою; жандармерія всюды всевгуе.

Въ Олѣевѣ збѣшлись войтъ, почтмайстеръ, пару хрунѣвъ, посѣпакъ дворскихъ и профессоръ та й выбрали самыхъ себе, потомъ пѣячило все, що имо хотѣло пити, бо й чому-жь бы не пити, якъ даромъ дають? — и пили такъ, що на позорище проѣзджаючимъ людямъ правыборцѣ по ровахъ при гостинцѣ рачками лазили.

Въ Бѣлыголовахъ впавъ комісарь о 7 годинѣ рано до школы, надбѣгло кольконъ хрунѣвъ зъ войтомъ, ну и готовый выборъ! Повѣдомленій люде надбѣгли, але вже за пѣзно. Протесту не внесено. — Въ Нетеринцяхъ здаесь такожь пойшло po myśli naszym serdecznym.

Въ Базовицѣ була буча. Одного правыборця комісарь выбивъ и въ додатку казавъ зъ другимъ собѣ немилымъ правыборцемъ войдировадити жандармамъ до Золочева, де ихъ по войденженю трехъ днѣвъ выпущено. Въ самъ день выборовъ екзекуторъ ходивъ по хатахъ, грабивъ Богъ вѣсть на якій подставѣ людей, грабежевъ повну комору войтовску наскладавъ, та не довго тримавъ грабежѣ, якось не лицитувавъ ихъ, якъ грозивъ, бо зразъ таки по скончено выборовъ повѣдавъ все до чиста. Выбрано въ V. курію о. Барана, войта и одного непевного, а зъ IV. курія, коли вже перехилились голосы на нашу сторону, комісарь замкнувъ выборы и конецъ! Протесту не внесено.

Въ Сервирахъ зъ V. курія выйшовъ о. В. Молчко, та видно не подобалась комісареви тая личность, бо шукавъ всѣляких ключокъ, щобы позбутись его въ салѣ выборчои, тожь кидавъ ся, сапѣвъ, безъ „dania gasuї“ [якъ каже Полякъ] закинувъ о. Молчкови, що агітуе, коли тому и не снило ся агітувати. По скончено выбору зъ V. курія выйшовъ комісарь до сѣней почитувати правыборцѣвъ зъ IV. курія, щобы йшли до салѣ выборчои, а вертаючи до салѣ нѣ зъ сего нѣ зъ того кидаесь мовь ошалѣлый на о. Молчка на и кричить: „Ja zakazałem agitacyę! Proszę wyjść, a ja zawołam do głosowania!“ Для святого спокою о. Молчко выйшовъ. И началось голосованя. Хочь комісарь по-подъ бороды гладивъ правыборцѣвъ и казавъ: „Wybierajcie wójta, nie wybierajcie popa, bo będziecie większy podatek mieli“, честнй правыборцѣ добре держали ся, знову голосували на о. Молчка и Луця Годованого, свѣдомого чоловѣка и горячого патріота. Та що зъ того? Комісарь оголошуе, що выбранй Луць Годованый и .. войтъ, хоть на войта на 13 голосуючихъ всего 3 голосы упало. Протестъ внесено.

Яцкѣвцѣ пропавше! Заходы честныхъ людей, якъ Данила Миха [агента „Днѣстра“], Василя Двойного и иншихъ, не змогли практикуючого на хруня Ивана Тотоськи войдклонити войдъ апетиту на дрѣглѣ. Вонъ голосивъ: „Е, що то! лѣпше пана выбрати! Якъ вонъ буде але за нами обставати, то мы пойдемъ до нашого татуня п. старосты, а они вже ему перекажуть, щобы за нами лѣпше обстававъ...“ По выборахъ выбранй выборцѣ зафундували чотири чвертонки [певно за свои грошѣ!] и жльопало все, що жило въ селѣ зъ породы рылатыхъ, навѣть жиды пили, а результатъ бувъ той, що правыборцѣ и выборцѣ, вертаючи домовь, носами болото пороли. — Нестерѣвцѣ такожь пропавше, хочь о. Изорскій и освѣдомленій люде робили, що могли, та годѣ було перебороти неоголошене въ часъ правыборовъ и камарилю пана Мазаракого, въ котрого дворѣ комісарь переводивъ выборы — Бѣлкѣвцѣ и Богданѣвка, якъ звычайно, и теперь дадуть хрунѣвъ. — Озѣрна, яко сила зъ 12 чи 16 выборцями, не выховала ся зъ рукъ самого „sprężystego“; такій позиціи вже не вдаесь на конципіента або хочь-бы й комісаря, бо ану-жь Боже борони конципіентъ, хочь-бы и такій Квятковскій, сфушерувавъ бы дѣло! — Въ Осташѣвцяхъ и Даниловцяхъ ще не було правыборовъ, але и тамъ нема надѣѣ, бо не слѣдно було живѣйшого руху и заинтересованя.

Сконфісковано.

Біляесъ зъ сего кута невеселый: зъ V курія 2 або 3 голосы нашій а зъ IV курія доси 1. Народъ, правда, темный, але коли ино двохъ-трехъ людей знайдеесь въ селѣ свѣдомыхъ, то дасть ся зробити, сли не теперь то въ четверъ, абы лишь не вѣдхилятись вѣдъ труду и працѣ надъ нимъ...

——

Зъ Перемыского пишуть намъ:

Дня 23 с. м. вѣдбулись вже другій разъ правыборы въ Торкахъ. Старосту Лянкевича грызло те, що при першихъ правыборахъ выйшли независнимй выборцѣ, отже постаравъ ся о те, що кольконъ жидовъ зъ Торокъ внесло протестъ. Селяне довѣдавшись о тѣмъ, удали ся д. 22 с. м. до старосты и такъ говорить: „Просимо пана старосты, мы чули, що вѣдбувшій ся у насъ якъ найлегальнѣйше першій правыборы мають бути уневажненій и вѣдбути ся новй. Просимо отже оповѣстити намъ, коли тй правыборы вѣдбудуть ся“. — На те староста Лянкевичъ: „Wy mudie! Jak mi pyski otworzycie, to was — — — — — — Marsz!“ А на другій день раненько, коли Торчане повыѣздали до Перемышля, одинъ на торгъ а другій зъ податками, заѣхавъ до Торокъ комісарь Боднаръ въ асистенціи одинадцати жандармовъ и перевѣвъ правыборы по мысли Лянкевича. — Селяне, страшенно салобленій, вносять протестъ до староства и намѣстництва, а крѣмъ того взиваютъ ся телеграфічно до міністра д-ра Корбера.

——

Зъ Теребовельщины пишуть намъ:

Дня 22. с. м. вѣдбули ся передвыборчій зборы въ Будзановѣ пѣдъ проводомъ о. В. Галущинського. Кандидаты д-ръ М. Коцюба, кандидатъ на IV. курію, и д-ръ Евгеній Левицкій на V. курію, выголосили свои програмы, а по промовахъ оо. Галущинського и Карпинського та пп. Савицкого и Антонишина ухвалено обѣ кандидатуры.

——

Зъ Товмацкого пишуть намъ:

Дня 13 с. м. перевѣвъ секретарь староства Ковальскій правыборы въ Горигладахъ въ обохъ куріяхъ. Выборы були зовсѣмъ легальній и ліста громадска въ V курія побѣдила паньско жадбаску шестикратною сѣльшостію голосовъ, а въ IV курія перейшла одноголосно, бо дѣдичъ Александеръ Мелѣховскій зъ жидами забрали ся передъ оголошенемъ результату голосованя въ V курія посрамленій и ведьми лютй, що не допвсало терроризованя зъ стороны дѣдича, що вѣдъ заробку при дорозѣ будованѣй за запомоговй грошѣ (выключно въ интересѣ дѣдича) будуть вѣдганяти тыхъ громадянъ, котрй не пѣйдуть за дѣдичемъ, а вѣдважать ся дати голосъ за священникомъ. Незаконности при сихъ выборахъ могло бути хиба лишь тѣлько, що дѣдичъ записувавъ собѣ въ нотесѣ тыхъ, що голосували на громадску лісту, и вѣдтакъ сповъ сей давъ наставникови при будова дороги, абы сихъ людей вѣдганявъ вѣдъ заробку при дорозѣ, та що секретарь выдѣлу Валевскій приѣхавъ зъ дѣдичемъ и черезъ весь часъ голосованя (либонь для контролѣ) дѣдичъ сидѣвъ коло комісіи выборчои. Та зденервованый дѣдичъ внѣсъ зразъ протестъ противъ сихъ выборовъ написаный комісаремъ Валевскимъ и староство, безъ нѣякого доходженя, протестъ увзглядниле и выборы въ обохъ куріяхъ уневажнило, хочь (якъ сказано) сторонники дѣдича и вонъ самъ навѣть не могли знати о якихсь незаконностяхъ въ IV курія, бо всѣ они забрали ся передъ голосованемъ въ тѣй курія. Рѣвночасно почато немилыхъ правыборцѣвъ вѣдганяти вѣдъ роботы при дорозѣ а дѣдичъ говоривъ усѣмъ, що сесй выборы зломить, бо то були „ксьонскй“ выборы, а теперь будуть „наший“ (се-бъ то паньскй), и що мусить на своѣмъ поставити.

Староста гр. Дѣдушицкій, побачивши, що народъ вельми заинтересувавъ ся выборами а уневажненя ихъ ще розъярило народъ и скрѣпило въ однодушности до новыхъ выборовъ, засуспендувавъ войта Феда Соловья дня 19 с. м., а урядованя воддавъ податливому и дбалому о паньску ласку заступникови войта Николѣ Равлюкови. Для пояснена треба додати, що староста засуспендовавъ нелюбого собѣ войта ще минувшого мѣсяця (розпорядженемъ датованымъ дня 18 жовтня) за те, що оглядачь худобы выдавъ згбинникамъ пашпорты на закупленй въ Горигладахъ свинѣ на ихъ имя а не на имя продавцѣвъ (хочь такъ неразъ практикувало ся), але въ пару днѣвъ устно реститувавъ его въ урядованю, кажучи: „Будь дальше войтомъ, но щобы ся добре списавъ ся при выборахъ и не слухавъ...“ (дальше войтъ уже не хоче договорити: кого мавъ бы не слухати). Выборы не допвсали, тожь 19-ого с. м. поновлено суспензію (зъ письменнымъ наказомъ заступникови, щобы донѣсъ, чи и коли вѣдобравъ акта и урядованя вѣдъ войта, а войтови щобы пѣдъ загрозою 20 кор. кары и примусового вѣдобрана вѣддавъ урядованя заступникови до 24 годинъ) и ходить чутка, що другій правыборы вѣдбудуть ся тайкомъ и пѣчю такъ, якъ було въ Закровцяхъ. Розъяреный народъ наставъ на войта, щобы не вѣддававъ урядованя заступникови, и ледви священникови удало ся переконати народъ, що такій упбръ есть немластивый и противзаконный. Передъ кольконма днями сказавъ котрыйсь дворакъ, що староста приѣхавъ до двора на нѣчь, то многй выборцѣ не спали вже цѣлу нѣчь, а пильнували канцеляріи громадскои и войта, а даремно, бо тогды нѣякого комісаря въ селѣ не було.

Такъ представляе ся свобода выборовъ въ Ostgalizien и той „терорызмъ“, котрого пѣсля высказу урядовыхъ сферъ допускаюсь ся у насъ непокликанй „agitatory“, а не власти.

——

Зъ Гусятинського пишуть намъ:

Дня 17 с. м. вѣдбули ся передвыборчій зборы въ Сухоставѣ пѣдъ проводомъ п. Свергуна. Д-ръ Евгеній Левицкій, кандидатъ на V. курію, выголосивъ свою програму, а по интерпеляціяхъ оо. Семеновича и Карпинського и пп. Петрицкого и Антонишина зборы ухвалили кандидатуры: д-ра Евгенія Левицкого въ V. курія а о. Ив. Волыньского въ IV. курія.

——

Зъ Бучацкого пишуть намъ:

Дня 18 с. м. вѣдбули ся пѣдъ проводомъ о. Пѣсецкого передвыборчій зборы въ Манастирискахъ. На зборы явили ся мѣщане манастирскій, селяне зъ Фольварковъ, зъ обохъ Слободокъ, зъ Чехова, Березовки, Григорова, Бертникъ, Вербятина и Ковалѣвки — до 300 особъ. Зъ нашихъ кандидатовъ явивъ ся лишь д-ръ Коцюба [на IV. курію] и выголосивъ повторагодивну промову кандидатску, котру вѣбранй выслухали зъ великою увагою. По тѣмъ интерпелювали кандидата п. Знаміровскій изъ Слободки долѣшнои [заявивши на вступѣ, що самъ рѣшучо не кандидуе] вѣдтакъ пп. Левицкій и Б. Орловскій. Коли кандидатъ вѣдповѣвъ на всѣ интерпеляціи вповнѣ вдоволяючо, зборы, на внесеня п. Левицкого, ухвалили кандидатуру д-ра Коцюбы на IV. курію округа Бучачъ Чортковъ.

——

Зъ Равщины пишуть:

Сконфісковано.

Ивана Кучерена.

Въ Рудѣ лѣсовой [Лавриковѣ] заѣхавъ до посесора Щербицкого два кільометры вѣдъ села и тамъ безъ вѣдомости громады выбравъ правыборцѣвъ, розумѣесь самыхъ паньскихъ. Громада внесла протестъ.

Въ Денятери на правыборы заѣхавъ до двора, а громада, не повѣдомлена о мѣсци и часѣ правыборовъ, до нинѣ не знае, коли они вѣдбулись, де и кого выбрали. — Въ Потеличи, де выходять въ обохъ куріяхъ по шесть выборцѣвъ, не повѣдомлено анѣ войта анѣ громады о правыборахъ навѣть на пѣвъ годины. П. Бохеньскій заѣхавъ десь о 5 год. рано до кеьовдза Руцінського, лат. завѣдателя парохіи, а той умовивъ ся тымчасомъ [здаесь на св. Михаила] зъ своимъ парохіянномъ Полякомъ Цьохомъ, що той нанявъ собѣ службу Божу въ костелѣ и запросивъ на ню кольканацять Поляковъ, кревныхъ и zaufanych. Кс. Руцінській вже о 6 год. рано вѣдправивъ мшу и всѣ просто зъ костела пойшли до канцеляріи громадскои и тутъ п. Бохеньскій до 8 годины вже перепровадивъ правыборы, выбравши 12 выборцѣвъ паньскихъ. Русины въ послѣдній хвили надбѣгли, але „już było po prawyborach“.

Сконфісковано.

Ивана Кучерена.

Зъ Мостиского пишуть намъ:

Въ Боленовичахъ тутешного повѣту вѣдбули ся правыборы д. 14 с. м. Войтъ оголосивъ ихъ день напередъ. Приѣхавъ п. комісарь въ двома жандармами. О 10 год. почали ся выборы въ V. курія. Громада уложила ся выбрати Василя Крупѣя и Михайла Замлыновского; але е въ селѣ двохъ Василѣвъ Крупѣевъ и двохъ Михайловъ Замлыновскихъ. Отже, голосуючи, додавано до имени нумеръ дому. Крупѣй достався 63 голосы, Замлыновскій 64, але п. комісарь признавъ тамтому лише 12 важныхъ голосовъ, а сему 13, хочь Иванъ Шеремета, що сидѣвъ въ комісіи, сказавъ, що присягне, що оба достали по 40 голосовъ важныхъ въ нумерами дому. И такъ оголошено выборъ войта Сенька Губика и „ржондцы“ Мих. Щепаньского. О въ селѣ такожь двохъ Сеньковъ Губиковъ, але войтови признано всѣ голосы, чи були въ нумеромъ дому чи безъ нумеру. Тыхъ голосовъ начислено ему 26. Такъ само голосы на „ржондцу“ признано всѣ важными, хочь одній голосували „Michał Szczepański“, а другій „панъ „ржондца“; начислено ему 28 голосовъ. Селянъ, о котрыхъ комісія знала, що не вѣддадуть голосовъ анѣ на войта анѣ на „ржондцу“, выкликувавъ п. комісарь по кольконъ разъ та кричавъ: „Prędzej, prędzej mówcie na kogo głosujecie, bo nie mam czasu!“ — такъ що декотрй зъ страху вымовляли такій имена, якихъ нема въ громадѣ. Але для сторонниковъ „ржондцы“ и войта п. комісарь мавъ часъ, читавъ ихъ по одному и не пѣдганявъ ихъ до голосованя. Громада подала протестъ до староства. Староста принявъ людей людяно и обѣцявъ дати вѣдповѣдь до трехъ днѣвъ, але доси анѣ чутки за вѣдповѣдь!

——

Зъ Косова пишуть намъ:

Въ Старомъ Косовѣ вѣдбули ся правыборы д. 19 с. м. Войтъ пришовъ ажь по скончено голосованя, щобы лише печатку прибити. Оголошено правыборы ажь на 5 минутъ напередъ, и то карткою прибитою на телеграфічномъ стовпѣ коло хаты, де мали вѣдбути ся выборы. — Противъ такихъ „legalnych“ правыборовъ внесено протестъ и выслано телеграмы до намѣстника и до президента міністровъ.

Въ Кобакахъ мали вѣдбути ся правыборы зъ IV. курія до 19 с. м. Прийшли жандармы, приѣхавъ и п. комісарь; але побачивши зборный народъ, утѣкъ, не доѣхавши до громадскои канцеляріи.

Переглядъ політичный.

Въ честь Крігера вѣдбувъ ся вчера въ Марсилія бенькетъ при участи 300 особъ. Зборай пили въ здоровле Боты и Девета. Въ имени Крігера бувъ на бенкетѣ и промовлявъ д-ръ Лейдсъ, подякувавъ за величаве принятє президента и пивъ въ здоровле Любета. На телеграму Крігера до Любета, казавъ сей префектови привитати Крігера и подякувати ему. Голендерска королева высказала Крігерови телеграфічно свою радость, що могла ему дати до розпорядимости свій корабель и що вонъ приѣхавъ на нѣмъ здоровый.

Брюссельскій кореспондентъ N. W. Tagblatt-y довѣдуе ся, що Крігеръ при кінци слѣдующого тыжня выдасть въ Гаги до всѣхъ державъ вѣдозву о интервенцію. Коли вѣдозва лишать ся безъ успѣху, Крігеръ выдасть компромітуючу Англію вѣдозву. Вѣдтакъ хоче Крігеръ назадъ вернути до вѣтчины и взяти участь въ дальшій борбѣ.

Вчера Крігеръ выѣхавъ до Парижа. Любе мае принятй его нинѣ пополудни, або завтра передъ полудникъ. Зъ причины вчерашного поступованя Англійцѣвъ, прийшло до поважныхъ противанглійскихъ демонстрацій, котрй головно передъ англійскимъ консулятомъ мали грозный характеръ. По дорозѣ до Парижа, въ Авініонѣ, урядали Крігерови овацію власти и офіцеры.

——

Зъ Пекіну доносять, що мѣжь поглядами послова поодинокихъ держ въ зайшли такій розницѣ, що здержано переговоры ажь доки не надбѣдуть информацій вѣдъ правительствъ. Розницѣ суть такъ великій, що перерва потреває довшій часъ. Ситуація, яка вытворила ся мѣжь послами в того рода, що в надѣа цѣлковитого збрвання „концерту державъ“. „Петерб. Вѣдомости“ твердять, що якъ долго розходило ся о увольненя послова, всѣ державы мали въ Хінахъ спбльну цѣль. Теперь ихъ цѣли суть розній и тому Россія повинна заключити зъ Хінами окрему угоду. Проволока, яка зайшла въ переговорахъ, выкликуе у осѣлыхъ въ Хінахъ чужинцѣвъ велике невдоволене и неспокбй. На ихъ думку справу треба бы прискорити, що було бы можливе, коли бы на мѣсце переговоровъ вызначено котресь зъ головныхъ европейскихъ мѣстъ, де могли бы приѣхати также повномочники Хінъ.

Лондоньскій дневники доносять, що вѣддѣлъ нѣмецкои армій стрѣтивъ ся зъ бѣльшими силами Хінцѣвъ и бувъ змушеный цофнути ся. Майоръ Молешофъ розбигнавъ кольна боксерскихъ ватагъ и забравъ 8 армать. Коло Гваану забрано Хінцямъ вѣзъ зъ грошми и амуніцією.

Въ нѣмецкомъ парламентѣ Бебель остро критикуе поступоване мѣжнародныхъ вѣйскъ въ Хінахъ и твердить, що вѣсти, якій надходять зъ театру войны суть правдивй, бо надрукованыхъ листовъ, илюструючихъ жестокости, анѣ прокураторія, анѣ міністерство войны не мали вѣдваги заквестіонувати. Бебель хоче вѣдъ міністра войны довѣдати ся, чи вѣдъ найвысшои команды войска дѣйстно одержала наказъ: „Пардону не дае ся, полоненыхъ не бере ся“. Більовъ збивае закиды Бебля, а промову цѣсаря до нояковъ оправдуе тымъ, що она була выголошена въ хвили, коли надбѣгла вѣсть про смерть Кетелера, и коли кождый бувъ переконаный, що Европейцѣ въ Пекінѣ выгибли до ноги.

Письмо зъ Бережанщины.

Написавъ *о. М. Мосора.*

(Докончене.)

Добре пойшли выборы въ Вербовѣ. Тамъ посесоръ Потенъ саме теперь женивъ ся и зъ великихъ радощѣвъ справлявъ „хлопске весѣле“ щось ажь три днѣ передъ выборами. Три днѣ панъ баронъ годувавъ и поивъ хрунѣвъ у дворѣ и за те дбставъ при голосованю ажь 12 голосовъ, але выборцемъ таки не выйшовъ. Выбранй о. Любинецкій, Митро Походжай, а прочихъ двохъ не знаю; знаю лише, що певній.

Такъ само выбранй певній выборцѣ въ Стриганцяхъ и въ Двбрцяхъ. Але перше мушу оповѣсти дещо цѣкавого.

Я все старавъ ся въ передодень выборовъ зробити въ сусѣдныхъ селахъ дорѣчній зборы, щобы поучити народъ о важности выборовъ и заохотити ихъ, абы добре тримали ся при выборахъ. Такій зборы зробивъ я у себе, въ Бѣщу, въ Поточанахъ [тамъ не було ще доси правыборовъ] та й загадавъ бувъ зробити въ Стриганцяхъ. Приходять до мене въ недѣлю (18. с. м.) зъ полудня два патріоты-агітаторы, а то Петро Ягоцкій зъ Нараева и Митро Походжай зъ Вербова, й ка-

жуть, що здало бы ся зробити въ Стриганцяхъ передвыборчій зборы, бо тамъ выборы въ второхъ, а жидъ економъ Трачевского дуже тамгуда увивае ся. Я кажу до нихъ: „Добре, я зроблю, але вы йдѣть тамъ нинѣ напередъ и поагітуйте межи людьми, щобы завтра громадно зобрали ся. Даєте менѣ знати а я завтра вечеръ приѣду.“ — Пійшли они до Стриганець въ недѣлю а въ понедѣлокъ дають менѣ знати, що громадяне стриганецкій кажуть, що у нихъ не треба зборовъ, бо у нихъ выйдуть певно добре выборцѣ, але за те треба въ сусѣдньомъ Рекшинѣ, бо тамъ панъ Падлевскій, посессоръ зъ Писарѣвки, страшенно хоче стати выборцемъ. Тому-то на нинѣ вечеръ заряджено зборы въ Рекшинѣ. — Добре! Пославъ я ще по о. Лепкого, беру съ собою свого дяка Гната Янчиньского и заступника вóйта Семка Просанку и ѣду до Рекшина.

Вступаю по дорозѣ въ Стриганцяхъ до о. Макогоньского, а той отъ якій рѣчи менѣ каже: 1) Жидъ изъ Дворець, економъ Трачевского, бувъ уже у него и дае 200 зр. на громаду стриганецку, щобы она не выбирала выборцемъ Шуварóвского [нашого патріота, твердого, якъ скала]. 2) Другій патріотъ Михайло Островскій выпрошуе ся, щобъ его не выбрати, бо ему вже теперь обѣцюють золоті горы, то боить ся, щобы не похитнувъ ся. 3) Падлевскій, посессоръ зъ Писарѣвки, кладе „за руки“ 500 зр. и обѣцюе, що якъ его выберуть выборцемъ, то постарается о то, що перенесуть въ Рекшина учителя Віятека, не любого громадѣ. А треба знати, що они найбóльшій приятелѣ, а теперь оба въ порозумѣню пускають людямъ такого блахмана, бо Рекшинцѣ дали бы ся на тую удку найхутше зловити, абы лише позбутись учителя, котрого ц. к. власти шкóльній нѣякъ не хотять зъ Рекшина забрати, хоть и учителеви тамъ нелюбо и громадѣ зъ нимъ немило. Та розумѣе ся, що Падлевскій того бы не зробивъ, хиба бы выстаравъ ся для Віятека о лучшу посаду. Але найцѣкавѣйше, що о. Макогоньскій менѣ ще сказавъ, було 4) що учителѣ зъ Стриганець и зъ Рекшина та всѣ жиды шукають за жандармами, щобы мене на тыхъ зборахъ арештували. — Се мене убавило и я щиро засмѣявъ ся.

Сѣдаю и ѣду до Рекшина самъ [оо. Лепкій и Макогоньскій надѣхали пóзнѣйше] а по дорозѣ доганяю п. Віятека, учителя въ Рекшина. Я высоко цѣню станъ учительскій и зó всѣми учителями въ околици жию привязно, хочь они теперь пóдчасъ выборóвъ всѣ звернули ся противъ мене. Але я нѣчого собѣ зъ того не роблю и прошу п. Віятека, щобы собѣ сѣвъ коло мене а я его пóдвезу. П. Віятекъ сѣдае и роздразненый та настрашеный говорить до мене: „Вы знаете, отче, якъ я васъ поважаю, але остерѣгаю васъ, що тутъ васъ чекае немила пригода“. — „Що-жъ такого?“ питаю. — „Одна вилывова особа постаралася о то, що сюда мае прийти трохъ жандармóвъ и васъ арештувати“. На моє питане п. Віятекъ не хотѣвъ сказати, що се за така вилывова особа, ажь коли я запытавъ его, чи не п. Падлевского мае на гадцѣ, вóнъ притакнувъ. Тогдѣ я пояснивъ п. Віятекови, що се часъ выборчій, що агітація дозволена, п. Падлевскій не є така вилывова особа, щобы ажь жандармерія була ему на услуги, и заявивъ-емъ ему категорично, що я не страшкóвъ сынъ и нѣчого не бою ся. Я навѣть заохочувавъ п. Віятека, щобы самъ взявъ удѣлъ въ тыхъ зборахъ, най ставе по сторонѣ хлопóвъ, тымъ зъєднае собѣ ихъ и може наступити згода мѣжь нимъ а громадою. Та п. Віятекъ не послухавъ моєй рады, злѣзъ зъ моєй фóры, а я самъ удавъ ся на зборы.

Зборы тій удались менѣ надъ всяке сподѣване. Бо коли по иншихъ селахъ я мавъ найбóльше по 60 слухачѣвъ, то тутъ було вжыж 200, бо цѣла хата и повне подвóре, а господарь хаты выявъ вóкно, щобъ и тій зó двору чули моєй бесѣды. Я говоривъ о правѣ зборóвъ, о ординаціи выборчій и о домаганяхъ Русинóвъ на поли політичномъ, шкóльництва и економічномъ пбеля національно-демократичной програмы, а о. Лепкій говоривъ о нашомъ суспóльно-економічномъ положеню. По нашихъ рефератахъ всѣ обѣцяли выбирати выборцѣвъ честныхъ а не хрунѣвъ. Чи се имъ удасть ся, не знаю на певно, бо правыборы въ Рекшинѣ ажь въ суботу (24-ого с. м) Але заразъ на другій день выбрали въ Стриганцяхъ якъ-разъ нашихъ выборцѣвъ, а мѣжь ними Шуварóвского и Мих. Островского.

Коли мы выѣзджали зъ Рекшина, честній громадяне супроводжали насъ въ шпалерѣ ажь до Стриганець, бо боялися, щобы не напала на насъ жидóвско паньска кліка, бо щось зачували, що були до того старания. А була дуже темна нóчь.

НОВИНКИ.

— **Русины зъ Марамароша** [на Угорскій Руси] починають еміґрувати до Бразилії. Якъ доносить рускій урядовый тыжденникъ „Недѣля“ [що выходить у Пештѣ] выѣхало туды недавно около 300 марамарошскихъ Русинóвъ черезъ Реку [Фіюме] за море.

— **Нарады надъ lex Hupka** вóдбулись въ выдѣлѣ краєвóмъ на засѣданю краєвои комісіи рóльничои пóдъ проводомъ маршалка краєвого гр. Баденього. Ухвалено передати тую справу выбраному субкомітетови, котрый мае дальше студіювати тую справу, при чóмъ выдо тои справы, трактовано разомъ. До субкомітету выбрано: пп. Шілата, Онишкевича и Стан. Стадницкого зъ правомъ кооптованя фаховыхъ силъ.

— **Зъ львóвского університету.** Деканатъ правничого выдѣлу взывае всѣхъ слухачѣвъ, щобы пильно учащали на выклады, на якій записали ся. Тѣ слухачѣ, котрій не будуть учащати, не дóстануть при кóнци пóвроку посвѣдченя, що слухали его чи того предмету. Дальше подае деканатъ до вѣдомости, що подання о виписы по реченци въ зимовóмъ пóвроцѣ будуть узглядняванй найдальше до 15-ого падолиста, а на лѣтне пóвроче найдальше до 1-ого червня. Посвѣдченя випису [nomen recepium] будуть выдавати доценты въ зимовóмъ пóвроцѣ до Рóздвяныхъ святъ а въ лѣтнóмъ до 1-ого червня. Деканатъ взываe всѣхъ слухачѣвъ, котрій занимають якій-небудь посады по за Львовомъ, щобы зрезигнували зъ нихъ, а котрій сповнають якій урядъ у Львовѣ, щобы выказали ся позволенемъ дотычнои власти учащати на університетъ.

— **Выбóръ ректора** на львóвскóмъ університетѣ на мѣсце именованого архіепископа кс. Більчевского вóдбуде ся въ суботу 30-ого падолиста с. р. о год. 12 въ полудне.

— **Противъ піяньства.** Міністерство ся авъ внутрѣшныхъ, узнавчи поборюване алькоголізму за рѣчь первориного значѣня такі пóдъ взглядомъ санітарнымъ якъ и економічнымъ, рѣшило выготовити докладный въ тóй справѣ квестіонарь и розбслати до політичныхъ урядóвъ. Выготовленe квестіонаря взяла на себе санітарна секція въ міністерствѣ справъ внутрѣшныхъ пóдъ управою гігієниста шефа секція д-ра Кусого. Въ тóмъ квестіонарѣ постановлено слѣдуючій питаня, на котрій мають вóдповѣсти власти політичній: якій напоє пе народъ; чи декотрій верстви любують ся лише въ декотрыхъ напояхъ, чи пе ся лише при нагодѣ, чи щоденно, чи въ коршмѣ або дома; чи пе ся въ часѣ роботы и чи при декотрыхъ роботахъ пе ся бóльше нѣжь при иншихъ; чи пють лише мужчины чи такожь и женщины; чи женщины ходять до коршмы або пють лише дома у себе; чи й молодѣжь пе и де; чи пють дѣти; чи ворохобнѣ выправляють лише по коршмахъ чи такожь и дома; чи число пияковъ вплывае на піяньство; чи пияцѣ бють ся и калѣчать ся въ суперечкахъ; чи піяньство побóльшуе нещасливій пригоды пóдчасъ працѣ; кóлько е налоговыхъ піяковъ и що то за люде; кóлько е такихъ людій, котрымъ алькоголь знищивъ здоровe и якій хоробы выкликуе піяньство.

— **Нова архикнягиня австрійска.** Архикнягиня Марія Валерія, дочка цѣсаря, замужна за архикняземъ Францомъ Сальваторомъ, повила дочку, котра дóстала при хрестѣ имена: Гертруда, Марія, Гізеля, Єлисавета, Игнатія.

— **Въ церквѣ „Народного Дому“ у Львовѣ,** именно въ закристіи, будуть умѣщенй на стѣнахъ двѣ гарно обрамленій мармóровій таблицѣ зъ вóдповѣдными написями. Одна на пóвнóчній сторонѣ, буде посвячена цѣсаревичу Францъ Іосифови, котрый дарувавъ будынокъ старои університетскои бібліотеки на сесю церковь съ слѣдуючою церковно-славяньскою написею: „Великодержавному императору Францъ Іосифу Первому, всемилостивно въ лѣто 1849 даровавшему развалины погорѣвшаго зданія университетской книго хранительницы на созданіе сего святаго храма Пребраженія Господня, отъ галицкія Руси благодареніе отъ рода въ родъ“ — а друга таблиця для котрои напись приготовляе ся, посвячена буде галицко-рускому народови.

— **Дирекція почтъ и телеґрафóвъ** у Львовѣ оповѣщуе: Зъ днемъ 1 грудня с. р. вóйдуть въ життѣ въ Суходолѣ [бобрецкого повѣта, почта Глѣбовичъ] и въ Гóйску [добромильского повѣта, почта Добромиль] складницѣ почтовій зó звычайныхъ обсягомъ дѣлання.

— **Зъ любови.** N. W. Journal доносить, що вѣнчанe гр. Людвіки Таффе зъ д ромъ Яковомъ Фельдманомъ [о чóмъ богато було писано по часописяхъ] таки вóдбудесь въ грудни с. р. Панъ молодый, жидъ, переходить на протестантизмъ.

— **Смерть передъ вѣнчанемъ.** Вóдъ Сокаля доносять: Юліянъ Стасюкъ, одинокій сынъ господаря въ Оѳільску, мавъ подружити ся зъ гарною дочкою тамошного селянина Новосада. Въ суботу 17-го с. м. розпочалось весѣле, такъ въ домѣ жениха якъ и у молодои, а въ недѣлю мало вóдбутись вѣнчанe. Тымчасомъ въ недѣлю рано найдено жениха въ шопѣ — повѣшеного. Що було причиною самоубійства, годѣ дóйти, тымъ бóльше, що Юліянъ Стасюкъ женивъ ся зъ власной волѣ.

— **Рухомій кухнѣ.** Львóвскій магістратъ носить ся зъ гадкою заснувати у Львовѣ рухомій кухнѣ на взóръ подóбныхъ кухонь въ Берлинѣ и Варшавѣ. Тѣ кухнѣ розвозять по мѣстѣ теплій и здоровій справы по дуже дешевій цѣнѣ. Магістратъ зажадавъ зъ Берлина и Варшавы дотычныхъ пояснень а якъ одержить ихъ, починить заходы до заведеня такихъ кухонь у Львовѣ.

— **Помилуванe.** Засудженóй дня 15 вересня с. р. судомъ присяжныхъ Ксеньцѣ Столяръ за звычайне убійство на кару смерти дарувавъ цѣсарь кару смерти, а найвысшій касаційный трибуналъ засудивъ ю на 10 лѣтъ тижкои вязницѣ, заостренои постомъ и темницею.

— **Оригінальный анархістъ.** Італійскій дневникъ „Secolo“ доносить, що въ Парижи вóдобравъ собѣ житя якійсь Італіянень, бо анархістичный клюбъ, до котрого вóнъ належавъ, приказавъ ему замордувати царя, а вóнъ не мóгъ на се рѣшити ся.

— **Люта мачоха.** Въ селѣ Арнсдорфѣ коло Теченъ выкрыла жандармерія, що тамошнѣ халупники Ф. замкнули свого 22-лѣтного сына взглядно пасерба до темнои комóрчины на подѣ и тамъ держали его вже кóлька недѣль. Коли жандармы отворили комóрчину, представивъ ся имъ страшный видъ. Бѣдный хлопчище, котрый такъ бувъ виниджвъ, що лише шкóра держала его кости въ купѣ, схопивъ ся якъ бы перепудженый изъ свого барлога, що выглядавъ якъ купа гною вкрытого якимсь лахмóтемъ, але вóдтакъ дуже втѣшивъ ся, коли ему сказали, що его выпустять на волю. Нещасливый есть сыномъ халупника Ф. зъ першого супружа, а мачоха не любила его и збыткувала ся надъ нимъ доглядаючи лише своихъ трое дѣтій. Бѣдный хлопчище мае ще й хоробу паданку, а мачоха зробила зъ него божевольного та замкнула его до комóрчины и морила голодомъ. Жандармы переконали ся, що хлопчище на умѣ зовсѣмъ здоровъ.

— **Дрóбні вѣсти.** Въ Краковѣ увязнила поліція двохъ молодикóвъ, котрій пускали въ обѣгъ пóдроблені 100-рублевій банкноты. — П. Дашиньскій кандидатъ на V курію краківского округа, редакторъ „Naprzod'y“, поѣхавъ до Вѣдня зъ жалобою до міністра судівництва на несправедливе засуджуване его краківскими судами. — Завтра, якъ заповѣдають польскій дневники, появить ся вóдозва польского центрального комітету выборчого.

Ріхтера скрыники зъ камѣнцями до будовы дóйшли до такъ знаменитои досконалости, що всѣ родичѣ, — безъ рóжницѣ, чи вже мають скрынку зъ камѣнцями чи нѣ, — повинній казати собѣ зимь скорѣйше прислати новый, богато илюстрованый цѣникъ скрынокъ, щобы пóзнати зарóвно дуже важну новинку якъ и нову товарискy игру „котву“. Досыть буде написати кореспонденційну картку до Ф. Ад. Ріхтера и С-ки у Вѣдни, I. Operngasse 15, а гарный кольорованый цѣникъ прашле ся заразъ даромъ и франко. При купнѣ у власномъ интересѣ треба всякy скрынку зъ камѣнцями до будовы безъ охорони и марки „котвы“ уважати за пóдроблену и не приймати ю.

Для родинъ и господарства, рукодѣлень и торговель пожиточній рады и вѣдомости подае часопись „Dzwignia“ выходяча у Львовѣ разъ зъ додаткомъ повѣстево-гумористичнымъ п. з. „Nowy Faun“ якъ також зъ пригóдными додатками. Стоячи на засадѣ взаимности славяньскои на поли господарства и торговлѣ подае тая часопись въ кождомъ числѣ кореспонденціи въ рóзныхъ языкахъ славяньскихъ, при чóмъ постóйно памятае о справахъ руского промыслу. Оказовій числа высылае Редакція безплатно. Адреса: Редакція „Dzwigni“ Львóвъ.

Русины! Памятайте на Дóмъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

Посмертна — ✝ — оповѣстки.

Тома Пельвецкій, выслуженый учитель нормальныхъ шкóлъ, б. шкóльный инспекторъ надвóрнянъско-богородчанъского округа, авторъ кóлькохъ оповѣдань въ молодшихъ лѣтъ, упокоивъ ся въ Коломыи въ 78 роцѣ житя. В. с. п.!

Именованя, перенесеня, вóдзначеня и пр.

Ц. к. судъ краєвый высшій въ Краковѣ перенѣсъ ц. к. офіціала судового Мартина Кассіяна изъ Сѣменя до Рашева (на его власну просьбу).

Телеґрамы.

Вѣдень 24 падолиста. Въ четверъ вóдбула ся кабінетова рада, на котрóй означено реченець скликаня соймóвъ. Въ загалѣ порѣшено, що соймова сесія вóдбуде ся мѣжь днемъ 10 а 20 грудня, однакъ не ухвалено ще докладно и точно реченця скликаня поодинокихъ соймóвъ. — Турецке правительство заборонило богослуженя въ ческóмъ и польскóмъ языцѣ для чужихъ роботникóвъ. Чотирохъ ческихъ и польскихъ священникóвъ въ Австріи выгнано, яко невыгóдныхъ чужинцѣвъ.

Прага 24 падолиста. Про угрупованe сторонництвъ въ будучóмъ парламентѣ N. Listy пишуть: Католицка людова партія, домагаюча ся безвзглядно нѣмецкого языка яко державного, вже для насъ не истнуе. N. Listy бажають собѣ, абы сполучили ся слѣдуючій елементы: Поляки, Чехи и полудневій Славяне.

Парижъ 24 падолиста. Палата послóвъ приняла вчера буджетъ міністерства внутрѣшныхъ справъ. Внесенe, абы внесенно тайный фондъ, поборювавъ президентъ міністрóвъ. Внесенe упало. Внесенe о внесенe буджету міністерства вѣросповѣдань, такожь упало. — Сенатъ приявъ законъ о амнестіи, котра вóдносить ся до всѣхъ засудженыхъ за провины противъ прасового закона, закона о стовариженяхъ за послѣдній антісемітскій забуреня въ Альжирѣ.

Лондонъ 24 падолиста. Вчера кружили тутъ погодоски, що царь померъ въ Ліваділ. Тѣ погодоски выкликали величезну сенсацію. Въ россійскóй амбасадѣ нѣчого про се не знаютъ.

Люцерна 24 падолиста. Въ Белінцонѣ арештовано анархіста Ясея пóдозрѣлого о участь въ заговорѣ на житe короля Гумберта.

Лондонъ 24 падолиста. Дневники доносять, що въ битвахъ коло Бальморалю и Вільґеріверу убито и ранено 180 Бурóвъ.

Капштадъ 24 падолиста. Плянъ Кіченера, змѣряючій до закóнченя военнои кампаніи вже уложено до найменшихъ подробицъ въ короткóмъ часѣ зачне ся акція. Передъ дотычными операціями, будуть зъ театру вóйны усунені всѣ кореспонденты дневникóвъ.

Надбслане.

Д-ръ Казиміръ Крушиньскій

ординуе въ недугахъ легкихъ и горла вóдъ год. 3—5 по полудни

ул. Академічна ч. 16, 1. поверхъ.

Телефонъ 163. 573 1—?

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Д-ръ З. Райнгольдъ

надворный и прибóчный лѣкарь дентистъ ординуе теперь при ул. Сикстускóй число 29.

545 9—18

Спеціялістъ недугъ шкóрныхъ и венеричныхъ

Д-ръ Левъ Рашъ

повернувъ и ординуе вóдъ 9—12 и вóдъ 2—5.

456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 8—6

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Спеціялістъ недугъ ушій, носа и горла

Д-ръ І. РАЙНГОЛЬДЪ

ординуе теперь при ул. Сикстускóй ч. 29.

536 9—18

Уважайте на сей ☞ 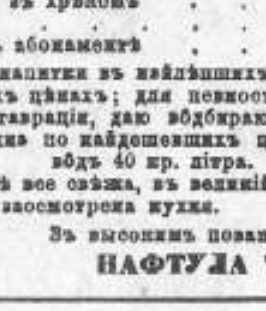

выпаленый КОРОКЪ! ☜ !!!

69 21—0

Яко добру и певну льокацію

поручаемо:

4½% Листы гіпотечній,
4% Листы гіпотечній коронові,
5% Листы гіпотечній преміованій,
4% Листы Тов. кред. земского,
4½% Листы Банку краєвого,
5% Обліґаціи Банку краєвого,
4% Позичку краєву,
4% Обліґаціи пропінаційній и всякій ренты державній.

Паперы тій продаемо и купуемо по найточнѣйшóмъ курсѣ деннóмъ. 374 (3)

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. акц. Банку галиц. гіпотечного.

ЛИПНЬ

въ реставрациі ЛАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12 дóмъ власный, можна дóстати щоденно вже о годинѣ 8-óй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣчаній легки	12 „
Фляки	12 „
Вóжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіаръ	15 „
Обѣдъ зъ збоканемъ	40 „

Великій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моєи реставрациі, даю вóдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пива по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вóдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страва и напитковъ заосмотрена кухня.

79 234—? Зъ высокимъ поважаленемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великóмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли далекомиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣричій, піомы, лібелі манометры и т. п.

Уряджене дзвóнкóвъ електричныхъ.

Великій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4168

ПАСАЖЬ ГАВСМАНА

І. ЛЬВÓВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разóвъ преміованe.)

Вóдъ 25/11 до 1/12 до побаченя:

Подорожь Реномъ.

Вступъ 10 кр. 79

Мѣдь десеровый курацій-ный, власна пасѣка, 5 клґр. 3 зр. 30 кр. franco. — Корженевичъ ем. учит. Иванчаны. 559 4—5

Особа интеліґентна середного вѣку, глядае мѣсця до заряду дому у священника, вдовця. Ласкавій зголошеня пóдъ адресою: К. Н. Львóвъ, Паньска 15. 564 3—3

„MALTUS“

выпробоване средство для панъ!

Дуже важный на науковыхъ засадахъ снорядженый вынахóдъ, порученый лѣкарскими повагами. Знаменита и гігієнічна охорона. Цѣна картону 4 корóны.

Головный складъ: Аптика „пóдъ срѣбнымъ орломъ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

У ЛЬВОВѢ. 549

ТУТКИ цыґаретовій 1000 штукъ за 1 зр., поручае Акт Мазурковичъ, Львóвъ, Скарбкóвска 7.

Вода бузвинова

до мытя лиця по оголенню, знаменита,
фляконъ 1 кор.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: склепы взаснй улица Оляксуска ч. 25, Рынокъ ка ч. 11. Кракувъ: Суконницѣ ч. 20. Черновцѣ: Галицч 2. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

РІХТЕРА
скрипки зъ каменцями до будовы.

є найлюбѣйшою забавою дѣтей и найлѣпшою рѣчею, яку имъ можна подарувати до забавекъ и звиня.

Ріхтера скрипки зъ каменцями до будовы можна кождого часу побольшити допасовуючими скричками, и черезъ те мають они подвойну вартость Ріхтера скрипки зъ каменцями до будовы можна у всѣхъ лѣпшихъ торговляхъ забавокъ дістати по 0·75, 1½, 2, 2½, 3½, 6—10 коронъ и вище. Однакъ треба давити ся на маркою и не принимати скрипокъ безъ нотвы, бо они є підроблені.

НОВИНА! Ріхтера игры, вымагаючи терпеливости, якъ сѣянье чортикъ, громозводъ и т. п., по цѣнѣ 70 сот. Лише зъ котвою правдивій!

Хто хоче дѣтямъ дати дарунокъ, нехай собѣ чимъ скорше каже приславти новый, богато илюстрованый цѣнникъ, підписана фірма прише его даромъ и франко.

Ф. Ад. Ріхтеръ и С-ка,
перша австр. угорска ц. и к. прив. фабрика скрипокъ зъ каменцями до будовы.
Контора и складъ: I. Operngasse 16 Вѣдень. Фабрика: XIII/1 (Hietzing)
Rudolfstadt, Nürnberg, Olten (Швайцарія), **Rotterdam New York,** 215 Pearl-Street. 570 1—4

Ковдры и матерацы

найдешевше набута можна въ спеціальной роботни постелій

Іосифа Шустера
Львовъ, улиця Коперника ч. 5.
455 38—30

Таблицѣ зъ металю лиття

таблицѣ надмогильній, таблицѣ для Выдѣдовъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ мосяжній въ бляхи пресованій для лѣсной сторожи. — Альомбы одованій и гузиня до альомбъ вина — рыкомъ найдешевше

Лѣярня выробовъ металевыхъ

ГЕНРИКА ШАШРЫ

Львовъ ул. Коперника ч. 3,
(поббчь аптики п. Миколяша.)
208 32—?

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелихи и т. п. власнй выробы

поручае по цѣнахъ умѣреныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

Замовленя въ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеграфъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаемо на жадане даромъ и оплатно.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашой фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентовъ анѣ похатинковъ не высылаемо. 2 63—52

¾ натуральной величины

Оригинальный англійскій бритвы зъ найпершой діамантовой стали, досконалій, вглубленно шлюфованій, выостренй, готовй до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглубленно шлюфована зр. 1.50 а ½, вглубленно шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченствомъ изъ здѣймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣченє лица подчасъ голенія также у недосвѣдчыхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Бострє найделікатнѣйше ¾ вглубленно шлюфованє. Цѣна зъ etui 2·60 зр.

Практичный дарунокъ Рождественый!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою або зъ попереднов заплатою.

Вытягъ зъ многихъ тодякъ въ 23/10 1898.

2 англ. бритвы одер жавъ; дуже добрй. Въ интересѣ пр[illegible] поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофилъ Глушкевичъ парох[illegible] въ Малиновѣ.

Прошу прислати ще 1 орій. англійскихъ бритвъ зъ діамантовой стали; попередно присланымъ и вповнѣ вдоволенй. Людвикъ Загрядникъ парохъ въ Кунячахъ. Подобно пишуть Вч. Отцѣ: Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій. І. Юрчакевичъ, парохъ Свитковой. О. Подкиньскій парохъ Юровецъ. Кипр. Дурбакъ парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругбвъ.

Патентованій прилады до ѣды Англійска марка „Sheffield“. Prima якбсть зъ колодками зъ рога, або кости, вбстря шлюфованій. Вбстря не выпадають анѣ не розхвостують ся навѣть въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 видокъ) 6 зр. Такожъ продае ся по ½ тузина пары. 572 1—10

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ АНГЛІЯ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII. Feldgasse 10.

Перший рускій складъ машинъ до шитя!

Незрбвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Нбжий вбдъ 27 до 65 зр.
Ручній „ 25 до 48 зр.

Условія сплаты приступній. Готбвкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жаданє даромъ. 488 2—104

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*
Львовъ, Галицка 6.

П. Т.! Зъ приданов Вами машины до шитя есьмь вповнѣ задоволеный. Шье тихо и хорошо. Проте не жалую, що-мъ на анонсъ въ „Дѣлѣ“ удавъ ся до Васъ и почуваю ся до обовязку заявити свое вдоволенє. — Зъ поважанемъ *Ю. Гладилевичъ* Любачевъ. 565 2—12

Дбтель французскій
Руа. Кріммеръ
поручае найлѣпшій оригінальный петербурскій

КАЛЬОШЪ

Найбольшій выборъ найкрашій фасоны, найлѣпшій якость.
Руа. Кріммеръ
готель французскій Львовъ.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Прочь зъ жидбвскою бляґою!

!!! Свбй до свого !!!

Выробы ножбвничій, захваляваный шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше зъ гарантіею на мѣсци

Бритвы англійскій, власній, солінгенськый и швайцарскій у великбмъ выборѣ въ цѣнахъ вбдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду бритву передъ высилкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надае ся до волося, вымѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ. Бритвы безпеченьства [скалѣченє выключено навѣть у не умѣючыхъ голити ся] Генкельса зъ охоронниками, цѣна зъ etui 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ
ножбвникъ
Львбвъ, ул. Галицка ч. 6.

Заразомъ поручаю всякій выролы ножбвничій въ моѣй роботни выконанй.

Вытягъ зъ листбвъ признания:

Вповажаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надбсланій 2 бритвы и ножички, котрій мимо низкой цѣны и дуже добрій и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

Девятникъ 8/ серпня 1900.
483 18—104 Дороттеушъ Конбасъ

Вже вийшли з друку накладом Євгенія Спожарского

Народні карти кореспонденційні

як також типи гуцульскі и характеристичні.

Замавляти може в Торговли Євг. Спожарского у Львовѣ и у всіх рускихъ торговлях. 566 5—20

Вбдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями узнавае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але также и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на півостровѣ Балканьскбмъ, въ Швайцарій и т. д. на недуги шкбрий, особливо противъ

Выкидбвъ шкбрныхъ рбзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣланє Берґерового мыла смолиного яко гіґієничного средетва до усуненя порплівъ, до чищеня и десинфекція шкбры есть рбзновсь загально признане. Берґера мыло смоляне мае 40% смолы деревной и рбзнить ся значно вбдъ всѣхъ иншихъ родбвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Берґера мыла смоляного и уважати на поббчь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкбрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.

Яко лагбднѣйше мыло смоляне до усуненя велкой **почистоты шкбры**

на выкиды шкбрий и на головѣ у дѣтей, также яко незрбване мыло до мыти и кунелѣвъ для щоденного ужитку служить, обіймаюче 35% гліцерины и пахуче

Бергера гліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживаня.

Зъ иншихъ родбвъ мыла Бергера поручае ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкбры; **мыло бораксове** противъ прищвъ; мыло **карболеве** до выгладженя шкбры и знякбвъ по вбшѣ и яко мыло десинфекційне; **Берґера мыло до купели** зъ смерековыхъ шишкбвъ и таке-жъ **мыло тоалетове**, Берґера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.).

Берґера мыло петросульфольне

противъ вишневого лиця, вишневого носа, высыпокъ и свербякбвъ на шкбрѣ; мыло на несивѣвки дуже успѣшне; мыло сѣрчано молочне на нечисте лице; мыло танінове на почервонѣ и выпадъ волося.

Берґера зубна паста въ тубахъ

найлучше средство до чищеня зуббвъ Нр. 1 на нормальній зубы, Нр. 2 для курцѣвъ. Цѣна 80 кр. Що до прочихъ мылъ Берґера вбдсылаемо до приписбвъ ужитк. Жадати все Берґера мыла, бо є много безуспѣшныхъ наслѣдувань.

Мѣсця продажи для Львова въ аптиках пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Кудлка и А. Рапапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродах* Крізого, Линдберґа; въ *Борщові* Ал. Шйотровского; въ *Бережанах* А. Дурста, Л. Нагліка; въ *Бережові* Гадямасъ, Ербена; въ *Хирові* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжановского, І. Тобішека; въ *Ярославі* І. Ангермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камінцю* Пилевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Рятні* Карпиньского, Прона; въ *Сколимі* Леховского; въ *Самборі* І. Алексевича и Гердлички наслѣдниковъ; въ *Станиславові* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрию, Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ бблшихъ мѣстъ Галичины. 165 28—24

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найблизшій вбдъѣзды:

29 падолиста Спаридамъ“ год. 6 по пол. 6 грудня „Роттердамъ“ 12·30 по полудни. 13 грудня „Амоте дамъ“ о год. 6 по пол., 20 грудня Статендамъ“ год. 12·30 по полудни.

Нові пароходы зъ подвійными трубами:

Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10.320 тонъ, Потодамъ 12.500 т.

Цѣны першихъ каютъ вбдъ 264 кор. и высше) зъ
другихъ каютъ 228 к. и высше) при-
III. класы 209 к. 40 с. зъ Вѣдня.) стания.

Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10; для III. класы: IV. Weyringergasse 7 A.

Агентурій фірми въ Берні, Инсбруку и Трієстѣ. 59

Світова выстава Парижъ 1900.
ЗОЛОТЫЙ МЕДАЛЬ

ЗНАМЕНИТЫЙ

вина дальматиньскій, хорватскій и истрійскій, столовій, десеровій и кураційній

поручае

ручачи за ихъ правдивость и натуральность

СКЛАДЪ ВИНЪ

БРАТЯ ДѢДОЛІЦЬ

Львбвъ, ул. Чарнецкого ч. 3.

ОТВОРЕНЄ 1-ого ПАДОЛИСТА 1900. 587

Вбдмічена на многихъ выставахъ! Комната до вбирань товариских!

РУКОДѢЛЬНЯ РѢЗБЯРСКА

Е. ЩУПЛАКЕВИЧА

у Львовѣ, при ул. Коперника число 17.

выконує цѣлковитй уряджения церковній

Иконостасы, престоли, проповѣдницѣ, цимборіи, гробы Божій, олтарѣ, олтарики процесійній и всѣлякій роботы сальоновій совѣстно и дешево.

550 10—24

Складъ и Роббтня Футеръ
ФЕЛІКСА и ЮЛІЯНА

ЛЮБЕЛЬСКИХЪ

при улици Валовій число 3 у Львовѣ

поручаемо на зимовый сезонъ свбй свѣжо спровадженый засббъ футеръ въ шкбрахъ якъ и готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣрѣ, заруквки, шапки, баранцѣ и богато иншихъ можливыхъ въ обсягъ кушнѣрства входячихъ рѣчій. Такожъ удержуемо на складѣ великій выборъ сукна до покрывания футеръ и продаемо все по можливо найнизшихъ цѣнахъ.

Илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 521 6—10

КАРОЛЬ

ЯВОРСКІЙ

у Львовѣ ул. Баторія 20

поручае свій складъ и роббтню

ОБУВЯ

дамского, мужеского и дѣтинячого по умѣркованыхъ цѣнахъ. 581 8—25

ЛЬВБВСКЕ БЮРО ГАНДЛЕВЕ

Львбвъ, улиця Костюшка число 4.

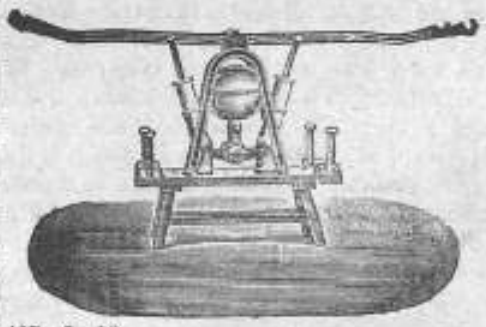

437 6—10

поручае выпробованій

СИКАВКИ ОГНЕВІЙ

всякихъ систембвъ и зъ найлѣпшихъ фабрикъ, **вужѣ до сикавокъ (шлявхи), партяній ведерця, коновки и огневій гаки** а такожъ **шеломы, мундуры, пасы, топбрцѣ** и иншій приборы для огневыхъ сторожей.

Цѣны низькій. — Условія сплаты догбдній.

Вбдны можна дбстати.

Для курцѣвъ!

Найлучшій тутюнъ и папєрцѣ цигаретовій зъ приданемъ вельтского папіру

Vergé Combustible

выробленій.

АІДА

Для курцѣвъ!

Аіда папєрцѣвъ незатовшуе

Аіда папєръ ръзуе заразъ.

Аіда папєръ не вугнить.

Аіда папєръ горить рбвно и гарно.

Аіда папєръ есть найлучшимъ фабрикатомъ.

Головный складъ: Фабрика папєрцѣвъ цигаретовыхъ „Аіда“ у Львовѣ, улиця Паньска ч. 10.
Взбры на жаданє даромъ.
515 9—10

Вбдны можна дбстати.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей.
Папєръ зъ фабр. Черляньсков.
Зъ друкарнѣ Інституту Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Зъ руху выборчого въ краю.

„Центральный комітетъ выборчій“ выдавъ сими днями вѣдозву до выборцівъ Вѣдозва, взагалѣ дуже млава, кладе головну вагу на солідарнѣсть польского кола и его звязь зъ соймомъ, бо лише тогдѣ „останемо польскою репрезентацією и зможемо успѣшно боронити самоуправы нашого краю“. Хочь т. зв. центральный комітетъ утворивъ ся головно для переведеня выборовъ у всходовѣ, — означить, рускѣй части Галичины и хочь хвалить ся, що въ его складъ входять такожъ Русины [звѣстный п. Теофиль Меруновичъ и зовсѣмъ незнаный якійсь Пудакъ Семіянъ], то „народній и краевій“ интересы идентифікуе вѣнъ цѣлкомъ зъ интересами польскими. „Исповѣдники всякихъ перекончань можуть свободно убѣгати ся о мандатъ, коли не заперечують конечности солідарности польского кола. Але коли стане якій кандидатъ непевный або навѣть „народовый“ противникъ, тамъ є обовязкомъ всѣхъ солідарно, не розстрѣлюючи своихъ голосовъ, поборювати его выборъ“. Отже „сповнѣмъ усѣ нашь обовязокъ! Не жахаймо ся труду и пожертвованя а стане у Вѣдни сильне и поважне посольство польске, котре буде вѣрнымъ речникомъ народовои опінія нашого крыю, его правъ, его бажань, его потребъ!“

Щось такъ крайно безвстыдного може подписати — хиба „центральный“ комітетъ!

Зъ Калуша пишуть намъ:

Калускій комітетъ выборчій подъ проводомъ бурмістра п. Фуса, двохъ адвокатовъ, двохъ лѣкарѣвъ и кількохъ жидовъ уладивъ д. 24 с. м. вѣче въ синагозѣ, де мали явити ся кандидаты на послова въ IV. и V. курій. Вѣче удало ся зъ кождого огляду такъ, що вийшовъ зъ него знаменитый — віцъ. О год. 8 заповнила ся простора синагога по береги жидами и малымъ числомъ христіанъ. Войшовъ до синагоги кандидатъ зъ IV. курій п. Каратницкій въ товариствѣ пп. Фуса, Візенберґа, Вітліна, Надля, Кичалеса и директора табулѣ п. Альбіновского. Именемъ комітету вѣдкрывъ сборы д-ръ Вітлінъ, поясняючи цѣль зборовъ, и предложивъ на предсѣдателя п. Абу Мільштайна. Коли за Мільштайномъ подняло ся лише якихъ 20 рукъ, а бѣльшість оказала ся противъ него, выбрано предсѣдателемъ адвоката д-ра Вітлика. Вѣнъ удѣливъ насамперед голосу Абѣ Мільштайнови. Змѣстъ бесѣды п. Мільштайна бувъ: „Правительство жадае, щобы жиды поперали кандидатовъ правительственныхъ; въ противнѣмъ разѣ такъ суды якъ и староство будуть доѣкати жидамъ, жиды не будуть мати приступу до властій“. Бесѣда тая вышла дуже нещасливо, бо бесѣдникъ, выкладаючи, що правительство жадае, щобы жиды поперали пп. Рововского и Каратницкого, сказавъ тымъ самымъ отверто, що такъ хоче староста. Противъ того выступивъ п. Яр. Коритовскій, покликуючи ся на слова цѣсарского маніфесту, вѣдкликуючого ся до населеня, на слова президента міністровъ, котрый увѣривъ, що буде старати ся, щобы воля населеня проявила ся безъ перешкоды, а вкѣнци станувъ въ оборонѣ старосты п. Буковчика противъ инсинуацій, мовь бы его жаданемъ було, щобы жиды поперали нанятыхъ населеню кандидатовъ. Опѣсля промавляивъ еще за кандидатурами пп. Ройовского и Каратницкого д-ръ Вітлінъ; бесѣда его була чисто агітаційна.

За те вповни рѣчево говоривъ д-ръ Надель и зъ становища сіонистовъ вѣзвавъ збраныхъ, щобы кождый голосувавъ пѣсля своѣи совѣсти, уважаючи на добро народу и державы. Дуже гарно и переконуючо говоривъ д-ръ Косъ, кандидатъ зъ V. курій, а бесѣду его нагородили сборы бурею оплесковъ. По нѣмъ промовлявъ адвокатскій конципіентъ п. Шнекъ и заявивъ ся рѣшучо за кандидатами опозиційными, горячо поручаючи кандидатуру д-ра Коса. Адвокатскій кандидатъ п. Ант. Гарасимовъ толкувавъ жидамъ, що у власномъ интересѣ повинни поперати Русиновъ.

Було ще кількохъ бесѣдниковъ записаныхъ до голосу, але предсѣдатель, змѣркувавши, що велика бѣльшість зібраныхъ є неприхильна кандидатурамъ пп. Ройовского и Каратницкого, несподѣйно замкнувъ сборы. Зъ того скориставъ п. Яр. Коритовскій и запросивъ збраныхъ до салѣ Ландсмановъ, де нарады вели ся дуже поважно поза 11-ту годину при участи якихъ 300 жидовъ и мѣщанъ. Замѣтне є те, що вѣче скликане було для агітаціи на користь правительственныхъ кандидатовъ, а обернуло ся цѣлкомъ противно. П. Ройовскій навѣть не явивъ ся на зборахъ, а п. Каратницкій разомъ зъ пп. Фусомъ, Візенбергомъ, Альбіновскимъ и п. забравъ ся здесь заразъ на початку нарадъ, не вѣдозвавши ся анѣ словечкомъ.

Дуже прикро вражае насъ, що мы въ Калущинѣ и въ самомъ Калушу уладили доси 20 вѣчь, а пп. Каратницкій и Ройовскій не уважали за потрѣбне явити ся хочь бы на одныхъ зборахъ. Нѣчого бы въ тѣмъ не було злого, що п. Каратницкій прийшовъ на сборы до синагоги, але кандидатъ повиненъ ставати всюды передъ селянами, коли старае ся о мандатъ вѣдъ селянъ. А самыхъ селянскихъ голосовъ маемо 173. Коли бы въ Калушу навѣть побѣдили жиды, то мали бы всего 16 голосовъ, та й то ще непевныхъ, п. Каратницкій не вагае ся ити на сборы до синагоги, а межи селянъ якось не мае охоты чи вѣдвагы показати ся. А може пп. Ройовскій и Каратницкій уважають селянъ лише за Stimmvieh, котре мусить голосувати такъ, якъ звезять п. дѣдичъ и п. радникъ? Мы чули, що п. Каратницкій мавъ поклонити ся пп. старостамъ въ Долинѣ и Бѣбрцѣ та гадае, що мандатъ вже запевненый; але до 17 грудня вже недалеко, а тогдѣ народъ покаже, що его легковажити не можна.

Про правыборы у Войнилові (мѣсточку калуского повѣта) пишуть намъ:

Дня 23 и 24 с. м. вѣдбули ся у насъ правыборы въ V и IV курій, котрѣ переводивъ комісаръ Совіньскій, и выпали для насъ корыстно, бо руска лѣста въ V курій побѣдила великою бѣльшостію голосовъ и вийшло 5 выборцівъ руснихъ якъ скала, а въ IV курій вийшли 4 выборцѣ руснй, бо пятый перепавъ, а зъ того скористала противна сторона дѣставши одного выборця [ц. к. поборця податкового] лише трома голосами бѣльшости. Щодо самого акту выборчого треба признати, що ц. к. комісаръ поступивъ лѣгально. Однакъ не можемо замовчати того, що передъ выборами прибувъ до Войнилова ц. к. инспекторъ податковый и вѣдѣдавъ въ уніформѣ неодного виплывового правыборця жида, стараючись приѣднати его на сторону противну. Такій деякій панки ходили мало що не до кожд и жидовскои хаты, здоровили жидовъ недходячимъ днемъ шабасу словами: „а пітъ шабасъ!“ и вмовляли до енергічного напруженя противъ Русиновъ. А мимо того Русины побѣдили, выправши своихъ девять выборцівъ. Се треба завдячити честнымъ мѣщанамъ, котрѣ якъ одинъ стали до выбору. Тутъ переконали ся мы, що сила наша всюда може мати перевагу, тѣлько абы була солідарность! — *Правыборець.*

Въ справѣ народной кандидатуры на IV. курію округа Калушь-Долина Бѣбрка одержуемо отсе повѣдомленя:

Многій зъ делегатовъ повѣтовъ Калушь-Долина Бѣбрка, выбраныхъ тыми повѣтами для полагодженя справы кандидатуры въ IV. курій, увиавши за найвыгоднѣйше мѣсце до порозумѣня Стрый, вѣзвало мене до означеня дня, въ котрѣмъ бы делегаты сихъ повѣтовъ могли зъѣхати ся въ Стрыю для остаточного порѣшеня кандидатуры зъ IV курій. Сповняючи ихъ жаданя, маю честь просити делегатовъ повысшихъ повѣтовъ *до Стрыя* на нараду *на день 5 н. ст. грудня с. р.* [т. є. на второкъ по Воведеню] на 3 годину пополудни [мѣсце збору „Народный Дѣмъ“]. — *Д-ръ Евгеній Олесницкій.*

Рускій повѣтовый выборчій комітетъ въ Тернополи оповѣщуе: Зборы выборцівъ зъ IV курій вѣдбудуть ся: въ Тернополи дня 29 с. м. о 1 год. по полудни въ сали магістрату, въ Микулинцихъ дня 3 грудня [въ понедѣлокъ] о 2 год. пополудни, въ Чернихові дня 9 грудня [въ недѣлю] о 2 год. пополудни.

Изъ Скалатщины пишуть намъ:

У насъ правыборы вже скѣнчили ся, а завтра вѣдбудуть ся въ Скалатѣ сборы выборцівъ, на котрѣ запрошено обохъ кандидатовъ: д-ра Евгена Левицкого зъ V. и В. Будзиновского зъ IV. курій. Правыборы выпали въ тѣмъ повѣтѣ взагалѣ добре и коли намъ не зроблять якои несподѣванки при самомъ голосованю на посла, т. є. коли комісія выйде зъ волѣ выборцівъ, оба наши кандидаты мають въ тѣмъ повѣтѣ запевнену бѣльшость.

Вѣдъ Турки:

Якъ вже заповѣджено въ „Дѣлѣ“ [въ ч. 251] *сборы политичного товариства „Народной Рады“ вѣдбудуть ся въ Турцѣ дня 1 н. ст. грудня* о 11 годинѣ рано. До участи численной запрашае ся повторно найщирѣйше всѣхъ членовъ! — За Выдѣлъ „Народной Рады“ *Т. Борисъ* голова, *В. Соллогубъ* секретарь.

Вѣдкрыте письмо до Его Е. п. Намѣстника Галичины гр. Пінінского въ справѣ правыборовъ зъ селахъ Яворовъ и Синкахъ повѣта турецкого дня 15 с. м.

Села Яворовъ и Синки выбираютъ разомъ двохъ выборцівъ зъ V курій. Село Яворовъ мае 950 душъ и належить до парохіи Ботелка вижна, а село Синки 500 душъ и належить до парохіи Беньова. Лѣста правыборцівъ въ Синкахъ мала 105 управненыхъ до голосованя, а голосувало при выборахъ 123, отже вписано незаконно на лѣсту по часѣ реклямаційномъ що-найменше 18 правыборцівъ. Выборы були назначенй въ обохъ селахъ зъ V курій на 10 годину рано а зъ IV курій на 2 годину пополудни.

Въ Яворовѣ явили ся численно управненій до голосованя селяне и ожидали приѣзду комісаря. Надъѣхавъ комісаръ инспекторъ шкѣльный п. Заборнякъ а за нимъ напхнула тьма мѣсцевыхъ жидовъ. Кандидатами хлопскими зъ V курій на оба села були два яворовскій господарѣ Петро Мисайло и Олекса Гладишъ, а кандидатами польскими були панъ Moritz Reich жидъ зъ Синокъ и панъ Leisor Kraus жидъ зъ Яворова. Комісаръ выборчій Заборнякъ, розглянувши ся въ ситуаціи, змѣркувавъ, що кандидаты польскій не мають въ Яворовѣ шансъ на выборъ. Въ Синкахъ ситуація була трохи вѣдмѣнна, бо тамъ є паровый тартакъ, котрого Verwalterомъ есть власне п. Moritz Reich, та оба кандидаты польскій могли дѣстати тамъ сборне число голосовъ вѣдъ залежныхъ роботниковъ. Розходилось отже о то, щобы въ Яворовѣ уменшити число голосовъ для хлопскихъ выборцівъ або якимсь способомъ збаламутити ихъ. За порадою свого писаря, жида Fuchs'a *комісаръ Заборнякъ незаконно и самовольно перевѣвъ правыборы у Войнилові (мѣсточку калуского повѣта)* пишуть намъ:

Дня 23 и 24 с. м. вѣдбули ся у насъ правыборы въ V и IV курій, котрѣ переводивъ комісаръ Совіньскій, и выпали для насъ корыстно, бо руска лѣста въ V курій побѣдила великою бѣльшостію голосовъ и вийшло 5 выборцівъ руснихъ якъ скала, а въ IV курій вийшли 4 выборцѣ руснй, бо пятый перепавъ, а въ

Зъ Коломыѣ пишуть намъ:

У насъ правыборы въ повнѣмъ ходѣ. Комісарѣ выборчій застають множество выборцѣвъ приготованыхъ и свѣдомыхъ важности хвилѣ. Селяньству тутешному належить ся повне признанє. Межи духовеньствомъ есть много такихъ, що попали въ якусь дивну апатію при сихъ выборахъ. Народъ нашого повѣту готовъ за свого обожаного Окуневского на найстрашнѣйшу борбу, якъ тій Буры зъ своимъ Денетомъ противъ цивілізаторовъ гесіе рабовинковъ Англійцевъ, кинть собѣ изъ стратегічного маневру ворога зъ новымъ золотоковнѣрымъ кандидатомъ п. Длужаньскимъ, а зновъ пятнує розъединяючу роботу охочого за всяку цѣну стати вождомъ д-ра Трильовского, котрый ще дальше провадить братоубійчу войну.

Мы знаемо лишь кандидатовъ поставленыхъ мужами довѣря та народнымъ вѣчемъ въ Коломыи и на нихъ для карности й солідарности повинній всѣ руски выборцѣ голосувати безъ рѳаницѣ пересвѣдчень, а то: въ IV. курій д-ръ Окуневскій а въ V-ій Иванъ Сандулякъ. Вѣче, на котрѣмъ принято тій двѣ кандидатуры, остане довго въ памяти кождого участника. Д-ръ Трильовскій честою орѳівою на тыхъ зборахъ, яку выправивъ при помочи спровадженыхъ на зборы кількохъ фѣръ паробковъ зъ Карлова и Илинець, просто выкопавъ могилу своѣй кандидатурѣ. Народъ, що тогдѣ на рукахъ вынѣсъ д-ра Окуневского яко свого одинокого любимого кандидата, розбійшовъ ся зъ найбольшимъ огорченемъ на д-ра Трильовского. Д-ръ Трильовскій не повиненъ бути на только наивнымъ, абы ще теперь думавъ, що выйде посломъ, а кандидуючи дальше зъ завзятемъ годнымъ лучшои справы, мусить знати, що лише псує народному кандидатови, а прислугуесь с. k. radcy z Wiednia п. Длужаньскому, котрого на Покутю жадне выборче „око не видало анѣ ухо не слышало", а цѣлою его заслугою есть хиба то, що дуже добре „заходить ся" зъ родиною пп. Мойсовъ и що есть шуриномъ о. Левицкого зъ Вербѣжа. Гадаємо, що выборцѣ напятнують добре зголошене п. Длужаньского о мандатъ мимо того, що знає, що на IV. курію поставленый давно д-ръ Окуневскій. Мы лише скажемо: Пане Длужаньскій, не компромітуйте ся! А вы, пане Трильовскій, схаменѣть ся! — *Выборець.*

Вѳдъ п. Тимотея Старуха одержуємо зъ просьбою о умѣщене въ „Дѣлѣ" отсю его оповѣстку:

Дорогій братя селяне и Вповажненіе! Остатными тыждиями дѳставъ я дуже много листовъ вѳдъ селянъ и декотрыхъ отцевъ духовныхъ изъ всѣхъ пять повѣтовъ мого выборчого округа зъ жаданемъ, щобы мь явивъ ся у нихъ на передвыборчій зборы, а въ переважной части листовъ перестерѳгають мене братя селяне и кількохъ отцевъ духовныхъ, щобы я не важивъ ся зъ кандидатуры уступити. Отже передовсѣмъ складаю горячу подяку всѣмъ тымъ моимъ поважанымъ однодумцямъ за такъ велике довѣре до моеи особы и прошу принять на сѣмъ мѣсци мою вѳдповѣдь на листы, бо я просто въ неможности, кождому зъ осѳбна вѳдповѣсти.

Сповняю вашу волю и волю мого дорогого народу и заявляю, що я не гадавъ анѣ не гадаю вѳдъ кандидатуры уступити; вытреваю ажь до кѳнца, якъ то приеготять потомкови нашого славного Козацтва, бо цѣною нашій народній идеалы надъ усѣ скарбы въ свѣтѣ а нашій народній справы горячо лежать менѣ на серци. Я охотно явивъ бы ся и въ кождѳмъ селѣ, бо переконавъ-вшь ся, що такій передвыборчій зборы надзвычайно побуджують нашь бѣдный людъ до політичного жытя; але даруйте, дорогій братя, на такъ величезный выборчій округъ и на такъ короткій часъ є то просто неможливе. Я вѳдъ часу розписаня выборовъ нѳчь и день въ подорожи, а въ темній ночи мене мои дорогій братя на коняхъ зъ лѣхтарнями неразъ село вѳдъ села проводять. Я доси бувъ въ тыхъ мѣсцевостяхъ, котрій були найгѳрше запуще ній, а вы, братя и любій товаришѣ тернопільского и збаражского повѣта даруйте, що я у васъ лишь по разу явивъ ся, а то тому, бо уважаю тіи повѣты за бѳльше просвѣщеній и въ самѳй рѣчи такъ є. Але теперь сповняю и вашу волю и запрашаю васъ, дорогій братя выборцѣ и правыборцѣ тернопільского повѣта на передвыборчій зборы до Микулинець на день 3. н. ст. грудня на 10 годину рано, а изъ збаражско до Збаража на день 5 нов. ст. грудня на 11 годину такожь рано. Васъ, дорогій братя выборцѣ и правыборцѣ золочѣвского повѣта запрашаю до Поморянъ на 8 н. ст. грудня на 11 годину передъ полудньмъ. О льокалю зборовъ довѣдаете ся на мѣсци зборовъ. Повѣтъ Бережаньскій и Перемышляньскій я объѣхавъ всѣ важнѣйшій мѣсцевости, и моя кандидатура въ тыхъ повѣтахъ дефінітивно порѣшена, тожь уже зъ браку часу не маю можности ще разъ передъ выборцями ставути. Буду старатись доповнити се въ разѣ мого выбору. Сподѣваю ся, що всѣ якъ одинъ мужь явите ся на заповѣдженыхъ зборахъ, отже до милого побаченя!

Вашь щирый другъ *Тимотей Старухъ.*
(Адресъ до мене: Слобода золота, почта въ мѣсци, а на телеграмы: Слобода, Теофіпблька стація зелѣзницѣ.)

Зъ Теребовлѣ пишуть намъ:

Кандидаты на послобъ за скломъ на показъ! — чули вы таке? не вѣрите? Отже се суща правда, а мали мы таке диво въ нашій Теребовли въ четверъ 22-ого с. м.

Графы Голуховскій и Пініньскій [не міністеръ и не намѣстникъ, але ихъ любій братя] приѣхали сюда въ четверъ зъ цѣлымъ штабомъ наганячѣвъ вѳдъ проводомъ знаного Рудницкого зъ Гусятинщины на „zebranie przedwyborcze", а боялн ся, щобы хто непокликаный не збивъ ихъ зъ пантелику, отже впускано на салю, вѳдъ строгою контролею, лише „mężów zaufania za zaproszeniami". Якъ сильно „панове грабіове" тремтѣли передъ рускими выборцями, доказомъ буде се, що коли о. Тимусь хотѣвъ зайти на тій збори послухати промовъ ґрафовъ-кандидатовъ на V. и IV. курію, то его не впустили, хочь вѳнъ з выборцемъ зъ обохъ курій. Черезъ похибку знайшовъ ся на сали селянинъ М. Грѳмъ зъ Глещавы, але коли по промовахъ ґрафовъ записавъ ся до голосу, паны напудили ся и не допустили его до слова!

Кромѣ ґрафовъ-кандидатовъ промовляли: посессоръ Ценьскій, нотарь Бергардъ, незваный менѣ зъ имени селянинъ (імпортованый зъ Гусятинщины), котрый на доказъ свого тупоумія и рабства поцѣлувавъ на сали дорогоцѣнну ручку ґрафа Голуховского. Але справоздане зъ того „zebrania" не було бы повне, якъ бы я не згадавъ о славнѣмъ выступѣ Ивана Лопатиньского, громадского писаря зъ Острѳвця, котрый свою глубоко обдуману и ядерно выголошену бесѣду прибравъ менше-бѳльше въ таку быстроумну форму: „Я сынъ рускаго священника, служивъ-емь у ясневельможного пана грабѳого Пініньского три роки. Добрый панъ! Отъ нинѣ вѳнъ вклонивъ ся менѣ першій. Тожь выбирайте собѣ, хлопы, такого пана грабѳого на посла!" П. Лопатиньскій мавъ поставити вивсокъ, абы паны постарали ся въ радѣ державній о мундуры для писарѣвъ громадскихъ. Впрочѳмъ той панъ писарь вславивъ ся славнымъ выиаходомъ подвѳйныхъ лістъ выборчихъ — одинъ правильнои для выставленя до перегляду въ громадѣ, а другій фальшивои для ужитку к місіи выборчои.

По офіціальнѳй части „zabrania" вѳдбула ся друга часть т. зв. „towarzyskie zebranie mężów zaufania" въ стайни сторожѣ огневои, де на уставленыхъ жолобахъ вѳдбула ся вечірня хрущяда. Урядъ майстра церемоній взявъ на себе п. Острожиньскій [знавець спѣвокъ файныхъ куплетовъ въ байзлихъ теребовельскихъ]. На тій забавѣ сконсумовано вѳсѣмдесять макѳтеръ дриглѳвъ на славу ґрафовъ-кандидатовъ. — *Х.*

Ярославскій комітетъ выборчій упрашае сею дорогою патріотовъ Ярославщины и Чешановщины, передовсѣмъ священиковъ, абы кождый зѳ свого села и філіи подавъ листовно число выборцевъ IV. курій, имя и прозвище и обясненє що до выборцевъ, чи вѳддадуть голосъ на нашого кандидата. — Листы адресувати: Тов. „Вѣра", Перемышль, Рынокъ, домъ Пѣскора. — Информацію конечно до кѳнца сего тыждня! — *Комітетъ.*

Зъ Чешановского пишуть намъ:

Цѣлый рядъ вѣчь передвыборчихъ, якій урядивъ комітетъ выборчій въ Чешановщинѣ въ мѣсяцяхъ вересни и жовтни, а котрій то вѣчи, мимоходомъ сказавши, сильно причинились до розбудженя самосвѣдомости народной межи тутешнымъ населенемъ, чого доказомъ правыборы, въ Любачевѣ и скрѳзь въ Чешановщинѣ, — цѣлый рядъ тыхъ вѣчь, перерваный на кільканацять день зъ тои причины, щобы нашому кандидатови зъ IV. курій Д. Стахурѣ дати нагоду представитись людямъ на вѣчахъ въ Ярославщинѣ, розпочинаюсь у насъ теперь на ново и зновъ цѣлый рядъ вѣчь вѳдбудесь въ нашѳмъ повѣтѣ. И такъ: дня 24. с. м. о 3 год. пополудни передвыборче вѣче въ Жапаловѣ, дня 25. с. м. о тій самій годинѣ передвыборче вѣче въ Старыхъ Олешичахъ, дня 26. с. м. о 9 год. рано въ Старѳмъ Селѣ и того самого дня о год. 3 пополудни въ Мѣлковѣ, а дня 27 о 9 год. рано въ Диковѣ. На сі вѣча Комітетъ розбеславъ запрошена и мае надѣю, що выборцѣ и инші честнй люде зѳйдуть ся численно выслухати промовъ д-ра Стахуры и высказати ёму свои кривды й жаданя. Прибувайте, дорогій братя! пізнайте свого кандидата, котрый хоче бути правдивымъ заступникомъ вашихъ справъ, правдивымъ „хлопскимъ" посломъ, а за котрымъ вы маете при выборахъ постоять всѣ якъ одинъ мужь! — *Той самъ.*

НОВИНКИ.

— **При змѣнѣ мѣсяця и зближаючого ся кѳнця року** просить наша Адміністрація всѣхъ Вп. передплатниковъ о ласкаве вчасне вѳдновленє передплаты за мѣсяць грудень взглядно доповненє за IV. квартал с. р., тымъ певнѣйше, абы она могла свои рахунки за папѣръ и друкарню якъ слѣдъ поладнати. Дальше просить ся ще всѣхъ тыхъ Вп. передплатниковъ, котрій свои ратальній сплаты зъ давнѣйшихъ залеглостій доси ще не выровнали, поспѣшити зъ сими сплатами доконечно найдальше до 13 грудня с. р., бо инакше була бы Адміністрація приневолена не выровнавшимъ остаточно згаданій залеглости, дальшу высылку газеты безусловно здержати.

— **Суботнѣшне число „Дѣла" сконфіскувала** ц. к. прокураторія державна за кількa уступовъ зъ вѣстій изъ краю про выборы. Въ тыхъ уступахъ була по змозѣ въ найлагоднѣйшій формѣ — подана критика поступованя комісарѣвъ выборчихъ. Не вольно! Конфіската була заряджена такъ пізно, що вже годѣ було не то розбеслати, але навѣть напечатати другій накладъ.

— **Лѣкарѣ-Русины у Вѣдни.** Случайно попавъ менѣ въ руки найновѣйшій списъ лѣкарѣвъ у Вѣдни и въ томъ списѣ нарахувавъ я аж вѳсѣмнацать лѣкарѣвъ-Русиновъ [двохъ навѣть Ritter'овъ], а Поляковъ всего на всего лишь десять. Не входжу въ причину сего сумного явища въ нашій суспільности, а лише скажу, яка то велика шкода, що тій люде не вертають до свого рѳднего краю! А они — якъ каже д-ръ Сѣменовичъ зъ Америки — люде зъ обширнымъ свѣтоглядомъ, перенятій на-скрѳзь культурою заходною, отже сталисъ бы у насъ ви розсадникомъ. — *Я.*

— **Зъ Коломыѣ.** Дня 21 с. м. вѳдбувъ ся заходомъ товариства „Рускій жѣночій Кружокъ въ Коломыи" вѳдчитъ на тему „Москвофільство и украинофільство зѳ становища природныхъ наукъ" проф. Ивана Раковского, котрый все зъ такою готовостію служить нашому товариству. По вѳдчитѣ вѳдбула ся забава зъ танцами. Продовженє того вѳдчиту вѳдбуде ся дня 2 грудня въ комнатахъ „Родины", а по вѳдчитѣ наступлять товарискій забавы. Початокъ о 8 годинѣ вечеромъ. За выдѣлъ: *Марія Словарева* предсѣдателька, *Наталія Юркевичѣвна* секретарка.

— **Ювілей Омеляна Поповича.** Въ Чернѳвцахъ святковано 18 с. м. 25 лѣтный ювілей літературной и громаданьскои працѣ школьного инспектора Омеляна Поповича. Про самого ювілата писали мы въ 252 ч. нашого дневника; теперь подамо описъ самого свята. Вѳдбулось оно величаво. Сали музичного товариства була биткомъ повна. Зѳйшлась руска интеліґенція, явились и представителѣ властій. Перша частина ювілея вѳдбулась въ полудне и складала ся зъ отсихъ точокъ: Хоръ „Бояна" вѳдспѣвавъ на вступъ „Чомъ красна Буковина", а потомъ австрійскій имнъ и „Ще не вмерла Украина"; вѳдтакъ була вступна промова проф. Єротея Пѣгуляка, дальше довга промова проф. Стоцкого, чотири декламаціи поезій Поповича и вѳдповѣдь п. Поповича. Проф. Пѣгулякъ закончивъ свою промову окликомъ на честь цѣсаря, по чомъ хоръ вѳдспѣвавъ австрійскій имнъ. Проф. Стоцкій въ довгій, гарній и сердечній промовѣ змалювавъ стремлѣня буковиньскихъ Русиновъ за остатныхъ 25 лѣтъ и невсыпущу працю ювілата за той часъ, а по промовѣ подавъ ювілятови альбомъ вѳдъ руских товариствъ; на конецъ ювілятъ подякувавъ усѣмъ присутнымъ въ щирыхъ словахъ за зроблену ёму честь, додаючи, що „радѣючи изъ-за дотеперѣшныхъ нашихъ добутковъ, мусимо згадати ще й про те, що завдячуемо ихъ не только одній мозольній працы нашій, що справила, засѣяла и потомъ зростила запустѣлу нашу ниву народну, але й тому сонечкови, що ви огрѣвало, нашому найяснѣйшому Монархови, що зъ его ласкавои волѣ повѣяло весняным лѣготомъ и по нашій зеленій Буковинѣ". — Комерсъ вечеромъ бувъ сполученый зъ концертомъ, на котрый зложили ся спѣвы „Бояна" та продукціи войсковои музики. Помѣжь тыми точками програмы були промовы зъ нагоды ювілея. Промовляли за „Народний Дім" о. Семака, за „Руску Бесіду" проф. Пѣгуляк, за „Боян" проф. Кобилиньскій, за „Руску Школу" професоръ Шпойнаровскій, въ имени академ. молодежи п. Герасимовичь, за „Міщаньску читальню" п. Власюкъ, потомъ гость зъ Львова проф. Ол. Барвѣньскій, за товариство черновецкихъ учителѣвъ п. Кайндль, за філію „Рускої Школи" въ Кѳцмани п. Вікторъ Ивасюкъ, за селянъ пп. купець Дмитро Гращукъ зъ Садагуры и дворникъ Тодоръ Левицкій зъ Чорторыя. Крѳмъ того селяне зъ Ревны и Стрѣлецкого Кута привитали ю ілата хлѣбомъ-сѣлю и окремымъ альбумомъ вѳдъ своихъ товариствъ. Школярѣ зъ Кичерѣ вѳдспѣвали кількa своихъ пѣсень пѳдъ проводомъ учителя Илюка. Всѣ промовы вѳдповѣдній до хвили вѳдносились до особы ювілата, але при томъ описували и давнѣйшій та теперѣшній вѳдносины, такъ що комерсъ бувъ немовь якимъ політичнымъ вѣчемъ: 25 лѣтъ жытя буковиньскихъ Русиновъ промайнуло передъ очима зѳбраныхъ. Опѣсля забравъ слово ювіля т, згадуючи про инших робѳтниковъ на народній нивѣ: про радника Вол. Ясеницкого, проф. Пѣгуляка та д-ра Стоцкого. Зъ нагоды комерсу зѳбрано 76 кор. 24 сот. складками на „Народний Домъ". На комерсѣ вѳдчитано такожь около 60 телеґрамъ и листовъ, мѣжь иншими телеґраму вѳдъ нашои редакціи такого змѣсту: „Сердечне поздоровленє достойному ювілатови Омелянови Поповичеви, щирому патріотови и невтомимому робѳтникови на полі літературы, школьництва та й на нашихъ поляхъ, котрого имя зъ почестію вымовлясь и на Галицкій Руси, якъ загаломъ на Руси-Украинѣ. За редакцію „Дѣла" *Ивана Белея.*"

— **Порядки на почтѣ.** Пишуть намъ: Дня 5 с. м. надано въ Журавнѣ переказъ на мою адресу по руски заадресованый: Н. Н. „Стрѣлиска новй Strzeliska nowe". Сей переказъ приятовъ до Бѳбрки дня 6. с. м. а до Стрѣлискъ доперва 15-ого с. м. А може бы хто гадавъ, що то Стрѣлиска новй такъ далеко вѳдъ Журавна, отже скажу, що ажь чотири милѣ. Чи не гарній порядки на почтахъ галицкихъ? — При сій нагодѣ хочу звернути увагу рускои публики, на тую нѣгде инде не практиковану и цѣлкомъ неоправдану аномалію, яка у насъ такъ закоренила ся. По що то писати по-при руску назву мѣсцевости такожь и польску? Чи й тутъ мае бути „pod jednym dachem? Кобы бодай се на що здало ся, а отъ въ наведенѳмъ случаю не помогло нѣчо подане мѣсцевости по польски, бо я одержавъ переказъ доперва въ десять день! — *Я.*

— **Замахъ гімназіяста.** Зъ Ясла доносять: Ученикъ VI. клясы гімн. Шимусікъ, сынъ скарбового радника въ Перемышли, розлюченый на професора Доміна за те, що за неприличне поведене въ часѣ науки бувъ укараный 16-годиннымъ карцеромъ, кинувъ ся на него зъ босаньскимъ ножемъ. Ученики заслонили проф. Доміна передъ атентатомъ, але Шимусікъ, розпавъ собѣ камізельку и впакувавъ собѣ нѳжь въ груди середъ великого переполоху студентовъ. Рана Шимусіка тяжка, вѳнъ боресь зѳ смертію въ ясельскѳмъ шпиталі. Kurjer'ови lwowsk'ому пишуть зъ Ясла, що публична опінія при Шимусікови, котрый за наганне поведене бувъ уже выключеный зъ перемыскои гімназіи. Проф. Доміна, котрый вѳдъ двацать лѣтъ сповняе въ Ясли учительскій обовязки, знають яко чоловѣка спокѳйного и зъ замилуваньемъ вѳддаваного своему знаню.

— **Любовна траґедія.** Зъ Модаря на Угорщинѣ доносять про таку сумну подѣю: Челядникъ столярскій Александеръ Гарзо и донька майстра столярского Осипа Самота полюбили ся и прирекли собѣ, що поберуть ся. Въ жовтни сего року вѳдобрали Гарзу до войска и вѳнъ пѳшовъ до Пресбурга, а дѣвчина присягла ёму ще передъ тымъ, що не вѳддасть ся и буде чекати на него. Але родителѣ дѣвчины не знали о тѳмъ нѣчого и заручили ви зъ другимъ якимсь богачемъ. Коли Гарзо о тѳмъ довѣдавъ ся, написавъ до твого бувшого майстра листъ зъ докорами за то. Але майстеръ вѳдповѣвъ ёму, що его донька зъ власноп волѣ вѳддае ся за другого. Тогды Гарзо постановивъ зѳмстити ся на невѣрній. Въ день вѣнчаня здезертируванъ зъ войска, але забравъ зъ собою карабінъ. Минувшои суботы вечеромъ, коли весѣльній гостѣ сѣдѣли при вечери, роздавъ ся наразъ страшный гукъ и молода, що зъ молодымъ сѣдѣла близько вѳкна, впала нежива зъ крѣсла. Куля поцѣлила ви въ саму голову. За хвильку опѣля роздавъ ся зновъ выстрѣлъ на дворѣ а коли люде выбѣгли зъ хаты, знайшли на улици Гарзу облятого кровю; ще лишь слабо дыхавъ и въ кількa хвиль по тѳмъ померъ.

— **Дрѳбні вѣсти.** Директоръ репрезентаціи краковского товариства обезпечень у Львовѣ Гноинскій зрезигнувавъ зъ тои посады. — Въ Краковѣ увязнено якогось бувшого студента IV. клясы бучацкои гімназіи, котрый приѣхавъ до Кракова нѳбы вписатись до школы штукъ красныхъ а тымчасомъ ходивъ по школахъ и кравъ одѣжь студентамъ. — Въ Рашевѣ вѳдбули ся вчера вѣче почтовцѣвъ, на котрѳмъ ухвалено приступити до центрального союза почтовцѣвъ въ Австрій. — Въ Перемышли утѣкъ зъ вѳйсковои вязницѣ вахмайстеръ Степковскій, котрый въ свою користь выпродавъ богато вѳйсковыхъ мундурѳвъ на значну суму.

Телеґрамы.

Парижъ 26 падолиста. Въ суботу по полудни поѣхавъ Крігеръ въ повозѣ президента Любета до Елізейскои палаты. Населенє витало его всюды овацію. Въ палатѣ повитано его зъ войсковыми почестями а музика заграла трансвальскій народный имнъ. Любе принявъ Крігера при міністрѣ внутрѣшныхъ справъ. Крігеръ мавъ на собѣ вѳдзнаки президента Трансвала и великій хрестъ почесной легіи. Любе ревізитувавъ Крігера въ готелю.

Калушъ 26 падолиста. При правыборахъ въ V. курій нинѣ староство, судъ, урядъ податковый, почта неможливо терорызують выборцѣвъ, а головно пропінаторы Шпіндель и Мільштайнъ.

Парижъ 25 падолиста. Президентъ Крігеръ приѣхавъ вчера о год. 11 передъ полуднемъ до Парижа. На дворци привитали его: въ имени президента Любета и французского правительства майстеръ церемоній Крозі, именемъ комітету для усамовѳльненя Бурѳвъ пос. Геревъ а именемъ муніціпальной рады президентъ Гребоваль. Крігеръ у вѳдповѣдяхъ дякувавъ за привѣты и заявивъ, що якъ передъ тымъ такъ и теперь буде домагати ся мирового суду и числить на симпатіи народѳвъ а спеціяльно французского. По полудни князь Генрикъ Орлеаньскій зложивъ Крігерова візиту.

Оголошене.

Головній Вѳділ Товариства „Просьвіта" оголошуе отсим конкурс в ціли надання одної стипендії бл. п. Франца Фронца по мисли розпорядженя остатної волі тогож з дня 25 червня 1870 року для убогого молодця обряду греко-католицкого, учащаючого до низшої ц. к. гімназії в Перемишли з выключенем синів священників і дяків (після виразно заявленої волі бл. п. фундатора) призначеної в річній квоті 180 корон, з реченцем до 31 грудня 1900 р.

Убігаючі ся о сю стипендію мають в тімже реченци внести просьбу заосмотрену метрикою хрещня, свідоцтвом убожества і шкільним свідоцтвом з остатного курсу через Дирекцію ц. к. гімназії в Перемишли до Головного Вѳділу Товариства „Просьвіта" у Львові. Стипендія буде виплачувана в двох ратах піврічних по 90 корон а то в місяцах лютім і липни дотичного року шкільного за предложенем квіту удостовіреного через дирекцію ц. к. гімназії в Перемишли і свідоцтва шкільного за остатний курс.

Ученик наділений сею стипендією тратить єї коли укінчить низшу гімназію в Перемишли або коли перейде перед укінченем тєїж до якої другої гімназії або якого другого наукового заведеня. За Головний Вѳділ Товариства „Просьвіта".

У Львові, 22 падолиста 1900.

Ю. Романчук. *Гр. Врецьона.*

Ч. 257. Львовъ, Второкъ 14 (27) Падолиста 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24, Центральне бюро огголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадильского 2; — въ Ярославю: Л. Кришановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и надсилатбетъ на инсерати цѣнѣй у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатковъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вільній вѣдъ порта.

Поєдинче число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся мѣсця а въ рубрицѣ „Надсланне" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватній тичучі ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

„Rusini przy robocie".

—

Пѣдъ такимъ заголовкомъ помѣстивъ Dziennik polski въ 323 ч-рѣ допись зъ Гусятинщины, въ котрѣй якійсь кореспондентъ старав ся представити, мовь-то народъ руській дуже симпатично принявъ кандидатуры графовъ Голуховского и Пінінського, а лише накидаючій ся народови проводирѣ, якъ оо. Матковскій, Темницкій, Кисѣлевскій и т. п., старають ся потайки тымъ кандидатурамъ шкодити, ураджуючи по ночахъ вѣча, де народъ баламутять. Дальше пише, що на вѣчахъ, доступныхъ для всѣхъ, н. пр. въ Копичинцяхъ и Гусятинѣ, кандидатуры обохъ графовъ принято черезъ аклямацію; дальше, що участники вѣча склыканого о. Матковскимъ до Гусятина самій розбили вѣче, коли спостерегли, що на нѣмъ явило ся велике число прихильникѣвъ кандидатуръ „narodowych", котрій бажають добра повѣта, краю и державы „а не борбы, котрои апостолъ, якійсь Петрицкій, индівідуумъ чуже, увиває ся по повѣтѣ пѣдбурюючи радикальнѣйшій елементы."

Яка се безприкладна а свѣдома ложь, се читателѣ знають, хоть бы и не читали попередныхъ справоздань зъ Гусятинщины. Я лишь дивую ся, де може выплекати ся така безлична людина, котра видячи, якъ рускій народъ однодушно могучою лавою заявляе въ очи обомъ графамъ, що вѣнъ зъ цѣлого серца имъ противный, маже вѣдтакъ, що народъ ихъ кандидатуры симпатично та й ще „nader" симпатично принявъ. Дивує мене, якъ можна писати, що на вѣчу рускѣмъ явило ся значне число приклонникѣвъ кандидатуръ „narodow-ыхъ", коли се прилюдна тайна, що „patryotniki" нанали за грошѣ послѣдну голоту жидѣвску, щобы кричала на вѣчу. Тажь мы на очи видѣли, якъ наганячѣ платили тыхъ „zwolenników", якъ тѣ „zwolenniki" лапали наганячѣвъ, коли не хотѣли всього выплатити. А вже найбѣльше дивую ся, якъ може той кореспондентъ писати о менѣ „чуже индівідуумъ". Я въ Копичинцахъ родженый, ту жиють мои родичѣ знаній въ цѣлѣмъ повѣтѣ, моя родина, я бувъ тутъ учителемъ въ Хоростковѣ, Гусятинѣ и Струсовѣ, отже ели може бути бесѣда о чужихъ индівідуахъ, то треба се вѣднести хиба до графовъ, бо они дѣйстно рускому народови цѣлковито чужій, коли навпаки я рѣдна дитина рускаго народу, кровь зъ его крови, кѣсть въ его кости, тому я нѣгде у свого народу не чужій, а вже найменше въ Гусятинщинѣ. Але кореспондентъ сего не знае; видко, що вѣнъ тутъ покидкомъ зазулинымъ въ чужѣмъ гнѣздѣ та й лютить ся, що я показую своему народови, якъ тѣ зазулині покидки розперли ся въ его гнѣздахъ и зажирають все ихъ добро, коли власній дѣти зъ голоду пухнуть.

Вкѣнци кореспондентъ ногус, що мимо шаленои агітаціи досегочасный результатъ правыборѣвъ есть добрый, и маю надѣю, що при помочи Божій и бѣльшости, „незбаламученого" народу ихъ кандидаты побѣдоносно выйдуть. Поминаючи, що то продаване шкѣры на живѣмъ медведи, мусимо всѣ добре усмѣяти ся, коли они важуть ся приписувати евентуальну побѣду „помочи Божій и бѣльшости незбаламученого народу". Та вже радше принишчѣть се помочи діявольскій, безприкладному розпиваню народу и махерству зъ нѣдомои стороны. Бо пытаю ся: чи се „помочь Божа", коли вы взяли 52 бочокъ пива и горѣвки въ здеморалізованыхъ мѣщухѣвъ копичинецкихъ, а на закуску микули ся вамъ двѣ величезній бочки брандзѣ, а ковбасы то хиба и на кільометры не змѣрить! Але мабуть и се нѣчо не помогло бы було, якъ бы не п. Дільцъ. Славили его гладкимъ махеромъ выборчимъ. Тымчасомъ вся его зручность полягае на фальшивыхъ лістахъ выборчихъ. По закону дѣе ся лишь тамъ, де „врата адовій вже не одолѣють". По слабшихъ мѣсцевостяхъ воюе ся фальшивыми лістами, котрыхъ народъ не видить, и подѣбными штучками. П. пр. оголошуе ся правыборы на якійсь день, а вѣдтакъ вѣдкладае ся на неозначеный реченець, щобы народъ томити и знеохотити.

Звѣстно вже н. пр., що въ Сухостави ліста не була выложена анѣ часъ реклямаціи не бувъ означеный. Противъ сего 73 громадянъ внесло жалобу. Жалобу сесю ц. к. староство полагодило въ той способѣ: Дохожденя выказало, що ліста була выложена (вѣдъ коли и доки, не сказано), а реченець реклямаційный плякатами прибитыми на урядѣ громадскѣмъ, на церквѣ и зборѣ жидѣвскѣмъ бувъ означеный (вѣдъ коли и доки также не сказано). Тымчасомъ самъ вѣйтъ и писарь громадскій, просячи о компромісъ у громады, признали, що ліста не була выставлена, анѣ реченець реклямаційный не бувъ оголошеный, а люде, покликаній староствомъ до дохожденя, заявили въ старостве, що присягнуть, що ліста не була выложе а анѣ реченець реклямаційный не бувъ оголошеный. — Въ Мишковцяхъ (добрахъ гр. Голуховского) те саме.

Въ Копичинцахъ велѣвъ п. Дільцъ выкреслити зъ лісты надъ 100 выборцѣвъ „збаламученыхъ". Мимо того ще не бувъ певный побѣды и кождому „незбаламученому" выборцеви, котрый затачаючи ся давъ червону картку (жидѣвску), казавъ „dziękuję", а на бѣлій (хлопскій) вовкомъ дививъ ся. Коли-жь члены комісіи звертали его увагу на деякій „legalności", то вѣнъ валивъ пястукомъ по столѣ зъ крикомъ: „Я такихъ мудрагелѣвъ научу!" Але комісія була щиро хлопска та й годину вѣдповѣдь вѣдъ нея дѣставъ. Одинъ зъ нихъ, Иванъ Багрѣй, каже чемненько п. Дільцови: „Занадто розбрыкали-сте ся, пане, я вамъ ся не боюl" А другій знову, Кость Ицій, каже: „Ту жидова такъ стиснула ся, що дыхати не можь, не то розпѣзнавати ихъ; най они вынесуть ся, якъ то було ухвалено". — „То выноси ся и ты зъ ними!" була вѣдповѣдь. Хлопы, чуючи таке, вынеслись. П. Дільцъ каже бурмістрови выбрати другу комісію, але у насъ бурмістромъ хлопъ ще не збісованый на-скрѣзь, тай вѣдповѣдае: „А я вамъ де возьму другои комісіи? я одну выбравъ!" Теперь допсрва зобачивъ п. Дільцъ, що круто. Двѣ годины крутили ся безъ комісіи. Просили, пропонували згоду, а тымчасомъ п. Дільцъ настрашивъ бурмістра сейчасовою суспензіею, наставленемъ правительственного комісаря и т. п. — и аж тогды той, перепугженый, выбравъ другу комісію. Тымчасомъ на телеграфічне вѣзване прилетѣли зъ Чорткова уланы на запѣненыхъ коняхъ. Уланы не мали що робити, бо спокій бувъ взорцевый. П. Дільцъ, ще не певный результату, вѣдкладаючи въ суботу въ ночи голосоване до понедѣлка, заповѣвъ, що голосоване протягне ся ще въ понедѣлокъ, вѣвторокъ и середу. Въ понедѣлокъ прийдуть 3—4 буквы вѣдъ „К" почавши, а дальші буквы, якъ „С", прийдуть десь аж у вѣвторокъ, и то вечеромъ. Народъ повѣривъ, въ понедѣлокъ розъѣхавъ ся на ярмарокъ, а п. Дільцъ зарядивъ двѣ комісіи и въ понедѣлокъ закончивъ голосоване. У кореспондента Dziennika polsk'oго ся называе ся „przy pomocy Boskiej i większości niezbałamuconego ludu".

Въ Сухостави обѣцяли панки жидамъ 100 кѣрцѣвъ бульбы а на кагалъ 200 коровъ, щобы мабуть ублагати черезъ нихъ сю „pomoc Boską" для графовъ Пінінського и Голуховского..

Теперь уже довѣдно знаемо: що у польскихъ панѣвъ и панкѣвъ зове ся „помочію Божою"! Реставрованый Вавель мае зверхною одежію внутрѣшній бруды и гниль покрыти. Панове! тинкуѣте и цементуѣте якъ хочете, то своеи вартости моральнои не запарусте на мурахъ завельскои идеѣ! Чимъ бѣлѣйшій будуть тѣ муры, тымъ меракѣйшими покажуть ся плямы морального упадку... А поки вы тѣшити ся будете побѣдою деморалізаціи, мы лишимо ся вѣрнй словамъ нашого поета:

Боже, зъ Тобою идемо до бою
За правду и волю и законъ Твій
И сто разъ впавши и сто разъ вставши
Ветанемо въ правдѣ вольній, святій!

Михайло Петрицкій.

Зъ руху выборчого въ краю.

—

На запытаня зъ декотрыхъ мѣсцевостій округа выборчого пятои курія Борщѣвъ-Залѣщики-Чорткѣвъ-Гусятинъ-Теребовля-Скалатъ вѣдповѣдаемо, що кандидатура д-ра Євгена Левицкого вже затверджена Народнымъ Комитетомъ у Львовѣ. Оголошене кандидатуръ 5-ои курія наступить имовѣрно позавтрѣ, въ четверъ.

—

У вчерашнѣмъ повѣдомленю д-ра Євгенія Олесницкого зайшла очевидна помылка: Зѣздъ делегатовъ повѣтовъ Калушъ, Долина и Бѣбрка, задля полагодженя справы кандидатуры зъ IV-ои курія, мае наступити въ Стрыю дня 5 н. ст. грудня о 3-ій годинѣ пополудни не вѣ *второк* по Воведенію, але въ *середу*, якъ се вирочѣмъ кождый и самъ зауважае.

—

Зъ Бережанъ одержуемо слѣдующу вѣдозву зъ просьбою о умѣщеня:

Панове выборцѣ! Правыборы въ повѣтѣ бережаньскѣмъ вже покончені. Тому то пѣсля ухвалы вѣча зъ дня 31. жовтня запрошуемо васъ всѣхъ, браття выборцѣ, зъ обохъ курій на выборчу нараду на четверъ [по Воведенію] 6-ого н. ст. грудня о 11 год. рано до великои салѣ „Надѣя" въ Бережанахъ. Тамъ обзнаемо ся, зробимо обрахунокъ своихъ силъ и порадимо ся, якъ маемо поступати при самыхъ выборахъ. Справа дуже важна! Тому-то хто бы зъ выборцѣвъ-селянъ и священникѣвъ безъ справданои причины не явивъ ся на сихъ зборахъ, того будемо уважати за зрадника хлопскои и рускои справы. А сли-бы де не читали рускихъ газетъ або выборцѣ не були письменній, то просимо щобы тамъ священники повѣдомили о тѣмъ выборцѣвъ въ своѣмъ приходѣ. — За видѣлъ „Селяньскои Рады" *Григорій Комарянскій* заст. головы, *М. Мосора* секретарь.

О правыборахъ въ Бережанщинѣ пише намъ о. Мосора: Шкода, що я похваливъ въ послѣднѣмъ своѣмъ письмѣ староство бережаньске, що нѣбы-то ово переводить легально правыборы, бо чимъ блише правыборамъ до кѣнця, тымъ бѣльше нелегальностій. Дѣйшло до того, що правыборы переводять уже не комісарѣ выборчій, а паны. Послѣдну мою допись доповнюю дальшими вѣстями.

Въ пятницю 23 с. м. вѣдбули ся правыборы въ Поточанахъ. Не маю звѣстокъ, якъ они перевели ся; знаю лише, що выбранй: мѣсцерый-лѣсничій Безбородько, писарь Тома Єжевскій и вѣйтъ Семко Даниловъ. Зъ тыхъ може лишь вѣйтъ пѣйде зъ Русинами.

Деякій спомины зъ нагоды 25-лѣтныхъ роковинъ университету черновецкого.

Вѣдъ часу, якъ Буковина одержала самостійность провінціональну, а особливо въ періодѣ конституційномъ, пѣдносили ся голосы за заложеньемъ якоись высшои школы въ Чернѣвцяхъ. Въ роцѣ 1868 поставлено въ соймѣ буковиньскѣмъ внесокъ на заложене академіи правничои; вѣдъ 1869 до 1871 р. вплывали до сойму петиціи о заложене правничои академіи або высшои технічнои школы (було то передъ великимъ крахомъ въ року 1873, коли фреквенція реальныхъ шкѣлъ була надзвычайно численна). Однако всѣ тій заходы були безуспѣшній. Доперва на початку 1870 ыхъ роковъ зложили ся обставины такъ, що справа взяла успѣшный оборотъ.

За міністерствъ Потоцкого (въ котрѣмъ засѣдавъ яко міністеръ рѣльництва буковиньскій Румунъ бар. Петріно) и Гогензарта зачавъ ся на Буковинѣ живѣйшій рухъ національный — Русины, Румуны и Поляки зачали вѣдтрясати ся зъ штучнои германізаціи, а Нѣмцѣ боронили „das Bollwerk deutscher Cultur im äussersten Osten". Въ липни 1872 р. введено польскій выклады на университетѣ львѣвскѣмъ, а въ осени того-жь року настало крайно централістично-германізаторске міністерство Аверспергъ-Стремайръ, котре, розумѣесь, взяло германізмъ на Буковинѣ пѣдъ спеціяльну опѣку.

При такихъ сприяючихъ обставинахъ оставивъ посолъ д-ръ Константинъ Томащукъ (32 лѣтній радникъ краевого суду, чоловѣкъ дуже способный, незвычайный бесѣдникъ, Русинъ зъ роду, но заѣлый централістъ) дня 28 падолиста 1872 въ соймѣ буковиньскѣмъ внесене на заложене нѣмецкого университету въ Чернѣвцяхъ. А що Румуны забавляли ся тогды въ абстіненцію (*котру покинули доперва тогдѣ, якъ хлопскій послы руській поставили внесене на безплатне внесене пропінаціи*), то внесокъ принято одноголосно. Однако навѣть на Буковинѣ мало хто надѣявъ ся скорого осущеня того проекту.

Тымчасомъ на засѣданю палаты послѣвъ у Вѣдни при буджетовій дебатѣ пѣднешено жалѣ на надзвычайне переповнене университетѣвъ и вказувано на потребу заложена нового университету. Міністеръ просвѣты д-ръ Стремайръ вѣдповѣвъ дня 26 марта 1874, що правительство годить ся на заложене ще одного университету. Тогды посыпались якъ зъ рога Пандоры въ формѣ резолюцій внесеня на заложене университету въ Оломуци, Бернѣ, Лінцу, Зальцбургу, Любляні, Трієстѣ и т. д. — но всѣ тій внесеня, розумѣесь, поупадали, бо послы, ст явшій на пр. за Оломуцомъ або Бернемъ, голосовали противъ Зальцбурга або Трієсту, и на вѣдворотъ. Сумный стоявъ д-ръ Томащукъ, котрый пѣсля ухвалы буковиньскихъ послѣвъ мавъ ще поставити внесене о заложене университету въ Чернѣвцяхъ, бо результатъ голосованя надъ его евентуальнымъ внескомъ мусѣвъ очевидно выпасти негативно. Но въ послѣдній хвили за порадою буковиньскихъ послѣвъ сов. Войнаровича и президента краю бар. Піна (пѣзнѣйшого міністра торговлѣ) взявъ ся д-ръ Томащукъ на фортель — и „перехитривъ". Вѣнъ — якъ сказано, знаменитый, порывающій бесѣдникъ, що говоривъ класичнымъ, фільософічнымъ нѣмецкимъ языкомъ — промовивъ „дитирамбічными фразами" (якъ выразилась тогды Neue freie Presse) о нѣмецкѣй культурѣ, о ідеалізмѣ и універалізмѣ нѣмецкого духа, о державнѣй конечности плеканя нѣмецкои культуры на оазѣ буковиньскѣй, а по такѣмъ патетичнѣмъ довгѣмъ вступѣ, котрымъ розгрѣлась rabies teutonica, указавъ на Чернѣвцѣ яко найвѣдповѣднѣйше мѣсто для заложеня университету — *але не ставляючи позитивного внеску.* Черезъ той фортель зыскано на разъ лишь то, що палата не высказалась противъ Чернозець, а правительство мало вѣльну руку.

Однакъ міністеръ д-ръ Стремайръ и его вплывовый дорадникъ д-ръ Лемайръ не були конче за Чернѣвцями.

Теперь розпочалось закулісове оброблюване міністрѣвъ черезъ всѣхъ буковиньскихъ послѣвъ*). Томащукъ настроювавъ деклямаціями о горячій любвѣ Русинѣвъ, Полякѣвъ и Румунѣвъ зъ Буковины до нѣмецкои мовы, літературы, науки и культуры. Маршалокъ краевый бар. Ант. Кохановскій (Полякъ, тогды (пѣзнѣйшого міністра торговлѣ) взявъ ся д-ръ Томащукъ на фортель — и „перехитривъ". Вѣнъ — якъ сказано, знаменитый, порывающій бесѣдникъ, що говоривъ класичнымъ, фільософічнымъ нѣмецкимъ языкомъ — промовивъ „дитирамбічными фразами" (якъ выразилась тогды Neue freie Presse) о нѣмецкѣй культурѣ, о ідеалізмѣ и універалізмѣ нѣмецкого духа, о державнѣй конечности плеканя нѣмецкои культуры на оазѣ буковиньскѣй, а по такѣмъ патетичнѣмъ довгѣмъ вступѣ, котрымъ розгрѣлась rabies teutonica, указавъ на Чернѣвцѣ яко найвѣдповѣднѣйше мѣсто для заложеня университету — *але не ставляючи позитивного внеску.* Черезъ той фортель зыскано на разъ лишь то, що палата не высказалась противъ Чернозець, а правительство мало вѣльну руку.

Однакъ міністеръ д-ръ Стремайръ и его вплывовый дорадникъ д-ръ Лемайръ не були конче за Чернѣвцями.

Теперь розпочалось закулісове оброблюване міністрѣвъ черезъ всѣхъ буковиньскихъ послѣвъ*). Томащукъ настроювавъ деклямаціями о горячій любвѣ Русинѣвъ, Полякѣвъ и Румунѣвъ зъ Буковины до нѣмецкои мовы, літературы, науки и культуры. Маршалокъ краевый бар. Ант. Кохановскій (Полякъ, тогды централістъ) и его заступникъ, членъ выдѣлу краевого сов. Ив. Войнаровичъ [зъ роду Русинъ*), централістъ] заспѣвали тужно, сентиментально, що Буковина буде въ роцѣ 1875 обходити 100 лѣтній роковины прилученя до Австріи; що тая льояльна, чемна, непросвѣщена провінційка, заселена всякими народностями и вѣроисповѣданями, заслугуе на великій и тревалый подарунокъ; що загалъ, опінія публична безъ рѣзницѣ народности, вѣроисповѣданя и політичныхъ партій бажае собѣ университету. На нашу нуту заграли політичній урядники*) послы [!] бар. Піно, президентъ краевый, и сов. Ренней, шефъ бюра президіяльного и заразомъ референтъ для справъ державно-поліційныхъ. Они запевняли, що на Буковинѣ зачинають въ затревожаючій способъ появляти ся соціялістичній, дакороманьскій (панрумуньскій) и панславістичній бацилѣ, а единымъ антісептичнымъ средствомъ противъ тои джумы — нѣмецкій университетъ. И якъ же ту неувѣрити такъ авторитативнымъ запевненямъ! Послы жиды прилучили ся також до акціи, но въ цѣлкомъ ексклюзивного боку, а становища економічного: мѣсто зробить добрый „гешефтъ", коли поселять ся тѣлько професоровъ, добре платныхъ, и сотки бур-

*) Въ Чернѣвцяхъ пущено тогды дотепъ, що Буковина мае у Вѣдни тѣлько одного посла: Войнаровичъ то голова, Томащукъ языкъ, Ренней то каркъ до поклоновъ, Піно то руки; два дальші послы, що тѣлько ѣли и пили, то живѣтъ, а наконецъ старый жидъ, що вѣчно сидѣвъ, то....

*) Гл. „Вѣстникъ", Вѣдень, 1864, ч. 28.

*) „Чинъ чина почитаетъ"! Той максимы держано ся тогды на Буковинѣ. Въ соймѣ буковиньскѣмъ, котрый складавъ ся зъ 30 послѣвъ, засѣдали: президентъ краевый, 3 радники правительства, всѣ [8] „капітаны" (старосты), 5 инших урядниковъ — разомъ 17 ц. к. урядниковъ.

Colosseum Театръ рѣзнородностій пѣдъ дирекціею ЕРНЕСТА ТОРНА 256 6—15

Щоденно свѣтле представлене (въ недѣлю два представленя.) — Выступы перворядныхъ силъ артистичныхъ Початокъ о 8-ій год. вечеромъ. — Білеты до набутя въ бюрѣ дневниковъ п. Ильона, ул. Короля Людвика ч. 29

По выборахъ въ Поточанахъ поѣхавъ комісарь выборчій на вѣчь до Писарѣвки до пана Падлевского, посессора добръ польского архіепископа [Писарѣвка — присѣлокъ принадлежный до громады Рекшина], а на другій день [въ суботу 24 с. м.] мали вѣдбути ся правыборы въ Рекшинѣ. А читателѣ „Дѣла" вже знають, що Рекшинцѣ були добре зорганізованій до выборовъ. И що-жь ся стало?

Въ суботу пріѣзджае точне о 8 год. рано до Рекшина комісарь разомъ зъ Падлевскимъ, а зъ ними вся служба дворска и тьма жидовъ зъ Писарѣвки и зъ Дунаева. Всѣ они удали ся до канцелярій громадскои а въ дверехъ стали два жандармы и не пускали громадянъ. Зачало ся голосованье. Першій схрунивъ вѣйтъ Федь Бабѣй, бо давъ голосъ на пана. [Вѣнъ длятого пѣдлизуесь панамъ, бо мавъ не абы яку халепу сего року. Пайшла его напасть на гладкій дорозѣ: бувъ пѣдозрѣный о якусь тамъ крадѣжь а жандармъ противзаконно вѣвъ его закованого якъ бы злочинця черезъ села до Бережанъ „на позоръ" всему міру; отже Бабѣй, замѣсть доходити своеи кривды, вѣддаесь пѣдъ опѣку можнымъ міра сего.] По Бабѣю заступникъ вѣйта, покликаный до комісіи, голосувавъ на выборцѣвъ, якихъ собѣ громада була выбрала. Потѣмъ уже пѣйшли голосы вѣдъ дворскои службы и жидовнѣ на пана и паньского прихвостня Кравця. Коли прийшло на громадянъ рекшиньскихъ и тіи зачали сыпати голосы на своихъ выборцѣвъ, вставъ комісарь, заявивъ, що година вже минула, закѣнчивъ голосованье и огологивъ выборъ п. Падлевского и Кравця. Громада загулѣ и домагала ся свого права, а коли се нѣчо не помогло, стала домагатись вѣдъ вѣйта выдачѣ печатки и, на вдивовижу всѣмъ, вѣйтъ безъ нѣякого опору, при комісареви и жандармахъ, вѣддавъ печатку заступникови. Та здае ся то бувъ пѣдступъ, бо вѣнъ мусѣвъ мати при собѣ иншу, стару печатку. Додамъ ще, що писарь громадскій не бувъ при выборахъ, зробивъ ся хорымъ, а замѣсть него писавъ учитель Вінтекъ.

Що-до годины выборчои, то запримѣчу, що у насъ по всѣхъ селахъ були вызначенй годины вѣдъ 9 до 10 рано на V курію а вѣдъ 2 до 3 пополудни на IV. курію. А позякъ за одну годину нѣгде не можна було вѣдобрати голосовъ, то голосованье тревало по двѣ и три годины, якъ до потребы. Ажь въ Рекшинѣ комісарь ограничивъ ся на одну годину, хотяй звыжь 100 громадянъ чекало на дворѣ! Рекшинцѣ не знали, що дальше робити, не було кому дати имъ порады, и зробили нерозважный крокъ. Одній пѣйшли заразъ зъ жалобою до о. Макогоньского, а иншій ажь до мене; решта порозходили ся, бо казали: „Коли насъ не припустили до голосованья въ V. курію, то не треба насъ и при IV. курію". А комісарь приступивъ заразъ до голосованья зъ IV. курію зъ тыми самыми, що були въ хатѣ, и зновъ выйшовъ выборцемъ Падлевскій и лизунъ Андрухъ Заяць. При тѣмъ голосованю не було навѣть формальнои выборчои комісіи. По выборахъ, якъ то звычайно въ станѣ хрунѣвскѣмъ, була „попойка" въ коршмѣ и въ школѣ, и самъ начальникъ громады такъ собѣ пѣдзоливъ, що не трафивъ до дому, а мусѣвъ переночувати въ канцелярій громадскѣй, де були выборы. Отъ якъ шляхта польска „uszlachetnia poczciwy ludek"! — Противъ сихъ выборовъ внесено протестъ, але здае ся, що староство не увзгляднить, бо иже тыждень, якъ Бѣщане внесли протестъ, а доси нѣ слыху нѣ дыху.

Треба запримѣтити, що въ селахъ, де є руски священики и можуть бути при правыборахъ, выборы вѣдбуваютъ ся легально и выходять добрій выборцѣ, а по філіяхъ всюда але и нелегально. — о. *М. Мосора.*

——

Зъ Рогатинщины пишуть намъ:

Правыборы въ Рогатинщинѣ переводять ся зъ поспѣхомъ и очевидно при асистенціи пікельгавбъ, хоть христіанинъ рогатиньскій ажь надто спокойный. На комісарѣвъ выборчихъ по-при персоналъ староства повызначували такій силы выборчій, якъ ц. к. инспекторъ школьный и ц. к. поборець, родовитый Полякъ на имя Karol Gr ss. Великій се чоловѣкъ не тѣлько именемъ, але и дѣлами, бо вывансувавши зъ фінансера на штайрамтовця, добивъ ся въ тѣмъ фаху третьои завѣдки и набравши певности себе яко salonowiec и слугувавши въ своѣй канцелярій супротивъ сторонъ, платячихъ свою керманицю, dobrym tonem. Якій „ton" у сего пана, досвѣдчивъ свого часу и о. Б. зъ Григорова. Ну, та се лишь мимоходомъ. Бѣльшій подвигъ довершивъ сей Кароль великій при правыборахъ въ Пѣдгородю дня 22 с. м.

Пѣдгородье все було пропаще. Пароха старый и немѣчный, а въ громадѣ господаривъ и господарить паньскій лаполизъ, колишній навѣть посолъ до рады державной Василь Маковичъ, теперь писарь въ кѣлькохъ громадахъ. Цѣкавый собѣ человѣкъ сей Василь Маковичъ! Его парляментарна робота въ радѣ державнѣй обмежала ся лишь до складанья посольскихъ дѣятъ, при чѣмъ мавъ ще „зъ боку", бо ходивъ своимъ товаришамъ по „дзігары", за що доставалась ему все решта. Набравшись такои парляментарнои ерудиціи, Василь полюбивъ грошь и панбовъ; панбовъ за те, що безъ нихъ не було бы гроша. И оставъ вѣрный своѣй засадѣ: любить грошѣ и панбовъ, а паны его, бо зробивши его громадскимъ писаремъ, глядять черезъ пальцѣ на его урядованье. До того при всѣляхихъ выборахъ Маковичъ есть паньскимъ орудемъ, очевидно не безъ вырахованья. Отже такій Василь веде передъ въ Пѣдгородю, а всѣ его слухаютъ, бо одна часть села его кревній, а друга задовжена въ его кишени. Сего року ставъ у Пѣдгородю сотрудникомъ о. В. Зацерковный. Зразъ взявъ ся до працѣ, заложивъ читальню и почавъ освѣдомляти селянъ зъ рухомъ выборчимъ. Се не подобало ся Маковичеви, а боячись, щобы хрунѣ не стратили грунту, мавъ заздалегѣдь просити въ старостві о пораду.

Староство выслало до Пѣдгородя поборца Grossa. Той зъѣхавъ дня 22 с. м. на правыборы о годину скорше, якъ було означене, самъ назначивъ [ади! якій розумный!] комісію выборчу, и пальнувъ собѣ агітаційну mówkę, поручаючи своихъ кандедатовъ на выборцѣвъ. Хто знае, якъ були бы почались правыборы, бо п. поборець є великій панъ и мае власть насылати здекутинковъ — а се, кажемъ куды хочемо, є таки пострахъ для христіанина — а зновъ Василько Маковичъ грозивъ дезжинкамъ, що буде ихъ таснуть; однакъ въ сали выборчѣй явивъ ся о. Зацерковный и голосы стали падати на него и на честного Ивана Гладуня. Ну але и Маковичъ зачавъ дѣстанати голосы. Тымчасомъ о. Зацерковный бачучи, що комісія не записуе голосовъ, лишь оденъ комісарь собѣ потуе зъ своимъ писаремъ, взявъ картку паперу и почавъ для своеи цѣкавости записувати голосы. Кароль великій, комісарь выборчій и gospodarz касина, лише глипавъ зъ-коса на о. Зацерковного, а коли змѣркувавъ, що въ Маковичемъ зле, зѣрвавъ ся зъ крѣсла и заверещавъ до о. Зацерковного на „ты" [мовь-бы о. Зацерковный бувъ его товаришемъ при фінансерахъ або при штайрамтѣ]: „Co sobie pozwalasz? Nie pisz mi tego! nie masz prawa pisać! na to jest komisya! Zaraz przestać, bo każę wyprowadzić za drzwi!" И зъ тымъ рыкомъ dobrego tonu кинувъ ся на о. Зацерковного, вырвавъ картку зъ рукъ и подеръ на шматки. Здивованье и огорченье народу не дасть ся описати. Якась лють обхопила честныхъ правыборцѣвъ и було бы выслало одно слово, щобы прозвати штайрамтовця за такъ тяжку обиду о. Зацерковного и цѣлого духовного стану; але о. Зацерковный, замѣтивши спокойно, що п. комісарь надужываъ своеи власти, втихомирився людей. Однакъ тяжка обида остала обидою. Весь клиръ рогатиньскій повинивъ упомнутись о свою честь; поки-що о Зацерковный внесъ жалобу до суду и до міністра Кербера. Розумѣе ся п. Гроссъ выбравъ въ V. курій таки Маковича на мѣсце честного Гладуня бѣльшостію ажь двохъ голосовъ, якъ то самъ проголосивъ. Зъ IV курій выбравъ собѣ вѣйта, але мимо пресіи вийшло таки двохъ нашихъ.

Чимъ дальша, тымъ красше списуютъ ся у насъ выборчій комісарѣ. Дня 24 с. м. правыборы зъ V. курій въ Фирлѣевѣ мало-що не забарвили ся кровію, бо комісарь выборчій Karol Gross поцаганивъ, почисливши голосы въ корысть дѣдича Бесядецкого и вѣйта.

Правыборы були ось такій: Перше всего покликану вѣйтомъ комісію Гроссъ зредукувавъ до одного члена и выбравъ на того одного члена комісіи польского ксьондза А. Малачиньского. Люде мовчали, хоть бачили щей тую нелегальность, що кромѣ Гросса а взглядно его писаря нѣхто бѣльше но нотував голосовъ. Задля того оденъ зъ правыборцѣвъ, Василь Кривень, станъ пильно списувати голосы, и начисливъ, що нашій выборцѣ Иванъ Гаранъ достав 103, а Василь Патруавъ 102 голосы; дѣдичь мавъ 78, а вѣйтъ Готра 69 голосовъ. Замкнено голосованье и — льокаль выборчій. Що дѣялось тамъ у внутрѣ, знае хиба Богъ и свѣтла комісія та й п. дѣдичь. По довгій хвили задзвонивъ Гроссъ — знакъ, що хоче оголосити выслѣдъ выборовъ. Люде лавою посунули до выборчого льокалю. Велитно пѣднѣсъ ся Гроссъ яко выборчій комісарь и проголосивъ, що бѣльшостію [якою?] голосовъ выбравъ: дѣдичь и вѣйтъ! Настала хвиля якогось зачудованья; тихо стало такъ, що дѣйство та тишина переймала якимсь зловѣщимъ острахомъ. Напередъ высунувъ ся малый человѣчокъ — Василь Кривень. „Пане комісарю, — промовивъ — то брехня! У мене правдива ліста, я самъ записувавъ голосы. Ось вамъ она!" Мѣжь людьми шумъ. Гроссъ накинувъ ся на Кривеня, якъ вѣнъ посмѣвъ записувати голосы. Кривень вѣдповѣдае, що кождый мае право собѣ записувати. А шумъ мѣжь людьми дужшае и росте. Входить двохъ жандармовъ, а видъ багнетовъ вже таки добре подразнюе нервы. Гроссъ кричить, щобы выпровадити Кривеня за дверѣ. А Кривень середъ гамору пѣднесеным голосомъ кличе: „Обокрали-сте насъ! украли-сте намъ право! вы злодѣѣ!" — „Чи я злодѣй?" кричить кс. Малачиньскій. „Такъ! и вы!" репетуе Кривень, а за нимъ, вже не переливки, цѣла громада голосить: „Вы злодѣѣ! де наше право?" Гроссъ надлюдскимъ голосомъ велить жандармамъ арештувати, але громада грѣзно вѣдзывае ся, що не дасть нѣкого арештувати. Жандармы мимо того прикладають багнеты до грудей людей. „Стрѣляти хочете!?" О, то вже не бувъ крикъ, а радше заповѣсть катастрофы. Тѣлько-жь, на щасте, до катастрофы не прийшло. Гроссъ змѣркувавъ, що не треба и одной хвилѣ, а потече кровь, и вѣнъ наразъ перемѣнивъ ся въ барана. Признавъ, що выборы неважній, обѣцявъ навѣть, що при IV. курій буде поступати зовсѣмъ инакше, лише щобъ ему позволили выйти зъ сего мѣсця. „Добре, кажуть люде, лише зложѣть намъ выборчій акты!" Радъ-не-радъ Гроссъ вѣддавъ акты въ руки селянъ, а тій заразъ акты опечатали. И диво дивне, той самъ великій Гроссъ, мимо оборони двохъ жандармовъ, боявъ ся выйти за порогъ и — ажь до Кривеня звернувъ ся о помочь. Кривень запевнивъ теперь заячесердного комісаря, що ему нѣчого боятись, они не бунтовники, лишь не люблять, коли человѣкъ въ цѣсарскѣмъ мундурѣ шахруе. По сихъ словахъ всадивъ Гросса на вѣзъ и перехрестивъ въ дорогу.

На другій день ц. к. староство зажадало вѣдъ громады актовъ выборчихъ. Закимъ пятьохъ селянъ наспѣло въ Фирлѣева до староства, выпередивъ ихъ дѣдичь, кривый на ногу Бесядецкій, ротрый майже вѣдъ досвѣта до пѣзного вечера пересидѣвъ въ будынку староства. Селяне перше вступили до канцелярій д-ра Могильницкого и ту списали жалобу до президента міністровъ, а вѣдтакъ пѣйшли до староства. Ту повитавъ ихъ комісарь Грабовскій [звѣстный юристъ изъ засуду о. Краецкого] словами: „А тото вы бунтовники, вы такій мудрій! Чекайте!" и зачавъ грозити жандармами, ескадроною драгонѣвъ и т. д., а коли Кривень замѣтивъ, що они нѣчого а нѣчого не боять ся, бо по ихъ сторонѣ правда, приступивъ панъ комісарь до списання протоколу зъ ними. При протоколѣ хотѣвъ вмовити въ нихъ, що люде ломали плѣтъ и вытягали коли ва Гросса, однакъ на ихъ заяву, що такого протоколу не пѣдпишуть, п. Грабовскій кинувъ колы на бѣкъ. При тѣмъ цѣкаво було, що п. Грабовскій урядово мусѣвъ сконстатувати въ актовъ выборчихъ крадѣжь голосовъ въ корысть дѣдича и вѣйта. Такъ справа стоить зъ Фирлѣевомъ по нинѣшный день. Треба пѣднести, що тій люде стоять безъ всякого проводу, бо о. Дудикъ волить компромісы зъ паномъ Бесядецкимъ... Ой отче Дудикъ!

Иншого покрою есть п. Сломскій, молоденькій концепістъ при ц. к. староствѣ. Перша и послѣдна его прикмета яко выборчого комісаря, що любить дуже пропінацію и зъ якогось высше вѣдчутого обовязку для тои пропінаціи майже всюды выбирае пропінаторовъ на выборцѣвъ. Такъ въ Козарѣ перервавъ голосованье, пѣйшовъ зъ жандармомъ до коршмы, а поклонивши ся пропінаційнымъ пенатамъ вернувъ зъ жидомъ и въ продовженю правыборовъ той жидъ выскочивъ на выборця. За для того о. Абрагамовскій, яко членъ комісіи, не пѣдписавъ актовъ и внесъ протестъ. — Подѣбно и въ Заланові сей молоденькій панокъ, чи длятого, що ему руки трясуть ся и хотѣвъ вѣдпочати, чи просто затужавъ за пропінацію, замкнувъ о 5 годинѣ голосованье, пѣйшовъ до коршмы, сидѣвъ тамъ цѣлу годину, вѣдтакъ вернувши впустивъ заднымы дверима до выборчого льокалю жидовъ и кѣлькохъ дворскихъ слугъ и — хоть голосованье вже було замкнене, выбравъ зъ V. курій жида Фогля выборцемъ. Очевидно противъ такого выбору пѣйшовъ протестъ и жалоба до міністра Кербера.

Крѣмъ того сей панъ концепістъ хвалить ся, що самъ полагоджуе протесты, якъ ему хоче ся. Чи то правда, пане старосто? — *Y. Z.*

——

Зъ Дрогобиччины пишуть намъ:

Нашъ глухій кутъ меднинцкого судового повѣта розрухавъ ся. Вѣче выборче въ Меднинчахъ, де стававъ кандедатъ на IV. курію, якъ и вѣча — устроенй зъ рамени комітету о. Бачиньскимъ зъ Рѣпчиць при спѣвудѣлѣ свѣтлыхъ господарѣвъ Атан. Мельника, В. Тимкова и В. Яцишина — въ Рѣпчицяхъ, Горуцку, Лѣтини и Летни не проминули безъ слѣду, а противно, отворили многимъ селянамъ очи. Доказомъ сего правыборы. Крѣмъ дуже непевныхъ выборцѣвъ зъ Добрѣвлянъ а пропавшихъ въ Ролевѣ, Тиновѣ и Меднинчахъ, де бѣльшость латинниковъ и жидовъ и де нѣколи нашій выборцѣ не выходили, всюда въ русскихъ громадахъ повыходили честнѣ нашій выборцѣ, особливо зъ IV. курій, заинтересованье при выборахъ велике, народъ тримае ся солідарно и не слухае жидовъ агітаторовъ, що снують ся по повѣтѣ обѣцюючи за хруньство золоти горы. Тымъ бѣльше треба напятнувати тыхъ зъ духовенства, котрій при тѣмъ загальнѣмъ, живѣмъ народнѣмъ руху усуваютъ ся вѣдъ акціи або безъ противдѣланья лишаютъ свою паству на добычу жидовскимъ агітаторомъ. Такъ стало ся въ Добрѣвлянахъ, Тиновѣ и Ролевѣ... Чи „similis simili gaudet"?...

А вже-жь найбѣльше дивуе Ролевъ, де все выходили нашій выборцѣ и де зовсѣмъ нема латинниковъ, а жидовъ ледви пару родинъ, а пароxомъ „маститый" патріотъ мѣстодеканъ о. Гошовскій, котрый уже силою своихъ „убѣжденій" повиненъ бувъ кандидата изъ своихъ своими выборцями поперти. Тымчасомъ о. Гошовскій не лишь не заохочувавъ людей, але навѣть не показавъ ся пѣдчасъ правыборовъ, а коли пароxіяне посылали до него пѣдчасъ самыхъ выборовъ, щобы ратувавъ загрожену ситуацію, сказавъ, що не мае часу, бо вѣдъѣзджае... Не оправдуе о. Гошовского, що небавомъ мае выбрати ся на ново одержаный приходъ Любачевъ, бо-жь дуже добре памятаютъ участники зъѣзду делегатовъ дня 10 жовтня с. р. въ Стрыю, де рѣшала ся кандидатура на IV. курію, якъ о. мѣстодеканъ зъ фумою запевнивъ усѣхъ участниковъ и о. Давидяка, що коли той кандидатуру приймe, вѣнъ стримае ся зъ вѣдъѣздомъ до Любачева и попре всѣми силами его кандидатуру. Чому жь то вы, о. мѣстодеканѣ, зломили свое слово? Чи зъ огляду на пана графа, що то вставлявъ ся за вами на Любачевъ? чи може зъ огляду на тыхъ панбовъ зѣ староства, зъ котрыми вы мали часъ працати ся такъ сердечно? чи може зъ огляду на того комісаря, котрый такъ не славній для васъ перевѣвъ выборы, а вы его попросили на обѣдъ, хоть не ставало вамъ часу явити ся на выборахъ?

Але найцѣкавѣйша рѣчь стала ся въ Горуцку. Тамъ секретарь староства п. Криса яко комісарь выборчій хотѣвъ на правыборахъ д. 19 листопада перевести въ V. курію жидовскихъ выборцѣвъ при помочи вѣйта Ивана Соботика и писаря Тимка Пѣдлужного; а що въ Горуцку д. 10 листопада вѣдбуло ся вѣче и нарѣдъ тамъ зѣбраный обѣцявъ на правыборахъ крѣпко тримати ся, тожь и зручно перевели ся тій правыборы! Зверхность громадска оголосила, що правыборы маютъ вѣдбути ся въ урядѣ громадскѣмъ, що находивъ ся въ хатѣ Стефана Кузева, де була прибита таблиця зъ написомъ „Урядъ громадскій". Тымчасомъ интересованій перенесли въ ночи передъ выборами тую таблицю зъ хаты Стефана Кузева до хаты писаря Тимка Пѣдлужного и тамъ прибили. Сюда зъявивъ ся п. Криса и зъ 9 жидами й 8 господарями перевѣвъ правыборы на V. курію. Правыборцѣ, хоть и збаламучений тыми пере-

---

шовъ, що то знаменито пиво пютъ.

Заходы увѣнчались успѣхомъ. Дня 9 грудня 1874 оповѣстивъ д-ръ Стремайръ въ палатѣ пословъ, що правительство рѣшило заложити університетъ въ Чернѣвцяхъ. Вѣнъ указавъ, що Буковина есть 130 миль вѣддалена вѣдъ найблизшого нѣмецкого університету у Вѣдни, що фреквенція въ школахъ середныхъ зростае сильно; межи иншимъ сказавъ: „Auch Gründe politischer Zweckmässigkeit sprechen dafür. Oesterreich würde seiner hohen Mission, die culturtragende Aufgabe im Osten zu erfüllen, untreu werden, wenn es nicht auf dieses Land, die östliche Grenzmark, volle Rücksicht nähme. Die neue Bildungstätte soll einen Attractionspunkt bilden für die fluctuirenden Nationen, die sich dort vereinen, auf dass sie unter dem Schutze und Schirme der Wissenschaft eine Einigung zur höchsten Blüthe geistiger Entwickelug finden."

Торжественне вѣдкрытє університету вѣдбуло ся 4-ого жовтня 1875, въ день имяннинъ цѣсаря, котрого имя університетъ носить. Вже кѣлька днѣвъ наперед прибрало мѣсто святочный видъ. По улицяхъ ходали буршѣ, прибувшій зъ австрійскихъ нѣмецкихъ и заграничныхъ університетовъ, in voller Wichs: въ барвныхъ „церевісахъ" [маленькихъ шапочкахъ] и лентахъ та выбреньковали „шлегерами" [шпадами] якъ молодій офіцирики, а за ними гурмою бѣгали жиденята и поглядали якъ на якихъ комедіантовъ. По реставраціяхъ вѣдбували си комерсы чужихъ буршовъ и будучихъ черновецкихъ. Якъ котрый „Fuchs" [вступаючій студентъ] зле спѣвавъ „Gaudeamus igitur" або „Im schwarzen Wallfisch zu Askalon" а не до такту робивъ „Initium salamandri", достававъ безъ пардону шлегеромъ по плечахъ и ще чемно дякувавъ „dem bemoosten Haupt".

Прибуло также богато справоздавцѣвъ нѣмецкихъ часописей. Кореспондентови дневника Neue freie Presse, котрымъ бувъ знаный Carl Emil Franzos, зробили Румуны (котрій тогды, тяжко гнетеный Нѣмцами, ворожо були настроенй противъ університету и подѣбно якъ Поляки, не могучи перешкодити его заложеню, старалисъ хоть осмѣшити), ось такого фіґля: Оденъ зъ нихъ, небощакъ д-ръ Петро П., пѣдглянувъ шифру, пѣдъ якою той жидокъ телеґрафовавъ до своеи газеты. Отже зателеґрафувавъ пѣдъ тою-жь шифрою такъ: „Das Festprogramm ist definitiv festgestellt. Die Festrede wird Dr. Igel halten. Im Namen des Adels wird Baron B... sprechen. Die Eigenthümer der Hotels am Springbrunnen haben den Festgästen ihre Localitäten unentgeltlich zur Verfügung gestellt. Die Hnilicer Musik wird das Festlied „Pergiunulor Austria" (das glorreiche Oesterreich) aufführen". Газета, не надѣючись містифікаціи, напечатала, а другій передрукували (зъ польскихъ тѣлько Gazeta narodowa не помѣстила тои вѣдомости). Коли тое число прийшло до Черновець, то всѣ смѣяли ся до розпуку. До зрозумѣня додаю таке пояснене: Игель то тогдѣшный рабинъ; баронъ Б.... бувъ собѣ дурноватый, шепелявый діюрністъ при зелѣзници; готель am Springbrunnen то брудній жидовскій нори, де сходили ся шумовины суспільности; а румуньске слово pergiunulor не значить „славный", тѣлько „пейсатый". Жиды-кореспонденты бѣгали розлючени, шукано за авторомъ, але его не выкрыто. Навѣть молоденькій k. k. Statthalterei-Concepts-Practicant Dr. Paul Gautsch v. Frankenthurn, справоздавець урядовои Wiener Zeitung, той самъ, що въ десять лѣтъ пѣзнѣйше ставъ уже міністромъ просвѣты, коли повернувъ зъ візиты у чудотворного рабіна садагурского и перечитавъ той телеґрамъ, сердечно смѣявъ ся.

(*Конець буде.*)

Оливу до машинъ и пасы до машинъ поручае **В. ЧОППЪ** Львовъ Жовковска 2. 527

носинами, не заставши выборовъ въ канцелярії громадскій въ числѣ надъ 100 люда еще въ часъ прийшли подъ хату, де власне правыборы зачали ся, и хотѣли войти до середины, щобы голосувати, але писарь не пустивъ ихъ, сказавъ: „Васъ будуть кликати“, не йдѣть, бо завалявте подлогу“. Выборцѣ спокойно чекали, ажь тутъ выходить п. комісарь — и правыборцѣ довѣдують ся на диво, що „вже по выборахъ“ и що „выбраний жидъ, войтъ, писарь и два жидовскій кумпаны“. Нарѣдъ принявъ сю вѣсть зъ великимъ обуренемъ, пійшовъ зъ жалобами до священника, що выходивъ изъ церкви по водправѣ, вдказуючи голосно на такъ „легально“ переведеній выборы, называючи войта и писаря шахраями и т. п. А комісарь п. Криса видячи, що въ IV. курія така штучка вже не вдасть ся, оголосивъ, що зъ причины розворушеня народу вдкладае выборы на IV. курію. Покривдженій выборцѣ внесли протестъ до староства противъ выборовъ на V. курію, и выслали телеграфічно жалобу до міністра президента Кербера. — *Ф.*

Зъ Жовквщины пишуть намъ:

Дня 19 и 20 с. м. вдбули ся въ Куликовѣ правыборы при асистенціи и подъ охороною двохъ вддѣловъ улановъ зъ Жовквы. Хто постаравъ ся о се, щобы ладу и порядку при выборахъ межь спокойными куликовскими мѣщанами стерегло ажь войско, того не знаю, а знаю се, що така опѣка не подобалась навѣть горетцѣ тутешныхъ Поляковъ, а найбольше жидамъ, и тѣ послѣдній, що то на самъ видъ войка, уруженого въ багнетъ и піку, дбстають страшенну трему, дивились здивованими очима на улановъ и, обходячи ихъ зъ-далека, роптали голосно, по що спроваджено до Куликова на выборы войско.

Куликовъ — мѣсточко зъ характеромъ выключно рускимъ, бо на 3000 рускихъ душъ есть тутъ Поляковъ вразъ изъ жидами всего 600. Недавній часы, коли то Куликовъ при кождихъ выборахъ державъ ся добре, и звдгамъ не выходили нѣколи выборцѣ-хрунѣ; коли то рускій мѣщане, йдучи за проводомъ своихъ провдниковъ патріотовъ, памятали о томъ, що они Русины и не зрадили бы були за нѣщо руской справы. Та вдъ часу, коли не стало межь ними тыхъ ревныхъ провдниковъ, що то плекали въ серцяхъ рускихъ мѣщанъ любовь и привязане до всего, що свое рдне руске; вдъ часу, якъ зарядъ руской парохіи спочивъ въ рукахъ чоловѣка неприхильного нашій рускій справѣ, въ котрого въ домѣ нѣхто нѣколи не чуе рускаго слова, почавъ и духъ рускій погасати межь рускимъ мѣщаньствомъ. Зъ тои славной колись въ повѣтѣ куликовскои читальнѣ, котрій давъ житє колишный сотрудникъ Куликова о. Гриневецкій, котру свого часу отвиравъ славною промою великій а незабутый нашъ патріотъ пок. Володимиръ Барвѣньскій, не остало теперь и слѣду. А коли передъ кількома лѣтами декотрі зъ мѣщанъ и интеліенція хотѣли знову отворити читальню на основѣ тыхъ самыхъ статутовъ, то рускій [властиво: gr.-kat.] парохъ Куликова спротививъ ся тому та й ще выразивъ ся о своихъ парохіанахъ, що то „bydlęta“. Тутъ теперь, немовь-бы на глумъ всякимъ Божимъ и людскимъ законамъ, въ школѣ, въ котрій величезна бльшість дѣтей рускои народности, языкъ выкладовый польскій и нема кому упомнутись о подоптані права рускаго мѣщаньства.

Пригадую собѣ, що передъ 13 лѣтами, розослала була Епископска Консисторія въ Перемышли до всѣхъ парохій куликовского деканата квестіонарѣ о станѣ школъ народныхъ въ деканатѣ и приказала священникамъ квестіонарѣ тій точно выповнити и Консисторіи звернути. Межь иншими рубриками була тамъ одна така: „Языкъ выкладовый и на якій подставѣ вонъ заведеный?“ Тогдѣшный парохъ Куликова пок. о. Децикевичь выповнивъ тую рубрику квестіонаря такого гумористичною вѣдповѣдю: „Языкъ выкладовый польскій, а на якій основѣ, се знае Господь Богъ и панъ инспекторъ вразъ изъ управителемъ куликовскои школы“. И дѣйстно, годѣ понятн, на якій основѣ въ школѣ рускаго мѣста языкъ выкладовый польскій.

Та, дякувати Богу, и въ сполщенномъ Куликовѣ зачинае вже благовѣститись на свѣтъ. Передъ кількома роками осѣвъ тутъ нотарь-Русинъ п. Иванъ Раставецкій, чоловѣкъ вддданый цѣлымъ серцемъ своему обрядови и рускій народности. Вонъ то взявъ провдъ надъ рускимъ мѣщаньствомъ Куликова, орґанізуе его и будить изъ сну до житя. И богато доброго зробивъ уже сей панъ для рускои справы въ мѣстѣ, а сли дальше тутъ збстане, мѣщаньство Куликова отрясесь помалу зъ просоня и стане до народного дѣла поручь зъ другими, пробудженими вже рускими мѣстами нашого краю.

Але вертаю до правыборовъ. Та що жь! про нихъ только коротко можу написати: мы упали, а побѣдила ліста польско-жидовска. И не дивниця. Середъ такихъ обставинъ, якій панують въ Куликовѣ, середъ такои темноты и байдужности мѣщанъ, инакше оно бути не могло. На руску ліету упало всего 59 голосовъ, а на противну 146. Въ суботу передъ правыборами скликавъ бувъ „цехмістръ“ Дмитро Кудла своихъ сторонниковъ до своеи хаты и тамъ вдбувъ зъ ними передвыборчій збори. Очевидно, на тыхъ зборахъ, що скончили ся „почастункомъ“, мусѣвъ Кудла вплывати на куликовскихъ кушнірвъ и шевцвъ, щобы голосували на польску ліету. Правыборами аранжувавъ „бурміцъ“ Иванъ Пюрекъ (Русинъ, личный другъ о. Грушкевича) и славный махеръ выборчій Teiwel Stein Привхали також въ день правыборовъ зъ Жовквы до Куликова два ц. к. адъюнкты податковій звѣстній зъ выборбвъ зъ 1897 року Кесслеръ и Полелка та скрутились коло льокалю выборчого и радили ся зъ жидами. Честныхъ рускихъ мѣщанъ куликовскихъ, знаныхъ въ мѣстѣ зъ патріотизму, якъ прим. Петра и Юрка Потерейкбвъ, невпускали жиды до салѣ выборчои. Юрка недопущено до голосованя тому, що въ его домѣ мавъ выбухнути гнфъ. Въ IV курія голосували водоносы жидовскій, котрій не платять жидовского податку. До аранжеровъ правыборами належавъ також лат. парохъ Куликова кс. Людвікъ Бабікъ и немало причинивъ ся до побѣды польско-жидовскои лісты. Сей ксьондзъ хватить ся часто своимъ антісемітизмомъ, але якъ прйдуть выборы, то якось той антісемітизмъ цѣлкомъ не перешкаджае ему йти солідарно зъ жидами, бо що бльше, сей католицкій, польскій ксьондзъ на превеликое здивоване цѣлому хрещеному міровi въ Куликовѣ, вддавъ свій голосъ при правыборахъ на двохъ жидовъ, абы тольно перешкодати выборови рускихъ католицкихъ мѣщанъ на выбо цѣвъ! Ну и вѣрь же теперь въ антісемітизмъ польского ксьондза! Рускій парохъ Куликова о. К. Грушкевичь, котрого синина ін були також по стор нѣ кс. Бабіка, не мавъ якось вдвагн свмъ разомъ явитись при правыборахъ и голосувати на Grünfeldовъ та Badnerовъ, и выѣхавъ того дня зъ дому.

По селахъ, особливо въ нашомъ куликовскомъ путѣ, майже всюды выходять выборцями певній, наший люде. — *Семенъ Кропива.*

Зъ Микуличина [въ Надворнянщинѣ] наспѣла вчера до Львова така телеграма: „Правыборы вдбувають ся безъ повѣдомленя. Мы выслали жалобу до намѣстництва“.

НОВИНКИ.

— **При змѣнѣ мѣсяця и зближаючого ся кбнця року** просить наша Адміністрація всѣхъ Вп. передплатниковъ о ласкаве вчасне вдно вленя передплаты за мѣсяць грудень взглядно доповнене за IV. квартал с. р., тымъ певнѣйше, абы она могла свои рахунки за папѣръ и друкарню якъ слѣдъ полагнати. Далеще просить ся ще всѣхъ тыхъ Вп. передплатниковъ, котрій свои ратальній сплаты зъ давнѣйшихъ залеглостій досп ще не выровнали, поспѣшити зъ сими сплатами доконечно найдальше до 13 грудня с. р., бо инакше була бы Адміністрація приневолена не выровнавшимъ остаточно згаданій залеглости, дальшу высылку газеты безусловно здержати.

— **Епископъ Шептицкій про пок. митрополита Іосифа Сембратовича.** Въ послѣдномъ числѣ „Вѣстника Станиславовскои Епархіи“ до звѣстки про смерть пок. Іосифа Сембратовича додавъ преосв. Андрей Шептицкій таку згадку про покойного:

По невыслѣдимымъ совѣтамъ Божимъ бл. п. архіепископъ Іосифъ розпрощавъ ся въ симъ свѣтомъ далеко вдъ рдного земль, лишаючи намъ свѣтлый примѣръ свого богатого добродѣтелями и праведного житя. Вонъ уже вдъ раннои молодости вдзначавъ ся великою побожностію, смиренностію и трудолюбивостію, провадивъ усе незвычайно тихе и скромне, майже черначе житє, а при томъ бувъ для всѣхъ приступный, привѣтный и милосердный. Яко професоръ св. богословія вдзначувавъ ся великою ревностію и совѣстностію, а добротою свого серця потрафивъ зъединати собѣ не только поважан у своихъ товаришвъ-професоровъ, але також любовь и сымпатію у своихъ слухачвъ безъ рдзницѣ обряду. Яко митрополитъ предприявъ вонъ въ сѣй (станиславовскій) богоспасаемій епархіи канонічный осмотръ 14 деканатовъ, котрій зъ давныхъ давенъ не бачили у себе архіерея Всѣми силами старавъ ся вонъ двигнути нашу св. церковь, такъ словомъ якъ и примѣромъ своимъ загрѣвавъ духовеньство до працѣ въ виноградѣ Христовомъ, а памятными своими пастирскими посланіями, межь иншими посланіями „О достоинствѣ чоловѣка“ и „О потребѣ воздержности“ дуже много причинивъ ся до заведеня братствъ за тверезости въ приходахъ станиславовскои епархіи. Одинымъ словомъ пок. митрополитъ Іосифъ бувъ мужемъ незвычайно дѣяльнымъ и праведнымъ, вддданымъ всѣмъ серцемъ св. каѳолицкій церквѣ и рускому народови, и тому, замыкаючи свои тѣлесній очи до глубокого, вѣчного сну, могъ вонъ смѣло за св. апостоломъ народовъ повторити памятні слова: „Подвигомъ добрыхъ подвизахся, теченіе скончахъ, вѣру соблюдохъ; прочее убо соблюдается мнѣ вѣнецъ правды, егоже воздасть ми Господь въ день онъ, праведный судія“. [Тим. II., 4. 7—9]. Высказуючи симъ щирый жаль по утратѣ такого праведного мужа и высокозаслуженого святителя, надѣюсь, що память праведника сего остане межь нами вдъ рода въ родъ — на вѣки! Поминальне богослуженя за душу бл. п. митрополита Іосифа вдправили Впр. члены Капітулы зъ катедральнымъ духовеньствомъ дня 1 н. ст. падолиста въ тутешномъ соборномъ храмѣ. Всѣхъ Прч. братій взываю, щобы сей окружникъ въ найближшу недѣлю на проповѣди подчасъ богослужена вѣрнымъ прочитали, а потомъ на тыждни въ приходскихъ церквахъ вдправили заупокойне богослужена въ парастасомъ за душу бл. п. архіепископа Іосифа передъ вдповѣдно пристроеннымъ тетраподомъ, завзвавши своихъ прихожанъ до численной участи въ сѣмъ богослуженю“. — *Андрей Епископъ*“.

— **„Научний Кружок“ товариства „Академічна Громада“** уконституувавъ ся на сей рбкъ въ слѣдующій способъ: Головою Кружка выбрано тов. Теофіля Меленя а писаремъ тов. Іосифа Чайковского. — „Научный Кружок“ дѣлить ся въ сѣмъ роцѣ, якъ и въ попереднбмъ, на пять секцій: літературну, историчну, суспольну природописну и фільософічну. Въ літературній секціи выбраній головою товаришъ Иванъ Брикъ а писаремъ тов. Зенонъ Кузеля; — въ историчній головою тов. Богданъ Барвѣньскій а писаремъ Іосифъ Чайковскій; — въ суспольній головою тов. Володимиръ Старосольскій а писаремъ тов. Иванъ Яремовичъ; въ природописній головою тов. Евгенъ Бурачиньскій а писаремъ тов. Федиръ Примакъ; — въ фільософічній головою тов. Теофіль Меленъ а писаремъ тов. Олекса Пашкевичъ.

— **Зъ Дирекціи руско-народного театру** одержали мы нанѣ телеграфічну звѣстку, що въ пятницю выступить въ роли „Наталки Полтавки“ артистка добре знана рускій публицѣ — симпатична колишна Фіцнербвна [теперь вдова по директорѣ одного украиньскои трупы драматичнои въ Россіи].

— **Зъ Дирекціи почтъ:** Зъ днемъ 1 н. т. грудня с. р. увйде въ житя новый урядъ почтовый въ Настасовѣ повѣта тернопольского [для Настасова и привѣлка Іосифбвка ad Купчинцѣ], а також складницѣ почтовій въ Кальникові, почта Краковець повѣта мостиского, и въ Новосѣлкахъ, почта Гочвъ повѣта лѣсного.

— **Кошты удержаня жандармерій.** Выдѣлъ краевый вдавъ ся черезъ президію намѣстництва до центрального правительства у Вѣдни зъ представленемъ, що позанъ жандармерія есть институцію основаною въ загальномъ интересѣ цѣлои держовы а не по дпокихъ краѣвъ то выдатки, сполучені зъ удержанемъ тои институціи, повинень покривати скарбъ державный, а не край, отже просить о змѣну дотычного закона въ томъ напрямѣ, щобы квартирунокъ жандармерій и сполучені зъ тымъ кошты поносивъ скарбъ державный, або по крайній мѣрѣ щобы краевый фондъ бувъ обовязаный лише приплатитись якоюсь пропорціональною сумою до тыхъ выдатковъ.

— **Велика крадѣжь у фабриканта-столяра Вчеляка у Львовѣ** есть вдъ вчера предметомъ карной розправы передъ львовскимъ карнымъ судомъ противъ Павла и Василя Пбдруцкого, Антонія Рудого и Войтѣха Богдановича, котрій въ сполицѣ подробленымъ ключемъ до касы п. Вчеляка укрели готовкою 10 500 зр. а украденій дорогоцѣнній папери и щаденчій книжки попалили. Но причинѣ що въ сесю справу посередно вмѣшана голосна siostra Kolumba, бувша настоятелька монастыря сс. Бенедиктинокъ, то участь публики дуже велика. Siostra Колюмба, покликана на свѣдка, не явила ся, бо заразъ, якъ тота крадѣжь выявила ся, вна выправлено до Риму и она перебувае тамъ въ монастири сс. Назаретанокъ. Першій обжалованый Павло Пбдруцкій, знаный изъ своихъ вдносинъ до siostry Колюмбы, заявивъ, що она торбокъ дала ему 2.000 зр. для образованя въ наукѣ сиѣну у Вѣдни.

— **Зъ львовскои політехніки.** П. Едгара Ковача, директора школы для деревного промыслу въ Закопанбмъ, именовано професоромъ архітектуры въ львовскій політехніцѣ. — По причинѣ знаныхъ заколотовъ вдчасъ инавгураційного торжества удѣлили вчера деканы нагану 93 слухачамъ політехніки. Есть то найвища кара и не потягае за собою нѣякихъ дальшихъ злыхъ наслѣдковъ.

— **Авантурничій герой панъ Целецкій**, котрый якъ було свого часу помѣщено въ „Дѣлѣ“ — напавъ на начальника зелѣзничои стаціи въ Калинбвщинѣ п. Гошовского и побивъ его, стававъ недавно передъ тернопольскимъ судовымъ трибуналомъ обжалованый о провину зъ §. 312 з. к. Трибуналъ засудивъ его на 30 днѣвъ арешту або 600 коронъ грошевои кары.

— **На будову Народного Дому** въ Борщевѣ доручила Вп. панѣ Неонили Бойкевичева зъ Борщева 11 коронъ 4 сот. зббраній дня 11 с. м. на празднику въ домѣ Всч. о. Илярія Тишиньского. Щедрымъ Дателямъ складае щиро руске спасн-Ббгъ — Выдѣлъ Руского Народного Дому въ Борщевѣ.

— **Стрейкъ въ Сяноцѣ.** Конадѣ занятій въ фабрицѣ зелѣзничныхъ вагонбвъ перестали вдъ вчера робити по причинѣ зменшеня имъ платнѣ и выданого управою фабрики обѣжника въ некористь робітниковъ.

— **Супружє зъ любови.** Графиня Бертольдъ, дочка міліонера и члена палаты магнатовъ, бувша дворска дама архикн. Марія Валер'я задюбила ся въ бѣднбмъ студентѣ медицины Людвику Соколімъ, котрый доглядавъ ея въ часѣ недуга, и повѣнчала ся зъ нимъ недавно.

— **Цигаро за 1200 коронъ.** Недавно тому ѣхавъ фабрикантъ Фідлеръ зъ Гамъ до Гамбурґа зелѣзницею и зажадавъ, щ бы ему дати купе для некурцівъ. Коли поѣздъ рушивъ, Фідлеръ вытягнувъ цигаро и зачавъ курити. Тому спротививъ ся другій подорожный, а коли то нѣчого не помагало, вонъ на найближшій стаціи закликавъ кондуктора, а тій заказавъ Фідлерови курити и додавъ, що хтось зъ подорожныхъ жалувавъ ся передъ нимъ на то. Фідлера се розгнѣвало и вонъ крикнувъ: „Найбольшимъ злодѣєю въ краю позбстане завсѣгды денунціянтъ!“ Слова тій обидили державного будовничого, котрый ѣхавъ въ томъ купе и котрый бувъ тымъ, що жалувавъ ся на Фідлера передъ кондукторомъ. Вонъ запбзаавъ зухвалого фабриканта до суду, а той засудивъ его на 1500 марокъ кары. Фідлеръ вдкликавъ ся до высшого суду, а той зменшивъ кару, але все-таки назначивъ ея на 1000 марокъ або 1200 коронъ, отже цигаро все-таки ще дуже дорого Фідлера коштувало.

— **Автентичну фацецію** оповѣдають зъ римскихъ торжествъ въ Сальбурзѣ, котрій урядженно на привитане цѣсаря Вільгельма II. Коли нѣмецкій володѣтель переѣздивъ попбдъ тріюмфальну браму, молодій Римлянки въ повздныхъ класичныхъ строяхъ обкидували его цвѣтами. Недалеко вдъ тыхъ дѣвчатъ стоявъ директоръ гімназіи и одинъ зъ генералбвъ цѣсарскои дружины. Директоръ, примѣтивши, що одна зъ „римскихъ дѣвицъ“ надто енергічно мече цвѣтами, обзвавъ ся до неи по латиньски остерѣгаючи, щобы не кинула цвѣтбвъ въ лице цѣсаревн. Дівчина вдповѣла по латиньски, успокоюючи директора. „Якъ то? — здивувавъ ся генералъ — у вашомъ мѣстѣ молодій панночки говорять по латинь ки?“ — „Се не панночки — повсинивъ зъ гордостію директоръ — се мои ученики зъ гімназіи, поперебираній и ухарактеризованій за римскій дѣвчата“. — „То треба було мене остерегти — вдозвавъ ся гнѣвно генералъ, — я вже вдъ пбвъ годины штурмую очима онту бльонд..., хочу сказати онтого бльондина“.

— **Дробній вѣсти.** Дня 25 с. м. вдбуло ся Рекгиціи вѣнчаня панѣ Евгенія зъ Цѣпановскихъ Струтевичевои, вдовы по бл. п. Михайлѣ Струсевичу, зъ п. Вільгельмомъ Свібою, архітектомъ. — Въ Грималовѣ обкрадено въ ночи зъ 24 на 25 с. м. урядъ податковый.

Надбслане.

Damast-Seiden-Robe

fl. 9·00

und höher! — 12 Meter! porto- und zollfrei zugesandt! Muster umgehend; ebenso von schwarzer, weisser, und farbiger **Henneberg Seide** von 65 kr. bis fl. 14.65 p. Met.
G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich. 58 [4]

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенты дбстали оо: Ник. Гачко на Шандровець дек. затварницкого и Вас. Лавренкій на Тучапы дек. судовишняньского. — Канонізну институцію на Звинячъ дбставъ о. Петро Крупскій. — Завѣдательство въ Берегахъ гбрныхъ дбставъ о. Стеф. Козбурт. — Управляючимъ сотрудникомъ въ Чарной постановлено о. Володим. Мохнацкого. — Правительство продовжило дотацію на дальшій оденъ рбкъ для сотрудняча въ Залужи дек. ольховецкого.

Посмертній — ✠ — оповѣстки.

Стефанъ Земба, ц. и к. ротмістръ уланбвъ на пенсіи и властитель реальностій въ Криницѣ (купѣль) упокоивъ ся тамъ дня 24 с. м. въ поважанбмъ вѣцѣ. Покбйникъ бувъ щиро привязаный до рускои церкви й рускои народности и тѣшивъ ся загальною сымпатіею. По-за межами своеи околицѣ знаный хиба гблько участникамъ артистичныхъ прогульокъ (академічнои двацятои въ р. 1891 и Львбвского Бояна въ р. 1892. въ захбдну Галичину, котрыхъ принимавъ гостинно въ своѣмъ домѣ. В. в п.!

Наука, штука и література.

— Выдавництва „Артистично Літературна Новина“ выйшла книжка четверта. Мѣститъ она въ собѣ „Образки з Криниці“. Написавъ ихъ *В. К.* — книжочка, друкована въ друкарни М. Джулиньского въ Перемышли, выдана дуже гарно, продае ся по 50 сотикбвъ въ львбвскихъ кангаряхъ Наукового Товариства им. Шевченка и Ставропігійского института.

Русины! Памятайте на Дбмъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

Телеґрамы.

Лізадія 27 падолиста. Оногдѣ станъ здоровля царя бувъ добрый, трохи сну, поты; по полудни температура 37·4, пульсъ 76, вечеромъ температура 37·5, пульсъ 72. Въ ночи сонъ добрый. Вчера рано загальный станъ дуже вдоволяючій, температура 35·6, пульсъ 70, при томъ можна завважати выразне полѣпшене.

Пекінъ 27 падолиста. Нѣмецкій войска приладали письмо хіньского цѣсаря до Літунчана. Его змѣстъ ще незвѣстный.

Ню Йоркъ 27 падолиста. Зъ Вашінґтону доносять, що пбсла заявы нѣмецкого амбасадора не настала нѣяка змѣна становища Нѣмеччины въ хіньскій справѣ. Нѣмеччина такъ само, якъ Сполучені державы, рѣшучо противить ся подѣлови Хінъ.

Парижъ 27 падолиста. Ходить вѣсти, що Франція вдмовила всякои интервенціи въ справѣ Бурбвъ.

Брукселя 27 падолиста. Тутешній дневники доносять, що Крігеръ запропонувъ Франціи, абы обняла посередництво на пбдставѣ §. 3 мировои конвенціи заключеной въ Гаазѣ.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп. І. Бо. въ Р. На 1091 вбстало 4 кор. 40 с. — І. То. въ Ви. До кбнця року ще 4 кор. — К. Ви. въ Ба. За сей рбкъ все. — Е. Ко. въ На. Такъ. — І. Сѣ. въ Кр. До кбнця року.

Вода фіялкова

усуває зъ лиця прищѣ, лишаї, угры, сѣдане и лущене шкѣры, выгладжує морщины и вспосѣвину. Вѣдсвѣжує, выбѣлює и вынѣжнює лице.

5 Цѣна 2 кор.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: склепы власнѣй улицѣ Сикстуска ч. 25, Рынокъ ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернѣвцѣ: Галицка 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

Надѣслане.

Д-р. Софія з Окуневских Морачевска
улиця Миколая 19.
ординуе від 3—4.
508 11—15

Ароматичний правдивий россійский
ЧАЙ
одержавъ свѣжій транспортъ и поручае ихъ головный и спеціяльный складъ
Адольфа Зінгера
Львовъ, ул. Сикстуска ч. 1.
553 Цѣнники на жадане даромъ и оплатно. 8—10

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піомы, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ электричныхъ.

Всякѣ направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

Семинаристка укѣнчена шукае посады въ мѣсецовости, де могла бы такожь обняти не тяжку лекцію за ей умѣщеньемъ. Зголосити ся можна въ сихъ дняхъ зъ точнымъ поданьемъ условій и обовязкѣвъ до о. Стефановича у Львовѣ (ул. Чарнецкого ч. 26)

К. СОЛИКЪ

передтымъ
ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
у Львовѣ улиця Собѣского число 7.

поручае

всякѣ гатунки футеръ, а именно: **мужескѣ и дамскѣ** пѣсля найновѣйшихъ фасонѣвъ, **ротунды** такожь **палѣтка, ковнѣрѣ, пелерины, зарукавки, шапки** мужескѣ и дамскѣ, колпаки, шкѣры у всякихъ гатункахъ, готовѣ верхы до мужескихъ и дамскихъ футеръ.

Найновѣйшій матеріи на верхы въ найбольшѣмъ выборѣ.

ЦѢНЫ УМѢРКОВАНІЙ.

Для Р. Т. Публики и Всеч. Духовенства сплаты мѣсячнымъ ратами. 522 9—12

Нове и красне выдане
СВАНГЕЛІЙ
въ прекрасныхъ переплетахъ такъ подъ взглядомъ тревалости, красоты якъ и низкихъ цѣнъ дѣстати можна лише въ

РОБѢТНИ ПЕРЕПЛЕТНИЧѢЙ
ЄВГЕНІЯ СПОЖАРСКОГО
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 1.
Старѣ Свангелія и Служебники
принимае ся до вѣдновленя.
МОЛИТВОСЛОВЫ
дамскѣ, жидівскѣ и для міранъ въ красныхъ переплетѣ все на складѣ.
Посылка полагоджує ся вѣдворотною почтою.
576 1—10

Сирота интеліґентна знаюча добре господарство домашне як і кухню, глядае міця в рускім домі. Ласкаві заголошеня під адресом: Купецка в Самборі. 574 1—2

Потрѣбно инструктора добре обзнакомленого и способного до удѣлюваня нѣмецкого языка, стилістики нѣмецкой и короткого огляду ґеографіи и исторіи. Условія: 15 зр. мѣсячно, вікть и станція. Стація зелѣзницѣ въ мѣсця. Кошты подорожи зверне ся. — *К. Петровскій* парохъ Перерослянъ, 577 Тар овица лѣсна. 1—2

В. Малышґрошъ
артистъ-маляръ въ Рогатинѣ
приймае церковнѣ роботы входячѣ въ обсягъ маляретва, рѣзьбарства и позолотництва.
481 8—8

Гармоніюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалой конструкціи
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

ВЖЕ ВИЙШОВ
Гумористичний ілюстрований
Календар „Комара“
Ціна лише 25 кр.
з почт. пересилкою 28 кр. Набути можна в *Адміністрації „Комара“ ул. Личаківска ч. 23*, в книгарнях: *Тов. ім. Шевченка і Ставропігійскій у Львові і по всіх філіях „Народної Торговлі“, в Калуши у п. Коритовского і в Тисьменици у п. Пірамовіцкого.* 3—5

Машины и знаряды господарскѣ
зъ перворядныхъ фабрикъ
можна купувати за посередництвомъ
„НАРОДНОЙ ТОРГОВЛѢ“
у Львовѣ
а именно:

Сѣчкарнѣ ССХ	зъ 2 ножами и 1 колесомъ	по 54	кор.
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 3 ножами и 2 колесами	„ 56	„
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 4 ножами и 2 колесами	„ 59	„
Млынки до чищеня збожа	системы Бакера	„ 100	„
Млынки до чищеня збожа	лекшѣ	„ 64	„
Молотѣльнѣ ручнѣ	. . . . .	„ 170	„
Краячѣ до бураковъ	. . . . .	„ 60	„
Тискачѣ [гнѣтѣзники]	. . . . .	„ 230	„
Прасы до олѣю	. . . . .	„ 230	„
Плуги ковальскои роботы	зъ колѣсницями	„ 32	„

Косы вѣ стирійскои стали довгѣ: 60, 70, 80 цм.
по кор. 1·00, 1·20, 1·40

[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народной Торговлѣ. На 5-кілеву посылку иде 8—10 кбсъ.]

Окрѣмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народной Торговлѣ“ и иншій машины и знаряды господарскій по цѣнахъ фабричныхъ.

ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаютъ ся лише за готѣвку и безъ опусту. При сейчасовѣй уплатѣ за сѣчкарнѣ дае ся 5% опусту а за всѣ прочій машины 10% опусту. Допускае ся и сплату ратами (зъ вынимкою плугѣвъ и кбсъ) за окремою умовою и порукою, однакъ въ тѣмъ случаю не признае ся нѣяких опустѣвъ.

Застерѣгае ся можлива пѣзнѣйша змѣна цѣнъ!

267 26—7 Народна Торговля.

Отворивъ я
при улици Гетманьскѣй ч. 4
Гандель винъ
чаю, руму, лікерѣвъ и горѣвокъ.
ВИНА реньскѣ и французскѣ въ комісовѣмъ складѣ фірмы братѣвъ Льобъ въ Франкфуртѣ н/М Богданъ Добровѣ ВИНА австрійскѣ, угорскѣ, дальматинскѣ и италійскѣ.
Найлѣпшѣ гатунки
ЧАЮ
хіньского и россійского фірмы Поповъ.
Правдивый Ямайка Румъ.
ГОРѢВКИ зъ найлѣпшихъ краєвыхъ и заграничныхъ фабрикъ. 544 4—4
Антоній Яль.

Вже вийшли з друку накладом Євгенія Спожарского
Народні карти кореспонденційні
як також типи гуцульскі и характеристичні.
Замавляти може в Торговли Євг. Спожарского у Львовѣ и у всіх руских торговлях. 566 6—20

Ковдры и матерацы
найдешевше набути можна въ спеціяльнѣй роботни постелій
Іосифа Шустера
Львовъ, улиця Коперника ч. 5.
455 29—30

Готѣвки не вымагаєсь. Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы

Цѣнники на провінцію на жадане даромъ и оплатно. Всякій можливій гатунки дивановъ сальоновыхъ, стѣнныхъ, покоевыхъ и церковныхъ, такожь хѣдниковъ, портіеръ, фіранокъ, ґерат лінолеумъ, капъ на столы и лѣжка, ковдеръ, коцѣвъ,

дорґъ на конѣ и декораційныхъ предметѣвъ поручае знана и реномована фірма **Bt деньскій Магазинъ и складъ дивановъ**
„Au Louvre“
у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6
пасажъ Гавсмана.
ФІЛІЯ: въ Перемышли ул. Мицкевича ч. 4. Правдивѣ перскѣ и орієнтальнѣ диваны по зниженыхъ цѣнахъ. Спеціяльный вѣддѣлъ решток и высортованыхъ та вадливыхъ товарѣвъ 533

„КРАЄВЫЙ СОЮЗЪ КРЕДИТОВЫЙ“
стоварышене зареестроване зъ обмеженою порукою у Львовѣ (ринокъ ч. 10, I. поверхъ въ домѣ „Просвѣты“) приймае вкладки ощадности въ довольнѣй высотѣ и опроцентовує на 4½%.

Одинъ удѣлъ членьскій въ „Краєвомъ Союзѣ Кредитовомъ“ выносить 50 коронъ; кождый членъ може мати бѣльше удѣловъ. При выплачуваню першого удѣлу належить вложити также вписове въ квотѣ 2 коронъ на фондъ резервовый. Вѣдъ удѣловъ членьскихъ в виплачуе „Краєвый Союзъ Кредитовый“ за рѣкъ 1899 дівіденду въ высотѣ 5%.

Прибираныхъ грошей уживае „Краєвый Союзъ Кредитовый“ на *заосмотрюваня руских товариств кредитовых* потрѣбнымъ засобомъ капіталу оборотового, якъ также на *переведене користных парцеляцій*.

Складаймо рускій грошъ въ своѣмъ статуціи.

ТОВАРИСТВО
ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЙ ШТУКИ
стоварышене зареестроване въ ограниченою порукою
у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякѣ працѣ въ обсягу артистичного маляретва, рѣзьбарства и золотарства пѣсля композицій своихъ членѣвъ, а именно: образы релігійнѣ до иконостасѣвъ, олтарѣвъ, хоругонъ, на гетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжь образы до комнатъ; образы свѣтскѣ: историчнѣ, портреты зъ натуры и фотографій, краєвиды, побутовѣ и пр.; въ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнѣ, споѣдальницѣ и т. д. и всякѣ працѣ золотарскѣ; рѣвножъ украшае внутра церковь, выготовляе пляны церковь, каплиць и пр. и утримуе на складѣ фотографічнѣ репродукціи образѣвъ рускихъ артистѣвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства е: пѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи проте ся чисто руске Товариство патріотичнѣй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрѣ приймае выключне лишь Дирекція Товариства. 460 92—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугує ся агентами.

ПОДЪ ЗВѢЗДОЮ.
АПТИКА
ПЕТРА МІКОЛЯША
у Львовѣ, Коперника ч. 1
поручае
ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша
вѣдзначений найприхильнѣйшими свѣдоцтвами вызначныхъ повагъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.
НАЙНОВѢЙШІЙ ПЕРФУМЫ
выробу парискихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Піверъ и Societte Hygienique
Всякѣ приборы до бактеріольоґіи и мікрохемій.
Найлучшѣ средства косметичнѣ и тоалетовѣ франзускѣ. 398 80—80
Воды лѣчничѣ ґазовѣ
перевышаючѣ родимѣ воды мінеральнѣ.
ПРИРЯДЫ ХІРУРҐІЧНІЙ
анґлійскѣ, франзускѣ и нѣмецкѣ найлучшои якости.
Хемікалія для п. п. фотоґрафѣвъ.

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВѢВСКЕ
Photo-Plasticon
(46 разѣвъ премійоване.)
Вѣдъ 25/11 до 1/12 до побаченя: Цѣсарь Францъ Іосифъ І. при оголошеню повнолѣтности Престолонаслѣдника 4 мая 1900 въ Берлинѣ.
Вступъ 10 кр. 79

Цѣс. корол. упр.
Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерѣвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдниковъ
Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ
поручае старѣ горѣвки польскѣ, розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout“ на наливки, также правдивый оцетъ спіритусовый. 366 68—?
Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Розкладъ ѣзды поѣздѣвъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1900.
пѣсля часу середньо-европейского [пѣзнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львовского.]

поєзд.	особ	приходятъ до Львова	поєзд.	особ	вѣдходятъ зъ Львова
		День			**День**
	6 20	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·35	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	7·45	„ Янова (гол. дворець)		6 30	„ Пѣдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	8 05	„ Лавочного Калуша, Хирова		6 35	„ Ицканъ. Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Тернополя, Бродѣвъ на Пѣдзамче		6 43	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	8·00	„ „ „ гол. дворець	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова Вѣдня
	8·10	„ Сокаля, Равы рускои (гол. двор.)		8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Стрыя
	8 50	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·15	„ Янова
	11·47	„ Ярослава, Любачева		9·25	„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
	11·05	„ Ицканъ, Станиславова, Козовы		9 55	„ Черновець
	12·55	„ Янова на гол. дворець		9 42	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
1·35		„ Кракова, Вѣдня		—·—	„ Белзца, Равы, Любачева
	1 15	„ Сколього, Хирова, Калуша	1·35		„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина	2·08		„ „ „ Пѣдзамча
2·20		„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Кереземезе
2·3[illegible]		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабѣвки
	5 40	„ „ „ Пѣдзамче		—·—	„ Ярослава
	5 17	„ „ „ гол. дворець			
	6 00	„ Сокаля, Белзца, Любачева			
		Нѣчь			**Нѣчь**
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава	12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·20		„ Черновець, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Орлова		4.15	„ Кракова, Хирова, Коросна
	2 12	„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		6·10	„ Станиславова
	2 5	„ „ „ гол. дворець		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6 50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	9 4	„ „ „ „ Хирова		7·25	„ Сокаля, Равы рускои
	—	„ Ицканъ, Пѣдвысокого, Козовы		7.10	„ Тернополя зъ гол. дворця
		„ Кракова, Вѣдня, Орлова		7·53	„ „ „ Пѣдзамча
	—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		9 12	„ Янова 1/16 до 30/4 1900 включно
	—·—	„ Ицканъ, Козовы, Пѣдвысокого		10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·12	„ Пѣдволоч. Бро, бань, Копычинець		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·30	„ „ „ на гол. дворець		11 —	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ г. дворця
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11.28	„ „ Гримайлова Пѣдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляна.

Ч. 258. Львовъ, Середа 15 (28) Падолиста 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дни (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, J. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсерати рішаючий у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 22 зр.
на пѣвъ року . . 8 зр.	на пѣвъ року . . 11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатаний вѣльный вѣдъ порта.

Неодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайні приймають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчного инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надісляне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доповѣня приватні числять ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Поліцейска система въ публичнѣмъ выхованю.

Польскій „міністеръ просвѣты“ розболавъ въ послѣднихъ часахъ до середныхъ школъ нашого краю обѣжникъ, вызываючій учительскій зборы do pilnego czuwania nad młodzieżą ruską, котра нѣбы-то przejęta duchem radykalnym krytykuje publicznie pedagogiczną działalność nauczycieli. До выданя того обѣжника мавъ спонукати п. міністра довѣрочный доносъ, що руска молодѣжь львѣвскихъ школъ середныхъ пѣдъ проводомъ двохъ студентѣвъ університетскихъ зѣбралась була въ липни с. р. на нараду и мала пѣддати острій критицѣ дѣяльность учителѣвъ. Отже наслѣдкомъ того доносу дѣстали учительскій зборы приказъ слѣдити за рухомъ руской молодѣжи, а зъ осѣбна за тымъ, хто читає „Молоду Україну“.

Поки высказжемо свій судъ о тѣмъ новѣмъ подвигѣ великого польского педагога, поясняємо напередъ самъ фактъ, котрый спонукавъ п. Бобжиньского до такъ быстроумного розпорядженя.

Памятаємо ще добре всѣ, якъ то п. Барвѣньскій въ зимѣ 1897 р. выступивъ въ сеймѣ зъ внесенемъ, щобы у всѣхъ середныхъ школахъ краю другій языкъ краєвый, котрый не є выкладовымъ, бувъ предметомъ обовязковои науки. П. Барвѣньскій не мѣгъ сего не розумѣти, що его внесене, коли бы стало закономъ, мусѣло бы выйти Русинамъ на превелику шкоду; але вѣнъ заразомъ розумѣвъ добре, що закономъ оно статн не може, бо остає въ суперечности зъ выразною постановою основныхъ законѣвъ конституцін. Се внесене мало бути лише соломянымъ огнемъ, пущеным для тымъ ясніѣйшого заманіфестованя „угодовости“ и згоды на ягайлоньску идею...

Внесене те, хочь и не стало ся закономъ, принесло Русинамъ — хочемо припускати, що мимо волѣ внескодавця — пагубній наслѣдки, котрымъ и самъ внескодавець, хочь засѣдавъ въ краєвій радѣ шкѣльній и належавъ до анкеты, скликаною радою шк. въ р. 1898 для нарадъ надъ его внесенемъ, не въ силѣ бувъ зарадити. П. Бобжиньскій при помочи свого несцѣненого референта руских справъ выедавъ у міністра просвѣтѣ — вже такн австрійского — знану реформу науки руского языка въ галицкихъ середныхъ школахъ. Противъ тои реформы внесли руски товариства Народна Рада, Наукове им. Шевченка и Педагогічне протесты до міністра просвѣты. Народна Рада выказала въ своѣмъ протестѣ такожь и тій лукавій дороги, якими могло дѣйти до такъ шкѣдливои для Русинѣвъ и кривдячои ихъ реформы. Але реформа пѣйшла своєю дорогою и звела науку руского мовы навѣть въ середныхъ школахъ всходнои Галичины — розумѣємо тутъ школы зъ польскою мовою выкладовою — до илюзій, тымъ бѣльше, що пѣдъ сердечною опѣкою польского міністра просвѣты и его вѣрного адъютанта декотрій учителѣ руского мовы чи то для выгоды своєи чи зъ „убѣжденія“ безъ всяких перешкоды занедбують або, що гѣрше, опоганюють и тую дрѣбку науки, яку приписує зреформованый планъ.

Рѣчь неможлива, щобы и сама школьна молодѣжь згодомъ не прозрѣла та не побачила тои рѣвноправности обохъ краєвыхъ языкѣвъ на Русн, тои рѣзницѣ, зъ якою веде ся наука польского а руского языка, того понѣженя своєи рѣдноі мовы. И отъ въ липни с. р. зѣбрались тій, що зъ свѣдоцтвомъ зрѣлости выйшли вже зъ середныхъ школъ, та постановили подати свои помѣчення що-до веденя науки руской мовы въ галицкихъ, мѣжь иншимъ такожь у львѣвскихъ школахъ середныхъ, до публичнои вѣдомости, а тымъ самымъ и до вѣдомости краєвои рады шкѣльнои, котрои обовязкомъ є пильнувати, щобы науку руской мовы не заводжено въ школахъ ще бѣльше на нѣ на що, нѣжь заводить ся нова реформа. И оповѣщено въ „Молодій Україні“ факты зъ усѣми подробицями и именами учителѣвъ, занедбуючихъ науку руской мовы, — въ надѣи, що чей-же найде ся хтось, въ кѣмъ обізве ся обовязокъ пріпильнувати науки бодай вже въ межахъ кривдячои Русинѣвъ реформы: коли не п. Бобжиньскій або его референтъ руских справъ, то може бодай членъ краєвои рады шкѣльнои пос. Барвѣньскій схоче вглянути въ те, якъ то его дитяну реформу, що зъ его ласки народилась такою калѣкою, ще бѣльше окалѣчують.

Отже давна рѣчь: о тѣмъ, що публично оголошено въ часописи, п. Бобжиньскій мусѣвъ довѣдати ся ажь poufnie! А друге: замѣсть поданій факты розслѣдити и на будуче зарадити злому, п. Бобжиньскій выдає обѣжникъ, котрымъ пятнує руску молодѣжь и вѣддає ю пѣдъ поліцейскій надзоръ... учительскихъ зборѣвъ.

Мы могли бы здивувати ся ще однѣй рѣчи: П. Бобжиньскій добачивъ radykalne prądy у руской молодѣжи, але не пронѣдавъ якось того, що дѣяло ся въ Тарновѣ, де пѣсля слѣвъ Ruch'y katolick'oro [ч. 260] „wszyscyśmy jeszcze w zimie szeptali sobie, że pewien jegomość, otoczony nimbem patryotyzmu, zwołuje do siebie młodzież wyższych klas gimnazyalnych, oraz z wyższych kursów seminaryum nauczycielskiego i tam strasznie dużo prawi o niepodległości ojczyzny“. Отже того, що въ Тарновѣ ще въ зимѣ всѣ знали, п. Бобжиньскій не знавъ и — розумѣє ся — не высилавъ такожь жадныхъ обѣжникѣвъ противъ того; але за те выдавъ обѣжникъ противъ руской молодежи, скоро она упѣмнула ся прилюдно, щобы ся вчено якъ слѣдъ бодай тои дрѣбки руской мовы, котру приписує планъ, уложеный самымъ п. Бобжиньскимъ. Правда — въ Тарновѣ (та въ Краковѣ) ходило лишь о таку дрѣбну справу якъ niepodległość ojczyzny, а тутъ ходить ажь о науку руской мовы, котра грозить не тѣлько тій niepodległości, але и цѣлости австрійскои монархіи!

Але лишѣмъ нашій здивованя на боцѣ, а вернѣмъ до обѣжника. Обѣжникъ велить учителямъ слѣдити за рухомъ руской молодежи, мѣжь нашимъ такожь пильнувати, щобы молодѣжь не читала „Молодої України“. Отже цѣкава рѣчь: що буде дѣяти учитель, котрый живо перейме ся небезпеченьствомъ, указаным въ обѣжнику, и схоче ревно сповняти вложеный на него обовязокъ?

Мы не хочемо сумнѣвати ся, що и мѣжь галицкими учителями, мимо погубного вплыву, якому звыть десять лѣтъ уже пѣддае наше шкѣльництво, найдуть ся ще люде, котрій тямлять правила здоровои педагогіки, опертій на вѣковѣмъ досвѣдѣ, що наймогучѣйшою выховуючою силою є добрый учитель и добра наука и що зъ задачею выхованя нѣякъ не дасть ся погодити поліцейска система шпіонажѣ. „Лихая наука — выкладавъ передъ 30 роками одинъ гімназіяльный директоръ и заразомъ університетскій професоръ — псує ученика, робить его рѣвнодушнымъ на все, що важне и поважне, легкодухомъ, лѣнивымъ, хмернымъ, тяжкимъ до мысленя, непослушнымъ, обманцемъ, лгуномъ, боязкимъ, лукавымъ, и мовь зараза ширить ся навѣть при острій впрочѣмъ дисциплінѣ злый духъ у воздусѣ школы, де наука є лиха. Противно добра наука пѣднимає и ублагороднює ученика безъ всяких окремыхъ дисциплінарныхъ заходѣвъ, бо она сама є найлѣпшимъ выховуючимъ и дисциплінарнымъ заходомъ. Добра наука робить ученика быстрымъ, уважнымъ, пильнымъ, точнымъ, поважнымъ, розважнымъ, послушнымъ, отвертымъ, правдолюбнымъ, довѣрчивымъ и певнымъ. Анѣ слова, що „добру науку“ розумѣємо не лишь такъ, щобы молодѣжь учила ся того, що треба, але такожь, щобы учила ся такъ, якъ треба, — щобы духъ, зъ котрого наука выходить и котрый доторкує душѣ ученика, бувъ благородный и добрый, щобы бувъ духомъ порядку и мира, любови и довѣря, а не духомъ строгости и власти, боязни и страху, зарозумѣлости и гордости, чудацтва и педантерій.“ А про поліцейскій заходы каже той самъ педагогъ: „Бути поліцією и выконувати систему шпіонажѣ школа не має права. Она заховує собѣ моральный вплывъ на ученикѣвъ и не може бути рѣвнодушною на ихъ хибы и провины, але застерѣгає ся противъ того, щобы бути заведеньемъ поліційнымъ для всѣлякихъ молодыхъ грѣшникѣвъ та вдирати ся въ природній права родичѣвъ“. Зъ сего огляду и австрійскій инструкціи выходять зъ того самого становища, коли кажуть: „Пильнувати, якъ ученики заховують ся по-за школою, и въ потребѣ карати, є передовсѣмъ обовязкомъ и правомъ родичѣвъ и ихъ заступникѣвъ. Школѣ взагалѣ не годить ся уладжувати нагѣнку за провинами ученикѣвъ противъ дисциплінарныхъ приписѣвъ по-за школою“.

Отсе и є єдине достойне становище выховуючои школы. И мы — повтаряємо се — не хочемо сумнѣвати ся, що и теперь ще по десяти рокахъ президентуры п. Бобжиньского найдуть ся учителѣ, котрыхъ не зберe охота зійти зъ сего становища. Але кѣлько-жь то

Деякій спомины зъ нагоды 25-лѣтныхъ роковинъ університету черновецкого.

(Докѣнченє.)

Першій офіціальный бенкетъ вѣдбувъ ся дня 3 жовтня вечеромъ у бурмістра д-ра Амброза [Поліка] въ десятьохъ великихъ салѣхъ магістрату. Тамъ гостѣ, около тысячь осѣбъ, сама еліта, представлялись міністрови Стремайру и познакомлялись межи собою.

Коли вже було споре число австрійскихъ и заграничныхъ професорѣвъ-делегатѣвъ и различныхъ достойникѣвъ, маршалкѣвъ далекихъ краєвъ, вступили на салю Русины, по бѣльшій части послы, а именно: пок. прелат д-ръ Юзвичиньскій (въ незвычайнѣмъ костюмѣ: реверенда зъ фіолетовыми выпусками по колѣна, великій золотый хрестъ на шии, панчохи и лякерки зъ золотыми клямрами), о. каноникъ Павликѣвъ, пок. совѣтникъ д-ръ Яновскій, пок. о. сов. Вас. Ильницкій*), пок. о. Алексей Заклиньскій и многій другій. По всѣхъ салях зашептано: Ruthenen! Ruthenen! Нѣмцѣ заграничній и зъ дальшихъ австрійскихъ провінцій захѣдныхъ поспѣшили до головной салѣ (де на серединѣ стояли міністеръ, шефъ краю и краєвый маршалокъ), абы увидѣти репрезентантѣвъ Bärenland'y. Наши люде зробили на всѣхъ якъ найлѣпше вражѣня. Они привитались зъ міністромъ якъ зъ добрымъ знакомымъ товаришемъ, а потому пустились въ розговоры зъ другими гостями. Всѣмъ присутнымъ, такъ Нѣмцамъ, якъ и Румунамъ и буковиньскимъ Полякамъ подобались наши репрезентанты; одній подивляли die stattlichen Erscheinungen, другій похваляли die vollendeten urbanen Umgangsformen, третій зъ вдоволеньемъ переконувались о vollkommen correcte Beherrschung der deutschen Sprache. Загалъ Русинѣвъ зъ Галичины вѣдносивъ ся тогды прихильно до нового університету; не знаю, чи може надѣялись якихъ користій для народнои справы, чи може для того, що при тогдѣшныхъ дуже заостреныхъ межинародныхъ вѣдносинахъ въ Галичинѣ польскій газеты выливали потоки злости и злобы на новый університетъ. Зъ Галичины прибуло на торжество вѣдкрыта університету зъ далекихъ сторѣнъ споро такихъ руских людій, що не мали офіціального запрошеня [якъ примѣромъ о. дек. Залуцкій зъ Теребовлѣ и инші].

Отже, якъ сказано, дня 4 жовтня 1875 вѣдбуло ся торжественне вѣдкрыте університету. Першій говоривъ міністеръ д-ръ Стремайръ; не бувъ вѣнъ знаменитымъ бесѣдникомъ, кѣлька разѣвъ зацукнувъ ся. Потѣмъ говоривъ першій ректоръ д-ръ Томащукъ, якъ звычайно, высокопарно и зъ патосомъ на темагъ „Der Einfluss und die Bedeutung eines Landes im Staatsganzen ist um so mächtiger, je höher seine Cultur ist“ и закѣнчивъ подяками. Слабо выпала властива Festrede проф. Шулєра-Лібльоя; вѣнъ говоривъ de omnibus et quibusdam aliis, а деякій фразы, якъ н. пр. „In der Bukowina siedelten sich an der wallachische Rumäne und der *slavische* Ruthene“ або „Bukowina, dieses von der *Geschichte* und der Natur reichgesegnete Land“ дали быстрымъ дотепникамъ незабутному Макс. Михалкови (вѣчная память праведнику!) и д-ру Таборѣ темагъ до различныхъ bon mot'ѣвъ (н. пр. пытано Русина: „Gehören Sie zu den slavischen, germanischen oder romanischen Ruthenen?“ — и т. п.)

Наступили промовы делегатѣвъ. Першій промовивъ въ имени вѣденьскои академіи наукъ старенькій гофратъ д-ръ Адольфъ Фікеръ (давнѣйше учитель при черновецкѣй гімназіи, дуже прихильный для Буковины) въ слезами радости въ очахъ. Потому промавлявъ ректоръ університету зъ Страсбурґа, д-ръ Шмоллеръ, славный економістъ. Коли вѣнъ зачавъ свою бесѣду словами: „Ueber ausdrücklichen Wunsch des Reichskanzlers Fürsten Bismarck bin ich 300 Meilen weit vom äussersten Westen... hergekommen...“, зірвалась передчасно въ публицѣ буря оплесковъ, а урядовій фігуры поспускали тревожно головы, побоюючись посередъ льоялького настрою якоись панґерманьскои демонстрацін, — але нѣчого такого зъ дальшои бесѣды не выйшло. По кѣлькохъ дальшихъ промовахъ делегатѣвъ заграничныхъ університетѣвъ прийшла черга на мадярскій університеты. Сценерія змѣнює ся. Доси ты видѣвъ блѣдій, погорблений фізіономіи, правдивій типы нѣмецкихъ ученыхъ, въ фракахъ або тогахъ. Теперь выдалось тобѣ наразъ, що то депутація якихсь гузарскихъ полкѣвъ; на естраду выходять люде молодій о здоровѣй чорнявѣй церѣ, вуса нафіксованій, буйне чорне волосе до горы зачесане, богатій рѣзнобарвній дольманы бундючно на бѣкъ причѣплений, зѣръ острый, певный, повный житя... йота въ йоту ротмістры або полковники вѣдъ гузарѣвъ... Въ ихъ имени зачинає промовляти ректоръ д-ръ Фіналій, по нѣмецки зъ характеристичнымъ мадярскимъ акцентомъ и выговоромъ. Де-хто незначно усмѣхавсь... Змѣркував тое Мадяръ и, усмѣхнувшись самъ леґенько, каже: Kerem alaszom! *Dorf ich mojne* Rede endigen in ojner Sproche, wos wird sie baratom gésprochen auch in der Bukówina? (Всѣ кивненемъ головы згодились) Ergo: Eljen...“ и скѣнчивъ по мадярски. У всѣхъ бесѣдахъ славлено пѣдъ небеса на розличній тоны deutche Cultur, deutsche Wissenschaft, Universalität des deutschen Geistes.

Початково системізовано тѣлько катедры для славяньскои и романьскои фільольогіи зъ нѣмецкимъ языкомъ выкладовымъ. Катедру славяньскои фільольогіи обнявъ галицкій Русинъ, д-ръ Емиліянъ Калужняцкій, що выробивъ собѣ визначне мѣсце въ свѣтѣ науковѣмъ. Выклады руской мовы и румуньскои обняли провізорично секретарь університету д-ръ Климъ Ганкевичъ и скрипторъ бібліотеки д-ръ Ив. Сбіра.

На выклады д-ра Ганкевича зъ исторіи руской літературы записало ся було 28, а на выклады о Котляревскѣмъ 36 слухачѣвъ (на такъ маленькій університетъ взглядно дуже значне число; записалось було такожь около 10 Поляковъ). На першій выкладъ д-ра Кл. Ганкевича прийшло богато старшихъ Русинѣвъ

*) Покѣйный директоръ о. Вас. Ильницкій, чоловѣкъ умный, спровадивъ до правдивои мѣры высокопарній апотеозы д-ра Томащука для нѣмецкои науки. Гляди донись пѣдъ заголовкомъ: Закладини черновецького університета... Правда, Львів, ч. 20.

Colosseum Театръ рѣзнородностій пѣдъ дирекціею ЕРНЕСТА ТОРНА 256 7—15

Щоденно свѣтле представленє (въ недѣлю два представленя.) — Выступы перворядныхъ силъ артистичныхъ Початокъ о 8-ій год. вечеромъ. — Білеты до набутя въ бюрѣ дневникѣвъ п. Пльона, ул. Короля Людовика ч. 29

може ся найти зъ другои стороны такихъ, що готовѣ поуладжувати формальнѣ облавы на „Молоду Украіну“ и вынаходити собѣ межь молодежію орудя до пѣдлои шпіонажѣ! Яка-жь бы то була заслуга, коли бы де повелось вѣдкрыти якій „рухъ“ межь рускою молодѣжею, хочь бы выдуманый шпіонами-ученниками!

Для справедливости треба признати, що згаданый на початку обѣжникъ п. Бобжиньского не є першій въ сѣмъ родѣ; выходили вѣдъ него подѣбнѣ обѣжники вже и противъ польскихъ часописій, выданыхъ для шкѣльнои молодежи. Але хочь „wszyscyśmy sobie szeptali“, що молодѣжь — очевидно полька — читае часопись, выдавану въ дусѣ соціалістичнѣмъ а заразомъ революційно-патріотичнѣмъ; хочь по имени называно ученикѣвъ, котрѣ тую часопись пренумерують и навѣть въ кишени носять до школы, — то таки нѣкому и въ гадку не впадало бушувати тымъ ученикамъ по кишеняхъ або переловлювати на почтѣ часопись до нихъ адресовану. „Австріи — говорено на ихъ оправданє — дѣтваки не перевернуть, а патріотизму нѣколи не може бути за богато; и такъ въ житейскѣй борбѣ занадто скоро звыклѣ неразъ остигати навѣть горячѣ патріотичнѣ серця. Впрочѣмъ вѣдъ чогось є поліція и державна прокуратория, щобы не пускати того, чого не годить ся читати“.

Чи тѣ резоны були слушнѣ чи нѣ, у всякѣмъ разѣ обѣжники п. Бобжиньского не звели школы зъ ея достойного становища и не спонукали ея пуститись на службу поліціи и на дорогу шпіонажѣ, — що правда, головно тому, бо розходило ся о молодѣжь... польску. Чи сей послѣдный обѣжникъ, въ котрѣмъ ходить о молодѣжь руску, буде мати такій самый успѣхъ, якъ подѣбнѣ попереднѣ, — се питанє, особливо коли зважити выплеканый въ послѣдныхъ десяти рокахъ національный шовінізмъ у учителѣвъ-Полякѣвъ. Впрочѣмъ побачимо невадовго, що возьме верхъ: чи здорова педагогіка, чи поліцейска системъ и шпіонажа у злуцѣ зъ шовінізмомъ...

Зъ руху выборчого въ краю.

Мордъ за правыборы — то сенсаційна новина, яку приносить Tygodnik Samborsko-Drohobycki. Вѣнъ пише въ числѣ зъ 25 с. м.

„Яко спільоть зъ выборчого руху при правыборахъ въ самбѣрскѣмъ повѣтѣ маємо, на жаль, занотувати незвычайно сумну пригоду, яка лучила ся вечеромъ дня 16 с. м. въ Угерцяхъ. Выборцемъ тамъ букъ выбраный господарь Иванъ Рудый, женатый, отець шестеро дѣтій. Лѣсничій Іосафъ Багеричъ, знаный изъ за пальчивости, лихій за той выборъ, постановивъ пѣметитись на Рудѣмъ, отже пѣйшовъ на фѣльварокъ, и пѣдмовивъ робѣтникѣвъ Сенька Микулича, Антона Сливку, Михайла Дзюбака, Ивана Залубку и Михайла Уховича, щобы зачаились на Рудого, коли буде вертати зъ „кулька рѣльничого“ по выборахъ до дому, и збили его. Жѣнка Рудого Марія и сынъ Антоній, що вернувъ зъ войска, чи перечуваючи лихо, чи остереженѣ кимсь, пѣйшли до „кулка“ и наклонили Рудого, щобы вразъ изъ нами йшовъ до дому. Але ледво уйшли кѣлькадесять крокѣвъ, нежданно напали на нихъ фѣльварковѣ робѣтники. Жѣнка и сынъ станули въ оборонѣ вѣтця, але жѣнцѣ напастники розвалили голову коломъ, сына збили, а Рудому имъ скрутили такъ, що его принесено до дому безъ памяти и за кѣльканацять годинъ сконавъ. Лѣсничій Багеричъ утѣкъ не знати куда, а паробкѣвъ увязнено и доставлено до слѣдчои вязницѣ въ Самборѣ.“

[Для поясненя сеи вѣсти додамо вѣдъ себе, що село Угерцѣ заплатинськѣ [пѣдъ самымъ Самборомъ, філія рускои парохіи Чукѣвъ а польскои Самборъ] есть що до народности а бодай що до обряду мѣшане, бо пѣсля конскрипціи изъ 1890 р. числить оно 818 душъ, а зъ того пѣсля сегорѣчного рускаго Шематизму клира лише 289 душъ рускаго обряду. Обванникомъ есть тамъ Иванъ Смалявскій [Полякъ]. Може бы хто зъ нашихъ Вп. читателѣвъ схотѣвъ розслѣдити сесю цѣкаву справу на мѣсци и подати намъ ближшій данѣ. — *Ред. „Дѣла“*].

— —

Зъ Калуша пишуть намъ изъ 27 с. м.:

Вчера вѣдбули ся у насъ правыборы въ V куріи. На 1700 управненыхъ до голосованя призначено часъ вѣдъ 8—1 и вѣдъ 2—6 год. Выборы переведено въ школѣ. Бувъ се оденъ великій ґеалтъ. Судъ заангажувавъ ся такъ, що навѣть писарѣвъ судовыхъ вѣддано до диспозиціи выборчихъ комісій. Всѣ дікорністы, возвѣ, урядники дѣстали наказъ голосувати лише на листу правительственну. Те саме на интервенцію старосты оповѣстивъ управитель почты всѣмъ своимъ пѣдвластнымъ урядникамъ и возным, щобы всѣ до одного вшли голосувати на урядову листу, инакше не будуть увзгляднѣнѣ ихъ просьбы о запомогу. Такъ само поступили урядъ податковый и салінарный. Замѣтна рѣчь, що салінарнѣ робѣтники, умѣщенѣ на листѣ въ Бани, голосували и тамъ и другій разъ въ Калуши. Жидовъ возили пропінаторы зъ мышачихъ норъ. Нашихъ мѣщанъ и жидовъ терорізовано неможливымъ способомъ. Нашѣ мусѣли ждати безъ кѣ ця, поки зъ бѣдою могли дотиснути ся до голосу; тому бѣльша половина розбѣйшла ся домовъ. Точно о 6 годинѣ староста казавъ замкнути дверѣ и обставивъ жандармами, котрѣ сторонникѣвъ пропінаціи впускали, а зъ нашихъ не пускано нѣкого; сторонники пропінаціи мали картки вѣдъ старосты, и се давало имъ пропускъ. Жандармѣвъ було 10, хочь спокѣй бувъ вдеальный. До салѣ не впускано навѣть кандидата зъ V куріи д-ра Коса, за те вся звлочь пропінаційна напхалась до салѣ. Поважный мѣщанинъ Титъ Гумениловичь ждавъ вѣдъ рана цѣлѣськіи день и не мѣгъ допроситись ся, щобы вѣдобрано вѣдъ него голосъ; въ тѣмъ выпало ему выйти на хвилю зъ салѣ, такъ що и шапки не бравъ зъ собою. Ажь тутъ староста казавъ замкнути браму, а нашъ мѣщанинъ — лисый, безъ шапки мусѣвъ годинами ждати на зимнѣ, вѣтрѣ и дощи, поки его впущено. Такои самоволѣ не було и за славного Маєвского.

У насъ правыборы касують, якъ де выпадуть некорнетзо для правительства, а потому переводять другій разъ, якъ самѣ хотять. И такъ въ Томашѣвцяхъ, де наша лі ста дѣстала 109 голосѣвъ, а противна 10—15, скасовано правыборы нѣбы то зъ причины, що не були достаточно оголошенѣ, — хочь на протоколѣ выборѣвъ навѣть славный Совіньскій сконстатувавъ, що були достаточно оголошенѣ. Нѣбы то у насъ дбае хто, щобы оповѣщати правыборы, якъ слѣдъ! Се-жь и е одна зъ першихъ штучокъ, щобы переводити ихъ по свому. Такъ само скасовано и въ долиньскѣмъ повѣтѣ правыборы въ Паниковѣ, Волоскѣмъ селѣ.

Результатъ правыборѣвъ зъ V курія такій: Листа руска перепала 200—230 голосами на 579 голосуючихъ. Зъ причины небувалого терорізму и неправильностій руска сторона вносить протестъ.

— —

Послѣдне передвыборче вѣче въ Долинщинѣ въ цѣли остаточного порозумѣня що-до кандидатуръ посольскихъ въ обохъ куріяхъ вѣдбуде ся въ Долинѣ дня 6 н. ст. грудня [четверъ по Воведенію] о годинѣ 1 пополудни въ домѣ п. Писарского. Всѣхъ управненыхъ до голосованя въ курія V. и IV. рускихъ выборцѣвъ упрашае ся прибути въ комплетѣ. На те вѣче прибуде також запрошеный повѣтовымъ комітетомъ выборчимъ кандидатъ на IV. курію п. Юліянъ Романчукъ. — Вѣдъ повѣтового Комітету выборчого въ Долинѣ. *Теодоръ Богачевскій* предсѣдатель.

Народне вѣче въ Янѣвцѣ долиньского повѣту удало ся дуже гарно. Народу — селянъ зѣбрало ся 400—500. По вѣдправѣ о. Богачевскимъ въ Лецѣвки вечѣрнѣ въ церквѣ почалось о 4 год. вѣче въ домѣ громадскѣмъ. Повитавъ его орґанізаторъ Народного Комітету о. Богачевскій короткою промовою, высказуючи надію що засѣвъ 25 вѣчь сего року въ долиньскѣмъ повѣтѣ повиненъ выдати стократный плѣдъ. Мѣсцевый хоръ селяньскій немовь у вѣдповѣдь на се заспѣвавъ пѣсню „Щасть намъ Боже!“ Потѣмъ о. Богачевскій выголосивъ референтъ про выборы, котрый збраній выслухали зъ великимъ зацѣкавленемъ. Вѣдтакъ о. Медвецкій зъ Вѣльховки, навязуючи до слѣвъ пѣсні: „щобы свѣту показати, що мы еще Русинами“, въ дуже гарнѣй промовѣ выказавъ, що Русины повинни свѣй патріотизмъ рускій показувати не лише словами, але й дѣлами, на кождѣмъ кроцѣ, а особливо при выборахъ. Въ дискусіи забирали слово селяне Никола Дирѣвъ, Иванъ Кучеръ, Олекса Хортъ, Юрко Юречко и о. Медвецкій. Вѣче заявило ся одноголосно и зъ ентузіязмомъ за кандидатурою п. Романчука въ IV. курія а д-ра Коса въ V. курія и выразило надію, що всѣ инші кандидаты для добра народу уступлять и не схочуть тѣлько-що сполучившихъ ся силъ рускихъ на ново розбивати. Такожь зъ радостію и оплесками приняло вѣче до вѣдомости заяву предсѣдателя повѣтового Комітету выборчого о. Богачевского, що вѣнъ въ четверъ по Воведенію склыкае до Долины вѣче всѣхъ выбраныхъ выборцѣвъ и запросить на то вѣче п. Романчука. Пѣснію „Ще не вмерла Украина“ закѣнчило ся се вѣче, котре можь назвати вѣнцемъ всѣхъ сего року въ долиньскѣмъ повѣтѣ устроеныхъ вѣчь.

— —

Изъ Старосамбѣрского пишуть намъ:

Якъ вѣдомо, дня 12 с. м. вѣдбули ся правыборы въ Стрѣлкахъ и мимо запеклои аґітаціи цѣлои ґрае жидовскои выйшли самій честнѣ и певнѣ выборцѣ. Противъ тыхъ выборѣвъ внесли жиды протестъ, бо ихъ а взглядно старостиньскій кандидаты Вольфъ Ґлікъ и вѣйтъ Михайло Титаръ перепали. Протестъ ц. к. староство увзгляднило [розумѣе ся!] и на день 22 с. м. розписано новѣ правыборы. На правыборы зъѣхавъ самъ староста Річчі а до помочи взявъ собѣ писаря зъ Топѣльницѣ Блажка Рудницкого и „sprężystego“ вахмістра жандармерии въ Лопушанки Шамберу. При выборахъ люде тримали ся непохитно при попередныхъ своихъ выборцяхъ. Та п. Річчі хотѣвъ показати свѣтови, що вѣнъ „до рѣчи“, и ось утявъ таку штуку:

Голосуючихъ було 63. Зъ того Василь Лабичъ дѣставъ 61 голосѣвъ, о. Теофиль Левицкій, парохъ мѣсцевый 60, Олекса Шпакъ 26 а жидъ Вольфъ Ґлікъ 25. Выборцями оголошувъ п. Річчі Василя Лабича, Олексу Шпака и Вольфа Ґлика. Голосы же, що упали на о. Левицкого, п. Річчі уневажнивъ, бо одинъ говорили: о. Теофиль Левицкій, другій „нашій вгомосць“, иншій „нашъ ксьондзъ пробощъ“, иншій „нашій вгомосць добродѣй“ а ще иншій „ксьондзъ Левицкій“. Всѣ тѣ назвы казавъ п. Річчі писати въ особныхъ рубрикахъ и въ той способъ голосы о. Теофиля Левицкого розділивъ ажь на пять категорій. По оголошеню выборцѣвъ люде обступили старосту и стали домагати ся, щобы выборцемъ бувъ оголошеный о. Теофиль Левицкій а не жидъ, представляючи, що въ селѣ є тѣлько одинъ священникъ, але п. Річчі задоволеный, що мае выборцемъ жида замѣсть священника, усмѣхаючи ся кивавъ собѣ: „u was jeden ksiądz a u mnie sto“.

Теперь придивѣмъ ся тому результатови выборѣвъ зъ точки закона. Голосуючихъ було 63, отже абсолютна бѣльшѣсть вымаґана закономъ выносить 32. Тымчасомъ Вольфъ Ґлікъ дѣстае всего 25 голосѣвъ и стае выборцемъ! По якому се? и якъ се назвати? Зъ одной стороны вымагае ся, щобы люде неучені и несвѣдомѣ права спознали законъ ажь до пересадныхъ тонкостій его, а зъ другои стороны найвысшій урядникъ власти повѣтовои, що поставленый для бережена закона, въ очахъ тыхъ самыхъ людей и въ тѣмъ самѣмъ дѣлѣ грубо ломить законъ тай ще кпить собѣ зъ кривды людскои... Пане намѣстнику! зволѣть ласкаво тую разячу суперечность выяснити, бо намъ те незрозумѣле.

Выборъ Вольфа Ґлика и зъ тои ще причины неважный, бо Ґлікъ въ IV. курія не мае навѣть права голосувати; вѣнъ есть дозорцею тартаку, не мае анѣ хаты, анѣ скибки землѣ, однымъ словомъ не платить анѣ одного сотика податку.

При выборахъ дѣяли ся рѣзни надужитя. Въ листѣ выборчѣй були папером залѣплені кѣльканацять найзначнѣйшихъ господарѣвъ. Спостерѣгъ се членъ комісіи Василь Лабичъ и енергічно упѣмнувъ ся о право голосованя для залѣпленыхъ господарѣвъ. Розлюченый п. Річчі грозивъ Лабичеви арештованемъ, але той не уступивъ и залѣпленыхъ господарѣвъ таки вѣдчитано до свѣтла [до вѣкна]. Вѣдчасъ выборѣвъ аґітувавъ сильно за жидомъ писарь зъ Топѣльницѣ Блажко Рудницкій и ему нѣхто анѣ слова не писнувъ; натомѣсть одного господаря зъ Топѣльницѣ, що тѣлько придивлявъ ся выборамъ, п. Річчі казавъ арештувати.

Взагалѣ новій сѣ правыборы були однымъ дѣломъ грубого подоптаня правъ горожанскихъ, а поступованя п. Річчого порушило бѣльше людей, анѣжь се змогли бы зробити хочь и якъ пламенній бесѣды.

Противъ тыхъ выборѣвъ внесено протестъ, а до камѣстника выслано телеґраму зъ жалобою.

— —

Зъ Товмаччины пишуть намъ:

Мы переживаемо тутъ сегорѣчный часъ передвыборчій въ такѣй скружѣ, якъ ще нѣколи. Загалъ народу въ повѣтѣ, дуже заинтересувавъ ся выборами, справдѣ подивляти треба его щирость, его завзятѣ, подекуда ажь посвященѣ — та що-жь, коли все те въ значнѣй мѣрѣ нищать брутально супротивнѣ сили. То, що знають читателѣ „Дѣла“ зъ телеґрамы о. Д. Танячкевича до міністра-президента д-ра Кербера та зъ дописій зъ Товмаччины, се тѣлько, що такъ скажу, одробины...

Зъ друкованого въ часописяхъ (навѣть въ деякихъ польскихъ) и телеґрафованого міністрови-президентови передвыборчого по-

---

нѣвъ; въ першѣй лавцѣ засѣли: старенькій греко-кат. каноникъ о. Теод. Максимовичь и правосл. ексархъ о. Вас. Проданъ, въ дальшихъ заняли мѣсця учителѣ школъ середныхъ, священники, урядники, а наконець студенты. Выкладъ свѣй розпочавъ д-ръ Кл. Ганкевичь хорошою теплою промовою.*) Вѣнъ говоривъ: „... Я есмь въ тѣмъ на рускѣй земли заложенѣмъ университетѣ єденъ, що могу до васъ промавляти нашою дорогою, рѣдною рускою мовою... Кидаючи нинѣ тутъ межи своими перше зерно духовне, поздоровляю васъ щирорускимъ словомъ: Щасть Боже до розпочатого загального дѣла! Дай Боже, щобы тое зерно упало на добрый ґрунтъ, щобы прозябало и выдало стократный плѣдъ въ користь и славу нашого народу, щобы той университетъ ставъ ся розсадникомъ нового рускаго поколѣня, свѣтлого розумомъ, чистого сердцемъ, сильного волею, щобы молодцѣ-соколы розносили збраній тутъ богатства по степахъ и горахъ буковиньскихъ... Высока культурна и етична задача университету сповнить ся лишь тогды, коли зъ него будуть выходити не трусливій карєровичѣ и безидейнѣ бюрократы, но мужѣ, котрѣ зъ оружемъ глубокого знаня сильного характеру и горячого патріотизму будуть розумно, вытревало, смѣло и рівно трудити ся для морального и матеріяльного пѣднесеня бѣдного нашого народу...“ Натякнувши на партійнѣ и языковѣ споры межи Русинами, указавъ на шкѣдливѣ наслѣдки всякихъ „межиусобицъ“ и закѣнчивъ такъ: „Если межи вами суть споры, то недѣть ихъ безъ намѣтности и завзятя, не спускайте зъ очей загального интересу, а по розсудъ удавайте ся лишь до компетентного судіи — т. є. до науки“.

Зараз по вѣдкрытю университету зачали студенты основувати будь то народнѣ товариства, будь-то Burschenschaft'ы, Corps'ы, Landsmannschaft'ы, читальнѣ, науковѣ и товарискѣ кружки и т. п.

Рускѣ студенты були першѣ, що заложили свое національне товариство „Союзъ“; на двохъ сходинахъ пѣдъ проводомъ д-ра Клима Ганкевича уложили статутъ и подали его до затвердженя*). По чотирохъ тыднѣхъ устроили Союзане першій вечерокъ. Коли вже було досыть гостій, донесено, що прибхавъ ректоръ. Голова товариства Семака и его заступникъ Дм. Вѣнцковскій выйшли въ лентахъ на стрѣчу, а прочѣ студенты уставили ся въ шпалеръ. Томащукъ вѣдповѣвъ на привѣтъ по руски, а потѣмъ сказавъ: „Wenn ich ein schlechter Kerl wäre, so möchte ich Euch einsperren lassen; die Statuten sind noch nicht bescheinigt, und Sie haben schon die Vereinsabzeichen an“. На тое вѣдповѣвъ Семака: „Даруйте Магніфіценціе! вчера минули чотири тыднѣ, якъ мы внесли статуты...“

Коли академічнѣ товариства подѣставали вже були потверджена статутѣвъ, начались Eröffnungs-, Gründungs-, Semestral- и т. п. кнайпы. При першѣй кнайпѣ товариства „Дація“ случилось таке: Въ неофіціяльнѣй части*) ударивъ предсѣдатель шлеґеромъ о столъ, контрапунктъ повторивъ, а потѣмъ выйшла коменда: Silentium! Коли утихло ся, промовивъ голова урочисто и „велегласно“: „Magnificentissimus dominus Rector habet vocem ad cantum (по хвили) Es steigt ein Rundgesang...“ Пѣдносить ся Томащукъ — гробова тишина запанувала на сали, бо всѣ були дуже зацѣкавленѣ, що и якъ вѣнъ заспѣвае. Тымчасомъ Томащукъ зачинае говорити, що лучае ся неразъ, що студентъ перепаде при испытѣ, але такого чудовища, щобы ректоръ университету проваливъ ся при испытѣ цѣлковито, щось такого певно нѣхто не видѣвъ и не чувъ; а таки — каже — тое можете теперь видѣти и чути: ректоръ перепадае при испытѣ unanimiter соромно, бо не мае найменшого понятя о тѣмъ, що вѣдъ него учути хочуть. Однакожь — мовивъ дальше — кожда провина, кожда похибка, а навѣть кожде залишене повинно мати свою експіяцію... Kellner! Zehn Fass Bier für die Herren auf meine Rechnung!... Зѣрвалась буря оплескѣвъ... Коли троха утишило ся, оголосивъ предсѣдатель, що „кандидатъ“ Томащукъ зложивъ строгій испытъ на доктора всѣхъ факультетѣвъ unanimiter summo cum applausu, прото також промоція и Doctorschmaus мусять бути незвычайнѣ. Буршѣ повытягали шлеґеры, позатыкали на кѣнцѣ шлеґерѣвъ перевісы, загомонѣла весела пѣсня, Томащука обнесли на рукахъ три разы по сали... Внесено десять чвертѣвокъ пільзнера... Initium salamandri... „Забава“ протягнула ся „досыть“ довго... Коли буршѣ зъ крикомъ повертали домовъ, просивъ поліцай о спокѣй; за те привязали его буршѣ до стовпа...

* * *

Die schönen Tage von Aranjuez sind vorbei!... За кѣлька днѣвъ заспѣвають знова въ Черновцяхъ торжественно и радѣстно тысячѣ грудей „Gaudeamus igitur“ и „Verwundert hebt der Pruth im Schilf (?) sein Haupt... Ruthenisch, deutsch, rumänisch Blut vielzüngig miteinander*) Духомъ въ ними, кличу зъ чужины на рѣдну зелену Буковину: Alma mater Francisco-Iosephina vivat, crescat, floreat!

A. M. C.

*) Гл. Вступная рѣчь д-ра Кл. Ганкевича, держанная при розпочатіи преподаваній руской литературы въ университетѣ черновецкомъ. Слово, Львовъ, 1875 ч. 138.

*) Гл. Буковиньскій Альманахъ „Союза“. Черновцѣ, 1885.

*) На кнайпѣ по програмовыхъ промовахъ вѣдходить, хто хоче, а позостаючѣ гостѣ забавляють ся въ тѣснѣйшомъ кружку весело вже безъ строгои етикеты, котру заховує ся дуже коректно въ офіціяльнѣй части.

*) Слова зъ пѣсни уложеной 1875 р. умысно на отворене университету въ Черновцяхъ звѣстнымъ нѣмецкимъ поетомъ Шеффелемъ.

Оливу до свѣченя и найлѣпшѣ ґнотики найдешевше въ торговли **В. ЧОППЪ** Львовъ ул. Жовкѣвска ч. 2

ученя товмацкого старосты на сесіи вôйтôвъ знаемо, яке то було поученє. „Хто мене не слухае, той цêсаря не слухае, той бунтôвникъ. Хто мене не послухае, той до 24 годинъ не буде вôйтомъ!“ И справдѣ до тепер — о скôлько менѣ вѣдомо — староста двохъ вôйтôвъ, въ „Надорожжю“ и въ Горилахъ, вôйта зъ Кривотулъ по правыборахъ, вкôнци вôйта Пімена Яцуру зъ Шишевичникъ, якъ кажуть за те, що Яцура мавъ радити людямъ, абы анѣ его анѣ заступника вôйта не выбирали на выборцѣвъ, а треба знати, що староста, покликуючи вôйтôвъ и писарѣвъ до себе, наказувавъ: „Маешь бути выборцемъ, а якъ нѣ, то до 24 годинъ зложишь тутъ печатку.“ Та й не лише вôйты и писарѣ остаютъ пôдъ такимъ моральнымъ обухомъ. Вѣдомо вже зъ часописій, якъ староста заѣздивъ до селъ, навѣщеныхъ повенію, и обѣцювавъ сотни кôрцѣвъ бараболь на весну и грошѣ по выборахъ, якъ добре спишуть ся: вѣдомій такожь погрозы мѣщанамъ зъ Тисьменицѣ и зъ Отинін, тяганымъ до староства чи то жандармами чи пропінаторами. Додамъ ще такожь про прикрости священикôвъ нашихъ. Старенького патріота о. Кадайского зъ Грушки и о. Левицкого изъ Стриганець тягано до староства на протоколы, що нѣбы они агітували зъ пропонѣдниць. Занотую и той характеристичный фактъ, що староста вôдмовивъ потверженя своимъ пôдписомъ свѣдоцтва убожества для о. Левицкого, котрого сынъ, ученикъ гімназія, подававъ ся о стіпендію.

Якъ тутъ вôдбуваютъ ся правыборы, о тôмъ уже де-що читателѣ „Дѣла“ знаютъ зъ деякихъ дописій. Найôбльше лихо — то затаюваня реченця правыборôвъ. Въ кождôмъ селѣ, де є лишь трохи хрунѣвъ, громадяне не знаютъ коли вôдбудуть ся правыборы, хочь дворы и жиды знаютъ. Комісарь выборчій зъѣздить несподѣвано для честныхъ правыборцѣвъ, але й тогдѣ, якъ случайно черезъ добру орґанізацію селяньскôи варты выборчôи застане бôльше людей, то не переводить выборôвъ, а вертае до Товмача. А якъ по деякихъ громадахъ наший люде пильнуютъ правыборôвъ, нехай за прикѣръ послужить громада Яцкôвка.

Въ Яцкôвцѣ зъ Слобôдкою и Локиткою [пôдъ самымъ Товмачемъ] мали вôдбути ся правыборы въ понедѣлокъ дня 19 с. м. Въ передодень въ недѣлю у вечеръ мѣсцевый комітетъ передвыборчій перевѣвъ орґанізацію на день завтрѣшный. Люде мали зôйтись ранесенько близько громадскôи канцелярія и въ хатахъ чекати на пріѣздъ комісара. Такъ и стало ся. Вôдъ 6 год. почали сходити ся а о 7 год. було ихъ вже 58. Поросставляли варты на всѣ боки и звязковѣ патрулѣ [по вôйсковому называючи: Verbindung'и]. На вещасте постерѣгъ все те одинъ хрунь, побѣгъ до вôйта и давъ ему знати, що на правыборы зôйшла ся велика армія. А тамошный вôйтъ Стефанъ Зварычъ [Русинъ], 40-морґовый господарь, членъ рады повѣтовôи, махеръ выборчій и за выборы въ 1897 р. дôставъ на ювілей цѣсарскій золотый хрестъ въ короною. Всѣ догадують ся, що вôйтъ давъ знати о „великôй арміи“ до староства, бо громадского поліцая цѣлый день не було въ селѣ, але пивъ у мѣстѣ. Около 8 год. рано прийшовъ до вôйта жандармъ а заставши тамъ на подвôрю одного яцкôвского господаря, спытавъ его: „Чи вы господарю до выборôвъ?“ Той вôдповѣвъ: „Я за сôлю... а єли нинѣ выборы, то и и до выборôвъ“. На те жандармъ: „Нинѣ, нинѣ выборы“. (Сеи слова той господарь готовъ присягою потвердити. Ба ще й перше жандармы казали, що выборы въ Яцкôвцѣ будуть д. 19 с. м.) Патруля повѣдомила громаднянъ о словахъ жандарма и они почали выходити зъ хатъ. Два господарѣ пôйшли до вôйта. Заставши тамъ жандарма, пытаютъ вôйта: „Нинѣ у насъ выборы?“ Вôйтъ змешавъ ся и каже: „Я о тôмъ нѣчого не знаю“. А жандармъ вôдозвавъ ся: „Можете пôйти до старостна спытати ся“. Громадяне выбрали трехъ делеґатôвъ и выслали до староства. Тамъ они чекали до 11 годины, бо урядники и писарѣ казали имъ, що старосты нема въ канцеларіи [хочь вôнъ бувъ], а вкôнци таки пôйшли до старосты и спыталя его: „Пане грабйо! мы прийшли спытати, коли у насъ правыборы?“ — „Дôстане вôйтъ на письмѣ!“ вôдрубавъ панъ грабя. — Тогдѣ одинъ делеґатъ каже: „Прошу пана грабйого у насъ въ 1897 роцѣ вôдбули ся правыборы такъ, що громада нѣчого не знала, а знавъ лише вôйтъ, панъ и жидъ, отже мы бы хотѣли знати термінъ правыборôвъ“. — Тогдѣ староста гукнувъ на нихъ: „Сказавъ-ємъ разъ! вôйтъ дôстане на письмѣ“. Деле ґаты заполошеній не говорили бôльше, вôдôйшли и оповѣли громадянамъ розмову зô старостою. Вôйтъ зъ жандармомъ пôйшли нѣбы десь въ село, а громадяне розбêслали на всѣ боки патрулѣ и шпѣгôвъ (пôсля вôйскового „Späher'ôвъ). Тіи доносили всѣлякій вѣсти: одни, що выборы будуть о 4 год. пополудни; другій, що вôдбудуть ся при заступнику вôйта въ Локитцѣ, а третій, що въ дворѣ въ Яцкôвцѣ. Громадяне всюды розбêслали свои вôддѣлы, Verbindung'ы и патрулю за вôйтомъ, котрый, пôдвезши жандарма зо 3 кільометры пôдъ Яцкôвку, вернувъ ся до дому. Около полудня прийшовъ до канцеларіи писарь и такожь надъѣхавъ секретарь староства Ковальскій зъ выборôвъ въ Острини. Патрулѣ почали поволи зсувати ся идъ канцеларіи въ надѣю, що будуть выборы. Та выборôвъ не було — комісарь Ковальскій поѣхавъ до мѣста. Надъ вечеръ посходили ся майже всѣ вôддѣлы до Слобôдки, лише въ Локитцѣ и въ мѣстѣ (Товмачи) лишались патрулѣ. По нарадѣ пôйшли чотири громадяне до вôйта и просили та заклинали его, щобы повѣдомивъ громаду, коли и де будуть правыборы. На се вôйтъ сказавъ: „Вы не будете знати, бо комісарь якъ приѣде, то рôвночасно прибѣ плякетъ. А я навѣть зъ хаты не выйду, бо не хочу, щобы мене зъ вôйта скинули. А якъ вы будете такъ выборôвъ пильнувати, то они вôдбудуть ся ажь 13-ого рано и выборцѣ просто по голосованю пôйдуть выбирати посла.“ — Доходили вѣсти, що правыборы зароблять ще того дня въ ночи, отже громадяне пильнували до 7 год. у вечêръ. Довше годѣ було, бо народъ бувъ дуже утомленый бêганиною и зголодженый. Постановивши пильнувати ся й дальше, вôдспѣвали всѣ торжественно „Ще не вмерла Украина!“ и розôйшли ся честнй борцѣ за свое право и за свою святу правду...

——

Рускій повѣтовый выборчій комітетъ въ Тернополи оповѣщуе: Зборы выборцѣвъ *зъ IV. и V. курій* вôдбудуть ся въ Тернополи дня *30 с. м.* (въ пятницю) о 1 год. по полудни въ сали магістрату. [Отсимъ простуе ся звѣстку, подану въ ч. 255 и 256 „Дѣла“, що зборы вôдбудуть ся д. 29 с. м и то лише для выборцѣвъ зъ IV. курій].

——

Въ Глинянахъ [въ Перемышлянщинѣ] вôдбули ся правыборы зъ V. курій д. 15 с. м. а зъ IV-ои 16-ого и зъ обохъ курій выпали знаменито. Зъ V. курій выбрано 9 Русинôвъ [мѣжь ними и бурмістра п. Балтаровича] а зъ IV ои 10 Русинôвъ. Заслуга се бурмістра п. Балтаровича. Жиды паны и двораки не явили ся до голосованя.

Зъ судовои салѣ.

[*Крадѣжь у столяра Вчеляка у Львовѣ*].

Вôдъ 26 с. м. ведесь въ львôвскôмъ карнôмъ судѣ розправа. На лавѣ обжалованыхъ засѣли: 28-лѣтный Павло Подруцкій vel Кузѣвъ, бувшій челядникъ столярскій, опôсля кандидатъ на оперового спѣвака: 23-лѣтный рисовникъ столярскій Александеръ Войтѣхъ Богдановскій recte Богачь; 29-лѣтный челядникъ столярскій Антôнъ Рудый и 36-лѣтный Василь Подруцкій vel Кузѣвъ, безъ занятя, караный за злочинъ рабунку и два рази да злочинъ крадежи. Актъ обжалованя представляе цѣлу исторію такъ:

Въ ночи зъ 22 на 23 грудня 1899 р. украдено въ конторѣ столярскои фабрики братôвъ Вчелякôвъ надъ 10.000 злр. въ банкнотахъ и рульонахъ срѣбла, а такожь кôлька цѣнныхъ папêрôвъ зъ вертгаймôвскои касы. Приликаный фаховый слюсарь, оглянувши всѣ части замку, не найшовъ нѣ слѣду отворювання касы силою. Отже злодѣѣ послугувались мусѣли пôдробленымъ ключикомъ и штехеромъ. Участникôвъ крадежи выкрыто доперва въ цвѣтни с. р., а то тому, що мѣжь самою гôльтайскою четвернею почали ся сварки, взаимній недовѣрюваня, въ наслѣдокъ чого самѣ они зажадали интервенціи поліціи.

Дня 12 цвѣтня с. р. донесли перебуваючій тогдѣ у Вѣдни Павло и Василь Подруцкѣ тамошнôи поліціи, що д. 11 цвѣтня Павло Подруцкій призвавъ до себе на нôчь Богдановского, а той укравъ ему 300 зр., гавелюкъ и капелюхъ и втѣкъ. О спôлку въ тôй крадежи пôдозрѣвали Подруцкій такожь Антона Рудого. Вѣденьска поліція, шукаючи Рудого, удалась до мешкаючого у Вѣдни его брата Ивана, а той сейчасъ зôзнавъ, що Богдановскій зъ намовы Подруцкого обôкравъ касу Вчеляновъ та що въ тôй крадежи бравъ участь и Антôнъ Рудый. Той бувъ уже зъ Богдановскимъ въ дорозѣ до Ню-Іорку на кораблѣ „Palatia“, о чôмъ поліція дôзнала ся зъ листу писаного на морѣ Антономъ Рудымъ до брата Ивана. Въ тôмъ листѣ писавъ Рудый, що мусѣвъ опустити край, тѣкаючи передъ пôмстою Подруцкихъ, що напосѣлись на него. Незабаромъ арештовано всѣхъ чотирохъ: Павла и Василя Подруцкихъ у Вѣдни, а Богдановского и Рудого въ Ню-Іорку.

Два послѣдній признали ся до крадежи. Найôбширнѣйшй суть зôзнаня Богдановского. Пôсля его зôзнань Подруцкій намовивши его до обôкражи касы Вчеляка и достатчивъ ему рôзныхъ ключикôвъ, а вôнъ допасовувавъ и приниловувавъ черезъ девять мѣсяцѣвъ, маючи до сего нагоду яко рисовникъ въ столярни Вчеляка; штехера зробивъ зъ бляшки. Въ ночи зъ 22 на 23 грудня вôйшовъ Богдановскій до конторы Вчеляка, безъ перешкоды отворивъ касу и забравъ грошѣ. На вулици стояли Рудый и Павло Подруцкій на сторожи. Незадовго выйшовъ Богдановскій зъ грôшми и всѣ пôшли до мешканя Подруцкого. Тамъ попаливъ Подруцкій всѣ цѣнній папêры, мѣжь иншими три книжочки касы щадничои на 1 100 зр., бôячи ся, щобы ихъ се не зрадило. Задержано лишь готôвку, зъ котрои сейчасъ 1.000 зр. мусѣли дати Василеви Подруцком, бо вôнъ, дôзнавши ся про все вôдъ брата, грозивъ доносомъ. Грошѣ подѣлили на двѣ части: 6.000 зр. вложили до бляшаной скрынки, котру закопали на Высокôмъ замку, а решту почали уживати. Що стало ся зъ тою скрынкою, не знати. Подруцкій пôдозрѣваютъ, що ей забрали Рудый и Богдановскій, а тѣ знôвъ посуджують о те саме Подруцкихъ.

За-для того, що скрынка пропала, прийшло мѣжь „кумпанами“ до великои колотнечѣ, въ котрôй Василь Подруцкій грозивъ Богдановскому и Антонови Рудому заштелетованемъ, даючи имъ пôзнати, що знае про всю крадѣжь якъ найлучше та що хоче мати зъ добутого участь. Богдановскій и Рудый зô страху постановили выѣхати до Америки. Щобы се уможливити и зъѣднати собѣ Подруцкихъ, абы дôстати вôдъ нихъ грошей, выдумавъ передъ ними Богдановскій намѣръ обôкрасти въ Коломыѣ касу на велику суму. Подруцкій увѣрили въ се а навѣть жертвували свою помôчь. Павло Подруцкій давъ на дорогу 100 зр. а Василь выбравъ ся зъ Богдановскимъ до Коломыѣ. Тамъ Богдановскій тихцемъ выстаравъ ся о паспортъ, а Василеви Подруцкому сказавъ, що нѣбы доперва 14 або 15 цвѣтня можна буде приступити до „дѣла“. Василь Подруцкій выѣхавъ до Львова, обѣцюючи 13 цвѣтня вернути до Коломыѣ, а Богдановскій вступивъ такожь до Львова, набравъ схованій тамъ 1500 зр. и поѣхавъ до Вѣдня по Антона Рудого, котрый тымчасомъ выпроваджавъ ся вôдъ Павла Подруцкого пôдъ покрывкою, що нѣбы дôставъ роботу на далекôмъ передмѣстю. Дня 3 ого цвѣтня прибувъ Богдановскій до Вѣдня, переночувавъ у Павла Подруцкого, а другого дня розставъ ся зъ нимъ, нѣбы ѣдучи до Коломыѣ. На дорогу дôставъ ще вôдъ Подруцкого 60 зр., гавельокъ и капелюхъ, абы нѣбы було въ що перебрати ся пôдчасъ праде жи въ Коломыѣ; при тôмъ Павло Подруцкій приѣхъ, що и самъ приѣде до Коломыѣ на помôчь. Тымчасомъ д. 5 цвѣтня Антôнъ Рудый и Богдановскій выѣхали на Гамбурґъ до Ню-Іорку.

Розправа потверджуе факты наведеній въ актѣ обжалованя, тôлько Павло Подруцкій выпирае ся крадежи, кажучи, що грошѣ дôставъ вôдъ ksieni [игуменѣ] Колюмбы въ кляштору Бенедиктинокъ у Львовѣ. Се рѣчь певна, що ksienia Колюмба давала ему тысячѣ злр., а пôдчасъ розправы выкрываютъ ся въ тôмъ взглядѣ не гарній рѣчи, хочь председатель старае ся, кôлько змоге, не допускати до компромітованя игуменѣ Колюмбы, котру впрочôмъ заразъ по вôдкрытю крадежи вытранспортовано до Италіи.

НОВИНКИ.

——

— **Атентатъ на старосту въ Подґужу** [пôдъ Краковомъ]. Słowo polskie принесло нинѣ рано таку телеґраму: Вчера вечеромъ о год. 7·45 спокинувъ незваный напастникъ замахъ на особу старосты въ Подґужу гр. Старженьского. Староста вернувши зъ Кракона до дому при улици Салінарнôй въ Подґужу, выйшовъ оглянути свои конѣ. Въ тôмъ зъ темравы высунувъ ся мужчина въ чорныхъ окулярахъ и жовтавôмъ пальтѣ и стрѣливъ зъ револьвера въ ухо гр. Старженьскому. Куля перейшла бокомъ, выстрѣлъ лише обсмаливъ лице. Гр. Старженьскій добувъ револьвера и стрѣливъ до напастника, а той пхнувъ старосту штилетомъ въ лѣву грудь, въ околицю серця. Штилетъ пробивъ футро и зимову маринарку, але поховзъ ся по срѣбнôй папêросници и лишь легко скалѣчивъ грудь. Ударъ бувъ такъ сильный, що гр. Старженьскій упавъ. На вôдголосъ выстрѣлу збѣгла ся служба. Напастникъ утѣкъ огородомъ. Поліція слѣдать за виновникомъ. До 12 годины въ ночи виновника не выслѣджено. До мешкання гр. Старженьского приѣхали сейчасъ зъ Кракова делеґатъ Лясковскій, директоръ поліціи Короткевичъ, прокураторъ Долиньскій и президентъ карного суду Морельовскій. Професоръ хірурґіи Кадеръ орѣкъ, що якъ бы не папêросница, то штилетъ пробивъ бувъ бы серце. Причина замаху поки-що незнана.“

— **Проф. Володимиръ Антоновичъ зъ Кіева** выѣхавъ тамтого тыжня для поратованя здоровля до Италіи, а по дорозѣ — якъ довѣдуемо ся зъ „Руслана“ — задержавъ ся бувъ для вôдпочинку два днѣ у Львовѣ.

— **Зъ Руского Товариства педаґоґічного.** Маемо честь повѣдомити Вп. Родимцѣвъ, що безплатный пополудневый курсъ науки руского языка и літературы для учениць школъ львôвскихъ розпôчне ся въ суботу дня 1 н. ст. грудня с. р. о годинѣ 3 по полудни въ школѣ выдѣловôй им. Шевченка при пляцу Стрѣлецкôмъ ч. 6. Въ суботу наступить такожь подѣлъ на вôддѣлы.

— **Денунціянтъ.** Якесь нужденне индівідуумъ, що сховало ся за буквы К. Р., помѣстило въ 330 числѣ Dziennik'a polsko'ого допись пôдъ заголовкомъ „Hajdamaczyzna w Husiatyńskiem“, де денунціюе всѣхъ и вся, що тôлько не на руку польско-панъскôй кліцѣ. Денунціюе загально оо. Темницкого, Матковского, Бѣлинъского, Кисѣлевского и Лабѣя та ин. Петрицкого и Темницкого (академика), що всѣ ихъ промовы, выголошуваній нѣбы-то на нôчныхъ „schadzkach“ — „kwalifikują się pod karny paragraf“; денунціюе кождого зô згаданыхъ патріотôвъ зъ-особна, перекрученю факты зъ найпôдлѣйшій способôвъ и надаючи имъ позоры карыгôдности, а денунціянтъ попирае пустою фразою „na wszystkie powyższe szczegóły mamy świadków, którzy je mogą zaprzysiądz“; денунціюе остаточно и читальнѣ „Просвѣты“ ось въ якій, справдѣ „szlachetnej krwi“ гôдный способôвъ: „Dalej *donosimy o tem rządowi*, by baczniejszą uwagę zwrócił na czytalnie „Proświty“, z których wychodzą te agitacje niebezpieczne państwu i Polakom (чи то сіноніми? — *Прим. Ред.*) a w których zgromadzeń wyborczych zwoływać nie należy! (а се на основѣ якого права? — *Примѣтка Редакціи.*) Wołamy póki czas! Sądzimy, że głos nasz nie będzie głosem wołającego na puszczy!“ — Такимъ репетомъ „Polizei! Polizei!“ кôнчить ся тая денунціяція, гôдна иныхъ душь. — Не дивуемо ся „Dziennik'ови polsk'ому за-для такихъ тпіцлѣвскихъ кореспонденцій. Его-жь етовищѣ зъ давна знанѣ, яко резервуаръ крайнои пôдлоты та найнужденнѣйшихъ клеветъ. Не завидуемо такожь и польскôй konserw'ѣ такъ благородно настроеныхъ „działaczy“. Коли на нихъ опирае ся „narodowa sprawa“, то наша чиста свята справа певна своеи побѣды!

— **Помôчь для академиковъ-фільософôвъ.** Дня 22 с. м. въ III. сали львôвского університету вôдбуло ся вѣче всѣхъ фільософôвъ-академикôвъ. По отворенію вѣча тов. Рассенымъ вôддано провôдъ нарадѣ тов. Иванови Брикови, а потôмъ по широкôмъ передискутованю внесень комітету, ухвалено утворити комісію зложену зъ вôдпоручникôвъ и заступникôвъ зъ всѣхъ ґрунъ фільософічного выдѣлу, яка мае подбати о полѣпшенє долѣ академикôвъ-фільософôвъ вышукуваномъ для нихъ лекцій. Ухвалено вôднести ся до всѣхъ ґімназій и приватныхъ людій, щобы до сеи комісіи заголошували лекціи. Зъ ґрупы украиньско-рускои фільольоґіи увôйшовъ до комісіи тов. Иванъ Брикъ а яко заступникъ тов. Стефанъ Гавушакъ.

— **Нова школа фахова.** Въ Товмачи мае бути отворена нова школа фахова, колодѣйско-ковальска. Товмацкій выдѣлъ повѣтовый жертвувавъ на нову школу будынокъ зъ цѣлымъ урядженемъ и 1.000 к. рôчнои запомоги. Прочій кошты мае покривати край и держава.

— **Зъ львôвскои політехніки.** Додатково до оголошеныхъ вчера легкихъ кар деканьскихъ доносять, що крôмъ того дôстадо кôлькадесять слухачѣвъ остру нагану ректорску сполучену зъ виписанемъ до индексу, що потягае за собою обовязокъ оплачування половины оплаты шкôльнои и переполы въ одержаню стіпендіи, а также обниженє степеня въ обычаѣвъ. Вчера о 12 годинѣ оголошено дальшу серію ректорскихъ наганъ для кôлькадесятьохъ слухачѣвъ изъ загроженемъ выключеня за найменше переступство, сполученыхъ зъ утратою права увôльненя вôдъ оплаты шкôльнои и взагалѣ всякихъ привілеѣвъ та въ рôвночаснымъ обниженемъ степеня обычаѣвъ. Нинѣ, якъ говорять, мае бути оголошеный выровъ выключаючій кôлькохъ слухачѣвъ зъ політехніки. Выроки ректорату выкликали межи молодежію загально обурене.

— **Ксьондзъ Чарковскій**, той budowniczy twierdz въ залозецкôмъ окрузѣ, що такъ ревно дбавъ про латинникôвъ, выставивъ вôдъ датою 21. липня 1900 ч. 362. метрыку вѣнчаня Ивана Скоробогатого и Анны Олѣйникъ, де подавъ, що Иванъ Скоробогатый є „ritus gr. rom. unitici“, Ксенже! а се що за ritus? Може полсните! — *а.*

— **Зъ Перемышля.** Слѣдство противъ д-ра Лібермана и товаришôвъ о нападъ на офіцирôвъ есть вже на укôнченю. Увязнено крôмъ попередныхъ ще Витолда Ретера и кравця Краевского. Палата радна окружного суду вôдмовила прошеню родины д-ра Лібермана о выпущенє его на волю за зложенемъ кавціи. Въ тôй справѣ удававъ ся до суду презесъ адвокатскои палаты д-ръ Скуровій, але также безуспѣшно.

— **Милій льонаторы.** До дому при улици Яблоновскихъ ч. 10 у Львовѣ спровадило ся трехъ панôвъ, не заключивши контракту найму зъ властителемъ дому. Панôвъ тыхъ не можна нѣколи застати въ хатѣ анѣ довѣдатись, якъ зовуть ся, бо не вписали ся въ мельдункову карту. Властитель дому мусѣвъ зажадати интервенціи поліціи.

— **Выбухъ нафтового шибу.** Въ Борыславѣ выбухъ нафтовый шибъ ч. XX. власности галицкого карпатского товариства, вôдъ искры електричнои, котра дôсталась до газôвъ. Шибъ загорѣвъ цѣлковито; шкода 6.000 кор. Робôтники: Ив. Марковичъ, Генр. Вайсъ, Ив. Ставицкъ, Яковъ Дубель тяжко попарени, а Стеф. Мичакъ ковае въ шпиталю.

— **Папскій консисторь** на котрôмъ вôдбудесь преконизоване новыхъ архіепископôвъ и епископôвъ и на котрôмъ папа также призначить кардиналôвъ, котрѣ мають довершити замкненя святыхъ воротъ зъ кôнцемъ ювілейного року, скликано на день 17 н. ст. грудня.

— **Увязненє міністра.** Юрія Генчіча, бувшого сербского міністра внутрѣшныхъ справъ, вернувшого недавно зъ заграницѣ, увязнено въ Бѣлгородѣ за обводу маєстату, якон мавъ допуститись помѣщенемъ въ одній заграничній часописи обиджаючихъ замѣтокъ о королю и въ двохъ писаныхъ до короля листахъ. Крôмъ того закидують ему спроневѣренє державныхъ фондôвъ.

Посмертній — ✠ — оповѣстки.

Викторъ Тиблевичъ, урядникъ выдѣлу краевого, упокоивъ ся по довгôй тяжкôй недузѣ въ заведеню для божевôльныхъ въ Кульпарковѣ въ 45 роцу житя. В. е. п.!

Телеґрамы.

Вѣдень 28 падолиста. Урадова Wiener-Ztg. оголошуе цѣсарскій патентъ скликуючій соймы: дальматинъский на 10 грудня, долѣшно-австрійскій на 12 грудня, галицкій на 18 грудня, краинъский на 19 грудня а всѣхъ иныхъ краевъ на 17 грудня.

Аѣвадія 28 падолиста. Вчерашный бюлетинъ о станѣ недуги царя есть добрый. Вже повчера горячка доходила лише до 36·5.

Парижъ 28. падолиста. Кріеръ все приймае депутаціи та вôдвѣдины и вôддае візиты. Мѣжь иншими принявъ депутацію президія парискои рады мѣста и візиту міністра справъ заграничныхъ.

Львôвска ц. к. дирекція зелѣзн. держ.

З днем 1 грудня с. р. застановить ся рух поѣздів особових ч. 1225 і 1226 поміж Жидичем і Сухою в окрузі ц. к. Дирекції зелізниць державних в Кракові.

Господарство промыслъ и торговля.

— „Краєвый Союзъ кредитовый“ у Львовѣ мае на складѣ ось такій друки для рускихъ Товариствъ кредитовыхъ:

1)	Книгу довжниковъ	аркушь	по 10	сот.
2)	Замкненя мѣсячній 2	аркушѣ	„ 5	„
3)	Инвентарь довжниковъ	аркушь	„ 5	„
4)	„ вкладниковъ	„	„ 5	„
5)	„ удѣловъ	„	„ 5	„
6)	Книгу головну	„	„ 10	„
7)	„ ліквідаційну	„	„ 10	„
8)	„ вкладокъ щадничихъ	„	„ 10	„
9)	„ удѣловъ членьскихъ	„	„ 10	„
10)	Реєстръ членовъ	„	„ 10	„

Купувати и замовлятн можна въ канцелярін „Краевого Союза кредитового“ у Львовѣ, Ринокъ ч. 10, I. поверхъ.

— Цѣна рогатои худобы на вѣденьскомъ торзѣ. На торгъ д. 26 листопада пригнано рогатои худобы призначенои на зарѣзь 4768 штукъ, мѣжь тымъ зъ Галичины . . 650 „ зъ Буковины . . . . . 70 „ Торгъ ожывленый. Галицкій волы плачено: пріма 72 до 74 К; секунда 66 до 71 К.; терція 56 до 65 К., выимково плачено по — до — К. — Подтученій бугаѣ и коровы по 54 до 68 К.; — худый товаръ по 36 до 54 К. за метричный сотнаръ живои ваги.

Надосланo.

Дентистъ д-ръ М. Зенензіѣ

по вѣдбутыхъ спеціяльныхъ студіяхъ въ Берлинѣ створивъ АТЕЛІЄ ДЕНТИСТИЧНЕ при улицы Галицкій ч. I. (рогъ Ринку). 578 1—10

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Спеціялістъ недугъ ушій, носа и горла

Д-ръ І. РАЙНГОЛЬДЪ

ординуе теперь при ул. Сикстускій ч. 29.

586 10—18

Спеціялістъ недугъ шкѣрныхъ и венеричныхъ

Д-ръ Левъ Рашъ

повернувъ и ординуе вѣдъ 9—12 и вѣдъ 2—5.

456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 9 6

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Д-ръ З. Райнгольдъ

надворный и прибочный лѣкарь-дентистъ ординуе теперь при ул. Сикстускій число 29.

545 10—18

Франца Вільгельма

аптикаря въ Neunkirchen

(Niederösterreich)

прочищаючу

ГЕРБАТУ

можна дѣстати у всѣхъ аптикахъ по 1 зр. а. в. за пачку. 454 9—0

Ц. к. уприв. галицкій акційный

Банкъ гіпотечный

Вѣддѣлъ депозитовый

принимае вкладки и выплачуе задатки на бѣжучій рахунокъ, принимае до переховани цѣнкій папиры и удѣляе на нихъ задатки.

Окрѣмъ того заведено на взборъ заграничныхъ институцій такъ званій

Депозита сховковй

(Safe Deposits.)

За оплатою 25 до 35 зр. а. в. рѣчне, депозитарь одержуе въ сталевій панцирній касѣ сховокъ до выключного ужитку и пѣдъ власнымъ ключемъ, де *безпечно а дискретно* можна переховувати свое майно або важній документы.

Въ тѣмъ напрямѣ гіпотечный Банкъ поробивъ якъ найдальше йдучій заряджения.

Приписы взднсячій ся до того рода депозитовъ можна одержати безплатно въ депозитовѣмъ вѣддѣлѣ. 374 2]

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1901.

Дѣстати можна по цѣнѣ 60 сот., а зъ пересылкою по 65 сот., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Вже вийшли з друку накладом Євгенія Спожарского

Народні карти кореспонденційні

як також типи гуцульскі и характеристичні.

Замавлятн мож в Торговли Євг. Спожарского у Львовѣ и у всіх рускех торговлях. 566 7—20

Д-РЪ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялістъ шкѣрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на университетскихъ клінікахъ у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчитъ методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладовъ всякій венеричній недуги, найвѣть найбольше застарѣлій шкѣрій, половій и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вѣдъ годины 10—12 и вѣдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 1—7

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. I., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, пьорнеты, бінокля, дальековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничій, піоны, дзібенѣ манометры и т. п.

Уряджена дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найкрыше и найдешевше. 4188

Проч з чужиною! Брак Календаря гумористичного, а ще до того вигідного формату кишеневого, давав ся відчувати у нас на Руси від давна. Перед 10 роками вийшов був Календар „Зеркала“ а від того часу педагогічного Календаря не було.

Редакция наша підняла ся тепер сеї рижковної праці і видала на рік 1901 богатий гумористичний Календар, котрий не тілько дорівнує але і перевисшае многі чужинецкі подібні календарі: польскі, нїмецкі і н. Призвали се нам многі фахові видавці. З провінції дістали ми навіть кілька писем, висказуючих ся дуже похвально о нововиданім Календаря. Підносимо се не для американьскої реклями, але для викликаня у наших Вповн. Родимців загального заінтересования, що і наші рускі видавництва можуть дорівнювати чужим.

Тимбільше, що з судьбою Календаря вяже ся нрідлучно і доля одинокого на 30 міліонів Русинів гумористично-сатиричного двотиждневника „Комара“, відкликуемо ся до патріотичного загалу Русинів з прошенем о численні замовлена. Дуже низька цїна, 25 кр. а з пересилкою 28 кр., повинна заохотити кождого до набутя нашого Календаря, в котрім найдесь не одна річ, що розвеселить і забавить найбільше засмученого читача. Буде се дійстно utile cum dulci!

До тепер розійшло ся ледви 2000 примірників. Тому проч з чужиною! Купуймо лише Календар „Комара“!

[Місця набутя в части інсератовій.]

Редакция „Комара“, ул. Личаківска ч. 23.

Курсъ Львовскій

зъ дня 28 н. ст. Падолиста 1900.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	8[illegible]	[illegible]
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	35[illegible]	364 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	424 —	430 —
Зелѣз. Львов.-Черновц.-Яссы по 200 зр.	531 —	541 —
Листы заставнѣ по 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 30	99 —
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	89 80	90 50
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 —	99 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	92 —	92 70
Товарыства кредит. 4% (I емісія)	91 50	92 20
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	92 20	92 90
„ „ 4% льос. въ 56 л	90 80	91 50
Облиги по 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	95 80	96 —
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	100 —	100 70
Комунальній Банку краев. 5% (II ем.)	100 50	101 20
„ „ 4½% (III.ем.)	98 50	99 20
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	92 —	92 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	88 90	89 —
Льосы:	к. с.	к. с.
Мѣста Кракова по 20 зр. (40 к)	69 50	72 50
Мѣста Станиславова „ „	145 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 35	11 50
20 франкувка	19 20	19 50
Полъимперіялъ	— —	— —
100 Рублѣвъ срѣбныхъ	254 —	258 —
100 Рублѣвъ папєровыхъ	253 50	255 70
100 марокъ нѣмецкихъ	117 20	118 —

Артистично-ритовничо

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннійше:

Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, габлицѣ литій и граверованій и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя въ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.

257

Суіліна Вагнера

[Wagner'a]

дієтетично лічничий порошок для свиней незбѣдне средство противъ всякого рода хороб свиней а причини злого відживленя, хиб в обігу крови і в травленю. Уживае ся в найлучшим успіхом противъ помору і рожі у свиней. Правдивій з маркою охоронною і власноручним підписом „Ст Вагнер і І. Зеригевич“ дістати можна в ц. к. Аптиці окружній І. Зеригевича в Залѣщиках. — Ціна пуделка 1 корона.

ВЖЕ ВИЙШОВ

Гумористичний Ілюстрований

Календар „Комара“

Ціна лише 25 кр.

з почт. пересилкою 28 кр. Набути можна в *Адміністрації „Комаря“ ул. Личаківска ч. 23*, в книгарнях: *Тов. ім. Шевченка і Ставропігійскій у Львові і по всіх філіях „Народної Торговлі“, в Калуши у п. Коритовского і в Тисьменици у п. Пірановского.* 3—5

К. Ґостынькій

и

І. АЛЬСЪ

подприемство спедиційне

у Львовѣ, Чарнецкого 3

Перевозъ меблѣвъ въ патентованыхъ возахъ замыканыхъ

Опаковане меблѣвъ.

Спедиція на зелѣзницю и въ зелѣзницѣ.

Склады на меблѣ и товары. 412 15—15

1/1 натуральной величины

Оріґінальній анґлійскій бритвы въ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглубленo шлюфованій, вмостренї, готовій до ужитку. Цѣна въ etui 2/4 вглубленo шлюфована зр. 1.50 а 1/1 вглубленo шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченствa имъ здобываючимъ ся патентованымъ охоронимъ гребенемъ. Покалѣченя лица подчасъ голеня також у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вѣстре найделікатнѣйше 4/4 вглубленe вышлюфованe. Цѣна въ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Роздавный!

Ручитъ за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ чодакъ въ 23/10 1898.

2 англ. бритвы одер жавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофиль Глушкевичъ парохъ въ Малиновѣ

Прошу прислати ще 1 орік. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно переслаными и вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Заградникъ парохъ въ Кунячахъ. Подобно пишуть Вси Отцѣ: Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій. І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои. О. Полянській парохъ Юровець. Кипр. Дурбакъ парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругівъ.

Патентованій прилады до ѣды

Англійска марка „Sheffield“. Prima якѣсть зъ колодками зъ рога, або кости, вѣстря шлюфованій. Вѣстря не выпадають анї не розховстуютъ ся навѣть въ кипятку. Тузинъ одинъ пары (12 ножевъ и 12 видокъ) 6 зр. Такожъ продае ся по 1/2 тузина пары 5·2 1—10

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ АНҐЛІЯ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

!! БУЙНИЙ вусы и бокобороды !!

вытворюе одиноке на науковыхъ підставахъ приладжене спеціяльне средство „MARSIN“.

То не обманьство на рѣстъ бороды!

Свѣтлій успѣхи. Цѣна К. 2·— *Почтою о 20 сот. бѣльше.*

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ 538 2—12

Жигм. Рукеръ, аптикарь у Львовѣ (Галичина.)

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручае

свое переплетничне и ґалантерійне заведенє

у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 866

Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету Служебниковъ, Евангелій, Молитевниковъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумовъ, Мапъ, Дипльомовъ и. т. пн. по умѣреныхъ цѣнахъ.

ВИДАВНИЧА СПІЛКА

В белетристичній серії видань вийшли доси отсі книжки:

		Ціна
1.	Стефан Довалія: Дезертир і иньші оповідання	80 кр.
2.	Іван Франко: Поезии	80 „
3.	Ольга Кобилянська: Покора і иньші оповід.	70 „
4.	Гю де Мопасан: Дика панї і иньші оповід.	65 „
5.	Іван Франко: Полуйка і иньші борисл. опов.	70 „
6.	Наталія Кобринська: Дух часу. Оповідання	80 „
7.	Кнут Гамсун: Голод. Роман	1·10 „
8.	Леся Українка: Думи і мрії. Поезиї	80 „
9.	Ст. Ковалів: Громадські промисловцї	80 „
10.	Уіліям Шекспір: Гамлет, Принц данскій	90 „
11.	Генрик Понтоппідан. Із хат.	70 „
12.	Богдан Лепкій. З життя	60 „
13.	Г. Гауптман: Візник Геншель	80 „
14.	М. Коцюбинський: В путах Шайтана	80 „
15.	Шекспір: Приборкана Гоструха	70 „
16.	Панас Мирний: Лахі Люди	60 „

Книжки сеї серії оправлені в полотно.

II. серия (брошуры):

1.	К. Кавцкі: Народність і її початка	30 кр.
2.	Фр. Евґельс. Людвіґ Фаербах	25 „

467 2—2

Адреса: Львів Чарнецького ч. 26.

РУКОДѢЛЬНЯ РѢЗБЯРСКА

Е. ЩУПЛАКЕВИЧА

у Львовѣ, при ул. Коперника число 17.

выконуе цѣлковитій уряджения церковній

Иконостасы, престолы, проповѣдницѣ, цимборіи, гробы Божій, олтарѣ, олтарики процесійній и всѣлякій роботы сальоновій совѣстно и дешево.

580 10—24

Рѣкъ заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

Львовъ, Ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты“.)

перше и одиноке руске товариство асекурацїйне, припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збоже въ зернѣ и содомѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

Станъ фондовъ ґваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к. 52 с.		
Резерва премій	148.480 „ — „		
Резерва спеціяльна	1.684 „ 80 „	486.145 к. 92 с.	
Фондъ основный	72.000 „ — „		
Фондъ смерательн.	18.166 „ 60 „		

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, усдовя обезпеченя користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року выносили выплачені шкоды 1,669·565 кор. 88 сот. Полісы „Днѣстра“ принимае Банкъ краевый и Касы ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятинѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщиках при позичках ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товаристве взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбольшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ. 34

Зголошеня о удѣленє аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентовъ „Днѣстра“, приймують ся. „Днѣстеръ“ выплативъ аґентамъ по конець 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.

Львовъ, Ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты“).

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педаґоґічного дво-тыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1883 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пів рокъ 1·80 кр. на чверть року 1 зр

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійскаго, пѣдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 259. Львовъ, Четверъ 16 (29) Падолиста 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ свять) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Silezietenъ найзнаменитшихъ новѣстей“ выходить въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Ваторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Копернина ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадильського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wolizeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкѣ ся инсератовъ приймають у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Ваторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатаний вольный вѣдъ порта.

Неодинокє число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣлчки инсератовой або ей мѣсци а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Выборчій рухъ

въ чеcкихъ и альпейскихъ краяхъ.

Въ судетскихъ та альпейскихъ краяхъ чимъ-разъ горячѣйше. Якъ вже було въ „Дѣлѣ“ зазначено, радикальнѣйшій та бѣльше рѣшучій напрямы высувають ся на передъ при рѣвночасномъ занепадѣ умѣреныхъ партій. Чимъ далѣ, то яснѣйше зарисовують ся тѣ крайні таборы, мѣжь якими рѣшить ся остаточна борба.

Вѣдъ Шумавы и Чеcкихъ Рудавъ ажь по угорску та галицку границю розгорѣлась просто скажена борба мѣжь нѣмецкими и чеcкими національными таборами зъ одного боку, а соціяльными демократами зъ другого боку. Се головный, такъ сказати-бы, фонъ выборчои картины въ тамошныхъ округахъ. Въ нѣмецкихъ округахъ пѣвнѣчно-захѣдного кута Чехъ та пѣвнѣчнои-захѣдноі Моравы и Шлеска борикають ся мѣжь собою нѣмецко-національній радикалісты — се-бъ то Шенерерініцѣ або, хочь въ меншѣй мѣрѣ, нѣмецкій антісеміты — зъ кандидатами робѣтничо-соціялістичными. Борба ведесь не на жарты. Устроить одна партія вѣче, то противна єго розбѣе, и на вѣдворѣтъ, при тѣмъ кулаки, буки и крѣсла, а навѣть ножѣ въ роботѣ. Подѣбно веде ся борба и въ чеcкихъ околицяхъ краѣвъ короны св. Вячеслава. Соціяльній демократы розбиваютъ вѣча Молодочехамъ а Молодочехи соціялістамъ и зъ правила кѣнчить ся така „шопка“ генеральною біятикою, зъ якои менше або бѣльше число вѣчевикѣвъ выходить въ саняками, ба и зъ порозбиваными головами та ранами вѣдъ ножѣвъ. Якъ до теперь показуе ся, то въ нѣмецкихъ округахъ радикально- національній елементы взяли гору надъ соціялістами та переводять правыборы на свою користь. Не обходить ся и безъ надужить якъ примѣромъ въ Тѣшинѣ та Карльсбадѣ, де нѣмецко-національній мѣскій власти терорызували выборцѣвъ пѣдчасъ голосованя и вживали всякихъ зъ галицкои выборчои практики запозиченыхъ способѣвъ до повалення робѣтничихъ лістъ. За те мѣжь самыми національными сторонництвами настало замѣтне зближене. И такъ нѣмецкій ліберали, що чують ся въ судетскихъ краяхъ слабкими, хочь ставлять де-не-де власныхъ кандидатѣвъ, при правыборахъ идуть спѣльно зъ Шенерерінами противъ соціялістѣвъ. Такъ само Молодочехи довели до компромісу зъ чеcкими аграристами-радикалами и вѣдступили имъ кѣлька мандатѣвъ. Непорозумѣне мѣжь тыми двома партіями заходить ще тѣлько що до одного выборчого округа зъ IV. курія въ округѣ Сміхѣвъ.

Становище Молодочехѣвъ загаломъ радикальнѣе. Сими днями ухваливъ центральный молодочеcкій комітетъ норму, що кождый молодочеcкій кандидатъ мае пѣдписати деклярацію, що вступить до молодочеcкого клюбу; що въ разѣ выбору зложить всякій державный урядъ, якій бы займавъ; що нѣякои урядовои посады безъ призволу свого клюбу не прійме а коли-бы принявъ, то сейчасъ вложить мандатъ. Тымъ способомъ Молодочехи хочуть выключити вѣдъ кандидованя всяких зависнымыхъ людій и запевнити собѣ репрезентацію рѣшену на все. Становище Молодочехѣвъ заострило ся послѣднымъ часомъ черезъ усуненє президента праcкого апеляційного суду Янсы, що не скрывавъ ся зъ своими молодочеcкими симпатіями, а занменованє на єго мѣсце консерватывного и невыразного Веселього зъ Берна. Молодочехи приняли се за вызовъ зъ боку міністерства и заповѣдають крайну борбу. Тому-то д-ръ Енгель, що є противникомъ обструкційнои тактики, усуває ся рѣшучо вѣдъ кандидованя.

Перейдѣмъ теперь надъ „синій“ Дунай въ єю клясичну краину антісемітизму. Въ Горѣшнѣй Австрії правыборы выпали досѣ на користь христіяньско-соціяльного и католицко-людового сторонництва. Разомъ здобули они въ V курії 333 выборцѣвъ противъ 95 поступовыхъ. Зновъ же въ IV курії выбрано 389 консерватывныхъ выборцѣвъ а всего тѣлько 58 поступовыхъ. Та коли такъ добре для христіяньско-соціяльныхъ и католицкихъ людовцѣвъ списала ся „провінція“, то за те въ самѣмъ центрѣ антісемітизму, у Вѣдни, зачинае ся щось псувати. Вилынуло на се неприхильне становище христіяньско-соціяльного комітету противъ кандидатуръ зъ гурта христіяньско соціяльныхъ роббітникѣвъ. Сѣ роббітники побачивши, що они мають бути тѣлько „Stimmvieh“ для Люегера и компаніи, покинули антісемітскій таборъ, а хочь не вступають въ соціяльну демократію, то все-жь будуть голосувати на соціялістѣвъ. Помѣжь выступившими зъ антісемітскои партійнои звязи є и бувшій антісемітскій посолъ Адольфъ Ведраль, що поперае теперь соціяльно-демократичного кандидата д-ра Еллєнбогена. Антісемітскѣй партіи шкодить рѣвножъ богато и такій члены, якъ „славнозвѣстный“ Міттермаеръ або зновъ у послѣдныхъ часахъ голосный Граби. Той панокъ, будучи самъ „христіяньско-соціяльнымъ“, думавъ напяти ся за певну суму грошей баронови Дінавльому яко аґітаторъ таки противъ власного сопартійника и христіяньско-соціяльного кандидата въ Тироли Шрафля. Справа выйшла на верхъ, зробивъ ся скандалъ такъ для антісемітѣвъ якъ и для противнои стороны, се-бъ-то барона Дінавлього. Антісеміты выкинули Граби'ого зъ партіи а и Дінавлі вѣдпекуесь єго — але скандалъ оставъ скандаломъ и мае свѣй вплывъ на выборчу акцію.

Борба „христіяньско соціяльныхъ“ зъ тирольскими клерикалами, а именно зъ барономъ Дінавлімъ — обявъ безперечно цѣкавый. Се борба демагогічного клерикалізму зъ аристократично-ієрархічнымъ. Цѣла та справа вельми не на руку церковнымъ тирольскимъ властемъ. Архіепископъ въ Бріксенъ заявивъ ся за барономъ Дінавлімъ, за епископомъ потягла и переважна часть духовенства. Та самостѣйнѣйшій елементы зъ тирольского духовенства, пѣдъ проводомъ двохъ професорѣвъ духовного семинаря, докторѣвъ богословія Шепфера и Гутенберґа, ведуть завзяту кампанію за христіяньско-соціяльнымъ кандидатомъ кс. Шрафлемъ. И тутъ не бракне цѣкавыхъ епізодѣвъ. Коли на зборахъ въ Вайдбрукъ, по острыхъ промовахъ згаданыхъ патрѣвъ противъ Дінавлього, забравъ слово парохъ Шротъ, абы боронити Дінавлього, и зачавъ читати папскій декретъ, котрымъ апостольска столиця надае баронови Дінавлюму великій хрестъ ордера Ґрегорія за заслуги для католицкои церкви, збѣраній „христіяньско-соціяльній“ закричали: „Досыть! досыть! не хочемо слухати!“ — Такъ ультракатолицкій „христіяньско-соціяльній“ пѣйшли тутъ въ розрѣзъ зъ католицкою засадою послуху головѣ церкви.

Зостае ся ще сказати кѣлька слѣвъ про выборчій рухъ мѣжь Словѣнцями. На нѣяку „консолідацію“ тамъ не заносить ся. Противно, стають противъ себе у всѣхъ округахъ III, IV и V-ои курій кандидаты двохъ головныхъ словѣньскихъ партій: консервативно-клерикальнои пѣдъ проводомъ Шустершіца и ліберальнои, звязаной также радикальною пѣдъ проводомъ Ферянчіца. Обѣ партіи проголосили вже свои выборчій маніфесты. Маніфестъ консерватистѣвъ доволѣ безбарвный та мало говорючій. Яснѣйшій маніфестъ ліберальѣвъ: Они домагають ся: реформы выборчого права, ухвленя всякои супрематіи нѣмецкого языка, та злученя всѣхъ словѣньскихъ територій въ одинъ словѣньскій край (се-бъ-то автономіи народу въ противенствѣ до автономіи краѣвъ), новочасной школы въ противенствѣ до бажаня конфесійнои школы и т. д. Борба мѣжь обома партіями веде ся завзято.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Судовои Вишнѣ одержуемо вынѣ телеґраму, що тамъ зовсѣмъ невинно арештовано свѣтлыхъ селянъ, що прибули на зборы. [Имена селянъ такъ перекручено подали въ телеґрамѣ, що имень ихъ не можемо догадатись.]

Прокураторъ п. Гайдереръ простуе:

До Чесної Редакції Часописи „Діло“ у Львові.

В наслѣдок візвання Начальства Суду повѣтового в Гусятинѣ прошу на підставі §. 19 закона прасового о помѣщене в найближшім числі часописи „Діло“ слѣдуючого спростованя: „В часописи „Діло“ ч. 247 з дня 14 падолиста 1900 в уступі артикулу „Зъ руху выборчого въ краю“ на сторонѣ 2 під заголовком: „Зъ Гусятиньского и шуть намъ“ знайдуе ся устуи що до мнимого увязненя 5 ох газдів в Васильківців через тамтешного адюнкта Д-ра Стравіньского. Описаний той чин о скільки він відносить ся до дѣяльности адюнкта Д ра Стравіньского есть почасти неправдивий а по части перекрученій, понеже справа мнимого увязненя названих газдів представляе ся дѣйстно так:

Дня 6 падолиста 1900 війшло до тамтешного Суду від уряду громадского в Васильківцах донесене ч. 3. 226 против Михайла Петраша і тов. о злочин з §. 99. з. к. В наслѣдок того візвав тамтешний самостійний судія обвинених до переслухания на день 7 падолиста 1900 на годину 9 рано. Понеже обвинені помимо одержаня візвань не явили ся, зарядив судія по справдженю доручення ім візвань зі нагляду на боязнь розрухів і дѣйстного виконаня грізб примусове спровадженє обвинених через жандармерію, що дѣйстно дня 7 падолиста 1900 перед полуднем наступило. Отже обвинених не увязнено, лише примусово спровадженo до переслухания. Не есть також правдою, щоби надпоручник жандармериї удавав ся до Суду і жадав видания приказу арештованя на письмі, щоби Судія Стравіньскій удавав ся до начальника суду і до тамтешного старости о призволенє арештованя, понеже дѣлав він яко самостійний судія в справах карних. В кінци неправдою есть, щоби судія Стравіньскій по спровадженю обвинених до Суду привитав их словами: „ja was paniczę“.

Львів дня 27 падоста 1900. Ц. к. Прокуратор державний, *Hayderer.*

Вѣдъ п. Тим Старуха дѣстали мы отсе письмо до оголошеня:

Запрашаю отсимъ всѣхъ выборцѣвъ и правыборцѣвъ тернопѣльского повѣта на передвыборчій зборы до Тернополя на день 6 грудня на 1 год. по пол., бо въ Микулинцяхъ, де я мавъ станути передъ выборцями, бурмістръ заборонивъ тамошнымъ жидамъ вынаймати льокаль на зборы, а у христіянъ нема тамъ нѣгде вѣдповѣдного льокалю. Мѣсце, де д. 6 грудня въ четверъ вѣдбудуть ся зборы въ Тернополи, подамъ ще пѣзнѣйше до вѣдомости. *Тимотей Старухъ.*

Зъ Гусятинщины:

Дня 3 грудня въ понедѣлокъ вѣдбуде ся передвыборче вѣче въ Хоростковѣ, де являть ся оба кандидаты зъ IV и V курій. Початокъ о год. 12 въ полудне. Просимо явити ся на тѣмъ вѣчу якъ найчисленнѣйше. — За повѣтовый комітетъ: *С. Матковскій.*

Зъ Бродщины:

Симъ запрошуемо всѣхъ выборцѣвъ зъ IV. и V. курій бродского повѣту на передвыборче вѣче, котре вѣдбуде ся въ Бродахъ въ четверъ д. 6 грудня с. р. о год. 11 передъ полуднемъ. Прибудуть оба селянськи кандидаты п. Данило Мекелита зъ Бутинъ и о. Ивандоръ Зельскій зъ Милятина. Порахуемо свои силы и загрѣемо ся до честнои борбы выборчои. Прибув йте якъ найчисленнѣйше! — За комітетъ: о. Ив. Кулицкій, о. Т. Ефимовичъ, о. А. Долиньскій, о. М. Барылякъ, о. М. Вавракъ, о. И. Дерковичъ, о. И. Карановичъ, Гаврилюкъ, Носевичъ.

Про правыборы въ Бродщанѣ пишуть намъ: Въ Залѣщыхъ вѣдбулись правыборы найпростѣйшимъ баденѣвскимъ способомъ. Абсолютну бѣльшѣсть, бо майже двѣ третины голосуючихъ, такъ Русинѣвъ якъ и Полякѣвъ, не припущено до голосованя, бо бурмістръ Цитляръ и ц. к. комісарь того собѣ не желали; допущено тѣлько тыхъ радныхъ громадскихъ и жидѣвъ, котрѣ певно мали голосувати на „rząd'ову“ листу. — Покривджені внесли жалобу до мін. Керберa и рѣчь певна, що ще одинъ правыборы мусять вѣдбути ся. — Въ Загорю при правыборахъ цѣла громада якъ одинъ мужъ голосувала на своихъ певныхъ правыборцѣвъ. Заразъ по выборахъ панъ Гарапихъ зложивъ вѣйтовство въ руки ц. к. старосты, бо симъ разомъ не дописало єго лістъ. Зъ Богомъ Парасю!

Изъ Золочѣвщины одержали мы въ справѣ кандидатуры зъ V. курія рѣвночасно два письма. Одно вѣдъ Выдѣлу Руской Рады въ Золочевѣ звучить: „Дня 27 с. м. вѣдбули ся передвыборчій зборы выборцѣвъ изъ золочѣвского повѣту, на котрыхъ на внесене о. Таначкевича одноголосно порѣшено голосувати въ V. курії на о. Александра Мироновича пароха зъ Березовицѣ великои.“ — Друге зновъ звучить: „Комітетъ для V курія въ Золочевѣ ухваливъ дня 26 с. м. одноголосно: пѣдпирати кандидатуру посла до рады державнои въ V. курії чисто-демократичну. Заразомъ просить комітетъ кандидатѣвъ зъ V. курія на загальній зборы, котрій вѣдбудуть ся въ Золочевѣ дня 29 с. м. на 6 год. вечеромъ. За комітетъ: Курась, Загурскій, Залипскій.“ — Що то за комітетъ, не знаемо, якъ и не знаемо, що вѣнъ розумѣе черезъ назву „чисто-демократичного“ посла, але подаемъ тое письмо для информациі людей въ повѣтѣ.

Зъ Золочѣвщины пишуть намъ:

Въ мѣсточку Олеську переведено правыборы д. 24 с. м., въ суботу, коли жиды шабасували. Переводивъ ихъ самъ староста Родеръ. Єму вже завчасу „дбалій“ люде наговорили, що мѣщане-Русины олеськи приготовляють ся выбрати своихъ честныхъ выборцѣвъ, отже вѣнъ самъ выговоривъ ся, що Олесько є niebezpieczne, тожь и рѣшивъ ся перевести выборъ своихъ „болванѣвъ“ на свѣй ладъ. Въ тѣй цѣли въ четверъ [22 с. м.] вечеромъ заѣхавъ до лат. пароха въ Олеську кс. Пѣнтковского и тутъ въ ночи о 10 годинѣ постягавъ жандармами вѣйта мѣсцевого и рабина та й наказавъ имъ добре до головы, особливо рабіновѣ, щобы на шабасъ змобілізувавъ до голосованя усе „жидѣвске насѣне“. Выдавши такій розказъ, заѣхавъ дальше до картъ и тутъ зъ кс. пробощемъ и п. Уейскимъ укладали тайно дальшій планъ па zniszczenie polityków въ Олеську. Другого дня [въ пятницю 23 с. м.] перевѣвши po myśli правыборы въ Ожидовѣ и Соколѣвцѣ, повернувъ на нѣчь до кс. пробоща олеського. Вѣйтъ же чи радше поліцай вечеромъ повѣдомивъ кѣлькома порозлѣплюваными картками, що правыборы вѣдбудуть ся въ суботу рано о 8 годинѣ.

Въ суботу десь вже позаранки розпочали ся выборы зъ V. курія, бо о 8 годинѣ вже тьма жидѣвъ була по голосованю. Выборамъ асистувало шѣснацять жандармѣвъ; зъ нихъ вѣсѣмь патролювали по улицяхъ, а другихъ вѣсѣмь въ наѣжеными багнетами въ рукахъ утворили въ вузкихъ сѣнкахъ и въ ганочку громад ком канцелярія вузонькій шпалѣръ, черезъ котрый ледви можь було переслизнути ся, щобы, борони Боже, не зачепити о жандармѣвъ або о нихъ „штики“. Жиды ще завчасу влѣзли гурмою до канцелярія, такъ що годѣ було кому иншому тамъ увѣйти, и вещь оденъ въ другого на слѣпо голосували „pan na komiszyi“ або „tak, jak pan komiszyi“. Збѣравши подостаткомъ „своихъ“ голосѣвъ, перервавъ п. староста дальшій выборы зъ V. курія, bo żydzi muszą pójść na modlitwę, кажучи до нихъ: „gaj dawyni!“ и розпочавъ правыборы зъ IV. курія. Теперь зновъ иншій жиды, и мѣщане хрунѣ, якъ такожъ латиньскій ks. proboszcz, ks. gwardyan oo. Капусинѣвъ, управитель школы, поборець податковый зѣ своими урядниками голосували jednogłośnie на комісію, въ котрѣй крѣмъ вѣйта и иншихъ подѣбныхъ заушникѣвъ було и двохъ пейсатыхъ bracі mojżeszowegi wyznani. Згаданій польскій ксьондзовє и пановѣ, коли вже не могли перецѣдити крѣзь свои зубы имени руского пароха, а доконче були напосѣли ся голосувати на комісію, то щобы не аблазнити свого патріотизму, могли були чей-же опустити имена двохъ пейсатыхъ жидикѣвъ и голосувати на кого иншого зъ честныхъ мѣщанъ-христіянъ. Вѣдъ тымъ взглядомъ заштыдавъ ихъ мѣщанинъ Матвѣйчукъ, котрый хочь голосувавъ на комісію, але выкинувъ зъ нея обохъ жидѣвъ, а на ихъ мѣсце поставивъ обохъ мѣсцевыхъ парохѣвъ, руского и латиньского. Коли вже всѣ „избранніи“, що були въ канцелярія, переголосували, поспытавъ староста жандарма въ сѣнахъ, чи „тамъ“ ще хто є до голосованя, а почувши, що ще щось пятьохъ, то сказавъ, що не варта для нихъ продовжати голосованя, бо се вже нѣчого не поможе, а надто була вже 10 годинa, въ котрѣй мало скѣнчити ся голосованє, тожь и закѣнчивъ. Втѣмъ до 40 правыборцѣвъ, що стояли на дворѣ на дощи передъ канцелярію

STAUBOEL або олѣй охороняючій вѣдъ курявы и пороху падаючій ся найлѣпше для каварень, реставрацій и бюръ публичныхъ поручае **В. ЧОППЪ**, Львовъ, Жовкѣвска ч. 2.

и за-про жидовъ не могли дохатися ся до середины, зголосились до голосованя, але почули на се відповѣдь, що głosowanie już zamknięte, а на сѣмохъ выборцѣвъ зъ IV. курія выбрано тыхъ, що були въ комісіи.

Теперь почало ся дальше голосованѣ зъ V. курія. Повыполошуваній зъ своихъ хатъ вей жиды — кривій, глухій, слѣпій, слабій, що ледво змогли на ногахъ втримати ся, дальше два драбинястій возы попідзиваних наймитовъ cząstkowo-folwarczanego obywatela Укейского вразъ зъ своимъ хлѣбодавцемъ якъ градомъ сыпали своими голосами на комісію и и на комісію. До нихъ причинили ся ще й иншій въ двоє гнучій ся мѣщаны, такъ що при кінци голосованя члены зъ комісіи мали по 140 голосовъ, підчасъ коли на руску сторону впало по 63 голосовъ. Въ часѣ голосованя самъ поборець говоривъ до людей въ урядѣ податковомъ, що прийшли платити податокъ, абы йшли голосувати „на тыхъ людей, що є въ комісіи". На нихъ голосували и всѣ писарчуки й послугачѣ зъ уряду податкового.

Въ сей способъ Олесько достачило 7+7=14 выборцѣвъ на некористь руского кандидата, а мѣжь ними и самого войта, колись дуже порядного и статочного чоловѣка. По выборахъ въ недѣлю, якъ люде йшли до церкви, то „славній" жидовско-панській прихвостнѣ ледво сунули ся до дому зъ uczt'u, а самого войта тягла его жѣнка за підбоки уличкамя на возъ, щобы его чимъ скорше сирятати відъ людского посмѣховиска.

Въ томъ самомъ дни 24 ого с. м. відбували ся правыборы въ Хватовѣ и Юськовичахъ и выпали користно для насъ. Въ першомъ селѣ выбрано одного, а въ другомъ 3+2 выборцѣвъ. Выборы переводивъ тамъ ц. к. концепістъ Кватковскій. Въ Юськовичахъ выкинувъ вінъ зъ громадской канцеляріи найстаточнѣйшого господаря. Підчасъ переводженя выборовъ крутивъ ся по селѣ закуцінникъ за непосыланє дѣтей до школы и говоривъ, що хто буде голосувати такъ, якъ п. комісарь каже, то тому кару дарує ся. Коли-жь по скінченю выборовъ прийшовъ в нь до комісаря поспытати ся, кому доскулити а кого помилувати, то достав відъ него бефель: „Zedrzyj skórę ze wszystkich!"

О. Д. Танячкевичъ відѣсъ ся до намѣстника зъ жаданемъ, щобы заборонивъ урядникамъ політичнымъ въ ихъ незаконній агітаціи въ часѣ выборовъ ними переводженыхъ послугувати ся назвою обидливою „рорі" на нашихъ священиковъ якъ се мало мѣсце въ Золочівщинѣ и деинде, що мусить приневолити Духовеньство удати ся на дорогу судову.

Зъ Калуша доносять намъ, що въ Лацковѣ, повѣта долиньского, де выборы зъ IV курія выпали користно для руского кандидата, старосто безъ протесту скасувало выборы и навѣть лісту выборчу та звелѣли до нової лісты вписати всѣхъ робітниковъ, що не платять навѣть податку, та жидовъ, угорскихъ підданыхъ. Противъ сего запорядженя внесено протестъ. Те саме зроблено у Волоскомъ селѣ коло Болехова и въ Томашовцяхъ, калуского повѣта. Калускій жиды розповѣдають собѣ, що п. Каратницкій давъ опогды директорови судовои канцеляріи Альбіновскому 1000 зр. на агітацію выборчу.

Зъ Борщівского пишуть намъ: Дня 15 с. м. відбули ся правыборы въ Иванковѣ рано и пополудни. Врагъ рода руского искушавъ праведныхъ выборцѣвъ підсуваючи имъ злорадно картки фальчивій, не на добро а на загубу, але Иванковъ не повстыдавъ ся — выбравъ девять своихъ честныхъ выборцѣвъ, членовъ читальнѣ „Просвѣты", котрій неустрашимо сповнять въ день выборовъ въ Борщевѣ свій обовязокъ горожанській.

Зъ Єзуполя [въ Станиславщинѣ] доносять намъ, що дня 29 с. м. відбули ся тамъ правыборы при асистенціи 16 жандармовъ (!). Зъ V курія выбрано 6 певныхъ выборцѣвъ и гр. Володисл. Дідушицкого. Въ IV курія на 8 выборцѣвъ перейшла також въ більшій части народна ліста. Выборы сі є доказомъ силы, яку має просвѣта и економічна праця въ громадѣ. Давнѣйше рѣдко коли выходили зъ Єзуполя добрій выборцѣ. Але відколи заложено читальню, позичкову касу „Власну Помочь", а сего року ще и касу райфайзенівску, народъ проганяє тьму, а йде за свѣтломъ правды.

Зъ Яструбичъ въ повѣтѣ сокальскомъ одержуємо таке письмо: „Въ Яструбичахъ відбудуть ся поновно передвыборчій зборы дня 2 н. ст. грудня (въ недѣлю) о 2 год. попол. въ домѣ ч. Ивана Тхора, на котрій запрашаємо чч. выборцѣвъ и людей зъ доокрестныхъ сѣлъ. Рівножь просимо пп. кандидатовъ д-ра Короля и Мекелиту явити ся на сихъ зборахъ и представити ся народови, бо вінъ на зборахъ зъ дня 24 с. м. выразно домагавъ ся сего. — *О. Ив. Матвіяс зъ Яструбичъ.*

Зъ Надвірняньщины пишуть намъ: Въ Яминомъ відбули ся правыборы въ суботу дня 24 с. м. такъ, якъ хотівъ п. комісарь. Тамъ сказавъ також той комісарь, що въ Микуличинѣ відбудуть ся правыборы въ второкъ або въ середу. Тымчасомъ було се лише умисне баламутство, бо до Микуличина заѣхавъ комісарь вже въ поведѣлокъ дня 26 с. м. о 6 год. рана, чи може навѣть тамъ ночувавъ. Такимъ чиномъ про микуличиньскій правыборы не знавъ нѣхто наперед, лише жиды, дворскій посѣпаки, робітники зъ тартаковъ та побережники; они відгли ся на часъ и до 9 годины выбрали зъ V курія такихъ выборцѣвъ, якихъ хотівъ п. комісарь. Обдуревій селяне уложили телеграмы до Вѣдня, до намѣстництва и до Народной Рады; але показало ся, що навѣть депешь не можна було выслати, бо якъ-разъ взяла ся на почтѣ відкись направа телеграфічныхъ дротовъ (!).

Зъ IV курія назначивъ п. комісарь правыборы зразу на наступаючій день, але пізнѣйше казавъ оголосити, що вінъ хорый. И такъ ажь до вечера не знати було, чи на другій день відбудуть ся правыборы зъ IV курія чи нѣ. П. комісарь (бувшій фельдвебель), змученый и недужій, відпочиваєъ на почтѣ. Ажь вечеромъ порѣшивъ, що на другій день, во второкъ, будуть выборы. Тогдѣ громадскій писарь оббѣгъ усѣхъ жидовъ въ Микуличинѣ, опівся вже о 9 годинѣ поѣхавъ до Ворохты и тамъ покупивъ навѣть білеты для тамошныхъ жидовъ. Оттакъ на другій день зрана звалило ся до голосованя знову повно жидовъ та швиденько голосували все „на тыхъ самыхъ". Оттакъ выйшли выборы знову по мысли п. комісаря. Народъ дуже розъяреный.

Того самого дня відбули ся правыборы також у Волосовѣ, и то о год. 10 зрана въ V курія, а около год. 4 попол. зъ IV-ого. Правыборы оповѣщено ажь въ недѣлю по вечірни карткою, прилѣпленою на церковныхъ дверяхъ. Добре, що бодай священникъ довѣдавъ ся о томъ, то вінъ зразъ давъ знати по цѣломъ селѣ. Другои штучки ужито такои, що до выборовъ въ V курія прилучено до Волосова сусѣдне мазурске село Велесницю, очевидно въ тій надѣи, що велесницкій Мазуры разомъ зъ волосовскими (у Волосовѣ осѣло на двірскихъ грунтахъ до 50 мазурскихъ родинъ) переможуть нашихъ. Але и то нѣчого не помогло. Волосовяне зібрали ся до голосованя всѣ и выбрали зъ обохъ курій своихъ певныхъ людей.

Польска часопись про економічній заходы Русинівъ.

Краковскій антісемітскій Głos narodu умѣстивъ въ ч. 269 въ 25. с. м. цѣкаву допись зъ Львова, підписану (rs.), про економічній заходы Русинівъ. Вінъ пише:

„Мы знаємо Русинівъ, що мешкають підъ нашимъ бокомъ, лише зъ політичного боку, о сколько въ нѣмъ є устній рѣчи, бо впрочомъ такъ герметично зашкаруплюємо ся въ нашомъ народномъ шовінізмѣ, що, почувши щось про економічный доробокъ та економічній заходы Русинівъ, відносимо вражѣне, що они хотять взяти насъ „на басъ". И лайдакомъ зъ підъ темнои звѣзды — здаєсь намъ — є кождый смѣльчакъ, що закидає намъ шовінізмъ супротивъ Русинівъ. Не всѣ такъ думають, але треба признати, що ненависть до Русинівъ, сыпана повною жменею Станиславa Тарновского, найшла добру рѣлю, и Станиславъ Тарновскій не може обвинити анѣ п. Бобжиньского, анѣ п. Коритовского, анѣ п. Сеферовича о спиряне Русинамъ; а за кождымъ зъ тыхъ достойниковъ ще рядъ менших потентатовъ, що такъ само якъ „старшій" трактують Русинівъ яко „minderwertige Nation", а возній, сталій и превізорічній, якъ и тымчасовій ихъ заступники не мають для Русинівъ лучшого епітету, якъ: „ты руска кишко!"...

„Однакъ поступовій окліки політики зъ Русинами, каданій непоступовымъ Станиславомъ Тарновскимъ та его ученниками, справили, що мѣжь Поляками а Русинами творить ся така пропасть, що зъ нечуваным лише трудомъ, нечувано рѣдко та й що разъ менше можливо выпайти якійсь мостъ до злуки одныхъ и другихъ, бо въ щоденномъ житю Поляки погорджують Русинами, а Русины, теперь вже на серіо розсерджені на Полякивъ, сторонять відъ нихъ мовь відъ зачумленыхъ. А що въ економічній силѣ мѣстить ся першорядне средство до здобутя повагн на поли культурномъ и політичномъ, то Русины напружують відъ послѣдныхъ десяти лѣтъ усѣ свои сили, всю добру волю, абы руській грошь зъединити довкола себе, а відъ Полякивъ та ихъ фінансовыхъ институцій залежати якъ найменше. Природна рѣчь, що се послѣдне, при слабыхъ маєтковыхъ силахъ галицкихъ Русинівъ, є змаганемъ дуже тяжкимъ; але Русинъ, якъ каже пословица, упертый и коли візьмесь до роботы, вмѣє бути вытревалымъ мимо дуже незначныхъ поступівъ своіи праці, а мало коли опустить руки. Відносить ся се очевидно до руской интеліґенціи, що зростає зъ кождымъ ромъ, а рекрутуєсь — ясна рѣчь — зъ сѣльского населенія, зъ сынівъ богатшихъ ґаздівъ. Бо руській селянинъ є все лѣнивый ажь гидко, нехарный, сварливый, любить радше процесы и льотерію якъ свою рѣлю, радше плаче тыждень, не другій, шкробає ся въ голову на припѣчку трегій, замѣсть відважно, по людски и по Божому бороти ся зъ долею, страту старатись надоложити здвоєною пильностію, працею и тверезостію.

Але интеліґенція росте и она — незалежно відъ своіи зовсѣмъ нефортунной роботы політичной — працює на економічномъ полі зъ ненайгіршимъ успѣхомъ".

По сѣмъ [зъ выимкомъ думки про селянъ] вдатнімъ уступѣ переходить кореспондентъ розвитокъ и теперѣшный станъ руских економічныхъ товариствъ. Навівши доволѣ статистичныхъ данныхъ про „Народну Торговлю", каже вінъ: „Наведеній высше цифры торговельного обороту „Народной Торговлѣ" не імпонують, а зарядъ жалуєсь недвозначно, що руска публика зражуєсь леда якою недогідностію а обминає „Торговлю". Звідси простый висновокъ, що по перше „Торговля" не вміє ще належно обелужити своихъ гостій, а по друге, що Русины, мимо голошеного urbi et orbi твердого антісемітизму, зъ легкимъ серцемъ все ще йдуть до жида". — Дальше кореспондентъ пише про „Дністеръ" яко товариство взаимныхъ обезпечень и взаимного кредиту, про „Союзъ кредитовый", а наконець про „Народну Гостинницю", додаючи про сесю послѣдну такій уваги: „Въ планѣ „Гостинницѣ" на першомъ мѣсци є заложенє готелю и реставрациі у Львовѣ, абы въ томъ готели могли мешкати приѣзджаючій до Львова селяне та интеліґенція, и щобы тамъ можна выховати відповѣдній силы до дальшои роботы на провінціи. Треба сумнѣвати ся, чи добре зачинати відъ Львова, а чей-же було бы лучше, коли-бъ „Гостинница" почала закладати на провінціи частій, порядній, хочь невыставній христіянській заѣзды, пр. въ такомъ Стрыю, Тернополи, Станиславовѣ, де готелѣ майже выключно (зъ выимкомъ Тернополя) въ жидовскихъ рукахъ, а до того нехарній, гидкій и дорогій. У Львовѣ нема (?) покучои потребы и — якъ на початокъ — економічно не є вказано порыватись на ривалізацію зъ жидами. Бувъ бы се експеріментъ дорогій, а безъ пожитку. Впрочомъ се лишь побічна увага".

„Зъ повышого зуставленя — кінчить кореспондентъ свою допись — показуєсь наглядно, що нашій Русины творять, хочь не на велику стопу, пожиточній институдіи и суть поважнымъ чинникомъ въ конкуренціи зъ рідными асекураційными, кредитовыми и торговельными [особливо въ посередництвѣ закупна машинъ и рільничихъ знарядівъ для селянъ] заведеними и агентурами заграничными. І се плідъ честной, мозольной праці, веденои середъ дуже важкихъ условинъ, и тому не треба его легковажити, а противно, варта знати про него и признати его доробкомъ поважной части співгорожанъ нашого краю".

Замахъ на старосту гр. Старженьского.

Въ второкъ 27-ого с. м. вернувъ гр. Старженьскій передъ 8 годиною вечеромъ зъ Кракова до Підгужа. Коли дорожка стала передъ брамою, ведучою на подвіре каменицѣ, въ котрій мешкає староста, и староста высівъ зъ нея, приступивъ до него якійсь чоловѣкъ въ жовтомъ плащи, чорныхъ штанахъ и чорныхъ окулярахъ. На питанє старосты, чого хоче, замѣсть відповѣди стрѣливъ до него зъ півметрового віддаленя, мѣряючи въ ухо. Староста инстинктово відхиливъ голову и выстрѣлъ тілько осмаливъ ему лице. Не тратячи притомности, вытягнувъ револьверъ и стрѣливъ до напастника, однакъ, якъ потомъ показало ся, куля не трафила его, тілько пробила паркань. Въ сій хвили почувъ староста такій сильный ударъ въ околиці серця, що безъ памяти повалився на землю. То напастникъ ударивъ его тринантовымъ пильникомъ, на кінци добре заостренымъ, подібнымъ до того, якимъ замордовано цісареву Єлисавету, и бувъ бы безъ сумнѣву положивъ старосту трупомъ на мѣсци, колибы пильникъ не задержавъ ся бувъ на срібній папіросници, котра ажь загнула ся відъ удару. Сеся папіросница уратувала старостѣ житє, бо пильникъ, зсунувши ся по ній, лишь легко зранивъ грудь. Напастникъ, думаючи, що допнявъ свого, утікъ въ сторону Заболотя, перескакуючи черезъ паркань. А мусівъ се бути сильный чоловѣкъ, бо перескакуючи, вырвавъ зъ паркану двѣ дошки. На півъ метра відъ паркану найдено штилетъ, котрого ручка зазинена була въ 227 н-ръ соціалістичного Naprzod'y, очевидно на те, абы не высунула ся зъ спочесной руки. За парканомъ найдено також дрібну монету австрійску и італійску, що мусѣла выпасти напастникови підчасъ перескакуваня. Дальше всѣ слѣды зникли.

На гукъ выстрѣловъ выбѣгла зъ мешкання служба и занесла старосту до комнаты. Сейчасъ дано знати дотычнымъ властямъ и лѣкарямъ. За кілька хвиль прибули лѣкарѣ Сморонґевичъ и Кадеръ. Радникъ поліціи Підгужа п. Костшевскій зарядивъ слѣдство.

За кілька годинъ арештовано муляра Круліковского, що бувъ убраный подібно якъ описавъ староста. Коли однакъ приведено его передъ старосту, сей орѣкъ, що напастникъ выглядавъ инакше. Круліковского пустили и почалось дальше слѣдженє.

Поліція довѣдала ся, що въ поблизькомъ селѣ Вржонсовицяхъ мешкає у своєи матери углевый робітникъ Щипка, захожій зъ Моравскои Остравы, дуже подібный до опису поданого старостою. Відъ кількохъ днівъ мавъ вінъ виправляти ся въ стрѣляню зъ револьвера. Радникъ поліціи Костшевскій заставъ его спячого. О 6 год. рано відставлено его до поліційныхъ арештовъ въ Підгужу, опівся переведено до Кракова. Се чоловѣкъ зъ сухотничимъ выглядомъ, порядно убраный. Підчасъ слѣдства выпирає ся всякои вины. Підозрѣнє на него впало головно тому, що найдено въ его мешканю револьверъ зъ пятьма острыми набоями а однымъ слѣпымъ. Люфа револьвера заржавѣла; тому знатокъ не міг оречи, чи передъ кількома годинами стрѣляно зъ него чи нѣ, але коли приглянувъ ся механізмови, побачивъ на пружи рису, зъ чого виносить, що може бути, що по выстрѣлѣ вынято зъ помочію трѣски зъ люфы зужиту гільзу, а на ей мѣсце вложено слѣпый набій. Переслуханє тревало цілый день. Підозрѣнє скрѣпляє ще й то, що у арештованого найдено рідній соціалістичній письма и брошуры.

Вчера староста Старженьскій бувъ уже въ бюрѣ. Теперь лежить въ ліжку. Рана за кілька днівъ повинна загоити ся. Староста одержавъ зъ рідныхъ сторонъ відъ своихъ приятелівъ и відъ урядовыхъ фігуръ много депешъ, въ котрыхъ выказана радість по причинѣ уратованя его житя. Також були у него въ тій самій цѣли рідній депутаціи.

Мотивы замаху на гр. Старженьского досі не відомі. Czas видає підозрѣнє на соціалістівъ, кажучи a priori, що „мотивомъ не могла бути злість або ненависть людска". На те відповѣдає соціалістичный Naprzód:

„Люде, знаючій житє гр. Старженьского, говорять цілкомъ рѣшучо, що тутъ могла грати ролю тілько лична ненависть. П. гр. Старженьскій мавъ руки умачаній въ такъ богато аферахъ грошевыхъ, ліверунковыхъ, въ скрахованыхъ спілкахъ гірничихъ, ну и въ романтично закулісовыхъ исторіяхъ, що найблизшій и найпростѣйшій здогадъ каже тамъ шукати жерела вороговання. Десять рідныхъ гіпотекъ на значній сумы, интересы зъ утѣкшимъ Кешковскимъ, достава сѣна въ спілцѣ зъ гр. Мицельскимъ, выкупно реальности агента Серафіна, выкупно реальности Генішовъ, интересы зъ однымъ утѣкшимъ агентомъ грошевымъ минувшого року, — все те мѣстило въ собѣ досыть „трагічныхъ" моментовъ, коли одинъ зъ посередниковъ, нѣякій П., застрѣлився сяі

„Але не лишь сесе входить въ гру. Якъразъ передъ рокомъ мали пп. гр. Старженьскій и его урядникъ Антоневичъ якусь аферу передъ театромъ въ ночи. Одинъ зъ тыхъ панівъ хотівъ побити чи побивъ одного зъ артистовъ. Въ справу була невинно вмѣшана женщина. Зъ того була анантура, просто бійка, бо театральній машиністы обібили напастника. Вмѣшала ся тогдѣ також поліція, та навѣть о судъ оперла ся справа. Пригадуємо ще фактъ, що гр. Старженьскій схопивъ разъ при мостѣ въ Підгужу за узду коня п. Амайзена, фабриканта содовои воды, и провадивъ его черезъ мѣсто середъ крику галастры. Гр. Старженьскій має характеръ запальчивый та нервовый и н. пр. разъ въ Закопанѣмъ довівъ до великои авантуры зъ хлопомъ, котрый ему не позволивъ ловити рыбы тамъ, де до того не було права. На воловій шкорѣ не списавъ бы авантуръ гр. Старженьского, а теперь знайшла ся часопись станычківска, котра на першу вѣсть о заатакованю Старженьского выключає „злість и ненависть личну"! Де-жь розумъ? де совѣсть? Що всѣ приятелѣ Старженьского зъ „кінського каснна" волѣли бы бачити въ нѣмъ „жертву перевороту, мученика", се розумѣємо, але публика, надто добре знає відносины гр. Старженьского, абы давала ся Czas'ови такъ торжественно взяти на басъ..."

По чиій сторонѣ правда, може выказе слѣдство, котре поліція провадить дуже завзято.

НОВИНКИ.

— **При змінѣ мѣсяця и зближаючого ся кінца року просить наша Адміністрація всѣхъ Вп. передплатниковъ о ласкаве вчасне відновленє передплаты за мѣсяць грудень наглядно доповненє за IV. кварталъ с. р., тымъ певнѣйше, абы она могла свои рахунки за папіръ и друкарню якъ слѣдъ поладнати. Дальше просить ся ще всѣхъ тыхъ Вп. передплатниковъ, котрій свои ратальній сплаты зъ давнѣйшихъ залеглостій доси ще не выровнали, поспѣшити зъ сими сплатами доконечно найдальше до 13 грудня с. р., бо инакше була бы Адміністрація приневолена не выровнавшимъ остаточно згаданій залеглости, дальшу высылку газеты безузловно здержати.**

— **Вп. о. Д. Танячкевичь** оповѣщує: Дякувати Господу Богу! — *Выказъ выграныхъ любель дяковскои льотеріи* вже надрукованый. Тымъ Р. Т. властителямъ любель, котрій замовили собѣ сей Выказъ, приславши на се 25 сотиковъ, буде Выказъ відъ нихъ адресою высланый. Всѣмъ Урядамъ парохіальнымъ розсланый буде Выказъ черезъ Всесв. Консисторіи, до которыхъ зъ дотычною просьбою відносимо ся, а тои просьбы, надѣємось, они намъ не відмовлять.

— **Зъ товариства „Зорѣ".** Товариство руских ремісниковъ „Зоря" у Львовѣ устроює въ недѣлю 19-го н. ст. грудня *вечерницѣ* въ своихъ комнатахъ при улици Краковскій ч. 17 Початокъ о 8 год. вечеромъ.

— **Зъ Львівского Бояна.** Передконцертовій вправы мішаного хору відбудуть ся завтра (въ пятницю) о год. 7½ веч. Відѣлъ взиває симъ всѣхъ Членовъ, щобы точно и въ комплетѣ явили ся. — Вп. Выдѣловымъ пригадую, що завтрішній вправы попередить коротке засѣданє выдѣлу и прошу ихъ, щобы зъ огляду на важність предмету нарадъ, не менче на розпочатє вправъ [о 7½] точно о год. 7 зібрали ся. — *В. Шухевичъ.*

— **Папскимъ ордеромъ Pro pontifice et Ecclesia** [якъ доносить „Галичанинъ“] надѣлений: судовій радникъ Корн. Проскурницкій и Іос. Караьовичъ изъ Станиславова, властитель б. посѣлости Юстанъ Малецкій изъ Лядского шляхотского, выслуженый староста Іос. Совинцкій и Ив. Сасъ Лѣсковацкій рахунковый ревідентъ при повѣтовій дирекціи скарбу въ Станиславовѣ.

— **Зъ політехніки.** Додатково до попередныхъ каръ оголошивъ вчера ректоръ львівскои політехніки Нементовскій на чорній таблици выключене двохъ слухачѣвъ высшихъ лѣтъ братей В. на підставѣ обтяжаючихъ зізнань шкільнои служби.

— **Змѣна въ красевімъ выдѣлѣ.** Ходить по голоска, що заступникъ маршалка въ выдѣлѣ краевімъ п. Хамецъ заявивъ, що на случай выбору до рады державнои зрезигнуе зъ посады члена краевого выдѣлу, а его мѣсце мавъ бы занятн д-ръ Тадей Пілятъ.

— **Члены читальнѣ „Просвѣты“ въ Выгнанцѣ ad Чорткѣвъ** выстазлять дня 2. н. ст. грудня (въ недѣлю) въ сали театральній мѣста Чорткова образъ народный „Пещена дитина“, призначуючи чистый дохѣдъ на розпочату будову церкви въ Выгнанцѣ. Початокъ о 8 год. вечеромъ. Цѣны мѣсць: крѣсло першорядне 1 кор. 60 с., другорядне 1 кор., мѣсце стояче 40 сот. Добровѣльний датки на згадану цѣль приймае ся зъ подякою, а посылати на адресу: о. Зенонъ Дудиньскій сотрудникъ въ Выгнанцѣ почта Чорткѣвъ. Зваживши благородну цѣль представленя, треба надѣятись, що мѣсцева и замѣсцева интеліґенція, мѣщаньство и селяньство численною участію щирэ підопруть перший кроки и змагання молодого мѣщаньства на поли культурвого вѣдродженя.

— **Зъ Яворова** одержали мы вѣдъ п. Юрія Кмѣта довшу допись о недавнѣмъ аматорскѣмъ представленю комедіи Янчука „Выхованець“ яворѣвскими мѣщанами. На жаль не маємо въ теперѣшній порѣ тѣлько мѣсця, щобы ей помѣстити цѣлу, отже подамо скорочено. „Крайно занедбане и байдужне въ кождѣмъ напрямѣ и зъ кождого боку яворѣвске мѣщаньство — пише п. Кмѣтъ — заинтересувало ся трохи драматичною штукою. Та й на се склали ся посторонній вплывы. Читальники „Просвѣты“ зъ Краковця вѣдограли минулого року въ Яворовѣ „Наталку Полтавку“. Скромно и жалко стало Яворѣвцямъ. Тутъ велична скѣлькѣсть украиньского населеня, одначе они доси не спромогли ся на щось таке. Отже задумали пійти слѣдомъ краковецкихъ читальникѣвъ. Невдовзѣ дали аматорске представленс, опѣсля устроили концертъ на честь Шевченка а д. 18 с. м. вѣдограно заходомъ Мѣщаньскои читальнѣ „Выхованца“. Простора саля „Сокола“ була битномъ заповнена; найбѣльше було мѣщанъ, старшихъ и молодшихъ; Поляки й жиды не явили ся. Публики було богато, але зъ сего представленя мабуть не мала нѣякои користи, а вина тому сама штука. Сей твѣръ Янчука — то глупый фарсъ та й бѣльше нѣчого. Авторъ хоче смѣшити публику карикатурностю образѣвъ и дивовижными словечками. Тутъ лишь карикатуроване мужицкихъ рухѣвъ, звычокъ и высловѣвъ, а вѣдтакъ горѣвчанй ефекты; тутъ глумъ зъ психольоґіи, льоґіки, зъ моральныхъ и психічныхъ завдань кождои штуки. Се все выкликало смѣхъ и оплески у безкритичнои інтеліґенціи, а мѣщаньство дивлячись на панѣвъ, що они регочуть ся, и собѣ реготалось несмѣлливо“. — Далѣ п. Кмитъ подае ширшу критику гры аматорѣвъ [недостача вышколеня, несмѣлливѣсть, непорушность, декуда неповоротность, а зъ другого зновъ боку переборщуване карикатурныхъ ситуацій и подѣй; найкрасше выйшли ролѣ Наталки и Катерины, доволѣ добре Олесѣ и свата; спѣвоча часть менше могла вдоволити], а кѣнчить: „Ще разъ підносимо, що найбѣльша вина въ самій штуцѣ; але навѣть зъ тои штуки видко, що пп. артисты-аматоры, коли выберуть добрый драматичный твѣръ и будуть старатись докладно пізнати и зрозумѣти свои ролѣ, то не повстыдають ся своею грою и передъ выбагливою й критичною публикою. „Народови — каже Б. Грѣнченко (Народній театръ“ в Літер.-Наук. Вістнику кн. IX.] — треба здоровои, моральнои и артистичнои зъ літературного погляду драмы, а не гопака й горѣлки, а не демонструванія фізіольоґічныхъ функцій пяныхъ та неморальныхъ людей“.

— Торжественна інавґурація **академіи красныхъ штукъ въ Краковѣ**, при участи міністра просвѣты и намѣстника, назначена на день 5 грудня с. р.

— **П. Антоній Котлярчукъ**, магістеръ фармаціи и властитель дроґерії у Львовѣ, перенѣсъ свою дроґерію зъ днемъ 15 с. м. зъ Хоружини на улицю Баторія до дому підъ ч. 24. Се одинока руска дроґерія у Львовѣ, тожь — пѣсля засады „свій до свого“ — повинні Русины львівскій та й зъ провінціи купувати у п. Котлярчука, а не спомагати дроґеристѣвъ жидѣвъ. А у п. Котлярчука знайдуть не лишь рѣдне слово, але й товаръ добрый та й по дешевій цѣнѣ, якъ то кождый признае, хто въ его дроґерію купуе. Отже „свій до свого“!

— **Розправа злодѣевъ обокравшихъ Вчеляка** скѣнчила ся вчера о 10 годинѣ. Судьѣ присяжній потвердили вину Павла и Василя Подруцкого и Александра Богдановского а трибуналъ засудивъ: Павла Подруцкого [любимця „сьостры Колюмбы] на сѣмь лѣтъ, Василя Подруцкого на пять лѣтъ а Богдановского на пѣвтора року вязниць. Вину Антона Рудого присяжній заперечили [8 голосами], тому трибуналъ его увольнивъ.

— **Снятиньскій громадскій злодѣй.** Передъ коломыйскимъ карнымъ судомъ стававъ недавно Володиславъ Войтѣховскій, громадскій касіеръ въ Снятинѣ, обжалованый о спроневѣрене квоты 8.200 коронъ зъ громадского майна, и засуджено его на десять мѣсяцѣвъ вязниць.

— **Сполученс Кѣгинина зѣ Станиславовомъ.** Радникъ выдѣлу краевого Михальчевскій переводивъ недавно прреговоры зъ справѣ сполученя Кѣгинина кольонія зъ мѣстомъ Станиславовомъ, але безуспѣшно, бо делеґаты зъ одного Кѣгинина зовсѣмъ не явились, а зъ другого заявили, що сполученя такого не бажають и до переговорѣвъ не уповномастненій. Сли отже выдѣлъ краевый бажае сполученя, що було бы користне для Станиславова але рѣшучо некористне для обохъ громадъ, то мусѣвъ бы перенести се въ законній дорозѣ на підставѣ особнои соймовои ухвалы.

— **Зъ Перемыскои Епархіи** пишуть намъ: Въ X. ч. „Вѣстника Перемыскои Епархіи“ зъ 17 с. м. подано до вѣдомости духовенъства, що въ бібліотецѣ капітульній находить ся до 13.000 печатныхъ дѣлъ въ 20.000 томахъ; мѣжь тыми церковныхъ печатаныхъ книгъ 414 а окрѣмъ того церковныхъ [богослужебныхъ] книгъ рукописныхъ 105, иншого змісту рукописій 202 и 29 першихъ друкѣвъ [incunabula], а кромѣ того прислали въ послѣдныхъ часахъ [вычислений жертводавцѣ: 3 священики и ихъ дары въ книгахъ], а бл. п. о. Юстинъ Желеховскій цѣлу свою бібліотеку, богату въ дѣла богословскій и руский книжки, подарувавъ до бібліотеки капітульнои. — Шкода, що зъ такои краснои и богатои въ рѣзній книги бібліотеки Капітулы въ Перемышлі нѣхто, навѣть зъ духовенъства епархіяльного, не має пожитку, бо она замкнена и нѣхто, кромѣ членѣвъ Капітулы, до неи приступу не має. Може бы Вирен. оо. кріле шане покинули середновѣчну закостенѣлѣсть. Самій не користають зъ тои бібліотеки, то най бы бодай люде науки и труду мали можность чи то для себе чи для цѣлого народу вытягнути зъ тои бібліотеки якійсь пожитокъ! — *Священикъ перемыскои епархіи.*

— **Зъ справѣ самоубійчого замаху Шимусіка, ученика VI. клясы ґімн. въ Ясли** батько нещастного хлопця, радникъ въ Перемышли, приславъ до редакціи Kurjer'a lwowsk'ого таке пояснене: „Ученикъ, про котрого бесѣда, є дѣйстно моимъ сыномъ. Въ Перемышли учивъ ся середно, але я добровѣльно перенѣсъ его до Ясла за-для секатуръ зѣ стороны декотрыхъ професорѣвъ. Тамъ помѣстивъ а его безъ труду у матери кс. катихита, щобы мавъ вѣдповѣдный догладъ. Родина священика була зъ него надзвычайно вдоволена, бувъ спокійный, чемный, вечерами або вчивъ ся або читавъ книжки свому окруженю. До послѣднои хвилѣ все було добре. Наравъ передъ тыжднемъ одинъ зъ ученикѣвъ гравъ на годинѣ професора Д. на гармоніи. Учеплено ся мого сына, скликано конференцію, на котрій не було анѣ господаря класы анѣ катихита, и назначено ему 16 годинъ карцеру. Господинѣ анѣ мене про се не повѣдомлено. Пізнано похибку и ухвала мала бути реасумована, та не знати чому не вчинено сего, але оголошено ему первѣстну ухвалу. Хлопець, розжаленый и зворушеный несправедливымъ поступованемъ, пійшовъ по ножь и пробивъ ся въ присутности професора. Се неправда, щобы кинувъ ся зъ ножемъ на професора. Знаю то зъ докладно заслугненыхъ информацій, а впрочімъ коли бъ его розброено при нападѣ на професора, то не мігъ бы бувъ уже себе скалѣчити.“

Рѣвночасно пише про сю пригоду ясельскій кореспондентъ Kurjer'a lwowsk'ого: „Незвычайный выпадокъ ставъ ся въ суботу 24-ого с. м. въ мурахъ тутешнои ґімназіи, котра на жаль пѣдъ управою теперѣшнои дирекціи стратила тую славу и значѣне, яке мала за бл. п. директора Сѣнкевича, правдивого батька молодежи. Нинѣ батькѣвску поблажливѣсть заступае строгость и острый ригоръ, а тѣ средства будять мѣжь теперѣшною молодѣжю лишь огорчене и реакцію. За малу провину, бо за дитиній псоты на годинѣ професора Д., ухвалено кѣлькомъ ученикамъ по 16 годинъ карцеру. Власне въ суботу около 11½ год. передъ полуднемъ назначавъ п. Д. поодинокимъ ученикамъ тѣ клясы, въ котрыхъ мають вѣдбути кару карцеру, и середъ того ученикъ Шимусікъ, огорченый и зажуреный своею долею, выпавъ зъ лавки, розпиявъ блюзу и, вытягнувши зъ пѣдъ нея штилетъ чи кухонный нѣжь, кинувъ ся на професора Д. Однакъ на крикъ товаришѣвъ отямивъ ся и, лишь легко задершн професора Д., пробивъ власну грудь. Всѣ занѣмѣли зъ перестраху; одинъ вѣдважнѣйшій зъ молодежи мавъ на тѣлько притомности, що вытягнувъ нѣжь зъ груди, по чімъ враненый упавъ на землю въ калюжу власнои крови. Прикликаній катехиты вѣзнали лѣкаря, а той оглянувши рану, не вороживъ нещастному довгого житя. Отже занесено его до ґімназіяльнои каплицѣ, а звѣдти пѣсля сповѣди до шпиталя. Сей фактъ выкликавъ незвычайний демонстрацію учениковъ противъ професорѣвъ и даректора. Молодѣжь гурмами переходить по мѣстѣ, вѣдстрожуючись особливо двомъ професорамъ: Гаворови и Зьобровскому, котрій найбѣльше неприступній и безглядно налягають на выгнане нещастного ученика.“ — То звычайно такій наслѣдки потягае за собою нетактъ, безглядна строгость и бракъ змыслу у учителя зъєднати собѣ шкільну молодѣжь.

— **Денунціянтъ зъ другои бочки.** Вчера писали мы про денунціяціи якогось панка въ Густятинщины умѣщений въ львівскімъ орґанѣ галицкои-польскои консерны Dziennik'y polsk'ім, а нинѣ мусимо напятнувати денунціяцію въ орґанѣ галицко-польскихъ соціялістѣвъ краковскімъ Naprzod'ѣ. Въ 239 числѣ Naprzod'y зъ дня 28. с. м. якійсь towarzysz зъ Черновець написавъ допись, въ котрій выступаючи противъ кандидатуры проф. Єротея Пѣгулика зъ V курія пѣвнѣчнои Буковины пише про него мѣжь иншимъ такъ: „Dla charakterystyki Pihulaka nadmienić należy, że *otrzymał ruble rosyjskie na cele agitacyjne*“. Авторъ дописи стоить за кандидатурою соціяліста Ив. Вѣтюка, зецера зъ Черновець. Се вѣльно ему; але не вѣльно противъ контркандидата воювати такимъ пѣдлымъ оружемъ, якъ денунціяція — хочь своюю дорогою она смѣшно-глупа. Бо-жь прецѣнь черновецкій towarzysz кореспондентъ Naprzod'y мусить знати, що проф. Пѣгуликъ есть народовцемъ, завзятущимъ ворогомъ московщины; мусить знати, що проф. Пѣгулякови москвофіли поставили контркандидата православного священика москальофіля о. Драбика зъ Веренчанки, хочь о. Драбикъ такій самій мае шансы якъ соціялістъ Вѣтюкъ. Допускаемо, що редакція Naprzod'y не знала всего того, а все-таки не повинна такъ легкодушно мѣстити такій поганій денунціяціи, тымъ бѣльше, що она сама разъ-у-разъ громы мече на денунціяціи зѣ стороны польскои консервы...

— **Обокраженя касы громадскои.** Въ Болеховичахъ пѣдъ Дрогобичемъ въ ночи на 14 ого с. м. вломали ся незыслѣдженй доси злочинцѣ до уряду громадского, выточили въ-вѣдтамъ зелѣзну вертгаймѣвску касу на поле, розбили ей и забрали зъ неи 747 зр. 16 кр.

— **Новый процесъ о тортуры въ Самборѣ.** Голосный Людвікъ Айтнеръ, бувшій инспекторъ самбѣрскои поліціи, стае нинѣ (29-ого) передъ трибуналомъ присяглыхъ въ Самборѣ обжалованый державною прокураторією о середновѣчне тортуроване арештантѣвъ въ мѣскій самбѣрскій вязници. Айтнеръ внѣсъ бувъ просьбу до краевого суду высшого, щобы розправа противъ него вѣдбувала ся не въ самбѣрскімъ, але въ якімсь иншімъ судѣ, однакъ высшій судъ вѣдкинувъ его просьбу. — Нинѣ надійшла вѣсть зъ Самбора, що коли вчера Айтнеръ пріѣхавъ на судову розправу, всѣ властителѣ готелѣвъ вѣдмовили ему мешканя.

— **Часто „мыливъ ся“...** Купець Файвель Надлеръ въ Борнславѣ, маючи дѣла въ урядѣ почтовімъ, часто „мыливъ ся“ и плативъ менше нѣжь належало ся. Такъ и дня 13. с. м., выкупуючи листъ перевозовый, заплативъ замѣсть 1854 коронъ лише 1800, отже о 54 менше, и закимъ офіціялъ почтовый Байзеръ оглянувъ ся, Файвель Надлеръ побѣгъ и забравъ товаръ. А позаякъ вѣнъ се вже третій разъ „помыливъ ся“ а все на шкоду почты, то — якъ доносить Tygodnik Samborsko-Drohobycki — жандармерія арештувала его и вѣдставила до суду.

— **На Рускій институтъ въ Перемышли** зложивъ Впр. о. Тадей Скородиньскій, парохъ Трускавця, 200 коронъ, а Выдѣлъ, дякуючи щедрому жертводавцеви, именувавъ его по мысли статута членомъ т. зв. „учредителемъ“. Такожь Деканатъ комарняньскій жертвувавъ 38 коронъ. Спасп-Бѣгъ!

— **Заговѣръ на житє маршалка Робертса.** Зъ Лондона доносять, що выкрыто тамъ заговѣръ на житє вернувшого недавно зъ трансвальскои вѣйны маршалка англійскои армін Робертса. До заговору належало до 20 чужинцѣвъ, переважно Італійцѣвъ. Намѣряли они пѣдложити въ костелѣ въ Іоганесбурзѣ (въ Трансвалі) міну, котра мала выбухнути въ хвили, коли Робертсъ увійде до костела. Голосять, що дотеперь увязнено десять особъ, переважно Італійцѣвъ.

— **Нѣчный розбій.** Пѣдъ такимъ заголовкомъ помѣстивъ Kurjer lwowski допись зъ Чернѣева пѣдъ Станиславовомъ такого змѣсту: Вѣйтъ зъ Чернѣева А. Робачевскій хвалився въ Przegląd-ѣ передъ двома роками, що вѣнъ постаравъ ся о постерунокъ жандармерін въ селѣ, и такъ писавъ: „..Торѣшній [1897 р.] выборчій розруси въ Чернѣевѣ були овочемъ розшалѣлои агітаціи а не наслѣдкомъ моеи дѣяльности въ громадѣ. Я спровадивъ постерунокъ жандармерін, щобы спокійныхъ мешканцѣвъ села обезпечити передъ бурдами, выправлюваными по коршмахъ и улицяхъ бунтовничими провѣдниками радикальнои партіи, котра, хоть я усильно запобѣгавъ тому, на жаль розпаношилась въ Чернѣевѣ. Невдовзѣ опѣсля помѣстила „Свобода“ коротке пояснене, хто властиво выправляе бурды въ Чернѣевѣ. Вѣдъ того часу було богато случаѣвъ въ Чернѣевѣ, котрій годилось подати до прилюднои вѣдомости, але мы мовчали, ажь сими днями стало ся щось такъ чудовищного, о чімъ годѣ замовчати. Дня 19-ого и 20-ого с. м. справлявъ селянинъ Семко весѣле своѣй дочцѣ. Коли першого дня весѣльний гостѣ забавлялись въ хатѣ, облягли сѣльскій паробки хату, намѣряючи побити весѣльныхъ. Украли зъ хаты нафту и при лѣхтарни наливали ей пѣдъ стрѣхою до прочихъ лѣхтарень. Пѣдпятій поналивали нафту, она займилась и вже почала на „облягаючихъ“ горѣти одѣжь, отже легко могло прийти до страшнои катастрофы, якъ-бы не Федоръ Головка, въ очахъ вѣйта и старосты найнебезпечнѣйшій порохобикъ, не бувъ надбѣгъ, загасивъ огонь и пянищ розбігнавъ. Но розбійнича банда постановила на другій вечеръ таки поставити на своѣмъ Коли 20-ого с. м. вечеромъ Семко переводивъ дочку до дому молодого, обскочила банда вѣзъ, на котрімъ сидѣли молодій зъ родиною. Вчинивъ ся великій заколотъ. Розбійнича банда погасила свѣтла, якій мали весѣльний гостѣ при собѣ, рѣзали упряжъ й розбивали возы и доперва бѣльше число господарѣвъ увольнило весѣльныхъ вѣдъ того нападу. При тѣмъ розвалено каменемъ голову одній женщинѣ, а коли ей мужъ пійшовъ до війта зъ жалобою, почувъ вѣдъ него слова: „Що-жь я на те пораджу?!“ А треба знати, що се дѣялось пообчь мешканя Робачевского и постерунку жандармерія, але на жаль анѣ одного жандарма не можна було добачити, и якъ-бы не Головка, цѣле село могло пійти зъ дымомъ. Доперва теперь ходять жандармы по селу и вѣтрять за виновниками. Така то користь зъ нашихъ орґанѣвъ безпеченьства. За те коли спокійній селяне скликали передвыборчій зборы, то станиславівскій староста выславъ тамъ комісаря и для его „обороны“ 10 жандармѣвъ, а кромѣ того баталіонъ краевои обороны въ Станиславовѣ діставъ приказъ на случай „потребы“ поспѣшити на помочь. — Щось подібне выправляють въ Камінімъ слуги дворскій, волочачи ся зъ револьверами по весѣляхъ, а сынокъ пана дѣдича вправляе ся въ стрѣляню, беручи на цѣль хлопскій свинѣ.

— **Дрібній вѣсти.** Д ръ Чижевичъ зрезигнувавъ зъ уряду директора львівского загального шпиталя, задержуючи для себе управу полбжничои школы и примаріятъ полбжничого вѣддѣлу. — У Львовѣ застрѣлився ся вчера возный магістрату Францъ Чоба, полишивши въ найбѣльшій нуждѣ женину и четверо дѣтій; причина самоубійства була крайна нужда, бо Чоба любивъ „забуватись“. — Краева рада зелѣзнича збирае ся на наради дня 10 грудня с. р.

— **Русины!** Памятайте на буресу філіи Руского Товариства педаґоґічного въ Станиславовѣ!

Телеґрамы.

Парижъ 29 падолиста. На россійскімъ дворѣ выринула квестія именованя регенціи на часъ недуги и реконвалесценціи царя. Регенцію обнявъ-бы князь Михаилъ Николаевичъ.

Лондонъ 29 падолиста. Кріґеръ мавъ звернути ся въ прошенемъ до всѣхъ державъ о интервенцію въ справѣ Бурѣвъ.

Берно 29 падолиста. Союзна рада приняла внесене о удержавленю швайцарскихъ зелѣзниць.

Брукселя 29 падолиста. Середъ армін выкрыто анархістичный заговѣръ. Замѣшаній въ справу сыны вызначныхъ горожанъ.

Лондонъ 29 падолиста. Секретарь кольоній діставъ вѣдъ индійского віцекороля телеґраму о гороскопахъ голодовои нужды въ Индіи за-для посухи.

Надѣслане.

Д-ръ Казиміръ Крушиньскій

ординуе въ недугахъ легкихъ и горла вѣдъ год. 3—5 по полудни

ул. Академічна ч. 16, 1. поверхъ.

Телефонъ 16¹. 575 2—?

Д-ръ Антоній Ронцкій

(Берґеръ)

Спеціялістъ для недугъ шкірныхъ и венеричныхъ недугъ жіночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвѣдченою, довголѣтною. Такожь Панѣвъ на взбръ Lindevisen парою.

Ординуе вѣдъ 9—11 рано пополудни вѣдъ год. 4—6

На жадане лѣки можуть бути выдані въ аптеки въ дискретный способѣ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львѣвъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

ПЕРЕКАЗЫ

на Варшаву, Берлинъ, Парижъ, Лондонъ

выдае

СОКАЛЬ и ЛІЛІЕНЪ

банковый Дѣмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя въ провінціи выконують ся вѣдворотною почтою. 7 (L.)

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великімъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвіверы, льорнеты, бінокле далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвінкѣвъ электричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся имъ найскорше и найдешевше. 4158

ТЕОФІЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-малярь

мешкае 20 лѣтъ у Львовѣ, принимае загально, що входить въ украсу церковну и просить укладно Выс. Пр. Духовенство о занотованье адресы до дальшихъ услугъ въ мекустѣ

Львѣвъ, улиця Краковска число 20. 205

Гармоніюмъ

до

науки спѣву

дуже тревалои конструкціи

поручае

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

Кольоньскі воды цвѣтовї

prima зъ запахомъ конвалієвымъ, фіялковымъ геліотроповымъ и базовымъ,
фляконъ 140 геллер. 6

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: сходы вязовой улицы Сикстуска ч. 25, Ринокъ ч. 11. Кракивъ: Суконницѣ ч. 20. Чернівцѣ: Галицька ч. 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

Вже вийшли з друку накладом Євгенія Спожарского

Народні карти кореспонденційні

як також типи гуцульскі и характеристичні.

Замавляти може в Торговли Євг. Спожарского у Львовѣ и у всіх руских торговлях. 566 8—20

Свѣтова выстава Паризь 1900.

ЗОЛОТЫЙ МЕДАЛЬ

ЗНАМЕНИТЇ

вина дальматиньскі, хорватскі и истрійскі, столовї, десеровї и курацийнї

поручає

ручати за их правдивость и натуральность

СКЛАДЪ ВИНЪ

БРАТЯ ДѢДОЛИЦЬ

Львовъ, ул. Чарнецкого ч. 3.

ОТВОРЕНЄ 1-ого ПАДОЛИСТА 1900. 537

Вѣдзначена на многих выставах!

Комната до вѣбрань товариских!

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кіловыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и инаше.

Токай курацийный

въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Конякъ французкій

въ фляшкахъ ¾ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

20 93—0

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, ліверовъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

У ЛЬВОВѢ

поручає старї горѣвки польскі, розолісы, лікеры, румы правдивї зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout" на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 366 69—?

Склады для мѣста: улица Галицка ч. 1. — и улица Коперника ч. 9.

На осѣнный и зимовый сезонъ!

Складъ и роботня футеръ Самунла Вальдманна

у Львовѣ, Ринокъ число 16

поручає всякі роды футеръ а именно: подорожнї футра и мѣскі, мужескі у всякихъ фасонахъ. Дамскі футра пбсля найновѣйшихъ фасонбвъ, имено: пальтоты, ротунды, коротькі дольманки, пелерины, якъ такожь зарукавкы и дамскі конвѣрты, боа, футряні шапочки и т. п. Шапки и колпаки мужескі, стрѣлецкі зарукавкы и держ до сашей. Готовї верха до мужескихъ и дамскихъ футеръ, новї фасоны. Великій выборъ найновѣйшихъ матерій выключно на верхи до футеръ. Шкбра за футра поодиноко або гуртомъ, у всякихъ можливыхъ родахъ. Замовленя зъ провінціи за надбсланемъ докладной мѣры, выконує ся спѣшно, точко и совѣстно. За набутый въ магазинѣ матеріялъ ручить ся. Товары даю на часъ. Приймає ся до перербки всякого рода старї футра по найнизшихъ цѣнахъ, якъ такожь до переховання черезъ лѣто. Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ Пов. Р. Т. Публики осмѣляю ся увѣнити, що усильнымъ стараньемъ моимъ буде придбати собѣ довѣря совѣстною и точною працею.

Зъ глубокимъ повазаньемъ

Самуиль Вальдманъ

523 5—12 Львовъ, Ринокъ число 16.

Перший рускій складъ машинъ до шитя!

Незрбвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Пбжий вбдъ 27 до 65 зр.
Ручий „ 25 до 48 зр.

Услбвя сплаты приступнї. Готбвкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жадане даромъ. 2—104

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*

Львбвъ, Галицка 6.

П. Т.! Зъ приданон Вами машины до шитя есьмь вповнѣ задоволеный. Шите тихо и хорошо. Проте не жалую, що-мь на анонсъ въ „Дѣлѣ" удавъ ся до Васъ и почуваю ся до обовязку заявити свое вдоволене. — Зъ повазаньемъ *Ю. Гладьовичъ* Любачѣвъ. 565 3—12

Готбвки не вымагаєсь. Пбльги въ сплатахъ пбсля умовы

Цѣнники на провінцію на жадане даромъ и оплатно. Всякій можливый гатунки диванбвъ салбновыхъ, стѣнныхъ, покоевыхъ и церковныхъ, такожь хбдниковъ, портіеръ, фіранокъ, ератъ лінолеумъ, капъ на столы и лбжка, ковдеръ, коцбвъ,

дерг на конѣ и декораційныхъ предметбвъ поручає знана и реномована фірма Вѣденьскій Магазинъ и складъ диванбвъ

„Ан Конуге"

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6

пасажъ Гавсмана.

ФІЛІЯ: въ Перемышли ул. Мицкевича ч. 4. Правдивый перскій и оріентальный диваны по зниженыхъ цѣнахъ. Спеціяльный вбдѣлъ решток и высортованыхъ та надливыхъ товарбвъ 533

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Прочь зъ жидбвскою бляґою!

!!! Свбй до свого !!!

В. робы ножбвничій, захвалюваний шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше въ гарантією на мѣсци

Бритвы англійскі, власній, солінгеньскі и швайцарскі у великбмъ выборѣ въ цѣнахъ вбдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду бритву передъ высылкою самъ выпробовую и на случай, якъ не надае ся до голеня, вымѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ. Бритвы безпеченьства [скалѣченє выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся] Генкельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ

НОЖБВНИКЪ

Львбвъ, ул. Галицка ч. 6.

Зараземъ поручаю всякій выроблы ножбвничій въ моѣй роботни выконаний.

Вытягъ зъ листбвъ признания:

Вповажаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надбсланій 2 бритвы и ножички, котрій мимо низ кои цѣны є дуже добрій и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

Девятники 31 серпня 1900.

488 14—104 Доротеушъ Конбвъ

ВЖЕ ВИЙШОВ

Гумористичний Ілюстрований

Календар „Комара"

Ціна лише 25 нр.

з почт. пересилкою 28 кр. Набути можна в *Адміністрації „Комаря" ул. Личаківска ч. 23*, в книгарнях: *Тов. ім. Шевченка і Ставропігійскій у Львові і по всіх філіях „Народної Торговлі", в Калуши у п. Коритовского і в Тисьменици у п. Пірановского.* 4—5

КОМАР

двотижденник гумористично сатиричний.

Одинокий гумористичний ілюстрований орган на Руси. Видае і за редакцию одвічае: Іван Кунцевич.

Цілорічна перед плата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і администрация: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

Нове и красне выдане

ЄВАНГЕЛІЙ

въ прекрасныхъ переплетахъ такъ пбдъ взглядомъ тревалости, красоты якъ и низькихъ цѣнъ дбстати можна лише въ

РОБОТНИ ПЕРЕПЛЕТНИЧОЙ

ЄВГЕНІЯ СПОЖАРСКОГО

у Львовѣ, ул. Галицка ч. 1.

Старї Євангелія и Служебники

принимає ся до вбдновленя.

МОЛИТВОСЛОВЫ

дамскі, єврейскі и для мірянъ въ красномъ переплетѣ все на складѣ.

Посылка полагоджує ся вбдворотною почтою.

576 2—10

Перша краєва фабрика цементовыхъ

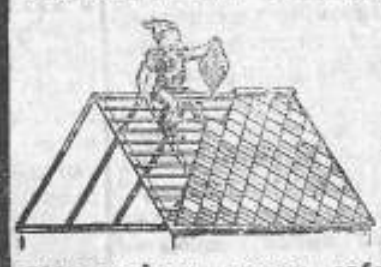

ДАХОВОКЪ

у ЛЬВОВѢ

Т-во, реестров. зъ ограниченою порукою

поручає свою патентовану цементову дахбвку, котрои доброта, тревалбсть, щѣльность и гарна форма ставлять єю высоко понадъ всякій до теперь знаний покрыта.

Цѣнники, кошторисы и взоры высилає на жадане якъ такожь приймає замовлена

Адольфъ

КАМПЕЛЬ

Фабрика бетоновыхъ выробовъ, складъ портландъ цементу и всякихъ будовляныхъ артикулбвъ.

Львбвъ — ул. Городецка ч. 3.

ТЕЛЄФОНЪ № 460. 121 5—0

Машины и знаряды господарскі

зъ перворядныхъ фабрикъ

можна купувати за посередництвомъ

„НАРОДНОЙ ТОРГОВЛѢ"

у Львовѣ

а именно:

Сѣчкарнѣ ССХ	зъ 2 ножами и 1 колесомъ	по 54	кор.
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 3 ножами и 2 колесами	„ 56	„
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 4 ножами и 2 колесами	„ 59	„
Млынки до чищеня зббжа	системы Бакера	„ 100	„
Млынки до чищеня зббжа	лекшій	„ 64	„
Молотѣльнѣ ручній		„ 170	„
Краячѣ до бурянбвъ		„ 60	„
Тискачѣ [гнѣтбзники]		„ 230	„
Прасы до олѣю		„ 230	„
Плуги ковальскои роботы	зъ колѣсницями	„ 32	„

Косы зъ стирійскои стали довгій: 60, 70, 80 цм.
по кор. 1·00, 1·20, 1·40

[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ. На 5-кілеву посылку иде 8—10 кбсъ.]

Окрбмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народнои Торговлѣ" и инші машины и знаряды господарскі по цѣнах фабричныхъ.

ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаю ся лише за готбвку и безъ опусту. При сейчасовбй уплатѣ за сѣчкарнѣ дае ся 5% опусту а за всѣ прочій машины 10% опусту. Д пускае ся и сплату ратами (зъ выимкомъ плугбвъ и кбсъ) за окремою умовою и порукою, однакъ въ тбмъ случаю не признае ся нѣякихъ опустбвъ.

Застерѣгає ся можлива пбзнѣйша змѣна цѣнъ!

267 27—? **Народна Торговля.**

Найдешевше

ОГНЬ ШТУЧНЇ

поручає магазинъ фірмы 397 16—16

Кавчиньскій и Оберскій, Львбвъ.

КАРОЛЬ

ЯВОРСКІЙ

у Львовѣ ул. Баторія 20

поручає свбй складъ и роббтню

ОБУВЯ

дамского, мужеского и дѣтинячого *по умѣркованыхъ цѣнахъ.* 581 9—25

Львбвъ ул. Сикстуска ч. 2. Замовленя зъ провінціи вбдворотною почтою.

Лінолеумъ до покрытя цѣлыхъ покоевъ
Диваники передъ умивальню зъ Лінолеумъ
Диваны зъ Лінолеумъ
Хбдники зъ Лінолеумъ

Спеціяльный фабричный СКЛАДЪ

LINOLEUM CERATA

першои австрійскои фабрики въ Трієстѣ.

ФАРТУШКИ.
ОБРУСЫ.
Охороны для стѣнъ.
Простирала гумовї и пбдкладки для дѣтій.
Бордюр до кредензу, пбдставки, имітаціи дерева и мармору. 847 24—36

Цераты до покрытя меблевъ въ перскихъ, смирнельскихъ и різнородныхъ десенях.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянъенов. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Йосифа Даниловича.

Ч. 260. Львовъ, Пятница 17 (30) Падолиста 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро огодошень ул. Конопницкой ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Опольевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитобчь за инсераты плаценій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		на границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на півъ року	8 зр.	на півъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на півъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямація неопечатанѣ вѣдъ порта.

Неодинокє числе коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычай принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся мѣсце в во рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Оповіщене.

Народний Комітет, на основі предложеня комітетів повітових і мужів довіря, затвердив і поручає отсі кандидатури:

I. З V-ої курії:

1) На округ виборчий *Стрий*-Турка-Жидачів-Бібрка-Долина-Калуш д-ра **Андрея Коса**, адвоката въ Калуши;

2) На округ виб. *Броди*-Камінка-Жовква-Рава-Сокаль **Данила Мекелиту** господаря в Бутинах;

3) На округ виб. *Станиславів*-Рогатин-Підгайці-Бучач-Товмач **Йосифа Гурика**, господаря в Угринові-долішнім.

II. З IV-ої курії:

1) На округ виб. *Ярослав* Ціпанів д-ра **Данила Стахуру**, кандидата адвокатского в Перемишли;

2) На округ виб. *Львів*-Городок-Яворів д-ра **Костя Левицкого**, адвоката у Львові;

3) На округ виб. *Жовква*-Сокаль-Рава д-ра **Михайла Короля**, адвоката в Жовкві;

4) На округ. виб. *Броди*-Камінка о. **Сидора Зельского**, пароха в Милятині;

5) На округ виб. *Золочів*-Перемишляни о. **Данила Танячкевича**, пароха в Закомари;

6) На округ виб. *Станиславів*-Богородчани-Товмач-Надвірна **Йосифа Карановича**, радника судового в Станиславовѣ;

7) На округ виб. *Коломия*-Косів-Снятин д-ра **Теофиля Окуневского**, адвоката в Городенці;

8) На округ виб. *Заліщики*-Борщів-Городенка о. **Алойзия Олесницкого**, пароха в Торговици.

Від Народного Комітета.

У Львові дня 29 (н. ст.) падолиста 1900.

Юл. Романчук, голова. *Др. Евг. Озаркевич*, секретар.

[Оголошенє дальшихъ кандидатуръ — якъ довѣдуємось — наступить сими днями.]

Хіньска справа въ райхстаґу.

Ще всѣй Европѣ звенять въ ухахъ высокопарній та бундючній промовы, якими прощано нѣмецкій вѣйска, що сѣдали на кораблѣ, вѣдплываючій до Хінъ. Не прогомовѣли ще голосы обурена усеи неварварскои Европы, коли въ устъ суверена нѣмецкои державы въ имя хрвстіяньства та культуры понесли ся зазывы до рѣзнѣ и непардонованя та коли яко примѣръ для сучасныхъ воякѣвъ поставлено гуньскій орды. „Kein Pardon!“ була пароля, зъ якою цѣсарь Вільгельмъ выправивъ свои вѣйска въ Хіны.

На наслѣдки цѣсарскихъ слѣвъ не треба було довго ждати. Тѣлько станувъ нѣмецкій жовнѣрь на жовтѣмъ континентѣ, зачала ся въ Хінахъ господарка гѣдна послѣдувателівъ Атилѣ и его ордъ.

Зъ-разу можна було тѣлько догадувати ся, що въ Хінахъ дѣе ся якось не „comme il faut“. Короткій телеграфічній вѣстки, де нотовано, що въ тѣй а тѣй битвѣ лягло 10 Нѣмцѣвъ а 1.000 Хінцѣвъ, казали кождому призадуматись надъ тою непропорцією забитыхъ и змушували догадувати ся простои рѣзнѣ. Та небавомъ стали надходити вѣдъ жовнѣрѣвъ, пробуваючихъ въ Хінахъ листы до родинъ, де описують ся такій рѣчи, що ихъ найяркѣйше характеризує назва надана публикою тымъ листамъ — а то: Hunnenbriefe. Вытяги въ деякихъ Hunnenbriefѣвъ, опубликованыхъ въ рѣзныхъ нѣмецкихъ часописяхъ, будуть найлѣпшимъ зображенемъ нѣмецкихъ варварствъ въ Хінахъ.

И такъ оденъ жовнѣрь пише: „Въ Таку, де мы высѣли, всѣ хінськи домы замѣнено въ одну руину. Рѣвножь зрѣвнано зъ землею всѣ села и мѣсточка въ околици Тентсіну, якъ и самъ Тентсінъ. Мѣскими улицями блукають тысячѣ Хінцѣвъ, позбавленыхъ даху. Мы обходимо ся зъ ними цѣлкомъ безъ рукавичокъ. Особливо дѣстають ся имъ вѣдъ Москалѣвъ. Коли йде о те, абы выконати яку роботу, то зганяє ся трохи Хінцѣвъ зъ улицѣ, а оденъ зъ насъ стане надъ ними зъ букомъ, бо они не заслугують на нѣчо инше, якъ на бук... Нашій офіцыры мають свою менажу въ хіньскѣмъ храмѣ, зъ-вѣдки треба було усунути впередъ 500 трупѣвъ... Передъ кѣлькома днями Москалѣ погребали тутъ одного померлого офіцира. Одинъ изъ Хінцѣвъ, що приглядали ся тому, легко усмѣхнувъ ся. Въ тѣй хвили найблизше стоячій салдатъ ударивъ его лопатою по головѣ такъ сильно, що Хінець поваливъ ся въ отвертый ще гробъ и его живцемъ присыпано. Москалѣ порають ся зъ ними коротко“.

Або зновь другій жовнѣръ пише: „Заалярмовано насъ, що банда Боксерѣвъ впала на передмѣстє и рабує якійсь тамъ дѣмъ. Прибувши на мѣсце, взяли мы 83 Боксерѣвъ въ неволю. Звязали-сьмо ихъ разомъ власными ихъ косами, опѣсля нагаѣ стали краяти нагій тѣла тыхъ драбѣвъ. Потому приведено ихъ до нашого табору, де самій собѣ мусѣли выкопати спѣльный гробъ. Уставлено Хінцѣвъ въ двохъ групахъ: одна зъ 34 а друга въ 40 людей. Мы дали сальву и Хінцѣ повалили ся до гробу. Десятьомъ даровано житє, бо були ще дуже молодій; та тій мусѣли впередъ засыпати гробъ, опѣсля дѣстали порцію букѣвъ а въ кѣнця обтали мы имъ косы“.

Того рода „Hunnenbriefѣвъ“ помѣстили часописи цѣлу вязанку. Середъ Нѣмцѣвъ закипѣло тымъ бѣльше, що цѣлу вѣйну зачато безъ призволу парляменту та що моральнымъ товчкомъ до тыхъ жестокостій уважано цѣсарскій промовы. Теперь же наставъ часъ обрахунку. Зѣбравъ ся нѣмецкій райхстаґъ и розплачує ся зъ неодвѣчальнымъ монархомъ та одвѣчальнымъ міністерствомъ.

Що черезъ майже цѣлый минувшій тыждень падало зъ парламентарныхъ трибунъ, то було великимъ протестомъ привычного вже до свободъ и самоуправы народу противъ цезарскихъ розмахѣвъ та театральныхъ балаканокъ „въ выше“. „Suprema lex — regis voluntas“ — се було одно изъ першихъ выречень вступившого на престолъ Вільгельма. Та послѣдна — „хіньска“ дебата въ парляментѣ показала цѣлкомъ що инше.

Що за смиренный видъ принявъ державный канцлеръ Бюловъ, коли ему прийшло ся просити репрезентантѣвъ народу о затвержене всѣхъ розпоряджень и выдатковъ, потрѣбленыхъ самовѣльно на хіньску выправу! Давна смѣлива верва геть опустила его. Правда, вѣнъ пробувавъ выправдувати правительство наглостію хіньскихъ выпадковъ, та не смѣвъ закрывати его вины. Старавъ ся тѣлько въ якъ найбѣльше рожевыхъ краскахъ представити всю хіньску авантуру та ей наслѣдки, абы тѣлько якось защитькати райхстаґъ.

Промовы послѣвъ, провѣдниковъ усѣхъ парляментарныхъ клюббвъ, головно-жь промовы провѣдника католицкого центра д-ра Лібера, провѣдника соціялъ-демократѣвъ посла Бебля и провѣдника „поступовыхъ“ д-ра Ріхтера були тараномъ въ правительство, выкидали ему остро та грѣзно нехтоване парляменту та піддавали бѣльше або менше острій критицѣ цѣсарскій енунціяцій.

„Менѣ не подобає ся нѣ трохи тронова промова — говоривъ д ръ Ліберъ — въ якій самовѣльній заряджена правительства толкує ся наглостію выпадковъ. Спекульовано на нашу коротку память, але мы мусимо собѣ се ganz gehorsamst выпросити. Высоко-поставленій особы певно думали собѣ: „Е, що тамъ! будуть кѣлька днѣвъ выголошувати великій мовы, а опѣсля на все притихнуть!“ — Потому перейшовъ д-ръ Ліберъ до справы выслана маршалка Вальдерзе. „Для него, яко вождя, мы въ повнымъ респектомъ. Однакъ було бы пожадано, щобы вѣнъ „выступаючи въ походѣ“, тримавъ ся бувъ трохи бѣльшь умѣрено и не завдаткувавъ собѣ напередъ тріюмфальныхъ лавровъ“ [*веселість*].....„Читаемо въ Reichsanzeiger'ѣ, що есеи кампанія ведесь для мести. Канцлеръ говоривъ справдѣ тѣлько о сатисфакціи за сповнений злочины, та въ нашихъ, двократно достойныхъ устъ мы чули слова о мести. Підношено и се, що намъ спеціяльно миле, а именно, що ходить о оборону христіяньства; та рѣвночасно мы чули зазывъ до вояковъ, абы не давали нѣякого пардону“. — И такъ далѣ менше-бѣльше въ тѣмъ тонѣ промовлявъ старый голова консервативно-католицкого центра, хочь остаточно внесъ, абы всю справу вѣдослати до комісіи.

Коли д-ръ Ліберъ говоривъ про цѣсаря „на здогадъ“, то Бебель не робивъ уже церемоній, але говоривъ цѣлкомъ отверто, вказуючи цѣсаря по имени. „Заповѣдуване вѣйны для мести — мовивъ вѣнъ — се чей-же не по христіяньски. „Месть есть моя“ сказавъ Господь! Коли бють въ насъ разъ-уразъ біблійными цитатами, то чому-бъ и мы

Фантазіи про політику.

Auf ewig ist der Krieg vermieden,
Befolgt man, was der Weise spricht,
Dann halten alle Menschen Frieden,
Nur Philosophen und Politiker — nicht!
(Зъ книги, котрои наголовокъ мыши въѣли.)

Вступъ.

Я знавъ одного старого дякоучителя. Вѣнъ дѣставъ вѣдъ рады шкѣльнои краевои устну асигнату на пенсію до всѣхъ добрыхъ людей въ цѣлій Галичинѣ, ба! навѣть въ „предѣлахъ“ цѣлои державы австро-угорскои! Тожь волочивъ ся сердега вѣдъ хаты до хаты и побиравъ, або й нѣ, тую ремунерацію добровѣльну.

До мене заходивъ вѣнъ часто. Разъ приходить дуже злый и каже:

— Добродѣю! зле на свѣтѣ! Теперь учителѣ нѣчо не умѣють, а зарозумѣлій страхъ! Ось приходжу до одного, прошу о милостиню та й додаю, що я „kolega“, також бувшій учитель... На се, добродѣю, якъ не скочить мѣй безвусый професоръ! якъ не махне рукою! якъ не крикне: „Пашолъ вонъ дѣдово де! такими учителями теперь комины вытирають! Вы були неуки, лѣнюхи, а мы теперь люде ученій, покѣнчили семинарь, маемъ матуру! „А мене пассія пѣрвала. Якъ не крикну також: „А вы учились Sprachlehre? и завдаю ему einen zusammengesetzten Satz та й питаюсь: wo ist subjectum? wo ist praedicatum? wo ist Hauptsatz? wo ist Nebensatz?“ А вѣнъ анѣ слова! Бо теперь наука лярі-фарі! — Лише пхнувъ мене вѣдъ себе, лопнувъ дверми тай конецъ!..

Рефлексіи.

Сумнѣ рѣчи подумавъ я — коли Sprachlehre въ такій погордѣ, та ще въ школѣ! Чи не дѣе ся щось подѣбного и зъ нашою політикою? Мы маемо по правдѣ тьму політичныхъ товариствъ, зъ шумными назвами: „Народній Рады“, „Рускій Рады“, „Русскіи Рады“, „Селянській и Хлопскій Рады“ — се-бъ-то „einen ungeheuer-gross-zusammengetzten Satz; але якъ бы хто хотѣвъ знати: wo ist въ тыхъ Радахъ subjectum? wo praedicatum? wo ist Hauptsatz und wo Nebensatz? — анѣ слова! Die Kirchparade linnilась бы halt Kirchparade, або радше було-бъ се на „образъ и подобіе“ певного спокѣйного карієровича, котрого именовано *радникомъ* пѣдъ условѣмъ, щобы... нѣколи нѣчо *не радивъ*...

И длятого власне докоряють намъ, що мы лише „бавимось“ въ політику — противники смѣють ся зъ насъ, бо, мовлявъ, мы простои дефініціи слова політика докладно не знаемо! (Pardon! вродженый талантъ також щось значить!) Черезъ се, кажуть, и акціи нашій політичній все такъ млаво и апатично выглядають...

И справедливо! У насъ нераз свѣдомо и несвѣдомо надуживають сего слова „політика“. Примѣромъ: не хочу „ѣсти яечницѣ або пирогѣвъ, панѣ дому каже: „Але-жь не робѣть *політики*!“ Подаюсь на яку посаду, — шефъ каже: „Добре, але не бавте ся въ *політику*!“ а звычайно, якъ одинъ другого не розумѣе, каже: „Вѣнъ маѣ свою *політику*“ — и такъ безъ кѣнца!

Се політика! А що-жь доперва „акціи політичніи“! О! такій акціи дуже нерентовній, гѣршій вѣдъ всякихъ акцій Банкѣвъ краевыхъ и заграничныхъ. А „дівіденда“ при нихъ просто... нужденна! А намъ Русинамъ такъ доконче, такъ необходимо потреба пѣзнати політику, и то sensu strictissimo, зрозумѣти ей, перенятись нею, объѣстись нею, а що найважнѣйше — добре перетравити всѣ страви політичній! (Можна до помочи зажити Bicarb. Natr. и напитись ще чорной кавы!)

Рѣчь — нѣбы — властива.

Такій загальній рефлексіи спонукали мене мимоволѣ поставити собѣ питанє: „Що се таке „політика?“

Ба! кобы се люди знали, не було бъ на свѣтѣ тѣлько нещасть, гармідерѣвъ, промахѣвъ скандальныхъ мѣжь народами, ненависти лячной й суспѣльной и пр. и пр. Се рѣчь глубокои премудрости, а пірамідально абстракційна!

Вправдѣ ще небѣщикъ Аристотель писавъ дуже обширно про політику, але, на нещасте, писавъ по грецки, а тутъ, бува часто, простій рѣчи, писаній таки по руски про політику, такъ тяжко, дуже тяжко порозумѣти! Однакъ „est rybus in modus“ — мовляв одинъ жидъ-банкиръ, заѣдаючи щупачка въ шабасъ. Такъ и я не буду старатись дефінювати слова „політика“ анѣ по грецки, анѣ по руски, але зроблю rybus in modus и зачну по... нѣмецки!

Длячого? — Ось я запѣзнавъ ся бувъ случайно зъ вуйкомъ небѣщика Аристотеля, котрого по войнахъ Александра Великого спровадивъ бувъ Бісмаркъ [фактъ!] яко приватного учителя політики до себе. Самъ и поясняє ся той такъ великаньскій спритъ Бісмарка въ европейскѣй політицѣ, на що анѣ одинъ зъ его біографѣвъ певно не звернувъ уваги.

Отже по смерти Бісмарка ходивъ сей вуйко, якъ вѣчный жидъ, всюды-усюды и найшовъ въ Галичинѣ, власне коли Русины тьму тьменну партій політичныхъ почали фабриковати. Старець, своякъ великого фільософа, гувернеръ найбѣльшого европейского політика, знавъ ех fi всяку свѣтову політику; — про руску знавъ лише тѣлько, що й самій Русины!...

Въ одній реставрації у Львовѣ, попиваючи Glas Bier, почавъ читати всѣ рускій статьѣ про політику [газеты принѣсъ изъ собою], но все моркотавъ щось пѣдъ носомъ и говоривъ до себе: „Kann net verstahn!“ се-бъ-то „не понимаю!“ das ist keine Politik!“

Я, набравши вѣдваги, питаю ся смиренно:

— Und was ist eigentlich Politik?

— Politik? — каже вуйко — na! Politik ist Staatsklugheit, d. h. die Kunst den blossen Mechanismus der Natur zur Regierung der Menschen zu benutzen! ja! ja!

Я ажь перестрашивъ ся! вытрѣщивъ очи и ледво прошептавъ:

— Küss' die Hand, Euer Gnaden! Sonnenklar gesagt, aber jetzt kann i nix verstahn!

— So? Also aufpassen! — и старенькій, яко родовитый політикъ, зачавъ зѣ мною вже языкомъ нѣмецко-рускимъ говорити о аґґана'хъ політики, а я, не розумѣючи до нинѣ, о що ему ходило, подаю его погляды дословно до загальной вѣдомости [розумѣе ся „z ograniczoną poręką“ за правду]. Може не одинъ зъ рускихъ політикѣвъ при надходячихъ выборихъ порозумѣе тій всѣ правила и выхѣснує для добра державы и народу.

(Конецъ буде.)

Валочки до заосмотрювания дверій и вѣконъ кітъ до вѣконъ и гіпсъ поручає найдешевше **В. ЧОППЪ у Львовѣ, улиця Жовковска чисто 2.**

не могли защитувати біблію? (*веселість*). Проголошено хрестоносный похід и святу війну. Нѣ, се не свята війна! се цѣлкомъ собѣ проста выправа на „роздобутокъ“, цѣлкомъ ординарна війна для мести! Слово „війна“ занадто було бы приличне для всего того варварства, яке доконують на Хінахъ. Гірше не господарювали нѣ Гуны нѣ Вандалы. Загаломъ протестуємо противъ роблення лемѣшки зъ політики и религіи. Коли справдѣ думаєте, що поступаєте по христіяньски, то всѣ пійдете до аду! (*веселість*). Въ конституціи нема нѣ словечка, абы задачею державы було ширенє христіянъства въ чужихъ земляхъ. А коли думаєте, що вщепите его въ 400-мілїонову хіньску масу оловомъ и зелѣзомъ, розбоемъ и насильствомъ, то гірко мылите ся!“ — Вкінци перейшовъ Бебель на маршалка Вальдерзе. „Выслано — каже — тамъ ажь маршалка. Я хочь не жовнѣръ, а думаю собѣ: По що тамъ ажь маршалка? Таку війну потрафить вести першій-лѣпшій фельдвебель.“

Сесій выимкій изъ посольскихъ промовъ можуть намъ дати понятє о атмосферѣ, яка уносила ся минулого тыждня надъ нѣмецкимъ парляментомъ. Зъ выимкою горетки юнкрівъ всѣ прочій сторонництва дали добру поуку цѣсареви и правительству.

Відповѣди міністрівъ и канцлера на всѣ закиды послівъ мали більше характеръ выкрутівъ и выпрошуваня. А хочь остаточно більшість голосувала за відосланемъ справы до комісіи, все-таки нѣмецке правительство мало горячу купель. Та може она трохи остудить краснорѣчивій екстраваганціи и позованє на цезарівъ у нѣмецкого цѣсаря.

Остаточно, правительство дістане затверджене выдатківъ на хіньску війну, бо парляментъ, бачучи заангажованє Нѣмеччины въ цѣлій аферѣ, не може наражати интересівъ державы на небезпеку. Та зъ другого боку райхстагъ давъ міністрамъ почути свою силу и свою гідність, а критикою „гуньскихъ“ промовъ и листівъ зрегабілітувавъ Нѣмеччину въ очахъ свѣта.

Зъ руху выборчого въ краю.

Позавчера відбула ся трета нарада відпоручниківъ Народного Комітета и „Рускои Рады“ въ цѣли порозумѣня що-до кандидатуръ до рады державнои. Спісъ тыхъ кандидатуръ, що-до котрыхъ наступило вже повне порозумѣнє межи обома сторонами, подаємо повыще.

Примѣръ „согласія“, „почитана духовенъства“ и т. д. подавъ вчерашный „Галичанинъ“ въ дописи зъ Бережанщины, въ котрій находять ся такій уступы: „Въ имена управленія „Селянскої Рады“ въ Бережанахъ взываетъ ся мѣстопредсѣдатель съ о. Мосорою выбирателей изъ обохъ курій въ Бережаны на 6 н. ст. декабря... Мы за-надто дорожимъ нашою святою вѣрою, щобы могли датись *масонамъ* за носъ водити и выставляти достоинство руского духовенства и честныхъ выбирателей на брутальности *реверендовыхъ* и *суконовыхъ масоновъ* и *изменниковъ-хрунеи*. Мы за-надто высоко цѣнимъ довѣріе нашихъ правыбирателей, щобы мы дались терорызовати *сецесіонистами* и *хрунями*, шли противъ собственного убѣжденія и давали голосы на *архихрунєвъ*“. (Дальше заявляють тіи, впрочімъ непідписаній „выбиратель“, що выбраный бувъ „выборовый комитетъ, а лишь той комитетъ мы считаємъ нашимъ селянскимъ русскимъ комитетомъ“.)

Отже о. Мосора, котрый помѣщає неразъ статьѣ религійно-морального змѣсту въ „Посланнику“, якъ и многій нашій священики названій „реверендовыми масонами“ и „изменниками-хрунями“, патріотичній мѣщане и селяне, належачій до політичного товариства „Селяньска Рада“, обіймаючого Русинівъ безъ різницѣ партій, названій „суконовыми масонами“ и „изменниками-хрунями“, а тій рускій кандидаты, на котрыхъ бы загалъ рускихъ щирыхъ и независимыхъ выборцівъ згодивъ ся, названій „архихрунями!“ И то всьо стоить въ тімъ самімъ „Галичанинѣ“, котрый не перестає взывати до „согласія“ та обурює ся страшно, якъ „Свобода“ напише що не противъ священиківъ взагалѣ, але противъ декотрыхъ священиківъ-москвофілівъ, и то не яко противъ священиківъ, навѣть не яко противъ москвофілівъ, лише яко противъ шкідниківъ народнои справы тогды и о стілько, коли и о скілько ихъ робота рускій справѣ народній выходить дѣйствно на шкоду! Коли честній, независимій и патріотичній рускій священики, мѣщане и селяне мають бути „хрунями“ и „архихрунями“, то сій доси позорній назвы стратять хіба зовсімъ свій дотеперѣшный характеръ...

Львівске старостве заповѣдає військо при выборѣ послівъ такимъ окружникомъ:

L. 53664/900 Ck. Starostwo. Lwów dnia 24 listopada 1900.

Do wszystkich Zwierzchności gminnych i Panów przełożonych obszarów dworskich w powiecie lwowskim.

Wielu pōważnych i ze stosunkami miejscowymi dokładnie obznajomionych gospodarzy wiejskich oświadczyło mi, iż tak oni, jakoteż bardzo znaczna część wyborców z kuryi V zamierza nie brać udziału w wykonaniu przysługujących im praw wyborczych jedynie z tego powodu, iż się obawiają, że swobodnie i w myśl ich przekonań głosowanie na kandydata, którego uznają za godnego, może ich narazić na napaść i czynne znieważenie ze strony inaczej myślących. Podzielając w zupełności te zapatrywania i nie mogąc odmówić im trafności w ocenieniu sytuacyi, gdyż wiadomem mi jest, iż namiętności polityczne w wysokim stopniu rozognione zostały wskutek agitacyj przedwyborczych które nie przebierały w środkach, ażeby wyborców usposobić wrogo przeciw tym wszystkim, którzy z niedowierzaniem przyjmowali głoszone doktryny socyalne — postanowiłem zapewnić wszystkim wyborcom jak najzupełniejszą swobodę w wykonaniu ich praw wyborczych W tym celu poczyniłem zarządzenia, ażeby we wszystkich 19 miejscach wyboru w powiecie była dostateczna asystencya wojskowa, któraby uniemożliwiła jakiekolwiek bądź ekscesa wyborcze, a spokojnym i poważnym wyborcom zapewniła bezpieczeństwo osobiste któreby mogło być zagrożone przez żywioły przewrotowe. Polecając Zwierzchności gminnej (Przełożeństwu obszaru dworskiego) ogłosić niniejszy mój okólnik tak przez plakatowanie jakoteż w inny w gminie używany sposób, wzywam Pana Naczelnika gminy (Pana Przełożonego obszaru dworskiego), ażeby przy każdej nadarzającej się sposobności uspakajał obawy wyborców i skłaniał ich do wzięcia udziału w wyborze, z zapewnieniem. iż każdy wyborca może być najzupełniej spokojny o swe osobiste bezpieczeństwo. — Ck. Radca Namiestnictwa i Starosta *Franz*.

Арештованє Лутшина и Буня въ Судовій Вишни. Тій два господарѣ Михайло Лутшинъ зъ Соколя а Микола Буньо зъ Старявы — то найсвѣтлѣйшій селяне въ мостискімъ повѣтѣ и попирають кандидатуру о. Захаріясевича зъ IV курія. Оба они добрій и смѣлій бесѣдники.

На середу сего тыждня (28 с. м.) були заповѣджені зборы выборцівъ въ Судовій Вишни и на нихъ мавъ явити ся кандедатъ о. Захаріясевичъ зъ Вишатичъ. Лутшинъ и Буньо прибули також на сій зборы — ще вечеромъ въ второкъ, и просили ся на нічлѣгъ у тутешного дяка Василя Костюка. По дорозѣ приднібавъ ихъ жандармъ, а пізнавши ихъ, арештувавъ обохъ безъ всякои причины и відпровадивъ до Мостискъ. Дякъ Костюкъ заручивъ за нихъ, що ихъ знає та що они честній и спокійній господарѣ, але и тая порука нѣчо не помогла. Жандармъ мавъ наказъ арештувати ихъ, щобы не шкодили польскому кандидатови зъ IV курія — пановы Тишковскому.

Що-до збору выборцівъ въ Судовій Вишни — то они відбули ся въ комнатахъ новозаснованои читальнѣ „Просвѣты“ а явили ся выборцѣ-селяне зъ всѣхъ поблизькихъ сѣлъ, а межи ними сѣмь священиківъ. Предсѣдателемъ бувъ о. Пасѣчиньскій зъ Макунева а заступникомъ предсѣдателя оденъ селянинъ. Кандидатъ о. Захаріясевичъ выголосивъ кандидатску промову, ударяючи передовсѣмъ на досихчасну господарку шляхотску въ Галичинѣ. По кількохъ интерпеляціяхъ зборы затвердили кандидатуру о. Захаріясевича на IV курію одноголосно. Сесію кандидатуру затверджено також на зборахъ выборцівъ въ Пакости, що відбули ся дня 24 с. м., а тымъ самымъ відпадає кандидатура д-ра Ярославича.

Зъ Чортківщины пишуть намъ:

Дня 22 с. м. відбули ся у насъ головній передвыборчій зборы въ Будзановѣ на судовый повѣтъ Будзановъ, а дня 23 такіжъ головній зборы на судовый повѣтъ Чортківъ. На обохъ сихъ зборахъ, дуже численныхъ, явили ся оба кандидаты: на IV курію д-ръ Коцюба а на V. д-ръ Евгеній Левицкій и выголосили кандедатскій промовы. Народъ не щадивъ кандидатамъ расныхъ оплесківъ и принявъ обѣ кандидатуры одноголосно зъ правдивымъ одушевленемъ. Особливо зборы въ Чортковѣ въ великій сали рады повѣтовои выпали величаво и свѣтло. Предсѣдавъ на сихъ зборахъ нашъ деканъ о. Михалевичъ, яко заступникъ о. Гордіївскій, а секретарювали селяне Бабякъ зъ Угриня и Тыльный. На сали батьомъ заповненій бачили мы масу народу и всѣхъ виднѣйшихъ дѣячівъ зъ помѣжь духовенъства, а не бракувало и мѣсцевои интеліґенціи рускои и польскои, котра заняла мѣсца на сали и галеріи та обомъ кандидатамъ, відповѣдаючимъ на всѣ поставлений до нихъ интерпеляціи, высказувала живо свое одобрене. Судячи після того нашъ чортківскій повѣтъ повиненъ при сихъ выборахъ дати опозиційнымъ нашимъ кандидатурамъ більше голосівъ, нѣжъ звычайно.

Зъ Теребовлѣ дня 29 с. м.:

Въ нашімъ повѣтѣ відбули ся передвчера и вчера [т. є. 27 и 28 с. м.] два головній передвыборчій вѣча (на нашъ політичный повѣтъ) въ Острівци коло Теребовлѣ и въ Глещавѣ, на котрыхъ представили ся народови оба нашій кандидаты зъ IV курія о. Иванъ Волянъскій и зъ V. д-ръ Евгеній Левицкій. Оба названій кандидаты выголосили свои кандидатскій промовы а народъ принявъ сій кандидатуры однодушно середъ грімкихъ оплесківъ.

На вѣчу въ Глещавѣ промовлявъ послѣдный п. Михайло Грімъ, селянинъ зъ Глещавы, мнимый контркандидатъ д-ра Левицкого, и въ одушевленій промовѣ взывавъ збраныхъ, щобъ не дали ся збаламутити, а всѣ голосы віддали д-ру Левицкому, а особливо щобы селяне тоту симпатичну для простого народу кандидатуру старали ся всѣми силами перефорсувати. Якъ довѣдали ся мы тутъ на мѣсци, кандидатура п. Грома була фінтою польскою, піддержаною „Русскимъ Словомъ“, щобы розбити голосы д-ру Левицкому и въ той способъ пр. Пініньскому помочи. Тільки-кожь, Богу дякувати, сеся штука не удала ся, а п. Громови за его тактовный поступокъ належить ся щире правдиве признанє.

Зъ письма другого нашого дописувателя въ справѣ тыхъ самыхъ зборівъ выймаємо ще деякій подробицѣ. И такъ: Зборы въ Острівци відбули ся підъ проводомъ о. Тимуса зъ Гумниска и п. Пелехатого зъ Дарахова. Въ дискусіи по промовахъ кандидатівъ забирали слово пп. Савицкій и Бабякъ зъ Говилова, Ситникъ зъ Струсова, о. Матковскій зъ Боснръ, Мих. Петрицкій, Демида зъ Хмелівки и якійсь торговельникъ зъ Микулинець. На тыхъ зборахъ були выборцѣ зъ майже двацять громадъ. — Зборамъ въ Глещавѣ проводивъ п. Мушиньскій зъ Лошнева. По промовахъ кандидатівъ забирали слово, кромѣ п. Грома ще пп. М. Петрицкій и Савицкій. Въ сихъ зборахъ взяло участь шість громадъ.

Зъ Жидачівщины: Въ Николаевѣ надъ Дністромъ відбуде ся въ середу по Введеню дня 5 н. ст. грудня передвыборче вѣче, на котрімъ являть ся оба кандидаты, о. Давиднякъ и д-ръ Андрій Косъ. Просимо о якъ найчисленнѣйшу участь, особливо выборцівъ николаєвскои стороны. Вѣче відбуде ся въ малій атекій сали, початокъ о год. 1 въ полудне. — За комітетъ: *о. К. Строцкій, о. Люд. Зарицкій, Мих. Билинскій, Стеф. Сенишинъ*.

Відъ п. Тим. Старуха дістали мы сегодня отсе письмо: Зъ уваги, що дня 6 грудня с. р. відбудуть ся передвыборчій зборы въ Бережанахъ, а я на нихъ доконче явити ся мушу, прошу выбачити менѣ, що відкликую зборы, котрі я вчерашнымъ моимъ письмомъ заповівъ на день 6 грудня до Тернополя. За те запрошую Вп. выборцівъ и правыборцівъ на д. 3 грудня до Микулинець; де я о потрібный льокаль таки вже буду мусівъ постарати ся. — *Тимотей Старухъ*.

Зъ Стрыя пишуть намъ:

Правыборы въ V. курія въ мѣстѣ Стрыю відбули ся 26 и 27 с. м. Були двѣ листы: руско-робітничѣ, на котру голосували прихильники кандидатуры д-ра Андрія Коса, и польско-жидівска, на котру голосувала сторонники Ройовского. Першого дня и другого до полудня мала перша листа безусловну більшість; однако другого дня пополудни вырушила цѣла юрба халатовцівъ, котрыхъ підъ пресівю старосты рабінъ и кліка пропінаційна повела до голосованя. А коли ихъ листѣ удало ся хвилево позыскати більшість, замкнено голосованє. Се звычайна у насъ практика; такъ само стало ся въ р. 1897, и се було причиною звѣстной аферы передъ староствомъ, котра опівеля скінчила ся передъ судомъ самборскимъ. Сего року було все спокійне, лише вечеромъ чорна голота халатова запивала за пропінаційній грошѣ по шинкахъ побѣду.

Старосамборскій ц. к. староста Річчі противъ передвыборчихъ зборівъ! Выдавъ вінъ такій „бефель“:

L. 16 286. Stary Sambor 23. listopada 1900. Do Zwierzchności gminnej (wszystkich).

W zeszłym i bieżącym miesiącu odbyły się w wielu gminach tut. powiatu zgromadzenia przedwyborcze, na których zwołujący je w gwałtowny sposób występywali przeciw Rządowi i podburzali ludność wiejską przeciw innym klasom społeczeństwa, posługując się przy tej sposobności najfałszywszymi datami, jednem słowem, dopuszczali się czynów w kodeksie karnym przewidzianych. Ponieważ zgromadzenia przedwyborcze wyjęte są z pod postanowień ustawy z dnia 15/11 1867. Dz. p. p. N. 135 a zwołujący takie zgromadzenia nie są obowiązani donosić w myśl §. 2. tejże ustawy o ich zwołaniu, przeto c. k. Starostwo — któremu zresztą przysługuje prawo wysyłać na nie swego delegata — dowiaduje się o nich najczęściej po ich odbyciu. Mowcy na owych zgromadzeniach, którzy dopuszczali się wyż wymienionych czynów, wychodzili bezkarnie nabierając otuchy, że w czasach przedwyborczych nie obowiązują ich istniejące prawa. Chcąc temu stanowi rzeczy — który dla istniejącego porządku jest zgubny — kres stanowczy położyć i ludność wiejską ochronić od trującej jej lojalne uczucia zarazy, — widzę się spowodowanym *zalecić* Naczelnikowi gminy z całą stanowczością, ażeby na zgromadzeniach przedwyborczych, które zwołują osoby w gminie nie zamieszkałe, był obecny, względnie *wysełał na nie osobę zaufaną z poleceniem*, ażeby mu zdawała wyczerpujące sprawozdania tak o ich przebiegu, jak i o treści mianych na nich mów, oraz o nazwiskach mowców. *Sprawozdania te należy mi przedkładać zaraz po odbyciu zgromadzenia pod osobistą odpowiedzialnością Naczelnika gminy.* — C. k. Starosta Ricci.

Ось вамъ — „ostgalizische Wahlen“!

Зъ Нижнева (въ повѣтѣ товмацкімъ) пишуть намъ:

У насъ въ Товмаччинѣ всюды, де ино дворъ або жидова мають яку-таку партію, войты зъ наказу староства затаюють часъ правыборівъ, тілько жиды, войты-хрунѣ, а особливо дворы знають все якъ найдокладнѣйше. Часомъ лучить ся, що войтъ по пяному, необережный дворакъ або агітаторъ жидівскій выговорять ся. Такъ случайно мы въ Нижневѣ дізнали ся, що правыборы у насъ выначений на день 23 с. м. и то відъ 7 до 9 год. рано зъ V курія [9 выборцівъ] а відъ 10 до 12 год. въ IV курія [10 выборцівъ]. Сеся вѣсть перелякала насъ, бо у насъ передше (1897 року) выбирала V курія одного дня а IV курія другого дня. Короткій часъ означено очевидно зъ намѣромъ: не допустити всѣхъ правыборцівъ до голосованя. Мы робили приготовленя тымъ завзятѣйше а до війта посилали мы кількакрать, абы намъ показавъ письмо старостваа про часъ правыборівъ, але наший депутаты відходили зъ нѣчимъ — „нема и нема“ була відповѣдь війта. Ажь д. 22 с. м. підъ вечіръ давъ війтъ письмо старостваа своему заступникови, а сей крадькомъ прибивъ оголошенє [що правыборы мають відбути ся д. 23 с. м.] на жидівскімъ домѣ. На щастя побачили се два наший честній патріоты Николая и Дмитро Гриджаки, прикликали кількохъ людей и відчитали имъ у голосъ. Жидки сейчасъ оголошенє здерли зъ стѣны. Ті патріоты, добравши собѣ ще кількохъ товаришівъ, цілу ночь скликували правыборцівъ, такъ що о 6 годинѣ рано зібралось більше якъ 800 правыборцівъ. И ждали мы мало що не до опівночи, але на дармо!

Теперь стало намъ ясно, що хотять намъ дороге наше право украсти. Около 6 годины вечеромъ выслали мы телеґрафічно жалобу до міністра Керберя, просили-сьмо о відповѣдь, але доси ся нема. Се озлобило и обурило до крайности, але мы не дамо зломити ся. Слѣдимо и пильнуємо відъ досвѣтку ажь до пізна и ночи! — *Правыборцѣ*.

Зъ Підволочиськ пишуть намъ:

Нинѣ [29 с. м.] відбуло ся у насъ головне передвыборче вѣче на судовый повѣтъ Підволочиска, на котрімъ представивъ ся народови кандидатъ на V. курію д-ръ Евгеній Левицкій. Вінъ выголосивъ звыжь двогодинну промову, а збравій выборцѣ приняли его кандидатуру одноголосно. Д-ръ Левицкій мае станути ще на однімъ вѣчу въ скалатскімъ повѣтѣ дня 1 н. ст. грудня.

П. Будзиновскій (кандидатъ на IV. курію) явити ся не може и не мігъ, бо остае въ слѣдствѣ, а впрочімъ се и залишне, бо бувъ уже на вѣчахъ льокальныхъ и народъ вже его знае.

Про правыборы зъ V. курія въ Сяноцѣ, котрі відбули ся д. 27 с. м., пише Kurjer lwowski:

На выначену год. 9 зрана нѣхто не прийшовъ. Ажь за чверть годины прийшли судовій урядники зъ президентомъ на чолѣ. П. президентъ віддавъ выборчій комісіи картку, не відчитавши навѣть именъ, на нійі выписаныхъ. Комісія записала зъ картки имена выборцівъ, а опісля голосуючій говорили лише: „такъ само“. Потімъ спытавъ комісарь, чи є ще хто більше. Коли нѣхто не відзывавъ ся, закінчено выборы. Цілый актъ не тревавъ довше якъ 15 мінутъ. Втімъ заразъ надійшла цѣла товпа правыборцівъ, але комісарь забравъ акты и відійшовъ. О год. 9½ було вже по всѣмъ!

Kurjer квестіонує легальность такихъ правыборівъ. Звычайно — каже — комісія не только не приймае листы кандидатівъ и не выписуе зъ нея именъ до протоколу, але навѣть не позваляе голосувати зъ картки, только каже на память выголошувати имена выборцівъ. А вже голосованє словами „тій самій“ є також неважне. Впрочімъ голосованє відбувае ся після выборчои листы, въ котрои по черзѣ выкликуе ся назвиска правыборцівъ. Отже хочь въ сімъ разѣ винній и правыборцѣ, що спізнили ся до голосованя, все-жь таки річь певна, що и комісарь перевівъ правыборы незаконно. Протестъ внесено.

Що-до выборчихъ надужить відповідае Kurjer Gazet'ѣ Narodow'ій, котра зъ нагоды, що въ нѣмецкихъ дневникахъ починають вже появляти ся вѣсти про galizische Wahlen „компромітуючій край“, докоряе людовымъ посламъ, мовь-то они увели звычай прати „домашній бруды“ передъ чужими. На тій докірь відповідае Kurjer: Рептильній дневники радій бы, щобы нѣхто не довѣдувавъ ся, що у насъ дѣе ся — щобы по-за чотыри стѣны дому не прогиснувъ ся войнъ давленого народу, а признаючи таки, що є у насъ „домашній бруды“, велить ихъ прати дома. Кліка тая жадае, щобы тутъ, въ середній Европѣ, панувавъ такій деспотизмъ, якъ де въ Персіи або въ Хінахъ, де передъ цивілізованымъ свѣтомъ крые ся найстрашнѣйшій жестокости и знущаня надъ масами. Не гадаємо збивати цѣлкомъ хібнои гадки, мовь-бы то було злочиномъ выявляти въ парламентѣ надужитя, якихъ допускають ся въ краю „польскій“ урядники. Досыть відповѣсти на те не по разъ першій: нехай „польскій“ урядники не роблять брудівъ, то и край не буде потребувати встыдатись вытягання брудівъ у віденьскій пральни. Замѣтна річь, що рептильній дневники вже теперь застерігають ся противъ докорівъ, якій мають бути выявлений въ державнѣй радѣ що-до поступованя при выборахъ. Се не заглушить совѣсти опозиціи. Знаємо, що до насъ належить. Можемо свято запевнити, що не пустимо безкарно „галицкихъ выборівъ“ и безъ огляду на всякій відносины краевій чи державній віддамо безправности підъ осудъ парляменту и чужихъ. Кравва пральня брудівъ, бодай доси, мало що була варта. А на кімъ шапка горить, той найлѣпше зробить, коли не буде допускати ся брудівъ. Нехай же правда и справедливість засвитае въ сімъ нещастнімъ краю, щобы не треба було глядати ихъ у чужихъ. А домагатись ихъ не перестанемо!

До сихъ словъ и мы вповни можемо прилучити ся.

Зъ судовои салѣ.

[Самборскій инквізиторъ.]

Въ послѣднихъ днахъ марта с. р. вѣдбула ся въ Самборѣ голосна розправа противъ поліціянта Рабія и товаришівъ, прозваныхъ „самборскими катами“. Зъ помѣжь девять обжалованыхъ помандрувало девять таки просто до арешту. Лишь инспекторъ поліціи Людвикъ Айтнеръ, моральный виновникъ середновѣчныхъ звѣрствъ, остававъ на волѣ.

Вже пѣдчасъ мартовои розправы выходило на верхъ, що вѣнъ винень усему, але поліціанты, питаній о се, мовчали дискретно, бо пересвѣдченій про всемогучбсть свого зверхника думали, що его вплывъ охоронить ихъ передъ карою. Зъ сеи причины слѣдство противъ Айтнера застановлено, и може бы було на тѣмъ и скѣнчало ся, коли-бъ не братъ засудженого Рабія, о. Францъ Рабій, котрый внѣсъ противъ Айтнера донесеня до прокуратории, поперте такими фактами, що слѣдство почато на ново, а въ наслѣдокъ того дня 29 с. м. почала ся въ самборскѣмъ судѣ розправа противъ Айтнера о надужите власти.

Розправѣ проводить радникъ Добранський, вотантами суть радники Команъ и Зенекъ, обжалуе прокураторъ Закшевскій, а боронить львѣвскій адвокатъ д-ръ Сумперъ-Соланьскій. На лавѣ присяжныхъ засѣдають майже самій селяне.

Насамперед вѣдчитано актъ обжалованя. Змѣстъ его менше-бѣльше звѣстный уже, бо сеся справа ажь надто товкла ся свого часу по дневникахъ. Мешканцѣ Самбора чули неразъ страшній крики та зойки, що доносили ся зъ мѣскои стражницѣ, тогдѣ звычайно на ганку стражницѣ проходжуваръ ся Айтнеръ. Часами тѣ зойки стягали передъ стражницю товпы людей; тогдѣ Айтнеръ зникавъ, а за хвилину выходивъ поліціятъ и розганявъ товпу. Де-хто зновъ питавъ Айтнера про тѣ крики и тогдѣ дѣставаръ вѣдповѣдь: „То арештованій піяки такъ галасують и нѣякъ не можна ихъ втихомирити“. Тымчасомъ бувъ то зойкъ катованыхъ поліціянтами арештантѣвъ, щобы вытягнути зъ нихъ признане до вины. Машинка до стисканя пальцѣвъ и инша „прирады“ звѣстній вже читаючому загалови. Всѣ тѣ катованя дѣялись пѣдъ санкцією Айтнера.

Пѣсля перечитаня акту обжалованя почалось переслухане Айтнера. Сумный видъ представляе сей пригнобленый, посивѣлый и вылысѣлый 58-лѣтній старець. Въ сѣмъ прибитѣмъ чоловѣцѣ, котрого вѣдцурали ся всѣ, котрому навѣть властитель готелѣвъ въ Самборѣ вѣдмовляли принята, не пѣзнати майже колишнього Торквемаду. Зѣзнае поволи, тихимъ голосомъ. До вины не почуваесь. Те, що робили поліціянты, робили безъ его вѣдома. Вѣнъ усе ихъ упоминавъ, щобы були чемній и лагѣдній супротивъ публики, а найбѣльше супротивъ арештантѣвъ. Впрочѣмъ выпытуваемъ арештантѣвъ самъ не займавъ ся, бо не мавъ часу. Коли якій арештантъ жалувавъ ся на поліціянта, вѣнъ упоминавъ его, але поліціянты дикій народъ, що зъ ними вдѣешь? а прогнати ихъ зѣ служѣбы не мавъ права. Впрочѣмъ мавъ таку навалу роботы, що не мѣгъ усего доглянути. И за ту роботу дѣставаръ усего 1200 зр. рѣчно, а теперь мае палицю и торбу жебрачу. (Тутъ розплакавъ ся). Що-до машинки, то она вѣдъ непамятныхъ часѣвъ була на магістратскѣмъ подѣ мѣжь усякимъ дрантемъ, але нѣхто не вживавъ ей.

Та зовсѣмъ инакше зѣзнають свѣдки. Бувшій поліціянтъ Гречукъ, що теперь вѣдсѣджуе кару, зѣзнае примѣромъ, що Айтнеръ говоривъ поліціянтамъ: „На мѣстѣ будьте чемній супротивъ людей, але на стражници робѣть свое!“ Слюсарскій майстеръ Фр. Цѣглеръ пригадуе собѣ, що бачивъ передъ 12 роками у свого батька машинку до стисканя пальцѣвъ, котру приносивъ поліціянтъ до направы; але коли до роббтнѣ зайшовъ хтось чужій, поліціянтъ зникъ разомъ зъ машинкою. Оповѣдають ще про жида-злодѣя, котрого страшно катовано, абы признавъ ся до крадежи, а опѣсля, коли признавъ ся, Айтнеръ казавъ принести ему горѣлки и давъ ему кільканацять крейцарѣвъ. Гречукъ зѣзнавъ такожь, що коли говорено Айтнерови, що кайданы не помагають, вѣнъ вѣдповѣдавъ: „Тажь маете машинку! заложѣть ей ему!“

Выровъ западе мабуть пинѣ вечеромъ.

НОВИНКИ.

— **При змѣнѣ мѣсяца и зближаючого ся кѣнця року** просить наша Адміністрація всѣхъ Вп. передплатниковъ о ласкаве вчасне вѣдновленя передплаты за мѣсяць грудень взглядно доповненя за IV. квартальъ с. р., тымъ певнѣйше, абы она могла свои рахунки за папѣръ и друкарню якъ слѣдъ поладнати. Дальше просить ся ще всѣхъ тыхъ Вп. передплатниковъ, котрій свои ратальній сплаты зъ давнѣйшихъ залеглостій доси ще не выровнали, поспѣшити зъ сими сплатами доконечно найдальше до 13 грудня с. р., бо инакше була бы Адміністрація приневолена не выровнавшимъ остаточно згаданій залеглости, дальшу высылку газеты безусловно здержати.

— **Преосв. Андрей Шептицкій** пріѣхавъ вчера вечеромъ зъ Станиславова до Львова и замешкавъ въ монастири оо. Василіянъ. Инѣ передъ полуднемъ явилась у него зъ привѣтомъ митроп. капітула зъ духовеньствомъ зъ мѣста Львова. Крил. Вѣлецкій повитавъ Преосвященого въ имени „капітулы, духовеньства и руского народу“, а Преосвященый, признавши о. пралатови компетенцію промовляти „въ имени капітулы и духовеньства“, подякувавъ за привѣтъ. Опѣсля витали Преосвященого ще й деякій депутаціи. Вечеромъ выѣздить вѣнъ вѣ Львова.

— **Андреѣвскій вечерницѣ** устроюе и сего року „Клюбъ Русинокъ“ въ навечерію св. Андрея въ комнатахъ „Руской Бесѣды“. При тѣй нагодѣ буде уряджена томбола, зъ якои увесь чистый доходъ призначивъ Клюбъ для товариства „Русланъ“ и „Шкѣльна Помѣчь“. Уряджене томболѣ залежить однакъ вѣдъ придбаня потрѣбныхъ на ту цѣль предметовъ, якій дорогою добровольныхъ жертвъ зѣбранй будуть. Супротивъ того вѣдзывае ся „Клюбъ Русинокъ“ зъ просьбою до всѣхъ, кому лежить на серцю добро бѣдной шкѣльной молодежи, щобы зволили причинитись на згадану цѣль жертвованемъ хочь-бы маловажныхъ предметовъ, якій належить присылати до „Клюбу Русинокъ“ (Ринокъ ч. 10) въ середу и пятницю межи год. 4 а 7-ою. — Вѣдъ „Клюбу Русинокъ“ *Г. Шухевичева* председателька, *О. Барѣньска* секретарка.

— **На будову Народного Дому** въ Стрыю жертвуваръ до монхъ рукъ п. Киндлеръ, директоръ тартаку въ Синевѣдску выжнѣмъ, суму 10 кор. Передаючи тую суму дирекціи Народного Дому, высказую Вп. Дателеви сердечну подяку. — *Д-ръ Олесницкій.*

— **Тифъ у Львовѣ** зменшуесь. Уже третій день не було нового случаю занедужаня. Въ мѣскихъ баракахъ на Янѣвскѣмъ перебуваe теперь 29 недужихъ, а половина зъ нихъ маe ся вже цѣлкомъ добре.

— **Въ Грималовѣ** [якъ вже була згадка въ „Дѣлѣ“] [ѳѣбкрали злодѣѣ касу податкового уряду. Розбивши пѣдручну касу забрали 30 коронъ готѣвкою, годинникъ и два золотій перстенѣ. До головнои касы, въ котрѣй находила ся значна готѣнка, злодѣѣ не могли добути ся. Злодѣѣвъ до теперь не выловлено.

— **Злодѣѣ розгосподарились въ Самборщинѣ.** Въ Конюшкахъ семенѣвскихъ коло Самбора сповнено безличну крадѣжъ; именно инъ онасовои стайнѣ Меч. Лезицкого вывели три тучей волы вартости 900 коронъ. Кореспондентъ Słow'a polsk'ого доносячи о тѣй крадежи додае: Злодѣйскій промыслъ маe и у насъ не злыхъ артистовъ, а то завдяки пп. старостамъ, котрыхъ бѣльше обходять обманьства и насильства выборчій, на котрыхъ можна карѣру зробити, якъ слѣдженя за злодѣями и обезпечене людского майна.

— **Лакѣмство причиною смерти.** Вчера рано лучила ся у Львовѣ при улици Собѣского така пригода: У панѣ Маршалковои прала шмате Н. Максимовичева. Въ хвили, коли Маршалкова выйшла зъ кухнѣ, лакома прачка вхопила въ горшка кусень мяса и хотѣла зъѣсти; въ тѣмъ хтось надѣйшовъ. Прачка намагала ся скоро пролыкнути мясо, але кусень бувъ за великій, спинивъ ся въ горлѣ и лакома повалилась безъ памяти на землю. Не помогла помѣчь стацін ратунковои; зъ горла вже неживои добуто спорый кусень мяса а тѣло вѣдвезено до института судовои медицины.

— **Про самоубійство** возьного магістрату Чопы подають такій близшѣ вѣсти: Францъ Чопа, котрый вѣдбравъ собѣ вчера житє выстрѣломъ зъ револьвера вымѣренымъ въ уста, бувъ возьнымъ при комісаріатѣ II. дѣльницѣ и мавъ 38 лѣтъ. Самоубійства довершивъ на дорозѣ ведучій до Цетнерѣвки. Чопа бувъ довгій часъ служачимъ ратункового товариства и вже передъ кѣлькома роками наставъ на свое житє: то тронивъ ся, то пѣдрѣзуваръ жилы на рукахъ, та перешкодила ему жѣнка. На другій день зголосивъ ся на ратунковѣй стацін и по заосмотроню скалѣченыхъ рукъ выйшовъ и сповнивъ самоубійство. Чопа, зъ-разу дуже статочный чоловѣкъ, почавъ передъ рокомъ вести гуляще житє и занедбуваръ свои обовязки; за те перенесено его до комісаріяту II. дѣльницѣ. Полишивъ жѣнку и четверо дрѣбныхъ дѣтій у великѣй нуждѣ, безъ средствъ до житя.

— **Звѣрства Европейцѣвъ въ Хінахъ.** Одинъ зъ италійскихъ дневникѣвъ одержавъ вѣдъ свого кореспондента зъ Пекіна такій описъ вѣдносинъ въ хіньскѣй столяци пѣсля ей здобутя европейскими вѣйсками:

„Мои хіньскій приятелѣ — инше вѣнъ пѣдъ днемъ 30. вересня с. р. — хотѣли показати менѣ зъ близька страшный станъ, въ якѣмъ находять ся ихъ домы та деякій дѣльницѣ мѣста, и просили мене товаришити имъ черезъ лябіринтъ пекіньскихъ уличокъ. Пѣдчасъ першои „прогульки“ переконавъ ся я, що правда все, що менѣ оповѣдали. Вже було за пѣзно, абы ще побачити на вулицяхъ трупы дѣтей, порозбиваныхъ до мурѣвъ; але, вступивши до домѣвъ, можна було побачити ще страшнѣйшѣ рѣчи. Я уважавъ сплетками те, що менѣ оповѣдали, але на жаль мусѣвъ я признати, що сими разомъ Хінцѣ не говорять неправды. Оповѣдали менѣ про подвѣря, въ котрыхъ повѣшали ся женщины, щобъ уникнути знасилуваня; про кирницѣ, затроенй трупами молодыхъ дѣвчатъ, позабиваныхъ власными родичами, абы охоронити ихъ передъ ганьбою. Я не хотѣвъ нѣколи вѣрити, щобъ се було можливе, але одного дня прийшовъ по мене одинъ зъ моихъ хіньскихъ знакомыхъ, абы все те показати менѣ. Читавъ я новелѣ Едгара По и Гофмана, читавъ орієнтальній книжки, котрыхъ змѣстъ выкликуе перестрахъ, просто здавлюючій и зѣбльнюючій биття серця, але нѣколи не забуду враженя зъ того дня. Студеный пѣтъ выступавъ менѣ на чоло на видъ того, що я тамъ бачивъ. Въ одномъ подвѣрю лежало на рунахъ 13 жѣночихъ трупѣвъ. Одній лежали пѣдъ деревами, зъ котрыхъ поспадали неначе спѣлій овочѣ; инші лежали поручь себе, наче-бъ передъ заложенемъ петлѣ або перерѣзанемъ горла хотѣли потѣшити ся взаимно и вмерти разомъ. Мужчины утѣкли зъ того дому, выдавши мабуть женщинамъ приказъ забити ся въ оборонѣ чести. Такъ лежали трупы дѣвчатъ и жѣнокъ вѣдъ мѣсяця на вѣтрѣ и дощи. Дощъ не вспѣвъ еще змыти красокъ зъ одѣнь, при збѣлѣлыхъ черепахъ держали ся ще старанно сплетеній, покрытій вже порохомъ чорній косы, а зъ малыхъ черевикѣвъ було видно босій ноги. А мѣй Хінець, розповѣвши по своему страшну исторію сего дому, додавъ: Впрочѣмъ для женщинъ зъ доброго дому, що мали вѣдвагу убитись, була смерть еще щастемъ. Иншихъ наслували цѣлій вѣддѣлы войскѣвъ“.

— **Въ справѣ замаху на старосту гр. Старженьского.** „Хто то бувъ? чому се зробивъ? де подѣвъ ся?“ — се питаня, на котрій всякій стараесь вѣдповѣсти по свому. Але властиво вѣдповѣдь е поки що лишь одна: „не знати!“ Одній, зъ Czas'омъ на передѣ, вмовляють въ людей, що замахъ на старосту маe политичный пѣдкладъ та що напастникъ маe бути соціяльный демократъ, бо ручка пильника була обвита въ Naprzód, а напастникъ розсыпавъ „италійску“ монету. (Италія, якъ звѣстно, вѣтчина анархістовъ, котрыхъ Czas ідентифікуе зѣ всѣми иншими „істами“, отже й соціялістами). Але здаесь, що коли бъ се дѣйство зробивъ соціяльный демократъ, то не робивъ бы такъ по дурному, абы завивати ручку пильника въ Naprzód. Противно, сеся обставина може наводити на здогадъ, що напастникъ симъ способомъ хотѣвъ вѣдвернути пѣдозрѣне вѣдъ себе, а звернути его на соціяльныхъ демократовъ, що жили зъ гр. Старженьскимъ въ не найлучшѣй згодѣ. А що до италійскои монеты — то N. Reforma запевняе, що такои монеты въ Краковѣ богато, бо она дуже подѣбна до нашихъ 20 гелерѣвокъ, а менше варта вѣдъ нихъ, отже деякій людцѣ „забувають ся“ и вживають ей при нагодѣ замѣсть 20-гелерѣвокъ. Другій кажуть, що напастникомъ мусѣвъ бути хтось изъ вѣдправленои службы старосты; третій зновъ, що замахъ бувъ наслѣдкомъ непризнаныхъ вѣдносинъ рѣзныхъ особъ до гр. Старженьского (п. граф бувъ замоганый въ рѣзній не конче приемній аферы) и т. д. — Жертва замаху лежить въ лѣжку, не тѣлько за-для раны, якъ за-для нервового потрясеня, що може розвинути ся въ небезпечну нервову недугу.

Теперь де-що зъ исторіи пошукувань поліціи. Она кинулась найперше шукати людей, одягненыхъ такъ, якъ описавъ гр. Старженьскій. И заразъ знайшла на подгурженѣмъ мостѣ ажь двохъ, що не лише були пѣдѣбній до опису, але й розмовляли про замахъ. Сейчасъ арештовано ихъ. Они толкували ся, що почувши про замахъ, йшли до найблизшои телефонічнои стацін, абы дати знати до редакціи Naprzód'у. Одного зъ нихъ заразъ пущено, а другого, Круліковского, за-для высокихъ чоббтъ и жовтого кафтана задержано въ арештѣ. — Пѣдъ той часъ були въ Подгуржу люде зъ села Вржосовиць. Учувши про замахъ тай про те, що мусѣвъ его вчинити соціяльный демократъ, почали оповѣдати, що въ ихъ селѣ е пѣдѣбный чоловѣкъ, Андрей Щепка, котрый навѣть учивъ ся стрѣляти зъ револьвера. Поліція пѣбгнала туды. Заставши Щепку спячого, збудила сейчасъ и крикнула до него: „Де револьверъ?“ Щепка (якъ догадують ся въ Краковѣ — певно не мавъ Waffenpass'y) узрѣвши передъ собою „панѣвъ“ зъ поліціи, сказавъ, що не маe револьвера. Однакъ не повѣрено ему на слово, почалась ревізія и и найшли старе, заржавѣле доробайло системы „Lefocheux“, 7-міліметрового калібру, а въ нѣмъ чотири патроны повній, одинъ зѣ спиловапою кулею, а одинъ „слѣпый“. Отсей „штрументъ“ — каже N. Reforma — и въ першѣй молодости не мѣгъ коштувати бѣльше якъ 5 зр. „Фаховый“ анархістъ рѣшучо бувъ бы купивъ собѣ лучшій револьверъ. Темныхъ окулярѣвъ у Щепки не найшли, жовтого плаща также нѣ, але найшли соціялістичній брошуры, и взяли Щепку до арешту до Подгуржа. Щепка веде ся спокѣйно; описують его яко интеліґентну людину. Коли-бы бувъ сповнивъ замахъ, то мусѣвъ бы бути дѣйство великимъ „майстромъ“, щобы втечи двѣ милѣ, стерти зъ себе всякій слѣды нападу и дороги та й ще добре заснути до часу, яки надлетѣла на добрыхъ коняхъ поліція. Пѣдчасъ слѣдства доказуе „пунктъ за пунктомъ“ свое alibi, отже мабуть выпустять его. Коли Щепку транспортували въ Подгуржа до Кракова „пѣдъ телеграфъ“ (такъ зовесь арештъ), вѣнъ запытавъ спокѣйно радника Костшевского: „А коли я посиджу тамъ кѣлька днѣвъ, а потому покаже ся, що я не виненъ, то хто менѣ за се заплатить?“ На те замѣтивъ п. Костшевскій: „На се вже трудно найти яку раду!“ — Говорять, що „Naprzód“ маe оголосити грошеву нагороду за выслѣдженя напастника, абы тымъ способомъ показати, що не маe зъ нападомъ на гр. Старженьского нѣчого спѣльного.

— **Графиня Льоняй** перебуваe вѣдъ кѣлькохъ днѣвъ зѣ своимъ мужемъ въ Будапештѣ и мешкають въ готели „Гунгарія“. Въ довгій розмовѣ зъ Іокаемъ, заявила она, що намѣряе купити посѣлѣсть въ захѣдній Угорщинѣ, абы бути близше дочки архикняжны Елисаветы. Опѣсля спытала графиня Іокая, котрый числячи сѣмдесять кѣлька лѣтъ оженивъ ся другій разъ минувшого року, чи чувесь щасливымъ? А коли Іокай вѣдповѣвъ, що доперва починае жити на ново, бо сотворили собѣ зъ жѣнкою маленькій свѣтъ, котрый выпагороджуе за решту свѣта, графиня сказала: „Зовсѣмъ такъ веде ся й менѣ; мѣй малый свѣтъ заступае менѣ великій“. Коли вѣдтакъ запытала Іокая, що вѣнъ думае о подружю архикняза Франца Фердинанда, Іокай сказавъ: „Права серця стоять высше по-

надъ всякій права списаній на пергамінахъ абв вырытыхъ на камени“.

— **Дрѣбній вѣсти.** Gazeta Lwowska оповѣщуе инше въ урядовѣй части цѣсарскій патентъ зъ дня 24-го с. м. скликуючій галицкій соймъ на день 18-го грудня с. р. — Намѣстникъ гр. Пініньскій урядуе вже вѣдъ вчера въ бюрѣ. — У Вѣдни лютить ся вѣспа. Вѣдъ 28 жовтня до 24 падолиста ср. заведужало 1822 осѣбъ. — Въ польскихъ дневникахъ появилась погоголоска, що рада громадска въ Городенцѣ маe бути розвязана; якъ вѣдомо, тамъ уже передъ двома роками выбрано бурмістромъ посла д-ра Окуневского, але „ржондъ крайовый“ не хоче допустити его до урядованя.

Телеґрамы.

Парижъ 30. падолиста. Въ парламентѣ поставивъ деп. Дені интерпеляцію до міністра Дельказе що-до розъѣмного суду въ справѣ Трансвааля.

Лондонъ 30. падолиста. Робертсъ телеграфуе: Кнокъ побивъ пѣдъ Вальдбанкъ Бурѣвъ пѣдъ проводомъ Штайна и Девета.

Лондонъ 30. падолиста. До вѣйскъ Девета прилучило ся зновъ богато фермерѣвъ.

Парижъ 30. падолиста. Крітеръ выѣзджае завтра до Гаги.

Лондонъ 30. падолиста. Президентъ Оранін Штайнъ мавъ бути раненымъ въ послѣдній борбѣ зъ Кноксомъ.

Львѣвска ц. к. дирекція залѣзн. держ.

Зміна обсягу дѣлани стацій Кіселев. — Стація Кіселев на шляху Лужани-Залѣщики, що була отворена дотепер для загального руху, зістане перемінена вѣд 1 сѣчня 1901 в пристанок особовій з обсягом дѣлання розтягаючого ся на надачу і видачу товарів цѣлими возами.

Австро-угорско-румуньский звязок зелѣзничий. — З днем 1 сѣчня 1901 увійде в житє додаток I. до зшитка I-ої II-ої части і додаток I. до III-ої части тарифи.

Дня 2 падолиста с. р. отворено дальшу часть шляху з Радиѣ-Бездекова до стациї Равиѣ ново вибудованої зелѣзницї льокальної Равиѣ-Госпозѣн в окрузї ц. к. Дирекциї зел. держ. в Празї. З днем отворенія сего шляху заведено на цѣлій зелѣзници льокальній Зльоиѣ-Госпозін-Равиѣ, нормальний рух особовий і товаровий.

„Трудъ“, жіноча промыслова спѣлка

Члены „Клюбу Русинок у Львові“ заходать ся коло заснована такої промыслової спѣлки, яка подаючи помічну руку Русинкам, що шукають працї, могла би рівночасно пропагувати домашній промысл, достарчувати на замовлене всякого рода жіночих убрань, принимати Русинки на науку шитя, крою, кравецтва, модняретва, удержувати склади з матеріями, потрібними до жіночих робіт, і тим способом старати ся, щоби рускій гріш не ішов в чужі руки. В тій цѣли уложеній статут спѣлки став вже затверджений властями; тепер розходить ся лише о квоту около 3.000 зр., потрібну до введеня в житє згаданої спѣлки. На сю цѣль вплинуло вже 500 зр., які опроцентовують ся в „Союзї кредитовім“; там будуть вкладати ся і дальші надсилані удѣли, де остануть до часу заснованя спѣлки. Один удѣл виносить 10 зр., а виписове 1 зр.; кождому вільно приступити з довільним числом удѣлів. Запрошуючи сею дорогою всѣх В. П. Родимців до приступленя до спѣлки „Трудъ“, просить „Клюб“ висилати гроші на руки председѣтельки „Клюбу“ п-ні Г. Шухевичевої у Львові ул. Собіщини ч. 7, куда також зволять інтересовані відносити ся о висилку статутів та о близші інформациї дотично Спѣлки.

За видѣл: *Г. Шухевичева*, председѣтелька.

Надѣслане.

Проч з чужиною! Брак Календаря гумористичного, а ще до того вигѣдного формату кишеневого, давав ся відчувати у нас на Руси від давна. Перед 10 роками вийшов був Календар „Зеркала“ а від того часу подѣбного Календаря не було.

Редакция наша підняла ся тепер сеї ризикевної працї і видала на рік 1901 богатій гумористичний Календар, котрій не тілько дорівнуе але і перевисшае многі чужинецкі подібні календарі: польскі, нѣмецкі і н. Признали се нам многі фахові видавці. З провінциї дістали ми навіть кілька писем, висказуючих ся дуже похвально о нововиданім Календарю. Підносимо се не для американьскої реклями, але для викликаня у наших Впов. Родимців загального заінтересованя, що і наші рускі видавництва можуть дорівнювати чужим.

Тымбільше, що з судьбою Календаря вяже ся нрвідлучно і доля одинокого на 30 міліонів Русинів гумористично-сатиричного двотиждневника „Комара“, відкликуємо ся до патріотичного загалу Русинів з прошенем о численні замовленя. Дуже низька цѣна, 25 кр. а з пересилкою 28 кр., повинна заохотити кождого до набутя нашого Календаря, в котрім найдесь не одна річ, що розвеселить і забазить найбільше засмученого читача. Буде се дѣйство utile cum dulci!

До тепер розійшло ся ледви 2000 примірників. Тому проч з чужиною! Купуймо лише Календар „Комара“!

[Місця набутя в части інсератовій.]

Редакция „Комара“, ул. Личаківска ч. 23.

Господарство промыслъ и торговля

Цѣна безрогъ. На вѣденьскій торгъ дня 27 н. ст. листопада с. р. пригнано 12.002 штукъ. Межь тими було зъ Галичины 4 844 штукъ. Платили за галицкй по 85 — 87 сот., за молодй галицкй по 54 — 74 сот. за оденъ кільограмъ живои ваги.

Надѣслане.

Д-р. Софія з Окуневских Морачевска
улиця Миколая 19.
ординує від 3—4.
508 12—15

ЗМѢНА МЕШКАНЯ
Спеціялістъ недугъ ушій, носа и горла
Д-ръ І. РАЙНГОЛЬДЪ
ординує теперь при ул. Сикстускій ч. 29.
536 11—18

ЗМѢНА МЕШКАНЯ
Д-ръ З. Райнгольдъ
надворный и прибочный лѣкарь дентистъ
ординує теперь при ул. Сикстускій число 29.
545 11—18

Ароматичнй правдивй россійскій
ЧАЙ
одержавъ свѣжій транспортъ и поручає ихъ головный и спеціяльный складъ
Адольфа Зінгера
Львовъ, ул. Сикстуска ч. 1.
553 Цѣнники на жадане даромъ и оплатно. 4—10

ЛИШЬ
въ ресторациі ГАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 домъ власный, можна дістати щодинно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ

Печени вепрова зъ капустою	15 кр
Смажий легки	12 „
Фляки	12 „
Ножка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи ресторациі, даю вудбираючимъ марки. — Найлѣпшій виво по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вудъ 40 кр. літра.
По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ отравъ и напиткувъ заосмотрена кухня.
79 235—? Съ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Д-РЪ А. ПАДАЛЄВСКІЙ
Спеціялістъ шкѣрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клініках у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладовъ всякй венеричнй недуги, насѣтъ найбольше застарѣлй шкѣрий, половй и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординує вудъ годины 10—12 и вудъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 42—?

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничй, піоны, лібелї манометры и т. и.
Уряджене дашбикбовъ электричныхъ.
Всякй направки полагоджують ся якъ найкрще и найдешевше. 4158

Оголошене.
Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ оголошує отсим конкурс в ціли надання одної стипендії бл. п. Франца Фронца по мисли розпорядження остатної волї тогож в дня 25 червня 1870 року для убогого молодця обряду греко-католицкого, учащаючого до низшої ц. к. гімназиї в Перемишли з выключенем синів сьвященників і дяків (після виразно заявленої волї бл. п. фундатора) призначеної в річній квоті 180 корон, з реченцем до 31 грудня 1900 р.
Убігаючі ся о сю стипендию мають в тімже реченци вмести просьбу заосмотрену метрикою хрещення, сьвідоцтвом убожества і шкільним сьвідоцтвом з остатного курсу через Дирекцию ц. к. гімназиї в Перемишли до Головного Виділу Товариства „Просьвіта“ у Львові. Стипендия буде виплачувана в двох ратах півречних по 90 корон а то в місяцях лютім і липни дотичного року шкільного за предложенем квіту удостовіреного через дирекцию ц. к. гімназиї в Перемишли і сьвідоцтва шкільного за остатнй курс.
Ученик наділений сею стипендиєю тратить єї коли укінчить низшу гімназию в Перемишли або коли перейде перед укінченем теїж до якої другої гімназиї або якого другого наукового заведена. За Головний Виділ Товариства „Просьвіта“.
У Львові, 22 падолиста 1900.
Ю. Романчук. *Гр. Врецьона.*
428 1—8

Академик прийме сейчас лекцию чи то в місті чи на селі. — *C. K.* post. rest. Золочів. 581 1—3

Всч. Священникамъ, пп. Урядникамъ продаю на раты ФОРТЕПЯНЫ Безендорфера и т. д.
Генеральна філіяльна
Євгенія Берґерова
582 въ ТЕРНОПОЛИ. 1—4

Сирота интелігентна
знаюча добре господарство домашне як і кухню, глядає місця в рускім домі. Ласкаві заголошеня під адресом: Кунацка в Самборі. 574 2—2

Потрѣбно инструктора
добре обзнакомленого и способного до удѣлюваня нѣмецкого языка, стилістики нѣмецкои и короткого огляду ґеографіи и исторіи. Условя: 15 зр. мѣсячно, віктъ и станція. Стація зелѣзницѣ въ мѣсце. Кошты подорожи зверне ся. — *К. Петровскій* парохъ Перерослянъ. 577 Тар овица лѣсна. 2—2

МАСЛО! МАСЛО!
Денно свѣже десерове масло
netto 9 фунтовъ за 9 Коронъ высылаю оплатно за послѣплатою и ручу за найлѣпшу обслугу.
Антозій Дробнеръ
Бжеско Галичина. 580

Проч з чужиною!!!
КОЛИ ВЖЕ ВИЙШОВ
Гумористичний ілюстрований
Календар „Комара“
Ціна лише 25 кр.
з почт. пересилкою 28 кр. Набути можна в *Адміністрациї „Комаря“ ул. Личаківска ч. 23*, в книгарнях: *Тов. ім. Шевченка, Ставропігійскій і Тов. „Просвіти“ у Львові і по всіх філіях „Народної Торговлі“, в Калуши у п. Коритовского, в Тисьменици у п. Піранов'ского і в инших торговлях на провінциї. В Черніцях в Редакциї „Буковини.“*
Відпродуючим значний опуст!

СВОБОДА
письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.
Выдае и за редакцію вудповѣдае: Льонгінъ Цегельскій. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.
Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пів року 1 зр. Редакція и администрація: Львовъ, улиця Вѣчна Кружока ч. 5
Вудъ 1 (13) сѣчня 1899. выходить у Львовѣ що четвергъ (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыждова популярна газетка.

ТОВАРИСТВО
ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ
стоваришене взаресткроване въ ограниченою порукою
у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,
выконує всякй працѣ зъ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства вдля композицій своихъ членовъ, а именно: образы релігійнй до иконостасовъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчнй, портреты зъ натуры и фотографій, краевиды, побутовй и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнй, сповѣдальницѣ и т. д. и всякй працѣ золотарскій; рѣвножъ украшае внутра церковь, выготовляе пляны церковь, капличъ и пр. и утримуе на складѣ фотографічнй репродукціи образовъ рускихъ артистовъ.
Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.
Цѣлею Товариства е: вдднести нашу штуку к вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнвй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що зводить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрй приймае выключне лишь Дирекція Товариства. 460 93—?
Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*
Товариство не послугує ся агентами.

Р. ДІТМАРЪ
у Львовѣ
ц. к. надворный достависць
поручае яко найновѣйшій и найпрактичнѣйшій выналѣздъ:

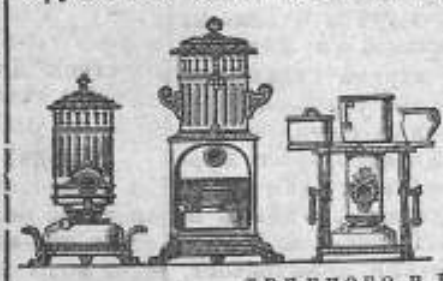

Печи и кухнѣ нафтовй до огрѣваня мешкань и варенй цѣлыхъ обѣдовъ, даючи ся ужити безъ руры и комина, не вытворюють нѣякого сопуху и конченя, вудъ гварантією.
Найвуки и рѣзнорѣдній лампы до освѣтленя електричного и газового. 547 4—6

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтомъ папери)

Доси неперевысшеный!!!
В. Маагера
правдивый очищеный
ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законне обезпеченомъ опаковани)
жовтого фляшка К. 2.—
бѣлого „ „ 3.—
з фабрики
ВІЛЬГЕЛЬМА МААГЕРА
у Вѣдни
Розсѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своеи легкои страннести поручений также дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ, вдбольшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокбвъ, а также взагалѣ прочищеня крови.
Достати можна въ найбольшій части Аптикъ и Дрогерій австро-угорскои Монархіи.
W. MAAGER, WIEN
III./3., Heumarkt 3. 501 5—18
Противъ наслѣдуванъ заряджує ся судове слѣдство.

Вже вийшли з друку накладом Євгенія Спожарского
Народні карти кореспонденційні
як також типи гуцульскі и характеристичні.
Замавляти може в Торговли Євг. Спожарского у Львовѣ и у всіх рускихъ торговлях. 566 9—20

ПРОТИВЪ КОРОСТИ
уживайте едино Масти Русса на коросту.
Успѣхъ 2—3 днѣвъ.
Цѣна К. 1·20.
ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ:
Жигм. Рукеръ, Аптикарь, Львовъ
(*ГАЛИЧИНА.*) 538 3—12

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педаґотичного двотыждневникъ педаґотично-науковый, выходить вудъ 1 червня 1881 у Львовѣ ул Ворменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рокъ 3 зр. на пів року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

К. СОЛИКЪ
передтымъ
ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
у Львовѣ улиця Собѣского число 7.
поручае
всякій ґатунки футеръ, а именно: мужескій и дамскій пѣлетка, ковнѣрѣ, пелерины, зарукавки, шапки мужескій и дамскій, колпаки, шкбры у всякихъ ґатункахъ, готовій верхи до мужескихъ и дамскихъ футеръ.
Найновѣйшій матеріи на верхи въ найбольшомъ выборѣ.
ЦѢНЫ УМѢРКОВАНЫ.
Для Р. Т. Публики и Всеч. Духовенства сплаты мѣсячными ратами. 522 10—12

ПОВОЗЫ
вбзки, тарантасы и **санки**
новй, якъ также уживанй поручає въ великомъ выборѣ
М. НАССЪ
ЛЬВБВЪ
улиця Шпитальна ч. 28
по цѣнах конкуренційныхъ, гарантуючи за добрый выробъ.
Зъ причины, що магазины и роботнѣ, въ котрыхъ робить ся повозы, находять ся на передмѣстю у власной реальности, продаю мои выробы дешево, стараючи ся вдволити нов. публику. 568 2—3

Въ цѣляхъ аґітаційныхъ!
поручають ся до ширена масами слѣдуючій брошурки „Парохіяльной Бібліотеки:
1. Законы людскои суспільности где розправляе ся о суспільной нуждѣ, и о средствахъ якъ ѣй въ публичномъ житю зарадити. За 100 штукъ 8 кор.
2. Фальшивый парламентаризмъ, где вытолковано ясно чому дотеперѣшній послы не зробили и не могуть зробити нич доброго для масъ народу. За 100 штукъ 8 коронъ.
3 Наша збруя, або якъ боротися проти воротовъ нашого быту. За 100 штукъ 6 коронъ.
4. Наша організація, або куди имя щобы будо намъ лѣпше. За 100 штукъ 8 коронъ.
5. Злуна Антихристовъ, брошурка дуже на часѣ поединчо: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотири статіи разомъ: 100 штукъ 4 коронъ.
6. Христосъ и Его народъ, брошурка дуже побуджаюча до патріотичной чинности. 01 штукъ 5 коронъ.
7. Не бойте ся пострахувати брошурка на часъ выборчій знаменита! За 100 штукъ 3 кор.
8. Религія а паньство. За 100 штукъ 2 кор.
9. Религія а бѣдаки. За 100 шт. 2 кор.
10. Хлѣбъ безъ религіи не сытить. За 100 штукъ 2 коронъ.
Выѣмково, кто на часъ выборчій, можна всѣ тѣ брошурки набути франко, едино въ Редакціи Прапора, Перемышль, Побереже ч. 1. въ найменшой скількости 100 штукъ зъ кождои.

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вудъ 1 мая 1900.

пбвдня часу середно-европейского [пбвдѣшого о 36 мінутъ вудъ часу львовского.]

посп.	особ.	приходить до Львова	посп.	особ	вудходять зъ Львова
		День			**День**
	6·20	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·25	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	7·45	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пбдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова		6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовецъ
	7·40	„ Тернополя, Бродовъ на Пбдзамче		6·43	„ Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
	8·00	„ „ „ гол. дворець	8·36		„ Кракова, Любачева, Ордова Вѣдня
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои (гол. двор.)		8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Стрыя
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Ордова		9·15	„ Янова
	11·45	„ Ярослава, Любачева		9·25	„ Пбдволочискъ зъ гол. двбр а
	11·55	„ Ицканъ, Станислав, Козовы		9·55	„ Черновець
	12·55	„ Янова на гол. дворець		9·42	„ Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
1·35		„ Кракова, Вѣдня		—·—	„ Белзця, Равы, Любачева
	1·15	„ Сколього, Хирова, Калуша	1·35		„ Пбдволочискъ зъ гол. двбр а
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина	2·08		„ „ „ Пбдзамч
2·20		„ Пбдволочискъ на Пбдзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Черезница
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хаббвки
	5·40	„ „ „ Пбдзамче	—·—		„ Ярослава
	5·17	„ „ „ гол. дворець			**Нбчь**
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева	12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
		Нбчь	1·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава		4.15	„ Кракова, Хирова, Коросна
12·20		„ Черновець, Букарешту		6·10	„ Станиславова
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Ордова		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
	8·12	„ Пбдволочискъ на Пбдзамче		6·50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	8·35	„ „ „ гол. дворець		7·25	„ Сокаля, Равы рускои
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Синока		7.10	„ Тернополя зъ гол. двбрця
	9·45	„ „ „ „ Хирова		7·33	„ „ „ Пбдзамча
	1 —	„ Ицканъ, Пбдвысокого, Козовы		9·12	„ Янова 1/10 до 30/4 1900 включно
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	— —	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Синока		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	—	„ Ицканъ, Козовы, Пбдвысокого		11 —	„ Пбдволочискъ, Бродовъ г. двбрця
	11·14	„ Пбдволоч. Бро бовъ, Коничинецъ		11·23	„ „ Гримайлова Пбдзам.
	9·30	„ „ „ на гол. дворець			
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту			

ЗАМѢТКА: Пора нбчна числить ся вудъ 6 годины вечеромъдо 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ держанков при ул. Краєцкихъ ч. 5.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, вудъ зарядомъ Іосифа Даниловка.

Ч. 261. Львовъ, Субота 18 Падолиста (1 Грудня) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Краковѣ: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсерати платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатками

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатаний вѣльній вѣдъ порта.

Неодиноке числе коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычай принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчка инсератовой або ся мѣсце а за рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Оповіщене.

Народний Комітет, яко головний руский комітет виборчий, затвердив, на основі предложеня комітетів повітових і ухвал передвиборчих зборів, на округ виборчий в V-ої курії *Борщів*-Заліщики-Чортків Гусятин-Теребовля-Скалат кандидатуру на посла до ради державної д-ра **Євгена Левицкого**, кандидата адвокатского у Львові, і поручає ту кандидатуру всім щирим Русинам і всім прихильникам народу.

Від Народного Комітета.

У Львові дня 29 (н. ст.) падолиста 1900.

Юл. Романчук, голова. *Др. Євг. Озаркевич*, секретар.

Зъ руху выборчого въ краю.

Руска партія радикальна (чи, якъ она се назвала, „Головный хлопскій [?] выборчій комітетъ“) оголосила въ „Громадскѣмъ Голосѣ“ свои кандидатуры. Кандидатовъ подѣлила на три категорії, с. е. такихъ, котрыхъ она затвердила, такихъ, котрыхъ лише поручає, и такихъ, котрыхъ полишає до волѣ выборцямъ. Пѣсля якои норми поодинокій кандидаты взятій до сеи або тои категорії, годѣ неразъ змѣркувати.

До першои категорії, с. е. затвердженыхъ, належать: 1) Зъ V-ои курії: на Перемышль Никола Ганкевичъ, на Тернополь Тимофѣй Старухъ, на Станиславовъ Іосифъ Гурикъ, на Коломыю Иванъ Сандулякъ; 2) въ IV-ои курії: на Станиславовъ господарь Иванъ Бородайкевичъ, на Коломыю д-ръ Кирило Трильовскій, на Бучачъ господарь Иванъ Косарчинъ, на Тернополь Вячеславъ Будзиновскій, на Ярославъ господарь Петро Новаковскій.

До другои категорії, с. е. порученыхъ, належать: 1) зъ V-ои курії: на Стрый д-ръ Андрѣй Косъ, на Борщовъ д-ръ Евгенъ Левицкій; 2) въ IV-ои курії: на Перемышль д-ръ Романъ Ярославичъ, на Калушъ Юліянъ Романчукъ, на Бережаны совѣтникъ Василь Яворскій, на Сяноцкъ господарь Антонъ Старухъ.

До третои категорії, с. е. потишеныхъ до волѣ выборцямъ, належать: 1) въ V-ои курії: на Броды Данило Мекслята, на Ярославъ Іосифъ Шіфлеръ [кандидатъ соціялістовъ]; въ IV-ои курії: на Самборъ о. Мих. Зубрицкій, на Стрый о. Василь Давидякъ, на Львовъ д-ръ Кость Левицкій, на Жовкву д-ръ Мих. Король, на Броды о. Ізидоръ Зельскій, на Золочевъ о. Данило Танячкевичъ, на Залѣщики о. Атанасій Олесницкій, на Теребовлю о. Иванъ Воланьскій.

Зъ тыхъ всѣхъ кандидатовъ суть властивыми радикалами: на V-у курію Иванъ Сандулякъ а на IV-у Иванъ Бородайкевичъ, д-ръ Кир. Трильовскій и Иванъ Косарчинъ [?]; всѣ инши кандидатуры ставлять ся або соціялістами або народовцями або москвофілами. До борбы зъ кандидатами народовцевъ прійде, о скольконе можна теперь сказати, въ 5 округахъ IV-ои курії: въ Ярославѣ Петра Новаковского [властиво кандидата соціялістовъ] противъ д-ра Данила Стахуры, въ Перемышли д-ра Романа Ярославича [кандидата соціялістовъ] противъ о. Антона Захаріевича, въ Станиславовѣ Ивана Бородайкевича противъ Іосифа Карановича, въ Коломыи д-ра Кир. Трильовского противъ д-ра Теоф. Окуневского и въ Бучачи Ивана Косарчина противъ д-ра Мих. Коцьобы. Радикалы певне й самі не мають надѣи, щобы чисто радикальна кандидатура противъ кандидатуры народовця мала де-небудь якій выглядъ; але пеувати шансы народовця она, розумѣе ся, може. Коли-бы борба йшла тылько межи радикаломъ а народовцемъ, то мы розумѣли бы тактику радикалівъ; але де стає ще третій кандидатъ, зарѣвно противный однымъ и другимъ, то сеся ихъ тактика веде хиба до того, щобы улегшити побѣду тому третому. П. пр. въ Станиславовѣ радикалы высуненемъ кандидатуры Ивана Бородайкевича вже-жь очевидно не пошкодять правительственно-польскій кандидатурѣ о. Мандичевского, але кандидатурѣ щирого, независимого народовця и демократа Іосифа Карановича, котрого Przegląd назвавъ радикаломъ а Dziennik polski москвофіломъ! Нехай пп. радикалы розважать добре, чи згодне се зъ хлопскимъ интересомъ, котрому они, якъ кажуть, хотять служити. Радикалы загнѣваній, що народовцѣ не згодили ся на кандидатуру д-ра Трильовского; але жь они самі, а бодай розважнѣйшій зъ нихъ, мусять въ души признати, що тая кандидатура не мала бы выглядовъ, навѣть коли бъ и народовцѣ на ню пристали, та що ставити ей значило бы по-простуту запропастити округъ выборчій, котрый завсѣгды бувъ въ посѣданю Русиновъ — вже й помиливши те, що д-ръ Окуневскій въ нашій репрезентації копче есть потрѣбный. Пеувати — легка рѣчь та й навѣть при слабыхъ силахъ можлива; але одвѣчальность тяжка мусить упасти на тыхъ, що пеують и шкодять, де бы радше помагати повинній, бо ходить о вѣдпертє спільного противника.

Польске сторонництво демократичне выдало д. 25 падолиста выборчу вѣдозву, оголошену вчера въ дневникахъ; пѣдписаній на нѣй за управу сторонництва: д-ръ Алекс. Дворскій, голова, Янъ Ротеръ, заступникъ головы, и Тадей Романовичъ, секретарь. Мы знаемо вже польскихъ демократовъ и длятого змѣстъ вѣдозвы такъ само насъ не здивує, якъ и вѣдозва „центрального“ комітету. Становище польскихъ демократовъ и польскои „консерви“, якъ тій демократы насмѣшливо зовуть верховодовъ польского кола, в супротивъ Русинівъ и руской справы однакоѣсеньке. Демократамъ ходить лишь о те, щобы „консерву“ вырвати зъ рукъ керму. Тымъ то демократична вѣдозва передовсѣмъ малює сумный станъ краю и приписує вину того консервативнѣй політицѣ польского кола. Часъ — каже — зѣрвати вже зъ тою політикою и взяти ся до реформы польского кола. Длятого треба выбирати такихъ послівъ, що, вступивши до польского кола, будуть домагати ся его реформы

Отсе головный змѣстъ вѣдозвы, котра „консерву“ що-хвиля побиває фразами про narodowe nabytki, narodowe cele i dążenia, narodowe odrodzenie, народову політику и т. д. до безконечности. За прикладъ, якъ намъ розумѣти тій всѣ „народовій“ справы, може послужати доброръ, зроблений у вѣдозвѣ „консервѣ“, що досі въ прокураторіяхъ, въ жандармерії, въ управѣ доменъ и лѣсовъ, на зелѣзницяхъ, почтахъ, телеграфахъ, урядахъ скарбовыхъ — нема повныхъ „правъ языковыхъ“, значить нема ще урядового языка польского. Хочь польскій демократы живуть на Руси и зъ Львова высилають свою вѣдозву до цѣлого краю, отже и до руской части его, то таки, якъ въ своѣй програмѣ зъ дня 22 серпня с. р., такъ и въ сѣй вѣдозвѣ анѣ словечкомъ не згадують про руску справу и про свое становище до нея; вѣдзываютъ ся такъ, якъ коли бы вся Галичина була чистою Польщею. Признаючи вагу Австрії для „народового“ интересу, заповѣдають демократы, що будуть старати ся о поладнанє внутрѣшныхъ вѣдносинъ въ Австрії, о умиротворенє монархії, вѣджите конституції, привернене парляментаризму, при чомъ не забули згадати и про „згоду народовъ и людовъ (?)“; але зъ усего рѣчь ясна, що мають на гадцѣ лише хиба чесько-нѣмецкій сборъ, — въ Галичинѣ грунтъ: polityka narodowa i odrodzenie narodowe!

Бодай то польскій демократы!

Зъ Калуша пишуть намъ:

Въ четверъ коло год. 3-ои зъ полудня закінчили ся у насъ правыборы въ IV. курії. Зачались они въ середу о год. 8-ій и тревали до 3-ои въ ночи; а що мѣщане тримались и ще около 150 ждало голосованя, розложивши ся на земли въ сали и по коритарях, вѣдложено дальше голосованє до другого дня на 10 годину передъ полуднемъ. Мѣщане зѣйшли ся точно на означеный часъ; але п. комісарь Совіньскій вже о год. 11 казавъ замкнути салю и оповѣстивъ, що тій, що є въ сали, можуть еще голосувати, а тій, що на дворѣ, вже не будуть допущенй до голосованя, и на приказъ комісаря жандармы порозганяли зѣбраныхъ. На руску листу упало 165 голосовъ, а на польско-жидовску 220—240; але пашихъ не припущено до голосованя кругло 100 особъ, коли противна сторона вѣддала всѣ свои голосы до одного. Преславный п. Совіньскій, якъ неплатный агітаторъ, въ урядовѣмъ мундурѣ звозивъ выборцѣвъ (маємо свѣдковъ на те!). Потѣшаючимъ фактомъ є у насъ се, що въ оденъ голосъ рускій не выломивъ ся зъ солідарности. Противъ правыборовъ зъ IV. и V. курії внесли мы протестъ.

Якъ зачуваємо, мало староство дати знати жидамъ до Войнилова, щобы зорганізували ся, бо оно скасує тамошній правыборы и вызначить новій на шабасъ въ сесю суботу. Найзаконнѣйше переведенй правыборы касують, коли тылько выпали не въ корысть кандидатовъ польско-жидовского центрального комітету!

Калускій повѣтовый комітетъ оповѣщує: Маємо честь запросити выборцѣвъ IV. и V. курії калуского повѣта на вѣче, котре вѣдбуде ся д. 7 н. ст. грудня (въ пятницю) о год. 12 въ полудне въ сали Ляндсманівъ въ Калушу. На тымъ вѣчи мають явити ся кандидати на послівъ. — За комітетъ: *Д-ръ Косъ, о. Козакъ.*

Фантазіи про політику.

(Докінченя.)

— Also aufpassen! — сказавъ старый вуйко Аристотеля — але перша рѣчь, чи вы маєте талантъ політичный? чи всьо зрозумѣєте? — и вдѣпивъ въ мене остро свои політичній очи.

Я, на щасте, прочувъ у собѣ сей талантъ, бо сейчасъ казавъ дати порцію фляшковъ и бомбу пива. Старый вуйко усмѣхнувъ ся и каже:

— Вамъ Русинамъ давъ Богъ всѣлякій таланты, навѣть якъ бачу и до реальной політики! Та на жаль панує у васъ ще великій хаосъ въ понятяхъ, що добре а що зле, и бракъ обчисленя, по кольке лѣтъ коштує локоть страченого часу на сварнѣ... Але вернѣмъ до політики. Я сказавъ вамъ, що політика є eine Kunst, зъ чого у васъ въ Галичинѣ роблять всѣлякій Kunststück'и, отже Kunst, се-бъ то штука, якъ ужывати *лишь механізму природы* до правленя людьми.

— Ой.. слабу! Але говорѣть далѣ!

— А знаєте, що розумѣє ся пѣдъ симъ механізмомъ природы? Значить, що всьо въ природѣ дѣесь пѣсля правъ природы, пѣсля котрыхъ зновъ всьо все и всюды дѣятесь мусить, такъ що супротивъ сего нѣчо не вдѣешь! Verstanden?

— Ой!... ага, ага!... Я.. нѣбы се... Кельнеръ! двѣ бомбы!

— Schön! зъ васъ буде колись політикъ. Отже weiter! На пѣдставѣ сего механізму природы є можливо згаданій права природы такъ выхѣбнувати, щобы пѣсля нихъ можна було дѣлати на волю людей и ними правити. Ergo: не будь жаднои свободы волѣ, а за тымъ жадного на нея опертого права морального, лише сли бы всьо, що дѣесь або дѣятись може, було самымъ механізмомъ природы, въ такѣмъ случаю політика становить цѣлу практичну премудрость або штуку доходити до цѣлей хитро-мудрыми Kunststück'ами... Розумѣе ся, що тогдѣ всяке поняте права, слушности, справедливости и т. д. буде идентичне зъ понятемъ — шануючи гонѣръ — дурачества, мрѣя, байочки дитиначон... Були вправдѣ простодушній люди, ба! є ще й теперь, що кажуть: есть безперечно *вольна воля* и *права моральній* въ свѣтѣ, треба отже конечно злучати політику зъ понятемъ справедливости, значить не обходитись зъ людьми, якъ зъ машинами, але увзгляднати *ихъ права, ихъ бажаня*. Сего жадае найпростѣйше поняте якои-такои слушности... Ха-ха! Але-жь се мрѣя! хто такъ думає, то дѣтина! Sapristi Sapomenthol! Політика а право! а моральность! — и старый въ пассіи выпивъ въ доказъ сего політичного Rechtsbegriff'у свою и мою бомбу!

Я остовпѣвъ! не такъ зъ жалю за бомбою, якъ зъ перестраху супротивъ такихъ елюкубрацій о політицѣ. Я думавъ до теперь, що найбѣльша політика — то явитись на вѣче яке, просити о голосъ и сказати: „Мои панове! господа! многоуважаємый мѣщане и браття селяне яко явившій ся свѣтлый Зборе и Собраніе! Зо взгляду, зважившы, що мы явились тутъ, здѣ, всѣ разомъ и кождый зъ осѣбна, осмѣляю ся поставити внесокъ: щобы розѣхатись домовь спокойно и нехай всѣ разомъ и кождый зъ осѣбна обробить въ дома програму політичну, одѣтну до одѣтнои мѣсцевости, такъ мѣсточка якъ села, и на найблизшомъ зѣздѣ предложить таковую на спасенє Руси святои и на многая лѣта!“ — Таку політику, чисто-домашню, розумѣю, але балаканины старого анѣ въ зубъ!

Та старый розбалакавъ ся на добре! Особливо, якъ зъѣвъ ще пару ковбасокъ зъ хренъмъ. А мы знаемо зъ досвѣду, що горѣлка, ковбасы та пиво дуже, ажь за дуже розъясняють всякій погляды політичній. То жь говоривъ вуйко добродѣй много-премного о політицѣ, але я мало що розумѣвъ.

Примѣромъ говоривъ, що мораль а політика нѣколи не погодять ся.

— Чому? — пытаю несмѣло.

— Бо, бачите, мій любый фундаторе [певно титулъ за фундованє пива и „rzeczy jadowitych = essbares], бо, каже, кождый человѣкъ є вже зъ природы злый и недовѣрчивый. Чи політика не йшла бы гладко у васъ, наколи-бъ вы при правыборахъ чи выборахъ вѣрили на слово комісареви, що сей або той має бути выбраным, що такъ а не инакше треба голосувати? Нѣ! вы все на своє! а зъ васъ прецѣнь жаденъ не є въ фаху урядникомъ політичнымъ, ergo на політицѣ не розумѣєсь! Ultra posse nemo obligatur. Въ політицѣ не можна увзгляднати волѣ и бажань кождого поодинокого человѣка, але волю и бажаня всѣхъ загаломъ, се-бъ-то волю народа, безъ взгляду, чи сей народъ репрезентує тверезый чи пяный вѣйтъ и писарь, чи хтонебудь зъ хрунѣвъ. Політичній взгляды — се ґрунтъ, се фундаментъ! Припустѣмъ, прійде до вашои хаты якій ганделесъ, розложить свои шматы и всяку нужду та зачне ще брати до комплету и вашій манатки — чи вѣльно вамъ его выгнати? Певно! поліція навѣть може, бо се интрузъ, некрещный, импертинентъ, злодѣй. Але коли Буры не хотѣли позволити Англичанамъ на таку забавку въ своѣмъ краю, то вѣльно Буровъ вымордувати и ограбити, бо політика сего жадае! Коли Хіны не хотять европейскихъ фаталашковъ купувати, не хотять Европейцямъ позволити своихъ мышей та щуровъ ѣсти, цѣла Европа може ихъ мордувати и ихъ край богатый палити й нищити, бо се дѣло політичне! Але, розумѣєсь, коли бъ Хінцѣ прийшли до Европы — и схотѣли — не битись и грабити, але троха голосувати, хотяй бы и въ VI курії, то, кажу вамъ, всѣ якъ одинъ пѣйшли бы до аресту! Длятого власне при переведеню якои-сь идеї державнои не бере ся на взглядъ жадныхъ афектовъ и серцевыхъ симпатій, а лише число и силу багнетовъ. Хто має силу въ рукахъ, тому байдуже, чи щось правно або неправно дѣесь! А рація? — бо політика такъ каже! То власне тайны політики. На се треба розуму не абы-якого! го-го! Розумѣєте?

Але я за той часъ зъ початку омлѣвъ, потомъ, при исторіи Буровъ и Хінъ, цѣлкомъ вже заумеръ а може навѣть и направду померъ.. Счинивъ ся гвалтъ, крикъ, гармідеръ. Нанесли кельнеры и стація ратункова множество цибулѣ, перцю, паприки, оцту, кольки кѣнъ пявокъ, морівонівъ и гетарбовъ безъ числа — и я якось зъ бѣдою „na powszechne życzenie“ пробудивъ ся до жатя.

Старый вуйко Аристотеля споглядавъ на мене дивно. Не знавъ я: політично не неполітично, бо въ головѣ вѣдъ аплікацій всѣхъ выше наведеныхъ средствъ лѣкарскихъ страшно а заразомъ и прехорошо менѣ шумѣло!

Другу отже лекцію про — „політику подрѣбну“ се-бъ-то „спеціяльну“ вѣдложивъ мій менторъ на пѣзнѣйше, а котру на жадане Хвальной Редакції позволю собѣ також пѣзнѣйше надѣслати, коли, розумѣєсь, сеся перша часть надасть ся до чого. Въ другій части хотѣвъ бы я обробити всякій ключки и штучки політичній, для науки нашихъ выборцѣвъ, и старавъ бы-ж ся сей елаборатъ передъ выборами выкінчити.

Зъ глубокимъ поважаемъ

Авакумъ Павуркевичъ.

Маса до пѣдлогъ, лякеръ до пѣдлогъ, воскова маса, воскови цеголки найдешевше въ гандлю **В. ЧОППА** Львовѣ, ул. Жовкѣвска ч. 2.

Зъ Долинъ̀ського: Всѣхъ патріотѡвъ Долинщины, особливо мѣсцеву интеліґенцію въ кождѡмъ селѣ, просить пѡдписаный о ласкаве якъ найскорше донесенє: якъ выпали правыборы въ селѣ? кѡлько выбрано выборцѣвъ въ кождѡй курін и чи не зайшли анѣ неправильности й надужитя, щобы ще въ часъ можна внести вѡдповѣдне зажалене и рекурес. — Вѡдъ Долинъ̀ського повѣтового комітету выборчого. Предсѣдатель *Теодоръ Богачевскій* парохъ Лецѡвки п. Рожнѣтѡвъ.

——

Бобрецкій повѣтовый комітетъ оповѣщуе: Всѣхъ выборцѣвъ въ IV. и V. курін бобрецкого выборчого округа просимо зѡбрати ся на нараду въ справѣ кандидатуръ. Зборы вѡдбудуть ся д. 11 н. ст. грудня о 12 год. въ полудне въ Глѣбовичахъ волинкихъ въ гостинници Бриля, що стоить недалеко дворца зелѣзницѣ. — За комітетъ: *Инол. Штогрин*.

——

Зъ Бѡбрки пишуть намъ:

Въ нашѡмъ повѣтѣ правыборы майже покѡнчений, а вѡдбували ся безъ якихъ надужитъ тамъ, де народъ свѣдомый и добре зорганізованый або де дуже темный; въ селахъ же, де народъ бѡльше свѣдомый але не добре зорганізованый а може и трохи роздвованый пѡдшептами дѣдича або якого панка, тамъ комісарѣ переводили выборы на ладъ баденѣвскій. Такъ нелеґально перевѣвъ выборы яко комісарь п. ѳізикъ въ селѣ Кнѣселѣ, де народній кандидаты дѡстали голосѡвъ бѡльше, нѣжь була абсолютна бѡльшѡсть, а урядовій кандидаты дѡстали о 20 голосѡвъ менше вѡдъ абсолютнои бѡльшости а мимо того п. ѳізикъ, замкнувши ся самъ-на-самъ въ комісію вырахувавъ, що урядовій кандидаты дѡстали бѡльше голосѡвъ и выйшли выборцями. [Видко, що п. ѳізикъ, котрый яко лѣкарь мае дѣла зъ десятыми и сотыми частами цѣлыхъ чиселъ, подѣливъ голосы правительственій на десятій и сотій части и взявъ за цѣлій числа и лишь тымъ способомъ могли урядовій кандидаты выйти на выборцѣвъ. Еѣ, пане ѳізику, праѵыборы то не рецепта!]. Селяне обскочили п. ѳізика и стали домагати ся правды, а п. ѳізикъ побѣлѣвъ и почавъ просити ся, що помыливъ ся, нехай внесуть протестъ. Лише завдяки кѡлькомъ честнымъ господарямъ, Березовскому та давному вѡйтови Горнивови, не прийшло до жадныхъ заворушень, а громадяне заразъ внесли протестъ.

Въ мѣсточку Стрѣлискахъ новыхъ назначений були правыборы на 22 падолиста, та нечайно вѡдложено ихъ на 28-ого очевидно для того, що 22-ого були ярмарки въ дооколичныхъ мѣсточкахъ, отже жиды були бы розъѣхали ся. Выборы и вѡдбули ся 28-ого [переводивъ комісарь шамбеляпъ Гродзіцкій]. Надужитъ не було та й не було потрѣбно. До V. курін мѣщане навѣть не ставали до голосованя и выйшли на выборцѣвъ: вѡйтъ Гурнякъ, Савула и три жиды. Въ IV. курін выйшли самій жиды. До IV. курін прийшли мѣщане и тримали ся дуже добре, якъ ще нѣколи [честь имъ за се!] зъ выимкомъ вѡйта Гурняка, котрый на самѡмъ кѡнци голосувавъ и не занкнувшись вымовивъ имена шѣстьохъ жидѡвъ. Пѡдчасъ того вѡйтового голосования настала тишина мовь макъ сѣявъ, бо честнй мѣщане заперли духъ, не довѣряючи своимъ ухамъ, и чекали наче-бъ щось надзвычайне мало прийти, бо чотири роки тому сего самого вѡйта при выборахъ бувъ „шлягъ трафивъ" ледви его вѡдратували; ну але теперь вѡнъ уже ставъ твердшій на такій рѣчи. Перенали честнй мѣщане тому, що такій вѡйтъ и такій самый его писарь уложили фальшиву листу, втягнувши до неи Богъ зна якихъ жидѡвъ. Голосували навѣть такій жиды, що передъ 18 лѣтами повмирали, що вже чотири роки вынесли ся зъ громады, що не платять нѣякого податку, и т. д. — Противъ такихъ выборѡвъ внесено протестъ.

Въ Миколаевѣ [бобрецкѡмъ] вѡдбули ся правыборы зъ обохъ курій дня 22 с. м. на глумъ и на соромъ цѣлій громадѣ. А вина спадае на вѡйта Петра Галесту, его заступника Гринька Білого и на дяка Данила Киняша [зъ нихъ два выдѣловій читальнѣ им. Качковского], бо они по-просту запродали громалу и ей славу, звязавши ся зъ жидами и въ V курін выбравши арендаря Янкля Парыса и вѡйта [власне тыхъ, котрыхъ хотѣвъ комісарь]. Якъ бы не тотій зрадники и якъ-бы не помники въ церквѣ [акуратъ на день выборѡвъ у селѣ!], черезъ котрій делкій правыборцѣ не явились до голосования, було бы пѡйшло инакше, бо нашій правыборцѣ держались якъ муръ. Замѣтна рѣчь, що по тыхъ правыборахъ Гринько Білый заразъ слѣдуючои недѣлѣ зѡставъ проголошеный провізоромъ новои церкви. Славно!...

——

Зъ Городенщины пишуть намъ:

Загадавъ нашъ п. староста выслати помѣжь людей на выборы доктора вѡдъ худобы п. Скоціньского. Прибхавъ сей панъ на выборы до Рашкова. Миръ христіяньскій суне до выбору, а ту до п. доктора прибѣгае окоманъ дворскій п. Ушиньскій и шепче щось, видко про „ratowanie ojczyzny na kresach", бо панъ докторъ заразъ застановляе выборы — противъ права! — щось собѣ зачинае переписувати, ажь поки п. Ушиньскій не спровадивъ своихъ форвалѣвъ зъ обшару дворского. Въ той способѡ выбрано помѣжь выборцями зъ V. курін такожь п. Ушиньского. Коли-жь Матѣй Когутъ Николая допоминавъ ся, щобы не лишь дворакѡвъ, але и другихъ людей допущено до голосования, сей комісарь приарештувавъ его на двѣ годины. — Зъ Рашкова поѣхавъ сей п. комісарь до Олѣвы-Королѣвки, де царствуе зять пана маршалка панъ Вельовейскій та й сынъ п. маршалка Цеиьскій, отже нашимъ властямъ політичнымъ выдае ся, що то вже мусить бути домена паньска, и ста.ество наварило вже собѣ черезъ те пива за попередніхъ выборѡвъ, наварило и теперь, а все на дармо, лишь хиба на власну компромітацію. Великій комісарь п. Скоціньскій ставъ тутъ „енергічно" переводити выборы. Найперше до Ивана Харука, допоминаючого ся о свое право голосования, говорившъ: „Маршъ драбе!" А коли мимо сея „енергіи" пана комісаря люде наши стояли якъ муръ, приарештувавъ п. докторъ вѡдъ худобы Ивана Бернника, Клима Демянчука и Федора Бѣлозерского. Однакъ люде таки не дали ся та й выбрали своихъ зъ IV. и V. курін. Слава имъ за се! А до п. старосты засылаютъ смиренно выборцѣ городеньского повѣту слѣдуючу просьбу: Выпустѣть, наше старосто, нам своеи особливои опѣки тій села, де царствуе фамілія пана маршалка, а ще друга просьба: Лишѣть доктора вѡдъ худобы при худобѣ, а не шлѣть его на выборы межи люде.

——

Зъ Чорткѡвщины пишуть намъ:

Дня 23 м. м. вѡдбули ся зборы выборцѣвъ въ Чортковѣ, на котрыхъ представлялись оба наши кандидаты д-ръ Евгенъ Левацкій на V курію и д-ръ Коцюба на IV. Зборамъ проводивъ о. дек. Михалевичъ. Выборцѣ приняли обѣ кандидатуры однодушно. Про повагу нашихъ зборѡвъ, про рѣчевѣсть нарадъ, особливо про знаменитый выступъ обохъ нашихъ кандидатѡвъ, котрій своею програмою приведали навѣть байдужныхъ або и противникѡвъ, высказують ся свѣдки наочній, навѣть тутешній интеліґентай Поляки, зъ повнымъ признанемъ.

Въ три днѣ пѡзнѣйше (26 м. м.) заарангували такожь Поляки (властиво паны въ бѡльшои посѣлости) зборы выборцѣвъ въ Чортковѣ. Простора сала була добре заповнена. На передѣ уставилась переважно польска урядничa и доохрестна интеліґенція. За ними станули тѣсною лавою жиды. Було такожь кѡлькадесять селянъ и кѡлькохъ мѣщанъ. По промовѣ председателя п. Рудрофа забравъ слово кандидатъ на V курію гр. Пінінський. Хитрый то чоловѣчокъ! Въ промовѣ (по польски и по руски) заявивъ, що нѣбы є приятелемъ Русиновъ; що нѣбы противный проектови окружныхъ вѡйтовъ-мандаторовъ и проекту Гупки; що нѣбы старавъ бы ся о зниженє службы вѡйсковои зъ трехъ на два роки. Коли председатель, по промовѣ гр. Пінінського спытавъ: чи не хотѣвъ бы хто поставити яку интерпеляцію, попросивъ о голосъ о. Н. Галущинський и въ интерпеляціяхъ такъ побивавъ сего кандидата центрального польско-жидовского комітету: Наша выборча ординація основана на курінхъ интересѡвъ. Курія I-ша (бѡльшои посѣлости), до котрои приналежитъ кандидатъ, въ порѡвнаню зъ курією селяньскою и загальною V-ою є такъ щедро и богато выпосажена, якъ н. пр. богатарь-магнатъ на 1.000 моргахъ ґрунту супротивъ нуждаря-халупника, бо дѣйстно, увзгляднивши таке безконечне число правыборцѣвъ и посередность голосования въ курін IV и V, то курія тій подѡбній до нуждаря, а V курія хиба до пацатка, яке лишь недавно-що нуждарь собѣ придбавъ. Дальше — интересы I. курін (бѡльшои посѣлости) часто колідують зъ интересами середнихъ и бѣднѣйшихъ верствъ суспѡльности, н. пр. взяти высоку индемнізацію за выкупъ пропінацін, що був интересомъ лише властителѣвъ бѡльшои посѣлости, такъ само до смѣшности низькій катастральный дохѡдъ зъ лѣса въ порѡвнаню зъ величезно обчисленымъ доходомъ въ огородовъ, подѡбно податки консумційній взагалъ. Зваживши все те, якъ може гр. Пінінський, дѣдичъ на бѡльшѡй посѣлости, погодити зѡ своею совѣстію убѣгатись о мандатъ зъ V курін? Загалъ выборцѣвъ V курін домагае ся, бо сего потребуе конечно, щобы правительство сталось по правдѣ парламентарымъ, бо лишь таке правительство дае запоруку, що урядника вѡдъ горы до долины будуть шанувати законы, отже посолъ тои курін, навѣть супротивъ кола польского, мусѣвъ бы голосувати за внесенемъ §. 14-ого и за установленамъ особного трибуналу (внесокъ п. Менґера) для верифікацін легальности выборѡвъ посольскихъ! Наконецъ, що загалъ выборцѣвъ и правыборцѣвъ є Русины, а яко такій потребуютъ мати посла Руснна. Народъ руский покривдженый уже самою выборчою ординацією, ще бѡльше кривдженый практиками выборчими, майже не мае можности перевести выбору своихъ послѡвъ, бо центральный комітетъ польскій зъ засады поборюе рускій независимій кандидатуры, а натомѣсть форсуе кандидатуры свои або руснихъ гермафродитѡвъ, а гр. Пінінський, выбраный въ повѣтахъ рускихъ, вступитъ, замѣсть до кола, до клюбу независимыхъ рускихъ послѡвъ?!

Закимъ мѡгъ вѡдповѣсти кандидатъ гр. Пінінський, дѡставъ голосъ чортковскій адвокатъ п. Кроковскій. Сей панокъ вѡдограе дуже сумну ролю. Думавъ прислужити ся можнымъ сего свѣта, прислужити ся въ той способѡ, сли брутально кине на загалъ духовенъства обидливій напасти. Вѡнъ сказавъ, що народъ длятого бѣдный, бо священики обдираютъ народъ немилосердно за метрики, за хрестины и похороны...

Предсѣдатель давъ слово кандидатови на IV курію п. Маріянови бар. Блажовскому. Сей пояснивъ значѣне и вагу кола польского, яко одного зъ найсильнѣйшихъ клюбѡвъ парляментарныхъ. Зазначивъ, що правдивымъ приятелемъ Полякѡвъ є лишь одинъ цѣсарь. Згадавъ про законому, яку правительство удѣлило на повѣнь.

До голосу прийшовъ о. Саврѣй, сотрудникъ въ Бѣлого. Вѡдповѣвъ, въ способѡ надзвычайно удачный напастникови адвокатови Кроковскому. Коротко але рѣшучо выказавъ ложнѡсть и безпѡдставнѡсть киненои на духовенъство клеветы, а надто зазначивъ нетактовнѡсть и ординарнѡсть, якои допустивъ ся панъ адвокатъ. Всѣ зѡбраній гучными оплесками одобрили промову о. Саврѣя.

Симъ можна бы й покѡнчити справозданє, але за-для повноты додамъ ще, яку вѡдповѣдь дали пп. кандидаты, особенно гр. Пінінській. Вѡнъ, розумѣе ся, призналъ, що интересы посѣлости паньскои колідують часами зъ интересами селяньскими, але яко посолъ зъ V курін вѡнъ „буде ставати въ оборонѣ интересѡвъ загалу выборцѣвъ". Такъ говорятъ кождый польскій шляхтичъ хлопамъ передъ выборами, а по выборахъ робить свое. Зновъ же п. Блажовскій заклинавъ ся на душу, що вѡнъ страхъ великій прихильникъ нашого духовенъства. Ах, передъ выборами кождого кандидата-шляхтича — хочь до рани прикладай! Але выборцѣ-хлопы вже мали часъ набрати розуму...

——

Зъ Тисьменицѣ пишуть намъ:

Правыборы у насъ дня 29. падолиста були на-скрѡзь „legalne", бо нашихъ правыборцѣвъ не допущено до голосования. Вѡдъ 8. год. рано ажь до 3 пополудни нашій выборцѣ домагали ся допущеня до середины, но на дармо! жандарми не пускали нѣкого зъ нашихъ, тѡлько жидѡвъ, навѣть найпослѣдньйшого сорта голопятниковъ. Коли нашій пытали ся, чому нашихъ не пускаютъ, була вѡдповѣдь, що „теперь не можна, доки не перейде горальня [роботники зъ горальнѣ], бо горальня стояти не буде". За горальняными робѡтниками йшли жиды пѣшки и неесвій, а сли въ нашихъ дѡставъ ся якій чудакъ способомъ до середины, то вже его на дверехъ запытали, за кимъ иде: чи за „gmin'ою", чи за Русинами. Того, що йшовъ за Русинами, заразъ обскакували наганячѣ, шарпали одинъ сюда другій туда: „Кажи, що такъ, якъ комісія або панъ бурмістръ!" Сли выборецъ зъ несвѣдомости штучокъ сказавъ: „Та най буде и панъ бурмістръ", то вже казали ему забирати ся, а дальшихъ не потребa було вычислятя, бо то вже уважало ся, що сей голосуе на листу „уржендову"; сли жь выборецъ притомнѣйшій [знавшій о тѡй штучцѣ] заявивъ, що вѡнъ за комісією голосувати не буде и зачавъ выговорювати имена нашихъ выборцѣвъ, то зѡ всѣхъ сторѡнъ зачали ему перебивати: „А ты що робишь! чому не даешь голосъ на пана бурмістра!" — коли-жь и се не помагало и выборецъ выголошувавъ дальшій имена зъ нашои листы, тогды встававъ одинъ зъ пейсатыхъ зъ комісіи и казавъ: „Trzeba si popatrzyc, czy wun ma prawo glosowania!" — и выборецъ заразъ довѣдавъ ся, що не мае права голосувати. Другихъ терорізовано въ той способѡ, що не дано имъ выголошувати именъ нашихъ выборцѣвъ, а показувано на п. бурмістра; а коли выборецъ, не могучи поспекати ся, сказавъ: „Та най буде и панъ бурмістеръ!" то вже попередно выголошеній имена выборцѣвъ черкано и били штамплю зъ „уржендовыма". Пани, пейсаті, учителѣ народній, горальники, судовики, штаґрахтовцѣ, пропінаторы та й всякій обдрванцѣ мали право голосувати, а хлѣборобъ и ремѣсникъ пѡдпиравъ углы канцелярін майже до вечера та й мусѣвъ уступити. А переводивъ сій правыборы самъ панъ ґрафъ староста.

Въ роцѣ 1897 удало ся Руснпамъ зробити компромісъ зъ „уржендовцями", а сего разу урядовцѣ не хотѣли компромісу, бо мали сильну пѡдпору — старосту, а въ додатку, на жаль, и нашъ панъ бурмістръ [Русинъ] пѡйшовъ на службу ворожу народови справѣ и не постаравъ ся, щобы допустити нашого бодай одного до комісіи. Выборцѣ Тисьменицѣ дуже огорченій, выбираютъ ся депутацією до намѣстника а може и до президента міністрѡвъ до Вѣдня. Силою напихаютъ намъ якогось польского обшарника Валявского, котрый мае заступати въ радѣ державній нашого бѣдного покривдженого хлопа! При такій „легальности" не могли мы нѣчого зробити и выйшли на выборцѣвъ самій „поржондій" для пана Валявского. Коли вже разъ тому буде конецъ! — *Правыборецъ*.

——

Зъ Холоѣва (въ каменецкѡмъ повѣтѣ пишуть намъ:

Якось недавно тому удавали ся руснй мѣщане зъ Холоѣва зѡ своимъ пароходъ до старостваъ Камѣнцѣ струмиловій, щобы порадитись въ справѣ церковній. При тій нагодѣ сказавъ до нихъ панъ староста такъ: „Za kilka dni będą u was prawybory. Przyślę wam komisarza i dam instrukcyę, ażeby się wszystko odbyło *legalnie*, ale ostrzegam was żebyście byli spokojni, bo jeżeli nie, to nie będę pytał, czy to chłop czy ksiądz, ostro ukarzę!" Добре! Отже дня 27. падолиста прибхавъ панъ комісарь Льогінъ и перевѣвъ правыборы зъ V. и IV. курін. Мѣщане вѡдъ рана до вечера вытревали въ спокою, жаденъ навѣть не бувъ упомненый! Дотримали слова пану старостѣ, але панъ староста не дотримавъ, бо комісарь перевѣвъ правыборы ось-якъ:

Передовсѣмъ роздѣливъ правыборцѣвъ на двѣ партіи и казавъ мѣщанамъ входити по десять вѡдъ фронту а жидамъ позволивъ бѡчными дверима черезъ сѣни, кухню и покій секретаря громадского напхати ся такъ, що стискъ зробивъ ся страшенный! До голосования цитувавъ мѣщанъ руснихъ скоренько по десять наразъ, а якъ слѣдувавъ жидъ або панокъ, то кликавъ по одному тай чекавъ, доки не явить ся, а мѣщанина, сли заразъ не приступивъ, помиравъ, и опбсля ажь треба було просити, щобы вѡдъ него вѡдобравъ голосъ! О 12 годинѣ приказавъ комісарь замкнути салю выборчу. Замкнено дверѣ фронтовій, але бѡчными дверима жиды пхали ся дальше. Жидѡвъ, газовыхъ и парубкѡвъ зъ фѡльваркѡвъ гр. Станислава Баденого пустили въ той способѡ до середины по 12 годинѣ бѡчными дверми. Мѣщане кликали до жандарма Кубелки: „На що пускаете?" На те вѡдповѣдавъ жандармъ: Id2, skarż mnie!"

Пополудни дѣяло ся ще гѡрше. Комісарь, хотяй на голосованє призначено було три годины, замкнувъ салю вѡдъ фронту вже по несповна двохъ годинахъ. Выборцѣ просили его, щобы сего не робивъ; на те вѡнъ сказавъ: „Dla mnie wystarczą dwie godziny!" О. Петрушевичъ запытавъ п. комісаря, для чого вѡнъ не приказавъ замкнути другихъ дверей, котрыми жиды входять? На те комісарь: „Tamte drzwi mnie nic nie obchodzą!" Сли вже такъ вѡдважився ся сказати публично ц. к. комісарь, то ясна рѣчь, що его и цѣла ординація выборча „nic nie obchodzi!" Рѡвножь не обходило пана комісаря тото, що голосували жидки малолѣтній, бо коли на то звертавъ его увагу о. Петрушевичъ, вѡнъ зновъ вѡдповѣвъ; „Mnie to nic nie obchodzi! ja tu nikogo nie znam" — а вѡдъ чого-жь бувъ вѡйтъ? чи и той не знавъ? вѡдъ чого-жь була цѣла комісія выборча? Фактомъ есть такожь, що цирулникъ Eisik Sekler, котрого всѣ прецѣнь добре знаютъ, голосувавъ щось ажь шѣсть разѡвъ, именно за жидѡвъ: Ire Branntwein'a, Moses'a Reckler'a, Aron'a Katz'a и прочихъ.

Годѣ описати всего, що дѣяло ся, а все то авѣ п. комісаря анѣ прочихъ членѡвъ комісіи „nie obchodziło". За те оббѣйшло оно рускихъ мѣщанъ такъ, що сейчасъ выслали телеґраму до Вѣдня та й протестъ до староства зъ жаданемъ уневажненя сихъ а заряджена новыхъ правыборѡвъ. Кромѣ того завтра досвѣта вырушить кѡлькадесять люда до Камѣнки, щобы лично въ старостві представити всѣ надужитя, якій дѣяли ся при сихъ правыборахъ, а що бѡльше — зажадати, щобы вже разъ вглянули нашій повѣтовій власти въ тое все, що дѣе ся въ Холоѣвѣ, щѡ то доказуе на мѣщаньскій шкорѣ нашъ вѡйтъ Баберъ въ спѡлцѣ зъ жидами, бо кажуть мѣщане: годѣ вже довше терпѣти, пѣдемъ до Львова а хочь-бы й до Вѣдня, а вже дальше не дамо нищити громады.

——

Зъ Добромильского пошуть намъ:

Дня 26 падолиста вѡдбули ся зборы выборцѣвъ въ Добромилю въ сали магістратскій. Явило ся звыжь 100 выборцѣвъ селянъ и мѣщанъ а предсѣдавъ п. Войтовичъ зъ Губичъ. Кандидатъ на IV курію о. Антѡнъ Захарієсевичъ выголосивъ свою програму політичну а выборцѣ зъ великою увагою выслухали. Зѡ сторони польскихъ выборцѣвъ мазурѡвъ поставлено кѡлька интерпеляцій, на котрій кандидатъ вѡдповѣдавъ. На внесенє о. Лучечка принято кандидатуру о. Захарієсевича одноголосно. — Се найгѡршій повѣтъ для IV перемыскои курін, але поволи и той дикій кутъ зачинае просвѣчатись та будитись.

Дня 5 грудня [въ середу] стане о. Захарієсевичъ передъ выборцями въ Бирчи (въ сали мѣскій о 11 годинѣ рано). На тій зборы запрашае „Селяньска Рада" въ Перемышли всѣхъ доохрестныхъ выборцѣвъ, священикѡвъ и селянъ, щобы численно прибули та пбзнали свого кандидата зъ IV курін.

——

Зъ Золочѣвщины пишуть намъ:

До Зборова прибхавъ на правыборы самъ п. староста Родеръ такъ рано, що люде спали. Поскликувано жидѡвъ, а тій голосували такъ, якъ п. староста хотѣвъ. Навѣть одинъ жидъ зробивъ увагу, що нѣхто не знавъ про правыборы, та староста крикнувъ на него, и вѡнъ мусѣвъ мовчати. Вже о год. 8 зрана було по правыборахъ и п. староста поѣхавъ до Озѣрнои. — Такъ само переводивъ правыборы комісарь Квятковскій. Въ селѣ Товстоголовахъ перевѣвъ вѡнъ правыборы зъ жидомъ-поссесоромъ и его заушниками, а честныхъ людей не допущено до голосования. За те по правыборахъ поставлено чвертѡвку пива и двѣ літры оковитки. Въ Бѣлоголовахъ не знавъ нѣхто за правыборы, бо довголѣтный вѡйтъ „поржондный" Назаръ Моравскій прилѣпивъ оповѣщене у вечеръ, такъ що нѣхто не мѡгъ читати анѣ бачити, а о 7 год. зрана прибхавъ п. Квятковскій до школы та зъ двома писарями, вѡйтомъ, арендаремъ и своими заушниками выбрали выборцѣвъ, якихъ хотѣли. Комісарь, задоволеный выборомъ, наказавъ выборцямъ, щобы не голосували на о. Таначкевича, бо „popi i te diaki — to tylko dla siebie robią a nie dla kraju, dlatego głosujcie tak, jak p. starosta powie". Въ Баовици прийшло повѣдомленє про правыборы того самого дня зъ почты, коли прибхавъ комісарь. Коли зачало ся голосованє зъ IV. курін, падали зразу голосы на вѡйта и на одного Мазура; але якъ прийшли честній люде и дали 10 голосѡвъ на такихъ, що не були на руку п. комісареви, вѡнъ, щобы не допустити до дальшого голосования, закѡнчивъ выборы. Оттакъ то „legalnie" переводять ся выборы въ Зборѡвскѡмъ кутѣ!

——

Сяноцкій комітетъ выборчій оповѣщуе: „Въ цѣли окончного поставленя кандидатѡвъ на послѡвъ до державнои рады зъ IV. и V. курін выборчого округа Сяноцъ-Березовъ-Лѣсько — Сяноцъ-Коросно-Ясло-Березовъ Добромиль-Лѣсько-Старый Самборъ запрашаемо всѣхъ выборцѣвъ священикѡвъ и селянъ, такожь посольскихъ кандедатѡвъ на передвыборчій зборы, котрій вѡдбудуть ся въ Сяноцѣ въ комнатахъ Рускои Бесѣды дня 7 н. ст. грудня с. р. о год. 3 по полудни. Священикѡвъ патріотѡвъ въ повѣтахъ сяноцкѡмъ, лѣськѡмъ и березовскѡмъ проснмо, щобы о дни зборѡвъ повѣдомили выборцѣвъ-селянъ въ рейонѣ своихъ парохій, а въ дальше вѡддаленыхъ повѣтѡвъ, якъ старосамборского, добромильского, ясліского и коросньского щобы

повѣтовій комітеты звольнли выслати бодай делегатовъ на зборы. — За комітетъ: *Калужняцкій.*"

Переглядъ політичный.

Вѣсти, який достаемо зъ Пекіну, хто знае, чи не баламутнѣйшій вѣдъ вѣстокъ зъ того часу, коли столиця Хінъ находила ся въ рукахъ Боксерівъ. Рѣчь цѣла лежить мабуть въ тѣмъ, що европейска дипльоматія укрывае неудачѣ при мировыхъ переговорахъ який ведуть ся въ Пекінѣ. Лігунчанъ, втягаючи Европу въ переговоры, впровадивъ усю европейску дипльоматію въ лябіринтъ, зъ якого нѣякъ ѣй выдобуты ся. Хінцѣ свѣдомій свого корыстного положеня, то й не спѣшать ся въ переговорами, протягають ихъ, колько можна. Цѣла справа обертае ся довкола трехъ головныхъ точокъ, поставленыхъ Хінцямъ. Смертнои кары для князѣвъ та достойниковъ, що спричинили и вѣдпирали боксерскій рухъ; заплаты в сокои военнои контрибуціи и внесеня фортыфікацій надъ берегами печілійского заливу.

На сій условія не дало хіньске правительство доси майже нѣякои вѣдповѣды. Бо и тяжко жадати вѣдъ того самого правительства, якимъ правлять саме найбѣльше скомпромітованій проводырѣ боксерского руху, князь Туанъ и генералъ Тунфусіянъ, абы оно тыхъ самыхъ достойниковъ карало смертію. Се просто немыслиме. Рѣвножь неможливе, абы Хіны заплатили пѣвтора мілярда франковъ контрибуціи, коли ихъ фінансове положеня крайно нужденне. А що-до третьои головнои точки мировыхъ переговорівъ, то тѣлько часть державъ, а именно Анґлія, Нѣмеччина, Бельґія, Італія и Австрія домагають ся зburеня печілійскихъ укрѣплень; прочій державы не бажають ослабленя хіньскои мілітарнои силы и поволи усувають ся вѣдъ цѣлои аферы. Хінцѣ тымчасомъ смѣють ся въ кулакъ зъ европейскихъ клопотівъ, бо знають, що Европа нѣякъ не зможе посунути ся дальше въ глубъ Хінъ, якъ се доси стало ся.

—

Послѣдній часы принесли намъ трохи вѣстій зъ далекого Філіпіньского архіпелаґу, де — зъ заѣлостію и завзятемъ веде ся звыжь два роки смертельна борба Тагалѣвъ зъ Американцями. Коли Американцѣ пѣдчасъ вѣйны въ Испанією станули вперве на Філіпінахъ та вѣзвали Тагалѣвъ скинути испаньске ярмо, то зазывъ сей бувъ свѣдомымъ обманьствомъ. Тагалѣ зрозумѣли скоро, що Америка хоче зробити изъ Філіпінъ свою кольонію безъ нѣякихъ майже своѣвѣдъ, и пѣдъ проводомъ Аґінальда борють ся до нинѣ противъ американьскои опѣки. Американьске правительство обѣцювало чимъ скорше здавити „розбишацкій банды", якъ зове въ урядовыхъ рапортахъ тагальскихъ партизантівъ. Та до теперь посѣдае Америка вузкій тѣлько прибережій полосы на островахъ Люсонъ, Міндано и Пальованъ. Все проче въ рукахъ Тагалѣвъ. А та нужденна здобыча коштувала чималo: въ 65.000 людей, высланыхъ на Філіпіны, въ протягу одного року 268 убитыхъ, 750 раненыхъ и 55 полоненыхъ; крѣмъ того 5.570 лежить по шпиталяхъ а въ наслѣдокъ пошестій померло 995. Якъ видко, білянсъ не дуже веселый. Тому американьске правительство й задумуе выслати на Філіпіны новыхъ 35.000 людей.

Зъ судовои салѣ.

[Самбірскій инквізиторъ.]

Вчера скѣнчила ся розправа противъ Айтнера, котрый, якъ вѣдомо, выперъ ся всего, складаючи всю вину на своихъ пѣдвладныхъ. И жаль и прикро було дивитись на того чоловѣка, що угинаючи ся пѣдъ тягаромъ власныхъ звѣрствъ, тремтячимъ голосомъ неначе просивъ пощады. Вчера ще пару свѣдківъ збанало на его некорысть. Такъ пр. Михайло Ґіґель, фаховый криміналістъ, въ котрого поліція неразъ мала нагоду стягати протоколъ, збанавъ пѣдъ присягою, що три разы пѣдчасъ такого стяганя розтягали ему руки и били по ребрахъ. А коли вѣнъ жалувавъ ся на се Айтнерови, вѣдповѣвъ той зъ усмѣхомъ: „То нѣчого, въ насъ лучають ся такій купелѣ!"

Рядъ поліціянтівъ, пробуваючихъ въ службѣ, не збанавъ майже нѣчого цѣкавого. Бѣльша часть нѣчого не чула, нѣчого не видѣла. На внесене оборонця д-ра Сумпера-Соляньского покликано на свѣдківъ самбірского бурмістра д-ра Будзиновского и бувшого поліціянта Добровольского. Бурмістръ выхвалювавъ Айтнера пѣдъ небо, а Добровольскій збанавъ, що Рабѣй, запросивши его на вино, намовлявъ его до збанань на некорысть Айтнера.

По выводахъ прокуратора и оборонця, присяжній судьѣ мали вѣдповѣсти на одно головне питанє: „Чи Людвикъ Айтнеръ винень, що яко инспекторъ мѣскои поліціи въ часѣ свого урядованя вѣдъ 1892 до 1899 р. надужывъ своѣи власти въ той способъ, що въ намѣрѣ вроблення шкоды поліціянымъ инквізитамъ наклоновавъ пѣдвладныхъ собѣ поліціянтівъ, щобы мучили ихъ битемъ, накладанемъ кайданівъ и машинкою до стискання пальцѣвъ?" — По 20-мінутовій нарадѣ присяжній судьѣ 9 голосами заперечили вину Айтнера, въ наслѣдокъ чого увольнено его...

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ конфіскаты 255 ч. „Дѣла".** В Імени Его Величества Цісаря! Ц. к. Суд краевый для справ карныхъ у Львові рішив на підставі §§. 489. і 493 зак. кар. і §. 37 зак. прас., що зміст артикулу уміщеного в числі 255 часописи: „Дѣло" в дня 24 листопада 1900 під написею „Зъ руху выборчого въ Краю" въ уступахъ „Правыборы въ нашомъ кутѣ" до слів „нетерпимость" дальше від слів „Оти маете" до слів „въ льокали выборчомъ" і в уступі від слів „У насъ правыборы" до слів „свое робить" а також від слів „Якъ назвати" до слів „тай тѣлько" містит в собі знамена провини з §. 300 зак. кар. і прото усправедливлена есть заряджена через ц. к. Прокуратора державного конфіската сеї часописи. В наслідок того рішеня зборонене есть дальше ширеня того артикулу а забраний наклад мае бути знищеный. Поводи: В інкримінованих уступах намагав ся автор піддаючи уідливій і всяку законам означену границю переходячій критиці діяльність поодиноких орґанів галицкихъ властей адміністраційних підчас теперішних правыборів лайкою і висміваном побудити читачів до погорди і непависти против тим орґанам рядовим з огляду на іх урядову діяльність, що становит знамена провини з § 300 зк, проте заряджена конфіската є законом оправдана. Львів дня 29 листопада 1900. *Przyluski.*

— **На нинѣшномъ числѣ „Дѣла"** *зазначено на опаскахъ, якъ стоятъ рахунки тыхъ Вп. передплатниковъ, котрій по конецъ сего року передплаты ще не выровнали, и длятого ще разъ просимо во згаданымъ выровнанемъ до 13. с. м. ласкаво поскорити.*

— **Митрополита Шептицкого** прийшли повитати вчера також крил. д-р Дѣлькевичъ, предсѣдатель Народного Дому, д-р Шараневичъ, старѣйшина Ставропітійского Института, Юл. Романчукъ, голова „Просвѣты", д-ръ Кулачковскій, директоръ „Дністра" и В. Нагірный, директоръ „Народнои Торговлѣ", професоры теольоґічного факультета, ректоратъ руской семинаріи духовнои и и. Проф. Романчукъ, въ котрымъ були разомъ пп. Кулачковскій и Нагірный, привитавъ митрополита короткою промовою, высказуючи желане, щобы мѣгъ на своѣмъ высокѣмъ становищи довго трудити ся для добра руско-кат. церкви и руского народу. Митрополитъ подякувавъ запевняючи, що: при праци для добра спѣльнои вѣтчины знайдемо ся все разомъ, будемо ся взаимно обучати во всѣхъ справахъ и потребахъ народу а до якихсь важнѣйшихъ непорозумѣнь межи нами певне не прийде. Понеже приѣздъ митрополита не бувъ заповѣдженый офіціяльно, то депутаціи товариствъ не могли ему теперь представити ся.

— **Товариство „Шкѣльна Помѣчь въ Станиславовѣ"** одержало таке письмо:

„Ставиславів 22/XI 1900. До Хвального Виділу товариства „Шкільна поміч в Станиславові".

На втіху та гаразд убогої рускої шкільної дітвори постановив я лишити їй нивеличку памятку з минаючого століття, а іменно основати в тутешнім товаристві „Шкільна Поміч" окремий фонд, котрого ціллю буде зассмотрювати убогих школярів рускої школи вправ при ц. к. семинарії учительскій в Станиславові у всілякі письмені шкільні прибори. Складаючи на згаданий фонд основний на руки Хвального Виділу поки-що один двістікороновий (200) лист заставний Галицкого Товариства кредитового земского ч. 4078 сер. Y. з купонами, платними почавши від 31 грудня с. р., маю в Бозі надію, що буду міг в невдовгім часі збільшити сей фонд до потрібної висоти. — З поважанем *Д-р Іван Гробельскій, крилошанин*".

Може великодушный жертводавець не бажав собѣ сего, щобы его письмо до выдѣлу и се его вельми патріотичне дѣло було прилюдно оголошене въ часописяхъ, якъ мы се здѣлали. Та нехай буде выбачный и простить намъ нашу недискретность! Мы зробили сесе въ тѣмъ намѣрѣ, щобы оно послужило за заохоту для другихъ мѣсцевыхъ патріотівъ вже хочь-бы до вступленя тѣлько въ члены нашого товариства. За виділъ „Шкѣльнои Помочи въ Станиславовѣ" *о. Иванъ Порайко* голова, *М. Двоссерз* секретарь.

— **Руска школа музична** завязуе ся въ початкомъ грудня с. р. при „Боянѣ" станиславовскомъ. Загальнои теорін спѣву и музики, вѣдтакъ науки гармонін и контрапункту буде удѣляти п. Денисъ Січиньскій що понедѣлка вѣдъ год. 7½ вечеромъ. Кромѣ того членамъ „Бояна" прислугуе право побирати науку гры на фортепіянѣ, скрипцѣ, віольончели и на ду тыхъ инструментахъ по значно зниженыхъ цѣнахъ. По-при вправы хорівъ що середы и суботы будуть вѣдбуватись (въ умовленомъ часѣ) також вправы камернои музики. — Вписы новыхъ членівъ [лише Русинівъ] здѣбныхъ въ спѣвѣ або музицѣ принимае ся все пѣдчасъ вправъ хорівъ. — *Р. З.*

— **Міністеръ просвѣты** д-ръ **Гартель** выѣхавъ до Черновець на ювілей тамошного университету.

— **Цѣсарь именувавъ:** радникомъ высшого краевого суду у Львовѣ Кар. Криницкого и Адольфа Пѣдляшецкого радниками двору въ найвысшомъ трибуналѣ, а посла буковиньского краевого сойму бар. Ант. Когановского заступникомъ маршалка краевого на Буковинѣ.

— **Послом до буковиньского сойму** при доповняючомъ выборѣ въ бльшихъ посѣлостій на мѣсце пок. посла Стефановича выбрано Каз. Богдановича.

— **Цѣсарь санкціонувавъ** ухваленый сеймомъ проектъ закона, пѣсля котрого властителѣ домівъ у Львовѣ обовязаній сполучити свои домы въ мѣскими водопроводами, а громадѣ мѣста Львова дае ся позволене на побѣръ громадского податку чиншового и оплатъ на направу, удержане и розширене мѣского водопроводу.

— **Зъ львовского университету.** Ректоромъ университету на мѣсце кс. д-ра Бѣльчевского выбрано вчера проф. д-ра Венедикта Дибовского, а коли той не принявъ выбору, выбрано по поповнѣй нарадѣ ректоромъ д-ра Бронислава Кручкевича, професора класичнои фільольоґіи.

— **Въ Вербовци** повѣта косовского вѣдбуде ся дня 3 грудня с. р посвячене двоклясовои мурованои, бляхою крытои новои школы народнои, выбудованои коштомъ 11.000 коронъ на мѣсци закупленои вѣдъ камеры за 1.100 коронъ старои коршмы.

— **Малины въ цвѣтѣ и зъ доспѣлыми овочами** оглядали мы сегодня, дня 1. грудня, на выставою у вѣкнѣ Народнои Торговлѣ у Львовѣ. Малины тѣ походять зъ огороду проф. Волод. Шухевича. Особливо одинъ прутъ звертае на себе увагу тымъ, що в нѣмъ 32 дорѣдныхъ цѣлкомъ спѣлыхъ ягѣдъ, а 16 зеленыхъ. Такого явища не скоро мабуть доведе ся дѣждатись, а пояснюесь оно тымъ, що доси, до 1-ого грудня, не було у насъ еще нѣ снѣгу нѣ морозу.

— **Заграничнѣ Поляки противъ польского „кола".** Дня 18 с. м. вѣдбули ся въ Цірихъ зборы тамошного товариства „Польонія", на котрѣмъ обговорювано справу теперѣшныхъ выборівъ въ Галичинѣ. По ожывленѣй дискусіи зборы, зазначивши въ резолюціи, що польске „коло" репрезентуе лишь одну партію и убивае ся лишь о интересы тои партіи, высказали признане польскимъ опозиційнымъ партіямъ людовѣй и соціялістичнѣй за поборюване польского „кола". На зборахъ зібрано суму 34 франковъ и выслано згаданымъ двомъ партіямъ въ Галичинѣ на аґітаційнѣ цѣли.

— **Читальня „Просвѣты" въ Буску** пошукуе рутинованого склепаря зъ новымъ рокомъ.

— **Pomoc dajcie nam rodacy..** На засѣданю львовскои мѣскои рады поставивъ радный Маркевичъ внесене, щобы просити о вѣйско до выборівъ въ мѣстѣ Львовѣ. Боязливого радного успокоювавъ президентъ, що для удержаня порядку маг досыть урядниковъ и поліцаѣвъ, тожь за внесенемъ п. Маркевича заявивъ ся лише вѣнъ самъ и віцепрезідентъ Цюхціньскій, але и той встыдаесь теперь того и голосить по польскихъ дневникахъ, що вѣнъ „не голосувавъ" за тымъ внесенемъ.

— **Руско-украиньске академічне товариство „Союз"** въ Чернівцяхъ выбрало на надзвычайныхъ загальныхъ зборахъ дня 28. падолиста такій выдѣлъ: голова Олекса Кобилянській канд. правъ, заступникъ голови Максимъ Грушкевичъ студ. правъ, І. секретарь Євзевій Ярошиньскій студ. правъ, ІІ. секретарь Иванъ Ясеницкій студ. правъ, бібліотекарь Михайло Догомилл канд. правъ, касіеръ Атеноръ Артимовичъ студ. філ., контрольоръ Иванъ Вишньовскій студ. правъ, господарь Адріянъ Артимовичъ студ. філ., членъ выдѣлу Осипъ Яворскій студ. правъ; заступники выдѣлу Иванъ Ганкевичъ канд. правъ, Володимиръ Кобилиньскій канд. правъ и Е. Стратійчукъ студ. правъ.

— **Пять выроковъ смерти** довершено недавно въ варшавскій цитадели на пятьохъ соціялістичныхъ роботникахъ зъ Ченстоховы за замордованє кількохъ людей, котрыхъ роботники уважали за шпіґунівъ. Берлиньска Post доносить, що царь хотѣвъ помилувати засудженыхъ, але спротививъ ся тому генералъ губернаторъ князь Имеретиньскій.

— **До вѣдомости ц. к. Дирекціи почтъ и телеґрафовъ.** Дня 24 с. м. выслала Адміністрація „Комара" пѣдъ опаскою 6 примѣрниковъ календаря на адресу п. В. въ Грибовѣ. Въ дорозѣ однакъ хтось вытягнувъ одинъ календарь, перерваши двѣ опаски [поперечну и повздовжну], а спѣсля почта въ Грибовѣ доставила вже таку нарушену посылку адресатови. Розумѣе ся, адресатъ посылки не принявъ и звернувъ назадъ. Подаемо сей фактъ до вѣдомости Вп. п. директора Сеферовича и падѣемо ся, що зарядить въ тѣй справѣ доходженя. Чей посылки и листы въ границяхъ Австрін не пѣдлягають контроли и цензурѣ почтовыхъ урядниковъ, а ще менше „конфіскатѣ"! — *Иванъ Кунцевичъ*, редакторъ „Комара".

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промысловy у Львовѣ.**

Найкраща колѣда для дѣтей. Великаньскій успѣхъ зробила въ послѣднѣмъ десятилѣтю игра и забава дѣтей, котра на око выглядае дуже просто, а таки въ прировнаню до иншихъ забавокъ дитинныхъ мае такъ богато замѣтныхъ приметъ, що справдѣ треба ѣй признати высоку постѣйну вартость. Маемо на гадцѣ скринки въ будовляными каменцями фірмы Ф. Ад. Ріхтера и С-ки у Вѣдни. Въ нашихъ часахъ поступу на кождѣмъ полѣ техніка мае оно справдѣ вару, коли вже у дитины розбуджуе ся змыслъ для формы и для ей красы; а що сего не осягне жадна инша забава въ подѣбно высокій мѣрѣ, досыть подивити ся на доскональ що-до формы взорцѣ, котрѣ, починаючи рѣчами легкими, поводи ведуть до труднѣйшихъ. Самі каменьцѣ, выроблені чистенько, улекшують дитинѣ певне уставляня. Не маловажною рѣчею є и то, що скринки с, можна сказати, вѣчній, бо згублений каменьцѣ можна кождого часу докупити, а скринки можна пѣсля певного пляну вѣдбльшувати, докупуючи новѣ, доповняючи скринки.

Вѣсти зъ Ел. Перемыскои.

Опорожнену греко-кат. парохію regiae collationis въ Доброгостовѣ въ повѣтѣ дрогобицкомъ надало намѣстництво о. Александрови Сембратовичеви, дотеперѣшному парохови и деканови въ Новомъ селѣ.

Телеґрамы.

Варшава 1 грудня. Генералъ-губернаторъ Варшавы князь Алекс. Имеретинскій померъ нагло на ударъ серца.

Берлинъ 20 падолиста. Зъ Пекіну доносять, що полковникъ Іоркъ умеръ въ наслѣдокъ зачадженя вуглянымъ газомъ.

Лондонъ 1 грудня. Льордъ Кіченеръ мае обняти головну команду надъ вѣйскомъ въ полудневій Африцѣ на мѣсце Робертса.

Лондонъ 1 грудня. Десятытысячна армія пѣдъ проводомъ Тунфусіина мала злучити ся зъ княземъ Туаномъ, абы зачати явну революцію противъ цѣсаря.

Стамбулъ 30 падолиста. Вѣрменьского епископа въ Мушъ въ Арменіи арештовано за те, що внесъ протестъ противъ надужыть Курдівъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. Л. Гр. въ Шу. На 1901 лишилось 2 к. — А. Ла. въ Бѣ. во. До кѣнця року прийде ще 1 к. 20 с. — В. Ма. въ Жо. До кѣнця грудня ще 50 сот. — Т. Ян. въ Зб. Ще 20 сот. — В. Чо. въ Зо. Ще 40 с. — Д-ръ Т. Гв. въ Ли. до. Прийде ще 3 к. — А. Чу. въ Ма. но. Годять ся. — И. Во. въ Ос. За грудень ще 1 к. 10 с. — Хв. Чит. въ Ро. Теперь заплачено до кѣнця падолиста а не грудня. — Вп. Д-ръ В. Ле. въ Ря. На 1901 збстало 4 к.

Львѣвска ц. к. дирекція зелѣзн. держ.

Зміна назви стациї Ваппольтенрайт-Рабе. — Дотеперішня назва стациї Ваппольтенрайт-Рабе лежачої на шляху Відень (зел. цісь. Ф. І.)-Егер буде зміна з днем 1 грудня 1900 на на „Ваппольтенрайт".

Оповіщенє.

Головний Виділ Руского педаґоґічного Товариства у Львові подае до відомости, що вже вийшов з друку **Інформаційний Календар Товариства на рік 1901.** З тої причини звертае виділ до своїх Вп. Членів, щоби зволили поспішити з членьскими вкладками на рік 1901, бо повисший Календар розішле ся даром тільки тим членам, котрі свої залеглости за попереднї літа вирівнавши, зложать вкладку (50 кр.) і за 1901 рік. Для не-членів коштуе сей Календар 30 кр. (60 сотиків). Его друковано з огляду на число членів лише в 1.000 (тисяч) примірниках. В таким-же числі вийшов вже також і **Стінний Календар** того-ж Товариства на 1901 рік, на розпродажу по ціні 30 сотиків. Дістати его можна в книгарни Наук. Тов. ім. Шевченка і в Ставропігійскій.

При сій нагоді просить Виділ Вп. Добродіїв, що приняли в розпродаж цеголки на Бурсу Товариства, щоб зволили як найскорше вирівнати свої рахунки.

Др. М. Пачовскій.

Надѣслане.

Д-ръ Казиміръ Крушиньскій

ординуе въ недугахъ легкихъ и горла вѣдъ год. 3—5 по полудни

ул. Академічна ч. 16, 1. поверхъ.

Телефонъ 163. 573 3—7

Найчистѣйша алькалічна

GIESSHÜBLER

вода щавова. 96

ЛИПНЬ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12 дѣмъ власный, можна дѣстати щодѣнно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ

Печена вепрова зъ капустою	16 кр
Смажаи легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	8 „
Кавіоръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	70 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моеи реставрациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ отравъ и напиткивъ заосмотрена кухня.

79 236—7 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВАЛЄНТИНЪ

певне средство противъ выпаданя и на порость волося, цѣна 6 кор., повъ флякона 3 к. 10 сот.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львовъ: склепы взаснй улицы Сикстуска ч. 25, Рынокъ ч. 11. Краковъ: Суконницѣ ч. 20. Чернѣвцѣ: Гадицка ч. 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

Академик прийме сейчас лекцыю чи то в мѣстї чи на селї. — *C. K. post. rest.* Золочів. 581 2—8

Перший рускій складъ машинъ до шитя!

Незрѣвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Ножний вѣдъ 27 до 65 зр.
Ручний „ 25 до 48 зр.

Условя сплаты приступний. Голѣвкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жадане даромъ. 488 3—104

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*

Львовъ, Галицка 6.

П. Т.! Зъ приводомъ Вами машины до шитя есьмь вповнѣ задоволеный. Шия тихо и хорошо. Проте не жалую, що-мь на анонсъ въ „Дѣлѣ" удавъ ся до Васъ и почуваю ся до обовязку взявши свою вдоводенє. — Зъ поважанемъ *Ю. Гладковичъ* Любачівъ. 586 4—12

Готовки не вымагаєсь. Пільги въ сплатахъ по ся умовы

Цѣнники на провінцію на жадане даромъ и оплатно. Всякій можливий гатунки диванівъ сальоновыхъ, стѣнныхъ, покойовыхъ и церковныхъ, такожь хідниківъ, портіеръ, фіранокъ, цератъ лінолеумъ, капъ на столы и ложка, ковдеръ, коцовъ,

дерг на конѣ и декораційныхъ предметовъ поручае знана и реномована фірма Віденьскій Магазинъ и складъ диванівъ

„Ам [illegible]"

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6
пасажъ Гавсмана.

ФІЛІЯ: въ Перемышли ул. Мицкевича ч. 4. Правдивій перскій и орієнтальній диваны по зниженыхъ цѣнахъ. Спеціяльный вѣддѣль решетокъ и высортованыхъ та вадливыхъ товаровъ 533

Суіліна Вагнера
[Wagner'a]

дієтетично лічничий порошок для свиней незбиле средство противъ всякого рода хороб свиней а причини злого відживленя, хиб в обігу крови і в травленю Уживає ся в найлучшим успіхом против помору і рожі у свиней. Правдивий з маркою охоронною і власноручним підписом „Ст. Вагнер і І. Зеряевич" дістати можна в ц. к. Аптиці окружній І. Зеряевича в Заліщиках. — Ціна пуделка 1 корона.

Таблицѣ зъ металю
литї

таблицѣ надмогильній, таблицѣ для Выдѣловъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ мосяжній въ блахъ прасованій для лѣсной сторожи. — Цильомбы одовяній и тузики до пильомбованя — выконує найдешевше

Лѣярня выробовъ металевыхъ

ГЕНРИКА ШАПІРЫ

Львовъ ул. Коперника ч. 3,
(побочь антики п. Миколяша.)
218 38—7

До Всечестнѣйшого Духовенъства!

Прочь зъ жидовскою бляґою!

!!! Свой до свого !!!

Выробы ножовничій, захваловий шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше зъ ґарантіею на мѣсци

Бритвы англійскій, власній, солінґенськый и швайцарскій у великомъ выборѣ въ цѣнахъ вѣдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду бритву передъ высадкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надае ся до волоса, вымѣняю охотно безъ доплаты або вертаю грошѣ. Бритвы безпеченьства [сказѣчене выключене навѣть у не умѣючахъ годити ся] Геннельса зъ охоронниками, цѣна зъ втюї 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ
НОЖОВНИКЪ
Львовъ, ул. Галицка ч. 6.

Заразомъ поручаю всякій выробы ножовничій въ моѣй роботни выконаній.

Вытягъ зъ листовъ признания:

Поважаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надосланий 2 бритвы и ножичка, котрій мимо низ кои цѣны є дуже добрій и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

Девятинки 31 серпня 1900.

483 15—104 Доротеушъ Конівъ

Свѣтова выстава Парижъ 1900.
ЗОЛОТЫЙ МЕДАЛЬ
ЗНАМЕНИТИЙ
вина дальматиньскій, хорватскій и истрійскій, столовій, десеровій и кураційній
поручае
ручачи за ихъ правдивость и натуральность
СКЛАДЪ ВИНЪ
БРАТЯ ДВДОЛІЦЬ
Львовъ, ул. Чарнецкого ч. 3.
ОТВОРЕНЄ 1-ого ПАДОЛИСТА 1900. 587

Відзначена на многихъ выставахъ!

Комната до збірань товариствъ!

РУКОДѢЛЬНЯ РѢЗБЯРСКА
Е. ЩУПЛАКЕВИЧА
у Львовѣ, при ул. Коперника число 17.

Выконує цѣлковитій уряджења церковній

Иконостасы, престолы, проповѣдницѣ, цимборіи, гробы Божій, олтарѣ, олтарики процесійній и всѣлякій роботы сальоновій совѣстно и дешево.

530 11—24

Вже вийшли з друку накладом Євгенія Спожарского

Народні карти кореспонденційні

як також типи гуцульскі и характеристичні.

Замавляти може в Торговли Євг. Спожарского у Львовѣ и у всіх рускихъ торговляхъ. 566 10—20

ЛЬВОВСКЕ БЮРО ГАНДЛЕВЕ

Львовъ, улиця Костюшка число 4.

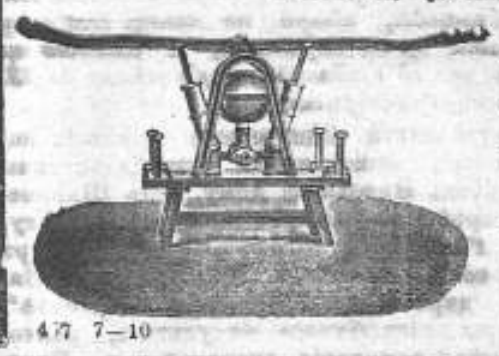

477 7—10

поручае выпробованій

СИКАВКИ ОГНЕВЇ

всякихъ системовъ и зъ найлѣпшихъ фабрикъ, вужѣ до свкавокъ (шлявхи), партяній ведерця, коновки и огневій гаки а такожь шеломы, мундуры, пасы, топорцѣ и иншій приборы для огневыхъ сторожей.

Цѣны низькій. — Условя сплаты догоднй.

Складъ и Роботня Футеръ
ФЕЛІКСА и ЮЛІЯНА
ЛЮБЕЛЬСКИХЪ
при улици Валовій число 3 у Львовѣ

поручаємо на зимовый сезонъ свій свѣжо спровадженый засобъ футеръ въ шкірахъ як и готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣръ, зарукавки, шапки, баранцѣ и богато иншихъ можливыхъ въ обсягъ кушнѣрства входячихъ рѣчій. Такожь удержуємо на складѣ великій выборъ сукна до покрывана футеръ и продаємо все по можливо найнизшихъ цѣнахъ.

Илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно. 521 7—10

КАРОЛЬ ЯВОРСКІЙ

у Львовѣ ул. Баторія 20

поручае свій складъ и роботню

ОБУВЯ

дамского, мужеского и дѣтиячого *по умѣркованыхъ цѣнахъ.* 531 10—25

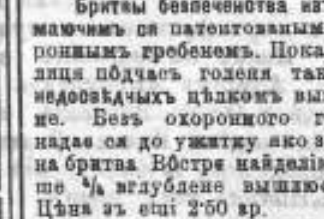

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВОВСКЕ
Photo-Plasticon
(46 разовъ преміоване.)
Вѣдъ $^{2}/_{12}$ до $^{8}/_{12}$ до побаченя:
ПОДОРОЖЬ РЕНОМЪ.
Вступъ 10 кр. 79

Гармоніюмъ
до
науки спѣву

дуже тревалон конструкціи
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

1/4 натуральной величины

Оріґінальній англійскій бритвы зъ найпершой діямантовой стали, досконалій, вглубленo шлюфованій, выостренй, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui $^{3}/_{4}$ вглублено шлюфована зр. 1.50 а $^{1}/_{1}$ вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здѣймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣченя лица подчасъ голеня також у недосвѣдчыхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вострє найделікатнѣйше. $^{1}/_{4}$ вглубленe вышлюфоване. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рѣздваный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподоби звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ
въ 23/10 1898.

2 англ. бритвы одер чавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофанъ Глушкевичъ парохъ въ Малиновѣ

Прошу прислати ще 5 оріґ. англійскихъ бритвъ въ діямантовой стали; попередно присланыма я вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Заградникъ парохъ въ Кунчичахъ. Подобно пишуть Всч. Отцѣ: Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій. І. Юрчакевичъ, парохъ Святковой. О. Поляньскій парохъ Юровецъ Кичр. Дурбакъ парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругбвъ.

Патентованій приладъ до ѣды
Англійска марка „Sheffield". Рѣшка якобы зъ колодками зъ рога, або кости, востря шлюфованій. Востря не выпадають анѣ не розхоботують ся навѣть въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножевъ и 12 вилокъ) 6 зр. Такожь продае ся по $^{1}/_{2}$ тузина пары. 572 3—101

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ АНГЛІЯ
бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII. Feldgasse 10.

РІХТЕРА
СКРИНКИ ЗЪ КАМЄНЦЯМИ ДО БУДОВЫ.

є найлюбійшою забавою дѣтей и найлѣпшою рѣчею, яку имъ можна подарувати до забавокъ и занять.

Ріхтера скринки зъ камѣнцями до будовы можна кождого часу побольшати доставляючими скринками, а черезъ те мають они подзбйзу вартость. Ріхтера скринки зъ камѣнцями до будовы можна у всѣхъ лѣпшихъ торговляхъ забавокъ дістати по 0·75, $1^{1}/_{2}$, 3, $3^{1}/_{2}$, $4^{1}/_{2}$, 6—10 корона и высше. Однакъ треба давати ся за маркою и не приймати скринокъ безъ котвы, бо они є підробленій.

НОВИНА! Ріхтера игры, вымагаючій терпеливости, якъ сѣнкесъ, чортикъ, громозводъ и т. и., по цѣнѣ 70 сот. Лише зъ котвою правдивій!

Хто хоче дѣтямъ дати дарунокъ, нехай собѣ чимъ скорше приславъ новый, богато илюстрованый цѣнникъ, подписавши: Фірма прише его даромъ и франко.

Ф. Ад. Ріхтеръ и С-ка,
перша австр. угорска ц. и к. прив. фабрика скринокъ зъ камѣнцями до будовы.

Контора и складъ: I. Operngasse 16 Відень. Фабрика: XIII/1. (Hietzing.)
Rudolfstadt, Nürnberg, Olten (Швайцарія), **Rotterdam New-York,** 215 Pearl-Street. 574 2—4

КАТРАЙНЕРЪ

есть правдивый только въ знаныхъ

Пачкахъ Катрайнера!

тому николи отверто або въ нишихъ на обманьство обчисленихъ наслѣдованыхъ пачкахъ.

КАТРАЙНЕРА КНАЙПОВСКА КАВА СОЛОДОВА

есть найздоровшимъ и найсмачнѣйшимъ а при томъ найтаньшимъ додаткомъ до звычайной кавы.

КАТРАЙНЕРА КНАЙПОВСКА КАВА СОЛОДОВА

бувае чимъ разъ больше уживана черезъ сотки тисячѣ родинъ денно.

КАТРАЙНЕРА КНАЙПОВСКА КАВА СОЛОДОВА

дасть ся найлѣпше ужити тамъ, де звычайна кава яко шкодлива здоровю черезъ лѣкарівъ есть заказана.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, підъ зарядомъ Йосифа Даниловя.

Ч. 262. Львовъ, Понедѣлокъ 20 Падолиста (3 Грудня) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ ще дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходитъ въ второкъ и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ [illegible]омъ.

Передплату и инсерати приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинъского 2; — въ Перемишлю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: Ж. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсерати гнеться у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаний вѣльный вѣдъ порта.

Неодиноке числе коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звичай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовъ або ся мѣсце и за рубрикѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Нодини и инший доносенія приватний тичетъ ся по 15 кр. вѣдъ вершка.

Накорѣнокъ Jeremiego...

Середъ всходнои галицкои части польскои суспѣльности до нинѣ ще покутуе духъ злославного Jeremiego Wiszniowieckiego. Неспокойно видко спить ся великому катови на тѣмъ свѣтѣ, коли вѣнъ зачинае вѣдъ часу до часу товчи ся по стовпцяхъ усякихъ Dziennik'овъ“, „Narodow'ыхъ“ и т. п. Та замѣтне се, що мара міліонами нашои націи проклятого магната-тирана явля ся все якъ-разъ въ тыхъ хвилях, коли нашъ народъ, розбурканый изъ звычайнои дрѣмоты, стане збитою лавою, зъ огнемъ у серци и вѣрою въ души — йти на бій за свое право и за правду противъ насилія и неправды.

Въ краю борба. Спутаный нашъ демосъ сѣпае узы, — се-жь иде о его „бути чи не бути“.

И въ сѣй хвили явля ся зновъ Яремина мара — снимъ разомъ въ стовпцяхъ Dziennik'a polsk'ого — та дыше пекольнымъ огнемъ на збитій лавы борцѣвъ за волю и кличе зловѣщимъ голосомъ всѣ темнѣ силы на помочь та розводить передъ нашими очами кровавѣ картины нашихъ прадѣдовъ саджеиыхъ рядомъ на кѣлъ.

По денунціяціи на нашихъ гусятиньскихъ патріотовъ, помѣщеной въ 330 числѣ Dziennik'a polsk'ого, слѣдуе нова, найдикшу фантазію переходяча денунціяція въ 332 числѣ згаданои часописи. Що тамъ пише ся, се діявольска провокація усего рускаго населеня.

„Гайдамацтво“ — „розбурхуваня гайдамацкихъ инстинктовъ“ — „пѣдбурюваня мало що не до пѣдпалу та убійства“ — „діявольска робота“ — „розбишацка агітація“ — такъ называя ся тамъ рускій выборчій рухъ Тамъ кличе ся: Polizei! Polizei! — кажучи: „Самъ страхъ передъ жавдармомъ и криміналомъ не здержить розскаженѣлои и роздачѣлои товпы вѣдъ лютости и кровожадныхъ дѣлъ. Не треба ждати въ заложеными руками, ажь небезпека и гроза стане у воротъ безоружныхъ польскихъ мешканцѣвъ!“ Натомѣсть: „Якъ рускій хлопъ побачить, що безсовѣстныхъ брехунівъ и клеветникѣвъ (се-бъ-то рускихъ дѣятелѣвъ) потягне ся до карноі одвѣчальности, то тому хлопови отворять ся очи и жостока кара бодай на одного зъ тыхъ гайдамакѣвъ буде мати сто разъ бѣльший наслѣдки, якъ всѣ переконуваня, успокоюваня и доказы...“

„Тому прочь зъ усякою чутливостію! — кличе Dziennik. — Тамъ въ нашій (се-бъ-то польскій) исторіи маемо стѣлько кровавыхъ фактовъ розъярена хлопства, оставленого легкодушно на жертву подѣбнымъ агітаторамъ... Князь Ярема саджавъ на кѣлъ виновникѣвъ такои роботы, — нинѣ въ добре уладженій австрійскій державѣ маемо параграфы карного закона, котрыхъ вѣстра повинно вбити ся въ бездушныхъ апостолѣвъ новочасноі гайдамаччины...“

Статья справдѣ писана рукою Яремы а бодай Яреминого накорѣнка. „Na kół!“ — коли-бъ такъ не тѣ параграфы, якѣ, въ браку можности зробити собѣ подѣбну сатисфакцію, мали бы Яреминому накорѣнкови служити до здавленя противника.

Вѣдповѣдати на всю ту гадючою ѣдью дышучу калюжу пѣдлои клеветы — не будемо. Пригадаемо тѣлько 1846-ый рѣкъ! Чи то нашъ бувъ хлопъ, що пилувавъ своихъ панѣвъ на двое? Пригадаемо и 1880-тій рокъ! Чи то передъ нашимъ хлопомъ паны-шляхтичѣ зъ Мазурщины утѣкали до Кракова або й дальше, покидаючи свои дворы? Пригадаемо и найновѣйшій часы! Чи то наша всходна Галичина загорѣла луною пожарѣвъ и масового розбою тому два роки?

Нашому народови, нашимъ масамъ пѣдсувая ся те, що ему и черезъ думку не перейде. Яреминою марою провокуе ся потомкѣвъ тыхъ, котрыхъ той кровавый князь саджавъ на кѣлъ.

Та осторожно зъ огнемъ! Нашъ селянинъ читае все и интересуе ся всѣмъ, а зловѣще кранае Яреминого накорѣнку певно доходить до его свѣдомости.

Не выкликуйте-жь возка зъ лѣса! Бо тогдѣ вся тяжка одвѣчальность спаде — на васъ!

Sapienti sat.

«Трудъ» промыслова Спѣлка

жѣнока, що мае на цѣли зъ одного боку подати бѣднымъ женщинамъ способъ до заробковання, а зъ другого придбати интересованымъ дешево якъ найлѣпшихъ товарѣвъ и выробѣвъ — не може дѣждати ся введеня въ житя, а се тѣлько завдяки байдужности, зъ якою наша суспѣльность вѣдносить ся до цѣлей сего товариства.

Другій народы позанязували рѣзнородній товариства, що дають добрый заробѣтокъ потребуючимъ женщинамъ, надто стараютъ ся завдно про заснованє новыхъ и великихъ жѣночихъ школъ, одномъ словомъ — опѣкуютъ ся женщиною и ей долею, бо зрозумѣли, що въ нинѣшнихъ тяжкихъ часахъ мусить и женщина причиняти ся до улегченя незавидноі долѣ своіи рѣднѣ тымъ бѣльше, що у неи силы и способности до того есть, що они можуть поручъ въ мужчинною станути до працѣ около суспѣльного розвою и на насущный хлѣбъ Тѣлько мы Русины не хочемо сего зрозумѣти, що треба конечно обезпечити матеріяльный бытъ нашимъ сиротамъ, котрій тулять ся при чужихъ родинахъ; що треба зъ нихъ зробити пожиточныхъ членовъ для рускои суспѣльности. Тѣлькы мы Русины не добачаемо того, кѣлько то нашого неразъ кровавo загарованого гроша йде въ чужій руки збогачуючи елементы намъ просто ворожій!

Хочь досвѣдъ, якій маемо на нашихъ товариствахъ Дѣстеръ, Народна Торговля, Союзъ кредитовый зъ цѣлымъ рядомъ другихъ кредитовыхъ товариствъ и Товариство выробу ризъ церковныхъ, поучае насъ, що такій товариства у насъ не тѣлько можливій, але й конечній, бо розвиваючись якъ найкраще даютъ цѣлымъ соткамъ Русиновъ и ихъ родинамъ запевненый матеріяльный бытъ, а надвышки фондовъ уживаютъ ся на патріотичній и добродѣйній рускій цѣли, наслѣдкомъ чого рускій грошъ вертае назадъ у рускій руки, — хочь всѣ се розумѣемо, що и товариство „Трудъ“ мусить розвинутись якъ найкраще, бо-жь прецѣнь сно мае занятись выробомъ одѣня и другихъ конечныхъ потребъ до убору, а мимо того не помагаемо ему добитись хвилѣ введени его въ житя, що залежить выключно вѣдъ числа зложеныхъ удѣловъ, зъ якихъ до теперь назбирало ся всего 1400 коронъ а треба въ пятеро тѣлько!

Приступайте отже Родимцѣ до нашого „Труда“ зъ повнымъ довѣремъ, складайте на народный жертвенникъ по 20 коронъ, складайте ихъ тымъ певнѣйше, що прецѣнь они Вамъ не пропадуть, але дадуть певный рѣчный дохѣдъ, — складайте по 20 коронъ хочьбы длятого, що снимъ подасте помѣчну руку рускій женщинѣ, котра Вашои помочи потребуе, вѣдъ Васъ ей дожидае [и мае право жадати!]. Чимъ скорше зложите удѣлы, тымъ скорше поможете не одній сиротѣ, що потребуе Вашои помочи не въ власнои вины, але найчастѣйше завдяки тому, що ей родичѣ чи-то не могли, чи не вмѣли або, на жаль, може въ байдужности и не хотѣли обезпечити будучность своіи дитинѣ Подайте помѣчну руку рускій женщинѣ на те, щобъ она змогла доказати, що она въ силѣ працею своихъ рукъ сторицею вернути Вамъ и цѣлій рускій суспѣльности тую хвилеву лепту, яку зложите на народный жертвенникъ!

Одинъ удѣлъ выносить лише 20 коронъ а вписове 2 кроны.

Зголошеня въ члены товариства приймае и удѣляе всякихъ поясненъ

Г. Шухевичева ул. Собѣщина 7.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Загальній збори товариства „Львовскій Боянъ“ вѣдбули ся въ середу 21-ого с. м. при участи 70 дѣйстныхъ членовъ товариства.

Голова товариства проф. Волод. Шухевичъ вѣдкрывъ збори промовою, въ якій на вступѣ сконстатувавъ, що тѣ загальній збори вѣдбувають ся якъ-разъ у той день, коли то 10 роковъ тому назадъ зібравъ ся бувъ кружокъ людей, що дороживъ рускою пѣснію, та радивъ надъ статутомъ, якій нинѣ обовязуе членовъ „Львовского Боянъ“, а потомъ подавъ коротко исторію розвою товариства, пѣдносячи при тій нагодѣ деякій свѣтлѣйшій моменты зъ минулыхъ 10 лѣтъ истнованя товариства, якъ прим. громадну прогульку до Лавочного, до Праги, концерты въ память Шевченка, въ ювілей вѣдродженя рускои літературы и т., розкрывъ и статистику участи членовъ въ працяхъ товариства, згадавъ про працѣ поодинокихъ диріґентовъ, про выданництва „Бояна“, про музей его и т. п., а закѣнчивъ покликомъ до присутныхъ, щобы працями и участію у справахъ поставили въ слѣдующѣмъ десятилѣтю товариство на тѣмъ степени розвою, на якій заслугуе руска пѣсня, та тымъ помогли зберегти одинокій скарбъ, що намъ позостався, а якого намъ не въ силѣ вѣхто выдерти.

По вѣдчитаню протоколу зъ послѣдныхъ загальныхъ зборовъ и справоздана зъ дѣяльности выдѣлу за минувшій рѣкъ, принятыхъ по кѣлькохъ интерпеляціяхъ до вѣдомости, такъ само якъ и справоздане касіера зъ руху майна товариства — збори на внесокъ контрольнои комісіи удѣлили уступаючому выдѣлови абсолюторію такъ зъ его дѣяльности якъ и орудованя майномъ товариства.

До нового выдѣлу выбрано: головою товариства одноголосно проф. Шухевича [мимо того що вѣнъ заявивъ, що зъ причины другихъ занять не може принять выбору]; заступникомъ головы выбрано проф. Яр. Витошиньского, диріґентомъ адв. д-ра Ст. Федака, его заступникомъ Ст. Людкевича, диріґентною п-ну Марію Арданѣвну, надто увѣйшли въ складъ выдѣлу пп. М. Волошинъ, В. Чума и І. Чайковскій, а на заступниковъ пп. Романъ Ганинчакъ, Ст. Леонтовичъ и В. Безкоровайный. До контрольнои комісіи выбрано пп. Сушка, Максимовича и Доманика.

Вкінци збори ухвалили обходити 10-лѣт-

Швайцарскій вѣйсковый системъ.

Въ часахъ рознузданого мілітаризму, коли культъ Марса досягъ кульмінаціяйнои точки та коли міліоновій масы европейского населеня четверту часть усеи своіи працѣ жертвуютъ молохови вѣйны а за тымъ и зростае рѣвнѣтъ робучого люду на станъ оружного мира и на его наслѣдки — въ сихъ часахъ тѣлько въ одній Швайцарії населене не чуе сего бременя, не знае постѣйнои армії, не обтяжене безконечными податковыми тягарами на военній цѣли.

Не треба-жь зновъ думати, наче-бъ въ Швайцарії не було нѣякои оружноі силы и наче-бъ она була неприготована на случай нападу ворога. И Швайцарія мае свою армію, и она готова на достойне привитанє кождои чужои силы, що схотѣла бы переступити границѣ сеи малои федераційнои республики. Та помѣжь ей вѣйсковымъ системомъ а системомъ, якій панує въ прочихъ краяхъ Европы, е основна рѣзница.

Якъ звѣстно, мілітарный системъ всѣхъ европейскихъ державъ и державокъ основуесь на загальнѣмъ службовѣмъ обовязку та касарняномъ, 2—3 або й бѣльше роковъ тревающимъ выхованю и вышколеню, що лучить ся въ удержанымъ постѣйныхъ великанськихъ армій. На великій закиды, пѣдношеній противъ выплываючихъ изъ сего систему шкѣдъ для суспѣльности — якъ перетяженя податкового, касарняноі деморалізаціи, кастовости армію, панованя вѣйскового терорізму и т. д. — вѣдповѣдають оборонцѣ постѣйныхъ армій: що удержанє военного поготовля е доконечне; що невышколеный добре жовнѣръ буде лихимъ военнымъ матеріяломъ; що касарняне выхованє выробляе потрѣбну въ армію дисциплівну, и т. д.

Не хочемо входити въ се, скѣлько стѣйности мають ей вѣдповѣди, а замѣтимо лишь мимоходомъ, що въ американьско-испаньскій та буреко-анґлійскій вѣйнѣ, де ставили противъ себе до бою саме касарняно вышколеній армію и некасарняній міліціи — сесій послѣдній показали свою высшѣсть. О скѣлько жь можливый есть нинѣ несподѣваный нападъ ворога на територію данои державы, отже и о скѣлько потрѣбне постѣйне вѣйско — се рѣшила бы доперва практика. Намъ здае ся такій несподѣваный нападъ — безмыслицею.

На цѣлкомъ вѣдмѣнныхъ основахъ опираесь швайцарскій вѣйсковый системъ. Не знаючи постѣйнои, касарняноі армію, може Швайцарія въ разѣ потребы поставити армію, що рѣвняе ся 10% загального числа ей населеня. Не треба думати, мовь то сесія армія буде збѣговищемъ неотесаныхъ „унферм“, що то не знати-муть навѣть, якъ бере ся карабінъ у руки. Противно! швайцарска армія — узброена найлѣпше зъ усѣхъ армій и въ стрѣляню вышколена такъ, якъ нѣодинъ стрѣлецкій баталіонъ усѣхъ армій цѣлого континенту. Крѣмъ того швайцарскій офіцеръ — елементъ незвычайно интелігентный та у вѣйсковѣй штуцѣ знаме ито обзнаный. Швайцарскій маневры стали школою для всѣхъ европейскихъ штабовъ, котрѣ все высылають туда своихъ репрезентантовъ и обсерваторовъ. Такъ швайцареку армію можна назвати першою мѣжь всѣми.

Якъ сказано, Швайцарія не знае постѣйнои армію нѣ кѣлькалѣтнои касарняноі школы. Весь часъ вѣйсковои службы за цѣле житя жовнѣра выносить мало що бѣльше якъ третину року, бо всего 125 днѣвъ. Весь сей часъ вѣдслугуе жовнѣръ въ двохъ періодахъ: перше въ „школѣ“ [45—80 днѣвъ, пѣсля рода оружя], а потомъ въ „елітѣ“, се-бъ-то въ резервѣ, кѣликома наворотами по 16—18 днѣвъ що два роки, або по 10 день що року — зновъ вѣдповѣдно до рода оружа. Зъ укѣнченымъ 32 имъ рокомъ житя стае Швайцарець вѣльнымъ и вѣдъ сихъ коротенькихъ справъ, а переходить до „краевои оборони“, се есть: мае бути готовымъ на кождый покликъ вѣтчины аже до скѣнченя 43-ого року житя.

Тымъ способомъ мае Швайцарія чвертьміліонову армію, котра е справдѣ грѣзнымъ противникомъ для всякого нападника.

Часъ 45—80 днѣвъ „школы“ цѣлковито выстачае до вывченя жовнѣра усѣхъ тайнъ военноі службы, бо-жь и въ постѣйныхъ арміяхъ часъ „абрихтунку“ не тревае довше. Що довше по-надъ се выслугуе жовнѣръ въ арміяхъ мілітарныхъ державъ, се йде на рахунокъ *постѣйности* армію та выправленя жовнѣровъ въ парадахъ, дефіладахъ и т. п. та въ сполученыхъ зъ ними „пуцованяхъ“. Се все въ швайцарскій армію вѣдпадае. Швайцарскій жовнѣръ, що правда, не выглядае такъ чепурно, якъ жовнѣръ нѣмецкій чи австрійскій, и вѣнъ не вмѣе такъ гарно выбивати маршового такту, якъ иншій вояки, а про „дефілірку“ не мае й понятя, та й носить звычайный фільцовый ширококрисый капелюхъ и сѣрый вѣльный одягъ — та за те вѣнъ интелігентный, стрѣлець зъ него знаменитый [бо карабінъ и загаломъ всю збрую дѣстае вѣнъ до дому] та й вѣйскова служба не е для него тягаромъ, але патріотичнымъ обовязкомъ для свободноі вѣтчины.

Практичній дослѣды, именно швайцарскій маневры, выказують, що швайцарскій жовнѣръ не то не уступае нѣ трохи воякамъ иншихъ краевъ, але ще перевышае ихъ. Та користность швайцарского вѣйскового системы стане намъ ажь тогдѣ въ цѣлій повнотѣ передъ очима, коли зважимо, якій сумы заощаджуе держава снимъ способомъ и якъ о много выше стоить сей способъ вѣйскового выхованя въ огляду на стяку и соціальне становище армію. Однымъ словомъ — швайцарскій системъ „міліціи“ е знаменитою вѣдповѣдію прихильникамъ постѣйныхъ армій та взірцемъ до наслѣдуваня. Тому не даромъ Анґлія, задумуючи перевести у себе обовязокъ загальноі вѣйсковои службы, не бажае робити его на основахъ европейского мілітаризму, але бере собѣ за взорець — Швайцарію.

Colosseum Театръ рѣзнородностій пѣдъ дирекціею ЕРНЕСТА ТОРНА 256 8—15

Щоденно свѣтле представленє (въ недѣлю два представленя.) — Выступы первырядныхъ силъ артистичныхъ Початокъ о 8-ій год. вечеромъ. — Білеты до набутя въ бюрѣ дневниковъ п. Пльона, ул. Кароля Людвика ч. 29

ный ювілей истнованя товариства и поручили выдѣлови занятись устроснемъ вѣдповѣдного торжества.

На засѣданю въ дня 26 с. м. уконституувавъ ся выдѣлъ, выбравши секретаремъ І. Чайковского, касіромъ М. Волошина а бібліотекаремъ В. Чуму.

Переглядъ політичный.

Президентъ Трансвалю, Кріґеръ выѣхавъ въ суботу зъ Парижа и приѣхавъ вчера въ ночи до Кольонін. Зъ вѣден мавъ ѣхати до Берлина, де надѣявъ ся, що приймe его нѣмецкій цѣсарь. На привитанє Кріґера зійшли ся на дворци такій масы народа, що Кріґеръ майже чверть годины не могъ выйти зъ поѣзду. Станувши въ готели, Кріґеръ одержавъ за посередництвомъ нѣмецкого посла въ Люксенбурзѣ вѣсть, що цѣсарь Вільгельмъ на превеликій свій жаль, а то зъ причины поробленыхъ вже давнѣйше заряджень, принятн его не може. Супротивъ того Кріґеръ залишивъ планъ подорожи до Берлина и поѣде до Голяндіи.

Для трансвальскон справы замѣтне се, що якъ-разъ теперь оголошено въ Парижи ухвалы мировон конвенціи въ Гаѣ и именовано членовъ пермаментнон мировон комісіи.

Въ полудневій Африцѣ Буры розвинули невычайно енергічну акцію и не минає день, абы въ тій, або иншій околиці не заатакували англійского гарнізону, або конвою. Головній комунікаційній артерін англійскихъ вѣйскъ майже всюда поперерываній а транспорты провіанту и амуніціи що хвиля впадають въ руки Буровъ. Онодгы забрали Буры цѣлый англійскій гарнізонъ зъ двома арматами въ Деветедорпѣ. Коли надійшла помочь, Буры були вже за десятыми горами. Англійцѣ лишили, зъ такъ великимъ трудомъ здобуту околицю Ліденбурґа и зелѣзницѣ до Лоренцо-Маркізъ, бо партизантка Буровъ зробила тамъ нхъ побутъ дуже неспевнымъ. Межь Голендрами въ Капляндѣ такожъ зачинає ся на ново революційный рухъ а богато зъ нихъ прилучило ся до вѣддѣловъ Девета. Деякій англійскій дневники зачинають вже промовляти за мировыми переговорами зъ Деветомъ и Ботою.

—

Заграничній конзулѣ въ Хінахъ оголосили були на підставѣ солідарнон ухвалы проклямацію противъ довозу предметовъ, що служать до фабрикацін военного матеріялу. Въ четверъ японьскій конзуль заявивъ, що вѣдповѣдно до новыхъ инструкцій вѣдъ свого правительства цофае свій голосъ. Сей поступокъ выкликавъ межь конзулями велике здивованє.

Пѣсля погологоскъ, Хінцѣ громадять оружіе и амуніцію а цловій власти пропускають богато оружія на підставѣ фальшивыхъ деклярацій. Въ Тѣентсінѣ зачавъ ся знову небезпечный рухъ. Боксеры и хіньскій вояки вертають потайки до мѣста. Дуже можливый є выбухъ новыхъ розруховъ, коли бы тѣентсіньска пристань була черезъ цѣлу зиму замкнена.

„Петерб. Вѣдомости“ знову пишуть за заключеньмъ окремого мира въ Хінами що до Манджурін, бо жадна держава не має тамъ интересовъ. Порозумѣнє зъ Хінами не буде тяжке, бо и Хінцѣ не добачують въ Россінахъ своихъ непримиримыхъ ворогбвъ.

Зъ руху выборчого въ краю.

П. Іосифъ Гурикъ, кандидатъ на посла въ V курін округа Станиславовъ-Рогатинъ-Підгайцѣ-Бучачь-Товмачь, бувъ вчера на авдіенціи у намѣстника гр. Пінінського въ справѣ переводженя правыборовъ. Вонъ кромѣ устныхъ жалобъ передавъ намѣстникови пропамятне письмо, въ котромъ зобравъ множество незаконностій и надужить, якихъ допускають ся комісарѣ при правыборахъ въ округѣ, зъ котрого п. Гурикъ кандидує.

Межь иншимъ, указавъ на те, що старосты касують правыборы, цѣлкомъ легально переведенй, коли выйшли выборцѣ прихильній народному кандидатови. Такъ стало ся пр. въ бучацкомъ повѣтѣ въ Язловцяхъ, Трибуховцяхъ, въ Барыши, Задаровѣ, въ Залѣщикахъ малыхъ и н. До новыхъ правыборовъ стягають множество жандармовъ або и войско, якъ пр. въ Язловцяхъ, де на нинѣшный день вызначено новій правыборы, и зареквіровано 20 жандармовъ. По иншихъ громадахъ переведено правыборы потайно, безъ попереднього оголошеня, якъ пр. въ Луцѣ, въ Устю зеленомъ и н. Въ Товмачи, въ Тисьменицы, въ Олеши и н. не допущено селянъ до голосованя. Въ станиславовскомъ повѣтѣ въ Узини переводивъ правыборы окружный инспекторъ школьный (!) Костецкій и заявивъ людямъ напередъ, що можуть голосувати лишь на тыхъ выборцѣвъ, на котрыхъ вонъ укаже, — на иншихъ голосувати не вольно; коли мѣсцевый пароxъ о. Янкевичъ прийшовъ до выборчон салѣ, п. инспекторъ выпросивъ его заразъ за дверѣ. Той самъ инспекторъ хотѣвъ у Крилосѣ безъ попередного оголошена перевести правыборы зъ двома лише жидами и однымъ селяниномъ; коли на те надійшовъ до уряду громадского оденъ господарь и упомнувъ ся, що громада повинна-жь знати про правыборы, п. инспекторъ скричавъ на него: „Не гавкай, якъ вовкъ, бо выборы були оголошенй!“ Але коли люде почали потому сходити ся, п. инспекторъ не хотѣвъ уже переводити выборовъ и вѣдѣхавъ, кажучи, що будуть переведенй иншимъ разомъ. И т. д.

П. Гурикъ звернувъ увагу намѣстника на те, що народъ обуреный такимъ поведенемъ правительственныхъ органовъ, тратить вѣру въ справедливбеть и силу законовъ; такій надужитя підкопують у народу повагу властій и законовъ, и дуже дразнять спокійный народъ.

На те вѣдповѣвъ намѣстникъ, що вонъ хоче, абы выборы, якъ до рады державной такъ и до сойму, переводили ся спокійно, але видно, що „люде самі, слухаючи агітаторовъ, бурять ся“. При такомъ станѣ рѣчей жандармы и войско в конечній. Врештѣ намѣстникъ обѣцавъ розслѣдити промахи урядниковъ, наведенй п. Гурикомъ. — П. Гурикъ вѣдповѣвъ на те все, що не треба нѣ войска нѣ жандармовъ нѣ розслѣдовъ, коли комісарѣ будуть поступати такъ, якъ велить законъ.

—

Въ Бучачи зобрало ся въ сесю пятницю около 200 селянъ и урадили выслати до цѣсаря депутацію въ справѣ выборовъ.

—

Зъ Чешанбвского: На округъ Ярославъ-Чешанбвъ зъ IV. курін кандидатура вже порѣшена, а именно Народный Комітетъ, на предложенє комітетбвъ повѣтовыхъ, затвердивъ нашого кандидата д-ра Данила Стахуру, кандидата адвокатского въ Перемышли. Только, на жаль, годѣ намъ прійти до порозумѣня зъ иншими повѣтами, зъ нами въ V-ій курін голосуючими, що-до остаточного поставленя нашого кандидата. Мы просили приватно, звывали публично делегатовъ зъ тыхъ повѣтовъ [Ярославъ-Яворовъ-Городокъ], щобы прибули порозумѣти ся зъ нами, та годѣ! Кромѣ делегатовъ ярославскихъ, що зволили прибути и зъ нами порозумѣтись, нѣякій иншій повѣтъ не давъ на нашъ заз въ навѣть вѣдповѣди. Мы ставляемъ кандидатомъ въ V. курін о. Николу Колтунюка, пароха зъ Тарнавки, котрый на вѣчу въ Любачевѣ давъ ся людямъ пізнати и котрого кандидатуры нашъ народъ домагає ся. На нѣякій компромісы въ иншихъ повѣтахъ, и до того ще зъ такими кандидатами якъ д-ръ Гібль зъ Яворова, що то заявивъ рѣшучо, що вступить до „кола польского“, мы не можемо зважати. Побѣда мусить бути по нашій сторонѣ, сли только возьмемо ся за руки и всѣ якъ одинъ мужъ постоймо за нашимъ кандидатомъ. Для остаточного порозумѣня въ тій справѣ, а именно що-до кандидатуры о. Николы Колтунюка зъ курін V. на округъ выборчій Ярославъ-Ланьцутъ-Чешанбвъ-Яворбвъ-Городокъ, вѣдбудесь въ Любачевѣ дня 5 н. ст. грудня о год. 2 пополудни засѣданє нашого комітету выборчого, на котре то засѣданє ще разъ делегатовъ зъ названыхъ повѣтовъ запрашаємо, щобы ласкаво зволили прибути и остаточно порѣшили зъ нами кандидатуру на V. курію. — *Комітетъ выборчій.*

—

Зъ Тернополя пишуть намъ:

Дня 30 м. м. вѣдбули ся въ Тернополи въ сали Замковій (бо салѣ магістратскон п. бурмістръ д-ръ Лучаковскій не давъ) зборы выборцѣвъ зъ округа тернопільского. Зборамъ проводивъ ч. Стефанъ Гарматій господаръ зъ Купчинець, секретарювавъ академикъ Пострыгачь. Оба кандадаты, Вячеславъ Будзиновскій и Тимотей Старухъ явили ся передъ выборцями и по ихъ промовахъ кандидатскихъ и пізнѣйше по промовахъ д-ра Даниловича, п. В. Загайкевича, господарѣвъ Стефана Гарматія зъ Купчинець, Когута и Полотнянки зъ Глубочка великого принято одноголосно кандидатуры пп. Будзиновского и Старуха. Такъ отже маємо теперь кандидатомъ въ Терно пільщинѣ на V курію одного только п. Старуха [тымъ більше, що о. Мироновичъ, будучи на тыхъ зборахъ, не хотѣвъ забирати голосу, хочь выборцѣ просили его о то]. При кінци явивъ ся на зборы п. Шмігельскій изъ Збаражчины, и заявивъ, що Збаражчина йде за Старухомъ. — *Выборецъ.*

—

Вѣдъ Борщева пишуть намъ:

Громада Волкбвцѣ выбирае зъ IV. и V. курін по 4 выборцѣвъ; а що въ IV. курії на 164 управненыхъ до голосованя є 27 Полякбвъ и 7 жидбвъ, а въ V. курії на 296 голосуючихъ 58 Полякбвъ и 27 жидбвъ [вже разомъ зъ усѣми двораками и чужими роббтниками лѣсными], то при правыборахъ д. 19 падолиста цѣлкомъ легально переведеныхъ при асистенціи 4 жандармовъ, выйшло зъ кождон курії по 3 нашихъ выборцѣвъ и по одному зъ меншости голосуючихъ. Але се декому не сподобалось, (o Polacy выйшли pokrzywdzeni [!], а п. староста увзгляднивъ протестъ и назначивъ на день 1 с. м. новій выбо ры при асистенціи 18 жандармовъ [!]. Самъ разомъ нашимъ селянамъ хиба бы по багнетахъ треба було здобувати собѣ голосъ — и такъ выбрано зъ V. курії всѣхъ чотирохъ Полякбвъ, а зъ IV-ом трехъ Полякбвъ и одного паньского лизуна. Цѣла громада страшно обурчена пійшла до старосты, але вонъ ихъ не принявъ. Внесено протестъ и выслано телеграму до президента міністрбкъ. Ну, и що-жь помогло те, що при першихъ правыборахъ выбрано зъ обохъ курій по одному Полякова, хочь ихъ въ громадѣ така меншбеть? Не на одно було бы вийшло зовсѣмъ на нихъ не оглядати ся?...

—

Зъ Товмаччины пишуть намъ:

Коли вже дописи зъ Товмаччины сыплють ся мовь изъ мѣшка, то долучаю ще й описъ правыборовъ въ селѣ Грушка въ д. 24 м. м.

Якъ въ більшій части громадъ, такъ въ Грущѣ честнй громадяне мають правдивый хрестъ Божій зъ правыборами. Войтъ, знаный въ повѣтѣ яко махеръ выборчій, писарь и два тутешній економы заздалегідь уложили планъ переведена правыборовъ. Листы выборцѣвъ не оголошено анѣ выложено до перегляду. А коли войтъ, боячись до крайности роздразнити громадянъ, оповѣстивъ, що листу можуть переглянути, то писарь сказавъ цѣкавымъ побачити листу, що листа вже більше якъ тыждень находить ся въ старостві, але вонъ має другу листу, котру можуть переглянути. Громадяне перековали ся, що на листѣ, якъ зъ V такъ и зъ IV курін, були фальшѣ на некорысть господарѣвъ. Але дарма! Громадяне взялись до організаціи. Знаючи, що нѣхто не скаже имъ реченця правыборовъ, пильнували днями а неразъ и ночами, щобы правыборы не вѣдбули ся тайкомъ. Такъ тревало два недѣлѣ. Аж 23 падолиста въ ночи деякій зъ громадянъ въ Товмачи якось провюхали, що 24-ого готовъ комісарь зъѣхати на правыборы. Отже громадяне приготовили ся.

По обохъ сторонахъ села є фольварки (3—4 клм. вѣдъ села]. Само село троха въ долинѣ, але въ него добре видко зо всѣхъ сторонъ, чи хто не йде до села, отже громадяне назырали; а зновъ паны черезъ люнету придивляли ся въ долину, чи селяне забирають ся того дня на ярмарокъ. Дворскій фѣры привезли роббтниковъ у село розвернти мурованну дворску стайню въ середнѣ села; сесю робогу були передъ мѣсяцемъ перервали. Роббтники розбираючи муръ и ладуючи возы, не знають, що далѣ робити, и стоять. Надъѣхавъ окоманъ, казавъ везти камѣня на дорогу, самъ десь поѣхавъ далѣ а ни роббтники щезли. Войтъ, взявши паспортъ вѣдъ писаря, гонить коровицю на ярмарокъ... Але не здурить антикаря! Селяне высылають за нимъ свого наглядача. Войтъ на самомъ кінци дороги запроваджує корову до одной хаты, а самъ вертає ся до села, вже не дорогою, але стежками. Тымчасомъ Форнальки зъ роббтниками вѣдъ стороны Королѣвки приѣзджають до села, звертають на дворску сѣножать та по вѣдъ сѣльскій огороды заздять на другу дорогу, але не ѣдуть въ село, только въ напрямѣ фольварку „Теодорбвка“. Поставали пбдъ горбкомъ и чекають. А на горбку вже може въ повъ годины стоить бричка дворска лише зъ форманомъ. Наразъ заметушило ся на горѣ, бричка вернулась нѣбы на фольварокъ, форнальки (може двинадцять) лагодять ся, и надъѣзджають ажь три дворскій повозки, але не порожнѣ. За повозками ѣдуть форнальки — и въѣздають бундючно въ село на передѣ п. комісарь, потбмъ панки, и стають передъ канцеляріею. А тутъ народу, мовь-бы изъ землѣ выросло, около 200 облягло канцелярію.

Жандармъ выходить зъ канцелярін, робить дорогу для комісаря и писаря и разомъ изъ зверхностію громадскою впроваджують его до канцелярія, а панки зъ писарями и дозорцями впроваджують 12 форнальокъ повно роббтниковъ на плацъ передъ канцеляріею, бо не вдала ся штучка, щобы забарикадувати возами при ступъ до канцелярія. Оба панки поступили до канцелярія и радять раду, але народъ обуреный зачинає допоминати ся, щобы и панки выйшли въ канцелярія, коли ихъ отець духовный разомъ зъ громадянами на дворѣ стоять мусить! И дѣйстно невдовзѣ выходять оба панки, оденъ просто до повозки и ѣде до дому а другій просто до своихъ роббтниковъ.

П. комісарь приготовивши ся до выборовъ, обсвидчивши дотычній параґрафы, наказує, щобы по одній сторонѣ коло дверей входовыхъ стануло чотири выборцѣвъ громадскихъ а vis-á-vis чотири дворскихъ роббтниковъ и на перемѣну по одному черезъ сѣни входили до канцелярія. Зъ громадянъ поступивъ насампередъ о. пароxъ и бачить: въ канцелярія коло стола сидять на лавцѣ войтъ и оглядачь яко комісія выборча, противъ нихъ комісарь а по лѣвій его руцѣ може 15-лѣтный хлопчина, котрого яко писаря зъ собою привѣзъ. О. пароxъ зачинає голосувати а пересвѣдчивши ся, що контрольнон листы нема а только писарина самъ виписує имена кандидатовъ на выборцѣвъ, пытає ся чемно п. комісара: чи листу контрольну нѣхто не буде провадить? але не удостоивъ ся вѣдповѣди; коли-жь зновъ о. пароxъ запытавъ ся: пбсли якого права будуть голосувати роббтники зъ третього фольварку „Мелянѣвъ“ положеного на территорія Бортинкъ, п. комісарь бувъ ласкавъ сказати, що „Мелянѣвъ“ хоть то бортинцке поле, злучене есть зъ обшаромъ дворскимъ въ Грущѣ, бо не має свого власного окомана, только остає пбдъ управою окомана грушецкого (щось нѣбы якъ „перзональна унія“!) Ну, най буде й такъ, бо готовъ комісарь розгнѣватись и перервати выборы. Голосованє йде въ назначенбмъ порядку, громадяне ведуть ся спокбйно, аж жандармъ ихъ хвалить, але що зъ того, коли п. комісарови таки якась недогода: выбѣгае що-разъ изъ канцелярія та кричить: длячого галасують? О. пароxъ вже й самъ не знае, якъ догодить, та просить людей спокбйныхъ щобъ утишили ся. Такъ тягнуть ся выборы вѣдъ 12 год. въ полудне може до 5 год. вечера. Форналѣ вже переголосували всѣ и поѣхали щасливо домбвъ, тбльки повозка дворска лишила ся на площи зъ боку, чекаючи на комісаря, щобы его на фольварокъ повезти, а ту стоить може ще двѣста народу! Войтъ и оглядачь, поставленій за кандидатбвъ на выборцѣвъ, поопускали носы на квінту, самъ п. комісарь тяжку думку думае, але далѣ приймае голосы правыборцѣвъ, однакожь такъ флєґматично, аж нудно, а селяне заглядають крбзь вбкно и сожалѣють надъ грызотою комісарескою. Наразъ выходить войтъ и оголошує, що выборы зъ V курін перерывають ся до завтра: вѣдъ 8 до 9 год. рано докбнчать ся голосованє въ V курія, а о 9 год. розпбчнуть ся выборы въ IV курія.

На таке dictum народъ заметушивъ ся. Выправляє свого пароха и ще двохъ вѣдпоручникбвъ упросити п. комісаря, най бы не перерывавъ выборбвъ, только зрахувавъ голосы та оголосивъ выборцѣвъ. Коли сѣний дверѣ рипнули, выбѣгае п. комісарь и, не зважаючи на старого пароха, зъ крикомъ кидає ся: „Чого хочете?“ и не пускає до канцелярія та кладе руку на рамя одного зъ вѣдпоручникбвъ, мовь-бы хотѣвъ его за дверѣ на дворъ выкинути, а на чемне заявленє пароха каже роздразненый, що не може довше працювати, бо змученый, а на дальшій заметы, що пароxъ и громадяне такожъ ще не обѣдали а перечисленя голосбвъ не займе богато часу, кидає ся зновъ на пароха люто зо словами: „Чейже мене не будете вчити устави! протестувати можете!“ На се о. пароxъ сказавъ, що и п. комісарь най его не вчить закона — и вийшли на дворъ. За ними вышовъ комісарь и нѣбы звиняє ся, що страшно змученый. На се о. пароxъ, перембгши свій жаль, просить п. комісаря на почлѣгъ до себе, але зновъ дбстає брусовату вѣдповѣдь: „Я буду тамъ почувати, де менѣ ся хоче!“ Пароxъ, обиженый грубымъ поведенемъ комісаря, вѣдходить, але народъ просить его, щобы ще не вѣдходивъ. Але пароxъ сказавши: „Вы-жь чули мои просьбы; більше вже я не годенъ“ пійшовъ до дому.

Народъ заглядає крбзь вбкно, а тамъ комісарь вже убираючись, бере акты выборчій неопечатаній пбдъ пахву и выходить на дворъ, прямуючи до повозки провадженый жандармомъ и начальникомъ. На площи зібралось до 600 мужчинъ, жѣнокъ и дѣтей, а вѣдъ нихъ понеслись численній голосы: „Пане комісаръ, везете нашій голосы на Теодорбвку? вѣддайте нашій голосы!“ Но комісаръ не зважаючи на ее кликавъ на фірмана, щобъ заѣздивъ. Тымчасомъ вѣдчепивъ хтось зъ воза п. сторонки и шлынь, а конѣ ударенй батогомъ побігали у безвѣсть, лишаючи брычку на плацу. Теперь зрефлектувавъ ся комісаръ, а може перелякъ ся, и запытавъ: „Чого хочете люди?“ Народъ вѣдповѣвъ: „Хочемо знати, кблько голосбвъ упало на нашу сторону.“ Комісаръ вернувъ ся до канцелярія и сказавъ призвати двохъ письменныхъ селянъ, щобъ обчислили голосы. Показало ся, що громадскій кандидаты одержали по 150, а паньскій по 47 голосбвъ. Урадовай люде поднкували чемно комісареви, а коли сей панъ закинувъ, що неслушно посуджували его о несправедливбсть, вѣдповѣли: „Та мы прецѣнь не хотѣли нѣчого злого зробити пану комісареви, и дякуємо еще разъ за те, що знаемо, за що мы тбльки працювали.“ Тымчасомъ дано зъ фольварку знати до Товмача, що въ Грущѣ бунтъ. Коло 9 год. прийшли еще два жандармы, але всюды бувъ вже найбільшій спокій. Комісаръ, не могучи нѣгде дбстати фѣры, удавъ ся пѣхотою на фольварокъ „Емілѣвъ“ и тамъ заночувавъ. Однакъ Товмачъ на правду перелякавъ ся за свого комісаря, фіякры зъ лѣхтарнями гонили до Грушки шукаючи за нимъ; а о повночи надлетѣли уланы на конихъ, но здивували ся дуже побачивши, що весь народъ спокійно спить, що ихъ безъ потребы алярмовано.

Що люде жадали вѣдъ комісаря обчисленя голосбвъ, то було длятого, бо войтъ въ передодень правыборбвъ говоривъ до громадянъ: „На дармо вы убиваетесь, бо хоть-бы вы мали 100 голосбвъ а я лишь 10, то таки я буду выборцемъ, бо вамъ обстриже ся голосы, а менѣ додасть ся кблько треба“.

. . . . . .

Въ справѣ тыхъ правыборбвъ у Грущѣ дбставмо нинѣ дальшій вѣсти такій.

До Грушки [и до Олешѣ] вѣдбйшло зъ Товмача вбйско. Дня 1 грудня приведено пбдъ сильною ескортою жандармовъ шѣстьохъ господарѣвъ въ Грушки скованыхъ въ кайданки до товмацкон вязницѣ, а семого, господаря Онуфрія Паламарчука, привезено тяжко побитого... Въ селѣ чотири жандармы переводять слѣдство и списують протоколы. Дальше арештують...

Въ справѣ тыхъ арештованъ телеґрафовано до Вѣдня.

Въ повѣтѣ самій нашій патріоты-селяне збирають факты надужить выборчихъ, пбдпертій свѣдками, для уложеня меморіялу и жалобы, зъ котрими выѣде до Вѣдня депутація ще передъ выборами.

—

Именемъ бобрецкого комітету просить насъ о. Штогринъ оповѣстити, що зборы выборцѣвъ зъ IV. и V. курія бобрецкого вы-

Маса до пбдлбгъ, лякеръ до пбдлогъ, воскова маса, восковій цеголки найдешевше въ гандлю

В. ЧОППА

Львбвъ, ул. Жовквбвска ч. 2.

борчого округа вбдбудуть ся въ Глѣбовичахъ великихъ не д. 11 с. м. — якъ було оголошене въ суботу — а д. 6 с. м. [въ сей четверъ].

——

Зъ Фирлѣева [повѣта рогатинського] пишуть намъ: Въ 257 ч. „Дѣла“ зъ 27 м. м. появила ся допись зъ Рогатина про правыборы въ Фирлѣевѣ, въ котрій допысуватель дещо невѣрно подавъ зъ подѣї выборовъ, а притомъ несправедливо дотыкнувъ особу нашого о. пароха, коли каже, що громада наша стоить безъ проводу, бо о. Дудикъ волить компромісы зъ Бесядецкимъ.

Попередъ всего мусимо поднести, що Василь Кривень на запытане кс. Малачинського: „Чи и я злодѣй?“ — не вбдповѣвъ: „Такъ, и вы!“ але сказавъ: „Нѣ, не кажу такъ, але знаю, що хтось зъ комісіи справдѣ вакравъ намъ голосы!“

Що-до особы о пароха то допысуватель зъ Рогатина мусѣвъ бути зле поінформованый, не засягнувши информацій вбдъ тыхъ, що щиро займали ся справою выборовъ и знають докладно хбдъ цѣлои тои справы. Отже заявляемо, що противно, нашъ о. парохъ самъ и черезъ другихъ рухливыхъ людей зорганізувавъ громаду, а доказомъ бувъ поки що той результатъ, що насъ нашій противники, якъ вѣдомо не могли побороти и сильно посрамили ся. Мусимо зазначити, що въ нашомъ селѣ е богато латинниковъ, котрій мають свбй костелъ, свого пароха и дѣдича, тому въ початку нашои организаціи, коли середъ сильнои агітаціи нашихъ численныхъ противниковъ годѣ було обчислити нашій силы, радили мы въ тѣснѣйшомъ кружку о можливбй згодѣ въ томъ дусѣ, щобы обойтись безъ протестовъ та выбрати одного Полака; але пбзнѣйше д-ръ Могильницкій скрѣпивъ нашій силы ще дужше гарною бесѣдою и тота гадка цѣлкомъ вбдпала и мы на Полаковъ не оглядались. Мы нашимъ о. пароховъ можемо повеличати ся и мы вдячній ему й за те, що вытягъ насъ своимъ неутомимымъ заходомъ зъ косцьола, выбудувавши гарну муровану церкву, при чомъ мы не почули жадного тягару и нѣхто не бувъ нараженый на жадній секвестраціи, якъ то деинде неразъ дѣе ся. — Василь Кривинъ, Гриньо Сцѣловскій, Иванъ Кѣчула правыборцѣ.

Письма зъ краю.

——

Зъ Турчаньского (*Безконечный фіскалізмъ.*)

О. Илія Присташъ, парохъ въ Михибвци, повѣта турчаньского одержавъ сего року въ лѣтѣ наказъ на заплату особисто-доходового податку въ скбльскости 15 кор. 20 сот. А що той податокъ бувъ за высокій и не вбдповѣдавъ поданому доходови въ предложенбй фасіи, то о. Присташъ выславъ почтою письмо до ц. к. староства въ Турцѣ, въ якомъ просивъ, щобы ему поособно выписали всѣ позиціи доходу, пбсля якого наложено на него особисто-доходовый податокъ. На се письмо прийшла зъ ц. к. староства въ Турцѣ вбдповѣдь, щобы о. Присташъ на сесію просьбу давъ марку на 1 кор. Противъ сего рѣшеня внѣсъ о. парохъ до ц. к. краевои дирекціи скарбу у Львовѣ жалобу на поступованє ц. к. староства въ Турцѣ, котре попереднымы лѣтами на такій письма не жадало марки стемплевои, и просивъ, щобы поручено ц. к. старостеу подати ему установленый оцѣнковою комісією доходъ до вымѣру особисто-доходового податку и продовжено термінъ до внесеня вбдклику противъ вымѣру того податку. По часѣ прийшло таке повѣдомленє зъ ц. к. староства въ Турцѣ, де бувъ поданый доходъ: а) зъ поборовъ зъ религійного доходу, б) зъ мѣсечныхъ жерелъ, якъ зъ поля и т. д., в) *всякій иншій доходъ* въ сумѣ 300 коронъ. Вставлене доходу 300 кор. е цѣлкомъ несправдане, бо при вымѣрѣ податку, *всякій иншій доходъ* не е нѣякимъ доходомъ. Скарбова власть повинна показати той доходъ докладно, щобы була певность, за що платить ся. Инакше можна на когось не знати якій податокъ наложити, опираючи ся на выфантазованбмъ доходѣ.

Та на томъ не конець! Ц. к. окружна дирекція въ Самборѣ рѣшенемъ зъ д. 13. серпня с. р. ч. 19.407 наложила на о. Присташа стемплеву кару въ скблькости 4 кор. 60 сот., бо повѣдае: треба було остемплювати подане до староства въ Турцѣ на 1 кор., до дирекціи краевои у Львовѣ такожь на 1 кор., а платничій наказъ яко прилогу на 30 сот., а подвбйно выносить се 4 кор. 60 сот. Ц. к. окружна дирекція скарбу въ Самборѣ покликуе ся на поз. тар. 43а. 2. закона зъ 13/12 1862 и на поз. тар. 20 закона зъ дня 9/2 1850.]Підписано Topolnicki.] Зъ сего выходить, що податникъ за се, абы ему повѣли чи написали, на якій пбдставѣ наложили податокъ, повиненъ заплатити державѣ стемплями. При податку домово-клясовбмъ и грунтовбмъ мають власти податковій присылати платій наказы безплатно и выказати, на якій основѣ домагають ся заплаты поданого податку, а а при особисто-доходовбмъ податку навѣть не хотять повѣсти, вбдки взяли часто выдуманій позицій. Просить ся отсею дорогою руских правникбвъ о поясненя въ „Дѣлѣ“ дотычныхъ припысбвъ.

Нашій священники всюды нарѣкають на безваглядность а часто и самоволю оцѣнковыхъ комісій при вымѣрѣ особисто-доходового податку. Однакъ коли вбдбуває ся выборъ тыхъ комісій, не являють ся до выбору и полишають кому иншому змогу накладати на нихъ особисто-доходовый податокъ.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

— **Галицкій краєвый соймъ** скликаный на сесію, що зачне ся [якъ вѣдомо] дня 18 с. м. а скбнчить ся вже 23-ого, зъ тымъ, що дня 19 и 22 за для рускихъ святъ а дня 20 за-для выборбвъ въ мѣсковій курій засѣдань не буде. Тымъ способомъ соймова сесія потреває по правдѣ усего 3 днѣ. За сей часъ мае перекопотти ся новый законъ о краевыхъ консумційныхъ оплатахъ вбдъ спиритусу, вбдступленыхъ краевои державою для покрытя недоборбвъ. Сума тыхъ оплатъ выносить 5,700 000 коронъ. Рбвночасно мае ухвалити ся буджетова провізорія. Якъ на 5 днѣ — чей же за богато!

— **Міністеръ просвѣты** д-ръ **Гартель** прибувъ въ суботу зрана до Черновець на инавлей тамошнього університету и въ полудне удѣлявъ авдіенцій. Корыстаючи зъ тои нагоды, явили ся у него вбдпоручники черновецкого рускаго „Народнаго Дому“ и „Православной бурсы“, пп. д-ръ Волод. Филиповичъ, проф. о. Семака и проф. С. Шпойнаровскій вбдъ проводомъ проф. університетского о. Дениса Еремійчука, зъ просьбою о скоре и прихильне полагодженя внесеного тыми товариствами подання о рѣчну запомогу для „Православной бурсы“ и о одноразову запомогу для „Народнаго Дому“. Міністеръ принявъ депутацію дуже ласкаво и сказавъ, що докладно знае про тій просьбы та хоче ще поінформувати ся у мѣсцевого правительства, по чомъ вбдповѣдь наступить въ найкоротшомъ часѣ. — Вчера бувъ міністеръ на святкованю ювілея черновецкого університету, а сегодня о год. 1 въ полудне приѣздить до Львова та буде по полудни удѣляти авдіенцій въ намѣстництвѣ. У Львовѣ мае задержатись до середы.

Про самъ ювілей д. 2 с. м. доносять: По богослуженяхъ вбправленыхъ въ церквахъ вбдбуло ся збране въ величавій синодальній сали митрополичои палаты. Першій промовивъ ректоръ д-ръ Гавке, а по нѣмъ, середъ бурливыхъ оплескбвъ, міністеръ просвѣты д-ръ Гартель, пбдносячи значѣне науковыхъ розсадбвъ. Дальше промовляли делегаты: бувшій румунський президентъ міністровъ кн. Стурдза именемъ букарештскои академіи наукъ, д-ръ Инама-Штернегъ именемъ вѣденьскои академіи, вкбнци делегаты університетбвъ праского, вѣденьского, краковского, градецкого, львовского, инсбруцкого, якъ такожь высшихъ технічныхъ шкблъ въ Берлѣ и Львовѣ. О год. 2 попол. вбдбувъ ся великій бенкетъ а о 8 год. вечеромъ велике принятє у президента краю.

— **З Наукового товариства імени Шевченка.** В середу, дня 5 грудня, буде засѣданя історично-фільософічної секції точно о 6 год. вечером в таким порядком: 1) Др. Олек. Колесса відчитає реценэию 2. т. „Гуцульщини“ проф. Шухевича. 2) Андрій Гошовський, про новий напрям в науці приватного права. 3) Др. Стан. Дністрянський, Берненська унія і наше відношеня до неї. — Потім буде спільне засіданє секцій, на якім будуть: 1) В справі заложеня етнографічного музея, референт проф. В. Шухевича. 2) Язикові справи. — Тогож дня буде о 7 год. засіданє фільольогічної секції. Пр. ф. І. Верхратський відчитає на ньому свою працю: Угорсько-руські говори з постійним наголосом.

— **Зъ Коломыѣ.** Заходомъ філіи Рускаго товариства педагогічнаго въ Коломыи вбдбуде ся дня 8 н. ст. грудня о 3 год. пополудни въ сали 1. а) класы рускои гімназіи въ Коломыи друга конференція зъ двома вбдчитами: п. Раковского: „Де шукати основъ педагогіи?“ и п. Навчука: „Про память“. — Накладомъ філіи печатає ся кишеневый календарикъ и буде сими днями въ продажи. Выданый дуже елегантно въ друкарни Наук. Товариства имени Шевченка у Львовѣ, а цѣна дуже низька.

— Вбдъ назвою **„Молода Украина“** закладае въ Чернбвцахъ поступова руска молодѣжь академічна нове товариство, и статуты его ные поданй до правительства. Зъ тои нагоды вбдбуде ся д. 8 с. м. въ сали музичного товариства въ Чернбвцахъ величавый концертъ рускои академічнои молодежи всѣхъ высшихъ шкблъ Австріи при участи знаних сѣвачки, ученицѣ вѣденьскои консерваторіи п. Проскурницкои и вбйсковои музики. Хоромъ управляти буде знаный молодый композиторъ и музикъ п. О. Людкевичъ зъ Львова. По концертѣ вбдбуде ся въ тій самій сали торжественный комерсъ.

— **Въ Кіевѣ** вбдкрыє ся мабуть вбддѣлъ петербурскои императорскои академіи штукъ. Якъ доносить „Кіевлянинъ“, императорска академія штукъ постановила вбдкрыти свій вбддѣлъ въ однбмъ изъ мѣстъ полудневои Россіи. Зъ ея поручення артистъ Мясоѣдовъ объѣхавъ всѣ украиньскій центры и въ своѣмъ справозданю вбддавъ першенство Кіеву. Въ маючбмъ ся вбдкрыти вбддѣлѣ предметами науки будуть: малярство, рѣзьба и архітектура.

— **Украиньскій театръ въ Одесѣ.** Пбсля заведеня горѣвчаного монополю въ Россіи потворяли ся тамъ комітеты „попечительства о народной трезвости“, котрій поклали собѣ, якъ у насъ братства тверезости, ширити тверезбсть мѣжь простымъ народомъ и подавати ему розрывки, котрій бы простымъ людямъ могли не тбльке аступити покасованій шинки, але заразомъ давати пожиточный душевный кормъ. Отже одескій комітетъ поклавъ такожь вагу на театральній народній выставы и вже сего лѣта часто уладжувавъ такій выставки то въ своѣмъ садѣ то на Великбмъ або Середнбмъ Фонтанѣ (мѣсцевости зъ т. зв. дачама чи то сѣльскими вілами надъ моремъ въ сусѣдствѣ Одесы). На тыхъ выставахъ давано завсѣгды одну руску и одну московску штуку, а видцѣвъ бувало звычайно дуже богато, особливо зъ низшихъ верствъ населеня, — тымъ ббльше, що мѣскій театръ бувъ въ лѣтѣ замкненый, а цѣны вступу на тій выставы були незвычайно низькій. Отже, якъ доносить „Одесскій Листокъ“, комітетъ выбравъ окрему комісію, котра зложила дві драматичній трупы: руску и великоруску. На удержанє тыхъ трупъ до великого посту выасигновано 5.000 рублѣвъ. Въ часѣ сезону выставленыхъ буде 110 штукъ, по 12 на мѣсяць, що тыждня одна руска и три великорускій.

— **Епископомъ въ Тарновѣ** мае бути именованый, и то вже сими днями — якъ доносять польскій дневники — кс. д-ръ Леонъ Валента, б. професоръ теольогіи на львбвскбмъ університетѣ.

— **Зъ Львбвского Бояна.** Надзвычайні выправы Львбвского Бояна вбдбудуть ся завтра [вбвторокъ] о го. 7½ веч. Зъ огляду на близькій концертъ прошу всѣхъ Вп. членбвъ, що бы точно и въ комплетѣ явили ся — *В. Ш.*

— **Димісія п. Ол. Мишуги.** Славно звѣстный теноръ п. Олександеръ Мишуга попавъ у конфліктъ зъ капельмайстромъ львбвского театру Чехомъ Челяньскимъ. Пбйшло о те, що п. Мишуга на представленю „Гальки“ хотѣвъ на жадане публики повторити одну пѣсню, а Челяньскій казавъ музицѣ дальше грати. П. Мишуга пожалувавъ ся на се директорови театру Павликовскому, а той, протегуючи Челяньского, сказавъ п. Мишузѣ: „Jak się panu nie podoba, to...“ Опінія публична обурена на дирекцію за таке трактованя знаменитого и заслуженого для львбвскои сцены спѣвака. На вчерашбмъ представленю „Травіаты“ Челяньскій зновъ въ подббный способъ обурывъ на себе публику. Крики, сиканє и свистанє вчерашного дня свѣдчило, що вже перебрала ся мѣра терорызованя артистбвъ и нехтованя публики.

— **Про мордъ въ Угерцяхъ** вбдъ Самборомъ пишуть намъ: Вѣсть подана въ Tygodnik-y Samborsko-Drohobyck-бмъ о мордѣ за правыборы въ Угерцяхъ а повторена въ 258 ч. „Дѣла“ есть правдива, лишь недокладна о тблько, що не заспокоює читателя, помнаючи, якои народности були люде, котрыми зацѣкавила ся обурена околиця и читателѣ. Отже подаю передовсѣмъ, що забитый Иванъ Рудый бувъ Полякъ, якъ и головный виновникъ злочину Іосифъ Багеричъ також Полякъ. Зъ помбчниковъ при побитю бувъ лишь одинъ Русинъ. Рѣчь сама, о скблько мевъ представлювано и розповѣдано, була така:

Іосифъ Багеричъ, двбрскій лѣсничій, не грѣшить интеліґенцією, лише попавъ въ манію паньску, бо завѣдувавъ однымъ зъ фбльварбвъ п. Смалявского. Вбнъ дуже остроі натуры, а до его нервовости причинила ся смерть жѣнки въ маю а на тыждень передъ мордомъ смерть одинокои дитины. Дораній слѣды его лютости показували ся частѣйше, и то такъ, що жертвы попавшій въ руки его товаришѣвъ выходили въ страшнбмъ видѣ. При праныборахъ захотѣло ся Іосифови Багеричеви стати выборцемъ, но въ томъ пошкодивъ ему Иванъ Рудый, бо въ Самббрщинѣ хлопамъ дуже на томъ залежить, абы бути выборцемъ, бо кажуть „можна щось заробити“. Компромітація Багерича не дала ему спокою и вбнъ постановивъ чимъ скорше на Рудбмъ пбмститя ся. По правыборахъ, котрій вбдбували ся въ Канцелярія громадскои въ домѣ „кулка рольничого“, пбйшли майже всѣ до поблизькои коршмы. Не хабло тамъ и женщинъ, що належать до „Rózy“ въ Самборѣ а часто валяють ся въ чорнбмъ болотѣ по фосахъ. Бувъ тамъ и Рудый, котрый и ту ще доскуливъ Багеричеви проязываемъ. Якійсь мудрѣйшій чоловѣкъ вбдвѣвъ Рудого до дому. Але на що вбнъ мешкавъ близько коршмы? Вѣдай на то, щобы и десять разъ на годину мбгъ побѣчи до нея. Тожь и того фатального вечера не мбгъ всидѣти дома, але вернувъ до коршмы. Его жѣнка и сынъ, якъ бы прочувала щось злого, пбйшли за нимъ. Тымчасомъ Багеричъ уже зареквірувавъ компанію и тота выйшовшого зъ коршмы Рудого зъ женою и сыномъ напала на команду Багерича и досадила ему на смерть. Дѣяло ся то около 8 годины вечеромъ и то на головнбмъ гостинци. Хто бувъ головнымъ выновникомъ аж смертельного побитя, трудно знати. Кажуть, що Багеричъ мавъ его ударити найперше сильно въ голову стрѣльбою, бо при секціи тѣла дѣйстно кр въ дуже оббйшла мозокъ а навѣть мала бути чашка розломана. Чи такъ дѣйстно було, може выкаже правда. Однакъ трудно припускати, що напастникъ хотѣли Рудого пббити на смерть. Було тамъ таке число людей, що могли напастникбвъ розбгнати, але и кождый чимъ скорше крывъ ся за хату або хоть бы за плбтъ. Се стало ся д. 16 м. м. а жандармерія арештувала участникбвъ побитя, слугъ двбрскихъ доперва 19 ого, а Багеричъ тымчасомъ утѣкъ кудась. Де вбнъ обертає ся, не знати. Люде кажуть, що все его видно десь въ нашомъ селѣ, при томъ подають рбзні переймаючій страхомъ вѣсти, яко-бы вбнъ мавъ намѣръ ще на кбмсь пбмститя ся. Загально кажучи, мазуры тутешній то народъ дуже зухвалый и на кождомъ кроцѣ справджуе ся приповѣдка „modli się pod figurą a diabła ma za skórą“. А вы, księża, бавте ся въ шовінізмъ, народъ нехай самъ уморальнює ся, а вы ще голоснѣйше кричѣть, що то „ruska hajdamacczyzna“..

— **Здержанє выконання кары.** Краковскій судъ карный дбстававъ телеґрафічно вбдъ міністерства судбвництва припорученє, здержати выконанє кары тритыждневого арешту на п. Игн. Дашиньскомъ аж до дальшого рѣшеня міністерства.

— **Телефоны.** Львбвска торговельна палата рѣшила домагатись вбдъ правительства розширеня телефонічныхъ сѣтій до Дрогобича, Борислава, Схбдницѣ, Стрыя и Сколього.

— **„Urzędowy język“.** Monitor одержавъ вбдъ одного зъ рускихъ выборцѣвъ документъ, котрый доказуе, що польскій языкъ въ урядованю у всходній Галичинѣ служить хиба до розсмѣшуваня и розвеселюваня умбвъ. Ось вамъ змѣстъ такои не лы сучаснои urzędowo-польскои лінґвістыки: „L. 0 Swiadectwo z Wurzędu gminnego. Poświadczasi że stanisław Rumanuw ktoren zmar Pszczynne służbi welwowi jyst krewnij paski daszkywicz z Bartatowa i zatem uprasza paska daszkiywicz u wedani rzeczuw zcisarskiego krulewskiygu magazynu welwowi. Puni buszczyku stanisławowi rumanuw swiytnij wurząt Wulskowi welwowi wuprasza si wuwedani rzeczuw Bilizne dorunk pasce daszkiywicz z Bartatowa“.

— **Фізикатскій испытъ** передъ вббраною по разъ першій комісією у Львовѣ зложили д-ръ Евгеній Озаркевичъ и д-ръ Адамъ Шуліславскій.

— **Невинно засужденый.** Въ р. 1897 засудивъ львбвскій карный судъ Федька Леуса изъ Зарудець за злочинъ пбджогу на пять лѣтъ вязницѣ, а трибуналъ касаційный ще пбдвысшивъ ему кару на вбсѣмь лѣтъ. Тымчасомъ жѣнцѣ засужденого удало ся зббрати матеріалъ до выказаня невинности чоловѣка и судъ дозволивъ на повторну розправу. Вбдбулась она дня 28 м. м. Присяжній судѣ заперечили 11 голосами вину Леуса а судъ выдавъ увольняючій выровъ.

— **Дурисвѣтъ.** До Глицинъ заїхавъ якійсь россійскій жидокъ Кучнеръ, що за кблька коронъ приймае на себе грѣхи своихъ однов'ѣрцѣвъ. Говорять, що Кучнеръ назбиравъ уже богато грѣхбвъ а ще ббльше срѣбныхъ коронъ.

Жолудковой недуги принимають всѣлякій злосливій формы особливо коли при малыхъ недомаганяхъ жолудка не вживае ся нѣякихъ способбвъ для его поправы. Тому противъ такихъ недомагань належить мати вбдъ рукою готове домашнє средство, якимъ е знаменитый въ дѣланю, **бальзамъ** д-ра **Розы** зъ аптики **Б. Фраґнера**, ц. к. двбрского достависа въ Празѣ, 202 III. Можна одержати у всѣхъ аптикахъ. — Гляди внсератъ.

Наука, штука и література.

— **Богословского Вѣстника IV.** выпускъ 1900 мѣстить: Б. Митрополитъ д-ръ Сембратовичъ. — Ч. І. Розправы. При свѣжій могилѣ (Свщ. Т. Лежогубскій); по поводу 200-лѣтного ювилею Уніи (Т.) — Ч. ІІ. Библіографія. (Реценэіи и справоздання). Граматика церковно-словенъского языка, написана съ увзглядненьемъ жерелъ старословеньскихъ черезъ Др. І. Мѣльницкого; Fr. Spirago, Katholischer Volkskatechismus; К. Харламповичъ Западнорусскія православныя школы XVI и начала XVII вѣка, отношеніе ихъ къ инославнымъ, религіозное обученіе въ нихъ и заслуги ихъ въ дѣлѣ защиты православной вѣры и церкви. — Ч. ІІІ. Анализа. Въ справѣ плану науки религіи въ школахъ (реальныхъ). — Вѣсти и замѣтки. Переписка редакціи. Вѣсть про номінацію Преосвящ. Кира Андрея Митрополитомъ Галицкимъ. — Содержане „Богословского Вѣстника“ за р. 1900 Т. І. — Запрошене до передплаты на р. 1901. — І ше число за 1901 рбкъ выйде при кбнци грудня а въ першихъ дняхъ сѣчня розбшле ся передплатникамъ. Въ 1901 р. „Богосл. Вѣстникъ“ буде выходити що два мѣсяцѣ въ объемѣ 4 печат. аркушѣвъ. Передплата въ 1901 роцѣ 6 коронъ.

— **„Оставите дѣтей приходити ко мнѣ.** Начерк науки религіи въ першій класѣ народной школы. Уложивъ свящ. Л. Лужницкій. Львбвъ. Накладомъ редакціи „Богословского Вѣстника“. 1900. Стор. 47.

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

— **Вбдзначеня.** Цѣсарь надавъ звичайнымъ професорамъ черновецкого університету д-рови Емил. Калужницкому и Рим. Шимбрамови орденъ зелѣзной короны III. кл. а університетскому бібліотекареви д-рови Райфенкутлеви титулъ правительственного радника.

Телеґрамы.

Вѣдень 3 грудня. Сегорбчный буджетъ буде мати 20 мілібновъ коронъ надвыжки, бо дуже добре выпавъ дохбдъ зъ податковъ, а спеціяльно дохбдъ зъ належитостей. Въ тбмъ роцѣ вилынуло за спадщину по бр. Гіршови 9 мілібновъ коронъ, а по Ротшильдѣ 2 мілібны коронъ.

Прага 3 грудня. Новый президентъ апеляціи Веселі обнявъ вчера урядованя.

Альтенбургъ 3 грудня. Правительства турынгскихъ княжествъ рѣшили заборонити польскій и ческій богослуженя и проповѣди для польскихъ и ческихъ роббтникбвъ въ Галичины. Рбвночасно порѣшено усунути за границю всѣхъ польскихъ и ческихъ священникбвъ въ Австріи.

Лондонъ 3 грудня. Людвдъ Робертсъ выѣде дня 11 с. м. зъ Капштаду въ поворотомъ до Европы.

Римъ 3 грудня. Кн. Юрій мавъ королеви вручити меморіялъ въ просьбою до державъ, абы поперли проэктъ прилученя Креты до Греціи.

Средство до нищеня молѣвъ

Фенілінъ нищить молѣ зъ зародками 60 кр.
Зела антімольовй до переховуваня футеръ кор. 30 кр.
Папершѣ антімолевй тузинъ 30 кр., штука 3 кр.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: окольна власна улиця Окнстуска ч. 25, Ринокъ ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернівцѣ: Галицч 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

Надѣслане.

„Львів! Люблю Тебе... хоч обмовив, обсьміяв мене!... если гірко Тобі коли стане — до мене звернись!... „Львів!" 583 1—1

Д-р. Софія з Окуневских Морачевска
улиця Миколая 19.
ординуе від 3—4.
598 13—15

ЗМѢНА МЕШКАНЯ
Д-ръ З. Райнгольдъ
надворный и приватный лѣкарь-дентистъ ординуе теперь при ул. Сикстускій число 29.
545 12—81

Дентистъ д-ръ М. Зенензіѣъ
по вѣдбутыхъ спеціяльныхъ студіяхъ въ Берлинѣ отворивъ АТЕЛІЄ ДЕНТИСТИЧНЕ при улици Галицкій ч. І. (рѣгъ Ринку). 578 2—10

Всякі купоны
и выльосованѣ паперы вартостнѣ 374 (1)
выплачує безъ потрученя провізіи або коштовъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
Ц. к. уприв. Галицкого акційного
Банку гіпотечного.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райцехайта, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.
Уряджене дзвінковъ електричныхъ.
Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

Колькохъ учениковъ або учениць
найде помешкане зъ доброю опѣкою у Львовѣ, Домініканьска ч. 5 — II. поверхъ.
366 1—5

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власній выробы
поручае по цѣнахъ умѣреныхъ
Краєве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кросна
Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.
Почта, телеграфъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаємо на жадане даромъ и оплатно.
☛ Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ а Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а инших агентовъ анї похатниковъ не высылаємо. 2 64—52

Товариство взаимного кредиту
„ДНѢСТЕРЪ"
стоваришене зъ обмеженою порукою
Львовъ, ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты".)
Удѣляє позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційнй, властителямъ ґрунтовъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляцією на першомъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священники, не посѣдаючй реальностей, мусять кромѣ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще полісу житеву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ пѣсля всякихъ можливыхъ комбінацій.
Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ" приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ третыхъ особъ по 4%.
Удѣлъ членскій выносить 50 кор., вписове 2 кор.
☛ Членомъ бути в позичку дѣстати може только членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". 34
Информаціи удѣляє Дирекція листовно або агенты Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ".

КАВУ
въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко
по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.
ВИНО
въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко
по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожнѣ вина фляшками)
высылае
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.
92 128—?

В. Мальшиґрошъ
артистъ-малярь въ Рогатинѣ
приймае церковнѣ роботы входачій въ обсягъ малярства, рѣзьбарства и позолотництва.
481 8—8

Певна помочь
на гостець, ревматизмъ, заковязность членовъ, бѣль въ плечахъ, крижахъ, бедрахъ и т. п. вѣдъ **россійскои масти** на гостець. Высылае ся франко за присланемъ 2 К. 30 сот. Головный складъ въ *аптицѣ Ж. Рукера у Львовѣ.* 538 4—12

Готовки не вымагаєсь. Пільги въ сплатахъ пѣсля умовы
Цѣнники на провінцію на жадане даромъ и оплатно. Всякій можливій гатунки диванівъ салёновыхъ, стѣнныхъ, покоевыхъ и церковныхъ, такожь хѣдниковъ, портіеръ, фіранокъ, цератъ лінолеумъ, капъ на столы и лѣжка, ковдеръ, коцовъ,

дерґъ на конѣ и декораційныхъ предметовъ поручае знана и реномована фірма Віденській Магазинъ и складъ диванівъ
„Ан Ецкус"
у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6
пасажъ Гавсмана.
ФІЛІЯ: въ Перемышлян ул. Мицкевича ч. 4. Правдивій перскій и орієнтальній диваны по зниженыхъ цѣнахъ. Спеціяльный вѣддѣлъ рештокъ и высортованыхъ та вадливыхъ товаровъ. 533

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВІЙ
давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковій.
оприсособлений въ аптицѣ „пѣдъ королемъ Угорщины" Карола Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.
загально досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ травленя и иншихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку	**40 кр.**
Подвѣйна фляшка	**70 кр.**

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои каплѣ жолудковій часто бувають фальшованій. Тому при купнѣ треба уважати на повышеу охоронну марку въ пѣдписомъ **C. Brady** а вѣдкинути яко неправдивій всякій фабрикаты, котрій не звосмотрений тою маркою о оронною и пѣдписомъ **C. Brady.** 42 8—24
Каплѣ жолудковій аптикаря К. Браді
(давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковій)
опакований в червоныхъ складистыхъ коробкахъ въ образомъ св Матери Божи (зъ Маріяцель [яко марки охоронной]. Пѣдъ маркою охоронною м ѣнъ находитись стоячи побѣчь пѣдпись *C. Brady*
Складовй части подай.
Каплѣ жолудковій правдивій можна набути у всѣхъ аптикахъ.

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ
вѣдзначена двома срѣбными медалями
выконуе **дзвоны** рѣзнои ваги и приймае ушкоджений дзвоны до переливаня въ найкоротшомъ часѣ, а такожь маз на складѣ готовѣ дзвоны рѣзнои ваги.
Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнѣ замовленя, прошу о ласкавѣ замовленя такъ на поодинокѣ новѣ дзвоны якъ и на цѣлѣ групы. За трезалість матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонівъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.
Зъ глубокимъ поважаньемъ
3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

МУЖЕСКУ 344
Безсильность
выликвану кженно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне надежно и на довго одинока, розширена въ многихъ виданяхъ илюстрована книга
Самоохорона д-ра Ретана
Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.
Тысячѣ людей найшли въ нѣй пояснена своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

„КРАЄВЫЙ СОЮЗЪ КРЕДИТОВЫЙ"
стоваришене зареестроване въ обмеженою порукою у Львовѣ (ринокъ ч. 10, I. поверхъ въ домѣ „Просвѣты") приймае вкладки ощадности въ довольній высотѣ и опроцентовуе на 4½%.
Одинъ удѣлъ членьскій въ „Краєвомъ Союзѣ Кредитовомъ" выносить 50 коронъ; кождый членъ може мати больше удѣловъ. При вплачуваню першого удѣлу належить зложити также вписове въ квотѣ. 2 короны на фондъ резервовый. Вѣдъ удѣловъ членьскихъ вплачує „Краєвый Союзъ Кредитовый" за рѣкъ 1899 дівіденду въ высотѣ 5%.
Призбираныхъ грошей уживае „Краєвый Союзъ Кредитовый" на *переглядованє руских товариств кредитовых* потрѣбнымъ засобомъ капіталу оборотового, якъ также на *переведенє користных парцеляцій*.
Складаймо руский грошь въ своій институціи.

К. СОЛИКЪ
передтымъ
ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
у Львовѣ улиця Собѣского число 7.
поручае
всякій гатунки футеръ, а именно: мужескій и дамскій пѣсля найновѣйшихъ фасоновъ, ротунды также палѣтка, ковнѣрѣ, пелєрины, зарукавки, шапки мужескій и дамскій, колпаки, шкѣры у всякихъ гатункахъ, готовій верхи до мужескихъ и дамскихъ футеръ.
Найновѣйшій матеріи на верхи въ найбольшомъ выборѣ.
ЦѢНЫ УМѢРКОВАНІЙ.
Для Р. Т. Публики и Всеч. Духовеньства сплаты мѣсячными ратами. 522 11—12

Нове и красне выдане
СВАНГЕЛІЙ
въ прекрасныхъ переплетахъ такъ пѣдъ взглядомъ тревалости, красоты якъ и низкихъ цѣнъ дѣстати можна лише въ
РОБОТНИ ПЕРЕПЛЕТНИЧОЙ
Евгенія Спожарского
у Львовѣ, ул. Іуска ч. 1.
Старій Свангелія и Служебники
принимае ся до вѣдновленя.
МОЛИТВОСЛОВЫ
дамскій, єврейскій и для мірянъ въ краснѣмъ переплетѣ все на складѣ.
Посылка полагоджує ся вѣдворотною почтою.
576 8—10

Вже вийшли з друку накладом Євгенія Спожарского
Народні карти кореспонденційні
як також типи гуцульскі и характеристичні.
Замавляти може в Торговли Євг. Спожарского у Львовѣ и у всіх руских торговлях. 566 11—20

Конечне для домового обходу!
Д-ра РОЗА (ROSA) БАЛЬСАМЪ
на жолудокъ,
зъ аптики Б. Фрагнера въ Празѣ
есть вѣдъ 30 лѣтъ загально знанымъ средствомъ домовымъ дѣляючимъ на побудженє апетиту и на легкій столецъ. При регулярнѣмъ заживаню его процесъ травленя вмѣцнює ся и удержує ся въ правильнѣмъ ходѣ.
Велика фляшка 2 К., мала 1 К., почтою 40 сот. бѣльше.
За попереднымъ надѣсланемъ 2·56 К. высылае ся велику фляшку, а 1·50 К. малу фляшку franco на всѣ стациі австро-угор. монархіи.
ОСТОРОГА! На всѣхъ частяхъ опаковання видне подана побѣчь законно обезпечена марка охоронна

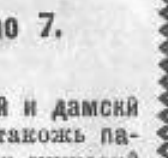

ПРАГСКА МАСТЬ ДОМОВА
зъ аптики В. Фрагнера въ Празѣ
то старе, насампередъ въ Празѣ ужите средство домове, що удержує раны въ чистотѣ и охороню ихъ, усмиряє запалене и болѣ та дѣляє охолоджуючо.
Въ дозахъ по 70 сот и 50 сот.; почтою о 12 сот. бѣльше.
За попереднымъ надѣсланемъ 3·16 К. высылає ся ¹/₁ дозъ, або 3·36 К. ⁶/₅ дозъ, або 4·60 К. ⁹/₁ дозъ, або 4·96 К. ⁹/₅ дозъ franco на всѣ стациі австро-угорскои монархіи.
ОСТОРОГА! На всѣхъ частяхъ опаковання виднѣе побѣчь подана марка охоронна, законно обезпечена.

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ: **Apotheke B. FRAGNER** „zum schwarzen Adler" **Prag**, *Kleinseite, Ecke der Spornergasse.*
Высылка почтова щоденно.
Склады въ аптикахъ Австро-Угорщины. 466 12—25

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.
Найбольшій вѣдъѣзды:
29 падолиста Спаридамъ" год 6 по пол. 6 грудня „Роттердамъ" 12·30 по полудни. 13 грудня „Амстердамъ" о год 6 по пол., 20 грудня Статендамъ" год. 12·30 по полудни.
Новѣ пароходы зъ подвійнымъ трубами:
Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10.320 тонъ, Потердамъ 12.500 т.
Цѣны першихъ каютъ вѣдъ 264 кор. и высше) зъ
другихъ каютъ 228 к. и высше) при-
III. класы 209 к. 40 с. въ Вѣдни.) стани.
Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10; для III. класы: IV. Weyringergasse 7 A.
Австрійскій філія въ Берлинѣ, Инсбруку и Трієстѣ. 59

Цѣс. корол. уприв.
Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, ліверовъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдниковъ
Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ
поручае старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout" на малинки, также правдивый оцетъ спіритусовый. 866 70—?
☛ Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

☛ **При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись** ☚

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньсконм. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 263 и 264. Львовъ, Четверъ 23 Падолиста (6 Грудня) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2; — въ Ярославю: Л. Кримаковскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкобонь за инсераты цінній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковим

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 8 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць . 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації посторонній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдинче число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звичай принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовой або ся мѣсяць в рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший домовленя приватній чиншуе ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Делятина пишуть намъ:

Вчера, дня 2 грудня, на приказъ надвѣрняньского старосты Стан. Коритовского **жандармы увязнили вѣсьмохъ селянъ зъ Ославъ бѣлыхъ и скованыхъ по парѣ** приставили до арешту делятиньского суду. Увязнено ихъ за мнимій ексцесы при правыборахъ. **Межи арештоваными в два выбранй выборцѣ.**

Наочній и достовѣрній свѣдки представляють справу ось-якъ:

Правыборы вѣдбували ся дня 30 м. м. въ канцелярії громадскій, котра складае ся зъ двохъ комнатъ: меншои и бѣльшои. Въ меншій комнатѣ урядувала комісія выборча разомъ зъ комісаремъ, секретаремъ староства Гамеромъ, и цѣлу ту комнату залягли жиды зъ побережниками камеральными. Дверей стерѣгъ жандармъ. При дверехъ входовыхъ до будынку стояли жиды, котрій выборцѣвъселянъ вѣдтручували и не пускали до середины. Тій выборцѣ, котрымъ удало ся перепхатись мѣжь жидѣвъ, ждали въ бѣльшій комнатѣ и жандармъ по одному впускавъ ихъ до комнаты, де урядувала комісія выборча.

Напередъ вѣдбували ся правыборы зъ V курії. Жиды и побережники голосували на фервальтера, лѣсничого, одного жида, вѣйта и одного радного. Селяне голосували на умовленыхъ пять селянъ. Однакожъ комісарь кождого селянина-выборця по выголошеню тыхъ пятьохъ именъ пытавъ ще: „А на себе, а на пана заржондцу, на пана лѣсничого, а на вѣйта такожъ голосуете?“ По такѣмъ пытаню многій селяне зъ несвѣдомости и не передвиджуючи вѣдступу вѣдповѣдали: „такъ“ а комісарь казавъ записувати всѣ деватъ именъ. Зъ тои причины абсолютну бѣльшість голосівъ дѣстало бѣльше выборцѣвъ якъ пять, а лишь таке число мало бути выбраныхъ. По скінченю голосованя комісарь бѣльше якъ двѣ годины счислювавъ голосы и наректѣ оголосивъ, що выбранй: фервальтеръ, лѣсничій, жидъ, вѣйтъ и оденъ радный.

По обѣдѣ комісарь заповѣвъ правыборы зъ IV курії и тій выпали въ користь выборцѣвъ-селянъ, бо выбрано 5 господарѣвъ. Пѣдчасъ голосованя въ IV курії въ сумежній бѣльшій комнатѣ, де були зібранй выборцѣ, почали вѣдзывати ся голосы невдоволеня зъ результату выборівъ въ V курії. Оденъ зъ выборцѣвъ представлявъ хрунямъ, що они, вѣддаючи свои голосы на панівъ, прикладаютъ собѣ нѣжъ до горла. Зъ причины, що наши люде не вмѣючи говорити парламентарно говорили наразъ всѣ и надто голосно, счинивъ ся мѣжь ними бѣльшій галасъ и доносивъ ся до комнаты, де урядувала комісія.

По скінченѣмъ голосованю комісарь оголосивъ зъ мѣсца результатъ правыборівъ въ IV курії и спытавъ ся зібраныхъ въ другій комнатѣ выборцѣвъ: чи они вдоволенй? На се котрыйсь зъ выборцѣвъ вѣдповѣвъ, що выборами зъ IV курії вдоволенй, однакъ просять комісаря, щобы перевѣвъ выборы наново зъ V курії. На се комісарь сказавъ, що зарядить на другій день новій выборы. Але зновъ котрыйсь выборець замѣтивъ, що они вже й такъ цѣлый день ждуть, отже просять, щобы ще сегодня выборы вѣдбули ся. Комісарь згодивъ ся на се, а коли котрыйсь выборець зробивъ замѣтъ, що сесій новій выборы можуть бути неважній, комісарь, абы переконѣчити людей о важности новыхъ выборівъ, подеръ якійсь папѣръ, кажучи, що вѣнъ попередный выборъ нищить. Пѣдчасъ тои розмовы зъ комісаремъ оденъ жидъ отворивъ вѣкно а вѣйтъ пересадивъ его на дворъ. Треба пѣднести, що выборцѣ пертрактували зъ комісаремъ ажь зъ другои комнаты, бо на порозѣ стоявъ жандармъ и до комнаты, де бувъ комісарь зъ комісією выборчою, нѣкого не пускавъ. О тѣмъ, щобы хтось въ якій-небудь способѣ грозивъ комісіи або старавъ ся вымусити поновній выборы, нѣхто не чувъ и самій члены комісіи стверджують, що чогось такого зовсѣмъ не було.

Коли комісарь зарядивъ поновній выборы зъ V курії, вѣзивъ вѣйтъ присутныхъ выборцѣвъ, щобы пѣйшли трубѣти и скликувати людей до голосованя. Выборцѣ се зробили а котрыйсь зъ нихъ зайшовъ на дзвѣницю и задзвонивъ. Протягомъ двохъ годинъ вѣдбуло ся голосованє и выборцѣ-селяне майже одноголосно выбрали пять выборцѣвъ зъ-межи себе. По оголошеню результату выборівъ люде спокійно розійшли ся домівъ, не прочуваючи жаднои бѣды. На другій день въ суботу бувъ спокій въ селѣ и нѣхто не напастувавъ селянъ за правыборы. Доперва по шабасѣ въ недѣлю мали поѣхати жиды до Надвѣрнои и представити въ староствѣ, що нѣбы люде зробили бунтъ при правыборахъ, грозили ножами, грозили комісареви, що его не выпустять, поки не переведе новыхъ выборівъ и т. п.

Въ недѣлю передъ вечеромъ пріѣхавъ до села самъ управитель староства, знаный п. Коритовскій, въ шѣстьма жандармами и почала ся индагація въ той способѣ, що жиды вказували старостѣ головныхъ „бунтівниківъ“, а староста казавъ ихъ арештувати. Жандармы взяли ся до „праці“ и скувавши по парѣ вѣсьмохъ найчестнѣйшихъ господарѣвъ, пѣгнали ихъ въ ночи пѣхотою 1½ милѣ до Делятина, выпроваджений плачемъ жѣнокъ и дѣтій. На нещастє сеи ночи потиснувъ сильный морозъ и арештанты прибули до Делятина зъ вѣдморожеными вѣдъ кайданківъ руками. Имена арештованыхъ: Петро Дѣдикъ, Михайло Панівникъ, Никола Панівникъ, Никола Тикаръ, Петро Тикаръ, Никола Струкъ, Стефанъ Костюкъ и Василь Гранюкъ. Зъ нихъ Михайло Панівникъ и Петро Тикаръ выбранй выборцями. Оповѣдають, що староста дуже шукавъ за „moralnym sprawcą“ сего „бунту“. Просивъ арештованыхъ, щобы „wyjawili tego, kto ich podmówił, a wtedy on wszystkich wypuści, a tylko ten jeden będzie siedział“. Однакъ всякій „поиски“ п. старосты були даремній.

Правыборы въ нашѣмъ повѣтѣ вже покінчений, а вѣдбували ся они, зъ малими выимками, всюда безъ попереднього повѣдомленя выборцѣвъ и потайки передъ ними. Зважившись, що въ нашѣмъ повѣтѣ панує ще тьма кромѣшна межи селянами; що всѣ села облягла жидова; що горскій села розкинений по великій просторони такъ, що неможливо выборцямъ зійти ся численнѣйше въ послѣдній хвили, и що выборцѣ ще не вмѣють стерегти ся передъ всякими штучками комісарѣвъ, то не дивниця, що такій тайній правыборы повыпадали звичайно по воли польского „рженду“, бо до голосованя ставали лишь напередъ постяганій жиды, камеральна служба и робітники вѣдъ тартаківъ. Мимо того сего року першій разъ видно було мѣжь селянами досыть велике заинтересованє выборами и завдяки тому въ кількохъ громадахъ, мимо всякои пресіи зі стороны комісаря выборчого, выйшли выборцями честній нашій селяне, а въ многихъ громадъ противъ тайныхъ правыборівъ повношено протесты и повѣдомлено телеграфічно міністра-президента Керберa. Однакъ доси староство не вѣдповѣло на протесты...

——

Зъ Мостиского пишуть намъ:

Въ нашѣмъ повѣтѣ дѣють ся тяжкій надужитя при правыборахъ. Годѣ всего описати, то-жь наведу де-що на показъ.

Комісарь Калиневичъ (выхованокъ Линкевича) ужывае всякихъ способівъ, щобы правыборы не выйшли пѣсля волѣ громадянъ Пѣдчасъ правыборівъ agitуе, терорызуе селянъ выганяе зъ льокалю выборчого, безъ пѣдставы уневажнює голосы и т. д. Дня 27 с. м. внесли громадяне зъ Малнова протестъ до староства противъ такъ переведеныхъ тамъ правыборівъ въ V. и IV. курії, а кромѣ того выслали „express“ письмо до міністра Керберa. — До села Буховичъ зъѣхавъ комісарь на правыборы якъ-разъ тогдѣ, коли селяне мусѣли бути при торжественнѣмъ актѣ ревізіи и битя ихъ зараженыхъ свинь зарадженыхъ ветеринаремъ.

Черезъ незаконности выборчій тяжко терплять селяне. Ось дня 1 грудня выйшли зъ арешту *чотири селяне зъ Ганковичъ*: Иванъ Вѣняркій, Стефанъ Романъ, Илько Дорошъ и Кость Антошко, котрыхъ *засудивъ староста Петрускій кождого на сѣмъ днівъ арешту* за вѣйта Мих. Антошка. Справа пѣйшла зъ того, що вѣйтъ не выложивъ листы выборчои анѣ не оголосивъ терміну правыборівъ, отже комісарь зъѣхавъ несподѣвано для громадянъ и правыборы вѣдбули ся такъ, що въ V. курії выйшовъ на выборця гр. Кароль Дрогоевскій 4 голосами а въ IV. курії вѣйтъ и Иванъ Пѣдрабельный 5 голосами. Махерами були тутъ вѣйтъ и жидъ Гершъ Герберъ. Зъ причины такихъ правыборівъ згаданій чотири селяне почали сварити ся зъ вѣйтомъ, жидъ Герберъ зробивъ „гевалтъ“ нѣбы тому, що вѣйта хотять бити, а зновъ вѣйтови порадивъ хтось утѣчи для бѣльшого ефекту черезъ вѣкно. Се дало причину старостѣ засудити тыхъ чотирохъ селянъ на 7-дневный арештъ.

Вѣйты зновъ складають вину на старосту, кажуть, що они пѣдъ обухомъ, бо староста лає и грозить. Та й оно правда, на те в яркій факты и невдовзѣ оголосять ся ихъ.

Де правыборы выпадуть некорыстно для польского центрального комітету, тамъ староста уневажнює ихъ и зараджує новій та переводить ихъ на способѣ Калиневича. Дня 28 падолиста внесли селяне зъ Цвержа протестъ до староства и выслали жалобу до намѣстника и до міністра Керберa противъ переведеныхъ другій разъ правыборівъ самымъ старостою Петрускимъ! Протестъ наводить яркій неправильности и просте знасилуванє права выборцѣвъ.

Якъ уже була вѣстка въ „Дѣлѣ“, дня 27. падолиста вечеромъ въ Судовій Вишни *арештувавъ жандармъ* Алойсій Грегоріѣ зъ Дидятичъ *двохъ селянъ*: Николу Буня зъ Старявы и Михайла Лутшина въ Соколя. Оба они пріѣхали були на передвыборчій збори, що мали вѣдбути ся въ Судовій Вишни на другій день [28-ого]. Ишли они зъ дякомъ вишеньскимъ до него на нѣчь. Жандармъ Грегоріѣ, стрѣтивши ся зъ ними, звитавъ ся зъ дякомъ, а вѣдтакъ безъ всякого припоручена вѣдъ своихъ властій арештувавъ Буня и Лутшина и вѣдставивъ на вишеньскій постерунокъ жандармерії. Арештувавъ ихъ за волоцюжство, хочь знавъ ихъ яко господарѣвъ, бо давнѣйше бувъ на постерунку въ Мостискахъ. Арештованій пересидѣли на постерунку жандармерії черезъ нѣчь, ажь около 5 годины рано вѣдставивъ ихъ жандармъ Добровольскій на постерунокъ жандармерії въ Мостискахъ. Жандармы толкували обомъ, що они властиво не арештованій, бо жандармы ведуть ихъ „безъ багнетівъ на гверахъ“. На те замѣтивъ Буньо: „Кажѣть се такимъ, якъ вы. И на вашихъ парадахъ не розумѣю ся, але якъ жандармъ мене провадить, то вже менѣ вѣдобрали волю!“ Зъ мостиского постерунку арештованій а особливо Буньо не хотѣли йти до старостa зъ жандармомъ, бо жандармъ звичайно веде злодѣевъ. „А я (каже) не злодѣй, не пѣдпалинкъ, не розбійникъ. Я господарь, выбраный мовою громадою на выборця въ обохъ куріяхъ, маю право порозумѣвати ся зъ выборцями нашихъ громадъ що-до выбору посла. Отже не дамъ ся вести жандармови, хочь посѣчѣть мене!“ Жандармъ взывавъ „w imię prawa“, нѣчо не помагало. Ажь якъ всѣ жандармы постерунку и Лутшинъ почали по-добру налягати на него, тогдѣ вѣнъ згодивъ ся пійти, але такими сторонами, якими ему подобавсь. По дорозѣ вступали до адв. д-ра Корнера въ просьбою о интервенцію.

Въ старостві межи комісаремъ Калиневичемъ а жандармомъ, котрый припровадивъ Буня и Лутшина, завязала ся така розмова: „Za co ich pan aresztował?“ — А, to radykały. — „A skąd pan to wie?“ — Sami mówili. Староста Петрускій (поговоривши попередъ на сторонѣ зъ жандармомъ) вѣдзывавсь до нихъ: „A co wy wagabundujecie?“ На се Лутшинъ: „То я ваґабунда? Я господарь, плачу податки. Ану пійдѣмъ до уряду податкового, чи мене не знають? Та й вы, пане старосто, мене знаете, та й жандармерія знае, що я господарь. Я ваґабунда? то образа моєи чести!“ — Тогдѣ староста: „E, głupi! ja z wami nie gadam, wolę sobie z Buniem pogadać...“ Не будемо наводити цѣкавои розмовы зъ Буньомъ, а наведемо лишь конецъ: „Ale po co wy włóczycie się? Wiecie przecież, że od czasu, jak zabili taliańskiego króla, u nas także są bardzo ostre przepisy, ajakże, ostre... Teraz pójdziecie do sądu!“

Въ судѣ карный судья Ковшевичъ, хочь не мавъ пѣдставы, замкнувъ Буня и Лутшина до судового арешту, ажь потому пѣдчасъ розправы староство доставило якійсь протоколъ. Функціонарь прокураторіи Коляновскій (хочь такъ само, якъ всѣ, знавъ арештованыхъ) жадавъ, абы ихъ лишити въ слѣдчѣмъ арештѣ, а коли ему се не вдало ся, то щобы имъ ажь до часу карной розправы не вѣльно було рушати ся зъ мѣсця свого побуту. Оборонець арештованыхъ д-ръ Корнеръ назвавъ таке внесенє не лишь безправнымъ, але й карыгѣдным, бо безъ всякои причины обмежаючимъ личну свободу горожанъ. Вкінци, по пѣдписаню арештоваными декларації, що не втечуть (певно до Америки!), що не будуть намовляти свѣдківъ и що на вѣзванє суду ставлять ся, выпущено ихъ дня 28. падолиста около годины 1½ пополудни на волю.

Буньо и Лутшинъ вносять жалобу до міністра Керберa на жандарма и староству за надужитє урядовои власти.

——

Зъ Коломыѣ одержуемо нинѣ таку вѣдозву:

Въ V. курії округа выборчого Коломыя-Косівъ-Снятинъ-Городенка-Надвѣрна-Богородчаны, кромѣ Ивана Сандуляка Лукина зъ Карлова, котрого кандидатуру приняли комітеты повѣтовій, нѣхто зі стороны руской не кандидуе. Нема отже сумнѣву, що всѣ невпенній выборцѣ вѣддадуть свои голосы на сего кандидата.

Въ IV. курії округа Коломыя-Косівъ-Снятинъ, поставлену повѣтовыми комітетами кандидатуру д-ра Теофіля Окуневского принято на вѣчахъ повѣтовыхъ и окружнімъ. Затвердивъ ей такожъ и поручивъ выборцямъ Народный Комітетъ у Львовѣ. Длятого зъ огляду, що неправдивій поголоски, будь-то д-ръ Окуневскій не кандидуе, и выринувчій пѣдчій кандидатуры могли бы выкликати непорозумѣня мѣжь выборцями и ослабити одноцѣльну акцію народну, Народный повѣтовый комітетъ выборчій въ Коломыѣ запрашае [выбраныхъ] выборцѣвъ IV. курії цѣлого округа выборчого Коломыя-Косівъ-Снятинъ на вѣче выборцѣвъ въ понедѣлокъ дня 10 н. ст. грудня 1900 на 11 годину передъ пѣлуднемъ до салѣ ратушевои въ Коломыѣ въ цѣли остаточнои нарады надъ переведенемъ выбору посла въ тій курії. — За комітетъ *Д-ръ А. Кульчицкій.*

——

Вѣдъ д-ра Кирила Трильовского одержали мы таке письмо:

На підставі §. 19 з. пр. прошу умістити отсе спростованє: В чч. 244 і 255 і 256 „Дѣла“ поміщено дописи про передвиборче віче в Коломиї д. 7 падолистa с. р. В дописях тих представили автори дещо в фальшивім освѣтленю а особенно старали ся моє поступованя осьмішити і мене в найгіршім сьвітлі представити, хоть я до того не дав причини.

І так неправда, мовби я спровадив на віче кілька фір парубків в Карлова і Ілинець (зі Снятиньского). Я не спроваджував (хоч мав до того право) а зі Снятиньского люде самі пріѣхали довідавшись о вічу з газет і оповіщень комітету скликуючого віче. В оповіщеннях запрошувано правиборців в усіх повітів коломийскої IV і V курії. Парубків було між людьми зі Снятинщини не більше як 5. Але і парубки повнолітні мають право голосувати в V курії, отже управнені до участи в передвиборчих зборах. З Карлова був окрім кандидата Івана Сандулака лиш оден чоловік.

Неправда, мовби я на вічу „виправив чисту орѣю“. Виправді дѣйсно було ово дуже бурливе, але причиною того було: 1) що д-р Ал. Кульчицкий хотів накинути себе без вибору на голову віча; 2) що не хотів уступити з місця, навіть коли мене величезною більшостею голосів вибрано головою; 3) що не хотів мене допустити до голосу в справі формальній, а уділив перше голосу д-ру Дудикевичеви, хоть той по мені зголосив ся; 4) що д-р Дудикевич в своїй бесіді напав брутально на Івана Сандуляка, чого селяне не хотіли стерпіти; 5) що селяне з партий д-ра Дудикевича і о. Войнаровского перервали криками бесідникам-селянам прихильним моїй кандидатурі, так що Ів. Петриков з Устя не дали навіть прийти до слова. Отже не я „виправляв орѣї“, а хиба той, що сломіць хтів удержати ся при президії і на мою увагу, що своїм поступованем розбє віче, сказав: „то нехай буде!“ І так булобы дѣйсно стало ся, як би за моїм почином мій товариш Павло Лаврук не був поставив внесеня, щоби головою зборів вибрати д-ра Окуневского.

Неправда, мовби декотрі мої „агітатори“ мали на вічу на грудех „звізду Давида“ (подвійний трикутник, відзнаку сіоністів). Они мали відзнаку радикальної партиї: 8-кінчасту звізду з двома руками держачими серп і буквами Р. П.

Неправда, мовби д-р Окуневскій заявив на сім вічу, що „буде кандидувати в IV курії“. Противно, він заявив, що не кандидує, однак слі-би его вибрано, мандат прийме.

Неправда, мовби мій приятель Ів. Ткачук поставив кандидатуру д-ра Окуневского. Зробив се д-р Дудикевич, а Ів. Ткачук і до нині за мною агітує, хоть з певної стороны хотіли ему заплатити, абы се занехав.

Неправда, мовби я лиш коротко заявив, що не покидаю своєї кандидатури. Я дуже основно умотивував свій крок, передовсім тим, що д-р Окуневскій уже від липня заявляв кількакацять разів передо мною і другими, що не кандидує; дальше тим, що до дня сего віча, на котрім д-р Окуневскій пораз перший явив ся (не виголошуючи впрочім навіть кандидатскої промови), вже 18 передвиборчих публичних зборів заявило ся за мою кандидатурою; врешті тим, що д-р Окуневскій і на сім вічу заявив, що не кандидує.

Неправда вкінци, мовби хто поставив на тім вічу і перед его замкненем внесеня, абы ті, що в за д-ром Окуневским вийшли з павільону до прилягаючого города. Такого внесеня не було, а по скінченю віча дѣйсно всі

Colosseum Театръ рѣзнородностій пѣдъ дирекцію ЕРНЕСТА ТОРНА 256 9—15

Щоденно свѣтле представленє (въ недѣлю два представленя.) — Выступы перворядныхъ силъ артистичныхъ

Початокъ о 8-ій год. вечеромъ. — Білеты до набуття въ бюрѣ дневниківъ п. Ильона, ул. Кароля Людвика ч. 19

межи ними і я, вайшли в павільону, бо в нїм не було вже що робить.

Заявляю вирочїм, що свою кандидатуру в виду сего стану річей уважаю за виповнї льояльну і що сли-би д-р Окуневский був від самого початку виступив яко кандидат, я був би навіть его попирав, як в р. 1897. — *Д р Кирило Трильовский.*

Місцеви повисше письмо д-ра Трильовского мусимо примітати вбдь себе, що наший допись въ справі згаданого передвыборчого вічча въ Коломыи походили вбдь людей поважныхъ, котрі брали участь въ тбмъ вічу. Де правда, се осудить тї, що видїли в чули. Сказано вбдь себе тбльке слово що-до кандидатуры д ра Окуневского. То правда, що д-рь Окуневскій не хотівъ кандидувати (и подававъ свои причины), але коли остаточно згодивъ ся принять мандатъ, то не тому, що д-рь Трильовскій кандидує, але щобы ратувати округъ, который инакше — пбсля загальной гадки въ округу — пропавъ бы для Русинбвъ. Може бути, що д-рь Трильовскій думав инакше, але загалъ рускій въ округу є такого переконання. Нїхто не перечить, що и д ръ Трильовскій мав своихъ сторонникбвъ, але ихъ за мало, щобы его выбрали посломъ, хочь на вічахъ и зборахъ они, хочь-бы и не у великій горстці, можуть наробити богато заколоту и шуму. Таке було и на передвыборчбмъ зборі дня 19 м. м. въ Косовї. О тбмъ вічу пишуть намъ:

Зібрало ся около 400 людей (межи ними 10 священникбвъ). Прибули також кандидаты зъ IV курія д-рь Окуневскій и д-рь Трильовскій, а о. Попель зъ Довгололя письменно заголосивъ комітетови свою кандидатуру. По отворенію збору парохомъ Яворова о. Окуневскимъ выбраный предсїдателемъ с. Стефановичъ въ Кутбвъ, звернувши увагу на засу инїшнои хвилї и на тяжкій обставины особливо въ косівскомъ повітї, просивъ збраныхъ, щобы наради вели ся повазно и оправдливо. Вбдтакъ оголошени кандидатуры удїливъ голосу насамперед д-ру Окуневскому а потімъ д-ру Трильовскому и оба обширно розвивали свои програмы.

Д ръ Окуневскій, указавши на всякі махерскі штучки при выборахъ, перейшовъ на кривды руского народу и спеціяльно селянства, а закінчивъ словами: „Выбирайте собі пбсла пбсла своєи волї; я вамъ не накидую; коли-жь мене выберете, то буду, якъ досі, бороти ся противъ кривдъ и за права покривдженого мого народу". Повазна бесіда д-ра Окуневского, въ котрій вбнъ обговоривъ множество тяжкихъ кривдъ и некучихъ потреб селянства и руского народу, зробила на збраныхъ дуже сильне враженє.

Вбдтакъ промовивъ д-рь Трильовскій. Перша часть промовы припала всїмъ до вподобы, бо и вбнъ говоривъ про кривды и потребы народу, про наше горе, але въ другій части, де вбнъ взявъ ся збивати кандидатуру д ра Окуневского (що д-рь Ок—ій не кандидувавъ и т. п.), збраній почали ему перебивати и голосно заявляти: „Мы хочемо нашого посла Окуневского!" Правда, група (около 30) людей зъ Москалївки, майже самої молодежи, приплескувала д-ру Трильовскому.

На жадане одного селянина зъ Спасс сторонника д-ра Трильовского, предсїдатель, абы пересвідчити ся, за кимъ стоить народъ, зарядивъ подїлъ збраныхъ на дві части. Коли-жь показало ся, що сторонникбвъ кандидатуры д-ра Трильовского зовсїмъ мало, почала ся, подібно якъ въ Коломыи, буча. Сторонники д-ра Трильовского (немовь вытресованій на зборі, яке передъ полуднемъ того дня вбдбуло ся въ Москалївцї) пбднили крикъ обкидуючи найповажнїйшихъ людей коршемными прізвищами. Такъ по промовахъ кандидатбвъ годі було вже дальше радити, тожь предсїдатель, абы положити конець бучи, замкнувъ збори. Народъ полишивши Москалївскихъ, збравъ ся въ нашбмъ мїсци и тамъ по промові предсїдателя ще разъ заявивъ грбмко, що стоить твердо за кандидатурою д ра Окуневского.

— —

Зъ Городецкого. Передвыборче вічче вбдбуде ся въ Городку въ субогу д. 8 с. м., а въ понедїлокъ д. 10 с. м. въ Яновї (около Львова), кождого разу о 12 годині въ полудне. Такъ выборцівъ зъ IV и V курія Жовкви и кандидатбвъ зъ обохъ курій запрошуе ся до ласкавои участи въ сихъ вічахъ. — За Комітетъ повітовый *М. Царь.*

— —

Зъ Борщева. Дня 6. н. ст. грудня с. р. вбдбудуть ся въ Борщевї въ комнатахъ читальні „Просвіты" передвыборчі збори, на котрі запрошуе ся выборцівъ зъ V. и IV. курія, а також обохъ рускихъ мужицкихъ кандидатбвъ. [Другій часописи зволять сесю вбдозву повторити.]

— —

Зъ Бучача. Взываемо всїхъ выборцівъ и мужівъ довіря подати Комітетови на руки К. Телишевского въ Бучачи имена и назвиска выборцівъ на V. и IV. курію зъ потрібною информацією до обчисленя голосбвъ доконче потрібною. — *О. І. Олесницкій. Медвецкій. Левацкій.*

— —

Довідуемо ся зъ певного жерела, що „ржондъ" народовый" наложивъ на обшарникбвъ зъ выборчого округа Жовкбвь-Рава-Сокаль аж 10% „народовои контрибуції" на сесій выборы, коли звычайно высота тои „народовои контрибуції" доходить до 5% вбдъ сплаченыхъ податкбвъ кождого обшарника. Видко, що въ тбмъ округу мусить бути круто зъ панами, хочь деякій комісарі (якъ н. пр. славный Бохеньскій въ Равщинї) робили що лишь могли. Річь певна, що обшарники жовкбвско-равско-сокальского округа мусять мати socios doloris ще не въ однбмъ округу выборчбмъ на Руси. Хто знає, чи не тому то Dziennik polski попавъ у таке грбзне delirium, що загнавъ ся фантазією аж въ часы Яремы Вишневецкого, величаючи того ката Руси-Украины за те, що „na pal wbijał" козакбвъ [або якъ Dziennik называе ихъ „гайдамакбвъ"].

— —

Зъ Богородчанъ. Дня 29 н. ст. надолиста вбдбули ся збори комітету выборчого, на котрбмъ межи иншими справами перёшовъ комітетъ скликати ще два збори выборцівъ, а то: на день 8 н. ст. грудня (въ суботу) о 10 год. передъ полуднемъ въ салї рады повітовои, въ Богородчанахъ для судового повіта богородчаньского, а на день 10 н. ст. грудня въ Солотвинї. На тыхъ зборахъ мае ся остаточно оголосити выборцямъ кандидатбвъ на послбвъ зъ V и IV курій на наше повітъ. — Въ имени повітового комітету выборчого въ Богородчанахъ *Вол. Наукъ* предсїдатель.

— —

Зъ Перемышля. „Селянська Рада" въ Перемышли запрошуе выборцівъ на вічче до Перемышля на день 7 н. ст. грудня (въ пятницю) на 12 год. въ полудне. — Опбсля вбдбудуть ся наради выборцівъ: въ Дубецку д. 10 грудня (въ понедїлокъ а въ Кривчи д. 11 грудня (въ второкъ), все о 12 год. въ полудне. Всюды представить ся кандидатъ зъ IV курія о. Антбнъ Захаріясевичъ и выголосить свою програму.

— —

Зъ Залїщикъ телеграфують намъ, що д. 7 с. м. вбдбуде ся вічче выборцівъ въ Дзвинячи, а не въ Добровлянахъ.

— —

Польскій „центральный" комітетъ затвердивъ дальше кандидатуры: Генр. Вайзера зъ IV. курія округа золочівского и перемышляньского (противъ о. Таначкевича), Вінк. Крайньского зъ IV. курія жовкбвскои (противъ д-ра Короля) и кн. Павла Сапёги зъ V. курія жовкбвскои (противъ Мекелиты).

„Гнїздо заразы".

„Галичина — се хорый край, навіть зъ політичного огляду; Галичина — се гнїздо заразы. Сю тему розвивае Neues Wiener Journal у вступній статьї зъ дня 1. с. м. зъ нагоды дописи, котру той дневникъ дбставъ зъ Галичины. „Бадені пбшовъ, баденізмъ лишивъ ся". Станъ здоровля въ краю остае въ тїсной связи зъ політикою: скоро політичне житє стане оживляти ся наслїдкомъ выборчого руху, зразъ появляють ся небезпечній пошести." Отсе головный змістъ вступныхъ замітокъ, по котрыхъ иде сама допись.

„Бувъ часъ — наше допысуватель, — що Галичина була въ модї; теперь дневникарсїи світа не цїкавить ся Галичиною, бо показало ся, що въ тій краинї вже всьо бувало. По славныхъ польскихъ выборахъ въ р. 1897. настали розрухи жидовски, опбсля богато самоубійствъ великихъ людей політичныхъ и фінансовыхъ, и ще більше поїздокъ до Америки, потому справы тортуръ въ Самоборї и Перемышли. Чого-жь більше хотіти вбдъ бідного „медвежого краю"! А таки треба звернути увагу ще на одну особливість Галичины: се зараза, що, якъ учить досвідъ, грозить краєви завсїгды въ часї выборбвъ. Отже и теперь вже въ другій половинї вересня ствержено урядово небезпеченьство пошести у всходній Галичинї и зъ тои причины часто розвязувано передвыборчі збори. Вїдеиьске населенє знає, що значить небезпеченьство пошести, бо памятає ще часъ, коли Вїдневи грозила пошесть индійска. Только межи тамтымъ небезпеченьствомъ а пошестію галицкою є мала рбзница. У Вїдни було населенє дуже занепокоене; въ Галичинї — люде цїлкомъ спокбйній и навіть не знають нїчого про грбзне небезпеченьство. У Вїдни знатоками були власти санітарнї; въ Галичинї є ними старосты, — значить, урядники політичнї. У Вїдни були выпадки занедужаня и смерти; въ Галичинї нїчого такого нема, хочь небезпеченьство пошести урядово „панує" вже вбдъ дня розписана новыхъ выборбвъ. У Вїдни проявила ся була индійска чума; въ Галичинї пп. старосты не знають на певно назвы тои страшной заразы, тбльке знають цїлкомъ певно те одно, що се небезпеченьство грбзне, и для того спиняють всякі збори, які доходять до вїдомости старостві. Пп. старосты, що правда, не завсїгды кажуть, що зараз.ива хороба панує, але побоюють ся, що она може проявити ся. И се кождый мусить признати, бо въ Галичинї справдї дуже часто проявляе ся на весну тифъ и ббспа. А що до весны недалеко, то и треба завчасу запобігати лихови. Отже теперь дбають пп. старосты про здоровле населенія більше, нїжь звычайно, и заборонюють збори. За прикладъ нехай послужить кблька выпадкбвъ. Въ надвбрнянскбмъ повітї заборонювано передвыборчі збори зъ причины небезпеченьства заразы. Въ селї Волосовї того повіта розбгнано збори дня 18. жовтня; въ Цуцилові зъявивъ ся нагло на зборахъ ц. к. комісарь староства, арештувавъ председателя Королюка и его заступника Головку, казавъ жандармамъ розбгнати збраныхъ и крикавъ на людей: „Маршъ до дому! Працюй и моли ся, а тутъ не маешь нїчого говорити!" Дрогобицкій староста Бобжиньскій скликавъ всїхъ войтбвъ и приказавъ имъ агітувати за шляхотскимъ кандидатомъ, розганяти збори выборцівъ и арештувати ихъ агітаторбвъ. Въ перемыскбмъ повітї уладжено справдешну нагбнку. За Семеномъ Вітикомъ гнали жандармы вбдъ села до села; вкінци допали его въ Хбдновичахъ на зборахъ, розбгнали збори, а Вітика увязнили. Також дбають про те, щобы на правыборы не сходило ся за богато людей, бо се було бы „нездорово". Золочівскій староста Родеръ переводить правыборы въ ночи, а дотичныхъ войтбвъ повідомлює о тбмъ вечеромъ напередъ або взагалї лише на кблька годинъ. Щобы не мати клопотбвъ при правыборахъ, п. Родеръ въ Ушнї напередъ обіцявъ громадї 500 зр. зъ запомогового фонду, коли люде не будуть голосувати на нелюбыхъ ему выборцівъ. Въ мїсточку Турцї вбдбували ся правыборы зъ V. курія д. 5 надолиста. На листї п. старосты, друкованбй на зеленыхъ карткахъ, стояли имена: 1) Ясновельможный панъ Фр. Бїлиньскій, ц. к. староста; 2) Вельможный п. Віктбръ Луцкій, ц. к. комісарь староства; 3) Вельм. п. Б. Висневскій, ц. к. комісарь; 4) В. п. И. Кивяровскій, ц. к. радникъ судовый; 5) В. п. С. Годолі, ц. к. секретарь судовый и т. д. Правыборы переводивъ одинъ зъ тыхъ кандидатбвъ, п. комісаръ староства Луцкій. До голосованя припущено лише не богато выборцівъ. Сотки управненыхъ до голосованя ждали вбдъ год. 8 зрана до 1 въ полудне и мимо всякихъ просьбъ не були допущенї до голосу. Вкінци прийшло до розруху. Комісарь выскочивъ черезъ вікно, его слїдомъ пбшли и инші члены комісіи. Тогдї завбзвано до Турки 16 жандармбвъ и вбддїлъ войска. Одинъ зъ вельможныхъ сказавъ до выборцівъ: „Не хотїлисьте насъ слухати, теперь мусите слухати кольбъ и багнетбвъ!"

„Такъ въ Галичинї дбають про здоровле населенія; таку працю вложено на старостбвъ, хочь они не є лїкарями! Але не треба також помінати заслугъ начальника краєвои управы, бо безъ его вїдомости не дїе ся въ краю нїщо; и було бы лише слушно а справедливо, коли бы теперїшный намістникъ, колишный професоръ римского права у львбвскбмъ університетї, гр. Пінїньскій, по выборахъ, коли мине небезпеченьство заразы, дбставъ титулъ Protomedicus in partibus infidelium.

Сконфісковано.

Прелімінарь краевого буджету на рбкъ 1901.

На тридненній соймовій сесіи, що зачне ся д. 18 с. м., выдїлъ краевый предложить соймови прелімінарь краевого буджету на слідуючій рбкъ. Розумїе ся, що належне перетрутинованє предложеного прелімінаря въ такъ короткбмъ часї не можливе, отже то буде лишь просте доконанє формальности зо стороны краевого выдїлу безъ рїчевого значіня. Такимъ чиномъ въ дійстности буджетъ ухвалюе ся въ насъ не соймомъ, але краевымъ выдїломъ.

Заки ще збійшли ся „батьки краю", не завадить познакомити ся намъ „зъ грубшого" зъ позиціями буджету. Ось схема маючихъ ся предложити розходбвъ и приходбвъ краю:

Розходы:

Предметъ	На рбкъ 1900 коронъ	Въ порівнаню зъ буджетомъ 1900 р. більше коронъ	Въ порівнаню зъ буджетомъ 1900 р. менше коронъ
Кошты репрезентациі краю	215.672	200	—
Кошты заряду	666.098	—	3.814
„ лїченя	2,380.000	280.000	—
„ щепленя	156.000	—	1.000
Санітарнї розходы	99.200	10.000	—
Запомоги для добродійныхъ заведень . . .	42.948	—	14.500
На просвіту .	7,137.700	402.070	—
Удержане историчныхъ памятникбвъ . . .	81.515	12.875	—
Квартунокъ жандармериі .	504.725	9.207	—
Комунікациі .	3,505 554	318.563	—
Дотациі для краевыхъ заведень	55.832	—	9.150
Шпасиництво .	50.000	—	2.000
Водній будовы и меліорациі . .	1,233.890	109.210	—
Сплаты позичокъ	2,932.784	3.420	—
На рбльничій и гбрничій цїли .	1 273.611	98.923	—
На пбдмогу ремесла и промыслу	423.410	72.388	—
Рбзній выдатки	498.647	16.263	—
Сума розходбвъ	21,256.591	1,333.059	30.464

Доходы:

Решта зъ попередныхъ лїтъ .	—	—	515.926
Доходы зъ краевыхъ дорбгъ .	584.742	6.472	—
Надвыжки доходбвъ вбдъ дотованыхъ заведень	110.195	—	10.943
Зворотъ задатковъ зъ попередныхъ лїтъ .	86.500	—	11.060
Звороты позичокъ	5.014	—	240
Доходы школы лїсового господарства у Львовї	14.760	—	—
Доходы школъ и фбльварковъ въ Дублянахъ . .	134.326	2 912	—
Доходы школъ и фбльварку въ Черниховї . .	76.540	19.100	—
Доходы иншихъ краевыхъ рбльничихъ школъ .	70.230	1 606	—
Звороты за справджуване античныхъ рахунковъ	920.000	—	—
Доходы зъ перенесеня у краевый скарбъ решты изъ запомогового фонду въ 1866 р. . . .	850	—	2.964
Доходы зъ квартируку жандармериі . . .	201.508	5.658	—
Доходы вбдъ звороту шупасовыхъ выдатковъ	14.500	—	1.500
Доходы зъ краевого збжевого и спірітусового складу въ Краковї	85.100	—	5.450
Доходы зъ консумційныхъ(спірітусовыхъ) оплатъ	4,944.000	3,304.000	—
Рбзній доходы .	1,289.966	—	338.280
Сума власныхъ доходбвъ . .	7,569.151	3,339.748	886.363
Додатки до податковъ въ Галичинї вбдъ домового и грунтового по 60 сот., вбдъ заробкового по 66 сот.; въ краковскбмъ княжествї: вбдъ грунт. и домов. по 49 сот., а заробкового по 55 сот. . . .	13,713.261		
Разомъ доходбвъ	21,282.412		

Зрівнавши доходы 21,282.412 кор. зъ розходами 21,256.591 кор. показуесь надвышка 25.821 коронъ.

Коли-бъ не вставлена въ рубрику доходбвъ позиція: „доходы зъ консумційныхъ [спірітусовыхъ] оплатъ", що выносить майже 5 міліонбвъ коронъ, то бувъ бы въ буджетї значный недобборъ. Доходъ изъ спірітусовыхъ оплатъ, вбдступленый краєви державою, обчисленый на 5,700.000 коронъ. Выдїлъ призналъ въ свбй прелімінарь на всяку евентуальность суму о 25% меншу. Законъ о тыхъ оплатахъ мае бути доперва ухваленый рбвножь на тбй сесіи.

Докладнїйшій розборъ буджету подамо пбзнїйше.

Переглядъ політичный.

— —

Фінляндцї ставлять що разъ енергічнїйшій опбръ русіфікаційній акціи правительства. Фінляндскій урядники не хочуть поступати пбсля розпоряджень, котре наказуе урядувати по россійски. Секретарь мїста, Плеве звернувъ ся до генерального губернатора зъ просьбою, абы кількохъ молодшихъ урядникбвъ перенесено до Петербурга, бо добровільно нїхто не хоче згодити ся. Плеве старае ся також о царскій указъ, абы кіль-

Найлїпшій рыбячій лїчничій транъ поручае **В. ЧОППЪ** Львовъ Жовквска ч. 2.

ка россійскихъ урядниковъ навчити фінъского и шведского языка и ними обсадити губерніяльну адміністрацію въ Фінляндскомъ сенатѣ, а дальше постепенно ввести россійске урядоване. Фінляндскій законы не заборонюють Россіянамъ вступати до фінляндскихъ урядовъ, але доси малый роблено зъ того ужитокъ.

——

Зъ Тентсіну доносять що рухъ противъ чужинцѣвъ що разъ сильнѣйшій. Говорять, що въ цѣлыхъ Хінахъ формують ся ватаги охотниковъ, котрій одержують вѣдъ правительства оружіе и амуніцію. Гр. Вальдерсе доносить зъ Пекіну, що сильнѣйшій правильній вѣддѣлы хінъскихъ вѣйскъ пѣдъ командою генерала стоять пѣдъ Теаномъ, 95 клм. на полудне вѣдъ Тентсіну. Противъ нихъ выслано два вѣддѣлы нѣмецкого вѣйска, Таппенгіяна, котрый выкликавъ бувъ розруху противъ місіонарѣвъ въ Паотінфу, спроваджено до Тентсіну пѣдъ сильною нѣмецкою ескортою. Опроваджувано его *по* улицяхъ. Вѣдтакъ выдадуть его властямъ, абы стяли ему голову.

Послы въ Пекінѣ вже одержали вѣдповѣдь вѣдъ своихъ правительствъ на спѣльну ноту. Дня 4 с. м. мае вѣдбути ся спѣльна конференція. Мало є выглядовъ, абы на тій конференціи прийшло до остаточного порозумѣня, бо хінъскій повномочники не згодять ся на миръ понижаючій ихъ державу. Чимъ довше мѣжнародній вѣйска будуть окупувати провінцію Чілі, тымъ тяжше по мысли Лігунчана, буде заключене мира.

——

Зъ Капштаду доносять, що аґітація противъ Анґлійцѣвъ що разъ сильнѣйша и що Анґлійцѣ надѣють ся вѣдъ свого правительства далеко пучихъ заряджень и енерґічныхъ средствъ осторожности. Арештованыхъ въ Йоганесбурѣ пѣдъ закидомъ заговора на житє Робертса, выпущено на волю, бо не було противъ нихъ нѣякихъ доказовъ. Кіченеръ доносить зъ Блюмфонтена, що вѣддѣлъ Корола черезъ цѣлый день бивъ ся зъ Бурами коло Годстону, на пѣвнѣчь вѣдъ Бетулія. Сетль дойшовъ до Етерсфонтена и по дорозѣ полонивъ 30 Бурѣвъ. Робертсъ выдавъ до армія розказъ въ котрѣмъ пращае ся зъ нею и хвалить выгревалість и хоробрість анґлійскихъ вѣйскъ.

Французкій дневники доносять, що Делькасе поручивъ французскому конзулеви въ Берлінѣ дѣлати въ тѣмъ напрямѣ, абы Швайцарія пѣднесла справу посередництва мѣжь Анґлією и Трансвалемъ.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

— **Міністеръ просвѣты д-ръ Гартель**, заставши до Львова, принимавъ у понедѣлокъ пополудни депутацію шкѣльныхъ властій: краєву раду шкѣльну із согроге зъ Бобжинъскимъ, директоровъ середныхъ шкѣлъ, депутацію університету, радъ шкѣльныхъ окружнои и мѣскои зъ президентомъ Малаховскимъ, професоровъ політехніки и ветеринарнои академіи а вкѣнци депутацію слухачѣвъ політехніки, котрій вручили міністрови меморіялъ въ справѣ недавнои аферы въ львѣвскою поліціею и въ справѣ дисциплінарного выроку та выключеня двохъ технікѣвъ за демонстрацію на політехніцѣ. Міністеръ заявивъ, що розслѣдить обѣ справы, радивъ въ справѣ выключеня слухачѣвъ внести рекурсъ, але й упоминавъ, щобы молодѣжь вела ся спокѣйно, бо на случай повторена заколотѣвъ буде приневоленый замкнути політехніку. Вечеромъ заглянувъ міністеръ до театру, але перебувъ тамъ коротко, бо спѣшивъ ся на рано до Бобжинського. — Вчера до полудня міністеръ въ супроводѣ Бобжинського вѣдвѣдавъ школы, церкви, музеѣ, а по обѣдѣ у намѣстника выѣхавъ зъ намѣстникомъ до Кракова на пишне торжество отворена амъ академіи штукъ красныхъ.

— **Першій снѣжокъ** принѣсъ намъ сего року аж грудень. Ще въ послѣдныхъ днялъ падолиста красували ся по огородахъ львѣвскихъ малины въ цвѣтѣ и зъ доспѣлыми овочами, а угорскій дневники доносять, що въ Ліберѣ (въ комітатѣ новоградскомъ) зъ садѣ начальника громады роскѣшно зацвила слива...

— **Бюстъ Тараса Шевченка въ Харковѣ.** Передъ кѣлькома днями прислано зъ Петербурга до Харкова артистично выконаный бюстъ Т. Шевченка, роботы знаного артиста-рѣзьбаря Беклемишева. Сей бюстъ замовили почитателѣ украиньского поета пп. А. К. и Х. Д. Алчевскій и вѣнъ буде украшати площу огорода коло ихъ дому въ Харковѣ, такъ що бюстъ буде видно зъ улицѣ черезъ зелѣзнѣ штахеты огорода. За выконане сего бюсту пп. Алчевскій заплатили тысячь рублѣвъ.

— **Въ Кіевѣ** дае теперь представленя [въ театрѣ наслѣдниковъ Бергонѣ] украиньскій театръ, котрый офіціяльно называе ся „малоруска трупа М Л. Кропивницкого пѣдъ управою А. К. Саксаганьского и Н. К. Заньковецкои". Вже зъ самои назвы сего театру видко, що до него належать найкрасшій силы драматичнѣ на Украинѣ. То сполучили ся двѣ трупы — Кропивницкого и Саксаганьского — въ одну. Не треба й казати, що сей театръ тѣшить ся великою повагою и симпатіею у кіевскои публики.

— **Перемыскимъ лат. епископомъ** вже именованый тамошный епископъ-суфраганъ а давнѣйше професоръ краковского університета кс. Іосифъ Пельчаръ.

— **Новый урядъ почтовый** изъ звычайнымъ кругомъ дѣланя входить въ днемъ 5 н. ст. грудня въ житє въ Сковятинѣ повѣта борщѣвского на обсягъ громадъ Сковятинъ, Худѣвцѣ и Шишковцѣ.

— Наша редакція дѣстала такій автентичный цѣкавый документъ въ оригіналѣ: Niży podpisany stwierdzam że zamieszkały w tutejszy gminy w Kruhélu Małym Stanisław Garczak jest wielkim awanturnikim i dopuszcza się zbrodnie morderstwa poniewasz kilka razy był karany za bitki poniewarz z tego nie nie robi tłumaci się ze w kriminali chce siedzicz mowi ze mu tam dobrze Franciszek Zając naczelnik gminy [Печатка: „Pieczęc gromady Mały Kruhel". — Польска печатка въ руской громадѣ; громадскій писарь жидъ и власнуе „wyrażanie się" по польски; люде волять сидѣти въ кримінали якъ въ хатѣ — радуй ся Русь! радуй ся Галичо! радуйте ся „культуртреґеры" польскій!

— **Зъ польского театру.** Капельмайстеръ Челяньскій, выдачи, що публика станула по сторонѣ п. Мишуги, вынесъ на руки директора Павліковского резинацію зъ своеи посады. Справа мае ся порѣшити сими днями.

— Завтра розпочинае ся у Львовѣ тайна **розправа карна** въ справѣ дуже поганого злочину противъ моральности; до „клюбу", котрый тяжко грѣшивъ противъ натуры, належало богато особъ зъ львѣвского свѣта артистичного, ученого и урядничого...

— Въ 48 н-рѣ варшавского Tygodnik'a illustrowan'ого (зъ 1 н. ст. грудня) стрѣчаемо дивъ **илюстрацій интересуючій Русиновъ**, а именно фотоґрафічный знимокъ покѣйного б. митрополита Іосифа Сембратовича на катафальку и портретъ славнозвѣстнои артистки Саломеи Крушельницкои въ костюмѣ Гальки, якъ выступила въ варшавскій оперѣ на 500-нѣмъ представленю „Гальки" Монюшка въ тій оперѣ.

— **Сѣмь Юдѣвъ.** Въ мѣсточку Стрѣлисках новыхъ повѣта бобрецкого „рживдъ народовы" для „ратованя ойчизны" выбравъ на праливборахъ дня 28 падолиста зъ IV курій всѣхъ шѣсть выборцѣвъ — жидовъ. Та се въ сѣй „дзельніци" не диво, але то диво, що всѣ шѣсть жидовъ называють ся улюбленымъ межи стрѣлисскими жидами именемъ Юдна, а ще бѣльше диво, що и зверхникъ громады, котрый голосувавъ на всѣхъ шѣстьохъ юдѣвъ, также называе ся Юда.

— **Огнѣ.** Зъ Перемышлянщины пишуть намъ: Въ Замостю пѣдъ Глиняками выбухъ дня 29 м. м. о 12 год. въ ночи огонь и спаливъ десять загородъ господарскихъ зъ усѣмъ запасомъ сегорѣчнымъ. Лише енерґічному ратункови коменданта жандармерія Ант. Себесты, постенфірера Складзіна, бурмістра зъ Глинянъ Балтаровича, начальникови Замостя А. Фостяка и Ф. Жовнѣра та Я. Сотника треба подякувати, що огонь спинено и уратовано двѣста загородъ, котрій могли пѣйти въ дымомъ.

— **Греко-католикамъ** въ Будапештѣ — якъ у насъ вже свого часу була звѣстка — даровало мѣсто одинъ старый римо-кат. костелъ, бо для римо-католиковъ будуе ся на мѣсце того новый. Теперь новый римо-кат. костелъ уже посвящено, отже старый можуть греко-католики вже взяти въ свою власть и перестроити ся пѣсля всходного обряду.

— **Пиши за нимъ на Бердичѣвъ!** Дня 30 м. м. мала вѣдбутись передъ станиславѣвскимъ карнымъ судомъ розправа противъ Беня Штернберґа зъ Маріямполя о рѣзнѣ обманьства на 700 зр. въ тамошнѣмъ банку, але жидиско драпнувъ до Америки.

— **Король Мілянъ** женить ся зъ одною угорскою бароновою, вдовою вѣдъ минувшого року.

— **Зъ Городка** (коло Львова) пишуть намъ: Дня 3 грудня о 9 год. рано застрѣливъ ся тутъ Станиславъ Ружицкій, фельдвебель 89 п. п. Причина самовѣйства поки-що невнана. Небощикъ бувъ родомъ зъ Яворова, служивъ у вѣйску 8 лѣтъ, а хоть Полякъ, вѣдносивъ ся до руской народности симпатично и сердечно.

— Надзвичайна Рада ц. к. уприв. Галицкого акційного Банку гіпотечного ухвалила выплату сѣчневого купону вѣдъ акцій Банку, платного д. 1 сѣчня 1901 року по 20 коронъ вѣдъ штуки.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Митрополитъ Чуперковичъ занедужавъ и лежить въ лѣжку. — Григорій Илисевичъ, архипресвитеръ черновецкои капитулы, померъ въ 55 р. житя. — Въ Коломыи померъ въ 67 році житя кс. Николай Мартіні, выступленый лат. катихитъ гімназіи.

Надѣслане.

Ball-Seiden-Robe

fl. 6.50

und höher! — 14 Meter: porto- und zollfrei zugesandt. Muster umgehend; ebenso von schwarzer, weisser und farbiger „Henneberg-Seide" v. 45 Kreuz. bis fl. 14·65 per Meter. 58 (8)

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

«Трудъ» промыслова Спѣлка

жѣночa, що мае на цѣли зъ одного боку подати бѣднымъ женщинамъ способъ до заробкованя, а въ другого придбати интересованымъ дешево якъ найлѣпшихъ товаровъ и выробовъ — не може дѣждати ся введеня въ житє, а се тѣлько завдяки байдужности, зъ якою наша суспѣльность вѣдносить ся до цѣлей сего товариства.

Другій народы познавнували рѣзнородній товариства, що дають добрый заробѣтокъ потребующимъ женщинамъ, надто стараютъ ся заѣдно про заснованє новыхъ и всякихъ жѣночихъ шкѣлъ, одинымъ словомъ — опѣкуютъ ся женщиною и ей долею, бо зрозумѣли, що въ нинѣшнихъ тяжкихъ часахъ мусить и женщина причинитись до улегчена незавидноі долѣ своеи рѣдни тымъ бѣльше, що у нея силы и способности до того есть, що они можуть поручъ съ мужчиною станути до працѣ около суспѣльного розвою и на насущный хлѣбъ Тѣлько мы Русины не хочемо сего зрозумѣти, що треба конечно обезпечити матеріяльный бытъ нашимъ сиротамъ, котрій тулять ся при чужихъ родинахъ; що треба зъ нихъ зробити пожаточныхъ членовъ для руской суспѣльности. Тѣльки мы Русины не добачаемо того, кѣлько то нашого неразъ кровавo загарованого гроша йде въ чужій руки збогачуючи елементы намъ просто ворожій!

Хочь досвѣдъ, якій маемо на нашихъ товариствахъ Днѣстеръ, Народна Торговля, Союзъ кредитовый въ цѣлымъ радомъ другихъ кредитовыхъ товариствъ и Товариство выробу рязъ церковныхъ, научае насъ, що такій товариства у насъ не тѣлько можливій, але й конечній, бо розвиваючись якъ найкрасше дають цѣлымъ сотнямъ Русиновъ и ихъ родинамъ запевненый матеріяльный бытъ, а надвышки фондовъ уживаютъ ся на патріотичній и добродѣйній руский цѣли, наслѣдкомъ чого руській грошъ вертае назадъ у руский руки, — хочь всѣ се розумѣемо, що и товариство „Трудъ" мусить розвинутись якъ найкрасше, бо-жь предѣмъ его мае занятись выробомъ одѣжи и другихъ конечныхъ потребъ до убору, а мимо того не помагаемо ему добитись хвилѣ введеня его въ житє, що залежить выключно вѣдъ числа зложеныхъ удѣлѣвъ, зъ якихъ до теперь назбирало ся всего 1400 коронъ а треба въ пятеро тѣлько!

Приступайте отже Родимцѣ до нашого „Труда" въ повнымъ довѣремъ, складайте на народный жертвенникъ по 20 коронъ, складайте ихъ тымъ певнѣйше, що предѣмъ они Вамъ не пропадуть, але дадуть певный рѣчный дохѣдъ, — складайте по 20 коронъ хочьбы длятого, що симъ подасте помѣчну руку руській женщинѣ, котра Вашои помочи потребуе, вѣдъ Васъ ся дожидае [и мае право жадати!]. Чимъ скорше вложите удѣлы, тымъ скорше поможете не одній сиротѣ, що потребуе Вашои помочи не зъ власнои вины, але найчастѣйше завдяки тому, що ей родичѣ чи-то не могли, чи не имѣли або, на жаль, може въ байдужности и не хотѣли обезпечити будучность своѣй дитинѣ. Подайте помѣчну руку руській женщинѣ на те, щобъ она змогла доказати, що она въ силѣ працею своихъ рукъ сторицею вернути Вамъ и цѣлій руській суспѣльности тую хвилеву лепту, яку зложите на народный жертвенникъ!

Одинъ удѣлъ виносить лише 20 коронъ, а виносове 2 короны.

Зголошеня въ члены товариства приймае и удѣляе всякихъ пояснень

Г. Шухевичева ул. Собѣщина 7.

Русины! Памятайте на Дѣмъ Товариства „ЗОРЯ" у Львовѣ.

Выказъ складаныхъ жертвъ

На руску Бурсу въ Новѣмъ Санчи въ мѣсяци *вересни* с. р. жертвували Р. Т.: на руки Гр. Федаша надстражника скарбового зъ Переворска: Стеф. Щикула 2 к., Ив. Щербицкій 1 к. и Федань 2 к., разомъ 5 кор.; Вп. Марія Зембова жена ротмістра въ Краницѣ 38 кор. 55 с.; о. Іоаннъ Пастернакъ парохъ зъ Тилявы 100 кор. Сим. Стеранка, Климъ Ядловскій и Ант. Хома по 2 к., разомъ 6 кор.; д-ръ Ив. Струтинскій адв. въ Лѣську зобравъ вѣдъ Русиновъ на прощальнѣмъ вечерку президента Саганча въ Сановцѣ 46 кор.; о. Левъ Залужный парохъ зъ Потока 4 кор.; Ант. Хома зъ Святковои 2 кор.; д-ръ Зелиньскій лѣкарь въ Нов Санчи 6 кор.; Іоаннъ Тишаска старшій комісарь скарбовый въ Нов.-Санчи 6 кор.; проф. Черкавскій 6 кор.; на руки о. І. Хриз. Дуркота пароха въ Новѣй-вси переславъ Є. Е. киръ Іосифъ д-ръ Сембратовичъ зъ Риму 50 кор.; на вечерку прощальнѣмъ совѣт. Василя Яворского зложили урядники дирекціи скарбовои въ Нов.-Санчи 9 кор. 16 с.; о. Ив. Сенета 6 кор.; — Отже зъ кѣнцемъ вересня 1900 мае Руска Бурса въ Нов. Санчи готѣвкою на чисто 9.077 кор. 56 сот.

На будову руской церкви въ Новѣмъ Санчи жертвували въ мѣсяци *вересни* с. р. Р. Т.: о. І. Пастернакъ зъ Тилявы 100 кор.; о. Залужный зъ Потока 4 кор.; на руки о. І. Х. Дуркота въ Новои-вси переславъ Є. Е. д-ръ Іосифъ Сембратовичъ зъ Риму 50 кор. — Зъ кѣнцемъ вересня с. р. мае церковь чистои готѣвки 11.879 кор. 95 сот.

Зъ розпродажи акцій Товариства вилынуло до кѣнця вересня с. р. 6.090 кор. а зъ розпродажи цеголокъ 636 кор. 94 сот., отже зъ кѣнцемъ вересня с. р. мае Руска Бурса въ Нов.-Санчи готѣвкою на чисто 27.685 кор. 38 сот.

Всѣмъ Р. Т. Жертводанцамъ на Бурсу и на дѣмъ Божій въ Нов.-Санчи складае сердечну подяку широ-рускимъ „Бѣгъ заплатъ" Выдѣлъ Товариства. *Лѣпинскій* предсѣдатель.

Телеґрамы.

Вѣдень 5 грудня. Супротивъ вѣдмовнои вѣдповѣди цѣсаря Вільгельма що-до приватa Кріґера въ Берлинѣ, залишивъ вѣнъ также подорожь до столицъ тридержавного союза, т. є. до Вѣдня и Риму.

Прага 5 грудня. Робѣтники въ пѣвнѣчно-захѣднѣмъ углевѣмъ ревірѣ грозять загальнымъ страйкомъ, коли бы до Нового року не увзгляднено ихъ бажань що-до 8-годинного дня працѣ.

Варшава 5 грудня. Вѣсть, що кн. Имеретиньскій день передъ смертію казавъ въ цитадели розстрѣляти 5 польскихъ соціялістовъ, е неправдива. Правительство въ клопотѣ, кого мае зробити его наслѣдникомъ. Говорять, що нимъ мае бути Драгоміровъ.

Берно 5 грудня. Рада станѣвъ ухвалила не приступати до гаґскои конференціи, о скѣлько вѣдносить ся до домашныхъ воѣнъ, бо конвенціи народій вѣйны и повстаня масъ ставить поза охоронного военного права.

Переписка Редакціи и Адміністрації.

Вп. М. Ве. въ Го. Друкъ и папѣръ подорожѣли, тожъ не можемо инакше. — П. Ко. въ За. во. Годять ся. — До кѣнця року прийде намъ ще вѣдъ Вп. А. Од. въ Жи. 1 кор. 80 с. — П. Ку. въ Го. 4 кор. 80 с. — М. Лѣ. въ За. 1 кор. 20 с. — В. Гу. въ Ко. 2 кор. 70 с. — П. По. въ Мо. 4 кор. 40 с. — М. По. въ Ли. 2 кор. — Л. Ше. въ Пе. 2 кор. 70 с. — В. Бу. въ Ор. 6 кор. 80 с. — Г. Се. въ Ро. 3 кор. — В. Бѣ. въ Ра. 2 кор. 40 с. — Е Ка. въ Гр. 2 кор. 40 с. — І. Ку. въ Си. К. Ко. 4 кор. — О. Ла. въ Ма. 2 кор. 40 с. — В. Ча. въ Чо. 2 кор. 60 с. — Г. То. въ Че. 40 сот. — Г. Г. Ол. въ На. 1 кор. 40 с. — В. Ко. въ Пе. 3 кор. 20 с. и Д. Ко. въ Пе. 2 кор. 40 с. — Вп. Ю. Цу. въ За. За сей рѣкъ вже все. — В. Ва. въ Іо. До кѣнця року. — Т. Лу. въ Ка. Годять ся. П. Бу. въ Кр. На 1901 зостало 3 кор. 60 с. — О. Ко. въ Ку. Ще 3 кор. 60 с. — З. Го. въ Во. Належало ся 7 кор. 20 с. Вы прислали 7 кор., отже 20 с. зостало въ залеглости. — К. Ми. въ Яв. Бажаныхъ аркушовъ Бібліотеки найзнам. повѣстій вже не посѣдаемо, бо цѣлковито вычерпаній.

Львѣвска ц. к. дирекція зелѣзн. держ.

З днемъ 30 падолиста с. р. заведено на шляху зелѣзничім Гадікфальва-Бродина поѣзд мішаний ч. 2859, котрій буде переходити кождої пятниці з Гадікфальви до Бродини. — Розклад їзди сего поѣзду заміщений в дотичнім оповіщеню.

Оголошене.

Головній Видѣл Товарства „Просьвіта" оголошуе отсим конкурс в цѣли наданя одної стипендиі бл. п. Франца Фронца по мысли розпоряджена остатної волі тогож з дня 25 червня 1870 року для убогого молодця обряда греко-католицкого, учащаючого до вищої ц. к. гімназії в Перемишли з выключенем синів сьвященників і дяків (після выразно заявленої волі бл. п фундатора) призначеної в річній квоті 180 корон, з реченцем до 31 грудня 1900 р.

Убіґаючі ся о сю стипендию мають в тімже реченци внести просьбу заосмотрену метриною грещена, сьвідоцтвом убожества і шкільним сьвідоцтвом з остатного курсу через Дирекцию ц. к. гімназії в Перемишли до Головного Видѣлу Товарства „Просьвіта" у Львові. Стипендия буде виплачувана в двох ратах піврічних по 90 корон а то в місяцах лютім і липни дотичного року шкільного за предложенем книгу удостовіреного через дирекцию ц. к. гімназії в Перемишли і сьвідоцтва шкільного за остатний курс.

Ученик надѣленій сею стипендиею тратить еї коли укінчить нашу гімназию в Перемишли або коли перейде перед укінченем тѣж до якої другої гімназії або якого другого наукового заведеня. За Головний Видѣл Товарства „Просьвіта".

У Львові, 22 падолиста 1900.

Ю. Романчук. *Гр. Врецьона.*

428 2—3

Проч з чужиною! Брак Календаря гумористичного, а ще до того вигѣдного формату вишененого, давав ся відчувати у нас на Руси від давна. Перед 10 роками вийшов був Календар „Зеркала" а від того часу подѣбного Календаря не було.

Редакция наша підняла ся тепер сеї ризиковної працї і видала на рік 1901 богатий гумористичний Календар, котрій не тілько дорівнує але і перевисшае многі чужинецкі подібні календарі: польскі, німецкі і н. Признали се нам многі фахові видавці. З провінції дѣстали ми навіть кілька писем, висказуючих ся дуже похвально о нововиданім Календарю. Підносимо се не для американьскої реклами, але для викликаня у наших Вппов. Родимців загального заінтересованя, що і наші рускі видавництва можуть дорівнювати чужим.

Тимбільше, що з судьбою Календаря вже ся пріздлучно і доля одинокого на 30 міліонів Русинів гумористично-сатиричного двотиждневника „Комара", відзиваємо ся до патріотичного загалу Русинів з прошенем о численні замовленя. Дуже низька ціна, 25 кр. а з пересилкою 28 кр., повинна заохотити кождого до набута нашого Календаря, в котрім найдесь не одна річ, що розвеселить і забавить найбільше засмученого читача. Буде се дѣйстно utile cum dulci!

До тепер розійшло ся ледви 2000 примірників. Тому проч з чужиною! Купуймо лише Календар „Комара"!

[Місця набутя в части інсератовій.]

Редакция „Комара", ул. Анчакіска ч. 23.

— **Справозданє** зъ дѣяльности „Краєвого Союза кредитового", стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ, *за мѣсяць падолистъ 1900.*

I. Станъ довжный:

1. Удѣлы членовъ . . .		24.480·48 кор.
2. Фондъ резервовый . .		740·46 „
3. Вкладки: Станъ зъ початк. мѣс. падолис. 278.961·27 кор.		
вложено . 6.446·50 „		
вынято . 17.010·09 „		
Станъ зъ кѣнц. м. жовтня	268.397·68 „	
4. Сальдо процентовъ . .		12.541·67 „
5. Спеціяльна резерва . .		96·86 „
6. Неподнята дівіденда за 1899 р.		470·71 „
7. Решта чистого зыску зъ 1899 р.		91·88 „
Сума		306.819·74 кор.

II. Станъ чинный:

1. Удѣленій позычки:		
Станъ зъ початкомъ мѣсяца падолиста 292.512·18 кор.		
сплачено . 11.561·47 „		
удѣлено . 8.105.47 „		
Станъ зъ кѣнцемъ мѣсяца падолиста	289.115·71 „	
2. Движимости	754·10 „	
3. Льокацій	16.065·39 „	
4. Папиры фонду резервового .	697·05 „	
5. Кошты адміністраційнй .	4.786·25 „	
6. Готовка въ касѣ . . .	487·50 „	
7. Друки товариствъ . .	913·74 „	
Сума:	306.819·74 кор.	

Товариства . .	92.610·00
На скрипты . .	102.612.80
Векслѣ . .	93.892·91
	289.115·71

Членовъ прибуло 4, и оставало зъ кѣнцемъ падолиста 1900 р. 307 членовъ зъ 520 декляроваными удѣлами въ сумѣ 26.000 кор. — Стопа процентова вѣдъ вкладокъ 4 ½ %, вѣдъ позичокъ 5 ½ %—7 %. — *Дирекція.*

Цѣна збѣжа и другихъ продуктовъ.

5 н. ст. грудня 1900.

[Цѣна подана въ коронахъ]

Львовъ: Пшениця стара 14·80 до 15·10, пшениця нова 14·20 до 14·60, жито старе 12·60 до 13·90, жито нове 12·40 до 13·—, овесъ старый 11·— до 11·50, овесъ новый 11·50 до 12·—, ячмѣнь пашнистый 10·— до 11·—, ячмѣнь броварный 12·— до 13·— горохъ пашнистый 13·— до 14·50, до вареня 16·80 до 22·—, вика —·— до —·—, насѣне льняне—·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— бѣлъ —·— до —·—, бобикъ 11·— до 13·50, гречка 14·40 до 15·—, конюшина червона 120·— до 142·50, конюшина бѣла 90·— до 124·— конюшина шведска 80·— до 140·— кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова 11·50 до 12·—, рѣпакъ 28·50 до 29·—, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо 89·— до 107·—, оковита готова за 50 літровъ 17·25 до 17·75, на термінъ 16·75 до 17·—.

Надѣслане.

ЗМѢНА МЕШКАНЯ

Д-ръ З. Райнгольдъ

надворный и прибочный лѣкарь-дентистъ ординуе теперь при ул. Сикстускій число 29.

545 13—31

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялістъ шкѣрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на университетскихъ клінікахъ у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладовъ всякй венеричнй недуги, найвѣть найбольше застарѣлй шкѣрий, половй и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вѣдъ години 10—12 и вѣдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 43—9

Ароматичнй правдивй россійскій

ЧАЙ

одержавъ свѣжій транспортъ и поручае ихъ головный и спеціяльный складъ

Адольфа Зінгера

Львовъ, ул. Сикстуска ч. 1.

553 Цѣнники на жданє даромъ и оплатно. 5—10

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвіжеры, льорнеты, бінокля далекозиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайни, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ макометры и т. п.

Уриджене дзвоникивъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджуютъ ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Рынокъ ч. 10.

Гармоніюмъ

до

науки спѣву

дуже тревалон конструкціи

поручае

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

Суіліна Вагнера

[Wagner'a]

дієтетично лічничий порошок для свиней нехибне средство противъ всякого рода хороб свиней а причинъ злого відживленя, хиб и обігу крови і и травленю. Уживае ся з найлучшим успіхом противъ помору і рожі у свиней. Правдивий з маркою охоронною і адноручним підписом „Ст. Вагнер і І. Зеригевич" дістати можна в ц. к. Аптиці окружній І. Зеригевича в Заліщиках. — Ціна пудełка 1 корона.

576 4—0

⅓ натуральной величины

Оріґінальнй анґлійскій бритвы зъ найлепшои діямантовои стали, досконалй, вглубленo шлюфованй, выострений, готовй до ужитку. Цѣна зъ etui ¼ вглубленo шлюфована зр. 1.50 а ½ вглубленo шлюфованй зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченствомъ зъ здѣймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣченя лиця подчасъ голеня такожъ у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вбстре найделікатнѣйше ⅘ вглубленe вышлюфованe. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный даруновъ Рѣздвяный!

Ручитъ за кожду штуку. Коли не до вподоби звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою або за попередновъ заплатовъ.

Вытягъ зъ многихъ подякъ въ 23/10 1898.

2 анґл. бритвы одер жавъ; дуже добрй. Въ интересѣ прилюдя поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофіль Глушкевичъ парохъ въ Малиновѣ.

Прошу прислати ще 6 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволений. Людникъ Загранишнихъ парохъ въ Кунячкахъ. Подобно пишутъ Всч. Отцѣ: Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій. І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои. О. Поляньскій парохъ Юровецъ. Кипр. Дурбакъ парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругбвъ.

Патентованй прилады до ѣды

Англійска марка „Sheffield". Prima якбсть зъ колодками зъ рога, або кости, вбстря шлюфованй. Вбстри не выпадаютъ анѣ не розковтуютъ ся кажетъ въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножевъ и 12 видокъ) 6 зр. Такожъ продае ся по ½ тузина пары. 572 3—10

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ АНГЛІЯ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Подяка.

Дня 17 падолиста с. р. сподобалось Всевышньому покликати передъ Свій престолъ мою найдорожшу, многострадальну жену. Хоть и якъ бувъ я приготованый на сей тяжкій ударъ зи многолѣтнюю тяжкою недугою, то все-таки смерть жены потрясла цѣлымъ моимъ єствомъ и мене зломаного фізично и душевно придавила до решты своимъ тяжкимъ тягаромъ. Смерть жени зробила зъ мене круглого сироту. Менѣ не лишивъ ся нѣхто зъ родины. Остались лише чотири стѣны и сиротскихъ на тыждень сѣмь дней.

Тожъ най менѣ буде вбльно на сѣмъ мѣсяци зложити найсердечнѣйшу подяку Всч. духовеньству кондеканальному за его христіяньске спбвчуте и за ласкаву участь въ торжествѣ похоронномъ. Дякую Впр. о. Сельскому парохови Стрыя за ласкавый провбдъ въ похоронѣ, Впр. о. Ивасикови зъ Семеґіноза за хвалу Божу, Всч. о. Яцишинови зъ Олексичъ за проповѣдь, Всч. о. Мѣйскому зъ Лукавицѣ нижнои за парастасъ въ передодень похорону, Всч. о. Бордунови зъ Стрѣлкова за хвалу Божу при похоронѣ, Всч. оо. Комаряньскому зъ Бережницѣ, Тимцюракови зъ Дашавы, Головкевичеви зъ Лукавицѣ выжнои, Галькевичеви зъ Ходовичъ, Брацтву церковному и всѣмъ моимъ дорогимъ парохіяномъ за ласкаву участь въ торжествѣ похоронномъ.

Особлившу дяку складаю Всч. о. Яцишинови зъ Олексичъ за трогаюче надгробне слово, а Вп. Панямъ Яцишиновбй зъ Олексичъ, Мѣйскбй зъ Лукавицѣ нижнои и Жаковбй зъ Стрыя за ихъ сердечну потѣху и розраду, котра була для мене тымъ, чимъ есть для рыбы вода.

Богъ заплатъ Вамъ Всч. Отцове и Вп. Панѣ за Ваше благородне серце, за Ваше христіяньске спбвчуте!

Сратковцѣ 26 падолиста 1900.

585 1—1 *Іосифъ Шуховскій* парохъ.

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручае

свое переплетниче и ґалантерійне заведенє

у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 866

Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету Служебникбвъ, Евангелій, Молитовникбвъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумбвъ, Манъ, Дипльомбвъ и. т. пн. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Вже вийшли з друку накладом Євгенія Спожарского

Народні карти кореспонденційні

як також типи гуцульскі и характеристичні.

Замавляти мож в Торговли Євг. Спожарского у Львовѣ и у всіх рускихъ торговлях. 566 12—20

РУКОДѢЛЬНЯ РѢЗБЯРСКА

Е. ЩУПЛАКЕВИЧА

у Львовѣ, при ул. Коперника число 17.

выконуе цѣлковитй уряджения церковній

Иконостасы, престолы, проповѣдницѣ, цимборіи, гробы Божій, олтарѣ, олтарики процесійний и всѣлякій роботы сальоновій совѣстно и дешево.

580 12—24

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходитъ вбдъ 1 червня 1883 у Львовѣ ул. Вбрмоньска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Артистично-ретовничє ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗПМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранньйше:

Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, моноґрамы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіровани и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінцій полагоджуютъ ся вбдворотною почтою.

257

Всч. Священникамъ, пп. Урядникамъ продаю на раты **ФОРТЕПЯНЫ** Безендорфера и т. д.

Ґенеральна філіянтка

Євгенія Берґерова

582 въ ТЕРНОПОЛИ. 2—4

Інсераты для вѣденьскихъ дневниковъ

якъ и для всѣхъ иншихъ въ державѣ и за границею полагоджуе найдешевше

RUDOLF MOSSE

Annoncen-Expedition Wien, I. Bez., Seilerstätte 2.

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ за 1 зр., поручае Ант. Мазуркевичъ, Львовъ, Скарбковска 7.

ПОВОЗЫ

вбзки, тарантасы и санки

новй, якъ такожъ уживанй поручае въ великомъ выборѣ

М. НАССЪ

ЛЬВОВЪ

улиця Шпитальна ч. 28

по цѣнахъ конкуренційныхъ, гарантуючи за добрый выробъ.

Зъ причины, що магазины и роботнѣ, въ которыхъ робить ся повозы, находять ся на передмѣстю у власной реальности, продаю мои выробы дешево, стараючи ся вдоволити нов. публику. 568 3—3

Проч з чужиною!!!

КОЛИ ВЖЕ ВИЙШОВ

Гумористичний ілюстрований

Календар „Комара"

Ціна лише 25 кр.

з почт. пересилкою 28 кр. Набути можна в *Адміністрації „Комаря" ул. Личаківска ч. 23,* в книгарнях: *Тов. ім. Шевченка, Ставропігійскій і Тов. „Просьвіти" у Львові і по всіх філіях „Народної Торговлі", в Калуши у п. Коритовского, в Тисьменици у п. Ширановского і в иншихъ торговлях на провінціи.*

В Черніцях в Редакциі „Буковини."

Відпродуючим значний опуст!

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найблизшій вбдъѣзди:

6 грудня „Роттердамъ" 12·30 по полудни. 13 грудня „Амстердамъ" о год. 6 по пол., 20 грудня „Статендамъ" год. 12·30 по полудни. 27 грудня „Потсдамъ" о год. 5 по пол.

Новій пароходы зъ подвійными шрубами:

Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10.320 тонъ, Потсдамъ 12.500 т.

Цѣны першихъ каютъ вбдъ 264 кор. и высше } зъ
другихъ каютъ 228 к. и высше } при-
III. каисы 209 к. 40 с. зъ Вѣдня. } стани.

Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10; для III. класы: IV. Weyringergasse 7 A.

Австрійскій філіи въ Берлѣ, Инсбруку и Трієстѣ. 59

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вбдъ 1 мая 1900.

вбдля часу середко-европейского [повнѣйшого о 36 мінутъ вбдъ часу львбвского.]

посп.	особ	приходить до Львова	посп.	особ.	вбдходять зъ Львова
		День			**День**
	6·20	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·25	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	7·45	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пбдволочискъ, Одесы, Козовы, т. д.
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова		6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Тернополя, Бродбвъ на Пбдзамче		6·43	„ Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
	8·00	„ „ „ гол. дворець	8·30		„ Кракова, Любачева, Ордова, Вѣдня
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои (гол. двор.)		8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Ордова		9·15	„ Янова
	11·43	„ Ярослава, Любачева		9·25	„ Пбдволочискъ зъ гол. дворця
	11·55	„ Ицканъ, Станислав, Козовы		9·55	„ Черновець
	12·55	„ Янова на гол. дворець		9·42	„ Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
1·35		„ Кракова, Вѣдня		—·—	„ Белзця, Равы, Любачева
	1·15	„ Сколього, Хирова, Калуша	1·35		„ Пбдволочискъ зъ гол. дворця
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина	2·08		„ „ „ Пбдзамча
2·20		„ Пбдволочискъ на Пбдзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Кереземезе
2·55		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хаббики
	5·40	„ „ „ Пбдзамче		—·—	„ Ярослава
	5·17	„ „ „ гол. дворець			
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева			**Ночь**
		Ночь	12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава	2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
12·30		„ Черновець, Букарешту		4.15	„ Кракова, Хирова, Коросна
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Ордова		6·10	„ Станиславова
	3·12	„ Пбдволочискъ на Пбдзамче		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
	3·35	„ „ „ гол. дворець		6·50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		7·25	„ Сокаля, Равы рускои
	9·45	„ „ „ „ Хирова		7.10	„ Тернополя зъ гол. дворця
	10·—	„ Ицканъ, Пбдвысокого, Козовы		7·33	„ „ „ Пбдзамча
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		9·12	„ Янова 1/10 до 30/6 1900 включно
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	—·—	„ Ицканъ, Козовы, Пбдвысокого		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·12	„ Пбдволоч. Бродбвъ, Копычинець		11·—	„ Пбдволочискъ, Бродбвъ г. дворця
	10·30	„ „ „ на гол. дворець		11·23	„ „ Грималова Пбдзам.
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту			

ЗАМѢТКА: Пора нбчна числить ся вбдъ 6 годины вечеромъде 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Краєницихъ ч. 5.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньсвои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Зъ руху выборчого въ краю.

„Poprawianie prawyborów“ — то въ Галичинѣ належить до „ординацій выборчих“. По переведеных правыборахъ въ повѣтахъ „ржондъ народовы“ обчислює голосы, а коли побачить, що выборы выпали для centralu'ого комітету „niepomyślnie“, то наступає poprawianie prawyborów, на сколько де треба. О такомъ „поправлюваню“ достаємо много вѣстій зъ краю. Ось на примѣръ:

Въ Гусятинщинѣ, якъ намъ доносить, „исправлено“ въ Увислѣ перший правыборы, — въ Чабарівцѣ, де правыборы переводивъ самъ староста Дільцъ, отже мусѣвъ перевести чей же не по цигански, уневажнивъ свои власнѣ правыборы и будуть „поправлятися“, — такожь мають „поправити“ правыборы въ Городници. Але натомѣсть нѣчого не чувати, чи и якъ полагодило староство протесты противъ незаконно переведеных правыборовъ въ Трибуховцяхъ, Мишковцяхъ, Копичинцяхъ!

Въ Долинщинѣ „поправлено“ [безъ подания причины] правыборы въ Волосковомъ селѣ дня 29. м. м. [При першахъ правыборахъ выйшло тамъ въ V. курії 5 честныхъ выборцѣвъ]. Головно при терорызмѣ ц. к. надзарядця салінъ Тархальского и ц. к. зариду лѣсовъ та й при помочи фальшовъ у лістѣ выборчій удало ся перший, найлегальнѣйше переведенй правыборы „поправити“. (О томъ подамо пізнѣйше ширшу допись.)

— —

Зъ Стрия одержуємо отсе письмо: Вѣдбувшій ся на дни нинѣшномъ (5 с. м.) въ Стрию зъѣздъ делегатовъ зъ повѣтовъ Калушъ-Долина-Бобрка порѣшивъ одного лосно въ IV. курії кандидатуру проф. Юліана Романчука а въ V. курії д-ра Андрѣя Коса, а то зъ огляду такъ на ситуацію въ повѣтахъ, якъ и на опінію обохъ львовскихъ комітетовъ, и взивати всѣхъ рускихъ выборцѣвъ сихъ округовъ выборчихъ, щобы лише на тыхъ кандидатовъ голосували. — Зъ поручення зъѣзду повѣдомляю о томъ оба комітеты выборчій у Львовѣ и редакція рускихъ політ. часописей, послѣдний зъ прошенемъ помѣстити се въ найблизшихъ своихъ числахъ. — *Д-ръ Евгеній Олесницкій.*

— —

Якъ москвофільскій орґанъ „Галичанинъ“ и его дописуватель изъ Золочева розумѣють свою славне „согласіе“, свѣдчить дуже добре отся статейка у вчерашномъ числѣ „Галичанина“:

„Изъ Золочева пишутъ намъ: Здѣсь ходятъ слухи, що если бы въ V курії изъ золочевского и перемышлянского повѣтовъ только нѣсколько голосовъ пало на Тимка Старуха, а не на народного кандидата о. Александра Мироновича, то въ IV курії выборы всего округа Золочевъ-Перемышляны выплынетъ кандидатура селянина Симеона Боруха изъ Ольшаницы.“

Мы не вѣримо, щобы на таке хрунѣвство и на таку зраду пійшли навѣть сторонники „Галичанина“ въ округѣ Золочевъ-Перемышляны! Впрочомъ доживемо, побачимо.

— —

Signum temporis. Пишуть намъ зъ Золочівщины: Зѣхало ся зъ трохъ сторонъ трохъ выборчихъ комісарѣвъ по трудѣ выборчомъ до одного мѣсця и розпытують ся оденъ у другого сквапно: „Nie wybrano księdza?“ — „Nie wybrano!“ — „Dzięki Bógu!“ Въ томъ взглядѣ, що до „антіпопівского“ руху, панує тутъ чудна гармонія межи деякими скрайными елементами [правда, ихъ тутъ маленько], комісарями и панами.

— —

Каменецкій комітетъ выборчій оповѣщує: Брятя выборцѣ зъ IV. и V. курій каменецкого повѣту, прибудьте якъ найчисленѣйше на послѣдній передвыборчій зборы, котрій вѣдбудуть ся въ Камѣнцѣ струмиловѣй въ понедѣлокъ д. 10 с. м. о год. 11 передъ полуднемъ. На зборы прибудуть нашій селянській кандидаты о. Ізидоръ Зельскій и п. Данило Мекелита. Порахуємо ся, якъ стоимо, и порадимо ся, що дальше робити. — За комітетъ: о. И. Лозиньскій, о. Т. Бѣлевичъ, о. К. Бардинъ, о. Ал. Даниловичъ, о. Ст. Петрушевичъ, о. А. Діяковскій, о. Д. Свистунъ, о. В. Гарухъ, о. Ю. Зельскій, П. Пенцакъ, Г. Мулькевичъ, К. Стефановичъ, Кошецкій, Павликъ, Кукла.

— —

Зъ Перемышлянського. Маємо честь запросити выборцѣвъ IV. курії перемышлянського повѣта на передвыборчій зборы, котрій вѣдбудуть ся въ Перемышлянахъ дня 14 н. ст. грудня (въ пятницю) о 11 год. передъ полуднемъ въ давнѣй сали касиновѣй побѣчь торговицѣ. На тыхъ зборахъ появить ся кандидатъ на IV. курію о. Данило Танячкевичъ. Всѣ прихильники сеи народнои рускои кандидатуры повинній на тій зборы прибути. — За комітетъ *О. Танчаковскій.*

— —

Зъ Тернопільщины пишуть намъ: Дня 3 с. м. вѣдбули ся въ Микулинцяхъ въ хатѣ Миколи Коцюрка передвыборчій зборы, на котрій зійшло ся надъ 600 людей. Зборамъ проводивъ п. В. Загайкевичъ. Кандидатъ зъ V курії п. Тим. Старухъ пояснивъ въ горячій промовѣ всѣ хлопскій справы и свою кандидатску програму. Его кандидатуру одноголосно принято въ великимъ одушевленемъ. За кандидатурою о. Мироновича не пѣдносла ся нѣ одна рука; выборцѣ не можуть ему забути его поступованя при послѣдныхъ доповнюючихъ выборахъ посла до державнои рады. — Именемъ кандидата зъ IV курії п. Будзиновского промовлявъ п. Загайкевичъ, розказавъ про его арештоване и про потребу завзятои борбы зъ противниками. Зібраній селяне вѣдзывали ся: „Хто противъ Будзиновского, той противъ насъ всѣхъ!“

— —

Зъ Немирова пишуть намъ:

У насъ въ Немировѣ [повѣта равского] вѣдбули ся правыборы въ днях 29 листопада зъ V курії и 30 листопада зъ IV-ои при асистенціи жандармівъ и компанії вѣйска въ Равы-рускои. До правыборовъ въ Немировѣ приготовляла ся паньско-шляхотска бранжа, и урядова и цивільна, мѣсяць напередъ. Найперше заключили жидамъ лазню. Вѣдтакъ за тыждень приѣхавъ до Немирова фізикъ и запечатавъ тремъ жидамъ-пекарямъ пекарнѣ. Жиды далѣ въ депутаціи до равского староства! Ну, вернули ущасливленій, бо достали дозволъ на отворене лазнѣ и пекарень (такъ кажуть жиды!) пѣдъ условемъ, що выберуть такихъ выборцѣвъ, котрій будуть голосувати на паньско-шляхотского кандедата. Мимо того паньско-шляхотска бранжа бояла ся за Немировъ и то дуже. Адже тамъ и въ доокрестныхъ громадахъ вѣдбули ся передвыборчій вѣча! Народъ проговоривъ за выборы та взивавъ жидовъ, щобъ они не бороздили Русинамъ при выборахъ, бо инакше жиды будуть збойкотованій въ купнѣ и продажи. Знайшла ся партія у жидовъ, особливо бѣднѣйшихъ, що выробила собѣ трохи инакшій поглядъ на выборы, нѣжь ихъ капиталники-богатирѣ. Тая партія почала говорити до Русинівъ, що „будемо зъ вами держати“. Обо всѣмъ пишли зъ Немирова рапорты до Равы-рускои. Треба було якимъ свѣтомъ жидовъ оброблятиі. Въ тій цѣли ставъ місіонаремъ жидокъ Бегляйтеръ, писарина равского староства, котрый, мимоходомъ сказавши, обнявъ теку выборчого міністерства на равскій повѣтъ и всѣми й всюды проводируе. Бегляйтеръ праѣздивъ трічи до Немирова та обраблявъ жидовъ, але ему якось не вдавало ся, такъ що мусѣвъ зарядити, абы правыборы, котрій первѣстно були назначенй на днѣ 23 и 24 листопада, вѣдложити на пізнѣйше, и такъ дѣйстно стало ся. Та й немировскій поляки-мѣщане, пѣдъ вилывомъ вѣчевыхъ референтовъ, постановили компромісово голосувати зъ Русинами, але ихъ латиньскій пробощъ Антоній Брайтеръ [найбільше родовитый полякъ, бо Брайтеръ!] заказавъ имъ яко своимъ парохіанамъ голосувати разомъ зъ Русинами. Изъ-за того поляка-мѣщане, розумѣе ся порядній, постановили усунутись вѣдъ голосованя, и такъ справдѣ вчинили. Въ виду сеи такъ дуже лихои выборчои ситуації для паньско-шляхотскихъ кандидатовъ треба було аж зарекѣирунати до Немирова компанію вѣйска и то ще тымъ бѣльше, що тамъ, въ томъ Немировѣ, е осѣдокъ того, котрый „zbuntował chłopstwo przeciw panom“. Жандармы и вѣйско мали въ Немировѣ „направити выборчу ситуацію та „ulegalnić“ правыборы.

Дня 28 листопада с. р. около 6 годины вечеромъ прибула до Немирова компанія вѣйска. Зъ того мы пізнали, що у насъ на другій день правыборы, бо немировскій начальникъ громады не оповѣстивъ правыборовъ. Хочь въ V курії мали голосувати 330 жидовъ, 180 Русинівъ и 100 поляківъ, то Русины таки постановили голосувати, и то лише на своихъ выборцѣвъ, бо компромісу годѣ було добити ся. Зъ-рана 29 листопада збійшли ся Русины до своеи церкви на службу Божу, вѣдтакъ скликали ся ще численнѣйше и громадою по-надъ 100 люда удали ся до выборчого льокалю. Порядній поляки-мѣщане усунулись вѣдъ голосованя, усунулось такожь не много жидовъ. Недалеко выборчого льокалю стояла компанія вѣйска въ поготовю а по два жандармы стояли при дверехъ. Комісарь, побачивши въ выборчомъ льокалю такъ велику товпу Русинівъ, почавъ прѣти. Розпочинаючи правыборы, цѣлковито понехавъ прочитане §§ 6въ 19, 20 и 40 выб. ординації. Вѣнъ розпорядивъ незаконне голосоване, бо всупереч 42 §. выб. орд. велѣвъ правыборцямъ зголошуватись до голосованя. Со зголошуване до голосованя такъ выглядало, що комісарь принимавъ зголошена жидовъ тай жидовъ, а Русинівъ вѣдкладавъ на пізнѣйше. Коли-жь зголошене якого Русина принявъ, то зразъ за тымъ Русиномъ допустивъ 5 – 8 жидовъ, а Русинамъ знова велѣвъ ждати. За той часъ жданки жидовскій наганячъ наганяли жидовъ въ мѣста. Жиды почали протискати ся крѣзь Русинівъ, зробила ся трохи метушня, тогды комісарь казавъ жандармамъ Русинівъ повыпихати зъ выборчого льокалю на двѣръ и вже не впускати, такъ що около 80 Русинівъ-правыборцѣвъ позбавлено конституційного права выборчого. Слѣдуючого дня комісарь такъ само перевѣвъ правыборы зъ IV. курії. Зачерезъ се зъ V. курії выйшли выборцями 4 жиды и 2 жидовскій поляки а зъ IV. курії 5 жидовъ и оденъ жидовскій полякъ. Тутъ за примѣтамо, що немировскій латиньскій пробощъ голосувавъ на жидовъ, коли тымчасомъ его органіста брадивъ ся голосувати на жидовъ и тому усунувъ ся вѣдъ голосованя.

Противъ переведеня правыборовъ внесено до староства протестъ, та чи буде що въ того? — *Правыборецъ.*

— —

Вѣдъ п. Тим. Старуха, кандидата на V. курію зъ округа Тернополь-Збаражъ-Золочевъ-Бережаны-Перемышляны одержали мы таке письмо:

Свѣтла Редакціе! Прошу помѣстити ласкаво въ „Дѣлѣ“ мое спростоване, котре я вже давно бувъ бы надіславъ, лишь не мавъ хвилѣ вільного часу.

Въ 256 ч. „Дѣла“ зъ 17 падолиста с. р. написавъ о. Мироновичъ, що се неправда, будьто-бы вѣнъ на зъѣздѣ делегатовъ въ Тернополи 26 жовтня с. р. дававъ менѣ вѣдступного, а противно, що я самъ се выдумавъ и уживаю сеи выдумки яко негодного агітаційного средства противъ него. Са заява о. Мироновича є вѣдъ початку до кінця неправдива. „Коваль завинивъ, а слюсаря повѣсили“. Завинивъ о. Мироновичъ, а теперь хотѣвъ бы все звалити на мене. Въ дѣйсности отся справа мала ся такъ:

По нарадѣ у д-ра Даниловича пійшли всѣ делегаты до „Народнои Торговлѣ“ на перекуску. Нараз о. Мироновичъ закликавъ делегатовъ зъ Бережанщины до другои комнаты и тамъ щось зъ ними говоривъ. За хвилю выйшли всѣ знова до насъ, а о. Мироновичъ пійшовъ собѣ зъ „Народнои Торговлѣ“. Тодѣ приступили до мене бережаньскій делегаты и сказали, що о. Мироновичъ просивъ ихъ у другій комнатѣ, абы они наклонювали мене до вѣдступленя вѣдъ кандидатуры, а вѣнъ, о. Мироновичъ, заразъ зверне менѣ тыхъ 400 чи 500 зр., котрій я выдавъ на агітаційну подорожь. Додавъ такожь о. Мироновичъ, абы они менѣ се сказали ажь тогдѣ, якъ вѣнъ выйде зъ „Народнои Торговлѣ“. Бережаньскій делегаты [начальникъ громады Григорій Комарянській зъ Курянъ, Василь Кіналь зъ Слободы, Григорій Волощукъ зъ Шумлянъ и Дмитро Походжай зъ Вербова] зараз менѣ се розповѣли, а я передъ всѣми тамъ присутными заявивъ, що я стративъ бѣльше, якъ 500 зр., бо нинѣ куды не рушь ся, то все коштує, та що крѣмъ грошей пійшло на агітацію чимало моеи працѣ; але мимо того я не буду и на далѣ жалувати працѣ и коштівъ для нашои святои народнои справы и не принявъ бы-мь нѣ крейцара звороту, хиба якъ народъ завѣзве мене зречи ся кандидатуры въ користь о. Мироновича, то зроблю се и далѣ буду працювати такъ, якъ доси. Се можуть посвѣдчити пѣдъ присягою высше наведений люде зъ Бережаньского, пп. Яцко Остапчукъ и Андрухъ Шмігельскій зъ Збаражского, Борухъ и Захарчукъ изъ Золочівского и Сотникъ зъ Перемышляньского. Я и бережаньскій делегаты потвердили се на интерпеляцію о. Мосоры на зборахъ въ Бережанахъ д. 31 жовтня с. р.

Я не провадивъ жадноі агітації противъ о. Мироновича анѣ не порушувавъ партійныхъ справъ, а всюды наклікувавъ до згоды и єдности, що можуть посвѣдчити люде, котрій були присутній на звыжь сто зборахъ, де я выступавъ. Противно агітаторы о. Мироновича, якъ п. Кульматицкій и иній, ходили вѣдъ села до села, зогиджуючи мене остатными словами, а на зборахъ въ Кѣзловѣ кинулись на мене якъ не люде. Такожь „Русское Слово“ [въ чч. 41, 45 и 47] и „Галичанинъ“ безчестили мене въ огидный способъ. Та ихъ брудній напады на мою особу зовсѣмъ не пошкодили менѣ, а власне зъєднали менѣ якъ найбільшу симпатію мѣжь народомъ, котрый побачивши, хто честно а хто нечестно воюе, вѣдвернувъ ся плечима до тыхъ, що воюють нечестнымъ оружемъ.

Тимотей Старухъ.

— —

Вѣдъ о. С. Лепкого зъ Бережанщины одержуємо отсе письмо:

Враженя зъ подорожи на выставу въ Парижи.

III.

Безмѣрне число красныхъ штукъ находить ся дальше въ музеяхъ паріскихъ. Певно нема такого мѣста, котре бы посѣдало такъ багато рѣзнородныхъ музеѣвъ, якъ Парижъ. Нѣгде не зібрано бѣльше творівъ штуки всѣхъ краѣвъ та часовъ и нѣгде наглядньйше не упорядковано, якъ въ тій французкій столици. Самъ Люврь може приятелеви штукъ заступити подорожь по всѣхъ мѣсцяхъ людскои цивілізації. Коли-бы хто хотѣвъ подати бодай въ приближеню загальный поглядъ на всѣ предметы, якій находять ся въ паріскихъ музеяхъ, то мусѣвъ бы писати томы, а що жь доперва, коли бы хотѣвъ запускати ся въ подробиці А для того, котрый бы хотѣвъ студіювати подрѣбно поодинокій дѣлы и галузи тыхъ рѣзнородныхъ музеѣвъ, не стало бы працѣ на цѣле житя.

Всѣхъ музеѣвъ въ Парижи есть около 20, а кождый зъ-осѣбна мае задачу: зберегати въ собѣ одинъ або й бѣльше спеціяльныхъ родовъ вытворівъ людского духа и працѣ. И такъ:

Музей Кліні [Cluny], що находить ся при бульварѣ св. Михаила и по Люврѣ есть найважнѣйшимъ музеемъ, мѣстить въ собѣ насамперед около 11 000 штукъ старинностій и дорогоцѣнностій дуже высокои вартости, вѣдтакъ рѣзьбы на мармурѣ, деревѣ и камени, предметы штуки зъ глины, бронзу, зелѣза, емайлѣ, слоневои кости; дальше величавій мебль, комины, тапеты, маврійскій, испанъско-арабскій, італійскій и французкій фаянсы та иншій предметы до окрасы. Именно заслугують на увагу девять золотыхъ коронъ, вы садженыхъ перлами и дорогоцѣнными каменями, а найденыхъ въ 1858 р. въ поблизкости Толеда, а вѣдтакъ т. зв. „базилейскій вѣвтарь“, що есть пречудовымъ твором штуки цизельованя зъ XI. столѣтя. Сей вѣвтарь, а властиво насада на вѣвтарь, зробленый изъ золота.

Въ домѣ Инвалідовъ находить ся т. зв. музей артилерії. Находимо тамъ насамперед всѣлякого рода гарматы, уставленій въ хронольогічнѣмъ порядку, що ихъ уживано въ французкій армії почавши вѣдъ Людвика XI., вѣдтакъ ручне оруже, дальше вѣйсковій одяги и збрую а вкінци рѣзній вѣйсковій достопамятности, якъ примѣромъ знаный капелюхъ и плащь Наполеона I. Въ одній изъ саль находить ся богатый зборъ французскихъ хоругвъ почавши вѣдъ Карола Великого по нинѣшный день.

Хто хоче побачити розманій камѣнній, глиняній, бронзовій предметы зъ передисторичныхъ, кельтійскихъ и галльо-римскихъ часовъ, нехай удасть ся до Историчного музея мѣста Парижа, т. зв. Carnavalet. Тамъ найде такожь богату бібліотеку и множество планівъ и мапъ (49.000), що вѣдносять ся до исторіи мѣста Парижа. Есть тамъ такожь зборъ рѣзныхъ предметовъ зъ часовъ великои революціи; есть тамъ и гільотина. А хто хоче увидѣти старинности хіньскій, японьскій, индійскій, грецкій и египетскій, а вѣдтакъ мумій и египетскій надгробній памятники, нехай потрудить ся до музея Guimet при площи Ена.

Дальше є спеціяльній музеѣ. И такъ: зъ ихъ удекорована въ стилю Людвика XIV для анатомії въ школѣ медицинськѣй; для етнографіи въ палатѣ Трокадеро; для штуки промысловои музей званый Galliera; для машинъ въ національній консерваторіи штукъ и ремеселъ; для медалівъ въ Національній бібліотецѣ; для мінерадьогіи въ школѣ горничій; для монетъ въ монетарни; для музики въ Консерваторіи музичній; для оперы въ домѣ Оперы; для природописнои исторіи въ Jardin des Plantes; для рѣзьбы въ палатѣ Трокадеро и для педагогіи при улици Гей-Ліссака, що мѣстить въ собѣ богатый зборъ средствъ науковыхъ, планівъ школьныхъ будынківъ и бібліотеку педагогічныхъ книжокъ.

Музей, що зберегае въ собѣ цѣнній образы и рѣзьбы сучасныхъ артистовъ, находить ся въ Люксембурскомъ огородѣ, въ колишній оранжерії люксембурскои палаты. Люксембурска палата була збудована въ початкахъ XVII вѣка для королевои Марії Медицейскои на взоръ палаты Пітті въ Фльоренціи. Пѣдчасъ великои революціи служила она за вязницю; вѣдтакъ була то палатою директоріату и консулату, то палатою панівъ, а вѣдъ року 1879 есть она сѣдибою сенату. Сея палата робить на-зверхъ дуже миле естетичне вражѣне, бо вѣдзначае ся якъ симетріею будовы, такъ такожь простотою стилю; крѣмъ того вѣдъ фасады прикрашена она потрѣйнымъ рядомъ стовпівъ, а именно: въ партерѣ стовпами тосканьскими, на першомъ поверсѣ дорійскими, а на третомъ поверсѣ йонськими. Въ серединѣ палаты находимо передовсѣмъ двѣ величавій салѣ: салю престольну и салю засѣдань сенату. Перша

Не для прасового закона, а задля загального добра прошу о приміщене кілька слів слідуючих:

В дописи о. Мосори „З Бережанщини“ в трохи несправедливо поганьблені деякі мої парохіяне і на їх то заяв заявляю: Я справді маю і маю не одну напасть (пех), але воно не так зле ще, як поінформовано. Тільки в Гановичах виборці не дописали. За те не винователий ні дяк ні старші брата, а третий брат прислуги і горетка других хрунів. В Жукові та в Шумлянах все склалось добре і на тепер ні на війтів ні на причет церковний годі мені нагадувати. За кількох юдів тяжко тром селам відповідати перед цілим народом. Мої парохіяне поступають і в народних справах сьвідомо і патріотично. Сю заяву прилюдну учинив я, щоби пригасити болюче розжалене невинних людей.

При нагоді посьмію звернутись до всіх братів-роботячих. Всі ми, хоть звеличані чи то патріотами чи проводирями, діяльними або найдіяльнійшими, знаємо одно: тямучий чоловік при вдачній роботі і найщасливійших обставинах не дуже своє „я“ висуває на перед, бо нам соромно вже від чужих похвал, бо бачимо і без окуларів, скільки нам не стає до похвал наших! Інакша річ буває в народі. Там кождий почин тяжкий, як крушене скал вічистих. А коли пробудить ся там жива іскра животного ділання, то одиниці, діляючі початкуючо, дорожать сто раз більше кождим проблеском свого діла і чести, як старі робітники добрим добром цілого життя... Тутка нерви народу чутливіші від нервів проєьвіченого чоловіка, котрий зможе піднестись по-над невдячність і несправедливість в народних ділах. Найблизші звірена треба провірити подрібно, щоб не вразити безвинних. Нарід богато подібний до цвіту „Noli me tangere“.

Один сусід повтарив з навички: „нїт спасенія в многоглаголанію“. Се часом здало-б ся запамятати дописувателям мало не всїм. Не говорити більше чим потреба! За викрите яких-будь тайн платять противники всюда дорого; у нас нїчого... Чому? Ми балакливостию зраджуємо всї плани ділання! —

С. Легкий.

——

Вбдъ Вп. о. Н. Галущиньского одержуємо отсе письмо:

Партійнй суперечки и сварнѣ у насъ затемнюють у деякого майже всяке понятє власного народного блага, пбдрывають мізерну нашу силу, схлѣбляють часто поганбй амбіцій пооданокихъ людей, позваляючи безкарно кирпити самолюбнымъ одиницамъ. Доказомъ сего може послужити напастлива стаття въ „Руслані“ п. заг. „Образок виборчої махерки“ [ч. 256 въ 12 (25) падолиста с. р.].

Длятого, що д-ръ Олександеръ Кулачковскій захотѣвъ конечно кандидувати въ округѣ V. курій Борщѣвъ-Чортковъ и т. д. безъ згоды на те Комітету окружного, безъ згоды правыборцѣвъ и выборцѣвъ въ дотычныхъ повѣтахъ, и розумѣе ся за-для тои причины и безъ згоды Народного Комітету — сего для Хв. Редакціи „Руслана“ вже досыть, щобы выборчу акцію Комітетбвъ окружного и Народного называти „махеркою“ та й безпбставно обкидувати обидливыми напастями...

Фактомъ е, що лишь одинокій Народный Комітетъ посѣдае вбдповѣдну силу — вести народно-руску выборчу акцію и переводить ей дѣйство. Сли-бы у насъ було менше пристрастій партійныхъ а бблше щирости для загальнои справы народнои, то кождый праведный Русинъ, до котрого-будь належавъ бы сторонництво, повиненъ бы пбддати ся кермѣ Комітету Народного.

Редакція „Руслана“ твердить, що окружный Комітетъ Борщева-Чорткова на нарадѣ дня 6 жовтня „поставивъ“ бувъ кандидатуру п. Кулачковского. Супротивъ того констатую, що таке тверджене е неправдою. Того дня Комітетъ рефлектувавъ лишь на одиноку кандидатуру б. посла д-ра Яросевича яко на найсильнѣйшу середъ селанъ. Неправдою е то, мовь-бы кандидатура д-ра Яросевича сталась неможливою. П. Яросевичъ потребувавъ лишь приймити услбвє, яке поставивъ бувъ Комітетъ, а безпечно була бы его кандидатура прината.

Те, що п. Кулачковскій зголосивъ бувъ до Комітету свою кандидатуру або що Комітетъ у вбдповѣди повѣдомивъ его про рѣшенець слѣдуючои наради [дня 19 жовтня], зовсѣмъ не означало, що той Комітетъ приявъ кандидатуру п. Кулачковского. Рбвночасно, коли п. Кулачковскій зголосивъ свою кандидатуру, приймивъ бувъ Комітетъ до вѣдомости заповѣджень такожъ инши кандидатуры [п. Гурика, о. Кисѣлевского, о. Гордѣевского и мою].

Доказомъ на те, що Комітетъ взявъ лише до вѣдомости зголошену кандидатуру п. Кулачковского, але не приявъ ея, най послужить слѣдуючій фактъ: П. Кулачковскій зажадавъ бувъ вбдъ Комітету, щобы выслати до міністерства депешу съ заявою, наче-бъ то Комітетъ приявъ его кандидатуру. Сю невластиву претенсію мотивувавъ вбнъ тымъ, що лише въ такій способъ достане урльопъ. Розумѣе ся — замѣсть фінованои заявы дбставъ п. Кулачковскій категорычну вбдмову.

На засѣданю Комітету въ Чортковѣ, дня 19 жовтня, по попереднбмъ сконстатованю, що п. Яросевичъ не приявъ поставленого ёму услбвя и що вбнъ супроти волѣ Комітету не буде кандидувати, приступлено съ порядку до порѣшеня дефінітивнои кандидатуры.

Стояли зголошенй три кандидатуры: моя, д-ра Ол. Кулачковского и д-ра Евг. Левицкого. Два, я и п. Кулачковскій, явили ся личво, а п. Левицкій зголосивъ ся телеграфічно.

Се неправда, мовь-бы проголошена п. Кулачковскимъ „кандидацка річ у народовцїв, чи як нині они прозвали ся націонал-демократів найшла одобрене так з політично народного, як і з економічного і суспільного боку“. Правдою лишь е, що Комітетъ выслухавъ уважно мою кандидатску промову и такъ само выслухавъ п. Кулачковского.

Се, що Комітетъ по нашихъ промовахъ ухваливъ тайну нараду, именно тайну о стбльо, що мы оба кандидаты выйшли на часъ изъ салѣ а Комітетъ мбгъ насъ свободнѣйше скваліфікувати, се не ухибляло анѣ повазѣ нарады, анѣ намъ кандидатамъ. Такій власне способъ поступованя уважае ся и повиненъ бути уживаный, сли хоче ся пошанувати интересованыхъ.

Не перечу, що информацій, якій мавъ Комітетъ про д-ра Ол. Кулачковского, могли вилынути на рѣшене; але перечу, мовь-бы д-ръ Дорундякъ „терорызмом, чи по диктаторски“ вымбгъ на Комітетѣ рѣшене неприхильне для п. Кулачкове ого. Треба знати, що въ Комітетѣ засѣдають такій поважній и самостбйній мужѣ, якъ о. деканъ Михалевичъ, о. Гордѣевскій, о. Матковскій, д-ръ Горбачевскій, о. Балько, о. Глѣбовицкій и другій, котрй певно не дають ся терорызувати нѣкому, мають свбй власный поглядъ и вмѣють постояти. Додатково треба знажити и се, що будь моя смиренность лише сѣльскій священикъ, въ розумѣню „Руслана“ тбльо „підхожий для Яросевичівців“ — не пбдъ пару рбвняти ся съ д-ромъ Ол. Кулачковскимъ, — але для загалу выборцѣвъ, особливо для Комітету моя кандидатура не могла бути легковаженою, обоятною. Такъ оно и е дѣйство! Поставивши свою кандидатуру а причинивъ ся головно до усуненя кандидатуры п. Кулачковского. Ще запримѣчу, що п. Кулачковскій непевными и неясными вбдповѣдями на интерпеляцію зовсѣмъ не задовольнивъ Комітету. Остаточный результатъ выпавъ такій, що надъ кандидатурою п. Кулачковского Комітетъ перейшовъ одноголосно до порядку дневного, а бблшостію голосбвъ ухваливъ мою кандидатуру.

Заходить питане: чи я кандидувавъ серіозно? Вбдповѣдь ясну, рѣшучу, що „такъ“ давъ я зараз Комітетови и оголосивъ-бы публично въ „Дѣлѣ“. Але поминаючи кандидованє и посольство не яко квестію личнои амбіції, бувъ я готовый кождого часу перелати симпатію и передати кандидатуру на такого, котрого выборцѣ и Комітетъ приняли бы такъ само радо и охбтно, якъ мене, а Комітетъ Народный потвердивъ бы.

П. Яросевичъ, супротивъ котрого не хотѣвъ я кандидувати, — хотяй уважаю его за свого політичного противника и власне посередно и безпосередно я причинивъ ся до усуненя его кандидатуры, — зобовязавъ мене своєю характерностию. Будь вбнъ и соціялістъ, але яко мужъ характерный вбнъ у мене вартнійшій, якъ — фарисейскій народолюбецъ.

По такбмъ поясненю тратять всяку пбдставу рацій несмачній и просто ординарній напасти „Руслана“ на голову Народного Комітету и на д-ра Евгена Левацкого.

Н. Галущиньскій.

——

Въ львбвскбмъ повѣтѣ вбдбули ся выборы выборцѣвъ дня 1 с. м. у Винникахъ, 2 с. м. въ Яричевѣ а 3 с. м. въ Скнилові (Мазурбвѣ). На всѣхъ тыхъ зборахъ явивъ ся и промовливъ кандидатъ зъ IV курій д-ръ Кость Левицкій а зборы однодушно ухвалили постояти за его кандидатурою.

——

Зъ Сянбцкого пишуть намъ:

Въ вашбмъ окрузѣ стоять, якъ вѣдомо, кандидатуры: на IV. курію селянина Старуха а на V. курію людовця Стапіньского. Обѣ сей кандидатуры шалено поборюють стаячники и правительство — Старуха вже для того, що яко Русинъ оголосивъ въ „Дѣлѣ“, що вступить до руского независнього клюбу, а Стапіньского яко интеліґентного провбдника селянъ-людовцѣвъ въ парляментѣ, страшно ненавистного панамъ зъ „польского кола“. Межи Русинами зъ старои партіи такій, ко трымъ Старухъ не подобае ся длятого, що онъ иде солідарно зъ селянами-людовцями и людовцѣ выдвигнули его кандидатуру — нѣбы компромісову: въ V. курій Полякъ Стапіньскій, въ IV. курій Русинъ Старухъ — и навѣть загадують, ще й теперь, хоть такъ уже пбзно, ставити контркандидатбвъ, не лише Стапіньскому, але и Старухови.

Поставити контркандидатбвъ не трудно, але треба дивитись и на задній колеса. Въ V. курій (куда входять и переважно мазурскій повѣты Ясло, Коросно, Бересбвъ) нинѣ не перепре ся руского кандидата супротивъ двохъ такихъ сильныхъ польскихъ кандидатбвъ, людового и правительственно-паньского, а маючи до выбору межи ними, годить ся рѣшучо пбдперти опозиційного людовця. Зновъ же въ IV. курій зовсѣмъ нема потребы ставити контркандидата Русинови, котрого кандидатура стоить вбдъ початку акціи выборчои. Инакше выйде на таке, що Русины мимохбть дуже красно поможуть правительственно-паньскбй кліцѣ выбрати членбвъ „польского кола“...

Міністеръ д-ръ Гартель въ Галичинѣ.

Зъ Черновець, де міністеръ просвѣты бувъ въ недѣлю на обходѣ 25 лѣтного ювилею тамошного університету, приѣхавъ вбнъ въ понедѣлокъ о год. 2½ по полудни до Львова и, повитаный на двориі намѣстникомъ и віцепрезідентомъ краевои рады шкбльнои Бобжиньскимъ, заѣхавъ до палаты намѣстника. По обѣдѣ у намѣстника приймавъ міністеръ межи год. 6 а 8-ою краєву раду шкбльну, раду мѣеку, сенатъ університету и політехніку, ректора академіи ветеринарія и удѣливъ кблькомъ ще особамъ авдіенцій въ справахъ приватныхъ, мѣжь иншими такожъ депутаціи студентбвъ політехніки. Членамъ рады шкбльнои заповѣвъ скоре полѣпшене помѣщена львбвскихъ середныхъ шкблъ, а п. Бобжиньскому заявивъ, що принято всѣ внесеня рады шкбльнои що-до посуненя професорбвъ середныхъ шкблъ до высшихъ рангъ. Депутаціи студентбвъ політехніки обѣцявъ міністеръ розслѣдити справу політехнічнои молодѣжи, але заразомъ зазначивъ, що першимъ обовязкомъ студентбвъ мусить бути ушановане для ректора и професорбвъ.

По авдіенціяхъ удавъ ся міністеръ съ намѣстникомъ до мѣского театру и, забавивши тамъ зъ годину, поѣхавъ до п. Бобжиньского, у котрого зббрало ся кблькадесять спрошеныхъ особъ. Зайвно додавати, що анѣ на обѣдѣ у намѣстника анѣ на принятю у віцепрезідента рады шкбльнои не було репрезентантбвъ Русинбвъ, бо-жь взагалѣ въ рускбмъ краю на вызначнѣйшихъ урядовыхъ мѣсцяхъ Русина треба глядати зо свѣчкою. У п. Бобжиньского зъ Русинбвъ бувъ директоръ руснои гімназіи п. Харкевичъ, професоръ політехніки п. Медвецкій и придѣленый до служби въ радѣ шкбльнбй директоръ сокальскои семінаріи учительскои п. Матѣявъ; на обѣдѣ у намѣстника не було жадного Русина. П. міністеръ, розумѣе ся, не мавъ потребы звертати на се уваги, бо-жь и для австрійского правительства Галичина — се тбльо край коронный, репрезентованый коломъ польскимъ и міністромъ-родакомъ.

Вбвторокъ передъ полуднемъ оглядавъ міністеръ въ товариствѣ п. Бобжиньского школы и науковй заведеня въ мѣстѣ. Насампередъ поѣхали до будинку університетского, де его повитавъ проректоръ д-ръ Абрагамъ. П. міністеръ у вбдповѣди на повитане признавъ мѣжь иншимъ, що будинокъ е невбдповѣдный, тымъ бблше, що фреквенція університету збблшае ся, хоть зъ другои стороны знаменита управа середныхъ шкблъ велить надѣяти ся, що матеріялъ слухачѣвъ, выходячихъ зъ гімназій, буде зъ кождымъ рокомъ лѣпшій. П. міністеръ обѣцявъ, що въ мѣру фінансовои спроможности правительство буде старати ся усунути хибы злого помѣщена університету, и заявивъ, що справа будовы новои бібліотеки е вже на укбнченю. Опбсля оглядавъ міністеръ анатомічный інстытутъ исторія штуки, зоольогічный музей и бібліотеку університетску.

Зъ університету удавъ ся міністеръ до політехніки, де ждали на него професоры и молодѣжь. У вбдповѣди на повитане ректора доторкнувъ міністеръ такожъ заколотовъ, який вбдъ якогось часу проявляють ся мѣжь політехнічною молодѣжію, и поклавъ зновъ вагу на те, що повага ректора и професоровъ мусить бути удержана, а вкінци высказавъ надѣю, що назадъ повернє спокій и ладъ.

Дальше оглядавъ міністеръ мѣсце, призначене вбдъ будову руской гімназіи и, поглянувши на церковъ св. Юра, поѣхавъ до соймового будынку, де зложивъ візиту краєвому маршалкови и оглядавъ будынокъ та соймову салю. О год. 1 въ полудне прибувъ до заведеня Осолінськихъ. Тутъ оглянувъ бібліотеку, музей кн. Любомирскихъ и салѣ выдавництва книжокъ для народныхъ шкблъ. Вбдтн поѣхавъ до гімназіи Фр. Іосифа. Повитали его на сходахъ будынку инспекторъ д-ръ Дворскій и директоръ гімназіи и завели до авлѣ, де вбдбуваєъ ся Мицкевичівскій поранокъ. Тутъ на повитане одного ученика п. міністеръ утѣшивъ ся, що трафивъ на таке торжество та похваливъ професорбвъ и молодѣжь, що плекають народній ідеалы, котрй приспособлять молодѣжь занятй колись провбдъ въ суспільности и державѣ. Побувши въ пбвъ годины на продукціяхъ, удавъ ся п. міністеръ до школы им. Мицкевича, а опбсля переѣхавши коло державнои школы промысловои и Народного Дому, заѣхавъ до музею им. Дѣдушицкихъ. Тутъ особливу увагу звернувъ на етнографічни збірки гуцульски и выробы зъ Закопаного та при той нагодѣ сказавъ, що гадае у Вѣдни уладити выставу выроббвъ зъ Закопаного, щобы бодай тымъ способомъ пбднести тутешный промыслъ краєвый.

Зъ черги оглянувъ п. міністеръ лат. катедру, костелъ домініканьскій, Успеньску церковь, нѣмецку гімназію, філію V-ои гімназіи и будынки лѣкарского факультету та клініки. О год. 1 вернувъ до намѣстництва, а по полудни вбдъѣхавъ до Кракова, де въ середу о год. 10 зрана бувъ на отвореню Академіи красныхъ штукъ. Актъ отворена розпочавъ п. міністеръ промовою, въ котрбй высказавъ свою радбсть, що другій разъ уже гостить въ Краковѣ и що може щось зробити для славного мѣста Ягайлонбвъ и для польскои штуки. По торжествѣ отворена Академіи оглядавъ міністеръ роботнѣ професорбвъ; въ полудне бувъ на снѣданю въ Гранд готелю, даномъ професорами Академіи; опбеля оглядавъ костелъ св. Петра, collegium physicum, приватну школу малярства для жѣнокъ, нѣмецку школу Сестеръ Любови Божои. Вернувши до готелю удѣливъ авдіенцію, о год. 7 бувъ на обѣдѣ у епископа Пузины, а о 10-бй вбдъѣхавъ до Вѣдня.

Цѣкаво для насъ знати, де то всюды п. міністеръ бувавъ, и ще цѣкавѣйше, де не бувъ.

Въ справѣ особистого податку.

Зъ Покутя пише намъ одинъ нашъ юристъ-фіскалістъ по причинѣ справы о. Илія Присташа, пароха въ Михбвци, що-до податку особисто-доходового (гл. 262 ч. „Дѣла“) ось що:

Дивувати ся належить, якъ то черезъ несвѣдомбсть закона и злу интерпретацію уставы роблять деякотрй урядники навѣть найльояльнѣйшимъ горожанамъ пакости, о стбльо великій, що сполучені зъ жертвами матеріяльными. А прецѣнь постановы закона о податку особисто-доходовбмъ зъ 26 жовтня 1896 ч. 220 В. з. д. такъ ясній, що по-простy трудно понята рѣшеня деякотрыхъ властій, ось примѣромъ ц. к. староства въ Турцѣ. О. Илія Присташь предложивъ свою фасію ц. к. староству до вымѣру податку. Власть вымѣрова мѣрить податокъ въ квотѣ 15 к. 20 сот. Сторона чує ся тымъ вымѣромъ покривдженою и хоче знати, зъ якихъ поводбвъ оцѣнено ей доходъ высше, якъ подала въ фасіи, отже просить ц. к. староство въ Турцѣ о повѣдомлене ей: *який доходъ приняла комісія оцѣнкова* зъ кождого жерела доходу. На се сторона дбстае вбдповѣдь, абы залучила стемпель на 1 к., а потбмъ въ дальшбмъ тягу инстанцій вырокъ карный въ справѣ стемпльовбй на 4 к. 60 с.

Для поясненя, чи таке полагодженє справы ц. к. староствомъ въ Турцѣ е легальне и чи вымѣръ кары стемпльовои е закономъ узасадненый, придивѣмъ ся: що постановляє законъ о податку особисто-доходовбмъ?

§. 206 каже: „Die Steuerbehörde hat die bei ihr einlangenden Bekenntnisse einer vorläufigen Prüfung zu unterziehen und allenfalls *durch Einvernahme des Steuerpflichtigen* zu ergänzen und richtigzustellen.“ Отже сли фасія о. Илія Присташа будила якій сумнѣвы, повинно було ц. к. староство въ Турцѣ вбзвати его до выясненя фасіи, тымъ бблше, що §. 210 постановляє ясно и недвузначно: „Ergeben sich Bedenken gegen die Richtigkeit, oder Vollständigkeit der in Bekenntnisse ent-

---

Люврь — се величезный, найбблшій на цѣлый Парижъ триповерховый будынокъ зъ площею отвертою къ заходбй сторонѣ, де-то мѣжь обома криламн Люврy вносить ся описаный уже памятникъ Гамбетты, и зъ однымъ подвбремъ замкненымъ. Сеся великанъ-палата окружена улицями: вбд всходу улицею Люврy, зъ пбвночи улицею Ріволі, зъ заходу улицею Туйлеріївъ и площею Каррусель, а зъ полудня берегомъ Секваны. Зъ всходнои стороны вбдъ улицѣ Люврy напроти костела св. Жермена ль Оксерроа палата Люврy прикрашена славною колюмнадою Перрольта, котру выбудувано за Людовика XIV а вбдреставровано въ найновѣйшихъ часахъ. Колюмнада складае ся зъ 56 коринтійскихъ стовпбвъ, дуже чистыхъ и елегантныхъ, сполученыхъ зъ собою по парѣ. По пбдъ сю колюмнаду дбстаємо ся на замкнене подвбре старого Люврy, що складае ся зъ чотирохъ фасадъ творячихъ квадратъ, зъ партеру, зъ першого и другого поверха и аттики. Въ сѣмъ старбмъ Люврѣ помѣщена найбблыша часть люврского музея. Въ партерѣ находять ся музеѣ для рѣзьбъ античныхъ, середновѣчныхъ, ренесансовыхъ и модерныхъ и музей для штуки єгипетскои, асирійскои и малоазійскои. На першбмъ повереѣ находить ся музей образбвъ и музеѣ для старинностій грецкихъ, етрурійскихъ и єгипетскихъ, а вбдтакъ творы штуки збраній Лялоаромъ, Давілеромъ и Тіерсомъ. На другбмъ повереѣ находить ся музей марынарскій и музей етнографічный хінській и японьскій.

(*Конець буде.*)

льнои красы будовы тѣла чоловѣчого. Зо всѣхъ рѣзьбъ найбблыше прикувала до себе мою увагу алеґорична група, що представляє химеру. Химера, въ видѣ фантастичного звѣра, вбила ся кбгтями въ околицю серця молодого чоловѣка и заглядае любо ёму въ очи, а сей чоловѣкъ — може оказує бблъ на лици? Нѣ! по его зорѣ, звернентбмъ въ далечѣнь, и по его якбмсь скисло-млавбмъ выразѣ лиця можна догадуватись, що ся химера есть ёму мила, що вбнъ ей полюбивъ и о нѣй думае; тому, хоть въ дѣйстности терпить, вбнъ того бблю не чує, бо цѣлый потонувъ вбнъ въ тбй химерѣ. Зъ множества образбвъ того музея найбблыше втямили ся менѣ за-для свого нѣжного выкбнчена и своеи идеѣ образъ Курзона „Каннъ“, Бутера „Дѣва потѣшителька“, Бонната „Йовъ“ и тымъ самымъ артистомъ малёваный портретъ кардинала Лявіжері. Хто разъ видѣвъ Курзонового Канна, якъ вбнъ, старенезный, сивый и слѣпый дѣдъ зъ костуромъ въ руцѣ, веденый за руку маленькимъ хлопцемъ, тыняе ся проклятый по свѣту, той нѣколи его не забуде. Такъ само другихъ образбвъ.

Найбблышимъ и на цѣлый свѣтъ найбогатшимъ музеемъ, що крые въ собѣ неоцѣненій скарбы рбзныхъ штукъ красныхъ, есть Лювръ (Louvre). Насампередъ годить ся сказати про саму палату звану Лювромъ. Нинѣшня палата Люврy збудована була въ повинѣ XVI вѣка и була осѣдкомъ королевои Катерины Медицейскои, Кароля IX. и Людвика XIII. Наполеонъ III. вбдреставрувавъ ей и вбдновивъ. Новый Лювръ въ протязѣ послѣдныхъ 25 лѣтъ за свое перереставроване мавъ пожерти 75 мілібнбвъ франкбвъ.

haltenen Angaben des Steuerpflichtigen, so ist der Vorsitzende beziehungsweise die Comission verpflichtet den Steuerpflichtigen *unter Mittheilung der Gründe* zur schriftlichen oder mündlichen Aufklärung aufzufordern". Ц. к. староство въ Турцѣ не тѣлько повинно було вѣзвати о. Илію Приставша до выяснена фасіи, але и подати поводы того, се есть: зазначити при кождѣмъ жерелѣ доходу, длячого фасіонованый доходъ уважае ся за низкій (н. пр. въ грунтовъ доходъ за низкій, бо въ тѣлько 4 тѣлько моргѣвъ поля осягае ся пересѣчно высшій доходъ; въ дому за мало, бо дѣмъ о тѣлько а тѣлько убікаціяхъ представляе вѣльшу вартѣсть ужиткову; въ капіталѣвъ за мало, бо вы, отче, будучи на парохіи дуже богатѣй тѣлько а тѣлько лѣтъ, зложили, що есть нотарично знане, великій капіталы, и т. д.). Сесе формальне поступованье *передъ* вымѣромъ податку особисто-доходового есть такъ важне, що трибуналъ адміністраційный у Вѣдни зносивъ кожде рѣшене, котре було повзяте съ поминенемъ тыхъ вымогѣвъ правныхъ.

Понеже въ першѣмъ роцѣ впровадженя уставы о податкахъ особистыхъ не всѣ власти тримали ся строго приписѣвъ правныхъ, а именно розлично интерпретували арт. 32 устунъ 3. al. 2 розпорядженя выконавчого до IV части, котре постановляе: „Im Falle auftretender Zweifel *über mündliches Ersuchen* der Steuerreferent, oder ein von ihm hiezu bestimmter Beamter die erforderlichen Auskünfte ertheilen", длятого ц. к. міністерство скарбу выдало до всѣхъ властій въ Австрія *розпоряджене въ 20 червня 1898 ч. 31667*, щобы въ тыхъ выпадкахъ, де вымѣръ податку особисто-доходового наступивъ вѣдмѣнно вѣдъ доходу фасіонованого, то есть: де комісія оцѣнкова приняла высшій доходъ, якъ зафасіонована сторона, власти податковѣ на жаданѣ сторѣнъ интересованыхъ, котрѣ хотять внести рекурсъ противъ за высокому вымѣру податку, выяснялы не лише, съ котрого жерела приняла комісія доходъ высшій, анѣжь сторона фасіонувала, але такожь: якъ высокій доходъ взагалѣ приняла комісія въ кождого жерела доходу.

Такого выяснена мають власти удѣлятн сторонамъ не тѣлько тогды, коли сторона внесла о тое прошене, але для скороченя цѣлого поступованя и въ короткѣй дорозѣ, се есть або устно або въ формѣ короткихъ писемныхъ вытягѣвъ.

Отже изъ сказаного выпливае, що якъ съ одной стороны всѣ власти вымѣровѣ, пѣдъ рыгоромъ внесеня рѣшеня трибуналомъ, суть обовязанѣ по мысли §§. 206 и 210 закона жадати вѣдъ сторѣнъ устныхъ або писемныхъ выясненъ фасіи при поданю поводѣвъ того жадана, такъ съ другой стороны всѣ контрибуенты мають п р а в о по мысли артикулу 32 устунъ 3 алінеа 2 жадати вѣдъ вымѣровыхъ властій потрѣбныхъ выясненъ и то або въ короткѣй дорозѣ устно або писемно, а всѣ власти вымѣровѣ по мысли розпорядженя міністерства скарбу съ 20 червня 1698 ч. 31667 мають обовязокъ выясненъ тыхъ сторонамъ удѣлятн.

Въ такѣмъ положеню бувъ власне о. Илія Приставъ. Комісія оцѣнкова оцѣнила его доходъ высше, якъ фасіонувавъ. Власть вымѣрова [староство въ Турки] не зажадало видко вѣдъ него выясненя, щобы спростувавъ свою фасію, тому, що съ того а съ того поводу доходъ съ того а съ того жерела бувъ за низко зафасіонованый. Сли-бы було се наступило, не потребувавъ бы о. Илія Приставъ просити о подане высокости доходу принятого комісію съ кождого жерела окремо. Се жаданѣ о. Илія Приставша було оправданѣ артикуломъ 32 уст. 3 розп. вык. IV., а ц. к. староство въ Турцѣ мало о б о в я з о к ъ безъ жадныхъ застережень выдати о. Илія Приставши таке выяснене писемно, скоро того жадала сторона писемно.

Ходать теперь дальше о тое, чи свое прошене мавъ о. Илія Приставъ остемплювати стемплемъ на 1 корону, чи нѣ? Абы на тое вѣдповѣсти, поднѣмъ ся, що каже §. 219 закона о податкахъ особистыхъ. §. 219 звучать: „Die Berufungen der Steuerpflichtigen sind bei der Steuerbehörde s t e m p e l f r e i einzubringen". О що-жь ходило о. Илія Приставши? О нѣчо иншого, тѣлько о тое, абы мати даты до внесеня рекурсу. А позаякъ рекурсъ есть вѣльный вѣдъ стемпла (§. 219); позаякъ есть обовязкомъ власти удѣлятн сторонѣ потрѣбныхъ датъ навѣть у с т н о, т. е. безъ жадного прошеня [арт. 32 уставы и рескриптъ міністерскій съ 20 червня 1898 ч. 31667]; позаякъ анѣ арт. 32 уставы, анѣ згаданый обѣжникъ міністерскій не заряджае, щобы устнѣ выясненя удѣлятн сторонамъ доперва за зложенемъ до протоколу стемпля на 1 корону, то прійдемо черезъ тую дедукцію до переконанья, що т а к е п р о ш е н е м а е б у т и н е о с т е м п л ь о в а н е. Неслушно отже вымѣрено о. И. Приставши кару стемплеву 4 к. 60 с. Що-до податку особисто-доходового рѣшае законъ съ 26 жовтня 1896 ч. 220 В. з. д. а именно §. 219, а не тарифа 43 закона съ 13 грудня 1862.

Маемо повну надѣю, що если не краєва Дирекція скарбу у Львовѣ, куды съ рекурсомъ противъ кары стемплевои удати ся належить, то певно міністерство скарбу порѣшить справу въ користь о. И. Приставша.

Постараемо ся поучити Вел. Духовенство, якъ мають предкладати фасіи, абы уникнути много непріятностей.

И.

Переглядъ політичный.

Заграничнѣ послы въ Пекінѣ и на вчерашнѣй парадѣ не ухвалили ще нѣчого рѣшучого. По конференціи американьскій посолъ Конгеръ заявивъ, що у всѣхъ панує змагане, абы хіньску справу полагодити скоро и въ вдоволяючій способъ. Конгеръ переконаный, що слѣдуюча конференція буде послѣдною, тѣлько здавсь, що не буде могла вѣдбути ся въ найблашомъ часѣ.

Зъ Тентсіну доносять, що два Хінцѣ хотѣли высадити въ воздухъ арсеналъ. Проба не повела, 1 Хінець убитый. Въ провінціи Шансі сильнѣ вѣддѣлы правильныхъ хіньскихъ вѣйскъ, пѣдъ командою генерала Ма обсадили гѣрскѣ проходы на граници провінціи Чілі. Въ Паотінфу при опорожнюваню магазину експльодував порохъ. Одинъ піоніръ погинѣвъ на мѣсци, одинъ офіцеръ и чотыры піоніры ранены. Вѣдъ Лігунчана надѣйшла до Берлина вѣсть, що новый губернаторъ провінціи Шансі, именованый на мѣсце давного статого, выступае дуже енергічно противъ Боксерѣвъ. Въ послѣднихъ дняхъ стято вѣльше якъ 80 провѣдниквѣвъ Боксерѣвъ. Зъ Шангаю доносять, що выдано важнѣ едикты, заряджуючихъ покараня высшихъ урядниквѣвъ, котрѣ сприяли Боксерамъ. Доносять такожь, що Тунфусіянови вѣдобрано рангу и титулы але и на дальше полишено ему команду надъ вѣйсками провінціи Кансу.

Россіяне мали обняти почтову службу въ Ючванѣ и оголосили, що беруть въ свои руки стяганѣ грунтового податку. Нѣмецко-італійска колюмна, выслана до Кальгану, вернула вчера до Пекіну въ дуже добрѣмъ станѣ.

НОВИНКИ.

— **Зъ „Народной Гостинницѣ".** Рада надзираюча на засѣданю зъ 20 падолиста с. р. выбрала Дирекцію Товариства, въ складъ котрои увѣйшли пп. Микола Заячкѣвскій яко начальный директоръ, Григорій Грозакъ яко заступникъ начального директора, Юліянъ Редька яко касіеръ-директоръ. Заступникомъ директорѣвъ выбрано п. Антона Хойнацкого. — На тѣмъ засѣданю розважувано справу закупна одного зъ львѣвскихъ готелѣвъ, де бы можна було урадити такожь велику салю, реставрацію и пр. Переведене сен справы въ дѣло залежати буде вѣдъ числа членѣвъ приступаючихъ до товариства и вѣдъ сумы вплаченыхъ удѣлѣвъ. — Канцелярія Дирекціи при улицѣ Сербскѣй ч. 17 у Львовѣ.

— Прігадуемо, що **надзвичайні загальні збори Українсько-руської видавничої Спілки** будуть в суботу о год. $4^1/_2$ в льокалі Н. товариства ім. Шевченка (П. брама); на денним порядку м. и. зміна статута.

— **Зъ Яворова.** Въ недѣлю дня 9-ого н. ст. грудня вѣдбудуть ся заходомъ Мѣщаньскои читальнѣ въ Яворовѣ въ сали „Сокола" *вечерницѣ въ честь Маркіяна Шашкевича* въ такою програмою: 1) Колессы „На музицѣ" хоръ. 2) Орловского „Три слова" фортепіянъ на двѣ руки. 3) М. Шашкевича „Псальмы Руслановѣ" декламація. 4) Лисенка „Гетьманы" сольо барітонове въ супроводѣ фортепіяна. 5) Матюка „До рускои пѣсни" хоръ. 6) Дорва „Льоенгрінъ" фортепіянъ на чотири руки. 7) Вербицкого „Середъ поля широкого дубець выростае" дуетъ въ супроводѣ фортепіяна. 8) М. Шашкевича привѣтъ. 9) Ост. Нижанковского „Славяньскій имны" хоръ. Початокъ о годинѣ $7^1/_2$. Цѣны мѣсць: Першорядній крѣсла 1 к. 60 с., другорядній 1 к., третьорядній 60 с., мѣсце стояче 20 с.

— **Розправа карна противъ В. Будзиновского** за выборчу вѣдозву и всѣ кандидатскій промовы на передвыборчыхъ зборахъ, вѣдбуде ся передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ. Актъ обжалованя одержавъ Будзиновскій дня 23 ого падолиста, котрый ему закидае: 1) злочинъ забуреня публичного спокою зъ §. 65 а) з. к. 2) провину противъ публичного спокою и публичного порядку зъ §§. 300 и 302 з. к., якъ такожь 3) проступокъ зъ 23 з. к. зъ 17/12 1862 ч. 8 Д. з. д. Пѣсля акту обжалованя, головна розправа мала вѣдбутися передъ судомъ присяглыхъ въ Тернополи. Обжалованый внѣсъ супротивлене противъ акту обжалованя и закинувъ некомпетенцію суду въ Тернополи, бо вѣдозва, за змѣстъ котрои Б-ій обжалованый була выдана у Львовѣ. Львѣвскій высшій судъ краевый затвердивъ обжаловане, а що до компетенціи суду орѣкъ, що справу мае судити львѣвскій судъ краевый для справъ карныхъ. Такъ отже головна розправа вѣдбуде ся передъ львѣвскою лавою присяглыхъ.

— **Товариство „Клюбъ Русинокъ"** просить усѣхъ Вп. Родимцѣвъ о надсыланѣ фантѣвъ на томболю, яку устроюсь въ навечеріе Андрея 12 ого с. м. на доходъ товариствъ „Шкѣльнои Помочи" и „Руслана". Часъ вже недалекій, тому просимо поспѣшитись. Фанты можна надсылати кождого дня до тов. „Руска Бесѣда". Близшу програму подасть ся невдовзѣ.

— **Листы тягнення львовскои дяковскои льотерії** можна дѣстати въ канцелярії дяковскои льотерії (Львѣвъ улиця Копернина ч. 36) за присланемъ чи вложеномъ 25 сотикѣвъ такожь и въ Ставропігійскѣй книгарни. Для перегляду находить ся одинъ примѣрникъ въ склепѣ Народнои Торговлѣ у Львовѣ. До всѣхъ парохій всѣхъ трехъ Дієцезій высылають ся тѣ листы черезъ канцелярію консисторскѣ. И просимо Вел. Отцѣвъ прислати намъ вже опѣвля тыхъ 25 сотикѣвъ, де се не сталось попередно. — *о. Танячкевичъ.*

— **Въ справѣ замаху на старосту Старженьского.** Увязненого роббтника Щепку выпущено вчера на волю, бо выказавъ свое alibi. Передъ тымъ судья слѣдчій вѣзвавъ до переслуханя, старосту Старженьского, а той рѣшучо заявивъ, що Щепка не есть тымъ, котрый стрѣлявъ до него.

— **Соціялістичнѣ кандидаты въ арештѣ.** Въ Перемышли увязнено Іосифа Шіфлера, соціялістичного кандидата на ярославскій округъ, а такожь роббтниквѣвъ Авт. Вѣтика и Ф. Щепаньского. Зновъ же въ краковскихъ арештахъ перебувае выборчій сезонъ соціялістичный кандидатъ Сулчевскій, бо не мавъ чимъ заплатити грошевои кары за прасове переступство. — Краковскій судъ хотѣвъ замкнути и Дашиньского, та міністеръ судовництва зарядивъ инакше.

— **Нещастна пригода.** Дня 28 падолиста забивъ поспѣшный поѣздъ, котрый вѣдходить зѣ Львова до Черновець о год. $3^1/_4$ по полудни, селянина Ефрема Бороденка зъ Острова и рѣчного лошака. На просторѣ мѣжь Боршичами а Ходоровомъ переходить зелѣзничій шляхъ серединою села Острова вѣддѣлюючи одну часть села вѣдъ рѣки, въ котрѣй вѣльша часть громадянъ понѣ худобу. Бороденко, повернувши зъ Ходорова зѣ своими господарями, у котрыхъ ставъ на службу, гонивъ конѣ до воды, а за кѣньми бѣгъ лошакъ. Поѣздъ бувъ ще далеко, тому вѣнъ отворивъ рампу зелѣзничу, перегнавъ конѣ, а лошакъ оставъ ся на другѣмъ боцѣ шляху. Поѣздъ уже зближавъ ся до рампы, якъ Бороденко побачивъ, що лошакъ перескочивъ черезъ запору и гнавъ просто пѣдъ поѣздъ. Щобы его уратувати, скочивъ зъ коня, пѣдбѣгъ на шляхъ, пѣймавъ лошака и ставъ тягнути его зѣ шляху, але въ тѣй хвили надлетѣвъ поѣздъ машина хватила лошака, перекинула нимъ черезъ насыпъ и струтила неживого дорова, а Бороденка порозрывала на кавалки и тѣло его порозкидала по шляху на просторѣ якихъ до 200 метрѣвъ. Тая нещастна пригода стала ся о год. $4^1/_2$ по полудни и сейчасъ телеграфічно повѣдомлено о тѣмъ судъ и другій интересованій власти. Думаемо, що якъ найскорше повинна була явити ся комісія на мѣсци выпадку, перевести судово-лѣкарскій оглядины и слѣдство, щобы вѣдтакъ могла родина занятись похорономъ. Тымчасомъ кавалки тѣла людского лежали на шляху зелѣзничѣмъ бѣльше якъ 24 годины на поталу птицимъ и собакамъ котрѣ найперше зробили оглядины и порозносили куснѣ тѣла нещастнои жертвы по цѣлѣмъ селѣ. Чейже выпадало и въ тѣмъ бѣдоласѣ пошанувати достоиньство людске. — Бороденко полишивъ хору вдовицю, котра жие у родины на ласцѣ безъ ахасту и кавалка хлѣба. — *Х.*

— **Порожня каса.** Gazeta narodowa доносить: Львѣвска каса державныхъ зелѣзниць вѣдъ якогось часу опорожнюе ся. Недавно хибло готѣвки кѣлька тысячъ коронъ за заплату рахунку и касіеръ мусѣвъ просити вѣрителя о проволоку.

— **Дрѣбній вѣсти.** Маршалокъ краевый гр. Бадені выѣхавъ до Радехова а верне въ суботу вечеромъ. — Въ Берлинѣ померъ Людвикъ Якобовскій одинъ изъ найздѣбнѣйшихъ молодшихъ нѣмецкихъ белетристѣвъ. — Бурмістромъ мѣста Яела выбрано адвоката д-ра Андрія Павловского. — Цѣсарь повернувъ зъ Будапешту до Вѣдня. — Въ каменоломахъ Грінберґа въ Луцѣ великѣй коло Тернополя засыпала глина на смерть роббтника Максима Шелігу.

Телеґрамы.

Прага 4 грудня. Выдѣлъ краевый другій разъ вѣдкинувъ петицію о удѣлене субвенціи на нѣмецкій театръ въ Празѣ. Чехи голосували противъ субвенціи, абы нездавало ся, що улягають терориземови нѣмецкои прасы. — Выбѣръ заступниквѣвъ бурмістра другій разъ скѣнчивъ ся нѣ на чѣмъ бо компромісъ мѣжь Старо-и Молодочехами розбивъ ся.

Будапештъ 6 грудня. Говорять, що рата на новѣ полевѣ арматы буде вставлена въ буджетъ на рѣкъ 1902. Матеріялъ на тѣ арматы буде выбраный доперва по найблизшихъ великихъ маневрахъ.

Загребъ 6 грудня. Въ хорватскѣмъ соймѣ опозиція поставила внесене о внесене клявзулѣ що до цла вѣдъ італійского вина, котра шкодить хорватскимъ и славоньскимъ виноградникамъ. Бесѣдники критикували дуже остро непризвну Хорватіи політику австро-угорского правительства.

Софія 6 грудня. Кабінетъ Радославова подавъ ся до димісіи. Собраніе вѣдрочено.

Брукселя 6 грудня. Арештовано тутъ индівідуумъ, котре дѣстало ся до королѣвскои палаты пѣдъ поворомъ направы газовыхъ руръ.

Кольонія 6. грудня. Нинѣ въ полудне Крігеръ мавъ выѣхати зъ вѣдси до Голяндіи. Крігеръ надѣе ся що царь приймe его и буде интервеніювати въ користь Трансвалю.

Дурбанъ 6. грудня. Вѣддѣлъ зложеный зъ 50 добре узброеныхъ Бурѣвъ перетрусивъ одну мѣсцевѣсть коло Ледісміту. Въ тѣй околиці бачили ще й другій такій вѣддѣлъ.

Преторія 6. грудня. Говорять, що коменданты Бурѣвъ Еразмусъ и Вільоенъ замкненій.

Капштадъ 6. грудня. Арештовано тутъ одного выдавця дневника за статью, котра англійскимъ воякамъ закидае мереній здочины.

Гонконъ 6. грудня. Повстаня въ полудневыхъ Хінахъ не лише не вдавлено, але противно, оно що разъ бѣльше ширить ся. Повстанцѣ въ провінціи Квантунъ здобули богато амуніціи.

Надѣслане.

Підписані заявляють отсим, що з днем 30 падолиста 1900 р. виступили з комітету, котрий скликував 1899 р. академічне віче в справі українсько-руского університету і котрий до тепер завідує фондом призбираним на людовий університет з розпродажи памяткової книжки.

У Львові дня 4 XII 1900.

Юлїян Дроздовскій.
Гриць Гарматтій.

Дентистъ д-ръ М. Зенензібъ

по вѣдбутыхъ спеціяльныхъ студіяхъ въ Берлинѣ отворивъ АТЕЛІЄ ДЕНТИСТИЧНЕ при улицѣ Галицкѣй ч. I. (рѣгъ Рынку). 578 8—10

Д-ръ Казиміръ Крушиньскій

ординуе въ недугахъ легкихъ и горла вѣдъ год. 3—5 по полудни

ул. Академічна ч. 16, 1. поверхъ.

Телефонъ 169. 578 4—?

Д-ръ Антоній Роицкій

(Берґеръ)

Спеціялістъ для недугъ шкѣрныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвѣдченою, довголѣтною. Такожь Панѣвъ на вѣзбъ Lindeviseu парою.

Ординуе вѣдъ 9—11 рано пополудни вѣдъ год. 4—6

На жаданѣ лѣки можуть бути выдани въ аптики въ дискретный способъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львѣвъ ул. Зимороича ч. 5. 167

ПРОМЕСЫ

на 3% Львовы австр. кредит. земск. заведения

Головна выграна 50.000 зр.

тягнене 5 мая

спродають по 1 зр. и стемпель 50 кр. равомъ 1 зр. 50 кр.

СОКАЛЬ и ЛЛЄНЪ

банковый дѣмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Поручения зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 7

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продаз

ВСЯКІ ПАПЕРЫ ЦѢННІ И МОНЕТЫ

по найдешевшѣмъ курсѣ деннѣмъ не чи-слячи нѣякои провізіи. 374 [b]

Першій рускій складъ машинъ до шитя!

Незрѣвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Нѣжній вѣдъ 27 до 65 зр.
Ручній „ 25 до 48 зр.

Условія сплаты приступній. Готѣвкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жадане даромъ. 483 3—104

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*

Львѣвъ, Галицка 6.

П. Т.! Зъ присланои Вами машины до шитя есьмь цѣлкѣ вдоволеный. Шие тихо и хорошо. Проте не жалую, що-мь на анонсъ въ „Дѣлѣ" удавъ ся до Васъ и почуваю ся до обовязку заявити свое вдоволене. — Зъ повазаньемъ *Ю. Гладиловичъ* Любачѣвъ. 565 5—12

Академик прійме сейчас лекцыю чи то в місті чи на селі. — *C. K.* post. rest. Золочів. 581 3—3

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педаґоґічного

В полотнянкій оправі з золоченим хрестом 20 кр. В паперовій окладці 15 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

Кількохъ учениковъ або учениць

найде помешкане зъ доброю опѣкою у Львовѣ, Доминиканьска ч. 5 — II. поверхъ. 366 2—5

Семинаристка укѣнчена шукае посады въ мѣсцевости, де могла бы также обняти не тяжку лекцію за ей умѣщеньемъ. Зголосити ся можна въ снѣхъ дняхъ зъ точнымъ поданемъ условій и обовязковъ до о. Стефановича у Львовѣ (ул. Чарнецкого ч. 26)

ГЛУХОВАТОСТЬ

дзвонене въ ушахъ, шумъ въ ушахъ, течене зъ ушій якъ и всѣ ревматичнѣ болѣ ушій лѣчить лише свѣтославный ушный олѣй Русса.

Цѣна 1 корона.

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ

Жигмонтъ Рукеръ Аптикарь у Львовѣ

(ГАЛИЧИНА.) 538 4—12

!!Бѣлй и красній руки!!

Хочь-бы и якъ червоній и посѣдавій руки выбѣлѣють и выделікатнѣють по кôлькаразовôмъ натертю [1]

Кремомъ рослиннымъ.

Слоикъ 160 гелєрôвъ.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львôвъ: склепы взаемній улицъ Сикстуска ч. 25, Рынокъ ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Черновцѣ: Галицка ч. 8. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

Р. Т.

Маю честь повѣдомити Поважану Р. Т. Публику, що я обнявъ на власність вôдъ многихъ лѣтъ хвально знаный

МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ

по бл. п. П. Чапчиньскôмъ

котрый буду вести дальше вôдъ фірмою

М. А. АВГУСТИНЪ

при ул. Театральній ч. 7.

[напротивъ головного входу до катедрального костела]

Футра позбиравши до переховання через лѣто по бл. п. П. Чапчиньскôмъ обнявъ я въ масы конкурсовои и выдаю ихъ за оказанемъ давныхъ цертифікатôвъ.

Засмотрявши мôй магазинъ въ щедрый запасъ футеръ и матерія на верхи, буду старати ся совѣстною працею придбати собѣ взгляды и довѣре Пов. Р. Т. Публики, котрôй поручаю ся.

Цѣнники на жадане даромъ и оплатно. 499 5—6

Зъ глубокимъ поважанемъ **М. А. АВГУСТИНЪ.**

Готôвки не вымагаєсь. Пôльги въ сплатахъ пô сля умовы

Цѣнники на провінцію на жадане даромъ и оплатно. Великій можливій гатунки диванôвъ сальоновыхъ, стѣнныхъ, покôевыхъ и церковныхъ, такожь хôдниковъ, портіеръ, фіранокъ, ceратъ лінолеумъ, капъ на столы и ложка, ковдеръ, коцôвъ,

дерть на конѣ и декораційныхъ предметôвъ поручае знана и реномована фірма Віденьскій Магазинъ и складъ диванôвъ

„Au Louvre"

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6

пасажъ Гавсмана.

ФІЛІЯ: въ Перемышли ул. Мицкевича ч. 4. Правдивій перскій и оріентальній диваны по зниженыхъ цѣнахъ. Спеціяльный вôддѣлъ решетокъ и высортованыхъ та ладныхъ товарôвъ. 533

До Всечестнѣйшого Духовенъства!

Прочь зъ жидôвскою баляґою!

!!!Свôй до свого!!!

Выробы ножôвничій, захвалюваній шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше въ ґарантією на мѣсця

Бритвы англійскій, власній, солінґенъскій и швайцарскій у великôмъ выборѣ въ цѣнахъ вôдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду братву передъ высилкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надае ся до волосся, вымѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ Бритвы безпеченьства [скалѣченя выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся] Геннельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ

НОЖôВНИКЪ

Львôвъ, ул. Галицка ч. 6.

Заразомъ поручаю всякій выролы ножôвничій въ мôй роббтни выконаній.

Вытягъ зъ листôвъ признання:

ВПоважаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надбсланій 2 бритвы и ножички, котрій мимо низькои цѣны є дуже добрій и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

Девятники 81 серпня 1900.

488 16—104 Доротеушъ Конôвъ

КАРОЛЬ ЯВОРСКІЙ

у Львовѣ ул. Баторія 20

поручае свôй складъ и роббтню

ОБУВЯ

дамского, мужеского и дѣтинячого *по умѣркованыхъ цѣнахъ.* 531 11—25

Найдешевше

ОГНѢ ШТУЧНІЙ

поручае магазинъ фірмы 397 16—16

Кавчиньскій и Оберскій, Львôвъ.

Машины и знаряды господарскій

зъ перворядныхъ фабрикъ

можна купувати за посередництвомъ

„НАРОДНОЇ ТОРГОВЛѢ"

у Львовѣ

а именно:

Сѣчкарнѣ ССХ	въ 2 ножами и 1 колесомъ по	54 кор.
Сѣчкарнѣ ТН	въ 3 ножами и 2 колесами „	56 „
Сѣчкарнѣ ТН	въ 4 ножами и 2 колесами „	59 „
Млынки до чищеня збôжа системы Бакера	„	100 } въ ряд.
Млынки до чищеня збôжа лекшій	„	64 }
Молотѣльнѣ ручній	„	170 „
Краячѣ до бураківъ	„	60 „
Тискачѣ [гнѣтôзники]	„	230 „
Прасы до олѣю	„	230 „
Плуги ковальскои роботы зъ колѣсницями	„	32 „

Косы вô стирійскои стали довгій: 60, 70, 80 цм.

по кор. 1·00, 1·20, 1·40

[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ. На 5-кілеву посылку вде 8—10 кôсъ.]

Окрôмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народнои Торговлѣ" и иншій машины и знаряды господарскій по цѣнахъ фабричныхъ.

ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаю ся лише за готôвку и безъ опусту. При сейчасовôй уплатѣ за сѣчкарнѣ дае ся 5% опусту а за всѣ прочій машины 10% опусту. Допускае ся и сплаґу ратами (зъ вынимкою плугôвъ и кôсъ) за окремою умовою и порукою, однакъ въ тôмъ случаю не признае ся жôдныхъ опустôвъ.

Застерѣгае ся можлива пôзнѣйша змѣна цѣнъ!

267 28—7 **Народна Торговля.**

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и инше.

Токай куранційный

въ фляшкахъ 1/2 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняк французскій

въ фляшкахъ 3/4 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку 3/4 літрову

поручае

Народна Торговля.

20 94—0

Нове и красне выдане

ЄВАНГЕЛІЙ

въ прекрасныхъ переплетахъ такъ пôдъ взглядомъ тревалости, красоты якъ и низькихъ цѣнъ дôстати можна лише въ

РОБôТНИ ПЕРЕПЛЕТНИЧôЙ

ЄВГЕНІЯ СПОЖАРСКОГО

у Львовѣ, ул. Гуска ч. 1.

Старій Євангелія и Служебники

принимае ся до вôдновленя.

МОЛИТВОСЛОВЫ

дамскій, єврейскій и для мірянъ въ красивôмъ переплетѣ все на складѣ.

Посылка полагоджуе ся вôдворотною почтою.

576 4—10

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты"

на рôкъ 1901.

Дôстати можна по цѣнѣ 60 сот., а зъ пересылкою по 65 сот., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Рынокъ ч. 10.

На осѣнный и зимовый сезонъ!

Складъ и роботня футеръ Самуила Вальдманна

у Львовѣ, Рынокъ число 16

поручае всякій роды футеръ а именно: подорожній футра и мѣскій, мужескій у всякихъ гатункахъ. Дамскій футра вôсля найновѣйшихъ фасонôвъ, именно: пальтоты, ротунды, коротки дольманки, пелерины, якъ такожь зарукавки и дамскій ковиѣрка, боа, футряній шапочки и т. п. Шапки и колпаки мужескій, стрѣлецкій зарукавки и дерки до саней. Готовѣ верхи до мужескихъ и дамскихъ футеръ, новій фасоны. Великій выборъ наймодернѣйшихъ матерій выключно на верхи до футеръ. Шкôра на футра поодиноко або гуртомъ, у всякихъ можливыхъ родахъ. Замовленя въ провінціи за надбсланемъ докладнои мѣры, выконуе ся спѣшно, точно и совѣстно. За набутый въ магазинѣ матеріялъ ручить ся. Товары даю на часъ. Приймае ся до переробки всякого рода старій футра по найнижшихъ цѣнахъ, якъ такожь до перефарбованя черезъ лѣто. Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ Пов. Р. Т. Публики осмѣлюю ся упевнити, що усильнымъ стараньмъ моимъ буде придбати собѣ довѣре совѣстною и точною працею.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Самуилъ Вальдманъ

528 6—12 Львôвъ, Рынокъ число 16.

Перша краєва фабрика цементовыхъ

ДАХôВОКЪ

у Львовѣ

Тов. реестров. въ ограниченою порукою

поручае свою патентовану цементову дахôвку, котрои доброта, тревалôсть, щѣльнôсть и гарна форма ставлять єю высоко понадъ всякій до теперь знаній покрыта.

Цѣпника, конторисы и взоры высилае на жадане якъ такожь приймае замовлена

Адольфъ КАМПЕЛЬ

Фабрика бетоновыхъ выробôвъ, складъ портляндъ-цементу и всякихъ будôвляныхъ артикулôвъ.

Львôвъ — ул. Городецка ч. 3.

ТЕЛЄФОНЪ № 460. 121 6—0

Рôкъ заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"

Львôвъ, Рынокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты".)

перше и одиноке руске товариство асекураційне, приручене Всч. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скоть, господарскій знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкôдъ огневыхъ.

Станъ фондôвъ ґаранційныхъ зъ днемъ 31. грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к. 52 с.	486.145 к. 92 с.
Резерва премій	148.480 „ — „	
Резерва спеціяльна	1.684 „ 80 „	
Фондъ основный	72.000 „ — „	
Фондъ емеритальн.	18.166 „ 60 „	

Тарифы „Дністра" дуже умѣркованій, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідуютъ ся безпроволочно. До кôнця 1899 року выкосили выдачей шкоды 1,669·565 кор. 38 сот. Полісы „Дністра" приймае Банкъ краєвый и Касы ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятынѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщикахъ при позичкахъ кôтечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Дністеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляє своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ. 34

Зголошеня о удѣленя агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентôвъ „Дністра", приймають ся. „Дністеръ" выплативъ агентамъ по конець 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.

Львôвъ, Рынокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты").

Цѣс. корол. упр.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout" на шлянки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 864 71—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Львôвъ ул. Сикстуска ч. 2. Замовленя зъ провінціи вôдворотною почтою.

Лінолеумъ до покрытя цѣлыхъ покоѣвъ
Диваники передъ умивальню зъ Лінолеумъ
Диваны зъ Лінолеумъ
Хôдники зъ Лінолеумъ

Спеціяльный фабричный складъ

LINOLEUM CERATA

перши австрійскои фабрики въ Трієстѣ.

ФАРТУШКИ.
ОБРУСЫ.
Охороны для стѣнъ.
Простирала гумовій и пôдкладки для дѣтій.
Борты до кредензу, пôдставки, імітаціи дерева и мармору. 847 25—26

Цераты до покрытя меблѣвъ въ перскихъ, смирненьскихъ и рôзнородныхъ десенях.

Ч. 265. Львовъ, Пятниця 24 Падолиста (7 Грудня) 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дни (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначенитших новѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Ваторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты платній у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пів року	8 зр.	на пів року	11 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пів року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відъ ч. 24 ул. Ваторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застережене. — Реклямації неопечатані вільні відъ порта.

Поодинокє число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звичайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр відъ одного стрічкового инсератового або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Недбаня и инші денежня приватні числить ся по 15 кр. відъ стрічка.

Переглядъ часописей.

[*Тайна умова станьчиковъ зъ москвофілами?— Gazeta Narodowa противъ Барвѣньского и відповідь „Руслана“.*]

„Сѣверный Курьеръ“ въ д. 17 ст. ст. падолиста (3 грудня) с. р. приносить допись зъ Кракова зъ д. 14 ст. ст. падолиста про галицкій выборы, підписану буквами „—ski“, отже походячу имовѣрно відъ Поляка. Дописуватель подає взагалѣ вѣрный образъ выборчої акціи въ Галичинѣ. Реченець выборівъ — каже — назначеный въ Галичинѣ значно ранше, чимъ въ иншихъ краяхъ, — очевидно для догоды станьчиковскому сторонництву, щобы опозиція менше мала часу підготовати ся до выборівъ. Найенергічнѣйше взяли ся до роботы соціяльні демократы та польскій людовцѣ, а въ декотрыхъ округахъ всходныхъ руский народовцѣ. У всходній Галичинѣ — каже — станьчики заключили „тайное соглашеніе со старорусинами“, піддержуючи ихъ кандидатівъ въ тыхъ округахъ, де выборъ польского реакційного кандедата не має выглядівъ. Однако мало надѣя на те, щобы выйшовъ який „старорусинскій“ кандидатъ, бо въ тыхъ округахъ сѣльскои курії, де выборъ Русинівъ обезпеченый, найбільше успѣхівъ мають національно-демократичні або самостійні селянськи кандидатуры. Дальше розказує дописуватель про всѣлякі знані намъ надужитя при правыборахъ, про увязненє Будзиновского, вкінци про опозицію польскои „лѣвицѣ“ противъ польского кола и заповѣдає значні змѣны, які выйдуть зъ теперѣшнои выборчои кампанії въ складѣ парляментарнои репрезентації Галичины и наслѣдкомъ сего такожь у внутрѣшнімъ положеню краю.

Въ подібнімъ дусѣ написана такожь вступна статья въ Now. Reform'ѣ въ д. 7 с. м. про „Ruch ludowy w obecnych wyborach“, — такъ що имовѣрнѣ насуває ся здогадъ, чи дописуватель „—ski“ не походить зъ табору Now. Reform'ы. Признати треба, що сей послѣдный голосъ орґану „польскихъ сконцентрованыхъ демократівъ“ дуже рѣзко відбиває відъ всего того, що мы въ послѣднихъ часахъ звыкли були чувати зъ тои стороны. За весь часъ дотепершнои акціи выборчои мы чували відъ польскихъ демократівъ лише те саме, що и відъ станьчиковъ. Солідарність польского кола (хочь и зъ домаганями его реформы), polska reprezentacya, narodowe cele, zadania, życzenia, dążności, narodowe odrodzenie и т. д. — отсе звычайні выборчі окликы, котрыми переповнена такожь послѣдна выборча відозва польскихъ демократівъ, якъ се мы и записали неданно у нашій часописи. При сихъ окликахъ очевидно навѣть у демократівъ польскихъ нема мѣсця для рускихъ словъ зъ руского краю! Цѣлкомъ инакше править згадани выше статьи Now. Reform'ы. Зазначивши права такожь и польского населеня у всходній Галичинѣ до репрезентації посольскои — права, котрого Русины нѣколи не заперечували и не заперечують — каже сеся статья дальше: „Не значить се, щобы мы взагалѣ були за недопущаненъ до державнои рады словъ-Русинівъ. Противно, повитаемо ихъ тамъ щирымъ и горячимъ сердемъ, коли се будуть справдѣшні выбранцѣ народу, а особливо, коли будуть демократичными перекопанями до насъ зближені. И якъ-разъ длятого анѣ розумѣти анѣ оправдати не можемо поведеня центрального комітету въ округахъ всходнои Галичины, котрый тамошні IV и V курію занадто похібный є уважати за виключну власність найбільшихъ реакціонерівъ, а крѣмъ сего старає ся для своихъ кандидатівъ о мандаты неразъ не дорогою довѣря у народу, а способами, котрі заслугують завсѣгды и всюды на осудъ, хочь бы ихъ покривавъ — найчастѣйше врештѣ підроблены — позоръ патріотизму.“ А дальше читаємо: „Є се питане зовсѣмъ не рѣшене, чи справу мандатівъ у всходній Галичинѣ центральный комітетъ не ихнувъ, на жаль, на такій шляхъ, що — не кажемо, всюды, але часто — прибрала она выглядъ борбы не такъ о права, які належать ся польскому населеню, якъ противъ рускихъ сторонництвъ демократичныхъ и народныхъ. Бо найсильнѣйше поборює ся рускихъ кандидатівъ щиро народныхъ, зъ сторонництва „Дѣла“, а полишено майже въ повнімъ спокою лише кандидатівъ москвофільскихъ въ Жовківщинѣ и Равщинѣ (?) — а се мабуть длятого, бо москвофіли въ політицѣ и суспільныхъ справахъ занимають становище крайно реакційне“.

Отже подібно, якъ дописуватель „-ski“ до „Сѣверн. Курьера“, натякує и ся статья Now. Reform'ы про якусь прихильність станьчиковъ до москвофілівъ. Що загорѣлі Поляки всякои масти волять москвофілівъ нѣжь народовцѣвъ, — се мы знаемо відъ давна и неразъ уже писали мы о томъ, поясняючи заразомъ, відки оно походить; адже одні и другі зарівно противні розвоєви рускои народности! Зъ другои-жь стороны знаемо и се зъ досвѣду відъ давна, що коли прийде до выбору посла, тогдѣ Поляки не роблять нѣяких різницѣ межи народовцемъ а москвофіломъ; тогдѣ у нихъ найгорячѣйшій и загально знаный народовець, найзавзятѣйшій противникъ москвофільства проголошує ся въ часописяхъ москвофіломъ, — такъ що приходилось бы чудувати ся, якъ можуть Поляки, живучи середъ насъ, такъ не знати нашихъ справъ и нашихъ людей, коли-бы те поведене не поясновало ся лукавымъ лицемѣрствомъ и завзятою ненавистію до Русинівъ взагалѣ. Въ тій ненависти своїй умѣють Поляки робити лише різницю помежи Будзиновскимъ а Гладишовскимъ, Романчукомъ а Каратницкимъ — та й то лише, коли выйде такій приказъ відъ „центрального“ комітету за порозумѣнемъ зъ кавками. Та и въ томъ разѣ не ходить о выборъ зъ вільнои волѣ народу, а лише о слѣдъ, щобы прецінь и Русины мали свою репрезентацію въ радѣ державній.

Якъ навѣть той слѣдъ рускои репрезентації не любый — и то навѣть въ тыхъ кругахъ, котрі радѣ-нерадѣ мусять „его санціонувати, и які є претенсіи навѣть въ тыхъ кругахъ до тои нѣбы рускои репрезентації, видно зъ відзыву намѣстниковского орґану до п. Барвѣньского. Gazeta Narodowa, вже мабуть другимъ наворотомъ, падькає, що сторонництво п. Барвѣньского [сторонництво?!] таке слабе; въ кождімъ — каже округѣ далеко лекше було бы перевести выборъ польского кандидата, нѣжь такого Барвѣньского, Каратницкого, Гладишовского и т. д. Отже радить п. Барвѣньскому, щобы еще тѣснѣйше притуливъ ся до польского кола. „Тѣснѣйше и смѣлѣйше, а передовсѣмъ щирѣйше зближене угодовцівъ до Поляківъ запевнить имъ становище сильнѣйше и бодай въ одну сторону. Але коли они теперь волять радити про краєвій справы зъ Хорватами и Словѣнцями нѣжь зъ Поляками, то годѣ имъ жадати горячѣйшои прихильности и довѣря зъ польскои стороны“.

И рада цѣлкомъ природна! Выбраній „центральнымъ“ комітетомъ — що они мають робити мѣжь Хорватами? По що мають свое належане до польского кола маскувати сецесією до полуднево-славяньского клюбу? На що тая соромливість? Лише більше смѣлости, ближше и тѣснѣйше до кола: а зъ выборомъ опісля не буде клопоту!

На те оправдує п. Барвѣньского „Руслан“. Его становище є трудне, якъ кождого умѣркованого, консервативного сторонництва. До того вонъ мусить бороти ся въ москвофілами, котрыхъ піддержують вчасти самі Поляки, а навѣть деякі урядовій сферы. Дальше пригадує „Руслан“ нещирість Поляківъ до угодовои акціи Русинівъ ще відъ часівъ пок. Лавровского; вытыкає, що вже по 1890 р. рускій клюбъ въ радѣ державній, выступивши на дорогу умѣркованог політики, не бувъ допущеный анѣ до участи въ парляментарній комісіи анѣ до буджетовои комісіи анѣ до реферату. А утворивши зъ Словѣнцями и Хорватами „Славяньскій Союзъ“ достали Русины вступъ до парляментарнои комісіи и майже до всѣхъ комісій въ радѣ державній. „Чи-жь можна по томъ всѣмъ дивувати ся, що сторонництво Барвѣньского слабе?!“ — запытує по томъ всѣмъ „Руслан“ и додає: „Коли-жь Gazeta Nar. бажає, щобы наступили sciślejsze i bardziej śmiałe a przedewszystkiem bardziej szczere zbliżenie ku Polakom, то передовсѣмъ зъ боку Поляківъ повинній бути підготовленій условинны до того.“

Ото-жь то и є! Передовсѣмъ зъ боку

Враженя зъ подорожи на выставу въ Парижи.

III.

(Докінченє.)

Перейшовши черезъ подвірє старого Люврy, достаємо ся черезъ павільонъ Сіллі на обширну площу, прикрашену цвѣтниками. Будынки, що окружають сю площу, називають ся новый Лювръ, що складає ся зъ шести павільонівъ. Въ тыхъ павільонахъ помѣщений въ північнімъ крилѣ міністерство фінансівъ и архівъ обрахунковои палаты, а въ полудневімъ крилѣ міністерство кольоній. Зъ західної стороны, якъ вже сказано, сеся площа отверта и лучить ся безпосередно зъ площею Каррусель, на котрій стоить тріумфальна брама каррусельска.

Палата Люврy, въ котрій давнѣйше мешкали французькій король и королева, перемѣнивъ на музей національный конвентъ въ р. 1793. Такъ само и инший осель королівскій поперемѣнювали Французы на будынки для публичныхъ цѣлей. Палату въ Версайлю, що була резиденцією королівскою, обернено 1837. р. на національный музей, котрый має зобразити исторію Франції цѣлою чергою образівъ. Palais royal, збудованый Рішеліємъ, що бувъ резиденцією Людвика XIV и Филипа Орлеаньского, перемѣнено на сѣдибу рады мѣйскои, а славній галерія околo палатного огорода вынайято на купецкі склепы. Инѣшня палата справедливости и вязниця, въ котрій сидѣла Марія Антоанета и Робеспєръ, на острові Сітѣ, повстали такожь черезъ перемѣны королівскои палаты, що була аж до Филипа Красного резиденцією французькихъ королівъ. Палату туйлерійску зруйновано підчасъ комуны и на ей мѣсце заложено хорошій цвѣтникъ, що простягають ся мѣжь тріюмфальнымъ лукомъ каррусельскимъ а памятникомъ Гамбетты. Вкінци елізейска палата на полях Елізейскихъ, що була Людвикомъ XV призначена на мешкане панѣ Помпадуръ, теперь есть резиденцією президента французскои республики.

Давнѣйше въ тыхъ палатахъ, де нинѣ суть музеї, якъ н. пр. въ Люврѣ и въ Версайлю, кипѣло розкішне житє, сіявъ блескъ пишныхъ оздобъ и чарувала вышукана елеганція, а нинѣ той блескъ и елеганція заступлений самымъ вартнымъ змістомъ музеївъ. Коли не дивити ся на самъ внутрѣшный змістъ музеївъ, але на ихъ зверхный выглядъ, на ихъ внѣшню обставу, упорядкованє, чистоту, приряды и т. д., то заразъ пізнати, що тамъ недостає одної могучої руки, котра бы, хоть и зъ великимъ накладомъ кошівъ, старала ся надати зверхному выглядови музея такій блескъ и таку елеганцію, яка бы відповідала и естетичному смакови и благородній амбіції властителя. Коли мы зъ того боку т. є. въ огляду на зверхный блескъ, порядокъ, уладженя и взагалѣ естетичне вражѣнє порівнаємо примѣромъ цѣсарскій музей исторії штуки и исторії природописнов у Відни, удержуваный приватными фондами австрійского цѣсаря, изъ згаданими музеями парискими, або цѣсарскій паркъ въ Шенбрунѣ зъ паркомъ въ Версайлю, то се порівнане безъ сумнѣву выйде зъ некористію для музеївъ и парківъ въ Парижи и Версайлю.

Але вернѣмъ до музею люврского. Коли его, якъ въ горѣ сказано, въ р. 1793 основано, то перенесено до него насамперед всѣ предметы штуки зъ давныхъ королівскихъ замківъ. Дальше умѣщено тамъ розмаитій скарбы штуки, котрі французькій войска въ Наполеоньскихъ походахъ въ різныхъ краяхъ були забрали и зъ котрыхъ по упадку Наполеона только якусь частину краямъ звернено. Досыть, що дуже велика часть предметівъ въ люврскімъ музею походить зъ воєнного рабунку Наполеона I. и она есть може й найціннійшою памяткою по нѣмъ. Відтакъ збільшувано разъ-вразъ музей даровыми и закуплеными предметами штуки. Тыхъ отже всѣхъ предметівъ въ Люврѣ есть такъ много, що хто бы хотівъ перестудіювати все то, що тамъ есть достоглядымъ, то потребувавъ бы дуже много часу; на саме только поверховне и побіжне обгляднє треба кілька днівъ.

До музея можна войти трема входами: 1) павільономъ Денона, 2) згаданымъ вже павільономъ Сіллі и 3) згаданою вже колюмнадою Люврy відъ костела Сенъ-Жермена. Коли мы ввійдемо павільономъ Сіллі и достанемо ся сходами Генрика II. на першій поверхъ, найдемо ся въ сали званій La Caze, котра містить въ собѣ богатый зборъ предметівъ музеєви дарованыхъ. Звертають на себе увагу именно „Молода мученица“ Деларроша, портретъ Марії Медицейской Рубенса, портретъ Рембрандта и „Циганка“ Франца Гальса. Перейшовши поперечну салю зъ образами модерныхъ малярівъ, опиняємо ся въ „сали сѣмохъ комиссівъ“. Ту впадають въ око образы Давіда „Коронованє Наполеона“ и „Відданє Сабінокъ“ и образъ Прудона зображаючій, якъ справедливість и кара гонять за злочинцемъ.

На право черезъ салю старинныхъ дорогоцінностій (етрурійскій золотый шеломъ, римскій срібный посудокъ и п.) приходимо до славної салі Апольона, дуже величаво удекорованої. На стінахъ висять портреты гобеліновій. Въ склянныхъ скринкахъ выставлені приздоби и дорогоцінности незмірімої вартости. Заслугують зъ нихъ на вычисленє именно: коронній діяманты, зъ котрыхъ самъ т. зв. „Regent“ вартъ 12 міліонівъ франківъ, відтакъ шпада св. Людвика, дальше скіпетръ Короля Великого, що его Наполеонъ I. державъ въ руцѣ підчасъ своєи коронації въ церквѣ Нотръ-Дамъ и що вартъ 2 міліоны франківъ, потімъ галева шпада и корона Наполеона I., а вкінци шпада Короля X.

До салі Апольона принирає т. зв. сальонъ Carré, що зберегає не менше богатство, хоть иншого рода. Ту находять ся особливо мистецкі творы найвызначнійшихъ артистівъ всѣхъ часівъ и народівъ. Наведу только найзнаменитшій: св. Михаилъ и св. Родина Рафаеля, св. Анна Леонарда да Вінчі, Антіопа Корреджія, Зложене до гробу Тиціяна, Непорочне почате Мурільля (вартости 615.000 франківъ), Король I. Ванъ Дайка, Діогенъ Пуссена, Весѣле въ Канѣ галилейскій Паоля Веронезе и портретъ Рембрандта.

Зъ сальону Карре переходимо до т. зв. „Великои галерії“. Велика галлерія розпадає ся на вісѣмъ відділівъ и містить въ собѣ мистецкі творы італійскихъ, испаньскихъ, нѣмецкихъ и голляндскихъ малярівъ. Въ італійскімъ відділѣ заслугують на згадку передовсѣмъ слѣдуючій образы: Рафаеля св. Юрій и портретъ Іоанны Арагоньской; Леонарда да Вінчі славный портретъ женщины, званої Belle Férronière и св. Иванъ Хреститель; Тиціяна довгій рядъ преславныхъ малюнківъ. Другій відділъ обнимає образы італійскої и испаньскої школы, а помѣжь ними именно образи Сальватора Розы, Тиціяна, Паоля Веронезе, Гвідона Рені, (св. Себастіянъ), Мурільля (Рождество Дѣвы Марії,

Colosseum

Театръ рѣзнородностій

відъ дирекцією ЕРНЕСТА ТОРНА

256 10—15

Щоденно свѣтле представленє (въ недѣлю два представленя.) — Выступы перворядныхъ силъ артистичныхъ. Початокъ о 8-ій год. вечеромъ. — Білеты до набутя въ бюрѣ дневниковъ п. Пльона, ул. Короля Людвика ч. 19

Полякôвъ повинний бути пôдготовлений условины до того! О тôмъ повиненъ бувъ п. Барвéньскій давно памятати, поки пустивъ ся на дорогу політики „угодовои“ — чи то, поки безъ пôдготовленя тыхъ условинъ зъ боку Полякôвъ здавъ ся на ласку и неласку нашихъ верховодôвъ. Тогдé бувъ мôгъ мати и сторонництво за собою и то сторонництво сильне, а не кліку якусь, що позерищемъ стала навéть у самыхъ Полякôвъ. А такъ не помогло нéщо, що вôнъ въ радé державнôй приставъ на програму гр. Дéдушицкого зъ автономією краéвъ, що въ соймé приставъ на ягайлоньску идею, на розширене компетенцій сойму, на одвéчальнôсть намéстника передъ соймомъ и всé иншій подôбній благодати. Нé на що не здали ся всé его заходы, щобы передовсéмъ изъ свого боку пôдготовити условины до зближеня, кладучи ся ниць передъ паньскою ласкою и купуючи такимъ чиномъ кота въ мéшку: теперь паны самí киплять собé зъ него, докоряючи, що вôнъ не мае силы, що легше перевести выбôръ Полякá нéжь его, та запрошуючи: „Смéлéйше, любчику! Смéлéйше и ближе до насъ, до польского кола, а тогдé и становище твое буде сильнéйше, — бодай на оденъ бôкъ, значить, бодай у насъ!“ А п. Барвéньскій, удае, що не розумéе сего зазыву!

Арештоване священика при правыборахъ за протестъ противъ безъ-законно переводженыхъ правыбôровъ.

Зъ села Петрова въ повéтé городеньскôмъ дôстаемо вôдъ поважнои особы, наочного свéдка, такій вéрный описъ правыбôровъ въ тôмъ селé:

Въ Петровé „wolne wybory“ перевéвъ дня 1 н. ст. грудня панъ комісарь ось-такъ „bardzo legalnie“:

Громада ще д. 23 жовтня на зборахъ выбрала собé гôдныхъ неподатливыхъ людей на выборцéвъ, а хоть архилизунъ паньскій вôйтъ всякими штуками пôдходивъ громаду ажь до самыхъ правыбôровъ, громада не дала ся нéчимъ збаламутити и коли надôйшовъ день выбôровъ, вже вôдъ рана по-надъ 200 нашихъ правыборцéвъ чекало коло канцелярíи громадскои.

Комісарь приéздить на означену 9 годину. Але не розпочинае выбôровъ, чекае на жидôвъ, а жиды не дуже спéшили ся, бо то бувъ шабасъ, треба було перше вôдчитати молитвы. Комісарь чекае и чекае на „браці мойжешовéго“... до 12-ои маé часъ... Вкôнци починаесь голосоване на двохъ выборцéвъ зъ V. курíи. Найперше голосуе комісія [зложена зъ вôйта, заступника и писаря], голосують и два панки, а потôмъ впускають по двохъ жидкôвъ а нашихъ по одному. Коли-жь зъ партíи любои комісареви дôстали тôлько: вôйтъ 13, посеторъ Мінасевичъ 10 а писарь 3 голосы, а зъ громады всé якъ одинъ голосували на своихъ, то комісарь порадивъ собé такъ: Два разы перерывае голосоване и голосы, якí подали на громадского кандидата Базавалюка, дéлить на три части, на три окремí особы: „Базавалюкъ“, „Базавалякъ“ и „Базавалекъ“ — та й уважае, щобы тôлько одна третина Базавалюка могла мати по-надъ 13 голосôвъ, а коли вже була обава, що дві третины Базавалюка можуть дôстати по-надъ 13 голосôвъ, комісарь заразъ „zamyka wybory“ и оголошуе тéснéйшій выбôръ межи вôйтомъ Иваномъ Гаврилюкомъ и Базавалюкомъ. Але нéхто зъ выборцéвъ не знае, котра третина Базавалюка [чи „Базавалюкъ“, чи „Базавалякъ“ чи „Базавалекъ“] дôстала найбôльше голосôвъ и приходить до тéснéйшого голосованя, впрочôмъ нарôдъ знае, що то одинъ и той самъ чоловéкъ. Досыть, що черезъ тоту фінту комісарь ледви четвертину громадянъ допустивъ до першого голосованя. А при „ściślejszym wyborze“ зновъ тота сама комедія. Голосы Базавалюка комісарь зновъ дéлить на три пайки, а коли на вôйта впало всего 16 голосôвъ, „zamyka wybory“. И такъ „wójt został wybrany 16 głosami“, хоть до 200 правыборцéвъ ждало голосувати на Базавалюка! И такимъ способомъ выйшовъ вôйтъ на выборця!

При правыборахъ въ IV. курíи панъ комісарь урядивъ собé ще лéпше и лекше. Сéвъ собé за столомъ и для формальности вычитувавъ правыборцéвъ. Кажемо: для формальности, бо жандармы вôдганяли правыборцéвъ далеко, аôы не чули й не знали, кого коли почитують. Правда, коли комісарь вычитавъ жида, то два жидки изъ сéней прикликали жида до голосованя. Та й нашихъ почавъ изъ сéней кликати поліцай, але комісарь заборонивъ.

Тогдé парохъ о. Даниловичъ, видячи таке беззаконіе — нарôдъ на дармо чекае о голодé, бо нашi голосы пропадають, хотéвъ самъ [хоть не здоровъ] стояти въ сéняхъ и выкликувати правыборцéвъ, коли кого вычитають зъ лісты, але панъ комісарь не дозволивъ кажучи:

— Niech ksiądz siedzi, nie wychodzi do sieni, a jak nie, to każę księdza aresztować!

— А якъ же нарôдъ може знати на дворé, кого панъ комісарь въ хатé за столомъ вычитуе, якъ нéхто имъ не дасть о тôмъ знати? — вôдповéвъ о. парохъ.

На те панъ комісарь:

— Ja już nie raz napominałem księdza, aby cicho siedział, bo ksiądz nie należy go komisyi, i nie ma się mieszać! A kiedy ksiądz nie chce cicho siedzieć, to proszę aresztować księdza!

И приступае заразъ до о. пароха жандармъ та й каже:

— W imieniu prawa aresztuję!

Выпровадили старенького [66-лéтного] священника и прогнали до дому.

Коли громадяне побачили, якъ ихъ отця духовного выпровадили зъ льокалю выборчого, а на него одного они ще покладали надéю, заразъ сказали:

— И намъ вже нема чого чекати! Хиба для тои парады, аôы комісарь мавъ передъ кимъ выголосити, що „wybrani wójt, zastępnik i pisarz“... Ходéмъ! — и заразъ всé пôйшли за о. парохомъ.

Побачивъ се панъ комісарь, выбéгъ и кличе:

— Верéть ся, панове газды! То „wolne wybory“!

— Та видимо, який „вольне“! Вольне хиба шахрайство! — вôдповéли газды.

И заразъ до 150 газдôвъ прийшло до о. пароха на приходство и домагали ся конечно, щобы подати протестъ.

Що дéяло ся далéй въ канцелярíи, нарôдъ не знае. Жиды кажуть, що выбраний „wójt, zastępca i pisarz“ — ad majorem gloriam „польского кола“ и „der ostgalizischen Wahlen“...

Зъ руху выборчого въ краю.

Изъ Стыйщины пишуть намъ:

„Въ селé Погари коло Сколього жандармы забрали кôльканацять людей вразъ изъ вôйтомъ и скованыхъ повели пôдъ баґнетами.

Якъ вôйтъ, такъ и арештованій громадяне — люде дуже честнí, рускí патріоты, а потерпéли за выборы. Рéчь сула така:

Въ Погари выйшли при правыборахъ на выборцéвъ нашi люде. Та лéсничій Шміда здавъ противъ правыбôровъ протестъ, мотивуючи его тымъ, що хата, де вôдбували ся правыборы, була за мала, отже одинъ правыборець изъ Шмідового скарбу не мôгъ дотиснути ся до голосованя. Рéчь готова! — староста стрыйскій уневажнае правыборы и вызначуе для „поправы“ другí въ нашомъ льокали. Тамъ и вôйшли ся честнí правыборцé зъ вôйтомъ и зъ актами та й ждали на правыборы. Прéхавъ комісарь и захотéвъ переводити правыборы конче у лéсничого (де хрунé вже пили вразъ изъ лéснымъ та посéпаками и зъ аґітаторами гр. Дéдушицкого). Але вôйтъ зъ нашими людьми не хотéвъ туды йти, отже правыборы не вôдбули ся. Нинí (6 грудня) зновъ та сама исторія — зъ тою рôзницею, що кôльканацять нашихъ честныхъ выборцéвъ повели жандармы свéтами...

Що-жь на те намéстникъ? що міністеръ президентъ? Они о всéмъ тôмъ мають вéдомôсть...

До сего письма додамо, що въ Стрыйщинí взагалí дéють ся небувалí доси рéчи въ интересé кандидатуры гр. Кароля Дéдушицкого. Староста „поправляе“ правыборы въ Скôльскôй верховинí, де они выпали корыстно для стороны рускои. Уневажнило перший правыборы такожь въ Гребеновé, Трухановé, а заповéдають ся уневажненя и въ иншихъ громадахъ. А аґітація за гр. Дéдушицкимъ, не перебираюча въ способахъ, веде ся завзято а пôдло.

— —

Зъ Станиславôвщины дôстаемо пару звéстокъ зъ правыборчои практики въ повéтé. И такъ:

Въ Пôдлужи пôдъ Станиславовомъ правыборы д. 30 м. м. выпали добре [мимо выслания туда вôсьмохъ жандармôвъ] бо нарôдъ дуже пильнувавъ ся вже вôдъ самого рана облягъ урядъ громадскій [хоть выборы були заповéдженí ажь на 1 год. зъ полудня] и при голосуваню державъ ся якъ муръ. Въ V курíи выбравъ двохъ своихъ выборцéвъ 114 голосами на 116 голосуючихъ, а въ IV курíи трехъ своихъ [мéжь ними и мéсцевого сотрудника] всéми 52 голосами. Честь громадянамъ!

Але цéкаво буде знати, що дéяло ся передъ правыборами. До лісты выборчои не вписано всéхъ управненыхъ та й не выставлено ся до перегляду, отже й не можна було реклямувати, длятого до 50 людей не могло голосувати. А мимо того на лістé стояла написана брехня: „Było wystawione w kancelaryi gminnej do wolnego przeglądu od 7 do 15 października 1900 t. j. na 8 dni“. Та й дня правыбôровъ не оголошено бодай на пару днéвъ напередъ, але на повéдомленю о нихъ такожь стоить написана брехня: „Ogłoszono i przylepiono dnia 25. 11. 1900“. Ще ось вамъ ще щось красшого. Прошу послухати, яке письмо довелось менé прочитати день передъ выборами. Адреса: „Przewielebny ksiądz Jan Łękawski kanonik w Podłużu“. А въ листé: „Stanisławów 26/11 1900. Przewielebny Księże kanoniku! Doszło do mej wiadomości, że tamtejszy ks. wikary (се-бъ-то о. Исаéвъ) agituje w duchu radykalnym. Przeto upraszam Waszą Przewielebność powstrzymać go od tej nieprawidłowości i...“ [дальшихъ слôвъ уже не спаматавъ я, лише знаю, що мéстила ся въ нихъ остороґа; а на кôнци] Uniżony sługa *Prokopczyc radca dworu.*“ Абы сею выборчу пресію „зъ горы“ лучше оцéнити, то скажу, що зъ пôдлужского сотрудника такій радикалъ, якъ изъ станиславôвского старосты и радника двору — Русинъ. (Панъ Прокопчицъ есть сыномъ славнои памяти Прокопчица патріота зъ 1848 року, але що въ нéмъ уже нема и искры рускаго почутя, видко зъ того, що до рускаго священика не пише по руски, а по польски. — *Прим. Ред.*) Впрочôмъ то рéчь знана, що коли въ якôй громадé нарôдъ зорґанізуваъ ся до выборôвъ, аôы выбрати честныхъ людей а не хрунéвъ, то тамъ уже и люде и ихъ священникъ що-найменше радикалы, сли не „hajdamaki“ (гляди Dziennik polski), дарма, що въ громадé нема анé одного радикала (такъ и въ Пôдлужи) та й акція выборча веде ся не за кандидатами-радикалами, але народовцями (якъ въ Станиславôвщинí). Листъ п. Прокопчица есть таножь однымъ звеномъ въ довгôмъ ланцуху „nieprawidłowości“ по сторонí політичнои бюрократíи на галицкôй Руси...

Въ Узини коло Єзуполя переводивъ правыборы дня 30 м. м. шкôльный инспекторъ шкôльный Костецкій. Переночувавши въ дворé, прибхавъ рано зъ паномъ на выборы. Въ хатé зôбрали ся самí прихильники дворскí и побережники, а коли прийшовъ до выборчои хаты парохъ о. П. Янкевичъ, розгнівало се пана инспектора такъ, що ажь почервонівъ, ну и безъ жадноі причины казавъ парохови выносити ся. Панъ инспекторъ хотівъ повагу священика въ очахъ людей понизити, однакъ выйшло противне, бо черезъ таке поступоване п. инспектора повага пароха въ очахъ людей пôднесла ся. Люде добре знають, о що то ходить! И такъ, по выгнаню пароха и другихъ недоґодаихъ людей, выбрано такихъ, якихъ собé панъ инспекторъ желавъ: пана, учителя и вôйта. При правыборахъ не тримавъ ся панъ инспекторъ вызначеноі годины, а кромé дворскихъ прихильникôвъ люде въ селé не знали о дни правыборôвъ. Внесено протестъ.

— —

Зъ Товмаччины. Дня 10 н. ст. грудня (въ понедéлокъ) вôдбудуть ся зборы выборцéвъ товмацкого повéта въ Тисьменици о 12 год. въ полудне. На сесй зборы запрошуе всéхъ правыборцéвъ и выборцéвъ — *Народный комітетъ.*

— —

Зъ Борщéвщины пишуть намъ:

Въ нашомъ повéтé робота передвыборча вела ся якъ слéдъ. Організаторы-помочники вели організаційну роботу въ своихъ реонахъ; зъ рамени повéтового комітету вôдбуло ся шість вéчь бôльшихъ а пять меншихъ; на тыхъ вéчахъ ставали оба нашi кандидаты о. Олесницкій и д-ръ Євг. Левицкій а численно зґромаджений мужики зъ интеліґенцією всюда принимали обé кандидатуры; комітетъ повéтовый завчасу повéдомлявъ о правыборахъ, де и коли вôдбудуть ся. Отже здавало ся, що выслéдъ правыбôровъ буде по селахъ всюда добрый, тымъ бльше, що тутешный староста мавъ высказатись при одній нагодé, що нéбы хоче перевести выборы въ повéтé такъ легально, аôы не було нé одного протесту. На жаль, практика показала що иншого. Протестôвъ прийшлось вносити цéлу копицю: противъ правыбôровъ въ V. курíи въ Пищатинцахъ, Михалковé, Худéвцахъ, Шупарцé, Шашкôвцахъ, Жилинцахъ, Давинчцé, Кудринцахъ, Королéвцé, Бурдякôвцахъ и Сапуговé, а въ IV. курíи въ Пищатинцахъ, Шашкôвцахъ, Кудринцахъ, Кривчи долéшнôмъ и въ Бурдякôвцахъ.

Протесты внесено майже всюда меначебльше зъ тыхъ самыхъ причинъ. И такъ комісарé — а вôдзначили ся межи ними передовсéмъ Снежникъ секретарь маніпаляційный, Мілей и Вычулковскій комісарé концептовй — уряджували собé правыборы по бôльшôй части въ той способôвъ, що правыборцéвъ усували зъ салé выборчои на дворъ, а жандармы стерегли входу до салé выборчои, допускали до салé лишень почитаныхъ по одному, а хто лишь хвилю спôзнивъ ся, того не припущено вже до голосованя, а коли вже ліста паньска мала верхъ; тогдé замикано голосоване и оголошувано выбôръ; не голосувавшій правыборцé на дармо допоминали ся, що и они ще мають право голосованя, бо они въ хвили замкненя голосованя не були въ льокали выборчôмъ, але на дворé... Комісарь Мілей радивъ собé навéть ще коротше, бо въ Кривчи долéшнôмъ правыборця о. Сербиньского „z urzędu wykreślił z listy“ и казавъ ему зъ льокалю выборчого забрати ся и „nieprzeszkadzać“. При тыхъ самыхъ правыборахъ аґітаторъ въ сали выборчôй тягнувъ голосуючого за ковнéръ и стаючи зъ-заду диктувавъ ему имена зъ лісты паньскои, а навéть въ одномъ случаю коли правыборець увôйшовъ до салé, комісарь казавъ вôдъ разу другому правыборцеви голосувати за увôйшовшого, очевидно на лісту паньску. Въ двохъ случаяхъ оголошено навéть фальшивый результатъ правыборôвъ. Въ сихъ случаяхъ внесено всюда протесты. Однакожь е деякí громады, якъ Юріямпôль, Глубôчокъ, чисто рускí, а прецéнь для Русинôвъ зовсéмъ пропали, що навéть и протесту не зроблено. Тутъ уже вина интеліґенціи мéсцевои, бôльше освéдомленыхъ селянъ и догычного орґанізатора-помôчника.

— —

Зъ Гусятина пишуть намъ:

Попередъ всего мушу зачепити о спростоване львôвского прокуратора п. Гайдерера въ 259 ч. „Дéла“, простуючи, на вôзване начальника пов. суду въ Гусятинé, допись въ Гусятинщины умéщену въ 247 ч. „Дéла“, де мéжь иншимъ була мова о арештованю пятьохъ ґаздôвъ зъ Василькôвцéвъ. Отже констатую на основé того спростованя, що оно саму суть рéчи признае, а именно, що зъ припорученя адъюнкта д-ра Стравінського жандармы забрали пятьохъ васильковецкихъ ґаздôвъ въ самъ день вызначеныхъ правыбôровъ и вôдставили ихъ до Гусятина.

Дня 3 грудня вôдбуло ся въ Гусятинé въ радé повéтовôй передвыборче вéче за личными запрошеннями. На тôмъ вéчу представивъ ся кандидатъ centralnôgo комітету гр. Меч. Піпінський. Шинки були всé отвôромъ для участникôвъ вéча. Карточокъ зô стампілею „Konstanty Rudnicki c. k. Notaryusz“ синъ разомъ не було видати — кредитъ бувъ неограниченый! Запитого народу була купа. Видко, була то акція противъ „hajdamaczyzny nowoczesnej“, маючи на цéли

Оливу до машинъ и пасы до машинъ поручае 527 **В. ЧОППЪ** Львôвъ, Жовкôвска 2.

Непорочне початя, Молодый жебракъ, и т. д.) Веляскеза (портретъ короля Филипа IV.) и Ріберы (Знятє Ісуса зъ хреста; раны на боцé такъ иллюзійно намальований, що чоловéкъ вôдвертае ся, щобъ не дивитись). Въ третôмъ вôддéлé помéщено образы французкои школы XVI. столéтя.

Четвертый вôддéлъ „Великои ґалеріи“ обнимае образы школы нéмецкои, фламандскои и голяндскои. Заслугуе на увагу именно серія 21 великихъ аллеґоричныхъ образôвъ Рубенса, котрí вôдносять ся до житя и выхованя Марíи Медицейскои и котрí були нею замовлені для украшеня знаноі вже люксембурскои палаты. Дальше находять ся ту образы Ванъ Дайка, Теніерса, Рембрандта, van der Meulen'a, van Ostade. Въ пятôмъ вôддéлé умéщено величезный збôръ модерныхъ вазъ изъ Севру. Шестый и осьмый вôддéлъ вôдступлено для фламандскои и голяндскои школы. Тамъ заступленí отсй малярé: Поттеръ, Рембрандтъ, Ванъ Дайкъ, Рубенсъ, Гоббема, Ванъ Остаде и Францъ Гальсъ. Въ семôмъ вôддéлé замéтний дéв хорошй старй вази зъ Севру.

Зъ четвертого вôддéлу „Великои ґалеріи“ дôстаемо ся до т. зв. „Французкихъ салъ“, котрí въ пяти салéхъ мéстять головно твори штукъ французкои, а по-при то такожь твори штукъ англійскои и нéмецкои. Въ другôй зъ тыхъ салъ виднéють передовсéмъ знаменитй потреты нéмецкихъ штукарéвъ Гольбайна и Дірера. Звôдси на право по-при єгипетскй гробы приходимо до першои т. зв. „Французкои ґалеріи“, де выставленí мистецкí твори Пуссена, Мінарда, Лебрена и н. На кôнци сеи ґалеріи находить ся „сальонъ Денонъ“ зъ славными плафоновыми малюнками и зъ сто й кôлька портретами малярéвъ, рéзьбарéвъ и архітектôвъ. На право звôдси вступаемо до богато удекорованои „салé станôвъ“ (salle des états), въ котрôй за Наполеона III. вôдбуло ся урочисте отворене палат. Ся сала пристроéна образами такихъ артистôвъ, якъ Давіда, Корота, Міллета, Арі Шеффера и Делароá. Повернувши назадъ черезъ салю Денонъ, входимо до другои „Французкои ґалеріи“, де выставленí образы французкихъ малярéвъ-артистôвъ, якъ Бушера, Ґреза и п.

На кôнци сеи ґалеріи дôстаемо ся до павільйону Дарí, на котрого стéнахъ е выписаний золотыми буквами имена великихъ майстрôвъ всéхъ часôвъ и краéвъ, що ихъ твори суть выставленí въ Люврé. Портреты деякихъ малярéвъ, якъ Пуссена (Француза) Рафаеля (Італійця), Рубенса (Фляндрійця) и Альбрехта Дірера (Нéмця) суть тамъ выроблені зъ мозаики. Въ мозаикé такожь представленй Франція, Італія, Фляндрія, Нéмеччина, Ґрецéтъ, Ассирія и Греція.

Се бувъ бы дуже побéжный поглядъ тôлько на ту часть Люврy, де находять ся твори малярéвъ. Прочй дуже численний салé люврского музеи, въ бôльшôй части прикрашенй чудовыми плафоновыми малюнками, мéстять въ собé то старинности римскй, грецкй, єгипетскй, перскй, халдейскй, вавилоньскй, асирійскй, малоазійскй (вазы, терракоты, фаянсы, сфінксы, стовпы, статуé, нагробники, оруже, збрую и д.), то предмéты маринарскй, то безчисленний рисунки розманитыхъ школъ, то античнй бронзы (статуетки, вазы, бюсты, шеломы, списы и т. д.), то рéзьбы старинній (мéжь иншими славна Венусъ Мілійска), середновéчнй (Гужона, Михаила Ангела, Михаила Кольомба и т. д.), и новочасній то халеоґрафічнй репродукціи славныхъ творôвъ штуки.

Непроглядне множество образôвъ и рéзьбъ зъ розманитыхъ краéвъ видéти можна було у великôй палатé штукъ на выставé, та про се другимъ разомъ.

И. К.

ублагороднена „krwiożerczych instynktów“, взятыхъ зъ Dziennika polskiego.

A propos статьѣ „Hajdamaczyzna“ въ Dzienniku polskiемъ згадаю, що священники дотиненій тою статьею, внесли жалобу до суду.

——

Изъ Збаража пишуть намъ:

Для характеристики галицкихъ старостъ, якій они геній въ вынаходахъ штучокъ выборчихъ, годить ся подати свѣтови одинъ геніальный вынаходъ тутешнього пана старосты Спиридіона Телиховского [зъ роду, але лише въ роду, Русина.]

Дня 19 падолиста вѣдбували ся правыборы въ Збаражи старѣмъ, а переводивъ ихъ самъ п. староста. До голосованя явивъ ся и мѣсцевый душпастырь о. Наконечный. При голосованю въ IV куріи заразъ першій голосуючій дае свій голосъ на о. Наконечного... Але п. староста не позволяе писареви вписувати того голосу, кажучи: о. Наконечный выборцемъ не може бути, бо у него передъ трема дня ми померла дитина на скарлатину, отже може занести тую епідемію дня 17 грудня до урны выборчои“. [Новый дуже важный причинокъ до статьѣ въ Neues Wiener Journal пѣдъ загл. „Galizien als Seuchenherd. – *Прим. Ред.*] Не помогли всѣ представленя о. Наконечного, що до 17-ого грудня ще мѣсяць часу; впрочѣмъ готовъ дати ся здезинфекціонувати, явить въ новѣмъ що до нитки уборѣ — та нѣчо не помогло! Такій поступокъ пана старосты обурывъ селянъ и они, навѣть латинники, почали домагати ся, щобы писати голосы на о. Наконечного, але староста: нѣ та й нѣ! каже голосувати на кого иншого и баста! О. Наконечный, бачучи, що навѣть смерть его дорогои дитины выходить на користь кандидата centralu'ого комітету, выйшовъ зъ салѣ выборчои, а за нимъ и огорченій селяне-мазуры. [Така сецесія при выборакъ не е добра. — *Прим. Ред.*] Розумѣе ся выборы пѣйшли п. старостѣ якъ по маслѣ, а по его выѣздѣ хрунѣ зъ начальникомъ громады рухнули гурмою до „świętej karczmy“ и пили... певно за свое...

Пѣдъ конець годить ся зазначити, що дитина о. Наконечного набралась епідеміи въ школѣ въ Збаражи, котру п. староста середъ сильнои епідемін — мимо крику зѣ стороны родичѣвъ — не хотѣвъ замикати, немовь-бы устава казала ждати ажь вымре третина дѣтей (на 1000—300). А при правыборахъ такъ побоявъ ся, щобы о. Наконечный не занесъ епідемію до выборчои урны. Ого разъ! — *Вѣсти.*

——

Про правыборы въ Залѣщяхъ (въ повѣтѣ бродскѣмъ) була вже недавно въ „Дѣлѣ“ коротка згадка, що они вѣдбули ся на ладъ баденівскій. Нинѣ можемо навести близшій даній тыхъ правыборѣвъ пѣсля опису одного залозецкого мѣщанина.

Залозецкій мѣщане ще нѣколи такъ не заинтересували ся выборами, якъ сего року, а довѣдавши ся зъ газетъ, що при теперѣшныхъ выборахъ „штучки выборчѣ“ зовсѣмъ не вышли зъ моды, постановили пильнувати ся и тримати ся крѣпко, а не дадуть ся. Ба! кобы то...

Въ день правыборѣвъ 19-ого падолиста вже о 6 год. рано заронило ся правыборцями. Нумеръ изъ нумеръ всьо спѣшило до канцелярія. Здавалось, и врата адова не оболѣють.. Нашій уложили собѣ свою лісту, а бурмістръ Пагларь (що то, мимоходомъ сказавши, бурміструе, премногихъ грѣхѣвъ ради, радше зъ ласки п. старосты, нѣжь волѣ громады) уложивъ въ сиблцѣ зъ жидомъ Гершомъ Амарантомъ, писаремъ Квятковскимъ и учителемъ Аполінаромъ Горецкимъ т. зв. жидѣвску лісту. Почалось голосованѣ зъ V курія на 15 выборцѣвъ. Першій голосувавъ на жидѣвску лісту Гершъ Амарантъ, а потѣмъ уже всѣ жиды й хрунѣ, коли ихъ покликувано, то або вѣддавали лише картку, або казали: „я такъ голосую, якъ панъ Амарантъ“ и голосы були важнѣ! Але то бы ще не найбѣльша незаконнѣсть. Гѣрше було ось-що: Лісту читавъ комісарь Пайончковскій такъ скоро, що годѣ було зрозумѣти, кого вѣнъ почитуе — розумѣе ся, такъ було тѣлько що-до честныхъ мѣщанъ, бо на жида чекало ся доти, доки клаптюхъ не зъявивъ ся и не сказавъ: „я такъ, якъ панъ Амарантъ!“ Сля-жь котрый мѣщанинъ, що стоявъ близше оббававсь и дѣпхавъ ся передъ комісію, то ему сказали: „zapoźno!“ — а коли той оббававъ ся за свое право, то ему грожено арештомъ. Кѣлькомъ, правда, удало ся вѣддати голосъ, и то треба було имена 15 выборцѣвъ вѣдчитати въ картки, або (неписьменному) зъ памати всѣхъ выголосити. Въ сѣнахъ и на дворѣ крутило ся шесть жандармѣвъ а мѣжь ними верховодивъ учитель Горецкій — напихавъ мѣщанамъ жидѣвскій картки, пѣдставлявъ колѣна протискаючимъ ся выборцямъ и що хвиля вырывавъ ся: „Ja was każę aresztować!“ Комісарь замкнувъ выборы, не допустивши до голосованя по-надъ 200 (двѣста) управненыхъ до голосу. Великого скандалу допустивъ ся руснѣй парохъ о. Ант. Гутковскій голосувавши: „я также такъ, якъ панъ Гершъ Амарантъ!“ Обуреню народу не було кѣнца,

Не допущенѣ до голосованя перестояли сердеги до вечера о голодѣ и холодѣ передъ канцелярією громадскою, надѣючись, що чей-же панъ комісарь по обѣдѣ вѣдбере вѣдъ нихъ голосъ, та дарма! комісарь бѣльше не явивъ ся. Нарѣдъ въ обуренямъ и жалемъ помалу розбѣшовъ ся домбы и таки тои самои ночи выславъ одного чоловѣка до Тернополя до адв. д-ра Данилевича для внесеня протесту до старостна и жалобы до міністра Кербера.

До голосованя въ IV курія розъярене мѣщаньство вже не пѣшло. Стало ся зле, але нашъ чоловѣкъ страшно ненавидить ломане права и не хоче на таку роботу давити ся.

Результатъ выборѣвъ бувъ такій: въ V курія выйшли майже самѣ жиды, а въ IV-бій 8 жидѣвъ а 7 христіянъ, розумѣе ся людей не нашихъ. На выборцѣвъ выбрано двохъ польскихъ ксьондзѣвъ, котрѣ навѣть не мали права выбору, бо пробощъ кс. Ярошъ и его вікарій кс. Польнашекъ спровадили ся до Залозець доперва передъ шѣстьма тыжднями. Але — w Polsce jak kto chce...

——

Вѣдъ Вп. о. Евст. Цурковского одержуемо таке письмо:

Въ 262 ч. „Дѣла“ въ справозданю зъ руху выборчого въ Тернополя сказано въ скобкахъ: „бо салѣ магістратскои п. бурмістръ д-ръ Лучаковскій не давъ“. Позаякъ тая замѣтка могла бы свѣдчити о неохотѣ д-ра Лучаковского, тожь виджу ся спонукаимъ подати до тои замѣтки спростоване, яко той, що зъ о. Юріемъ Куницкимъ просивъ о салю д-ра Лучаковского. Д-ръ Лучаковскій заявивъ намъ, що того дня не може вѣдступити салѣ по тѣй причинѣ, що власне того дня мавъ бути въ сали тѣй вѣдчитъ університету людового та й все вже було до того приготовлене. Д-ръ Лучаковскій застерѣгъ ся, що не зъ неохоты якось, а лише зъ дѣйстнои неможливости не може вѣдступити салѣ того дня, бо коли-бы бувъ передъ оголошеньмъ зборовъ повѣдомленый, то бувъ бы намъ сказавъ, котрого дня салю вѣдступити може, якъ то зробивъ вѣдступивши салю на першій выборчѣ зборы сего року. — *Евстахій Цурковскій.*

——

Недавно розносили польскѣ дневники вѣсть, що мовь-то заступникъ маршалка у выдѣлѣ краевѣмъ п. Хамецъ, кандидатъ польского центрального комітету взглядно правительства (бо то одно) на IV курію округа Борщѣвъ-Городенка-Залѣщики, на случай выбору на посла уступить зъ выдѣлу краевого. Де-хто мѣгъ гадати, що се правда, бодай здавало ся рѣчію ймовѣрною. Теперь же показуе ся, що розпущене тои вѣсти було вымѣрене лише на обаламучене публичнои опінін. Бо п. Хамецъ заявивъ урядово маршалкови, що на случай выбору до Вѣдня не зложить мандату члена выдѣлу краевого, а се на одно выходать, що навѣть не буде „фатигувати ся“ до Вѣдня до парляменту. Въ кругахъ польскихъ о тѣмъ теперь говорять, и кпять собѣ зъ такого „хлопского посла“, накиненого рускимъ выборцямъ и насильно форсованого всѣми дозволеными и недозволеными способами, бо-жь Русины знають, що п. Хамецъ, доробкевичъ граючій ролю аристократа, есть на-скрозь регроградомъ, не маючимъ нѣ дрѣбки симпатіи для тыхъ идей, якій голубить въ своѣй груди, нашъ нарѣдъ, наше селяньство...

Переглядъ політичный.

——

Въ угорскѣмъ соймѣ при буджетовѣй дискусіи президентъ міністрѣвъ Сейль заявивъ, що цловый союзъ зъ Австрією не мѣгъ бути заключеный зъ огляду на пануючій въ Австрін вѣдносины. Коли однакъ, мимо трилѣтнои безплодности австрійского парляменту, status quo мѣгъ бути удержаный, то е въ тѣмъ найлѣпшій доказъ, що угодовій законы суть добрѣ. Коли австрійскій парляментъ не буде мѣгъ выконати своихъ зобовязань що-до нарадъ надъ спѣльными справами, то Угорщина знайде вѣдповѣдный способъ, абы безъ нарушеня угодовыхъ законовъ свою самостѣйность зъ бѣльшимъ натискомъ заакцентувати.

Переходячи до національныхъ вѣдносинъ Сейль стверджуе, що его політика полягае на удержаню одноцѣлости угорскои національнои держави, збудованои на засадахъ справедливости. Бесѣдникъ поступае супротивъ всѣхъ зъ одинаковою енергією и запопадливостію. Се, що деякій бесѣдники покликують ся на становище Нѣмцѣвъ и заряженій ними средства противъ Поляковъ въ Познанщинѣ, е дуже не фортунне, бо тамтѣ вѣдносины, не дадуть ся порѣвнати зъ національными вѣдносинами на Угорщинѣ.

По промовѣ міністра фінансовъ, закѣнчено генеральну дискусію надъ буджетомъ.

——

Въ престольнѣй промовѣ, котрою отворено англійскій парляментъ сказано, що надзвычайну сесію парляменту скликано въ цѣли покритя выдатковъ выкликаныхъ военными операціями въ Африцѣ и въ Хінахъ.

Палата льордѣвъ приняла безъ голосованя адресу до престола. Сельсбері заявивъ, що полуднево-африканьскимъ республикамъ не можна вѣддати независимости. Англія готова дати имъ становище кольонін о власнѣй адміністрацін. Вѣйну треба дальше вести ажь до осягненя сеи цѣли. Въ хіньскѣй справѣ концертъ державъ истнуе дальше и посѣдае жывотнѣ силы. Бесѣдникъ надѣе ся, що незабаромъ буде можь позволити вернути всѣмъ тымъ, що утѣкли зъ трансвальскои республики.

НОВИНКИ.

— **Зъ Рускаго Товариства педагогічнаго.** Пригадуемо, що виписы на безплатный недѣльный курсъ для анальфабетовъ вѣдбувають ся кождои недѣлѣ при пляцу Стрѣлецкѣмъ ч. 6 (въ женьскѣй школѣ выдѣловѣй им. Шевченка). Наука трваве вѣдъ 3 до 5 по обѣдѣ, окремо для мужчинъ и женщинъ.

— **Священникъ-патріотъ.** Про жертволюбивѣсть крил. о. Ивана Гробельского пише дописуватель „Руслана“ изъ Станиславова. Величезною е добродѣйность священника-патріота о. д ра Гробельского Ивана, крилошанина станиславѣвскои еп. капітулы. О скѣлько знаю, вѣнъ жертвувавъ на уряджене бурсы Рускаго Товариства педагогічнаго 50 злр. а на будову дому для тои-жь бурсы въ Станиславовѣ 1000 (тысячь) злр. Дальше на фондъ для закупна приборовъ школьныхъ для ученикѣвъ рускои школы вправъ при семинарін учительскѣй въ Станиславовѣ 100 злр. на руки Шкѣльнои Помочи. Основавъ фундацію богослужебну при тутешнѣй капітулѣ на 100 злр. Причинивъ ся датковъ 100 злр. на руску бурсу въ Перемышли, 25 злр. на запомогове товариство для молодежи у Львовѣ „Руслан“ и 50 злр. на будову Дому Народного въ Чернѣвцахъ. На потребы церкви парохіяльнои въ родинѣмъ мѣсточку Порохнику жертвувавъ сего року 212 зр., на реставрацію братского дому, де замешкуе сотрудникъ парохіяльный, давъ 200 зр. на штахеты коло церкви въ Порохнику. Справивъ для тои-жь церкви чашу за 250 зр. и Служебникъ за 33 зр. давнѣйшими лѣтами. На книжки и часописи для читальнѣ въ Порохнику дае рѣчно 20 зр. а также на молитвенники и образки для школы въ Порохнику рѣчно 18 зр. Для СС. Служебниць у Львовѣ справивъ Служебникъ за 28 зр. Разомъ бѣльшими датками выказують часописи жертвъ на суму 2.186 зр. въ протягу кѣлькохъ послѣдныхъ лѣтъ, не вчисляючи въ то множества датковъ меншихъ на рѣзнѣ иншій рускій институты гуманнѣ и просвѣтнѣ. Звѣщаючи про се, не можемъ не высказати словъ: „Помагай Бѣгъ, щобъ жертволюбивій намѣръ сего патріота здѣйснились якъ найскорше и истноване спомаганыхъ нимъ институцій стало обезпеченымъ.

— **Проф. д-ръ Ол. Колесса,** яко репрезентантъ Наукового Товариства им. Шевченка, взявъ участь въ 25-лѣтнѣмъ юбилею черновецкого университету. Промову, яку д-ръ Колесса выголосивъ пѣдчасъ ювілейного торжества подаемо въ перекладѣ зъ нѣмецкого пѣсля урядовои Czernowitzer-Zeitung. Вѣнъ говоривъ:

Магніфіценціе! Руске Наукове Товариство имени Шевченка у Львовѣ вложило на мене сей вельми почестный обовязокъ — зложити Вашій „Alma mater Francisco-Josephina“, до якои слухачѣвъ а опѣсля доцентовъ и я мавъ честь причислятися, сердечный привѣтъ зъ нагоды ея 25-лѣтного ювілея. Намъ Русинамъ сей университетъ дорогій, особенно тымъ, що вѣнъ пособляе духовымъ змаганямъ также и нашои націи, бо и тутъ управляе ся та плекае ся руска фільольогія и руска исторія та тутъ руска молодѣжь маe нагоду черпати изъ жерела высшого знаня. Нехай же надѣйна ювілатка, що выховала доси величный рядъ визначныхъ мужѣвъ, зъ якихъ многій прислужили ся чимало и нашій націи, нехай она стоить и на будуче на своѣмъ высокѣмъ становищи и нехай пѣдъ стягомъ знаня и поступу плекае сѣ высокій идеалы, що самѣ одній тѣлько можуть злучити всѣ рѣзнородній націи въ одну велику, солідарну та свѣдому цѣли — сѣмю“.

Сесю промову д-ра Колессы принято грѣмкими оплесками.

— **Въ Станиславовѣ,** яко доносить Kurjer stanisławowski, дѣстане одна улиця (ведуча зъ улицѣ Словацкого до села Кнѣгинина, назву „улиця имени Шевченка“.

— **Зъ львѣвскои „Зорѣ“.** Другій зъ ряду вечерницѣ вѣдбудуть ся въ недѣлю дня 9 н. ст. грудня. Комітетъ постаравъ ся о всѣлякій несподѣванки. — Початокъ о год. 7½ вечеромъ.

— **Нова церковь** зъ твердого матеріялу буде побудована въ Дубровици близько Янова (коло Львова) за стараньмъ тамошного пароха о. Илія Лаголы, котрый зѣбравъ уже потрѣбнѣ фонды и закупивъ потрѣбный матеріялъ.

— **Обновленє и украшенє церквей.** Въ Мрагородѣ, мѣсцевости бирчанського деканата перемыскои епархіи, зачне ся зъ весною слѣдуючого року обновленє мурованои [дочернои] церкви, на котру то цѣль зѣбравъ тамошный парохъ о. Ал. Виковичъ 804 кор.— Въ Батятичахъ, жовкѣвского деканата перемыскои епархіи, поправлено и покрыто бляхою тамошну деревяну церковь, поставлену въ р. 1795, а недавно украсивъ гарно тую церковь артистъ-малярь Теоф. Копистиньскій зъ Львова на повне вдоволенє тамошного пароха о. Володимира Чеховича и его прихожанъ.

— **Гончій листы** розбеславъ львѣвскій карный судъ за гр. Еманунломъ Александромъ Мишухомъ, числячимъ 27 лѣтъ, бувшимъ урядникомъ Галицкого товариства кредитового земского у Львовѣ, и за актороиъ польского театру Юліяномъ Мишковскимъ, числячимъ 49 лѣтъ, пошукуючи ихъ за злочинъ противъ натуры, якого они допускали ся зъ иншими панками вѣдъ довшого часу у Львовѣ. Инший обжалованій о такій самый злочинъ стаютъ нинѣ передъ львѣвскимъ судомъ.

— **Злодѣйску банда** выкрывъ въ Коломыи инспекторъ поліціи п. Микитюкъ. До банды належать самѣ молодики; найстаршій не маe 16 лѣтъ жита, а называють ся: Михайло Сайонца зъ Коломыѣ, Федоръ Полтуракъ и Федоръ Москалюкъ зъ Саджавки и Тома Андрейчукъ зъ Хлѣбчина. Доказано имъ богато крадежій, а навѣть въ Станиславовѣ розбили и обокрали недавно зелѣзный склепъ.

— **Крадѣжь въ лѣсахъ буковиньского православного фонду** буде знова предметомъ судовои розправы, бо — якъ доносять зъ Черновець — увязнено тамъ трохъ урядниковъ зъ тартаку бар. Попера, котрымъ доказано крадѣжь дерева.

— **Жидѣвскій гімназіи.** Зъ Коломыѣ доносять до жидѣвскихъ дневниковъ о проектѣ, якій хоче здѣйстнити одинъ зъ угорскихъ рабінѣвъ. Вѣнъ намѣрае основати въ Коломыи та й въ иншихъ мѣстахъ Галичины жидѣвскій гімназіи. Въ тѣй цѣли мавъ той рабінъ недавно промову до жидѣвъ въ коломыйскѣй бѣжници и промовлявъ такъ горячо и завзято, що навѣть „хусенты“ згодили ся на таку новѣсть. Крѣмъ звычайныхъ предметовъ мали бы учити въ тыхъ гімназіяхъ гебранки и поясняти талмудъ, а черезъ святкованє суботы и жидѣвскихъ святъ привяже ся жидковъ до свого обряду.

— У Львовѣ вѣдбуло ся онодгы перше повне **засѣданє конференціи учительокъ** для львѣвского мѣского округа. На порядку дневнѣмъ бувъ выборъ представительки учительокъ до мѣскои окружнои рады шкѣльнои. Бѣльшостію 153 голосѣвъ на 219 голосуючихъ выбрано дотеперѣшну делегатку п. Вінкентину Лоншанъ, управительку женьскои выдѣловои школы им. св. Анны у Львовѣ.

— **Романъ „старосціца“.** Сынъ старосты Яроша въ Новѣмъ-Санчи, выхованокъ хирѣвскихъ Езуитовъ, залюбившись ся въ акторцѣ трупы Міллера, перебуваючои теперь въ Новѣмъ Санчи, утѣкъ зъ нею въ широкій свѣтъ.

— **Крадѣжь въ сали судовѣй.** Въ одній изъ саль краевого суду цивільного у Львовѣ вѣдбула ся онодгы ліцитація, на котрій явивъ ся мѣжь иншими такожь Гершъ Федербухъ властитель маетности зъ Нароля. Не сподѣваючись, щобы на ліцитацію въ судѣ приходили также и злодѣѣ, поклавъ на столѣ шапку зъ кримскихъ смушковъ вартости 28 кор. и вже ея бѣльше не побачивъ.

— **Улекшеня при надаваню посылокъ поспѣшныхъ за марками.** Ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ присылае намъ въ тѣй справѣ до умѣщеня отсю оповѣстку: „Почавши вѣд 1 сѣчня 1901 буде можна надавати на всѣх стациях і переставках ц. к. австр. зелізниць державних, з виімкою зелізниць льокальних, за помочію марок по 50 сотків не тілько як доси артикули до споживи, але також і звичайні посилки поспішні на віддалене до 200 а взглядно до 100 клм. відповідно до ваги посилки (до 10 клг. і понад 10 до 20 клг.) Артикули до споживи буде приниматися до перевозу на віддалене до 400 взглядно 200 клм. Для упрощеня маніпуляції при надаваню згаданих посилок зладжено осібні картки адресові до наліплювання на посилках. Такі картки можна дістати в кождій стації безплатно.

— **Цѣкаве** поквітованє найдено въ архівѣ одного малого нѣмецкого мѣсточка, выставленe минувшого столѣтя. Оно звучить такъ: „Я низше пѣдписаный посвѣдчаю, що дѣставъ 50 [словно пятьдесять] букѣвъ зъ рукъ пѣдофіцира полку капітана Б. за ширене клеветы на той полкъ. Дѣставъ я тіи букы лежачи на вязцѣ соломы, тримали мене два товаришѣ а бивъ самъ пѣдъофіциръ, и то дуже честно, бучкомъ на палець грубымъ, и се отсимъ зъ вдячностію квітую и пѣдписомъ ствержаю. [Пѣдписъ[. Було за що бути „вдячнымъ“!...

— **Дѣстав ся въ добрѣ руки.** Вѣ второкъ въ ночи въ поздѣ, що ѣхавъ зъ Краснаго до Львова, три злодѣѣ постановили були зробити облаву на чужій кишенѣ и забрали ся насамперед до кишенѣ муляря Осипа Дзюбы, що ѣхавъ зѣ Струсова до Львова и мавъ споро грошей при собѣ. Дзюба ѣхавъ въ третѣй клясѣ, а коли поѣздъ доѣзджавъ до Куткора, вѣнъ задрѣмавъ и ставъ хропѣти. Одинъ изъ злодѣѣвъ вложивъ уже бувъ руку въ его кишеню, та Дзюба наразъ пробудивъ ся и сильною рукою вхопивъ злодѣя за каркъ, такъ що той ажь почавъ верещати на цѣле горло. Два другѣ злодѣѣ, спѣльники зловленого, такъ перепудали ся, що не чекаючи, ажь поѣздъ доѣде до стації, повыскакували зъ вагона на поле и повтѣкали. Вѣдъ Дзюбы дѣставъ ся злодѣй въ другѣ добрѣ руки, кондуктора Яблоньского, котрый вже его не выпустивъ ажь у Львовѣ на поліціи. Тутъ пѣзнали, що то потованый злодѣй Гершъ Шехтеръ. Въ кѣлька годинъ опѣсля спроваджено на поліцію якогось Роґальского, котрый приѣхавъ слѣдуючимъ поѣздомъ зъ Краснаго, та пѣйшовъ просто до золотаря Раиса и хотѣвъ ему продати кусникъ золотои бляхи зъ куверты годинника. Поліція здогадуе ся, що то спѣльникъ Шехтера.

— **Дрѣбни вѣсти.** П. Василь Ковальскій, президентъ сенату при найвысшѣмъ судовѣмъ трибуналѣ у Вѣдни, обходивъ д. 20 м. м. 50-лѣтный ювілей вступленя до державнои служби. — У Львовѣ померъ нотарь и маршалокъ косѣвскои повѣтовои рады Карольвурштъ въ 62 роцѣ жита. — Стрейкъ робѣтникѣвъ въ сянѣцкѣй фабрицѣ ваговъ вже покѣнченый. — Вѣче австрійскихъ мѣстъ, скликане вѣденьскою радою мѣскою, вѣдбудесь, по причинѣ скликаня краевыхъ сеймовъ, доперва зъ кѣнцемъ сѣчня 1901 р. — Канонічный процесъ информаційный новоименованого перемыского лат. епископа кс. д-ра Пельчара вѣдбувъ ся дня 5. с. м. въ папскѣй нунціатурѣ у Вѣдни.

Русины! Памятайте на Домъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

Наука, штука и література.

— Незабаромъ выде зъ друку збірка оповѣдокъ новѣйшихъ звѣстного читателямъ „Дѣла“ и инпихъ народно-рускихъ часописей писателя Евгена Мандичевского. Заголовокъ сеи книжочки „З живого і мертвого“, а цѣна дуже приступна, бо не по надъ полтора корони. Замовляти можна въ рускихъ книгарняхъ и у автора (ул. Коперника ч. 37).

Господарство промыслъ и торговля.

— Цѣна рогатои худобы на вѣденьскомъ торзѣ. На торгъ д. 3 грудня пригнано рогатои худобы призначеного на зарѣзъ 5017 штукъ, межь тымъ зъ Галичины . . 690 „ зъ Буковины . . . . . 37 „ Торгъ оживленый. Галицкій волы плачено: пріма 72 до 74 К.; секунда 67 до 71 К.; терція 60 до 66 К., вымиково плачено по 78 до 80 К. — Подтучений бугаѣ и коровы по 54 до 68 К.; — худый товаръ по 36 до 54 К. за метричный сотнаръ живои ваги.

Цѣна безрогъ. На вѣденьскій торгъ дня 4 н. ст. грудня с. р. пригнано 10.817 штукъ. Межь тими було зъ Галичины 4.347 штукъ. Платали за галицкій по 86—90 сот., за молодій галицкій по 56—76 сот. за оденъ кілограмъ живои ваги.

Телеґрамы.

Вѣдень 7 грудня. Адміністративный трибуналъ вѣдкинувъ зажалене мѣсскихъ радъ въ Инсбруцѣ и Лінцу противъ знесеныхъ ухвалъ о названю одноі зъ улиць улицею Бісмарка. Въ мотивахъ сказано, що тѣ ухвалы могли бы уразити патріотичнй чувства населенія.

Прага 7 грудня. Narodni Listy доносять, що президентъ краевого суду зъ Праґи обѣздить суды въ Праґи и околиці и по нѣмецки учить урядниковъ, що вѣдъ сеи поры нѣмецкій языкъ в для нихъ урядовымъ языкомъ.

Софія 7. грудня. Абы оминути конечность розвязаня парляменту, князь поручивъ Радославову, котрый мав бѣльшость собранія, місію утворена нового кабінету. Нова ліста обіймае всѣхъ давныхъ міністрѣвъ, окрѣмъ Тончева и Иванчова.

Гаґа 7 грудня. Крітерови уряджено величаве приняте. На дворци не було нѣкого зъ двора, бо Крітеръ приѣхавъ „incognito“. Въ помешканю вѣдвѣдало его кѣлька міністрѣвъ, межь котрыми не було нѣ президента міністрѣвъ, нѣ міністра заграничныхъ справъ вонъ приймe Крітера королева Вільгельміна И рляментъ ухваливъ резолюцію, въ котрѣй Патве Крітера.

Товариство задаткове въ Коломыи

заревестроване зъ неограниченою порукою.

Двацять пятѣ звычайнѣ загальнѣ зборы

членѣвъ Товариства Задаткового въ Коломыи

вѣдбудуть ся въ недѣлю дня 16 грудня 1900 о 3 год. по полудни въ ратушевѣй сали.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. Справоздане дирекціи зъ дѣяльности за 1899 р.
2. Справоздане ревізійнои комісіи и ей внески.
3. Удѣлене Дирекціи абсолюторію за 1899 р.
4. Подѣлъ вислѣвъ.
5. Выборъ Рады Надзираючои.
6. Выборъ комісіи ревізійнои на 1900 р.
7. Змѣна дотеперѣшного статута Товариства.
8. Внески, протесты и вѣдклики членѣвъ.

Книжочка удѣлова (§. 46. стат.) стужить до вступу на салю.

Нечленамъ вступъ забороненый.

До комплету потрѣбна $^1/_{10}$ часть всѣхъ до голосованя управненыхъ членѣвъ (§. 53 Стат.). Рахунки и Білянсъ Задаткового Товариства за 1899 р. можна переглянути и одержати въ бюрѣ Дирекціи пѣдчасъ урядовыхъ годинъ. Коли-бы въ тѣмъ дни не явилось достаточне число членѣвъ, то дня 25 грудня 1900 р. вѣдбудуть ся о тѣй самѣй годинѣ и въ тѣмъ самѣмъ льокали зъ высше поданымъ денымъ порядкомъ другѣ загальнѣ зборы, котрѣ бѣльшостію $^2/_3$ голосовъ рѣшаютъ (§. 54 Стат.) безъ огляду на число присутныхъ.

Коломыя дня 4 грудня 1900. 589 1—1

РАДА НАДЗИРАЮЧА:

Иванъ Стадниченко голова. — *Д-ръ І. Врублевскій* секретарь.

К. СОЛИКЪ

передтымъ

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

у Львовѣ улиця Собѣского число 7.

поручае

всякій ґатунки футеръ, а именно: **мужескій и дамскій** пѣсля найновѣйшихъ фасоновъ, ротунды такожъ палєтка, новинѣрѣ, пелєрины, зарукавки, шапки мужескій и дамскій, колпаки, шкѣры у всякихъ ґатункахъ, готовѣ верхи до мужескихъ и дамскихъ футеръ.

Найновѣйшій матерѣи на верхи въ найбольшѣмъ выборѣ.

ЦѢНЫ УМѢРКОВАНЫ.

Для Р. Т. Публики и Всеч. Духовенъства сплаты мѣсячными ратами. 522 12—12

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

До кѣнця року прибѣде намъ ще вѣдъ Вп.: Г. Мо. въ Во. 34 с. — М. Гл. въ Бо. 2 кор. — О. До. въ Ба. 4 кор. — Л. На. въ Ва. 2 кор. 40 с. — О. Шв. въ Ве. 40 с. — Г. Мо. въ Бѣ. 40 с. — Н. Бе. въ Де. 2 кор. 40 с. — М. Гу. въ Де. 2 кор. 40 с. — В. Да. въ Жи. 1 кор. 80 с. — Г. Ко. въ За. 3 кор. 50 с. — Г. Го. въ Се. 1 кор. 20 с. — Ф. Не. въ Гр. 2 кор. 80 с. — И. Ле. въ Ту. 40 с. — В. Но. въ Мл. 2 кор. 80 с. — Б. Ка. въ Ру. 2 кор. 40 с. — В. Бе. въ Лю. 2 кор. 40 с. — З. Ск. въ Мо. 40 с. — М. Го. въ Го. 2 кор. 40 с. — Е. Ко. въ Ск. 2 кор. 60 с. — Є. Чи. въ Ст. 2 кор. 40 с. — Н. Го. въ Та 2 кор. 40 с. — К. Юр въ Те. 4 кор. 80 с. — Л. Бр. въ Те. 2 кор. 30 с. — А. Ка. въ Го. 3 кор. 50 с. — М. Яц. въ Хо. 2 кор. 50 сот.

Надѣслане.

ЛИПЕЦЬ

въ реставраціи ЛАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дѣвъ власный, можна дѣстати щоденне о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ

Печени вепрова зъ капустою	15 кр
Сѣкаий детка	12 „
Фінчки	12 „
Нѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що потрафить въ моей реставраціи, дею вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій виня по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страви и напитковъ заосмотрена кухня.

79 237—9 Зъ высокимъ повазаниемъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицкая ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґы, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелї макометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4168

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Рынокъ ч. 10.

За дармо абы пересвѣдчити про доброту мого спеціяльного россійского чаю, роздаю Р. Т. Публицѣ малѣ пачки чаю на пробу. Складъ чаю у Натана Стріцовера у Львовѣ, ул. Короля Людвика, ч. 41, противъ нового театру. 591 1—5

Всч. Священникамъ, пп. Урядникамъ продаю на раты ФОРТЕПЯНЫ Безендорфера и т. д.

Ґенеральна філіянтка

Евгенія Берґерова

582 въ ТЕРНОПОЛИ. 3—4

Е. Збітка

ев. Навчительтва / Nauczyciel] коло Олеська

вырѣбъ мозаики въ шклѣ, св. гробы, жертвенникъ Божого Тѣла и гробы въ Люрдѣ [Lourdes] вѣдзначивъ св. отецъ Левъ XIII.

Признаня католицко-теольоґичнои академіи въ Петербурзѣ и нѣмецкои місіи въ Царгородѣ. — Илюстрованій цѣнники franco.

Достава пѣдъ ґарантією.

590 1—5

Проч з чужаною!!!

КОЛИ ВЖЕ ВИЙШОВ

Гумористичний Ілюстрований

Календар „Комара“

Ціна лише 25 кр.

з почт. пересилкою 28 кр. Набути можна в *Адміністрації „Комаря“ ул. Личаківска ч. 23*, в книгарнях: *Тов. ім Шевченка, Ставропігійскій і Тов. „Просьвіти“ у Львові і по всіх філіях „Народної Торговлі“, в Калуши у п. Коритовского, в Тисьменици у п. Пранов'ского і в инших торговлях на провінціи. В Чернівцях в Редакциі „Буковини.“*

Відпродуючим значний опуст!

100 до 300 зр. мѣсячно можуть заробити особы всякого стану въ кождѣй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперѣвъ державныхъ и льосовъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII. Deutschgasse 8, BUDAPEST. 96

Гармоніюмъ

до

науки спѣву

дуже тревалои конструкціи

поручае

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

Артистично. Ретовничо.

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше:

Стампілѣ металевѣ и каучуковѣ, гербы, моноґрамы, стампільнѣ марки, станцы, таблицѣ литѣ и ґравіованѣ и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи подагоджують ся вѣдворотною почтою.

257

Інсераты для вѣденьскихъ дневниковъ

якъ и для всѣхъ инпихъ въ державѣ и за границею полагоджуе найдешевше

RUDOLF MOSSE

Annoncen-Expedition Wien, I. Bez., Seilerstätte 2.

Вже вийшли з друку накладом Євгенія Спожарского

Народні карти кореспонденційні

як також типи гуцульскі и характеристичні.

Замавляти може в Торговли Євг. Спожарского у Львовѣ и у всіх руских торговлях. 566 13—20

Р. ДІТМАРЪ

у Львовѣ

ц. к. надворный достанець

поручае яко найновѣйшій и найпрактичнѣйшій вынахѣдъ:

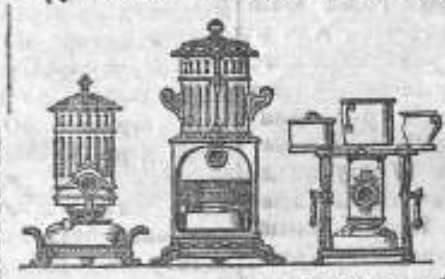

Печи и кухнѣ нафтовій до огрѣвана мешкань и варена цѣлыхъ обѣдовъ, даючій ся ужити **безъ руры и комина**, не вытворюють нѣякого сопуху и копченя, пѣдъ ґварантією.

Павуки и **рѣзнородній** лампы до освѣтленя **електричного и ґазового.** 547 5—6

Товариство взаимного кредиту

„ДНѢСТЕРЪ“

стоваришене зъ обмеженою порукою

Львовѣ, ринокъ ч. 10 (дѣмъ „Просвѣты“.)

Удѣляе позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційнѣ, властителямъ ґрунтѣвъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляцією на першѣмъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священики, не посѣдаючій реальностей, мусять крѣмъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще полісу житеву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ пѣсля всякихъ можливыхъ комбінацій.

Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ“ приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членѣвъ третыхъ осѣбъ по 4%.

Удѣлъ членьскій выносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членомъ бути и позичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. 84

Информація удѣляе Дирекція листовно або аґенты Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“.

Розкладъ їзды поѣздовъ зелѣзничихъ, важный вѣдъ 1 мая 1900.

пѣсля часу середне европейского [пѣвнѣйшого о 38 мінутъ вѣдъ часу львовского].

посп.	особ.	до Львова (головный дворець)	посп.	особ.	зъ Львова (головный дворець)
приходить о годинѣ			вѣдходить о годинѣ		
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава (Скольского вѣдъ $^1/_3$ до $^{30}/_9$)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	3·35	„ Пѣдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копычинецъ		5·45	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_8$ до $^{16}/_9$ що дня)
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Синока, Перемышля		6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борыслава
				6·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ
				6·35	„ Станиславова, Пѣдвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·30		„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина, Любачева
	6·40	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ $^{31}/_8$ до $^{16}/_9$.)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	„ Янова		9·—	„ Скольского, Хирова, Калуша, (Лавочного вѣдъ $^1/_8$ до $^{16}/_9$)
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродѣвъ)		9·15	„ Янова
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Синока, Калуша, Пешту		9·25	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Копычинецъ, Гусятина, Грималова, Козовои
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	8·50	„ Кракова, Загѣря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярославя, Самбора, Перемышля)		1·35	„ Янова (вѣдъ $^1/_8$ до $^{16}/_9$ въ недѣлѣ и свята)
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)	1·55		„ Пѣдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродѣвъ
	12·55	„ Янова		2·15	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_8$ до $^{16}/_9$ въ недѣлѣ и свята)
	1·15	„ Скольского, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вѣдъ $^1/_8$ до $^{15}/_9$)	2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Синока	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
1·45		„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.		3·05	„ Стрыя (Скольского вѣдъ $^1/_3$ до $^{30}/_9$)
2·35		„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродѣвъ		3·15	„ Янова (що дня вѣдъ $^1/_8$ до $^{15}/_9$)
	3·14	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_8$ до $^{16}/_9$, въ недѣлѣ и свята)		3·26	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ $^{13}/_8$ до $^{16}/_9$)
	5·40	„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродѣвъ		3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярославя
	5·45	„ Кракова		6·10	„ Станиславова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·13	„ Янова (вѣдъ $^1/_8$ до $^{15}/_9$ въ будній днѣ, а вѣдъ $^{16}/_9$ до $^{30}/_4$ що дня)
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	7·24	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_8$ до $^{16}/_9$ въ недѣлѣ и свята)		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8·28	„ Янова (вѣдъ $^1/_8$ до $^{15}/_9$ въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Тернополя, Бродѣвъ
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Синока, Пешту, Перемышля		7·25	„ Сокаля, Равы рускои
				7·48	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_8$ до $^{16}/_9$ въ недѣлѣ и свята)
	8·56	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_8$ до $^{16}/_9$)		9·12	„ Янова (вѣдъ $^1/_8$ до $^{15}/_9$ въ въ недѣлѣ и свята)
	9·2	„ Янова (вѣдъ $^1/_8$ до $^{15}/_9$ що дня)		10·50	„ Черновець, Ицканъ
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова Ряшева, Орлова, Тарнова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11·—	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Копычинецъ, Грималова
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ, Копычинецъ			
	3·12	На дворець Пѣдзамче Зъ Пѣдволочискъ, Тернополя		6·43	Зъ Пѣдзамча До Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы
	7·40	„ Тернополя		9·42	„ Пѣдволочискъ
9·20		„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08		„ „ Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „		7·38	„ Тернополя
	10·12	„ „ „ „		11·28	„ Пѣдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нѣчна пора числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рана; нѣчній поѣзды означені обвѣдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницъ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. — Папѣръ въ фабр. Черляньсон. — Зъ друкарнѣ Инстатуту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Йосифа Пеленского.

Ч. 266. Львовъ, Субота 25 Падолиста (8 Грудня) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Biblioteka najcelniejszych nowości“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю ку перемѣнѣ разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 34. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ у п. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; P. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатком

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 22 зр.
на пѣвъ року . . 8 зр.	на пѣвъ року . . 11 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція подъ ч. 34 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Реклямація неопечатаній вольный вѣдъ порта.

Неодинокe числo комтуа 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія взимкій приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Поданя и инші денежна приватні тичкатъ ся по 15 кр. вѣдъ значка.

Оповіщене.

Народний Комітет, яко головный руский комітет выборчий, на основі предложеня комітетів повітових і ухвал передвиборчих вборів, затвердив і поручає отсі дальші кандидатури:

I. З V-ої курії:

На округ выборчій Тернополь-Збараж-Золочів-Перемишляни-Бережани **Тимотея Старуха**, властителя реальности в Слободі. — Коли би прийшло до тіснійшого голосованя між польским кандидатом а кандидатом другої руської партії о. Мироновичем, мають наші виборці віддати свої голоси на о. Александра Мироновича, пароха з Березовиці великої.

На округ выб. Коломыя-Надвірна-Богородчани-Коссів-Снятин-Городенка **Івана Сандуляка** сина Лукина, господаря в Карлові.

II. З IV-ої курії:

На округ виборчий Перемишль-Добромиль-Мостиска о. **Антона Захарієвича**, пароха в Вишатичах.

На округ виб. Самбір-Старий-Самбір-Турка-Рудки о. **Михайла Зубрицкого**, пароха в Мшанци.

На округ виб. Стрий-Жидачів-Дрогобич о. **Василя Давидяка**, пароха в Тухлі.

На округ виб. Калуш-Долина-Бібрка **Юлія Романчука**, ем. професора гімназії у Львові.

На округ виб. Бережани-Рогатин-Підгайці **Василя Яворского** радника скарбового в Кракові.

На округ виб. Теребовля-Гусятин о. **Івана Воляньского**, пароха в Острівчику.

На округ виб. Тернопіль-Збараж-Скалат Вячеслава **Будзиновского**, літерата у Львовѣ.

Від Народного Комітета.

У Львові дня 8 (н. ст.) грудня 1900.

Александер Борковскій заст. голови. *Др. Евг. Озаркевич* секретар.

[Оголошена дальшихъ кандидатуръ — якъ довѣдуємось — наступить сими днями.]

Письмо до намѣстника.

О. Данило Танячкевичъ выславъ до намѣстника гр. Пінінського письмо, въ котрѣмъ порушавъ такій справы, якій болюче дотыкають нинѣ весь загалъ Руснѣвъ.

Насамперед заговоривъ о празыборахъ, котрій вже бѣльше-менше переведений, а теперь лише „поправляють ся“ въ тыхъ округахъ, де они не дописали польско-шляхотскій бранжи. Въ тій першій части письма о. Танячкевичъ, характеризуючи переведений празыборы и вказуючи на наслѣдки ихъ, розмавляє (письменно) зъ намѣстникомъ прямо зъ душѣ, не обвиває правды въ баговну.

Въ другій части о. Танячкевичъ, знаючи зъ практики давнѣйшихъ выборовъ, що надужитя выборчій не кончать ся на правыборахъ по селахъ, але ажь при самомъ выборѣ пословъ, такъ пише:

„Та лихо не закончене. Стоимо передъ самыми выборами. Галицка практика выборча зазначила ся тревало при такихъ актахъ выборовъ стѣлько урядовыми безправностями, насильствами и деморалізуючими поступками, що можна потерпати, що они могли бы знайти и при сихъ выборахъ свою аплікацію. Въ тѣмъ взглядѣ зъ сѣй послѣднѣй хвили апелюю до В. Ексцеленціи и прошу:

1) Щобы карты легітимаційній и картки до голосованя не роздавано по старостваҳ, но высилано почтою до урядовъ громадскихъ, абы ухилити тую беззаконность, що урядники самій выписують въ бюрахъ имена тыхъ, на котрыхъ мае ся голосувати.

2) Щобы не импровізовано шинковъ при салахъ выборчихъ и не розпивано народу.

3) Щобы салѣ выборчій выбирано такій, де бы актъ выборовъ вѣдбуваль ся наглядно передъ очима выборцѣвъ, и щобы увольнити народъ вѣдъ тыхъ тортуръ и мукъ пекольныхъ, на якій вѣнъ нараженый въ тѣсныхъ та неприступныхъ льокалях.

4) Щобы выборцѣвъ увольнити вѣдъ брутального, обидливого трактованя зъ стороны урядовыхъ функціонарѣвъ выборчихъ. Коли се жадане вѣдношу до всѣхъ выборцѣвъ, то мушу тутъ заакцентувати зневажане священиковъ, на чѣмъ терпить интересъ самой релігіи. Сподѣваю ся, що для В. Ексцеленціи сей могавъ повиненъ бути важный.

Коли сій жадання вѣдношу до В. Ексцеленціи, то не розходить ся менѣ въ сѣй хвилѣ о кандидатуры, о кандидатуры руский. Я въ тѣмъ взглядѣ зовсѣмъ спокойный. У мене є незломна вѣра, що долею народовъ не правлять самій розумы и силы людскій, но рука Божа, и що долею народу руского, правомъ розпоряджуваня самымъ собою на своїй земли — не въ силѣ поводити нѣякій гегемоны, нѣякій польскій центральній комітеты выборчій, но той Богъ, що давъ ему змогу перенести только недолѣ и вѣдвѣвъ его до нового житя.“ Отже не о кандидатуры ходить менѣ въ сѣй хвили, але єдино о етичну засаду: щобы народъ не мусѣвъ давати ся дальше на ту страшну профанацію властій при выборахъ власными ся функціонарями.

Львовъ, дня 7 грудня 1900.

о. Д. Танячкевичъ.

Уваги на часѣ.

Передъ зближаючими ся выборами до рады державной взертаю увагу нашихъ патріотовъ выборцѣвъ на слѣдуючій справы.

I. Важнымъ а звычайно рѣшаючимъ о результатѣ выбору посла есть **выборъ выборчои комісіи**. Ц. к. староства вымагаютъ звычайно вѣдъ выборцѣвъ, щобы выбирали комісію картками урядовыми, котрій имъ комісарь выборчій роздае передъ самымъ голосованемъ. Выборцѣ селяне, звычайно неписьменній, закимъ постарають ся, щобы имъ хто картки выповнивъ, остануть ся въ меншости, бо паньско польскій выборцѣ дбстануть уже выготовлені картки, навѣть друковані. Иншихъ картокъ, якъ лишь урядовыхъ, староста не хоче приймати — бодай такъ практикувавъ перемыскій староста Лянкевичъ въ роцѣ 1897

Тымчасомъ законъ не вымагае, щобы членовъ комісіи выбирали выборцѣ картками урядовыми, отже можуть они бути и приватно зладженій. Дотычный §. 33. орд. выборчои зъ 21/12 1867. уступъ 3. гласить: „Выборъ членовъ, маючихъ ся выбрати управнеными до голосованя, вѣдбувае ся картками; картки тіи мають на вѣзване комісара выборчого вѣдати вылегітимувавшій ся выборцѣ, присутній при початку акту выборчого“. Коли отже законъ не вымагае выразно, щобы картки до выбору **комісіи** були урядовій, засмотренй печаткою староства, — а противно для выбору **посла** вже того выразно въ §. 41. жадае — то нашій патріоты-выборцѣ повинній вже напередъ завчасу постаратись и выготовити собѣ картки до выбору на комісію, на нихъ казати выдрукувати имена 3 членовъ до комісіи и готовій роздати помѣжь своихъ выборцѣвъ.

II. При голосованю на посла любить неразъ председатель комісіи заглядати до картокъ, щобы довѣдатись, якъ котрый выборець голосувавъ. Такій цѣкавый бувъ председатель комісіи въ роцѣ 1897. при выборѣ въ V курії въ Перемышли. Есть се безчельне зухвальство и таке поступованє повинній выборцѣ зразъ напятнувати такъ, якъ оно заслугуе. Есть се **зрада тайны** и кождый выборець, чи вѣнъ селяннив, чи интелігентный, повиненъ зразъ противъ такого безличного поступованя запротестувати „крайнымъ“ словомъ, евентуально удатись на судову дорогу.

III. По выборахъ въ роцѣ 1897. зачудувало насъ всѣхъ, що староства въ Перемышли, Добромили и Мостискахъ знали, якъ хто голосувавъ, чи на Тишковского чи на Франка. Староста Лянкевичъ робивъ навѣть декотрымъ Руснакамъ докоры, якъ могли на д-ра Франка вѣддати свои голосы. [Той фактъ опубликовано навѣть въ часописахъ]. До сен зрады тайны голосованя дбйшли махеры выборчій въ слѣдуючій способѣ: Ото председатель комісіи, вѣдбираючи картки, укладавъ ихъ въ порядку одну за другою такъ, якъ выборцѣ пбсля мѣсцевостій голосували, а тій мѣсцевости поазбучно выписаній въ лістѣ голосуючихъ. Но законъ береже добре тайну голосованя, тѣлько комісіи не робить такъ, якъ приписують параграфы, и длятого наводжу тутъ дословно вѣдповѣдный § 46. ординаціи выборчои зъ 21/12 1867. [котрый доси обовязуе] а звучить: „По замкненю голосованя, котре мае оречи председатель комісіи выборчои а ще передъ скрутиніею, **замѣшае председатель комісіи картки въ урнѣ, потѣмъ выймае ихъ и перечисляе.** При слѣдуючій опбсли скрутинія розвиває оденъ членъ комісіи выборчои кожду картку зъ-особна, а вглянувши въ ню, передае ей председателеви, котрый ей на голосъ вѣдчитуе и другимъ членамъ комісіи **передае до перегляду.** При тѣмъ мають два члены комісіи выборчои взглядомъ особъ одержавшихъ голосы, вести по одній лістѣ голосовъ, зладженій пбсля §. 44. и обѣ тій листы мусять годити ся и мусять бути всѣми членами комісіи выборчои и комісаремъ выборчимъ пбдписаній.“ Отже законъ ясно говоритъ, тѣлько польско-паньскій комісіи выборчій не тримають ся закона, бо „w Polsce jak kto chce“! Але обовязкомъ кождого выборця есть домагати ся выповненя повышихъ приписовъ, а упімнутись о те прислугуе право кождому присутному выборцеви, коли спостереже яку нелегальность.

Наше політичне товариство „Народна Рада“ зволитъ въ интересѣ загалу провѣрити трафность повышихъ увагъ, а прочій рускій часописи зволятъ також звернути увагу своихъ читателѣвъ на повышій справы, бо се на часѣ.

Выборець.

Нашъ выборець-селяннив, йдучи до голосованя, мае за пазухою карту легітимаційну, въ котрѣй находить ся карта голосованя зъ выписанымъ звычайно именемъ кандидата. Въ дверехъ льокалю выборчого стоятъ жандармы и крутитъ ся всяка выборча голота. Лучае ся дуже часто, що выборець вѣддае легітимацію разомъ зъ карткою голосованя. Отже нехай сего року выборцѣ стережуть ся такого поступованя, бо може имъ згинути карта голосованя, або зовсѣмъ не будуть голосувати. Именно старати ся будуть уже въ

Евгенъ Мандичевскій.

ВЪ ЯРМѢ.

Сидѣли въ одній лавцѣ. Одно біля другого.

Вона була доволѣ гидка, але йому проте щось подобалось на нѣй. Тее щось, що мужчинѣ на кождій женщинѣ подобаєсь и подобатись мусить.

Ей интелігенція вдарила кождого зъ його товаришѣвъ и не було мѣжь ними такого, котрый бы не бувъ зъ нею радо пристававъ, бавивъ ся, надскакувавъ.

По однѣмъ роцѣ знакомства и студій була вже його.

Не мавъ нічь и вона не мала богато. Звычайно, Русины. Лишень тымъ, що лишилось ей по родичахъ, разувати себе. А родичѣ були бѣдній. Вона попівска сирота.

Зразу мешкали недалеко мѣста, въ однѣмъ покою зъ кухнею. Вѣдтакъ выпровадились дальше. Щаслівій були. Дуже щасливѣ.

Вона ходила зразу ще на выклады разомъ зъ нимъ, але незабаромъ перестала, а вмивляла въ себе, що ще мусить колись докінчити свое образованє и казала йому переповѣдати собѣ деякій рѣчи. Переповѣдавъ. Мавъ въ тѣмъ приятность. Се бувъ що-йно третій мѣсяць супружеского житя.

Красно плыли днѣ весекій и солодкій ночи. Рано ходивъ на выклады, по обѣдѣ вганявъ по лекціяхъ, а вечеромъ були разомъ. Вона сидѣла рано и по обѣдѣ дома и роздумувала надъ тымъ, чимъ бы то йому и собѣ житя осолодити. Співомъ — не співала. Грою — не було на чѣмъ, чи радше не вчилась. Ѣдою — не знала добре варити. Зъ бѣдою потрафила обѣдъ склепти. Але за те знала приговорювати и леститись и притулюватись и цѣлувати...

Коли вертавъ на обѣдъ, летѣла йому на зустрѣчь, обнимала його струнку стать и хована личко въ його груди. По хвили пбднесила очи и перепрашала, що не удалась одна чи друга страва. И якъ женцѣ не простити такои маривцѣ? Яку тамъ вартбсть мае одинъ обѣдъ въ житю молодого супружества?...

— Набій мене! набій свою недобру женку! Не бешь? Чомужь то, мбй голубчику? А прецѣнь я заслужила. Но, бий мене дрббку!

Вбнъ усмѣхавъ ся, пригортавъ ей и клепавъ по плечахъ. То называлось, що вбнъ ей набивъ.

Сѣдали до ѣды. И знова, замѣсть ѣсти, обнимались и притулювали горячій лиця одно до другого.

Отъ жили такъ, заголомшеній першимъ подувомъ весняныхъ чарбвъ пристрастнои любови, и нѣчого не тямили.

Мавъ приготовлятись до испиту, але де тамъ часъ бувъ до того! Выклады, лекціи, женка... на все мусѣвъ часъ бути, лишень на испитъ його не ставало.

Незабаромъ и дитинки треба було надѣятись. Ахъ, то були тяжкій хвилѣ для нея! А для него ще тяжшій. Не выходили нѣкуда. Годѣ було за-для женки. Треба було поволи привыкати до жертвъ.

Першій жаръ притахъ и холоднѣйше стали глядѣти на житя. Стали рахувати ся зб собою и зъ часомъ. Приходила деколи така хвиля, що розгадували минуле и розбирали будуче. Але лишень въ душѣ, кожде про себе и для себе.

Вбнъ сидить въ однбмъ кутику и нѣбы щось кре, шие, приготовлае пеленки, а по-правдѣ роздумуе, чи варто було выходити за-мужь и вязатись на цѣле житя.

Але пропало! Такъ вже мусить бути! — говорили собѣ въ душѣ. — Нехай вже той часъ мине, то знова забавимось разомъ, зъ товаришами въ компаніи. — Ажь очи имъ розъясновались. Забавитись! Зразъ стало-бъ легше. И одному и другому здавалось, що тодѣ силы до працѣ набрали-бъ и охоты до житя.

Ажь и надбйшла довго ожидана хвиля. Першій разъ пережизали вони радощѣ батьковскій и материньскій. Десь то, выдалось имъ, нема вже ббльшого щастя, якъ бути родичами, и ббльшого добра, якъ дитина.

И вже знова троха лѣпше. Повеселѣшали. Правда, вже и є чого жити, але нема ще зъ чого. Треба все працювати. Ой и гбрко!

За той часъ пбзнали вони богато рѣчей, про якій перше й не доводилось имъ чути, и навчили ся дещо, чого лишень житє навчити може. Переходили школу житя. Гбрка вона, гбрка, але годѣ не перейти ей чоловѣкови.

Дитина одинокою розрадою. Коли встають, перша гадка: дитина.

— А що тамъ маленьке? — пытае вбнъ.

— Ахъ, яке тамъ маленьке! А воно, дивн, якъ выросло черезъ нбчь! Мбй, мбй хрущикъ! — приговорюе вона, выймае дитя зъ колыски, пбдносить на рукахъ и тулить до грудей.

Лягають спати — не можуть натѣшитись дитиною. Маленька, кругленька, товстенька, свѣженька, якъ пампушокъ, що його щойно вытягнули зъ омасты.

— То мбй хлопчикъ, мбй! — пестить мати и притулюе дитину до себе, а вбдъ батька вбдвертаєсь, мовь-бы боялась, абы не взявъ ей собѣ.

— Твбй! твбй! Говоришь, якъ той, що йому душѣ записують ся. Та прецѣнь и я маю свою частину на дитинѣ...

— Ай, глянь но! глянь, який розумній оченята мае. Ще мь не бачила такои дитины. Иншій — то такій грубій, неповоротній, якъ бы зъ дерева, а наша якъ ангелятко. Кобы тѣлько можь ей було въ достаткахъ выховати, выобразувати, на люди выпровадити... Ой кобы то ты вже бувъ по испытѣ, то бы сьмо собѣ зажили...

Такимъ словомъ прорывалась уся бесѣда зъ чоловѣкомъ.

Испытъ на головѣ, а ту и женка й дитина и ще й школа...

Оливу до свѣченя и найлѣпшій ґнотики найдешевше въ торговли **В. ЧОППЪ** Львовъ ул. Жолкбрска ч. 2

дверехъ льокалю выборчого ставити перешкоды нашимъ выборцямъ.

Рѣвножь не повинний выборцѣ, прибувши до мѣста, передъ доконаным выборомъ ходити по мѣстѣ, тѣлько просто удати ся до салѣ выборчои. Не повинний ходити по мѣстѣ за орудками передъ выборомъ, бо можуть стрѣтити ся зъ агентами провокаційными, котрѣ счинати будуть бучѣ, абы опѣсля арештувати выборцѣвъ.

Думаю, що такого рода остереженѣ [умѣщене безпроволочно у всѣхъ часописяхъ] може мати добрѣ наслѣдки.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Сокальщины пишуть намъ:

Дня 21 падолиста вѣдбули ся у насъ передвыборчѣ зборы. Явило ся около 400 селянъ, 5 священиковъ и лише 4 Русины зъ мѣсцевои свѣтскои интелігенціи. По короткѣй вступнѣй промовѣ д-ра Петрушевича выбрано предсѣдателемъ зборѣвъ п. Вол. Литиньского ц. к. секретаря суду и сейчасъ потѣмъ забравъ слово кандидатъ зъ IV. курія д-ръ Король. Въ гарнѣй цѣлогодиннѣй бесѣдѣ представивъ всѣ важнѣйшѣ интересы и потребы руского населенія краю а головно селянъ. Отже говоривъ про конечну потребу найскоршои змѣны теперѣшнои системы податковои черезъ заведенѣ одного лише прогресивного доходового податку а признанія селянамъ [подѣбно якъ урадникамъ] minimum existentiae; потребу удѣльненія селяньскихъ грунтѣвъ вѣдъ реальнои екзекуціи; зниженя часу вѣйсковои службы; внесенѣ курій и заведенія загального безпосередного права голосованя, якѣнци потребу утвореня изъ всходнои Галичины окремои рускои провінціи, а якъ довго се не наступить, то що-найменче заведенія въ тѣй части краю руского языка урадового. — Бесѣду тую принявъ народъ зъ одушевленемъ и по кѣлькохъ ще интерпеляціяхъ и вѣдповѣди кандидата ухвалили всѣ одноголосно пѣдперати въ IV. курія лише кандидатуру д-ра Короля. Рѣвночасно ухвалено такожь пѣдперати въ V. курія кандидатуру п. Мекелиты, однакъ дуже зле вражѣнѣ на селянъ зробила его неприсутность на тыхъ зборахъ. Въ три днѣ пѣзнѣйше [24 падолиста] вѣдбули ся такѣ самѣ зборы въ Яструбичахъ, а и тамъ п. Мекелита не явивъ ся, хоть знае, що бѣльшѣсть выборцѣвъ нашого повѣта его зовсѣмъ не знае. А нашѣ вороги умѣють кождую и найменче важну обставину выкористати на свѣй бѣкъ и вже чимъ-емь голосы селянъ-выборцѣвъ, що не варта имъ ити до выбору та наражати ся за якогось чоловѣка, котрого не знаютъ. Отже крайна пора п. Мекелитѣ направити се и чимъ скорше прибути въ нашъ повѣтъ!

Правыборы по сѣльскихъ громадахъ у насъ выпали переважно добре. Але власне тому противники нашѣ, а на ихъ чолѣ самъ п. староста, уживають всѣхъ средствъ, щобы хоть менче певныхъ выборцѣвъ на свѣй бѣкъ перетягнути або таки просто переводять наново правыборы.

Такъ стало ся недавно въ Волици комаревѣй. Правыборы перевѣвъ тамъ концепістъ староства п. Гавроньскій ще д. 14 падолиста зовсѣмъ легально и выбрано въ обохъ куріяхъ честныхъ выборцѣвъ. Се очевидно не подобалось п. старостѣ, бо не знати на якѣй пѣдставѣ знѣсъ тѣ правыборы яко неважнѣ и зарядивъ новѣ, але переведенѣ тыхъ новыхъ поручивъ уже не попереднему комісареви, але славно-звѣстному нашому люстраторови повѣтовому Ґоголевскому. А треба знати, що сей славный попечитель kółek rolniczych въ нашѣмъ повѣтѣ есть рѣвночасно найзагонистшимъ macher'омъ выборчимъ, не перебираючимъ въ szlachetnych środkach. Отже що той робить? Приѣздить до Волицѣ майже въ ночи зъ 2 на 3 грудня, бо ще не зачинало свитати и цѣле село спало, заѣздить до вѣйта, каже заклякати собѣ тайкомъ кѣлькохъ общарниковъ и переводить зъ ними правыборы. Закимъ селяне пробудились, п. Ґоголевскій вертавъ уже зъ тріюмфомъ до Сокаля, везучи п. старостѣ въ презентѣ samych porządnych wyborców. Та закимъ п. староста мѣгъ вѣдобрати вѣдъ него радѣстну вѣсть, уже цѣла майже Волиця, понадъ 70 найстаточнѣйшихъ господарѣвъ, явила ся въ старостві. Розумѣвсь, не осягнули у п. старосты нѣчого, отже внесли сейчасъ писемный протестъ на руки самого старосты а рѣвночасно выслали телеграфічно жалобу до намѣстника и президента міністрѣвъ.

Иншій способъ знову такій: Въ котрѣй громадѣ вѣйтъ не есть здекларованымъ хруномъ, але такожь и слабшого характеру, дасть ему вѣзване до староства за якій-небудь выдуманый грѣхъ, отъ хоть-бы що реквізиты огневѣ не въ порядку, або щось подѣбного, и ту вѣдграе ся зъ нимъ Формальну комедію. Насамперед п. комісарь всѣдають страхъ остро на бѣдного вѣйта, кажуть сейпасъ резигнувати, грозять абслати комісію до вѣдбору урядованя, и т. д. А якъ вѣйтъ уже ледви живый зѣ страху, зачинаесь другій актъ комедіи. До бюра п. комісара входить нѣбы случайно батько повѣта — п. староста. Якъ у кождого батька до дитины, такъ и у п. старосты до своихъ „пѣддаиыхъ“ передъ выборами серце добре, тожь бере вѣнъ сейчасъ нещаслівого вѣйта въ свою добросердну опѣку, веде до свого бюра и ту менче-бѣльше такъ его потѣшае: „No-no, nie bójcie się, panie wójcie, nic wam nie będzie, wszystko się da jeszcze naprawić, tylko... jak to się stało, że u was takich wyborców powybierano? Trzeba — ich koniecznie przerobić, a jeśli to zrobicie, wójtem będziecie dalej“ и т. п. Розумѣесь не хибне ту нѣколи такожь арґументу, що „książe Sapieha przecież Rusin, ruska krew“. Арґументъ той взагалѣ выдавъ ся деликатнымъ Полякамъ, не выймаючи и старосты, такъ розумнымъ и спритнымъ, що зъ котрымъ лише заговори про выборы, сейчасъ той арґументъ почуетъ.

Трете средство — то частѣ передвыборчѣ зборы въ сали рады повѣтовои. Дивна рѣчь! Коли передъ двома мѣсяцями Русины, хотячи парадитись що-до надходячихъ выборѣвъ, вѣднесли ся до выдѣлу повѣтового въ просьбою, щобы позволивъ вѣдбути ся тымъ нарадамъ въ сали рады повѣтовои, дѣстали вѣдъ п. маршалка (теперѣшного кандидата въ IV курія) вѣдповѣдь, що салѣ на се вѣдступити не може, бо задля браку убікацій урядують въ нѣй щоденно люстраторъ и инжінеръ. Мимо того вѣдъ мѣсяця вѣдбуваютъ ся въ тѣй самѣй сали що тыждня польскѣ передвыборчѣ зборы и се якось нѣ крихты не перешкаджае анѣ люстраторови, анѣ инжінерови?! Та послѣдне се средство якось не дописало.

Именно зборы, котрѣ вѣдбули ся нынѣ (5 грудня) якось дуже всѣмъ попсували гуморъ. Але зроби-жь ту що зъ тымъ рускимъ хлопомъ! Представте собѣ, що не хто будь, але самъ Książe Pan фатыгує ся тѣлько миль до Сокаля, щобы тому нашому хлопови жертвувати свою ласкаву помѣчь, охоту заступати его, понижує ся зъ любви для того хлопа аж до тои степени, що цѣлый устуиъ своихъ бесѣды *вѣдчитуе въ паперу* по руски (красный Rusin!), а той хлопъ, замѣсть щобы Księcia Pana поцѣлувати въ руку за ласку, що робить? Гукае на зборахъ, що вѣнъ хоче подѣлу Галичины, кричить, що Księcia Pana не хоче („маете паньску курію! идѣть собѣ до паньскои!“) а волить простого хлопа Мекелиту! Той самъ деспектъ спѣткавъ и другого кандидата, п. маршалка. Але не досыть того. Кождый взявъ ще картку на безплатный обѣдъ, зафундованый Księciem Panem по пять шѣсток вѣдъ штуки и кождый той обѣдъ зъѣвъ! Ну чи не psiakrew hajdamaki?!

Тожь не дивно, що п. староста, котрый впрочѣмъ нѣколи не грѣшивъ рѣвновагою духа, теперь просто дурѣе зѣ злости. Отъ примѣромъ найновѣйшій фактъ: Русины не мають въ Сокали до теперь нѣякого власного дому, де бы могли сходити ся. Мае вправдѣ общество им. Качковского власный дѣмъ въ самѣмъ центрѣ мѣста, и то дѣмъ купленый за грошѣ зѣбраній добровѣльными датками въ повѣтѣ на се, щобы мати за нихъ въ центрѣ повѣта власну хату, але выдѣлъ общества уважавъ за вѣдповѣдньѣйше вынаймати той дѣмъ жидови на кѣлька лѣтъ, якъ позволити его уживати рускимъ товариствамъ. А се власне есть одною зъ найважнѣйшихъ причинъ застою въ нашѣмъ повѣтѣ, бо буквально нема де зѣйти ся, а хотай въ мѣстѣ було бы кѣлька льокалѣвъ можливыхъ на зборы, то противники не допускають, щобы мы зъ нихъ могли користати. Ще сего року въ лѣтѣ селянке до Сокаля вѣче не могло вѣдбути ся, бо въ послѣднѣй хвили жидъ зъ намовы водмовивъ льокалю. Доперва въ послѣдныхъ мѣсяцяхъ удало ся намъ выеднати льокаль на зборы въ готели п. Павликовскои [Польки але честнои душѣ] и сейчасъ потѣмъ въ осени с. р. вѣдбули ся въ тѣмъ готели три зборы організаційнѣ, одно вѣче и згадавъ на вступъ передвыборчѣ зборы, а въ кѣлька днѣвъ пѣзнѣйше [28 падолиста] перший загальнѣ зборы новозаснованого тутъ руского повѣтового товариства кредитового. Того вже було п. старостѣ за богато! Отже сейчасъ по тыхъ послѣдныхъ зборахъ иде самъ до п. Павликовскои и перевѣши насамперед индагацію: що то за зборы були и о чѣмъ Русины радили, та по вѣдповѣди п. Павликовскои, що того не знае, бо ви зовсѣмъ не обходить, сказавъ: „Niechże mi pani im więcej lokalu nie daje! Dość długo to cierpiałem, ale dłużej cierpieć już tego nie będę! Jeżeli Rusini chcą się zgromadzać, niech idą pod latarnię na rynek!“

Мы дуже цѣкавѣ, якъ п. староста той свѣй крокъ оправдае и що скаже на се п. намѣстникъ, бо прецѣнь мы живемо въ конституційнѣй Австрії... Впрочѣмъ мы вдячнѣ п. старостѣ за тѣ слова, що въ таку важну пору, бо они будуть для нашихъ выборцѣвъ знаменитою ілюстрацією тои „przyjaźni dla Rusinów“, котрою вѣнъ самъ и кандидаты, котрыхъ вѣнъ попирае, такъ люблять чванити ся передъ Русинами. Розумѣесь будемо старати ся, щобы той фактъ, а и кѣлька ще нашихъ вѣднесенѣ були на найблизшѣй сесіи и рады державнои и сойму та маемо надѣю таки добитись того, що таки самъ п. староста рѣjdzie, але трохи дальше, якъ лѣхтарнѣ нашого ринку, вѣдъ котрѣ вѣнъ каже ити Русинамъ...

— —

Зъ Любачева пишуть намъ:

Якъ въ 252 ч. „Дѣла“ згадано, въ Любачевѣ правыборы въ V и IV курія перервано въ днахъ 13 и 14 падолиста за-для страйкованя комісій выборчои, котра не могла перепертн своѣ магістратскои листы. И справдѣ вѣдъ коли Любачевъ, мѣщане ще такъ громадно не интересували ся выборами, якъ при сихъ выборахъ.

На днѣ 29 и 30 падолиста були назначенѣ новы выборы. Дня 29 приѣхало аж чотирохъ комісарѣвъ и въ чотирохъ салахъ въ мѣстѣ розпочали ся выборы въ V курія. Голосованѣ скѣнчило ся о 10 годинѣ въ ночи и мѣщаньско-руска листа перейшла бѣльшостію 50 голосѣвъ, хочь въ листѣ було рускихъ мѣщанъ менше. Отже для V курія выйшло десять рускихъ выборцѣвъ а межи ними о. Василь Клѣшь (сотрудникъ).

Другого дня вѣдбули ся выборы въ IV курія. Тутъ пѣсля листы Русинѣвъ було о 18 бѣльше вѣдъ польскихъ и жидѣвскихъ правыборцѣвъ разомъ. Та жиды порушили цѣле мѣсто и стягнули до голосованя всѣхъ, хто лише мѣгъ голосувати. Але мимо того побѣда важила ся ажь до вечера. Вечеромъ роздавъ комісарь картки, тымъ, котрѣ въ сали ще були, и заповѣвъ докѣнченѣ выборѣвъ на суботу т. м. на 1 с. м. По обчисленю голосѣвъ вѣдданыхъ и маючихъ голосувати пѣсля роздапыхъ картокъ показало ся, що руска листа могла мати 10—15 голосѣвъ бѣльше. Але що зъ того, коли кѣлькохъ зрадило справу народну, давши ся перетягнути на сторону противника. Черезъ то листа руска, на жаль, упала меншостію 7 голосѣвъ.

Треба згадати, що межи одными а другими выборами честнѣ Поляки заходились о компромісъ въ рускими мѣщанами, але выключали радныхъ зъ обохъ сторѣнъ за-для нихъ компромітації въ справѣ вѣдбудованя ратуша. Однакъ радні жиды не хотѣли вѣдступити, пѣдмовили кѣлькохъ мѣщанъ на свою сторону — и угоду розбили. Рускѣ мѣщане зорганізувались були добре пѣдъ проводомъ о. Василя Клѣша и держали ся при першихъ и другихъ правыборахъ дуже добре. За се належить ся имъ прилюдна похвала. Сеся поява лучности рускихъ мѣщанъ въ Любачевѣ есть першою и завдаткомъ на будучнѣсть. Они вправдѣ упали въ IV. курія, але солідарно выдержали до кѣнця и вышли честно, чого попередныхъ лѣтъ не бувало. —

Правыборецъ.

— —

Зъ Бѣбрки пишуть намъ:

Въ Любши выпали правыборы въ хосенъ народный, а въ противнои стороны п. Павлі, лѣсничій п. Таршиньского, дѣставъ всего лишень 14 голосѣвъ. Якъ зачуваю, п. Павлі за се дуже лютить ся и людей терорызуе — залягаючій довги за дрова безпощадно стягае, а хто не мае гроша, то дрова вѣдбирае, навѣть загаты коло хатъ розвалюе; картки до лѣса по дрова вѣдбирае тымъ людямъ, що вже имъ давъ, а новыхъ цѣлкомъ не хоче дати; худобы въ лѣсъ ставъ цѣлкомъ не пускати. Такъ стерорызованый народъ суне до пана „пелномоцніка“ [такъ зовуть того лѣсничого] и пѣдписують ся на протестѣ, написанѣмъ п. лѣсничимъ, и такихъ пѣдписѣвъ вѣнъ уже мае до 50. Цѣкава рѣчь, чи внесе той панъ протестъ и чи его увзгляднять... А мы вѣдъ себе скажемо вамъ, *пане лѣсничій*, що не маете чого такъ дуже сердити ся за то, що дѣстали-сте лише 14 голосѣвъ. А отъ вашъ панъ хлѣбодавець Таршиньскій дѣставъ въ Жабокрукахъ не много бѣльше голосѣвъ якъ 14 и не выйшовъ выборцемъ, а прецѣнь не сердить ся. А вы, его офіціялістъ, можете приймити и 14 голосѣвъ. Чимъ вы маете бути теперь лѣпшій, якъ самъ панъ вашъ?!

— —

Зъ Золочева: Дня 12 с. м. (въ середу) вѣдбудуть ся о год. 3 зъ полудня въ Золочевѣ въ сали магістратскѣй передвыборчѣ зборы выборцѣвъ въ IV. и V. курія.

— —

Зъ Коломыѣ просять насъ оповѣстити: На вѣче выборцѣвъ зъ IV. курія округа Коломыя-Снятинъ-Косѣвъ, котре вѣдбуде ся въ понедѣлокъ 10-ого грудня о годинѣ 11 передъ передъ полуднемъ въ Коломыи въ сали ратушевѣй, запрошуе ся также кандидатѣвъ на послѣвъ зъ тои курія. Важнѣсть справы дае запоруку найчисленнѣйшои участи выборцѣвъ. — За Народный повѣтовый комітетъ выборчій *Д-ръ А. Кульчицкій.*

— —

П. Данило Мекелита, кандидатъ зъ V курія выб. округа Броды-Камѣнка Жовкѣвъ Рава-Сокаль, бачучи зъ письмъ до него, що его назвище рѣвно перекручуе ся, просить своихъ выборцѣвъ, щобы на картнахъ писали лише; „*Данило Мекелита господарь въ Бутинахъ*“, абы комісіи выборчій не схотѣли уневажнювати голосѣвъ за-для перекручено записанои назвы. (П. Мекелита просить всѣ рускій часописи сесю осторогу перенечатати.)

— —

Перемыскій москвофіли поставили на V курію выб. округа Перемышль-Мостиска-Самѣбръ-Дрогобичь-Рудки д-ра Ник. Антоневича, смер. професора ґімназіи въ Перемышлю. Головою комітету есть крил. Іоаннъ Войтовичь а секретаремъ д-ръ Кириллъ Черлюнчакевичъ. (Якъ вѣдомо въ тѣмъ округѣ кандидуе Русинъ-соціялістъ п. Микола Ганкевичь кандидатъ адвокатскій зѣ Львова.)

— —

Выборы зъ V. курія на Буковинѣ вѣдбудуть ся 12 с. м. [въ середу слѣдующого тыждня]. Черновецка „Буковина“ оголошуе до выборцѣвъ зъ тои курія вѣдозву, котрою поручае выборцямъ пѣвнѣчнои половины краю (т. е. зъ повѣтѣвъ путилѣвского, вижницкого, вашковецкого, кѣцманецкого, заставницкого, садагорского и зъ мѣста Черновець) голосувати на проф. Єротея Пѣгуляка, котрого на припоручене черновецкои „Рускои Рады“ затвердивъ краевый центральный комітетъ выборчій, зложеный зъ усѣхъ партій, котрѣ належать до соймовои бѣльшости. — Що-до полудневои половины краю „Руска Рада“ радить выборцямъ Русинамъ голосувати на Дмитра Іеопескуля (Румуна). — Якъ звѣстно, москвофіли поставили противъ п. Пѣгуляка свого кандидата о. Драбика, а имъ до помочи станули Волохи и соціялісты.

Переглядъ політичный.

— —

Амнестійна комісія французского парляменту приняла въ цѣлости амнестійный законъ для всѣхъ засудженыхъ за політичнѣ провины въ послѣднихъ лѣтахъ. Амнестія не вѣдносить ся однакъ до тыхъ, котрыхъ засудивъ державный трибуналъ. Въ той способъ вылучено вѣдъ помилуваня Деруледа и иншихъ націоналістѣвъ. На внесенѣ опозиціи, абы выдати загальну амнестію зъ вынятком зрады, Вальдекъ-Русо вѣдповѣвъ, що не предложивъ загальнои амнестіи, бо не хоче наново непокоити краю. Тѣ люде, для котрыхъ домагають ся помилуваня, все выголошують грозьбы. Внесенѣ опозиціи вѣдкинено 311 голосами противъ 232.

Міністеръ фінансѣвъ предложивъ комісіи для справъ церковныхъ конгрегацій интересну статистику ихъ движимыхъ и недвижимыхъ маетковъ вѣдъ 1880 року. Движимѣ маетки усуваютъ ся зъ пѣдъ державнои контролѣ; недвижимѣ выносять міліярдъ франкѣвъ.

Liberté твердить, що коли бы принято проектъ о дволѣтнѣй вѣйсковѣй службѣ, якій мае приготовляти міністеръ вѣйны, то Россія зѣрвала бы союзъ зъ Францією, бо сей союзъ полягае головно на силѣ и добрѣй організаціи французского вѣйска.

— —

Зъ Блюмфонтена доносять, що ґенералъ Кноксъ ударивъ онодгы коло Бетулін на Бурѣвъ пѣдъ командою Девета и выкинувъ ворога зѣ всѣхъ становищъ. Передъ заходомъ сонця Бури цофнули ся на пѣвнѣчь. Кіченеръ доносить также о рѣзныхъ битвахъ въ кѣлькохъ околицяхъ краю. Вѣйсковый ґу-

---

По першѣмъ роцѣ взявъ суплентуру и ставъ учителювати. Все лекше удержано, якъ въ тыхъ мізерныхъ лекцій. Бо хто нынѣ добре заплатить? Богачь тримае собѣ ґувернерѣвъ въ хатѣ, а бѣдный хоть-бы и радъ зъ душѣ-серця пѣдпомочи другого, то самъ не мае.

Тяжко то, тяжко навыкнути до тои школы, до чужихъ дѣтей, до точности у всѣмъ. Але якъ мусъ, то мусъ.

Рано въ школѣ. По обѣдѣ лягае вѣдпочати а вѣдтакъ до пѣзна въ нѣч поправляе задачѣ. Навѣть часу нема зъ дитиною побавитись, не то чимсь поважнѣйшимъ занятись.

Раненько-досвѣта встае и будить жѣнку, абы робила снѣданокъ. А все борзо, борзо мусить бути, бо встаесь якъ найпѣзнѣйше, абы выкористати кождый часочокъ на скрѣпляючій сонъ. Поспали бы собѣ ще, а ту годѣ. Будильникъ дзеленькотить, мало ушей не пообрывае. Глухого выгнавъ бы зъ лѣжка.

Вона варить снѣданокъ. Каву для него, чай для себе. Вѣнъ збираесь. Вѣдтакъ снѣдаютъ.

Въ такій часъ и ѣсти вѣдхочесь. Все то млаве, то придымлене, то за солодке. Брр! Чи мае хто тяжшу працю, якъ учитель?

— Люсю! Що то? Какао нынѣ?

— Кава...

— Кава? Чогожь вона така блѣда?

— . . . . .

Коштуе.

— Але-жь Люсю! бѣй ся Бога! Знаешь прецѣнь добре, що не можу пити кавы зъ молокомъ!

— Та де-жь то молоко? То така рѣдка сметанка!

Коштуе ще разъ. Може справдѣ йому лишень такъ выдалось.

— Ай, не говори, не говори! Сама бы-сь такои люрки не пила! То дѣтямъ, Никольцѣ, тану каву дае ся, але не менѣ старому.

Мовчанка.

Вѣнъ уже вѣдсунувъ склянку и надломану булку. Крутить собѣ папѣроску.

— Дати тобѣ свѣй чай?

— Не хочу.

— Якъ не хочешь, то нѣ.

Вона пе свѣй чай а вѣнъ иде до школы. Вышукуе ще, чимъ бы то жѣнцѣ оказати свое невдовленѣ. А вона пе, а уважае, чи нѣ забула ще чого приготовити.

— А загортка де?

Загортка! Борзо бере ся шукати. Вѣдкидае одну подушку, другу, кану, и вытягае загортку. Стрѣпуе.

— То та-амъ кладе ся подушки? Ай-ай! Скапарена робота!...

Луснули дверѣ. Заплакала дитина.

Жѣнка ковтала гѣркій жаль до чоловѣка и тогдѣ доперва пѣзнала, що то за тяжкій обовязокъ жены и матери. И тяжко зѣтхала. Зѣтхала за чимсь, чого собѣ не могла ясно зобразити. Чи за дѣвочими, безжурбными лѣтами, чи за испытомъ чоловѣка и за бѣльшою платнею, чи за щастемъ дитины. Сама не знала, якъ и вѣдки занялась такими гадками, що ни не приходили нѣколи.

И схилила ся надъ дитиною и шептала глухимъ голосомъ:

— Дитино, цвѣточко моя! будь хоть ты щасливѣйшою!

(Конець буде.)

ринторгъ въ Йоганесбурзѣ мавъ заявити, що власти рѣшили вертаючимъ до Йоганесбурга роздати оружіе и війсково ихъ вправити. Въ той способъ дасть сѣ утворити 20.000 війска.

Зъ Дурбану доносять, що населене приняло Робертса овацiйно. Робертсъ заявивъ, що по скінченю війны, Англія подасть руку до згоды тымъ, котрі досѣ були ей ворогами. Англійцѣ віддадуть имъ честь зъ причины борбы, котру провадили, и правительство готово розтягнути на нихъ тѣ привілеѣ, котрі кождый Англіецъ высоко цѣнить. Бесѣдникъ припускає, що незабаромъ будуть могли вернути всѣ тѣ, що утѣкли зъ полуднево-африканьскихъ републикъ.

Въ трансвальскій справѣ національный посолъ въ нѣмецкімъ парляментѣ Ресіке замѣтивъ, що нѣмецкій народъ глубоко ураженый фактомъ, що нѣмецкій цѣсарь заперъ дверѣ начальникови народа, котрый бореся о свою независимость. Бесѣдникъ робить канцлерови закидъ, що зле повіформувавъ цѣсаря о успособленю нѣмецкого народа. Державный секретарь відповѣвъ, що канцлеръ, котрый відповѣдає не лишь за спокій Нѣмеччины, але и за спокій цѣлого свѣта, не може ити за популярнымъ або сентіментальнымъ вѣтромъ; для него одинокою директивою є спокій, безпеченьство и добро власной вітчины.

Сорокъ членівъ національной рады швайцарской предложило внесене, абы рада звернула ся до англійского парляменту и до всѣхъ иншихъ европейскихъ парляментівъ зъ просьбою, абы трансвальску справу порѣшено въ полюбовній дорозѣ, на підставѣ приписівъ мѣжнародного права.

Президенты обохъ палатъ голендерского парляменту выслали до Кріґера письмо зъ привитанемъ. Запевняють, що Кріґеръ покинувъ плянъ дальшои подорожи.

Въ англійскімъ парляментѣ при адресовій дискусіи правительство заявило, що о анексіи Трансвалю не повѣдомлено державъ окремою нотою, бо не дасть ся ствердити, чи признане важности анексіи зависить відъ формального повѣдомленя при помочи ноты. Чемберленъ заявивъ, що правительство старає ся війну закінчити и зорганізувати кольонїи державы; на ихъ губернатора назначеный Мільнеръ.

——

Зъ полудновои Африки доносять, що 500 людей підъ командою Делярея напало дня 3 с. м. коло Буфельспарку англійскій конвій, котрый машируваъ зъ Преторіи до Рустенбурґа. По завзятій борбѣ Буры спалили часть конвою; другу часть Англійцѣ оборонили. Коли Англійцямъ прийшла помочь Буры утѣкли. Англійцѣ мали 15 убитыхъ, одного офіцира и 22 вояківъ раненыхъ. Деветъ перейшовъ рѣку Каледонъ, гонить за нимъ ґенералъ Кноксъ.

Малый віддѣлъ Девета ударивъ онодгы на віддѣлъ Англійцѣвъ. Деветъ мае знаходити ся въ дуже критичній ситуаціи. Одинъ полоненый Англійцями Буръ оповѣдає, що Деветъ дуже утомленый безпастанною борбою. По дорозѣ мусѣвъ лишити одну армату. Всѣхъ забраныхъ въ полонъ Англійцѣвъ выпустивъ, окрімъ офіцирівъ.

Правительство робить приготованя, абы на площи прогонівъ недалеко Йоганесбурґа умѣстити 4.000 осібъ. Є именно планъ выдзелити всѣ доохрестнѣ фармы и спровадити цѣле населене на згадану площу підъ строгу контролю. Англійскій власти ствердили именно, що тѣ фармы дають Бурамъ живность и суть ихъ шпіґунами.

Въ четверъ відбувъ ся въ Капляндѣ конґресъ Африкандерівъ. Привѣхало 3.000 делеґатівъ, репрезентуючихъ 120.000 Африкандерівъ. Мѣсто, де відбували ся наради уставлено 8.000 війска и арматы. Конґресъ ухваливъ 3 резолюціи зъ жаданемъ закінченя війны въ Африцѣ и заявивъ ся за независнимостію обохъ републикъ, бо лишь се зможе запевнити миръ.

Відозва.

В сїчни 1896 р. завязалось у Львові товариство „Академічна Громада", котрого ціль: бути осередком наукового і товариського життя Українців-академіків і дбати про моральну і матеріяльну підмогу своїх членів. З молодечим завзятем взялось оно до осягнення своєї ціли.

Осягнути ціль старалось удержуваием читальні і бібліотеки для своїх членів, виданем наукових і літературних творів, устроюванем вечерниць і літературних і артистичних концертів, театральних представлень і иньших зібрань для науки і забави. Найважнійшою появою в тій праци уважати треба заснованє між членами товариства научного кружка, котрий ділить ся тепер на пять секцій се-б-то: історичну, літературну, фільозофічну, суспільну і природописну. З рамени секцій кружка відбувають ся щоденно в „Академічній Громаді" наукові відчити, а так они як і дискусия, що по них навязуєсь дає спромогу членам товариства розширювати всесторонно свій свѣтогляд, набувати відомостий також не з тих галузий науки, котрим они посьвячують ся.

В самім початку свого істнованя звертало товариство ціллу свою акцию до осягненя своєї першої ціли і дїстно удалось ему стати осередком наукового і товариського життя Українців-академіків. Інтензивна праця з'єднала товариству симпатию і важе значінє серед нашої суспільности і повасу так у своїх як і чужих. Тому завдячує оно свій розріст. Тепер числить товариство до 250 членів, значить: гуртує в собі 68% усіх Українців-академіків львівського університету, не вчисляючи тут товаришів богословів, котрим по-за мурами семинаріі до нїякого товариства належати не вільно.

Матеріяльне підпомаганє своїх членів — се-б-то другу свою ціль — полишало товариство в перших роках свого істнованя зовсім на боці. Поміч матеріяльну знаходили члени в польскім товаристві „Bratnia pomoc", з котрим „Академічна Громада" удержувала дружні зносини. Коли однак в другій половині р. 1896 в „Братній Помощи" взяв верх національний шовінїзм, а загальні збори того-ж товариства ухвалили писанє по українськи письм не увзглядняти анї не приймати, припадково присутний там тодїшний голова Громади заявив в імени товариства і усїх Українців, що академіки-Українці почувають ся сею ухвалою обиджеными, з товариства „Bratnia Pomoc" виступають і всякі зносини з ним зривають. Загальні збори „Академ. Громади" одобрили сей поступок голови і тогди то Громада мусїла старатись о свій фонд запомоговий. Змінено відповідно до того статути товариства і видано відозву в справі збиранья складок на запомоговий фонд. Українська суспільність з повним признанєм віднеслась до факту солїдарного поступованя молодежи в оборонї прав рідної мова. Посипались численні добровільні датки на фонд запомоговий, а зі складок сих зібралось в коротці поважна сума 1.600 кор. Фонд той до сего часу подвоїв ся користними підприємствами (пр. видане „Мій Ізмарагд" і иньшими) і процентами. З фонду сего користало 260 членів „Академічної Громади".

Коли однак давнійше вистарчав сей фонд вповнї для своєї ціли, то тепер, по причинї великого збільшеня числа членів товариства, є він рішучо за малий. Видїл товариства знаходить ся дуже часто в тім сумнім положеню, що мусить не увзглядняти подань о позички дуже бідних і потребуючих членів. Хто знає стан наших академиків, найпаче в першім роцї життя на університетї, той з певностию не сумнївавсь, що такий запомоговий фонд є потрібний. Наші академіки дуже нечисленними виїмками сини зовсїм бідних родичів, сина селян, робітників і маломіщан. Щасливий був кождий з них, як ему удало ся за часів гімназияльних дістатись до бурси, иньші бідували там і жили з лекций з дня на день. Однак положене їх в гімназиї було без порівнаня еще лучше як на університетї. Там мали они знакомих своїх професорів, що давали їм лекцаї, було отже лекше о заробіток, — тут опинюють ся самі в чужім, великім містї, між зовсїм чужими людьми. Як же може собі дати тут раду чоловік молодий а не досьвідчений і з пустою кишенею? Між чужими о занятє трудно, нема з чого жити, нема з чого заплатити честне. Перші університетські хвилї, перше честне, се тягар, котрий по найбільшій части ломить і нищить людий. Тут, заким знайдесь занятє, мусить їм конче прийти в поміч фонд запомоговий. Позичити між чужими нема де, звертаєть ся отже кождий такий о поміч до Громади, а та на жаль, не може задля недостачи фондів прийти всїм таким а помочию. Ледви 20-та часть з них може доступити такого щастя.

Ось чому ми прамушені теперь другий раз відкликатись до жертволюбя патріотичної української суспільности, щоб прийшли в поміч тим, з котрих колись може бути користь для народа, з котрих колись вийдуть борцї за народні права. Ми сподїємось, що Українцї еще раз поспішать з добровільними датками, не дадуть пропадати академікам в першій хвили їх науки університетської від голоду, холоду і нужди.

Добровільні датки просимо присилати на руку касівера фонду запомогового товариша Ю. Є. Олесницького, Львів, ринок ч. 10, Академічна Громада.

Львів дня 6 грудня 1900.

За Видїл: *Ол. Грабовський* голова, *Ю. Є. Олесницький* скарбник запомог. фонда.

НОВИНКИ.

— Як вѣдомо, въ послѣднихъ дняхъ принесли польскі дневники звѣстку про обѣжникъ ц. к. Дирекціи почтъ у Львовѣ, котрымъ тая Дирекція поручила своимъ органамъ, абы точно перестерѣгали высылки посылокъ по руски адресованыхъ, и приказала своимъ урядникамъ до шѣсть мѣсяцѣвъ вывчити ся по руски, а заразомъ будь-то розпоряджено, *щобы стороны подавали адресу почты также латинскими буквами.* Зъ тои нагоды довѣдали ся мы, що Товариство обезпечень „Дністеръ" рокъ-рочно вносило завсѣгды по кольканадцять жалень до Дирекціи почтъ зъ причины хибного настрадованя писемъ „Дністра" адресованыхъ по руски [на прим. сего року внесло Товариство 3 таки жалення] и треба признати, що кожде таке жаленя полагодила Дирекція почтъ и потягнула урядово винновиковъ до одвѣчальности. Середъ того въ одномъ своемъ рескриптѣ зъ р. 1895 а разъ въ р. 1900 высказала Дирекція почтъ до Товариства „Дністеръ" желане, щобы Товариство помѣщувало назву почты также латиньскими буквами — однакъ „Дністеръ" зъ причинъ засадничахъ спротививъ ся тому. Видно вже зъ того, що була се только рада Дирекціи почтъ для уникненя похибокъ при експедиціи писемъ — а навѣть зазначено було въ рескриптѣ Дирекціи почтъ, щобы таку адресу умѣщувати особенно на письмахъ призначеныхъ для заходнои Галичины, — *бо Дирекціи почтъ не прислугує право приказувати сторонамъ, як они мають адресувати письма*, чи по руски, чи по польски, чи по нѣмецки. Длятого повинна цѣла руска суспольность занятн засадниче становище и уживати дальше все только рускихъ адресъ! Мы вѣдь себе [Редакція] мусимо ще примѣтити, що коли Дирекція почтъ бажае, щобы урядники навчили ся по руски, то нѣякъ не осягне сего, якъ бы рускій стороны писали почту по польски, бо тогды злишнымъ есть урядникови почтовому читати руску назву; — скорше повинна бы Дирекція почтъ, коли думае, що такій утраквізмъ бувъ бы придатный для вывченя персоналу рускаго письма, звернути ся до всѣхъ банковъ и сторонъ польскихъ зъ предложеньемъ, щобы они на своихъ письмахъ побочь польскои адресы умѣщували также по руски назву почты. Въ той способъ осягнула бы Дирекція почтъ скорше замѣрену цѣль выученя урядниковъ по руски.

— Якъ мы вже згадували въ нашій часописи **интронізація нового митрополита** преосв. епископа Шептицкого вѣдбуде ся по новомъ роцѣ десь аж въ лютомъ. Дня 18 с. м. збере ся консисторъ въ Римѣ, на котрѣмъ папа мѣж иншими преконізуе и львовского номіната-митрополита. Крил. М. Пакѣжь выѣхавъ вчера (7 с. м.) въ тій справѣ до Риму зъ поручена номината Шептицкого. Вонъ мае привезти въ Риму pallium для митрополита, поплатити всѣ таксы, акій кождый митрополитъ складае при нагодѣ свого именованя, позалагоджувати деякій формальности та припильнувати експедицію грамотъ. Заки тое стане ся и заки новый митрополитъ зложить присягу вѣрности въ руки цѣсаря, мине ще що-найменше пѣвтора мѣсяця. Аж по довершеню тыхъ всѣхъ формальностій вѣдбуде ся торжественный въѣздъ нового митрополита до св.-юрскои катедры у Львовѣ. Вѣдтакъ наступить именованє станиславівского епископа, котрымъ стане — пѣсля думки интересованыхъ кругівъ — игуменъ дрогобицкій о. Платонидъ Филясъ. За нимъ мавъ заявити ся намѣстникъ ґр. Пініньскій, коли недавно бувъ у него о. Филясъ на авдіенціи, за нимъ стоять и рѣшаючій сферы духовній, хотяй преосв. номінатъ бажае, щобы станиславівскимъ владикою ставъ львівскій архипресвитеръ о. Андрей Бѣлецкій.

— **Андреѣвскій вечерницѣ** вѣдбудуть ся заходомъ „Клюбу Русинокъ" въ комнатахъ „Рускои Бесѣды" въ середу о 8 год. вечеромъ. Въ програму вечерниць входить: томболя, продукціи „Кружка музичного", сольоспѣвы, монольогъ гумористичный, фонографъ и товарискій забавы. О предметы призначенѣ на томболю просить Клюбъ усильно и мае повну надѣю, що Вп. Родинцѣ зволять поспѣшити зъ надсиланемъ, тымъ певнѣйше и щедрѣйше, що весь дохѣдъ зъ томболѣ и вечерниць призначеный на цѣли товариства „Руслань" и „Шкільна Помочь". — Вступъ 1 корона, за що дѣстане кождый зъ участниковъ одну картку на томболю. — *Г. Шухевичова.*

— **Зъ Рускаго Товариства педаґоґічного.** Засѣдане выдѣлу вѣдбуде ся въ суботу 15-ого с. м. о год. 6 де звычайно.

— **Зъ Бережанъ.** Въ середу 12-ого грудня вѣдбудуть ся о год. 3 пополудни въ комнатахъ „Бережаньского Бояна" перший конститууючій загальній збори новозавязаного товариства „Руска Бесѣда въ Бережанахъ". „Бесѣда" мае цѣль розширити житє товариске помѣжь бережаньскою та доохрестною рускою интеліґенціёю, надѣемо ся тому, що всѣ мѣсцевій сусѣдній Русины зволять численно въ сей день на з орахъ явити ся. — За тымчасовый выдѣлъ: *о. Теодоръ Кордуба* председатель, *Александеръ Вачаньскій*, секретарь.

— **Переходъ на греко-кат. обрядъ.** Три громады коло Трієсту — св. Іосифъ, Ризманія и Логъ — перейшли на греко-кат. обрядъ, щобы ввести у себе замѣсть латиньского — славяньске богослужене. Тѣ громады придѣлено до греко-кат. епископства въ Крижевачи въ Хорватщинѣ, а тамошный епископъ Юл. Дрогобецкій [Русинъ угорскій] выдавъ до новыхъ діецезанъ спеціяльне пастирске посланіе. Римъ згодивъ ся на сесю змѣну обряду, щобы жителѣ тыхъ громадъ на случай вѣдмовы не перейшли на православіе.

— **Злодѣйскій магазинъ.** Въ мешканю Якова Каца при ул. Казимировскій ч. 21 у Львовѣ выкрыли агенты поліційнѣ великій складъ дорогоцѣнныхъ золотыхъ и срѣбныхъ рѣчей походячихъ зъ крадежи. Въ брудномъ лахматю, порозкиданомъ по цѣлій хатѣ Каца знайдено велику скількость годинниківъ, перстенѣвъ, браселетъ, золотыхъ церковныхъ рѣчей, старыхъ срѣбныхъ и золотыхъ монетъ, срѣбній лѣхтарѣ и т. п. Два великій мѣхи золота и срѣбла, представляючого вартість кількохъ тысячѣвъ коронъ, зложено на поліціи, де пошкодованій можуть розпізнавати пропавшій имъ рѣчи. Кацевъ вѣвъ „интересъ" на великій розмѣры и, здавсь, мавъ у себе складъ злодѣѣвъ не лише вѣ Львова але и зъ бѣльшихъ мѣстъ на провінціи. У него знайдено рѣчи украденій золотареви Фелісови въ Перемышли вартости 800 зр. Нотованій злодѣѣ Шаіль Фінкель и Герш Штаркъ, що сидять теперь у львівскімъ арештѣ, сказали Кацови до очей, що вонъ купивъ у нихъ тѣ рѣчи за 102 зр. Знайшли ся на сѣмъ складѣ також рѣчи, що украдено львівскому золотареви Ахтови.

— **Дрібни вѣсти.** Въ сѣмъ роцѣ припадае ювілей писательскои дѣятельности Генрика Сенкевича, славного польского писателя. Зъ тои нагоды устроюють ся въ рѣзныхъ мѣстахъ торжественній обходы ювілею. Межь иншими вѣдбуде ся такій обходъ у Львовѣ дня 15 а въ Варшавѣ дня 22 с. м.

Ріхтера скрынки зъ будовляными камѣнцями значений котвою. Коли можна о нихъ забавкахъ сказати, що спонукують дитину до поважного намыслу и рівномѣрно управляють око и руку, то певно сѣ приметы признати треба Ріхтера скрынкамъ зъ будовляными камѣнцями, значеными котвою. Скрынки зъ камѣнцями о всѣлякихъ формахъ є въ прирѣзанню до давныхъ скрынокъ зъ деревляным знадобемъ до будовы справдѣ новою забавкою, и досыть лише глянути на иншій вабрѣ, доданій до кождои скрынки, щобы собѣ самому выробити о томъ судъ. Попросту чудуватись треба, що за великій и гарній будовы можна выконати камѣнцями зъ скрынки сорозмѣрно малои. Длятого всѣмъ родичамъ, котрі ще надумують ся, щобы купити дѣтямъ сего року на коляду, можна порадити скрынки зъ будовляными камѣнцями, значеній котвою, бо се буде найлѣпшій и найтрикѣйшій дарунокъ. Щобы при купнѣ не дістати чогось підробленого безъ вартости, то треба уважати, що кожда правдива скрынка мае охоронну марку „котву".

Русины! Памятайте на Дѣмъ Товариства „ЗОРЯ" у Львовѣ.

Наука, штука и література.

— **Літературно-Наукового Вістника** книжка XII. за грудень 1900 р. мѣстить: Нечестиве кохання. Уривки з лірічного роману на трохи декантській підвалині. Із сирійських згадок А. Кримського (I.—XXVII.). — Без пуття. Оповіданє по декадентському І. Левіцького (конець). — Перехресні стежки. Повість І. Франка (конець). — Кленові листки. Оповіданє В. Стефаника. — Із оповідань Франсуа Копе: Передмова М. Г. І. Час спати! II. За столом. III. Ходаки малого Вольфа. — Привид. Оповіданє Болеслава Пруса. — Із переспівів В. Милорадовича: І. Маврський халіф (із Гайне). II. Маврська журба (із іщпанського). — На склонї віку. — Розмова в ночи перед новим роком 1901, І. Франка. — Панько Олелькович Кулїш, Осипа Маковея (конець). — З росийської України, Гната Хоткевича: І. Факт історичної вартости. II. Ne quid nimis. — Хроніка і бібліографія.

Телеґрамы.

Лінцъ 8 грудня. Орґанъ д ра Ебенгоха пише, що въ новомъ парляментѣ можна буде утворити лише „вѣльшѣсть для праць". О утвореню давной вѣльшости, або новои зъ якоюсь спѣльною програмою, нема бесѣды.

Будапештъ 8 грудня. Говорять, що въ днемъ 1 сѣчня 1901 буде пѣдвышене квартировe для офіцировъ въ Будапештѣ, Вѣдни и всѣхъ мѣстахъ монархіи, що належать до першихъ чотирохъ класъ квартирового вымѣру.

Лондонъ 8 грудня. Въ Сіанфу роблять приготованя до выѣзду хіньского двора до Вутчану. Дня 4 с. м. вырушила зъ Тентсіну до Пекіну перша льокомотива. Послы въ Пекінѣ приняли предложеній американьскимъ посломъ змѣны условій мира. Въ новій нотѣ до хіньского цѣсаря нема словъ: „кара смерти на виновникахъ". Можлива рѣчь, що на жаданє вѣдшкодованя зъ стороны державъ, Хіны вѣдповѣдять жаданемъ выпадгородженя шкодъ, якій поробили „карній експедиціи".

Лондонъ 8 грудня. Вчера предложено парляментови додатковый кредитъ въ сумѣ 16 мілiонівъ фунтівъ штерлінґівъ на покрите коштівъ експедиціи до Хінъ и до Африки.

Вашинґтонъ 8 грудня. Палата репрезентантівъ приняла предложене въ справѣ війсковои реорґанізациі зъ деякими змѣнами. Межь иншими принято также заборону продажи въ війску алькоголічныхъ напитківъ.

Надѣслане.

Д-ръ Казиміръ Крушиньскій

ординує въ недугахъ легкихъ и горла вѣдъ год. 3—5 по полудни

ул. Академічна ч. 16, 1. поверхъ.

Телефонъ 163. 573 5—?

Дентистъ д-ръ М. Зенензібъ

по вѣдбутыхъ спеціяльныхъ студіяхъ въ Берлинѣ отворивъ АТЕЛІЄ ДЕНТИСТИЧНЕ при улицї Галицкій ч. 1. (рогъ Ринку). 578 4—10

Уважайте на сей ☞

выпаленый КОРОКЪ! ☚ !!!

69 22—0

Ароматичнй правдивй российскій

ЧАЙ

одержавъ свѣжій транспортъ и поручае ихъ головный и спеціяльный складъ

Адольфа Зінґера

Львовъ, ул. Синстуска ч. 1.

553 Цѣнники на жадане даромъ и оплатно. 6—10

Пудръ княжій

бѣлый приятно прилягає до лица, надає красну и натуральну бѣлость, — Коробка мала 60 кр., цѣла 1 зр., съ лебедомъ 1 зр. 50 кр. — рожевый и кремовый по 70 кр., 1 зр. 20 кр. и 1 зр. 60 кр.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: склепы власній улиця Сикстуска ч. 25, Рынокъ ч. 11. Краковъ: Суконницѣ ч. 20. Чернівцѣ: Галицька ч. 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

ЛИПЕ

въ ресторациі ГАФТУЛЫ ТЕЙФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дбмъ власный, можна дбстати щоденно вже о годинѣ 8-бй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ

Печена вепрова съ капустою	15 кр.
Сѣчаний легки	12 „
Фляки	12 „
Ножка теляча съ крѣномъ	10 „
Ковбаска съ крѣномъ	5 „
Кавара	18 „
Обѣдъ съ абонаментъ	30 „

Великій вибірникъ въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що потодять въ моєй ресторациі, даю вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вино по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вбдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣдаю, въ великій выборъ отравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 288 —9 Зъ высокимъ поважаннемъ
ГАФТУЛА ТЕЙФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкой

поручає въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, двіжеры, лорнеты, бінокли далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничѣ, піонки, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвінкбвъ електричныхъ.

Великій напрамки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Суліна Вагнера

[Wagner'a]

дієтетично лічничий порошок для свиней незбдне средство против всякого рода хороб свиней а причини злого відживлення, хиб в обіту крови і в травленю. Уживає ся в найлучшим успіхом против помору і рожі у свиней. Правдивий з маркою охоронною і власноручним підписом „Ст Вагнер і І. Зеригевич“ дістати можна в п. н. Аптеці окружній І. Зеригевича в Залѣщиках. — Ціна пуделка 1 корона.
575 4—0

Перший рускій складъ машинъ до шитя!

Незрбвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Нбжний вбдъ 27 до 65 зр.
Ручний „ 25 до 48 зр.

Услбви сплаты приступний. Готбвкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту бзплатно. Цѣнники на жаданіе даромъ. 4—104
483

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*
Львбвъ, Галицка 6.

П. Т.! Зъ приданом Вами машины до шитя есьмь вповнѣ задоволеный. Шье тако и хорошо. Проте не жалую, що-мь на анонсъ въ „Дѣлѣ“ удавъ ся до Васъ и почуваю ся до обовязку заявити свое вдоволене. — Зъ повагаемъ *Ю. Владиславъ Любачѣвъ.* 565 6—12

Нове и красне выдане

ЄВАНГЕЛІЙ

въ прекрасныхъ переплетахъ такъ пбдъ взглядомъ тревалости, красоты якъ и низькихъ цѣнъ дбстати можна лише въ

РОБбТНИ ПЕРЕПЛЕТНИЧОЙ
ЄВГЕНІЯ СПОЖАРСКОГО
у Львовѣ, ул. Руска ч. 1.

Старѣ Євангелія и Служебники

принимая ся до вбдновленя.

МОЛИТВОСЛОВЫ

дамскій, врейскій и для мірянъ въ красномъ переплетѣ все на складѣ.

Посылка полагоджує ся вбдворотною почтою.
576 5—10

Таблицѣ зъ металю ЛИТЫЙ

таблицѣ надмогильній, таблицѣ для Выдѣлбвъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ мосяжній въ блахи прасований для лѣсной сторожи. — Пльомбы одованій и гузика до пльомбованя — выконує найдешевше

Лѣярня выробкбвъ металевыхъ

ГЕНРИКА ШАПИРЫ

Львбвъ ул. Коперника ч. 3, (побочь антики п. Миколяша.)
208 34—?

Для купців!

Гандель корінний (з красним уряджением і комнатою до снідань) можна зараз перекати в місточку, де находить ся староство, суд повітовий і уряд податковий. Ціна невелика. Реферктуючі довжні скоро зголосити ся до п. Нагірного, директора „Народної Торговлі“ у Львові.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Прочь зъ жидбвскою бляґою!
!!! Свбй до свого !!!

Выробы ножбвничій, захвалюваній шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше зъ гарантією на мѣсци

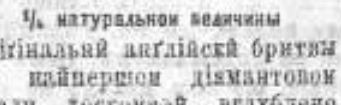

Бритвы англійскій, власній, солінгенъскій и швайцарскій у великбмъ выборѣ въ цѣнахъ вбдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду бритву передъ высилкою самъ выпробовую а на случай, якъ не падає ся до волоса, вымѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ. Бритвы безпеченьства [скаплѣчене выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся] Генкельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюї 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ
ножбвникъ
Львбвъ, ул. Галицка ч. 6.

Заразомъ поручаю всякій выробы ножбвничій въ моєй роббтни выконай.

Вытягъ зъ листбвъ признанія:

В Поважаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надбданій 2 бритвы и ножички, котрій мимо ихъ кон цѣны є дуже добрій и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

¼ натуральной величины

Оріґінальный англійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, доскональ, вглубено шлюфований, вистрений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглубено шлюфованя зр. 1.50 а ½ вглубено шлюфований зр. 1·80, порто 20 кр.

Братвы безпеченства маъ здбваємъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалічене лиця пбдчасъ голеня тако въ недосвѣдчыхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня падає ся до ужитку яко звычайна бритва Вбстре найдешкатнѣйше ¾ вглубене вышлюфоване. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунекъ Рбздавный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподоби звертає ся грошѣ. Высилка за послѣплатою або зъ попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ въ 3210 895.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрій. Въ интересѣ праці поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофиль Глушкевичъ парохъ въ Малиновѣ.

Прошу прислати ще 2 оріґ. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно праці ными и вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Заградникъ парохъ въ Кунмачахъ. Подбно пишуть Вел. Отецъ: Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій. І. Юрчаковичъ, парохъ Святковокъ. О. Полянъскій парохъ Юровецъ. Кипр. Дурбакъ парохъ Ладачина и много иншихъ особъ зъ рбзныхъ кругбвъ.

Патентованій принады до ѣды Англійска марка „Sheffield“. Prima якбсть зъ колодками зъ рога, або кости, вбстря шлюфованій. Вбстря не выпадають анѣ не розховстують ся навѣть въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножівъ и 12 виделокъ) 6 зр. Такожъ продає ся по ½ тузина пары. 572 3—10

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ АНГЛІЯ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII, Feldgasse 10.

Готбвки не вымагаєсь. Пбльги въ сплатахъ пб сля умовы

Цѣнники на провінцію на жаданіе даромъ и оплатно. Великій можливій гатунки диванбвъ сальоновыхъ, стѣнныхъ, покоевыхъ и церковныхъ, також ходникбвъ, портіеръ, фіранокъ, ератъ линолеумъ, кашъ на столы и лбжка, ковдеръ, коцбвъ,

дерть на конѣ и декораційныхъ предметбвъ поручає знана и реномована фірма Віденьскій Магазинъ и складъ диванбвъ

„Au Louvre“
у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6
пасажъ Гавсмана.

ФІЛІЯ: въ Перемышли ул. Мицкевича ч. 4. Правдивій перскій и оріентальній диваны по зниженыхъ цѣнахъ. Спеціяльный вбдѣлъ решток и высортованыхъ та надлишныхъ товарбвъ. 533

РУКОДѢЛЬНЯ РѢЗБЯРСКА
Е. ЩУПЛАКЕВИЧА
у Львовѣ, при ул. Коперника число 17.

выконує цѣлковитій уряджения церковний

Иконостасы, престолы, проповѣдницѣ, цимборіи, гробы Божій, олтарѣ, олтарики процесійний и всѣлякій роботы сальоновій совѣстно и дешево.

580 18—24

КАРОЛЬ
ЯВОРСКІЙ
у Львовѣ ул. Баторія 20

поручає свій складъ и робботню

ОБУВЯ

дамского, мужеского и дѣтинячого *по умѣркованыхъ цѣнахъ.* 581 12—25

Нечувано дешева цѣна.

Бѣлый порцеляновый сервисъ на 6 особъ — 30 штукъ тблько зр. 5·20.

Складає ся зъ 6 тарелбвъ глубокихъ, 12 плытныхъ, 6 десеровыхъ, 1 вазы, 1 сосіерки, 1 круглого и овального полумиска, 1 компотіерки и 2 сбльнички.

СЕРВИСЪ ЗЪ ДЕКОРАЦІЄЮ въ цѣты на 6 особъ, складає ся такъ якъ бѣлый зъ 30 штукъ тблько зр. 7 90.

Шклянный, гладкій сервисъ на 6 особъ, 31 штукъ тблько зр. 3·60. Складає ся зъ 6 чарокъ на вино бблшихъ, 6 меншихъ, 6 на лікеръ, 6 шклянокъ, 6 кубковъ на шампанъ, 1 карафки на воду.

Шклянный сервисъ. зъ матовымъ поясомъ складає ся якъ высше тблько зр. 4 40

Сервисъ для чаю порцеляновій зъ декораціею въ цѣты на 6 особъ, то есть 6 паръ філіжанокъ, 1 чайникъ, 1 цукорничка тблько зр. 1 95.

Сервисъ для чорної кавы 1 имбрикъ, 6 паръ філіжанокъ, 1 цукорничка тблько зр. 1 85.

КАЗИМІРЪ ЛЕВИЦКІЙ

Головный складъ для Галичины: Порцеляны, Скла, Чаю, Самоварбвъ и мѣшаныхъ товарбвъ.

Основаный въ 1845 р. — **Львбвъ ул. Трибунальска.**

Цѣны сталій, по можности найнизшій. Для выгоды також и на сплаты въ ратахъ. 592 1—6

Илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно.

Складъ и Робботня Футеръ ФЕЛІКСА и ЮЛІЯНА
ЛЮБЕЛЬСКИХЪ

при улици Валовій число 3 у Львовѣ

поручаємо на зимовый сезонъ свбй свѣжо спровадженый засббъ футеръ въ шкбрахъ якъ и готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣрѣ, зарукавки, шапки, баранцѣ и богато иншихъ можливыхъ въ обсягъ кушнѣрства входячихъ рѣчій. Також удержуємо на складѣ великій выборъ сукна до покриваня футеръ и продаємо все що можливо найнизшихъ цѣнахъ.

Илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно. 521 8—10

РІХТЕРА
СКРИНКИ ЗЪ КАМѢНЦЯМИ до будовы.

с найлюбѣйшою забавою дѣтей и найлѣпшою рѣчею, яку амъ можна подарувати до забавокъ и взнять.

Ріхтера скринки зъ камѣнцями до будовы можна кождого часу пббольшити доповняючими скринками, и черезте мають они подвбйну вартбсть. Ріхтера скринки зъ камѣнцями до будовы можна у всѣхъ лѣпшихъ торговляхъ забавокъ дбстати по 0·75, 1½, 3, 3½, 4½, 6—10 коронъ и высше. Однакъ треба дивити ся за маркою и не приймати скринокъ безъ нотвы, бо они є пбдробленій.

НОВИНА! Ріхтера игры, вымагаючій терпеливости, якъ сфінксъ, чортакъ, громовздбвъ и т. п., по цѣнѣ 70 сот. Лише зъ котвою правдивій!

Хто хоче дѣтямъ дати дарунокъ, нехай собѣ чимъ скорше каже прислати новый, богато илюстрованый цѣнникъ, пбдписана фірма приште его даромъ и франко.

Ф. Ад. Ріхтеръ и С-ка,
перша австр. угорска ц. и к. прив фабрика скринокъ зъ камѣнцями до будовы.

Контора и складъ: I. Operngasse 16 Вѣдень. Фабрика: XIII/1 (Hietzing.) **Rudolfstadt, Nürnberg, Olten** (Швайцарія), **Rotterdam New-York,** 215 Pearl-Street. 570 2—4

Охоронна марка: ЯКОРЪ.
LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики *РІХТЕРА въ Празѣ,*

признане за знамените, утихомираюче бблъ натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою кою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшкивъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґінальный.

Ріхтера аптика пбдъ Золотымъ Львомъ
Въ Празѣ, Elisabethstrasse 5. 584 1—15

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найближій вбдѣзды:
13 грудня „Амстердамъ“ о год. 6 по пол., 20 грудня „Статендамъ“ о год. 12·30 по полудни, 27 грудня „Потсдамъ“ о год. 5 по пол. 3 сѣчня „Спаридамъ“ о год. 12 въ полудне.

Новій пароходы зъ подвійными шрубами:
Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10.320 тонъ, Потсдамъ 12.500 т.

Цѣны першихъ каютъ вбдъ 264 кор. и высше } зъ
другихъ каютъ 228 к. и высше } при-
III. класы 209 к. 40 с. зъ Вѣдня. } стани.

Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10: для III. класы: IV. Weyringergasse 7 A.

Австрійскій лінія въ Берні, Инсбруку и Трієстѣ. 59

ЛЬВбВСКЕ БЮРО ГАНДЛЕВЕ

Львбвъ, улиця Костюшка число 4.

поручає выпробованій

СИКАВКИ ОГНЕВЙ

всякихъ систембвъ и зъ найлѣпшихъ фабрикъ, вужѣ до сикавокъ (шлявхи), партяній ведерця, коновки и огневій гаки а також шеломы, мундуры, пасы, топбрцѣ и иншій приборы для огневыхъ сторожей.

Цѣны низькій. — Услбвя сплаты догбдній.
497 8—10

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одпѣчатный редакторъ Иванъ Белей.

Папѣръ зъ фабр. Чердакьсон.

Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 267. Львовъ, Понедѣлокъ 27 Падолиста (10 Грудня) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додаткомъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и калькулятбовъ за инсераци платкй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границем:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатані вѣльнй вѣдъ порта.

Неодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенки звычай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ек мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесенє приватні платятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

За що на Мазуры?!

Пишуть намъ изъ Самбора:

Переносины Русинѣвъ на Мазуры „ze względów służbowych“ а у насъ на порядку дня. Такъ стало ся недавно въ Дубецку, такъ въ Буську, така доля постигла отъ-що п. Клима Тополькицкого, старшого комісаря при окружнѣй дирекціи скарбовѣй въ Самборѣ, котрого перенесено bezzwłocznie ze względów służbowych до Кракова.

А за що? — послухайте!

П. Тополькицкій проходжував ся вечеромъ по променадѣ въ Самборѣ и стрѣвъ ся зъ п. Иваномъ Рудницкимъ, нотаремъ зъ Луки, котрый вшовъ зъ здвокатскимъ конціпіентомъ а заразомъ кандидатомъ на посла зъ V курій самбѣрскон п. Ник. Ганкевичемъ. П. Рудницкій повитавъ ся зъ п. Тополькицкимъ, и як вымагае етыкета въ цивілізованѣмъ свѣтѣ, познакомивъ его зъ Ганкевичемъ, по чѣмъ всѣ три пѣйшли ще кѣлька хвиль разомъ, розмовляючи.

Побачивъ то комісарь староства Насватовскій — и заразъ на другій день донѣсъ о тѣмъ старостѣ Кешковскому. Староста побѣгъ заразъ до управителя скарбовон дирекціи п. Кордасевича (начальникъ скарбовон дирекціи п. Мішкевичъ пробуває теперь на вѣдпустцѣ) и сказавъ ему, що Тополькицкій бавить ся въ політыку, — що вѣнъ (староста) мае и такъ вже досыть клопоту зъ выборами, а Тополькицкій перешкаджае ему та агітуе за Ганкевичемъ, — що вѣнъ (староста) заразъ вѣднесе ся до намѣстництва, щобы Тополькицкого до 48 годинъ перенесено зъ Самбора.

Не помогли запевненя п. Кордасевича, що Тополькицкій не агітуе, що вѣнъ найменшон участи не бере въ акціи выборчѣй. Навѣть постерунокъ жандармерія здавъ п. Кешковскому справу, що п. Тополькицкій зовсѣмъ не бувъ на жаднѣмъ зборѣ выборчѣмъ. П. Тополькицкого перенесено до Кракова!

Ось новый фактъ вопіючого покривдженя урядника-Русина! До всѣхъ кривдъ въ виннѣшнѣмъ часѣ выборчѣмъ додано Русинамъ у причинку ще й сесю!

Зъ руху выборчого въ краю.

Въ справѣ правыборѣвъ у Грушцѣ (описаныхъ въ 262 ч. „Дѣла“), де то нѣбы „бунтъ“ бувъ противъ выборчого комісаря Ковальского [секретаря староства] куда безъ потребы зѣслано вѣйско зъ Товмача та шѣстьохъ господарѣвъ закованыхъ жандармы вывели зъ села — зарядивъ ц. к. прокуторія державна въ Станиславовѣ вступне слѣдство противъ чотирохъ селянъ: Паламарчука [тяжко побитого] и трехъ товаришѣвъ о злочинъ публичного насильства зъ §. 81 зак. карн. а кромѣ того ще противъ двохъ селянъ и противъ грушецкого пароха о. Кадайского о спѣввину въ тѣмъ злочинѣ, отже зъ §§. 5 и 81 зак. карн. О. Кадайского полишено на вѣльнѣй стопѣ, а всѣхъ шѣстьохъ селянъ задержано въ арештѣ слѣдчѣмъ на пѣдставѣ §. 175. в) проц. карн. [абы не порозумѣвали ся зъ свѣдками]. Слѣдство веде судья слѣдчій п. Гробельні

Цѣкаве письмо одержуемо про правыборы въ Вѣкнянахъ. Тамошнй правыборцѣ пишуть намъ: „Наша громада дае 3 выборцѣвъ зъ V. курій а 4 зъ IV. курій. Листы правыборцѣвъ не выставлено, часъ правыборѣвъ державъ вѣйтъ въ найвѣльшѣй тайнѣ. Ажь дня 22. м. м. секретарь Ковальскій пріѣхавъ досвѣта потайки до двора. По нарадѣ рѣшено заждати зъ правыборами, ажь доки люде не розвѣйдуть ся до сусѣдныхъ сѣлъ на попразенъ. Около полудня прибувъ комісарь въ товариствѣ „ржондцы“ и учителя до хаты дворского заушника Олексы Заковича и тамъ вѣдбулись правыборы ось як штудерно: Комісарь впускавъ до хаты тѣлько по одному. Голосовано разомъ на IV и V курію. Кождому покликаному диктувавъ комісарь: „Ты голосуешь на 7“ або „ты голосуешь на 3“. Дворакы и хрунѣ [„як декотрй въ нихъ при свѣдкахъ признались] не вымовляли именъ выборцѣвъ, ино вѣддали свѣй голосъ словами: „я такъ як вѣйтъ“, а що вѣйтъ голосувавъ на 7, то мабуть и ихъ голосы написавъ комісарь на 7. Листы контрольнон не ведено. Однакъ мимо того, що листа правыборцѣвъ була фальшована, що многихъ управненыхъ до голосованя не допущено [тутъ авторъ дописа назводить имена] але за те голосувавъ одинъ караный за злодѣйство пѣвторочною вязницею, а другій 23-лѣтный, оба на 7 выборцѣвъ, — все-таки значну вѣльшѣсть голосѣвъ дѣстали честнй выборцѣ. Та тутъ хитрый п. комісарь втявъ нову штучку! — Зовсѣмъ не оголосивъ, хто выбраный, и чимъ скорше пѣгнавъ до двора! На численнй запыты селянъ: хто выбраный? — п. комісарь мавъ одну вѣдповѣдь: „Забирайтесь до дому! вамъ прийде на письмѣ зѣ староства!“ Насъ се затрѣвожило, а догадуючись якогось шахрайства, мы почали числити голосы. Насъ голосувало на хлѣпску листу 67 въ V курій а 23 въ IV-ой и всѣ мы присягою готовй потвердити, що мы вѣддали голосы въ V курій на: 1) Бартка Шевчичного, 2) Андрѣя Билиньского, 3) Антона Пастушина, а въ IV. курій на: 1) Томка Сосновского, 2) Дмитра Ковбля, 3) Юзя Заковича Кубиного и 4) Василя Дмитрового, и тѣ законно выбранй выборцями. Тымчасомъ ходить поголоска, що карты до голосованя дѣстануть вѣйтъ Иванъ Луцѣвъ „ржондца“, Дмыто Луцѣвъ и Олекса Заковичъ, а тѣ могли мати найвѣльше въ V курій 20 голосѣвъ дворакѣвъ и 10 вѣдъ хрунѣвъ, разомъ по 30. А позаякъ въ IV. курій ино одинъ дворакъ маe право голосу, тотъ тѣй курій могли они мати що-найвѣльше по 11 голосѣвъ. Мы внесли протестъ до староства и жалобу до президента міністра Керберa, але досѣ не маемо вѣдповѣди, а ту выборы за кѣлька день! Насъ бере ся розпука!

Правыборцѣ.

Зъ Калуша пишуть намъ: Довголѣтный посолъ сего повѣту до сойму и рады державнон проф. Юліанъ Романчукъ прибувъ сюда дня 7 грудня, щобы яко поставленый делегатами повѣтовыми кандедатъ посольскій станути передъ выборцями. Выборцѣвъ и правыборцѣвъ зѣбрало ся звыжь 400. Зразу видко було по-трохи наслѣдки попереднон опозиціи тутешныхъ „твердыхъ“, котрй закидали п. Романчукови именно, що вѣнъ передъ рокомъ зѣрвавъ консолідацію и пригадували такожь выступленє его въ сойміе передъ десяти роками, коли стала була угода зъ гр. Баденімъ. Длятого о. Глѣбовицкій поставивъ интерпеляцію, чи п. Романчукъ зобовязуесь порозумѣвати ся перше зъ выборцями, коли-бы ему прайшло яко поселови якійсь важнѣйшій крокъ зробити, н. пр. въ родѣ того кроку зъ 1890 року. П. Романчукъ вѣдповѣвъ, що для посла все есть дуже пожадано порозумѣти ся перше зъ выборцями, однакъ коли-бы справа була такъ пильна, що не стало бъ на се часу, то посолъ въ загальнѣмъ интересѣ мусить и самъ дѣлати, беручи, розумѣе ся, одѣчальность на себе и являючи ся чимъ скорше передъ выборцями за-для поясненя. Емер. учитель Кушликъ и селянинъ Яцишинъ высказували деякій жалѣ, однакъ годили ся на кандидатуру п. Романчука. П. Романчукъ заявивъ, що прийме тѣлько тогды кандидатуру, коли побачить повне довѣре до себе, коли весь загалъ выборцѣвъ на ню згодить ся. При голосованю, зарядженѣмъ предсѣдателемъ зборѣвъ о. Шкурганомъ, всѣ присутнй пѣдписали руки, у почѣмъ п. Романчукъ, сконстатувавши т одноду шность, заявивъ, що кандидатуру приймае.

Въ Долинѣ стававъ дня 6 с. м. яко кандидатъ посольскій давнѣйшій посолъ сего округа проф. Юліанъ Романчукъ. Зѣбрало ся зъ пѣвтретя сотки выборцѣвъ и правыборцѣвъ, такъ що майже половина, не могучи змѣстити ся въ тѣснѣмъ льокали, стоячи на дворѣ слухала крѣзь отворенй вѣкна. Кандидата приняли дуже симпатично всѣ селяне, мѣщане, свѣтека интелігенція и численно зѣбранй священики. Окрѣмъ п. Романчука промовляли оо. Богачевскій и Дорожиньскій, вѣйты Дирѣвъ и Якимѣвъ и инші селяне — всѣ за его кандидатурою. Мѣщанинъ п. Крумгольцъ, котрый перше заголосивъ бувъ свою кандидатуру, заявивъ на сихъ зборахъ, що въ огляду на видиму загальну прихильность выборцѣвъ до п. Романчука вѣнъ изъ своей кандидатуры резигнуе и взывае до голосованя на п. Романчука. Сов. Грабовеньскій вже тыждень передъ тымъ зрезигнувавъ. Вкѣнци всѣ зѣбранй одноголосно и середъ оплескѣвъ згодились на кандидатуру п. Романчука. Оо. Бирчакъ и Гургула, котрй перше тѣлько накричали, не явили ся на сихъ зборахъ.

Зъ Бѣбрки пишуть намъ: Въ нашѣмъ повѣтѣ такожь „поправляють“ правыборы. И такъ въ Любши вѣдбули ся правыборы дня 20. м. м. и выпали були въ хосенъ народный. Лѣсничій Павлі вніесъ протестъ до перта 26 м. м., ну и розумѣе ся зъ успѣхомъ, бо староста назначивъ другій правыборы на день 7. с. м., мотивуючи се тымъ, що вѣйтъ „niedostatecznie ogłosił termin prawyborów, gdyż nie wystarcza wywieszenie ogłoszenia na prywatnem mieszkaniu wójta“ [тымчасомъ оголошенє було прибите и на коршмѣ!]. И дѣйстно п. Павлі ставъ выборцемъ зъ V курій. — За то не чути нѣчо, щобы п. староста назначивъ нотй правыборы въ Кийселѣ або въ Стрѣлискахъ новыхъ, де дѣяли ся разючй надужитя и хотяй въ часъ внесено протесты до староства и до намѣстництва! Така то правда! Народъ въ повѣтѣ крайно обуреный.

Зъ Калуша пишуть намъ: У насъ выпали правыборы зъ IV и V курій мимо пресій и шахрайствъ корыстно для рускихъ кандидатѣвъ; але ц. к. староство, по наказу зъ горы, касуе правыборы и переводить ихъ наново въ нечувано брутальный способъ. И такъ д. 6 и 7 с. м. переводивъ ц. к. комісарь Совівьскій повторнй правыборы въ Томашовцяхъ попросту шахруючи, бо голосы, вѣддавани на опозиційныхъ выборцѣвъ, записувавъ выбор-

---

Евгенъ Мандичевскій.

ВЪ ЯРМѢ.

(Докѣнченє.)

Ишли днѣ за днями, тыждні за тыжднями и нѣбы нич на вні не змѣнилось. А лишень у серединѣ, у сердцю, у душѣ глубоко, чули вони, що вже не такъ себе люблять, як колись, колись, давно, як лишень пѣзнались и на університетскѣй лавцѣ познакомлювались.

Та чимъ дальше, тымъ гѣрше. Про испытъ и не думати. А вона и бонть ся йому про се згадувати. Вже здала ся на волю Божу и лишень зѣтхала. Зѣтхала глубѣко. А часомъ и таке зѣтханє може надоѣсти. Лишь часомъ, як смеркло ся и тихо стало, розгадувала и жаль нею страсавъ, а душа плакала, плакала...

Кляла бы, та не знала кого. Чи себе? чи його? чи може вѣковѣчне правило природы? Хто тутъ винесъ, що полюбились и побрались?... Тысячѣ люблять ся, тысячѣ побираються, а вѣдтакъ нарѣкають, плачуть, проклинають. Бо чоловѣкъ нѣ собѣ нѣ другому не догодить. Така то вже вродa людска.

Потѣшала себе. Потѣшала молодостію ясною и чистою, що наче та днина весняна, сонѣшна, промайнула безповоротно. Декуда згадувала и про будучность. Але сеся цѣлкомъ ѣй не усмѣхалась. Та й таке потѣшенє довго не тревало. Лишень як чоловѣка дома не було. А як приходивъ, то горе. „Всьо вле, всьо на злѣсть йому, всьо на те, абы його зъ хаты выгнати“.

Плакали въ душѣ и нудьгували. А коли пригадали собѣ дитину, нѣбы лекше, яснѣйше, теплѣйше ставало имъ на душѣ, такъ, мовьбы весна повѣяла мягкимъ подувомъ сонячного свѣтла и обновила ихъ душѣ на хвилиночку. Та спомины ясныхъ хваль поборювали взаимнй негодованя, и на часочокъ вертавъ давный супокой у нен и колишня лагѣдность у него. Лишень любовь не вертала. Десь запропастилась, як-бы й не було ей на цѣлому свѣтѣ.

Ишовъ рѣкъ, ишовъ другій и десятый, а йому вже й не снилось испыту робити. Ходивъ як та вѣдмѣна. Неголеный, неприбраный, занедбаный, як бы вже про цѣлый свѣтъ не журивъ ся.

Ставъ мовчаливый. Не обзывавъ ся нѣ до кого. Нѣ до жѣнки, нѣ до дитины.

Вѣнъ змагавъ ся зъ жѣнкою, котра робила йому гѣркй докоры зъ причины його нещасной легкодушности и наслѣдкѣвъ, котрй евентуально мала бы вона и дитина вѣдпокутовувати. „Як бы такъ смерть на него, борони Боже!“ Вѣнъ на се звыкъ бувъ ѣй вѣдгукувати грубыми словами и заявлявъ, що зовсѣмъ не мае намѣру такъ поводитись и се робити, як дурнымъ бабамъ захочуесь... Досыть довго вносивъ таке дорѣкане терпеливо. Але вкѣнци и йому силы й терпцю не стало. Мовчавъ на все...

То мовчанє доводило ей до крайнон розпуки. Не знала вже, зъ якого боку мае до чоловѣка пѣдѣйти. То спить, то йде до школы, то поправляе задачѣ. А перешкодити ему борони Боже! Для нен часу нема... Навѣть ѣсти звыкъ мовчки. Нѣкъ було втягнути його до розмовы. А ту часомъ такъ хочесь говорити аж за языкъ пече.

— Була-мь нинѣ у Галѣ. Не маешь понятя, як вона жие зѣ своимъ чоловѣкомъ! Як рѣдный братъ зо сестрою. Як-бы щойно побрались!

Вѣнъ ѣвъ зъ завзятемъ зупу и кидавъ вѣдъ часу до часу окомъ на задачу, що зачавъ передъ хвилькою червонымъ атраментомъ пѣдчеркувати.

— Казала менѣ, що коли ей чоловѣкъ здасть кваліфікаційный испытъ, то сейчасъ выбираються на пару день до родичѣвъ, а вѣдтакъ вѣдвѣдають своихъ. А и мы ще такожь не вѣдвѣдали всѣхъ своихъ свояковъ. Коли бы то...

— Испытъ робити! Тѣлько менѣ зъ тымъ не выѣджай! Прошу тебе о то дуже. Вы жеаштины ничь, ино бьете чоловѣка до испыту запрягали и жите затроювали. Такъ, якъ-бы то безъ испытѣвъ люди и не жили на свѣтѣ?!

— Але жь, прошу тебе, прецѣнь самй тато казали...

— Тато! тато! Що тато можуть знати, якъ буде лучше?... Менѣ лучше безъ испыту и на тѣмъ конець. Розумно? — Положить ложку, обѣтре вуса и встае.

На! лишень сего треба було! — думае собѣ жѣнка. — Вже певно не буде дальше ѣсти обѣду...

Вѣнъ тымчасомъ иде до вѣкна, вияляе очи у противобѣчный паркань и немовь перечислюе дошки, чи е всѣ. Вѣдтакъ бубнить пальцями по шибѣ... прохожй задержують ся и позирають зъ подивомъ на него.

Жѣнка пѣдходить близше, кладе руку на його рамена и промавляе лагѣдно:

— Масо зимне... А мяса шкода. Знаешь, по чому теперь фунтъ? — Або: — Зѣѣджмо бодай разомъ, абы послугачка не мала подвѣйного заходу зъ посудою...

Але се не переконувало його. Въ такихъ хвиляхъ стискавъ рамена и робивъ такій рухъ, як бы хотѣвъ вѣдтрутити жѣнку. А вона... Вона лишень поступить крокъ взадъ, зѣпреся на крѣсло и зачинае мягкимъ, перепрошуючимъ голосомъ говорати. Звычайно жѣнка. Скора зъ гнѣву, скора и до згоды.

— Зенюо! Зенюо! не гнѣвай ся! Прецѣнь нема чого обурюватись! Ты, як батько дитинѣ, мужь жѣнцѣ, повиненъ есь глядѣти напередъ. Зразъ сердитись! Та чого, хотѣла бымь знати! Инші стараютъ ся як найскорше позбутись усякихъ испытѣвъ и жити вѣдтакъ для родины.. Зенюо! знаешь що, Зенюо? — лестила ся присуваючись до него и кладучи руку на його плечи. — Послухай, що я тобѣ пораджу. Послухаешь, Зенюо?

Охолонувъ зъ першого гнѣву, звернувъ ся до нен и сѣвъ при столѣ.

— Застанови ся, зъ чого будемо жити, коли прайде ще зъ одна дитина и стануть малѣ пѣдростати. А ихъ и убрати треба и нагодувати и до школы пѣслати. Я для себе вже ничь не вымагаю. Менѣ ничь не потреба. Я стара, але тѣ дѣти... Не знаешь, якѣ я муки перебуваю, коли пригадую собѣ того вѣчного суолента зъ Б. Знаешь, що зъ жѣнкою и зъ дѣтьми по смерти сталось? Ажь страшно погадати! Таке пониженє, такій соромъ! Боже! Радше вмерти, як такого дожити!

Colosseum

Театръ рѣзнородностій

пѣдъ дирекціею ЕРНЕСТА ТОРНА

256 11—15

Щоденно свѣтле представленє (въ недѣлю два представленя.) — Выступы перворядныхъ силъ артистичныхъ

Початокъ о 8-ій год. вечеромъ. — Білеты до набути въ бюрѣ дневниковъ п. Ильона, ул. Кароля Людвика ч. 19

цямъ, що будуть голосувати на „ржондовыхъ“ кандидатовъ. На се маємо доказы и готовій довести се въ судѣ. Такъ ще й у Войниловѣ мають — „поправити“ правыборы. Урядники староства навѣть не талять ся въ тыми „поправками“; одинъ зъ нихъ сказавъ такій цинічній слова: „Było bardzo źle, ale poprawiliśmy; i w innych powiatach dużo jeszcze poprawi się. Wprawdzie Rojowski i Karatnicki źle stoją, ale zrobi się kilka małych cudów, a jeśli trzeba będzie, to i większy cud, i będą wybrani rządowi kandydaci!“ Се слова автентичній! За прикладъ „малого чуду“ може послужити се, що ц. к. староство въ Долинѣ нѣбы черезъ помылку высилало легітимаційній картки для выборцѣвъ зъ IV. курій выборцямъ V курій; розумѣє ся, що зъ такими перемінеными легітимаціями нѣкого не впустять до выборчои салѣ. (Просимо се порівнати зъ помѣщеною нижше допискю зъ Перегиньска *Ред.*) Органъ намѣстника Gazeta Narodowa выразно заповѣдла, що нѣ одинъ зъ опозицій ныхъ кандидатовъ не выйде! Подобно голосять и гр. Каролъ Дѣдушицкій и Ройовскій. Сей говорить хлопамъ въ калускомъ повѣтѣ: „Ну, и що зъ того, що будете голосувати противъ мене? Намѣстникъ каже и я буду выбраный!“ Касіярами выборовъ именованій зъ рамени „центрального“ комітету д-ръ Станецкій адвокатъ въ Калуши, и д-ръ Добровольскій въ Долинѣ. Сѣ паны вызвали на сей понедѣлокъ выборцѣвъ въ „справѣ урядовѣй“ до канцелярій; и такъ вызвано выборцѣвъ зъ Ясеня, Сливокъ, Прислупа, Майдану до канцелярій д-ра Станецкого на день 10 с. м. Певно має ся тамъ „поправляти“ выборцѣвъ! Вносимо протестъ и высилаємо телеграму до президента міністровъ.

Повѣтовый комітетъ выборчій въ Калуши просить отецкимъ всѣхъ выборцѣвъ зъ V курій, щобы д. 13 с. м. (въ четверъ) явили ся въ Калуши о 7 год. зрана, а выборцѣвъ зъ IV курій, щобы о тѣй самѣй годинѣ зібрали ся въ Калуши д. 17 с. м. (въ понедѣлокъ). О тѣмъ часѣ вѣдправить ся въ парохіяльнѣй церквѣ калускій служба Божа, щобы упросити помочи св. Духа, абы допомѣгъ намъ выбрати своихъ заступниковъ до рады державной. Всѣхъ щирыхъ людей патріотовъ просить комітетъ, щобы въ своихъ громадахъ повѣдомили о тѣмъ выборцѣвъ.

Зъ Скалатского пишуть намъ:

Село Богданівка було нинѣ 6-ого грудня позорищемъ страшного безправя політичного. У насъ правыборы вѣдбули ся сего року дня 6 падолиста въ найбѣльшѣмъ порядку. Але партія народна перемогла жидовъ и паньскихъ попихачѣвъ, отже тіи внесли до староства въ Скалатѣ фальшивый протестъ, мовь-бы-то ихъ не впускано до канцелярій голосувати. Однакъ підписаній можуть стверднти присягою, що жадной неправильности при тамтыхъ правыборахъ не було и покликують ся на клясичного свѣдка самого комісаря, котрый тѣ правыборы переводивъ, на п. Грубого ц. к. секретаря староства. Въ наслѣдокъ згаданого протесту староство безъ жадного провѣрення справы уневажнило перший правыборы а нинѣ приѣхавъ комісарь староства Кречмеръ въ найбѣльшѣмъ incognito переводити безъ жадного оповѣщення въ громадѣ другій, нѣбы-то справедливѣйшій правыборы. Мы довѣдались о новыхъ правыборахъ доперва тогды, якъ комісарь уже приѣхавъ до села. Правыборы розпочались тымъ, що комісарь поставивъ при дверехъ канцелярій громадскои двохъ жандармовъ, котрѣ мали наказано впускати до середины тѣлько жидовъ и кого писарь громадскій [жидъ] позволивъ впустити. Найперше було голосованє въ V. курій [выбрано 4 выборцѣвъ]. Голосували дворскій форналѣ и слуги, але то люде по найбѣльшѣй части чужостороній, отже не знали, на кого голосувати, тожь економы Сегаль и Берґеръ провадили имъ имена выборцѣвъ, а тѣ повтарали и комісарь не протививъ ся тому. Зъ стороны народнои не було умысно припущеныхъ до голосованя около 30 людей, хоть вѣдъ рана чекали и допоминались о голосованє. [Тутъ допысуватель наводить имена всѣхъ не допущеныхъ до голосования.] Дальше посвѣдчають свѣдки [авторъ дописа подае имена], що деякій правыборцѣ голосуючи подавали два рази имя одного и того самого выборця! Та сама практика була примѣнена и въ IV. курій [на 5 выборцѣвъ], але ще зъ тымъ додаткомъ, що выбрано выборцемъ жида Германа Іоргиша, котрый не платить нѣякого податку. Мѣжь народомъ страшне огорченє и обуренє!

Зъ Бережанъ пишуть намъ:

На покликъ „Селянъскои Рады“ зібрали ся тутъ д. 6 с. м. выборцѣ и правыборцѣ бережанъского повѣту, щобы обговорити такти ку поступованя при выборѣ послѣвъ. Велику салю „Надѣя“ заповнило 500 люда. Зъ священиковъ явили ся оо. Лепкій, Мосора, Дидикъ, Любинецкій, Кунцевичъ, Лопатиньскій, Юзвиньскій, Гордіовскій и Дичковскій; оправдали свою неприсутность оо. Макогоньскій и Дудровичъ; зъ москвофілѣвъ не явивъ ся нѣ одинъ, видко боли ся попасти мѣжь „масонѣвъ“... Зборы отворивъ голова „Селянъскои Рады“ о. Лепкій и обнявъ провѣдъ зборовъ а секретарювавъ о. Мосора. Вѣнъ и вѣдчитавъ напередъ всѣхъ выборцѣвъ въ повѣтѣ, щобы вже заздалегѣдь всѣ пѣзнали ся.

Вѣдтакъ зборы ухвалили такій способъ поступованя при выборахъ: Всѣ выборцѣ зъѣдуть ся до Бережанъ въ передодень выборовъ и всѣ разомъ заночують въ „Надѣи“, щобы поодинокихъ не нападали ворожій аґітаторы. — Въ день выбору пѣйдуть всѣ о 7 год. рано до церкви на тиху службу Божу а зъ-вѣдтамъ всѣ разомъ до староства. — Руский выборцѣ будуть вже мати картки зѣ своею комісією, а коли бы староста не хотѣвъ принятн тыхъ картокъ, то кождый мати-ме зъ собою оловець и зразъ напише на старостинскихъ карткахъ имена [вызначеныхъ] членовъ до комісіи. — Дальше постановлено способъ контролѣ, якъ хто въ рускихъ выборцѣвъ буде голосувати (чи хто не схрунить) и способъ поступованя по голосованю передъ скрутинією. — По голосованю выборцѣ не смѣють розходити ся, щобы бути готовыми до можливого тѣснѣйшого выбору. — Выбрано депутацію зъ трохъ [д-ра Чайковского, о. Лепкого и Семка Старуха], щобы удала ся до старосты для запевненя, чи выборы послѣвъ будуть легальній. — Уповажнено о. Мосору, щобы пѣдчасъ выборовъ зъ V. курій принимавъ и розсилавъ депешѣ въ цѣли порозумѣня зъ комітетовыми въ иншихъ мѣстахъ [адреса: о. Мосора въ „Надѣя“]. Пѣдчасъ выборовъ зъ IV. курій упрошено до сего д-ра Чайковского.

Нарештѣ прочитано заяву збору выборцѣвъ зъ Тернополя и зѣ Збаража, що въ обохъ тыхъ мѣстахъ выборцѣ ухвалили одноголосно голосувати въ V. курій на Тимотея Старуха. Присутный Старухъ заявивъ, що Перемышлянщина є за нимъ а и въ Золочѣвщины мае письма, що многій его пѣдпирають. На тѣй пѣдставѣ зборъ ухваливъ одноголосно своимъ кандидатомъ зъ V. курій п. Тимотея Старуха. (О. Мировичъ до Бережанъ не явивъ ся.) Отже всѣ выборцѣ мають для одностайности голосованя писати на картахъ голосованя: зъ V. курій „*Тимотей Старухъ, господарь зѣ Слободы золотои*“ а въ IV. курій *Василь Яворскій, радникъ скарбовый зъ Кракова*“.

По выборахъ оба рази (чи вдатныхъ чи нѣ) зѣйдуть ся руски выборцѣ до „Надѣи“ на приготовану перекуску.

По вычерпаню всѣхъ формальностій заспѣвали вѣчевники пѣсню: „Не пора, не пора, Москалеви й Ляхови служить — Намъ пора для Украйны жить!“ и розбѣшли ся одобреній до якогось святого, народного дѣла. — *М. Мосора.*

Зъ Пѣдгаєччины пишуть намъ: Дня 6 с. м. зібрало ся въ Пѣдгайцяхъ сто и кількадесять нашихъ выборцѣвъ зъ обохъ курій и велике число правыборцѣвъ, такъ що велика сала повѣтовои рады була биткомъ набита, а ще богато людей мусѣло стояти на коритарн. Кандидатъ на посла IV курій п. Вас. Яворскій лише приславъ письмо, въ котрѣмъ выразивъ жаль, що ему не позволено выѣхати въ Кракова, абы станути передъ выборцями, а заразомъ заявивъ, що годить ся цѣлкомъ на народну програму и и якъ буде выбраный, вступить до клюбу независимыхъ рускихъ послѣвъ. Кандидатъ зъ V курій п. Іос. Гурикъ своею бесѣдою, въ котру вложивъ цѣле свое серце, по-простому очарувавъ усѣхъ зібраныхъ. Довгои его бесѣды выслухали зібраній середъ такои тишины, що хочь макъ сѣй, тѣлько вѣдъ часу до часу перебивано ей грѣмкими оплесками. Одушевленє було незвычайне. Селяне по скѣнченѣй бесѣдѣ вѣдзывали ся одинъ до другого: „Мы й не знали, що є на свѣтѣ хлопы, щобы такъ ясно и вѣдважно умѣли говорити про нашѣ кривды!“ Всѣ якъ одень уневняли, що на нѣкого иншого не вѣддадуть голосу, лишь на п. Васыля Яворского зъ IV и на Іосифа Гурика зъ V курій. Додержѣть же, пп. выборцѣ, слово въ днях 13 и 17 с. м.!

Недавно було въ „Дѣлѣ“ писано, що въ Ловначчинѣ староста гр. Дѣдушицкій скинувъ зъ вѣйтовства ажь чотирохъ вѣйтовъ неваручныхъ ему до выборовъ. Мѣжь иншими скинувъ честного вѣйта Пимена Яцуру зъ Пшеничника. Вина Яцуры була така, що вѣнъ приватно радивъ громадянамъ, абы его и заступника вѣйта не выбирали на выборцѣвъ. А якъ вѣдомо, староста гр. Дѣдушицкій, покликуючи до себе вѣйтовъ наказувавъ имъ, щобы будь-що-будь були выборцями. Письмо старосты до ч. Яцуры звучить:

L. 17798/900. Tłumacz 11 listopada 1900. Do p. Filemona Jacury naczelnika gminy w Pszenicznikach. Doszło do mojej wiadomości, że p. Filemon Jacura wydał samowolnie ustny zakaz wybierania Radnych na wyborców Deputowanego do Rady Państwa z kuryi IV i V. Wydaniem takiego zakazu ograniczył swobodę wyborców do wolnego wybierania Radnych dopuścił się zatem ciężkiego uchybienia obowiązkom naczelnika gminy. Wobec tej okoliczności zawieszam Pana Filemona Jacurę na mocy postanowień §. 108 ustawy gminnej w urzędowaniu, a równocześnie oddaję urzędowanie Petrowi Wołosyńczukowi. Polecam zatem p. Filemonowi Jacurze ażeby natychmiast oddał urzędowanie wymienionemu Petrowi Wołosyńczukowi wraz z aktami i pieniądzmi. Ck. Starosta *Dzieduszycki.*

Зъ Рогатина просять насъ оповѣстити, що въ дни выборовъ мѣсцемъ зборнымъ для выборцѣвъ въ Рогатинѣ буде церковь, де вѣдправить ся о 8 год. служба Божа.

„Перемыска Селяньска Рада“ скликуе ще два головній вѣча передвыборчій, а то на день 14 грудня [на пятницю] до Перемышля въ комнатахъ „Вѣры“ на годину 1 зъ полудня и до Мостискъ на годину 12 въ полудне. Кромѣ того вѣдбудуть ся зборы выборцѣвъ въ Устрѣкахъ д. 15 грудня [въ суботу]. На тѣ зборы запрашае „Селяньска Рада“ всѣхъ выборцѣвъ зъ IV. курій на послѣдну нараду.

Комітетъ окружный въ Сяноцѣ для выбору послѣвъ зъ IV и V курій округовъ Сянокъ-Лѣсько-Березовъ и Сянокъ-Лѣсько Березовъ-Коросно-Ясло-Добромиль-Старый Самборъ має честь повѣдомити Р. Т. выборцѣвъ тыхъ округовъ, що на пѣдставѣ зборовъ мужѣвъ довѣря, вѣдбутыхъ дня 19/10 и 2/11 с. р. и збору выборцѣвъ зъ дня 7/12 с. р. рѣшивъ: а) поставити рускимъ кандидатомъ на посла зъ IV курій п. Антона Старуха, господаря зъ Бережницѣ выжнои повѣта лѣського; б) въ V курій мають выборцѣ здержатись вѣдъ голосованя. О тѣмъ рѣшеню повѣдомивъ комітетъ Выдѣлы Народнои Рады и Русскои Рады у Львовѣ. — Зъ Комітету окружного въ Сяноцѣ. *Т. Калужняцкій* предсѣдатель, Д-ръ *Ив. Струтинскій* заступникъ предсѣдателя, *Г. Пержило* секретарь.

Подаючи се письмо Комітету въ Сяноцѣ, мусимо додати вѣдъ себе кѣлька слѣвъ. Народный Комітетъ у Львовѣ ухваливъ затвердити въ IV курій сяноцкого округа п. Антона Старуха, отже въ тѣмъ взглядѣ есть згода зъ сяноцкимъ Комітетомъ. А що-до V курій сяноцкои заходить незгѣдность о стѣлько, що Комітетъ сяноцкій [не знаемо, зъ якои рациі] поручае выборцямъ здержатись вѣдъ голосованя, а Народный Комітетъ въ засадѣ ухваливъ поручити рускимъ выборцямъ въ тыхъ округахъ, де нема рускихъ кандидатовъ, пѣдпирати кандидатовъ опозиційныхъ (въ округѣ сяноцкомъ есть такимъ тюдовець Станіньскій, бо-жь и польскій центральный комітетъ пѣдпирае въ кождѣмъ рускѣмъ округѣ руского урядовця противъ народного руского кандидата.

Зъ Перегиньска доносять намъ: У насъ выбрано 11 рускихъ выборцѣвъ зъ V. а 12 зъ IV курій. Отже нинѣ (8. грудня) прислало ц. к. староство долиньске легітимаціи для тыхъ, що выбранѣ въ IV. курій, щобы явились до голосованя д. 13 с. м. зъ V. курій. Незадовго прийдуть певно легітимаціи тымъ, що выбранѣ въ V курій, и завѣзе ся ихъ, до голосованя на посла зъ IV. курій! Не знати, чи то помылка чи штучка выборча, абы 23 выборцѣвъ зъ Перегиньска позбавити голосу. — *Вас. Небыловець*, парохъ Перегиньска.

Зъ Равщины пишуть намъ:

У насъ въ Равскѣмъ повѣтѣ величезній заходы паньско-шляхотскои бранжи урядовои и неурядовои, щобы промостити дорогу до посольскихъ мандатовъ. При правыборахъ дѣяли ся всякѣ можливѣ и неможливѣ выборчѣ махерства, абы тѣлько выйшло на выборцѣвъ якъ найбѣльше хрунѣвъ. Та ба! народъ значно прозрѣвъ! Алежь вѣдъ чого польско-шляхотска мораль: „choć nie honorowo, ale zdrowo!“ Тожь пѣйшли въ роботу выпробованѣ выборчѣ „махерства“ въ формѣ шаленыхъ аґітаторовъ. Але видко, все то ще за мало, отже придумано таку остаточну выборчу штучку. До теперь всякій посольскій выборы вѣдбувала ся въ сали, що мѣститъ ся въ будынку староства. Тая саля находить ся въ партерѣ будынку, а до нея вхѣдъ просто зъ обширного парку, що розлягае ся туй при будынку староства. Тутъ не такъ вѣдповѣдне мѣсце на остаточнѣ выборчѣ махерства, отже треба бы замѣнити мѣсце на выборы. О такѣй замѣнѣ розбѣшла ся поголоска по повѣтѣ. Именно говорять, що выборы мають вѣдбути ся въ салях повѣтовои рады, що мѣстять ся на першѣмъ поверсѣ повѣтового будынку. До сихъ саль треба входити дверми зъ дороги, проходити нижными сѣнками на сходы, дальше сходами на першій поверхъ, тамъ зновъ дверми до салѣ, де мали бы вѣдбути ся выборы. Отсе разъ добре мѣсце на выборы. Тутъ выборчѣ „махерства“ можуть розгулятн ся до безъ границь. Коли черезъ таку реторту зможе пройти выборець, то разъ буде частый! Панове! Чи такими способами добувае ся посольского мандату? А дежь католицка мораль?

Иванъ Запека.

Зъ Старого Самбора доносять: Дня 13 с. м. по выборѣ посла съ V курій вѣдбудуть ся въ Старѣмъ Самборѣ зборы выборцѣвъ зъ IV курій. Упрашае ся всѣхъ священиковъ докончe прибути враз зъ своими выборцями. — За Комітетъ выборчій *І. Яворскій.*

Зъ Рудецкого повѣту пишуть намъ: Правыборы покончені. Сподѣвати ся, що при самѣмъ выборѣ посла не буде фальшивыхъ картъ голосованя, якъ було 1897 року.

Въ нашѣмъ повѣтѣ вѣдбули ся 2 довѣрочній зборы передвыборчій, 16 малыхъ вѣчъ що кѣлька громадъ и 2 повѣтовѣ вѣча выборцѣвъ въ Рудкахъ и Комарнѣ. Що сеся робота не була марна [безъ огляду на результатъ маючого наступити выбору посла], видко було вже и зъ того, що мамо лихон погоды на повѣтовѣ зборы до Рудокъ 6 с. м. а до Комарна 7 с. м. зѣѣхавшись наши выборцѣ майже въ комплетѣ, а були й выборцѣ-Поляки и такій, що намъ неприхильній. Народъ видко починае понимати, що выборы то не парада, не „говоръ“ анѣ добра „оказія“, а важна хвиля въ житю конституційнѣмъ, вѣдъ котрои зависить его доля.

Въ Рудкахъ 6 с. м. явило ся на зборахъ около 200 выборцѣвъ и правыборцѣвъ. Понеже не можна було нѣгде найти маршалка повѣтового п. Равского (и то цѣлі два тыждні), щобы его просити о салю рады повѣтовои а выдѣлъ Sokoł'a вѣдмовивъ своіи салѣ 2 голосами противъ 7 (въ тѣмъ Sokoł'ѣ майже половина членовъ Русиновъ!), то зборы мусѣли вѣдбути ся въ сѣнехъ заѣзднаго дому. Явились кандидаты: о. Мих. Зубрицкій на IV. и п. Мик. Ганкевичъ на V. курію. Промовы обохъ кандидатовъ подобали ся зібранону народови незвычайно, тожь кождый слухавъ ихъ зъ спокоемъ и найбѣльшою увагою. Интерпеляцій до о. Зубрицкого нѣхто не ставивъ, а по вѣзваню зібраныхъ, абы хто поставивъ внесенє що-до кандидатуры на IV. курію, народъ заявивъ ся одноголосно за о. Зубрицкимъ. Тѣлько одинъ священикъ старорусскои чи москвофільскои (чи якъ ни звати) партіи, покликуючись на письмо „Русской Рады“ у Львовѣ до о. дек. Ил. Каламунецкого, поставивъ внесенє, щобы вѣдкинути кандидатуру о. М. Зубрицкого, бо на него не згодить ся „Русская Рада“. На питанє, хто-жь мавъ бы бути рускимъ опозиційнымъ кандидатомъ, заявивъ, що „Русска Рада“ може ще поставити якого кандидата, а слі-бы зборы приняли кандидатуру о Зубрицкого, то загрозивъ, що старорусская партія дасть при голосованю, порожній картки, бо мусить слухати своіи начальноі власти у Львовѣ. При голосованю заявивъ ся весь народъ и всѣ священики народовцѣ за о. Зубрицкимъ противъ одиноког о голосу сего священика. Не помогла жадна перевазія, що мы будемо посла выбирати, а не „Русская Рада“ у Львовѣ, що она насъ має слухати, коли мы одноголосно чвюсь кандидатуру приймаємо, а не мы ей; при триразовыхъ пробахъ и контрпробахъ сей священикъ своимъ одинокимъ голосомъ лишень компромітувавъ „Русскую Раду“. Се велике memento для нашихъ людей старорусскои партіи. „Назадъ къ народу!“ кличемо, поки ще часъ. П. Ганкевича интерпелювавъ бурмістръ Полякъ п. Ангельскій въ справахъ національныхъ, на що кандидатъ въ польскѣй промовѣ вѣдповѣвъ зовсѣмъ вдоволяючо, закѣнчуючи свою промову вдаломъ независимои, въ границяхъ етнографічныхъ, Польщи и Руси-Украины. На другу интерпеляцію о. Онишкевича въ справѣ вѣры, церкви и духовенства вѣдповѣвъ кандидатъ менше вдоволяючо. Кандидатуры сеи не пѣддано пѣдъ голосованє, бо згодився бувъ ще свою кандидатуру на V курію д-ръ Ник. Антоневичъ и мавъ явити ся слѣдуючого дня въ Комарнѣ. Але було видно, що народъ заявивъ бы ся бувъ за п. Ганкевичемъ.

Въ Комарнѣ 7 с. м. зібрало ся значно бѣльше народу, нѣжь въ Рудкахъ и обширный льокаль читальнѣ „Просвѣты“ не помѣстивъ всѣхъ, многій мусѣли стояти на дворѣ. Священиковъ взагалѣ, а зъ москвофільскои партіи особливо, явило ся значно бѣльше, нѣжь въ Рудкахъ. Зъ сеи стороны почала ся аґітація противъ о. Зубрицкого; але в межи зібраныхъ народомъ видко було якесь зворушенє. Атмосфера була душна. Вже при выборахъ президія прийшло де острого выступу мѣщанъ и селянъ народовцѣвъ противъ сторонниковъ „Русскои Рады“. Предсѣдателемъ выбрано о. Ст. Онишкевича величезною бѣльшостію голосовъ. Цѣлогодинну кандидатску промову о. М. Зубрицкого выслухано спокойно, зѣ знаками вдоволенія; а коли нѣхто не хотѣвъ интерпелювати кандидата, анѣ не ставивъ жадного внесенія, що-до кандидатуры на IV курію, то предсѣдатель пѣддавъ пѣдъ голосованє кандидатуру о. Зубрицкого и ей принято одноголосно. Священики старорусскои партіи стримали ся вѣдъ голосованя. Есть оправдана обава, що они будуть аґітувати противъ о. Зубрицкого и дадуть або чистій картки або на воздухъ, якъ се вже було при послѣдныхъ выборахъ до сойму, рады державной и при доповняючихъ выборахъ до рады повѣтовои. Такимъ поведенемъ старорусская партія сама копае собѣ гробъ мѣжь народомъ. Почавъ промовляти кандидатъ на V курію д-ръ Н. Антоневичъ. Згадавши нашихъ князѣвъ и бояръ, казавъ, що его програма спочивае на преданности рускѣй вѣрѣ и народности, а вѣнъ буде заступати интереси се-

---

Вѣнъ сперъ голову на долоню и слухавъ.

— Ну, видишь теперь, що моя правда, що я лишень того хочу, що є пѣдставою пожитя супружеского. Чоловѣкъ повиненъ дбати про удержанє, про будучность свою, жѣнки, дѣтей. Але не такъ...

— Чи гадаешь, що я яко суплентъ не спроможусь на те, щобы выпровадити дѣтей на люде? Бѣднѣйшій є, а прецѣнь ихъ дѣти не гинуть пѣдъ чужимъ тыномъ...

— Але, прошу тебе, все-таки инакше, якъ чоловѣкъ має запевнене становиско. Ты повиненъ на те памятати, що мы не вѣчній, що у тебе є жѣнка, є дитина. А якъ єсь не мавъ памѣру запевнити имъ будучности, то по що-жь тобѣ було женитись? Га? на що? Абы жѣнка була тою колодою, що не позволяе чоловѣкови свободно погулятн?

— Ахъ, що менѣ будешь теперь такій нѣсенѣтницѣ наводити на гадку. Лучше берись сама до роботы. Однаково мала-єсь намѣръ образуватись, кѣнчити фільософію и Богъ зна' що! Но, кѣнчи, кѣнчи, коли-єсь така мудра!

— То ты такъ менѣ говоришь?

— А якъ же-жь? Ты гадала, що лишень мы, мужчины, будемъ працювати и готовый грѣшь приносити въ хату, а вы насъ лишень наглядати, пѣдучувати, муштрувати мете? Го-го! далеко до того, далеко! Теперь и жѣнка мусить глядѣти, щобы рѣвну часть працѣ вносила въ супружество, коли хоче и деиде рѣвноуправненою бути. Нинѣ такъ! — говоривъ вѣнъ и зачавъ нервово ходити по хатѣ.

Жѣнка сѣла, закрыла лице руками и пытала себе, чи се лишень може бути правда...

. . . . . .

У Львовѣ въ зимѣ 1900.

лянъ такъ, якъ заступавъ ихъ въ соймѣ. Вже пѣдчасъ промовы сего кандидата видко було невдоволеня въ него, тожъ занитерпелювала его селяне: чому вѣнъ, Русинъ, посылае свои дѣти до польскои гімназіи? длячого будучи учителемъ рускои мовы, высмѣвавъ Шевченка и руску народну мову, длячого промовлявъ въ соймѣ за mączk'ою kartoflan'ою? На друге пытане п. кандидатъ не найшовъ вѣдповѣди; вѣдповѣдь на третє пытане вѣдай вдоволила интерпеланта и зѣбраныхъ [бо нѣхто на то не вѣдказавъ]; але коли д-ръ Антоневичъ оправдувавъ ся а радше хваливъ ся, що не посылае своихъ дѣтей до рускои гімназіи длятого, що тамъ якійсь учитель назвавъ его сына „кацапикомъ", то народъ, уважаючи се за выкрутъ, закричавъ д-ру Антоневичеви „ганьба!" Крикъ ще збѣльшивъ ся, коли Полякъ, органіста въ Грѣмна сказавъ: „Сли-бы мому сынови стала ся не знать яка кривда въ гімназіи польскѣй, я нѣколи не давъ бы его нѣ до рускои нѣ до нѣмецкои гімназіи!" — Вѣдтакъ промовлявъ п. Ганкевичъ о кривдахъ масъ народныхъ, а зѣбраній перерывали ся частымъ и голоснымъ притакуваньемъ.

Тымчасомъ можна було завважати, що роздразнене межи [немногими на зборѣ] сторонниками партіи москвофільскои и д-ра Антоневича а сторонниками партіи народовцѣвъ росло въ хвалѣ на хвилю, тожъ хотяй кандидатура о. Зубрицкого була вже принята, таки одинъ селянинъ, поученый сидячимъ обѣчь священникомъ, занитерпелювавъ о. Зубрицкого длячого вѣнъ выступивъ противъ нѣбощика о. Наумовича? Вѣдповѣдь о. Зубрицкого выпала знаменито, бо походила зъ глубокого переконаня. Вѣнъ сказавъ, що пок. о. Наумовичъ бувъ дѣячемъ публичнымъ, тожъ и мусѣвъ пѣддати ся публичнѣй критицѣ. Якъ довго не сироневѣривъ ся вдеаламъ народнымъ, служивъ вѣрно своѣй церквѣ, народности и краеви, то було за що Наумовича величати; коли-жъ тымъ вдеаламъ сироневѣривъ ся, то въ тѣй добѣ житя нема за що его величати и хвалити. Нѣхто не вставъ, щобы вѣдповѣсти о. Зубрицкому, що его поглядъ на Наумовича хибный, бо льогічный выводъ кандидата мусѣвъ кождого переконати, що вѣнъ поступае по правдѣ и честно. А колько то нагавкали ся „Русское Слово" и „Галичанинъ" на о. Зубрицкого за сей его поглядъ! Се причина, длячого „Русская Рада" у Львовѣ выступила прогнивъ его кандидатуры, длячого и тутешнѣ москвофіли не хочуть на него голосувати. А на зборахъ нѣхто не мавъ вѣдваги встати и сказати, що чуе въ своѣмъ серцю.

Наконецъ выступивъ о. Косоноцкій зъ закидомъ противъ соціялістѣвъ, що они въ Бога не вѣрують, хотять знести всяку релігію, всяку приватну власность, супружество, выступають въ оборонѣ роботниковъ, котрѣ побираючи денно 4 зр. платнѣ устроюють демонстрациі и стрейки, отже вѣзвавъ зѣбраныхъ, щобы мали на увазѣ реальнѣ заслуги д ра Антоневича, а не неповнѣ обѣтницѣ соціялиста Ганкевича. Середъ великого гамору почавъ вѣдповѣдати Ганкевичъ. Та его спокѣйна вѣдповѣдь не успокоила збуреного народу; роздразнене росло, кождый хотѣвъ говорити и нѣякъ не можь було дѣйти до ладу. Президія, мимо найбѣльшого высилення, не могла зѣбраныхъ успокоити. Священики почали забиратись до вѣдходу. Була обава, що при голосованю надъ кандидатурою до V курія може прийти до неложаданого заколоту, длятого председатель закрывъ вѣче пѣснею „Ще не вмерла Украина". Народъ ще пошумѣвъ лихословячи москвофілѣвъ тай розбѣгновъ ся домовъ о 6. год. вечеромъ.

——

Въ Стрыйщинѣ дѣють ся нечуваній рѣчи! Такихъ надужить выборчихъ Стрыйщина ще не зазнала! Въ Скѣльщинѣ всюда по громадахъ, де правыборы выпали добре для Русинѣвъ, староство переводить наново, безпѣдставно уневажняючи першѣ. О деякихъ громадахъ мы вже писали, а теперь доносять намъ про дальшѣ.

Въ „Дѣлѣ" була вже згадка про штучни правыборчѣ въ Погарѣ, де **арештовано и жандармами скованыхъ выведено зъ села девять громадянъ.** Другого дня **арештовано десятого Петра Багринця,** выбраного первѣстно выборцемъ зъ IV. курія. Тай мѣжь девятьма арештоваными першого дня було кѣлькохъ выборцѣвъ, бувъ **вѣйтъ и заступникъ вѣйта.** Всѣхъ арештованыхъ першого дня приставлено до Стрыя. Зъ нихъ выпущено (на внесене прокуратора) вчера пятьохъ, а чотирохъ, мѣжь ними вѣйта и заступника, ще задержано у вязници слѣдчѣй. По тыхъ арештованыхъ староство перевело новѣ правыборы въ Погарѣ дня 7 с. м. Всѣхъ знатнѣйшихъ людей жандармы абрали а цѣла громада була заполохана слѣдствомъ, отже лѣсничій Цілеръ зъ жидами выбрали своихъ. Своею дорогою се выборы просто неважнѣ, вже хочь-бы длятого, що переведено ихъ безъ участи вѣйта и заступника. — Въ Тарнавцѣ, де першѣ правыборы уневажнено безъ причины, такожъ мусѣла упасти руска ліста при великѣмъ терорнамѣ комісаря и агітаторѣвъ гр. Дѣдушицкого. — Въ Гребеновѣ при поновныхъ выборахъ така побѣдила знова руска ліста, але кажуть, що староста хоче розписати третѣ правыборы... Уневажнена першихъ правыборѣвъ идуть дальше!

——

Зъ гумористики выборчои.

При правыборахъ въ мѣстѣ Долинѣ лучила ся така пригода: Голосуе поважна середъ Польонін фігура — пробощь Долины, кс. канонікъ Заремба делегатъ centraln'ого жидѣвско-польского комітету. Выголосивши 16 выборцѣвъ, урывае кажучи до комісіи: „na ostatniego 17-go chciałbym jakiego poczciwego Rusina", роззырався по сали, а потѣмъ назадъ звертаючись до комісіи, диктуе: „pan Srul Veilchenduft"! (*Веселѣсть*). — По кельондзѣ канонику приходить до голосованя правыборецъ Крумгольцъ и рѣвно-жь выголосивши 16 именъ, заявляе: „na ostatniego 17-go chciał bym jakiego poczciwego Żydka", роззырався по сали, а потѣмъ диктуе: „ksiądz kanonik Zaremba"! (*Гучна веселѣсть*).

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

— **Дирекція Товариства взаимныхъ обезпеченъ „Днѣстеръ"** замѣсть розсиланя окремого обѣжника звертае ся на сѣй дорозѣ до своихъ Вп. Делегатѣвъ зъ умальною просьбою, щобы по мысли §. 9 инструкціи для Делегатѣвъ, такъ якъ въ лѣтахъ попередныхъ, зволили зъ кѣнцемъ сего року вглянути въ рахунки придѣленыхъ агенцій и перевели шконтро касы и книгъ агенційныхъ, поручили агентамъ выготовити списы невикуплены полісъ и вѣдослати всю заинкасовану готѣвку — чеками найдальше до 27 грудня а переказами найпѣзнѣйше до 3 сѣчня — а полісы непокритѣ задатками зверяути до сторна. О спостереженяхъ своихъ при шконтрѣ зволять Вп. Делегаты повѣдомити Дирекцію листомъ або бодай карткою кореспонденційною.

— **Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ"** подае до вѣдомости интересованыхъ членѣвъ, що якъ попередныхъ лѣтъ, такъ и сего року за для выготовленя инвентарѣвъ та цѣлорѣчныхъ замкнень до бѣлансу задержуе ся полагоджене заголошень о позычки и выплачуване ухваленыхъ позичокъ почавши вѣдъ 18 н. ст. грудня 1900 аж до 18 сѣчня 1901. Хто одержавъ уже скрипт до пѣдпису и бажае ще сего мѣсяця позичку зреалізувати, нехай ще передъ 18 грудня с. р. пришле пѣдписаный скрипт. Хто-жь намѣрне старатись о позичку, мусить бути приготованый на се, що справа его залагоджена буде доперва въ половинѣ сѣчня. — Такожъ вкладки щадничѣ не будуть принимати ся анѣ выплачувати ся вѣдъ 27 грудня 1900 до 4 сѣчня 1901 за-для занять при замкненю рахункѣвъ рѣчныхъ; тому зволять Р. Т. вкладники полагодити свои справы найдальше до 26 грудня включно.

— **Зъ „Львѣвского Бояна".** Надзвычайнѣ передконцертовѣ вправы мѣшаного хору вѣдбудуть ся завтра [вѣ второкъ] о год. $7^1/_2$ вечеромъ. Зъ огляду на концертъ, якій вже слѣдуючои суботы маѣ вѣдбути ся, прошу всѣхъ членѣвъ явитись точно и въ комплетѣ. — *В. Шухевичъ.*

— **З Наукового Товариства імени Шевченка.** Дня 12. грудня, в середу, буде точно о $4^1/_2$ год. по пол. спільне засѣдане всѣх трох секцій і етнографічної та археографічної комісеї. На порядку буде: Справа заснованя музея при Товаристві. Того самого дня о 6 год. вечером буде окремо засѣдане археографічної комісеї, а потім історично фільософічної секцеї, на якій др. І. Франко зрефереуе свою розвідку. п. н. „Грималівський ключ в 1800 р."

— **Ц. к. міністерство внутрѣшныхъ справъ** намѣряе вѣдъ Нового року выдавати загальный „Вѣстникъ розпоряджень", котрый (подѣленый на часть головну и на додатокъ служачій выключно до оповѣщень въ справахъ державнои адміністрациі ветеринарійнои) анальогічно до истнуючихъ уже „Вѣстниковъ розпоряджень" нашихъ выдѣловъ, маѣ служити до оголошуванл законовъ и розпоряджень вѣдносячихъ ся до політичнои адміністрациі, до оголошуваня загальныхъ вказовокъ або нормъ, до публикованя важныхъ юдикатовъ и персональныхъ змѣнъ, до оповѣщуваня опорожненыхъ посадъ и т. п. Згаданый додатокъ можуть интересованѣ (товариства рѣльничѣ, заряды дѣбръ, и т. н.) окремо передплачувати.

— **Изъ Станиславова.** Товариство Рускихъ женщинъ въ Станиславовѣ устроюе въ середу 19-ого н. ст. грудня с. р. въ день св. Николая вечерницѣ для дѣтей въ сали Касина мѣщаньского въ Станиславовѣ. Початокъ о год. 7 вечеромъ. Вступъ для дѣтей и ученикѣвъ по 20 сот., для старшихъ по 1 кор.

— **Зъ Коломыѣ.** Заходомъ товарисува „Рускій женочій Кружокъ" въ Коломыи вѣдбуде ся дня 12 с. м. при спѣвучасти Коломыйского Бояна вечеръ св. Андрея зъ богатою програмою, на котрый Выдѣлъ товарыства маѣ честь запросити своихъ мѣсцевыхъ и замѣсцевыхъ членѣвъ зъ роднинами и знакомыми. Чистый дохѣдъ призначае ся на „Народный Дѣмъ" въ Коломыи. — *М. Словарова* председателька, *Н. Юркевичѣвна* секретарка.

— Нинѣ о год. $7^3/_4$ рано на подвѣрю львѣвского карного суду **страчено черезъ повѣшене убійника Бекерского,** котрый при площи Голуховскихъ замордувавъ сокирою спячихъ жѣнку дозорця дому и дочечку кумы тои жѣнки. Катъ Лянгъ привѣхавъ зъ Вѣдня въ двома помочниками ще въ суботу. Нинѣ ше ранѣнько товпа народу зѣбрала ся передъ будынкомъ суду, але, розумѣесь, ся не впущено до середины. Тамъ була тѣлько трибуналъ, компанія вѣйска, урядники, лѣкарѣ, дневникарѣ. Точно о год. $7^3/_4$ почавъ ся урядовый актъ. Трибуналъ передавъ злочинца катови а той скоро справивъ ся: до 5 мінутъ передъ 8-ою судовый лѣкарь сконстатувавъ смерть.

— **Самоубійство вояка на вартѣ.** Коло магазину вѣйсковыхъ мундуровъ при ул. св. Войтѣха сповнивъ вчера службѣ инфантеристъ зъ 5 комп. 24 полку 22-лѣтный Жолобайло. Но 10 год. въ ночи вѣнъ, принизавши карабінъ до дерева, справивъ люфу просто въ груди, а коли свинувъ, карабінъ выстрѣливъ. Жолобайло перескочивъ барієру, вѣдпоясавъ и вѣдкинувъ вѣдъ себе багнетъ, побѣгъ ще кусень и поваливъ ся середъ переймаючого войку на улицю. Куля перейшла лѣвою стороною черева и выйшла низше лѣвои лопатки. На-вѣвъ мертвого вѣдвезла ратункова станція до вѣйскового шпиталя. Причиною самоубійства мала бути неохота до вѣйсковои служѣы, въ котрои Жолобайло вже кѣлька разовъ утѣкавъ.

— **Цѣсарску санкцію** одержала ухвала соймова зъ 1897 р. въ справѣ регуляціи горѣшного Днѣстра.

— **Тайна розправа о злочинъ противъ натуры** (§ 129 б), що тревала два днѣ передъ звычайнымъ трибуналомъ львѣвскимъ, скѣнчилась онегды вечеромъ. Мих. Магусевича, 19-лѣтного практиканта таліцерского, засуджено на 6 мѣсяцѣвъ тяжкои вязницѣ въ постомъ що тыждня, Ант. Войдича на рѣкъ тяжкои вязницѣ зъ постомъ що тыждня, барона Ант. Боровского на 2 мѣсяцѣ звычайнои вязницѣ, Северина Августиновича властителя дѣбръ на 2 мѣсяцѣ звычайнои вязницѣ, а Влад. Парисея увѣльнено. Противъ Юліана Машковского, артиста театру и гр. Алекс. Мишка по причинѣ ихъ утечи не переводжено розправы.

— **Рожнѣтѣвскій выборы.** Выбѣръ п. Яновского на бурмістра въ Рожнѣтовѣ, въ наслѣдокъ внесеного тамошными мѣщанами протесту, уневажнило долиньске староство и наказало перевести новый выбѣръ. Обѣ стороны внесли противъ того рѣшеня рекурсъ; п. Яновскій хоче бути конче бурмістромъ, а мѣщане рекурсують, що не увзгляднено двохъ дуже важныхъ точокъ ихъ протесту.

— **Санаторія для сухѣтниковъ.** У Львовѣ завязавъ ся комітетъ въ цѣли будовы санаторія для сухѣтниковъ. Предсѣдателемъ выбрано д-ра Малаховского а заступникомъ предсѣдателя д-ра Меруновича. Комітетъ подѣливъ ся на двѣ секціи: лѣкарску и правничу.

— **За убійство зятя,** Гната Якового зъ Горохолины, [о чѣмъ була свого часу згадка въ „Дѣлѣ"] засудивъ станиславѣвскій судъ господаря Дмитра Капущака на пѣвтора року вязницѣ.

— **Фіскалізмъ.** Вѣдъ о. Кипр. Ясеницкого зъ Балигорода дѣстали мы таке письмо зъ д. 8 с. м.: Вѣдъ 10 роковъ семь предсѣдателемъ мѣсцевои рады шкѣльнои въ Балигородѣ. Кождого року выплачуе менѣ зверхность громадска на пѣдставѣ рѣшень окружнои рады шкѣльнои грошѣ на шкѣльнѣ потребы, а на знакъ, що менѣ ихъ выплачено, потверджую вѣдобране дотычныхъ квотъ. Сегодня дѣстаю платничне вѣзване зъ ц. к. скарбовои дирекціи въ Саноцѣ такого змѣсту: „Do W-go Przewodniczącego Rady szk. miejscowej do rąk W-go Księdza Cyryana Jasinickiego w Baligrodzie. Do dwóch kwitów, wystawionych dnia 4/9 1900 i 17/10 1900 przez W-go Ks. na 60 kor. i 200 kor. tytułem zaliczki na potrzeby szkolne, nie dostarczono stempli na 26 h i 26 h, należy przeto zapłacić w myśl §. 64 i 79, tudzież §. 47 a ust. z d. 9/2 1850 należytość pojedynczą 1 K 52 h, podwyżkę 3 K 4 h — razem 4 K. 6 h."

— **Неурожай на россійскѣмъ Подѣлю.** Цѣлу подѣльску губернію навѣстивъ сего року небувалый доси неурожай, въ наслѣдокъ чого дуже подорожѣли збѣже и паша.

— **Доховавъ ся.** Возный дирекціи лѣсовъ и доменъ у Львовѣ А. Сабдура вѣддавъ вчера въ руки поліціи, своего рѣдного 18-лѣтного сына Пилипа, котрый дѣбравъ ся недавно до бюръ дирекціи и, порозбиваши столики, покравъ грошѣ, а що така справка не першина у Пилипа, то батько вѣддавъ его на поправу до поліціи.

— **Римъ пѣдъ водою.** Въ послѣдныхъ тыжднихъ падолиста була въ Римѣ злива за зливою, а кожда подобала на хмароломъ. Въ горахъ прибули всѣ притоки Тибру, а коли ще повѣявъ вѣтеръ, званый широкко, и нагнавъ воду зъ моря до устя рѣки, вода въ рѣцѣ сперлась и пѣдняла ся въ мѣстѣ на 15 метрѣвъ высоко. Настала повѣнь и позаливала всѣ положени низько улицѣ. До Ватикану не можна було дѣстати ся анѣ пѣшки, анѣ возами, бо всѣ улицѣ, що ведуть туды, залила вода на кѣлька метрѣвъ, высоко. Въ шпиталяхъ св. Духа залила вода долѣшну часть и вѣйско мусѣло недужныхъ переносити до горѣшныхъ поверхѣвъ. На многихъ улицяхъ не можна було инакше ѣздити, лише човнами. Улиця Марморова выглядала якъ бы побереже въ тѣй порѣ, коли набѣжить вода зъ моря до него. Многѣ церкви и будынки на площахъ выглядали такъ, якъ бы стояли середъ якихсь ставкѣвъ. По-за мѣстомъ на поляхъ утворило ся було одно величезне озеро, въ котрого по-одинокѣй горбы, дерева та будынки выставали якъ бы острови зъ моря. Шкода, яку повѣнь въ мѣстѣ наробила, есть величезна; доси ще годѣ ся обчислити, бо вода ще не зовсѣмъ уступила. Говорять н. пр. лишь о однѣмъ фабрикантѣ, котрый обчисляе свою шкоду вѣдъ повени на 40.000 франкѣвъ.

— **Дрѣбни вѣсти.** Новѣ банкноты 10-короновѣ будуть выданѣ дня 2 вересня 1901 р. — Увязненого соціялістичного кандидата Шіфлера по переслуханю выпущено на волю. — Въ Тарновѣ засуджено редактора Podhalanina Дерфлера на 3 мѣсяцѣ вязницѣ за клевету. — Ученикъ Шимусікъ въ Яслѣ, що намѣрявъ пробити ножемъ свого учителя а вѣдтакъ пробивъ себе, приходить вже до здоровя. — Вчера при ул. Жулінського застрѣливъ ся о 11 год. въ ночи концепістъ дирекціи доменъ и лѣсовъ Гжесякъ; выстрѣлъ трафивъ въ само серце.

——

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

О. Кирилъ Рудавскій деканъ мо-раньскій и парохъ въ Броницѣ, упоконивъ ся дня 3 с. м. въ 52 роцѣ житя а въ 30 священьства. В. е. п.!

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Канонічну институцію дѣстали оо. Вас. Гощовскій на Любачѣвѣ и Вол. Ильницкій на Горохѣвцѣ. — Презенту на Середне велике дѣставъ о. Вас. Поляньскій. — До канон. институціи на Доброгостѣвѣ вѣзваный о. Алекс. Сембратовичъ. — П. ординар. шкѣльнымъ комісаремъ на сянѣцкій деканатъ именованый о. Олимпъ Поляньскій парохъ въ Юрѣвцяхъ на мѣсце уступившого добровѣльно о. Ив. Крыницкого. — Завѣдательство Ролева дѣставъ о. Ром. Кордасевичъ. — Намѣстництво приволило на дотацію въ рел. Фонда на оденъ рѣкъ для сотрудника маючого надатись парохови въ Прилѣбичахъ.

— **Русины!** Памятайте на бурсу філіи Руского Товариства педагогічного въ Станиславовѣ!

Русины! Памятайте на Дѣмъ Товариства „ЗОРЯ" у Львовѣ.

Телеґрамы.

Прага 10 грудня. П. Бакса внесе въ соймѣ интерпеляцію въ справѣ инартикуляцін присяги арх. Франца Фердинанда аѣ становища ческо-державного права. Правительство маѣ спротивити ся втяганю тои справы до соймовои дискусіи и намѣрае, коли-бы опозиція не хотѣла вѣдступити вѣдъ своеи интерпелацін, замкнути соймъ уже передъ назначеным речинцемъ. — На конференціи аграрнои партіи, въ котрѣй взяло участь до 2000 особъ, демонстровано противъ Мододочехѣвъ. Ухвалено самостѣйность селяньского стану уважати за економічну, а правнодержавну независимѣсть краѣвъ ческои коруны за політичну програму сторонництва.

Гаґа 10 грудня. Президентъ кабінету и міністеръ внѣшныхъ справъ вѣдвѣдали Кріґера.

Варшава 10 грудня. Говорять, що наслѣдникомъ Имеретиньского буде дотеперѣшный его заступникъ ґен. Комаровъ.

Берлинъ 10 грудня. Нѣмеччина вже вызначила членѣвъ полюбовного суду въ Газѣ.

Берлинъ 10 грудня. Зъ Пекіну телеграфують, що пристань въ Таку замерзла зъ 50 кораблями. Въ письмѣ до Чіна и Лігунчана французкій посолъ зажадавъ, абы зъ надохіньского пояса забрати вѣйска и здержати довѣзъ оружя. Нинѣ зберуть ся заграничнѣ послы для вернѣфікаціи повновласти Чіна и Лігунчана. Мировѣ переговоры будуть могли розпочатись въ найблизшѣмъ часѣ.

Блюмфонтенъ 10 грудня. Кіченеръ доносить: Девять вѣдѣйшовъ на всхѣдъ або пѣвнѣчный всхѣдъ вѣдъ Оденцальдфірту. За нимъ вѣгнавъ ґен. Кюксъ и забравъ ему по дорозѣ одну гармату и вѣзъ зъ амуніціею. Буры выпустили полоненыхъ коло Девентедорпу Англійцѣвъ съ вынимкомъ офіцирѣвъ. Коло Бельфасту и Табанху прийшло до кѣлькохъ дрѣбныхъ битвъ, въ котрыхъ Буры мали невелику страты.

Дурбанъ 10 грудня. Буры забрали Англійцямъ 130 коней. Иншій вѣддѣлъ Бурѣвъ захопивъ кѣлька сотъ волѣвъ и овець.

Проч з чужиною! Брак Календаря гумористичного, а ще до того вигѣдного формату кишеневого, давав ся вѣдчувати у нас на Руси вѣд давна. Перед 10 роками вийшов був Календар „Зеркала" а вѣд того часу подѣбного Календаря не було.

Редакція наша пѣдняла ся тепер еѣї ризиковної працѣ і видала на рік 1901 богатий гумористичний Календар, котрий не тілько дорівнуе але і перевисшае многі чужинецкі подібні календарі: польскі, нѣмецкі і н. Признали се нам многі фахові видавцѣ. З провінціѣ дістали ми навѣть кѣлька писем, висказуючих ся дуже похвально о нововиданім Календарю. Пѣдносимо се не для американьскої реклами, але для викликаня у наших Впов. Родимцѣв загального заінтересованя, що і наші рускі видавництва можуть дорівнювати чужим.

Тимбѣльше, що з судьбою Календаря вяже ся нрвідлучно і доля одинокого на 30 мілѣонів Русинів гумористично-сатиричного двотиждневника „Комара", вѣдзиваемо ся до патріотичного загалу Русинів з прошенем о численні замовленя. Дуже низька цѣна, 25 кр. а з пересилкою 28 кр., повинна заохотити кождого до набутя нашого Календаря, в котрім найдесь не одна річ, що розвеселить і забавить найбѣльше засмученого читача. Буде се дѣйстно utile cum dulci!

До тепер розійшло ся ледви 2000 примірників. Тому проч з чужиною! Купуймо лише Календар „Комара"!

[Місця набутя в части інсератовій.]

Редакція „Комара", ул. Личаківска ч. 23.

Надѣслане.

Городниця дня 1 грудня 1900.

В. П. Панъ Адольфъ Кампель Фабрика дахѣвокъ цементовыхъ у Львовѣ.

Спроваджена вѣдъ Васъ патентована дахѣвка цементова прайщда що-до своеи (1)10

МЫЛО всходныхъ красотъ

вôдзначае ся приятною вонею, надто посêдае знамениту прикмету выбêлювання вынêжнювання шкôры и усуваня морщинъ — ЦÊНА 160 гел. 5

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львôвъ: склепы власний улиця Оникгуска ч. 25, Ринокъ ка ч. 11. Кракôвъ: Сукенницê ч. 20. Черновцê: Галицч 3. Перемышль: ул. Францишканьска ч. 4.

ты и щêльности всякий наший очêкуваня а крытый нею дахъ приходства выглядае просто чудово, такъ що цêла сколиця постановила покрывати дахи лише тою красною дахôвкою. Позаякъ Ваша патентована дахôвка цементова, котрои доброта, тривкôсть, щêльнôсть и красна форма ставлять еи дôйстно высоко понадъ всякий менê доси вêдомий покрыта, есть крôмъ своихъ приметъ ще и легка й дешева, а выконанê покрыта дуже просте и легке, тому чую ся мило небовязаным подякувати Вамъ прилюдно и поручаю Вашу патентовану дахôвку цементову кождому, хто бы бажавъ мати красный, тривкий и щêльный а до того дешевый дахъ, якъ найгорячêйше.

Зъ поважанемъ

Гр.-кат. Урядъ парох. въ Городници коло Гусятина. *О. Вол. Козьоровскій.*

Яко добру и певну льокацію

поручаемо:

4½% Листы гіпотечнй,
4% Листы гіпотечнй коронови,
5% Листы гіпотечнй преміованй,
4% Листы Тов. кред. земского,
4½% Листы Банку краевого,
5% Облігація Банку краевого,
4% Позычку краеву,
4% Облігація процінаційнй и всякй ренты державнй.

Папиры тê продаемо и купуемо по найточнêйшôмъ курсê деннôмъ. 374 (8)

КОНТОРА ВЫМÊНЫ

ц. к. упр. акц. Банку галиц. гіпотечного.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовê площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкой

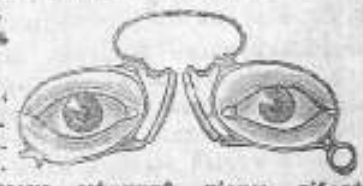

поручае въ великôмъ выборê и по цêнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли, дальекогляды, барометры, термометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тасьмы мêрничй, піоны, лібелê манометры и т. п.

Уряджене дзвонкôвъ электричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найкрутше и найдешевше. 4188

Франца Вільгельма

аптикаря въ **Neunkirchen**

(Niederösterreich)

прочищаючу

ГЕРБАТУ

можна дôстати у всêхъ аптикахъ по 1 зр. а. в. за пачку. 454 10—0

СПРОТА шукае мêсця.

Адреса: О. О. Камінка струм. poste rest. 595 1—2

У Трочиньского

въ Пасажи Гавсмана, Львôвъ

½ кіл. помадокъ начиняныхъ 80 кр.
» чоколядокъ 1 зр. 20 кр.
» кармолькôвъ начиняныхъ, завитыхъ въ баранй паперцê 50 кр.

якъ такожъ рôзни украшеня на деревцê въ цукру ½ кіл 1 зр. 50 кр. и бомбоньерки по найдешевшихъ цêнахъ. 594 1—15

Гармоніюмъ

до науки спêву

дуже тревалон конструкціи

поручав

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовê. 94

МУЖЕСКУ Безсильнôсть 344

выликану именно страшными наслêдками тайныхъ грêховъ молодости и розпусты, усуне найвêрнîше и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нêмецке выдане: 2 зр.

Тысячê людей найшли въ нêй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескй силы при помочи указаного въ книжцê способу лêченя. По одержаню франко належитости, высилае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцôвъ P. Ф. Біреи въ Липску. (R. F. Biereу's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Вже вийшли з друку накладом Євгенія Спожарского

Народні карти кореспонденційні

як також типи гуцульскі и характеристичні.

Замавляти може в Торговли Євг. Спожарского у Львовê и у всіх руских торговлях. 566 14—20

Brady-ого

КАПЛЬ ЖОЛУДКОВЙ

давнêйше Маріяцельскй капль жолудковй.

приспособлений въ аптицê „пôдъ королемъ Угорщины" Кароля Браді у Вêдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвêдне и знане средство лêчкиче зъ побуджуючого дêяня на жолудокъ при забуреняхъ трававня и инших недомаганяхъ жолудка.

Цêна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвôйна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои капль жолудковй часто буваютъ фальшованй. Тому при купнê треба уважати на повысшу охоронну марку зъ пôдписомъ **C. Brady** а пôдкинути яко неправдивй всякй фабрикаты, котрй не заосмотрений тов маркою о хоронною и пôдписомъ **C. Brady.** 428 9—24

Капль жолудковй аптикаря К. Браді

(давнêйше Маріяцельскй капль жолудковй)

опакованй в червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св Матери Божôй зъ Маріяцель [якô марки охоронной]. Пôдъ маркою охоронною мусить находитись етонча побôчь пôдпись *C. Brady.*

Складовй части поданй.

Капль жолудковй правдивй можна набути у всêхъ аптикахъ.

!! БУЙНИЙ вусы и бокобороды !!

вытворюе одиноке на науковыхъ пôдставахъ приладжене спеціяльне средство „MARSIN".

То не обманьство на рôстъ бороды!

Свêтлй успêхъ. Цêна К. 2·— *Почтою о 20 сот. бôльше.*

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ 535 3—12

Жзгм. Рукеръ, аптикарь у Львовê (Галичина.)

СПРАВОЗДАНЄ ДИРЕКЦІИ „БАНКУ ЗВЯЗКОВОГО въ СТАНИСЛАВОВÊ, стоваришеня зареєстрованого зъ ограниченою порукою за мêсяць падолистъ 1900.

А) Станъ чинный.

	Станъ зъ кôнцемъ падолиста 1900		Въ протягу падолиста 1900				Станъ зъ кôнцемъ падолиста 1900	
			побрано		выдано			
	к.	с	к.	с	к.	с.	к.	с.
Позички на скрипта	169065	26	4704	63	8776		173136	63
» » векслê	17693	45	6141	40	5405	40	16957	45
Кошты адміністрації	1967	63	63	22	471	33	2375	74
» спору	446	54	36	01	71	13	481	66
» заснованя	274	66					274	66
Рахунокъ полісъ	568	60	93	42	61	04	536	22
Цêнни папиры	1590						1590	
Готôвка	1956	02					9489	95
Сума стану чинного	201167	16	11038	68	14784	90	204842	31

Б) Станъ должный.

Удêлы членьскй	42880	87	690		40		43530	87
Фондъ резервовый	10319	96	70	79			10390	75
» для кась позич.	200						200	
Вкладки щадничй	124690		6640	54	4472	18	126858	36
Вôдсотки	9510	10	1104	20	66	87	10548	07
Кредитъ банковый	12200						12200	
Обезпечене членôвъ	406	79	245	26	406	79	245	26
Зыскъ зъ лêтъ минувш.	958	80			89	80	869	
Сума стану должного	201167	16	8750	79	5075	64	204842	31
То того станъ чинный	201167	16	11038	68	14784	90	204842	31
Разомъ (Капіталъ обор.	402334	32	19789	47	19860	54	409084	62
(Оборотъ касовъ.			—	—	—	—		
			39.650 к. 01 с.					

Загальный оборотъ касовый вôдъ ½ до ³⁰/₁₁ 1900 року 427.649 кор. 23 сот.

Пôсля бîлянсу на рôкъ 1899 выносили въ кôнцемъ року:

Позички на скрипта	136.254 кор.	34 сот.
» » векслê	23.180 »	80 »
Вкладки щадничй	104.549 »	36 »
Сальдо вôдсоткôвъ	6.573 »	40 »

Загальный рôчный оборотъ касовый въ 1899 роцê 468.589 кор.

Въ падолистê 1900 прибуло 17 членôвъ зъ декляроваными удêлами въ сумê 680 кор., выступивъ 1 членъ въ декляроваными удêлами 40 к. отже зъ кôнцемъ падолиста 1900 остало 1071 членôвъ зъ декляроваными удêлами 49320 к

Стопа процентова вôдъ вкладокъ щадничихъ 4½%, стопа процентова вôдъ удêленыхъ позичокъ 7½% платнй чвертьрôчно або пôврôчно зъ горы.

Станиславôвъ дня 7. грудня 1900. 275 1—1

Банкъ звязковый въ Станиславовê, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою.

Іоаннъ Сасъ Лêсковацкій. Савина Левицкій.

Колькохъ учениковъ або учениць

найде помешкане зъ доброю опêкою у Львовê, Доминиканьска ч. 5 — II. поверхъ. 366 3—5

В. Малышгрошь

артистъ-малярь въ Рогатинê

приймае церковнй роботы входячй въ обсягъ малярства, рêзьбарства и позолотництва. 481 8—8

За дармо абы пересвêдчити про доброту мого спеціяльного россійского чаю, роздаю Р. Т. Публицê малй пачки чаю на пробу. Складъ чаю у Натана Стрiцовера у Львовê, ул. Кароля Людовика, ч. 41, противъ нового театру. 591 2—5

Чорезъ цêлый день отвореный!

ЫРУБЪ МЯСА ВОЛОВОГО

вепрового, телятины

въ найлучшôмъ родê

поручае

ІОСИФЪ ДЕМЕТЕРЪ

Ринокъ ч. 17.

Vis à-vis головной брамы ратуша. 596 1—4

Полотна, бêле столове рушники, хусточки, дрелîхи и т. п. власнй выробъ

поручае по цêнахъ умêренныхъ

Краеве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кросна

Замовленя въ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеграфъ и стація зелêзницê въ мêсци. — Пробки и цêнники присылаемо на жадане даромъ и оплатно

Заразомъ остерêгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинê и Буковинê, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а инших агентôвъ анê похатинцôвъ не высылаемо. 2 65—52

ОГОЛОШЕНЕ.

„КРАЄВЫЙ СОЮЗЪ КРЕДИТОВЫЙ" выдавъ для рускихъ товариствъ кредитовыхъ потрêбнй друки и продае ихъ по отсвихъ цêнахъ:

Книга довжникôвъ	арк. по	10	сот.
Замкненя мêсячнй	» »	5	»
Инвентарь довжник.	» »	5	»
» вкладник.	» »	5	»
» удêлôвъ	» »	5	»
Книга головна	» »	10	»
» ліквідаційна	» »	10	»
» вкладокъ щади.	» »	10	»
» удêлôвъ членьск.	» »	10	»

Купувати и замовляти належить въ „Краєвôмъ Союзê Кредитовôмъ" у Львовê, Ринокъ ч. 10, I. поверхъ.

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвêты" на рôкъ 1901.

Дôстати можна по цêнê 60 сот., а зъ пересылкою по 65 сот., за примêрникъ въ тов. „Просвêта", Ринокъ ч. 10.

Розкладъ їзды поїздôвъ зелêзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсля часу середно европейского [пôвнêйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского].

поєп.	особ.	до Львова (головный дворець)	поєп.	особ.	зô Львова (головный дворець)
приходять о годинê			вôдходять о годинê		
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава (Скольского вôдъ ½ до ²⁰/₉)	12·40		До Кракова, Вêдня, Вроцлава, Берлина
			2·51		» Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
12·20		» Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту		4·15	» Кракова, Вêдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
2·31		» Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вêдня		5·45	» Бруховичъ (вôдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ що дня)
	3·55	» Пôдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копычинець		6·20	» Лавочного, Мункача, Пешту, Бориславя
				6·30	» Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ
	6·10	» Кракова, Берлина Варшавы, Вêдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Синока, Перемышля		6·35	» Станиславова, Пôдвысокого, Потуторъ
	6·20	» Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·30		» Кракôвъ, Вêдня, Варшавы, Берлина, Любачева
	6·45	» Бруховичъ (що дня вôдъ ²¹/₉ до ¹⁶/₉.)		8·40	» Кракова, Вêдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	» Янова			
	8·—	» Тернополя, (Красного, Бродôвъ)		9·—	» Скольского Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ ½ до ¹⁵/₉.)
	8·05	» Лавочного, Стрыя, Хирова, Синока, Калуша, Пешту		9·15	» Янова
	8·15	» Сокаля, Равы руской		9·25	» Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копычинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	8·50	» Кракова, Загôря, Лупкова, Перемышля, Вêдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·55	» Черновець, Станиславова, Потуторъ
	11·45	» Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)		10·20	» Сокаля, Белзца, Любачева, Равы руской
	11·55	» Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	» Янова (вôдъ ½ до ¹⁶/₉ въ недêлê и свята)
	12·55	» Янова			
	1·15	» Скольского, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ ½ до ¹⁵/₉)	1·55		» Пôдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродôвъ
1·35		» Кракова, Вêдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Синока		2·15	» Бруховичъ (вôдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недêлê и свята)
			2·45		» Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
1·45		» Черновець, Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.	2·55		» Кракова, Вêдня, Вроцлава, Берлина
2·35		» Пôдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ		8·05	» Стрыя (Скольского вôдъ ½ до ²⁰/₉)
				3·15	» Янова (що дня вôдъ ½ до ¹⁵/₉)
	3·14	» Бруховичъ (вôдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недêлê и свята)		3·26	» Бруховичъ (що дня вôдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉)
	5·40	» Пôдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродôвъ		3·30	» Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	5·45	» Кракова		6·10	» Станиславова
	5·55	» Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·13	» Янова (вôдъ ½ до ¹⁵/₉ въ будний днê, а вôдъ ¹⁶/₉ до ²³/₉ що дня)
	6·00	» Сокаля, Белзца, Любачева, Равы руской		6·30	» Кракова, Вêдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	7·24	» Бруховичъ (вôдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недêлê и свята)		6·50	» Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Капуша
	8·28	» Янова (вôдъ ½ до ¹⁵/₉ въ недêлê и свята)		7·10	» Тернополя, Бродôвъ
				7·25	» Сокаля, Равы руской
8·40		» Кракова, Вêдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Синока, Пешту, Перемышля		7·48	» Бруховичъ (вôдъ (²¹/₉ до ¹⁶/₉ въ недêлê и свята)
				9·12	» Янова (вôдъ ½ до ¹⁵/₉ въ въ недêлê и свята)
	8·50	» Бруховичъ (вôдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉)			
	9·2	» Янова (вôдъ ½ до ¹³/₉ що дня)		10·50	» Черновець, Ицканъ
	9·45	» Кракова, Вêдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10·40	» Кракова, Вêдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова Ряшева, Орлова, Тарнова
	10·—	» Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11·—	» Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копычинець, Грималова
	10·15	» Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	» Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ, Копычинець			
На дворець Пôдзамче					Зъ Пôдзамча
	3·12	Зъ Пôдволочискъ, Тернополя		6·43	До Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	7·40	» Тернополя		9·42	» Пôдволочискъ
2·20		» Пôдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08		» » Кіева, Одесы
	5·12	» » » »		7·33	» Тернополя
	9·12	» » » »		11·28	» Пôдволочискъ

ЗАМÊТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рана; нôчнй поїзды означенй обвôдками. — Бюро информаційне ц. к. зелêзницъ державной при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнê товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвêчальный редакторъ Иванъ Белей. Папêръ въ фабр. Черлянъскои. Зъ друкарни Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляна.

Ч. 268. Львовъ, Второкъ 28 Падолиста (11 Грудня) 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣйшей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на поромѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Ваторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Перемышлю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитобечь за инсераты платитъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Ваторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Рекламація неопечатані вѣльні вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовок або ей мѣсце в зв рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Нодатки и инші допискы приватні тягнуть ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Оповіщене.

Народний Комітет, яко головний рускій комітет выборчий, на основі предложеня комітетів повітових і ухвал передвиборчих зборів, затвердив і поручає отсі кандидатури:

I. З V-ої курії:

1) На округ виборчий Стрий-Турка-Жидачів-Бібрка-Долина-Калуш д-ра **Андрея Коса**, адвоката в Калуши;

2) На округ виб. Броди-Камінка-Жонква-Рава-Сокаль **Данила Мекелиту** господаря в Бутинах;

3) На округ виб. Станиславів-Рогатин-Шідгайці-Бучач-Товмач **Йосифа Гурина**, господаря в Угринові-долішнім.

4) На округ виб. Тернопіль-Збараж-Золочів-Перемишляни-Бережани **Тимотея Старуха**, властителя реальности в Слободі. вол. Коли би прийшло до тіснійшого голосованя між польским кандидатом а кандидатом другої рускої партиї о. Мироновичем, мають наші виборці віддати свої голоси на о. Александра Мироновича, пароха з Березовиці великої.

5) На округ виб. Коломия-Надвірна-Богородчани-Косів-Снятин-Городенка **Івана Сандуляка** сина Лукина, господаря в Карлові.

6) На округ виб. Борщів-Заліщики-Чортків-Гусятин-Теребовля Скалат д-ра **Євгена Левицкого**, кандидата адвокатского у Львові;

7) На округ виб. Ярослав-Ланцут-Цішанів-Яворів-Городок **Николая Колтуняка**, пароха в Тарнавці.

Дальше затвердив кандидатури:

II. З IV-ої курії:

На округ виборчий Сянік-Березів-Лісько **Антона Старуха**, господаря в Бережници вижній;

На округ виборчий Бучач-Чортків д-ра **Михайла Коцюбу**, професора в Станиславові.

Від Народного Комітета.

У Львові дня 10 (н. ст.) грудня 1900.

Юліян Романчук голова. *Др. Вяг. Озаркевич* секретар.

Русины! горожане выборцѣ!

Короткій только часъ дѣлить насъ вѣдъ сихъ хвиль, коли прийде ся Вамъ рѣшити: хто маѣ бути представникомъ та защитникомъ рускаго народу тамъ, де важить ся доля австрійскихъ народовъ.

Вѣдъ хвилѣ розписаня выборовъ до теперь Вы стоите въ огни борбы.

Вѣдъ хвилѣ розписаня выборовъ до нинѣ Вы дали доказы, що народна справа и справа рускаго люду лежать Вамъ на серци. Вы дали доказы, що розумѣете вагу боротьбы, яка розграе ся, и що понимаете одвѣчальность, яка тяжить на кождѣмъ зъ насъ передъ сучасностію и передъ будуччиною.

Зближае ся одинъ антрактъ вѣковои борбы, яку нашъ народъ веде вѣдъ столѣть. Збитѣ лавы нашого народу стануть око въ око, грудь проти груди — зъ непримиримымъ ворогомъ. Наша нація змѣрить ся знову зъ тыми, въ котрыми вѣдъ вѣковъ боресь о волю, боресь о свое „бути чи не бути“.

Станути намъ знову до нерѣвной борбы зъ тыми, що захопивши керму краевои управы та держачи руки на стернѣ державного судна, хотять уважати ся единими и неподѣльными представниками й панами нашого краю.

Противъ нашихъ кандидатовъ, якихъ на першій планъ борбы покликала воля народу, стануть партизанты тои касты, що сто сотными раменами та стотысячными нитками сцѣпила нашъ людъ та приголомшує найслабшій проблески народного жытя.

Противъ кандидатовъ рускаго люду стануть члены тои кліки, що є нещастемъ и горемъ нашого краю, що затропла все наше суспѣльне жытя, що коррумпуе суспѣльный організмъ, що деморалізацією, допущеномъ права и всеи людяности рада удержатись при власти и силѣ — того „кола“, яке стало проклятемъ свого и нашого народу.

Якъ и выпала тая передвыборча борба, що на покликъ Народного Комітету закипѣла въ небувалою давнѣйше свѣдомостію народныхъ масъ у цѣлѣмъ краю, навѣть въ тыхъ глухихъ кутахъ, де ще недавно все спало мертвецкимъ сномъ, — святымъ обовязкомъ кождого выборця, у котрого не завмерли серце та совѣсть, стануть 13-ого и 17-ого с. м. при выборчѣй урнѣ та вѣддати свѣй голосъ на тыхъ, якихъ народъ уважае за найгѣдиѣйшихъ бути его поборниками.

Мимо найрѣзнороднѣйшихъ надъужить, мимо всѣхъ нелегальностій, якѣ дѣяли ся при переводженю правыборовъ, результатъ ихъ для насъ чей-же повиненъ бути переважно добрый. Масы нашѣ дали доказъ своеи зрѣлости!

Выборцѣ! У Вашѣ руки вложили тѣ масы свою волю та свою долю! Васъ зробили тѣ масы своими повномочанками и речниками свого голосу. Тожь Вашимъ обовязкомъ є — сповнити мандатъ свѣй такъ, якъ сего вымагае добро усего рускаго народу та тыхъ масъ, що въ Васъ поклали свое довѣре!

Нехай-же нѣ одинъ зъ Васъ въ рѣшаючѣй хвили не завагае ся нѣ на хвилинку: кому вѣддати свѣй голосъ. Нѣ одинъ рускій голосъ не смѣе скрѣпити позиція довѣчныхъ нашихъ вороговъ!

Прапоръ Народного Комітету най буде Вашимъ прапоромъ! Въ рѣшаючій день, въ рѣшаючу хвилю станьте неустрашимо и твердо, збитою лавою при выборчѣй урнѣ та вѣддайте свои голосы якъ одинъ мужъ на народныхъ кандидатовъ, выбраныхъ народомъ и потвержденыхъ Народнымъ Комітетомъ!

На бѣкъ усѣ побѣчнѣ взгляды! На бѣкъ особисте добро, бо въ Вашихъ рукахъ доля мілионовъ!

Кличемо до Васъ словами поета:

На прю! безъ ляку и зневѣры
За волю, правду и нашъ край!

Зъ руху выборчого въ краю.

Позаякъ при выборахъ до рады державной въ роцѣ 1897 досвѣдчили мы на жаль, що навѣть картки до голосованя, вкиненій до урны выборчои, можуть еще тамъ улягти чудеснымъ перемѣнамъ, проте було бы вказане, щобы по доконаню выбору всѣ выборцѣ, що вѣддали свои голосы на народного кандидата, збѣшли ся въ якѣмсь лѣскали и тамъ при двохъ свѣдкахъ пѣдписали заяву, що „при выборѣ посла вѣддали картку выповнену именемъ того або иншого кандидата“.

Деклараціа така була бы дуже пожиточна, бо уможливляла бы внесене карного донесеня, коли-бъ голосы руско-народного кандидата десь подѣли ся...

Выборцѣ мають пѣдписати дотычный документъ власноручно, а не умѣючій писати положенымъ власноручно знаку хреста, ихъ же имена маѣ дописати одинъ изъ свѣдкѣвъ, найлѣпше такій, що выборця знае.

Припоручаемо проте нашимъ людямъ, котрѣ ведуть акцію выборчу по повѣтахъ, не занехати сего средства осторожности. — *Я. Коритовскій.*

„Галичанинъ“ для бѣльшого „согласія“ помѣстивъ въ послѣднѣмъ числѣ довжезну допись изъ Золочѣвщины, въ котрѣй въ послѣднѣй хвили выдвигае ся противъ о. Таначкевича кандидатуру якогось господина Боруха.. Vivat „согласіе“!

Краковскій Naprzód выловивъ и оголосивъ цѣкавый документъ шахрованя правыборовъ. Въ мостискѣмъ повѣтѣ [де старостує знаный Петрускій] два села, Бойовичѣ и Мочерады, выбирала разомъ двохъ выборцѣвъ. Въ однѣмъ селѣ переводивъ комісарь выборчій Мечиславъ Калиневичъ, концепістъ намѣстництва, а въ другѣмъ его колега. Отже Калиневичъ, скѣнчивши голосованя посылае на пѣварку паперу такій листъ до свого колежки:

„Skończyłem głosowanie, mam 92 głosów, wszystkie na Iwana Kokorudz n. d. 43 (podwójci), Oleksę Moskalik. **obydwaj dobrzy... Zakończ głosowanie i ogłoś wynik. Chcę, aby moi byli wybrani, gdyż są pewni. Gdyby ci brakło moich kilka głosów, to dodaj a ja dorobię.** Co robisz po głosowaniu, daj mi znać“.

Оригіналъ того листу маѣ редакція Naprzod'y въ рукахъ.

Пѣдступы выборчѣ. Дня 7 грудня (въ пятницю) вѣдбуло ся згромаджене запрошеныхъ выборцѣвъ въ IV. и въ V. курії въ сали магістратскѣй въ Перемышли и тамъ представляли ся кандидаты польскѣ: Тишковскій и д-ръ Добошиньскій. Довѣдую ся, що до салѣ впущено лише за оказанемъ *карты легітимаційныхъ выборчихъ*, котрѣ *повѣддирано и не вѣддано.* Въ той способъ якихъ 100 выборцѣвъ осталось безъ картъ легітимаційныхъ, по котрѣ правдѣ казано прийти „do powiatu“, се-бъ-то до рады повѣтовои въ Перемышли, але таке безправне и пѣдступне поступованѣ съ темными селянами выдумано для агітаціи въ користь польскихъ кандидатовъ. Навѣть не знати, що то за панокъ вѣдбиравъ тѣ карты, а певно будуть трудности въ вѣдшуканю ихъ.

Отсе „legalne“ выборы! Господи, дай вытримати! — *Выборець.*

Заява. Для всѣхъ добромыслячихъ людей, чи Русинѣвъ чи Полякѣвъ, заявляемо, що напасти умѣщеній въ Dzienniku Polskѣмъ ч. 330 въ кореспонденціи „Hajdamaczyzna w

Изъ старыхъ паперовъ.

II. Чудна Парашка.

I.

Чудна Парашка куда ходила, то лишь вѣтхала, молилась, жалувалась и — бѣдувала.

— А що, Параско? Скривдили васъ люде?

— Таже скривдили, дитинко, — вѣдповѣдала всякому, хто лишь поспытавъ ей, крыючи потайну насмѣшку.

Парашку кривдили не разъ и не два. Чому-жь бы не кривдити, коли хто недолугій? Грѣхъ грѣхомъ, интересъ интересомъ, а чудне все-таки чуднымъ! — було гуторили собѣ люде.

Парашка не называлась „чудною“ на порекла; но чоловѣкови звали ей Праведна, а се порекло якъ-разъ пѣдходило пѣдъ ей вдачу. Чудною прозвали ей вже якъ була вдовою. Звычайно, якъ на селѣ бувае: нехай лишь одинъ за щось латку влѣпить — зразъ цѣле село на зубъ бере. Одинъ сказавъ: Ага! якесь „чудне“! другій докинувъ: отъ „чудна Парана“, а завтра цѣле село: „Чудна Парашка!“ „Ты чудна Парашко!“ Ади, друга „чудна Парашка“ — тай Парашка остала „чудною“, хочь „Праведна“ звалась.

Парашка справдѣ була праведна жѣнка: нѣкого нѣколи не скривдила, нѣкому зла не вдѣяла, нѣчиеи кривды не бажала, нѣкого лихимъ словомъ не докорила. Дитинѣ, бувало, простить, поучить та ще й по головцѣ погладить. А що вже набожна! Бувало всѣ лиха, всѣ журбы, печали и кривды на Бога здае, та вѣдъ Него правды просить.

— Кумо Парано! — кажуть бувало другій жоны — та вы тямте, що не лишь вы одній у Бога, а є ще й иншій; якъ же ставете всьо на Бога здавати, то Богу трохa за богацько клопотовъ буде; та у Него є ще и другій дѣти...

— Е, жѣночки, сусѣдочки любій! я свои кривды на Бога здаю. Вѣнъ найласкавѣйшій, на мене не призабуде, мою кривду собѣ закарбуе!

— Великои палецъ на карбы потрѣбно, — жартували другій. — Мы свои кривды бодай зъ грубшого самій вѣдобемо, а вы бо свои всѣ до неба шупасуете...

II.

Праведна Парашка вертала зъ церкви. На лици праведность ясніла блескомъ маевои росицѣ; въ души благость солодка обѣймала серденько теплыми ручками рѣдноп дитины, а нова хустина, брѣдська хустка за одинадцять шѣстокъ строила вдовину голову; тота брѣдська хустка, що небѣщакъ Гриньку — земля ему перомъ! — купивъ ей на ярмарку передъ самою своею смертію. То ще за того пѣдсвинка, що выгодували барабольками зъ свого городчика. Только й памятки за того пѣдсвинка, бо решта грошей пѣйшло то на „шпеляръ“ зъ антики для Гриньки, то на свѣтло, то на похоронъ. Але Богъ батько! Кобы лишь теперь барабольки на городѣ зародили, буде й собѣ, буде й на поросятко, буде чимъ и пригодувати, вѣдтакъ... Господи! Файный пресцарь буде.

Такъ дѣйшла Праведна Парашка ажь пѣдъ свѣй городъ — ажь глинъ! а тамъ величезна чужа свиня рые барабольки, мовь-бы не свои! Ударяла Парашка о поли руками.

А се-жь чия? — пытае сама себе. — Не чекаючи вѣдповѣди скочила до города та стала выганяти.

— А дѣточки-жь мои! А вы де були, що не видѣли?

Мала Марта и Гилько выбѣгли зъ хаты, та, не кажучи нѣ слова, стали уганяти за свинею.

— То, мамо, вѣйтова! — каже Гилько.

— Вѣйтова, вѣйтова, — додала Марта — она по всѣхъ городахъ въ бараболѣ ходить. —Дивѣть же ся, люде добрій, що она менѣ наробила! — бѣдькала Праведна.

— Тѣтко, Парашко! — кликнула дѣвка зъ сусѣдства, — то вѣйтова свиня, она и въ насъ въ городѣ була.

— Ая, то вѣйтова, — озвавъ ся пастухъ, що надѣйшовъ на той часъ. — Чоловѣкъ не годенъ и допильнувати, такъ вже розногавилась по чужихъ городахъ.

— Та куды-жь она тутъ зайшла? мовьбы до себе проголосила Парашка.

— Та що куда? Для неи нѣ ворѣтъ нѣ лѣсы! — вѣдповѣвъ пастухъ.

— Пѣдважила ворота... отъ дивѣть ся, мамо! — показавъ Гилько.

— А Господи святый! Ты бачишь мою кривду! Я така бѣдна, двое дѣточокъ, трошка тои керзавицѣ, та й тоту вже найшли!

— Идѣть до вѣйта, най вамъ заплатить шкоду... вѣнъ маѣ вѣдки! — озвавъ ся лѣниво сусѣдъ, що стоявъ за плотомъ та приливлявъ ся спокѣйно.

— А пѣйду, любо, пѣйду, бо де-жь панъ такои шкоды наробити!

— Було займити свиню! — крикнувъ другій сусѣдъ.

— Ага, займити! Дала бы ся она займити... Не въ такихъ рукахъ она вже була, та й не дали ѣй раду!

— Та Панъ-Бѣгъ видить мою кривду! Пѣйду до вѣйта, нехай самъ подивить ся, — сказала розжалена Парашка.

— Такъ, такъ, идѣть до вѣйта... Дурный бы вѣнъ вамъ платити, якъ вы свиню выпустили зъ города! — сказавъ хтось зъ улицѣ.

— Таки такъ! не треба було пускати зъ города, — притакнувъ пастухъ.

— А я кажу, треба було загнати, або перевалити, тогды и вѣйтъ бы знавъ, що по чужихъ городахъ свиней пускати не вѣльно.

— А крый же мене Мати Божа! — скрикнула Праведна Парашка. — Я мала бы збытькувати ся надъ нѣмиюю? а щожь оно знае! Я таки до вѣйта пѣйду...

И пѣйшла Праведна до вѣйта.

— А дѣдьча твоя мати, бабо, зъ барабольками! Або-жь я тамъ бувъ? видѣвъ, чия свиня? Було займити!

— Тажь люде видѣли, цѣле село бачило! Тажь то не по-ночи, а въ бѣлый день було, — твердила Праведна.

— Нѣ, — каже вѣйтъ, — я такъ не знаю. Було по закону зробити. Я мушу видѣти; такъ и нѣчо не знаю, — та вызвѣрившись на бѣдну Парашку, ще мало що не замкнувъ до гарешту.

Вернула Парашка, здавши свою кривду на Господа Бога.

— До суду! — кажуть сусѣды.

— Егъ, Панъ-Бѣгъ видить мою кривду... я ще перенесу, на его совѣсти нехай остане.

Панъ-Бѣгъ записавъ Парашину кривду, але барабольки пѣдъ корчами таки хибло.

Husiatyńskiem", а злобно выдуманою клеветою. Въ цѣлой допискѣ нема анѣ слова правды, а обчислена она хиба на тое, щобы ятрити польску суспольность до тымъ бѣльшои ненависти до Русинѣвъ. Высланого нами спростованя Dziennik не помѣстивъ до нынѣ, чымъ давъ достаточне свѣдоцтво своеи уцтивости и честности. Отже сею дорогою просимо польскѣ дневники повторити сю заяву и додаѣмъ, що нѣхто зъ насъ анѣ не говорывъ ненавистныхъ бесѣдъ анѣ не займавъ ся агітацією противъ польского народу, а и слова „Ляхи" нѣхто зъ насъ не уживавъ.

Николай Темницкій, Северинъ Матковскій, Володиславъ Бѣлиньскій, Лабый, Кисѣлевскій, зачеплений священники.

——

Зъ Галича пишуть намъ:

Дня 5 и 6 грудня вѣдбули ся въ Галичи правыборы зъ V и IV курій. Зъ V курія пойшло прегарно! Выйшло всѣхъ вѣсѣмь своихъ выборцѣвъ, певныхъ щирыхъ мѣщанъ, нѣ одного жида нѣ пана! Выборы тревали до 4 годины въ ночи, бо магістратска кліка зъ бурмістромъ на чолѣ, дѣставши зѣ Станиславова телеграфічный наказъ за всяку цѣну переперти правительственного кандидата, тягнула якъ найдовше, щобъ голосовъ придбати. Жидовъ вытягано по-ночи зъ бебеховъ и волочено до голосованя. Але мѣщане стояли якъ муръ крѣпко при своимъ, якъ валъ сунули до голосованя и побѣдили звыжь 80 голосами. — Другого дня при выборахъ въ IV. курія жиды усунули ся и вже разомъ всѣ голосували на лісту мѣщаньску, бо другои не було. Выйшло знова своихъ пять мѣщанъ, рускій парохъ о. Винницкій, судья Айзельтъ и бурмістръ Савицкій. Кромѣ двохъ послѣдныхъ всѣ прочій певній, вѣддадуть голосъ на руского кандидата. Загаломъ беручи, выпали у насъ правыборы дуже добре: мѣщаньство показало, що не загасъ ще въ нѣмъ завзятый духъ колишныхъ бояръ; показало, що сполучене и одушевлене горячою любовю народнои справы, може сотворити силу, зъ котрою и паньскій деспотичный панъ бурмістръ и власти мусять ся числити. Лишь одинъ „интеліґентъ" [С.] обурывъ на себе всѣхъ честныхъ патріотовъ Галича занчесердіемъ и хрунѣвствомъ, яке розвинувъ при выборахъ...

——

Зъ Равы-рускои. Братя выборцѣ Равского повѣту зъ V. курія! На день 13 с. м., то есть на день выбору посла зъ V-ои курія повписуйте або дайте повписувати на своихъ карткахъ голосованя нашого руского хлопского кандидата и то такъ: Данило Мекелята, господарь въ Бутинахъ". Въ самъ же день выборовъ прошу всѣхъ до одного збѣгнесь о 6 годинѣ раненько до церкви въ Равѣ-рускои и тамъ выслухати службы Божои. По службѣ Божои нѣгде не розходѣть ся, але зберѣть ся на рускомъ приходствѣ. Звѣдси пойдемо всѣ разомъ до голосованя. Анѣ одинъ най не вѣдлучае ся вѣдъ гурту, бо вороги якъ вовки будуть чигати на васъ и легонько можуть поодинокого поглотити. Держѣмъ ся разомъ, а „съ нами Богъ!" — За Выдѣлъ „Равскои Рускои Рады" *о. Ивана Киприяна* голова.

——

Зъ Львовского повѣту пишуть намъ:

Вѣдъ двохъ лѣтъ е у Львовѣ старостою п. Францъ, шваґеръ міністра-родака Пентака. Та въ того часу чымъ разъ частѣйше вѣдзываютъ ся нарѣканя на урядованне того пана. Неимовѣрный але правдивый фактъ лучивъ ся д. 4 с. м. Въ сей день, въ свято Воведенія, скликавъ п. староста вѣйтовъ на сесію. И що-жь то выпало такого наглого, що треба було ажь въ руске свято стягати вѣйтовъ-Русинѣвъ?... Нѣ бѣльше нѣ меньше, тѣлько московска инвазія грозить ойчизнѣ, бо moskalofil д-ръ Кость Левицкій посягае за мандатомъ зъ IV. курія львовского округа! П. староста довго розводивъ ся передъ вѣйтами надъ кандидатомъ-wichrzycielem та радивъ вкѣнци выбрати посломъ зъ IV. курія п. Меруновича, а зъ V-ои Вітошиньского. Дѣстало ся при тѣмъ и знаному патріотови о. Фолисови зѣ Скнилова, котрый, освѣдомляючи народъ, щиро помагавъ кандидатови о. Левицкому. Сего народолюбця назвавъ п. староста передъ селянами „райфуркою". На довершене свого поученя вѣзнавъ п. староста вѣйтовъ уважати на учителѣвъ, щобы не мѣшали ся до громадскихъ справъ, а пильнували дѣтей.

Якъ на таке поведене п. старосты задивлятись буде митрополичій консисторъ зъ уваги на зневажане руского свята и руского священика, та ц. к. намѣстникъ зъ уваги на карыгодну агітацію ц. к. урядника, — сего не знаемо. У всякомъ разѣ публична особа мусить таке поведене напятнувати и назвати крайно деморалізуючимъ. Є се игрушка зъ огнемъ, пане старосто! Тепер пѣдкопуете у народу повагу священиковъ и учителѣвъ; коли-жь огонь спалахне, тогдѣ до тыхъ самыхъ священиковъ и учителѣвъ заапелюете, щобы его гасили! Та чи не буде за пѣзно?...

——

Зъ Городка пишуть намъ:

Дня 8 с. м. вѣдбуло ся у насъ заповѣджене вѣче передвыборче въ домѣ д-ра Лонгина Озаркевича при великѣй участи выборцѣвъ, котрѣ мимо наплюги и богота заповнили по береги двѣ просторѣ кѣмнаты.

По отвореню вѣча господаремъ дому удѣливъ председатель о. Царь голосу кандидатови на IV курію д ру Костеви Левицкому, котрый въ пѣторагодиннѣй промовѣ порушивъ всѣ найважнѣйшѣ економічнѣ, просвѣтнѣ та політичнѣ справы, якѣ посолъ народный довженъ въ парламентѣ заступати. Щобы усунути кривду та упослѣдженѣ народу руского пѣдъ взглядомъ політичнымъ, культурнымъ и економічнымъ, выразивъ кандидатъ зъ притискомъ потребу подѣлу Галичины на руску и польску половину зъ окремыми соймами у Львовѣ и Краковѣ, окремо же для вѣддвигненя руского шкѣльництва (закимъ прийде до бажаного подѣлу краю) роздѣлу краевои рады шкѣльноі на руску и польску секцію.

По уважнѣмъ выслуханю сеи знаменитои кандидатскои бесѣды поставивъ селянинъ Домінікъ Свитальскій интерпеляцію въ справѣ внесеня нотаріятовъ, котрѣ зъ значнѣй мѣры причиняють ся до зубожѣня народа. Бесѣдникъ навѣвъ драстичный примѣръ на собѣ самомъ. Мѣй батько — оповѣдавъ вѣнъ — лишивъ менѣ незадовженый ґрунтъ, та мимо того я мусѣвъ за той ґрунтъ стѣлько заплатити, що за тіи грошѣ купивъ бы-мъ безъ клопоту такій самый ґрунтъ. И такъ вмеръ отець: платы нотареви, помѣрчому (геометрови), за перенесене власности; умеръ братъ, знова платы, хоть уже по смерти батька вся змерщина була заплачена; умерла сестра, знова така сама исторія — такъ що свѣй тытулъ властителя ґрунту мусѣвъ тричи дорого оплачувати. Кривда тая найтяжше докулюе бѣднымъ людамъ та зводить ихъ на костуръ жебрачій. — Кандидатъ признавъ слушность интерпелянтови, що именно велика кривда дѣе ся бѣдному народови еще черезъ тое, що скарбовій урядникъ, маючи загрожено вѣдъ высшои власти, що въ случаю за малого вымѣру належности вѣдъ змерщины урядникъ буде потягненый до надоложеня мнимои кривды заподѣянои скарбовы державному — урядники накладають що-йно можна найвысшій таксы, а ты интересованый небоже доходи свого права, подавай рекурсъ, а закимъ рекурсъ буде рѣшеный, плати!

Иншій селянинъ Николай Канафоцкій жадавъ вѣдъ кандидата, щобы той старавъ ся яко посолъ о тое, щобы поганьбель войскова не була перепоною въ заробкованю для бѣдныхъ молодцѣвъ, зъ котрыхъ ве оденъ пѣйшовъ бы за границю шукати лѣпшого заробку, не пустять его, кажучи: ты хочешь втѣкати передъ войскомъ — сиди въ хатѣ, не рыпай ся... А тутъ нема фабрикъ, на панскихъ ланахъ платня нужденна, вѣйсковыхъ же въ сямъ найгорячѣйшій роботы кличуть на маневры. — Кандидатъ запевнивъ интерпеланта, що буде о тѣмъ тямити тай ще буде поворати домагане народу, щобы часъ презенційнои службы вѣйсковои бувъ скороченый на два роки.

Вѣдтакъ забравъ слово д-ръ Гібль, адвокатъ и посадникъ зъ Яворова, яко кандидатъ на посла зъ V курія. Въ рускѣй своѣй бесѣдѣ, добре и популярно выголошенѣй, старавъ ся кандидатъ докладно пояснити становище, яке хоче занятн яко „независемый" заступникъ народа. Коляжь тую неіснену „независимость" кандидата сильно и рѣшучо заатакувавъ Янъ Свитальскій, твердячи категорично, що д-ръ Гібль не годенъ бути правдивымъ речникомъ интересовъ народа, маючи знявани руки паньскою ласкою, въ формѣ признаня его кандидатомъ польского комітету выборчого — най-шевъ ся кандидатъ въ прикромъ положеню. Старавъ ся справдѣ переконати выборцѣвъ, що паньскій комітетъ центральный затвердивъ его кандидатуру безъ его [кандидата] вѣдомости и волѣ, але тымъ своимъ неимовѣрнымъ заявленемъ мало кого переконавъ. Похоже оно було въ дечѣмъ тому выправданю цигана, що зловленый in flagranti на чужѣй шкапѣ, казавъ: „Люденьки, добрѣ, я самъ не знаю, якъ я на той шкапъ опинивъ ся! Йду я йду, ажь въ сутинкахъ лежить кѣнь; я хотѣвъ черезъ него перескочити, упавъ на коня, кѣнь зѣрвавъ ся тай мене оздечка межи васъ привѣсъ. — А звѣдки жь на коневи уздечка взяла ся? — пытають его невѣрай Хомы. — Га, люденьки добрѣ [каже циганъ] сего и я моимъ циганьскимъ розумонькомъ не годенъ збагнути. — Подѣбне вражѣне лишили слова кандидата на слухачахъ, тымъ бѣльше, що въ Городку курсуе поговѣрка про якійсь хирографъ, запевняючій поперте польскому кандидатови на IV курію въ Яворовщинѣ за цѣну поставлена д ра Гібля правительственнымъ кандидатомъ на V курію...

Зъ черги проголосивъ кандидатску бесѣду другій кандидатъ на V курію: о. Николай Колтуновъ. Привѣхавъ вѣнъ зъ Мазурщины, зъ пѣдъ Канчуги, де въ Тарнавцѣ е парохомъ рускимъ. Свою кандидатуру може трохи по пѣзно выголосивъ, але вже зъ того тытулу, що въ тѣмъ переважно польскѣмъ округѣ выборчѣмъ (Ярославъ-Яворовъ Цѣщановъ-Ланцутъ-Переворскъ-Городокъ, де на 261.000 Полякѣвъ зъ жидами и Нѣмцями е Русинѣвъ 197.000) уважае свою кандидатуру за можливу а навѣть зъ надѣею побѣды при другѣмъ, тѣснѣйшѣмъ голосованю (кандидатовъ начислено ажь вѣсѣмь!) здобувъ повну симпатію выборцѣвъ. Бесѣдникъ зазначивъ, що именно самій мазуры-поляки выдвигнули его кандидатуру, щобъ такимъ геройскимъ чиномъ заманіфестувати свое узнане для русского священьства. Памятий бо добре сему и родови, лучше освѣдомленому вѣдъ нашого народу руского, послѣдній выборы баденѣвски, де руске духовеньство непохитно стояло при своѣмъ народѣ та богато потерпѣло черезъ арештованя та всякій гоненя — коли насупакъ польскій „ojczulki" держались всюды выгѣднои клямки паньскои. Бесѣда кандидата була сердечна, популярна и ядерна, поперта фактами и цифрами.

Були ще интерпеляції въ справѣ полѣпшеня платнѣ рускихъ сотрудниковъ (ч. Илько Мурынець зъ Городка), въ справѣ пѣдводъ-форшпановъ (ч. Никола Бльокъ зъ Городка), въ справѣ подѣльности ґрунтовъ, внесень Гупки и Дунаевского — на що давъ вдоволяючій вѣдповѣдь и пояснення кандидатъ IV курія. (Ad vocem Дунаевскій, котрого имя теперь часто повторае ся, позволю собѣ примѣтити, що въ нашомъ деканатѣ бувъ деканъ такого имени до р. 1780. Въ книгахъ метрикальныхъ тогочасныхъ можь подыбати клавзулѣ: „Productum et Revisum sub tempus visitationis Decanalis. Die 17 Januarii vs. 1780 Anno. In quorum fidem podpisuję się: X. Józef Dunaiewski Dziekan Grod." Замѣтна при томъ тенденція польонізаційна; коли бо пароси ведуть метрики по руски, деканъ пише по латынѣ, мовляв: ты простый попе пиши по руски, а я деканъ-аристократъ урядую по латынѣ и по польски.)

П. Меруновичъ, дотеперѣшный нашъ посолъ, на наше запрошене, щобъ явивъ ся передъ выборцями, вѣдповѣвъ телеграфічно, що „не може участвувати, маючи инши зобовязане". Коли сконстатовано, що въ львовскѣмъ повѣтѣ саможь такъ выкручуваввъ ся вѣдъ участи въ вѣчахъ, дались чути голосы выборцѣвъ: „Нечисте сумлѣне мае! нашимъ посломъ не буде!" На мѣсть хтось повныхавъ выборцямъ руски вѣдозвы агітаційній за кандидатурою Станислава Бобеляка, бувшого урядника рады повѣтовои, во сен кандидатуры нѣхто не трактуе поважно.

Остаточно ухвалило вѣче одноголосно поперати всѣма силами яко єдиного кандидата хлопского *на IV курію: д-ра Костя Левицкого*, а V курію лишено выборцямъ до волѣ. — *Адріянъ*.

——

Въ Борщевѣ вѣдбули ся дня 30. м. м. передвыборчій зборы скликаній для запрезентованя „народовыхъ кандидатовъ" ґрафа Пінінського и п. Хамца. Запрошено и нашихъ выборцѣвъ. Найбѣльше явило ся жидовъ-наганячѣвъ, де-що хрещеныхъ худобы а зъ нашои громады около 30 выборцѣвъ.

Панъ ґрафъ зволивъ перше говорити по польски, потому трошка по руски; п. Хамецъ по руски а лише закончивъ по польски. Зместъ мовы обохъ бувъ такій: що они оба лише зъ любови до народу хочуть его заступати; що будуть дбати про „zgodę obu narodów" и тягарѣ денкй зменчать, только за богато не обѣцюють, бо годѣ зробити не можливе. „Панъ цѣсарь — говорывъ Хамецъ — потребуе на старѣсть спокою, треба ему осолодити его старѣсть и выбирати послѣвъ спокойныхъ, невороховныхъ, щобы найясньшому панови не робити грызоты". Розумѣе ся панови Хамцеви дѣстало ся за сю льояльну промову грѣмке браво.

По промовахъ кандидатовъ мѣщанинъ Свидзиньскій жалувавъ ся, що „паны вѣдъ такъ давна нами опѣкують ся, а мы такъ бѣдуемо; въ краю нема фабрикъ та заробку, нужда росте безмѣрно" — отже попросивъ панѣвъ дати собѣ спокой зъ тою опѣкою. — На се писарь Суперъ заверещавъ панамъ

III.

Дивилась Праведна Парашка на свои бараболькы, радѣла душею и тѣшилась, що пѣдъ корчемъ не пусто.

Що-лишь почало натине всыхати, якъ дали знати Праведнѣй Парани, що вѣйтова свиня ей бараболькы въ городѣ та для себе самоя копае... Прибѣгла Парашка, руки заломила. Цѣлу ей надѣю, ей горку працю, ей запопадливу праценьку цѣлого лѣта рые вѣйтова свиня пяте черезъ десяте по цѣломъ городѣ, якъ-бы не свою. Хрустае та жвякае, ажь вуха трясуть ся.

— Господоньку мылосердный! Ты видишь мою кривдоньку! — заголосила Праведна Парашка.

— Та Панъ-Бѣгъ за васъ не зробить! Выженѣть або займѣть до хлѣва! — озвавъ ся одинъ господарь.

— Нѣ, любчику! Не буду я ей выганяти, не буду я ей займати. Панъ-Бѣгъ видить мою кривду, най ся дѣе Его воля свята. Пѣйду до вѣйта, приведу, нехай самъ побачить, щобъ опѣсля не выправъ ся.. Не выганяйте, дѣточки, поки самъ вѣйтъ не прийде, нехай собѣ самъ выжене...

Вѣйтъ бувъ саме въ стодолѣ при вѣяню збѣжа, коли почувъ на подвѣрю голосъ Праведнои Парашки и довѣдавъ ся, о що рѣчь идe.

— Скажѣть, що мене нема дома! — сказавъ до наймитовъ.

— Нема вѣйта, десь у писаря! — сказали наймиты.

— Не було тутъ теперь вѣйта, вѣнъ десь певно у присяжного, — каже писарь. — А вамъ на що вѣйта?

— Его свиня мои бараболѣ рые.

— Якъ то рые?

— Та рые на моѣмъ городѣ.

— А чому-жь вы не выгнали?

— Нѣ, най самъ вѣйтъ выганяе!

— Гмъ... гмъ...

Прибѣгла Парашка до присяжного.

— Не було тутъ вѣйта? бо его свиня въ моѣмъ городѣ бараболѣ рые.

— Нѣ, вѣнъ десь коло людей при шарварку... А чому-жь вы не займили?

— Нехай самъ вѣнъ собѣ займае... Ще бы сказавъ, що я клопоту собѣ шукаю... Най иде й подивить ся...

— Люде добрѣ, нема тутъ вѣйта? Его свиня въ моѣмъ городѣ мои бараболѣ десь ще вѣдъ полудня рые. Шукаю за вѣйтомъ, щобы подививъ ся и самъ собѣ выгнавъ, та вже була я въ него дома, була у писаря, у присяжного, и ажь сюда забѣгла, а его нема!

— А вы-жь на що свиню въ бараболяхъ лишили? Тажь она вамъ до крихты переверне! — каже одинъ чоловѣкъ.

— Не знаете що зъ свинею зробити? А по хребтѣ, по хребтѣ! щобы вже бѣльше не могла ходити! — каже другій.

— До хлѣва було загнати, а вѣдтакъ за вѣйтомъ! — каже третій.

— Та вамъ було зробити такъ, щобы вѣйтъ за вами бѣгавъ и шукавъ, а не вы за вѣйтомъ... Прецѣнь се вашь городъ и вашѣ бараболѣ.

— А ты чого остовпѣла, бабо? Бѣгай та выжени патыкомъ свиню въ бараболь, бо до решты знѣвечить...

— Нѣ любоньку, я по закону хочу... Такъ вѣйтъ казавъ!

— То бѣгайте до коршмы, може въ коршмѣ здыблете...

Бѣгае Парашка, людей пытае, а вѣйта, якъ нема такъ нема.

— Ну, на що вамъ вѣйта? Закличте собѣ двохъ людей за свѣдковъ, засвѣдчѣть ся, то й вѣйта вамъ не треба, — каже жидъ.

Побѣгла Парашка за людьми и надъ смеркомъ привели двохъ радныхъ. Але свиней въ городѣ вже не було. Передъ хвилею, перерывши весь городъ, выйшла сама, бо вже не мала що рыти.

Люде постояли, покивали головами и забирались домовъ, якъ саме надбѣшовъ поважно и вѣйтъ.

— Що ты хотѣла, бабо, вѣдъ мене? Чого чѣпаешь ся?

— Та же ваша свиня, дивѣть, перерыла менѣ всю мою праценьку!

— Брешешь, бабо! Моя свиня дома!

— Та якимъ чиномъ?

— А такимъ чиномъ: я васъ, панове поважнѣ ґазды, беру за свѣдковъ... пофатыгуйте ся до мене, побачите, що я правду говорю.

— Боженьку мѣй! тажь я сама ей застала, якъ рыла, сама ей тутъ лишила, за вами цѣле село згонила, ажь за селомъ коло людей на шварварку була, цѣлый день збѣгала та васъ надыбати не могла...

— А ты дурна бабо, а ты чому свинѣ не выгнала?

— А якъ бы я була въ злости зъ жалю вдарила та забила?

— То було бити! Я-жь тобѣ боронивъ?

— А якъ бы я такъ була забила?

— Великій рѣчи! То була бы здохла, а я бувъ бы знавъ бодай, чия свиня?.. Не такъ же люде добрѣ? Не правду я кажу?

— Та таки такъ!

— Чи не чудна-жь тота Парашка?

— Таже чудна, пане вѣйте!

— Чи не сама собѣ баба винна?

— Та же таки такъ, сама!

— Чуешь, бабо? Скажи сама!

— Охъ, чую, чую... Господоньку милый, Ты видишь мою кривду... Де-жь правдонька свята? де законъ? де право?

— Етъ, дурна бабо, яка ты чудна! Було собѣ право зробити! Оно було въ твоихъ рукахъ, а тебе чого носило по цѣломъ селѣ чортъ знае чого? — задокументувавъ одинъ зъ радныхъ сплюнувши дѣчи.

— Чудна Парашка! Свиня въ бараболи, а она по селу вганяе за правомъ!

— Свиня лѣпше знала право; наѣла ся, а якъ зробила свое, пѣйшла собѣ въ Богомъ, а теперь шукай вѣтра въ поли!

— Кумо Парашко! Якъ що свини пошкодить, то на вашѣй совѣсти буде, бо якъ можна свини дати такъ прихопати ся?...

Всѣ засмѣялись.

— А чого-жь бы ѣй могло пошкодити? бараболя пристигла, то не зеленець...

— Кумо Парашко! — озвала ся зъ-за плота сусѣдка. — Най буде свини на здоровле... вы ще собѣ якось порадите!

— Отъ, мудре слово! Най буде свини на здоровле! — озвались усѣ наслѣшливо и стали розходитись.

Парашка зѣтхнула тяжко и пѣднесла руки до Бога:

— Господоньку праведный! Ты видишь мою кривду...

— А не забудьте выкородити бараболиня! — озвавъ ся одинъ радный на вѣдходнѣмъ.

* * *

На другій день цѣле село оповѣдало собѣ, якъ то „чудна" Парашка шукала правды у вѣйта по селу, поки вѣйтова свиня не перерыла усѣхъ ей бараболь...

Вѣдъ тогды Парашка остала — замѣсть „Праведною", якъ доси була — Парашкою „Чудною" та такою и доси ей прозывають.

П. К—бек.

славословіе: „они нашій одинокій приятель! не слухайте ворохобникôвъ!“ Селяне перебивали ему, якôнци крикливе славословіе подъ-лало и на панôвъ денервуючо, отже велѣли ему скôнчити.

Забравъ слово о. Курдидикъ сотрудникъ зъ Борщева [бо больше нікого зъ интелігенціи не було] и поспитавъ панôвъ кандидатовъ: якъ вôднесуть ся они, що мають претенсію бути выбраными зъ рускихъ повітôвъ, до слѣдуючихъ постулатовъ руского народу: 1) Въ справѣ подълу Галичины на части рускую и польску. Сего домагае ся рускій народъ, щобы разъ позбути ся довôлячного гнету польского. — На слово „гнетъ“ подъ-весла жидова и хрунерія такій вереск, що страхъ було слухати. Але о. Курдидикъ зазначуючи, що его яко выборця запрошено, тожъ треба выслухати, поставивъ дальше питане: Чи кандидаты будуть за подъломъ краевой рады шкôльной? — за безпосереднымъ загальнымъ правомъ голосованя? — за выкупномъ дер жавою задовженыхъ бôльшихъ посълостій и роздѣломъ межи безземельныхъ хлôборобôвъ на сплату ратами? — за знесеньмъ дотепе рѣшныхъ податкôвъ а заведеньмъ податку доходового и установленьмъ minimum existen tiae? — за знесеньмъ права патронату? — 7) за знесеньмъ податку вôдъ цукру? — За кандидаты вôдповѣли, забравъ слово по-ссесоръ Гамскій, закидаючи интерпелянтови баламученя та питаючи: „Jak ksiądz pogodzi zniesienie wszelkich podatków a potem wykupno ziemi pańskiej i spłatę w podatkach? Czemu Rusini pokryjomu odbywają swoje zgromadzenia gdzieś po szopach, po stajniach a nas nie zaproszą? Bo chcą rzucać niezgodę między dwa bratnie narody, które żyłyby w spokoju, gdyby nie agitatory“. У вôдповѣдь дôставъ сей панъ, що власне вôнъ баламутитъ. Про знесеня всякихъ податкôвъ не було мовы лише про справедливѣйшій розкладъ. А сли мы [говорилъ о. Курдидикъ] мусимо по шопахъ та пôдсѣняхъ робити зборы, то власне ваша се заслуга, панове! — (Голосы: czemu,) czemu? — Тому, що вы такъ якъ и нинѣ вѣками накидали ся намъ на опѣкунôвъ, а зъ той опѣки мы вышли такій бѣдній. Впрочôмъ вѣчна публично оголошують ся по часописяхъ, а що вы панове не ласкавѣ нашихъ часописи читати, не наша въ тôмъ вина. Про „zgod'y“ не говорѣть! Вы хочете такои згоды, щобы ваше було право, бо вы сильнѣйшій, а мы щобы мовчали; мы-жъ хочемо згоды праздивои, рôвноправности. Коли пôднесено вереск, що рôвноправность е, о. Курдидикъ навѣвъ якъ прамѣръ, якъ вôнъ хотѣвъ заплатити податокъ, а коли ему не хотѣли дати рускаго квіту, вôнъ не далъ грошей. Поборець назвавъ его нечемнымъ за те, що говорилъ зъ нимъ по руски, а въ два тыждні выславъ ему карту упоминаючу и грозьбу екзекуціи! А на жалôбу доси нема зъ Дирекціи скарбу вôдповѣди!

По сѣмъ вôдповѣдавъ на интерпеляція п. Хамецъ. О силу аргументôвъ не журивъ. ся. Подѣлъ Галичины неможливый, бо цѣсарь бы на то не позволивъ. На загальне голосоване цѣсарь такожъ не пристане, бо выбрано бы самыхъ соціалістôвъ, котрій хотѣли бы вôдобрати 10 морґôвъ вôдъ того, хто ихъ маѣ, а дати другому. Що до знесеня патронату сказавъ гр. Борковскій: „Знажте люде: вынѣ зносять патронатъ, а завтра мы паны вôдбираемо нашу землю ксьондзамъ, а тогды скажуть вамъ ихъ утримувати!“ Що до высокого податку вôдъ цукру то се не така важна рѣчь; прецѣнь хлопы цукру не вживають.

Ще забравъ слово о. Курдидикъ, щобы розъяснити баламутнôсть вôдповѣдій пана кандидата. Але хрунерія и еврейскій народъ стали кричати: „вôдобрати голосъ!“ а зновъ нашій: „нехай говорять правду!“ Счинивъ ся крикъ. Середъ того верещавъ якійсь панокъ: „Не даймо ся збаламутити! и вмѣймо оцѣнити нашихъ приятелѣвъ! не выбирати намъ на преловъ такихъ, що ихъ жандармы зъ парламенту выносять!“ А коли до вôдповѣди о тыхъ жандармахъ не дали нѣкому голосу, тому обѣ стороны радо привитали слово: „замкнути зборы!“ Ще одинъ панъ ставъ голосити кадило ґрафскимъ кандидатамъ, а нашій на слово „честнѣ люде до дому!“ выйшли зъ салѣ. Велика шкода, що нѣхто зô священиковъ и свѣтскихъ не бувъ ласкавъ поставити чоло симъ панамъ... Всего одинъ священикъ, и то сотрудникъ, то було за мало.

Дня 1 с. м. заѣхали оба паны кандидаты паньскій до Мелницѣ. Такъ гр. Пінінський такъ и п. Хамецъ выголосили майже тій самій промовы, а на интерпеляція були такій самій хитрій вôдповѣди, якъ въ Борщевѣ попереднього дня. Дуже цѣкава рѣчь, що за кандидатôвъ вôдповѣдавъ взагалѣ гр. Борковскій. На интерпеляцію, чи панове кандидаты, що хотять принятн мандатъ зъ рукъ рускихъ мужикôвъ, вступлять до кола польского, вôдповѣвъ гр. Пінінський, що нѣ, а буде лише старати ся користати зъ его радъ; але коли заинтерпелювавъ его адъюнктъ Бонцуцкій, якъ то розумѣти? — ґрафъ пôвиголосомъ пояснивъ ему: най не боить ся, вôнъ кôлосомъ пояснивъ ему: най не боить ся, вôнъ зъ кола не выступить... Чи не файна мотавъ кола не выступить... Чи не файна мотавина?! — На интерпеляцію: якъ зарадили бы паны кандидаты нуждѣ селянъства, що еміґруе до Америки? — вôдповѣвъ гр. Борковскій, що народъ еміґруе не зъ бѣды, а такъ, зъ охоты. Яко прикладъ навѣвъ якогось Вольфа зъ Германôвки, що зложивъ у него 8.000 зр. а самъ пôйшовъ до Америки. Такъ и до Россіи, каже, йдуть зъ охоты по грошѣ... На запытане одного зъ селянъ въ справѣ загального голосованя пояснивъ гр. Пінінській, що то неможливе, бо вже й теперь не можна собѣ зъ выборами дати рады, а що-жъ бы тогды було? Селянинъ Кучерявый пôднѣсъ справу закона ловецкого: най бы, каже, позволили селянамъ хочь стрѣльбу по-сити! „Сего не можна позволити! — каже п. ґрафъ, — бо якъ бы мужикъ мавъ стрѣльбу а выпивъ пôвквартирокъ горѣвки, то мôгъ бы легко одинъ другого пострѣлати!“ Ще похваливъ ся п. Хамецъ, що то вôнъ постаравъ ся о дорогу, яка веде до его села Сковатина; вôнъ власноручно выдавъ на ню зъ фонду выдѣлу краевого 15.000 зр. Вôнъ постаравъ ся и о то, що сôль, котра була давно по 17 кр. за тонку, теперь дае ся лишь по 11 кр., а буде старати ся, щобы ще потанѣла... Якôнци гр. Борковскій подякувавъ участникамъ, а жады крикнули „вівайть“.

Оттакъ паны пустили намъ сего року ще й такого олахмана, що они нѣбы-то й до ока не боять ся станути зъ честными выборцями. Але мали нагоду нeюды пôзнати, що вже не всѣхъ здурять та що при справедливыхъ выборахъ вхъ выбôръ неможливый...

—

Зъ Борщева дôстаемо нинѣ таку коротку вѣсть:

У насъ зачинае ся правдиве выборче пекло. Паны напосѣли ся конче выдерти вôдъ насъ V. курію и недопустити д-ра Евгена Левицкого до мандату, а староства йдуть при сѣй роботѣ панамъ Полякамъ на руку. Одинъ зъ тыхъ „ц. к.“ казавъ выразно: „Brat namiestnika musi przejść!“ а другій додавъ сентенціонально: „Nasze wybory jest to tak, że w ostateczności urna wyborcza poradzi, jest to kocioł, w którym się gotuje; może tam wejść, co chce, co zaś wyjdzie, nie wiemy“. Абы зъ того кôтла выйшло те, чого панамъ треба, розпочали вже вони купувати голосы и давали одному „великому“ 200 зр., а звычайнымъ выборцямъ дають доси по 10 зр. за голосъ. Старосты зновъ роблять свое. Всюды у насъ — въ Чорткôвѣ, Залѣщикахъ, Теребовли, а навѣть Скалатѣ — внесено численні протесты, але доси ихъ не полагоджено. Въ додатку уживаютъ навѣть найпôдлѣйшихъ пôдступôвъ, бо пр. въ Теребовельщинѣ пущено заплаченыхъ жидкôвъ, котрій для збаламучена хлопôвъ голосять, що д ръ Левицкій зрѣкъ ся кандидатуры, и доперва особиста его интервенція та й выборчій вôдозвы помогли въ части противъ сея по-простому пôдлой контръагітація. И середъ такого пекла працюе ся зъ форсою, щобы намѣстникового брата за всяку цѣну переперти...

—

Зъ Гусятинщины пишуть намъ:

Въ селѣ Василькôвцихъ д. 6 с. м. дуже огядно пошахровано правыборы; 300 людей явило ся у ц. к. староства зъ протестомъ; народъ розжалобленый и розворушеный до крайности. Коли о. Темницкій зъ Шидловець вертавъ зелѣзницею зъ Тернополя, зôбрало ся на дворци у Василькôвцихъ нздъ 300 людей та благали его зъ слезами въ очахъ о помôчь. Не помогли нѣякій успокоюванья; о. Темницкій мусѣвъ перервати подорожь и удати ся до села на нараду. Подорожній здивляли ся на розпуку людей, якъ на яке диво; а довѣдавшись, о що ходить, щиро жалѣли надъ гнобленымъ народомъ.

Въ Чабарôвцѣ самъ староста цѣлкомъ легально перевѣвъ бувъ правыборы д. 10 падолиста; але уневажнено ихъ и д. 7 с. м. „поправлено“. Розъяреный народъ запротестувавъ таки на мѣсци передъ комісаремъ противъ чудног „поправки“ и заявивъ, що не возьме участи въ правыборахъ зъ IV. курія, бо голосованемъ сакціонувавъ бы неправнôсть выборôвъ. Дня 8 с. м. майже цѣла громада пôшла до старосты зъ протестомъ. Въ сѣмъ выпадку священикъ, зовсѣмъ не мѣшавсь до справы, бо вôнъ що-нно наставъ. Отже нема вже и „борителя“, на котрого можна бы зложити вину; але народъ самъ боронить ся, якъ умѣе, и громадно протестуе противъ писнуованого ему zaufania. Замѣтна рѣчь, що вôйтъ еще и теперь радивъ людямъ погодити ся, а не протестувати, бо такъ — каже — лѣпше выйдете.

—

Зъ Ярославского выб. округа пишуть намъ: Ярославскій повѣтъ належить вже до страченыхъ для панôвъ, вôдъ коли мазурѣ 1897 р. выбрали Цену. И при снхъ выборахъ не мѣшали ся нѣ до чого, тому староство перепровадило правыборы легально. Коли однакъ показало ся, що кандидатура д-ра Стахуры маѣ выгляды на побѣду, зробивъ ся рейвахъ. „Wolimy dziesięć Cenów puścić do parlamentu, jak jednego Stachurę!“ И зачала ся робота вôдъ сего, що паны хотѣли погодити кандидатôвъ польскихъ, абы для „idei“ зрекли ся въ користь одного. Але анѣ Цена, нѣ Собень, нѣ ks. Wlazło не думають уступити а той послѣдный сыпнувъ уже грôшми и порозсылавъ въ Чешанôвске посѣпакôвъ, а тій розпоюють народъ єднаючи для него голосы. Видко, що и чешанôвского старосту, чоловѣка не люблячого шахрайствъ выборчихъ, добре притиснули. Ходять слухи, и то голосній, що вôйты и писарѣ маютъ наказъ зробити списъ выборцѣвъ-хрунѣвъ, бо за голосы буде ся платити, и то добре. Теперь не знати, чиими грôшми: чи ks. Wlazła чи комітету центрального? Тожъ Вп. отцѣ духовній! вашимъ святымъ обовязкомъ есть охоронити вашихъ выборцѣвъ вôдъ пôдшептôвъ діявольскихъ и сребренникôвъ нечестивыхъ! Представте имъ, що кождый, хто бы не далъ голосу на нашого кандидата, буде продайнымъ Юдою и Каиномъ для свого народу! Пришпильнуйте, абы кождый поѣхавъ на выборы, бо може одинъ голосъ буде рѣшати. Докôнчѣть дѣло такъ красно, якъ зачали. Всѣ якъ оденъ будьте на выборахъ: то додасть вôдваги вашимъ парохіянамъ постояти за своимъ, слабшого скрѣпить, а тогдѣ и побѣда наша! — *Выборець.*

—

Зъ Стрыя доносять намъ, що уневажненые правыборôвъ въ Стрыйщинѣ поступае дальше. Вчера вôдбули ся другій разъ правыборы зъ V курія въ Пôдгôрцахъ. Перший правыборы уневажнено безъ всякои причины; при другихъ выйшовъ замѣсть выборця-Русина бар. Бруницкій. Такъ латае ся бракуючій голосы польскому канндидатови!

—

Зъ Коломыйщины доносить Słowo polskie, що правительственный кандидатъ зъ IV курія радникъ Должаньскій зъ Вѣдня, розпочавъ тамъ свою „выборчу одисею“, объѣджаючи въ повозѣ п. Мойсы „грубій рыбы“ въ повѣтѣ.

—

Въ минувшу суботу д. 8 с. м. заѣхавъ до Струсова знаный махеръ выборчій Острожиньскій, канцелістъ и референтъ сиротиньскои касы въ Теребовли, та покликавши до одного шинку выборцѣвъ струсовскихъ и зъ Варватинець, мавъ референтъ о... касѣ сиротиньскôй?... нѣ! — о выборахъ. Потôмъ була „біба“ и протягла ся аж до „роратовъ“. Хто фундувавъ?... За вôдгадане сеи загадки даруемо одного старого хруня зô Струсова; тôлько треба спѣшити ся, щобы вôдобрати сей „товарь“ ще передъ 13 грудня, бо опôсля куреъ его спаде до нулѣ! — *X.*

—

Зъ Тернополя телеґрафують намъ: Вчера на передвыборчôмъ зборѣ выборцѣвъ зъ мѣсконъ курія пос. проф. Цѣкліньскій дôставъ вотумъ недовѣря, а выборцѣ ухвалили поставити кандидатуру Русина.

—

Въ мѣстѣ Львовѣ демократична партія польска ставить кандидатуры Тадея Романовича и Тадея Рутовского (противъ мін. Пентака и адв. Дулемôы).

Відозва товариства „Руська Охоронка у Львові“.

По ріжних кородах львівське Намістництво затвердило статут товариства „Руська Охоронка“ (перед тим вже ним раз відкинений).

Се товариство маѣ цѣль закладати по цілій Галичині охоронки для дітей, що не ходять до школи, і приймати їх в охоронку під догляд і опіку призначених на те виділом Товариства жінок, котрі мають тих дітей цілий день відповідно даному їм виділом регуляміновн наглядати і дбати про їх умисловий розвій та давати відповідні вікови занятя.

До осягнення сеї цілн Товариство побирає: вкладки членів; добровільні датки і всякого рода записи; добровільні вынагородженя за догляд чи то в грошах, чи в натуралїях; доходи з відчитів, викладів, аматорских представлень, жіночих забав і иньших дозволених жерел на цѣль Товариства.

Воно складаеть ся: з членів звичайних і почесних. Звичайним членом може бути кожда особа без ріжниці пола, віку і стану, котра виділом Товариства буде принята. Річна вкладка визначена тільки 2 кор. (для загранічних членів 1 рубель).

Галицькій публиці не потребуемо выясняти ваги і пильної потреби закладання охоронок, тим більше, що справу сю вже нераз порушувано. Загранічним-же Землякам і Землячкам поясняемо, що у нас в Галичині охоронки („дневные пріюты“) не тільки забезпечають дітей від нещасть і ведуть їх вихованє в літах передшкільних, але мають також і важне національне значінє. При загальній польонізаційній системі, густою сітию розкиненій над рускою Галичиною, польскі охоронки, а дуже часто і народні школи стають дорогою для успішної польонізації. Тому заснованє рускихъ охоронок маѣ дуже велику вагу, бо лиш вони можуть обмежити польонізаційні впливи польскихъ охоронок і доповнити вихованє руських дітей тими елементами, котрих не дадуть їм польські ані спольонізовані народні школи.

Тож Вп. Земляки, а передовсім Вп. Дорогі Сестри, вступайте як найчисленнійше в члени нашого Товариства і) приєднуйте йому членів. Вкладка умисно визначена така невисока, аби й незаможним приступ улекшити. Особливо-ж наших Сестер з росийської Украіни просимо помогти нам в осягненю народолюбної і патріотичної цілн Товариства. Грошеві жертви, хоч би й найменьші, приймаемо також з подякою. Галицьких-же Земляків просимо крім того самим ділом помагати до заснованя охоронок там, де обставини особливо того вимагають або і тому сприяють.

Всі руські часописи, прихильні нашій справі, просимо повторати сю відозву.

Зголошувати ся в члени, членські вкладки, всякі датки і листи просимо надсилати на адресу Марії Грушевської (Львів, ул. Домбровского 6) або Володимира Гнатюка (Львів, ул. Чарнецкого 26).

За комітет: *Н. Кобринська, М. Грушевська.*

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

— **Рускій народный театръ** опускае въ понедѣлокъ 10-ого с. м. Тернополь, де пробувъ шѣсть тыжднѣвъ, и выѣзджае до Золочева, де дасть въ сали мѣсконі школы рядъ представлень. Репертуаръ на Золочѣвъ есть слѣдуючій: Вô второкъ 11-ого с. м. „Кляте серце“ образъ народный зô спѣвами и танцями въ 5 актахъ Тобилевича; — въ четверъ 13-го с. м. „Понихайло“ комедія Шуткевича; — въ суботу 15 ого с. м. „Пташникъ зъ Тиролю“ комічна опера въ 3 актахъ Целлера; — въ недѣлю 16-ого с. м. „Не ходи Грицю на вечерниці“ драма народна зô спѣвами и танцями д-ра Олександрова; вô второкъ 18-ого с. м. „Власть тьмы“ народна драма Льва гр. Толстого; — въ четверъ 20-ого с. м. „Шалазло“ комедія Гличьского; — въ суботу 22-ого с. м. „Бѣдне дѣвча“ оперета въ 6 вôдслонахъ Куна. — Рускій народный театръ, по заанґажованю до складу своеи дружины панѣ Фіцнерôвны-Морозовои и Слободôвои, заанґажувавъ дальше п. Яновича зъ женою, котрій передъ кôлькома роками були вôдойшли. Репертуаръ театру збогативъ ся кôлькома штуками, котрій привезъ директоръ зъ Украины, а такожъ панѣ Морозова передала дирекціи кôлька новыхъ штукъ зъ украинського репетуару.

— **Соймъ краевый.** Перше засѣдане сойму краевого вôдбудесь вô второкъ 18 с. м. о 11 год. передъ полуднемъ зô слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Правительственный проектъ закона о введеню додатку до державного податку вôдъ горѣвки. 2) Статутъ м. Кракова. 3) Прелімінаръ буджетовый на рôкъ 1891. 4) Провізорія буджетова на I кварталъ 1901 р. 5) Замкнене рахункове за рôкъ 1899. 6) Нещастя елементарній. 7) Выборъ секретарѣвъ, квесторôвъ и ревідентôвъ. 8) Выборъ комісіи буджетовои и адміністраційнои. 9—13) Поборъ оплатъ вôдъ напоѣвъ спіритусовыхъ. 13—30) Концесіи питанчій.

— **Зъ львôвского університету.** Имматрикуляція ново-записаныхъ студентôвъ на львôвскій університетъ вôдбудесь въ суботу передъ полуднемъ въ авли університетскôй.

— **Для шкôльной молодежи.** Ставропігійскій институтъ маѣ до роздачѣ вôсѣмь стіпендій, а то зъ фондôвъ: о. Игнатія Гавацкого зъ Перемышлова одну на 240 кор., о. Василія Зарицкого одну на 320 кор., Каролины Глинецкои двѣ по 240 кор., митрополита Граф. Яхимовича двѣ по 300 кор., Анастазіи Юркевичевои тôлько для дѣвчатъ одну на 152 кор. и о. Мартина Прокоповича одну на 200 кор.

— **Авансъ для учителѣвъ.** Wiener Abendpost доносить, що ще въ сѣмъ роцѣ 560 учителѣвъ середныхъ шкôлъ будуть посунени до высшихъ рангъ, а то: 252 до VIII ранґи, 280 [о 50 бôльше якъ минувшого року] до VII-ои, а 28 директорôвъ дôстане VI. ранґу.

— **Даръ для церкви.** Панѣ Изабеля Годлевска вдова по судовôмъ раднику, проживаючая у Львовѣ, пожертвувала для Преображенскои церкви львôвскои [при Народнôмъ Домѣ] цѣнну ольѣными фарбами мальовану ікону, одинъ великій и красный коверъ передъ престолъ, одну велику атласову капу на покрытя престола и одинъ красный магоневый въ рôзными прикрашеняни столикъ.

— **Самоубійникъ воякъ Жолобайло,** о котрôмъ була вчера згадка въ „Дѣлѣ“, померъ тои самои ночи у вôйсковôмъ шпиталю.

— **Зъ Бôбрки:** При правыборахъ зъ V и IV курій наша ліста перепала противъ польско-жидôвскои. Щобы бодай въ части нагородити шкоду (хоть не зъ нашои вины), складаемо 6 кор. 20 сот. и призначуемо половину на Народный фондъ а другу половину на Руску ремѣсничо-промыслову Бурсу. Зложили: А. Витковицкій 1 кор. 60 сот., П. Бобечко 1 кор., М. Ничка 1 кор., М. Костиха 1 кор., А. Чабанъ 60 сот., В. Чабанъ 60 сот., Гр. Юськевичъ 20 сот., М. Бобечко 20 сот., мѣщане бобрецкій.

— **Змѣна назвища.** Намѣстництво дозволило о. Василію Цюкови, парохови въ Баличахъ перемыскои епархіи, перемѣнити назвище на „Адріяновичъ“

— **Давъ руку за „гоноръ“.** Академікъ Д. бувъ дуже дразливый на пунктъ „гонору“ и за леда яку дурницю жадавъ сатисфакціи зъ оружемъ въ рукахъ. Недавно покалѣченъ вôнъ въ поєдинку техніка М. а въ послѣднихъ дняхъ дававъ лекціи другому М., якъ маѣ ся шанувати его „гоноръ“ — та сей разъ не пощастилось ему. М., такожъ не профанъ въ штуцѣ на шаблѣ, перетявъ загорѣлому поєдинковичеви праву руку такъ нещасливо, що для ратованя житя мусѣли ему ампутувати руку. Чей се буде пересторогою для загорѣлыхъ поєдинковичѣвъ...

— **Кара за нельояльнôсть.** Знесене розпоряджень языковыхъ въ Чехіи такъ розлютило ческого аристократа барона Гільдебранда, що абы бодай въ части пômстити ся, вôдмовивъ кватиры для жандармерія въ своихъ посѣлостяхъ Блятна. За те позбавлено его офіцерского степеня и достоиньства цѣсарского шамбеляна. Але кватиры таки не далъ!

— **Файный посолъ!** Противъ бувшого угорского посла Франца Сіма переводить ся слѣдство о 29 проступкôвъ, мѣжъ ними о 21 обманьствъ.

— **Нове оружє.** Берлиньска Vorwärts доносить, що якомусь Норвежчикови удалось вынайти новый рôдъ оружя, котре своею геніяльною конструкціею и незычайною силою удару перевыщае всякій дотеперѣшній оружя. Въ нѣмецкôмъ институтѣ выховавчо-вôйсковôмъ роблено вже пробы, котрій дали такій свѣтлый успѣхъ, що цѣсарь Вільгельмъ казавъ на пробу заосмотрити въ тое оружє одну дивізію въ Ганноверѣ.

— **З Наукового Товариства імени Шевченка.** Дня 12. грудня, в середу, буде точно о 4½ год. по пол. спільне засіданє всіх трох секцій і етноґрафічної та археоґрафічної комісії. На порядку буде: Справа заснованя музея при Товаристві. Того самого дня о 6 год. вечером буде окремо засіданє археоґрафічної комісії, а потім історично фільософічної секції, на якій др. І. Франко зреферуе свою розвідку. п. н. „Грималівський ключ в 1800 р.“

— **Весела забава.** Въ Мармароскôмъ Сиготѣ на Угорщинѣ забавляли ся грою въ карты поручникъ Мартегъ и правникъ Іонасъ. Щасте въ картахъ недописувало бундючому офіцирови, бо програвъ не лише цѣлу свою

готовку, але також цілу полкову касу. Розлючений неповодженем добував револьверъ и положивъ трупомъ свого щасливого въ грѣ партнера. Видко не все добре мати щасте...

— **Дробни вѣсти.** Віцепрезидентъ высшого суду краєвого д-ръ Диловскій выѣхавъ на ревізію окружного суду въ Тернополи. — Въ Петербурзѣ померъ поважаный российскій писатель Александеръ Шеллеръ [Михайловъ]. — Міністерство судівництва зарядило выключенє громады и обшару дворского Бонарбака изъ судового округа Коросна, а придѣленє ихъ до судового округа Стрижова.

Русины! Памятайте на Дѣмъ Товариства „ЗОРЯ" у Львовѣ.

Посмертний — ✝ — оповѣстки.

О. Леонтій Целевичъ, парохъ въ Павелчи пѣдъ Станиславовомъ, упокоивъ ся въ 69 роцѣ житя, а въ 42-ѣмъ роцѣ священьства. В. в. п.!

Господарство промыслъ и торговля.

Львѣвска ц. к. дирекція зелѣзн. держ.

Рух льокальний особовий. З днем 1 сѣчня 1901 увійде в житє додаток VIII до обовязуючих від сѣчня 1898 поставив регулямінових і тариф для перевозу осіб; пакунків, посилок експресових і псів на зелѣзницях льокальних в Галичинѣ і на Буковинѣ, позістаючих в зарядѣ держави. Ціна додатку 10 сотків.

— Въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ" прибуло въ мѣсяци падолистѣ с. р. 10.000 важныхъ полісъ на суму 10,172.296 кор. обезпеченом вартости зъ премією 91.963 кор. 54 сот. Разомъ вѣдъ 1 сѣчня до кѣнця падолиста с. р. выдано 83.925 важныхъ полісъ на суму 85,459.141 кор. зъ премією 751.410 кор. 80 сот. Попереднього року до кѣнця падолиста було 73.866 важныхъ полісъ на суму 75,488.898 кор. зъ премією 655.689 кор. 62 сот., т. є. сего року 10.059 полісъ и 95.721 кор. 18 сот. премій бѣльше. — Шкѣдъ въ падолистѣ с. р. було 50 случаѣвъ. Разомъ всѣхъ вѣдъ початку року по конець падолиста було 832 шкѣдъ, зъ котрыхъ 819 вже выплачено, 3 шкоды находять ся въ ліквідаціи а выплату 10 вѣдшкодовань (въ сумѣ 5.030 кор. 35 сот.) на-разѣ зъ причинъ правныхъ здержано. Сума всѣхъ тыхъ шкѣдъ разомъ зъ коштами ліквідаціи выносить brutto 442.854 кор. 92 сот. а по потрученю части реасекурованом лишаєсь на власный рахунокъ 212.493 кор. 61 сот. — Фондъ резервовый зъ кѣнцемъ падолиста с. р. выносить 306.049 кор. 83 сот.

— Рахунокъ Товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ" у Львовѣ стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою *за мѣсяць падолистъ 1900.*

I. Станъ довжный:

	кор.	сот.	кор.	сот.
1. Удѣлы членьскій вплачений			73 289	42
2. Фондъ резервовый			66.897	46
3. Спеціяльна резерва			758	83
4. Вкладки:				
а) станъ на поч. падолис.	738.381	18		
б) вложено въ падолистѣ	54.688	83		
разомъ	793.070	01		
в) вынято въ падолистѣ	41.640	28		
зостае зъ кѣнцемъ пад.	751.429	73	751.429	73
5. Сальдо процентовъ (побран.)			43.616	25
6. Неподнята дівіденда за р. 1897/8/9			2.604	39
7. Кошты спору			49	80
8. Рахунокъ Банку краєвого			—.—	—
Сума			878.636	88

II. Станъ чинный:

1) Позички удѣленій на скрипты и векслѣ:		
а) станъ на поч. падол.	779.316	15
б) удѣлено въ падолистѣ	15.600	—
разомъ	794.916	15
в) сплачено въ падолистѣ	22.650	47
Станъ зъ кѣнцемъ падол.	772.265	68
2. Готѣвка въ касѣ	772.265	68
3. Цѣнній паперы резерв. фонду и нн.	5.705	32
4. Инши льокація	6.916	00
5. Въ щадници почтовѣй (обор. чеков.)	40.098	00
6. Въ товариствахъ и банкахъ	7.412	53
7. въ Товар. обезп. „Днѣстеръ."	18.433	07
8. Сальдо коштовъ адміністрациі	18.000	—
Сума	9.623	02
	878.636	88

Членовъ прибуло 13, убуло 22, оставало зъ кѣнцемъ падолиста 1900 року 1.865 членовъ къ 1939 декларованымі удѣлами въ сумѣ 96.950 кор. — Стопа процентова вѣдъ вкладокъ 4%, процентъ вѣдъ пожичокъ удѣлюваныхъ зъ провізією на кошта адміністрациі 6½%.

Львѣвъ дня 6 грудня 1900.

Телеґрамы.

Ню-Іоркъ 11 грудня. Бюро Райтера доносить зъ Пекіну, що всѣ послы зъ выимком англійского одержали вѣдъ своихъ правительствъ депеші зѣ згодою на послѣдну спѣльну ноту послѣвъ въ справѣ Хінъ.

Берлинъ 11 грудня. Гр. Вальдерзе телеграфуе зъ Пекіну д. 8 с. м.: Ксіянъ обложено безъ перешкоды. За-для великихъ морозѣвъ буде незабаромъ мабуть замкнена пристань для кораблѣвъ въ Таку. На приказъ гр. Вальдерзе арештовано пѣдъ закидомъ змовы зъ Боксерами Лігунчанового секретаря Віко.

Лондонъ 11 грудня. Standard доносить зъ Преторіи, що въ найближшій будучности Деветъ зѣ своимъ вѣддѣломъ дѣстанесь до неволѣ. Англійцѣ окружили его зѣ всѣхъ боковъ, а въ его таборѣ пануе дезорґанізація, черезъ що понехавъ вѣнъ плянъ удатись до Капляпду.

Гаґа 11 грудня. Повѣурядово заперечують поголосцѣ, мовь-бы дипльоматичній зносины межь Голяндіею и Португалією були зѣрвани. — Голяндскій посолъ въ Лондонѣ зъ порученя міністерства внутрѣшныхъ справъ заявивъ англійскому урядови заграничныхъ справъ, що голяндске правительство не бере на себе нѣякон одвѣчальности за письмо, выслане 6 с. м. палатою послѣвъ до Крігера.

Франкфуртъ Frankf. Ztg. доносить зъ Царгороду, що Порту занепокоили вѣсти двохъ заграничныхъ послѣвъ въ справѣ подорожи кн. Юрія, котрому европейскій державы не дали виравдѣ офіціяльныхъ приречень, але зъ нихъ поведенѣ можна виносити, що готовѣ принята тихцемъ до вѣдомости прилучене Креты до Грецін. Кн. Юрій заявивъ пѣдчасъ подорожа, що не хоче вѣдновити свого мандату на Кретѣ.

Лівадія 11 грудня. Пѣсля бюлетину, выданого вчера о 11 год. передъ полуднемъ, перебувъ царь минувшу добу дуже добре. Сонъ и апетитъ знаменитѣ, температура и пульсъ нормальнѣ.

Прага 11 грудня. Д. 8 и 9 с. м. вѣдбувавъ ся тутъ при участи 2.000 особъ конґресъ хлѣборобовъ зъ Чехіи, Моравы и Шлеска. Першого дня раджено надъ средствами самопомочи для рѣльництва и поручено закладати хлѣборобскѣ спѣлки въ кождѣй громадѣ; другій день обернено на політичну дискусію. Всѣ предложенѣ резолюціи принято.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп. Ю. Ку. въ Иг. На 1901 вѣстало 4 кор. — Н. Ху. въ По. Одержано. — До кѣнця року прийде ще вѣдъ Вп. М. Ва. въ Бе. 40 сот. — И. Лю. въ Бр. 1 кор. 46 с. — В. Ра. въ Во. 2 кор. 40 с. — И. Га. въ Др. 2 кор. 40 с. — Н. Ри. въ До. 2 кор. 40 с. — М. За. въ Жо. 3 кор. 40 с. — Р. Ля. въ За. н. 2 кор. — М. Ко. въ За. 2 кор. 40 с. — Д. Ми. въ Ва. 8 кор. — Ю. Ст. въ Ря. 5 кор. 80 с. — М. Но. въ Вѣ. 1 кор. 80 с. — Р. За. въ Ст. 7 кор. 22 с. — П. Ля. въ Са. н. 4 кор. — И. Ха. въ Ни. 1 кор. 60 с. — С. На. въ Те. 80 с. — Я. Ян. въ Щи. 2 кор. 40 с. — В. Ст. въ Яб. 2 кор. 40 с. — П. Че. въ По. 4 кор. — В. Ил. въ Ве. На 1901 зѣстало 10 кор. — И. Ва въ Ма. Прийде ще 50 с. — В. Ки. въ Ст. За грудень ще 1 к. 70 с. — І. Яв. въ Ст. Ще 1 кор., бо лишалась така залеглость зъ минулого року. — Р. Не. въ ол. До кѣнця року ще 80 с. — А. Жя. въ Ру. Висылаемо часопись Вамъ що дня правильно на дану намъ адресу до Рудникъ. — В. Пр. въ Оп. За IV квартал ще 2 кор. 40 с. — І. Па. въ Ск. До кѣнця року прийде 2 кор. 40 сот. — С. Ку. въ Во. До кѣнця року ще 2 кор. 40 сот.

Надѣслано.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, пьорнеты, бінокля далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найлешевше. 4188

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Надѣслане.

Подяка.

Неумолима смерть забрала менѣ найдорожшу жену а дѣтям моім найлѣпшу матер бл. п. Катерину. На сім місци почуваю ся до обовязку подякувати всім тим, котрі взяли участь в похоронѣ а передовсім сердечно дякую Всч. оо. Іванови Біржиньскому і Юліянови Левицкому за відпроваджене тѣла Покійної на місце вічного спочинку і за слова надгробні. Щиру подяку складаю також Вп. Д-ру Євг. Олесницкому, адвокатови зі Стрия, що мимо численних занятій зволив прибути на похорон і потішити мене в нещастю. Бог заплать!

Лисятичі дня 8 грудня 1900.

598 *Андрусь Берник* господар.

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае: Льонгінъ Цегельскій. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львѣвъ, улиця Бочна Крижова ч. 5

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверть (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батьківщина" и „Читальня") тыждева популярна газетка.

ФОРТЕПЯНЫ Безендорфера и т. д.

Ґенеральна філіяльтка

Євґенія Берґерова

582 въ ТЕРНОПОЛИ. 4—4

Девятникъ 31 серпня 1900.

483 16—104 Доротеушъ Конѣвъ

КОМАР

двотижденник гумористично сатиричний.

Одинокий гумористичний ілюстрований орган на Руси. Видае і за редакцію одвічае: Іван Кунцевич.

Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і адміністрация: *Львів, ул. Личаківска ч. 23.*

Въ цѣляхъ аґітаційныхъ!

поручають ся до ширеня масами слѣдуючій брошурки „Парохіяльной Бібліотеки:

1. Законы людскои суспѣльности где розправляе ся о суспѣльной нуждѣ, и о средствахъ якъ ѣй въ публичнѣмъ житю зарадити. За 100 штукъ 8 кор.

2. Фалшивый парламентаризмъ, где вытолковано ясно чому дотеперѣшній посолы не зробили и не могутъ зробити нич доброго для масъ народу. За 100 штукъ 8 коронъ.

3. Наша зброя, або якъ бороти ся проти ворогбвъ нашого быту. За 100 штукъ 6 коронъ.

4. Наша організація, або куди нам щобы було намъ лѣпше. За 100 штукъ 8 коронъ.

5. Заука Антихристѣвъ, брошурка дуже на часѣ поединчо: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотири статіи разомъ: 100 штукъ 4 коруны.

6. Христосъ и Его народъ, брошурка дуже побуджаюча до патріотичнои чинности. 01 штукъ 5 коронъ.

7. Не бѣйте ся пострахy! брошурка на часъ выборчій знаменита! За 100 штукъ 3 кор.

8. Реліґія а паньство. За 100 штукъ 2 кор.

9. Реліґія а бѣдаки. За 100 шт. 2 кор.

10. Хлѣбъ безъ реліґіи не сытить. За 100 штукъ 2 коруны.

Выѣмково, ино на часъ выборчій, можна всѣ тій брошурки набути франко, одно въ Редакціи Прапора, Перемышлъ, Побереже ч. 1. въ найменшій скѣлькости 100 штукъ зъ кождои.

Подяка.

Нинѣшнымъ складаю глубоку подяку Всечестнѣйшимъ отцямъ: о. канонникови Кунцевичеви; и о. Яцишинови и о. Глѣбовицкому, заразомъ Вп. П. Инспекторови Домбровскому, Пп. Товаришамъ и Товаришкамъ за ласкаву участь въ похоронѣ дорогого мого мужа Григорія. За оказану живчливость и спѣвчутє складаю сердечне „спаси Бѣгъ"!

Станислава Олехвѣ.

Новиця 9/12 1900 р. 599

Вже вийшли з друку накладом Євґенія Спожарского

Народні карти кореспонденційні

як також типи гуцульскі и характеристичні.

Замавляти може в Торговли Євг. Спожарского у Львовѣ и у всіх руских торговлях. 566 15—20

УЧИТЕЛЬ

орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1883 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Нове и красне выдане

СВАНГЕЛІЙ

въ прекрасныхъ переплетахъ такъ пѣдъ взглядомъ тревалости, красоты якъ и низькихъ цѣнъ дѣстати можна лише въ

РОБѢТНИ ПЕРЕПЛЕТНИЧѢЙ

ЄВҐЕНІЯ СПОЖАРСКОГО

у Львовѣ, ул. Ґуска ч. 1.

Старій Свангелія и Служебники

принимая ся до вѣдновленя.

МОЛИТВОСЛОВЫ

дамскій, єврейскій и для міранъ въ краснѣмъ переплетѣ все на складѣ.

Посылка полагоджуе ся вѣдворотною почтою.

576 6—10

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ, важный вѣдъ 1 мая 1900.

пѣсля часу середно европейского [пѣзнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львѣвского].

поєз.	особ.	до Львова (головный дворець)	поєз.	особ.	зѣ Львова (головный дворець)
приходять о годинѣ			вѣдходять о годинѣ		
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслави (Сколього вѣдъ ½ до ³⁰/₉)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
				5·45	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹²/₉ до ¹⁶/₉ що дня)
	3·35	„ Пѣдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копычинець		6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борыслава
				6·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Римапова, Сянока, Перемышля		6·35	„ Станиславова, Пѣдвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·30		„ Краковъ, Вѣдня, Варшавы, Берлина, Любачева
	6·40	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ ³¹/₈ до ¹⁶/₉.)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	„ Янова			
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродѣвъ)			
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту		9·—	„ Скольего Хирова, Калуша, (Лавочного вѣдъ ½ до ¹⁵/₉)
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·15	„ Янова
	8·50	„ Кракова, Загбря, Лункова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·25	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Копычинець, Гусятина, Грималова, Козовои
				9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярославя, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вѣдъ ½ до ¹³/₉)	1·55		„ Пѣдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродѣвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока		2·15	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹²/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
			2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
1·45		„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станиел.	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2·35		„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродѣвъ		3·05	„ Стрыя (Сколього вѣдъ ½ до ³⁰/₉)
				3·15	„ Янова (що дня вѣдъ ½ до ¹³/₉)
	3·14	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉, въ недѣлѣ и свята)		3·26	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉)
	5·40	„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродѣвъ		3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярославя
	5·45	„ Кракова		6·10	„ Станиславова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·13	„ Янова (вѣдъ ¹/₉ до ¹³/₉ въ будній днѣ, а вѣдъ ¹⁶/₉ до ³⁰/₉ що дня)
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Ордова, Тарнова
	7·24	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8·28	„ Янова (вѣдъ ¹/₉ до ¹⁵/₉ въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Тернополя, Бродѣвъ
				7·25	„ Сокаля, Равы рускои
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля		7·48	„ Бруховичъ (вѣдъ (¹/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
				9·12	„ Янова (вѣдъ ¹/₉ до ¹⁵/₉ въ въ недѣлѣ и свята)
	8·50	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉)			
	9·25	„ Янова (вѣдъ ¹/₉ до ¹³/₉ що дня)		10·50	„ Черновець, Ицканъ
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова Ряшева, Ордова, Тарнова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11·—	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Копычинець, Грималова
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ, Копычинець			
	3·12	На дворець Пѣдзамче		6·43	Зъ Пѣдзамча
	7·40	Зъ Пѣдволочискъ, Тернополя		9·42	До Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы
2·20		„ Тернополи			„ Пѣдволочискъ
	5·17	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08		„ „ Кіева, Одесы
	10·12	„ „ „ „		7·33	„ Тернополя
		„ „ „ „		11·28	„ Пѣдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нѣчна пора числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нѣчній поѣзды означенй обвѣдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Видавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей.

Паперъ зъ фабр. Чердыньскои.

Зъ друкарни Инститѣту Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Йосифа Левицкого

Ч. 269. Львовъ, Середа 22 Падолиста (12 Грудня) 1900. Рочникъ XXI.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфурть и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты сплачій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ ілтер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ .	16 зр.	на цѣлый рѣкъ .	22 зр.
на пѣвъ року .	8 зр.	на пѣвъ року .	11 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ .	14 зр.	на пѣвъ року .	7 зр.
на чверть року .	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Неодиноке числе коштує 6 кр. на проз. 7 кр.

Оголошенія звычній принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій доношенія приватній числить ся по 5 кр. вѣдъ стрічки.

Осторога — по разъ третій.

Выдѣлъ політичного товариства „Народна Рада у Львовѣ“ выславъ въ недѣлю д. 9 с. м. ще одно — вже трете письмо до президента міністрѣвъ д-ра Кербера въ справѣ теперѣшныхъ выборѣвъ до державнои рады. Письмо се звучить:

Ваша Ексцеленціе! Нашѣ обавы що-до способу переведеня теперѣшныхъ выборѣвъ до державнои рады, высказанѣ въ пропамятнѣмъ письмѣ зъ д. 25 вересня с. р., оказали ся на жаль цѣлкомъ оправдаными, а розпорядженя, о якѣ мы тогдѣ просили, були бы оказали ся вповни вѣдповѣдными цѣли. Стверджують се факты, наведенѣ опѣсля въ нашѣй жалобѣ зъ зъ д. 18 падолиста с. р., а ще бѣльше те, що позаходило пѣзнѣйше. Зъ сего выходить, що и дальшѣ нашѣ обавы що-до осталои ще части выборчого акту такъ само є цѣлкомъ оправданѣ. Длятого просимо Вашу Ексцеленцію бодай ще теперь, въ послѣднѣй хвили — выборы послѣвъ вѣдбудуть ся въ Галичинѣ вже д. 13 и 17 с. м. — запорядити, що треба, щобы по мысли Вашои обѣтницѣ обовязуючѣ що-до выборѣвъ до державнои рады приносы були респектованѣ всѣми, отже особливо такожь державными властями и органами, и щобы воля населеня могла проявити ся безъ перешкоды. На пѣдставѣ дотеперѣшныхъ досвѣдѣвъ боимо ся мѣжь иншимъ особливо:

1) що цѣлкомъ правильно переведенѣ правыборы тамъ, де выпали на нашу корысть, безъ причины касує ся, а противно зовсѣмъ не увзгляднює ся хочь бы якъ оправданыхъ протестѣвъ, о котрыхъ навѣть Вашѣй Ексцеленціи неразъ доношено телеграфічно. [Теперь обчислюють по старостваxъ, кѣлько голосѣвъ бракує ще фортованымъ кандидатамъ до бѣльшости, щобы штучнымъ та незаконнымъ способомъ придбати бракуючѣ ще голосы.]

2) Що выборцѣвъ для доручена имъ легітимацій и картокъ до голосованя будуть вызвати до старосты и тамъ ихъ обраблятн, або будуть имъ доручувати картки зъ выписанымн вже именами кандидатѣвъ або иншими якими способами будуть на нихъ вплывати.

3) Що при выборахъ послѣвъ агітаторы и амовлена голота заповнати будуть выборчѣ льокалѣ и пѣдъ охороною правительственныхъ органѣвъ будуть терорызувати нашихъ выборцѣвъ, выдирати имъ легітимаціи або картки до голосованя або допускати ся иншихъ грубыхъ незаконностей.

4) Що при голосованю на выборчу комісію комісарѣ жадати будуть лише урядовыхъ картокъ, але нашимъ выборцямъ або не будуть всѣмъ роздаванѣ тѣ картки, вымавляючи ся, що вже выйшли, або не дадуть часу картки выповнити.

5) Що голосованя не буде тайне, бо члены комісій будуть розгортати картки зъ голосами — нѣбы то для провѣреня, чи хто не вѣддавъ двохъ картокъ, або будуть ихъ складати до урны въ тѣй чераѣ, якъ ихъ вѣддае ся, и опѣсля будуть ихъ вынимати не перемѣшавши, або картки будуть значенѣ знаками або числами.

6) Що наслѣдкомъ сторонничого складу выборчои комісіи голосы, вѣданѣ на нашихъ кандидатѣвъ будуть — якъ се не въ однѣмъ выпадку стало ся въ р. 1897 — перемѣнювати ся на голосы нашихъ противникѣвъ.

7) Що правительственнѣ органы будуть або самѣ ужывати ще иншихъ, по части вже и доси ужываныхъ, по части новыхъ штучокъ и способѣвъ, або покрывати и поперати такѣ штучки, щобы тѣлько нашихъ выборцѣвъ перероблти, наполохати и взагалѣ вѣднати имъ спроможность голосованя пѣсля власнои волѣ.

Ваша Ексцеленціе! Въ интересѣ не тѣлько нашого народу, але и державы, публичнои морольности, права и справедливости просимо Васъ выслухати нашъ голосъ, не дати ся збаламутити можливыми односторонными описами справы; годить ся шанувати и плекати, а не придавляти почутя права у рускаго народу, дуже чуткого на всяке нарушуваня права; не позволяйте доводити до розпуки сей народъ, що мимо своѣи завсѣгды оказуваной льояльности и неразъ вѣддавыхъ державѣ услугъ такъ мѣжь всѣми народами державы безперечно найбѣльше упослѣдженый. Ще разъ пѣднимаемо свѣй остерѣгаючій голосъ и просимо не легковажити его. Тяжку одвѣчальность принимають тѣ, що дальше держать ся системы, уживаной доси противъ Русинѣвъ, або ей якимъ-небудь способомъ терплять.

У Львовѣ д. 9 грудня 1900.

Зъ выдѣлу рускаго політичного товариства „Народна Рада“.

Побачимо, чи сей крокъ „Народнои Ради“ буде мати якій успѣхъ...

Проектъ санаціи краєвыхъ фінансѣвъ.

Фінансы нашого краю знаходять ся вѣдъ давна въ сумнѣмъ станѣ. Хронічный недобѣръ, якій латае ся въ року на рѣкъ то новыми додатками то позичками, бувъ явною, яка тягне ся безконечною нитков по краевыхъ буджетахъ. Та и инша австрійска краѣ тежь не безъ дефіцитѣвъ. Правда! — ихъ економічна сила о много бѣльша, мѣжь Галичины, та все-жь примѣромъ 2 мілионовый постѣйный недобѣръ Чехъ може пѣдкошувати фінансову рѣвновагу и найкраще загосподарованои провінціи.

Тому въ боку всѣхъ краевыхъ выдѣлѣвъ австрійскихъ краѣвъ зачала ся акція у центрального правительства въ напрямѣ вѣдступленя краямъ якоись пайки державныхъ доходѣвъ. Центральне правительство згодило ся на се и вѣдступило краямъ пѣдвышене спіритусового податку пѣдъ тымъ условѣмъ, що краѣ зречуть ся побору самостѣйныхъ оплатъ вѣдъ пива та горѣвки.

Коли въ деякихъ краяхъ сѣ оплаты перевышають евентуальный доходъ изъ евентуальнои пѣдвышки спіритусового податку — яка мала бы выносити 20 сотикѣвъ на кождѣмъ літрѣ спіритусу — тому и справа тягне ся довго и що-йно теперь, по выровнаню трудностей, приходить новый додатокъ на порядокъ дневный соймѣвъ, мѣжь ними и нашого галицкого сойму.

Проектъ краевого закону, предложеный въ тѣй справѣ соймомъ зъ боку центрального правительства, в засмотреный въ коментарь и мотивы, зъ якихъ довѣдуемо ся, що загальна сума доходу зъ нового додатку выносила бы 21 мілионѣвъ коронъ та була бы розкладана помѣжь поодинокѣ краевѣ касы пѣсля удѣлу тыхъ-же краѣвъ въ консумціи спіритусу.

Що-до самого нового додатку, то прислугувати-муть ему тѣ самѣ атрибуціи, що й досегочасовому консумційному спіритусовому податкови. Платити новый додатокъ буде зъобовязанымъ той, що платить до теперь державный спіритусовый податокъ. Збильшеный вѣдъ нового податку буде спіритусъ выраженый поза цлову австрійску лінію себе-то за границю Долитавщины, та спіритусъ гоненый промисловыми пѣдприемцями до скѣлькости 20 літрѣвъ на посѣданый приватными особами до скѣлькости 10 літрѣвъ и т. д.

Зъ загальнои сумы чистого доходу изъ всего податку припаде Галичинѣ въ першѣмъ трилѣтю 27·7708% се-бе-то 5.700.000 коронъ.

Ся сума вже така вставлена въ прелімінарь краевого буджету. Заки однакъ соймъ ухвалить краевый буджетъ а въ нѣмъ и сей новый доходъ, то передше мусить ухвалити законъ о новѣмъ додатку. Тому и внесене сего закону поставлене на першѣмъ мѣсци соймовои сесіи, яка зачне ся 18 го с. м.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Товмача пишуть намъ:

Староство агітує всѣма способами. Всѣхъ выборцѣвъ, котрыхъ має надѣю приєднати для себе, вѣзвано, щобы лично явили ся въ староствѣ по карты. Такъ вѣзвало выборцѣвъ зъ Королѣвки, Палагичъ, Лядского шляхотского и другихъ сѣлъ. **Агітаторы зъ грѣшми розъѣхали ся по повѣтѣ.**

Староста розѣславъ по громадахъ такій окружникъ:

C. k. starostwo w Tłumaczu. L. 95/pr. Tłumacz dnia 6 Grudnia 1900. Do Zwierzności gminnej w... Przeprowadzona akcya wyborcza pozwala mi przypuszczać, że różne stronnictwa ze zdwojonem wysileniem i bezwzględnością starać się będą narzową, bądź nawet groźbą wpłynąć na wynik głosowania przy wyborze posłów; a to krępując w powyższy sposób swobodę głosowania wyborców. Ta okoliczność zniewala mię polecić Zwierzchności gminnej ażeby natychmiast zawiadomiła wyborców, że **otoczę ich opieką rządową** tak, że nie mają najmniejszego powodu do obawy jakichkolwiek groźb lub gwałtów i że mogą zatem z wszelką swobodą oddać swe głosy na posłów. Również podnoszę, że zabezpieczam wyborcom zupełne bezpieczeństwo, a w czasie wyborów posła utrzymam zupełny spokój i porządek. — C. k. Starosta *Dzieduszycki*.

Мы скажемо вѣдъ себе, що про нѣякій „грожбы“ та „gwałty“ нѣкому зъ Русинѣвъ анѣ не снять ся; а що значать слова окружника „otoczę ich opieką rządową“, кождый зъ насъ розумѣе, знаючи, яка „opieka“ була при правыборахъ...

—

Ц. к. староства въ Перемышлянъ и въ Збаражи выдали до громадъ въ своихъ повѣтахъ такій грозный окружники, якъ коли-бъ заносило ся тамъ на яку революцію:

C. k. Starostwo w Przemyślu. L. 138/pr.

Слово до нашого „Товариства для розвою рускои штуки“ у Львовѣ.

(*Голосъ члена Товариства*)

Въ 50-лѣтній роковины ювілея знесеня панщины завязавъ гуртокъ нашихъ, по свѣтѣ и по закуткахъ нашои галицкои Руси скитаючихъ ся артистѣвъ отсе перше артистичне товариство у Львовѣ, котре положило собѣ за цѣль: дбати о розвѣй нашого питомого малярства, рѣзьбарства и т. д. Про розвѣй нашого Товариства нема що й згадувати, бо кождый зъ часописей знае; знае и видить красный и що-разъ высшій его поступъ. Доказомъ сего недавна выстава.

Не буду тутъ вдавати ся въ обширне пояснюване всего, що-до сего Товариства вѣдносить ся; хочу лишь кѣлька слѣвъ сказати, котрій чей найдуть вѣдголосъ, подадуть нашимъ артистамъ приндку до працѣ, що найважнѣйше — працѣ, котра скрѣпить духа Русинѣвъ, подвигне ихъ высоко, скрѣпить чувства патріотичнѣ, котрыхъ намъ бракъ а въ теперѣшныхъ часахъ намъ такъ дуже ихъ потрѣбно, вкѣнци скрѣпить матеріально наше Товариство, а тымъ самымъ дасть можность дальшого его розвою.

Бувавъ я въ рѣзныхъ сторонахъ нашои галицкои и буковиньскои Руси, бувавъ по хатахъ мужицкихъ и нашои интеліґенціи, бувавъ я въ домахъ польскихъ и кольоністѣвъ Нѣмцѣвъ, Вѣрменъ — а нѣгде, правду сказавши, не найшовъ я такого убожества пѣдъ взглядомъ артистичного украшеня стѣнъ комнатъ картинами и рѣзьбами, якъ у насъ. Кѣлько домѣвъ сходивъ я, нѣгде не бачивъ ямъ картинъ зъ нашои исторіи, зъ нашои славнои бувальщины. Де нашій славній вѣйны козацкій? де князѣ? и т. д. — де хвилѣ нашои минулости? Главьмо по польскихъ хатахъ, кѣлько тамъ зображеныхъ рѣзныхъ воянъ, де выславлюють „паньске“ вѣйско — яке оно тамъ „хоробре“, яке „сильне“... або представленѣ хвилѣ зъ житя ихъ славныхъ мужѣвъ — Костюшкѣвъ, Собѣскихъ, Скаргъ и т. д. А у насъ нема сего навѣть на показъ. Яке сильне вражѣне робить кожда така картина на серця людскѣ и якъ пѣддержуе ихъ духа патріотичного, се рѣчь знана. Народъ культурный знае и вмѣе почитати память своѣи исторіи, своихъ славныхъ предкѣвъ, а маючи все дѣла славній предкѣвъ на гадцѣ, крѣпить ся ихъ духомъ.

Хатамъ нашои интеліґенціи бракуе власне такихъ картинъ зъ нашои славнои бувальщины. Яке вражѣне робили-бъ картины зъ военъ козацкихъ! Якій вплывъ сильный они мали бы на рускѣ серця!

Хаты рускѣ бачивъ я украшеній якимись нѣмецкими, французскими, польскими — и то часомъ дуже дорогими картинами — и тѣ мають вѣддѣловувати на духа Русина? на руску молодѣжь и жѣноцтво? Чи Французъ, Нѣмець, Полякъ або жидъ украсивъ бы свою хату якою картиною вѣйны козацкои або князя рускаго? Певно, що нѣ! Отже прочь зъ чужиною! Прочь зъ тандетою! Выпрѣмъ „смѣтя“ зъ нашихъ хатъ, ба и зъ церквей, котрыхъ стѣны неразъ калѣе пѣдла робота нехрещеныхъ...

Загляньмо дальше — пѣдъ стрѣху нашого бѣднаго мужика. О картинахъ цяроруских нема тамъ и мовы. Що-жь тамъ за картины? Образы святыхъ — богомазы, малюваній якимись дурнѣтами чеськими, нѣмецкими або иншими. Написій рускихъ тамъ не найде ся. Де-жь може мати нашъ мужикъ почутя пошанованя и привязаня до рускости, до свого обряду, ели вѣнъ чуе о нашихъ святыхъ и угодникахъ, а не видить ихъ зображеныхъ, — ели вѣнъ, замѣсть преподобного Нестора, святыхъ нашихъ князѣвъ Володимира и Ольги, Бориса и Глѣба або святыхъ зъ вѣдпустовыхъ мѣсць нашои галицкои Руси, бачить якѣсь „страшила“, зъ дивацкими и пестро намальоваными лицями „Дольорозы“, „Веронікы“, „Кунегунды“ и до нихъ молить ся?

Часъ уже подумати надъ тымъ, щобы разъ взяти ся до очищуваня нашихъ стѣнъ вѣдъ „смѣтя чужинецкого“, а задачу сю сповнити може и повинно тѣлько се наше Товариство, тымъ бѣльше, що оно постановило собѣ за задачу въ §. 2 статута: „дбати про розвѣй рускои штуки взагалѣ, а зъ-особна: малярства, такъ церковного якъ свѣтского, помѣжь членами товариства, достатчуваньемъ тымже вѣдповѣдныхъ жерелъ заробку, выконуваньемъ артистичныхъ роботъ одвѣтно вымогамъ сучасноѣи штуки совѣстно и по можности дешево, посередниченьемъ при купнѣ и продажи дѣлъ штуки, та взагалѣ сподьными силами поперати змаганя своихъ членѣвъ до користного розвою питомои штуки рускои и спомагати въ мѣрѣ фондѣвъ товариства артистѣвъ и помочникѣвъ товариства“.

Якъ великій страты матеріальній малимы и маемо на кождѣмъ полю, кождый зъ насъ знае; а тутъ, де ходить о картины-образы, мѣгъ бы хтось сказати, що страты нема. Можемо представити собѣ тѣ страты величезнѣ, якій потерпѣли мы, зъ слѣдуючого обчисленя: На три мілионы рускаго народу, приймѣмъ, есть пѣвъ мілиона хатъ, а въ кождѣй хатѣ, приймѣмъ, есть теперь одна картина вартости двѣ корони, — значить: мілионъ коронъ вырвали намъ чужинцѣ зъ рукъ! Теперь ходить о се, щобы тѣ мілионы зъ рукъ нашого народу не выпускати, щобъ они задержались мѣжь нами и дали нагоду розвовѣи нашѣй штуцѣ.

Оригіналѣвъ найдесь досыть, а що-до артистичного выконаня репродукцій, то се дуже добре и совѣстно сповнить наше артистично-літографічне заведеня Андрейчина, заосмотрене въ машины найновѣйшои конструкціи; оно выконае тѣ репродукціи — певно ще лѣпше и ще солідиѣйше а що вже найважнѣйше — грошь лишить ся въ рускихъ рукахъ. Мы вже на стѣлько поступили, що много потребъ нашихъ може выконати ся въ краю власными силами.

Нехай отже наше Товариство пѣдойме ся сеи працѣ, а тымъ причинить ся до скрѣпленя морального и матеріального; — нехай стремить до сего, щобы капіталъ рускій, плывучій такъ обильно изъ обговорюваной галузи, задержавъ ся въ рукахъ рускихъ, а штука руска тогдѣ розвине ся быстро, выпре „гандель“ дурнѣтѣвъ зъ пѣдъ рускихъ стрѣхъ и вщѣпить въ серця рускій любовь до своѣи церкви, до нашои бувальщины, до славнои и могучои колись рускои державы..

Colosseum Театръ рѣзнородностій пѣдъ дирекціею ЕРНЕСТА ТОРКА 256 12—15

Щоденно свѣтле представленє (въ недѣлю два представленя.) — Выступы первороднихъ силъ артистичныхъ Початокъ о 8-ій год. вечеромъ. — Білеты до набуття въ бюрѣ дневниковъ п. Пльона, ул. Кароля Людовика ч. 19

Przemyśl dnia 6 grudnia 1900. Do Zzierzchności gminnej w... Z powodu agitacyi obałamuconych radykalnych agitatorów, aby w dniach 13 i 17 b. m. wraz z wyborcami do głosowania uprawnionymi ndawało się do Przemyśla po kilku lub kilkunastu włościan z odnośnych wsi, polecam zwierzchności gminnej ogłosić natychmiast w gminie, że w dniach powyższych do godziny 10 rano tylko wyborcy bez zgrai towarzyszących im osób do miasta wpuszczeni będą — zaś towarzyszącym w większej ilości mieszkańcy do domu zawróceni względnie w razie excessów przyaresztowani zostaną.— C. k. Radca Dworu *Lanikiewicz.*

„L. 20470. Okólnik do wszystkich zwierzchności gmin w powiecie. Polecam zwierzchności gminnej natychmiast w gminie tutejszej jak najobszerniej ogłosić, iż w dniach wyborów posłów do Rady Państwa z kuryi ogólnej i wiejskiej tj. dnia 13 (czwartek) i dnia 17 (poniedziałek) nie będzie z okolicznych wsi nikt wpuszczony do miasta Zbaraża oprócz wyborców uprawnionych do głosowania. Również targ przypadający na dzień 17 grudnia br. nie odbędzie się w tym dniu, lecz dopiero dnia następnego tj. dnia 18 grudnia. O wykonaniu tego polecenia należy mi donieść do dni 3 ch a naczelnik gminy będzie odpowiedzialnym za jego ścisłe wykonanie. L. 20470. Zwierzchności gminnej w Zbarażu.

Do wiadomości z wezwaniem, aby w mieście jak najobszerniej ogłosiła, że targ nie odbędzie się 17-go bm. lecz dnia 18 grudnia br. Zbaraż dnia 7 grudnia 1900.“

Чи ще якій староства выдали подобнй зарядженя, не знаемо. Може бути!

—

Зъ Равщины достаемо таке письмо:

Въ многихъ громадахъ равского повѣту ц. к. староство не доручило выборцямъ легітимацій и картъ до голосованя, и то або безъ жадного мотивованя або мотивуючи тымъ, що „въ селѣ є бѣльше людей того самого имени и призвиска“. Такъ въ Камѣнцѣ Волоскѣй, де въ V курій дає громада 17, а въ IV курій 18 выборцѣвъ, задержало староство нѣкы то въ повыснe згаданои причины легітимацій ажь пятьомъ выборцямъ: Иванови Баданови, Андрухови Бучмѣ, Дмитрови Яцунови, Николѣ Стасюкови и Михайлови Жигайлови. Повѣдомлене о тѣмъ прийшло до громады щонно нынѣ, д. 11 грудня.

—

Зарядъ польскои партіи людовои выславъ онодгы и вчера телеграмы до президента міністра д-ра Кербера въ жалобами, бо заходить обава, що въ дняхъ выбору послѣвъ, т. в. 13 и 17 с. м. покажуть ся ще яркѣйшй, нѣжь при правыборахъ, практики для укороченя свободы выборѣвъ. Рѣвножь въ соймѣ, имовѣрно зараз на першѣмъ засѣданю д. 18 с. м., людовй послы починять вѣдповѣдній кроки, щобы потягнено виновныхъ до одвѣчальности.

—

Изъ Станиславова одержуемо нынѣ телеграфічну вѣсть, що всѣхъ арештованыхъ за правыборы селянъ въ Микуличина, въ Грушки и въ Ославъ бѣлыхъ выпустивъ уже судъ станиславовскій въ слѣдчои вязницѣ на волю. Всѣ они були увязнений въ наслѣдокъ доносѣвъ старостѣвъ — товмацкого гр. Дьдушицкого и надвбряньского Корытовского — за мнимй злочины при правыборахъ.

—

Зъ Бережаньского пишуть намъ: Въ козбскѣмъ судовѣмъ повѣтѣ товче ся вѣдъ кѣлькохъ тыждневъ, мовь Марко по некль, по болоть и замералбй грудѣ повѣтовыхъ дорбгъ, Luftinspektor повѣтовый, нѣякій панъ Задорецкій, вербуючи голосы для п. маршалка Трачевского. Напастникъ той не тѣлько пуджае вѣйтѣвъ въ хосенъ кандидатуры маршалкѣвскои, але стараесь терорызувати и учителѣвъ, грозячи перенесенемъ за мнимй агітацій не по его мысли — хочь, якъ сказано, се не Schul-,a Luftinspektor! Но поки-що а таки не то смѣлости, а безчельности такихъ Задорецкихъ на совѣсть нашихъ выборцѣвъ уходять безкарно, а навѣть вѣнчають ся успѣхомъ. Минувшого тыжня куплено одного дня въ П. шесть голосѣвъ для п. Трачевского. За голосы платить ліверантъ повѣтовый жидъ Ш. въ К. Цѣкаво знати, чимми грѣшми вѣнъ шафуе? Бо загально звѣстно, що п. маршалокъ Трачевскій на сессіи въ Гнивничахъ не заробивъ тѣлько грошей, абы ихъ розсыпувати, а каса повѣтова також его чей не заратуе, бо за его господарки зъ 24.000 выавансувала на 120.000 коронъ довгу! Вже то що хочь говоря, нема лѣпшого господаря чужими грѣшми, якъ польскій шляхтичъ!

—

Зъ Долиньского пишуть намъ:

Послѣдній передыборчій зборы въ Долинщинѣ въ цѣли остаточного порозумѣня що-до кандидатуръ посольскихъ въ обохъ куріяхъ вѣдбули ся въ Долинѣ дня 6. с. м. Двѣ комнаты п. Писарского призначений на тій зборы заповнили ся биткомъ, бо многій мусѣли стояти на дворѣ. Народу выборцѣвъ и невыборцѣвъ зѣбрало ся найменче 300—400. Прибуло також 16 священикѣвъ выборцѣвъ и много интелігенціи свѣтскои. О 1 годинѣ пополудни надѣхавъ зъ Львова запрошеный повѣтовымъ комітетомъ выборчимъ п. Ю. Романчукъ. Єму на зустрѣчь вийшли предсѣдатель повѣтового комітету выборчого о. Богачевскій зъ о. Целевичемъ зъ Кальнои и приѣхали зъ нимъ на мѣсце зборѣвъ.

Зборамъ проводивъ о. Богачевскій и у дѣлавъ найперше слово п. Романчукови для проголошеня кандидатскои промовы. П. Романчукъ заявивъ заразъ на вступѣ, що сли кандидуе, то робить се не для личнои почести, користи або выгоды, лише на просьбу, налягане и закликане патріотѣвъ всѣхъ трехъ повѣтѣвъ, котрій заневнили, що сли вѣнъ мандату не приѣме, то той округъ выборчій руекій готовъ на довгій лѣта выпасти зъ рукъ редъ выборцями яко чоловѣкъ новый и незнакомый, але вже 15 лѣтъ тому, якъ за почномъ его и пок патріота Замчковского зъ Лопянки закладала ся тутъ „Підгірска Рада“. Вѣнъ тогды прибувъ зъ рефератомъ о законѣ лозецкѣмъ. Пѣзнѣйше, коли его сей повѣтъ выбравъ посломъ, нѣразъ и не два складавъ тутъ справоздання посольскій. Потѣмъ зачавъ кандадатъ розвивати свою програму посольску на случай выбору. Говоривъ о банку державнѣмъ въ цѣли выкупна обшаровъ дворскихъ на користь селянъ; о невідрадномъ матеріяльномъ положеню хлѣборобѣвъ, о довгахъ, о лихвѣ; о податкахъ, котрыхъ певно не можна анѣ скасувати анѣ навѣть зменшити, але можна рѣвномѣрно розложити, а бѣднымъ людямъ полишити т. зв. minimum existentiae; вкінци перейшовъ на ворожу Русинамъ систему, котру доконечно належало бы змѣнити. Но все то — казавъ бесѣдникъ — дасть ся осягнути: 1) коли выборцѣ руекій будуть своихъ послѣвъ выбирати значною, величезною бѣльшостію голосѣвъ; 2) коли всякій кривды свои якъ найскорше будуть послови до вѣдомости подавати; 3) коли на справозданяхъ посольскихъ якъ найчисленнѣйше будуть являти ся, промовляти, посла запытовати и интерпелювати; 4) коли якъ найбѣльше будуть просвѣщати ся и політично освѣдомлюватись, а свои вѣдомости не лише въ одинъ часописи черпати, бо тота може рѣчь часомъ дуже односторонно представити, але також и другу, противну часопись перечитувати; 5) коли якъ найбѣльше читалень будуть закладати и до нихъ якъ найпильнѣйше ходити. П. Романчукъ скѣнчивъ менче-бѣльше такими словами: Коли мене выберете, то такъ, якъ сказавъ-емъ, буду васъ заступати. А коли нѣ выберете, коли до мене не будете мати довѣря а знайдете чоловѣка вѣдповѣднѣйшого вѣдъ мене и достойнѣйшого, то я за те гнѣватись не буду, лише скажу „щастъ вамъ Боже!“ — Бесѣда п. Романчука порушила, переконала и вѣдбила всѣхъ; не лишь тыхъ, що и досн щиро й горячо кандидатуру его вѣдпирали, а такихъ було найбѣльше, але и тыхъ, що досн може були обаламучений и противній его кандидатурѣ.

Наступили внесеня и интерпеляцій. О. Дорожиньскій зъ Мизуня вѣзвавъ зѣбраныхъ, щобы въ виду одноголосного затвержденя кандидатуры п. Романчука делегатами всѣхъ трехъ повѣтѣвъ въ Стрыю и обома Радами у Львовѣ — всѣ солідарно вѣддали голосъ въ IV. курій на п. Романчука. Заинтерпелювавъ лише его въ справѣ зѣрвання консолідацій зъ т. зв. старорускою партією. — Ч. Процанъ зъ Гошева взывавъ, щобы зѣбраній на часъ выборѣвъ забули на всѣ споры домашній и уразы партійнй. — П. Крумгольцъ зъ Долины заявивъ, що въ виду знаменитои и „чѣстнои“ промовы п. Романчука, якъ и загальнои симпатій, якою помежи народомъ тѣшить ся п. Романчукъ, свою кандидатуру вѣдкликуе и всѣмъ своимъ сторонникамъ поручае голосувати на п. Романчука. — Сел. Мих. Рѣпа зѣ Спаса просивъ п. Романчука, щобы въ радѣ державнѣй боронивъ той народъ, що тяжко горюе. — Сел. Павлишинъ зъ Тлпча выказувавъ також недостатокъ народу и просивъ, п. Романчука якъ найчастѣйше складати справоздання посольскій. — Сердечно за кандидатурою п. Романчука промовили також: о. Медведскій зъ Ольхѣвки и сел. Дирѣвъ зъ Янѣвки та Тетъ Якимѣвъ зъ Витвицѣ. Послѣдный подавъ також рецепту, якъ позбути ся хруняѣвъ и дѣйти до славы и чести народнои. Именно належить хруняѣвъ уникати и вѣдъ нихъ якъ вѣдъ паршивыхъ овець сторонити. — На интерпеляцію о. Дорожиньского вѣдповѣвъ п. Романчукъ, що въ 1885 р. обѣцювано ему мандатъ, коли вѣнъ солідарнѣсть за другими Русинами зѣрве; та вѣнъ волѣвъ упасти нѣжь солідарнѣсть зѣрвати. Що-до теперѣшного роздору, то о тѣмъ мѣгъ бы вѣнъ дуже много сказати, однакъ думае, що анѣ мѣсце анѣ часъ на то теперь не вѣдповѣдній. Натомѣсть заявивъ свѣй жаль, що деякій сторонники т. зв. твердои партіи невластиво зъ нимъ поступили. Коли они заразъ по розписаню выборѣвъ учули, що вѣдносить ся его кандидатура, заразъ тогды повинній були его вѣзвати, а вѣнъ певно бувъ бы прибувъ и справу выяснивъ. А такъ недалеко вже до выборѣвъ, судити и кидати каменемъ на чоловѣка, не выслухавши его, чей-же не годить ся!

Предсѣдатель о. Богачевскій запытавъ зѣбраныхъ выборцѣвъ, чи обовязуютъ ся всѣми силами кандедатуру п. Романчука въ курій IV. вѣдтримати и переперти? Грѣмке: „обовязуемо ся!“ якъ и вѣднесене рукъ, що выглядало такъ якъ торжественна присяга, було вѣдповѣдію на то запытане. — Вѣдтакъ предсѣдатель внѣсъ многолѣтє цѣсареви, п. Романчукови и тымъ всѣмъ выборцямъ, котрій твердо и неустрашимо голосъ вѣддадуть въ IV. курій на п. Юл. Романчука а въ V на п. А. Коса. — О. Горникевичъ зъ Гошева, въ порозумѣню зъ парохомъ Долины о. Лопатиньскимъ, запросивъ выборцѣвъ на службу Божу, що дня 13. грудня рано вѣдправить ся на интенцію щасливого переведеня выборѣвъ. А народъ самъ заинтонувавъ пѣсню „Миръ намъ брата“ и вѣдспѣвавъ ей зъ великимъ одушевленемъ. Кождый выборецъ подававъ руку и сердечно прощавъ ся зъ п. Романчукомъ. — До того спису належить додати, що також и сов. суд. п. Грабовеньскій взявъ назадъ свою кандидатуру.

—

Зъ V курій въ округѣ мѣста Львова и повѣта з трехъ кандидатѣвъ: редакторъ Monitor'a Брайтеръ [кандидатъ не належачій до нѣякои політичнои організаціи], бувшій зецеръ а теперь директоръ львѣвскои касы хорыхъ Гудецъ [кандидатъ соціалістичній [кандидатъ польскои католицкои організаціи вѣдъ командою Єзуитѣвъ]. Два перший кандидаты независимій; третій, єзуитско-правительственный, заявивъ, що на выпадокъ выбору вступивъ бы до польского кола. Шансы кандидата до „кола“ зовсѣмъ не такій, щобы вѣнъ выйшовъ, бо кромѣ польскихъ келондзѣвъ та урядовыхъ креатуръ мало хто зъ горожанъ вѣддасть на него голосъ. Отже боротьба рѣшатись буде мѣжь Брайтеромъ а Гудецомъ. Русины не можуть голосувати инакше, якъ лишь на несависимого кандидата, отже кождый Русинъ може выбрати одного зъ двохъ — Брайтера або Гудеца. Вѣдъ голосованя не повинній Русины вѣдтягати ся, бо-жь въ нинѣшнѣмъ часѣ бѣльше, якъ колинебудь, интересъ — не то Русинѣвъ, але и краю и державы вымагае выбору якъ найбѣльше послѣвъ независимыхъ. А бачимо здоровій, що дѣе ся по краю, особлнво въ рускій его часта, абы лише не допустити до рады державнои послѣвъ независимыхъ! Най же бодай Львѣвъ — столица „tej dzielnicy“ — вышле до Вѣдня не „kołowca“, але тарана на „koło“!

—

Sejmik relacyjny а заразомъ передвыборчій зборы за запросинами и пѣдъ охороною поліціи вѣдбули ся въ четверъ м. г. въ сали тутешного мѣского касина. Львѣвскій послы д-ръ Пентакъ и д-ръ Дулемба, убѣгаючи ся повновно о мандатъ, мали станути передъ выборцями и здати справу зъ дотеперѣшнои своеи дѣяльности посольскои. Але зробивъ се особисто лише д-ръ Дулемба; а д-ръ Пентакъ, міністеръ-родакъ, зъ причины своихъ урядовыхъ занять не приѣхавъ до Львова, а приславъ лише письмо, котре заразъ таки вѣдчитано на зборахъ.

Такъ письмо д-ра Пентака, якъ и устне справоздане д-ра Дулембы не принесло мабуть навѣть для Полякѣвъ нѣчого нового; те саме сказали вже передъ ними въ своихъ посольскихъ справозданяхъ двѣ ексцеленціи, Яворскій и Абрагамовичъ. Коло польске минувшои каденціи — отсе змѣстъ письма міністра-родака — стояло по сторонѣ правицѣ и завзято бороло ся зъ лѣвицею, котра саботувала всяку парляментарну працю. На позбръ шла борба о языковій розпорядженя, але властиво ходило о побѣду одного зъ двохъ впростъ собѣ противныхъ програмъ політичныхъ. Коло польске лагодило споры, якъ могло, але те все нѣ на що не здало ся; каденція скѣнчила ся розбитемъ правицѣ и розвязанемъ палаты послѣвъ. Теперь новій выборы мають показати, чи парляментъ буде способный до працѣ. Щобы довести до сего, коло польске мусить мати вѣльну руку, а притѣмъ мусить бути сильне числомъ и одноцѣльне. П. міністеръ посолъ, чи то кандидатъ на посла, увевнивъ, що, ставши міністромъ, не змѣнивъсе воихъ переконань; якъ давнѣйше, такъ и дальше в щирымъ демократомъ по мысли програмы „соймовои лѣвицѣ“ и прихильниками безоглядноп солідарности и польскоге кола; не противить ся змѣнѣ статута кола, о скѣлько черезъ те не буде нарушена его солідарнѣсть. Пѣдъ окликомъ той солідарности просить повновно о мандатъ.

Д-ръ Дулемба въ довгѣй бесѣдѣ повторивъ бѣльше-менше те саме; увевнивъ, що польске коло стояло на основѣ конституційнѣй, поборювало обструкцію зъ кождои стороны, що дальше такъ само буде поступати, що мусить бути солідарне безъ жадной змѣны статута.

По кѣлькохъ интерпеляціяхъ ухвалено обомъ кандидатамъ одноголосно довѣре и принято ихъ кандедатуры.

Про тій зборы пише Słowo polskie: „Збрала ся рада мѣска майже въ повнѣмъ числѣ, зъ президентомъ и віцепрезидентомъ на чолѣ; явивъ ся штабъ львѣвского університету, цѣла фаланга урядниковъ и мала часть „набраныхъ“ зъ нашихъ дикастерій неурядничихъ, — разомъ около 200 людей. Передъ будынкомъ мѣского касина стояло на сторожи 10 агентѣвъ поліційныхъ, а 30 поліціянтѣвъ, укрытыхъ въ безлистыхъ корчахъ, свѣтило чаками и дзвонило зубами, кленучи выборы и громадяньску свободу. Вступъ до середины дозволеный бувъ лише за легітимаціями“.

N. Wien. Journal, обговорюючи тій зборы, тѣшить ся, що Австрія таки мае одного парляментарного міністра, але заразомъ замѣчае, що той конституційный лучь гасне вѣдъ листу, вѣдчитаного у Львовѣ. Можна було надѣяти ся, що міністеръ скаже щось, якій в памѣры правительства на выпадокъ, коли бы завели новій выборы, те „послѣдне конституційне средство“. Тымчасомъ нѣщо зъ того. П. Пентакъ проголошуе лише політику вѣльнои руки. Парляментарный міністеръ и демократъ обурае ся лише на галасливый характеръ позапарляментарныхъ зборѣвъ; его дразнить тонъ выборчои музики. Тымчасомъ не тонъ мѣшае музику, тѣлько сама музика нѣчого не варта, — безъ уваги на те, чи вѣ выконуе ся pianissimo чи fortissimo. А чому демократъ анѣ словцемъ не згадавъ про загальне голосованя? Було бы се для австрійскои експериментальнои політики хочь трохи новинною“.

—

П. Вячеславъ Будзиновскій, кандидатъ на IV курію выборчого округа Тернопѣль-Збаражъ-Скалатъ пише:

Якъ вѣдло кацапня поборює мою кандидатуру!

Коли въ Тернопѣльщинѣ розпочала ся выборча акція, о. Мироновичъ заявивъ передо мною и иншими дѣяльными особами тернопѣльского округа, що не кандидуе. О. Мироновичъ, якъ и иншій „твердій“ въ повѣтѣ, були мѣжь першими, котрій выдвигнули мою кандидатуру на IV курію, бо потерпали, що може появити ся кандидатура особы, на которую згодити ся. На V. курію була зразу заголошена лишь одна кандидатура — Т. Старуха.

Кацапскому штабови въ „Галичанинѣ“ се дуже а дуже не сподобало ся, и — якъ се знаемо зъ офіціяльныхъ устъ въ Тернополя — зобовязавъ ся вѣдпольною роботою помочи позалятн мою кандидатуру, кандидатуру Старуха и ще когось. Розпочала ся оживлена кореспонденція мѣжь львѣвскими кацапами и провінціональными „твердыми“ и стануло на тѣмъ, що львѣвскій штабъ, абы показати себе льояльнымъ супротивъ правительства: 1) не затвердить моеи кандидатуры пѣдъ позоромъ, що „Будзиновскій агітуе противъ духовенства“, 2) буде, разомъ зъ Барвѣньскимъ, приватными письмами и розговорами переконувати священикѣвъ, що якъ лишь Будзиновскій буде выбраный, въ державѣ заведуть обовязковый атеізмъ; 3) выборцѣвъ-селянъ буде переконувати, що „Будзиновскій не мае пасивного права выбору“, або що IV курія для него пропаща и шкода заходу трудати ся; 4) коли бы „твердій“ знайшли ся въ выборчихъ комісіяхъ, то „штабъ“ накаже имъ „въ интересѣ народа, духовенства, церкви и вѣры“, помагати при крадежи голосѣвъ зъ урны. — За те пѣддурено кацапскій штабъ слѣдуючими „здобутками“: 1) небезпечный для руссофільства Будзиновскій упаде; 2) немилй штабови другій кандедаты упадуть; 3) въ V курій выйде о. Мироновичъ — нехай лише самъ постарае ся о се, абы мавъ за собою независимыхъ выборцѣвъ въ Тернополи и Збаражи; 4) правительство буде потайки поправати Антоневича противъ украинця-соціяліста Ганкевича.

Львѣвска кацапня не мала вѣдваги выступити противъ мене явно, бо и „твердій“ въ округѣ уважали мою кандидатуру яко едино можливу.

Коли львѣвска кацапня одержала обѣцанку, що правительство „пустить“ Русинамъ V курію за повалене независимого кандидата въ IV курій, казала о. Мироновичеви ѣхати до Золочева и поставити тамъ свою кандидатуру. О. Мироновичъ одержавъ також наказъ, абы явно агітувавъ за мною, въ тѣй надѣи, що я вѣдвдячу ся и — якъ въ Народнѣмъ Комітетѣ, такъ и мѣжь выборцями — перепру его кандидатуру противъ кандидатуры Старуха.

Тымчасомъ шило вылѣзло за скоро зъ мѣшка. Анѣ кацапска праса, анѣ кацапскій мужѣ довѣря не умѣли удержати языка за зубами. Мы за скоро довѣдали ся, хто мае явно агітувати за мною, а тайно голосувати на Гладишовского; хто мае выручити нашихъ противниковъ въ крадежи голосѣвъ, а вѣдтакъ явно нарѣкати, що „независима кандидатура упала!“

Я въ справѣ кандидатуры въ V курій поводивъ ся льояльно такъ супротивъ Мироновича, якъ и Старуха. Не агітувавъ нѣ за однымъ нѣ за другимъ, нѣ противъ одного нѣ противъ другого. Однакъ де я бувъ [а ѣздивъ я повтора мѣсяця], селяне самі казали: „Старуха не знаемо добре, але за Мироновичемъ не пѣйдемо, бо вѣнъ непевный“. Вся вина о. Мироновича въ тѣмъ, що вѣнъ при доповняючихъ выборахъ 1898 роцѣ, будучи „яко священикъ“ противъ Франка, не здержавъ ся вѣдъ голосованя. Вѣнъ не лишь голосувавъ на паньского кандидата д-ра Гладишовского, але и терорызувавъ выборцѣвъ въ его користь.

О. Мироновичъ, бачучи що его кандидатура въ Тернополи и Збаражи пропаща а выгляды Старуха поправляють ся, давъ гасло до загальнои кампанін противъ мене, яко противъ „ворога церкви и духовенства“. Кацапня у Львовѣ пустила при помочи „Русского Слова“ мѣжь людей поголоску, що я, будучи въ слѣдствѣ, не маю права выбору, — „русскій штабъ“ розписуе листы, що я що найменше антихристъ, — „Страхопудъ“ трактуе мою кандидатуру per „risum teneatis“, — а вчера появила ся въ „Галичанинѣ“ въ дописи зѣ Збаража безлична а обчислена на знеохочене селянъ-выборцѣвъ брехня, що я не приѣхавъ на зборы до Збаража, бо, якъ „послу Остапчуку откровенно написалъ, що не имѣетъ по що приѣжати, ибо четвертая курія уже для независимого кандидата пропала!“

Въ интересѣ правды заявляю, що я до посла Остапчука не писавъ нѣчого. Я писавъ до Яцка Остапчука, а змѣстъ мого письма бувъ такій: Мимо величезнои бѣльшости независимыхъ выборцѣвъ справы не выграемо, бо кацапня порозумѣла ся зъ нашими ворогами, обовязала ся мене повалити и разомъ зъ ними буде красти голосы.

Додати мушу, що не всѣ провінціональній „твердій“ годять ся на хруняѣвску тактику свого штабу у Львовѣ.

Вячеславъ Будзиновскій.

Письма зъ краю.

—

Зѣ Львова. (*Въ справѣ женьскои учит. семинаріи*).

Якъ звѣстно, до тутешнои женьскои учит. семинаріи зголосило ся въ сѣмъ роцѣ шкѣльнѣмъ (подѣбно якъ и въ попереднихъ лѣтахъ) на I. курсъ 180 кандидатокъ, зъ которыхъ однакъ лишь 60 принято, а по-надъ 100 учениць вѣдкинено, и то переважно задля браку мѣсця. Найбѣльша часть сихъ учениць належала до бѣдныхъ родинъ, що не могли користати зъ приватнои семинаріи задля жаданыхъ тамъ мѣсячныхъ оплатъ, — всѣ они скѣнчили выдѣлову школу и другій курсы, а многій зъ нихъ зголошували ся по другій и третій разъ до семинаріи. Бѣдній сироты бажали учитись, а тымчасомъ загороджено имъ дорогу ретельнои працѣ.

Въ сѣй ровницѣ удались многій родичѣ и опѣкуны зразъ по виписахъ шкѣльныхъ

тицію просила о отворене паралельнои класы на I курсѣ, вказуючи при тѣмъ такожь на великій бракъ учителѣвъ людовыхъ и на повне оправданє своєи просьбы. Однакъ сими днями одержали они вѣдмовну вѣдповѣдь. Рада шкѣльна краєва въ рескриптѣ въ дня 17 жовтня с. р. ч. 24167 (присланѣмъ черезъ раду шк. окружну) заявила, що и сп0знена пора (хотяй родичѣ вчасно о се просили!) не позволила бы одержати вѣдъ міністра просвѣты въ текучѣмъ роцѣ згоды на отворене класы паралельнов, — а далѣ, она не могла бы такого внесенн и зъ того взгляду поставити, бо отворене паралельки на I. курсѣ повело бы за собою такожь отворене класъ рѣвнорядныхъ на всѣхъ курсахъ въ лѣтахъ слѣдуючихъ, а такъ переповнена семинарія не могла бы дати своимъ ученицямъ практичного образованя.

Скажемо, що мотивы рады шк. краєвои не выдержують критики. И такъ: Що-до паралельокъ знаемо, що въ деякихъ мужескихъ семинаріяхъ бувала и суть ще теперь паралельки, и таки образованє кандидатѣвъ було въ нихъ якось можливымъ. Коли-жь бы заходивъ бракъ мѣсця въ будынку шкѣльнѣмъ, то при добрѣй волѣ дало бы ся и сему якось зарадити: на-разѣ выстало бы отворене одноі паралельки що другій рѣкъ, бо коли-бъ въ ню вступали ученицѣ зголошуючій ся теперь по другій и третій разъ, то въ кождѣмъ слѣдуючѣмъ роцѣ було бы число новыхъ ученицъ значно меншимъ. Але въ письма кр. рады шкѣльнои, въ котрѣмъ она умыває руки вѣдъ всякихъ дальшихъ старань въ тѣмъ предметѣ, можемо пѣзнати, що рада шкѣльна взагалѣ зъ невразумѣлыхъ причинъ цѣлому сему дѣлу неприхильна. А прецѣнь семинаристки славлять ся такою пильностію, та й учительки зъ нихъ по школахъ такъ ревній и примѣрній! Рада шкѣльна задоволена зъ того, що многій дѣвчата въ браку публичныхъ школъ побирають у всякихъ приватныхъ нѣбы педагогічныхъ хайдерахъ за дорогій грошѣ дуже недостаточну науку, она приймає до службы (въ браку иншихъ учительокъ) дѣвчата, котрій зложать якійсь маленькій испытъ, — иногдѣ навѣть непевній индівіда безъ вѣдповѣдного образованя и морали. А все то дѣє ся, щобъ тѣлько не выдати марныхъ пару тысячѣвъ на солідне и основне приготованє будучихъ учительокъ!

Однакъ суспѣльность повинна бы въ сѣмъ дѣлѣ забрати рѣшучій голосъ — якъ у всякихъ корпораціяхъ и зборахъ, такъ и въ соймѣ. Многій сотни бѣдныхъ дѣвчатъ у Львовѣ и въ краю бажали бы учитись, щобъ и краєви повслужити и собѣ запевнити якій (хочь-бы гѣркій) хлѣбъ, — майже кожда родина въ сферахъ интеліґенціи має такій сироты, — а имъ запираєсь ретельна праця! И що-жь мають они зъ собою почати? Чи-жь має суспѣльность и на те дивитись рѣвнодушно, якъ нашій школы заповняють ся масами учительокъ, що не кѣнчили семинарій, що мають вправдѣ формальній декреты, але фактично таки не посѣдають потрѣбного образованя и сильно вѣдбивають вѣдъ укѣченыхъ семинаристокъ?!

Гадаю, що сей голосъ не остане одинокимъ.

Переглядъ політичный.

Онодгы отворено въ Задарѣ сесію далматійского сойму. Першій привитавъ послѣвъ президентъ сойму Ивичевіч, котрый у своєй промовѣ зазначивъ, що будова зелѣзничои лінія Сполято-Арцано вже порѣшена, и выповѣвъ бажане, абы соймъ призвавъ правительственне предложене въ справѣ додатку вѣдъ горѣвки, котре запевнює краєвымъ фінансамъ значній користи. Закѣнчивъ окликомъ на честь цѣсаря. Опѣсля промовивъ въ краєвыхъ мовахъ намѣстникъ, пѣдносячи вдоволяючій станъ краєвыхъ справъ и вказуючи на полагодженє справы додатку до податку вѣдъ горѣвки яко на найважнѣйшу задачу сойму.

Въ Болгарії пѣсля донесеня болгарскои аґенціи утворивъ ся новый кабінетъ, въ котрѣмъ провѣдъ и теку фінансѣвъ обнявъ Иванчовъ, теку внутрѣшныхъ справъ ґенералъ въ резервѣ Петровъ, теку заграничныхъ справъ и просвѣты Тончевъ, теку міністерства торговлѣ и рѣльництва Тіторовъ, теку публичныхъ роббѣтъ Певвъ. Доносять такожь, що иниѣ-завтра має наступити замкнене собранія.

Въ нѣмецкѣмъ парляментѣ почала ся онодгы перша дискусія надъ будженомъ. Пѣдчасъ сеи дискусіи выповѣвъ канцлеръ Бѣльовъ свои погляды на подорожъ Кріґера до Европы. Въ справѣ непринятя Кріґера цѣсаремъ — говоривъ вѣнъ — ходить головно о квестію: чи прибуте Кріґера до Берлина и его приняте цѣсаремъ придалось бы я ему на що? Тутъ треба вѣдповѣсти: нѣ! Дальше пытає бесѣдникъ: на що придали ся Кріґерови паріскій овації, и зазначує, що при всѣй людяности и спѣвчутю для трагічнои долѣ Бурѣвъ, при всѣмъ особистѣмъ призванію для ихъ вѣдваги мѣгъ бы бувъ Кріґерови сказати те самс, що сказавъ ему Delcassé въ Парижи и що сказано депутаціи Бурѣвъ на весни въ Парижи, Вашинґтонѣ и Петербурзѣ, а именно, що мимо горячого бажаня, абы перестанъ страшный розливъ крови въ Африцѣ, годѣ думати про що иниѣ, якъ тѣлько про мирове посередництво за згодою Англія. Даятого приѣздъ Кріґера до Берлина та овацій на его честь могли-бъ лиѣе захитати мѣжнародне становище Нѣмеччины, а обовязкомъ правительства есть: нѣякъ не допустити до того. Що-до вѣдносинъ Нѣмеччины до Англія, то Нѣмеччина не признає Англіи нѣчого анѣ на волосъ бѣльше, якъ Англія Нѣмеччинѣ. Обѣ держевы готовій жити въ мирѣ, приязни и згодѣ на основѣ взаимного увзглядненя. Тому можна бути певнымъ, що закѣнчене полуднево-африканьскои вѣйны не принесе шкоды економічнымъ интересамъ Нѣмеччины.

Кріґеръ приняв онодгы депутацію загально-нѣмецкого союза, дякуючи нѣмецкимъ землякамъ за оказану прихильность. До Times доносить гаґскій кореспондентъ, що Кріґеръ одержавъ вчера также зъ Лівадіи телеґраму вѣдъ царя дуже приязного змѣсту. Однакъ обставина, що тая телеґрама держить ся въ тайнѣ, каже догадувати ся, що царь не думає интервенювати въ трансвальскѣй справѣ. Вправдѣ въ телеґрамѣ оправдує ся царь, що Кріґера не може принати за-для недуги, але Times называє се лишь выкрутомъ и телеґраму царя толкує такъ само, якъ те, що цѣсарь Вільгельмъ не хотѣвъ принати Кріґера. Знову же бруксельска Gazette доносить, що Франція хоче выкликати интервенцію въ справѣ Трансвалю за посередництвомъ швайцарскои союзнои рады, а именно за посередництвомъ розъемчого суду, и въ тѣй цѣли покликавъ Delcassé до Парижа французского посла въ Бернѣ. Чи зъ усѣхъ тыхъ заходѣвъ, овацій и т. д. выйде яка користь для Бурѣвъ, годѣ поки-що знати. Мабуть справдить ся пословиця „зъ великои хмары малый дощь“...

Въ хіньскѣй справѣ доносять зъ Тентсіну, що політична ситуація, дуже затадочна и невдоволяюча. Край здобутый россійскими вѣйсками хотѣвъ мати спокѣй и просивъ о спокѣй. Однакъ бѣльшѣсть сполученыхъ державъ, всякими можливыми способами перешкодила розпочати мировій переговоры. Вальдерсе въѣхавъ до Пекіну яко тріюмфаторъ и заховує ся въ претенсіональный способѣ. Теперь знову нѣмецкій вояки ступають тамъ, де лежать кости россійскихъ воякѣвъ. Хіньскій народъ уважає себе послѣдными подѣями покривдженымъ. Невдоволене прибирає що разъ бѣльшій розмѣры; до того прилучили ся ще неуроджай, знищене краю вѣйсками, дуже остра зима и бракъ живности.

Все те може выкликати новій розруси, котрій будуть о много сильнѣйшій и небезпечнѣйшій, якъ облога Пекіну. Наколи нѣмецка політика хоче тѣлько мстити ся и нищити, то иншій державы заанґажованій лиѣе въ малѣй степени въ Хінахъ, якъ Австрія и Италія, такожь домагають ся грубыхъ процентѣвъ. Тутъ панує велике пригнобленє и огѣрченє. Грудень и сѣчень можуть принести державамъ великій несподѣванки. Въ Шангаю грозять щоденно розруси. Віцекоролѣ въ Янтсе не платять нѣ урядникамъ нѣ вояканъ; въ иншихъ провінціяхъ также не лѣпше. Ходять вѣсти, що Хінцѣ хочуть Новый Рѣкъ вѣдсваткувати великою рѣзнею чужинцѣвъ.

НОВИНКИ.

— **Просимо въ завтрѣшный день выборовъ** подати намъ зъ кождого мѣста выборчого телеґрафічну звѣстку про результатъ голосованя (евентуально ще й що вище замѣтне) по змозѣ найскорше, абы мы вспѣли ще подати въ завтрѣшнѣмъ числѣ „Дѣла“. [Адреса: Редакція „Дѣла“ Львѣвъ].

— **На народный фондъ** (пѣдъ зарядомъ „Народнои Рады“ у Львовѣ) зложили: дир. Александеръ Борковскій зѣ Львова 4 коронъ, А. Лукашевичъ зъ Бычковець 4 кор., Патріоты зъ Кракова 64 кор., д-ръ Охрымовичъ (складку на комерсѣ у Львовѣ вѣдъ др. Кульчицкого, Ник. Заячковского и др.) 21 кор. 70 сот., о. Антоній Лавровскій зъ Одреховои 9 кор., о. Иванъ Кулицкій зъ Маркополя 3 кор., др. Евгеній Левицкій 6 кор., Антѣнъ Стафѣникъ зъ Одерберґу 4 кор., Кроповскій зѣ Львова 10 кор., К. Вандрѣвскій 4 кор. 50 сот., Антоній Серафинъ звонаръ въ Калуши 12 кор., Денисъ Герасымовичъ, емер. совѣтникъ 6 кор., о. Андрей Качала зъ Медынѣ 4 кор., складка на комерсѣ „Сокола“ 16 кор., Дмитро Ґриджакъ зъ Нѣжнева 1 кор. 10 сот., читальня „Просвѣты“ въ Марямполи 5 кор., читальня въ Хлѣвчанахъ 2 кор., Левандовскій зѣ Львова 2 кор., о. Ал. Темницкій зѣ Львова 2 кор. 20 сот., о. Іосифъ Шуховскій въ Братковець 5 кор., Іосифъ Вендзиловичъ зъ Грембова 2 кор., др. В. Яновичъ зъ Стрѣлискъ Новыхъ 6 кор., Патріоты Перемыскій 135 кор., о. Іосифъ Терешкевичъ зъ Воробѣевки 2 кор. (Дальшій списъ слѣдує). — Крѣмъ того зложили и прислали Русины краковскій въ вересню с. р. на потопельниковъ 142 коронъ.

— **Въ справѣ рускаго языка на почтѣ.** Ц. к. Дирекція почтъ просить, щобы рускій стороны подавали почту латиньскими буквами. Правда, есть се тѣлько прошене, але нѣчимъ неузасаднене, бо кождый урядникъ мусить умѣти въ Галичинѣ три языки, т. е. нѣмецкій, рускій и польскій, а Дирекція принимає практиканта, отже повинна знати, чи вѣнъ умѣє по руски чи нѣ. Сли не умѣє, то повинна вѣдъ него домагати ся категорично, щобы научивъ ся въ найкоротшѣмъ часѣ. Остаточно Дирекція повинна на курсѣ почтовѣмъ, якій рѣкъ-рѣчно уряджує для практикантѣвъ, запровадити науку языка руского. То бувъ бы найлѣпшій способѣъ!

— **Вѣйско на выборахъ.** Якъ уже вѣдомо, львѣвске староство розпорядило выслане вѣйска до всѣхъ тыхъ 19 громадъ въ повѣтѣ, де вѣдбудесь голосованє зъ V. курія. На кождѣ мѣсце голосованя высилає ся вѣддѣлъ зложеный зъ 4 офіцырѣвъ и 100 вояковъ. Вѣйско перебуде на мѣсци три днѣ, а то 12, 13 и 14 с. м. Дотычній громады дѣстали вже наказъ приготовити кватиры и харчь для вѣйска на три днѣ.

— **Товариство Львѣвскій Боянъ** устроює въ суботу 15-ого н. ст. грудня въ великій сали Народного Дому концертъ зъ слѣдуючою програмою: 1) Лисенко: а) „Плыве човенъ“ б) „Ой дѣброво темный гаю“ хоръ мѣшаный. 2) Німанъ: Соната F-dur на фортепянъ и скрипку, выконають пп. В. Гузаръ и О. Бережницкій. 3) Лисенко: Пѣсня про Куперяна, зъ побуту Волыньскихъ братчикѣвъ за часѣвъ Магдебурґія, хоръ мужескій. 4) а) Шопенъ: Impromptu б) Ліштъ: Rosignol, выконають на фортепянѣ панны О. и Г. Прокешѣвны. 5) Нижанковскій: „Минають лѣта молодія“, вѣдспѣвае въ супроводѣ скрипки и фортепяну п. М. Черкавскій. 6) Ф. Колесса: „Гаґблки“, мѣшаный хоръ. 7) В. Таубертъ: Концертъ фортепяновый зъ супроводомъ смычковои орхестры Музичного Кружка Львѣвского Боянна. Сольо фортепянове выконае панна Г. Прокешѣвна а скрипкове п. С. Паньковъ. 8) Лисенко: Народній пѣсни, хоръ мѣшаный. — Початокъ о год. 7½ вечеромъ. Цѣна мѣсць: крѣсло 2 кор., вступъ на салю 1 кор 20 сот., ґалерія 60 сот. Білетѣвъ можна набути въ „Рускѣй Бесѣдѣ“ [Ринокъ ч. 10] а въ день концерту вѣдъ год. 6 вечеромъ при касѣ.

— **Св.-Николаєвскій вечерницѣ** для дѣтей уряджує „Клюбъ Русинокъ“, вѣ второкъ 18-ого с. м. о 5 годинѣ вечеромъ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ [Ринокъ ч. 10]. Хто має замѣръ зложити якій дарунокъ, зволить его добре овинути, выразно имя и пѣзвище дитины выписати и передати служачому „Рускои Бесѣды“ найдальше до 4 годины вѣ второкъ. Вступъ вѣдъ особы 30 кр. Увесь доходъ зѣ вступу а такожь зъ буфету, якій буде въ зарядѣ членѣвъ „Клюбу Русинокъ“, призначеный на цѣли рускои выдѣловои школы у Львовѣ.

— **Зъ „Основы“.** Надзвычайнѣ загальній зборы товариства „Основа“ [слухачѣвъ політехніки] вѣдбудуть ся дня 19 грудня с. р. о годинѣ 2½ пополудня. Справа змѣны статута. Львѣвъ дня 12 грудня 1901. — *Нагло Дурбак* голова, *Олекс. Мелень* писарь.

— **Еще въ справѣ податку особисто-доходового.** Якъ самовѣльно накладае ся податокъ, неоднъ досвѣдчивъ на собѣ, а якъ безвзглядно его стягають, нехай послужить за илюстрацію слѣдуючій фактъ: Вдова по священику зъ Козлова панѣ Б. побирае цѣсарску запомогу зъ фонда релиґійного. Дня 10 липня 1900 вѣдбираючи тую запомогу въ ц. к. урядѣ податковѣмъ въ Козловѣ, стрѣла ся она зъ несподѣванкою: стягнено ѣй зъ належнои запомоги квоту 15 кор. 20 сот. податку особисто-доходового, якій бувъ приписаный на рѣкъ 1899 на ей покѣйного мужа помершого дня 30 мая 1899 р. Перезвавши, що правна дорога въ тѣй справѣ есть зголосити претенсію до масы спадковои, — що запомога цѣсарска, сли вже не зъ тои причины, що она цѣсарска, то зъ тои, що выносить всего 400 кор., не може пѣдпадати пѣдъ конкурсъ, — вкѣнци що поминувши все прочe, податокъ сей зъ огляду на часъ смерти оподаткованого не може выносити цѣлыхъ 15 кор. 20 сот., лиѣе 5/12 частій сеи квоты, — все тото не трафило до переконаня головъ податковцѣвъ козбевскихъ. Треба було удати ся зъ жалобою до высшихъ инстанцій. И щожь скажете? Въ справѣ тѣй внесено два представлена до староства въ Бережанахъ, одно до намѣстництва и одно до краєвои дирекціи скарбу — и доси на жадне подане не дано вѣдповѣди! Може сеся донись спонукае достычній дикастерія залагодити згадній поданя, щобы не треба було въ сѣй справѣ шукати бѣльшихъ панѣвъ вѣдъ „krajowych władz“. Бо такъ чей годѣ сесію справу полишати, безъ взгляду на дрѣбну квоту сѣбрву, по-просту зъ тои причины, абы вѣдобрати на будуще охоту податковцеви поводити ся зъ чужою кишенею такъ безцеремонно. — *О. Дудровичъ* парохъ Таврова.

— **Самоубійство ученика.** Ученикъ VII. класы рящѣвскои ґімназіи Александеръ Обрисковъ прийшовъ дня 10 с. м. до класы на послѣдну годину и на кѣлька мінутъ передъ закѣнченемъ науки заявивъ учителеви Ґротовскому, що намѣрае перенестись до иншого заведеня, длятого прашае професора и бажае попращатись зъ товаришами. Попращавши ся выйшовъ, а за хвилю залунавъ выстрѣлъ. Кѣлькохъ учениковъ вѣдчинило дверѣ и побачили Обрискова опертого о стѣну зъ револьверомъ въ руцѣ. Въ класѣ наставъ великій переполохъ, бо хтось крикнувъ: „иде зъ револьверомъ!“ Кѣлькохъ учениковъ зъ професоромъ добивались до вѣкна абы спасатись утечію, а другій пѣдпирали дверѣ. Доперва зъ иншои класы выйшовъ одинъ професоръ, а побачивши Обрискова, одною рукою придержавъ его а другою вѣднявъ ему револьверъ. Обрисковъ поваливъ ся опѣсля на землю и въ 15 мінутъ сконавъ. До рящѣвскои ґімназіи записавъ ся вѣнъ зъ початкомъ сего року, ходивъ до школы дуже неправильно и занедбувавъ ся въ наукѣ.

— **Дрѣбни вѣсти.** Маршалокъ краєвый гр. Бадені вернувъ зъ Радехова до Львова. — П. В. Нагѣрному украли вчера злодѣѣ въ мешканя [при улици Коперніка ч. 23] пальто вартости 100 кор. — Народна школа фундаціи бар. Ґірша въ Отинію дѣстала право публичности. — Въ Новѣмъ-Санчи увязнено иншого урядника зелѣзничого Фердинанда Ґоргульского и его жѣнку пѣдъ закидомъ удушеня рѣдною 25-лѣтною дочки Модесты.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

Николай Багриновичъ, дѣтарь ц. к. суду повѣтового въ Залѣщыхъ, упокоивъ ся дня 11 с. м. въ 37 роцѣ жытя. В. е. п.!

Надѣслане.

„Henneberg-Seide“

— nur ächt, wenn direkt von mir bezogen — schwarz, weiss und farbig, von 45 Kreuz. bis fl. 14 65 p. Meter. An Jedermann franko und verzollt ins Haus. Muster umgehend.

G. Henneberg, Seiden-Fabrikant (k. u. k. Hofl.) Zürich. 58 (1)

Для удержаня здоровя старій домашній средства все ще найлучшій! Такъ пр. д-ръ Александеръ Шапа въ своѣмъ звѣстномъ журналѣ для бережения здоровя (Zeitschrift für Gesundheitspflege) пише: „Транъ зъ печѣнки“ нашовъ въ часѣ кратки въ медичныхъ наукахъ не втративъ свого значѣня. Ще нынѣ я любымъ средствомъ подавати его слабовитымъ дѣтямъ и дорослымъ въ выгѣдній формѣ сконцентрованому поживу: Де хочемо полѣпшати вѣджывлюване, тамъ вѣддае намъ транъ добру прислугу. — коли лишь можна его знести. Бо транъ, що вѣдбирае апетитъ, усе шкодить, Протеважнымъ є выбирати транъ якъ найчистѣйшій и найлекшій до стравленя, бо инакше вся курація на нѣчо не здасть ся. Такимъ легкимъ до стравленя, чистымъ траномъ є вѣдъ много лѣтъ Маґґера транъ зъ печѣнки дорша!

Телеґрамы.

Загребъ 12 грудня. На вчерашнѣмъ засѣданю хорватска партія права предложила нагле внесене, абы соймъ запротестувавъ противъ угоды зъ Австрією въ справѣ босанскихъ зелѣзниць, и абы завѣшено засѣданя сойму. Президентъ заявивъ, що внесене противить ся законамъ и вѣнъ не отворить надъ нимъ дискусіи. Партія права выйшла зъ салѣ и засѣданє зъ браку комплету замкнено.

Лондонъ 12 грудня. Міністеръ вѣйны предложивъ палатѣ додатковый буджетъ въ квотѣ 16 міліонѣвъ фунтѣвъ штерлінґѣвъ и заявивъ, що до марта слѣдуючого року, ще будуть великій выдатки. Партизантска вѣйна въ Африцѣ потревае ще якійсь часъ, але безъ чужои помочи Буры не можуть выграти. Правительство не може вречи ся зѣ службы охочиковъ, котрій теперь суть въ Африцѣ.

Римъ 12 грудня. Парляментъ вѣдкинувъ 196 голосами п отивъ 36 внесене о вѣдкликане італійскихъ вѣйскъ зъ Хінъ.

Гаґа 12 грудня. Королева заховує велику резерву супротивъ Кріґера. Президентъ кабінету и міністеръ внѣшныхъ справъ заявили Лейдесови, що Голяндія мусить въ справѣ полюбовного суду вести ся пасивно и полишити иніціятиву державамъ.

Лондонъ 12 грудня. Зъ Царгорода потверджують вѣсть, що кн. Юрій старавъ ся у державъ о прилученє Креты до Греціи.

Генуа 12 грудня. Въ анархістичнѣмъ процесѣ засуджено редактора Джюсаного на 3 роки и 5 мѣсяцѣвъ вязниці и 3-лѣтный поліційный надзѣръ. Дванацять спѣввиновниковъ позасуджувано на вязницю вѣдъ 3 мѣсяцѣвъ до 3 лѣтъ.

Петербургъ 12 грудня. Ґенеральный губернаторъ Фінляндіи позволивъ на выдаване шести новыхъ часописей.

Царгородъ 12 грудня. Мимо наказу вального въ Бітлісѣ не увѣльнено ще вѣрменьского епископа въ Мушѣ о. Панкена; а те арештовано ще одного вѣрменьского епископа о. Етіха.

Капштадъ 12 грудня. Робертсъ вѣдъѣхавъ до Англіи.

Надѣслане.

Ароматичній правдивій россійскій

ЧАЙ

одержавъ свѣжій транспортъ и поручае ихъ головный и спеціяльный складъ

Адольфа Зінґера

Львѣвъ, ул. Сикстуска ч. 1.

563 Цѣнники на жадане даромъ и оплатно. 6—10

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, двіякеры, лорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лѣвелѣ

манометры и т. п.

Уряджене дзвонкѣвъ электричныхъ.

Всякі направки полагоджують ся имъ найскорше и найдешевше. 4158

І. Черніцкій и М. Ольшевскій

Львовъ, Рынокъ ч. 21

поручаютъ

рукавичничій товары власного выробу,

якъ рукавички glacé, данькій, сернячій въ найновѣйшихъ краскахъ вѣдъ 1 туз. 2—3 до 30 туз. Такожь великій складъ корсетовъ паризкихъ, варшавскихъ, вѣденьскихъ и праскихъ почавши вѣдъ 85 кр до 20 зр.

Цѣны якъ найнизшій. 597 1—10

ПРОТИВЪ КОРОСТИ

уживайте єдино Масти Русса на коросту.
Успѣхъ 2—3 днѣвъ.

Цѣна К. 1·20.

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ:

Жигм. Рукеръ, Аптикарь, Львовъ
(*ГАЛИЧИНА.*) 518 4—12

Вечуване дешева цѣна.

Бѣлый порцелляновый сервисъ на 6 особъ — 30 штукъ тѣлько зр. 5·20.

Складае ся зъ 6 тарелевъ глубокихъ, 12 плытвихъ, 6 десеровыхъ, 1 вазы, 1 ессіерки, 1 круглого и овалького полумиска, 1 компотіерки и 2 сольничокъ.

СЕРВИСЪ ЗЪ ДЕКОРАЦІЄЮ въ цвѣты на 6 особъ, складае ся такъ: 44 бѣлый зъ 50 штукъ тѣлько зр. 7·90.

Шклянный, гладкій сервисъ на 6 особъ, 51 штукъ тѣлько зр. 3·60. Складае ся зъ 6 чарокъ на вино бѣльшихъ, 6 меншихъ, 6 на дікеръ, 6 шклянокъ, 6 кубковъ на шампанъ, 1 карафки на воду.

Шклянный сервисъ. зъ матовымъ поясомъ складае ся якъ высше тѣлько зр. 4·40

Сервисъ для чаю порцелляновый зъ декораціею въ цвѣты на 6 особъ, то есть 6 паръ філіжанокъ, 1 чайникъ, 1 наливка, тѣлько зр. 1·95.

Сервисъ для чорной кавы 1 имбрикъ, 6 паръ філіжанокъ, 1 цукорничка тѣлько зр. 1·85

КАЗИМІРЪ ЛЕВИЦКІЙ

Головный складъ для Галичины: Порцеляны, Скла, Чаю, Самоваровъ и мѣшаныхъ товаровъ.

Основаный въ 1845 р. — **Львовъ ул. Трибунальска**

Цѣны стали, по можности найнизшій. Для выгоды такожь и на оплаты въ ратахъ. 592 2—5

Илюстрованій цѣнникъ даремъ и оплатно.

РУКОДѢЛЬНЯ РѢЗБЯРСКА

Е. ЩУПЛАКЕВИЧА

у Львовѣ, при ул. Коперника число 17.

выконуе цѣлковитій уряджения церковній

Иконостасы, престолы, проповѣдницѣ, цимборіи, гробы Божій, олтарѣ, олтарики процесійний и вшелякій роботы сальоновій совѣстно и дешево.

680 14—24

Суіліна Вагнера

[Wagner'a]

дієтетично лічничий порошок для свиней нехибне средство против всякого рода хороб свиней а причини злого відживлення, хиб в обігу крови і в травленю. Уживае ся в найлучшим успіхом против помору і рожі у свиней. Правдивий з маркою охоронною і власноручним підписом „Ст Вагнер і І. Зеґґевіч" дістати можна в ц. к. Аптиці окружній І. Зеґґевіча в Заліщиках. — Ціна пудełка 1 корона.

575 5—0

Артистично. Ретовничо.

ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляє и выконує якъ найдешевше и найстараннѣйше:

Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіровані и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.

257

Гармонію̀мъ до науки спѣву

дуже тревалон конструкціи

поручае

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

½ натуральной величины

оріґінальній англійскій бритвы зъ найлепшои діямантовои стали, досконалій, вглубленo шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглубленo шлюфована зр. 1·50 а ½ вглубленo шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здѣймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣчене лица вѣдчасъ голеня такожь у недовѣдомыхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вострє найделікатнѣйше ¾ вглубленe шлюфованe. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рѣздавный!

Ручить за кождy штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ въ 23/10 1898.

2 англ. бритвы одер кавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ праці поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофіль Глушкевичъ парохъ въ Малиновѣ.

Прошу прислати ще 5 opit. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно пристаными я вповнѣ вдоволений. Людвикъ Загражникъ парохъ въ Купичничахъ. Подобно пишуть Вел. Отцѣ: Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій. І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои. О. Поляньскій парохъ Юровець. Кипр. Дурбакъ парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругóвъ.

Патентований прилады до бды

Англійска марка „Sheffield". Prima якбсть зъ колодками зъ рога, або кости, вострє шлюфованій. Вострє не выпадають анѣ не розховстують ся навѣть въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножевъ и 12 вилокъ) 6 зр. Такожь продае ся по ⅓ тузина пары. 572 4—10

Фабричный складъ Sheffield-скихъ АНГЛІЯ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII. Feldgasse 10.

Інсераты для вѣденьскихъ дневниковъ

якъ и для всѣхъ иншихъ въ державѣ и за границею подагоджуе найдешевше

RUDOLF MOSSE

Annoncen-Expedition Wien, I. Bez., Seilerstätte 2.

За дармо

абы пересвѣдчити про доброту мого спеціяльного россійского чаю, роздаю Р. Т. Публицѣ малій пачки чаю на пробу. Складъ чаю у **Натана Стрічовера у Львовѣ**, ул. Кароля Людвика, ч. 41, противъ нового театру. 591 3—5

У Трочиньского

въ Пасажи Гавсмана, Львовѣ.

½ клг. помадокъ начиняныхъ 80 кр
„ чекольядокъ 1 зр. 20 кр.
„ кармольковъ начиняныхъ, завитыхъ въ барвий паперцѣ 60 кр.

якъ такожь рѣзній украшеня на деревця зъ цукру ½ клг. 1 зр. 50 кр. и бомбоньерки по найдешевшихъ цѣнахъ. 594 2—15

Для купців!

Гандель корінний (з красним уряджением і комнатою до сніданя) можна зараз перенять в місточку, де находить ся староство, суд повітовий і уряд податковий. Ціна неведика. Рефлектуючі довжні скоро зголосити ся до п. Пагірного, директора „Народної Торговлі" у Львові.

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае: Льонтінъ Цетельскій. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пбвъ року 1 зр. Редакція и администрація: Львовъ, улиця Бочна Крижова ч. 5.

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверть (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Батьківщина" и „Читальня") тыждневa популярна газетка.

Готовки не вымагаєсь. Пільги въ сплатахъ по сля умовы

Цѣнники на провінцію на жадане даромъ и оплатно. Всякій можливій гатунки диванбвъ сальоновыхъ, стѣнныхъ покоевыхъ и церковныхъ, такожь ходниковъ, портіеръ, фіранокъ, цератъ лінолеумъ, капъ на столы и лóжка, кондеръ, коцóвъ

дерть на конѣ и декораційныхъ предметовъ поручае знана и реномована фірма Віденьскій Магазинъ и складъ диванбвъ

„Ан Ценчуе"

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 6

пасажъ Гавсмана.

ФІЛІЯ: въ Перемышлян ул. Мицкевича ч. 4. Правдивій перскій и орієнтальній диваны по зниженыхъ цѣнахъ. Спеціяльный вѣддѣлъ решткóвъ и высортованыхъ та вадливыхъ товаровъ 533

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручае

свое переплетиче и ґалитерійне заведенє

у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 866

Подоймае ся всякихъ роббтъ, особливо переплету Служебникбвъ, Евангелій, Молитовникбвъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумбвъ, Мапъ, Дипльомбвъ и. т. ин. по умѣренныхъ цѣнахъ.

Вже вийшли з друку накладом Євгенія Спожарского

Народні карти кореспонденційні

як також типи гуцульскі и характеристичні.

Замавляти мож в Торговли Євг. Спожарского у Львовѣ и у всіх руских торговлях. 566 16—20

ЛЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рóзной ваги и приймае ушкоджені дзвоны до переливаня въ найкоротшóмъ часѣ, а такожь маe на складѣ готовій дзвоны рóзной ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій новій дзвоны якъ и на цѣлі групы. За тревалóсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонбвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Лишь тогдѣ правдивый, если триґранна фляшина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтóмъ папери).

Доси неперевысшеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законне обезпеченóмъ опакованю)

жовтого фляшка К. 2.—„
бѣлого „ „ 3.—„

з фабрики

ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА

у Вѣдни

Wilhelm
MAAGER's
echter garantirter
DORSCH
Leberthran
Innen auf der Flasche ist eine rothe Capsel
Fabrikmarke o. Schutzmarke
Schutzmarke o. Schutzdraht
registrirt o. der Name „Maager"
auf derselben erhaben eingedrückt sein.
Fr. Maager's Wwe. & Söhne
Fr. Maager's Wwe. & Söhne
Wien
Fr. Maager's Wwe. & Söhne
Wien
Fr. Maager's Wwe. & Söhne
Wien

Ч. 270. Львовъ, Четверъ 23 Падолиста (13 Грудня) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и оповѣсти принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Копернака ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 3, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком
въ Австрії: на границем:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на цѣлый рѣкъ . . 22 зр.
на пѣвъ року . . 8 зр. на пѣвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаний вѣльный вѣдъ порта.
Нумеръ число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.
Оголошенія звычайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчного инсератового або ся мѣсця а на рубрикѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.
Подяки и инші докладнійші оголошенія принимаютъ ся по 15 кр. вѣдъ вершка.

Оповіщенє.

Народний Комітет, яко головний рускій комітет выборчий, на основі предложеня комітетів повітових і ухвал передвиборчих зборів, затвердив і поручає отсі кандидатури з IV-ої курії:

1) На округ виборчий Сянік-Березів-Лісько **Антона Старуха**, господаря в Бережници вижній;

2) На округ виб. Перемишль-Добромиль-Мостиска о. **Антона Захарясевича**, пароха в Вишатичах;

3) На округ виб. Ярослав-Ціпанів д-ра **Данила Стахуру**, кандидата адвокатского в Перемишли;

4) На округ виб. Самбір Старий Самбір-Турку Рудки о. **Михайла Зубрицкого**, пароха в Мшанци;

5) На округ виб. Стрий-Жидачів-Дрогобич о. **Василя Давидяка**, пароха в Тухли;

6) На Калуш-Долину-Бібрку **Юліяна Романчука**, професора ґімназіяльного у Львові;

7) На Львів-Городок-Яворів д-ра **Костя Левицкого**, адвоката у Львові;

8) На Жовкву-Скаль-Раву д-ра **Михайла Короля**, адвоката в Жовкві;

9) На Броди-Камінку **Сидора Зельского**, пароха в Милятині;

10) На Золочів-Перемишляни о. **Данила Танячкевича**, пароха в Закомари;

11) На Бережани-Рогатин-Підгайці **Василя Яворского**, радника скарбового в Кракові;

12) На Станиславів-Богородчани-Товмач-Надвірну **Йосифа Карановича**, радника судового в Станиславові;

13) На Коломию-Косів-Снятин д-ра **Теофіля Окуневского**, адвоката в Городенці;

14) На Заліщики-Борщів-Городенку о. **Алойзия Олесницкого**, пароха в Торговици;

15) На Бучач-Чортків д-ра **Михайла Коцюбу**, професора в Станиславові.

16) На Теребовлю-Гусятин о. **Івана Волянського**, пароха в Острівчику;

17) На Тернопіль-Збараж-Скалат **Вячеслава Будзиновского**, літерата у Львові.

Від Народного Комітета.

У Львові дня 13 (н. ст.) грудня 1900.

Юліян Романчук голова. *Др. Євг. Озаркевич* секретар.

Ситуація въ Стрыйщинѣ.

I.

О ситуаціи въ Стрыйщинѣ пишуть намъ:

Стрыйщина есть при теперѣшныхъ выборахъ ареною такой шаленой агітаціи зъ стороны гр. Дѣдушицкого и такихъ надужить, якихъ не было навѣть при славныхъ баденѣвскихъ выборахъ въ р. 1897.

Вже заздалегѣдь передъ правыборами розпочалась систематычна агітація и то зъ стороны самого уряду. Новый староста Нендомскій вѣддавъ ся вѣдъ разу въ руки графа Дѣдушицкого и ставъ его повѣльнымъ орудемъ. Цѣлый мѣсяць ѣздили они оба вѣдъ села до села по повѣтѣ, особливо по Скальщинѣ, вѣдъ позоромъ розлѣду терену за-для роздѣленя запомоги для потерпѣшихъ вѣдъ повени и для зааранжованя роботъ мельораційныхъ, а на дѣлѣ для приготованя терену въ користь графа Дѣдушицкого. Староство установило делегатами для переведеня акціи запомоговой самыхъ шлахтичѣвъ и приклонникѣвъ гр. Дѣдушицкого и тѣ всюды отверто голосили, що лише тѣ громады дѣстануть запомоги и тамъ буде робота ся коло дорѣгъ и забезпеченя берегѣвъ рѣкъ, де громады выберуть выборцѣвъ въ користь гр. Дѣдушицкого. Такимъ делегатомъ ставъ князь Свидригайло на цѣлый кутъ пѣдгѣрскій обнимаючій громады: Гѣрне, Синевѣдско нижне, Стинаву вижну и нижну, Любѣнцѣ, Довголуки и пр., и сей розпинувъ шалену агітацію въ користь графа.

Въ Стинавѣ вижнѣй розпочато роботы регуляційни на велику скалю. Зъ розказу инжинера повѣтового вытято зъ громадскихъ лугѣвъ около 230 фѣръ рѣща и громада поставила бѣльше сотки людей до роботы, а тогдѣ, коли все було вже готове, зарядило староство здѣланя роботъ, выжидаючи, якъ выпадуть въ Стинавѣ правыборы. Коли громада, побачивши тое, зачала наставати, щобы роботы вести дальше, бо зима надъ каркомъ и все пропаде, то староство засуспендували войта Стефана Гавриляка яко бунтѣвника, а рекурсъ его, внесеный до намѣстництва, досѣ не полагодженый. Правыборы розписувано такъ три разы и все не переводжено, а кн. Свидригайло яко делегатъ запомоговый выразно освѣдчивъ Стинавцямъ (на се я вѣрыгодай доказы), що робота буде вестись, якъ будуть „добрі“ выборцѣ. Мимо того всего Стинава вижна пильнувала цѣлыми тыжднями правыборовъ и таки вкінци выбрала выборцѣвъ по своѣй мыслѣ, а за то роботы зовсѣмъ тамъ застановлено и за кару громада тая, знищивши свои луги, буде въ весною тымъ бѣльше загрожена повенію. — Въ Гѣрнѣмъ явивъ ся Свидригайло на самѣ правыборы и передъ льокалемъ выборчимъ авидававъ запомоги своимъ сторонникамъ. — Въ Татарску заявивъ вѣйтови самъ гр. Дѣдушицкій, що дасть запомогу ажь по правыборахъ, побачивши, якъ они выпадуть. — Въ Оравчику инжинеръ повѣтовый Ульманъ терорызувавъ людей въ той самый способъ. — Въ горахъ понименовано делегатами запомоговыми самыхъ офіціялістѣвъ скарбу скольского и тѣ такъ само терорызували громады при правыборахъ. Особливо подвизались въ тѣмъ напрямѣ въ Либохорѣ лѣсничій Крупка, въ Тухли лѣсничій Шматера, въ Головецку побережникъ Блажей, въ Рожанцѣ побережникъ Якшь, и такъ дѣялось въ кождѣмъ гѣркѣмъ селѣ. Такимъ способомъ запомога, дана правительствомъ, стала при помочи и удѣлѣ органѣвъ правительства фондомъ агітаційнымъ въ користь гр. Дѣдушицкого.

За гр. Дѣдушицкимъ станули до завзятои агітаціи всѣ дорожники повѣтовій и правительственній а на ихъ чолѣ ц. к. дорожникъ и функціонарь прокураторіи державнои въ Сколѣмъ Ясьо Лѣсовскій, котрый въ силу свого подвѣйного урядового авторітету безнастанно убиваєсь по горахъ, аспектуе комісареви выборчому Кшечковскому, розпоюе народъ, агітуе противъ священникѣвъ — а правительство все то бачить и толеруе такій подвиги своихъ органѣвъ ангажуючись тымъ въ найдрастичнѣйшій способъ въ хосенъ кандидата centraln'ого комітету.

Кромѣ того ведуть шалену агітацію всѣ дворы, а особливо жиды Гартенберґа зъ Дрогобича, маючій тутъ въ повѣтѣ кѣлька селъ, всѣ фабрики и заводы промысловій, диспонуючій цѣлыми сотками роботниковъ, яко выборцѣвъ въ V. курії.

Староство, прийшовши до пересвѣдченя, що деякій села мимо всѣхъ усилій не дадуть ся одолѣти, взяло ся на способы.

Въ деякихъ громадахъ почато заповѣджений выборы по кѣлька разъ безъ причины выдеклікаті. Люде збирались и цѣлыми годинами стояли на дармо на морозѣ а вѣдтакъ цѣлыми днями и ночами ждали, щобы комісарь не заѣхавъ нежданно. Такъ було въ Плавю, Синевѣдску нижнѣмъ, Стинавѣ вижнѣй, Погарѣ и иншихъ особливо гѣркихъ громадахъ.

Зъ руху выборчого въ краю.

Въ V. курії стають сегодня до борбы выборчои отсі кандидаты:

1. Въ округѣ Львѣвскѣмъ (Львѣвъ-Щирець): Іосифъ Гудецъ (соціялістъ), Ернестъ Брайтеръ, редакторъ Monitor'а, Ігнатій Вітошиньскій (кандидатъ „центрального“ комітету).

2. Сянѣкъ-Коросно-Ясло-Березвъ-Добромиль-Лѣсько-Старый Самбѣръ: Янъ Стапіньскій (польскій людовець), радникъ судовый Вінк. Яблоньскій (канд. центр. ком.).

3. Ярославъ-Ланьцутъ-Цѣшанівъ-Яворѣвъ-Городокъ: о. Николай Колтунякъ, бурмістръ яворѣвскій Іосифъ Гібль, польскій людовець Іосифъ Господзь, Андрѣй Вількъ (стоял.), соціяльный демократъ Іосифъ Шіфлеръ.

4. Перемышль-Мостиска-Рудки-Самбѣръ-Дрогобичъ: соціяльный демократъ Николя Ганкевичъ (Русинъ), д-ръ Николай Антоневичъ (канд. „Русскои Рады“), д-ръ Адамъ Добошиньскій (центр. ком.)

6. Броды-Камѣнка-Жовква-Рава-Сокаль: Данило Мекелита, кн. Павло Сапѣга (центр. ком.).

7. Тернопѣль-Збаражъ-Золочівъ-Перемышляны-Бережаны: Тимотей Старухъ, о. Алекс. Миронович („Русск. Рады“); д-ръ Тад. Нѣментовскій (центр. ком.).

8. Станиславѣвъ-Рогатинъ-Підгайцѣ-Бучачъ-Товмачъ: Іосифъ Гурикъ, Янъ Валевскій (центр. ком.), Макс. Зайнфельдъ (соц.)

9. Борщѣвъ-Залѣщики-Чортківъ-Гусятинъ-Теребовля-Скалатъ: д-ръ Евгеній Левицкій, гр. Меч. Пінінъскій (центр. ком.).

10. Коломыя-Надвірна-Богородчаны-Косовъ-Снятинъ-Городенка: Иванъ Сандулякъ, Стефанъ Мойса (центр. ком.).

11. Кракѣвъ: соц. демократъ Игнат. Дашиньскій, селянинъ Францъ Пткъ, д-ръ Каз. Кротоскій.

12. Вадовицѣ-Бяла-Величка: польскій людовець Янъ Маслянка, Матв. Фінкъ (стоял.), Янъ Кубікъ (хлопскій союзъ), Забуда (бувшій стоял.), Янъ Серковскій (соц. дем.), д-ръ Стан. Лазарскій (центр. ком.).

13. Новый Санчъ-Лиманова-Новый Торгъ-Грибовъ Горлицѣ: Стан. Поточекъ (хлоп. союзъ), Вінк. Смолчиньскій (стоял.), Леонъ Мисьолекъ (соц. дем.), д-ръ Мих. Даневичъ (центр. ком.).

14. Тарнѣвъ-Бжеско-Бохня-Домброва-Мелецъ-Пільзно: д-ръ Фр. Вінковскій (поль. люд.), Фр. Сулчевскій (соц. дем.), Петро Яворскій (стоял.), Нарц. Сікорскій (хлопск. союзъ), кс. д-ръ Жигуліньскій (центр. ком.).

15. Рящевъ-Стрижевъ-Ропчицѣ-Кольбушова-Тарнобжегъ-Ніско: Янъ Франкевичъ (поль. люд.), Ант. Бомба (стоял.), Янъ Сабонь (хлоп. союзъ), гр. Януш Ташкевичъ (центр. ком.).

Досі зъ 15 мандатовъ сей курії мало польске коло 9, соціялісты 2, польскій людовцѣ 2, Русины 1 (д-ръ Ярославичъ зъ борщѣвского округа), стоялонцѣ 1.

Въ округѣ выборчѣмъ Львѣвъ-Городокъ-Яворѣвъ выступивъ въ послѣдныхъ дняхъ новый кандидатъ на посла зъ IV. курії въ особѣ Станислава Бобелика, урядника банкового у Львовѣ. Той кандидатъ въ своихъ вѣдозвахъ до братовъ селянъ (зъ титулу банковои дершкобры) выступивъ зъ окликомъ: „прочь зъ Меруновичемъ, котрый ни разъ не станувъ въ оборонѣ селянъ, а котрый голосувавъ въ Соймѣ за закономъ о неподѣльности ґрунтовъ и о збірныхъ громадахъ!“ Але якъ попереднями роками такъ и теперь скоро щезъ Бобелякъ зъ своею кандидатурою котрои нѣякій комітетъ не поставивъ, та зрѣкъ ся ви [гляди Gazeta Nar. ч. 344 зъ 13 с. м.] на рѣчь противника свого: Теофіля Меруновича, абы „не допустити до выбору“ народного кандидата д-ра Костя Левиц-

---

Малый король.

Зъ нѣмецкого — *Еміліи Гінцелінъ.*

Малого короля що-йно укороновано. Мае вѣнъ 12 лѣтъ. Его дѣдъ умеръ, сповитый славою, богатый лѣтами; его батько померъ, не заславившись и не нажившись; померла такожь его мати, лагѣдна, гарна, незнана женщина, котрои житє остало сумною все, неразвязаною загадкою. Отже король е дуже молодый и зовсѣмъ опущеный.

Коронація була чудова. Палата ажь мѣнилась вѣдъ пурпуры та вѣдъ особъ въ уніформахъ, що сіяли золотомъ. Малый король все ще мае передъ очима тѣ промѣнистѣ привиды, що недавно низько хилились и клонились передъ нимъ. На своѣй руцѣ чуе вѣнъ ще тѣ тысячѣ поцѣлунковъ, вѣдданыхъ святочно, зъ глубокою пошаною та пѣддань-ствомъ.

Въ чорнѣмъ шовковѣмъ одѣню, приставючѣмъ до тѣла, малый король зъ золотистыми кучерами та темно-синими очима выглядае мимо втомы дуже гарно. На его трохи втомленѣмъ личку грае на-пѣвъ дѣточа, на-пѣвъ знуджена усмѣшка. Біля него лежить скипетръ и корона, предметы, що недавно бавили его, а теперь выдаютъ ся ему тяжкими и смертно нудными.

Епископъ, що выховувавъ короля и бувъ его першимъ міністромъ, наближуесь и кланяе передъ нимъ, кажучи: — Пане, звольте удѣлити менѣ на кѣлька мінутъ послуханя.

— Ахъ, знова починаесь година науки! — думае дитина. — И ще хотять мене вшевнювати, що я король, що я володарь!

Міністеръ мае удѣлити королеви кѣлька мудрыхъ радъ. До сего довго приготовлявъ ся вѣнъ роздумуваньемъ и молитвою. Его постанова такъ и бѣ зъ его строгого, благородного, погѣдного лица, на котрѣмъ малюесь невинность святого зъ повагою свѣтового мудреця.

— Треба выкористати сей великій день, пане, прошу, будьте ласкавій слухати мене.

„Пане!“ Дитина не привыкла до титулу, якій тымъ бѣльше въ устахъ учителя звучить такъ дивно.

— Пане, ходѣть за мною. Перейдемось по вашѣй палатѣ.

Година науки вѣдбуває ся въ формѣ проходу. Малый король радо на се годить ся.

Міністеръ веде дитину на вежу, о много высшу вѣдъ решты палаты; показуе малому королеви мѣсто зъ тысячами червоныхъ и чорныхъ и сивыхъ дахѣвъ, зъ памятниками, що выринають зъ моря домѣвъ неначе скальній обрывы, и говорить повазно:

— Все те до васъ належить, пане.

— А далѣ? околиця по-за домами? — питае дитина.

— Далѣ, хвилюючій поля, левады, лѣсы, сиві горы... и те все до васъ належить, пане.

— А далѣ?

— Далѣ йдуть границѣ вашого королѣвства; до вашои державы прилягае держава другого, третього, четвертого короля; тѣ ролѣ вамъ рѣвній, пане, а вы мусите кликати ихъ: „Мои браты“.

— Охъ! — понесло ся зъ устъ дитины.

Наразъ побачивъ малый король вѣддѣлъ волковъ, угрупованый біля кѣлькохъ пушокъ, старыхъ, выслуженыхъ воякѣвъ-гвардистѣвъ, на котрыхъ народъ дивить ся зъ подивомъ, здоровлячи ихъ привѣтно. Дитина скликнула радѣстно:

— Я хочу выдати моимъ сусѣдамъ вѣйну! хочу здобути цѣлый свѣтъ, що повиненъ належати лишь менѣ одному!

Міністеръ подививъ ся остро на дитину. Въ ви очахъ ясніла вѣдвага и жажда бою, ви тѣло дрожало нервово, зъ ви цѣлои истоты вѣяла дика смѣлѣсть ви предковъ. На згадку вѣйны и побѣды збурила ся кровь въ синявыхъ, нѣжныхъ жилахъ молодого володаря, а рука вхопила за шаблю.

— Пане, — сказавъ поважно міністеръ — король, що любить вѣйну, то злый король.

— Коли такъ, то поясніть менѣ, чому такъ дуже почитаесь память мого дѣда, що провадивъ тѣлько вѣйны?

На се питанє, въ котрѣмъ спарувала ся дѣточа наивність зъ королѣвскою строгостію, не вѣдповѣвъ міністеръ нѣ слова, лише старавъ ся змалювати страховище вѣйны, знищенє, голодъ, передчасну смерть, плачъ и нарѣканє матерій въ опущеныхъ хатахъ, нужду по мѣстахъ и селахъ, а скѣнчивъ словами:

— Король нѣкому не повиненъ чинити прикрости.

— Прикрости? — запытавъ малый король.

— Не розумѣете мене, пане? — поясновавъ міністеръ, въ котрѣмъ невмолимый педагогъ старавъ ся заглушити міністра. — Пригадайте собѣ вашу послѣдну недугу. Въ горячцѣ рахували вы цвѣты на тапетахъ стѣнъ, а при тѣмъ терпѣли, завнавали прикрости. Такожь дѣзнавали вы прикрости, але прикрости иншого рода, коли цѣлували вы въ-остатнє свою вмираючу маму, що така блѣда, така засмучена лежала на своѣй постели. Мусите знати, що е рѣжній роды прикрости, болю, котрій повстають зъ незвѣстныхъ причинъ, котрыхъ нѣхто не въ силѣ загоити, втихомирити. Король, що выкликуе прикрости, заслугуе на проклѣнъ свого народу на земли, а на вѣчне осужденє по смерти. Теперь розумѣете мене, пане?

— Такъ, — сказала дитина, хвилю задержуючись передъ тымъ.

Голосъ дитины дрожавъ. Ви личко побѣлѣло, наче перлова матиця. Вона розумѣла, бо змушувала себе розумѣти. Ви напружене, абы понятн свого вчителя, малювалось наглядно въ ви очахъ, на дрожачихъ, затисненыхъ губахъ.

Довго дививъ ся молодый король на гвардію передъ своимъ замкомъ; опѣсля перенѣсъ ся его зѣръ въ далеку далечінь, де на виднокругѣ рисувалась шибениця.

— Пане, — сказала дитина — вы кажете, що я не повиненъ убивати, а таки му-

кого адвоката у Львовѣ, котрому пѣдло закинувъ, мовь-бы то звязавъ ся зъ соціялістама, щобы дѣставъ хлопскій мандатъ! Такъ отже прочь зъ Бобелякомъ и прочь зъ Меруновичемъ, що все выслугуе ся панамъ на згубу селяньства! Всѣ нашій честнѣ выборцѣ пѣйдуть яко одинъ мужъ за одинокимъ народнымъ кандидатомъ д-ромъ Костемъ Левицкимъ, адвокатомъ зѣ Львова!

——

Зъ Тернополя пишуть намъ въ справѣ выборѣвъ зъ мѣского округа Тернопѣль-Бережаны: „Для взначеня рускаго народного становища рускій комітетъ мѣщаньскій поставивъ нинѣ (12 с. м.) кандидатуру д ра Данилювича зъ мѣского округа Тернопѣль-Бережаны и Русины тернопѣльскій постановили на него вѣддати свои голосы въ день 20 с. м.

——

Зъ Мостиского пишуть намъ:

Въ 63 числѣ „Дѣла“ (зъ 6. грудня) була згадка, що староста Петрускій **засудивъ чотирохъ честныхъ селянъ** зъ Ганковичъ **за** правыборы кождого по сѣмь днѣвъ арешту на пѣдставѣ патенту зъ 1854 р. Тѣ господарѣ — Иванъ Виняренкій, Илько Дорошъ, Кость Антошко и Стефанъ Романъ — выйшовши по сѣмохъ днѣхъ зъ арешту дня 1 грудня розпозѣли менѣ рѣчь ось якъ:

„Маемъ жаль, тяженькій жаль! Що теперь дѣе ся на свѣтѣ, ще нѣколи не дѣялось. Лише-що выйшли сьмо зъ арешту. На сѣмь дѣбъ вѣдорвали насъ вѣдъ жѣнокъ, дѣтей, господарства. А мы такъ винні, якъ отъ мы вамъ, а вы намъ. А староста нѣ слова не давъ намъ промовити, а запхавъ насъ просто до арешту. А то рѣчь була така: Въ нашихъ Ганковичахъ вѣйтъ Михайло Антошко не оголосивъ правыборѣвъ, отже комісарь зѣхавъ несподѣвано и граѳъ Дрогоевскій выйшовъ на выборця зъ V. курія 4 голосами а вѣйтъ 5 голосами. Граѳъ заѳундувавъ за то вѣйтови и его камратамъ чвертку пива и чотыри літры горѣвки. Трафило ся, що коли вѣйтъ зъ камратами пили той напитокъ въ коршмѣ въ недѣлю 18 ого листопада, зайшли и мы до коршмы и трактували-сьмо ся въ першѣй станціи. Якось показавъ ся до нашои станціи вѣйтъ, а я [Стефанъ Романъ], самъ бувши довгій лѣта вѣйтомъ, приступивъ-емь до него и зачавъ-емь ему представляти и поучати его, що зле радить въ громадѣ, зраджуе громаду, а повиненъ уважати, щобы не дѣставъ ся до криміналу. Въ часѣ нашои розмовы приступили до насъ ще инші господарѣ и дехто зъ нихъ такожь де-що договорювавъ. Вѣйтови або може прикро було слухати нашои науки, або може хитрый жидъ, спѣльникъ его въ правыборахъ, порадивъ ему, щобы замѣсть дверми выйшовъ вѣкномъ. Зъ того зроблено „гвалтъ публічный и вѣзвано насъ до староства. Тамъ староста [Петрускій] до мене [Ст. Романа]: To ty wójta znieważał — „Я, прошу пана старосты, вѣйта не зневажавъ; я лишь казавъ ему, що вѣнъ громаду зраджуе, що выбирае вѣдъ людей рѣвній датки и...“ — O tem się nie mówi! Ile masz dzieci? Czworo... (до писаря) Pisz pan: siedem dni aresztu! — Такъ само и зъ трома иншими. А потому: A łajdaku jeden z drugim, ja was nauczę! ja wam tam dwa regimenty wojska poślę! Ta naturalnie! sparli go do okna! ajakże... To gwałt publiczny... Po siedem dni aresztu! Та й закликавъ жандарма и казавъ запровадити насъ до арешту. Тамъ черезъ дѣе добы ключникъ не пустивъ насъ навѣть на спацеръ, выбачте, на двѣръ“.

Всѣ чотыри арештованѣ були дуже розжалений. Старенькій пригорбленый Кость Антошко, зѣ слезами въ очехъ. ледви стоявъ на ногахъ зъ ослабленя. Иванъ Виняренкій бувъ опѣкуномъ теперѣшного вѣйта, котрого въ селѣ называють „смаркачемъ“. Два зъ нихъ кровній вѣйта.

Розумѣе ся, по сѣй пригодѣ громадяне обурились на вѣйта и постановили вже довше не терпѣти его господарки. И отъ радній Ганковичъ вносять на него жалобу за рѣзні его справки, п. пр.: що збиравъ черезъ два разы вѣдъ громаданъ по 20 кр. нѣбы на стемпѣ и на комісію въ справѣ шкѣдъ вѣдъ выливѣвъ и мышей, зѣбравъ 28 злр., а де ихъ подѣвъ, нѣхто не знае; — що зѣбравъ вѣдъ громады разъ 7 зр. а другій разъ 11 зр. нѣбы на опорядженя канцелярія, канцелярія не опорядженa а вѣнъ побирае дальше по 4 зр. за помѣщене канцелярія у себе; — що на поправу громадскои кирниці вѣйтъ, кромѣ призначеныхъ грошей зъ буджетѣ, зѣбравъ ще по 1 зр. вѣдъ девятьохъ громаданъ, а кирниця яка була, така й е; — що торѣкъ люстраторъ знайшовъ бракъ щось 70 зр., а вѣйтови и волосъ зъ головы не впавъ; — що ошукувавъ громаду, купуючи пѣдъ школу 5 сяжнѣвъ грунту по 6 зр. 20 кр. за сяжень, а въ рахунку громадскѣмъ подавъ 12, 13 и 14 зр. за сяжень; — що польного згодила собѣ громада за 6 зр., а вѣйтъ почисливъ для него разъ 6 а другій разъ 10 зр.; — що громадского писаря згодила громада за 40 зр. а вѣйтъ зарахувавъ на него два разы по по 40 зр.; — що двомъ селянамъ за участь въ комісіи для спису поимовыхъ зарахувавъ по 1 зр. 50 кр., хочь тыхъ грошей имъ не выплативъ; такъ само не повыплачувавъ фѣрамъ, що ѣздили до Малнова по брусы — и т. д. Въ жалобѣ навели громадяне много свѣдѣвъ. А той вѣйтъ тѣшить ся ласкою пана Петрускаго!... Ну, вѣнъ потрафивъ выбрати на выборця не лише себе, але и граѳа Дрогоевского аже 4 голосами. Такій вѣйтъ щось варть!

Зъ 263 ч. „Дѣла“ читателѣ знають о арештованю дня 27. падолиста жандармомъ зъ Судовѣй Вишни селянъ Николы Буня зъ Старявы и Михайла Лутшина зъ Соколя за „włóczęgostwo“, о приставленю ихъ до староства въ Мостискахъ и о переданю ихъ старостою Петрускимъ судови, зъ-вѣдки ихъ на другій день пущено на вольну стопу. Але той Буньо попавъ ся въ лапы старосты за правыборы въ Старявѣ и **староста засудивъ Буня на вѣсѣмь днѣвъ арешту.** Рѣчь була така: На правыборы до Старявы праѣхавъ яко комісарь выборчій п. Колявковскій. Передъ голосованьемъ вѣнъ, поучаючи правыборцѣвъ, якъ и на кѣлькохъ мають голосувати, вѣзвавъ правыборцѣвъ, щобы голосували на одныхъ и тыхъ самыхъ (а звѣстно, що напередъ голосуе обшарникъ або вѣйтъ на своихъ). Тогдѣ Буньо замѣтивъ, що комісарь праѣхавъ на выборы а не на аѓітацію. А коли комісарь казавъ ему забирати ся зъ салѣ, вѣнъ вѣдповѣвъ, що забере ся, коли переголосуе. За те вѣзвано его до староства на день 8 с. м. Однакъ концепістъ Бідерманъ сказавъ ему, що будуть ще покликани свѣдки, отже вѣзвавъ его знова на день 10 с. м. Нѣякихъ свѣдкѣвъ не було, а Буня засудило староство на вѣсѣмь днѣвъ арешту и сейчасъ жандармъ запровадивъ его туда. Буньо дуже дивувавъ ся, чому то дня 8. с. м. не подиктовано ему кары, але казано прийти 10-ого. Доперва по засудѣ того дня на вѣсѣмь днѣвъ змѣркувавъ, що 10+8=18, значить: вѣнъ пересидить въ арештѣ и день выбору посла зъ V курія (13) и выбору посла зъ IV курія (17), а выйде аже 18-ого, якъ уже буде „по всѣй парадѣ“. А треба знати, що Буньо е выборцемъ зъ обохъ курій. Заразъ по арештованю Буня (10-ого) выслано до міністра Кербера письмо рекомандоване и express такого змѣсту (по нѣмецки): „Ексцелєнціе! Никола Буньо, выборець въ V и IV курія, дѣставъ нинѣ вѣдъ тутешного староства кару вѣсѣмь днѣвъ арешту за мниму обиду выборчого комісаря въ половинѣ падолиста и сейчасъ его увязнено, хочь вѣнъ зголосивъ рекурсъ. Въ наслѣдокъ сен зачудовуючо быстрои процедуры Буньо, найдѣльнѣйшій опозиціонистъ въ повѣтѣ, не буде мѣгъ взяти участи въ выборахъ до рады державнои въ днехъ 13 и 17 грудня. Озозиційнѣ сторонництва бачуть въ тѣмъ штучку выборчу на корысть станьчиковского кандидата д ра Добошиньского. Говорять, що мае ся въ той спосѣбъ зробити нешкѣдными бѣльше число опозиційныхъ выборцѣвъ. Увязнене Буня було укартоване старостою Петрускимъ уже попереднього тыжня передъ переслуханьемъ Буня способомъ на-пѣвъ тайнымъ. На се маемо дотычні доказы. Просимо спонукати выпущене Буня и заборонити дальшій арештованя выборцѣвъ. — Михалко Лутшинъ Дякъ, Михайло Бонекъ, Василь Крутѣй“ — Побачимо, що зробить зъ тымъ фантомъ міністеръ д-ръ Керберъ...

P. S. Нинѣ арештовано въ Мостискахъ **Михайла Лутшина зъ Соколя**, выборця въ V. курія И о сѣмъ арештованю выслано депешу до мін. Кербера.

——

Зъ Ярославщины. Позаякъ хтось, кому залежить на збаламученю рускихъ выборцѣвъ въ Ярославщинѣ, розпускае вѣсти, мовь то зъ IV курія кандидуе о. Филемонъ Подолиньскій зъ Лазбѣ, к встатуемо, що о. Подолиньскій на засѣданю Комітету выборчого въ Ярославѣ выразно заявивъ, що не кандидуе и освѣдчивъ ся за д-ромъ Даниломъ Стахурою, котрого кандидатуру и Народный Комітетъ затвердивъ. Всѣхъ честныхъ выборцѣвъ Ярославщины и Чешинѣвщины остерѣгаемо передъ баламутствами и просимо, щобы всѣ якъ одинъ вѣддали свои голосы на д-ра Данила Стахуру. — *Комітетъ.*

Переглядъ політичный.

——

Вчера розпочали ся засѣдания чеcкого сойму. Вѣдчитано правительственне предложене въ справѣ заведеня додатку до податку вѣдъ горѣвки. Маршалокъ вѣдповѣдаючи на интерпеляція въ справѣ вѣдмовленя пѣдвышеня субвенціи для нѣмецкого театру въ Правѣ, звернувъ увагу на се, що подане о пѣдвышене субвенціи вилинуло якъ разъ въ хвили, коли выдѣлъ краевый вже не мавъ права асигнованя новыхъ кредитѣвъ. Справу порѣшено вѣддати сеймови.

П. Дворжакъ поставивъ пѣдписане всѣма чеcкими послами внесене въ справѣ инартикуляція подружа архики. Франца-Фердананда. Внесене покликуе ся на цѣсарскі листы, прагматичну санкцію и на грудневу конституцію зъ 1868 року, котрѣ сеймамъ признають право рѣшати въ справѣ наслѣдства престола. Въ кѣнци внесене звертае увагу на се, що мѣжь справами, якій належать до компетенціи рады державнои, справа наслѣдства престола не е вычислена.

По интерпеляція п. Пацака въ справѣ теперѣшныхъ языковыхъ вѣдносинъ въ Чехіи засѣданє замкнено.

НОВИНКИ.

— **Выказъ надѣсланыхъ удѣлѣвъ до жѣночого-промысловои спѣлки „Трудъ“.** По десять удѣлѣвъ: Товариство Дньстеръ у Львовѣ, панѣ Евгенія Свистунова зъ Ошлуцка; — по пять удѣлѣвъ; панѣ Меланія Пѣдляшецка зъ Мостискъ, тов. Руска Бесѣда у Львовѣ; — по три удѣлы: Преосв. Еп. Константинъ Чехоничъ, п. Мих. Лагвиновичъ зъ Вѣдня, Читальня въ Хировѣ, Г. Шухевичева зѣ Львова; — по два удѣлы: о. Андрѣй Стрѣльчикъ зъ Тулукова, панѣ Михайлина Яновичева зъ Стрѣлискъ новыхъ, д-ръ Ганкевичъ зъ Гвѣздци, панѣ О. Барвѣньска зѣ Львова, панѣ Марія Онишкевичева зѣ Львова, панна Марія Паліївна зъ Бережанъ, п. Сидоръ Британъ зѣ Львова; по одному удѣлови: панѣ Марія Биляньска зѣ Львова, панѣ Ц. Курѣнцева зъ Калуша, п. Левъ Кишакевичъ зъ Велички, панѣ Гальшка Гузарева зѣ Львова, о. Евг. Гузаръ зѣ Львова, панѣ Юзвичиньска зѣ Львова, панѣ Рудовичева зѣ Львова, панѣ Нат. Кобраньска зъ Болехова, панѣ Марія Захрата зъ Чижикова, о. Филаретъ Ортинскій зъ Попельника, панѣ Наталія Порайкова зъ Станиславова, панѣ Лежогубска зѣ Львова, панна Ольга Авдиковска зѣ Львова, д-ръ В. Яновичъ зѣ Стрѣлискъ новыхъ, панѣ Іосифа Панькѣвска зѣ Львова, п. Кость Панькѣвскій зѣ Львова, панѣ Ольга Мар. Торонська въ Яворова, панѣ Ем. Стефановичева зѣ Львова, о Олександеръ Стефановичъ зѣ Львова, о. Галайчунъ зъ Микуличина, о. Мих. Моссора зъ Поручина, панна Мар. Борковска зѣ Львова, панѣ Ант. Стукаль зъ Должицѣ, панѣ Марія Волянська зъ Криворѣвнѣ, панѣ М. Кокорудова зѣ Львова, п Вас. Гнатковъ зъ Обертина, п. Софія Яновичева зъ Лука, п. Григ. Врецона зѣ Львова, п Мих. Копровскій зѣ Львова д-ръ Я. Кулачковскій зѣ Львова, п. Иванъ Ясеницкій зъ Молодятина, Церковне Братство въ Угновѣ, п. Яновичъ зѣ Снятина. — Разомъ приступило доси 49 членѣвъ зъ 90 удѣлами. Упрашаю тыхъ зъ повыше поданыхъ Вп. Членѣвъ, що доси ще имъ высланои деклараціи не пѣдписали, щобы зволили се якъ найскорше учинити и надѣслати на мою адресу: Львѣвъ улиця Собѣщины ч. 7. — *Г. Шухевичева.*

— **Зъ Рускаго Товариства педаґоґічного.** Вечерницѣ св.-Николаѣвскі въ женьскѣмъ институтѣ вѣдбудуть ся въ недѣлю 16-ого н. ст. грудня о 6 годинѣ вечеромъ при улиці Савы ч. 3 въ сали I поверху.

— **Зъ львѣвского Бонна.** Послѣдній передконцертовій вправы завтра, въ пятницю, точно о годинѣ 7½ вечеромъ. — *В. Ш.*

— **Жѣночи ліцеѣ.** Урядова Wiener Abendpost доносить, що міністеръ просвѣты выдавъ провізоричный статутъ зъ нормальнымъ планомъ наукъ для шести класовыхъ жѣночихъ ліцеѣвъ, а такожь екзамінаційній приписы для кандидатокъ учительскихъ при тыхъ ліцеяхъ. Планъ науковый, котрый увзгляднює передовсѣмъ нѣмецкій школы, есть того рода, що безъ всякихъ трудностій може бути ужитый въ подѣбныхъ заведеняхъ зъ иншими языками выкладовыми. Яко обовязковій предметы узнано: релігію, языкъ выкладовый, дальше французкій и другій сучасный, взгляднo другій языкъ краевый.

— **Въ Шамокинѣ** (въ державѣ Пенсільвенія вѣвнѣчно-американьскои Унія) заповѣли тамошній Русины [въ амер. „Свободѣ“] на день 25 н. ст. грудня рано богослужене за упокѣй бувшого митрополиса бл п. Іосифа Семѣратовича, а вечеромъ того дня музикально деклямаційный вечерокъ въ память того покѣйного архіерея.

— **Редакція „Дзвінка“** подае до вѣдомости, що якъ въ сѣмъ такъ и въ слѣдующѣмъ роцѣ буде выходити „Дзвінокъ“ въ тѣмъ самѣмъ обемѣ та при такихъ самыхъ условинахъ передплаты хотяй число передплатникѣвъ теперь таке мале, що кошты друку о много бѣльшій нѣжь дохѣдъ за ту часопись. Просить отже усѣхъ нашихъ щирыхъ приятелѣвъ, а тымъ самымъ и щирыхъ приятелѣвъ рускихъ дѣтей та молодежи, щобы зволили тую такъ важну для кождои рускои родины часопись розповсюднювати въ кругахъ своихъ знакомыхъ, абы зъ Новымъ рокомъ число передплатникѣвъ могло зѣбѣльшати ся, а се буде найкрасшимъ доказомъ, що мы дѣйство дба-

---

шу шанувати монхъ воякѣвъ и платити моимъ катамъ.

Доперва вѣдъ кѣлькохъ годинъ була дитина королемъ, а вже говорила гѣрко „моимъ катамъ“.

— Смерть, на приказъ короля, е справедливою карою, однакъ вѣнъ мусить добре надуматись, заки пѣдпише заеудъ смерти, бо буде мусѣвъ здати рахунокъ зъ кождого житя, якимъ самостѣйно розпорядивъ ся.

Дитя лишь неясно вѣдчувало, що то справедливѣсть, але не могло сего понятя выразити словами. Епископъ поясниивъ ему се. Справедливѣсть дѣлить ся на дистрибутивну и суверенну. Священникъ розвинувъ короткій оглядъ морально-теольоґічно-політичнои державнои системы, перерываючи лишь де-не-де, щобъ запытати: „Розумѣете мене, пане?“ або „Чи не занадто втомленій вы, пане, абы далѣ слухати?“

Дитина слухала уважно, якась надприродна сила чинила, здаесь, приступными для его духа непонятій рѣчи, а знаючи, що втома не личить королеви, казала: „Говорѣть, я слухаю!“

Опѣсля нервовымъ рухомъ вѣдгорнувъ молодый король зъ чола довгій золотистій кучерѣ и зъ великою натугою вперивъ темносиній очи въ мѣсто пѣдъ своими стопами.

— Отже я мушу — говорила дитина — въ кождѣмъ зъ тыхъ домѣвъ стати власною ногою, знати всѣ таемницѣ, про все довѣдуватись, все осуджувати, не лишити жадного злочинцу безъ кары, жаднои заслуги безъ нагороды, выслухати бажаня кождого, стараючись розслѣдити коду_ж вѣ сость, бо-жь въ кождого и за все я принявъ на себе одвѣчальнѣсть?

Въ очахъ дитины тлѣла вчасно збуджена, незвычайна искра ясного, глубокого розумѣня. Чи міністеръ замѣтивъ те зворушене? Вѣнъ вѣдповѣвъ мякше, якъ передъ тымъ:

— Пане, тажь маете судьѣвъ, що повинній помагати вамъ двигати тягаръ правлѣня.

— А коли-бъ вони поблудили въ своѣмъ засудѣ? — запытала дитина.

— Надъ судьею стоить король, пане!

— А надъ королемъ?

— Пане, нѣхто не стоить надъ королемъ. Богъ нѣкого не пѣднѣсъ по-надъ короля.

— Коли-жь такъ, то чому вы выховуете мене?

Епископъ похиливъ ся глубоко и зъ пошаною сказавъ:

— Пане, и тѣлько найнизшій слуга вашого величества!...

Неначе тѣнь завмираючои хитрости, неначе мила злобна усмѣшка заграла довкола устъ хлопчины и вѣнъ прошепталъ:

— Я мѣгъ бы, коли-бъ хотѣвъ...

— Певне, — перервавъ ему міністеръ, — коли-бъ вы хотѣли, могли-бъ мене усунути вѣдъ себе, замкнути до вязниці, що находить ся въ тѣй вежѣ, на котрои даху мы стоимо, або приказати повѣсити на тѣй шибеници, що гень видне на видокругѣ...

Гарными ораторскими рухами показувавъ епископъ мѣеця, въ котрѣй мѣгъ запроторити король свого „вчителя и міністра“. Але малый король не стративъ ще доброты серця. Его очи зайшли слезми, вѣнъ притиснувъ руки свого учителя до устъ и поцѣлувавъ. Се закѣнчило на нинѣ его лекцію.

Епископъ зморщивъ брови и не вѣдповѣвъ ни слова. Въ глубинѣ серця зворушало его те безглядне привязане, той выбухъ чутя у „короля“.

Опустивши вежу, пѣйшли оба найперше до замковои каплиці. Дитина не мала часу збрати свои думки до щирои молитвы, бо мусѣла прислухуватись новѣй лекціи, що корона и тіара собѣ рѣвній, бо ихъ обѣ установивъ Богъ и поручивъ выбраным головамъ и рукамъ. Дитина слухала и слухала. Короткій, сухій рухъ головы означавъ кождого разу, що вона поняла нову идею, що нова думка заняпѣла въ ей мозку.

По выходѣ въ каплицѣ волѣкъ ся хлопчина неначе сонна мара біля епископа, що не звертавъ уже уваги на свого выхованця. Бѣльше великій теольоґъ, якъ глибокій психольоґъ, займавъ ся вѣнъ все ще наукою.

— Король мусить боронити релігію.

— Якъ то ни самъ Богъ не сповинить се?

— Пути Господни неисповѣдимѣ. Треба Бога слухати, не розслѣджуючи, чому дѣесь се або те.

— Менѣ, що повиненъ все понятн, все зрозумѣти, релігія мае остати тайною?

Въ тѣй хвили переходили вони черезъ бібліотеку. Дитина зъ перестрахомъ впялила очи въ тѣ масы книжокъ, що ихъ мабуть мусить прочитати, абы навчити ся розумѣти свѣй народъ, и малый король здрогнувъ ся.

Въ скарбници зрадувавъ ся вѣнъ дуже, оглядаючи всѣ тѣ дорогоцѣнности. Не тому, щобы малый король бувъ скупый; въ сѣмъ грѣсѣ дѣти мало коли причастій, и ему нѣчо не було такъ чуже, якъ скупѣсть або хапчивѣсть, однакъ золото и бриляпты то гарній рѣчи, що ихъ видъ для кождого милый.

— Все те мое! — тѣшилась дитина.

— Такъ, пане, все те ваше. Вы можете доволѣ розпоряджати маѣткомъ вашихъ пѣданыхъ. Але вы не повинній розтрачувати богатства, тѣлько вживати его на добро державы.

Дитина заглянула въ фінансовій вѣдносины своеи державы. Довѣдалась вона, що за велика ощадѣсть е причиною прикростій, а нерозважній выдатки можуть довести королѣвство до руины. Выставѣсть е небезпечна для обычаѣвъ и маѣтку. Не треба будувати памятникѣвъ для славы, бо тѣ не е нѣчимъ иншимъ, тѣлько улягаючими знищенѣ творами будовництва, що збудований безъ цѣли, мусять розсыпати ся въ нѣчо.

— Передовсѣмъ мусите, пане, запобѣгати нуждѣ. Свѣй народъ можете вы пѣднести а тогдѣ вѣнъ на-вколѣшкахъ дякувати-ме вамъ за доброту, зъ якою вы старались о его добро; але зновъ вашъ народъ, що може завдяки вашѣй несправедливѣй закаменѣлости буде мусѣвъ мучитись въ потѣ чола неначе звѣря на безплоднѣй земли, абы працювати для вашои славы, зѣбѣльшувати ваше майно, такій народъ буде и повиненъ проклинати пане!

Малый король зблѣдъ ще гѣрше, якъ передъ тымъ. Его дѣточе чоло перерѣзала глубока морщина.

(М.Л)

емо о патріотичне и моральне выховане нашои молодежи.

— **Вôдпустки для учителêвъ.** Буковиньска краєва рада шкôльна постановила теперь не давати народнымъ учителямъ вôдпустки такъ легко, якъ доси давала. Доси було такъ, що якъ котрый учитель хотêвъ покинути свôй станъ и вчити ся чого иншого, на прикладъ до якого уряду вступити, то шкôльна рада давала вôдпустку и навêть цêлои платнê за той часъ не вôдбирала, лише часовну на заступника. Теперь учителê чимъ-разъ бôльше подають ся о вôдпустки зъ тымъ намêромъ, щобы потôмъ уже не вертати до школы. Воно, певна рêчь, учитель на тôмъ не завсêгды тратить, що покидае учительство; але школа на тôмъ тратить. Отже рада шкôльна постановила 9 м. м.: не давати вже такихъ вôдпустокъ; а якъ коли и дасть кому, то за часъ вôдпустки вôдберe платню. Ся новина для учителêвъ, що хотêли бы „здезертирувати", певно не буде мила.

— **Маршалкôвска булава.** Дня 10 с. м. прибхала до Вêдня депутація офіцирбвъ прусякихъ, котра мае доручити цêсареви маршалкôвску булаву нêмецкои армiи. Цêсарь именованый маршалкомъ нêмецкои армiи ще минувшого року пôдчасъ свого побуту въ Берлинê.

— **„Добродêй" селяньства.** Іосифъ Шелевичь, горожанинъ зъ Лежайска, оголосивъ до до графа Романа Потоцкого въ Ланцутê отвертый листъ въ котрôмъ жалуе ся, що панъ граф, помнивши его оферту, вôдпродавъ дерево изъ своихъ лêсôвъ жидамъ, котрi теперь немилосердно здирають мешканцêвъ, установивши собê довôльнi цêны за дерево.

— **Автографъ пôны Саломеи Крушельницкои.** На выставê кореспонденцiйныхъ картъ въ видами въ Варшавê вôдбула ся недавно публична лiцитацiя картокъ, на котрыхъ мêстили ся автографы славныхъ писателêвъ, артистôвъ сценiчныхъ, музикôвъ и т. п. Мiжь иншими продавано по 10 рублêвъ картку зъ автографомъ нашои землячки Крушельницкои, прiмадонны оперы варшавскои.

— **Нова драма гр. Льва Н. Толстого.** „Русское Слово" (але не львôвске, нашими домашными „русскими") подае сими днями змiстъ новои драмы великого россiйского писателя, котра называе ся „Трупъ". Иван Iвôнъ урядникъ залюблюе ся въ молоду дêвчину и женить ся зъ нею. Однакъ незабаромъ розпиваесь, заводить ся нê на що и покидае ся, а вона находить службу въ однôмъ вôдприемствê за невелику платню. На службê пôзнае она управителя вôдприемства и они починають любити ся. Та жити безъ подружя не хотять и въ тôй цêли вышукують ся мужа и наклонюють его при помочи грома вôдограти ролю померлого. Она дае знати полiцiи, що ся мужъ пропавъ безъ вêсти, а коли саме тодê вытягнено зъ рêки трупа втопленого мужчины, вона пôзнае въ нêмъ свого мужа. Потôмъ управитель вêнчае ся зъ нею. Однакъ зъ часомъ выходить все на верхъ, бо нêбы-померший чоловêкъ розказуе цêлу исторiю по пяному въ кружку своихъ приятелêвъ. Опôсля всêхъ трох виноватыхъ судять въ окружнôмъ судê и засылають на Сибêрь, де и вôдбуваесь конець драмы. — Тема сеи драмы взята зъ судовои розправы. Толстому передавъ ся Н. В. Давидовъ, бувшiй предсêдатель тульского окружного суду.

— **И Американцê учать ся, якъ керпцê шити.** Таку новину подае донисуватель америк. „Свободы" Фецко Коханъ воякъ въ Манiлê въ островôвъ Филiпiньскихъ. „Коли я ще бувъ молодый — пише вôнъ — тато мôй все мене наганявъ, учитись шити керпцê. Я нêколи не бравъ ся до тои роботы зъ охотою, сесе ремêсло здавало ся менê нê до чого. Але одного разу тутъ на Филiпiнахъ пригадавъ я собê его, коли мы машерували по горахъ а черевики намъ подерли ся. Декотрi остали ся цêлкомъ босi, мiжь ними и я. Купити не можь було нêгде, отже не було иншои рады, хиба дерти торбы. Але жаденъ не мôгъ на жаденъ способôвъ зъ того щось зробити, абы вдêти на ногу. Ажь наразъ прийшла менê гадка керпець. Зачавъ я пороти торбу, другi жовнêры обступили мене и дивлять ся, що я буду робити. Я нарêзавъ зô шкôры ремiнцêвъ и за хвильку керпець готовый. Тогды назмêтувала менê торбъ и просять, щобы имъ шити. Коли-жь менê вже сприкрила ся тота робота, то зачали шити самi, признаючи ся на мôй керпець и хвалили мене за штуку."

— **Зарêзавъ жêнку.** Якôвъ Нагулякъ, господарь зъ Новосêлки костюковои, мешкавъ разомъ зъ своими родичами пôдъ однымъ дахомъ. Дня 4 с. м. выйшла родина зъ хаты а лишилась тôлько жêнка зъ дêтьми, и тогды то Нагулякъ, никовêрно въ нападê божевольства, кинувъ ся зъ ножемъ на жêнку и протявъ êй шию. Рана була 18 цмт. довга а 7 цмт. глубока. Опôсля выбравъ ся убiйникъ до Залêщикъ и тамъ блукавъ ся по мêстê, аж здыбавъ его тамъ посланець, котрый прийшовъ повêдомити власти о мордê и зъ нимъ разомъ пôйшовъ Нагулякъ до староства а звôдтамъ вôддали его до суду. Нагулякъ живъ зъ жêнкою 16 лêтъ и мае пятеро дiтей, зъ котрыхъ найстарша дочка мае 15 лêтъ а наймолодша дитина 8 днêвъ.

— **Вôскъ земный въ Россiи.** Галицкимъ копальнимъ воску грозить поважна конкуренцiя. Пôсля донесення дневника „Новое Обозрêніе" вôдкрыто на островê Челекевъ богатi поклады земного воску и що вже засновалось товариство для добування того воску. До теперь цêла Россiя заосмотрювала ся въ вôскъ лише зъ галицкихъ копалень.

— **Правдива любовь.** Въ Витебску вôдбулось недавно вêнчане, дуже пригноблююче. Новоженцемъ бувъ годинникарь Ольшевскiй, засужденый недавно выроком окружного суду на тяжкi роботы въ Сибêри за пôдроблюване срêбнои монеты. Передъ выточенемъ справы Ольшевскiй мавъ суджену — и тая рêшалась, не зважаючи на судовый вырокъ, таки выйти за него. Не помогли рады и представленя родины, молода не дала себе переконати и рêшучо заявила, що хоче подêлити судьбу засудженого. Прокураторъ позволивъ Ольшевскому здоймити въ день вêнчання окови, въ котрыхъ вôнъ вôдъ часу засудженя ходить, а по шлюбê вôдвели молодого до вязниць. Вêрна суджена выêзджая за своимъ теперь вже мужемъ на Сибêрь.

— **Заборону куреня тютюну** въ цêлôй своêй державê выдавъ абiсинськiй король, мотивуючи ся тымъ, що люде черезъ курене троять самi себе. Всê склады тютюну приказавъ знищити, заплативши купцимъ вôдшкодованê.

— **Выборча гумористика.** Приклонники кандидатуры Брайтера роздавали вчера пôдъ вечêръ такi друковани картки:

Є ґемайный, а и Фрайтеръ,
Є панъ Гудецъ, а и Брайтеръ,
Але Гудецъ а ґемайный
А панъ Брайтеръ посолъ файный!

Въ годину опôсля поставали ся сторонника другого кандидата Гудеца о таку вôдповêдь:

Зъ V курiи выборы
То не жадна геца,
Мы свôй голосъ вôддамо
Тôлько на Гудеца.
Най тожь выйде й Брайтеръ
[Мы ему е щирi],
Но не зъ урны выборчои,
Але впростъ за дверê.

— **Дрôбни вêсти.** Станиславъ Кондзельскiй зъ Пôдволочискъ, котрого передъ царр роками звабили россiйскi власти за границю и тамъ засуджено его за шпигунъство въ користь Австрiи на двольтнi примусовi роботы въ Сибêри, утêкъ тамтого тыжд и въ арешту опинивъ ся въ Пôдволочискахъ.

Наука, штука и лiтература.

— **Про гостину руского народного театру въ Тернополи.** Дня 10 с. м. вôдъêхавъ звôдси нашъ театръ до Золочева. Життемо ему тамъ бодай такого поводжена, яке мавъ въ Тернополи. Та на закôнчене скажемо ще кôлька слôвъ про послêдни его выставы въ Тернополи.

Зъ позиня, якi мы въ тôмъ часê пôзнали, заслугують на пильнêйшу увагу: „Шалавило" комедiя К. Гляньского, „Бабы" комедiя Ж. Пшибыльского, „Вôзникъ Геншель" драма Г. Гавптмана и „За хлêбомъ" драма Богдана Лепкого.

„Шалавило" — се дуже эручна й дотепна фарса на тлê життя великомêского, варшавского. Молодый помêщикъ прêзджае до Варшавы зъ жêнкою, щобы продати вовну и поробити потрêбнi закупна на село. Черезъ спêначку оперову попадае въ конфлiктъ зъ жêнкою, але завдяки эручности ихъ „дидечка" не приходить до катастрофы, лише всьо кôнчить ся „благополучно". Матерiя мêцями дуже делiкатна (н. пр. сцена въ мешканю спêначки). Штука може уйти лише въ бôльшôмъ мêстê, де соцiальнi обставины улекшують зрозумêне такихъ исторiй. Штуку вôдограно дуже добре.

„Бабы" Пшибыльского — рêчь дуже слабка, повна пустот, неприродна, натягнена балачки. Тема взята зъ життя сферы „бôльшихъ посêлостiй" — Русинамъ зовсiмъ далека, а ще бôльше неинтересна за-для браку психольогичного поглубленя. Вражене робила лишь Розалiя Сарматиньска (панê Осиповичева) зô своими трема дочками — а то за-для комичныхъ уборôвъ и поведеня.

„Вôзникъ Геншель" — рêчь сильна майстернымъ выведенемъ психичныхъ конфлiктôвъ. У Геншля, женатого зъ Амалiею Вальтеръ, служить Ганна Шель. Амалiя, привêвши першу дитину на свêтъ, довшiй часъ хоруе, при чôмъ Ганна, котрôй пôдъ ладъ иде Геншель, самовольно не по людски супроти Амалiи а навêть домомъ варядуе. Вкôнци Амалiя умирае, але передъ смертiю жадае вôдъ Геншля приречена, що вôнъ по ей смерти не оженить ся зъ Ганною Геншель, не дуже щиро, прирêкае. Але по якôмсь часê, коли й дитина Амалiи замкнула очи, вôнъ таки женить ся зъ Ганною. Ся, мавши передъ пôзнанêмъ Геншля рôзний любовнi исторiи, починае й теперь новi по-за плечима мужа, мимо того, що той дзвне ей житє простявъ êй, а навêть ей даваêшну дитину приявъ якъ свою до свого дому. Починае ся розстрôй въ хатê, а що гôрше — и въ душê Геншля. До его ушей доходять рôзни толки людей про смерть Амалiи и ей дитины, вкôнци й про теперiшне поведене Ганны. Вôнъ попадае въ розстрôй нервовый, въ котрôмъ все переслêдуе его постать небôжки Амалiи въ докоромъ, що вôнъ зломавъ дане êй приречене. Въ нападê такои нервозы вôнъ у ночи вêшае ся. И се заразомъ першiй моментъ, що потрясае страшну, нелюдску душу Ганны. — Рêчь вôдограва дуже добре (панê Осиповичева — Ганна, Геншель — п. Ґембiцкiй).

Та найбôльше нашои уваги вилежить ся таки творови Б. Лепкого „За хлêбомъ", бо-жь се твôръ оригiнальный, и то за-для життя галицкои интелiгенцiи. Швець Антôнъ Шкôра мае двоe дêтей: дочку Марiю и сына Юзка. Акцiя починае ся моментомъ, якъ Марiя, здавши матуру семинарицку, йде на село учителювати, а Юзко выступивши въ гiмназiи, пускае ся на „уличника". Марiя зазнае на селê всêхъ приемностей и прикростей сêльскои учительки (секатуры властiй за щирi зносины зъ народомъ, вôйта за твердôсть супроти его любовныхъ афектôвъ, сусêдки Выщêркои за дружбость у спôльнôй просвêтнôй праци надъ народомъ зъ академикомъ Лескомъ, сыномъ мêсцевого пароха о. Волиньского, котрого Выщêрска рада-бъ видêти мужемъ своеи Рузê, и т. п.) Ясною точкою въ побутê Марiя на селê е головно просвêта, праця въ товариствê Леська; мiжь ними вкôнци розвиваеся й чувство взаимнои любови. Та се якъ-разъ привитьод и катасрофу. Батько высылае Леська до Вêдня на докôнчене студiй въ огляду на Выщêрску, котрои сынъ Владько зарученый зъ сестрою Леська, Олею. Марiя зъ переутомы западае на груди, а добившись ей димiсiя зъ посады за позашкôльну роботу надъ народомъ. Послêдный актъ показуе намъ ей знôвъ у родичахъ у Львовê. Умираe въ тôй хвили, якъ входить въ дверê Лесько, що якъ-разъ повернувъ за-для неи зъ Вêдня. Юзко пôдъ вплывомъ того факту постановляе стати роботящимъ и чесным чоловêкомъ.— Драма загально подобала ся и вповнê заслугуе на те. Актъ зъ сêльскимъ празникомъ и традицiйнымъ „пташкомъ" вызначный своею природностiю и житевою вêрностiю. Завважати-бъ хиба, що Юзко въ першôмъ актê неприродный, такъ само вôйтъ въ сценê залицяня, а такожь чути декуды, що авторъ бôльше дбавъ про благородну тенденцiю, нêжъ про житеву правду (н. пр. перецêнюване и узагальнюване учителькою факту, що одна селянка за науку сына приносить êй добровôльня курку.) По-за те дякуемо авторови за гарный дарунокъ и ждемо на другiй. — *Иванъ Колачъ.*

— **Iнформацiйный календарикъ Руского педагогичного Товариства у Львовi на звич. рiк 1901** в двайцяти роковини Товариства зложив Др. Мих. Пачовскай, ц. к. професор акад. гимназiї у Львовi. З друкарнi Наук. Тов. iм Шевченка. — Стôрôнъ 131, цêна 60 сот. Змêстъ календаря: Календарска часть, таблиця днижемных свят; телеграфiчнi, почтовi и зелêзничi приписы; стемплевi скали; коротка исторiя Товариства педагогичного, выдана и статутъ товариства; складъ краевои рады шкôльвои и консисторiй; школы и науковi заведеня въ Галичинê; окружни инспектори народныхъ шкôлъ. Въ науковôй части бачимо коротенькiй оглядъ исторiи рускои лiтературы, про науку рускои мовы въ народныхъ школахъ, про етнографiчну працю на селê, дещо про выховане, зъ життя славнои учительки. Наконець вдуть информацiи про монеты, ордеры, войско, урядовi годины у Львовê, тягнена лъсôвъ и рухъ зелêзничныхъ поêздôвъ.

Заразомъ выйшовъ такожь накладомъ Руского Товариства педагогичного **Стiнний календар** по цêнê 30 сот.

Господарство промыслъ и торговля.

— Вôдъ **Пôдгôрскои Сôлки зъ Станиславова** одержуемо зъ просьбою о умêщене отсе письмо:

Позаякъ деякi люде розсêвають вôдъ кôлькохъ тыждневъ злобнi и неправдивi вêсти про Пôдгôрску Сôлку для торговлi безрогами и худобою рогатою въ Станиславовê, тому пôдписана Дирекцiя уважае своимъ обовязкомъ подати до прилюднои вêдомости слêдуюче заявлене:

1) П. Кость Андруховичь, котрый бувъ вôдъ початку управителемъ Пôдгôрскои Сôлки, вôдъ двохъ мêсяцевъ уже не есть при Сôлцê занятый.

2) Управителемъ Пôдгôрскои Сôлки именувала Дирекцiя п. Юлiяна Левицкого, котрый провадить зарядъ Сôлки и всê справы фаховi и торговельнi.

3) Минувшого року товариство наше не перестало на-разê займати ся експортомъ безрогъ, а натомêсть заснувало фабрику вытворôвъ масарскихъ.

Браквъ досвêду въ тыхъ справахъ и несовêстность деякихъ людей споводували булъ въ роцê застôй въ интересахъ на короткiй часъ и малу кризу, котру однакъ товариство наше вытримало и щасливо перебуло.

Наученi досвêдомъ и набувши за минулый рôкъ бôльше практики, взялись мы зновыми силами до працê — и теперь спокôйно можемо дивити ся въ будучность и маемо надêю, що вже въ 1901 роцê будемо могли давати нашимъ членамъ дивиденду вôдъ удêлôвъ.

4) Загальнi зборы Пôдгôрскои Сôлки будуть скликанi въ першихъ мêсяцяхъ 1901 року.

5) Пôдгôрска Сôлка мае теперь великий запасы вытворôвъ масарскихъ, якъ: шинокъ, ковбасъ, солонины и т. п., и що дня выробляе свêжi товары.

Вôдзываемо ся теперь щирымъ словомъ до всêхъ Русинôвъ, а передовсêмъ до Р. Т. торговель, крамниць, склепарêвъ, гостинниць и т. п. и просимо укланно, щобы засыпували насъ своими замовленями. Кождe замовлене выконуе ся солiдно и вôдсылае ся вôдворотною почтою. Цêны умêркованi, выробы смачнi.

Станиславôвъ дня 12 грудня 1900.

Левъ Гузаръ, Іосифъ Гурикъ, Т. Стахевичь.

Телеґрамы выборчi.

Калушь. Косъ 103, Ройовскiй 52.
Долина. Косъ 91, Ройовскiй 88.
Бôбрка Косъ 72, Ройовскiй 61. Комiсiя була наша.
Жидачôвъ. Косъ 71, Ройовскiй 54.
Броды. Мекелята 49, Сапêга 196.
Рова руска. Мекелята 78, Сапêга 86.
Жовквôвь. Мекелята 68, Сапêга 84.
Сокаль. Мекелята 70, Сапêга 94.
Станиславôвъ. Гурикъ 100, Валевскiй 98.
Бучачь. Гурикъ 95, Валевскiй 125.
Товмачь Гурикъ 52 (9 уневажнено). Валевскiй 125.
Бучачь год. 10. Выбôръ при асистенцiи уланôвъ. Карть голосования не подоручувано выборцямъ.
Рогатинъ. Гурикъ 121, д-ръ Валевскiй 64 гол.
Товмачь год. 1 мiн. 30. Комiсiя, мимо нашои бôльшости, не наша. Карты голосования, мимо протесту, переглядають. Урядовi афiшê радикальнi.
— Станиславôвъ. Гурикъ перепавъ, дôставши 439 голосы на 938 голосуючихъ.
Пôдгайцê Гурикъ 88, Валевскiй 68 гол.
Перемышляны. Мирошовичь 54, Старухъ 18, Нêментовскiй 69.
Бережаны. Нêментовскiй 94, Старухъ 54 Мирошовичь 18.
Золочêвъ. Нêментовскiй 208, Старухъ 13, Мирошовичь 70.
Тернопôль. Выбраный посломъ д-ръ Тадей Нêментовскiй; навêть не прийшло до тêснêйшого голосования.
Перемышль. Ганкевичь 37, Антоневичь 27, Добошиньскiй 146.
Самбôръ. Ганкевичь 29, Антоневичь 12 Добошиньскiй 121.
Мостиска. Ганкевичь 40, Антоневичь 10, Добошиньскiй 93.
Рудки. Ганкевичь 25, Антоневичь 42, Добошиньскiй 55.
Борщêвъ. Свят. Левицкiй 86, Пiнiньскiй 115.
Скалатъ. Левицкiй 40, Пiнiньскiй 64.
Теребовля. Левицкiй 38, Пiнiньскiй 123.
Залêщики. Левицкiй 61, Пiнiньскiй 82.
Чорткôвъ Левицкiй 54, Пiнiньскiй 118.
Коломыя. Мойса 130, Сандуляк 110, розстрêлений 4.
Богородчаны. Мойса 56, Сандуляк 46.
Снятинъ. Мойса 120, Сандуляк 28.
Городенка. Мойса 95, Сандуляк 73.
Коломыя. Выбраный Мойса. (Всюда мавъ бôльше голосôвъ вôдъ Сандуляка.)
Коросно. Станiньскiй 106, Яблоньскiй 78.
Лêсько. Станiньскiй 49, Яблоньскiй 59.
Добромиль. Станiньскiй 52, Яблоньскiй 94.
Березôвъ. Станiньскiй 52, Яблоньскiй 91.
Ясло. Станiньскiй 43, Яблоньскiй 61.
Сянôкъ Станiньскiй 100, Яблоньскiй 72.
Ярославъ. Въ округ голосы розбитi.
Ярославъ. Гiбль 94, Шiфлеръ 6, о. Колтунюкъ 10, Вiлькъ 112.
Ланьцутъ. Гiбль 34, Шiфлеръ 5, о. Колтунюкъ 12, Вiлькъ 164, Господъ 14.
Горлицê Мiсьолекъ 45, Данелякъ 85, Смолчиньскiй 3, Поточекъ 2.

Телеґрамы.

Чернôвцê 13 грудня. При вчерашныхъ выборахъ до рады державнои въ V. курiи выбрано Русина Пiгулякa. На 267 голосуючихъ 173 голосôвъ упало на Пiгулякa, 49 на „твердого" Русина Драбика, а 45 на соцiялiста Вêтюка. Зъ полудневои, румуньскои части Буковины выбрано Iсопескула 450 голосами на 632 голосуючихъ. Решту дôставъ дотеперêшный посолъ Румунъ Поповичь.

Любляна 13 грудня. Въ Краинê выбрано вчера въ V. курiи посломъ клерикала д-ра Шустерсiча противъ лiберала Елленте.

Вêдень 13 грудня. Вчера отворено долiшно-австрiйскiй соймъ. На дневнôмъ порядку и мiжь иншимъ внесене въ справê поборювання туберкольозы.

Бêлградъ 13 грудня. Бувшого мiнiстра Генчича засуджено за обиду маестату на сêмь лêтъ вязниць.

Лондонъ 13 грудня. Палата приняла додатковый кредитъ на вôйско 289 голосами противъ 8. Ухвалено такожь революцiю, уповажняючу до затягнення 11 мiлiонôвъ позички на покрытя згаданого кредиту.

Петербургъ 13 грудня. Въ справê недуги царя не оголошують вже бюлетинôвъ, бо царь е вже реконвалесцентомъ.

Лондонъ 13 грудня. Дневники доносять зъ Шангаю, що послы ухвалили не узнати повновластя Лiгунчана, бо оно не мае цêсарскои печатки (оно прийшло въ телеграфiчнôй дорозê).

Капштадъ 13 грудня. Буры напали коло Барбетону на вôддêлъ кôнныхъ стрêльцêвъ. Три Англiйцi погибли, 5 е раненыхъ а 13 пропало.

Лондонъ 13 грудня. Англiйскiй кабинетъ мавъ неприхилити ся до просьбы кн. Юрiя, о дозволъ оголошення независимости Креты. Вôдъ россiйского царя кн. Юрiй такожь не одержавъ поперта въ тôмъ напрямê.

Львôвска ц. к. дирекція зелêзн. держ.

З оглядy на збiльшене руху особового пiдчас зближаючих ся свят Рiздвяних i в цiли уможливлена догiднiйшоi iзди Р. Т. подорожним, переходити будуть дня 22 i 23 с. м. помiж Львовом а Краковом надзвичайнi поiзди особовi, а то: дня 22 i 23 с. м. поiзд поспiшний ч. 8 вiдходячий зi Львова о год. 2 мiн. 30 пополудня а приходячий до Кракова о год. 9 мiн. 20 вечером; дня 22 с. м. поiзд особовий ч. 31 вiдходячий з Кракова о год. 10 мiн. 35 вечером а приходячий до Львова дня 23 с. м. о год. 7 мiн. 55 рано. Поiзд поспiшний ч. 8 задержить ся в стацiях: Городку, Суд. Вишни, Мостисках, Перемишли, Ярославi, Переворску, Ланцутi, Рашевi, Сендзишевi, Дембици, Тарновi, Солотвинi, Бохни i Подґужу-Плашевi а поiзд особовий ч. 35 на всiх стацiях з винiмком Волi ржендзiньскоi i Родатич. Поiзд поспiшний ч. 8 лучить ся в Краковi з поiздом поспiшним зелiзниці Пiвнiчноi ч. 4 до Вiдня.

Надосланє.

Дентистъ д-ръ М. Зенензібъ

по вѣдбутыхъ спеціальныхъ студіяхъ въ Берлинѣ отворивъ АТЕЛІЄ ДЕНТИСТИЧНЕ при улиці Галицкій ч. 1. (рѣгъ Ринку). 573 5—10

Д-ръ Антоній Роицкій

(Берґеръ)

Спеціалістъ для недугъ шкѣрныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчитъ методою досвѣдченою, довголѣтною. Такожъ Панѣвъ на взбръ Lindeviseu нарою.

Ординуе вѣдъ 9—11 рано пополудни вѣдъ год. 4—6

На жадане лѣки можуть бути выданій въ антяки въ дискретный способѣ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львѣвъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далеководы, барометры, термометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґа, тасмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвонкѣвъ електричныхъ.

Вснкій направакъ полагоджуютъ ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Ц. к. уприв. галицкій акційный Банкъ гіпотечный

Вѣддѣлъ депозитовый

принимае вкладки и выплачуе задатки на бѣжучій рахунокъ, принимае до переховання цѣнній папиры и удѣляе на нихъ задатки.

Окрѣмъ того заведено на взбръ заграничныхъ институцій такъ званій

Депозита сховковй

(Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 зр. а. в. рѣчно, депозитарь одержуе въ сталевѣй панцирѣй касѣ сховокъ до выключного ужитку и пѣдъ власнымъ ключемъ, де *безпечно а дискретно* можна переховувати свое майно або важнѣ документы.

Въ тѣмъ напрамѣ гіпотечный Банкъ поробивъ якъ найдальше йдучій заряджена.

Приписы здвносячій ся до того рода депозитовъ можна одержати безплатно въ депозитовѣмъ вѣддѣлѣ. 374 2]

Альбум заслужених Русинів

в красній кольоровій теці, в цінї 2 корони

набути можна

в Товаристві „Просьвіта“, Львів, ринок ч 10.

Крамница Товариства Читальня Просѣты въ Медицѣ

зъ комнатами га мешкане и склепъ и иншими уряджеными у власномъ домѣ бляхою крытѣмъ въ найдогоднѣйшѣмъ мѣсци села, до 3.000 душъ, есть заразъ до вынаймлена. Информаціи удѣлить Выдѣлъ Читальнѣ въ Медицѣ, почта и зелѣзна. стація Медика коло Перемышля. 600 1—3

СИРОТА шукае мѣсця.

Адреса: О. О. Камінка струм. poste rest. 595 2—2

Въ цѣлях аґітаційных!

поручають ся до широка масами слѣдуючій брошурки „Парохіяльнои Бібліотеки:

1. Законы людскои суспѣльности где розправляе ся о суспѣльнѣй нуждѣ, и о средствахъ якъ ѣй въ публичнѣмъ житю зарадити. За 100 штукъ 8 кор.

2. Фалшивый парляментаризмъ, где выголковано ясно чому дотепершій послы не зробили и не могутъ зробити ничь доброго для мас народу. За 100 штукъ 8 коронъ.

3. Наша зброя, або якъ боротися проти ворогѣвъ нашого быту. За 100 штукъ 6 коронъ.

4. Наша організація, або куды имъ щобы було намъ лѣпше. За 100 штукъ 8 коронъ.

5. Заука Антихристѣвъ, брошурка дуже на часѣ поодиноко: 100 штукъ 1 к. 20 с.; чотири статіи разомъ: 100 штукъ 4 коронъ.

6 Христосъ и Его народъ, брошурка дуже побуджаюча до патріотичнои чинности 0 штукъ 5 коронъ.

7. Не бійте ся пострахy! брошурка на часъ выборчій знаменита! За 100 штукъ 3 кор.

8. Реліґія а панъство. За 100 штукъ 2 кор.

9. Реліґія а бѣдаки. За 100 шт 2 кор.

10. Хлѣбъ безъ реліґіи не сытить. За 100 штукъ 2 коронъ.

Выѣмково, ино на часъ выборчій, можна всѣ тій брошурки набути франко, одно въ Редакціи Прапора, Перемышль, Побережже ч. 1. въ найменшій скольокости 100 штукъ зъ кождои.

Для кущів!

Гандель корінний (з просторим уряджением і комнатою до снідань) можна зараз перенять в місточку, де находить ся староство, суд повітовий і уряд податковий. Ціна невелика. Реферуючі довжні скоро згодитися ся до п. Нагірного, директора „Народної Торговлі“ у Львові.

КАРОЛЬ ЯВОРСКІЙ

у Львовѣ ул. Баторія 20.

поручае свій складъ и роботню

ОБУВЯ

дамского, мужеского и дѣтинячого *по умѣркованых цінах.* 531 13—25

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай куранційный

въ фляшкахъ 1/1 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняк французкій

въ фляшкахъ 3/4 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку 3/4 літрову

поручае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

20 95—0

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ

артистъ-маляръ

мешкае 20 лѣтъ у Львовѣ, принимае загально, що входить въ украсу церковну и просить укѣбнно Выс. Пр. Духовенство о занотоване адресы до дальшихъ услугъ въ искуствѣ

Львѣвъ, улиця Краковска число 20. 205

УЧИТЕЛЬ

орґанъ рускаго товариства педаґоґічного двотыждневникъ педаґоґічно-науковый, выходитъ вѣдъ 1 червня 1882 у Львовѣ ул Вормеяьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1 80 кр. на чверть року 1 зр

На осѣнный и зимовый сезонъ!

Складъ и роботня футеръ Самуила Вальдмана

у Львовѣ, Ринокъ число 16

поручае всякій роды футеръ а именно: подорожній футра и мѣскій, мужескій у всякихъ гатункахъ. Дамскій футра пѣдля найновѣйшихъ фасонѣвъ, имечно: пальтоты, ротунды, короткій дольманки, пелерины, якъ такожъ заручавки и дамскій ковнѣры, боа, футряній шапочки и т. п Шапки и колпаки мужескій, стрѣлецкій заручавки и дерки до саней. Готовій верха до мужескихъ и дамскихъ футеръ, новій фасоны. Великій выборъ найновѣйшихъ матерій выключно на верки до футеръ. Шкѣра на футра поодиноко або гуртомъ, у всякихъ можливыхъ родахъ. Замовлена зъ провінція за надѣсланемъ докладнои мѣры, выконуе ся акуратно, точно и совѣстно. За набутый въ магазинѣ матеріялъ ручитъ ся. Товары даю на часъ Приймае ся до переробки всякого рода старій футра по найнизшихъ цѣнахъ, якъ такожъ до переховання черезъ лѣто. Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ Пов. П. Т. Публики осмѣлюю ся увѣвнити, що усильнымъ стараненъ моимъ буде придбати собѣ довѣре совѣстною и точною працею.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Самуиль Вальдманъ

528 7—12 Львѣвъ, Ринокъ число 16.

До Всечестнѣйшого Духовенства!

Прочь зъ жидовскою бляґою!

!!! Свій до свого!!!

Выробы ножѣвничій, захваленый шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше въ ґарантіею на мѣсци

Бритвы англійскій, власній, солінґенськый и швайцарскій у великомъ выборѣ въ цѣнахъ вѣдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду бритву передъ высилкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надае ся до волося, цѣмѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ Бритвы безпеченьства [скалѣчене выключене маютъ у ме умѣючахъ голити ся] Геннельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Лявруковъ

НОЖОВНИКЪ

Львѣвъ, ул. Галицка ч. 6.

Заразомъ поручаю всякій выролы ножѣвничій въ моѣй роботни выконаній.

Вытягъ зъ листовъ признання:

ВПоважаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надѣсланый 2 бритвы и ножички, котрій мимо низкои цѣны е дуже добрій и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае: Льонгінъ Цегельскій. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства

Цѣсорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и администрація: Львѣвъ, улиця Бѣчна Крижова ч. 5.

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1887 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Батьковщина“ и „Читальня“) тыждневе популярна газетка.

ОГОЛОШЕНЕ.

„КРАЄВЫЙ СОЮЗЪ КРЕДИТОВЫЙ“ выдавъ для рускихъ товариствъ кредитовыхъ потрѣбній друки и продае ихъ по отсихъ цѣнахъ:

Книга довжниковъ	арк.	по	10	сот.
Замкненя мѣсячній	„	„	5	„
Инвентарь довжник.	„	„	5	„
„ вкладник.	„	„	5	„
„ удѣловъ	„	„	5	„
Книга головна	„	„	10	„
„ ліквідаційна	„	„	10	„
„ вкладокъ щади.	„	„	10	„
„ удѣловъ членьск.	„	„	10	„

Купувати и замовляти належить въ „Краєвомъ Союзѣ Кредитовомъ“ у Львовѣ, Ринокъ ч. 10, I. поверхъ.

Перша краєва фабрика цементовыхъ

ДАХОВОКЪ

у Львовѣ

Тов. реєстров. зъ ограниченою порукою

поручае свою патентовану цементову дахѣвку, котрои доброта, тревалость, щѣльность и гарна форма ставлять єю высоко понадъ всякій до теперь знаній покрытя.

Цѣнники, кошторисы и взоры высилае на жадане якъ такожъ приймае замовлена

Адольфъ КАМПЕЛЬ

Фабрика бетоновыхъ выробовъ, складъ портляндъ-цементу и всякихъ будовляныхъ артикулѣвъ.

Львѣвъ — ул. Городецка ч. 3.

ТЕЛЄФОНЪ № 460. 121 7—0

Нове и красне выдане

ЄВАНГЕЛІЙ

въ прекрасныхъ переплетахъ такъ пѣдъ взглядомъ тревалости, красоты якъ и низькихъ цѣнъ дѣстати можна лише въ

РОБОТНИ ПЕРЕПЛЕТНИЧОЙ

ЄВГЕНІЯ СПОЖАРСКОГО

у Львовѣ, ул. Іуска ч. 1.

Старій Евангелія и Служебники

принимае ся до вѣдновленя.

МОЛИТВОСЛОВЫ

дамскій, єврейскій и для мірянъ въ красномъ переплетѣ все на складѣ.

Посылка полагоджуе ся вѣдворотною почтою.

576 7—10

Цѣс. корол. упр.

Рафінерія спіритусу, фабрика рому, ліверовъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bouquet“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 73—7

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Вже вийшли з друку накладом Євгенія Спожарского

Народні карти кореспонденційні

як також типи гуцульскі и характеристичні.

Замавляти може в Торговли Євг. Спожарского у Львовѣ и у всіх руских торговлях. 566 17—20

Львѣвъ ул. Сикстуска ч. 2. ✂ Замовленя зъ провінція вѣдворотною почтою. ✂

Лінолеумъ до покрытя цѣлыхъ покоѣвъ
Диваники передъ умивальню зъ Лінолеумъ
Диваны зъ Лінолеумъ
Хѣдники зъ Лінолеумъ

Спеціяльный фабричный складъ

LINOLEUM CERATA

першои австрійскои фабрики въ Трієстѣ.

ФАРТУШКИ.
ОБРУСЫ.
Охороны для стѣнъ.

Простирала гумовій и пѣдкладки для дѣтій.

Борты до кредензу, пѣдставки, имітаціи дерева и мармору. 547 25—26

Цераты до покрыта меблѣвъ въ перскихъ, смирнезьскихъ и рѣзнородныхъ десенихъ.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликувати ись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянъсонов. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.